

BERGSMANSSLÄKTER I GAMLA NORBERGS BERGSLAG

Innehållsförteckning

BERGSMANSSLÄKTER I GAMLA NORBERGS BERGSLAG.....	1
FÖRORD.....	6
ANDERSBENNING, NORBERG.....	7
BOGÅRDET, NORBERG.....	15
BRÅFORS MED GLIMBO, NORBERG.....	16
DAVIDSBO, NORBERG.....	32
FINNBO, NORBERG.....	33
FLIKEN, NORBERG.....	34
FLÄNGAN, NORBERG.....	40
FRAGG, NORBERG.....	48
FRÖBENNING, NORBERG.....	72
GÅSJÖ, NORBERG.....	75
HALVARSBENNING, NORBERG.....	88
HÅKONBENNING, NORBERG MED BJURFORS.....	117
HÄRAD, NORBERG (GAMMELHÄRAD) MED VÄRLINGSBERG.....	121
HÄSTE, NORBERG.....	124
INGOLSBENNING, NORBERG.....	129
KALLMORA, NORBERG.....	138
KARSBO, NORBERG.....	158
KLACKEN, NORBERG.....	166
KYLSBO, NORBERG.....	169
LIVSDAL, NORBERG MED HÖNSGÅRDET, KLEMENTSBO OCH GULLBO.....	171
MALMKÄRRA, NORBERG.....	188
MARCUSBO, NORBERG.....	194
NORBERGSBY.....	195
NORDANSJÖ, NORBERG MED HINSEBO.....	220
NYHYTTAN, NORBERG.....	231
NÄS, NORBERG.....	234
PERSBO, NORBERG.....	235
RABBATSBENNING, NORBERG.....	237
ROSENDAL, NORBERG.....	246
SPJUTSBO, NORBERG.....	257
TRÄTTSBO, NORBERG.....	268
VÄSTRA DJUPKÄRRA, NORBERG.....	270
ÅRNEBO, NORBERG.....	281
ÖJERSBO, NORBERG (EGGERTSBO).....	285
ÖSTRA DJUPKÄRRA, NORBERG.....	287
ASPBENNING, VÄSTANFORS.....	292
BASTMORA, VÄSTANFORS MED MORSJÖN.....	302
BRANDBO, VÄSTANFORS.....	314
ERIKSBO, VÄSTANFORS.....	326
FAGERSTA, VÄSTANFORS.....	327
FLOBO, VÄSTANFORS.....	332
HEDKÄRRA, VÄSTANFORS MED SKRIKEBO OCH HÖGBYN.....	334
HYPPENBENNING, VÄSTANFORS.....	344
MELING, VÄSTANFORS.....	348
MOREN, VÄSTANFORS (VÄSTERMOREN) MED MORTORPET.....	353
ON SJÖ, VÄSTANFORS.....	356
SEMLA, VÄSTANFORS.....	364
SKEPPMORA, VÄSTANFORS.....	372
SUNDBO MED STRÖMMEN, VÄSTANFORS.....	373
ULVSBO, VÄSTANFORS.....	387
VÄSTANFORS.....	390
ÅVESTBO, VÄSTANFORS MED ASPA OCH KUTTORP.....	394
BENNEBO, KARBENNING SÖCKEN MED ERLANDSBO.....	400
BLOMDAL, KARBENNING.....	420
BROARNA, KARBENNING.....	423
HÄSTBÄCK, KARBENNING MED ÅSBY, GRANTORP OCH LANDFORSBACKEN.....	425

HÖGFORS, KARBENNING.....	436
HÖKMORA, KARBENNING.....	439
KARBENNING.....	443
KLINGBO, KARBENNING MED STORA OCH LILLA MATSBO.....	446
NICKEBO, KARBENNING.....	454
OLSBENNING, KARBENNING.....	457
SNYTSBO, KARBENNING.....	483
VALSJÖBO, KARBENNING.....	487
ÖRBÄCK, KARBENNING.....	488
BODA, VÄSTERVÅLA.....	494
BONDFALLET, VÄSTERVÅLA.....	495
DJUPNÅS, VÄSTERVÅLA.....	496
DUNSHAMMAR, VÄSTERVÅLA.....	498
FOLKHYTAN, VÄSTERVÅLA.....	499
HYTTEBO, VÄSTERVÅLA.....	500
LÅNGSJÖ, VÄSTERVÅLA.....	501
OMBENNING, VÄSTERVÅLA.....	502
SKRIVARGÅRDEN, VÄSTERVÅLA.....	507
STABÄCK, VÄSTERVÅLA MED ÄNGELSBORG, SKRIVARGÅRDEN OCH LÅNGGÅRDET.....	509
SÖRBY, VÄSTERVÅLA.....	523
VRETARNA, VÄSTERVÅLA.....	524
VÄSTANBERG, VÄSTERVÅLA.....	525
VÄSTANSJÖ, VÄSTERVÅLA.....	526
VÅLBOHYTTAN.....	528
FINNBO, VÄSTERFÄRNEBO.....	529
GÄRDSBO, SÖR OCH NORR, VÄSTERFÄRNEBO.....	530
HÄLLBY, VÄSTERFÄRNEBO.....	531
HÖRENDE, VÄSTERFÄRNEBO (NORRHÖRENDE OCH SÖRHÖRENDE).....	534
HÖRNSJÖFORS (FORSS), VÄSTERFÄRNEBO.....	553
ISLINGBY, VÄSTERFÄRNEBO.....	554
"KILEN" MÅLBY, VÄSTERBYKIL OCH HEDÅKER, VÄSTERFÄRNEBO.....	556
KRÅKBO, VÄSTERFÄRNEBO.....	562
KÅRBO, VÄSTERFÄRNEBO.....	563
LASJÖ, VÄSTERFÄRNEBO.....	565
LÅNGSJÖ, VÄSTERFÄRNEBO.....	566
NORDANSJÖ, VÄSTERFÄRNEBO.....	567
NYHYTTAN, VÄSTERFÄRNEBO.....	568
PRÄSTHYTTAN, VÄSTERFÄRNEBO.....	570
ROSSHYTTAN, VÄSTERFÄRNEBO.....	575
STUTBO, VÄSTERFÄRNEBO.....	577
VÄSTERBY, VÄSTERFÄRNEBO.....	578
ÅLSVÄRTA, VÄSTERFÄRNEBO.....	579
ÖSBY, VÄSTERFÄRNEBO.....	581
BILLSJÖ, SÖDERBÄRKE.....	586
BJÖRKBERGET, SÖDERBÄRKE.....	587
BJÖRSJÖ MED KITTLINGSBERG.....	588
BUSJÖN, SÖDERBÄRKE.....	589
DALVIK, SÖDERBÄRKE.....	593
DANSKBO, SÖDERBÄRKE MED SKOGSBYN OCH KOLPEBO.....	595
FALLBYN, SÖDERBÄRKE.....	601
GLÄFSE, SÖDERBÄRKE.....	602
HEMSHYTTAN MED KNUTSBO, SÖDERBÄRKE.....	611
JÖRKESBO, SÖDERBÄRKE.....	629
KITTLINGSBERG MED SÖNDAGSBYN, SÖDERBÄRKE.....	630
KLOCKARBO, SÖDERBÄRKE MED SAXEHAMMAR.....	631
KYRKBYN, SÖDERBÄRKE.....	633
LAGGARBO, SÖDERBÄRKE.....	646
LARSBO, SÖDERBÄRKE MED SÄVESBO OCH HYTTGÄRDE.....	647
LEXSJÖBO, SÖDERBÄRKE.....	651
LÄSARBO, SÖDERBÄRKE.....	653
LÖVMARKEN, SÖDERBÄRKE.....	654
MALINGSBO, SÖDERBÄRKE MED KOPPARBO, HEDBYN OCH GÄRDSJÖBO SAMT BISEN.....	658
MOREN, SÖDERBÄRKE MED KRONMOREN, RESMOREN OCH DULLBO (MOREN DEN NORRA).....	665
NOR, SÖDERBÄRKE.....	672
NÄSBY, SÖDERBÄRKE MED MÅRTSBO.....	682
PERHINDERSBO, SÖDERBÄRKE MED SPJUTSBOTORP, KRISTOFFERSBO OCH STENSBOTORP.....	691

SAXE, SÖDERBÄRKE.....	695
SÖRBO, SÖDERBÄRKE MED TUNKARLSBO OCH HUGGNORA.....	711
TOLVSBO, SÖDERBÄRKE.....	732
TOLVSBOBERGET, SÖDERBÄRKE.....	755
TRÅTSBO, SÖDERBÄRKE.....	756
VAD, SÖDERBÄRKE.....	757
VIBBERBO, SÖDERBÄRKE.....	774
VIK, SÖDERBÄRKE MED BJÖRSBO.....	778
VÄSTERBY, SÖDERBÄRKE MED ÅRÄNGEN.....	804
ÄLGSJÖBO, SÖDERBÄRKE.....	815
BOMMARSBO, NORRBÄRKE.....	822
DAGKARLSBO, NORRBÄRKE (STORA DAGKARLSBO).....	825
ENFASTEBO, NORRBÄRKE.....	827
FINNBO, NORRBÄRKE.....	828
FLATENBERG, NORRBÄRKE.....	829
FURBO, NORRBÄRKE.....	832
GESSBERG, NORRBÄRKE.....	837
GETBO, NORRBÄRKE.....	838
GRUVRISET, NORRBÄRKE.....	840
GUBBO, NORRBÄRKE.....	841
HAGGE, NORRBÄRKE MED SNÖÅN OCH HAGEN.....	843
HILLBO, NORRBÄRKE.....	853
IBBARBO, NORRBÄRKE.....	854
INGVALLSBO, NORRBÄRKE.....	855
JOBSBO, NORRBÄRKE.....	857
KOLVIKEN, NORRBÄRKE.....	858
KÖLNÄS; NORRBÄRKE.....	861
LERNBO, NORRBÄRKE MED FLUKAN.....	862
LÖKNÄS, NORRBÄRKE.....	866
MARNÄS, NORRBÄRKE MED HARNÄS.....	867
MATSBO, NORRBÄRKE.....	872
MOREN, NORRBÄRKE MED VÄSTERMOREN OCH VINSBO (MORGÅRDEN).....	873
MUNKBO, NORRBÄRKE.....	879
NORRBO, NORRBÄRKE.....	880
NORRBÄRKE BY (SMEDJEBACKEN) MED HOLEN.....	881
NÄS, NORRBÄRKE.....	885
PJANTBO, NORRBÄRKE.....	887
PLOGSBO, NORRBÄRKE.....	888
RISBO, NORRBÄRKE.....	889
SCHISSHYTTAN, NORRBÄRKE.....	890
SIMONSBO, NORRBÄRKE.....	891
SJÖVAD, NORRBÄRKE.....	892
SKARVIKEN, NORRBÄRKE.....	893
SKOMAKARBO, NORRBÄRKE.....	894
SLOGBERGET, NORRBÄRKE.....	895
SPJUTSBO, NORRBÄRKE.....	896
SPRÅKLAN, NORRBÄRKE.....	897
STARBO, NORRBÄRKE.....	898
STIMMERBO, NORRBÄRKE.....	912
SVARTHYTTAN, NORRBÄRKE.....	917
TORRBO, NORRBÄRKE.....	919
VANBO, NORRBÄRKE MED BJÖRBO OCH VANHÄLL.....	921
VÄDERBACKEN, NORRBÄRKE.....	924
VÄSTANBÄCK, NORRBÄRKE.....	925
VÄSTANSJÖ, NORRBÄRKE.....	926
VÄSTRA SILVBERG, NORRBÄRKE (STOLLBERG).....	929
YXHAMMARSBO, NORRBÄRKE.....	931
ÅSMANBO, NORRBÄRKE.....	932
ÖSTANBÄCK, NORRBÄRKE.....	935
ÖSTERBO, NORRBÄRKE.....	936
BOTÅKER, GRANGÄRDE.....	937
BRINGSJÖBERG, GRANGÄRDE.....	938
BRUNNSVIK, GRANGÄRDE.....	939
ENKULLEN, GRANGÄRDE.....	940
GONÄS, GRANGÄRDE.....	941
GRÖTÄNGE, GRANGÄRDE.....	946

GÄRDE, GRANGÄRDE.....	947
HEDEN, GRANGÄRDE MED HÄGNAN.....	951
HOLEN, GRANGÄRDE.....	952
HYTTÄNGET, GRANGÄRDE.....	953
HÄLLSJÖN, GRANGÄRDE.....	954
JÄNSEN, GRANGÄRDE.....	955
KLENSHYTTAN, GRANGÄRDE.....	956
KNUTSBO, GRANGÄRDE.....	958
KYRKBYN, GRANGÄRDE.....	959
LUDVIKA, GRANGÄRDE MED FÖSARBO OCH ÖSTANSBO.....	963
NITTEN, GRANGÄRDE.....	972
NORRBO, GRANGÄRDE.....	973
NORRVIK, GRANGÄRDE.....	977
PERSBO, GRANGÄRDE MED LANDFORSEN.....	984
PRÄSTHYTTAN, GRANGÄRDE.....	1000
ROSSHAGA, GRANGÄRDE.....	1001
RÄMEN, GRANGÄRDE.....	1002
RÄVVÅLA, GRANGÄRDE.....	1005
SKATTLÖSBERG, GRANGÄRDE.....	1006
SKEPPARBERGET, GRANGÄRDE.....	1007
STENSBO, GRANGÄRDE.....	1008
SUNNANSJÖ, GRANGÄRDE MED VÄSTERBY.....	1009
SÖRVIK, GRANGÄRDE.....	1017
VÄSTANSJÖ, GRANGÄRDE.....	1024
YXEN, GRANGÄRDE.....	1027
ÖSTANMYRA, GRANGÄRDE.....	1028
ALLMÄNT GRYTNÄS.....	1030
AXELSBO / GERMUNDSBO, GRYTNÄS.....	1031
BENGTSBO, GRYTNÄS.....	1033
DJÄKNEHYTTAN, GRYTNÄS.....	1034
DOMARVET, GRYTNÄS MED HYTTAN (GRYTNÄSHYTTAN).....	1038
GARPHYTTAN, GRYTNÄS.....	1042
HOMMANSBENNING, GRYTNÄS.....	1044
HYTTAN, GRYTNÄS.....	1046
KLINTBO, GRYTNÄS.....	1047
KNALLASBENNING, GRYTNÄS.....	1049
KYRKBYN, GRYTNÄS MED GNARPHAMMAREN.....	1056
MÄSTARBO, GRYTNÄS.....	1057
NYHYTTAN, GRYTNÄS.....	1058
SKRÄDDARBO, GRYTNÄS.....	1059
SÖDERNÄVDE, GRYTNÄS.....	1063
PÅLSBENNING, GARPENBERG.....	1064
BRUNNA, HEDEMORA.....	1065
DAVIDSHYTTAN, HEDEMORA.....	1066
DJÖRKHYTTAN, HEDEMORA.....	1067
DRÄCKE, HEDEMORA (KYORNE).....	1068
FINSTA, HEDEMORA.....	1070
GRÄNSJÖ, HEDEMORA.....	1072
INGEVALLSBENNING, HEDEMORA.....	1076
IVARSHYTTAN, HEDEMORA.....	1077
KLEMENTSHYTTAN (KLÄMSHYTTAN), HEDEMORA.....	1078
KÄLLVIKEN, HEDEMORA.....	1079
KÖNIGSHYTTAN, HEDEMORA.....	1080
NORRHYTTAN, HEDEMORA.....	1082
NORSHYTTAN, HEDEMORA.....	1083
NYHYTTAN, HEDEMORA.....	1084
NÄS, HEDEMORA.....	1085
PERSHYTTAN, HEDEMORA.....	1086
PRÄSTHYTTAN, HEDEMORA.....	1087
SJULSBO, HEDEMORA.....	1088
VIKMANSHYTTAN, HEDEMORA.....	1089
BRÖTTJÄRNA, GAGNEF.....	1090
GYLLE, TUNA.....	1092
RISSHYTTAN, TUNA.....	1093
SKENSHYTTAN, SILVBERG.....	1094
ULVSHYTTAN, SILVBERG (OLOFSHYTTAN).....	1096

ÖSTRA SILVBERG, SILVBERG.....	1097
FLINE, HUSBY.....	1099
SUNDFISKE, HUSBY.....	1100
NORDVIKEN, HUSBY.....	1101
FÄGGEBY, STORA SKEDVI.....	1102
GUSSARVSHYTTAN, STORA SKEDVI.....	1103
KLINGSBO, STORA SKEDVI.....	1104
HARHYTTAN, SÄTER.....	1105
BJÖRBO, FLODA.....	1106
KYRKBYN, FLODA.....	1107
DARSBO, SKINNSKATTEBERG.....	1108
FANTBO, SKINNSKATTEBERG.....	1111
FLOHAMMAR, SKINNSKATTEBERG.....	1112
FRÄMSHYTTAN, SKINNSKATTEBERG.....	1113
JÄRÅN; SKINNSKATTEBERG.....	1114
LÅNGVIKEN; SKINNSKATTEBERG.....	1115
MORTORP, SKINNSKATTEBERG.....	1117
SIMONSBO, SKINNSKATTEBERG.....	1118
UGGELFORS, SKINNSKATTEBERG.....	1119
BYSALA, HED.....	1121
GETBRO, HED.....	1123
KARMANSBO, HED.....	1124
VÅSTANSJÖ, HED.....	1127
ERLANDSBO, GUNNILBO MED MOREN OCH BRICKAN.....	1129
FLENA, GUNNILBO.....	1132
FÄRNA, GUNNILBO.....	1137
GUNNILBO BY, GUNNILBO.....	1139
KEDJEBO, GUNNILBO.....	1153
LÅNGNÄLA, GUNNILBO.....	1154
NADDEBO, GUNNILBO.....	1155
SOLMYRA, GUNNILBO.....	1158
TARMANSBO, GUNNILBO.....	1159
YTTERNÄLA, GUNNILBO.....	1161
FÄRMANSBO, RAMNÄS.....	1163
NORRBY, RAMNÄS.....	1165
SEGLINGSBO, RAMNÄS.....	1166
BRO.....	1167
KOLVA HAMMARE, BRO.....	1168
BARKSTA, MALMA.....	1169
VALLSTA, MALMA.....	1172
MUNKTORP.....	1173
NORSA, MUNKTORP.....	1174
BARKSTA, ODENSVI.....	1176
BUSTA, ODENSVI.....	1177
HÄTTESTA, ODENSVI.....	1179
GÅLBY, KÖPING.....	1180
BERGSFOGDAR NORBERG.....	1181
LITTERATUR.....	1183

FÖRORD

Denna utredning av släktförhållandena i ett antal bergsmansbyar i Gamla Norbergs Bergslag vilar på en grund som lagts av tidigare hängivna sökare i arkiven som Hans Gillingstam, Kjell Vadskog, Anders Winroth, Torsten Berglund, Arne Sohlström, Björn Isheden, Arne Gustavson, Peggy Berglind, LeRoy Billberg och längre tillbaka Ulla Stahre (Norman) och många fler.

Jag har försökt skapa en översiktlig bild av vad som är känt, för att göra denna kunskap, som är spridd i många källor, mer lättåtkomlig. En del av materialet är inte tidigare publicerat, och bygger dels på grävande i min fars Arne Sohlströms efterlämnade material, dels på egen forskning.

Jag hoppas också att häftet kan inspirera till projekt för att fylla igen luckor, så att vi kan få en ännu tydligare bild av detta släkt nätverk, som var viktiga aktörer i den tidiga industrialiseringen av vårt land.

Jag har för att göra framställningen mer överskådlig normalt inte tagit med källhänvisningar till uppgifter som hämtats ur kyrkobokföringen. I hänvisningar till domboksprotokoll, där källorna ofta har skiftande paginering följer jag Arkiv Digital's sidnumrering. Både originaldomböckerna, i den mån de finns bevarade och de renoverade domböckerna från Svea Hovrätts arkiv fram till ca 1700 finns idag tillgängliga via AD.

Eftersom domboksmaterialet numera är så lättåtkomligt, har jag inte gjort fullständiga avskrifter av materialet, utan tagit med moderniserade sammandrag, även det för att göra framställningen lättare att tränga igenom. Jag uppmanar alla att ta del av originalhandlingarna, det är en speciell känsla att se dessa gamla dokument.

Förbindelser finns till några byar i bl a Norrbärke och Grangärde, och därför har jag tagit med visst material därifrån rörande äldre tid, även om de inte ingår i det som brukar kallas Gamla Norbergs Bergslag.

Jag vill poängtera att det här dokumentet är under arbete, inte något färdigt resultat. Jag kommer då och då att uppdatera med nya versioner, vartefter arbetet fortskrider. Utvärdera därför själv slutsatserna som finns i dokumentet utifrån källorna och bidra gärna med kommentarer, rättelser och tillägg antingen i bloggen <https://bmsohlstrom.wordpress.com/> eller via mail. De tas tacksamt emot.

För mer information se:

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

ANDERSBENNING, NORBERG

1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Anders
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Anders Larsson Olof Larsson
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Anders Larsson Olof Larsson
1544	Ting i Norberg 1544 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 5	Olof Larsson i Andersbenning
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Anders Larsson Olof Larsson
1546	Ting i Norberg 1546 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 31	Olof Larsson
1548	Nämnd 1548 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne.Tredje delen nr 711	Olof Larsson
1549	Ting i Norberg 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 135	Olof Larsson
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Är lagd från Norberg och till Garpeberget Andersbenning ger 9 hundra
1571	Älvsborgs lösen 1571	Anders Larsson Anders Håkansson
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Anders Anders Håkansson
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 78	Erik Persson Olof Jönsson
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 9	Mats Germundsson? Jöns Olsson
1608	Dalarnas handlingar 1608:18 Bild 183	Lars Olsson Mats Olsson
1610	Dalarnas handlingar 1610:4 Bild 181	Lasse Mats
1610	Nämndeman Ting 1610	Lasse
1628	Norberg AI:1	Mats Larsson Johanna Larsdotter Kari Larsdotter Christin Larsdotter Pär Larsson Anders Larsson Lisebetha Matsdotter Andersbenning Mats Olsson Karin Matsdotter Olof Matsson Anders Matsson Andersbenning H Anna Barbro Matsdotter Karen Jöransdotter
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 71	Mats i Andersbenning Pär Larsson Mats Olsson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Mats Olofsson, 1/2 hemman Per Larsson, 1/2 hemman Mats Fremme?sson 1/4 hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Mats Fremundsson ? Per Larsson Brod Anders Mats Olofsson son Olof
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 9 roten	Mats Olsson Mats Fremmesson

1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 10 roten	Per L
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Mats Olofsson 1/2 Peder Larsson 1/2 Olof Michelsson Mats Frändesta 1/4 Anders Matsson 1/2
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Mats Olofsson 1/2 Per Larsson 1/2 Mats 1/4 Utan namn 1/4 Utan namn 1/4
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	P Cronström Mats Ersson 1/2 P Cronström Per larsson 1/2 P Cronström Mats Björsson Öde 1/4 Per Olsson 1/4

1546 Kommo för rätta Anders i Andersbenning Lasse Hansson å Prästhyttan och Mats Halvardsson i Sundbo upplåto och hemoltgjordi det köp som Anders mod(er) och Larsense och Mattise med dem (maglager) svära hustru Elin i Andersbenning gjort hade med Mats Bengtss i Ulsbo i Söderbärke socken att hade sålt honom samma hemman Ulsbo för två läst järn vilket järn de kend rediga uppburit vara och de till ett fat järn som Mats gav dem i vängåva ty avhände först och sinom arvom för:na Ulsbo och tillägnade de förenämnda Mats Bengtsson och hans arvom till evärdeliga ägo med hus och jord åker och äng i våta och torra i vatten och vattuverk i skom och sky... innan gård och utan som de av alle .¹

ANDERS LARSSON

Från Djäknehyttan, Grytnäs

Hustru: Marit Sjulsdotter från Sjulsbo, Hedemora

Barn:

Förmodligen den Anders Larsson i Djäknehyttan som har ett hemman i Andersbenning i pant. Se nedan

LASSE ANDERSSON

Hans mor var Marit Sjulsdotter, och hans morfar Sjul i Sjulsbo, Hedemora²

Hustru:

Barn:

1595 Kom Lasse Andersson i Andersbenning och talade till Anders Larsson i Brunna, om en halvpant i ett hemman benämmt Sjulsboda, Så lade Anders fram ett Jöns Ingemarssons dombrev lydandes upå förnämnda Siulsboda, lydandes at en benämnd Siull, som samma hemman åtte, gifer sin son Påvel? Sjulsson benämnd, med Per Olofssons dotter i Mälby /Brita/, och åtte så med henne 2 barn, blev så Påvel död. Sedan barnen, ärvde så Modern barnen. Kom så samma Sjulsboda, utur gamla börden. Nu åtte Sjul två döttrar, är Marit och den andra Sigrid. ³

En antavla som rör Sjulsbo finns i slutet av domboken 1594-1595⁴

Andersbenning Södra hemmanet

OLOF JÖNSSON

Hustru: Förmodligen dotter till Mats Halvarsson i Sundbo. Olof Jönsson återfinns tidigare i Sundbo. Olof Jönsson är förmodligen son till Jöns i Ängelsberg. Se Sundbo, Västanfors.

Hustru: Brita

Barn:

Första äktenskapet:

Anders Olofsson. Fröbenning, Norberg.

Anna Olofsdotter Snytsbo, Karbenning

Andra äktenskapet:

Mats Olofsson, se nedan.

¹ Ting i Norberg 1546 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 32

² Thorsell, Siv. Gårdar och gårdsnamn i Nås fjärding, Hedemora. Hägersten, 1990.

³ Ting i Hedemora 1595. Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 116

⁴ Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 154

1599 Kom hustru Brita, Olof Jönssons i Andersbenning och talade till sin styvson Anders Olofsson i Fröbenning och hans syskon om ett bälte som hennes man förnämde Olof henne givit hade i hennes hedersamma morgongåva. Då steg hustru Anna i Snytsbo och vittnade att samma bälte var hennes rätteligen givit. Så dömdes samma bälte förenämnd hustru Brita och behålla, som lagen ⁵

1599 Kom Mats Olofsson i Andersbenning och gav till kända hur hans hustru, hustru Anna benämnd hennes syskonbarn (kusin) hustru Anna Anders Håkanssons i Andersbenning hade pantsatt Nils Ingillsson i Västerås ett hemman ibidem Nils till Olof Jönsson förenämnd Mats fader, nu haver Olof Jönssons barn alla bytt samma hemman sig emellan och ingen börd där till hade förnämde Olof. Nu förfrågade Mats om han ej måtte lösa samma hemman på sin hustrus vägnar i börd igen efter ej var fasta påkommit. Dömde hemmanet in i börd igen och stod hans broder Anders Olofsson och dette vittnade med.⁶

1606 Kom Olof Andersson i Gäsjö och talade till Mats Olofsson i Andersbenning, om förnämde Andersbenning, förebärades att hans moder hustru Anna, s Anders Håkanssons hustru pantsatt hade, der emot framlade Mats ett brev som Nils Ingillson i Västerås utgivit hade Anno 1580 den 27 januari lydandes hur Lasse myntare hade samma hemman i pant och nu hade Nils sålt samma hemman till Olof Jonsson i Sundbo för 14 fat järn, som samma brev vidare innehåller, då rannsakades och avsades att ... samma pant eller köp är ej efter lagen stadgat ej heller efter linjen urminnes hävd åkommit, der före avsades att Olof Andersson skulle giva Mats Olofsson så mycket igen som mu utgivet var, men huru hemmanet är förbättrat, skall ... givas igen.^{7 8}

1607: Kom Germund Bengtssons barn i Livsdal och talade till Bengt Pedersson i Andersbenning om förenämnda Andersbenning förebärande att dess moder moder hustru Brita på Nyhyttan det ått hade och det pantsatt till Anders Larsson på Djäknehyttan fick så Anders Larsson sinom broder Olof Larsson för samma värde, fick så Lasse Myntare samma hemman i gäll av Olof Larsson. Kom så Lasse mästaress hustru på annat gifte och fick en man heta Nils Ingelsson. Kom så han till samma hemman. Bjöd så han samma hemman ut att säljas igen. Köpte så Olof Jonsson i Andersbenning det till sig för osmundsjärn 4 fat, av Anders Håkansson i Gäsjö för 10 fat ½, P Jönsson i Flängan 5 ½ fat, Herr Peder i kom så samma hemman till Bengt Pedersson som fick Anders Håkanssons dotter till hustru. Sade sig där vara bördig till och ej kunde med någon skäl leda sig med bärd därtill, utan som linjen här visade är rätt bördemännen därtill.

Därför dömdes dessa förnämnda Marit Knutsdotter, Germund och hans bröders barn samt Marit på Nyhyttan med sina syskon Andersbenning till börd igen och Bengt Pedersson sitt värde igen men kan det någon veta för bevis så skola gode män om rannsakas. .

En släktavla finns ritad till ärendet:

Brita har en första man Jöns och med honom sonen Per Jönsson som har sonen Anders Persson (Flängan), Johanna Jönsdotter som har sonen Germund med 3 bröder samt i nästa generation Olof samt också sonen Lasse Jönsson som har sonen Knut som har dottern Marit som Lever.

Brita har sedan en andra man Peder Jönsson. De har sonen Jon Pedersson som har dotter Marit Jonsdotter Denne Lever.⁹

1608 Kom nu Mats Olofsson samt och Anders Olofsson i Andersbenning som ock domboken utvisar 1607, så att Mats och Anders nu bjöd Germunds Bengtssons barn och flera som till samma Andersbenning voro ..börd med 1 läst järn i förening ... samma Andersbenning ...Sökte lagmannen därom..¹⁰

1611 Anders Olofsson i Andersbenning bjuder upp nu 2 resan samt Mats Olofsson i Andersbenning två brodersdelar köpt av Nils Ingilsson för osmundsjärn 14 fat. Än en systerdel där samme Anders utav hustru Anna Pädersdotter för ett fat.^{11 12}

1611 Anders Olofsson i Andersbenning samt Mats Olofsson ibidem bjuder upp nu 3 resan två brodersdelar köpt av Nils Ingelsson för osmundsjärn 14 fat Anders Hviksson 10 fat 100 Päder Jönsson i Flängan 5 fat.¹³

Andersbenning Södra hemmanet Olof Jönssons son Mats Olofsson

MATS OLOFSSON

5 Ting i Norberg 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 155

6 Ting i Norberg 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 156

7 Ting i Norberg 1606 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 301

8 Ting i Norberg 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 104

9 Ting i Norberg 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 226

10 Ting i Norberg 1608 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 343

11 Ting i Norberg 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 448

12 Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 12

13 Ting i Norberg 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 456

Son till Olof Jönsson, se ovan.

Hustru: Anna. Kusine med Anders Håkanssons i Gäsjö hustru Anna.

Barn:

Mats Matsson

Olof Matsson. Inga barn

Anders Matsson, se nedan.

Johan Matsson. Förmodligen Fragg, Norberg.

Barbro Matsdotter. Gift med Bengt Hindersson i Dullbo, Söderbärke. Enligt dödboken född 1592 i

Andersbenning, Norberg. Död 1695 i Dullbo.

Karin Matsdotter. Gift med Mats Werniksson i Vallsjöbo, Karbenning.

NN Matsdotter. Gift med Per Tomasson i Rabbatsbenning, Norberg

1614 Mats Olofsson i Andersbenning bjuder upp nu första resan 3 systerdelar, köpt av Jöran i Brötargården och Olof Persson på Djäknehyttan, Jöns Olofsson i Håkanbenning, Mårten Jönsson i Näfde, Erik i Brötargården och hans son herr Peder för ¹⁴

Enligt tillnamnet skall herr Peder (Petrus Eriki Folchernius) ha varit från Folkärna. Han var dock född i dess dåvarande annex Grytnäs, i Brötargården, där fadern Erik omnämnes 18 juli 1614, då ett flertal släktingar, bland dem fader och son, sälja jord i Andersbenning i Norberg¹⁵

1617 Mats Olofsson i Andersbenning bjuder upp 2:a resan förnämnde Andersbenning den södra gården igenlöst av Nils Ingelsson för osmundsjärn 13 fat¹⁶

1637 vigdes Olof Matsson i Andersbenning H Brita Knutsdotter i Klämshyttan¹⁷

1653 vigdes Olof Matsson i Andersbenning med H Anna från Skedevi socken

ANDERS MATSSON

Son till Mats Olofsson, se ovan.

Hustru: Malin Kjellfastdotter. Vigd 1638 med Anders Matsson i Andersbenning¹⁸ Dotter till Kjellfast Holstensson i Fragg.

OLOF MATSSON

Son till Mats Olofsson, se ovan

Inga barn

1658 Uppbjöds 2 resan Olof Matssons hemman i Andersbenning, det arvingarna hade sålt Erik Erlandsson för 500 D Kopparmynt, var på Anders Matsson klandrade och tilläts Anders med sådana condition få lösas, så framt Erik Erlandsson av rätte bördsmän ... der utur klandras, och Anders det med egna medel kan igenlösa i rätten tid, skall det honom intet förvägras, om han med god villia honom det intet kan förrunna. Och såsom Mats Matsson som nu hemmantet besitter var oförmögen att betala cronans utlagors rest år 1657, och Erik Erlandsson utlagor utlagt, så tillböds honom hemmantet av fogden Nils Jönsson nu att emottaga, och svara cronan för sina utlagor, ordinarie som extraordinarie, var på rätten bevillade honom sin attest, Mats Matsson tillstod och samma gång sitt bruk själv utföra till sine creditors avbetalning der av pro quota.¹⁹

1658 Uppbjöds 3 resan Olof Matssons hemman i Andersbenning det arvingarna hade sålt till Erik Erlandsson för penningar 5000 kopparmynt. Klandrat av Bengts son i Dullbo²⁰

ERIK ERLANDSSON

Köpte Olof Matssons hemman av arvingarna 1658

Hustru:

Barn:

Mats Eriksson, se nedan

MATS ERIKSSON

Son till Erik Erlandsson, se ovan

¹⁴ Ting i Norberg 1614 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 552

¹⁵ Ekström, Gunnar: Västerås stifts herdaminne I:2 sid 655

¹⁶ Ting i Norberg 1617 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 618

¹⁷ Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638

¹⁸ Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638

¹⁹ Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 691

²⁰ Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 705

Hustru:

Barn:

Lagmansrätt 1669: Beskedelig man Mats Eriksson i Andersbenning hade till sig löst några jordelotter i framlidne Mats Olofssons hemman i Andersbenning, näml Mats Wernikssons hustrus i Vallsjöbo en systerdel, Per Tomassons hustrus i Rabbatsbenning en systerdel, och Bengt Hendrichssons hustru s systerdel i Dullbo, till vilken han och på sin hustrus vägnar var bördig. Och givet för benämnde jordegdelar

Det benämnde Mats Erichsson hade köpt av sin svåger Isak Persson i Näs och Hedemora socken hans hustrus arvejord, som är en systerdel i Andersbenning, ... Item Mats Matssons arvejord som honom tillfallen var efter sin framlidne broder Olof Matsson, som barnlös genom döden avgick, med mera som i benämnde brev ²¹

Andersbenning Södra hemmanet Olof Jönssons son Lars Olofsson

LARS OLOFSSON

Son till Olof Jönsson, se ovan.

Hustru: Anna Narvesdotter. Dotter till Narve Bengtsson i Livsdal (Holmsjögärde eller Hönsgärdet)

Barn:

Per Larsson. Se nedan.

Anders Larsson. Se nedan

Olof Larsson

1593: Kom Lasse Olofsson i Andersbenning och talade till Hindrik i Håkansbenning om en häst som Hindricks sväre hade tagit av Lasses fader, blev afsagt at Hindrik skulle giva Lasse 1 fat järn, och så vore de förlikte²²

1594 Lasse Olofsson i Andersbenning skal hava brev ... på det brev som det är på syn vore emellan Erik ibidem²³

1595 Lasse Olofsson i Andersbenning bjuder upp en systerdel i Andersbenning köpt av Mats Larsson i Karbenning samt alla hans syskon för 4 ½ osmun

Ännu en femtedel i Andersbenning som Lasses faderfader köpt hade av Anders Perssons sväre i Bodha för 8 fat järn.²⁴

1595 Mikel Eriksson i Andersbenning för slagsmål på Lasse Olofsson ibidem²⁵

1599 Lars Olofsson i Andersbenning bjuder upp en femtedel i förutnämnde Andersbenning köpt av Anders Larsson i Boda i Hedemora socken för osmundsjärn 8 fat

än Lars Olsson bjuder upp Mats Larssons och hans syskons modersdel i Andersbenning köpt av förutnämnde och hans syskon för osmundsjärn 4 ½ fat

än av Joen Olsson i Nordanö en ... för 800 osmundsjärn

än av Lars Matsson i Viggebo en systerdel för osmundsjärn 800

av Lars Thomasson en systerdel för 800

av Mats Olsson i Kyrkbyn en systerdel för 800

Per Ersson i Sonebo i Folkärna en systerdel för 800

af i Fors och Mats en systerdel

af ingial Persdotter i Vesterby uti Färnebo socken en hemmansdel i Andersbenning för osmundsjärn 4 ½ fat²⁶

1611 Kom Anders Eriksson i Knallasbenning i Grytnäs socken och lade ett synebrev i rätten lydandes hur Länsmannen Erik Padersson i Grytnäs med några gode män av Grytnäs hade varit på en syn i Andersbenning mellan Anders Eriksson och Lasse Olofsson den 10 maj anno 1594. Der emot framlade Lasse Olofsson ett synebrev daterat den 6 maj anno 1592 lydandes hur bergfogden Olof Simonsson med 12 män hade och varit där i Andersbenning och dem emellan delt som samma brev innehåller, vilket brev gav vid och som ålder var.²⁷

Lagmansrätt 1642 Kälwast Olsson i Livsdal beviste med laglift skäl och fastebrev huruledes han hade sig tillbytt ett torp eller fjärdels hemman Hönsegärde. Nämligen av Lars Olofsson i Andersbenning och Norbergs socken på hans hustrus Annas vägnar, all hennes anpart i benämnde Hönsegärde, såsom var en systerdel, och ... givit hon 3 skeppund stångjärn. Och av hustru Karin Narvesdotter uti Ingolsbenning all hennes del och anpart i berörde Hönsgärde för 4 skeppund. Så och sammaledes Kälwast haver Jöns Narvesson i Rosendal och Hemming Narvesson i Livsdal en del uti tåkten som kallas badstugutåkten och en del i Klemetsbotåkten, och deremot haver de uplåtit Kälfast sin all deras anpart uti förbenämnde Hönsegärde, undantagandes den del som kommer Jöns

21 Lagmansting 1669 Svea hovrätt Södermanlands län EXIa:1 sid 270

22 Ting i Norberg 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 117

23 Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 53

24 Ting i Norberg 1595 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 111

25 Ting i Norberg 1595 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 110

26 Ting i Norberg 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 156

27 Ting i Norberg 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 456

Narvesson till, uti Måssen, och ett sådant ²⁸

Andersbenning Södra hemmanet Lars Olofssons söner Anders och Per Larsson

PER LARSSON

Son till Lars Olofsson, se ovan. Död 1690 i Andersbenning

Hustru: NN Andersdotter. Dotter till Anders Tidiksson i Blomdal, Karbenning

Barn:

Anna Persdotter. Född 1629 i Andersbenning. Död 1705 i Landforsbacken Gift med Hans Hansson i Landforsbacken. (Se under Hästbäck)

Norberg 7 aug 1657: Hans Gisell skogvaktare anklagade Per Larsson Andersbenning för skogselds släppande. Till denna klagan om skogseldssläppandet nekade Per men bekände väl det han lät bränna upp ett av ... dock igenom samma eld ingen skada skett efter han den var av regn utsläckt

Gamla Norbergs häradsrätt 15 februari 1665: Oppå Andersbenningsfolkets i Norrhemmanet tvist emot sina grannar, Anders och Per Larssons hemman ibidem angående några utlagor som klaganden förmente sig hava skattat för, med de brukat jorden.

Resol. Efters som rätten icke kunde veta huru mycken skatt belopp sig på den jordelott som de över klagade undan sal . Olof Michaelssons hemman vara kommit för gäld 16 skp som vidare finnes omrört på förre Norbergs ting den 15 augusti 1664 Alltså vistes klaganden till fogden att förnimma om utlagorna är påökta eller icke, men där sådant icke är , så bevisas att Olof Michelssons arvingar hav continuerligtbehållet skatten och de brukat jorden varpå då beviljades dem rättens assistans uti sin sak

*Gamla Norbergs häradsrätt 21 september 1666: Per Larsson i Andersbenning lät 2 resan uppbjuda sin svågers Per Anderssons i Blomdal hus och jord för 24 skp tackjärn*²⁹

Gamla Norbergs häradsrätt 25 februari 1670: Fordrade Per Larsson i Andersbenning av sina brodersbarn ibidem salig Olof Larssons arvingar 13 skp tackjärn som han hade betalt till Johan Bengtsson i Västerås till Olofs obligations inlösande dat 9 feb 1631 varför han berättade sig haft i underpant ett tåkestycke på 6 års tid, men såsom obligationen varit för Per Larsson bortkommen skulle barnen tagit jorden igen och när Per för rätta uti Anders Anderssons lagförarens tid velat sökt dem om sin betalning skulle de svurit honom tillbaka efter han då intet bevis hade dem att fulltyga med och allt sedan skogen stått honom utur händerna varför han pretenderade nu vedergällning av Anders Larsson som den i mellertid i brukning och bärgning haft haver. Resolution Per kändes berättigad att åtnjuta obligationen som sig klar är, jord utan intresse efter som han den själv i en så lång tid förlagt och då nästan/efter egen bekännelse/ varit i mening deserera sin talan om själva kapitalet.

*Rättsprotokoll Öster- och Västerbergslagens bergmästaredöme 14 februari 1665 : Peder Larsson i Andersbenning gav tillkänna huru såsom han nu mera blivit försvagad och kan här efter intet svara ut med att förestå sitt masmästareämbete begärde därför att honom måtte tillåtas samma ämbete få lära Mats Eriksson i Fröbbenbenning och som hans ...sätt igen tillförende varit efter han till det ämbete kapabel finnes. Detta ärendet tog rätten uti betänkande och så vida förbemälte Mats Eriksson till masmästareämbetet fanns tjänlig och duglig blev Peder Larsson tillåtit honom lära.*³⁰

*Norberg 19 januari 1680 Gavs Joen Olofsson i Bennebo fasta på Per Larssons i Andersbenning hustrus arvsrätt uti Olof Anderssons hemman i Bennebo item på den del han köpt av hust Kerstin Andersdotter i Nås och Hedemora socken sin brors dotter. Noch på broderssonens Mats Erssons i Ingolfsbenning arvsrätt i Bennebo efter dess sal fader. Olof Larsson i Håkanbenning är en bror*³¹
Olof Larsson i Håkanbenning är en bror

ANDERS LARSSON

Son till Lars Olofsson, se ovan.

Hustru:

²⁸ Lagmansting 1642 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Uppsala län EXIa:4 sid 235

²⁹ Ting i Norberg 1666 Västerdalarne och Västerbergslagens häradsrätt AIÅ:4 sid 147

³⁰ Bergskollegium, Rättsprotokoll från Öster- och Västerbergslagens bergmästaredöme E II f/1 (1653-1686) Bild 264

³¹ Ting i Norberg 19 jan 1680 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2284 sid 995

1637 Lasse Olofsson i Knallasbenning uppbjöd andra resan två systerdelar köpta av Frans Matsson i Andersbenning i Norbergs socken och Lasse Eriksson i Tillfället i Folkärna ³²

1669 Kom för rätten sal Michel Erssons sonson i Andersbenning, Per Olsson ibidem, begärandes få inbörda sin faderfaders broders, sal. Hans Erssons i Bengtsbo och Grytnäs socken jordedel i Andersbenning, vilken var av honom igenom byte transporterad uppå sal. Olof Larssons hustru Karin Eriksdotter i Håkansbenning, emot sin arvsrätt uti Bengtsbo.

Cederade, helst att hon intet var mäktig den att behålla, utan bortpantat till sin mans broder, Anders och Per Larssöner i Andersbenning, och dock Per Olsson likväl måst skatta för jorden.

Resolution: Allden stund Per Inte kunde bevisa ovanbemälte Hans Erssons jord var igenom pant eller köpt bortkommen, utan genom byte. Och för den skull såsom Hans Ersson sin bördsrätt i Andersbenning hade avträtt, den behållning uti Bengtsbo återvunnit, var ägaren så väl den Per Olsson som de flera hans släktingar lika som främmande blivit till denna jorden i Andersbenning, det deras Jus ... tillika med Hans Erssons byte transporterat till Bengtsbo, var där finnes att inbörda.

Då kunde Rätten denne Per Olssons begäran ej för billig upptaga utan dömde den närmast som jorden nu för tiden i pant hade, och var jordägarens arvingars medbröder, vilka och skola förlika Per för utlagor han har måst för jorden avlägga. Och sedan de själva för henne skatta som henne i handen och brukning hava.

Här emot är appellerat i rätten tid ³³

1674 Lars Olsson och hans syster Margareta Olsdotter i Knallasbenning beviljades fasta på deras frändes Anders Jönssons i Fors Folkärna socken arvejord och 1/10 av Olof Perssons hemman i Knallasbenning, både hus, jord, skog och alla andra till lydande lägenheter, som de av bemälde Anders löst hava för 5 skeppund stångjärn och 25 daler kmt.

Item Lars Olssons söner Per och Olof Larssöner givit Johan Persson och Per Olsson i Andersbenning Norbergs socken 1 skeppund stångjärn i förlikning för deras morsysters Brita Olsdotters andel i Knallasbenning ³⁴

1637 Uppbjöds Mats Franssons i Andersbenning i Gamla Norberg hustrus hemmansdel i Knallasbenning, såld till svågern och hustruns broder Lars Olsson, Knallasbenning ³⁵

1697 Erik Ersson och Mats Persson ifrån Andersbenning uti Norbergs socken talade till sin svärfader Hans Larsson i Knallasbenning angående deras hustrurs mödernas arv ³⁶

OLOF PERSSON

Senare Djäknehyttan, Grytnäs

Hustru: Karin Nilsdotter. Född 1678. Dotter till Nils Olofsson i Halvarsbenning.

En syster till Olof Persson gift med Anders Nilsson i Halvarsbenning.

Svågarna Anders Nilsson i Halvarsbenning och Olof Persson i Andersbenning hade 22/1 1713 gjort ett jordabyte av den förres hustrus del i Andersbenning mot den senares hustrus del i Halvarsbenning. ³⁷

PEDER OLSSON

Hustru: Karin Pedersdotter. Vigda 1675. Född 1634 i Rabbatsbenning, Norberg. Död 1699 i Andersbenning. Dotter till Per Johansson och Malin Tomasdotter i Rabbatsbenning ³⁸

32 Serie II, volym AI:5 2 okt 1637

33 KLHA, III, AI:13, f 505v, 15 aug 1669

34 KLRD, 13, f 317v, 25 juni 1674

35 Serie II, volym AI:5, f 137v 8 maj 1637

36 Ting i Grytnäs 1697 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2761 sid 477

37 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt Småprotokoll Volym 6 f 1134-1135 1713-01-19

38 Norbergs kyrkoarkiv FII:1 Personaliebok

Barn:
2 söner

1682 Dito resolverades att Eric Ersson i Fragg skall taga lösen för sin brodersdel i Hinsebo, av brodern Anders Ersson ibid, som tillförne har utlöst den tredje brodern, Mats Ersson i Andersbenning, helst efter han haver hemman annorstädes och detta hemman Hinsebo, som är instängt på alla sidor, och intet kommer utom hank och stör, kan tåla mer än en åbo ...³⁹

1696 Den förlikning som hustru Sara Andersdotter med Erik Ersson i Fragg den 9 juni 1691 ingått således, att Erik Ersson tager igen sin brodersdel i Prästhyttan och hustru Sara tager däremot igen sin del i Andersbenning, blev intecknat.⁴⁰

Olof Michelssons hemman

Gamla Norbergs häradsrätt 15 februari 1665: Oppå Andersbenningsfolkets i Norrhemmanet tvist emot sina grannar, Anders och Per Larssons hemman ibidem angående några utlagor som klaganden förmente sig hava skattat för, med de brukat jorden.

Resol. Efters som rätten icke kunde veta huru mycken skatt belopp sig på den jordelott som de över klagade undan sal . Olof Michaelssons hemman vara kommit för gäld 16 skp som vidare finnes omrört på förre Norbergs ting den 15 augusti 1664 Alltså vistes klaganden till fogden att förnimma om utlagorna är påökta eller icke, men där sådant icke är , så bevisas att Olof Michelssons arvingar hav continuerligtbehållet skatten och de brukat jorden varpå då beviljades dem rättens assistans uti sin sak

OLOF MICHELSSON

Hustru:
Barn

39 Ting i Norberg 1682 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2286 sid 1001

40 KLRD volym 34 f 610v 12 okt 1696

BOGÄRDET, NORBERG

1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Olof Jönsson ¼
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Utan namn ¼ Jöns Persson ½
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Per Olsson, Johan Knutsson, Erik Hansson ¼

1656 vigdes Per Olofsson i Bogärdet och H Anna ibidem

1656 vigdes Nils Andersson Östergiött och Margareta Olofsdotter i Bogärde

BRÅFORS MED GLIMBO, NORBERG

Ortsnamnet Brateforsen omnämns för första gången år i ett brev från 1354, där häradshövding Filip Pedersson ger fasta på jorddelar inom Söderbärke socken (bl a Brateforsen) som byter ägare mellan Petrus i Sörbo och Haluardus bonde. (SDHK 6702) C14-dateringar som gjordes i samband med att nya elkablar skulle läggas vid den gamla hyttplatsen har dock visat att hyttthanteringen pågick redan under andra hälften av 1200-talet. (Eriksson: Bråfors by och hytta. SAU-rapport 2002:12). Byn är idag ett kulturreseervat, eftersom den är en av få välbevarade bergsmansbyar. (Webbsida Länsstyrelsen Västmanlands län). Halvard Bonde nämns också i en bevarad skattelängd från 1371, där utan hemvist. (Karlsson, K H. "Skattelängd för östra Västmanland af år 1371", Västmanlands fornminnesförenings årsskrift, nr III 1884.) samt i några dokument med anknytning till Sörbo, Söderbärke, se vidare under Sörbo.

Det finns lämningar efter en hytta i byn, en stångjärnshammare var i drift i början av 1600-talet. (Ing-Marie Pettersson: Norbergs bergslag. Atlas över Sveriges bergslag. 1994). Utom bergsmännen i Bråfors fanns bergsmän från Årnebo i Norberg samt bergsmän från Dalvik, Danskbo och Ulvsbo i Söderbärke socken med i hyttlaget.

I Västmanlands Fornminnesförening och Västmanlands läns museums årsskrift 1998, som har titeln "Bråfors bergsmansby" har Paul Brates (1863-1944) minnen och hågkomster publicerats. Där finns en medryckande skildring av bergsmansliv i mitten och slutet av 1800-talet, samt mycket personhistoria kring de människor som då levde i byn.

I Norbergsboken utgiven 1974 finns ett kapitel av Göran Kihl om Bråfors. Det bygger till stor del på Paul Brates anteckningar. I kapitlet Något om bergsmän och bergsmansgårdar av Christina Karman behandlas också Brategården.

Med anledning av att en fatbur från Lilla Bråfors skänktes till Vallby friluftsmuseum i Västerås 1924 av Sigvard Axel Hedlund skrevs ett kapitel om Bråfors i Västmanlands fornminnesförenings årsskrift av Sven T Kjellberg. Fatburen är daterad till 1600-talet.

I Svenska kulturbilder, andra bandet (del III s 29-66), skriver etnologen och kulturhistorikern Sigurd Erixon om Bråfors i "En bergsmansby". Verket finns fritt tillgängligt online på runeberg.org.

Tidskriften "Hembygdsvännen – för Västanfors med omkringliggande socknar", som utkom några år på trettioalet med Carl Åkerberg som redaktör, innehåller några artiklar om Bråfors, bl a Släkttavla över ägarna till Lilla Bråfors. (Åkerberg, Carl. "Släkttavla över ägarna till Lilla Bråfors". Hembygdsvännen 1930-32 : 119-22.)

Bråfors har bestått av två hemman - Stora och Lilla Bråfors. Brategården i Stora Bråfors brukas idag i sjätte generationen. Den andra gården i Stora Bråfors såldes i början av 1900-talet av dåvarande ägaren Edvard Forsling och ägdes då av Fagersta Bruk. Numera hör den till Brategården. Lilla Bråfors har under en period varit uppdelad i två gårdar, men 1758 slogs de samman till en gård.

I den karta från 1698 som finns tillgänglig på Lantmäteriets tjänst Historiska kartor beskrivs byn så här: Geometrisk karta över Stora och Lilla Bråfors samt Glimbo och Diäs Olofs Torp. Stora Bråfors med Diäs Olofs Torp är 1/2 bergsmanshemman vilket bebos och possideras af 2ne åboer nembl Hans Ersson äger der af 1/4 och Eric Andersson till lika med Åbon på diäs Olofs torp äga tillhopa 1/4, dock att Erik Andersson äger deraf 2/3 och Bruksförvaltaren Norström 1/3, vars del torparen Anders Matsson nu brukar. Lilla Bråfors är 1/4 bergsmanshemman possideras och bebos av Olof Hansson. Glimbo är ock 1/4 hemman vilket nufförtiden af ingen åbo är bosatt utan Hans Ersson i Stora Bråfors äger och brukar det till åker och äng, vilket hemman berättas vore utbyggd av Årnebo ägor.

Kolningberg är ej omnämnt i de medeltida källorna. Ortnamnet vittnar dock om att kolningen en gång i tiden har varit en viktig verksamhet här. Med största sannolikhet bröt man dessutom malm i Kolningbergsfältet redan på medeltiden. Första gången som fältet omnämns i skrift är sannolikt i 1694 års bergverksrelation. Kolningbergsgruvan var då, 1694, 20 alnar djup, 9 alnar bred och 24 alnar lång men angavs som öde. Anledningen till att man övergivit gruvan var att "Malmen gått mycket snett norr under berget och lösa väggar skadat mycket folk, när de där brutit". Faktum är att de enda gruvolyckor som överhuvudtaget nämns i Norbergs bergslag under 1600-talet är de som inträffat i Kolningbergsgruvan, där malmen omges av den mycket lösare kalkstenen. Intressenter i gruvan var vid denna tid bergsmän från Flängan, Halvarsbenning, Västra Djupkärren och Bråfors. (Byar och bebyggelse i Norbergs kommun. Flängan, Kolningberg, Klackberg, Näs. Norberg: Kulturnämnden, Norbergs kommun, 1980.)

1461	Se brev nedan	Bengt
------	---------------	-------

1462	Se brev nedan	Bengt
1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535:1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Peder Toolsson Bengt Hansson (Betecknas som fattiga bergsman)
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	GLIMBO Mats Halvardsson Beinett Hansson Per Too ...
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Bengt Hansson Per Too..
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Bengt Hansson Per Too
1545	Ting i Norberg 1545 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 15 Se ärende nedan	Anders Bengtsson i Bråfors Herman i Bråfors (Tolvmän)
1552	Ting i Norberg 15 feb 1552 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 209	Bengt i Bråfors
1552	Dalarnas handlingar 1552:8 Bild 22	Under Söderbärke – Ligger till Norberg och gör skogsskatten till Söderbärke Bengt
1555	Dalarnas handlingar 1555:11 Bild 57	Under Söderbärke Ligger till Norberg och gör skogsskatten till Söderbärke Bengt i Bråfors
1556	Dalarnas handlingar 1556:7 Bild 25	Under Söderbärke De efterskrivna ligger till Norberg och göra Skogsskatten till Söderbärke Bengt
1557	Dalarnas handlingar 1557:1 Bild 25	Under Söderbärke De efterskrivne ligga till Norberg och gör sin skogsskatt till Söderbärke Bengt
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Bengt Hansson 2 hundra 40 osmund Per Torsson 2 hundra 40 osmund
1558	Dalarnas handlingar 1558:1 Bild 61	Under Söderbärke De efterskrivne ligga till Norberg och gör sin skogsskatt till Söderbärke Bengt
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 bild 72	 i Bråfors Bengt Hansson och Herman Olsson i
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 bild 72	Simblaforshytta brukas av Nils Hansson, Olof i Simbla, P Olsson, Nils Olsson, Anders, Jöns Hermansson i Åvestbo, P To..sson och Bengt Hansson i Bråfors
1571	Älvsborgs lösen 1571	Bengt i Bråfors Jöns Larsson ibid Olof Jonsson
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Bengt i Bråfors är öde brukar Jöns Larsson
1579	Dalarnas handlingar 1579:10	Bengt Persson Jöns Larsson
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 78	Bengt Persson Knekt Haver fritt i Årnebo hyttan Jöns Larsson
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 9	Bengt Larsson Lilla Bråfors Bengt Larsson Jöns i Malmkärra
1608	Dalarnas handlingar 1608:18 Bild 182	Bengt
1610	Dalarnas handlingar 1610:4 Bild 181	Bengt Larsson i Bråfors
1628	Norberg AI:1	Bengt Larsson h Anna Hans Bengtsson Lars Bengtsson Christen Larsdotter Bråfors: Bengt Hansson h Rikemor Brita Pärsson Bråfors H Rikemor
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 71	GLIMBO Hans
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 71	BRÅFORS Lasse

		Bengt
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Bengt Larsson, 1/2 hemman Lars Bengtsson, 1/4 hemman GLIMBO Mats Olofsson, 1/8 hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Simon Bengt sonen Hans Lasse *
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 6 roten	Bengt i Bråfors Lasse ibid
1642	Mantalslängd (SVAR)	Olof i Glimbo Lars Jönsson i Bråfors Olof ibidem Enkan ibidem Lars Effriksson ibidem
1647	Mantalslängd (SVAR)	Enkan gift Lars Jönsson Anders Bengtsson Olof Olofsson
1648	Mantalslängd (SVAR)	Erik Olsson Lasse Jönsson Anders Bengtsson Olof Olofsson
1649	Mantalslängd (SVAR)	Lars Jönsson Erich Olof ibidem Anders Bengtsson
1650	Mantalslängd (SVAR)	Lars Jönsson Erich ibidem Olof ibidem Anders ibidem
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Bergmestaren Per Jönssons under... Bergsfrelse efter K M bref d 27 feb 1650: Bengt Larsson 1/2 Lars Bengtsson 1/2 Glimbo Hans Pedersson
1660	Mantalslängd (SVAR)	Hans Olsson (Lilla) Erik Olofsson (Stora) Anders Bengtsson (Stora2?) Olof Olsson Glimbo Per Simonsson
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Pär Hansson i Glimbo 1/4 Bängt i Bråfors 1/2 Lars Bengtsson 1/4
1661 1662 1663 1664 1665 1666	Mantalslängd (SVAR)	Hans Olsson (Lilla) Erik Olofsson (Stora) Anders Bengtsson (Stora2?) Olof Olsson Erik Carlsson (Lilla2) Glimbo Per Simonsson
1667	Mantalslängd (SVAR)	Mycket skadad På en rad Olof Olsson (ev står det död) Per Olsson
1669 1670 1671 1672	Mantalslängd (SVAR)	Hans Olofsson (Lilla) Erik Olofsson (Stora) Anders Bengtsson (Stora2?) Per Olofsson Erik Carlsson (Lilla2) Glimbo Per Simonsson
1673	Mantalslängd (SVAR)	Anders Bengtsson (Stora2?) Erik Olofsson (Stora) Peder Olofsson Hans Olofsson (Lilla) Erik Carlsson (Lilla2) Nils Snickare Wansel Gissel Gl Nils Enka Sven Pedersson Soldaten Johan Näbb Glimbo Per Simonsson
1675	Mantalslängd (SVAR)	Anders Bengtsson (Stora2?)

1676		Hans Larsson (Stora) Per Olsson Hans Olofsson (Lilla) Erik Karlsson (Lilla2) Nils snickare Johan Pedersson Sven Pedersson Soldaten Johan Näbb Glimbo Håkan Andersson
1677 1678 1679	Mantalslängd (SVAR)	Anders Bengtsson (Stora2) Hans Larsson (Stora) Per Olsson Hans Olsson (Lilla) Erik Carlsson (Lilla2)
1681	Mantalslängd (SVAR)	Anders Bengtsson Blind (Stora2?) Johan Pålsson Hans Larsson (Stora) Hans Olsson (Lilla) Erik Carlsson (Lilla2) Glimbo Johan Bengtsson
1682	Mantalslängd (SVAR)	Anders Bengtsson Hans Larsson Hans Olsson Erik Carlsson Glimbo Johan Bengtsson
1683	Mantalslängd (SVAR)	Anders Bengtsson Hans Larsson (Stora) Hans Olofsson (Lilla) Erik Carlsson (Lilla2) Jonas Joensson skraddare Glimbo Johan Bengtsson
1684 1685	Mantalslängd (SVAR)	Anders Bengtsson Hans Larsson (Stora) Hans Olsson (Lilla) Erik Karlsson (Lilla2) Jonas Jönsson Skraddare Glimbo Johan Pålsson gl soldat
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Per Olsson, Anders Bengtsson, Hans Larsson 1/2 ... såsom Simbla donation: och 1679 reducerad ifrån Bergmästarens Per Jönsson. Hans Olsson 1/4 Sammaledes graverat, varit Simbla donation 1679 d 2 octobr reducerat Glimbo: Hans Larsson 1/4 Nyskattlagt 1/8
1686	Mantalslängd (SVAR)	Anders Bengtsson Hans Larsson Hans Olofsson Erik Carlsson Jonas Johansson skraddare hu karin olsdotter soldatänka Glimbo Johan Pålsson Hu Brita soldatänka
1687 1688	Mantalslängd (SVAR)	Anders Bengtsson Hans Larsson Hans Olsson Erik Karlsson Kerstin Olofsdotter hjon

Den 16 feb 1461 höll "Nigels Christiernson, riddare och howitzman oppa Waestrares oc offwer Dala" laga ting i Norberg. "Paedher Laransson" i Dräcke anmälde vid tinget, att han till "Tijdeke Paedherson" sålt en täkt, som kallas "Korghara taekt" och ligger i stora gårdet öster om krykan. Följande satt i nämnden: Baenkt i Bradhafors (Bråfors), Asmundh i Gaese (Gäsjö), Arwijdh i Frag, Haerman i Knallasbenning, Larens på Praestahytttone (Prästhyttan), Nigels i *Amundabönning, (Ombenning), Jowan i Örbaek, Paeder i Sömle (Semla), Larens i Haesbaekke (Hästabäck), Jönis i Karinebonning (Karbenning), Jönis i Arnabodom (Årnebo), Anders Dyaeknahytttone (Djåktnehyttan) ⁴¹

Häradshövdingen och riddaren Ingel Jönssons fastebrev 1462 för Hinse Pedersson på en gård kallad Wasagården, i Norbergs Socken köpt av hustru Karin, Olof murarmästares dotter. Tolvmän var Ingel Jonsson, Anders i Halvarsbenning, Tidik Pedersson, Hans Djäkne, Bengt i Bråfors, Peder Jönsson i Håkonsbenning,

41 Stahre, Ulla: Bygd och bergsmän under senmedeltid. Norberg genom 600 år. 1958.

Englika i Stabäck, Mats i Malmkärre, Jöns Hermansson, Kjellfast i Hommansbenning, Ole Ingelsson i Rosendal, Mats i Örbäck.^{42 43}

1545: Kom för rätten Anders Bengtsson i Bråfors och berättade att Jöns Håkansson i Gäsjö hade beskyllt honom för att ha haft tidelag med en ko. Jöns hade dock inga vittnen med sig och Anders rentvåddes med en tolvmananämnd⁴⁴

1551 Sakören Herman i Brådefors gav efter mansslagt 6 mark⁴⁵

1596 Bengt Larsson i Bråfors bjuder upp en tredjedel i Bråfors köpt av Hans Röhår för 14 fat och 200 samt av hans medarvingars
ännu av Per Olofsson i Rosendal en brodersdel för 5 fat.⁴⁶

Rörande Hans Röhår, se Sörbo, Söderbärke

1597 Bengt Larsson i Bråfors bjuder upp en tredjedel i förnämnde Bråfors köpt av Hans Röhår samt och av hans medarvingar för osmundsjärn 14 fat och 200
än av Per Olofsson i Rosendal en brodersdel ibidem för 5 fat osmundsjärn
än av Peder ... i Hestelösa i Munktorps socken en systerdel i förnämnde Bråfors för osmundsjärn 4 fat
Än en femtedel i en systerdel i Bråfors köpt av Hans Effriksson i Älgsjöbo för 1 fat osmundsjärn⁴⁷

1600-1604?: Bengt Larsson i Bråfors bjuder upp ett halvt hemman ibidem, andra gången köpt av Lasse Åbbebjörnsson och hans syskon för osmundsjärn 1 läst, item av Anders Pedersson i Aspbenning en brodersdel för 6 fat⁴⁸

1603 Bengt Larsson i Bråfors bjuder upp nu ett halvt hemman ibidem köpt av Lasse Åbbebjörnsson och hans syskon för 1 läst. Item av Anders Persson i Aspbenning en brodersdel för 6 fat. Item en gård i Norbergsby köpt av Peder Hermansson i Halvarsbenning för 1300^{49 50 51}

1603 Michel i Årnebo bjuder upp en broderdel i Bråfors köpt av Mats Bengtsson för osmundsjärn 1 fat, Knut Bengtsson uppburit 1 fat, Anders Bengtsson 1 fat, Nils Bengtsson 1 fat, Per Bengtsson 1 fat, alle nu uppburit^{52 53}

1604 Holsten i Halvarsbenning haver slagit några ängar i ... som Bengt i Bråfors och han de träter om Bengt i Bråfors för han hade br.... För Holsten
Kom och nu Bengt i Bråfors och lade en vittnesskrift som tolv män utgivit hade om samma ängar lydandes hur de hade synat samma ängar till Bråfors och ifrån Halvarsbenning, vilken syn nu här för rätt gillat blev.⁵⁴

1605 Kom för rätten Holsten Persson i Halvarsbenning och lade ett synebrev i rätten, lydandes huru Bengt i Bråfors och han vore förente om ett våt?änge benämnd Flytten? Liggandes väster ut ifrån Halvarsbenning. Till en hög ås, och ifrån den höga åsen och in till Flyttieändan väster ut efter vintervägen, till ett rå röse ståndade på Flyttieholmen fram emellan så att Holsten i Halvarsbenning behåller på den östra sidan om förnämnda råmärke och Bengt i Bråfors på den västra sidan och vore härom vänlig härom förenta med gode mäns vittnen och bomärken⁵⁵

1636 vides Erik Larsson i Bråfors med Kerstin Stens?dotter i Semla⁵⁶

1637 vigdes Lasse Jönsson i Bråfors med H Marit Hansdotter ibid

1644 vigdes Jöran Jöransson Hammarsmed i Semla med H Malin Persdotter i Bråfors

42 Stahre, Ulla: Bygd och bergsmän under senmedeltid. Norberg genom 600 år. 1958.

43 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Första delen. Nr 116.

44 Ting i Norberg 1545 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 15

45 Dalarnas handlingar 1551:3

46 Ting i Norberg 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 53

47 Ting i Norberg 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 170

48 Ting i Norberg 1600-1604? (Skadad volym) Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:3 Bild 880

49 Ting i Norberg 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 144

50 Ting i Norberg 1604 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 197

51 Ting i Norberg 1605 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 252

52 Ting i Norberg 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 144

53 Ting i Norberg 1604 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 197

54 Ting i Norberg 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 196

55 Ting i Norberg 1605 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 252

56 Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638

1644 vigdes Anders Bengtsson från Bråfors med Kerstin Ersdotter från Åvestbo

1661 Ställdes och för rätten Olof Olsson i Bråfors och tilltaltes av Jonas Helenius på dito Wellamssons vägnar om 3 skeppund stångjärns betalning, som han hade förr på en soldats vägnar som föregavs samma järn hava stulit ifrån Adolph och vittne tillfäns, att Adolfs märke stod på några stänger, Men soldaten sade sig hava det köpt av sin farbroder vid Gäsjö boendes.

Resol: Efter som Olof Olsson i Bråfors befans utan någon Exception hava Caverat för 3 skeppund stångjärn, som Adolph hade att tilltala soldaten före, och denne är uti Olofs tjänst, så kändes Olof sin caution att fullgöra och söka sig hjälp hos rotetagarna som han kan om järnets betalning, som de participera i knekten till ⁵⁷

1662 Dit Lars Persson i Semla lät 3 resan uppbjuda Olof Olssons i Bråfors obligation på 26 skeppund ... ⁵⁸

Nicolaus Ahasveri Peninsolius, död som komminister i Västanfors 1668. Gift med Anna Eriksdotter. Död 1680 i Norberg. Bor efter hr Nils död i Bråfors. ⁵⁹ Har bl a en son Gustav Nilsson ⁶⁰

1678 Anders Bengssons i Bråfors egendom i löst och fast underpantas till H Johan Wricht emot 13 skeppund tackjärn och 16 stigar kohl. Obl given d 6 apri 1676 ⁶¹

Förordnades uppå Hans Jöranssons i Semla och Hans Hanssons samt dess systers Annika Hansdotters i Bråfors begäran, domaren Holsten Henniksson i Västra Djupkärre och nämndemannen Olof Larsson i Semla att vid påfordran dem emllan dela och skifta den egendom som Hans och Annika så efter deras sahl fader Hans Ingilsson i Kyrkbyn i Söderbärke socken, som efter deras sahl moder till arv fallen är, och deras styvfader Hans Jöransson skall hos sig ännu hava innestående, följandes dem på bästa sättet att förena, som sedermera skriftligen författas till vederbörandes efterrättelse ⁶²

Ting 1697: Hans Hansson i Bråfors, son till Hans Michelsson i Kyrkbyn i Söderbärke ⁶³

Bråfors, Stora Bråfors (sedermera Brategården)

LARS EFFRIKSSON

Son till Effrika Hansson, Älgsjöbo, Söderbärke. Sonson son till Hennika Bengtsson i Vad, Söderbärke.

Hustru: Karin omgift med Erik Olsson, se nedan.

Barn:

Hans Larsson. Se nedan.

ERIK OLSSON

Gift med Lars Effrikssons änka, se ovan.

Hustru: Karin. Vigda 1647. Änka efter Lars Effriksson.

HANS LARSSON

Son till Lars Effriksson, se ovan. Död 1715 i Bråfors.

Hustru: Elisabet Persdotter. Vigda 1669. Dotter till Per Andersson i Aspbenning, Västanfors. Död 1711 i Bråfors.

Barn:

Karin Hansdotter. Född 1670 i Bråfors. Död 1761 i Hemshyttan, Söderbärke. Gift 1694 med Hans Persson i Hemshyttan.

Hans Hansson. Född 1672 i Bråfors. Se nedan.

Anna Hansdotter. Född 1674 i Bråfors.

Elisabet Hansdotter. Född 1676 i Bråfors.

Anna Hansdotter. Född 1683 i Bråfors.

Kerstin Hansdotter. Född 1685 i Bråfors.

Margareta Hansdotter. Född 1687 i Bråfors.

Brita Hansdotter. Född 1690 i Bråfors.

Anders Hansson. Död 1716 i Bråfors.

1656 Mats Esbjörnsson i Fragg kände på sin hustrus vägnar till Erich Olofsson i Bråfors, vilken är Styvfadern för Effrik sonebarn i Elgjöboda, om ..., med hö slå och ett begärande oppå en täkt som hans hustru efter ett rätt jordebyte tillkom, vilken täkt han berättade var slagen och bärgad av Erick för lidna är en halupart och nu för

57 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 745

58 Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 533

59 Ekström, Gunnar: Västerås stifts herdaminne II:1 s 668

60 Ting i Norberg 1672 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Västmanlands län EXIe:2277 sid 573

61 Ting i Norberg 1678 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2741 sid 446

62 Ting i Norberg 1697 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2298 sid 878

63 Ting i Söderbärke 1697 (Renoverad dombok) Svea hovrätt i Kopparbergs län EXIe:2761 sid 162

innevarande år allt slätt. Och höet inlagt uti Mats Esbjörns bod som hans hustru tillkom efter laga byte. Resolution: Efter som häradsnämnden berättade det några man af Söderbärke socken, haver varit till Bråfors, och delat Jorden Syskonen emellan, ty kändes Mats Esbjörnsson på sin hustrus vägnar, rätt att äga en systerdal där, och inta det höet, som av samma systerdal bärgat är och i boden inlagt, och för lidne års hö, skall hennes broders son Hans Larsson leverera ... Och den Hans Larsson är Effrikas sonson i Älgsjöbo kan -- bevisa sin sal faders Lars Effrikssons köp på 1/1 hemman i Bråfors, samt hans syskons utlösning där utur efter inlagd supplication så skall han vid sitt köp bliva handfast, och Effrika som farfadern är gått därifrån, och och hans med sin styvfader och moder med sina samsyskon bliver därvid, därom på nästa Ting skall rannsakas. ⁶⁴

Att Hans Larsson härstammar från Älgsjöbo framgår även av ett byte av jord med Per Effriksson i Elgsjöbo som bjuds upp andra gången 30 maj 1676 ⁶⁵ Se vidare Älgsjöbo.

1673 Uti den twistiga och ifrån gamla Norbergs häradstings hit Appellerade sak, emellan Hans Larsson i Stora Bråfors å den ena kärende och Lilla Bråforsborna andra sidan svarande, angående en skogholme belägen inom Skildnabäcken?, till kärendes ägor, den han därför åstundar .., men svarande praetenderar hävd, därför den och honom af Häradsrätten genom benämnde dom tillkänd var ... ⁶⁶

Uppbjöds på tinget i Norberg 1680 ⁶⁷

Johan Pålssons Torp Glimbo för Hans Larsson i Bråfors samt Per Simonssons i Glimbo $\frac{3}{4}$ delar i benämnt torp för Hans Larsson i Bråfors

1685 9-10 feb Hans Larssoni Bråfors och Norberg öfverlätit till sin frände, lars Hansson i Älgsjöbo, allan dess pretention och arvsrätt efter farbrodern, Per Effriksson i Älgsjöbo

1695 säljer Hans Larsson sin hustrus del i Aspbénning till sin hustrus broder Per Persson i Aspbénning. ⁶⁸

Hans Persson i Hemshyttan, Per Persson i Larsbo och Erik Persson i Vibberbo stämmer sina svågrar Hans och Anders Hanssöner i Bråfors angående det de som behållit deras föräldrars ograverade egendom i Bråfors, måtte skifta den riktigt i det faste $\frac{3}{16}$ delar i Årnebo, som Olof Stensson sonson Jöran besitter och förvägrar dem uti, hade benämna Hans och Anders Hanssöner i Bråfors uttagit Stämning på Jöran Jöransson i Årnebo för skuldfordran samt ... för hemmanet han bebor och ⁶⁹

1697 Ställde sig för rätten uppå sin sahl systems hustru Karin Henniksdotters vägnar domaren Holsten Henniksson i Västra Djupkärra, och Hans Larsson i Bråfors, angående Glimbo torpet med der under hörande , således att Hans Larsson till benämnde torp inbördan skall giva till Holsten Henniksson å sin systerbarns vägnar som är deras förmyndare 30 skeppund tackjärn på 3 år att betala, nebl 10 skeppund årligen i Maj, var emot Hans Larsson nu ... i tillkommane vår med denna torpet tillträder ⁷⁰

1697 Ingav Hans Larsson i Bråfors igenom sin son Hans Hansson huru såsom Hans Hindersson, Jöns Persson, och Anders Andersson i Dalvik och Söderbärke socken, hava inom och gamla skogsägors skillnad gjort stor överkan förutan det den och för Hans Larsson uthuggit ett fall till kolveds ⁷¹

ANDERS HANSSON

Son till Hans Larsson, se ovan. Död 1716 i Bråfors.

Hustru: Chiersten Jonsdotter. Vigda 1711. Född 1684 i Kolpebo?, Söderbärke. Dotter till Jonas Larsson och Brita Olsdotter. Omgift med Per Evertsson, se nedan.

Barn:

4 söner av vilka en levde 1758

Hans Perssons hustru Karin Hansdotter å Hemmingshyttan (Hemshyttan) hade instämt sin broder Anders Hansson i Bråfors för det han förleden nyårsafton henne med hugg och slag illa hanterat, samt angående betalning av hennes sons tjänstelön som hos Anders Hansson innestår... ⁷²

PER EVERTSSON

Gift med Anders Hanssons änka, se ovan. Född 1684 i Danskbo, Söderbärke. Död 1754 i Bråfors. Son till Evert Hansson i Danskbo och dottersonson till ovannämnde Effrika Hansson i Älgsjöbo, Söderbärke.

64 Ting i Norberg 1656 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:2 sid 16

65 Ting i Söderbärke 30 maj 1676 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2739 sid 694

66 Lagmansting 1673 Svea Hovrätt Västmanlands län EXIa:12 sid 93

67 Ting i Norberg 1680 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2284 sid 994

68 Ting i Norberg 5-11 mars 1694 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2296 sid 772

69 Ting i Norberg 1714 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt AIa:3 sid 39

70 Ting i Norberg 1697 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2298 sid 927

71 Ting i Norberg 1697 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2298 sid 945

72 Ting i Norberg 1715. Gamla Norbergs bergslags häradsrätt AIa:3 sid 113

Hustru: Kerstin Jonsdotter. Född 1684 i Söderbärke. Död 1758 i Bråfors. 73 år. Modersjuka. Tidigare gift med Anders Hansson i Bråfors

Barn:

3 söner, varav två lever 1758

HANS HANSSON

Son till Hans Larsson, se ovan. Född 1672 i Bråfors. Död 1737 i Bråfors.

Hustru: Kerstin Johansdotter. Vigda 1712. Född 1684 i Snöån, Norrbärke. Dotter till Johan Larsson Skuth och Margareta Halvarsdotter.

Barn:

Lisbet Hansdotter. Född 1713 i Bråfors. Död 1718 i Bråfors.

Hans Hansson. Född 1715 i Bråfors.

Margareta Hansdotter. Född 1716 i Bråfors.

Elisabet Hansdotter. Född 1718 i Bråfors. Gift 1737 med Anders Ramström, född 1711 i Höijen, Norbergsby, Norberg. Omgift med Anders Hansson, Lilla Bråfors.

Jan Hansson. Född 1720 i Bråfors. Se nedan.

Anna Hansdotter. Född 1723 i Bråfors. Död 1780 i Norbergsby. Gift 1743 med Johan Ramström, född 1717 i Norbergsby, Norberg, död 1791.

JAN HANSSON

Son till Hans Hansson, se ovan. Född 1720 i Bråfors. Död 1778 i Bråfors.

Hustru: Kiersten Nilsdotter. Vigda 1739. Född 1719 i Kopparbo, Söderbärke. Dotter till Nils Hansson och Anna Halvarsdotter.

Hustru: Cajsa Hansdotter. Vigda 1745. Född 1725 i Lilla Bråfors, dotter till Hans Olsson och Karin Abrahamsdotter.

Barn:

Hans Jansson. Född 1742 i Bråfors. Se nedan.

Andra giftet

Jan Jansson. Född 1747 i Bråfors. Gift med Maria Olsdotter. Bosatt i Hedkärre, Västanfors. Son: Jan Jansson, född 1786, se nedan.

Anders Jansson. Född 1750 i Bråfors. Bergsman i Landforsen och senare i Hedkärre, Västanfors.

Bouppteckning efter Hans Jansson finns bevarad, fastigheter som upptas är ett åttondels hemman i Bråfors, samt en åttondel i Glimbo.⁷³

HANS JANSSON

Son till Jan Hansson, se ovan. Född 1742 i Bråfors. Död 1809 i Bråfors.

Hustru: Brita Olofsdotter. Vigda 1769. Född 1749 i Halvarsbening, Norberg. Död 1811 i Bråfors. Dotter till Olof Andersson och Lisa Andersdotter.

Barn:

Christina Hansdotter. Född 1772 i Bråfors. Död i barnsäng 1804 i Bråfors. Gift 1801 med Daniel Persson, född 1777 i Marnäs, Norrbärke.

Eftersom Hans Jansson och Brita Olofsdotter saknade arvingar, skrevs ett testamente där brorsonen Jan Jansson (son till Hans halvbror Jan Jansson, född 1747) utsågs till huvudarvinge. Se Bouppteckning upprättad 1809. Fastigheter som upptas är 7/24dels hemman Bråfors och Glimbo, 3/15 dels hemma Årnebo, 3/16 dels hemman i Flängan och 3/8 dels hemman i Moren. Boets behållning var 1695 RD efter att skulder på över 5000 RD dragits av.⁷⁴

Hans Jansson och Brita Olofsdotter byggde den stora huvudbyggnaden som idag hör till Brategården. De lät måla sina porträtt som hänger i gården.⁷⁵

JAN JANSSON

Brorson till Hans Jansson, se ovan. Född 1786 i Hedkärre, Västanfors.

Hustru: Anna Persdotter. Vigda 1809. Född 1789 i Resmoren, Söderbärke. Dotter till Per Matsson och Brita Stina Matsdotter. Se nedan.

Barn:

Hans Jansson. Född 1810.

Jan Jansson. Född 1812.

Petter Jansson. Född 1813.

Jan Jansson utsågs till huvudarvinge vilket innebär att han fick ansvaret för att avveckla boet efter Hans Jansson. Ingen av dödsbodelägarna övertog boet utan Stora Bråfors såldes till Jan Janssons svärfar Per

⁷³ Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. FII:2, nr 234

⁷⁴ Gamla Norbergs bergslags häradsrätt FII:8, nr 147

⁷⁵ Bråfors bergsmansby. 1998.

Matsson (se nedan). I husförhörslängden ⁷⁶ står "Bergsman – bo nu inhyses i Lilla Djupkärre". 1816 bortflyttade familjen till Björskog. Enligt Annas föräldrars bouppteckning pga förtida arv 1818 bor familjen i Östuna, Björskog.

PER MATSSON

Svårfar till Jan Jansson, se ovan. Född 1763 i Moren, Söderbärke. Död 1829 i Bråfors. Son till Mats Persson och Maria Olsdotter. Hans farfars far var klockaren Mats Persson i Kyrkbyn, Söderbärke.

Hustru: Brita Stina Matsdotter. Vigda 1785 i Söderbärke. Född 1762 i Hedemora. Död 1822 i Bråfors.

Barn:

Catharina Persdotter. Född 1786 i Resmoren, Söderbärke. Gift med Jonas Persson, född i Vibberbo, Söderbärke.

Anna Persdotter. Född 1789 i Resmoren, Söderbärke. Se ovan.

Anders Persson. Född 1796 i Resmoren, Söderbärke. Se nedan.

Maja Persdotter. Född 1802 i Resmoren, Söderbärke. Gift med Anders Hansson i Lilla Bråfors.

Stina Persdotter. Född 1804 i Resmoren, Söderbärke. Gift med Olof Carlsson i Spjutsbo, Norberg.

ANDERS PERSSON

Son till Per Matsson, se ovan. Född 1796 i Resmoren, Söderbärke. Död 1827 i Bråfors. Dödsorsak: Vattusot. 30 år.

Hustru: Brita Jansdotter. Vigda 1818. Född 1797 i Fragg, Norberg. Dotter till Jan Persson och Stina Hansdotter.

Omgift 1828 med Erik Andersson, född 1802 i Kallmora, Norberg och 1841 med Erik Andersson, född 1813 i Vad, Söderbärke. Se nedan.

Barn:

Per Andersson. Född 1820. Död 1844. Ogift.

Anders Andersson. Född 1822 i Bråfors. Död 1825 i Bråfors.

Stina Andersdotter. Född 1824 i Bråfors. Död 1824 i Bråfors.

Enligt Paul Brate hade Per Andersson starkt spritbegär, vilket bidrog till hans tidiga död ⁷⁷

ERIK ANDERSSON

Gift med Anders Perssons änka Brita Jansdotter, se ovan. Född 1802 i Kallmora, Norberg. Död 1839. Son till

Anders Holstensson och Anna Ersdotter. Dödsorsak: Drunknade d 25 nov i Garsjön i Söderbärke. 37 år.

Hustru: Brita Jansdotter. Född 1797 i Fragg, Norberg. Vigda 1828. Se ovan

Barn:

Christina Ersdotter. Född 1820 i Bråfors. Gift Bylin.

Anders Ersson. Född 1832 i Bråfors. Se nedan.

Hans Erik Ersson. Född 1834 i Bråfors.

Johannes Ersson. Född 1837 i Bråfors.

Enligt Paul Brate drunknade Erik Andersson i Garsjön på väg till fots hem från en hyttstämma i Hemshyttan ⁷⁸

ERIK ANDERSSON

Gift med Erik Anderssons änka Brita Jansdotter, se ovan. Född 1813 i Vad, Söderbärke. Son till Anders Halvarsson och Anna Persdotter.

Hustru: Brita Jansdotter. Vigda 1841. Född 1797 i Fragg, Norberg. Död 1881 i Bråfors. Se ovan.

Barn:

Inga barn.

Enligt Paul Brate dog även Brita Jansdotters tredje man i en olycka, då han fallit av sin släde och blivit liggande utomhus under natten. ⁷⁹

ANDERS ERSSON

Son till Erik Andersson, se ovan. Född 1832 i Bråfors.

Hustru: Christina Matsdotter. Född 1830 i Bennebo, Karbenning.

Barn:

Erik Brate. Född 1857 i Bråfors. Död 1924 i Stockholm. Språkforskare och runkännare. Gift med Fanny

Ingeborg Matilda Ekbom, konstnärinna.

August Brate. Född 1858 i Bråfors. Död 1907. Folkskollärare. Gift med Augusta Sofia Jonsson, född 1858 i Kungs-Barkarö.

Alfred Paul Brate. Född 1863 i Bråfors. Se nedan.

Elin Agnes Elisabet Brate. Född 1868 i Bråfors. Död 1939 i Ombenning, Norberg. Gift med Axel Herman Eriksson.

Signe Maria Brate. Född 1877 i Bråfors. Död 1919 i Visby (I). Ogift. Sjuksköterska.

Hilda Brate. Född i Bråfors. Död som barn.

⁷⁶ Norbergs kyrkoarkiv AI:9a sid 8

⁷⁷ Bråfors bergsmansby. 1998.

⁷⁸ Bråfors bergsmansby. 1998.

⁷⁹ Bråfors bergsmansby. 1998.

Gustaf Brate. Född i Bråfors. Död som barn.

ALFRED PAUL BRATE

Son till Anders Ersson, se ovan. Född 1863. Död 1944.

Hustru: Hilma Ottilia Eriksson. Vigda 1890. Född 1867 i Saxe, Söderbärke. Död 1930.

Bråfors, Stora Bråfors

ERIK ANDERSSON

Hustru: Catarina Hansdotter. Vigda 1684. Enligt vigselboken är både Erik och Catarina från Bråfors.

Dubbelbröllop med Olof Hansson, Lilla Bråfors och Anna Eriksdotter, även de bägge från Bråfors.

Barn:

Olof Ersson. Född 1701 i Bråfors, se nedan

OLOF ERSSON

Son till Erik Andersson, se ovan. Född 1701 i Bråfors. Död 1761 i Bråfors.

Hustru: Maria Carlsdotter. Vigda 1721. Född 1694 i Aspbenning, Västanfors.

Hustru: Lisa Persdotter. Vigda 1752. Född 1701 i Västra Djupkärra, Norberg. Dotter till Per Nilsson.

Barn:

Hans Olsson. Född 1731 i Bråfors. Se nedan.

Anders Nordfors. Född 1735 i Bråfors. Död 1807 i Malingsbo. Brukspredikant, komminister. Gift med

Elisabet Aroseén. Son Carl Gustaf Nordforss, författare, teaterledare och operaöversättare.⁸⁰

HANS OLSSON

Son till Olof Ersson, se ovan. Född 1731 i Bråfors. Död 1790 i Bråfors.

Hustru: Christina Jansdotter. Född 1730 i Ombenning, Norberg. Död 1783 i Bråfors. Dotter till Johan Hansson och Elisabet Persdotter.

Barn:

Lisa Hansdotter. Född 1755 i Bråfors. Se nedan.

JOHAN OLSSON

Måg till Hans Olsson, se ovan. Född 1747 i Halvarsbenning, Norberg. Död 1797 i Bråfors. Son till Olof Andersson och Lisa Andersdotter.

Hustru: Lisa Hansdotter. Dotter till Hans Olsson, se ovan. Vigda 1773. Född 1755 i Bråfors. Död 1817 i Bråfors.

Barn:

Hans Jansson. Född 1774 i Bråfors. Se nedan.

Christina Jansdotter. Född 1776 i Bråfors. Död 1778 i Bråfors. Tvilling.

Elisabet Jansdotter. Född 1776 i Bråfors. Död 1778 i Bråfors. Tvilling.

Anders Jansson. Född 1780 i Bråfors. Gift med Brita Samuelsdotter, född 1778 i Norbergs by, Norberg, dotter till Samuel Marin.

Bouppteckning efter Johan Olsson finns bevarad. Följande fastigheter tas upp: 5/24 bergsmanshemman i Bråfors med 1/10 del i hytta, 1/8 dels bergsmanshemman i Danskbo i Söderbärke socken, utan någon hyttedel, inköpt af afledna Jan Olsson och dess hustru under äktenskapet, 19/96 dels bergsmanshemman i Halvarsbenning med tillhörande 3/46 del i hytta också inköpt under nuvarande äktenskap. Behållning i boet 4459 RD.⁸¹

HANS JANSSON

Son till Johan Olsson, se ovan. Född 1774 i Bråfors. Död 1818 i Bråfors.

Hustru: Cajsa Hedberg. Vigda 1798. Född 1774 i Trättsbo, Norberg. Flyttar som änka till Söderbärke. Omgift med byggmästare Nyholm i Larsbo.

Barn:

Anders Hansson. Född 1801 i Bråfors. Se nedan.

Stina Lisa Hansdotter. Född 1813 i Bråfors. Flyttar till Söderbärke.

Hans Erik Hansson. Född 1818 i Bråfors. Död som barn.

Bouppteckning efter Hans Jansson finns bevarad. Följande fastigheter tas upp: 5/24 del bergsmannshemman med hyttedel i Bråfors, hvaraf 5/48 delen blifvit under ägtenskapet löst med köpecontract den 16 september 1810 af Brodern Anders Jansson i Norbergs by.⁸² Behållning i boet ca 9000 RD

ANDERS HANSSON

⁸⁰ Nordforss, Carl Gustaf. Svenskt biografiskt handlexikon, 1906.

⁸¹ Gamla Norbergs bergslags häradsrätt, FII:5, nr 109

⁸² Gamla Norbergs bergslags häradsrätt, FII:11, nr 449

Son till Hans Jansson, se ovan. Född 1801 i Bråfors. Död 1823. "Död i Västerås" enligt husförhörslängden.
Hustru: Cajsa Andersdotter. Vigda 1821. Född 1802 i Ulvsbo, Söderbärke. Död 1835 i Bråfors. Dotter till Anders Matsson och Catarina Andersdotter.

Barn:

Anna Cajsa Andersdotter. Född 1821 i Bråfors. Se nedan.

I dödboken för Västerås domkyrkoförsamling 1823: Bergsman från Dog i Länshäktet innan han undergått sitt straff. 28 dygns vatten och bröd för hugg och slag å sin moder. Begrofs i tysthet d 10 jan.

Cajsa Andersdotter fick efter Anders död två oäkta barn: Anders Andersson, född 1828 och Johanna Sophia, född 1835 och död 1836.

*Bouppteckning efter Anders Hansson finns bevarad. Behållningen i boet är 2037 RD, efter att Anders moder Catharina Nyholm i Larsbo, Söderbärke får 1367 för dess innestående morgongåva, giftorätt mm.*⁸³

LARS PERSSON

Måg till Anders Hansson, se ovan. Född 1815 i Fragg, Norberg. Son till Per Hansson och Greta Larsdotter.

Hustru: Anna Cajsa Andersdotter. Dotter till Anders Hansson, se ovan. Vigda 1840. Född 1821 i Bråfors. Död 1885 i Bråfors.

Barn:

Per Larsson Forsling. Född 1842 i Bråfors. Se nedan.

Anna Sophia Larsdotter. Född 1843 i Bråfors. Död före 1885.

*Fotografi av Lars Persson finns bevarat.*⁸⁴

*Bouppteckning efter Anna Cajsa Andersdotter finns bevarad. Följande fastigheter upptages: 147/864dels mantal i Bråfors hvaraf den afledne ärft 100/864dels mantal, och den efterlevande mannen före äktenskapet inköpt 30/864dels mantal, samt under äktenskapet med den aflidne inköpt 27/864dels mantal. 11/48 dels mantal i Halvarsbenning, under äktenskapet inköpt. Behållning 59100 kronor.*⁸⁵

PER LARSSON FORSLING

Son till Lars Persson, se ovan. Född 1842.

Hustru: Vilhelmina Sofia Flytström. Vigda 1863. Född 1841 i Västervåla.

Barn:

Per Edvard Forsling. Född 1865 i Flyten, Västanfors. Se nedan.

Hjalmina Anesta Forsling. Född 1881 i Norberg

PER EDVARD FORSLING

Son till Per Larsson Forsling, se ovan. Född 1865 i Flyten, Västanfors.

Sålde gården till Fagersta Bruk.

Bråfors, Lilla Bråfors

*När den första hammaren anlades vid Semla, ägdes de sex gårdarna om inalles 1 3/4 hemman ännu av bergsmän. Av dessa gårdar hade Peder Jönsson lagt sig till med två. Redan i juli 1635 hade han av en borgare i Västerås köpt hemmanet Lilla Bråfors för 12 1/2 skeppund stångjärn och samtidigt denne borgares halva hammardel vid Semla "med den halva gården jag där hade" för summa 40 skeppund stångjärn. För skuld kom han över 1/8 hemman Flobo torp och 1/8 hemman Lilla Flobo, och 1654 fick han fasta på 1/4 i Malmkärra, som han hade köpt för 50 skeppund tqackjärn och 2 kjortelkläden.*⁸⁶

Rörande Peder Jönsson, se vidare under Semla, Västanfors

*1635 Item (Uppbjöds) Lilla Bråfors första gången av väl. Päder Jönsson. Item en hammarsmedia av väl. Pär Jönsson första gången*⁸⁷

Hans Holstensson i Vad, Söderbärke ägde ett hemman i Årnebo, Norberg som han köpt från kronan och som han 1638 med Per Jönsson i Semla, Västanfors bytte mot hemmanet Lilla Bråfors. Samtidigt gjorde Hans Holstensson och Hennika Hansson i Västra Djupkärra ett byte så att Hennika fick Lilla Bråfors och Hans två brodersdelar i Vad. Både Hans Holstensson och Hennika Hansson var sonsons söner till Hennike Bengtsson i Vad. Släktskap mellan Hennika Hansson och Hans Olsson eller Erik Karlsson är inte klarlagt, se ärende från 1672. (Arne Sohlström)

⁸³ Gamla Norbergs bergslags häradsrätt FII:12, nr 460

⁸⁴ Publicerat i Norbergsboken. 1974.

⁸⁵ Gamla Norbergs bergslags häradsrätt FII:22, nr 396

⁸⁶ Tigerstedt, Örnulf. Fagerstabrukens historia. Kavalkad. 1957.

⁸⁷ Ting i Norberg 1635 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Västmanlands län EXIe:2256 sid 132

1638 Vålborne Peder Jönsson i Semla och Hans Holstensson i Vad gjorde sig emellan ett jordebyte i så måtto benämde Hans i Vad upplät vålborne Peder Jönsson ett Cronohemman i Årnebo som han haver ... av cronan för 30 Rdr in specie, ..., och der emot uplät Päder Jönsson honom igen ett skattehemman Lilla Bråfors, och efter Bråfors var något bättre gav Hans emellan

Item gav Henneca i Djupkärre tillkänna att han haver gjort ett rättmätigt jordebyte med Hans Holstensson i Vad i så måtto att han haver unt och upplåtit honom 2 brodersdelar i Vad var .. brodersdel värderat för 22 fat osmundsjärn, och där emot upplät Hans Holstensson honom igen Lilla Bråfors i Norbergs socken, vilket blev av rätten confirmerat stadigt gjort.

Uppbjudes halva hemmanet i Stora Bråfors för första gången. ⁸⁸

1640 Vål: Päder Jönsson i Semla lovades faste på några ägor som han ... köpt och sedan byt haver

vilken han nu haver förbytt med Hans Holstensson i Semla, Per Larsson och Per Olsson i Flobo, samt Mats och Bengt i Ulvsbo för den västra median. lossade han ock Jöns Olssons del i jord i Semla för ... af Per Hermansson i Semla ett halvt Av Peder Larsson i Flobo av Per Olsson i Han gjort ett jordebyte med Hans i Vad och Henneca i Djupkärre i det han gav dem lilla Bråfors för Åvestbo, än gav han Olof Simonsson i Semla hela Glimbo för i Semla, vilket Glimbo han köpt av ⁸⁹

1672 Hennika Hanssons arvingar i Västra Djupkärre och systrens hust Marit Hansdotters arvingar i Lilla Bråfors ingådda jordebyte med varandra, om de ägor de å bägge sidor bytesbrev dat d 7 mars 1670. ⁹⁰

1697 Ställde sig för rätten uppå sin sahl systers hustru Karin Henniksdotters barns vägnar domaren Holsten Henniksson i Västerdjupkärre, och Hans Larsson i Bråfors sins emellan, angående Glimbo torpet med der under hörande lägenheter, således att Hans Larsson till benämnde torp inbördan skall giva till Holsten Henniksson å sin systers barns vägnar som är deras förmyndare 30 skeppund tackjärn på 3 år att betala, nebl 10 skeppund årligen i Maj, var emot Hans Larsson nu ... i tillkommane vår med denna torpet tillträder ⁹¹

HANS OLSSON

Hustru: Karin Olsdotter. Vigda 1659. Född i Glimbo, Norberg

Barn:

Olof Hansson. Född 1662 i Bråfors. Se nedan.

OLOF HANSSON

Son till Hans Olsson, se ovan. Född 1662 i Bråfors. Död 1699 i Bråfors. ⁹²

Hustru: Annika Ersdotter. Vigda 1683. Död 1726 i Bråfors.

Barn:

2 söner och 2 döttrar efterleva

Hans Olsson. Född 1684 i Bråfors. Se nedan.

Anna Olsdotter. Född 1686 i Bråfors. Gift 1717 med Olof Abrahamsson i Hedkärre, Västanfors.

Kerstin Olsdotter. Född 1689 i Bråfors.

Malin Olsdotter. Född 1695 i Bråfors.

Olof Olsson Född 1697 i Bråfors.

Enligt uppteckningar av Robert Blumenberg i Västmanlands fornminnesförenings arkiv var Olof Hansson en björnjägare av stora mått, det sägs att han skjutit 60 björnar ⁹³

1699 var drängen Samuel Andersson anklagad för stöld hos Olof Hansson i Bråfors, som inte närvarande vid tinget pga att han avlidit. Vad som hade blivit stulet specificerades och beräknades till ett värde av 39 RD. ⁹⁴

HANS OLSSON

Son till Olof Hansson, se ovan. Född 1684 i Bråfors. Död 1762 i Bråfors.

Hustru: Karin Abrahamsdotter. Född 1694 i Hedkärre, Västanfors. Dotter till Abraham Olsson och Anna Andersdotter. Död 1772 i Bråfors.

Barn:

Olof Hansson. Född 1718 i Bråfors. Död som barn.

Anna Hansdotter. Född 1720 i Bråfors.

Abraham Hansson. Född 1722 i Bråfors.

88 Ting i Norberg 1638 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXLe:2257 sid 249

89 Ting i Norberg 1640 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Södermanlands län EXLe:1106 sid 160

90 Ting i Norberg 1672 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXLe:2277 sid 584

91 Ting i Norberg 1697 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXLe:2298 sid 927

92 Norbergs kyrkoarkiv FII:1 Personaliebok

93 Kjellberg, Sven T. "Vallby - kulturhistoriska notiser". Västmanlands Fornminnesförenings Årsskrift (1926): 135–46.

94 Ting i Norberg 1699 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt Ala:1 Opaginerat (Skadad volym) Bild 90

Cajsa Hansdotter. Född 1725 i Bråfors. Gift 1745 med Jan Hansson i Stora Bråfors, son till Hans Hansson och Kerstin Johansdotter.

Kerstin Hansdotter. Född 1727 i Bråfors. Död 1790 i Klacken Gift 1752 med Anders Olsson i Klacken.

Brita Hansdotter. Född 1729 i Bråfors. Gift till Hindrics Meling, Västanfors

Anders Hansson. Född 1732 i Bråfors. Se nedan.

Maria Hansdotter. Född 1734 i Bråfors. Död 1815 i Spjutsbo. Gift i Spjutsbo 1) 1756 med Olof Carlsson. Död 1768 i Spjutsbo. 2) 1773 med Per Persson. Död 1815 i Spjutsbo.

Elisabet Hansdotter. Född 1737 i Bråfors. Död 1791 i Rabbatsbenning, Norberg.

År 1741 blev Hans Olsson stämd av tvenne bergsmän i Djupkärra under påståendet att han flyttat råmärken i skogen. Vid syn av den fastställda rågången framgick tvärtom, att Djupkärnkarlarna flyttat råmärkena över Hans Olssons mark. Hans Olsson frikändes, och beskyllningen vändes mot anklagarna själva. (Hembygdsvännen)

Erik Hanssons gård såldes 1758 till Hans Olsson i Lilla Bråfors, vilket gjorde att Lilla Bråfors som tidigare bestått av två gårdar nu blev en.⁹⁵

ANDERS HANSSON

Son till Hans Olsson, se ovan. Född 1732 i Bråfors. Död 1798 i Bråfors.

Hustru: Lisa Olsdotter. Vigda 1760. Född 1734 i Halvarsbenning, Norberg. Död 1779 i Bråfors. Dotter till Olof Andersson och Kiersten Hindrichsdotter.

Hustru: Lisa Hansdotter. Vigda 1780. Född 1718 i Stora Bråfors, dotter till Hans Hansson och Kerstin Johansson.

Barn:

Hans Andersson. Född 1762 i Bråfors. Se nedan.

Olof Andersson. Född 1766 i Bråfors. Död 1787 i Bråfors.

Anders Andersson. Född 1770 i Bråfors. Död 1837 i Flängan, Norberg

HANS ANDERSSON

Son till Anders Hansson, se ovan. Född 1762 i Bråfors. Död 1835 i Bråfors.

Hustru: Brita Jacobsdotter Berg. Vigda 1783. Född 1760 i Höijen Norbergs by. Död 1830 i Bråfors.

Barn:

Lisa Hansdotter. Född 1785 i Bråfors. Död 1791 i Bråfors.

Helena Hansdotter. Född 1787 i Bråfors. Död 1833 i Esbjörnsgården, Norbergs by, Norberg. Gift med Per Ersson, född 1787.

Brita Hansdotter. Född 1789 i Bråfors. Gift med Erik Persson i Norbergs by, Norberg.

Anders Hansson. Född 1791 i Bråfors. Gift med Maja Persdotter, född 1802 i Resmoren, Söderbärke. Dotter till Per Matsson och Brita Stina Matsdotter i Stora Bråfors.

Lisa Hansdotter. Född 1792 i Bråfors. Gift med Olof Matsson i Rosendal, Norberg.

Christina Hansdotter. Född 1794 i Bråfors.

Susanna Hansdotter. Född 1796 i Bråfors.

Anna Hansdotter. Född 1797 i Bråfors. Gift med Per Larsson, arrendator vid Nordansjö, Norberg.

Jakob Hansson. Född 1799 i Bråfors. Död 1799 i Bråfors.

Peter Hansson. Född 1800 i Bråfors. Död 1806 i Bråfors.

Hans Hansson. Född 1802 i Bråfors. Se nedan.

Samuel Hansson. Född 1804 i Bråfors.

Hans Andersson valdes 1817 till riksdagsman för Gamla Norbergs och Skinnskattebergs Bergslagers härad.⁹⁶

HANS HANSSON

Son till Hans Andersson, se ovan. Född 1802 i Bråfors. Död 1874 i Bråfors.

Hustru: Lisa Persdotter. Vigda 1830. Född 1800 i Fliken, Norberg. Död 1859 i Bråfors. Dotter till Per Olsson och Stina Andersdotter.

Barn:

Brita Hansdotter. Född 1831 i Bråfors. Död 1831 i Bråfors.

Anders Hansson. Född 1833 i Bråfors.

Stina Lisa Hansdotter. Född 1834 i Bråfors. Död som barn.

Helena Hansdotter. Född 1835 i Bråfors. Se nedan.

Johanna Hansdotter. Född 1840 i Bråfors. Gift 1866 med Anders Gustaf Andersson, född 1840 i Åvestbo, Västanfors, son till Anders Hansson och Anna Katrina Olsdotter. Död 1897 i Åvestbo, Västanfors.

Elisabet Hansdotter. Född 1842 i Bråfors. Död 1843 i Bråfors.

Hans Hansson sålde 1862 sin gård till äldsta dottern Helena. Fotografi av Hans Hansson finns bevarat.⁹⁷

⁹⁵ Åkerberg, Carl. "Släkttavla över ägarna till Lilla Bråfors". Hembygdsvännen 1930–32 : 119–22.

⁹⁶ Åkerberg, Carl. "Släkttavla över ägarna till Lilla Bråfors". Hembygdsvännen 1930–32 : 119–22.

⁹⁷ Publicerat i Hembygdsvännen och Norbergsboken 1974. Åkerberg, Carl. "Släkttavla över ägarna till Lilla Bråfors". Hembygdsvännen 1930–32 : 119–22.

JOHAN OLOF HEDLUND

Måg till Hans Hansson, se ovan. Född 1832 i Landforsbacken, Karbenning. Död 1897 i Bråfors. Son till Matts Andersson Hedlund och Lisa Matsdotter. Bägge föräldrarna födda i Kallmora, Norberg.

Hustru: Helena Hansdotter. Vigda 1862. Född 1835. Dotter till Hans Hansson, se ovan. Död 1921 i Ransta.

Barn:

Johan August Hedlund. Född 1862 i Bråfors. Död 1941 i Vaxholm.

Gustaf Richard Hedlund. Född 1864 i Bråfors.

Hans Wilhelm Hedlund. Född 1865 i Bråfors.

Jan Viktor Hedlund. Född 1865 i Bråfors.

Sigvard Axel Hedlund. Född 1868 i Bråfors. Reste till Australien. Se nedan.

Anna Helena Hedlund. Född 1870 i Bråfors. Död 1944 i Kumla.

Agnes Elisabeth Hedlund. Född 1871 i Bråfors. Död 1957 i Norberg.

Augusta Maria Hedlund. Född 1874 i Bråfors. Död 1958 i Tärna.

Johan Olof Hedlund och Helena Hansdotter byggde en ny mangårdsbyggnad på Lilla Bråfors 1869-1870. Fotografi av Johan Olof Hedlund finns i Hembygdsvännen.

SIGVARD AXEL HEDLUND.

Son till Johan Olof Hedlund, se ovan. Född 1868 Bråfors.

Inlöste hemmanet vid hemkomsten från en resa till Australien.

Bråfors, Lilla Bråfors

ERIK KARLSSON

Död 1694 i Bråfors.

Hustru: Malin Ersdotter. Död 1663. Från Västerås

Hustru: Anna Olofsdotter. Död 1709.

Barn:

Hans Ersson. Född 1674. Se nedan.

Margareta Ersdotter.

Lars Ersson.

Erik Ersson.

1696 Kunde tingsrätten ej till något definitive utslag optaga den tvistigheten emellan sahl Erich Carls samtliga arvingar och Olof Hansson i Bråfors, angående och präntioner, som der finnes emellan, dvs twistiga om för än samtliga arvingarna uppvisar ett fullkomligt och nedskrivit inventarium, med på all den egendom som Erich Carlsson hade med sin förra hustru Malin Ersdotter ifrån Västerås, enär hon blev död eller för än han gick i det andra äktenskapet med hustru Anna Olofsdotter, såsom och sedermera på den egendom som befans när Erik Carlsson blev död, då Tingsrätten vill parterna med dom och laga utslag här utinnan skilja ⁹⁸

1697 Förordnades domaren Holsten Henniksson i Västra Djupkärra och nämndemannen Olof Persson i Skrivargården att uppå Erik Anderssons i Bråfors begäran i nästommande år vid anfordran förfoga sig till Bråfors, och ransaka om de panteskogar, som sahl Erik Carlssons arvingar om långelig tid innhaft och ⁹⁹

1697 Den förlikning som Erik Carls änka i Bråfors och dess arvingar med Erik Andersson darsammastädes under nu påståndne ting hava ingått angående panteskogar som ... innehaver och Erik Andersson efter hållen syn och ransakning nu varit sinnad att återvinna, såsom och en hustomt som Erik Andersson velat påstå att bevisas måtte huru den är betald, blev vederbörande till säkerhet intecknat och confirmerat ¹⁰⁰

1731 Häradsrättens höstting 7 sept 1731 i ett mål om tvist om gränsen mellan Västra Djupkärra och Bråfors fastslås tydligt att Erik Karlsson är Hans Erssons fader.¹⁰¹ Påstodo Eric och Mats Matssöner i Väster Djupkärra, det nämndemannen Hans Ersson i Bråfors måtte lagligen plikta 1) för vad åverkan inom Väster Djupkärra rågång 2) för oanständig utlåtelse om dem som råstenarna nedsatt, varjämte fordrades expenser till 24 daler kmt. Däremot hade Hans Ersson och Hans Olsson i Bråfors vice versea instämt kärandenas fader Mats Ersson, Olof Persson och änkan, hustru Anna Persdotter i Väster Djupkärra, att råstenarna emellan Bråfors och Väster

98 Ting i Norberg 12 okt 1696 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparberg EXIe:2759 sid 616

99 Ting i Norberg 1697 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2298 sid 883

100 Ting i Norberg 1697 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2298 sid 955

101 Ting i Norberg 7 sept 1731. Gamla Norbergs bergslags häradsrätt AIa:4 (opaginerat) Bild 3720

Djupkärre måtte uppgås och fastställas, ingivandes Hans Olsson nu den 31 augusti skriftligen mellan honom och Olof Persson uti nämndemaännens Daniel Danielsson i Åvestbo och Jöns Persson i Flängan vidvaro uppmätt förening, vilken hustru Anna Persdotter tillkommande man, Anders Larsson, nu även inför protokollet erkände

... ..

Vad tvisten mellan hans Ersson och hans Olsson å den ena, och Mats Ersson å den andra sidan angår, uppviste den sistnämndes söner, Eric och Mats, avlidne lagförarens Johan Olssons år 1631 den 17 augusti fällda dom, varuti rågången mellan Bråfors och Väster Djupkärre är fastställd, och sedan år 1669 den 26 september av Anders Granquist tillika med halv nämnd utgången samt med åtskilliga nya rösen försedd blivit, vilken förrättning, såsom grundande sig på ovannämnda dom av år 1631, är av tingsrätten uti februari månad 1670 confirmerad, då Hans Erissons fader, Eric Carlsson, däremot appellerat, men tillstod nu Hans Ersson att hans fader sin icke fullföljt, utan skall sig med Väster Djupkärre förenat, varpå dock icke något skriftligt uppvisas kunder

.....

HANS ERSSON

Son till Erik Karlsson, se ovan. Född ca 1669. Död 1747.

Hustru: Katarina Ersdotter. Vigda 1699. Född 1677 i Västra Djupkärre. Död 1737. Dotter till Erik Andersson och Sara Persdotter i Västra Djupkärre.

Barn:

Erik Hansson. Född 1700. Se nedan.

Karl Hansson. Född 1704. Död 1752 i Halvarsbenning, Norberg. Gift med Sara Matsdotter, född 1719 i Halvarsbenning, Norberg och död 1768 i Halvarsbenning, Norberg, dotter till Mats Hansson och Sara Persdotter.

Anders Hansson. Född 1716. Död 1755.

Per Hansson. Född 1718. Dräpt 1739 av Eric Persson från Livsdal, Norberg som halshöggs på Norbergs torg den 2 april 1740.¹⁰²

Hans Hansson

Karin Hansdotter. Gift till Ombenning

Olof Hansson

Stina Hansdotter

Sara Hansdotter. Gift till Ombenning

ERIK HANSSON

Son till Hans Ersson, se ovan. Född 1700.

Hustru: Kerstin Olofsdotter. Vigda 1730. Född 1708 i Karsbo, Norberg. Död 1773.

Barn: Inga barn

*Erik Hanssons gård såldes 1758 till Hans Olsson i Lilla Bråfors, vilket gjorde att Lilla Bråfors som tidigare bestått av två gårdar nu blev en.*¹⁰³

*1924 skänktes en fatbur till Vallby friluftsmuseum av dåvarande ägaren till Lilla Bråfors S A Hedlund. Fatburen härstammar från Erik Hans i Bråfors, och dateras till sextonhundratalet.*¹⁰⁴

Bråfors, Glimbo

1637 Vigdes Olof Olsson i Meling och hustru Brita Holstensdotter i Glimbo¹⁰⁵

1643 vigdes Bengt Ersson i Semla med Valborg Johansdotter i Glimbo

1659 vigdes Erick Bengtsson i Semla och h Sigr i Glimbo

1640 Vål: Päder Jönsson i Semla lovades faste på några ägor som han ... köpt och sedan byt haver

.....

vilken han nu haver förbytt med Hans Holstensson i Semla, Per Larsson och Per Olsson i Flobo, samt Mats och Bengt i Ulvsbo för den västra median. lossade han ock Jöns Olssons del i jord i Semla för ... af Per Hermansson i Semla ett halvt Av Peder Larsson i Flobo av Per Olsson i Han gjort ett jordebyte med Hans i Vad och Henneka i Djupkärre i det han gav dem lilla Bråfors för Åvestbo, än gav han Olof Simonsson i Semla

102 Norbergs kyrkoarkiv. Dödbok 1739 och 1740 samt husförhörslängd AI:3 f 198

103 Åkerberg, Carl. "Släkttavla över ägarna till Lilla Bråfors". Hembygdsvännen 1930–32 : 119–22.

104 Kjellberg, Vallby - Kulturhistoriska notiser. 1929

105 Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638

hela Glimbo för i Semla, vilket Glimbo han köpt av ¹⁰⁶

1645 begrovs Michel Olsson i Glimbo

*Uppbjöds på tinget i Norberg 1680*¹⁰⁷

Johan Pålssons Torp Glimbo för Hans Larsson i Bråfors samt Per Simonssons i Glimbo $\frac{3}{4}$ delar i benämnt torp för Hans Larsson i Bråfors

*1697 Ställde sig för rätten uppå sin sahl systers hustru Karin Henniksdotters barns vägnar domaren Holsten Henniksson i Västerdjupkärre, och Hans Larsson i Bråfors sins emellan, angående Glimbo torpet med der under hörande lägenheter, således att Hans Larsson till benämnde torp inbördan skall giva till Holsten Henniksson å sin systers barns vägnar som är deras förmyndare 30 skeppund tackjärn på 3 år att betala, nebl 10 skeppund årligen i Maj, var emot Hans Larsson nu ... i tillkommane vår med denna torpet tillträder*¹⁰⁸

106 *Ting i Norberg 1640 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Södermanlands län EXIe:1106 sid 160*

107 *Ting i Norberg 1680 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2284 sid 994*

108 *Ting i Norberg 1697 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2298 sid 927*

DAVIDSBO, NORBERG

1608	Dalarnas handlingar 1608:18 Bild 182	Anders
1610	Dalarnas handlingar 1610:4 Bild 181	Anders
1628	Norberg AI:1	Anders Hanssons pigor Margitta och Eliazabet H karen David Andersson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tiondelängd Bild 70	A i Davidsbo
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Anders Hansson, ¼ hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Anders * sonen David
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 1 roten	David
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Anders Hansson 3/4
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Anders 3/4
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Hans Olsson, Per Olsson ¾

1636 vigdes Marit Andersdotter i Davidsbo med Jon Hammarsmed samt Lizebet Andersdotter i Davidsbo med Joen Joansson i Norbergsby

1636 vigdes Olof Hansson i Rosendal och Anna Andersdotter i Davidsbo ¹⁰⁹

1648 vigdes Johan Michelsson och H Kerstin i Davidsbo

1662 Om den lille cronetäcken vid Davidsbo vilken Anders Nebb nu en tid för Gästgiveriet hade varit förunt att bruka och nu förmanades av rätten, det han hade rätt för sin påkostning med stängande kring samma täkt, efter den dom honom given var år 1657 ... Varför avsades han nu der ifrån av Landshövdingen H Gustaf Sparre, helst efter som han och nu avsade sig Gästgiveriet, och tåkten efterläts den att nyttja som tjäna vid justitien och det Men Anders protesterade vilja hava sina fulla penningar, nämligen 30 , efter avsgd dom, eller skulle han taga bort gärdesgården der omkring som han har uppsatt ¹¹⁰

¹⁰⁹ Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638

¹¹⁰ Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EX1e:2730 sid 532

FINNBO, NORBERG

1628	Norberg AI:1	Erich Bengt?sson h Brita ofärdig
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Erik Hansson 1/8

1636 vigdes Erik Bernt?sson i Finnbo Brita Andersdotter ¹¹¹

111 *Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638*

FLIKEN, NORBERG

1496 fanns det en hytta i Fliken. Några uppgifter om den finns dock inte förrän på 1600-talet – förutom att den år 1539 ägdes av en bergsman vid namn Simon Dalkarl. På 1600-talet varierade antalet bergsmän som blåste i hyttan mellan två och fyra. Tackjärnsproduktionen ökade alltmer under århundradets lopp, precis som i nästan samtliga socknens hyttor. Att döma av den hyttskatt som betalades 1686 – 18 lispund/blåsningsdygn – var Flikens hytta en av de allra största i hela socknen vid denna tid.

Under 1600-talet fanns det i Fliken även två stångjärnshamrar, ägda av byns bergsmän. Båda anlades under århundradets första decennier. Den ”nedre” hammaren lades ned redan strax före 1650, den ”övre” troligen någon gång 1655-1675. 1637 tillverkades här 200 skeppund stångjärn, det vill säga omkring 30 ton. Exakt var de två hamrarna var belägna är ovisst.

1724 lär man ha byggt en ny hytta i Fliken, av allt att döma på samma plats som tidigare. En kort tid därefter, omkring 1740, började både Öster Djupkärras, Kallmoras och Karsbos bergsmän att blåsa i Flikens hytta sedan deras egna blåsts ned för gott. I Fliken fanns det således då fyra hyttlag. Antalet utökades i och med att även Tackhärads bergsmän började blåsa i Fliken år 1813. Från och med 1820 var tidvis även Flängans bergsmän intressenter i Flikenhyttan. På 1850-talet hade emellertid majoriteten av andelarna i hyttan övergått i Fagersta bruks ägo. Produktionen var fortfarande ovanligt stor i jämförelse med flertalet hyttor i socknen.

(Byar och bebyggelse i Norbergs kommun. Fliken, Hinsebo, Kallmora, Kylsbo, Nordansjö. Norberg: Kulturnämnden, Norbergs kommun., 1979.)

1495	Se brev nedan	Hinse Filipsson
1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Simon (Betecknas som fattig bergsman)
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Simon Dalekarl
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Simon Persson
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Simon Persson
1548	Nämnd 1548 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarna. Tredje delen nr 711	Simon Persson
1552		Simon Persson
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Simon Persson 5 1/2 hundrade
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 sid 72	Simon Persson
1571	Älvsborgs lösen 1571	Simon
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Simon
1579	Dalarnas handlingar 1579:10	Olof Simonsson
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 78	Olof Simonsson
1589		Olof Simonsson
1604		Hans Simonsson Olof Simonsson
1615		Hans Simonssons hustru med 2 söner Jöran Olsson utan barn Hustru Kiersten änka utan barn
1619		Simon Hansson utan barn Jöran Olsson utan barn
1628	Norberg AI:1	Simon Hansson Olof Hansson Kari Hansdotter Jöran Olsson h Anna Anders Jöransson Karin Jöransdotter
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 71	Hans i Fliken Jöran ibid
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Hans Simonsson, 1/2 hemman Jöran Olofsson, 1/4 hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Hans * son Olof, Simon Jöran
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 8roten	Simon Jöran

1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Hans Simonsson Jöran Olofsson ^{3/4}
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Hans Simonsson Jöran Olofsson ^{3/4}
1665	Mantalslängd (SVAR)	Olof Jonsson
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Erik Olsson ^{3/4}

1495 skänkte Lars i Härad och hans hustru Katarina Pedersdotter, sin andel i en gård i Norbergs by med tillhörande hus, jord och tåktedel till Vårfruprebendat i Västerås domkyrka. Prebendats innehavare, herr Olof Johannis, vilken tydligen var bördig från Norberg, företog en del bytes- och köpetransaktioner för att friköpa de övriga andelarna i samma gård. Transaktionerna lagfäres vid laga ting i Norbergs klockarstuga år 1496. Enligt dessa handlingar byter herr Olof "Nordansjö bode land", som var hans fäderne- och moderne arv, mot Gudmund Skomakares tredjedel i den berörda gården. Den sista tredjedelen i samma gård säljer Lars Persson i Härad i Färnebo socken och Hinse Filipsson i Fliken till herr Olof. Fastemän är Ingel i Djupkärra, Laurens skomakare, Anders Holmstensson, Jap i Stabäck, Unge Tydeke, Anders Jönsson i Fragg, Ingewal i Semla, Hinntze i Livsdal, Halvard i Halvarsbenning, Laurens ibidem. ^{112 113}

1547: Anders Kettelsson i Ingolsbenning anklagad för tjuvnad av Simons hustru i Fliken ¹¹⁴

SIMON PERSSON

Kallas Dalekarl. Nämns 1539-1571

Hustru: Brita Torbjörnsdotter. Har en bror Per Torbjörnsson med en son Erik Persson i Gräntse, Hedemora.

Barn:

Olof Simonsson. Se nedan.

Hans Simonsson. Ev är Brita Torbjörnsdotter inte hans mor. Se nedan.

Ting 1602. Kom Erik Persson i Gräntse och talade till Olof Simonsson och Hans Simonsson i Fliken om en brodersdel i Fliken, vilken del hans fader Per Torbjörnsson sålt hade till sin syster Brita, vilken var Olof Simonssons moder för 18 fat osmundsjärn för 70 år sedan. ... ¹¹⁵

Hans Gillingstam i brev till Arne Sohlström: I det kamerala materialet har jag också undersökt det enligt ditt brev av den 9 juni litet för stora språnget i Fliken mellan Simon Persson dalekarl 1539-1571 och den 1650 begravne nämndemannen Hans Simonsson, vår gemensamme anfader. Det visar sig, att det finns två Hans Simonsson, av vilka den äldre finns ej senare än i tiondelängden 1613. I Älvsborgs lösen, vol 45 A:häfte I va f 47 1614 är han ersatt med sin ej namngivne hustru och en ej namngiven son, tydligen den Simon Hansson som 1615 i Älvsborgs lösen, vol 45B, förekommer tillsammans med Hans hustru i Fliken men senast uppträder 1619 i Älvsborgs lösen vol 49:häfte II f 111 och 1620 i Boskapslängder Västmanland, bund 2:häfte 6, ersatts med en Hans, tydligen den 1650 begravne nämndemannen Hans Simonsson. ¹¹⁶

HANS SIMONSSON

Son till Simon Persson, se ovan. Nämns senast 1613. Finns några år kring sekelskiftet 1500/1600 i Kallmora. Flyttar tillbaka till Fliken efter brodern Olof Simonssons död. Ev är Britta inte hans mor, Simon Persson var ev gift två gånger.

Hustru:

Barn:

NN Hansson

Simon Hansson

1604 Kom Hans Simonsson i Kallmora och talade till sin broders barn som är Olof Simonsson i Fliken om 2 lästar osmundsjärn och 23 fat tack järn, och ginge nu på en vänlig förening efter ingen visst bevis fanns så att Olof Simonssons barn skall giva Hans Simonsson 1 läst osmundsjärn och 8 fat tackjärn. ¹¹⁷

SIMON HANSSON

Förmodligen son till Hans Simonsson.

¹¹² Stahre, Ulla. Bygd och bergsmän under senmedeltid. I Norberg under 600 år, 1958

¹¹³ Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 910 (Även tryckt efter en felaktig kopia som nr 157)

¹¹⁴ Ting i Norberg 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 78

¹¹⁵ Ting i Norberg 1602. Svea Hovrätt (Renoverad dombok) i Kopparberg. EXIe:2720 sid 49

¹¹⁶ Hans Gillingstam i brev till Arne Sohlström 12 juli 1981

¹¹⁷ Ting i Norberg 1605 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 251

Hustru:
Barn:
Hans Simonsson
Elin Simonsdotter

HANS SIMONSSON

Förmodligen son till Simon Hansson. Död 1650 i Fliken.

Hustru:
Barn:
Anna Hansdotter. Gift med Per Bengtsson i Gäsjö.
Olof Hansson. Se nedan.
Simon Hansson
Elin Hansdotter.

*1611 Hans Simonsson i Fliken bjuder nu första resan en systerdotter i Fliken köpt av hustru Elin i Olsbenning för osmundsjärn 1200*¹¹⁸

OLOF HANSSON

Son till Hans Simonsson, se ovan. Död 1694.
Hustru: Anna Ersdotter. Vigda 1637. Född i Flängan, Norberg. Död i Fliken 1676.
Barn:
Hans Olofsson. Död 1719 i Fliken. Se nedan.
Erik Olofsson. Omkommer i en drunkningsolycka med sina två söner Anders, 19 år och Petter 17 år 1698

*1637 vigdes Olof Hansson i Fliken med Anna Eriksdotter i Flängan*¹¹⁹

HANS OLOFSSON

Son till Olof Hansson. Död 1719 i Fliken.
Hustru: Elisabet Tidiksdotter¹²⁰. Död 1719 i Fliken.
Barn:
Anna Hansdotter
Olof Hansson. Född 1673 i Fliken. Se nedan.
Lisa Hansdotter. Född 1676 i Fliken.
Kerstin Hansdotter. Född 1683 i Fliken. Död 1740 i Nickebo, Karbenning.
Jonas Hansson. Född 1684 i Fliken. Se nedan.
Sara Hansdotter. Född 1685 i Fliken. Död 1764 i Karsbo. Gift med Mats Ersson i Karsbo, Norberg.
Karin Hansdotter.
Per Hansson

OLOF HANSSON

Son till Hans Olofsson, se ovan. Född 1673 i Fliken. Död 1719 i Fliken.
Hustru: Elisabet Persdotter. Född 1676 i Halvarsbenning. Dotter till Per Andersson i Östra gården, Halvarsbenning.
Omgift med Per Persson, se nedan.
Barn:
Sara Olofsdotter. Född 1703. Gift med Carl Johansson i Spjutsbo.
Per Olsson. Född 1709 i Fliken. Se nedan.

PER PERSSON

Omgift med Olof Hanssons änka, se ovan.
Hustru: Elisabet Persdotter. Född 1676 i Halvarsbenning. Änka efter Olof Hansson, se ovan.

PER OLSSON

Son till Olof Hansson, se ovan. Född 1709 i Fliken
Hustru Karin Andersdotter. Vigda 1732. Dotter till Anders Persson i Livsdal, Norberg.
Barn:
Olov Persson. Född 1734 i Fliken
Karin Persdotter
Sara Persdotter

118 *Ting i Norberg 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2720 sid 456*

119 *Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638*

120 *Att hon hette Tidiksdotter framgår av dottern Sara Hansdotters dödbok 1764. Norberg FI:2. Tips av Krister Forsberg.*

JONAS HANSSON

Son till Hans Olofsson, se ovan. Född 1684 i Fliken. Död 1732 i Fliken.

Hustru: Caisa Ersdotter. Född 1688 i Rabbatsbenning.

Barn:

Britta Jonsdotter. Född 1713 i Fliken. Död 1713 i Fliken.

Erik Jonsson. Född 1714 i Fliken. Död 1755 i Fliken.

Anders Jonsson. Född 1716 i Fliken. Död 1777 i Halvarsbenning. Gift med Anna Persdotter.

Kerstin Jonsdotter. Född 1719 i Fliken.

Karin Jonsdotter. Född 1721 i Fliken.

Jonas Jonsson. Född 1723 i Fliken.

Per Jonsson. Född 1725 i Fliken.

Brita Jonsdotter. Född 1729 i Fliken. Gift med Mats Andersson, Lilla Högen, Norbergsby

OLOF SIMONSSON

Son till Simon Persson, se ovan. Död ca 1605.

Hustru:

Barn:

Jöran Olofsson. Se nedan.

Anna Olofsdotter.

Olof Simonsson nämns som bergsfogde. Mats Olofsson i Hedtierna i Skinskattebergslagen, Olof Simonsson i Fliken i Norbergslagen och Halvard i Sörvik över Grenge Norrbärke och Söderbärke ¹²¹

1602: Kom Olof Simonssons dotter i Fliken Anna benämnd den där var kommen i rykte att vara belägrad av Anders Larsson i Kallmora och nu har hans bror Olof Larsson avlat barn med henne. Då steg en fram benämnd Johan Jönsson ibid och vittnade att de haver varit i umgänge med honom i ... och då haver förenämnd Anders svurit för att han inte haver med henne beställa. Nämnden gjorde honom för samma rykte fri efter den vittnesbörd som nu framkom. .. ¹²²

JÖRAN OLOFSSON

Son till Olof Simonsson, se ovan.

Hustru: Anna Holstensdotter. Arvinge till halva Mellangården i Fragg. Dotter till Holsten Andersson i Kallmora, Norberg. Död 1650 i Fliken.

Barn:

Sigrid Jöransdotter. Död 1701. Gift med Carl Persson i Spjutsbo, son till Per Nilsson.

Johannes Georgii Noremontanus Holstenius. Skolmästare i Hedemora. Entledigad pga spritmissbruk. Gift 1661 med Sara Moraea, född 1642 i Grytnäs, död 1724 i Hedemora . ¹²³

Hans Matsson Hammarsmed i Norbergsby uti Kallmorgården beviste med lagligt köp och fastebrev, jämledes han har 1638 köpt och ... i benämnde Kallmoragården af 1) av Hans Holstensson i Skedvi 1/3 2(av m Erico Holstenio pastor Arosia hans arvsrätt i benämnde gård, som är två delar och för bördsrätten.... Men beläggande den 4de brodern Anders Holstenssons i Kallmora Bergsfogdens del, samt hans systers Anna Holstensdotter, hava de tillbytt så stor rätt uti Fragg och Kallmora som de i Kallmoragården .. arvtaga till, efter deras contentament och bördsbrevs innehåll, så och att gårdens eller ... storhet efter gamla hävden som därtill lyder uti dagt Kallmorstallet och dess tomt belangar, så kommer den intet gården till, utan benämnte broder i Kallmora, ... ¹²⁴

1661 Per Olofsson vid bron lät 1 resan uppbjuda Anders Jöranssons pantjord i Fliken för tackjörn ¹²⁵

1661 Per Olsson i byn lät 1 gången uppbjuda Anders Jöranssons i Fliken obligation på gäld efter slutet räkning ¹²⁶

1662 Per Olsson i Norbergsby lät 2 resan uppbjuda Anders Jöranssons obligation i Fliken för 12 skeppund tackjörn

Dito 2 resan Gunilla Larsdotters tomt ibidem, daterat 19 feb 1659 ¹²⁷

121 Dalarnas handlingar 1590:4 Bild 15

122 Ting i Norberg 1602. (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län. EXIe:2720 sid 50

123 Ekström, Gunnar: Västerås stifts herdaminne. II:1 sid 440

124 Lagmansdombok (Renoverad dombok) Svea hovrätt Uppsala län EXIa:4 sid 235

125 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 751

126 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 753

127 Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 533

ERIK OLSSON

Död före 1705

Hustru: Brita. Död 1726.

Barn:

Johan Ersson. Se nedan.

Olof Ersson. Studerar enl AI:2

Hans Ersson

Erik Ersson. Se nedan.

ERIK ERSSON

Son till Erik Olsson, se ovan. Död ca 1718 i Fliken.

Hustru Margta. Död 1722 i Fliken.

Barn:

Anders Ersson. Död ca 1722 i Fliken.

Erik Ersson. Se nedan.

Anders Ersson. Se nedan.

ANDERS ERSSON

Son till Erik Ersson, se ovan. Död 1742 i Fliken.

Hustru: Maria

Barn:

Erik Andersson

Anders Andersson

Margareta Andersdotter

Johan Andersson

Maria Andersdotter

ERIK ERSSON

Son till Erik Ersson, se ovan ?

Hustru Anna

JOHAN ERSSON

Son till Erik Olsson, se ovan. Död ca 1715 i Fliken.

Hustru: Brita Pehrson. Vigda 1710. Född 1691 i Halvarsenbenning. Dotter till Per Andersson och Karin Matsdotter.

Död 1754 i Fliken. Omgift med Erik Andersson, se nedan.

Barn:

Anders Ersson. Född 1717 i Fliken. Dse nedan.

ERIK ANDERSSON

Gift med Johan Erssons änka, se ovan. Född 1685 i Mårtsbo, Söderbärke.

Hustru: Brita Pehrson. Vigda 1716. Född 1691 i Halvarsenbenning. Dotter till Per Andersson och Karin Matsdotter. Död 1754 i Fliken. Änka efter Johan Ersson, se ovan.

Barn:

Per Ersson

Anders Ersson. Se nedan.

Anna Ersdotter

Mats Ersson

ANDERS ERSSON

Son till Erik Andersson, se ovan.

Hustru: Elisabet Andersdotter

Hustru: Margareta Larsdotter.

Barn:

Erik Andersson. Född 1743 i Fliken. Se nedan.

Brita Andersdotter Född 1745 i Fliken

Anders Andersson. Född 1748 i Fliken
Johan Andersson. Född 1757 i Fliken
Anna Andersdotter. Född 1758 i Fliken
Maria Andersdotter. Född 1762 i Fliken.

ERIK ANDERSSON

Son till Anders Ersson, se ovan. Född 1743 i Fliken.

Hustru: Stina Ersdotter. Född 1749 i Norbergsby.

Barn:

Lisa Ersdotter. Född 1769 i Fliken.

Anna Ersdotter. Född 1772 i Fliken.

Bergsmannen Anders Jonsson i Halvarsbenning fick första uppbud på fjärdedelen av 1/8 hemman i Halvarsbenning som han 9 oktober samma år köpt av Eric Olofsson i Fliken och dennes hustru Kajsa Persdotter.

128

FLÄNGAN, NORBERG

Hyttan i Flängan brukades 1539 av endast en bergsman. Under de kommande två seklerna ökade antalet intressenter i Flängans hytta – 1620 var de två, 1674 tre och 1707 fyra. Den gruva ur vilken man erhölet den för tackjärnsframställningen erforderliga järnmalm var ursprungligen den så kallade Flängagruvan i vilken byns bergsmän av namnet att döma hade andelar. Redan 1637 omnämns den emellertid som öde. Därefter fick man sin malm från bland annat Risbergs- och Getbacksfältens gruvor.

Flängan beskrivs om ett bergsmanshemman på ett mantal, således en av socknens större byar. På kartan (1698) är två "hustompter" markerade, strax nordväst om hyttbacken, inte mindre än fyra "Åboer" bodde vid denna tidpunkt i byn. Längs den lilla å som rinner mellan Hyttedammen och den närlägnade sjön Kalven låg det förutom hyttan tre kvarnhus, samtliga sannolikt husbehovskvarnar.

I beskrivningen till ovannämnda karta står det att hyttan "nuförtiden inte längre än 6 à 7 veckor kan brukas för brist på skogen". Den viktigaste anledningen till att hyttan blåstes ned för gott ungefär femtio år senare, 1751, var emellertid vattenbrist. Flängans bergsmän blev därpå intressenter i Nordansjöhyttan inte långt därifrån men kom även att blåsa i Rosendals och Flikens hyttor. Redan 1768 betraktas hyttan i Flängan som förfallen.

Kolningberg är ej omnämnt i de medeltida källorna. Ortnamnet vittnar dock om att kolningen en gång i tiden har varit en viktig verksamhet här. Med största sannolikhet bröt man dessutom malm i Kolningbergsfältet redan på medeltiden. Första gången som fältet omnämns i skrift är sannolikt i 1694 års bergverksrelation. Kolningbergsgruvan var då, 1694, 20 alnar djup, 9 alnar bred och 24 alnar lång men angavs som öde. Anledningen till att man övergivit gruvan var att "Malmen gått mycket snett norr under berget och lösa väggar skadat mycket folk, när de där brutit". Faktum är att de enda gruvolyckor som överhuvudtaget nämns i Norbergs bergslag under 1600-talet är de som inträffat i Kolningbergsgruvan, där malmen omges av den mycket lösare kalkstenen. Intressenter i gruvan var vid denna tid bergsmän från Flängan, Halvarsbenning, Västra Djupkärra och Bråfors. (Byar och bebyggelse i Norbergs kommun. Flängan, Kolningberg, Klackberg, Näs. Norberg: Kulturnämnden, Norbergs kommun, 1980.)

(Byar och bebyggelse i Norbergs kommun. Flängan, Kolningberg, Klackberg, Näs. Norberg: Kulturnämnden, Norbergs kommun, 1980.)

1724 lär man ha byggt en ny hytta i Fliken, av allt att döma på samma plats som tidigare. En kort tid därefter, omkring 1740, började både Öster Djupkärras, Kallmoras och Karsbos bergsmän att blåsa i Flikens hytta sedan deras egna blåsts ned för gott. I Fliken fanns det således då fyra hyttlag. Antalet utökades i och med att även Tackhärads bergsmän började blåsa i Fliken år 1813. Från och med 1820 var tidvis även Flängans bergsmän intressenter i Flikenhyttan. På 1850-talet hade emellertid majoriteten av andelarna i hyttan övergått i Fagersta bruks ägo. Produktionen var fortfarande ovanligt stor i jämförelse med flertalet hyttor i socknen. (Byar och bebyggelse i Norbergs kommun. Fliken, Hinsebo, Kallmora, Kylsbo, Nordansjö. Norberg: Kulturnämnden, Norbergs kommun., 1979.)

Hyttan i Flängan blåstes ner 1751, och Flängans bergsmän blåste istället i Nordansjö hytta fram till 1820. (Byar och bebyggelse i Norbergs kommun. Fliken. Hinsebo. Kallmora, Kylsbo, Nordansjö. 1979.)

1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535:1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Måns (Betecknas som fattig bergsman)
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Måns
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Måns
1544	Ting i Norberg 1544 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 5	Måns i Flängan
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Måns Jönsson
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Mons på först 5 af 2 hund 40 osmund en af en 5te del aff Hinsebo Per Han 36 osmund 1/2 fat 15 osmundar
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 bild 72	Måns
1571	Älvsborgs lösen 1571	Per Jönsson i Flängan
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Per Jönsson
1579	Dalarnas handlingar 1579:10	Per Jönsson
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 78	Per Jönsson

1608	Dalarnas handlingar 1608:18 Bild 183	Jöns Erik
1628	Norberg AI:1	Anders Joenssön Flängan Jöns Erichsson Per Erichsson Flängan Erik Pärsson Brita Anna Flängan Jöns Pärsson Flängan Margareta Jönsdotter Brita Jönsdotter
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 71	Jöns i Flängan Erik ibid
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Jöns Persson, ½ hemman Erik Persson, ½ hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Jöns sonen Peder Erik Pedersson son Peder
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 8roten	Jöns Erik Pärsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Mantals o knekte roteringslängd 22 nov 1631	Erik Hindersson i Flängan Knekt År på tåg
1645	Mantalslängd SVAR	Per Jönsson Erik Persson
1650	Mantalslängd SVAR	Erik Pedersson Per Jönsson
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Erik Pedersson ½ Jöns Pedersson ½
1653	Mantalslängd SVAR	Erik Persson (end 2 söner) Pär Jönsson (2 söner, 1 dotter)
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Erik Persson ½
1655	Mantalslängd Arkiv Digital	Erik Persson Endast två söner, 2 sonhustrur Per Joensson Endast Endast 2 söner, 1 dotter
1656	Mantalslängd Arkiv Digital	Erik Persson med hustru 2 söner 2 sonhustrur Per Jönsson med hustru
1657	Mantalslängd Arkiv Digital	Jöns Eriksson med hustru 1 son 1 sonhustru Per Jönsson med hu
1659	Mantalslängd Arkiv Digital	Jöns Ersson med hu Mats Ersson med hu Peder Jönsson med hu, 2 söner 1 sonhustru
1660	Mantalslängd Arkiv Digital	Jöns Erichsson ,med hu Mats Erichsson med hu Peder Jönsson med hu, 2 söner, 1 sonhustru
1665	Mantalslängd Arkiv Digital	Per Erichsson med hu, 2 söner, 2 sonhustrur Jöns Eriksson med hu Mats Eriksson med hu
1670	Mantalslängd Arkiv Digital	Per Jönsson (död) Hu, 2 söner 2 sonhustrur Jons Ersson med hu, 1 sön, 1 dotter Anders Olsson med hu, 1 son
1675	Mantalslängd Arkiv Digital	Anders Persson med hu samt Hans Persson med hu (sammanräknade) Jöns Eriksson med hu och 1 son Erik Matsson med hu
1680	Mantalslängd Arkiv Digital	Anders Persson med hu Hans Persson med hu Jöns Eriksson (gl), hu, son, sonhustru Erik Matsson med hu
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Anders och Hans Persson ½ Jöns Ersson Erik Matsson ½
1686	Mantalslängd Arkiv Digital	Anders Pehrsson med hu, 1 son, 1 sonhustru

		Hans Persson med hu, 1 son Jöns Eriksson (utgammal och sjuk) 1 hu, 1 son, 1 sonhustru Erik Mattson med hu
1690	Mantalslängd Arkiv Digital	Anders Persson med hu, 1 son, 1 sonhustru Hans Pehrsson med hu, 1 son, 1 dotter Pehr Jönsson med hu Erich Matsson med hu
1695	Mantalslängd Arkiv Digital	Anders Persson med hu, 2 söner, 1 sonhustru Hans Persson med hu, 1 son, 1 sonhustru, 1 dotter Per Jönsson med hu 1 dotter Erich Matsson med hu 1 son 1 dotter
1700	Mantalslängd Arkiv Digital	Anders Pehrsson med hustrun döda Pehr Andersson med hu 1 dotter Hans Persson med hu 1 son 1 sonhustru Pehr Jönsson med hu 2 söner 1 dotter Erich Matsson med hu 2 söner 1 dotter

Ägarna i byn enligt Laga skifte 1836 och Enskifte 1837 (Lantmäteriets tjänst Historiska kartor)

	1825	1836	1837
LITT A		Olof Ersson	Anders Persson och Olof Ersson
LITT B	Olof Persson 1/16	Olof Persson	Olof Persson
LITT C	Per Ersson 1/8	Anders Holstensson	Per Ersson
LITT D	Per Jansson 1/8	1/6 Anders Hansson	Per Jansson
LITT E	Olof Ersson 1/16	1/6 Per Ersson	Olof Ersson
LITT F		1/6 Brukspatron S von Stockenström	S von Stockenström
LITT G	Per Aronsson 1/16		Hans Jansson som under förrättningens fortgång genom köp blivit ägare av Per Aronssons hemman
LITT H	S von Stockenström 1/16		S von Stockenström
LITT I			Erik Ersson

Flängan

*Kom för rätten Måns i Flängan och uplåt hade och fastade Bengt Pålsson en femtedel han köpt hade i Hinsebo till de fyra delar Bengt Pålsson hade förföre för 3 fat järn, vilket järn Måns erkände redeligt upburit*¹²⁹

1607: Kom Germund Bengtssons barn i Livsdal och talade till Bengt Pedersson i Andersbenning om förenämnda Andersbenning förebärande att dess moder moder hustru Brita på Nyhyttan det ått hade och det pantsatt till Anders Larsson på Djäknehyttan fick så Anders Larsson sinom broder Olof Larsson för samma värde, fick så Lasse Myntare samma hemman i gäll av Olof Larsson. Kom så Lasse mästaress hustru på annat gifte och fick en man heta Nils Ingelsson. Kom så han till samma hemman. Bjöd så han samma hemman ut att säljas igen. Köpte så Olof Jonsson i Andersbenning det till sig för osmundsjärn 4 fat, av Anders Håkansson i Gäsjö för 10 fat ½, P Jönsson i Flängan 5 ½ fat, Herr Peder i kom så samma hemman till Bengt Pedersson som fick Anders Håkansson dotter till hustru. Sade sig där vara bördig till och ej kunde med någon skäl leda sig med bård därtill, utan som linjen här visade är rätt bördemännen därtill.

Därför dömdes dessa förnämnda Marit Knutsdotter, Germund och hans bröders barn samt Marit på Nyhyttan med sina syskon Andersbenning till bördan igen och Bengt Pedersson sitt värde igen men kan det någon veta för bevis så skola gode män om rannsakas. .

En släkttavla finns ritad till ärendet:

Brita har en första man Jöns och med honom sonen Per Jönsson som har sonen Anders Persson (Flängan), Johanna Jönsdotter som har sonen Germund med 3 bröder samt i nästa generation Olof samt också sonen Lasse Jönsson som har sonen Knut som har dottern Marit som Lever.

Brita har sedan en andra man Peder Jönsson. De har sonen Jon Pedersson som har dotter Marit Jonsdotter Denne Lever¹³⁰

¹²⁹ Ting i Norberg 1551 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 197

¹³⁰ Ting i Norberg 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 226

1649: Esbjörn Hermansson i Norbergs by uti Gläfssegården beviste med ett köptebrev, daterat Skinnskatteberg den 22 oktober 1634, sig hava löst och köpt av Christer Jonsson i Eriksbo, en systerdel i benämnde gård för tu skeppund stångjärn, och ett skeppund tackjärn.

Än haver Esbjörn inlöst och köpt, av sin broder Lars Hermansson, en broderdel, för osmundsjärn 4 fat och ett hundrade, vilket dess köptebrev daterat den 27 augusti 1634 utvisar.

Än haver Erik Persson i Flängan, inlöst åt sin måg Esbjörn en tåkt, som kallas Rysstakten, av Anders Larsson i Hästbäck, för 8 skeppund ...

Item Esbjörn inlöst, sin systers Brita Hansdotters?? del för ett skeppund stångjärn. --- Inlöst en del i samma tänkt, för ett skeppund ¹³¹

PER JÖNSSON

Född ca 1530. Förmodligen son till Jöns Håkansson, Gäsjö och Brita från Andersbenning.

Hustru:

Barn:

Erik Persson. Se nedan.

Jöns Persson. Se nedan.

Rikmor Persdotter

Anna Persdotter

Kirstin Persdotter

Marit Persdotter

1604 Jöns Persson i Flängan bjuder upp en systerdel ibidem köpt av sin syster Kiersten Persdotter för järn 1 läst^{132 133}

1607 Kom hustru Karin i Flängan och talade till Anders Eriksson på Höijen vilken hade hennes syster till hustru, om det byte som dom hade gjort var då föregav hon att Anders var skyldig henne 1 fat järn på samma byte. Då förlikte de sig att Anders skal giva henne ett halvt fat järn och ingen haver ¹³⁴

1608 Erik Pedersson i Flängan bjuder upp 2 systerdelar ibid köpt av sina systrar hustru Rikmor och hustru Anna Pedersdotter för 12 fat osmundsjärn¹³⁵

1609 Kom Anders Eriksson på Högen och gav tillkänna hur han hade sålt sitt fasta fäderne i Leksand socken och så nederlagt det på Högen igen. Nämligen för dörför dömdes nu den samma jord som han så på Högen igen bekommit hade och igenlöst av oskylle män för sitt fäderne, vilken jord är Anders Erikssons hustrus arv och börd och är summan som han det givit hade 36 fat 4 1/2 100 osmundsjärn.

Sammaledes i förenämnde Högen haver Anders Erikssons mågelag¹³⁶ Jöns Padersson i Flängan, haver förent sig och Lott ... så att Jöns haver bekommit den norra delen och Anders Eriksson den södra delen ut med gatan, Jöns behåller sörtomten och tomten som ligger med riddargården, Anders Skytt bekom och tompten som Hans i Meling i pant haft haver och skall Jöns giva Anders ett fat järn så skall Anders Eriksson förlika Päder i Olsbenning 16 fat järn och Holsten i Kallmora 300 osmundsjärn.¹³⁷

1610: Jöns Padersson i Flängan bjuder up 3 resan två systerdelar där sammastädes köpt av hustru Rikmor och hustru Anna Padersdöttrar, sina systrar^{138 139 140 141}

1612: Kom hustru Karin i Flängan och gav tillkänna hur hennes man Jöns Persson i Flängan hade köpt två systerdelar i förenämnda Flängan utav sina systrar som äro hustru Kirstin och hustru Marit Pärsdöttrar¹⁴²

1632 Fastebrev på Enlicheböningh i Wåla Socken (Original i Engelsbergs arkiv)

Jag Johan Olsson i Västerås landsdomare över Västerdalarna och Väster Jänrbergslagen, lagförer i Västmanland, gör veteligt med detta mit närvarandes öppna brev att anno 1632 den 11 juni jag laga ting höll med almogen av G Norberg i Norbers sockens sockenstuga narvarandes på H K Mtz vägnar arrdatorer v: Anders Lochman med nämnden och goda män flera. Ibland andra ärender som förhördes kom för rätten Anders

131 Ting i Norberg 1649 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Västmanlnads län EXIe:2263 sid 418

132 Ting i Norberg 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 197

133 Ting i Norberg 1605 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 253

134 Ting i Norberg 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 225

135 Ting i Norberg 1608 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 344

136 Ev svåger, någon man är befryntad med genom äktenskap Se SAOB

137 Ting i Norberg 1609 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 383

138 Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 421

139 Ting i Norberg 1609 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 383

140 Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 421

141 Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 11

142 Ting i Norberg 1612 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 479

Tidiksson och Anders Persson i Englicheböning (Ängelsberg) i Våla socken och med gott skäl och bevis klarligt beviste att begge deras salige fader Tidik Andersson och Per Andersson hade lossat och köpt av efternämnde deras syskon som är Olof Andersson i Bennebo i Färnebo socken, Nils Andersson i Englicheböning Bröder, Rickmor Andersdotter, Karin Andersdotter i Flängan Anna Andersdotter i Dunshammar och Elisabet Persdotter systrar, deras jord och arveparter liggandes i Englicheböning i Våla sochen som är ett halvgårdshemman och dem var derfor givet nämligen en var border för sin del stångjärn fem skeppund och var syster för sin del stångjärn halft tredje skeppund, yttermera haver de och lossat av deras systerson Mats Jönsson i Flängan hans del som är en systerdel i benämnte hemman och honom der för givet efter: ne persedlar 1 ko, getter 2, skinn 3, Ny rya 1, vepa 1, Ny kvinnokjortel 1 kappa, öskittel 1 vilket ovanbenämnte järn och persedalar de kännas för sina jordlotter redligen anammat och uppburet sig till goe nögio och fullekommeligh god betalning. Över köptet haver varit till vittnes vällärde Herr Johan Cappelan i Våla, Amborsius i Dunshammar och Tomas i Stabeck Anders Tidiksson och Anders Persson med deras bägge syskon behåller benämnte hemman i Englicheböning för deras laglige och välfångne gangn och godo och därmed ¹⁴³

Oppgårdén

JÖNS PERSSON

Son till Per Jönsson, se ovan. Död ca 1635 i Flängan. Äger del i Höijen, Norbergsby
Hustru: Karin Andersdotter. Dotter till Anders Persson i Ängelsberg, Västervåla och har en syster gift med Anders Eriksson på Höjen, Norbergsby. Död ca 1629 i Flängan

Barn:

Per Jönsson. Se nedan.

Brita Jönsdotter. Gift i Gläse med Johan Persson.

PER JÖNSSON

Son till Jöns Persson, se ovan. Död 1669 i Flängan.

Hustru: NN Persdotter. Dotter till Per Östensson och Karin Persdotter i Halvarsbenning.

Barn:

Hans Persson. Se nedan.

Anders Persson. Född ca 1629 i Flängan. Död 1699 i Flängan. Se nedan.

1662 Stadsfiskalen ifrån Västerås Matth Paul besvärade sig emot Per Jönsson i Flängan, om någon pantejord som Per någon tid hade haft av framlidne Hennika i Djupkärra (Västra Djupkärra) och nu igenom fasttagande sökte tränga in hans arvingar från förbenämnte pantejord, efter de icke förmåtte betala gälden som jorden var utsatt för; nämligen 110 skeppund tackjärn; Och likväl njutit stort avrad av panten, nämligen 24 --- årligen, det creditor och själv icke kunde neka till.

Resol: Eftersom rätten emot lag icke kunde samtycka till den skadan som Hennikas arvingar, att så stort intresse skulle oavreknat bliva vid pantens inlösnings: Så modererades lösningen efter att skäligt intresse; och kändes då Hennikas arvingar efter all avräkning allenast skyldige att betala och inlösa sin jordepant med 344 värde i Tackjärn, och sedan trada till jorden. ¹⁴⁴

I Personaliebok för Norbergs församling 1698 om ålderstigna pigan Karin Göransdotter (Född i Sjulso, Hedemora) som nu uti någon tid tagit almosor, berättas att hon varit i tjänst först hos Bergsmannen välaktade Peder Jönssons farfader och honom till sin död uti huldhet och troget tjänat, sedan hans son son efter väl tjänat till hans död, och nu på sidstone sonsonen uti något år¹⁴⁵

Anno 1672 den 22 september voro undertecknade lagligen kallade till Halvarsbenning, där att skilja gamle Bengts arvingar i Nordansjö, eller dess sönders Anders och Erik Bengtsöners i Hinsebo samt systrars Karin, Ingeborg och Anna Bengtsdöttrars eller deras rättshavande, som efter en gammal lagmansdom prövades vara arvfallna uti Östergården i Halvarsbenning till en tredjedel ifrån Anders Persson samt Bengt Hansson boende på benämnde Östra hemmanet, som tvådelarna däremot borde tillhöra, vilka parter efter någon underhandlande förentes om efterföljande stycken sålunda

... och avsatte Per Holstenssons arvingar i Västergården, som ock av denne gamle Bengt å mödernet hava sitt ursprung, en skogslott för benämnde Anders Persson att avkola medan hans egen skog något kan tillväxa, som således

Salig Per Jönsson i Flängan för sin hustrus arfsrätt, hwilken af Hinsebofolket och haver sin afkomst. ¹⁴⁶

Oppgårdén Per Jönssons son Hans Persson

143 Norberg, Petrus. Bidrag till Engelsbergs bruks historia. 1934. Kapitlet Englikobenning före brukets anläggning samt bilagor: Ovanstående brev publicerat som Bilaga V, sid 329

144 Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 533

145 Norbergs kyrkoarkiv FII:1 Personaliebok sid 9

146 Ting i Norberg 1672 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2277 sid 604

HANS PERSSON

Son till Per Jönsson, se ovan. Död 1714 i Flängan.

Hustru: Lisbeth

Barn:

Per Hansson. Se nedan.

PER HANSSON

Son till Hans Persson, se ovan. Död 1715 i Flängan.

Hustru: Brita Larsdotter. Född 1668 i Rabbatsbenning. Dotter till Lars Persson. Död 1743 i Flängan.

Barn:

Lisbet Persdotter. Född 1691 i Flängan.

Anna Persdotter. Född 1693 i Flängan. Död 1755 i Fliken. Gift 1713 med Olof Larsson i Fliken.

Jöns Persson. Född 1695 i Flängan. Se nedan.

Kerstin Persdotter. Född 1700 i Flängan.

Hans Persson. Född 1701 i Flängan. Död 1730 i Flängan.

Per Persson. Född 1703 i Flängan. Död 1742 i Flängan.

JÖNS PERSSON

Son till Per Hansson, se ovan. Född 1695 i Flängan. Död 1775 i Flängan.

Hustru: Karin Andersdotter. Vigda 1715. Född 1696 i Halvarsbenning. Död 1770 i Flängan. Dotter till Anders Persson (1667-1710) i Halvarsbenning och Kerstin Ersdotter.

Barn:

Brita Jönsdotter. Född 1733 i Flängan. Gift med Erik Jansson, se nedan.

ERIK JANSSON

Måg till Jöns Persson, se ovan. Född 1727 i Östra Djupkärra.

Hustru: Brita Jönsdotter. Vigda 1748. Född 1733 i Flängan. Dotter till Jöns Persson, se ovan.

Barn:

Catarina Ersdotter. Född 1751 i Flängan.

Jan Ersson. Född 1754 i Flängan.

Stina Ersdotter. Född 1757 i Flängan.

Anders Ersson. Född 1760 i Flängan.

Petter Ersson. Född 1764 i Flängan.

Oppgårdens Per Jönssons son Anders Persson

ANDERS PERSSON

Son till Per Jönsson, se ovan. Född ca 1629 i Flängan. Död 1699 i Flängan

Hustru: Kerstin Matsdotter. Vigda 1658. Dotter till Mats Ersson och Ingeborg Andersdotter i Västra Djupkärra, Norberg. Död 1699 i Flängan.¹⁴⁷

PER ANDERSSON

Son till Anders Persson, se ovan. Död ca 1711 i Flängan.

Hustru: Karin Andersdotter ifrån Livsdal, Norberg. Vigda 1682. Död 1699 i Flängan.

Hustru: Kiersten Andersdotter ifrån Gäsjö. Vigda 1699

Barn:

Hans Persson. Född 1695 i Flängan. Se nedan

HANS PERSSON

Son till Per Andersson, se ovan. Född 1695 i Flängan. Död 1735 i Flängan.

Hustru: Anna Persdotter. Född 1691 i Halvarsbenning. Dotter till Per Persson och Kierstin Andersdotter. Död 1762 i Flängan.

Barn:

Anna Hansdotter. Född 1731 i Flängan. Död 1803 i Onsjö. Gift med Landbonden Anders Ersson i Onsjö.¹⁴⁸

Per Jönsson (född ca 1530) son Erik Persson

¹⁴⁷ Norbergs kyrkoarkiv FII:1 Personaliebok

¹⁴⁸ Anna Hansdotter är ff ff fm till statsminister Stefan Löfven. Se t ex <https://vikingroots.wordpress.com/2014/09/20/stefan-lovens-vastmanlandska-rotter/>

ERIK PERSSON

Son till Per Jönsson (född ca 1530), se ovan. Död ca 1660 i Flängan

Hustru:

Barn:

Jöns Ersson. Se nedan

Mats Ersson. Se nedan.

1637 vigdes Olof Hansson i Fliken med Anna Eriksdotter i Flängan ¹⁴⁹

1699 Den förlikning som uti Flängan den 28 sept 1696 träffades, och skriftligen är författad, att Anders och Hans Perssöner, som bo i Oppgården skola behållan mellan --- till Slog eller bärgning, så och att Peder Jönsson och Erik Matsson behåller den östra slog, blev uppläst ¹⁵⁰

Per Jönsson (född ca 1530) son Erik Persson. Sonen Mats Ersson.

MATS ERSSON

Son till Erik Persson, se ovan

Hustru: Karin Ersdotter från Livsdal. Vigda 1645.

Barn:

Erik Matsson. Se nedan

ERIK MATSSON

Son till Mats Ersson, se ovan. Död 1706 i Flängan.

Hustru: Lisbeth. Död 1727 i Flängan.

Barn:

Mats Ersson. Se nedan

1680 Erik Mattsson i Flängan har uppdragit till Rådman Lars Olofsson, all sin sahl faders jord och fasta äganden i Flängan mot dess skuld ¹⁵¹

MATS ERSSON

Son till Erik Matsson, se ovan. Död 1733 i Flängan.

Hustru: Brita

Barn:

Anders Matsson. Se nedan

ANDERS MATSSON

Son till Mats Ersson, se ovan.

Hustru: Kerstin

Barn:

Per Jönsson (född ca 1530) son Erik Persson. Sonen Jöns Ersson.

JÖNS ERSSON

Son till Erik Persson, se ovan. Död 1687 i Flängan

Hustru: Död 1687 i Flängan.

Barn:

Per Jönsson. Se nedan

1668 Oplästes Jöns Erichssons jordebyte i Flängan med sin syster Karin Eriksdotter i Englikebenning (Ängelsberg, Västervåla). Bytesskriften dat 26 feb 1667 vilket byte såsom det var oklandrad, så beviljades fasta der på ¹⁵²

PER JÖNSSON

Född ca 1646 i Flängan.

Hustru: Christina (Kiersten) Persdotter. ¹⁵³ Född ca 1647.

149 Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638

150 Ting i Norberg 1699 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt AIa:1 opaginerat (Skadad volym) Bild 340

151 Ting i Norberg 1680 (Renoverad dombok) Västmanlands län EXIe:2284 sid 990

152 Ting i Norberg 1668 Västerdalarnas

153 Hennes patronymikon finns i sonen Jöns Perssons dödsnotis (Norberg F:2) sid 72 Dec1760)

Barn:

Per Persson. Född 1686 i Flängan. Se nedan

Jöns Persson. Se nedan.

JÖNS PERSSON

Son till Per Jönsson, se ovan. Född 1679 i Flängan. Död 1760 i Flängan.

Hustru: Lisbetha Persdotter. Född 1677 i Björsbo, Grangärde.

Barn:

Elisabet Jönsdotter. Född 1718 i Flängan. Gift med Eric Olsson, se nedan.

ERIC OLSSON

Måg till Jöns Persson, se ovan. Född 1699 i Tackhärad, Norberg. Död 1756 i Flängan.

Hustru: Elisabet Jönsdotter. Vigda 1737. Född 1718 i Flängan. Död 1769 i Flängan. Dotter till Jöns Persson, se ovan.

Omgift med Per Ersson, se nedan.

Barn:

Eric Ersson. Se nedan.

Per Ersson. Gift till Nås, Hedemora

PER ERSSON

Gift med Eric Olssons änka, se ovan

Hustru: Hustru: Elisabet Jönsdotter. Född 1718 i Flängan. Död 1769 i Flängan. Dotter till Jöns Persson, se ovan.

PER PERSSON

Son till Per Jönsson, se ovan.

Hustru: Lisa Persdotter. Dotter till Per Hansson i Oppgården, Flängan

Barn:

Per Persson. Född 1713 i Flängan. Se nedan

PER PERSSON

Son till Per Persson, se ovan. Född 1713 i Flängan. Död 1781 i Flängan.

Hustru: Catharina Erichsdotter. Vigda 1730. Född 1713 i Spjutsbo.

Hustru: Sara Olofsdotter. Vigda 1741. Född 1720 i Rosendal, Norberg. Död 1789 i Flängan.

Barn:

FRAGG, NORBERG

Rester av en hytta finns nära de gamla bytomterna. En hammare har funnits som anlades 1644 och lades ner ca 1688. Hyttan blåstes sista gången 1874. (Ing-Marie Pettersson: Norbergs bergslag. Atlas över Sveriges bergslag. 1994).

Hyttresterna som ligger vid nuvarande infartsväg till platsen för byn Spjutsbo, har i senare tid kallats Dullbohyttan, men har av bl a hembygdsforskaren Ingemar Udd föreslagits som utmarkshytta hörande till Fragg.

Nedanstående framställning bygger på ett koncept till utredning av släktförhållandena i Fragg från Arne Sohlströms efterlämnade material.

1461	Se brev nedan	Arvid i Fragg
1495	Se brev nedan	Anders Jönsson
1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535:1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Lasse Persson i Fragg Lasse Erichsson ibid (Gav järn istället för pengar) Lasse Jonsson i Fragg (Betecknas som fattig bergsman)
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Lasse Persson Lasse Eriksson Nils Skraddare
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Lasse Persson Lasse Eriksson Nils
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Anders Svensson (Se även Moren, Söderbärke) Hans Larsson Olof Larsson
1549	Ting i Norberg 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 135	Hans Larsson
1552	Ting i Norberg 15 feb 1552 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 209	Anders Svensson i Fragg
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Olof Larsson 3 hundra 8 osmund Hans ... 1/2 fat 5 osmund Michel Olsson 1/2 fat 5 osmund
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 bild 72	Joel Larsson Ett namn oläslig pga skadad sida Gamla Olof Larsson
1566	Se brev nedan	Olof Larsson i Fragg
1571	Älvsborgs lösen 1571	Olof Larsson i Fragg
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	En gård i Fragg är öde Brukar Olof Jonsson Bengt Olof Larsson
1579	Dalarnas handlingar 1579:10	Lasse Persson Bengt? Olof Larsson
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 78	Lasse Persson Knekt Bengt Siffridsson Olof Larsson
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 9	Halvar Dalkarl Erik Pärsson Kjellfast Holstensson
1628	Norberg AI:1	Kjellfast Malin Kjellfastdotter Marit Kjellfastdotter Joel Erichsson Erich Joensson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 71	Kjellfast i Fragg H Kerstin ibid Pär Skomakare
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Kjellfast Holstensson, 1/2 hemman Enkan ibm, 1/2 hemman Esbjörn Hermansson, 1/2 hemman

1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Kjelfast Esbjörn Enkan Dräng
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 7 roten	Kjelfast Enkan Esbjörn
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Kjelfast Holstensson 1/2 Änkan i Fragg 1/2 Esbjörn Hermansson Peder Skomare 1/8
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Kjelfast i Fragg 1/2 Änkan ibidem 1/2 Esbjörn och Pär 1/2 utan namn 1/8
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Kjelfast Johansson Erik Ersson 1/2 Per Jonsson Carl Persson 1/2 Lars Persson 1/2 Lars Persson 1/8

Den 16 feb 1461 höll "Nigels Christiernson, riddare och howitzman oppa Waestrare oc offwer Dala" laga ting i Norberg. "Paedher Laransson" i Dräcke anmälde vid tinget, att han till "Tijdeke Paedherson" sålt en täkt, som kallas "Korghara taekt" och ligger i stora gårdet öster om krykan. Följande satt i nämnden: Baenkt i Bradhafors (Bråfors), Asmundh i Gaese (Gäsjö), Arwijdh i Fragg, Haerman i Knallasbenning, Larens på Praestahyttone (Prästhyttan), Nigels i Amundabönning, (Ombenning), Jowan i Örbaek, Paeder i Sömle (Semla), Larens i Haesbaekke (Hästbäck), Jönis i Karinebonning (Karbenning), Jönis i Arnabodom (Årnebo), Anders Dyaeknahyttone (Djåktnehyttan)¹⁵⁴

1495 skänkte Lars i Härad och hans hustru Katarina Pedersdotter, sin andel i en gård i Norbergs by med tillhörande hus, jord och täktedel till Vårfruprebendat i Västerås domkyrka. Prebendats innehavare, herr Olof Johannis, vilken tydligen var bördig från Norberg, företog en del bytes- och köpetransaktioner för att friköpa de övriga andelarna i samma gård. Transaktionerna lagfäres vid laga ting i Norbergs klockarstuga år 1496. Enligt dessa handlingar byter herr Olof "Nordansjö bode land", som var hans fäderne- och mödernearv, mot Gudmund Skomakares tredjedel i den berörda gården. Den sista tredjedelen i samma gård säljer Lars Persson i Härad i Färnebo socken och Hinse Filipsson i Fliken till herr Olof. Fastemän är Ingel i Djupkärra, Laurens skomakare, Anders Holmstensson, Jap i Stabäck, Unge Tydeke, Anders Jönsson i Fragg, Ingewal i Semla, Hinntze i Livsdal, Halvard i Halvarsbenning, Laurens ibidem.^{155 156}

1551 Fragg Sakören Anders Godsvensson haver smitt ogillt järn bötte järn 6 hundtt¹⁵⁷

1566 sitter Olof Larsson i Fragg i nämnden då Nils i Hemshyttan, Söderbärke löser in delar av Holsten i Semla och Erik Persson i Fröbenning¹⁵⁸

1593 Kom Halvard Hermansson i Persbo i Grangärde socken och hade bytt jord med Per Hermansson sin broder i Halvarsbenning i så måtto att Halvard gav Per en brodersdel i förutnämnde Halvarsbenning bode hus och Per gav Halvard en brodersdel i Fragg med hus, lovades brev¹⁵⁹

1603 Hindrich Andersson i Näs by bjuder upp ett torp benämnt Halte Peders bodha, köpt av Hans Eriksson i Tuna socken, och har nu förnämnde Hindrich sålt sin hustrus jord i Fragg och nu nederlagt i förenämnd torp, sammanledes haver och Hindrich sålt sitt fasta fäderne i Vik och nederlagt i förnämnde torp.

1610 Per Östensson i Halvarsbenning bjuder up nu första resan en systerdel i Fragg, köpt av hustru Marit Halvarsdotter i Vik för 4 fat¹⁶⁰

Fragg, Södra gården

154 Stahre, Ulla: Bygd och bergsmän under senmedeltid. Norberg genom 600 år. 1958.

155 Stahre, Ulla: Bygd och bergsmän under senmedeltid. I Norberg under 600 år; 1958

156 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 910 (Även tryckt efter en felaktig kopia som nr 157)

157 Dalarnas handlingar 1551:3

158 Strödda domboks och rättgångshandlingar, volym 6, opaginerat. Riksarkivet.

159 Ting i Norberg 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 117

160 Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 12

Per Henniksson i Vad var gift med Gosven Hansson i Hagges dotter Karin Svensdotter, och det bör vara hon som hade arvejord i Fragg, som det uttrycks nedan: Det var Holsten Perssons (son till Per Henniksson) mors fädernegård. Se vidare Vad, Söderbärke.

1557: Kom för rätten Anders Svensson i Ludvika, fastade och upplät Peder Hendriksson en brodersdel i Fragg och Norberg för 14 fat jern, hvilket järn han kände sig redeligen uppburit hava till gode nöje, ty avhände han sig och sin hustru till Peder Hendriksson och hans arvingar till evärderlig ägo.¹⁶¹

1557 Sammanlunda haver och Peder Hendriksson köpt av Lasse Persson i Dagkarlsbo (Norrbärke) en systerdel i förenämnda Fragg för ...¹⁶²

Anders Svensson, Gosvens son, finns också i Moren, Söderbärke på 1540-talet.

Arne Sohlström: Södra gården i Fragg brukades under 1590-talet av Hans Effriksson (alternativ stavning Evriksson), en sonson till Hennika Bengtsson i Vad, Söderbärke. I Riksarkivets samling "Strödda domboks- och rättegångshandlingar",¹⁶³ finns ett opaginerat och odaterat protokoll där Holsten Persson i Vad, även han sonson till Henrika Bengtsson och således kusin till Hans Effriksson, kräver tillbaka gården därför att det är hans mors fädernegård. Hans Effriksson invände att han köpt en systerdel från Holstens syster Barbro, men det hjälpte inte. Holsten Persson övertog gården mot att han betalade tillbaka vad Hans givit Barbro och ersatte honom för vad han kostat på gården i förbättringar. Ett par år senare köper Hans Effriksson jord i Älgsjöbo i Söderbärke och hans arvingar finns där sedan, långt in på 1600-talet. Se vidare Älgsjöbo, Söderbärke. Holsten Perssons bror Hennika Persson finns också i Fragg en period men verkar inte lämnat några arvingar efter sig:

1598 Kom Holsten Pedersson i Vad i Söderbärke socken samt hans broder Hennika Persson, gav tillkänna huru de hade bytt jord i så måtto så att Hennika gav Holsten all sin brodersdel i Vad med alla tillägor, där emot gav Holsten honom igen först all den del som honom tillkom i Fragg, sedan den del som Holsten köpte av sin syster Agnes Persdotter för 1400 osmundsjärn, samt med den del som Holsten köpte i förenämnda Fragg av Hans Effriksson för 200 och 8 fat¹⁶⁴

Omkring år 1602 kom Kjellfast Holstensson (-1653) till gården och han löste då in de flesta av Holsten Perssons i Vad, Söderbärke syskons delar i gården, dock har hans inlösen av Holstens del inte hittats. Kjellfast var gift med en dotter till hustru Barbro i Hemshyttan, vilket betyder Hans Larssons hustru.

Kjellfast hade ingen son som tog över, endast döttrar, av vilka en gifte sig med Johan Mattsson, möjligen från Andersbenning, och en annan med Germund Olsson från Livsdal. Dessa två mågar delade gården lika mellan sig.

På 1650-talet sålde Germund Olsson sin halvpast till Per Nilsson i Spjutsbo,¹⁶⁵ som överlät den på sin dotter Barbro (vars mor var dotter till Hemming Hansson i Hemshyttan, troligen bror till Kielwasts hustru) och hennes man Eric Ersson från Hinsebo. Den gick sedan i arv till Per Ersson (1668-1737), Anders Persson (1711-1767), Per Andersson (1739-1790) och Jan Persson (1760-). Den tidigaste handlingen i Lantmäteristyrelsens arkiv med ägare angivna är från 1793 och den anger att Jan Persson äger 1/4 hemman, dvs oförändrat sedan Per Nilssons köp.

Johan Mattssons del delas tydligen efter hans död eftersom sonen Kjellfast Johansson säljer sin del 1718 till nämndeman Lars Larsson i Norra gården, son till Lars Persson och alltså sonson till ovannämnda Per Nilsson i Spjutsbo. Delen omfattar dock endast 1/8 hemman och den ägdes 1793 av hans sondotters måg Hans Ersson, född 1750 i Västra Djupkärra, Norberg. Den andra delen säljs även den av Johan Mattssons sonson Johan Mattsson (1670-1732) 1730 till Lars Larsson och den ägdes 1793 av Anders Hansson, född 1740 i Söderbärke. Hans hustru är brorsdotter till ovannämnda Per Erssons (1668-1737) måg Anders Larsson från Karsbo, Norberg. År 1793 ägde alltså Per Nilssons ättlingar hela Sörgården liksom även Norrgården och, i varje fall tidigare, halva Mellangården.

Per Nilsson var bördig från Västergötland och som sagt måg till Hemming Hansson i Hemshyttan. Enligt Krigsarkivets "Roterings- och utskrivningslängder" var han kvar i Hemshyttan 1631, vilket betyder att Lars Persson är född där om åldersuppgiften i dödboken är riktig. Hans och hans ättlingars affärer med gårdarna i Fragg finns i en handlingar i KB:s handskriftsamling¹⁶⁶ Han var tydligen rätt förmögen då han förutom alla gårdsköpen även hjälpte Johan Mattsson att lösa lån och att lösa Kjellfast döttrars arvedelar.

HANS EFFRIKSSON

Död i Älgsjöbo, Söderbärke. Son till Effrika Henniksson, sonson till Hennike Bengtsson i Vad, Söderbärke. Flyttar något av de sista åren på 1500-talet till Älgsjöbo, Söderbärke efter en arvstvist. Se ovan och även Älgsjöbo.

161 Ting i Norrbärke och Söderbärke 1557 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 253

162 Ting i Norrbärke och Söderbärke 1557 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 254

163 Lagmansrätt 1596 Strödda domboks- och rättegångshandlingar. Volym 6. (Opaginerat) Bild 1550

164 Ting i Norberg 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 44

165 Kungliga bibliotekets handskriftsamling M 37:3a

166 Kungliga bibliotekets handskriftsamling M 37:3a

1594 Hans Effriksson i Fragg var kommen i rykte för en kona Karin Jonsdotter benämnd, belv av de 12 samt menige män frigord skal hava brev. Olof Andersson i Gäsjo haver belägrat samma Karin Jönsdotter, och vill inte bekänna, nämnden och menige man kunde honom intet fria ¹⁶⁷

1596 Hans Efrickesson i Fragg talade till Holsten Persson i Vad, om sin fädernejord i Vad, svaranden förenämnd Holsten lade fram ett Tomas Simonssons häradshövding dombrev utfivitt ... år 1586 den 19 december, innehållandes att förenämnd Hans Efrickesson hade sålt sin fadersbroder Per Henniksson samme hemman, och varit lagbundet och lagståndet. Klagande sade sig icke hava sålt utan pantsatt samma jord, dessförutan gav han före sig hava köpt av en Holstens syster benämnd Barbro två systerdelar i förenämnda Fragg, som är deras möderne jord, och de lovade honom samme jord behålla, för det han bytte och uplät deras fader, sin fäderne jord. Blev av sagt att Holsten Persson skulle bliva vid sitt köp, och förnämnde Hans Efrickasson bekomme sina penningar igen, som han afgivit haver för förutnämnde Barbro för hennes möderne jord i Fragg, och ... vad han byggt och kostat haver på hemmanet intill 10 fatt efter som synemän der över varit haver, ... ¹⁶⁸

1596 Bengt Hammarsmed skall giva Hans i Fragg, och skall synas huru han haver där ... skall han böta för ¹⁶⁹

1601 vid ting i Söderbärke Kom hustru Brita, Lasse finnes och talade till Hans Effriksson i Älgsjöboda om förenämnda boda, som hon sålt till honom för 6 fat osmundjärn. Åndock hade hon först sålt den till Torbjörn i Djupkärra för 6 fat, sen fick hon det igen "af hans goda vilja". Sedan sålde hon samma torp till Nils kopparslagare. Det fick hon igen. Nu hade hon sålt Hans Effriksson samma torp för 6 fat järn. För 6 år sedan har Hans uppbyggt hytta och smedja, som aldrig tillförende någon tid varit haver. Därför dömdes nu Hans för hennes fattigdoms skull giva henne 600 järn. ¹⁷⁰

1603 krävde Hans Affriksson i Älgsjöbo Holsten Persson i Vad på 3 fat järn för att han byggt en hytta åt honom i Fragg. ¹⁷¹

HENNIKA PERSSON

Son till Per Henniksson i Vad, Söderbärke.

Hustru:

Finns i början av 1600-talet i Fragg.

1614. Hans Holstensson i Vad bjuder nu första resan en jordedel i Halvarsbenning, köpt av Halvars barn i Sörvik, Hans Persson i Djupkärra (Västra), Bengt Persson i Gäsjo, Hennika i Fragg, Spelbo i Persbo. ¹⁷² Se också ovanstående från ting i Norberg 1598.

KJELLFAST HOLSTENSSON

Förmodligen född i Vad, Söderbärke. Död 1653 i Fragg. Bör vara son till Holsten Persson, Vad, Söderbärke
Hustru: NN. Dotter till Hans Larsson, Hemshyttan, Söderbärke. Troligen hennes andra gifte. ¹⁷³ Dotterdotter till Lasse Persson i Persbo, Grangärde och Jon Larsson i Persbo är gift med hennes moster.

Barn:

Barbro Kjellfastdotter. Gift med Anders Persson i Östra gården i Halvarsbenning. ¹⁷⁴

Marit Kjellfastdotter.

Malin Kjellfastdotter. Vigd 1638. med Anders Matsson i Andersbenning ¹⁷⁵

Kerstin Kjellfastdotter. Gift med Johan Matsson, se nedan.

Brita Kjellfastdotter. Vigd 1643 med Germund Olsson, se nedan

Kjellfast kom till Fragg omk 1602. Vid tillträdet till gården löste han ut Holsten Perssons i Vad, Söderbärke syskons andelar i gården, deras moders fädernearv. Se Vad, Söderbärke. Ingenting har påträffats som direkt pekar ut Kjellfast som son till Holsten Persson i Vad, men med de affärer han gör bör det vara utom rimligt tvivel. Holsten Persson i Halvarsbenning har också en son som heter Kjellfast Holstensson, men han kan rimligen inte gjort dessa transaktioner.

1608 Kjellfast i Fragg vill lösa igen en jordedel i Persbo, som hans hustrus mor, hustru Barbro i Hemshyttan, sålt till Jon Larsson i Persbo (Grangärde). ¹⁷⁶

167 Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 13

168 Lagmansrätt 1596 Strödda domboks- och rättegångshandlingar. Volym 6. (Opaginerat) Bild 1550

169 Ting i Norberg 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 49

170 Ting i Söderbärke feb 1602 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 51

171 Ting i Söderbärke 1603 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län. EXIe:2720 sid 143.

172 Ting i Söderbärke 1614 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 553

173 Norbergs kyrkoarkiv Begravningsbok 1650 Per; Kielwasts styvson i Fragg

174 Ting i Norberg 1656 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Örebro län EXIe:2791 sid 339

175 Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638

176 Ting i Söderbärke 1608 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 345

Ting i Norberg 1610. Kjellfast i Fragg bjuder upp en brodersdel i Fragg köpt av Bengt Persson i Gäsjö. Ännu en systerdel ibidem utav hustru Anna Persdotter ^{177 178}

Kjellfast i Fragg bjuder nu 3 resan en systerdel köpt av Hustru Anna Persdotter, en systerdel i Fragg köpt av hustru Elin i Näsbyn, en systerdel ibidem av hustru Barbro i Norbergsby, en systerdel i Fragg av Olof Torstensson i Tolvsbo. ¹⁷⁹

1614: Kom Kjellfast Holstensson i Fragg och talade till Peder Larsson i Livsdal om ett äng, benämnt Spjutsängen, förebärande att hans föräldrar det pantsatt hade till Jon Larsson i Fragg, som var Peder Larssons moderfader, för 5 fat järn, både sjön och äng, därtill sade Peder Larsson om Kjellfast med skäl det bruka kan, skall han få det igenlösa. ¹⁸⁰

1627 Kjellfast i Fragg slog Israel i Spydzbyn (Spjutsbo) 2 slag i sitt huvud. Sakfälld 6 man. ¹⁸¹

1633 Lagmansting Kjellfast Holstensson i Fragg i Gamla Norbergs socken inlade trenne dombrev.
29 aug 1611 Han hade köpt av Bengt Persson i Gierssbo (förmodligen Gäsjö) och Spelbo Persson, en broderdel i Fragg, än en systerdel ibid av h Anna Persdotter, än en systerdel av h Anna i Näsby, än en systerdel av h Barbro i Norbergs by, än en systerdel ibid av Olof Torstensson i Tolvsbo.
5 apr 1622 Lasse och Peder Halvarssöner i Sörvik i Grence socken 2 brodersdelar i benämnde Fragg, än två systerdelar ibid utav h Brita och h Karin Persdotter i Malmkärra
30 sept 1628 Jon i Sörgövik och hans broder Hennika samt deras syster Karin i Norrbo i Grence, än en jordadel ibid av h Margareta i Flohammar i Skinnskatteberg. ¹⁸²

1648: Kjellfast i Fragg kände till Lars Esbjörnsson ibidem för det han något inpass gjort på hans marker, skall därefter rannsaka till nästa ting. ¹⁸³

1679 d 19 o 20 Augusti Lagmansting från häradstinget 1666 "Att då haver Lars Persson i Spjutsbo med åtskillige köp och gäld, skäligen intygat hvarmycken jord hans fader Per Nilsson dels köpt och dels sig pantvis ärligen acquerat, uti bergsjord i Norbergs socken belägen, och så befunnits, samma jorddelar varit Per Nilssons genom visse obligationer appropierade, såsom av Germund Olofsson i Fragg köpt en halvpant i Kielfasts hemman ibidem för tackjärn 156 skeppund, och av gamble Anders Persson i Halvarsenning; och hustru Mahlin Kjelfastsdotter boendes i Andersbenning köpt deras arvejord efter sin fader i Fragg och Per därför givit till Anders 12 skeppund och hustru Malin 9 skeppund tackjärn. Och är med framtedde skäl då vidare betygat, Per Nilsson hade krediterat Johan Matsson i Fragg och å hans fasta jordh ihm försträckt efter klar obligation dat 8 mars 1658 tackjärn 31 skeppund. Och lånt dässutan Johan till Anders Näsbs betallning tackjärn 12 skeppund, dito till Johans cred. Erik Eriksson vid Salberget tackjärn 8 skeppund. Än för sädes... och kort 1 spann, 2 skeppund tackjärn, än ...tackjärn in juio 1663 3 skeppund. Och dessutan fått undsättning å efter obligationens specificerade lydelse på 4 1/2 skeppund tackjärn. Och med häradshövdingen sahl Erik Erlandssons den 21 och 22 september af Gambla Norbergs 1666 gifna faste, det erlige och beskedelige danemannen Carl Persson i Spjutsbo haver köpt av sin svärmöder S hustru Anna Holstensdotter Fliken, den jorddel hon hade arf efter sina framledna föräldrar vid Mellangården Fragg som vore Halvparten av benämnda gård för 40 skeppund tackjärn: uppå vilket köp och fasta han till sin och sina arvingar kommandes större fäste... begärda lagmans confirmation, som efter lag och denna landsortens gamla sedhvänjor icke förvägras kunde, blef fördenskull berörda begge svågarnas skälige begäran således villfaren, och deras köp och fasta kraft ... för dem dess hustrur, barn och efterkommande arvingar confirmerat, och erkänt ¹⁸⁴

Fragg, Södra gården. Kjellfast Holstenssons måg Germund Olsson

GERMUND OLSSON

Måg till Kjellfast Holstensson. Troligen son till Olof Germundsson i Livsdal, Norberg.

Hustru: Brita Kjellfastdotter. Vigda 1643. Dotter till Kjellfast Holstensson, se ovan.

Hustru: Brita Esbjörnsdotter. Vigda 1655. Dotter till Esbjörn Halvarsson i Norra gården, Fragg.

Barn:

Olof Germundsson. Född 1644 i Fragg.

Per Germundsson. Född 1646 i Fragg.

¹⁷⁷ Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 12

¹⁷⁸ Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 422

¹⁷⁹ Ting i Norberg 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 456

¹⁸⁰ Ting i Norberg 1614 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 552

¹⁸¹ Ting i Norberg 1627 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2251 sid 154

¹⁸² Lagmansting 1633 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Västmanlands län EXIa:12 Bild 15400 Sid 599-600

¹⁸³ Ting i Norberg 1648 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe: 2724 sid 667

¹⁸⁴ Kungliga bibliotekets handskriftsamling M 37:3a

Barn. Född 1648 i Livsdal
Johan Germundsson. Född 1649 i Livsdal
Anna Germundsdotter. Född 1656 i Fragg
Eric Germundsson. Född 1658 i Fragg
Mats Germundsson. Född 1660 i Fragg. Död 1728. Ogift

1658 Måns Persson i Semla presenterade för rätten en obligation av Germund Olsson i Fragg och fick första uppbud.¹⁸⁵

1662: Per Nilsson i Spjutsbo lät uppbjuda Germund Olssons i Fragg pantjord Stora tükten.¹⁸⁶

1663: Per Nilsson i Spjutsbo lät andra resan uppbjuda Germund Olssons hemman i Fragg, köpt 7 mars 1663¹⁸⁷

1668 Olof Germundsson i Fragg lofwades på begiäran få wärderinh på sin faders hammardehl ibidem som för gäld bortsatt war. Och der något kan öfswerskjuta skall komma honom och hans medsyskon till godo¹⁸⁸

Vid tinget i Norberg 1666 fick Per Nilsson, Spjutsbo fasta på köp av halva Sörgården, ¼ mantal, från Germund Olsson.¹⁸⁹ Han överlät den till sin måg Eric Ersson, gift med dottern Barbro Persdotter.

ERIC ERSSON

Måg till Per Nilsson som köpte Germund Olssons, se ovan, del. Son till Eric Bengtsson, Hinsebo, Norberg. Hustru: Barbro Persdotter. Född 1645. Död 1699 i Fragg. Dotter till Per Nilsson.

Barn:

Per Ersson. Född 1668 i Fragg. Se nedan.

Olof Ersson. Gift i Hästbäck, Karbenning.

Mats Ersson. Gift i Grådö, Hedemora.

Kerstin Ersdotter. Född 1683 i Fragg. Gift i Tackhärad, Norberg med Olof Ersson.

Anna Ersdotter. Gift 1704 med Anders Persson i Ingolsbenning, Norberg.

Carin Ersdotter. Gift i Västra Djupkärra med Per Holstensson.

Erik Ersson Fradin. Soldat.

1682 Dito resolverades att Eric Ersson i Fragg skall taga lösen för sin brodersdel i Hinsebo, av brodern Anders Ersson ibid, som tillförne har utlöst den tredje brodern, Mats Ersson i Andersbenning, helst efter han haver hemman annorstädes och detta hemman Hinsebo, som är instängt på alla sidor, och intet kommer utom hank och stör, kan tåla mer än en åbo ...¹⁹⁰

1699 Den fasta egendomen uti Sörgården i Fragg, som Olof Trulssons hustru i Hedemora och hans hustrus syster, Brita Persdotter, ärftligt tillfallit, och Olof Trulsson för 32 skeppund tackjärn till hans svågers söner Per och Eric Erssöner den 6 mars 1698 försålt, uppbjöds första gången.¹⁹¹

Mats Ersson i Grådö (Hedemora) upptagit ett lån av brodern Per Ersson i Fragg och av brodern Olof Ersson ibidem, pantsättandes sin i Grådö för samma pengar inlösta jord¹⁹²

1718 Per Ersson i Fragg fick första uppbud på 2/9 i ¼ i Fraggs Södergård med hyttedel, kvarn och skog, som han köpt 21/3 1708 av sin broder Erik Ersson i Fragg.¹⁹³

Andra uppbud på 2/9 i ¼ i Fraggs Södergård, som Olof Ersson i Hästbäck 16/8 1716 sålt till sin bror Per Ersson i Fragg och på lika mycket, som Per Ersson 21/3 1708 inlöst av sin bror Eric Ersson Fradin.¹⁹⁴
Per Holstensson hade 9/10 1725 till sin svåger, bergsmannen Per Ersson i Fragg sålt sin hustrus efter sina avlidna föräldrar ärvda del i Södergården i Fragg. Delens hemmanstal skulle fastställas för vidare lagfart.¹⁹⁵
Olof Ersson i Tackhärad hade 21/10 1735 till sin svåger, bergsmannen Per Ersson i Fragg sålt på sin hustrus vägnar all den fasta egendom hon ärvt efter sina föräldrar i Södergården i Fragg, nämligen en systerdel eller 1/9 i ¼ hemman. Samma dag hade Anders Persson i Ingolsbenning änka Anna Ersdotter till sin ovannämnda bror

185 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 694

186 Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 535

187 Ting i Norberg 1663 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2732 sid 1077

188 Ting i Norberg 1668 Västerdalarne och Västerberslagens tingslags häradsrätt AI:5 sid 125

189 Kungliga bibliotekets handskriftsamling M 37:3a

190 Ting i Norberg 1682 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2286 sid 1001

191 Ting i Norberg 1699 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt AIa:1 sid 540

192 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Vol 3 f 1906 6 maj 1708

193 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Vol 11 f 517 8 okt 1718

194 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Vol 12 f 433 28 aug 1719

195 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Vol 29 f 1398 22 okt 1735

Per Ersson i Fragg sålt sin systerdel 1/9 i 1/4 hemman.¹⁹⁶

PER ERSSON

Son till Eric Ersson, se ovan. Född 1668 i Fragg. Död 1737 i Fragg.

Hustru: Brita Andersdotter. Född 1677 i Dullbo, Söderbärke. Död 1731 i Fragg. Dotter till Anders Bengtsson i Dullbo.

Barn:

Anna Persdotter. Född 1702 i Fragg. Gift i Västra Djupkärra, Norberg med Anders Larsson.

Karin Persdotter. Född 1706 i Fragg. Gift i Västra Djupkärra, Norberg med Mats Matsson.

Anders Persson. Född 1711. Se nedan

Brita Persdotter. Gift med Mats Samuelsson, Flängan, Norberg.

Mats Samuelsson i Flängan och hans hustru Brita Persdotter hade 1/3 1743 till svågern, bergsmannen Anders Persson i Fragg sålt 1/5 i 1/4 hemman i Fragg. Första uppbud.¹⁹⁷

Mats Matsson i Djupkärra hade 3/7 1747 till sin sväger, bergsmannen Anders Persson i Fragg, sålt sin hustrus Karin Persdotters ärvda 1/5 i 1/4 hemman i Fragg.¹⁹⁸

Avlidna Anders Larssons änka, Anna Persdotter i Västra Djupkärra, hade 3/10 sålt 1/5 i 1/4 hemman i Fragg till sin bror Anders Persson i Fragg. 1:sta uppbud.¹⁹⁹

ANDERS PERSSON

Son till Per Ersson, se ovan. Född 1711 i Fragg. Död 1767 i Fragg.

Hustru: Margareta Matsdotter. Född 1709 i Västra Djupkärra. Död 1774 i Fragg. Dotter till Mats Ersson i Västra Djupkärra.

Barn:

Per Andersson. Född 1733 i Fragg. Se nedan.

Brita Andersdotter. Född 1738 i Fragg. Gift i Rosendal, Norberg med Anders Matsson.

Anders Andersson. Född 1751 i Fragg. Gift i Norbergsby, Norberg.

Anders Andersson hade 8/2 1774 till sin bror, bergsmannen Per Andersson i Fragg, sålt 2/5 i 1/4 hemmanet Sörgården, 2/5 i 1/64 hemmanet Per Larsson hållit Fragg. Uppbud första gången liksom även på Anders Matssons och hans hustrus, Brita Andersdotter, försäljning samma dag av 1/3 i samma fastigheter till samma Per Andersson, deras svåger och broder.²⁰⁰

PER ANDERSSON

Son till Anders Persson, se ovan. Född 1733 i Fragg.

Hustru: Margareta Jansdotter. Född 1735 i Saxe, Söderbärke. Dotter till Johan Ericsson.

Barn:

Jan Persson. Född 1760 i Fragg. Se nedan.

Margareta Persdotter. Född 1762 i Fragg. Gift i Norbergsby, Norberg med Per Persson.

Per Persson. Död 1764 i Fragg. Gift i Norrgården, Fragg med Anders Anderssons dotter Catharina Andersdotter, se nedan.

Anders Persson. Född 1766 i Fragg. Gift i Livsdal

Eric Persson. Född 1773 i Fragg. Död 1790. Ogift.

Bergsmannen Johan Persson i Fragg fick första uppbud på 5/7 i 1/4 skattebergsmanshemman Sörgården i Fragg, som han 13/4 1790 köpt av sina bröder Per och Anders Persöner, system Margareta Persdotter och svågern Per Persson i samma by.²⁰¹

JAN PERSSON

Son till Per Andersson, se ovan. Född 1760 i Fragg. Död 1828 i Fragg. Riksdagsman

Hustru: Stina Hansdotter. Född 1762 i Kopparbo, Söderbärke. Död 1838 i Fragg. Dotter till Hans Nilsson, Kopparbo.

Barn:

Per Jansson. Född 1783 i Fragg. Se nedan

Stina Jansdotter. Född 1786 i Fragg. Ogift. Hade fallandesot.

Margareta Jansdotter. Född 1790 i Fragg. Gift i Hemshyttan, Söderbärke med Anders Andersson.

Anna Jansdotter. Född 1795 i Fragg. Gift i Ulvsbo, Söderbärke med Per Ersson

Brita Jansdotter. Född 1797 i Fragg. Gift i Bråfors med Anders Persson.

Anders Jansson. Född 1799 i Fragg. Gift i Livsdal.

196 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Vol 30 f 1215 3 mars 1736

197 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Vol 39 f 1519 10 okt 1743

198 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Vol 46 f 384 6 okt 1747

199 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Vol 56 f 685 9 okt 1752

200 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Vol 106 f 686 11 feb 1774

201 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Vol 154 f 833 20 nov 1790

Anders Jansson hade 7/4 1821 sålt till sin bror Per Jansson i Fragg sin arvsrättighet efter deras föräldrar Jan Persson och dennes hustru Christina Hansdotter's död i Fragg, 2/9 i ¼ mantal skattebergsmanshemman, dvs 1/18. Första uppbud. ²⁰²

Fastebrev av 21/11 1792 styrkte förre bergsmannen Johan Perssons i Fragg åtkomst till ¼ hemman där. Han hade 2 söner och 4 döttrar, alla utom Christina myndiga. Greta, Anna och Brita gifta med Anders Andersson i Hemshyttan, Per Ersson i Ulsbo och Anders Persson i Bråfors. De sålde sina andelar till broder Per Jansson. Christina hade fallandesot och skulle därför åtnjuta brodersdel. Andra uppbud. ²⁰³

PER JANSSON

Son till Jan Persson, se ovan. Född 1783 i Fragg. Död 1875 i Fragg.

Hustru: Maria Persdotter. Född 1792 i Fragg. Död 1849 i Fragg. Dotter till Per Larsson, Norrgården, Fragg.

Barn:

Anders Persson. Född 1813 i Fragg. Gift i Kolpebo, Söderbärke.

Johan Persson. Född 1815 i Fragg. Gift i Olsbenning, Karbenning.

Per Femling. Född 1816 i Fragg. Byggmästare i Västerby, Västerfärnebo.

Lars Persson. Född 1818 i Fragg. Se nedan.

Samuel Persson. Född 1821 i Fragg. Ogift

Gustaf Persson. Född 1824 i Fragg. Gift i Västermoren, Söderbärke.

Christina Persdotter. Född 1827 i Fragg. Gift i Bennebo, Karbenning.

Johanna Persdotter. Född 1830 i Fragg. Ogift.

Erik Persson. Född 1833 i Fragg. Gift i Söderhamn.

Per Jansson inropade på auktion 1835-09-07 1/32 mantal i Norra gården efter Olof Matssons sterbhus Bergsmannen unge Lars Persson i Fragg fick uppbud å 5/36 mantal i nr 1 och 5/288 mantal i nr 3, tillsammans 5/32 mantal i Fragg, som han den 10/6 1848 köpt av sina bröder Anders Persson i Kolpebo, Jan Persson i Olsbenning, Per Femling i Västerby, Västerfärnebo socken, Samuel Persson i Fragg och Gustaf Persson i Fragg, vilka fått sin jord av föräldrarna Petter Jansson och Maria Persdotter i Fragg. ²⁰⁴

LARS PERSSON

Son till Per Jansson, se ovan. Född 1818 i Fragg. Ogift

Lars Persson testamenterade hemmanet, ¼ mantal till sin brorson Gustav Andersson, se nedan. (Testamente 9 augusti 1873)

GUSTAV ANDERSSON

Testamentsarvinge till Lars Persson, se ovan. Född 1851. Död 1919. Son till Lars Perssons bror, Anders Persson, Kolpebo, Söderbärke.

Gustav Andersson sålde hemmanet den 3 november 1885 till Svanå Bruks AB. Samtidigt sålde han 1/32 mantal i Norra gården till samma köpare. Husen revs vid försäljningen.

Svanå bruk sålde vidare till Surahammars Bruk i nov 1905, och de säljer till ASEA, Västerås i nov 1918. De två senare försäljningarna var endast överflyttningar inom ASEA-koncernen.

Fragg, södra gården. Kjellfast Holstenssons måg Johan Matsson

JOHAN MATSSON

Måg till Kjellfast Holstensson, se ovan. Död före 1676.

Hustru: Kierstin Kjellfastdotter. Död 1676 i Fragg. Dotter till Kjellfast Holstensson, se ovan.

Barn:

Mats Johansson. Se nedan.

Kjellfast Johansson. Född 1643 i Fragg. Sen nedan.

Elisabet Johansdotter. Född 1648 i Fragg. Död 1697. Gift med 1) Anders Persson, Fragg. 2) Håkan Larsson, Fragg.

Anna Johansdotter. Född 1656 i Fragg. Gift i Eggertsbo med Anders Andersson.

Johan Johansson. Född 1659 i Fragg. Död omk 1710. Ogift

1661: H Mattias Paul ansökte för rätten att vinna Per Nilsson i Spjutsbo för en rätt Borgensman, att betala sig den skuld som Johan Matsson i Fragg var Mats Paul skyldig 198 Skp tackjärn, vilket Esbjörn i Norbergs by vitnade hava hört, den tid han var utsänd av Befallningsmannen till Johan Matsson, att utpanta Pauts fordran, det samma vittnade och Lars Esbjörnsson i Fragg med sitt bomärke. Än vistes med en annan attest det samma,

²⁰² Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Vol 324 f 297 11 april 1821

²⁰³ Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Vol 324 f 302 11 apr 1821

²⁰⁴ Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Vol 522 f 1100 29 sep 1848

*given av Lars Bälgmakare ifrån Virsbo bruk och Samuel Parlament. Per Nilssons söner Lars Persson och Carl tillstod sig hava hört det fadern hade försäkrat Paul och lovat honom betalningen på tre års tid, begärde alltså sonen Lars Persson, att i nästkommande sommar skulle hemmanet skattas till Pauls och andra Creditorers betalning. Samtyckte allt därför rätten på hans begäran skattning tillkommande sommar, dock så att alla Creditorer bliva der utur betalda.*²⁰⁵

*1662 Lars Persson i Semla lät 3 resan uppbjuda Johan Matssons i Fragg obligation på 26 skeppund tackjärn*²⁰⁶

KJELLFAST JOHANSSON

Son till Johan Matsson, se ovan. Född 1643 i Fragg. Död 1726 i Fragg.

Hustru: Kerstin Persdotter. Död 1684 i Fragg. Från Fragg enligt vigselboken

Hustru: Brita Andersdotter. Född omk 1657. Död 1731 i Rotfallet, Karbenning. Från Eggertsbo.

Barn:

Anders Kjellfastsson. Född 1686 i Fragg.

Per Kjellfastsson. Gift i Fragg med Sara Persdotter.

Johan Kjellfastsson. Gruvarbetare i Norberg. Gift med Karina Jansdotter, dotter till Johan Bengtsson i Halvarsbenning, Norberg.

Mats Kjellfastsson. Född 1701. Gift i Rotfallet, Karbenning.

*År 1718 sålde Kjellfast Johansson sin del av gården, 1/8 mantal, till nämndeman Lars Larsson (1667-1728) i Fragg.*²⁰⁷

Lars Larsson var son till Lars Persson i Norra gården i Fragg och sonson till Per Nilsson i Spjutsbo.

MATS JOHANSSON

Son till Johan Matsson, se ovan. Död 1714.

Hustru: Malin. Död 1715.

Barn:

Johan Matsson. Född 1670 i Fragg. Se nedan

Mats Matsson. Född 1673 i Fragg.

Anna Matsdotter. Gift i Söderbärke med Hindrich Hansson.

Kerstin Matsdotter. Född 1577 i Fragg. Gift i Livsdal med Anders Andersson.

Karin Matsdotter. Född 1680 i Fragg.

Brita Matsdotter. Född 1684 i Fragg.

Per Matsson. Född 1686 i Fragg.

Anders Matsson. Född 1687 i Fragg. Gift i Hedemora.

JOHAN MATSSON

Son till Mats Johansson, se ovan. Född 1670 i Fragg. Död 1732 i Fragg.

Hustru: Karin Nilsdotter. Född 1676 i Västra Djupkärra. Dotter till Nils Bengtsson, Västra Djupkärra.²⁰⁸

Hustru: Kerstin Larsdotter. Från Morbergstorp, Norberg.

*Johan Matsson i Fragg androg att hans föräldrar är av ålderdom så svaga och utmattade, att de ej förmå klara utskylderna och stå för hushållet, så att deras hemmansdel blivit graverad med stor skuld. Som äldste sonen och skriven för hemmanet, måste han med sitt arbete föda sina gamla föräldrar, medan hans syskon flyttat från dem att söka sin egen nytta. Därför borde den fasta egendomen, 1/8 hemman i Södra gården i Fragg, värderas jämte föräldrarnas lösören för fastställande av om det räcker till skuldernas betalande.*²⁰⁹

*År 1730 sålde Johan Matsson hemmanet, 1/8 mantal, till Lars Larsson (1707-1759) i Fragg, Norra gården.*²¹⁰

Lars Larsson i Fragg hade av brukspatron Adolph Christiernin köpt Johan Matssons 1/8 hemman där 14/7 1730. Första bud.²¹¹ Lars Larsson var son till Lars Larsson, som tidigare köpt Kjellfast Johanssons hemman. och sonsonsson till Per Nilsson i Spjutsbo.

Fragg, södra gården. Kjellfast Holstenssons måg Johan Matsson. Kjellfast Johanssons del såld till Lars Larsson (1667-1728)

LARS LARSSON

²⁰⁵ Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 744

²⁰⁶ Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 533

²⁰⁷ Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll. Volym 14, sid 776

²⁰⁸ Gamla Norbergs bergslags häradsrätt Småprotokoll. Volym 1 f 5746 f 5746 1705

²⁰⁹ Ting i Norberg 1715 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län Volym 71 f 104-105

²¹⁰ Kungliga bibliotekets handskriftsamling M 37:3a

²¹¹ Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll. Volym 23 f 1357 9 okt 1730.

Född 1667 i Fragg. Död 1728 i Fragg. Son till Lars Persson i Norra gården, Fragg.
Hustru: Margareta Ersdotter. Född 1668 i Tackhärad. Död 1743 i Fragg. Dotter till Eric Persson, Tackhärad.
Barn:
Per Larsson. Född 1700 i Fragg. Se nedan.
Carin Larsdotter. Född 1702 i Fragg. Gift i Sörbo, Söderbärke med Anders Andersson.
Brita Larsdotter. Född 1705 i Fragg. Gift i Södergersbo, Västerfärnebo med Anders Isaksson
Lars Larsson. Född 1707 i Fragg. Bergsman i Norra gården, Fragg.
Anna Larsdotter. Född 1712. Gift i Söderbärke med Mats Torgsson.

*Lars Larsson köpte 1718 en fjärdedel av Södra gården, 1/8 mantal, från Kjellfast Johansson, se ovan. Lars Larsson ägde också del av Norra gården.
Överenskommelse hade den 25 okt träffats mellan änkan Margareta Ersdotter och hennes söner Per och Lars Larssöner i Fragg om hennes underhåll.²¹²
Första uppbud för bergsmannen per Larsson i Fragg på 1/16 hemman jämte hyttedel där, som han köpt av sin svåger Anders Isaksson i Södergersbo i Färnebo socken och dennes hustru Brita Larsdotter.²¹³*

PER LARSSON

Son till Lars Larsson, se ovan. Född 1700 i Fragg. Död 1762.
Hustru: Brita Matsdotter. Född 1703 i Västra Djupkärra, Död 1770 i Fragg. Dotter till Mats Ersson, Västra Djupkärra.
Barn:
Brita Persdotter. Född 1728 i Fragg. Gift med Eric Andersson, se nedan.
Lars Persson. Född 1732 i Fragg. Gift med Sara Jacobsdotter från Västanfors. Bortflyttade 1773.
Caisa Persdotter. Född 1738 i Fragg.
Anna Persdotter. Född 1744 i Fragg.

Bergsmannen Anders Persson och avlidne bergsmannen Lars Larssons änka Maria Persdotter i Fragg hade vid auktionen 12/9 1764 gått i borgen för avlidne bergsmannen Per Larssons därsammastädes sterbhus skuld till förläggare brukspatron Johan Hallenius eller dess rättsinnehavare bergsrådet P Söderhjelm varigenom sterbhusets fastighet i Fragg räddats. Den avlidnes son Lars Persson och måg Eric Andersson hade utfärdat skuldebrev 10/10 1764. Löftesmännen fick inteckning i fastigheten.²¹⁴

ERIC ANDERSSON

Måg till Per Larsson, se ovan. Född 1721 i Fliken. Död 1790 i Fragg. Son till Anders Ersson, Fliken.
Hustru: Brita Persdotter. Född 1728 i Fragg. Dotter till Per Larsson, se ovan.
Barn:
Maria Ersdotter. Född 1747 i Fragg. Gift med hans Ersson, se nedan.
Brita Ersdotter. Född 1752 i Fragg. Gift i Norbergsby med Jacob Jacobsson.
Karin Ersdotter. Född 1754 i Fragg. Piga i Fragg
Anna Ersdotter. Född 1758 i Fragg. Gift 1788 med Lars Persson i Skallberget.
Anders Ersson. Född 1761 i Fragg. Norbergsby
Per Ersson. Född 1764 i Fragg.
Stina Ersdotter. Född 1767 i Fragg
Eric Ersson. Född 1770. Norbergsby.

Eric Ersson och Anders Ersson i Norbergsby, Eric Andersson och hans hustru Margareta Ersdotter samt Lars Persson och hans hustru Anna Ersdotter i Skallberget sålde 16/11 1789 till sin broder och svåger Hans Ersson i Fragg sina ärvda 7/9 i 1/8 skattebergsmanshemman i Fragg eller 7/72. Första uppbud.²¹⁵

HANS ERSSON

Måg till Eric Andersson, se ovan. Från Västra Djupkärra.
Hustru: Maria Ersdotter. Född 1747 i Fragg. Dotter till Eric Andersson, se ovan.
Barn:
Brita Hansdotter. Född 1779 i Fragg. Gift i Altuna med Johan Nilsson
Anna Hansdotter. Född 1782 i Fragg. Gift med Hindrik Hemmingsson, Fragg.
Per Hansson. Född 1784 i Fragg. Se nedan
Christina Hansdotter. Född 1790. Gift med Samuel Hedman.
Maria Hansdotter. Född 1790 i Fragg. Gift i Norbergsby med Erik Ersson.
Greta Hansdotter. Född 1794 i Fragg. Gift i Nor, Söderbärke, med Olof Olsson.

Tredje uppbud för bergsmannen Per Hansson i Fragg å 1/56 skattebergsmanshemman där som han köpt av sin

212 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Vol 31 f 1629 29 okt 1737

213 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Vol 36 f 1347 16 feb 1741

214 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Vol 85 f 492 30 nov 1765

215 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Vol 151 f 854 23 nov 1789

syster Greta Hansdotter och hennes make Olof Olsson i Nor. ²¹⁶

PER HANSSON

Son till Hans Ersson, se ovan. Född 1784 i Fragg.

Hustru: Greta Larsdotter. Vigda 1813. Född 1789 i Söderbärke.

Barn:

Per Persson. Född 1821 i Fragg. Se nedan.

Lars Persson. Född 1815 i Fragg.

Anders Persson. Född 1823 i Fragg.

PER PERSSON

Son till Per Hansson, se ovan. Född 1821 i Fragg.

Hustru: Christina Jansdotter. Född 1839 i Hedemora.

Barn:

Thilda Pettersson. Född 1872 i Fragg. Se nedan.

ALBERT LEOPOLD ANDERSSON HALLGREN

Måg till Per Persson, se ovan. Född 1872 i Norberg.

Hustru: Thilda Pettersson, dotter till Per Persson, se ovan. Född 1872 i Fragg.

Albert Andersson Hallberg sålde hemmanet 1/8 mantal den 7 maj 1913 till Axel Axfeldt. Axel Axfeldt var måg till Anders Andersson i Södra gården, gift med dottern Augusta, född 1880 i Fragg.

Fragg, Södra gården. Kjellfast Holstenssons måg Johan Matsson. Mats Johanssons del såld till Lars Larsson (1707-1759)

LARS LARSSON

Född 1707 i Fragg. Död 1759 i Fragg. Son till Lars Larsson, se ovan. Se vidare Norra gården.

Lars Larsson köpte 1730 1/8 mantal i Södra gården från Johan Matsson, se ovan.

Lars Larssons arvingar sålde 1779 7/64 hemman i Fragg till Anders Andersson från Västra Djupkärren. ²¹⁷ Enligt skiftshandling tillhörde detta hemman Norra gården.

På obekant sätt förvärvades sedan från Lars Larssons arvingar även det 1/8 hemman i Södra gården som tidigare tillhört Johan Matsson, så att Anders Anderssons dotterson Anders Andersson (1798-1845) vid sin död innehade 1/8 i Södra gården och 3/32 i Norra gården (Bouppteckning 1845-12-04)

ANDERS ANDERSSON

Född 1735 i Västra Djupkärren. Död 1796 i Fragg. Son till Anders Larsson, Västra Djupkärren. Dotterson till Per Ersson, se ovan.

Hustru: Britta Holstensdotter. Född 1736 i Västra Djupkärren. Död 1800 i Fragg. Dotter till Holsten Persson, Västra Djupkärren.

Barn:

Catharina Andersdotter. Född 1772 i Fragg. Gift med Per Persson, se nedan

Anna Andersdotter. Född 1776 i Fragg.

PER PERSSON

Måg till Anders Andersson, se ovan. Född 1764 i Fragg. Död 1795 i Fragg. Son till Per Andersson, Södra gården, se ovan.

Hustru: Catarina Andersdotter. Född 1772 i Fragg. Död 1828 i Fragg. Dotter till Anders Andersson, se ovan. Omift med Anders Olsson, se nedan.

Barn:

Brita Persdotter. Född 1792 i Fragg. Gift 1) med Per Persson i Norbergsby. 2) med Lars Persson i Spjutsbo, Norberg. 3) med Hans Larsson i Spjutsbo.

ANDERS OLSSON

Gift med Per Perssons änka, se ovan. Född 1772 i Halvarsenbenning. Död 1835 i Fragg. Son till Olof Olsson och Brita Ersdotter i Västra gården, Halvarsenbenning, Norberg.

Hustru: Catharina Ersdotter. Född 1772 i Fragg. Död 1828 i Fragg. Änka efter Per Persson, se ovan.

Barn:

Anders Andersson. Född 1798 i Fragg. Se nedan.

216 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Vol 324 f 303 11 apr 1821

217 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll, volym 96 sid 538

Anna Andersdotter. Född 1800 i Fragg.
Catharina Andersdotter. Född 1808 i Fragg
Stina Andersdotter. Född 1809 i Fragg.

ANDERS ANDERSSON

Son till Anders Olsson, se ovan. Född 1798 i Fragg. Död 1845 i Fragg
Hustru: Caisa Lisa Jansdotter. Född 1815 i Söderbärke.
Barn:
Anders Andersson. Född 1840 i Fragg. Se nedan.
Gustaf Andersson. Född 1841 i Fragg
Samuel Andersson. Född 1844 i Fragg
Lars Petter Andersson. Född 1846 i Fragg.

Sonen Anders Andersson ärvde ¼ av hemmanet, totalt 3/32 mtl, samt löste ut brödernas ¾ den 31 januari 1860.

ANDERS ANDERSSON

Son till Anders Andersson, se ovan. Född 1840 i Fragg.
Hustru: Augusta Vilhelmina Hellberg. Född 1847 i Husby. Död 1900 i Fragg.
Barn:
Anna Andersson. Född 1875 i Fragg. Gift med Johan Pettersson, se nedan.
Augusta Andersson. Född 1880. Gift med Axel Axfeldt, se nedan.
Adrian Andersson. Född 1884 i Fragg.

JOHAN PETTERSSON

Måg till Anders Andersson, se ovan.
Hustru: Anna Andersson. Född 1875 i Fragg. Dotter till Anders Andersson, se ovan.
Barn:

KARL AXEL AXFELDT

Måg till Anders Andersson, se ovan Född 1877 i Kallmora, Norberg
Hustru: Augusta Andersson. Född 1880 i Fragg. Dotter till Anders Andersson, se ovan.

*Augusta ärvde 1/32 mantal av fadern 1909-03-04 och köpte sin broder Adrians arvedel, 1/32 mantal 1909-03-08. Anna ärvde 1/32 mantal.
Axel Axfeldt sålde sitt hemman, 1/16 mantal, 1927-06-14 till Svenska Handelsbanken. Axel Axfeldt hade också verksamhet i Fliken, Norberg.*²¹⁸

FRAGG, SÖDRA GÅRDEN

MATS LARSSON

Son till Lars Persson i Karsbo, Norberg. Bror till Per Erssons måg Anders Larsson, se ovan
Hustru: Anna Persdotter. Född 1713. Död 1786 i Fragg. Oäkta dotter till Per Ersson i Spjutsbo.
Barn:
Per Matsson. Född 1743.
Carin Matsdotter. Född 1744. Gift med Anders Hansson, se nedan.

Familjen bodde i Fragg på 1740-talet, men avflyttade till Söderbärke. De återkom omkring 1777 och förvärvade då på okänt sätt en fjärdedel av Södra gården, 1/8 mantal, möjligen den del som tidigare tillhörde Johan Matsson, se ovan.

ANDERS HANSSON

Måg till Mats Larsson. Son till Hans Ersson, Lövmarken, Söderbärke. Född 1740.
Hustru: Carin Matsdotter. Född 1744. Dotter till Mats Larsson, se ovan.
Barn:
Eric Andersson. Född 1773 i Fragg. Se nedan.
Catharina Andersdotter. Född 1798 i Fragg
Per Andersson.

ERIC ANDERSSON

Son till Anders Hansson. Född 1773
Hustru: Maria Andersdotter. Född 1771. Dotter till Anders Andersson, Gläse, Söderbärke

218 *Sven Axfeldt: Fliken. Norbergare minns. 1993*

Fragg, Mellangården

Arne Sohlström: Enligt Dalarnas handlingar skattade Joen Ericsson för Mellangården i början av 1600-talet och troligen fram till sin död 1628. Före honom var det Jöran Finne från 1580-talet. Mellan landskapshandlingarna och mantalslängderna är det ett gap och jag kan inte klara ut vem som efterträder Joen Ericsson. Det finns flera Joensson, Jonsson och Jönsson i Fragg och samma persons namn får inte samma stavning vid olika tillfällen. En son till Joen Ericsson kan möjligen vara Per Joensson, död 1686. Han har en son Eric Persson, död 1732, gift med Margareta Persdotter från Halvarsbénning. Hans sonson Per Jansson (1731-1796) ägde 1793 en fjärdedel av gården. Hälften av gården ägdes av Per och Eric Perssöner i Norbergsby och en fjärdedel av Mats Anderson i Halvarsbénning.

Norberg 1603 och 1604 Holsten Andersson i Kallmora bjöd upp en täkt och en tomt i Halvards hemman i Fragg, i pant av förenämnd Halvard för osmundsjärn 17fat. Item en gård i Norbergs by, Kallmora gården benämnd, köpt av Jacob Mattson i Gläfsé för osmundsjärn 5 fat.^{219 220}

Ca 1680 köpte Per Nilsson i Spjutsbo halva Mellangården av sin sons, Carl Persson, svärmor Anna Holstensdotter i Fliken. Det anges att Anna ärvt denna halva del efter sina framlidna föräldrar.²²¹

Anna var dotter till Holsten Andersson i Kallmora och gift i Fliken, Norberg. Hennes mor var Sigrid Jonsdotter, dotter till Jon Larsson (se vidare Gläfsé, Söderbärke och Norra gården i Fragg).

Hans Matsson Hammarsmed i Norbergsby uti Kallmorgården beviste med lagligt köp och fastebrev, jämledes han har 1638 köpt och ... i benämnde Kallmoragården af 1) av Hans Holstensson i Skedvi 1/3 för 2) av m Erico Holstenio pastor Arosia hans arvsrätt i benämnde gård, som är två delar och för bördsrätten.... Men belangande den 4de brodern Anders Holstenssons i Kallmora Bergsfogdens del, samt deras systers Anna Holstensdotter, hava de tillbytt så stor rätt uti Fragg och Kallmora som de i Kallmoragården vore arvtaga till, efter deras contentament och bördsbrevs innehåll, så och att gårdens eller ... storhet efter gamla hävden som därtill lyder uti dagt Kallmor stället och dess tomt belangar, så kommer den intet gården till, utan benämnte broder i Kallmora, ...²²²

JOEN ERICSSON

Död 1628 i Fragg. Ägde halva Mellangården, ¼ mantal. Är möjligen son till Eric Persson, som skattade för hemmanet åren 1600-1607 och efterträdde Jöran Finne. Joen Ericsson skattade från 1608.

Hustru: Kerstin

Barn:

Eric Joensson. Död 1667 i Fragg. Troligen barnlös

Per Joensson. Se nedan.

Sara Joensdotter. Gift 1654 i Simonsbo, Skinnskatteberg, med Per Matsson.

PER JOENSSON

Förmodligen son till Joen Ericsson. Död 1686 i Fragg.

Hustru: Kerstin Andersdotter. Vigda 1654 Död 1659 i Fragg.

Hustru: Brita. Död 1716 i Fragg.

Barn:

Sara Persdotter. Född 1655 i Fragg. Gift i Halvarsbénning, Norberg med Anders Hansson.

Kerstin Persdotter. Född 1656 i Fragg

Joen Persson. Se nedan.

Per Persson. Gift i Hedemora

Karin Persdotter. Född 1668 i Fragg. Gift med soldat Ekebom.

Eric Persson. Född 1665 i Fragg. Se nedan

Bengt Persson. Död 1706 ogift.

Johan Persson. Gift i Grådö, Hedemora

Ytterligare en son eller två döttrar.

Efter Per Joensson delades gården mellan hans söner Eric Persson och Joen Persson.

219 Ting i Norberg 27 jan 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 144

220 Ting i Norberg 1604 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 197

221 Kungliga bibliotekets handskriftsamling M 37:3a

222 Lagmansdombok 1642 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Uppsala län EXIa:4 sid 235

Fragg, Mellangården. Joen Ericssons del, sonsonen Eric Perssons del

ERIC PERSSON

Son till Per Joensson. Född 1665 i Fragg. Död 1732 i Fragg.

Hustru: Margareta Persdotter. Född 1674 i Halvarsbenning. Död 1743 i Halvarsbenning. Dotter till Per Andersson i Östra gården, Halvarsbenning.

Barn:

Johan Ersson. Född 1703 i Fragg. Se nedan.

Karin Ersdotter. Född 1695 i Fragg. Gift i Hedemora.

Anders Ersson. Född 1704 i Fragg. Gift i Karsbo.

Per Ersson. Född 1712 i Fragg. Gift i Flängan.

JOHAN ERSSON

Son till Eric Persson, se ovan. Född 1703 i Fragg. Död 1741 i Fragg.

Hustru: Margareta Persdotter. Född 1704 i Östra Djupkärren. Dotter till Per Andersson, Östra Djupkärren, Norberg.

Barn:

Sara Jansdotter. Född 1728 i Fragg. Gift i Gäsjö, Norberg.

Margareta Jansdotter. Född 1729 i Fragg. Gift i Fallet med Per Larsson.

Per Jansson. Född 1731 i Fragg. Se nedan.

Anders Jansson. Född 1735. Gift i Norbergsby.

Anna Jansdotter. Född 1738 i Fragg. Gift i Livsdal med Anders Matsson.

John Jansson. Född 1741 i Fragg. Dräng hos Per Jansson, Södra gården. Ogift.

PER JANSSON

Son till Johan Ersson, se ovan. Född 1731 i Fragg. Död 1796 i Fragg.

Hustru: Stina Andersdotter. Född 1742 i Fragg. Dotter till Anders Andersson i Halvarsbenning.

Barn:

Caisa Persdotter. Född 1769 i Fragg. Gift med Anders Andersson, se nedan.

Margareta Persdotter. Född 1772 i Fragg. Gift i Sundbo med Per Jacobsson.

ANDERS ANDERSSON

Må till Per Jansson. Född 1760 i Halvarsbenning. Död 1789 i Fragg. Son till Anders Andersson i Halvarsbenning.

Hustru: Caisa Persdotter. Född 1769 i Fragg. Död 1835. Dotter till Per Jansson, se ovan. Omgift med Eric Jacobsson, se nedan.

Barn:

Per Andersson. Född 1790 i Fragg.

ERIC JACOBSSON

Omgift med Anders Anderssons änka, se ovan. Född 1760 i Söderbärke.

Hustru: Caisa Persdotter. Född 1769 i Fragg. Änka efter Anders Andersson, se ovan

Barn:

Christina Ersdotter. Född 1792 i Fragg

Johan Ersson. Född 1797 i Fragg

Anders Ersson. Född 1809 i Fragg.

Eric Ersson. Född 1802 i Fragg.

JAN ERSSON

Son till Eric Jacobsson, se ovan. Född 1797 i Fragg.

Hustru: Johanna Andersdotter. Vigda 1826. Född 1808 i Klacken, Norberg.

Barn:

Anders Jansson. Född 1830 i Fragg. Död 1849 i Fragg.

Eric Jansson. Född 1835 i Fragg. Se nedan.

ERIC JANSSON

Född 1832 i Fragg. Son till Jan Ersson

Hustru: Johanna Olsdotter. Född 1831 i Fragg. Dotter till Olof Carlsson, Mellangården, Fragg.

Barn:

Johan Ersson. Född 1856 i Fragg

Eric Jansson sålde hemmanet, 5/24 mantal (1/12 i nr1, 1/8 i nr2) 1867 till Anders Andersson i Norbergsby och hans hustru Anna Carin Andersdotter.

Fragg, Mellangården. Joen Ericssons del, sonsonen Joen Perssons del

JOEN PERSSON

Son till Per Joensson, se ovan. Död 1722 i Fragg.

Hustru: Kiersten Hansdotter. Född 1657. Död 1732.

Barn:

Britta Joensdotter. Född 1686 i Fragg. Död 1764. Gift med Olof Jansson 1706 ²²³

Kerstin Joensdotter. Född 1691 i Fragg

Per Joensson. Född 1694 i Fragg. Se nedan.

Eric Joensson.

Anna Joensdotter. Född 1701 i Fragg

Johan Joensson. Född 1710 i Fragg. Se nedan.

PER JOENSSON

Son till Joen Persson, se ovan. Född 1694 i Fragg. Död 1749 i Fragg.

Hustru: Karin Persdotter. Född 1688

Barn:

Anna Persdotter.

JOHAN JOENSSON

Son till Joen Persson, se ovan. Född 1710 i Fragg. Död 1788 i Fragg.

Hustru: Brita Jansdotter. Född 1707 i Söderbärke. Död 1774 i Fragg.

Barn:

Brita Jansdotter. Född 1737 i Fragg. Se Per Persson nedan.

Anna Jansdotter. Född 1741 i Fragg.

PER PERSSON

Måg till Johan Joensson, se ovan. Född 1736 i Bogärdet, Norberg.

Hustru: Brita Jansdotter.

Barn:

Johan Persson. Född 1760. Se nedan

Brigitta Persdotter. Född 1763 i Fragg

Anna Persdotter. Född 1773 i Fragg.

Stina Persdotter. Född 1777 i Fragg

Caisa Persdotter. Född 1778 i Fragg.

JOHAN PERSSON

Son till Per Persson, se ovan.

Född 1760 i Fragg.

Hustru: Christina Ersdotter. Född 1757 i Flängan, Norberg.

Jan Persson flyttade till Malmkärre där han blev landbonde.

Den 8/1 1783 inropade Mats Andersson, Halvarsbenning, Lars Larssons i Fragg 1/8 bergsmanshemman. ²²⁴

Detta var säkerligen f d Joen Perssons hemman, vilket Lars Larsson på något sätt förvärvat från Johan Joensson eller hans måg Per Persson.

MATS ANDERSSON

Född 1753 i Halvarsbenning. Son till Anders Hansson i Halvarsbenning.

Hustru: I Halvarsbenning Olof Olssons änka Brita Ersdotter. Född 1741 i Spjutsbo. Dotter till Eric Persson i Spjutsbo.

Hustru: I Halvarsbenning och Fragg. Anna Henricsdotter. Född 1761 i Söderbärke.

Barn:

Brita Matsdotter

Hans Matsson. Född 1790

Anders Matsson. Född 1796

Anna Matsdotter. Född 1793

Lisa Matsdotter. Född 1799

Den 8/1 1812 köpte Mats Andersson 1/24 hemman i Fragg från Samuel Marin och hans hustru Sara Persdotter i Norbergsby, Saras arv efter fadern Per Persson på Stora Höijen. ²²⁵ Detta var en del av f d Carl Perssons 1/4

²²³ Enligt födelseboken Joen Perssons oäkta. Enligt dödboken hette modern Anna Olsdotter. Tack för rättelsen Jöran Tisell

²²⁴ Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll. Volym 151 f 861 23 nov 1783

²²⁵ Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll. Volym 258 f 885 8 jan 1812

hemman.

HANS MATSSON

Son till Mats Andersson, se ovan. Född 1790

Hustru:

Hustru: Anna Hansdotter. Vigda 1828. Född 1803 i Västanfors

Den 8/1 1830 köpte Hans Matsson 1/16 hemman i Fragg av Eric Persson och hans hustru Christina Hansdotter i Norbergsby. ²²⁶ Detta var en del av fd Carl Perssons hemman. Den 11/4 1837 sålde Hans Matsson hemmanet till Olof Carlsson från Spjutsbo. ²²⁷ Samtidigt sålde Olof Carlsson sitt fädernehemman i Spjutsbo och flyttade till Fragg.

OLOF CARLSSON

Född 1804 i Spjutsbo. Son till Carl Johansson i Spjutsbo, som är dotterson till Carl Persson.

Hustru: Stina Persdotter. Född 1804 i Söderbärke.

Barn:

Per Olsson. Född 1825 i Spjutsbo

Anna Christina Olsdotter. Född 1827 i Spjutsbo.

Carl Olsson. Född 1828 i Spjutsbo.

Johanna Olsdotter. Född 1831 i Spjutsbo.

Carin Olsdotter. Född 1833 i Spjutsbo.

Lars Olsson. Född 1841 i Fragg, Norberg.

CARL OLSSON

Son till Olof Carlsson. Född 1828 i Spjutsbo.

Hustru Catharina Olsson.

Carl Olsson sålde 1873 halva hemmanet 5/98 mtl i Nr 1 och 1/16 mtl i Nr 2 till Zetterström. 1874 sålde han den resterande halvan till H J Bylin.

Fragg, Mellangården. Carl Perssons svärmor Anna Holstensdotters del

Carl Persson i Spjutsbo, Norberg köpte omkring 1660 från sin svärmor Anna Holstensdotter i Fliken halva Mellangården, ¼ mantal. Hemmanet var Anna Holstensdotters fädernearv från Kallmora. Hemmanet övertogs av sonen Per Carlsson, som löste ut syskonens andelar. ²²⁸

CARL PERSSON

Son till Per Nilsson, se ovan. Död 1690 i Spjutsbo.

Hustru: Sigrid Jöransdotter. Född i Fliken, Norberg. Död 1701 i Spjutsbo. Dotter till Jöran Olsson och Anna Holstensdotter.

Barn:

Per Carlsson. Född 1665 i Spjutsbo. Se nedan.

Anna Carlsdotter. Född 1668 i Spjutsbo. Gift med Johan Nilsson, född i Tackhärad, Norberg.

Lars Carlsson. Född 1669 i Spjutsbo. Död 1728 i Fragg, Norberg. Ogift.

Carin Carlsdotter. Född 1671 i Spjutsbo. Gift med Eric Matsson.

Hans Carlsson. Född 1675 i Spjutsbo.

Carl Carlsson. Född 1678. Gift i Djörkhyttan, Hedemora.

PER CARLSSON

Son till Carl Persson, se ovan. Född 1665 i Spjutsbo. Död 1726. Flyttar ca 1710 från Fragg till Västanfors.

Hustru: Karin Andersdotter. Död 1708. Dotter till Anders Ersson, Hinsebo, Norberg. Brorsdotter till Eric Ersson i Södra gården, Fragg.

Barn:

Per Persson. Född 1690

Anna Persdotter. Född 1700

Sara Persdotter. Se nedan

Kerstin Persdotter. Född 1693

Carl Persson. Född 1696.

PER ANDERSSON

226 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll. Volym 387 f 558-559

227 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll. Volym 436 f 349-350

228 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll. Volym 60 f 70

Måg till Per Carlsson, se ovan. Född omk 1681. Död 1737 i Fragg.

Hustru: Sara Persdotter. Dotter till Per Carlsson, se ovan.

Barn:

Anders Persson

Olof Persson.

Hemmanet förvärvades av Per Persson på Stora Höijen i Norbergsby, dottersonson till Carl Persson. Förmodligen fanns ytterligare en ägare till hemmanet mellan Per Andersson och Per Persson, möjligen Per, Eric och Olof Erssöner i Södra gården, som 1699 löste in skuldsedlar i hemmanet.²²⁹ Bröderna Ersson var på mödernet kusiner till Per Carlsson, på fädernet kusiner till Per Carlssons hustru.

PER PERSSON

Född 1729. Död 1788. Son till Per Ersson i Spjutsbo.

Hustru: Anna Persdotter.

Barn:

Per Persson. Född 1753. Se nedan.

Anna Persdotter. Gift i Meling, Västanfors med Hans Persson. Ärvde 1/24 mtl, som hon sålde till brorsönerna Per och Erik, se nedan.

Sara Persdotter. Gift i Norbergsby med Samuel Marin. Ärvde 1/24 hemman, som hon sålde till Mats Andersson. Se ovan.

Eric Persson. Gift i Norbergsby med Caisa Landerstedt. Ärvde 1/12 hemman, som änkan sålde till Eric Jacobsson, se ovan.

PER PERSSON

Son till Per Persson, se ovan. Född 1753 i Fragg. Död 1796 i Fragg. Ärvde 1/12 mantal.

Hustru: Anna Andersdotter. Född 1759. Död 1844. Dotter till Anders Jöransson i Kallmora, Norberg.

Barn:

Per Persson. Född 1789 i Fragg. Se nedan.

Eric Persson. Gift med Christina Hansdotter.

Sara Persdotter. Gift med Olof Jacobsson.

PER PERSSON

Född 1789 i Fragg. Död 1819 i Fragg. Son till Per Persson, se ovan.

Hustru: Brita Persdotter. Född 1792. Dotter till Per Persson i Södra gården, Fragg. Omgift med Lars Persson, se nedan.

Barn:

Sara Stina Persdotter. Född 1814 i Fragg. Död 1835. Ogift

Lars Persson. Född 1818 i Fragg.

LARS PERSSON

Gift med Per Perssons änka, se ovan. Född 1768 i Söderbärke. Änkling efter Sara Andersdotter i Spjutsbo.

Hustru: Brita Persdotter. Född 1792 i Fragg. Änka efter Per Persson, se ovan. Omgift med Hans Larsson, se nedan.

Barn:

Per Larsson. Född 1822 i Fragg.

Sara Andersdotter, syster till Brita Persdotters förra svärmor i St Höijen, var tidigare gift med Per Ersson i Spjutsbo, kusin till Brita Persdotters förra svärfar Per Persson. Sara Andersdotters båda äktenskap var barnlösa.

HANS LARSSON

Född 1796 i Ingolsbenning, Norberg. Hans Larsson hade tidigare varit gift.

Hustru: Brita Persdotter. Född 1792 i Fragg. Änka efter Per Persson och Lars Persson, se ovan.

Barn:

Anders Hansson. Född 1830 i Fragg.

Fragg, Norra gården

Ting i Norrbärke 1548: Kom för rätten Peder Larsson i Starbo (Norrbärke) kungörandes hur han hade för några år sen med sina mågar Lasse Andersson på Gussarvshyttan i Skedvi och Eric Nilsson i Knallasbenning i

229 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll. Volym 1 f 580

Grytnäs, sålt beskedlige mannen Lasse Persson i Persbo (Grangärde) alla de delar de ägde uti den nordersta gården i Fragg liggande på Gamla Norberg, för 2 läster och 4 fat järn, vilket järn de kände vederligen uppburit hava sig till fulla nöje och god betalning.....²³⁰

LASSE PERSSON

Son till Per Jonsson i Persbo, Grangärde. Se vidare Gläfsse, Söderbärke

JON LARSSON

Se vidare Gläfsse, Söderbärke. Verkar ha dött ung eller flyttat iväg? Nedanstående Herman Henniksson är hans fasters man. Dottern Sigrid gift till Kallmora äger en del i Fragg (se Mellangården).

1614: Kom Kjellfast Holstensson i Fragg och talade till Peder Larsson i Livsdal om ett äng, benämmt Spjutsängen, förebärande att hans föräldrar det pantsatt hade till Jon Larsson i Fragg, som var Peder Larssons moderfader, för 5 fat järn, både sjön och äng, därtill sade Peder Larsson om Kjellfast med skäl det bruka kan, skall han få det igenlösa.²³¹

HERMAN HENNIKSSON

Måg till Per Jonsson i Persbo, Grangärde. Bosatt i Halvarsbenning, Norberg.

HALVARD HERMANSSON

Dotterson till Per Jonsson, se ovan. Född i Halvarsbenning, Norberg. Son till Herman Henniksson i Halvarsbenning. Död i Persbo, Grangärde.

Hustru: Karin Ersdotter. Sondotter till Nils Jonssons dotter Ingeborg Nilsson och måg Lars. Har en bror Halvard Eriksson, se nedan.

Barn:

Widik Halvardsson. Se Persbo

Per Halvardsson

Hennike Halvardsson. Se Persbo

Bengt Halvardsson. Död 1670 i Barkesta, Malma. Son bl a Hermanus Benediciti Malmenius, Död som kaplan i Vika 1681.²³²

Anna Halvardsdotter. Född i Persbo. Vigd 1628 med Johannes Frederici Hedemorensis, komminister i Norberg. Död 1675 i Norbergsby, Norberg. Se Ingelsbacka, Norbergsby.²³³

Anders Halvardsson. Se Persbo

Nils Halvardsson

Lars Halvardsson

Hans Halvardsson. Se Persbo

1593 Halvard Hermansson i Persbo, Grängie (Grangärde) har bytt jord med sin broder Per Hermansson. Halvard gav Per en brodersdel i Halvarsbenning med hus och Per gav Halvard en brodersdel i Fragg med hus. Lovades brev²³⁴

1595: Kom för rätten Lasse Svensson i Hagge och lade ett bytesbrev i rätten, lydandes huru han hade gjort ett vänligt jordebyste med Halvard Hermansson i Persbo i Gränge socken, i så måtto att Lasse Svensson gav Halvard sin hustrus jord liggandes i Halvarsbenning både i hus och äng i Norbergs socken, och Halvard gav Lasse igen sin hustrus jord liggande i Hagge, med alla tillägor.²³⁵

Arne Sohlström: Norrgården ägdes troligen av Herman Henniksson i Halvarsbenning i slutet av 1500-talet. Hur han förvärvat den, genom köp eller genom giftermål, har jag inte klarat ur. Åren 1591-92 skattar Halvard Dalekarl för gården och därefter Herman Henniksson i några år. Från 1600 är det Halvard igen till dess han omkring 1616 avlöses av sonen Esbjörn.²³⁶ Herman Henniksson hade en son Halvard, nämndeman och gift i Persbo, Grangärde. I Dalarnas domböcker, serie I, finns notiser om hur Halvard Hermansson köper och byter åt sig arvedelar från sina syskon så att han får delar i Fragg. År 1598-1600 gör Halvard Hermansson och Halvard Ericsson ett jordebyste så att Halvard Hermansson ger Halvard Ericsson sin jord i Fragg och får i utbyte Halvard Ericssons jord i Persbo.^{237 238} Detta bör väl betyda att Halvard Ericsson Dalekarl är från Persbo och gissningsvis att han är måg till Herman Henniksson.

²³⁰ Ting i Norrbärke 2 mar 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 119

²³¹ Ting i Norberg 1614 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIE:2720 sid 552

²³² Ekström: Västerås stifts herdaminne II:1

²³³ Ekström: Västerås stifts herdaminne II:1 sid 436

²³⁴ Ting i Norberg 15 jan 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 117

²³⁵ Ting i Norrbärke 1595 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 145

²³⁶ Dalarnas handlingar

²³⁷ Ting i Norberg 1598. Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 43

²³⁸ Ting i Grangärde 1600. Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:7 sid 40

Halvard Ericsson innehade gården till 1616 då han överfördes till längden över personer som är för gamla att betala skatt och efterträddes av sonen Esbjörn Halvardsson.²³⁹

Per Nilssons (Spjutsbo, Norberg) son, Lars Persson, gifte sedan in sig i gården., och löste ut sin hustrus syskon så att han 1680 förefaller att ha varit ensam herre på täppan. 1793 ägdes gården av två av Lars Perssons ättlingar plus en ättling till hans syster Barbro och Eric Ersson i Sörgården.

Den äldsta skifteshandlingen med ägarna angivna i Lantmäteristyrelsens arkiv i Gävle från 1792 anger följande:

Norrgården ägdes av Lars Larsson, Hans Nilsson och Anders Andersson, andelarnas storlek anges inte.

Lars Persson efterträddes av sönerna Per Larsson och nämndeman Lars Larsson. Den 1792 angivna ägaren Lars Larsson är sonson till nämndemannen med samma namn. Han var barnlös varför brodern Per Larsson tog över. Dennes son var riksdagsmannen Lars Persson.

Anders Andersson fick 1770 köpa 7/64 mantal av ovannämnda bröder Lars och Per Larsson och deras systrar Margareta och Anna Larsdotter. Anders Andersson är sondotters son till Eric Ersson i Sörgården.

1548 säljer Peder Larsson i Starbo, Norrbärke tillsammans med sina mågar Lasse

Andersson på Gussarvshyttan i Skedvi och Eric Nilsson i Knallasbenning, Grytnäs alla de delar de äger i den nordersta gården i Fragg liggande på Gamla Norberg till Lasse Persson i Persbo. Detta är inte samma Lasse Persson i Persbo som finns med i skissen för Södra gården i Fragg. Det finns en namne som har arvejord i Persbo men som även figurerar i ärenden kring jord i Gläfsse, Söderbärke och som har jord i Fragg.

Britt-Marie Sohlström om Norra gården, Fragg: Jag har ingen klar bild alls över vem denne Peder Larsson i Starbo är, men det kan ju vara så att Lasse Perssons far eller mor redan har delar i Fragg, och att ovanstående är en inlösen av en ytterligare syster eller brorsdel.

Min teori, även om jag inte hittat belägg, det är ju många års tingsprotokoll som förkommit, är att Lasse Persson använder en del av sitt innehav i Fragg för att göra byten med sin syster (?) och svåger Herman Henniksson (son till Hennike Bengtsson i Vad) i Halvarsbenning. Herman Henniksson figurerar i längderna för Fragg innan Halvard Ericsson eller Halvard Dalkarl bördig från Persbo tar över. Herman Henniksson har nämligen en son Halvard Hermansson som gifter sig till Persbo, och som sedan utmärker sig som den ledande bergsmannen i byn. Han löser också in sina syskons delar i Fragg. Om han använder sitt innehav i Fragg som bytesobjekt med sin svåger Halvard Ericsson, tillskansar han sig en ännu större del i Persbo. Visserligen finns ett ärende där han byter innehavet i Fragg med sin bror Per Hermansson i Halvarsbenning, men det finns ju inga tecken på att han äger gården senare, så det kan ha gått tillbaka för detta mycket mer fruktbara byte.

Halva Mellangården i Fragg verkar också komma från Lasse Perssons innehav. Carl Persson i Spjutsbo, Norberg köpte omkring 1660 från sin svärmor Anna Holstensdotter i Fliken halva Mellangården. Hemmanet var Anna Holstensdotters arv från Kallmora. Lasse Persson ovan hade bl a en son Jon Larsson, som var far till den Sigrd Jonsdotter som var gift med Holsten Andersson i Kallmora.

Sen är frågan var Lasse Persson och hans söner egentligen är bosatta. Den Lasse Persson som finns i längderna i Fragg kan vara denne Lasse Persson, men namnet är tyvärr väldigt vanligt. Det enda belägg jag känner till för att Jon Larsson skulle ha varit i Fragg är ett ärende från 1614 "Kom Kjellfast Holstensson i Fragg och talade till Peder Larsson i Livsdal om ett änge, benämnt Spjutsängen, förebärande att hans föräldrar det pantsatt hade till Jon Larsson i Fragg, som var Peder Larssons moderfader.

1639 byter magister Erik Holstenius (son till Holsten Andersson i Kallmora och pastor i Skedvi) bort sitt rätta modernearv, som är delar på Skenshyttan i Tuna socken. Dessa måste ju antingen Jon Larsson eller hans hustru som var bergsfogden Lasse Ravalssons i Norrvik i Grangärde dotter ha ägt. I längderna för Skenshyttan figurerar 1557 till 1612 – just det – en Lasse Persson.

HALVARD ERICSSON

Från Persbo, Grangärde. Död omkring 1616. Bror till Herman Hennikssons sonhustru.

Hustru:

Barn:

Esbjörn Halvardsson, se nedan

Marit Halvardsdotter. Gift i Vik, Söderbärke.

Under 1590-talet skattade Halvard Ericsson för gården vissa år, Herman Henniksson andra år. Hermans son, Halvard Hermansson, gift i Persbo, köpte sina syskons arvedelar i Fragg och bytte sedan hela sitt innehav i Fragg mot Halvard Ericssons i Persbo. Kallas Halvard Dalekarl i Landskapshandlingarna 1604.

Floda 1598 Kom Ingel Eriksson i Kyrkbyn samt Halvard Eriksson i Fragg, gav tillkänna hur de hade gjort ett vänligt jordebyste sig emellan så var att Ingel gav Halvard all sin del i Persbo i Gränge socken, och Halvard gav Ingil igen sin hustrus jord igen i Kyrkbyn.²⁴⁰

Ingel var gift med Anna Andersdotter och hennes farfar var Lasse Persson Persbo/Gläfsse och farfarsfar Per

²³⁹ Älvsborgs lösen

²⁴⁰ Ting i Floda 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 39

Jonsson, Persbo. Se vidare Gläfsse, Söderbärke.

1598 Kom Halvard Hermansson i Persbo i Grangärde socken samt Halvard Eriksson i Fragg och gav tillkänna hur de hade gjort ett vänligt jordebyte sig emellan i så måtto att Halvard Hermansson gav Halvard Eriksson all sin del i Fragg förutan den del Nils i Vik tillkommer och Halvard Eriksson gav honom igen all den del honom tillkom i Persbo ²⁴¹

*1606 Kom Halvard i Fragg och talade till Erik i Padersbo om något arv som kom hans sonebarn till förebärandes att Erich hade något inne med sig, då avsades med Erik ska Halvards barn till handa 300 osmundsjärn och ^{242 243}
Bör vara Persbo i Norbergs socken*

ESBJÖRN HALVARDSSON

Son till Halvard Ericsson, se ovan. Död 1650.

Hustru: Ingeborg. Död 1665.

Barn:

Lars Esbjörnsson. Död före 1668. Gift i Fragg

Mats Esbjörnsson. Död 1665. Gift 1653 med Ingeborg Effriksdotter Dotter till Effrika Hansson i Älgsjöbo, Söderbärke. ²⁴⁴

Johan Esbjörnsson. Död 1668. Vigda 1655. Gift med Karin Andersdotter, dotter till Anders Persson i Halvarsbenning. Inga barn. Karin omgift med Johan Hansson i Sundbo, Västanfors ²⁴⁵

Anders Esbjörnsson. Gift i Fragg med Karin Larsdotter från Dagkarlsbo, Söderbärke. Tidigare gift med Jöns Bengtsson i Saxe.

Ingeborg Esbjörnsdotter. Gift 1645 i Malmkärra med Carl Mattsson

Margareta Esbjörnsdotter. Död 1663. Gift 1647 med Mats Jonsson i Fragg

Brita Esbjörnsdotter. Gift med Germund Olsson i Södra gården, Fragg.

Karin Esbjörnsdotter. Gift 1653 med Lars Persson, se nedan.

LARS ESBJÖRNSSON

Son till Esbjörn Halvardsson, se ovan.

Hustru:

ANDERS ESBJÖRNSSON

Son till Esbjörn Halvardsson. Död före 1691 i Fragg.

Hustru: Karin Larsdotter från Dagkarlsbo, Norrbärke. Tidigare gift med Jöns Bengtsson i Saxe, Söderbärke.

Barn:

Lars Andersson.

2 döttrar

1662 rannsakas kring att Anders Esbjörnsson i Fragg skulle ha haft lägersmål med en janta Brita Bengtsdotter som var i tjänst där sammanstades hos Per Jönsson. Anders bekände detta, och att han var ogift på den tiden och att han tjänade hos Per Jönsson. Men han visste inte att hon var havande, förrän han fick veta det av andra. Brita tillstod att hon fött ett otidigt foster, då hon allenst 16 veckor sades hava därmed havande. Och eftersom det där uti var intet liv kommet, bekände hon sig hava kastat det uti elden och bränt det upp. Hon tillfrågades om hon låtit syna det och svarade att hon låtit det för sin matmoder, och Matses Ingeborg, som var Anders broders hustru- Småningom blir utlåtandet Alltså var nämndens mening, att hon med bättre samvete kunde befrias, den hon skyldig vore, heller än dödas oskyldig. Men Anders fick böta 40 mark och Brita 20 mark. ²⁴⁶

1691 Lars Andersson, en dräng från Fragg i Norbergs socken talade å sina och 2ne systrars vägnar till sin halbroder Jöns Bengtsson (bör vara Per Jönsson) i Saxe, sägande honom vilja sig tillägna och njuta all arvsrätten, i den fasta egendom som bägge deras moder hustru Karin Larsdotter ägt och ärft har, hvilket arv hon först fått i Dagkarlsbo i Norrbärke socken och transporterat till Saxe, åter sedan bytt till Fragg i Norberg och haver Per Nilsson i Spjutsbo, som bytt eller rättare sagt handlat åt sig jorden i Saxe lovat och utfäst ... ²⁴⁷

Hustru Lisbet Hansdotter, Samuel Persson i Dagkarlsbo och Norrbärke talade till Mats Bengtsson i Saxe om en sjättepart uti den jordedel, som hennes farsyster, salig Brita Olsdotter, en gammal ogift piga, efter sig lämnat uti Olof Anderssons hemman i Saxe. Mats utviste huru hans broder, salig Jöns Bengtsson i Saxe, har

²⁴¹ Ting i Norberg 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 43

²⁴² Ting i Norberg 1606 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 300

²⁴³ Ting i Norberg 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 103

²⁴⁴ Ting i Norberg 1656 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Örebro EXIe:1656 sid 338

²⁴⁵ Ting i Norberg 1669 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:5 (opaginerat) Bild 1870

²⁴⁶ Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 525, sid 538

²⁴⁷ Ting i Söderbärke 1691 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2751 sid 794

*gjort jordebyste med hustru Lisbets fader, salig Hans Olsson i Dagkarlsbo, däremot Hans Olsson avstått åt Jöns sin ärvda brodersdel i Saxe, som bytesbrevet av den 20 oktober 1654 utvisar. Berörde Hans Olssons del i Saxe har sedan hustru Karin och dess senare man, Anders Esbjörnsson i Fragg, bortbytt till Mats Bengtsson, vilken givit den jord igen i Fragg, som han med sin hustru ärvt efter svärfadern Per Nilsson i Spjutsbo.*²⁴⁸

LARS PERSSON

Måg till Esbjörn Halvardsson, se ovan. Född 1630 i Spjutsbo, Norberg. Död 1698 i Fragg. Son till Per Nilsson och Karin Hemmingsdotter i Spjutsbo.²⁴⁹

Hustru: Karin Esbjörnsdotter. Vigda 1653. Död 1705. Dotter till Esbjörn Halvardsson, se ovan.

Barn:

Per Larsson. Född 1654 i Spjutsbo. Se nedan.

Hemming Larsson. Född 1658 i Fragg. Död 1688. Gift med Karin Ersdotter. Född 1666 i Tackhärad, omgift i Olsbenning, död 1743.

Karin Larsdotter. Gift i Grådö, Hedemora med Mats Nilsson

Anna Larsdotter.

Lars Larsson. Född 1667 i Fragg. Se nedan.

Pergamentsbrev utfärdat av landsdomaren i Västerbergslagen och Dalarna, Erik Erlandsson

*År 1666 den 1-2 maj då undertecknad landsdomare i Västerbergslagen och Dalarna lag och ting håll i Gamla Norbergs sockenstuga. Närvarande Kronans befallningsman, välaktade Adolph Willems Junior samt flera gode män och dess tingslags nämnd, som under förmäls. Ibland andra ärenden som då för rätta presenterades och framställdes av Per Nilssons son i Spjutsbo, Lars Persson åtskilliga köpte och gäldskrifter, varmed han skäligen beviste vad och huru mycket jord, som hans fader Peder Nilsson i Spjutsbo, en del genom köp, och del och igenom pant haver sig på någon tid förvärvat, belägen i Fragg och Gamle Norbergs socken. Och befanns av framställda skäl att bemälde jordägare som Per Nilsson apporprierade igenom visade obligationer, så som exakt av alla debitorers framstadde skrifter här under förmäler. Nämligen av Germund Olsson i Fragg köpt en halvpant i Kjellfast hemman ibidem för tackjärn 156 skeppund, och av gamle Anders Persson i Halvarsbenning och hustru Malin Kjellfastdotter, boendes i Andersbenning, köpt deras arvejord efter sin fader i Fragg, och Per ersatt Anders 12 skeppund och hustru Malin 9 skeppund tackjärn. Än vidare bevisat med framstadda skäl och skrifter, att Per Nilsson hade krediterat Johan Matsson i Fragg, och på hans fasta jord och ägors underpantning i Fragg försträckt honom Johan efter klar obligation, daterad Fragg den 8 mars 1658, tackjärn 31 skeppund. Och vidare lånat Johan till Anders Nebbs betalning tackjärn 12 skeppund, Till Johans kreditor Erik Ersson vid Salberget tackjärn 8 skeppund. Än för sädesråg 3 fjärdingar och korn en spann 2 skeppund tackjärn. Och åtskilliga tider fått undsättning, belöpanades i tackjärn på 4 ½ skeppund som i obligationens speciatur antecknat står. Än beviste med en framstadd gäldskrift, daterad Semla den 15 augusti 1658, vilken Per Nilsson hade inlöst av Semla-arvingarna på Johan Matssons vägnar för tackjärn 26 skeppund, på vilken obligation Lars Persson beviljade med handsträckning skola betala till Semla-folket av Johan själv. Och utlovade bemälde Lars Persson i Spjutsbo på sin faders vägnar inför rätten, att Johan Matssons pantjord i Fragg skall stå hans arvingar fritt att få igenlösa inom tre år. Men har det icke skett inom förbenämnde termin, så njuta Per Nilssons barn detta sedan alldeles oklandrat efter undfånget fasta. Sist bevisades med Mattias Påhls upplagda kvitto, daterat Norberg den 7 mars 1663, att Per Nilsson hade utlöst Mattias Pahl för all sin fordran av Johan Matsson i Fragg med tackjärn 120 skeppund. Så att summan, som Per Nilsson hade löst jord för i Fragg belöpte sig på tackjärn fyrahundraett och ett halvt skeppund. Begärandes härpå Rättens fasta sig meddelas måtte. Varför såsom ovanbemälte lösning befanns riktig och dess uppbud vunnit sitt laga stånd oklandrat, och ingen av kreditorerna anbudit sig den inlösa, ej heller deras näste fränder, ty samtycktes hans begäran om fasta, således att vad pantejorden prövas mer vara värd än godset, skall kreditor efter laga skattning giva detta tillbaka, men köptejorden stå oklandrad, dömdes alltså samma sina förbemälda jordägare undan ovanbemälda possessorer, och till Per Nilsson, hans hustru och barn, att behålla, bruka och besitta såsom sin väl och laggångna egendom vänderligen oklandrad, vid böter som lag om Härads.... förmäler. Efterskrevne tutto för i rätten en nämnd, som detta vitta och äro fasta åt; Nils Ivarsson i Livsdal, Eric Seffresson i Enora, Herman i Broarna, Joen i Hökmora, Anders Larsson i Livsdal, Måns Olsson i Bastmora, Olof Persson i Åvestbo, Jöran Jöransson i Semla, Anders Persson i Halvarsbenning, Lars Olsson i Semla*²⁵⁰

Gården delas efter Lars Persson mellan sönerna Lars Larsson och Per Larsson.

Fragg. Norra gården. Sonen Lars Larssons del

LARS LARSSON

Son till Lars Persson, se ovan. Född 1667 i Fragg. Död 1728 i Fragg.

Hustru: Margareta Ersdotter. Född 1668 i Tackhärad, Norberg. Död 1743 i Fragg.

248 Ting i Söderbärke 18-19 jan 1694 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2755 sid 867

249 Norbergs kyrkoarkiv FII:1 Personaliebok sid 5

250 Kungliga bibliotekets handskriftsamling M 37:3a

Barn:

Per Larsson. Född 1700 i Fragg. Se Södra gården

Carin Larsdotter. Född 1702 i Fragg.

Brita Larsdotter. Född 1705 i Fragg.

Lars Larsson. Född 1707 i Fragg. Se nedan.

Anna Larsdotter. Född 1712 i Fragg.

Lars Larsson ägde även 1/8 i Södra gården

LARS LARSSON

Son till Lars Larsson, se ovan. Född 1707 i Fragg. Död 1759 i Fragg.

Hustru: Maria Persdotter. Född 1709 i Aspbenning. Död 1781 i Fragg.

Barn:

Margareta Larsdotter. Född 1733 i Fragg. Gift i Lilla Djupkärra med Olof Hansson.

Anna Larsdotter. Född 1737 i Fragg. Gift i Ingolsbenning med Hans Ersson

Lars Larsson. Född 1741 i Fragg. Född 1741 i Fragg. Se nedan.

Per Larsson. Född 1744 i Fragg. Se nedan.

Bergsmannen Anders Andersson i Västra Djupkärra fick tredje uppbud på 7/64 hemman i Fragg som Lars och Per Larssöner därstädes, Olof Andersson och hans hustru Margareta Larsdotter i Lilla Djupkärra samt Hans Eriksson och hans hustru Anna Larsdotter i Ingolsbenning sålt till honom 18/2 1769. (Anders Andersson är sondotters son till Eric Ersson i Sörgården) ²⁵¹

LARS LARSSON

Son till Lars Larsson, se ovan. Född 1741 i Fragg.

Hustru: Brita Andersdotter. Född 1745 i Fliken. Dotter till Anders Ersson, Fliken.

Barn: Inga barn.

Flyttade till Ingolsbenning och sålde hemmanet till brodern, Per Larsson ²⁵²

PER LARSSON

Son till Lars Larsson, och bror till Lars Larsson, se ovan. Född 1744 i Fragg.

Hustru: Anna Andersdotter. Född 1758 i Fliken. Död 1832 i Fragg.

Barn:

Margareta Persdotter. Född 1781 i Fragg.

Lars Persson. Född 1783 i Fragg. Se nedan.

Anna Persdotter. Född 1787 i Fragg.

Brita Persdotter. Född 1789 i Fragg.

Maria Persdotter. Född 1792 i Fragg

Christina Persdotter. Född 1795 i Fragg. Gift i Ingolsbenning med Per Holstensson.

Lisa Persdotter. Född 1797 i Fragg.

Anders Persson. Född 1801 i Fragg

LARS PERSSON

Son till Per Larsson, se ovan. Född 1783 i Fragg. Död 1852 i Fragg. Riksdagsman, häradsdomare.

Hustru: Stina Jansdotter Bergström. Född 1793 i Söderbärke.

Barn:

Anna Christina Larsdotter. Gift i Kylsbo med Lars Petter Persson.

Catharina Elisabeth Larsdotter. Född 1831 i Fragg. Se nedan.

PER ANDERSSON

Måg till Lars Persson, se ovan. Född 1827 i Karbenning.

Hustru: Catharina Elisabeth Larsdotter. Född 1831 i Fragg. Dotter till Lars Persson, se ovan.

Barn:

Stina Karin Andersson. Född 1852 i Fragg. Se nedan.

JAN PETTER JOHANSSON

Måg till Per Andersson, se ovan. Född 1847 i Skinnskatteberg.

Hustru: Stina Karin Andersson, dotter till Per Andersson, se ovan.

Jan Petter Johansson köpte gården 3/8 mantal av svärfadern Per Andersson 1 november 1895.

PER ALFRED JOHANSSON

Född 1877 i Fragg. Död 1950 i Fragg.

Hustru: Vendla Hedström

251 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt Småprotokoll Vol 96 f 538 1770-03-26

252 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll, volym 233 sid 1424

Barn:

Nils Johansson.

Per Alfred Johansson köpte gården av fadern 12 mars 1903.

Fragg. Norra gården. Sonen Per Larssons del

PER LARSSON

Son till Lars Persson, se ovan. Född 1654 i Spjutsbo, Norberg. Död 1718 i Fragg.

Hustru: Margareta Jansdotter. Född 1649. Död 1733 i Fragg.

Barn:

Lars Persson. Född 1682 i Fragg. Se nedan

Karin Persdotter

Kerstin Persdotter. Född 1684 i Fragg. Gift i Fragg med Anders Matsson från Dullbo.

Anna Persdotter. Född 1686 i Fragg. Gift i Halvarsbenning med Anders Jansson.

Margareta Persdotter. Född 1689 i Fragg.

LARS PERSSON

Son till Per Larsson, se ovan. Född 1682 i Fragg. Död 1759 i Fragg.

Hustru: Margareta Andersdotter. Född 1694. Död 1745 i Fragg. Dotter till Anders Hansson, Halvarsbenning.

Hustru: Karin Olsdotter. Född 1705.

Barn:

Per Larsson. Gift med Kerstin Matsdotter. Hedemora

Margareta Larsdotter. Född 1721 i Fragg. Gift med Nils Hansson, se nedan.

Sara Larsdotter

Anders Larsson. Född 1718 i Fragg

Lars Larsson. Född 1732 i Fragg.

Lisa Larsdotter. Född 1752 i Fragg.

NILS HANSSON

Måg till Lars Persson, se ovan. Född 1712 i Saxe, Söderbärke. Son till Hans Hansson i Saxe.

Hustru: Margareta Larsdotter. Född 1721 i Fragg. Dotter till Lars Persson, se ovan. Omgift med Olof Andersson, se nedan.

Barn:

Lars Nilsson. Född 1747 i Fragg. Gift i Spjutsbo.

Per Nilsson. Född 1752 i Fragg. Gift i Livsdal.

Hans Nilsson. Född 1755 i Fragg. Se nedan.

OLOF ANDERSSON

Gift med Nils Hanssons änka, se ovan. Son till Anders Andersson i Moren, Söderbärke.

Hustru: Margareta Larsdotter, änka efter Nils Hansson, se ovan.

Barn:

Inga barn.

HANS NILSSON

Son till Nils Hansson, se ovan. Född 1755 i Fragg

Hustru: Stina Andersdotter. Född 1751 i Nyhyttan, Söderbärke.

Barn:

Margareta Hansdotter. Född 1779 i Fragg. Gift i Backmuren, Västervåla med Anders Abrahamsson.

Catharina Hansdotter. Född 1780 i Fragg. Se nedan.

Christina Hansdotter. Född 1783 i Fragg. Gift i Prästhyttan, Hedemora med Lars Andersson.

Sara Hansdotter. Född 1789 i Fragg.

OLOF MATSSON

Måg till Hans Nilsson, se ovan.

Hustru: Catharina Hansdotter. Född 1780 i Fragg. Dotter till Hans Nilsson, se ovan.

Olof Mattsson hade 5/32 mantal i Norra gården. På sterbhusets auktion 1835-09-07 inropades 1/32 mantal av Per Jansson i Södra gården. ²⁵³

FRÖBENNING, NORBERG

Hyttan torde ha tillhört de mindre i socknen och har av allt att döma hela tiden brukats av endast en bergsman. Någon gång under åren 1650-1700, troligen efter 1670, lades Fröbenbennings hytta ned på grund av vattenbrist. En stångjärnshammare har även funnits här. Den omnämns för första gången 1637 men var nedlagd redan före 1675, förmodligen på grund av dålig tillgång på skog. Fröbenbenning utgjordes ursprungligen av ½ skattehemman, vilket emellertid övergick i kronans ägo i och med att Bjurfors kronopark bildades 1894-95 av bl a Fröbenbennings ägor. Hemmanet bestod ännu på 1930-talet av ½ mantal och har uppenbarligen aldrig styckats av. (Byar och bebyggelse i Norbergs kommun. Andersbenning, Bjurfors, Fröbenbenning, Häste, Ingolfsbenning, Långgruvan, Rabbatsbenning, Tackhärad, Öster Djupkärra. Norberg: Kulturnämnden, Norbergs kommun., 1978.)

1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Christoffer (betecknas som fattig bergsman)
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Pelle Persson
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Sven
1557	Dalarnas handlingar 1557	Är lagd från Norberg och till Garpeberget Sven 6 hundra
1571	Älvsborgs lösen 1571	Per Andersson hustru Rikmor ibid
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Per Andersson
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 78	Per Andersson
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 9	Anders Olsson
1628	Norberg AI:1	H Malin
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 71	A i Fröbenning
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Anders Olofsson, ½ hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Anders
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 9 roten	Anders
1639	Mantalslängd Arkiv Digital	Anders i Fröbenbenning
1642	Mantalslängd Arkiv Digital	Anders i Fröbenbenning
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Anders Olofsson ½
1652	Mantalslängd Arkiv Digital	Anders Olsson Mats Jönsson
1653	Mantalslängd Arkiv Digital	Anders Olsson Endast 1 son 1 dotter
1654	Mantalslängd Arkiv Digital	Simon i Bjurfors
1655	Mantalslängd Arkiv Digital	Per Simonsson
1660	Mantalslängd Arkiv Digital	Peder Simonsson Mats Eriksson
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Anders Olofsson ½ Olof i Häste 1/2
1670	Mantalslängd Arkiv Digital	Hans Niehlsson
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Petter Cronström ½

I Strödda domboks- och rättegångshandlingar i Riksarkivet finns ett brev daterat 18 feb 1566. Holsten i Semla och Erik Larsson i Fröbenbenning fastade och upplät till Nils i Hemmingshyttan den del som dem tillföll i Hemmingshyttan. Nils löser också in Hans Larssons i Djupkärra del i Hemmingshyttan. Hans löser den del som tillföll Nils i Hemmingshyttan ²⁵⁴

18 februari 1566: Kom för rätten beskedlige män Holsten i Semla och Erich Larsson i Fröbenning fastade och upplät beskedlig man Nils i Hemmingshyttan sin del som dem tillföll i Hemmingshyttan för tolv fat som de

254 Strödda domboks- och rättegångshandlingar, volym 6, opaginerad. Riksarkivet

*uppburit, och Hans Larsson i Djupkärra för sin del i Hemmingshyttan uppbar 30 och Hans skulle så lösa den delen igen som Nils i Hemmingshyttan tillföll i Djupkärra så att de uppå båda sidor vore väl förnöjda avhände dessa förskrivne Eric Larsson, Holsten och Hans Larsson sig och sina arvingar och tillägnade Nils och hans arvingar till evärdeliga egor i skog och skjul, i vått och torrt, i nämnden satt Olof Jönsson i Sundbo, Lasse Olsson i Bastmora, Wilken i Ombenning, Hans Larsson i Djupkärra, Jöns Larsson ibid., Olof Nilsson i Ingolsbenning, Tidiki Olsbenning, Lasse Håkansson i Gäsjö, Olof Larsson i Fragg, Erik Larsson i Fröbenning, Lasse Persson i Hedkärra, Jon Hansson i Aspbenning till ...*²⁵⁵

ERIK LARSSON

Son eller möjligen måg till Lasse Hemmingsson i Hemshyttan och Meling.

Hustru:

Barn:

PER ANDERSSON

Hustru: NN. Omgift med Anders Olsson, se nedan.

Barn:

Simon Persson, se nedan.

ANDERS OLSSON

Son till Olof Jönsson, Sundbo och Andersbenning i hans första äktenskap. Omgift med Per Anderssons änka, se ovan

Hustru: NN. Änka efter Per, se ovan.

Barn:

Lisbeta Andersdotter. Född ca 1628 i Fröbenning. Död 1708 i Ombenning, Västervåla. Gift med Olof Larsson i Ombenning (Död 1716).

Anna Andersdotter. Gift med Mats Ersson från Ersbo, Västanfors

Anders Olofsson i Fröbenning bjuder upp en brodersdel ibidem på sina styvbarns vägnar köpt av Anders Håkansson i Gäsjö, h Karin i Bälinge i Folkärna för 6 fat^{256 257}

*1598 Hustru Ingeborg i Kyrkbyn (Söderbärke) bjuder ½ systerdal ibidem köpt av Staffan i Onsjö för sju fat, av hustru Rikmor i Fröbenning 3 fat*²⁵⁸

*1599 Kom hustru Brita Olof Jönssons i Andersbenning och talade till sin styvson Anders Olofsson i Fröbenning och hans syskon om ett bälte som hennes man förnämde Olofsson henne givit hade i hennes hedersamma morgongåva. Då steg hustru Anna i Snytsbo och vittnade att samma bälte var hennes rätteligen givit. Så dömdes samma bälte förenämnd hustru Brita och behålla, som lagen*²⁵⁹

*1607 Halvard Halvardsson i Norbergsby haver skurit Anders i Fröbenning så att blod utgick av hans huvud, ...*²⁶⁰

*1615: Kom Simon Pederson i Frebenbönning och gav till känna huru hans styvfader Anders Olofsson hade i många år brukat hans hemman och när han därifrån drog då haver han bortsålt en gruva där till legat hafer. Afsades att gruvan bör lyda hemmanet till efter som bergsrätten bekende sedvanliggrätt.*²⁶¹

*1610 Anders Olofsson i Fröbenning bjuder nu första resan två brodersdelar för 30 fat osmundsjärn*²⁶²

SIMON PERSSON

Son till Per Andersson, se ovan.

Barn:

Per Simonsson, se nedan

13 feb 1615 kom nu Anders Eriksson i Djupnäs i Våla socken framlade en bekännelseskraft i rätten innehållandes huru han hade köpt Djupnäs av efterskrivne, först av Erik Hermansson i Nykärsbo i Malma socken en del för 2 skpd tackjärn, av Erland Stephansson i Köping för 800 samt och hans syster h Gertrud Stephansdotter och i

255 Strödda domboks- och rättegångshandlingar, volym 27 opagerad. Riksarkivet. Bild 100

256 Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 55

257 Ting i Norberg 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 54

258 Ting i Söderbärke 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 43

259 Ting i Norberg 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 155

260 Ting i Norberg 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 225

261 Ting i Norberg 1615 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:10 sid 36

262 Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 422

samma järn sin del. Av Marit Hermansdotter i Erlandsbo i Odensvi fjärdingen för tackjärn 1 skpd. Olof Hermansson i Naddebo för sin del tackejärn 1 skpd, Nils Hermansson för sin del uppburit en ko, Lasse Vilkenisson i Åvestbo för sin del i Djupnäs uppburit stångjärn 1 skpd tackjärn 1 skepp, Anders Vilkenisson i Åvestbo för sin del uppburit osmundjärn 1200. En silversked för 3200. Av hu Karin Vilkenisdatter i Fantebo för sin del i Djupnäs 300 osmundjärn – 200, H Martas arvingar i Bastmora som är Peder Eriksson, Olof Eriksson, Olof Larsson, Mårten Larsson, Olof Eriksson i Gärsbo i Färnebo socken 3 fat osmundjärn för deras del. Lasse i Bro i Färnebo för sin del stångjärn 1 skeppd. Måns i Håkanbenning, Simon i Bjurfors samt deras måg Olof i Bjurfors för deras del ett fat osmundjärn- 100 Olof Larsson i Granby i Kolbäck socken uppburit osmundjärn 3 fat - 100 ²⁶³

PER SIMONSSON

Son till Simon Persson, se ovan

Hustru: Vigda 1643. Från Ingolsbenning. Dotter till Olof Hindersson.

Hustru: Kerstin Andersdotter. Enl vigselboken 1657 från Kallmora. Dotter till Anders Holstensson i Kallmora. Död 1667 i Fröbenning.

Barn:

Malin Persdotter. Född 1658 i Fröbenning

Kerstin Persdotter. Född 1660 i Fröbenning

Simon Persson. Född 1665 i Fröbenning. Gift till Kårbo, Grytnäs. Död 1746 i Kårbo. Son Per Simonsson, gift med en dotter till Anders Olofsson i Hyttan, Grytnäs.

Margareta Persdotter. Född 1667 i Fröbenning. Gift med Johan Andersson i Hyttan, Grytnäs

Per Simonsson är anfader till Erik Axel Karlfeldt, via sonen Simon Persson, gift till Kårbo, Grytnäs. ²⁶⁴

1643 vigdes Per Simonsson ifrån Bjurfors med Olofsdotter från Ingolsbenning

1654 vigdes Mats Ersson ifrån Ersbo (Eriksbo, Västanfors) med Anna Andersdotter i Fröbenning

1661 Erik Matsson i Tackhärad lät 1 resan uppbjuda Hans Simonssons i Bjurfors och hans svågrars köpteskrift på någon jord i Tackhärad för Tackjärn

Dito, uppbjöds 1 gången för Erik, jorddelar köpta av Staffan Simonsson för ... Noch ifrån Klintbo i Grytnäs köpt för Dito Per Simonssons obligation Tackjärn, därför pantsatt en tomt: Nob uppbjöd Pers obligation på ... tackjärn, därför pantsatt sin jord ibidem emellan Gården? Och Lasses hemman

Dito bekände och Per Simonsson det han var skyldig Math Paul tackjärn ²⁶⁵

1662 Erik Olsson i Ingolsbenning meddelas fasta på den jord, som hans sahl fader Olof Hindersson hade köpt i Ingolsbenning, först av sin broder Lars Hinderssons barn för 35 skeppund tackjärn, noch av Anders Hindersson i Moren och Hedemora socken och Erik Persson i Gersebo för 28 skeppund tackjärn. Än av åtskillige andra bördesmän löst jord ibidem för 28 skeppund tackjärn, Sist löst av Erik Persson i Tackhärad och hans medarvingar Jord för 28 skeppund tackjärn. Än av sin svåger Per Simonsson i Tackhärad för 48 skeppund. Och såsom mot samma köp är intet klander skedt, därför bevilljande honom fasta. ²⁶⁶

Rättsprotokoll Öster- och Västerbergslagens bergmästaredöme 14 februari 1665 : Peder Larsson i Andersbenning gav tillkänna huru såsom han nu mera blivit försvagad och kan här efter intet svara ut med att förestå sitt masmästareämbete begärde därför att honom måtte tillåtas samma ämbete få lära Mats Eriksson i Frebbenbo och som hans ...sätt igen tillförende varit efter han till det ämbete kapabel finnes. Detta ärendet tog rätten uti betänkande och så vida förbemälte Mats Eriksson till masmästareämbetet fanns tjänlig och duglig blev Peder Larsson tillåtit honom lära. ²⁶⁷

1771 Grytnäs

Begravt avskedade soldaten Anders Matsson Brants hustru Sara Hansdotter i Ingvaldsbo, född 1688 i Fröbenning.

Fader Hans Hansson, moder Catarina Andersdotter.

263 Ting i Norberg 13 feb 1615 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 575

264 Häusler, Ludolf, Häusler, Mirjam. Karlfeldts antavla. En utredning om Karlfeldts släkt utförd på uppdrag av Majt Banck. Del 1-2. Skrifter utgivna av Avesta kultur nämnd. Avesta, 1979. Del 2 sid 132.

265 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 751

266 Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 543

267 Bergskollegium, Rättsprotokoll från Öster- och Västerbergslagens bergmästaredöme E II f/1 (1653-1686) Bild 264

GÄSJÖ, NORBERG

Gäsjö hade 1625 en hytta med fem bergsmän och två osmundssmeder. Tre hammare anlades 1617, 1628 och 1631. Den övre hammaren hade 1657 förfallit och ödelades då av bergsmännen, men återuppfördes av inspektoren vid Avesta Eric Johansson. 1672 övergick ½ med del i hyttan samt övre hammaren till rådmannen i Sala Eric Ericsson och kyrkohedern Quick. 1678 hade egendomarna vandrat vidare och ägdes av bergmästaren vid Sala silvergruva Johan Persson. Han och hans släkt trängde sedan ut bergsmännen och ägde Gäsjö bruk i 175 år. (Björzén, Karl. "Gäsjö - från bergsmansby till bruksbygd". Norbergsboken, 1974.)

1432	Se brev nedan	Petrus Gaese
1461	Se brev nedan	Asmundh
1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Lasse Olsson (betecknas som Fattig bergsman)
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Lars Olsson Anders Olsson Håkan Lasse Håkansson
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Lasse Olsson Anders Olsson Håkan Lasse Håkansson
1545	Ting i Norberg 1545 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 15	Lasse Olsson i Gäsjö
1545	Ting i Norberg 1545 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 15	Jöns Håkansson i Gäsjö (Se ärende nedan)
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	(skadat oläsligt)
1546	Ting i Norberg 1546 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 31	Lasse Håkansson Lasse Olsson
1547	Se brev nedan	Lasse Håkansson Lasse Olsson
1549	Ting i Norberg 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 135	Lasse Håkansson
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Lasse Olsson 3 1/2 hundra Anders Håkansson 3 1/2 hundra Jöns Håkansson 3 1/2 hundra Lasse Håkansson 3 1/2 hundra
1552	Ting i Norberg 15 feb 1552 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 209	Lasse Håkansson i Gäsjö
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 bild 72	Anders Larsson Anders Håkansson Lasse Håkansson
1571	Älvsborgs lösen 1571	Hustru Elin i Gäsjö Lasse Andersson ibid
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Nils Larsson En gård i Gäsjö är öde, Brukas hu ellin Hustru Elinn
1579	Dalarnas handlingar 1579:10	Nils Larsson Anders Håkansson
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 78	Nils Larsson Anders Håkansson
1602	Ting i Norberg 1602 Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 46	Johan i Gäsjö
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 9	Nils Larsson Olof Andersson Erik i Karsbo Jöns i Flängan
1628	Norberg AI:1	Mats Hindersson h Malin Eli Hindrichsdotter Margareta Hindersdotter Hindrich Bengtsson

		Bengt Hindersson Erik Larsson Joph Jonsson H Christin Steph dotter Nils Larsson ligger på ... död Karin Eriksdotter Olof Erichsson Sara Jonsdotter Jon Jonsson Gäsjö Esbjörn Olof Andersson H Anna Olofs hustru Per Olofsson Mats Olsson Anna Bengtsdotter Bengt Persson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 71	Olof i Gäsjö Joseph ibid Bengt ibid Mats Hindersson Esbjörn
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Mats Hendrichsson, 1/2 hemman Olof Andersson, 1/2 hemman Olof Eriksson, 1/2 hemman Joseph Jonsson, 1/4 hemman Bengt Persson, 1/4 hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Olof Andersson sonen Mats och Erik Joseph Bengt Olof Eriksson Mats Henriksson ... Bengtsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 7 roten	O Ersson Mats Hindersson Olof Andersson Joseph Bengt
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Mantals o knekte roteringslängd 22 nov 1631	Hans Olofsson Knekt Gäsjö
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Mats Hindersson 1/2 Olof Andersson 1/2 Johan Jönsson Bengt Pedersson 1/2 Olof Eriksson 1/2
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Mats Hinrichsson 1/2 Olof Andersson 1/2 Olof Larsson 1/2 Josep Jönsson och Bengt Persson 1/2
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Bergmest Johan Persson Anders Persson Tupp 1/2 Bergm Johan Persson Lars Dahl 1/2 Mats och Lars Ersson 1/2 Bengt Persson Anders Michelsson 1/2

Från 1432 finns ett dokument rörande Norbergs by. Då utfärdar biskopen i Västerås, Olof Knop, en stadga, som fastställer, hur mycket Norbergsborna skall betala i sk tomtgäld till Västerås domkyrka. De åbor som upptas i stadgan, är 26 till antalet. Lustigt nog uppgår skattedragarna i Norbergs by 1539 till samma antal. Tomtgäldsstadgan 1432 bör innebära att stor del av, om inte hela byn, vid denna tid låg på kyrkans mark och följaktligen betalade arrende till denna. Av namnen framgår, att även bergsmän, som bodde vid hyttorna utanför Norbergs by, hade tomt inne i byn. Bland namnen återfinns man nämligen Peter i Djupkärre, Andreas in Kaldemor (Kallmora), Jenis Laurentii de Egersbodha (Öjesbo) samt Petrus Gaese (Gäsjö). Andra namn som kan vara av intresse, är Mats skomakare, Olaff Borgare, Joan Klockare, Magnus Findhson, Halvard Holmstensson, Olaff Murator (murarmästare), Nicolaus Boetius och Johannes Monachus (Munk). Det högsta arrendet betalas av Laurens Johansson samt en man vid namn Daan. Handlingen bevittnas av bl a prästen i Folkärna, Johannes, hans kollega i Norberg Benedictus, fogden på Norberg Olov Diaekn samt bergsmannen vid

Norberg Engelbrekt. Den senare är identisk med frihetshjälten. ^{268 269}

Den 16 feb 1461 höll "Nigels Christiernson, riddare och howitzman oppa Waestrares oc offwer Dala" laga ting i Norberg. "Paedher Laransson" i Dräcke anmälde vid tinget, att han till "Tijdeke Paedherson" sålt en täkt, som kallas "Korghara taekt" och ligger i stora gårdet öster om kyrkan. Följande satt i nämnden: Baenkt i Bradhafors (Bråfors), Asmundh i Gaese (Gäsjo), Arwijdh i Frag, Haerman i Knallasbenning, Larens på Praestahytttone (Prästhyttan), Nigels i *Amundabönning, (Ombenning), Jowan i Örbaek, Paeder i Sömle (Semla), Larens i Haesbaekke (Hästbäck), Jönis i Karinebonning (Karbenning), Jönis i Arnabodom (Årnebo), Anders Dyaeknahytttone (Djåktnehyttan) ²⁷⁰

ANDERS LARSSON

Hustru: Cecilia Torstensdotter

Barn:

Olof Andersson. Se nedan.

Anders Larsson var son till väpnaren Lasse Folkesson, Vallsta, Malma. ²⁷¹

Syskon bl a Jöns Larsson i Busta, Odensvi

Herr Peder på Norberg är 1 oktober 1486 fastevittne på bergsfogden över Gamla Norberg Anders Larssons i Gäsjo morgongåva av 100 mk reda pgr till sin hustru Cecilia Torstensdotter ^{272 273}

Ulla Stahre i Bygd och bergsmän under senmedeltid (Norberg genom 600 år)

Bergsfogdeämbetet innehas 1484 av en Anders Larsson i Gäsjo. Av övriga uppgifter om honom och hans barn att döma tillhör han en bergsmannafamilj med egendomar spridda över Norbergs bergslag. Han skänkte gården Mor i Söderbärke socken till Eskilstuna kloster, vilket framgår därav att sonen, Olof Andersson, år 1504, efter faderns död, bekräftar denna gåva. ²⁷⁴

Antagligen har denna gård återgått till familjen efter reformationen; 1539 skattar Lasse och Anders Olsson i Gäsjo för ödeshyttan vid Moren then norra. Familjen ägde mark ända nere i Djupnäs; år 1513 säljer Olof Andersson jord där till Nils Månsson i Västanfors.

Bergsfogden Anders Larssons dödsår är okänt, 1495 finns han i livet, 1504 omtalas han som avliden. (1484:DD I n 890; 1495: orig på perg 10/1 1504 RA;)

Det förut omnämnda Gäsjo går också i arv; fr o m 1539 redovisas där fyra delägare, varav två av namngivningen att döma är sonsöner till bergsfogden Anders Larsson. De övriga två andelsägarna är tydligen också bröder med farsnamnet Håkansson. Dessa båda brödrapar brukar Gäsjo under en lång följd av år. 1562 har de förvärvat Saxe och driver även denna hytta. ²⁷⁵

I Anders Winroths utredning om Svinhufvud-ätternas gemensamma ursprung refereras till ett pergamentsbrev från 1493 i Riksarkivet.

När lagmannen över Västmanland och Dalarna Knut Eskilsson (Banér) höll lagmansting i Västerås framträdde Nils Månsson på Kopparberget och klagade över att en viss Anders Larsson i "Giäse" hade bemäktigat sig sammanlagt 2 2/3 markland jord i byarna Rysta och Bellsta, Odensvi socken, Åkerbo härad. Lagmannen underkände dock Nils 'kärande efter det att Anders genom uppvisande av både köptebrev och fastebrev hade bevisat att hans "föräldrar" hade köpt för 110 mark stockholmsmynt den omtvistade jorden av en "mongx" (Måns eller Magnus) Henriksson ²⁷⁶

1513 håller bergsfogden Olof Arvidsson i Härad laga ting med bergsmännen på Norberg, varvid Nils Månsson i Västanfors får "lagfart" på mark i Djupnäs i Våla socken, som han köpt av Olof Andersson i Gäsjo. Olof i Nickebo sitter såsom domare, och vittnen är Anders i Kallmora, Peder i Bennebo, Anders ibidem, Hinse i Livsdal, Olof Ravalsson i Rosedal, Per Halvarsson i Sundbo, Per och Mats i Aspbenning samt Lasse Matsson i Meling, Erik Symbla i Västanfors, Jöns Enwastesson. ^{277 278 279}

268 Stahre, Ulla: Bygd och bergsmän under senmedeltid. Norberg genom 600 år. 1958.

269 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Första delen. Nr 76

270 Stahre, Ulla: Bygd och bergsmän under senmedeltid. Norberg genom 600 år. 1958.

271 Björnånger, Oskar: Kolsvabygdens historia IV. Kolsvabygd 1957. Årgång 4. Kolsva-Ortens hembygdsförening 1957. Sid 5-188. Sid 45

272 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne I:2 sid 648

273 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne I:2 sid 217

274 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Andra delen nr 281 2 juli 1504

275 Stahre, Ulla. "Bygd och bergsmän under senmedeltid". I Norberg under 600 år. 1958.

276 Winroth, Anders. "Svinhufvud-ätternas gemensamma ursprung". Släkt och Hävd, nr 2-3 (2001).

277 Stahre, Ulla. Bygd och bergsmän under senmedeltid. I Norberg under 600 år, 1958

278 Karlsson, K H. "Permbref från Westmanland". Västmanlands Fornminnesförenings Årsskrift III (1884)

279 SDHK 37345

OLOF ANDERSSON

Son till Anders Larsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Lasse Olsson. Se även Moren, Söderbärke

Anders Olsson. Se även Moren, Söderbärke

*Dalarnas handlingar 1544 Moren den Norra – Utav denna Ödehytta gör Anders Olsson och Lasse Olsson i Gäsjö*²⁸⁰

Moren hamnar sedan i pant hos Gosven Hansson i Hagge och hans bror Widik samt Hans Persson i Wik, se vidare Moren i Söderbärke.

Gäsjö Lasse Håkansson

LASSE HÅKANSSON

Förmodligen son till den Håkan som finns 1539-1540 i Gäsjö.

Hustru:

Barn:

*1566 Lasse Håkansson i Gäsjö sitter i nämnden*²⁸¹

*1547 Häradsbref emellan hustru Kerstin i Bänneboda och Erland i Olsbenning om en utmark, samt emellan Lasse Hansson i Härade och Hustru Ingrid i Finstad (Finsta) (Hedemora), om en hytta. Nämnden: Tidik Persson i Aspbenning, Peder i Hedkärre, Matts Bengtsson i Ulsbo, Peder Olsson i Nickebo, Jöns Hermansson i Åvestbo, Lasse Håkansson och Lasse Olsson i Gäsjö, Johan Ersson i Gräntse, Olof Jönsson i Örbäck, Lars Hansson i Prästhyttan Peder Jonsson i Ingolfsbenning Nils Andersson i Kyiomenn?*²⁸²

*Kom för rätten beskedlig man Clas Flärkman?, borgare till Västerås som gav tillkänna han hade borgat Olof Hwiss i Nordansjö ett par oxar och Olof förnämnde borgade Lasse Håkansson i Gäsjö en ox för två fat järn. När Lasse Håkansson blev krävd så hade han sig motvilligt betalat*²⁸³

NILS LARSSON

Hustru:

Barn:

*1596: Kom Nils Larsson i Gäsjö och talade till Hendrick Bengtsson ibidem om någon jord som han inlöst hade läggandes in några vittnes skrifter, huru han dem löst hade, och nu ... Henrick lika mycket av jorden som Nils löst har och*²⁸⁴

*1602: Kom Kirsten Larsdotter och gav sig till sytande till sin bror Nils Larsson i Gäsjö med det vilkor att han hennes ... beholda skall i hennes livstid, och för vart år som han henne föder skall han hava 3 ... om året. Ville hennes arvingar samma jord igenlösa efter hennes död då hava de ... att göra.*²⁸⁵

1604: Kom Erich Nilsson i Gäsjö den der hade i ihjälslagit en benämnd Erik Andersson i Gäsjö, vilket så tillgånget är att Erik Andersson samt Lasse och Olof Anderssoner hade gått ur kyrkan om en söndagsmorgon ... tid och där hade Lasse och en köpman begynt träta om en kanna öl, och då hade Erik Nilsson kommit dertill med och skilt dem åt. Men en som var Erik Nilssons syskonbarn, Tomas Andersson benämnd hade slatt Lasse Olofsson i kindbenet med en yxa, haffver nu så Erik Nilsson följt sin moder hem och rott över en sjö, med en stock eka och de andre 3 bröder alla i en båt, och komme så tillhoppa invid bägge deras gårdar. Där haver Erik Nilsson tagit en tälje knif och skurit strupen av Erik Andersson och stuckit Olof i armen. Nu hava de sig hertill förent om 4 läster och 4 fat. Därtill skall givas vår nådige furste till^{286 287}

²⁸⁰ Dalarnas handlingar 1544:5 Bild 87

²⁸¹ Strödda domboks- och rätttegångshandlingar, volym 6, opaginerad (RA) 18 feb 1566

²⁸² Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 696

²⁸³ Ting i Norberg 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 136

²⁸⁴ Ting i Norberg 1696 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 53

²⁸⁵ Ting i Norberg 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 48

²⁸⁶ Ting i Norberg 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 196

²⁸⁷ Ting i Norberg 1604 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:3 (opaginerat) Bild 850

1606 Erik Nilsson i Gäsjö för mandråp som i domboken förmäles 160... av bergsöversten? Förskont böter 1 läst till cronan mm ²⁸⁸

OLOF NILSSON

Hustru:

Barn:

1610 Olof Nilsson i Gäsjö för svarlösa mot Anders Olofsson i Fröbenning ²⁸⁹

NILS OLOFSSON

Hustru: Margareta Eriksdotter. Vigda 1676 . Född 1653 i Karsbo. Död 1722 i Sala. Omgift med Anders Brandt, se nedan.

Barn:

ANDERS BRANDT

Okänd härkomst. Gift med Nils Olofssons änka, se ovan. Se vidare Karsbo, Norberg..

Hustru: Margareta Eriksdotter. Vigda 1681. Född 1653 i Karsbo. Död 1722 i Sala. ^{290 291}

Barn:

Anna Brandt. Född 1682 i Gäsjö. Död 1766 i Sala. Gift med konststigare Nils Hansson. Son Anders Salholm.

Karin Brandt. Född 1684 i Gäsjö.

Brita Brandt. Född 1687

Greta Brandt.

Anders Brandt var skrivare i Norberg 1680-1684, bosatt i Gässjö. Står därefter antecknad som utflyttad till Sala i mantalslängden. Gift 1681 i Norberg.

Nedanstående om Anders Persson Brandt från Göran Ekberg:

1687 Erik Tomassons och dess sons Erik Erssons ingångna slut med någon av svågern Anders Brant under den 29 maj 1685 varutinnan Anders Brandt emot sin hustrus tillkommande andel i Karsbo antager sin svärfaders arvfallne jordedel 1/8 skattehemman i Rabbatsbenning uti alla lägenheter att tillträda vilket till vederbörandes säkerhet intecknades. ²⁹²

Skrivare i Norberg 1680-1684, bosatt i Gässjö. Står därefter antecknad som utflyttad till Sala i mantalslängden. Gift 1681 i Norberg. Konststigare i Sala silvergruva, boende på Gruvroten. Hfl 1680-1692. 1696 vill man avsätta honom som konststigare. Sexman 1702. Hyttskrivare 1710 18 februari: "Tjänsten fordrar en trägen uppvaktning, den han själv måste förrätta och ingalunda till bergslagens otjänst lita på andra, utan bör bemänte Brant alla dagar vara vid hyttan själv tillstädes, fördenskull han ock förmantes ifrån kämnärskammaren och rådstugubordet avsked taga, och så framt han godvilligt sådant ej ville efterkomma, skulle vid ett föreskrivet och pålagt vite han därtill förbindas" (uppgifter ur P Norberg, Sala gruvas historia) 1700 boende i södra kvarteret och antecknad som bergsfogde i mantalslängden Antecknad som rådmän 1703-1710. I 1704 års rotelängd står han upptagen som ägare till 1 ½ del i 13:e roten Kyrkoräkenskaper 1696: Stigaren Anders Persson Brandt bidrar med pengar till att köpa koppar till kyrktornets täckning.

Kyrkoräkenskaper 1692 testamente: Gruvstigaren Anders Brandts barns lik, 1699-04-16 testamente efter Anders Brandts son

Gruvting September 1683 Föredrog Hr Bergmästaren gruvrätten detta ärende att som bergslagen nu lär bekomma länet under sig emot arrende och de fördenskull hava av nöden någon god och skicklig person till uppbördsman, ty utlät hr Bergmästaren sig hava i sinnet att recommendera en ung och snäll karl Anders Brant hos gruvrätten med förmodan at de för hans skull intet äro der emot utan tillgiva där sina samtycken utlåtandes och själv för honom Cautionera: Eftersom och be:de Brant bliver boendes här i staden och haver.....//

Gruvting Januari 1685 Sist beviljades stigaren Anders Brandt efter begäran att bekomma efter vanligheten för ljushållningen här vid gruvan då bönen förrättas utav sparbössan 5 daler smt vilka bokhållaren af dess medel honom tillstälte.

Gruvting April 1685 Sist resolverades att Rådm Staffan Falk skulle betala 1 daler smt till stigaren Anders Brant för den vinde körning som Råd försummat då stigaren Brant efter sexmans anders Hermans begäran insatt sin

288 Ting i Norberg 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid102

289 Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 39

290 Göran Ekberg: Anders Salholm, malmletare och konststigare <http://www.gorek.se/skriftx/salholm.pdf>

291 Ekberg, Göran. "Till publique nytta och fädernes landets tjenst – Anders Salholm som malmletare och konststigare.

Bergslagshistoria 22/2010. <http://gorek.se/onewebmedia/asalholm.pdf>

292 Ting i Norberg 1687 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2289 sid 588

häst i vinden på det att körningen icke alldeles för rådman städse skulle, eftersom stigaren och de andra vindkörarne haver der jämte för nöjt och tillfreds ställt.

Gamla Norberg 8 mars 1687: Erik Tomassons och dess sons Erik Erssons ingångna slut med någon av svågern Anders Brant under den 29 maj 1685 varutinnan Anders Brant emot sin hustrus tillkommande andel i Karsbo antager sin svärfaders arvfallne jordedel 1/8 skattehemman i Rabbatsbenning uti alla lägenheter att tillträda vilket till vederbörandes säkerhet in-tecknades.

Sala rådhusrätt 21 maj 1687: Framkom gruvstigaren Anders Brandt och uppviste en fullmakt av kyrkoherden i Romfartuna socken, var utinnan han begärde att få Mäster Staffan Nilsson utur den gården som hans hustru köpt av Staffan Nilssons svärmoder, föregivandes att han meer gården fördärvar än förbättrar: Mäster Staffan Nilsson begärde av bemälte Anders Brandt att han måtte få bliva i gården till mickelsmässo, vilket honom förmedelst bormästare och råds förbön blev av Anders Brandt tillåtet emot 6 daler kmt i hushyra till nästkommande Michaeli dag.

Rättsprotokoll Öster- och Västerbergslagen 1687-08-22: Anders Pärsson i Gässe ingav en supplik begärandes få inlösa sin svågers Anders Brandts jord som bergmästaren Johan Pädersson nu innehaver.

Sala rådhusrätt 20 februari 1688: beviljades Anders Brant ett brev till borgmästare och råd i Gävle om Johan Persson Käll som sålt honom oduglig strömming 2 tunnor för 31 daler kmt

Sala rådhusrätt 16 december 1689: Säsom stigaren vid gruvan och borgaren här i staden välaktad Anders Brandt begär borgmästare och råds attestatum om sin egendom här i staden, alltså varder här med bevitnat att han är ägare till 1½ tomt och 1 1/4 gruvdel och ägor, som ringast 4500 daler kmt kan värd vara, och dess utom råder han en vacker jord eller gruvägor vilka och några hundrade daler kmt kunna skattas för, som allt till datum här vid rätten ograverat finnas vara.

Sala rådhusrätt 27 januari 1690: Gruvstigaren Anders Brandt uppkom begärandes uppbud på ½ tomt bredvid sin gård i södra kvarteret med 1/4 dels gruvdel och ägor som han för 700 daler kmt av Päder, Erik och Anders anderssöner, samt Olof Eriksson Tist köpt hade, efter skrift av d 11 octob 1689. Erik Andersson protesterade däremot påstående att Brandten skulle av honom köpa 2/5 delar eljest ville han intet sälja den ena femtedelen: där på stigaren svarade sig med den ena femtedelen bäst vara belåten efter som då det han köper rätt en halv bliver och om ingen klandra vill, så begär han att det måtte ske emot hela hans köp, då han var nöjd att taga sina 700 daler kmt igen. Magistraten kunde icke förvägra uppbud utan skedde på halva tomten 1 gången

Sala rådhusrätt 10 november 1690: Rådmannen och uppbörds mannen här sammastädes äreborne och välbemälte Torsten Falk med dess svåger stigaren vid Sala silvergruva, äreborne och välbemälte Anders Brandt, uppviste en skrift av d 8 hujus varuti de bekände sig gärna där till consentera vilja, att ders k moders syster, dygdesamma matronan hust Ingrid Pädersdotter, sal h Capitän Erik Brandts änka, för dem oklandrat skulle få till godo njuta det testamente som emellan henne och dess salig k man upprättat är så att de på arv efter bemälte deras sal farbroder ingen pratention göra, begärandes att borgmästare och råd på denna deras frivilliga förordning ett attestatum meddela ville, vilket här med följer och betygat varder, att de alldeles lämnar deras k moders syster fri disposition över samma arv

Gruvting 17 mars 1691 Dito beviljades stigaren Anders Brandt efter vanligheten bekomma för 1690 års ljushållning under bönestunderna, utaf sparbössan fem daler sölf mynt.

Gruvting Augusti 1691 Item förmäles uti en punkt at den betjänt som bor vid gruvan intet bör få idka sin handel eller tillåta arbetarna så länge hos sig så att der igenom sker något oljud eller arbetes försummelse. Var till svarades av stigaren Anders Brant som bor vid gruvan at aldrig sker något oljud hos honom, utan en del unga drängar gifta sig och sedan sätta sig neder uti torpen här omkring där de hålla ölsäljning, varest största oljud och förargelsen sker. Bergmästaren utlät sig att sådana krögare alldeles skola och avskaffas.

Gruvting 26 februari 1692 Då anbefaltes stigaren Anders Brandt att han tillåter dem som äro bergsmän bekomma wist stadigt arbete, när de därom ansöker, dock med det förord att han blir der wid och intet sig absenterar när honom behagar

Sala rådhusrätt 9 april 1698: Stigaren välbemälte Anders Brant angav huru som han med sal Lars Persson Junkares handlat om en gruvhage emot 150 daler kmt men som änkan nu icke vill giva köpebrev så påstod stigaren att antingen köpet måtte gå fram eller uppbud ske på hagen, där på änkan svarade att samma hage är allenast pantsatt och begärde hon nu för honom 200 daler kmt. Men som honn tillstod den vara pantsatt och stigaren icke nu längre ifrån sin betalning vill uppehållen vara ty kunde icke uppbud förvägras utan uppböds nu samma hage emot 134 daler 27 öre kmt som stigaren där på givit haver och änkan jämväl tillstod

Sala rådhusrätt 6 augusti 1698: Säsom stigaren Anders Brant blivit anförtrodd bergsfogdetjänsten uti Norbergs bergslag och bergmästaren Högaktad Hr Johan Persson samt bergsmannen Nils Matsson för samma tjänst gått

i löfte som med deras namn och signeten jämte bergsfogdens under cautions skrivna brev betygades fördenskull blev samma skrift på behörigt sätt efter den vanliga metoden ratificerat

Sala rådhusrätt 29 augusti 1698: Bergsfogden Vål Anders Brant lät begära att annoteras måtte det han alldeles protesterar emot den obligaton på 1000 daler kmt som han ao 1696 om vintern till Mons Johan Depken utgivit emot någon gl skuld uti socknarna här om kring, den han finner vara så gammal att där intet eller mycket litet står till att förränta vilket efter begäran infattat blev

Sala rådhusrätt 21 juni 1699: Bergsfogden Anders Brants hustru uti sin mans frånvaro begärte inteckning på Erik Andersson Stampars egendom efter som han över 200 daler koppmt skall skyldig vara och nu förspörjas vilja sälja sin egendom för den skull blev nu bergsfogdens fordran in quantum juris intecknat.

Sala rådhusrätt 31 maj 1700: Hans nåde efterfrågade om några flera beställningar voro, då omtaltes inom lyckta dörrar, hurusom uti rådman Torsten Falcks ställe, rådmanstjänsten ledig bliver, fördenskull föreslogs bergsfogden Anders Brandt då och kämnären Anders Larsson som här om förtröstan fått, ihågkomst, var på resolverades att så snart bemälte tjänst alldeles vacant varder eller bergsfogden Brandt förskaffar sig Torsten Falcks options skrift så skall bergsfogden till samma öppning komma efter som han där till skickligare är och vad Anders Larssons tillsägelse på bemälte tjänst beträffar så är den icke annorledes skedd än så vida han där till kan kapabel vara dock skall och han på görligast sättet ihågkommas, befallandes hans nåde att där bergsfogden av Torsten Falck en sådan skrift sig förskaffar, han då av borgmästare och råd till tjänsten installeras skulle.

Sala rådhusrätt 17 september 1700: Högvälborne herr landshövdingens brev av 14 september 1700 angående bergsfogdens Anders Brandt att han måtte komma i rådman Torsten Falcks ställe till rådman upplästes, där på bergsfogden inkallades och i följe av bemälte ordres blev han till rådman antagen och avlade sin ed

Gruvting 17 januari 1703 Anders Brandt är en av de 12 äldste Sammaledes blev sexman Anders Brandt beviljad 200 daler smt (af febru) i sölf i avräkning på gjord leverering i järn till bruket varpå skulle honom en sedel till sölfposten meddelas.

Gruvting 27 april 1703 Råd- och sexman anders Brandt har för järn att fordra 873 och några öre smt anhängandes om betalning. Fördenskull blev honom 3ne sedlar lovat som betalas skulle, den första av juli och augusti 400 daler den 2dra av sept 351 daler och den 3dje av oktober tillverkning 122 daler smt

Gruvting 4 september 1703 Omnämns Anders Brandt som bergsfogde

Gruvting 23 september 1704 Rådman Anders Brandt får betalt för en häst som han sålt till gruvan - 20 daler smt

Gruvting 20 maj 1709 Sexman Brant begärde få lov på några dagar att resa till Norberg ting vilket honom tilläts med förmaning att hava en i sitt ställe vid hyttan uti sin frånvaro som redeligen ingår med annotations förrättande så länge han borta bliver.

Gruvting 7 oktober 1709 Sexman Brant påminte huru han blivit förorsakat up uti järnbergslagen att korrespondera om någon järnhandel varför han sådant till denna bergslag dienst är vardet skett. Ty resolverades, det skulle honom de utlagda postpenningar efter bifogad specifikation bestå.

Gruvting 2 augusti 1710 Hyttskrivare Brant uppviste för rätten en smältbok vilken han i Västerås låtit förfärdiga och dersammastädes kommit att kosta en daler Carolin, vilken smältbok honom efter vanligheten består samt betalningen hav av kassan att undfå

Gruvting 1715-03-17: Hr Bergmästaren berättade huru salig Anders Brandt befunnits vara till bergslaget en summa penningar skyldig för vars skuld hr Bergmästaren av gruvrätten föranlåten blivit att i lånet låta arrestera så väl penningarna som säden till dess avbetalning i ber: de summa sedermera Anders änka hos rätten inkommit och ödmjukeligen begärt det kunde hon framför någon annan få tillbakalösa säden, det henne ej förnekades vilket ärende Hr bergmästaren förkunnade var och en till efterrättelse

Gruvting 1715-03-17: Hr Daniel Lalin på sin svärmoder salig Anders Brandts änkas vägnar anhöllt och begärde ödmjukeligen alldenstund hon förrättat alla onera vid gruvan för dess gruvdelar och all inkomsten därav till bergslagen vara indragen, nu icke henne kunde förunt bliva något av resten i lånet bekomma till att avbörd sig sina borgerliga stadens utskylder var till han allenast begärde 25 daler smt. Samtliga sexmännen efter något sammanrådande utläte sig i den meningen att alldenstund hon till någon summa hos bergslaget häftar det kunde de för sina delar ej fina vara rådeligt något att eftergiva förän att allt å bägge sidor hava sin goda riktighet, för övrigt vad de onera som vid gruvan förrättat anbelangar är efter praxin här å orten brukeligt det den som brukar jorden skall förpliktad vara att förätta körningarna det Hr Lalin förtytt blev.

Gruvting 1718-02-04: Det har emellan Bokhållaren Westring å lagman Funks vägnar och hyttskrivaren salig Anders Brandt varit någon tvistighet angående ett bancolån, varöver dess måg mons. Lalin formerat en räkning

som Hr Westring fått som munication? Av ... 2 daler smt mynt i dag i gruvrätten att inleverera som hos honom utökas bör efter han sig ej infunnit, och alldenstund deras emellan löpna räkningar här till varit något confuse inten vetandes var uti ... står alltså förordnades å bergslagens vägnar inspektoren Malmberg att inhämta huru deras räkningar dem emellan kunde vara och sedan uti gruvrätten där uti giva sitt betänkande.

Sala rådhusrätt 28 september 1701: Hr rådman Anders Brandts hustru reserverade sig skriftligen sin halvpant eller giftorätt uti all deras egendom så att den icke för hennes mans cautioner och annan slik vidlyftighet måtte på något sätt angripas och bortgå, vilket till hennes säkerhet efter begäran så vida lag förmår in-tecknat blev

Anders Brants och Margareta Eriksdotters barn:

Anna Brandt. Född 1682 i Gäsjö, Norberg. Död 1766 i Sala

Karin Brandt. Född 1684 i Gäsjö

Brita Brandt. Född 1687

Greta Brandt.

Gäsjö Anders Håkansson

ANDERS HÅKANSSON

Förmodligen son till den Håkan som finns 1539-1540 i Gäsjö.

Hustru: Anna, kusin till hustru Anna, gift med Mats Olofsson i Andersbenning, Norberg och förmodligen syster till Brita förmodligen gift med Jöns Håkansson i Gäsjö

Barn:

Olof Andersson. Se nedan

NN Andersdotter. Gift med Bengt Persson, se nedan

Anders Olofsson i Fröbenning bjuder upp en brodersdel ibidem på sina styvbarns vägnar köpt av Anders Håkansson i Gäsjö, h Karin i Bälinge i Folkärna för 6 fat ^{293 294}

1606 Kom Olof Andersson i Gäsjö och talade till Mats Olofsson i Andersbenning, om förnämnde Andersbenning, förebärandes att hans moder hustru Anna, s Anders Håkanssons hustru pantsatt hade, der emot framlade Mats ett brev som Nils Ingillson i Västerås utgivit hade Anno 1580 den 27 januari lydandes hur Lasse myntare hade samma hemman i pant och nu hade Nils sålt samma hemman till Olof Jonsson i Sundbo för 14 fat järn, som samma brev vidare innehålder, då rannsakades och avsades att ... samma pant eller köp är ej efter lagen stadgat ej heller efter linjen urminnes hävd åkommit, der före avsades att Olof Andersson skulle giva Mats Olofsson så mycket igen som mu utgivet var, men huru hemmanet är förbättrat, skall ... givas igen ^{295 296}
Se vidare Andersbenning

Gäsjö Anders Håkansson Sonen Olof Andersson

OLOF ANDERSSON

Son till Anders Håkansson, se ovan.

Hustru:

Barn:

NN Olofsdotter gift med Lille Herr Olof Olaus Mathiae Grytnaesensis, kyrkoherde i Norberg ²⁹⁷

1594 Olof Andersson i Gäsjö för slagsmål på sin mågh Li Herr Olof ²⁹⁸

1595 Olof Andersson i Gäsjö för hemgång på Jon Matsson ibidem, och huggit honom i ryggen med en yxa ²⁹⁹

1594 Hans Effriksson i Fragg var kommen i rykte för en kona Karin Jonsdotter benämnd, belv av de 12 samt menige män frigord skal hava brev. Olof Andersson i Gäsjö haver belägrat samma Karin Jönsdotter, och vill inte bekänna, nämnden och menige man kunde honom intet fria ³⁰⁰

1599 Olof Andersson i Gäsjö för slagsmål på Mats Hammarsmed ³⁰¹

293 Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 55

294 Ting i Norberg 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 54

295 Ting i Norberg 1606 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 301

296 Ting i Norberg 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 104

297 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne I:2 sid 651

298 Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 55

299 Ting i Norberg 1595 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 111

300 Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 13

301 Ting i Norberg 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 153

Gäsjö Anders Håkansson Mågen Bengt Persson

BENGT PERSSON

Son till Per Henniksson i Vad, Söderbärke

Hustru: NN Andersdotter, dotter till Anders Håkansson.

Barn:

Hindrich Bengtson, se nedan.

Per Bengtsson, se nedan

Olof Bengtsson, se nedan.

Ting i Norberg 1610. Kjellfast i Fragg bjuder upp en brodersdel i Fragg köpt av Bengt Persson i Gäsjö. Ännu en systerdel ibidem utav hustru Anna Persdotter ³⁰²

Ting i Norberg 1614 Hans Holstensson i Vad bjuder nu första resan en jordedel i Halvarsbenning, köpt av Halvards barn i Sörvik (Grangärde), Hans Persson i Djupkärra, Bengt Persson i Gäsjö, Hennika i Fragg, Spelbo i Persbo (Grangärde). ³⁰³

Bengt Persson och Anna Persdotter i Gäsjö var syskon till Holsten Persson i Vad, far var Per Henniksson, se Vad, Söderbärke.

Kan ha del i Gäsjö genom att hans morfar Gosven Hansson tillsammans med sin bror Widik har Moren (som hört till Gäsjö) i pant, del i Gäsjö kan ha hört till. Bengt Perssons mor var dotter till Gosven. Se vidare Moren, Söderbärke.

Gäsjö Anders Håkansson Mågen Bengt Persson, sonen Hindrich Bengtsson

HINDRICH BENGTTSSON

Son till Bengt Persson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Bengt Hinderesson. Dullbo, Söderbärke (Se Moren, Söderbärke)

Mats Hinderesson. Se nedan.

1593: Kom Lasse Olofsson i Andersbenning och talade till Hindrik i Håkansbenning om en häst som Hindricks sväre hade tagit av Lasses fader, blev afsagt at Hindrik skulle giva Lasse 1 fat järn, och så vore de förlikte ³⁰⁴

1602: Hindrich Bengtsson i Gäsjö talade till sin hustrus fader broder Nils Larsson ibid. om något barnagods som han skulle hava förfarit för hans hustru under han var hennes målsman, och här fanns inget brev eller bevis om huru mycket hans broders barn tillkom utan denne Nils föregav att förnämnde Hindrichs svärahustru Margareta hade det allt inne med sigh och Nils hade inte sig der med befattat, då avsades han ej Nils kan varja sig med ³⁰⁵

*1605: Hindrick Bengtsson i Gäsjö bjuder nu 1 gången en brodersdel ibidem köpt av Lasse Andersson i Gräntse för 600 och än haver hans hustrus fader nu gifvit på samma del tillförend 3 fat och 300
Item haver ock Hinrick nu lagt 1 fat uti en systerdel och Nils Larsson ibidem haver ett lagt på samma systerdel fem fat osmundsjärn, köpt av hustru Brita i Meling.* ³⁰⁶

1611 Hindrik Bengtsson i Gäsjö bjuder up nu andra resan ett hemman i Gräntse köpt av Nils Olofsson och Mats Olofsson i Hedemora för osmundsjärn 31 fat ^{307 308}

1644: Hindrich Wincentsson i Gräntse skriftligen beviste huru hans framlidne fader Wincens Wincensson och Mats Hindrichsson i Gäsjö i Norbergs socken hade köpt ¼ i Backgården i Förbemalte Gräntse med fulla dess

³⁰² *Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 12*

³⁰³ *Ting i Norberg 18 jul 1614 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparberg EXIe:2720 sid 553*

³⁰⁴ *Ting i Norberg 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 117*

³⁰⁵ *Ting i Norberg 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 48*

³⁰⁶ *Ting i Norberg 1605 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 252*

³⁰⁷ *Ting i Hedemora 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 449*

³⁰⁸ *Ting i Hedemora 1611 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 59*

tillhörigheter för stångjärn 5 skeppund, brev och sigill daterat 22 juni 1633, och begärde på samma hemmansdel, vilken han 1643 ... tredje gången låtit uppbjuda, fasta. Blev avsagt, om Mats Hindrichssons bördsmän ännu icke haver denna dess hemmandel inlöst inom 20 dagar efter dato^{309 310}

1645 Hindrich Wincensson i Gräntse presenterade i Rätten brev och sigill bevisandes huru han haver igenlöst i börd ¼ av ett hemman ibid, som för skuld Bengt Hindrichssons i Dullbo i Norbergs socken framlidne fader Hindrich Bengtsson i Gäsjö haver bortsatt i pant till Jacob Björnsson på Nyhyttan, och efter Jacob Björnsson på Nyhyttan efter Landsdomarens befallningssedel icke själv erhållit laga emot sedeln, haver Hindrich som samma sedel innehåller levererat borgen till länsman Reinholt Reinholdtsson och dess med järn haver nu Hindrich utlagt och haver levererat länsmannen där på sedel efter Jacob Björnsson på Nyhyttan själv icke ville det emottaga.³¹¹

1661 H Elisabet i Gäsjö lät inteckna Mats Hinderssons ibidem Smediedel och Hytte.... För stångjärn ..., vilket utlovades inlösas skall till Påsketiden 1662.³¹²

1668. De resterande 2 ½ bekänner sonen Hindrich Matsson fadern vara contenterat för; Item aflagt för halva humlegården --- Attesten dat 23 Aug 1668.³¹³

1670: Mats Jönsson uppbjöd 3 resan Mats Hinderssons i Gäsjö och Bengt Hinderssons i Dullbo förening, att sedan Bengt hade givit Mats... stångjärn, skulle de byta Gäse mitt itu. Utaf vilket Erik Ersson kvitterar sig uppburit .. daterat 16 aug

MATS HINDERSSON

Son till Hindrich Bengtsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

1648 Anders Larsson i Västerås fordrade av Mats Hindersson i Gäsjö 15 ½ skeppund stångjärn, vilka och honom pålades att betala.³¹⁴

Gäsjö Anders Håkansson Mågen Bengt Persson Sonen Per Bengtsson

PER BENGTTSSON

Son till Bengt Persson, se ovan.

Hustru: Anna Hansdotter. Vigda 1635. Född i Fliken. Dotter till Hans Simonsson i Fliken.³¹⁵

Barn:

Bengt Persson. Född 1645 i Gäsjö.

Elisabeth Persdotter. Född 1646 i Gäsjö

Hans Persson. Född 1650 i Gäsjö

Anders Persson. Född 1654 i Gäsjö

Mats Persson. Född 1656 i Gäsjö.

1658 Olof Hansson i Gäsjö lät 2 resan uppbjuda Per Bengtssons jord i Gäsjö för 18 skeppund tackjärn³¹⁶

1658 Carl Matsson i Malmkärra tilläts att lösa Jöran Joenssons jordedel i Malmkärra, efter gode mäns skattning och der på avräknas 6 fat och 300 osmundsjärn, som Carls fader Mats hade bekant på sitt yttersta, hava betalt der på til Jöran Jöransson.

Carl Matsson lät 1 resan uppbjuda en jordedel i Malmkärra, som löst var av Gäsjö Bengt Persson för osmundsjärn 3 ½ fat, der på var H Johans Hederici sacellani i Norberg skrifelige bevis framlagt.³¹⁷

1672 Beviljades Per Larsson i Västerby och Söderbärke socken att kalla gode män som ut.... hans jordedel i Gäsjö, vilken honom efter hans moder i arv tillfallen är och Per Bengtsson nu innehaver, den han sedan lovar

309 Serie II, volym AI:11 f 563 7 jul 1645

310 Thorsell, Siv. Gårdar och gårdsnamn i Näs fjärding, Hedemora. 1990.

311 Ting i Hedemora 7 juli 1645 Kopparbergs, Sätters och Näsgårds län samt Österdalarne tingslags häradsrätt AI:11 f 563

312 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 752

313 Ting i Norberg 1670 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:6 sid 141

314 Ting i Norberg 1649 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:1 (opaginerat) Bild 480

315 Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638

316 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 691

317 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 691

villja taga lösen för, när han först igenom denna jorden må värd vara ³¹⁸

1672 Michel Anderssons i Moren och Söderbärke jordedel i Gäsjö såld till Per Bengtsson ibid för ³¹⁹

BENGT PERSSON

Son till Per Bengtsson, se ovan. Död 1720 i Karsbo.

Hustru: Brita Andersdotter. Vigda 1678. Dotter till Anders Larsson i Ingolsbenning.

Barn:

Kerstin Bengtsdotter. Född 1680 i Gäsjö.

Per Bengtsson. Född 1683 i Gäsjö. Scholaris. Död ung.

Johannes Bengtsson. Född 1686 i Gäsjö. Död 1720 i Karsbo.

Anna Bengtsdotter. Född 1689 i Gäsjö.

Brita Bengtsdotter. Född 1689 i Gäsjö. Död som barn.

Brita Bengtsdotter. Född 1692 i Gäsjö.

Kerstin Bengtsdotter. Född 1694 i Gäsjö. Gift till Dräcke, Hedemora

Johan Bengtsson. Född 1697 i Gäsjö

Anders Bengtsson. Gift till Karsbo med Brita Larsdotter, dotter till Lars Persson i Karsbo.

Olof Bengtsson

Bengt Persson flyttar ca 1715 till Karsbo, Norberg ³²⁰

Gäsjö Anders Håkansson Mågen Bengt Persson. Sonen Olof Bengtsson

OLOF BENGTSSON

Hustru: Margareta Larsdotter

Ur Biskop Johannes Rudbeckius dagbok: Register på uippenbara groffua syndare, aff hvilka somligha haffua giordt bätring, somlighe leffua än uthi theras obotferdigheet

Olof Bengtsson en dråpare slagit ihjäl Erik Hindrichsson i Gäsjö i Norberg, skall rättas

Detta dråp finns i domboken 1619 ³²¹

1661 Erik Olsson i Gäsjö lät 3 resan uppbjuda Olof Olssons köpeskrift i Bråfors och Brita Olofsdotter i Östanmossa, här om finnes vidare vi förre uppbjudet ³²²

1662 Erick Olsson i Gäsjö fasta på den jord i Gäsjö han hade inlöst av sina syskon Olof Olsson i Bråfors och Brita Olofsdotter i Östanmossa för Stångjärn Nock Olof Olssons Jordedel som han hade ärft efter sin syster Anna Olofsdotter för 3 skeppund ... Och detta av följande skal

1, Att Erick hade största delen i sin sahl faders hemman i Gäsjö, inbördat af creditorernas händer. Som gädlängden utvisar

2, Var benämnte köp sket rättte bördesmän emellan som är bröder och systrarna

3, Lagbjudet och lagståndet, som på köpteskriften stod skrivet ³²³

1661 Olof Ersson i Gäsjö en gift man, anklagades för hos med en jänta Anna Andersdotter, barnfödd i Hedemora, vilken i år hade varit i Olofs grannes Mats Jönssons tjänst. Oppå tillfrågan om det var sant svarade Jaa, gud bättre mig, jag kan der intet neka till, bekände och begynnelsen till deras umgänge fava händt, i det att pigan och Olof hade hö tillhopa. Då belägrade han henne första resan, och sedan en annan gång, men aldrig efter hävdat henne, det pigan och bekände vara sant.

Såsom nu ingen viste med desse personer någon oloflig handel tillförne varit händ eller skedd, och denne sin sak bekände, så dömdes Olof efter kong straffordningen att böta 80 --- och konan 40 ---- ³²⁴

Gäsjö Jöns Håkansson

318 *Ting i Norberg 1672 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2277 sid 581*

319 *Ting i Norberg 1672 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Västmanlands län EXIe:2277 sid 584*

320 *Husförhörslängd Norberg AI:2b*

321 *Ting i Norberg 1619 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:11 sid 445*

322 *Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 751*

323 *Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 533*

324 *Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 752*

JÖNS HÅKANSSON

Förmodligen son till den Håkan som finns 1539-1540 i Gäsjö.

Hustru: Förmodligen Brita, omgift med Per Jönsson på Nyhyttan, Norberg. Från Andersbenning. Förmodligen syster med Anna, gift med Anders Håkansson.

Barn:

Per Jönsson. Flängan, Norberg

Lasse Jönsson. Son Knut Larsson och sondotter Marit Knutsdotter (eventuellt gift med Tomas Eriksson i Rabbatsbenning, son Per Tomasson)

Johanna Jönsdotter. Gift med Bengt Germundsson i Livsdal, Norberg.

1545: Kom för rätten Anders Bengtsson i Bråfors och berättade att Jöns Håkansson i Gäsjö hade beskyllt honom för att ha haft tidelag med en ko. Jöns hade dock inga vittnen med sig och Anders rentvåddes med en tolvmannanämnd ³²⁵

1607: Kom Germund Bengtssons barn i Livsdal och talade till Bengt Pedersson i Andersbenning om förenämnda Andersbenning förebärande att dess moder moder hustru Brita på Nyhyttan det ått hade och det pantsatt till Anders Larsson på Djäknehyttan Fick så Anders Larsson sinom broder Olof Larsson för samma värde, fick så Lasse Myntare samma hemman i gäll av Olof Larsson. Kom så Lasse mästaress hustru på annat gifte och fick en man heta Nils Ingelsson. Kom så han till samma hemman. Bjöd så han samma hemman ut att säljas igen. Köpte så Olof Jonsson i Andersbenning det till sig för osmundsjärn 4 fat, av Anders Håkansson i Gäsjö för 10 fat 1/2, P Jönsson i Flängan 5 1/2 fat, Herr Peder i kom så samma hemman till Bengt Pedersson som fick Anders Håkanssonssons dotter till hustru. Sade sig där vara bördig till och ej kunde med någon skäl leda sig med bård därtill, utan som linjen här visade är rätt bördemännen därtill.

Därför dömdes dessa förnämnda Marit Knutsdotter, Germund och hans bröders barn samt Marit på Nyhyttan med sina syskon Andersbenning till bördigen igen och Bengt Pedersson sitt värde igen men kan det någon veta för bevis så skola gode män om rannsakas. .

En släkttafla finns ritad till ärendet:

Brita har en första man Jöns och med honom sonen Per Jönsson som har sonen Anders Persson (Flängan), Johanna Jönsdotter som har sonen Germund med 3 bröder samt i nästa generation Olof samt också sonen Lasse Jönsson som har sonen Knut som har dottern Marit som Lever.

Brita har sedan en andra man Peder Jönsson. De har sonen Jon Pedersson som har dotter Marit Jönsdotter Denne Lever ³²⁶

Beskedelig man Mats Eriksson i Andersbenning hade till sig löst några jordelotter i framlidne Mats Olofssons hemman i Andersbenning, näml Mats Wernikssons i Vallsjöbo en systerdel, Per Tomassons i Rabbatsbenning en systerdel, och Bengt Hendrichssons hustru 1? systerdel i Dullbo, till vilken han och på sin hustrus vägnar var bördig. Och givet för benämnde jorderdelar

Det benämnde Mats Erichsson hade köpt av sin svåger Isak Persson i Näs och Hedemora socken hans hustrus arvejord, som är en systerdel i Andersbenning, ... Item Mats Matssons arvejord som honom tillfallen var efter sin framlidne broder Olof Matsson, som barnlös genom döden avgick, med mera som i benämnde brev ³²⁷

JON MATSSON

1595 Olof Andersson i Gäsjö för hemgång på Jon Matsson ibidem, och huggit honom i ryggen med en yxa ³²⁸

1602: Jon Mattsson i Gäsjö bjuder upp en gård i Norbergsby Varggården benämnd. Köpt för 5 fat järn ³²⁹

1608 Jon Matsson i Gäsjö bjuder nu upp ... resan en gård i Norbergsby Varggården benämnd köpt av Anders Målare i Västerås för osmundsjärn 11 fat ³³⁰

1637 vigdes Mats Olsson i Gäsjö och Brita Erichsdotter i Näs i Hedemora ³³¹

325 Ting i Norberg 1545 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 15

326 Ting i Norberg 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 226

327 Lagmansting 1669 Svea hovrätt Södermanlands län EXIa:1 sid 270

328 Ting i Norberg 1595 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 111

329 Ting i Norberg 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 47

330 Ting i Norberg 1608 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 344

331 Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638

1652 vigdes Erik Skomakare med Marit Josepsdotter ? I Gäsjö

1655 Vigdes Anders Olofsson, Nils Larssons dräng på Höjen,, hustru Maria Josephsdotter i Gäsjö

Bergmästaren vid Sala silvergruva Johan Persson.

JOHAN PERSSON

Död 1699. Var inte fast bosatt i Gäsjö. Bergmästare vid Sala silvergruva.

Hustru: Brita Sneckenberg Dotter till Kungl räntmästaren Jacob Sneckenberg. Död 1738 i Gäsjö.

Barn:

Jacob Köhnman

Brita Sneckenberg byggde en gård och bosatte sig på Gäsjö. Var innan sin död ensam ägare till all mark i byn. ³³²

1602: Staffan Nilsson i Onsjö bjuder upp en systerdel ibidem köpt av hustru Marit i Gäsjö för osmundsjärn 1 läst. Deslikes en systerdel ibidem köpt av hustru Kirsten i Högfors för en läst och 900, och så en del av Peder Staffansson i Norbergsby, för osmundsjärn 600 och äro detta köp efter lagen ståndet. ³³³

1651 Erik Matsson i Gäsjö anklagades hava drivit landsköp nu på några pr; och efter han därtill inte neka kunde blev han sakfälld till 40 ---, ...³³⁴

1636 vigdes Lasse Esbjörnsson i Gäsjö med Anna B.....dotter ³³⁵

1646 Vigdes Johan Ersson i Nyhyttan med Brita Olsdotter i Gäsjö

1655 vigdes Johan Olofsson från Färnebo socken och Anna Knutsdotter i Gäsjö

1662 Uppå Mats Jönssons begäran och anhållande om skogsbyte emellan sig och sine grannar i Gäsjö, samtycktes honom två gode män av nämnden, näml Jöran i Semla och Anders Persson i Halvarsbenning, och detta vid läglig tid då marken bliver bar ³³⁶

1672 Joseph Hanssons obligation i Gäsjö dat 5 mars 1650 upphjöds 2 resan däruti han bekänner sig till Sahl Erich Ersson i Salberget skyldig 18 ... stångjärn och 4 ... tackjärn vilken obl nu transporterad är på Inspektorn Välborne Johan Persson ³³⁷

³³² Björzén, Karl. "Gäsjö - från bergsmansby till bruksbygd". Norbergsboken, 1974.

³³³ Ting i Norberg 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 50

³³⁴ Ting i Norberg 1651 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Örebro län EXIe:1789 sid 15

³³⁵ Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638

³³⁶ Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 532

³³⁷ Ting i Norberg 1672 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2277 sid 601

HALVARSBENNING, NORBERG

Lämningar efter två hyttor finns i byn, men endast den ena finns redovisad på karta från 1698. Den andra är förmodligen nerlagd långt tidigare. I byn har det också brutits grafit. (Ing-Marie Pettersson: Norbergs bergslag. Atlas över Sveriges bergslag. 1994). Den hytta som ligger en bit från byn (Åslappen) och som först las ner är en sk utmarkshytta. Dessa hyttor är förmodligen de äldsta i området, den utgrävda Lapphyttan är av samma typ. Utmarkshyttorna behandlas i en artikel av Ingmarie Pettersson Jensen i Bebyggelsehistorisk tidskrift 2002 och i hennes avhandling från 2012. Inga arkeologiska undersökningar är ännu gjorda i Halvarsbenning.

I Halvarsbenning finns Backgården kvar i släktens ägo. Om Backgården har Christina Karman skrivit i Norbergsboken från 1974. Den ägolängd som presenteras där stämmer dock inte i de äldsta leden. Resten av gårdarna såldes till Fagersta bruksägare med början 1818. 1830 ägde de 8/15 i hyttan. Hyttan blåstes sista gången 1832.

En kort allmänt hållen berättelse om livet i Halvarsbenning i mitten av artonhundratalet finns i Fröléen, Axel: Brack-Jan berättar.

Arne Sohlström gjorde 1979 en utredning av släktförhållandena i Halvarsbenning, i form av ett häfte med titeln "Bergsmansbyn Halvarsbenning i Norberg – några data om bergsmännen fram till 1700-talet". Nedanstående är hämtat därifrån, och framställningen av släktförhållandena bygger till stor del på den:

Halvarsbenning var en av de större hyttorna i Norbergs bergslag under 1600-talet. Längden över tackjärnstionde 1686 upptar endast fem hyttor som betalade mera i skatt per blåsningdygn.

Hyttan ägdes av två bergsmän fram till mitten av 1600-talet, en i Västra och en i Östra gården. Det blev då två ägare i vardera gården, och under senare hälften av århundradet ökade antalet bergsmän succesivt så att de år 1700 var fem i Västra gården och tre i Östra. Att de var färre i Östra gården sammanhänger kanske med att en tredjedel av gården avstyckades till Bengt Hennikssons arvingar i Hinsebo, varigenom skogsarealen och därmed tillgången på kol minskade. Ingenting tyder på att Bengts ättlingar hade någon del i hyttan.

Det finns kartor bevarade över Halvarsbenning från åren 1697 och 1792. Enligt den 1697 omfattar vardera gården $\frac{3}{4}$ mantal, men den specificerar inte de enskilda bergsmännens andelar. Den anger dock att Västra gården äger en del i Östra gården, möjligen är det Per Holstenssons andra hustrus arvedel efter Bengt Henniksson.

På kartan från 1792 är bergsmännens innehav specificerade. Delägarna i Västra gården hade då också andelar i "Hinsebo Åttondelen av Östra gården", det är troligen ovannämnda del av Östra gården som uppdelats på de enskilda bergsmännen. Några har också delar såväl i Västra som Östra gården, säkerligen en följd av de många äktenskapen mellan familjerna.

Kolningberg är ej omnämnt i de medeltida källorna. Ortnamnet vittnar dock om att kolningen en gång i tiden har varit en viktig verksamhet här. Med största sannolikhet bröt man dessutom malm i Kolningbergsfältet redan på medeltiden. Första gången som fältet omnämns i skrift är sannolikt i 1694 års bergverksrelation. Kolningbergsgruvan var då, 1694, 20 alnar djup, 9 alnar bred och 24 alnar lång men angavs som öde. Anledningen till att man övergivit gruvan var att "Malmen gått mycket snett norr under berget och lösa väggar skadat mycket folk, när de där brutit". Faktum är att de enda gruvolyckor som överhuvudtaget nämns i Norbergs bergslag under 1600-talet är de som inträffat i Kolningbergsgruvan, där malmen omges av den mycket lösare kalkstenen. Intressenter i gruvan var vid denna tid bergsmän från Flängan, Halvarsbenning, Västra Djupkärra och Bråfors. (Byar och bebyggelse i Norbergs kommun. Flängan, Kolningberg, Klackberg, Näs. Norberg: Kulturnämnden, Norbergs kommun, 1980.)

1462	Se brev nedan	Anders
1496	Se brev nedan	Laurens Halvard
1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Anders Matsson (Betecknas som fattig bergsman) Peder (betecknas som fattig bergsman)
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Herman Hennikasson Per Larsson
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Herman Hennikasson Per Larsson

1544	Ting i Norberg 1544 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 5	Per Larsson i Halvarsbenning
1545	Ting i Norberg 1545 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 15	Per Larsson i Halvarsbenning
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Herman Henniksson Per Larsson
1551	Ting i Norberg 151 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 194	Peder Larsson i Halvardsbönning
1557	Ting i Norberg hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 254	P Larsson i Halvarsbenning
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Herman 1 fat 24 osmund Per Larsson 5 hundrade
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 bild 72	Herman Henniksson Per Larsson
1571	Älvsborgs lösen 1571	Holsten i Halvarsbenning Herman ibid
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Herman Henikesson Holsten
1579	Dalarnas handlingar 1579:10	Herman Holsten
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 78	Herman Henniksson Holsten persson
1602	Ting i Norberg 1602 Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 46	Holsten
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 9	Anders Bengtsson Holsten Persson
1608	Dalarnas handlingar 1608:18 Bild 183	Per Skraddare Per Holstensson i Halvarsbenning
1610	Dalarnas handlingar 1610:4 Bild 181	Per Östensson i Halvarsbenning Per Holstensson
1628	Norberg AI:1	Pär Ostensson h Karin Anders Pärsson Brita Pärsson h Marit Pärsson i Halv benning Chirstin pärsdotter ibid Halvarsbenning H Anna Enka Olof Persson Jöns Persson Rikemor Halvarsbenning Per Knutsson H Anna Halvarsbenning Per Östensson H Karin
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 71	Pär Östensson Pär Holstensson H Anna
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Per Holstensson, ¾ hemman Per Östensson, ½ hemman Enkans ibm, 1/8 hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Per Holstensson sonen Jöns Per Östensson sonen Anders
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 7 roten	Per Östensson Per Holstensson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Mantals o knekte roteringslängd 22 nov 1631	Anders Hansson Halvarsbenning Knekt Är på tåg
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Peder Holstensson 3/4 Peder Östensson ½ Peder Knutsson ¼
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Pär Holstensson 3/4 Per Östensson 1/2 Pär ¼

1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Anders Persson Johan Bengtsson ^{1/2} Per Andersson Olof Pålsson, Nils Olsson hans Matsson ^{3/4} Johan Werniksson ^{1/4}
------	--	---

Halvarsenbenning

Häradshövdingen och riddaren Ingel Jönssons fastebrev 1462 för Hinse Pedersson på en gård kallad Wasagården, i Norbergs Socken köpt av hustru Karin, Olof murarmästares dotter. Tolvmän var Ingel Jonsson, Anders i Halvarsenbenning, TidikPedersson, Hans Djäkne, Bengt i Bråfors, Peder Jönsson i Håkonsbenning, Englika i Stabäck, Mats i Malmkärre, Jöns Hermansson, Kjellfast i Hommansbenning, Ole Ingelsson i Rosendal, Mats i Örbäck. ^{338 339}

1495 skänkte Lars i Härad och hans hustru Katarina Pedersdotter, sin andel i en gård i Norbergs by med tillhörande hus, jord och täktedel till Vårfruprebendet i Västerås domkyrka. Prebendets innehavare, herr Olof Johannis, vilken tydligen var bördig från Norberg, företog en del bytes- och köpetransaktioner för att friköpa de övriga andelarna i samma gård. Transaktionerna lagfäres vid laga ting i Norbergs klockarstuga år 1496. Enligt dessa handlingar byter herr Olof "Nordansjö bode land", som var hans fäderne- och mödernearv, mot Gudmund Skomakares tredjedel i den berörda gården. Den sista tredjedelen i samma gård säljer Lars Persson i Härad i Färnebo socken och Hinse Filipsson i Fliken till herr Olof. Fastemän är Ingel i Djupkärre, Laurens skomakare, Anders Holmstensson, Jap i Stabäck, Unge Tydeke, Anders Jönsson i Fragg, Ingewal i Semla, Hinntze i Livsdal, Halvard i Halvarsenbenning, Laurens ibidem. ^{340 341}

1548 säljer Anders Olsson (Starbo, Norrbärke) sin hustrus rätta fäderne i Halvarsenbenning, Norberg till Hennike Bengtsson i Vad. Samtidigt sålde också Hans Persson i Vik, Söderbärke sin hustrus arvsloft i Halvarsenbenning till Hennike. ³⁴²

1548 Kom för rätten Hans Persson i Vik och kungjorde hur han hade sålt sin hustrus jord i Halvarsenbenning till Hennike i Vad för en läst järn, vilket järn han sedan gav Spelbo i Karbenning för den treding han ägde i den Norra gården i Vik och en läst järn därtill, vilket järn Olof Spelbosson med flera sina medarvingar vidkände sig uppburit. ³⁴³

1614. Hans Holstensson i Vad bjuder nu första resan en jordedel i Halvarsenbenning, köpt av Halvards barn i Sörvik, Hans Persson i Djupkärre (Västra), Bengt Persson i Gäsjö, Hennika i Fragg, Spelbo i Persbo. ³⁴⁴

Halvarsenbenning, Västra gården

PER LARSSON

I skattelängderna 1539 och 1552. Död före 1571.

Hustru: NN

Barn:

Holsten Persson. Se nedan.

Lars Persson. Gift i Åvestbo, Västanfors. ³⁴⁵

Herman Persson. Gift i Norbergs by, Norberg ³⁴⁶

Karin Persdotter

Kerstin Persdotter

Möjligen son till bergsman Laurens i Halvarsenbenning, som var tolvmän vid ett ting 1496 tillsammans med Halvard i Halvarsenbenning. ³⁴⁷ För det talar att på ting i Norberg 1593 och 1594 bjuder Holsten i Halvarsenbenning upp 2 delar där köpt av Erik Larsson i Norbergs by och av Karin Halvardsdotter i Sundby, Tillberga socken. ³⁴⁸

338 Stahre, Ulla: Bygd och bergsmän under senmedeltid. Norberg genom 600 år. 1958.

339 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Första delen. Nr 116.

340 Stahre, Ulla. Bygd och bergsmän under senmedeltid. I Norberg under 600 år, 1958

341 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 910 (Även tryckt efter en felaktig kopia som nr 157)

342 Ting i Norrbärke 2 mar 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 119

343 Ting i Norberg 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 117

344 Ting i Söderbärke 1614 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 553

345 Ting i Norberg 14 feb 1609 (Renoverad dombok). Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 383

346 Ting i Norberg 20 jan 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 153

347 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 910

348 Ting i Norberg 1594. Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 14

*Ting*1594: Holsten i Halvarsenbenning bjuder upp en brodersdel ibidem köpt av Anders Larsson på Djäknehyttan
349 350

1594 Holsten Persson i Halvarsenbenning bjuder upp 2 brodersdelar bide köpt av Erik Larsson i Norbergs by för 16 fat och av en syster(överstruket) Karin Halvardsdotter i Sundby i Tillberga socken för 5 fat Erik Larsson stod själv här och fastade ³⁵¹

1593: Holsten i Halvarsenbenning bjuder upp 2 brodersdelar liggandes ibidem, köpt av Erik Larsson i Norbergs by för 16 fat ³⁵²

1597 Holsten Persson i Halvarsenbenning bjuder upp en brodersdel ibidem köpt av sin broder Herman Persson i Norbergs by för osmundsjärn 8 fat ³⁵³

1604 Holsten Persson i Halvarsenbenning bjuder up 2 systerdelar ibidem köpt av sina systrar hustru Karin Persdotter och hustru Kiersten Persdotter för 8 fat osmunds ³⁵⁴

1609 Kom Peder Holstensson i Halvarsenbenning och gav tillkänna hur hans fader Holsten Persson hade köpt en brodersdel ibidem av sin brodersson Anders Larsson samt alla hans syskon för 8 fat osmund järn. Nu stod samma Anders och fastade samma köp.

Nu stod förnämnde Anders på sin faders vägnar fastade och uplått sin brodersson en systerdel i Åvestbo för 4 fat, vilken del Holsten köpt av sin dotter hustru Ingeborg i Moren på Skinnskatteberg. ³⁵⁵

HOLSTEN PERSSON

Son till Per Larsson, se ovan. I skattelängden 1571. Död före 1615.

Hustru: Malin Michelsdotter, dotter till Michel Hindriksson i Rosendal, Norberg. ^{356 357}

Barn:

Per Holstensson. Se nedan.

Anders Holstensson. Gift i Rosendal, Norberg. ^{358 359} Son Per Andersson i Rosendal.

Anna Holstensdotter. Gift i Dalvik, Söderbärke. ³⁶⁰

Ingeborg Holstensdotter. Gift i Mortorp, Skinnskatteberg ³⁶¹

Sisilia Holstensdotter. Gift i Gräntse, Hedemora

Kjellfast Holstensson.

Kiersten Holstensdotter. Gift i Sörhörende, Västerfärnebo ³⁶²

På tinget 1595 i Norberg: Stod Holsten i Halvarsenbenning och klagade att han var kommen i rykte för en kona, hustru Anna i Västra Djupkärre. De 12 gjorde honom fri. ³⁶³

1599 Holsten Persson i Halvarsenbenning bjuder upp en brodersdel ibidem köpt av sin broder Herman Persson för osmundsjärn 8 fat ³⁶⁴

1604 Holsten i Halvarsenbenning haver slagit några ängar i ... som Bengt i Bråfors och han de träter om Bengt i Bråfors för han hade br.... För Holsten

Kom och nu Bengt i Bråfors och lade en vittnesskrift som tolv män utgivit hade om samma ängar lydandes hur de hade synat samma ängar till Bråfors och ifrån Halvarsenbenning, vilken syn nu här för rätt gillat blev. ³⁶⁵

Holsten Persson i Halvarsenbenning bjuder nu 2 gången 2 systersdelar ibidem köpt av sina systrar för 8 fat ³⁶⁶
Ting i Norberg 1 Dec 1646 Insinuerades av Jöns Persson i Halvarsenbenning ett köpebrev daterat i Norbergs by 29/8 1644 givit av hans fader Per Holstensson av hans broder Kjellfast Holstensson, uti vilket brev Kjellfast sålt

349 *Ting i Norberg 1594. Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 54*

350 *Ting i Norberg 1609 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 383*

351 *Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 14*

352 *Ting i Norberg 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 117*

353 *Ting i Norberg 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 171*

354 *Ting i Norberg 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 197*

355 *Ting i Norberg 1609 (Renoverad dombok). Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 383*

356 *Ting i Norberg 1610. Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 12. Observera att det Persbo som nämns i detta ärende bör vara Persbo i Norbergs socken, grannby till Rosendal*

357 *Släktavla Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 84*

358 *Ting i Norberg 1614 (Renoverade dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 552*

359 *Ting i Norberg 1612 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 479*

360 *Ting i Norberg 1672 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län. EXIe:2277 sid 605*

361 *Ting i Norberg 1609 (Renoverad dombok). Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 383*

362 *Ting i Norberg 1637 (Renoverad dombok) Svea hovrätt i Örebro län EXIe:1782 sid 90*

363 *Ting i Norberg 12 feb 1595 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 110*

364 *Ting i Norberg 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 157*

365 *Ting i Norberg 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 196*

366 *Ting i Norberg 1605 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 253*

*till Peder en jordedel som han ärvt av sin salige fader.*³⁶⁷

PER HOLSTENSSON

Son till Holsten Persson, se ovan. Nämndeman första gången vid tinget 1610. Död 1646 i Halvarsbening.

Hustru: NN. Från Västra Djupkärra. Troligen dotter till Jöns Larsson.

Hustru: Anna. Dotter till Bengt Henniksson, Nordansjö, Norberg.

Barn:

Första kullen

Jöns Persson. Se nedan.

Marit Persdotter. Gift i Hörende

Anna Persdotter. Se Per Knutsson nedan.

Andra kullen

Holsten Persson. Gift i Hedkärre, Västanfors. Se vidare Nils Olofsson nedan.

Rigmor Persdotter. Gift i Älgsjöbo, Söderbärke.

Elin Persdotter. Gift 1655 i Älgsjöbo, Söderbärke med Per Effriksson.

Anders Persson. Se nedan.

Vid sitt tillträde av gården löste Per Holstensson ut samtliga sina syskon med undantag av brodern Anders. Dennes del i gården kvittades senare mot Per Holstenssons arv i Rosendal, varmed torde auses moderns arvslott. Vid arvsskiftet efter Per Holstensson delades gården så att den äldre barnkullen erhöill 2/5, en brodersdel och två systerdelar.

Den yngre barnkullen erhöill 3/5, två brodersdelar och två systerdelar. Anders Persson löste ut sina systrar Rigmor och Elin varigenom hans andel blev 2/5, Holsten Perssons del blev 1/5, som han överlät till sin dotter.

*1610 Peder Holstensson i Halvarsbening bjuder upp nu 2 resan en systerdel i Åvestbo köpt av hustru Cecillia för osmundsjärn 4 fat*³⁶⁸

1610 Kom Päder Holstensson i Halvarsbening och talade till Päder Andersson i Rosendal om en half part i ett änge i Rosendal förebärandes att hans moder fader Mickel Hendriksson kom det halva änge till, därtill sade p att han samma äng både ärft och köpt hade, först ärvde han efter sin fader Anders Hindriksson sedan af (något verkar saknas) i Pädersbo så avsades att efter nu så länge o.... stått hade gav den med och i förente de sig emellan här för rätten, så att Päder Holstensson gav Päder Andersson 900 och skall nu behålla samma halva äng.^{369 370}

*1631 Per Holstensson och Per Östensson i Lagmansrätten rörande en systerdel i Halvarsbening*³⁷¹

*1637 Lovades Per Holstensson i Halvarsbening fast på en systerdel ibidem som han lossat haver av sin syster hustru Kerstin i Söder Hörende och Fernebo socken.*³⁷²

1668: Förfrågade sig Per Holstenssons arvingar i Halvarsbening emedan har efter sig lämnat två barnkullar, och uti första hustruns tid har intet inlöst, mer än besuttit sin börd. Men samman med den andra utlöst utur sitt hemman i Halvarsbening de andra sina samsyskon, huru stor då vars och ens lott skulle bliva. Resol: Att såsom Per uti sitt första gifte intet hade att påtala mer än sin börd, instiga båda kullarna er uti efter fadern till sin lika arvsrätt. Men uti det övriga som Per uti andra giftet hade inlöst och är den senare hustruns samt ³⁷³

1672 skiftades skogen mellan arvingarna. De gode männen drog upp gränser mellan Anders och Holstens delar, medan den äldre barnkullen själva fick utföra den inbördes delningen.

1672 skiftades skogen mellan Per Holstenssons i Halvarsbening arvingar. Det konstaterades: Vi rannsakade först beskaffenheten af sahl Per Holstenssons lösning i byn, och sedan hans 2ne barnekullars arfddel, befunno så efter gl:e Holsten Persson Västerhemmanet wore fallit i tio systerdelar, därav sonen Per bördig till 2ne och 6 st sedermera inlöst som fastebreven utvisa, så att Anders i Rosendal allena var outlöst, till vilkens ende arvinge och måg Olof Kjellfastsson ibid.

Pehr Holstensson arvingar sedan upplåtit sin fars Arverätt i Rosendahl, sampt hans fyra systrars, dem Pehr Holstenon i sin tid där och utlöst eftersom och fastebrefen uthvisa mot Andersens femtedeel i Halwardzbenning som Oloff till dhem i bytet igen uppdragit, så att hela westerhemanet på detta sättet tillhörde Per Holstenssons arvingar allena. Sedermera under arftahlet emellan kullarna befunno wi dhen eldre bestå af en bror Jöns benämnd och 2ne systrar Marith i Hörende och Anna i Mehling och dhen senare af 2ne bröder och 2ne systrar Anders i Halvarsbening, Holsten i Hedkärre, Rikemor i Elgsjöbo och Elin ibid, hvilka betalade på sitt moderne i

367 Ting 1646 i Norberg. (Renoverad dombok) Svea hovrätt Örebro län EXIe:1786 sid 324

368 Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 422

369 Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 422

370 Ting i Norberg 1610. Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 12. Observera att det Persbo som nämns i detta ärende bör vara Persbo i Norbergs socken, grannby till Rosendal

371 Lagmansting 1631 Svea Hovrätt Västmanlands län EXIa:12 Bild 14920 Sid 558

372 Ting i Norberg 1637 (Renoverad dombok) Svea hovrätt i Örebro län EXIe:1782 sid 90

373 Ting i Norberg 1668 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:5 sid 131

den inlöste jorden, eftersom dheras fadher skulle löst all sin jordh i senare giftet, däremot dhe andre uppådade att och dheras moders jord wara såld i Diuptiärna och nedlagd i Halvarsenbenning prostererade därför wederlag. Såsom jembwal efter dheras husbondhes Jöns wara barnlös död uppå sade dhe att och arfdelarna af hans broderdehl borde dhem enskilt till bythes gånga quarlåtenskap fanns böra iachttagas att i bytet med Oloff i Rosendahl war och fadhrens egen arfzrätt transporterad tillika med dhe deelar han löst, för hwilken honom i arf tilfallen lotth bägge kullarna borde wara lika dehlachtige.

Af desse bägge kullars schääl och präntioner emot hwarannan till egendomen funno wi likast och att ingendera blefwe prowadierad sin rätt, om heela skoges sloges i en massa och deltes i fem delar, däråfförre kullen likasom enskiltte arf-tagare efter Jöns jembwal för sine 2ne systerdeehlar toge 2ne deehlar och senare kullen 3ne. Det och arfwingarne lätthe sigh wäl åthnöja. Förente sigh så silfwa om efterföljande rörskilnader som emellan dheras skogeteegara wara och blifwa skohla dhem för en redigt och wist efterlefnad. 1. Skahl ? Anders Pehrsson behålla för sin egen brodersdeehl och 2ne utlöste systrars hustru Rikmor och hustru Elin i Elgsjöbo deelar som och göra en brodersdeehl tilhopa, dhen skogh som oppgåår efter en Kohlningwägh ifrån Tall.... till Sör swårdåhsen, vidare twärt öfwer en mosa Rotfallzmosen benämnd så till Ställeberget, sidst öfwer ett kiärr till ett Råå Kihlebookiärrsråå som skillier Halfwarsbenning och Djuptiära intill Västgöretorpet åth, så öster emellan Halfwarsbenning och Djuptiära intill Wintervägen som löpser åth Nohrebergs-by. Häråf bewilliade Ander Pehrsson och att afsättia ett stycke skogh för dhe andre arfwingarna till Grufweskog.

2. Wederkändes Holsten Pehrsson dhen 3de broderslotthen i skogen som shuutes å westre sidan med dhen skilnad som ofwannämde Anders Pehrssons dehl uthföres, och å östre sidan begynnes hans skilnad widh Wäster gate i Byn och åthfölier sedan Flytzwägen alt upptill Djupkärra Råågång möther.

3. Dhen öfrige skogen för dhe 2ne åtherwarande brodhersdeelarne af eldre kullen som inslutes å den ene sidan af Flytz-wägen och andre af Mohrewägen. Samråddes undergående att dhe sielfwe under sigh byta skulle af hwilka 2ne sidst benämde skogelotter Oloff Pålsson och Hans Bengtsson i Halvarsenbenning lofwade afsättia en skogebidh för sahl Pehr Holstenssons syster hust Anna i Dahlwik arfwingar inom Söderbärkes Råågång beoende efter dhe inom be(rör)de sock-enskillnad till sitt Torp darsammanstädes ingen skogh uthom Tächtegårdens ega. Att nu arfwingarna om detta skogebythe wore wäl ense och med hwarannan i godo sāmio förlikade så och silfwe begärat 20 ... withe till straff öfwer dhem som dhenne förening i något måtto öfweträder, satte synnemännen såsom withnen härtill sine namn och bomärken därunder hwilkas namn under be de act opnemnas. .. ³⁷⁴

Ting 1607 Per Holstensson i Halvarsenbenning får böta för att ha belägrat en änka, Marit Persdotter i Flängan. ³⁷⁵

Halvarsenbenning, Västra gården, Jöns Perssons del

JÖNS PERSSON

Son till Per Holstensson i hans första äktenskap. Död 1667 i Halvarsenbenning.

Hustru: Margrethe. Död 1681 i Halvarsenbenning.

Barn:

Inga barn.

Tillsammans med sina systrar Anna och Marit ärvde Jöns 2/5 av gården. Han testamenterade sin del till systerdottern Kerstin Nilsson och hennes man Olof Pålsson som tack för att de skött honom och hans hustru på ålderdomen. ³⁷⁶

1646 visar Jöns Persson i Halvarsenbenning upp ett köpebrev vid ting i Norberg daterat Norbergsby 29 aug 1644, där Kjellfast Holstensson sålt en jorodedel han ärvt av sin far till sin bror och Jöns far Per Holstensson. ³⁷⁷

OLOF PÅHLSSON

Testamentsarvinge till Jöns Persson, se ovan. Död 1691 i Halvarsenbenning.

Hustru: Kerstin Nilsson. Från Meling, Västanfors. Död 1691 i Halvarsenbenning. Har en bror Olof Nilsson.

Systerdotter till Jöns Persson.

Barn:

Anna Olofsdotter. Född 1664 i Halvarsenbenning. Gift i Spjutsbo, Norberg med Mats Holstensson.

Per Olofsson. Född 1666 i Halvarsenbenning. Se nedan.

Johan Olofsson. Född 1671 i Halvarsenbenning.

PER OLOFSSON

Son till Olof Pålsson, se ovan. Född 1661 i Halvarsenbenning. Död 1737 i Halvarsenbenning.

Hustru: Karin Andersdotter. Född 1664. Död 1750 i Halvarsenbenning. Dotter till Anders Jönsson, Östra Djupkärra, Norberg.

Barn:

Anna Persdotter. Född 1700 i Halvarsenbenning. Bodde ogift hos system Brita.

³⁷⁴ Ting i Norberg 1672 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län. EXIe:2277 sid 605

³⁷⁵ Ting i Norberg 26 jan 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 224

³⁷⁶ Ting i Norberg 1682 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2286 sid 1001

³⁷⁷ Ting i Norberg 1646 (Renoverad dombok) Svea hovrätt i Örebro län EXIe:1786 sid 324

Brita Persdotter. Född 1702 i Halvarsbenning. Se nedan.

*Per Olsson i Halvarsbenning hade efter likvidation 8/1 1719 pantsatt 1/8 hemman i denna by. Likaså hade Anders Johansson darsammastädes pantsatt lika mycket, både till assessor Hans Adlerbaum, likaså lika mycket Eric Andersson darsammastädes. Hans Mattsson darsammastädes hade pantsatt lika mycket till densamme.*³⁷⁸

PER PERSSON

Måg till Per Olofsson, se ovan. Född 1693 i Sörbo, Söderbärke. Död 1762 i Halvarsbenning. Son till Per Olofsson, Sörbo, Söderbärke.

Hustru: Brita Persdotter. Född 1702 i Halvarsbenning. Dotter till Per Olofsson, se ovan.

Barn:

Karin Persdotter. Gift i Fliken med Erik Olofsson.

Anna Persdotter. Född 1725 i Halvarsbenning. Se nedan.

Brita Persdotter. Född 1730 i Halvarsbenning. Gift i Hemshyttan, Söderbärke med Erik Andersson.

Kerstin Persdotter. Född 1731 i Halvarsbenning. Gift i Norbergsby, Norberg med Per Svensson.

ANDERS JONSSON

Måg till Per Persson, se ovan. Född 1716 i Fliken, Norberg. Död 1777 i Halvarsbenning.

Hustru: Anna Persdotter, se ovan. Född 1725 i Halvarsbenning. Dotter till Per Persson, se ovan.

Barn:

Kerstin Andersdotter. Född 1745 i Halvarsbenning. Gift i Sundbo, Västanfors med Petrus Jacobsson

Brita Andersdotter. Född 1748 i Halvarsbenning. Gift i Karbenning med Erik Andersson.

Per Andersson, se nedan. Född 1751 i Halvarsbenning. Se nedan.

Anders Andersson. Född 1760 i Halvarsbenning. Gift i Fragg, Norberg

*Bergsmannen Anders Jonsson i Halvarsbenning fick första uppbud på fjärdedelen av 1/8 hemman i Halvarsbenning som han 9 oktober samma år köpt av Eric Olofsson i Fliken och dennes hustru Kajsa Persdotter.*³⁷⁹

*Bergsmannen Anders Jonsson fick första uppbud på fjärdedelen av 1/8 hemman i Halvarsbenning, som han 7 mars samma år köpt av sin svåger Erik Andersson och dennes hustru Brita Persdotter.*³⁸⁰

*Bouppteckning finns bevarad efter Anders Jonsson. Egendomen som tillfaller änkan uppgår till ett åttondels hemman. Tillgångarna värderas till 684 RD och skulderna är 152 RD.*³⁸¹

*Änkan Anna Persdotter i Halvarsbenning hade 25/2 så köpt sin systers änkan Christina Persdotters ärvda 1/4 i 1/8 skattebergsmanshemman i Halvarsbenning eller 1/32. Första uppbud.*³⁸²

PER ANDERSSON

Son till Anders Jonsson, se ovan. Född 1751 i Halvarsbenning. Död 1793 i Halvarsbenning.

Hustru: Brita Ersdotter. Född 1755 i Halvarsbenning. Död 1793 i Halvarsbenning.

Barn:

Per Persson, se nedan. Född 1778 i Halvarsbenning. Se nedan.

Anders Persson. Född 1780 i Halvarsbenning. Måg till Olof Olsson, se sid

Eric Persson. Född 1783 i Halvarsbenning. Gift i Dullbo, Söderbärke.

*Per Andersson i Halvarsbenning arvingar hade 29/11 1793 köpt 1/3 i 1/8 mantal i Halvarsbenning med 1/3 i 2/23 i hyttan där av Erik Andersson och hans hustru Brita Andersdotter i Halvarsbenning samt Per Jacobsson i Sund och hans hustru Christina Andersdotter.*³⁸³

PER PERSSON

Son till Per Andersson, se ovan. Född 1778 i Halvarsbenning. Död 1826 i Halvarsbenning.

Hustru: Stina Jansdotter. Född 1780 i Karbenning. Död 1839 i Halvarsbenning.

Barn:

Sara Persdotter. Född 1798 i Halvarsbenning. Gift med Anders Andersson, se sid

Brita Persdotter. Född 1801 i Halvarsbenning. Gift i Norra Bricka, Gunnilbo med Anders Brickman.

Per Persson. Född 1803 i Halvarsbenning. Se nedan.

Anna Persdotter. Född 1806 i Halvarsbenning. Gift i Vibberbo, Söderbärke.

Stina Persdotter. Född 1807 i Halvarsbenning. Gift i Klingbo, Karbenning med Erik Ersson

Anders Persson. Född 1809 i Halvarsbenning. Gift i Resmören, Söderbärke

Erik Persson. Född 1815 i Halvarsbenning.

378 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll. Volym 13 f 631-632. 2 mar 1720

379 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt Småprotokoll Volym 78 f 433 v 1762

380 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Volym 80 f 339 1763

381 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt FII:2, nr 144

382 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Vol 148 f 894 3 mar 1788

383 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt Småprotokoll Vol 166 f 1012 13 mar 1794

Per Persson i Halvarsbenning hade 25/11 1811 köpt 1/3 i 1/8 mantal där av sitt syskonbarn Per Andersson vilken tredjedel denne ärvt efter sin avlidne fader bergsmannen Anders Andersson i Fragg. Första uppbud. ³⁸⁴
 Som åtkomsthändelse för 1/3 i 1/8 mantal i Halvarsbenning som Per Andersson sålt till Per Persson i Halvarsbenning 25/11 1811 företeddes bouppteckningen efter säljarens fadermoder Anna Persdotter 13/10 1791 enligt vilken hon ägt 1/8 mantal i Halvarsbenning och ärvt av en son, en sonson och två döttrar. (Sonen Anders Andersson, född 1760, sonsonen Per Persson, född 1778 och döttrarna Kerstin Andersdotter, född 1745 och Brita Andersdotter, född 1748) ³⁸⁵

Eric Persson i Dullbo och Anders Persson i Hemshyttan har 8/1 1816 till sin bror Petter Persson i Halvarsbenning sålt 2/3 i 1/12 mantal dvs 1/18 i Halvarsbenning jämte hytteandel varvid säljarnas åtkomst styrkts med bouppteckning 6/7 1793 efter föräldrarna Per Andersson och Brita Ersdotter. ³⁸⁶

PER PERSSON

Son till Per Persson, se ovan. Född 1803 i Halvarsbenning.

Hustru: Anna Persdotter. Vigda 1831. Född 1812 i Söderbärke.

Barn:

Anna Stina Persdotter. Född 1839 i Halvarsbenning. Gift med Anders Eriksson i Saxe, Söderbärke.

Per Persson. Född 1832 i Halvarsbenning. Död 1845 i Halvarsbenning.

Anders Persson. Född 1835 i Halvarsbenning. Död 1840 i Halvarsbenning.

Petter Persson i Halvarsbenning har 26/3 1862 med sin hustru Anna Persdotters samtycke sålt 1/8 skattebergsmanshemman i Halvarsbenning till bergsmannen Lars Persson i Bråfors och dennes hustru Anna Catharina Andersdotter. Därvid företeddes bouppteckning 11-12 september 1826 efter bergsmannen Petter Persson i Halvarsbenning enligt vilken denne efterlämnat änkan Christina Jansdotter, sonen Petter Persson, dottern Sara gift med bergsmannen Anders Andersson i Halvarsbenning, dottern Brita gift med nämndemannen Anders Brickman i Norra Bricken, omyndiga sönerna Anders och Eric samt omyndiga döttrarna Anna och Christina. Vidare företeddes vid 1862 års uppbud utdrag ur Norbergs bevillningstaxeringslängd 1861, enligt vilken Per Persson ägde 5/48 mantal nr 1 och 1/48 mantal nr 2 i Halvarsbenning samt två fastebrev, det ena 31/5 1828 för Per Persson i Halvarsbenning å 2/10 av 1/8 skattebergsmanshemman där, som han 17/4 1827 köpt av sina systrar Brita och Sara med makar, det andra 29/12 1838 å 3/320 mtl i Halvarsbenning som Petter Persson 2/10 1837 köpt av brodern Anders Persson och hans hustru Catharina Persdotter i Resmoren, Söderbärke, brodern Eric Persson i Halvarsbenning, systern Christina Persdotter och hennes make Eric Ersson i Klingbo, karbenning, systern Anna Persdotter och hennes make Per Ersson i Vibberbo, Söderbärke. ³⁸⁷

Vid laga skiftet 1853 ägde Per Persson 1/8 hemman med bet R nr 1-5 och 2-5

Halvarsbenning. Västra gården, mågen Per Knutssons del, sedermera kallat Backgården

Arne Sohlström i brev till Hans Gillingstam 1982: Av det jag sett i domböcker och mantalslängder är det helt klart att Hans och Jöns Perssöner inte är bröder, de tillhör inte ens samma generation. Jöns farmoder var Malin Michelsdotter från Rosendal. Hans mor var från Västra Djupkärra och jag har vågat mig på den gissningen att hon var dotter till Jöns Larsson. Jag har sett hennes föräldrars släkttavla i domboken och ingenting pekar mot Hästbäck. När Per Knutsson dog 1632 efterträddes han i mantalslängden av änkan, ett par år benämnd hustru Karin, fram till 1640 då Hans Persson avlöste henne. Två döttrar, den äldsta född 1643, överlevde barnaåren och under deras uppväxttid innehades Backgården av Erik Andersson från Nickebo, nära Hästbäck, gift med en hustru Marit, som jag har gissat var dotter till Per Knutsson. Erik och Marit var det ena paret i ett tredubbelt bröllop där de övriga paren innehåll en son resp en dotter till Per Holstensson. När döttrarna till Hans Persson blev vuxna gifte de sig och löste ut Erik Anderssons del. Den ena dottern gifte sig med Johan Werniksson från Klingbo, även det i närheten av Hästbäck. Jag tycker det är ganska klart att Per Knutsson är son till Karin Jönsdotter och bror till Olof Knutsson. Det är väl möjligt att Backgården var större än vad som motsvarade en systerdel och att Jöns Persson och hans två systrar fick en del i Hästbäck som compensation. Olof Knutsson finns i Älvsborgs lösen 1615-19 och hans moder i längden över de som inte betalar skatt för den första terminen, möjligen var det de första två terminerna.

PER KNUTSSON

Förmodligen måg till Per Holstensson, se ovan. I Halvarsbenning från 1619. Död omk 1632 i Halvarsbenning

Hustru: Anna. Förmodligen dotter till Per Holstensson i hans första äktenskap. Om så är fallet gifte hon om sig i

384 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt Småprotokoll Vol 258 f 777-778 31 mar 1812

385 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt Småprotokoll Vol 258 f 879 16 okt 1812.

386 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt Småprotokoll Vol 289 f 627-628 5 apr 1816

387 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Volym 696 f 747-748 25/9 1862

Meling, Västanfors efter Per Knutssons död med Olof Nilsson.³⁸⁸

Barn:

Hans Persson. Se nedan.

Knut Persson. Född omk 1624 i Halvarsbening. Gift i Hultebo, Skinnskatteberg

Troligen Marit Persdotter. Se Erik Andersson nedan.

*Definitiv bekräftelse på att Per Knutssons hustru Anna är identisk med Per Holstenssons dotter Anna Persdotter har inte återfunnits. Vid femte terminens uppbörd av Älvsborgs lösen har Per Holstensson en dotter, som är borta nästa termin då Per Knutsson med hustru uppträder. De brukar Backhemmanet, som ingår i Västra gården och som enligt en skifteskarta från år 1697 har gårdstomten belägen öster om Hyttedammen. Hans och Jöns Persson i Halvarsbening tilltalte Olof Knutsson i Hästbäck om en jordedel som deras fadermoder H Karin Jönsdotter hade dem i Hästbäck bägge tillika med Olof Knutsson skänkt och förärt efter sin livstid och oansett Olof Knutsson föregav sig hava någon gäld efter H Karin betalt, likväl efter Olof detta sitt föregivande icke kunde bevisa, fann rätten skäligt att Olof betalar hans och Jöns Persson med deras syskon 3 skeppund stångjärn.*³⁸⁹

*Ett lagmansärende rörande ett dråp på Per Knutsson i Norberg finns 1631 ?*³⁹⁰

*Pär Knutson i Halffuarsbening i Norebergh funnin i hiälslaghin i Skoghen, en Hammarsmedh misstenkt*³⁹¹

HANS PERSSON

Son till Per Knutsson, se ovan. Död 1654 i Halvarsbening.

Hustru: Margareta Ersdotter. Troligen från Flängan, Norberg. Född omkring 1617. Död 1702 i Halvarsbening.

Barn:

Karin Hansdotter. Född 1643 i Halvarsbening. Gift med Johan Werniksson, se nedan.

Brita Hansdotter. Född 1654 i Halvarsbening. Gift med Johan Andersson, se nedan.

ERIK ANDERSSON

Troligen måg till Per Knutsson, se ovan. Född i Nickebo, Karbenning. I Halvarsbening från år 1655.

Hustru: Marit. Vigda 1655. Troligen dotter till Per Knutsson, se ovan. Tidigare gift utanför Halvarsbening.

Barn:

Marit Ersdotter. Född 1658 i Halvarsbening.

Anders Ersson. Född 1660 i Halvarsbening.

*År 1670 övertogs Eric Anderssons del i gården gemensamt av Hans Perssons döttrar Karin och Brita samt Olof Pålsson, d.v.s. de kvarvarande arvingarna efter Per Holstenssons äldre barnkull.*³⁹²

JOHAN ANDERSSON

Måg till Hans Persson, se ovan. Född 1651 i Halvarsbening. Död 1683 i Halvarsbening. Son till Anders Persson i Östra gården, Halvarsbening.

Hustru: Brita Hansdotter. Född 1654 i Halvarsbening. Död 1719 i Halvarsbening. Dotter till Hans Persson, se ovan.

*Föreställdes Johan Andersson i Halvarsbening som mökränkt Brita Hansdotter i Meling. Res: Efter saken var klar och Brita ej kunde övertyga Johan til äktenskap, sakfäldes drängen till 40 och konan till 20 D KMT, skall och Johan förskjuta vanliga barnafödan*³⁹³

JOHAN WERNIKSSON

Måg till Hans Persson, se ovan. Från Klingbo, Karbenning.

Hustru: Karin Hansdotter. Född 1643 i Halvarsbening. Dotter till Hans Persson, se ovan.

*Johan Werniksson sålde år 1687 "Backehemmanet i Halvarsbening" till Hans Mattsson, son till Mats Persson i Östra gården. Ting i Norberg 1687: Backehemmanet i Halvarsbening, hvarpå Hans Mattsson ibid för Johan Werniks räkning efter obligation dat d 17 Decemb 1684 till Rådmannen H lars Olofsson samt andra creditorer betalt haver så och till Johan Werniksson själv förskjutit som allt är Johan Werniks egen skuld in alles sig dragande till 95 skeppund 5 ½ skålpund Tackjärn. Oppbud 3dje gången.*³⁹⁴

Ting 1689: ¼ hemman Halvarsbening, vilket Johan Werniksson d 26 okt 1687 halvp parten näml 1/8 del emot 60

388 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Volym I f 600 18 feb 1707

389 Ting i Norberg 26 apr 1648 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2724 sid 666

390 Lagmansting 1631 Svea hovrätt Västmanlands län EXIa:12 Bild 14930 Sid 559

391 Johannes Rudbeckius Dagbok utgibven av B Rud Hall. Stockholm 1938. Sid 262

392 Ting i Norberg 1672 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län. EXIe:2277 sid 605

393 Ting i Norberg 1680 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2284 sid 977

394 Ting i Norberg 8-11 mars 1687 (Renoverad dombok). Svea Hovrätt Västmanlands län EXIe:2289 sid 584

sekkpund Tackj opdragit Hans Matsson till betalning men den andre 1/8 del har han uti vederpant till dess Johan Werniksson honom levererat 60 skeppund. Havandes Hans Matsson sig obligerat att till fullo föda Johan Wernikssons gl svärmoder som transaktion upprättad i bokstaven lyder. ³⁹⁵

Småprotokoll volym 1, f 564v 1705-02-28

Två niondedelar uti 3/8 hemman i Halvarsenning Backgården och Westra hemmanet som Johan Hansson i Åhl och Fernebo socken ärftligen till fallit och han den 30 juli 1704 försåldt till Hans Mattsson i Halvarsenning för 150 D Kmt opböds första gången.

HANS MATSSON

Köpte Backhemmanet år 1687. Son till Mats Persson i Östra gården i hans första äktenskap. Född omk 1663, troligen i Vad, Söderbärke. Död 1723 i Vad, Söderbärke.

Hustru: Anna Hansdotter. Född 1668 i Halvarsenning. Död 1742 i Halvarsenning. Dotter till Hans Bengtsson i Östra gården och styvdotter till ovannämnda Mats Persson, som alltså även är hennes svärfader.

Barn:

Mats Hansson. Född 1689 i Halvarsenning. Se nedan.

Lars Hansson. Född 1700 i Halvarsenning. Gift i Livsdal, Norberg med Brita Olofsdotter.

Per Hansson. Född 1702 i Halvarsenning. Dräng hos brodern Mats Hansson.

Olof Hansson. Född 1703 i Halvarsenning. Gift i Storgården, Norbergsby, Norberg.

MATS HANSSON

Son till Hans Matsson, se ovan. Född 1689 i Halvarsenning. Död 1746 i Halvarsenning.

Hustru: Sara Persdotter. Född 1689. Dotter till Per Larsson, Matsbo, Karbenning.

Barn:

Sara Matsdotter. Född 1719 i Halvarsenning. Gift med Carl Hansson, se nedan.

Lisa Matsdotter. Född 1723 i Halvarsenning. Gift i Hinsebo, Norberg med Erik Andersson.

Brita Matsdotter. Född 1725 i Halvarsenning. Gift med soldat Carl Carlsson Geting.

Stina Matsdotter. Född 1731 i Halvarsenning. Gift i Västra Djupkärra, Norberg med Per Olsson.

Fd vayeringskarlen numera soldaten Mats Johansson Blom och hans hustru Brita Matsdotter från Halvarsenning hade på vintertinget 21/2 1755 kärat till deras svåger bergsmannen Erik Andersson i Hinsebo om börd till några inlösta systerdelar i 3/16 hemmanet Halvarsenning. Nu hade de återkallat sin talan och till Erik Andersson och hans hustru Lisa Matsdotter sålt Brita Matsdotters efter sina föräldrar ärvda systerdel 1/5 i 3/16 hemmanet Halvarsenning. 1:a uppbud. ³⁹⁶

Brita Matsdotter i Halvarsenning uppgav i skrivelse 26/2 1757, att hon av sin grymma och överdådiga man Mats Blom "för hwilken jag ej annat än hwar dag wiste mig liflös" tvingats att 20/1 1735 sälja sin arvejord i 3/16 hemman i Halvarsenning till svågern Erik Andersson i Hinsebo. Vid arvsskiftet efter fadern Mats Hansson 1746 hade bestämts att system Sara Matsdotter och hennes nu avlidne man Carl Hansson skulle få inlösa hemmanet, varför hon vidhöll sin försäljning till system 9/8 1754. ³⁹⁷

CARL HANSSON

Måg till Mats Hansson, se ovan. Född 1704 i Bråfors. Död 1752 i Halvarsenning. Son till Hans Ersson, Lilla Bråfors, Norberg

Hustru: Sara Matsdotter. Född 1719 i Halvarsenning. Död 1788 i Halvarsenning. Dotter till Mats Hansson, se ovan.

Barn:

Anders Carlsson. Född 1736 i Halvarsenning. Gift i Flängan, Norberg.

Hans Carlsson. Född 1738 i Halvarsenning. Se nedan.

Per Carlsson. Född 1740 i Halvarsenning. Död 1765 i Halvarsenning. Ogift

Anna Carlsdotter. Född 1742 i Halvarsenning. Död 1757 i Halvarsenning.

Lisa Carlsdotter. Född 1743 i Halvarsenning. Gift med Per Andersson i Östra gården.

Carl Carlsson Nordahl. Född 1748 i Halvarsenning. Död 1819 i Norbergsby, Norberg. Upptäckte blyertsfyndigheten i Halvarsenning och byggde ett hus i Carlberg, Norberg. ^{398 399}

Västerås Domkyrkoförsamling A1a:4 (1755-1774) Bild 63 / sid 112 (AID: v74681.b63.s112, NAD: SE/ULA/11727)

Hans Persson i Flängan, änkan Anna Andersdotter och Brita Andersdotters förmyndare hade 13/2 1797 till sitt syskonbarn bergsmannen Anders Hansson i Halvarsenning sålt sin avlidne fars bergsmannen Anders Carlssons i Flängan efter sin far Carl Hansson i Halvarsenning ärvda 2/7 i 3/32 mantal skatte

³⁹⁵ Ting i Norberg 1689 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Västmanlands län EX1e:2290 sid 595

³⁹⁶ Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Volym 66, f 390-391 28 feb 1757

³⁹⁷ Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Volym 66 f 392-394 28 feb 1757

³⁹⁸ Åkerberg, Carl: Blyertsmalmen i Halfvarsenning. Hembygdsvännen.

³⁹⁹ Spår i snön visade på grafitfyndighet. Västmanlands Läns Tidning 12 aug 1981

bergsmanshemman Backgårdshemmanet i Halvarsenbenning. ⁴⁰⁰

Ting i Norberg 1750: Genom en till tinget ingiven skrift androg avlidne Mats Hanssons änka, hustru Sara Persdotter i Halvarsenbenning, huruledes hennes måg, Carl Hansson darsammastades, såsom åbo av förbenämnte sin svärfaders, Mats Hanssons hemman, skall sedan arvsskiftet efter honom förrättat blivit, börjat hos åtskilliga sig i gäld fördjupa, samt skogen utöda, och som hans medarvingar skola utur hemmanet vara outlösta och ingen förmyndare för hustru Sara Persdotters omyndiga döttrar, Brita och Christina Matsdöttrar blivit förordnad, så har hon anhållit, att Häradstinget ville vid vite förbjuda Carl Hanssons oförsvarliga nedtagande av skogen, på det att övriga arvingar ej måtte hava att lida, och därjämte till förmyndare för ovannämnda omyndiga förordna nämndemannen i Fragg, Lars Larsson, och bergsman Anders Hansson i Halvarsenbenning, vilket Häradsrätten i övervägande tog. ⁴⁰¹

HANS CARLSSON

Son till Carl Hansson, se ovan. Född 1738 i Halvarsenbenning. Död 1782.

Hustru: Christina Jansdotter. Född 1735 i Danskbo, Söderbärke. Död 1790 i Halvarsenbenning. Dotter till Johan Evertsson och Kerstin Andersdotter.

Barn:

Elisabet Hansdotter. Född 1767 i Halvarsenbenning. Död 1767 i Halvarsenbenning.

Sara Hansdotter. Född 1768 i Halvarsenbenning. Död 1771 i Halvarsenbenning.

Carl Hansson. Född 1769 i Halvarsenbenning. Död 1770 i Halvarsenbenning.

Anders Hansson. Född 1770 i Halvarsenbenning. Se nedan.

Christina Hansdotter. Född 1773 i Halvarsenbenning. Död 1773 i Halvarsenbenning.

Christina Hansdotter. Född 1775 i Halvarsenbenning. Död 1861 i Grytnäs.

Conducteuren Daniel Gustaf Svedberg fick inteckning i bergsmannen Hans Carlssons i Halvarsenbenning fastighet där enligt skuldebrev 26/2 1773. ⁴⁰²

Dödades conducteuren Daniel Gustaf Svedbergs inteckning av 16/3 1773 enligt skuldebrev 26/2 1773 i Hans Karlssons hemman i Halvarsenbenning sedan skulden betalats. ⁴⁰³

Efter stämning av hustru Stina Jansdotter i Halvarsenbenning utsågs Mats Andersson och Hans Andersson i nämnda by till hennes barns med avlidne maken Hans Carlsson (förmyndare) trots deras protester. Barnens närmaste skyldeman hade ej sådan förmögenhet som dessa. ⁴⁰⁴

I Norbergsboken – en sockenbeskrivning utgiven 1974 finns en ägarlängd till Backgården. De äldsta släktleden där är dock felaktiga. Anders Hanssons far var Hans Carlsson och inte som där anges Hans Andersson. ⁴⁰⁵

ANDERS HANSSON

Son till Hans Carlsson, se ovan. Född 1770 i Halvarsenbenning.

Hustru: Stina Andersdotter. Född 1771 i Livsdal, Norberg. Död 1826 i Halvarsenbenning. Dotter till Anders Persson och Christina Jakobsdotter.

Barn:

Anders Andersson. Född 1792 i Halvarsenbenning. Se nedan.

Per Andersson. Född 1806 i Halvarsenbenning.

ANDERS ANDERSSON

Son till Anders Hansson, se ovan. Född 1792 i Halvarsenbenning. Död 1833.

Hustru: Sara Persdotter. Född 1798 i Halvarsenbenning. Dotter till Per Persson (1778-1826) och Stina Jansdotter i Västra gården.

Barn:

Anders Andersson. Född 1816 i Halvarsenbenning. Se nedan.

Stina Andersdotter. Född 1820 i Halvarsenbenning.

Sara Stina Andersdotter. Född 1823 i Halvarsenbenning

Per Andersson. Född 1833 i Halvarsenbenning

ANDERS ANDERSSON (unge)

Son till Anders Andersson, se ovan. Född 1816 i Halvarsenbenning. Död 1857 i Halvarsenbenning.

Hustru: Anna Stina Jansdotter. Född 1814 i Onsjö, Västansfors.

Barn:

Anna Stina Andersdotter. Född 1841 i Halvarsenbenning.

⁴⁰⁰ Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Volym 175 f 1031-1032

⁴⁰¹ Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. AI:10, 20 feb 1750

⁴⁰² Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Volym 103 f 542-543 6 mar 1773

⁴⁰³ Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Volym 123 f 900 23 feb 1781.

⁴⁰⁴ Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Volym 132 f 811 27 feb 1783

⁴⁰⁵ Karman, Christina. "Något om bergsmän och bergsmansgårdar". I Norbergsboken, 260–69. Norberg: Norbergs kommun, 1974.

Halvarsbenning gjort in uppå Per Anderssons tilldelade skogspark. ⁴¹³

Ting i Norberg 1687. Nils Olofsson har inbördat 1/8 hemman i Hedkärra, som Nils Davidsson och dess änka med högre skuld graverat än det varit värt. Vid förra tinget varit offentligt utrop att samtliga creditorer skulle komma till detta ting, vilket inte skett. Nils Olofsson bör inte förhindras att all egendom lösa ⁴¹⁴

Ting i Norberg 1699 Domaren Holsten Henniksson samt Per Andersson i Halvarsbenning förordas att förrätta skiftet efter Nils Olofsson och hustrun Brita Holstensdotter. ⁴¹⁵

Avlidna Brita Holstensdotter i Halvarsbenning var syster till avlidna bälgmakaren Hans Holstensson i Hedkärra, Per Holstensson och avlidne Olof Holstensson som var far till Erik Olsson i Onsjö, Västanfors, alla söner till avlidne Holsten Persson i Hedkärra. ⁴¹⁶

ANDERS NILSSON

Son till Nils Olofsson, se ovan. Född omk 1667 i Halvarsbenning. Död 1728 i Halvarsbenning.

Hustru: Elisabet Persdotter. Född omk 1670 i Andersbenning, Norberg. Död 1738 i Halvarsbenning. Syster till Olof Persson.

Barn:

Brita Andersdotter. Född 1698 i Halvarsbenning. Gift i Sundbo, Västanfors med Abraham Olofsson.

Olof Andersson. Född 1701 i Halvarsbenning. Se nedan.

Karin Andersdotter. Gift i Årnebo, Norberg med Per Hindrichsson.

Lisa Andersdotter. Gift i Rabbatsbenning med Lars Andersson.

På anmodan av Olof Andersson i Halvarsbenning och hans svåger Abram Olofsson vid Strömmen kom Hans Olsson i Åvestbo till Halvarsbenning för att likvidera med dessa sina svågar angående arvtagande med sina hustrur. Abram Olsson hade utbekommit sin hustru Brita Andersdotters arv i det 3/16 hemman hans avlidne svärfar Anders Nilsson efterlämnat så att han ej hade något att fordra utom vad Hans Olssons systerbarn hade att efter sin avlidne moder Brita Olofsdotter fordra i hans 5/16 hemman såväl i Strömmen som i Åvestbo. Dessa två syskonbarns arv inestår hos hans svåger deras far Olof Andersson. Skriften härom var daterad 10/6 1732. ⁴¹⁷

Olof Andersson i Halvarsbenning och hans systrar Brita och Elisabet Andersdöttrar samt Per Hinderesson i Årnebo å sin hustrus Karin Andersdotters vägnar hade 15/11 1743 av Per Anderssons änka Christina Johansdotter fått betalning för sina arvspretentioner i lösejendomen efter Per Andersson. ⁴¹⁸

Abraham Olofssons änka Brita Andersdotter i Sundbo, Lars Andersson och hans hustru Lisa Andersdotter i Rabbatsbenning, Per Hinderesson och hans hustru Catharina Andersdotter i Årnebo hade 25/8 1746 till Olof Andersson i Halvarsbenning sålt 3/5 i 5/24 hemman där. Första uppbud. ⁴¹⁹

OLOF ANDERSSON

Son till Anders Nilsson, se ovan. Född 1701 i Halvarsbenning. Död 1776 i Halvarsbenning.

Hustru: Brita Olsdotter. Född 1708. Död 1731 i Halvarsbenning.

Hustru: Kirsten Hindrichsdotter. Född 1713 i Årnebo, Norberg. Död 1738 i Halvarsbenning. Dotter till Hindrich Hansson.

Hustru: Lisa Andersdotter. Född 1711 Norbergsby, Norberg.

Barn:

Olof Olsson. Född 1730 i Halvarsbenning. Se nedan.

Lisa Olofsdotter. Född 1734 i Halvarsbenning. Gift i Bråfors med Anders Hansson. ⁴²⁰

Margareta Olofsdotter. Född 1736 i Halvarsbenning. Gift i Flängan med Johan Ersson ⁴²¹

Anders Olsson. Född 1739 i Halvarsbenning. Gift i Flyten, Västanfors. Gästgivare.

Per Olsson. Född 1742. Gift i Hamre, Hedemora ⁴²²

Johan Olsson. Född 1747 i Halvarsbenning. Död 1797 i Bråfors, Norberg. Gift i Bråfors med Lisa Hansdotter, dotter till Hans Olsson i Stora Bråfors. ⁴²³

Brita Olofsdotter. Född 1749 i Halvarsbenning. Gift i Bråfors med Hans Jansson. ⁴²⁴

413 *Ting i Norberg 11-13 mar 1682 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2286 sid 1006*

414 *Ting i Norberg 1687 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2289 sid 596*

415 *Ting i Norberg 1699 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt Ala:1 Ala:1 Opaginerat (Skadad volym) Bild 730*

416 *Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Volym 31 f 1551 4 mar 1737*

417 *Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Volym 28 f 1300 26 feb 1734*

418 *Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Volym 42 f 216-217 18 mar 1745*

419 *Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Volym 44 f 1738 18 sep 1746*

420 *Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Volym 120 f 813-814 24 feb 1779*

421 *Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Volym 120 f 813 24 feb 1779*

422 *Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Volym 120 f 812-813 24 feb 1779*

423 *Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Volym 157 f 854 21 nov 1791*

424 *Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Volym 120 f 813-814 24 feb 1779*

Catarina Olofsdotter. Född 1751 i Halvarsbening. Gift i Västerby, Söderbärke med Jonas Persson. ⁴²⁵

OLOF OLSSON

Son till Olof Andersson, se ovan. Född 1730 i Halvarsbening. Död 1777 i Halvarsbening.

Hustru: Brita Ersdotter. Född 1741 i Spjutsbo, Norberg. Dotter till Eric Persson i Spjutsbo.

Barn:

Per Olsson. Född 1768 i Halvarsbening. Gift med Sara Andersdotter, född 1772. Flyttade till Fragg 1795.

Anders Olsson. Född 1772 i Halvarsbening. Gift i Fragg med Anders Anderssons änka

Catharina Andersdotter i Södra gården.

Anna Olsdotter. Född 1774 i Halvarsbening. Gift 1) med unge Anders Andersson, Hemshyttan, Söderbärke , 2) med gamle Anders Persson, se nedan.

Efter Olof Olssons död gifte änkan om sig med Mats Andersson, Östra gården, Mats Andersson övertog Olof Olssons del i gården.

1777 Som förmyndare för änkan Brita Ersdotter i Halvarsbening med avlidne bergsmannen Olof Olsson därstädes sammanävlade fyra omyndiga barn förordnades de omyndigas farbröder, gästgivaren Anders Olsson i Flyten och bergsmannen Jan Olsson i Bråfors. ⁴²⁶

ANDERS PERSSON (gamle)

Måg till Olof Olsson, se ovan. Son till Per Andersson, se sid Född 1780 i Halvarsbening. Död 1845 i Halvarsbening.

Hustru: Anna Olsdotter. Född 1774 i Halvarsbening. Se ovan.

Barn:

Anna Andersdotter. Född 1809 i Hemshyttan, Söderbärke. Se nedan.

Sara Lisa Andersdotter. Född 1813 i Hemshyttan, Söderbärke.

Dessutom styvbarnen: Anders Andersson, Stina Andersdotter och Brita Andersdotter.

Efter giftermålet bodde familjen i Hemshyttan till 1822 då de återvände till Halvarsbening.

Gamle Anders Persson fick tredje uppbud å 5/144 skattebergsmanshemman som han köpt av sin styvson unge Anders Andersson i Hemshyttan. ⁴²⁷

Hans Matsson och hans hustru Stina Andersdotter sålde 8/5 1824 till sin styvfar och svärfar bergsmannen gamle Anders Persson i Halvarsbening 5/288 skattebergsmanshemman där som de ärvt efter sin mor och svärmor Anna Olsdotters död. ⁴²⁸

Uppbuds- och lagfartsprotokoll 3/10 1822 om köp mellan gamle Anders Persson i halvarsbening och unge Anders Andersson i Hemshyttan styrkte också hustru Christina Andersdotters åtkomst till det 5/288 hemman i Halvarsbening som hon och hennes man Hans Matsson sålt till bergsmannen gamle Anders Persson varför denne nu fick uppbud 2:dra gången. ⁴²⁹

PER ANDERSSON

Måg till Anders Persson, se ovan. Född 1801 i Halvarsbening. Död 1852 i Halvarsbening. Son till Anders Hansson och Stina Andersdotter i Backgården.

Hustru: Anna Andersdotter. Född 1809 i Halvarsbening. Dotter till Anders Persson, se ovan.

Barn:

Anders Persson. Född 1830 i Halvarsbening. Flyttar 1851 till Stockholm.

Anna Brita Persdotter. Född 1832 i Halvarsbening. Gift med A G Gröning. Son Per Gustaf Gröning, häradshövding i Bollnäs 1907-1931.

Per Persson. Född 1833 i Halvarsbening.

Sara Lena Persdotter. Född 1841 i Halvarsbening.

Johanna Sophia Persdotter. Född 1843 i Halvarsbening.

Bergsmannen Per Andersson i Halvarsbening dog 17/4 1852, efterlämnade änkan Anna Andersdotter, sönerna Anders och Petter samt dottrarna Anna Brita, Johanna och Helena av vilka den sistnämnda senare dött. Då fastigheten i Halvarsbening bestod av 5/24 mantal, hade änkan fått 1/3 eller 5/72 mantal som arv och 10/216 mantal som giftorätt och barnen vardera 5/216 mantal. ⁴³⁰

Petter Persson i Halvarsbening och hans hustru Brita Catharina Bolin hade 18/11 1862 köpt 5/432 mantal i Halvarsbening från Petters mor Anna Andersdotter och 5/216 mantal i Halvarsbening nr 1 och 2 från förmyndaren för hans omyndiga syster, gamle Petter Persson i Halvarsbening ⁴³¹

Om Per och Anders står om bäge i husförhörlängden. 1849 Dömd för förfalskningsbrott att mista äran, vilket

⁴²⁵ Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Volym 120 f 813 24 feb 1779

⁴²⁶ Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Volym 114 f 933 28 okt 1777

⁴²⁷ Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Volym 338 f 1016 4 apr 1823

⁴²⁸ Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Volym 345 f 669 14 okt 1824

⁴²⁹ Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Volym 352 f 369 17 mar 1825

⁴³⁰ Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Volym 714 f 579-580 30 mar 1863

⁴³¹ Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Volym 714 f 580-581 30 mar 1863.

Därmed hade Västra gården fem ägare. Per Anderssons arvingar, Per Persson samt Nils Olofsson hade var sin femtedel samt Hans Mattsson och Olof Pålsson tillsammans två femtedelar utan lagfaren delning sig emellan.

KJELLFAST PERSSON

Omgift med Per Anderssons änka, se ovan. Född 1646 i Rabbatsbenning, Norberg. Död 1694 i Halvarsbening. Son till Per Knutsson, Rabbatsbenning, Norberg. Svåger till Per Anderssons systrar Karin och Brita.

Hustru: Brita Nilsson. Född omk 1661. Död 1733 i Halvarsbening. Änka efter Per Andersson, se ovan.

Barn:

Brita Kjellfastdotter. Född 1690 i Halvarsbening. Gift i Saxe, Söderbärke med Hans Hansson

Anna Kjellfastdotter. Född 1692 i Halvarsbening. Gift i Sörbo, Söderbärke med Olof Persson.

Änkan gifte om sig med Mats Persson, se nedan.

Enligt bouppteckningen efter Kjellfast Persson (Norbergs kyrkoarkiv P 5) hade Kjellfast utlöst såväl Per Anderssons dotter som tre av hans systrar i enlighet med beslutet vid tinget 1690. Brita Andersdotters del hade kvittats mot Kjellfasts arvedel i Rabbatsbenning.

MATS PERSSON

Omgift med Per Anderssons och Kjellfast Perssons änka, se ovan. Född 1670 i Halvarsbening. Död 1719 i Halvarsbening. Son till Per Andersson i Östra gården, och alltså broder till Brita Nilsson's måg Per Persson.

Hustru: Brita Nilsson. Född omk 1661. Död 1733 i Halvarsbening. Änka efter Per Andersson och Kjellfast Persson, se ovan.

Barn:

Kerstin Matsdotter. Född 1698 i Halvarsbening. Se nedan.

Lisa Matsdotter. Född 1702 i Halvarsbening. Gift i Livsdal, Norberg med Per Jansson.

Per Jansson i Livsdal hade med sin hustru Elisabeth Matsdotters samtycke 13/7 till sin svåger bergsmannen hans Persson i Halvarsbening sålt sin hustrus arvedel i Västra gården i Halvarsbening, Per Anderssons hemman kallat. Delens hemmantal skulle fastställas före vidare lagfart.⁴³⁹

Magnus Janson och Anders Andersson i Rabbatsbenning hade 24 feb. till svågern, bergsmannen Hans Persson i Halvarsbening sålt 1/10 i 5/24 hemman i Halvarsbening.⁴⁴⁰

HANS PERSSON

Måg till Mats Persson, se ovan. Född 1695 i Halvarsbening. Död 1763 i Halvarsbening. Son till Per Persson (Död 1719), och alltså systerson till Per Andersson, se ovan.

Hustru: Kerstin Matsdotter. Född 1698 i Halvarsbening. Död 1740 i Halvarsbening. Dotter till Mats Persson, se ovan.

Barn:

Brita Hansdotter. Född 1721 i Halvarsbening. Gift i Livsdal, Norberg med Anders Andersson.

Per Hansson. Född 1722 i Halvarsbening. Se nedan.

Mats Hansson. Född 1727 i Halvarsbening. Gift i Karbenning.

Hans Hansson. Född 1728 i Halvarsbening. Gift i Ingolsbenning, Norberg

Anders Hansson. Född 1731 i Halvarsbening. Gift med Anna Maria Ullberg i Tolvsbo, Söderbärke

Kiersten Hansdotter. Född 1732 i Halvarsbening. Gift i Garpenberg.

Johan Hansson. Född 1734. Gift i Flängan, Norberg

Olof Hansson. Född 1737 i Halvarsbening. Gift i Nyhyttan, Grytnäs.

Holsten Hansson. Född 1740 i Halvarsbening. Död 1767 i Halvarsbening. Ogift.

Karin Hansdotter. Född 1738 i Halvarsbening.

Bergsmannen Per Hansson i Halvarsbening fick första uppbud på 7/8 av 139/762 hemman i Halvarsbening, som han 7 juli samma år köpt av sina syskon Mats Hansson, Hans Hansson, Anders Hansson, Johan Hansson, Olof Hansson och Holsten Hansson, Brita Hansdotter och hennes make Anders Andersson samt förmyndare för omyndiga pigan Kerstin Hansdotter.⁴⁴¹

Hustru Catharina Persdotter hade 5 febr till svågern, bergsmannen Hans Persson i Halvarsbening sålt vad hon i Västra gården där, Per Anderssons hemman kallad, ärvt efter sin mor och sin syster Margareta Persdotter. Jordatalet efterlyses för vidare lagfart.⁴⁴²

PER HANSSON

Son till Hans Persson, se ovan. Född 1722 i Halvarsbening. Död 1784 i Halvarsbening.

Hustru: Anna Andersdotter. Född 1731 i Livsdal, Norberg. Död 1804 i Halvarsbening.

Barn:

Anders Persson. Född 1753 i Halvarsbening. Gift 1) med Anna Ersdotter, Hemshyttan, Söderbärke. 2) med Sara

⁴³⁹ Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Volym 29 f 1398 22 okt 1735

⁴⁴⁰ Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Volym 31 f 1558 12 mar 1737

⁴⁴¹ Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Volym 80 f 428 1763

⁴⁴² Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Volym 31 f 1617 16 okt 1737

Hansdotter, Åvestbo, Västanfors.

Per Persson, född 1756 i Halvarsbening. Gift i Åvestbo, Västanfors

Hans Persson, född 1759 i Halvarsbening.

Anna Persdotter, född 1760 i Halvarsbening. Gift i Onsjö, Västanfors med Anders Mattsson.

Sara Persdotter, född 1763 i Halvarsbening.

Catharina Persdotter, född 1766 i Halvarsbening. Gift i Kallmora, Norberg med Mats Olsson.

Bröderna Petter Persson i Åvestbo och Hans Persson i Halvarsbening, Mats Olsson i Kallmora och hans hustru Caisa Persdotter och Anders Mattsson i Onsjö och hans hustru Anna Persdotter hade 12/1 1786 till sin bror och svåger Anders Persson sålt sina $\frac{3}{4}$ i 5/32 mantal skattebergsmanshemman i Halvarsbening. ⁴⁴³

ANDERS PERSSON

Son till Per Hansson, se ovan. Född 1753 i Halvarsbening.

Hustru: Anna Ersdotter. Från Hemshyttan, Söderbärke

Hustru: Sara Hansdotter. Från Åvestbo, Västanfors

Barn:

Anna Andersdotter. Född 1783 i Halvarsbening.

Jan Andersson. Född 1788. Se nedan.

Anders Andersson. Född 1789 i Halvarsbening. Gift med Sara Persdotter, se sid ...

Catharina Andersdotter. Född 1791 i Halvarsbening.

Sara Andersdotter. Född 1793 i Halvarsbening. Död barnlös.

Stina Andersdotter. Född 1796 i Halvarsbening. Gift med Carl Lundberg.

Carl Lundberg och Christina Andersdotter sålde 4/2 1818 till brukspatron Salomon von Stockenström hustruns ärvda 5/144 hemman i Halvarsbening. Som åtkomsthandling uppvisades bouppteckning 23710 1809 efter hennes far Anders Persson i Halvarsbening enligt vilken han efterlämnat 2 söner och 3 döttrar samt en fastighet på 5/24 hemman. Modern Sara Hansdotter levde ännu. Dottern Sara hade dött barnlös efter fadern. ⁴⁴⁴

JAN ANDERSSON

Son till Anders Persson, se ovan. Född 1788 i Halvarsbening.

Hustru: Christina Andersdotter. Född 1783 i Söderbärke.

Barn:

Sara Jansdotter. Född 1812 i Halvarsbening.

Per Eric Jansson. Född 1814 i Halvarsbening.

Greta Stina Jansdotter. Född 1826 i Halvarsbening.

Jan Fredric Jansson. Född 1817 i Halvarsbening.

Anders Jansson. Född 1821 i Halvarsbening.

Innan försäljningen till von Stockenström i början av 1800-talet ägde Jan Andersson 5/24 hemman.

Jan Andersson och Christina Andersdotter sålde 7/1 1818 till brukspatron Salomon von Stockenström 25/144 hemman i Halvarsbening. Jan Andersson hade 16/4 1817 fått fastebrev på en broder- och en systerdel å tillhopa 5/48. Moder Sara Hansdotter levde och hade ärvt sin avlidna dotter. ⁴⁴⁵

Familjen flyttar 1824 till Karbenning. Jan betecknas som Landbonde redan ca 1812.

Halvarsbening, Västra gården, Anders Perssons del, Mågen Per Perssons arvingar

PER PERSSON

Måg till Anders Persson (unge), se ovan. Död 1719 i Halvarsbening. Son till Per Hansson, Vad, Söderbärke.

Beträffande andel i gården, se kommentar under Per Andersson, se ovan. ⁴⁴⁶

Hustru: Christina Andersdotter. Född omk 1664 i Halvarsbening. Död 1718 i Halvarsbening. Dotter till Anders Persson i Halvarsbening, se ovan.

Barn:

Anders Persson. Född 1686 i Vad, Söderbärke. Se nedan.

Per Persson, Född 1688 i Halvarsbening. Död 1735. Ogift.

Annika (Anna) Persdotter. Född 1691 i Halvarsbening. Gift med Hans Persson i Flängan. ⁴⁴⁷

443 Gamla Norbergs bergslags härad. Småprotokoll. Volym 163 f 1025 1793

444 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Volym 303 f 437-438 6 apr 1818

445 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Volym 303 f 439 6 apr 1818

446 Ting i Norberg 3-7 mar 1690 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Västmanlands län. EXIe:2291 sid 697, 702

447 Se Stefan Löfvens antavla Anbytarforum Kända personers anor/Politik/Offentlig verksamhet

Karin Persdotter. Född 1693 i Halvarsbening.

Hans Persson. Född 1695. Måg till Mats Persson i Västra gården.

Kerstin Persdotter. Född 1698 i Halvarsbening. Gift i Hinsebo, Norberg med Anders Ersson ⁴⁴⁸

Brita Persdotter. Född 1700 i Halvarsbening.

Sara Persdotter. Född 1701 i Halvarsbening. Död 1772 i Livsdal, Norberg. Gift med Mats Andersson i Livsdal. ^{449 450}

Per Persson gifte sig på nyåret 1686 i Vad med Christina Andersdotter från Halvarsbening och 1689 uppenbarar han sig i mantalslängden för Halvarsbening. I AI:1 för Söderbärke förekommer i Vad hustru Anna med söner Lars Persson och Anders och denna familj jag antagit vara hans far Per Hanssons änka. I samma familj förekommer Pehr och hustru Chierstin med anmärkning att de flyttat till Norberg. Brevvid Pehr står emellertid även hustru Marit, vilket jag hoppas skall betyda en tidigare, avliden hustru till Pehr. I familjen ingår även dottern Annika som 1676 gifter sig med Anders, son till Jacob Olsson i Busjön. (Arne Sohlström)

Anders Persson i Halvarsbening hade 24/2 1725 av sin bror Hans Persson ibidem köpt dennes del i Västergårdshemmanet där. Första uppbud. ⁴⁵¹

ANDERS PERSSON

Son till Per Persson, se ovan. Född 1686 i Vad, Söderbärke. Död 1761 i Halvarsbening.

Hustru: Kiersten Olofsdotter. Född 1694 i Busjön, Söderbärke. Död 1765 i Halvarsbening. Dotter till Olof Jacobsson i Busjön

Barn:

Per Andersson. Född 1719 i Halvarsbening. Se nedan.

Olof Andersson. Född 1721 i Halvarsbening. Död 1755 i Halvarsbening. Ogift

Anders Andersson. Född 1725 i Halvarsbening.

Lars Andersson. Född 1726 i Halvarsbening.

Anna Andersdotter. Född 1727 i Halvarsbening. Gift i Klacken, Norberg med Hans Olofsson.

Kerstin Andersdotter. Gift i Ingolsbenning. Norberg med Holsten Andersson.

Lars Andersson. Född 1730 i Halvarsbening.

Sara Andersdotter. Född 1732 i Halvarsbening. Gift i Grytnäs kyrkby med Johan Persson

Holsten Andersson. Född 1735 i Halvarsbening. Se nedan.

Catharina Andersdotter. Född 1739 i Halvarsbening. Gift i Sörnävde, Grytnäs med Anders Ersson.

PER ANDERSSON

Son till Anders Persson, se ovan. Född 1719 i Halvarsbening. Död 1755 i Halvarsbening.

Hustru: Lisa Olsdotter. Född 1729 i Klacken, Norberg. Omgift med Erik Olsson i Folkhyttan, Västervåla. Död 1804 i Folkhyttan.

Barn:

Anders Persson. Född 1751 i Halvarsbening.

Holsten Persson. Född 1754 i Halvarsbening.

Efter Per Anderssons död lämnar Lisa Olsdotter Halvarsbening och överlämnar sönernas uppfostran till Holsten Andersson, se nedan.

HOLSTEN ANDERSSON

Son till Anders Persson, se ovan. Född 1735 i Halvarsbening. Död 1812 i Halvarsbening.

Hustru: Anna Jansdotter. Född 1740 i Östra Djupkärra, Norberg. Död 1820 i Halvarsbening. Dotter till Johan Persson i Östra Djupkärra.

Barn:

Maja Holstensdotter. Född 1768 i Halvarsbening. Gift i Tolvsbo, Söderbärke

Jan Holstensson. Född 1770 i Halvarsbening. Gift med Lisa Persdotter, dotter till Per Andersson i Östra gården.

Se nedan.

Anders Holstensson. Född 1773 i Halvarsbening. Gift i Klacken, Norberg

Per Holstensson. Född 1776 i Halvarsbening. Gift i Tackhärad, Norberg.

Holsten Andersson i Halvarsbening fick första uppbud på 5/7 i 7/32 hemman i Halvarsbening, som han 26 okt 1763 i enlighet med en arvsförening 9 juni 1761 köpt av sina syskon, specificerade såsom Holsten Anderssons i Ingolsbenning hustru Kerstin Andersdotter, Hans Olofssons i Klacken hustru Anna Andersdotter, Lars Andersson, Johan Persson i Grytnäs kyrkby hustru Sara Andersdotter och Anders Erssons i Sörnävde hustru Katarina Andersdotter samt förmyndare för omtyndige Holsten och Anders Perssöner. ⁴⁵²

448 Gamla Norbergs bergslags härad. Småprotokoll. Vol 29 f 1398 22 okt 1735

449 Gamla Norbergs bergslags härad. Småprotokoll. Vol 25 f 1212 21 mar 1732

450 Gamla Norbergs bergslags härad. Småprotokoll. Vol 30 f 1259 21 okt 1736

451 Gamla Norbergs bergslags härad. Småprotokoll. Vol 18 f 1085 20 feb 1725

452 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Volym 80 f 428 1763

JOHAN HOLSTENSSON

Son till Holsten Andersson, se ovan. Född 1770 i Halvarsbening. Död 1838 i Halvarsbening.

Hustru: Lisa Persdotter. Född 1775 i Halvarsbening. Död 1852 i Halvarsbening. Dotter till Per Andersson i Östra gården.

Barn:

Anna Jansdotter. Född 1797 i Halvarsbening. Död 1846 i Halvarsbening. Hade en "oäkta" dotter Anna Britta Hallgren, född 1827.

Lisa Jansdotter. Född 1799 i Halvarsbening. Död 1800 i Halvarsbening.

Lisa Jansdotter. Född 1801 i Halvarsbening. Död 1868 i Ingolsbenning. Gift med Per Holstensson i Ingolsbenning, omgift med Jakob Jakobsson, Ingolsbenning.

Anders Jansson. Född 1804 i Halvarsbening. Död 1824 på Salbohed, Västerfärnebo. Dödsorsak: Slag.

Brita Jansdotter. Född 1806 i Halvarsbening. Död 1875 i Halvarsbening. Gift med Jan Norgren.

Per Jansson. Född 1808 i Halvarsbening. Död 1860 i Fliken. Hemmansägare i Fliken, Gift med Kajsa

Jakobsdotter, född i Fliken.

Holsten Jansson. Född 1815 i Halvarsbening. Död som Dagkarl, Arbetare i Malmkärre, Norberg. Gift med Kajsa Lisa Norström.

Handelsman Erik Öberg i Västerås hade 7 mars fått Norbergs härads tingsrätts bevis om förnyelse av hans fader, framlidna commercerådet Erik Öbergs 29 mars 1813 beviljade inteckning i bergsmännen Jan Holstenssons och Anders Hanssons fastigheter i Halvarsbening. ⁴⁵³

1818 köpte Fagersta bruksägare första hemmansdelen i Halvarsbening och 1830 ägde de 8/15 delar i hyttan. Jan Holstensson var bland de som sålde.

Salomon von Stockenström fick inteckning i Jan Holstenssons 5724 bergsmanshemman i Halvarsbening enligt skuldebrev 1/11 1821. ⁴⁵⁴

1832 Jan Holstensson i Halvarsbening hade 25/2 1832 till Salomon von Stockenström sålt sitt 5/24 mantals bergsmanshemman jämte 2/15 i hyttan. ⁴⁵⁵

Halvarsbening, Östra gården

HERMAN HENNIKSSON

Son till Hennika Bengtsson, Vad, Söderbärke. ⁴⁵⁶ Herman finns i skattelängderna från 1539. Död omk 1595.

Hustru: Brita Persdotter. Dotter till Per Jonsson i Persbo, Grangärde ⁴⁵⁷

Barn:

Per Hermansson, se nedan

Rigmor Hermansdotter. Gift i Vik, Söderbärke med Hans Persson.

Marit Hermansdotter. Gift med Narve Bengtsson i Livsdal, Norberg. Omgift i Vik, Söderbärke med Nils Andersson. Omgift igen med Kjellfast Olsson i Livdal.

Halvard Hermansson. Gift i Persbo, Grangärde ⁴⁵⁸

År 1586 inlöste Per Henniksson i Vad sin broders Effrika Hennikssons del i Vad och år 1578 sin systers Marit Henniksdotters del. ⁴⁵⁹ *I dessa Per Hennikssons förvärv ingick troligen även säljarnas arvsdelar i Halvarsbening och i så fall uppgick även Hans Holstenssons i Vad innehav till en tredjedel av gården.*

1592 Kom för rätten Hans Persson i Vik i Söderbärke och talade till Anders i Nordansjö om en hemmansdel i Vad i Söderbärke socken, i så måtto att Hans Perssons sväre, Härman i Halvarsbening, hade ... samma del i Vad, för en läst järn, Anders i Nordansjö, och nu ville förenämnd Hans Persson igenlösa sin hustrus fäderne, för samma värde, att förnämnde Anders och medan samma hemmansdel icke var lagbjuden och stonden icke heller dombrev påkommit dömde jag, att Hans Persson måtte lösa sin hustrus jord igen. ⁴⁶⁰

1593 Halvard Hermansson i Persbo, Grängie (Grangärde) har bytt jord med sin broder Per Hermansson. Halvard gav Per en brodersdel i Halvarsbening med hus och Per gav Halvard en brodersdel i Fragg med hus. Lovades brev ⁴⁶¹

⁴⁵³ Gamla Norbergs bergslags härads. Småprotokoll. Vol 338 sid 991 och 1002.

⁴⁵⁴ Gamla Norbergs bergslags härads. Småprotokoll. Vol 338 f 1002-1003

⁴⁵⁵ Gamla Norbergs bergslags härads. Småprotokoll. Vol 401 f 357 26 apr 1832

⁴⁵⁶ Gillingstam, Hans: Kompletteringar och rättelser till genealogiska arbeten. Släkt och Hävd 1978:2 sid 99-100

⁴⁵⁷ Winroth, Anders: Persbo. 2005

⁴⁵⁸ Winroth, Anders: Persbo. 2005 och Isheden, Björn: En rannsaking år 1686 i Persbo, Grangärde. 1984.

⁴⁵⁹ Gillingstam: Byn Vad i Söderbärke. 1971

⁴⁶⁰ Ting i Norberg 1592 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 34

⁴⁶¹ Ting i Norberg 15 jan 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 117

*I en notis från 28 januari 1599 uppges, att Anders Bengtssons i Nordansjö far Bengt Henniksson och Hans Perssons i Vik hustru Rikmors far Herman Henniksson var bröder, och att Herman köpt två systerdelar i Halvarsbening av sina systrar Rikmor och hustru Brita, båda i Köping, och i en notis från 25 januari 1598 i samma domboksvolym uppges Hans Perssons i Vik hustru vara syskonbarn till Hans Effriksson.*⁴⁶²

1598 Kom Hans Persson i Vik samt Hans Larsson i Halvarsbening och hade bytt jord i så måtto att Hans Larsson gav Hans Persson en del i Vik så god som s ½ fat osmundsjärn, däremot gav Hans Persson honom igen jord på 2 ½ fat i Halvarsbening.

Än bytte Hans Persson med Halvard i Persbo samt Per Hermansson i Halvarsbening så Hans Persson gav Halvard jord på 400 i Fragg, där emot fick Hans Persson lika mycket igen i Vik,

*Än gav Hans Persson Per Hermansson jord på 400 i Halvarsbening, där emot fick Hans lika mycket i Vik*⁴⁶³

*1602 Kom och Nils i Vik och talade till Hans Pedersson ibidem om några jor dedelar som Hans Persson vill till sig lösa av Halvard Larsson, Peder Larsson, Hennik Larsson på Norberg, vilka är Hans Perssons samt Nils Anderssons hustrus syskonbarn, så all den stund att Herman Henniksson samt Lasse Henniksson vore broder och nu hans Perssons hustru Rikemor benämnd och Nils hustru, Marit är Hermans döttrar dömde jag dem båda samma jord att lösa lika.*⁴⁶⁴

*Floda 1598 Kom Ingel Eriksson i Kyrkbyn samt Halvard Eriksson i Fragg, gav tillkänna hur de hade gjort ett vänligt jor debyte sig emellan så var att Ingel gav Halvard all sin del i Persbo i Gränge socken, och Halvard gav Ingil igen sin hustrus jord igen i Kyrkbyn.*⁴⁶⁵

Ingel var gift med Anna Andersdotter och hennes farfar var Lasse Persson Persbo/Gläfse och farfarsfar Per Jonsson, Persbo. Se vidare Gläfse, Söderbärke.

HANS LARSSON

Brorson till Herman Henniksson, se ovan. Son till Lasse Henniksson, Fagersta, Västanfors. Förekommer i domböckerna fram till år 1600.^{466 467}

Hustru: NN

*1594 Hans Larsson för hemgång på P Härmansson ibidem*⁴⁶⁸

ERIC BENGTTSSON

Brorson till Herman Henniksson, se ovan. Son till Bengt Henniksson, Nordansjö, Norberg. Skattade för Östra gården 1606⁴⁶⁹

Levde 1619.

Hustru: NN. Levde 1619.

PER HERMANSSON

Son till Herman Henniksson. I skattelängderna till 1607.

Hustru: NN

Barn:

Karin Persdotter, se nedan.

*1599 Kom Per Hermansson i Halvarsbening fasta och uplät sin syster hustru Rikmor Persdotter i Vik all den del som han åtte i förnämnde Halvarsbening. Då steg en benämnd Anders Bengtsson i Nordansjö fram och föregav att Herman, Pers fader samt Rikmors hade köpt två systerdelar av sina systrar som är Rikmor som bodde i Köping samt hustru Brita ibidem Så efter att Anders Bengtssons fader Bengt Henniksson och Herman Henniksson de vore broder och ej var fasta påkommit på de två förnämnde delar som förberört är dömdes Bengt Henniksson i Nordansjö att lösa en systerdel såväl som Herman, och sedan sålde Per sina syster både den delen som han ärft hade med ... del som han löst hade.*⁴⁷⁰

1602: Hans Persson i Vik bjuder upp två brodersdelar i Halvarsbening, köpt av Peder Hermansson ibidem för

⁴⁶² Gillingstam, Hans: Kompletteringar och rättelser till genealogiska arbeten. Släkt och Hävd 1978:2 sid 99-100

⁴⁶³ Ting i Norberg 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 45

⁴⁶⁴ Ting i Söderbärke 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 51

⁴⁶⁵ Ting i Floda 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 39

⁴⁶⁶ Ting i Norberg 1598. Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 44

⁴⁶⁷ Ting i Söderbärke 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 42

⁴⁶⁸ Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 12

⁴⁶⁹ Dalarnas handlingar 1606:5

⁴⁷⁰ Ting i Norberg 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 155

osmundsjärn 18 fat. ⁴⁷¹

1603 Bengt Larsson i Bråfors bjuder upp nu ett halvt hemman ibidem köpt av Lasse Åbbebjörnsson och hans syskon för 1 läst. Item av Anders Persson i Aspbenning en brodersdel för 6 fat. Item en gård i Norbergsby köpt av Peder Hermansson i Halvarsenbenning för 1300 ⁴⁷²

PER ÖSTENSSON

Måg till Per Hermansson, se ovan. Född i Bröttjärna, Gagnef ⁴⁷³ ⁴⁷⁴. Död 1639 i Halvarsenbenning. Son till Östen Arvidsson i Bröttjärna.

Hustru: Karin Persdotter. Död 1655 i Halvarsenbenning. Dotter till Per Hermansson, se ovan.

Barn:

Anders Persson, se nedan

Marit Persdotter, se Bengt Hansson nedan.

Karin Persdotter. Gift i Flena, Gunnilbo med Lars Olofsson ⁴⁷⁵

NN Persdotter. Gift i Flängan, Norberg med Per Jönsson.

Per hade en bror Nils Östensson som gifte sig med Margareta Joensdotter från Persbo, Grangärde, svägerska med Spelbo Persson, Per Hennikssons i Vad son som också gifte sig till Persbo. Nils Östensson och Margareta Joensdotter var bosatta i Stimmerbo, Norrbärke. En annan bror Erik Östensson var första gifte till den sk Rämshubben Olof Matssons i Råmen, Grangärde hustru Sara. Han kan ha varit den första nybyggaren i Råmen där hytta och hammare anlades vid denna tid. ⁴⁷⁶

Arne Sohlström: Det ser ut som om om Hennika Bengtsson i Vad ägde Östra gården i Halvarsenbenning (Han ägde flera delar i hemman utanför Vad). Herman verkar ha förvaltat och brukat den. Herman löste sedan ut sina systrar, Rigmor och Britas arvedelar, vilket senare, efter att Bengt Hennikssons son Anders Bengtsson överklagade, av tinget ändrades till att Herman Henniksson och Bengt Hennikssons arvingar fick varsin systerlott. ⁴⁷⁷

Per Östensson löste även i delar i Kylsbo, se Kylsbo, Norberg

Hans Holstensson i Vad löste sin fars syskons delar, vilka kan förutsättas ha varit Per Hennikssons arvedel. ⁴⁷⁸

Norrbärke 1600 Kom Per Östensson och var kommen i rykte att hava belägrat Trulssons hustru Ingeborg Månsdotter, äffen ingen bevisa eller vittnen som sint ord bestå ville ... förnämde Peder och hustru Ingeborg av nämnden samt menige man frigjord ⁴⁷⁹

1604 Anders Bengtsson i Kylsbo bjuder upp ett torpställe i Kylsbo i pant av Peder i Halvarsenbenning för 10 fat osmundsjärn ⁴⁸⁰

1607: Stod Halvard Hermansson i Persbo i Greng (Grangärde) socken fastade och uplät till Peder Östensson i Halvarsenbenning en brodersdel i Kylsbo. Även bjuder Peder upp en brodersdel i förenämnda Kylsbo igenlöst av Anders i Nordansjö för 10 fat osmundsjärn, vilken broderdel Peders hustrus fader Peder Hermansson pantsatt. Item en broders och en systerdel i Halvarsenbenning köpt av Hans Eriksson i Vik. ⁴⁸¹ ⁴⁸²

1609 Päder Östensson i Halvarsenbenning bjuder up nu tredje resan två brodersdelar ibidem som han hade igenlöst av Hans Padersson i Vik för osmundsjärn 15 fat
Än bjuder han nu andra resan en brodersdel i Kylsbo som han igenlöst hade av Anders Bengtsson i Nordansjö för 10 fat järn. ⁴⁸³ ⁴⁸⁴ ⁴⁸⁵

471 Ting i Norberg 1602 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 47

472 Ting i Norberg 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 144

473 Ting i Gagnef 1638 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2723 Sid 24

474 Om Per Östenssons släkt i Bröttjärna se: Lindell & Holmberg: Säl och Bröttjärna – två gamla byar i Dalarna

475 Ting i Norberg 1656 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Örebro län EXIe:2791 sid 339

476 Vadfors, Kjell. Rämshubgens ursprung. 1995.

477 Ting i Norberg 20 jan 1599. Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 155

478 Ting i Södra och Norra Bärke (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 553

479 Ting i Norrbärke 1600 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:7 sid 38

480 Ting i Norberg 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 197

481 Ting i Norberg 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 227

482 Ting i Norberg 1607 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 348

483 Ting i Norberg 1608 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 344

484 Ting i Norberg 1609 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 383

485 Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 421

1610 Per Östensson i Halvarsenbenning för välle? på någon slog? För Anders Bengtsson i Nordansjö ⁴⁸⁶

1610 Per Östensson i Halvarsenbenning bjuder upp nu första resan en systerdel i Fragg, köpt av hustru Marit Halvarsdotter i Vik för 4 fat ^{487 488}

1612 Peder Östensson i Halvarsenbenning vjuder upp nu tredje resan en systerdel i Fragg köpt av hustru Marit Hermansdotter i Vik för 4 fat osmundsjärn ⁴⁸⁹

1614 Per Östensson i Halvarsenbenning bjuder upp första resan 3 systerdelar köpt av Olof Henriksson, en systerdel för 4 fat, en systerdel av Hans Pedersson i Rosendal för 2 fat, av Kjelfast Olofsson i Livsdal en systerdel för 2 fat ⁴⁹⁰

1615 Peder Östensson i Halvarsenbenning bjuder andra resan upp 3 systerdelar i Halvarsenbenning, köpt av Olof Hindriksson i Köping för 2 fat, en systerdel, än en systerdel ibidem av Hans Pedersson i Rosendal för 2 fat, av Kjelfast i Livsdal en systerdel för 2 fat. Item bjuder han nu upp tredje resan en systerdel i Halvarsenbenning av hustru Marit i Vik för 2 fat. Klandras av Nils i Vik. ⁴⁹¹

År 1672 krävde Bengt Hennikssons arvingar i Hinsebo, Norberg (se vidare under Hinsebo) att deras arvedel skulle avstyckas, vilket innebar att de erhöi en tredjedel av gården och Per Östenssons arvingar, sonen Anders Persson och mågen Bengt Hansson två tredjedelar, detta enligt "en gammal lagmansdom". ⁴⁹²

Arne Sohlström: Det verkar inte finnas några belägg för när och hur Anders Persson och Bengt Hansson förvärvat Hans Holstenssons andel. Det förefaller osannolikt att Per Östensson eller Anders Persson skulle fått övertaga delen, utan att Bengt Hennikssons arvingar begärt och även fått överta hälften. Jämför Herman Hennikssons köp av systerdelar ovan. Den enda förklaringen verkar vara att Bengt Hansson är son till Hans Holstensson.

Resultatet blev att det skedde en delning mellan Per Östenssons son Anders Persson och mågen Bengt Hansson.

Halvarsenbenning, Östra gården, sonen Anders Perssons del

ANDERS PERSSON (gamle)

Son till Per Östensson, se ovan. Död 1694 i Halvarsenbenning.

Hustru: Barbro Kjellfastdotter. Död före 1643 i Halvarsenbenning. Dotter till Kjellfast Holstensson, Fragg, Norberg.

Hustru: Marit. Död 1677 i Halvarsenbenning.

Barn:

Catarina Andersdotter. Född omk 1631 i Halvarsenbenning. Gift 1) 1655 med Johan Esbjörnsson, Fragg, Norberg.

2) Med Johan Hansson i Sundbo, Västansfors

Kerstin Andersdotter. Gift med Per Matsson i Hästbäck, Karbenning

Per Andersson. Född 1643 i Halvarsenbenning. Se nedan.

Elisabet Andersdotter. Född 1646 i Halvarsenbenning. Gift med Hans Johansson i Sundbo, Västansfors

Johan Andersson. Född 1651 i Halvarsenbenning. Gift i Västra gården.

Anders Persson i Halvarsenbenning lät första resan uppbjuda en skogstäkt, bortpantad av hans svärfader Kjellfast i Fragg till Valentin Lukusson, och av Anders igenlöst. Noch uppbjöd han en systerdel ibidem som köpt var av Lars Olofsson i Flena och Gunnilbo socken. ⁴⁹³

1658 Anders Persson i Halvarsenbenning förordnades till nämndeman i Nils Larssons ställe, som förledne år förordnades till Länsman och aflade sin nämndemans ed. ⁴⁹⁴

1684 begärde Anders Persson befrielse från uppdraget som nämndeman på grund av "ålderdom och annan bräcklighet" ⁴⁹⁵

486 Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 8

487 Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 12

488 Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 422

489 Ting i Norberg 1612 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 118

490 Ting i Norberg 1614 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 315

491 Ting i Norberg 1615 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 574

492 Ting i Norberg 16-17 sep 1672 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2277 sid 603

493 Ting i Norberg 1656 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Örebro län EXIe:2791 sid 339

494 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 686

495 Ting i Norberg 1684 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2289 sid 584

PER ANDERSSON (gamle)

Son till Anders Persson, se ovan. Född 1643 i Halvarsenbenning. Död 1706 i Halvarsenbenning.

Hustru: Karin Matsdotter. Död 1719 i Halvarsenbenning. Dotter till Mats Andersson i Aspbenning, Västanfors

Barn:

Anders Persson. Född 1667 i Halvarsenbenning. Se nedan.

Mats Persson. Född 1670 i Halvarsenbenning. Gift i Västra gården.

Marit Persdotter. Född 1674 i Halvarsenbenning. Gift i Fragg, Norberg med Eric Persson ⁴⁹⁶

Elisabeth Persdotter. Född 1676 i Halvarsenbenning. Gift i Fliken, Norberg med Olof Hansson. ⁴⁹⁷

Karin Persdotter

Per Persson. Född 1678 i Halvarsenbenning. Se nedan.

Johan Persson. Född 1683 i Halvarsenbenning.

Kerstin Persdotter. Gift i Hemshyttan, Söderbärke med Bengt Persson ⁴⁹⁸

Anna Persdotter. Född 1685 i Halvarsenbenning. Gift i Västra Djupkärre, Norberg med Anders Ersson.

1698: En halv systerdel i sal Mats Anderssons hemman i Aspbenning, som hustru Karin Matsdotter i Halvarsenbenning den 12 mars 1697 försålt till sin broder Eric Matsson i Aspbenning för 105 daler kmt uppbjöds första gången ⁴⁹⁹

Efter Per Andersson sker en delning mellan sönerna Anders Persson (Född 1667) och Per Persson (Född 1678)

Halvarsenbenning, Östra gården, sonen Anders Perssons del, Anders Perssons del

ANDERS PERSSON

Son till Per Andersson. Född 1667 i Halvarsenbenning. Död omk 1710.

Hustru: Kiersten Ersdotter. Född omk 1669. Dotter till Eric Andersson, Västra Djupkärre, Norberg. Gifte om sig med Eric Andersson, se nedan.

Barn:

Per Andersson. Född 1701 i Halvarsenbenning

Anders Andersson. Född 1709 i Halvarsenbenning. Se nedan

ERIC ANDERSSON

Gift med Anders Perssons änka, se ovan. Född omk 1674 i Östra Djupkärre. Död 1737.

Hustru: Hustru: Kiersten Ersdotter. Född omk 1669. Död 1756 i Halvarsenbenning. Dotter till Eric Andersson, Västra Djupkärre, Norberg. Änka efter Anders Persson, se ovan.

Barn:

Två söner och en dotter, samtliga döda som barn.

ANDERS ANDERSSON

Son till Anders Persson, se ovan. Född 1709 i Halvarsenbenning. Död 1754 i Halvarsenbenning.

Hustru: Karin Matsdotter. Född 1712 i Karsbo, Norberg. Dotter till Mars Eriksson i Karsbo. Gifte om sig med Olof Andersson, se nedan.

Barn:

Per Andersson. Född 1732 i Halvarsenbenning. Se nedan.

Eric Andersson. Född 1735 i Halvarsenbenning. Gift i Flängan.

Anders Andersson. Född 1738 i Halvarsenbenning. Gift i Lilla Djupkärre.

Kiersten Andersdotter. Född 1742 i Halvarsenbenning. Gift i Fragg med Per Jansson ⁵⁰⁰

Sara Andersdotter. Född 1747 i Halvarsenbenning.

Catarina Andersdotter. Född 1755. Gift i Brandbo med Anders Andersson. ⁵⁰¹

Bergsman Per Andersson i Halvarsenbenning fick uppbud å 2/9 uti 3/16 hemmanet där han 2/9 samma år köpt av sin bror Anders Andersson i Lilla Djupkärre. ⁵⁰²

OLOF ANDERSSON

Gift med Anders Anderssons änka, se ovan. Född 1772 i Moren, Söderbärke

Hustru: Karin Matsdotter. Född 1712 i Karsbo, Norberg. Död 1773 i Halvarsenbenning.

Barn:

496 Gamla Norbergs bergslags härad. Småprotokoll. Vol 28 f 1298 6 feb 1734

497 Gamla Norbergs bergslags härad. Småprotokoll. Vol 28 f 1286 26 feb 1734

498 Gamla Norbergs bergslags härad. Småprotokoll. Vol 14 f 785 15 sep 1721

499 Ting i Norberg 1698: (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXle: 2298 sid 928

500 Gamla Norbergs bergslags härad. Småprotokoll. Vol 96 f 545 27 mar 1770

501 Gamla Norbergs bergslags härad. Småprotokoll. Vol 138 f 805-806 24 feb 1785

502 Gamla Norbergs bergslags härad. Småprotokoll. Vol 85 f 472 26 nov 1765

Västra gården.

Barn:

Anders Persson. Född 1713 i Halvarsenbenning. Död 1755 i Halvarsenbenning. Ogift.

Karin Persdotter. Född 1716 i Halvarsenbenning. Gift med Eric Andersson, se nedan.

Brita Persdotter. Född 1721 i Halvarsenbenning. Bodde ogift hos systern Karin

Anna Persdotter. Född 1726 i Halvarsenbenning. Gift med Anders Persson, se nedan.

Kiersten Persdotter. Född 1725 i Halvarsenbenning.

ANDERS PERSSON

Måg till Per Persson, se ovan. Född 1723 i Flängan, Norberg. Son till Per Persson

Hustru: Anna Persdotter. Född 1726 i Halvarsenbenning. Död 1793 i Halvarsenbenning. Dotter till Per Persson, se ovan.

Barn:

Catarina Andersdotter. Född 1757 i Halvarsenbenning. Gift i Västanfors.

Anna Andersdotter. Född 1760 i Halvarsenbenning. Gift med Jacob Gustafsson, Västanfors. Bodde tidvis i Halvarsenbenning.

Johan Andersson. Född 1764 i Halvarsenbenning.

Brita Andersdotter. Född 1768 i Halvarsenbenning.

ERIC ANDERSSON

Måg till Per Persson, se ovan. Född 1711 i Rabbatsbenning. Död 1759 i Halvarsenbenning. Son till Anders Andersson.

Hustru: Karin Persdotter. Född 1716 i Halvarsenbenning. Dotter till Per Persson, se ovan.

Barn:

Eric Ersson. Född 1749 i Halvarsenbenning. Gift med Per Anderssons änka, se sid

Anna Ersdotter. Född 1756 i Halvarsenbenning. Gift med Per Andersson, se nedan.

PER ANDERSSON

Måg till Eric Andersson, se ovan. Född 1761 i Knallasbenning, Grytnäs. Död 1818 i Halvarsenbenning.

Hustru: Anna Ersdotter. Född 1756 i Halvarsenbenning. Dotter till Eric Andersson, se ovan.

Barn:

Anders Persson. Född 1785 i Halvarsenbenning.

Anna Persdotter. Född 1788 i Halvarsenbenning.

Johan Persson. Född 1792 i Halvarsenbenning.

Catarina Persdotter. Född 1795 i Halvarsenbenning.

Anders Barcheus försäljer genom auktion Eric Anderssons och Anders Perssons i Halvarsenbenning fasta egendom för deras åsamkade förlagsskulder. Inropat av conducteuren Gustav Svedberg 12/12 1758.⁵¹¹

Första uppbud beviljades överste Johan August Mannerheim å så stor del av 3/16 hemmanet i Halvarsenbenning som svarar mot hans 26/3 in-tecknade fordran hos conducteuren Daniel Svedberg, hemmanets ägare.⁵¹²

Conducteuren Daniel Gustav Svedberg hade 16/4 samma år sålt 3/16 bergsmanshemman i Halvarsenbenning med åtföljande 1/8 del i hyttan till häradshövding Carl Törneros, som fick första uppbud.⁵¹³

Bergskollegiets huvudarkiv:

Brukspatron Anders Barcheus hade ansökt om att få förvärva bergsmännen Erik Anderssons och Anders Perssons i Halvarsenbenning gemensamma hemman där å 3/8 mantal och 1/8 i hyttan i enlighet med Norbergs bergslagstings utslag 23/6 1756.

Brukspatron Barcheus ville utom bergsmannaståndet försälja bergsmännen Erik Anderssons och Anders Perssons bergsmansegendom i Halvarsenbenning. Genom Kollegiets utslag 6/2 1756 hade brukspatron Barcheus kunnat utbjuda hemmanet.

Om byte mellan brukspatron von Stockenström och bergsman Olof Olsson i Väster Djupkärra av deras hemman i Halvarsenbenning och Väster Djupkärra.

Kollegiet hade 19 juli 1758 tillåtit att Halvarsenbenning i brist på köpare inom bergsmansståndet skulle få utbjudas till ståndspersoner. Vid aktion hade det inropats av conducteuren Daniel Svedberg som fått fasta 4/2 1761. Sedan hade conducteuren överlåtit det till brukspatron Anders Barcheus som fått fasta 28/10 1777. Von Stockenström hade jämte Fagersta egendom köpt detta hemman i Halvarsenbenning.⁵¹⁴

Eric Andersson och Anders Persson var mågar till Per Persson. Gustav Svedberg var inte bosatt i Halvarsenbenning. Försäljningen gällde endast en del av hemmanet och Eric Andersson och Anders Persson var kvar i byn till de dog på 1790 talet.

Halvarsenbenning, Östra gården, mågen Bengt Hanssons del

511 Gamla Norbergs bergslags härad. Småprotokoll. Vol 71 f 301-302 23 feb 1759

512 Gamla Norbergs bergslags härad. Småprotokoll. Vol 92 f 446 22 nov 1768

513 Gamla Norbergs bergslags härad. Småprotokoll. Vol 99 f 551 22 nov 1771

514 Bergskollegiets huvudarkiv. BII:101 f 409 6 dec 1756, BII:105 f 25 29 jul 1758, BII:105 5 dec 1798

BENGT HANSSON

Måg till Per Östensson, se ovan. Död 1672 i Halvarsbenning. Troligen son till Hans Holstensson, Vad Söderbärke
Hustru: Marit Persdotter. Död 1673 i Halvarsbenning. Dotter till Per Östensson i Östra gården, Halvarsbenning.

Barn:

Anna Bengtsdotter. Född omk 1630 i Halvarsbenning. Gift i Vad, Söderbärke med Hemming Hansson.

Hans Bengtsson. Se nedan.

Elin Bengtsdotter. Gift med Jöns Matsson. Bortflyttad

Karin Bengtsdotter. Född 1644 i Halvarsbenning.

Anders Bengtsson. Född 1645 i Halvarsbenning.

Erik Bengtsson. Född 1650 i Halvarsbenning.

Per Bengtsson. Född 1653 i Halvarsbenning.

Johan Bengtsson. Född 1654 i Halvarsbenning. Se nedan.

Ting 1668: Bengt Hansson i Halvarsbenning anklagade Bergsprofoss Simon Håkansson för hugg och skada ... (långt protokoll) ⁵¹⁵

Efter Bengt Hansson sker en delning mellan sönerna Hans Bengtsson och Johan Bengtsson

Halvarsbenning, Östra gården, mågen Bengt Hanssons del. Sonen Hans Bengtsson.

HANS BENGTTSSON

Son till Bengt Hansson, se ovan. Död ca 1676 i Halvarsbenning.

Hustru: Margareta Johansdotter. Omgift med Mats Persson, se nedan.

Barn:

Anders Hansson. Född 1666. Se nedan.

Anna Hansdotter. Född 1668. Gift med Hans Matsson i Västra gården, se sid Hans Matsson är son till
Mats Persson som modern gifte om sig med efter faderns död.

Johan Hansson. Född 1669, Gift i Norråhl, Västerfärnebo. ⁵¹⁶

Kiersten Hansdotter. Född 1671. Gift i Aspbenning med Anders Andersson.

Bengt Hansson. Född 1673.

MATS PERSSON

Omgift med Hans Bengtssons änka, se ovan. Son till Per Hansson, Vad Söderbärke och bror till Per Persson, se sid
.....

Död 1679.

Hustru: Margareta Johansdotter. Död 1710 i Halvarsbenning. Änka efter Hans Bengtsson, se ovan.

Barn:

Kerstin Matsdotter. Född 1678 i Halvarsbenning. Gift i Dalvik, Söderbärke.

Mats Persson hade tidigare varit gift, troligen i Söderbärke och hade barnen:

Hans Matsson. Född omk 1663. Köpte Backhemmanet i Västra gården. Gift med Anna Hansdotter, se van.

Per Matsson. Född omk 1669. Död 1698. Ogift

ANDERS HANSSON

Son till Hans Bengtsson, se ovan. Född 1666 i Halvarsbenning. Död 1714 i Halvarsbenning.

Hustru: Sara Persdotter. Född 1655 i Fragg. Död 1728 i Halvarsbenning. Dotter till Per Joensson.

Barn:

Hans Andersson. Se nedan

Margareta Andersdotter. Gift med Lars Larsson i Fragg. ⁵¹⁷

HANS ANDERSSON

Son till Anders Hansson, se ovan. Död 1716 i Halvarsbenning.

Hustru: Margareta Persdotter. Död 1742 i Halvarsbenning. Dotter till Per Larsson, Matsbo, Karbenning. Omgift
med Anders Andersson, se nedan.

Barn:

Anders Hansson. Född 1714 i Halvarsbenning.

ANDERS ANDERSSON

Omgift med Hans Anderssons änka, se ovan. Född 1690. Död 1758 i Halvarsbenning. Son till Anders Persson, Vad,
Söderbärke.

Hustru: Margareta Persdotter. Änka efter Hans Andersson, se ovan. Dotter till Per Larsson, Matsbo, Karbenning.

515 Ting i Norberg 1668 Västerdalarne och Västerbergslagens häradsrätt AI:5 sid 139

516 Gamla Norbergs bergslags härad. Småprotokoll. Vol 1 f 564b 1 mar 1705

517 Gamla Norbergs bergslags härad. Småprotokoll. Vol 18 f 1084 1 mar 1725

Död 1742 i Halvarsbenning,

Barn:

Brita Andersdotter. Född 1724 i Halvarsbenning.

Anna Andersdotter. Född 1727 i Halvarsbenning.

Kiersten Andersdotter. Född 1730 i Halvarsbenning.

ANDERS HANSSON

Son till Hans Andersson, se ovan. Född 1714 i Halvarsbenning.

Hustru: Lisa Matsdotter. Född 1716 i Karsbo, Norberg.

Barn:

Sara Andersdotter. Född 1739 i Halvarsbenning. Gift i Vad med Abraham Isaksson.

Greta Andersdotter. Född 1741 i Halvarsbenning. Gift i Skogsbyn, Danskbo, Söderbärke med Per Andersson.

Hans Andersson. Född 1747 i Halvarsbenning. Se nedan.

Anders Andersson. Gift i Söderbärke.

Mats Andersson. Född 1753 i Halvarsbenning. Se nedan

Petter Andersson. Född 1756 i Halvarsbenning.

*Hans Andersson i Halvarsbenning fick första uppbud på 1/10 i 3/16 bergsmanshemman där som han 7/4 1777 köpt av sin svåger bergsmannen Abraham Isaksson i Vad och dennes hustru, hans syster Sara Andersdotter, på 1/10 i 3/16 dårsammastädes som han 5/4 1777 köpt av sin svåger Per Johansson i Skogsbyn och dennes hustru, hans syster Greta Andersdotter, på 1/5 i 3/16 dårsammastädes som han 13/9 1777 köpt av sin bror Anders Andersson i Halvarsbenning och dennes hustru Stina Andersdotter, på 1/5 i 3/16 dårsammastädes som han 13/9 1777 köpt av sin bror Petter Andersson i Halvarsbenning, på 1/5 i 3/16 dårsammastädes som han 13/9 1777 köpt av sin bror Mats Andersson i Halvarsbenning.*⁵¹⁸

HANS ANDERSSON

Son till Anders Hansson, se ovan. Född 1747 i Halvarsbenning. Död 1822 i Halvarsbenning.

Hustru: Anna Andersdotter. Född 1744 i Söderbärke. Död 1804 i Halvarsbenning.

Barn:

Inga barn.

De testamenterade sin egendom till fosterdottern Stina och hennes man Eric Ersson från Dullbo, Söderbärke, död 1818. Stina och barnen flyttade senare till Karbenning.

*Tredje uppbud å Eric Ersson och hans hustru Stina Abrahamsdotters försäljning till brukspatron Salomon von Stockenström på Fagersta bruk av 3/32 bergsmanshemman i Halvarsbenning.*⁵¹⁹

*Se artikel av Carl Åkerberg i Hembygdsvännen*⁵²⁰

MATS ANDERSSON

Son till Anders Hansson, se ovan. Född 1753 i Halvarsbennning.

Hustru: Anna Henriksdotter. Född 1761 i Söderbärke.

Barn:

Brita Matsdotter

Efter Anna Henriksdotters död gifte Mats Andersson om sig i Västra gården med Olof Olssons änka. Han övertog även Olof Olssons del av Västra gården.

Halvarsbenning, Östra gården, mågen Bengt Hanssons del. Sonen Johan Bengtsson

JOHAN BENGTTSSON

Son till Bengt Hansson, se ovan. Född 1654 i Halvarsbenning. Död 1717 i Halvarsbenning..

Hustru: Elisabet Persdotter. Död 1681 i Halvarsbenning. Dotter till Per Hemmingsson, Hemshyttan.

Hustru: Catarina Hansdotter. Vigda 1681. Dotter till Hans Carlsson, Tolvsbo, Söderbärke.

Hustru: Brita Carlsdotter. Död 1710

Barn:

I första äktenskapet:

Brita Jansdotter. Född 1679 i Halvarsbenning. Gift i Flobo, Västanfors.

I andra äktenskapet:

Kerstin Jansdotter. Född 1682 i Halvarsbenning.

Karin Jansdotter. Född 1683 i Halvarsbenning. Gift med Johan Kjellfastsson, Fragg, Norberg.

Hans Jansson. Född 1685 i Halvarsbenning.

518 Gamla Norbergs bergslags härad. Småprotokoll. Vol 114 f 913 28 okt 1777

519 Gamla Norbergs bergslags härad. Småprotokoll. Vol 324 f 296 10 apr 1821.

520 Åkerberg, Carl. "Krogslottet i Simla". Hembygdsvännen 1930-32 : 61.

Anders Jansson. Född 1687 i Halvarsbenning. Dagkarl i Halvarsbenning. Gift med Anna Persdotter, dotter till Per Larsson i Fragg, Norberg.

Per Jansson. Född 1690 i Halvarsbenning. Masmästare i Bogärdet, Norberg. Gift med Karin Andersdotter, dotter till Anders Persson, Kylsbo, Norberg.

I tredje äktenskapet:

Carl Jansson. Född 1693 i Halvarsbenning. Soldat Gröning. Återvänder till Halvarsbenning när han avskedas som soldat. Gift med Elisabet Hansdotter, dotter till Hans Gunnarsson, Sjulso, Hedemora.

Lars Jansson. Född 1697 i Halvarsbenning. Död 1698 i Halvarsbenning.

Mats Jansson. Född 1704 i Halvarsbenning.

Fastades efter Hemming och Mats Hinderssöners i Hemmingshyttan begäran det köp som Nils Olsson i Läsarbo om sin hustrus Elisabeth Larsdotters arvsrätt i Hemmingshyttan, ingått med hustruns farbroder sahl Henrik Hemmingsson i Hemshyttan, vilken uppbjudit blivt den 7 Juli 1665, 10 Jan 1666 och 12 Feb 1686.

Än Herman Bengtssons i Ulfso och dess hustru Karin Larsdotters gjorde köp om hustruns del i Hemmingshyttan, bortlåten till dito köpare och uppbjuden 3 ggn d 9 jul 1668.

Noch Per Larssons i Nor hustru Anna Persdotters Trediedel i en brodersdel aflåten till samme man, som var hustruns faders broder ophlyst 3 ggn 10 jul 1672. Än haver Johan Bengtsson i Halvarsbenning och Norbergs socken sålt till sin sahl hustru Elisabeth Persdotter syskonbarn, Hemming och Mats Hindersson hustruns arvsrätt i Hemmingshyttan, som svarar lika emot benämnde hust Anna Persdotters i Nor. Yttermera har Erik Bengtsson i Nyhyttan och Norberg sålt till benämnde Hemming och Mats den Trediedel uti en brodersdel i Hemmingshyttan som hans hustru Karin Persdotter ärft efter fadern sahl Per Hemmingsson i Moren, vilken uppbjuden är 3 ggn

12 Feb 1686.⁵²¹

Johan Bengtsson i Halvarsbenning och Norberg har sålt till Hemming och Mats Hinderssöner i Hemshyttan all sin salig hustrus arvsrätt i Hemshyttan den 11 Juli 1681⁵²²

Halvarsbenning, Östra gården, Anders Ersson

Omkring år 1770 kom Anders Ersson till Halvarsbenning. Han var född i Hinsebo, Norberg och var ättling till Bengt Henniksson i Nordansjö, som var bror till Herman Henniksson i Östra gården i Halvarsbenning. År 1672 begärde Bengts arvingar att dennes arvedel, 1/3 av Östra gården skulle avstyckas vilket också skedde. Det är möjligt att det 1/16 hemman, som Anders Ersson brukade, är en del av detta arv medan resten sålts till de övriga markägarna i byn. Se vidare Hinsebo.

ANDERS ERSSON

Född 1749 i Hinsebo. Död 1826 i Halvarsbenning. Son till Erik Andersson och Lisbet Matsdotter. Se vidare Hinsebo.

Hustru: Stina Danielsdotter. Född 1751 i Flyten, Västanfors. Död 1827 i Halvarsbenning.

Barn:

Lisa Andersdotter. Född 1774 i Halvarsbenning.

Stina Andersdotter. Född 1775 i Halvarsbenning.

Anna Andersdotter. Född 1778 i Halvarsbenning.

Caisa Andersdotter. Född 1784 i Halvarsbenning.

Anders Andersson. Född 1789 i Halvarsbenning.

ANDERS ANDERSSON (gamle)

Son till Anders Ersson, se ovan. Född 1789 i Halvarsbenning. Död 1836 i Halvarsbenning.

Hustru: Sara Jansdotter. Född 1792 i Karbenning.

Barn:

Anders Andersson. Född 1816 i Halvarsbenning.

Stina Andersdotter. Född 1820 i Halvarsbenning

Johan Andersson. Född 1822 i Halvarsbenning.

ANDERS ANDERSSON (unge)

Son till Anders Andersson, se ovan. Född 1816 i Halvarsbenning.

Hustru: Död omk 1850

Hustru: Brita Stina Jansdotter.

Barn:

Anna Brita Andersdotter. Född 1842 i Halvarsbenning.

Augusta Elisabet Andersdotter. Född 1845 i Halvarsbenning.

Johanna Sophia Andersdotter. Född 1848 i Halvarsbenning.

⁵²¹ Ting i Söderbärke 1689 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2749

⁵²² Ting i Söderbärke 1683 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 5180

Anders Gustav Andersson. Född 1853 i Halvarsbenning

August Andersson. Född 1855 i Halvarsbenning

Reinhold Andersson. Född 1858 i Halvarsbenning.

Hemmanet såldes till Fagersta bruk 16 juli 1817 och bestod då av 1/32 mantal i nr 1.

HÅKONBENNING, NORBERG MED BJURFORS

1413	Se brev nedan	Anger
1462	Se brev nedan	Peder Jönsson
1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 438o (AID: v915774.b438o, NAD: SE/RA/510102)	Hans Buske? I Håkonbeöning är och landbo Finved Lasse Håkansson
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Lasse Jonsson Nils Olofsson Finved Lasse Håkansson
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Lasse Håkansson Lasse Jonsson Nils Olofsson Finneved
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Lasse Jonsson (skadat två namn till finns)
1552	Ting i Norberg 15 feb 1552 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 209 Se ärende nedan	Lasse Halvarsson
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Är lagd från Norberg och till Garpeberget Lasse 4 hundrade Nils 1 fat Finwidder? 1 fat
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 bild 79	Frälse landbor Erik Persson i Bjurfors
1571	Älvsborgs lösen 1571	Hindrich i Håkonbenning Lasse Bengtsson ibid
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	En gård i Håkanbenning Brukas av en bonde i Folkerna Hindrich Arngiell? Lasse Bengtsson
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 78	Pelle Persson Hindrik Larsson Lasse Bengtsson Olof Persson
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 9	Hindrich? Hammarsmed hustru Elin Olof i Nils obe....
1608	Dalarnas handlingar 1608:18 Bild 183	Jöns Måns Hansson Olof
1628	Norberg AI:1	Hans Olofsson h Elin Finsk Pär Olsson Måns Hansson h Malin Lars Månsson Anna Mats Olsson Finsk Pär Olsson Finsk h Elin Håkonbenning Olof larsson Jons Andersson Håkonbenning Mats Olofsson H Elin Hans Joen Håkonsbenning Hans Månsson Håkonsbenning Erich Hansson H Malin Håkonbenning

		H Malin Anna Matsdotter Malin Matsdotter
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 71	O i Håkanbenning O Ersson i Håkanbenning O Ersson ibid Joen Måns Bjurfors Pär Finne ibid
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Måns Hansson, ¼ hemman Jonas Staffansson, ¼ hemman Olof Larsson, ½ hemman Hans Olofsson, ½ hemman Olof Eriksson, ½ hemman BJURFORS Simon Hansson, ¼ hemman BJURFORS Erik Månsson, ¼ hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Joen Olof Larsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 9 roten	Wolter Zilektz ? Olof Ersson O Larsson Joen Stefansson
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Måns Johansson Joen Staffansson ½ Olof Larsson ½ Hans Olofsson ½ Olof Eriksson ½ Cronohemman: Per Finne
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Måns Jon Staffansson ½ Olof Larsson ½ Hans ½ Olof Erichsson ½ Cronohemman Pär Finne i Håkanbänning ¼
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Petter Cronström ½ Petter Cronström ½ Petter Cronström ½ Petter Cronström ½

1413: Råfsteting som dömde under skatte en del gårdar, som dalafogden Jösse Finnsson tillägnat sig. Deltagare: Lars i Gläfsse, Per i Djupkärre, Jakob i Vik, Jöns i Ombenning, Anger i Haquonabygning (Håkansbenning) ^{523 524}

Häradshövdingen och riddaren Ingel Jönssons fastebrev för Hinse Pedersson 1462 på en gård kallad Wasagården, i Norbergs Socken köpt av hustru Karin, Olof murarmästares dotter. Tolvmän var Ingel Jonsson, Anders i Halvarsbenning, Tidik Pedersson, Hans Djäkne, Bengt i Bråfors, Peder Jönsson i Håkonsbenning, Englika i Stabäck, Mats i Malmkärre, Jöns Hermansson, Kjellfast i Hommansbenning, Ole Ingelsson i Rosendal, Mats i Örbäck. ^{525 526}

1552 Simon Håkansson i Svedje i Hedemora socken och Lasse Halvarsson i Håkonsbenning bjuder upp en brodersdel i Håkonsbenning. ⁵²⁷

1592 Kom för rätten Mats Germundsson och Henrik Larsson i Håkanbenning och vore om ett almeninge äng benämt Björk....ängen, blev avsagt att har dere skulle slå halvparten till dess syn skilde dem åt. ⁵²⁸

1593: Kom Lasse Olofsson i Andersbenning och talade till Hindrik i Håkansbenning om en häst som Hindricks sväre hade tagit av Lasses fader, blev afsagt at Hindrik skulle giva Lasse 1 fat järn, och så vore de förlikte ⁵²⁹

1596 Kom Herman Persson i Håkonbenning och talade till Erik Knutsson i Norbergs by om en gård i Norbergs by som Olof i Västansjö i Norrbärke socken och Jöns Andersson i Hedemora honom sålt hade för en läst järn. Nu kom Herr Marin som har Jöns Anders dotter till hustru och vill lösa samma hemman igen då dämdes att efter att

523 Stahre, Ulla. Bygd och bergsmän under senmedeltid. I Norberg under 600 år, 1958

524 SD II, n 1737. Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Suppl Nr 929

525 Stahre, Ulla: Bygd och bergsmän under senmedeltid. Norberg genom 600 år. 1958.

526 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Första delen. Nr 116.

527 Ting i Norberg 1552 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 209

528 Ting i Folkärna 1592 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 58

529 Ting i Norberg 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 117

samma köp icke var lagfarit då dömdes Herman samma gård igen och Erik sitt järn igen.⁵³⁰

1597 Lasse Månsson i Vevde i Fläckebo socken bjuder upp en systerdel till köps liggandes i Håkonbenning⁵³¹

1598 Henrik hammarsmed bjuder upp ett hemman i Håkanbenning köpt av Hans Jåpsson, Henrik Tomasson samt Ingeborg, Hans Jåpssons syster, alla i förnämnde Håkanbenning för stångjern Nu kommer en benämnd Lasse Abrahamsson som de börde till och vill lösa ⁵³²

1599 Mats Jöransson Borgmästare i Enköping bjuder upp ett hemman Tackhärad benämnt köpt av Anders Hansson ibid för osmundsjärn 24 fat 2 hundra

Än en del i Håkonbenning i pant av Olof Andersson ibid för osmundsjärn 15 fat Klandrat av Olof Persson på Djäknehyttan⁵³³

1600 Henrik Hammarsmed bjuder upp ett hemman i Håkonbenning köpt av Hans Jåpsson, Ingeborg Jåpsdotter och Hans Tomasson, alla i förnämde Håkonsbenning, för stångjärn .. skeppund. Klandrat av Lasse Abrahamsson och ännu nu sättes dag till kyndesmässa med kom brevet ⁵³⁴

1602: Kom Lasse Andersson på Djäknehyttan och gav till känna hur han hade köpt en halv gruva av Henrik Persson i Håkansbenning för 1 skeppund stångjärn, vilken gruva Hindriks fader till förende sålt hade till Peder Olsson på Djäknehyttan och Tomas Nilsson på Hyttan i Grytnäs, vilka Erik Perssons sväre då var. Ransakades här om och i sanning fanns att Hendrick ej mer åtte än en fjärdepart i samma gruva. Och den skulle både Henrick och Lasse Andersson behålla och halvparten Olof Persson på Djäknehyttan. Erik på Hyttan en tredjepart.⁵³⁵

1606 Kom Lasse Eriksson på Djäknehyttan och talade till sin broder Peder Eriksson, om någon som Peder fått hade på deras faders hemman och denne Lasse haver överantvaradt Peder allt deras faders hemman efter att han gått på ett annat gifte och så hemman bekommit i Håkonbenning, så efter att Peder med sin egen omkostnad hade bärgat allt hemmanet i förgånge år och alla syskon haver där med betalt sin faders gäll, därför skulle nu Peder behålla samma rågsäde vilket är ett säde medan hade Lasse kört någon gödning ut i Djäknehyttan ⁵³⁶

1608 Kom hustru Brita i Djupenäs (överstruket) Bjurfors i Färnebo socken och talade till sitt syskonebarn Lasse Hermansson i Djupnäs om en del i Djupnäs vilket hemman tillkom samt hennes syster och ärft hade efter sinom fader Måns Nilsson. Så efter dom delar var ej stor där före skulle Lasse lösa dem ⁵³⁷

1610 Olof Andersson i Håkansbenning bjuder nu första resan ett hemman ibide köpt av Mårten Larsson i Västerås för stångjärn 20^{538 539 540}

1610 Jöns Olofsson i Håkanbenning bjuder nu första resan ett hemman ibidem köpt av Hans i Hörnegården för ...^{541 542}

1611 Jöns Olofsson i Håkansbenning bjuder upp nu 3 resan ett hemman ibidem köpt av Peder Eriksson i Hyttan i Grytnäs för 2 läster 400⁵⁴³

1637 Vigdes Mats Mårtensson i Djäknehyttan och Margareta Olofsdotter i Håkonbenning

1647 vigdes Lasse Olsson i Håkonbenning och Anna Hansdotter ifrån Kopparberget

1656 vigdes Daniel Persson ifrån Djäknehyttan och Malin Olofsdotter i Håkansbenning

530 Ting i Norberg 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 50

531 Ting i Norberg 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 171

532 Ting i Norberg 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 44

533 Ting i Norberg 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 153

534 Ting i Norberg 1600 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:7 sid 35

535 Ting i Norberg 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 46

536 Ting i Garpenbergs gård med allmogen av Folkärna, By och Grytnäs 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 132

537 Ting i Norberg 1608 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 343

538 Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 422

539 Ting i Norberg 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 456

540 Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 12

541 Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 422

542 Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 13

543 Ting i Norberg 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 456

Högfors ägdes 1539 av Birger (Böril) Nilsson, med landbon Mats Dalekarl. Denne gav två fat i skatt till Birger Nilsson, och detta var ungefär 8 gånger så mycket som en vanlig bergsmans utlagor till kronan. En genomgång av Birger Nilssons släktförhållanden finns i Petrus Norbergs Ur Högfors Bruks historia. Han hörde till de större jordägarna och ägde 44 gårdar och torp i Uppland, 91 i Södermanland, 14 i Västmanland osv, tillsammans 339 enheter. Högfors ärvdes efter hans död av av dottern Margareta, och 1576 står också hennes make Sten Banér som ägare. Landbo Simon Wolter, skattade år 1562 11 hundra osmundar till Birger Nilsson. Efterföljaren Per Ersson gav sin husbonde 4 ½ hundra osmundsjärn och 12 öre i gästningspenningar. Dessa två synas ha skött järnhanteringen, men samtidigt finns frälselandsbönder på jorden, Anders Skegge 1562 och Per Jonsson ett par år längre fram.

Herr Birger Nilsson hade också ägt Bjurfors och Långsjö i Färnebo, och Sten Banér uppgives i skattelängden vara ägare till hemman i Nordansjö, Norbergsbyn, Bjurfors och Västanfors. Men vid denna tid bör delning, byte eller försäljning ha skett, ty i Sten Banérs jordebok för 1579 saknas Högfors bland strögodsen, och 1575 upptages fru Märta (Lejonhuvud), grevinna till Hörningsholm som innehavare av två av de nämnda hemmanen i Nordansjö och Norbergsbyn, medan Sten Banér fortfarande rör om Bjurfors och herr Anders Keith blivit ägare till Högfors, vars landbo 1575 heter Per Ersson och 1585 Jöran Brunn eller Brun. Hur fru Märta kommit över egendomarna vet vi inte, medan Anders Keith gift sig med en yngre syster till Sten Banérs gemål vid namn Elisabet Birgersdotter Grip.

Keith brukade Högfors 1586 och 1588, då även Erik Sparre, lagman i Västmanland och Dalarne samt ståthållare över bägge landskapen, hade del i Högfors. Han ägde även ett skattehemman i Avestaboda (Åvestbo) i Norberg, där han som andra bergsmän lät blåsa sin tid i hyttan och därför fick betala skatt. Petrus Norberg gör reflektionen att eftersom det står i källan att han brukat N Högfors, att det skulle kunna uttydas som att han brukat del i Rosendal.

1661 Erik Matsson i Tackhärad lät 1 resan uppbjuda Hans Simonssons i Bjurfors och hans svågrars köpteskrift på någon jord i Tackhärad för Tackjärn

Dito, uppbjöds 1 gången för Erik, jorddelar köpta av Staffan Simonsson för ... Noch ifrån Klintbo i Grytnäs köpt för Dito Per Simonssons obligation Tackjärn, därför pantsatt en tomt: Nob uppbjöd Pers obligation på ... tackjärn, därför pantsatt sin jord ibidem emellan Gården? Och Lasses hemman

Dito bekäme och Per Simonsson det han var skyldig Math Paul tackjärn ⁵⁴⁴

1652 vigdes Gabriel Olsson i Håkonbenning med Anna Matsdotter ifrån Rabbatsbenning?

HÄRAD, NORBERG (GAMMELHÄRAD) MED VÄRLINGSBERG

Weinhagen: Norbergs bergslag samt Gunnilbo och Ramnäs till omkring 1820 (1947).

På den ekonomiska kartan finnes mellan Dammsjön och Värlingen en gård Härred. Vid vattendraget mellan dessa sjöar finns strax vid utloppet ur Dammsjön en gammal hyttplats, där sannolikt den gamla Häradhyttan stått. Detta bestyrkes också av den äldsta kartan över trakten från 1688, på vilken "Härad" står just på den platsen.

Ros, Jonas. Medeltida masugn, hyttbacke och bebyggelse lämningar vid Härad. Väg 68, delen Norberg - Avesta. Förundersökningar. Kulturmiljö Mälardalen. Rapport, 2010:18, 2010.

Härad blev uppköpt av frälset och lades under en större brukningsenhet. Ebba Brahe ägde Härad under 1680-talet. Den som ägde Värblingsberg ägde också Härad.

Ros, Jonas. Härads hytta. Masugn, hyttbacke samt hus från medeltid och efterreformatorisk tid. Arkeologiska särskilda undersökningar. Norberg 42:1 och 499. Gäsjö 6:1. Stiftelsen Kulturmiljövård. Rapport, 2012:61.

1495	Se brev nedan	Lars i Härad och hans hustru Katarina Pedersdotter
1513	Se brev nedan	Olof Arvidsson Bergsfogde
1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Herman i Härad
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Lasse Hansson gör av Tvådelen Beinett Pålsson gör av Tredjedelen
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Lasse Hansson
1544	Ting i Norberg 1544 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 5	Lasse Hansson i Härad
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Lasse Hansson Erik Dalekarl
1545	Ting i Norberg 1545 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 15	Lasse Hansson i Härad
1547	Se brev nedan	Lasse Hansson
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Jöns Finne 6 hundrade Anders Jonsson
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 sid 72	Jöns Finne Erich Finne och Olof
1571	Älvsborgs lösen 1571	Joel Hork?
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Är öde Lasse på Nyhyttan
1579	Dalarnas handlingar 1579:10	Hindrik 3 hundrade
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 78	Herman i Häste
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 78	Hindrich Bengtsson
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 9	Jöns
1628	Norberg AI:1	Mats Jönsson h karin Per Matsson Olof Jönsson h Elin Brita Ericksdotter Ingeborg Jönsdotter Härad Mats Jönsson Olof Jonsson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 71	Olof Mats Jönsson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Mats Jönsson, ¾ hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Olof Jönsson Mats
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 10 roten	Mats Olof
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Mantals o knekte roteringslängd 22 nov 1631	Jöns Andersson i Härad Knekt
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652	Mats Jönsson Olof Jönsson ¾

	https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Mats Jönsson Olof Jonsson ³ / ₄ Knut Pärsson ¹ / ₄
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Gr Pontus De La Gardie ³ / ₄

1495 skänkte Lars i Härad och hans hustru Katarina Pedersdotter, sin andel i en gård i Norbergs by med tillhörande hus, jord och täktedel till Vårfruprebendat i Västerås domkyrka. Prebendats innehavare, herr Olof Johannis, vilken tydligen var bördig från Norberg, företog en del bytes- och köpetransaktioner för att friköpa de övriga andelarna i samma gård. Transaktionerna lagfäres vid laga ting i Norbergs klockarstuga år 1496. Enligt dessa handlingar byter herr Olof "Nordansjö bode land", som var hans fäderne- och modernearv, mot Gudmund Skomakares tredjedel i den berörda gården. Den sista tredjedelen i samma gård säljer Lars Persson i Härad i Färnebo socken och Hinse Filipsson i Fliken till herr Olof. Fastemän är Ingel i Djupkärra, Laurens skomakare, Anders Holmstensson, Jap i Stabäck, Unge Tydeke, Anders Jönsson i Fragg, Ingewal i Semla, Hinntze i Livsdal, Halvard i Halvarsbenning, Laurens ibidem. ^{545 546}

1513 håller bergsfogden Olof Arvidsson i Härad laga ting med bergsmännen på Norberg, varvid Nils Månsson i Västanfors får "lagfart" på mark i Djupnäs i Våla socken, som han köpt av Olof Andersson i Gäsjö. Olof i Nickebo sitter såsom domare, och vittnen är Anders i Kallmora, Peder i Bennebo, Anders ibidem, Hinse i Livsdal, Olof Ravalsson i Rosendal, Per Halvarsson i Sundbo, Per och Mats i Aspbenning samt Lasse Matsson i Meling, Erik Symbla i Västanfor, Jöns Enwastesson. ^{547 548}

1518 skänker Peder Torgilsson i By, Norrbärke Yxhammarsbo till Västerås domkyrka. Detta bevittnas av följande: Olof Hansson i Starbo, Lasse Persson i Näs, Jon Smälänning, Gosven i Hagge, Bengt i Västansjö, Påvel i Holen, Olof Classon, Hans Laurentsson i Starbo, Olof Medelpad, Olof Nilsson Nya Hyttorna, Anders i Lerendbo, Olof Knutsson i Hagge samt Larens Kyrkoherde i Berke och Olof Arvidsson Bergsfogde i Norberg. De bägge sistnämndes samt Olof Hanssons i Starbo sigill finns fästa vid dokumentet. ⁵⁴⁹

1544 Hust Ingrid i Finstad (Finsta) i Hedemora socken upbjöd sitt hemman här på berghet kallas Härad?. Andra färd ⁵⁵⁰

1547 Häradshöfdingen Jöns Perssons dombref emellan hustru Kerstin i Bänneboda och Erland i Olsbenning om en utmark, samt emellan Lasse Hansson i Härade och Hustru Ingrid i Finstad (Finsta) (Hedemora), om en hytta. Nämnden: Tidik Persson i Aspbenning, Peder i Hedkärra, Matts Bengtsson i Ulvsbo, Peder Olsson i Nickebo, Jöns hermannsson i Åvestbo, Lasse Håkansson och Lasse Olsson i Gäsjö, Johan Ersson i Gräntse, Olof Jönsson i Örbäck, Lars Hansson i Prästhyttan Peder Jonsson i Ingolfsbenning Nils Andersson i Kyiomenn ⁵⁵¹

Kom för rätta Lasse Hansson i Härade och talade till hustru Ingrid i Finsta i Hedemora socken om then hytta han hade bodt upp och lagliga afsagder, ty hennes man Olof Jonsson och hennes måg Knut Tuus, hade både satt Lasse Hansson förenämnda the in i första, 3 år på skada och froma för 21. marc ortiger the honom skylluge wara, och vad han bygga och förbättra kunde wille deh synnerleghe förnöja honom före eller och bo ther så länge han hade skäl igen, sedan bodde han ther i 6 år, på sjunde året kom en fiskarkarl wider namn Fagerstadh Jöns och staaade samma hytto till köps om Olofsmessotid och strax satte hustru Ingrid honom ther in then andre på henderna, och han wille intet undanforän han blef lagliga afsagder, med sådan skäl som han kom ther in. Tvingades dock förenämnda Lasse intaga en bod som han hade sitt beteshö uti, ther hooff förenämnde Jöns sitt hö in utan hans tack (!). Så hade Lasse felt ett fald, ther felte Jöns offwan uti. Teslikes unte Lasse honom slå några äng till hälften, Jöns tog bort både Partener. Jag lät thet till Nämndesn rannsakan. The for sanna funno att efter Lasse var icke lagliga afsagder efter lagen, tå var han hemma och var öfverwald honom skedde med welde, skall Jöns swara till, blef så Jöns felter for 3 mark wäldsverke, om sider blef så förlikt emellan hustru Ingrid och Lasse, thet han skulle hava sitt arbete aff och fara weck. ? ⁵⁵²

545 Stahre, Ulla. Bygd och bergsmän under senmedeltid. I Norberg under 600 år; 1958

546 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 910 (Även tryckt efter en felaktig kopia som nr 157)

547 Stahre, Ulla. Bygd och bergsmän under senmedeltid. I Norberg under 600 år; 1958

548 Karlsson, K H. "Permbref från Westmanland". Västmanlands Fornminnesförenings Årsskrift III (1884)

549 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Första delen. Nr 232

550 Ting i Norberg 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 5

551 Ting i Norberg 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 77

552 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 696

1549 Anders Jonsson i Härad uppbjöd andra färd Olsbenning ⁵⁵³

1594 Kom Henrik Bengtsson i Häred och talade till Jöns Knutsson ibidem om ten stadga som henrik gjorde på samma hemman namlig i 12 år, och när 3 år vort förledna kom Jöns och drog den på med, och nu haver Henrik bygt upp hyttan och därpå blev avsagt att det skola komma 6 män med fogden och ransaka dem emellan och haver Henrik mer än som laga byggning så skal Jöns förlika honom efter de gode mäns ransakning ⁵⁵⁴

1608 Peder Jöransson i Häred för mökränkning med Anna Andersdotter ⁵⁵⁵

1646 Vigdes Nils av Barbro, en far... i Värblingsberg

1648 åstundade ... på vars ägor desse torp är belägna, som ägo Bogärdet, Gullbo och Västgötetorpet, med begäran nämnden vill här om giva vittnesbörd meddela: Hemställdes till de tolv i nämnden därför, sutto här om ransaka enhålleligen svarade att Bogärdet och Västgötetorpet ligga bägge på Härads by ägor, men Gullebo ligger på Blomdals ägor. ⁵⁵⁶

1657 Vigdes Olof Matsson ifrån Härad och Brita Hansdotter i Ingolsbenning

Uppbjöds för Per Björnsson på Feldtherrinnans vägnar Häre hemman för 16 skeppund tackjärn 3 resan
Dito Bogärde hemman för 60 skeppund tackjärn 3 resan ⁵⁵⁷

553 Ting i Norberg 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 136

554 Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 54

555 Ting i Norberg 1608 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 344

556 Ting i Norberg 1649 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:1 (opaginerat) Bild 490

557 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EX1e:2729 sid 691

HÄSTE, NORBERG

Första skriftliga belägg för Häste är från jordeboken 1539, och skrivs då Hestj. En hytta finns då i drift. Den har varit en av de mindre i Norbergstraken. Söder om bykärnan fanns en gruva – Håstegruvan som levererat en del av malmen till hyttan. Ca 1817 blåstes hyttan ner, och hyttlaget erhöll rätt att blåsa i Rabbatsbenningens hytta. Under 1700-talet delades det enda hemmanet på ½ mantal i två delar om vardera ¼ mantal. Den äldre gården ägdes år 1781 av bergsmannen Anders Johansson, medan den nyttillkomna gårdens ägare var ”Directeuren vid Norbergs Grufwor Högaktade Herr Johan Jacob Swedberg”. Enligt skifteshandlingarna fanns det ingen åker i byn, den var helt omgiven av skog. (Byar och bebyggelse i Norbergs kommun. Andersbenning, Bjurfors, Fröbenbenning, Häste, Ingolfsbenning, Långgruvan, Rabbatsbenning, Tackhärad, Öster Djupkärra. 1978)

1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535:1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Peder
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Per
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Peder Jönsson
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Per Jönsson
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Är lagd från Norberg och till Garpeberget P i Hestehyttan 4 hundra
1571	Älvsborgs lösen 1571	Herman
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Herman i Häste?
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 9	Herman i Häste
1628	Norberg AI:1	Olof Hermansson Michel Häste H Kirsten Olof Hermansson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 71	Olof i Häste
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Olof Hermansson, ½ hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Olof son Per Dräng
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 9 roten	Olof i Häste
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Olof Hermansson ½
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Olof Persson ½

Häste

PER HERMANSSON

Bergsman i Knallasbenning, Grytnäs. Ägde även Häste.

Hustru: Förmodligen NN Andersdotter från Kallmora. Häste kan vara hennes arv.

Barn:

Herman Persson. Ärvde Häste

Olof Persson. Ärvde Per Hermanssons del i Knallasbenning.

Lars Persson, Laurentius Petri Montanus. Död 1613 i Möklinta. Capellan i Möklinta.⁵⁵⁸

1616 Kom Herman Persson i Häste och hans broder Olof Pedersson i Knallasbenning och gav till känna huru de hade gjort ett jordebyte sig emellan, så att Herman skall behålla Häste med den del han löst haver av deras broder herr Lars för 9 fat och i Häste, där emot skall Olof Pedersson behålla Knallasbenning och den del han där löst haver av Herr Lars för 12 fat.⁵⁵⁹

1617 Olof Hermansson i Häste bjuder andra resan en brodersdel i Häste, köpt av sin farbror Herr Lars Capellan i Möklinta socken⁵⁶⁰

I Möklinta kyrka fanns en tavla föreställande en ridande präst, som kastats av hästen, och sen släpades med

⁵⁵⁸ Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne sid 616

⁵⁵⁹ Ting i By och Grytnäs 12 feb 1616. Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:10 sid 126

⁵⁶⁰ Ting i Norberg 28 apr 1617 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:10 sid 235

eftersom ena foten fastnat i stigbygeln. Tavlan gällde Laurentius Petri Montana, vilken på återväg från ett sockenbud omkom då hästen råkade i sken på Prästgårdet.

HERMAN PERSSON

Son till Per Hermansson i Knallasbenning, se ovan.

Hustru:

Barn:

Olof Hermansson. Se nedan.

Carin Hermansdotter. Gift med Mårten Persson. Klockare i Grytnäs. Barnlösa.

Anders Hermansson ⁵⁶¹

NN Hermansdotter. Son Hans Persson i Klintebo

Kerstin Hermansdotter. Kylsbo, Norberg ⁵⁶²

Marit Hermansdotter. Gift med Hans Andersson i Forsbo, Grytnäs

1612 Herman i Häste vid Gamla Norberg bjuder upp nu första resan ett hemman Klintebo benämnt, köpt av Peder Jonsson i Näfde ⁵⁶³

1639 Hans Andersson i Forsbo vid pass sina 100 år och en gammal krigsman, skriftligen klagade över sin måg Hans Andersson, att han att honom till livet, ... att taga 2/3 av honom av hans nybyggda torp, lika som han allaredan haver givit den 1/3, för han skule föda svärmodern, anders den aldrig haver givit henne en måltid mat, brukar all mot honom svärfadern med vad han överkommer, hädelse, bespottelse, och obekväma ord hvarit ögonblick, och anders denna stundom klagar håller Lansmannen Erik Larsson i Gisselbo med mågen, förolämpar överheten att han svärfadern, och anders överheten både skriftligen så väl som muntligen haver befalt länsmannen rätta dem emellan, håller ligväl han med mågen, och säger sig för överheten att han lagar allt rätt, föregiver klagaren Hans Andersson vara av åldern att han intet värt vad han klagat, där emot inlade Hans Andersson mågen ett skriftligt contract som hans svärfader 1637 om hösten med honom hade gjort 3 andra goda män till vittnes, lydandes att svärfadern och mågen således hava kontrakterat att mågen i svärfaderns höga ålder skall bruka halvp parten av torpet, gubben till godo, ... 564

Ting 1641 behandlas arvet efter Mårten Persson, klockare i Grytnäs och hans hustru Carin Hermansdotter "gamla och barnlösa folk". Carins bror Olof Hermansson i Häste i Norbergs socken protesterar på flera av sina syskons vägnar mot det inbördes testamentet. ⁵⁶⁵

OLOF HERMANSSON

Son till Herman Persson, se ovan.

Hustru: Kerstin

Barn:

Per Olsson. Se nedan.

Olof Hermansson i Häste får böta för mökränkning 1594 ⁵⁶⁶

PER OLSSON

Son till Olof Hermansson, se ovan. Död 1658 i Häste.

Hustru: Margareta Andersdotter. Född omk 1613 i Kallmora, Norberg. Död 1702 i Häste, Norberg. Dotter till Anders Holstensson i Kallmora.

Barn:

Olof Persson. Se nedan.

Johan Persson. Se nedan.

Per Persson. Vigd 1687 med Karin Olofsdotter i Sörhörende

Karin Persdotter. Gift med Erik Matsson i Västra Djupkärra, Norberg.

Anna Persdotter. Gift med Lars Persson i Rabbatsbenning, Norberg.

Sara Persdotter. Gift med Erik Andersson i Ingolsbenning, Norberg.

Elisabet Persdotter. Gift med Gustaf Gustafsson, Storgården, Norbergsby. Barnlös.

Maria Persdotter. Född 1656 i Häste. Gift med Olof Matsson i Sundbo, Västanfors

Kerstin Persdotter. Gift 1655 med Hans Andersson från Knallasbenning, Grytnäs

Ting i Norberg 1711. Beviljades Häradsdomaren Holsten Henniksson i Västra Djupkärra fasta på ¼ hemman Östanmossa som tidigare ägts av hans morfar Anders Holstensson i Kallmora. Han har nu köpt det av Olof

⁵⁶¹ Ting i Grytnäs 29 apr 1699 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2765 sid 370

⁵⁶² Ting 8 maj 1637. Kopparbergs, Sätters, Näsgårds län samt Österdalarne tingslags häradsrätt AI:5

⁵⁶³ Ting i By och Grytnäs 10 mars 1612. Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 107

⁵⁶⁴ Ting i Grytnäs, Folkärna och Garpenberg 31 okt 1639 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe 2722 sid 165

⁵⁶⁵ Ting 4 juni 1641. Kopparbergs, Sätters, Näsgårds län samt Österdalarne tingslags häradsrätt AI:8

⁵⁶⁶ Ting i Norberg 18 feb 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 12

*och Johan Persson i Häste, Per Persson i Sörhörende, Erik Matssons änka Karin Persdotter i Västra Djupkärra, Lars Perssons hustru Anna Persdotter i Rabbatsbenning, Erik Anderssons hustru Sara Persdotter i Ingolsbenning och Olof Matssons hustru Maria Persdotter i Sundbo, vilka detsamma ärvt efter deras avlidna barnlösa syster Elisabet Persdotter, Gustaf Gustafssons änka i Storgården.*⁵⁶⁷

*Ting i Norberg 1674. Uppbjöds hust Sigrid Andersdotters i Kallmora Jor dedel ibid, vilken systemen hust Margareta Andersdotter i Häste av henne inlöst.*⁵⁶⁸

*Ting 1699 En systerdel uti Häste jämte andel i Klementsbotorpet som Lars Persson i Rabbatsbenning sålt till Johan Persson i Häste uppbjöds första gången.*⁵⁶⁹

OLOF PERSSON

Son till Per Olsson, se ovan. Död 1713 i Häste.

Hustru: Kiersten

Barn:

Inga barn.

*6 maj 1670 Uppbjöds 1/3 del i Backa-hemmanet både hus, jord och alla tillägor, som Anders Ersson ibm haver sålt till Olof Persson i Häste och Gamla Norberg för 6000 daler kmt.*⁵⁷⁰

*5 nov 1677 Olof Persson i Häste i Norbergs socken beviljades fasta på ett jordestycke i Backa, Grytnäs socken, som han den 25 april av Anders Olsson i Backa köpt haver för 190 daler kmt.*⁵⁷¹

*Olof Persson författade 1708 ett testamente där det bl a står att hans hustru ska för sig behålla hemmanet Snickarbo i Grytnäs socken.*⁵⁷²

JOHAN PERSSON

Son till Per Olsson. Se ovan.

Hustru: Kerstin Persdotter.

Barn:

Kiersten Johansdotter. Född 1688 i Häste. Gift med Per Persson Bäck i Bondfallet, Västervåla och omgift med Elias Jansson, se nedan.

Lisbet Johansdotter. Gift med Anders Olsson, se nedan.

*1710 Hustru Karin Persdotter i Västra Djupkärra och sonen Mats Ersson d 26 marti och hustru Maria Persdotter i Sundbo med sonen Per Olsson d 28 Juni 17010 givna skrifer däruti de var för sig bekänna och tillstå att de av deras broder Per Persson i Södra Hörende blivitt inrådde att till ... Norberg ord ting låta instämma deras broder Johan Persson i Häste för någon undanhavd kvarlåtenskap uti systemen Elisabeth Pärsdotters bo uti Storgården, varifrån de göra deras broder Johan Persson fri, och derjämte tillstå sig förmått honom till förlikning med 4 ... kmt vardera, upplästes och i protokollet infördes.*⁵⁷³

*På tinget 1699 vill borgmästaren Herr Hindrich Scheffer istället för nämndeman Johan Persson ifrån Häste i Norbergs socken få lösa in jor dedelar i Klintbo (Grytnäs) från Jacob Matsson och Jacob Andersson. Johan Persson i Häste säger sig vara bördig till jorden genom att Jacob Matsson var hans farfaderns Olof Hermanssons broders Anders Hermanssons systers son, samt att Jacob Andersson haver Anders Hermanssons systerdotter, Jacob Matssons halvsysster till hustru.*⁵⁷⁴

*Ting i Norberg 1699: Johan Persson ansöker om rannsaking i Häste eftersom hans bror Olof Persson instängt det som honom inte ska tillkomma enligt det bytesinstrument som upprättades 18 aug 1684.*⁵⁷⁵

*Anders Ersson i Hinsebo avträtt all sin första hustrus arvsrätt i Häste till Olof Persson ibid, till ett vederlag emot den skada som hans folk tillfogat Olof med Skogselds släppande inpå hans skog.*⁵⁷⁶

Uppå nämndemannen Johan Perssons i Häste ansökning, förordnades nämndemännen Hans Holstensson i Kallmora och Mats Johansson i Fragg, att nästkommande vår rannsaka om det Brodern Olof Persson i Höste,

⁵⁶⁷ Ting i Norberg 1711 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt Ala:2 sid 960

⁵⁶⁸ Ting i Norberg 1674 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2737 sid 694

⁵⁶⁹ Ting i Norberg 1699 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt Ala:1 opaginerat (Skadad volym) Bild 580

⁵⁷⁰ KLHA, III, AI:13 ½, f 39v, 6 maj 1670

⁵⁷¹ KLHA, III, AI:19 f 104v, 5 nov 1677

⁵⁷²

⁵⁷³ Ting i Norberg 1710 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt Ala:2 Bild 50

⁵⁷⁴ Ting i Grytnäs 1699 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2765 sid 370

⁵⁷⁵ Ting i Norberg 1699 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt Ala:1 opaginerat (Skadad volym) Bild 460

⁵⁷⁶ Ting i Norberg 16 jan 1679 (Renoverad dombok) Kopparbergs län EXIe:2742 sid 477

*skall på åtskilliga ställen emot det bytesinstrument som år 1684 den 18 aug är upprättat, och den 25 er på följande af Tingsrätten confirmerat, instängt det som honom intet skall tillkomma, vilket skrifteligen till förra tinget författas*⁵⁷⁷

Häste, Mågen Anders Olssons del

ANDERS OLSSON

Må till Johan Persson, se ovan. Född 1683 i Sörhörende. Död 1752 i Häste. Son till Olof Andersson i Sörhörende och Catharina Olsdotter.

Hustru: Lisa Johansdotter Född 1690 i Häste. Död 1760 i Häste. Dotter till Johan Persson, se ovan

Barn:

Johan Andersson. Född 1717 i Häste. Se nedan

Anders Andersson

Olof Andersson. Född 1728 i Häste. Gift i Kallmora med Stina Olsdotter.

JOHAN ANDERSSON

Son till Anders Olsson, se ovan. Född 1717 i Häste.

Hustru: Sara Ersdotter. Vigda 1742. Född 1719 i Meling, Västanfors. Död 1791 i Häste.

Barn

Anders Jansson. Född 1742 i Häste.

Erik Jansson. Född 1744 i Häste.

Elisabet Jansdotter. Född 1747 i Häste.

Sara Jansdotter. Född 1751 i Häste.

Johan Jansson. Född 1753 i Häste. Död 1760 i Häste.

Johan Jansson. Född 1761 i Häste. Död 1763 i Häste.

ANDERS JANSSON

Son till Johan Andersson, se ovan. Född 1742 i Häste. Död 1799 i Kallmora.

Hustru: Anna Andersdotter. Vigda 1768. Född 1741 i Rabbatsbenning, Norberg.

Barn:

Johan Andersson. Född 1770 i Häste. Se Kallmora.

Anders Andersson. Född 1772 i Häste

Sara Andersdotter. Född 1773 i Häste.

Anna Andersdotter. Född 1780 i Häste.

Peter Andersson. Född 1786 i Häste.

*Anders Jansson bytte sin gård i Häste mot Gabriel Janssons (på Malmen i Norbergsby) andel i sedermera Anders Jansgården i Kallmora. Detta pga att Anders Jansson blivit osams med Johan Jacob Swedberg som ägde den andra halvan av gården i Häste .*⁵⁷⁸

GABRIEL JANSSON

Född 1754 i Norbergsby, Norberg. Son till Johan Hedman och Anna Samuelsdotter.

Hustru: Maria Jansdotter. Vigda 1775. Född 1753 i Nickebo? Död 1779 i Hästbäck, Karbenning.

Hustru: Lisa Jacobsdotter. Vigda 1792. Född 1766 i Livsdal, Norberg.

SAMUEL OWEN

*1811 köpte Samuel Owen ¼ hemman i Häste av Gabriel Jansson på Malmen i Norbergsby. Samuel Owen som är känd som industriman och uppfinnare kom till Norberg genom Gustaf Wilcke på Nyhyttan i Norberg. Under sina år i Häste ägnade han sig åt modellkonstruktioner och experiment med båtpropellrar och skovelhjul. 1818, samma år som Wilcke sålde Nyhyttan efter en brand där, gjorde han sig av med Häste. Ett kapitel om Samuel Owens år i Häste finns i Signe Höjers skildring av Nyhyttan i Norberg - "Kring en bergsmansgård"*⁵⁷⁹

577 Ting i Norberg 1699 Gamla Norbergs häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 460

578 Karman, Christina. "Något om bergsmän och bergsmansgårdar". I Norbergsboken. 1974.

579 Höjer, Signe: Kring en bergsmansgård. 1969, sid 206-210

Häste Mågen Elias Janssons del

ELIAS JANSSON

Född 1681 i Norrbärke. Död 1750 i Häste. Son till Jan Eliasson i Norrbärke.

Hustru: Kerstin Jansdotter. Vigda 1728. Född 1688 i Häste. Död 1749 i Häste. Dotter till Johan Persson i Häste och Kerstin Hansdotter. Tidigare gift med Per Persson Beck i Bondfallet, Västervåla. 9 barn, 2 söner o 2 döttrar lever

Barn:

Elias Eliasson

1 son och 1 dotter döda som barn.

JOHAN PERSSON

Son till Kerstin Jansdotter i hennes äktenskap med Pehr Bäck i Bondfallet, Västervåla, Kerstin dotter till Johan Persson, se ovan och hustru till Elias Jansson, se ovan. Johan Persson född 1712 i Bondfallet, Västervåla.

Hustru: Anna Persdotter. Vigda 1732. Född 1713 i Östra Djupkärra.

Barn:

Elias Jansson

Johan Jansson

Stina Jansdotter

Anders Jansson

Per Jansson. Född 1742 i Häste. Gift med Caisa Olsdotter, dotter till Olof Matsson i Kallmora.

Olof Jansson. Född 1750 i Häste. Död 1750 i Häste.

Lisa Jansdotter.

Anna Jansdotter. Född 1746 i Häste. Gift med Per Ersson i Tackhärad.

Greta Jansdotter

Någon gång under 1700-talet förvärvade Johan Jacob Svedberg halva hemmanet i Häste, ¼ mantal

JOHAN JACOB SVEDBERG

Född i 1747 i Gäsjö. Död 1805 i Häste.

Hustru: Britta Cajsa Solberg. Född 1726 i Gäsjö. Död 1799 i Gäsjö.

Hustru: Anna Stina Hellström Vigda 1784. Född 1765 i Bjurfors

Barn:

Gustaf Svedberg. Född 1790 i Häste

Lovisa Svedberg. Född 1798 i Häste

Bouppteckning finns bevarad. Efter Herr Brukspatronen Joh Jacob Svedberg. Arvingar: Hustru Anna Christina Hellström, samt 2ne omyndiga barn, sonen Herr Gustaf Svedberg och dottern Mademoiselle Lovisa Svedberg, för vilka, som förmyndare och god man i stärbhuset, enligt salig Herr Brukspatronens under sin sista sjukdom gjorda förordnande, Medicine Doktorn högädle Herr Georg Hallenberg, som var närvarande. Fast egendom: Häste bergsmanshemman ¼ dels hemman samt hälften i hyttan. Djupkärra ?/12 dels hemman, Djupkärra 1/3 hemman, Kallmora 1/16 hemman samt del i Kärrgruvan. Även upptages huset del i Rabbatsbenning boet enligt bouppteckning 1805 efter fru Ulrika Maria Hellström född Leifel. Tillgångar 24 002, skulder 9 907.⁵⁸⁰

INGOLSBENNING, NORBERG

Ur Dick Harrisons bok om digerdöden ”Stora Döden” s 385

I flera svenska bygder har legender om pestens härjningar färgat bygdens muntliga historieberättande. Enligt en sägen från Norbergs socken skall hela byn Ingolsbenning ha dött ut sänar som på ett gossebarn i vaggan, som togs omhand av en kvinna från Jälkarbyn (Sedermera Hedemora landsförsamling).

Det finns muntliga traditioner som pekar på att Engelbrekt skulle ha härstammat från Ingolsbenning, även om de verkar ha svagare belägg än anknytningen till Ängelsberg. Göran Kihl redovisar de olika traditionerna om Engelbrekts ursprung i ett kapitel i Norbergsboken från 1974 – Engelbrekt – tradition och verklighet.

På platsen för den gamla Backgården i Ingolsbenning restes 1934 den så kallade Engelbrektsstenen av Norbergs Hembygdsförening. Stenen restes 500 år efter det att Engelbrekt ”bröt upp från sin hembygd till kamp för rätt och frihet”.

Sedan hyttan i det närbelägna Tackhärad blåsts ned för gott 1762 börjande även dess bergsmän blåsa i Ingolsbennings hytta. Denna lades emellertid ned 1812.

(Byar och bebyggelse i Norbergs kommun. Andersbenning, Bjurfors, Fröbenbenning, Häste, Ingolfsbenning, Långgruvan, Rabbatsbenning, Tackhärad, Öster Djupkärra. Norberg: Kulturnämnden, Norbergs kommun., 1978.)

1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Per Jonsson Olof Nilsson Beinet Eriksson Lasse Nilsson
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Per Jonsson Olof Nilsson Beinett Efriksson Lasse Nilsson
1544	Ting i Norberg 1544 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 5	Per Jonsson i Ingolsbenning
1545	Ting i Norberg 1545 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 15	Peder Jonsson i Ingolsbenning
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Per Jonsson Olof Nilsson h Elin Anders ..ettelsson
1546	Ting i Norberg 1546 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 31	Peder Jonsson i Ingolsbenning
1547	Se brev nedan	Peder Jonsson
1551	Ting i Norberg 151 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 194	Per Jonsson i Ingolsbenning
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Är lagd från Norberg och till Garpeberget Pedar 4 1/2 hundare 20 osmund h Kristin 1 1/2 hundare 6 osmund Olof Nilsson 1 1/2 hundrade 6 osmund Anders Ketilsson 1 1/2 hundrade
1571	Älvsborgs lösen 1571	Olof i Ingolsbenning Bertil? I Ingevallsbening Hinse Persson ibid
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Hindse Persson Hindrich Bertil? Persson
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 78	Hinse Persson Hindrich Larsson Bertil Bengtsson
1602	Ting i Norberg 1602 Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 46	Hinse Persson i Ingolsbenning
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 9	Hinse Persson Lasse Hindersson Hans Olsson?
1608	Dalarnas handlingar 1608:18 Bild 183	Olof Per Hinsesson
1628	Norberg AI:1	Per Hansson

		Johan Persson Michel Matsson Olof Hindersson Lasse Hindersson Anders Larsson H Anna Larsdotter Elisabeth Larsdotter
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 71	O i Ingolsbenning Per Hinsesson Lasse
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Lars Henriksson, ¼ hemman Olof Henriksson, ¼ hemman Per En??son, ¾ hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Olof Per Hinsesson son Hinse Lasse
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 8 roten	Per Hinsesson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 9 roten	Olof Lasse
1642	Mantalslängd (SVAR)	Olof Lars Hindersson Per Hinsesson
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Lars Persson Olof Hindersson ¾ Per Hindersson 3/4
1643	Mantalslängd (SVAR)	Olof Hindersson Per Hindersson Per Hinsesson
1647	Mantalslängd (SVAR)	Olof Hindersson Anders Larsson Peder Hinsesson
1650	Mantalslängd (SVAR)	Per Hinsesson Olof Hindersson Anders Larsson
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Lars Hindersson Olof Hindersson ¾ Per Hinrichsson ¾
1655	Mantalslängd (SVAR)	Per- Olof Henrichsson Anders Larsson
1657	Mantalslängd (SVAR)	Erik Israelsson Erik Olofsson Anders Larsson
1660	Mantalslängd (SVAR)	Erik Israelsson Erik Olofsson Anders Larsson
1665	Mantalslängd (SVAR)	Erik Israelsson Erik Olofsson Anders Larsson
1666	Mantalslängd (SVAR)	Erik Israelsson Erik Olsson Anders Lars hustru Mats Ersson
1667	Mantalslängd (SVAR)	Per Simonsson 1666 dito änkan som står för Erik Olsson Anders Larssons hustru Mats Ersson
1669	Mantalslängd (SVAR)	Erik Israelsson Johan Persson Per Olsson Mats Eriksson
1670	Mantalslängd (SVAR)	Erik Israelsson Erik Pärsson Lars Ersson
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Per Ersson Per Hinsesson ¾ Johan Persson Erik och Anders Andersson ¾

1547 Häradshöfdingen Jöns Perssons dombref emellan hustru Kerstin i Bänneboda och Erland i Olsbenning om en utmark, samt emellan Lasse Hansson i Härade och Hustru Ingrid i Finstad (Finsta) (Hedemora), om en hytta. Nämnden: Tidik Persson i Aspbenning, Peder i Hedkärre, Matts Bengtsson i Ulvsbo, Peder Olsson i Nickebo, Jöns Hermansson i Åvestbo, Lasse Håkansson och Lasse Olsson i Gäsjö, Johan Ersson i Gräntse, Olof Jönsson i Örbäck, Lars Hansson i Prästhyttan Peder Jonsson i Ingolfsbenning Nils Andersson i Kyiomenn? ⁵⁸¹

1547: Anders Kettelsson i Ingolfsbenning anklagad för tjuvnad av Simons hustru i Fliken ⁵⁸²

1594 Nils Matsson i Ingolfsbenning bjuder upp en halvpart ibidem köpt av Olof Börilsson ibidem för 7 fat 200 hundrade ^{583 584}

1594 Kom hustru Elin Ingolfsbenning och talade om sin broders dotter Karin Hermansdotter, vem som skulle vara målsman för henne, antingen fader system eller faders broders sonen, då dömdes fader system förnämnd hustru Älin at vara målsman..... ⁵⁸⁵

Lagmansrätt 1642 Lagmansrätt 1642 Kälvast Olofsson i Lifsdal beviste med lagliga skäl och fastebrev huruledes han hade sig tillbytt ett torp eller fjärdedels hemman Hönsegärde. Nämligen av Lars Olofsson i Andersbenning och Norbergs socken på hans hustrus Annas vägnar all hennes anpart i bemälte Hönsegärde, såsom var en systemdel och därför givit honom 3 skeppund stångjärn. Item av hustru Karin Narvesdotter uti Ingolfsbenning all hennes del och anpart i berörde Hönsegärde för 4 skeppund. Så och huruledes Kälvast haver unt och efterlåtit Jöns Narvesson i Rosendal och Henrik Narvesson i Livsdal en del uti tåkten som kallas Badstugutåkten och en del i Clemetsbotåkten och däremot haver de upplåtit Kälvast igen all deras anpart uti förmbemälte Hönsegärde undantagandes den del som kommer Jöns Narvesson till uti Måssen och att sådant står till vidare avtal och förlikning dem emellan, vilket förberörde köp bytes och fastebrev för rätten uppläst och rättmätigt befunnen blev och till mer stadfästelse confirmerat är. ⁵⁸⁶

Ingolfsbenning

PER JONSSON

Hustru:

Barn:

Ingeborg Persdotter. Gift med Per Hineson från Livsdal, Norberg

Per Jonsson säljer Olsbenning till Tidike Tidiksson.

1547 Kom för rätten beskedlig Peder Jonsson och Olof ... Ingolfsbenning (ingen mer text finns) ⁵⁸⁷

1571: Bekenner jag Lars Jäsperson till Åreby, Heradsdomhafvande i Bergslagen och Dalarna att then tiden jag laga ting höll med almogen i gamla Norberg then 12 mars Anno 1571 kom för mig och nempden Hinze Pedersson och gaff tillkänna att hans moders fadher Per Jonsson hade sålt till Tidike Tidiksson ett hemman benämndt Olsbenning för 20 fatt iern och inget fastebrev uthgifvande. Therför bekände Hinze Persson sigh hafva upburit ett fat iern för bördens af Tidike Hermansson [och af (trasigt papper)] Amundt Erlandson i Olsbenning, hvilket 20 fat iern Hinze bekände sina föräldrar rediliga upburit hafa till fulle nöje och thet ena fatt iern i fasta. Nu therföre affhendhe Hinze Persson från sig och sinom ärfvom förenempde Olsbenning och tillegnatt Tidike Hermansson och Amundt Erlansson offannemnde Olsbenning till ewerderligh ägo med hus, jord, åker och engh, skog och skyll, hytto och smedio och ström, fiskevatten i våtto och torre i närby och fjärran inthet undantagande som ther med retta af ålder till legat hafver och nu finnes kan efter thet lageliga köpt war och bördens solt så dömde iagh samma köp stadigt och fast med hvars och ens 3 mark för häradsdom lösa. 12 är fasta och i nempden sutto: Lasse Hansson i Presthyttan, Olof Jonsson i Sundhabo, Wilken i Amundsbenning, Nils ibm, Anders i Amundsbenning, Hinze i Ingelsbenning, Joan i Nyhytta ?, Lasse Bengtsson i Håkonbenning, Jöns Andersson i Herdtierna, Per Nilsson i Mählinge, Jöns i Aspbenning, Anders i Andersbenning. ⁵⁸⁸

HINSE PERSSON

581 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 696

582 Ting i Norberg 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 78

583 Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 13

584 Ting i Norberg 1595 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 111

585 Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 54

586 Lagmansting 1642 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Uppsala län EXIa:4 sid 235

587 Ting i Norberg 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 78

588 Olsbennings bergsmansarkiv Västerås stadsarkiv. Tips av Le Roy Billberg

Son till Per Hinsesson och Ingeborg Persdotter, se ovan. Per Jonsson är hans morfar.

Älvsborgs lösen 1571

Hustru:

Barn:

Per Hinsesson. Se nedan.

*1588 Hinse Persson i Ingolsbenning omnämns som Bergsfogde jämte Mats Olsson i Godkärra i Skinnskatteberg*⁵⁸⁹

*1594 Hinse Persson i Ingolsbenning bjuder upp ... ibidem i pant av Olof Börilsson för 120 järn*⁵⁹⁰

*1598 Hinse Persson i Ingolsbenning bjuder upp en tomt ibidem köpt av (sidan skadad)*⁵⁹¹

*1602 Kom Hinse Persson i Ingolsbenning och lade en gamle herr Olofs Kyrkoherdens vittnesskrift i rätten lydandes hur han när han besökt Olof Nilsson ibid med sakramenten, att Hinse Persson samt hans fader hade löst en täkt benämnde Skinnaretäkten för osmundsjärn 10 fat, vilken täkt under Hinses hemman kommen var, som samme vittnesskrift videra innehåller, Nu tillsades brev.*⁵⁹²

*Kom Erik Markusson i Starbo och talade till Peder Hinsesson i Ingolsbenning om 5 fat ... som hade insatt hos Hinse Persson, så kom Knut i Rabbatsbenning dem där gjorde sin Anders Hansson i Västerås hade varit till Eriks fader, och givit honom i*⁵⁹³

PER HINSESSON

Död 1664 i Ingolsbenning. Älvsborgs lösen 1615

Hustru:

Barn:

Hinse Persson. Se nedan.

Förmodligen Elisabet Persdotter. Gift med Erik Israelsson, se nedan.

*Gamla Norberg 6 februari 1619 Kom för rätten Per Hinsesson i Ingolfsbenning i gamle norbergs socken och inlade ett pergamentz brev i rätten giviet av en // och härads hövding vid namnt Ingill Jönsson daterat Anno 1462 lydandes att en vid namn Hinse Persson hade köpt en gård vid namn Hasa? Gård liggandes på Norberg för skatt, efter detta brev begärde förenämnde Per Hinsesson att honom måtte den gården tilldömas, allenast för namnet skuld, då spordes honom till hwi han haver där på icke förr klandrat, anten hans fader eller fader fader, då sade han att han hade nyligen fått detta brev ty salig herr Lars som nu dödde här i höstas, hade det funnit i kyrkans kista och honom det antvaradat. Tå tillspordes honom till om han kunde räkna sin släkt där å, det nekade han till, utan mente den Hinse Persson i brevet stå skulle vara hans släkt och brevet förmälte att gårdens namn var Waasa och denne som han efterstår heter skraddare Baklann. Så kunde han nu intet räkna sin släkt där till ej heller var gårdens namn så där till med är nu förlidna 157 år, så kan det lätteligen hänt att samma Waasa gård kan vara dem undankommen anten given eller förbruten eller i skattfall fallit under kronan, ty det är nu krongods, såsom här och många fler är och någon med den vara skatte gods, ty togs nu det brevet upp, att levereras i kronans kammar och förenämnde Per Hinsesson sade nu det ifrån sig, så att han vill det aldrig mera efter tala, ty dömdes det under kronan som det och nu är*⁵⁹⁴

*Lagmansrätt 1642: Per Hinsesson beviste med laglige skähl och fastebrev, att han hafter köpt af sin? Salige hustru Anna i Kyan (Dräcke) uthi Hedemora socken en jorddehl belägen i Ingolsbenning för 32 skeppund tackjärnd, såsom och en tomp för 12 osmundsjärn i Ingelsbe., vilket befanns lageligen gjord vara, och herför appoberat blef*⁵⁹⁵

HINSE PERSSON

Hustru: Rikmor från Sundbo enl vigselbok. Vigda 1645. Född i Nyhyttan, Västerfärnebo, fader Nils Nilsson.

Tidigare gift med Lars Persson i Ängelsberg och Hans Persson i Sundbo, Västanfors. Död 1699 i Ingolsbenning.⁵⁹⁶

Barn:

Per Hinsesson, se nedan

3 döttrar döda före 1699

⁵⁸⁹ Dalarnas handlingar 1588:9A Bild 10

⁵⁹⁰ Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 55

⁵⁹¹ Ting i Norberg 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 44

⁵⁹² Ting i Norberg 1602 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 49

⁵⁹³ Ting i Norberg ?? Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 41 (mycket skadad volym)

⁵⁹⁴ Lagmansrätt 6 feb 1619 Svea hovrätt Västmanlands län EXIa:12 Bild 14130 sid 479 (obs flera sviter med paginering i volymen)

⁵⁹⁵ Lagmansting 1642 Svea hovrätt Uppsala län EXIa:4 sid 235

⁵⁹⁶ Norbergs kyrkoarkiv FII:1 Personaliebok

Hinse Persson i Ingolsbenning bjuder upp en tomt ibidem köpt av Olof Börilsson för osmundsjärn 1200?. Till forende i pant av Olofs fader samma tomt. ⁵⁹⁷

Dödbok; Så är för detta och under livstiden den gudfruktiga dannekvinnan och hustrun sal Rikemor Nilsson dotter ifrån Ingolsbenning, född i Färnebo församling och Nyhyttan när det skrevs år efter Christi börd 1612 av gudfruktiga och ärliga föräldrar, hennes saliga käre fader var ärlige och beskedlige bergsman Nils Nilsson moder uti livstiden gudfruktiga och dygdesamma hustru Brita Hermansdotter och är strax förmedelst dop och kristendom intagen uti nåde förbund med sin och allas vår återlösare Jesu Christo och en rätt lem och ledamot vorden i hans saliga och dyrt förvärvade församling här på jorden: har hos sina föräldrar haver hon ej länge varit utan när hon var på sitt nittonde år inträdde hon i äktenskap med sin första man som långt för detta igenom döden avgingo, bergsman Lars Pedersson ifrån Våla församling och Englikebenning med honom allenast sammanlevde uti 1 år och med honom avlat en son som avsmnad är, efter sin mans frånfälle haver hon en sörjande änka varit uti 1 år, åter begav hon sig i äktenskap med sin andra man Hans Pedersson från Västanfors församling och Sundbo med vilken hon mycket saktmodeligen sammanlevt haver uti 7 år och under samma tid haver gud dem välsignat med 1 son och 3 döttrar av vilka allenast en dotter efterlever. Efter sin mans död en ensörjande änka varit uti 7 år begav sig sedan i äktenskap med Hinse Pedersson i Ingolsbenning med honom mycket ljus- och vänligen sammanlevt haver och en rätt äktenskaps... och ...uti 10 år och under samma tid blivit välsignad med 1 son och 3 döttrar, döttrarna är före sin moder avsmnade men sonen ännu efterlever. Vad hennes förda leverne med grannar och nägrannar vidkommer så lär ingen något annat om henne hava att berätta än att hon nu alltid varit en from gudfruktig och saktmodig hustru som alltid haft sin gård för ögon.....sjukdomen anlangande så har hon nu mestadels dragits på 2 års tid med åtskilliga krämpor som på ålderdomen följer och under samma tid måst hålla vid sängen

PER HINSESSON

Hustru: Karin Olsdotter. Vigda 1676. Från Gäsjö. Död 1687 i Ingolsbenning.

Hustru: Kerstin Olsdotter. Vigda 1688. Enl vigselboken från Rosendal. Död 1690 i Ingolsbenning

Hustru: Karin Matsdotter. Vigda 1691. Från Meling. Död 1738 i Ingolsbenning

Barn:

Anders Persson, se nedan.

1610 Kom Simon Pedersson i Ingolsbenning och gav tillkänna hur han samt en benämnd Olof Pedersson, båda Peder Hinsessons drängar, de hade 8 dagar efter mikaelistid varit i skogen och huggit och så haver Olof tagit en ⁵⁹⁸

Anders Larsson i Ingolsbenning samt hans granne Per Hinsesson framträdde förlikningsskrift den 31 oktober 1659 oplästes för rätten, och såsom desse bekände sig vara tillfreds med den förlikning som de gode män hade gjort dem emellan angående Måsekiärr som Per Hinsesson hade instängt för vid sin täkt Skinnaretäkten benämnde, ... att de ... skogen var fått är af samma mässe, men Anders Larsson behåller, ... tillstode de förlikning om Mellangårds tomt, vilken igenom köp var kommen under ⁵⁹⁹

1697 Sakfält Per Hinsessons hustru Karin Matsdotter i Ingolsbenning för att hon kallat Anders Matsson Tjuv, ... ⁶⁰⁰

Det testamente som Päder Hinsesson Ingolsbenning de 19 november 1694 upprättat med sin hustru Karin Matsdotter blef uppläst ⁶⁰¹

ANDERS PERSSON

Son till Per Hinsesson. Död 1731 i Ingolsbenning

Hustru: Anna Eriksdotter. Född 1685 i Fragg.

Barn:

Mats Andersson

Karin Andersdotter. Död 1731 i Ingolsbenning.

Erik Andersson. Se nedan.

Anna Andersdotter

Brita Andersdotter. Se nedan

Styvson: Anders Hans

⁵⁹⁷ Ting i Norberg 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 54

⁵⁹⁸ Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 420

⁵⁹⁹ Ting i Norberg 1660 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:3 sid 34

⁶⁰⁰ Ting i Norberg 1697 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2298 sid 948

⁶⁰¹ Ting i Norberg 1699 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt AIa:1 (opaginerat) bild 420

Styvdöttrar Kerstin Anna

*Olof Ersson i Tackhärad hade 21/10 1735 till sin svåger bergsmannen Per Ersson i Fragg sålt på sin hustrus vägnar all den fasta egendom hon ärvt efter sina föräldrar i Södergården i Fragg, nämligen en systerdel eller 1/9 i ¼ hemman. Samma dag hade Anders Perssons i Ingolsbenning änka Anna Ersdotter till sin ovannämnda bror Per Ersson i Fragg sålt sin systerdel 1/9 i ¼ hemman.*⁶⁰²

ERIK ANDERSSON (unge)

Son till Anders Persson, se ovan.

PER OLOFSSON

Född 1728 i Grytnäs

Måg till Anders Persson, se ovan

Hustru: Brita Andersdotter. Född 1729 i Ingolsbenning. Dotter till Anders Persson, se ovan

ERIK ISRAELSSON

Förmodligen måg till Per Hinsesson, se ovan.

Hustru. Förmodligen Elisabet Persdotter. Dotter till Per Hinsesson, se ovan.

Barn:

Per Ersson. Se nedan

Johan Ersson.

Olof Ersson. Född 1656 i Ingolsbenning. Se nedan.

PER ERSSON

Son till Erik Israelsson, se ovan. Död 1695.

Hustru: Karin Persdotter. Från Karsbo. Omgift med Mats Andersson, se nedan.

Barn:

Lisbeth Persdotter

*1697 Arvsskifte mellan Per Erssons änka Karin Persdotter och dess dotter Elisabet Persdotter i Ingolsbenning*⁶⁰³

MATS ANDERSSON

Gift med Per Erssons änka, se ovan. Gifter om sig och flyttar till Stutbo efter Karins död

Hustru: Karin Persdotter. Vigda 1695. Från Karsbo.

Barn:

OLOF ERSSON

Son till Erik Israelsson. Född 1656 i Ingolsbenning. Död 1720 i Ingolsbenning.

Hustru: Karin Andersdotter. Vigda 1696. Född i Aspbenning, Västanfors. Dotter till Anders Persson och Susanna Andersdotter. Död 1746 i Ingolsbenning.

Barn:

Karin Olofsdotter

Erik Olsson. Född 1698 i Ingolsbenning. Gift med Kerstin.

Anders Olsson. Född 1700 i Ingolsbenning. Död 1755 i Bondfallet, Västervåla. Gift 1726 med Stina Persdotter.

Född 1709 i Bondfallet. Död 1778 i Bondfallet

Petter?

Margareta Olofsdotter. Född 1704 i Ingolsbenning.

Elisabet Olofsdotter. Född 1706 i Ingolsbenning.

Ingolsbenning

ANDERS LARSSON

Död ca 1665 i Ingolsbenning.

Hustru: Kerstin Simonsdotter. Vigd 1645. Från Kallmora.

602 Gamla Norbergs bergslags härad. Småprotokoll. Vol 30 f 1215 1736-03-03

603 Ting i Norberg 1697 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2298 sid 878

Barn:

Erik Andersson. Född 1647 i Ingolsbenning. Se nedan.

Per Andersson. Född 1649 i Ingolsbenning

Lars Andersson. Född 1652 i Ingolsbenning

Brita Andersdotter. Född 1653 i Ingolsbenning. Gift med Bengt Persson i Gäsjö, Norberg.

Anders Andersson. Född 1655 i Ingolsbenning

Sara Andersdotter. Född 1658 i Ingolsbenning

1646 vigdes Per Andersson i Östra Djupkärra med Margareta Larsdotter i Ingolsbenning

1652 vigdes Johan Olsson i Nordansjö med Sara Larsdotter i Ingolsbenning

1656 Olof Hinderesson i Ingolsbenning lät 1 resan uppbjuda någon jord köpt av Anders Larsson i Ingolsbenning och hans syskon för 43 skeppund Tackjärn, oklandrat ⁶⁰⁴

1658 Emellan Anders Larsson i Ingolsbenning och hans granne Erik Israelsson, angående ett skogsstycke som de tvistade om, var av sagt att några goda män skole skatta Erik Israelssons arbete på en mosseslog, och Anders löser honom för sitt arbete der uti, efter Erik bekänt att Mossetäppan var ifrån hans hemman, lovandes att de män som dit resa skole, skole byta skogsägorna dem emellan, då laglig tid blive det att förrätta. ⁶⁰⁵

ERIK ANDERSSON

Son till Anders Larsson, se ovan. Född 1647 i Ingolsbenning.

Hustru: Sara Persdotter. Död 1736 i Ingolsbenning. Dotter till Per Olsson i Häste, Norberg.

Barn:

Anders Ersson. Se nedan

Ting i Norberg 1711. Beviljades Häradsdomaren Holsten Henniksson i Västra Djupkärra fasta på ¼ hemman Östanmossa som tidigare ägts av hans morfar Anders Holstensson i Kallmora. Han har nu köpt det av Olof och Johan Persson i Häste, Per Persson i Sörhörende, Erik Matssons änka Karin Persdotter i Västra Djupkärra, Lars Perssons hustru Anna Persdotter i Rabbatsbenning, Erik Anderssons hustru Sara Persdotter i Ingolsbenning och Olof Matssons hustru Maria Persdotter i Sundbo, vilka detsamma ärvt efter deras avlidna barnlösa syster Elisabet Persdotter, Gustaf Gustafssons änka i Storgården. ⁶⁰⁶

Ting i Norberg 1674. Uppbjöds hust Sigrid Andersdotters i Kallmora Jordedel ibid, vilken system hust Margareta Andersdotter i Häste av henne inlöst. ⁶⁰⁷

Ting 1699 En systerdel uti Häste jämte andel i Klementsbotorpet som Lars Persson i Rabbatsbenning sålt till Johan Persson i Häste uppbjöds första gången. ⁶⁰⁸

ANDERS ERSSON

Son till Erik Andersson, se ovan

Hustru; Kiersten

Barn:

Karin Andersdotter. Bortgift till Södernävde, Grytnäs med Johan Hansson ⁶⁰⁹

Erik Andersson

Olof Andersson

Per Andersson

Mats Andersson

ANDERS ANDERSSON (stor)

Död 1743 i Ingolsbenning.

Hustru: Kerstin Andersdotter. Vigda 1723. Född 1706 i Ingolsbenning. Död 1765 i Ingolsbenning.

Barn:

Holsten Andersson. Född 1725 i Ingolsbenning. Se nedan.

Mats Andersson.

Erik Andersson

Anders Andersson. Född 1733 i Ingolsbenning.

HOLSTEN ANDERSSON

604 Ting i Norberg 1656 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:2 sid 18

605 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 692

606 Ting i Norberg 1711 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt AIa:2 sid 960

607 Ting i Norberg 1674 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2737 sid 694

608 Ting i Norberg 1699 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt AIa:1 opaginerat (Skadad volym) Bild 580

609 Svea hovrätt (Renoverad dombok) Kopparbergs län Vol 63 f 732 18 maj 1711

Son till Anders Andersson, se ovan. Född 1725 i Ingolsbenning.

Hustru: Kierstin Andersdotter. Född 1722 i Halvarsbenning. Dotter till Anders Persson.

Nämndemannen Lars Persson i Fragg hade 9/2 1820 av sin syster Christina Persdotter och hennes make Per Holstensson i Ingolsbenning med modern Anna Andersdotters samtycke köpt hennes efter fadern Per Larsson i Fragg ärvda 3/64 mantal skatte bergsmanshemman i Fragg ⁶¹⁰

Tredje uppbud för nämndeman Lars Persson i Fragg å 3/64 skattebergsmanshemman där som han köpt av Christina Persdotter och hennes make Per Holstensson i Ingolsbenning. ⁶¹¹

Ingolsbenning

HINDRIK LARSSON

Hustru:

Barn:

Olof Henriksson. Se nedan

Lars Henriksson. Ingolsbenning

Anders Henriksson, Moren Hedemora

Erik Persson, Gersebo?

OLOF HENRIKSSON

Son till Hindrik Larsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Erik Olsson. Se nedan.

Anders och Olof Hinderesson i Ingolsbenning i Norberg och Peder Eriksson i Högfors i Skinnskattebergs socken boendes, huru såsom der var i berättighet, uti Erik Perssons hemman i Onsjö, der han nu åbor, med begärer del ..., motte bliva av ⁶¹²

1656 H Anna Matsdotter i Hinsebo lät andra resan upbjuda någon jord köpt der sammastädes för Tackjärn 12 skeppund av Per Jönsson i Flängan köpebrev daterat 16 aug oklandrat
Noch lät h Anna i Hinsebo uppbjuda en jordadel i Hinsebo köpt av Olof Hinderesson i Ingolsbenning för 2 skeppund Stångjärn den 14 maj 1655 oklandrat ⁶¹³

1657 Anders i Hinsebo lät 2 resan uppbjuda en jordedel ibid köpt av sin farbrodher der samma städes för st järn ... Köpebrev dat 16 augusti 1655. Noch uppbjöds Olof Hinderessons köpebrev på jord som Anders köpt av honom för St ... ⁶¹⁴

1652 Vigdes Staffan Andersson i Meling med Karin Olsdotter i Ingolsbenning

ERIK OLSSON

Son till Olof Henriksson, se ovan.

Hustru: Karin Matsdotter

Barn:

Anna Eriksdotter. Född 1651 i Ingolsbenning. Gift med Lars Persson i Karsbo, Norberg. Död 1698 i Karsbo. ⁶¹⁵

Anders Ersson. Svärfar till Klockare Franzelius. ⁶¹⁶

Johan Eriksson. Död 1674 i Karsbo. Gift med Margareta Persdotter från Karsbo. Hon omgift med Johan Andersson Näbb.

1662 Uppbjöds 3 resan Erik Olssons i Ingolsbenning köpeskrifter på någon jord ibidem, som hans fader Olof Hinderesson har köpt och löst ibidem, af sine näste fränder och skyldemän; Och efter som köpebrevet har varit förkommet för Erik att med 3 uppbudet är länge fördröjt, dock ingen närmare kunnat lösa förbenämnte jord än

610 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt Småprotokoll Vol 317 f 720 17/4 1820

611 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt Småprotokoll Vol 324 f 303 1821-04-11

612 Ting i Norberg 1649 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:1 (Opaginerat) Bild 500

613 Ting i Norberg 1656 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:2 sid 18

614 Ting i Norberg 1657 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslag AI:2 sid 71

615 Norbergs kyrkoarkiv FII:1 Personaliebok

616 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt Småprotokoll. Vol 71 f 178

Olof, alltså beviljades Erik Faste till nästa ting. ⁶¹⁷

1662 Erik Olsson i Ingolsbenning meddelas fasta på den jord, som hans sahl fader Olof Hindersson hade köpt i Ingolsbenning, först av sin broder Lars Hinderssons barn för 35 skeppund tackjärn, noch av Anders Hindersson i Moren och Hedemora socken och Erik Persson i Gersebo för 28 skeppund tackjärn. Än av åtskillige andra bördesmän löst jord ibidem för 28 skeppund tackjärn, Sist löst av Erik Persson i Tackhärad och hans medarvingar Jord för 28 skeppund tackjärn. Än av sin svåger Per Simonsson i Tackhärad för 48 skeppund. Och såsom mot samma köp är intet klander skedt, därför beviljande honom fasta. ⁶¹⁸

1715: Klockaren Andreas Franzelius utförde på sin sjuklige swärfaders gl Anders Erssons uti Ingolsbenning wägnar den instämbda sak mot Lars Persson i Karsbo, angående det Ersson såsom förmyndare för Lars Perssons barn af första giftet med Erssons syster Anna Ersdotter will utsöka deras arf efter systemen ... ⁶¹⁹

Brev från Hans Gillingstam till Arne Sohlström 10 nov 1980

Jag tackar Dig hjärtligt för upplysningen om Johan Anderssons Nebbs vigsel 1676 i Norrbärke, och jag har rekvirerat mikrofilmer av Norrbärke husförhörlängder och födelseböcker. Denna vigselnotis förklarar, att Johan Nebbs son Johan döptes i Norberg 22/9 1678, ehuru Johan Nebbs vigsel där med Margta Persdotter ägde rum först 25 september 1681. Margta Persdotters patronymikon talar emellertid för att min anfader Per Johansson i Norbergs by var son till henne, och hans avsaknad av tillnamnet Nebb tyder väl närmast på att han var född i hennes föregående, redan 6/8 1669 ingångna äktenskap med Johan Ericsson från Ingolsbenning, särskilt som han gifte sig redan 21/10 1705 och Norbergs dopbok noterat dop av Johan Nebbs och Margta Persdotters barn Brita, Sara, Margta och Anna 19/8 1684 resp 10/10 1686, 7/7 1689 och 9(2 1692 men ej av någon son Per. Johan Ericsson och Margta Persdotter har kanske inte bott i Norbergs församling.

ANDERS ANDERSSON (gamle)

Död 1736 i Ingolsbenning.

Hustru: Anna. Död 1722 i Ingolsbenning.

Barn:

Anders Andersson. Född 1686 i Ingolsbenning.

Erik Andersson. Född 1688 i Ingolsbenning.

Mats Andersson. Född 1690 i Ingolsbenning.

Johan Andersson. Född 1693 i Ingolsbenning.

Olof Andersson. Född 1696 i Ingolsbenning.

Per Andersson

Margareta Andersdotter. Född 1682 i Ingolsbenning

Kiersten Andersdotter. Född 1684 i Ingolsbenning.

Annika Andersdotter. Född 1687 i Ingolsbenning.

Brita Andersdotter. Född 1699 i Ingolsbenning.

Lisbet Andersdotter

ANDERS ANDERSSON (unge)

Hustru: Margareta. Död 1722 i Ingolsbenning.

Hustru: Karin

1657 Vigdes Olof Matsson ifrån Härad och Brita Hansdotter i Ingolsbenning

⁶¹⁷ Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 534

⁶¹⁸ Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 543

⁶¹⁹ Ting i Norberg 7/10 1715 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt AlIa:3 sid 176

KALLMORA, NORBERG

Hyttan i Kallmora, som 1624 blåstes av tre bergsmän lades ner redan 1739 och ersattes av en kopparhytta, eftersom man i början av 1730-talet upptäckte stora kopparfyndigheter i Kallmorberget. Byns bergsmän erhöll andelar i Flikens hytta, de var inte delaktiga i kopparsmältningen. Det var de ståndspersoner som hade andelar i koppargruvorna som även drev kopparhyttan, som levererade till Avesta myntverk. Ca 1770 upphörde kopparbrytningen i Kallmora.

Den enda gården i Kallmora delades i slutet av 1500-talet, och resultatet blev det som senare kallades Ol-Matsgården som verkar ha varit den äldsta samt Anders-Jansgården. En avstyckning ägde rum i början på 1600-talet och den gård som numera går under namnet Anders-Persgården uppfördes. År 1624 var det tre bergsmän som brukade hyttan i Kallmora. Dessutom fanns två osmundssmeder i byn. Gruvbrytning har också förekommit inom byns område. (Byar och bebyggelse i Norbergs kommun. Fliken. Hinsebo. Kallmora. Kylsbo. Nordansjö. 1979)

Christina Karman behandlar "Anders-Jans gårdens" historia efter 1700-talet i kapitlet Något om bergsmän och bergsmansgårdar i Norbergsboken från 1974.

J F Ångman skriver i sin 1835 utgivna Försök till beskrifning om Norbergs Bergslags Härad och dess gamla Jern-Bergslag under Anteckningar om utmärkta Familier om Gamla Holstenska Släkten i Norberg "Vid medlet af 1500-talet lefde här den rika Bergsmannen Holsten Andersson i Kallmora, som med sin hustru Sigrig Andersdotter blifvit stamfader för en talrik och märkvärdig släkt, äfven utom sitt stånd". Vad han syftar på är att Ursilia Holstenius ska ha varit anmoder för de adliga släkterna Reuterholm, Reuterhusius och Reuterberg.

Ångman påstår också att Kallmorasläkten är befryntad med Katarina den första av Ryssland. Ett antal artiklar har publicerats som försöker reda ut uppgiften att Katarina, som hade en oklar bakgrund, skulle vara från Sverige. Rolf Ekelund i Släkthistoriskt forum 2/1996, Elisabeth Thorsell i Släkthistoriskt forum 2/1997, Karin Felderman och Christopher von Warnstedt i Anropet – Storstockholms genealogiska förenings medlemstidning 1991 nr 1 och 4 samt professor Alf Åberg i Kulturens värld 1995 nr 3. Av von Warnstedts och Åbergs artiklar framgår att kejsarinnans föräldrar var den litauiske köpmannen Samuel Skovronsky och kurländskan Dorothea Hahn, och att hon vid 12 års ålder blev fosterdotter till kyrkoherden Ernst Glück. (Torsten Berglund i diskussionsforumet Anbytarforum 20 januari 2002).

1724 lär man ha byggt en ny hytta i Fliken, av allt att döma på samma plats som tidigare. En kort tid därefter, omkring 1740, började både Öster Djupkärras, Kallmoras och Karsbos bergsmän att blåsa i Flikens hytta sedan deras egna blåstes ned för gott. I Fliken fanns det således då fyra hyttlag. Antalet utökades i och med att även Tackhärads bergsmän började blåsa i Fliken år 1813. Från och med 1820 var tidvis även Flängans bergsmän intressenter i Flikenhyttan. På 1850-talet hade emellertid majoriteten av andelarna i hyttan övergått i Fagersta bruks ägo. Produktionen var fortfarande ovanligt stor i jämförelse med flertalet hyttor i socknen. (Byar och bebyggelse i Norbergs kommun. Fliken, Hinsebo, Kallmora, Kylsbo, Nordansjö. Norberg: Kulturnämnden, Norbergs kommun., 1979.)

1432	Se brev nedan	Andreas i Kaldemor
1513	Se brev nedan	Anders
1535	Strödda räknenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Anders (ger järn istället för pengar)
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Anders Andersson
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Anders Andersson
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Anders Andersson
1551	Ting i Norberg 151 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 194	Anders Andersson
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Anders Andersson 7 1/2 hundrade
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 sid 72	Anders Andersson
1571	Älvsborgs lösen 1571	Hustru Karin
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Hustru Karin
1579	Dalarnas handlingar 1579:10	Anders
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 78	Anders Persson i Kallmora
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 9	Holsten Andersson Hans Simonsson

		Jöns i Fliken
1610	Dalarnas handlingar 1610:4 Bild 181	Holsten
1628	Norberg AI:1	Erich Erichsson Kalmora Anders Holstensson H Marit Anna Margareta
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 71	Erik i Kallmora A Holstensson ibidem
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Anders Holstensson, 1 hemman Erich Andersson, 1/4 hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Erik sjuklig sonen Erik
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 8roten	E E
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Anders Holstensson 1 Erik Andersson 1/4 Simon Hansson 1/8
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Anders 1 Erik Andersson 1/4 Utan namn 1/8
1665	Mantalslängd (SVAR)	Holsten Erik Tomasson Michel Matsson Erik Persson Per Esbjörnsson
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Holsten Andersson, Lars Ols änka 1 Erik Persson 1/4 Mats Pålsson 1/8 Tillökt Mats Pålsson 1/8

Ägare till hemmansdelar i Kallmora enligt två kartor daterade 1787 och 1820 tillgängliga via Lantmäteriets tjänst Historiska kartor.

	1787	1820
LITT A	Mats Ols Treding	Kyrkvärden Anders Andersson
LITT B	Bergsman Anders Görans Änkas Treding	Bergsmannen Mats Olsson
LITT C	Nämndeman Gabriel Jansson och Anders Ohls Treding	Riksdagsmannen Jan Andersson
LITT D	Bergsman Hans Jockumsson 1/8 del	Anders Jockumsson
LITT E	Bergsman unge Pehr Janssons 1/8 del	Petter Persson
LITT F	Bergsman Gl Per Jans 1/8 del	Anders Ersson Anderstedt
LITT G	Bergsman Anders Pehrs 1/16 del	
LITT H	Bergsman Holsten Anders 1/16 del	

Kallmora

Ulla Stahre konstaterar i *Bygd och bergsmän under senmedeltid*⁶²⁰ att ”Det är mera sällan som namngivningen är så föga omväxlande som hos ägarna till Kallmora: när det första gången nämnes 1432 heter ägaren Andreas, 1513 Andreas och 1500-talet igenom Anders Andersson, varför man här inte ens kan bedöma, om det är fråga om en eller flera generationer.

1513 håller bergsfogden Olof Arvidsson i Härad laga ting med bergsmännen på Norberg, varvid Nils Månsson i Västanfors får ”lagfart” på mark i Djupnäs i Våla socken, som han köpt av Olof Andersson i Gäsjö. Olof i Nickebo sitter såsom domare, och vittnen är Anders i Kallmora, Peder i Bennebo, Anders ibidem, Hinse i Livsdal, Olof Ravalsson i Rosendal, Per Halvarsson i Sundbo, Per och Mats i Aspbenning samt Lasse Matsson i Meling, Erik Symbla i Västanfors, Jöns Enwastesson.^{621 622}

Från 1432 finns ett dokument rörande Norbergs by. Då utfärdar biskopen i Västerås, Olof Knop, en stadga, som

620 Stahre, Ulla: *Bygd och bergsmän under senmedeltid. Norberg genom 600 år. 1958.*

621 Stahre, Ulla. *Bygd och bergsmän under senmedeltid. I Norberg under 600 år, 1958*

622 Karlsson, K H. ”Permbref från Westmanland”. *Västmanlands Fornminnesförenings Årsskrift III (1884)*

fastställer, hur mycket Norbergsborna skall betala i sk tomtgäld till Västerås domkyrka. De åbor som upptas i stadgan, är 26 till antalet. Lustigt nog uppgår skattedragarna i Norbergs by 1539 till samma antal. Tomtgäldsstadgan 1432 bör innebära att stor del av, om inte hela byn, vid denna tid låg på kyrkans mark och följaktligen betalade arrende till denna. Av namnen framgår, att även bergsmän, som bodde vid hyttorna utanför Norbergs by, hade tomt inne i byn. Bland namnen återfinns man nämligen Peter i Djupkärra, Andreas in Kaldemor (Kallmora), Jenis Laurentii de Egersbodha (Öjesbo) samt Petrus Gaese (Gäsjö). Andra namn som kan vara av intresse, är Mats skomakare, Olaff Borgare, Joan Klockare, Magnus Findhson, Halvard Holmstensson, Olaff Murator (murarmästare), Nicolaus Boetius och Johannes Monachus (Munk). Det högsta arrendet betalas av Laurens Johansson samt en man vid namn Daan. Handlingen bevittnas av bl a prästen i Folkärna, Johannes, hans kollega i Norberg Benedictus, fogden på Norberg Olov Diaekn samt bergsmannen vid Norberg Engelbrekt. Den senare är identisk med frihetshjälten. ^{623 624}

ANDERS ANDERSSON

Hustru:

Barn:

Anders Andersson, se nedan

NN Andersdotter, förmodligen gift med Per Hermansson i Knallasbenning, Grytnäs

Peder Andersson. Fäggeby, Stora Skedvi

Erik Andersson. Klementslyttan, Hedemora

NN Andersdotter. Gift med Olof Svensson, Djupkärra

1549: Hustru Ingeborg i Ombenning och hust Karin i Knallasbenning bjuder up den systerdelen uti Kallmora. Anders Andersson bjuder efter.

Olof Svensson i Djupkärra uppbjöd på Peder Anderssons vägnar i Feggeby (Skedvi) och Erik Andersson på Clemntshyttan den broderdelar och Marit och Britas systerdelar i Kallmora första gången. Anders Andersson bjuder efter. ⁶²⁵

1551: Anders i Kallmora uppbjöd första gången alla delar han köpt hade av sina syskon i Kallmora ⁶²⁶

ANDERS ANDERSSON

Hustru: I Älvsborgs lösen 1571 och landskapshandlingarna 1572 nämns hustru Karin, förmodligen Anders Anderssons hustru

Barn:

Holsten Andersson. Se nedan.

Ursilia. Halvsyster till Holsten. Oklart om det är på mors eller farssidan. Dotter Elin gift med Anders Persson i Ängelsberg, Västervåla.

Ursilia var halvsyster till Holsten, något som framgår då hon "gifver sig till sytnad" 1599 mot att Holsten ska få hennes systerdel. En dotter hustru Elin i Änglikebenning (Ängelsberg) nämns. ⁶²⁷

1547: Kom för rätten Jöns Henriksson? Och ... det Anders i Kallmora ville förhålla honom sin lön. Så blev det avsagt ... ⁶²⁸

ERIK ANDERSSON

Förmodligen son eller sonson??? till Anders Andersson. Död 1643.

Hustru:

Barn:?

Erik Eriksson

Per Ersson. Gift med Barbro Simonsdotter i Semla 1637

Simon Ersson 1643 gift med H Anna i Klacken

Dotter död 1631

1604 Kom Hans Simonsson i Kallmora och talade till sin broders barn som är Olof Simonsson i Fliken om 2 lästar osmundsjärn och 23 fat tack järn, och ginge nu på en vänlig förening efter ingen visst bevis fanns så att Olof Simonssons barn skall giva Hans Simonsson 1 läst osmundsjärn och 8 fat tackjärn. ⁶²⁹

1610 Samme Peder Eriksson (Kallmora? Skadad sida) för han haver överfallit Olofs hustru i hennes eget hus och

623 Stahre, Ulla: Bygd och bergsmän under senmedeltid. Norberg genom 600 år. 1958.

624 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Första delen. Nr 76

625 Ting i Norberg 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 136

626 Ting i Norberg 1551 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 197

627 Ting i Norberg 28 jan 1599. Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 157

628 Ting i Norberg 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 78

629 Ting i Norberg 1605 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 251

haver ryckt och skäflat henne så att hon är blå vorden ⁶³⁰

1637 vigdes Per Ersson i Kallmora med Barbro Simonsdotter i Semla ⁶³¹

1645 vigdes Anders Larsson i Kallmora med Kerstin Simonsdotter ibidem

1650 vigdes Pål Matsson i Gäsjö och Anna Simonsdotter i Kallmora

1661 Erik Hansson ålderman för hammarsmederna lät 1 resan uppbjuda Per Erikssons köpteskrift i Kallmora på ett stycke jord ibidem köpt för Stångjärn ⁶³²

1662 Erik Hansson i Norbergs by lät 2 resan uppbjuda Per Erikssons röjningsland i Kallmora för 3 skeppund stångjärn och 10 ... kopparmynt köpt dat Norberg den 17 feb 1661 ⁶³³

1672 Anna Matsdotter i Klacken arvsrätt ibidem såld till halvbrodern Anders Andersson ⁶³⁴

ERIK ERSSON

Son till Erik Andersson?

Hustru: Vigd 1653 med H Marit i Andersbenning

HOLSTEN ANDERSSON

Död omk 1615 i Kallmora. ^{635 636} Förmodligen son till Anders Andersson, se ovan.

Hustru: Sigrd Jonsdotter. Dotterdotter till Lasse Ravalsson, Norrvik, Grangärde som vid Älvsborgs lösen 1571 utmärker sig genom sin förmögenhet. ⁶³⁷ Var arvsberättigad i Skenshyttan och Ulfshyttan i Silfberg ^{638 639} (Se även Gläfse, Söderbärke)

Barn:

Anders Holstensson. Född i Kallmora. Se nedan.

Erik Holstenius. Född omk 1588 i Kallmora. Död 1640 i Stora Skedvi. Kyrkoherde. ^{640 641}

Gabriel Holstenius. Född omk 1598 i Kallmora. Död 1649 i Västerås. Domprost. ⁶⁴² Gift med Margareta Rudbeckia. En dotter Brita Holstenia överlevde till vuxen ålder och gifte sig med Andreas Wallenius, född i Västervåla, död i Mora.

Anna Holstensdotter. Gift i Fliken, Norberg med Jöran Olofsson.

Förmodligen Jon Holstensson. Förmodligen Kallmora. Två söner Se nedan.

Förmodligen Ursilia Holstensdotter Holstenia. Gift till Sala med konstmästaren Nils Jönsson Krok.

Norberg 1603 och 1604 Holsten Andersson i Kallmora bjöd upp en täkt och en tomt i Halvards hemman i Fragg, i pant av förenämnd Halvard för osmundsjärn 17fat. Item en gård i Norbergs by, Kallmora gården benämnd, köpt av Jacob Mattson i Gläfse för osmundsjärn 5 fat. ^{643 644}

1608 Kom Holsten Andersson i Kallmora och gav tillkänna hur hans hustru Sigrin Jonsdotter var kommen i rykte att herr Peder fordom kapellan på Norberg skulle hava henne häffdat, det nu ingen med något skäl kunde eller ville bevisa utan ej allenast nämnden utan jämväl menig man i socknen gjorde henne för samma rykte fri ledig och lös ^{645 646}

1611: Erik Holstensson i Kallmora talar till Mats Nilsson i Gläfse i Söderbärke om två systerdelar i Gläfse, som

630 *Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 41*

631 *Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638*

632 *Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 750*

633 *Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 528*

634 *Ting i Norberg 1672 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Västmanlands län EXIe:2277 sid 585*

635 *Svenskt biografiskt lexikon Holstenius, släkt*

636 *Gustavson, Arne. "Bergslagsanor nr 143". Svenska antavlor Band IV, nr 8 (1998)*

637 *Winroth, Anders: Lasse Ravalsson i Norrvik och hans släkt. 1983*

638 *Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:1 sid 253*

639 *Ting i Stora Tuna 1639 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2722 sid 115*

640 *Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:1 sid 253*

641 *Norberg, Johan Erik. Stora Skedvi minne. Hedemora, 1947. Sid 215-216. Se även kommentar i Anbytarforum under Socknar; Stora Skedvi 20 augusti 2000 av Torsten Berglund*

642 *Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:1 sid 309*

643 *Ting i Norberg 27 jan 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 144*

644 *Ting i Norberg 1604 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 197*

645 *Landskapshandlingar Dalarnas handlingar 1608:5B (Innehåller även tingsprotokoll)*

646 *Ting i Norberg 1608 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 343*

kom hustru Sigrin, som var Eriks moder i Kallmora till och hennes syster hustru Sara i Hörende. ⁶⁴⁷

1615: Kom M Erik Holstensson i Kallmora talade till Widik Jonsson i Norrvik om en systerdel liggandes i Fline som kom M Eriks moders moders syster till, hustru Brita Larsdotter som var Lasse Rafvalssons dotter i Norrvik och haver hennes man Hans Jonsson som solde hennes del i Sunnansjö och lovade ...henne jord i Huseby, samme Hustru Brita åtte inga barn, därför kom hennes syskon samma jord till arv och nu Anders Jonssons måg i Sundfiske faste därpå vilkens hustru är Widik Hanssons systerdotter, och förebar att Widik haver lovat honom samma systerdel all sammans, men nu bekende Widik han icke mer haver lovat, än så mycket Widik tillkom men icke M Eriks moders moders systerdel. ⁶⁴⁸

1622 Lagmansrätt Kom för rätten väll.. man M Erik Holstenius skolmästare i Västerås och kände till Lars Pedersson Bergmästare i Hedemora om någon arvejord som M Erik var bördig till, att benämnte Lars Persson med sina medarvingar olaglig bortsålt tillika med någon pantjord de som bodde på Skenshyttan i Tuna socken å händer hade, och var så benämnte arv och pantjord heradsdomågången och fastebrev givet, med vilket M Erik Motstretade och högt sig besvärade vara och Lars Persson med sina med consorter detta så hemligt och olaglig förrättat, efter som i sanning efter noga och flitig ransakan befanns. varför de 24 i nämnden benämnte härads hövdingdom på ovanstående arv och pantjord giver ej gilla kunde utan den casserade, och gången sedan på ny ransakning allom intressenterna och bördsmännen emellan

II ... förnämnde Magister Erik till Anders Jönsson i Sundfiske i Husby socken, om den jord hans salige moders moders syster, hustru Brita med tillkom i Fline i Husby socken, som dog barnlös och M Erich med sina medarvingar efter arvetalet är bordemen, till vilken jorddel Anders Jönsson sig tillväll... haver, oavsett han icke ... ännu s del i benämnte hemman allen åtte. För vilken s del, Hans Jonsson i hade i vederlag givit så stor jorddel i Sunnansjö i Gränge socken, der till Svarade Anders Jönsson och sade att s hustru Brita hade honom och hans hustru samma arvsloft i Flene nu testamenterat, der till han varken bevis eller annan skäl hade, att bevisa med, och efter i sanning befanns efter flitig ransakan, Anders Jonsson ofanstående arv inlöst i Fline, med orätt och olaga fång hade under sig slagit och således rätte arvingana förnär skett. Varför kunde gifne härads hövdingedom icke för många omständigheters skull, vilken vidlyftigten i själve lagmansbrevet för faste utvisa, gillas utan med de 24 i nämnden samt tyckio casserad och vad och nu rätt efter laglig protesterde upplåtin. ⁶⁴⁹

Tuna 1639 Hans Vålbo Landshövdingen gjorde jordebyste med M Erich Holstenius pastor i Skedvi som följer. M Erich på sina egna så väl som sina medarvingars vägnar i Nor och Söderbärke samt i Gränge socken, vilkens fullmäktig han haver varit, ... hans välbne ¼ ... Skenshyttan, sitt rätta mödernes arv, först Hans Erlandssons hemman 9 ½ spannländ, uti och sedan uti Anders Larssons och Nils Larssons hemman 22 spannländ och på Ulvshyttan ... sida om ån ½ part av all slag 14 spannländ, med halv ström och halvparten av all skog ifrån ⁶⁵⁰

Hans Matsson Hammarsmed i Norbergsby uti Kallmorgården beviste med lagligt köp och fastebrev, jämledes han har 1638 köpt och ... i benämnde Kallmoragården af 1) av Hans Holstensson i Skedvi 1/3 för 2) av m Erico Holstenio pastor Arosia hans arvsrätt i benämnde gård, som är två delar och för bördsrätten.... Men beläggande den 4de brodern Anders Holstenssons i Kallmora Bergsfogdens del, samt deras systers Anna Holstensdotter, hava de tillbytt så stor rätt uti Fragg och Kallmora som de i Kallmoragården vore arvtaga till, efter deras contentament och bördsbrevs innehåll, så och att gårdens eller ... storhet efter gamla hävden som därtill lyder uti dagt Kallmor stället och dess tomt belägg, så kommer den intet gården till, utan benämnte broder i Kallmora, ... ⁶⁵¹

Hans Holstensson bör vara son till Holsten Anderssons son Erik Holstensson och Erik Holstenius son till Gabriel Holstenius i Västerås.

Enligt Ångman (se inledningen till Kallmora ovan) ⁶⁵² ska Holsten Andersson haft en dotter Ursilia som var gift med Konstmästare Nils Jönsson (Krook) vid Sala silvergruva. De skulle ha haft bl a sonen Nils Krok (Nikolaus Krokius) född ca 1620 i Sala och död 1694 som kyrkoherde i Rytterne. En dotterson till honom Nils E Reuterholm var för att citera Svenskt Bibliografiskt lexikon ett exempel på cirkulationen i det svenska ständsstämhamlet. Nils E Reuterholm blev landshövding och hans äldste son, Christian, blev riksråd. ⁶⁵³

Herdaminnet har tagit uppgifter ur Hülphers genealogier om föräldrar till Nils Krok, Ekström anger Ursilia Larsdotter Holstenia född i Norberg och Nils Jönsson Krok med hänvisning till Hülphers. ⁶⁵⁴
Hülphers anteckningar är emellertid ytterst svårtydda, en av de handskrivna stamtavlorna kan tolkas som om

647 Ting i Söderbärke 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt. Kopparbergs län EXIe:2720 sid 457

648 Ting i Grangärde 18 feb 1615 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:10 sid 42

649 Lagmansrätt 1622 Svea hovrätt Västmanlands län EXIa:2 sid 8

650 Ting i Stora Tuna 1639 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2722 sid 115

651 Lagmansdombok 1642 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Uppsala län EXIa:4 sid 235

652 Ångman, J.F. Försök till beskrifning om Norbergs Bergslags Härad och dess gamla Jern-Bergslag. 2. uppl. Norberg: Norbergs Bergslags Hembygdsförening, 1925. sid 152-155

653 "Nils E Reuterholm". Svenskt biografiskt lexikon. Stockholm.

654 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:1 sid 253. Sid 685.

Nils Jönsson var gift två gånger, första gången med en Larsdotter och andra gången med Ursilia Holstenius. Antydningar finns också om släktskap med den småländska prästsläkten Krok. Hülphers uppgifter får nog här granskas mot bakgrund av att ättlingarna till Nils Jönsson ville ge sken av så "fin" bakgrund som möjligt.⁶⁵⁵ Se även diskussion i Anbytarforum om tillförlitligheten i Hülphers genealogier från år 2000.⁶⁵⁶

Petrus Norberg har en del uppgifter om Konstmästare Nils Jönsson i sin historik över Sala silvergruva, men inget om ursprung eller familjeförhållanden. Han var verksam vid gruvan åtminstone 1607-1630.⁶⁵⁷ Nedanstående protokoll stödjer förmodandet att Nils Jönsson var gift med en dotter till Holsten Andersson i Kallmora.

Ting i Norrbärke 1640 Lars Svensson och hans brorson Jöran Olsson i Hagge klandrade på en systerdel i Hagge, som är en tiondel, vilken Daniel i Snöån har köpt. Därtill svarade Daniel att han samma jord köpt av Anders Holstensson i Kallmora och mäster Nils i Sala stad, och efter det befanns att icke var dom eller fastebrev gånget, och de är bördsmän till jorden, och eljest arvfallne till en tredjepart efter Daniels salig hustru, avsades att de träda till jorden och betala honom det han utgivit haver.⁶⁵⁸

Vid tinget 1654 bjuder Anders Holstensson i Kallmora upp en mängd jor dedelar som han inköpt. Han har inlöst Hans Olofsson i Knallasbenning uti Grytnäs socken hans del, och tre av hans systerdelar, enligt ett köpebrev daterat 1626. Han har givit åt Olof Knutsson, på alla syskons vägnar, ett halvt skeppund stångjärn till förbättring. Han har också inköpt, av Per Holstensson i Halvarsbenning som inlöst av Anders Holstensson i Rosendal, en artondel i förenämnda femtedel. Item av Olof Hindersson i Ingolsbenning, dess andel inlöst. Tillika och av Nils i Främshyttan, uti Skinnskattebergs socken, en adertonde del inlöst. Sammaledes och af h Brita i Fantbo. Och af Peder Jönsson i Flängan, köpt hans andel, ytterligare sig tillhandlat af Erich Bengtsson i Hinsebo, hans jor dedel i benämnde Kallmora, som är tre nionde? Delar uti en fjärdedel. Sist och utlöst, Johan Persson i Bennebo, Lars i Karbenning, Mats Persson i Olsbenning, h Kirstin i Fragg, h Anna i Livsdal, h Elin i Ösby, h Brita i Sörby, h Karin i Mälby och är samma jord en sjunde del, uti ett fjärdedels hemman.⁶⁵⁹

JON HOLSTENSSON

Eventuell son till Holsten Andersson och Sigrid Jonsdotter, se ovan. Ännu inte påträffad i någon källa.. En annan möjlighet är en dotter till ovanstående gift med en Jon.

Hustru:

Barn:

Mats Jonsson Skräddare. Nor, Söderbärke

Olof Jonsson. Kallmora. Inga barn som överlevde honom.

Tuna 1639 Hans Vålbo Landshövdingen gjorde jor debyte med M Erich Holstenius pastor i Skedvi som följer. M Erich på sina egna så väl som sina medarvingars vägnar i Nor och Söderbärke samt i Gränge socken, vilkens fullmäktig han haver varit, ... hans välbne ¼ ... Skenshyttan, sitt rätta modernes arv, först Hans Erlandssons hemman 9 ½ spannländ, uti och sedan uti Anders Larssons och Nils Larssons hemman 22 spannländ och på Ulvshyttan ... sida om ån ½ part av all slag 14 spannländ, med halv ström och halupart av all skog ifrån ⁶⁶⁰

Ovanstående protokoll kan tolkas som om endast Erik och Jon samt ev ytterligare ett syskon gift till Grangärde är helsyskon, men troligare är att efter syskonen gjort ett skifte är endast ovanstående delaktiga i arvet från Skenshyttan och Ulvshyttan. Sigrids far ägde ju dessutom jord på flera andra ställen, bl a i Gläfsse, Persbo, Grangärde och Fragg och dessutom fick syskonen naturligtvis arv från sin far.

1595 Stodh Mats Jonsson i Noret samt Olof Jonsson i Kallebo?, båda bröder, och förentes om det hemman som dem båda tillkom i Kallebo, så att Olof Jonsson skall behålla i sin livstid den del som hans broder Mats Jonsson äger i Kallebo, men efter hans död så skall Mats, om han lever, honom ärva var så är. Om Mats dör så skall hans arvingar det ärva efter Olofs död och icke före.⁶⁶¹

Beträffande Kallebo: I ett domstolsprotokoll från 1596 ingående i samlingen Strödda domböcker och rättegångshandlingar sitter i nämnden för Norberg Hans Simonsson i "Kallebo"⁶⁶²

I ett samtida protokoll från Hela Dalarnas tingslags häradsrätt anges Hans Simonsson i Kallebo.⁶⁶³ Det är utan tvivel Hans Simonsson i Kallmora som avses i bägge dessa protokoll.

655 Hülphers genealogier. Västerås stadsbibliotek. Digitalt tillgänglig <http://hosting.devo.se/genealogi>

656 Stefan Simander i Anbytarforum 3 juni 2000 (Metoder&hjälpmedel, Källor, Källkritik)

657 Norberg, Petrus. Sala gruvas historia under 1500- och 1600-talen. Sala kommun, 1978.

658 Ting i Norrbärke 1640 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Södermanlands län EXle:1106 sid 173

659 Ting i Norberg 1654 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2727 sid 121-122

660 Ting i Stora Tuna 1639 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2722 sid 115

661 Ting i Söderbärke 1595 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 109

662 Strödda domböcker och rättegångshandlingar 6 (opaginerat) Bild 1530

663 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 Sid 47

ANDERS HOLSTENSSON

Son till Holsten Andersson, se ovan. Född i Kallmora. Död 1656 i Kallmora. Bergsfogde.^{664 665}

Hustru: Marit. Död 1656.

Barn:

Margareta Andersdotter. Född omk 1613 i Kallmora. Död 1702 i Häste, Norberg. Gift med Per Olsson, son till Olof Hermansson och Kerstin i Häste.

Jonas Andrae Holstenius. (Joen Andersson) Född omk 1614 i Kallmora. Död 1678 i Husby som kyrkoherde där.^{666 667}

Laurentius Andrae Holstenius. (Lars Andersson) Född i Kallmora 1619. Död 1659 i Husby. Kaplan.⁶⁶⁸

Holsten Andersson. Född omk 1619 i Kallmora. Se nedan.

Erik Holstenius. (Erik Andersson). Född omk 1622 i Kallmora. Död 1669 i Husby Kyrkoherde.⁶⁶⁹

Karin Andersdotter. Född i Kallmora. Död 1673 i Västra Djupkärra. Gift med Hennike Hansson, son till Hans Persson och Kerstin Torbjörnsdotter, i Västra Djupkärra och sonson till Per Henniksson i Vad.^{670 671}

Sigrid Andersdotter. Gift i Kallmora med Mickel Matsson. Se nedan.

Kerstin Andersdotter. Gift 1657 till Fröbenning, Norberg med Per Simonsson.

Elisabet Andersdotter Holstenia. Död 1688 i Björksta. Gift 1643 med Andreas Andrae Normontanus, kyrkoherde i Björksta. Se vidare också Östanmossa, Norbergs by.⁶⁷²

*Ting i Norberg 1637. Bergsfogden Anders Holstensson i Kallmora fick faste på Östanmossa för vilket han har betalt cronan och arvingarna*⁶⁷³

*Ting i Norberg 1711. Beviljades Häradsdomaren Holsten Henniksson i Västra Djupkärra fasta på ¼ hemman Östanmossa som som tidigare ägts av hans morfar Anders Holstensson i Kallmora. Han har nu köpt det av Olof och Johan Persson i Häste, Per Persson i Sörhörende, Erik Matssons änka Karin Persdotter i Västra Djupkärra, Lars Perssons hustru Anna Persdotter i Rabbatsbenning, Erik Anderssons hustru Sara Persdotter i Ingolsbenning och Olof Matssons hustru Maria Persdotter i Sundbo, vilka detsamma ärvt efter deras avlidna barnlösa syster Elisabet Persdotter, Gustaf Gustafssons änka i Storgården.*⁶⁷⁴

*Ting i Norberg 1674. Uppbjöds hustru Sigrid Andersdotters i Kallmora jordedel ibid, vilken systemen hust Margareta Andersdotter i Häste av henne inlöst.*⁶⁷⁵

Efter Anders Holstensson delas gården mellan sonen Holsten Andersson och mågen Mickel Matsson

Kallmora. Holsten Anderssons del.

HOLSTEN ANDERSSON

Son till Anders Holstensson, se ovan. Född ca 1620 i Kallmora. Död 1704 i Kallmora.

Hustru: Anna Hansdotter. Vigda 1647. Född 1623 i Sundbo, Västanfors. Död 1699 i Kallmora. Dotter till Hans Hansson och Anna Persdotter i Sundbo.⁶⁷⁶

Barn:

Elisabet Holstensdotter. Född 1648 i Kallmora. Död 1666 i Kallmora.

Marina Holstensdotter. Född 1651 i Kallmora. Död 1653 i Kallmora.

Anna Holstensdotter. Född 1653 i Kallmora. Se nedan.

Anders Holstensson. Född 1655 i Kallmora. Död 1656 i Kallmora.

Maria Holstensdotter. Född 1657 i Kallmora.

Hans Holstensson. Född 1660 i Kallmora. Se nedan.

Elisabet Holstensdotter. Född 1666 i Kallmora.

Jonas Holstensson. Född 1669 i Kallmora. Se nedan.

664 Svenskt biografiskt lexikon Holstenius, släkt

665 Johan Axel Almqvist: Bergskollegium och bergslagsstaterna 1637-1857. 1909 sid 143.

666 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:1 sid 533

667 Åkerlind, Kurt. "Adliga ätten Rückersköld". Bruksanor. Medlemstidskrift för Sällskapet Släktforskarne, Fagersta, nr 67 (Om Jonas Holstenssons dotter Anna och hennes ättlingar, släktskap med Polhem och von Stockenström)

668 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:1 sid 563

669 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:1 sid 232

670 Holstenius, släkt. Svenskt biografiskt lexikon

671 Gillingstam, Hans och Winroth, Anders: Raul Wallenbergs härstamning från Västerbergslagen. 1982

672 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:1 sid 63

673 Ting i Norberg 6 mar 1637 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Örebro län EXIe:1782 sid 89

674 Ting i Norberg 1711 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt A1a:2 sid 960

675 Ting i Norberg 1674 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2737 sid 694

676 Norbergs kyrkoarkiv FII:1 Personaliebok

1661 Kom Holsten i Kallmora och framtedde en förlikningsskrift under gode mäns vittne dat Kallmora den 3 oct 1656 förmäländes huru som han med fordom bergmästaren Per Jönssons söner (se Semla) var förlikt om några års utlagor som de vore tvistige om Ordin så väl som Extraordin; såsom ock om bergsfogdens lön, om vilket allt var liquiderat, begärandes detta i protocollet in-tecknas måtte.
Så emedan över samma förlikning fanns gode vittne, sedan och att samma skrift är för laga ting den 12 aug 1658 framvist och uppläst, som antecknad fans på skriften, och Semla arvingarna befans der då intet Så kändes hans begäran skälig om bevis der på och att Holsten för deras tilltalan i denne måtto må vara fri, doch att han svarar för utlagorna för Kallmora 1657, vilken ränta utgår 1658 om vintern ⁶⁷⁷

Efter Holsten Andersson delas gården mellan sönerna Hans Holstensson och Jonas Holstensson.

Kallmora, Holsten Anderssons del, sonen Hans Holstenssons del

HANS HOLSTENSSON

Son till Holsten Andersson. Född 1660 i Kallmora. Död 1731 i Kallmora.

Hustru: Brita Andersdotter. Född 1666 i Östra Djupkärra, Norberg. Död 1729 i Kallmora. Dotter till Anders Matsson och Margareta Persdotter i Östra Djupkärra.

Barn:

Anna Hansdotter. Född 1688 i Kallmora. Död 1742 i Fors, Västerfärnebo.

Margareta Hansdotter. Född 1691 i Kallmora. Död 1763 i Rabbatsbenning, Norberg

Anders Hansson. Född 1694 i Kallmora. Död 1697 i Kallmora.

Elisabet Hansdotter. Född 1696 i Kallmora.

Maria Hansdotter. Född 1696 i Kallmora.

Brita Hansdotter. Född 1697 i Kallmora.

Holsten Hansson. Född 1699 i Kallmora. Se nedan.

Karin Hansdotter. Född 1701 i Kallmora. Gift med Mats Andersson, född i Ingolsbenning. Se nedan.

Per Hansson. Född 1705 i Kallmora.

Sara Hansdotter. Född 1707 i Kallmora.

Johan Hansson. Född 1711 i Kallmora.

MATS ANDERSSON

Måg till Hans Holstensson, se ovan. Född 1716 i Ingolsbenning, Norberg. Död 1782 i Kallmora.

Hustru: Karin Hansdotter. Född 1701 i Kallmora. Dotter till Hans Holstensson, se ovan.

Barn:

1 son

PER HANSSON

Son till Hans Holstensson, se ovan. Född 1705 i Kallmora.

Hustru: Anna Ersdotter. Född 1706 i Kallmora. Död 1785 i Kallmora.

Barn:

Anna Persdotter. Född 1736 i Kallmora.

HOLSTEN HANSSON

Son till Hans Holstensson, se ovan.

Född 1699 i Kallmora. Död 1757 i Kallmora.

Hustru: Katarina Samuelsdotter. Född 1703 i Västerby, Västerfärnebo. Död 1763 i Kallmora.

Barn:

Hans Holstensson. Född 1728 i Kallmora. Död 1728 i Kallmora.

Brita Holstensdotter. Född 1729 i Kallmora. Se nedan.

Anders Holstensson. Född 1731 i Kallmora. Död 1805 i Kallmora. Ogift. Dräng hos systemen Brita Holstensdotter. Född döv och stum.

Hans Holstensson. Född 1734 i Kallmora. Död 1734 i Kallmora.

Johan Holstensson. Född 1735 i Kallmora. Död 1747 i Kallmora.

Katarina Holstensdotter. Född 1738 i Kallmora. Död 1747 i Kallmora.

Anna Holstensdotter. Född 1740 i Kallmora. Död 1818 i Flyten Onsjö, Västanfors. Gift med Per Ersson, född i Bastmora, Västanfors.

Hans Holstensson. Född 1742 i Kallmora. Död 1747 i Kallmora.

OLOF MATSSON

Måg till Holsten Hansson, se ovan. Född 1727 i Karsbo, Norberg. Död 1773 i Kallmora.

Hustru: Brita Holstensdotter. Vigda 1749. Född 1729 i Kallmora. Dotter till Holsten Hansson, se ovan. Omgift med Eric Olsson, se nedan.

Barn:

677 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270

Cajsa Olsdotter. Född 1750 i Kallmora. Se nedan
Mats Olsson. Född 1752 i Kallmora. Se nedan.
Holsten Olsson. Född 1754 i Kallmora. Död 1754 i Kallmora.
Holsten Olsson. Född 1756 i Kallmora. Död 1773 i Kallmora.
Sara Olsdotter. Född 1758 i Kallmora. Gift till Ingolsbenning.
Brita Olsdotter. Född 1761 i Kallmora. Flyttar 1781 till Arboga
Anna Olsdotter. Född 1763 i Kallmora.
Lisa Olsdotter. Född 1765 i Kallmora. Gift i Hedemora.
Kristina Olsdotter. Född 1768 i Kallmora. Död som barn.
Stina Olsdotter. Född 1769 i Kallmora.

*Olof Matsson uppförde 1763 en ny huvudbyggnad som ersättning för den gamla. Det är också förmodligen efter honom som gården kallas "Ol-Matsgården"*⁶⁷⁸

ERIC OLSSON

Gift med Olof Matssons änka, se ovan. Född 1742 i Västra Djupkärra. Död 1790 i Kallmora.
Hustru: Brita Holstensdotter. Vigda 1774. Dotter till Holsten Hansson, se ovan. Född 1729 i Kallmora.
Inga barn.

*Bouppteckning finns bevarad. Bergsmannen Erik Olsson, som barnlös med döden avgått. Han testamenterar all sin kvarlåtenskap till sin styvson Bergsmannen Mats Olsson i Kallmora med de villkor som gåvobrevet utvisar. Fast egendom: 1/3 bergsmans skattehemman i Kallmora, med alla därtill lydande lägenheter, jämte 1/10 i Flikenhyttan. Summa tillgångar. 1050 RD.*⁶⁷⁹

Resultatet blev att gården delades mellan Olof Matssons måg Per Jansson och son Mats Olsson. Mågen Per Janssons del kom sedermera att kallas "Erik-Jansgården".

Kallmora, Holsten Anderssons del, sonen Hans Holstenssons del. Mågen Per Janssons del.

PER JANSSON (unge)

Måg till Olof Matsson, se ovan. Född 1742 i Häste, Norberg. Död 1811 i Kallmora. Son till Johan Persson och Anna i Häste, Norberg.
Hustru: Cajsa Olsdotter. Född 1750 i Kallmora. Död 1822 i Kallmora. Se ovan.
Barn:
Johan Persson. Född 1775 i Kallmora. Död 1816 i Kallmora. Se nedan
Anna Persdotter. Född 1776 i Kallmora. Död 1816 i Ombenning, Norberg. Gift med Erik Olsson.
Brita Persdotter. Född 1778 i Kallmora. Död 1854 i Rabbatsbenning, Norberg. Gift med Anders Andersson.
Catharina Persdotter. Född 1783 i Kallmora. Död 1852 i Flängan, Norberg. Gift med Erik Ersson.
Kristina Persdotter. Född 1789 i Kallmora. Död 1827 i Ombenning, Norberg. Ogift. Sinnesjuk. Bodde hos svågern Erik Olsson i Ombenning.⁶⁸⁰

JOHAN PERSSON

Son till Per Jansson, se ovan. Född 1775 i Kallmora. Död 1816 i Kallmora.
Hustru: Greta Jansdotter. Född 1781 i Karbenning. Död 1855 i Kallmora.
Barn:
Petter Jansson. Född 1807 i Kallmora. Död 1853 i Östra Djupkärra, Norberg
Anna Jansdotter. Född 1810 i Kallmora. Död 1823 i Kallmora. 13 år. Smittkoppor.
Anders Jansson. Född 1811 i Kallmora. Död 1847 i Bjurfors, Avesta. Rättare i Bjurfors.
Johan Jansson. Född 1814 i Kallmora. Död 1880 i Krommetsbo, Folkärna
Katarina Jansdotter. Född 1815 i Kallmora. Död 1815 i Kallmora.
Erik Jansson. Född 1816 i Kallmora. Död 1879 i Kallmora.
Catharina Jansdotter. Född 1821 i Kallmora. Död 1822 i Kallmora.

*Greta Jansdotter härstammade från Hanebo i Hälsingland. Som änka efter sin förste man råkade hon och de omyndiga barnen ut för för ekonomiska svårigheter, så att en del av hemmanet måste säljas på auktion. Vid "Skepparens" (Per Olsson) uppträdande på scenen förbättrades inte besvärigheterna, utan svågern – förmyndaren Anders Andersson fick ta lagen till sin hjälp för att få rätsida på det hela, varvid Skepparn och han beskyllde varandra för oegentligheter. Sedan även Skepparn hade avlidit fick den för andra gången bli en änkan tvenne barn vilka dog. Gården var då djupt skuldsatt.*⁶⁸¹

⁶⁷⁸ Byar och bebyggelse i Norbergs kommun. Fliken. Hinsebo. Kallmora. Kylsbo. Nordansjö. 1979

⁶⁷⁹ Gamla Norbergs bergslags häradsrätt FII:3 nr 347 1790

⁶⁸⁰ Uppgift av Axel Haerner. Se not nedan.

⁶⁸¹ Text från "Tablå över släkter och generationer från Ol-Mats och Backhemmanet i Kallmora upptecknat, efter gamla papper och nu levande ättlingars utsagor", av Axel Haerner 1938. Avfotograferat av Rose-Mari Scherman vid besök hos Olle

Hustru: Vigda 1828. Brita Stina Winkler. Född 1805 i Norberg.

Barn:

I första giftet:

Anders Olofsson. Född 1813 i Kallmora. Död 1840 i Kallmora. Ogift.

Jan Eric Olofsson. Född 1815 i Kallmora. Död 1817 i Kallmora.

Eric Olofsson. Född 1818 i Kallmora. Död som barn.

I andra giftet:

Karin Olofsdotter. Född 1828 i Kallmora.

Stina Olofsdotter. Född 1833 i Kallmora.

Jacob Olofsson. Född 1836 i Kallmora.

Johanna Olofsdotter. Född 1840 i Kallmora.

Bouppteckning finns bevarad.⁶⁸⁴ Bergsmannen Olof Matsson i Kallmora: Arvingar: Enkan Brita Stina Winkler jämte fyra följande barn nämligen Jacob på 8:de året, dottern Kari på 16:e året, Dottern Stina på 11:te och Johanna på 4:e året, vars rätt vid bouppteckningen iaktogs av modern. Ägde även den avlidne mannen en son i förra giftet med Hustru Brita Jansdotter, Anders Olsson som ehuru till myndiga år kommen är omyndig förklarad under Faderns förmyndarevård, dennes rätt vid bouppteckningen bevakades av tillstådes varande fasters man rättaren Mats Hedlund i Landforsbacken. Boet äger 1/7 del i Semla gruvan samt fastighet i Kallmora med del i Flikens hytta. Boets tillgångar 8902 och skulder 3213.

JACOB OLOFSSON LUNDBERG

Son till Olof Matsson i andra giftet, se ovan. Född 1836 i Kallmora. Död 1904 i Kallmora.

Hustru: Johanna Norström. Född 1837 i Grangärde. Död 1894 i Kallmora.

Barn:

Jenny Christina Lundberg. Född 1862 i Kallmora. Till Maria Magdalena förs, Stockholm 1889.

Hulda Emerentia Lundberg. Född 1869 i Kallmora. Till Norra Amerika 1887

Det gamla stamhemmanet, Ol-Matsgården, såldes 1912 till Norbergs Gruvförvaltning som året därpå lät riva gårdens samtliga byggnader.⁶⁸⁵

◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ LITT A

Kallmora, Holsten Anderssons del, sonen Jonas Holstenssons del.

JONAS HOLSTENSSON

Son till Holsten Andersson, se ovan. Född 1669 i Kallmora. Död 1749 i Kallmora.

Hustru: Katarina Kjellfastdotter. Vigda 1699. Född i Rosendal, Norberg. Död 1730 i Kallmora.

Barn:

Anders Jonsson. Född 1700 i Kallmora. Se nedan.

Anna Jonsdotter. Född 1703 i Kallmora

Holsten Jonasson. Född 1706 i Kallmora.

Jonas Jonsson. Född 1708 i Kallmora

Hans Jonsson. Född 1711 i Kallmora.

ANDERS JONSSON

Son till Jonas Holstensson, se ovan. Född 1700 i Kallmora. Död 1735 i Kallmora.

Hustru: Vigda 1730. Sara Persdotter. Från Östra Djupkärra. Omgift med Isak Göransson, se nedan.

Barn:

Sara Andersdotter. Född 1733 i Kallmora. Se nedan

Karin Andersdotter.

ANDERS GÖRANSSON

Måg till Anders Jonsson, se ovan. Född 1715 i Lassbo, Hedemora. Död 1764 i Kallmora. Son till Göran Andersson och Maria Isaksdotter.

Hustru: Sara Andersdotter. Född 1733 i Kallmora. Dotter till Anders Jonsson, se ovan.

Barn:

Katarina Andersdotter. Född 1752 i Kallmora.

Sara Andersdotter. Född 1755 i Kallmora. Gift i Spjutsbo.

Anna Andersdotter. Född 1759 i Kallmora. Gift med Per Persson i Norbergsby, Stora Höijen.

Anders Andersson. Född 1762 i Kallmora.

Anders Göransson lät under 1700-talet senare hälft uppföra en ny mangårdsbyggnad på gården, och det är efter

684 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. FII:17, nr 402 1844

685 Byar och bebyggelse i Norbergs kommun. Fliken. Hinsebo. Kallmora. Kylsbo. Nordansjö. 1979

honom som gården kallas "Görans-gården" ⁶⁸⁶

ISAK GÖRANSSON

Gift med Anders Jonssons änka, se ovan. Bror till Anders Göransson, se ovan. Född 1712 i Lassbo, Hedemora. Död 1762 i Kallmora. Son till Göran Andersson och Maria Isaksdotter.

Hustru: Sara Persdotter. Född 1708 i Östra Djupkärra, Norberg.

Barn:

Anders Isaksson. Född 1745 i Kallmora. Tar över en gård i Karsbo, Norberg.

ANDERS ANDERSSON

Son till Anders Göransson, se ovan. Född 1762 i Kallmora. Död 1822 i Kallmora.

Hustru: Catharina Ersdotter. Vigda 1785. Född 1764 i Spjutsbo, Norberg.

Barn:

Inga barn.

Bouppteckning finns bevarad från 1822. ⁶⁸⁷ Bergsmannen och Kyrkovärden Anders Andersson i Kallmora som avled detta år utan bröstarvingar. Arvingar till dess lösa och fasta egendom är, dess efterlämnade änka Catharina Ersdotter tillika med Anders Matsson och dess hustru Brita Matsdotter. Fasta egendomen bestående av 1/3 dels skatte Bergsmans hemman i Kallmora med åtföljande 1/10 del i Fliks hyttan. Boets behållning 10 430 RD sedan 246 RD i skulder dragits av.

ANDERS MATSSON

Testamentsarvinge till Anders Andersson, se ovan. Född 1781 i Karsbo, Norberg. Död 1852 i Kallmora.

Hustru: Brita Matsdotter. Född 1779 i Halvarsbenning. Död 1837 i Kallmora. Fosterdotter till Anders Andersson.

Barn: Karin Andersdotter. Född 1808 i Kallmora.

Bouppteckning finns bevarad från 1853 efter bergsnämndemannen Anders Matsson. Arvtagare är dess dotterbarn Bergsnämndemannen Anders Anderssons i Kallmora tvenne döttrar Anna Catharina och Brita Elisabet. Under rubriken Fordran finns köpeskilling för åtskilliga till Bergsnämndeman Anders Andersson i Kallmora försålde fastighetsandelar enligt skuldförbindelse av den 5te sep 1846. Summa behållning i boet 10 900. ⁶⁸⁸

ANDERS ANDERSSON

Måg till Anders Matsson, se ovan. Född 1810 i Östra Djupkärra. Död 1882 i Kallmora.

Hustru: Karin Andersdotter. Vigda 1843. Dotter till Anders Matsson, se ovan. Född 1808 i Kallmora. Död 1837 i Kallmora.

Hustru: Sara Elisabet Kartheson. Vigda 1843. Sara Elisabet. Född 1817 i Hedemora. Död 1880 i Kallmora.

Barn:

Första äktenskapet

Anna Catharina Andersdotter. Född 1833 i Kallmora. Flyttar till Folkärna.

Brita Elisabeth Andersdotter. Född 1834 i Kallmora. Död 1835 i Kallmora.

Brita Lisa Andersdotter. Född 1836 i Kallmora. Flyttar till Folkärna.

Andra äktenskapet

Carl Christoffer Andersson. Född 1844 i Kallmora. Död 1857 i Kallmora.

August Andersson. Född 1846 i Kallmora.

Anders Fredrik. Född 1853 i Kallmora.

ANDERS FREDRIK ANDERSSON

Son till Anders Andersson i hans andra äktenskap, se ovan. Född 1853 i Kallmora.

Hustru: Justina Tobiason. Född 1852 i Söderbärke.

Barn:

Claes Christopher Andersson. Född 1876 i Kallmora.

Gunilla Justina Andersson. Född 1879 i Kallmora.

Elfrida Eufrosyna Andersson. Född 1880 i Kallmora.

Adrian Andreas Andersson. Född 1882 i Kallmora.

Gustaf Albin. Född 1883 i Kallmora.

Göransgårdens ekonomibyggnader revs på 10- och 20-talet med undantag av en liten pig- och drängstuga som står kvar, förfallen. Manbyggnaden revs 1940. ⁶⁸⁹

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆ LITT B

⁶⁸⁶ Byar och bebyggelse i Norbergs kommun. Fliken. Hinsebo. Kallmora. Kylsbo. Nordansjö. 1979

⁶⁸⁷ Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. FII:12 nr 128 1822

⁶⁸⁸ Gamla Norbergs bergslags häradsrätt FII:18 nr 978 1853

⁶⁸⁹ Byar och bebyggelse i Norbergs kommun. Fliken. Hinsebo. Kallmora. Kylsbo. Nordansjö. 1979

ANDERS ANDERSSON SPRINGFELDT

Måg till Holsten Andersson, se ovan. Född 1650 i Vik, Söderbärke. Död 1707.

Hustru: Anna Holstensdotter. Vigda 1682. Dotter till Holsten Andersson, se ovan. Född 1653 i Kallmora. Död 1732 i Morberget, Norberg.

Barn:

Maria Andersdotter. Född 1684 i Kallmora. Död 1684 i Kallmora.

Susanna Andersdotter. Född 1685 i Kallmora.

Maria Andersdotter. Född 1688 i Kallmora. Gift med skinnare Jonas Jonsson i Tysktäkten. Död 1756.

Margareta Andersdotter. Född 1692 i Kallmora. Död 1770.

Holsten Andersson. Född 1695 i Kallmora. Död 1697 i Kallmora.

Anna Andersdotter. Född 1698 i Kallmora.

ANDERS OLSSON BLOMBERG

Måg till Anders Andersson Springfeldt, se ovan. Född 1684 i Norberg. Död 1736 i Norberg.

Hustru: Margareta Andersdotter. Vigda 1721. Född 1692 i Kallmora. Dotter till Anders Andersson Springfeldt, se ovan. Omgift med Lars Andersson, se nedan.

Barn:

Margareta Andersdotter. Född 1722 i Kallmora. Gift i Rensbo, Hedemora med Olof Andersson.

Anders Andersson Blomberg. Borgare i Västerås.

Holsten Andersson. Född 1725 i Kallmora. Se nedan.

Anna Andersdotter. Gift med Johan Ersson i Kylsbo, Norberg.

Kerstin Andersdotter. Född 1729 i Kallmora. Död 1748 i Kallmora

LARS ANDERSSON

Gift med Anders Olsson Blombergs änka Margareta Andersdotter, se ovan. Vigda 1738. Född 1700 i Vad, Söderbärke. Död 1750 i Kallmora. Son till Anders Andersson och Lisbet Andersdotter i Vad, Söderbärke. Masmästare.

Hustru: Margareta Andersdotter. Född 1692 i Kallmora. Död 1770 i Kallmora. Änka efter Anders Olsson Blomberg, se ovan.

Barn:

Inga barn.

HOLSTEN ANDERSSON

Son till Anders Olsson Blomberg, se ovan. Född 1725 i Kallmora. Död 1792 i Kallmora. Hemmansbrukare.

Hustru: Margareta Persdotter. Vigda 1750. Född 1728 i Vad, Söderbärke. Död 1802 i Kallmora. Dotter till Per Andersson och Karin Larsdotter i Vad.

Barn:

Katarina Holstensdotter. Född 1751 i Kallmora. Död 1788 i Fliken, Norberg. Gift med Eric Ersson, Fliken.

Anders Holstensson. Född 1753 i Kallmora. Död 1827 i Kallmora. Se nedan.

Peter Holstensson. Född 1755 i Kallmora.

Anna Holstensdotter. Född 1756 i Kallmora. Död 1756 i Kallmora.

Holsten Holstensson. Född 1758 i Kallmora. Död 1765 i Kallmora.

Peter Holstensson. Född 1760 i Kallmora.

Hans Holstensson. Född 1762 i Kallmora. Död 1763 i Kallmora.

Greta Holstensdotter. Född 1764 i Kallmora. Död 1830 i Hinsebo, Norberg. Gift med Eric Ersson i Hinsebo.

Lisa Holstensdotter. Född 1766 i Kallmora.

Holsten Holstensson. Född 1769 i Kallmora.

Hans Holstensson. Född 1772 i Kallmora.

Bouppteckning finns bevarad (förtida arv). Hemmansbrukaren Holsten Andersson i Kallmora.⁶⁹⁰ Arvingar: 3ne söner Nämndemannen Anders Holstensson hemma gift, Bergsmannen Per Holstensson i Karsbo samt Holsten Holstensson, ännu hemma hos sina föräldrar. 3ne dottrar. Catharina som januari månad 1788 med döden afgått, varit gift med Bergsmannen Erik Ersson i Fliken, efter sig lämnar sina omyndiga barn, fyra söner och tvenne döttrar, vars rätt bevakas av deras fader. Margareta gift med Eric Ersson i Hinsebo och Elisabet änka varit gift med hemmansbrukaren Jan Persson i Kallmora. Boet äger 2/7 i Symbla gruvan (Semla), 1/16 dels hemman i Kallmora. Tillgångar 291 RD. Skulder 74 RD.

ANDERS HOLSTENSSON

Son till Holsten Andersson, se ovan. Född 1753 i Kallmora

Hustru: Anna Ersdotter. Född 1764 i Hinsebo.

Barn:

⁶⁹⁰ Gamla Norbergs bergslags häradsrätt FII:3 nr 291 1789

Anders Andersson. Född 1789 i Kallmora.
 Petter Andersson Född 1794 i Kallmora.
 Mathias Andersson. Född 1796 i Kallmora.
 Anna Andersdotter. Född 1798 i Kallmora.
 Eric Andersson. Född 1802 i Kallmora.
 Johan Andersson. Född 1804 i Kallmora. Död 1811 i Kallmora.
 Stina Andersdotter. Född 1807 i Kallmora.

◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ LITT H 1/16

Kallmora. Mågen Mickel Matssons del.

MICKEL MATSSON

Måg till Anders Holstensson, se ovan. Son till Mats Ersson i Västra Djupkärra.
 Hustru: Sigrid Andersdotter. Vigda 1656. Född 1626 i Kallmora. Död 1706 i Kallmora. Dotter till Anders Holstensson, se ovan.⁶⁹¹

Barn:

Erik Michelsson. Född 1663 i Kallmora. Död 1734 i Klintbo, Grytnäs. Gift med Brita Andersdotter.

Anders Michelsson. Född 1658 i Kallmora.

Mats Michelsson. Född 1660 i Kallmora. Död 1735 i Kallmora. Se nedan.

Lisbet Michelsdotter. Född 1667 i Kallmora.

*Den förlikning som Per Spannare med dess hustru Lisbeth Michelsdotter i Kallmora med Mats Erichsson i Djupkärra den 16 mars 1696 ingått angående arv och lösöre efter sal. Eric Matsson i Djupkärra, således att Mats Ersson haver givit till Per Spannare för all dess arvspretention i allt för allt 4 daler kmt varpå Per Spannare aldrig mera klandra skall, blev vederbörande till säkerhet intecknat och confirmerat.*⁶⁹²

MATS MICKELSSON

Son till Mickel Matsson, se ovan. Död 1735 i Kallmora. 75 år. Kräftan.

Hustru: Karin Ersdotter. Död 1735 i Kallmora. 80 å år. Bröstsjukan

Barn:

*Talade Mats Michelsson i Västra Djupkärra till sina farbröder Erich och Olof Matssöner betalning för att de brukade hans faders jord ...*⁶⁹³

ERIK MICKELSSON

Son till Mickel Matsson, se ovan. Född 1663 i Kallmora. Bosatt i Klintbo, Grytnäs.

Hustru: Brita Andersdotter. Född i Klintbo, Grytnäs. Dotter till Anders Olofsson och Margareta Johansdotter.

Barn:

Anna Ersdotter. Född 1695 i Klintbo. Död 1742 i Klintbo. Gift med Johan Ersson, född 1691 i Norberg.

Anders Ersson. Född 1690 i Klintbo

Margareta Erdotter. Född 1693 i Klintbo

Sara Ersdotter. Född 1698 i Klintbo

Kiersten Ersdotter. Född 1702 i Klintbo. Se nedan.

Erik Ersson. Klintbo. Gift med Kerstin Johansdotter född i Norberg.

Brita Ersdotter. Född 1711 i Klintbo.

Gården delades mellan mågen Anders Andersson och mågen Johan Ersson

Kallmora. Mågen Mickel Matssons del. Mågen Anders Anderssons del

ANDERS ANDERSSON

Född 1691 i Vad, Söderbärke. Död 1734 i Kallmora. 43 år. Son till Anders Andersson (1666-1749) och Lisbet Andersdotter, sonsons son till Hans Holstensson i Vad.

Hustru: Kiersten Ersdotter. Vigda 1720. Född 1702 i Klintbo, Grytnäs. Dotter till Erik Mickelsson, se ovan. Omgift med Olof Hansson och Anders Andersson, se nedan.

Barn:

Brita Andersdotter. Född 1729 i Kallmora. Se nedan.

Karin Andersdotter. Född 1724 i Kallmora.

691 Ting i Norberg 1680 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2284 sid 998

692 Ting i Norberg 12 mar 1696 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2759 sid 554

693 Ting i Norberg 1680 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2284 sid 998

Sigrid Andersdotter. Född 1726 i Kallmora. Gift med Hans Hansson i Nås (Sigrids) , Hedemora. ⁶⁹⁴ Sigrids dotterson Hans Andersson i Nås blev mördad av sin dräng 1806 i vad som förmodligen var ett svartsjukedrama. ⁶⁹⁵

OLOF HANSSON

Gift med Anders Anderssons änka, se ovan. Född i Gunnilbo. Död 1746 i Kallmora. 38 år. Olycka i Morbergsgruvan
Hustru: Kiersten Ersdotter. Vigda 1735. Född 1702 i Klintbo, Grytnäs. Omgift med Anders Andersson, se nedan.

Barn:

Stina Olsdotter. Född 1738 i Kallmora. Se nedan.

OLOV ANDERSSON

Född 1728 i Häste, Norberg. Son till Anders Olsson i Häste.

Hustru: Stina Olsdotter. Född 1738 i Kallmora. Dotter till Olof Hansson, se ovan.

Barn:

Anders Olsson. Född 1756 i Kallmora

Stina Olsdotter. Född 1754 i Kallmora

Lisa Olsdotter. Född 1767 i Kallmora.

ANDERS ANDERSSON

Gift med Olof Hanssons änka, se ovan. Född i Mårtsbo, Söderbärke. Son till Anders Andersson och Anna Hemmingsdotter i Mårtsbo. Död 1756 i Kallmora.

Hustru: Kiersten Ersdotter. Vigda 1747. Född 1702 i Klintbo, Grytnäs. Död 1779 i Kallmora.

Barn:

1 dotter död som barn.

JOCHUM JOCHUMSSON

Måg till Anders Andersson, se ovan. Född 1726 i Nordansjö, Norberg. Död 1783 i Kallmora.

Hustru: Brita Andersdotter. Född 1729 i Kallmora. Död 1783 i Kallmora. Dotter till Anders Andersson, se ovan.

Barn:

Anders Jockumsson. Född 1750 i Kallmora.

Stina Jochumsdotter. Född 1753 i Kallmora. Gift med Anders Isaksson, född i Kallmora, men som tar över en gård i Karsbo.

Hans Jockumsson. Född 1755 i Kallmora.

Bouppteckning finns bevarad. ⁶⁹⁶ Efter Bergsmannen Jochum Jockumsson i Kallmora, samt efter dess efterlämnade änka hustru Brita Andersdotter, vilka efter sig lämnat 2ne söner Anders och Hans, bägge myndiga, och en dotter Stina gift med Anders Isaksson i Karsbo. Egendomen fastighet 1/8 dels hemman Backgården med skog och 1/20 i Flikenhyttan

Jochum Jochumssons far Jochum Jönsson var gruvbrytare i Sala silvergruva gift med Julia Månsdotter. De slutade sina dagar i Bastmora. Jochum Jönssons far Jöns Jochumsson var bergsman och skomakare i Sala, död 1695 i Sala stad. ⁶⁹⁷

HANS JOCHUMSSON

Son till Jochum Jockumsson, se ovan. Född 1755 i Kallmora. Död 1796 i Kallmora.

Hustru: Sara Ersdotter. Vigda 1784. Född 1753 i Karsbo.

Barn.

Johan Hansson. Född 1785 i Kallmora. Död 1785

Brita Hansdotter Född 1788 i Kallmora

Erik Hansson. Född 1790 i Kallmora

Sara Hansdotter. Född 1792 i Kallmora. Död 1864 i Kallmora.

Bouppteckning finns bevarad. ⁶⁹⁸ Efter Bergsmannen Hans Jockumsson. Arvingar: Änka och 3ne stycken omyndiga barn, 1 son och 2ne döttrars, vars rätt bevakas av moderns broder Bergsmannen Mats Ersson i Karsbo. Fastigheter. 2/5 delar i 1/8 dels hemman i Kallmora, Samt 1/20 mantal med åtföljande andel i Fliks hytta. Tillgångar 475 RD Skulder 267.

ANDERS JOCKUMSSON

Son till Jochum Jochumsson, se ovan. Född 1750 i Kallmora.

⁶⁹⁴ Thorsell, Siv. *Gårdar och gårdsnamn i Nås fjärding*, 1990. Sid 79.

⁶⁹⁵ Thorsell, Siv. *"Familjetragedi som slutade i mord". I Skurkar och vanligt folk. Sveriges släktforskarförbund. Årsbok., 1993.*

⁶⁹⁶ Gamla Norbergs bergslags häradsrätt FII:2 nr 585 1783

⁶⁹⁷ Från Krister Forsberg

⁶⁹⁸ Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. FII:4 nr 388 1796

Hustru: Stina Matsdotter. Vigda 1796. Född 1767 i Söderbärke..

Barn:

Brita Andersdotter. Född 1801 i Kallmora.

MATS JANSSON KERRMAN

Gift med Hans Jockumssons änka, se ovan. Född 1756 i Norberg.

Hustru:

Hustru: Sara Ersdotter. Vigda 1804. Född 1753 i Karsbo. Änka efter Hans Jockumsson, se ovan.

Barn:

Inga barn

ABRAHAM ANDERSSON

Måg till Anders Jockumsson, se ovan. Född 1789 i Västanfors. Död 1847 i Kallmora. Hemmansägare. Varit på fästning.⁶⁹⁹

Hustru: Brita Andersdotter. Vigda 1819. Född 1801 i Kallmora. Dotter till Anders Jockumsson, se ovan.

Barn:

Anders Abrahamsson. Född 1830 i Kallmora.

Per Eric Abrahamsson. Född 1824 i Kallmora.

Brita Stina Abrahamsson. Född 1826 i Kallmora. Död 1830 i Kallmora.

Johan Abrahamsson. Född 1829 i Kallmora.

Anna Karin Abrahamsson. Född 1831 i Kallmora.

Christina Abrahamsson. Född 1833 i Kallmora.

Johan Abrahamsson. Född 1835 i Kallmora. Död 1835 i Kallmora.

Gustaf Abrahamsson Född 1836 i Kallmora.

1841 flyttar familjen och bor bland gruvarbetarna i Kallmora. Abraham står som arbetskarl.

PER PERSSON

Måg till Hans Jockumsson, se ovan. Född 1788 i Norberg. Död 1748 i Kallmora. Hemmansägare.

Pliktat för slagsmål⁷⁰⁰

Hustru: Sara Hansdotter. Vigda 1814. Född 1792 i Kallmora.

Barn:

Sara Lisa Persdotter. Född 1818 i Kallmora.

Anna Christina Persdotter. Född 1826 i Kallmora.

Catharina Persdotter. Född 1831 i Kallmora.

ANDERS ANDERSSON

Måg till Per Persson, se ovan. Född 1815 i Hedemora.

Hustru: Sara Lisa Persdotter. Vigda 1843. Född 1818 i Kallmora. Dotter till Per Persson, se ovan.

Barn:

Sara Stina. Född 1844 i Kallmora.

Familjen flyttar till Gäsjö 1845.

I slutet av 1800-talet revs Jockomsgårdens byggnader och ersattes med nya.⁷⁰¹

◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ LITT D 1/8

Kallmora. Mågen Mickel Matssons del. Mågen Johan Erssons del

JOHAN ERSSON

Måg till Erik Mickelsson. Född 1691 i Norberg.

Hustru: Anna Ersdotter. Född 1706 i Kallmora. Omgift med Per Hansson, se nedan.

Barn:

Catarina Jansdotter. Född 1730 i Kallmora.

Per Jansson. Född 1731 i Kallmora.

PER HANSSON

Gift med Johan Erssons änka, se ovan. Född 1710 i Söderbärke.

Hustru: Anna Ersdotter. Vigda 1734. Född 1706 i Kallmora. Död 1785.

Barn:

699 Husförhörslängd Norberg AI:11a sid 245

700 Husförhörslängd AI:12a sid 234

701 Byar och bebyggelse i Norbergs kommun. Fliken. Hinsebo. Kallmora. Kylsbo. Nordansjö. 1979

Maria Persdotter. Född 1734 i Kallmora.
Sara Persdotter. Född 1739 i Kallmora.
Hans Perssson. Född 1740 i Kallmora.
Stina Persdotter. Född 1748 i Kallmora.

PER JANSSON (gamle)

Son till Johan Ersson, se ovan. Född 1731 i Kallmora. Död 1809 i Kallmora.
Hustru: Chierstin Larsdotter. Vigda 1761. Född 1731 i Söderbärke. Död 1803 i Kallmora.
Barn:
Jan Persson. Född 1763 i Kallmora. Se nedan.
Anna Persdotter. Född 1764 i Kallmora.
Anders Persson. Född 1774 i Kallmora.

JAN PERSSON.

Son till Per Jansson, se ovan. Född 1763 i Kallmora. Död 1788 i Kallmora.
Hustru: Lisa Holstensdotter. Född 1766 i Kallmora. Dotter till Holsten Andersson och Margareta Persdotter.
Barn:
Christina Jansdotter. Född 1786 i Kallmora.

JACOB ERSSON

Måg till Per Jansson, se ovan. Född 1758 i Eggertsbo, Norberg. Död 1808 i Kallmora.
Hustru: Anna Persdotter. Född 1764 i Kallmora. Dotter till Per Jansson, se ovan. Omgift med Anders Ersson Anderstedt, se nedan.
Barn:
Eric Jacobsson. Född 1789 i Kallmora.
Peter Jacobsson. Född 1793 i Kallmora.
Catharina Jacobsdotter. Född 1794 i Kallmora.
Jacob Jacobsson. Född 1795 i Kallmora. Död 1801 i Kallmora.
Jöran Jacobsson. Född 1802 i Kallmora. Död 1803 i Kallmora.
Anna Jacobsdotter. Född 1805 i Kallmora. Död 1820 i Kallmora.

ANDERS ERSSON ANDERSTEDT

Gift med Jacob Erssons änka, se ovan. Född 1758 i Kallmorberget, Norberg. Död 1828 i Kallmora.
Hustru:
Hustru: Anna Persdotter. Vigda 1811. Född 1764 i Kallmora. Död 1838 i Kallmora.
Anders fick kyrkoplikt för malmtjuvnad 1819.⁷⁰²
Barn:
Inga barn.

PER JACOBSSON

Son till Jacob Ersson, se ovan. Född 1793 i Kallmora. Död 1829 i Kallmora.
Hustru: Anna Andersdotter. Vigda 1819. Född 1788 i Munktäkten, Norberg. Omgift med Erik Olsson, se nedan.
Barn:
Anders Persson. Född 1821 i Kallmora.
Per Eric Persson. Född 1823 i Kallmora.
Anna Margareta Persdotter. Född 1825 i Kallmora. Död 1827 i Kallmora.
Anna Margareta Persdotter. Född 1828 i Kallmora. Död 1829 i Kallmora.

ERIK OLSSON

Gift med Per Jacobssons änka, se ovan. Född 1804 i Grytnäs.
Hustru: Anna Andersdotter. Vigda 1830. Född 1788 i Munktäkten, Norberg.
Barn:
Johan Ersson. Född 1832 i Kallmora. Död 1852 i Kallmora.
Erik står som blind i Husförhörslängden 1850-1856.

ANDERS PERSSON

Son till Per Jacobsson, se ovan. Född 1821 i Kallmora.
Hustru: Cathrina Andersdotter. Född 1819 i Karbenning.
Barn:
Anders Andersson. Född 1849 i Kallmora.
Anna Mathilda Andersdotter. Född 1851 i Kallmora.
Christina Carolina Andersdotter. Född 1853 i Kallmora.
Carl Johan Andersson. Född 1855 i Kallmora.
Per Erik Andersson. Född 1855 i Kallmora.

702 Norberg Husförhörslängd AI:9a sid 173. Även i AI:10a

1876 uppfördes på "Anders-Persgården" en ny huvudbyggnad av dåvarande ägaren Anders Persson. Den gamla manbyggnaden revs 1889. Den totalförstördes vid en brand 1978, men ett antal ekonomibyggnader finns bevarade.⁷⁰³

◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ LITT F 1/8

Hur kom Gabriel över denna del som förmodligen avsöndrades via Anders Andersson Erik Andersson i slutet av 1500-talet????????????????

GABRIEL JANSSON HEDMAN

Född 1754 i Norbergsby, Norberg.

Hustru: Maria Jansdotter. Född 1753 i Nickebo, Karbenning.

Hustru: Anna Jansdotter Ramström. Vigda 1782. Änka efter

Hustru: Lisa Jakobsdotter. Vigda 1792. Född 1766 i Livsdal, Norberg.

Barn:

Första äktenskapet

Inga barn

Andra äktenskapet

Anna Gabrielsdotter. Gift med Daniel Persson i Sörvik, Grangärde.

Tredje äktenskapet

Carin Gabrielsdotter. Gift med kyrkvärden Johan Dunder i Norbergsby.

Jan Gabrielsson. Död ogift på Malmen i Norbergsby 1829.⁷⁰⁴

Lisa Gabrielsdotter. Gift med Olof Persson i Årnebo, Norberg.

Helena Gabrielsdotter

Jacob Gabrielsson Malmström. Färgare i Hedemora.

Brita Gabrielsdotter

Bouppteckning finns bevarad.⁷⁰⁵ Bergssexmannen Gabriel Jansson. Arvingar: Trenne gånger Gift. 1 med Marja Jansdotter från Nickebo med vilken inga arvingar vore. 2 med Anna Jansdotter Ramström i Norbergsby, med henne har han nu efterlämnat en dotter Anna gift med bergsmannen Daniel Persson i Sörvik och Grangärde socken 3. med Elisabeth Jakobsdotter i Norbergsby som nu efterlever med vilken han sammanavlat och nu efterlämnat sex barn Cari på 22dra året, Jan på 20de året. Lisa på 18de, Helena på 14de, Jacob på 11te och Brita på 6te åre gamla.

Innehar delar i Hästbecksgruvan 3/20, Stora Bygruvan 12/82, samt Johannesbergs Blandstensgruva 1/6.

Brukspatron Samuel Owen är skyldig honom enl räkning d 31 Dec 1814 3034. Summa tillgångar 5395 Summa skulder 1561.

ANDERS JANSSON

Son till Johan Andersson i Häste, Norberg. Född 1742 i Häste. Död 1799 i Kallmora.

Hustru: Anna Andersdotter. Vigda 1768. Född 1741 i Rabbatsbenning, Norberg.

Barn:

Johan Andersson. Född 1770 i Häste. Se nedan.

Anders Andersson. Född 1772 i Häste

Sara Andersdotter. Född 1773 i Häste. Gift med Jan Matsson i Vibberbo, Söderbärke.

Anna Andersdotter. Född 1780 i Häste.

Peter Andersson. Född 1786 i Häste.

Anders Jansson bytte sin gård i Häste mot Gabriel Janssons (på Malmen i Norbergsby) andel i sedermera "Anders Jansgården" i Kallmora. Detta pga att Anders Jansson blivit osams med Johan Jacob Swedberg som ägde den andra halvan av gården i Häste.⁷⁰⁶

Bouppteckning finns bevarad.⁷⁰⁷ Bergsmannen Anders Jansson i Kallmora. Arvingar: Enkan Anna Andersdotter, samt bröstarvingar myndiga söner Jan och Anders samt omyndige sonen Petter, jämte dottrarna Sara, gift med Bergsmannen Jan Matsson i Vibberbo och Anna ännu omyndig. Fastighet 1/3 dels Bergsmanshemman i Kallmora, med tillhörande jordägor och hus, samt 1/10 del uti Fliks hytta, är av Anders Jansson och dess hustru inbytt, emot den förres ärvda ¼ dels fastighet i Häste. Tillgångar 1722, Skulder 790.

JAN ANDERSSON

⁷⁰³ Byar och bebyggelse i Norbergs kommun. Fliken. Hinsebo. Kallmora. Kylsbo. Nordansjö. 1979

⁷⁰⁴ Gamla Norbergs bergslags häradsrätt FII:14 nr 174 1830

⁷⁰⁵ Gamla Norbergs bergslags häradsrätt FII:10 nr 175 1814

⁷⁰⁶ Karman, Christina. "Något om bergsmän och bergsmansgårdar". I Norbergsboken. 1974.

⁷⁰⁷ Gamla Norbergs bergslags häradsrätt FII:5 nr 405 1799

Erik Persson. Född 1745 i Kallmora.

Christina Persdotter. Född 1747 i Kallmora. Gift med Isac Matsson i Östra Djupkärra.

Catharina Persdotter. Född 1751 i kallmora. Gift med Per Danielsson vid Hackspiksbacken.

*Bouppteckning finns bevarad. Hemmansbrukaren Per Perssons änka Christina Ersdotter daterad 1790. Arvingar 2ne myndiga söner Anders och Eric, dottern Christina död för 2ne år sedan. Varit gift med Isac Matsson i Östra Djupkärra, har efter sig 3ne omyndiga söner, dottern Margareta varit gift med Anders Andersson i Gifvorna och Catharina gift med Per Danielsson vid Hackspikbacken, alla närvarande.*⁷⁰⁹

ANDERS PERSSON

Son till Per Persson, se ovan. Född 1740 i Kallmora.

Hustru: Catarina Persdotter. Född 1738 i Fragg.

Barn:

Stina Andersdotter. Född 1773 i Kallmora. Se nedan.

ANDERS JANSSON

Måg till Anders Persson, se ovan. Född 1758 i Kylsbo, Norberg.

Hustru: Stina Andersdotter. Född 1773 i Kallmora. Dotter till Anders Persson, se ovan.

Barn:

Johan Andersson. Född 1793 i Kallmora.

Anders Andersson. Född 1797 i Kallmora.

◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ LITT G 1/16

709 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Bouppteckningar FII:3 bild 363

KARSBO, NORBERG

1724 lär man ha byggt en ny hytta i Fliken, av allt att döma på samma plats som tidigare. En kort tid därefter, omkring 1740, började både Öster Djupkärras, Kallmoras och Karsbos bergsmän att blåsa i Flikens hytta sedan deras egna blåsts ned för gott. I Fliken fanns det således då fyra hyttlag. Antalet utökades i och med att även Tackhärads bergsmän började blåsa i Fliken år 1813. Från och med 1820 var tidvis även Flängans bergsmän intressenter i Flikenhyttan. På 1850-talet hade emellertid majoriteten av andelarna i hyttan övergått i Fagersta bruks ägo. Produktionen var fortfarande ovanligt stor i jämförelse med flertalet hyttor i socknen. (Byar och bebyggelse i Norbergs kommun. Fliken, Hinsebo, Kallmora, Kylsbo, Nordansjö. Norberg: Kulturnämnden, Norbergs kommun., 1979.)

Krister Forsberg publicerade en artikel om Karsbo i Fagerstaposten 2011 med en del bildmaterial. ”Bergsmän betalade skatt med tackjärn”. Observera att genom att mer källuppgifter hittats stämmer inte alla detaljer kring familjen Mats Larsson i Karsbo.

1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Olof P.... (Betecknas som fattig bergsman)
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Olof Larsson
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Olof Larsson
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Olof Larsson Hans Johsson
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 sid 72	Olof i Karsbo
1571	Älvsborgs lösen 1571	Erik Olsson i Karsbo
1578	Dalarnas handlingar	Erik i Karsbo
1579	Dalarnas handlingar 1579:10	Erik ??
1580	Dalarnas handlingar 1580:12	Erik Olsson
1608	Dalarnas handlingar 1608:18 Bild 183	Erik
1610	Dalarnas handlingar 1610:4 Bild 180	Erik i Karsbo
1613	Älvsborgs lösen	Erik Olofsson i Karsbo Son Mats ogift
1620	Boskapslängd	Erik Olofsson Mats Olof Tomas Anders
1628	Norberg AI:1	Mats Eriksson h Marit Pär Matsson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 73	Mats i Karsbo Pigorna ibid
1630	Dalarnas handlingar, SE/RA/5121/5121.10/1630: 13 (1630), bildid: A0051700_00026	Mats Andersson, ¾ hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Mats
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 7 roten	Mats
1636	Mantal	Pigorna Mats
1638	Mantal	Mats 1, Sven 2, Anders Hermansson 1
1639	Länsstyrelsen i Västmanlands län. Landskontoret I 1635-1915 (U) EIII:2 (1638-1644) Bild 2640 (AID: v402633.b2640, NAD: SE/ULA/1103721)	Mats i Cartsbo 2 personer Sven ibidem 3 personer
1642	Mantalslängder 1642-1820 Sala län, SE/RA/55203/55203.20/1 (1642), bildid: A0006338_00147	Mats i Karsbo 2 döttrarna Sven i Karsbo Man o hustru Änkan i Karsbo – 1 hustru
1642	Mantalslängder 1642-1820 Västmanlands län, SE/RA/55203/55203.21/1 (1642), bildid: A0006377_00157	Tre rader. Vikning gör namnen oläsliga
1643	Mantalslängd (SVAR)	Mats i Karsbo 2 döttrar Sven Man o hustru ’

		Änkan 1 hustru
1645	Mantalslängd (SVAR)	Änkan Hu Marit med 2 döttrar Sven i Karsbo – endast hustrun
1646	Mantalslängder 1642-1820 Sala län, SE/RA/55203/55203.20/5 (1646), bildid: A0006341_00132	Mats Eriksson 2 döttrar Sven Endast mannen Änkan – ingen antecknad
1647	Mantalslängd (SVAR)	Mats Endast två döttrar Sven Endast mannen
1648	Mantalslängder 1642-1820 Västmanlands län, SE/RA/55203/55203.21/7 (1648), bildid: A0006383_00142	?
1649	Mantalslängder 1642-1820 Västmanlands län, SE/RA/55203/55203.21/8 (1649), bildid: A0006384_00105	H Marit – 1 Sven – 1
1650	Mantal	Sven Påvelsson 1 H Marit 2
1651	Mantal	Sven Påvelsson 1 H Marit 4
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368 OBS! Ofta stor eftersläpning i jordebäckerna	Mats Larsson Pigorna 3/8
1653	Mantalslängder 1642-1820 Västmanlands län 1642-1820 (U) 11 (1652) Bild 820 / sid 447 (AID: v900075a.b820.s447, NAD: SE/RA/5520321)	Swen Påvelsson Ingen H Marit 4
1653	Länsstyrelsen i Västmanlands län. Landskontoret I 1635-1915 (U) EIII:3 (1645-1660) Bild 3170 (AID: v402634a.b3170, NAD: SE/ULA/1103721)	H Marit i Carsbo 2 döttrar, 2 mågar
1653	Mantalslängder 1642-1820 Västmanlands län 1642-1820 (U) 12 (1653) Bild 1360 / sid 590 (AID: v900076.b1360.s590, NAD: SE/RA/5520321)	Hustru Marit i Carlssbo 2 döttrar, 2 mågar
1654	Mantalslängder 1642-1820 Västmanlands län 1642-1820 (U) 13 (1654) Bild 1180 / sid 523 (AID: v900077.b1180.s523, NAD: SE/RA/5520321)	Hust Margareta i Carlsboo 2 döttrar 2 mågar
1655	Mantalslängder 1642-1820 Västmanlands län 1642-1820 (U) 14 (1655) Bild 1260 / sid 565 (AID: v900078.b1260.s565, NAD: SE/RA/5520321)	Hust Margareta 2 döttrar, 2 mågar ibid Swen Påhlsson 1 dräng
1656	Mantalslängder 1642-1820 Västmanlands län 1642-1820 (U) 15 (1656) Bild 1090 / sid 544 (AID: v900079.b1090.s544, NAD: SE/RA/5520321)	Hustru Margareta 2 döttrar, 2 mågar
1657	Mantalslängder 1642-1820 Västmanlands län 1642-1820 (U) 16 (1657) Bild 1230 / sid 345 (AID: v900080.b1230.s345, NAD: SE/RA/5520321)	Per Andersson Erich Thomasson
1659	Länsstyrelsen i Västmanlands län. Landskontoret I 1635-1915 (U) EIII:3 (1645-1660) Bild 4660 (AID: v402634a.b4660, NAD: SE/ULA/1103721)	Peder Andersson Erich Thomasson
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Erik Ersson 3/8 Per Andersson 3/8

Storskifte på inägor 1802 Ägare i Karsbo

Litt A	Bergsmannen Mats Ersson
Litt B	Herr BruksPatron Lars von Stockenström brukas av Anders Larsson
Litt C	Herr Brukspatron JJ Svedberg Brukas av åboen Anders Himmingsson
Litt E	Bergsman Hans Ersson
Litt D	Bergsman Per Holstensson

1549 Kom för rätten Olof Ugglä och talade till Olof Larsson i Karsbo för det han slogh honom ... i Ugglans egna stuga ⁷¹⁰

710 Ting i Norberg 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 136

1592 Jöns Olofsson i Saxe bjuder upp en tredjedel i Lasse Skomakares hemman i Saxe av hustru Marits barn i Karsbo i Norberg för 6 fat Av Herman Olofsson i Hugnora för 4 fat ⁷¹¹

1627 Birgitta Eriksdotter fick brev på 2 halva sinne systerdelar i Karsbo hon köpt för 12 fat
Mats Larsson fick brev på 2 halva systerdelar han köpt i förenämnde Karsbo ⁷¹²

1650 H Marit i Karsbo tilltalte Erik Gunnarsson, och Erick Staffansson i Nyhyttan om någon arvsrätt i Malmkärra, som Eriks hustru hustru Anna Halvarsdotter och Erik Staffanssons hustru Ingeborg haver försålt till bergmästaren Peder Jönsson för 50 skeppund tackjärn, och tu kjortelwerke, vilken sak blev uppskjuten till nästa ting efter som de beropa sig vilja bevisa henne vara utlöst. ⁷¹³

Lagmansrätten 1671 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Södermanlands län (D) EXIa:1 (1620-1671) Bild 4080 / sid 404 (AID: v405239a.b4080.s404, NAD: SE/RA/42042202) Med häradshövdingens fordom domhavandes sal Johan Olofssons av Norberg d 9 oktober 1627 givne faste det ärlig danneman Mats Larsson i Karlsbo haver av Marit Olofsdotter i Lilla Västanfors köpt ½ systerpart i Karlsbo och därför givit 6 fat osmundjärn av hu Elin Olofsdotter i Simbla ½ systerdel i Karlsbo för 6 fat item med lagförändens s Anders Andersson av Gamla Norberg d 11 januari 1636 givna faste det bemälte Mats Larsson haver köpt av sin broder Anders Larsson en brodersdel i Karlsbo för sju fat osmundjärn och ½ lsp smör såsom och av Anders Persson en systerdel i Karlsbo för 30 daler och // smör, noch med lagförarens sal Lars Olofssons av Norberg sockenstuga d 29 juni 1654 givne faste det beskedlig Erik Tomasson och Peder Andersson haver köpt av hu Ingeborg i Karlsbo hennes jordedel darsammastädes för 8 skpd stångjärn för utan det de skulle föda henne i sin livstid och däremot äga dess egendom hus jord åker äng skog fiskevatten kvarn hytta och hammarstället sist med häradshövdingens Erik Erlandssons av Gamla Norberg d 10 mars 1659 givne fasta det ärlige och beskedlige Erik Tomasson och Peder Andersson hava förmedelst sytning sig lagligen tillbringat av en ålderstigen kvinnsperson Brita Eriksdotter dess arvejord och egendom i oftabemälte Karlsbo ⁷¹⁴

OLOF LARSSON

Hustru:

Barn

Erik Olofsson, se nedan.

Marit Olofsdotter. Lilla Västanfors

Elin Olofsdotter. Semla, Västanfors

Förmodligen Lars Olofsson, se nedan

Karsbo Olof Larssons son Erik Olofsson

ERIK OLOFSSON

Son till Olof Larsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Ingeri Eriksdotter. Gift med Anders Hermansson i Norbergs by. Se nedan.

Brita Eriksdotter. Gift med Sven Pålsson. Se nedan

Mats Eriksson. Se nedan.

MATS ERIKSSON

Son till Erik Olofsson, se ovan.

Hustru: Marit Hermansdotter. Omgift med Mats Larsson, förmodligen kusin till Mats Eriksson. Se nedan

Barn:

Brita Matsdotter. Gift 1650 med Per Andersson från Meling, Västanfors. Se nedan.

Karin Matsdotter. Gift 1649 med Erik Tomasson från Rabbatsbenning, Norberg. Se nedan.

SVEN PÅLSSON

Måg till Erik Olofsson, se ovan. Från Moren (Västanfors).

Hustru: Brita Eriksdotter. Vigda 1637. Dotter till Erik Olofsson, se ovan.

Barn:

Inga vuxna barn.

1627 Birgitta Eriksdotter fick brev på 2 halva sinne systerdelar i Karsbo hon köpt för 12 fat

⁷¹¹ Ting i Söderbärke 1592 Hela Dalarnas tingslag AI:2 sid 32

⁷¹² Ting i Norberg 1627 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2251 sid 156

⁷¹³ Ting i Norberg 1650 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:1 (opaginerat) Bild 790

⁷¹⁴ Lagmansrätt 1671 Svea hovrätt Södermanlands län EXIa:1 sid 404 Tips av Göran Ekberg

Mats Larsson fick brev på 2 halva systerdelar han köpt i förenämnde Karsbo ⁷¹⁵

1637 vigdes Sven Pålsson i Moren och Brita E. d. i Karsbo ⁷¹⁶

1656 Erik Tomasson och Per Andersson i Karsbyn lät upbjuda ett testamente brev dat Karsbo den 20 januari 1655 giffet av Brita Ericksdotter der sammastädes för sin sytning till döderdaga oklandrat ⁷¹⁷

1658 Samma dag presenterades för rätten Erich Tomasson och Per Andersson i Karsbo Brita Erichsdotters testamentsskrift daterad Karsbo den 20 Januari 1655, under Sacellani H Olof Samuelis wittnande, samt anre gode mäns, att hon för sin sytning till mortem testamenterar dem all sin egendom i löst och fast ibid, vilken skrift efter hon war lagbundin och ständin, bevillades dem confirmation derpå, efter ingen hade emot säga eller andra arvingar finnes. ⁷¹⁸

Se Lagmansrätten 1671 ovan. ⁷¹⁹

... Gamla Norberg d 10 mars 1659 givne faste det ärlige och beskedlige Erik Tomasson och Peder Andersson hava förmedelst sytning sig lagligen tillbringat av en ålderstigen kvinnsperson Brita Eriksdotter dess arvejord och egendom i oftabemälte Karlsbo

ANDERS HERMANSSON

Från Gläfssegården, Norbergsby

Hustru: Ingeri Eriksdotter. Dotter till Erik Olofsson.

Barn:

Inga vuxna barn.

Eventuellt delvis bosatta i Norbergs by, men 1669 dör en hustru Ingeborg i Karsbo.

1637 vigdes Anders Hermansson i Norbergsby med Ingeri Ericksdotter i Karsbo ⁷²⁰

Se Lagmansrätten 1671 ovan. ⁷²¹

d 29 juni 1654 givne faste det beskedlig Erik Tomasson och Peder Andersson haver köpt av hu Ingeborg i Karlsbo hennes jordedel darsammastädes för 8 skpd stångjärn förutan det de skulle föda henne i sin livstid och däremot äga dess egendom hus jord åker äng skog fiskevatten kvarn hytta och hammarstället

Karsbo Olof Larssons son Lars Olofsson

LARS OLOFSSON

Förmodligen son till Olof Larsson, se ovan. Död ung eller utflyttad från Karsbo, men behöll då sin del i byn

Hustru:

Barn:

Mats Larsson, se nedan

Anders Larsson

NN Larsdotter gift med Anders Persson

Se Lagmansrätten 1671 ovan. ⁷²²

... Gamla Norberg d 11 januari 1636 givna faste det bemälte Mats Larsson haver köpt av sin broder Anders Larsson en brodersdel i Karlsbo för sju fat osmundjärn och ½ lsp smör såsom och av Anders Persson en systerdel i Karlsbo för 30 daler och // smör ...

1627 Birgitta Eriksdotter fick brev på 2 halva sinne systerdelar i Karsbo hon köpt för 12 fat

Mats Larsson fick brev på 2 halva systerdelar han köpt i förenämnde Karsbo ⁷²³

MATS LARSSON

Hustru: Marit Hermansdotter. Tidigare gift med Mats Eriksson, förmodligen kusin med Mats Larsson, se ovan. Mats Larssons änka död 1666 i Karsbo. Bör vara den hu Marit/Margareta /Änkan som finns i mantalslängderna från ca 1642

Barn:

715 *Ting i Norberg 1627 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2251 sid 156*

716 *Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638*

717 *Ting i Norberg 1656 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslag AI:2 sid 19*

718 *Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 706*

719 *Lagmansrätt 1671 Svea hovrätt Södermanlands län EXIa:1 sid 404 Tips av Göran Ekberg*

720 *Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638*

721 *Lagmansrätt 1671 Svea hovrätt Södermanlands län EXIa:1 sid 404 Tips av Göran Ekberg*

722 *Lagmansrätt 1671 Svea hovrätt Södermanlands län EXIa:1 sid 404 Tips av Göran Ekberg*

723 *Ting i Norberg 1627 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2251 sid 156*

Inga överlevande barn. De två döttrar som redovisas i mantalslängderna som "pigorna" eller som 2 döttrar i Mats i Karsbo hushåll (där det inte finns några andra personer) bör vara Marit Hermansdotters döttrar med Mats Eriksson. I mantalslängden 1646 anges Mats Eriksson – enbart 2 döttrar.

Ovanstående bör inte vara den Mats Larsson som dör 1648 i Karsbo, änkan har då upptagits i längderna istället några år. Ev är det någon anställd i Karsbo som dör då, eller någon av döttrarna till Mats Eriksson som var gift med en man med det namnet en kort tid före nedanstående äktenskap?

Enligt Norbergs personaliebok då dottern Brita Matsdotter är död sägs fadern ha varit Mats Larsson och moder Marit Hermansdotter. Enligt Mantalslängd 1646 finns dock de två döttrarna i Mats Erikssons hushåll som arvingar till honom. Personalieboken skrevs många år efter både Mats Eriksson och Mats Larsson var döda. ⁷²⁴

Mats Larsson och Marit Hermansdotter hade inga efterlevande barn. De kan ha haft ett barn som dött tidigt, därmed ärvde Marit Mats Larssons gård via bakarv. Eller också har han testamenterat sin gård till henne. Men efter Marits död så äger de två döttrarna efter Mats Eriksson och Marit Hermansdotter hela Karsbo i och med testamentena från faders systrar Ingeri och Brita. Byn delas i två delar till mågarna Erik Tomasson från Rabbatsbenning, Norberg och Per Andersson från Meling, Västansfors

Karsbo Mågen Erik Tomassons del

ERIK TOMASSON

Måg till Mats Eriksson, se ovan. Född i Rabbatsbenning, Norberg. Död 1691 i Karsbo.

Hustru: Karin Matsdotter. Vigda 1649. Död 1684 i Karsbo.

Barn:

Erik Ersson. Född 1650. Se nedan.

Margareta Ersdotter. Född 1653 i Karsbo, död 1722 i Sala. Gift 1676 med Nils Olofsson i Gäsjö. Omgift 1681

med Anders Persson Brant. Skrivare i Norberg 1680-1684, bosatt i Gäsjö. Senare utflyttad till Sala. Bergsfogde mm. Se vidare Gäsjö, Norberg.

Anna Ersdotter. Född 1654 i Karsbo

Karin Ersdotter. Född 1657 i Karsbo

Kerstin Ersdotter. Född 1660 i Karsbo

PER ERSSON

Hustru:

Barn:

Erik Persson. Född 1676 i Karsbo

Per Persson. Född 1677 i Karsbo

ERIK ERSSON

Son till Erik Tomasson, se ovan. Född 1650 i Karsbo. Död 1721 i Karsbo

Hustru: Karin Andersdotter. Vigda 1677. Född 1660 i Flängan, Norberg. Död 1725 i Karsbo.

Barn:

Kerstin Ersdotter. Född 1681 i Karsbo

Mats Ersson. Född 1688 i Karsbo. Se nedan.

Per Ersson. Född 1690 i Karsbo

Erik Ersson. Född 1691 i Karsbo.

Karin Ersdotter. Född 1684 i Karsbo. Gift med Olof Persson i Aspbenning 1709.

Anna Ersdotter. Född 1686 i Karsbo. Gift med Olof Persson, se nedan.

Per Ersson. Född 1690 i Karsbo.

Erik Ersson. Född 1691 i Karsbo

Lisbet Ersdotter. Född 1693 i Karsbo

Anders Ersson. Född 1695 i Karsbo

Hans Ersson. Född

Karsbo Mågen Erik Tomassons del. Sonsonsonen Mats Ersson

MATS ERSSON

Son till Erik Ersson, se ovan. Född 1688 i Karsbo. Död 1771 i Karsbo.

Hustru: Sara Hansdotter. Vigda 1711. Född 1685 i Fliken, Norberg. Död 1764 i Karsbo.

Barn:

Karin Matsdotter. Född 1712 i Karsbo. Bortgift till Halvarsbenning 1730 med Anders Andersson (1709-1754)

Erik Matsson. Född 1714 i Karsbo. Död som liten.

Lisbeth Matsdotter. Född 17156 i Karsbo

Erik Matsson. Född 1718 i Karsbo. Se nedan.

Sara Matsdotter. Född 1722 i Karsbo

Kerstin Matsdotter. Född 1724 i Karsbo

Olof Matsson. Född 1727 i Karsbo

ERIK MATSSON

Son till Mats Ersson, se ovan. Född 1718 i Karsbo. Död 1793 i Karsbo.

Hustru: Brita Andersdotter. Vigda 1742. Född 1724 i Halvarsbenning. Död 1800 i Karsbo.

Barn:

Mats Ersson. Född 1744 i Karsbo.

Anders Ersson. Född 1745 i Karsbo. Gift med Anders Anderssons änka i Sundbo, Västanfors.

Erik Ersson. Född 1748 i Karsbo.

Olof Ersson. Född 1749 i Karsbo.

Petter Ersson. Född 1751 i Karsbo.

Sara Ersdotter. Född 1753 i Karsbo. Död 1830, Gift 1784 med Hans Jockumsson i Kallmora.

Isak Ersson. Född 1758 i Karsbo.

Holsten Ersson. Född 1764 i Karsbo.

Jan Ersson. Född 1767 i Karsbo.

Karsbo Mågen Erik Tomassons del. Sonsonen Eriks Erssons måg Olof Persson

OLOF PERSSON

Måg till Erik Ersson, se ovan

Hustru: Anna Ersdotter. Dotter till Erik Ersson, se ovan

Barn:

*1715 Olof Persson i Karsbo kärande till sin broder Bergsmannen Per Persson i Sundbo, angående lösen och besittning av deras föräldrars hemman i Sundbo ...*⁷²⁵

PER OLSSON

Död 1741 i Karsbo.

Hustru: Anna Persdotter. Född 1707 i Söderbärke. Omgift med Per Carlsson, se nedan

Barn:

Olof Persson. Född 1732 i Karsbo

Per Persson. Född 1735 i Karsbo.

Erik Persson. Född 1737 i Karsbo. (Husförhörslängd AI:51 f 32 Vistas i Stockholm)

Mats Persson. Född 1738 i Karsbo. (Husförhörslängd AI:51 f 32 Vistas i Stockholm)

Anders Persson. Född 1741 i Karsbo.

PER CARLSSON

Gift med Per Olssons änka, se ovan. Född 1717 i Livsdal. Död 1784 i Karsbo.

Hustru: Anna Persdotter. Född 1707 i Söderbärke. Vigda 1748. Död 1777 i Karsbo

Barn:

Carl Persson. Född 1750 i Karsbo. Stockholm.

OLOF PERSSON

Hustru: Brita Jansdotter. Född 1735 i Malmkärre.

Barn:

Per Olsson. Född 1766 i Karsbo

Jan Olsson. Född 1767 i Karsbo.

Olof Perssons familj flyttar från Karsbo till Nordansjö och istället kommer som bergsman Anders Isaksson från Kallmora.

ANDERS ISAKSSON

Son till Isak Göransson i Kallmora. Född 1745 i Kallmora.

Hustru: Stina Jochumsdotter. Dotter till Jochum Jockumsson i Kallmora. Syster till Hans Jockumsson, gift med Sara Ersdotter, dotter till Erik Matsson, se ovan.

725 Ting i Norberg 1715 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt Ala:3 sid 81

Barn:

Isak Andersson. Född 1780 i Karsbo

Sara Andersdotter. Född 1782 i Karsbo.

Anders Andersson. Född 1784 i Karsbo.

Karsbo Mågen Per Anderssons del

PER ANDERSSON

Måg till Mats Eriksson, se ovan. Död 1696 i Karsbo, Norberg. Från Meling, Västanfors.

Hustru: Brita Matsdotter. Vigda 1650. Dotter till Mats Ersson, se ovan. Död 1700 i Karsbo.

Barn:

Margareta Persdotter. Född 1651 i Karsbo. Gift med Johan Ericsson från Ingolsbenning 1670. Omgift med Johan Andersson Nebb i Norbergsby 1681

Sara Persdotter. Född 1653 i Karsbo. Förmodligen död ung.

Anders Persson. Född 1654 i Karsbo. Förmodligen död ung.

Anders Persson. Född 1658 i Karsbo. Förmodligen död ung.

Lars Persson. Född 1658 i Karsbo. Se nedan.

Brita Persdotter Född 1659 i Karsbo. Gift i Sundbo med Per Persson.

Karin Persdotter. Vigd 1675 med Per Ersson i Ingolsbenning.

1697 Den förlikning som Lars Pedersson i Karsbo, hustru Brita i Sundbo, hustru Margareta i Norbergsby, och hustru Karin i Ingolsbenning uti goda mäns närvaro den 9 november Anno 1696 om hus och jord, samt alla der lösören då förliden efter deras sahl fader Perder Andersson i Karsbo, med var andra ingått och ⁷²⁶

Enligt Norbergs personaliebok då dottern Brita Matsdotter är död sägs fadern ha varit Mats Larsson och moder Marit Hermansdotter. Enligt Mantalslängd 1646 finns dock de två döttrarna i Mats Erikssons hushåll som arvingar till honom. Personalieboken skrevs många år efter både Mats Eriksson och Mats Larsson var döda. ⁷²⁷

LARS PERSSON

Son till Per Andersson, se ovan. Född 1658 i Karsbo. Död 1730 i Karsbo.

Hustru: Anna Eriksdotter. Vigda 1683. Född 1651 i Ingolsbenning, Norberg. Dotter till Erik Olsson och Karin

Matsdotter. Död 1698 i Karsbo.⁷²⁸

Hustru: Karin Ersdotter. Vigda 1700. Född 1680 i Barksta, Odensvi?.

Barn:

I första äktenskapet

Karin Larsdotter. Född 1683 i Karsbo

Brita Larsdotter. Född 1685 i Karsbo. Gift med Anders Bengtsson i Gäsjö, Norberg, som senare flyttar till Karsbo. Se nedan.

Anna Larsdotter. Född 1686 i Karsbo

Margareta Larsdotter. Född 1687 i Karsbo

Per Larsson. Född 1689 i Karsbo

Lisbet Larsdotter. Född 1690 i Karsbo

Erik Larsson. Se nedan.

Andra äktenskapet

Lars Larsson. Född 1699 i Karsbo.

Anders Larsson. Född 1702 i Karsbo. Gift till Västra Djupkärre med änkan Anna Persdotter, född 1702 i Fragg.

Anna Larsdotter. Född 1703 i Karsbo

Elias Larsson. Född 1706 i Karsbo

Johan Larsson. Född 1711 i Karsbo

Anna Larsdotter. Född 1713 i Karsbo

Mats Larsson Född 1715 i Karsbo

Margareta Larsdotter. Född 1717 i Karsbo. Död 1781 i Krommetsbo, Folkärna. Gift med Landbonde Lars Ersson.

ERIK LARSSON

Son till Lars Persson, se ovan.

BENGT PERSSON

⁷²⁶ Ting i Norberg 1697 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2298 sid 899

⁷²⁷ Norbergs kyrkoarkiv FII:1 Personaliebok sid 51

⁷²⁸ Norbergs kyrkoarkiv FII:1 Personaliebok sid 7

Flyttar från Gäsjö till Karsbo ⁷²⁹

Död 1720 i Karsbo

Hustru: Brita Andersdotter. Död 1736 i Karsbo 83 år gammal.

Barn:

Johan Bengtsson. Död 1720 i Karsbo

Anders Bengtsson. Se nedan.

ANDERS BENGTTSSON

Hustru: Brita Larsdotter. Dotter till Lars Persson, se ovan. Omgift till Livsdal.

Barn:

Brita Andersdotter. Gift med Anders Ersson, se nedan

Anna Andersdotter

ANDERS ERSSON

Måg till Anders Bengtsson, se ovan.

Hustru: Brita Andersdotter

Hustru: Lisbet Carlsdotter. Född 1714 i Livsdal.

KLACKEN, NORBERG

När Klackberg omnämns i skrift för första gången är ovisst. Från 1560-talet finns det uppgifter om att det i Klacken, hemmanet nedanför Klackberg, anlagts en hytta. Denna torde inte ha blivit särskilt långlivad – i en tabell över socknens hyttor år 1624 är den till exempel inte längre upptagen. År 1650 var bergsmännen från Klacken delägare i Livsdals hytta och ännu senare, på 1800-talet, i Rosendals och Bråfors hyttor.

En karta från 1704 över Norbergs kyrkby visar bland annat att det vid denna tid bara fanns en enda gård i Klacken. Fyrtio år senare, 1744, klövs Klackenheimmanet som var ett skattehemman på ¼ mantal, i två lika stora delar. 1827 brann den östra – och sannolikt den äldsta ä gårdens huvudbyggnad ned. Uppförandet av en ny, den nuvarande, påbörjades genast men avslutades först 1836. Ägare till Klackenheimmanet var vid tiden för skiftet nämndemannen Anders Holstensson och bergsmannen Petter Persson, som alltså ägde 1/8 mantal vardera. (Byar och bebyggelse i Norbergs kommun. Flängan, Kolningberg, Klackberg, Näs. Norberg: Kulturnämnden, Norbergs kommun, 1980.)

1562	Dalarnas handlingar 1562:16 bild 72	Hustru Brita vid Klacken
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Olof Persson vid Klacken
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 10	Mats i Klacken Knekt (Under Norbergsby)
1628	Norberg AI:1	Anders Erlandsson h Elin Anna Matsdotter Klacken Anders Larsson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 71	Anders på Klacken
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Anders Erlandsson, ¼ hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Anders
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 10 roten	Anders
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Anders Ericksson ¼
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Anders Erlandsson 1/4
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Anders Andersson

1643 vigdes Simon Ersson i Kallmora med H Anna i Klacken

1645 vigdes Anders Andersson i Klacken med Ingeborg Olsdotter i Livsdal

*1668: Anders Andersson i Klacken berättade, att ehuru väl han hade av tingsrätten vunnit bevis på sin skada av våld, att få söka sig bradstodshjälp av härade, likväl efter han ingen synnerlig hjälp hade jutit, begäre han att socknen ville då efter sin lofvan förhjälpa honom till den byggningen i Norbergs by, som Sven skomakare hade posiderat och socknen honom förunt, och betala den efter värdering*⁷³⁰

*1672 Anna Matsdotter i Klacken arvsrätt ibidem såld till halvbrodern Anders Andersson*⁷³¹

ANDERS ERLANDSSON

Hustru: Elin. Tidigare gift med Mats.

Barn:

Anders Andersson, se nedan.

1645 Uppwiste Anders Matsson i Söder Hörende och Färnebo socken twenne köpbref under goda mäns wittne, hvarmed han besiste sig hafva lossat någon jord i bemälte Söder Hörende först af Anders Ärlandsson i Klacken, Gambla Norberg, hafua han köpt tuu öresland hus och jord i Söder Hörende och gifvit därför fem och ett halft skepp stångjärn till fulla nöjd som är skett med Anders Ärlandssons hustrus samtycke. Sedan hafver han lossat af Lars Månsson i Islingby, Olof Månsson ibidem och Hans Johansson i Berg, nembligen ett öresland i Södra Hörende och därför gifvit dem sex skepp stångjärn till fulla nöjda. Dhet hafver Olof i Helgeby och Munktorp

⁷³⁰ Ting i Norberg 1668. Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:5 sid 53

⁷³¹ Ting i Norberg 1672 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Västmanlands län EXIe:2277 sid 585

*socken sagt till Mats Larsson i Söder Hörende sig med förnöjd. Därmed alla ofvannämbde personer afhända sig samma jordlott till Anders Matsson och hans syskon och är dessa jordkiöp lagligen upbudt utan klander Anno 1641 den 22 maj med följande terminer som domboken wisar, förutom Anders Matssons och hans syskons arvfjord. Därför Nämnden dömbde dessa köp stadigt och fast för Anders Matsson och hans syskon samma jord lika och wara, styra och råda som lagh säger.*⁷³²

ANDERS ANDERSSON

Son till Anders Erlandsson, se ovan

Hustru: Ingeborg Olofsdotter från Livsdal. Vigda 1645. Död 1712.

Barn:

Per Andersson

Lisa Andersdotter. Gift med Lars Matsson Målare, se nedan.

LARS MATSSON MÅLARE / LARS MÅRTENSSON

Måg till Anders Andersson, se ovan. Enligt vigselboken från Munktorps socken.

Hustru: Lisa Andersdotter. Vigda 1680. Född 1650 i Klacken. Död 1705 i Klacken. Dotter till Anders Andersson, se ovan.

Barn:

Olof Larsson, se nedan.

Elisabet Larsdotter. Född 1689 i Klacken. Död 1755 i Livsdal. Gift med Anders Persson i Livsdal.

OLOF LARSSON

Son till Lars Mårtensson, se ovan. Född 1687 i Klacken. Död 1751 i Klacken

Hustru: Kerstin Andersdotter.

Hustru: Anna

Barn:

Första äktenskapet

Barnlöst

Andra äktenskapet

Lars Olofsson. Född 1714 i Klacken

Per Olofsson. Född 1715 i Klacken. Död 1780 i Klacken. Gift 1735 till Flängan, Norberg med Kerstin Jönsdotter.

Född 1712 i Flängan. Död 1776 i Flängan.

Olof Olofsson. Född 1717 i Klacken

Hans Olofsson, se nedan.

Anders Olofsson. Född 1722 i Klacken. Se nedan.

Lars Olofsson. Född 1725 i Klacken

Elisabeth Olofsdotter. Född 1727 i Klacken. Död 1728 i Klacken.

Lisa Olsdotter. Född 1729 i Klacken. Död 1804. Gift 1) 1750 med Per Andersson i Halvarsbenning. 2) 1757 med Erik Olsson i Folkhyttan.

Anna Olofsdotter. Född 1733 i Klacken.

HANS OLOFSSON

Son till Olof Larsson, se ovan. Född 1720 i Klacken. Död 1784 i Klacken.

Hustru: Anna Andersdotter. Född 1727 i Halvarsbenning. Dotter till Anders Persson (född 1686) i Västra gården.

Död 1792 i Klacken.

Barn:

Anna Hansdotter. Född 1753 i Klacken

Olof Hansson. Född 1756 i Klacken

Anders Hansson. Född 1759 i Klacken

Petter Hansson. Född 1761 i Klacken. Död 1763 i Klacken.

Stina Hansdotter. Född 1766 i Klacken. Gift med Samuel Gustafsson i Storgården, Norbergsby.

Sara Hansdotter. Född 1768 i Klacken

OLOF HANSSON

Son till Hans Olofsson, se ovan. Född 1756 i Klacken. Död 1808 i Klacken. Ogift.

ANDERS HANSSON

Son till Hans Olofsson, se ovan. Född 1759 i Klacken. Ogift

ANDERS HOLSTENSSON

Son till Holsten Andersson i Halvarsbenning. Anna Andersdotter gift med Hans Olofsson, se ovan, var hans faster.

732 Ting i Norberg 1645 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Örebro län EX1e:1785 sid 705

Född 1773 i Halvarsbenning.

Hustru: Stina Samuelsdotter. Född 1788 i Norbergsby. Dotter till Samuel Gustafsson i Storgården, gift med Stina Hansdotter, se ovan.

Barn:

Johanna Andersdotter. Född 1808 i Klacken

Anna Stina Andersdotter. Född 1812 i Klacken.

ANDERS OLSSON

Son till Olof Larsson, se ovan.

Född 1722 i Klacken. Död 1794 i Klacken.

Hustru: Stina Hansdotter. Född 1727 i Bråfors. Dotter till Hans Olsson i Lilla Bråfors. Död 1790 i Klacken.

Barn:

Kajsa Andersdotter. Född 1753 i Klacken. Död 1814 i Stabäck, Västervåla. Gift 1775 med Mats Jansson. Född 1753 i Stabäck. Död 1796 i Stabäck.

Olof Andersson. Född 1757 i Klacken. Död 1782 i Klacken.

Lisa Andersdotter. Född 1760 i Klacken. Död 1762 i Klacken.

Anders Andersson. Född 1762 i Klacken. Död 1763 i Klacken.

Per Andersson. Född 1764 i Klacken. Se nedan.

Christina Andersdotter. Född 1766 i Klacken. Död 1795 i Västra Djupkärra. Gift 1794 med Anders Olsson. Född 1773 i Lilla Djupkärra, Västra Djupkärra.

Anders Andersson. Född 1769 i Klacken. Död 1834 i Årnebo. Gift till Årnebo med Kristina Jansdotter.

Elisabet Andersdotter. Född 1773 i Klacken.

PER ANDERSSON

Son till Anders Olsson, se ovan. Född 1764 i Klacken. Död 1806 i Klacken.

Hustru: Anna Olsdotter. Vigda 1793. Född 1769 i Lilla Djupkärra. Omgift med Carl Olsson, se nedan.

Barn:

Christina Persdotter. Född 1792 i Klacken. Död 1793 i Klacken.

Anders Persson. Född 1794 i Klacken. Död 1807 i Klacken.

Per Persson. Född 1798 i Klacken

Johanna Persdotter. Född 1803 i Klacken

Christina Persdotter. Född 1805 i Klacken.

CARL OLSSON

Omgift med Per Anderssons änka, se ovan. Född 1764 i Spjutsbo.

Hustru: Anna Olsdotter. Vigda 1807. Född 1769 i Lilla Djupkärra. Änka efter Per Andersson, se ovan.

Barn:

Olof Carlsson. Född 1808 i Klacken.

KYLSBO, NORBERG

Enligt vissa källor anlades det på 1560-talet en hytta i Kylsbo. Hyttan lär dock ganska snart ha blåsts ned för gott i och med att Jacob De la Gardie, ägare till bland annat den närbelägna Nordansjöhyttan, lät höja vattenståndet i sjön Boten varigenom fallet vid Kylsbohyttan helt försvann. Kylsbohyttan låg sannolikt där Flikån mynnar ut i Boten, vid den plats som idag kallas Hyttränningen, ungefär två kilometer nordväst om Kylsbo. Enligt en karta från 1698 (Historiska kartor, Lantmäteriet) var Kylsbo delat i två delar, Stora och Lilla Kylsbo på ½ respektive ¼ mantal. Stora Kylsbo var bebott av 5 grannar och låg där Hemmingsgården och Anders Ersgården ligger idag. Det som kallades lilla Kylsbo hör idag till Kärrgruvan. (Byar och bebyggelse i Norbergs kommun, 1979)

1571	Älvsborgs lösen 1571	Tommas i Kiöulsboda?
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Nils A... i Kiulsbo
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Erik Olofsson?
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 10	Olof i Kylsbo (Under Norbergsby)
1608	Dalarnas handlingar 1608:18 Bild 183	Olof
1610	Dalarnas handlingar 1610:4 Bild 180	Olof i Kylsbo
1628	Norberg AI:1	Kerstin Hermansdotter Mats
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 71	Pär i Kylsbo
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Per Matsson ¼ hemman Sten Jöransson, ¼ hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Per
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 10 roten	Per
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Per Matsson ¼ Erik Eriksson ¼ Olof Sigfridsson
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Per Matsson ¼ Erik ¼ Olof Sigfridsson ¼
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Per Matssons änka ¼ Anders Jönssons enka Christer Hansson ¼ Olof Nilsson Jöran Dyfell ¼

1597 Olof Nilsson i Kylsbo för slagsmål på Erik Persson i Persbo ⁷³³

1604 Anders Bengtsson i Kylsbo bjuder upp ett torpställe i Kylsbo i pant av Peder Hermansson i Halvarsenbenning för 10 fat osmundjärn ^{734 735 736}

1606 Anders Bengtsson i Nordansjö bjuder upp tredje resan en brodersdel i Kylsbo köpt av Per Hermansson i Halvarsenbenning för osmundsjärn 10 fat. Klandrat av Halvard i Persbo (Grangärde) ⁷³⁷

1607: Stod Halvard Hermansson i Persbo i Grengre (Grangärde) socken fastade och upplät till Peder Östensson i Halvarsenbenning en brodersdel i Kylsbo. Även bjuder Peder upp en brodersdel i förenämnda Kylsbo igenlöst av Anders i Nordansjö för 10 fat osmundsjärn, vilken broderdel Peders hustrus fader Peder Hermansson pantsatt. Item en broders och en systerdel i Halvarsenbenning köpt av Hans Eriksson i Vik. ^{738 739}

*1608 Per Östensson i Halvarsenbenning i Kylsbo igenlöst av Anders Bengtsson i Nordansjö för 10 fat I samme Kylsbo av hustru Marit i Vik och Hans Pederssons arvingar i Vik
Än av halvard i Persbo för 5 fat*

⁷³³ Ting i Norberg 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 169

⁷³⁴ Ting i Norberg 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 197

⁷³⁵ Ting i Norberg 1605 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 253

⁷³⁶ Ting i Norberg 1606 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 302

⁷³⁷ Ting i Norberg 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 105

⁷³⁸ Ting i Norberg 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 227

⁷³⁹ Ting i Norberg 1607 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 348

Klandrat av Erik Bengtsson i Nordansjö ⁷⁴⁰

*1609 Päder Östensson i Halvarsbenning bjuder up nu tredje resan två brodersdelar ibiem som han hade igenlöst av Hans Padersson i Vik för osmundsjärn 15 fat
Än bjuder han nu andra resan en brodersdel i Kylsbo som han igenlöst hade av Anders Bengtsson i Nordansjö för 10 fat järn.* ^{741 742 743}

1610 Anders Bengtsson i Nordansjö samt alla hans syskon bjuder up en systerdel i Kylsbo köpt av hustru Marit i Vik för 2 1/2 fat ^{744 745 746}

1636 Vigdes Erik Knutsson i Kylsbo och Ingeborg Olofsdotter ⁷⁴⁷

1649 Vigdes Nils Larsson och Sara Olsdotter i Kylsbo

1652 vigdes Per Matsson i Kylsbo med H Karin ifrån Hedemora

JÖNS OLOFSSON

Sergant.

Hustru: Elisabet Andersdotter. Född i Arboga 1625. Dotter till Anders Ersson, vägare i Vik, Söderbärke. Död 1699 i Kylsbo ⁷⁴⁸

Barn:

Endast en dotter efterlever

Elisabeth Jönsdotter. Gift med Christiern Hansson

CHRISTIERN HANSSON

Måg till Jöns Olofsson, se ovan

Hustru: Elisabet Jönsdotter.

Barn:

1706 Inkom Christiern Hansson i Kylsbo i Norbergs socken, tvistandes med Belgmakaren Herman Hermansson och hustru Kirstin Andersdotter i Vik, om halva äganderätten till sin svärmoders, salig hustru Lisbetta Andersdotters faders, fordom vågskrivaren Anders Erssons gård i Vik, som de i lången tid besuttit, emedan salig vågskrivaren hade lämnat samma gård sina 2ne döttrar, Kerstin, svarandes svärmoder och moder, som med smeden salig Anders Ersson gift varit, och Elisabeth, Christierns svärmoder, ograverad till arvs, Herman Hermansson med sin hustrusyster, Benjamin Thorssons hustru Lisbetta Andersdotter, sade att samma gård ifrån den tid den föll Lisbetta och Kerstin till arvs, i fulla 20 år skall hava stått öde, till dess smeden där flyttat in, vilken gård Herman nu till största delen besitter, samt Benjamin till någon del reparerat.

⁷⁴⁰ Ting i Norberg 1608 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 344

⁷⁴¹ Ting i Norberg 1609 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 383

⁷⁴² Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 421

⁷⁴³ Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 11

⁷⁴⁴ Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 421

⁷⁴⁵ Ting i Norberg 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 448

⁷⁴⁶ Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 11

⁷⁴⁷ Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638

⁷⁴⁸ Norbergs kyrkoarkiv FII:1 Personaliebok

LIVSDAL, NORBERG MED HÖNSGÄRDET, KLEMENTSBO OCH GULLBO

I Livsdal har funnits en hytta som är belagd 1539, men förmodligen betydligt äldre. Den blåstes ner för gott 1774, och därefter har bergsmännen i Livsdal varit intressenter i Rosendals hytta. Det har även funnits två stångjärnshamrar i byn. Enligt vissa källor skall den äldsta ha anlagts 1597 och därmed höra till de allra första hamrarna i hela bergslaget. Andra menar att de anlades 1603 resp 1616. Att det fanns två hamrar i byn år 1624 vet man dock säkert. De drevs av två bergsmän under årets samtliga tolv månader. Den ena hammaren lades ned vid mitten av 1600-talet, någon gång vid mitten av 1600-talet. Den andra hammaren, lades ned 1710. I den tillverkades redskap till ikringliggande hyttor. (Byar och bebyggelse i Norbergs kommun, 1979)

I Gullbo som hör till Livsdal finns hyttrester som förmodligen övergivits före 1539. Det som idag kallas Backgården, Jan Olsgården och Per Jansgården ligger där den äldsta bebyggelsen var belägen. Mangårdsbyggnaderna är från 1700 och 1800-talet och bevarandet av miljön har klassats som av riksintresse. (Pettersson, Ing-Marie: Norbergs bergslag. 1994)

Ett av kapitlen i Norbergsboken författat av Karl-Olov Arnstberg berör Livsdal under främst 1700- och 1800-talet.

Delar av nedanstående tabell från Göran Ekberg

1371	Karlsson, KH; Skattelängd för östra Västmanland af år 1371. Västmanlands fornminnesförenings årsskrift 1884	Herman
1400	Se brev nedan	Herman
1495	Se brev nedan	Hintze i Livsdal
1513	Se brev nedan	Hinse
1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Germund i Livsdal , Ped Hineson ibid (gav järn istället för pengar) Mats Dalkral (Betecknas som fattig bergsman)
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Germund Beintsson Per Hineson Ped Marcusson Af ock samma Ped Norbergs kyrko Landbo
1540	Dalarnas handlingar 1540:4 bild 74	Germund Bengtsson 4 hundare järn Ped Hineson 4 hundare järn Per Markusson () osmundjärn
1542	Dalarnas handlingar 1542:5 bild 140	Germund Bengtsson 3 ½ hundare Ped Hineson 3 ½ hundare Ped Marusson ½ hundare 20 osmund
1543	Dalarnas handlingar 1543:6 bild 95	Germund Bengtsson 4 hundare Ped Hineson 4 hundare Ped Markusson ½ hundare 20 osmund
1544	Dalarnas handlingar 1544:5 bild 84	Germund Bengtsson 3 ½ hundare Ped Hineson 3 ½ hundare Ped Markusson 000 80 osmund
1544	Ting i Norberg 1544 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 5	Germund i Livsdal
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Gerrud Bengtsson (Skadad Ytterligare ett namn)
1547	Dalarnas handlingar 1547:10 bild 41	Germund Bengtsson 3 ½ hund Per Hinse 3 ½ hund Per Markusson ½ hund 30 osmund
1550	Dalarnas handlingar 1550:4 bild 172	Germund Bengtsson 3 ½ hund P Hineson 3 ½ hund P Markusson ½ hund 20 osmund
1551	Ting i Norberg 151 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 194	Bengt Germundsson i Livsdal
1551	Dalarnas handlingar 1551:3 bild 26	Bengt Hjälpeskatt 3 öre Hustru Ingeborg Hjälpeskatt 3 öre P Markusson Hjälpeskatt 3 öre
1555	Dalarnas handlingar 1555:11 bild 60	Germund Bengtsson 3 ½ hundtt Peder Hermansson 3 ½ hundtt Peder Markusson ½ hundtt 20 osmund Peder Mårtensson 4 hundtt Kyrkolandbo

1556	Dalarnas handlingar 1556:7 bild 27	Bengt Germundsson 3 ½ hund Henrik Olsson 3 ½ hund Peder Markusson ½ hund 20 osmund
1557	Ting i Norberg hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 254	Bengt Germundsson i Livsdal
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Bengt Germundsson 3 1/2 hundrade Henrich Olsson 3 1/2 hundrade P Marcusson 1/2 hundrade osmund
1558	Dalarnas handlingar 1558:1 bild 22	Henrik 3 ½ hundtt Per Markusson 4 ½ hundtt Per Olofsson 2 hundtt (bild 24)
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 bild 73	Bengt Germundsson 3 ½ hun Bergsfogde Hinrik Olsson 3 ½ hun Hönsgården Mats Kyrkohemman: P Markusson i Livsdal
1571	Älvsborgs lösen 1571	Bengt Germundsson Bergsfogde Nils Ersson i Holmsjögäll Nils i Livsdal
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Bergsfogden Bengt Germundsson Nils Nils i Hönsgården
1579	Dalarnas handlingar 1579:10	Bengt Germundsson, Bergsfogde Nils Persson HÖNSGÅRDET Nils Ersson
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 78	Bengt Germundsson Bergsfogde Haver fritt i Livsdal Nils Persson Nils Ersson i Hönsgården
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 9	Henning Narvesson Per Larsson Kjellfast av Klementsbo Jöns i Hönsgården
1608	Dalarnas handlingar 1608:18 Bild 182	Kjellfast
1610	Dalarnas handlingar 1610:4 Bild 180, 181	Kjellfast Henning Pär i Lifsdal haver lovat till Chronans Bruk Nills i Gulleboda
1628	Norberg AI:1	Barbro Erichsdotter Livsdal Olof Germundsson Hans Pigha Kälfast ibid Johan Anna H Margareta Peder Larssons efterleverska H Karin Livsdal Barbro Ericksdotter Livsdal Erik Sigfridsson Lars Andersson Anders Spelbosson Olof Kjellfastsson hustru Marit Livsdal Hemming Bengt Hemmingsson Anna Johan Germundsson Anders Persson Margareta Persdotter Brita Kjellfastdotter
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tiondelängd Bild 70	Johan i Livsdal Olof ibid Kjellfast Henning
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Kjellfast Olofsson ½ Hemming Narvesson ½ Johan Germundsson ½ Olof Germundsson 1/2 HÖNSGÅRDET Kjellfast Olofsson ¼ hemman KRONO Erik Andersson, ¼ hemman

1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Johan Germundsson Dräng ... Olof Germundsson dräng Olof Kjellfast sonen Olof Henning son Bengt
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 1 roten	Kjellfast Johan Olof Germundsson Henning
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Mantals o knekte roteringslängd 22 nov 1631	Per Gulleson Knekt Är på tåg Herman Hansson i Livsdal Knekt Är på tåg
1643	Mantalslängd Sala län	Kjellfast Olsson Hemming Olof Ingill Johan
1646	Mantalslängd Sala län	Kjellfast Olofsson Hemming Narvesson Olof Germundsson Johan Germundsson Ingill Andersson
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Kjellfast Olofsson o Henning Narfvedsson 1 Johan Germundsson och Olof Germundsson 1 Hönsgården Kjellfast Olofsson ¼ Cronohemman Ingel Andersson 14
1660	Mantalslängd Arkiv Digital	Olof Germundsson med hu 2 söner 1 sonhustru Nils Isaksson med hu 1 son 1 dotter Bengt Kälfwastsson med hu Lars Kälfwastsson med hu Bengt Hemmingsson med hu Anders Charlsson med hu
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Kjellfast Olofsson och Hemming Narvesson 1 Kjellfast i Hönssegärde ¼ Johan och Olof 1 Cronohemman Ingel Andersson ¼
1665	Mantalslängd Arkiv Digital	Erich Olofsson med hu Anders Johansson Ingen hu Hust Krarin enka Hustru Brita Enka med son Bengt Hemmingsson med hu Anders Carlsson med hu Erich Erichsson Hammarsmed Ingen hu
1670	Mantalslängd Arkiv Digital	Erich Olsson död Enkan Per Olofsson med hu Anders Johansson med hu Anders Hansson med hu och dotter Kjellwast Larsson med hu och son Bengt Henningsson med hu Anders Carlsson
1675	Mantalslängd Arkiv Digital	Lars Erichsson med hu Peder Olofsson med hu Anders Johansson med hu Kjellfast Larsson med hu Ånka med son och sonhustru Anders hansson med hu och son och sonhustru Bengt Henningsson med hu Anders Carlsson med hu och 2 söner
1680	Mantalslängd Arkiv Digital	Pehr Olofsson med hu Lars Ersson med hu Anders Johansson endast hu Erik Johansson med hu Kjellfast Larsson Hu död Lars Kjellfast enka med son och dotter Bengt Olofsson skrifwes för Rosendal Anders Olsson med hu Anders Hanssons enka med son Bengt Henningssom gammal med hu son och dotter Anders Carlsson med hu och son
1682	Mantalslängd Arkiv Digital	Per Olsson med hu

		Lars Ersson med hu Anders Johansson halt oför Hu 1 son Erich Johansson med hu Kjellwast Larsson med hu Lars Kjellwast enka 2 döttrar 1 måg Anders Olsson med hu Bengt Henningsson död Hu son dotter Anders Hans enka 2 söner 1 dotter Anders Carlsson med hu son och sonhustru Olof Ersson Bälgmakare
1682	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Anders Olsson, Anders Bengtsson, Bengt Bengtsson, Lars Kjellfastssons änka 1 Har köpt detta till skatte: Anders och Erich Johansson, Lars Ersson, Per Olsson 1 Anders Carlsson ¼ Hönsgården på Livsdals ägor: Kjellfast Larsson Anders och Bengt Bengtsson ¼ Gullbo: Erik Ols enka i Livsdal
1683	Mantalslängd Arkiv Digital	Per Olsson med hu Lars Ersson med hu, 1 son, 1 dotter Anders Johansson Krympling Hu, son Erich Johansson med hu Kjellwast Larsson med hu Lars Kjellwast enka Anders Olsson med hu Bengt Henningssons enka med son och sonhustru Anders Hans Enka med 2 söner 1 sonhustru Anders Carlsson med hu son och sonhustru Olof Ersson Belgmakare med hu

Livsdal

Den 12 feb 1400 ”tha som thing holdos oppo Norobergh” skedde en uppgörelse mellan två män från Hörende i Färnebo socken och å andra sidan Jösse Finsson, den fogde, som genom sin framfart i dessa bygder väckte det intensiva hat, vilket senare under Jösse Erikssons tid tid kulminerade i Engelbrektsfejden. Hörendeborna måste avstå jord till fogden, som de tidigare pantsatt hos honom. Fastemän var Hanus Bille i Hyppenbenning, Laurius i Glepse (Gläfse), Peder i Diwpaterna (Djupkärre), Jöns i Traettisboda (Trättsbo), Herman i Lysdal (Livsdal), Peder i Baenabodha (Bennebo), Jönis i Örbeck, Bengt i Amundebygning (Ombenning), Mattis i Midhlinge (Meling) och Jaoper i Vik.^{749 750}

1495 skänkte Lars i Härad och hans hustru Katarina Pedersdotter, sin andel i en gård i Norbergs by med tillhörande hus, jord och täktedel till Vårfruprebendet i Västerås domkyrka. Prebendets innehavare, herr Olof Johannis, vilken tydligen var bördig från Norberg, företog en del bytes- och köpetransaktioner för att friköpa de övriga andelarna i samma gård. Transaktionerna lagfäres vid laga ting i Norbergs klockarstuga år 1496. Enligt dessa handlingar byter herr Olof ”Nordansjö bode land”, som var hans fäderne- och mödernearv, mot Gudmund Skomakares tredjedel i den berörda gården. Den sista tredjedelen i samma gård säljer Lars Persson i Härad i Färnebo socken och Hinse Filipsson i Fliken till herr Olof. Fastemän är Ingel i Djupkärre, Laurens skomakare, Anders Holmstensson, Jap i Stabäck, Unge Tydeke, Anders Jönsson i Fragg, Ingewal i Semla, Hinntze i Livsdal, Halvard i Halvarsbenning, Laurens ibidem.^{751 752}

1513 håller bergsfogden Olof Arvidsson i Härad laga ting med bergsmännen på Norberg, varvid Nils Månsson i Västanfors får ”lagfart” på mark i Djupnäs i Våla socken, som han köpt av Olof Andersson i Gäsjö. Olof i Nickebo sitter såsom domare, och vittnen är Anders i Kallmora, Peder i Bennebo, Anders ibidem, Hinse i Livsdal, Olof Ravalsson i Rosendal, Per Halvarsson i Sundbo, Per och Mats i Aspbenning samt Lasse Matsson i Meling, Erik Symbla i Västanfors, Jöns Enwastesson.^{753 754}

Källorna tillåter oss inte att exakt fastställa, vilka hyttor eller andelar i hyttor, som tillhört de under kyrkans frälse liggande bergverksandelarna. Namnet Rosendal skulle kunna tyda på en anläggning, uppförd av munkar. Ännu 1555, då en förteckning över kyrkans landbor påträffas, bodde fem av de 16 landbor, som där uppräknas, i Rosendal. Det är möjligt, att dessa kyrkans landbor, av vilka sju har gårdar i Norbergs by och de övriga fyra är fördelade på Gläfse, Livsdal, Näs och ”Prästeboda”, sitter på gårdar, som utgör rester av kyrkans forna andelar i

749 Stahre, Ulla. Bygd och bergsmän under senmedeltid. I Norberg under 600 år, 1958

750 RAP II, nr 3069. Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Suppl Nr 925

751 Stahre, Ulla. Bygd och bergsmän under senmedeltid. I Norberg under 600 år, 1958

752 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 910 (Även tryckt efter en felaktig kopia som nr 157)

753 Stahre, Ulla. Bygd och bergsmän under senmedeltid. I Norberg under 600 år, 1958

754 Karlsson, K H. ”Permbref från Westmanland”. Västmanlands Fornminnesförenings Årsskrift III (1884)

Norbergs bergslag. ^{755 756}

1546: Kom för rätten TidikHermansson i Olsbenning med sina bröder och talade till Germund Bengtsson i Livsdal om sin faders brodersdel uti förenämnda Livsdal som var hans retta arv . The visste icke vad betalat var eller ej. Svarade Germund det alt betalat var dock kunde han ej med fullom tygom bevisa så att the hade någon tid varit någon vittne tillkallad. Lot jag thet till nämndens rannsakan. The rannsade att det hade varit uplyst longo sedan, icke kunde de draga till minnes vad ther mer tillgjort. Thet samma vittna och Härmans syster som och en systerdel uti samma Livsdal åtte, vid namn hustru Anna i Gläse, att Herman hade theruppå pengar uppburit men hon mintes icke huru mycket. Dock bleffe de så förente thet Tidikbegjerde med sina bröder tu fat jern. Och förskrivne Germund halft annat fat jern ther med the blefve åtskilde och vederkände wara aldeles velförnöjda.

Sammalunda stod och förenämnda hu Anna för rätten och erkände sig hava uppburit sin fulla betalning med tu fat jern för sin systerdel uti förenämnde hytta Livdal efter sin egen vilja av förenämnde Germund Bengtsson

⁷⁵⁷

1551: Kom h Ingeborg Per Hinsessons efterleverska i Livsdal och sporde huru mycket hon borde ärva efter sin sväre med sinom barn som hon åtte med Ped Hinsesson och så ... att Hinse ägde hemmanet och fick sin första hustru het Kerstin, åtte en son het Olof, blef så död fick andra het Karin hade tre söner, Nils, Tidikoch Peder, han åtte denne Ingeborg till hustru, blef så Hinse död, ärvde så alla barnen jord. Blev så Nils och Tidikdöda, ärvde Modern en son och Peder bakom detta som det står i Ärvdabalken. Så hade Hinse, Peders fader, sålt hans möderne och lagt det ned i Livsdal, fick ena sked om 3 lod, en gryta och dertill ock 4 fat järn som Karin och Hinse åtte. ⁷⁵⁸

1571: Bekenner jag Lars Jäsperson till Åreby, Heradsdomhafvande i Bergslagen och Dalarna att then tiden jag laga ting höll med almogen i gamla Norberg then 12 mars Anno 1571 kom för mig och nempden Hinze Pedersson och gaff tillkänna att hans moders fadher Per Jonsson hade sålt till Tidike Tidikisson ett hemman benämndt Olsbenning för 20 fatt iern och inget fastebref uthgifvande. Therför bekände Hinze Persson sigh hafva upburit ett fat iern för bördens af Tidike Hermansson [och af (trasigt papper)] Amundt Erlandson i Olsbenning, hvilket 20 fat iern Hinze bekände sina föräldrar rediliga upburit hafa till fulle nöje och thet ena fatt iern i fasta. Nu therföre affhendhe Hinze Persson från sig och sinom ärfvom förenempde Olsbenning och tillegnatt Tidike Hermansson och Amundt Erlansson offannemnde Olsbenning till ewerderligh ägo med hus, jord, åker och engh, skog och skyll, hytto och smedio och ström, fiskevatten i våtto och torre i närby och fjärran inthet undantagande som ther med retta af ålder till legat hafver och nu finnes kan efter thet lageliga köpt war och bördens solt så dömde iagh samma köp stadigt och fast med hvars och ens 3 mark för häradsdom lösa. 12 är fasta och i nempden sutto: Lasse Hansson i Presthyttan, Olof Jonsson i Sundhabo, Wilken i Amundsbenning, Nils ibm, Anders i Amundsbenning, Hinze i Ingelsbenning, Joan i Nyhytta ?, Lasse Bengtsson i Hokonbenning, Jöns Andersson i Herdtierna, Per Nilsson i Mählinge, Jöns i Aspbenning, Anders i Andersbenning. ⁷⁵⁹

Gamla Norberg 6 februari 1619 Kom för rätten Per Hinsesson i Ingolfsbenning i gamle norbergs socken och inlade ett pergamentz brev i rätten giviet av en // och häradshövding vid namnt Ingill Jönsson daterat Anno 1462 lydandes att en vid namn Hinse Persson hade köpt en gård vid namn Hasa? Gård liggandes på Norberg för skatt, efter detta brev begärde förenämnde Per Hinsesson att honom måtte den gården tilldömas, allenast för namnet skuld, då spordes honom till hwi han haver där på icke förr klandrat, anten hans fader eller fader fader, då sade han att han hade nyligen fått detta brev ty salig herr Lars som nu dödde här i höstas, hade det funnit i kyrkans kista och honom det antvardat. Tå tillspordes honom till om han kunde räkna sin släkt där åt, det nekade han till, utan mente den Hinse Persson i brevet stå skulle vara hans släkt och brevet förmälte att gårdens namn var Waasa och denne som han efterstår heter skraddare Baklann. Så kunde han nu intet räkna sin släkt där till ej heller var gårdens namn så där till med är nu förlidna 157 år, så kan det lätteligen hänt att samma Waasa gård kan vara dem undankommen anten given eller förbruten eller i skattfall fallit under kronan, ty det är nu krongods, såsom här och många fler är och någon med den vara skattegoods, ty togs nu det brevet upp, att levereras i kronans kammar och förenämnde Per Hinsesson sade nu det ifrån sig, så att han vill det aldrig mera efter tala, ty dömdes det under kronan som det och nu är ⁷⁶⁰

HINSE

Belagd i brev daterat 1495

Hustru: Kerstin

Hustru: Karin

755 Dalarnas handlingar 1555:11

756 Stahre, Ulla: Bygd och bergsmän under senmedeltid. Norberg genom 600 år. 1958.

757 Ting i Norberg 1546 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 31

758 Ting i Norberg 1551 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 195

759 Olsbennings bergsmansarkiv Västerås stadsarkiv. Tips av Le Roy Billberg.

760 Lagmansrätt 6 feb 1619 Svea hovrätt Västmanlands län EXla:12 Bild 14130 sid 479 (obs flera sviter med paginering i volymen)

Barn:

1:a äktenskapet

Olof Hinsesson, se nedan

2:a äktenskapet

Nils Hinsesson. Död barnlös.

Tidike Hinsesson. Död barnlös.

Per Hinsesson, se nedan

OLOF HINSESSON

Son till Hinse och Kerstin, Se ovan.

Hustru:

Barn: Förmodligen

NN Olsdotter. Gift med Germund Bengtsson. Se nedan.

Anna Olofsdotter. Gift i Gläfsse, Söderbärke

NN Olsdotter. Son Wilken Persson i Ombenning.

NN Olsdotter. Son Lasse Larsson i Löthen?

NN Olsdotter. Son Herman i Västanfors

Waste Olsson. Söner Nils i Snytsbo Jöns Enwastesson i Djupkärre

NN Olsdotter. Gift med Mats Halvarsson i Sundbo.

Herman Olsson. Olsbenning, Karbenning.

PER HINSESSON

Belagd 1539-1550

Per Hinsessons barn ärvde $\frac{3}{4}$ av hemmanet eftersom alla barnen ärvde Hinse, sedan dog Nils och Tidike.

Hustru: Ingeborg Persdotter. Dotter till Per Jonsson i Ingolsbenning. Finns i skattelängd Livsdal 1551. Per Jonsson säljer Olsbenning till Tidike Tidiksson. ⁷⁶¹

Barn:

Hinse Persson. Se vidare Ingolsbenning

Nils Persson. Förmodligen inga arvingar. Säljer sin del i Livsdal till Germund Bengtsson 1598.

1594 finns Per Hinsesson i Livsdal, eventuellt sonson till ovanstående?

1598 Kom Germund Bengtsson i Livsdal och lade ett brev i rätten lydandes hur en benämnd Nils Persson i Livsdal hade sålt sitt hemman i Livsdal för 6 lästar järn och $\frac{1}{2}$ läst för börden tillslades fastebrev ⁷⁶²

1549: Kom för rätta Herman i Västanfors och Peder Matsson, båda Bengt Germundssons systersöner, vittna och bekände att haver deras moder uppburit 7 $\frac{1}{2}$ hundra järn för var dem systerdel i Livsdal uti Bengts hemman
⁷⁶³

I ovanstående ärende måste tingskrivaren ha gjort ett misstag – lydelsen bör vara ”båda Bengt Germundssons mors systersöner”

1549 Herman i Västanfors uppbjöd första gången sin systerdel i Livsdal

Peder Matsson bjöd upp andra systerdelen i Livsdal första gången

Lasse Larsson uppbjöd den tredje systerdelen ibidem första gången

Nils i Snytsbo uppbjöd en brodersdel ibidem första gången

Bengt Germundsson bjöd efter allt ⁷⁶⁴

Ting på Norberg 19 aug 1551 Kom Bengt Germundsson och .. han hade löst sina medarvingar från Livsdal, Nils i Snytsbo (en brodersdel) och Jöns Enwastesson i Djupekärre (en brodersdel), Herman i Västanfors (för sin moders systerdel), Wilken i Ombennings moder (en systerdel), Peder Matsson i Höjen för sin moders systerdel, Lasse Larssons i Löthen i Ferneboda socken för hans moders systerdel ⁷⁶⁵;

1592 bjöd Bengt Germundsson upp ett hemman benämnt Hönsgårdet köpt av sin syster Ingrid ⁷⁶⁶

I domboken för 1594-1595 finns en släktavla som utgår från Bengt ⁷⁶⁷

Om honom står - Thenna åtte Gläfsse vid Norberg. Detta var för rätten 1596 på Norberg efter Henrik Sparres befallning

⁷⁶¹ Dalarnas handlingar 1551:3 bild 26

⁷⁶² Ting i Norberg 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 44

⁷⁶³ Ting i Norberg 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 135

⁷⁶⁴ Ting i Norberg 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 136

⁷⁶⁵ Ting i Norberg 1551 19 aug Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 197

⁷⁶⁶ Ting i Norberg 15 jan 1592. Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 33

⁷⁶⁷ Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 151 1594-1595

Han har sönerna Germund Bengtsson och Hans Bengtsson.

Germund Bengtsson har sonen Bengt Germundsson och sonsonen Germund Bengtsson. Germund Bengtsson har också dottern Marit Germundsdotter som har dottern Brita "Maritsdotter" och dotterdottern Karin "Britasdotter" gift med Mats Nilsson.

Hans Bengtsson har sönerna Jöns Hansson och Wilken Hansson.

För ytterligare kring denna släktavla se Gläse, Söderbärke.

GERMUND BENGTSSON

Finns noterad i den årliga räkntan 1539-1557 för Livsdal. Son till Bengt som ätte Gläse (Söderbärke)

Hustru: NN Olsdotter. Dotter till Olof Hinsesson.

Barn:

Bengt Germundsson. Se nedan.

Marit Germundsdotter

Ingrid Germundsdotter

Germund Bengtsson undertecknade Västerås recess 1527 som representant för Norberg ⁷⁶⁸

BENGT GERMUNDSSON

Son till Germund Bengtsson, se ovan. I årliga räkntan 1558-1595. Bergsfogde 1563. Skattar 1592 även för Clementsboda.

Hustru: Johanna Jönsdotter. Dotter till Hu Brita i Nyhyttan och hennes första man Jöns ⁷⁶⁹ Förmodligen Jöns Håkansson i Gäsjö, Norberg. Brita sedan omgift med Per Jönsson i Nyhyttan, Norberg.

Barn:

Germund Bengtsson. Se nedan.

Narve Bengtsson. Se nedan.

NN Bengtsson ⁷⁷⁰

1584: Lagmansting vid Gamla Norberg. Kom för Rätten KM Profoss Lasse Bagge och tilltalade Bengt Germundsson i Livsdal, Bergsfogde att han skulle skulle ha ⁷⁷¹

Livsdal Södra gården

GERMUND BENGTSSON

Son till Bengt Germundsson. Se ovan. Bergsfogde. Död före 1604 i Livsdal.

Noteras i den årliga räkntan åren 1589 för Aspbenning, Västanfors. 1597-1600 skattar han för Livsdal och för Clementsboda samt Sundbo, Västanfors.

Hustru: Margareta Larsdotter. Född i Hagge, Norrbärke. Död i Livsdal 1644 (80 år gammal). Dotter till Lasse Svensson och Karin Olofsdotter. Dotterdotter dotter till Hennike Bengtsson i Vad, Söderbärke. ⁷⁷² Omgift med Per Larsson i Livsdal. Se nedan

Barn:

Olof Germundsson. Se nedan.

Johan Germundsson. Se nedan.

Johanna Germundsdotter. Gift med Erik Larsson. Norrhörende. Son Germund Eriksson, gift med Malin Tidiksdotter från Hästbäck.

Malin Germundsdotter.

Lars Germundsson

1597: Germund Bengtsson i Livsdal bjuder upp en systerdal i Sundbo köpt av Erik Andersson på Djäknehyttan för 10 fat osmundsjärn. ⁷⁷³

1598 Kom Germund Bengtsson i Livsdal och lade ett brev i rätten lydandes hur en benämnd Nils Persson i Livsdal hade sålt sitt hemman i Livsdal för 6 lästar järn och ½ läst för börden tillssades fastebrev ⁷⁷⁴

1599 Anders Germund Bengtssons hammarsmed för mökränkning med Malin Hindersdotter ⁷⁷⁵

1602: Kom Germund Bengtsson i Livsdal och gav tillkänna hur hans fader hade löst bördsrätten i ett

⁷⁶⁸ Stahre, Ulla. "Bygd och bergsmän under senmedeltid". I Norberg under 600 år. 1958.

⁷⁶⁹ Ting i Norberg 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 226

⁷⁷⁰ Ting i Norberg 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 226

⁷⁷¹ Lagmansting i Norberg 1584 Strödda domböcker och rättegångshandlingar 6 Bild 300

⁷⁷² Hagge – temanummer: Släktforskaren nr 58 1996.

⁷⁷³ Ting i Norberg 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 171

⁷⁷⁴ Ting i Norberg 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 44

⁷⁷⁵ Ting i Norberg 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 154

*Cronohemman för 9 ½ daler och det beviste med s konung Johans bref, Nu ville hans medarvingar tvinga sig in i samma cronehemman benämmt Backen och skifta det sig emellan såsom annat arvegods. Då blef afsagt att Germund samma Cronohemman behålla. Skall ändock det litet är ...väl bruka och bygga, samt och årligen utgöra all den ränta som där bör avgå och ej det sönderskiftas som annat arvegods.*⁷⁷⁶

*1606 Lades fram ett Nils Ingils fastebrev lydandes huru Germund Bengtsson i Livsdal hade förent om ett hemman Klementsbo? Skall ... hans medarvingar*⁷⁷⁷

1607: Kom Germund Bengtssons barn i Livsdal och talade till Bengt Pedersson i Andersbenning om förenämnda Andersbenning förebärande att dess moder moder hustru Brita på Nyhyttan det ått hade och det pantsatt till Anders Larsson på Djäknehyttan Fick så Anders Larsson sinom broder Olof Larsson för samma värde, fick så Lasse Myntare samma hemman i gäll av Olof Larsson. Kom så Lasse mästares hustru på annat gifte och fick en man heta Nils Ingelsson. Kom så han till samma hemman. Bjöd så han samma hemman ut att säljas igen. Köpte så Olof Jonsson i Andersbenning det till sig för osmundsjärn 4 fat, av Anders Håkansson i Gäsjo för 10 fat ½, P Jönsson i Flängan 5 ½ fat, Herr Peder i kom så samma hemman till Bengt Pedersson som fick Anders Håkanssons dotter till hustru. Sade sig där vara bördig till och ej kunde med någon skäl leda sig med bård därtill, utan som linjen här visade är rätt bördemännen därtill.

Därför dömdes dessa förnämnda Marit Knutsdotter, Germund och hans bröders barn samt Marit på Nyhyttan med sina syskon Andersbenning till bördigen igen och Bengt Pedersson sitt värde igen men kan det någon veta för bevis så skola gode män om rannsakas. .

En släkttavla finns ritad till ärendet:

Brita har en första man Jöns och med honom sonen Per Jönsson som har sonen Anders Persson (Flängan), Johanna Jönsdotter som har sonen Germund med 3 bröder samt i nästa generation Olof samt också sonen Lasse Jönsson som har sonen Knut som har dottern Marit som Lever.

*Brita har sedan en andra man Peder Jönsson. De har sonen Jon Pedersson som har dotter Marit Jonsdotter Denne Lever*⁷⁷⁸

1607 Germunds barn i Livsdal samt Kjellfast Olofsson och Narve Bengtssons barn bjuder upp en brodersdel ibidem köpt av Mårten i Kilen för osmundsjärn 6 fat.^{779 780 781}

*1609 Kom Peder Mårtensson i Kilen? i Färnebo socken och talade till Peder Larsson och Kjellfast Olofsson i Livsdal om en jor dedel i förutnämnde Livsdal, därtill svarade de att de hade givit hans fader Mårten Nilsson 6 fat järn i förlikning och nu Peder bekände, då ginge de på en förening, så att han begärde ett fat järn därtill, det ock Peder Larsson och Kjellfast nu skall och Knut Pedersson i Långsjö samt och hans syster vara.*⁷⁸²

*1639 Olof Germundsson, Johan Germundsson i Livsdal och deras syster hu Johanna i Hörende gjorde sig emellan ett vänligt och broderligt jordskifte i så måtto att bemålte Olof och Johan upplät henne en tredjedelpart i by undantagit en tredjepart i trädgårdstomten som stå för två skeppspun stångjärn och är bemålte hustru Johanna de två skeppunden stångjärn betalar så får hon där tredjeparten med och Johan upplät hu Johanna sin hustrus del i Norrhörende för hennes del i Livsdal ...*⁷⁸³

PER LARSSON

Omgift med änkan efter Germund Bengtsson, se ovan. Hans morfar är Jon Larsson. (Förmodligen son till Lars Jönsson i Hörende)

Tillträdde som bergsfogde efter Germund Bengtsson.

Hustru: Margareta Larsdotter. Se ovan. Död 1644 och enl dödsboken 80 år.

Barn:

Anders Persson. Donerar all jord han ärvt efter sina föräldrar och sin salige broder till sina halvbröder Olof och Johan Germundsson.

NN Persson. Död barnlös före 1647.

Som bergsfogde var han även delaktig i driften av hamrarna i Högfors och Rosendal under den tid de var i kronans ägo, se vidare dessa byar.⁷⁸⁴

*1606 Hans Persson i Livsdal, för mökränkning med Kirstin Nilsdotter i Hönsgrädet böter*⁷⁸⁵
Ev den andra sonen till Per Larsson, se ovan

⁷⁷⁶ Ting i Norberg 1602 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län. EXIe:2720 sid 50

⁷⁷⁷ Ting i Norberg 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 105

⁷⁷⁸ Ting i Norberg 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 226

⁷⁷⁹ Ting i Norberg 1607 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 349

⁷⁸⁰ Ting i Norberg 1609 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 383

⁷⁸¹ Ting i Norberg 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 228

⁷⁸² Ting i Norberg 14 feb 1609 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 382

⁷⁸³ Ting i Norberg 1639 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Örebro län EXIe:1783 sid 158a

⁷⁸⁴ Norberg, Petrus. Ur Högfors Bruks historia. Stockholm, 1937.

⁷⁸⁵

1614: Kom Kjellfast Holstensson i Fragg och talade till Peder Larsson i Livsdal om ett äng, benämnt Spjutsängen, förebärande att hans föräldrar det pantsatt hade till Jon Larsson i Fragg, som var Peder Larssons moderfader, för 5 fat järn, både sjön och äng, därtill sade Peder Larsson om Kjellfast med skäl det bruka kan, skall han få det igenlösa.⁷⁸⁶
Se vidare Gläse, Söderbärke.

Per Larsson tvistar med Olof i Blomdal om en ägogräns 1619 och hänvisar till ett köp som Germund Bengtsson gjort.⁷⁸⁷

1627 Blev tilldömt att Peder Larssons barn i Livsdal skall hava 2/3 i den hammarsmedja som Kjellfast Olsson och Henning Narvesson uppbyggt haver. Och Peder Larsson behåller 2/3 i all den omkostnad som är använd på samma hammare efter ⁷⁸⁸

1631 Lagmansting där det tvistas om skog mellan Högfors och Livsdal⁷⁸⁹

1633 Olof Germundsson fick brev på ½ brodersdel han ... köpt av Anders Persson i Livsdal⁷⁹⁰

1647 Olof Germundsson i Livsdal, uti Norbergs socken, inlade i rätten ett köpebrev, daterat Livsdal 26 feb 1645, av innehåll, det Anders Persson, ävensom boende i Livsdal, haver sålt och upplåtit, sina halvbröder, Olof och Johan Germundsson i benämnde Livsdal, all den jord som han efter sinne sal föräldrar och sal broder arvfallen är, ...⁷⁹¹

Livsdal Södra gården Olof Germundsson

OLOF GERMUNDSSON

Son till Germund Bengtsson, se ovan. Död 1665 i Livsdal.

Hustru: Anna Persdotter. Dotter till Per Larsson i Bennebo, Karbenning. Död 1674 i Livsdal.

Barn:

Germund Olsson. Gift 1643 med Brita Kjellfastdotter i Fragg, Norberg. Kvar i Livsdal till ca 1650.

Erik Olsson. Vigd 1657 med Brita Larsdotter ifrån Snytsbo

Karin Olsdotter

Greta Olsdotter. Död 1664 i Livsdal

Per Olsson

Mats Olofsson

Anders Olofsson

Anna Olofsdotter. Vigd 1657 med Per Larsson i Snytsbo

1627 Olof Germundsson i Livsdal och Hans Persson på Näs för de samptligen hava förfalskat ett arveregister benådas på 8 fat osmundsjärn⁷⁹²

1656 Erik Olofsson i Livsdal en ung dräng anklagad av Profossen Olof Jönsson för Mökränkningar först med en jänta Margareta Jansdotter i Meling, med vilken ha hade ägt oäkta barn, noch mökränt en annan jänta Ingerd Matsdotter i Livsdal till allt detta kunde Erik icke neka, och efter han intet att äkta någon dera. Reswolverades han för första mökränkningen att böta

Samma dag anklagades den andra Olof Germundssons son Per Olofsson för Lönskaläger med en kona Karin Matsdotter ifrån Ramnäs, en knektedotter vilken hade tjänst hos fadern Olof i Livsdal, der till drängen Per icke kunna neka. Konan Karin Matsdotter bekänner det hon tillförende hade varit belägrat av en soldat och pliktat där för ⁷⁹³

1658 vid ett extraordinarie ting behandlades ett ärende där Olof Germundsson och hans son Per Olsson båda hade belägrat en piga Brita Andersdotter, född i Hästbäck (hennes styvmor som vittnade framför rätten var hustru Kirstin i Åsby). Ett ofullgånget barn har fötts med oklarheter vem som är fadern. Alla tre inblandade dömdes vid detta tillfälle till döden⁷⁹⁴

786 Ting i Norberg 1614 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 552

787 Ting i Norberg 1619 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:11 sid 447

788 Ting i Norberg 1627 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2251 sid 156

789 Lagmansting 1531 Svea hovrätt Västmanlands län EXIa:12 Bild 14910 Sid 557

790 Ting i Norberg 1633 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2255 sid 215

791 Ting i Norberg 1647 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Örebro län EXIe:1787 sid 624

792 Ting i Norberg 1627 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Västmanlands län EXIe:2251 sid 156

793 Ting i Norberg 1656 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:2 sid 14

794 Extraordinarie ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Kopparbergs län EXIe:2729 sid 697

1659 antecknas i Norbergs kyrkoräkenskaper Bötespengar av Olof Germundsson, 1661, 1663 och 1664 ger han en föräring till kyrkan. 1665 ges testamentspengar efter honom.⁷⁹⁵

Uppbjöds 3 resan för Johan Persson i Bennebo den jord som han hade köpt av sin svåger Olof Germundsson i Livsdal för stångjärn 8 skeppund. Och på förfrågan samma tid med Olof Germundsson och hans son Erik om de samtycka till detta köpt, och Johan Perssons fastebrev som den 3 mars 1660 beviljades, införas må? Svarade de, då, vi kunna det intet neka eller klandra, det vi är förlikte om, vilket såsom det inför rätten bekändes, så samtycktes av rätten och nämnden, att den såsom lagståndin införas må, och fastebrevet som förr var inhiberat för Mats Perssons betalning i Olsbenning, och nu bevistes betalningen med quittens av Mats måtte nu extraderas.⁷⁹⁶

1637 vigs Brita Olofsdotter i Livsdal med Börel Matsson ifrån Islingby i Fernebo socken (Västerfärnebo)⁷⁹⁷

Livsdal Södra gården Johan Germundsson

JOHAN GERMUNDSSON

Son till Germund Bengtsson, se ovan. Noterad i årliga räntan från 1630- Död 1649 i Livsdal.

Hustru: Karin Hansdotter. Född i Vad, Söderbärke. Dotter till Hans Holstensson och Elin Matsdotter. Omgift med Nils Isaksson i Livsdal.

Barn:

Son Död 1643 i Livsdal

Anna Johansdotter. Född 1645 i Livsdal

Erik Johansson. Född 1647 i Livsdal

Hans Johansson

Karin Johansdotter. Gift 1656 (i Norberg) med Lasse Hansson i Ösby, Västerfärnebo

Då Johan Germundsson i Livsdal ville äkta en släkting, Karin Hansdotter (dotter till Hans Holstensson i Vad), gjorde domkapitlet i Västerås om en släktskapsutredning 11 april 1626; Karins anor sades vara: Hans i Wad, Holsten i Wad, Pär Heneksson, Heneka. Johans: Margareta i Lifsdal, Karin i Hagge, Marit i Stimmerbo, Heneka. Johan Germundsson benämns också i ärendet som Per Larssons styvson.⁷⁹⁸ Dvs bägge härstammade från Hennike Bengtsson i Vad, Söderbärke.

Ytterligare en utredning gjordes hos Västerås domkapitel 20 juni 1626, Den utgår från Gosven i Hagge, Norrbärke. Han hade sonen Lars Svensson som hade dottern Margareta Larsdotter som hade sonen Johan Germundsson. Gosven hade också dottern Karin Svensdotter, som hade sonen Holsten Karinson (Persson i Vad), som hade sonen Hans Holstensson, som hade dottern Karin Hansdotter.⁷⁹⁹

1639 Olof Germundsson, Johan Germundsson i Livsdal och deras syster hu Johanna i Hörende gjorde sig emellan ett vänligt och broderligt jordskifte i så måtto att bemälte Olof och Johan upplät henne en tredjedel i by undantagit en tredjedel i trädgårdstomten som stå för två skeppspund stångjärn och är bemälte hustru Johanna de två skeppunden stångjärn betalar så får hon där tredjedelen med och Johan upplät hu Johanna sin hustrus del i Norrhörende för hennes del i Livsdal ...⁸⁰⁰

1680 hust Karin Hansdotter Nils Isakssons i Lifsdal och Norberg har upplåtit till Hans Hemmingsons och Per Hanssons arvingar i Vad så och Anders Hansson ibidem sin arvsrätt ibidem emot 24 skd tackjärn item haver de uppdragit till henne igen en deras arvsrätt i Lifsdal Hörendedelen kallad uppå samma köpekontrakt och att hust Karin må inbekomma hela den delen skall hon lösa sin syster boende i Fermannsbo själv och därtill hennes tjänst broderns Lars Hanssons arvingar dat d 30 sept 1673⁸⁰¹

NILS ISAKSSON

Gift med Johan Germundssons änka, se ovan. Död 1684 i Livsdal. Förmodligen från Ösby, Västerfärnebo.

Hustru: Karin Hansdotter. Vigda 1650. Änka efter Johan Germundsson, se ovan.

Barn:

⁷⁹⁵ Norberg C:1 sid 22, 24, 26, 27, 29

⁷⁹⁶ Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXLe:2270 sid 745

⁷⁹⁷ Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638

⁷⁹⁸ Västerås domkapitel AI:3 den 11 april 1626 sid 133. Finns digitaliserade via www.gorek.se

⁷⁹⁹ Västerås domkapitel AI:3 (1621-1627) f 137 v Finns digitaliserade via www.gorek.se

⁸⁰⁰ Ting i Norberg 1639 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Örebro län EXLe:1783 sid 158a

⁸⁰¹ Ting i Söderbärke 1680 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXLe:2284 sid 1045

Samma dag anklagade Nils Isaksson i Livsdal sin granne Lars Kjellfastsson för slagsmål, och refererade der med således vara tillgången, att när Nils skulle gå hem ifrån kyrkan om s Pauli dag, och var kommen till Persbo grinden, kom Lars efterkörandes, havandes med sig sin hustru i släden, och bad Nils åka med sig, det Nils förvägrade, säjande, kör, kör din väg, jag vill intet åka med dig; Lars frågade, ... Sade än Nils, kör din väg du skälm, När Lasse det hörde steg han av släden och gick till Nils, Nils slår så Lasse ett slag på huvudet med käppen som han stödde sig vid, och hustrun som kom emellan att taga fred, fick 3 slängar. Lars tager så käppen av Nils och slår honom ett slag på huvudet.

Per Björnsson i Rosendal vittnade, att då han reste till Norbergs by råkade han Nils Isaksson och Lars, och då hade Lasse hårrykt Nils, tagit käppen och slagit honom der med, och stött honom omkull, hade och satt Nilses skägg vara blodigt, vittnade och Per Björnsson, att Lasse kallade Nils socknens fördärvar. Sedan gick Nils Isaksson tillbaka till byn. Men Lars Kjellfastsson gick hemåt, sedan hustrun var hemlupin, och i hemvägen mötte honom Nils Isakssons styvson och Olof Germundssons son som hade var sin stake i handen, vilka då överföll Lasse, och slog honom några slag, så att Lars fördes hem halvdöd på en släde.

Resol. Efter som ransakandet befans det de båda, nämligen Nils Isaksson och Lasse våre nästan lika förvållande till slagsmålet, Nils i den måtto, att han i dryckenskap svarade Lasse illa, då han bad honom åka med sig och kallade honom öknm; Lasse är emot av lika orsak med och dryckenskap enträgen bjudet honom dess mera åka med sig, då han hörde honom neka, och kastat hädigt ord på Nils, ...⁸⁰²

År 1746 den 24,25,26 och 27 september förättades tillfölje av Gamla Norbergs loflige Häradsrätt den 20 mars fälte dom och utslag, syn och refning uppå skogslotterna Anders Ersson och Elis Larsson i Livsdal emellan, varvid utom förenämde intressenter voro närvarande Per Jansson och Anders Carlsson, vilka senare med sina skogslotter som kartan visar till delomännens gränisar. Och befants de emellan Anders Ersson och Elias Larsson varande skogstvist av beskaffenhet som följer:

1) År 1689 är skogen som tillhör Storgården av Södra hemmanet i Livsdal, emellan de då för tiden varande 3ne ägare Erik Jansson, Lars Ersson och Anders Jansson delad uti sex lotter efter skogens och markens godhet, på det sättet att de 3ne västersta som bestå mest av berg, källar, måssar och sjöar, äro till större och de 3ne östra som skola äga bättre och växtligare landmån, till mindre vidd lagde, att vardera av intressenterna fått 2ne lotter; Sedan den tiden är Erik och Anders Janssöner hemmansdelar av barnen blivit klyvda i fyra delar, men Lars Ers fjärdedels hemman som Elias innehaver, har hittills blivit okluvet, och i följe därav nyttjar sina bägge lotter, men Anders Ersson der emot allenast en, som efter lottning med brodern avlidne Per Ersson tillföll den västra eller lotten nr 1, efter 1689 års delning, varför Anders Ersson under påstående mätning förklarat sin mening angående påståendet vid Häradsrätten i Mars månad 1745 om flera lotters mätande varit, att Erik Jönsson lott som även tillhört hans fader, åtminstone bort tillika överses på det att gamla skogsbytet av en stor och mindre skogteg varje lott tillsammans ej skulle bliva rubbat, för vilken orsak nu efter Elias Larssons begivande och Anders Ersson nu gjorda påstående, de bägge västra bliva mätta och i 2ne lika goda och övriga delar jämkade.⁸⁰³

Livsdal, Norra gården Narve Bengtsson - Kjellfast Olsson

I 1594 års dombok finns en liten notering om att "Olof Larsson i Livsdal för "manslagt" på Narve Bengtsson i Livsdal" får böta. 1603 bjuder Nils Andersson i Vik i Söderbärke upp ett torp benämnt Holmsjögården (det som idag kallas Hönsgrädet) "vilket hemman så tillkommit är att en benämnd Olof Larsson ihjalslog Nils Anderssons hustrus förre man, Narve Bengtsson". 1598-1602 finns några domboksnotiser som visar att Nils Anderssons hustru var dotter till Herman Henniksson i Halvarsbenning och hette Marit.

Nyligen hittade jag också av en slump en anteckning i domboken under ting i Torsång 1594 med en överskrift Detta till Norberg: Olof Larsson i Livsdal som kom i skada för Narve Bengtsson ibidem, blev så med hans målförare som är Germund Bengtsson, Lasse Olofsson, Per Hinsesson och vore så förlikte att Olof Larsson skall giva hans arvingar Holmsjögården till evärderlig tid. Olov ska förse sig till att bo på en annan stadh.

Jag har ännu inte hittat något som belyser vem Olof Larsson var. Ca 1570 till 1590 fanns Germund Bengtssons dotter Ingrid i Hönsgrädet, gift med knekten Nils Eriksson. 1592 bjöd Bengt Germundsson upp hemmanet köpt av sin syster Ingrid.

I slutet av första decenniet på 1600-talet dyker Kjellfast Olsson upp i Livdal. 1605 står han som Kjellfast af Klementsbo. 1612 bjuder han upp en systerdel i Livdal köpt av sin syster Margareta Olofsdotter, vilket visar att han var arvsberättigad i Livdal. Han står också för hemmanet Hönsgrädet. Per Östensson löser in en systerdel från honom, vilket visar att hans hustru hade arv i Östra gården i Halvarsbenning. Min slutsats av allt detta är att Marit Hermansdotter gift sig en tredje gång och då med Kjellfast Olsson i Livdal.

Jag har hittat följande barn till Narve Bengtsson i Livdal: Jöns Narvesson, Henning Narvesson, Anna Narvesdotter (Gift med Lars Olofsson i Andersbenning), Karin Narvesdotter (gift till Ingolsbenning). Barn till

802 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 746

803 Lantmäteriet Historiska kartor Lantmäteristyrelsens arkiv. Karta Skogstvist inom Storgården 1746

Kjellfast Olsson: Brita Kjellfastdotter (gift med Per Knutsson i Rabbatsbenning), Lars Kjellfastsson (gift med Brita Hansdotter från Hedkärre), Olof Kjellfastsson (Gift med Anna Andersdotter, dotter till Anders Holstensson i Rosendal), Kerstin Kjellfastdotter (Gift med Ingel Andersson i Livsdal) samt Bengt Kjellfastsson (gift med Karin Ersdotter från Höjen i Norbergsby) vars ättlingar Bengt Bengtsson – Samuel Bengtsson – Gustaf Samuelsson tog över Hönsgärdet. Varför Kjellfasts ättlingar fick Hönsgärdet och inte Narves vet jag inte, något byte måste ha ägt rum?

Kjellfast Olsson själv då, vilka var hans föräldrar? 1605 står han som Kjellfast af Klementsbo i längden. Vi vet att han hade arv i Livsdal, han löste en del i byn av sin syster. En kvalificerad gissning är att den Olof Bengtsson som brukar Klementsbo 1549-1555 skulle kunna vara hans far, som då skulle vara son till Bengt Germundsson. Men bara en gissning tills det styrks av något mer belägg.

Glidningen av namnet Holmsjötorp till Hönsgärdet har behandlats av ortnamnsforskaren Harry Ståhl ⁸⁰⁴

NARVE BENGTTSSON

Son till Bengt Germundsson, se ovan. Dräpt 1594 av Olof Larsson i Livsdal.

Hustru: Marit Hermansdotter. Dotter till Herman Henniksson, Halvarsbenning, Norberg. Omgift med Nils Andersson i Vik, Söderbärke och senare Kjellfast Olsson i Livsdal.

Barn:

Jöns Narvesson. Rosendal

Henning Narvesson.

Anna Narvesdotter. Gift med Lars Olofsson i Andersbenning

Karin Narvesdotter. Gift till Ingolsbenning

1594 Olof Larsson i Livsdal för manslagt på Narve Bengtsson i Livsdal Böter ⁸⁰⁵

1594 (Under Torsång) – Detta ... Norberg

Olof Larsson i Livsdal som kom i skada för Narve Bengtsson ibidem, blev så med hans målförare som är Germund Bengtsson, Lasse Olofsson, Per Hinsesson och vore så förlikte at Olof Larsson skal giva hans arvingar Holmsjögården till evärdelig tid och ingen i släkten skal have makt den igenlösa och 4 läster järn och skal utgivis 2 läster om året och skal Olof bliva på sitt hemman som han förre bott haver till, sedan ska han förse sig till at bo på en annan stadh. ⁸⁰⁶

1598 Olof Larsson i Livsdal tillsades fredsbrev för det manslagt som han bedrivit haver ⁸⁰⁷

1603 Nils Andersson i Vik i Söderbärke socken bjuder upp ett torp benämnd Holmsjö gården, vilket hemman så till kommit är att en benämnd Olof Larsson ihjälslag Nils Anderssons hustrus förre man, Narve Bengtsson benämnd och i mansbot gav förenämnd Olof rätt målsägarna 4 lästar järn och nu förnämnde Nils Anderssons hustru Marit benämnd att hon samme Torp behålla skulle för den del hon efter sin framlidne man hava borde. ⁸⁰⁸

1607 Jöns Narvesson för mökränkning med Margareta Jonsdotter i Andersbenning ⁸⁰⁹

1607 Germunds barn i Livsdal samt Kjellfast Olofsson och Narve Bengtssons barn bjuder upp en brodersdel ibidem köpt av Mårten i Kilen för osmundsjärn 6 fat. ^{810 811}

1627 Blev tilldömt att Peder Larssons barn i Livsdal skall hava 2/3 i den hammarsmedja som Kjellfast Olsson och Henning Narvesson uppbyggt haver. Och Peder Larsson behåller 2/3 i all den omkostnad som är använt på samma hammare efter ⁸¹²

Lagmansrätt 1642 Kälvast Olofsson i Lifsdal beviste med lagliga skäl och fastebrev huruledes han hade sig tillbytt ett torp eller fjärdedels hemman Hönsegärde. Nämligen av Lars Olofsson i Andersbenning och Norbergs socken på hans hustrus Annas vägnar all hennes anpart i bemälte Hönsegärde, såsom var en systerdal och därför givit honom 3 skeppund stångjärn. Item av hustru Karin Narvesdotter uti Ingolsbenning all hennes del och anpart i berörde Hönsegärde för 4 skeppund. Så och huruledes Kälvast haver unt och efterlåtit Jöns Narvesson i Rosendal och Henrik Narvesson i Livsdal en del uti tåkten som kallas Badstugutåkten och en del i Clemetsbotåkten och däremot haver de upplåtit Kälvast igen all deras anpart uti förmbemälte Hönsegärde

⁸⁰⁴ Ståhl, Harry. "Norbergsbygdens ortnamn". I Norberg genom 600 år, 92–122. Uppsala 1958.

⁸⁰⁵ Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 55

⁸⁰⁶ 1594 (under Torsång) Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 46

⁸⁰⁷ Ting i Norberg 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 44

⁸⁰⁸ Ting i Norberg 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 144

⁸⁰⁹ Ting i Norberg 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 227

⁸¹⁰ Ting i Norberg 1607 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 349

⁸¹¹ Ting i Norberg 1609 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 383

⁸¹² Ting i Norberg 1627 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2251 sid 156

*undantagandes den del som kommer Jöns Narvesson till uti Måssen och att sådant står till vidare avtal och förlikning dem emellan, vilket förberörde köp bytes och fastebrev för rätten uppläst och rättmätigt befunnen blev och till mer stadfästelse confirmerat är.*⁸¹³

HENNING NARVESSON

Son till Narve Bengtsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Elin Henningsdotter. Gift 1655 med Jöns Persson från Grytnäs

Bengt Henningsson. Gift 1657 med hu Karin från Åvestbo

Per Henningsson

KJELLFAST OLSSON

Död 1655 i Livsdal. Gift med Narve Bengtssons änka, se ovan. Även Nils Anderssons i Vik, Söderbärke änka.

Hustru: Marit Hermansdotter. Dotter till Herman Henniksson, Halvarsbenning, Norberg. Gift med Narve Bengtsson i Livsdal, son till Bengt Germundsson, se ovan. Omgift med Nils Andersson i Vik, Söderbärke. Kjellfast Olsson är hennes tredje gifte^{814 815}

Fick i samband med att Narve Bengtsson dräptes av Olof Larsson i Livsdal hemmanet Hönsgrädet.

Barn:

Brita Kjellfastdotter. Död 1670. Gift med Per Knutsson i Rabbatsbenning.

Lars Kjellfastsson. Gift 1644 med Brita Hansdotter från Hedkärre.

Bengt Kjellfastsson. Se nedan.

Olof Kjellfastsson. Gift med Anna Andersdotter, dotter till Anders Holstensson i Rosendal, Norberg

Kjerstin Kjellfastdotter. Gift 1) med NN 2) Gift 1655 med Per Hansson i Semla, Västanfors

1612 *Kjellfast Olsson i Livsdal bjuder upp en systerdel ibm köpt av sin syster hustru Margareta Olofsdotter för*⁸¹⁶

Peder Östensson i Halvarsbenning bjuder upp nu första resan 3 systerdelar, köpt av Olof Hindrichsson i Köping en systerdel för 4 fat, av Hans Persson i Rosendal, 1 systerdel för 2 fat, Av Kjellfast Olofsson i Livsdal, en systerdel för 2 fat .^{817 818}

1637 vigs Olof Kjellfastsson i Livsdal med Anna Andersdotter i Rosendal. Födde barn 14 veckor efter⁸¹⁹

Livsdal, Norra gården Narve Bengtsson - Kjellfast Olsson. Sonen Bengt Kjellfastsson

BENGT KJELLFASTSSON

Son till Kjellfast Olsson, se ovan. Död 1664 i Livsdal.

Hustru: Karin Ersdotter. Vigda 1647. Dotter till Erik Andersson, Stora Höjen, Norbergsby.

Barn:

Kerstin Bengtsdotter. Född 1648 i Livsdal. Gift till Norbergsby med Casper Hansson Gisell.^{820 821}

Marit Bengtsdotter. Född 1650 i Livsdal. Död 1650 i Livsdal.

Brita Bengtsdotter. Född 1651 i Livsdal. Död 1651 i Livsdal.

Anders Bengtsson. Född 1653 i Livsdal. Se nedan.

Per Bengtsson. Född 1654 i Livsdal

Erik Bengtsson. Född 1655 i Livsdal

Bengt Bengtsson. Född 1657 i Livsdal. Död 1725 i Hönsgrädet, Norberg. Gift med Brita Samuelsdotter
Parlament. Se vidare Hönsgrädet.

ANDERS BENGTSSON

813 *Lagmansting 1642 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Uppsala län EXIa:4 sid 235*

814 *Ting i Norberg 18 jul 1614 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 552*

815 *Ting i Norberg 13 feb 1615 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 574*

816 *Ting i Norberg 1612 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 479*

817 *Ting i Norberg 18 jul 1614 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 552*

818 *Ting i Norberg 13 feb 1615 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 574*

819 *Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638*

820 *Förekommer i det fragment till husförhörslängd 1690/91 för Norberg som finns i samma volym som Orsa husförhörslängd AI:5 f 1-75. Son till malmletaren Hans Gisell. Bergskollegiets rättsprotokoll 1657, fol 39v: Malmletarens Hans Gissells fullmakt blev presenterad, daterad Stockholm den 11 juni 1656. Ty förmanades han med flit göra sitt ämbete och i denna sommar uppå socknarna söka efter malmstreck så och lära sina söner och andra konsten.*

821 *Ting i Norberg 1699 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt AIa:1 opaginerat (Skadad volym) bild 710*

Son till Bengt Kjellfastsson. Död 1733 i Livsdal.
Hustru: Margareta Hansdotter. Död 1733 i Livsdal.
Barn:
Kerstin Andersdotter.

*Vid tinget 21 januari 1714 görs en genomgång av fördelningen av farsarvet mellan Anders Bengtsson i Livsdal och hans bror Bengt Bengtsson i Hönsgårdet*⁸²²

Livsdal, Norra gården Narve Bengtsson - Kjellfast Olsson. Sonen Lars Kjellfastsson

LARS KJELLFASTSSON

Son till Kjellfast Olsson, se ovan.
Hustru: Brita Hansdotter från Hedkärre Vigda 1644.
Barn:
Barn. Född 1643 i Livsdal
Kjellfast Larsson. Född 1644 i Livsdal
Kerstin Larsdotter. Född 1645 i Livsdal.

*1656 Olof Kjellfastsson i Rosendal och Lars Kjellfastsson i Livsdal besvärade sig för rätten att deras jorddelar som de med byte hade bekommit emot sina systrar, var mycket olika, begärandes att lämna till jämkning.*⁸²³

*1657 Anders Carlsson i Livsdal klagade över sin svåger Lars Kjellfastsson ibid, om något hö utur en täkt som Lars borttagit emot hans vilja och förlof. Till detta kunna Lasse icke neka, doch förnämde han sig ... utan såsom svågern ifrån Hästbäck var tilldömd, så ..*⁸²⁴

*1661 Lars Kjellfastsson i Livdal begärde måtte förhjälpas få byta sin broders Bengts jordelotter i Onsjö gårde till sig, och giva honom jord igen, näml Hagen och Hagevreten, efter som Lasse för osämja att undfly vill bygga sig utur byn, denne sak samtyckas och avsades, att skola i nästkommande vår av gode män överläggas, och h.... möjligt är, jämka dem emellan, att de bliva åtskilda för den stor oenighet bägge bröderna var emellan.*⁸²⁵

INGEL ANDERSSON

Död 1653 i Livsdal.
Hustru:
Barn:
Karin Ingelsdotter. Gift med Anders Carlsson, se nedan.

ANDERS CARLSSON

Måg till Ingel Andersson, se ovan. Domare. Död ca 1694 enl mantalslängd.
Hustru: Karin Ingelsdotter.⁸²⁶ Vigda 1649. Död 1719 i Livsdal. Dotter till Ingel Andersson, se ovan.
Barn:
Per Andersson. Född 1655 i Livsdal.
Carl Andersson. Född 1657 i Livsdal.
Sara Andersdotter. Född 1668 i Livsdal.
Kerstin Andersdotter. Född 1670.
Anna Andersdotter. Född 1674 i Livsdal.

1662 Oppå gemene allmogens besvär och klagomål, att de illa bliva försorgde till sitt oppehälle igenom tillförsel av opstäderna, värt emot deras privilegier, undfågne av fordom och regerande Sveriges konungar. Och icke allenast själva inge tillförsel av nödtorftige vicualier dem tillföra, utan och förhindra andra som det vilja göra, dragandes Bergsmännen för rätta och dom om de söka sin nödtorpt i sådan fall annorstädes. Beklagandes sig och över det förbud som sker av Västerås stads fiscal, matthias Paul emot Västgötar, som handl med Blagarn och Vallmar till sin nödtorftighet till arbetskläder för gemene man och sitt husfolk; Över vilket allt framteddes igenom Anders Carlsson i Livsdal en utförlig Supplication på Charta Sigilata ställd till kong Majt själv och den kong regeringen om hjälp och undsättning emot sådant tryck Bergslagen tillfogas av Opstäderna i synnerhet Västerås. Samme Supplication sade Bergsmännen vara igenom en sin utskickade till Stockholm låta Insinuera och ; Men såsom närvarande landshövdingen H Gustaff Sparre lofvade skaffa dem svar på sina

822 Ting i Norberg 21 jan 1714 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt AIa:3 sid 9

823 Ting i Norberg 1656 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Örebro län EXIe:1791 sid 341

824 Ting i Norberg 1657 Västerdalarne och Västerbergslagens häradsrätt AI:2 sid 76

825 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 748

826 Dopvitne 16/11 1673

*besvär, så tog han Supplicationen till sig.*⁸²⁷

PER ANDERSSON

Son till Anders Carlsson. Född 1655 i Livsdal. Död 1698 i Livsdal.

Hustru: Elisabet. Omgift 1700 med Göran Andersson.

Barn:

Anders Persson, se nedan. Född 1682 i Livsdal

ANDERS PERSSON

Son till Per Andersson, se ovan. Född 1682 i Livsdal. Död 1731 i Livsdal

Hustru: Elisabet Larsdotter. Dotter till Lars Mårtensson i Klacken, Norberg. Död 1755 i Livsdal.

Barn:

1649 Vigdes Anders Jonsson och Elisabet Olsdotter i Livsdal

Hönsgården

*Glidningen av namnet Holmsjötorp till Hönsgården har behandlats av ortnamnsforskaren Harry Ståhl*⁸²⁸

NILS ERIKSSON

Knekt Hönsgårde/Holmsjötorp- I årliga räntan 1570-1591

Hustru: Ingrid. Dotter till Germund Bengtsson i Livsdal. Noteras som hustru Ingrid under Holmsjötorp 1563.

*1592 bjöd Bengt Germundsson upp ett hemman benämnt Hönsgården köpt av sin syster Ingrid ...*⁸²⁹

KJELLFAST OLSSON

Se ovan Livsdal. Står 1630 även för Hönsgården som var hans hustrus Marit Hermansdotters efter dråpet på hennes förra man Narve Bengtsson.

*Gamla Norberg 21 september 1666 Vederparterna och Lifsdalsborna söka där emot sin rättighet på Hönsgården att bevisa med ett framsett fastebrev givit av fordom lagföraren framlidne Albrecht Hansson dat Norberg den 28 januari 1603 var uti förmäles att en hustru h Marit ifrån Wik och Söderbärke socken skulle bemänte Homsjögården som nu kallas Hönsgården bekommit i mansbot av en i Lifsdal boende Olof Larsson benämnde vilken hade ihjälslagit henns man Narve Bengtsson och för rätta den tid sökt confirmation på sin förlikningsgåva för mansboten som brevet vidare utvisar. /// eljest berättade ock Anders Carlsson i Lifsdal nämndemannen att det torpet som fru Grevinnan haver åttalan på heter Holmsgården och haver sitt namn av Holmsjön, men Hönsgården det som Lifsdalsboran påtala är gammalt skatte och med samma namns sades det finnas i gamla jordeböcker för skattejord införd, såsom han vid riksdagen, då han där var sade hava låtit eftersöka och funnit, dock framlade intet skriftligt bevis där på som hade bort vara*⁸³⁰

BENGT BENGTSSON

Född 1657 i Livsdal, Norberg. Död 1725 i Hönsgården. Son till Bengt Kjellfastsson och Karin Ersdotter, se Livsdal. Sonson till Kjellfast Olsson.

Hustru: Brita Samuelsdotter Parlament. Född 1659 i Norberg. Död 1740 i Hönsgården 80 år gammal. Dotter till Samuel Parlament, se Storgården, Norbergsby.⁸³¹

Barn:

Samuel Bengtsson. Född 1693 i Hönsgården. Se nedan

*Vid tinget 21 januari 1714 görs en genomgång av fördelningen av farsarvet mellan Anders Bengtsson i Livsdal och hans bror Bengt Bengtsson i Hönsgården*⁸³²

SAMUEL BENGTSSON

Son till Bengt Bengtsson, se ovan. Född 1693 i Livsdal. Död 1765 i Hönsgården.

Hustru: Birgitta Andersdotter. Vigda 1722. Född 1699 i Tackhärad, Norberg. Död 1772 i Hönsgården. Dotter till

827 *Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 527*

828 *Ståhl, Harry. "Norbergsbygdens ortnamn". I Norberg genom 600 år, 92–122. Uppsala 1958.*

829 *Ting i Norberg 15 jan 1592. Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 33*

830 *Ting i Norberg 1666 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:4 sid 133*

831 *Sidorna i dopboken Norberg C:2 är i ordning. Notisen återfinns på Sid 108 enl Arkiv Digitala sidnumrering*

832 *Ting i Norberg 21 jan 1714 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt AIa:3 sid 9*

Clementsbo.

Hustru: Johanna Jönsdotter. Dotter till Hu Brita i Nyhyttan och hennes första man Jöns ⁸³⁴

Livsdal, Gullbo

1619: Kom bergsfogden Peder Larsson i Livsdal framlade ett brev som en benämnd gamle Hans utgivit hade
1603 lydandes huru han hade samma torp Gullebo .. till en benämnd Bengt som det köpt hade för 6 fat järn, men
nu ville de i Blomdal samme Gullebo fördriva, och samma Gullebo ligger imellan skogeskilnad och ingen bolby
förnär som nu bekändes och sades att samma Gullebo skall bliva skattlagt och kolningen skatt därav. ⁸³⁵

1607 Kom profoss Jöran Gullesson och ⁸³⁶

1607 Lorens Hammarsmed i Livsdal haver belägrat en änka Margareta Persdotter i Rosendal Fött igne nu tu
barn med henne ⁸³⁷

1655 vigdes Nils Matsson och Karin Olofsdotter i Livsdal

834 Ting i Norberg 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 226

835 Ting i Norberg 1619 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:11 sid 446

836 Ting i Norberg 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 227

837 Ting i Norberg 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 227

MALMKÄRRA, NORBERG

1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Peder Jönsson (Betecknas som fattig bergsman) Nils (Betecknas som fattig bergsman)
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Per Jönsson Per Eriksson
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Per Jönsson Per Eriksson
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Peder Jönsson Per Eriksson
1552	Ting i Norberg 15 feb 1552 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 209	Mats Persson i Malmkärre
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Mats 3 hundra Per Staffansson 3 hundra
1571	Älvsborgs lösen 1571	Mats
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Mats
1579	Dalarnas handlingar 1579:10	Mats
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 78	Mats Persson
1588	Dalarnas handlingar 1588:9B Bild 91	Mats Persson
1628	Norberg AI:1	Lasse Jöransson Mats Carlsson Malmkärre Mats Karlsson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Lars Jöransson, ¼ hemman Mats Carlsson, ½ hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Mats Carlsson Lasse sonen Jöran
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 6 roten	Lasse Mats Carlsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Mantals o knekte roteringslängd 22 nov 1631	Mats Larsson i Malmkärre Knekt Är på tåg
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Bergmäst Peder Jönssons under Bergsfrälse, efter K M bref den 20 december 1651: Lars Jöransson ¼ Mats Carlsson ½
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Lars 1/4 Mats Carlsson 1/2
1665	Mantalslängd (SVAR)	Olof Larsson Per Olofsson inhyses Per Larsson Per Eriksson Carl Matsson
1666	Mantalslängd (SVAR)	Olof Larsson Per Larsson Pär Olsson Carl Matsson
1670	Mantalslängd (SVAR)	Per Olofsson Lars Eriksson
1672	Mantalslängd (SVAR)	Hustru Ingri Per Larsson
1673	Mantalslängd (SVAR)	Hustru Ingrid Peder Larsson Olof Andersson Carl Matsson

1675	Mantalslängd (SVAR)	Hustru Ingrid Peder Larssons änka Olof Andersson Carl Matsson
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Johan, Mats Carlsson, Per Svensson 1/2 Per Persson 1/4

Häradshövdingen och riddaren Ingel Jönssons fastebrev för Hinse Pedersson 1462 på en gård kallad Wasagården, i Norbergs Socken köpt av hustru Karin, Olof murarmästares dotter. Tolvmän var Ingel Jonsson, Anders i Halvarsbenning, Tidik Pedersson, Hans Djäkne, Bengt i Bråfors, Peder Jönsson i Håkonsbenning, Englika i Stabäck, Mats i Malmkärre, Jöns Hermansson, Kjellfast i Hommansbenning, Ole Ingelsson i Rosendal, Mats i Örbäck.^{838 839}

1546: Kom för retten hustru Karin i Bennebo, Johan Masmästers efterleverska och hustru Kerstin i Olsbenning, Herman Olssons efterleverska och gjorde sig emellan ett vänligt, skäligt och lagligt jordskifte i så måtto att the hustru Karin förenämnda uplät och antwardade hust Kerstin allan sin del som hon ätte i förenämnda Bennebo med husttomt hus och täkt, uti hytta och hyttställe, uti kvarn och kvarnläge uti våta och torra, i skog och ..., inomgårds och utan, när och fjärran, inget undantaget som där av ålder legat haver och än härefter med någon rätt tillfinnas kan. Däremot antwardade hustru Kerstin, h[ustru] K[arin] igen sin hela systerdel så god som fyra lester jern i Olsbenning med dess allom tillägen och för det hustru Kerstin förmår, gav hon hustru Karin för ett loft elva hundra jern och löste igen en del av Jons i Klingebo han hade pant af hustru Karin, för halft sextonde hundra jern och på det bytet skulle stånda dess fastare, gav hon henne tio fat jern och får det han fick bättre igen. Ty afhände de sig på båda sidor förra ått hade och från sinom arvom och tillägnade varandra det de förra ätte och det arvom till evärdelig ägo. Sammaledes kom från Peder Eriksson i Malmkärre sålde och hemolade förre omtalade hustru Kerstin en systerdel som han där i Bänneboda ätte för en lest jern vilket han kändes redeligen uppburit hafva afhände han sig för den skuld och sinom arvom förenämnda systerdel och tillägnade honom förenämnda hustru Kerstin och hennes arvom till evärdeliga ägo och är samma byte och köp laglyst och lagståndit. Ty domde jag samma byte och köp stadigt och fast widermacht bliva utan allt rätant med nemndens samtycka och lagbokens tillåtelse i det 12 och 20 kap i jordabalken wider var dess 3 mark för min häradsdom, desse äro faste som då i nämnden sutto.⁸⁴⁰

1547: Kom för rätta Olof Vågghals och talade till Ped Staffansson i Malmkärre om 6 hnd järn som ätte Oloff. Blev så avsagt att Ped skulle betala honom igen ...⁸⁴¹

1596 Kom hustru Gesa i Malmkärre och var kommen i rykta att hon skulle vara belägrad av sin son Per Eriksson blefe av de tolv och menige man frigjort⁸⁴²

1610 Päder Matsson i Bennebo bjuder upp nu första resan en systerdel i Bennebo, köpt av hustru Mari i Malmkärre för osmundsjärn 3 fat 100⁸⁴³

1633 Lagmansting Kjellfast Holstensson i Fragg i Gamla Norbergs socken inlade trenne dombrev.
29 aug 1611 Han hade köpt av Bengt Persson i Gierssbo (förmodligen Gäsjö) och Spelbo Persson en broderdel i Fragg, än en systerdel ibid av H Anna Persdotter, än en systerdel av h Anna i Näsby, än en systerdel av h Barbro i Norbergs by, än en systerdel ibid av Olof Torstensson i Tolvsbo.
5 apr 1622 Lasse och Peder Halvarssöner i Sörvik i Grenges socken 2 brodersdelar i benämnde Fragg, än två systerdelar ibid utav h Brita och h Karin Persdotter i Malmkärre
30 sept 1628 Jon i Sörgovik och hans broder Hennika samt deras syster Karin i Norrbo i Grenges, än en jordadel ibid av h Margareta i Flohammar i Skinnskatteberg

1636 vigdes Hans Larsson i Malmkärre och Karin Esbjörnsdotter i Norbergs by⁸⁴⁴

1650 H Marit i Karsbo tilltalte Erik Gunnarsson, och Erick Staffansson i Nyhyttan om någon arvsrätt i Malmkärre, som Eriks hustru hustru Anna Halvarsdotter och Erik Staffanssons hustru Ingeborg haver försålt till bergmästaren Peder Jönsson för 50 skeppund tackjärn, och tu kjortelwerke, vilken sak blev uppskjuten till

838 Stahre, Ulla: Bygd och bergsmän under senmedeltid. Norberg genom 600 år. 1958.

839 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Första delen. Nr 116.

840 Ting i Norberg 18 januari 1546 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 31

841 Ting i Norberg 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 77

842 Ting i Norberg 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 52

843 Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 422

844 Norberg AI:1 I slutet av husförhörlängden finns en vigsellängd 1635-1638

nästa ting efter som de beropa sig vilja bevisa henne vara utlöst.⁸⁴⁵

1658 Carl Matsson i Malmkärra tilläts att lösa Jöran Joenssons jordedel i Malmkärra, efter gode mäns skattning och der på avräknas 6 fat och 300 osmundsjärn, som Carls fader Mats hade bekänt på sitt yttersta, hava betalt der på til Jöran Jöransson.

Carl Matsson lät 1 resan uppbjuda en jordedel i Malmkärra, som löst var av Gäsjö Bengt Persson för osmundsjärn 3 ½ fat, der på var H Johans Hederici sacellani i Norberg skrifelige bevis framlagt.⁸⁴⁶

1658 Måns Persson ifrån Semla och hans grannar i Malmkäraby, beviljades några gode män, som skole dela skogsägorna dem emellan förmedelst rätt ref på den hemmansdel som Måns Persson der äger, näml. hälften av ¾ dels hemman.⁸⁴⁷

1661 I lika måtto bekändes och av Olof Larsson i Malmkärra, att de 16 skeppund tackjärn som hade igenlöst ett stycke jord för i Norrtälten ibidem, kom och Adolph till, men Per Svensson bekommit⁸⁴⁸

1661 Dock på flitig begäran att upptaga efterföljande saker framsteg för rätten sahl Lars Jöranssons arvingar Olof samt hans broder Per Larsson i Malmkärra och begärde rättens utslag och dom uti deras remitterade sak ifrån lagmanstinget Norberg den 12 sept 1660 angående den pretention och arvsrätt i benämnda hemman som desse förmente sig hava, först efter sin morfader Erik Jönsson, vilken var en gammal krigsman, och sades med sin svärfader Mats Persson benämnd hava sig tillhandlat 1/3 i Malmkärra by, och han der efter blev död barnlös i Ryssland, det de med ett framvist brev daterat Högfors den 2 sept 1585 sökte bevisa. Sedan föregavo Lars Jöranssons arvingar, att deras mormoder hade ärvt en systerdel i den andra gården i Malmkärra by, där hon var född och Carl Matsson nu åbor, tilläggandes detta skäl sin mening att bevisa. Näml. att dessas mormoder var Carls morfaders syster, var för förmena de vara berättigade till en systerdel som är ¼ del i Malmkärra. Är alltså deras mening hva att äga uti hemmanet 1/3 löst jord efter Morfadern Lars Jöransson och ny systerdel arvejord efter mormodern.

Resol. Efter son på ransakan i jordeboken befanns det Malmkärra är ... hemman, bestående av ¾ delar, var uti är fyra systerdelar, av vilka desse Lars Jöranssons arvingare icke kunne neka, att vederparten Lars Persson i Semla ju hade köpt en systerdel av H Karins barn i Nyhyttan, Sedan efter Carls broder Matsson som var skyldig Bergmästaren framlidne Per Jönsson mycket gäld en systerdel ... emot Carl 3:e systerdelen besitter och brukar Carl själv såsom en rätt bördesman. Bliver alltså icke mer än den fjärde systerdelen behållken som ofastat var för Lars Jöranssons barn. Ausades och dömdes alltså i denna sak, att så vida Lars Persson kan bevisa sitt laga fång och faste på Mattsons del, vilket bevis han på lagmans såväl som häradsstinget den 9 okt 1660 icke har framtadt, så bör honom två delarna i Malmkärra hemman och dess utvägar, och Carl Matsson samt Lars Jöranssons arvingar 1/3 i benämnte hemman, det är var sin systerdel i alla utvägar.

Såsom nu Lars Jöranssons arvingar förmente sig intet njuta sin fulla rättighet efter framtedde skäl i hemmanet, och befruktade sig skerförnär i skogsbyte, som vederparten Lars Pedersson sades hota dem med; så menade Olof Larsson och hans broder till Lagmansrätten med penningar 3 som på Tingsbordet framlades.⁸⁴⁹

Ärendet beskrives också i domboken 1660⁸⁵⁰

Såsom nu denne sak och käremål befanns vara remitterad ifrån lagmanstinget i Norberg den 12 sept 1660 till ransakan och dom, av den orsak att Lars Persson, som svaranden var, och sades hava fasta på jorden som twistas om, kom på lagmanstinget intet tillstädes; Alltså på undersökande parterna emellan befanns desse skäl, först på Lars Jöranssons barns sida ett gammalt brev dat Högfors den 2 sept 1585, der uti bevistes att på den jord som klandars, kunne desse bevisa sitt laga fång och hävd i 74 år. I ty att Erik Joensson som i gamla skrifter ..., vilken var Lars Jöranssons barns morfader, hade samma jord till sig tillika med sin svärfader Mats Persson tillpantat av Tomas Larsson en gammal soldat som vägrast är i främmande land och där borta blev, som brevet förmåler: Och så man efter man det beslut. På Carl Matssons sida framteddes H Johan Fredici, fordom Cappelan vittnesskrifter dat 1641 där uti vittnas att då Carls fader Mats Carlsson om Julafoton besöktes med sacramento, och något där efter dödde, bekände sig hava köpt av Bengt Persson i Lisjö (Surahammar?) en jordedel i Malmkärra för osmundsjärn 3 ½ fat, dock bekände sig av försummelse intet köptebrev där på tagit. 2) Än lägt på Jöran Jöranssons hustrus jordel ibidem sex fat och 100 osmundsjärn, var på mer fler skäl framteddes. Resolutio. Efter Lars Persson sade sig ännu intet hava fastebrevet tillhanda, och förmentes kunna bevisa att ett litet hemman var förutan själva Malmkärra gamla hemman som i jordeboken stod för ¾ hemman. Alltså uppfattas detta ägrendet till vidare i meder tid skall skaffas besked utru archvo regni, om Malmkärra av ålder har varit ¾ hemman eller mindre.

1662 Sammaledes begärde Lars Persson i Semla förbud på det timmer och annats huggningsvirke som Anders

845 Ting i Norberg 1650 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:1 (opaginerat) Bild 790

846 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 691

847 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 692

848 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 745

849 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 755-756

850 Ting i Norberg 1660 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:3 sid 68

*Kalvehuvud förmentes hava låtit hugga på Malmkärra ägor, uti vilket hemman Lars försvarar en del, och såsom Lars sin rättighet på timret förärat till Norbergs kyrka*⁸⁵¹

*1662 lät dito Lars Persson i Semla 2 resan uppbjuda Olofs och Per Larssons obligation i Malmkärra för 96 skeppund tackjärn*⁸⁵²

Örnulf Tigerstedt skriver i Fagerstabrukens historia:

*När den första hammaren anlades vid Semla, ägdes de sex gårdarna om inalles 1 $\frac{3}{4}$ hemman ännu av bergsmän. Av dessa gårdar hade Peder Jönsson lagt sig till med två. Redan i juli 1635 hade han av en borgare i Västerås köpt hemmanet Lilla Bråfors för 12 $\frac{1}{2}$ skeppund stångjärn och samtidigt denne borgares halva hammardel vid Semla "med den halva gården jag där hade" för summa 40 skeppund stångjärn. För skuld kom han över 1/8 hemman Flobo torp och 1/8 hemman Lilla Flobo, och 1654 fick han fasta på $\frac{1}{4}$ i Malmkärra, som han hade köpt för 50 skeppund tackjärn och 2 kjortelkläden.*⁸⁵³

Rörande Peder Jönsson, se vidare Semla, Västanfors

MATS PERSSON

Hustru:

Barn:

NN Matssson. Se nedan.

NN Matsdotter. Gift med Erik Jönsson.

Mats Persson och hans måg Erik Jönsson köper 1585 en tredjedel av Malmkärra som ägts av soldaten Tomas Larsson, död i Ryssland före 1585 barnlös.

Malmkärra Mats Perssons son Carl Matsson

NN MATSSON

Son till Mats Persson, se ovan.

Hustru:

Barn:

NN gift med Mats Carlsson. Se nedan.

MATS CARLSSON

Hustru: NN, dotter till NN Matsson, se ovan.

Barn:

Carl Matsson, se nedanför

N? Matsson. Lars Persson i Semla har köpt hans del i Malmkärra, eftersom han var skyldig mycken gäld.

På sin dödsbädd 1641 vittnade Mats Carlsson för cappelanen att han köpt en jordedel i Malmkärra av Bengt Persson i Lisjö, men inte tagit något brev.

CARL MATSSON

Son till Mats Carlsson

Hustru: Ingeborg Esbjörnsdotter från Fragg. Vigda 1645

Barn:

Malmkärra Mats Perssons måg Erik Jönsson

ERIK JÖNSSON

Måg till Mats Persson, se ovan

Hustru: NN Matsdotter. Dotter till Mats Persson, se ovan.

Barn:

NN Eriksdotter. Gift med Lasse Jöransson, se nedan.

851 *Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 531*

852 *Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 533*

853 *Tigerstedt, Örnulf. Fagerstabrukens historia. Kavalkad. 1957.*

LASSE JÖRANSSON

Måg till Erik Jönsson, se ovan.

Hustru: NN Matsdotter. Dotter till Erik Jönsson, se ovan.

Barn:

Olof Larsson. Se nedan.

Per Larsson. Se nedan.

OLOF LARSSON

Son till Lasse Jöransson, se ovan.

Hustru:

Barn:

1651 Vigdes Olof Larsson i Malmkärra och H Inger i Kylsbo

PER LARSSON

Son till Lasse Jöransson, se ovan.

Hustru:

Barn:

1648 Vigdes Per Larsson i Malmkärra och Marit Larsdotter barnfödd i Orsa uti Dalarna

PER OLSSON

Hustru: Lisbet

Barn:

Per Persson. Död som barn

Annika Persdotter.

Lisbet Persdotter. Född 1700 i Malmkärra. Se nedan.

JAN PERSSON

Måg till Per Olsson. Född 1697

Hustru: Lisbeth Persdotter. Vigda 1718. Född 1700 i Malmkärra. Död 1781 i Malmkärra. Dotter till Per Olsson, se ovan.

Barn:

Anna Jansdotter. Född 1729 i Malmkärra. Död 1780 ogift.

Petter Jansson. Född 1725 i Malmkärra

Catharina Persdotter. Född 1731 i Malmkärra

Brita Persdotter. Född 1735 i Malmkärra

PETTER JANSSON

Son till Jan Persson, se ovan. Född 1725 i Malmkärra.

Hustru: Margareta Olsdotter. Vigda 1749.

Hustru: Chierstin Matsdotter. Vigda 1767.

Barn:

Anders Persson. Född 1753 i Malmkärra. Soldat

Anna Persdotter. Född 1760 i Malmkärra.

ERIK JANSSON

Hustru: Kiersten

Norberg AI:2 Flyttat till Fagersta

PER SVENSSON

Död 1712 i Malmkärra.

Hustru: Kiersten

Barn:

Olof Persson

MALMKÄRRA, NORBERG

Mats Persson
Per Persson
Kiersten Persdotter
Karin Persdotter
Brita Persdotter
Lisbet Persdotter. Död som barn.
Margta Persdotter
Annika Persdotter

OLOF PERSSON
Son till Per Svensson, se ovan
Hustru: Margareta

MARCUSBO, NORBERG

1628	Norberg AI:1	Germund h Karin
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 71	Germund

1649 vigdes Johan och Margeta Germundsdotter i Markusbo

NORBERGSBY

Skattedragarna i Norbergs by upptas i 1500-talets skattelängder. De kallas här "köpstadskarlar" och brukar tillsammans Öjesbo hytta. Deras skatt utgår av dennas avkastning men beräknas av allt att döma även efter deras täkter, dvs jordlotter. 1539 är deras antal 26, 1542 30 och 1552 31. Bland gårdarna som omtalas, kan nämnas förutom Wasegården och Daansgården, Ingelsgården, Stakegården, Kallmoragården, Gläfssegården, Skottebacken eller Skottegården, Storgården, Djäknegården, laggaregården, Helsingegården, Vargsgården, Fulmare- eller Fölmaregården, Gärborgsgården, kelvastegården samt Höjen eller Högen.⁸⁵⁴

1608 härjades kyrka och kyrkby av våld, som även smälte ned klockorna.⁸⁵⁵

Även 1727 härjades byn av brand, då både kyrkan och större delen av byn lades i aska.

Två gånger har kyrkan utsatts för brand, 1608 och 1727. Vid branden 1727 ödelades praktiskt taget hela den östra sidan om ån i Norbergsby, varvid också kyrkans torn och det mesta av kyrkans inventarier blev lågornas offer. Enligt en gammal kopiebok började en eldsvåda "vid pass halv två om eftermiddagen i Varggården i Norbergsby och pågick i fyra timmar och förbrände härunder jämmerligen inte endast Varggården utan även Näbbgården, Stora och Lilla högen, Storgården, Skinnarenget, Kallmoragården, Löjtnants-, Kaplans- och Klockargårdarna, den stora ladan o prostgården, ja hela den stora tracten på östra sidan om åen jämte det sköna Herrans huus och Tempel med Torn, klockor, prädigostohl, altartafla, orgwäreck, läcktare."

<https://www.svenskakyrkan.se/norberg/norbergs-kyrka>

1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gårder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Olof på Höjen Slädfinskan L Anders Dulle? Lasse Ålenning hustru Ingeborg Peder Knutsson Bengt Matsson Mats i Ödgersbodha Kyrko Bengt Gamle Johan
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Sid 106 dessa hyttor lyda under Frelse, men ingen vet huru mycket hyttgård utav the hyttor haver varit gjort utaf ligg i byn (Herr Johan) Bertil Finne gör utaf Herr Johans gård uti Norbergsbyn liggande är Riddartäkten Olof på Högen i Norbergsbyn (Hörer herr Börell Nilsson till) ... bo uti Norbergsby och göra theres skatt av en ödeshytta kallas Ödgersbodha (Öjersbo) och lydte under byn fordom Beinett Mattson af sin gård Skinnare Anders af sin gård Beinett Pålsson af sin gård af Stakegården Anders Klockare lyd thena gården under kyrkan Tomas Finne af Åkers gården Lyd Olof Roll till Anders Västgöte gör av Lasse Jonssons gårdarna Lyd Vårfru prebende till i Västerås Lars i Romfartuna thenna i avrad Ingels gård B Beinett Pålsson Ligger en täkt utan byn som haver lydt under denna gården The gör Anders Clason? ... Sundbo gården Olof Dalekarl kallmorgården lyder under kyrkan Josse finne' Storgården Erik Dalekarl Djäknegården Per Assmundsson Smed Släkdefinnens gård Hustru Brita Lyd gård under kyrkan Dansgården S..... Lyd Ped i ... och hans brod til Vasegården Olof i Persbo Olof Larsson på Höjen Av Sköttebarkan? Gör Ped Kriit?

854 Stahre, Ulla: Bygd och bergsmän under senmedeltid. Norberg genom 600 år. 1958.

855 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne I:2 sid 650

		Brogården Lille Olof Jönsson Lydgår under Kyrkan Kolbjörn ... Lyd och kyrkan till Fulmaregården gör Lindesbergs? Nils Lyd den gården Jöns Persson i Westby till I Sala Socken och hans medarvingar Wasegården är platt öde och gör kyrkoherren gården eller tomten lyder under kyrkan Simblegården gör Nils Hård utaf Ly d und kyrkan den gården Nils Bengtsson gör af sin gård Af Beltare?gården gör Ped Fiskare? Av Kjellfastgården gör Olof på Höjen Lyder dessa två gårdar Västerås prebende till i Västerås och göra till Herr Lars i Romfartuna i avrad Av Helsingegården gör Eskil Finne Av Laggaregården gör John Skinnar?
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 sid 72	Lasse Bentsson Germun i Bengt Paulssons gård Stakegården Per dalkard av Ingelsgård Joen skinnare i Sundbogården Lasse Knutsson Kallmorgården Ingrid Enkia av Skötttegården Per Erlandsson av Storgården Per Stffansson av Djekne och Vargsgården Nickebogården Jöns på Högen Per Kryll Hökaregården Frans Persson av Fulmaregården Pelle Persson av La.... Brittass gård Anders Persson av Kelbjörnsgården Jöns ... Glefsegården En skraddare av Beltarsgård Olof Hinsesson av Kjellfastgård Klockare Olof av Ingols.... Kyrkohemman: Gerlag i Skommaregården Olof Bengtsson i Åkre?gården Erik Skraddare i Lasse Jönssons gård Mats Smältare i Slädefinskans gård Grubbo? Lasse i Laggaregården Per Kryll i Brogården Lasse Olsson i Vasegården Anders i g..... gården Frälse: Per Paulsson i Norbergsby
1571	Älvsborgs lösen 1571	Olof Johansson Pastor Michel Larsson i Norbergsby Michel Matsson ibid E.... Brita Olof vid Klockorna Lasse i Hans på Högen Ingevall ibid Hans Andersson ibid Anders Persson i Byen Joen Hansson Per Dagkarl ibid Inga huskvinna ibid Marit ibid Huskvinna Olof Bengtsson ibid Mats Olsson ibid Lucas? Tomasson ibid Hans Andersson ibid hustru marit ibid huskvinna Anders Persson i Storgården Olof vid klockorna
1590	Dalarnas handlingar 1590:4 Bild 34	En gammal landsknekt Lasse Persson i Norbergsby
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 10	Erik Månsson Olof Skraddare Jöran Eriksson Simon Matsson Esbjörn Hermansson

		Herman Jönsson? Hustru Anna Hans i Storgården Johan Jöns på Högen Anders Eriksson CRONOGÅRDAR Skinnaregården Johan Jönsson Bengt Matsson Knekt Erik av Vasegården Olof av gården Knekt Påvel i Hustru Anna av ... Per av
1608	Dalarnas handlingar 1608:18 Bild 183	Örjan på Ingelsbacken Anders Ersson i Norbergsby Hendrik Matsson i Norbergsby Esbjörn ibiem Erik Matsson Erich på Backen i Norbergsby
1610	Dalarnas handlingar 1610:4 Bild 180	Erik Månsson i Norbergsby Henrik Matsson i Norbergsby Per Hansson i Norbergsby Erik på Malmen i Norbergsby
1628	Norberg AI:1	Kyrkoherdens folk: Olof Holstensson Olof Ericsson Christin Hansdotter Anna Jönsdotter Karin Olsdotter Elin Cappelansfolk Olof Andersson Brita Jöransdotter Klockare Samuel Eriksson Anders Samuelsson H Malin hans hustru Norbergsby Anders Olofsson Anna Enksdotter Esbjörn ibit Rigmor Karin Persdotter H Karen i Noreb H Margareta Arvidsdotter Anders Hermansson H Anna Halvarsdotter Marit Andersdotter Norbergsby H Anna Halvarsdotter Anna på Södremalm Norbergsby Nils Jöransson hammarsmed h Karin hustrun Hans Nilsson h Chirstin Nilsdotter Anna Nilsdotter Hans Matsson h Chirsten Ligger i barnsäng Erich Hansson Melchior Hansson Anders Hansson Norbergsby Esbjörn Hermansson H Karin Per Hanssons ... Olofsson H Valborg H Karin Anders Olsson Herman Andersson Norbergs by Anders Ersson h Brita Hans hustru Erich Hans son Kerstin Hans dotter Anna Hans dotter Marit hans legopiga Hans Mattsson

		H Marit hans hustru STORGÅRDEN Hans Amundsson Brita hans dotter Margareta hans dotter Per Hansson ibid Ander Pärsson Margareta Persdotter Daniel Ersson h Sara Hans Peder Erich Månsson Brita Hindrich Malin Anders Johansson H Margareta ÖSTANMOSSA Per Jonsson H Marit Norbergsby Anders Ersson Klackarens sönnar Anders Johanssons piga Norbergs by Anders Andersson Norbergs by H Karen Norbergs by Esbjörn hermannsson Israel Olsson H Valborg H Karen Anders Olssons hustru Herman Andersson Norbergs by Olof Hansson H Karin Norbergsby Hermans legopiga Brita
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 71	ÖSTANMOSSA Inget namn E A på Höjen Hans i Storgårde Joel i Gäsjögården Pär Hansson Hans på Höjen Olof hansson Tysk Hans Anders Johansson E Månsson Anders hermannsson Anders larsson Unge Esbjörn Erik Gunnarsson Daniel Ersson Anders Olsson
1630	Dalarnas handlingar 1630	ÖSTANMOSSA Per Jonsson, 1/4 hemman Erik Månsson, 1/4 hemman Hans Hammarsmed, 1/4 hemman STORGÅRDEN Hans, 1/4 hemman HÖJEN Anders Eriksson, 1/4 hemman Hans Matsson, 1/4 hemman GLÄFSEGÅRDEN Jonas, 1/4 hemman Anders Olofsson, 1/4 hemman Esbjörn Hermansson, 1/4 hemman E.. Hermansson, 1/4 hemman Hermans Karin, 1/4 hemman INGOLSBÄCKEN 1/4 hemman VÄSTERGÅRDEN KRONO 1/4 hemman SKINNARGÅRDEN KRONO 1/4 hemman KRONO Daniel Eriksson, 1/8 hemman KRONO Peder Hansson, 1/4 hemman NORBERGSBY FRÄLSE Olof Hansson (Eger Johan Baner)
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Erik Månsson Tyske Hans sonen Anders Erik Andersson på Högen Hans Matsson Olof Hansson Fräse

		Anders Carlson? vid bron Anders Hermansson U Esbjörn gl Esbjörn Daniel Eriksson son Hans Hans Amundsson i Storgården Joel i Gläfssegården Erik Gunnarsson Ander Västgöte Köpman Sjuklig Pastor loci drängen 2 Jöran? Mats
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 1 roten	Tysk Hans
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 10 roten	Erik Månsson Hans Amundsson Erik Andersson Hans Matsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd Frälseroten	A vid bron i Byn Olof Hansson i Byn Gamla Esbjörn i byn
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd VästerVåla 4 roten	Anders i Norbergsby Anders Hermansson ibid
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Erik Månsson 1/4 hans Matsson Hammarsmed 1/4 Hans i Storgården 1/4 Erik Andersson på Högen 1/4 Hans Matsson ibm 1/4 Jonas i Jössegården Anders Olofsson Träfat 1/4 G Esbjörn Hermansson 1/4 Anders Hermansson 1/4 U Esbjörn Hermansson 1/4 H Johan på Ingelsbacken Erik Gunnarsson 1/4 Mats Erichsson 1/4 Peder Olofsson i Formaregården Joel i Bastmoratorpet 1/8 Nils i Gullebo 1/8 Bengt i Finnebo G Jacob Delag: köpt under frälse efter brev d 30 dec 1651 Anders Andersson i Brunsjön Cronohemman: Peder Jansson i Wästergåhlen 1/4 Johan Staffansson i Skinnaregården 1/4 Per Hansson 1/4 Daniel Eriksson 1/8 Frälse: Olof Hansson 1/4 Försvaret af sal H Johan Beners arfwingar
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Östanmossa Anders Holstensson 1/4 Ny ---- Melker Olofsson 1/4 Norbergs by Erik Månsson 1/4 Hans Matsson 1/4 Erik på Högen 1/4 Hans i Storgården 1/4 Hans ibm 1/4 Jöns i Jössegården 1/4 Anders Olofsson 1/4 G Esbjörn 1/4 Anders Hermansson 1/4 U Esbjörn ibm 1/4 Herr Johan på Ingolsbacken 1/4 Erik Gunnarsson 1/4 utan namn 1/4 Jon i torpet 1/8 Per Olofrsson i Formaregården 1/4 Cronohemman Pär i Mästaregården Joan Staffansson i Skinnaregården Per Hansson ibidem Daniel Larsson ibidem
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Cappelanen H Isac och Lars Matsson 1/4 Anders Ersson 1/4 Gustaf Gustafsson 1/4

		Stora Högen Casper Gisell ¼ Lilla Högen Jöns Matsson ¼ Gästgården Lars Andersson ¼ Hans Rafes enka ¼ Per Hansson ¼ Wanzel Gisell ¼ Johan Esbjörnsson ¼ Ingolsbacken Per Hansson ¼ Per Hansson ¼ Anders Ersson Per Ersson ¼ Formargården Olof Persson Erik Andersson ¼ Lars Pers enka ¼ Skinnarengen Befallningsman Granqvist Är köpt till skatte Johan Nebb Jöns Matsson Per ...sson ¼ Samuel Perment ¼

*Ting*¹⁵⁹⁴: Holsten i Halvarsbenning bjuder upp en brodersdel ibidem köpt av Anders Larsson på Djäknehyttan^{856 857}

1594 Holsten Persson i Halvarsbenning bjuder upp 2 brodersdelar bided köpt av Erik Larsson i Norbergs by för 16 fat och av en syster(överstruket) Karin Halvardsdotter i Sundby i Tillberga socken för 5 fat Erik Larssons stod själv här och fastade⁸⁵⁸

1593: Holsten i Halvarsbenning bjuder upp 2 brodersdelar liggandes ibidem, köpt av Erik Larsson i Norbergs by för 16 fat⁸⁵⁹

1604 Holsten Persson i Halvarsbenning bjuder up 2 systerdelar ibidem köpt av sina systrar hustru Karin Persdotter och hustru Kiersten Persdotter för 8 fat osmuns⁸⁶⁰

1609 Kom Peder Holstensson i Halvarsbenning och gav tillkänna hur hans fader Holsten Persson hade köpt en brodersdel ibidem av sin brodersson Anders Larsson samt alla hans syskon för 8 fat osmund järn. Nu stod samma Anders och fastade samma köp.

Nu stod förnämnde Anders på sin faders vägnar fastade och uplått sin brodersson en systerdel i Åvestbo för 4 fat, vilken del Holsten köpt av sin dotter hustru Ingeborg i Moren på Skinnskatteberg.

1596 Kom för rätta Lasse Persson i Norbergs by samt Margareta Jönsdotter, som han belägrat haft sedan hans hustru blev död, denne Lasse Perssons hustru hustru Sisilia blev död ... natt, och senare Margareta fick barn 3 dag för micaeli förebärande att hon ... ille i ... på Ingolsbacken⁸⁶¹

1637 vigdes Melker Matsson i Norbergs by med Kerstin Eriksdotter ibid⁸⁶²

1644 vigdes Daniel Hansson med Malin Hansdotter i Norbergs by

1645 Vigdes Svante med Hennans? Brita Konan i Norbergs by

1646 Vigdes Herr Anders Capellan i Sala med Sara Hansdotter i Norberg

1648 vigdes manshaftig captenslöjtnant Anders Knutsson och H Elisabet Matsdotter

1648 vigdes Gunnar Eriksson här i byn och Margareta Olsdotter

1661 Per Persson, Per Björnssons son i Rosendal stämd för slagsmål att svara Hinrick Klockars måg Norberg, vilken han har slagit med en bössa i huvudet på allmänningevägen, comparerade intet, oppfattas så denna sak till nästa ting ⁸⁶³

1661 Olof Jönsson profoss i Norbergs by kändes skyldig att betala till Per Ericksson i Sörby och Våla socken ...⁸⁶⁴

1662 Landshövdingen H Gustaff Sparre resoverade uppå Länsmannens förfrågan, huru man skulle förhålla sig med oroligt folk i synnerhet soldater och gruvedrängar samt hammarsmeder som dricka i byn och skapa buller

856 Ting i Norberg 1594. Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 54

857 Ting i Norberg 1609 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 383

858 Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 14

859 Ting i Norberg 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 117

860 Ting i Norberg 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 197

861 Ting i Norberg 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 53

862 Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638

863 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 745

864 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 746

och slagsmål? R: Att han i sådant fall skulle ... i byen andre sig till hjälp, och de orolige antasta och i fängelset insätta, till dess han sig bättrar, och giva deras officerare sådant tillkänna till plikt med gatulopp, som skulden kan vara grov till vilka och någon gå med då han bliver tillsagd, då skall den hållas lika med den brotslige, och låta dem på ting plikta och böta.⁸⁶⁵

Dansgården

Herr Olof Kyrkoherden bjuder upp Dansgården löst av Staffan Persson på Nyhyttan för 15 fat⁸⁶⁶

Olaus Matthiae Grytnaesensis (Olof Matsson född i Grytnås, död som kyrkoherde i Norberg 1604.) I Norbergsby bjuder han upp Dansgården samt brukar Högforsgården och Bergsgården.⁸⁶⁷ Han köpter också Näs, se vidare Näs, Norberg

Fulmaregården

Kom för rätten hustru Karin i och kungjorde köpt en gård här i byn Fulmaregården av en het Brod Jöns Fulmare av Västerås. Så blev Clement?? död. Efter Brod Jöns död kommo hans arvinge med Olof Jönsson i Hätteback i Sala ⁸⁶⁸

Nils Davidsson i Öjersbo bjuder upp en takt Fulmaretäkt benämnd, köpt av Mickel Matsson på Högen för 1 läst järn.⁸⁶⁹ Se även Varggården.

Gläfssegården

JÖNS HANSSON

Son till Hans Bengtsson i Gläfsse.

Hustru:

Barn:

Herman Jönsson

HERMAN JÖNSSON

Son till Jöns Hansson, se ovan

Hustru:

Barn:

Esbjörn Hermansson, se nedan

Lars Hermansson. Vigd 1635 med Karin Olofsdotter i Flobo. Betecknas som soldat.⁸⁷⁰

1605 Herman Jönsson i Norbergsby bjuder upp en gård i Norbergsby Gläfssegården benämnd, vilken gård Hermans fader fader, Hans i Gläfsse köpt hade av Nils Bengtsson i Norbergsby för 17 fat. Det köp 55 år sedan⁸⁷¹

Något med ett dråp Ev denna Herman Jönsson. Mycket skadad sida⁸⁷²

1636 vigdes Bengt skraddare och Brita Hermansdotter i Norberg⁸⁷³

1637 vigdes Anders Hermansson i Norbergsby med Ingeri Ericksdotter i Karsbo⁸⁷⁴

ESBJÖRN HERMANSSON

Son till Herman Jönsson. Död 1649 i Norbergsby

⁸⁶⁵ Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 526

⁸⁶⁶ Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 55

⁸⁶⁷ Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:1 sid 733

⁸⁶⁸ Ting i Norberg 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 76

⁸⁶⁹ Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 54

⁸⁷⁰ Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638

⁸⁷¹ Ting i Norberg 1605 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 253

⁸⁷² Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 40

⁸⁷³ Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638

⁸⁷⁴ Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638

Hustru: Rigmor Eriksdotter. Död 1654 i Norbergsby. Dotter till Erik Persson i Flängan

Barn:

Johan Esbjörnsson, se nedan

1636 vigdes Hans Larsson i Malmkärre och Karin Esbjörnsdotter i Norbergs by ⁸⁷⁵

JOHAN ESBJÖRNSSON

Son till Esbjörn Hermansson

Hustru:

Barn:

Johan Johansson

Erik Johansson

1649: Esbjörn Hermansson i Norbergs by uti Gläfssegården beviste med ett köptebrev, daterat Skinnskatteberg den 22 oktober 1634, sig hava löst och köpt av Christer Jonsson i Skridsbo?, en systerdel i benämnde gård för tu skeppund stångjärn, och ett skeppund tackjärn.

Än haver Esbjörn inlöst och köpt, av sin broder Lars Hermansson, en broderdel, för osmundsjärn 4 fat och ett hundrade, vilket dess köptebrev daterat den 27 augusti 1634 utvisar.

An haver Erik Persson i Flängan, inlöst åt sin måg Esbjörn en täkt, som kallas Rysstakten, av Anders Larsson i Hästbäck, för 8 skeppund ...

Item Esbjörn inlöst, sin systers Brita Hansdotters del för ett skeppund stångjärn. --- Inlöst en del i samma täkt, för ett skeppund ^{876 877}

1656 Elias Johansson Bonde lät på sin Moders Sahl Her Johan efterleverskas vägnar uppbjuda 5 brodersdelar i gamle Esbjörns hemman i Norbergs by vilka hans faderfader köpt för 500 järn och pengar, vilka tillförende var 2 resan uppbjudet. Detta uppbud klandrade Hans Lorentzen hammarsmed såsom en bördesman, vilket tillbud sig vilja lösa samma jord, det samma nog tilläts göra inom rätt och är som lag ⁸⁷⁸

Höjen

1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Olof
1539		Olof på Höjen Sundbo gården Olof Dalekarl Olof Larsson på Höjen
1551	Se ting 1551 nedan	Per Matsson
1605	Se ting 1605 nedan	Michel Matsson
1605		Jöns på Höjen
1609	Se ting 1609 nedan	Anders Eriksson Fäderne i Leksand
1630		HÖJEN Anders Eriksson, ¼ hemman Hans Matsson, ¼ hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Mantals o knekte roteringslängd 22 nov 1631	Hans Andersson på Höjen Knekt
1642	Mantalslängd (SVAR)	Nils Larsson Erik Andersson
1661		Erik på Höjen ¼
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Stora Höjen Casper Gisell ¼ Lilla Höjen Jöns Matsson ¼

Ting på Norberg 19 aug 1551 Kom Bengt Germundsson och .. han hade löst sina medarvingar från Livsdal, Nils i Snytsbo (en brodersdel) och Jöns Enwastesson i Djupekärre (en brodersdel), Herman i Wästanfors (för sin

875 Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638

876 Ting i Norberg 1649 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Västmanlands län EXIe:2263 sid 418

877 Ting i Norberg 1649 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:1 (opaginerat) Bild 470

878 Ting i Norberg 1656 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Örebro län EXIe:1791 sid 341

moders systerdel), Wilken i Ombennings moder (en systerdel), Peder Matsson i Höjen för sin moders systerdel, Lasse Larssons i Löthen i Ferneboda socken för hans moders systerdel ⁸⁷⁹:
Peder Matsson son till Mats Halvarsson i Sundbo

1605 Nils Danielsson i Ågerdzboda (Öjersbo) bjuder upp 3 gången en täkt benämnd Fulmar täkten liggandes nordan för Ågerdzboda köpt av Mickel Matsson på Högen för osmundsjärn 1 läst ⁸⁸⁰
Samaledes en täkt benämnd bors?täkten köpt av hustru Kierstin salig Christofer Jonssons efterleverska för 5 fat osmundsjärn ⁸⁸¹

1607 Kom hustru Karin i Flängan och talade till Anders Eriksson på Höjen vilken hade hennes syster till hustru, om det byte som dom hade gjort var då föregav hon att Anders var skyldig henne 1 fat järn på samma byte. Då förlikte de sig att Anders skal giva henne ett halvt fat järn och ingen haver ⁸⁸²

1609 Kom Anders Eriksson på Högen och gav tillkänna hur han hade sålt sitt fasta fäderne i Leksand socken och så nederlagt det på Högen igen. Nämligen för dörför dömdes nu den samma jord som han så på Högen igen bekommit hade och igenlöst av oskylle män för sitt fäderne, vilken jord är Anders Erikssons hustrus arv och börd och är summan som han det givit hade 36 fat 4 1/2 100 osmundsjärn.
Sammaledes i förenämnde Högen haver Anders Erikssons mågelag ⁸⁸³ Jöns Padersson i Flängan, haver förent sig och Lott ... så att Jöns haver bekommit den norra delen och Anders Eriksson den södra delen ut med gatan, Jöns behåller sörtomten och tomten som ligger med riddargården, Anders Skytt bekom och tompten som Hans i Meling i pant haft haver och skall Jöns giva Anders ett fat järn så skall Anders Eriksson förlika Päder i Olsbenning 16 fat järn och Holsten i Kallmora 300 osmundsjärn. ⁸⁸⁴

1617 Kom nu Herr Lars pastor och Anders Eriksson på Högen och nu bleve förente om den fåfänga träta dem haver emellan varit, och med handräckning utlovade att de samt deras hustrur skulle nu vara, och bevis svara androm allt gott, hvilken nu förgiven orsak till något buller eller träta, skall böta 40 daler. ⁸⁸⁵

ANDERS ERIKSSON SKYTT

Har sitt fasta fäderne i Leksands socken.

Hustru: NN Andersdotter. Dotter till Anders Persson i Ängelsberg, Västervåla. ⁸⁸⁶. Syster till Karin Andersdotter gift med Jöns Persson i Flängan.

Barn:

Erik Andersson, se nedan.

1632 Fastebrev på Enlicheböningh i Wåla Socken (Original i Engelsbergs arkiv)
Jag Johan Olsson i Västerås landsdomare över Västerdalarna och Väster Jänrbergslagen, lagförer i Västmanland, gör veteligt med detta mit närvarandes öppna brev att anno 1632 den 11 juni jag laga ting höll med almogen av G Norberg i Norbers sockens sockenstuga narvarandes på H K Mtz vägnar arrdatorer v:
Anders Lochman med nämnden och goda män flera. Ibland andra ärender som förhördes kom för rätten Anders Tidiksson och Anders Persson i Englicheböning (Ängelsberg) i Wåla socken och med gott skäl och bevis klarligt beviste att begge deras salige fader Tidik Andersson och Per Andersson hade lossat och köpt av efternämnde deras syskon som är Olof Andersson i Bennebo i Färnebo socken, Nils Andersson i Englicheböning Bröder, Rickmor Andersdotter, Karin Andersdotter i Flängan Anna Andersdotter i Dunshammar och Elisabet Persdotter systrar, deras jord och arveparter liggandes i Englicheböning i Wåla sochen som är ett halvgårdshemman och dem var derfor givet nämligen en var border för sin del stångjärn fem skeppund och var syster för sin del stångjärn halft tredje skeppund, yttermera haver de och lossat av deras systerson Mats Jönsson i Flängan hans del som är en systerdel i benämnte hemman och honom der för givet efter:ne persedlar 1 ko, getter 2, skinn 3, Ny rya 1, vepa 1, Ny kvinnokjortel 1 kappa, öskittel 1 vilket ovanbenämnte järn och persedlar de kännes för sina jordlotter redligen annamt till uppboet sig till goe nögio och fullekommelig god betalning. Över köpet haver varit till vittnes välärde Herr Johan Cappelan i Wåla, Amborsius i Dunshammar och Tomas i Stabeck Anders Tidiksson och Anders Persson med deras bägge syskon behåller benämnte hemman i Englicheböning för deras laglige och välfångne gangn och godo och därmed ⁸⁸⁷

879 Ting i Norberg 1551 19 aug Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 197

880 Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 12

881 Ting i Norberg 1605 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 252

882 Ting i Norberg 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 225

883 Ev svåger, någon man är befryntad med genom äktenskap Se SAOB

884 Ting i Norberg 1609 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 383

885 Ting i Norberg 1616 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 617

886 Norberg, Petrus. Bidrag till Engelsbergs bruks historia. 1934. Kapitlet Englikobenning före brukets anläggning samt bilagor.

887 Norberg, Petrus. Bidrag till Engelsbergs bruks historia. 1934. Kapitlet Englikobenning före brukets anläggning samt bilagor.Ovanstående brev publicerat som Bilaga V, sid 329

ERIK ANDERSSON

Son till Anders Eriksson, se ovan. Död ca 1656 i Norbergsby.

Hustru:

Hustru: Brita Hansdotter från Sundbo, Västanfors. Vigda 1637.⁸⁸⁸

Hustru: Karin Nilsdotter från Norrbärke. Vigda 1647

Barn:

Carin Eriksdotter. Gift 1647 med Bengt Kjellfastsson i Livsdal.

1644 vigdes Anders Hansson på Höjen med Elisabet Knutsdotter från Hedemora

1655 Vigdes Anders Olofsson, Nils Larssons dräng på Höjen (Högfors?), hustru Maria Josephsdotter i Gäsjö

*Lagmansting 1642 Erik Matsson i Västerdjupkärra, beviste med laglig skäl köp och fastebrev, huru han hade köpt år 1617 en sjätte?del som är en brodersdel i förnämnda Västra Djupkärra, av sin moderfaders brodersson Lasse Olofsson i Tunkarlsbo för 7 fat osmundsjärn. Item år 1622 en brodersdel ibidem av Halvard Andersson i Bastmora för 6 fat osmundsjärn för 6 fat osmundsjärn, så och av Peder Hermansson i Semla en systerdel ibidem för 3 fat osmundsjärn. Item Anna 1632 av Hans Jonsson i Trätsbo all hans del och anpart i benämnde Djupkärra för 10 skeppund Stångjärn och sist år 1639 av sin modersyster Anna Persdotter i Trätsbo en systerdel ibidem för 4 Skeppund tackjärn. Nog av sin broder Hans Matsson på Höjen en brodersdel för 2 Skeppund Stångjärn, mer av sin s broders Hemming Matssons efterleverska och barnen en brodersdel, och att hustru Brita och Nils Byrilsson haver bekommit ett skeppund Stångjärn, och de andra barnen Rikmor, Karin och Kirsten 3 skeppund tackjärn, vilket köp i all måte befanns vara laglig gjord och confirmerat blev*⁸⁸⁹

1656 Efter Erik Andersson på Höjen fördom nämndeman var igenom döden avfallen, förordnades i hans ställe Nils Larsson på Höjen, vilken samma dag avlade sin nämndemansed⁸⁹⁰

1658 Ausades emellan Måns Svensson och Anders Eriksson Nebb att Måns skall behålla två och Anders 1/3 del, av den hä.... i sahl Erik Anderssons gård finnes, och två gode män skola vara där över, såsom med ed kunna hålla för misstankar, att der med rätteligen är tillgånget, om Måns sådant fordrar och bortagas skall i Månses absens och frånvaro.

Upplästes för rätten det utslag och fördelning som var skedd mellan Erik Anderssons creditorer på Höjen den egendom som der efter honom fanns per quota att delas.⁸⁹¹

1661 Måns Svenssons betalning i Sunnanåker av Anders Kalvehuvud? För Höjen hemmanet, begärte Lars Persson i Semla förbindas måtte, till dess Måns liquiderar sin räkning med Lars, för den fordran han hade hos Måns såsom en cautionsman för sahl Nils Jönsson att påtala om Croneutlagor.⁸⁹²

1662 Per Mårtensson ifrån Sunnansjö och Gränge socken tilltalte Anders Kalvehuvud om betalning för en häst som utborgad för, der på Per bekommit det Anders sade vara betalt i Men efter det var intet bevis, sattes Anders Kalverhuvuds saker i Gränge i Quarstad till nästa ting, då Anders det comparera skall och bevisa gälden vara gäldin, eller betala.

1661 Kom och för rätten h Karin på Stor Höjen i Norbergsby och klageligen sig besvärade bliva utträngd utur Höjens hemman av Anders Kalverhuvud. Begärandes få njuta någon lösning med honom i hemmanet Höjen. Dennes begäran overlade rätten och såsom då befans att H Karins man sal Erik Andersson hade bortsåldt hennes fädernes jord i Norrbärke och den nederlagt på Höjen, var igenom hon med sina barn år den 17 okt 1657 efter avlagd dom med andre framledne Erik Anderssons creditorer pro quota i hans egendom instigne för Noch beviste hon med quittenser sig hava utlöst andra creditorer, så att summan som hon hade att fordra i hemmanet, belop sig till Varför såsom hennes fordran var rätt och skälig, helst och därför att hon hade en del svarat till utlagorna för innevarande år; Alltså dömdes henne så stor portion att njuta i hemmanet, som pröva svara, emot hennes lösning. Av Höbergningen tillsades Anders skola leverera henne tre skrinkor hö, och njuta hövden efter som hon enkan har haft boskap till efter sin mans död. Här om befallningsmannen tillsades att skaffa henne rätt uppå efter domen.⁸⁹³

1662 Tyske Hans Ersson, ålderman för hammarsmederna, anklagades av Anders Ersson på Stora Höjen för slagsmål, övertygandes honom först utan orsak, då Anders kom i hanses stuga, haver slagit honom ett munslag och sedan med en kniv skurit honom 3 blodsår, ett i handen, det andra i sidan och det 3je i huvudet.

888 Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638

889 Lagmansting 1642 (Renoverad dombok) Uppsala län EXIa:4 sid 237

890 Ting i Norberg 1656 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:2 sid 12

891 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 694

892 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 753

893 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 753

Till detta kunde Erik icke neka, och kunde ej heller någon orsak frambära, att Anders hade huggen förtjänat, utan sade, att då de vore ihopkomna, tog Anders honom i håret, varför såsom denne Erik nu så väl som ...⁸⁹⁴

NILS LARSSON

Hustru:

Barn:

Mats Hanssons arvingar ifrån Västerås tilltalte Länsmannen Nils Larsson om gäld, nämligen stångjärn 2 skeppund 12 lo, som de fordrade efter sin framlidne faders bok, men Nils sades hava betalt, dock ingen vittne till eller kvittensbrev, varför såsom lagen ... tillåter göra ⁸⁹⁵

1658 Anders Persson i Halvarsbenning förordnades till nämndeman i Nils Larssons ställe, som förledne år förordnades till Länsman och aflade sin nämndemans ed.⁸⁹⁶

GISELL

Norberg 7 aug 1657: Hans Gisell skogvaktare anklagade Per larsson Andersbenning för skogselds släppande. Till denna klagan om skogseldssläppandet nekade Per men bekände väl det han lät bränna upp ett av ... dock igenom samma eld ingen skada skett efter han den var av regn utsläckt

1658 Skogvaktaren Hans Gisell har klagomål ⁸⁹⁷

1662 Caspar Hansson i Morberget en malmbrytare, anklagade Mats Ersson, åldermans son, samt hans stallbroder Rute Mats för slagsmål och hugg som desse hade överfallit honom med, der efter han hade måst hålla vid sängen 14 dagar, vilken nämndemannen i Åvestbo vittnad

Resolution: Efter som desse personer som anklagades vore unge skalkar, och med slagsmål tillförne ofta beträdde, och på böter sig intet ville rätta, oansedt de till 20 mark silver... böter .. varandra dömdes, och intet förmåtte samma böter komma till väga. Så resolverades att desse androm till varnagel skulle plikta med gatulopp, vilket anställdes efter tinglof gavs.⁸⁹⁸

1699 Kärade Nämndemännen Johan Persson i Häste och Hans Holstensson i Kallmora, såsom fullmäktiga för Jonas Borg änka på Storhögen, Kerstin Bengtsdotter och förmyndare för hennes med förra mannen gruvfogden Caspar Gisell avlade barn, till hustru Kiersten Johansdotter på Ingolsbacken och dess måg Erik Ersson, angående några jordepanter på Ingolsbacka, som ej fullgöra emot derpå lånta penningar påståendes de, att, måtte änkan och ⁸⁹⁹

Höjen, Lilla

1596 Kom Härman Persson i Håkonbenning och talade till Erik Knutsson i Norbergs by om en gård i Norbergs by som Olof i Västansjö i Norrbärke socken och Jöns Andersson i Hedemora honom sålt hade för en läst järn. Nu kom Herr Marin som har Jöns Anders dotter till hustru och vill lösa samma hemman igen då dömdes att efter att samma köp icke var lagfarit då dömdes Herman samma gård igen och Erik sitt järn igen.⁹⁰⁰

1645 Vigdes Per Hansson på Lilla Höjen med Kerstin Carlsdotter

1679 Lars Nilssons hemman Lilla Högen för Lars Persson Tunberg⁹⁰¹

1681 Kom för rätten Jöns Matsson i Olsbenning och nu som vid förra tinget kärande till sina bröder, Olof Anders och Johan Matssöners begärandes emedan förbenämnde hans bröder intet kunna skaffa heller ... honom hela hemmanet Lilla högen uti Norbergsby i fulla possession efter afsked, och han äger 2ne brodersdelar uti Olofsbenning med arv och lösen, att då nån av de andra broderna, och och särdeles Johan Matsson som intet

894 Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 531

895 Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 532

896 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 686

897 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 706

898 Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 525

899 Ting i Norberg 1699. Gamla Norbergs bergslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 710

900 Ting i Norberg 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 50

901 Ting i Norberg 1679 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2742 sid 505

haver löst och älliast äger hemannet i Folkärna, må taga lösen efter hemmanet intet kan tåla mer än 3 åbor, om de sig föda skulle, och kunna göra cronans utlagor, der emot bröderna Olof Anders och Johan Matssöner invände, sägandes att Jöns Olofsson mötte bliva vid förra förlikningen, 1678, och behålla Lilla Högen. Resolution Tingsrätten håller skäligast vara, emedan Jöns Mats bröder, intet kunna honom Lilla Högen efter sluth och avsked, att de 3ne bröderna Olof, Jöns och Anders Matssöner besitta hemmanet Olofsbenning uti 3 lika låtter efter moderns död, och tillträda hälst efter desse 3 hava löst 3 systerdelar, och en brodersdel tillförende, och Johan som minsta rätt en brodersdel allast äger, och inte haver löst, tager lösen efter och der andra börderna efter hemmanet inte kan föda eller uppehålla mer än 3 åbor, och det i kraft av Kongl Majts reolutions

902

Lagmansärende 1681 kring bröderna Matssons inlösen av hemmanet ⁹⁰³

Johan Matsson i Olsbenning klagade över Norrbo härads dombok d 2 juni 1681 emellan honom med de andre sina broder Olof och Anders, samt och hans broder Jöns Matsson, angående besittning och inlösning av hemmanet Olofsbenning, som det Jöns med två sina broder i tre lika delar tillägnade och Johan Matson ... Men Johan vill förbliva vid den förlikning häradshövdingen Norling desse bröder emellan med deras Moder d 5 sept 1678. upprättat haver, som hemmanet tilldelas efter modern, honom Johan Anders och Olof Olofssöner men Jöns Utlöses och bekommer Högen eller annat hemman igen för sin arfdel, och sin inlöste brodersdel i Olofsbenning. Varefter Johan sade sig nu kunna hemmola honom Jöns hemmanet Högen, förmedels undfängna så herved. Som lagmans och kongl dommar mot Lars Persson i Men Jöns Matssons hustru, Ingeborg Persdr, som nu tillstädes voro, inlade sin mans skifvelse, som påstår villja kvar blifva vid sin rätt efter sidste häradsdom uti Olofsbenning. Johan inlade sin modhers hustru Anna Persdotters skrift af d 5 aug 1681, hvarmed hon tager honom till sin syssloman på sin ålderdom, och tillåter honom förestå sin halvdel i hemmanet som är ¼ del i byn, hennes arvejord, för... och att han den behålla skulle efter sin död, der hon förmå sina syskon att utlösa, som givs

SAMUEL PETRI MARIN

Född i Marnäs, Norrbärke. Son till bergsman Per Nilsson. Kallar sig först Barchius, sedan Marin. Död som adjunkt i Norberg 1685. ⁹⁰⁴

Hustru: Kerstin Ranstadia. Född 8 Fläckebo 1656/57. Dotter till Olaus Laurentii Ranstadius Död i Norberg 1698. ⁹⁰⁵

Barn:

Karin Samuelsdotter. Född 1682 i Norbergsby. Död 1683.

Petrus jSamuelsson. Född 1684 i Norbergsby. Död som ped. i Folkärna 1746. Ogift

Samuel Samuelsson. Född 1685 i Norbergsby. Se nedan

Änkan sålde hans farsarv i Norrbärke. Hon betecknas som utfattig och ofärdig och låg 1690 till sängs i en "långlig och svår sjukdom". Marin hade under uppsalatiden varit trolovad med skräddaränkan Maria OD Bark. På grund av moderns motstånd fullbordades icke äktenskapet. ⁹⁰⁶

SAMUEL SAMUELSSON

Son till Samuel Petri Marin, se ovan. Född 1685 i Norbergsby. Död 1740 i Norbergsby. Skräddare.

Hustru: Margareta Grönvall. Född 1678 i Norberg. Död 1741 i Norberg. Dotter till Erik Andersson Grönvall och Margaretha Persdotter i Norbergsby.

Samuel Samuelsson var sockenskrivare och köpte större delen av Lilla Höjen. ⁹⁰⁷

1712 Per Ohlsson i Norbergs by besvärade sig inför rätten över den skadliga åverkan som nämndemannen Erich Andersson Grawalls måg socken skräddaren Samuel Marin på hans skoglott skall hava förövat ... ⁹⁰⁸

Hörnegården

1610 Jöns Olofsson i Håkanbenning bjuder nu första resan ett hemman ibidem köpt av Hans i Hörnegården för ... ⁹⁰⁹

902 Ting i Norberg 2,3,4 juni 1681 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2285 sid 946

903 Lagmansting 1681 Svea hovrätt Västmanlands län EXIa:12 sid 136

904 Ekström, Gunnar: Västerås stifts herdaminne II:2 sid 843

905 Ekström, Gunnar: Västerås stifts herdaminne II:2 sid 731

906 Ekström, Gunnar: Västerås stifts herdaminne II:2 sid 843

907 Ekström, Gunnar: Västerås stifts herdaminne II:2 sid 843

908 Ting i Norberg 1712 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt AIa:2 1712-09-11 Bild 1540

909 Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 422

Ingolsbacken

Lars Hemmingsson (Hemshyttan, Söderbärke) skattade 1555 även för Ingelstäkten i Norberg.

1598 Erik Hansson på Ingilsbacken bjuder upp en brodersdel ibidem köpt av sin hustrus broder Anders Persson i Långasjö i Färnebo (Våla socken) socken för järn 1/2 löst ⁹¹⁰

Magnus Andreae Coriander (Måns Andersson, född 1578 i Norra Tjusts härad i Kalmar län. I Norberg 1618 – 1624) Efter avflytten från Norberg sålde han den del i Ingelsbacken, som han förvärvat trol under tiden där. I Säter köpter han Laggarbo och Hänselsbo torp i Dalsbyfjärdingen. ⁹¹¹

Nicolaus Ahasveri Peninsolius (Nils Assarsson född i Irsta 1619, död som komminister i Västanfors 1668). Han äger fastigheten Ingelsbacken i Norbergsby. Gift senast 1651 med Anna Eriksdotter, död 1680 i Norberg. Efter herr Nils död bodde hon i Bråfors ⁹¹²

Johannes Frederici Hedemorensis (Johan Fredriksson, född 1598 i Hedemora, död som komminister i Norberg 1654) köpte i Norbergsby Ingelsbacka och Sjötäkten. Han sålde byggnaderna på Präståkern i Hedemora (Han var möjl son av borgaren Fredrik Bagge, som byggt på Präståkern) Hans hustru Anna Halvardsdotter sålde sin 1/13 i Persbo till släktingar och lade ned de därför erhållna medlen i fastigheten i Norberg. ⁹¹³

1661 Oppå Ingolsbackens arvingars vägnar och käromål emot Östanåns folket i Norbergs kyrkby angående åverkan på skogen vestan om ån, vilken de förmente dem ingen rätt hava att hugga på, men Östanåns folket mente annat; Varför såsom inga skäl var framteddes av någondera sidan, så pålades dem sådant att fraskaffa såsom de vilja och förmena best kunna sina försvara till nästa ting. I medan tid förbjöds olaga skogens huggande vid laga böter och vite ... ⁹¹⁴

Detta ärende behandlas även 1662 Och protesterade Östanååfolket emot Matth paul, som denne saken drev för Ingolsbackens hemmans skull ⁹¹⁵

JOHANNES FREDERICI HEDEMORENSIS

Hustru: Anna Halvardsdotter. Dotter till Halvard Hermansson i Persbo, Grangärde och sonsondotter till Hennika Bengtsson i Vad, Söderbärke.

Barn:

Christina. Död 1628 i Norberg

Elias Bonde. Död 1675 i Norberg.

Johan Bergman. Inskriven i Uppsala. Anklagas för stöld 1650 och 1654. Elias låter 1659 uppbjuda hans del i Ingelsbacka.

Daniel Noretius Död i Norberg 1668

Kerstin Normontana. Död i Norberg 1708/1709

Ingrid Född i Norberg 1636

Karin Johansdotter Död 1678 i Norrbärke. Gift med bruksägaren Per Larsson Muhr på Flohammar.

1656 Elias Johansson Bonde lät på sin Moders Sahl Her Johan efterleverskas vägnar uppbjuda 5 brodersdelar i gamle Esbjörns hemman i Norbergs by vilka hans faderfader köpt för 500 järn och pengar, vilka tillförende var 2 resan uppbjudet. Detta uppbud klandrade Hans Lorentzen hammarsmed såsom en bördesman, vilket tillbud sig vilja lösa samma jord, det samma nog tilläts göra inom rätt och är som lag ⁹¹⁶

1661 Widik Hansson och Anders Halvars söner lät 2 resan opbjuda sahl H Johan Frederiei enkas h Anna Halvardsdotters arvejord, belägen i Gränges Persbo 1/13 i Halvar Hermanssons hemman, köpt dat 4 januari 1657 ⁹¹⁷

ELIAS BONDE

Son till Johannes Frederici Hedemorensis, se ovan. Länsman. Död 1675 i Norberg.

Hustru:

⁹¹⁰ Ting i Norberg 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 44

⁹¹¹ Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:1 sid 621

⁹¹² Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:1 sid 668

⁹¹³ Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne I:2 sid 436

⁹¹⁴ Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 750

⁹¹⁵ Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 531

⁹¹⁶ Ting i Norberg 1656 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Örebro län EXIe:1791 sid 341

⁹¹⁷ Ting i Grangärde 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 714

Köper del i Eggertsbo masugn 1664.

1662 Matth Paul begärde för rätten ref och skattning på Ingelsbacka hemman i Norberg, föregivandes sig gärna vilja veta, var och huru stor hans hustrus del kan bliva der utur; Förfrågade sig ock, och det yngste barnet icke skall må njuta att lösa de äldre barnen utur hemmanet?

Oppå denne Pauls begäran om sin hustrus och hennes syskons delars utrefande för sitt fäderne, kunde intet Rätten ogilla, så framt de det med god vilja icke kunne unna sin svärmoder att bruka medan hon levde. Men på det, att hennes fädernes jord som är såld i Gränges Persbo, der hon är född, och dess värde tjugo och åtta skeppund stångjärn åter nederlagt på Ingolsbacken; Alltså inlät svärmodern sahl H Johan Frederiei änka, H Anna Halvarsdotter en skriftlig protest, emot sina mågars, Påhls och Hans Lebers ansökan om hemmanets fördelning och skattning, på mer jord än deras svärfader tillkommer ⁹¹⁸

1662 Emot Matth Pauls praetention om sin arvelotts utrefande utur i Ingolsbackshemmanet, förmedde och Matth pauls svåger Hans Leber, Bergsfogden, sin förmente rättighet der uti, först för en systerdel på sin hustrus vägnar, sedan på sin andre svåger Per Larssons vägnar i Flohammar, vars lott han sade sig löst hava. Än vidare der emot framtedde Matth Paul sin 3dje svågers Elias Johansson Bondes obligation på 210 skeppund stångjärn, den 29 maj .., vilken begärdes uppbjudas måtte första resan

Noch framlade Paul sin 4de svågers Daniel Noretii i Ubsala obl på 200 kopparmynt som uppbjöds 1:a resan ⁹¹⁹

Kallmoragården

Hans Matsson Hammarsmed i Norbergsby uti Kallmorgården beviste med lagligt köp och fastebrev, jämledes han har 1638 köpt och ... i benämnde Kallmoragården af 1) av Hans Holstensson i Skedvi 1/3 2(av m Erico Holstenio pastor Arosia hans arvsrätt i benämnde gård, som är två delar och för bördsrätten.... Men belagande den 4de brodern Anders Holstenssons i Kallmora Bergsfogdens del, samt hans systers Anna Holstensdotter, hava de tillbytt så stor rätt uti Fragg och Kallmora som de i Kallmoragården .. arvtaga till, efter deras contentament och bördsbrevs innehåll, så och att gårdens eller ... storhet efter gamla hävden som därtill lyder uti dagt Kallmorstallet och dess tomt belagar, så kommer den intet gården till, utan benämnte broder i Kallmora, ...⁹²⁰

1638 Hans Matsson i Kallmoragården i Norbergs by fick faste på samma Kallmorgård som han låssat av välborne M Erico Holstenio pastor i Skedvi socken och M Gabriel i Västerås och Hans Holstensson samt Anders Holstensson för 330 ... som brevet utvisar ⁹²¹

Munktäkten

Olof Skräddare i byn bjuder upp 1 gången Munktäkten köpt av Erik i för osmundsjärn en läst ⁹²²

Olof Skräddare i byn bjuder upp täkten köpt av Erik Skomakare för osmundsjärn 1 läst ⁹²³

Hustru Anna Olof Skräddare den där låtit sig belägra, och drivit hordomslast med Kjellfast, Hans Anderssons dräng i Västerås, Den med sine falske brev hade henne bedragit och sagt att hennes man, när han var i fiendeland var död Hos Karl Bonde frågan ⁹²⁴

Nebbgården

1646 köpt av Anders Nebb

1646 vigdes Per Ersson, Nebb Anders dreng med Malin Hansdotter ibidem

918 Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 529

919 Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 530

920 Lagmansdombok (Renoverad dombok) Svea hovrätt Uppsala län EXIa:4 sid 235

921 Ting i Norberg 1638 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2257 sid 251

922 Ting i Norberg 1607 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 349

923 Ting i Norberg 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 227

924 Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 8

Margareta Persdotter, född 1651 i Karsbo (dotter till Per Andersson) gift 1659-08-06, omgift 1681-09-25 med Johan Nebb

1661 Ibland andre kom och för rätten Matthias Paul den yngre och besvärade sig emot Gästgivaren Anders Ersson Nebb, att han uti ett Gästebod hade missfirmit honom med hädelser och skälsord för dråpare och annat, och dertill ... honom med hugg. att då han med sin tjänare om aftonen något sent är kommen ridandes till Norbergsby, stod Nebbens son med några andra gossar på torget, och då som han var dem förbi riden, begynte de kasta sten efter honom, att han måtte salvera sig med flykt: Och drengen som kom der efter ridandes, honom förföljde de med stenkastande ifrån Torget över bron upp till Abrahams gård, der hindrade de honom, hade honom ned av hästen och hårdrog honom; vilket allt Matth Paul praesumerade vara av fiendskap med Anders skett, därför att Matthias på sitt Fiscalis embete hade honom i Västerås anlagat för landsköp.

Oppå förfrågan, vilken detta hade sett som vittna kan om det så tillgånget var så framhades en änka h Kirstin Eriksdotter i Byn, vilken efter fligt förmaning om rätt bekännelse i saken berättade att gossarna stode på torget, och visste intet av förr än Pål kom ridandes, härmed bevistes att det som hände var icke av försåt gjort. 3) Vittnade hon och att gossarna följde drängen med stenkastande över bron upp till Abrahams gård, der hade de honom ned av hästen.

Sedan framtedde Matth Pål fordom Kong Majts fribrev dat Cronoborg den 6 maj 1659 var uti benådes Math Paul orsaken skull för mandräpet, och tagas i Kungl hägn och försvar att bliva därför

Framtedde och i lika måtto sin fullmakt på Fiscalis tjensten i Västerås stad given och underskriven av landshövdingen välb H Gustaff Sparre samt Stadsregistraten; Igenom vilke fullmaktens uppvisande han förmente sig så mycket säkrare böra resa på sina vägar, särledes der han för sitt embete behöver vandra.

Om detta tilltalas Anders Nebbs son Anders och tillfrågades om han detta hade gjort av försåt. Svarade han nej; utan då han med några andra gossar var kommen utur Gästebodet, stode de på torget, då kom Matthias ridandes, och hans dräng något efter, vilken hade två getter med sig efter hästen, och som getterna intet ville gå, kastade de efter dem, men intet drängen. Dock på vidare förhör bekände Anders, att han med sin faders legopojke efterföljde Matth Pauls dräng, som red upp till Abrahams gård, och hade drängen der ned av hästen, som änkan hade bekänt, men nekade till hårdraget, sade sig ej heller råkat honom med någon sten.

Denne sak sköts till nämndens mening och dom, vilken av den consideration, att såsom denna Anders Nebb junior föga annars än för en övermaga hållas kunde; alltså till försökning om han ville sig bättra och afstå med sådant oskick och slagsmål en annan tid, då modererades straffet för oförättandet på

Sedan tilltalte Fiscalis Matth Paul på sitt embetes vägnar Anders Nebb om förakt och öknamn på Västerås stads borgenskap, det att Anders kallar dem pudercrameer, förvitandes dem der med deras handels ringhet och oförmögenhet, att kunna handla som rätt borgenskap till deras och den gemene mans nytta som sig borde, var hos Matthias framlade tvenne mäns skriftlige bevis i Västerås, näml Erik Perssons och Erik Jöranssons samt Per Olofssons vid bron i Norbergsby, vilka vittnade att Anders Eriksson har med sådant namn vanhedrat staden, och dess borgarskap i Västerås.

Till detta nekade Anders Ersson, och sade sig ingen hava så kallat mer än Matthias Paul, förklarade så häradsrätten om Puder?cramar är, nembl en som handlar med smått och ringa gods, såsom pappersdockor och annat sådant som Matthias hade i Bärgslagen att handla med, då han först dit kom.

Matthias framtedde vidare ett bevis av Stadsprotokollet i Västerås att dess Stads borgarskap består av 280 personer, om vilka alla Matth förmente vara förmycket sagt staden till schymf och föracht, och de skulle alla räknas för puderkramare.

Vidare tilltalte Matthias Paul Anders Nebb om landsköp och beviste honom hava uppköpt 14 st oxar och yttrat på fördel. Anders bekände vara sant det han hade dem köpt, dock en del av dem behållit för sit hus och en del för sitt arbetsfolk vid smedjan.

Tillvittas och Anders hava sålt tackjärn 100 sk pund till Johan Wricht i Västanfors, men Anders beståd icke mer än 40 sk pund.

Noch sades det Anders har ståndandes i Djupkärra Tackjärn 48 sk pund, i Hyppenbenning 30, i halvvarbenning 20, vilket järn igenom borgare handl presumerades vara köpt och värvat.

Bevistes så Anders Nebb det han hade till sig handlat säd av pastoren i Västerås Mest Per 54 tunnor, av Olof 138 tunnor och drivit köpenskap med samma säd i bergslagen sosom en borgare. Till detta svarade Anders och kunde icke neka hava en post säd till sig handlat, men störste delen der av sade han vara consumerat uti hans hus för gästgiveriet, dock med en del der av behjälpt sina grannar för betalning.

De grannar och bergsmän som med säd av Ander behjälpte vore uppräknade Matthias Paul vara, näml Anders Persson i Halvarsbenning skyldig Anders för säd 19 ..., Bengt ibidem 23, Olof och lars i malmkärra för säd, kol 16 stigar. Lars Esbjörnsson i Fragg för en häst och matvaror tackjärn 12 skyldig, varför Lasse sades årligen måste giva Anders intresse 12 stigar kohl. Mats Esbjörnsson 3 ... tackjärn skyldig, Jermus i Fragg skyldig kol 30 stigar. Övertygades och Nebben hava sålt kläde till Erik Persson

Till Johans skuld i Rosendel, näml 18 skeppund tackjärn, nekade Anders. Sedan matthias Paul hade förbenämnde actioner framhafdt emot Anders vart han orolig och betedde sig med hotande affecter och stuckna? Miner för rätten emot Paul, säjandes, vore vi uti en annan suga, skulle vi se, vilken dera skulle göra den andre till mindre man, vilket ont kom der utaf, att Anders förvite Paul hava förtalat överheten uti ett lag, der desse drucke

tillhoppa; då sades Matthias hava sagt om att Kong Patent som utgångit var, att Kungl mandaterne achtas intet; för vilket Anders då förmente Matthias icke så tala, säjande sådant tal plägar gälla halsbenet, vakta sig Matth. Och der han nu icke ville avstå med sina orätta förklagningar om att och annat emot Anders, hotade Anders Påhl, att han för förtälet på överheten och överhetens brev kunna förklaga honom under bödelssvärdet och låta stäcka halsen på honom; vilket på Matth Påhls begäran om protocollerande intecknades framläggandes så på tingsbordet penningar att utföra saken emot Anders vidare. Och såsom tingstiden var förliden och rätten gjordes otålig över deras otydliga låt och hotelser, så gavs der med tingslov att var fick gå saklöst till sin hemvist; Och uppfattas med avdömandet i Matthias Påhls saker emot Anders Nebb till en annan tid.⁹²⁶

Samma ärende behandlas även på tinget 1662, där det även framgår att Anders Ersson Nebb har en nybyggd hytta (oklart var)⁹²⁷

1658 Anders Ersson Nebb, lät 3 resan uppbjuda ½ hammarsmedja i Rosendal smedja, köpt av Erik Ersson i Västerås för 600 D Kopparmynt.

Anders Ersson uppbjöd två stycken bodar och 1 stall av Erik Ersson pantsatt för 40 ... 1 resan.

Beviljades Anders Ersson Nebb en syn och ransakning på M Eriks vägnar i Kallmora, Tysk Hans Erikssons ägor och Östanmossa. Noch emellan Kylsbo och Kallmora, beviljades haver nämnden i syn⁹²⁸

1662 Om den lille cronetäcken vid Davidsbo vilken Anders Nebb nu en tid för Gästgiveriet hade varit förunt att bruka och nu förmanades av rätten, det han hade rätt för sin påkostning med stängande kring samma täkt, efter den dom honom given var år 1657 ... Varför avsades han nu der ifrån av Landshövdingen H Gustaf Sparre, helst efter som han och nu avsade sig Gästgiveriet, och tänkten efterläts den att nyttja som tjäna vid justitien och det Men Anders protesterade vilja hava sina fulla penningar, nämligen 30 , efter avsågd dom, eller skulle han taga bort gärdesgården der omkring som han har uppsatt⁹²⁹

1662 Till Gästgivare i Anders Nebbs ställe förordnades Per Olsson vid Bron i Norbergsby, och tillstod honom landshövdingen att vederkännas den rätt och rättighet som Kong M:ts ågagne patenter om Gästgiveriet och S.... honom och andra i samma seställning tillåter och medgiver.⁹³⁰

Brev från Hans Gillingstam till Arne Sohlström 10 nov 1980

Jag tackar Dig hjärtligt för upplysningen om Johan Anderssons Nebbs vigsel 1676 i Norrbärke, och jag har rekiperat mikrofilmer av Norrbärke husförhörslängder och födelseböcker. Denna vigselnotis förklarar, att Johan Nebbs son Johan döptes i Norberg 22/9 1678, ehuru Johan Nebbs vigsel där med Margta Persdotter ägde rum först 25 september 1681. Margta Persdotters patronymikon talar emellertid för att min anfader Per Johansson i Norbergs by var son till henne, och hans avsaknad av tillnamnet Nebb tyder väl närmast på att han var född i hennes föregående, redan 6/8 1669 ingångna äktenskap med Johan Ericsson från Ingolsbenning, särskilt som han gifte sig redan 21/10 1705 och Norbergs dopbok noterat dop av Johan Nebbs och Margta Persdotters barn Brita, Sara, Margta och Anna 19/8 1684 resp 10/10 1686, 7/7 1689 och 9(2 1692 men ej av någon son Per. Johan Ericsson och Margta Persdotter har kanske inte bott i Norbergs församling.

Prästgården

Olaus Samuelis Noraemontanus (Olof Samuelsson, född i Västerås 1623, död som km i Norberg 1667. Son till kyrkoherden där Samuel O Normontanus) Han köpte 1/6 hemman, Gästgården, som änkan sålde 1695.⁹³¹
Se Näs, Norberg

SAMUEL OLAU NORMONTANUS

Född 1590 i Norberg. Död som kyrkoherde i Norberg 1670⁹³²

Hustru:

Barn. Bl a

Samuel Samuelsson, gift 1654 med Kerstin Matsdotter, dotter till Mats Ersson i Västra Djupkärra

Olavus Samuelis (Olof Samuelsson). Vigd 1653 med Anna Månsdotter i Högfors

Karin Samuelsdotter. Vigd 1654 med skollärde magister Olaus Randstadius skolmäster i Arboga.

1651 vigdes Anders Israelsson soldat ifrån Romfartuna och Brita Larsdotter i Prästgården

926 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 754

927 Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 527

928 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 691

929 Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 532

930 Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 532

931 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:1 sid 751

932 Ekström: Västerås stifts herdaminne II:1 842

1655 vigdes Klockare Anders och Anna Andersdotter

1658 Brita Carlsdotter ifrån Flobo en flicka och övermaga om 8 år, ransakades om kyrkoherden H Samuels dotter, som för någon tid tillföre var omkommen i älven igenom åkande på en kälke, som denne Brita och Maria, prästens dotter, åkte uppå, men denne nekar att hava skutit på kälken den gånge, då hon åkte ut för backen, utan stått kvar vid Stallsväggen. Men när hon åkte i vaken såg hon något av höret och tröjan, då hon föll under isen. Bekände och flickan att Maria ropade då hon föll under, säjandes, Herre Gud nåde mig nu Brita. Resolutio: Nämndens mening var, att efter hon uppenbarade intet strax vad som hände, utan lät folket länge leta efter barnet, och den en övermaga var, så kändes hon plikta med risslitning ⁹³³

Riddartäkten

Dalarnas handlingar 1539:4 Under "hyttor lydha under Frelse, men ingen vet huru mycket hyttgärlid utav de hyttor haver varit gjort"

Olof på Högen i Norbergshbyn

Börel ⁹³⁴

Rutsgården

Kom herr Lars kyrkoherden och gav till känna hur han hade löst in till prästbordet en henga dalkarlshenan benämnd för 1900 osmundsjärn och efter saken vore pliktige att giva honom sitt järn igen då nu lät de herr Lars en liten tomt Rutstomten benämnd så att herr Lars skull nu samma ödetomt behålla för samma järn till evärdlig ägaor ^{935 936}

Skinnargården senare Cornettgården**SKINNAR-ANDERS**

I skattlängd 1539 Kronolandbo

JOHAN LUUTH

Bergsfogde 1704-1721

FROMHOLD GROTH

Måg till Johan Luuth, bergsfogde

1722-1750

När nyssnämnda Groth i samband med sitt avsked från bergsfogdebefattningen år 1750 lämnade gården, tycks denna ha upphärt att vara kronoegendom. Ungefär samtidigt skedde också en mindre avstyckning från densamma, varvid en anders Badelius blev ägare till 1/6 dels hemman, som efter hans död förvärvades av gruvfogden Johan Fahlander och i början av 1800-talet av Norbergs gruvkassa, varefter den under ett 30-tal år brukades av bergsfogden Henric Nyberg. Själva gården och huvudparten av egtendomen, som genom denna avstyckning minskats till 15/64 dels hemman förvärvades däremot av kornetten Johan Svedberg. Johan Svedberg, vilken var son till lektorn i Västerås, sedermera prosten i Norberg med samma namn och broder till brukspatron Daniel Gustaf Svedberg på Gäsjö, vilken sistnämnde år 1794 synes ha övertagit egendomen efter kornetten, som då flyttat till Fagersta, där han året därpå slutade sina dagar, omkring 70 år gammal. Brukspatron Svedberg avyttrade emellertid i sin tur omedelbart gården med tillhörande jord och skog till brukspatron Johan Bedoire på Västanfors, som anställde förre gruvfogden Johan Fahlander som sin bokhållare och hade sju gruvdrängar på gården eller dess ägor. Vid denna tid bodde för övrigt även berslagsläkaren Georg Hallenberg, som vid sin död år 1814 verkat som läkare i Norberg ett 30-tal år, på Kornettgården Sedan brukspatron Bedoire flyttat till Gysinge, ägdes egendomen av Västanfors bruks intressenter och brukades därvid en tid av en mjölnare Norström vid Skinnarängs kvarn och därefter av en arrendator Lars Fredrik Ferngren tills den på 1820-talet övergick i brukspatron Salomon von Stockenströms ägor, den följde med när han förvärvade Västanfors bruk. Redan år 1823 bytte han bort den till bergsmannen Anders Persson i Halvarsbening. Persson var också hälftenägare till det blyertsverk, som han låtit anlägga på Halvarsbeningsskogen, och som han fick kostnadsfri ved till av Stockenström, vilken var ägare till

933 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 690

934 Dalarnas handlingar 1539:4 Bild 95

935 Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 421

936 Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 11

andra hälften. ⁹³⁷

Slede finskans gård

Herr Olof (1558-1584) brukar "Slede finskans gård", som varit kyrkohemman. Skatten för denna utgjorde 4 1/2 hundra järn och 6 dagsverken. ⁹³⁸

Storgården

1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Storgården Erik Dalekarl
1562		Per Erlandsson av Storgården
1628	Norberg AI:1	STORGÅRDEN Hans Amundsson Brita hans dotter Margareta hans dotter Per Hansson ibid Anders Pärsson Margareta Persdotter Daniel Ersson h Sara Hans Peder Erich Månsson Brita Hindrich Malin Anders Johansson H Margareta
1630	Dalarnas handlingar 1630	STORGÅRDEN Hans, 1/4 hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Mantals o knekte roteringslängd 22 nov 1631	Anders Olsson i Storgården Knekt Är på tåg
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Hans i Storgården 1/4 Hans ibm 1/4

1551 Anders i Storegården bötte för slagsmål 1 mark ⁹³⁹

1592 Olof Skräddare bjuder upp Storgården i Norbergs by av Anders Persson byfogden för 6 fat järn och 1 hundra ^{940 941}

Dombok (1593-1604 svårt skadad): Kom för rätten Peder Jönsson i Olsbenning och gav tillkänna hur han hade köpt en hemmansdel liggandes i Norbergsby Storgården benämnd, av hustru Karin i Håkansbenning, för järn 4 fat, Jöns Olofsson i Saxe, med alla sina arvingar för osmundsjärn 3 fat, hustru Ragnil i Nyhyttan för osmundsjärn 7 1/2 fat, hustru Ingeborg i Dicka i Folkärna socken, tu fat järn, hustru Malin i Halvarsbenning 4 1/2 hundra, Anders Wilkensson i Åvestad (Åvestbo?) 3 hundra, Anders Pedersson i Storgården i Norberg 7 1/2 hundra och efter förutnämnde Peder Jönsson var närmaste arvingen då dömdes detta till att lagfastas ... ⁹⁴²

1648 Reinhold Rücker?, tilltalte på myntmästaren Marcus Kocks vägnar Olof Hansson i Norbergsby, om en järnstång som var funnen i Hökbo ihop med Mats Hanssons järn i Västerås. Olof sade sig hava den fått av Per Anderssons pojke i Aspbenning, Pojken Pelle sade det han hade neder med sjöstranden, den, henne funnit. Vidare sade pojken Pelle att i förgången sommar är en stång hittad i kornåkern, som och Pål i Aspbenning hade lagt i stången uti, der hade han den liggandes om en söndagsmorgon.

⁹³⁷ Per Flygare: Kornettgården har anor från medeltiden. Västmanlands Folkblad 1/2 1945.

⁹³⁸ Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne I:2 sid 650

⁹³⁹ Dalarnas handlingar 1551:3

⁹⁴⁰ Ting i Norberg 1592 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 33

⁹⁴¹ Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 14

⁹⁴² Ting i Norberg Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:3 Bild 880

1658 Emot rättens mening uppå H Britas i Storgården förfrågan, om hon icke efter undgången dom skall få stiga i halva ägorna i Korgare?måssen, med Per Olsson i Norbergs by som ägde hennes syster, vilken måste Per hade en god del förbättrat, sedan domen var given, var om var rättens mening, att det måtte gå under samma byte, emot det Gustaf har förbättrat i Storgården, det Per har njutit, doch förmente likväl böra exciperas ty ... hon der emot under lagmansrätten ⁹⁴⁴

1661 Ställdes och Per Olsson i Norbergs by för rätten, och på Borgmästarens Adolphs vägnar, fullmaktiges Jonae Hellenii tillfrågan, huru mycket han bekände sig vara skyldig borgmästaren. Svarade Per, 108 skeppund tackjärn, och till dess betalning sade Per sig villja uppdraga Adolph By och bonde der hans depitorer vore, var emot Hellenius exciperade, och sade sig intet vilja veta derav, utan honom allena, det rätten honom viljade. Emot ovan... dom, angående 108 skeppund tackjärns betalning av Per Olofsson själv till Borgmästare Adolph, och icke på By och Bonde som Per Olsson tillbjöd och rätten erkände, ... ⁹⁴⁵

1661 Till Storgårds arvingarna i Norbergsby Per Olsson och Samuel Parlament fastebrev på en brodersdel jord ibidem som dessa hade köpt av sin svåger Per Hansson i Storgården, för Stångjärn ... och Kläde Köpeskriften dat Storgården den 11 oktober 1653 under gode mäns vitnande, näml Erik Andersson på Höjen, Erik Eriksson i Västerås, Olof Persson i Åvestbo ⁹⁴⁶

1661 Per Olsson i Byn och hans svåger Samuel Parlament på sin svärmoders vägnar tilltalade Erik Matsson i Prästhyttan om 14 skeppund Stångjärn på ett ...byte i Olsbenning och Norrgården, det Eriks svärfader som bodde i Olsbenning skulle hava gjord med Hans Amundsson i Storgården, och Svärfadern Eriks lovat giva Hans i mellangåva påbytt 14 skeppund stångjärn, var på bekändes vara betalt 2 skeppund och Vittnen till Hans Amundssons bekännelse här om på sitt yttersta var Per Klockare, Nils Larsson Länsman, Mats Johansson i Olsbenning, vilke och bekände att obetalte; Efter som Erik Matsson förmente sig bättre skäl kunna förskaffa till annan tid, så gavs honom dilation der med. ⁹⁴⁷

1661 Per Olsson i Byn lät 1 resan uppbjuda Gunilla Larsdotters ibidem för ett kjortel... och andra borgade kläder ⁹⁴⁸

Uppå förhör med Per Olsson i Norbergsby, hur mycket han känner sig rättmätigt vara skyldig borgmästaren Adolph Wellamsson svarade Per Olsson och bekände inför rätten sig odisputerat skuld vara honom skyldig, nämligen, vilken tackjärns summa övergår hans förra bekännelse på förra tinget den 7 mars, vilket på Adolphs fullmäcktiges begäran protocollerades ⁹⁴⁹

1662 Samuel Parlament besvärade sig för rätten över sin fordom svärfaders sahl Gustaf Hindersson i Storgården, broder Jacob Hindersson, en gammal man, vilken sades, nu en tid hava haft hemvist och hos sahl Gustaf på förhoppning om testamente som denne Jacob Hindersson skulle hava givit sin broder emot sytning till döderdaga; Men såsom Gustaf Hindersson är nu död, och ... falla enkan knappe honom längre att uppehålla. 3) att de befruktade sig för hans arvingar, efter deras död kunde bliva likväl obetalte, och alltså bättre i tid bliva honom quitt. Vilket såsom allt skäligt fanns det som sades: Så resoverade rätten, att Länsmannen Nils Larsson på Höjen och Nämndemannen Olof Persson i Åvestbo skulle lägga parterna mellan om en skälig betalning för födan som Jacob Hindersson har njutit, och anteckna vad han har haft ..., och vad som övergår betalningen för kosten, blive hon förbehållet, Storgårdsfolket till försvar i framtiden; Och der Jacob Hindersson med godvilja om under skötsel sig med H Brita i Storgården icke kan förlika, så kändes hon utan betalning honom intet pliktig vidare att uppehålla och syta. ⁹⁵⁰

1662 Samuel Parlaments begäran om rannsaking över det jordebyste som fordom var skett mellan Mats Johanssons svärmoder i Storgården, vilken var Hans Amundssons syster och hennes broder i Olofsbenning. Efter som det befanns att hon som syster var, hade två gånger större delar i Olofsbenning än Hans Amundsson har uti Storegården i Norbergs by, der hon dock inte mer borde hava än 1/5 del uti ett helgårds hemman, der om var tillbytes, 2 bröder och 1 syster, och hon fått halvp parten emot dom både. Denna sak uppsköts, till dess Samuel skaffar sig vissare besked om benämnte byte, och undersöker om der till kunna finnas skäl som kunna styrka

943 Ting i Norberg 1649 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:1 (opaginerat) Bild 480

944 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 706

945 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 745

946 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 748

947 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 750

948 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 752

949 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 753

950 Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 529

hans begäran om vidare ransakan. ⁹⁵¹

En ifrån Samuel Parlament för saköhren jordepant i Storgårdstakten, till Norbergs kyrka, som sonen Samuel Samuelsson med infriat d 26 juni 1699. uppbjöds ⁹⁵²

Ting i Norberg 1711. Beviljades Häradsdomaren Holsten Henniksson i Västra Djupkärra fasta på ¼ hemman Östanmossa som som tidigare ägts av hans morfar Anders Holstensson i Kallmora. Han har nu köpt det av Olof och Johan Persson i Häste, Per Persson i Sörhörende, Erik Matssons änka Karin Persdotter i Västra Djupkärra, Lars Perssons hustru Anna Persdotter i Rabbatsbenning, Erik Anderssons hustru Sara Persdotter i Ingolsbenning och Olof Matssons hustru Maria Persdotter i Sundbo, vilka detsamma ärvt efter deras avlidna barnlösa syster Elisabet Persdotter, Gustaf Gustafssons änka i Storgården. ⁹⁵³

HANS AMUNDSSON

Son till Amund Erlandsson i Olsbenning, Karbenning.

Hustru:

Barn:

Brita Hansdotter. Gift med Gustaf Hinderesson, se nedan.

Margareta Hansdotter. Gift med Per Olsson, se nedan.

1647 vigdes Olof Hansson Soldat och Kerstin Eriksson i Norbergsby

Storgården Mågen Gustaf/Gösta Hinderesson

GUSTAF/GÖSTA HINDERSSON

Har en bror Jacob Hinderesson.

Hustru: Brita Hansdotter. Dotter till Hans Amundsson

Barn:

Anna Göstasdotter. Gift med Samuel Parlament, se nedan.

Gustaf Gustafsson. Gift med Elisabet Persdotter, se nedan.

GUSTAF GUSTAFSSON

Son till Gustaf/Gösta Hinderesson, se ovan.

Hustru: Elisabet Persdotter. Barnlös

Ting i Norberg 1711. Beviljades Häradsdomaren Holsten Henniksson i Västra Djupkärra fasta på ¼ hemman Östanmossa som som tidigare ägts av hans morfar Anders Holstensson i Kallmora. Han har nu köpt det av Olof och Johan Persson i Häste, Per Persson i Sörhörende, Erik Matssons änka Karin Persdotter i Västra Djupkärra, Lars Perssons hustru Anna Persdotter i Rabbatsbenning, Erik Anderssons hustru Sara Persdotter i Ingolsbenning och Olof Matssons hustru Maria Persdotter i Sundbo, vilka detsamma ärvt efter deras avlidna barnlösa syster Elisabet Persdotter, Gustaf Gustafssons änka i Storgården. ⁹⁵⁴

SAMUEL LEMOINE PARLEMENT

Måg till Gustaf Hinderesson, se ovan. Död 1707 i Storgården.

Hustru: Anna Göstasdotter. Dotter till Gustaf Hinderesson, se ovan. Vigda 1658.

Barn:

Brita Samuelsdotter Parlament. Född 1659 i Norberg. Död 1740 i Hönsgärdet, Livsdal 80 år gammal. Gift med Bengt Bengtsson i Hönsgärdet ⁹⁵⁵

Samuel Samuelsson. Född 1667

Gustaf Samuelsson Född 1665. Död 1742 i Storgården. Se nedan.

Anna Samuelsdotter. Född 1674

Johan Samuelsson. Född 1677

Samuel Parlament tycks ha ha kommit från vallonsläkten Le Moine, och hade fadern Pierre le Moine som skulle ha varit oxkörare i Finspång omkring 1625 för att 1637 ha kommit till Högfors bruk. Namnet Parlament ska ha kommit av att Norbergsborna inte kunde uttala namnet. ⁹⁵⁶

⁹⁵¹ *Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 538*

⁹⁵² *Ting i Norberg 1700 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2302 sid 495*

⁹⁵³ *Ting i Norberg 1711 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt A1a:2 sid 960*

⁹⁵⁴ *Ting i Norberg 1711 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt A1a:2 sid 960*

⁹⁵⁵ *Sidorna i dopboken Norberg C:2 är i oordning. Notisen återfinns på Sid 108 enl Arkiv Digital's sidnumrering*

⁹⁵⁶ *Lindblom, Kjell: Vallonsläkter under 1600-talet, del II*

GUSTAF SAMUELSSON

Son till Samuel Parlament, se ovan. Född 1665 i Storgården. Död 1742 i Storgården.

Hustru:

Barn:

Samuel Gustafsson. Född 1689 i Bråfors. Se nedan

SAMUEL GUSTAFSSON

Son till Gustaf Samuelsson, se ovan. Född 1689 i Bråfors. Skräddarmästare i Storgården, Norberg.

Hustru: Brita Johansdotter. Född 1691 i Norbergsby.

Barn:

Brita Samuelsdotter. Född 1722 i Norbergsby. Hustru till Samuel Samuelsson Marin, se Lilla Höjen.

Gustaf Samuelsson. Född 1732 i Norbergsby. Död 1765. Se nedan.

GUSTAF SAMUELSSON

Son till Samuel Gustafsson, se ovan. Född 1732 i Norbergsby. Död 1765.

Hustru: Anna Larsdotter. Vigda 1754. Född 1736 i Rabbatsbenning, Norberg. Omgift med Mats Andersson, se nedan

Barn:

Samuel Gustafsson. Född 1761 i Norbergs by. Se nedan

MATS ANDERSSON

Gift med Gustaf Samuelssons änka, se ovan. Född 1742 i Karbenning.

Hustru Anna Larsdotter. Vigda 1768. Född 1736 i Rabbatsbenning, Norberg.

Barn:

Sara Matsdotter. Född 1767 i Storgården.

SAMUEL GUSTAFSSON

Son till Gustaf Samuelsson, se ovan. Född 1761 i Norbergsby.

Hustru:

Storgården Mågen Per Olsson

PER OLSSON

Hustru: Margareta Hansdotter. Dotter till Hans Amundsson, se ovan.

Barn:

1658 Per Olsson i Norbergs by lät på Mats Hanssons vägnar i Västerås 1 resan uppbjuda en jordepant i Quarnhällan vid Rabbatsbenning, mellan både bäckarna belägen, den Olof Tomasson ibidem har pantsatt för två skeppund stångjärn ⁹⁵⁷

1662 Till Gästgivare i Anders Nebbs ställe förordnades Per Olsson vid Bron i Norbergsby, och tillstod honom landshövdingen att vederkännas den rätt och rättighet som Kong M:tts ågågne patenter om Gästgiveriet och S... honom och andra i samma seställning tillåter och medgiver.⁹⁵⁸

1662 Adoph Wellamsson lät 1 gången uppbjuda Per Olssons egendom i Byn för 170 skeppund tackjärn⁹⁵⁹

1661 Per Olofsson vid bron lät 1 resan uppbjuda Anders Jöranssons pantjord i Fliken för tackjärn ⁹⁶⁰

1661 Per Olsson i byn lät 1 gången uppbjuda Anders Jöranssons i Fliken obligation på gäld efter slutet räkning ⁹⁶¹

1662 Per Olsson i Norbergsby lät 2 resan uppbjuda Anders Jöranssons obligation i Fliken för 12 skeppund tackjärn

Dito 2 resan Gunilla Larsdotter tomt ibidem, daterat 19 feb 1659⁹⁶²

⁹⁵⁷ Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 692

⁹⁵⁸ Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 532

⁹⁵⁹ Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 533

⁹⁶⁰ Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 751

⁹⁶¹ Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 753

⁹⁶² Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 533

Varggården

Nils Davidsson i Öjersbo bjuder upp en takt Fulmaretäkt benämnd, köpt av Mickel Matsson på Högen för 1 läst järn. ⁹⁶³

*1605 Nils Danielsson i Ågerdzboda bjuder upp 3 gången en täkt benämnd Fulmar täkten liggandes nordan för Ågerdzboda köpt av Mickel Matsson på Högen för osmundsjärn 1 läst
Än Värkstäkten liggandes sunnan Öjersbo köpt av hustru Kierstin i Upsale (Uppsala) för 5 fat* ⁹⁶⁴

1617 Peder Olofsson i Västerås bjuder upp tredje resan en tomt benämnd Vargtomten, liggandes på Högen, Klandrat av Anders Eriksson. ⁹⁶⁵

1602 Jon Mattsson i Gäsjö bjuder upp en gård i Norbergsby Varggården benämnd. Köpt för 5 fat järn ⁹⁶⁶

1608 Jon Matsson i Gäsjö bjuder nu upp ... resan en gård i Norbergsby Varggården benämnd köpt av Anders Målare i Västerås för osmundsjärn 11 fat ⁹⁶⁷

JON MATSSON

Från Gäsjö. Köper Varggården av Anders Målare i Västerås ca 1600.

Hustru:

Barn:

Carin Jonsdotter. Gift med Anders Larsson från Huggnora, Söderbärke. Se nedan

1644 Wigdes Anders Larsson ifrån Hugnora i Berke med Carin Jonsdotter i Varggården

ANDERS LARSSON

Måg till Jon Matsson, se ovan. Från Huggnora, Söderbärke.

Hustru: Carin Jonsdotter. Dotter till Jon Matsson, se ovan.

Barn:

Lars Andersson. Född 1645 i Varggården. Se nedan.

LARS ANDERSSON

Son till Anders Larsson, se ovan. Född 1645 i Varggården. Död 1699 i Varggården. Gruvfogde ⁹⁶⁸

Hustru: Malin Joensdotter från Jälkarbyn, Hedemora.

Barn:

6 barn, 5 söner, 3 döttrar, 2 s o 1 d död 1699.

Johan Larsson. Se nedan

Anders Larsson. Född 1674 i Varggården. Se nedan.

Karin Larsdotter gift med Johan Johansson.

1690: Wigdes Johan Johansson i Norbergsby med Lars Anders dotter i Warggården Karin. Dito wigdes Johan Larsson i Norbergsby med sahl Johan Esbjörns dotter Anna

Varggården Anders Larssons del

ANDERS LARSSON

Son till Lars Andersson, se ovan

Hustru: Elisabet Hansdotter

Barn:

Elisabet Andersdotter. Född 1703

Lars Andersson. Född 1705.

Johan Andersson. Född 1708 i Varggården. Se nedan.

⁹⁶³ Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 54

⁹⁶⁴ Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 54

⁹⁶⁵ Ting i Norberg 1617 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 617

⁹⁶⁶ Ting i Norberg 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 47

⁹⁶⁷ Ting i Norberg 1608 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 344

⁹⁶⁸ Norbergs kyrkoarkiv FII:1 Personaliebok sid 15

Karin Andersdotter. Född 1713
Kerstin Andersdotter. Född 1715

JOHAN ANDERSSON

Son till Anders Larsson, se ovan. Född 1708 i Varggården. Död 1739 i Varggården.
Hustru: Sara Matsdotter
Barn:
Johan Johansson. Född 1732 i Varggården.
Anders Johansson. Född 1737 i Varggården. Se nedan.

ANDERS JOHANSSON (unge)

Son till Johan Andersson, se ovan. Född 1737 i Varggården. Död 1779 i Varggården.
Hustru: Karin Persdotter. Född 1741 i Fliken, Norberg. Omgift med Eric Ersson i Kylsbo, Norberg.
Barn:
Anders Andersson. Född 1769 i Varggården. Måg till Jan Ersson i Öjersbo, Norberg. Sonen Anders Andersson Norström gifter sig till en gård i Lilla Hökmora, Karbenning. Anders död hos sonen i Lilla Hökmora 1844.
Mathias Andersson. Född 1772 i Varggården
Elisabet Andersdotter. Född 1776. Fader unga Anders Jansson i Varggården som nu bor på Kallmorheden

Varggården Johan Larssons del

JOHAN LARSSON

Son till Lars Andersson, se ovan. Född ca 1670. Död ca 1710.
Hustru: Anna Johansdotter. Dotter till Johan Esbjörnsson
Barn:
Lars Jansson
Anders Jansson. Född 1709 i Varggården. Se nedan
Karin Jansdotter. Född 1707 i Varggården

1690: Wigdes Johan Johansson i Norbergsby med Lars Anders dotter i Warggården Karin. Dito wigdes Johan Larsson i Norbergsby med sahl Johan Esbjörns dotter Anna

ANDERS JANSSON (gamle)

Son till Johan Larsson, se ovan. Född 1709 i Varggården.
Hustru: Elisabet Olsdotter
Barn:
Anna Andersdotter. Född 1736. Gift med Olof Persson från Spjutsbo, Norberg. Se nedan.
Elisabet Andersdotter. Född 1739
Katarina Andersdotter. Född 1744
Johan Andersson. Född 1746
Erik Andersson Född 1750

OLOF PERSSON

Måg till Anders Jansson, se ovan. Född 1721 i Spjutsbo, Norberg
Hustru: Anna Andersdotter. Född 1736 i Varggården. Dotter till Anders Jansson, se ovan.
Hustru: Sara Persdotter. Född 1743 i Fliken, Norberg.

Bouppteckning 1791: År 1791 den 22 och 23 juni blef på hemmansbrukarens wälförståndige gamla Anders Janssons i Warggården och Norbergs by begäran bouppteckning och delning hållen på all dess lösa egendom, emedan han vil den aflemna til sin afledna dotters Anna Andersdotters barn, hwilka alla äro myndig och nu äfwen närwarande. Corporalen manhaftig Olof Lilja, Anders och Jan Olsöner samt dotterdottern Margareta Olsdotter gift med Jacob Ferngren i Norbergsby. Moderfadern Anders Jansson uppgaf det som följer ..⁹⁶⁹

Arne Sohlström i brev till Torsten Jöhnemark 1979, 3 dec: Per Persson, din morfars farfar, född 1774 och död 1831, var först gift med Anna Olsdotter, dotter till korpral Olof Lilja i Warggården i Norberg. Äktenskapet varade endast något år, Anna dog 1805, och de fick en dotter Maria, vilken dog som barn. Genom detta äktenskap ärvde Per Persson en del i Warggården och en del i hemmanet Dunder i Moren. Genom senare byte fick Olov Liljas son delen i Warggården och i gengäld fick Per Persson hela Dunder-hemmanet i Moren.

Vasagården

Häradshövdingen och riddaren Ingel Jönssons fastebrev för Hinse Pedersson 1462 på en gård kallad

969 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt, Bouppteckningar FII:3 sid 527

Wasagården, i Norbergs Socken köpt av hustru Karin, Olof murarmästares dotter. Tolvmän var Ingel Jonsson, Anders i Halvarsbenning, Tidik Pedersson, Hans Djäkne, Bengt i Bråfors, Peder Jönsson i Håkonsbenning, Englika i Stabäck, Mats i Malmkärre, Jöns Hermansson, Kjellfast i Hommansbenning, Ole Ingelsson i Rosendal, Mats i Örbäck.^{970 971}

Herr Narve (Narvidus Svenonis) är åren 1540-52 upptagen som brukare av Vassegården, för vilken han skattar 2 hundra 40 osmunder. Vassegården, som tydligen varit kyrkohemman, står nu några år utan namngiven innehavare och med varierande skatt. För 1558 är på avkortningen antecknat, att Lasse skrivare i "Vasegården" var skattefri "för sitt omak att han uppskriver skatten på Norberg."⁹⁷²

Gamla Norberg 6 februari 1619 Kom för rätten Per Hinsesson i Ingolfsbenning i gamle norbergs socken och inlade ett pergamentz brev i rätten giviet av en // och häradshövding vid namnt Ingill Jönsson daterat Anno 1462 lydandes att en vid namn Hinse Persson hade köpt en gård vid namn Hasa? Gård liggandes på Norberg för skatt, efter detta brev begärde förenämnde Per Hinsesson att honom måtte den gården tilldömas, allenast för namnet skuld, då spordes honom till hvi han haver där på icke förr klandrat, anten hans fader eller fader fader, då sade han att han hade nyligen fått detta brev ty salig herr Lars som nu dödde här i höstas, hade det funnit i kyrkans kista och honom det antvarat. Då tillspordes honom till om han kunde räkna sin släkt där åt, det nekade han till, utan mente den Hinse Persson i brevet stå skulle vara hans släkt och brevet förmälte att gårdens namn var Waasa och denne som han efterstår heter skraddare Baklann. Så kunde han nu intet räkna sin släkt där till ej heller var gårdens namn så där till med är nu förlidna 157 år, så kan det lätteligen hänt att samma Waasa gård kan vara dem undankommen anten given eller förbruten eller i skattfall fallit under kronan, ty det är nu krongods, såsom här och många fler är och någon med den vara skattegod, ty togs nu det brevet upp, att levereras i kronans kammar och förenämnde Per Hinsesson sade nu det ifrån sig, så att han vill det aldrig mera efter tala, ty dömdes det under kronan som det och nu är⁹⁷³

Östanmossa

1628	Norberg AI:1	ÖSTANMOSSA Per Jonsson H Marit
1630	Dalarnas handlingar 1630	ÖSTANMOSSA Per Jonsson, ¼ hemman
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Anders Holstensson ¼
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Östanmossa Anders Holstensson ¼
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Gustaf Gustafsson

ANDERS HOLSTENSSON

Se Kallmora

Ting i Norberg 1637. Bergsfogden Anders Holstensson i Kallmora fick faste på Östanmossa för vilket han har betalt cronan och arvingarna⁹⁷⁴

ANDREAS ANDREAE NORMONTANUS (NORBERGENSIS)

Son till Bergsman Anders i Norberg och Kerstin Larsdotter, omgift med kyrkoherden i Norberg Johannes L Gestricius. Född i Norberg 1610, död som kyrkoherde i Björksta 1692.

Hustru: Elisabeth Andersdotter Holstenia. Född 1624 i Kallmora. Dotter till Anders Holstensson och Marit i Kallmora.

⁹⁷⁰ Stahre, Ulla: Bygd och bergsmän under senmedeltid. Norberg genom 600 år. 1958.

⁹⁷¹ Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Första delen. Nr 116.

⁹⁷² Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne I:2 sid 649

⁹⁷³ Lagmansrätt 6 feb 1619 Svea hovrätt Västmanlands län EXIa:12 Bild 14130 sid 479 (obs flera sviter med paginering i volymen)

⁹⁷⁴ Ting i Norberg 6 mar 1637 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Örebro län EXIe:1782 sid 89

1644 vigdes Herr Anders Andrae med Elisabet Andersdotter i Kallmora

Enligt herdaminnet så sålde han sin hustrus ärvda del i Östanmossa.⁹⁷⁵

1658 Anders Ersson Nebb, lät 3 resan uppbjuda ½ hammarsmedja i Rosendal smedja, köpt av Erik Ersson i Västerås för 600 D Kopparmynt.

Anders Ersson uppbjöd två stycken bodar och 1 stall av Erik Ersson pantsatt för 40 ... 1 resan.

Beviljades Anders Ersson Nebb en syn och ransakning på M Eriks vägnar i Kallmora, Tysk Hans Erikssons ägor och Östanmossa. Noch emellan Kylsbo och Kallmora, beviljades haver nämnden i syn⁹⁷⁶

1661 Erik Olsson i Gäsjö lät 3 resan uppbjuda Olof Olssons köpteskrift i Bråfors och Brita Olofsdotter i Östanmossa, här om finnes vidare vid förre uppbjudet⁹⁷⁷

1662 Erick Olsson i Gäsjö fasta på den jord i Gäsjö han hade inlöst av sina syskon Olof Olsson i Bråfors och Brita Olofsdotter i Östanmossa för Stångjärn Nock Olof Olssons Jordedel som han hade ärft efter sin syster Anna Olofsdotter för 3 skeppund ... Och detta av följande skal

1, Att Erick hade största delen i sin sahl faders hemman i Gäsjö, inbördat af creditorernas händer. Som gädlängden utvisar

2, Var benämnte köp sket rätte bördesmän emellan som är bröder och systrarna

3, Lagbjudet och lagståndet, som på köpeskriften stod skrivet⁹⁷⁸

Ting i Norberg 1711. Beviljades Häradsdomaren Holsten Henniksson i Västra Djupkärra fasta på ¼ hemman Östanmossa som tidigare ägts av hans morfar Anders Holstensson i Kallmora. Han har nu köpt det av Olof och Johan Persson i Häste, Per Persson i Sörhörende, Erik Matssons änka Karin Persdotter i Västra Djupkärra, Lars Perssons hustru Anna Persdotter i Rabbatsbenning, Erik Anderssons hustru Sara Persdotter i Ingolsbenning och Olof Matssons hustru Maria Persdotter i Sundbo, vilka detsamma ärvt efter deras avlidna barnlösa syster Elisabet Persdotter, Gustaf Gustafssons änka i Storgården.⁹⁷⁹

De ovanstående är barn till Per Olsson i Häste, son till Olof Hermansson i Häste och hans hustru Margareta Andersdotter, född omk 1613 i Kallmora, Norberg. (Dotter till Anders Holstensson i Kallmora)

ERIK MÅNSSON

Hustru:

Barn:

Malin Ersdotter. Vigd 1643 med Mats Larsson

⁹⁷⁵ Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:1 sid 63

⁹⁷⁶ Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 691

⁹⁷⁷ Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 751

⁹⁷⁸ Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 533

⁹⁷⁹ Ting i Norberg 1711 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt AIa:2 sid 960

NORDANSJÖ, NORBERG MED HINSEBO

Nordansjös tidigast kända ägoförhållanden verkar ha samband med byn Hemshyttan i Söderbärke, även om källorna är knapphändiga. Ulla Stahre nämner följande källor och kopplar ihop Hemming i Hemshyttan med borgare Hemming i Västerås och hans hustrus arv i Nordansjö i "Bygd och Bergsmän under senmedeltid" i samlingsverket Norberg under 600 år.⁹⁸⁰

År 1367 och 1372 förvärvar en Hemming i Hemshyttan jord i Söderbärke socken o Det som avses är fyra ängar i Sörbo av hustru Karin i Sörbo samt jord i Sörbo av Ingeborg, Peters husfru i Kyrkbyn.⁹⁸¹

1383 Att arvskiftet tillsammans med Hemming i Hemmingshyttan i Söderbärke är uppgjort och avslutat betygas av Hans Stökar och Könika Tyske.⁹⁸²

1412 omnämns en västeråsborgare Hemming Olafsson, som med sin hustru Katarina förbinder sig och sina efterkommande att till själakapellet i Västerås domkyrka årligen skänka en viss avkastning av en gård i Västerås. I anmärkningen om sigillen sägs: N. 1. Bomärke med omskr.: mingi olafs; N. 2. En helgonbild med omskr.: s. katherine ragvaldi. På fränsidan står: På fränsidan: xij ore pecunie(?) de curia Johannis Hæmingxson. Gården ligger mellan "Efreko Rika Gaardh ok almaenningen"⁹⁸³.

Borgaren Hemmings hustru Katarina har också anknytningar till Norberg. Det är antagligen deras barn Peter och Nils Hemmingsöner, som 1417 säljer sitt modernearv, en tredjedel i Nordansjö hytta.. I brevet står att Pedher Bergh, Pedher Hemmingsson, Niclas Hemmingsson och Ingeborg Thomasdotter säljer sin modernearv, en tredjedel i Nordansjö till Laurens Jonsson, "Vår elskade måg". Peder Bergh använder Effrik Kortas insigler, och Peder och Niclas Hemmingsson använder insiglerna av Matts i Meling.⁹⁸⁴

Lars Hemmingsson, bergsman i Hemshyttan född i slutet av 1400-talet verkar ha intressen i Meling. Han gifter sig när hans första hustru dött till Meling och bosätter sig också där. En son tar över i Hemshyttan. Se vidare Hemshyttan, Söderbärke.

Ytterligare en son kan vara kyrkoherden i Söderbärke, Olof Hemmingsson⁹⁸⁵, vilken 1416 får bekräftelse av kyrkoherden i Norberg, Bengt på jord i Näsbyn i Söderbärke socken som han köpt av Bengts farfar Olof Tomasson.⁹⁸⁶

Ytterligare om dessa personer från Kjell Kumlien:⁹⁸⁷

I en mirakelsamling sammanskriven av broder Gregorius som från 1403 fram till mitten av 1430-talet var lektor i klostret vid Svartmannagatan i Stockholm berättas bl a om Katarina i Västerås, mor till Johan Hemmingsson som fick uppleva märkliga ting. Under fem dagar var hon berövad synen och hade svår värk. Hon bad då sin son, en dugande man och sin övriga närvarande vänner, att de genom lottdragning skulle utröna, till vilket helgon hon avge ett löfte för att bli frisk. ⁹⁸⁸

På hösten 1436 satt Jöns Hemmingsson och Hans Trymbel som borgmästare i staden. Under deras ämbetsperiod utfärdades där ett dombrev i oktober 1436, av Peter Hemmingsson i Millingby (Romfartuna), vilken för tillfället fungerade som häradsdomhavade i Norrbo å Nils Engelbrektssons, folkledarens broders, vägnar.⁹⁸⁹

Åter Ulla Stahre: Om Nordansjö hyttas tidigaste historia vet vi att den 1417 övertogs av en bergsman vid namn Laurens Johansson. År 1444 erhåller en västmanländsk frälseman vid namn Folke Turesson frihet och frälse på Nordansjö hytta.⁹⁹⁰ Denne Folke Turesson är bosatt på Jämmertuna och bär i sitt vapen en halv bock (eller

980 Stahre (Född Norman), Ulla. "Bygd och bergsmän under senmedeltid". I Norberg under 600 år, sid 244–82. Uppsala: Almqvist & Wiksell, 1958.

981 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Första delen. Nr 34 (1367 SDHK 9147), 37 (1372 SDHK 10134), 38 (1373 SDHK 10319)

982 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Första delen. Nr 44 (1383 SDHK 12322)

983 7 Maj 1412, SDHK 17825, SD 1570.

984 1417, SDHK 18842, SD III, nr 2308

985 Ekström, Gunnar: Västerås stifts herdaminne I:2 sid 366

986 3 Feb 1416, SDHK 18678, SD 2183, Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Första delen. Nr 72.

987 Kumlien K. Västerås genom tiderna- D. 2 Västerås till 1600-talets början. Västerås: 1971. Sid 230 och Sid 294

988 Gregorius Holmiensis. - Miracula defixionis Domini : En mirakelsamling från Stockholms dominikankloster efter Kh 27 i Linköpings stifts- och landsbibliotek / utg. med inledning, övers. och register av Tryggve Lundén.. - Göteborg, 1950

989 15 okt 1436 SDHK 22653

990 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Första delen. Nr 98

gumse). Hans hustru heter Karin Larsdotter. Det är troligt, att hon var dotter till Laurens Johansson och att hon fört med sig Nordansjö i boet. Enligt en obestyrkt uppgift hos Gustav Vasas genealog Rasmus Ludvigsson skulle denna Karin Larsdotter vara änka efter Engelbrekt Engelbrektsson.⁹⁹¹ 1488 testamenteras Nordansjö till Prästbordet i Norberg för Folke Turessons och Katarina Larsdotters själar.⁹⁹² Testator är en Folke Pik, som i donationsbrevet säger, att han uppföstrats på Jämmertuna. Folke Piks fader, väpnaren Knut Pik, tycks ha varit släkt med endera av makarna.⁹⁹³

Ulla Stahre drar alltså slutsatsen att Nordansjö kommit till Folke Turesson genom att Karin Laurensdotter ärvt egendomen efter sin far, Laurens Johansson, bergsman i Norberg. Det finns emellertid andra teorier om vem som var Karin Laurensdotters far:

SBL – Gottfrid Carlsson:

På i huvudsak nu omförmälda data och fakta grundar sig ett försök (av H. Lagergren⁹⁹⁴) att närmare utreda frågan om Engelbrekt Engelbrektssons äktenskap. Som vi sett, låter Laurens Petersson i Ransta 1428 sin »swagher» Nils Engelbrektsson bekräfta en godsförsäljning. Detta tyder onekligen närmast på att just Nils Engelbrektsson var Laurens Peterssons svärson (»swagher» har i tidens språkbruk ofta denna speciella innebörd vid sidan av den odifferentierade betydelsen av frände genom giftermål). Men under förutsättning, att Rasmus Ludvigssons uppgift om rikshövitsmannen Engelbrekts gifte kan anses verklighetstrogen, är det med hänsyn till nyssnämnda hustru Karins fadersnamn också tänkbart, att det var E., som var Laurens Peterssons svärson 1428 och att Nils Engelbrektsson i själva verket även den gången, vid Laurens' godstransaktion, fungerade som ställföreträdare för sin (som uppbådad frälseman i konung Eriks krig då frånvarande?) broder.⁹⁹⁵

Nils Engelbrektsson överlevde sin broder [Engelbrekt Engelbrektsson] åtminstone en kortare tid. Den 15 okt. 1436, drygt fem månader efter mordet vid Göksholm, var Nils häradshövding i Norrbo härad, där han sålunda alltjämt var besutten i släktens gamla hembygd. Hur länge han då innehaft nämnda ämbete – på 1420-talet och förmodligen till sin död omkr. 1433 var riddaren Nils Bosson (Natt och Dag) dess innehavare – veta vi icke. I juli 1439 var en annan person häradshövding i Norrbo. Måhända har Nils Engelbrektsson dött under mellantiden. Enligt en ingalunda osannolik förmodan (av H. Lagergren⁹⁹⁶) efterlämnade han en dotter: Märta Nilsdotter, som 19 mars 1460 var gift med väpnaren Knut Pik – makarna överlät då gods till det anniversarium i Strängnäs domkyrka, som stiftats till äminnelse av biskop Tomas Simonsson – och vars son Folke Pik 1488 till prästbordet i Norberg testamenterade Nordansjö gruvhytta i samma socken (jfr s. 574).⁹⁹⁷

Oskar Björnänge diskuterar också i kapitlet "Karin Larsdotter på Jämmertuna" i sin bok "Ur Köpings medeltida historia" om Karin Larsdotter istället kunde ha varit dotter till Lars Peterson (Lilja) i Ransta i Västmanland.⁹⁹⁸

Om Pik se även Karlsson, K H: Medeltidssläkter med namnet Pik. Genealogiska anteckningar: Personhistorisk tidskrift 1909:1. Se också vidare Stabäck, Västervåla.

DISKUSSION: Katarina Ragvaldsdotter säljer ovan en tredjedel i Nordansjö hytta. Hon bör ha haft en bror (eller möjligen två ytterligare systrar) som ägde resten. Om vi accepterar att Engelbrekt Engelbrektssons farfar Englika Engelbrektsson ägde Englikobenning (Ängelsberg) i Västervåla socken, är det intressant att notera att där levde 1399 en Ragvald, som då får tillbaka jord i räfsen detta år. Denna Ragvald kan mycket väl vara bror till Engelbrekt Englikesson, och hans andra barn ägde övriga 2/3 i Nordansjö hytta. Dessa andelar kan sedan kan ha övergått i Engelbrekt och Nils Engelbrektssons ägo från kusinen/kusinerna. Dvs ägandet av Nordansjö hytta behöver inte vara kopplat till Karin Larsdotter.

Räfsen 1399: VALA Ragmundz arfuom i Vestansjö atta örtugland ther sama stadz . Aff Aengilbrichtz arfuom . Item raettom aeghandom iij örtugland ok ij paeningxland i Brandabodhom ok Dywpa naes. . Item ij örisland i Enenore raettom aeghandom, Item Ingebyorne i Vestansjö v örtugland a Vesterberghe aff kirkione testament, Item Ragualle i Aenglikobygning ij örisland i Sudherberghe. Item Niclisse Villason ij örtugland i Holmwidharfuue aff kirkione testament . Item Sighurdz arfuom i Sundabodhom j örisland i Vesterberghe aff krikione testament. Item Ingeuasta arfuom iij örtugland aff kirkione testament Item i Kirkiobynom raettom aeghande ij örisland iordh aff kirkionne testament ⁹⁹⁹

991 Genealogica 18 Sid 36

992 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Första delen. Nr 142

993 Stahre (Född Norman), Ulla. "Bygd och bergsmän under senmedeltid". I Norberg under 600 år, sid 244–82. Uppsala: Almqvist & Wiksell, 1958. ((Sid 280)

994 Lagergren, Helmer. Engelbrekt Engelbrektssons familjeförhållanden. Dalarnas hembygdsbok 1934.

995 Engelbrekt Engelbrektsson, <https://sok.riksarkivet.se/sbl/artikel/16127>, Svenskt biografiskt lexikon (art av Gottfrid Carlsson.)

996 Lagergren, Helmer. Engelbrekt Engelbrektssons familjeförhållanden. Dalarnas hembygdsbok 1934.

997 Engelbrekt Engelbrektssons släkt, , <https://sok.riksarkivet.se/sbl/artikel/16128>, Svenskt biografiskt lexikon (art av Gottfrid Carlsson.)

998 Björnänger, Oskar. Ur Köpings medeltidshistoria. Köping: Nyhléns Bokhandel, 1960. sid 135-146

999 Styffe, Carl Gustaf. Bidrag till Skandinaviens historia ur utländska arkiver. Andra delen. Stockholm: Norstedt, 1864.

*Jämför Ting i Norberg 1545. Lasse Hemmingsson i Meling med sina mågar Bengt Holstensson i Semla och Jöns Hermansson i Åvestbo säljer Brandebo? i Västervåla (nuv Västanfors) till Per Olsson i Karbenning i Fernebo socken. Per Olsson hade påbörjat affären med "Hemming i Hemshyttan liggande i Söderbärke", sen hade Hemming dött och då återopade han sin hustrus arvsrätt. Per Olsson och hans arvingar ska till evärdelighet äga Brandebo.*¹⁰⁰⁰

1495 skänkte Lars i Härad och hans hustru Katarina Pedersdotter, sin andel i en gård i Norbergs by med tillhörande hus, jord och täktedel till Vårfruprebendat i Västerås domkyrka. Prebendats innehavare, herr Olof Johannis, vilken tydligen var bördig från Norberg, företog en del bytes- och köpetransaktioner för att friköpa de övriga andelarna i samma gård. Transaktionerna lagfäres vid laga ting i Norbergs klockarstuga år 1496. Enligt dessa handlingar byter herr Olof "Nordansjö bode land", som var hans fäderne- och mödernearv, mot Gudmund Skomakares tredjedel i den berörda gården. Den sista tredjedelen i samma gård säljer Lars Persson i Härad i Färnebo socken och Hinse Filipsson i Fliken till herr Olof.^{1001 1002}
I samband med ovanstående transaktion kan den del som senare kallas Hinsebo kommit i Hinse Filipssons ägo

*Konung Gustaf hade från prästbordet tagit Nordansjö hytta. Något vederlag hade icke lämnats. Sockenmännen klagade 28 januari 1583, att av denna anledning ingen kyrkoherde kunde där "bliva besutten och behållen". Konungen lämnade då i vederlag torpet Rosendal, som låg utmed prästbordet.*¹⁰⁰³

*Enligt klagomål från Norbergs sockenmän 1583 tog Gustav I Nordansjö ifrån prästbordet. Frågan är om inte åtminstone någon andel i Nordansjö redan tidigare återgått till världsligt frälse, närmare bestämt till yngre Stureätten. 1512 skriver Svante Stures änka, fru Metta Dyre till Hörningsholm, till sin styvson, Sten Sture dy och beklagar sig över att herr Stens fogdar berövat henne de två par i Sala gruva, Askers härad, Noraskoga och Norberg, som hon fått av sin make. Med kännedom om det föga hjärtliga förhållandet mellan Sten Sture dy och hans styvmor, får man anta, att den förre lämnat klagomålet utan avseende. Här för talar det förhållandet att Nordansjö jämte tillhörande gård i Norbergs by år 1539 innehas av Johan Turesson Tre rosor, vilken var gift med Sten Sture dy änka, Kristina Gyllenstierna. Det är möjligt, att denna fört med sig Nordansjö från sitt första gifte. Johan Turesson var son till den beryktade Ture Jönsson Tre Rosor och Anna Johansdotter Vasa. Till skillnad mot fadern ställde sig Johan Turesson lojal mot Gustaf I, när han efter en längre tid i tjänst hos utländska furstar år 1524 återkom till Sverige. Avraden för Nordansjö jämte gården i byn uppgick 1539 till 4 fat järn, Dessutom fick herr Johan 100 osmundjärn av Måns i Flängan, som "byggt ena osmundsmiddio utj then strömmen som löper från thenna hytto " Den driftiga fru Märta på Hörningsholm, vilken liksom fru Görvel var ganska långlivad, såg emellertid till att hon fick igen sina ägodelar. I frälse- och rusttjänstlängderna för 1576 upptas nämligen som "fru Margitz landbönder till Hörningsholm" Bengt Henniksson i "Nollansjö" och Anders Persson i Norbergsby, Deras sammanlagda avrad är detta år 6 fat och 200 järn.*¹⁰⁰⁴

Om Fru Metta se även JE Almquist: Den jordbesittande adeln i Närke och Bergslagen 1576-77. Släkt och hävd 1975.

*1495 skänkte Lars i Härad och hans hustru Katarina Pedersdotter, sin andel i en gård i Norbergs by med tillhörande hus, jord och täktedel till Vårfruprebendat i Västerås domkyrka. Prebendats innehavare, herr Olof Johannis, vilken tydligen var bördig från Norberg, företog en del bytes- och köpetransaktioner för att friköpa de övriga andelarna i samma gård. Transaktionerna lagfäres vid laga ting i Norbergs klockarstuga år 1496. Enligt dessa handlingar byter herr Olof "Nordansjö bode land", som var hans fäderne- och mödernearv, mot Gudmund Skomakares tredjedel i den berörda gården. Den sista tredjedelen i samma gård säljer Lars Persson i Härad i Färnebo socken och Hinse Filipsson i Fliken till herr Olof.*¹⁰⁰⁵
I samband med ovanstående transaktion kan den del som senare kallas Hinsebo kommit i Hinse Filipssons ägo

För Nordansjö's senare historia se t ex Byar och bebyggelse i Norbergs kommun. Fliken. Hinsebo. Kallmora, Kylsbo, Nordansjö. 1979.

<http://runeberg.org/biskandhi/2/> sid 89

1000 Ting i Norberg 3 mars 1545. Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 17 (21v enl orig paginering)

1001 Stahre (Född Norman), Ulla. "Bygd och bergsmän under senmedeltid". I Norberg under 600 år, sid 244–82. Uppsala: Almqvist & Wiksell, 1958. (Sid 253)

1002 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne I:1 sid 633

1003 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne I:2 sid 650

1004 Stahre (Född Norman), Ulla. "Bygd och bergsmän under senmedeltid". I Norberg under 600 år, sid 244–82. Uppsala: Almqvist & Wiksell, 1958. (Sid 280)

1005 Stahre (Född Norman), Ulla. "Bygd och bergsmän under senmedeltid". I Norberg under 600 år, sid 244–82. Uppsala: Almqvist & Wiksell, 1958. (Sid 253)

Huruvida den hammare som 1625 fanns i Nordansjö var anlagd av dåvarande ägaren, riksmarsken Jacob De la Gardie eller dessförinnan är ovisst. Hammaren omnämns 1637 som en frälsehammare. Således befriad från hammarskatt. För det tackjärn som tillverkades i Nordansjö hytta betalade man emellertid skatt. De la Gardie lät 1642 uppföra en ny masugn i Nordansjö - ”på Fransooss wijss giordt”. 1669 ödelades Nordansjö hytta, och det anlades istället en ny hammare. På 1690-talet lades den ner och en ny hytta uppfördes istället 1694. Tackjärnet levererades vid denna tid och ända långt in på 1800-talet till Svanå bruk. I hyttan blåste förutom Nordansjö ägare även Flängans bergsmän, vars egen hytta hade blåsts ned för gott 1751. 1819 köpte Svanå bruksägare Nyhyttan och byggde där en masugn varigenom Nordansjö hytta blev överflödigt. Blåsningarna lades ned 1820 och i samband därmed lämnade även Flängans bergsmän Nordansjö hytta. 1855-56 återuppfördes dock en hytta i Nordansjö som drevs fram till år 1909. Ett sågverk har också funnits i Nordansjö och i samband med att det kom en del av den bebyggelse som i dag finns i Nordansjö till.

Arne Sohlström: Bengt Henniksson, son till Hennike Bengtsson i Vad, Söderbärke var, som nämns ovan, landbo under Nordansjö i Norberg i slutet på 1500-talet. I uppbörderna för Älvsborgs lösen tillhör Bengt Henniksson, liksom hans bröder Herman och Lasse de mest förmögna i Norbergs socken. Trots detta ingår inte i hans förmögenhet något järn och inte heller någon malm eller kol.

Anders efterträdde fadern som frälse landbo på Nordansjö några år och övertog sedan Hinsebo (kanske i samband med ägarbyte på Nordansjö), som var ett litet hemman som hörde till Nordansjö. Anders ättlingar behöll sedan Hinsebo in på 1800-talet.

1539 fanns det i Hinsebo en hytta som blåstes av två bergsmän. Sannolikt lades hyttan ner för gott ungefär 100 år senare, därför att det var svårt att få skogen att räcka till. Exakt var hyttan låg är inte klart. Möjligt är dock att den fanns någonstans där idag Thorshammars verkstad ligger. (Byar och bebyggelse i Norbergs kommun. Fliken, Hinsebo, Kallmora, Kylsbo, Nordansjö. 1979). Att hyttan var igång i Hinsebo på 1500-talet framgår också av bilagorna till Allan Weinhagens avhandling: Norbergs bergslag samt Gunnilbo och Ramnäs till omkring 1820.

I 1653 års Tackjärnstiodelängd sägs om Nordansjö hytta att den är brukad av Sal. Herr Riksmarkens bruksföreståndare, åtta månadars tid ... Ibidem efter dess bruksföreståndares tillåtelse Erik i Hinsebo (förmodligen Erik Andersson, se nedan) brukat i 5 dygn. Se Lundström, Brage. ”En historisk exposé över Bergslagen! Med inriktning på Norbergs Bergslag”, tillgänglig via Webbplatsen Bergslagsrötter.

På en karta från 1761 (Lantmäteriet, Historiska kartor) finns anmärkningen: Till Hinsebo finns ingen utmark utan förtjänar ägaren sitt uppehälle genom malmbrytning och kolleveranser till Nordansjö.

På 1870-talet anlades en verkstad i Hinsebo som kom att betyda mycket för byns bebyggelseutveckling. Det hade tidigare funnits en spiksmedja i byn anlagd av smeden Thor Widfeldt. När smedjan lades ned 1874 tog Erik Pettersson vid och startade en verkstad för tillverkning av bland annat snusdosor och andra nyttoföremål. Tillsammans med J A Wallin från Skultuna grundade han strax därefter, 1876, Thorshammars Werkstads AB, uppkallad efter den gamla spiksmeden Thor. Produktionen kom att bestå av kokkärl, kranar, ljusstakar, kaffeserviser mm. (Byar och bebyggelse i Norbergs kommun. Fliken, Hinsebo, Kallmora, Kylsbo, Nordansjö. 1979)

1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Jååp i Nordansjö Här Johan Tomos?sson Landbo
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	HINSEBO Beinett Pålsson gör av fyra parter och för.. Måns (i Flängan) gör av den femte uti en Ödes bodevall NORDANSJÖ Herr Johan Var frälse Måns i Flängan har byggt en osmunds smedja uti den ström som löp från denna hytta
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	HINSEBO Beinett Pålsson gör av fyra parter och för.. Måns (i Flängan) gör av den femte
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Lasse Persson
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 Bild 72	Per Östersson
1571	Älvsborgs lösen 1571	Bengt i Nollanö
1572	Dalarnas handlingar 1572:11 Bild 20	Bengt i Hinseboda
1608	Dalarnas handlingar 1608:18 Bild 183	Anders i Nordansjö
1610	Dalarnas handlingar 1610:4 Bild 181	Anders i Nordansjö
1620	Dalarnas handlingar 1620:2 bild 131	Erich i Hinsebo (Under Norbergsby)
1628	Norberg AI:1	Hinsebo Erich Bengtssons piga Nordansjö Erich Ersson H Gustaf Stenbockes Skrivare Nordansjö

		Erik Erikssons d Matthes
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 71	E E i Nordansjö Erik i Hinsebo
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	NORDANSJÖ FRÄLSE Erik Eriksson (Clas Stenbock), ½ hemman HINSEBO Erik Bengtsson, ¼ hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Erik i Hinsebo Erik Eriksson i Nordansjö Frälse dräng Mats
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 10 roten	Erik
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd Frälseroten	E E i Nordansjö
1642	Mantalslängd SVAR	Erik i Hinsebo
1645	Mantalslängd SVAR	Erik Bengtsson i Hinsebo
1649	Mantalslängd SVAR	Erik i Hinsebo (under Kylsbo)
1650	Mantalslängd SVAR	Erik
1651	Mantalslängd SVAR	Erik
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Hinsebo Erik Bengtsson ¼ G Jacob Delagardie köpt under frelse efter brev d 20 dec 1651
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00378	Nordansjö Frälse Erik Eriksson ½ Försvaras af H G Nådige fäldtherren
1652	Mantalslängd SVAR	Erich i Hinsebo
1653	Mantalslängd SVAR	Erik i Hinsebo
1654	Mantalslängd SVAR	Erik i Hinsebo
1655	Mantalslängd SVAR	Enkan
1656	Mantalslängd SVAR	Anders Ersson
1660	Mantalslängd SVAR	Anders Ersson
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Hinsebo: Anders Ersson ¼

1643 vigdes Johan Knutsson i Hinsebo med Anna N dotter ibidem

1643 vigdes Carl Hindersson i Nordansjö med Ingeborg Håkansdotter

1648 vigdes Anders Persson soldat och Malin Matsdotter i Hinsebo

Nordansjö, Hinsebo

1495 skänkte Lars i Härad och hans hustru Katarina Pedersdotter, sin andel i en gård i Norbergs by med tillhörande hus, jord och tüktedel till Vårfruprebendat i Västerås domkyrka. Prebendats innehavare, herr Olof Johannis, vilken tydligen var bördig från Norberg, företog en del bytes- och köpetransaktioner för att friköpa de övriga andelarna i samma gård. Transaktionerna lagfäres vid laga ting i Norbergs klockarstuga år 1496. Enligt dessa handlingar byter herr Olof ”Nordansjö bode land”, som var hans fäderne- och mödernearv, mot Gudmund Skomakares tredjedel i den berörda gården. Den sista tredjedelen i samma gård säljer Lars Persson i Härad i Färnebo socken och Hinse Filipsson i Fliken till herr Olof.¹⁰⁰⁶

I samband med ovanstående transaktion kan den del som senare kallas Hinsebo kommit i Hinse Filipssons ägo

Kom för rätten Måns i Flängan och upplåt hade och fastade Bengt Pålsson en femtedel han köpt hade i Hinsebo till de fyra delar Bengt Pålsson hade förföre för 3 fat järn, vilket järn Måns erkände redeligt upburit ¹⁰⁰⁷

BENGT HENNIKSSON

Son till Hennike Bengtsson i Vad, Söderbärke. Död före 1592 i Nordansjö.

Hustru:

Barn:

Anders Bengtsson. Se nedan.

Erik Bengtsson. Se nedan.

1006 Stahre (Född Norman), Ulla. ”Bygd och bergsmän under senmedeltid”. I Norberg under 600 år, sid 244–82. Uppsala: Almqvist & Wiksell, 1958. (Sid 253)

1007 Ting i Norberg 1551 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 197

Karin Bengtsdotter
Ingeborg Bengtsdotter
Anna Bengtsdotter. Gift med Per Holstensson i Halvarsbenning i hans andra äktenskap.
Olof Bengtsson. Död barnlös

Anders hade en bror Erik Bengtsson, som en tid bodde i Halvarsbenning, se nedan ¹⁰⁰⁸. Han var också drabant.¹⁰⁰⁹. Tre systrar är belagda, Karin Bengtsdotter, Ingeborg Bengtsdotter samt Anna Bengtsdotter, gift med Per Holstensson i Halvarsbenning i hans andra äktenskap.

Erik Bengtsson i Hinsebo och hans medarvingar har en uppgörelse vid tinget 1635 om några lösören som hans broder salige Olof Bengtsson haver testamenterat honom ¹⁰¹⁰

ANDERS BENGTTSSON

Son till Bengt Henniksson. Född i Nordansjö, Norberg. Anges bo i Hinsebo 1615 ¹⁰¹¹. Död omk 1617. ¹⁰¹²
Hustru: NN
Barn:
Erik Andersson. Se nedan.

Anders hade en bror Erik Bengtsson, som en tid bodde i Halvarsbenning, se nedan ¹⁰¹³. Han var också drabant.¹⁰¹⁴. Tre systrar är belagda, Karin Bengtsdotter, Ingeborg Bengtsdotter samt Anna Bengtsdotter, gift med Per Holstensson i Halvarsbenning i hans andra äktenskap.

1592 Kom för rätta Hans Persson i Vik i Söderbärke och talade till Anders i Nordansjö, om en hemmansdel i Vad i Söderbärke Socken, i så måtto, att Hans Persson sväre, Herman i Halvarsbenning, hade bortsålt samma del del i Vad, för en läst järn, Anders i Nordansjö, och nu ville förenämnd Hans Persson igenlösa sin hustrus fäderne, för samma värde, av förenämnd Anders, och medan samma hemmansdel icke var lagbunden och ... ick heller dombrev kommit, dömde jag, att Hans Persson måtte lösa sin hustrus faders jord igen. ¹⁰¹⁵

Herman Henniksson, Bengt Hennikssons bror i Halvarsbenning löste ut sina systrar Rigmor och Britas arvsdelar i Östra gården i Halvarsbenning. Anders Bengtsson överklagade detta och av tinget ändrades det till att Herman Henniksson och Bengt Hennikssons arvingar erhöill varsin arvslott. ¹⁰¹⁶

1602 Kom Nils i Wik och gav tillkänna huru han samt Bengt Henniksson i Nordansjö, haver gjort ett vänligt jordebyste sig emellan i så måtto att Nils gav Bengt så stor jordedel i Halvarsbenning, så stor som Bengt gav Nils igen i Vik och vad över är i Halvarsbenning skall Bengt lösa. ¹⁰¹⁷

Hyttan (i Halvarsbenning) ägdes av två bergsmän fram till mitten av 1600-talet, en i Västra och en i Östra gården. Det blev då två ägare i vardera gården och under senare hälften av århundradet, ökade antalet bergsmän succesivt så att de år 1700 var fem i Västra gården och tre i Östra. Att de var färre i Östra gården samman- hänger kanske med att en tredjedel av gården avstyckades till Bengt Hennikssons. arvingar i Hinsebo varigenom skogsarealen och därmed tillgången på kol minskade. Ingenting tyder på att Bengts ättlingar hade någondel i hyttan. ¹⁰¹⁸

*Anno 1672 den 22 september voro undertecknade lagligen kallade till Halvarsbenning, där att skilja gamle Bengts arvingar i Nordansjö, eller dess sönders Anders och Erik Bengtsöners i Hinsebo samt systrars Karin, Ingeborg och Anna Bengtsdöttrars eller deras rättshavande, som efter en gammal lagmansdom prövades vara arvsfallna uti Östergården i Halvarsbenning till en tredjedel ifrån anders Persson samt Bengt Hansson boende på benämnde Östra hemmanet, som tvådelarna däremot borde tillhöra, vilka parter efter någon underhandlande förentes om efterföljande stycken sålunda
... och avsaqtte Per Holstenssons arvingar i Västergården, som ock av denne gamle Bengt å mödernet hava sitt*

1008 Dalarnas handlingar 1606:5, skattade för Östra gården i Halvarsbenning 1606

1009 Roterings- och utskrivningslängder, bunt 77, Krigsarkivet 1631

1010 Ting i Norberg 1635 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2256 sid 132

1011 Älvsborgs lösen, 1^a terminen. Hinsebo: Anders Bengtssons hustru med 2 drängar och 2 pigor. I längd över gamla: Anders Bengtsson i Hinsebo

1012 Älvsborgs lösen. 4^e terminen. Erik i Hinsebo. Längd över gamla: Anders hustru i Hinsebo

1013 Dalarnas handlingar 1606:5, skattade för Östra gården i Halvarsbenning 1606

1014 Roterings- och utskrivningslängder, bunt 77, Krigsarkivet 1631

1015 Ting i Norberg 1592 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 34

1016 Ting i Norberg 20 jan 1599. Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 155

1017 Ting i Söderbärke 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 51

1018 Sohlström, Arne. Bergsmansbyn Halvarsbenning i Norberg - några data om bergsmännen fram till 1700-talet, 2. uppl. 1999.

ursprung, en skogslott för benämnde Anders Persson att avkola medan hans egen skog något kan tillväxa, som således ¹⁰¹⁹

Senare köptes dessa delar "Hinsebotäkten" tillbaka del för del av släktingar boende i Halvarsenbenning tex köpte Per Andersson, son till Anders Persson, 1/7 i Hinsebotäkten 1677 av hustru Anna Andersdotter i Rosendal. Item en systerdel i Halvarsenbenning som Per, Anders, Hans och Johan Hennikssöner så och hustru Kerstin i Sund ...¹⁰²⁰

Brita Andersdotter

Erik Andersson¹⁵⁹² Kom för rätten Hans Persson i Vik i Söderbärke och talade till Anders i Nordansjö om en hemmansdel i Vad i Söderbärke socken, i så måtto att Hans Perssons sväre, Härman i Halvarsenbenning, hade ... samma del i vad, för en läst järn, Anders i Nordansjö, och nu ville förenämnd Hans Persson igenlösa sin hustrus fäderne, för samma värde, att förnämnde Anders och medan samma hemmansdel icke var lagbjuden och stonden icke heller dombrev påkommit dömde jag, att Hans Persson måtte lösa sin hustrus jord igen.¹⁰²¹

1599 Kom Per Hermansson i Halvarsenbenning fasta och uplät sin syster hustru Rikmor Persdotter i Vik all den del som han åtte i förnämnde Halvarsenbenning. Då steg en benämnd Anders Bengtsson i Nordansjö fram och förgav att Herman, Pers fader samt Rikmors hade köpt två systerdelar av sina systrar som är Rikmor som bodde i Köping samt hustru Brita ibidem Så efter att Anders Bengtssons fader Bengt Henniksson och Herman Henniksson de vore bröder och ej var fasta påkommit på de två förnämnde delar som förberört är dömdes Bengt Henniksson i Nordansjö att lösa en systerdel såväl som Herman, och sedan sålde Per sina syster både den delen som han ärft hade med ... del som han löst hade.¹⁰²²

1609 Anders Bengtsson i Nordansjö bjuder nu 1 gången en systerdel liggandes i Halvarsenbenning köpt av Hans Padersson i Vik för 4 fat osmundsjärn
Kom Anders Bengtsson i Nordansjö och lade ett synebrev i rätten under 12 mäns bomärken samt och deras namn lydandes huru de hade den 15 maj 1608 varit på en syn mellan Päder Östensson i Halvarsenbenning och förnämnde Anders Bengtsson och hur de gode män haver lagat dem emellan, efter dessa båda vore komne av var sin broder, då jämkade de jorden med revnad i tu så halvparter. Kom här dem till då föregav Päder Östensson, att han hade igenlöst något av samma jord som Anders Bengtsson betalar Päder 1 1/2 fat till sades nu där på.¹⁰²³

1610 Anders Bengtsson i Nordansjö bjuder upp nu andra resan en systerdel i Halvarsenbenning köpt av Hans Pedersson i Vik för osmundsjärn 4 fat, som han fader Bengt köpte^{1024 1025 1026}

1611 Anders Bengtsson och Erik Bengtsson i Nordansjö bjuder upp nu 3 resan samt alla deras syskon en systerdel i Kylsbo köpt av hustru Marit i Vik för osmundsjärn 2 1/2 fat¹⁰²⁷

ERIK BENGTTSSON

Son till Bengt Henniksson, se ovan. Död 1651 i Hinsebo.

Hustru:

Barn:

Förmodligen inga överlevande barn.

Erik Bengtsson bodde även en tid i Halvarsenbenning¹⁰²⁸. Han var också drabant.¹⁰²⁹

ERIK ANDERSSON

Son till Anders Bengtsson, se ovan. Död ca 1655 i Hinsebo.

Hustru: Anna Matsdotter. Död 1675 i Hinsebo. Brorsdotter till Per Jönsson i Flängan (1656 o 1657 års dombok)

Arvsrätt i Prästhyttan. 1700 års dombok

Barn:

Erik Ersson. Död 1702 i Fragg, Norberg. Gift med Barbro Persdotter, dotter till Per Nilsson och Karin Hemmingsdotter i Spjutsbo. Se vidare Södra gården, Fragg.

Anders Ersson. Se nedan.

Mats Ersson. Andersbenning, Norberg.

1662 anklagas Erik Ersson i Hinsebo för att ha mökränkt Malin Simonsdotter i Kallmora, och att hon fött ett

1019 Ting i Norberg 1672 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIE:2277 sid 604

1020 Ting i Norberg 1682 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIE:2286 sid 966

1021 Ting i Norberg 1592 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 34

1022 Ting i Norberg 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 155

1023 Ting i Norberg 1609 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIE:2720 sid 383

1024 Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIE:2720 sid 421

1025 Ting i Norberg 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIE:2720 sid 448

1026 Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 11

1027 Ting i Norberg 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIE:2720 sid 456

1028 Dalarnas handlingar 1606:5, skattade för Östra gården i Halvarsenbenning 1606

1029 Roterings- och utskrivningslängder, bunt 77, Krigsarkivet 1631

oäkta barn som levde. ¹⁰³⁰

1637 får Erik Bengtsson i Hinsebo faste på en systerdel i Hinsebo som han hade löst av sin systers barn ¹⁰³¹

Det framgår av domboksprotokoll om inlösen av jordedelar att H Anna Matsdotters farbror är Per Jönsson i Flängan, Norberg. Däremot är det okänt var hennes far Mats Jönsson hade sin hemvist. Se vidare Flängan.

1656 H Anna Matsdotter i Hinsebo lät andra resan uppbjuda någon jord köpt der sammastädes för Tackjärn 12 skeppund av Per Jönsson i Flängan köpebrev daterat 16 aug oklandrat
 Noch lät h Anna i Hinsebo uppbjuda en jordadel i Hinsebo köpt av Olof Hindersson i Ingolsbenning för 2 skeppund Stångjärn den 14 maj 1655 oklandrat ¹⁰³²

1657 Anders i Hinsebo lät 2 resan uppbjuda en jordedel ibid köpt av sin farbrodher der samma städes för st järn ... Köpebrev dat 16 augusti 1655. Noch upbjöds Olof Hinderssons köpebrev på jord som Anders köpt av honom för St ... ¹⁰³³

1657 Hu Anna Matsdotter i Hinsebo lät 3 resan uppbjuda ett jordestycke ibid belägit det hon hade köpt av Olof Hindersson för 2 skeppund. Noch köpt jord av sin faderbroder Per Jonsson i Flängan för Tackjärn 12 skeppund, samma jord var och belägen i Hinsebo. ¹⁰³⁴

1682 Dito resolverades att Eric Ersson i Fragg skall taga lösen för sin brodersdel i Hinsebo, av brodern Anders Ersson ibid, som tillförne har utlöst den tredje brodern, Mats Ersson i Andersbenning, helst efter han haver hemman annorstädes och detta hemman Hinsebo, som är instängt på alla sidor, och intet kommer utom hank och stör, kan tåla mer än en åbo ... ¹⁰³⁵

1696 Den förlikning som hustru Sara Andersdotter med Erik Ersson i Fragg den 9 juni 1691 ingått således, att Erik Ersson tager igen sin brodersdel i Prästhyttan och hustru Sara tager däremot igen sin del i Andersbenning, blev in-tecknat. ¹⁰³⁶

ANDERS ERSSON

Son till Erik Andersson, se ovan.

Hustru: NN. Död 1661 i Hinsebo. Hade arvsrätt i Häste

Hustru: Sara Matsdotter. Född i Östra Djupkärren (1680 års dombok), Norberg. Död 1698 i Hinsebo, Norberg

Barn:

Karin Andersdotter. Född i första äktenskapet. Gift med Per Karlsson, född 1655 i Spjutsbo, Norberg. Son till Karl Persson och Sigrid Jöransdotter, Spjutsbo. Per Karlsson flyttade 1710 från Fragg, Norberg till Västanfors.

Erik Andersson. Född 1664 i Hinsebo. Se nedan.

Anders Andersson. Gift 1712 med Catharina Jacobsdotter Farque i Kylsbo, Norberg

1679 Anders Ersson i Hinsebo avträtt all sin första hustrus arvsrätt i Häste till Olof Persson ibid, till ett vederlag emot den skada som hans folk tillfogat Olof med skogselds släppande inpå hans skog. ¹⁰³⁷

1696 Den arvsrättighet i Östra Djupkärren som Anders Ersson i Hinsebo den 1 oktober 1696 försålt till Anders Matsson i Östra Djupkärren uppbjöds första gången. ¹⁰³⁸

1698 Anders Ersson i Hinsebo och Norbergs socken ärftliga jordedel uti Prästhyttan, som han till sin svåger Per Matsson i Prästhyttan försålt den 16 mars 1698. ¹⁰³⁹

ERIK ANDERSSON

Son till Anders Ersson, se ovan. Född 1664 i Hinsebo. Död 1729 i Hinsebo. Dödsorsak: Kolik. 65 år.

Hustru: Brita Hansdotter. Vigda 1697. Född 1662. Död 1740 i Hinsebo. Från Åvestbo, Västanfors. Dödsorsak:

1030 Ting i Norberg 3-4 Feb 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 525

1031 Ting i Norberg 1637 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Örebro län EXIe:1782 sid 90

1032 Ting i Norberg 1656 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:2 sid 18

1033 Ting i Norberg 1657 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslag AI:2 sid 71

1034 Ting i Norberg 1657 Västerdalarne och Västerbergslagens häradsrätt AI:2 sid 76

1035 Ting i Norberg 1682 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2286 sid 1001

1036 Ting i Norberg 1696 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2759 sid 611

1037 Ting i Norberg 16 jan 1679 (Renoverad dombok) Kopparbergs län EXIe:2742 sid 477

1038 Ting i Norberg 1696 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2759 sid 639

1039 Ting i Norberg (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe: 2299 sid 174

Ålderdomssvagheter, håll och stygn. 78 år.

Barn:

Karin Ersdotter. Född 1698 i Hinsebo.

Anders Ersson. Född 1700 i Hinsebo. Se nedan.

Sara Ersdotter. Född 1702 i Hinsebo.

ANDERS ERSSON

Son till Erik Andersson, se ovan. Född 1700 i Hinsebo. Död 1736 i Hinsebo. Dödsorsak: Hetsig feber. 36 år.

Hustru: Kerstin Persdotter. Född 1698 i Halvarsbenning, Norberg. Död 1760 i Hinsebo. Dotter till Per Persson och Kierstin Andersdotter. Dödsorsak: Bröstsjukan. 62 år.

Barn:

Petter Andersson. Född 1719 i Hinsebo

Erik Andersson. Född 1722 i Hinsebo. Se nedan.

Brita Andersdotter. Född 1724 i Hinsebo. Död 1762 i Moren, Söderbärke. Gift med Anders Jonsson, son till Jonas Ersson och Brita Persdotter, Moren.

Anders Andersson. Född 1727 i Hinsebo.

Stina Andersdotter. Född 1731 i Hinsebo.

Jan Andersson. Född 1735 i Hinsebo.

2 pojkar döda som barn.

ERIK ANDERSSON

Son till Anders Ersson, se ovan. Född 1722 i Hinsebo. Död 1802 i Hinsebo.

Hustru: Lisbet Matsdotter. Född 1723 i Halvarsbenning. Död 1798 i Hinsebo. Dotter till Mats Hansson och Sara Persdotter.

Barn:

Stina Ersdotter. Född 1744 i Hinsebo. Gift i Karbenning.

Lisa Ersdotter. Född 1747 i Hinsebo.

Anders Ersson. Född 1749 i Hinsebo. Död 1826 i Halvarsbenning, Norberg. Gift med Christina Danielsdotter, född 1751 i Flyten Onsjö, Västansfors. Se vidare Halvarsbenning.

Sara Ersdotter. Född 1751 i Hinsebo. Död 1827 i Hinsebo. Se nedan.

Brita Ersdotter. Född 1754 i Hinsebo. Död 1773 i Hinsebo.

Erik Ersson. Född 1757 i Hinsebo. Se nedan.

Mats Ersson. Född 1759 i Hinsebo. Död 1773 i Hinsebo.

Petter Ersson. Född 1761 i Hinsebo. Död 1782 i Hinsebo.

Anna Ersdotter. Född 1764 i Hinsebo. Död 1834 i Kallmora. Gift med Anders Holstensson

Catarina Ersdotter. Född 1766 i Hinsebo

Greta Ersdotter. Född 1768 i Hinsebo.

Omkring år 1770 kom Anders Ersson till Halvarsbenning. Han var född i Hinsebo, Norberg och var ättling till Bengt Henniksson i Nordansjö, som var bror till Herman Henniksson i Östra gården i Halvarsbenning. År 1672 begärde Bengts arvingar att dennes arvedel, 1/3 av Östra gården skulle avstyckas vilket också skedde. Det är möjligt att det 1/16 hemman, som Anders Ersson brukade, är en del av detta arv medan resten sålts till de övriga markägarna i byn.

Anders Ersson i Halvarsbenning fick första uppbud på 1/12 dels bergsmanshemman i Halvarsbenning, som han 18/1 köpt av sina föräldrar Erik Andersson och Lisa Matsdotter¹⁰⁴⁰

Bouppteckning finns bevarad 1802.¹⁰⁴¹ Efter Bergsman, välaktad Erik Andersson. Arvingar: Sonen Anders, sonen Eric, döttrarna Christina, änka efter bergsmannen gl Eric Ersson i Hestbeck, Sara, enka efter grufbrytaren Anders Andersson i Hinsebo, Anna, gift med nämndemannen Anders Holstensson på Kallmorheden, Cajsa, gift med Bergsmannen Eric Antonsson i Rosendal, Greta, gift med Bergsmannen Olof Persson i Klintbo, Grytnäs socken, samt dottersonen Eric, Grufbrytare, boende vid Gyllentäkten. Fast egendom: Ett fjärdedels hemman i Hinsebo utan skog och utmark utom en hägnad skogshage till nödigt gårdslång och vedbrand uptaget till 550 RD. Summa inventario 893 RD.

Nordansjö, Hinsebo. Erik Anderssons son Erik Ersson.

ERIK ERSSON

Son till Erik Andersson, se ovan. Född 1757 i Hinsebo. Död 1818 i Hinsebo.

Hustru: Greta Holstensdotter. Född 1764 i Kallmora, Norberg. Död 1830 i Hinsebo.

Barn:

Erik Ersson. Född 1784 i Hinsebo. Se nedan.

1040 *Småprotokoll, volym 114, f 904, 20 febr 1777*

1041 *Gamla Norbergs bergslags härandsrätt FII:6 nr 540 1802*

Anders Ersson. Född 1786 i Hinsebo. Se nedan.
Lisa Ersdotter. Född 1788 i Hinsebo.
Margareta Ersdotter. Född 1792 i Hinsebo. Död 1794 i Hinsebo.

Bouppteckning finns bevarad (förtida arvsskifte) från 1815.¹⁰⁴² Efter Bergsmannen välaktad Eric Ersson i Hinsebo. Arvingar: Sonen Eric och Anders samt dottern Lisa gift med nämndeman Jan Andersson i Lifsdal. Summa 437 RD.

Nordansjö, Hinsebo. Erik Anderssons son Erik Ersson, sonson Erik Ersson

ERIK ERSSON

Son till Erik Ersson (1757-1818), se ovan. Född 1784 i Hinsebo. Död 1840 i Hinsebo.
Hustru: Margareta Ersdotter. Född 1787 i Halvarsbenning, Norberg. Dotter till Erik Ersson och Elisabet Karlsdotter i Östra gården, Halvarsbenning.
Barn:
Lisa Ersdotter. Född 1808 i Hinsebo. Gift med Eric Andersson, född 1798 i Täkten, Norberg, död 1840 i Hinsebo.
En son Lars Eric, född 1840 och död 1840 i Hinsebo.
Anders Ersson. Född 1812 i Hinsebo. Se nedan.
Erik Ersson. Född 1818 i Hinsebo
Anna Greta Ersdotter. Född 1822 i Hinsebo
Christina Ersdotter. Född 1827 i Hinsebo

*Bouppteckning finns bevarad från 1827 (förtida arvsskrifte)¹⁰⁴³ Hemmansägare Eric Ersson. Arvingar: Son Anders 16 år, Son Eric 10 år, dottern Lisa 19 år, Anna Greta 6 år, Stina ½ år gammal, vilkas rätt bevakades av föräldrarna. Fast egendom 1/6 del i Johannesbergsgruvan med tillhörande inventarier 400 RD, 1/8 dels skattehemman med åbyggnad 1333 RD. Summa Inventarier 2190 RD. Summa skulder 2027 RD.
Bouppteckning finns bevarad från 1841¹⁰⁴⁴ Efter Hemmansägaren Eric Ersson i Hinsebo. Arvingar: Enkan Greta Ersdotter, sönerna Anders och Eric, dotter Eric Anders enka Lisa Ersdotter, döttrarna Anna Greta 19 år gammal, Stina 13 år, hvars rätt bevakades av modern.
Margareta fick efter Erik Erssons död två barn: Anders född 1843 och Per född 1846.*

ANDERS ERSSON

Son till Erik Ersson (1784-1840), se ovan. Född 1812 i Hinsebo.
Hustru: Catharina Landerstedt. Född 1819 i Östanmossa, Norberg
Barn:
Anders Andersson. Född 1852 i Hinsebo. Se nedan.
Stina Andersdotter. Född 1860 i Hinsebo
Johanna Andersdotter. Född 1861 i Hinsebo. Död 1861 i Hinsebo.

Nordansjö, Hinsebo. Erik Anderssons son Erik Ersson, sonson Anders Ersson

ANDERS ERSSON

Son till Erik Ersson (1757-1818), se ovan. Född 1786 i Hinsebo. Död 1850 i Hinsebo.
Hustru: Christina Matsdotter. Född 1788 i Skinnskatteberg. Död 1859 i Hinsebo.
Barn:
Christina Andersdotter. Född 1818 i Hinsebo.
Anders Andersson. Född 1820 i Hinsebo. Se nedan.
Johan Andersson. Född 1822 i Hinsebo. Död 1824 i Hinsebo.
Per Andersson. Född 1826 i Hinsebo.
Gustaf Andersson. Född 1829 i Hinsebo. Landbonde i Kylsbo, senare åter Hinsebo.

*Bouppteckning finns bevarad från 1848 (Överlåtelse av gård till son)¹⁰⁴⁵ Afträdanet till dess äldste son Anders Andersson. Fast egendom: 1/12 del i Grandals Blandskens? Gruva med tillhörande inventarier. Fastigheten 1/8 els skatte med åbyggnad utan skog. Behållning av boet 2528 RD. Skulder 2387 RD.
Bouppteckning finns bevarad från 1851.¹⁰⁴⁶ Efter förra hemmansägaren Anders Ersson i Hinsebo. Arvingar: Hustrun Enkan Chirstina Matsdotter jämte trenne söner och en dotter, alla myndiga. Boets tillgångar: 64 RD.*

1042 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt FII:10 nr 323 1815

1043 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt FII:13 nr 97 1827

1044 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt FII:16 nr 1054 1841

1045 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt FII:18 nr 106 1848

1046 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt FII:18 nr 713 1851

ANDERS ANDERSSON

Son till Anders Ersson, se ovan. Född 1820 i Hinsebo. Död 1898 i Hinsebo.

Hustru: Brita Jonsdotter. Född 1817 i Söderbärke. Död 1873 i Hinsebo.

Barn:

Stina Cari Andersdotter. Född 1848 i Hinsebo. Död 1851 i Hinsebo.

Anders Andersson. Född 1850 i Hinsebo. Se nedan.

Stina Carin Andersdotter. Född 1853 i Hinsebo. Död 1871 i Hinsebo

Anna Brita Andersson. Född 1856 i Hinsebo. Gift med Johan Landerstedt, född 1856 i Norberg. Bosatta i Fogeltäppan, Norberg.

Bouppteckning finns bevarad från 1899.¹⁰⁴⁷ Arvingar. Myndige sonen hemmansägaren Anders Andersson i Hinsebo samt dottern Anna Brita gift med Hemmansägaren Joh Landerstedt i Östanmossa. Tillgångar 13793, främst i utestående fordringar. I princip inga skulder.

I Lantmäteriets historiska kartor finns en handling från 1882 kring Anders Anderssons i Hinsebo samt hans son Anders Andersson samt måg Johan Landerstedts försäljning av en jordlägenhet med vattenfall till Thorshammars verkstadsaktiebolag. De tre äger då tillsammans 1/16 hemman i Hinsebo som ovanstående lägenhet avvittras ifrån.

ANDERS ANDERSSON

Son till Anders Andersson, se ovan. Född 1850 i Hinsebo. Död 1927 i Täkten, Norberg.

Hustru: Johanna Matsdotter. Född 1857 i Folkärna.

Barn:

Inga barn

Gården såldes 1918 till Per Olof Sandberg. Arealen har sedemera utökats genom tillköp av gårdarna Granbacken och Katrinelund.¹⁰⁴⁸

Nordansjö, Hinsebo, Erik Anderssons måg gruvbrytare Anders Andersson

ANDERS ANDERSSON

Måg till Erik Andersson (1722-1802), se ovan. Född 1744 i Brandbo (Morberget), Västanfors. Son till Anders Holstensson i Brandbo. Död 1795 i Hinsebo. Dödsorsak: Olycka i St Klackbergsgruvan. 51 år.

Hustru: Sara Ersdotter. Dotter till Erik Andersson, se ovan. Född 1751 i Hinsebo. Död 1827 i Hinsebo. Dödsorsak: Slag. 75 år.

Barn:

Lisa Andersdotter. Född 1784 i Hinsebo. Död 1786 i Hinsebo. Dödsorsak: Mässling. 1 år, 2 mån gammal.

Erik Andersson. Född 1787 i Hinsebo. Se nedan.

Bouppteckning finns bevarad¹⁰⁴⁹ efter Grufvbrytaren Anders Andersson. Arvingar. Omyndig son Eric på det 9 året, vilkens rätt modern tillsvidare åtog sig bevaka. Summa inventario 49 RD.

ERIK ANDERSSON

Son till Anders Andersson, se ovan. Född 1787 i Hinsebo. Död 1834 i Hinsebo. Dödsorsak: Vattensot, 46 år.

Hustru: Anna Andersdotter. Född 1803 i Gagnef. Död 1867 i Hinsebo.

Barn:

Johanna Lovisa Ersdotter. Född 1830 i Hinsebo.

Sara Stina Ersdotter. Född 1834 i Hinsebo. Död 1835 i Hinsebo. Dödsorsak: Kikhosta. 10 mån.

Anna hade innan äktenskapet dottern Anna Cathrina Hedlund, född 1825 i Vittorpet, Norberg och efter Eriks död Lisa Sophia, född 1836 i Hinsebo. Omgift 1841 med Per Persson född 1807.

Bouppteckning finns bevarad från 1834.¹⁰⁵⁰ Efter Brandvaktsskarlen Eric Andersson i Hinsebo. Arvingar: Enka Anna Andersdotter i välsignat tillstånd, och en dotter Johanna Lovisa på 4:de året. Åbygnader: 1 liten stuga med gråstens mur, 1 fähus och en gammal foderlada 25 RD. Summa inventarium 70 RD. Skulder 47 RD.

1047 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt FII:24 nr 295 1899

1048 Svenska gods och gårdar. Del 37 Västmanland. Norberg

1049 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt FII:4 nr 360 1795

1050 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt FII:15 nr 459 1834

NYHYTTAN, NORBERG

1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535:1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Peder Jonsson
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Per Jonsson Än gör samma --- av en ödesbodha vilk het Mattessebodha
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Per Jonsson
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Per Jonsson Än af Matsbo
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Lasse Jonsson 1 fat Utaf Matessaboda 2 hundra 40 osmund
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 sid 72	Lasse Jönsson Efven av en utjord nämligen Mattsbo
1571	Älvsborgs lösen 1571	Lasse på Nyhyttan
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Lasse Jönsson and utaf en utjord n: Mattsbo
1579	Dalarnas handlingar 1579:10	Lasse Jonsson
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 78	Lasse Persson
1602	Ting i Norberg 1602 Svea Hovrätt Kopparbergs län EXLe:2720 sid 46	Staffan i Nyhyttan
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 9	Staffan på Nyhyttan Bergsfogde
1628	Norberg AI:1	Erik Staffansson H Ingeborg Olof Staffansson H Brita Nyhyttan Olof Staffansson dräng
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 71	Olof Erik
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Erik Staffansson, 3/8 hemman Olof Staffansson, 3/8 hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Olof Erik
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 8roten	Olof Erik
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Erik Staffansson 3/8 Olof Staffansson 3/8
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Erik Staffansson 3/8 Olof Staffansson 3/8
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Erik Persson Arvid Larsson 3/8 Erik Bentsson 3/8

1551 Lasse på Nye Hyttan bötte för slagsmål penningar ½ mark ¹⁰⁵¹

PEDER JÖNSSON

Hustru: Brita. Tidigare förmodligen gift med Jöns Håkansson i Gäsjö.

Barn:

Jon Pedersson

1607: Kom Germund Bengtssons barn i Livsdal och talade till Bengt Pedersson i Andersbenning om förenämnda Andersbenning förebärande att dess moder moder hustru Brita på Nyhyttan det ått hade och det pantsatt till Anders Larsson på Djäknehyttan Fick så Anders Larsson sinom broder Olof Larsson för samma värde, fick så Lasse Myntare samma hemman i gäll av Olof Larsson. Kom så Lasse mästaress hustru på annat gifte och fick en man heta Nils Ingelsson. Kom så han till samma hemman. Bjöd så han samma hemman ut att säljas igen. Köpte så Olof Jonsson i Andersbenning det till sig för osmundsjärn 4 fat, av Anders Håkansson i Gäsjö för 10 fat ½, P Jönsson i Flängan 5 ½ fat, Herr Peder i kom så samma hemman till Bengt Pedersson som fick Anders

1051 Dalarnas handlingar 1551:3

Håkanssons dotter till hustru. Sade sig där vara bördig till och ej kunde med någon skäl leda sig med bård därtill, utan som linjen här visade är rätt bördemännen därtill.

Därför dömdes dessa förnämnda Marit Knutsdotter, Germund och hans bröders barn samt Marit på Nyhyttan med sina syskon Andersbenning till bördan igen och Bengt Pedersson sitt värde igen men kan det någon veta för bevis så skola gode män om rannsakas. .

En släkttavla finns ritad till ärendet:

Brita har en första man Jöns och med honom sonen Per Jönsson som har sonen Anders Persson (Flängan), Johanna Jönsdotter som har sonen Germund med 3 bröder samt i nästa generation Olof samt också sonen Lasse Jönsson som har sonen Knut som har dottern Marit som Lever.

Brita har sedan en andra man Peder Jönsson. De har sonen Jon Pedersson som har dotter Marit Jonsdotter

Denne Lever ¹⁰⁵²

JON PEDERSSON

Son till Peder Jönsson, se ovan.

Barn:

Marit Jonsdotter.

Flera syskon

STAFFAN PERSSON

Hustru:

Barn:

Erik Staffansson

Olof Staffansson

1594 Herr Olof Kyrkoherden bjuder upp Dansgården löst av Staffan Persson på Nyhyttan för 15 fat ¹⁰⁵³

1609 Kom för rätten Lasse skraddare i Islingeby och gav tillkänna att han av Staffan Persson i Nyhyttan på Gamle Norberg hade fått 4 öresland jord liggandes i Islingeby i Färnebo socken i Södra gården vilken jord han hade fått i pant av rätta bördeman benämnd Mats Persson i förbemälte Islingeby. För femton fat osmundjärn och sedan han efter sin stora enträgenhet hade fått samma tog han fastebreven som lydde på samma föreskrivna hemman och gick med samma brev till den ädla och välborne herr Greve Magnus och satte när hans grevlige nåde samma jordebrev i pant för en oxe som han lovade sexton hundra osmundjärn för. Och förden skull nödgades Staffan på Nyhyttan på nytt utlägga samma 1600 orsmundjärn för brevisaren till att komma hemmanet till rätta igen och löper nu summan järn 18 fat osmundjärn.....därför haver Staffan Persson efterlåtet och sålt detta här förbemälte hemman till beskedlig man Lasse Andersson i Islingeby och således avhänder Staffan Persson i Nyhyttan sig denne lagbundne jord från sig och sina arvingar och upplåter dem in och uppunder Lasse Andersson och hans arvingar..... ¹⁰⁵⁴

1689 Fastades efter Hemming och Mats Hinderssöners i Hemmingshyttan begäran det köp som Nils Olsson i Läsarbo om sin hustrus Elisabeth Larsdotters arvsrätt i Hemmingshyttan, ingått med hustruns. farbroder sahl Henrik Hemmingsson i Hemshyttan, vilken upbjudit blivit den 7 Juli 1665, 10 Jan 1666 och 12 Feb 1686. Än Herman Bengtssons i Ulfsbo och dess hustru Karin Larsdotters gjorde köp om hustruns del i Hemmingshyttan, bortlåten till dito köpare och uppbjuden 3 ggn d 9 jul 1668. Noch Per Larssons i Nor hustru Anna Persdotters Trediedel i en brodersdel aflåten till samme man, som var hustruns faders broder oplyst 3 ggn 10 jul 1672. Än haver Johan Bengtsson i Halvarsbenning och Norbergs socken sålt till sin sahl hustrus Elisabeth Persdotter syskonbarn, Hemming och Mats Hindersson hustruns arvsrätt i Hemmingshyttan, som svarar lika emot benämnde hust Anna Persdotters i Nor. Yttermera har Erik Bengtsson i Nyhyttan och Norberg sålt till benämnde Hemming och Mats den Trediedel uti en brodersdel i Hemmingshyttan som hans hustru Karin Persdotter ärft efter fadern sahl Per Hemmingsson i Moren, vilken uppbjuden är 3 ggn 12 Feb 1686. ¹⁰⁵⁵

1648 Presenterades uti rätten en handskrift utgiven av Erik Stephansson i Nyhyttan, daterad Ingolsbacka den 14 maj 1646 af innehåll att benämnte Erik Staffansson för obligere sig betala till Lansm Classon i Västerås för sin sons räst och gäld, tjugofyra skeppund stångjärn. ¹⁰⁵⁶

1650 H Marit i Karsbo tilltalte Erik Gunnarsson, och Erick Staffansson i Nyhyttan om någon arvsrätt i

1052 Ting i Norberg 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 226

1053 Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 55

1054 Ting i Västerfärnebo 1609 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2252 sid 342

1055 Ting i Söderbärke 1689 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2749

1056 Ting i Norberg 1649 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:1 (opaginerat) Bild 470

*Malmkärre, som Eriks hustru hustru Anna Halvarsdotter och Erik Staffanssons hustru Ingeborg haver försålt till bergmästaren Peder Jönsson för 50 skeppund tackjärn, och tu kjortelwerke, vilken sak blev uppskjuten till nästa ting efter som de beropa sig vilja bevisa henne vara utlöst.*¹⁰⁵⁷

NÄS, NORBERG

1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Herman på Näset lyd under kyrkan
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 sid 79	Kyrkohemman: Näs Erik Larsson
1571	Älvsborgs lösen 1571	Anders Persson på Näs
1608	Dalarnas handlingar 1608:18 Bild 182	Arvid på Näs
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 71	Ingel på Näs
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Ingill Andersson, ¼ hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Ingel
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 10 roten	Ingel
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Melker Olofsson ¼
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Näset Cappelanen H Isac ¼ (Äger även en fastighet i Norbergsby)

Källorna tillåter oss inte att exakt fastställa, vilka hyttor eller andelar i hyttor, som tillhört de under kyrkans frälse liggande bergverksandelarna. Namnet Rosendal skulle kunna tyda på en anläggning, uppförd av munkar. Annu 1555, då en förteckning över kyrkans landbor påträffas, bodde fem av de 16 landbor, som där uppräknas, i Rosendal. Det är möjligt, att dessa kyrkans landbor, av vilka sju har gårdar i Norbergs by och de övriga fyra är fördelade på Gläfsse, Livsdal, Näs och "Prästeboda", sitter på gårdar, som utgör rester av kyrkans forna andelar i Norbergs bergslag. ^{1058 1059}

Herr Olof (Olaus Johannis (1558-1584) inlöste vid något tillfälle bördsrätten till hemmanet Näs ¹⁰⁶⁰

OLAUS MATTHIAE GRYTNAESENSIS

Köper Näset av Kronan. Född i Grytnäs, okänd härkomst. Kyrkoherde i Norberg 1584 till sin död 1604.

Hustru:

Barn:

Bl a Samuel Olau Normontanus . Född 1590 i Norberg. Död som kyrkoherde i Norberg 1670

Han bjuder också upp Dansgården samt brukar Högforsgården och Bergsgården. ¹⁰⁶¹

SAMUEL OLAU NORMONTANUS

Född 1590 i Norberg. Död som kyrkoherde i Norberg 1670 ¹⁰⁶²

Hustru:

Barn.

Bl a Samuel Samuelsson, gift med Kerstin Matsdotter, dotter till Mats Ersson i Västra Djupkärra

Olavus Samuelis (Olof Samuelsson). Vigd 1653 med Anna Månsdotter i Högfors

Olaus Samuelis Noraemontanus (Olof Samuelsson, född i Västerås 1623, död som km i Norberg 1667. Son till kyrkoherden där Samuel O Normontanus) Han köpte 1/6 hemman, Gästgården, som änkan sålde 1695. ¹⁰⁶³

1627 Olof Germundsson i Livsdal och Hans Persson på Näs för de samptligen hava förfalskat ett arveregister benådas på 8 fat osmundsjärn ¹⁰⁶⁴

¹⁰⁵⁸ *Dalarnas handlingar 1555:11*

¹⁰⁵⁹ *Stahre, Ulla: Bygd och bergsmän under senmedeltid. Norberg genom 600 år. 1958.*

¹⁰⁶⁰ *Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne I:2 sid 650*

¹⁰⁶¹ *Ekström: Västerås stifts herdaminne II:1 733*

¹⁰⁶² *Ekström: Västerås stifts herdaminne II:1 842*

¹⁰⁶³ *Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:1 sid 751*

¹⁰⁶⁴ *Ting i Norberg 1627 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Västmanlands län EX1e:2251 sid 156*

PERSBO, NORBERG

1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Per Matsson (ger järn istället för pengar)
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Olof Persson
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Anders
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Jöns Persson ?
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Lasse Västgöte 1 hundra .. osmund
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 bild 72	Per Ersson
1571	Älvsborgs lösen 1571	Per i Persbo
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Per Larsson
1579	Dalarnas handlingar 1579:10	Skattebonde Per Ersson
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 78	Per Ersson
1604	Dalarnas handlingar 1604:8	Erik Persson
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 9	Erik
1628	Norberg AI:1	Olof Andersson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tiondelängd Bild 70	Anders i Pärso Noll i kolumnerna
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Samuel Matsson, 1/2 hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Anders
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 1 roten	Anders
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Anders Wehlmsson 1/2
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Adolph 1/2
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Arfwid Jernstedt

PER ERIKSSON

Hustru: Elin ¹⁰⁶⁵.Har en jordestel i Rosendal.

Barn:

Erik Persson. Se nedan.

Per Eriksson i Persbo bjuder upp en systerdel liggandes ibidem köpt av Hustru Maria ibidem för 11 fat, sin modersyster. ¹⁰⁶⁶

ERIK PERSSON

Son till Per Eriksson. ¹⁰⁶⁷

1604 Erik i Persbo för ... slag på Jöran Hammarsmed ¹⁰⁶⁸

1606 Kom Halvard i Fragg och talade till Erik i Padersbo om något arv som kom hans sonebarn till förebärandes att Erich hade något inne med sig, då avsades med Erik ska Halvards barn till handa 300 osmundsjärn och ^{1069 1070}
Bör vara Persbo i Norbergs socken

1610 Böril Andersson i Rosendal gav tillkänna hur Erik Padersson i Persbo den där ... själv fastade och upplåtit

¹⁰⁶⁵ Ting i Norberg 16 feb 1616 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:10 sid 130

¹⁰⁶⁶ Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 13

¹⁰⁶⁷ Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 10

¹⁰⁶⁸ Ting i Norberg 1604 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 197

¹⁰⁶⁹ Ting i Norberg 1606 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 300

¹⁰⁷⁰ Ting i Norberg 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 103

honom all den del som belägen är östan ån i förnämnde i Persbo, både i åker och äng för osmundsjärn två läster.
^{1071 1072}

1614 Kom nu Olof Hansson, Christopher Nils tjänare i Västerås och framlade några handskrifter innehållande huru Erik Persson i Persbo hade pantsatt all den hus och jord honom tillkom i för:de Persbo, och nu uppbjuder han samma jordestel tredje resan för samma järn. Tillförne hade Stephan Persson arvingar på Nyhyttan den uppbjudit som i domboken igenfinns 1613 och 1614. ...¹⁰⁷³

1617 Christopher Nilssons tjänare i Västerås benämnd Olof Hansson, bjuder nu andra resan hela hemmanet Persbo, vilket han köpt haver av Erik Persson i för:de Persbo. ...¹⁰⁷⁴

1654 vigdes Nils Jönsson i Persbo med Kerstin Månsdotter ifrån Högfors

1658 Olof Joensson Profoss fördrade uppå Lennart Claessons vegnar i Stockholm eller Hennika Olssons 6 skeppund stångjärn utav Erik Staffanssons änka i Nyhyttan på sin sons vägnar, den fadern hade caverat förr att betala samma järn, men modern praetenderate kosten som hon hölt honom, samt lön som honom lovades av sin husbonde när han tjänade honom i Bergslagen.

Resolutio: Denne sak uppsattes till dess änkan söker besked hos Lennart Claesson, om kost och lönen som hon pratenderar på sin son, sedan det är bevist skall givas utslag om gälden.¹⁰⁷⁵

1661 Där näst framviste Math Paul några akter var med han sökte på Adoph Wellamssons vägnar att vinna den lilla Cronetäkten, under Persbo hemman. Men efter som samme täkt av ålder har varit Cronans egendom, och under Persbo aldrig vorden brukat, mer än då någon Cronans betiente har den haft. Och så sedan av Gästgivaren Nebb brukat, varför kändes Matth. Pauls ansökande efter förbenämnde skäl i den måtton ogill, och täkten såsom han av ålder havit varit cronan tillhörig der vid att bliwa¹⁰⁷⁶

De 21 mars 1706 sålde slottsfogden Arvid Jernstedt Persbo hemman och hammare jämte hyttedelen i Rosendal till inspektoren Anton Medeen för 9300 daler kopparmynt. I fastebrevet konstateras, att Persbohemmanet utgjorde ett halvt mantal, och att dess hyttedel Rosendal nu omfattade halva masugnen.

Enligt häradsrättens protokoll för den 24 februari 1709 hade Medeen klandrats för att han innehade Persbo, som skulle vara bergsmanshammare. Nämnden intygade likväl, att borgmästaren Adolf Welamsson i Västerås ägt den längre tillbaka i tiden, än någon nu kunde minnas.¹⁰⁷⁷

1071 Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 421

1072 Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 10

1073 Ting i Norberg 18 jul 1614 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 552

1074 Ting i Norberg 10 apr 1617 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 617

1075 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 691

1076 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 750

1077 Norberg, Petrus. Ur Högfors Bruks historia. Stockholm, 1937. Sid 109

RABBATSBENNING, NORBERG

Hyttan torde av tillgängliga uppgifter att döma ha tillhört de medelstora i socken. Tidvis, t ex under senare hälften av 1700-talet, var hyttans produktion emellertid mycket låg – 1784 till och med lägst i hela Norbergs bergslag. Anledning därtill kan ha varit att hyttan då delvis ägdes av det närbelägna Bjurfors mässingsbruk, som förmodligen använde sig av de till hyttandelarna hörande skogarna för sin mässingstillverkning, vilket troligen ansågs mer lönsamt. Någon gång under 1700-talet flyttades Rabbatsbennings hytta ett stycke norrut.

Sedan de båda hyttorna i Ingolfsbenning och Häste lagts ned, 1812 respektive omkring 1820, erhöll dess bergsmän rätt att blåsa i Rabbatsbennings hytta.

Hammaran var en av de äldsta i bergslaget, uppförd 1602. Ursprungligen hade den endast en härd. Efter hammarkommissionen 1689 beslöts det att hammaran i Rabbatsbenning skulle bibehållas, framförallt för att tillfredsställa omkringliggande hytters behov av järnredskap.

Den järnmalm som Rabbatsbennings bergsmän bröt för tackjärnstillverkningen i byns hytta kom från flera olika gruvor och malmfält. Här ska endast Rabbatsbenningsgruvan och Rabbatsbenningskarpan nämnas, då de av namnen att döma ägdes av byns bergsmän. Båda låg i Gamla Morbergsfältet och bröts sannolikt endast fram till på mitten av 1700-talet.

Om byns bebyggelse vet man egentligen ingenting förrän 1699 då det upprättades en karta ”öfwer Rabbatsbänninge belägit på Skougsbügden”. Enligt kartbeskrivningen fanns då två gårdar i byn, bebodda av ”tvenne kvinnor”. Den österut belägna gården var den som såsmåningom skulle gå under namnet Olofsfors herrgård. Påpekas bör att den då låg öster om dåvarande vägen till Hommansbenning.

1795 ägdes enligt den karta som upprättades i samband med storskiftet $\frac{3}{4}$ mantal av byns totala $1\frac{1}{4}$ mantal fortfarande av bergsmän. (Byar och bebyggelse i Norbergs kommun. Andersbenning, Bjurfors, Fröbenbenning, Häste, Ingolfsbenning, Långgruvan, Rabbatsbenning, Tackhärad, Öster Djupkärra. Norberg: Kulturnämnden, Norbergs kommun., 1978.)

1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Påål (Betecknas som fattig bergsman)
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Pål Finne Olof Pålsson Gudmund Pålsson
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Pål Finne Olof Pålsson Gudmund Pålsson
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	H Ingeborg Olof Pålsson Gudmund Pålsson
1548	Nämnd 1548 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarna. Tredje delen nr 711	Olof Pålsson
1549	Ting i Norberg 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 135	Olof Pålsson
1551	Ting i Norberg 151 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 194	Olof Pålsson i Rabbatsbönning
1552	Ting i Norberg 15 feb 1552 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 209	Olof Pålsson i Rabbatsbö
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Är lagd från Norberg och till Garpeberget hust Ingeborg i Rabbatsbenning 3 hundra Olof Pålsson ibid 3 hundra Gudmund? ibid 1 1/2 hundra
1571	Älvsborgs lösen 1571	Jöns Mats hu Brita
1572	Dalarnas handlingar 1572:11 Bild 24	Jöns Mats
1579	Dalarnas handlingar 1579:10 Bild 22	Jöns Olof Gudmundsson Knekt
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 86	Erik Jönsson Olof Gudmundsson Knekt Haver hytta i Fröbenbenningshyttan (Fröbenning)
1582	Dalarnas handlingar 1582:11 Bild 69	Erik Jönsson Olof Gudmundsson Hövitsman
1583	Dalarnas handlingar 1583:14 Bild 133	Erik Jönsson Olof Gudmundsson Hövitsman

1584	Dalarnas landskapshandlingar 1584:13 Bild 64	Erik Jönsson Olof Gudmundsson Hövitsman
1585	Dalarnas handlingar 1585:9 Bild 66	Erik Jönsson Olof Gudmundsson Knektövitsman
1586	Dalarnas handlingar 1586:1 Bild 75	Erik Jönsson Olof Gudmundsson Knektövitsman
1587	Dalarnas handlingar 1587:13A Bild 79	Erich i Rabbatsbenning Olof Gudmundsson Knektövitsman
1591	Dalarnas handlingar 1591:9 Bild 148	Knut Andersson Erik Jönsson
1592	Dalarnas handlingar 1592:9 Bild 85	Övre kanten skadad så första namnet är borta Erik Jönsson
1593	Dalarnas handlingar 1593:11 Bild 82	Olof Gudmundsson Erik Jönsson
1595	Dalarnas handlingar 1595:2 Bild 83	Övre kanten skadad så första namnet är borta Erik Jönsson
1597	Dalarnas handlingar 1597:5 Bild 69	Övre kanten skadad så första namnet är borta Erik Jönsson
1600	Dalarnas handlingar 1600:6 Bild 36	Övre kanten skadad så första namnet är borta Erik Jönsson
1604	Dalarnas handlingar 1604:8 Bild 130	Knut Andersson Tomas Jönsson?
1606:5	Dalarnas handlingar 1606:5 Bild 75	Knut Andersson Thomas Eriksson
1607:14	Dalarnas handlingar 1607:14	Knut Andersson Tomas Eriksson
1608	Dalarnas handlingar 1608:18 Bild 182	Tomas
1628	Norberg AI:1	Tomas Erichsson h Margareta Erik Tomasson Malin Tomasdotter H Ingrid Kiersten Markus??dotter Rabbatsbenning Mats Jacopsson H Ingrid Brita Hansdotter
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 71	Tomas i Rabbatsbenning Pär Knutsson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Tomas Eriksson, 1/2 hemman Per Knutsson, 1/2 hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Tomas Måg Peder Per Knutsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 9 roten	Tomas Per Knutsson
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Tomas Ersson 1/2 Per Knutsson Per Tomasson 1/4
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Tomas Eriksson 1/2 Per Knutsson 1/2 Utan namn 1/4
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Anders Persson Anders Tomasson 1/2 Lars Persson 1/2 Mats Persson 1/4

I de tidigaste längderna finns i Rabbatsbenning Pål Finne och Olof Pålsson samt Gudmund Pålsson som vi får anta är hans söner. Olof Pålsson verkar inte haft några barn som uppnådde vuxen ålder, eller möjligen att han hade döttrar som flyttade från byn, och vars delar löstes in. Gudmund Pålsson däremot har åtminstone tre barn, Olof Gudmundsson, Peder Gudmundsson och en NN Gudmundsdotter.

Olof Gudmundsson är en intressant person, uttagen till knekt gjorde han karriär och 1581 är han knektövitsman. Knektövitsman är en befälhavare över en trupp fotfolk och titeln användes under femtonhundratalet och början av sextonhundratalet. I Dalregementets personhistoria Del 1 finns en notis om honom som bl a berättar att han gjorde resor till Viborg, Narva och Nöteborg. Han deltog (och kom nätt och jämt därifrån med livet i behåll) 1598 i det sk Näftåget, ett uppror i Stora Tuna som ledde till att Jacob Näf, ståthållare

över Västmanland, Dalarna och Bergslagen blev lynchad av ilskna dalkarlar.

Olof Gudmundsson behöll halvparten i Rabbatsbenning, den andra halvan ägdes av hans systerson Erik Jönsson. 1596 gör Olof Gudmundsson ett byte med Knut Andersson från Skräddarbo i Grytnäs, så Knut får del i Rabbatsbenning och Olof får motsvarande i Skräddarbo. Bakgrunden till detta vet vi inte, inte heller om parterna i bytet var besläktade.

Resultatet blir i alla fall att Knut Andersson flyttar till Rabbatsbenning och Erik Jönsson till Skräddarbo. Till Rabbatsbenning kommer sen också Tomas Eriksson, som förmodligen var Olof Gudmundssons dotterson.

Det finns en biografi över Olof Gudmundsson i Dalregementets personhistoria:

1576 var han överrotmästare vid (Lille) Hans Olssons fänka och avancerade 1578 till kvartermästare. I okt 1580 (Viborg) kallas han "Fendrich i Höffvitsmanstadh" för att 1581 (Gävle) som hövitsman föra befälet över tidigare (Lille) Hans Olofssons fänika. Som framgår av biografien omfattar hans karriär resor till Narva, Viborg, Ivangorod och Nöteborg. Fänikan närvarade vid Johan III bröllop med Gunilla Bielke 1585. Han efterträds 1589 av Anders Persson som hövitsman.¹⁰⁷⁸

Han deltog 1598 i det sk Näftåget, ett uppror i Stora Tuna som ledde till att Jacob Näf, ståthållare över Västmanland, Dalarna och Bergslagen blev lynchad av ilskna dalkarlar. Wikipedia har en längre artikel kring skeendet och anger som källa Berättelser ur Svenska historien C Georg Starbäck, del 9 1869.

1549 Hedemora 17 maj Kom för rätta h Ingeborg i Rabbatsbenning och talade till Staffan i Nås om 20 penningland jord dock hade hon ingen med sig utan det fanns att hemmanet hade gångit uti 3 eller 4 köp, detta för den skull detta ärende upp till vidare rannsakan och bättre vittnen.¹⁰⁷⁹

Erik Jönsson Rabbatsbenning Sakören 1580 för lönskaläge.

1587 Avkortningen Olof Gudmundsson Knekthövitsman Haver Konung Maistat gunstligen efterlåtitt Olof Gudmundsson Knekthövitsman ett hemman fritt uti Skedevi socken benämmt Ansta? Der på KM brev datum 12 september anno 83¹⁰⁸⁰

1589 Avkortningen Haver Olof Gudmundsson i Hedemora Stad haft fritt den gård som besitter och ½ parten av ett skattehemman N: Bronsjö och en nybyggare nemlig Billbo vilken ränta skall avdragas i den rest som honom står tillbaka.¹⁰⁸¹

1590 Avkortningen Olof Gudmundsson fordom knekthövitsman, haffuer Oloff Gudmundsson som war knektehöffwesman haffa fritt then gård som han besitter och halff partten af ett skatte heman i Brundsjö och et torp nemligen Billebo huilken rentta skall afrechnas i hans lön som honom står till rest effter cammererarens befalning¹⁰⁸²

1591 Brunsjö (Verkar ligga i anslutning till Hedemora stad) Olof Gudmundsson¹⁰⁸³

1592 Bronsjö Olof Gudmundsson är efterträdd av Anders Persson.¹⁰⁸⁴

1596 Olof Gudmundsson i Hedemora får fasta på Brunsjö¹⁰⁸⁵

Billbo uppgick i mitten av 1800-talet i Backnillsbo i Hedemora. Enligt domboken 1635 fick Lars Andersson fast på Billebo som han köpt av Melker Olofsson i staden och Olof Andersson i Vikbyn¹⁰⁸⁶

1596 Olof Gudmundsson i Hedemora och Knut Andersson i Rabbatsbenning hade bytt jord i så måtto att Olof gav Knut ett hemman i Rabbatsbenning där till 3 fat järn, och Knut gav Olof igen i Grytnäs Skräddarbo Västra gården¹⁰⁸⁷

1597 Erik Jönsson i Rabbatsbenning samt Abraham Olsson ibidem bjuder upp Övre gården i förenämnda Rabbatsbenning, köpt av Per Tomasson i Knallasbenning och Jöns Persson i Nås i Hedemora socken för 20 fat osmundsjärn. Ännu 2 systersdelar i norra gården i Rabbatsbenning av hustru Ingrid, Halvard smeds, och

1078 Dalregementets personhistoria. Del 1 1542-1699. Falun, 1984. 1578/0823:3 sid 108-109

1079 Ting i Hedemora 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 151

1080 Dalarnas handlingar 1587:2

1081 Dalarnas handlingar 1589:5A Bild 10

1082 Dalarnas handlingar 1590:5 bild 113

1083 Dalarnas handlingar 1591:3B Bild 18

1084 Dalarnas handlingar 1592:10 Bild 52

1085 1596 Strödda domböcker och rättegångshandlingar Vol 6 (opaginerat) Bild 2030

1086 Thorsell, Siv. Gårdar och gårdsnamn i Nås fjärding, Hedemora. Hägersten, 1990.

1087 Ting i Norberg 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 52

hustru Brita i Rabbatsbenning. ¹⁰⁸⁸

Laga ting i Hedemora 25 juni 1597: Olof Gudmundsson på Åsen är nämndeman.

Laga ting i Hedemora 22 maj 1598: Olof Gudmundsson på Åsen bjuder upp ett äng liggandes på Brunne ö i pant av Olof Andersson i Gråda för 100 mindre järn 7 skeppund

1604 Knut Andersson i Rabbatsbenning bjuder upp en systerdel ibidem köpt av sin syster Anna Andersdotter för osmundsjärn 3 fat.

Item en systerdel av Erik i M...bod? För 2 fat ^{1089 1090}

1605 Knut Andersson i Rabbatsbenning bjuder upp en brodersdel i Rabbatsbenning köper av sin broder Jon Andersson för 6 fat osmundsjärn. Nock av sin broder son Lasse Larsson i Semla en brodersdel för 6 fat ^{1091 1092}

1607 Knut Andersson i Rabbatsbenning bjuder upp en brodersdel ibidem köpt av sin broder Jon Andersson i Norbergsby för Osmundsjärn 6 fat 4000. Stod själv och

Än bjuder han en brodersdel köpt av sin broders son Lasse Larsson i Semla för 6 fat

Knut Andersson i Rabbatsbenning bjuder nu en systerdel i Rabbatsbenning köpt av sin syster Anna Andersdotter och hennes man Johan Jonsson i Tortuna socken för 3 fat. ^{1093 1094}

1606 Tomas Eriksson i Rabbatsbenning bjuder upp den östra gården ibidem köpt av Abraham Olofsson, sin moderbroder för stångjärn 8 skeppund. ^{1095 1096}

1606 Tomas Eriksson bjuder upp 2 systerdelar i nöregården i Rabbatsbenning köpt av Olof Gudmundsson i Hedemora för osmundsjärn 8 fat ^{1097 1098 1099 1100}

1610 Tomas Eriksson i Rabbatsbenning bjuder upp andra resan en brodersdel ibidem i norra gården köpt av Olof Gudmundsson i Hedemora för 6 fat osmundsjärn ¹¹⁰¹

Laga ting Garpebergs gård maj 1614 : Erik Jönsson i Skräddarbo bjuder upp nu första resan halvannan brodersdel i Skräddarbo i Grytnäs som han köpt hade av sinom moderbroder Olof Gudmundsson för stångjärn 9 skp

Än bjuder han upp andra resan en brodersdel i samma hemman köpt av Peder Gudmundsson för 5 ½ skeppund stångjörn. ¹¹⁰²

Rabbatsbenning

PÅL FINNE ¹¹⁰³

Död ca 1545 i Rabbatsbenning.

Hustru:

Barn:

Olof Pålsson, se nedan

Gudmund Pålsson, se nedan

Rabbatsbenning Olof Pålssons del

OLOF PÅLSSON

1088 Ting i Norberg 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 171

1089 Ting i Norberg 1604 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 197

1090 Ting i Norberg 1605 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 253

1091 Ting i Norberg 1605 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 252

1092 Ting i Norberg 1606 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 302

1093 Ting i Norberg 1607 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 349

1094 Ting i Norberg 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 227

1095 Ting i Norberg 1606 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 301

1096 Ting i Norberg 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 105

1097 Ting i Norberg 1606 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 302

1098 Ting i Norberg 1609 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 383

1099 Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 421

1100 Ting i Norberg 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 448

1101 Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 11

1102 Ting i Garpenberg 1614 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 547

1103 Om Pål Finne och leden efter honom från Göran Ekberg www.gorek.se

Förmodligen son till Pål Finne, se ovan.

Hustru:

Barn:

Förmodligen inga vuxna barn

Några eller alla de systerdelar i Rabbatsbenning som Erik Jönsson och Abraham Olsson bjuder upp 1597 skulle kunna ägas av döttrar till Olof Pålsson, men fler möjligheter finns.

Rabbatsbenning Gudmund Pålssons del

GUDMUND PÅLSSON

Förmodligen son till Pål Finne, se ovan.

Hustru:

Barn:

Olof Gudmundsson. Se nedan.

Peder Gudmundsson

NN Gudmundsdotter gift med Jöns. Se nedan.

OLOF GUDMUNDSSON

Son till Gudmund Pålsson, se ovan. Knekthövitsman

Hustru: Ingeborg. Erhöll 1613 underhåll ¹¹⁰⁴

Barn:

Abraham Olofsson

NN Olofsdotter gm Erik, se nedan.

ERIK

Måg till Olof Gudmundsson. Oklar hemvist.

Hustru: NN Olofsdotter. Dotter till Olof Gudmundsson, se ovan.

Barn:

Tomas Eriksson, se nedan.

TOMAS ERIKSSON

Son till Erik och NN Olofsdotter. I Rabbatsbenning från åtminstone 1604. Död 1636 i Rabbatsbenning.

Hustru: Margareta Knutsdotter ¹¹⁰⁵

Barn:

Malin Tomasdotter. Gift med Per Johansson, se nedan.

Anders Tomasson. Född 1624 i Rabbatsbenning. Se nedan.

Erik Tomasson. Död 1691 i Karsbo, Norberg. Gift 1649 med Karin Matsdotter. Dotter till Mats Eriksson och Marit Hermansdotter i Karsbo.

Olof Tomasson. Se nedan.

Per Tomasson. Se nedan.

Margareta Knutsdotter bör vara den Marit Knutsdotter som finns med i släkttavlan till nedanstående mål, hennes son Per Tomasson säljer jord i Andersbenning och dotterdottern Karin Persdotter gifter sig till Andersbenning. Britas första man var förmodligen Jöns Håkansson i Gäsjö, se Gäsjö, Norberg.

1607: Kom Germund Bengtssons barn i Livsdal och talade till Bengt Pedersson i Andersbenning om förenämnda Andersbenning förebärande att dess moder moder hustru Brita på Nyhyttan det ått hade och det pantsatt till Anders Larsson på Djäknehyttan fick så Anders Larsson sinom broder Olof Larsson för samma värde, fick så Lasse Myntare samma hemman i gäll av Olof Larsson. Kom så Lasse mästaress hustru på annat gifte och fick en man heta Nils Ingelsson. Kom så han till samma hemman. Bjöd så han samma hemman ut att säljas igen. Köpte så Olof Jonsson i Andersbenning det till sig för osmundsjärn 4 fat, av Anders Håkansson i Gäsjö för 10 fat ½, P Jönsson i Flängan 5 ½ fat, Herr Peder i kom så samma hemman till Bengt Pedersson som fick Anders Håkanssons dotter till hustru. Sade sig där vara bördig till och ej kunde med någon skäl leda sig med bärd därtill, utan som linjen här visade är rätt bördemännen därtill.

Därför dömdes dessa förenämnda Marit Knutsdotter, Germund och hans bröders barn samt Marit på Nyhyttan med sina syskon Andersbenning till börden igen och Bengt Pedersson sitt värde igen men kan det någon veta för bevis så skola gode män om rannsakas. .

En släktavla finns ritad till ärendet:

Brita har en första man Jöns och med honom sonen Per Jönsson som har sonen Anders Persson (Flängan), Johanna Jönsdotter som har sonen Germund med 3 bröder samt i nästa generation Olof samt också sonen Lasse Jönsson som har sonen Knut som har dottern Marit som Lever.

1104 Dalregementets personhistoria. Del 1 1542-1699. Falun, 1984. 1578/0823:3 sid 108-109

1105 Norbergs kyrkoarkiv FII:1 Personliebok Anders Tomasson Sid 1

Brita har sedan en andra man Peder Jönsson. De har sonen Jon Pedersson som har dotter Marit Jonsdotter Denne Lever ¹¹⁰⁶

1656 Hustru Malin i Rabbatsbenning klagade till sin broder Olof Tomasson ibidem om med åverkan på ett jordestycke som hon hade sig med

Om jordestyckets vittnade hennes broder Per Tomasson ibid och sade det var osant som Malin klagade ¹¹⁰⁷

Rabbatsbenning Gudmund Pålssons del. Sonsons sonson Anders Tomasson

ANDERS TOMASSON

Son till Tomas Eriksson, se ovan. Född 1624 i Rabbatsbenning. Död 1698 i Rabbatsbenning. ¹¹⁰⁸

Hustru: Margaretha Olofsdotter. Vigda 1655. Från Hedemora stad.

Barn:

3 söner, 4 döttrar. 2 söner döda 1698

Innan giftermålet tjänade han 9 år hos Borgaren och handelsmannen Erik Eriksson i Salberget.

Rabbatsbenning Gudmund Pålssons del Sonsons sonson Per Tomasson

PER TOMASSON

Son till Tomas Eriksson, se ovan.

Hustru: NN Matsdotter. Från Andersbenning, Norberg

Barn:

NN. Född 1643 i Rabbatsbenning

Erik Persson. Född 1647 i Rabbatsbenning.

Margareta Persdotter. Född 1649 i Rabbatsbenning.

Anders Persson

Lagmansrätt 1669: Beskedelig man Mats Eriksson i Andersbenning hade till sig löst några jordelotter i framlidne Mats Olofssons hemman i Andersbenning, näml Mats Wernikssons hustrus i Vallsjöbo en systerdal, Per Tomassons hustrus i Rabbatsbenning en systerdal, och Bengt Hendrichssons hustru s systerdal i Dullbo, till vilken han och på sin hustrus vägnar var bördig. Och givet för benämnde jordedelar

Det benämnde Mats Erichsson hade köpt av sin svåger Isak Persson i Näs och Hedemora socken hans hustrus arvejord, som är en systerdal i Andersbenning, ... Item Mats Matssons arvejord som honom tillfallen var efter sin framlidne broder Olof Matsson, som barnlös genom döden avgick, med mera som i benämnde brev ¹¹⁰⁹

Mats Matsson

Olof Matsson. Inga barn

Anders Matsson, se nedan.

Johan Matsson. Förmodligen Fragg, Norberg.

Barbro Matsdotter. Gift med Bengt Hinderesson i Dullbo, Söderbärke. Enligt dödboken född 1592 i

Andersbenning, Norberg. Död 1695 i Dullbo.

Karin Matsdotter. Gift med Mats Werniksson i Vallsjöbo, Karbenning.

1660 Per Tomassons son i Rabbatsbenning Anders Persson anklagades hava kastat h Margareta Mats Olssons hustru ibidem, med en sten, så att hustrun som då havande var måste i otid föda dött barn; Till kastadet kunde Anders icke neka, utan bekände så vara tillgången, varför såsom han en över.... Var , och intet förmåtte böta, kunde han att plikta för tingsdörren med risslitande ¹¹¹⁰

Rabbatsbenning Gudmund Pålssons del Sonsons sonson Olof Tomasson

OLOF TOMASSON

Son till Tomas Eriksson, se ovan

Hustru:

Barn:

Erik Olofsson. Född 1644 i Rabbatsbenning.

Olof Olofsson. Född 1646 i Rabbatsbenning

1106 *Ting i Norberg 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 226*

1107 *Ting i Norberg 1656 (Renoverad dombok) Örebro län EXIe:1791 sid 337*

1108 *Norbergs kyrkoarkiv FII:1 Personaliebok Sid 1*

1109 *Lagmansting 1669 Svea hovrätt Södermanlands län EXIa:1 sid 270*

1110 *Ting i Norberg 1660 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:3 sid 66*

1658 Per Olsson i Norbergs by lät på Mats Hanssons vägnar i Västerås 1 resan uppbjuda en jordepant i Quarnhällan vid Rabbatsbenning, mellan både bäckarna belägen, den Olof Tomasson ibidem har pantsatt för två skeppund stångjärn ¹¹¹¹

Rabbatsbenning Gudmund Pålssons del Sonson sonens måg Per Johansson

PER JOHANSSON

Måg till Tomas Eriksson, se ovan. Död 1653 i Rabbatsbenning.

Hustru: Malin Tomasdotter. Dotter till Tomas Eriksson, se ovan.

Barn:

Karin Persdotter. Född 1634 i Rabbatsbenning. Död 1699 i Andersbenning. Gift med Per Johansson i Andersbenning¹¹¹²

Margareta Persdotter. Född 1629 i Rabbatsbenning. Gift med Mats Olofsson, se nedan.

NN Persdotter. (Hu Malins dotter i Rabbatsbenning) Död 1653 i Rabbatsbenning.

MATS OLOFSSON

Måg till Per Johansson, se ovan. Från Flängan.

Hustru: Margareta Persdotter. Vigda 1659. Född 1629 i Rabbatsbenning. Död 1699 i Rabbatsbenning. Dotter till Per Johansson, se ovan.¹¹¹³

1660 Per Tomassons son i Rabbatsbenning Anders Persson anklagades hava kastat h Margareta Mats Olssons hustru ibidem, med en sten, så att hustrun som då havande var måste i otid föda dött barn; Till kastadet kunde Anders icke neka, utan bekände så vara tillgången, varför såsom han en över.... Var , och intet förmåtte böta, kunde han att plikta för tingsdörren med risslitande¹¹¹⁴

Rabbatsbenning Gudmund Pålssons del Erik Jönsson – byte Knut Andersson

JÖNS

Måg till Gudmund Pålsson, se ovan.

Hustru: NN Gudmundsdotter. Dotter till Gudmund Pålsson, se ovan.

Barn:

Erik Jönsson. Se nedan.

ERIK JÖNSSON

Son till Jöns och NN Gudmundsdotter, se ovan. Senare Skräddarbo, Grytnäs

Hustru:

Erik Jönsson Rabbatsbenning Sakören 1580 för lönskaläge.

1592: Erik Jönsson i Rabbatsbenning för slagsmål

1596 Olof Gudmundsson i Hedemora och Knut Andersson i Rabbatsbenning hade bytt jord i så måtto att Olof gav Knut ett hemman i Rabbatsbenning där till 3 fat järn, och Knut gav Olof igen i Grytnäs Skräddarbo Västra gården¹¹¹⁵

Genom detta byte kommer Knut Andersson till Rabbatsbenning. Han är förmodligen son till Anders Larsson i Skräddarbo, Grytnäs. Att han löser in sina syskons delar i Rabbatsbenning bör kunna förklaras med att efter bytet mot hans ärvda hemman, måste han då det är oskiftat lösa in syskonens delar i det nya hemmanet. Affären kan ju också ha påbörjats av fadern Anders Larsson. Det finns inga kända källor som belyser varför detta byte görs och om det fanns något släktskap mellan parterna.

KNUT ANDERSSON

Död före 1640 i Rabbatsbenning

Hustru:

Barn:

Per Knutsson. Se nedan.

PER KNUTSSON

1111 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 692

1112 Norbergs kyrkoarkiv FII:1 Personaliebok

1113 Norbergs kyrkoarkiv FII:1 Personaliebok

1114 Ting i Norberg 1660 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:3 sid 66

1115 Ting i Norberg 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 52

Son till Knut Andersson, se ovan. Död 1687 i Rabbatsbenning.

Hustru: Brita Kjellfastdotter. Död 1670. Dotter till Kjellfast Olsson i Livsdal, Norberg.

Barn:

Lars Persson. Se nedan.

Margareta Persdotter. Född 1636 i Rabbatsbenning. Gift med Anders Matsson i Östra Djupkärra. ¹¹¹⁶

Kjellfast Persson. Född 1646. Gift med Per Anderssons änka Brita Nilsson i Halvarsbenning. ¹¹¹⁷

NN. Född 1648 i Rabbatsbenning

Erik Persson. Född 1650 i Rabbatsbenning. Gift med Brita Andersdotter från Halvarsbenning. Dotter till Anders Persson (Död 1675)

Per Persson. Född 1653 i Rabbatsbenning.

Kerstin Persdotter. Född 1658 i Rabbatsbenning.

Anders Persson. Gift med Karin Andersdotter från Halvarsbenning. Dotter till Anders Persson (Död 1675)

Gamla Norberg 16 augusti 1669 Per Knutsson i Rabbatsbenning bekom fasta på Holsten Hemmingssons i Klemetshyttan och Hedemora socken samt Anders Erssons i Stensbo och Grytnäs socken jordedelar i Rabbatsbenning deras hustru i arv tillfallne efter modern hustru Britta Knutsdotter vilka han med 10 skepp och 10 lsp stångjärn har avbetalt köp dat den 1 maj 1669

LARS PERSSON

Son till Per Knutsson, se ovan.

Hustru: Anna Persdotter. Dotter till Per Olsson och Margareta Andersdotter i Häste, Norberg

Barn:

Jan Larsson. Ogift hos brodern Per Larsson.

Olof Larsson. Gift i Fernebo

Anders Larsson

Marja Larsdotter

Brita Larsdotter. Gift med Per Hansson i Flängan.

Per Larsson. Född 1673 i Rabbatsbenning. Se nedan.

PER LARSSON

Son till Lars Persson, se ovan. Född 1673 i Rabbatsbenning. Död 1740 i Rabbatsbenning.

Hustru: Margareta. Död 1728 i Rabbatsbenning.

Barn:

Per Persson. Se nedan.

Lisbet Persdotter. Gift med Erik Hansson, se nedan.

Rabbatsbenning Gudmund Pålssons del Erik Jönsson – byte Knut Andersson. Per Larssons son Per Persson

PER PERSSON

Son till Per Larsson, se ovan. Född 1710 i Rabbatsbenning

Hustru: Margareta Persdotter

Barn:

Johan Persson. Född 1736 i Rabbatsbenning. Se nedan.

Anna Persdotter. Född 1739 i Rabbatsbenning.

Petter Persson. Född 1742 i Rabbatsbenning.

Eric Persson. Född 1746 i Rabbatsbenning.

Greta Persdotter. Född 1750 i Rabbatsbenning.

JOHAN PERSSON

Son till Per Persson, se ovan. Född 1736 i Rabbatsbenning.

Hustru: Catarina Jansdotter. Född 1738 i Hedemora. Vigda 1743.

Rabbatsbenning Gudmund Pålssons del Erik Jönsson – byte Knut Andersson. Per Larssons måg Erik Hansson

ERIK HANSSON

Måg till Per Larsson, se ovan.

Hustru: Lisbet Persdotter. Dotter till Per Larsson, se ovan.

Hustru: Brita

Barn:

Anna Ersdotter

1116 Norbergs kyrkoarkiv FII:1 Personaliebok

1117 Bouppreckning efter Kjellfast Persson finns i Norbergs kyrkoarkiv P5

ROSENDAL, NORBERG

Stahre, Ulla i Bygd och bergsmän under senmedeltid.(Norberg genom 600 år)

Källorna tillåter oss inte att exakt fastställa, vilka hyttor eller andelar i hyttor, som tillhört de under kyrkans frälse liggande bergverksandelarna. Namnet Rosendal skulle kunna tyda på en anläggning, uppförd av munkar. Ännu 1555, då en förteckning över kyrkans landbor påträffas, bodde fem av de 16 landbor, som där uppräknas, i Rosendal. Det är möjligt, att dessa kyrkans landbor, av vilka sju har gårdar i Norbergs by och de övriga fyra är fördelade på Gläfsse, Livsdal, Näs och "Prästeboda", sitter på gårdar, som utgör rester av kyrkans forna andelar i Norbergs bergslag. (Se Dalarnas handlingar 1555:11)

Ekström, Gunnar: Västerås stifts herdaminne I:2 sid 650-651

Konung Gustaf hade från prästbordet tagit Nordansjö hytta. Något vederlag hade icke lämnats. Sockenmännen klagade 28 januari 1583, att av denna anledning ingen kyrkoherde kunde där "bliva besutten och behållen".

Konungen lämnade då i vederlag torpet Rosendal, som låg utmed prästbordet.

Genom kungl brev 17 mars 1592 får han (Olaus Mathiae Grytnaesensis) konfirmation på skattefriheten för Rosendal, och genom resolution 28 juni s å blir han fri frångästning och skjutsfärder.

Petrus Norberg: Ur Högfors Bruks historia:

Den 25 sept 1544 skrev Gustav I till bergsmännen, att han sänt dugliga hammarsmeder till Norberg för att där sätta upp en hammarsmedja, som skulle tjäna till förebild. Denna Norbergs kronohammare, som ofta nämnes i det följande och ibland kallas "övre hammaren", vid jämförelse med Högfors, torde ha legat vid Rosendal

Den 19 juli samma år undertecknade Jakob Olsson i Högfors ett kvitto, att han av fogden över Västerdalarna och Järnbergslagen med Högfors och Norbergs hamrar välförståndig Hans Brask emottagit 71 skeppund stångjärn jämte 27 daler till forlön.

De villkor, på vilka konungen övertagit bruket, känna vi icke alls till. Elisabet Grip sålde 1605 det till greve Magnus Brahe till Visingsborg, men först 1615 erhöll han fasta på köpet. Kronan drev bruket till 1620, då det överlämnades till den nya jägaren.

Vid århundradets slut fanns vid Högfors frälsebonden Per, men sedan omtalas åter Jöran Brun under hela den tid, kronan drev det. Likaledes verkade där som chef för hammarsmidet Mats Hammarsmed, som ibland kallas Mats Tysk men egentligen hette Mats Catzman. Först 1608 uppfördes en masugn i Högfors, Hyttan hade tidigare varit en osmundugn. Det behövlige tackjärnet togs den tiden från Norberg, där kronan hade egen hytta, eller ock från Ludvika.

1604 förstörde vårfloden hammardammen vid Högfors, så att omfattande reparationer måste göras.

1608 är fogden Anders Björnson, och han inventerade åt sig Högfors och Norbergs hamrar från Erik Persson den 23 maj 1608. Inventeringsmän voro bergsfogden Per Larsson i Lifsdal och Anders Eriksson, fordom bergsfogde.

1613 var Mats fortfarande hammarsmed vid Högfors, hammarsmeden vid kronans smedja i Norberg hette samtidigt Lasse.

Chef för bruket i under den tid, kronan innehade det, var fogden, men under sig hade han en förvaltare, som 1617 hette Nils Eriksson och kallades "oppbördsman vid Högfors bruk".

1617 stämde bergsfogden Per Larsson i Livsdal Mats hammarsmed för att denne skulle ha sagt, att bergsfogden under vintern med egna hästar fört bort kronans järn från Högfors hytta.

1619 omtalas fogden Michel Henriksson som lät bygga om hyttan. Masugnen sattes nu på ett annat ställe än förut.

1620 inventeras Högfors, som bergsfogden Per Larsson i Lifsdal och hammarsmeden Mats Tysk haft i sin vård till greve Magnus Brahe.

Enligt bergstingsprotokollet för den 5 februari 1666 stod den gamla hyttan på mycket sank mark och hade aldrig gått ordentligt. Därför hade bergsmännen tagit sig för att utan tillstånd bygga en ny högre upp i strömmen, två stenkast ovanför den gamla. Bergmästaren Jnlade dem nu att söka bergskollegii tillstånd till dess nyttjande.

De 21 mars 1706 sålde slottsfogden Arvid Jernstedt Persbo hemman och hammare jämte hyttedelen i Rosendal till inspektoren Anton Medeen för 9300 daler kopparmynt. I fastebrevet konstateras, att Persbohemmanet utgjorde ett halvt mantal, och att dess hyttedel Rosendal nu omfattade halva masugnen.

Enligt häradsrättens protokoll för den 24 februari 1709 hade Medeen klandrats för att han innehade Persbo, som skulle vara bergsmanshammare. Nämnden intygade likväl, att borgmästaren Adolf Welamsson i Västerås ägt den längre tillbaka i tiden, än någon nu kunde minnas.

Ur Byar och bebyggelse i Norbergs kommun. Blomdal, Broarna, Högfors, Hönsgärdet, Livsdal, Persbo, Rosendal, Snytsbo, Trättsbo, Ön. Norberg: Kulturnämnden, Norbergs kommun., 1979.

1699 förstördes stångjärnshammaren i "en svår vattufloed". Därigenom upphörde stångjärnsproduktionen i Rosendal för gott.

När hammaren på 1650-talet blev "genom vådeld avbränd och således öde vorden" ägdes den inte längre av kronan utan av Peder Jönsson, Strax därpå, 1659, erhöll fiskalen Jacob Snack tillstånd att på platsen för den gamla kronohammaren bygga en ny hammare med två härdar samt ett ränneverk. Om ränneverket någonsin uppfördes är ovist. Att hammarsmedjan anlades är dock säkert.

I Rosendal fanns förutom de ovan nämnda stångjärnshamrarna ytterligare två hamrar. De var båda bergsmansägda och troligen anlagda någon gång omkring 1630. Troligen lades de två bergsmansmararna ned för gott strax före

respektive under eller strax efter 1670-talet.

1822 gjordes en uppmätning av Rosendals hyttbacke (Lantmäteriverket) En förteckning över samtliga delägare i hyttan visade att de vid denna tid var 21 med brukspatron Hebbe på Högfors bruk som störste delägare. Endast tre av hyttans delägare var bosatta i Rosendal, resten utanför byn. En kom t ex från Trättsbo – redan på mitten av 1600-talet hade Trättsbos ende bergsman blivit medlem i Rosendals hyttelag sedan hans hytta blåsts ned för gott. Åtta delägare kom från Livsdal, vars hytta hade ådelagts på 1780-talet. Allt fler och fler ståndspersoner hade därtill under årens lopp blivit delägare i hyttan.

Bergsfogden J E Ångman var delägare, han bodde på Erikslund som hörde till Rosendalshemmanet.

Det finns en skifteskarta bevarad från Östra Rosendal från 1828 och en från Västra Rosendal från 1850. I Västra Rosendal som var 1 mantal ingick ett kronohemman på ½ mantal, som sedan mycket länge hört till kyrkoherdebostället i Norberg.

Lagaskifteskartan över Östra Rosendal var den som upprättades först av de två 1826-1828. Den bebyggelse som är utsatt på kartan utgjorde av allt att döma endast en fastighet, den som idag kallas Brogården men förr gick under namnet Sylgården. Hemmanet i övrigt var uppdelat på sex olika fastigheter på mellan ¼ och 1/48 mantal.

Drygt tjugo år senare, 1850, fastställdes laga skifte även för Västra Rosendal. Liksom tidigare – och än idag – är det på denna sida av ån som större delen av byns bebyggelse är koncentrerad. Västra Rosendal var du uppdelat på fyra fastigheter – dels kronohemmanet på ½ mantal som tillhörde "Norbergs Kyrkoherdebohl", dels tre bergsmans- eller skattehemman på sammanlagt ½ mantal. Den gård som ägdes av Per Samuelsson har sedan dess styckats av i två delar – Samelpersgården och den så kallade Arrendatorsbyggningen, förr Samelpersgårdens arrendatorbostad. Detsamma gäller den gård som innehades av Högfors bruk.

1875 lades Rosendals hytta ned för gott.

1371	Karlsson, K H. "Skattelängd för östra Västmanland af år 1371", Västmanlands fornminnesförenings årsskrift, nr III (1884).	Tomas i Rosindal (Landbo)
1462	Se brev nedan	Ole Ingelsson
1513	Se brev nedan	Olof Ravalsson
1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Henrik Olof Hansson (gav järn istället för pengar) Jöns (gav järn istället för pengar)
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Olof Hansson Lasse Tomasson Henrick Finne Jöns Gör and Norbergs kykoafrad för halva hemmanet
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Olof Hansson Hans Hermansson Henrik Finne Mikael Bertillsson Jöns
1543	Norberg, Petrus: Ur Högfors bruks historia s 105	Olof Hansson 1 ½ hundra Lasse Tomasson 1 ½ hundra Henrik Fine 1 1/5 hundra Anders Henriksson 1 1/5 hundra Mickel Henriksson 1 ½ hundra 40 osmundar Skatterna visa att hyttan var en av de mest givande i bergslaget.
1544	Ting i Norberg 1544 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 5	Olof Hansson i Rosendal
1545	Ting i Norberg 1545 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 15	Lasse H? i Rosendal
1545	Dalarnas handlingar 1545:12 bild 87	Mickel Henriksson Anders Henriksson Lasse Tomasson Olof Hansson
1546	Ting i Norberg 1546 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 31	Lasse Hammar?
1551	Ting i Norberg 151 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 194	Lasse Andersson i Rosendal
1557	Ting i Norberg hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 254	Lasse Andersson i Rosendal
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Wilken 2 hundra 40 osmund Anders Mickelsson 2 hundra 40 osmund Lasse Andersson 2 hundra Per Olsson 2 hundra
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 bild 72	Per ?rsson Lasse Andersson

		Anders Persson Kyrkohemman Jöran i Rosendal
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 bild 72	Item Lasse i Rosendal skattar av Grensjö (Gräntse, Hedemora)
1571	Älvsborgs lösen 1571	Per Olsson Per Andersson- i Rosendal
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Per Olsson hustru Karin.... Per Andersson
1579	Dalarnas handlingar 1579:10	Skattebonde Per Olsson Skattebonde Per Andersson
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 78	Per Olsson Per Andersson
1590	Dalarnas handlingar 1590:4	Bengt Hammarsmed vid Norbergshammaren
1602	Ting i Norberg 1602 Svea Hovrätt Kopparbergs län EX1e:2720 sid 46	Per Andersson i Rosendal
1604	Dalarnas handlingar 1604:8	Olof Jönssons ½ Femdring? I marginalen för Hans Pärsson Knecht Anders Persson
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 9	Olof Hans Persson överstruken Olof ditskriven i marginalen Fendur? under Lasse Hansson Knekt Anders Persson
1608	Dalarnas handlingar 1608:18 Bild 183	Hans
1610	Dalarnas handlingar 1610:4 Bild 181	Per Andersson
1616	Dalarnas handlingar 1616:1 Bild 100	Jöns Hans
1617	Dalarnas handlingar 1617:1 Bild 72	Hans Persson Per Andersson
1620	Dalarnas handlingar 1620:2 Bild 87	Hans Persson Peder Andersson
1628	Norberg AI:1	Hans Persson Karin Hansdotter Rosendal Erichsdotter Kerstin
1629	Dalarnas handlingar 1629:6 Bild 17	Hans Jöns Lorens Anders E Pärsson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tiondelängd Bild 70	Jöns Hans Pärsson Anders Hans Larsson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Lorens Hansson 1/4 Jöns Narvesson 1/2 Hans Pärsson 1/2 Anders Holstensson 1/4
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Jöns Hans Persson * sonen Peder Anders Holstensson Hans Larsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 1 roten	Hans Persson Anders Jöns Hans Larsson
1642	Mantalslängd Sala län	Hans Pärsson Jöns Narvesson Anders Holstensson Hans Lorensen
1643	Mantalslängd Sala län	Hans Jöns Anders Holstensson Hans Lorensen
1646	Mantalslängd Sala län	Jöns Narvesson Hans Persson Anders Holstensson

		Hans Lorensen
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Lorentz Hansson 1/4 Jöns Arfwedsson 1/2 Hans Persson 1/2 Anders Holstensson 1/2
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Lorentz Hansson i Rosendal 1/4 Jöns 1/2 Hans Persson 1/2 Anders Holsten 1/4
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Jonas Jonsson 1/2 Evert Hansson, Olof Ersson, Jacob och Erik Ersson 1/2 Olof, Johan Persson 1/4 Kjelfast och Bengt Olsson 1/4
1850	Laga skifteskarta 1850 Lantmäteriverket	A=1/2 mantal, Norbergs kyrkoherdeboställe B=1/4 mantal Högfors bruk C=1/8 mantal Bergsmannen Per Samuelsson D=1/8 mantal Per Anderssons arvingar

Rosendal

Häradshövdingen och riddaren Ingel Jönssons fastebrev för Hinse Pedersson 1462 på en gård kallad Wasagården, i Norbergs Socken köpt av hustru Karin, Olof murarmästares dotter. Tolvmän var Ingel Jonsson, Anders i Halvarsbenning, Tidik Pedersson, Hans Djäkne, Bengt i Bråfors, Peder Jönsson i Håkonsbenning, Englika i Stabäck, Mats i Malmkärra, Jöns Hermansson, Kjellfast i Hommansbenning, Ole Ingelsson i Rosendal, Mats i Örbäck.^{1118 1119}

1513 håller bergsfogden Olof Arvidsson i Härad laga ting med bergsmännen på Norberg, varvid Nils Månsson i Västanfors får "lagfart" på mark i Djupnäs i Våla socken, som han köpt av Olof Andersson i Gäsjö. Olof i Nickebo sitter såsom domare, och vittnen är Anders i Kallmora, Peder i Bennebo, Anders ibidem, Hinse i Livsdal, Olof Ravalsson i Rosendal, Per Halvarsson i Sundbo, Per och Mats i Aspbenning samt Lasse Matsson i Meling, Erik Symbla i Västanfors, Jöns Enwastesson.^{1120 1121}

HINDRIK (HEMMICH) FINNE

Betecknas i skattelängd 1539 som Hennrick Finne.¹¹²²

Hustru: Kirstin Andersdotter. Enligt en släkttavla i Hela Dalarnas tingslags häradsrätts volym 2 (1591-1593) har hon systrarna Sicilia och Elin. Fadern uppges vara Anders Bruse utan hemvist. Sönerna Anders och Michel finns också med i tavlan.¹¹²³

Barn:

Michel Hindriksson. Se nedan

Anders Hindriksson. Se nedan.

Anders Hindriksson

ANDERS HINDRIKSSON

Son till Hindrik, se ovan.

Hustru: NN

Barn:

Per Andersson. Se nedan.

PER ANDERSSON

Son till Anders Hindriksson, se ovan

Hustru:

*1592 Kom för rätta P Andersson i Rosendal och talade till Anders Persson byfogde i Norberg att Anders Persson skulle hava bränt upp lösöre som han ärvde efter sin fader och efter inget besked var på bägge parterna och det hade stått i 26 år, så kör jag det till lagman*¹¹²⁴

1118 Stahre, Ulla: Bygd och bergsmän under senmedeltid. Norberg genom 600 år. 1958.

1119 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarna. Första delen. Nr 116.

1120 Stahre, Ulla. Bygd och bergsmän under senmedeltid. I Norberg under 600 år. 1958

1121 Karlsson, K H. "Permbref från Westmanland". Västmanlands Fornminnesförenings Årsskrift III (1884)

1122 Landskapshandlingar Dalarnas handlingar 1539:4

1123 Släkttavla Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 84

1124 Ting i Norberg 1592 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 33

1610 Mycket skadad sida Liknande ärende som nedan ¹¹²⁵

1610 Kom Päder Holstensson i Halvarsbenning och talade till Päder Andersson i Rosendal om en half part i ett änge i Rosendal förberändes att hans moder fader Mickel Hendriksson kom det halva änge till, därtill sade p att han samma äng både ärft och köpt hade, först ärvde han efter sin fader Anders Hindriksson sedan af (något verkar saknas) i Padersbo så avsades att efter nu så länge o.... stå hade gav den med och i förente de sig emellan här för rätten, så att Päder Holstensson gav Päder Andersson 900 och skall nu behålla samma halva äng. ^{1126 1127}

1610 Anders Pedersson i Rosendal haver belägrat Britta Henrichsdotter, det han bekände Nils Hansson i Klacken ¹¹²⁸

1614 Kom Peder Holstensson i Halvarsbenning och talade till Per Andersson i Rosendal om en halv Osmundssmedja ibit. Framlade Peder Holstensson ett synebrev som Bergsfogden med gode män utgivit hade lydandes huru de hade bytt hemmanet sig emellan, och så kom Per Andersson och Per Holstensson med sina syskon halvdelen till Der af sades att Peder Holstenssons broder Anders Holstensson som i Rosendal bor, skall behålla halvdelen smedjan med Per Andersson så .. som i hemmanet. ^{1129 1130}

.....Per Andersson i Rosendal Per Holstensson i Halvarsbenning de sig emellan hade i förnämnde Rosendal bergsfogden Per Larsson Erik Knutsson, Hendrich Matsson i byn samt flera goda män bekände at de haver varit där ¹¹³¹

1643 vigdes Johan Matsson och Kerstin Ersdotter i Rosendal

Michel Hindriksson

MICHEL HINDRIKSSON

Skattelängd 1552

Son till Hinrik.

Hustru: NN

Barn:

Malin Michelsdotter. Gift med Holsten Persson i Halvarsbenning.

Anders Michelsson.

1588 nämns Mickell Hammarsmed vid Norbergshammarens produktion, dels medan Nils Larsson var Fogde och dels emedan Erik Nilsson var fogde. ¹¹³² Samtidigt nämns en Bertil och Per Hammarsmed vid Norbergshammaren.

Michel Hindrikssons dotterson Anders Holstensson

ANDERS HOLSTENSSON

Son till Holsten Persson i Halvarsbenning och Malin Michelsdotter, dotter till Michel Hindriksson, se ovan. Bror till Per Holstensson i Halvarsbenning.

Hustru: NN

Barn:

Anna Andersdotter. Se nedan.

1610 Kom Päder Holstensson i Halvarsbenning och talade till Päder Andersson i Rosendal om en half part i ett änge i Rosendal förberändes att hans moder fader Mickel Hendriksson kom det halva änge till, därtill sade p att han samma äng både ärft och köpt hade, först ärvde han efter sin fader Anders Hindriksson sedan af (något verkar saknas) i Padersbo så avsades att efter nu så länge o.... stå hade gav den med och i förente de sig emellan här för rätten, så att Päder Holstensson gav Päder Andersson 900 och skall nu behålla samma halva äng. ^{1133 1134}

1125 Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 40

1126 Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2720 sid 422

1127 Ting i Norberg 1610. Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 12. Observera att det Persbo som nämns i detta ärende bör vara Persbo i Norbergs socken, grannby till Rosendal

1128 Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 40

1129 Ting i Norberg 18 Jul 1614 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2720 sid 552

1130 Ting i Norberg 1614 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 314

1131 Ting i Norberg ?? Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 40 (Mycket skadad volym)

1132 Dalarnas handlingar 1588:9A Bild 16

1133 Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2720 sid 422

1134 Ting i Norberg 1610. Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 12. Observera att det Persbo som nämns i detta ärende

1614 Kom Peder Holstensson i Halvarsbenning och talade till Per Andersson i Rosendal om en halv Osmundssmedja ibit. Framlade Peder Holstensson ett synebrev som Bergsfogden med gode män utgivit hade lydandes huru de hade bytt hemmanet sig emellan, och så kom Per Andersson och Per Holstensson med sina syskon halvparten till Der afsades att Peder Holstenssons broder Anders Holstensson som i Rosendal bor, skall behålla halvdelen smedjan med Per Andersson så .. som i hemmanet. ¹¹³⁵

OLOF KJELLFASTSSON

Måg till Anders Holstensson. Se ovan. Son till Kjellfast Olsson i Livsdal.

Hustru: Anna Andersdotter. Vigda 1637. Dotter till Anders Holstensson, se ovan.

Barn:

Bengt Olsson. Se nedan

Kjellfast Olsson. Sen nedan

1637 vigs Olof Kjellfastsson i Livsdal med Anna Andersdotter i Rosendal. Födde barn 14 veckor efter ¹¹³⁶

Olof Kjellfastsson i Rosendal och Lars Kjellfastsson i Livsdal besvärade sig för rätten att deras jorddelar som de med byte hade bekommit emot sina systrar, var mycket olika, begärandes att lämna till jämkning. ...

Lagmansrätt 1642 Kälwast Olsson i Livsdal beviste med laglift skäl och fastebrev huruledes han hade sig tillbytt ett torp eller fjärdels hemman Hönsegärde. Nämligen av Lars Olofsson i Andersbenning och Norbergs socken på hans hustrus Annas vägnar, all hennes anpart i benämnde Hönsgärde, såsom var en systerdal, och ... givit hon 3 skeppund stångjärn. Och av hustru Karin Narvesdotter uti Ingolsbenning all hennes del och anpart i berörde Hönsgärde för 4 skeppund. Så och sammalede Kälwast haver Jöns Narvesson i Rosendal och Hemming Narvesson i Livsdal en del uti tåkten som kallas badstugutåkten och en del i Klemetsbotåkten, och deremot haver de uplåtit Kälfast sin all deras anpart uti förbenämnde Hönsgärde, undantagandes den del som kommer Jöns Narvesson till, uti Måssen, och ett sådant ¹¹³⁷

1672 skiftades skogen mellan Per Holstenssons i Halvarsbenning arvingar. Det konstaterades: Vi rannsakade först beskaftenheten af sahl Per Holstenssons lösning i byn, och sedan hans 2ne barnekullars arfddel, befunno så efter gl:e Holsten Persson Västerhemmanet wore fallit i tio systerdelar, därav sonen Per bördig till 2ne och 6 st sedermera inlöst som fastebreven utvisa, så att Anders i Rosendal allena var outlöst, till vilkens ende arvinge och måg Olof Kjellfastsson ibid.

Pehr Holstensson arvingar sedan upplåtit sin fars Arverätt i Rosendahl, sampt hans fyra systrars, dem Pehr Holstenon i sin tid där och utlöst eftersom och fastebrefen uthvisa mot Anderses femtedel i Halwardzbenning som Oloff till dhem i bytet igen uppdragit, så att hela westerhemanet på detta sättet tillhörde Per Holstenssons arvingar allena. Sedermera under arftahlet emellan kullarna befunno wi dhen eldre bestå af en bror Jöns benämnd och 2ne systrar Marith i Hörende och Anna i Mehling och dhen senare af 2ne bröder och 2ne systrar Anders i Halvarsbenning, Holsten i Hedkärre, Rikemor i Elgsjöbo och Elin ibid, hvilka betalade på sitt moderne i den inlöste jorden, eftersom dheras fadher skulle löst all sin jordh i senare giftet, däremot dhe andre uppådade att och dheras moders jord wara såld i Diuptjärna och nedlagd i Halvarsbenning prostererade därför wederlag. Såsom jembwal efter dheras husbondhes Jöns wara barnlös död upå sade dhe att och arfdelarna af hans broderdehl borde dhem enskilt till bythes gånga quarlåtenskap fanns böra iachttagas att i bytet med Oloff i Rosendahl war och fadhrens egen arfzrätt transporterad tillika med dhe deelar han löst, för hwilken honom i arf tilfallen lotth bägge kullarna borde wara lika dehlachtige.

Af desse bägge kullars schäal och präntioner emot hwarannan till egendomen funno wi likast och att ingendera blefwe prowadierad sin rätt, om heela skoges sloges i en massa och deltes i fem delar, däråfförre kullen likasom enskilt arf-tagare efter Jöns jembwal för sine 2ne systerdehlar toge 2ne deehlar och senare kullen 3ne. Det och arfwingarne lätthe sigh wäl åthnöja. Förente sigh så silfwa om efterföljande rörskilnader som emellan dheras skogeteegara wara och blifwa skohla dhem för en redigt och wist efterlefnad. 1. Skahl ? Anders Pehrsson behålla för sin egen brodersdeehl och 2ne utlöste systrars hustru Rikmor och hustru Elin i Elgsjöbo deelar som och göra en brodersdeehl tilhopa, dhen skogh som oppgåår efter en Kohlningwägh ifrån Tall.... till Sör swårdåhsen, vidare twärt öfwer en mosa Rotfallzmosen benämnd så till Ställeberget, sidst öfwer ett kiärr till ett Råå Kihlebookiärrsråå som skillier Halfwardsbenning och Djuptjärna intill Västgöretorpet åth, så öster emellan Halfwarsbenning och Djuptjärna intill Wintervägen som löpter åth Nohrebergs-by. Häråf bewilliade Ander Pehrsson och att afsättia ett stycke skogh för dhe andre arfwingarna till Grufweskogh.

2. Wederkändes Holsten Pehrsson dhen 3de broderslotthen i skogen som sluutes å westre sidan med dhen skilnad som ofuannämde Anders Pehrssons dehl uthföres, och å östre sidan begynnes hans skilnad widh Wäster gate i Byn och åthfölier sedan Flytzwägen alt upptill Djupkärre Råågång möther.

3. Dhen öfrige skogen för dhe 2ne åtherwarande brodhersdeelarne af eldre kullen som inslutes å den ene sidan af

bör vara Persbo i Norbergs socken, grannby till Rosendal

1135 Ting i Norberg 18 Jul 1614 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 552

1136 Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638

1137 Lagmansting 1642 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Uppsala län EXIa:4 sid 235

Flytz-wägen och andre af Mohrewägen. Samråddes undergående att dhe sielfwe under sigh byta skulle af hwilka 2ne sidst benämde skogelotter Oloff Pålsson och Hans Bengtsson i Halvarsbenning lofwade afsättia en skogebidh för sahl Pehr Holstenssons syster hust Anna i Dahlwik arfwingar inom Söderbärkes Råågång beoende efter dhe inom be(rör)de sock-enskillnad till sitt Torp darsammanstädes ingen skogh uthom Tächtegården ega. Att nu arfwingarna om detta skogebythe wore wäl ense och med hvarannan i godo sämio förlikade så och silfwe begärat 20 ... withe till straff öfwer dhem som dhenne förening i något måtto öfweträder, satte synnemännen såsom withnen här till sine namn och bomärken där under hwilkas namn under be de act opnemnas. .. ¹¹³⁸

BENGT OLSSON

Son till Olof Kjellfastsson, se ovan. Död 1708 i Livsdal.

Hustru: Margita. Död 1722 i Livsdal

Barn:

Torsten Bengtsson. Död 1705 i Rosendal. 29 år.

Carl Bengtsson. Enl AI:2 Miles, dvs soldat

Samuel Bengtsson.

Anna Bengtsdotter. Gift ca 1707 med Abraham Österberg. Målare. Se nedan

ABRAHAM ÖSTERBERG

Måg till Bengt Olsson, se ovan ¹¹³⁹. Målarmästare. Död 1741 i Rosendal.

Hustru: Anna Bengtsdotter. Död 1736 i Rosendal.

Barn:

Samuel Abrahamsson. Föd 1714 i Rosendal. Se nedan

Maria Abrahamsdotter. Född 1718

SAMUEL ABRAHAMSSON

Son till Abraham Österberg. Se ovan. Häradsdommare.

Hustru: Brita Johansdotter. Vigda 1737. Född 1717 i Ombenning. Död 1765 i Rosendal.

Hustru: Lisa Hansdotter. Född 1735 i Flångan. Död 1782 i Rosendal.

Barn:

Första äktenskapet:

Abraham Samuelsson. Född 1738 i Rosendal

Johan Samuelsson. Född 1740 i Rosendal.

Christina Samuelsdotter. Född 1743 i Rosendal. Gift med Hammarsmedsmästaren Carl Persson Sten

Abraham Samuelsson. Född 1745 i Rosendal.

Anna Samuelsdotter. Född 1748 i Rosendal

Samuel Samuelsson. Född 1750 i Rosendal.

Eggert Samuelsson. Född 1752 i Rosendal. Död 1753 i Rosendal.

Eggert Samuelsson. Född 1754 i Rosendal.

Birgitta Samuelsdotter. Född 1758 i Rosendal. Död 1758 i Rosendal.

Andra äktenskapet:

Anders Samuelsson. Född 1766 i Rosendal

Per Samuelsson. Född 1771 i Rosendal. Se nedan.

Bouppteckning efter Samuel Abrahamsson 1782 finns bevarad ¹¹⁴⁰. Morbrodern Bergsmannen Hans Hansson i Flångan var närvarande för de omyndiga Anders och Pers räkning.

KJELLFAST OLSSON

Son till Olof Kjellfastsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Olof Kjellfastsson, måg till Erik Holstensson, se nedan

1680 Talade Johan Persson i Rosendal om någon åverkan som Kjelfast Olofsson och dess bröder ibidem skola gjort in på den skog han genom process vunnit ifrån Persbo förlikning upprättad 30 augusti 1665 ¹¹⁴¹

1138 Ting i Norberg 1672 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län. EXIe:2277 sid 605

1139 Måg till Bengt Olsson enligt husförhörslängd AI:2 sid 9

1140 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt FII:1 sid 355

1141 Ting i Norberg 1680 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2284 sid 997

ERIK JANSSON

Son till Jonas Jönsson i Rosendal och Elisabeth Erichsdotter. Född 1655 i Rosendal. Död 1698 i Rosendal, 43 år gammal.. ¹¹⁴²

Hustru: Elisabet Jansdotter. Från Bennebo

Barn: 2 söner och 2 döttrar omyndiga och små 1699

1699 Så som Erich Jansson i Rosendal och dess hustru Elisabet Jansdotter är bägge med döden avgångna och efter sig lämnat fyra små omyndiga barn, 2 söner och 2 döttrar, alltså förordnade Tingsrätten Erich Jonssons systemmän och svågrar, Olof Erichsson Bälgmakare i Livsdal och Erich Holstensson i Rosendal till Förmyndare och likmätigt förmyndare ordningen deras pupillers bästa efter yttersta förmåga söka, och dem väl föda, sköta och upptuckta, skolandes Olof Bälgmakare i åtaga sig omsorg för den yngsta sonen Per och den äldsta dottern vid namn Sara, men Erich Holstensson för den största sonen Jonas och den minsta dottern Margareta ¹¹⁴³

Erik Holstenius i Rosendal hade den 25 februari 1709 sålt Smeds- eller Finnatorpet kallat, till bergsfogden Johan Luuth, som den 18 oktober 1709 transporterade det på kyrkoherden Anders Barchaeus, vilken i sin ordning den 10 november 1710 överlät det till Medeen. ¹¹⁴⁴

ERIK HOLSTENSSON

Sockenskräddare. Född ca 1657. Död 1740 i Rosendal. Blind i 30 år

Hustru: Sara Jonsdotter. Död 1703 i Rosendal. 48 år.

Barn:

Anders Ersson. Se nedan.

Per Ersson

Lisbet Ersdotter. Född 1683 i Rosendal. Gift med Olof Kjellfastsson, se nedan

Catharina Ersdotter

Brita Ersdotter.

ANDERS ERSSON

Son till Erik Holstensson, se ovan.

Hustru: Karin

Barn:

Sara Andersdotter

Erik Andersson

Brita Andersdotter

OLOF KJELLFASTSSON

Son till Kjellfast Olsson, se ovan. Född 1677 i Rosendal. Död 1740 i Rosendal.

Hustru: Lisbet Ersdotter. Dotter till Erik Holstensson, se ovan. Född 1683 i Rosendal. Död 1750 i Rosendal.

Barn:

Sara Olofsdotter. Född 1720 i Rosendal. Gift med Per Persson i Flängan.

Nedanstående är inte underbyggt av annat än förekomst i skattelängder – enbart en idé hur det kunde vara

OLOF HANSSON

Ev från Bråfors

PER OLSSON

HANS PERSSON

Hustru: NN Dotter till Per Hermansson i Östra gården i Halvarsbenning.

¹¹⁴² Norbergs kyrkoarkiv FII:1 Personaliebok sid 9

¹¹⁴³ Ting i Norberg 1699 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt A1a:1 Opaginerat (Skadad volym) bild 760

¹¹⁴⁴ Norberg, Petrus. Ur Högfors Bruks historia. Stockholm, 1937. Sid 111

1596 Bengt Larsson i Bråfors bjuder upp en tredjedel i Bråfors köpt av Hans Röhår för 14 fat och 200 samt av hans medarvingars ännu av Per Olofsson i Rosendal en brodersdel för 5 fat. ¹¹⁴⁵

1597 Hans Persson i Rosendal för vålla på något timmer som Olof Skräddare i byn huggit haver ¹¹⁴⁶

1614 Hans Persson i Rosendal samt hans syskon bjuder upp nu 1 resan 2 systerdelar ibid, köpt av Jöns Jönsson för 31 fat Tackjärn. Item Lasse Dalkarl uppburit på en systerdel 2 Erik i Avesta? och Lasse i Forsa togo på samma systerdel 28 st Konung Eriks mynt, Björn i Sättra på samma systerdel penningar 5 st konung Eriks mynt ^{1147 1148}

1614 Per Östensson i Halvarsenbenning bjuder upp första resan 3 systerdelar köpt av Olof Henriksson, en systerdel för 4 fat, en systerdel av Hans Pedersson i Rosendal för 2 fat, av Kjelfast Olofsson i Livsdal en systerdel för 2 fat ¹¹⁴⁹

1615 Peder Östensson i Halvarsenbenning bjuder andra resan upp 3 systerdelar i Halvarsenbenning, köpt av Olof Hindriksson i Köping för 2 fat, en systerdel, än en systerdel ibidem av Hans Pedersson i Rosendal för 2 fat, av Kjelfast i Livsdal en systerdel för 2 fat. Item bjuder han nu upp tredje resan en systerdel i Halvarsenbenning av hustru Marit i Vik för 2 fat. Klandras av Nils i Vik. ¹¹⁵⁰

1616 Hans Pedersson i Rosendal bjuder nu andra resan samt hans syskon 2 systerdelar i förnämnde Rosendal köpt av Jöns Jönsson för 31 fat osmundsjärn. Item av Lasse Dalkarl i Översättra? (Skedvi) uppburit 2 kjortlar därtill osmundsjärn 300, ett par Erik i Ansta? och Lasse i Forsa? uppburit på samma systerdel penningar 28 af konung Eriks mynt Björn i Fårsa uppburit 5 mark k eriks mynt ^{1151 1152}

1636 vigdes Olof Hansson i Rosendal och Anna Andersdotter i Davidsbo
Hans Larsson i Rosendal med Anna Anders Hermanssons dotter i Norbergsby ¹¹⁵³

Böril Andersson i Rosendal gav tillkänna hur Erik Pedersson i Persbo (Norberg) dem där nu stod själv fastade och upplät honom all den del som belägen är östan om ån i förnämnde Persbo, både åker och äng för osmundsjärn 2 löstar. ¹¹⁵⁴

1661 Per Persson, Per Björnssons son i Rosendal stämd för slagsmål att svara Hinrick Klockars måg Norberg, vilken han har slagit med en bössa i huvudet på allmänningevägen, comparerade intet, oppfattas så denna sak till nästa ting ¹¹⁵⁵

1661 Olof Persson, en ung dräng i Rosendal angavs hava slagit Anders Ersson ifrån Ålsvärta och Fernebo socken, vilken och sig för rätten lät syna huru han var tracterat, och slagen blå och blodig. Men efter Olof har stax det skedde om natten givit sig på flykten och kunde intet antastas, uppsattes denna sak till annat ting att plikta så väl för hyggen som tingstadsbrottet ¹¹⁵⁶

1593 Lasse Persson i Åvestbo bjuder upp hela hemmanet ibidem köpt av P Andersson, en brodersdel och av hustru Sisilia i Gräntse i Hedemora, P Olofsson i Rosendal och hustru Marit i Moren? Holsten i Halvarsenbenning en systerdel för 2 1/2 läst ¹¹⁵⁷

1145 Ting i Norberg 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 53

1146 Ting i Norberg 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 171

1147 Ting i Norberg 1614 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 552

1148 Ting i Norberg 1614 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 315

1149 Ting i Norberg 1614 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 315

1150 Ting i Norberg 1615 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 574

1151 Ting i Norberg 1616 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:10 sid 132

1152 Ting i Norberg 1617 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:10 sid 234

1153 Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638

1154 Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 10

1155 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 745

1156 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 753

1157 Ting i Norberg 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 117

1602 Kom Hans i Trättsbo och var kommen i rykte att hava belägrat hustru Anna i Rosendal. Då ransakades och ingen bevis därpå finnas kunde där som han till saken fällas kunde, utan nämnden samt menige man gjorde honom fri. ¹¹⁵⁸

1610 Böril Andersson i Rosendal gav tillkänna hur Erik Padersson i Persbo den där ... själv fastade och upplåtit honom all den del som belägen är östan ån i förnämnde i Persbo, både i åker och äng för osmundsjärn två läster. ¹¹⁵⁹

1648 H Margareta och H Karin Börilsdotter tilltalade sin moder H Karin Persdotter, om något arv, som efter deras salig fader Böril Andersson tillkomma skulle. I vilken sak av rätten upptogs och ransakades; först befants att de hava bekommit av deras faders mansbok, en läst järn var der och modern den tredje lästen. I vad mera var gick all i gäld

Sedan vad lösören efter honom fans, der på fingo de tri sak var dem, och modern dess anpart, det som över var gick uti gäld, som räkningen klarligen utviste.

Befants därför uti en summa sålunda, att gäld som hustru Karin haver efter Byril betalt, vore mycket större och fler än dess egendom. Och emedan såsom den är

Således H Karin, för deras åttalan, på deras fädernes aldeles fri och qvitt efter ¹¹⁶⁰

1610 Peder Andersson i Rosendal för han haver rivit annans gärdesgård 3 mark i böter

1604 Kom Jöran Hammarsmed i Norbergs by och lade några brev i rätten som Anders Överländarens moder samt hans broder Lorens överländare lydandes om det arv som efter s Anders fallit är vilken död är , bliven i Livland den 13 marti 1603 och nu haver denne Jöran efter hans död en påskedag sig hädan begivet och till Brunswik och igen kom sankte Olaus tid och är samma brev som Anders moder och broder på givit den 3 juli de och nu presenteras, då fanns att en benämnd Mats Kasman hade anammat av Anders tredelar till sig vilka han igen till denne Jöran leverera skall, detta dömdes efter 13 cap i ärvdabalken.

Hade och förnemde Anders ett oäkta barn benemd Karin Andersdotter med en benemd Malin Hindriksdotter, dette barnet hade modern skjutit ifrån sig fadern i händer när det var 2 år gammalt, sedan uppfödde han barnet i 7 år och nu dog samma barn michaelistid, och nu hade Anders giffuet samme sitt barn 50 daler, och nu kom barnets moderbröder Erich och Hindrich Bengtsöner och wille vara delaktige i samma peningar så eftersom som för brodern ähr om fadern el modern leffuer bör henne samme arf, men nu skall ransakas om fadersmodern leffde efter baret dög eller ej derförinnan skall samme penningar förwaras hos fogden Hans Brask. Och nu stod förnemde Jöran Hammarsmedh och gaff i Testamentesgåfvor efter Anders Öffuerländere halften af de förnämnde 50 daler, dem fogden nu ¹¹⁶¹

LORENS

Hammarsmed. Tyskt ursprung. Har en bror Anders

Hustru: Margareta. Död 1643.

1593 Kom Jöns Larsson i Ludvika och talade till Lorens hammarsmed om en röjning som hans faderfader Erik Larsson sålt hade och efter det icke var lagbjudet, sköt jag det till lagmannen ¹¹⁶²

1594 Kom Jakob hammarsmed och var begärandes stadfäste på den stad som Jakops sväre Lorens hammarsmed köpt haver och haver här gode män synt och de som där på klandrade, som först är Jöns ... och Jöran Larsson i Ludvika, samt Karin Larsdotter, så de nu have upburit 800 osmundsjärn och s... uppburit 200 i förlikning, till vad som Lorens till förne uppburit hade på samma skuld, som är 18 och är samma stad liggandes norr ifrån Lodvika Näs benämnd ¹¹⁶³

1607 Lorens Hammarsmed i Livsdal haver belägrat en änka Margareta Persdotter i Rosendal Fött igen nu tu

1158 Ting i Norberg 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 50

1159 Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 421

1160 Ting i Norberg 1649 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:1 (opaginerat) Bild 470

1161 Ting i Söderbärke 1604 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:3 (Skadad volym, opaginerad) bild 850

1162 Ting i Grangärde 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 111

1163 Ting i Grangärde 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 9

barn med henne ¹¹⁶⁴

1619 Hustru Margareta Lorens hustru i Rosendal för hon haver slagit sin Styvmoder hustru hustru Brita blodig sår i huvudet, så hon haver fel på sin hörsel. Kykostraff ... skal föras vid domkyrkan ¹¹⁶⁵

HANS LORENSSON

1614 Mats Lorenssohn hammarsmedsdräng för mökränkning med Ingrid söffre?dotter i Rosendal ¹¹⁶⁶

1656 Elias Johansson Bonde lät på sin Moders Sahl Her Johan efterleverskas vägnar uppbjuda 5 brodersdelar i gamle Esbjörns hemman i Norbergs by vilka hans faderfader köpt för 500 järn och pengar, vilka tillförenden var 2 resan uppbjudet. Detta uppbud klandrade Hans Lorentzen hammarsmed såsom en bördesman, vilket tilbud sig vilja lösa samma jord, det samma nog tilläts göra inom rätt och är som lag ¹¹⁶⁷

Hans Lorenssohn i Rosendal sålde den 2 augusti 1651 sitt hemman till Peder Björnsson i Nordansjö. Därjämte hade Peder givit Brita Lorensdotter, med visshet syster till Hans. Fasta därpå erhöles den 29 juni 1634.

1654 bevittnar Hans Holstenssohn i Semla ett köpebrev där Peder Björnsson köper ett hemman av Hans Lorentsson i Rosendal ¹¹⁶⁸

1164 *Ting i Norberg 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 227*

1165 *Ting i Norberg 1619 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:11 sid 445*

1166 *Ting i Norberg 1614 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 313*

1167 *Ting i Norberg 1656 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Örebro län EXle:1791 sid 341*

1168 *Norberg, Petrus. Ur Högfors Bruks historia. Stockholm, 1937.Sid 314 (Högfors arkiv, Litt. U:1)*

SPJUTSBO, NORBERG

Bergsmansbyn Spjutsbo, som var belägen vid sjön Spjuten norr om Fragg, är idag utplånad och skogen håller på att ta igen platsen. Byggnaderna revs på femtiotalet, efter att den siste privata ägaren sålt sin gård till ett skogsbolag. Det verkar av skatte- och mantalslängder som om Per Nilsson, bördig från Västergötland, var den första som odlade och byggde upp hemmanet. Han påbörjade sin verksamhet där i slutet av 1620-talet. Det har förmodligen funnits en fåbod tidigare. Hembygdsforskaren Ingemar Udd har hittat en hacka av äldre typ som kom ur bruk ca 1300 på platsen.

Bytomterna har på senare år röjts av Ingemar Udd, och det finns skyltning så att man kan orientera sig på platsen var de olika gårdarna varit belägna.

Det har aldrig funnits någon hytta i Spjutsbo. Bergsmännen i Spjutsbo har istället haft del i hyttan i Fragg. Det finns rester av ett hyttområde vid skogsbilvägen som leder in till Spjutsbo. Dessa härrör från en äldre hytta som var nedlagd innan 1654, då en karta upprättades för att klargöra delningen mellan Norr och Söderbärke socknar. (Strandvik, Sofia: Västerbergslagen, häfte 2. Atlas över Sveriges bergslag). Hyttan är förmodligen att betrakta som en sk utmarkshytta, se Pettersson Jensen 2002 och 2012. Utmarkshyttan har av bl a Ingemar Udd föreslagits höra till Fragg.

Släktforskarföreningen i Norberg har haft en fotoutställning kring byns historia, ett antal fotografier från Spjutsbo finns i Hembygdsföreningens ägo. Släktforskarföreningen har också en modell av byn, tillverkad av Kurt Svanberg.

I ett häfte från 1994 finns minnen och bildmaterial från Spjutsbo dokumenterade av Torsten Jöhnemark, dotterson till den sista bergsmannen i byn Petter Persson, "Minnen från mina ungdomsår hos mormor och morfar i Spjutsbo". En utredning av släktförhållandena i byn gjord av Arne Sohlström finns också i häftet.

1628	Norberg AI:1	Israel Hansson Peder Jönsson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 71	Inget namn
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 7 roten	Israel
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Israel ¼
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Israel 1/4
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Carl Persson ¼

Spjutsbo

ISRAEL HANSSON

Hustru:

Barn:

1614: Kom Kjellfast Holstensson i Fragg och talade till Peder Larsson i Livsdal om ett äng, benämnt Spjutsängen, förebärande att hans föräldrar det pantsatt hade till Jon Larsson i Fragg, som var Peder Larssons moderfader, för 5 fat järn, både sjön och äng, därtill sade Peder Larsson om Kjellfast med skäl det bruka kan, skall han få det igenlösa.¹¹⁶⁹

Se vidare Fragg, Norberg och Gläfsa, Söderbärke. Kjellfast Holstensson är med all sannolikhet son till Holsten Persson i Vad, Söderbärke.

1627 Kjellfast i Fragg slog Israel i Spydzbyn (Spjutsbo?) 2 slag i sitt huvud. Sakfälld 6 man.¹¹⁷⁰

PER NILSSON

Bördig från Västergötland. Kom till Spjutsbo i slutet av 1620-talet. Död 1680 i Spjutsbo.

Hustru: Karin Hemmingsdotter. Död 1664 i Spjutsbo. Dotter till Hemming Hansson i Hemshyttan, Söderbärke och brorsdotter till Kjellfast Holstenssons hustru i Mellangården i Fragg, Norberg.

¹¹⁶⁹ Ting i Norberg 1614 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 552

¹¹⁷⁰ Ting i Norberg 1627 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2251 sid 154

Hustru: NN. Död 1684 Spjutsbo.

Barn:

Lars Persson. Född 1630 förmodligen i Hemshyttan. Gift i Fragg, Norberg med Karin Esbjörnsdotter, dotter till Esbjörn Halvarsson i Norrgården.

Carl Persson. Död 1690 i Spjutsbo. Se nedan.

Kerstin Persdotter. Gift i Söderbärke med Lars Carlsson.

Dotter. Gift i Hedemora med borgare Olof Trulsson.¹¹⁷¹

Barbro Persdotter. Född 1645 i Spjutsbo. Gift i Fragg, Norberg med Erik Ersson i Sörgården.

I andra äktenskapet:

Karin Persdotter. Född 1667 i Spjutsbo. Död 1671 i Spjutsbo.

Nils Persson. Född 1669 i Spjutsbo. Död 1682 i Spjutsbo. 13 år.

Brita Persdotter.¹¹⁷²

Arne Sohlström: Spjutsbo bestod av ¼ bergsmanshemman. Att döma av mantals- och skattelängder var Per Nilsson den första inbyggaren och den som odlade och byggde upp hemmanet.

Vid tinget 1614 hade Kjellfast Holstensson i Fragg en uppgörelse med Per Larsson i Livsdal om Spjutsängen, som Kjellfast föräldrar pantsatt och som Kjellfast nu igenlöste.¹¹⁷³

Per Nilsson var bördig från Västergötland och måg till Hemming Hansson i Hemshyttan. Enligt Krigsarkivets "Roterings- och utskrivningslängder"¹¹⁷⁴ var han kvar i Hemshyttan 1631, vilket betyder att Lars Persson är född där om åldersuppgiften i dödboken är riktig. Hans och hans ättlingars affärer med gårdarna i Fragg finns i tre handlingar i KB:s handskriftsamling M 37:3. Han var tydligen rätt förmögen då han förutom alla gårdsköpen även hjälpte Johan Mattsson att lösa lån och att lösa Kjellfast döttrars arvedelar. År 1793 ägde Per Nilssons ättlingar hela Sörgården Fragg liksom även Norrgården och, i varje fall tidigare, halva Mellangården. Se vidare Fragg, Norberg.

27 aug 1649 Peder Nilsson i Spjutsbo tilltalte Erich Hansson om det ängsstykke som ifrån den halfpart han i Nedergården har i Mohren, sigh för 4 1/2 skeppund stångjern och 100 dr kpmt af Erich Hansson tillhandlat hafver, hvilket är dömt under hemmanet igen i byen. Doch emedan Pehr Nilsson icke viste hvar sin fullmacht i hägnan bekomma kunde, hvarför han med Erich Hansson och hans broder Pehr Hansson, tillika med Hendrik Andersson och Michel Andersson, som bo opp i gården, blefvo sålunda förente och förlikte.

1691 Lars Andersson, en dräng från Fragg i Norbergs socken talade å sina och 2ne systrars vägnar till sin halbroder Jöns Bengtsson (bör vara Per Jönsson) i Saxe, sägande honom vilja sig tillägna och njuta all arvsrätten, i den fasta egendom som bägge deras moder hustru Karin Larsdotter ägt och ärft har, hvilket arv hon först fått i Dagkarlsbo i Norrbärke socken och transporterat till Saxe, åter sedan bytt till Fragg i Norberg och haver Per Nilsson i Spjutsbo, som bytt eller rättare sagt handlat åt sig jorden i Saxe lovat och utfäst ...¹¹⁷⁵

CARL PERSSON

Son till Per Nilsson, se ovan. Död 1690 i Spjutsbo.

Hustru: Sigrd Jöransdotter. Vigda 1656. Född i Fliken, Norberg. Död 1701 i Spjutsbo. Dotter till Jöran Olsson och Anna Holstensdotter.

Barn:

Per Carlsson. Född 1665 i Spjutsbo. Bergsman i Fragg, Norberg och från 1710 i Västanfors. Gift med Karin Andersdotter, född i Hinsebo, Norberg, dotter till Anders Ersson och brorsdotter till Erik Ersson i Sörgården i Fragg.

Anna Carlsdotter. Född 1668 i Spjutsbo. Gift med Johan Nilsson, född i Tackhärad, Norberg. Se nedan.

Lars Carlsson. Född 1669 i Spjutsbo. Död 1728 i Fragg, Norberg. Ogift.

Carin Carlsdotter. Född 1671 i Spjutsbo. Gift med Eric Matsson. Se nedan.

Hans Carlsson. Född 1675 i Spjutsbo.

Carl Carlsson. Född 1678. Gift i Djörkhyttan, Hedemora.

Efter Carl Persson delades Spjutsbo mellan mågen Johan Nilsson och mågen Eric Matsson.

Emedan Per Ersson och dess bröder i Fragg haver låtit till detta ting inkalla Eric Matsson och Johan Nilsson i Spjutsbo för åverkan med kolande på deras och Bolbyns skog, och det under sakens examinerande befunns, att Spjutsbo ¼ hemman och Södra gården i Fragg, även väl en fjärdedel, efter en ägare kommit dess barn till delning uti arvet, och eljest ingen skillnad dessa hemman emellan av någondera parten kan visas, emedan förre ägaren med skogen av bägge hemmanen utan distinktion fritt disponerat. För den skull, uppå parternas egen anmodan, förordnades nämndemannen Mats Johansson i Fragg och Hans Holstensson i Kallmora att förfoga sig

¹¹⁷¹ Ting i Norberg 8-16 mars 1699 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. A1a:1 sid 83

¹¹⁷² Ting i Norberg 8-16 mars 1699 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. A1a:1 sid 83

¹¹⁷³ Ting i Norberg den 1614, renoverad dombok. Svea hovrätt Kopparbergs län EX1e:2720 sid 552

¹¹⁷⁴ Roterings- och utskrivningslängd 1631

¹¹⁷⁵ Ting i Söderbärke 1691 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EX1e:2751 sid 794

Spjutsbo, Mågen Johan Nilssons del**JOHAN NILSSON**

Måg till Carl Persson, se ovan. Född i Tackhärad, Norberg. Död 1729 i Spjutsbo.

Hustru: Anna Carlsdotter. Vigda 1696. Född 1668 i Spjutsbo. Död 1763 i Spjutsbo. Dotter till Carl Persson, se ovan.

Barn:

Carl Johansson, Född 1702 i Spjutsbo. Se nedan.

Johan Johansson.

Eric Johansson. Gift i Grytnäs.

Kiersten Johansdotter. Gift i Söderbärke.

CARL JOHANSSON

Son till Johan Nilsson, se ovan. Född 1702 i Spjutsbo. Död 1770 i Spjutsbo.

Hustru: Sara Olofsdotter. Född 1703 i Fliken, Norberg. Död 1753 i Spjutsbo. Dotter till Olof Hansson och Lisa Persdotter.

Barn:

Olof Carlsson. Född 1727 i Spjutsbo. Se nedan.

Johan Carlsson. Född 1728 i Spjutsbo. Se nedan.

Pär Carlsson. Född 1731 i Spjutsbo.

Lisa Carlsdotter. Född 1733. Död 1792 i Dullbo, Söderbärke. Gift 1740 med Anders Olsson, Dullbo.

Anna Carlsdotter. Född 1735 i Spjutsbo. Död 1735 i Spjutsbo.

Petter Carlsson. Född 1736 i Spjutsbo. Död 1736 i Spjutsbo.

I bouppteckning 1771 sägs om Carl "som förledne höstas olyckligtvis drunknat och i maj månad detta år sedan sjön skjöljt blifwit igenfunnen" (Gamla Norbergs bergslags häradsrätt FII:2, nr 15)

OLOF CARLSSON

Son till Carl Johansson, se ovan. Född 1727. Död 1768 i Spjutsbo.

Hustru: Maria Hansdotter. Född 1734 i Lilla Bråfors, Norberg. Död 1815 i Spjutsbo. Dotter till Hans Olofsson och Karin Abrahamsdotter.

Barn:

Sara Olofsdotter. Född 1758 i Spjutsbo. Död 1758 i Spjutsbo.

Catharina Olofsdotter. Född 1759 i Spjutsbo.

Elisabet Olofsdotter. Född 1761 i Spjutsbo.. Död 1814 i Aspbenning, Västanfors. Gift med 1790 Olof Andersson, Aspbenning.

Carl Olsson. Född 1764 i Spjutsbo. Död 1833 i Klacken, Norberg. Gift 1807 med Anna Olsdotter i Klacken, Norberg.

Kajsa Olofsdotter. Född 1766 i Spjutsbo. Död 1824 i Rabbatsbenning. Gift 1:o 1792 med Anders Andersson, Rabbatsbenning, Norberg. Gift 2:o 1805 med Jan Larsson, d:o.

Efter Olof Carlssons död gifte änkan om sig med Per Persson, född 1748 i Västerby, Söderbärke , se nedan. Samtidigt gifte sig Johan Carlsson, som dittills varit dräng hos fadern och brodern Olof Carlsson, och gården delades mellan Per Persson och Johan Carlsson. Olof Carlssons barn flyttade bort 1790.

Spjutsbo, Mågen Johan Nilssons del, Per Perssons del**PER PERSSON**

Gift med Olof Carlssons änka Maria Hansdotter, se ovan. Född 1748 i Västerby, Söderbärke. Död 1815 i Spjutsbo.

Hustru: Maria Hansdotter. Född 1734 i Bråfors, Norberg. Död 1815 i Spjutsbo. Änka efter Olof Carlsson, se ovan.

Barn:

Per Persson. Född 1774 i Spjutsbo. Död 1831 i Spjutsbo. Se nedan

Hans Persson. Född 1775 i Spjutsbo. Gift till Grönvallen, Norberg.

PER PERSSON

Son till Per Persson, se ovan. Född 1774 i Spjutsbo. Död 1831 i Spjutsbo.

Hustru: Anna Olsdotter. Vigda 1803. Död 1805 i Spjutsbo. Född i Varggården, Norbergsby, Norberg , dotter till Korpral Olof Olsson Lilja och Sara Persdotter.

Hustru: Catarina Persdotter. Vigda 1808. Född 1789 i Grönvallen, Norberg. Död 1841 i Spjutsbo.

Barn:

Kajsa Persdotter. Född 1812 i Spjutsbo. Död 1845. Gift med Samuel Gustafsson i Hönsgärdet, Norberg.

Brita Persdotter. Född 1816 i Spjutsbo. Gift med Jan Olof Andersson i Livsdal, Norberg.

1176 Ting i Norberg 20-26 sep 1702. Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Ala:1

Per Persson. Född 1818 i Spjutsbo. Död 1850. Se nedan.

Bouppteckning finns bevarad från 1831.¹¹⁷⁷ Efter Bergsmannen Per Persson. Arvingar: Enkan Catharina Persdotter, tillika med 3ne barn, nämligen dottern Kari på 19:e, Brita på 16:de och Petter på 13:e året, vars rätt och bästa bevakades av deras farbroder bergsmannen Hans Persson i Grönvallen. Fast egendom 1/16 mantal Skatte Bergsmanshemman i Spjutsbo med åtföljande åbyggnad samt hytteandel i Fraggs masugn. Sterbhuset tillgångar 19 760 och skulder 609 RD

Arne Sohlström i brev till Torsten Jöhnemark 1979, 3 dec: Per Persson, din morfars farfar, född 1774 och död 1831, var först gift med Anna Olsdotter, dotter till korpral Olof Lilja i Warggården i Norberg. Äktenskapet varade endast något år, Anna dog 1805, och de fick en dotter Maria, vilken dog som barn. Genom detta äktenskap ärvde Per Persson en del i Warggården och en del i hemmanet Dunder i Moren. Genom senare byte fick Olov Liljas son delen i Warggården och i gengäld fick Per Persson hela Dunder-hemmanet i Moren.

PER ERSSON

Omgift 1835 med Per Perssons änka Catarina Persdotter, se ovan. Född 1790 i Karbenning.

Hustru: Catarina Persdotter. Vigda 1808. Född 1789 i Grönvallen, Norberg. Död 1841 i Spjutsbo.

Barn:

Inga barn.

I ett inbördes testamente från 1835 överlämnade de hemmanet efter bägges död till Per Perssons (1774-1831), se ovan och Catarina Persdotters barn.

PER PERSSON

Son till Per Persson, se ovan. Född 1818 i Spjutsbo. Död 1850 i Spjutsbo.

Hustru: Anna Andersdotter. Vigda 1839. Född 1818 i Kallmora, Norberg. Död 1913 i Spjutsbo. Dotter till Anders Andersson och Lisa Persdotter.

Barn:

Karin Persdotter. Född 1840 i Spjutsbo. Gift med skollärare och organist Gustaf Efraim Hiller och bosatt i Ängsö.

Petter Persson. Född 1842 i Spjutsbo. Se nedan.

Anders Persson. Född 1843 i Spjutsbo. Död 1870.

Johan Persson. Född 1844 i Spjutsbo. Gift till Vibberbo, Söderbärke

Anna Elisabet Persdotter. Född 1847 i Spjutsbo. Död 1871.

Gustaf Persson. Född 1849 i Spjutsbo. Död 1872.

Anna Andersdotter fick efter mannens död tvillingarna August och Augusta Andersson, födda 1856 samt sonen Erik Alfred Andersson, född 1864.

PETTER PERSSON

Son till Per Persson, se ovan. Född 1842. Död 1935.

Hustru: Anna Carin Persdotter. Född 1840 i Ingolsbenning, Norberg. Död 1916. Dotter till Per Persson och Christina Isaksdotter.

Barn:

Alma Kristina Persdotter. Född 1866. Död 1949 i Lilla Spjutsbo, Norbergsby, Norberg. Ogift.

Anna Carin Persdotter. Född 1868. Död 1948 i Norberg.

Matilda Persdotter. Född 1870. Död 1920 i Jönvik, Garpenberg.

Per Leonard Persson. Född 1873. Död 1874.

Per Persson. Född 1875. Död 1881.

Berna Elisabet Petersson. Född 1881. Död 1952 i Tolvsbo, Söderbärke.

Den siste självägande brukaren i Spjutsbo blev bergsman Petter Persson. Till Petter Persgården hörde också del i Fraggs hytta, vilket gav ägaren rätten att kalla sig Bergsman. När bergsmannen Petter Persson av åldersskäl nödgades överlåta gårdens skötsel 1930 utarrenderades den till Karl Magnus Fjellman från Ingolsbenning. Han lämnade i sin tur gården och arrendet i mitten av 1930-talet och därmed började också vandringen mot det oundvikliga slutet för Spjutsbo. År 1944 nödgades man avyttra Petter Persgården och den nye ägaren utnyttjade den som bytesobjekt vid en affär med Surahammars bruk och därmed var också hela byns öde beseglat.¹¹⁷⁸

Spjutsbo, Mågen Johan Nilssons del, Johan Carlssons del

JOHAN CARLSSON

Son till Carl Johansson, se ovan. Född 1728 i Spjutsbo. Död 1795 i Spjutsbo.

Hustru: Stina Hansdotter. Född 1749 i Saxe, Söderbärke.

¹¹⁷⁷ Gamla Norbergs bergslags häradsrätt FII:14 nr 317 1831

¹¹⁷⁸ Jöhnemark: Torsten: Minnen från mina ungdomsår hos mormor och morfar i Spjutsbo. 1992.

Barn:

Carl Johansson. Född 1773 i Spjutsbo. Se nedan.

Hans Johansson. Född 1774 i Spjutsbo.

Lisa Johansson. Född 1777 i Spjutsbo.

CARL JOHANSSON

Son till Johan Carlsson, se ovan. Född 1773 i Spjutsbo.

Hustru: Margareta Olsdotter. Född 1764 i Norbergs by, Norberg. Död 1823 i Spjutsbo.

Barn:

Olof Carlsson. Född 1804 i Spjutsbo. Se nedan.

Carl flyttar med sonen, se nedan till Fragg, Norberg 1838

OLOF CARLSSON

Son till Carl Johansson, se ovan. Född 1804 i Spjutsbo.

Hustru: Stina Persdotter. Född 1804 i Söderbärke.

Barn:

Per Olsson. Född 1825 i Spjutsbo

Anna Christina Olsdotter. Född 1827 i Spjutsbo.

Carl Olsson. Född 1828 i Spjutsbo.

Johanna Olsdotter. Född 1831 i Spjutsbo.

Carin Olsdotter. Född 1833 i Spjutsbo.

Lars Olsson. Född 1841 i Fragg, Norberg.

Vid laga skifte 1836 ägde Olof Carlsson 1/16 hemman, dvs en fjärdedel av Spjutsbo. Familjen flyttade till Fragg, Norberg 1838. Egendomen säljs till Per Persson i Spjutsbo och Olof Carlsson köper istället en del Fragg av Hans Matsson (se Fragg). Mangården tas undan och sätts upp i Fragg, senare flyttas den till Abrahamsgården i Norberg.

Spjutsbo, Mågen Eric Matssons del

ERIC MATSSON

Måg till Carl Persson, se ovan. Född omk 1658. Död 1738.

Hustru: Carin Carlsdotter. Vigda 1702. Född 1671 i Spjutsbo. Död 1726 i Spjutsbo. Dotter till Carl Persson, se ovan.

Barn:

Per Ersson. Död 1742 i Spjutsbo. Se nedan.

Kierstin Ersdotter.

Catarina Ersdotter. Född 1713 i Spjutsbo. Gift i Flängan, Norberg 1730 med Per Persson.

9-12 jan 1699 På sine egna och broderns, Erich Mattssons ifrån Spjutsbo och Gamle Norbers sohns vägnar, talade Påhr Mattsson i Saxe till sin skyldeman Påhr Carlsson i Spjutsbo, för det han vill tillägna sig någon dehl i Mohren, som han ock uppdragit Insp. Reinholt Thersmeden i underpant, sedan bägges deras föräldrar en gång gjort byte sig emellan, hvarigenom Påhr Carissons fader, Carl Påhrsson, till kärandens moder, hustru Kerstin Pehrsdotter och hennes arfv afstådt sin ärfteliga dehl i Mohren emot hennes anpart i Spjutsbo.

1702 Eric Matsson och Carin Carlsdotter är kusiner, vilket borde innebära att Eric Matsson är sonson eller dotterson till Jöran Olsson i Fliken, Norberg.

1702 Norberg: Fjerde dag Påsk wigdes Erik Matsson i Spjutsbo med sitt syskonabarn (kusin) Karin Carlsdotter som han tillföre besofwit ¹¹⁷⁹

PER ERSSON

Son till Eric Matsson, se ovan. Född omk 1693 i Spjutsbo. Död 1742 i Spjutsbo.

Hustru: Anna Olsdotter. Född omk 1691. Död 1733 i Spjutsbo.

Hustru: Helena Ersdotter. Född i Eskilsbacken, Norberg. Äktenskapet barnlöst.

Barn:

Eric Persson. Född 1716 i Spjutsbo. Se nedan.

Maria Persdotter. Gift i Dullbo, Söderbärke

Olof Persson. Född 1721 i Spjutsbo.

Per Persson. Född 1729 i Spjutsbo. Stora Höijen, Norbergsby, Norberg.

Per Ersson hade en oäkta dotter med Annika Matsdotter, Halvarsbenning, Norberg. Anna Persdotter, född 1713 och gift med Mats Larsson i Fragg, Norberg.

1179 Norberg C:2 sid 22

ERIC PERSSON

Son till Per Ersson, se ovan. Född 1715 i Spjutsbo. Död 1784 i Spjutsbo.

Hustru: Anna Ersdotter. Född 1718 i Fliken, Norberg. Död 1799 i Spjutsbo.

Barn:

Brita Ersdotter. Född 1741 i Spjutsbo. Gift i Halvarsenbenning, Norberg med Olof Olsson.

Per Ersson. Född 1744 i Spjutsbo. Se nedan.

Anna Ersdotter. Född 1746 i Spjutsbo. Gift i Hedemora.

Anders Ersson. Född 1750 i Spjutsbo. Död 1754 i Spjutsbo.

Karin Ersdotter. Född 1751 i Spjutsbo. Död 1759 i Spjutsbo.

Maria Ersdotter. Född 1754 i Spjutsbo.

Stina Ersdotter. Född 1758 i Spjutsbo. Död 1760 i Spjutsbo.

Cajsa Ersdotter. Född 1764 i Spjutsbo. Gift i Kallmora, Norberg.

PER ERSSON

Son till Eric Persson, se ovan. Född 1744 i Spjutsbo. Död 1798 i Spjutsbo.

Hustru: Sara Andersdotter. Född 1755 i Kallmora, Norberg. Död 1820 i Spjutsbo. Dotter till Anders Jöransson och Sara Andersdotter.

Barn:

Inga barn.

Enligt bouppteckning vid Per Erssons död 1798 testamenterade han hela egendomen till sin hustru Sara Andersdotter. (Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. FII:5)

LARS PERSSON

Gift med Per Erssons änka, se ovan. Född 1768 i Söderbärke. Död 1825 i Spjutsbo.

Hustru: Sara Andersdotter. Född 1755 i Kallmora, Norberg. Död 1820 i Spjutsbo. Dotter till Anders Jöransson och Sara Andersdotter. Äktenskapet var barnlöst.

Hustru: Brita Persdotter. Född 1792 i Fragg, Norberg. Död 1875 i Spjutsbo. Dotter till Per Persson och Kajsa Andersdotter.

Barn:

Per Larsson. Född 1822 i Spjutsbo. Död 1843 i Spjutsbo.

Brita Persdotter hade tidigare varit gift med Per Persson, född 1789 i Stora Höijen, Norbergsby, Norberg. De hade barnen Sara Stina Persdotter, född 1814 och död 1835 samt Lars Persson, född 1818 och död 1842.

Enligt bouppteckning vid Lars Perssons död 1825 "Fasta egendomen 1/8 Skatte Bergsmanshemman i Spjutsbo af aflidne mannen med dess förra hustru förvärvat."

Vid laga skifte 1836 ägde Lars Perssons sterbhus 1/8 hemman, dvs hälften av Spjutsbo. Som delägare anges Bergsman Hans Larsson, sonen Per Larsson, brodersbarnen samt dotter Sara-Stina Persdotter.

HANS LARSSON

Gift med Lars Perssons änka, se ovan. Född 1796 i Ingolsbenning, Norberg. Död 1860 i Spjutsbo.

Hustru: Brita Persdotter. Född 1792 i Fragg, Norberg. Död 1875 i Spjutsbo. Dotter till Per Persson och Kajsa Andersdotter.

Barn:

Anders Hansson. Född 1830 i Spjutsbo. Se nedan.

ANDERS HANSSON

Son till Hans Larsson, se ovan. Född 1830 i Spjutsbo. Död 1911 i Spjutsbo.

Hustru: Karin Samuelsdotter. Född 1839 i Hönsgärdet, Norberg. Död 1885.

Barn:

Per August Andersson. Född 1861 i Spjutsbo.

Anna Carin Andersson. Född 1864 i Spjutsbo.

Sofia Andersson. Född 1866 i Spjutsbo.

Emma Maria Andersson. Född 1868 i Spjutsbo.

Gustaf Andersson. Född 1872 i Spjutsbo.

Anders Andersson. Född 1875 i Spjutsbo.

Augusta Andersson. Född 1876 i Spjutsbo.

Amalia Andersson. Född 1883 i Spjutsbo.

Enligt bouppteckningen vid Karin Samuelsdotters död 1885 äger Anders och Karin 1/8 dels hemman Nr 1 i Spjutsbo. (Gamla Norbergs bergslags häradsrätt FII:22 sid 431)

Per Andersson sålde egendomen till Surahammar 1912.

TACKHÄRAD, NORBERG

Tackhärad omnämns för första gången år 1539, då som Tackehärede. Vid denna tid fanns det en hytta i byn. Hyttan, som av allt att döma var en av de mindre i Norbergs socken, lades ned 1762 på grund av knapp vattentillgång. Bergsmännen blåste därefter i Ingolfsbennings hytta. Sedan även denna blåsts ned för gott blåste man i Flikens hytta.

Enligt en karta från 1698 fanns det i Tackhärad två gårdar på vardera ¼ mantal. Den ena låg precis intill dåvarande Hedemoravägen, den andra norr om ån och väster om hyttan och de två kvarnarna. Strax öster om byn lär det en gång i tiden även ha legat ett soldattorp.

Jordbruk bedrevs i Tackhärad ännu på 1940-talet. Vid denna tid flyttades en loftbod härifrån till friluftsmuseet Karlberg. På 60-talet fanns endast några enstaka byggnader kvar i byn.

Idag är all bebyggelse borta. Ägare till marken är numera Suraskog AB. Den nya Hedemoravägen, väg 251, har dragits strax intill den mark, som tidigare utgjorde Tackhärad bykärna. Två slagghögar – registrerade som fornminne – samt en privat minnessten med bynamnet Tackhärad är numera det enda som påminner om att det tidigare legat en hytta och by här.

(Byar och bebyggelse i Norbergs kommun. Andersbenning, Bjurfors, Fröbenbenning, Häste, Ingolfsbenning, Långgruvan, Rabbatsbenning, Tackhärad, Öster Djupkärra. Norberg: Kulturnämnden, Norbergs kommun., 1978.)

1724 lär man ha byggt en ny hytta i Fliken, av allt att döma på samma plats som tidigare. En kort tid därefter, omkring 1740, började både Öster Djupkärras, Kallmoras och Karsbos bergsmän att blåsa i Flikens hytta sedan deras egna blåsts ned för gott. I Fliken fanns det således då fyra hyttlag. Antalet utökades i och med att även Tackhärad bergsmän började blåsa i Fliken år 1813. Från och med 1820 var tidvis även Flängans bergsmän intressenter i Flikenhyttan. På 1850-talet hade emellertid majoriteten av andelarna i hyttan övergått i Fagersta bruks ägo. Produktionen var fortfarande ovanligt stor i jämförelse med flertalet hyttor i socknen.

(Byar och bebyggelse i Norbergs kommun. Fliken, Hinsebo, Kallmora, Kylsbo, Nordansjö. Norberg: Kulturnämnden, Norbergs kommun., 1979.)

1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535:1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Hwaste Morthe (Betecknas som fattig bergsman)
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Hvaste Matsson Peder Knutsson
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Per Knutsson Hvite Matsson Johan Vastegöte
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Peder Knutsson Hvite Mortensson John Vestgöte
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Är lagd från Norberg och till Garpeberget P i Tackhärad 1 1/2 hundra Joel Västgöte 1 1/2 hundra
1571	Älvsborgs lösen 1571	Mats Olsson i Tackhärad
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Mats Olsson Andre gården Nils Olsson (står i marginalen)
1579	Dalarnas handlingar 1579:10	Anders Hansson
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 78	Anders Hansson
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 9	Hustru Margareta Anders Hansson obe.....
1608	Dalarnas handlingar 1608:18 Bild 183	Mats
1628	Norberg AI:1	Knut Pärsson Tackhärad H Brita Andersdotter Anders
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 71	Knut Anders
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Anders Persson, ¼ hemman Knut Persson, ¼ hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Knut Anders
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 8roten	Anders Knut
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Anders Pedersson ¼ Knut Pedersson ¼

1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Erich Persson Erik Matsson 1/4 Bergmest Johan Persson 1/4
------	--	--

*Kom för rätten Hans Persson i Tackhärad och talade till Johan Västgöte sin granne om ett nät och en matsäck han skulle*¹¹⁸⁰

*En bergsman benämnd Per Lucassson i Tackhärad hvaer havt fritt på sitt hemman, efter KM brev efter det han haver lidit skad av våldeld ... förnämnde KM brev förmälde icke huru många år friheten han der på hava, skall det K M brev daterat den 9 juni 1589 .*¹¹⁸¹

*P Lukusson i Tackhärad bjuder upp en fjerdepart liggandes ibidem köpt av Brita för 5 fat*¹¹⁸²

*1594 P Lukusson bjuder upp en fjärdepart i Tackhärad köpt av Brita Larsdotter för 3 fat och av Norbergs kyrka 2 fat*¹¹⁸³

*1599 Mats Jöransson Borgmästare i Enköping bjuder upp ett hemman Tackhärad benämnt köpt av Anders Hansson ibid för osmundsjärn 24 fat 2 hundrade
Än en del i Håkonbenning i pant av Olof Andersson ibid för osmundsjärn 15 fat Klandrat av Olof Persson på Djäknehyttan*¹¹⁸⁴

*1599 Kom Knut Andersson i Tackhärad och gav tillkänna att hans fader var mycket gäldskyldig och nu frågade sig om han måtte gå ifrån all sitt fäderne och icke ärva ... penningar för gäldens skull*¹¹⁸⁵

*1600 Mats Jöransson i Enköping bjuder andra gången ett hemman Tackhärad benämnt i pant av Anders Hansson ibid för osmundsjärn 2 fat 200*¹¹⁸⁶

ERIK MATSSON

Hustru: Karin Död 1712 i Tackhärad

Barn:

Mats Ersson. Se nedan.

Margareta Ersdotter. Född 1668 i Tackhärad. Gift 1695 med Lars Larsson i Södra gården, Fragg.

Olof Ersson, Se nedan.

Karin Ersdotter

*1652 Vigdes Erik Persson och H Brita i Tackhärad
så och Erik Matsson i Gäsjö och Karin Larsdotter i Tackhärad*

*Andra uppbud å nämndeman Lars Larssons i Fragg och hans hustrus Margareta Ersdotters försäljning till hennes bror Olof Ersson i Tackhärad av 1/32 hemman i Tackhärad som varit hustru Margaretas fädernegård*¹¹⁸⁷

*1661 Erik Matsson i Tackhärad lät 1 resan uppbjuda Hans Simonssons i Bjurfors och hans svågrars köpeskrift på någon jord i Tackhärad för Tackjärn
Dito, uppbjöds 1 gången för Erik, jorddelar köpta av Staffan Simonsson för ... Noch ifrån Klintbo i Grytnäs köpt för Dito Per Simonssons obligation Tackjärn, derför pantsatt en tomt: Nob uppbjöd Pers obligation på ... tackjärn, därför pantsatt sin jord ibidem emellan Gården? Och Lasses hemman
Dito bekäne och Per Simonsson det han var skyldig Math Paul tackjärn*¹¹⁸⁸

Erik Matssons son Mats Ersson

MATS ERSSON

Son till Erik Matsson, se ovan. Född 1656. Död 1740 i Tackhärad.

Hustru: Karin. Död 1738 i Tackhärad.

1180 Ting i Norberg 1551 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 195

1181 Dalarnas handlingar 1590:4 Bild 9, Bild 16

1182 Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 13

1183 Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 55

1184 Ting i Norberg 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 153

1185 Ting i Norberg 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 153

1186 Ting i Norberg 1600 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:7 sid 36

1187 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Vol 17 f 998 18 feb 1724

1188 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 751

Barn:

Karin Matsdotter. Gift till Nås, Hedemora med Hans Matsson.

Erik Matsson. Född 1691 i Tackhärad. Se nedan.

ERIK MATSSON

Son till Mats Ersson, se ovan. Född 1691 i Tackhärad. Död 1763 i Tackhärad

Hustru: Karin. Vigda 1715. död 1725 i Tackhärad.

Hustru: Margareta. Vigda 1727

Barn:

Karin Ersdotter. Född 1716 i Tackhärad

Stina Ersdotter.

ERIC PERSSON

Måg till Erik Matsson, se ovan. Född 1718 i Östra Djupkärre. Död 1775 i Tackhärad.

Hustru: Karin Ersdotter. Född 1716 i Tackhärad. Död 1774 i Tackhärad.

Barn:

Caisa Ersdotter. Född 1744 i Tackhärad

Petter Ersson. Född 1747 i Tackhärad. Se nedan

Eric Ersson. Född 1750 i Tackhärad

Stina Ersdotter. Född 1753 i Tackhärad. Gift till Kallmora

Anders Ersson. Född 1756 i Tackhärad. Se nedan.

PER ERSSON

Son till Eric Persson, se ovan. Född 1747 i Tackhärad.

Hustru: Anna Jansdotter. Vigda 1784. Född 1746 i Häste. Dotter till Johan Persson. Tidigare gift 1771.

Barn:

Catharina Persdotter. Född 1785 i Tackhärad

ANDERS ERSSON

Son till Eric Persson, se ovan. Född 1756 i Tackhärad. Död 1810. Ogift

PER HOLSTENSSON

Måg till Per Ersson, se ovan. Född 1776 i Halvarsbenning. Son till Holsten Andersson.

Hustru: Catharina Persdotter. Vigda 1803. Född 1785 i Tackhärad. Dotter till Per Ersson, se ovan.

Barn:

Petter Persson. Född 1804 i Tackhärad

Anna Persdotter. Född 1807 i Tackhärad

Anders Persson. Född 1809 i Tackhärad

Erik Matssons son Olof Ersson

OLOF ERSSON

Född ca 1659 i Tackhärad. Död 1738 i Tackhärad. 79 år.

Hustru: Ingrid Andersdotter. Vigda 1695. Född 1667 i Halvarsbenning. Dotter till Anders Persson i Västra gården.

Hustru: Kerstin Ersdotter. Född 1683 i Fragg. Dotter till Eric Ersson i Södra gården.

Barn:

Anders Olofsson. Se nedan

Erik Olofsson. Se nedan.

Anna Olsdotter. Gift till Norbergs by med Mats Jansson på Eskilsbacken. Omgift med Olof Hansson, se nedan.

Kerstin Olsdotter

Olof Ersson i Tackhärad hade 21/10 1735 till sin svåger, bergsmannen Per Ersson i Fragg sålt på sin hustrus vägnar all den fasta egendom hon ärvt efter sina föräldrar i Södergården i Fragg, nämligen en systerdel eller 1/9 i ¼ hemman. Samma dag hade Anders Persson i Ingolsbenning änka Anna Ersdotter till sin ovannämnda bror Per Ersson i Fragg sålt sin systerdel 1/9 i ¼ hemman.¹¹⁸⁹

ANDERS OLSSON

Son till Olof Ersson, se ovan. Död 1735 i Tackhärad. 38 år. Drunknade i hyttdammen.

Hustru: Kerstin. Omgift 1738 till Västra Djupkärre med Olof Persson.

ERIK OLSSON

Son till Olof Ersson, se ovan. Född 1699 i Tackhärad. Död 1756 i Flängan. Var bosatt några år i Tackhärad efter gitemålet, sedan Flängan.

1189 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Vol 30 f 1215 3 mars 1736

Hustru: Elisabet Jönsdotter från Flängan. Vigda 1737. Född 1718 i Flängan. Död 1769 i Flängan. Omgift med Per Ersson i Flängan.
Se vidare Flängan, Norberg.

OLOF HANSSON

Måg till Olof Ersson, se ovan. Född 3 jan 1704 i Söderbärke. Son till Hans Larsson och Anna Andersdotter. (Enligt dödsnotsien) Död 1751 i Tackhärad

Hustru: Anna Olsdotter. Änka efter Mats Jansson, Eskilsbacken, Norbergsby. Dotter till Olof Ersson, se ovan.

Barn:

Anders Olsson. Född 1746 i Tackhärad. Se nedan.

ANDERS OLSSON

Född 1746 i Tackhärad. Son till Olof Hansson, se ovan.

Hustru Lisa Larsdotter. Född 1748 i Rabbatsbenning.

Barn:

Peter Andersson. Född 1773 i Tackhärad

Johan Andersson. Född 1781 i Tackhärad

Anders Andersson. Född 1784 i Tackhärad

Elisabet Andersdotter. Född 1787 i Tackhärad

Anna Andersdotter. Född 1790 i Tackhärad

Christina Andersdotter. Född 1794 i Tackhärad

Erik Persson

ERIK PERSSON

Hustru: Brita Larsdotter. Född ca 1622. Död 1699 i Tackhärad (Dödsnotis: Anders Ers moder Brita Larsdotter)

Barn:

Anders Ersson. Se nedan.

ANDERS ERSSON

Son till Erik Persson, se ovan. Död 1719 i Tackhärad.

Hustru: Kiersten.

Barn:

Erik Andersson. Se nedan

Kiersten Andersdotter

Brita Andersdotter

Karin Andersdotter.

*1652 Vigdes Erik Persson och H Brita i Tackhärad
så och Erik Matsson i Gäsjö och Karin Larsdotter i Tackhärad*

ERIK ANDERSSON

Son till Anders Ersson, se ovan.

Hustru: Sara. Vigda 1723.

Barn:

Anders Ersson

Erik Ersson.

1661 Erik Olsson i Ingolsbenning lät 3 resan uppbjuda Per Simonssons obligation i Tackhärad för Här på klandrade Per och hade intet Järn att lösa med ¹¹⁹⁰

1658 Uppå Erik Perssons i Tackhärad klander, kunne intet tillåtas honom instiga för den gången uti Hans Erikssons jordestel ifrån Ihla uti Norran gården i Saxån, som är fem brodersdelar, vilket gör ett halvt hemman, utan der han kan framledes bevisa sin rättighet att börda jorden tillika med honom, skall honom det efterlåtas förr än fasta gives der på

Och såsom Anders larsson länsman tillstods nu såsom förr efter domen, att igentaga sitt utlagde järn på samma hemman av Hans Eriksson, eller den som på hanses vägnar det betala vill, och Isac Kock med en inlagd cautions skrift dat 1 januari 1658 det tillböds att leverera, näml 10 skeppund och de 22 skeppund .. med penningar att betalas, då tog länmannen der utur, och Hans Eriksson der till.

1190 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 751

Uppbjöds samma ½ hemman i Saxe, nu 1 resan för Hans Eriksson, der på klandrade Erik Persson i Tackhärad, vilken Vidik Wellamssons fader som var barnens farfader hade bortsatt ¹¹⁹¹

1191 *Ting i Söderbärke 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2729 sid 679*

TRÄTTSBO, NORBERG

1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535:1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Nils
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Erik Dalekarl
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Mar... Finne
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Henrik Mårtensson
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Per Olsson 2 hundra 40 osmund
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 bild 72	Enfaste Persson
1571	Älvsborgs lösen 1571	Joel Olsson i Tretzboda
1579	Dalarnas handlingar 1579:10	Skattebonde Johan
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 78	Joel
1602	Ting i Norberg 1602 Svea Hovrätt Kopparbergs län EXLe:2720 sid 46	Hans i Trättsbo
1604	Dalarnas handlingar 1604:8	Hans Jönsson
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 9	Hans
1608	Dalarnas handlingar 1608:18 Bild 182	Hans
1610	Dalarnas handlingar 1610:4 Bild 181	Hans
1628	Norberg AI:1	H Brita Trättsbo Hans Jönsson H Brita Sara Trättsbo H Brita
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tiondelängd Bild 70	Inget namn
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Hemming
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 10 roten	Hemming
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Hans Jönsson 1
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Hans Jönsson 1
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Magister Johan Sundius Olof Mårtensson Sven Olsson Johan Hansson 1

Den 12 feb 1400 "tha som thing holdos oppo Norobergh" skedde en uppgörelse mellan två män från Hörende i Färnebo socken och å andra sidan Jösse Finsson, den fogde, som genom sin framfart i dessa bygder väckte det intensiva hat, vilket senare under Jösse Erikssons tid tid kulminerade i Engelbrektsfejden. Hörendeborna måste avstå jord till fogden, som de tidigare pantsatt hos honom. Fastemän var Hanus Bille i Hyppenbenning, Laurius i Glepse (Gläse), Peder i Diwpaterna (Djupkärra), Jöns i Traettisboda (Trättsbo), Herman i Lysdal (Livsdal), Peder i Baenabodha (Bennebo), Jönis i Örbeck, Bengt i Amundebygning (Ombenning), Mattis i Midhlinge (Meling) och Jaoper i Vik. ^{1192 1193}

1592 Hans i Trättsbo bjöd upp ett torp benämnt Kärret av Mats Bengtsson i Kärret för 13 1/2 fat. ¹¹⁹⁴

1597 Kom Jöran Jönsson i Gruvbyn i Tuna socken och talade till Pål Jonsson i Trättsbo samt Hans ibidem om en systerdel i förnämnde Trättsbo, vilket skulle komma hans hustru till Anna Persdotter benämnd, därtill svarade Pål Jonsson, att Jörans hustru bar upp 6 mark på sin del för ännu hon var given, så väl som andre hennes medarvingar, då samtyckte nämnden att Hans och Pål i Trättsbo skulle giva sina ett halvt fat osmundsjärn, på var systerdel vilket sig belöp till 2 1/2 fat men var i ¹¹⁹⁵

1192 Stahre, Ulla. Bygd och bergsmän under senmedeltid. I Norberg under 600 år; 1958

1193 RAP II, nr 3069. Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Suppl Nr 925

1194 Ting i Norberg 1592 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 33

1195 Ting i Norberg 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 170

Johannes Johannis Sundius (Hans Hansson) Född 1625 i Sundbo. Död 1686 i Norbergsby. Kyrkoherde i Norberg
¹¹⁹⁶ Köpte jord i Trättsbo

1602 Den syn som gick Anno 1600 den 12 october emellan Trättsbo och Livsdal haver så tillgång, att de gode män som på samma syn gingo hava tilldelt en liten skogsdel till Trättsbo, förste rå i Östra gårdshörnet i Trättsbo täcker ... i Öster når i rungtjärnens bäck där är skilnader emellan Livsdals skogen. Synemän Mats Olofsson i Ingolsbenning, Hinse Persson ibid, Jon Gäsjö, Holsten Halvarsbenning, Lasse i ...bo, Bengt i Abraham i Nickebo, Olof Simonsson i Fliken Lasse W... i Åvestbo, P Andersson i Rosendal och nu stadfästes samma syn med dombrev. ¹¹⁹⁷

1602 Kom Hans i Trättsbo och var kommen i rykte att hava belägrat hustru Anna i Rosendal. Då ransakades och ingen bevis därpå finnas kunde där som han till saken fällas kunde, utan nämnden samt menige man gjorde honom fri. ¹¹⁹⁸

1603 Anders Olofsson i Ombenning bjuder upp ett hemman ibidem köpt av Hans och Pål i Trättsbo och hustru Marit i Blomdal för 16 fat och igenlöst av oskyldade händer för 33 fat ¹¹⁹⁹

1637 vigdes Olof Svensson i Trättsbo och Kerstin Hemmingsdotter ibid

1645 Vigdes Lasse Hemmingsson i Trättsbo med Sara i Rosendal

1649 vigdes Olof Mårtensson Karin Hemmingsdotter i Trättsbo

1661 Olof i Trättsbo och Matth Pauls förlikning bekändes inför rätten wara således, att Olof skall honom betala till nästkommande år stångjärn Eller Matts havva makt att söka sin betalning av hans egendom i löst och fast ¹²⁰⁰

1196 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:1 sid 460

1197 Ting i Norberg 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 49

1198 Ting i Norberg 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 50

1199 Ting i Norberg 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 144

1200 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 751

VÄSTRA DJUPKÄRRA, NORBERG

Kolningberg är ej omnämnt i de medeltida källorna. Ortnamnet vittnar dock om att kolningen en gång i tiden har varit en viktig verksamhet här. Med största sannolikhet bröt man dessutom malm i Kolningbergsfältet redan på medeltiden. Första gången som fältet omnämns i skrift är sannolikt i 1694 års bergverksrelation.

Kolningbergsgruvan var då, 1694, 20 alnar djup, 9 alnar bred och 24 alnar lång men angavs som öde. Anledningen till att man övergivit gruvan var att "Malmen gått mycket snett norr under berget och lösa väggar skadat mycket folk, när de där brutit". Faktum är att de enda gruvolyckor som överhuvudtaget nämns i Norbergs bergslag under 1600-talet är de som inträffat i Kolningbergsgruvan, där malmen omges av den mycket lösare kalkstenen.

Intressenter i gruvan var vid denna tid bergsmän från Flängan, Halvarsbenning, Västra Djupkärra och Bråfors. (Byar och bebyggelse i Norbergs kommun. Flängan, Kolningberg, Klackberg, Näs. Norberg: Kulturnämnden, Norbergs kommun, 1980.)

Västra Djupkärra övergick tidigt i Fagersta bruks ägo. Skeendet skildras så här av Örnulf Tigerstedt i Fagerstabrukens historia - Kavalkad från 1957 (sid 45 och 51-52):

I Västra Djupkärra fanns en hytta, som omnämnes redan i längden av 1651. Den brukades av fyra bergsmän, vilka där även hade en hammare med en härd uppförd 1631. I början av 1700-talet bodde på var sitt 5/32 hemman bergsmännen Mats och Erik Matsson. De var fördjupade i stora skulder till Christiernin på Västanfors; summan uppgick till inte mindre än ca 8 600 daler kopparmynt för Erik och lika mycket för hans broder. Christiernin behövde sina pengar och skred till laga åtgärder. År 1744 och 1745 följde så bergskollegi beslut, som tillät långgivaren att avsätta de båda åborna från deras hemman och bergsbruk. I oktober 1749 utbjöds hemmanen på auktion, och då ingen bergsman anmälde sig villig att övertaga dem, stod Christiernins anbud fast. I november följande år kunde brukspatronen sedan tillträda de båda hemmanen "och dem i betalning taga".

Christiernins delar i Västra Djupkärra hamnade så småningom i Anders Barchaeus d ä ägo tillsammans med övriga egendomar, efter att han dött utfattig. Barchaeus fortsatte sedan och köpte upp det ena hemmanet efter det andra i byn. Olof Olofssons änka blev med bergskollegi tillstånd vräkt för en skuld, som med räntorna hade stigit till nära 7800 daler kopparmynt. Ett annat hemman tillföll honom för en skuld om ca 5 500 daler kopparmynt. Ett tredje lyckades han komma över genom att övertaga och indriva en fordran, som en borgare i Stockholm hade på ett par bergsmän i byn. År 1772 ägde han 15/16 av de hemman, varav byn bestod. På Lilla Djupkärra, 1/4 hemman, hade han fått fastebrev år 1774.

Samma år ökades med kollegiets tillstånd smidet vid Väster Djupkärra från 75 till 100 skeppund. Redan år 1785 nedlades emellertid hammaren och smidet flyttades till Fagersta. Blåsningen däremot fortgick i Fagersta regi till långt in på 1800-talet.¹²⁰¹

1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Eskil finne i Djupkärra (Betecknas som fattig bergsman) Erik Olsson (Betecknas som fattig bergsman)
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Erik Andersson Erik Olsson
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Olof Svensson Erik Olsson
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Olof Svensson Erik Olsson
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Jöns Larsson 3 hundra Erik Olsson 3 hundra
1545	Ting i Norberg 1545 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 Sid 15	Olof Svensson i Djupkärra
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 bild 72	Hans Larsson Jöns Larsson
1563-1566		Hans Larsson
1571	Älvsborgs lösen 1571	Jöns Larsson Torbjörn
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Vester Djupkärra: Torbjörn Jöns Larsson
1579	Dalarnas handlingar 1579:10	Torbjörn Jöns Larsson
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 78	Torbjörn Jöns Larsson

¹²⁰¹ Tigerstedt, Örnulf: Fagerstabrukens historia. Kavalkad. 1957. Sid 45 och 51-52

1597	Årliga räntan	Jöns Larsson Torbjörn Persson
1600	Hjälpeskatt	Jöns Hans
1604	Årliga räntan	Anders Jönsson Hans Persson
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 9	Jöns Larsson Hans Persson
1608	Årliga räntan	Anders Jönsson Hans Persson
1608	Dalarnas handlingar 1608:18 Bild 182	Hans i Västra Djupkärra
1610	Dalarnas handlingar 1610:4 Bild 181	Hans i Djupkärra
1610	Nämndeman Ting 1610	Hans Persson i Djupkärra
1611	Blåsningslängd	Hans Persson Erik Matsson
1611	Hemmantalslängd	Hans (1) Erik Matsson (3/4)
1611	Hjonelagslängd	Hans Persson Erik Matsson Hustru Kerstin änka
1628	Norberg AI:1	Erik Matsson h Rikemor Mats Eriksson Hans Eriksson Karin Eriksdotter Marit Hansdotter Hennika Hansson h Karin Lars Andersson Karin Olofsdotter
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 71	Erik i Djupkärra Hennika Hansson Bägge överkryssade
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Hennika Hansson, $\frac{3}{4}$ hemman Erik Matsson, $\frac{1}{2}$ hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Mats Erik Matsson Hennike Hansson Dräng
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 6 roten	Hennike i Djupkärra Erik Matsson ibid
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Mantals o knekte roteringslängd 22 nov 1631	Erik Persson i Djupkärra Knekt
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Hendrich Hansson $\frac{3}{4}$ Erich Matsson $\frac{1}{2}$ Anders Westgöte $\frac{1}{4}$
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Hennika Hansson $\frac{3}{4}$ Erik Matsson $\frac{1}{2}$ Inget namn $\frac{1}{4}$
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Olof Matsson Erik Matsson $\frac{1}{2}$ Nils Bengtsson, Holsten Henniksson $\frac{3}{4}$ Erik Andersson $\frac{1}{4}$

1549: Hustru Ingeborg i Ombenning och hust Karin i Knallasbenning bjuder up den systerdelen uti Kallmora. Anders Andersson bjuder efter.

Olof Svensson i Djupkärra uppbjöd på Peder Anderssons vägnar i Feggeby (Skedvi) och Erik Andersson på Clementshyttan den broderdelar och Marit och Britas systerdelar i Kallmora första gången. Anders Andersson bjuder efter.¹²⁰²

1551: Anders i Kallmora uppbjöd första gången alla delar han köpt hade av sina syskon i Kallmora¹²⁰³

1637 vigdes Anders Larsson i Djupkärra och H Brita Andersdotter ibid¹²⁰⁴

1202 Ting i Norberg 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 136

1203 Ting i Norberg 1551 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 197

1204 Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638

1662 Oppå Olof Olssons begäran i Åvestbo om confirmation och fäste på det jordebyte som skett var mellan H Brita Andersdotter i Åvestbo och H Anna Hansdotter i Västra Djupkärra på 1/5 del jord på bägge ställen, ... honom fäste, därför att bytet var skett dem bägge till bättre lägenhet der de bodde och ingen detta klandrat
1205

OLOF SVENSSON

Hustru: Förmodligen NN Andersdotter från Kallmora

När vi får koll på Västra Djupkärra i källorna, är byn redan uppdelad i två gårdar. Flera av de mer framträdande familjerna i trakten finns företrädade i den tidigare historien.

Nedergården ägs av på 1560/70-talet av en Torbjörn Persson. Måg till honom blir Hans Persson, en av Per Hennikssons i Vad söner. Sonen Hennike Hansson gifter sig sedan med en dotter till Anders Holstensson i Kallmora. Sonen till Hennike Holsten Henniksson blir riksdagsman och under många år häradsdommare. Från honom härstammar bl a Holstens-släkten i Aspbenning.

Namnet Torbjörn figurerar även i Östra Djupkärras tidiga historia, det skulle kunna antyda en gemensam ägare långt tillbaka till de två byarna, men jag har inte hitta något konkret som bevisar det.

Oppigården ägs av Jöns Larsson, son till Lars Hemmingsson i Hemshyttan, Söderbärke. Lars Hemmingsson var gift två gånger, och Jöns Larsson var gift med en dotter till Lars Hemmingssons andra hustru och hennes avlidne man Nils Jönsson. Detta arrangemang ledde till att de fick ett gemensamt halvsyskon, och när han senare avled utan barn måste tinget tillfrågas hur arvsgången skulle lösas.

Västra Djupkärra, Nedergården eller Västra gården

TORBJÖRN PERSSON

Finns 1569 års skattelängd

Hustru: NN

Barn:

Kerstin Torbjörnsdotter, gift med Hans Persson, se nedan

Margareta Torbjörnsdotter

Anders Torbjörnsson

Mickel Torbjörnsson

Hans Torbjörnsson

Hans Persson i Västra Djupkärra bjuder upp tredje resan en systerdel ibid köpt av sin hustrus syster hustru Margareta Torbjörnsdotter ^{1206 1207 1208}

Hans Persson i Västra Djupkärra bjuder upp en brodersdel ibidem köpt av Anders Torbjörnsson som är hans hustrus broder, item av hans broder Mickel Torbjörnsson. ^{1209 1210}

Hans Padersson i Västra Djupkärra bjuder upp andra resan en brodersdel ibidem köpt av sin hustrus broder Hans Torbjörnsson för osmundsjärn 10 fat ^{1211 1212 1213}

HANS PERSSON

Måg till Torbjörn Persson, se ovan. Son till Per Henniksson i Vad, Söderbärke. Död 1626 i Västra Djupkärra.

Hustru: Kerstin Torbjörnsdotter, dotter till Torbjörn Persson. Se ovan.

Barn:

Hennike Hansson. Se nedan

Ting i Norberg 1614 Hans Holstensson i Vad bjuder nu första resan en jordedel i Halvarsbenning, köpt av

1205 Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2730 sid 534

1206 Ting i Norberg 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 227

1207 Ting i Norberg 1605 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2720 sid 252

1208 Ting i Norberg 1606 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2720 sid 302

1209 Ting i Norberg 1600-1604? (Skadad volym) Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:3 Bild 870

1210 Ting i Norberg 1606 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2720 sid 301

1211 Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2720 sid 421

1212 Ting i Norberg 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2720 sid 448

1213 Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 11

*Halvards barn i Sörvik (Grangärde), Hans Persson i Djupkärra, Bengt Persson i Gäsjö, Hennika i Fragg, Spielbo i Persbo (Grangärde).*¹²¹⁴

*Petter von Benningen tycks även ha haft för vana att byta ut sina riddjur när det passade honom. Hustru Ingrid (Ingeborg) i Söderbärkes kyrkby hade köpt en häst för sex fat osmundjärn. Denna bytte han till sig och gav henne istället en "utgammal kamp". Eftersom denna häst var oduglig sålde hon den och fick då inte mer än tre daler.*¹²¹⁵
¹²¹⁶*Vid ett annat tillfälle bytte han istället en ung häst mot en gammal med Hans i Djupkärra. Eftersom Hans klagar får man förmoda att det var något fel på den häst han fick. Petter tycker att det är märkligt att Hans, trots att de har träffats vid tinget, inte har talat med honom om detta. Även Olof Larsson i Lerendeboda fick besök av Petter. Här tog han fet och välfordrad oxen värd fem och ett halvt fat järn och gav istället en "ringa och mager ox" Widik i Norrgövik samt Hans och Nils i Pedersboda i Grangärde socken hade blivit påtvingade att fodra fyra stycken av Petters oxar. Tydligt var det ont om foder detta år och de klagar att då han inte har hämta hem sina oxar lider deras egen boskap stor nöd.*^{1217 1218}

HENNIKE HANSSON

Son till Hans Persson, se ovan. Död 1663

Hustru: NN

Hustru: Karin Andersdotter. Född i Kallmora, Norberg. Dotter till Anders Holstensson i Kallmora. Död 1673 i Västra Djupkärra.^{1219 1220}

Barn:

Holsten Henniksson, se nedan

Kerstin Henniksdotter. Gift 1648 med Olof Hansson i Sörbo, Söderbärke

Margareta Henniksdotter. Gift 1671 med Johan Bengtsson i Semla, Västanfors

NN Henniksdotter. Gift med Nils Bengtsson. Se nedan.

Maria Henniksdotter. Född 1650 i Västra Djupkärra.

Stadsfiskalen ifrån Västerås Matth Paul besvärade sig emot Per Jönsson i Flängan, om någon pantejord som Per någon tid hade haft av framlidne Hennika i Djupkärra (Västra Djupkärra) och nu igenom fasttagande sökte tränga in hans arvingar från förbenämnte pantejord, efter de icke förmåtte betala gälden som jorden var utsatt för; nämligen 110 skeppund tackjärn; Och likväl njutit stort avrad av pant en, nämligen 24 --- årligen, det creditor och själv icke kunde till.

*Resol: Eftersom rätten emot lag icke kunde samtycka till den skadan som Hennikas arvingar, att så stort intresse skulle oavreknat bli vid pantens inlösnings: Så modererades lösningen efter att skäligt intresse; och kändes då hennikas arvingar efter all avräkning allenast skyldige att betala och inlösa sin jordepant med 344 värde i Tackjärn, och sedan träda till jorden.*¹²²¹

*1672 Hennika Hanssons arvingar i Västra Djupkärra och systrens hust Marit Hansdotters arvingar i Lilla Bråfors ingådda jordebyte med varandra, om de ägor de å bägge sidor bytesbrev dat d 7 mars 1670.*¹²²²

Gården 5/8 delades mellan sonen Holsten Henniksson som fick 3/8 och mågen Nils Bengtsson som fick 2/8

Västra Djupkärra, Nedergården eller Västra gården. Holsten Hennikssons del.

HOLSTEN HENNIKSSON

Son till Hennike Hansson, se ovan. Född 1647 i Västra Djupkärra. Död 1722 i Västra Djupkärra. Häradsdomare och riksdagsman.

Hustru: Ingeborg Andersdotter. Född 1638 i Kybacken, Söderbärke. Död 1698 i Västra Djupkärra.

Barn:

Anders Holstensson. Född 1667 i Västra Djupkärra.

Hans Holstensson. Född 1669 i Västra Djupkärra. Död 1750 i Aspbenning, Västanfors.

Per Holstensson. Född 1673 i Västra Djupkärra. Se nedan

Karin Holstensdotter. Född 1676 i Västra Djupkärra.

Olaus Holstenius. Född 1678 i Västra Djupkärra. Död 1761 i Björksta. Kyrkoherde i Björksta.^{1223 1224}

¹²¹⁴ Ting i Norberg 18 jul 1614 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparberg EXIe:2720 sid 553

¹²¹⁵ Svea Hovrätt, Huvudserie [Liber causarum], SE/RA/420422/01/E VI a 2 aa/1 (1615), bildid: A0067920_00195

¹²¹⁶ Svea Hovrätt, Huvudserie [Liber causarum], SE/RA/420422/01/E VI a 2 aa/1 (1615), bildid: A0067920_00197

¹²¹⁷ Svea Hovrätt, Huvudserie [Liber causarum], SE/RA/420422/01/E VI a 2 aa/1 (1615), bildid: A0067920_00198

¹²¹⁸ Ekberg, Göran. Fogden Petter von Benningen. 2019. <https://gorek.se/artiklar.html>

¹²¹⁹ Holstenius, släkt. Svenskt biografiskt lexikon

¹²²⁰ Gillingstam, Hans och Winroth, Anders: Raul Wallenbergs härstamning från Västerbergslagen. 1982

¹²²¹ Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 533

¹²²² Ting i Norberg 1672 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2277 sid 584

¹²²³ Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne

¹²²⁴ I CC Gjorwell, Biografica Sveo-Gothica (1768) s 52 finns uppgiften att kyrkoherden i Björksta Olof Holstenius (1678-

Ting i Norberg 1711. Beviljades Häradsdomaren Holsten Henniksson i Västra Djupkärra fasta på ¼ hemman Östanmossa som som tidigare ägts av hans morfar Anders Holstensson i Kallmora. Han har nu köpt det av Olof och Johan Persson i Häste, Per Persson i Sörhörende, Erik Matssons änka Karin Persdotter i Västra Djupkärra, Lars Perssons hustru Anna Persdotter i Rabbatsbenning, Erik Anderssons hustru Sara Persdotter i Ingolsbenning och Olof Matssons hustru Maria Persdotter i Sundbo, vilka detsamma ärvt efter deras avlidna barnlösa syster Elisabet Persdotter, Gustaf Gustafssons änka i Storgården.¹²²⁵

1699: Rättsdomaren i Norberg Holsten Hennikssons i Väster Djupkärra insinuerade en protest, varigenom han emot all lagfart som antingen redan över Kyback-hemmanet kunde till äventyrs gången vara, eller här efter antingen av framlidne inspektoren Reinhold Tersmedens änka, hos vilken hans svågrar, som på hemmanet bo, lära vara i gäld fördjupade, eller andra deras creditorer sökas skulle, högeligen protesterar mot förbehåll av sin sal. Hustrus därutinnan havande arvsrätt fri och ograverad ifrån svågrarnas gäld emedan hemmanet vid svärfaderns fränfälle av någon gäld icke besvärat var. Vilket honom till säkerhet om sin hustrus arvsrättighet i hemmanet och dess förvaring emot svågrarnas creditorers anspråk och deras enskilda gäld i protokollet intages.

¹²²⁶

ANDERS HOLSTENSSON

Son till Holsten Henniksson, se ovan. Född 1667 i Västra Djupkärra.

Hustru:

Barn:

Kerstin Andersdotter. Född 1687 i Västra Djupkärra.

Holsten Andersson. Född 1689 i Västra Djupkärra.

PER HOLSTENSSON

Son till Holsten Henniksson, se ovan. Född 1673 i Västra Djupkärra. Död 1739 i Västra Djupkärra.

Hustru: Karin Eriksdotter. Född 1680 i Fragg. Död 1742 i Västra Djupkärra.

Barn:

Holsten. Persson. Född 1701 i Västra Djupkärra. Se nedan.

Erik Persson. Född 1703 i Västra Djupkärra. Se nedan.

Kerstin Persdotter. Född 1706 i Västra Djupkärra.

Per Persson. Född 1709 i Västra Djupkärra.

Olof Persson. Född 1711 i Västra Djupkärra.

Karin Persdotter. Född 1714 i Västra Djupkärra.

Anders Persson. Född 1718 i Västra Djupkärra.

Hans Persson. Född 1722 i Västra Djupkärra. Död 1760 i Vad, Söderbärke.

ERIK PERSSON

Son till Per Holstensson, se ovan. Född 1703 i Västra Djupkärra. Död 1751 i Västra Djupkärra. 38 år.

Hustru: Anna Andersdotter. Född 1715.

Barn:

Catharina Ersdotter. Född 1738 i Västra Djupkärra.

Stina Ersdotter. Född 1741 i Västra Djupkärra.

Margareta Ersdotter. Född 1743 i Västra Djupkärra.

Erik Ersson. Född 1745 i Västra Djupkärra.

HOLSTEN PERSSON

Son till Per Holstensson. Död 1740 i Västra Djupkärra.

Hustru: Brita Ersdotter. Född 1695 i Rabbatsbenning. Död 1759 i Västra Djupkärra.

Barn:

Olof Holstensson. Född 1729 i Västra Djupkärra. Se nedan.

Petter Holstensson. Född 1733 i Västra Djupkärra. Död 1765 i Västra Djupkärra.

Brita Holstensdotter. Född 1736 i Västra Djupkärra. Gift med dagkarl Anders Andersson i Västra Djupkärra, senare Fragg, Norberg.

OLOF HOLSTENSSON

Son till Holsten Persson. Född 1729 i Västra Djupkärra. Död 1791 i Västra Djupkärra.

Hustru: Karin Persdotter. Vigda 1760. Född 1732 i Söderbärke. Död 1793 i Västra Djupkärra.

Barn:

Holsten Olofsson. Född 1762 i Västra Djupkärra. Död 1769 i Västra Djupkärra. Dödsorsak: Kopporna

1761) var son till en Holsten Henriksson, vilken i sin tur skall ha varit systerson till kyrkoherden i Stora Skedvi Erik Holstenius (1588-1640) och till domprosten i Västerås Gabriel Holstenius (1598-1649). Han var i själva verket brorsdotterson, se Kallmora, Norberg

1225 Ting i Norberg 1711 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt A1a:2 sid 960

1226 Ting i Söderbärke 9 jan 1699 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EX1e:2765 sid 32

Petter Olofsson. Född 1764 i Västra Djupkärra. Död 1769 i Västra Djupkärra. Dödsorsak: Kopporna
Anders Olofsson. Född 1768 i Västra Djupkärra. Död 1769 i Västra Djupkärra. Dödsorsak: Kopporna
Petter Olofsson. Född 1772 i Västra Djupkärra. Död som barn.
Olof Olsson. Född 1775 i Västra Djupkärra. Gift med Sara Matsdotter i Halvarsbenning

OLOF OLSSON

Son till Olof Holstensson, se ovan
Hustru: Sara Matsdotter. Vigda 1794. Född 1769 i Livsdal.
Barn:
Olof Olsson. Född 1794 i Västra Djupkärra.
Anna Olsdotter. Född 1798 i Halvarsbenning

Västra Djupkärra, Nedergården eller Västra gården. Nils Bengtssons del.

NILS BENGTTSSON

Måg till Hennike Hansson, se ovan.
Hustru: NN Henniksdotter. Dotter till Hennike Hansson, se ovan.
Barn:
Per Nilsson. Se nedan.
Karin Nilsson. Född 1667 i Västra Djupkärra. Död som barn.
Kerstin Nilsson. Född 1673 i Västra Djupkärra.
Karin Nilsson. Född 1676 i Västra Djupkärra.
Johan Nilsson. Född 1681 i Västra Djupkärra.

PER NILSSON

Son till Nils Bengtsson, se ovan. Född 1670. Död 1737 i Västra Djupkärra.
Hustru: Lisbeth Eriksdotter. Född 1674 i Hästbäck, Karbenning. Död 1750 i Västra Djupkärra.
Barn:
Anna Persdotter. Född 1713 i Västra Djupkärra. Gift med Johan Persson i Häste, Norberg 1732.

Ting i Norberg 1715 där det framgår att Per Nilsson är Holsten Hennikssons systerson och att hans far heter Nils Bengtsson. ¹²²⁷
Föreningen mellan bergsmannen Per Nilsson i Västra Djupkärra å den ena, och dess svågrar Johan Matsson i Fragg och Olof Matsson i Västerbykil samt broder Johan Nilsson å den andra sidan, om de senares arv uti fäderne och moderne i Djupkärra blev uppläst och i protokollet annoterat. ¹²²⁸

Västra Djupkärra, Oppgården eller Östra gården

JÖNS LARSSON

Död omk 1605. Son till Lars Hemmingsson i Hemshyttan, Söderbärke i hans första äktenskap.
Hustru: Rikmor Nilsson. Dotter till Nils Jönsson i Meling, Västanfors och hans hustru Brita (Brita omgift med Lars Hemmingsson i Hemshyttan), vilket innebär att Jöns och Rikmor hade gemensamma halvsyskon, se vidare Hemshyttan.)
Barn:
Dotter gift med Per Holstensson i Västra gården i Halvarsbenning, Norberg.
Dotter gift med Mats Eriksson, se nedan.
Anna Jönsdotter. Gift i Trättsbo
Anders Jönsson

ANDERS JÖNSSON

Son till Jöns Larsson

MATS ERIKSSON

Måg till Jöns Larsson, se ovan.
Hustru: NN Jönsdotter. Född i Västra Djupkärra. Dotter till Jöns Larsson, se ovan. Både Mats och NN Jönsdotter döda ca 1630.
Barn:

1227 *Ting i Norberg 1715 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt A1a:3 sid 106*
1228 *Gamla Norbergs bergslags häradsrätt Småprotokoll. Volym 1 f 5746 f 5746 1705*

Erik Matsson. Se nedan
Hans Matsson. Högen, Norbergsby
Hemming Matsson
Förmodligen Per Matsson, gift med Rikmor Holstensdotter. Dotter till Holsten Bengtsson i Semla. Se Knutsbo under Hemshyttan i Söderbärke.

Betalar ränta för Knutsbo, Söderbärke 1592, som sedan övergår till ägarna av Hemshyttan, Söderbärke. Se vidare Hemshyttan.

ERIK MATSSON

Son till Mats Eriksson, se ovan. Född ca 1590 i Västra Djupkärra.

Hustru: Rikmor

Barn:

Mats Eriksson. Se nedan.

Hans Eriksson

Karin Eriksdotter

1617 Erik Matsson i Västra Djupkärra bjuder nu 3 resan en brodersdel ibit köpt av Lasse Olofsson i Tunkarlsbo?
¹²²⁹

1635 Uppbjöds 2 brodersdelar i Djupkärra första gången, Uppbjöds en smedja av ... i Djupkärra, som Erik bördsmannen, nu lovade sig aldrig påklandra. ¹²³⁰

1639 Fastade Erik Matsson i Västra Djupkärra en andel i Djupkärra, som han löst av sin modersyster hustru Anna i Trättsbo för 4 skeppund tackjärn, ... löste han av sin broder Hans Matsson hans del för, av Nils ... och hans hustru Brita är.... efter och dess barn. ¹²³¹

Lagmansting 1642 Erik Matsson i Västerdjupkärra, beviste med laglig skäl köp och fastebrev, huru han hade köpt år 1617 en sjätte?del som är en brodersdel i förnämnda Västra Djupkärra, av sin moderfaders broder Lasse Olofsson i Tunkarlsbo för 7 fat osmundsjärn. Item år 1622 en brodersdel ibidem av Halvard Andersson i Bastmora för 6 fat osmundsjärn för 6 fat osmundsjärn, så och av Peder hermannsson i Semla en systerdel ibidem för 3 fat osmundsjärn. Item Anna 1632 av Hans Jonsson i Trätsbo all hans del och anpart i benämnde Djupkärra för 10 skeppund Stångjärn och sist år 1639 av sin modersyster Anna Persdotter i Trättsbo en systerdel ibidem för 4 Skeppund tackjärn. Nog av sin broder Hans Matsson på Högen en brodersdel för 2 Skeppund Stångjärn, mer av sin s broders Hemming Matssons efterleverska och barnen en brodersdel, och att hustru Brita och Nils Byrilsson haver bekommit ett skeppund Stångjärn, och de andra barnen Rikmor, Karin och Kirsten 3 skeppund tackjärn, vilket köp i all måte befanns vara laglig gjord och confirmerat blev ¹²³²

Ting 1669 Erik Matsson i Västra Djupkärra uppbjöd Erik Hanssons ibid ärvda jordedel efter fadern. ¹²³³

MATS ERIKSSON

Son till Erik Matsson, se ovan. Död 1675 i Västra Djupkärra.

Hustru: Ingeborg Andersdotter. Dotter till Anders Pålsson i Aspbenning. Död 1687 i Västra Djupkärra.

Barn:

Karin Matsdotter. Gift 1654 med Samuel Samuelsson. Son till kyrkoherden i Norberg Samuel Olai Normontanus. ¹²³⁴ Omgift med Hemming Nilsson i Hemshyttan.

Erik Matsson. Se nedan.

Olof Matsson. Se nedan

Mickel Matsson. Gift 1656 med Sigrd Andersdotter, dotter till Anders Holstensson i Kallmora. Bosatt i Kallmora.

Elisabet Matsdotter. Född 1644 i Västra Djupkärra.

Kerstin Matsdotter. Gift 1658 med Anders Persson i Flängan. ¹²³⁵

1658: Mats Erichsson i Djupkärr och Norbergs socken, beviljades sief få bruka sin del i Aspbennings smedja, så mycket som hans hustru är till fallen och berättigat ... ¹²³⁶

1660: Framtedde upp för rätten Mats Eriksson i Västre Djupkärr en förlikningsskrift under gode mäns namn och vittnande dat 13 okt 1659 förmälendes huru som för den gäld nämligen 31 skp stångjärn som Erik Mattson är

1229 *Ting i Norberg 1617 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 617*

1230 *Ting i Norberg 1635 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2256 sid 132*

1231 *Ting i Norberg 1639 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Örebro län EXIe:1783 sid 157*

1232 *Lagmansting 1642 (Renoverad dombok) Uppsala län EXIa:4 sid 237*

1233 *Ting i Norberg 1669 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2733 sid 508*

1234 *Ekström: Västerås stifts herdaminne II:1 sid 843*

1235 *Norbergs kyrkoarkiv FII:1 Personaliebok*

1236 *Ting i Norberg 10 mars 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 694*

med dess son Mats Eriksson skyldeg var i betalning upplåtit en röjning som kallas Plöjnings...ladu, samt trädesbotäkten som är belägen på nedre sidan om hyttbäcken i väster Djupkärra nogton hage därhos har icke Mats efter sin faders död vederkännas skulle att uppskifta men emedler tid vara pliktad honom sin fader att syta och föda till dödedagar.....¹²³⁷

1696: Den förlikning som Per Spannare med dess hustru Lisbeth Michelsdotter i Kallmora med Mats Erichsson i Djupkärra den 16 mars 1696 ingått angående arv och lösöre efter sal. Eric Matsson i Djupkärra, således att Mats Ersson haver givit till Per Spannare för all dess arvspretention i allt för allt 4 daler kmt varpå Per Spannare aldrig mera klandra skall, blev vederbörande till säkerhet intecknat och confirmerat.¹²³⁸

Gården delas mellan Erik Matsson och Olof Matsson

Ting i Norberg 1699 Besvärade sig Per Erichsson i Västra Djupkärra över dess grannar Mats Ersson och Erich Olofsson, för det de till domaren väl. Holsten Henniksson och Per Nilsson darsammastädes haver bortsatt en skogsholme ... Av fortsättningen framgår att Per Erikssons far hette Erik Andersson, och Mats Erssons hette Erik Matssons samt Erich Olofssons Olof Matsson¹²³⁹

Västra Djupkärra, Oppgården eller Östra gården, Erik Matssons del

ERIK MATSSON

Son till Mats Ersson, se ovan. Född ca 1637 i Västra Djupkärra. Död 1692 i Västra Djupkärra.

Hustru: Karin Persdotter. Vigda 1659. Dotter till Per Olsson och Margareta Andersdotter i Häste, Norberg.

Barn:

Mats Ersson. Se nedan.

Karin Ersdotter. Gift med Anders Arvidsson, se nedan.

1698: Emellan sal. Eric Matssons barn som äro sonen Mats Ersson och dottern hustru Kerstin Ersdotter i Västra Djupkärra vars ... uppå den arvsrätt i hus och jord i Väster Djupkärra som Hindrich Nilsson, Nils Hemmingsson, Hans Hemmingsson i Hemshyttan och Johan Samuelsson i Kyrkobyn å sin moders hustru Karin Matsdotters vägnar i Hemshyttan försålt till hennes broder förbemälte Eric Matsson i Djupkärra den 24 feb 1694, uppbjuden tredje gången 5 mars 1695¹²⁴⁰

Ting i Norberg 1711. Beviljades Häradsdomaren Holsten Henniksson i Västra Djupkärra fasta på ¼ hemman Östanmossa som som tidigare ägts av hans morfar Anders Holstensson i Kallmora. Han har nu köpt det av Olof och Johan Persson i Häste, Per Persson i Sörhörende, Erik Matssons änka Karin Persdotter i Västra Djupkärra, Lars Perssons hustru Anna Persdotter i Rabbatsbenning, Erik Anderssons hustru Sara Persdotter i Ingolsbenning och Olof Matssons hustru Maria Persdotter i Sundbo, vilka detsamma ärvt efter deras avlidna barnlösa syster Elisabet Persdotter, Gustaf Gustafssons änka i Storgården.¹²⁴¹

MATS ERSSON

Hustru: Sara

Hustru: Brita Andersdotter

Barn:

Maria

Eric Matsson. Född 1693 i Västra Djupkärra. Se nedan.

Mats Matsson. Född 1701 i Västra Djupkärra. Se nedan.

Andra äktenskapet:

Margareta Matsdotter. Gift med Anders Persson i Fragg

ERIC MATSSON

Son till Mats Ersson, se ovan. Född 1693 i Västra Djupkärra.

Hustru: Karin. Född 1689

Barn:

Mats Ersson. Född 1725 i Västra Djupkärra

Margareta Ersdotter

Brita Ersdotter. Född 1721 i Västra Djupkärra.

Anna Ersdotter

Hans Ersson. Född 1732 i Västra Djupkärra

1237 Ting i Norberg 1660 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:3 sid 36

1238 Ting i Norberg 12 mar 1696 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2759 sid 554

1239 Ting i Norberg 1699 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt AIa:1 Opaginerat (Skadad volym) Bild 1140

1240 Ting i Norberg 15 mar 1698 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2299 sid 144

1241 Ting i Norberg 1711 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt AIa:2 sid 960

MATS MATSSON

Son till Mats Ersson, se ovan. Född 1701 i Västra Djupkärra. Flyttar till Flängan, Norberg och dör där 1772.

Hustru: Karin Persdotter. Född 1706 i Fragg. Död 1768 i Västra Djupkärra. Dotter till Per Ersson i Södra gården, Fragg.

Barn:

Per Matsson. Född 1728 i Västra Djupkärra

Brita. Född 1732 i Västra Djupkärra.

Mats Matsson. Född 1736 i Västra Djupkärra. Soldat. Död i Pommern.

Anders Matsson, Född 1738 i Västra Djupkärra

Anna Matsdotter. Född 1746 i Västra Djupkärra. Flyttade 1771 till Dingtuna socken.

Västra Djupkärra, Oppgården eller Östra gården, Olof Matssons del

OLOF MATSSON

Son till Mats Eriksson, se ovan. Född 1633 i Västra Djupkärra. Död 1699 i Västra Djupkärra.¹²⁴²

Hustru: Anna Andersdotter. Från Öjersbo, Norberg

Barn:

Erik Olofsson. Född 1665 i Västra Djupkärra. Se nedan.

Ingeborg Olofsdotter. Född 1671 i Västra Djupkärra.

Kerstin Olofsdotter. Född 1676 i Västra Djupkärra.

Mats Olofsson. Född 1679 i Västra Djupkärra.

Per Olofsson

Olof Olofsson. Född 1684 i Västra Djupkärra.

ERIK OLOFSSON

Son till Olof Matsson, se ovan. Född 1665 i Västra Djupkärra. Död ca 1723.

Hustru: Ingeborg

Barn:

Elisabet Ersdotter. Född 1683 i Västra Djupkärra.

Anders Ersson. Född 1689 i Västra Djupkärra.

Olof Ersson. Född 1691 i Västra Djupkärra

OLOF ERSSON

Son till Erik Olofsson, se ovan. Född 1691 i Västra Djupkärra. Död 1730 i Västra Djupkärra.

Hustru: Anna Persdotter. Född 1702 i Fragg. Död 1777 i Västra Djupkärra.

ANDERS LARSSON

Född 1702 i Karsbo, Norberg. Död 1749 i Västra Djupkärra. Gift med Olof Erssons änka, se ovan.

Hustru: Anna Persdotter. Född 1702 i Fragg. Död 1777 i Västra Djupkärra. Änka efter Olof Ersson, se ovan.

PER OLOFSSON

Hustru:

Barn:

Kerstin Persdotter. Född 1682 i Västra Djupkärra.

Elisabet Persdotter. Född 1683 i Västra Djupkärra.

Västra Djupkärra, Djupkärretorpet eller Lilla Djupkärra

¼ mantal beläget vid gränsen till Dalarna

ANDERS ARVIDSSON

Född i Västergötland. Kom till Västra Djupkärra omk 1640.

Hustru: Karin Ersdotter. Dotter till Erik Matsson, se ovan

Barn:

Erik Andersson. Se nedan.

Elisabet Andersdotter. Född 1643 i Västra Djupkärra. Gift med Per Persson i Aspbenning, Västanfors.

Margareta Andersdotter. Född 1646 i Västra Djupkärra.

Arvid Andersson. Född 1648 i Västra Djupkärra.

1242 Norbergs kyrkoarkiv. FII:1 Personaliebok

Karin Andersdotter. Död 1720 i Aspbenning, Västanfors. Gift med Anders Persson i Aspbenning.

*Anders Arvidsson nämns i Norbergsboken som ett exempel på en Västgöte som förmodligen kommit till Norberg genom att han idkade handel där och sedan blivit kvar genom att han gift in sig i en bergsmanssläkt.*¹²⁴³

*Den arvsrätt uti hus och jord samt lösören i Västra Djupkärra, som Per Persson i Aspbenning med sin hustru Elisabeth Andersdotter ja och samtycke såsom det hennes arvejord är, den 14 augusti 1680 försålt och upplåtit till Eric Andersson i Västra Djupkärra för 161 daler 16 öre kmt och 33 skeppund tackjärn, uppbjöds 3 ggn.*¹²⁴⁴

ARVID ANDERSSON

Son till Anders Arvidsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Per Arvidsson. Född 1669 i Västra Djupkärra.

*Erik Andersson i Västra Djupkärra begärde fasta på den jord han har av sin broder Arvid Andersson köpt*¹²⁴⁵

ERIK ANDERSSON

Son till Anders Arvidsson. Född 1645. Död 1698.

Hustru: Sara Persdotter. Född 1646 i Vad, Söderbärke. Död 1699 i Västra Djupkärra. Dotter till Per Hansson och Anna Persdotter i Vad, Söderbärke.^{1246 1247}

Barn:

Catharina Ersdotter. Gift med Hans Ersson i Lilla Bråfors.

Kerstin Ersdotter. Gift med Anders Persson (1667-1710) i Halvarsbenning.

Anna Ersdotter. Född 1666 i Västra Djupkärra. Död som barn.

Anna Ersdotter. Född 1675 i Västra Djupkärra. Död som barn.

Anna Ersdotter. Född 1684 i Västra Djupkärra.

Karin Ersdotter. Född 1677 i Västra Djupkärra.

Anders Ersson.

ANDERS ERSSON

Son till Erik Andersson, se ovan.

Hustru: Anna Persdotter. Född 1685 i Halvarsbenning. Död 1761 i Västra Djupkärra

Barn:

Kerstin Andersdotter. Född 1712 i Västra Djupkärra. Se Olof Andersson nedan.

Per Andersson. Född 1709 i Lilla Väster Djupkärra. Se nedan.

Västra Djupkärra, Djupkärretorpet eller Lilla Djupkärra, Per Andersson

PER ANDERSSON

Son till Anders Ersson, se ovan. Född 1709 i Västra Djupkärra. Död 1767 i Västra Djupkärra.

Hustru: Margareta Hansdotter. Vigda 1729. Född 1709 i Aspbenning.

Barn:

Anders Persson. Född 1741 i Västra Djupkärra.

Lisa Persdotter. Född 1732 i Västra Djupkärra.

ANDERS ANDERSSON

Måg till Per Andersson, se ovan. Född 1710 i Norrbärke.

Hustru: Lisa Persdotter. Vigda 1756. Född 1732 i Västra Djupkärra.

Barn:

Anna Andersdotter. Född 1751 i Västra Djupkärra

Erik Andersson. Född 1754 i Västra Djupkärra

Anders Andersson. Född 1760 i Västra Djupkärra.

ANDERS PERSSON

Måg till Anders Andersson, se ovan. Född 1746 i Västervåla.

Hustru: Anna Andersdotter. Vigda 1772. Född 1751 i Västra Djupkärra.

Barn: Anders Andersson. Född 1772 i Västra Djupkärra.

1243 Kihl, Göran. "Handel och hantverk i Norbergs by och socken". I *Norbergsboken*. Norbergs kommun, 1974.

1244 Ting i Norberg 9 mar 1697 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EX1e:2298 sid 928

1245 Ting i Norberg 14 Jul 1679 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EX1e:2742 sid 541

1246 Ting i Söderbärke 7-8 feb 1684 Söderbärke tingslags häradsrätt Alä:1 (Opaginerat) Bild 5720

1247 Norbergs kyrkoarkiv FII:1 Personalliebok

Västra Djupkärra, Djupkärretorpet eller Lilla Djupkärra, Mågen Olof Andersson

OLOF ANDERSSON

Måg till Anders Ersson, se ovan. Född 1719 i Söderbärke.

Hustru: Kiersten Andersdotter. Vigda 1744. Född 1712 i Västra Djupkärra. Död 1765 i Västra Djupkärra. Dotter till Anders Ersson, se ovan.

Hustru: Margareta Larsdotter

Barn:

Brita Olofsdotter. Född 1746 i Västra Djupkärra. Se Anders Andersson nedan.

Anna Olsdotter. Född 1769 i Västra Djupkärra. Gift till Klacken med Per Andersson.

Anders Olsson. Född 1773 i Västra Djupkärra. Gift med Christina Andersdotter. Född 1766 i Klacken, Norberg.

ANDERS ANDERSSON

Måg till Olof Andersson, se ovan. Född 1738 i Häste, Norberg. Död 1771 i Västra Djupkärra.

Hustru: Brita Olofsdotter. Vigda 1762. Född 1746 i Västra Djupkärra. Dotter till Olof Andersson, se ovan.

En karta finns från 1806 rörande gräns mellan Västra Djupkärra och Bråfors. Ägare till Västra Djupkärra är von Stockenström, från avgärda hemmanet Lilla Djupkärra Anders Olsson samt från Bråfors Bergsmännen Hans Andersson och unga Hans Jansson.

ÅRNEBO, NORBERG

1352	Se brev nedan	Arnar
1461	Se brev nedan	Jönis
1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Olof Pedersson Peder Olsson (betecknas som fattig bergsman)
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Per Olsson Olof Persson
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Per Olsson Pelle Persson
1545	Ting i Norberg 1545 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 15	Olof Persson i Årnebo (nämnden) Peder Olsson ibid (tolvmannanäm i separat mål)
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Per Olsson Pelle Persson
1546	Ting i Norberg 1546 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 31	Olof Persson
1549	Ting i Norberg 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 135	Olof Persson
1557	Ting i Norberg hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 254	Anders Ols
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Nils Olsson 1 1/2 hundra Per Olsson 1 1/2 hundra
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 bild 72	Anders Olsson Nils Olsson Kyrkohemman: Jöns Hermansson i Årnebo
1571	Älvsborgs lösen 1571	Olof Persson i Årnebo Per Olsson ibid Lasse Persson ibid Michel Ingebjörnsson ibid
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Joran
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Michel Ingebjörnsson Per Olsson
1579	Dalarnas handlingar 1579:10	Michel Engelbrektsson Lasse Persson
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 78	Mikell Ingerbärsson Lasse Persson
1602	Ting i Norberg 1602 Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 46	Mickel i Årnebo
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 9	Michel i Årnebo
1608	Dalarnas handlingar 1608:18 Bild 183	Anders Michelsson
1610	Dalarnas handlingar 1610:4 Bild 180	Anders Michelsson
1628	Norberg AI:1	Olof H Marit Årnebo Per Andersson H Barbro Rikmor ... Olof i Årenbo Årnebo Per Andersson H Barbro Rikemor
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 71	Olof Anders
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	KRONO Olof Eriksson, 1/4 hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Anders Mickelsson sonen Hans Olof Eriksson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 6 roten	Hans Olof Ersson
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_	Bergmest Peder Jönsson under... Bergfrälse efter K M brev den 20 de 1651:

	00368	Anders Mickelsson ^{3/4} Cronohemman: Peder Jönsson 1/4
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Anders Mickelsson ^{3/4} Cronohemman Per Jönsson 1/4
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Hans Andersson Anders Hansson Olof Stensson ^{3/4} Lars Pers enka ^{1/4} Har köpt skatterättigheterna härav Nyskattlagt ^{1/4}

Stora Årnebo

Ståthållaren Carl Ingebjörnssons m fl ransakning och attest, 1352 angående Arnars i Arneboda fleråriga tredska, att erlægga tionde af berörde egendom till Söderbärkes kyrka och Kyrkoherdarna i samma församling ¹²⁴⁸

Den 16 feb 1461 höll "Nigels Christiernson, riddare och howitzman oppa Waestrare oc offwer Dala" laga ting i Norberg. "Paedher Laransson" i Dräcke anmälde vid tinget, att han till "Tijdeke Paedherson" sålt en täkt, som kallas "Korghara taekt" och ligger i stora gårdet öster om krykan. Följande satt i nämnden: Baenkt i Bradhafors (Bråfors), Asmundh i Gaese (Gäsjö), Arwijdh i Frag, Haerman i Knallasbenning, Larens på Praestahyttone (Prästhyttan), Nigels i *Amundabönning, (Ombenning), Jowan i Örbaek, Paeder i Sömle (Semla), Larens i Haesbaekke (Hästbäck), Jönis i Karinebonning (Karbenning), Jönis i Arnabodom (Årnebo), Anders Dyaeknahyttone (Djåktnehyttan) ¹²⁴⁹

Kom för rätten Anders Olsson i Årnebo och Olof Persson i Hedkärre i Norberg boende, och talade till Embjörn i Saxe om deras hustrus fäderne, som han där med sig har till dags haft, haver av lösöret ... ¹²⁵⁰

1603 Michel i Årnebo bjuder upp en broderdel i Bråfors köpt av Mats Bengtsson för osmundsjärn 1 fat, Knut Bengtsson uppburit 1 fat, Anders Bengtsson 1 fat, Nils Bengtsson 1 fat, Per Bengtsson 1 fat, alle nu uppburit 355 fat ¹²⁵¹

1607 Åffrik Hansson i Älgsjöbo bjuder upp 3 gången förutnämnde Älgsjöbo köpt av Jon Pedersson i Dalvik för osmundsjärn 5 fat och 400 och hade förenämnd Åffrik köpt Dalvik av Mickel i Årnebo för samma järn och givit honom det igen ¹²⁵²

1611 Erik Padersson i Årnebo bjuder nu förste resan en brodersdel och en systerdel i Vreten köpt av Anders Olfssons arvingar i Ombenning och Jon Nilsson för 6 1/2 skeppund stångjärn
Item Näbbo? Torp köpt av Joh Näbb för 2 skeppund stångjärn
Kom Olof Andersson i Ombenning gav tillkänna hur han hade sålt en brodersdel i Wreten i Våla socken till Erik Padersson i Årnebo för stångjärn 6 skeppund ¹²⁵³

1636 vigdes Hans Andersson i Ornebo Anna Larsdotter i Danskbo? ¹²⁵⁴

Lagmansting 1639 Anders Påvelsson i Aspbenning uti rätten insinuerade ett faste och dombrev utgivit vid Gamla Norberg den 20 januari 1638 varutinnan förmåles att han haver lagligen till sig köpt av sin hustrus broder Herman Michelsson i Furbo uti Norrbärke socken en brodersdel i Årnebo uti G Norberg för fem skeppund stångjärn. Item av den andre sin hustrus broder Anders Michelsson i Årnebo två tegar uti bemålte Årnebo liggandes i Östertekten vid dammen, för fyra skeppund stångjärn och en spann säd begärdes härpå confirmation och yttermera stadfästelse. ¹²⁵⁵

ANDERS MICHELSSON

Har en bror Herman Michelsson i Furbo, Norrbärke och en syster gift med Anders Pålsson i Aspbenning.

Hustru:

Barn:

1661 Michel Anderssons Enka i Aspbenning med.... Fasta på sin sahl mans jordeköp med Hans Andersson i

1248 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje bandet. Nr 632 (Även tryckt som nr 17, men efter en sämre kopia)

1249 Stahre, Ulla: Bygd och bergsmän under senmedeltid. Norberg genom 600 år. 1958.

1250 Ting i Söderbärke 17 feb 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 80

1251 Ting i Norberg 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 144

1252 Ting i Söderbärke 1607 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 347

1253 Ting i Norberg 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 456

1254 Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638

1255 Lagmansting 1639 Svea hovrätt Uppsala län EXIa:3 sid 196

Årnebo, sin mans broder, köpt för 220 ---- och till förbättring den som jordedel som Michel har ärvt i Årnebo efter sin moder. ¹²⁵⁶

SVEN BJÖRKMAN

Född 1678 i Västergötland. Död 1759 i Årnebo. Dödsorsak: Ålderdomskrämpor. 81 år.

Hustru: Margareta Persdotter. Född 1686 i Årnebo. Död 1767 i Årnebo. Har tidigare varit gift i Livsdal, Norberg med Henric Persson.

Barn:

Margareta Svensdotter

Olof Svensson. Född 1721 i Årnebo. Se nedan.

Karin

Brita

OLOF SVENSSON

Son till Sven Björkman, se ovan. Född 1721 i Årnebo. Död 1774

Hustru: Christina Persdotter. Född 1744 Livsdal, Norberg. Död 1826 i Tunkarlsbo, Söderbärke. Dotter till Per Andersson och Kerstin Jonsdotter i Livsdal. Gifter 1777 om sig med drängen Lars Andersson.

Barn:

Peter Olofsson. Född 1762 i Årnebo. Se nedan.

Margareta Olofsdotter. Född 1765 i Årnebo. Gift med Anders Matsson i Älgsjöbo, Söderbärke.

Catharina Olofsdotter. Född 1769 i Årnebo. Gift med Olof Persson i Västerby, Söderbärke.

Anders Olofsson. Född 1772 i Årnebo.

Olof Svensson var bokhållare på Larsbo bruk innan han övertog gården från fadern. En artikel om Carl Svensson och hans familj finns i Hembygdsvännen ¹²⁵⁷

PER OLOFSSON (gamle)

Son till Olof Svensson, se ovan. Född 1762 i Årnebo. Död 1845 i Årnebo. Dödsorsak: Ålderdomsbräcklighet. 82 år.

Hustru: Lisa Larsdotter. Vigda 1789. Född 1762 i Busjön, Söderbärke. Död 1804 i Årnebo. Dödsorsak: Vattusot. 42 år.

Hustru: Mara Andersdotter. Född 1760 i Västanfors. Död 1825 i Årnebo.

Barn:

Olof Persson. Se nedan.

OLOF PERSSON

Son till Per Olofsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Per Olsson. Se nedan.

PER OLSSON (unge)

Son till Olof Persson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Lena Persdotter. Gift till Bäckgården i Vad 1875 med Lennart Persson.

August Persson. Senare Vad, Söderbärke.

1877 bytte August Persson och Lena Persdotter gårdar med varandra, så August flyttade till Vad och Lena med man tog över gården i Årnebo. Lennart Persson emigrerade senare till USA.

PER HINDERSSON

Styvson till Sven Björkman, se ovan. Född 1712 i Livsdal, Norberg. Död 1774 i Årnebo. Son till Henric Persson och Margareta Persdotter, Livsdal, se ovan. Dödsorsak: Rötfeber. 62 år.

Hustru: Karin Andersdotter. Född 1712 i Halvarsbening, Norberg. Död 1772 i Årnebo.

Barn:

Greta Persdotter. Född 1735 i Årnebo, se nedan

JAN GERDTSSON

Måg till Per Hinderesson, se ovan. Född 1728 i Gunnilbo.

Hustru: Greta Persdotter. Vigda 1758. Född 1735 i Årnebo. Dotter till Per Hinderesson, se ovan.

1256 *Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 748*

1257 *Åkerberg, Carl. "Stora Årnebo". Hembygdsvännen:1930-32 : 66-67.*

ÅRNEBO, NORBERG

Barn:

Gerdt Jansson. Född 1761 i Gunnilbo.

Petter Jansson. Född 1763 i Gunnilbo.

Lisa Stina. Född 1775 i Årnebo.

Se artikel i Hembygdsvännen av Carl Åkerberg om "Årnbo-grefven" ¹²⁵⁸

PETTER JANSSON

Son till Jan Gerdtsson, se ovan. Född 1763 i Gunnilbo.

Hustru: Brita Ersdotter. Född 1760 i Västanfors

JOHAN LARSSON

ANDERS HANSSON

OLOF ANDERSSON

1654 vigdes Olof Andersson i Årnebo med en jänta barnfödd i Bastmora benämnd Kerstin

1658 U Hans Andersson i Årnebo för svarslösa emot Hans Persson i Danskbo .. Noch emot Måst Persson dito ¹²⁵⁹

1258 Åkerberg, Carl. "Årnbo grefven" Hembygdsvännen 1930-32 : 57.

1259 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2729 sid 692

ÖJERSBO, NORBERG (EGGERTSBO)

Weinhagen: Norbergs bergslag samt Gunnilbo och Ramnäs till omkring 1820 (1947).

Vid nuvarande Öjersbo ägor finns inget som helst vattenfall. Enda stället, där hyttan kan ha legat, är i närheten av Davidsbo, där ett fall finnes. I bäckfåran kan man här också upptäcka slaggrester.

1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Mats Clementsson
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Mats Clementsson
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Mats 2 hundra
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 bild 72	Mats Clementsson
1571	Älvsborgs lösen 1571	Måns i Ydgerdsboda
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Mickel Larsson
1579	Dalarnas handlingar 1579:10	Skattebonde Erik Andersson
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 78	Erik Andersson Knekt Haver fritt i Byhyttan
1604	Dalarnas handlingar 1604:8	Erik Knutsson Nils
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 9	Erik
1608	Dalarnas handlingar 1608:18 Bild 182	Erik Knutsson
1610	Dalarnas handlingar 1610:4 Bild 181	Erik Knutsson
1628	Norberg AI:1	Arvid Erichsson h Brita Erich Arvidsson Margareta Arvidsdotter h Karin Pär
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tiondelängd Bild 70	Arvid i Öjersbo
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Arvid Eriksson, 1 hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Mantalslängd	Arvid * sonen Erik
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 1 roten	Arvid
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Arvid Ersson 1/2
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Arvid Eriksson 1/2
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Anders och Johan Andersson 1/2

Från 1432 finns ett dokument rörande Norbergs by. Då utfärdar biskopen i Västerås, Olof Knop, en stadga, som fastställer, hur mycket Norbergsborna skall betala i sk tomtgäld till Västerås domkyrka. De åbor som upptas i stadgan, är 26 till antalet. Lustigt nog uppgår skattedragarna i Norbergs by 1539 till samma antal.

Tomtgäldsstadgan 1432 bör innebära att stor del av, om inte hela byn, vid denna tid låg på kyrkans mark och följaktligen betalade arrende till denna. Av namnen framgår, att även bergsmän, som bodde vid hyttorna utanför Norbergs by, hade tomt inne i byn. Bland namnen återfinns man nämligen Peter i Djupkärre, Andreas in Kaldemor (Kallmora), Jenis Laurentii de Egersbodha (Öjesbo) samt Petrus Gaese (Gäsjö). Andra namn som kan vara av intresse, är Mats skomakare, Olaff Borgare, Joan Klockare, Magnus Findhson, Halvard Holmstensson, Olaff Murator (murarmästare), Nicolaus Boetius och Johannes Monachus (Munk). Det högsta arrendet betalas av Laurens Johansson samt en man vid namn Daan. Handlingen bevitnas av bl a prästen i Folkärna, Johannes, hans kollega i Norberg Benedictus, fogden på Norberg Olov Diaekn samt bergsmannen vid Norberg Engelbrekt. Den senare är identisk med frihetshjälten. ^{1260 1261}

1260 Stahre, Ulla: Bygd och bergsmän under senmedeltid. Norberg genom 600 år. 1958.

1261 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Första delen. Nr 76

Skattedragarna i Norbergs by upptas i 1500-talets skattelängder. De kallas här "köpstadskarlar" och brukar tillsammans Öjesbo hytta. Deras skatt utgår av dennas avkastning men beräknas av allt att döma även efter deras täkter, dvs jordlotter. 1539 är deras antal 26, 1542 30 och 1552 31. Bland gårdarna som omtalas, kan nämnas förutom Wasegården och Daansgården, Ingelsgården, Stakegården, Kallmoragården, Gläfssegården, Skottebacken eller Skottegården, Storgården, Djäknegården, laggaregården, Helsingegården, Vargsgården, Fulmare- eller Fölmaregården, Gärborgsgården, Kelvastegården samt Höjen eller Högen.¹²⁶²

1592 Erik Andersson i Äggetsboda haver gjort hemgång hos Anders Persson, byfogden och huggit honom i armen, så att han är lytther, och ett sår i huvudet så at ben ut, och när du hleig dag, ...¹²⁶³

Nils Davidsson i Öjersbo bjuder upp en takt Fulmaretäkt benämnd, köpt av Mickel Matsson på Högen för 1 läst järn.¹²⁶⁴

1596 Nu talade Erik Knutsson till Erik Andersson i Äggertsbo (Öjersbo) om en systerdel i Äggelsbo som och och var lagfarit då dömdes Erik Knutsson sin del igen och Erik Andersson sitt järn igen osm var 1/2 läst och gode män skole ransaka om deras hus skal husen bliva vid jorden ¹²⁶⁵
Se även Lilla Höjen, Norbergs by

1597 Hustru Lisebet i Äggertsbo bjuder upp en benämnd Vargstakten liggandes östan ån i Äggertsbo, köpt av hustru Kiersten Christopher Jonssons i Upsale, för osmundsjärn 5 fat¹²⁶⁶

1597 Erik Knutsson i Äggersbo bjuder upp förnämnde Äggertsbo köpt av Mikel Larsson i Norbergs by för osmundsjärn 29 fat 200 samt och av Erik Andersson ibidem

*1605 Nils Danielsson i Ågerdzboda bjuder upp 3 gången en täkt benämnd Fulmar tåkten liggandes nordan för Ågerdzboda köpt av Mickel Matsson på Högen för osmundsjärn 1 läst
Ån Vargstakten liggandes sunnan Öjersbo köpt av hustru Kierstin i Upsale för 5 fat¹²⁶⁷
Samaledes en täkt benämnd vargstakten köpt av hustru Kierstin salig Christofer Jonssons efterleverska för 5 fat osmundsjärn¹²⁶⁸*

1637 vigdes Olof Ersson i Nickebo och Karin Arvidsdotter i Öjersbo¹²⁶⁹

¹²⁶² Stahre, Ulla: Bygd och bergsmän under senmedeltid. Norberg genom 600 år. 1958.

¹²⁶³ Ting i Norberg 1592 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 32

¹²⁶⁴ Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 54

¹²⁶⁵ Ting i Norberg 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 51

¹²⁶⁶ Ting i Norberg 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 170

¹²⁶⁷ Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 54

¹²⁶⁸ Ting i Norberg 1605 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 252

¹²⁶⁹ Norberg AI:1 I slutet av husförhörlängden finns en vigsellängd 1635-1638

ÖSTRA DJUPKÄRRA, NORBERG

Hyttan var troligen belägen strax öster om den punkt där ån korsar nuvarande Hedemoravägen, väg 251. Sannorlikt var det denna hytta som sedermera kallades Öster Djupkärras nedre hytta. Någon gång under 1600-talets första decennier byggdes ytterligare en hytta i Öster Djupkärra. Av bland annat slaggrester att döma låg denna, som troligen kallades den övre hyttan, strax väster om Djupkärra Dammsjön. Den övre hyttan ödelades emellertid mycket snart – redan under 1600-talets första hälft.

Både den övre och den nedre hyttan torde ha tillhört de mindre i socknen. Sedan hyttan i Karsbo blåsts ned för gott 1717 utökades Öster Djupkärras hyttlag med två bergsmän. 1740 blåstes även den nedre hyttan ned, varefter både Karsbos och Öster Djupkärras bergsmän blåste i Flikens hytta.

En karta från 1699 visar att by vid denna tid bestod av två gårdar på sammanlagt 1 hemmantal. Den som var belägen alldeles intill dåvarande Hedemoravägen var troligen byns stamhemman. Den hytta som är markerad på kartan är den som kallades den nedre hyttan, som anlades först och blåstes ned sist av byns två hyttor.

1824-28 genomfördes laga skifte i byn, som nu hade utökats med två gårdsenheter. Den ena var placerad strax norr om det tidigare nämnda stamhemmanet, medan den andra i och med skiftet tvingades flytta ut ur byn till ”Bowallstägen-----2, såder om ån. 5/12 av hemmanet ägdes vid denna tid av Salomon von Stockenström, brukspatron på Fagersta och Västanfors. Resten var i bergsmäns ägo. (Byar och bebyggelse i Norbergs kommun. Andersbenning, Bjurfors, Fröbenbenning, Häste, Ingolfsbenning, Långgruvan, Rabbatsbenning, Tackhärad, Öster Djupkärra. Norberg: Kulturnämnden, Norbergs kommun., 1978.)

1724 lär man ha byggt en ny hytta i Fliken, av allt att döma på samma plats som tidigare. En kort tid därefter, omkring 1740, började både Öster Djupkärras, Kallmoras och Karsbos bergsmän att blåsa i Flikens hytta sedan deras egna blåsts ned för gott. I Fliken fanns det således då fyra hyttlag. Antalet utökades i och med att även Tackhärads bergsmän började blåsa i Fliken år 1813. Från och med 1820 var tidvis även Flängans bergsmän intressenter i Flikenhyttan. På 1850-talet hade emellertid majoriteten av andelarna i hyttan övergått i Fagersta bruks ägo. Produktionen var fortfarande ovanligt stor i jämförelse med flertalet hyttor i socknen. (Byar och bebyggelse i Norbergs kommun. Fliken, Hinsebo, Kallmora, Kylsbo, Nordansjö. Norberg: Kulturnämnden, Norbergs kommun., 1979.)

1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535:1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Bengt Ersson i Djupkärra
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Olof P...son Olof Andersson
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Peder Torbjörnsson Olof Pettersson
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Peder Torbjörnsson Tomas Finne
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Djupkärra: P Torbjörnsson 3 1/2 hund Morten 3 1/2 hund
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 sid 72	Gudjorm?
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Hans Andersson
1579	Dalarnas handlingar 1579:10	Lasse
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 78	Lasse Andersson
1602	Ting i Norberg 1602 Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 46	Anders Jonsson i Djupkärra
1604	Dalarnas handlingar 1604:8	
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 9	Anders Wastesson?
1628	Norberg AI:1	H Chirsten enka Ingol Andersson H Marit
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 71	Joen Mats
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Mats Andersson, 1 hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Mats Andersson Jonas
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 8roten	Mats Jonas
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652	Mats Andersson 1/2

	https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Jonas Andersson 1/2
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Anders Matsson 1/2 Per Andersson Erik Hansson 1/2

Den 12 feb 1400 "tha som thing holdos oppo Norobergh" skedde en uppgörelse mellan två män från Hörende i Färnebo socken och å andra sidan Jösse Finsson, den fogde, som genom sin framfart i dessa bygder väckte det intensiva hat, vilket senare under Jösse Erikssons tid tid kulminerade i Engelbrektsfejden. Hörendeborna måste avstå jord till fogden, som de tidigare pantsatt hos honom. Fastemän var Hanus Bille i Hyppenbenning, Laurius i Glepse (Gläfse), Peder i Diwpaterna (Djupkärre), Jöns i Traettisboda (Trättsbo), Herman i Lysdal (Livsdal), Peder i Baenabodha (Bennebo), Jönis i Örbeck, Bengt i Amundebygning (Ombenning), Mattis i Midhlinge (Meling) och Jaoper i Vik.^{1270 1271}

1413: Räfsteting som dömde under skatte en del gårdar, som dalafogden Jösse Finnsson tillägnat sig. Deltagare: Lars i Gläfse, Per i Djupkärre, Jakob i Vik, Jöns i Ombenning, Anger i Haquonabygning (Håkansbenning)^{1272 1273}

Från 1432 finns ett dokument rörande Norbergs by. Då utfärdar biskopen i Västerås, Olof Knop, en stadga, som fastställer, hur mycket Norbergsborna skall betala i sk tomtgäld till Västerås domkyrka. De åbor som upptas i stadgan, är 26 till antalet. Lustigt nog uppgår skattedragarna i Norbergs by 1539 till samma antal. Tomtgäldsstadgan 1432 bör innebära att stor del av, om inte hela byn, vid denna tid låg på kyrkans mark och följaktligen betalade arrende till denna. Av namnen framgår, att även bergsmän, som bodde vid hyttorna utanför Norbergs by, hade tomt inne i byn. Bland namnen återfinns man nämligen Peter i Djupkärre, Andreas in Kaldemor (Kallmora), Jenis Laurentii de Egersbodha (Öjersbo) samt Petrus Gaese (Gäsjö). Andra namn som kan vara av intresse, är Mats skomakare, Olaff Borgare, Joan Klockare, Magnus Findhson, Halvard Holmstensson, Olaff Murator (murarmästare), Nicolaus Boetius och Johannes Monachus (Munk). Det högsta arrendet betalas av Laurens Johansson samt en man vid namn Daan. Handlingen bevitnas av bl a prästen i Folkärna, Johannes, hans kollega i Norberg Benedictus, fogden på Norberg Olov Diaekn samt bergsmannen vid Norberg Engelbrekt. Den senare är identisk med frihetshjälten.^{1274 1275}

1495 skänkte Lars i Härad och hans hustru Katarina Pedersdotter, sin andel i en gård i Norbergs by med tillhörande hus, jord och tåktedel till Vårfruprebendat i Västerås domkyrka. Prebendats innehavare, herr Olof Johannis, vilken tydligen var bördig från Norberg, företog en del bytes- och köpetransaktioner för att friköpa de övriga andelarna i samma gård. Transaktionerna lagfäres vid laga ting i Norbergs klockarstuga år 1496. Enligt dessa handlingar byter herr Olof "Nordansjö bode land", som var hans fäderne- och mödernearv, mot Gudmund Skomakares tredjedel i den berörda gården. Den sista tredjedelen i samma gård säljer Lars Persson i Härad i Färnebo socken och Hinse Filipsson i Fliken till herr Olof. Fastemän är Ingel i Djupkärre, Laurens skomakare, Anders Holmstensson, Jap i Stabäck, Unge Tydeke, Anders Jönsson i Fragg, Ingewal i Semla, Hinntze i Livsdal, Halvard i Halvarsbenning, Laurens ibidem.^{1276 1277}

1593: Anders Jonsson i Östra Djupkärre bjuder upp Östra Djupkärre löst av Amund Erlandsson i Olsbenning för 30 fat^{1278 1279 1280}

1596 Kom Per Månsson i Kärrbo? Socken samt Tomas Olofsson i socken i Finland i ... län och talade till Anders Jonsson i Djupkärre om något arv av förnämnde Tomas broderon Erik Henriksson, som hos Anders Jonsson är död bliven för ... år sedan, då vittnade Herr Olof att samma Erik Henriksson hade givit Anders Jonsson så mycket han åtte, och en kista i Stockholm som Per Skräddare i Västerås haver ... och sänt till Anders Jonsson. Så ransakades här uti och fanns att ¹²⁸¹

1270 Stahre, Ulla. Bygd och bergsmän under senmedeltid. I Norberg under 600 år, 1958

1271 RAP II, nr 3069. Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Suppl Nr 925

1272 Stahre, Ulla. Bygd och bergsmän under senmedeltid. I Norberg under 600 år, 1958

1273 SD II, n 1737. Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Suppl Nr 929

1274 Stahre, Ulla: Bygd och bergsmän under senmedeltid. Norberg genom 600 år. 1958.

1275 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Första delen. Nr 76

1276 Stahre, Ulla. Bygd och bergsmän under senmedeltid. I Norberg under 600 år, 1958

1277 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 910 (Även tryckt efter en felaktig kopia som nr 157)

1278 Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 14

1279 Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 14

1280 Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 55

1281 Ting i Norberg 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 50

1602: Hans Persson i Öster Djupkärra bjuder upp andra gången en brodersdel ibidem köpter av Jöns Torbjörnsson för 8 fat järn. Item en systerdel ibidem av Pål Hindrichsson på sin hustrus vägnar för 4 fat järn.

¹²⁸²

1602 Hans Persson i Öster Djupkärra bjuder upp en bordersdel ibidem köpt av Jöns Torbjörnsson för 8 fat Item en systerdel av Pål Hindrichsson på sin hustrus vägnar för 4 fat järn ¹²⁸³

1604 Hans Persson i Östra Djupkärra bjuder upp en brodersdel ibidem köpt av Anders Torbjörnsson som är hans hustrus broder, för osmundsjärn 200 och 8 fat

Item av hans broder Michel Torbjörnsson för 200 och 8 fat ^{1284 1285}

Hedemora 1644 Opbud 21 Jon Anderssons i Österdjupkärra i g Norbergs socken hustrus jordh i Gränsjö, för

¹²⁸⁶

1646 Noch fick Hindrich Wincensson i Gräntse fasta på sin systers, Jon Anderssons i Östra Djupkärra och Norbergs socken hustrus jord i bemalte Gräntse. ¹²⁸⁷

1646 vigdes Per Andersson i Östra Djupkärra med Margareta Larsdotter i Ingolsbenning

1651 Vigdes Anders Andersson i Östra Djupkärra och Elisabet Jönsdotter i Rosendal

1653 vigdes Joen Andersson i Östra Djupkärra och H Brita Nilsdotter i Åvestbo

ANDERS JONSSON

Död omk 1616.

Hustru: Karin

Barn:

Mats Andersson. Se nedan.

Jonas Andersson.

MATS ANDERSSON

Son till Anders Jonsson, se ovan. Död 1663 i Östra Djupkärra.

Hustru:

Barn:

Anders Matsson. Se nedan

Brita Matsdotter. Gift med Jonas Jonsson i Östra Djupkärra.

Per Matsson. Död 1668.

Sara Matsdotter. Gift med Anders Ersson i Hinsebo, Norberg

ANDERS MATSSON

Son till Mats Andersson, se ovan. Född 1625 i Östra Djupkärra. Död 1706 i Östra Djupkärra.

Hustru: Margareta Persdotter. Född 1636 i Rabbatsbenning. Död 1698. Dotter till Per Knutsson och Brita Kjellfastdotter. ¹²⁸⁸

Barn:

6 söner, 6 döttrar. 3 söner, 1 dotter döda 1698

Erik Andersson

Johan Andersson

Anna Andersdotter

Per Andersson. Född 1668 i Östra Djupkärra. Se nedan.

Brita Andersdotter. Född 1666 i Östra Djupkärra.

Elisabet Andersdotter. Född 1671 i Östra Djupkärra. Gift i Sundbo, Västanfors med Johan Johansson och omgift där med Per Persson. Död 1762.

Olof Andersson. Född 1673 i Östra Djupkärra.

Sara Andersdotter. Född 1674 i Östra Djupkärra.

Jonas Andersdotter. Född 1683 i Östra Djupkärra.

1282 Ting i Norberg 1602 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 47

1283 Ting i Norberg 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 144

1284 Ting i Norberg 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 197

1285 Ting i Norberg 1605 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 253

1286 Ting i Hedemora 1644 Kopparbergs, Sätters, Näsgårds län + Österdalarne tingsl häradsrätt AI:11 sid 67

1287 Ting i Hedemora 21 april 1646 Kopparbergs och Näsgårds län samt Sätters och Tuna tingslags häradsrätt (Serie III) AI:1 fol 590

1288 Norbergs kyrkoarkiv FII:1 Personaliebok Sid 3

Sara Andersdotter. Född 1684 i Östra Djupkärra

PER ANDERSSON

Son till Anders Matsson, se ovan. Född 1668 i Östra Djupkärra. Död 1729 i Östra Djupkärra.

Hustru: Sara Jansdotter. Född 1676. Död 1750 i Östra Djupkärra. Dotter till Johan Hansson i Sundbo, Västanfors.

Barn:

Sara Persdotter. Född 1708 i Östra Djupkärra

Johan Persson. Född 1714 i Östra Djupkärra. Se nedan.

Anders Persson. Född 1716 i Östra Djupkärra.

Eric Persson. Född 1718 i Östra Djupkärra. Gift 1741 med Karin Ersdotter i Tackhärad, Norberg.

Karin Persdotter.

Anna Persdotter.

Margareta Persdotter.

JOHAN PERSSON

Son till Per Andersson, se ovan. Född 1714 i Östra Djupkärra. Död 1759 i Östra Djupkärra.

Hustru: Maria Persdotter. Född 1720 i Sundbo. Död 1773 i Östra Djupkärra. Dotter till Per Olsson i Sundbo.

Barn:

Anna Jansdotter. Född 1740 i Östra Djupkärra

Catharina Jansdotter. Född 1741 i Östra Djupkärra.

Petter Jansson. Född 1748 i Östra Djupkärra.

Johan Jansson. Född 1752 i Östra Djupkärra

Anders Jansson. Född 1757 i Östra Djupkärra

ERIK ANDERSSON

Hustru: Maria. Död 1713

Barn:

Per Ersson, se nedan.

PER ERSSON

Son till Erik Andersson, se ovan.

Hustru Margeta.

Barn:

PER ANDERSSON

Hustru: Karin

MATS PERSSON

HANS JÖNSSON

Hustru: Anna

Barn: Erik Hansson, se nedan-

ERIK HANSSON

Hustru Sara

Barn:

Erik Erisson, se nedan

ERIK ERSSON

Son till Erik Hansson, se ovan.

Flyttar med sin hustru till Fliken, Norberg.

Till gården kommer istället för ovanstående. Johan Matsson hade tidigare varit Masmästare bosatt i Gifvorna, Östra Djupkärra. Nu verkar han ha köpt denna gård.

JOHAN MATSSON

Son till Mats Gissel. Född 1683 i Gruvtorpet, Norberg. Död 1747 i Östra Djupkärra.

Hustru: Kerstin Ersdotter. Född 1681 i Spännartorpet, Norberg

Barn:

Mats Johansson. Född 1704 i Spännartorpet, Norberg. Se nedan.

Johan Jansson. Född 1721 i Spännartorpet, Norberg. Se nedan.

Karin Johansdotter. Född 1718 i Spännartorpet. Gift med Jan Jansson, se nedan.

Stina Jansdotter. Gift med Jan Andersson, se vidare Häste, Norberg.

MATS JOHANSSON

Son till Johan Matsson, se ovan.

Hustru:

JOHAN JANSSON (Unga)

Son till Johan Matsson, se ovan. Född 1721 i Spännartorpet (Kylsbo).

Hustru: Maria Jöransdotter. Född 1718 i Lassbo, Hedemora

Barn:

JAN JANSSON (Gamla)

Måg till Johan Matsson, se ovan. Född 1705 i Västanfors.

Hustru: Karin Johansdotter. Dotter till Johan Matsson, se ovan. Född 1718 i Spännartorpet (Kylsbo)

ASP BENNING, VÄSTANFORS

Aspbenning ligger vid nordändan av sjön Aspen, en av de stora sjöarna i Kolbäckens vattensystem. I Fagersta stads kulturhistoriska byggnadsinventering anges att "Aspennings stora bergsmansby om 1 1/2 mantal hade tre stamgårdar" och "hade de flesta av sina gårdar och torpstugor samlade i grupper inom området". Här fanns redan 1539 hytta med 3 bergsmän. Här fanns också en bergsmansägd hammarsmedja. Genom byn löper Bergslagsvägen, vägnätet utökades, handel och hantverk växte fram. Tätorten Västansfors med den centrala delen belägen på Aspennings marker blev en naturlig samlingspunkt för socknens olika yrkesgrupper och ett kommersiellt centrum. Det var därför naturligt att hit förlägga knutpunkten mellan de båda järnvägarna Ängelsberg-Ludvika och Örebro-Krylbo. År 1928 kröntes utvecklingen. Västansfors blev municipalsamhälle. Men grannbyn Fagersta med Bruket tog över. Socknen Västansfors blev Fagersta stad. Stationssamhället Västansfors stagnerade. Den granna järnvägsstationen döptes om till Fagersta central. (Gustavsson, Arne. Släktkrönika för Edvin och Hanna Gustafsson. Del 3. 1991)

Stamgårdarna var nr 1 Oppgården, nr 2 Knutsgården och nr 3 Nergården

1513	Se brev nedan	Per Mats
1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Tideka (Betecknas som fattig bergsman) Per Jönsson i Aspbenning Jöns Hansson (Betecknas som fattigabergsmän)
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Tidik Per Jönsson Jöns Hansson
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	TidikPersson Per Jönsson Jöns Hansson
1544	Ting i Norberg 1544 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 5	Tidiki Aspbenning (Nämnden) Peder Monsson
1545	Ting i Norberg 1545 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 15	Tidiki Aspbenning
1546	Ting i Norberg 1546 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 31	Tidiki Aspbenning
1547	Se brev nedan	TidikPersson
1548	Nämnd 1548 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne.Tredje delen nr 711	Tidik
1549	Ting i Norberg 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 135	Tidik
1552	Ting i Norberg 15 feb 1552 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 209	Jöns Hansson i Aspbenning
1552		TidikPersson1 Stamme Halward Jöns Hansson
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Erik Andersson 3 1/2 hundra Stamme? Hal 1 1/2 hundra Jöns Hansson 1 1/2 hundra
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 bild 72	Erich Olsson Erich Andersson Jöns Hansson
1571	Älvsborgs lösen 1571	Jöns Hansson Erik Olsson Erik Andersson
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Erik Olsson Erik Andersson Jonas Hansson
1579	Dalarnas handlingar 1579:10	Erik Olsson Erik Andersson Jöns Hansson
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 78	Erik Olsson Erik Andersson Jöns Hansson Per Nilsson i Meling

1589		Germund Bengtsson
1604		Lasse Hansson Anders Påvelsson Tidich Månsson
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 9	Per Hermansson Tidik? Månsson Anders Påvelsson Per i Skeppmora Hans i Meling
1608	Dalarnas handlingar 1608:18 Bild 182	Per Hermansson Anders Pålsson Lasse Ersson
1610	Dalarnas handlingar 1610:4 Bild 180	Per Hermansson
1614	Älvsborgs lösen	Anders Pålsson Larsse Eriksson Peder Hermansson Nils Hansson
1628	Norberg AI:1	Lasse Erichsson H Marit Erik Månsson Oloff en gosse H Karin Anders Pålsson Päder And Ingeborg Brita Aspbenning Anders Andersson Aspbenning Kirsten En gammal piga Maret i Häred
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 71	LE i Aspbenning A Andersson Anders Pålsson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Hans Andersson, 1/2 hemman Anders Påvelsson, 1/2 hemman Lars Eriksson, 1/2 hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Lars Eriksson * Anders Andersson Anders Pålsson * Mats Andersson sonen Per Andersson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 5 roten	A Pålsson Anders Andersson Lasse Ersson
1638	Boskapslängd	Per Andersson Anders Andersson Anders Pålsson Lars Ersson
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Anders Andersson 1/2 Anders Påvelsson 1/2 Lars Erichsson 1/2
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Anders Andersson 1/2 Anders 1/2 Lars Erichsson 1/2 (Bergmäster Per Jönsson under ... Bergsfrälse efter Kung bref den 20 december 1651)
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Anders Matsson 1/2 Anders Persson Per Persson 1/2 Erik Ersson Erik Knutsson 1/2

1513 håller bergsfogden Olof Arvidsson i Härad laga ting med bergsmännen på Norberg, varvid Nils Månsson i Västmanfors får "lagfart" på mark i Djupnäs i Våla socken, som han köpt av Olof Andersson i Gäsjö. Olof i Nickebo sitter såsom domare, och vittnen är Anders i Kallmora, Peder i Bennebo, Anders ibidem, Hinse i Livsdal, Olof Ravalsson i Rosendal, Per Halvarsson i Sundbo, Per och Mats i Aspbenning samt Lasse Matsson i Meling, Erik Symbla i Västmanfors, Jöns Enwastesson.^{1289 1290}

1289 Stahre, Ulla. Bygd och bergsmän under senmedeltid. I Norberg under 600 år, 1958

1290 Karlsson, K H. "Permbref från Westmanland". Västmanlands Fornminnesförenings Årsskrift III (1884)

1547 Härads höfdingen Jöns Perssons dombref emellan hustru Kerstin i Bänneboda och Erland i Olsbenning om en utmark, samt emellan Lasse Hansson i Härade och Hustru Ingrid i Finstad (Finsta) (Hedemora), om en hytta. Nämnden: Tidik Persson i Aspbenning, Peder i Hedkärre, Matts Bengtsson i Ulsbo, Peder Olsson i Nickebo, Jöns Hermansson i Åvestbo, Lasse Håkansson och Lasse Olsson i Gäsjö, Johan Ersson i Gräntse, Olof Jönsson i Örbäck, Lars Hansson i Prästhyttan Peder Jonsson i Ingolfsbenning Nils Andersson i Kyiomenn? ¹²⁹¹

1548 Var Peder Månsson i Aspbenning Tjuvnadsbalken ¹²⁹²

1596 Kom Lasse Olofsson i Snytsbo och talade till Måns Hansson i Aspbenning om en halvpart i samma hemman som Måns besitter, vilket hemman Lasses Moderfader sålt haver Tidik i Knallasbenning benämnd. Då rannsakade de tolv att samma Tidik var död bliven för mer än för 50 år sedan och ingen minns hur samma köp var tillgånget och Lasse nu var över sina 60 år, ... häfd ¹²⁹³

1596 Kom Lasse Hansson i Aspbenning och talade till Måns Hansson ibidem om en del i en täkt menandes att den brodersdelen som Lasse Hanssons hustru Brita benämnd var till arvs fallit, vilket så fallet är att der var två broder Tidik Persson och Olof Persson. Måns hustru Marit benämnd, är Tidiks dotterdotter och Brita är Olof Perssons dotterdotterdotter och blev de nu vänligt förlikte så att Måns gav Lasse av samma täkt ett halvt spanne säde och skall hava brev ¹²⁹⁴

1596 Bengt Larsson i Bråfors bjuder upp en tredjedel i Bråfors köpt av Hans Röhår för 14 fat och 200 samt av hans medarvingars

ännu av Per Olofsson i Rosendal en brodersdel för 5 fat. ¹²⁹⁵

1600-1604?: Bengt Larsson i Bråfors bjuder upp ett halvt hemman ibidem, andra gången köpt av Lasse Åbbebjörnsson och hans syskon för osmundsjärn 1 läst, item av Anders Pedersson i Aspbenning en brodersdel för 6 fat ¹²⁹⁶

1603 Bengt Larsson i Bråfors bjuder upp nu ett halvt hemman ibidem köpt av Lasse Åbbebjörnsson och hans syskon för 1 läst. Item av Anders Persson i Aspbenning en brodersdel för 6 fat. Item en gård i Norbergsby köpt av Peder Hermansson i Halvarsbenning för 1300 ^{1297 1298 1299}

1603 Michel i Årnebo bjuder upp en broderdel i Bråfors köpt av Mats Bengtsson för osmundsjärn 1 fat, Knut Bengtsson uppburit 1 fat, Anders Bengtsson 1 fat, Nils Bengtsson 1 fat, Per Bengtsson 1 fat, alle nu uppburit 355 fat ^{1300 1301}

1606 Kom Hans Persson i Meling och lade i rätten några vittnesskrifter lydande hur han hade samt hustru Kerstin i Aspbenning, de hade gjort ett vänligt jordebbyte sig emellan i så måtto att hu Kerstin gav Hans en jordedel i Meling om 8 fat, där emot gav Hans henne jord igen i Aspbenning till 12 fat och så gav han henne därtill 4 fat, då framkom Olof Olofsson i Meling som var hu Kerstins mans broder och sade att han var närmare att lösa samma brodersdel än som Hans Persson. Då rannsakades härom och i sanning bevistes att bergsfogden Staffan på Nyhyttan samt 6 beskedlige män hade varit där över och dem vänligen förent om samtycke att samma byte skall vara stadigt ¹³⁰²

1617 Jöran Hammarsmed bjuder upp 3 resan en systerdel i Semla, köpt av Peder Hermansson i Aspbenning för stångjärn 2 Skeppund. ¹³⁰³

1636 vigdes Johan Brus i Aspbenning med Brita Svensdotter i Moren ¹³⁰⁴

1643 vigdes Hans Andersson i Aspbenning med Carin Hansesdotter i Vad i Berke?

1646 Vigdes Per Hansson Hammarsmed i Aspbenning med Carin Persdotter ibidem

1655 Vigdes Mats Andersson Rut och Karin Andersdotter ifrån Aspbenning

1291 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 696

1292 Ting i Norberg 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 117

1293 Ting i Norberg 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 51

1294 Ting i Norberg 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 51

1295 Ting i Norberg 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 53

1296 Ting i Norberg 1600-1604? (Skadad volym) Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:3 Bild 880

1297 Ting i Norberg 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 144

1298 Ting i Norberg 1604 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 197

1299 Ting i Norberg 1605 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 252

1300 Ting i Norberg 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 144

1301 Ting i Norberg 1604 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 197

1302 Ting i Norberg 1606 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 300

1303 Ting i Norberg 1617 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 617

1304 Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638

Aspbenning Anders Pålsson

ANDERS PÅLSSON ¹³⁰⁵

Död 1650 i Aspbenning.

Hustru:

Hustru: NN Michelsdotter. Har en bror Anders Michelsson i Årnebo, Norberg samt en bror Herman Michelsson i Furbo, Norrbärke.

Barn:

Per Andersson. Se nedan.

Knut Andersson. Se nedan.

Ingeborg Andersdotter. Gift med Mats Eriksson i Västra Djupkärra, Norberg.

Förmodligen Kerstin Andersdotter. Från Aspbenning. Vigd med Hans i Kärrbo 1632 i Skinnskatteberg.

Mats Andersson. Se nedan.

Michel Andersson.

1617 Anders Pålsson i Aspbenning bjuder nu 3 resan en systerdel ibid. Köpt av Anders Olofsson i Köping för osmundsjörn 16 fat ¹³⁰⁶

Köper 1622 en systerdel av Olof Tomasson i Flobo och hans hustru Kerstin Andersdotter.

Lagmansting 1639 Anders Påvelsson i Aspbenning uti rätten insinuerade ett faste och dombrev utgivit vid Gamla Norberg den 20 januari 1638 varutinnan förmåles att han haver lagligen till sig köpt av sin hustrus broder Herman Michelsson i Furbo uti Norrbärke socken en brodersdel i Årnebo uti G Norberg för fem skeppund stångjärn. Item av den andre sin hustrus broder Anders Michelsson i Årnebo två tegar uti bemälte Årnebo liggandes i Östertekten vid dammen, för fyra skeppund stångjärn och en spann säd begärdes härpå confirmation och yttermera stadfästelse. ¹³⁰⁷

Lagmansting i Söderbärke 13 september 1642: Pär Andersson i Aspbenning beviste med goda skäl att han haver köpt av Bengt Eriksson i Asbenning en halvpant uti Lars Erikssons hemman både i hus och jord de rödningar skog och för 405 ... och 10 skp tackjärn. Så ock köpt av Peder Hermansson en broderdel, Lars Jonssons hustru i Åvestbo en systerdel. Mats Larssons hustru en systerdel och Peder Larsson i Flobo med sina syskon en systerdel så och Anders Anderssons hustrus del för skpd stångjärn och efter sådan fastebrevs uppläsande klandrades på bemälte Peder Lars och Hans Hermanssons del i förbemälte Asbenning tå blev av... var icke de samma delar inna 6 veckor efter detta datum inlöst och Per Andersson sitt utlagde järn åter betalt bliver, då haver ingen makt vidare att klandra. Men allt det andra köp befunns vara lagaligen och ingen som därpå med rätta åtal därför blev allt sådant confirmerat ¹³⁰⁸

1658: Mats Erichsson i Djupkärr och Norbergs socken, beviljades sielf få bruka sin del i Aspbennings smedja, så mycket som hans hustru är till fallen och berättigat ... ^{1309 1310}

Enligt Jan Perssons (son till Per Andersson nedan) dödsnotis bodde han en period hos faderns syster i Västra Djupkärra. ¹³¹¹

1661 Michel Anderssons Enka i Aspbenning med.... Fasta på sin sahl mans jordeköp med Hans Andersson i Årnebo, sin mans broder, köpt för 220 ---- och till förbättring den som jodedel som Michel har ärvt i Årnebo efter sin moder. ¹³¹²

PER ANDERSSON ¹³¹³

Son till Anders Pålsson, se ovan. Död 1680 i Aspbenning.

Hustru: Karin Hansdotter. Död 1687 i Aspbenning.

Barn:

Anna Persdotter. Född 1631 i Aspbenning. Död 1710 i Sundbo, Västansfors. Gift 1653 med Per Hansson i Sundbo.

Anders Persson. Född 1635 i Aspbenning. Se nedan.

Jan Persson. Dövtum. Född ca 1637 i Aspbenning. Död 1692 i Gävebo, Skinnskatteberg.

Hans Persson. Född 1640 i Aspbenning. Död 1666 i Aspbenning.

¹³⁰⁵ Eva Ekeblad <https://www.wikitree.com/wiki/P%C3%A5lsson-151>

¹³⁰⁶ Ting i Norberg 1617 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 617

¹³⁰⁷ Lagmansting 1639 Svea hovrätt Uppsala län EXIa:3 sid 196

¹³⁰⁸ Lagmansting 1642 Svea Hovrätt Uppsala län EXIa:4 sid 234

¹³⁰⁹ Ting i Norberg 10 mars 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 694

¹³¹⁰ Ting i Norberg 1659 Västerdalarne och Västerbergslagens häradsrätt AI:2 sid 140

¹³¹¹ Skinnskatteberg C:2

¹³¹² Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 748

¹³¹³ Eva Ekeblad <https://www.wikitree.com/wiki/Andersson-5849>

Elisabeth Persdotter. Gift 1669 med Hans Larsson i Bråfors.
Per Persson. Född 1648 i Aspbenning. Död 1706 i Aspbenning. Se nedan.

1639 Päder Andersson i Aspbenning fick faste på en halfpårt i Aspbenning uthi Lars Erikssons hemman, som han löste af Bengt Eriksson i Aspbenning för 400 ..., och för ¹³¹⁴

På tinget 1651 behandlas ett ärende mellan Erik Månssons fullmäktige, Knut Andersson i Meling och hans motpart Per Andersson i Aspbenning. För rätten presenteras två förlikningsskrifter, från 1639 och 1643. I den senare står att Per Andersson erkänner han uppburit ersättning av Erik Månsson för det han på hemmanet utlagt haver. Per Andersson skal också bruka hemmanet i tio års tid ifrån den 3 feb 1643 och ska varje år ge Erik Månsson ett halvt skeppund.

Per Andersson övertygas att han skrivit på ovanstående brev och fått sin ersättning.

Framstod Per Anderssons måg Per Hansson i Aspbenning som nu hemmanet åbor ...

Knut Andersson sin svärfader Erik Månsson vara rätta bördeman här uppå är rättens utslag¹³¹⁵

1658 Emellan Per Andersson och Knut i Aspbenning av av sagt att Knut skulle betala Per Andersson 89 D Kopparmynt. Sedan de 15 skeppund stångjärn var avräknade, intereset modereres av executoren, såsom ¹³¹⁶

1663 Kom ock för rätten Per Andersson i Aspbenning och beklagade att han med sina syskon aldrig fått utbyta sina jordedelar nämligen 1/6 Aspbenning och halvpårt i Skeppmora efter sin fader salig Anders Pålsson, berättade så vidare det han hade löst 3 systerdelar där till, nämligen Anders Olssons hustrus i Köping, Olof Toressons hustru i Flobo och h Kerstin Andersdotter. Noch har Per Andersson löst jord i Aspbenning av Per Mårtensson för 120 daler.¹³¹⁷

1695 säljer Hans Larsson (Bråfors) sin hustrus del i Aspbenning till sin hustrus broder Per Persson i Aspbenning.¹³¹⁸

Aspbenning, Anders Pålsson. Sonsonen Anders Perssons del- sedermera Oppgården

ANDERS PERSSON

Son till Per Andersson, se ovan. Född 1635 i Aspbenning. Död 1696 i Aspbenning

Hustru: Karin Andersdotter. Född 1637 i Västra Djupkärra, Norberg. Död 1720 i Aspbenning. Dotter till Anders Arvidsson i Lilla Djupkärra.

Barn:

8 barn, 2 söner, 6 döttrar.

Susanna Andersdotter. Född 1673 i Aspbenning. Död 1751 i Bastmora, Västansfors. Gift 1696 med Mats Olsson, Sörgården, Bastmora.

Elisabet Andersdotter. Född 1668 i Aspbenning. Gift 1690 med Hans Holstensson. Se nedan.

Karin Andersdotter. Född 1671. Död 1746 i Ingolsbenning. Gift 1696 med Olof Ersson i Ingolsbenning.

Per Andersson. Född 1676 i Aspbenning. Se nedan.

Maria Andersdotter. Född 1678 i Aspbenning. Död 1678 i Aspbenning.

Maria Andersdotter. Född 1679 i Aspbenning.

Margareta (Margita) Andersdotter. Född 1681 i Aspbenning.

I Hembygvännen finns en artikel om Aldermansgården och Holstensgården¹³¹⁹

Aspbenning, Anders Pålsson. Sonsonen Anders Perssons del. Per Andersson, sedermera Aldermansgården

PER ANDERSSON

Son till Anders Persson, se ovan. Född 1676 i Aspbenning.

Hustru: Margareta Olofsdotter. Född 1680 i Sundbo, Västansfors. Död 1742 i Aspbenning. Dotter till Olof Matsson och Maria Persdotter från Häste, Norberg.

Barn:

Anders Persson

¹³¹⁴ Ting i Norberg 1639 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Örebro län EXLe:1783 sid 158a

¹³¹⁵ Ting i Norberg 1651 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Örebro län EXLe:1789 sid 16

¹³¹⁶ Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2729 sid 692

¹³¹⁷ Ting i Norberg 1663 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2732 sid 1075

¹³¹⁸ Ting i Norberg 5-11 mars 1694 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXLe:2296 sid 772

¹³¹⁹ Åkerberg, Carl. "Smederna Forsell i Fagersta, släkten Holstenius och Åldermansgården". Hembygdsvännen 1930-32 : 102-103.

ANDERS PERSSON

Hustru:

Barn:

Dotter. Petter Persson. från Tunkarlsbo, se nedan

PETTER PERSSON

Måg till Anders Persson. Masmästare och ålderman. Född i Tunkarlsbo.

Hustru: Andersdotter. Dotter Till Anders Persson, se ovan.

Barn:

Stina Persdotter. Gift med Hans Hansson, se nedan

HANS HANSSON

Måg till Petter Persson, se ovan. Född 1757 i Aspbenning (Holstensgården).

Barn:

Enligt Carl Åkerberg kallades han "Ålder-Hans". 1809 sålde han gården till Lars von Stockenström.

Aspbenning, Anders Pålsson. Sonsonen Anders Perssons del Mågen Hans Holstenssons del, sedermera Holstensgården

HANS HOLSTENSSON

Måg till Anders Persson. Född 1669 i Västra Djupkärra, Norberg. Död 1750 i Aspbenning. 81 år.

Hustru: Elisabet Andersdotter. Född 1668 i Aspbenning. Död 1736 i Aspbenning. Dotter till Anders Persson, se ovan.

Barn:

11 barn

Anders Hansson Född 1692 i Aspbenning. Se nedan

Per Hansson Petrus Holstenius. Född 1694 i Aspbenning. Död 1756 Lillhärad. Kyrkoherde i Lillhärad.

Karin Hansdotter. Född 1697 i Aspbenning.

Holsten Hansson. Född 1702 i Aspbenning. Död 1750 i Åvestbo, Västanfors

Katarina Hansdotter. Född 1706 i Aspbenning. Död 1783 Gift i Moren, Västanfors ¹³²⁰

Margareta Hansdotter. Född 1709 i Aspbenning.

Johanna Hansdotter. Född 1711 i Aspbenning. Gift till Moren, Västanfors

ANDERS HANSSON

Son till Hans Holstensson, se ovan. Född 1692 i Aspbenning. Död 1760 i Aspbenning.

Hustru: Kirstin Abrahamsdotter. Född 1700 i Hedkärra. Dotter till Abraham Olsson i Hedkärra.

Barn:

Abraham Andersson. Född 1720 i Aspbenning.

Hans Andersson. Född 1723 i Aspbenning. Död 1795 i Aspbenning. Se nedan.

Olof Andersson. Född 1726 i Aspbenning

Per Andersson. Född 1729 i Aspbenning. Död 1782 i Vad, Söderbärke. Gift med Lisa Henriksdotter.

Elisabet Andersdotter. Död som barn.

Isak Andersson. Född 1731 i Aspbenning

Anna Andersdotter. Född 1736 i Aspbenning.

Elisabet Andersdotter. Född 1740 i Aspbenning.

Anders Andersson. Född 1742 i Aspbenning.

HANS ANDERSSON

Son till Anders Hansson, se ovan. Född 1723 i Aspbenning.

Hustru: Anna Andersdotter. Född 1727.

Barn:

Anders Hansson. Född 1749 i Aspbenning. Se nedan.

Peter Hansson. Född 1751 i Aspbenning. Gift i Meling.

Abraham Hansson. Född 1754 i Aspbenning. Gift till Sundbo

Hans Hansson. Född 1757 i Aspbenning. Gift till Åldermansgården, Aspbenning.

ANDERS HANSSON

Son till Hans Andersson, se ovan. Född 1749 i Aspbenning

Hustru:

Barn:

1320 Svenska antavlor IV nr 243 (1998) sid 355

Den siste på gården i Aspbenning var Anders Hansson, som fick till måg Per Kellman, av vilken Lars Hellsing köpte gården.

Aspbenning, Anders Pålsson. Sonsonen Per Perssons del

PER PERSSON

Son till Per Andersson, se ovan. Född 1647 i Aspbenning. Död 1706 i Aspbenning.

Hustru: Lisbet Andersdotter. Vigda 1675. Född 1641 i Västra Djupkärra, Norberg. Död 1716 i Aspbenning. Dotter till Anders Arvidsson i Lilla Djupkärra.

Barn:

Karin Persdotter. Född 1675 i Aspbenning. Gift med Abraham Ersson på Södergården i Brandbo.

Anders Persson. Född 1677 i Aspbenning. Död 1762 i Aspbenning. Gift med Margareta Hansdotter. Född 1684 i Söderbärke. Död 1761 i Aspbenning.

Per Persson. Född 1679 i Aspbenning. Död 1761 i Sundbo. Gift i Sundbo med Johan Janssons änka Elisabet Andersdotter.

Elisabet Persdotter. Född 1680 i Aspbenning. Gift med Abraham Ersson på Södergården i Brandbo

Olof Persson. Född 1683 i Aspbenning. Död 1770 Aspbenning. Bergsman i Oppgården. Gift 1707 i Norberg med Karin Eriksdotter. Född 1682 i Karsbo, Norberg. Död 1742 i Aspbenning.

I dödboken om Per Persson

Kunde läsa bok. Reparerade kyrkan innan och utan.

På sitt 28 ålders år gift med ärliga och gudfruktiga piga Lisbeth Andersdotter från Djupkärra i 30 år. 3 söner, 3 döttrar. Redelig man, i motgången tålig, i medgången tacksam, med grannar väl förlikts, barn väl uppfostrat, mot de fattiga hjälpsam. Som den gode Guden begåvat honom med gott förstånd samt snålhet och försiktighet att bygga hus, laga och åtskilliga saker och redskap av trä och järn att göra, så har han den förmånen, som Gud honom givit, intet för sig själv behållit, utan anderom och varit mycket hjälpsam, aldrig som samtliga nödtvungen, utan godvilligt hjälpt och undervist sin nästa. Vittne här efter haven vi ej långt bortauti detta vårt Guds hus vilket han förmedelst sin försiktighet och snålhet mycket reparerat, då väggarna begynte att krokna utan till runt omkring spånslagit, innan till med pelare försvarat, för ? som på gaveln satt flyttat, klockstapeln undermurat och klockorna upphöjt. Ja, många i församlingen med mig lära hans livlige och förtrogne umgänge sakna, yttrade kaplanen Jacob Gussarvin. De sista två åren led Peder av ryggvärk och andra plågor. Den 18 febr 1706 i första gryning täcktes Herren Gud denne vår redelige nu i himmelen med glädje bekrönte Christendomsbroder med dödens sanningsbud hemsöka, då han straxt en svår passion i alla ledamöter ? förmärkte, vilken svåra sjukdom var en del slag, i det han inte förmådde den högra sidan att röra, och alltså ju längre det led in på dygntalet, in mer förminskades dess krafter och sjukdomen allt mer och mer ökades. Förmante sina barn till 3 dygder: 1 att av allt hjärta frukta Gud 2. Hedra den ålderstigna modern 3. Leva i fridsamhet med andra människor. Förräknandes dem att där de desse tvenne dygder flitelligen idkade, skulle Herren Gud vara med dem, såsom han med deras fäder varit, välsigna allt deras förehavande och giva dem bröd till att äta och säd till att så. Varpå han sedan intet stort mera talade, bortslog allt fåfängeligit, traktandes allenast efter det evigt varandes i himmelen. Dog 58-årig den 1 mars 1706 om morgonen. Jordfästes Psalmsöndagen i kyrkan inför Herrans höga altare. Hans hustru föddes av Karin Ersdotter och bergsmannen Anders Arvidsson i Wästerdjupkärra 1641 och dog 75-årig i Aspbenning den 14 nov 1716.

Aspbenning, Anders Pålsson Sonen Knut Anderssons del, sedermera Knutsgården.

KNUT ANDERSSON

Son till Anders Pålsson, se ovan. Död 1673 i Aspbenning

Hustru: Stina Ersdotter. Omgift med Erik Ersson från Wretarne 1677.

Barn:

Anders Knutsson. Se nedan

Erik Knutsson. Se nedan.

I Hembygdsvännen finns det två artiklar av Carl Åkerberg om ägarna till Knutsgården i Aspbenning ¹³²¹ ¹³²²

Den 13 juni 1691 utföll Lagmans Rättens dom om Execntion och Dehlning opå halfva hemmanet Assbenningh

1321 Åkerberg, Carl. "Släktavla över ägarna till Knutsgården" *Hembygdsvännen* 1930:32 :101

1322 Åkerberg, Carl. "Knutsgården i Aspbenning". *Hembygdsvännen* 1930-32:4-5.

emellan bröderna Erich och Anders Knutssöner när deras moder aflidit. Erich Knutsson hade fortfarande hela egendomen på ½ hemman Knutsgården. Men Anders Knutsson inlöste uthur Creditorinn händer Leerbrohagen, som han märkeligen Excollerade, samt med huus bebyggde. Anno 1694 den 24 Okt. verderas Leerbrohagen af gode menn för 200 daler kmt;. Till Anders Pers Enkia i Aspbenning betalade 100 daler för Lerbrohagen.

Delningen af Eric Knutssons ½ hemman Knutsgården förrättades den 15 Maj 1703 sedan modern igenom döden afgått. Först då fick Anders Knutsson som bergsman tillträda ¼ hemman Knutsgården, medan ¼ hemman behölls av Eric Knutsson, som uppfört ny huset och en stor ny byggning, så att Anders Knutsson vardt kvar på stamgården. Anders Knutsson fick en gammal alldeles förfallen trösklada och Lijder med behållet tach söder om gården, en itudelt bod med svale väster på gården, samt en trösklada med loge och tillbyggt golf östsörr om gården. Som Anders Knutsson Excollerat Leerbro Hagen och byggt där oppå, så måste han låta brodern få ta Damänge eller Anders Anderssons Rönningen norr om byn och Hyttbäcken. Leerbrohagen låg där nu Rosenlund och Järnvägsbanken med vägport ligga. Carl Erssons Rönning nordan om Hyttegärdet och väster om gångvägen som kom ifrån Eric Knutssons hemman till Simla landsväg tillföll sen Anders Knutsson. Gångvägen är nu landsvägen från Järnvägen till Norrby vägskäl. Carl Erssons Rönning, som Anders Knutsson fick, har alltså fordom. Liksom Hyttegärdet tillhört Knutsgården, men i en senare tid kommit under Oppgården Åldermansgården, warom berättas å Sid. 25, Anders Knutsson fick vidare Norrgärdet med en del af Damänge på västra sidan om bäcken, Badstuvreten och Linden sør om gården, Liden, bestående af åker och äng och en liten Humlegård, låg så till att bäcken därav fick namnet Lindån. Hästhagen som också Anders Knutsson fick sträckte sig på västra sidan från Lindån efter Östertägetsens gårdesgård i väster opp till Norbergsvägen samt på östra sidan efter gamla gårdesgården ifrån Långänge väster ut opp till Norbergsvägen. Hur kan det bli väster från Lindänge till Norbergsvägen? Delningsmännen måtte ha alldeles misstagit sig på väderstrecken. Hästhagen var tydligen den hage vari vi nu se Rosenhäll, Knutsgårde, Mossgrufvan, Mariagrufvan och flera Eгна Hem i Westanfors mellan Långänge och landsvägen. En så stor hage fick Anders Knutsson förutom skogen på östra sidan om landsvägen och upp över Stripåsen. Norrby äng vid Långänge nära nuvarande Melings bryggeri och Kavelbrorönningen vid nuvarande Åkare Anderssons gård, skulle Anders och Eric Knutssöner få inlösa av Eric Mattsons arvingar i Meling. 1703 – 1727 har bergsmannen Anders Knutsson ¼ hemman Aspbenning Nr.2 Knutsgården, men 1728 har han överlåtit gården åt sin son Unga Per Andersson. Fadern smidde ännu 1730 i hammarsmedjan. Det sista dagsverket han gjorde i smedjan var den 16 juni 1730. När han kom in ifrån smedjan på kvällen fick han hastigt känning av håll och styng i hjärtat. Efter en timmes förlopp var han död.¹³²³

Knut Anderssons del, sedermera Knutsgården. Anders Knutsson

ANDERS KNUTSSON

Son till Knut Andersson, se ovan. Född 1664 i Aspbenning. Död 1730 i Aspbenning.

Hustru: Greta Larsdotter. Född 1660 i Sörbo, Söderbärke. Död 1737 i Aspbenning

Barn:

Stina Andersdotter. Född 1692 i Aspbenning. Gift med Erich Persson i Brandbo.

Per Andersson. Född 1697 i Aspbenning. Se nedan.

Brita Andersdotter. Född 1707 i Aspbenning. Gift med Carl Carlsson född i Aspbenning. Död i Aspbenning 1750.

Ur dödsnotis Det lovliga hammarsmedsämberet har Anders Knutsson lärt och som mästare smidt i 20 års tid i Aspbennings hammarsmedja¹³²⁴

Den 28 juni 1744 sålde Erick Pehrsson och hans hustru Christina Andersdotter i Brandbo samt Carl Carlssons och hans hustru Brita Andersdotter i Aspbenning 2 systerdehlar eller 1/8 hemman Aspbenning med hus och jord och hyttdehl till deras broder och svåger Per Andersson för 1200 daler kmt;. Stina Andersdotter hade alltså ärft 1/16 hemman Knutsgården efter sina föräldrar.¹³²⁵

PER ANDERSSON

Son till Anders Knutsson, se ovan. Född 1697 i Aspbenning. Död 1773 i Aspbenning.

Hustru: Greta Abramsdotter. Vigda 1725. Född 1696 i Brandbo. Dotter till Abraham Ersson på Södra gården i Brandbo. Död 1764 i Aspbenning.

Barn:

Margareta Persdotter. Född 1726 i Aspbenning

Anders Persson. Född 1729 i Aspbenning.

Abraham Persson. Född 1731 i Aspbenning. Hans mor Margareta (Greta) Abramsdotter hade en syster Carin Abrahamsdotter, född 1707 i Brandbo och död 1782 i Brandbo. Gift 2 gånger men barnlös, varför hon överlät gården till Margaretas son Abraham Persson.

Catharina Persdotter. Född 1736 i Aspbenning

Christina Persdotter. Född 1741 i Aspbenning

1323 Carl Åkerberg

1324 Västanfors F:3

1325 Carl Åkerberg

Gården delas mellan sonen Anders Persson och mågen Anders Persson

Knut Anderssons del, sedermera Knutsgården. Anders Knutsson Per Anderssons son Anders Persson

ANDERS PERSSON

Son till Per Andersson, se ovan. Född 1729 i Aspbenning. Död 1802 i Aspbenning.

Hustru: Greta Andersdotter. Född 1736 på Norrgården, Brandbo. Dotter till Anders Andersson i Norra gården, Brandbo

Barn:

Greta Andersdotter. Född 1763 i Aspbenning. Vigda 1761. Död 1830 i Aspbenning. Se nedan.

Peter Andersson. Född 1766 i Aspbenning

Brita Andersdotter. Född 1770 i Aspbenning

Caijsa Andersdotter. Född 1772 i Aspbenning.

JACOB JACOBSSON

Måg till Anders Persson, se ovan. Född 1756 i Åvestbo. Död 1810 i Aspbenning.

Hustru: Greta Andersdotter. Dotter till Anders Persson, se ovan. Född 1763 i Aspbenning. Död 1830 i Aspbenning.

Barn:

Jacob Jacobsson. Född 1791 i Aspbenning. Död 1875 i Aspbenning. Se nedan.

JACOB JACOBSSON

Son till Jacob Jacobsson, se ovan. Född 1791 i Aspbenning.

Hustru: Anna Persdotter. Född 1784 i Karbenning. Död 1867 i Aspbenning.

Barn:

Jacob Jacobsson. Född 1822 i Aspbenning. Se nedan.

JACOB JACOBSSON

Son till Jacob Jacobsson, se ovan. Född 1822 i Aspbenning. Död 1891 i Aspbenning.

Hustru: Lisa Olsdotter. Född 1829 på Oppigården, Aspbenning.

Barn:

Jacob Jacobsson. Född 1862 i Aspbenning. Se nedan.

JACOB JACOBSSON

Son till Jacob Jacobsson, se ovan. Född 1862 i Aspbenning.

Hustru: Vilhelmina Andersdotter. Född 1864 i Tåktbyn, Bastmora.

Barn:

Jacob Paul Jacobsson. Född i Aspbenning. Se nedan

JACOB PAUL JACOBSSON

Hustru:

Barn:

Jacob Paul Jacobssons porträtt finns i en artikel i Hembygdsvännen som behandlar ägarna till Knutsgården från 1600-talet och framåt. ¹³²⁶

Knut Anderssons del, sedermera Knutsgården. Anders Knutsson Per Anderssons måg Anders Persson

ANDERS PERSSON

Måg till Per Andersson, se ovan. Född 1715 i Brandbo, Västansfors. Son till Per Ersson och Karin Ersdotter.

Hustru: Margareta Persdotter. Född 1726 i Aspbenning. Dotter till Per Andersson, se ovan

Knut Anderssons del, sedermera Knutsgården. Erik Knutsson

ERIK KNUTSSON

Son till Knut Andersson, se ovan.

Hustru:

Barn:

1326 Åkerberg, Carl. "Släktavla över ägarna till Knutsgården" Hembygdsvännen 1930:32 :101

Aspbenning. Anders Pålsson Sonen Mats Anderssons del Sedermera Nergården

MATS ANDERSSON

Son till Anders Pålsson. Född ca 1615 i Aspbenning.

Hustru: Margareta Hansdotter Sundia. Från Sundbo, Västansfors. Dotter till Hans Hansson och Anna Persdotter.

Död 1704 i Aspbenning. 87 år.

Barn:

12 barn, 7 söner och 5 döttrar. 2 söner och 1 dotter lever 1704

Anders Matsson. Se nedan.

Karin Matsdotter

Brita Matsdotter

Hans Matsson. Född 1646 i Aspbenning. Död 1677 i Aspbenning.

Olof Matsson. Död 1664 i Aspbenning.

Anna Matsdotter. Född 1654 i Aspbenning.

Per Matsson- Se nedan.

Erik Matsson

ANDERS MATSSON

Son till Mats Andersson, se ovan. Död 1687 i Aspbenning.

Hustru: Kerstin Larsdotter. Vigda 1668. Från Onsjö. Död 1700, 54 år gammal.

PER MATSSON

Son till Mats Andersson, se ovan. Död 1724 i Aspbenning. Hammarsmed.

Hustru: Kerstin Bengtsdotter. Enligt dödsbok 1724 född 1652 i Malmkärre. Föräldrar: Bengt Olofsson och Annika Olofsdotter.

Barn:

Anna Persdotter

Mats Persson. Född 1694 i Aspbenning

Per Persson. Född 1696 i Aspbenning.

Olof Persson. Född 1699 i Aspbenning.

CARL CARLSSON

Född 1655 i Frötuna bruk, Fellingsbro. Fader mester Carl Ersson, moder Margareta Larsdotter. Död 1705 i Aspbenning

Hustru: Catharina Michelsdotter

Hustru Anna Olsdotter. Dotter till kyrkvärden i Hedkärre Olof Larsson.

Barn:

Carl Carlsson, se nedan.

CARL CARLSSON

Född 1683 i Aspbenning

Hustru:

Barn:

Carl Carlsson. Död 1750 i Aspbenning. Gift med Brita Andersdotter. Född 1707 i Aspbenning. Dotter till Anders Knutsson.

BASTMORA, VÄSTANFORS MED MORSJÖN

1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Lasse Olsson i Bastmora Olof Nilsson (Betecknas som fattig bergsman) Erik Olsson (Betecknas som fattig bergsman)
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Lasse Olsson Olof Nilsson Hinse Halvardsson
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Lasse Olsson Olof Nilsson Hinse Halvardsson
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Lasse Olsson Olof Nilsson H Kerstin
1552	Ting i Norberg 15 feb 1552 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 209	Lasse Olsson i Bastemor
1557	Ting i Norberg hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 254	And i Bastemoor
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Lasse Olsson 1 fat Jop Larsson 2 hundrade Anders Larsson 2 hundrade
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 bild 72	Lasse Olsson Per Nilsson Anders Olsson
1571	Älvsborgs lösen 1571	Anders Olsson Erik Dalekarl Nils Vilkenesson
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Nils Dalkarl Anders Olofsson
1579	Dalarnas handlingar 1579:10	Erik Dalekarl Anders Olsson Halvard Persson
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 78	Erik Dalekarl Anders Olsson Halvard Persson
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 9	Per Eriksson Halvar Pärsson Olof Andersson
1608	Dalarnas handlingar 1608:18 Bild 183, 184	Olof Larsson Halvard Olof Andersson Pär Olof Ersson
1610	Dalarnas handlingar 1610:4 Bild 180	Olof Knutsson Olof Ersson Olof Andersson Per Ersson
1628	Norberg AI:1	Jöns Larsson Pär Erichsson i Brandbo h Christin Karin Andersdotter Hans Larson i Djupkärra Västra Bastmora Lasse Hermansson H Karen Anders Olofsson H Margareta
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 71	Lasse A A Halvardsson A Olsson h Karin E Pärsson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Anders Olofsson, ½ hemman hustru Karin ½ hemman Olof Larsson, ½ hemman Erik Persson, ½ hemman Anders Halvarsson, ½ hemman

1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Måns Olofsson Lars Andersson Anders Olofsson Erik Pedersson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 3 roten	A O i Bastmora Lars A Måns Olsson H Karin änka
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 4 roten	E Pärsson
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Anders Olofsson 1/2 ibm hu Karin 1/2 Lars Andersson 1/2 Erich Pedersson 1/2 Måns Olofsson 1/2 Erich Månsson 1/8 (G Jacob De Lagardie köpt nu der frelse efter K bref den 30 dec 1651)
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Anders Olofsson 1/2 hust Karin 1/2 Lars 1/2 Erik Pärsson 1/2 Mats Olofsson 1/2 Utan namn 1/8 Morsjön 1/8
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Eskil Jacobsson 1/2 Anders Larsson Lars Andersson 1/2 Abraham Renstierna Anders Ersson 1/2 Erik Ersson Olof Johansson 1/2 Daniel Månsson Olof Månsson 1/2 Abraham Renstierna 1/8 Bastmoratorp: Per Larsson Olof Jonsson 1/8

*För Bastmohren; Anders Buss på Östra gården 1 daler, Eskil Jacobsson vid Bastmohren Hytta 2 daler, Olof Månsson på Sörgården på Sörgården 1 daler, Lars Erichsson i Bastmohrens by 1 daler, och 16 öre, Olof Johansson i Tåktbyn 1 daler. Daniel Månsson på Sörgården 1 daler, Olof Ersson i Sör Morsjön 2 daler. Av 1/2 hemman Måns Ols´ egendom Olof Månsson hälften eller den ena Sörgården, 1/4 hemman Bastmora Nr.5.*¹³²⁷

Bastmora Geometrisk avritning 1698 (Lantmäteriet Historiska kartor)

Nr 1 Södra gårdens 1/2 Bergsmanshemman. Lika delar.	Olof Månsson Daniel Månsson
Nr 13 Backgården 1/2 Bergsmanshemman	Olof Larsson Erich Andersson (Buss)
Nr 21 Nedra gården 1/2 Bergsmanshemman	Olof Andersson
Nr 31 Bruksförwaltarens Frans Mejers gård 1/2 (Norra gården) Torp upsatt kallat Kohletorp Nr 42 Dito Måsadäl	
Olof Johanssons Torp uptagit för 60 år sedan uppå Norra eller Frans Mejers gård	
Anders Larssons Torp af samma Norra gård för 5 åhr sedan upptagit	
Södra Morsjön 3/8 Bergsmanshemman upptagit på Norra gårdens ägor för 70 åhr tid	Olof Ersson Mats Ersson
Nr 50 Kiärbo 1/4 Bergsmanshemman uptagit för 70 åhr sedan på Nedre gårdens ägor	Peder Larsson Olof Johansson
Nr 59 Nybyn uptagit på 30 åhr sedan på Backgårdens ägor och en del på Neder gårdens	Johan Eskelsson
Nr 69 Väsiötetorp som tillhopa med Nybyn åhr för 1/4	Erich Andersson

skattlagt	
Nr 75 Hebo eller Enhla berättas wara 1/8 och gammalt torp uptagit på Nedra gårdens ägor	Bebos och possideras af Soldaten Hans dehl

Bastmora Södra gården

1594 Per Eriksson i Bastmora bjuder upp en sjettedel i södre? gården köpt av Mårten Olofsson i Gärdsbo för 6 fat Erik Jakobsson ibidem och en settedel i samma hemman av samme Mårten för 6 fat ¹³²⁸
 Erik Jakobsson ibidem bjuder upp en 6 del ibidem köpt av Mårten Olofsson för 6 fat (köpt av Erik Larsson i Norbergs by överstruket) ¹³²⁹

MÅNS OLOFSSON

Död 1675 i Bastmora. Nämndeman

Hustru: Kerstin Larsdotter

Barn:

Olof Månsson. Se nedan

Daniel Månsson. Se nedan

Gamla Norberg 22 juli 1663 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Kopparbergs län (W) EXLe:2732 (1663) Bild 5890 / sid 1079 (AID:v420717.b5890.s1079, NAD: SE/RA/42042202) Sedan upplästes Lars Erssons i Bastmor och Norbergs kapellfjärdings fastebrev förmälendes huru som han hade igenbördat Anders Nilssons jord i Bastmora som Måns Olsson ibidem hade lagt järn och penningar på att köpa, och således löst Måns ut efter Lars var närmare bördesman och givit honom tillbaka 17 skpd tackjärn, och för h Brita Nilsdotters systerdel ibidem 120 daler koppmt, än för h Karin Nilsdotter i Åvestbo 125 daler dito h Anna Nilsdotter i Mortorp och Gunnilbo 120 daler, Avhände alltså Måns sig förbemälte Anders Nilssons jord och tillägnade Lars Ersson och han arvingar den evärdeligen att behålla efter transportens lydelse de dato Bastmor den 28 juni 1658. Noch befanns att Lars Ersson hade utlöst några creditorer som Anders Nilsson hade varit skyldig och sökt sin betalning av hans jord och därför måst betala. Nämligen till Färna bruks skrivare 354 daler, Simbla arvingar 24 daler, befallningsmannen Nils Jonsson ett skpd stångjärn, och såsom på själva köpeskriften fanns skriven uppbuden 1 resan 226 aug 1653 2 29 juni 1654 3 27 feb 1657.

Bastmora Södra gården Olof Månssons del

OLOF MÅNSSON

Son till Måns Olofsson, se ovan. Född ca 1633 i Bastmora. Död 1705 i Bastmora.

Hustru: Karin Matsdotter. Född 1645 i Onsjö, Västansfors. Dotter till Mats Olsson och Karin Persdotter, Onsjö och Sundbo, Västansfors.

Barn:

Mats Olofsson. Född 1667 i Bastmora. Se nedan

Måns Olofsson. Född 1665 i Bastmora. Gift till Strömmen, se Sundbo, Västansfors

Brita Olsdotter. Gift 1696 med Johan Eskilsson i Bastmora Nybyn.

Dödbok Anno 1633 föddes i Bastmohren af nembdemannen Måns Olsson och Kerstin Larsdotter wälachtad och wälförståndig bergs- och nembdemannen Olof Månsson i Bastmohren. Lärt wackert läsa i book. På sitt 31;sta ålders år gifte 1663 med Karin Mattsdotter. 41 år. 6 söner och 5 döttrar. Waraf 3 söner och 3 döttrar dogo i späd ålder. Olof Månsson dog i Bastmohren af håll och sting 72-årig den 8 Maj 1705. Af hans 11 barn efterlefde 3 söner och 2 döttrar.

Anno 1645 föddes i Onsiö af Bergsman Matz Olsson och Karin Persdotter deras dotter Karin Mattsdotter, gift 18-årig 1663 med bergs- och nembdemannen Olof Månsson i Bastmohren. 4 söner och 7 döttrar, alltså olika, men 11 barn i alla fall. Enka i 17 år. Död i Bastmohra 76-årig den 30 mars 1721. Tre söner och 2 döttrar efterlefde.

MATS OLOFSSON

Son till Olof Månsson, se ovan. Född 1667 i Bastmora. Död 1742 i Bastmora.

Hustru: Susanna Andersdotter. Född 1673 i Aspbenning. Död 1751 i Bastmora. Dotter till Anders Persson och Karin Andersdotter.

Barn:

Olof Matsson. Född 1703 i Bastmora. Död 1777 i Bastmora. Se nedan.

Anders Matsson Bastholm.

1328 Ting i Norberg 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 117

1329 Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 14

Susanna Matsdotter. Född 1706 i Bastmora. Död 1760 i Åvestbo. Gift med Hans Persson i Åvestbo 1727.
Margareta Matsdotter. Född 1714 i Bastmora. Död 1761 i Brandbo. Gift med Anders Holstensson i Brandbo.

Då äldre brodern Måns var ofärdig och gift till Strömmen och yngre brodern "Stor-Olle" wardt gift till Bastmora by, fick Matts övertaga hela faderns Sörgård på ¼ hemman.

Mattz Olofsson i Bastmora gift 1696 med tuchtig och Gudfruchtig piga och jungfru Susanna Andersdotter, Wälachtige Nemndemans Sahl. Anders Pers´ i Aspbenning kära dotter. 12 skeppund tackjern, ähreklänning, hest med sadel.

Matz Olofsson dog i Bastmora af håll och sting på sitt 75:te år den 6 juni 1742. Fem söner och 4 döttrar.

Enkan Susanna föddes i Aspbenning widh Kyndelsmässotid 2673. Gift 1696 wid Mårmässotiden. 45 år och 10 mån. Enka 1742. Död i Bastmora af wärk i hela kroppen den 22 Febr. 1751 78 års ålder.

Af de nio barnen efterlefde 2 söner och tre döttrar.

Egendomen på ¼ hemman delades mellan sönerna Olof Matzsson och Anders Matzsson, 1/8 hemman Sörgården var.¹³³⁰

Olof Mattsson fick till måg Anders Björk, vars son Olof Björk år 1825 flyttade till Husby. Därmed var "Ol Matts! 1/8 hemman ur släkten

Anders Mattsson i 1/16 hemman gick i arv till sonen Per Andersson (Bastholm) och 1/16 hemman år yngre sonen Olof Söderström. Per Anderssons sonson Anders Bastholm var den siste självägande här i släkten. Det är ej länge sedan han sålde sitt 1/16 hemman Sörgården och flyttade upp till en stuga vid landsvägen. Det är tydligt denna täppa man kallat "Bastholmtorp". Men nu är det namnet borta. Istället stå skrivna ett "Bastmortorp" och ett "Bastmortalorp. Det ena av dessa lär vara det forma Westgiöttorp eller Kärrbo. Av Söderströmska 16-delshemmanet Sörgården blev det Kjellmans, Westergrens, Erik Anders´ och Risbergs. Ferna bruk köpte gården före Risbergs död 1927.

Nu är Ludvig Andersson hemmansägare på Bastholm-Söderströmska gården, vilken en gång varit Anders Mattssons 1/8 Nr.5. Men det är ingen åttondel han har. Den ena gården är 7/160, den andra 1/24. Det är nämnt icke mycket av skogen som återgått till sitt ursprung.¹³³¹

Bastmora Södra gården Olof Månssons del. Sonsonen Olof Matsson

OLOF MATSSON

Son till Mats Olofsson, se ovan. Född 1703 i Bastmora. Död 1777 i Bastmora.

Hustru: Maria Matsdotter. Född 1708 i Brandbo.

Barn:

På 1/8 hemman Bastmora 5 Sörgården. Gift 5 Okt. 1727 med Maria Mattsdotter, född i Brandbo den 24 Aug.. 1708 och 19-årig som brud. Dotter till bergsman Matz Olsson och Greta Persdotter i Brandbo. Maria Mattsdotter dog i Bastmora af barnsbörd 17 Nov. 1747, tre mån, inpå sitt 40;de år. 10 söner och 5 döttrar, 4 söner och 3 döttrar efterlevde henne.

Bergsmannen och enklingen Olof Mattsson i Bastmora gift 1750 den 8 maj med pigan Anna Johansdotter ifrån Ramsberg, 300 daler kmt.. Med henne 3 söner och 5 döttrar. Alltså 23 barn, 13 söner och 10 döttrar.

Den 9 Jan 1722 föddes i Ramsberg af Masmästare Jan Andersson och dess hustru Anna Jansdotter, deras dotter Anna Jansdotter, som 28-årig wardt gift 1750 med nära 47-årige bergsmannen Olof Mattsson i Bastmora.

Olof Mattsson dog i Bastmora af andtäppa och bröstsjuka på sitt 74;de år den 21 april 1777. Då efterlefde af hans 23 barn, sönerna Olof Brunberg och Per Olsson, samt döttrarna Greta Olsdotter, Susanna Olsdotter och Cajsa Olsdotter, alla 5 från förra giftet. Enda öfverlefande dottern från andra giftet Anna Olsdotter var gift med Anders Björk, som öfvertog svärfaderns Sörgård. Olof Mattssons enka Anna Jansdotter dog i Bastmora 21 Juli 1793 vid 71 ½ års ålder.¹³³²

Bastmora Södra gården Olof Månssons del. Sonsonen Anders Matsson

ANDERS MATSSON

Son till Mats Olofsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Bastmora Södra gården Daniel Månssons del

1330 Carl Åkerberg

1331 Carl Åkerberg

1332 Carl Åkerberg

DANIEL MÅNSSON

Son till Måns Olofsson, se ovan. Född 1637 i Bastmora. Död 1701 i Bastmora.

Hustru: Brita Persdotter från Naddebo, Gunnilbo. Vigda 1699.

Barn:

Margareta Danielsdotter, Född 1670 i Bastmora. Död 1743 i Bastmora. Gift med Erik Jansson, se nedan.

Så har vi det andra ¼-hemmanet Sörgården, Dan Månssons. Det klövs i 1/8 hemman åt sonen Per Danielsson och 1/8 åt mågen Erik Jansson från Sundbo.

Per Danielssons son Dan Persson fick till måg Matts Persson från Jönsbacken, den siste bergsmannen på Dansgården redan i slutet av 1700-talet. Dan Perssons son Per Danielsson blev gift till Morsjön. Hans son Dan Persson kom som landbonde till sina fäders bergsmansgård 1/8 Sörgården. Landbonden Dan Persson överlät gården åt sin son, landbonden Per Danielsson (den tredje), vars son Jan Persson, född 1850, också varit landbonde här under större delen av sitt liv. Dansgården och Björkens ha blivit sammanslagna till ¼ hemman Nr.5. Jan Persson måg Carl August Persson är nu hemmansägare på Dansgården men har endast 7/100 hemman.

Det övriga har Ferna kvar. Persson har fått behålla sitt Nr.5. Sundbo Eriks 1/8 Sörgården gick i arv genom släktleden Erik Ers', Per Ers', Petter Ers', och Erik Pers' tills Erik Persson 1865 flyttade till Nergården i Onsjö. Landbönderna Lunderberg och Stenberg ha därefter brukat denna Sörgård. Stenberg köpte gården av Ferna, men sålde den igen och bosatte sig på sin lägenhet Stenberg. Erik Pers' 1/8 Nr.5 synes ha blivit kluvet, ty Erik Emil Svensson i Sörgården äger 1/16 hemman. Och denna Sörgård kallas nu Nr.10! ¹³³³

Bastmora Södra gården Daniel Månssons del Mågen Erik Jansson

ERIK JANSSON

Måg till Daniel Månsson, se ovan. Från Sundbo, Västanfors. Son till Johan hansson och hans första hustru Sara. Hustru: Margaeta Danielsdotter.

Barn:

Daniel Ersson. Född 1695 i Bastmora. Död 1705 i Bastmora.

Margareta Danielsdotter 1670 - 6/12 1743. Född och död på Sörgården Bastmora. Gift 20-årig 1690 med enklingen? Eric Jeansson från Sundbo. Gift i 28 år skulle Eric Jeansson ha dött 1718. Enkan ensam i 13 1/2 år skulle mannen ha dött 1730. Warken 1718 eller 1730 se vi mågen Eric Jeansson i likboken. För 1720-talet är likboken förkommen. Troligen skall 28 vara 38, då Eric Jeansson dött 1728. Han lär ha varit gift i Sundbo före 1686. Omgift till Bastmora 1690. Son till bergsman Johan Hansson i Sundbo och dess första hustru Sara. Eric Janssonbergsman på 1/8 hemman Bastmora Nr.5, Sörgården.

Enkan Margareta Danielsdotter dog af bröstsjuka den 6 Dec. 1743 vid 73 års ålder. Af 6 barn efterlefde sonen Eric Ersson och 2 döttrar. ¹³³⁴

Bastmora Backgården eller Hyttbacken.

Bastmora Geometrisk avritning 1698 ¹³³⁵ Olof Larsson, Erich Andersson

LARS ERSSON (BUSS)

Hustru:

Barn:

Anders Larsson Buss. Se nedan

Lagmansting 13 september 1642 i Björnsbo Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Uppsala län EXIa:4 (1627-1645) Bild 2260 / sid 235 Bevistes och med lagliga fasta att Erik (H)ansson i Färna hade köpt av hustru Barbro sal Lars Hermanssons för 27 skp tackjärn, vilken del hustru Karin i Bastmora omsider för 30 skpd tackjärn igenlöst haver och hem allenast 1/3 att behålla tilldömt var, emot vilken dom hust Karin appelerat hade så blev efter noga rannsaking befunnet att samma hemmandel närmast att igenlösa och tillträda är Lars Hermanssons barn, varför blev avsagt att hustru Karin behålla och nytta så länge bemälte broderdel till dess bemälte hennes broderbarn lösa samma del igen

Gamla Norberg 19 januari 1649 // angående en brodersdel i Bastmora den hustru Barbro, salig Lars Hermanssons hade bortsålt till en benämnd Erik Hansson i Ferna för 27 skeppd takjärn vilken del h Karin i Bastmora omsider för trettio skp tackjärn igenlöst // samma hemmandel närmast är att tillträda och igenlösa, salig Lars Hermanssons barn varför och så erkänt blev att hustru Karin med sin barn behåller och njuter så

¹³³³ Carl Åkerberg

¹³³⁴ Carl Åkerberg

¹³³⁵ Lantmäteriet, Historiska kartor

länge bemälte brodersdel till dess bemälte hennes broderdotters barn löse samma del igen

Norbergs sockenstuga 29 januari 1650 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:1 (1646-1656) Bild 800 Lars Eriksson i Bastmora framviste en lagmansdom daterat Björnsbo d 14 september 1642 av innehåll att efter noga rannsaking och till den samma hemmansdel som tvistas om är närmast den att inlösa och tillträda äro sal Lars Hermanssons barn, därför är avsagt att hustru Karin med sina barn, behåller och njuter så länge bemälte broders del till dess bemälte hennes brodersdotter löser samma del igen var på han begärte fast efter han ovanskriuna jord haver igen löst, vilket honom och beviljas enär han framter sina kvittenser.

Gamla Norberg 26 augusti 1653 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt (W) AI:1 (1646-1656) Bild 1890 (AID: v222893.b1890, NAD: SE/ULA/11711) Lars Eriksson i Bastmora framviste en lagmansdom dat Bastmora 14 sept 1642 av innehåll att efter noga rannsaking att till den samma hemmansdel som tvistas om är närmast den att lösa och tillträda äro sal Lars Hermanssons barn, varför är avsagt att h Karin med sina barn behålla och njuta så länge bemälte bordersdel, till dess berörde hennes brodersdotter löser samma del löser igen, var på han begärde fast efter han ovanskriune jord haver igenlöst, vilket och honom blev beviljat, att så, emedan han där till haver skäl.

1661 Anders Lockmans tilltalan till Lars Ersson i Bastmora om 1 tunna säd, som Anders hade hade borgat hans svärfader för 16 år, kunde rätten intet gilla utan kände Lars Ersson för Anders Lookmans vidare åtalan i detta målet fri, efter gälden så länge hade stått okrävd och inge skäl funnes ¹³³⁶

Gamla Norberg 22 juli 1663 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Kopparbergs län (W) EXIe:2732 (1663) Bild 5890 / sid 1079 (AID:v420717.b5890.s1079, NAD: SE/RA/42042202)Sedan upplästes Lars Erssons i Bastmor och Norbergs kapellffärdings fastebrev förmäländes huru som han hade igenbördat Anders Nilssons jord i Bastmora som Måns Olsson ibidem hade lagt järn och penningar på att köpa, och således löst Måns ut efter Lars var närmare bördesman och givit honom tillbaka 17 skpd tackjärn, och för h Brita Nilsdotters systerdel ibidem 120 daler koppmt, än för h Karin Nilsdotter i Åvestbo 125 daler dito h Anna Nilsdotter i Mortorp och Gunnilbo 120 daler, Avhände alltså Måns sig förbemälte Anders Nilssons jord och tillägnade Lars Ersson och han arvingar den evärdeligen att behålla efter transportens lydelse de dato Bastemor den 28 juni 1658. Noch befanns att Lars Ersson hade utlöst några creditorer som Anders Nilsson hade varit skyldig och sökt sin betalning av hans jord och därför måst betala. Nämligen till Färna bruks skrivare 354 daler, Simbla arvingar 24 daler, befallningsmannen Nils Jonsson ett skpd stångjärn, och såsom på själva köpeskriften fanns skrivna uppbuden 1 resan 226 aug 1653 2 29 juni 1654 3 27 feb 1657.

(Gamla Norberg 15 augusti 1669 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt (W) AI:5 (1668-1669) Bild 1880 (AID: v222900.b1880, NAD: SE/ULA/11711) förlikte sig Lars Eriksson i Bastmor med tvenne sine hustrurs skyldfränkor, hust Margareta Jonsdotter ifrån Tolufors bruk vid Gävle samt hust Kerstin Larsdotter ifrån Semla vilka bägge hade någon arvsrättighet på olöst jord i Lars Erikssons hemman, således att Lars skall giva hust Margreta som fordrade lösning för sina barn efter Anders Larsson som död är och ägde där en brodersdel jord, tackjärn fyra skeppd och hustru Kerstin Larsdotter 2 skeppd varmed de på båda sidor bekände sig för rätten vara till freds och väl förlikta och till försäkring beviljades Lars dett i häradsdombok inskrivas måtte.)

ANDERS LARSSON BUSS

Son till Lars Ersson Buss. Född ca 1605. Död 1704, 99 år gammal.

Hustru: Brita Pålsdotter från Västervåla

Hustru; NN från Gläfsse, Söderbärke

Hustru: Anna Larsdotter från Åvestbo

Barn:

Lars Andersson Buss. Född 1648. död 1698. Se nedan.

Tredje giftet. 1 son överlever 1704

Erik Andersson Buss. Övertog efter sin broder. Se nedan.

Anders Larsson vardt tidgt föräldralös. Tiente troligen (troget) och redeligt i Ombenning och i Onsiö. Sedan gaf han sig till det låflige hammarsmedseembetet. Lärde dräng wid Wirsbo Bruk hos en tysk mester Ludwik. Anders Larsson vardt mesterswen och slutligen mestare. Ehrligen och troligen /troget) mångenstädes arbetade, at Gud honom så Wälsignade , at han mäktig vardt, at inlösa hemmanet i Bastmora, hwilket han til sin dödostund bebodde. På sitt 30 ålder år gift 1635 1636 med Brita Påhlsdotter från Wåla. Hon och en son dogo widh barnets födsel. Anders Larsson enkling i 4 åhr. 1636 - 1640.

Omgift i 17 åhr. 1640 - 1657 med en bergsmansdotter från Gläfsse i Söderbärke. 4 barn, alla döda.

Enkling i 6 åhr. 1657 - 1663.

Gift 3:dje gången 1663 - 1699 i 36 åhrs wackert och liufligt umgänge med Anna Larsdotter från

1336 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 747

Åfwestbo, född 1617, död i Bastmora 4 Juli 1699. Hon var 46 år, han 58-årig widh bröllopet 1663, men anna hann i alla fall få 6 barn. Gamla Anders Larsson Buss i Bastmora kära hustru, af hwilken den ena foten afruttnade, låg i stoor sweeda ett år, död 4 Juli 1699. Achta och wälförständig bergsman Anders Larsson dog i Bastmora 99-årig af 8 dygns håll och sting 1704 den 17 Julij. Sonen Eric Andersson höll begrafningen. Af den gamles barn efterlefde endast Eric Andersson.^{1337 1338}

*1658 Anders Larsson Buss i Bastmora, samt Nils Bengtsson i Ödesjö? För stämmings försittande, emot Måns Persson vardera*¹³³⁹

LARS ANDERSSON BUSS

Son till Anders Larsson Buss i hans andra gifte

Hustru Greta Samuelsdotter. Vigda 1672.

Barn:

Daniel Larsson

Kerstin Larsdotter

ERIK ANDERSSON BUSS

Son till Anders Larsson Buss i hans tredje gifte.

Hustru:

Barn:

Bastmora Nybyn

ESKIL JACOBSSON

Arrendator på Bastmora Bruk

Hustru: Susanna

Barn:

Abraham Eskilsson

JOHAN ESKILSSON

Hustru:

Barn:

*Bastmora Geometrisk avritning 1698*¹³⁴⁰

Nr 59 Nybyn uptagit på 30 år sedan på Backgårdens ägor och en del på Neder gårdens - Johan Eskelsson

1668 Eskill Jacobsson Arrendator på Bastmora Bruuk, besvärade sig att han icke kan få njuta sitt contract han hade ingådt medh Peder Larsson i Kutbo om 550 ... förstreckningh på 7 åhrs tid; der emot Pehr Larsson hade honom tillsagdt sitt hemma Kutbo till brukning; så som och 1/6 del i en hel hammar; hwilket Pehrs broder Anders sätte Eskill att undångå, emedan han är i börden, och närmare att njuta sin broders egendom sig till godo än en fremmande.

Såsom rätten befinner denna handel wara ett, att bringa bördesmannen med tiden ifrån sin rättighet igenom gäld, såsom och den anre, så wida han lika conditioner tillbjuder, beificio naturae praeferendus: alltså erkänner rätten, att borden Anders Larsson njuter paeferentien till försträckningen; I medler tid besitter Eskill Jacobsson Jorden, till dess Anders löser hon der uth.

Beswärade sig och Eskill Jacobsson öfwer Anders Andersson, Lars Erichssons måg i Bastmora byn, att han hade igenkastat en gamma hyttebäckerenell och der igenom afskurit benämnde Eskill någon skogh och en rödhning botten, förmedelst den intäppning, som Lars sades hafwer gjort, hwar af är orsakat att wattnet hafwer oppskurit sig en ny åder, der igenom Lars tillmäter sig egorna innanom strömforan. Aldenstund Lars wräckte de män Eskill hade dit kallat att syna om benämnte bäck och watugraaff; ty tillordnades Eskill de novo till syningsmän der på å Eskills sidan, Lars Olsson i Semla och Holsten Andersson i Kallmora. På Lasses sida Anders Pehrsson i Halvarsbening, Herman i Broarna, hwilke der om skole ransaka och göra relation widh näste ting, till vidare och ehrligt utslag, hwadh heller Eskill skall njuta egorna inom gamble reviret eller icke.

*Eskill Jacobsson beklagade sig och, icke få njuta den skogedelning och förlikning som dem emellan är gjord af häradsrätten den 11 ocob 1665. I det de gå öfwer Rösängsen, som den tiden gjordes, och göra stor åverkan på sin skogh. Eskill bewilliades på begiöran besyning igenom lähnsmannen och någre andre gode män, huru och hwad der på skogen inom Råen wara förhandlat, och referera det wid näste laga tingh, till dohm öfwer den oförrätt som beklagas.*¹³⁴¹

¹³³⁷ Carl Åkerberg

¹³³⁸ Västanfors F:1 sid 24-25

¹³³⁹ Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle2729 sid 690

¹³⁴⁰ Lantmäteriet, Historiska kartor

¹³⁴¹ Ting i Norberg 166. Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:5 sid 121

Bastmora Nedre gården

ANDERS OLOFSSON

Död 1666 i Bastmora.

Hustru: Margareta Abrahamsdotter. Dotter till Abraham Persson, se Vik, Söderbärke. Död 1651 i Bastmora.

Barn:

1650 Framviste Anders Olofsson i Bastmora ett köpebrev daterat den 2 mars 1601, lydandes at H Marit i Onsjö, hade uplåtit och såldt sinom broder Olof Andersson i Bastmora en systerdel liggande i benämnde Bastmora, der hon efter sine salige föräldrar ärft hade, för hwilken systerdel tio faat osmundsjärn ¹³⁴²

1654 Anders Ericksson uti Hedkärre och Anders Olofsson i Bastmora, emellan upprättat, sålunda lydande att emedan som deras svärmoder hustru Karin haver i salig Peder Hanssons hemman en del, och är en fattig och åldersstigen änka, haver hon och med sina mågars samtycke efterlåtit Mats Olofsson sin del, för det han henne fött haver. ¹³⁴³

Se vidare Peder Hanssons hemman i Vik, Söderbärke

ANDERS ANDERSSON

Förmodligen son till Anders Olofsson.

Hustru: Kerstin Pedersdotter

Barn:

Margareta Andersdotter. Född 1628 i Bastmora. Gift med Olof Olofsson i Åvestbo, Västanfors

Death record Västanfors 1707 (Sammandrag): Hans Ols moder i Åvestbo, hu Margta Andersdotter, sahlige nembdeman och i många åhr kyrkiowärden Olof Ols i Åvestbo i lifstiden troгна maka. Född 1628 i Bastmohrbyn, fadern ehrlige Bergsman Anders Andersson, modren gudfruchtige hustru Kerstin Pedersdotter. Vid 21 års ålder gift med Olof Olsson i Åvestbo, lefvat tillsammans i 30 år, 7 barn, 2 söner och 5 döttrar, av vilka 1 son och 3 döttrar är döda. Hon bodde neder i sin sahl mans gård, men när ålderdomen och sjukdomen aldeles öfver handen tog, flyttade hon sig til sin k son wälförståndige bergsman Hans Olofsson i Åvestbo. 79 år gammal

Bastmora Kärrbo

Bastmora Geometrisk avritning 1698 ¹³⁴⁴

Nr 50 Kiärbo ¼ Bergsmanshemman uptagit för 70 åhr sedan på Nedre gårdens ägor- Peder Larsson Olof Johansson

LARS JONSSON

Hustru: Barbro

Barn:

Per Larsson. Se nedan

PER LARSSON

Hustru: Karin

Barn

OLOF JOENSSON

Hustru: Margareta Göransdotter. Född 1637 i Semla. Död 1702 i Kärrbo. Gift vid 25 års ålder.

Barn:

8 barn, 2 söner, 6 döttrar. 1 dotter död 1702.

Karin Olofsdotter

Olof Olofsson

Joen Olofsson

Sahl Lars Anders änka i Kärrbo hustru Walborg Persdotter, född i Flyten. Död 1703 i Kärrbo

Bastmora Norra gården

1342 Ting i Norberg 1650 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:1 (opaginerat) Bild 800

1343 Ting i Söderbärke 1654 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2727 Sid 109

1344 Lantmäteriet, Historiska kartor

Bastmora Geometrisk avritning 1698 ¹³⁴⁵

Nr 31 Bruksförwaltarens Frans Mejers gård 1/2 (Norra gården)

Se vidare Västansfors

Bastmora Sör Morsjön

Bastmora Geometrisk avritning 1698 ¹³⁴⁶

Södra Morsjön 3/8 Bergsmanshemman upptagit på Norra gårdens ägor för 70 år tid Olof Ersson, Mats Ersson

1649: Upplästes en wärderingsskrift, daterad Bastmora, den 25 sept år 1648, af innehåld, det Erich Pärssons hemman i Bastmora, är werderat för femtio skeppund stångjern, der af ..., en treding uhi hemmanet, der på Erich har fastbref och löper der på stångjern 25 skeppund, sedan afdrages af der tvådelarna uti hemmanet, sju systerdelar, föruthan h Karins och h Kierstins delar. Två systerdelar, tillkommer Erich Pärsson, och två Bengt Persson. Två systerdelar Lars Pärssons barn, den sjunde systerdelen hörer Anders Larsson till, löper på hvar systerdel 4 skeppund, blifwer altså (tomt) systerdelar som Erich skall betala, der på löper 23 skeppund stångjern. Och der någon gammal gäld finnes, skola de alla betala, efter alla hava. Detta allt blef af rätten confirmerat och bekräftat ¹³⁴⁷

Bastmoren Nr.6 eller Sör Morsjön var fordom två bergsmansgårdar. På den ena, 3/16 Nr.6, satt i början av 1600-talet bergsman Erik Månsson (?) fader till bergsman Matts Ersson född 1645. Son Erik Mattsson också bergsman. Men dennes son bergsman Matts Ersson blev slutligen landbonde på sin egen gård. Han hade sonen Erik Mattsson, som vart landbonde på sina fäders gård. Han hade sonen Erik Mattsson, som var landbonde på sina fäders gård till 1808, då han flyttade upp till Morsjötorp. Sedan ha vi här en lång rad bönder som alla skrivas landbönder under Bockhammar".

På den andra gården 3/16 Nr.6 satt gruvfogden och bergsnämndemannen Olof Ersson, född i Tägtbyn 1632. Sonen Erik Olsson Morström fick 1712 till Erik Ersson Hjort från Hyttbacken, som blev fader till bergsman Olof Ersson i Morsjön. Olof Ersson blev slutligen landbonde, men satt kvar på gården och efterträddes av mågen Per Danielsson från Sörgården. Dennes son Olof Persson kallas 1806-1829 landbonde i Sör Morsjön under Bockhammar. Därefter Erik Jansson från Gunnilbo och hans son Jan Persson.

De forna bergsmansgårdarna ha för länge sedan sammanslagits till en landbogård. Men landbondetiden är slut. Nu sitter Johan

Herman Steen i Sör Morsjön som hemmansägare. Mantalet uppgives icke, men inte torde det vara 3/8 hemman som fordom. Numret

är icke längre 6 utan 8. Vilken oreda! Nr.8 här nere i Morsjön och Nr.8 även långt uppe i norra ända av bolbyn! Kan sådan oreda vara nödvändig? ¹³⁴⁸

ERIK PERSSON

Hustru:

Barn:

MATS ERSSON

Född 1645 i Sör Morsjön, Bastmora.

Hustru:

Barn:

Erik Matsson, se nedan

ERIK MATSON

Son till Mats Ersson, se ovan. Blev landbonde på sin egen gård

Hustru:

Barn:

Mats Ersson.

OLOF ERSSON

Född 1632

1345 Lantmäteriet, Historiska kartor

1346 Lantmäteriet, Historiska kartor

1347 Ting i Norberg 1649 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:1 (opaginerat) Bild 510

1348 Carl Åkerberg

Hustru:
Barn:
Erik Olofsson. Se nedan
Olof Olofsson
Dotter gift med Olof Olsson från Södra gården, Bastmora

ERIK OLOFSSON

Son till Olof Ersson, se ovan.
Hustru:
Barn:

Bastmora Anders Larssons torp eller Tåktbyn

*Bastmora Geometrisk avritning 1698*¹³⁴⁹
Anders Larssons Torp af samma Norra gård för 5 åhr sedan upptagit

LARS ERSSON

Född 1625 i Bastmora. Död 1694 i Bastmora.
Hustru: Ingeborg Olsdotter. Vigda 1643
Barn:
Cherstin Larsdotter. Gift med jAnders Andersson, se nedan.
Anders Larsson. Född 1648 i Bastmora. Se nedan.
Anna Larsdotter.

1643 vigdes Lasse Ersson i Bastmora med Ingeborg Olsdotter ibidem

*1668 Beswärade sig och Eskill Jacobsson öfwer Anders Andersson, Lars Erichssons måg i Bastmora byn, att han hade igenkastat en gamma hyttebäckerenell och der igenom afskurit benämnde Eskill någon skogh och en rödhning botten, förmedelst den intäppning, som Lars sades hafwer gjort, hwar af är orsakat att watten hafwer oppskurit sig en ny åder, der igenom Lars tillmåter sig egorna innanom strömforan. Aldenstund Lars wräckte de män Eskill hade dit kallat att syna om benämnte bäck och watugraaff; ty tillordnades Eskill de novo till syningsmän der på å Eskills sidan, Lars Olsson i Semla och Holsten Andersson i Kallmora. På Lasses sida Anders Pehrsson i Halvarsbenning, Herman i Broarna, hwilke der om skole ransaka och giöra relation widh näste ting, till widare och ehrligt utslag, hwadh heller Eskill skall njuta egorna inom gamble reviret eller icke.*¹³⁵⁰

Bastmora Anders Larssons torp eller Tåktbyn Sonen Anders Larsson

ANDERS LARSSON (unga)

Född 1648 i Bastmora. Död 1698 i Bastmora.
Hustru: Anna
Barn:
Lars Andersson. Se nedan.
Petter Andersson
Annika Andersdotter
Erich Andersson

*1649: Upplästes en wärderingsskrift, daterad Bastmora, den 25 sept åhr 1648, af innehåld, det Erich Pärssons hemman i Bastmora, är werderat för femtio skeppund stångjern, der af ..., en treding uhi hemmanet, der på Erich har fastbref och löper der på stångjern 25 skeppund, sedan afdrages af der tvådelarna uti hemmanet, sju systerdelar, föruthan h Karins och h Kierstins delar. Två systerdelar, tillkommer Erich Pärsson, och två Bengt Persson. Två systerdelar Lars Pärssons barn, **den sjunde systerdelen hörer Anders Larsson till**, löper på hvar systerdel 4 skeppund, blifwer altså (tomt) systerdelar som Erich skall betala, der på löper 23 skeppund stångjern. Och der någon gammal gäld finnes, skola de alla betala, efter alla hava. Detta allt blef af rätten confirmerat och bekräftat*¹³⁵¹

¹³⁴⁹ Lantmäteriet, Historiska kartor

¹³⁵⁰ Ting i Norberg 166. Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:5 sid 121

¹³⁵¹ Ting i Norberg 1649 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:1 (opaginerat) Bild 510

Efter faderns död våren 1698 kunde Lars Andersson ej avbörda sig faderns skuld till arrendator Meijer. Vid laga ting i Norbergs sockenstuga 11 mars 1699 förordnades nämndemännen Olof Larsson i Simla och Olof Månsson i Bastmora att jämte kronobefalningsman Johan Åman, nästkommande vår på Meijers begäran förfoga sig till Bastmora att säga, pröva och värdera vad de panter som Olof Ersson i Morsjön och flera kunde innehava och berga under Lars Erssons hemman, i årliga utlagor af sig lösa, om de, som närmast i börden voro, icke skulle mäktat sådant göra. Den 26 juni 1700 skrev Johan Åman från Norberg till arrendator Meijer att Olof Ersson fått rätt att inbörda Lars Erssons hemman och att bruksvärdering skulle förrättas den 16 juli, varefter Olof Ersson strax skulle penningar deponera och betala. Meijer tillsades att sig med Lars Ers' hemmanets träda därefter ej vidare befatta. Skulle Meijer eller någon dess laga fullmäktig ej infinna sig den 16 juli, så skulle värderingsförrättningen ändå försiggå och Olof Ersson hyttpenninagr strax varda her Meijer uti tjänst lämnade. Det var den 16 juli 1700. Den 21 juli 1701 skrev Lars Ers' sonson Lars Andersson från Westerås att han uti en vänlig och god förening med sin faders Anders Larssons, syskonbarn Olof Ersson i Morsjön ingått att Olof Ersson skulle betala Anders Larssons kreditorer, varemot Lars Andersson ville cederat halvdelen av sin salig faders hemman och sedan för ett riktigt köp sig avhända till Olof Ersson. Den andra halvdelen ville Lars Andersson för sig själf behålla under förbindelse att årligen till Olof Ersson betala 100 riksdaler kmt. på de penningar han försträckt till Lars Andersson faders kreditorer förnöjesel och avbetalning, till dess hela summan bleve avbetald dom Lars Andersson för sin anpart i hemmanet inlösning till Olof Ersson skyldig var. Olof Ersson hade också inteckning i Lars Anderssons halvpart. Det var den 21 juli, i Westerås. Och den 27 juli 1701 föll lagmansdom i Westerås, varefter Olof Olofsson i Morsjön och Lars Andersson i Bastmora kallade gode män att dela dem i emellan Lars Erssons hemman i Bastmora. Delningen försiggick den 25 juni 1702, men delningsinstrumentet underskrefs icke. Förrättarna skrefvo Undertecknade, men glömde att underteckna, så man vet ej vilka de voro. Lars Anderssons brev i Westerås till lagmannen 21 juli 1701 uppvisades på ordinarie ting i Norberg 3 Sept. 1703. Olof Olofsson var en son till Olof Ersson i Morsjön. Han kom allts upp till Bastmora by och övertog hälften av Lars Ers' hemman, medan Lars Ers' sonson Anders Larsson fick behålla den andra hälften, dock med skuld till Olof Ersson, som dog 1707. Då Lars Andersson icke förmådde avbörda sig skulden, måste han överlåta egendomen åt Olof Erssons arvingar, av vilken en dotter blev gift med Stor-Olod Olsson från Sörgården i Bastmora. Då Eric Olsson fått Morsjön och Olof Olsson fått halfva Lars Ers', så fick deras svåger Stor-Olof Olsson ta Lars Anderssons egendom.¹³⁵²

LARS ANDERSSON

Son till Anders Larsson, se ovan

Hustru: Margareta

Barn:

Bastmora Anders Larssons torp eller Tåktbyn Mågen Anders Andersson

ANDERS ANDERSSON

Må till Lars Ersson. Se ovan

Hustru Cherstin Larsdotter. Dotter till Lars Ersson, se ovan.

Barn:

13 feb 1615 kom nu Anders Eriksson i Djupnäs i Våla socken framlade en bekännelseskraft i rätten innehållandes huru han hade köpt Djupnäs av efterskrivne, först av Erik Hermansson i Nykårsbo i Malma socken en del för 2 skpd tackjärn, av Erland Stephansson i Köping för 800 samt och hans syster h Gertrud Stephansdotter och i samma järn sin de Av Marit Hermansdotter i Erlandsbo i Odensvi fjärdingen för tackjärn 1 skpd. Olof Hermansson i Naddebo för sin del tackejärn 1 skpd, Nils Hermansson för sin del uppburit en ko, Lasse Vilkenesson i Åvestbo för sin del i Djupnäs uppburit stångjärn 1 skpd tackjärn 1 skepp, Anders Vilkenesson i Åvestbo för sin del uppburit osmundsjärn 1200. En silversked för 3200. Av hu Karin Vilkenesdotter i Fantebo för sin del i Djupnäs 300 osmundjärn – 200, **H Martas arvingar i Bastmora som är Peder Eriksson, Olof Eriksson, Olof Larsson, Mårten Larsson, Olof Eriksson i Gärsbo i Färnebo socken 3 fat osmundjärn för deras del.** Lasse i Bro i Färnebo för sin del stångjärn 1 skeppd. Måns i Håkanbenning, Simon i Bjurfors samt deras måg Olof i Bjurfors för deras del ett fat osmundjärn- 100 Olof Larsson i Granby i Kolbäck socken uppburit

¹³⁵² Carl Åkerberg

osmundjärn 3 fat - 100 ¹³⁵³

1593 Kom Erik Jakobsson i Bastmora och talade till Mats Halvardsson i Onsjö om ett ... som Lasse hade löst av en bonde benämnd Joh Hansson i G...., blev av sagt att Erik Jakobsson skal gå till bonden och ... ¹³⁵⁴

1597 Per Eriksson i Bastmora för slagsmål på syn på Erik Jakobsson ibidem ¹³⁵⁵

1645 vigdes Nils Olsson i Bastmora med Sigri Hansdotter i Hedkärre

1645 vigdes Anders Persson i Bastmora med Margareta Ersdotter i Ersbo

1646 Vigdes Mats Matsson ifrån Andersbenning? Med Karin Andersdotter i Bastmora

1646 Så ock Gabriel Jacobsson i Fagersta med Elisabet Larsdotter i Bastmora

1646 Vigdes Lasse Ersson Soldat med Anna Andersdotter i Bastmora

1647 vigdes Bengt Persson i Bastmora med Ingeborg Holstensdotter i Brandbo

1648 Vigdes Halvard Andersson i Bastmora och Brita Bengtsdotter i Onsjö

1650 vigdes Olof Olsson i Åvestbo och Margareta Andersdotter i Bastmora

1650 Item vigdes Lars Andersson i Bastmora och Margareta Olsdotter i Åvestbo

1653 Vigdes Anders Olsson i Bastmora och H Malin här i byn (Norbergsby)

1653 vigdes Hans Andersson i Brandbo och Anna Andersdotter i Bastmora

1654 vigdes Lars Joensson i Bastmora med Barbro Evertsdotter i Älgsjöbo

*1648 Sedan ... och tingsfrid blev lyst, upplästes den ransakning som hölls den 5 september 1648 angående skogdelningen mellan dessa tvänne torp Kärrbo och Hedbo och bolbyn Bastmora. ...
I Bolbyn nämns Backgården samt Erik Perssons hemman samt Måns Olofsson.....* ¹³⁵⁶

1353 *Ting i Norberg 13 feb 1615 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 575*

1354 *Ting i Norberg 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 117*

1355 *Ting i Norberg 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 169*

1356 *Ting i Norberg 1649 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:1 (opaginerat) Bild 460*

BRANDBO, VÄSTANFORS

Redan på 1500-talet omnämnes ett kapell i Brandbo, där Norbergs prästerskap förrättade gudstjänst var tredje söndag. Var detta kapell låg är ej säkert känt, men än i dag finns i Brandbo by en gård med namnet Kapellgården. 1642 fick Västanfors en ny kyrkobyggnad, Västanfors Capell. I nuvarande kyrka förvaras en förgylld kalk av malm, som antas ha tillhört Brandbo kapell (Forssell, Heimer. "Västanfors församling". I Westanfors, Fagersta – en beskrivning av Västanfors socken fram till stadsbildningen den 1 jan. 1944.)

I Västanfors socken i Fagersta kommun omnämns på 1500-talet Brandbo kapell, beläget på en halvö i Åmänningen. Platsen kallas Kapellbacken. På en karta upprättad i mars 1698 har lantmätare And Algren där skrivit "här berättas varit ett Capell". (Lantmäteriverket Västanfors nr 11) kartan visar även att vintervägen på Åmänningen kom upp på Kapelludden och passerade kapellet (Krister Ström i Spaning nr 12-13, 2008)

En sockenfråga av betydelse behandlades 9 mars 1585 då "Sundbo capellsgäll" (Brandbo, Sundbo och Åvestbo) som en tid "genom osannfärdig berättelse" kommit att ligga till Våla, efter rannsaking återfördes till Norberg. (Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:2 sid 651)

Ortnamn i Västanfors av Kent Ramström (som bygger på Carl Åkerberg, vilket också släktutredningarna nedan gör) Brandbo i Västanfors har väl från början varit en fäbod, där järn "brändes", läses i en berättelse om "Västmanländsk myrjärnsbränning". Författaren måste ha trott att det funnits en osmundshytta med trampbälgar vid "fäboden". Men även sådana hyttor uppmurades vid bäckar och lämnade slag till minne åt eftervärlden.

Hemmanet Brandbo har bara en "innansjö", den lilla Flytsjön i en myr mot Djupnäsgränsen. När trampbälgarna utbyttes mot större bälgar, som måste drivas med vattenhjul var det bra att hyttan stod i bäcken, om den hade något fall. För vattenkraften fordrades då även en dammsjö, som Flytsjön kunde ha blivit om hyttan stått lägre. Bäckan från Flytsjön flyter ut i Westersjön och har under sitt lugna lopp icke alls något fall. Så där kan ingen hytta ha stått. Det finns ej heller någon slagg. Vid andra bäcken, Kvarnbäcken, som också rinner ut i Westersjön, finns heller ingen slagg, men på ett ställe, där bäcken har streke, sågs för ej så länge sedan ett par kvarnstenar. I hela Brandbo finns ingen slagg. Bergsmännen där har blåst i andra byars hyttor. Brandbohemmanet sträcker sig från Räfsten på Söderskogen ända upp förbi Strömbackegomden till Gråhålet i Bergslagsälven (Strömsholms kanal). Vid Räfsten spetsa Brandbo, Åvestbo, Bastmora och Djupnäs skogar ihop sig.

I Gråhålet har Brandbo Tjyvudden och Tjyvön, vilken ö fått sitt namn därav att stortjuven Lars Molin, kallad Lasse-Maja, en natt där legat dold.

Gråänge däruppe med fordom bondgård på 1/54 hemman var en avsöndring från Södergården i Brandbo by. Gårdsnamnet var naturligtvis efter Gråhålet och grådan i älven. I sundet nedanför Gråhålet var älven förr så strid, att den där icke med båtar kunde befaras uppför, men väl utför. Detta ställe av älven kallades därför gråda. Fiskare på Storaspén kalla Westersjön för Brandbo viken. Varför då icke lika gärna Åvestbo viken? Den verkliga Brandboviken hör helt till Brandbo och är en vik av Lillaspen.

Nedanför Kapellhalvön, där kyrkan stått, ligger Slätterön. Kapellbacken på Westerberg har sitt namn efter den forna kyrkan. Norrgården i Brandbo by är en gammal släktgård från 1500-talet. Det finns ingen annan släktgård i socknen som gått i så många manliga led som Brandbo Norrgård. HOLSTENGÅRDEN hade sitt namn efter bergsmannen HOLSTEN HERMANSSON, som var född på 1500-talet. Avsöndrade från denna gård äro Kapellgården och Kaptensgården. En gård av samma stam som Södergården fick namnet Winterle, när vintervägen ledde där förbi och förbönderna rastade vid gården. En annan gård av samma stam som Södergården var Körkväsgården, vars gamla byggnad, för ägarens skuld till gästgivaren, måste framflyttas till Aspenbenning och nu kvarstår där mitt i samhället under namnet Bäckstugan. Flankgården är av samma stam som Norrgården och fick 1795 sitt namn efter förre soldaten, bergsmannen och nämndkarlen Zackris Flank.

På Kaptensgården i Brandbo föddes 1821 Nils Edvard Forsell, som blev en bemärkt vetenskapsman och 1880 medicinska professor. Från Södergården i Brandbo härstammar den stora släkten Brandfors och från en försvunnen Holstensgård släkten Brandberg. Även Kapellgården och Kaptensgården äro Holstensgårdar.

Atlas över Sveriges bergslag anger att det finns en slaggförekomst i byn, från en hytta som förmodligen las ner första hälften av 1600-talet. (Pettersson, Ing-Marie. Norbergs bergslag. Atlas över Sveriges bergslag. Stockholm: Jernkontoret, 1994.)

1547	Dalarnas handlingar 1547:10 Bild 44	Nybyggare som skattlades anno 1547 Brandbo Olof Mats i Hanse.....
1550	Dalarnas handlingar 1550:4 Bild 177	Nybyggare Brandbo Olof Mats och Ingil gör båda av en bodevall
1551	Dalarnas handlingar 1551:3 Bild 145	Olof i Brandbo
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 bild 72	Erich Björnsson

		Anders Björnsson
1571	Älvsborgs lösen 1571	Erik Björnsson Anders Björnsson
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Erik Björnsson Anders Björnsson
1579	Dalarnas handlingar 1579:10	Erik Björnsson Anders Björnsson
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 78	Erik Björnsson Anders Björnsson
1582	Dalarnas handlingar 1582:11 Bild 63	Erik Björnsson Anders Björnsson
1583	Dalarnas handlingar 1583:14 Bild 127	Erik Björnsson Anders Björnsson
1584	Dalarnas handlingar 1584:13 Bild 59	Erik Björnsson Anders Björnsson
1585	Dalarnas handlingar 1585:9 Bild 61	Jöns Ersson Anders Björnsson
1586	Dalarnas handlingar 1586:1 Bild 70	Jöns Ersson Anders Gerlagsson
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 9	Per Eriksson Anders Gerlagsson
1608	Dalarnas handlingar 1608:18 Bild 183	Anders Gerlagsson
1610	Dalarnas handlingar 1610:4 Bild 181	Anders Gerlagsson Per Ersson Holsten
1612	Dalarnas handlingar 1612:8 Bild 76	Per Eriksson Anders Håkansson
1614	Dalarnas handlingar 1614:8	Erik Persson Anders Larsson
1628	Norberg AI:1	Anders Hansson Per Holstensson H Elin ligger i barnseng Brandbo H Karin Elin h Barbro h Karin Brandbo H Ingeborg Brandbo Rikmor Brandbo Holsten Hermansson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 71	Pär Holsten Anders Hansson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Anders Hansson, ¼ hemman Holsten Hermansson, ¼ hemman Per Eriksson, ½ hemman Olof Nilsson ¼ hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Holsten sonen Peder Per Eriksson Anders Hansson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 2 roten	Anders Per Ersson Holsten
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Anders Hansson ¼ Holsten Hermansson ¼ Peder Eriksson ½
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Anders Hansson i Brandbo 1/4 Holsten ibidem ¼ Per Eriksson ibidem ½
1663	Mantalslängd AD	Erich Persson Mats Andersson Hans Masmästare Per Olofsson

1670	Mantalslängd AD	Erich Pärsson Mats Andersson Hans Masmästare Pähr Olsson ibm Anders Olsson
1675	Mantalslängd AD	Erich Pedersson Mats Andersson Hans Masmästare Peder Olofsson Anders Olofsson Erich Toresson
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Per Ols enka, Anders Olsson, Erich Thorsson 1/2 Erik Pers enka 1/4 Utan namn 1/4

1399: VALA Ragmundz arfuom i Vestansiö atta örtugland ther sama stadz . Aff Aengilbrichtz arfuom . Item raettom aeghandom iij örtugland ok ij paeningxland i Brandabodhom ok Dywpa naes. . Item ij örisland i Enenore raettom aeghandom, Item Ingebyorne i Vestansiö v örtugland a Vesterberghe aff kirkione testament, Item Ragualle i Aenglikobygning iij örisland i Sudherberghe. Item Niclisse Villason ij örtugland i Holmwidharfuae aff kirkione testament . Item Sighurdz arfuom i Sundabodhom j örisland i Vesterberghe aff krikione testament. Item Ingeuasta arfuom iij örtugland aff kirkione testament Item i Kirkiobynom raettom aeghande ij örisland iordh aff kirkionne testament ¹³⁵⁷

Ting i Norberg 1545. Lasse Hemmingsson i Meling med sina mågar Bengt Holstensson i Semla och Jöns Hermansson i Åvestbo säljer Brandebo? i Västervåla (nuv Västanfors) till Per Olsson i Karbenning i Fernebo socken. Per Olsson hade påbörjat affären med ”Hemming i Hemshyttan liggande i Söderbärke”, sen hade Hemming dött och då återopade han sin hustrus arvsrätt. Per Olsson och hans arvingar ska till evärderlighet äga Brandebo.¹³⁵⁸

1596 Kom hustru Brita i Brandbo och talade till Anders Wilkensson i Åvestbo om en del i Åvestbo vilken så fallen är att en benämnd Olof Jonsson han åtte Brandbo och en brodersdel i Åvestbo, och hans halvbroder Anders Björnsson åtte lika med honom i Åvestbo och Brandbo, ty det var deras modernejord. Nu bytte Anders med sin broder Olof och Olof fick sin del i Åvestbo och Anders allt Brandbo. Nu var värdare jord i Åvestbo än Anders fick i Brandebo så gav Olof honom 2 fat järn emellan, och nu har Olofs sonson andre 2 fat. Nu är denne Britta, Anders Björns sons dotter och sade den jord som hennes fader så bortbytt hade, och .. var än i Brandbo, skulle vara en pant, så ransakade nämnden är samma järn som ... Anders Wilkensson samma jorddel vill fasta och icke för pant.¹³⁵⁹

1648 Herman Andersson fick fasta på en jorddel i Brandbo som han hade köpt, av H Elin år 1641 den 24 Juli för en läst osmundsjärn och tu hundare¹³⁶⁰

1647 vigdes Hans Larsson i och H Anna i Brandbo

Åhr 1770 gjordes en delning av Brandbo 1-3. (Lantmäteriet Historiska kartor)

Norrgården:

Olof Andersson för 1/8

Pehr Matsson för 1/8

Anders Andersson för 1/12

Pehr Ersson för 1/12

Sörgården

Pehr Ersson för 1/36

Pehr Olofsson för 5/36

Olof Olsson för 1/6

Abram och Anders Anderssoner för 1/6

Brandbo Norra gården

ANDERS BJÖRNSSON

1357 Styffe, Carl Gustaf. Bidrag till Skandinavians historia ur utländska arkiver. Andra delen. Stockholm: Norstedt, 1864. <http://runeberg.org/biskandhi/2/> sid 89

1358 Ting i Norberg 3 mars 1545. Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 17 (21v enl orig paginering)

1359 Ting i Norberg 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 52

1360 Ting i Norberg 1649 Västerdalane och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:1 (opaginerat) Bild 470

I skattelängder 1562-1586

Hustru:

Barn:

Brita Andersdotter.

ANDERS GERLANDSSON

I skattelängder 1586-1610

ANDERS HÅKANSSON

I skattelängd 1612

ANDERS LARSSON

I skattelängd 1614

1629 Olof Nilsson med sina medarvingar blev så förlikta, att de skola bryta hemmanet i Brandebo i 3 delar. Och Olof skall hava rätt att för allt vad han med röjning och byggning mer än de andra förbättrat haver, allt efter mätesmannaorder¹³⁶¹

Norra gården delas mellan Olof Nilsson, Anders Hansson och Holsten Hermansson

Norra gården Olof Nilsson

OLOF NILSSON

I skattelängd 1630

Norra gården Anders Hansson

Brandbo no 3 1/8 hemman

ANDERS HANSSON

Död 1667 i Brandbo.

Hustru:

Barn:

Mats Andersson, se nedan

MATS ANDERSSON

Son till Anders Hansson, se ovan. Död 1676 i Brandbo

Hustru: Anna Andersdotter. Född 1624 i Ersbo, Gunnilbo. Död 1708 i Brandbo.

Barn:

Anders Matsson. Född 1652? i Brandbo. Se nedan.

Per Matsson. Född 1657 i Brandbo. Se nedan

Hans Matsson.

Olof Matsson. Född 1662 i Brandbo. Död 1700

Kerstin Matsdotter

Margareta Matsdotter.

Karin Matsdotter

1654 vigdes Mats Andersson i Brandbo med H Anna i Eriksbo

Brandbo Norra gården Anders Hansson /Anders Matssons del

ANDERS MATSSON

Son till Mats Andersson, se ovan. Född 1652 i Brandbo. Död 1730 i Brandbo.

Hustru: Brita Andersdotter. Född 1646 i Bastmora. Död 1707 i Brandbo.

Barn:

Margareta Andersdotter. Född 1677 i Brandbo. Död 1761

Anna Andersdotter. Död 1705. 24 ½ år. Gift med Bergsman Anders Jansson ifrån Ängelsberg, Våla.

Johan Andersson. Gift till Folkhyttan 1697 med Brita Ersdotter.

ANDERS JANSSON

Måg till Anders Matsson, se ovan. Född i Sundbo, Västansfors 1673. Död i Brandbo 1753. Son till Johan Hansson och Katarina Andersdotter i Sundbo.

1361 *Ting i Norberg 1629 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2252 sid 243*

Hustru: Margareta Andersdotter. Dotter till Anders Matsson, se ovan. Född 1677 i Brandbo. Död 1761 i Brandbo.

Barn:

Anders Andersson. Född 1705 i Brandbo. Se nedan

Hans Andersson

Olof Andersson

Margareta Andersdotter

Från bergsman Anders Jansson i Brandbo, härstammar i rakt nedstigande manliga led förre kyrkvärden Axel Pettersson på Gatgården i Åvestbo och hans bror Carl Persson vid Westanfors hytta, liksom deras brorson Axel Eriksson på Kapellbacken och deras halvbror förre gruvfogden Carl Eriksson. ¹³⁶²

Se Carl Åkerbergs artikel i Hembygdsvännen om ättlingar till Jan Hansson i Sundbo ¹³⁶³

ANDERS ANDERSSON

Son till Anders Jansson, se ovan. Född 1705 i Brandbo. Död 1762 i Brandbo.

Hustru: Brita Olsdotter. Född 1713 i Bastmora. Död 1803 i Brandbo

Barn:

Olof Andersson. Född 1741 i Brandbo. Se nedan.

Greta Andersdotter. Född 1736 i Brandbo. Gift med Anders Persson på Knutsgården i Aspbenning.

Abraham Andersson. Född 1746 i Brandbo

Johan Andersson. Född 1749 i Brandbo

Catharina Andersdotter. Född 1755 i Brandbo.

OLOF ANDERSSON

Son till Anders Andersson, se ovan. Född 1741 i Brandbo. Död 1815 i Brandbo

Hustru: Catharina Andersdotter. Född 1741 i Onsjö. Död 1802 i Brandbo

Barn:

Anders Olofsson. Född 1765 i Brandbo

Olof Olofsson. Född 1768 i Brandbo

Brandbo Norra gården Anders Hansson / Per Matssons del

PER MATSSON

Son till Mats Andersson, se ovan. Död 1698

Hustru: Christina Olofsdotter. Vigda 1685. Född 1664 i Åvestbo, Västanfors. Död 1753 i Brandbo.

Barn:

Per Persson. Född 1686 i Brandbo. Död 1686 i Brandbo.

Margareta Persdotter. Född 1687 i Brandbo- Gift med Mats Olsson, se nedan.

Olof Persson. Född 1688 i Brandbo.

Anna Persdotter. Född 1689 i Brandbo. Gift 1714 med Per Olofsson i Sundbo.

HANS PERSSON

Gift med Per Matssons änka, se ovan. Född 1672 i Brandbo. Son till Per Olsson och Cherstin Knutsdotter i Södra gården.

Hustru: Christina Olofsdotter. Vigda 1700. Född 1664 i Åvestbo, Västanfors. Död 1753 i Brandbo.

1 son, 1 dotter. Bägge döda före 1753.

Se även Södra gården.

MATS OLSSON

Måg till Per Matsson, se ovan. Född i Sundbo. Död 1750 i Brandbo.

Hustru: Margareta Persdotter. Född 1687 i Brandbo. Död 1756 i Brandbo. Dotter till Per Matsson, se ovan.

Barn:

4 söner, 8 döttrar, 2 söner och 3 döttrar efterlevde 1750.

Per Matsson, se nedan.

Maria Matsdotter. Född 1708. Gift med Olof Matsson i Södra gården, Bastmora.

PER MATSSON

Son till Mats Olsson, se ovan. Född 1718 i Brandbo

Hustru: Elisabet Andersdotter

Barn:

Per Persson. Född 1748 i Brandbo

Margareta Persdotter. Född 1756 i Brandbo

Elisabet Persdotter. Född 1769 i Brandbo. Död ogift 1770 i Brandbo

¹³⁶² Carl Åkerberg

¹³⁶³ Åkerberg, Carl. "Åtta släktled. Jan Hansson - Reinhold Carlsson" Hembygdsvännen 1930-32 : 56

Mats Persson. Född 1751 i Brandbo

Norra gården Holsten Hermanssons del

*1648 Herman Andersson fick fasta på en jorddel i Brandbo som han hade köpt, av H Elin år 1641 den 24 Juli för en läst osmundsjärn och tu hundare*¹³⁶⁴

HOLSTEN HERMANSSON

Död ca 1665 i Brandbo.

Hustru:

Hustru: Marit Larsdotter. Vigda 1647. Tidigare gift i Rosendal

1645 vigdes Johan Holstensson i Brandbo med Anna Svensdotter i Bastmora
1647 vigdes Bengt Persson i Bastmora med Ingeborg Holstensdotter i Brandbo
1654 vigdes Erik Persson i Brandbo med Kerstin Jönsdotter i Åvestbo
1655 Vigdes Olof Jönsson i Åvestbo och Margareta Eriksdotter i Brandbo

PER HOLSTENSSON

Hustru: Margareta. Vigda 1650. Från Åvestbo?

Barn:

Erik Persson. Se nedan.

ERIK PERSSON

Son till Per Holstensson, se ovan.

Död 1680

Hustru: Kerstin Olofsdotter

Barn.

Brita Ersdotter. Född 1654 i Brandbo

Holsten Ersson. Född 1656 i Brandbo. Se nedan

Brita Ersdotter

Anders Ersson Tvilling. Död som liten

Per Ersson. Tvilling Född 1662 i Brandbo. Måg till Erik Toresson i Södergården, Brandbo.

Elisabet Ersdotter

HOLSTEN ERIKSSON

Son till Erik Persson, se ovan. Född 1656 i Brandbo. Död 1723 i Brandbo

Hustru: Karin Torstensdotter. Vigda 1682. Född 1659 i Långviken, Skinnskatteberg.

Barn:

N Holstensdotter. Född 1682 i Brandbo

Erik Holstensson. Född 1684 i Brandbo. Död 1737. Masmästare.

Olof Holstensson. Född 1686 i Brandbo. Se nedan

Per Holstensson. Född 1688 i Brandbo

Anders Holstensson. Född 1692 i Brandbo. Se nedan

OLOF HOLSTENSSON

Son till Holsten Eriksson, se ovan. Född 1686 i Brandbo. Död 1734 i Brandbo.

Hustru: Cherstin Larsdotter. Född 1693 i Stimmerbo. Död 1733 i Brandbo

ANDERS HOLSTENSSON

Son till Holsten Eriksson, se ovan. Född 1692 i Brandbo. Död 1757 i Brandbo

Hustru: Margareta Matsdotter. Vigda 1733. Född 1714 i Bastmora. Död 1761 i Brandbo. Dotter till Mots Olsson i Södergården.

Barn:

Holsten Andersson. Född 1735 i Brandbo. Död 1735 i Brandbo

Catharina Andersdotter. Född 1736 i Brandbo. Gift med Erik Johansson från Skinnskatteberg, se nedan.

Mats Andersson. Född 1737 i Brandbo

Susanna Andersdotter. Född 1739. Död 1741.

Margareta Andersdotter. Född 1742 i Brandbo.

Anders Andersson. Född 1744 i Brandbo. Gift till Hinsebo. Gruvarbetare.

Susanna Andersdotter. Född 1756 i Brandbo. Död 1746 i Brandbo.

Anna Andersdotter. Född 1747 i Brandbo. Död 1749 i Brandbo.

Per Andersson Brandstedt. Född 1751 i Brandbo. Ofärdig. Skomakare i Brandbo. Död utfattig 1834.

Anna Andersdotter. Född 1755 i Brandbo. Död 1756 i Brandbo

1364 Ting i Norberg 1649 Västerdalane och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:1 (opaginerat) Bild 470

ERIK HOLSTENSSON

Masmästare. Född 1684 i Brandbo. Död 1737 i Brandbo

Hustru: Karin Andersdotter.

Södra gården

ERIK BJÖRNSSON

1562-1580

PER ERSSON

1604-

1607 Kom Peder Larsson och Jöran Nilsson i Sundbo och lade i rätten ett lagmansbrev som Lasse Jäspersson utgivit hade Anno 1577 den 11 maj i Söderbärke socken, lydandes om en holme liggandes emellan Brandbo och Sundbo i en sjö benämnd Aspen Huru samma ö var dömd ifrån Brandbo och till Sundbo som samma brev vider innehåller, der till svarade Peder Eriksson i Brandbo att samma holme var synt ifrån Sundbo och till Brandbo, då sade Peder och Jöran att samma brev var då inte tillstädes, då dömdes samma holme till Brandbo som samma brev utvisar. ^{1365 1366}

ERIK PERSSON

1614-

PER ERSSON

Ägare 1620-1667

Hemmanet delades i tre gårdar på 1/6 hemman vardera

1661 Oppå h Kirstins skriftliga begäran i Brandbo till rätten, att få taga ett av Olof Perssons barn i Brandbo till sig för sin Jord och hemmasdels åboer och besittare, såsom och att syta och sköta henne; Samtyckte rätten därför att hon var gammal och beklagade sig intet förmå det själv göra, ej heller haver barn som hon kan der om tillita; Och der hon sytningen väl förrättar, skall den hava för arvode sitt att njuta efter hennes död årligen gott myntsvärde av hennes löse och fasta gods, men det övriga efter lag gånge nästom arvenom till skiftas. Har på bevillades Olof Persson rättens resolution och samtycke skriftligen. Afsades och i lika måtto, att den jordlösning som Olof Pehrsson i Åvestbo hade gjort i Brandbo, den skall Olofs barn behålla till afreckning på deras möderne efter skattning ¹³⁶⁷

1697 Opviste i rätten Anders Olofsson, hustru Kiersten Knutsdotter, Erich Toresson i Brandbo och Johan Olofsson i Åvestbo en förlikning, som der under påstående ting .. med vara andra uti gode mäns närvaro har ingått och upprättat, angående Brandbo hemmanet, således att all den försträckning som Erich Toresson till sin sahl svärfader Olof Persson i Åvestbo gifvit och gjort haver, som är tackjärn 13 skeppund 21 hundrade och contant 70 sk 8 öre km skall ... var emot Erich Toresson skall hava lika jord med Bröderna i Brandbo, som uti tvenne delar skall refwas och skiftas. Havar till der begiära tvenne gode män, som dem emellan detta förrättar, förordnades nämndemännen Johan Persson i Rosendal och Olof Larsson i Semla samma refvning vid anfordran att fullborda och dem emellan på det bästa sättet dela, att var må vara nöjd med sin lott, doch icke dess mindre och i medlertid blef ovanbe:de deras förlikning in-tecknad och confirmerad ¹³⁶⁸

1699 Kunde Tingsrätten intet upptaga det målet, som varit instämt emellan Anders Olofsson i Brandbo, Brodern Johan Olofsson samt brodern Per Olofssons barn å den ena sidan kärande, och Eric Toresson å andra svarande, angående arvsrätt i den jordedel uti halva hemmanet Brandbo, som deras avlidna barnlösa syster, Annika Olofsdotter fått till skänks av deras moster Kerstin Andersdotter, vilken del som är 1/24 i hela hemmanet, svågern Eric Toresson innehaver, alldenstund nu inför tingsrätten uppvisas en förening som den 16 marti Anno 1697 är upprättad emellan Anders Olofsson i Brandbo, Kirsten Knutsdotter ibidem, Erik Toresson ibidem och Johan Olofsson i Åvestbo, vilken förlikning är och samma dag utav tingsrätten confirmerat, som innehåller att hemmanet skall refwas i 3 delar, och som detta ännu intet skett, alltså förordnas cronans befallningsman wälb:e

1365 Ting i Norberg 1607 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 348

1366 Ting i Norberg 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 225

1367 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 756

1368 Ting i Norberg 1697 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2298 sid 903

Johan Åhman och nämndemännen Olof Larsson i Semla och Per Jönsson i Hästbäck denna refning i följa av förlikningen nästkommande vår att förrätta ¹³⁶⁹

1700: Kärade löjtnanten, Ädel och manhaftig Petter Westman, till Eric Thorssons arvingar i Brandbo, angående någon arvslott efter dess, utan barn avlidne faster, hustru Kerstin Andersdotter uti Södra gården i Brandbo, som svarandena besitta utan någon vedergällning till honom, bliver nu av dem fordrat det utslag, som Tingsrätten skall för detta uti lika mål mellan Anders Olofsson i Brandbo och Eric Thorsson författat, och dem vid förra tinget blev pålagd att införskaffa, sen all den stund de kunna densamma uti deras egna gömmor intet återfå, och ej heller förmedelst ovissheten om tiden, när den utfallit, her stått till att finna igen uti domboken, för den skull kunde för den orsaken ej längre med saken uppskjutas.

Härför Abraham Ersson, å svarandenas sida tillstades, inlade en lagmansrättens dom av den 25 augusti 1681, som fastställer ett testamente, det hustru Kerstin skall på samma egendom i Brandbo givit åt Eric Thorssons hustru och en annan hennes systerdotter, förmenandes Abraham Ersson sig således böra förbliva obrydd vid sitt arv och laga fång. Löjtnanten Westman sade sig intet vetat utav denna dom, mente och att sådant intet kunde hindra honom i sin rätt, efter han den tiden varit i främmande, vitt avlägsna landskaper.

Abraham Ersson duplicerade, att denna omtvistade fasta egendom, som Westmans faster, hustru Kerstin, givit åt hans moder ej vore mer än 50 daler kmt värd, däremot hans fader både fött henne och låtit ärligen begrava.

Resolution: Såsom utav det uppvista lagmansrättens stadfästelse blev klarligen inhämtat, att hustru Kerstin Andersdotter vid Eric Thorssons bröllop den 29 september 1668 givit och testamenterat åt Thorssons hustru Margareta Olofsdotter och hennes syster Annika, bägge hustru Kerstins systerdöttrar, all sin arvslott och rättighet i Brandbo ¹³⁷⁰

Södra gården Erik Torssons del

ERIK TORSSON

Hustru: Margareta Olofsdotter. Dotter till Olof Persson i Åvestbo, Västanfors. Död 1700.

Barn:

Carin Ersdotter g 1695 med Per Ersson, son till Erik Persson i Brandbo

Abraham Ersson. Född 1670 i Brandbo. Se nedan

Vigda 1668 Erik Thorsson i Bastmora och Margareta Olofsdotter i Åvestbo

"unge" Erich Thoorsson som nämns i "Köping stads tjänstemän 1605-1905" Rådman 1613-1638 Erich Thordsson eller Thoorsson. Kämnär 1611 7/5; rådman 1613 2/6 i Henrik Simonssons ställe; herredagsman vid riksdagen 1621, därtill vald å rådstugan s.å. 17/5 med 4 öre sifvermynt af hvarje borgare i herredagspenningar; uppsade sitt rådmansämbete för ålderdoms skull 1638 27/4. - "Unge" Erich Thoorsson, som 1636 25/4 blef kämnär och 1640 29/4 gästgivare, var antagligen en sonson till "Gamle" Erich Thoorsson. ¹³⁷¹

Per Abrahamsson, son till Abraham Persson rådman i Köping som gift in sig i Vik, Söderbärke och hade döttrar som gift sig till gårdar i Hedkärre och Bastmora i Söderbärke, ersatte "gamle" Erik Thorsson som rådman 1638. ¹³⁷²

Södra gården Erik Torssons del Sonen Abraham Erisson

ABRAHAM ERSSON

Son till Erik Torsson. Född 1670 i Brandbo. Död 1749.

Hustru: Carin Olsdotter. Vigda 1695. Född ca 1673 i Åvestbo. Dotter till Olof Olsson i Åvestbo. Död 1696 i Brandbo.

Hustru: Catarina Persdotter. Född 1675 i Aspbenning. Vigda 1699. Dotter till Per Persson och Elisabet Andersdotter i Aspbenning. Död 1750 i Brandbo.

Barn:

Margareta (Greta) Abrahamsdotter. Född 1696 i Brandbo. Gift till Knutsgården Aspbenning med Per Andersson (1697-1773)

Andra giftet:

Carin Abrahamsdotter. Född 1701 i Brandbo. Död 1782 i Brandbo. Gift 2 gånger men barnlös, varför hon överlät gården till Margaretas son Abraham Persson. Gift 1 med Anders Olsson ifrån Strömmen 1722. Han död 1748.

Gift 1750 2 gången med Per Olsson från Våla Vestansjö

Lisa Abrahamsdotter. Gift med Anders Holstensson i Hedkärre.

1369 Ting i Norberg 1699 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2300 sid 616

1370 Ting i Norberg feb 1700 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt Aia:1 (opaginerat) Bild 1120

1371 Elgenstierna, Gustaf. "Köping stads tjänstemän 1605-1905". Personhistorisk tidskrift, Bilaga årg 8 (1907.) sid 26

1372 Elgenstierna, Gustaf. "Köping stads tjänstemän 1605-1905". Personhistorisk tidskrift, Bilaga årg 8 (1907.) sid 28

ANDERS OLSSON

Måg till Abraham Ersson, se ovan.
Hustru: Carin Abrahamsdotter.
Inga överlevande barn

PER OLSSON

Måg till Abraham Ersson. Född 1723 i Västervåla
Hustru Carin Abrahamsdotter. Född 1701 i Brandbo.
Inga överlevande barn

ABRAHAM PERSSON

Son till Abraham Erssons dotter Margareta Abrahamsdotter, se ovan och Per Andersson i Aspbenning. Född 1731 i Aspbenning.

Fick gården efter sin moster Carin Abrahamsdotter, se ovan.

Hustru: Cherstin Tomasdotter. Vigda 1763. Född 1738 Våla

Barn:

Per Abrahamsson. Född 1764 i Knutsgården, Aspbenning. Se nedan

Abraham Persson. Bergsman Född 1731-09-21. Död 1801-12-06. Gift med Stina Tomasdotter från Finnbo i Wäster Wåla och bergsman på morfaderns gård, Södergården i Brandbo. Från honom kommer släkterna Brandfors, Willing och Björnbom, däribland fjärdingsman Björkman i Hedkärre. Abraham Perssons son Per Abrahamsson, född 1764, var far till Abraham Persson, född 1786, och denne var far till Per Abrahamsson, född 1813, far till Jan Erik Andersson, Anders Gustaf Abrahamsson och August Lundgrens hustru Stina Lisa Persdotter, född 1840 och farmor till Gustaf Jansson och hans ter systrar vid bäcken i Aspbenning, nedanför Hellsings gård. ¹³⁷³

PER ABRAHAMSSON

Son till Abraham Persson, se ovan. Född 1764 i Aspbenning.

Hustru: Lisa Larsdotter. Född 1762 i Gunnilbo

Barn:

Abraham Persson. Född 1786 i Brandbo. Se nedan

ABRAHAM PERSSON

Son till Per Abrahamsson. Född 1786 i Brandbo.

Södra gården Erik Torssons del. Mågen Per Ersson

PER ERSSON

Måg till Erik Toresson. Född 1662 i Brandbo. Son till Erich Persson och Kerstin Jonsdotter i Brandbo. Död 1730 i Brandbo.

Hustru: Carin Ersdotter. Vigda 1696. Död 1742 i Brandbo.

Barn:

Anders Persson. Född 1715 i Brandbo. Gift till Aspbenning med Margareta Persdotter.

Erik Persson. Född 1698 i Brandbo. Se nedan

ERICH PERSSON

Son till Per Ersson, se ovan. Född 1698 i Brandbo.

Hustru: Cherstin (Stina) Andersdotter. Född 1692 i Aspbenning.. Dotter till Anders Knutsson.

Barn:

Per Erichsson. Född 1726 i Brandbo

Anders Erichsson. Född 1732

Catharina Erichsdotter född 1735. Gift 1762 med Mats Matsson Galon

Den 28 juni 1744 sålde Erick Pehrsson och hans hustru Christina Andersdotter i Brandbo samt Carl Carlssons och hans hustru Brita Andersdotter i Aspbenning 2 systerdeklar eller 1/8 hemman Aspbenning med hus och jord och hyttdehl till deras broder och svåger Per Andersson för 1200 daler kmt;. Stina Andersdotter hade alltså ärft 1/16 hemman Knutsgården efter sina föräldrar. ¹³⁷⁴

1373 Carl Åkerberg

1374 Carl Åkerberg

Södra gården Anders Olofssons del Sedermera Mellangården

ANDERS OLOFSSON

Född 1630 i Åvestbo. Död 1717 i Brandbo. Son till Olof Persson i Åvestbo, Västansfors.

Hustru: Lisbet Halvarsdotter. Född i 1643 i Sundbo, Västansfors. Död 1715 i Brandbo. Dotter till Halvar Persson i Sundbo.

Barn:

Elisabet Andersdotter. Gift med Per Jönsson i Hedkärre, Västansfors. Död 1742.

Anders Andersson. Född 1665 i Brandbo. Se nedan.

Johan Andersson.

Db 1717 Ärliga ålderstigna mannen Anders Olofsson i Brandbo född i Åvestbo i det förra seculo 1630. I sin ungdoms år hade varit hemma hos sina föräldrar och dem väl tillhanda gått till dess han på sitt 33 ålders år trädde i äktenskapsståndet med sin sal k hustru gudfruktiga piga Elisabet Halvarsdotter ifrån Sundbo med vilken han i en rätt äktenskaps kärlek tillsammans levat i 55 år och avlat 12 barn, 9 söner och 3 döttrar av vilka 7 söner och 2 döttrar så länge gud behagar överleva. Varit en ärlig och gudfruktig man med sin k hustru väl förlikts sina barn väl upptuktat var efter sjukdomen och andra höga ålderdomskrämpor allt mer och mer förökades ... insomnade d 4 april 87 år gammal

Db Vi hava ock på denna söndags morgonstund beledsagat till sin grav och lägerställe den för detta vår kristendoms syster i livstiden ärliga och gudfruktiga nu hos gud salige hustru Lisbet Halvarsdotter ärliga ålderstigna mannen Anders Ols i Brandbo för detta kära hustru vilken är född av ärliga och gudfruktiga föräldrar i Sundbo by städse hemma varit och sina föräldrar som en lydig dotter väl tillhanda gått till sitt 20 år då hon förmedelst gus faderliga skickelse och vederbörande gottfinnande inträdde i det h äktenskapsståndet med sin nu i sorg och ålderdom kvarlåtne k man Anders Olofsson i Brandbo med vilken hon i en rätt äktenskaps kärlek tillsammans levat i 53 år och avlat 9 söner och 3 döttrar av vilka 5 söner och 2 döttrar överleva. Levat i sänja och kärlek med sin man sina barn väl upptuktat och hållit att läsa i bok. Flitigt besökt herrans hus har hon ock många ålderdoms svaheter måst erfara, som är matthet i kroppen att hon merendels måst på en tid hålla vid sängen dock undertiden litet mitt på dagen gått uppe. Natten mot söndagen eller d 28 aug när hon skulle med sin ålderstigna man gå till sängs haver hon befallt sin son och sonhustru gå och lägga sig när hon en stund legat haver hon bett sin man gå upp och göra eld på i spisen som han ock gjorde men sedan gick och lade sig och somnade, då hon gick upp till spisen att sig värma då hon utan tvivel svimmat och således fallit omkull, elden fastnat i dess linkläder bränt ansiktet och den ena armen och sidan som åt elden varit och där med avsmnat, och när folket om morgonen i lysningen inkommo att se till huru med de ålderstigne tillstod fants hon död liggande i spisen. Dess livstid haver varit 73 år .

ANDERS ANDERSSON

Son till Anders Olofsson, se ovan. Född 1665 i Brandbo. Död 1731 i Brandbo

Hustru Lisbeth Halvarsdotter. Död ca 1705 i Brandbo

Hustru Brita Olofsdotter. Född 1681

ANDERS ABRAHAMSSON

Måg till Anders Andersson, se ovan. Född 1689 i Hedkärre. Son till Abraham Olsson i Hedkärre. Död 1756 i Brandbo.

Hustru: Elisabet Andersdotter. Född 1705 i Brandbo. Död 1771 i Brandbo. Dotter till Anders Andersson i Norra gården, se ovan.

Barn:

Anna Andersdotter. Född 1723 i Brandbo

Brita Andersdotter. Född 1726 i Brandbo

Anders Andersson. Född 1730 i Brandbo. Se nedan.

Elisabet Andersdotter. Född 1732 i Brandbo.

Margareta Andersdotter. Född 1736 i Brandbo. Gift till Åvestbo

Christina Andersdotter. Född 1742 i Brandbo. Gift till Sundbo

Abraham Andersson. Född 1745 i Brandbo. Se nedan

ANDERS ANDERSSON

Son till Anders Abrahamsson, se ovan. Född 1730 i Brandbo

Hustru: Catharina Olofsdotter. Född 1732

Barn:

Anders Andersson född 1755 i Brandbo

Christina Andersdotter. Född 1758 i Brandbo

Elisabet Andersdotter. Född 1760 i Brandbo
Abraham Andersson. Född 1762 i Brandbo
Olof Andersson. Född 1765 i Brandbo.
Johan Andersson. Född 1768 i Brandbo

ABRAHAM ANDERSSON

Son till Andersd Abrahamsson, se ovan. Född 1745 i Brandbo
Hustru Anna Jansdotter. Död 1773
Hustru: Brita Jansdotter
Barn:

ANDERS ANDERSSON

Född 1755 i Brandbo. Son till Anders Andersson, se ovan.
Hustru: Catarina Andersdotter. Född 1755 i Halvarsbenning. Dotter till Anders Andersson i Östra gården,
Halvarsbenning.

Södra gården Per Olssons del Sedermera Vinterled

PER OLSSON

Hustru: Cherstin Knutsdotter. Född i Onsjö.
Barn:
Hans Persson. Född 1672 i Brandbo. Död 1741 i Brandbo. Gift med änkan Christina Olofsdotter i Brandbo,
Norra gården.
Stina Persdotter. Född i Brandbo. Gift med Olof Andersson i Åvestbo. Mor till Olof Olofssons, se nedan, andra
hustru Carin Olofsdotter.

HANS PERSSON

Gift med Per Matssons änka, se Norra gården. Född 1672 i Brandbo. Son till Per Olsson och Cherstin Knutsdotter i
Södra gården.
Hustru: Christina Olofsdotter. Vigda 1700. Född 1664 i Åvestbo, Västansfors. Död 1753 i Brandbo.
1 son, 1 dotter. Bägge döda före 1753.
Cherstin Hansdotter. Född 1702 i Brandbo. Gift med Olof Olofsson, se nedan.
Se även Norra gården.

OLOF OLOFSSON

Född 1691 vid Strömmen. Son till Olof Hansson och Hu Brita Olofsdotter. Död 1743.
Hustru: Cherstin Hansdotter. Vigda 1722. Född 1702 i Brandbo. Död 1725 i Brandbo. Dotter till Hans Persson och
Kiersten Olofsdotter.
Hustru: Carin Olofsdotter. Född 1706 i Åvestbo. Död 1744 i Brandbo. Omgift med Mats Matsson.
Barn:
Första giftet:
Olof Olofsson. Född 1723 i Brandbo. Död som liten
Andra giftet:
Olof Olofsson. Född 1729 i Brandbo. Död som spädbarn
Olof Olofsson. Född 1730 i Brandbo. Se nedan.
Christina Olofsdotter. Född 1736 i Brandbo
Anna Olofsdotter. Född 1739 i Brandbo.

OLOF OLOFSSON

Son till Olof Olofsson, se ovan. Född 1730 i Brandbo
Hustru: Sara Hindricsdotter. Född 1727 i Meling.
Barn:
Olof Olofssonö Född 1756 i Brandbo
Anna Olofsdotter. Född 1754 i Brandbo.
Sara Olofsdotter. Född 1760 i Brandbo
Hindric Olofsson. Född 1762 i Brandbo
Stina Olofsdotter. Född 1770 i Brandbo.

*Sonen Olof Olsson var bergsman i Winterle och sonen Hindric Olsson var bergsman på Sivers gård i Aspbenning.
Winterle-Olle levde åren 1756 - 1818 och hade 12 barn i sitt första gifte .
Med dottern Maria Olsdotter slöt den nyare Winterlesläkten i Winterle, i det att Abraham Andersson med henne
1813 gifte sig till Winterle och bildade den Winterle har icke någon arvinge där blivit född.
Sista Winterlesläkten fortlever i spridda grenar på andra håll. Nämda Sara Hindrikdotter var syster till*

*bergsman Per Hindriksson i Meling, som var farfars far till den Hindrik Persson i Meling, som i nyare tid ägt Winterle.*¹³⁷⁵

ERIKSBO, VÄSTANFORS

1654 vigdes Mats Ersson ifrån Ersbo med Anna Andersdotter i Fröbenning

1654 vigdes Torsten Nilsson ifrån Söderbärke socken med H Karin i Ersbo

1654 vigdes Per Bengtsson uti Åvestbo med Elisabeth Ersdotter i Ersbo

1654 vigdes Mats Andersson i Brandbo med H Anna i Ersbo

FAGERSTA, VÄSTANFORS

Så här skildrar Örnulf Tigerstedt i Fagerstabrukens historia ägoförhållandena för frälsehemmanen i Fagersta, Västansfors och Onsjö innan de egentliga brukspatronerna tog över:

”När duklet på allvar börjar skingras kring Aspens och Barkens stränder, finner man den ”omätligt rika” från Görvel Fadersdotter (Sparre) som ägarinna till 3 gårdar Västansfors, 1 gård Fagersta, 1 gård Onsjö och 1 gård Bovallen, alla belägna i dåvarande Norbergs socken. Fru Görvel, som sannlikt var född år 1517, hade förmodligen ärvt dessa gårdar genom sin farfars mor Elin Nilsdotter (Natt och Dag), vars fader Nils Bosson (Natt och Dag), på sin tid haft betydande försänkningar i Norbergs bergslag, där han själv bott i början av 1400-talet. Fru Görvels föräldrar, Fader Nilsson (Sparre) på Hjulsta och Bothild Knutsdotter (Tre Rosor), dog inte många år efter dotterns födelse och lämnade henne i arv en väldig förmögenhet bestående av vidsträckta gods både i Sverige och Norge.” Hon var sedan gift med slottsfogden på Leckö, Peder Nilsson (Grip till Fällnäs i Sorunda) som dog ett år efter giftemålet. Hon gifte sedan som sjuttonåring om sig med den trettio år äldre Trued Gregersson och flyttade med honom till Danmark. 1546 gift hon om sig med det danska riksrådet Love Axelsson Brahe till Krageholm. Efter att hon blivit änka för tredje gången lede hon sedan ensam på sina skånska gods.

”Fru Görvels giftermål med en dansk hade emellertid konsekvenser för hennes svenska gods, som hon antagligen inte hade räknat med. År 1556 blev egendomarna i Norberg indragna av Gustav Vasa och förda på hans arv och eget; det sägs, att detta skedde just emedan ägaren hade lämnat Sverige och begivit sig till Danmark. På var och ett av de beslagtagna gårdarna utom på Bovallen placerades en arrendator, medan kungsgårdsfogden Jon Jönsson svarade för deras skötsel. Ingen hammare eller hytta omnämnes. Då kungen senare av allmogen begärde en penningehjälp för gäldandet av sina krigsomkostnader så gav de ”fattige bergsmännen” på Stora och Lilla Västansfors sex öre och frälsebonden på Onsjö sju öre i hjälpskatt. Men om frälsebonden Anders i Fagersta heter att han erlade en mark osmundsjärn. Det förefaller som om Fagersta redan på den tiden kunde producera järn och som om dess senare ödelagda hytta då ännu var i verksamhet.

1559 fick fru Görvel av någon anledning igen de flesta av sina Norbergshemman. Följande år kallas de hennes ”arv och eget för ross-tjänst”. När förhållandena mellan Sverige och Danmark på 1560-talet skärptes för att slutligen 1563 utmynna i det nordiska sjuårskriget, fann sig fru Görvel dock på nytt berövad sina svenska egendomar och återfick dem först år 1571 på grund av bestämmelserna i fredsfördraget i Stettin 1570. Tio år senare gjorde hon ett byte med svenska kronan, som mot gods i Halland fick övertaga hennes fyra frälsehemman Stora och Lilla Västansfors samt Fagersta och Onsjö. Antagligen följde även familjegodset Hjulsta med i bytet. Hos kronan stannade egendomarna till 1612, då Gustav II Adolf gav dem åt riksrådet Klas Eriksson Flemings änka, fru Ebba Gustavsdotter Stenbock, som fick kungligt brev på Hjulsta och några gods därunder.

Fru Görvel Fadersdotter efterlämnade inga bröstarvingar. Med anspråk på arv efter henne framträdde emellertid systrarna Görvel Jönsdotter till Fällnäs och Kirstin Jönsdotter till Fyllingerum. De var troligen systrar till fru Anna Jönsdotter Snakenborg, som var gift med riksmarskalken Hindric Carlsson Horn av Kankas, vilken hade stått högt i gunst hos Karl IX och som tillsammans med Jacob de la Gardie skulle underteckna freden i Stolbova 1617. Genom sitt inflytande hos Gustav II Adolf lyckades riksmarskalken hjälpa de två systrarna i deras arvsanspråk, så att konungen den 12 juni 1613 i Stockholm undertecknade det öppna brev, som skaffade gamla fru Görvels gods ”under släkten igen”. Dock skulle fru Ebba Stenbock till sin död få njuta Hjulsta med underlydande. Norbergshemmanen tillföll tydligen dock redan nu fru Görvel till Fällnäs och fru Kirstin till Fyllingerum, ty redan samma år skänkte de alla fyra hemmanen åt sin välgörare riksmarskalken Hindric Carlsson Horn.

Riksmarskalken Horn dog den 20 maj 1618 i Stockholm. Två dagar senare föddes hans son Hindric och samma år gifte modern Anna Snakenborg om sig med Klas Larsson Flemming, den sedermera så berömde amiralen och sjöhjälten. Under sin livstid skötte fru Anna de Hornska domänerna, men efter hennes död 1637 övertog den nu nittonårige Hindric Hindricsson Horn själv förvaltningen av sin förmögenhet. (...)

Redan i den äldsta bevarade bergverksrelationen av 1637 förekommer Fagersta frälsehytta; den antecknas tillhöra Hindric Carlsson Horns änka och Hindric Hindricsson Horns moder fru Anna på Hässle. (Bruksrörelsen vid Fagersta gård började måhända redan år 1611 av Karl IX:s arrendator Kelvast Olofsson, som idkade bruksrörelse där såsom Hindric Carlsson Horns arrendator). Där finnes också en senare anteckning, som meddelar att denna hytta lades öde år 1644. Vad Västansfors beträffar så tycks dess äldsta hytta ha ödelagts redan ca 1635, varefter hyttan i skogarna uppåt Hyppenbenning, ödelagd långt före 1685, levererade malmen till hammaren vid Västansfors. I bergverksrelationen av 1637 redovisas en hammare vid Västansfors och en vid Fagersta och både förklaras tillhöra fru Anna på Hässle. I Almgrens samling n:o 44 finns en anteckning om hamrarna i Norbergs socken år 1639. Det säges här, att anläggningstiden både för Västansfors och för Fagersta hammare är okänd. I bergskollegii allmänna bergverksrelation av 1673 om järngruvorna i Gamble Norbergs socken talas det även om Finnebo gruva i närheten av Fagersta. Malmen var god, heter det, men gruvan blev obrukad efter det att hyttan lades öde.

1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Anders i Fagersta är här Truds landbo på Walberg gård *
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Sid 106 dessa hyttor lyda under Frelse, men ingen vet huru mycket hyttgård utav the hyttor haver varit gjort utaf Frälse Lyda till her Trude Per Larsson
1547	Dalarnas handlingar 1547:10 Bild 44	Nybyggare som skattlages 1547 Fagersta Lasse
1549	Dalarnas handlingar 1549:3 Bild 169	Nybyggare Fagersta Lasse Larsson
1550	Dalarnas handlingar 1550:4 Bild 175	Nybyggare Fagersta Lasse Larsson
1551	Dalarnas handlingar 1551:3 Bild 145	Nybyggare Lasse i Fagersta
1556	Dalarnas handlingar 1556	Effrika Henniksson
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Haver varit fru Görvels landbor och är nu K M landbor Effrick i Fagerstad 7 hundrade Nybyggare Lasse i Fagersta 1 hundrade
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 bild 72	Under Meling: Item en utjord benämnd Finnbo som E... i Fagersta brukar Kungens landbor Effrika i Fagersta
1571	Älvsborgs lösen 1571	Lasse Hendrichsson i Fagersta
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Item en ... benemd Finneboda som Lasse i Fagersta brukar
1608	Dalarnas handlingar 1608:18 Bild 183	Kjellfast
1610	Dalarnas handlingar 1610:4 Bild 181	Kjellfast
1628	Norberg AI:1	Johan Persson Fagersta Ingeborg Jakobsdotter
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 71	Lars
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	FAGERSTA FRÄLSE Lasse i Fagersta (Eger Johan Baner)
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Lasse Frälse
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd Frälseroten	Lasse
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Frälse: Lars Halvardsson ½ Försvaras af Sal H Hindrich Hans efterlefwerska på Hässelö
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Erik Ersson Frälse ½

1539 års fogderäkenskaper upptaga som frälsehyttor utom Nordansjö, Högfors, Riddartäkten, Fagersta, Västanfors, Lilla Västanfors, Onsjö samt ytterligare en, om vilken det endast utsäges, att den ligger i byn. Att dessa en relativt lång tid varit frälse, framgår av uttalandet, att man inte vet, huru mycket de fordom utgjort i hyttegäld.

Av brevet 1440 angående kyrkans frälse och deras andelar i Norberg framgår att Jöns Nilsson (Svarte Skåning), riksråd och hövitsman på bl a Öresten och Åkershus, vapnaren Greger Magnusson till Eka och Erik Jönsson (spänne) till Hallkved (i Uppland), en tid efter 1452 hövitsman på Örebro hus, samt "andra flera af frelsith" äga hyttor i Norbergs bergslag.¹³⁷⁶

Anders Törnqvist gör som ett led i sin avhandling Bergbruk och Aristokrati utredningar av de frälseläkter som varit ägare till Stora och Lilla Västanfors, Fagersta, Onsjö, Högfors, Fors, Örsingsbo, Berg, Ösby, Sunnanåker, samt Ålsvarta.¹³⁷⁷

EFFRIKA HENNIKSSON

Född i Vad, Söderbärke. Son till Hennika Bengtsson i Vad.

* Den danske adelsmanen Trued Gregersen Ulfstand, länsherre Varbergs län och gift med Görvel Fadersdotter Sparre 1376 Stahre, Ulla: Bygd och bergsmän under senmedeltid. Norberg genom 600 år. 1958.

1377 Törnqvist, Anders. Bergsbruk och aristokrati. Järnhantering, jordbruk och landskap i Norbergs bergslag 800-1580. 2008.

Effrika förekommer i Fagersta, Västanfors vid uppbörden av kol 1556¹³⁷⁸ Året därpå är han ersatt av sin bror Lars. Effrika i Fagersta sitter också i nämnden 31 februari 1557.¹³⁷⁹

Hans son Hans Effrikasson finns senare bl a i Fragg, Norberg och Älgsjöbo, Söderbärke.

År 1600 har Lars efterträtt av sonen Olof Larsson och i Älvsborgs lösen 1614 uppträder Kjellfast Olsson, troligen en son till Olof Larsson.

LARS HENNIKSSON

Född i Vad, Söderbärke. Son till Hennika Bengtsson i Vad. Landbo i Fagersta. Noteras i Älvsborgs lösen 1571 i Fagersta.

Hustru: NN

Barn:

Olof Larsson. Se nedan

Hans Larsson. Skattar för Östra gården i Halvarsbenning några år i början på 1600-talet.

Halvard Larsson

Peder Larsson

Hennik Larsson

*Kom Nils Andersson i Vik och talade till sin magelaghe Hans Persson ibidem om någon jord som Hans Persson till sig bytt haver av Olof Larsson i Fagersta och Hans Larsson i Halvarsbenning på Norberg, vilka vara båda Nils och Hans P sons hustrus syskonbarn (=kusiner). Då fanns att Hans Persson hade köpt denne jord som han gav ut för samma jord igen, av Hans Äffrikasson i Fragg, som och var bägge desse hustrus syskonbarn och då dömdes att var Hans Persson kan bevisa att Nils på sin hustrus ... hava.*¹³⁸⁰

*1602 Kom och Nils i Vik och talade till Hans Pedersson ibidem om några jordedelar som Hans Persson vill till sig lösa av Halvard Larsson, Peder Larsson, Hennik Larsson på Norberg, vilka är Hans Perssons samt Nils Anderssons hustrus syskonbarn, så all den stund att Herman Henniksson samt Lasse Henniksson vore broder och nu Hans Perssons hustru Rikemor benämnd och Nils hustru, Marit är Hermans döttrar dömde jag dem båda samma jord att lösa lika.*¹³⁸¹

OLOF LARSSON

Son till Lars Henniksson, se ovan.

Hustru: Sigrid. Sondotter till Gosven Hansson i Hagge, Norrbärke.¹³⁸²

*I skattelängd 1577 finns Olof Larsson i Västanfors. Förmodligen identisk med ovanstående. Vid denna tid ägdes frälsehyttorna Fagersta och Västanfors av samma ägare.*¹³⁸³

*1603: Kom Olof Larsson i Fagersta som där hade bedrivit infact hor med sin legegiga Kiersten Hansdotter. Är på även hennes vägar skonad till leva och skall utgiva för*¹³⁸⁴

*1595: Inlade Lasse (Svensson i Hagge) en handskrift lydandes hur han hade köpt en systerdel av sin syster hustru Anna Mats Hanssons i Västerås, även av sin syster hustru Agneta, även en brodersdel av Per Svenssons barn i Stockholm, Sven Persson och Karin Persdotter, även en brodersdel i Hagge av sin brodersdotter hustru Sigrid Olof Larssons i Fagersta i Norberg*¹³⁸⁵

KJELLFAST OLSSON

Förmodligen son till Olof Larsson, se ovan.

1643 vigdes Erik Persson i Fagersta med Marit Jönsdotter i Moren

1644 vigdes Jon Embjörnsson i Vik med Margareta Jacobsdotter i Fagersta

1653 vigdes Simon Andersson och Cecilia Hansdotter i Fagersta

1657 vigdes Erik Persson i Flobo och Sara Andersdotter i Fagersta

1378 *Dalarnas handlingar 1556*

1379 *Ting i Norberg 31 feb 1557 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 254*

1380 *Ting i Söderbärke 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 42*

1381 *Ting i Söderbärke 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2720 sid 51*

1382 *Winroth, Bidrag till Ludvika gammalgårds äldsta historia, Släktforskaren nr 16-18, 1985-86.*

1383 *Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 36*

1384 *Ting i Norberg 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län 2720 sid 144*

1385 *Ting i Norrbärke 1595 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 145*

1657 Vigdes Olof Josephsson och Britta Andersdotter uti Fagersta

1658 Generalens H Hendrich Homs utskickade begärte förbud att ingen skulle göra någon åverkan på hans skog under Fagersta och Västanfors, och på den åverkan som kan vara skedd, lovades syn uppå i sommar.¹³⁸⁶

ANDERS BARCHAEUS

Son till Anders Barchaeus (Se vidare Gunnilbo).

Hustru:

Barn:

Anders Barchaeus d. ä. gifte sig år 1736 med dottern till brukspatronen Johan Victorin på Operums bruk i Östergötland, Sara Elisabet Victorin. Därmed etablerade hans ig själv som brukspatron på Kvarn i samma landskap. Tre år senare dog emellertid hans hustru efter att ha framfött tvillingar, och inte långt därefter flyttade Anders Barchaeus till sin syster och svåger i Västanfors komministergård.

1741 gifte han om sig med Fru Maria Timm (född Swartström) på Semla, änka efter den förste fideikommissarien Johan Paul Timm. Anders Barchaeus blev på så sätt förmyndare för Paul Timms ännu omyndiga tre barn. 1753 sålde bergsrådet Christiernin Fagersta bruk jämte en del andra hemman till en av sönerna, den numera myndige Paul Timm, samt till löjtnant Daniel Brandt, som samma år hade gift sig med Anna Catarina Timm. Paul Timm avled vid unga år på Semla och löjtnant Brandt sålde sin och sin hustrus andelar av bruket och flyttade från orten. I samband med detta kommer Anders Barchaeus i besittning av Fagersta bruk.¹³⁸⁷

Lilla Fagersta

LARS ANDERSSON

Född ca 1650. Död 1719 i Lilla Fagersta. Morbror till Karin Olsdotter gift med Anders Larsson, se nedan.

Hustru: Karin

Barn:

Anders Larsson. Född 1696 i Lilla Fagersta. Död 1750 vid Semla Bruk.

Mantalslängd

1666 Anders Hansson Symblatorp

1669 Anders Hansson, Anders Pärsson, Symblatorp

1670 Anders Hansson Fagerstatorp

1675 Anders Hansson Fagerstatorp

1680 Lars Andersson Fagerstatorp

Dödbok 1750: Begrofs afl Anders Larsson ifrån Semla Bruk, född i Lilla Fagersta åhr 1696 d 14 september, fadren afledne Lars Andersson, modern afl hustrun Cherstin Erichsdotter, i rättan tid befordrat till dhet h dopens sacrament, christeligen uppfostrad, wäl underwist i book och christendomskundskapen, gift åhr 1719 d 20 september med sin nu i sorg efterlefwande hustru Cherstin Ersdotter, lefwat med henne tilsammans uti 30 åhr, 7 månader och 2 dagar, 13 barn, 6 söner och 7 döttrar, 4 söner och 3 döttrar efterlefwat. Gudfruchtig och beskedelig i uppförande, siuknade under sit arbete i hetsigt in d 30 mars i huvudvärk, bröstsjuka, samt håll och sting. Communie d 1 april, ... afsomnade sachtmodeligen d 6 april kl 4 aftonen 53 år

ANDERS LARSSON

Sockenskomakare. Född i Norbergs by ca 1676. Föräldrar Lars Svensson och Karin Andersdotter. Död 1704 i Lilla Fagersta.

Hustru: Karin Olsdotter från Lilla Fagersta. Vigda 1699. Systerdotter till Lars Andersson, se ovan.

1386 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2729 sid 688

1387 Tigerstedt, Örnulf: Fagerstabrukens historia. Kavalkad. Uppsala 1957

Barn:
2 söner

Dödbok: Sahl Anders Larsson. Natu i Norbergsby av ärliga föräldrar. Fader lars Svensson, Moder Karin Andersdotter. Fadern levde endast i 2 år. Varit hemma hos sin ålderstigne Moder till sit 10 år, då hon honom bortsatte att det låfliga skomakareembetet lära, och hafwer altså på lära tient så här i Norberg som Westanfors til des hantwäret mächtig blef och sin egen verkstad antog då han och af den låflige Tingsretten blev anskrifwen och af försambling ehrkänd för sochenskommare. Anno 1699 inträdde han i det h echtenskapståndet, med sin nu i sårgen quarlätne hustru Karin Olsdotter från lilla Fagersta, med hwilken han i en rätt echtenskapskärlek tillsammans lefvat i 4 ½ årh, och förmedelst guds wälsignelse tillsammans aflat 2 söner, hvilka för sin späda barndom sin sahlige faders altför hastige död ej beklaga och begråta kunna. D 22 när skrifning war på denna dubbla contribution, och han om aftonen tänkte sig hem förfoga till sin hustru och barn, går han til vid Westanfors smestufvor at der taga sig en ökia at roo hem med, och som man intet annat förstå eller finna kan, efter ökan på båten var med is öfverdragen, han deraf stupat i sjön, och således olyckeligen omkommit. Detta hände om tisdag aftonen, hela den weckan wiste intet annat dess hustru än at mannen war i Åvetstbo på sit arbete, om söndagen efterfrågan hon alla hon träffade efter honom, kunde ingen efter rättelse ernå. Måndagen der efter när Lars Andersson i Lilla Fagersta, som denne sårghuender hustrus morbroder är, henne besökte, går hon tillika med honom ifrån Torpet, derest hon med sina små barn, sit tillhåld hafwer hit å till kyrkan och Aspbenning, och altså uthi Westanfors sjögärdet mössan igenfant, hvar af dhe straxt i de tankarna ..., som han då i watnet quafder war och drucknat . Dagen efter som war tisdagen, då den döde kroppen 8 dagar i vatnet legat, begynte the att leta, och således om onsdag middag honom igenfant, ej långt ifrån der de mössan tillförnede funno. Sedan han i denna usle wården i 28 ½ årh lefvat

FLOBO, VÄSTANFORS

1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 71	Pär Mats
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Per Larsson, ¼ hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Peder Mats Frälse
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 6 roten	Per Larsson
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Bergmestaren Per Jönssons under.... Bergsfrelse efter K M bref d 27 feb 1650: Per Larsson ¼ Peder Olofsson ¼
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Pär 1/4 Pär Olofsson 1/4

När den första hammaren anlades vid Semla, ägdes de sex gårdarna om inalles 1 ¾ hemman ännu av bergsmän. Av dessa gårdar hade Peder Jönsson lagt sig till med två. Redan i juli 1635 hade han av en borgare i Västerås köpt hemmanet Lilla Bråfors för 12 ½ skeppund stångjärn och samtidigt denne borgares halva hammardel vid Semla "med den halva gården jag där hade" för summa 40 skeppund stångjärn. För skuld kom han över 1/8 hemman Flobo torp och 1/8 hemman Lilla Flobo, och 1654 fick han fasta på ¼ i Malmkärre, som han hade köpt för 50 skeppund tqackjärn och 2 kjortelkläden.¹³⁸⁸
Rörande Peder Jönsson, se vidare under Semla, Västansfors

1584 ska gruvan i Semlaberg ha upptäckts av Olof Torstensson i Flobo^{1389 1390}

När den första hammaren anlades vid Semla, ägdes de sex gårdarna om inalles 1 ¾ hemman ännu av bergsmän. Av dessa gårdar hade Peder Jönsson lagt sig till med två. Redan i juli 1635 hade han av en borgare i Västerås köpt hemmanet Lilla Bråfors för 12 ½ skeppund stångjärn och samtidigt denne borgares halva hammardel vid Semla "med den halva gården jag där hade" för summa 40 skeppund stångjärn. För skuld kom han över 1/8 hemman Flobo torp och 1/8 hemman Lilla Flobo, och 1654 fick han fasta på ¼ i Malmkärre, som han hade köpt för 50 skeppund tqackjärn och 2 kjortelkläden.¹³⁹¹
Rörande Peder Jönsson, se vidare under Semla, Västansfors

1635 vigdes Lasse Hermansson Soldat i Norbergs by med karin Olofsdotter i Flobo

1636 vigdes Mats i Flobo med Karin Pärsdotter i Hedkärre¹³⁹²

1647 vigdes Olof Joensson en hammarsmed och Brita Per Lars dotter i Flobo

1657 vigdes Hans Persson i Onsjö och Marit Persdotter i Flobo

1657 vigdes Erik Persson i Flobo och Sara Andersdotter i Fagersta

1658 Måns Persson lät1 resan uppbjuda Flobo hemman, som Balhar Gertsson klensmed hade den förpantat, för 33 skeppund tackjärn ¹³⁹³

1658 Brita Carlsdotter ifrån Flobo en flicka och övermaga om 8 år, ransakades om kyrkoherden H Samuels

1388 Tigerstedt, Örnulf. Fagerstabrukens historia. Kavalkad. 1957.

1389 Kumlien, Kjell. "Stomme och stoff till gruvbygdens historia". I Norberg genom 600 år. 1958.

1390 Tigerstedt, Örnulf. Fagerstabrukens historia. Kavalkad. 1957. Sid 21.

1391 Tigerstedt, Örnulf. Fagerstabrukens historia. Kavalkad. 1957.

1392 Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638

1393 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2729 sid 690

dotter, som för någon tid tillföre var omkommen i älven igenom åkande på en kälke, som denne Brita och Maria, prästens dotter, åkte uppå, men denne nekar att hava skutit på kälken den gånge, då hon åkte ut för backen, utan stått kvar vid Stallsväggen. Men när hon åkte i vaken såg hon något av höret och tröjan, då hon föll under isen. Bekände och flickan att Maria ropade då hon föll under, säjandes, Herre Gud nåde mig nu Brita. Resolutio: Nämndens mening var, att efter hon uppenbarade intet strax vad som hände, utan lät folket länge leta efter barnet, och den en övermaga var, så kändes hon plikta med risslitning ¹³⁹⁴

1661 Anklagades och Olof Andersson en smedspojke för hugg och slagsmål han hade förövat på en pojke Per Olsson i Flobo om 14 år, denne Olof hade skutit pojken i, och slagit honom 2 örffilar, och hådragit honom i smedjan, kändes alltdärför att böta först för skutandet ¹³⁹⁵

1662 Lars Persson i Semla lät 3 resan uppbjuda H Valborgs i Flobo obligation på 38 skeppund tackjärn, dat 6 mars 1659 ¹³⁹⁶

1394 *Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle2729 sid 690*

1395 *Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXle:2270 sid 747*

1396 *Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2730 sid 531*

HEDKÄRRA, VÄSTANFORS MED SKRIKEBO OCH HÖGBYN

Den första uppgiften, som synes antyda tillvaron av en bergslag omkring Norberg, återfinnes i en redovisning för förvaltningen av Dalarna åren 1365-67, avgiven av den mecklenburgske stormannen Raven von Barnekow. I denna omtalas två järnhyttor ”in Norberghe” som av allt att döma ej brukats på en del år men där blåsningen ska återupptas. Dessa hyttor säges fordom ha tillhört ”Niklas Heterne” och ”Niklas Petersson”. Tillnamnet Heterne bör betyda att denne Niclas har sin hemort i Hedkärra. (Stahre, Ulla. ”Bygd och bergsmän under senmedeltid”. I Norberg under 600 år. 1958)

Ringström, Brita. "Några anteckningar om Hedkärras historia" Bruksanor. Medlemstidskrift för Fagersta släktforskare, nr 15 (1996) samt nr 16 (1997).

1365-67	Se ovan	Niklas Heterne
1371	Karlsson, K H. ”Skattelängd för östra Västmanland af år 1371”, Västmanlands fornminnesförenings årsskrift, nr III (1884).	Olov i Hedaeterna (Landbo)
1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Peder
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Per Olsson
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Per Olsson
1544	Ting i Norberg 1544 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 5	Per Olsson i Hedkärra
1545	Ting i Norberg 1545 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 15	Per Olsson i Hedtierra
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Peder Olsson (Skadad åtminstone 2 namn ytterligare)
1546	Ting i Norberg 1546 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 31	Ped Olsson i Hedkärra
1547	Se brev nedan	Peder
1548	Nämnd 1548 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarna.Tredje delen nr 711	Peder Olsson
1552	Dalarnas handlingar 1552:8 Bild 22	Ligger till Norberg och gör skogsskattentill Söderbärke Peder
1555	Dalarnas handlingar 1555:11 Bild 57	Under Söderbärke Ligger till Norberg och gör skogsskatten till Söderbärke Peder i Hedkärra
1556	Dalarnas handlingar 1556:7 Bild 25	Under Söderbärke De efterskrivna ligger till Norberg och göra Skogsskatten till Söderbärke Pedar i Hedkärra
1557	Ting i Norberg hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 254	P Olof i Hedtierra
1557	Dalarnas handlingar 1557:1 Bild 25	Under Söderbärke De efterskrivne ligga till Norberg och gör sin skogsskatt till Söderbärke Pedar
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Per 2 hundra Jöns Andersson 4 hundra
1558	Dalarnas handlingar 1558:1 Bild 62	Under Söderbärke De efterskrivne ligga till Norberg och gör sin skogsskatt till Söderbärke Peder i Hedkärra
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 bild 72	Per Olsson Jöns Andersson
1571	Älvsborgs lösen 1571	Jöns Lasse
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Lasse Persson Jöns Andersson
1579	Dalarnas handlingar 1579:10	Lasse Persson Jöns Andersson
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 78	Lasse Persson Jöns Andersson
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 9	Pär Larsson

		Olof Pärsson obes..... Olof Jönsson
1608	Dalarnas handlingar 1608:18 Bild 183, 184	Olof Jönsson i Hedkärra Per Larsson
1610	Dalarnas handlingar 1610:4 Bild 180	Olof Jönsson Per Larsson
1628	Norberg AI:1	Olof Hindersson h Marit Hedkärra Anders Olsson Jöran Larsson Per Andersson Finne Hedkärra Anna Germundsdotter
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 71	Mats Pär Finne O Hindriksson Kjelfast Anders Ersson Hans Olsson
1630	Dalarnas handlingar 1630	Olof Henriksson, ¼ hemman Anders Olofsson, ¼ hemman Anders Eriksson, ¼ hemman Kjellfast Olofsson, ¼ hemman Hans Olofsson, ¼ hemman Mats Persson, ¼ hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Kjellfast sonen Halvard Anders Eriksson Olof Hendriksson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 4 roten	Olof Kjellfast Anders Ersson Hans Olsson
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Olof Hindersson 1 Kjelfast ½ Anders Eriksson ¼ Hans Olofsson ¼ Mats Pedersson ¼ Per Andersson ¼ Skrikebo Anders 1/8 Jacob 1/8
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Olof Hindriksson 1 Kjelfast 1/2 Anders 1/4 Hans Olofsson 1/4 Mats Pärsson 1/4 Per Finne 1/4 Pär Finne 1
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Nils Davidssons änka, Jöns, Johan Hansson 1 Olof Halvardssons änka, Per Danielsson, Anders Holstensson ½ Olof Larsson ¼ Erik Carlsson, Per Olsson Johan Nilsson ¼ Per Matsson Lars Nilsson ¼ Lars Olsson ¼ Nyskattehamman ¼ Hedkärra och Högbyn: Per Tomasson, Jacob Persson 1 Detta hemman kan inte bestå med dess skatt Hedkärra eller Svede Anders Svala, Nils Lillieros, Johan Hansson 1/8

1546: Peder i Hedkärra uppbjöd sitt hemman tredje resa ¹³⁹⁷

1547: Kom för rätten Anders Olsson i Årnebo och Olof Persson i Hedkärra i Norberg boende, och talade till Embjörn i Saxe om deras hustrus fäderne, som han där med sig har till dags haft, haver av lösöret ... ¹³⁹⁸

1547 Häradshöfdingen Jöns Perssons dombref emellan hustru Kerstin i Bänneboda och Erland i Olsbenning om en utmark, samt emellan Lasse Hansson i Härade och Hustru Ingrid i Finstad (Finsta) (Hedemora), om en hytta.

1397 Ting i Norberg 1546 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 33

1398 Ting i Söderbärke 17 feb 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 80

Nämnden: Tidik Persson i Aspbenning, Peder i Hedkärre, Matts Bengtsson i Ulsbo, Peder Olsson i Nickebo, Jöns Hermansson i Åvestbo, Lasse Håkansson och Lasse Olsson i Gäsjo, Johan Ersson i Gräntse, Olof Jönsson i Örbäck, Lars Hansson i Prästhyttan Peder Jonsson i Ingolfsbenning Nils Andersson i Kyiomenn?¹³⁹⁹

1547 Kom för rätten Jöns Andersson i Hedkärre fastade och hemolade beskedlige mannen Peder Olsson, sinom mod broder tredingen som han fått hade i förnämde Hedkärre där förnämde Per Olsson boende är ¹⁴⁰⁰

1603 Peder Larsson i Hedkärre bjuder upp den västraste gården ibidem, köpt av hustru Karin i Färna för 3 fat, av Olof Svensson i Åvestbo för 3 fat av hustru Gertrud? Och hennes medarvingar för 3 fat af Nils i Vik 3 fat af Nils i Västerby 300, item hustru Elin Sara för 400, hustru Elin i Flena för 300 och av Olof Hansson Dagkarlsbo för 600, och 300, Wilken i Åvesta för 3 fat¹⁴⁰¹

1603 Olof Jönsson i Hedkärre bjuder upp en systerdel ibidem köpt av sin syster Rikmor Jönsdotter för 5 fat och 200^{1402 1403 1404}

1604 Peder Larsson i Hedkärre bjuder upp den västra gården ibidem, köpt av Olov Svensson i Åvestbo för 3 fat, av hustru Kristin i Färna för 3 fat, av hustru Gertrud och hennes medarvingar för 3 fat, av Nils i Vik för 3 fat, av Nils i Västerby för 300, av hustru Ellen i Saxe för 400, av hustru Ellen i Fline 300, av Wilken i Åvestbo för 3 fat^{1405 1406}

1607 Olof Jönsson i Hedkärre bjuder upp en brodersdel och en systerdel ibidem köpt av sin broder Kjellfast Jönsson och sin syster hu Kerstin på Nyhyttan för 6 fat och en läst osmundsjärn^{1407 1408}

Uti det twistige ärende mellan Anders Hindriksson, länsman i Söderbärke på sin broders vägnar klagande, och dess wederpert Nils ... i Hedkärre, swarande om tvenne brodersdelar och en systerdehl i benämnde Hedkärre som länsmannen med lagligt fasta 1631 löst och köpt, och omsider medh sin broder Olof Hindriksson hafver mot dess andehl i Näsby. Blef afsagt att som ...¹⁴⁰⁹

1607 Hans Larsson i Hedkärre för mökränkning med Karin Persdotter i Onsjö¹⁴¹⁰

1636 vigdes Anders Olsson i Hedkärre och Cecilia Larsdotter i Västansjö, Våla socken¹⁴¹¹

1644 vigdes Jöns Hansson i Hedkärre med Malin Larsdotter från bruk

1647 vigdes Olof Nilsson i Hedkärre med H Barbro i Onsjö

1650 Vigdes Erik Carlsson i Tolvsbo och Elin Hansdotter i Hedkärre

1650 vigdes och H Brita Kjellfastdotter i Hedkärre

1651 vigdes Olof Nilsson i Hedkärre och H Margareta i Rosendal

1651 vigdes Erik Nilsson i Hedkärre och Marit Andersdotter i Meling

1658 Måns Persson i Semla lät 2 resan uppbjuda Per Danielssons obligation i Hedkärre dat Semla den 5 maj 1657 på sin lösa och fasta egendom ibid emot 84 stigar kol, 5 skeppund tackjärn ¹⁴¹²

Söderbärke Juli 1661: Torsten Larsson i Tolvsbo lät första resan uppbjuda Nils Larssons i Hedkärre jordedel i Tolvsbo enligt köpteskrift den 1 Juli 1661. Dioto uppbjudes för Torsten, Michel Jonssons systerdel ibidem

1399 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 696

1400 Ting i Norberg 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 78

1401 Ting i Norberg 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 144

1402 Ting i Norberg 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 144

1403 Ting i Norberg 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 197

1404 Ting i Norberg 1605 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 253

1405 Ting i Norberg 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 197

1406 Ting i Norberg 1605 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 252

1407 Ting i Norberg 1607 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 349

1408 Ting i Norberg 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 227

1409 Lagmansting 1643 Svea Hovrätt Uppsala län EXIa:4 sid 159

1410 Ting i Norberg 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 228

1411 Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638

1412 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 688

HOLSTEN PERSSON

Son till Per Holstensson i Halvarsbenning, Norberg

Hustru:

Barn:

Brita Holstensdotter. Född 1647 i Hedkärra. Gift med Nils Olofsson i Halvarsbenning. Nils är son till Olof Nilsson i Hedkärra.

Hans Holstensson. Bälgmakare i Hedkärra.

Olof Holstensson. Son Erik Olsson i Onsjö, Västansfors.

Dito resolverades att Rätten intet kan uppta Nils Olssons klander i Halvarsbenning emot sin hustrus farbroder Anders Perssons arv ibid på 2 systerdelar eftersom hans svärfader Holsten Persson i Hedkärra själv underskrivit köpebrevet på de två systerdelarna som brodern inlöst, och ej heller gjort något klander då jorden stod under uppbud till Anders Persson, utan Anders Pers barn och arvingar erkändes fria för vidare Holsten Pers arvingars klander nu och uti tillkommande tider, vid det vite som uti 1665 års fastebrev förmäldes, dock haver Nils Olsson tillstånd att under gode män pröva om han haver sin fyllnad och 1/3 del emot de 2/3 delar de andra åbo. ¹⁴¹³

1682 Holsten Persson är liksom Anders Persson son till Per Holstensson i dennes andra gifte. I arvsskiftet fick andra giftets barn 3/5 av Västra gården och genom utlösen av systrarna Rikmor och Elin erhöll Anders 2/5 och Holsten 1/5. Nils är gift med Holstens dotter.

Dito resolverades att goda män, länsman och Holsten i Djupkärra skola rannsaka den åverkan som Nils Olsson i Halvarsbenning gjort in uppå Per Anderssons tilldelade skogspark. ¹⁴¹⁴

1650 Vigdes Per Danielsson Soldat och Kerstin Olsdotter i Hedkärra

1661 Per Danielssons fasta egendom i Hedkärra uppbjöds för rätten 3 resan, av Anders Ersson i Vik för ¹⁴¹⁵

Ting i Norberg 1687. Nils Olofsson har inbördat 1/8 hemman i Hedkärra, som Nils Davidsson och dess änka med högre skuld graverat än det varit värt. Vid förra tinget varit offentligt utrop att samtliga creditorer skulle komma till detta ting, vilket inte skett. Nils Olofsson bör inte förhindras att all egendom lösa ¹⁴¹⁶

Ting i Norberg 1699 Domaren Holsten Henniksson samt Per Andersson i Halvarsbenning förordas att förrätta skiftet efter Nils Olofsson och hustrun Brita Holstensdotter. ¹⁴¹⁷

Avlidna Brita Holstensdotter i Halvarsbenning var syster till avlidna bälgmakaren Hans Holstensson i Hedkärra, Per Holstensson och avlidne Olof Holstensson som var far till Erik Olsson i Onsjö, Västansfors, alla söner till avlidne Holsten Persson i Hedkärra. ¹⁴¹⁸

ANDERS ERSSON

Hustru:

Hustru: NN Abrahamsdotter. Dotter till Abraham Persson, se Vik, Söderbärke

Barn:

Brita Andersdotter. Gift med Olof Larsson, se nedan.

Karin Andersdotter. Gift med Folkier Michelsson i Vik, Söderbärke

1654 Mats Olofsson i Björso bevisade sig hava köpt av efterskrivne, som äro boendes i Darsbo och Skinnskattebergs socken, nämligen Olof Erichsson, Lars Erichsson, Hans Erichsson, Olof Hofman, Olof Svensson, Sara Erichsdotter, hustru Margareta Erichsdotter och Johan Erichsson, allas deras jordedelar, alla tillhoppa, till 12 systerdelar, och haver Mats Olofsson givit för bemälte jordedelar, alla tillbyttes, 6 läster tackjärn, som dess

¹⁴¹³ Ting i Norberg 11-13 mar 1682 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2286 sid 1006

¹⁴¹⁴ Ting i Norberg 11-13 mar 1682 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2286 sid 1006

¹⁴¹⁵ Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 744

¹⁴¹⁶ Ting i Norberg 1687 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2289 sid 596

¹⁴¹⁷ Ting i Norberg 1699 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt A1a:1 A1a:1 Opaginerat (Skadad volym) Bild 730

¹⁴¹⁸ Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Volym 31 f 1551 4 mar 1737

köpebrev av den 4 mars 1651 bevisade. Framviste och Mats Olofsson en förlikningsskrift, honom och hans svågrar ¹⁴¹⁹ Anders Ericksson uti Hedkärra och Anders Olofsson i Bastmora, emellan upprättat, sålunda lydande att emedan som deras svärmoder hustru Karin haver i salig Peder Hanssons hemman en del, och är en fattig och åldersstigen änka, haver hon och med sina mågars samtycke efterlåtit Mats Olofsson sin del, för det han henne fött haver. ¹⁴²⁰

1658 Samma dag insattes Jöran Jöransson i Semla för nämndeman i Anders Erikssons ställe i Hedkärra som död är ¹⁴²¹

I Svea hovrätts huvudserie (Liber causarum) finns omfattande handlingar till ett mål angående en systerdel uthi Wiks hemman 1661. Anders Eriksson och Anders Olsson i Vik emot Mats Olsson i Björnsbo.

Status - hemmanet Wik består af fordom tid av 4 systerdelar, 1 del äger Anders Erichsson på sin hustrus vägnar, 1 del Anders Olsson på sin hustrus vägnar, 1 del Mats Olsson på sin hustrus vägnar, 1 del Per Hans äänka (? syster) hustru Ingeborg, vilken kallas Darsboborna del och är i 12 systerdelar fallen. De till Mats Olsson sålt hafver som köpebrevet fol 17. Nu Mats Olsson på sin hustrus vägnar kommer av moderne och är moderssyster men Anders Erichsson och Anders Olsson hustrur faderssystem döttrar, varför de vill lösa 2/3 delen och låta Mats Olsson behålla 1/3 och är alltså hemmanet jempt i 3 lika delar. ¹⁴²²

21 juni 1662: Tilltalte Folkier Michillsson i Wik, på sin svärfaders Anders Erichssons i Vik vägnar, Mats Olofsson i Björnsbo om en systerdel i Per Hanssons hemman i Vik, Darsbo delen benämnd, hvilken Anders Ersson och Anders Olsson i Vik, på sine hustrurs vägnar vore arvfallne till för en del att inbörda, men Mats Olofsson angafs hava fler lotter i systerdelen än honom borde till handlat, bördsmännen till förfång

Norrbärke 31 augusti 1669 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Södermanlands län (D) EXIa:1 (1620-1671) Bild 2780 / sid 274 (AID: v405239a.b2780.s274, NAD: SE/RA/42042202) bevises med Erik Erlandssons d 25 februari 1667 av Gamla Norberg givne fasta, det h Karin Abrahamsdotter i Hedkärra haver betygat först med sin sal mans skrifter och bekännelse på sitt yttersta om den jord och egendom hennes sal fader hade inlöst och givit sin dotter Karin för en systerdel som avmätt var i Östertäkten vid Bärke belägen. 2do ett avdelt jordestycke i Södertäkten för en tackjärn med tillhörig skog samt med ett dubbelt härbärke i Mangården vilket allt vittnas att hustru Karin skulle behålla utan byte för sig och sine utan sin sal mans barns och hennes styvbarns motsägelse tillika med den 3del som henne efter lag bör uti det förvärvade och uppgjorda fasta egendom i Hedkärra medan hon i äktenskap levde med Anders Eriksson, haver och sal Kälväst Olofssons arvingar pantevis överlåtit sal Anders Eriksson och hans k hustru Karin Abrahamsdotter en vret belägen öster från Hedkär by, över landsvägen för tackjärn 15 skeppd. 3 haver hustru Karin gjort ett jordebyte med sin svåger Mats Olofsson i Björnsbo således att hust Karin Abrahamsdotter haver upplåtit Mats Olofsson samt hans barn som är hust Karins systerbarn all sin arvfallne jord i Per Hanssons hemman i Wik och Mats samt hans barn överlåtit däremot sin morsyster hustru Karin Abrahamsdotter att behålla sin arvejord som dem i arv tillfallen är i Hedkär fritt för all klander, bägge syskon och deras barn emellan och är förbemälte sal Abraham Perssons avlingegods i öster så väl som södertäkten samt härberget köpt med egna medel 15 fat osmund och tackjärn en läst, såsom och vreten av samma villkor för gäld av Olof Jonsson 15 skeppund tackjärn, var och bemälte vret och annor ägande jord i Hedkär rätteligen som bem:te tillbytt med mera som i samma brev vidlyftigare infört finnes.

I en rågångsförättning från 1720 i Lantmäterimyndigheternas arkiv rörande Halva Prästebo eller Michel Hinderssons hemman i Wik samt Björnsbo framkommer följande:¹⁴²³

Ägare till halva Prästebo eller Michel Hinderssons hemman är herr Anders Pihl med dess styvson Michael Hedén. De är arvingar till Michel Ernst.

Andra halvan av Prästebo ägs av Cronströmska huset

Det talas om gräns mot Jon Pärns eller Pär Nils hemman i Vik

Intressenterna i Björnsbo är då 1720

Johan Persson i Björnsbo

Abraham Olsson i Hedkärra

På Anders Olsson vägnar i Hedkärra sonen Olof Andersson och Anders Andersson i Björnsbo.

De såsom bergsmän efter Kongl Bergskollegi tillstånd detta hemman med stora gärningar och mycken kostnad utur köpmannahänder återlöst, vartill det förmedelst Daniel Matssons stora skuld var förfallit

Mats Olofsson emot andra lägenhetens avstående i Viks by kommit till Björnsbo, vilken dess son Daniel Matsson sedan genom köp och laga fång skall hava till 3/8 hemman som det och ännu är.

OLOF LARSSON

1419 Observera att i äldre tid hade ordet svåger en vidare betydelse än idag, släktskap genom giftermål. Se t ex SAOB

1420 Ting i Söderbärke 1654 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2727 Sid 109

1421 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 686

1422 Svea Hovrätt, Huvudserie [Liber causarum], SE/RA/420422/01/E VI a 2 aa/181 (1661), bildid: A0068100_00008 Tips av Stefan Jernberg

1423 Se Lantmäteriets webbtjänst Historiska kartor

Måg till Anders Ersson, se ovan. Död 1689 i Hedkärra

Hustru: Brita Andersdotter. Dotter Till Anders Ersson. Se ovan. Vigda 1651.

Barn:

10 barn, 3 söner och 3 döttrar överlevde honom

Margareta Olsdotter. Född 1651 i Hedkärra.

Lars Olsson. Född 1654 i Hedkärra. Se nedan.

Abram Olsson. Född 1657 i Hedkärra. Se nedan.

Karin Olofsdotter. Född 1662 i Hedkärra. Död 1727 i Åvestbo. Gift 1:o 1683 med Hans Andersson i Åvestbo.

Gift 2:o med Petter Hansson Ströms. Född 1672 i Strömmen. Död 1728 i Åvestbo.

Anders Olsson. Född 1664 i Hedkärra. Se nedan.

En artikel om ättlingar till Olof Larsson av Carl Åkerberg finns i Hembygdsvännen. Nedanstående bygger på denna ¹⁴²⁴

Hedkärra. Lars Olsson. Stöberg

LARS OLSSON

Son till Olof Larsson. Född 1654 i Hedkärra. död 1720 på Stöberg, Hedkärra.

Hustru: anna

Barn:

Anders Larsson. Se nedan

ANDERS LARSSON

Son till Olof Larsson, se ovan. Född 1689 i Hedkärra.

Hustru: Christina Eriksdotter. Född 1681. Död 1764 i Hedkärra.

Barn:

Dotter. Gift med Per Bengtsson, se nedan

PER BENGTSSON

Måg till Anders Larsson, se ovan. Född 1713 i Malma. Son till smeden Bengt Pärsson vid Gisslarbo och Lisa Jansdotter. Död 1784 i Hedkärra.

Hustru: Anna Andersdotter. Född 1722 i Hedkärra. Vigda 1743. Död 1766 i Hedkärra. Dotter till Anders Larsson, se ovan.

Hustru: Vigda 1770

Barn:

11 barn

Dotter. Gift med Anders Persson, se nedan.

Jan Persson. Född 1760

JAN PERSSON

Hustru:

Barn:

ANDERS PERSSON

Måg till Jan Persson, se ovan. Född i Vad, Söderbärke. Död 1820

Hustru:

Barn:

Dog på Stöberg 1820 och var den sista bergsmannen där

Hedkärra. Abraham Olsson. Sedermera Döbacken

ABRAHAM OLSSON

Son till Olof Larsson, se ovan. Född 1657 i Hedkärra. Död 1731 i Hedkärra.

Hustru: Anna Andersdotter. Född 1664 i Vad, Söderbärke. Död 1734 i Hedkärra. Vigda 1683. Dotter till Anders Hansson i Vad.

Barn:

Brita Abramsdotter. Född 1684 i Hedkärra. Död 1757 i Onsjö. Gift 1706 med Hans Olsson i Onsjö.

Olof Abramsson. Se nedan.

Anders Abramsson. Född 1689 i Hedkärra. Död 1756 i Brandbo. Gift 1722 med Elisabet Andersdotter.

Greta Abramsdotter. Född 1691 i Hedkärra. Gift 1726 med Mats Hansson i Ulfbo

Karin Abramsdotter. Född 1694 i Hedkärra. Död i Lilla Bråfors, Norberg. Gift 1717 med Hans Olsson i Bråfors.

Född 1684 i Bråfors. Död 1762 i Bråfors.

Anna Abramsdotter. Född 1697 i Hedkärra. Död 1775 i Åvestbo. Gift 1720 med Hans Danielsson i Vallen.

1424 Åkerberg, Carl. "Abram-Ors". Hembygdsvännen 1930-32 : 110.

Stina Abramsdotter. Född 1700 i Hedkärra. Död 1777 i Aspbenning. Gift 1720 med Anders Hansson i Aspbenning
Abram Abramsson. Född 1703 i Hedkärra. Död 1769 i Hedkärra. Gift 1736 med Catharina Persdotter från Söderbärke . Se nedan.
Isac Abramsson. Född 1706 i Hedkärra. Död 1774 i Vad, Söderbärke. Gift 1730 med Anna Nilsdotter.
Jacob Abramsson. Född 1709 i Hedkärra. Död 1764 i Sundbo. Gift 1737 med Kristina Persdotter i Sundbo.

Hedkärra. Abraham Olsson. Sonen Olof Abrahamsson, sedermera Döbacken

OLOF ABRAHAMSSON

Son till Abraham Olsson, se ovan. Född 1687 i Hedkärra. Död 1733 i Hedkärra.
Hustru: Anna Olsdotter. Född 1686 i Bråfors, Norberg. Dotter till Olof Hansson och Anna Eriksdotter i Bråfors, Norberg
Barn:
Olof Olsson. Se nedan

OLOF OLSSON

Son till Olof Abrahamsson, se ovan.
Hustru:
Barn:
Maria Olsdotter. Gift med Jan Jansson, se nedan.

JAN JANSSON

Måg till Olof Olsson, se ovan. Född i Bråfors (Sedermera Brategården)
Hustru: Maria Olsdotter. Dotter till Olof Olsson, se ovan. Änka. Omgift 1790 med NN
Barn:

NN
Omgift med Jan Janssons änka, se ovan.
Hustru: Maria Olsdotter.
Barn:

Maria Olsdotter överlämnade 1793 egendomen till sin svåger bergsmannen Anders Jansson från "Brategården" i Bråfors. Vid lantmäteriet på Anders Janssons tid flyttades hans gård i Hedkärra by upp till Döbacken därstädes och Anders Jansson dog på Döbacken 1818. Hans son, Anders Andersson flyttade 1826 till Svedvi och var den siste bergsmannen på Döbacken. ¹⁴²⁵

Hedkärra. Abraham Olsson. Sonen Abraham Abrahamsson

ABRAHAM ABRAHAMSSON

Son till Abraham Olsson, se ovan. Hemmansbrukare.
Hustru: Karin Persdotter. Född 1715 i Bråten, Söderbärke
Barn:
Anna Abrahamsdotter. Född 1739 i Hedkärra

JOHAN LARSSON

Måg till Abraham Abrahamsson, se ovan. Sockenskräddare. Son till Lars Jansson Buss i Onsjö.
Hustru: Anna Abrahamsdotter. Född 1739 i Hedkärra. Dotter till Abraham Abrahamsson, se ovan.
Barn:
Margareta Jansdotter. Född 1762 i Hedkärra. Död 1769 i Hedkärra.
Lars Jansson. Född 1763 i Hedkärra.
Abraham Jansson. Född 1764 i Hedkärra. Död 1773 i Hedkärra.
Johan Jansson. Född 1766 i Hedkärra. Sockenskräddare i Åvestbo.
Petter Jansson. Född 1767 i Hedkärra. Onsjö
Anna Jansdotter. Född 1770 i Hedkärra.
Jacob Jansson. Född 1771 i Hedkärra. Död 1837 i Rönningstorp, Semla.
Cajsa jansdotter. Född 1774 i Hedkärra.
Abraham Jansson. Född 1775 i Hedkärra.
Stina Jansdotter. Född 1777 i Hedkärra.
Cajsa Jansdotter. Född 1779 i Hedkärra. Död 1783 i Hedkärra.
Brita jansdotter. Född 1781 i Hedkärra.

1425 Åkerberg, Carl. "Abram-Ors". Hembygdsvännen 1930-32 : 110.

Hedkärra. Anders Olsson

ANDERS OLSSON

Son till Olof Larsson, se ovan. Född 1664 i Hedkärra. Död 1724 i Hedkärra.

Hustru: Brita Hansdotter. Född 1666 i Strömmen. Död 1748 i Hedkärra.

Barn:

7 barn

Olof Andersson. Född 1693 i Hedkärra. Se nedan.

Abram Andersson. Född 1702 i Hedkärra.

OLOF ANDERSSON

Son till Anders Olsson, se ovan. Född 1693 i Hedkärra. Död 1734 i Hedkärra.

Hustru:

Barn:

Anders Olsson

ANDERS OLSSON

Son till Olof Andersson. Död 1799 i Hedkärra.

Hustru:

Barn:

Olof Andersson.

OLOF ANDERSSON

Son till Anders Olsson. Född 1749 i Hedkärra. Död 1817 i Hedkärra.

Hustru:

Barn:

Abram Olsson. Se nedan.

ABRAM OLSSON

Son till Olof Andersson, se ovan. Född 1796 i Hedkärra. Död 1845 i Hedkärra.

Hustru:

Barn:

Dotter gift med Lars Petter Ringström

HANS OLOFSSON

Hustru:

Barn:

Jöns Hansson.

JÖNS HANSSON

Hustru: Margareta Davidsdotter. Död 1698 i Hedkärra.

Barn:

Per Jönsson. Född 1663 i Hedkärra.

PER JÖNSSON

Född 1663 i Hedkärra. Dödd 1735 i Hedkärra.

Hustru: Elisabet Andersdotter. Född 1670 i Brandbo. Död 1742 i Hedkärra. Dotter till Anders Olofsson i Brandbo.

Barn:

Olof Persson. Född 1699 i Hedkärra

ANDERS ANDERSSON

Hustru: Karin Johansdotter. Född i Åvestbo. Död 1705 i Hedkärra ett år efter vigseln.

Barn:

en son död vid födseln

Skrikbo

OLOF I SKRIKEBO

Hustru: Brita. Tidigare gift med Jöns Nilsson i Meling, Västanfors.

Barn:

Peder Olofsson

Olof Olofsson

Olof finns med i en släkttavla från ett lagmansting 1643 som rör en arvstvist i Meling, Västanfors. ¹⁴²⁶ Ärendet finns också i en skrivelse ställd till drottning Kristina 1644.

1645 vigdes Per Matsson i Skrikebo med Margareta Ersdotter från Bastmora samt Jacob Persson i Högbo med Karin Olsdotter från Skrikebo

1645 vigdes Erik Persson i Onsjö med Elin Larsdotter från Skrikebo

1647 vigdes Hans Matsson i Skrikebo med Sten Hammarsmeds dotter

1672 Hans Matssons i Skrikebo testamente till sitt barn Chierstin Olsdotter och hennes man Lars Nilsson, av all sig egendom, emot tagen sytning som de honom och hans hustru i döderdaga ¹⁴²⁷

MATS PERSSON

Född 1652 i Skrikbo. Död 1698 i Skrikbo

Hustru: Margareta Eriksdotter. Född 11651 i Onsjö. Död 1729 i Skrikbo. Tidigare gift med Peter Giutman.

Barn:

Margareta Matsdotter

Johan Matsson

Lars Matsson. Född 1679 i Skrikbo. Död 1701 i Skrikbo

Karin Matsdotter. Född 1685 i Skrikbo

Elisabeth Matsdotter. Född 1687 i Skrikbo

Peder Matsson. Född 1688 i Skrikbo.

Hedkärre Avmätning 1771 Skrikbo och Högby ¹⁴²⁸

Skrikbo 1/2 Bergsmanshemman lydande under Västanfors bruk som äges af Brukspatron Herr Jean Bedoire

Högbyn

År 1766 finns hemmansägare Lars Ersson på 1/16 hemman Högbyn, soldat Johan Björnbom på 1/32 hemman Högbyn och dennes bror hemmansägare Jacob Andersson på 1/32 hemman Högbyn samt bergrådet Adolph Adolphsson Christermina på 1/16 hemman Högbyn. Detta 3/16 hemman Högbyn var upptaget under Skrikbo kyrkobalksrote. Lars Ersson 22-årig och Jacob Andersson 27-årig avlivades båda år 1767 för dråp. De hade om aftonen den 7 Dec. 1766 slagit ihjäl soldat Johan Björnbom. ¹⁴²⁹

MÅRTEN ARONSSON

Från Tuna i Hälsningland. Död 1705 i Hedkärre

Hustru: Maria Nilsdotter ifrån Flena, Gunnilbo

Barn:

4 döttrar. En död 1705.

1426 Lagmansting 1643 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Uppsala län EXIa:4 sid 160

1427 Ting i Norberg 1672 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Västmanlands län EXIe:2277 sid 585

1428 Lantmäteriet Historiska kartor

1429 Carl Åkerberg

Född i Tuna socken, uti Hälsingland vid staden Hudiksvall. Uthi sin ungdoms åhr åskillige städer tient först hos en kyrkoherde hemma i landet, men sedan på pass 20 åhrs ålder begifvit sig hit till Westmanneland och först till Westeråhs stad til en fin slächtinge Bårgaren Olof Persson Quatt. Derifrån till en slachtare Nils Persson, hvilka bågge han flitigt tient i 7 åhr. Sedan kom han till Sahl rådmannen i Westerås Olof Christersson, hvilken han och flitigt upvachade i 6 åhr. Efter den tiden förlopp inträdde han i det h ächtenskapsståndet med sin ännu i sårg och fattigdom 1uarlåtne ålderstigne hustru och maka, Maria Nilsdotter ifrån Gunnilbo och Flena, med hvilken han i ett förtroligt ächtenskapsförbund lefvat i 32 åhr, undragit med hvar annan, efter den apostoliske förmaning ... feel och brister, genom guds faderliga walsignelse tilsamman aflat 4 döttrar, af hvilken en i herranom afsomnat, dhe 3 öferlefva och sin sal faders död beklaga. Sedan till denna orten kom så har han på åtskillige ställen sit tilhåld haft och på b... så vid Skrikbo som Meling, hwarets han en arbetare varit, med sina händer och tungt arbete sig födt, och när han der med ej uthärda förmåtte, gaf han sig till Landbonde uthi Hedkärra och Halvarsbenning hemmanet, aldrasidst i någre åhr i sit siukliga tillstånd sit håld med sin ålderstigne hustru haft i Hedkärra hos sin måg. 65 år

HYPPENBENNING, VÄSTANFORS

1383	Se brev nedan	Bille
1399	Se brev nedan	Bille
1400	Se brev nedan	Bille
1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535:1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Peder (Betecknas som fattig bergsman)
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Olof Lasse Larsson
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Olof Lasse Larsson
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Olof Per Larsson
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Olof Persson 3 hundra 20 osmund P Persson 1 1/2 hundra
1571	Älvsborgs lösen 1571	Olof
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Olof Persson
1579	Dalarnas handlingar 1579:10	Olof Persson
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 bild 72	Olof Persson
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 78	Olof Persson
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 9	Ingevall Knekt
1628	Norberg AI:1	Hans Ingevallsson Hyppenbenning Peder Ingevallsson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 71	Per
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Per Ingevallsson, 1/2 hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 2 roten	Per
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Mantals o knekte roteringslängd 22 nov 1631	Påvel i Hyppenbenning Knekt
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Per Ingewaldsson 1/2
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Peder i Hyppenbenning 1/2
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Anders Olsson 1/2

I en arvsskifteshandling från 1383, daterad i Norberg, skiftas hyttandelar och penningar mellan Hemming i Hemmingshyttan (Hemshyttan, Söderbärke), Könika Tyske "aff Könikhyttu" och Hans Stökar. Vittnen var Hans Unge, "Lauris fraenda aldramans aff varfru gille", samt Bille i Hyppunabygning (Hyppenbenning) ^{1430 1431}

1399 Underhärads höfdingen i Norrbo härad, laurens Holmbjörnsson, utfärdar fastebref å jord i Djupnäs, som Lasse liten sålt till Bille i Hyppenbenning. Vittnen: Haerra laurens i Fernabo, haerra Jönis Rabbin?, Pedhar Jacobsson, Laurens i Yslingaby, Thorsten i hellaby, Olawer i Gyrsabo, Jacob thaer sama star, Folke i Förstaby, Laurnes i Aalswarto, Biorn Ragnosson, Wille i Sundabodhum oc Olaff Magnusson. ¹⁴³²

Den 12 feb 1400 "tha som thing holdos oppo Norobergh" skedde en uppgörelse mellan två män från Hörende i Färnebo socken och å andra sidan Jösse Finsson, den fogde, som genom sin framfart i dessa bygder väckte det intensiva hat, vilket senare under Jösse Erikssons tid tid kulminerade i Engelbrektsfejden. Hörendeborna måste avstå jord till fogden, som de tidigare pantsatt hos honom. Fastemän var Hanus Bille i Hyppenbenning, Laurius i Glepse (Gläfse), Peder i Diwpaterna (Djupkärre), Jöns i Traettisboda (Trättsbo), Herman i Lysdal (Livsdal),

¹⁴³⁰ Stahre, Ulla. Bygd och bergsmän under senmedeltid. I Norberg under 600 år, 1958

¹⁴³¹ Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Första delen. Nr 72.

¹⁴³² Karlsson, K H. "Permbref från Westmanland". Västmanlands Fornminnesförenings Årsskrift III (1884).

Peder i Baenabodha (Bennebo), Jönis i Örbeck, Bengt i Amundebygning (Ombenning), Mattis i Midhlinge (Meling) och Jaoper i Vik. ^{1433 1434}

1545: Hustru Elin i Byn boende i mål med Olof i Hyppenbenning kring någon stöld? ¹⁴³⁵

1547: Kom för rätten h Marit i Ösbo i Lundby socken och Olof i Hyppenbenning ¹⁴³⁶

1548: Kom för rätten beskedlig man Lasse Hemmingsson i Meling kungjorde hur Nils Jönsson som förut bodde där nu Lasse bor fick en tekt i pant för 4 fat och hundra järn av Peder Larsson i Hyppenbenning. För 2? år sedan gick Peder Larsson till Lasse Hemmingsson begärandes panten igen, lovade järnet utgiva på en försagd dag, ...
¹⁴³⁷

1549 Kom för rätten Lasse Andersson? Och talade till sin faders broderson Olof Persson i Hyppenbenning ¹⁴³⁸

1551 Lilla Hans skall hava innan 6 veckor 1/3 fat järn av Olof i Hyppenbenning och 300 järn av h Elin i Klementsbo ¹⁴³⁹

Olof Larsson i Semla bjuder upp ett hemman i Hyppenbenning, av Olof Persson i Hyppenbenning för ..fat ^{1440 1441}

1597 Olof Larsson i Semla bjuder upp en del i Hyppenbenning så mycket Olof Persson i Hyppenbenning åtte både i Hus och jord köpt av förnämnde Olof Persson för 25 fat osmundsjärn och nu är ställt mer än 3 år sedan lageligt stadgat var undantagandes en täkt benämnd damtackt som Germund Bengtsson i Livsdal i pant i pant hade
¹⁴⁴²

1594 Kom Olof Skräddare i byn och talade till Ingevald i Hyppenbenning om ett äng som förenämnde Olof löst hade av Mats Bengtsson i Västerås för 300 och 5 fat, och fast Ingevalds fader samma änge fast havt, så blev avsagt att Olof skal behålla sin pant till dess han fått sitt järn igen.

1596 Kom Anders Persson byfogde och gav tillkänna hur han hade gått i för Olof Persson i Hyppenbenning för ett fat järn och när begär av Olofs barn Ingeval, betalning igen så vittnade nämnden att Olofs barn aldrig ärvde sin fader till 4 penningar ¹⁴⁴³

1605 Kom Lasse Jonsson i Åvestbo och talade till Jacop Hindricksson i Hyppenbenning om en brodersdel efter sin far i Hyppenbenning, då ransakdes här om och uti sanning bevister att det en lång tid stått hade, och ingen kunde bevisa att den tillförende förlikt var, då avsades att Jacop och Ingevald skulle giva Lasse 2 fat järn och sedan skall ingen hava väld här på klandra ¹⁴⁴⁴

Gamla Norberg 18 juli 1614 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Kopparbergs län (W) EXIe:2720 (1602-1642) Bild 5650 / sid 552 (AID: v420705a.b5650.s552, NAD: SE/RA/42042202):Kom Peder Ingewaldsson samt hans broder Anders Ingewaldsson i Hyppenbenning och talade till en gammal man benämnd Nils Jonsson på Nyhyttan om 8 fat järn som de sade att deras fader hade utlagt till Nils Jonssons föräldrar, när de nu vore tillfrågade vad deras namn var som samma gäll utgävo och huru när de voro dem skyll då visste de ingen besked här om varför sades nu Nils Jonsson för samma gäll fri

1618: Peder Ingvaldsson i Hyppenbenning bjuder nu första resan en brodersdel med all dess lägenhet, köpt av Erik Pedersson i Dannemora för osmundsjärn 12 fat ¹⁴⁴⁵

1636 vigdes(oläsligt) en soldat i Hyppenbenning wid ... Lasse Larsson och Anna Jönsdotters dotter i

1433 Stahre, Ulla. Bygd och bergsmän under senmedeltid. I Norberg under 600 år, 1958

1434 RAP II, nr 3069. Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Suppl Nr 925

1435 Ting i Norberg 1545 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 15

1436 Ting i Norberg 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 77

1437 Ting i Norberg 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 117

1438 Ting i Norberg 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 136

1439 Ting i Norberg 1551 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 197

1440 Ting i Norberg 1592 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 33

1441 Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 14

1442 Ting i Norberg 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 170

1443 Ting i Norberg 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 51

1444 Ting i Norberg 1605 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 252

1445 Ting i Norberg 1618 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:11 sid 386

Västanfors.¹⁴⁴⁶

1649 Vigdes Anders Pålsson i Hyppenbenning och Brita Danielsdotter

1650 vigdes Johan Persson i Hyppenbenning och Anna Pålsson ibidem

1653 vigdes Mårten Stefansson ifrån Romfartuna socken och Anna Persdotter i Hyppenbenning

1658 Matthias Paul lät 2 resan uppbjuda $\frac{1}{4}$ hemman i Hyppenbenning, som han hade köpt av Pål Anderssons för 40 skeppund tackjärn, och hamnardelen, här under är en täkt som Johan Wicht brukar, och Matthias Paul löst, afsades att Matthias Paul skall den få bruka här efter.

Detta klandrade Per Jönsson i Aspbenning och tillbjöd sig vilja igenlösa i synnerhet hamnardelen, men
intet¹⁴⁴⁷

1658 Matthias Paul lät 2 resan uppbjuda Johan Perssons fasta egendom i Hyppenbenning, pantsatt för 6 skeppund tackjärn.

1662 Kom och för rätten Erick Snack ifrån Salberget och på sin broders Jacob Snacks vägnar, besvärade sig emot Erik Pålsson i Hyppenbenning, vilken med skäl och skriftliga bevis de dato Sala stad den ... feb 1660 bevisas hava försåldt till Jacob Snack sin bördessätt på $\frac{1}{4}$ del i Hyppenbenning hemman och masugn med andra tillhörigheter dersom för penningar 600 och en vängåvar av ... tunna råg och 2 rd. Noch förmåltes att Erik Paulsson hade tillåtit Snack inlösa sin faders smediedel i Aspennings smedian som för vara $\frac{1}{5}$ del, för penningar 200 Och samma del få bruka pantevis till dess han förmår den inlösa: På samma handel befanns Erich hava igenom assignation till Hans Leber bekommit penningar i god vilja, att hålla vad han har lovat med köpet, och skrifters förskaffande av den som vederborde. Begärde alltså fullmaktigen, att emedan som Erik Pålsson i fröbenämte köp och handel förmantes hava frauderat sin handelsman Jacob Snack, att han därför till sin rätt förhjälpas måtte:

Såsom nu på ransakan med Erik Pålsson så väl som av förre actis i denne saken patterade den 1 mars 1660 befanns att Erik Pålsson hade fått lov att igenbörd sin faders bortsatte jord, som är $\frac{1}{4}$ del i halva hemmanet Hyppenbenning för 50 skeppund tackjärn Men sålt det till Snack för 500, vilken går över vännegåvan på 150. Noch promitterat sig pantevis haft macht upplåta Snack $\frac{1}{5}$ del uti hela Aspennings smedjan, dock icke var berättigad till $\frac{1}{14}$ del där uti eller $\frac{1}{7}$ del i härden, och den igenlöst för 180.... Men till Snack uppdragit för var igenom Erik Pålsson förmärktes icke allenast intet kunde så stor del, varken i hemman eller hammare, som han har sålt, utan och fraudulent angivit sin inlösen mer än sant var, och således förladt sin handelsman, varför han och efter lag ... hade bort böta, såsom och ej heller gittat ... så mycket som han sålt... Dock såsom han sades vara bofast i Sala stad, så sköts denne saken dit att utföras; Men nu för rätten dömdes Erik Paulsson allenast efter sitt contract berättigat ¹⁴⁴⁸

1668 Erik Paulsson ifrån Salberget Bruksprofoss, fodrade på sin systrars Anna Paulsdotter vägnar i Hyppenbenning, att vinna tree delar i Hyppenbenning, vilket är $\frac{1}{2}$ hemman, der uti säjes Anna äga $\frac{3}{4}$ och Erik Paulsson $\frac{1}{4}$. Ut i vilken $\frac{1}{4}$ del Anna äger och en halupart; Men Annas barn äga de $\frac{3}{4}$ delar för den lösning som deras fader hade gjort och inbördat i hemmanet.

Denna jord sades Anders Nebb hava köpt af Matthia Pahl, och Erik Paulsson den åther av Nebben, med Nebbens egna penningar, och står alltså benämnte jord uti Nebbens våld till dess Erik löser Nebben ut. Och begärer Erik förbud på fasta för Nebben i denna sak, till dess Erik får clarera sig emob gamla arvingar som göra anspråk på jorden igenom Flena Nils.

Nils Perssons begäran är, att Erik skall först bevisa om de gamla arvingarna är inlösta för sin rättighet, eller måste han än betala dem, förr än han vinner sitt optatum i Hyppenbenning. (Detta stycker överkryssat)

Gamla Norberg 21 augusti 1668 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt (W) AI:5 (1668-1669) Bild 670 /sid 129 (AID: v222900.b670.s129, NAD: SE/ULA/11711) Nils Persson ifrån Köping, fullmäktig av framlidne Ingwall Olssons arvingar och bördsmän till en hemmandel i Hyppenbenning, nämligen Anders, Erik, Karin och Elin Ingwallsdöttrar, tilltalte dess broders sons Johan Perssons änka ibidem om lösning för sin arvsrättighet efter deras fader gamle Ingwall Olsson som sades vara bördig till jorden nämligen Hyppenbennings hemman Begärandes till sin rätt förhjälpas måtte. Resol. Såsom denna sak var en gammal sak och inga skäl på bägge sidor tillfunnos, dock såsom icke förnekas kunde att sal. Ingwall Olssons arvingar, Anders och Erik Ingwallson samt Elin Ingwallsdotter äre rätte bördsmän till framlidne Per Ingwallsons hemmansdel i Hyppenbenning. Likväl emedan som befinnes förbemälte arvingar uti 14 års tid intet hava efterfrågat någon utlösning för sin arvsrättighet ibidem 2. Praesumeras och med goda skäl efter nämndens berättelse att om Per Ingwallson medarvingar till hemmanet hade där något haft att fodra skulle de väl det förr påtalat, helst förr ä bemälte jord är kommen uti 3dje mans hand, lagbuden och oklandrad lagstånden.

1446 Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638

1447 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2729 sid 691

1448 Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2730 sid 525

Svea Hovrätt, Huvudserie [Liber causarum], SE/RA/420422/01/E VI a 2 aa/272 (1671), bildid: A0068191_00570 Anno 1671 d 12 oktober // Emellan salig Ingevald Olofssons arvingar, Olof Andersson i Tarmansbo, Anders Eriksson i Körtinge och h Elin Ingevaldsdotter käre och deras brodersons sal Johan Perssons änka h Anna Pålsdotter svarande angående deras pratenderade arvsrättighet i skattehemmanet Hyppenbenning är sakens beskaffenhet som följer – Olof Persson haver ägt skattehemmanet Hyppenbenning och skall det en gång i främmande händer utsatt; dock haver hans son Ingevald Olofsson hela sin livstid samma hemman åbott, vilken haft 4 söner och 2 döttrar, nämligen Hans, Anders, Pär, Erik, Karin /som barnlös död/ och Elin. Per besuttit hemmanet allena efter sin fader och sammalunda hans son Johan Persson och dess efterleverska h Anna Pålsdotter det än besitter. Anders Ingevaldsson och haft en son Olof Andersson i Tarmansbo och även så Erik Ingevaldsson haver son Anders Eriksson i Körtinge: dessa båda sista är nu actores tillika med sin farsyster h Elin emot Per Ingevaldssons sonhustru Anna Pålsdotter som hemmanet åbor. Ses av genealogin fol 21.

Ovanbemälte actores som av bemälte hemman varken själva eller deras föräldrar någon nytta haft omsider begynt söka satisfaction för sin arvspart efter deras respektive fader och farfader Ingevald Olofsson och tingsrätten Ao 1668 d 22 aug deras pratention ogillat efter de// innan tredje året icke varit igensökt samt lagbudin och oklandrat lagständer. Emot vilken dom Olof och Anders appelerat fol. 6 och lagmansdom d 15 sept 1671 häradsdomaren confirmerat där emot de och appelerat f. 2. Libellus cum gravan f 4.

Svea Hovrätt, Huvudserie [Liber causarum], SE/RA/420422/01/E VI a 2 aa/272 (1671), bildid: A0068191_00576// vår salig farfader gamle Ingevalld Olofsson ifrån // uti många år åbott och besuttit haver, har vår farbroder sal Per Ingevallsson tillträtt för jämväl en långan tid och många år, då våre fäder Anders och Erik Ingevallson äro ryttare blivna och i främmande land försända vordne, där de i många år continuerat, svåra blessyrer och största ohälsa ej föga annat än själva döden undfått haver och han alltså kommit till att allena hela hemmanet innehava och hävda, men när bemälte våra fäder har kommit ur främmande och fiendeland och fått vara hemma haver de fuller tillika med vår farsyster h Elin Ingevalldotter yrkat och klandrat på bemälte vår sal farbroder att han så allena samtliga deras arvehemman och skattejord åsatt och nyttjade utan att dem först utlösa eller något för deras del skyllde // Olof Andersson i Tarmansbo, Anders Eriksson i Körtinge och Elin Ingevalldotter i Arboga hospital

Svea Hovrätt, Huvudserie [Liber causarum], SE/RA/420422/01/E VI a 2 aa/272 (1671), bildid: A0068191_00591 // såsom skulle Ingevald Olofsson varit intet annat rådande i Hyppenbenning än en inhysesman, Anders och Erik Ingevaldssöner samt Elin Ingevaldsdotter skjutit hemmant ifrån sig men Peder och Hans Ingevaldssöner det helt och hållet ur oskylda händer inlöst //

OLOF PERSSON

Hustru:

Barn:

Ingevall Olsson. Se nedan.

INGEVALL OLSSON

Förmodligen son till Olof Persson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Anders Ingevallsson. Tarmansbo, Gunnilbo.

Erik Ingevallsson

Karin Ingevalldotter

Elin Ingevalldotter

Per Ingevallsson. Se nedan.

JOHAN INGEVALLSSON

Son till Ingevall Olsson, se ovan.

Hustru: Anna Pålsdotter.

Barn:

ANDERS OLSSON

Född i Ivarbyn, Skinnskatteberg 1647. Död i Hyppenbenning 1706.

Hustru: Brita Mårtensdotter ifrån Långviken, Skinnskatteberg

Bott 9 år i Långviken och sedan 25 år i Hyppenbenning

12 barn, 8 söner och 4 döttrar. 4 söner och 1 dotter lever 1706

MELING, VÄSTANFORS

1400	Se brev nedan	Mattis i Midhlinge
1417	Se brev nedan	Matss i Midhlinge
1513	Se brev nedan	Lasse Matsson
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Lasse Hemmingsson
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Lasse Hemmingsson
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Lasse Hemmingsson
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Lasse Hemmingsson 6 1/2 hundra
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 bild 72	Jöns Nilsson Item en utjord benämnd Finnbo som E... i Fagersta brukar
1571	Älvsborgs lösen 1571	Per Nilsson
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Per Nilsson
1579	Dalarnas handlingar 1579:10	Per Nilsson
1602	Ting i Norberg 1602 Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 46	Hans Persson i Meling
1608	Dalarnas handlingar 1608:18 Bild 182	Hans
1610	Dalarnas handlingar 1610:4 Bild 181	Olof
1628	Norberg AI:1	Anders Staffansson h Margareta Meling Per Nilsson Meling Nils Hansson Meling Maret En gammal piga H Kristen Meling Jöns Hanssons hustru
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 71	Jöns Olof Nils Hansson Anders
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Jöns Hansson, 1/4 hemman Olof Olofsson, 1/4 hemman Nils Jönsson, 1/4 hemman Anders Staffansson, 1/4 hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Jöns Nils sonen Peder Olof Anders Staffansson sonen Mats
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 5 roten	Jöns Olof Anders Nils Hansson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Mantals o knekte roteringslängd 22 nov 1631	Anders Olofsson i Meling Knekt
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Bergmäst Per Jönsson nu ... Bergsfrälse den 20 dec 1651: Jöns Larsson 1/4 Olof Olofsson 1/4 Nils Hansson 1/4 Anders Staf Hansson 1/4
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Jöns Hansson 1/4 Olof 1/4 Nils 1/4 Anders 1/4
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Johan Persson Per Olssons enka, Lars Olsson 1/4 Johan Jönsson 1/4 Anders Persson, Olof Nilsson, Olof St.... Samuel Andersson 1/4 Bengt Andersson gl Erich Matsson unge Erik Matsson 1/4 Nyskattlagt 1/4

		Nyskattlagt 1/4 Erik Persson 1/4 Welam Petre 1/4

I ett brev daterat 1332 överlåter en man vid namn Abjörn i Östby hälften av sin andel”in monte, dicto Midhlinge bergt (i berget som kallas Midlingeberg) till sin broder den västmanländska frälsemannen Lars ”Brawidhasson”.
1449 1450

Den 12 feb 1400 ”tha som thing holdos oppo Norobergh” skedde en uppgörelse mellan två män från Hörende i Färnebo socken och å andra sidan Jösse Finsson, den fogde, som genom sin framfart i dessa bygder väckte det intensiva hat, vilket senare under Jösse Erikssons tid tid kulminerade i Engelbrektsfejden. Hörendeborna måste avstå jord till fogden, som de tidigare pantsatt hos honom. Fastemän var Hanus Bille i Hyppenbenning, Laurius i Glepse (Gläfse), Peder i Diwpaterna (Djupkärra), Jöns i Traettisboda (Trättsbo), Herman i Lysdal (Livsdal), Peder i Baenabodha (Bennebo), Jöns i Örbeck, Bengt i Amundebygning (Ombenning), Mattis i Midhlinge (Meling) och Jaoper i Vik. 1451 1452

1417 På ett köpebrev för Nordansjö, Norberg Paedher och Nicles Hemmingsson använder Matss i Midhlinge insiglicer 1453
Se vidare Hemshyttan, Söderbärke samt Nordansjö, Norberg

1513 håller bergsfogden Olof Arvidsson i Härad laga ting med bergsmännen på Norberg, varvid Nils Månsson i Västanfors får ”lagfart” på mark i Djupnäs i Våla socken, som han köpt av Olof Andersson i Gäsjö. Olof i Nickebo sitter såsom domare, och vittnen är Anders i Kallmora, Peder i Bennebo, Anders ibidem, Hinse i Livsdal, Olof Ravalsson i Rosendal, Per Halvarsson i Sundbo, Per och Mats i Aspbenning samt Lasse Matsson i Meling, Erik Symbla i Västanfors, Jöns Enwastesson. 1454 1455

NILS JÖNSSON

Hustru: Brita. Syster till Mats Halvarsson i Sundbo. Omgift med Lars Hemmingsson, se nedan.

Barn:

Rikmor Nilsdotter. Gift med Jöns Larsson i Västra Djupkärra, Norberg. (Son till Lars Hemmingsson, se nedan, i hans första äktenskap)

Peder Nilsson

Erik Nilsson

Jöns Nilsson. Gift med Brita. Brita omgift med Olof i Skrikbo

Anders Nilsson

LARS HEMMINGSSON

Gift med Nils Jönssons änka, se ovan. Från Hemshyttan, Söderbärke. Bergsfogde i Meling. Se vidare Hemshyttan.

Hustru: Karin

Hustru: Brita. Änka efter Nils Jönsson i Meling. Har i det äktenskapet barnen Rikmor, Peder och Erik. Syster till Mats Halvarsson i Sundbo, Västanfors.

Barn:

Första äktenskapet

Nils Larsson. I skattelängd 1539. Hemshyttan, Söderbärke

Hans Larsson. Hemshyttan, Söderbärke.

Eric Larsson. Gift i Fröbenning, Norberg

NN Larsdotter. Gift med Bengt Holstensson i Semla, Västanfors

Jöns Larsson. Död omk 1605. Ägde Oppgården i Västra Djupkärra, Norberg. Gift med Nils Jönsson i Meling och Brita, se ovan, dotter Rikmor.

NN Larsdotter. Gift med Jöns Tomasson i Åvestbo

Andra äktenskapet

Hemming Larsson. Inga barn.

1449 Stahre, Ulla. Bygd och bergsmän under senmedeltid. I Norberg under 600 år; 1958

1450 SDHK 3870, DS IV, nr 2911

1451 Stahre, Ulla. Bygd och bergsmän under senmedeltid. I Norberg under 600 år; 1958

1452 RAP II, nr 3069. Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Suppl Nr 925

1453 1417, SDHK 18842, SD 2308

1454 Stahre, Ulla. Bygd och bergsmän under senmedeltid. I Norberg under 600 år; 1958

1455 Karlsson, K H. ”Permbref från Westmanland”. Västmanlands Fornminnesförenings Årsskrift III (1884)

*Ting i Norberg 1545. Lasse Hemmingsson i Meling med sina mågar Bengt Holstensson i Semla och Jöns Hermansson i Åvestbo säljer Brandebo? i Västervåla (nuv Västanfors) till Per Olsson i Karbenning i Fernebo socken. Per Olsson hade påbörjat affären med "Hemming i Hemshyttan liggande i Söderbärke", sen hade Hemming dött och då återopade han sin hustrus arvsrätt. Per Olsson och hans arvingar ska till evärdelighet äga Brandebo.*¹⁴⁵⁶

*1548: Kom för rätten beskedlig man Lasse Hemmingsson i Meling kungjorde hur Nils Jönsson som förut bodde där nu Lasse bor fick en tekt i pant för 4 fat och . Hundre järn av Peder Larsson i Hyppenbenning. För 2? år sedan gick Peder Larsson till Lasse Hemmingsson begärandes panten igen, lovade järnet utgiva på en försagd dag, ...*¹⁴⁵⁷

*1551 Kom för rätten beskedlig man Lasse Hemmingsson i Meling givandes tillkänna att hans styvbarn i pant ena tekt som i Hyppenbenning tillkomme var med sin hustru för åtta hundra järn, hade så förent sig det Olof skulle stå*¹⁴⁵⁸

*1551: Kom för rätten beskedlig man Lasse Hemmingsson och hans kära hustru, hustru Brita, opplät, sålde och fastade med sin käras samtycke och godvilja, hennes systerdel hon åtte i Sundbo. hederliga hustru Brita, salig Mats Halvarssons efterleverska, hennes broders hustru, och var en femtedel... Stod och på samma dag Tidiki Olsbenning på sin hustrus vägnar, opplät, sålde och fastade förra omtalade hustru Brita Mats Halvarssons, sin hustrus systerdel som han ärvt efter sin moder för femtio fat järn och lade dem strax ner i Bennebo*¹⁴⁵⁹

*Lasse Hemmingsson i Meling upbjudit en systerdel i Sundbo på Tidiks hustrus vägnar i Bennebo tredje resan*¹⁴⁶⁰

*På tinget 1599 Kom Jöns Larsson i Djupkärra och förfrågade sig huru han skulle ärva sin samt sin hustrus Rikmors halvbroder Hemming Larsson. Till målet är fogat en skiss som är grunden till ovanstående.*¹⁴⁶¹

*I Strödda domboks- och rättegångshandlingar i Riksarkivet finns ett brev daterat 18 feb 1566. Holsten i Semla och Erik Larsson i Fröbenning fastade och opplät till Nils i Hemmingshyttan den del som dem tillföll i Hemmingshyttan. Nils löser också in Hans Larssons i Djupkärra del i Hemmingshyttan. Hans löser den del som tillföll Nils i Djupkärra*¹⁴⁶². Se vidare Hemshyttan, Söderbärke.

*1605 Kom Olof Olofsson i Meling och begärde att ett Peder Hanssons dombrev måtte förnyas fördom domare anno 1566*¹⁴⁶³

JÖNS NILSSON

Son till Nils Jönsson, se ovan.

Hustru: Brita. Omgift med Olof i Skrikebo (Se Hedkärra, Västanfors)

Barn:

Anders Jonsson, se nedan.

ANDERS JONSSON

Son till Jöns Nilsson.

Hustru:

Barn:

2 barn döda utan några arvingar

PEDER NILSSON

Son till Nils Jönsson, se ovan

Hustru:

Barn:

Hans Persson, se nedan

Lars Persson Okänd hemvist. Dotter Margareta Larsdotter. (Finns nämnd i skrivelsen till drottning Kristina)

HANS PERSSON

Son till Peder Nilsson, se ovan.

1456 *Ting i Norberg 3 mars 1545. Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 17 (21v enl orig paginering)*

1457 *Ting i Norberg 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 117*

1458 *Ting i Norberg 1551 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 196*

1459 *Ting i Norberg 19 aug 1551 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 196*

1460 *Ting i Norberg 1550 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 164*

1461 *Ting i Söderbärke 1599. Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 157*

1462 *Strödda domboks- och rättegångshandlingar, volym 6, opaginerad.*

1463 *Ting i Norberg 1605 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 251*

Hustru:
Barn:
Nils Hansson, se nedan

NILS HANSSON

Son till Hans Persson, se ovan

Hustru:
Barn:
Olof Nilsson

Ovanstående bygger på en släkttavla från ett lagmansting 1643¹⁴⁶⁴ Ärendet finns också i en skrivelse ställd till drottning Kristina 1644, även den med en släkttavla bifogad.¹⁴⁶⁵
Ärendet finns också behandlat på lagmansting 1636¹⁴⁶⁶

1603 och 1604 Hans Persson i Meling bjuder upp en brodersdel och en systerdel liggande ibidem, köpt av sinom faders broder Anders Nilsson för 23 fat 100 af sinom faders st syster uppburit ½ läst.^{1467 1468}

1605 Kom hustru Elin i Englikebenning och talade till sin sonhustru, hustru Brita i Meling, vilken till förende, åtte Nils Andersson, som var hu Elins son, hur hon vill nu på sitt barns vägnar hava en brodersdel i Englikebenning, der emot svarade hustru Brita att efter hennes man mycket huld, till inte fanns till att betala med, och där hennes mans broder hade några lösören borta för hennes barn, då framlade hustru Ellin en vittnesskrift som bergsfogen utgivit hade lydandes hur hon hade sålt sin jord i Bl...bo och så nedlagt i Englikebenning, så och huru hon hade mycke förbättrat hemanet och ingen av hennes barn stod efter samma hemman nu, utan den hustru brita afsade att vad som hustru brita mans broder, kunde vara skyldig sin broders barn det skull de betala, men efter hustru Elin är en utlevad kvinna och den brodersdelen är ... som hustru brita på sitter barn tillkommer i änglikebenning skulle hustru Elin behålla hemman tillhopa i sin livstid, dock ej förfara eller fördärva och giva henne var ej anner kanske efter måtter mans¹⁴⁶⁹

1606 Kom Hans Persson i Meling och lade i rätten några vittnesskrifter lydande hur han hade samt hustru Kerstin i Aspbenning, de hade gjort ett vänligt jordebyte sig emellan i så måtto att hu Kerstin gav Hans en jordestad i Meling om 8 fat, där emot gav Hans henne jord igen i Aspbenning till 12 fat och så gav han henne därtill 4 fat, då framkom Olof Olofsson i Meling som var hu Kerstins mans broder och sade att han var närmare att lösa samma brodersdel än som Hans Persson. Då rannsakades härom och i sanning bevistes att bergsfogden Staffan på Nyhyttan samt 6 beskedlige män hade varit där över och dem vänligen förent om samtycke att samma byte skall vara stadigt¹⁴⁷⁰

En släkttavla som verkar höra till ärendet finns längst bak i domboken 1606¹⁴⁷¹

1637 Vigdes Olof Olsson i Meling och hustru Brita Holstensdotter i Glimbo¹⁴⁷²

1637 vigdes Per Nilsson i Meling och Anna Matsdotter i Sörhörende¹⁴⁷³

1645 vigdes Olof Nilsson i Meling med Karin Matsdotter ibidem

1648 Vigdes Per Olofsson i Meling och Anna Matdotter i i Färnebo socken

1649 vigdes Hans Nilsson och Margareta Larsdotter i Meling

1650 Vigdes Knut Andersson i Meling och Kerstin Eriksdotter ifrån Dingtuna

1657 Vigdes Erik Johansson i Meling och Brita Jöransdotter i Semla

1661 Lars Olsson i Meling för stämnings försittande emot h Kirstin Ruth i Norbergsby¹⁴⁷⁴

1464 Lagmansting 1643 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Uppsala län EXIa:4 sid 160

1465 Uppsala landsarkiv. Tips från Jan-Eric Björk 2005

1466 Lagmansting 1636 Svea Hovrätt Uppsala län EXIa:5 sid 105

1467 Ting i Norberg 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 144

1468 Ting i Norberg 1604 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 197

1469 Ting i Norberg 1605 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 251

1470 Ting i Norberg 1606 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 300

1471 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 171

1472 Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638

1473 Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638

1474 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 747

1662 Lars Persson i Semla lät 2 resan uppbjuda Olof Nilssons i Melinge fasta egendom pantsatt för 33 skeppund tackjärn, pantskrift daterad 12 aug 1659.¹⁴⁷⁵

1669 Jöns Hansson i Sundebo begärde få igenlösa sin Moders jord i Meling som bortpantat var till Staffan ibidem.¹⁴⁷⁶

1658 Presenterades för rätten av Melingsborna en skattningskrift dat 14 aug 1657 av gode män som på syn och skattnig till Meling hade varit av Tinget till nämnden, vilke der haver synt och skattat den skog som fordom Bermästaren Per Jönsson hade avkolat uppå Melinges ägor, såsom beviset för rätten upplästes lyder, för nämligen ett stycke skog på Tallåsen som kallades Samuels kolning, der ovan om var råskillnaden i ett Stenröse, mellan Semla, Meling och Malmkärre, vilket skogsstycke avkolat var av Bergmästarens kolare, som bodde strax der hos, detta skogsstycke bekände Melingborna hava förunt Bergmästaren i god vilja, för det han hade dem försträckt och med sin betalning bjudit, och nu vidare bjuda skulle, såsom i skriften författat stod, sub dato semla den 13 augusti 1644, vilket skogsstycke kommer alls på ingen räkning. Sedan skattades ett skogsstycke som kallades Timberåsen, vilket och i lika måtto var avkolat av Bergmästarens folk, och berättades av melingborna, att Sahl Bergmästaren hade hadlat av dem benämnde skogsstycke, och lovat dem en tunna stömming och 1 tunna sill, vilka varor de sade sig intet hava fått, utan den säd, sill och strämning som de hava fått är dem på räkning ställt, ty mot skulden som nu fordras. Var emot Måns Persson som närvarandes, svarade, att det annorlunda bevisas skall med böcker, vilket då till sin tid uppsattes. Sedan och till Nybergsmoren som och avkolat var, vilken och sades Bergmästaren vara förunt till förbättring emot mankällsmoren, vilken stod en del i S... vad uppsatt och en del avkolat, vilken skattades för Västan för Nybergsmoren som och var avkolat in till Semla rået, vilket skattades av närvarande nämndemän för två mileveder Sunnan på skogen som melingskarlarna fordrade betalning eller decourteras måtte på deras skuld, var skattat tillhoppa på 13 mileveder, a 16 famnar vardera: Mileved vid Stubban skattat för 1 skeppund Tackjärn, gör 13 förutan den skog som godvilligen förund var, eller emot betalning som förmålas utbrukat var.

ANDERS STAFFANSSON

Hustru: Margeta

Barn:

Per Andersson. Gift 1650 med Brita Matsdotter i Karsbo, Norberg

HANS PERSSON¹⁴⁷⁷

Son till Peder Hansson och Anna Persdotter i Sundbo. Gift till Staffansgården i Meling och dog där 1720.

Hustru: Anna Staffansdotter

Barn:

7 barn, 4 söner och 3 döttrar, 1 dotter död 1720

Per Hansson. Född 1686 i Meling. Gift med Anna Andersdotter från Livsdal

Olof Hansson. Född 1694 i Meling. Gift med Karin Danielsdotter från Åvestbo.

1475 Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2730 sid 530

1476 Ting i Norberg 1669 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2733 sid 496

1477 Åkerberg, Carl. "Ett slagsmål i Meling 1724. Och om straff för oskick i gamla tider". Hembygdsväggen 1930-32:137-138.

MOREN, VÄSTANFORS (VÄSTERMOREN) MED MORTORPET

1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Peder i Moren den westra (Betecknas som fattig bergsman)
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Per- Jöns Persson
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Peder Jönsson Jöns Persson
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Peder Jonsson Jöns Persson
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Västamora Jöns Engelbretsson 3 hundrade Anders Persson 1 1/2 hundrade
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 bild 72	Jöns Engelbretsson Lasse Matsson och Anders Persson
1571	Älvsborgs lösen 1571	Lasse Jonsson Herman A Persson
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Lasse Jönsson Anders Persson
1579	Dalarnas handlingar 1579:10	Lasse Jonsson Per Andersson Lasse Nilsson?
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 78	Lasse Jönsson Per Andersson Knekt Haver fritt i by i morsehytta Jöns Nilsson Knekt
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 9	Sven på Herman Nilsson Lasse Nilsson Lasse Andersson
1608	Dalarnas handlingar 1608:18 Bild 183	Anders Andersson Lasse Persson Jöns Herman Lasse Jonsson
1610	Dalarnas handlingar 1610:4 Bild 181	Jöns i Moren Herman ibidem
1628	Norberg AI:1	Sven Pålsson h Anna Elin Swensdotter Lars Svensson Anders Svensson Nils Pärsson h Brita Olof Nilsson Christen Nilsdotter Marit Nilsdotter Moren Anders Svensson Mlin Andersdotter
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 71	Sven Hans Ersson Lars Pärsson Jöns Pärsson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Sven Påvelsson, 1/4 hemman Hans Eriksson, 1/2 hemman Lars Persson, 1/4 hemman Jöns Persson, 1/4 hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Sven Hans Eriksson Lasse Pedersson Jöns
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 4 roten	Jöns Sven Hans

		Lasse
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Sven Påvelsson 1/2 hans Larsson 1/2 lars Pedersson 1/4 Jöns Pedersson 1/4 Mats Philipsson 1/8
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Sven Påvelsson 1/2 Hans Eriksson 1/2 Lars Pärsson 1/4 Jöns Pärsson 1/4 Utan namn 1/8
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Lars Johansson Halvar Johansson 1/2 Jacob Hansson Per Eriksson Lars Ersson 1/2 Johan Ersson 1/4 hans Persson Anders Persson 1/4 Erik Matsson 1/8 Moren Nyskattlagt 1/4 Berättas vara det samma som i Skinskatteberg kallas Hällen Morsjön: Eskil Jacobsson

Moren i Västansfors benämns i tidiga urkunder Vestermoren till skillnad från Moren i Söderbärke. I den första hyttlängden från 1539 redovisas en hytta med 2 bergsmän. 1624 hade bergsmännen blivit 5 och 1707 inte mindre än 10. Byn uppvisade på tidigt 1600-tal 5 stamgårdar på sammanlagt 1 1/2 mantal. Befolkningen ökade successivt. I 1755 års mantalslängd finner vi 32 hushåll i Moren med Mortorpet. Detta förde med sig en exceptionellt stor hemmansdelning. I 1800 års mantalslängd ser vi två hemman på 1/48 och två hemman på 1/64 mantal. Moren hade nog inte samma anseende som de centralt belägna byarna, Åvestbo, Hedkärre, Aspbenning och Sundbo. Jag har inte funnit några nämndemän eller kyrkvärder i Moren. Men här fanns gott om knektar. ¹⁴⁷⁸

Vid ting i Norberg 1546 kungör hustru Ingeborg boende i Snytsbo att hennes far Tidik i Knallasbenning sålt sin brodersdel i Västra Moren till brodern Jöns Engelbrektsson boende vid denna hytta. Han uppbar sedan uti sin livstid en första fat järn, men då fadern dog uppbar hon sedan fem fat järn, och tillägnade Jöns Engelbrektssons son vid namn Per Jönsson förutnämnde treding. ¹⁴⁷⁹ Jöns Engelbrektssons koppling till Moren bekräftas i 1558 och 1562 års skattelängder. ¹⁴⁸⁰

1607 Kom Lasse Persson i Moren och talade till Lasse Andersson ibid om förnämnde Moren vilket Lasses moder pantsatt hade för 3 1/2? Fat järn till en benämnd Erik Eriksson. Då fanns i sanning att så var ... Lasse Andersson som nu haver Erik Erikssons hustru till äkta sade sig nu vara q bördig till och inted var som linjen utvisar Därför dömdes Lasse Pedersson ... faders Moren igen och Eriks Erikssons hustru sitt järn igen En släkttafva är bifogad ärendet som ger de första leden nedan. ^{1481 1482}

JÖNS ENGELBREKSSON

Bror till Tidik Engelbrektsson i Knallasbenning, Grytnäs

Hustru:

Barn:

Per Jönsson

ANDERS

Hustru: Brita. Har ärvt hemmanet i Moren.

Hustru: Elin

Barn:

I första äktenskapet

Per Andersson. Se nedan

I andra äktenskapet

Lasse Andersson. Se nedan.

PER ANDERSSON

Son till Anders, se ovan. I skattelängder 1580-1597. Anges vara knekt.

Hustru: Ingeborg

¹⁴⁷⁸ Gustavsson, Arne. Släktkrönika för Edvin och Hanna Gustafsson. Del 3. 1991)

¹⁴⁷⁹ Ting i Norberg 1546 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 31

¹⁴⁸⁰ Gustavsson, Arne. Släktkrönika för Edvin och Hanna Gustafsson. Del 3. 1991)

¹⁴⁸¹ Ting i Norberg 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 227

¹⁴⁸² Ting i Norberg 1607 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 348

Barn:

Lasse Persson. Se nedan.

LASSE PERSSON

Son till Per Andersson, se ovan. I skattelängder från 1608

Hustru: Ingeborg

LASSE ANDERSSON

Får inte lösa det pantsatta hemmanet i Moren.

Hustru: Karin. Har tidigare varit gift med Erik Eriksson

Kom Margareta Siffridsdotter i Moren och lade ...komligt till Olof Larsson i Moren att hanskal hava belägrat sin hustrus syster Anna Larsdotter, vilket skulle vara skett på Väster Silvberg gård vorde i dagsvärke. Denne Olof fästelag till nästa ting om någon kan med något vidare bevis hon det ¹⁴⁸³

1636 vigdes Johan Brus i Aspbenning med Brita Svensdotter i Moren¹⁴⁸⁴

1637 vigdes Sven Pålsson i Moren (Västanfors) och Brita E. d. i Karsbo¹⁴⁸⁵

1646 vigdes Olof Svensson i Moren med Ingeborg Ingelsdotter ibidem

1649 vigdes Erik Jönsson i Moren och Brita Nilsson

1649 vigdes Lars Eriksson i Billsjön och Marit Larsdotter i Moren

1658 Hans Nilsson i Vretarna och Västervåla låt för rätten pretentera igenom Erik Seffersson i Enoret en bekännelse skrift av Lars Larsson, Erik Larsson samt Sven Larsson ibide att de efter tingsdom haver unt sin farbroder Hans Andersson ibid gå i lika lösning med sig i benämnte torp, och såsom de hade tagit sina penningar igen, och Hans dem förlikt med Stångjärn 2 1/2 och 23, der om de vore väl förlikte, så begärde han, att denne hans syskonbarns bekännelse intecknas måtte.

Samma gång presenterade Hans för rätten Sven Pålssons i Moren och G Norberg köpteskrift dat Norberg 1623 på en jordedel i Vretarna, som han hade sålt till Anders Nilsson, nämlingen en systerdel uti ett halvgårds hemman, därför betalt och givit 3 fat osmundsjärn och uppbjöds 1 resan oklandrat.¹⁴⁸⁶

HANS HALVARDSSON

Hustru: Margreta Henricsdotter. Gift vid 25 års ålder. Död 1705 i Moren 26 år gammal

Barn:

1 son

1483 Ting i Norberg 1600 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:7 sid 35

1484 Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638

1485 Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638

1486 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2729 sid 693

ONSJÖ, VÄSTANFORS

ODENSJÖ. Onsjö har sitt namn efter Odensjön och har även del i sjön västra Trehörningen, norra Morsjön och den forna sjön Flyten. "Västra" för Trehör-ningen kunde vara obehövt, då ju kartläggarens Trehörning öster ut, långt utom Onsjö i dagligt tal heter Trekant-ten. På Onsjöskogen ligger Hvitmossen med en liten tjärn. Vid en bäck från Odensjön stod den uråldriga hyttan. Den bebyggda platsen kallas Slaggberget. Stamgårdarna voro n:r 1 Norrgården, n:r 2 Bäckgården med Skräddargården och Bjömgården, n:r 3 Nergården, n:r 4 Norr Morsjön och Trehörning, utflyttade från Onsjö by, n:r 5 Bussgården med Gatgården och Berggården, n:r 6 Welamsgården med Lemonsgården, nu för-svunnen, n:r 7 Flyten och n:r 8 Oppgården eller Frälsegården. Norrgården stod på ett gärd norr om Onsjö by och den stora egendomen sträckte sig ända till Westanforsgränsen. Säteriet hade på Norrgården blott en bonde till 1763, då egendomen delades mellan två söner i gården. Dessutom hade säteriet flera torp där, Klockartorpet med Rönningen och Nävertorpet, Gropen vid en djup grop, Skogvaktartorp, Hagen, Krogen med två torp. På Norrgårdens mark vid säteri-gränsen och det försvunna Kloc-kartorpet ligga Kungshagen och flyttarslätten, vilka namn torde härleda sig från den tid Gustaf Wasa hade en befallningsman över Westanfors Säteri och Kungsladugård. På det nu skogbevuxna Nävertorpet, med en bevarad genväg, har förmodligen förekommit någon han-del med näver, som användes så mycket av skommare och takläggare. Den djupa gropen nedanför östra sidan om lands-vägen vid Gropen är troligen en lämning efter den älv, som i urtiden skulle ha forsat mellan Hedtjärn och Gångviken. Vid Bergvägen på västra sidan om Gro-pens ägor ligger "Kolerakörgårn", där flera Onsjöbor blivit begravna. Vid Krogen brukade förbönderna rasta och få förfriskning. Skräddargården fick sitt namn efter en skräddare Eric Olsson, som 1690 ge-nom gifte blivit bergsman på gården, men fortsatt som sockenskräddare. En son och sonson voro bergsmän, men sedan kom gården under Säteriet. Bjömgården nedanför Oppgårdarna fick sitt namn i ny tid efter landbonden under Säteriet, Björn-Janne, så kallad emedan han sedan 1862 var gift med den befallande Björn-Lina, en dotter till rättaren Bjömbom i Simla. Nergården söndrades med tiden i fem Nergårdar, vilka aldrig kommo under Säteriet. På den Nergård som fick namnet Norins-gården föddes 1674 Johan Norin, som blev adjunkt i Westanfors och slutligen kyrkoherde i Odensvi. Släktnamnet var taget efter moderförsamlingen Norberg. Christina Möcklinia, dotter till kaplan Möcklin och född i Westanfors prestgård 1682, blev gift till två Nergårdar i Onsjö. Bussgården hade sitt namn efter den stora släkten Buss, men gårdsnamnet har på kartan förvanskats till Buskgår-den. Om den forna Gatgården påmin-ner nu Gatstugan. Alla tre gårdarna, Berggården inberäknad, kommo med tiden under Säteriet. Norr Morsjön och Trehörning äro fortfarande självständiga. Welamsgården fick sitt namn efter riks-dagsmannen i bondeståndet, Welam Pers-son, som dog 1763. Änkan bodde kvar på gården hos en son till 1776, då sonen sålde Welamsgården till Säteriet, som ditsatte en landbonde. I nyare tid har gården kallats Norlings. Bäckgården hade sin sista bergsman kvar 1774 och sin första landbonde under Säteriet från 1775. Den andra gården av stammen n:r 6 kom tidigt under Säteriet, som där hade en landbonden Per Lemon, död 1759. Efter honom fick gården heta Lemons-gården. Inpå 1770-talet försvann gården och egendomen lades under Gatgården. Gården flyten har naturligtvis sitt namn efter den forna sjön Flyten. Släkten Flytström, som ännu äger gården, har efter den sitt namn. Gårdens husbonde i släkten ha i många led varit gästgivare. Oppgården eller Frälsegården ägdes på 1400-talet av riddaren Nils Bosson Natt och Dag och har samma historia som Westanfors och Fagersta. Långe satt på gården blott en frälsebonde, men Säteriet fick där två bönder i var sin byggnad, den ena en långbyggnad. Det blev slutligen tre landbönder där under Säteriet, två i långbyggnaden. Soldatrotten för Onsjö hette Grip, se-dermera strörote, så vi träffa Gripar överallt i socknen. Annars bodde i Onsjö många soldater med olika namn, såsom Abborre, Bark, Broberg, Brus, Lustig, Stadig, Stare, Stubb, Öm, artil-leristen Åkstedt. En dragon Westerfors, församlingens fjärsman, var halvbror till riksdagsmannen Welam Persson. En an-nan halvbror till riksdagsmannen var gardisten Hägerberg, som gav sig i krigstjänst strax efter sitt bröllop. Tillfångatagen vid Poltava 1709 vistades han i Ryssland 16 år. Anländ hem ur fången-skäpen 1725 fann han sin hustru omgift med en soldat Gammal. Vid vägen strax sydöst om Krogen låg Kustorpet, som fått sitt namn efter soldaten Jan Kuse, död 1754. Den branta sidovägen åt norr kallas Kusbacken. Något närmare Flyten ligger Baggtäp-pan till minne av soldaterna Bagge. Sol-daterna Ekebon bodde vid Flyts Broar-ne. Soldat Lustig i Onsjö blev soldat Ekegren i Lilla Westanfors. Den gamla smedsläkten Spannare har inkommit i socknen ganska tidigt. Stångjärnssmeden Anders Spannare dog Onsjö 1676.¹⁴⁸⁷

1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Jååp (Betecknas som fattig bergsman) Lasse Olsson Nils Staffansson Anders Staffansson i Onssjö herr Trds landbo på Walberg *
------	---	---

1487 Carl Åkerberg

* Den danske adelsmanen Trued Gregersen Ulfstand, länsherre Varbergs län och gift med Görvel Fadersdotter Sparre

1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Sid 106 dessa hyttor lyda under Frelse, men ingen vet huru mycket hyttgård utav the hyttor haver varit gjort utaf Lyder herr Trudhe till / Anders Staffansson Anders Larsson Jååp Larsson Lasse Olsson
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Nils Staffansson Jååp Larsson Anders Larsson Lasse Olsson
1545	Dalarnas handlingar 1545::12	Nils Staffansson Jååp Larsson Anders Larsson Lasse Olofsson
1545	Ting i Norberg 1545 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 15	Anders Staffansson i Onsjö
1548	Nämnd 1548 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne.Tredje delen nr 711	Nils Staffansson
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Nils Staffansson 3 hundra Jop Larsson 1/2 hundra Anders 1/2 hundra Lasse Simonsson 1 hundra Haver varit fru Görvels landbor och är nu K M landbor Enkan i Onsjö 6 1/2 hundra
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 bild 72	Nils Staffansson Lasse Finne Per å...ning Joel Olsson Kungens landbor Per Andersson i Odensjö
1571	Älvsborgs lösen 1571	Per Andersson Erik Olsson Jöns Persson Per Larsson Staffan Nilsson
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Staffan Nilsson Per Larsson Jöran Persson Knut Olofsson
1579	Dalarnas handlingar 1579:10	Staffan Andersson? Per Larsson Knut Olsson
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 78	Staffan Nilsson Per Larsson Knut Olsson
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 9	Olof Knutsson Erik Pärsson Knekt Olof Matsson
1608	Dalarnas handlingar 1608:18 Bild 183, 184	Bengt Jöran Knutsson Lars Knutsson Olof Matsson Anders Knutsson
1610	Dalarnas handlingar 1610:4 Bild 180, 181	Jöran Knutsson Anders Knutsson Lasse Knutsson (överstruken) Olof Matsson Bengt Hans Larsson
1628	Norberg AI:1	H Brita H Karin Onsjö Erik Persson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 71	Jöran H Karin Knut Per Ersson Hans Larsson O Matsson Pär Hansson

		O Matsson Pär Hansson Nils Bengtsson Olof Pärsson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Knut Larsson, 1/2 hemman Jöran Knutsson, 1/4 hemman Anders Knutsson, 1/4 hemman Olof Matsson, 1/2 hemman Hans Larsson, 1/4 hemman ONSJÖ FRÄLSE Per Hansson i Onsjö (H Henrrich Homs)
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Nils Bengtsson Hans Larsson Per Eriksson Jöran Knutsson Per Andersson Olof Matsson drängen Johan Per Hansson Frälse
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 3 roten	Nils i Onsjö Olof Matsson Knut Larsson Jöran Knutsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 4 roten	Hans L Per Ersson Anders Knutsson död Pär Andersson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd Frälseroten	Per Hansson i Onsjö
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Mantals o knekte roteringslängd 22 nov 1631	Olof Andersson i Onsjö Knekt Anders Larsson i Onsjö Knekt
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Erik Olofsson 1/8 Knut Larsson 1/2 Jöran Knutsson 1/2 Peder Andersson 1/2 Nils Bengtsson 1/2 Olof Matsson 1/2 Hans Larsson 1/4 Peder Finne 1/8 Frälsehemman: Peder Hansson 1/2 Försvaras af Sal Hindrich Hansson efterlef på Hässelöo
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Knut Larsson 1/2 Jöran Knutsson 1/4 Pär 1/4 Olof Matsson 1/2 Hans Larsson 1/2 Utan namn 1/4 Utan namn 1/8
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Olof Andersson Olof Larsson 1/2 Erik Nilsson 1/2 Per Jonsson Per Holstensson, Mats Persson Lars Knutsson 1/2 Lars Persson Per Ersson 1/4 Lars Mårtensson Olof Trehörning 1/4 Per Hansson Johan Ersson 1/4 Daniel Matsson 1/8 Frälse Hans Ersson och Hans Nilsson

1539 års fogderäkenskaper upptaga som frälsehyttor utom Nordansjö, Högfors, Riddartäkten, Fagersta, Västanfors, Lilla Västanfors, Onsjö samt ytterligare en, om vilken det endast utsäges, att den ligger i byn. Att dessa en relativt lång tid varit frälse, framgår av uttalandet, att man inte vet, huru mycket de fordom utgjort i hyttegäld.

Av brevet 1440 angående kyrkans frälse och deras andelar i Norberg framgår att Jöns Nilsson (Svarte Skåning), riksråd och hövitsman på bl a Öresten och Åkershus, vapnaren Greger Magnusson till Eka och Erik Jönsson (spänne) till Hallkved (i Uppland), en tid efter 1452 hövitsman på Örebro hus, samt "andra flera af frelsith" äga hyttor i Norbergs bergslag.¹⁴⁸⁸

Anders Törnqvist gör som ett led i sin avhandling Bergbruk och Aristokrati utredningar av de frälse-släkter som varit ägare till Stora och Lilla Västanfors, Fagersta, Onsjö, Högfors, Fors, Örsingsbo, Berg, Ösby, Sunnanåker,

1488 Stahre, Ulla: Bygd och bergsmän under senmedeltid. Norberg genom 600 år. 1958.

samt Ålsvarta.¹⁴⁸⁹

1598 Hustru Ingeborg i Kyrkbyn (Söderbärke) bjuder ½ systerdel ibidem köpt av Staffan i Onsjö för sju fat, av hustru Rikmor i Fröbenning 3 fat¹⁴⁹⁰

1600 Staffan Nilsson i Onsjö bjuder upp en systerdel i Onsjö köpt av hustru Marit i Gäsjö för 1 läst järn¹⁴⁹¹

1600 Kom Staffan Nilsson i Onsjö och gav till känna hur han för åldrar hade bytt jord som Jöns Perssons dombrev utvisar (ärendet överstruket)¹⁴⁹²

1602: Staffan Nilsson i Onsjö bjuder upp en systerdel ibidem köpt av hustru Marit i Gäsjö för osmundsjärn 1 läst. Deslikes en systerdel ibidem köpt av hustru Kirsten i Högfors för en läst och 900, och så en del av Peder Staffansson i Norbergsby, för osmundsjärn 600 och äro detta köp efter lagen ståndet.¹⁴⁹³

Så här skildrar Örnulf Tigerstedt i Fagerstabrukens historia ägoförhållandena för frälsehemmanen i Fagersta, Västanfors och Onsjö innan de egentliga brukspatronerna tog över:

”När duklet på allvar börjar skingras kring Aspens och Barkens stränder, finner man den ”omätligt rika” från Görvel Fadersdotter (Sparre) som ägarinna till 3 gårdar Västanfors, 1 gård Fagersta, 1 gård Onsjö och 1 gård Bovallen, alla belägna i dåvarande Norbergs socken. Fru Görvel, som sannlikt var född år 1517, hade förmodligen ärvt dessa gårdar genom sin farfars mor Elin Nilsdotter (Natt och Dag), vars fader Nils Bosson (Natt och Dag), på sin tid haft betydande försänkningar i Norbergs bergslag, där han själv bott i början av 1400-talet. Fru Görvels föräldrar, Fader Nilsson (Sparre) på Hjulsta och Bothild Knutsdotter (Tre Rosor), dog inte många år efter dotterns födelse och lämnade henne i arv en väldig förmögenhet bestående av vidsträckta gods både i Sverige och Norge.”

Hon var sedan gift med slottsfogden på Leckö, Peder Nilsson (Grip till Fällnäs i Sorunda) som dog ett år efter giftemålet. Hon gifte sedan som sjuttonåring om sig med den trettio år äldre Trued Gregersson och flyttade med honom till Danmark. 1546 gift hon om sig med det danska riksrådet Love Axelsson Brahe till Krageholm. Efter att hon blivit änka för tredje gången lede hon sedan ensam på sina skånska gods.

”Fru Görvels giftermål med en dansk hade emellertid konsekvenser för hennes svenska gods, som hon antagligen inte hade räknat med. År 1556 blev egendomarna i Norberg indragna av Gustav Vasa och förda på hans arv och eget; det sägs, att detta skedde just emedan ägaren hade lämnat Sverige och begivit sig till Danmark. På var och ett av de beslagtagna gårdarna utom på Bovallen placerades en arrendator, medan kungsgårdsfogden Jon Jönsson svarade för deras skötsel. Ingen hammare eller hytta omnämnes. Då kungen senare av allmogen begärde en penningehjälp för gäldandet av sina krigsomkostnader så gav de ”fattige bergsmännen” på Stora och Lilla Västanfors sex öre och frälsebonden på Onsjö sju öre i hjälpskatt. Men om frälsebonden Anders i Fagersta heter att han erlade en mark osmundsjärn. Det förefaller som om Fagersta redan på den tiden kunde producera järn och som om dess senare ödelagda hytta då ännu var i verksamhet.

1559 fick fru Görvel av någon anledning igen de flesta av sina Norbergshemman. Följande år kallas de hennes ”arv och eget för ross-tjänst”. När förhållandena mellan Sverige och Danmark på 1560-talet skärptes för att slutligen 1563 utmynna i det nordiska sjuårskriget, fann sig fru Görvel dock på nytt berövad sina svenska egendomar och återfick dem först år 1571 på grund av bestämmelserna i fredsfördraget i Stettin 1570. Tio år senare gjorde hon ett byte med svenska kronan, som mot gods i Halland fick övertaga hennes fyra frälsehemman Stora och Lilla Västanfors samt Fagersta och Onsjö. Antagligen följde även familjegodset Hjulsta med i bytet. Hos kronan stannade egendomarna till 1612, då Gustav II Adolf gav dem åt riksrådet Klas Eriksson Flemings änka, fru Ebba Gustavsdotter Stenbock, som fick kungligt brev på Hjulsta och några gods därunder.

Fru Görvel Fadersdotter lämnade inga bröstaringar. Med anspråk på arv efter henne framträdde emellertid systrarna Görvel Jönsdotter till Fällnäs och Kirstin Jönsdotter till Fyllingerum. De var troligen systrar till fru Anna Jönsdotter Snakenborg, som var gift med riksmarskalken Hindric Carlsson Horn av Kankas, vilken hade stått högt i gunst hos Karl IX och som tillsammans med Jacob de la Gardie skulle underteckna freden i Stolbova 1617. Genom sitt inflytande hos Gustav II Adolf lyckades riksmarskalken hjälpa de två systrarna i deras arvsanspråk, så att konungen den 12 juni 1613 i Stockholm undertecknade det öppna brev, som skaffade gamla fru Görvels gods ”under släkten igen”. Dock skulle fru Ebba Stenbock till sin död få njuta Hjulsta med underlydande. Norbergshemmanen tillföll tydligen dock redan nu fru Görvel till Fällnäs och fru Kirstin till Fyllingerum, ty redan samma år skänkte de alla fyra hemmanen åt sin välgörare riksmarskalken Hindric Carlsson Horn.

1489 Törnqvist, Anders. Bergsbruk och aristokrati. Järnhantering, jordbruk och landskap i Norbergs bergslag 800-1580. 2008.

1490 Ting i Söderbärke 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 43

1491 Ting i Norberg 1600 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:7 sid 35

1492 Ting i Norberg 1600 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:7 sid 35

1493 Ting i Norberg 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 50

Riksmarskalken Horn dog den 20 maj 1618 i Stockholm. Två dagar senare föddes hans son Hindric och samma år gifte modern Anna Snakenborg om sig med Klas Larsson Flemming, den sedermera så berömde amiralen och sjöhjälten. Under sin livstid skötte fru Anna de Hornska domänerna, men efter hennes död 1637 övertog den nu nittonårige Hindric Hindricsson Horn själv förvaltningen av sin förmögenhet. (....)

Redan i den äldsta bevarade bergverksrelationen av 1637 förekommer Fagersta frälsehytta; den antecknas tillhöra Hindric Carlsson Horns änka och Hindric Hindricsson Horns moder fru Anna på Hässle. (Bruksrörelsen vid Fagersta gård började måhända redan år 1611 av karl IX:s arrendator Kelvast Olofsson, som idkade bruksrörelse där såsom Hindric Carlsson Horns arrendator). Där finnes ocks en senare anteckning, som meddelar att denna hytta ledes öde år 1644. Vad Västanfors beträffar så tycks dess äldsta hytta ha ödelagts redan ca 1635, varefter hyttan i skogarna uppåt Hyppenbenning, ödelagd långt före 1685, levererade malmen till hammaren vid Västanfors. I bergverksrelationen av 1637 redovisas en hammare vid Västanfors och en vid Fagersta och både förklaras tillhöra fru Anna på Hässle. I Almgrens samling n:o 44 finns en anteckning om hamrarna i Norbergs socken år 1639. Det säges här, att anläggningstiden både för Västanfors och för Fagersta hammare är okänd. I bergskollegii allmänna bergverksrelation av 1673 om järngruvorna i Gamble Norbergs socken talas det även om Finnebo gruva i närheten av Fagersta. Malmen var god, heter det, men gruvan blev obrukad efter det att hyttan lades öde. ¹⁴⁹⁴

KNUT OLOFSSON

Barn:

Jöran Knutsson'

Olof Knutsson, Bastmora, Västanfors

Anders Knutsson

Brita Knutsdotter.

Knut Olofsson i Onsjö bjöd upp en fjerdepart i ett hemman i Onsjö, köpt av hustru Marit i Järån vid Skinnskatteberg för 6 fat järn ^{1495 1496}

JÖRAN KNUTSSON

Barn:

Lars Jöransson.

Knut Jöransson

Elin Jöransdotter

1610 Kom Jöran Knutsson i Onsjö war kommen i rykte att hava belägrat sin grannes legopiga Rikmor Wilkensdotter benämnd och nu fanns ingen som de ord bestå ville, och ingen var som honom det tillade vittnen. Nämnden samt menige man gjorde honom fri för samma rykte den hon det för... skall böta ^{1497 1498}

Laga ting i Gamla Norberg 13 februari 1615: köpt av Jöran Knutsson i Odensjö för sin del i Djupnäs , Våla socken, 5 fat osmundjärn.....

LARS JÖRANSSON

Död 1661 i Onsjö, Västanfors. Son till Jöran Knutsson, se ovan.

Hustru: Marit Hansdotter. Från Norberg. Död 1675 i Onsjö.

Barn:

Hans Larsson. Född 1645 i Onsjö

Karin Larsdotter. Född 1648 i Onsjö. Död 1718 i Gäverbo, Skinnskatteberg

Margareta Larsdotter. Född 1650 i Onsjö

Olof Larsson. Född 1652 i Onsjö

Lagmansting Kopparbergs län 8 oktober 1646 Ibland andra ärenden som är avhandlade beviste Lars Jöransson i Onsjö och Norbergs socken huruledes hans s fader Jöran Knutsson haver köpt efterskrivne jordelar nämligen

1494 *Tigerstedt, Örnulf. Fagerstabrukens historia. Kavalkad. 1957.*

1495 *Ting i Norberg 1592 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 33*

1496 *Ting i Norberg 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 116*

1497 *Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 8*

1498 *Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 420*

av hustru Marit i Järån och Skinnskattebergs socken all hennes anpart uti Onsjö för fyra fat osmundjärn, av hustru Johanna där sammastädes hennes andel för fyra fat osmundjärn, av Lars Hansson i Åvestbo hans anpart för fyra fat osmundjärn, av Erik Hansson i Västerås hans andel i Onsjö för fyra fat osmundjärn, av Hans Andersson i Gantbo?? Hans del för två fat osmundjärn. Noch haver bemälte Jöran Knutsson köpt av sin syster Anna Knutsdotter hennes anpart för tu fat osmundjärn. Av Olof Knutsson i Bastmora sin broders anpart för tolv fat osmundjärn. Item av Päder Andersson sin broder son uppå sin faders vägnar anpart tackjärn sjutton skeppund. Noch haver han löst av Mårten Knutsson i Fantebo och Skinnskatteberg socken hans anpart för sju skeppund tackjärn och ett skeppund tolv .. stångjärn presenterade merbemälte Lars Jöransson ett synebrev utgivit av fordom lagläsare Anders Andersson den 1 september 1641 förmälade att emellan grannarna i Onsjö /: Lars Jöransson på den ena sidan och Måns Bengtsson samt Erik Persson andra sidan, är beslutat och avdömt det Lars Jöransson med sina consorter skall behålla all den skog och mark som är belägen på södra sidan om Mohreväg, uppå vilket köp faste och synebrev begärtes till vissare attestation att därmed lagligen procederat är, lagmans confirmation som intet kunna förvägras

Gamla Norbergs häradsrätt 21 augusti 1665: Sammaledes bekom salig Lars Jöranssons måg i Onsjö Anders Bengtsson fasta på den arvejord som bemälte Lars hade köpt av sin broder Knut Jöranssons barn, Anders Knutsson, Kerstin och Karin Knutsdöttrar för 20 skeppund tackjärn

Gamla Norbergs häradsrätt 21 augusti 1665: Sammaledes bekom salig Lars Jöranssons måg i Onsjö Anders Bengtsson fasta på den arvejord som bemälte Lars hade köpt av sin broder Knut Jöranssons barn, Anders Knutsson, Kerstin och Karin Knutsdöttrar för 20 skeppund tackjärn

Gamla Norberg 21 augusti 1668 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt (W) AI:5 (1668-1669) Bild 710 / sid 137 (AID: v222900.b710.s137, NAD: SE/ULA/11711) h Marit i Onsjö lät 2 resan uppbuda 2 systerdelar jord ibidem köpt av sina systrar Sigrid och Brita Hansdöttrar för stångjärn 10 skpd dat 8 feb 1664

Hans Olofsson i Gäverbo, Skinnskatteberg var gift med Kerstin Andersdotter i Gäverbo, Skinnskatteberg. Deras son Olof Hansson, född 1642 i Gäverbo, död 1692 i Gäverbo var gift med Karin Larsdotter enl dödbok 1718 född i Onsjö.

KNUT JÖRANSSON

Son till Jöran Knutsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Anders Knutsson

Kerstin Knutsdotter

Karin Knutsdotter

NILS OLOFSSON

Måg till Holsten Persson i Hedkärra, Västanfors som är son till Per Holstensson, Halvarsbenning i hans andra äktenskap, se ovan. Son till Olof Nilsson, Hedkärra. Född 1644 i Hedkärra, Västanfors. Död 1699 i Halvarsbenning.¹⁴⁹⁹

Hustru: Brita Holstensdotter. Född 1647 i Hedkärra, Västanfors. Död 1699 i Halvarsbenning. Begravd samma dag som sin man Nils Olofsson. Dotter till Holsten Persson, Hedkärra och sonson till Per Holstensson, se ovan.¹⁵⁰⁰

*Avlidna Brita Holstensdotter i Halvarsbenning var syster till avlidna bälgmakaren Hans Holstensson i Hedkärra, Per Holstensson och avlidne Olof Holstensson som var far till Erik Olsson i Onsjö, Västanfors, alla söner till avlidne Holsten Persson i Hedkärra.*¹⁵⁰¹

1644 vigdes Lasse Bengtsson i Onsjö med H Kerstin Larsdotter i Moren

1644 vigdes Nils Olofsson och Elin Jönsdotter i Onsjö

1647 vigdes Hans Persson i Onsjö och Brita Persdotter ibid

1648 Vigdes Halvard Andersson i Bastmora och Brita Bengtsdotter i Onsjö

1648 vigdes Anders i och Valborg Larsdotter i Onsjö

1648 Item Anders Larsson i Onsjö och H Rikmor i Hedkärra

1650 vigdes Lars Persson i Moren och Kerstin Larsdotter i Onsjö

1651 Vigdes Hans Persson i Onsjö och Margareta Hansdotter i Åvestbo

¹⁴⁹⁹ Norbergs kyrkoarkiv FII:1 Personaliebok

¹⁵⁰⁰ Norbergs kyrkoarkiv FII:1 Personaliebok

¹⁵⁰¹ Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Volym 31 f 1551 4 mar 1737

1652 vigdes Hans Knutsson och Brita Nilsdotter ifrån Onsjö
1653 Vigdes Johan Matsson och Kerstin Johansdotter i Onsjö
1656 vigdes Nils Johansson och Maria Eriksdotter i Onsjö
1656 vigdes Anders Bengtsson ifrån Olsbo? Och Anna Larsdotter i Onsjö
1656 dito vigdes Mats Persson i Onsjö och Brita Olofsdotter ibidem
1657 Vigdes Olof Larsson ifrån Högfors i Skinnskatteberg och Anna Persdotter i Onsjö
1657 vigdes Hans Persson i Onsjö och Marit Persdotter i Flobo

1661 *Hustru Marit i Onsjö kändes att betala till Anders Lockman 3 stigar kol, Hans Persson ibidem sammaledes 3 stigar* ¹⁵⁰²

1661 *Abraham Momma lät 2 resan uppbjuda Mårten Jöranssons obligation i Onsjö för* ¹⁵⁰³

1661 *Nils Bengtsson i Onsjö beviljades syn på skog och eng i Onsjö byn av ½ tolfvan i Norberg* ¹⁵⁰⁴

1661 *Anders Persson (Blomdal?) lät 1 resan uppbjuda Marina Eriksdotters i Onsjö Jordedel för Noch Sigrid Hansdotters ibidem för Detta klandrade H Marit Hansdotter.*

1662 *Anders Persson lät 2 resan uppbjuda tvenne systerdelar i Onsjö för ... kopparmynt köpet dat Onsjö den 18 maj 1661. Klandrat av H Maret ibidem.* ¹⁵⁰⁵

ERIK LARSSON BUSS

Född ca 1625. Död 1684 i Onsjö

Hustru: Elisabet Jonsdotter. Född ca 1629

Barn: ¹⁵⁰⁶

1. Bergsman Mats Ersson Buss 1646 - 4/2 1720. Gift 1669 - 1711 med Stina Ersdotter från Silbo i Skinnskatteberg, som levde 1645 - 1711. Av 5 s. 4 d. levde 2 s. 2 d.. Omgift 1712 - 4/2 1720 med pigan Anna Andersdotter i Onsjö. 2 söner.
2. Bergsman Jonas Ersson 1649 /2 - 25/3 1731. Död i Åvestbo. Gift 1675 - 28/2 1719 med Brita Olsdotter i Åvestbo, som levde 1653 - 28/2 1719. Av 4 s. 5 d. levde 3 s. 2 d.
3. Lars Ersson En Lars Ersson i Onsjö gift 1678 - med Anna Andersdotter i Moren
4. Maria Ersdotter
5. Margareta Ersdotter 1653 - 12/6 1736. Död i Åvestbo. Gift 1672 - 12/6 1736 med Bergsman Hans Larssons Och Anna Andersdotters son gamla Anders Hansson, som levde i Åvestbo 1646 - 24/4 1737. Dög (död?) väl 90-årig. Av 4 s. 5 d. levde 3 s. 4 d.
6. Brita Ersdotter En Brita Ersdotter gift 1682 - med Bergsman Jan Ersson i Moren.
7. Bergsman Per Ersson Buss 1654 - 8/4 1738. Gift 1679 - 1698 med änkan Karin Andersdotter i Onsjö, som levde - 1698 och var först gift med ?. Per Ersson omgift 1704 - 8/4 1738 med Lisa Andersdotter från Skeppmora, som levde 1677 - 27/11 1756. Av 2 s. 2 d. levde 1 s. 2 d. 1756. Av 4 s. 3 d. i första giftet levde ?
8. Bergsman Jan Ersson Buss 1657 - 19/9 1739. Gift 1682 - 1737 med Anna Ersdotter från Moren, som levde 1659 - 1737. Fick 3 s. 7 d.
9. Lisa Ersdotter Buss 1667 - 23/2 1734. Död i Hedkärre. Gift 1696 - 1721 med Halvar Olsson i Hedkärre, som levde 1662 - 1721. Av 4 s. 4 d. levde 2 s. 2 d. 1734
- !o. Susanna Ersdotter 1669 - 11/1 1734. Gift 1690 - 1728 med bergsman Hans Ersson i Moren, som levde - 1728. Av 2 s. 2 d. levde 2 s. 1734

PEDER HOLSTENSSON

Född i Hedkärre. Död 1705 i Onsjö 54 år gammal

Hustru: Olof Mats änka i Onsjö

1502 *Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 746*

1503 *Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 747*

1504 *Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 748*

1505 *Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 528*

1506 *Carl Åkerberg*

Onsjö frälsehemman Landbor

PER HANSSON

Landbo i Onsjö. Son till Hans Olsson i Sundbo, Västanfors.

Hustru:

Barn:

Johannes Petri Noraemontanus (Sundius). Född 1626 i Onsjö. Död 1680 som kyrkoherde i Söderbärke.

Karin Persdotter. Död 1683 i Sundbo. Se nedan.

Johannes Petri Noraemontanus sålde sitt farsarv i Sundbo 1665, men köpte i Söderbärke ¼ bergsmanshemman, Västerby med tillhörande hytta. ¹⁵⁰⁷

Per Hansson i Onsjö, uti Norbergs socken, beklagade sig över sin broder Hans Hansson i Sundbo, uti Norbergs socken, i det Hans förmenar sig mera och större rätt och rättighet till ett än Per Hansson. Så all den stund de äro köttsliga bröder, och den ena inte kan heller förmå inlösa mer än den andra med mindre de således må sämjas..... ¹⁵⁰⁸

MATS OLOFSSON

Måg till Per Hansson, se ovan. Född ca 1612 i Onsjö. Död 1695 i Sundbo. Son till Olof Matsson i Onsjö. Se även Sundbo.

Hustru: Karin Persdotter. Dotter till Per Hansson, se ovan.

Barn:

Olof Matsson. Född 1647 i Onsjö. Sundbo, Västanfors.

Karin Matsdotter. Född 1645 i Onsjö. Död 1722 i Bastmora. Gift med Olof Månsson i Sörgården, Bastmora, Västanfors.

1669 Mats Olsson lät uppbjuda sin svågers Jakob Knutssons i Skinnskatteberg systemdel i Sundbo.

HANS ERSSON

Född 1608 i Åvestbo, Västanfors. Död 1703 i Onsjö.

Hustru: Karin Hansdotter. Född i Sundbo, Västanfors.

Barn:

8 barn, 5 söner och 3 döttrar. 1 son, 3 systrar lever 1703

Vid 21 års ålder ingick han äktenskap med Karin Hansdotter "med hwilken sin k hustru han straxt efter förrättat bröllopsact bortflyttade hit till Onsjö frälsehemman, hwilket Landbohemman han i samfölte 74 åhr intil sin dödostund bebodt". ¹⁵⁰⁹

¹⁵⁰⁷ Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:2 sid 525

¹⁵⁰⁸ Ting i Norberg 1647 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Örebro län EXle:1787 sid 651

¹⁵⁰⁹ Västanfors F:1 sid 13

SEMLA, VÄSTANFORS

Örnulf Tigerstedt i Fagerstabrukens historia om Semlas historia före brukstiden:

Det är faktiskt gruvorna som ger oss de första fasta data om Semla. Sålunda "uppfann" Oloff Thoresson i Flobo år 1584 Symbla bergh, som låg på skatteägor och hade "malmen av god art, kvicksten, dock intet rik". I "Relation öfwer Wässmanne Lands Järn Bergslager" av 1656 heter det dock att den redan "är mestadels utgånet" och står öde och obrukad. Också "Nybergs gruva vid Simbla", som 1652 blev uppfunnen av malmsökaren Lars Olofsson från Lindes bergslag", liksom även de 12 "små och stora" gruvorna i Flobo berg var utgångna under senare hälften av 1600-talet. Dammsjöbergs Grufwa som låg på skatteägor ett stycke öster om Semla var däremot i bruk så gott som under hela 1600-talet och upplevde sin egentliga storhetstid på 1700-talet. Den blev "uppfunnen av en bergsman Hans Hålstensson i Symbla Anno 1694" Den innehöll "god kvickstensmalm" och brukades av skattebergsmän från Söderbärke och "Norbergs Capelle fierdingh". På 1760-talet var den hela 17 famnar 4 kvarter djup och hade en förnämlig konstgång, vilken hade anlagts vid en lång grav, som grävts från den ett stycke längre bort belägna Elgsjön. På Saxeberget slutligen fanns inte mindre än 50 stycken gamla gruvor, som var så gamla, att ingen visste när de var funna och som legat öde ända sedan slutet av 1500-talet.

Mot mitten av 1600-talet är emellertid hammarsmidet i full gång vid Semla. Förmodligen var hyttan först på platsen. Den kallas gammal redan på 1640-talet i bergverksrelationerna och brukades av tre bergsmän. Malmen togs ur Allmänningsgruvan, Damsjö- och Nybergsgruvan, och det blåstes i tre veckors tid per år. Denna urhytta lades dock för alltid öde redan år 1661, och i tiondejärnslängden för Gamla Norbergs bergslag av 1665 heter det att den är "öde och i grund förstörd och att skogen brukas till hamrarna".

På den tiden fanns det inte mindre än tre hamrar vid Semla. Enligt bergverksrelationen av 1637 brukades den s k övre hammaren liksom även den östra av bergmästaren Peder Jönsson, medan den västra nyttjades av en man vid namn Hans Hansson. Var och en av de tre hamrarna hade två härdar. Äldst var tydligen den övre hammaren som anses ha blivit byggd alldeles i början av 1600-talet. Den östra hammaren var byggd år 1634 och den västra något dera av åren 1633 och 1634. Enligt en annan uppgift var det bergmästaren, som år 1601 uppsatte de två längre ned belägna hamrarna, medan den övre hammaren år 1630 skulle ha uppbyggts av häradsskrivaren Samuel Månsson och västeråsborgaren Samuel Pehrsson. Några Västeråsborgare och ett par bergsmän hade tidvis intressen här uppe och arrenderade tillsammans med Peder Jönsson hamrarna, som av allt att döma ursprungligen tillhörde kronan. Genom drottning Kristinas brev av den 27 februari 1650 fick bergmästare Peder Jönsson dem sig tillägnade som ärftligt bergsfrälse och var därmed ensam ägare av alla de tre hamrarna med deras summa sex härdar.

Peder Jönsson var förvisso en märklig man- Enligt vissa uppgifter skall han ha härstammat från Tyskland, om han inte rent av själv var en inflyttad tysk, kunnig i det betydelsefulla tysksmidet. År 1622 blev han borgmästare i Sala och åtta år senare bergmästare i Näs, Sätters och Västerbergslagens bergmästaredöme mot en lön av 4 läster osmund. Han var den förste bergmästaren inom sitt förvaltningsområde sedan bergslagsorterna i riket hade indelats i vissa distrikt. Från år 1640 koncentrerades hans verksamhet enbart till Västerbergslagen, Ungefär samtidigt blev han även utnämnd till kronofogde i Västerdalarna, Det var på den tiden han fick sina gårdar i bergmästaredömet sig tillägnade som bergfrälse, medan han genom köp tillhandlade sig en del andra. Av drottning Kristina fick han dessutom som donation ett hemman Meling nära Västansfors med tillydande lägenhet i hta och skjul. I Gränges socken brukade han vid Lådviken två gamla kronohamrar med fyra härdar och dessutom vid samma "Cronones ström" en bergsmanshammare med en härd. I Norbergs ocken hade han ytterligare en kronohammar med två härdar på arrende.(.....)

När den första hammaren anlades vid Semla, ägdes de sex gårdarna om inalles $1\frac{3}{4}$ hemman ännu av bergsmän. Av dessa gårdar hade Peder Jönsson lagt sig till med två. Redan i juli 1635 hade han av en borgare i Västerås köpt hemmanet Lilla Bråfors för $12\frac{1}{2}$ skeppund stångjärn och samtidigt denne borgares halva hammardel vid Semla "med den halva gården jag där hade" för summa 40 skeppund stångjärn. För skuld kom han över $1/8$ hemman Flobo torp och $1/8$ hemman Lilla Flobo, och 1654 fick han fasta på $1/4$ i Malmkärre, som han hade köpt för 50 skeppund tackjärn och 2 kjortelkläden. År 1640 hade han dessutom fått fastebrev på båda nedre hamrarna i Semla, som han dels hade köpt och dels bytt sig till. I fastebrevet fanns också några delar och täkter i Semla by inbegripna. År 1655 köpte han den resterande delen i Semla övre hammare, och strax före sin död övertog han för skuld det andra stora hemmanet i Semla. År 1654 fick han slutligen även fasta på ett hemman i Danskebo, som han hade bytt sig till mot ett annat hemman i Samma by. Läger man här till de många lotterna i Meling jämte dess hytta samt $1/4$ kronohemman i Årnebo, som bergmästaren fick köpa till skatte, så var det minsann en vacker domän som Peder Jönsson lämnade efter sig åt sina söner.

1461	Se brev nedan	Paeder
1495	Se brev nedan	Ingeval
1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 438o (AID:	Bengt

	v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Beinett Holmstensson Nils Hansson
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Bengt Holmstensson Nils Hansson
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Bengt Holmstensson Nils Hansson
1545	Ting i Norberg 1545 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 15	Nils Hansson i Semla
1548	Nämnd 1548 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne.Tredje delen nr 711	Nils Hansson
1549	Ting i Norberg 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 135	Nils Hansson
1551	Ting i Norberg 151 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 194	Bengt i Symbla
1552	Ting i Norberg 15 feb 1552 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 209	Nils Hansson i Symbla Bengt i Symbla
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Bengt Holstensson samt utaf ..lädebo 5 hundra 30 osmund Nils Hansson 5 hundra 30 osmund
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 bild 72	Bengt Holstensson Nils Hansson Olof ibidem Simblaförshytta brukas av Nils Hansson, Olof i Simbla, P Olsson, Nils Olsson, Anders, Jöns Hermansson i Åvestbo, P To..sson och Bengt Hansson i Bråfors
1571	Älvsborgs lösen 1571	Herman Holsten Bengtsson
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Holsten Bengtsson Herman Nilsson
1579	Dalarnas handlingar 1579:10	Holsten Bengtsson Herman Nilsson ? Olof Nilsson
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 78	Holsten Bengtsson Herman Nilsson Olof Nilsson
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 9	Hustru Elin Hustru Karin Olof Nilsson
1608	Dalarnas handlingar 1608:18 Bild 182	Hans Olof Nilsson Lasse Hermansson
1610	Dalarnas handlingar 1610:4 Bild 180	Jöran Hammarsmed Hans Lasse Hermansson Olof Nilsson
1628	Norberg AI:1	Nils Olofsson Hans Pärsson h Gertrud Semla Jöns Olsson h Elisabeta Margareta Semla Hans H Malin Bengt Hansson Erich Bengtsson Jöran Jöransson Erich Hansson Marit Olsdotter Simon Bertilsson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 71	Jöns Pär Hermansson Erik Bengtsson Hans Pärsson Simon Jöran Hans Holstensson

1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Hans Holstensson, 1/2 hemman Per Hermansson, 1/6 hemman Simon Bertilsson, 1/8 hemman Jöran Jöransson, 1/6 hemman Erik Bengtsson, 1/6 hemman Hans Persson, 1/4 hemman Jöns Olofsson, 1/4 hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Hans Holstensson sonen Bengt Hans Persson Per Hermansson Erik Bengtsson Simon sonen Per Jöran Jöransson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 2 roten	Hans Persson Hans Hansson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 5 roten	Hans Holstensson Per Hermansson Jöran Jöransson Jöns Olsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 6 roten	Simon Hans Persson Erik Bengtsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Mantals o knekte roteringslängd 22 nov 1631	Knekt Lars Hermansson från Semla
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Bergmestaren Per Jönssons under Bergfrelse efter K M bref d 27 feb 1650: Hans Holstensson 1/2 Peder Hemmingsson, Erich Bengtsson, Jöran Jöransson 1/2 Simon Bertilsson 1/8 Hans Pedersson 1/4 Jöns Olofsson 1/4
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Hans 1/2 Peder och Erik och Johan 1/2 Simon Bertilsson 1/8 Hans Pärsson 1/4 Hans Olofsson 1/4
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Welam Petre 1/2 Welam Petre 1/2 Olof Larsson 1/4 Hans Jöransson 1/4 Welam Petre 1/8 Nyskattlagt Welam Petre 1/8

Den 16 feb 1461 höll "Nigels Christiernson, riddare och howitzman oppa Waestrare och offwer Dala" laga ting i Norberg. "Paedher Laransson" i Dräcke anmälde vid tinget, att han till "Tijdeke Paedherson" sålt en täkt, som kallas "Korghara taekt" och ligger i stora gårdet öster om krykan. Följande satt i nämnden: Baenkt i Bradhafors (Bråfors), Asmundh i Gaese (Gäsjö), Arwijdh i Frag, Haerman i Knallasbenning, Larens på Praestahytttone (Prästhyttan), Nigels i Amundabönning, (Ombenning), Jowan i Örbaek, Paeder i Sömle (Semla), Larens i Haesbaekke (Hästbäck), Jönis i Karinebonning (Karbenning), Jönis i Arnabodom (Årnebo), Anders Dyaeknahytttone (Djäknehyttan) ¹⁵¹⁰

1495 skänkte Lars i Härad och hans hustru Katarina Pedersdotter, sin andel i en gård i Norbergs by med tillhörande hus, jord och täktedel till Vårfruprebendet i Västerås domkyrka. Prebendets innehavare, herr Olof Johannis, vilken tydligen var bördig från Norberg, företog en del bytes- och köpetransaktioner för att friköpa de övriga andelarna i samma gård. Transaktionerna lagfäres vid laga ting i Norbergs klockarstuga år 1496. Enligt dessa handlingar byter herr Olof "Nordansjö bode land", som var hans fäderne- och mödernearv, mot Gudmund Skomakares tredjedel i den berörda gården. Den sista tredjedelen i samma gård säljer Lars Persson i Härad i Färnebo socken och Hinse Filipsson i Fliken till herr Olof. Fastemän är Ingel i Djupkärra, Laurens skomakare, Anders Holmstensson, Jap i Stabäck, Unge Tydeke, Anders Jönsson i Fragg, Ingewal i Semla, Hinntze i Livsdal, Halvard i Halvarsbenning, Laurens ibidem. ^{1511 1512}

1510 Stahre, Ulla: Bygd och bergsmän under senmedeltid. Norberg genom 600 år. 1958.

1511 Stahre, Ulla. Bygd och bergsmän under senmedeltid. I Norberg under 600 år, 1958

1512 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 910 (Även tryckt efter en felaktig kopia som nr 157)

HOLSTEN

Hustru: Marit Persdotter. Dotter till Per Nilsson, Kyrkbyn Söderbärke.

Barn:

Bengt Holstensson. Se nedan.

Ting i Söderbärke 1599: Kom Per Matsson i Knutsbo (Söderbärke) och talade till hustru Ingeborg i Kyrkbyn om två spann säde jord i förenämnda Kyrkbyn, som ska komma hans hustrus fader faders moder till, hustru Marit benämnd, vilket rannsakades och befanns att en benämnd Per Nilsson, han ägde 3 döttrar Brita, Ingeborg och Marit Persdöttrar. Brita fick sin del i Kyrkbyn, Ingeborg sin del i Kyrkbyn och Marit sin del i Kyrkbyn och deras broder Raffual. Denne Raffual köpte jorden av Brita och Marit och denne Raffual blev så död barnlös. Brita blev gift till Starbo (Norrbärke), Marit till Semla och Ingeborg till Skinnskatteberg, men brodern bodde en tid i Kyrkbyn. Britas barn Ingeborg, hennes barn Marit, denna Marit är hustru Ingeborgs moder som stod för rätta. Marits barn Bengt Holstensson i Semla, Bengts barn Holsten, Rikmor Holstensdotter, denna Rikmor är nu Per Matssons hustru och klagar efter den del som Marit tillkom i Kyrkbyn och sålt till sin broder Raffual Persson. Nu ärvde alla tre systrarna sin broder igen. Efter att nu så länge oklandrat stått, gavs honom vissord hävden hade.

¹⁵¹³

BENGT HOLSTENSSON

I landskapshandlingarna 1539-1557)

Hustru: NN Larsdotter, dotter till Lasse Hemmingsson i Meling (Hemshyttan)

Barn:

Holsten Bengtsson. Se nedan.

Ting i Norberg 1545. Lasse Hemmingsson i Meling med sina mågar Bengt Holstensson i Semla och Jöns Hermansson i Åvestbo säljer Brandebo? i Västervåla (nuv Västanfors) till Per Olsson i Karbenning i Fernebo socken. Per Olsson hade påbörjat affären med "Hemming i Hemshyttan liggande i Söderbärke", sen hade Hemming dött och då återopade han sin hustrus arvsrätt. Per Olsson och hans arvingar ska till evärderlighet äga Brandebo.

¹⁵¹⁴

HOLSTEN BENGTTSSON

I Dalarnas handlingar 1572-1597

Hustru: Elin ¹⁵¹⁵

Barn:

Hans Holstensson. Se nedan.

Rikmor Holstensdotter. Gift med Per Matsson i Knutsbo, Söderbärke (se Hemshyttan), senare Västra Djupkärra, Norberg.

Ting 1566: Kom för rätten beskedlige man Holsten i Semla och Erik Persson? (Larsson) i Fröbenning, fastade och upplät beskedlige man Nils i Hemmingshyttan (Hemshyttan) sin del som dem tillföll i Hemmingshyttan för tolv fat järn. och Hans Larsson i Djupkärra för sin del i Hemmingshyttan uppbar 3 fat. Hans skulle hava få lösa den delen igenom som Nils i Hemmingshyttan tillföll i Djupkärra så att de uppå båda sidor voro väl förnöjda. ... Avkände föreskrivna Erik Larsson, Holsten och Hans Larsson sig och sina arvingar och tillägnade Nils och hans arvingar ... Dessa äro fasta som så i nämnden sutto: Olof Jönsson i Sundbo, Lasse Olsson i Bastmora, Wilken i Amundsbenning, Hans Larsson i Djupkärra, Jöns Larsson ibid, Olof Nilsson i Ingolsbenning, Tidiki Olsbenning, Lasse Håkansson i Gäsjö, Olof Larsson i Fragg, Erik Larsson i Fröbenning, Lasse Persson i Hedkärra, Jöns Hansson i Aspbenning.

¹⁵¹⁶

1595 Lasse Olofsson i Bälinge bjuder upp 1 öresland jord liggandes ibidem köpt av Jon Larsson i Rosse för 4 ½ skepp stång

än av Marit i Rosshyttan 1 öresland i Bälinge för 1800 osmundsjärn

än av Holsten i Semla 1 öresland jord i Bälinge för peningar 20 ---

¹⁵¹⁷

1603 Lasse Larsson i Kyrkbyn bjuder upp en halv systerdel liggandes ibidem, köpt av Holsten i Semla och alla hans syskon för 9 fat osmundsjärn. Klandrat av Per Matsson i Nor

¹⁵¹⁸

1513 *Ting i Söderbärke 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 152*

1514 *Ting i Norberg 3 mars 1545. Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 17 (21v enl orig paginering)*

1515 *Dalarnas handlingar 1660:6*

1516 *Strödda domboks och rättgångshandlingar, volym 6, opaginerat. Riksarkivet.*

1517 *Ting i Folkärna 1595 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 149*

1518 *Ting i Söderbärke 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2720 sid 143*

HANS HOLSTENSSON

Son till Holsten Bengtsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

1594 ska Hans Holstensson i Semla ha upptäckt gruvan i Dammsjöberg ^{1519 1520}

1645 vigdes Per Hansson i Semla med Sisilia Jöransdotter från Fagersta

1646 Vigdes Nils Persson i Semla och Brita Jöransdotter ibidem

1656 Vigdes Per Hansson i Semla och hustru Kerstin Kjellfastdotter i Livsdal

1654 bevittnar Hans Holstensson i Semla ett köpebrev där Peder Björnsson köper ett hemman av Hans Lorentsson i Rosendal ¹⁵²¹

1655 vigdes Hans Holstensson i Semla och hustru Karin Bengt?sdotter ifrån Gunnilbo

1658 Måns Persson i Semla lät 3 resan uppbjuda Hans Holstenssons egendom i löst och fast emot 308 skeppund tackjärn, kol 111 stigar. Noch för sin sons Mats Hammarsmeds gäld Caverat ¹⁵²²

1661 Ut i saken mellan Lars Persson i Semla och Lars Olsson ibidem angående en systerdel jord efter h Ingeborg i Livsdal, belägen i Hans Holstenssons hemman i Semla, hennes måg Lars Olsson var, och förden skull förmente sig närmare vara den att behålla än Lars Persson som panterättsheten allenast hade för gäld i Hanses hemman. Var rättens .. för desse skäl 1) att efter som förbenämnte systerdel är exciperad i häradsfasta 2) Lars Olsson närmare i Börden 3) i köptet, tykandes Lars Olofsson den att behålla framför Lars Persson, som en vill fremmande. Här emot ... Lars Persson under lagmansrätten med 3 stycket. Samma jord lät Lars Olsson 1 gånge uppbjuda. ¹⁵²³

OLOF NILSSON

Hustru Gertrud. Omgift med Hans Persson, se nedan.

Barn:

Nils Olofsson. Vigd 1635 med Kerstin Larsdotter, dotter till Lasse Hansson i Åvestbo

Nils Olofsson betecknas vid vigseln som Hans Pärssons styvson ¹⁵²⁴

HANS PERSSON

Gift med Olof Nilssons änka, se ovan.

PEDER JÖNSSON

Hustru:

Barn:

NN Persson. 1654 bergsfogde i Norberg

Peder Pedersson Ärvde Semla nr 1

Lars Pedersson. Ärvde Semla nr 2

Om Peder Jönsson, se avsnitt om Semla ur Örnulf Tigerstedts Fagerstabrukens historia ovan.

Lars och Peder skatteköpte Skrivarebacken ¼ kronohemman i Norbergs by samt Högarbo ¼ kronohemman i Norrbärke.

1680 köpte Robert Petre hela Peder Pederssons hälft i Semla. ¹⁵²⁵

Hans Holstensson i Vad, Söderbärke ägde ett hemman i Årnebo, Norberg som han köpt från kronan och som han

1519 Kumlien, Kjell. "Stomme och stoff till gruvbygdens historia". I Norberg genom 600 år. 1958.

1520 Tigerstedt, Örnulf. Fagerstabrukens historia. Kavalkad. 1957. Sid 21.

1521 Norberg, Petrus. Ur Högfors Bruks historia. Stockholm, 1937. Sid 314 (Högfors arkiv, Litt. U:1)

1522 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 688

1523 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 752

1524 Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638

1525 Tigerstedt, Örnulf. Fagerstabrukens historia. Kavalkad. 1957. Sid 21.

1638 med Per Jönsson i Semla, Västansfors bytte mot hemmanet Lilla Bråfors. Samtidigt gjorde Hans Holstensson och Hennika Hansson i Västra Djupkärra ett byte så att Hennika fick Lilla Bråfors och Hans två brodersdelar i Vad.¹⁵²⁶

Både Hans Holstensson och Hennika Hansson var sonsons söner till Hennike Bengtsson i Vad. Släktskap mellan Hennika Hansson och Hans Olsson eller Erik Karlsson är inte klarlagt.

1661 Lars Olsson Jochum Potters fullmaktig ifrån Hagges bruk framtredde för rätten Semla arvingarnas, näml Per och Lars Perssöners obligation på stångjärn – 1061 som desse var skyldig Potter för gjord försträckning till bruket, och förpantat till Potter der emot sina lotter i Semla bruk, vilket på begäran intecknades i Härads dombok.¹⁵²⁷

1661 Hans Hemmingsson i Vad och Söderbärke socken tillkändes berättigat att hava tillbaka, tillika med sina grannar av Lars Persson i Semla 1657 års utlagor att fordra, efter som Lars Persson emot Kongl Cammarens order haver uppburit samma års ränta av Vad, Hemmingsbo och Sörbo byar. Och pålades Lars Persson denna räntas betalningen utan uppskov avlägga och till.... Hans Hemmingsson och hans grannar.¹⁵²⁸

1661 Prövades och ett fjärdingsmått som Bruksföreståndaren vid Semla Lars Persson hade brukat, och befanns efter nämnde männen, näml Olof Persson i Åvestbo och Herman i Broarna som då efter rättens befallning der om ransakade, besiktigande att 9 sådana fjärdingar gjorde ¹⁵²⁹

Lagmansrätten 1671 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Södermanlands län (D) EXIa:1 (1620-1671) Bild 4080 / sid 404 (AID: v405239a.b4080.s404, NAD: SE/RA/42042202) Med häradshövdingens fordom domhavandes sal Johan Olofssons av Norberg d 9 oktober 1627 givne faste det ärlig danneman Mats Larsson i Karlsbo haver av Marit Olofsdotter i Lilla Västansfors köpt ½ systerpart i Karlsbo och därför givit 6 fat osmundjärn av hu Elin Olofsdotter i Simbla ½ systerdel i Karlsbo för 6 fat item med lagföränders s Anders Andersson av Gamla Norberg d 11 januari 1636 givna faste det bemälte Mats Larsson haver köpt av sin broder Anders Larsson en brodersdel i Karlsbo för sju fat osmundjärn och ½ lsp smör såsom och av Anders Persson en systerdel i Karlsbo för 30 daler och // smör, noch med lagföränders sal Lars Olofssons av Norberg sockenstuga d 29 juni 1654 givne faste det beskedlig Erik Tomasson och Peder Andersson haver köpt av hu Ingeborg i Karlsbo hennes jordedel darsammastädes för 8 skpd stångjärn för utan det de skulle föda henne i sin livstid och däremot äga dess egendom hus jord åker äng skog fiskevatten kvarn hytta och hammarställe et sist med häradshövdingens Erik Erlandssons av Gamla Norberg d 10 mars 1659 givne fasta det ärlige och beskedlige Erik Tomasson och Peder Andersson hava förmedelst sytning sig lagligen tillbringat av en ålderstigen kvinnsperson Brita Eriksdotter dess arvejord och egendom i oftabemälte Karlsbo¹⁵³⁰

JOHAN BENGTTSSON

Hustru: Margareta Henniksdotter. Vigda 1671. Dotter till Hennika Hansson i Västra Djupkärra.

Olof Larsson i Semla bjuder upp ett hemman i Hyppenbenning, av Olof Persson i Hyppenbenning för ..fat^{1531 1532}

1597 Olof Larsson i Semla bjuder upp en del i Hyppenbenning så mycket Olof Persson i Hyppenbenning åtte både i Hus och jord köpt av förnämnde Olof Persson för 25 fat osmundsjärn och nu är ställt mer än 3 år sedan lageligt stadgat var undantagandes en täkt benämnd damtackt som Germund Bengtsson i Livsdal i pant i pant hade¹⁵³³

1605 Knut Andersson i Rabbatsbenning bjuder upp en brodersdel i Rabbatsbenning köper av sin broder Jon Andersson för 6 fat osmundsjärn. Nock av sin brorson Lasse Larsson i Semla en brodersdel för 6 fat¹⁵³⁴

1617 Jöran Hammarsmed bjuder upp 3 resan en systerdel i Semla, köpt av Peder Hermansson i Aspbenning för stångjärn 2 Skeppund.¹⁵³⁵

1526 Ting i Norberg den 18 Jul 1614 (Renoverad dombok). Svea Hovrätt Kopparbergs län. EXIe:2720 sid 552

1527 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2720 sid 747

1528 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2720 sid 747

1529 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2720 sid 747

1530 Lagmansrätt 1671 Svea hovrätt Södermanlands län EXIa:1 sid 404 Tips av Göran Ekberg

1531 Ting i Norberg 1592 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 33

1532 Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 14

1533 Ting i Norberg 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 170

1534 Ting i Norberg 1605 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 252

1535 Ting i Norberg 1617 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 617

1637 vigdes Per Ersson i Kallmora med Barbro Simonsdotter i Semla ¹⁵³⁶
 1637 vigdes Anders Hansson i Semla och Ingel Eriksdotter ibid ¹⁵³⁷
 1637 vigdes Olof S.... i Semla och Brita N ibid ¹⁵³⁸
 1644 vigdes Mats Ersson med Marit Olsdotter i Semla
 1647 vigdes Lars Olsson och Elin Hansdotter i Semla
 1652 vigdes Olof Stensson i Semla och Karin Hansdotter i Hedkärre
 1653 vigdes Hans Persson i Semla med H Karin Olsdotter här i byn (Norbergsby)
 1653 vigdes Hans Jöransson och Lusse Nilsson i Semla
 1653 vigdes Jöran Andersson och Sara Persdotter ibid (Semla)
 1654 vigdes Lasse Persson skomakare med Kersten Persdotter i Semla
 1654 vigdes Anders Persson i Semla med Margareta Andersdotter
 1657 Vigdes Petter Oxe i Semla och Karin Andersdotter ibidem
 1657 vigdes Anders Larsson i Semla och Kerstin Hansdotter ifrån g....

1648 Päder Jönsson Bergmästeren, tilltalte tvenne sina hammarsmeder Lasse Persson och Mats Hansson, genom vilkas försummelse hans smedja, som med pass kostade honom 2050 kopparmynt; Så medan der ingen desse kunde neka, henne så vara förmedelst deras oaktsamhet af brand, ty fällo de till föga, och utfaste var dere uthandande, de kopparmynt till dess uppbyggnad och reparation, der med och benämne Peder Jönsson lät sig åtnöja ¹⁵³⁹

1658 Samma dag insattes Jöran Jöransson i Semla för nämndeman i Anders Erikssons ställe i Hedkärre som död är ¹⁵⁴⁰

1658 Jöran Andersson Hammarsmed i Semla anklagade Erik Johansson i Meling för Parlamente, nämbl 3 knytnävsslag, som Erik hade slagit Jöran, sedan Jöran hade honom först slagit med en ölkanna i pannan, det de båda tillstodo. Erik Johansson kändes att böta 6 för vart knytnävsslag och Jöran för kanneslaget 3. Böterna betalas strax. ¹⁵⁴¹

1658 Lars Olofsson i Semla lät 2 resan uppbyuda Nils Olssons köpebrev uppå någon jord ibidem, köpt för Stångjärn 16 skeppund, dat 20 april 1657 ¹⁵⁴²

1661 Ställdes Erik Hansson i Semla inför rätten, och av Matts Paul den yngre på Borgmäst Adolph Wellamssons vägnar förhördes om den gäld som Måns Svensson och Anders Olofsson i Västerås hade upptagit och utpantat i ... eller boskap av Erik Hansson, nämligen på 14 skeppund tackjärn och regementsskrivaren bekommit; Om samma gäld var Adolph eller Nils Jönsson ? Svarades av debitoren Erik, att han var Adolph och intet Nils Jönsson skyldig ¹⁵⁴³

1661 Efter tingslysningen kom Matth Paul den yngre, för rätten, och på sahl Nils Jönssons efterleverskas h Anna Månsdotters vägnar påminte, huru som med hennes framlidne mans egendom i löst och fast var tillgången, att hennes medel är värderade till gälds betalning, först till Cronan, som för dess anförtrorde uppborder till Nils Jönsson hade praetentier, sedan andre bevislige creditorer tilldelat; begärandes såsom änkan nu der igenom var utblottad, att hon nu njuta måtte rättens bevis och och försvar för vidare molest av sin mans creditorer. Denne saken go rätten i betänkande, och såsom på förfrågan med nämnden, och de gode män som på fördelningen över sahl Nils Jönsson efterlättna egendom till creditorerna hava varit, visste ingen något, vara undantagit som delas borde. Varför kunde på hennes begäran detta vittnade haver icke förvägrat, utan heller medelas, att så vida man icke visste annat, utan rätteligen der med vara tillgången och bytt pro quota. Så kandes hon för allt vidare åtal i denna måtto fri, och efter lag för det mera som fordras kan ¹⁵⁴⁴

1661 Samuel Persson i Semla angavs hava mökränkt sin piga eller kokerska var efter hon hade ägt och fött oäkta barn som var dött blivt. Resol: Efter Samuel intet comparende, ej heller kunde kohnan komma för sin olägenhet, och saken var bekänd, ty kändes Samuel att böta för mökränkningen 40 och för kohnan 20. ¹⁵⁴⁵

1662 Johan Joensson ifrån Väster Silbbergs gård på sin patrons Nils Anderssons vägnar tilltalte lars persson i Semla om betalning och clarering för några hemmans extra ordinarie räntor, som Semla arvingarna innehålla, och befallningsmannen tvingas betala cronan årligen. Begärandes förhjälpas måtte till sin rätt det Cronan bör

1536 Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638
 1537 Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638
 1538 Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638
 1539 Ting i Norberg 1649 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:1 (opaginerat) Bild 480
 1540 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 686
 1541 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 688
 1542 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 692
 1543 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 745
 1544 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 749
 1545 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 752

hava, coh de ingen rätt macht hava att förvägrä. Resol. Eftersom lars icke kunde neka, att han samma räntor haver uppburit av hemmanen som efterklagades, och med inge skäl kunde bevisa sin rätt att behålla dem; Så pålades honom av Landshövdingen väl Gustaf Sparre, att inställa sig till liquidation med befallningsman ... vid Väster Silobergs gård till den 7 februari nästkommand, vilket och lovades ¹⁵⁴⁶

ANDERS PERSSON

Hammarsmed

Hustru: Margreta Andersdotter. Född i Rättvik. Död 1705 i Semla

Barn:

Brita Andersdotter. Jdöd 1705 i Semla.

Dödbok 1705 Sahl hustru Margreta Andersdotter född i Rättvik i Österdalarna och Tyneby (?), Warit hemma i Dalarna till sit 30 åhr, då hon till denne Bergslagen anlände, och kom i tjenst hos fordom Bergmästaren i orten högachtad hr Per Jönsson på Semla bruk. Hos hvilken hon troligt tient i 2 åhr, efter hvilken tid s förlop, hon beget sig i det h echterskapståndet med sin långt för detta i herranom hvilande man Anders Persson Hammarsmed på Semla bruk, med hvilken hon tillsammans lefde i 20 åhr, och genom guds wälsignelse tillsammans aflat 5 barn, 3 söner och 2 döttrar, af hvilka allenast 1 son och 2 döttrar öfverlefva. Uthi sit änkestånd lefvat 31 åhr 83 åhr

OLOF GÖRANSSON BULTARE

Hammarsmed

Hustru: Annika Ersdotter. Född i Semla by 1672. Död 1706

Barn:

9 barn, 5 lever 1706

SKEPPMORA, VÄSTANFORS

1571	Älvsborgs lösen 1571	Ennar?
1608	Dalarnas handlingar 1608:18 Bild 182	Per Pålsson i Skeppmora
1628	Norberg AI:1	Peder Påvelsson H Brita Marit Pedersdotter Anders Persson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Per Påvelsson, 1/2 hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Per sonen Anders
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 5 roten	Pär
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Peder Påvelsson 1/2
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Per i Skeppmora 1/2
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Anders Andersson, Per Andersson, Per Holstensson, Erik Danielsson 1/2

1594 Kom P Larsson i Sundbo och talade till Per Pålsson och Anders Pålsson om Skeppmora huru mycket till samma Skeppmora vara skal, så blev avlagt bergsfogden och de tolv i nämnden skola sätta fast ¹⁵⁴⁷

1650 vigdes Olof Persson i Skeppmora och Elisabet Christophersdotter här i byn

1658 Mattias Paul lät 2 resan uppbjuda en pantjord i Skeppmora för 13 skeppund ... tackjärn ¹⁵⁴⁸

1661 Anders Ersson Nebb lät tredje resan uppbjuda Anders i Skeppmora pantskrift ibidem.
Dito lät 1 gången uppbjuda Lars Perssons soldats egendom i Skeppmora
Noch lät dito 1 gången uppbjuda h Elisabeth Eriksdotters brodersdel i Skeppmora för Tackjärn
Än lät dito Nebb uppbjuda 1 gången Anders Perssons i Skeppmora obligation ¹⁵⁴⁹

1661 Anders Nebb Gästgivaren lät 2 resan uppbjuda Lars Perssons i Skeppmora obligation på Dito H Elisabets obligation ibidem på Stångjärn ¹⁵⁵⁰

1547 Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 54

1548 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 691

1549 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 748

1550 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 752

SUNDBO MED STRÖMMEN, VÄSTANFORS

1371	Karlsson, KH; Skattelängd för östra Västmanland af år 1371. Västmanlands fornminnesförenings årsskrift 1884	Sigurdus in Sundaebodhum ix marcas iij markas ¹⁵⁵¹
1371	Se brev nedan	Sigurder in Sundebodum Vittne för brev
1399	Se brev nedan	Wille
1513	Se brev nedan	Per Halvarsson
1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 438o (AID: v915774.b438o, NAD: SE/RA/510102)	Nils Jönsson (gav järn istället för pengar)
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Mats Halvardsson
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Mats Halvardsson
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Olof Jönsson skattejärn 3 hundra 48 Bonde skattejärn 4 hundra årliga 4 hundra
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 bild 72	Olof Jönsson i Sundbo
1571	Älvsborgs lösen 1571	Olof Jonsson
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Olof Jonsson
1579	Dalarnas handlingar 1579:10	Per Matsson Jöns Andersson
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 78	Per Matsson Jöns Andersson
1593	Dalarnas handlingar 1593:11	Per Larsson Germund Bengtsson
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 9	Pär Larsson Jöran Nilsson
1608	Dalarnas handlingar 1608:18 Bild 183	Örjan i Sundbo Per Larsson
1610	Dalarnas handlingar 1610:4 Bild 181	Per Larsson Hans Olsson
1628	Norberg AI:1	Hans Persson Anna Esbjörnsdotter Sundbo Hans Hansson Hanses hustru Brita Holstensdotter Sundbo H Anna i sundbo Anders Mortensson Johan Hansson Sundbo H Anna Johan Hansson Anders Mortensson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 71	Hans Hansson Hans Pärsson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tiondelängd Bild 70	STRÖMMEN Inget namn
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Hans Persson 1/2 hemman Hans Hansson 1/2 hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Olof i Strömmen Sundbo Hans Persson Dräng Hans Hansson Dräng Erik
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 2 roten	Olof vid Strömmen
1642	Mantalslängd (SVAR)	Enkan i Sundbo Hans Hansson ibidem

1551 Se även Norberg, Petrus. Bidrag till Engelsbergs bruks historia. 1934.Sid 4-5

1643	Mantalslängd (SVAR)	Enkan i Sundbo Hans Hansson Olof vid Strömmen Halvard i Sundbo
1645	Mantalslängd (SVAR)	Hans Hansson i Sundbo Johan Hansson ibid Olof vid Strömmen
1646	Mantalslängd (SVAR)	Johan Hans Hansson Olof vid Strömmen
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Hans Pedersson 1/2 Hans Hansson 1/2 Strömmen: Olof Nilsson 1/4
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Hans i Sundbo 1/2 Hans Hansson 1/2 Olof Nilsson i Strömmen 1/4
1685	Mantalslängd (SVAR)	Olof Matsson Johan Hansson Per Halvardsson Per Hansson
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Mats Olsson, Per Hansson 1/2 Per Halvardsson, Johan Hansson 1/2 Strömmen: Hans Olssons änka 1/4
1696	Mantalslängd (SVAR)	Per Halvarssons änka Mats Olsson Olof Matsson Per Hansson Jöns Hansson
1699	Mantalslängd (SVAR)	Per Halvards enka öfvergivit hemmanet och mågen Erik Andersson Olof Matsson Per Hansson Johan Hansson
1701	Mantalslängd (SVAR)	Erik Andersson Olof Matsson Per Hansson Johan Hansson
1704	Mantalslängd (SVAR)	Hans Ersson Erik Andersson Olof Matsson Per Per Hansson Mats Johansson Johan Johansson

I de tidigare källorna är byn delad i två delar, den ena ägs av Mats Halvarsson gift med Britta Olsdotter från Livsdal och den andra halvan verkar ägas av Gosven Hansson i Hagge, Norrbärke.

Mats Halvarssons son Per Matsson gift med Anna Larsdotter från Persbo, Grangärde säljer sin del till Per Larsson på 1590-talet. Jag har inte hittat någon ledtråd till Per Larssons bakgrund. Det verkar lite märkligt att Mats skulle sälja till Per Larsson om han var måg. En annan tolkning är att Per Matsson och Anna Larsdotter inte hade några barn som uppnådde vuxen ålder, men även då borde de testamentera och inte sälja. Per Matsson ägde också del i Höijen i Norbergs by.

Germund i Livsdal, gift med en dotter till Gosvens son Lasse Svenssons i Hagge, försöker köpa andra halvan av Lasse Svensson, men köpet klandras av Hans Olsson i Starbo, som är sonson till Gosven. Förmodligen är han identisk med den Hans Olsson sedan blir ägare av denna del. Han hade två söner, Hans Hansson och Per Hansson. Enligt ett tingsärende från 1647 verkar de ha problem med att dela arvet rättvist, men rätten konstaterar att eftersom de är köttsliga bröder och den ena inte kan förmå inlösa mer än den andra så må de sämjas.

Bägge har i alla fall tillräckligt överflöd för att låta en son studera till präst. Hans Hansson är far till Johannes Johannis Sundius som dör 1686 som kyrkoherde i Norberg, och Per Hansson är far till Johannes Petri Noraemontanus, död som kyrkoherde i Söderbärke 1680.

Spekulationer: Både ättlingarna till Ingeborg Nilsdotter, dotter till Nils Jonsson i Persbo, Grangärde och Gosven Hansson i Hagge, Norrbärke verkar ha andelar i Sundbo. Det är lockande att tänka att Ingeborg Nilsdotter gift med Lars var gift till Sundbo, och sonen Halvard Larsson var far till Per och Mats Halvarsson. Germund i Livsdal köper också en systerdel i Sundbo av Erik Andersson på Djäknehyttan. Beträffande Nils Jonsson, äldsta kända innevånaren i Persbo och hans ättlingar se Anders Winroths sammanställning.¹⁵⁵²

¹⁵⁵² Winroth, Anders. Persbo. Genealogiska nätbiblioteket 2005:1. Vadstena: Svenska Genealogiska Samfundet, 2005.

1371 Ett fastebrev, varigenom häradshövding Holmbo i Norrbo härad beviljar fasta å jord i Djupnäs i Västervåla socken, vilken jord Lafraens Birgersson sålt till Jon Laeresmidhi. "också "ok skogen i Thetmarz arwenon, hwlikin sum Englighe looth minom fadire j nerwaro maghe gode manne ffore enae mistykio, sum han haffdae giorth, ok saith thet min fadir reedh j thy fornemthe Dyiupnesino Vittnen är: Sigurder i Färnebo, Salomon i Englinge, Johannes Munk, Anderes i Aal, Thomas Dyank, Sigurder in Sundebodum, Karl Rabbe i Vidwi, Peter Rogwider, Paeter in Gerssebo, Stewaster in Ösby och Jacober j Vestraeby " ¹⁵⁵³

1399 Underhärads höfdingen i Norrbo härad, laurens Holmbjörnsson, utfärdar fastebref å jord i Djupnäs, som Lasse liten sålt till Bille i Hyppenbenning. Vittnen: Haerra laurens i Fernabo, haerra Jönis Rabbin?, Pedhar Jacobsson, Laurens i Yslingaby, Thorsten i hellaby, Olawer i Gyrsabo, Jacob thaer sama star, Folke i Förstaby, Laurnes i Aalswarto, Biorn Ragnosson, Wille i Sundabodhum oc Olaff Magnusson. ¹⁵⁵⁴

1513 håller bergsfogden Olof Arvidsson i Härad laga ting med bergsmännen på Norberg, varvid Nils Månsson i Västansfors får "lagfart" på mark i Djupnäs i Våla socken, som han köpt av Olof Andersson i Gäsjö. Olof i Nickebo sitter såsom domare, och vittnen är Anders i Kallmora, Peder i Bennebo, Anders ibidem, Hinse i Livsdal, Olof Ravalsson i Rosendal, Per Halvarsson i Sundbo, Per och Mats i Aspbenning samt Lasse Matsson i Meling, Erik Symbla i Västansfors, Jöns Enwastesson. ^{1555 1556}

1546 Kommo för rätta Anders i Andersbenning Lasse Hansson å Prästhyttan och Mats Halvardsson i Sundbo upplåto och hemoltgjordi det köp som Anders mod(er) och Larsense och Mattise med dem (maglager) svära hustru Elin i Andersbenning gjort hade med Mats Bengtss i Ulsbo i Söderbärke socken att hade sålt honom samma hemman Ulsbo för två läst järn vilket järn de kend rediga uppburit vara och de till ett fat järn som Mats gav dem i vängåva ty avhände först och sinom arvom för:na Ulsbo och tillägnade de förenämnda Mats Bengtsson och hans arvom till evärdeliga ägo med hus och jord åker och äng i våta och torra i vatten och vattuverk i skom och sky... innan gård och utan som de av alle . ¹⁵⁵⁷

1550: Lasse Hemmingsson i Melinge upbjudit en systerdel i Sundbo på Tidiks hustrus vägnar i Bennebo tredje resan ¹⁵⁵⁸

1551: Kom för rätten beskedlig man Lasse Hemmingsson och hans kära hustru, hustru Brita, opplät, sålde och fastade, med sin kära hustrus samtycke och godvilja, hennes systerdel hon ätte i Sundbo. Hederliga ... hustru Brita, Mats Halvarssons efterleverska, hennes broders hustru, och var en femtedel för fat jern, vilket jern Lasse med sin kära hustru kunde fullt och gilt uppbära
Stod och på samma dag Tidik i Olsbenning på sin hustrus vägnar, opplät, sålde och fastade förra omtalade hustru Brita, Mats Halvarssons, sin hustrus systerdel som hon ärvt efter sin moder för femtio fat järn och lade dem strax ner i Bennebo ¹⁵⁵⁹

En sockenfråga av betydelse behandlades 9 mars 1585 då "Sundbo capellsgäll" som en tid "genom osannfärdig berättelse" kommit att ligga till Våla, efter rannsaking återfördes till Norberg. ¹⁵⁶⁰

1552: Lasse Hemmingsson bjuder upp sin hustrus systerdel i Sundbo andra gången ¹⁵⁶¹

1606 Kom Olof Andersson i Gäsjö och talade till Mats Olofsson i Andersbenning, om förnämnde Andersbenning, förebärandes att hans moder hustru Anna, s Anders Håkanssons hustru pantsatt hade, der emot framlade Mats ett brev som Nils Ingillson i Västerås utgivit hade Anno 1580 den 27 januari lydandes hur Lasse myntare hade samma hemman i pant och nu hade Nils sålt samma hemman till Olof Jonsson i Sundbo för 14 fat järn, som samma brev vidare innehålder, då rannsakades och avsades att ... samma pant eller köp är ej efter lagen stadgat ej heller efter linjen urminnes hävd åkommit, der före avsades att Olof Andersson skulle giva Mats Olofsson så mycket igen som mu utgivet var, men huru hemmanet är förbättrat, skall ... givas igen ^{1562 1563}

MATS HALVARSSON

1553 Karlsson, K H. "Permbref från Westmanland". Västmanlands Fornminnesförenings Årsskrift III (1884).

1554 Karlsson, K H. "Permbref från Westmanland". Västmanlands Fornminnesförenings Årsskrift III (1884).

1555 Stahre, Ulla. Bygd och bergsmän under senmedeltid. I Norberg under 600 år; 1958

1556 Karlsson, K H. "Permbref från Westmanland". Västmanlands Fornminnesförenings Årsskrift III (1884)

1557 Ting i Norberg 1546 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 32

1558 Ting i Norberg 1550 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 164

1559 Ting i Norberg 19 aug 1551 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 196

1560 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:2 sid 651

1561 Ting i Norberg 1552 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 209

1562 Ting i Norberg 1606 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 301

1563 Ting i Norberg 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 104

Död ca 1551

Hustru: Brita Olsdotter. Dotter till Olov Hinsesson i Livsdal.

Barn:

Per Matsson, se nedan

Syskon till Mats: förmodligen hustru Brita gift med Lasse Hemmingsson (Meling och Hemshyttan), samt Tidika i Olsbennings hustrus moder. (Förmodligen hustru Marit i Bennebo, Karbenning)- Ev Per Halvarsson från brev 1513.

1549 Herman i Västanfors uppbjöd första gången sin systerdal i Livsdal

Peder Matsson bjöd upp andra systerdelen i Livsdal första gången

Lasse Larsson uppbjöd den tredje systerdelen ibidem första gången

Nils i Snytsbo uppbjöd en brodersdel ibidem första gången

Bengt Germundsson bjöd efter allt ¹⁵⁶⁴

Ting på Norberg 19 aug 1551 Kom Bengt Germundsson och .. han hade löst sina medarvingar från Livsdal, Nils i Snytsbo (en brodersdel) och Jöns Enwastesson i Djupekärre (en brodersdel), Herman i Västanfors (för sin moders systerdal), Wilken i Ombennings moder (en systerdal), Peder Matsson i Höjen för sin moders systerdal, Lasse Larssons i Löthen i Ferneboda socken för hans moders systerdal ¹⁵⁶⁵:

1549: Kom för rätta Herman i Västanfors och Peder Matsson, båda Bengt Germundssons systersöner, vittna och bekände att haver deras moder uppburit 7 ½ hundrat järn för var dem systerdal i Livsdal uti Bengts hemman

¹⁵⁶⁶

I ovanstående ärende måste tingsskrivaren ha gjort ett misstag – lydelsen bör vara ”båda Bengt Germundssons mors systersöner”

PER MATSSON

Son till Mats Halvarsson, se ovan. Även Höjen, Norbergsby

Hustru: Anna Larsdotter. Dotter till Lasse Persson i Persbo, Grangärde. En syster till henne var gift med Lasse Hemmingssons son Hans Larsson i Hemshyttan.

Barn:

Förmodligen dotter gift med Olof Jönsson, som senare återfinns i Andersbenning, Norberg.

OLOF JÖNSSON

Förmodligen måg till Per Matsson. Förmodligen från Ängelsberg. Senare Andersbenning

Hustru: Förmodligen dotter till Per Matsson.

Per Matsson säljer halva Sundbo till Per Larsson, se ovanstående. Oklart om den andra halvan redan ägs av Gosven i Hagge eller om han köper/får den delen i pant. Olof Jönsson köper istället en del i Andersbenning, som är pantsatt till Västeråsborgare, se Andersbenning. Det konstateras senare att andra har större bördsrätt till delar av andelen, se Andersbenning, Norberg.

Höjen i Norbergsby hamnar hos Anders Persson i Ängelsberg. Det delas sedan mellan hans döttrar Karin Andersdotter gift med Jöns Persson i Flängan och en syster med okänt förnamn gift med Anders Eriksson med ursprung från Leksand. En delning görs där andelarna sedan antar jag blir Stora och Lilla Höjen. Se Norbergsby, Höjen.

1598 Det vittnesbrev som Per Matsson i Sundbo utgaf om det änge i Änglikebenning (Engelsberg) huru det är fört under Änglikebenning för en mansbot och nu haver denne Per Matsson samma äng till börd igen ¹⁵⁶⁷

1592 Germund i Sundbo bjuder upp ett halvt hemman i Sundbo för 3 läster järn

Per Larsson i Sundbo bjuder upp en halvpant i samma hemman, köpt av Per Matsson i Sundbo för 3 läster järn

¹⁵⁶⁸

1594: Germund i Sundbo bjuder upp ett halvt hemman i Sundbo köpt av Lasse Svensson i Hagge för 3 läster. Kland av Hans Olofsson i Starbo. ¹⁵⁶⁹

1597: Germund Bengtsson i Livsdal bjuder upp en systerdal i Sundbo köpt av Erik Andersson på Djäknehyttan (Grytnäs) för 10 fat osmundsjärn. ¹⁵⁷⁰

1564 *Ting i Norberg 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 136*

1565 *Ting i Norberg 1551 19 aug Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 197*

1566 *Ting i Norberg 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 135*

1567 *Ting i Norberg 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 43*

1568 *Ting i Norberg 1592 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 33*

1569 *Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 12*

1570 *Ting i Norberg 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 171*

1606: Lasse Svensson i Hagge bjuder upp ett halvt hemman i Sundbo, köpt av alla sina syskon ^{1571 1572}

Björn Ishedens artikel i Släkt och hävd 1984 bygger på en rannsaking 1686 i Persbo. Utifrån uppgifterna i domboken, kompletterade med Grangärdes kyrkoböcker bygger han en släkttafva över Lasse Perssons ättlingar. Där nämns att Barbro Larsdotter var gift med Hans Hemmingsson från Hemshyttan. ^{1573 1574} Detta stämmer inte, enligt nedanstående tingsprotokoll från 1606 framgår det att hon istället var gift med Hans Persson? (Larsson) i Hemshyttan.

1606: Kom Jon Larsson i Persbo och lade några brev i rätten lydandes huru han hade köpt en hage samt ett härbärge och en stuga i Persbo, av Engelbrekt Olofsson, fordom fogde på Väster Silverbergs gård 15 skeppund tackjärn 7 fat osmundjärn som brevet utvisar daterat den 10 mars 1579. Så ock ett brev lydandes huru Hans Persson? (Larsson) på Hemmingshyttan samt hans hustru Barbro, samt och Peder Matsson i Sundbo på Gamla Norberg samt hans hustru, Anna benämnd, vilka var Jon Larssons hustrus systrar, de hava sålt till förenämnda Jon Larsson var sin systerdel i Persbo, både hus och jord för två läster osmundjärn, hade och Jon Larsson betalt gjäll. Efter Lasse Persson som var Jon Larssons hustrus samt förenämnda hustrus broder? (fader), så att på dem 2 lotter 12 fat skall och inräknas på samma systerdel, tillsades brev. ^{1575 1576}

1607 Kom Peder Larsson och Jöran Nilsson i Sundbo och lade i rätten ett lagmansbrev som Lasse Jäspersson utgivit hade Anno 1577 den 11 maj i Söderbärke socken, lydandes om en holme liggandes emellan Brandbo och Sundbo i en sjö benämnd Aspen Huru samma ö var dömd ifrån Brandbo och till Sundbo som samma brev vider innehåller, der till svarade Peder Eriksson i Brandbo att samma holme var synt ifrån Sundbo och till Brandbo, då sade Peder och Jöran att samma brev var då inte tillstädes, då dömdes samma holme till Brandbo som samma brev utvisar. ^{1577 1578}

1610 Kom Hans Bengtsson i Västansjö i Vähla socken och lade ett synebrev i rätten daterat 1606 den 8 feb lydandes huru några goda män både av Norberg och Wähla socken haver varit på en syn på några ängar liggandes med Flodaforsen, vilka ängar fordom hade legat under Västansjö och en benämnd Anders Månsson som är Hans Bengtssons hustrus fader, den bortsatt hade för järn fat till Päder Matsson i Sundbo sidan. Sålde Peder Matsson denna till Anders Padersson i Änglikebenning, vilket brev nu och i sina punkter ej ogillas kunde. Detta skall så stadigare vara tills dess kungens syn kommer därpå ^{1579 1580}

Där med lade Peder Andersson i Änglikebenning fram i rätten ett brev som en gammal man som är förnämnde Peder Matsson i Sundbo utgivit hade lydandes huru han bekent hade att samma ängar vara komna ifrån Ängelsberg och dödan till Meling, dädan till Sundbo, ifrån Sundbo till Ängelsberg igen och hur lille Herr Olof skulle hava läst de brev därom lytt hava, vilket brev jag stadfäst hade 1598 den 29 juni och ej en då bemält år 1606 måtte syn nämnas den syn som förbemälte år är god och gill till dess en lagmanssyn är kommen ¹⁵⁸¹

1615 Kom Halvard i Persbo samt Lasse Svensson i Hagge, gav tillkänna hur de haver gjort ett vänligt jordebete sig emellan, så ... Halvard gav Lasse Svensson all den del som Halvards hustru tillkom i Sundbo, där emot gav Lasse Svensson Halvard igen all sin hustrus del igen i Halvarsbenning, med hus och all annan lägenhet på båda sidor ¹⁵⁸²

Sundbo, Per Larsson

PER LARSSON

Bjuder 1592 upp ett halvt hemman köpt av Per Matsson, se ovan.

Hustru:

1571 Ting i Norberg 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 105

1572 Ting i Norberg 1609 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 383

1573 Ting i Grangärde 1686 (Renoverad dombok) Svea hovrätt. Kopparbergs län EXIe:2746 sid 838

1574 Isheden: En rannsaking år 1686 i Persbo, Grangärde. Släkt o Hävd 1984.

1575 Ting i Grangärde 24 jan 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 109

1576 Ting i Grangärde 1606 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 303

1577 Ting i Norberg 1607 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 348

1578 Ting i Norberg 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 225

1579 Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 421

1580 Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 10

1581 Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 10

1582 Ting i Norrbärke 1615 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:10 sid 41 Peggy Berglind har tipsat mig om detta ärende som visar att Ingeborg Nilsdotters ättlingar från Persbo hade del i Sundbo.

Barn:
Hans Persson. Se nedan.

1594 Kom P Larsson i Sundbo och talade till Per Pålsson och Anders Pålsson om Skeppmora huru mycket till samma Skeppmora vara skal, så blev avsagt bergsfogden och de tolv i nämnden skola sätta fast ¹⁵⁸³

HANS PERSSON

Son till Per Larsson, se ovan. Död ca 1638.

Hustru: Från Meling. Enligt Norberg AI:1 Anna Esbjörnsdotter

Hustru: Rikmor Nilsdotter. Från Nyhyttan, Västerfärnebo. Vigda ca 1633. Rikmor gift med Lars Persson från Ängelsberg, Hans Persson i Sundbo, Västansfors samt Hinse Persson i Ingolsbenning, Norberg. Död 1699 i Ingolsbenning.

Barn:

Första kullen

Johan Hansson. Se nedan.

NN Hansson

Andra kullen

Margareta Hansdotter Örbäck, Karbenning. Född ca 1634 i Sundbo. Gift med Mats Olofsson i Örbäck. Död 1697 i Örbäck

Britta Hansdotter Ramnäs

Kerstin Hansdotter

1669 Johan Hansson i Sundbo lät tredje gången uppbjuda sina halvsyskons Margareta i Örbäck, Brita i Ramnäs samt Kerstin Hansdötrars arvfallne jordedelar i Sundbo, köpta 23 oktober 1657. Dito uppbjöd 3 resan sin sambroders jordedel i Sundbo köpt den 5 jan 1668.¹⁵⁸⁴

Jöns Hansson i Sundbo begärde få igenlösa sin Moders jord i Meling som bortpantat var till Staffan ibidem.¹⁵⁸⁵

Db 1697: Sal hustru Margareta Hansdotter i Örbäck född uti Sundbo och Västansfors församling av äkta säng år 1632¹⁵⁸⁶ d 28 september. Då hon var 4 år avled hennes fader. Sedan var hon hemma hos modern till dess hon blev 12 år kom så till tjänst hos sin morbroder Nils Nilsson i Nyhyttan och tjänste honom 5 år. Sedan kom hon uti äktenskap med salig Mats Olofsson i Örbäck och har levat med honom uti 35 år avlat 4 barn 2 söner och 2 döttrar av vilka båda sönerna leva med döttrarna är döda. Levat änka i 7 år och 7 månader. död 28 september. 65 år

Dödbok; Så är för detta och under livstiden den gudfruktiga dannekvinnan och hustrun sal Rikemor Nilsdotter ifrån Ingolsbenning, född i Färnebo församling och Nyhyttan när det skrevs år efter Christi börd 1612 av gudfruktiga och ärliga föräldrar, hennes saliga käre fader var ärlige och beskedlige bergsman Nils Nilsson moder uti livstiden gudfruktiga och dygdesamma hustru Brita Hermansdotter och är strax förmedelst dop och kristendom intagen uti nåde förbund med sin och allas vår återlösare Jesu Christo och en rätt lem och ledamot vorden i hans saliga och dyrt förvärvade församling här på jorden: har hos sina föräldrar haver hon ej länge varit utan när hon var på sitt nittonde år inträdde hon i äktenskap med sin första man som långt för detta igenom döden avgingo, bergsman Lars Pedersson ifrån Våla församling och Englikebenning med honom allenast sammanlevde uti 1 år och med honom avlat en son som avsmnad är, efter sin mans frånfälle haver hon en sörjande änka varit uti 1 år, åter begav hon sig i äktenskap med sin andra man Hans Pedersson från Västansfors församling och Sundbo med vilken hon mycket saktmodeligen sammanlevt haver uti 7 år och under samma tid haver gud dem välsignat med 1 son och 3 döttrar av vilka allenast en dotter efterlever. Efter sin mans död en ensörjande änka varit uti 7 år begav sig sedan i äktenskap med Hinse Pedersson i Ingolsbenning med honom mycket ljus- och vänligen sammanlevt haver och en rätt äktenskaps... och ...uti 10 år och under samma tid blivit välsignad med 1 son och 3 döttrar, döttrarna är före sin moder avsmnade men sonen ännu efterlever. Vad hennes förda leverne med grannar och nägrannar vidkommer så lär ingen något annat om henne hava att berätta än att hon nu alltid varit en from gudfruktig och saktmodig hustru som alltid haft sin gård för ögon.....sjukdomen anlangande så har hon nu mestadels dragits på 2 års tid med åtskilliga krämpor som på ålderdomen följer och under samma tid måst hålla vid sängen

JOHAN HANSSON

Son till Hans Persson, se ovan. Född 1614 i Sundbo. Död 1701 i Sundbo.

Hustru: Sara Olsdotter från Könikshyttan i Hedemora. Död 1667 i Sundbo.

Hustru: Karin Andersdotter. Vigda 1668. Född 1631 i Halvarsbenning, Norberg. Död 1717 i Sundbo. Dotter till

1583 Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 54

1584 Ting i Norberg 1669 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2733 sid 499

1585 Ting i Norberg 1669 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2733 sid 496

1586 Datumet kan inte stämma eftersom Lars Persson i Ängelsberg död feb 1632. Förmodligen 1634

Anders Persson och Barbro Kjellfastdotter i Halvarsenbenning. Var tidigare gift med Johan Esbjörnsson i Fragg, Norberg. Inga barn i det äktenskapet.

Barn:

Första äktenskapet

Anna Jansdotter. Född 1644 i Sundbo.

Hans Jansson. Född 1646 i Sundbo

Mats Jansson. Född 1652 i Sundbo. Död 1745 i Sundbo. Se nedan.

Per Jansson. Född 1655 i Sundbo.

Kerstin Jansdotter. Född 1650 i Sundbo.

Olof Jansson

Erik Jansson. Gift 1690 till Bastmora med Margareta Danielsdotter i Södra gården.

Lars Jansson

Johan Jansson. Se nedan.

Brita Jansdotter. Född 1665 i Sundbo.

Andra äktenskapet

Anders Jansson. Född 1673 i Sundbo. Gift i Brandbo med Anders Matssons dotter (Norrgården)

Elisabet Jansdotter. Gift i Brandbo

Sara Jansdotter. Född 1676 i Sundbo. Gift med Per Andersson i Östra Djupkärre, Norberg.

Opbud 3 H Anna Olofsdotters i Sundbo i Gamla Norbergs socken, en systerdels jordh på Könickslyttan, med alla tilliggande egor såld hennes halvbroder Anders Matsson på Könickslyttan för stångjärn 9 skeppund ¹⁵⁸⁷

1700 En systerdels arvejord uti ¼ hemman i Halvarsenbenning, som Johan Hansson i Sundbo d 26 Februari 1700 försåldt till nembdemannen Per Andersson i Halvarsenbenning ¹⁵⁸⁸

Några av Johan Hanssons i Sundbo ättlingar har behandlats av Carl Åkerberg i tidskriften Hembygdsvännen. ¹⁵⁸⁹

Johan Hanssons son Mats Johansson

MATS JOHANSSON

Son till Johan Hansson, se ovan. Född 1652 i Sundbo. Död 1745 i Sundbo.

Hustru: Carin Andersdotter från Bastmora.

Barn:

1 son, 4 döttrar, Alla döda 1745.

Sara Matsdotter. Född 1699 i Sundbo. Gift med Jacob Knutsson, se nedan

JACOB KNUTSSON

Må till Mats Johansson, se ovan. Född 1688 i Uggelforsen, Skinnskatteberg. . Död 1753 i Norrby, Ramnäs

Hustru: Sara Matsdotter. Vigda 1717. Född 1699 i Sundbo. Dotter till Mats Johansson, se ovan. Död 1734.

Barn:

9 barn. 4 söner och 1 dotter levde 1734.

Mats Jacobsson. Född 1718 i Sundbo.

Hans Jacobsson

Johan Jacobsson. Norberg

Per Jacobsson.

Sara Jacobsdotter.

Dödbok 1734 " den 20 april såsom hon havande var och det led åt födelsetiden begynte födslopinan henne påkomma, men var hos henne ingen makt till att föda.....in till den 23 till hon blev förlöst, men fostret dött vordat i moderlivet, varav alldeles till kraften försvagat..."

MATS JACOBSSON

Son till Jacob Knutsson, se ovan

Hustru: Margareta Ersdotter.

Barn:

Johan Matsson. Född 1745 i Sundbo.

1752 flyttar Mats Jacobsson samt fadern Jacob Knutsson till Norrby, Ramnäs.

1587 *Ting i Hedemora 1639 Kopparbergs, Sätters och Näsgårds län + Österdalarne tingsl häradsrätt AI:6 sid 57*

1588 *Ting i Norberg 1700 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXLe:2302 sid 495*

1589 *Åkerberg, Carl. "Åtta släktled. Jan Hansson - Reinhold Carlsson" Hembygdsvännen 1930-32 : 56*

1752 kommer istället inflyttande till Sundbo Anders Andersson, oklart om han har något släktband?

ANDERS ANDERSSON

Född 1707 i Munktorp. Torpare där.

Hustru: Catharina Larsdotter. Född 1709 i Gillbo, Gunnilbo. Död 1773 i Sundbo

Hustru: Christina Jansdotter. Född 1743 i Onsjo.

Barn:

Jan Andersson. Född 1777 i Sundbo, se nedan

Anders Andersson. Född 1777 i Sundbo

JAN ANDERSSON

Son till Anders Andersson, se ovan.

Hustru: Sara Jansdotter- Född 1777 i Karbenning

Johan Hanssons son Johan Jansson

JOHAN JANSSON

Son till Johan Hansson, se ovan. Död 1709, 43 år.

Hustru: Lisbet Andersdotter. Omgift med Per Persson, se nedan. Född 1671 i Öster Djupkärra. Död 1762 i Sundbo.

Dotter till Anders Matsson och Margareta Persdotter i Östra Djupkärra.

Barn:

5 barn, 2 söner, 3 döttrar, sönerna och tvenne döttrar efterleva 1762.

Anders Jansson. Född 1697 i Sundbo. Se nedan.

PER PERSSON (Unga)

Gift med Johan Janssons änka, se ovan. Född 1679. Son till Per Persson och Elisabet Andersdotter i Aspbenning. Död 1761 i Sundbo..

Hustru: Lisbet Andersdotter. Vigda 1712. Änka efter Johan Jansson, se ovan. Död 1762.

Barn:

4 barn, 3 dödfödda 1 son och 2 döttrar, 1 dotter efterleva.

Karin Jansdotter. Född 1715 i Sundbo.

ANDERS JANSSON

Son till Johan Jansson, se ovan. Född 1697 i Sundbo. Död 1773.

Hustru: Christina Jacobsdotter från Busjön, Söderbärke. Vigda 1725. Dotter till Jacob Andersson i Busjön. Död 1750 i Sundbo.

Hustru: Anna Persdotter. Ifrån Meling, Västanfors. Vigda 1759. Död 1764 i Sundbo.

Barn:

Första äktenskapet 3 söner, 3 döttrar, sönerna och 2 döttrar lever 1773.

Jan Andersson. Född 1729 i Sundbo. Se nedan

Anders Andersson. Född 1737 i Sundbo. Se nedan.

Jacob Andersson Sundberg (Sundbom¹⁵⁹⁰). Född 1742 i Sundbo. Snickargesäll. Gunnilbo

1775 Snickaren Jacob Andersson Sundberg i Gunnilbo inkallade dess bröder Bergsmännen Johan och Anders Andersson i Sundbo Västanfors socken för att ålägga dem att betala de 2500 D kmt som de ska betala enligt ett arvskifte daterat 14 jan 1764.¹⁵⁹¹

ANDERS ANDERSSON

Son till Anders Jansson, se ovan. Född 1737 i Sundbo. Död 1777 i Sveaborg, Finland.

Hustru: Christina Andersdotter

Hustru: Catharina Jacobsdotter. Vigda 1770. Född 1751. Omgift med Anders Ersson, se nedan.

Barn:

Första äktenskapet

Christina Andersdotter. Född 1766 i Sundbo. Gift med Abraham Hansson, se nedan.

Andra äktenskapet

Anders Andersson. Född 1774

Anders Andersson dömdes uti Julii 1775 af Svea Hofrätt, för tidelag, till 30 .. spö 12 vid Sveaborg i Finland, och at sedan aldrig få vistas i detta hövdingedöme och dog sedan i Sveaborg. Anders Andersson blef död i Sveaborg

1590 Han kallas Sundbom i husförhörslängden Västanfors AI:7 sid 12 Sundbo

1591 Ting i Norberg 22 mars 1775 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt AIa:21 (opaginerat) Bild 220

19/12 1777.¹⁵⁹²

JAN ANDERSSON

Son till Anders Jansson, se ovan.

Hustru: Anna Andersdotter. Vigda 1755. Född 1723 i Brandbo. Dotter till Anders Abrahamsson.

*Död barnlös 1783. Halva hans egendom Sundbo no 2, ett åttondelshemman gick till hans brors (Anders Anderssons, se ovan) änka, och 1/8 till hennes måg Abraham Hansson. (Från Aspbenning, Holstensgården)*¹⁵⁹³

ANDERS ERSSON

Gift med Anders Anderssons änka, se ovan. Född 1745 i Karsbo, Norberg. Son till Erik Matsson i Karsbo. Död 1824 i Sundbo.

Hustru: Katarina Jacobsdotter. Född 1751. Änka efter Anders Andersson, se ovan. Omgift 1779 med Anders Ersson. Död 1818 i Sundbo.

Brita Andersdotter. Född 1783 i Sundbo

Eric Andersson. Född 1786 i Sundbo

Stina Andersdotter. Född 1792 i Sundbo.

Petter Andersson. Född 1789 i Sundbo.

Sundbo Johan Hanssons son Johan Jansson... Anders Anderssons måg Abraham Hansson

ABRAHAM HANSSON

Måg till Anders Andersson, se ovan. Född 1754 i Aspbenning, Västansfors.

Hustru: Christina Andersdotter. Född 1766 i Sundbo. Vigda 1782. Dotter till Anders Andersson, se ovan. Omgift med Anders Persson, se nedan.

Barn:

Anders Abrahamsson. Född 1784. Död 1785 i Sundbo.

Stina Abrahamsdotter. Född 1785 i Sundbo

Brita Abrahamsdotter. Född 1788. Död 1792 i Sundbo.

Jacob Abrahamsson. Född 1793 i Sundbo.

Brita Abrahamsdotter. Född 1796 i Sundbo.

ANDERS PERSSON

Gift med Abraham Hanssons änka, se ovan. Född 1778 i Sura.

Hustru: Christina Andersdotter. Född 1766 i Sundbo. Vigda 1804. Änka efter Abraham Hansson, se ovan.

Barn:

Anna Elisabet Andersdotter. Född 1807 i Sundbo.

Sara Andersdotter. Född 1811 i Sundbo.

Sundbo Johan Hanssons son Johan Jansson ... Anders Anderssons son Anders Andersson

ANDERS ANDERSSON (Gamla)

Son till Anders Andersson, se ovan. Född 1774 i Sundbo.

Hustru: Cajsa Persdotter. Född 1775 i Västervåla.

Barn:

Anders Andersson. Född 1802 i Sundbo

Petter Andersson. Född 1803 i Sundbo

Sundbo Hans Olsson

HANS OLSSON .¹⁵⁹⁴

Född omk 1560 och död före 1643 i Sundbo. Förmodligen från Starbo, Norrbärke och sonson till Gosven Hansson i Hagge, Norrbärke.

Hustru: Anna. Död 1644 i Sundbo

Barn:

Hans Hansson, se nedan.

Per Hansson, se nedan

1592 *Husförhörslängd 1775-1784 Västansfors AI:8 sid 14*

1593 *Åkerberg, Carl. "Åtta släktled. Jan Hansson - Reinhold Carlsson" Hembygdsvännen 1930-32 : 56*

1594 *Gustavson, Arne. "Bergslagsanor nr 143". Svenska antavlor Band IV, nr 8 (1998).*

*Per Hansson i Onsjö, uti Norbergs socken, beklagade sig över sin broder Hans Hansson i Sundbo, uti Norbergs socken, i det Hans förmenar sig mera och större rätt och rättighet till ett än Per Hansson. Så all den stund de äro köttsliga bröder, och den ena inte kan heller förmå inlösa mer än den andra med mindre de således må sämjas.....*¹⁵⁹⁵

Sundbo Hans Olssons son Hans Hansson

HANS HANSSON

Son till Hans Olsson, se ovan. Död 1648 i Sundbo

Hustru: Anna Persdotter.

Barn:

Olof Hansson. Död 1648

Per Hansson. Född 1629 i Sundbo. Se nedan.

Johannes Johannis Sundius (Hans Hansson) Född 1625 i Sundbo. Död 1686 i Norbergsby. Kyrkoherde i Norberg.

Köpte jord i Trättsbo, Norberg.¹⁵⁹⁶

Karin Hansdotter. Gift med landbonden vid Onsjö frälsehemman Hans Ersson.

Margareta Hansdotter Sundia. Död 1704 i Aspbenning, Västansfors. Gift 1636 med Mats Andersson i Aspbenning.

Anna Hansdotter. Född 1623 i Sundbo. Död 1699. Gift med Holsten Andersson i Kallmora, Norberg.

*I personalieboken för Norberg anges 1699 om Anna Hansdotter gift med Holsten Andersson i Kallmora: Att hon är född 23 febr 1623 i Sundbo, Västansfors och att hennes far var bergsman Hans Hansson och hennes mor Anna Persdotter. Hon har levt 51 år och 8 månader med sin man, fått 4 söner, 5 döttrar varav 2 söner och 3 döttrar lever*¹⁵⁹⁷

1647 Vigdes Hans Eriksson i Åvestbo med Karin Hansdotter i Sundbo

Sundbo Hans Olssons son Hans Hansson. Sonen Per Hansson

PER HANSSON

Son till Hans Hansson och Anna. Född 1629 i Sundbo. Död 1714 i Sundbo.

Hustru: Anna Persdotter. Vigda 1653. Dotter till Per Andersson i Aspbenning.

Barn:

10 barn 6 söner och 4 döttrar, 4 söner och 1 dotter lever 1714.

Hans Persson. Gift 1680 till Meling.¹⁵⁹⁸

Per Persson. Född 1658 i Sundbo. Se nedan.

1661 Per Hansson i Sundbo lät 2 resan uppbjuda Olof Hanssons ibidem egendom för 20 skeppund tackjärn¹⁵⁹⁹

PER PERSSON

Son till Per Hansson, se ovan. Född 1658 i Sundbo. Död 1730 i Sundbo

Hustru: Brita Persdotter. Från Karsbo, Norberg. Dotter till Per Andersson i Karsbo, Norberg.

Barn:

Hans Persson. Se nedan

HANS PERSSON

Son till Per Persson, se ovan. Född 1686 i Sundbo.

Hustru: Kerstin Danielsdotter. Född 1691.

Barn:

Per Hansson. Född 1716 i Sundbo

Catharina Hansdotter.

Kerstin Hansdotter.

Anna Hansdotter. Född 1726 i Sundbo.

Daniel Hansson. Född 1729 i Sundbo.

1715 Olof Persson i Karsbo kärande till sin broder Bergsmannen Per Persson i Sundbo, angående lösen och

1595 Ting i Norberg 1647 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Örebro län EXIe:1787 sid 651

1596 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:1 sid 460

1597 Norbergs kyrkoarkiv FII:1 Personaliebok

1598 Åkerberg, Carl. "Ett slagsmål i Meling 1724. Och om straff för oskick i gamla tider". Hembygdsvännen 1930-32:137-138.

1599 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 747

*besittning av deras föräldrars hemman i Sundbo ...*¹⁶⁰⁰

*Den förlikning som Lars Pedersson i Karsbo, hustru Brita i Sundbo, hustru Margareta i Norbergsby, och hustru Karin i Ingolsbenning uti goda mäns närvaro den 9 november Anno 1696 om hus och jord, samt alla der lösören då förliden efter deras sahl fader Peder Andersson i Karsbo, med var andra ingått och*¹⁶⁰¹

PER HANSSON

Son till Hans Persson, se ovan. Född 1716 i Sundbo. Enligt husförhörlängd AI:5 flyttat till Norberg.
Hustru: Catharina Olsdotter. Född 1717 . Vigda 1744.

Sundbo Hans Olssons son Per Hansson

PER HANSSON

Landbo i Onsjö frälsehemman. Son till Hans Olsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Johannes Petri Noraemontanus (Sundius). Född 1626 i Onsjö. Död som kyrkoherde i Söderbärke 1680. Se vidare Västerby, Söderbärke.

Karin Persdotter. Död 1683 i Sundbo. Se nedan.

*Johannes Petri Noraemontanus sålde sitt farsarv i Sundbo 1665 till Mats Olsson, men köpte i Söderbärke ¼ bergsmanshemman, Västerby med tillhörande hytta.*¹⁶⁰² (Norbergs dombok 1668)

*Mats Olsson i Sundbo lät 2 resan uppbjuda H Johan Petri Söderbärke gifna köpebrev till Mats på all hans arvsrättighet uti Sundbo, som Mats har inlöst med 158 skeppund Tackjärn, köpet dat d 13 aug 1665.*¹⁶⁰³

Sundbo Hans Olssons son Per Hansson. Mågen Mats Olofsson

MATS OLOFSSON

Måg till Per Hansson, se ovan. Född ca 1612. Död 1695 i Sundbo.

Hustru: Karin Persdotter. Dotter till Per Hansson, se ovan.

Barn:

Olof Matsson. Född 1647 i Onsjö. Se nedan.

Karin Matsdotter. Född 1645 i Onsjö. Död 1722 i Bastmora. Gift med Olof Månsson i Bastmora, Västanfors.

*1669 Mats Olsson och Per Hansson i Sundbo lät 3 resan uppbjuda sin svågers Jacob Knutssons ifrån Skinnskatteberg systerdel i Sundbo som han på sin hustrus vägnar ibidm var arvfallen till, inlöst för 28 skeppund tackjärn, köpte brev dat 29 aug 1665.*¹⁶⁰⁴

OLOF MATSSON

Son till Mats Olofsson, se ovan. Född 1647 i Onsjö, Västanfors. Död 1721 i Sundbo.

Hustru: Maria Persdotter. Vigda 1678. Född 1656 i Häste. Död 1735 i Sundbo. Dotter till Per Olsson i Häste, Norberg.

Barn:

Margareta Olofsdotter. Född 1681 i Sundbo. Gift med Per Andersson i Aspbenning.

Mats Olofsson. Född 1684 i Sundbo. Gift med Margareta Persdotter född 1687 i Brandbo

Karin Olofsdotter. Född 1685 i Sundbo

Per Olofsson. Född 1687 i Sundbo. Se nedan.

Annika Olofsdotter. Född 1690 i Sundbo.

Att Olof Matssons födelseplats anges till Onsjö har förmodligen att göra med att hans far var måg till Per Hansson, som var arvberättigad i Sundbo, men också var Landbo i Onsjö frälsehemman.

Ting i Norberg 1711. Beviljades Häradsdomaren Holsten Henniksson i Västra Djupkärra fasta på ¼ hemman Östanmossa som tidigare ägts av hans morfar Anders Holstensson i Kallmora. Han har nu köpt det av Olof och Johan Persson i Häste, Per Persson i Sörhörende, Erik Matssons änka Karin Persdotter i Västra Djupkärra, Lars Perssons hustru Anna Persdotter i Rabbatsbenning, Erik Anderssons hustru Sara Persdotter i

1600 *Ting i Norberg 1715 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt AI:3 sid 81*

1601 *Ting i Norberg 1697 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2298 sid 899*

1602 *Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:2 sid 525*

1603 *Ting i Norberg 1669 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2733 sid 499*

1604 *Ting i Norberg 1669 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2733 sid 499*

*Ingolsbenning och Olof Matssons hustru Maria Persdotter i Sundbo, vilka detsamma ärvt efter deras avlidna barnlösa syster Elisabet Persdotter, Gustaf Gustafssons änka i Storgården.*¹⁶⁰⁵

PER OLOFSSON

Son till Olof Matsson, se ovan. Född 1687 i Sundbo. Död 1741 i Sundbo.

Hustru: Anna Persdotter. Vigda 1714. Född 1689 i Brandbo. Dotter till Per Matsson och Christina Olofsdotter.

Barn:

Olof Persson. Född 1715 i Sundbo.

Kerstin Persdotter. Född 1718 i Sundbo. Gift med Jacob Abrahamsson, se nedan.

Maria Persdotter. Född 1720 i Sundbo. Gift 1738 med Johan Persson i Östra Djupkärra.

Anna Persdotter. Född 1723 i Sundbo.

Margareta Persdotter. Född 1725 i Sundbo. Gift med Jan Persson i Sundbo, se nedan.

JACOB ABRAHAMSSON

Måg till Per Olofsson. Född 1709. Från Hedkärra, Västansfors.

Hustru: Kerstin Persdotter. Dotter till Per Olofsson, se ovan. Född 1718 i Sundbo

Barn:

Anna Jacobsdotter. Född 1740 i Sundbo.

Peter Jacobsson. Född 1742 i Sundbo

Christina Jacobsdotter. Född 1746 i Sundbo.

JAN PERSSON

Måg till Per Olofsson, se ovan. Född 1722 i Sundbo. Son till Johan Persson i Sundbo, se nedan.

Hustru: Margareta Persdotter. Född 1725 i Sundbo. Död 1773. Dotter till Per Olofsson, se ovan.

Barn:

*1704 Över den av framlidne Olof Persson i (Sör)bo arvingar anförda talan emot moderbrodern nämndemannen Hemming Hansson i Vad, om den rättighet uti 1/7 uti Vad hemmanet de å deras moders sal h Kerstin Hansdotters vägnar förmena sig böra utbekomma, tillika med för samma dels nyttjande i många år, var emot Hemming Hansson ingav till sitt och sonhustrun Brita Persdotter i Sundbo försvar och legitimation ... att laga fång , ... ett bytesbrev dat d 5 jan 1699 som d 6 juni 1703 3dje resan opjudit blivit, skolandes ock confidereras böra, att han modern i 14 år utan skötslölön innehållit, ... Såsom de byten vilka h Kerstin Hansdotter, dottern Margareta Olsdotter, och h Brita Persdotter, d 5 jan 1699 med varandra ingånget, dels medelst den förras del i Vad, Margareta tillfallit mot jord i Sörbo, vilken åter samma inbyttas Vadsdel transporterats in på Brita, emoth en jem... systerdel i Sundbo ... finnas vara gjorda, och var inom samma socken liggande är, lagfarit blifvit, så förklarades bytet för ständigt. Men som i Sörbo delen någon brist*¹⁶⁰⁶

*Abraham Olofssons änka Brita Andersdotter i Sundbo, Lars Andersson och hans hustru Lisa Andersdotter i Rabbatsbenning, Per Hinderesson och hans hustru Catharina Andersdotter i Årnebo hade 25/8 1746 till Olof Andersson i Halvarsbenning sålt 3/5 i 5/24 hemman där. Första uppbud.*¹⁶⁰⁷

HALVARD PERSSON

Död 1677 i Sundbo.

Hustru: Karin. Död 1670 i Sundbo.

Barn:

Per Halvarsson. Se nedan

Karin Halvarsdotter

Lisbeth Halvarsdotter. Född 1643 i Sundbo. Död 1715 i Brandbo, Västansfors. Gift med Anders Olofsson i Brandbo.

Anna Halvarsdotter

Norbergs häradsrätt 21 augusti 1665: Framkom och där hos Anders Nebb och beklagade Halvar i Sundbo för otidighet med hot och munbruk på Nebbens folk vid Skeppmora där de vore stadda att taga löv, det Halvar ville förneka dem för röjningen skull som han hade mist, visandes dem för den och den slåendes i bordet i Nebbens stugu med sin käpp som sade väl kunna synas, Till detta nekade Halvar, dock fanns ett vittne till.

PER HALVARSSON

1605 Ting i Norberg 1711 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt A1a:2 sid 960

1606 Ting i Söderbärke (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EX1e:2774 sid 383

1607 Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Småprotokoll Volym 44 f 1738 18 sep 1746

Hustru: Kerstin

Barn:

Brita Persdotter. Född 1666 i Sundbo.

Johan Persson. Se nedan.

Karin Persdotter

JOHAN PERSSON

Son till Per Halvarsson, se ovan. Död 1697 i Sundbo. 30 år.

Hustru: Margareta Olofsdotter. Vigda 1688. Född 1665 i Sörbo, Söderbärke. Omgift med Erik Andersson och Gabriel Jacobsson, se nedan.

Barn:

2 söner och 1 dotter, 1 son, 1 dotter lever 1737. Giftn i 9 år.

Per Jansson. Född 1689 i Sundbo. Se nedan.

ERIK ANDERSSON

Från Hemshyttan, Söderbärke. Död 1704 i Sundbo. Son till Anders Ersson och Barbor Andersdotter i Hemshyttan. Gift med Johan Perssons änka, se ovan.

Hustru: Margareta Olofsdotter. Änka efter Johan Persson, se ovan. Född 1665 i Sörbo, Söderbärke. Omgift med Gabriel Jacobsson, se nedan

Barn: 1 son och 1 dotter

GABRIEL JACOBSSON

Gift med änkan efter Johan Persson och Erik Andersson, se ovan. Från Broby, Skinnskatteberg.

Hustru: Margareta Olofsdotter. Vigda 1706. Änka efter Johan Persson och Erik Andersson. Född 1665 i Sörbo, Söderbärke. Död 1737 i Sundbo, Västansfors.

PER JOHANSSON

Son till Johan Persson, se ovan. Född 1689 i Sundbo

Hustru: Karin Olsdotter. Född 1696 i Västervåla.

Johan Persson. Född 1722 i Sundbo. Se nedan.

Anna Persdotter. Född 1723

Olof Persson. Född 1726

Margareta Persdotter. Född 1728

JOHAN PERSSON

Son till Per Jansson, se ovan. Född 1722 i Sundbo.

Hustru: Margareta Persdotter. Född 1725 i Sundbo. Dotter till Per Olofsson i Sundbo, se ovan.

Barn:

Anna Johansdotter. Född 1745 i Sundbo

Peter Johansson. Född 1748 i Sundbo.

Johan Johansson. Född 1754 i Sundbo.

Olof Johansson. Född 1757 i Sundbo.

Anders Johansson. Född 1759 i Sundbo.

Jacob Johansson. Född 1761 i Sundbo.

Catharina Johansson. Född 1767 i Sundbo.

ANDERS MÅRTENSSON

Förmodligen hammarsmed i Sundbo

Hustru:

Sundbo, Strömmen

Väster ut ifrån Sundbo. Storaspens väldiga vik väster om Brandbo och Vesterberg kallades Westersjön.

En gård på Vesterberg har från 1630 kallats Strömmen efter Sundbo strömmen.

Gården var på 1/4 hemman, en ganska stor egendom.

Först in på 1800-talet ändrades gårdens namn till Strömbacken.

Ända till 1848 ansågs Strömbacken, med dock eget n:r 1, höra till Sundbo by, men räknas nu till Brandbo.

Från gården Strömm en härleda sig släkter med namnen Ström, Strömberg och Öström. ¹⁶⁰⁸

OLOF NILSSON

Hustru:

Barn:

Margareta Olsdotter. Gift med Hans Andersson, se nedan.

HANS ANDERSSON

Från Brandbo.

Hustru: Margareta Olsdotter. Vigda 1646.

Barn:

Anders Hansson

Olof Hansson. Se nedan

Karin Hansdotter

Elisabet Hansdotter

Hans Hansson

Margareta Hansdotter

Brita Hansdotter

Petter Hansson

OLOF HANSSON

Hustru: Brita Olsdotter.

Barn:

Anders Olofsson. Död 1748 i Brandbo, Västansfors. Gift med Carin Abrahamsson i Brandbo. Barnlös.

Catharina Olofsdotter

MÅNS OLOFSSON

Född 1665 i Bastmora. Död 1735 i Strömmen Son till Olof Månsson på Södra gården i Bastmora.

Hustru: Margareta Hansdotter. Född 1668 i Strömmen

Barn:

Korgmakare, Barnlärare, Bergsman. Född på den ena Sörgårdarna i Bastmohren.

Magnus Olofsson ifrån Bastmohren gift 1704 med ehrlige pigan Margareta ifrån Strömmen, 100 daler kmt.. Han var bergsman på Strömmen, men korgmakare och barnlärare ändå. Enkling 1707 men sedan omgift.

Hans Lars' Anna på Backgården i Åvestbo 1708 vid 11 ½ års ålder. Om henne heter det i personalian att hon gått med andra barn i skola hos Magnus Olsson. Hon dog som skolflicka. Det var ej långt från Backgården öfver wiken till Strömmen.

Barnlärarens hustru Margareta Hansdotter föddes 1668 i Strömmen af bergsman Hans Olsson och dess hustru Greta Ersdotter. Margareta Hansdotter dog i Strömmen af barnsbörd, våren 1707. Gossen Olof efterlefde modern 3 mån. Barnlärarens andra hustru Carin Mattsdotter var troligen dotter till fältväbeln Matz LilliErss och Carin Hansdotter i Oti, Hedtiärä. Karen Mattsdotter Lillieroos ehrli piga i Meling 1697. Det fanns i Hedetiärä wisserligen en Matts Hansson, men fältväbeln Matts LiljErs' änkas dotter Brita Mattsdotter LiljErs i Hedtiärä, hade en syster därstädes som verkligen hette Karen Mattsdotter

Dödbok Den 21 Dec. 1665 föddes ehrlig och beskiedlig Magnus Olsson i Strömmen hwars far war bergsman ehrlig och beskiedlig Olof Månsson i Bastmora, mor Carin Mattsdotter. Då Magnus Olsson wäl på sitt 15;de år, wardt han år 1680 genom en swår werk aldeles ofärdig, så att han från år 1680 icke mer kunnat gå på sina fötter, utan måste med stor möda heilpt sig dit han welat uti en särdeles där till förfärdigat kärä. Anno 1704 på sitt 39;de år wardt han dock på Guds försyn och faderliga skickelse gift med Margareta Hansdotter wid Strömmen, 3 år. En son dog strax. Enkling ½ år. Omgift 1707 den 19 Sept. med Carin Matzdotter från Hedkiärä. Med henne i troluflig äkta kärlek 28 år och 3 mån. 6 söner och 2 döttrar. Måns Olsson lefde på hantverk och underwisade barn o book- Han dog på gården Strömmen emot Sundbo af bröstsjuka, håll och sting 70 årig den 29 Dec. 1735. Af de 8 barnen med Carin Matzdotter efterlefde 4 söner och en dotter. ¹⁶⁰⁹

HANS OLOFSSON

Hustru: Margareta Ersdotter. Född 1630 i Åvestbo. Fadern Bergsman Eric Pedersson, modren Lisbeth Olofsdotter. Vid 30 års ålder gift med Hans Olofsson vid Strömmen. Död 1704 vid Strömmen

Barn:

8 barn, 4 söner och 4 döttrar. 2 söner döda 1703

1608 Kent Ramströms webbsida om byar i Västansfors med material från Carl Åkerberg

1609 Carl Åkerberg

ULVSBO, VÄSTANFORS

Weinhagen: Norbergs bergslag samt Gunnilbo och Ramnäs till omkring 1820 (1947).

Vida vanskligare är det att försöka skaffa sig en uppfattning om Ulvsbohyttans läge. Ulla Norman har av ej anförut skäl helt enkelt låtit bli att medtaga denna hytta på sin karta över hyttorna år 1539. Den gängse uppfattningen bland hembygdsforskare tyckes vara den, att Ulvsbohyttan skulle vara identisk med Semlahyttan och att den legat vid nuvarande Semla. Även Ångman är av samma uppfattning. ”Uti 1651 års längd omnämnes Semla hytta, vilken dock förmodligen är densamma som Ulfsbo”. 1539 namnes emellertid de båda hyttorna jämsides och så är fallet långt in på 1600-talet, ett otvetydligt bevis för att det här rör sig om två skilda hyttor. Åsikten att de båda hyttorna var en och samma har säkerligen styrkts därav, att man ej känner till någon hyttplats på Ulvsbolandet. På Ulvsbo halvö finnes numera inga vattendrag, vid vilka någon hytta skulle kunna drivas. Vid Bovallen vid ett mindre vattenflödes utlopp i Saxens nordöstra hörn på Ulvsbo ägor kan emellertid tydliga slaggrester skönjas, liksom också spår efter en säkerligen mycket gammal fördämning. Intet hindrar, att den gamla Ulvsbohyttan legat här, medan samtidigt en annan hytta legat vid Semla. De medeltida hyttorna låg ju ofta vid små vattendrag. Troligare är dock, att Ulvsbohyttan legat uppåt Semlahyttan vid Kolbäcksån. I bergskollegiets huvudbok 1657 kallas hyttan ”Ulvsbo eller Floboo”, medan samma källa upptar en särskild hytta vid Semla. Hemmanet Flobo gränsade åt Semla och Kolbäcksån.

1941 överfördes Ulvsbo by från Söderbärke till Västansfors, pga det avlägsna läget från huvudorten i Söderbärke.

1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Mats Bengtsson
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Mats Beintsson
1544	Dalarnas handlingar 1566:5	Under Vad, Söderbärke Heneka Bengtsson gör av sin brukning Mats Bengtsson i Ulvsbo gör
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Under Vad, Söderbärke Heneka Bengtsson Mats Bengtsson av Ulvsbo
1547	Dalarnas handlingar 1547:10 Bild 43	Under Söderbärke Mats Bengtsson
1547	Se brev nedan	Mats Bengtsson
1549	Dalarnas handlingar 1549:3 Bild 169	Mats Bengtsson
1550	Dalarnas handlingar 1550:4 Bild 175	Under Söderbärke Mats Bengtsson
1551	Dalarnas handlingar 1551:3 Bild 145	Under Söderbärke Mats Bengtsson
1555	Dalarnas handlingar 1555:11 Bild 56	Under Söderbärke Mats
1556	Dalarnas handlingar 1556:7 Bild 24	Under Söderbärke Mats
1557	Dalarnas handlingar 1557:1 Bild 24	Söderbärke Mats i Ulfsbo
1558	Dalarnas handlingar 1558:1 Bild 20	Söderbärke Halvard
1558	Dalarnas handlingar 1558:1 Bild 61	Söderbärke Mats
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 Bild 65	Söderbärke Halvard
1563	Dalarnas landsskapshandlingar 1563:7 Bild 65	Söderbärke Halvard
1564	Dalarnas handlingar 1564:14 Bild 107	Söderbärke Halvard
1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 17	Herman i Ulvsbo En utjord Österbovallen
1571	Älvsborgs lösen	Herman i Ulvsbo
1575	Dalarnas handlingar 1576:14 Bild 64	Herman i Ulvsbo
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 26	Under Söderbärke Herman
1619	Dalarnas handlingar 1619:14	Anders Hermansson i Ulfsbo (Under Sörbo)

1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Bengt Andersson Mats Andersson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Mantals längd Söderbärke	Bengt Andersson Mats Andersson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Längd på Manfolket i Söderbärke 19 sept 1631	Bengt Andersson Mats Andersson
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Mats Andersson 1/4 Bengt Andersson 1/4

Kommo för rätta Anders i Andersbenning Lasse Hansson å Prästhyttan och Mats Halvardsson i Sundbo upplåto och hemoltgjordi det köp som Anders mod(er) och Larsense och Mattise med dem (maglager) svära hustru Elin i Andersbenning gjort hade med Mats Bengtss i Ulsbo i Söderbärke socken att hade sålt honom samma hemman Ulsbo för två läst järn vilket järn de kend rediga uppburit vara och de till ett fat järn som Mats gav dem i vängåva ty avhände först och sinom arvom för:na Ulsbo och tillägnade de förenämnda Mats Bengtsson och hans arvom till evärdeliga ägo med hus och jord åker och äng i våta och torra i vatten och vattuverk i skom och sky... innan gård och utan som de av alle .¹⁶¹⁰

1547 Häradshövdingen Jöns Perssons dombref emellan hustru kerstin i Bänneboda och Erland i Olsbenning om en utmark, samt emellan Lasse Hansson i Härade och Hustru Ingrid i Finstad (Finsta) (Hedemora), om en hytta. Nämnden: TidikPersson i Aspbenning, Peder i Hedkärre, Matts Bengtsson i Ulsbo, Peder Olsson i Nickebo, Jöns hermannsson i Åvestbo, Lasse Håkansson och Lasse Olsson i Gäsjö, Johan Ersson i Gräntse, Olof Jönsson i Örbäck, Lars Hansson i Prästhyttan Peder Jonsson i Ingolfsbenning Nils Andersson i Kyiomenn?¹⁶¹¹

1547 Häradshövdingen Jöns Perssons dombref, hvarigenom Anders Olsson i Westerby, Söderbärke socken, förklarar berättigad att återlösa fyra ängestegar, hvilka till Kyrkan derstådes blifvit öfverlåtne. Anders säger att hans föräldrar givit dessa ängar till kyrkan, och för efterkommande att återlösa och det därom vittnar Lasse Nilsson i Swettebodha (Sävastbo?) och Peder Karlsson i Västerby. Nämnden var: Enbyörn i Saxe, Erik Byorsson i Tolusbo, Nils i Tolusbo, Peder Byorsson i Tolusbo Mats Beinctsson i Ulsbo, Halvard i Vibberbo, Erik i Näsby, Peder Karlsson och Henrick i Västerby, Bengt i Kyrkbyn, Hans i Nor Sven i Sörbo.¹⁶¹²

1594 Härman i Ulsbo bjuder upp 1 systerdel ibidem köpt av sin syster Karin Matsdotter för 8 fat^{1613 1614}

Fastades efter Hemming och Mats Hinderssöners i Hemmingshyttan begäran det köp som Nils Olsson i Läsarbo om sin hustrus Elisabeth Larsdotters arvsrätt i Hemmingshyttan, ingått med hustruns. farbroder sahl Henrik Hemmingsson i Hemshyttan, vilken uppbjudit blivitt den 7 Juli 1665, 10 Jan 1666 och 12 Feb 1686. Än Herman Bengtssons i Ulsbo och dess hustru Karin Larsdotters gjorde köp om hustruns del i Hemmingshyttan, bortlåten till dito köpare och uppbjuden 3 ggn d 9 jul 1668. Noch Per Larssons i Nor hustru Anna Persdotters Trediedel i en brodersdel aflåten till samme man, som var hustruns faders broder oplyst 3 ggn 10 jul 1672. Än haver Johan Bengtsson i Halvarsbenning och Norbergs socken sålt till sin sahl hustrus Elisabeth Persdotter syskonbarn, Hemming och Mats Hindersson hustruns arvsrätt i Hemmingshyttan, som svarar lika emot benämnde hust Anna Persdotters i Nor. Yttermera har Erik Bengtsson i Nyhyttan och Norberg sålt till benämnde Hemming och Mats den Trediedel uti en brodersdel i Hemmingshyttan som hans hustru Karin Persdotter ärft efter fadern sahl Per Hemmingsson i Moren, vilken uppbjuden är 3 ggn 12 Feb 1686.¹⁶¹⁵

1608 Mikel Torbjörnsson sammaledes för lönskaläge med same Karin (Karin Larsdotter i Fiskebo) Samme Mickel för mökränkning med Anna Hermansdotter i Ulsbo i Söderbärke¹⁶¹⁶

1647 vigdes Daniel Persson i Åvestbo med Elin Bengtsdotter i Ulsbo i Söderbärke.

6-7 mars 1673 Besvärade sig hustru Karin Larsdotter i Ulsbo, att hon i skiftet efter hennes sahlig man, Herman Bengtsson ibidem, ingen dehl njutit i hans fasta egendom, efter det varit hans arvejord, ändock att Hermans henne fädernes jord i Hemshyttan försålt under deras gifte för 24 sk tackjern. Item hennes möderne i Sörbo bortlåtit för 1 sk stångjern, det han nedlagt uti Ulsbo.

¹⁶¹⁰ Ting i Norberg 1546 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 32

¹⁶¹¹ Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 696

¹⁶¹² Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 697

¹⁶¹³ Ting i Söderbärke 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 11

¹⁶¹⁴ Ting i Söderbärke 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 56

¹⁶¹⁵ Ting i Söderbärke 1689 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2749

¹⁶¹⁶ Ting i Norrbärke 1608 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 346

3-4 juli 1673 Inlade Mats Bengtsson i Ulvsbo en bytesskift över egendomen efter sin salig fader, Bengt Andersson ibidem, besvärande sig att hans broders, Herman Bentssons änka, hustru Karin larsdotter, påtalar någon rättighet till fasta egendomen, eftersom hennes man skall uppburit något jern på hennes jordedel i Sörbo

30-31 jan 1680 Hans Hermansson i Ulvsbo begärde få inlösa en hemmansdel i Sörbo som hans mormoder sålt till Per Larsson i Sörbo. Däremot inlade Erik Pehrsson ett fastebref på samma hemmansdel, gifvet år 1654 den 3 mars

MATS ANDERSSON

Död 1656 i Ulvsbo.

Hustru:

Barn:

Anders Matsson. Född 1632 i Ulvsbo. Se nedan.

ANDERS MATSSON

Hustru: Karin Mickelsdotter

Född 1632. Död 1705 i Ulvsbo.

Barn:

Mats Andersson. Född 1669 i Ulvsbo. Se nedan

Hans Andersson. Född 1674 i Ulvsbo

Karin Andersdotter. Född 1667 i Ulvsbo

Anna Andersdotter. Född 1679 i Ulvsbo

Brita Andersdotter. Född 1681 i Ulvsbo. Gift med Anders Hansson i Danskbo, Söderbärke

Sara Andersdotter. Född 1682 i Ulvsbo

MATS ANDERSSON

Son till Anders Matsson, se ovan. Död 1761 i Ulvsbo.

Hustru: Karin Henriksdotter. Död 1753 i Ulvsbo.

Barn:

Anders Matsson. Född 1701 i Ulvsbo. Död 1761 i Ulvsbo. Se nedan

ANDERS MATSSON

Son till Mats Andersson. Se ovan.

Hustru: Anna Nilsson. Död 1772 i Ulvsbo.

Barn:

Mats Andersson, se nedan.

MATS ANDERSSON

Son till Anders Matsson, se ovan. Född 1736 i Ulvsbo. Död 1795 i Ulvsbo.

Hustru:

Barn:

Stina Matsdotter. Född 1758 i Ulvsbo

Anders Matsson. Född 1761 i Ulvsbo

Erik Matsson. Född 1764 i Ulvsbo.

Anna Matsdotter. Född 1768 i Ulvsbo.

Catarina Matsdotter.

Född 1771 i Ulvsbo. Gift till Olsbenning, Karbenning

Greta Abramsdotter. Född 1691 i Hedkärre. Gift 1726 med Mats Hansson i Ulfsbo

VÄSTANFORS

1513	Se brev nedan	Nils Månsson Erik Symbla
1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Härman i Westanfors Härr Trondes landbo på Walberg * Erik i Lilla Västanfors är och hans landbo
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Sid 106 dessa hyttor lyda under Frelse, men ingen vet huru mycket hyttgård utav the hyttor haver varit gjort utaf Västanfors Hör herr Tudhe till / Herman LILLA VÄSTANFORS Höra till Herr Trudhe / Erik
1545	Ting i Norberg 1545 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 15	Erik i Västanfors
1552	Ting i Norberg 15 feb 1552 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 209	Herman i Västanfors
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Haver varit fru Görvels landbor och är nu K M landbor Herman i Västanfors 5 hundra Joen 5 hundra Arne? 6 1/2 hundra
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 bild 79	Kungens landbor: Olof Persson Lilla Västanfors Olof Holstensson Stora Västanfors
1571	Älvsborgs lösen 1571	Olof Larsson Olof Persson
1577	Dalarnas handlingar 1577:4	Olof Larsson i Vestanfors Olof Persson ibid (fru Giörwels landbor)
1579	Dalarnas handlingar 1579:10	Frälse landbönder Olof Persson i Västanfors Olof ibidem
1608	Dalarnas handlingar 1608:18 Bild 182	 i Stora Västanfors Lasse i lilla Västanfors
1610	Dalarnas handlingar 1610:4 Bild 180	Nils
1628	Norberg AI:1	Nils Larsson h Malin Marit Nilsdotter Västanfors Michel Nilsson Västanfors Olof Nilsson Per Andersson Knut ibid H Brita Erich Barbro Västanfors Olof Nilsson dräng Västanfors H Karen Västanfors Michel Nilsson Västanfors Nils Larssons p
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 71	Nils Knut
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	FRÄLSE Knut i Västanfors (H Henrich Homs) LILLA FRÄLSE Nils i Lilla Västanfors (H Henrich Homs)
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Nils Frälse Knut Frälse
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd Frälseroten	Knut i Västanfors Nils Larsson ibid
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Frälse: Lilla Västanfors Nils Larsson 1/2 Stora Västanfors Knut Jacob? 1/2 Förswaras af Sal H Hindrich Hans efterlefwerska på Hässelöo

* Den danske adelsmanen Trued Gregersen Ulfstand, länsherre Varbergs län och gift med Görvel Fadersdotter Sparre

1513 håller bergsfogden Olof Arvidsson i Härad laga ting med bergsmännen på Norberg, varvid Nils Månsson i Västansfors får "lagfart" på mark i Djupnäs i Våla socken, som han köpt av Olof Andersson i Gäsjö. Olof i Nickebo sitter såsom domare, och vittnen är Anders i Kallmora, Peder i Bennebo, Anders ibidem, Hinse i Livsdal, Olof Ravalsson i Rosendal, Per Halvarsson i Sundbo, Per och Mats i Aspbenning samt Lasse Matsson i Meling, Erik Symbla i Västansfors, Jöns Enwastesson.^{1617 1618}

1539 års fogderäkenskaper upptaga som frälsehyttor utom Nordansjö, Högfors, Riddartäkten, Fagersta, Västansfors, Lilla Västansfors, Onsjö samt ytterligare en, om vilken det endast utsäges, att den ligger i byn. Att dessa en relativt lång tid varit frälse, framgår av uttalandet, att man inte vet, huru mycket de fordom utgjort i hyttegäld.

Av brevet 1440 angående kyrkans frälse och deras andelar i Norberg framgår att Jöns Nilsson (Svarte Skåning), riksråd och hövitsman på bl a Öresten och Åkershus, vapnaren Greger Magnusson till Eka och Erik Jönsson (spänne) till Hallkved (i Uppland), en tid efter 1452 hövitsman på Örebro hus, samt "andra flera af frelsith" äga hyttor i Norbergs bergslag.¹⁶¹⁹

Anders Törnqvist gör som ett led i sin avhandling *Bergbruk och Aristokrati* utredningar av de frälseläkter som varit ägare till Stora och Lilla Västansfors, Fagersta, Onsjö, Högfors, Fors, Örsingsbo, Berg, Ösby, Sunnanåker, samt Ålsvarta.¹⁶²⁰

1549: Kom för rätta Herman i Västansfors och Peder Matsson, båda Bengt Germundssons systersöner, vittna och bekände att haver deras moder uppburit 7 ½ hundrat järn för var dem systerdel i Livsdal uti Bengts hemman ¹⁶²¹

I ovanstående ärende måste tingsskrivaren ha gjort ett misstag – lydelsen bör vara "båda Bengt Germundssons mors systersöner"

1549 Herman i Västansfors uppbjöd första gången sin systerdel i Livsdal

Peder Matsson bjöd upp andra systerdelen i Livsdal första gången

Lasse Larsson uppbjöd den tredje systerdelen ibidem första gången

Nils i Snytsbo uppbjöd en brodersdel ibidem första gången

Bengt Germundsson bjöd efter allt¹⁶²²

1550: Herman i Vestansfors bjöd up tredje gången en systerdel i Livsdal¹⁶²³

1551 Kom för rätten Bengt Persson i Kyrkbyn, sålde och fastade sin broder Hans Persson en brodersdel i Gläfseder Hans är tillförendes, för en läst järn. Samma tid stod och hustru Kerstin i Västansfors på Norberg här för rätten och uplät, sålde och fastade Hans Persson sin systerdel i förnämnde Gläfseder för 4 fat järn.¹⁶²⁴

1597 Mats Hansson i Västansfors bjuder upp ett torp benämnt Hyttebo liggandes i Våla socken köpt av Nils Andersson i förnämnde Hyttebo, för osmundjärn 1 läst¹⁶²⁵

1607 Kom Lasse Hermansson i Västansfors och talade till sin halvbroders Per Hermanssons hustru Brita i Djupnäs om en brodersdel i Djupnäs Då framlade hustru Britta en vitneskrift lydandes hur Per Hermansson hade löst några jorddelar till förnämnde Djupnäs och hon nu äger största delen i samma hemman, därför avsades att hon på sina barns skall samma hemman behålla och av andra som de små delarna äger ¹⁶²⁶

1610 Lasse Hermansson i Vestansfors bjuder upp nu första resan två brodersdelar i Djupnäs köpt av Lasse Vilkenesson och hans syskon i Åvesta för 7 1/2 fat osmundsjärn, en systerdel i Djupnäs av hustru Marit och hennes barn i Åvestbo för osmundsjärn 120 item en systerdel i Djupnäs utav hustru Marit och hennes barn för 3 fat osmundsjärn item en systerdel i djupnäs utav hustru Märta och hennes bar för 3 fat^{1627 1628}

1636 vigdes(oläsligt) en soldat i Hyppenbenning wid ... Lasse Larsson och Anna Jönsdotters dotter i

1617 Stahre, Ulla. Bygd och bergsmän under senmedeltid. I Norberg under 600 år, 1958

1618 Karlsson, K H. "Permbref från Westmanland". Västmanlands Fornminnesförenings Årsskrift III (1884)

1619 Stahre, Ulla: Bygd och bergsmän under senmedeltid. Norberg genom 600 år. 1958.

1620 Törnqvist, Anders. Bergsbruk och aristokrati. Järnhantering, jordbruk och landskap i Norbergs bergslag 800-1580. 2008.

1621 Ting i Norberg 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 135

1622 Ting i Norberg 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 136

1623 Ting i Norberg 1550 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 164

1624 Ting i Söderbärke 1551 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 194

1625 Ting i Norberg 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 171

1626 Ting i Norberg 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 225

1627 Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 422

1628 Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 12

Västanfors.¹⁶²⁹

1637 vigdes Mats Larsson i Västanfors Karin Hansdotter ibid

1655 Vigdes Per Widiksson och hustru Margareta Olofsdotter Västanfors

1658 Generalens H Hendrich Horns utskickade begärte förbud att ingen skulle göra någon åverkan på hans skog under Fagersta och Västanfors, och på den åverkan som kan vara skedd, lovades syn uppå i sommar¹⁶³⁰

1658 Framlade för rätten H Henrich Horns bokhållare, Nils Andersson, Peter Dyres räkning på gäld som han är skyldig bliven H Henrich Horn efter all avräkning Stångjärn 36 skeppund ..., på vilken betalning han lovade sig årligen betala 6 skeppund och på bättre försäkring förpantar han Horn all sin egendom i löst och fast, som obligationen dat Hasslö den 8 april 1653 utvisa

Måns Pedersson begärde och för hans fordran uppå 100 av Peter Dyer? Måtte antecknas, om något efter hans egendoms värdering överskjuter, det måtte komma honom till godo och betalning.¹⁶³¹

Så här skildrar Örnluf Tigerstedt i Fagerstabrukens historia ägoförhållandena för frälsehemmanen i Fagersta, Västanfors och Onsjö innan de egentliga brukspatronerna tog över:

"När duklet på allvar börjar skingras kring Aspens och Barkens stränder, finner man den "omätligt rika" från Görvel Fadersdotter (Sparre) som ägarinna till 3 gårdar Västanfors, 1 gård Fagersta, 1 gård Onsjö och 1 gård Bovallen, alla belägna i dåvarande Norbergs socken. Fru Görvel, som sannlikt var född år 1517, hade förmodligen ärvt dessa gårdar genom sin farfars mor Elin Nilsson (Natt och Dag), vars fader Nils Bosson (Natt och Dag), på sin tid haft betydande försänkningar i Norbergs bergslag, där han själv bott i början av 1400-talet. Fru Görvels föräldrar, Fader Nilsson (Sparre) på Hjulsta och Bothild Knutsdotter (Tre Rosor), dog inte många år efter dotterns födelse och lämnade henne i arv en väldig förmögenhet bestående av vidsträckta gods både i Sverige och Norge."

Hon var sedan gift med slottsfogden på Leckö, Peder Nilsson (Grip till Fällnäs i Sorunda) som dog ett år efter giftemålet. Hon gifte sedan som sjuttonåring om sig med den trettio år äldre Trued Gregersson och flyttade med honom till Danmark. 1546 gift hon om sig med det danska riksrådet Love Axelsson Brahe till Krageholm. Efter att hon blivit änka för tredje gången lede hon sedan ensam på sina skånska gods.

"Fru Görvels giftermål med en dansk hade emellertid konsekvenser för hennes svenska gods, som hon antagligen inte hade räknat med. År 1556 blev egendomarna i Norberg indragna av Gustav Vasa och förda på hans arv och eget; det sägs, att detta skedde just emedan ägaren hade lämnat Sverige och begivit sig till Danmark. På var och ett av de beslagtagna gårdarna utom på Bovallen placerades en arrendator, medan kungsgårdsfogden Jon Jönsson svarade för deras skötsel. Ingen hammare eller hytta omnämnes. Då kungen senare av allmogen begärde en penningehjälpen för gäldandet av sina krigsomkostnader så gav de "fattige bergsmännen" på Stora och Lilla Västanfors sex öre och frälsebonden på Onsjö sju öre i hjälpskatt. Men om frälsebonden Anders i Fagersta heter att han erlade en mark osmundsjärn. Det förefaller som om Fagersta redan på den tiden kunde producera järn och som om dess senare ödelagda hytta då ännu var i verksamhet.

1559 fick fru Görvel av någon anledning igen de flesta av sina Norbergshemman. Följande år kallas de hennes "arv och eget för ross-tjänst". När förhållandena mellan Sverige och Danmark på 1560-talet skärptes för att slutligen 1563 utmyнна i det nordiska sjuårskriget, fann sig fru Görvel dock på nytt berövad sina svenska egendomar och återfick dem först år 1571 på grund av bestämmelserna i fredsfördraget i Stettin 1570. Tio år senare gjorde hon ett byte med svenska kronan, som mot gods i Halland fick övertaga hennes fyra frälsehemman Stora och Lilla Västanfors samt Fagersta och Onsjö. Antaligen följde även familjegodset Hjulsta med i bytet. Hos kronan stannade egendomarna till 1612, då Gustav II Adolf gav dem åt riksrådet Klas Eriksson Flemings änka, fru Ebba Gustavsdotter Stenbock, som fick kungligt brev på Hjulsta och några gods därunder. Fru Görvel Fadersdotter efterlämnade inga bröstarvingar. Med anspråk på arv efter henne framträdde emellertid systrarna Görvel Jönsdotter till Fällnäs och Kirstin Jönsdotter till Fyllingerum. De var troligen systrar till fru Anna Jönsdotter Snakenborg, som var gift med riksmarskalken Hindric Carlsson Horn av Kankas, vilken hade stått högt i gunst hos Karl IX och som tillsammans med Jacob de la Gardie skulle underteckna freden i Stolbova 1617. Genom sitt inflytande hos Gustav II Adolf lyckades riksmarskalken hjälpa de två systrarna i deras arvsanspråk, så att konungen den 12 juni 1613 i Stockholm undertecknade det öppna brev, som skaffade gamla fru Görvels gods "under släkten igen". Dock skulle fru Ebba Stenbock till sin död få njuta Hjulsta med underlydande. Norbergshemmanen tillföll tydligen dock redan nu fru Görvel till Fällnäs och fru Kirstin till Fyllingerum, ty redan samma år skänkte de alla fyra hemmanen åt sin välgörare riksmarskalken Hindric Carlsson Horn.

Riksmarskalken Horn dog den 20 maj 1618 i Stockholm. Två dagar senare föddes hans son Hindric och samma år gifte modern Anna Snakenborg om sig med Klas Larsson Flemming, den sedermera så berömde amiralen och sjöhjälten. Under sin livstid skötte fru Anna de Hornska domänerna, men efter hennes död 1637 övertog den nu nittonårige Hindric Hindricsson Horn själv förvaltningen av sin förmögenhet. (...)

Redan i den äldsta bevarade bergverksrelationen av 1637 förekommer Fagersta frälsehytta; den antecknas tillhöra Hindric Carlsson Horns änka och Hindric Hindricsson Horns moder fru Anna på Hässle. (Bruksrörelsen

1629 Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638

1630 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2729 sid 688

1631 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2729 sid 689

vid Fagersta gård började måhända redan år 1611 av karl IX:s arrendator Kelvast Olofsson, som idkade bruksrörelse där såsom Hindric Carlsson Horns arrendator). Där finnes ocks en senare anteckning, som meddelar att denna hytta ledes öde år 1644. Vad Västanfors beträffar så tycks dess äldsta hytta ha ödelagts redan ca 1635, varefter hyttan i skogarna uppåt Hyppenbenning, ödelagd långt före 1685, levererade malmen till hammaren vid Västanfors. I bergverksrelationen av 1637 redovisas en hammare vid Västanfors och en vid Fagersta och både förklaras tillhöra fru Anna på Hässle. I Almgrens samling n:o 44 finns en anteckning om hamrarna i Norbergs socken år 1639. Det säges här, att anläggningstiden både för Västanfors och för Fagersta hammare är okänd. I bergskollegii allmänna bergverksrelation av 1673 om järngruvorna i Gamble Norbergs socken talas det även om Finnebo gruva i närheten av Fagersta. Malmen var god, heter det, men gruvan blev obrukad efter det att hyttan lades öde.¹⁶³²

FRANTZ MEIJER (MEJER) LYBEKENSIS

Död 1703 i Västanfors¹⁶³³

Hustru: Magdalena Norman. Omgift med Carl Hesselberg.

Albrekt Mejer förekommer som dopvittne 1685 och 1688 i Gunnilbo. Vid denna tid finns en Frans Mejer vid Färna bruk.

Bröderna återfinns 1690-1695 vid Trummelbergs bruk i Västervåla socka som bruksarrendator och bruksskrivare

Lilla Västanfors

Lagmansrätten 1671 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Södermanlands län (D) EXIa:1 (1620-1671) Bild 4080 / sid 404 (AID: v405239a.b4080.s404, NAD: SE/RA/42042202) Med häradshövdingens fordom domhavandes sal Johan Olofssons av Norberg d 9 oktober 1627 givne faste det ärlig danneman Mats Larsson i Karlsbo haver av Marit Olofsdotter i Lilla Västanfors köpt ½ systertpart i Karlsbo och därför givit 6 fat osmundjärn av hu Elin Olofsdotter i Simbla ½ systertdel i Karlsbo för 6 fat item med lagförandens s Anders Andersson av Gamla Norberg d 11 januari 1636 givna faste det bemälte Mats Larsson haver köpt av sin broder Anders Larsson en brodersdel i Karlsbo för sju fat osmundjärn och ½ lsp smör såsom och av Anders Persson en systertdel i Karlsbo för 30 daler och // smör, noch med lagförarens sal Lars Olofssons av Norberg sockenstuga d 29 juni 1654 givne faste det beskedlig Erik Tomasson och Peder Andersson haver köpt av hu Ingeborg i Karlsbo hennes jordedel darsammastädes för 8 skpd stångjärn för utan det de skulle föda henne i sin livstid och däremot äga dess egendom hus jord åker äng skog fiskevatten kvarn hytta och hammarställe et sist med häradshövdingens Erik Erlandssons av Gamla Norberg d 10 mars 1659 givne fasta det ärlige och beskedlige Erik Tomasson och Peder Andersson hava förmedelst sytning sig lagligen tillbringat av en ålderstigen kvinnsperson Brita Eriksdotter dess arvejord och egendom i oftabemälte Karlsbo¹⁶³⁴

1632 Tigerstedt, Örnulf. Fagerstabrukens historia. Kavalkad. 1957.

1633 Nilsson, Stefan: Den långa jakten på Albrecht Meijer. Strödda Annotationer. Släktforskarblad för Örebro län 2020 nr 63 sid 9-11

1634 Lagmansrätt 1671 Svea hovrätt Södermanlands län EXIa:1 sid 404 Tips av Göran Ekberg

ÅVESTBO, VÄSTANFORS MED ASPA OCH KUTTÖRP

Vilhelmsson, Erik. Åvestbo By. Sammandrag av de förändringar och förbättringar som skett i Åvestbo by under 200 år från 1600 talet till mitten av 1800 talet.

<http://www.bygdeband.se>

1371	Karlsson, KH; Skattelängd för östra Västmanland af år 1371. Västmanlands fornminnesförenings årsskrift 1884	Esbyor in Auastaebodhum iij markas ¹⁶³⁵
1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Olof Jonsson Jöns Hermansson ibid Björn ibid
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Jöns Hermansson Anders Björsson Sven Olsson Beinett Olsson Olof Dalekarl
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Jöns Hermansson Anders Björnsson Sven Olsson Olof Dalekarl
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Jöns Hermansson Anders Björsson Sven Olsson Olof Dalekarl
1545	Ting i Norberg 1545 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 15	Mats Bengtsson i Åvestbo
1546	Ting i Norberg 1546 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 31	Jöns Hermansson i Åvestbo
1547	Se brev nedan	Jöns Hermansson
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Herman Andersson 1/2 fat Olof Jonsson 1/2 fat Bengt Persson 2 hundra 40 osmund Mats Persson 2 hundra 40 osmund
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 bild 72	Herman Andersson Bengt Persson
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 bild 72	Simblaförshytta brukas av Nils Hansson, Olof i Simbla, P Olsson, Nils Olsson, Anders, Jöns Hermansson i Åvestbo, P To...sson och Bengt Hansson i Bråfors
1571	Älvsborgs lösen 1571	Vilken Per Ersson Hindrich Lasse Persson hustru Cecilia Per Amundsson
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Lasse Persson hustru Cesilla Hidrich Per Gudmundsson
1579	Dalarnas handlingar 1579:10	Lasse Persson Olof Gudmundsson Jöns Lasse Wilkensson Henrik Olsson Wilken Ersson
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 78	Lasse Persson Olof Svensson Jöns Persson Lasse Wilkensson Hindrich Olsson Wilken Ersson
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 9	 Silgilla Anders Wilkensson Holsten Wilkensson Knekt

1635 Se även Norberg, Petrus. Bidrag till Engelsbergs bruks historia. 1934.Sid 4-5

		Lasse Wilkesson Lasse Vastesson Lasse Jönsson
1608	Dalarnas handlingar 1608:18 Bild 182, 184	Anders Wilkesson Michell Lars Jönsson Per Olsson Lasse Vastesson
1610	Dalarnas handlingar 1610:4 Bild 181	Michel Anders Wilkesson Lasse Wilkesson Lasse Jönsson Per Olsson
1628	Norberg AI:1	Pär Olsson h Rikmor Olof Pärsson Marit Pärsson Olof Andersson h Anna Marit Hansdotter Erik Pärsson h Elisabeta Lars Jönsson Jöns Larsson Bengt Larsson Åvestbo H Maret Cecilia
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 71	Pär Olof Andersson Lars Jönsson Bengt Erik Pärsson Hans Larsson Jöns Larsson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Jöns Larsson, 1/2 hemman Erik Persson, 1/4 hemman Olof Andersson, 1/2 hemman Bengt Larsson, 1/2 hemman Hans Larsson, 1/2 hemman Per Olofsson, 1/2 hemman Lars Jönsson, 1/2 hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Jöns Per Olofsson sonen Olof Olof Andersson dräng Erik Lasse Jönsson Sonen Bengt Hans Larsson Erik Pedersson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 2 roten	Bengt O A i Åvestbo Jöns i Åvestbo Hans Larsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 3 roten	Lars Jönsson Per Olsson Olof Pärsson
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Jöns Larsson 1/2 Erik Pedersson 1/4 Olof Andersson 1/2 Bengt Larsson 1/2 Hans Larsson 1/2 Per Olofsson 1/2 Lars Joensson 1/2 Peder Larsson 1/8 Aspa Mårten Hammarsmed 1/8
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Jöns 1/2 Erik Pärsson 1/4 Olof Andersson 1/2 Bengt 1/2 Hans 1/2 Pär Olofsson 1/2 Lars Jonsson 1/2

		Utan namn 1/8 Aspa 1/8
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Jöns Hansson, Jonas Ersson, Anders Ersson, Per Ers änka 1/2 Hans Olofsson Per Olsson enka 1/2 Lars Bengtsson, Lars Larsson 1/2 Anders Larsson 1/2 Anders Hansson, Lars Hans enka 1/2 Daniel Danielsson, Johan Olsson 1/2 Anders Ersson, Per Ers änka vid supra 1/4 Herman Larsson 1/8 Aspen: Cappelan H Johan

*Ting i Norberg 1545. Lasse Hemmingsson i Meling med sina mågar Bengt Holstensson i Semla och Jöns Hermansson i Åvestbo säljer Brandebo? i Västervåla (nuv Västanfors) till Per Olsson i Karbenning i Fernebo socken. Per Olsson hade påbörjat affären med "Hemming i Hemshyttan liggande i Söderbärke", sen hade Hemming dött och då återopade han sin hustrus arvsrätt. Per Olsson och hans arvingar ska till evärderlighet äga Brandebo.*¹⁶³⁶

*1547 Häradshöfdingen Jöns Perssons dombref emellan hustru Kerstin i Bänneboda och Erland i Olsbenning om en utmark, samt emellan Lasse Hansson i Härade och Hustru Ingrid i Finstad (Finsta) (Hedemora), om en hytta. Nämnden: Tidik Persson i Aspenning, Peder i Hedkärre, Matts Bengtsson i Ulsbo, Peder Olsson i Nickebo, Jöns Hermansson i Åvestbo, Lasse Håkansson och Lasse Olsson i Gäsjö, Johan Ersson i Gräntse, Olof Jönsson i Örbäck, Lars Hansson i Prästhyttan Peder Jonsson i Ingolfsbenning Nils Andersson i Kiyomenn?*¹⁶³⁷

*En sockenfråga av betydelse behandlades 9 mars 1585 då "Sundbo capellsgäll" som en tid "genom osannfärdig berättelse" kommit att ligga till Våla, efter rannsaking återfördes till Norberg.*¹⁶³⁸
(Brandbo, Sundbo och Åvestbo)

1592: Staffan i Åvestbo bjöd upp ett hemman i Åvestbo, af Mickel Håkansson i Furbo, Norrbärke för ett torp benämnt Laggarbo och 2 läst järn^{1639 1640}

1592: Anders Wilkenson i Åvestbo bjuder upp 1/3 hemman i Åvestbo av Lasse Olofssons måg i Bastmora för 10 fat^{1641 1642}

*1593 Lasse Persson i Åvestbo bjuder upp hela hemmanet ibidem köpt av P Andersson, en brodersdel och av hustru Sisilia i Gräntse i Hedemora, P Olofsson i Rosendal och hustru Marit i Moren? Holsten i Halvarsbenning en systerdel för 2 1/2 läst*¹⁶⁴³

*1594 Lasse Persson i Åvestbo bjuder upp ett helt hemman ibidem köpt av P Andersson, en brodersdel, av hustru Sisilia i Gränsjö i Hedemora socken, P Olofsson i Rosendal, hustru Maria i Moren, Holsten i Halvarsbenning (överstruket) och Anders Staffanson i Saxe (överstruket)*¹⁶⁴⁴

*1594 Lasse Persson i Åvestbo bjuder upp förnämnde Åvestbo köpt av Per Andersson i Onsjö 1 brodersdel h Sisilia i Gräntse i Hedemora P Olofsson i Rosendal och hustru Marit i Moren*¹⁶⁴⁵

*1596 Kom hustru Brita i Brandbo och talade till Anders Wilkenson i Åvestbo om en del i Åvestbo vilken så fallen är att en benämnd Olof Jonsson han åtte Brandbo och en brodersdel i Åvestbo, och hans halvbroder Anders Björnsson åtte lika med honom i Åvestbo och Brandbo, ty det var deras modernejord. Nu bytte Anders med sin broder Olof och Olof fick sin del i Åvestbo och Anders allt Brandbo. Nu var värdare jord i Åvestbo än Anders fick i Brandebo så gav Olof honom 2 fat järn emellan, och nu har Olofs sonson andre 2 fat. Nu är denne Britta, Anders Björns sons dotter och sade den jord som henens fader så bortbytt hade, och .. var än i Brandbo, skulle vara en pant, så ransakade nämnden är samma järn som ... Anders Wilkenson samma jordestel vill fasta och icke för pant.*¹⁶⁴⁶

¹⁶³⁶ Ting i Norberg 3 mars 1545. Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 17 (21v enl orig paginering)

¹⁶³⁷ Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 696

¹⁶³⁸ Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:2 sid 651

¹⁶³⁹ Ting i Norberg 1592 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 33

¹⁶⁴⁰ Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 14

¹⁶⁴¹ Ting i Norberg 1592 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 33

¹⁶⁴² Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 14

¹⁶⁴³ Ting i Norberg 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 117

¹⁶⁴⁴ Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 14

¹⁶⁴⁵ Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 54

¹⁶⁴⁶ Ting i Norberg 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 52

1600 Kom Lasse Wilkensson i Åvestbo och talade till Hans Persson i Meling om en treding i Åvestbo och där hos inlade in brev om härom rannsakas skulle. Däremot lade Hans Persson i rätten ett Erik Sparres brev i rätten daterat 1584 den 7 januari lydande hur Olof Svensson (?) haver givit Lasse 8 fat järn i förlikning som samma brev vidare innehöll och nu dömdes till förlikning fasta och även att Lasse ej haver tagit samma järn skulle Hans Persson ... samma järn ifrån sig och vill ej Lasse taga samma järn innan natt och så skall kronan kännas där vid ¹⁶⁴⁷

1605 Kom Lasse Jonsson i Åvestbo och talade till Jacop Hindricksson i Hyppenbenning om en brodersdel efter sin far i Hyppenbenning, då rannsakades här om och uti sanning bevister att det en lång tid stått hade, och ingen kunde bevisa att den tillförendes förlikt var, då avsades att Jacop och Ingevald skulle giva Lasse 2 fat järn och sedan skall ingen hava väld här på klandra ¹⁶⁴⁸

1609 Kom Peder Holstensson i Halvarsbenning och gav tillkänna hur hans fader Holsten Persson hade köpt en brodersdel ibidem av sin brodersson Anders Larsson samt alla hans syskon för 8 fat osmund järn. Nu stod samma Anders och fastade samma köp.

Nu stod förnämnde Anders på sin faders vägnar fastade och uplått sin brodersson en systerdel i Åvestbo för 4 fat, vilken del Holsten köpt av sin dotter hustru Ingeborg i Moren på Skinnskatteberg.

1610 Päder Holstensson i Halvarsbenning bjuder up nu 2 resan en systerdel i Åvestbo köpt av hustru Sisilia för osmundsjärn 4 fat ^{1649 1650}

1611 Kom Anders Nilsson i Åvestbo samt hustru Sisilla där samestädes och hade ett synebrev i rätten lydandes huru 12 gode män anno 1592 hade varit på en syn emellan de gode män i Odensjö om några äng som same bref innehåller att ... ¹⁶⁵¹

1611 Lasse Wilkensson i Åvestbo bjuder up nu 3 resan två broderdelar och en systerdel där i Åvestbo köpt av sina bröder och syster Peder och Kjellvast Wilkenssöner och Rikmor Wilkendsdotter ^{1652 1653 1654}

1611 Anders Eriksson i Djupnäs bjuder upp tredje resan desse efterskrivne jordedelar ibidem köpt av Lasse Wilkensson i Åvestbo frö 1200, hustru i Bastmora för en systerdel 3 ½ fat, hustru Brita i Bjurefors ? ¹⁶⁵⁵

13 feb 1615 kom nu Anders Eriksson i Djupnäs i Våla socken framlade en bekännelseskraft i rätten innehållandes huru han hade köpt Djupnäs av efterskrivne, först av Erik Hermansson i Nykärsbo i Malma socken en del för 2 skpd tackjärn, av Erland Stephansson i Köping för 800 samt och hans syster h Gertrud Stephansdotter och i samma järn sin del. Av Marit Hermansdotter i Erlandsbo i Odensvi fjärdingen för tackjärn 1 skpd. Olof Hermansson i Naddebo för sin del tackejärn 1 skpd, Nils Hermansson för sin del uppburit en ko, Lasse Vilkensson i Åvestbo för sin del i Djupnäs uppburit stångjärn 1 skpd tackjärn 1 skepp, Anders Vilkensson i Åvestbo för sin del uppburit osmundsjärn 1200. En silversked för 3200. Av hu Karin Vilkendsdotter i Fantebo för sin del i Djupnäs 300 osmundjärn – 200, H Martas arvingar i Bastmora som är Peder Eriksson, Olof Eriksson, Olof Larsson, Mårten Larsson, Olof Eriksson i Gärsbo i Färnebo socken 3 fat osmundjärn för deras del. Lasse i Bro i Färnebo för sin del stångjärn 1 skeppd. Måns i Håkanbenning, Simon i Bjurfors samt deras måg Olof i Bjurfors för deras del ett fat osmundjärn- 100 Olof Larsson i Granby i Kolbäck socken uppburit osmundjärn 3 fat - 100 ¹⁶⁵⁶

1637 Vigdes Jöns Larsson i Åvestbo och Brita Nilsson i bo ¹⁶⁵⁷

1644 Vigdes Anders Larsson i Åvestbo och Carin Nilsson ibid

1644 vigdes Hans Jönsson i Åvestbo med Carin Andersdotter i Meling

1644 vigdes Anders Bengtsson från Bråfors med Kerstin Ersdotter från Åvestbo

1645 vigdes Lasse Larsson en hammarsmed med Kerstin Andersdotter i Åvestbo

1647 vigdes Daniel Persson i Åvestbo med Elin Bengtsdotter i Ulvsbo i Söderbärke.

1647 Ting i Norberg 1600 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:7 sid 34

1648 Ting i Norberg 1605 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 252

1649 Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 422

1650 Ting i Norberg 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 448

1651 Ting i Norberg 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 449

1652 Ting i Norberg 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 456

1653 Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 422

1654 Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 13

1655 Ting i Norberg 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 456

1656 Ting i Norberg 13 feb 1615 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 575

1657 Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638

1647 Vigdes Olof Hansson i Hedkärra med Elisabet Persdotter i Åvestbo

1647 Vigdes Hans Eriksson i Åvestbo med Karin Hansdotter i Sundbo

1651 Vigdes Johan Bagge, soldat i Åvestbo och Brita Andersdotter ibidem

1653 vigdes Lars Bengtsson i Åvestbo och Anna Eriksdotter i Semla

1662 Oppå Olof Olssons begäran i Åvestbo om confirmation och fäste på det jordebyte som skett var mellan H Brita Andersdotter i Åvestbo och H Anna Hansdotter i Västra Djupkärra på 1/5 del jord på bägge ställen, ... honom fäste, därför att bytet var skett dem bägge till bättre lägenhet der de bodde och ingen detta klandrat

1658

OLOF PERSSON

Hustru:

Barn:

Till Åvestbo hörde torpen Kutbo och Prästtorpet

Kutbo låg på gränsen mellan Åvestbo och Onsjö, med en del på Åvestbo och en del på Onsjös ägor. Torpet var ett oskattelagt torp men de betalade ändå skatt till den som ägde marken. Torpets brukare hade endast rätt till fri ved och virke för underhållet av gården, men inte för kolning. Tomtens storlek var ca 6 tunnland. Åkerarealen var knappt ett tunnland, slätterängen bestod av vallar med småstarr och något skogsbunden, höskörden beräknades till ca 1 lass pr. tunnland.

Prästtorpet hette från början Aspa torp. Namnet finns fortfarande kvar, nu kallas hela området för Aspatorp. I beskrivningen över Åvestbo framgår att tomtens storlek var ungefär 12 tunnland och låg mellan Åvestbovägen och sjön Aspen, åkerjorden bestod av mager lerjord men den var alldeles igenlagd därför att ägaren inte kunde förse jorden med nödvändig gödsel. Slätterängen bestod av skogsbunden sank tovig starr vall och beräknades till ca 1 lass pr. tunnland. Det fanns inte någon annan möjlighet till förtjänst, varken kolning eller fiske var tillåten.

Lars Larsson Hornskiedh från Norberg köpte den 8 nov. 1655 Aspa torp av Mårten Persson i Åvestbo för 30 skeppund (ca 5900 kg) stångjärn.

Sedan han förbättrat och röjt upp stugan sålde han sitt ringa torpställe Aspa i Åvestbo den 22 aug. 1665 till Västanfors församling för 80 skeppund (ca 15,5 ton) tackjärn och 40 daler kopparmynt.

Vid tinget i Norbergs sockenstuga år 1672 upplästes en klagoskrift av komministern i Västanfors församling angående torpet Aspa. Torpet som betalar skatt som ett 1/8 dels hemman och skall vara en systerdel av Lars Hanssons hemman i Åvestbo, är ännu inte avstyckat ifrån Åvestbo by.

Grannarna vid torpet skall ha fällt och borttagit den skog som har varit avsedd för torpets husbehov. Lars Hansson och Anders Larsson från Åvestbo hade invändningar emot detta. De berättade att torpet endast varit en backstuga som en syster till Lars Hanssons fader, Hans Larsson, byggt. System som hette Marit, hade därför en liten del i stugan. Jorden var skuldsatt men Hans Larsson hade betalat skulden. Men då köpet skedde redan 1655 och lagfördes 1658 och 1659 och sedan såldes till Västanfors församling, utan att någon framfört klagomål, kunde rätten inte göra något åt de nu framförda klagomålen.

Rätten ansåg att byamånen skulle avstycka en bit av sin skog till torpet för ved, underhåll och betesmark för kreaturen, så att klagomånen kunde anses vara uppfyllda och avslutade.

År 1672 den 20 juni reste några Norbergsbor till Aspa torp för att verkställa den dom som Norbergs Häradsrätt beslutat. Torpets tomt utökades med en bit skogsmark för ved och underhåll. Sedan man avverkat skogen kunde man så säd och efter skörden använda marken som betesmark för kreaturen. Man inhägnade tomten med gärdesgårdar och markerade tomtgränserna med stenrösen. Med detta var allt avhandlat och avslutat. ¹⁶⁵⁹

Aspa

1658 Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2730 sid 534

1659 Vilhelmsson, Erik. Åvestbo By. Sammandrag av de förändringar och förbättringar som skett i Åvestbo by under 200 år från 1600 talet till mitten av 1800 talet.

1654 vigdes Lasse Persson med Karin Mårtensdotter i Aspa?

BENNEBO, KARBENNINGS SOCKEN MED ERLANDSBO

Den malm som under tidig medeltid började brytas i Norbergstrakten krävde vattenkraft för järnframställningen. Det påverkade också Västerfärnebo. På 1300-talet nämns hyttor vid forsarna i Örbäck och Bennebo (Brännsbo) som då hörde till Västerfärnebo men idag ligger i Karbenning. Under 1400-talet tillkom hyttor vid fall i Karbenningby, Hästbäck och Högfors i nuvarande Karbenning och vid Prästhyttan i Västerfärnebo. På 1500-talet anlades hyttor vid Blomdal, Snytsbo, Olsbenning, Nickebo och Hökmora i Karbenning samt vid Västerbykil och Rosshyttan i Västerfärnebo.

Med tiden ersattes osmundjärnet med stångjärn och den ena hammaren efter den andra anlades, bland andra en vid Norrhörende 1602 och en vid Sör Ål 1633. Mot slutet av 1600-talet fanns det 29 hammare i Västerfärnebo. Av dem låg 11 i nuvarande Karbenning (Eriksson, Owe och Fläcke, Anders. Hörnsjöfors Bruk och Västerfärnebo, 2008.)

Hytttdriften [i Bennebo] varade fram till 1896. Inom området har funnits två hamrar anlagda i början av 1600-talet där produktionen pågick fram till mitten av 1800-talet. (Millberg, Per-Olof. "Hyttor och hamrar". I Karbenning - en bergslagssocken 1984).

1371	Karlsson, K H. "Skattelängd för östra Västmanland af år 1371", Västmanlands fornminnesförenings årsskrift, nr III (1884).	Olov i Bennaebodum (Landbo)
1400	Se brev nedan	Peder
1513	Se brev nedan	Peder Anders
1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Erik i Bennebo Peder Eriksson i Bennebo (Betecknas som fattig bergsman)
1539	Dalarnas handlingar 1539:4 Bild 93	Erik Persson hustru Kerstin Hermans?
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Hustru Kerstin Hustru Marit
1542		Hustru Kerstin Hustru Marit
1543		Erik Hustru Kerstin
1544		Lasse Persson 6 hundare Erik Hermansson 3 ½ hundare
1545	Dalarnas handlingar 1545:12 Bild 89	Hustru Kerstin Lasse Persson
1547	Se brev nedan	Hustru Kerstin
1552		Nils Hermansson Erik Persson
1555		Erik Persson Nils Hermansson Olof Persson Peder Olsson
1556		Nils Hermansson 6 hundratt Erik Persson 3 ½ hundrat Lasse Persson
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Nils H?ermansson Erik Persson
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 sid 72	Lasse Persson Nils Hermansson
1570:10	Dalarnas handlingar 1670:10 sid 22	Lasse Persson Andre gården (är öde, Brukas av Tidik [Hermansson] Ols[benning])
1571	Älvsborgs lösen	Hustru Elin
1572	Dalarnas handlingar 1572:11 bild 25	Hustru Ellinn Andre gården (är öde, Brukas av Tidik [Hermansson] Ols[benning])

1573		Hustru Elin 3 hundret Öde 6 hundret Brukas av Tidik i Olsbenning.
1575		Hustru Elin Per Olsson
1580		Hustru Elin Per Olsson
1593		Per Larsson Per Olsson
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 10	Pär Larsson Per Olsson
1606		Lasse Nilsson Tionde Torsten Olsson Tionde Per Larsson Per Olsson
1607		Per Larsson Per Olsson
1612		Olof Andersson Per Larsson
1613		Per Larsson Per Matsson Per Olofsson Olof Andersson
1615		Per Larsson Peder Olofsson Olof Andersson
1616		Peder Larsson Per Olofsson Olof Andersson
1620		Olof Andersson Peder Larsson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Johan Persson, 1 hemman Per Jonsson, 1/2 hemman Olof Persson, 1/2 hemman Olof Andersson, 1/2 hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Johan Per Joensson Jöns * Olof Andersson * son Joen Per Olofsson Olof Persson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 13 roten	Johan Per Jonsson Joen Olsson O Persson Per Olsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Mantals o knekte roteringslängd 22 nov 1631	Herman Hansson i Bennebo Knekt
1640	Jordebok SVAR https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055818_00212	Johan Persson 1 Per Jonsson 1/2 Per Olofsson 1/2 Olof Andersson 1/2
1652	Jordebok SVAR https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00380	Johan Pedersson 1 Peder Jönsson 1/2 Peder Olofsson 1/2 Olof Andersson 1/2
1661	Jordebok SVAR https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055824_00390	Johan Persson 1 Peder Jönsson 1/2 Peder Olofsson 1/2 Olof Andersson 1/2
1667	Jordebok SVAR https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055825_00431	Johan Pädersson 1 Päder Jönsson 1/2 Päder Olsson 1/2 Olof Andersson 1/2
1675	Jordebok SVAR https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055826_00453	Peder Johansson 1 Peder Andersson Anders Pär 1/2 ... Olofsson Pär Olofsson 1/2 (skadat) 1/2

1684	SVAR Mantalslängder	Johan Eriksson Per Johans Enka Olof Persson fånig och gammal Joel Persson Enka Per Andersson Johan Matsson Anders Persson Olof Knutsson Nils Perssons enka Anders Persson Erik Eriksson
1685	Jordebok SVAR 1685.2 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/Aoo55829_00249	Per Johanssons änka Johan Ersson 1 Per Andersson Anders Persson 1/2 Unge Anders Persson Mats Olsson Erik Ersson 1/2 Jon Persson Mats Olssons änka 1/2 Nyskattl Olof Knutsson 1/8 Detta är tillökt på Kongl rådets och Marskens sahl högvälborne greven Jacob De La Gardies köpte jord
1686	SVAR Mantalslängder	Per Johans änka Johan Eriksson gl Anders Persson Per Andersson Johan Matsson U Anders Persson Olof Persson död Enkan utfattig Mats Olofsson Erik Eriksson hustru Marit Olof Joel Persson Anders Hansson Mats Olofs änka Per Böös Soldat
1687	SVAR Mantalslängder	Per Joenssons änka Joel Persson Johan Eriksson gl Anders Persson Per Andersson Johan Matsson u Anders Persson Olof Perssons änka är fattig Mats Olofsson Erik Eriksson hustru Mariht Jöns Bäck soldat Olof Knutsson Joel Persson Anders Joensson Mats Olofs änka Per Böös Soldat
1688	SVAR Mantalslängder	Per Johanssons änka Johan Persson Johan Eriksson gl Anders Persson Per Andersson Johan Matsson u Anders Persson Olof änka tiggerska Mats Olofsson Erik Eriksson hustru Margareta ... och födas av mågen Jöns Bäck Jöns Bäck soldat Olof Knutsson Joel Persson Anders Joansson Mats Olofs änka Per Böös Soldat
1689	SVAR Mantalslängder	Per Johanssons änka ofärdig Son Isak Persson Johan Persson Johan Eriksson gl Anders Persson Per Andersson sonen legat av ben? Värk sedan tiden förmår intet U Anders Persson Olof Pehrs änka Mats Olofsson Erik Eriksson

		Jöns Bäck soldat Olof Knutsson dövd Joen Perssson Anders Jansson Mats Olofs änka Pehr Böös 'Soldat
1690	SVAR Mantalslängder	Isak Persson Johan Persson Johan Ersson Gl Anders Persson Johan Andersson Johan Matsson U Anders Persson Olof Pers änka Mats Olsson Erik Eriksson Josef Bäck Soldat Olof Ruuts enka Joen Persson Anders Joansson Mats Ols änka Per Stö... Soldat
1700	SVAR Mantalslängder	Lars Ersson Jan Persson (endast dotter) Erik Jansson ibm gl *Anders Persson Per Anderssons enka Jan Matsson utgl haver intet bruk Mats Jansson ibm Anders Persson Erik Ersson Jöns Bäck ibm Jan Larsson Erik Matsson död Anders Joansson Mats Olofs änka Isak Matsson Olof Matsson Per Soldat
1710	SVAR Mantalslängder	Lars Eriksson Mats Eriksson Erik Johansson Per Johansson Noch Per Jansson Ibm Anders Larsson gl Anders Persson U Anders Persson Olof Eriksson ibm Johan Larsson Jan Joansson Anders Jönsson Utfattig hust död Johan Matsson Isak Matsson Mats Jansson Olof Mats hustru tigger Torpet Erik Jönsson ... Folkärna socken Erik Bäcks enka utfattig Per Lar... hustru tigger
1761	<i>Lantmäteriet Webbtjänsten Historiska kartor Bännebo Storskifte 1761</i>	Byn består av 2 1/2 bergsmanshemman: <i>Östergården 1/2 hemman</i> gl Jan Matsson 1/4 Anders Larsson 1/8 omyndige drängen Anders Ersson 1/8 som även brukas av Anders Larsson <i>Södergården 1/2</i> Isak Isaksson 1/4 Anders Matsson 1/4 <i>Västergården 1/2</i> Anders Persson Mats Persson Anders Larsson 1/8 <i>Norrgården 1</i> Anders Bengtsson 1/4

		Per Jansson 1/4 unga Jan Matsson 1/6 Erik Germundsson 1/6 Per Persson 1/6
--	--	--

Bennebo Storskifte 1800 ¹⁶⁶⁰

Östergården 1/2 hemman	Anders Andersson 7/16 Skomakaren Petter Bennnström 1/32 Skräddaren Anders Bennström 1/32
Westergården 1/2 hemman	Anders Andersson 1/8 unge Per Isaksson 3/16 Per Andersson 3/16
Sörgården 1/2 hemman	Gamla Per Isaksson 1/4 Mats Andersson 1/4
ÖsterNorrgården 1/2 hemman	Erik Ersson 1/6 Per Persson 1/6 Per Jansson 1/6
WästerNorrgården 1/2 hemman	Per Jansson 1/8 Mats Matsson 1/8 Jan Jansson 1/8 Lars Eliasson 1/8

Den 12 feb 1400 ”tha som thing holdos oppo Norobergh” skedde en uppgörelse mellan två män från Hörende i Färnebo socken och å andra sidan Jösse Finsson, den fogde, som genom sin framfart i dessa bygder väckte det intensiva hat, vilket senare under Jösse Erikssons tid tid kulminerade i Engelbrektsfejden. Hörendeborna måste avstå jord till fogden, som de tidigare pantsatt hos honom. Fastemän var Hanus Bille i Hyppenbenning, Laurius i Glepse (Gläfse), Peder i Diwpaterna (Djupkärra), Jöns i Traettisboda (Trättsbo), Herman i Lysdal (Livsdal), Peder i Baenabodha (Bennebo), Jönis i Örbeck, Bengt i Amundebygning (Ombenning), Mattis i Midhlinge (Meling) och Jaoper i Vik. ^{1661 1662}

1513 håller bergsfogden Olof Arvidsson i Härad laga ting med bergsmännen på Norberg, varvid Nils Månsson i Västanfors får ”lagfart” på mark i Djupnäs i Våla socken, som han köpt av Olof Andersson i Gäsjö. Olof i Nickebo sitter såsom domare, och vittnen är Anders i Kallmora, Peder i Bennebo, Anders ibidem, Hinse i Livsdal, Olof Ravalsson i Rosendal, Per Halvarsson i Sundbo, Per och Mats i Aspbenning samt Lasse Matsson i Meling, Erik Symbla i Västanfors, Jöns Enwastesson. ^{1663 1664}

1557 bjöd Jon i Sörbo och P Olsson i Karbenning upp en sjättedel i ett hemman Bennebo första gången ¹⁶⁶⁵

1578 finns Hans Effriksson (sonson till Hennike Bengtsson i Vad, Söderbärke) i Bennebo, Karbenning enligt ett brev om inlösning av jorddelar som finns i ett gårdsarkiv i Vad ¹⁶⁶⁶
Senare återfinns han i Fragg, Norberg och Älgsjöbo, Söderbärke.

Bennebo Norra gården**PEDER**

Hustru: Marit/Margareta. Förmodligen syster till Mats Halvardsson i Sundbo, Västanfors.

Barn:

Erik Persson

Lars Persson. Se nedan.

Förmodligen dotter gift med Tidik Hermansson i Olsbenning. Se vidare Tidik Hermansson i Olsbenning.

1551: Kom för rätten beskedlig man Lasse Hemmingsson och hans kära hustru, hustru Brita, opplät, sålde och fastade, med sin kära hustrus samtycke och godvilja, hennes systerdel hon åtte i Sundbo. Hederliga ... hustru Brita, Mats Halvarssons efterleverska, hennes broders hustru, och var en femtedel för fat jern, vilket jern Lasse med sin kära hustru kunde fullt och gilt uppbära
Stod och på samma dag Tidik i Olsbenning på sin hustrus vägnar, opplät, sålde och fastade förra omtalade hustru Brita, Mats Halvarssons, sin hustrus systerdel som hon ärvt efter sin moder för femtio fat järn och lade

1660 Webbtjänsten Historiska kartor Lantmäteriet

1661 Stahre, Ulla. Bygd och bergsmän under senmedeltid. I Norberg under 600 år; 1958

1662 RAP II, nr 3069. Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Suppl Nr 925

1663 Stahre, Ulla. Bygd och bergsmän under senmedeltid. I Norberg under 600 år; 1958

1664 Karlsson, K H. ”Permbref från Westmanland”. Västmanlands Fornminnesförenings Årsskrift III (1884)

1665 Ting i Norberg 1557 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 254

1666 Gillingstam, Hans: Byn Vad i Söderbärke. Släkt och Hävd 1971:1

dem strax ner i Bennebo ¹⁶⁶⁷

Lasse Hemmingsson i Melinge upbjudit en systerdel i Sundbo på Tidikas hustrus vägnar i Bennebo tredje resan
¹⁶⁶⁸

ERIK PERSSON

Son till Peder, se ovan.

Hustru:

Barn:

LARS PERSSON

Son till Peder, se ovan. Död omk 1571.

Hustru: Förmodligen Elin från Hällby i Västerfärnebo.

Barn:

Per Larson, se nedan

Anders Larsson. Ombenning

Erik Larsson. Söner Hans och Lars Eriksson i Darsbo, Skinnskatteberg (Per Larsson löser in del 1639)

Jon Larsson

Jöns Larsson

1597 Per Larsson i Bennebo bjuder upp en systerdel liggandes ibidem köpt av Erik Larsson i byn för osmundsjärn 5 fat. ¹⁶⁶⁹

1598 Kom Per Larsson i Bennebo och lade tu brev i rätten och begärdes vad de skull, ett som var daterat anno 1470 lydandes på några ängar i Bennebo, det andra hade Per Hansson fordom domare utgivit anno 1566 den 17 februari, lydandes på en brodersdel i Bennebo ¹⁶⁷⁰

1599 Jöns Larsson i Bennebo för mökränkning med Anna Larsdotter. Erik Larsson i Bennebo för mökränkning med Barbro Olofsdotter i Fernebo socken ¹⁶⁷¹

1605 Kom hu Kari i Stabäck och talade till Peder Larsson i Bennebo om en systerdel i förnämnde Bennebo, efter sin mans moder hustru Ingeborg benämnd. Då rannsakades härom, och vittnade några av nämnden att tid, fordom domare haver varit för samma arv till dömt 1 fat järn, hon uppburit haver och Peder Larsson gav hustru Karin 200 osmundsjärn. ¹⁶⁷²

Jon Larsson i Bennebo för svarslösa mot hustru Kiersten i Olsbenning ¹⁶⁷³

Norrbo häradsrätt 5 april 1611: Kom för rätten Anders Månsson i Helleby och bevisade att hava lossat och köpt av Abraham i Hökmora boendes i Färnebo bergsfjårdingen 4 öresland hus och jord i Helleby vilka 4 öresland vore hans hustrus rätta börd och hon hade ärvt dem efter sin mormoder hustru Elin uti Bennebo och därför uppburit åtta fat osmundsjärn, Mera bevisade han för rätten att hava lossat av hustru Ingebor i Örbäck och hennes syster hustru Elin i Islingby i Färnebo och köpt deras jord och hus fyra örtugland därför de bekänna sig att hava anammat och uppburit till god åtnöje aderton hundrade osmundsjärn, ännu är lossat av Erik Persson i Ålsvarta av hans hustru hustru Kristina fyra penningland för 400 osmundsjärn, Item av Mikkel Andersson i Klingsboda hans hustrus Rikmor Vernicksdotters jord sex penningland hus och jord som ock är lossat med hennes ja och goda minne och samma sex penningland hus och jord i Helleby som hon efter sin moder Ingeborg Olofsdotter ärvt haver därför haver hon med sin man anammat och uppburit femhundra osmundsjärn till fulle och god åtnöje. Item Anders Larssons hustru hustru Karin haver och ärvt sin fader Olof Andersson i Helleby sex penningland som är hennes eget arv emot sina samsynkon. Summan är hemmanet 6 öresland och 2 penningland. Och är ännu två öresland olossade, Där hör hustru Brita 16 penningland till, Lasse skommare hör 16 penningland till. Per Matsson i Ramnäs hör 8 penningland till och hustru Marit i Fors hör 6 penningland. () hemmanet tillsammans är ett markland. Därav är nu lossat som här föreskrivet står 6 öre och 2 penningland det andra som förbemält är är olossat och hör dem till som föreskrivet står. ¹⁶⁷⁴

Västmanlands lagmansting 1639: Peder Jonsson i Bennebo gav tillkänna sig hava lagligen vedt emot en dom avsagd G Norberg den 6 mars 1637 varutinnan tildömes Nils Larsson en tredjedel i Nickebotäkten intet

1667 Ting i Norberg 19 aug 1551 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 196

1668 Ting i Norberg 1550 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 164

1669 Ting i Norberg 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 171

1670 Ting i Norberg 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 43

1671 Ting i Norberg 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 154

1672 Ting i Norberg 1605 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 252

1673 Ting i Norberg 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 225

1674

avseendes att han uti bolbyn Bennebo icke åtte eller borde äga mer än 1/5 del efter såsom de hava varit 5 bröder Per, Jöns, Anders, Erik och Jon, vilkom så hemmanet Bennebo såsom Nickebotäkten är arvfallen, och såsom Nils Larssons svärmoder i Bennebo hustru Margareta i Matsbo icke hade sig mera tillbytt än en brodersdel som Jönses son Knut med henne bortbytt där hos inliggandes en vittnesskrift given den 25 juli 1638 av Herman, hustru Kerstin och hustru Karin i Nickebo under deras namn och bomärken varutinnan förmäles att bemälte 5 bröder hava alla tillika inlöst var sin del uti Nickebo oansett icke mera än 2 av dem är nämnda uti S Albrekt Hanssons dombrev den 11 oktober 1600 vilket och där av ses att det sedan hava 3 bröder bött uppå. Där emot kom till svars Nils Larsson i Bennebo på sin svärmoders vägnar inlade en vidimerat kopia av Johan Olofssons dombrev den 11 juli 1632 på det byte Knut Jönsson med h Margareta i Matsbo gjort hade beropandes sig på ovanbemälte Albrekt Hanssons dombrev under lagmannens confirmation den 18 augusti 1631 och där på den högt ärade konungsliga hovrätts dom den 11 mars 1633 att såsom där uti icke mera än 2 bröder nämnes och hans svärmoder den enas del sig tillbytt hade alltså förmente han sig tillkomma 1/2 part uti bemälte täkt och såsom Per Joensson och Johan Pedersson sig så högt på vittnen refererade svarade Nils Larsson att där de sådant med ed hålla kunne ville han där med väl vara tillfreds.

PER LARSSON

Son till Lars Persson, se ovan. I årliga räntan 1612-1620.

Hustru:

Barn:

Kerstin Persdotter. Fragg, Norberg

Mats Persson. Olsbenning, Karbenning. Gift med Anna Eriksdotter, dotter till Erik Hermansson.

Johan Persson. Se nedan.

Lars Persson. Gift till Karbenning

Anna Persdotter. Gift med Olof Germundsson i Livsdal, Norberg.

1583 Norbergs socken Per i Bennebo för lönskaläge med hustru Elins legejänta penningar – 1 mark ¹⁶⁷⁵

1598 Per Larsson i Bennebo bjuder upp tvådelarna i Östra gården i Nickebo köpt av hustru Mari, Joh Olofssons ibidem för 30 fat och 300 ¹⁶⁷⁶

1599 Ännu Per Larsson i Bennebo bjuder upp en hemmansdel i förenämnda Bennebo köpt av Erik Larsson i Norbergs by för 5 fat osmundsjärn ¹⁶⁷⁷

1599 Per Larsson i Bennebo bjuder upp en del i Nickebo köpt av hustru Brita Andersdotter Kirsten Andersdotter hustru Anna Andersdotter och Erik Andersson deras broder för osmundsjärn 21 fat. Klandrat av Erik Andersson Dog till Poska ¹⁶⁷⁸

1600 Per Larsson och Jöns Larsson i Bennebo bjuder upp tvådelarna i Östra gården i Nickebo köpt av hustru Marit Jon Olofssons ibidem för osmundsjärn 30 fat och 300 järn ¹⁶⁷⁹

1606 Kom hustru Kerstin i Olsbenning och talade till Peder Larsson ibid om den systerdel som henne tillkom i att hon den aldrig sålt hade som Peder till förende för rätten berättat hade, det Peder ej nu kunde neka till der för till sades henne den del i gården och skall, av det brev Peder därpå haver. ^{1680 1681}

1607 Kom hustru Kerstin Andersdotter i Olsbenning och talade till Peder Larsson i Bennebo om en Jordedel som hennes broder sålt hade och föregav att hennes broder hade sålt både sin del och hennes del och nu stod hon och nekatde till samma köp, då fanns i sanning att Peder Larsson en tid haver haft samma jordedel men ingen skäl eller brev hade han varken av henne eller hennes broder därför tilldömdes henne samme jord igen och kan Peder Larsson med någon skäl bevisa sig något hava utgivit där skall hustru Kerstin igen gifva. ¹⁶⁸²

1610 Peder Matsson i Bennebo bjuder upp nu första resan en systerdel i Bennebo, köpt av hustru Marit i Malmkärre, för osmundsjärn 3 fat och 100 ¹⁶⁸³

Vid tinget 1654 bjuder Anders Holstensson i Kallmora upp en mängd jordedelar som han inköpt. Han har inlöst Hans Olofsson i Knallasbenning uti Grytnäs socken hans del, och tre av hans systerdelar, enligt ett köpebrev daterat 1626. Han har givit åt Olof Knutsson, på alla syskons vägnar, ett halvt skeppund stångjärn till

1675 Dalarnas handlingar 1583:14

1676 Ting i Norberg 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 44

1677 Ting i Norberg 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 156

1678 Ting i Norberg 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 156

1679 Ting i Norberg 1600 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:7 sid 36

1680 Ting i Norberg 1606 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 301

1681 Ting i Norberg 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 103

1682 Ting i Norberg 1607 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 348

1683 Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 12

förbättring. Han har också inköpt, av Per Holstensson i Halvarsenbenning som inlöst av Anders Holstensson i Rosendal, en artondel i förenämnda femtedel. Item av Olof Hindersson i Ingolsbenning, dess andel inlöst. Tillika och av Nils i Främshyttan, uti Skinnskattebergs socken, en adertonde del inlöst. Sammaledes och af h Brita i Fantbo. Och af Peder Jönsson i Flängan, köpt hans andel, ytterligare sig tillhandlat af Erich Bengtsson i Hinsebo, hans jordedel i benämnde Kallmora, som är tre nionde? delar uti en fjärdedel. Sist och utlöst, Johan Persson i Bennebo, Lars i Karbenning, Mats Persson i Olsbenning, h Kirstin i Fragg, h Anna i Livsdal, h Elin i Ösby, h Brita i Sörby, h Karin i Mälby och är samma jord en sjunde del, uti ett fjärdedels hemman. ¹⁶⁸⁴

JOHAN PERSSON

Son till Per Larsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Anna Jansdotter. Gift med Jan Ersson. Se nedan.

Per Johansson. Se nedan.

1610 Jöns Pedersson i Bennebo för han hade ... med änka benämnd h Kierstin ibidem ¹⁶⁸⁵

1618: Per Andersson i Blomdal fick böta för att varit i slagsmål med Jöns Persson i Bennebo ¹⁶⁸⁶

Ett lagmansärende finns där Per Hansson och Johan Persson lägger ett dombrev gällande Övergården i Nickebo som deras fäder Per och Jon Larsson av hustru Marit s Jon Olofssons efterleverska i benämnde Nickebo för 30 fat 300 osmundskjörn köpt ¹⁶⁸⁷

1658 Johan Persson i Bennebo och Bergsfjärdingen, lät 1 resan uppbjuda sin broders Lars Perssons i Karbenning jordedel i Bennebo, samt den delen Lars tillkom i Nickebo för Stångjärn 5 skeppund och tackjärn 4 skeppund, der med han var väl betalt, som i köpteskriften dat Bennebo den 16 juni 1634 förmäلتas

Noch uppbjöds första resan av Johan Persson, Mats Perssons jordedel i Olsbenning, som var hans andre broder, den han hade löst i Bennebo, samt sin del i Nickebo i Ödestäkten för Stångjärn 5 skeppund och råg 4 tunnor, der med säljaren var väl förmöjd, som och köpteskriften dat Bennebo den 29 mars 1649 förmäلتas.

Noch lät Johan Persson 1 resan uppbjuda Anders Larssons i Ombenning och Norbergs socken sin faderbroders jordedel i Bennebo belägen, den han hade köpt för Stångjärn 12 skeppund dat Bennebo den 24 mars 1636

Dito uppbjöds av Johan, Hans Erikssons och Lars Erikssons i Darsbo och Skinnskatteberg socken, som är Johans syskonbarn, deras jordedel i Bennebo, som dem efter deras fader Erik Larsson i arv tillfallen var för 15 skeppund stångjärn till fullkomlig betalning; köpeskriften dat Skinnskatteberg den 13 maj 1639.

Dito Kirstin Persdotter i Fragg sin syster jordedel i Bennebo för stångjärn 2 skeppund 1 resan, köpeskriften dat Fragg 12 Aug 1640.

Dita av Isak Olofsson i Flena och Gunnilbo socken, köpt en hemmandel i Bennebo för stångjärn 7 ½ skeppund 1 resan, köpteskriften daterad Flena den 3 juli 1644, med pastoris där sammastädes vittne in under.

Noch lät Johan första resan uppbjuda Lars Perssons i Karbenning jordedel i Bennebo, der han hade köpt för Stångjärn 7 skeppund .. köpteskriften dat 12 mars 1654.

Noch för Johan Persson uppbjudet 1 resan H Brita Andersdotter i Fantebo och Skinnskattebergs socken H Rikmor Andersdotter ibidem, H Karin Andersdotter i Rosendal, H Kirstin Andersdotter i Flängan, H Anna Andersdotter i Ingolsbenning en systerdel i Bennebo köpt av dem samtliga för Stångjärn 5 skeppund dat Bennebo den 6 juni 1646.

Dito H Marit Joensdotter i Nickebo pantejord, som Johan Persson hade i pant för stångjärn 45 skeppund, därför hon hade unt honom samma hemma behålla, panteskriften dat Nickebo den 16 juli 1640 1 resan uppbjudet och alltsammans oklandrat. ¹⁶⁸⁸

1661 Uppbjöds 3 resan för Johan Persson i Bennebo den jord som han hade köpt av sin svåger Olof Germundsson i Livsdal för stångjärn 8 skeppund. Och på förfrågan samma tid med Olof Germundsson och hans son Erik om de samtycka till detta köp, och Johan Perssons fastebrev som den 3 mars 1660 beviljades, införas må? Svarade de, då, vi kunna det intet neka eller klandra, det vi är förlikte om, vilket såsom det inför rätten bekändes, så samtycktes av rätten och nämnden, att den såsom lagståndin införas må, och fastebrevet som förr var inhiberat för Mats Perssons betalning i Olsbenning, och nu bevistes betalningen med quittens av Mats måtte nu extraderas. ¹⁶⁸⁹

1661 Uppbjöds 3 resan Johan Björns Bovallsplats, vilken Johan Persson i Bennebo klandrat, att den skall besiktigas på vems egor han är belägen ¹⁶⁹⁰

1684 Ting i Norberg 1654 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2727 sid 121-122

1685 Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 8

1686 Ting i Norberg 1618 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:11 sid 384

1687 Lagmansting Svea hovrätt Västmanlands län EXIa:12 sid 559

1688 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 693

1689 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 745

1690 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 746

Bennebo ÖsterNorrgården Johan Perssons son Per Johansson

PER JOHANSSON

Son till Johan Persson, se ovan. Död ca 1676 enl mantalslängd.

Hustru:

Barn:

Johan Persson. Se nedan.

Isak Persson. Se nedan.

Bennebo ÖsterNorrgården Per Johanssons son Johan Persson

JOHAN PERSSON

Son till Per Johansson, se ovan. I mantalslängd från 1687.

Hustru:

Barn:

Kerstin Johansdotter. Gift med Mats Ersson, se nedan.

Sahl Johan Perssons omyndiga barn i Bennebo androgo genom deras fullmäktige Hr Oluf Stenberg, huruledes deras fasters man Mats Olofsson i Markusbo, som efter guds och världslig lag bordt bevaka deras rätt, practicerat, att bringa deras sahl faders 1/3 hemman i Bennebo under sig och göra 6 st omyndiga barn husvilla, till vilken ända han i ... måhl gådt åstad och contracterat med Sr Erik Westeberg, som efter dess sahl fader äger den största fordran uti deras faders sterbhus, och bendt skuldh betalande, samt låter hemmanet uppbjuda, oachtat de i dessa svåra åren av den ringa grödan betaget resterande prästel rättighet, samt avlöhnning till legofolk och gärningsmän, förutan alla uskylder till cronan och soldater, och han i några år lika fullt brukat hytta och hemmansdelen sig till godo. Mats Olofsson lade fram sitt contract med Westeberg, som d 23 feb nästl tredje gången blifwit uppbudat, tänkandes han intet skada de omyndiga barnen, utan var detta måst göra, att hemmanet ej skulle komma i oskyldes händer. Hr Nils Brodien härmed tillstädes sade det vara största synd, som denna Mats Olofsson försöker, allderstunds så många omyndiga dreigenom skulle komma på obestånd, och att ingen av creditorerna är, som strängt dem till betalningen, det och Westeberg sielf skulle sig för honom utlåtit med med berättelse, det vore han nöjd att vart år något på skulden betalades, vilket så mycket bättre låter sig göra, som en flitig dräng Mats Ericksson benämnd förlofwat sig med den äldsta dottern och tänker hemmanet åt dess syskon conservera, hafwandes den störste creditoren näst Westeberg H häradshöfdingen Gyllenhöök denne Mats Erichsson godkänt, och alldenstund Mats Olofsson för sin halva systerdel i det andra tredjedels hemman, som Lars Ersson besitter tagit lösen, och det samma bör göra med den andra halva systerdelen uti detta tredjedels, som fördenskull utfästa benämnte Hr Nils sin borgen i så måtto till Mats Olofssons säkerhet. Denne Mats Olofsson tillspordes allvist av rätten huru mycket han på de 26 skeppunden stångjärn till Westeberg betalt? Han gaf derpå till svar sig några skeppund erlagdt, men kunde det varken med quittobrev eller andra skäl bevisa. Resolutis Såsom sahl Johan Persson omyndige barn årl betalat utlagorna av detta 1/3 dels deras faders hemman i Bennebo, och de jämbväl några av creditorerna förnöjt men Mats Olofsson ej de ringesta vist sig utgivit, ... han till ett sådant contract med den ene creditoren utan nöd och der ändå ingen fara var å färde med hemmanets bortgång i oskyldas händer, sig trängt haver, och de övriga creditorerna intet hasta med betalningen. Allt derföre pröfwar tingrätten för billigt och rättvist att Mats Olofsson ej är berättigad att bliva besutten på detta tredjedels hemman, som Mats Ericksson, vilken den äldsta dottern till hustru tager, och hemmanet till hennes syskon conservera tänker, samt lovar syskonen att försörja; varpå ... hr Nils Brodén som sig mycket om dessa barnen vårda låtit, än ytterligare att noga haver. Hvaremot Appellerade Mats Olofsson i rätten tid. ¹⁶⁹¹

MATS ERSSON

Måg till Johan Persson, se ovan.

Hustru: Kerstin Johansdotter. Dotter till Johan Persson, se ovan.

Barn:

Jan Matsson. Född 1714 i Bennebo. Se nedan.

Elisabeth Matsdotter. Född 1701 i Bennebo. Död 1755 i Bennebo. Ogift.

JAN MATSSON (unge)

Son till Mats Ersson, se ovan. Född 1714 i Bennebo. Död 1754 i Bennebo.

Hustru: Sara Persdotter. Född 1711 i Hästbäck. Vigda 1740. Omgift 1755 med Jan Matsson, se nedan.

Barn:

Kerstin Jansdotter. Född 1742 i Bennebo. Gift med Per Jansson i VästerNorrgården.

Anna Jansdotter. Född 1749 8 Bennebo.

1691 Ting i Norberg 1700 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2302 sid 531

JAN MATSSON (unge)

Gift med Jan Matssons änka, se ovan. Född 1722 i Hästbäck.
Hustru: Sara Persdotter. Vigda 1755. Född 1711 i Hästbäck.

Bennebo ÖsterNorrgården Per Johanssons son Isak Persson

ISAK PERSSON

Son till Per Johansson, se ovan. ¹⁶⁹² Död 1693 i Bennebo ¹⁶⁹³
Hustru: Omgift med Lars Eriksson, se nedan.
Barn:

LARS ERIKSSON

Gift med Isak Perssons änka, se ovan. ¹⁶⁹⁴
Hustru: Änka efter Isak Persson, se ovan.
Barn:

PER ISAKSSON

Son till Isak Persson, se ovan. Död 1746 i Bennebo
Hustru: Abluna Jansdotter. Från Nickebo. Vigda 1716. Född 1694 i Nickebo. Död 1740 i Bennebo.
Hustru: Cherstin Jansdotter. Från Viggbo. Vigda 1742. Inga barn i detta äktenskap. Gift 1752 till Hästbäck med Mats Jansson. (Hennes tredje gifte)
Barn:
Lars Persson. Född 1725 i Bennebo.
Catharina Persdotter. Född 1727 i Bennebo. Gift med Erik Germundsson, se nedan.
Per Persson. Född 1737 i Bennebo.

ERIK GERMUNDSSON

Måg till Per Isaksson, se ovan. Född 1713 i Norrhörende, Västerfärnebo.
Hustru: Catharina Persdotter. Vigda 1746. Född 1727 i Bennebo. Dotter till Per Isaksson, se ovan.
Barn:
Per Eriksson. Född 1748 i Bennebo. Flyttar till Kumla 1769.
Sara Eriksdotter. Född 1750 i Bennebo
Isak Eriksson. Född 1752 i Bennebo. Död 1752 i Bennebo.
Catharina Eriksdotter. Född 1753 i Bennebo. Flyttar till Sala 1771.
Erik Eriksson. Född 1756 i Bennebo.
Isak Eriksson. Född 1759 i Bennebo.
Jan Eriksson. Född 1762 i Bennebo.
Margareta Eriksdotter. Född 1764 i Bennebo. Död 1766 i Bennbo.
Stina Eriksdotter. Född 1767 i Bennebo.

PER PERSSON

Son till Per Isaksson, se ovan
Hustru: Stina Ersdotter Bajj. Vigda 1759. Född 1738 i Långsjö. Från Hästbäck. Dotter till H Eric Bajj född 1699 i Roslagen.
Barn:
Anna Persdotter.

Bennebo VästerNorrgården Johan Perssons måg Jan Ersson

JAN ERSSON

Måg till Johan Persson. Död ca 1695. Son till Erik Tidiksson i Olsbenning.
Hustru: Anna Jansdotter. Dotter till Johan Persson, se ovan.
Barn:
Erik Jansson. Död 1711 enl mantalslängd. Se nedan.
Per Jansson. Född 1682 i Bennebo. Se nedan.

Bennebo VästerNorrgården Johan Perssons måg Jan Ersson. Sonen Per Jansson.

PER JANSSON

1692 *Benämns son till till Per Johanssons änka i mantalslängd 1689*
1693 *Mantalslängd 1693.*
1694 *Mantalslängd 1694*

Son till Jan Ersson, se ovan.

Född 1682 i Bennebo. Död 1740 i Bennebo.

Hustru: Apluna Persdotter. Född i Lasjö, föräldrarna flyttade sedan till Prästhyttan.

Barn:

2 sönder, 3 döttrar

Jan Persson. Se nedan.

Erik Persson. Till Stockholm 1745.

Anna Persdotter

Margareta Persdotter

Kirsten Persdotter. Född 1714 i Bennebo. Gift 1741 med Isak Isaksson, son till Isak Matsson i Bennebo. Se Södra gården.

JAN PERSSON

Son till Per Jansson, se ovan. Född 1711 i Bennebo. Död 1757 i Bennebo.

Hustru: Anna Larsdotter. Född 1721 i Nickebo. Omgift med Anders Bengtsson, se nedan.

Barn:

Per Jansson. Född 1744 i Bennebo. Gift med Kerstin Jansdotter. Dotter till unge Jan Matsson i ÖsterNorrgården. Se nedan.

Anna Jansdotter. Född 1746 i Bennebo.

Margareta Jansdotter. Född 1748 i Bennebo

Erik Jansson. Född 1750 i Bennebo. Se nedan.

Jan Jansson. Född 1752 i Bennebo.

ANDERS BENGTSSON

Gift med Jan Perssons änka, se ovan. Född 1734 i Västerfärnebo.

Hustru: Anna Larsdotter. Vigda 1758. Född 1721 i Nickebo.

Barn:

Catharina Andersdotter. Född 1760 i Bennebo.

Maj Andersdotter. Född 1762 i Bennebo.

Anders Andersson. Född 1763 i Bennebo.

Stina Andersdotter. Född 1766 i Bennebo.

Bennebo VästerNorrgården Johan Perssons måg Jan Ersson. Sonen Per Jansson. Sonsonen Erik Jansson

ERIK JANSSON

Son till Jan Persson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Greta Ersdotter. Född 1778 i Bennebo. Gift med Mats Matsson, se nedan.

Jan Ersson. . Född 1780 i Bennebo. Blind.

Anna Ersdotter. Född 1782 i Bennebo. Död 1805 ogift.

Catharina Ersdotter. Född 1784 i Bennebo.

MATS MATSSON

Måg till Erik Jansson, se ovan. Född 1766 i Västerfärnebo.

Hustru: Greta Ersdotter. Född 1778 i Bennebo. Dotter till Erik Jansson, se ovan.

Barn:

Mats Matsson. Född 1798 i Bennebo.

Bennebo VästerNorrgården Johan Perssons måg Jan Ersson. Sonen Per Jansson. Sonsonen Per Jansson.

PER JANSSON

Son till Jan Persson, se ovan. Född 1744 i Bennebo.

Hustru: Kerstin Jansdotter. Född 1742 i Bennebo. Dotter till unge Jan Matsson i ÖsterNorrgården.

Barn:

Jan Persson. Född 1767 i Bennebo

Sara Persdotter. Född 1769 i Bennebo

Bennebo VästerNorrgården Johan Perssons måg Jan Ersson. Sonen Erik Jansson.

ERIK JANSSON

Son till Jan Ersson, se ovan. Död ca 1711 enl mantalslängd.

Hustru: Malin/Magdalena Ersdotter. Omgift 1711 med Anders Kjelfastsson, se nedan.

Barn:

Jan Ersson. Född 1700 i Bennebo. Se nedan.

ANDERS KJELLFASTSSON

Gift med Erik Janssons änka, se ovan. Född 1673 i Ombenning, Västervåla. Död 1749 i Bennebo.

Hustru: Malin/Magdalena Ersdotter.

JAN ERSSON

Son till Erik Jansson, se ovan. Född 1700 i Bennebo.

Hustru: Anna Matsdotter. Död 1743 i Bennebo

Hustru: Sara Persdotter. Född 1707 i Västerfärnebo.

Barn:

Anna Jansdotter. Född 1726 i Bennebo.

Per Jansson. Född 1730 i Bennebo.

Brita Jansdotter. Född 1734 i Bennebo.

Maja Jansdotter. Född 1737 i Bennebo.

Sara Jansdotter. Född 1741 i Bennebo

Erik Jansson. Född 1745 i Bennebo.

PER JANSSON

Son till Jan Ersson. Född 1730 i Bennebo. Död 1770 i Bennebo.

Hustru: Catarina Andersdotter. Född 1729 i Bennebo. Omgift med Mats Hansson, se nedan.

Barn:

Anna Persdotter. Född 1757 i Bennebo. Gift med Lars Eliasson, se nedan.

Sara Persdotter. Född 1760 i Bennebo.

Catarina Persdotter. Född 1763 i Bennebo.

Chierstin Persdotter. Född 1765 i Bennebo.

MATS HANSSON

Gift med Per Janssons änka, se ovan. Född 1727 i Norberg. Död 1777 i Bennebo.

Hustru: Catharina Andersdotter. Vigda 1772. Född 1729 i Bennebo.

Barn:

LARS ELIASSON

Måg till Per Jansson, se ovan.

Hustru: Anna Persdotter. Född 1757 i Bennebo.

Barn:

Catrina Larsddotter. Född 1780 i Bennebo

Petter Larsson. Född 1782 i Bennebo.

Johan Larsson. Född 1783 i Bennebo.

Bennebo

1546: Kom för rätten hustru Karin i Bennebo, Johan Masmästare efterleverska och hustru Kerstin i Olsbenning, Herman Olssons efterleverska och gjorde sig emellan ett vänligt, skäligt och lagligt jordskifte i så måtto att the hustru Karin förenämnda upplät och antwaredade hust Kerstin allan sin del som hon ätte i förenämnda Bennebo med husttomt hus och täkt, uti hytta och hyttställe, uti kvarn och kvarnläge uti våta och torra, i skog och ..., inomgårds och utan, när och fjärran, inget undantaget som där av ålder legat haver och än härefter med någon rätt tillfinnas kan. Däremot antwaredade hustru Kerstin, h[ustru] K[arin] igen sin hela systerdel så god som fyra lester jern i Olsbenning med dess allom tillägen och för det hustru Kerstin förmår, gav hon hustru Karin för ett loft elva hundra jern och löste igen en del av Jons i Klingebo han hade pant af hustru Karin, för halft sextonde hundra jern och på det bytet skulle stånda dess fastare, gav hon henne tio fat jern och får det han fick bättre igen. Ty afhände de sig på båda sidor förra ått hade och från sinom arvom och tillägnade varandra det de förra ätte och det arvom till evärdelig ägo. Sammaledes kom från Peder Eriksson i Malmkärre sålde och hemolade förre omtalade hustru Kerstin en systerdel som han där i Bänneboda ätte för en lest jern vilket han kändes redeligen uppburit hafva afhände han sig för den skuld och sinom arvom förenämnda systerdel och tillägnade honom förenämnda hustru Kerstin och hennes arvom till evärdeliga ägo och är samma byte och köp laglyst och lagståndit. Ty domde jag samma byte och köp stadigt och fast widermacht bliva utan allt rätant med nemndens samtycka och lagbokens tillåtelse i det 12 och 20 kap i jordabalken wider var dess 3 mark för min häradsdom, desse äro faste som då i nämnden sutto. ¹⁶⁹⁵

Kerstin och Karin, förmodligen systrar och döttrar till Tidik Tidiksson (se Olsbenning) byter sina delar i Bennebo och Olsbenning. Det är oklart om Karins jord i Bennebo är ett arv från hennes föräldrar eller om hon ärvt den efter sin man, paret verkar inte ha några efterlevande barn. Även om Kerstin byter bort sin del i Olsbenning har sonen Tidik Hermansson och hans ättlingar en del i byn. Jag tolkar det som att Karin mot sytning hos Tidik utser honom till sin arvinge. Tidiks bröder Erik Hermansson och Nils Hermansson återfinns i Bennebo.

JOHAN MASMÄSTARE

Hustru: Karin. Byter jord 1546 med hustru Kerstin Tidiksdotter, hustru till Herman Olsson i Olsbenning.

Barn:

Inga efterlevande barn

1547 Häradshöfdingen Jöns Perssons dombref emellan hustru Kerstin i Bänneboda och Erland i Olsbenning om en utmark, samt emellan Lasse Hansson i Härade och Hustru Ingrid i Finstad (Finsta) (Hedemora), om en hytta. Nämnden: Tidik Persson i Aspbenning, Peder i Hedkärre, Matts Bengtsson i Ulsbo, Peder Olsson i Nickebo, Jöns Hermansson i Åvestbo, Lasse Håkansson och Lasse Olsson i Gäsjö, Johan Ersson i Gräntse, Olof Jönsson i Örbäck, Lars Hansson i Prästhyttan Peder Jonsson i Ingolfsbenning Nils Andersson i Kyiomenn? ¹⁶⁹⁶ Målet mellan hu Kerstin i Bennebo och Erland i Olsbenning finns också i domboken för 1547 ¹⁶⁹⁷

ERIK HERMANSSON

Son till Herman Olsson i Olsbenning och hans hustru Kerstin. Tidek Hermansson i Olsbenning är hans bror.

Hustru:

Barn:

NILS HERMANSSON

Son till Herman Olsson i Olsbenning och hans hustru Kerstin. Tidek Hermansson i Olsbenning är hans bror.

Hustru:

Barn:

1551: Kom för rätten beskedlig man Lasse Hemmingsson och hans kära hustru, hustru Brita, opplät, sålde och fastade med sin käras samtycke och godvilja, hennes systerdel hon ätte i Sundbo. hederliga hustru Brita, salig Mats Halvarssons efterleverska, hennes broders hustru, och var en femtedel... Stod och på samma dag Tidika i Olsbenning på sin hustrus vägnar, opplät, sålde och fastade förre omtalade hustru Brita Mats Halvarssons, sin hustrus systerdel som hon ärvt efter sin moder för femtio fat järn och lade dem strax ner i Bennebo ¹⁶⁹⁸

Tidik Hermansson i Olsbenning var gift med en dotter till Peder i den Södra gården i Bennebo.

¹⁶⁹⁵ Ting i Norberg 18 januari 1546 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 31

¹⁶⁹⁶ Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 696

¹⁶⁹⁷ Ting i Norberg 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 76

¹⁶⁹⁸ Ting i Norberg 19 aug 1551 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 196

1610 Päder Matsson i Bennebo bjuder upp nu första resan en systerdel i Bennebo, köpt av hustru Mari i Malmkärre för osmundsjärn 3 fat 100^{1699 1700}

Gamla Norberg 3 september 1629 blev av sagt att efter Per Olsson, Olof Persson och Olof Andersson i Bennebo äger största delen i det hemman de påbo som är skattat för 10 läster järn och Lars Persson i Arby minsta delen 9 fat blev av sagt den mindre äger skall taga betalning av dem som mera äga.

Det är inte klarlagt hur Per Olsson, Olof Persson och Olof Andersson är besläktade med Hermansönerna ovan, men ovanstående ärende bör handla om sedermera Södra, Östra och Västra gården i Bennebo.

1699 Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2720 sid 422
1700 Ting i Norberg 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2720 sid 456

Bennebo Södra gården Olof Andersson

OLOF ANDERSSON

Son till Anders Persson i Ängelsberg och Elin, dotter till Holsten Andersson i Kallmora halvsyster Ursilia. I Bennebo från ca 1612.

Hustru:

Barn:

Mats Olsson. Död 1677 i Bennebo. Se nedan.

*1632 Fastebrev på Enlicheböningh i Wåla Socken (Original i Engelsbergs arkiv) hnj
Jag Johan Olsson i Västerås landsdomare över Västerdalarna och Väster Järnbergslagen, lagförer i Västmanland, gör veteligt med detta mit närvarandes öppna brev att anno 1632 den 11 juni jag laga ting höll med almogen av G Norberg i Norbers sockens sockenstuga narvarandes på H K Mtz vägnar arrdatorer v:
Anders Lochman med nämnden och goda män flera. Ibland andra ärender som förhördes kom för rätten Anders Tidiksson och Anders Persson i Englicheböning (Ängelsberg) i Wåla socken och med gott skäl och bevis klarligt beviste att begge deras salige fader Tidik Andersson och Per Andersson hade lossat och köpt av efternämnde deras syskon som är Olof Andersson i Bennebo i Färnebo socken, Nils Andersson i Englicheböning Bröder, Rickmor Andersdotter, Karin Andersdotter i Flängan Anna Andersdotter i Dunshammar och Elisabet Persdotter systrar, deras jord och arveparter liggandes i Englicheböning i Wåla sochen som är ett halvgårdshemman och dem var derför givet nämlig en var border för sin del stångjärn fem skeppund och var syster för sin del stångjärn halft tredje skeppund, yttermera haver de och lossat av deras systerson Mats Jönsson i Flängan hans del som är en systerdel i benämnte hemman och honom der för givet efter:ne persedlar 1 ko, getter 2, skinn 3, Ny rya 1, vepa 1, Ny kvinnokjortel 1 kappa, öskittel 1 vilket ovanbenämnte järn och persedalar de kännas för sina jordlotter redligen anammat och uppburet sig till goe nögio och fullekommelig god betalning. Över köptet haver varit till vittnes vällärde Herr Johan Cappelan i Wåla, Amborsius i Dunshammar och Tomas i Stabeck Anders Tidiksson och Anders Persson med deras bägge syskon behåller benämnte hemman i Englicheböning för deras laglige och välfångne gangn och godo och därmed ¹⁷⁰¹*

Gamla Norbergs häradsrätt 21 september 1666: Per Larsson i Andersbenning lät 2 resan uppbjuda sin svåggers Per Anderssons i Blomdal hus och jord för 24 skp tackjärn¹⁷⁰²

Norberg 19 januari 1680 Gavs Joen Olofsson i Bennebo fasta på Per Larssons i Andersbenning hustrus arvsrätt uti Olof Anderssons hemman i Bennebo item på den del han köpt av hust Kerstin Andersdotter i Nås och Hedemora socken sin brors dotter. Noch på broderssonens Mats Erssons i Ingolsbenning arvsrätt i Bennebo efter dess sal fader. Olof Larsson i Håkanbenning är en bror¹⁷⁰³

MATS OLSSON

Son till Olof Andersson, se ovan. Död 1677.

Hustru:

Barn:

Isak Matsson. Född 1675 i Bennebo. Se nedan.

ISAK MATSSON

Son till Mats Olsson, se ovan. Född 1675 i Bennebo.

Hustru: Anna Andersdotter. Född 1678 i Bennebo. Död 1738 i Bennebo. Dotter till Anders Persson och Margareta Matsdotter i Bennebo.

Hustru: Catarina

Barn:

Mats Isaksson. Född 1699 i Bennebo. Se nedan.

Per Isaksson.

Isak Isaksson. Född 1719 i Bennebo. Se nedan

Dödsbok Anna Andersdotter. Ålder vid sin död: 59 år 4mån 4 dagar. Dödsorsak: Håll och Stygn i 5 dagar. Haft lungсот 1730. Gifte sig 20 år gammal med Isac Matsson i Bennebo och levat med honom i 39 år 4 månader 12 dygn. Fått 15 barn 6 söner och 9 döttrar av vilka 2 söner och 2 döttrar är döda. Begravd den 5/3.

1701 Norberg, Petrus. Bidrag till Engelsbergs bruks historia. 1934. Kapitlet Englikobenning före brukets anläggning samt bilagor: Ovanstående brev publicerat som Bilaga V, sid 329

1702 Ting i Norberg 1666 Västerdalarna och Västerbergslagens häradsrätt AIÄ:4 sid 147

1703 Ting i Norberg 19 jan 1680 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2284 sid 995

Bennebo Södra gården Olof Andersson. Isak Matssons son Mats Isaksson

MATS ISAKSSON

Son till Isak Matsson, se ovan. Född 1699 i Bennebo. Död 1759 i Bennebo.

Hustru:

Barn:

Anders Matsson, se nedan

ANDERS MATSSON

Son till Mats Isaksson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Mats Andersson

MATS ANDERSSON

Son till Anders Matsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Bennebo Södra gården Olof Andersson. Isak Matssons son Isak Isaksson

ISAK ISAKSSON

Måg till Per Jansson, se ovan. Född 1719 i Bennebo. Son till Isak Matsson.

Hustru: Kerstin Persdotter. Född 1714 i Bennebo. Från VästerNorrgården.

Barn:

Per Isaksson. Född 1742 i Bennebo. Se nedan.

Isak Isaksson. Född 1745 i Bennebo.

Anna Isaksdotter. Född 1748 i Bennebo Död 1749 i Bennebo.

Mats Isaksson. Född 1750 i Bennbo.

PER ISAKSSON (gamle)

Son till Isak Isaksson, se ovan. Född 1742 i Bennebo

Hustru:

Bennebo Olof Persson**OLOF PERSSON**

Hustru:

Barn:

Norrbo häradsrätt 2 maj 1623: Kommo för rätten Erik Olofsson och Hans Olofsson bröder som är boendes i Norrhörende och inlade här för mig uti rätten ett köpebrev som var anno 1620 den 9maj daterat. Lydandes att dessa här efterskrevna Jöns Andersson i Berg, Mats Andersson i Sunnanåker, Olof Persson i Bennebo, Olof Knutsson i Hästbäck samt Jon Larsson i Fors desse hava av en god vilja samt och med deras hustrurs ja och samtycke sålt och upplåtit deras fader ärlige och beskedlige man Olof Jonsson i Norra Hörende tre öresland hus och jord i norra hörende för sex skeppund stångjärn, samma förbemälte 6 skeppund stångjärn de sig bekänna och tillstå att de dem ärligen och redeligen hava anammat och uppburit av förbemälte Olof Jönsson, vittnesmän här till vore Olof Larsson uti Ösby länsmanen, Jöns Andersson i Salbo och Mats Larsson i Helleby det till visso med alls dessa försegelses bomärken bekräftade och är samma hemmanet och tre öres landen Anno 1610 den 19 september uti mellan gården första resan uppböds den, annan gången anno 1611 den 15 april och tredje gången anno 1612 den 6 juli

PER JONSSON

Bennebo Per Olsson**PER OLSSON**

Hustru:

Barn:

Anders Persson, född 1651 i Bennebo. Se nedan.

Jöns Persson, född 1646 i Bennebo. Bosatt i Täkten, Nickebo.

Gamla Norberg 30 september 1629 Olof Persson i Bennebo inlöser 2 systerdelar så äger han halvt och Per Olsson 3 systerdelar så äga de var halvt om det 4 fat osmundsjärn skall goda män dem förlika

Gamla Norberg 30 september 1629 Per Olsson i Bennebo som han haver köpt av Lars Larsson för 9 fat osmundsjärn fick brev uppå bemälte Bennebo

Rättsprotokoll Öster- och Västerbergslagens bergmästardöme E2f:1 1februari 1666: Peder Olofsson i Bennebo pratenderar på belgarlön av sina hyttelagare. Resol. Såsom detta Peder Olofssons ärende finnes vara av samma beskaffenhet som det Olof Pedersson i Åvestbo framställte ty skall bergsfogden med andra goda män vid första skattning jämkas och laga dem emellan som det bäst låter sig göra där med vore parterna å bägge sidor när så sker tillfreds

ANDERS PERSSON

Son till Per Olofsson, se ovan. Född 1651 i Bennebo. Död 1720 i Bennebo.

Hustru: Margareta Matsdotter. Född 1642 i Olsbenning. Död 1717 i Bennebo. Dotter till Mats Mickelsson i Olsbenning.

Hustru: Margareta Jönsdotter från Norrhörendec

Barn:

2 söner och 1 dotter lever 1717

Mats Andersson. Född 1688 i Bennebo. Död 1727 i Olsbenning. Gift med Karin Eriksson, dotter till Erik Matsson i Olsbenning.

Anna Andersdotter. Född 1678 i Bennebo. Gift med Isak Matsson i Bennebo.

Dödbok: 1717 Sal Anders Pärsson i Bennebo född där sammastädes Ao 1651 d 25 xbris av ärliga och gudfr föräldrar Var stadigt hemma hos sina k föräldrar till dess han blev sina 25 år då han inträdde äktenskapsståndet med sin första hustru Margareta Matsdotter ifrån Olofsbenning. Levde med henne uti 40 år aflade tillhoppa 6 barn 3 söner och 3 döttrar av vilka nu allenast 1 son och 1 dotter leva. Sedan var han änklings uti 2 år och några månader nembl till sistledne Sanct Michaelis dag då han inträdde uti äktenskap med sin i sorgen kvarlåtne k hustru Margareta Jönsdotter ifrån Norrhörende med henne har han levat allenast 4 månader och 3 veckor. Han har varit en allvarsam man och av gott förstånd till att försörja sig och sina. Sexma var han över 20 års tid och kyrkvärdstjänsten förestod han med trohet och beröm i 13 år. Nämndeman uti Bergstingsrätten har han varit över 10 år och öses med godt loford och beröm av Hr:r Bergmästarna att han var beskedlig och av got förstånd. Hvad sjukdomen angår så har han nästan allt ifrån julhögtiden dragits med en stor magsjuka vilken sedan allt

mer och mer tilltog så at han nästan på en månads dag varken mat eller dricka uti sin mage fick behålla, ja intet ens drickwatn. Ålder 69 år och 2 mån

Dödbok: Salig hustru Margareta Matsdotter i Bennebo född i Olofsbenning 1642 d 24 oktober Kom i äktenskap med And Pärsson i Bennebo. Levat med honom 40 år Aflat 6 barn 3 söner och 3 döttrar af hvilka 2 söner och 1 dotter ännu leva. Morbus magsjuka och lungsot på sidstone håll och styng Aetas 74 ½ år

Bergsting i Norberg 1691-06-09: Anders Persson i Bennebo fordrade av Lars Olsson i Nickebo någon refusion och betalning för den omkostnad han gjort på smedjan, vilken Lars Olsson som hemmanet av honom igenlöst och så till kommande. Såsom detta tillförend vid häradstinget är insinuerat kan denna rätten detta intet antag förr än såsom häradshövdingens resolution kan visas, remitteras i medler tid til häradsrätten

Bergsting i Norberg 1691-06-09: Erik Ersson i Bennebo fordrade betalning av Anders Persson ibidem för det han några dygn brukat på hans hyttedel i trenne års tid. Erik Persson sade honom brukat 5 dygn men Anders Persson tillstod allenast 1 ½ dygn på ett år. Resol. För 1 ½ dygn betalar Anders Persson tiull Erik Ersson 19½ lispund och där han kan bevisa honom mer brukat skall han giva honom ½ skeppund om dygnet eftersom i bergslagen vid sådant brukligt är

1700 såsom Unga Anders Persson i Bennebo blivitt till detta ting instämbd av Erik Ersson dersom ... angående en del i Böös hemmanet Persson i 7 års tid brukat, men Ersson därför skall gjordt utlagor, som han nu sökt betalning för. Alltså och på det rätten kunde bliva förvissad hur stor denna delen varit och om den efter Erssons påstående vid till halvp parten av 1/3 hemman, befalltes nämndemannen Per Jonsson i Hästbäck och Erik Knutsson i Karbenning att på Erik Erssons ytterliga anmodan härom noga ransaka och inquirera ¹⁷⁰⁴

Bergsting i Norberg 1714: Erik Joensson i Hästbäck hade till detta bergting låtit instämma Anders Persson i Bennebo angående en liten limhops borttagande uti Klackberget. Ehuru väl hade Erik Jönsson inciterat Mats Pärsson och Olof Eriksson i Hästbäck för olovligt brytande i bemälte gruva. Parterna inkommo nu för bergstingsrätten och berättade sig över dessa instämmda mål vara förente och i övrigt så om själva gruvebrytningen överens kommit att Anders Pärsson i Bennebo, Erik Joensson, Erik Jönsson och Johan Mattsson i Hästbäck samt Anders Erssons änka i Karbenning tillsäga varannan när brytningen skall ske, och vilken som då sedan han om arbetets företagande är bliven kungjord sig ej därtill infinner skall 284 vara förlustig sit rätt att det året bryta i gruvan, anhållande att denna deras överenskommelse måtte uti protokollet införas.

1662 Marina Hemmingsdotter ifrån Torsen? I Södermanland tilltalade Mats Andersson i Bennebo om sytningslön för en gammal piga Brita Larsdotter, Mats fränka, vilken Marina uti 9 års tid sades hava sytt och skött till dödendaga, och sedan betalt hennes lekamen till jorden. Såsom nu på efterfrågan befans, att Mats Andersson var hennes näste arvinge, och att han hade något av henne löse och fasta gods inne med sig, så beslöts att Mats skulle giva h Marina för sin sytning, såsom och bestå hennes begravningsomkostnader, efter framtedd räkning der på, näml penningar: och häradstinget är av hennes egendom, gånge sedan hennes närmaste arvingar till skifte. ¹⁷⁰⁵

1704 Ting i Norberg 1700 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2302 sid 538

1705 Ting i Norberg 1662 /Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 527

Bennebo Östra gården

1702: Skedde delning mellan Anders Persson och Mats Johansson i Bennebo i en tvist rörande besittningsrätten uti östra gården i Bennebo. De behåller vardera halvan.¹⁷⁰⁶

ANDERS LARSSON

Död ca 1728 i Bennebo.

Hustru: Karin Jansdotter. Född 1671 i Klingbo. Död 1740 i Bennebo.

Barn:

Sara Andersdotter. Född 1710 i Bennebo. Gift med Anders Larsson, se nedan.

Erik Andersson. Född 1714 i Bennebo. Se nedan.

Bennebo Östra gården Anders Larssons måg Anders Larsson

ANDERS LARSSON

Måg till Anders Larsson, se ovan. Född 1693 i Livsdal, Norberg. Död 1768 i Bennebo.

Hustru: Sara Andersdotter. Vigda 1728. Född 1710 i Bennebo. Död 1762 i Bennebo. Dotter till Anders Larsson, se ovan.

Hustru: Anna Olsdotter. Född 1725 i Bennebo. Vigda i Björksta 1764. Dotter till Olof Eriksson.

Barn:

Catharina Andersdotter. Född 1729 i Bennebo

Anders Andersson. Född 1732 i Bennebo.

Chierstin Andersdotter. Född 1736 i Bennebo

ANDERS ANDERSSON

Son till Anders Larsson, se ovan. Född 1732 i Bennebo. Död 1795 i Bennebo.

Hustru: Sara Andersdotter. Född 1740 i Västervåla

Barn:

Anders Andersson. Född 1763 i Bennebo. Se nedan.

Jan Andersson. Född 1767 i Bennebo

Erik Andersson. Född 1774 i Bennebo

Lars Andersson. Född 1779 i Bennebo

Mats Andersson. Född 1782 i Bennebo

ANDERS ANDERSSON

Son till Anders Andersson, se ovan. Född 1763 i Bennebo.

Hustru: Christina Johansdotter. Född 1765 i Nickebo

Barn:

Anders Andersson. Född 1791 i Bennebo

Jan Andersson. Född 1794 i Bennebo

Bennebo Östra gården Anders Larssons son Erik Andersson

ERIK ANDERSSON

Son till Anders larsson, se ovan. Född 1714 i Bennebo. Död 1748 i Bennebo

Hustru: Anna Isaksdotter. Född 1704

Barn:

Anders Eriksson. Född 1741 i Bennebo.

ANDERS ERIKSSON

Son till Erik Andersson, se ovan. Född 1741 i Bennebo.

Bennebo Östra gården Jan Matsson

JAN MATSSON

I handlingar från 1686-

Hustru:

Barn:

Mats Johansson, se nedan.

MATS JOHANSSON

Son till Jan Matsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Johan Matsson, se nedan.

JOHAN MATSSON (gamle)

Son till Mats Johansson, se ovan.

Hustru: Anna Matsdotter. Född 1700 i Västerfärnebo.

Barn:

Petter Johansson Bennström. Född 1726. Se nedan

PETTER JOHANSSON BENNSTRÖM

Son till Johan Matsson, se ovan. Brukssnickare. Född 1726 i Bennebo.

Hustru:

Barn:

Petter Bennström

Anders Bennström

Bennebo Erlandsbo

Vid storskiftet 1761 nämns att Anders Persson på Västergården också är ägare till avgärda hemmanet Erlandsbo eller Knuts kallat ¹⁷⁰⁷

BLOMDAL, KARBENNING

I början av 1600-talet fanns både bergsmanshytta och hammarsmedja i Blomdal, Hyttan synes ha lagts ned i början av 1620-talet, sannolikt på grund av skogsbrist. Hammarsmedjan var från början troligen i bergsmansägo men togs över av Högfors Bruk. Den lades ned under senare delen av 1600-talet. (Millberg, Per-Olof. "Hyttor och hamrar". I Karbenning - en bergslagssocken 1984).

Gustavson, Arne. Släktbyn Blomdal i Norbergs bergslag. Borås, 1989.

1371	Karlsson, K H. "Skattelängd för östra Västmanland af år 1371", Västmanlands fornminnesförenings årsskrift, nr III (1884).	Jonis
1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Olof (Betecknas som fattig bergsman)
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Olof Spelbosson
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Olof Spelbosson
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Olof Spelbosson
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Haver varit fru Görvels landbor och är nu K M landbor Olof i Blomedal 1 fat 42 osmund
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 sid 72	Olof Spelbosson
1571	Älvsborgs lösen 1571	Olof i Blomdal
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Olof
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 10	Anders
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Per Andersson, 1/2 hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Peder i Blomdal Hans Ingevallsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Mantals o knekte roteringslängd 22 nov 1631	Johan i Blomdal Knekt
1685	SVAR Jordebok 1685.2 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00249	Per Anders och Hans och ... Holstensson Anders Persson 1/2

Blomdal

1548: Kom för rätten Hans Persson i Vik och kungjorde hur han hade sålt sin hustrus jord i Halvarsbenning till Hennike i Vad för en läst järn, vilket järn han sedan gav Spelbo i Hommansbenning för den treding han ägde i den Norra gården i Vik och en läst järn därtill, vilket järn Olof Spelbosson med flera sina medarvingar vidkände sig uppburit. ¹⁷⁰⁸

1549: Kom för rätten Olof Spelbosson i Blomdal och tillstod han hade sålt Ped Jönsson i Hommansbenning en broderdel uti förenämnda hemman för åtta fat jern. Än bekände Ped Tomosson i Knallasbenning sig uppburit haver av Per Jönsson ett fat Jern ¹⁷⁰⁹

OLOF SPELBOSSON

Finns i 1539 års skattelängd. Son till Spelbo i Hommansbenning, Grytnäs.
Hustru: NN. Förmodligen med arvsrätt i Blomdal. Omgift med Didrik, se nedan.
Barn:
Spelbo Olofsson. Se nedan.
Olof Olofsson

Olof i Blomdal tvistar med Waste Nilsson i Snytsbo och hans bröder. talas om en skogsäng som Nils i förenämnda Snytsbo hade. Hänvisning till en häradsdom 1483. ¹⁷¹⁰

SPELBO OLOFSSON

Landsknekt. Testamenterar sin jord till halvbrodern Anders Didriksson, se nedan

1708 Ting i Norberg 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 117

1709 Ting i Norberg 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 136

1710 Ting i Norberg 1645 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 16

1602 Kom Johan Andersson i Blomdal, framlade ett testamentsbrev som vällärde man Måns i Fernebo skrivit hade, lydande hur Spelbo Olofsson Landsknekt hade givit sin halvbror Anders Didriksson och hans hustru h Ingeborg i Blomdal, för deras stora omkostnad och vårdnad som hon om honom haft, all den arvslott som han ärvt haver efter sina föräldrar i Blomdal, som samma brev vidlyftigare innehåller. ...^{1711 1712}

DIDRIK

Gift med Olof Spelbossons änka.

Barn:

Anders Didriksson, se nedan.

Förmodligen Olof Didriksson

1596 Anders Bengtsson i Norbergsby för mandrån på Olof Didriksson i Ombenning.¹⁷¹³

ANDERS DIDRIKSSON

Framträder 1600

Hustru: Ingeborg Larsdotter. Dotter till Lars Olsson i Snytsbo, Karbenning. Hennes farfars far var Nils Vastesson i Snytsbo

Barn:

4 söner och 2 döttrar

Johan Andersson

Olof Andersson. Se nedan.

Per Andersson. Se nedan.

Holsten Andersson

Anna Andersdotter

Marit Andersdotter

1618: Per Andersson i Blomdal fick böta för att varit i slagsmål med Jöns Persson i Bennebo¹⁷¹⁴

1618: Johan Andersson i Blomdal för slagsmål på Olof Andersson i Ombenning, och på en bonde i ¹⁷¹⁵

1618: Peder Andersson i Blomdal är tingsförd at han haver slagit sin broders hustru hustru Brita Jakobsdotter, hem i sin egen stuga, och haver sig så tilldragit, att Peders broder Jan Andersson ...¹⁷¹⁶

PER ANDERSSON

Hustru:

Barn:

Gamla Norbergs häradsrätt 21 september 1666: Per Larsson i Andersbenning lät 2 resan uppbjuda sin svågers Per Anderssons i Blomdal hus och jord för 24 skp tackjärn¹⁷¹⁷

Norberg 19 januari 1680 Gavs Joen Olofsson i Bennebo fasta på Per Larssons i Andersbenning hustrus arvsrätt uti Olof Anderssons hemman i Bennebo item på den del han köpt av hust Kerstin Andersdotter i Nås och Hedemora socken sin brors dotter. Noch på broderssonens Mats Erssons i Ingolfsbenning arvsrätt i Bennebo efter dess sal fader. Olof Larsson i Håkanbenning är en bror¹⁷¹⁸

OLOF ANDERSSON

Son till Anders Didriksson, se ovan. Död 1653 Bonde.

Hustru:

Barn:

Elisabet Olofsdotter. Död 1693 i Blomdal. Gift med Anders Matsson, Hammarsmed i Blomdal

Ingeborg Olofsdotter. Död 1686 i Blomdal. Gift med Mats Olsson, Hammarsmed i Blomdal.

1711 Ting i Norberg 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 618

1712 Ting i Norberg 1617 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:10 sid 236

1713 Ting i Norberg 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 52

1714 Ting i Norberg 1618 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:11 sid 384

1715 Ting i Norberg 1618 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:11 sid 385

1716 Ting i Norberg 1618 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:11 sid 385

1717 Ting i Norberg 1666 Västerdalarne och Västerbergslagens häradsrätt AIÄ:4 sid 147

1718 Ting i Norberg 19 jan 1680 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2284 sid 995

1603 Anders Olofsson i Ombenning bjuder upp ett hemman ibidem köpt av Hans och Pål i Trättsbo och hustru Marit i Blomdal för 16 fat och igenlöst av oskylda händer för 33 fat ¹⁷¹⁹

1648 vigdes Hans Matsson här i byn (Norbergsby) och H Anna i Blomdal

1661 Anders Persson skräddare, lät 3 resan uppbjuda Anders Perssons Soldat brodersdel i Blomdal för 6 skeppund stångjärn. ¹⁷²⁰

1661 Anders Persson i Blomdal lät 2 resan uppbjuda Anders Perssons ... jordedel ibidem köpt för stångjärn ... ¹⁷²¹

Gullbo

1648 åstundade ... på vars ägor desse torp är belägna, som ägo Bogärdet, Gullbo och Västgötetorpet, med begäran nämnden vill här om giva vittnesbörd meddela: Hemställdes till de tolv i nämnden därför, sutto här om ransaka enhålleligen svarade att Bogärdet och Västgötetorpet ligga bägge på Härads by ägor, men Gullebo ligger på Blomdals ägor. ¹⁷²²

DödbokVästanfors 1705: Öfver gl Jan Fiskare (Johan Nilsson) i Semla - Natus honestie parentiby i Färnebo Fierding och Gulbo, då man skref 1629 vårfrudagen tiden Så länge som dess Sahl föräldrar öfverlefde, tient han dem, och som en lydig son församtligt tillhanda gick. Efter hvilkas dödelige afgång, han beget sig till tjenst i Lifsdal hos sahl bergsmannen Olof Germundsson, hos vilken han troligen tient i 5 år, derifrån kom han til sahl prosten i Norberg fordom ehrevördige och höglärde herr Samuel Olai, hos hvilken han som en redelig tiernare uppvachtade och fliteligen sitt arbete förrättade i 2 åhr, då han i Norbergs torn af mellanklåckan illa blef stadd och den vänsta knäskålen sönderslagen har af förorsakade svår pina och wärk, hvilken merdeles continuerade i 2 år, men så snart den samme något begynte att sachtta sig, fattade han till sitt vanlige arbete, lät sig föra gårdmillan, at nät och ryssior göra, hvar med han sig ährligen försörgde til dess gud honom till sin förriga hälsa och krafter förhielppte, då han gaf sig til tjenst i denna församlingen och Symbla Bruk först hos Sahl Bergsmästaren fordom högachtad Per Jönsson i 2 åhr för fiskare, Efter hvilka tvänne åhrs förlopp han begaf sig i det h Echtenskapsståndet, med sin första hustru Karen Ersdotter ifrån Hedemohra Sochn och Prästhyttan, med hvilken han i en rätt ächtenskapskärlek tillsammans lefde i 27 åhr, och förmedelst guds wälsignelse tillsammans aflat 2 söner, hvilka ännu så länge gud behagar öferlefva, och sin sahl faders död beklaga. Uthi det en söriande ängklingsståndet lefde han 1 åhr, då han förmedlest guds försyn, gynnare och goda wänners inrådande inträdde det andra ächtenskapet med sin nu i ålderdom och sorg quarlåtna maka hu Annika Persdotter ifrån Hedtierra, med hvilken han och förtroligligen sammanlefvat i 27 åhrs tid, och förmedelst guds wälsignelse tillsammans aflat 3 barn 1 son, 2 döttrar, som och öfwerlefva, och sin faders död beklaga. 76 åhr och 2 månader

1719 Ting i Norberg 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 144

1720 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 745

1721 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 751

1722 Ting i Norberg 1649 Västerdalarne och Västerberglagens tingslags häradsrätt AI:1 (opaginerat) Bild 490

BROARNA, KARBENNING

1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 10	Hans i Broan
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Hans Persson, 1/8 hemman Per Jönsson, 1/8 hemman UNDER HÖGFORS Hans och Pär i Broarna, 1/4 hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Peder i Broarna * son Jöns Persson Hans * hammarsmed i Blomdal
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 13 roten	Per
1685	SVAR Jordebok 1685.2 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/Aoo55829_00249	Anders Olsson Johan och Olof Hermansson 1/4

Kom P i Broan och talade till Erik Persson i Hästbäck om en röjning som är i ett kärr benämnt, vilket kärr förnämnde p i Broan upröjt haver, och äfven P är en nybyggare ville Erik hava samma moss i ... till gamle bolbyn, så vore de så förlikte at p skall behålla samma röjning och fiske i bäcken och sjön skola de båda bruka, så att p skal inte hindra Erik ... städes där att fiska, skall hava brev skrivet. ¹⁷²³

Hans Persson i Broan på Norberg talade till Per Larsson i Bennebo om någon skog som Per Larssons hade gjort våldsverkan på. Skall ransakas på häradsting. ¹⁷²⁴

1661 Herman Hansson i Broarna och Färnebo fjäding lät 1 gången uppbjuda Daniel Perssons och hans syskons Lisbet, Kierstins och Annikas jordedelar i Broarna för stångjärn 6 skeppund ¹⁷²⁵

1661 Herman i Broarna lät 2 resan uppbjuda några jordedelar köpta av Daniel Persson och Mats Murmästare ¹⁷²⁶

1661 Kom för rätten Olof Ersson i Skrivargården och Våla socken och på sin faders Erik Matssons vägnar i Vretarna beklagade att hans styvfader Anders Ersson i Djupnäs hade bortsålt sitt fäderne och moderns fasta i Hyttebo; där på framlade Olof en vittnesskrift dat Norberg den 16 aug 1661. Var uti vittnades av trovärdigt folk, att Erik Matsson aldrig bortlät Hyttebo, utan Anders Ersson hade det sålt, och låtit det förfarit förste kullens fäderne och moderns fasta i Hyttebo, vilket Olofs farmoder var der bördig till så väl som Djupnåset. Begäran des till sin rätt förhjälpas måtte, så väl för sitt fasta i Hyttebo som Djupnäs. Sp medan på ransakan befunns, och vederparterna av andra kullen kunde intet bevisa sina styvsyskon vara förnöjde om det som efterklagades. Och Olof begärde så till sitt förnöje njuta halva Gängeviks?nåset till nya rågången som vunnit var under Djupnäs med lagmans syn 1660 i September. Varför såsom och att samma igenlöste jordestycke vittnades igenom Anders Ersson vara bortsatt och aldrig till hemmanet återkommet om det med Olof Eriksson och hans svärfaders flit och arbete igenom synehållande icke hade varit pådrivet och bekostat. 3) Är och Olof en rätt creditor funnen igenom gjord försträckning till hemmanets åbor, som haver fött gamle mannen Anders Eriksson i hörde tiden. Ty tyckte rätten likt, att Olof njuter gängeviken som ovan förmålas för en Byggningsvall, och förliker sin farsyster h Britta i Broarna för sin systerdel der utur, och svarar så till utlagorna i proportionen emot hemmanet Djupnäs åboer, som han njuter av ägora i Gängeviken?. ¹⁷²⁷

1662 H Anna i Karbenning och Färnebo fjerding supplicando besvärade sig för rätten emot Clemet Soldat i Nickebo om en silverkosa som han och några andra sina stallbröder fjärde dag jul hade druckit brännvin ur och kosan bortkommit. Resol. Efter som supplicanten med vittnen näml Herman i Broarna och Hans Olsson i Hästbäck beviste att Clement stallbroder drucko ur en ... skål, och han drack sist utur silverkostan, så dömdes han att skaffa den till rätta ägaren igen, eller betala dess värde som 10 lo silver gälla ¹⁷²⁸

1662 Kom för rätten fordom Per Jonssons änka i Broarna, H Karin Lorensdotter och begärde få njuta till godo sin sahl mans testamentegåva, på ett stycket skog röjningen benämnd, såsom nu på denne gåva fbefans rättens confirmation daterad Norbergs Tingställe den 18 jan 1644. Och Och elliest att Per Jonsson har mäst sin

1723 Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 13

1724 Lagmansting 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 47

1725 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 746

1726 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 751

1727 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 753

1728 Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 531

förbenämnte testamentsgåva igenom bortpantade och när han dödde uppnått, Så att den i åtskilligas händer pantevis är kommen, omsider inlöst av framlidne Per Jönssons son Jöns Pedersson, som är H Karins styvson. Varför så väl som och, att denne Karin väl behövde i sin ålderdom undfå fann rätten skäligt, att hon behåller Ställebergsröjningen, för de skäl i confirmationen förmäles, och att få bygga sig en liten stuga dersammaledes, och bruka röjningen sig till godo i sin livstid, Men sedan faller hon hemmantet Broarna till, ...

1729

PER JONSSON

Död före 1662 i Broarna

Hustru:

Hustru: Karin Lorensdotter.

Barn:

Första äktenskapet

Jöns Pedersson. Se nedan

Andra äktenskapet

Inga barn

JÖNS PERSSON

Son till Per Jonsson, se ovan.

HÄSTBÄCK, KARBENNING MED ÅSBY, GRANTORP OCH LANDFORSBACKEN

Den malm som under tidig medeltid började brytas i Norbergstrakten krävde vattenkraft för järnframställningen. Det påverkade också Västerfärnebo. På 1300-talet nämns hyttor vid forsarna i Örbäck och Bennebo (Brännsbo) som då hörde till Västerfärnebo men idag ligger i Karbenning. Under 1400-talet tillkom hyttor vid fall i Karbenningby, Hästbäck och Högfors i nuvarande Karbenning och vid Prästhyttan i Västerfärnebo. På 1500-talet anlades hyttor vid Blomdal, Snytsbo, Olsbenning, Nickebo och Hökmora i Karbenning samt vid Västerbykil och Rosshyttan i Västerfärnebo.

Med tiden ersattes osmundjärnet med stångjärn och den ena hammaren efter den andra anlades, bland andra en vid Norrhörende 1602 och en vid Sör Ål 1633. Mot slutet av 1600-talet fanns det 29 hammare i Västerfärnebo. Av dem låg 11 i nuvarande Karbenning (Eriksson, Owe och Fläcke, Anders. Hörnsjöfors Bruk och Västerfärnebo, 2008.)

Nordin, Stefan. "Hästbäck by och gästgivaregård". I Karbenning. En bergslagssocken., 194–226. Norbergs kommun, 1984.

1461	Se brev nedan	Jowan
1535	Strödda räknenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535:1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Peder
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Per Olsson Måns
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Per Olsson Måns
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Per Olsson Måns
1551	Ting i Norberg 151 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 194	Peder i Hästbäck
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Per Olsson 4 hundra 24 osmund Engelbrekt 4 hundra 24 osmund
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 sid 72	Per Olsson
1571	Älvsborgs lösen 1571	Per
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Per Olsson
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 10	Hans jEriksson Knut Olsson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Hans Eriksson 1/3 hemman Tidik Eriksson 1/3 hemman Herman Eriksson 1/3 hemman Olof Knutsson 1/4 hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Hans son Peder Tidika Olof Knutsson Herman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 14 roten	Per Hansson Tidik Anders Jönsson Olof Knutsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd VästerVåla 4 roten	Knut Mårtensson i Hästbäck
1685	SVAR Jordebok 1685.2 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00249	Hans Olsson Joseph och Jöns Tidiksson och Per Andersson 1 Jöns Olsson Mats Persson 1/4 Per Matsson Åsby 1/4 Lars Persson död Brukas nu under byn 1/8 Landforsbacken: Hans Hansson Mats Olsson 1/4 Nyskattlagt Johan Herre Bengt Ersson

Den 16 feb 1461 höll "Nigels Christiernson, riddare och howitzman oppa Waestrare oc offwer Dala" laga ting i Norberg. "Paedher Laransson" i Dräcke anmälde vid tinget, att han till "Tijdeke Paedherson" sålt en täkt, som kallas "Korghara taekt" och ligger i stora gårdet öster om krykan. Följande satt i nämnden: Baenkt i Bradhafors (Bråfors), Asmundh i Gaese (Gäsjö), Arwijdh i Fragg, Haerman i Knallasbenning, Larens på Praestahyttone (Prästhyttan), Nigels i Amundabönning, (Ombenning), Jowan i Örbaek, Paeder i Sömle (Semla), Larens i Haesbaekke (Hästbäck), Jönis i Karinebonning (Karbenning), Jönis i Arnabodom (Årnebo), Anders Dyaeknahyttone (Djåktnehyttan) ¹⁷³⁰

Hästbäck No 1 Övre gården

PEDER OLSSON

Hustru:

Barn:

Erik Persson, se nedan

Marit Persdotter. Har en dotter gift med Knut Olsson, se No 2 nedan.

Lars Persson. Förmodligen son till Peder Olsson, se Grantorp nedan

ERIK PERSSON

Hustru: Ingrid

Barn:

Tidik Eriksson. Se nedan.

Sara Eriksdotter. Se Landforsbacken nedan.

Herman Eriksson. Se nedan.

Hans Eriksson. Se nedan.

Årliga räntan 1580-1605

Dalarnas landskapshandlingar 1585: Haver hög: be konungs Majtts nådeligen fri giffit två bergsmän uti Väster Färneboda socken uti Norbergslagen efter det deras gårdar är avbrända uti vådeld anno 84 benemd Erik i Hästbäck och Mats i Mörkesboda där uppå konung majtts brev den 4 april anno 85.

18 feb 1594: Kom P i Broan och talade till Erik Persson i Hästbäck om en röjning som är i ett kärr Snytskällan benämt, vilket kärr förnämde p i Broan upröjt haver, och äfven P är en nybyggare ville Erik hava samma mossa i ... till gamle bolbyn, så vore de så förlikte at p skall behålla samma röjning och fiske i bäcken och sjön skola de båda bruka, så att p skal inte hindra Erik ... städes där att fiska, skall hava brev skrivet. ¹⁷³¹

1602: Erik Persson i Hästbäck bjuder upp någon jord liggandes i förbemälte Hästbäck köpt av Hendrik Olofsson i Våla socken för osmjundsjärn 3½ hundare, av Herman Olsson 3 ½ hundare av Olof Eriksson på Rosshyttan för 700 av Lasse Abramssoni Nickebo för 2 fat av Marit i Nickebo 1700 Brita i Klingebo 1700 Nils ibidem för S fat 400 ¹⁷³²

Gamla Norbergs bergslag 1608: Kom Knut i Hästbäck och talade till hustru Ingrid salig Erik Pederssons hustru i Hästbäck om en systerdel i förenämnde hemman som kom Knuts hustrus moder hustru Marit som var Erik Pederssons syster, där emot framlade hustru Ingrid ett brev lydandes huru hennes man och hon hade fött hustru Marit i 2 ½ år och därför givit honom sin avling den ej mera var än en ko och en get och så hade Erik köpt av sin syster Marit en jordedel för 3 fat den nu men kan finnas att Knuts hustru moder förenämnde Marit hade köpt ... jord vilket är hennes avlig den ... jord skall nu hustru Ingrid vederkännas efter det är avling men vad Knut haver dem köpt som han nu förebar skall han dem behålla vilket här efter skall rannsakas ¹⁷³³

Hästbäck No 1 Tidik Eriksson

TIDIK ERIKSSON

Son till Erik Persson, se ovan. Död 1647 i Hästbäck.

Hustru: Brita Jöransdotter. Från Sand, Västerfärnebo. Död 1656 i Hästbäck och då änka.

Barn:

Margareta Tidiksdotter. Död 1686 i Snytsbo. Gift 1651 med Olof Pedersson från Stabäck.

Joseph Tidiksson. Död 1713 i Hästbäck. Se nedan.

Tidik Tidiksson. Död 1663 i Hästbäck.

Brita Tidiksdotter. Död 1689. Gift 1643 med Per Olsson i Nyhyttan.

1730 Stahre, Ulla: Bygd och bergsmän under senmedeltid. Norberg genom 600 år. 1958.

1731 Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 13

1732 Ting i Norberg 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 49

1733 Ting i Norberg 1608 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 342

Malin Tidiksdotter. Gift med Germund Ersson (född i Livsdal) Norrhörende, Västerfärnebo.

1639 16/9: Lovades Tidik Ersson fasta på en systerdel i Hästbäck som han löste av Erik Hanssons moder och Erik Hansson i Hällsjö, Fläckebo socken för ett skeppund stångjärn, två ... tackjärn tjugo daler kmt och fyrahundra osmundsjärn. Item är han arvfallen till en broderdel. ¹⁷³⁴

1645 Beviste Anders Jöransson i Salbo och Färnebo s sig och på sin broders dotters Brita Larsdotters vägnar hava lossat efter köptebrevs innehåll någon jord på Sanden i Färnebo Socken. Först av Olof Larsson i Wrenninge och Johan Nilsson i Wefde, vardera deras hustru ... neml fyra och fyra sjundels penningeland, som tillkom hustru Margareta och Gertrud Jöransdotter, denföre hava de vardera bekommit silfvermynt. Sedan hafver inlösat av Tidek Erichsson i Hästbäck hans hustrus Brita Jöransdotters del i Sanden 4 4/7 penningeland för ¹⁷³⁵

Gamle Norbergs bergslag 1645 27/11: Avsades om den hammar smedje damm som Tidik med sina grannar i Hästbäck haver för tre år sedan uppbyggt tre stockar högt där över Mats Nilsson i Långsjö med sina grannar sig besvärar över bemälte damm skall bliva i gamla dammstället där han till förende av ålder stått haver med en stock som är tre fjärdedels alneller ett kvarter högt allenast och denna dammbyggning ska ske nästa år 1646 ...

1659: Kommo upp för rätten Tidik Erikssons arvingar i Hästbäck och Våla socken och gav tillkänna att de hade hållit ett byte och arvskifte efter sin salig fader och såsom dessa sade sig vänligen om alla parter var förnöjda, förutan något hö som en syster hade att fordra. Så avsades att bytesmannen Olof Jonsson i Fors och fjärdingsmannen Olof Knutsson i Hästbäck skulle dela henne sin portion till, så väl som de andra syskonen där med avsades att samma arvskifte skulle syskonen emellan okvalt och oklandrat nu och i tillkommande tider vid vite 10 daler kmt som annat gör. ¹⁷³⁶

JOSEPH TIDIKSSON

Son till Tidik Eriksson, se ovan.

Hustru: Klara Eriksdotter. Född 1624 i Norrhörende. Död 1708 i Hästbäck. Dotter till Erik Larsson i Norrhörende.

Gamla Norbergs häradsrätt 9 mars 1663: Josef Tidiksson i Hästbäck anklagades av sin syster Kerstin Tidiksdotter ibidem för slagsmål och överfallande på hyttbacken och slagit henne 3 puster och givit henne 2 stötar i ryggen, ty kändes han därför att böta 3 mark för var pust är 9 mark och 3 mark för var stöt är 6 mark gör summa 15 mark. Och Kerstin gentog för öknamnet på sin broder kallat honom hundeflängare - 6 mark. Och sattes vite dem emellan 40 daler silvermynt vilken den andra oftare oförrättar

Dödbok Joseph Tidiksson i Hästbäck natus ibidem 1617 d 24 mars av ärlig föräldrar. Vistats hemma till dess han blev 28 år då han kom i äktenskap med Clara Eriksdotter ifrån Norrhörende levte med henne i 66 år avlat 10 barn 3 söner och 7 döttrar.

ERIK JOSEFSSON

Son till Joseph Tidiksson

Hustru: Elisabeth Jönsdotter

Barn:

Elisabet Ersdotter. Född 1674 i Hästbäck. Gift med Per Nilsson i Västra Djupkärra, Norberg.

TIDIK TIDIKSSON

Son till Tidik Eriksson

Hustru: Anna.

Barn:

Jonas Tidiksson. Se nedan.

1661 Tidik i Hästbäck anklagade en lös kona Kierstin benämnd, som haver slagit hans hustru med en stör ett slag över huvudet och ett slag över länderna. Till detta kunde konan icke neka, Vart och i lika måtto övertygad av Tidikoch hans grannar att hon hade stulit en get i skogen ifrån Tidik, henne slaktat och ... Item stämt läder av en hyttebälg. Resol. Efter konan kunde icke neka till sin gerning både om det ena och andra, och flera andra klagomål hördes och om henne och förmätte inga böter, så dömdes hon slita ris, och förevisas socknen. ¹⁷³⁷

JONAS TIDIKSSON

1734 Ting i Norberg 1639 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Örebro län EXIe:1783 sid 156

1735 Ting i Västerfärnebo 1645 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Örebro län EXIe:1785 sid 705

1736 Ting i Norberg 1659 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:2 sid 197

1737 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 744

Hustru: Karin Olsdotter
Barn:

Hästabäck No 1 Herman Eriksson

HERMAN ERIKSSON

Son till Erik Persson, se ovan.
Hustru:
Barn:

Norberg 29 jan 1650: Hans Olofsson i Hästabäck kände till Olof Hansson ibidem i det han hade följt sin svärfader en gammal gubbe Herman benämnd att kola i obythen skog och hade så lagt sin tröja ifrån sig. I det samma kom Olof Hansson rände omkull gubben och spann honom med fötterna tog så Hans Olofssons tröja och högg henne emot en stubbe i hundrade stycken, till detta allt kunde Olof icke neka, blev därför sakfällt för dess åtgärd och okytt? efter det 28 cap konungs b till 40 daler till treskiftes. Gamla Norbergs bergslag 1652-08-12: Presenterades av Olof Hansson i Hästabäck ett köpebrev daterat år 1650 den 24 mars, lydandes att han hade köpt av sin fadersyster h Anna Eriksdotter en systerdel uti Hästabäck för sex skp stångjärn. Och emedan såsom där å bägge sidor voro samse här om och intet klander eller åtal där på fanns dömdes detta köp stadigt att stånda och ej ågergånga. ¹⁷³⁸

Hästabäck No 1 Hans Eriksson

HANS ERIKSSON

Son till Erik Persson, se ovan.
Hustru:
Barn:
Mats Hansson
Brita Hansdotter
Per Hansson
Karin Hansdotter
Olof Hansson. Se nedan.

1606 Hans Eriksson i Hästabäck för svarslösa nu som i fjol 1605 för svarslösa mot Knut Olofsson ibidem böter ¹⁷³⁹

1607 Hans Eriksson i Hästabäck för svarslös mot Knut Olofsson ibidem nu tredje resan ¹⁷⁴⁰

1608 Hans Eriksson i Hästabäck bjuder upp en täkt Hyttetäkten benämnd liggandes i Örbäck, köpt av Mats Persson i Örbäck för osmundsjärn 400 och tackjärn och haver samma Mats köpt samma täkt av hustru Gifrid i Ål för så mycket järn ¹⁷⁴¹

1610 Hans Eriksson i Hästabäck bjuder upp 3 resan en täkt i Örbäck liggandes östan hyttan löst av Jöran Skott för 1300 och av Jöns Eriksson i Västerås för 6 fat än köpt en del av hustru Siffrid i Ål i Färnebo för 1300 ^{1742 1743}

1610 Hans Eriksson i Hästabäck bjuder nu första resan en systerdel ibidem köpt av hustru Marit sin fader syster för 3 fat ^{1744 1745}

Norberg 13 maj 1612: Kom Hans Eriksson i Hästabäck och lade ett bytesbrev som fogden Peder Andersson, bergsfogden Peder Larsson och 12 män hade utgivit lydandes huru de haver revat och lott kastat emellan Hans Eriksson och Knut Olofsson som samma brev vidare innehåller vilket brev nu upplästes och stadfästas skall och nu sattes vite 40 mark den som först detta klandrar ¹⁷⁴⁶

Norberg 16 februari 1616: Kom Olof Knutsson i Hästabäck talade till Hans Eriksson i Hästabäck om en jordedel i

1738 Ting i Norberg 1650 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:1 bild 790
1739 Ting i Norberg 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 103
1740 Ting i Norberg 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 228
1741 Ting i Norberg 1608 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 342
1742 Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 421
1743 Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 11
1744 Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 422
1745 Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 13
1746 Ting i Norberg 1612 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 177

förenämnde Hästbäck förebärande att honom tillkommen fjärdedel i den översta gården och med mera fått än en bättre del. Där emot framlade Hans Eriksson ett bytesbrev daterat den 2 oktober 1611 innehållandes huru fogden Peder Andersson item bergsfogde Peder Larsson samt flera gode män där varit haver revat, bytt och lottkastat haver dem emellan och vart vänligt förente och om Olof kan med någon skäl bevisa att honom kommer mera jord till än en sjätte del då skall han dem igen bekomma som brevet innehåller vilket brev nu ingen ogilla kunde.¹⁷⁴⁷

Gamla Norbergs häradsrätt 8 oktober 1627: Hans Eriksson i Hästbäck skall betala Per Hansson 3 skeppund tackjärn, däremot skall Per Hansson leverera igen Hans Eriksson järnredskap han haver.¹⁷⁴⁸

Lagmansting Söderbärke 3 oktober 1652: Insinuerades ett lagmans synebrev dat Ao 1638 d 27 och 28 augusti utgivit mellan Tidika och Herman i Hästbäck uti Färnebo fjärding om någon skogsrevning som de emellan då hava om tvistat och så är avsagt att där de ej annorlunda förlikas kunna skulle skogen dem emellan revas vartill Herman nekar som äntligen vill att Hans Eriksson deras broders del må och gånge till nytt skifte helst medan de tyckte det Hanses del genom häradssynen är större än på de andras anpart bliva kan, blev resolverat att emedan berörde lagmansbrev intet är förmålt mera än att Tidika och Herman skulle skifta, därför måste det bliva där vid med emedan så är, att Hans frivilligen ville det constera ty tiden synes vara försummat ej heller var Han citerat och mot lagmansdomen kan ingen förändring göras dock efter Tidik sig besvärade att varken hans fader eller han ännu är icke kommen till sin del i så måtte därför skola några opartiska man av nämnden med det första därefter rannsaka¹⁷⁴⁹

OLOF HANSSON

Son till Hans Eriksson, se ovan. Död 1676 i Hästbäck.

Hustru: Brita Hansdotter. Född i Norr Hörende. Död 1676 i Hästbäck.

Barn:

Erik Olofsson. Född 1648 i Hästbäck

Anna Olofsdotter. Född 1649 i Hästbäck

Olof Olofsson. Född 1650 i Hästbäck

Hans Olofsson. Född 1652 i Hästbäck. Död 1734 i Hästbäck.

Brita Olofsdotter. Född 1655 i Hästbäck

Kerstin Olofsdotter. Född 1658 i Hästbäck

Norberg 29 jan 1650: Hans Olofsson i Hästbäck kände till Olof Hansson ibidem i det han hade följt sin svärfader en gammal gubbe Herman benämnd att kola i obyppen skog och hade så lagt sin tröja ifrån sig. I det samma kom Olof Hansson rände omkull gubben och spann honom med fötterna tog så Hans Olofssons tröja och högg henne emot en stubbe i hundrade stycken, till detta allt kunde Olof icke neka, blev därför sakfällt för dess åtgärd och okytt? efter det 28 cap konungsb till 40 daler till treskiftes.¹⁷⁵⁰

Gamla Norbergs bergslag 1652-08-12: Presenterades av Olof Hansson i Hästbäck ett köpebrev daterat år 1650 den 24 mars, lydandes att han hade köpt av sin fadersyster h Anna Eriksdotter en systerdel uti Hästbäck för sex skp stångjärn. Och emedan såsom där å bägge sidor voro samse här om och intet klander eller åtal där på fanns dömdes detta köp stadigt att stånda och ej ågergånga

Norberg 1657-08-17 Olof Hansson i Hästbäck lät uppbuda en systerdel jord ibidem den han hade köpt av sin syster Brita Hansdotter för ...järn samt en ko som köpebrevet daterat maj 1655 utvisar.¹⁷⁵¹

Norberg 1659-08-15: Peder Matsson i Hästbäck och Färnebo fjärding framlade för rätten en klagoskrift där uti han besvärade sig om sin fader faders Hans Erikssons i Hästbäck gjorda byte i löst och fast den 21 maj 1655 och efter som denne med sin medsyskon förmente sig igenom samma byte vara oanlåtet i det och dessa intet njuta sin sal faders Mats Hanssons brodersdel i Hästbäck den de äre bördige till. Utan deras faderbroder Olof Hansson söker dem uttränga emot ett torpeställe som dessa besitta uppå bolbyns ägor, ändock deras fader Mats själv av mark och mo det upptaget som deras framtreda attest under gode mäns vittnande viste därpå. Klandrades och farfaderns bytesskrift därför att farbrodern Olof Hansson sades hava olagligen värvat? sig några mäns namn under bytesskriften till vittnen som gamle Hans Eriksson aldrig visste av. 3 ... och detta torp skattelagt för än farfadern dödde 10 år. Förmoda att så av dessa skäl att torpet icke beräknas måtte denne och hans medsyskon emot brodersdelen i gamle ägor. Till det svarade Olof och sade att om torpet icke är så gott så vill jag än upplåta dig av hemmanet 5 eller 6 tunnland jord att lägga där till. Peder Matsson exciperade att de nye ägor är icke lika emot de gamla, där för kan han intet giva sig där med tillfreds med mindre han får något av gamle ägor eller instängde ägor. Denna sak tog rätten i betänkande och tyckte likt voro att Per ställes med någon förbättring tillfreds och bytet bliver som gjort är. Här emot tillstod Per få vädja under lagmansrätten om han med nöjaktig jord av sin faderbroder icke bliver tillfredsställt och gavs Per en befallningssedel till landsmannen Per Olsson att jämkja dem

1747 Ting i Norberg 1616 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:10 sid 131

1748 Ting i Norberg 1627 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2251 sid 155

1749 Lagmansting 1652. Svea Hovrätt Södermanlands län EXIa:1 sid 57

1750 Ting i Norberg 1650 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:1 bild 790

1751 Ting i Norberg 1657 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:2 sid 79

emellan.¹⁷⁵²

*Gamla Norbergs häradsrätt 21 september 1666: Olof Hansson i Hästbäck vilken efter laga skattning hade emottagit sin framlidne broder Per Hanssons hemman ibidem för 30 skp stångjärn, utlovade för rätten att contentera av bemälte summa prästernas rättighet i Färnebo efter framvist räkning och för rätten approberad utan quota betalas skulle, Men de andra Per Hanssons creditorer betalas efter quota*¹⁷⁵³

*Norberg 14 juni 1676 Per Matsson och hans broder Erik i Hästbäck talade till Olof Hansson ibid deras farbror om den jord som en deras faster sal Karin Hansdotter haft i Hästbäck och är 1/9 i ett 1/3 dels hemman den han njutit av henne i testamente för 18 års föda skötsel och begravningsomkostnad efter hennes brev av d 27 decemb 1675 villandes de rygga testamentet och gå i jorden med honom. Olof exiperade sig ej med denna ringa egendom vara betalt efter tiderna varit svåra och hn måst köpa säd så för henne som sig väl till 4 tunnor*¹⁷⁵⁴

HANS OLOFSSON

Son till Olof Hansson, se ovan. Född 1652 i Hästbäck. Död 1734 i Hästbäck.

Hustru: Sara Matsdotter. Född 1652 i Hedemora stad. Död 1722 i Hästbäck.

Barn:

Olof Hansson. Född 1680 i Hästbäck. Död 1734 i Hästbäck

Anna Hansdotter. Född 1682 i Hästbäck. Död 1754 i Olsbenning

Isak Hansson. Född 1684 i Hästbäck. Se Hästbäck, Långsjö nedan

Mats Hansson. Född 1687 i Hästbäck

Sara Hansdotter. Född 1689 i Hästbäck

Birgitta Hansdotter. Född 1693 i Hästbäck

Dödbok: Salig Hans Olofsson i Hästbäck född 1652 25 januari i Hästbäck. Fadern var bergsman Olof Hansson i Hästbäck Modern hustru Brita Hansdotter från N Hörende. Renatus etc. Kunde fördigt läsa i bok etc etc. War enda sonen, och var hemma städse hos föräldrarna. 20 år 9 månader gammal inträdde i äktenskap med sin i herran hädanskilda hustru Sara Matsdotter från Hedemora stad. Levde tillsammans i 50 år på 2 månader när. 7 barn, 4 söner 3 döttrar, 1 son och 1 dotter döda. ...

Dödbok Sal hustru Sara Matsdotter i Hästbäck född i Hedemora stad 1652 döpt 29 september. Kunde färdigt läsa i bok och göra reda för sin kristendom. 1672 d 6 oktober kom hon i äktenskap med Hans Olofsson i Hästbäck har levat med honom i 50 år på två månader när, avlat 7 barn 4 söner 3 döttrar en dotter är död.

Hästbäck No 2 Nedre gården

I skattelängderna uppträder följande som skattade för den andra gården i Hästbäck¹⁷⁵⁵

1539-1550 Måns

1555-1559 Engelbrekt

1560 Jöns Clementsson

1566 Hindrik Olsson

1567 Öde

1568-1577 Brukas av Peder Olsson, se No 1

1578-1586 Brukas av Erik Persson, se No 1

1587-1619 Knut Olsson

KNUT OLSSON

Hustru: NN dotter till Marit Persdotter som är dotter till Peder Olsson.

Barn:

*1608 Kom Knut i Hästbäck och talade till hustru Ingrid's salig Erik Pederssons hustru i Hästbäck om en systerdal i förenämnda hemman som kom Knuts hustrus moder hustru Marit som är Erik Pedersons syster, där emot framlade hustru Ingrid ett brev lydandes huru hennes man och hon hade fött hustru Marit i 2 1/2 år och där före*¹⁷⁵⁶

1616 Kom Olof Knutsson i Hästbäck, talade till Hans Eriksson i Hästbäck om en jordedel i förnämnde Hästbäck förbärande att honom tillkom en fjärdedel i den Västra gården och en sjätte del. Däremot framlade Hans

1752 Ting i Norberg 15 aug 1659 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:2 sid 226

1753 Ting i Norberg 21 sept 1666 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:4 sid 135

1754 Ting i Norberg 14 juni 1676 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2739 sid 658

1755 Nordin, Stefan. "Hästbäck by och gästgivaregård". I Karbenning. En bergslagssocken., 194–226. Norbergs kommun, 1984.

1756 Ting i Norberg 1608 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 342

Eriksson ett bytesbrev daterat den 2 oktober 1611 innehållande hur fogden Peder Anderssson, item bergsfogde Peder Larsson samt flera goda män där haver refvaat, bytt och lott kastat haver dem emellan och ... vänligt för ense, och om Olof kan med något skäl bevisa at honom kommer mera jord till än en sjättedel, då skal han dem som brevet just holler villket brev nu ingen ogilla kunde.¹⁷⁵⁷

1661 Gustaf Jonsson lät 1 resan uppbjuda Per Hanssons obligation i Hästbäck för ¹⁷⁵⁸

1661 Olof Knutsson i Hästbäck lät 2 resan uppbjuda Hans Olssons pant i Lantforsbacken för Oklandrat¹⁷⁵⁹

Hästbäck. Grantorp

I 1645 års jordebok tillkommer Hästbäck No 3 som skattlagt detta år till 1/8 mantal. Namnet Grantorp kallas hemmanet först i 1680 års jordebok men har nog använts i folkmun innan dess. Hemmanet uppodlades av Lars Persson redan i början av 1630-talet och anges då som upptaget från Hästbäcks Övre Gårds mark. Sonen Anders Larsson nämns i 1635 års boskapslängd med tre kor men inget utsäde vilket väl kan tolkas så att uppodlingsnivån var ytterst låg och hemmanet ännu mest var en lägenhet. På 1680-talet tvistade sonen Per Andersson länge och ihärdigt med sina kusiner om äganderätten till Grantorp och per erhåller år 1689 slutligen fasta på Grantorp
Grantorps hustomt övergavs under 1600-talet. Per Andersson bor enligt en karta från 1699 i bohlin by på Övre gårdens hustomt¹⁷⁶⁰

LARS PERSSON

Förmodligen son till Peder Olsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Anders Larsson, se nedan

ANDERS LARSSON

Son till Lars Persson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Per Andersson

1649: Esbjörn Hermansson i Norbergs by uti Gläfssegården beviste med ett köptebrev, daterat Skinnskatteberg den 22 oktober 1634, sig hava löst och köpt av Christer Jonsson i Eriksbo, en systerdel i benämnde gård för tu skeppund stångjärn, och ett skeppund tackjärn.

Än haver Esbjörn inlöst och köpt, av sin broder Lars Hermansson, en broderdel, för osmundsjärn 4 fat och ett hundrade, vilket dess köptebrev daterat den 27 augusti 1634 utvisar.

An haver Erik Persson i Flängan, inlöst åt sin måg Esbjörn en täkt, som kallas Rysstakten, av Anders Larsson i Hästbäck, för 8 skeppund ...

Item Esbjörn inlöst, sin systers Brita Hansdotters?? del för ett skeppund stångjärn. --- Inlöst en del i samma täkt, för ett skeppund ¹⁷⁶¹

PER ANDERSSON

Son till Anders Larsson, se ovan.

Hustru: Margareta Matsdotter

Barn:

Hästbäck, Långsjö

ISAC HANSSON FERNSTEDT

Hustru Maria Brodin. Född 1687 i Prästgården, karbenning.

Hustru: Anna Ersdotter. Född ca 1694 i Aspenning, Västanfors.

De små hyttorna i Karbenning socken kämpade länge under 1700-talet en hopplös kamp. För en intensifierad

1757 Ting i Norberg 1616 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:10 sid 131

1758 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 750

1759 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 750

1760 Nordin, Stefan. "Hästbäck by och gästgivaregård". I Karbenning. En bergslagssocken., 194–226. Norbergs kommun, 1984.

1761 Ting i Norberg 1649 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Västmanlands län EXIe:2263 sid 418

blåsning räckte de små bäckarna inte till och malmvägen var i längsta laget. Långsjö hytta, i vilken även brukarna i den på 1680-talet ödelagda Bjurforshyttan varit delägare, var efter blåsningen 1735 obrukbar. Det dröjde ända till 1758, innan den nya stod färdig att tagas i bruk - på bättre hyttställe, strax ovanför Hästbäckshyttan, och under nytt namn, Landforsen.¹⁷⁶²

Hästbäck. Landforsbacken

Anna Eriksdotter, syster till de tre bröderna Eriksson i Hästbäck, gifte sig med skomakaren Hans Olsson från Långsjö. Denne begär 1613 att få "rödia sig ett torp på en liten bodewall Landsforsbaken benämnd". Bodewallen låg på Hästbäcks ägor och systemens anspråk torde grundats på hennes del i arvet efter föräldrarna. Trots brödernas protester tillåts Hans Olsson att bosätta sig vid Landforsbacken eftersom detta kan ske utan att inkräkta på Hästbäcks bohlby. År 1624 avsöndras dessutom skog som läggs till Landforsbacken. Den härmed bildade fastigheten låg alltså helt och hållet väster om Svartån. Den skattlades redan från början till ¼ mantal och ansågs därefter inte vidare ingå i Hästbäcks by. Att fastighetsbildningen kunde ske utan att intrång på hytte- och hammarbruk nämns i handlingarna måste tolkas så att någon sådan verksamhet ännu inte var etablerad väster om Svartån.¹⁷⁶³

1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Hans Olofsson, ¼ hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Hans son Olof
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 14 roten	Hans

1613 Kom Hans Olofsson i Långsjö och gav tillkänna att han ville bygga sig ett torp på en vall Landforsbacken benämnd, Men hans hustrubroder som är Hans Eriksson i Hästbäck och Herman Eriksson ville honom det förhindra, men nu vittnade nämnden att samma plats var ingen bolby förnär. Så tilsades honom där att bygga och göra Cronan der av ...¹⁷⁶⁴

1661 Olof i Håbron för stemnings försittande emot h Elin i Landforsbacken ...¹⁷⁶⁵

HANS OLOFSSON

Född i Långsjö, Västerfärnebo. Död 1668 i Landforsbacken

Hustru: Malin

Hustru: Sara Eriksdotter. Död 1677 i Landforsbacken. Dotter till Erik Persson, se ovan Hästbäck no 1.

Barn:

1:a äktenskapet

Johan Hansson

2:a äktenskapet

Kerstin Hansdotter. Född 1626 i Landforsbacken. Död 1710 i Landforsbacken

Joan Hansson. Född 1632 i landforsbacken. Död 1698 i Bennebo, Karbenning

Elisabet Hansdotter. Född 1636 i Landforsbacken. Död 1702 i Bennebo.

Margareta Hansdotter. Född 1636 i Landforsbacken. Död 1694 i Nytorpet, Svedvi

Anna Hansdotter. Född 1638 i Landforsbacken. Död 1699 i Snytsbo, Karbenning

Hans Hansson. Född 1640 i Landforsbacken. Se nedan.

Per Hansson

Mats Hansson

1658 Per Olofsson i Norbergsby lät på Mats Hanssons vägnar i Västerås bjuda upp en täkt belägen mitt för hyttan i Hästbäck, pantsatt av Hans Olofsson¹⁷⁶⁶

1658 Erik Persson ifrån Västerås tillkändes rätt att fordra av Hans Olofsson i Hästbäck Stångjärn 5 skeppund ...,

1762 Weinhausen, Allan, Norbergs bergslag: samt Gunnilbo och Ramnäs till omkring 1820 : studier i områdets närings- och bebyggelsegeografi, Gleerup, Lund, 1947

1763 Nordin, Stefan. "Hästbäck by och gästgivaregård". I Karbenning. En bergslagssocken., 194–226. Norbergs kommun, 1984.

1764 Ting i Norberg 1613 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2720 sid 502

1765 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXle:2270 sid 747

1766 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2729 sid 692

som han på sin svärfaders vägnar skyldig är efter Caution, och denne väl nekade till, men med Erik icke kunde sig befria förr, ty kändes han att betala, dock utan intresse.

1662 H Anna i Karbenning och Färnebo fjerding supplicando besvärade sig för rätten emot Clemet Soldat i Nickebo om en silverkosa som han och några andra sina stallbröder fjärde dag jul hade druckit brännvin ur och kosan bortkommit. Resol. Efter som supplicanten med vittnen näml Herman i Broarna och Hans Olsson i Hästbäck beviste att Clement stallbroder drucko ur en ... skål, och han drack sist utur silverkostan, så dömdes han att skaffa den till rätta ägaren igen, eller betala dess värde som 10 lo silver gälla ¹⁷⁶⁷

1668 Mats Hansson i Landforsbacken besvärades sigh emot sin halfbroder Johan Hansson i Karbenning, hwilken sades söka att svänga honom ifrån sin jord som han besitter ibidem och han den hafwer ärffdt i Landforsbacken efter sin sahl fader Hans Olsson. Och att Johan förr hafwer bekommit sin driediedel uth i benämnde jord efter modern som bördigh war till Bowallen.

Resol Ehuru wäl Johan bewiste benämnde Landtforbacka wara bygd på sin Moders börd, hwar emot Mats praetenderat åter faderns förr använde be.. på benämnte ödeswall, och sedermera der på så wäl söckt som wunnit tillstånd det att uprödia, och göra sig ett Torp och byggningsställe, så af Häradshöfdingen som Befalningsmannen den tiden warande. Ty efter sakens öfwerwägan medh nembden beslöts att Mats Hansson skall gifwa Johan Hansson i ett för alt 4 skeppund stångjern, helst för de skäl i actren förmlas, och skall Johan Hansson wara der med benöjd, och intet vidare hafwa der att sökia Tillkändes Mats Hansson i Landtforbacken nu strax att betala sin broder Hans Hansson de 3 skeppund stångjern han hade försträckt till deras fader att inlösa sin jord medh. Aldenstund Mats intet kunde orka till Gälden, och Mats besitter Jorden ¹⁷⁶⁸

HANS HANSSON

Son till Hans Olofsson, se ovan. Född 1640 i Landforsbacken. Död 1708 i Landforsbacken.

Hustru: Anna Persdotter. Född 1629 i Andersbenning, Norberg. Död 1705 i Landforsbacken.

Barn:

Lars Hansson. Född 1668 i Landforsbacken. Se nedan.

Dödbok: Salig Hans Hansson i Landforsbacken natus ibidem Ao Christi 1640 d 30 jan juvenus d 2 febr. I ungdomen kom han till tjänst hos godt och ärligt folk och tjänte med beröm på åtskilliga ställen här i församlingen till dess han blev sina 30 år då han kom i äktenskap med sin för deta i herranom nedan kallade k maka sal Anna Persdotter ifrån Andersbenning och Norberg socken. Lefde med henne 35 år avlade allenast 2ne barn 1 son och 1 dotter vilken tillförende är död men sonen lever. Uti änkringaståndet har han levat uti 3 år. Morbus; svår bröstsjuka uti många år, på sidstone starkt håll uti 5 dygn. Aetas 68 år 13 veckor.

Dödbok: Sal hustru Anna Pärsdotter i Landforsbacken nata in Andersbenning och Norbergs socken 1629 af äkta säng ärliga och gudfruktiga. Hemma hos sina k föräldrar till dess hon blef sina 37 år då kom hon uti äktenskap med Hans Hansson i Landforsbacken. Levat tillsammans i 37 år. Avlat 1 son och 1 dotter sonen lever men dottern är i herranom hädan kallad. Morbus ålderdomsbräcklighet och en svår bröstvärk. Aetas 74 år

1658 Lars Matsson i Snytsbo anklagades för mökränkt en jänta Kirstin Hansdotter i Landforsbacken och Färnebo socken, vilken gärning de båda tillstodo, och barnet lever. Bekände och Lars att han en gång tillförne har mökränkt en jänta för 10 år sedan och pliktat därför, denne visst han inte att

Resolutio: Efter ingen skyldskap fanns dem emellan och han nu andre resan är anklagad för mökränkning böter han 80 och konan 20 och giver henne en tunna säd för vart år i 3 år för det att hon en ögonsjuk människa var, var och och nämndens betänkande, att han väl måtte giva henne en klädning a v kläde för sin eländighet ¹⁷⁶⁹

LARS HANSSON

Son till Hans Hansson, se ovan. Född 1668 i Andersbenning, Norberg. Död 1731 i Landforsbacken.

Hustru: Clara Josefsdotter. Vigda 1690. Född 1669 i Hästbäck, Karbenning. Död 1709 i Landforsbacken.

Hustru: Anna Jönsdotter. Vigda 1711. Född 1674 i Bennebo, Karbenning. Död 1740 i Landforsbacken

Barn:

Första äktenskapet

Anna Larsdotter. Född 1691 i Landforsbacken

Erik Larsson. Född 1693 i Landforsbacken

Sara Larsdotter. Född 1696 i Landforsbacken

Catharina Larsdotter. Född 1699 i Landforsbacken

Kerstin Larsdotter. Född 1702 i Landforsbacken

Sara Larsdotter. Född 1705 i Landforsbacken

Lisbet Larsdotter. Född 1707 i Landforsbacken

Anders Larsson. Född 1709 i Landforsbacken.

1767 Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2730 sid 531

1768 Ting i Norberg 1668. Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:5 sid 125

1769 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2729 sid 686

Andra äktenskapet

Margareta Larsdotter. Född 1712 i Landforsbacken. Död 1773 i Örbäck. Gift med Mats Erichsson i Örbäck, Karbenning.

Clara Larsdotter. Född 1712 i Landforsbacken

Dödbok. Salig hustru Anna Jönsdotter ifrån Landforsbacken född i Bennebo Ao 1674 d 15 november. Varit städse hemma hos föräldrarna. Allenast i 4 år med heder och beröm tjänt hos sin farbroder salig Anders Persson i Bennebo intill dess hon var 26 år trädde förra gången i äktenskap med sin långt för detta avlidna man Olof Andersson i Broarna den 30 sept 1700. Levde kristligen tillsammans i 9 år och 7 månader, inga barn. Sedermera trädde hon i äktenskap den 29 sept 1711 med sin andra man, för detta nämndeman välaktad Lars Hansson i Landforsbacken. Levde med honom 19 år. Avlat 2 döttrar / tvillingar/ som leva. Morbus i vattusoten eller svullnad i kroppen med tillstötande håll och sting. Aetas 65 år.

Dödbok. Nämndemannen salig Lars Hansson ifrån Landforsbacken född uti Andersbenning och Norbergs församling 1668 vid Tomasmässotiden. Kunde färdigt läsa i bok och skriva och räkna vilket övermåttan väl länade honom till nytta i de sysslor som han senare förrättat. Vistades med sina K föräldrar i 3 år i Andersbenning och seden med dem flyttade hit neder till Landforsbacken och gick dem alltid tillhanda. Ao 1690 förra gången gift med salig hustru Clara Josefsdotter ifrån Hästbäck, levde med henne i 19 år avlat 8 barn 2 söner och 6 döttrar av vilka 1 son och 1 dotter redan långt före detta är tagit Änkling var han i 2 år. Senare gången inträdde i det h äktenskapet med sin nu i sorgen kvarlämnade k maka hustru Anna Jönsdotter i från Nickebo 1711. Med henne haver han fört ett gudfruktigt liv uti 19 år. Avlat 2ne döttrar som ännu leva. Varit sexman och nämndeman i 11 år haver han med gott förstånd och största beröm setat uti gl Norbergs bergslags häradsting och haver således gärna spenderat sina krafter till det allmännas bästa. Har nu i någr år dragits med en svår andtappa tvivelsutan förorsakad av en långsam (?) och bekymmer. Nu sedan helgamäso haver mest hålla vid sängen dock var en gån i medlertid med nog svag hälsa opp i herrans hus.

ERIK LARSSON

Född 1693 i Landforsbacken. Död 1773 i Landforsbacken

Hustru: Catharina ... Född 1695 i Nickebo. Död 1754 i Landforsbacken..

Barn:

Lars Eriksson. Född 1718 i Landforsbacken. Se nedan

LARS ERIKSSON

Son till Erik Larsson, se ovan. Född 1718 i Landforsbacken.

Hustru: Chierstin Ersdotter. Vigda 1740. Född 1716 i Hästbäck

Barn:

Erik Larsson. Född 1741 i Landforsbacken. Se nedan

ERIK LARSSON

Son till Lars Eriksson, se ovan. Född 1741 i Landforsbacken. Död 1763 i Landforsbacken.

Hustru: Margareta Ersdotter. Vigda 1763. Född 1743 i Karbenning.

Barn:

Hästbäck. Åsby

I 1645 års jordebok tillkommer också Hästbäck No 4 som skattlagt samma år till ¼ mantal. Det äldsta omnämnandet av namnet Åsby är från 1651 men den förte kände brukaren av hemmanet är Mats Hansson som nämns i en mantalslängd från 1641. Hemmanet sägs vara upptaget från Hästbäcks Nedre gårds mark (Hästbäck No 2). Mats anges ha en häst och tre kor men sakna utsäde vilket måste tolkas så att ingen åkermark ännu är röjd eller avsöndrad från stamhemmanet.

Åsby övergick till prästboställe. Det är den beryktade kyrkoherden i Västerfärnebo, Nicolaus Prytz, som i juli 1682 skriver att han "... för dhetta offta munteliger hafwa eder påmint om samma förslag ... att I skaffa edert ett heem, där på en präst kan sittaa, och hafwa en deel sitt uppehelle".

I mars 1685 står det klart att det är hemmanet Åsby som bergsfjädingens innevånare avser att inlösa och upplåta till prästboställe "... och dhet samma wid macht hålla medh nödiga huus och bygnadh som och praesttera fritt för all gravation påtagandes sigh alla så orinarie som extraordinarie uthlagor ..."

Köpeskillingen var 1 300 daler kopparmynt och hemmanets funktion som prästboställe bekräftades slutligen av landshövdingen år 1692. Någon gång mellan dessa år 1685-1692 brann samtliga hus vid Åsby ner "så att icke en huuskuth war öfwer blifwen". Den lilla annexförsamlingen fick alltså en dyr och besvärlig start för sitt prästboställe.¹⁷⁷⁰

1770 Nordin, Stefan. "Hästbäck by och gästgivaregård". I Karbenning. En bergslagssocken., 194–226. Norbergs kommun,

MATS HANSSON

Hustru:

Barn:

1658 vid ett extraordinarie ting behandlades ett ärende där Olof Germundsson och hans son Per Olsson båda hade belägrat en piga Brita Andersdotter, född i Hästbäck (hennes styvmor som vittnade framför rätten var hustru Kirstin i Åsby). Ett ofullgånget barn har fötts med oklarheter vem som är fadern. Alla tre inblandade dömdes vid detta tillfälle till döden ¹⁷⁷¹

1659 antecknas i Norbergs kyrkoräkenskaper Bötespengar av Olof Germundsson, 1661. 1663 och 1664 ger han en föräring till kyrkan. 1665 ges testamentspengar efter honom. ¹⁷⁷²

1984.

1771 Extraordinarie ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Kopparbergs län EXIe:2729 sid 697

1772 Norberg C:1 sid 22, 24, 26, 27, 29

HÖGFORS, KARBENNING

1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Narve? I Högfors Ped Brahd? landbo
1539	Dalarnas handlingar 1539	Sid 106 dessa hyttor lyda under Frelse, men ingen vet huru mycket hyttgård utav the hyttor haver varit gjort utaf Lyder herr Börell Nilsson till Herr Börell Nilsson Mats Dalekarl Herr Börell har också Riddartäkten
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 Bild 79	Frälse landbor Anders Skugge i Högfors
1571	Älvsborgs lösen 1571	Per Jonsson i Högfors
1579	Dalarnas handlingar 1579:10	Frälse landbönder: Peder i Högfors
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Mathias Cassman, ½ hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Mantals o knekte roteringslängd 22 nov 1631	Per Matsson på Högfors Knekt

1539 års fogderäkenskaper upptaga som frälsehyttor utom Nordansjö, Högfors, Riddartäkten, Fagersta, Västanfors, Lilla Västanfors, Onsjö samt ytterligare en, om vilken det endast utsäges, att den ligger i byn. Att dessa en relativt lång tid varit frälse, framgår av uttalandet, att man inte vet, huru mycket de fordom utgjort i hyttegäld.

Av brevet 1440 angående kyrkans frälse och deras andelar i Norberg framgår att Jöns Nilsson (Svarte Skåning), riksråd och hövitsman på bl a Öresten och Åkershus, väpnaren Greger Magnusson till Eka och Erik Jönsson (spänne) till Hallkved (i Uppland), en tid efter 1452 hövitsman på Örebro hus, samt "andra flera af frelsith" äga hyttor i Norbergs bergslag. (Stahre, Ulla: Bygd och bergsmän under senmedeltid. Norberg genom 600 år. 1958.)

Anders Törnquist gör som ett led i sin avhandling Bergbruk och Aristokrati också utredningar av de frälse-släkter som varit ägare till Stora och Lilla Västanfors, Fagersta, Onsjö, Högfors, Fors, Örsingsbo, Berg, Ösby, Sunnanåker, samt Ålsvarta.

Petrus Norberg Ur Högfors Bruks historia (sammanfattning av ägare):

Högfors ägdes 1539 av Birger (Böril) Nilsson, med landbon Mats Dalekarl. Denne gav två fat i skatt till Birger Nilsson, och detta var ungefär 8 gånger så mycket som en vanlig bergsmans utlagor till kronan.

En genomgång av Birger Nilssons släktförhållanden finns i Petrus Norbergs Ur Högfors Bruks historia. Han hörde till de större jordägarna och ägde 44 gårdar och torp i Uppland, 91 i Södermanland, 14 i Västmanland osv, tillsammans 339 enheter. Högfors ärvdes efter hans död av av dottern Margareta, och 1576 står också hennes make Sten Banér som ägare. Landbo Simon Wolter, skattade år 1562 11 hundra osmundar till Birger Nilsson. Efterföljaren Per Ersson gav sin husbonde 4 ½ hundra osmundsjärn och 12 öre i gästningspenningar. Dessa två synas ha skött järnhanteringen, men samtidigt finns frälselandbönder på jorden, Anders Skegge 1562 och Per Jonsson ett par år längre fram.

År 1545 ger Gustaf Vasa två Västeråsborgare, Peder Olsson och Lasse Mortensson, tillstånd "at the måge lathe byggie en hammersmidie wed Noreberg ... wed en gård benämpt Högfors i Fernebo sokn. (Diplomatarium dalekarlicum. Tredje delen nr 682). Högfors stångjärnshammare hör således till de äldsta i riket. Förut funnos ytterst få. Den första uppfördes 1528 i Hedströmmen.

Herr Birger Nilsson hade också ägt Bjurfors och Långsjö i Färnebo, och Sten Banér uppgives i skattelängden vara ägare till hemman i Nordansjö, Norbergsbyn, Bjurfors och Västanfors. Men vid denna tid bör delning, byte eller försäljning ha skett, ty i Sten Banérs jordebok för 1579 saknas Högfors bland strögodsen, och 1575 upptages fru Märta (Lejonhuvud), grevinna till Hörningsholm som innehavare av två av de nämnda hemmanen i Nordansjö och Norbergsbyn, medan Sten Banér fortfarande rör om Bjurfors och herr Anders Keith blivit ägare till Högfors, vars landbo 1575 heter Per Ersson och 1585 Jöran Brunn eller Brun. Hur fru Märta kommit över egendomarna vet vi inte, medan Anders Keith gift sig med en yngre syster till Sten Banérs gemål vid namn Elisabet Birgersdotter Grip.

Keith brukade Högfors 1586 och 1588, då även Erik Sparre, lagman i Västmanland och Dalarne samt ståthållare över bägge landskapen, hade del i Högfors. Han ägde även ett skattehemman i Avestaboda (Åvestbo) i Norberg, där han som andra bergsmän lät blåsa sin tid i hyttan och därför fick betala skatt. Petrus Norberg gör reflektionen att eftersom det står i källan att han brukat N Högfors, att det skulle kunna uttydas som att han

brukat del i Rosendal.

1604 eller något år tidigare överlät Elisabet Grip bruket till Karl IX vid ett byte. Kungen skriver 1603 till fogden över Ludvika, Norbergs och Högfors hamrar, att han skulle låte konungens tjänare Jakob Olsson rannsaka, huru mycket tillsmält järn fanns, och taga det med sig till Stockholm.

(Den 25 sept 1544 skrev Gustav I till bergsmännen, att han sänt dugliga hammarsmeder till Norberg för att där sätta upp en hammarsmedja, som skulle tjäna till förebild. Denna Norbergs kronohammare, som ofta nämnes i det följande och ibland kallas "övre hammaren", vid jämförelse med Högfors, torde ha legat vid Rosendal)

Den 19 juli samma år undertecknade Jakob Olsson i Högfors ett kvitto, att han av fogden över Västerdalarna och Järnbergslagen med Högfors och Norbergs hamrar välförståndig Hans Brask emottagit 71 skeppund stångjärn jämte 27 daler till förlön.

De villkor, på vilka konungen övertagit bruket, känna vi icke alls till. Elisabet Grip sålde 1605 det till greve Magnus Brahe till Visingsborg, men först 1615 erhöll han fasta på köpet. Kronan drev bruket till 1620, då det överlämnades till den nya jägaren.

Vid århundradets slut fanns vid Högfors frälsebonden Per, men sedan omtalas åter Jöran Brun under hela den tid, kronan drev det. Likaledes verade där som chef för hammarsmidet Mats Hammarsmed, som ibland kallas Mats Tusk men egentligen hette Mats Catzman. Först 1608 uppfördes en masugn i Högfors, Hyttan hade tidigare varit en osmundugn. Det behövlige tackjärnet togs den tiden från Norberg, där kronan hade egen hytta, eller också från Ludvika.

1604 förstörde vårfloden hammardammen vid Högfors, så att omfattande reparationer måste göras.

1608 är fogden Anders Björnson, och han inventerade åt sig Högfors och Norbergs hamrar från Erik Persson den 23 maj 1608. Inventeringsmän voro bergsfogden Per Larsson i Lifsdal och Anders Eriksson, fordom bergsfogde.

1613 var Mats fortfarande hammarsmed vid Högfors, hammarsmeden vid kronans smedja i Norberg hette samtidigt Lasse.

Chef för bruket under den tid, kronan innehade det, var fogden, men under sig hade han en förvaltare, som 1617 hette Nils Eriksson och kallades "oppbördsman vid Högfors bruk".

1617 stämde bergsfogden Per Larsson i Lifsdal Mats hammarsmed för att denne skulle ha sagt, att bergsfogden under vintern med egna hästar fört bort kronans järn från Högfors hytta.

1619 omtalas fogden Michel Henriksson som lät bygga om hyttan. Masugnen sattes nu på ett annat ställe än förut.

1620 inventeras Högfors, som bergsfogden Per Larsson i Lifdal och hammarsmeden Mats Tysk haft i sin vård till greve Magnus Brahe.

I skattelängderna några år framöver heter det att "greve Magnus haver vederkänts Högfors och ett fjärdedels kronohemman Broarna". Högfors räknades sedan denna tid som ett halvt mantal.

År 1545 ger Gustaf Vasa två Västeråsborgare, Peder Olsson och Lasse Mortensson, tillstånd "at the måge lathe byggie en hammersmidie wed Noreberg ... wed en gård benämpt Högfors i Fernebo sokn. (Diplomatarium dalekarlicum. Tredje delen nr 682)

Wi Karl medh gudz nåde Swerigis Rijkets Vthkorade kon: och arf furste Herttigh till Södermannelandh, Närrke och wermelandh Göre Vitterligt, att effter wij wälle wätta, huadh jern i förrodt ähr wed Loduika Bruck Norebergz och Högfors hambrarne, Och huru mycket ther Tilsmitt är Så hafue wij wdi fullmacht och befallningh fifuit denne vår tiennare Jacob Olson, att han skall drage där hedan och der effter ransake Och huad iern han der finner, skall han fluxt fordra till Ståchholm medh sigh Och der leggja i god föruaringh Och komma igen wätta oss beskedh, huru mycket han ditt fört hafr. Fougten öffr Loduika bruck Norebergz och Högefors hambrar skall låtha honnom forsla penningr till samma Jern bekomma, der Bode han och andre hafue sigh effterretta, aff Nyköpingh thenn 7 Maj 604. (Dalarnas handlingar 1604:8)

1551 Kom för rätten salige Bertil finnes syster Anna och talade till Johan och Anna i Nordansjö om en Oxe denne Johan och skulle hava 3 fat järn Så krävde hon af Anna halv tredje lass hö och en sked om fyra lod och ett skinn? Så kom fram h Elin i Högfors och vittnade att förenämnda malm var Bertils hustrus och hennes syster och ¹⁷⁷³

1602: Staffan Nilsson i Onsjö bjuder upp en systerdel ibidem köpt av hustru Marit i Gäsjö för osmundsjärn 1 läst. Deslikes en systerdel ibidem köpt av hustru Kirsten i Högfors för en läst och 900, och så en del av Peder Staffansson i Norbergsby, för osmundsjärn 600 och äro detta köp efter lagen ståndet. ¹⁷⁷⁴

1636 vigdes Petter B.... i Högfors och Adrian dotter Gilius R... Anna B.... dotter i Högfors ¹⁷⁷⁵

1637 vigdes Philip Jöransson i Högfors och Johanna B....dotter ¹⁷⁷⁶

1773 Ting i Norberg 1551 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 195

1774 Ting i Norberg 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2720 sid 50

1775 Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638

1776 Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638

1646 Vigdes Måns Andersson i Högfors med Karin Eriksdotter i Nyhyttan

*1661 Per Andersson i Högfors begärde syn mellan Karbenning och Långsjön vilket och av rätten beviljandes ske måtte, emellan pingsdags och midsommaren nästkommande av hela Norbergs nämnd, som bägge parterna, nämligen Grevinnan å den ena sidan och Per Andersson den andra, sändes om och begärde; Och förbjöds all olaga åverkan i medan tid på samma skog och mark.*¹⁷⁷⁷

1777 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 747

HÖKMORA, KARBENNING

1371	Karlsson, KH; Skattelängd för östra Västmanland af år 1371. Västmanlands fornminnesförenings årsskrift 1884	Olauss Höker? iij marcas ¹⁷⁷⁸
1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Böril i Hökmora
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Böril Larsson ... samma karl af en ödehytta kallas Klingbo
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Böril Larsson
1544	Ting i Norberg 1544 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 5	Böril Larsson i Hökmora
1545	Ting i Norberg 1545 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 15	Böril Larsson i Hökmora
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Böril Larsson
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Böril 1 fat
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 sid 72	Joen Börilsson Jöns
1571	Älvsborgs lösen 1571	Joenn Hustru Elin Anders Jönsson
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Hustru Ellin Jöns
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 bild 34	Hustru Elin Jöns
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 10	Per Jonsson Abram Olsson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Byrill Matsson, ¾ hemman Anders Jönsson, ½ hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Joen Larsson Byrill
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 11 roten	Börel Anders
1685	SVAR Jordebok 1685.2 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00249	Johan Persson Mats Tidiksson Anders Matsson ¾ Per och Simon Jönsson ½ Hökmorasvedan Mats Mårtensson Hans Persson ¼

Nils Bosson själv var fogde i Norrbo härad och hade under kung Albrekts tid skaffat sig en rad skattegårdar och fått dem skattebefriade. Efter Albrekts avsättning beslöt drottning Margareta och kung Erik att förbättra statens finanser genom att se till att den mark som de ansåg felaktigt ha blivit frälse under Albrekts tid skulle återlämnas till sina förra ägare och åter bli skattejord.

I en dom den 4 oktober 1399 fastställdes det vilka marker det gällde i Västmanland. Nils Bosson fick lämna ifrån sig fem egendomar i Haraker och tre i Västerfärnebo. De sistnämnda var 6 öresland i Hörende till Folke i Gunsta, 30 öresland i Hörende till Jakob i Islingby och 1 örtugsland till Björn i Mälby.

Andra som fick lämna ifrån sig mark i Västerfärnebo var:

Nils och Knut Bossons storebror Sten Bosson – 5 öresland i Berga till Peter Röd

Olov Bildasson – 3 öresland i Norrhörnde till arvingarna efter en person vars namn inte längre går att läsa på grund av skador på det papper där domen är skriven.

Jöns hustru – 1 markland i Mälby till Margareta i Hökmora, 2 öresland 9 penningaland i Mälby till Peller Hus och ett oläsligt antal örtugsland i Hökmora till den rätte ägaren som inte namnges

Fos hustru – 4 örtugsland i Ösby till Jakob i Islingby

Hans Sud – 3 öresland i Hedbo till Mårtens arvingar i Nysätra och 2 öresland i Islingby till Ragvalds arvingar i Holstensbo

Mats Påvelsson – 13 örtugsland i Islingby till Lars Harda

Olov Petersson – 7 örtugsland till "rätt ägare" i Sörhörende

Kyrkan blev av med sju fastigheter – 4 örtugsland till Ingemars arvingar i Forsby, 2 örtugsland till Henriks arvingar i Kila, 1 öresland i Berg till Lars Bondesson i Videbo, 5 örtugsland till Jöns i Mälby, 30 penningland i Söråll till Mats i Klemensbo, 9 penningaland i Älsvärta till Olov i Ål och 40 örtugsland i Sörhörende till Gudmund

1778 Se även Norberg, Petrus. Bidrag till Engelsbergs bruks historia. 1934.Sid 4-5

i Ål

Det kan också vara av visst intresse att "Engelbrekts arvingar" tvingades lämna igen åtta öresland i Västansjö, Västervåla till Ragmunds arvingar där. En av dessa Engelbrekts arvingar måste ha varit Engelbrekt Engelbrektsson. Genom andra domar samma månad fick de också lämna tillbaka mark i Fermansbo och Norrby i Ramnäs och Upplanda i Tillberga. ^{1779 1780}

1610 Lasse Jonsson i Hökmora bjuder upp första resan en systerdel ibidem köpt av hustru Marit i Seglingbo? (Ramnäs) för osmundsjärn 1200, än av Lasse Andersson på Djäknehyttan en brodersdel för 1200 osmundsjärn, än av Jöns Larsson i Brovall i Folkärna en broderdel i Hökmora för 600 järn, än av Olof Larsson i Torp en jorddel ibidem för 600, än av Simon Padersson i Fröbenning en jorddel ibidem för 1200 osmundsjärn, item en del av hustru Kiersten i Strand?... mor för 600 och av Peder Jönsson i Kilen för 12 1/2 00 osmundsjärn. ^{1781 1782}

Norrbo häradsrätt 5 april 1611: Kom för rätten Anders Månsson i Helleby (Hällby) oc bevisade att hava lossat och köpt av Abraham i Hökmora boendes i Färnebo bergsfjärdingen 4 öresland hus och jord i Helleby vilka 4 öresland vore hans hustrus rätta börd och hon hade ärvt dem efter sin mormoder hustru Elin uti Bennebo och därför uppburit åtta fat osmundsjärn, Mera bevisade han för rätten att hava lossat av hustru Ingebor i Örbäck och hennes syster hustru Elin i Islingby i Färnebo och köpt deras jord och hus fyra örtugland därför de bekänna sig att hava anammat och uppburit till god åtnöje aderton hundrade osmundsjärn, ännu är lossat av Erik Persson i Ålsvarta av hans hustru hustru Kristina fyra penningland för 400 osmundsjärn, Item av Mikkel Andersson i Klingsboda hans hustrus Rikmor Vernicksdotters jord sex penningland hus och jord som ock är lossat med hennes ja och goda minne och samma sex penningland hus och jord i Helleby som hon efter sin moder Ingeborg Olofsdotter ärvt haver därför haver hon med sin man anammat och uppburit femhundra osmundsjärn till fulle och god åtnöje. Item Anders Larssons hustru hustru Karin haver och ärvt sin fader Olof Andersson i Helleby sex penningland som är hennes eget arv emot sina samsyskon. Summan är hemmanet 6 öresland och 2 penningland. Och är ännu två öresland olossade, Där hörer hustru Brita 16 penningland till, Lasse skommare hörer 16 penningland till. Per Matsson i Ramnäs hörer 8 penningland till och hustru Marit i Fors hörer 6 penningland. () hemmanet tillsammans är ett markland. Därav är nu lossat som här föreskrivet står 6 öre och 2 penningland det andra som förbemält är är olossat och hörer dem till som föreskrivet står. ¹⁷⁸³

1611 Anders Jönsson i Hökmora bjuder upp nu 2 resan ett halvt hemman ibidem köpt av hustru Abeluna i Hedåker för 5 fat hustru Brita i Gislebo för 5 fat hustru Karin i Örbäck för en bodersdel 10 fat och av Olof Eriksson i H? 2 ... och Peder Jönsson i Hedåker för 4 fat ¹⁷⁸⁴

BÖRIL MATSSON

Död 1655 i Hökmora. 1625 års boskapslängd som skattebetalare för en av de två gårdarna i Hökmora.

Hustru: Elisabet Eriksdotter. Död 1656 i Hökmora.

Barn:

Mats Byrilsson. Gift med Mats Andersson i Sunnanåker dotter Anna Matsdotter. Mats Andersson härstammade från Mälby (se Kilen, Västerfärnebo) ¹⁷⁸⁵

Olof Börilsson. Gift till Mälby.

Anders Börilsson. Sålde sin andel och dog utfattig i Mälby, Västerfärnebo 1698.

Erik Börilsson. Se nedan

Lars Börilsson. Död 1674.

Isak Börilsson. Nickebo, Karbenning. Född 1638 i Hökmora. Död 1705.

Elisabet Börilsdotter. Född 1641 i Hökmora. Död 1711

ERIK BÖRILSSON

Son till Böril Matsson, se ovan. Död 1671 i Hökmora.

Hustru: Anna Matsdotter. Född i Vallsjöbo, Karbenning. Död 1680 i Hökmora, Karbenning.

Barn:

NN. Född 1657 i Hökmora

Elisabet Ersdotter. Född 1658 i Hökmora

1779 Eriksson, Owe och Fläcke, Anders. Hörnsjöfors Bruk och Västerfärnebo. 2008.

1780 Styffe, Carl Gustaf. Bidrag till Skandinaviens historia ur utländska arkiver. Andra delen. Stockholm: Norstedt, 1864.
<http://runeberg.org/biskandhi/2/>

1781 Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2720 sid 421

1782 Ting i Norberg 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2720 sid 457

1783 Tips av Göran Ekberg www.gorek.se

1784 Ting i Norberg 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2720 sid 457

1785 Färnestrand, Helmer. Mälby förr och nu, 1984.

Sara Ersdotter. Född 1660 i Hökmora. Gift med Anders Johansson Alzman, se nedan.

ANDERS JOHANSSON ALZMAN

Måg till Erik Börilsson, se ovan. Född ca 1653 i Bollnäs. Död 1714 i Hökmora.

Hustru: Sara Ersdotter, dotter till Erik Börilsson, se ovan. Född 1660 i Hökmora. Död 1699 i Hökmora.

Hustru: Brita Johansdotter. Från Olsbenning. Död 1726 i Hökmora.

Barn:

Johan Andersson. Se nedan.

Ur personalieboken i 1714 Född i Hälsningland och Bollnäs socken år 1653 vid Sanct Andrea. Soldat vid 15 år i Påfågeln's rote, blev regementstrumslagare efter några år. Dödbok: Sahlige Anders Johansson i Hökmora född i Hälsningland och Bollnäs socken år 1653 vid S:t Andreastid av äkta säng och ärliga föräldrar. Renatus etc. Kunde färdigt läsa uti bok och göra vackert besked om sin christendom. Hans k föräldrar hava varit av fattigt tillstånd därför har han strax i ungdomen kommit från dem och fått lov till att slå på trumman och då han blev färdig trumslagare varande då sina 15 år och blev lejd till soldat, efter några års förlopp blev han antagen till regementstrumslagare. Anno 1674 då ofreden begynte med Danmark och Tyskland marscherade han med svenska armén uti Tyskland, sedan samma krig voro han 2ne gånger fången, första av Brandenburg- ska och sedan av de danska. När freden slöts kom han hem till Sverige och befordrades till rustmästare. Kom så i äktenskap med sin första hustru Sara Ericsdotter i Hökmora. Levde med henne 19 år, avlade 2 söner och 5 döttrar av vilka 3 döttrar äro döda. Efter 2 år sedan kom han i äktenskap med hustrun Brita Johansdotter från Olsbenning, levat med henne 14 1/2 år, inga barn avlat. Varit stilla, saktmodig och gudfruktig. Hans sjukdom var stark håll i 8 dygn. Avsömnade stilla och lugnt. 61 år och 5 månader. Begravd 9 maj. ¹⁷⁸⁶

JOHAN ANDERSSON

Son till Anders Johansson Alzman, se ovan. Född 1685 i Hökmora. Död 1756 i Hökmora.

Hustru: Lisbet Persdotter. Vigda 1708. Född 1687 i Matsbo, Karbenning. Dotter till Per Larsson.

Barn:

Brita Jansdotter. Född Hökmora.

Anders Jansson. Född 1709 i Hökmora. Död 1710 i Hökmora.

Sara Jansdotter. Född 1710 i Hökmora.

Kerstin Jansdotter. Född 1713 i Hökmora

Anna Jansdotter. Född 1715 i Hökmora.

Johan Jansson Ferngren. Född 1718 i Hökmora

Margta Jansdotter. Född 1723 i Hökmora

Lisa Jansdotter. Född 1727 i Hökmora.

Katarina Jansdotter. Född 1733 i Hökmora.

I Signe Höjers bok "Kring en bergsmansgård"¹⁷⁸⁷, som handlar om Nyhyttan i Karbenning, ägd av familjen en period, nämns (s. 120) om en 20-årig barnamörderska, född i Karbenning, som 1775 blev "halshuggen och på båle bränd" i Norberg. Där citeras också en visa som handlar om händelsen, och som ska ha sjungits ännu på 1930-talet.

I födelseboken för 1775 hittar jag inget om detta, men däremot i dödboken. Gruweopsyningsmannen Anders Norbergs med quinspersonen Lisa Stina Ferngren, ... d 9 och 10 juni vid Spetalet mördad av modern. Lisa Stina Ferngren var född 1754 och i födelseboken hittar jag Joh Ferngrens oägta barn i Hökmora och Margareta Olsdotter.

Bägge föräldrarna kom från bergsmansgårdar i Hökmora. Modern Margareta verkar ha blivit utkörd från sin hemgård efter händelsen, och flyttar kring i Hökmora. 1759 gifter hon sig med en torpare i Olsbo vid Kylsbo i Norberg. Två år senare dog hon i barnsäng i Olsbo, 31 år gammal. Mannen gifte om sig och dör även han efter ett par år. Lisa Stina försvinner, och jag hittar henne senare som piga hos Anders Norberg, en avskedad soldat som i många år har haft en sängliggande hustru. (AI:5c f 9, AI:7b f 195)

Fadern Johan Ferngren gifter sig med Brita Norsten och verkar i början av 1770-talet som klockare i Norbergs by. Familjen har ett antal barn.

För den som är född oäkta fanns ingen väg tillbaka in i släkt nätverket. Lisa Stina är helt ensam i sin utsatta position, trots att hon har många släktingar runt sig, både i Norberg och i Hökmora. Jag har inte fler detaljer kring vad som egentligen skedde, originaldomböckerna har en lucka för detta år, och de renoverade domböckerna i Svea hovrätts arkiv finns inte digitaliserade.

PS. Jag registrerade ovanstående i Rötters databas över avrättade för många år sedan, och nu hittade jag en kommentar av Christian Schrepper från 2016:

Avrättningen ägde rum den 4 oktober 1775 på Gamla Norbergs bergslags avrättningsplats:

"Afskedade Soldat Anders Norberg, född 1730, var gift med sängliggande Chierstina Persdr., han undergick kyrkoplikt i December 1775; "Pig: Lisa Stina Jansdr., oägta, född 1754 Carb., för begångit barnamord

1786 Karbenning's kyrkoarkiv F1

1787 Höjer, Signe. Kring en bergsmansgård. Stockholm: LTs förlag, 1969. (Nyhyttan, Norberg)

halshuggen och i bålet bränd 1775 4/10" (Riksarkivet, Norbergs kyrkoarkiv, Husförhörslängd er, SE/ULA/11099/A I/6b (1775-1785), Bild 100, Sida 94)

OLOF PERSSON

Född 1683 i Hökmora. Död 1750 i Hökmora

Hustru: Kiersten Matsdotter. Vigda 1708. Född 1690 i Västerfärnebo. Död 1770 i Hökmora

Barn:

Anders Olsson. Född 1710 i Hökmora

Per Olsson. Född 1713 i Hökmora

Brita Olsdotter. Född 1717 i Hökmora. Död 1718 i Hökmora.

Mats Olsson. Född 1718 i Hökmora.

Kiersten Olsdotter. Född 1725 i Hökmora.

Johan Olsson. Född 1725 i Hökmora. Västerfärnebo

Margareta Olsdotter. Född 1729 i Hökmora. Död 1761 i Kylsbo Olsbo. Dotter Lisa Stina Ferngren.

ANDERS OLSSON

Son till Olof Persson, se ovan. Född 1710 i Hökmora. Död 1773 i Hökmora.

Hustru: Anna Matsdotter. Född 1716. död 1760 i Hökmora.

Barn:

Sara Andersdotter. Född 1745 i Hökmora. Död 1819 i Olsbenning.

KARBENNING

Den malm som under tidig medeltid började brytas i Norbergstrakten krävde vattenkraft för järnframställningen. Det påverkade också Västerfärnebo. På 1300-talet nämns hyttor vid forsarna i Örbäck och Bennebo (Brännsbo) som då hörde till Västerfärnebo men idag ligger i Karbenning. Under 1400-talet tillkom hyttor vid fall i Karbenningby, Hästbäck och Högfors i nuvarande Karbenning och vid Prästhyttan i Västerfärnebo. På 1500-talet anlades hyttor vid Blomdal, Snytsbo, Olsbenning, Nickebo och Hökmora i Karbenning samt vid Västerbykil och Rosshyttan i Västerfärnebo.

Med tiden ersattes osmundjärnet med stångjärn och den ena hammaren efter den andra anlades, bland andra en vid Norrhörende 1602 och en vid Sör Ål 1633. Mot slutet av 1600-talet fanns det 29 hammare i Västerfärnebo. Av dem låg 11 i nuvarande Karbenning (Eriksson, Owe och Fläcke, Anders. Hörnsjöfors Bruk och Västerfärnebo, 2008.)

1461	Se brev nedan	Jönis
1535	Strödda räkenkaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535:1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Jöns
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Per
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Per Olsson Engelbrekt
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Per Olsson Engelbrekt
1546	Ting i Norberg 1546 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 31	Per Olsson
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Per Olsson 4 1/2 hundra 20 osmund Engelbrekt 4 1/2 hundra 20 osmund
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 sid 72	Per Olsson
1571	Älvsborgs lösen 1571	Hustru Karin
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Per Jönsson
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 10	Erik Knutsson Nils Persson?
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Mats Eriksson, 1/4 hemman Knut Matsson, 1/4 hemman Per Staffansson, 1/2 hemman Lars Persson 1/2 hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Knut Matsson Per Staffansson Mats Eriksson Lars Persson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 13 roten	Mats Per Stephansson Lasse Persson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 14 roten	Knut
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Mantals o knekte roteringslängd 22 nov 1631	Per Olsson i Karbenning Knekt
1685	SVAR Jordebok 1685.2 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00249	Erik Knutsson Mats Andersson Erik Ersson Per Matsson 1/2 Olof Perssons enka Mats Perssons enka 1/2 Anders Persson 1/2

Den 16 feb 1461 höll "Nigels Christiernson, riddare och howitzman oppa Waestrares oc offwer Dala" laga ting i Norberg. "Paedher Laransson" i Dräcke anmälde vid tinget, att han till "Tijdeke Paedherson" sålt en täkt, som kallas "Korghara taekt" och ligger i stora gårdet öster om kyrkan. Följande satt i nämnden: Baenkt i Bradhafors (Bråfors), Asmundh i Gaese (Gäsjö), Arwijdh i Frag, Haerman i Knallasbenning, Larens på Praestahyttone (Prästhyttan), Nigels i Amundabönning, (Ombenning), Jowan i Örbæk, Paeder i Sömle (Semla), Larens i Haesbaekke (Hästbäck), Jönis i Karinebonning (Karbenning), Jönis i Arnabodom (Årnebo), Anders Dyaeknahyttone (Djåktnehyttan) ¹⁷⁸⁸

Ting i Norberg 1545. Lasse Hemmingsson i Meling med sina mågar Bengt Holstensson i Semla och Jöns Hermansson i Åvestbo säljer Brandebo? i Västervåla (nuv Västanfors) till Per Olsson i Karbenning i Fernebo

1788 Stahre, Ulla: Bygd och bergsmän under senmedeltid. Norberg genom 600 år. 1958.

socken. Per Olsson hade påbörjat affären med "Hemming i Hemshyttan liggande i Söderbärke", sen hade Hemming dött och då återopade han sin hustrus arvsrätt. Per Olsson och hans arvingar ska till evärdelighet äga Brandebo. ¹⁷⁸⁹

1548 Kom för rätten beskedlig man Häneka i Vad, uplot sålde och fastade beskedlig man Peder Olsson i Karinbönning (Karbenning) tvådelen uti en treding i samma hemman Peder Olsson bor uppå för en läst järn och the med sina barns samtycke och godvilja, ... ¹⁷⁹⁰

1548: Kom för rätten Hans Persson i Vik och kungjorde hur han hade sålt sin hustrus jord i Halvarsbenning till Hennike i Vad för en läst järn, vilket järn han sedan gav Spelbo i Hommansbenning för den treding han ägde i den Norra gården i Vik och en läst järn därtill, vilket järn Olof Spelbosson med flera sina medarvingar vidkände sig uppburit. ¹⁷⁹¹

1548: Kom för rätta beskedlige mannen Peder Olsson i Karbenning, upplåt, sålde och fastade beskedlige mannen Johan i Sörbo i Söderbärke socken sin hustrus jord hon hade i den södra gården där Johan boende är, för 8 fat järn, och lade det strax ned i Karbenning, gav det Hennike Bengtsson i Vad, vilken Hennike strax där för rätta vittnade så tillgånet vara. ¹⁷⁹²

1549 Lasse Olsson i Tyllesta i Kila socken upbjöd första gången Karbenning ¹⁷⁹³

1550 Peder i Karbenning bjöd up den Östre tredje gången ¹⁷⁹⁴

1557: Kom för rätten Mars Larsson i Salebo i Fernebo (Salbo, Västerfärnebo) socken fastade och uplåt Per Olsson i Karbenning i Östra gården för ... ¹⁷⁹⁵

1557: Bjöd Jon i Sörbo och P Olsson i Karbenning up en sjättedel i ett hemman het Bennebo första gången ¹⁷⁹⁶

Petrus Norberg: I de första bevarade landskapshandlingarna, nämligen från 1539, finna vi också en Englika i Stabäck och en Jöns i Englekebonig, Men Men den senare synes åtminstone tidvis ha arbetat tillsammans med Englika, till vilken han tydligen stod i beroende. Englika var den drivande bergsmannen, som lämnade 31/3 gånger så stor skatt som Jöns. Ej omöjligt är, att denne Englika var en ättling till de förut nämnda Simon, Ragvald och Englika. Några år senare eller 1542 funnos tvenne bergsmän vid Karinebönigs (Karbennings) hytta i Färnebo, nämligen Peder och en Engelbrekt Englekasson, som med säkerhet var son till Engleka i Stabäck. Båda sistnämnda äro ensamma om sina namn i Norbergs bergslag. Denne Engelbrekt hade sannolikt gift in sig i Karbenning; därom vittna räkenskaperna för 1558. I "ärliga räntan oppå Noreberg" upptages för Katrineböning Engelbrikt och Per Olsson, men för Stabäck blott Englicka. I samma års "räkenskap för kyrkotonden" finnes endast Pedar i Karineböning, under det för Stabäck upptagas både Englika och Engelbrekt. Följdaktligen har Engelbrekt flyttat hem och övertagit hälften av egendomen, ty den gamla skatten på ett fat järn är nu uppdelad med hälften på vardera. Sannolikt dog Englika detta år, efter vi sedan finna endast Engelbrekt i Stabäck och Peder Olsson ensam i Karbenning. ¹⁷⁹⁷

Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Västmanlands län EXIa:12 (1591-1679) Bild 14890 / sid 555

Gamla Norberg 18 augusti 1631 fram kom en lagvad sak emellan Lars Persson i Karbenning på den ena sidan klagande och Per Olsson, Olof Persson och Olof Anderson i Bennebo på den andra sidan svarande anlangandes en jordel Knutsdelen benämnd vilken helst belägen är in uti Bennebos ägor in om dera hägnad, lydande lika visst till Karbenning. Bemälte Bennebor sökte häradsting den 3 september 1629 viljandes bemälte jordedel till sig lösa efter han på deras egendom belägen är. Bekommo och de till lagläsarens dom och tillstånd. Emot vilken dom Lars Persson sin vadepenningar inlade sökandes i så måtto detta dato lagmansting viljandes sin jord behålla såsom syn gamla omutliga hävd. Så ändock lagläsarens dom där utinnan borde improberas för urminnes hävden skull efter d 1 cap jord bl likvist bleve de förmante till förening / efter jorden ligger Benneborna till skada in i deras ägor, ty när Lars Persson den bärga skall måste han sin usum fructum över deras ägor föra / att Lars Persson ville i så måtto låta sig där utlösa vilken också skedde.

Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Västmanlands län EXIe:2254 (1593-1632) Bild 2290 / sid 920

Gamla Norberg 17 augusti 1632 Lars Persson fick brev på en tredjedel i Karbenning som han havere köpt av hustru Kerstin Knutsdotter för 2 läster osmundjärn

1661 Johan Rasmusson lät 1 resan uppbjuda Erik Olssons i Karbennings obligation på, därför pantsatt honom

1789 Ting i Norberg 3 mars 1545. Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 17 (21v enl orig paginering)

1790 Ting i Norberg 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt sid 116

1791 Ting i Norberg 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 117

1792 Ting i Norberg 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 117

1793 Ting i Norberg 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 136

1794 Ting i Norberg 1550 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 164

1795 Ting i Norberg 1553 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 253

1796 Ting i Norberg 1553 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 253

1797 Norberg, Petrus. Bidrag till Engelsbergs bruks historia. 1934.

sina jordägor ibidem att inlösa på 2 terminer med ---- å 6 pro rento årligen. ¹⁷⁹⁸

1662 H Anna i Karbenning och Färnebo fferding supplicando besvärade sig för rätten emot Clemet Soldat i Nickebo om en silverkosa som han och några andra sina stallbröder fjärde dag jul hade druckit brännvin ur och kosan bortkommit. Resol. Efter som supplicanten med vittnen näml Herman i Broarna och Hans Olsson i Hästbäck beviste att Clement stallbroder drucko ur en ... skål, och han drack sist utur silverkoston, så dömdes han att skaffa den till rätta ägaren igen, eller betala dess värde som 10 lo silver gälla ¹⁷⁹⁹

1662 Johan Rasmusson lät uppbjuda Erik Olsson i Karbenning oblig på 8 skeppund ¹⁸⁰⁰

1668 Oplästes en bytesskrift af gode män gjord dat Karbenning den 30 sept 1667 om jod och husbyte, mellan fordom Per Staffanssons arvingar i Karbenning, näml Olof, Mats och Staffan på den ene och dess svågrar Per Knutsson och Lars Olsson i Nickebo på den andre, således, att bröderna behålla sina delar i Karbenning och Laboda, men systrarna sina delar i Nickebo, samt 20 skeppund stångjärn der till. Och såsom på opläsande ingen war som detta byte klandrade, så bevilljade rätten giva sin confirmation där på ¹⁸⁰¹

1798 *Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 752*

1799 *Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 531*

1800 *Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 532*

1801 *Ting i Norberg 1668 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:5 sid 67*

KLINGBO, KARBENNING MED STORA OCH LILLA MATSBO

Per Matsbo (senare Stora och Lilla Matsbo) särskiljs i slutet av 1500-talet från Klingbo

1371	Karlsson, K H. "Skattelängd för östra Västmanland af år 1371", Västmanlands fornminnesförenings årsskrift, nr III (1884).	Magnus
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Se Hökmora
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Jöns Larsson
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Jöns Larsson
1549	Ting i Norberg 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 135	Jöns Larsson
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Jöns Larsson 2 hundra 40 osmund
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 sid 72	Jöns Larsson
1571	Älvsborgs lösen 1571	Erik Olof Olsson
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Knut
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 34	Knut i Klingbo
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 87	Knut Olsson Jöns Persson
1581	Dalarnas handlingar 1581:1 Bild 83	Knut Olsson Erik Persson
1584	Dalarnas handlingar 1584:13 Bild 65	Knut Erik Persson
1586	Dalarnas handlingar 1586:1 Bild 78	Knut Olsson Staffan Persson
1587	Dalarnas handlingar 1587:13B Bild 165	Knut Olsson Staffan Joensson
1588	Dalarnas handlingar 1588:9B Bild 94	Knut Olsson Staffan Joensson
1589	Dalarnas handlingar 1589:10	Knut Olsson Erik Persson
1593	Dalarnas handlingar 1593:11 Bild 83	Oläsligt Erik Persson
1595	Dalarnas handlingar 1595:2 Bild 84	Oläsligt Erik Persson
1597	Dalarnas handlingar 1597:5 Bild 70	Knut Olofsson Oläsligt
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 10	Wernik Erik Persson
1607	Dalarnas handlingar 1607:14 Bild 75	Wernik i Klingbo Erik i Per Matsson boden
1610	Dalarnas handlingar 1610:11 Bild 87	Klingbo Wernich Matsbo Erik Pärsson
1614	Dalarnas handlingar 1614:8	Wernik Jonsson Per Eriksson
1617	Se brev 1617 nedan	Olof Hansson i PederMatsbod
1618	Dalarnas handlingar 1618:11	Inget namn Per Eriksson
1620	Dalarnas handlingar 1620:2 Bild 132	Hans Jöransson 1/2 Michel Hindersson 1/2 Per Matsbo Erik Persson 1/4 Olof 1/4
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Hans Göransson, 1/2 hemman Mickel Andersson, 1/2 hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Mickel Jöns Eriksson

		Påvel i Permatsbo
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 11 roten	Hans död Mickel
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 14 roten	Påvel överstruket Knut i Pär Matsbo
1636	AD Mantalslängd	Klingbo Mekil Andersson h Margareta h Marit Per Jönsson Jöns Ersson i Rotfallet Påvel i Permatsbo Cnut ibid Mats Laggare
1638	AD Mantalslängd	Klingbo Mekill Enkan Anders Erichsson Per Jönsson Jöns i Rotfallet Per Matsbo Cnut Påål Mats Laggare
1642	SVAR Mantalsldängd skadad svårläst	Påål i Permatsbo Sven? Smed i Klingbo Mats Laggare o ;Matsbo
1643	Svar Mantalslängd	Mikell i Klingbo Enkan Erik Mårtensson Knut i Per Matsbo Påvell Ersson Mats laggare
1645	Svar Mantalslängd	Klingbo Mickel Olof Hansson Erik Mårtensson Matsbo Cnut Påål Jöns i Rotfallet
1649	SVAR Mantalslängd	Klingbo Mickel Andersson Olof Hansson Erich Mårtensson Matsbo Cnut Jönsson Pål Ersson
1653	AD Mantalslängd	Klingbo Michel ibid Enkan Rotfallet Jöns Matsbo Påhl Knut Lars på Holmen
1659	AD Mantalslängd	Wernicke Olof Hansson Erich Mårtensson Rotfallet Jöns Matsbo Påål Ersson Peder Påålsson Knut Domare Anders
1660	AD Mantalslängd	Klingbo Wernik Olof Hansson Erich Mårtensson Rotfallet: Jöns Matsbo Rafwall Erichsson

		Knut Jönsson Anders
1664	AD Mantalslängd	Wernike Olof Hansson Mats Hansson Johan Hansson Erik Mårtensson Hans Jönsson Rotfallet Matsbo Påhl Knut Jönsson
1670	AD Mantalslängd	Klingbo Vernik Olof Hansson Mats Hansson Johan Hansson Erik Mårtensson Rotfallet Hans Jönsson Matsbo Påhl Eriksson Pär Pålsson Mats Knutsson
1680	AD Mantalslängd	Wernick Michelsson Mats Michelsson Olof Olofsson Mats Hansson /(Sjuklig) Johan Hansson Mats Eriksson Jöns Jöransson Rotfallet Hans Johansson soldat Mats Jönsson Matsbo Lars Persson Anders Jöransson Olof Grå Skräddare
1685	SVAR Jordebok 1685.2 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/Aoo55829_00249	Olof Olsson Johan Hansson Mats Hansson Jöns Bröms 1/2 Wernik Michelsson Mats Michelsson Mats Ersson 1/2 Lilla Matsbo: Per Pålsson Lars Persson 1/4 Stora Matsbo: Lars Persson Anders Jöransson Per Matsbo Olof Gråå 1/4

1602 Erik Persson i Hästbäck bjuder up någon jord liggande i förnämnde Hästbäck köpt av Hendrik Olofsson i Våla socken för osmund järn ..., av Herman Olsson, av Olof Erichsson på Rosshyttan (Västerfärnebo), av Lasse Abrahamsson i ...bo?, av Marit i Nickebo, Brita i Klingbo, Nils ibid ¹⁸⁰²

1606 Wernik i Klingbo för svarslösa mot Erik Knutsson i Karbenning om en systerdel i Klingbo ¹⁸⁰³

Norrbo häradsrätt 5 april 1611: Kom för rätten Anders Månsson i Helleby (Hällby) och bevisade att hava lossat och köpt av Abraham i Hökmora boendes i Färnebo bergsfjärdingen 4 öresland hus och jord i Helleby vilka 4 öresland vore hans hustrus rätta börd och hon hade ärvt dem efter sin mormoder hustru Elin uti Bennebo och därför uppburit åtta fat osmundsjärn, Mera bevisade han för rätten att hava lossat av hustru Ingebor i Örbäck och hennes syster hustru Elin i Islingby i Färnebo och köpt deras jord och hus fyra örtugland därför de bekänna sig att hava anammat och uppburit till god åtnöje aderton hundrade osmundsjärn, ännu är lossat av Erik Persson i Ålsvarta av hans hustru hustru Kristina fyra penningland för 400 osmundsjärn, Item av Mikkel Andersson i Klingsboda hans hustrus Rikmor Vernicksdotters jord sex penningland hus och jord som ock är lossat med hennes ja och goda minne och samma sex penningland hus och jord i Helleby som hon efter sin moder Ingeborg Olofsdotter ärvt haver därför haver hon med sin man anammat och uppburit femhundra osmundsjärn till fulle och god åtnöje. Item Anders Larssons hustru hustru Karin haver och ärvt sin fader Olof Andersson i Helleby sex penningland som är hennes eget arv emot sina samsyskon. Summan är hemmanet 6 öresland och 2 penningland. Och är ännu två öresland olossade, Där hörer hustru Brita 16 penningland till, Lasse skommare hör 16 penningland till. Per Matsson i Ramnäs hör 8 penningland till och hustru Marit i Fors hör 6 penningland. () hemmanet tillsammans är ett markland. Därav är nu lossat som här föreskrivet står 6 öre och 2 penningland det andra som förbemalet

1802 Ting i Norberg 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2720 sid 49

1803 Ting i Norberg 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 104

är är olossat och hörer dem till som föreskrivet står.¹⁸⁰⁴

1658 Johan Hansson i Klingbo anklagades för lägesmål med en kona Anna Persdotter i Bro och Färnebo Kihl, med vilken han hade ägt oäkta barn som levde och var 9 veckor gammalt, christnat i Färnebo såsom gott folk vittnade.¹⁸⁰⁵

1661 Jöns Jöransson från Hedemora en skräddare, framtedde några skrifter var med han sökte att bevisa det hans morfader Jöns Knutsson samt hans mormoder h Marit Persdotter i Klingbo, som var bördig till en systerdel ibidem icke är utlöst efter rätt värde, utur samma Klingbo delen av sin broder Erik Knutsson, vilkas barn samma jordedel säjas nu besitta som är en halvpast i hemmanet Klingbo. Detta att bevisa framtedde Jöns Skräddare 1) sina moderbröders Olof Jönssons, Mickel och Anders Jönssons i Kihla socken fullmakt daterad Dalekarlstorpet i Kihla socken den 3 maj 1651, der uti de giver sin systerman Jöran Bengtsson som är skräddarens fader, fullmakt att besitta deras sahl moders jord i Stora Klingbo och Färnebo socken.

2) Noch en bytesskrift dat 3 maj 1652, der uti förmåles att de som skole lösa Mats Erssons hemman i Karbenning, och halva hemmanet i Klingbo skall giva derför 84 ½ skeppund stångjern, löper på var broderdel 16 och på en syster del 8. 3) Olof Staffanssons och Erik Mårtenssons vittnesskrift dat 30 januari 1660 der uti de bekänna, att då Jöran Bengtsson giver desse 20 penningar, så äger han halva delen med dem uti Klingbo hemman östan om ån.

Denne sak kunde för denna gången intet upptagas, för många andra sakers skulle, utan uppsattes till nästa ting, då skall vederparten Erik Mårtensson som Klingbo jorden besitter, stämmas att bevisa hur som hans syskonbarn av Jöns Knutsson är utlösta av honom eller hans morfader Erik Knutsson (som var bröder) för den 1/5 del som Jöran klandrar lösen för.¹⁸⁰⁶

1662 Uti saken emellan Jöns Jöransson Skräddare, klagande emot Erik Mårtensson i Klingbo svarande, angående 1/10 del uti Lilla Klingbo, som Jöns begärte lösa. Resol. Efter som befans att på föreskrevne hemman, kunde inga fler bärga sig än en man, och han det öde emotagit och med stor omkostad upprättat; 2 har och denna jordedel stått i långan tid oklandrad, ifrån Jöns Jöranssons morfaders tid, ... åboen Erik Mårtensson den oträngd besitta, och med en skälig utlösning förnöja Jöns för sin fordran, utur hemmanet, efter gode mäns jämkning och skattning, som hemmanet då prövas varit värt, då Erik Mårtensson eller hans fader det emottog.¹⁸⁰⁷

1662 Mats Hanssons legojänta Elisabet Matsdotter i Klingbo, kändes efter ransakning på Johan Hanssons käromål ibidem, att betala honom för kött och fläsk, som Johan hade låtit insätta till rökning uti badstugan, och Lisbeth igenom stark badstugueldning det av motvilja förbränt, och tillställa honom betalningen efter två nämndemäns skattning,... Borgensmän för jäntans betalning voro Olof Hansson och Mats Hansson i Klingbo¹⁸⁰⁸

Stora Klingbo

WERNIK

I Dalarnas handlingar 1605

Hustru: Ingeborg Olofsdotter. Från Hällby, Västerfärnebo.

Barn:

Rikmor Werniksdotter. Gift med Mickel Andersson, se nedan.

Johan Werniksson. Måg till Hans Persson i Halvarsbenning, Norberg. (Backhemmanet)

MICKEL ANDERSSON

Hustru: Rikmor Werniksdotter. Dotter till Wernik, se ovan.

Barn:

Wernik Mickelsson

Mats Mickelsson

ERIK KNUTSSON

1804 Tips av Göran Ekberg www.gorek.se

1805 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 692

1806 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 748

1807 Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 532

1808 Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 529

Hustru:

Barn:

NN Ersdotter. Gift med Mårten. Son Erik Mårtensson

ERIK MÅRTENSSON

Son till Mårten och NN Ersdotter

Hustru:

Barn:

JÖNS KNUTSSON

Hustru: Marit Persdotter

Barn:

NN Jönsdotter. Gift med Jöran Bengtsson, se nedan.

Olof Jönsson. Kila socken

Mickel Jönsson. Kila socken

Anders Jönsson. Kila socken.

JÖRAN BENGTTSSON

Måg till Jöns Knutsson. Oklar hemvist.

Hustru: NN Jönsdotter.

Jöns Jöransson. Skraddare i Hedemora

HANS JÖRANSSON

Hustru:

Barn:

Olof Hansson

Malin Hansson

Mats Hansson. Se nedan.

Johan Hansson. Född 1623 i Klingbo. Död 1697 i Klingbo.

MATS HANSSON

Son till Hans Jöransson. Född 1616 i Klingbo. Död 1707 i Klingbo

Hustru: Margareta Knutsdotter. Död 1691 i Klingbo. Dotter till Knut Jönsson i Klingbo.

Barn:

11 barn, 6 söner och 5 döttrar, av vilka endast 2 döttrar leva 1707

Hans Matsson. Född 1655 i Klingbo.

Brita Matsdotter. Född 1658

Kerstin Matsdotter. Född 1658

Death record Karbenning 1707: Sahl Mats Hansson i Klingbo, natus ibid anno 1616 d 24 aug ... Kunde färdigt läsa uti bok och med beröm göra reda för sin christendom och guds sanna kunskap och kännedom. Emot sådan faderlig omsorg har hemma wist en rätt sonlig lydnad i det han städse warit hemma godt sina k föräldrar till handa till dess han blef 38 åhr, då han kom i ächtenskap med sin långt för detta i herranom hädan kallade k maka hust Margareta Cnutsdotter ifrån Stora Matsbo, med henne lefde han uti rätt ächtenskapskärlek tillsammans i 16 1/2 år, aflade med henne 11 barn, 6 söner och 5 döttrar af hwilka nu allenast 2 döttrar lefwa. Sedan gud kallade ifrån honom hans k maka och hustru, har han lefwat uti det nesliga enkligeståndet uti 16 1/2 år. 91 år

OLOF HANSSON

Son till Hans Jöransson, se ovan

hustru:

Barn:

1662 Samma dag avsades att Olof Hansson i Klingbo skulle betala sin moder H Margareta Persdotter resten på 1 oxe, som han hade fått för sin jord, näml 4 rd eller dess värde, men i brennevinspannan och äro de alla lika delaktige uti. Om den förlikning uti smedjan, afsades att den skall stå som hon av den själv gjord är vi, vite som det bryter.

Vedergällning för 3 1/2 tunna säd och fem skeppund stångjärn som Olof sades hava sig förvarat hemma, och åtgånget i hushållet, och Johan Hansson hade der emot seja om 3 milor, som han hade hjälpt och arbetat på, då han gick bort att tjäna, och hans broder haft nytta av. Avsades att detta skall göras dem någorledes gott; bytet efter modern, helst att det den med kolen tillverkades var använt till gäldesbetalning efter deras fader, näml 30

skeppund stångjärn ¹⁸⁰⁹**JOHAN HANSSON**

Son till Hans Jöransson, se ovan.

Det testamente som Johan Hansson i Klingbo d 10 juni 1697 gjort, och hans hustru efter hans död d 30 nov 1698 stadfast att deras äldsta son Hans, som är gift och har barn, skiall besitta det fjärdedels hemmanet i Klingbo, som ej mer än en åbo tåla kan, och den yngre sonen Erik skall taga lösen, blef för rätten upppläst och confirmerat
¹⁸¹⁰

Klingbo, Lilla Klingbo

*Enligt Geometrisk avmätning i Lantmäteristytrelsens arkiv 1699 om Lilla Klingbo:
 Detta hemmanet in genere angående så är det förtiden frälse under Fors Sätessgård i Fernebo Socken belägen och
 erlägger därför utlagor (som berättas) för ett halft hemman.*

PER NILSSON

Död 1656 i Lilla Klingbo.

Hustru: Ingeborg Persdotter

Barn:

Lars Persson. Stora Matsbo

Nils Persson

Stora Matsbo

1617 Gamla Norberg 10 april 1617 Kom Johan Andersson i Blomdal framlade ett testamentsbrev som vällärde man M Måns i Färnebo skrivit hade, lydandes huru Spelbo Olofsson landsknekt hade givit sin halvbroder Anders Didriksson och hans hustru h Ingeborg i Blomdal för den store omkostnad och vårdning som de om honom haft hava all den arvelott han ärvt haver i Blomdal efter sina föräldrar som brevet förmäler och vidlyftigare innehåller det och nu vittnen som i samma brev antecknade är tildstädes vore, och ville göra sin lagliga vittnesed, som är Peder Larsson i Lifsdal bergsfogde, Hans Persson i Brodarne, Olof Hansson i PederMatsbod, Mats Larsson och Tidik Larsson i Snusbod därför sades nu samm brev gott och gillt bliva

*1617 Kom Olof Hansson i Per Matsboda och talade till Erik Persson ibidem om förenämnde Per Matsboda
 förebärandes det hans hustru moders moder hustru Karin som fordom bodde i Ösby i Färneboda
 socken, hade sålt sitt fasta arv i Ösby och nederlagt i Per Matsboda. Därför mente han sig hafva rätt till samma
 Per Matsboda.*

*Då framsteg en gammal man benämnd Anders Eriksson och bekiände att Ösby var sålt länge före, så att han det
 aldrig minnas.*

*Nu var många som vittnade och bekiände att desse bådhe kunde sig wäl behjelpige på, och nu begiärde de att
 godhe 6 män wille komma och jemka dem emellan. Derföre afsades att Bergsfogden och 6 beskedelighet män der
 bestelle skulle när der på fordras.* ¹⁸¹¹

*Lagmansting 1619 Komme för rätten hustru Kirstin i Per Matsbo i Fernebo bergsförsamling och hustru Karin i
 samma gård och sade att dhe hade varit på några häradsting och warder skilda sig vid varandra, men det hafver
 Och hafver häradsdomen warit så afsagd att de skulle hafva hälften vardera, dock hafva de skilt sig in under en
 lagmansrätt och det som then skulle deri afsäga ville de sig efterhålla. Då rannsades de med skälet; War en man P
 Matsson wid namn, som åtte allen helt Per Matsboda och han hade 2 hustrur och med var hustru lika många barn.
 Både söner och döttrar så att ingen där skilde kunde därför den andre och efter lagen.
 Ty dömdes nu som alltförr att de skulle hafva halfparten hwardera. Då sade hustru Kirstin att hennes moder hade
 sålt sin jorddedel bort i Ösby och för samma penningar skapat med arbete med hennes man på gården, men icke
 hade hon köpt någon jorddelar in. Då handlades med henne i vänligt motto att hustru Karin gjort henne 2 fat
 osmundsjärn. Dermed hon gaf sin edh och räckte händerna inför rätten, att de aldrig mera därom klandra eller
 hwarandra viddala skulle. Ej heller ... Karin efter dom. De kändes nu att förenämnde hustru Kirstin och hustru
 Karin skulle hafva förenämnde Per Matsbo rätt i två med sine medarfvingar på både sidor och derpå gifwer 2 bref
 båda likaledes lydande. Det ena skall wara i hustru Kirstins händer, det andra i hustru Karins handhafwandes och
 hon skall ingen eftertala widh 5 daler för sin lagmansdom. ...* ¹⁸¹²

1809 Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 529

1810 Ting i Norberg 1700 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2302 sid 485

1811 Ting i Norberg 10 april 1617 (Reoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 618

1812 Lagmansting 1619 Svea Hovrätt Västmanlands län EXIa:12 Bild 14130 sid 479 Flera sviter med pagineringar i volymen

Ting i Norberg 1637 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Örebro län EXIe:1782 sid 90 Nils Larsson i Nickebo klandrade på en brodersdel i Nickebotäkten eller en tredjepart som h Margareta i Bennebo haver bytt med Knut Jönsson i Bennebo för en del i Matsbo. Tå framlades s Albrekt Hanssons dombrev daterat 1611 den 11 okt förmäländes att tvenne bröder Pär Larsson och hans broder Jöns Larsson i Bennebo haver lossat tvådelar ut i den östra gården i Nickebo av h Marit s Jöns Olssons i Nickebo vilken intet var i släkt med bemälte bröder och alldenstund de voro oskylle och brevet icke förmäler mera än som två bröder och icke finnes att de andra bröderna äro där uti intresserade därför avsades at brevet och domen skall hållas och gillas efter bokstaven. Därför träder bemälte Nils Larsson till sin del som honom efter domen bör tillfalla till dess de andra med bättre skäl kunna bevisa de andra bröderna som intet äro antecknade

Västmanlands lagmansting 1639: Peder Jonsson i Bennebo gav tillkänna sig hava lagligen vedt emot en dom avsagd G Norberg den 6 mars 1637 varutinnan tilldömes Nils Larsson en tredjedel i Nickebotäkten intet avseendes att han uti bolbyn Bennebo icke ätte eller borde äga mer än 1/5 del efter såsom de hava varit 5 bröder Per, Jöns, Anders, Erik och Jon, vilkom så hemmanet Bennebo såsom Nickebotäkten är arvfallen, och såsom Nils Larssons svärmoder i Bennebo hustru Margareta i Matsbo icke hade sig mera tillbytt än en brodersdel som Jönses son Knut med henne bortbytt där hos inliggandes en vittnesskrift given den 25 juli 1638 av Herman, hustru Kerstin och hustru Karin i Nickebo under deras namn och bomärken varutinnan förmäles att bemälte 5 bröder hava alla tillika inlöst var sin del uti Nickebo oansett icke mera än 2 av dem är nämnda uti S Albrekt Hanssons dombrev den 11 oktober 1600 vilket och där av ses att det sedan hava 3 bröder bott uppå. Där emot kom till svars Nils Larsson i Bennebo på sin svärmoders vägnar inlade en vidimerat kopia av Johan Olofssons dombrev den 11 juli 1632 på det byte Knut Jönsson med h Margareta i Matsbo gjort hade beropandes sig på ovanbemälte Albrekt Hanssons dombrev under lagmannens confirmation den 18 augusti 1631 och där på den högt ärade konungsliga hovrätts dom den 11 mars 1633 att såsom där uti icke mera än 2 bröder nämnes och hans svärmoder den enas del sig tillbytt hade alltså förmente han sig tillkomma 1/2 part uti bemälte takt och såsom Per Joensson och Johan Pedersson sig så högt på vittnen refererade svarade Nils Larsson att där de sådant med ed hålla kunne ville han där med väl vara tillfreds. ¹⁸¹³

Lagmansting 7 augusti 1643: Uti det twistiga ärende mellan Nils i Bennebo klagande och Per Jansson samt Johan Pedersson i Bennebo svarande, anrörande en stor andel i Nickebo, den han nu genom dess svärfader Olof Hanson med Knut Joensson i Matsby gjorda byte på sin och sina medarvingars vägnar, innehaves, blev resotuerat och avsagt, att eftersom klagande haver tillika med sina arvingar fylles för anrörde byte och han icke är vidare berättigat till , än så vida som Knut Joensson kom, tillkommer att lösa uti Bennebod och Nickebod, och icke vidare fullmakt haver på något sätt att klandra å köpet uti Nickebo efter fastebrevets innehåll dat. 1600 d 11 oktober: Såsom och befunns att svarade Peder Joensson mat Johan Pedersson haver utlöst uti Nickebo och Bennebo 2 brodersdelar för 30 skeppund stångjärn. Vilket ytterligare med köpebrev bevisas skall, därför måste kärande sig låta benöja med sin del för bytet och så snart tredingen av det utlade järn till Peder Jonsson och Johan Pedersson i Bennebod betalt bliver skall genast Nils och Hans med arvinges tilltrohet av sådnat förhavne 2 brodersdelar 1/3 uti Nickebo och 1/3 uti Bennebo i all tilligande lägenhet och anpart varemot svarande ingen gensaga hade. ¹⁸¹⁴

KNUT JÖNSSON

Död 1674 i Stora Matsbo.

Hustru: Kerstin Matsdotter.

Barn:

Elisabet Knutsdotter. Gift med Lars Persson, se nedan.

Margareta Knutsdotter. Gift med Mats Hansson i Klingbo.

Mats Knutsson

Katarina Knutsdotter

Sara Knutsdotter. Född 1638 i Stora Matsbo. Död 1722.

Kerstin Knutsdotter. Född 1644 i Stora Matsbo. Död 1710.

LARS PERSSON

Måg till Knut Jönsson, se ovan. Son till Per Nilsson i Lilla Klingbo. Död 1668 i Matsbo.

Hustru: Elisabet Knutsdotter. Vigda 1661. Död 1705 i Stora Matsbo. Dotter till Knut Jönsson i Stora Matsbo.

Barn:

Per Larsson. Se nedan.

PER LARSSON

Son till Lars Persson, se ovan. Född 1658 och var kvarnstenshuggare enl dödsnotis 1734.

Hustru: Brita Matsdotter ifrån Klingbo. Född 1658. Död 1730. Dotter till Mats Hansson i Klingbo.

Barn:

1 son, 6 döttrar, alla lever 1734

1813 Tips av Göran Ekberg www.gorek.se

1814 Tips av Göran Ekberg www.gorek.se

Elisabet Persdotter. Född 1687 i Stora Matsbo. Gift med Johan Andersson i Hökmora.
Sara Persdotter. Född 1689 i Stora Matsbo. Gift med Mats Hansson i Halvarsbenning, Norberg
Abluna Persdotter. Född 1691 i Stora Matsbo. Gift med soldaten Anders Olofsson
Margareta Persdotter. Född 1694 i Stora Matsbo. Gift med Hans Andersson i Halvarsbenning.
Lars Persson. Född 1698 i Stora Matsbo. Se nedan.
Anna Persdotter. Född 1700 i Stora Matsbo. Gift till Västerbykil.
Kerstin Persdotter. Född 1705 i Stora Matsbo. Gift med Johan Matsson i Nyhyttan.

LARS PERSSON

Son till Per Larsson

Hustru:

Barn:

NICKEBO, KARBENNING

Den malm som under tidig medeltid började brytas i Norbergstrakten krävde vattenkraft för järnframställningen. Det påverkade också Västerfärnebo. På 1300-talet nämns hyttor vid forsarna i Örbäck och Bennebo (Brännsbo) som då hörde till Västerfärnebo men idag ligger i Karbenning. Under 1400-talet tillkom hyttor vid fall i Karbenningby, Hästbäck och Högfors i nuvarande Karbenning och vid Prästhyttan i Västerfärnebo. På 1500-talet anlades hyttor vid Blomdal, Snytsbo, Olsbenning, Nickebo och Hökmora i Karbenning samt vid Västerbykil och Rosshyttan i Västerfärnebo.

Med tiden ersattes osmundjärnet med stångjärn och den ena hammaren efter den andra anlades, bland andra en vid Norrhörende 1602 och en vid Sör Ål 1633. Mot slutet av 1600-talet fanns det 29 hammare i Västerfärnebo. Av dem låg 11 i nuvarande Karbenning (Eriksson, Owe och Fläcke, Anders. Hörnsjöfors Bruk och Västerfärnebo, 2008.)

Nickebo var en gammal bergsmanshytta, kanske från 1400-talet, upptagen i en räntelängd från 1539. Redan i slutet av 1600-talet tycks 5/16 av Nickebo nr 1, kallad Herrgården, och halva hyttan köpts av ståndspersoner, i turordning kapellanen Nils Brodin, borgmästaren Engelbrecht Gother, fältmarschalken Stjerneld och kom att ägas vid slutet av 1700-talet av fru baronessan Rosenstierna på Skattmansö i Hwittinge sochn, då 3/16 dels hemman och 2/5 av hyttan. Hon sålde i början av 1800-talet till en Västeråsborgare, fabrikör Ericsson, som köpte upp alla andelar i hytta och satsade på gjutgods. Bergmästaren lät 1812 de sex bergsmännen flytta sin produktion till andra hyttor, Bennebo, Karbenningby och Klingbo. Ericsson sålde (för 9 å 10 000? rdr) hytta och herrgård till Herr Tygwaktaren Fabricius som 1816 begärde hos Höglofl. Kongl. Bergskollegium att bergsmännen skulle återgå till Nickebo hytta för att Fabricius skulle få hjälp med hyttans stora reparationskostnader och kostnaderna för på- och nedblåsning. Samteliga hyttägare och Bergsmän i Norbergs Bergslag protesterade tillsammans till Bergskollegiet och krävde hyttans ödeläggande på grund av bristande kolfångst. (Antonsson, Bengt: Nickebo och Bennebo hyttor.)

1513	Se brev nedan	Olof i Nickebo
1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Peder Anders (Betecknas som fattig bergsman)
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Per Olsson Anders Olsson Nils Olsson
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Peder Olsson Anders Olsson Nils Olsson
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Per Olsson Anders Olsson Nils Olsson
1547	Se brev nedan	Peder Olsson
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Per Olsson 3 hundra Anders Olsson 3 hundra Nils Olsson 3 hundra
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 sid 72	Anders Olsson Per Olsson Nils Olsson
1571	Älvsborgs lösen 1571	Nils Anders Mats Persson
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Anders Olsson Mats Persson Nils Olsson
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 10	Lasse Abramsson Olof Matsson Erik Ger? Her?
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Lars Abrahamsson, 1/2 hemman Herman Olofsson, 3/4 hemman Anders Eriksson, 1/2 hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Lars Abrahamsson * sonen Nils Herman * Mågen Olof Johansson Anders Eriksson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet	Lasse

	Västmanland 1631 Roteringslängd 11 roten	Herman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 13 roten	Anders
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Mantals o knekte roteringslängd 22 nov 1631	Per Larsson i Nickebo Knekt
1640	Jordebok SVAR https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055818_00212	Lars Abrahamsson 1/2 Herman Olofsson 3/4 Anders Matsson 1/2
1685	SVAR Jordebok 1685.2 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00249	Zachris Ramsten Isak Börjesson 3/4 Olof Matsson Jöns Persson 1/2 Lars Olsson Erik Ersson Anders Ersson 1/2

1513 håller bergsfogden Olof Arvidsson i Härad laga ting med bergsmännen på Norberg, varvid Nils Månsson i Västanfors får "lagfart" på mark i Djupnäs i Våla socken, som han köpt av Olof Andersson i Gäsjö. Olof i Nickebo sitter såsom domare, och vittnen är Anders i Kallmora, Peder i Bennebo, Anders ibidem, Hinse i Livsdal, Olof Ravalsson i Rosendal, Per Halvarsson i Sundbo, Per och Mats i Aspbenning samt Lasse Matsson i Meling, Erik Symbla i Västanfors, Jöns Enwastesson. ^{1815 1816}

1547 Häradshöfdingen Jöns Perssons dombref emellan hustru Kerstin i Bänneboda och Erland i Olsbenning om en utmark, samt emellan Lasse Hansson i Härade och Hustru Ingrid i Finstad (Finsta) (Hedemora), om en hytta. Nämnden: Tidik Persson i Aspbenning, Peder i Hedkärre, Matts Bengtsson i Ulvsbo, Peder Olsson i Nickebo, Jöns Hermansson i Åvestbo, Lasse Håkansson och Lasse Olsson i Gäsjö, Johan Ersson i Gräntse, Olof Jönsson i Örbäck, Lars Hansson i Prästhyttan Peder Jonsson i Ingolfsbenning Nils Andersson i Kyiomenn? ¹⁸¹⁷

1596 Kom Jakop Persson i Nickebo och talade till Jöran i Sävesbo om samme Sävesbo, då som lade för nämnd Jöran ett Tomas Simonsons dombrev daterat anno then 13 januari 1591, lydandes huru hans brev uppbrunnit hade, så vittnar Herr Henrik kyrkoherden, att han hade läst samma dombrev vilket brev Jöns Persson på Risholen hade ingivit, så gavs samma Tomas Simonssons dombrev vitsord och Jakop ¹⁸¹⁸

1598 Per Larsson i Bennebo bjuder upp tvådelarna i Östra gården i Nickebo köpt av hustru Mari Joh Olofssons ibidem för 30 fat och 300 ¹⁸¹⁹

1599 Per Larsson i Bennebo bjuder upp en del i Nickebo köpt av hustru Brita Andersdotter Kirsten Andersdotter hustru Anna Andersdotter och Erik Andersson deras broder för osmundsjärn 21 fat. Klandrat av Erik Andersson Dog till Poska ¹⁸²⁰

1600 Per Larsson och Jöns Larsson i Bennebo bjuder upp tvådelarna i Östra gården i Nickebo köpt av hustru Marit Jon Olofssons ibidem för osmundsjärn 30 fat och 300 järn ¹⁸²¹

1602: Erik Persson i Hästbäck bjuder up någon jord liggande i förnämnde Hästbäck köpt av Hendrik Olofsson i Våla socken för osmund järn ..., av Herman Olsson, av Olof Erichsson på Rosshyttan (Västerfärnebo), av Lasse Abrahamsson i Nickebo, av Marit i Nickebo, Brita i Klingbo, Nils ibid ¹⁸²²

1637 vigdes Olof Ersson i Nickebo och Karin Arvidsdotter i Öjersbo ¹⁸²³

Västmanlands lagmansting 1639: Peder Jonsson i Bennebo gav tillkänna sig hava lagligen vedt emot en dom avsaad G Norberg den 6 mars 1637 varutinnan tilldömes Nils Larsson en tredjedel i Nickebotäkten intet avseendes att han uti bolbyn Bennebo icke ätte eller borde äga mer än 1/5 del efter såsom de hava varit 5 bröder Per, Jöns, Anders, Erik och Jon, vilkom så hemmanet Bennebo såsom Nickebotäkten är arvfallen, och såsom Nils Larssons svärmoder i Bennebo hustru Margareta i Matsbo icke hade sig mera tillbytt än en brodersdel som Jönsses son Knut med henne bortbytt där hos inliggandes en vittnesskrift given den 25 juli 1638 av Herman, hustru Kerstin och hustru Karin i Nickebo under deras namn och bomärken varutinnan förmäles att bemälte 5 bröder hava alla tillika inlöst var sin del uti Nickebo oansett icke mera än 2 av dem är nämnda uti S Albrekt Hanssons dombrev den 11 oktober 1600 vilket och där av ses att det sedan hava 3 bröder bött uppå. Där emot kom till svars Nils Larsson i Bennebo på sin svärmoders vägnar inlade en vidimerat kopia av Johan Olofssons

1815 Stahre, Ulla. Bygd och bergsmän under senmedeltid. I Norberg under 600 år; 1958

1816 Karlsson, K H. "Permbref från Westmanland". Västmanlands Fornminnesförenings Årsskrift III (1884)

1817 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 696

1818 Ting i Söderbärke 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 48

1819 Ting i Norberg 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 44

1820 Ting i Norberg 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 155

1821 Ting i Norberg 1600 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:7 sid 36

1822 Ting i Norberg 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2720 sid 49

1823 Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638

dombrev den 11 juli 1632 på det byte Knut Jönsson med h Margareta i Matsbo gjort hade beropandes sig på ovanbemälte Albrekt Hanssons dombrev under lagmannens confirmation den 18 augusti 1631 och där på den högt ärade konungsliga hovrätts dom den 11 mars 1633 att såsom där uti icke mera än 2 bröder nämnes och hans svärmoder den enas del sig tillbytt hade alltså förmente han sig tillkomma ½ part uti bemälte täkt och såsom Per Joensson och Johan Pedersson sig så högt på vittnen refererade svarade Nils Larsson att där de sådant med ed hålla kunne ville han där med väl vara tillfreds.

*1658 Olof Esbjörnsson i Nickebo lät 3 resan uppbjuda Lars Abrahamssons jord ibidem, för 45 skeppund stångjärn, köpeskriften dat 17 nov 1657
Måns Persson ifrån Semla klandrade Olof Esbjörnssons uppbud för gäld som han var honom på cronans vägnar skyldig, näml 9 skeppund stångjärn
Befallningsmannen Nils Jönsson hade samma klander uppå Olofs egendom för 105 skeppund stångjärn som han fordrade ¹⁸²⁴*

1661 Lars Olsson i Nickebo lät 1 resan uppbjuda Olof Esbjörnssons del i Nickebo hammarsmedja för ... ¹⁸²⁵

1661 Lars Olsson i Nickebo lät 2 resan uppbjuda ¼ i Nickebo hammarsmedja, pantsatt av sin svåger Olof Esbjörnsson ibidem för ¹⁸²⁶

1662 Olof Ersson i Nickebo lät 1 resan uppbjuda Erik Tidikssons i Olsbenning halva hemman i Nickebo, löst för 14 skeppund stångjärn, köpebrevet dat 4 feb 1662. ¹⁸²⁷

1662 Hermans hemmandel i Nickebo uppbjöds 1 resan för 42 skeppund stångjärn ¹⁸²⁸

1668 Oplästes en bytesskrift af gode män gjord dat Karbenning den 30 sept 1667 om jord och husbyte, mellan fordom Per Staffanssons arvingar i Karbenning, näml Olof, Mats och Staffan på den ene och dess svågrar Per Knutsson och Lars Olsson i Nickebo på den andre, således, att bröderna behålla sina delar i Karbenning och Laboda, men systrarna sina delar i Nickebo, samt 20 skeppund stångjärn der till. Och såsom på opläsande ingen war som detta byte klandrade, så bevilljade rätten giva sin confirmation där på ¹⁸²⁹

1824 *Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 691*

1825 *Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 747*

1826 *Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 752*

1827 *Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 530*

1828 *Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 533*

1829 *Ting i Norberg 1668 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:5 sid 67*

OLSBENNING, KARBENNING

År 1699 uppritades den första kartan över byn. Gårdarna i Olsbenning kallades för Östra och Västra gården. Den östra beboddes av "6 grannar" vilka tillsammans brukade bl a en kvarn till husbehov på östra sidan om ån, den nedre hyttan och den nedre hammaren. Den västra gården var på tre fjärdedels hemman samt det avgärda torpet Mats Mickels torp på en fjärdedels hemman och beboddes av "4 grannar", vilka brukade den övre hammaren, hyttan mitt i byn samt också de en kvarn till husbehov, en s k skvaltkvarn. Oppgården, Mellangården och Nedra gården kallades gårdarna öster om ån när benämningen Östra gården inte längre förslög. Men även dessa gårdsnamn omfattade flera brukningsenheter. Så t ex skiftades ägorna mellan nedra gårdens tre gårdsägare Anders Andersson, Anders Olofsson och Hans Matsson år 1738. Kihl, Göran. "Olsbenning". I Karbenning. En bergslagssocken., 86–96. Norbergs kommun, 1984.

1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Ärland (Betecknas som Fattig bergsman)
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Erland Johan Masmästares hustru
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Erland Persson Hustru Karin Johan
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Erland Tidik
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Erland 4 1/2 hundra Tidika 2 hundra 40 osmund
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 sid 72	Tidik Hermansson Erland
1571	Älvsborgs lösen 1571	Amund i Olsbenning Tidika
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Amund Tidika
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 10	Tidik Hermansson Per Jönsson
1604	Dalarnas handlingar Knekt 1604:8 sid 69	Erik Hermansson 1/3 Tidik Hermansson Per Jönsson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Päder Jönsson, 3/4 hemman Erland Amundsson, 1/4 hemman Mats Persson, 1/2 hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Mats broder Anders Erland * sonen Knut Mats Pedersson Erik Tidksson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 11 roten	Mats Erland Mats Pärsson Erik Tidiksson
1635	Roteringsrulla på all den mantal som finns i Västerfärnebo socken den 18 januari 1635 Olsbenning (LeRoy Billberg)	Peder Jönsson hu Karin Amundsdotter Mats Johansson hu Anna Persdotter Anders Pedersson Johan Larsson Ingeborg Jonsdotter Karin Andersdotter Peder Hansson Erland Hansson Erland Amundsson hu Barbro Andersdotter Erich Tidicksson hu Karin Jönsdotter Olof Jöransson Mats Pädersson hu Anna Ericksdotter Herman Tidicksson Karin Tidcksdotter

		Olof Holstensson hu Kerstin Eriksdotter Merkil Pedersson Kerstin Matsdotter
1640	Jordeböcker Västmanlands län 1640 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055818_00212	Ärland Amundsson Mats Persson
1642	Mantalslängd SVAR	Mats Johansson Erik Tidiksson Mats Persson Olof Holstensson Mickel
1643	Mantalslängd SVAR	Mats Johansson Erik Tidiksson Mats Persson Olof Holstensson Michel Persson
1644	Jordeböcker Västmanlands län 1644 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055820_00199	Mats Johansson Ärland Amundsson Mats Persson
1647	Mantalslängd SVAR	Mats Johansson Erik Tidiksson Mats Pedersson Mats Mikelsson
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Mats Johansson ³ / ₄ Egeland Amundsson ³ / ₈ Mats Pedersson ¹ / ₂ Mats Michelsson ¹ / ₄
1660	Mantalslängd SVAR	And Pedersson Mats Johansson Erik Tidiksson Mats Pedersson Mats Michelsson
1661	Jordeböcker Västmanlands län 1661 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055824_00389	Mats Johansson ³ / ₄ Erland Amundsson ¹ / ₄ Mats Persson ¹ / ₂ Mats Michelsson ¹ / ₄
1665	Mantalslängd SVAR	Per Andersson Jöns Andersson Olof Matsson Erik Tidiksson Mats Persson Mats Michelsson Hans Hammarsmed inhyses Lars Bergelsson Erich Bergersson Anders Bergesson Joel Larsson
1666	Mantalslängd SVAR	Per Andersson Jöns Andersson Olof Matsson Jöns Erisson Mats Pärsson Mats Michelsson Hans Hammarsmed inhyses
1667	Jordebok Västmanlands län 1667 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055825_00429	... (skadat) ³ / ₄ Erland Amundsson ¹ / ₄ Mats Pädersson ¹ / ₂ Mats Ingelsson ¹ / ₄
1669	Mantalslängd SVAR	Per Andersson Jöns Andersson Olof Matsson Jöns Eriksson Mats Persson Mats Michelsson
1673	Mantalslängd SVAR	Peder Andersson Jöns Andersson Olof Matsson Jöns Eriksson Mats Pedersson Mats Michelsson
1675	Jordeböcker Västmanlands län 1675 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055826_	 (skadat) ³ / ₄ Anders Persson ¹ / ₄

	00452	Jöns Eriksson, Mats Persson, Gösta Ersson 1/2 Mats Michelsson 1/4
1679	Mantalslängd SVAR	Per Andersson Jöns Andersson Johan Matsson Jöns Matsson Jöns Eriksson Per Matsson Hans Samuelsson Pigan Margreta Mats Michelsson Gösta Eriksson
1680	Jordeböcker Västmanlands län 1680	Skattehemman 3/4 Olof Matsson och Jöns Andersson Skattehemman 1/2 Jöns Erichsson, Mats Persson, Gustaf Ersson Skattehemman 1/4 Per Andersson Skattehemman 1/4 Mats Michilsson
1685	Jordeböcker Västmanlands län 1685 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00249	Per Matsson, Jöns Ersson, Gösta Ersson, Erik Matsson 3/4 Per Andersson, Jöns Andersson, Erich Andersson 1/2 Anders Matsson 1/4 Johan Matsson 1/4
1690	Jordeböcker Västmanlands län 1690	Skattehemman 3/4 Per och Erik Matsson, Jöns och Gustaf Erichsson Skattehemman 1/2 ?? Skadat Per Jönsson och Erik Andersson, Erik Matsson Joen Hansson Skattehemman 1/4 Olof Andersson Johan Matsson
1715	Jordeböcker Västmanlands län 1715 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055834_00289	Skattehemman 3/4-dels G Olof Andersson 1/6 Olof Larsson 1/6 Mats Johansson 1/6 Erik Jönsson 1/8 Gustaf Matsson 1/8 Skattehemman Halva Mats Persson 5/26, And Jönsson 5/32, Mats Jönsson 5/32, Anders Ersson 3/26 Skattehemman 1/4 dels Mats Andersson Carl Larsson 1/8, Kersten i Brandbo 1/8
1738	Lantmäteristyrelsens arkiv. Olovbenning Laga delning 1738	Jämkning mellan Nedragårdsåboerna uti Olofsbenning Anders Andersson, Anders Olofsson och Hans Matsson.
1742	Jordeböcker Västmanlands län 1742 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055842_00276	1: 3/4 - Anders Andersson 1/6 Anders Olsson 1/6 Hans Matsson 1/6 Hans Matsson 1/6 Gösta Ersson 1/8 Anders Mats Enka 1/8 2: 1/2 - Isak Matsson 5/26, Johan Andersson 6/32, Per Matsson 5/32, Erick Andersson 3/26 3 : 1/4 - Mats Anderssons Enka 4 : 1/2 - Anders Ersson 1/8, Per Johansson 1/8
1793	Lantmäteristyrelsens arkiv Olovbenning Storskifte 1793	Jordägarna: Häradsdomaren Gustaf Andersson och Bergsmannen Anders Gustafsson, Anders Persson, gl Mats Ersson och Anders Ersson på Västergården Unge Mats Ersson, Anders Andersson och Anders Olsson på Mellangården Isak Matsson, Erik Hansson, Mats Persson, Anders Persson i Hagbyn Skattebonden Lars Larsson på Östergården

Jordeböcker Västra sidan

1/2 hemman

1652 Mats Persson

1661 Mats Persson

1667 Mats Persson

1675 Jöns Eriksson, Mats Persson, Gösta Eriksson

1680 Jöns Eriksson, Mats Persson, Gustaf Ersson.

3/4

1685 Per Matsson, Jöns Ersson, Gösta Ersson, Erik Matsson

1715 G Olof Andersson, Olof Larsson, Mats Johansson, Erik Jönsson, Gustaf Matsson

1742 Anders Andersson, Anders Olsson, Hans Matsson, Gösta Ersson Anders Mats änka

Östra sidan

3/4 hemmandel

1652 Mats Johansson

1661 Mats Johansson

1667 ? skadat dokument

1675 ? skadat dokument

1680 Olof Matsson, Jöns Andersson

1/2

1685 Per Andersson, Jöns Andersson, Erik Andersson

1715 Mats Persson 5/26, And Jönsson 5/32, Mats Jönsson 6/32, Anders Ersson 5/26

1742 Isak Matsson 3/26, Johan Andersson 6/32, Per Matsson 5/32, Erik Andersson 3/26

1/4
 1652 Mats Persson
 1661 Erland Amundsson
 1667 Erland Amundsson
 1675 Anders Persson
 1680 Per Andersson
 1685 Anders Matsson
 1715 Mats Andersson
 1742 Mats And änka

1611 *Hans Simonsson i Fliken bjuder nu första resan en systerdel i Fliken köpt av hustru Elin i Olsbenning för osmundsjärn 1200* ¹⁸³⁰

Olsbenning

PER JONSSON

Ingolsbenning. Säljer Olsbenning till Tidik Tidiksson. Har en dotterson Hinse Persson. Se vidare Ingolsbenning och Livsdal i Norberg.

Hustru:

Barn:

Ingeborg Persdotter. Gift med Per Hinsesson från Livsdal, Norberg

1549: *Anders Jonsson i Härad uppbjöd andra färd Olsbenning* ¹⁸³¹

TIDIK TIDIKSSON

Hustru:

Barn:

Har förmodligen mågarna Herman Olofsson bördig från Livsdal gift med Kerstin och Erland. De delar gården mellan sig. Dessutom dottern Karin, gift med Johan Masmäster i Bennebo.

1571: *Bekenner jag Lars Jäsperson till Åreby, Heradsdomhafvande i Bergslagen och Dalarna att then tiden jag laga ting höll med almogen i gamla Norberg then 12 mars Anno 1571 kom för mig och nempden Hinze Pedersson och gaff tillkänna att hans moders fadher Per Jonsson hade sålt till Tidike Tidiksson ett hemman benämndt Olsbenning för 20 fatt iern och inget fastebref uthgifvande. Therför bekände Hinze Persson sigh hafva upburit ett fat iern för börden af Tidike Hermansson [och af (trasigt papper)] Amundt Erlandson i Olsbenning, hvilket 20 fat iern Hinze bekände sina föräldrar rediliga upburit hafa till fulle nöje och thet ena fatt iern i fasta. Nu therföre affhendhe Hinze Persson från sig och sinom ärfvom förenempde Olsbenning och tillegnatt Tidike Hermansson och Amundt Erlansson offannemnde Olsbenning till ewerderligh ägo med hus, jord, åker och engh, skog och skyll, hytto och smedio och ström, fiskevatten i våtto och torre i närby och fjärran inthet undantagande som ther med retta af ålder till legat hafver och nu finnes kan efter thet lageliga köpt war och börden solt så dömde iagh samma köp stadigt och fast med hvars och ens 3 mark för häradsdom lösa. 12 är fasta och i nempden sutto: Lasse Hansson i Presthyttan, Olof Jonsson i Sundhabo, Wilken i Amundsbenning, Nils ibm, Anders i Amundsbenning, Hinze i Ingelsbenning, Joan i Nyhytta ?, Lasse Bengtsson i Hokenbenning, Jöns Andersson i Herdtierna, Per Nilsson i Mählinge, Jöns i Aspbenning, Anders i Andersbenning.* ¹⁸³²

Thet 1:mo befans, at Olsbenningsby likmätigh Kongl Kammararchivi extract af den 25 october 1667 i äldsta jordenboken för år 1560 tilhördt tvenne åboer Tidik Hermansson och Anund Erlandsson som ägt lika andelar hvarthera och utgiort lika ränta, men at berörde by år 1630 blifvit fördeld i tre fjerdedelar, en fjerdedel, och en halv, hvilken beräkning then än i dag i Jordeböckerna behåller, som utaf Jordeboksextraktet under den 2ne November 1747 utgifvet ur Landscontoret i Westers, tydeligen styrkes; icke destomindre vevisar belägenheten af ägorne och alla gamla handlingar som nu voro att tilgå, att de tre fjerdedelar, som i ränta äro sammanförde ej ligga tilsamman med sina ägor, utan att Mellangården som theraf är et halft hemman, har större delen inägor och alla sin skog öster om ån; då fjerdedelen, hvilken nu åbos af Anders Persson, Gustaf Andersson och Anders Gustafsson, har inägor och skog i sammanhang med Anders och Mats Erssönder, hvilka äga den fjärdedelen som förskilt, är skattlagd, äfven som att Mellangården i de väster om ån belägne inägar alltid åtföljer Östergårds halvhemmanet, men ej then fjerdedel af Westergården med hvilken thet i ränta är förenat. ¹⁸³³

1830 *Ting i Norberg 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2720 sid 456*

1831 *Ting i Norberg 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 136*

1832 *Olsbennings bergsmansarkiv Västerås stadsarkiv. Tips av Le Roy Billberg*

1833. *Webbtjänsten Lantmäteriet Historiska kartor. Lantmäteristyrelsens arkiv Olovsbenning Storskifte 1793*

Olsbenning Herman Olssons del Västra sidan om ån

HERMAN OLSSON

Från Livsdal. Förmodligen son till Olof Hinsesson.

Hustru: Kerstin Tidiksdotter. Har ärvt en systerdel i Olsbenning. Byter sedan jord med hu Karin i Bennebo, Karbenning och återfinns sedan i Bennebo. Fadern Tidik Tidiksson köper Olsbenning av Per Jonsson i Ingolsbenning, se ovan.

Barn:

Tidik Hermansson, se nedan.

Erik Hermansson. Bennebo, Karbenning

Nils Hermansson. Bennebo, Karbenning.

1546: Kom för rätten Tidik Hermansson i Olsbenning med sina bröder och talade till Germund Bengtsson i Livsdal om sin faders brodersdel uti förenämnda Livsdal som var hans retta arv . The visste icke vad betalat var eller ej. Svarade Germund det alt betalat var dock kunde han ej med fullom tygom bevisa så att the hade någon tid varit någon vittne tillkallad. Lot jag thet till nämndens rannsakan. The rannsakade att det hade varit uplyst longo sedan, icke kunde de draga till minnes vad ther mer tillgjort. Thet samma vittna och Härmans syster som och en systerdel uti samma Livsdal åtte, vid namn hustru Anna i Gläse, att Herman hade theruppå pengar uppburit men hon mintes icke huru mycket. Dock bleffe de så förente thet Tidikbeggerde med sina bröder tu fat jern. Och förskrivne Germund halft annat fat jern ther med the blefve åtskilde och vederkände wara aldeles velförnöjda.

Sammalunda stod och förenämnda hu Anna för rätten och erkände sig hava uppburit sin fulla betalning med tu fat jern för sin systerdel uti förenämnde hytta Livdal efter sin egen vilja av förenämnde Germund Bengtsson

1834

1546: Kom för rätten hustru Karin i Bennebo, Johan Masmästers efterleverska och hustru Kerstin i Olsbenning, Herman Olssons efterleverska och gjorde sig emellan ett vänligt, skäligt och lagligt jordskifte i så måtto att the hustru Karin förenämnda upplät och antwaredade hust Kerstin allan sin del som hon åtte i förenämnda Bennebo med hustomt hus och täkt, uti hytta och hyttställe, uti kvarn och kvarnläge uti våta och torra, i skog och ..., inomgårds och utan, när och fjärran, inget undantaget som där av ålder legat haver och än härefter med någon rätt tillfinnas kan. Däremot antwaredade hustru Kerstin, h[ustru] K[arin] igen sin hela systerdel så god som fyra lester jern i Olsbenning med dess allom tillägen och för det hustru Kerstin förmår, gav hon hustru Karin för ett lo ft elva hundra jern och löste igen en del av Jons i Klingebo han hade pant af hustru Karin, för halft sextonde hundra jern och på det bytet skulle stånda dess fastare, gav hon henne tio fat jern och får det han fick bättre igen. Ty afhände de sig på båda sidor förra ått hade och från sinom arvom och tillägnade varandra det de förra åtte och det arwom till evärdelig ägo.

Sammaledes kom från Peder Eriksson i Malmkärre sålde och hemolade förre omtalade hustru Kerstin en systerdel som han där i Bänneboda åtte för en lest jern vilket han kändes redeligen uppburit hafva afhände han sig för den skuld och sinom arwom förenämnda systerdel och tillägnade honom förenämnda hustru Kerstin och hennes arwom till evärdeliga ägo och är samma byte och köp laglyst och lagståndit. Ty domde jag samma byte och köp stadigt och fast widermacht bliva utan allt rätant med nemndens samtycke och lagbokens tillåtelse i det 12 och 20 kap i jordabalken wider var dess 3 mark för min häradsdom, desse äro faste som då i nämnden sutto.

1835

Kerstin och Karin, förmodligen systrar och döttrar till Tidik Tidiksson (se ovan) byter sina delar i Bennebo och Olsbenning. Det är oklart om Karins jord i Bennebo är ett arv från hennes föräldrar eller om hon ärvt den efter sin man, paret verkar vara barnlösa. Även om Kerstin byter bort sin del i Olsbenning har sonen Tidik Hermansson och hans ättlingar en del i byn. Jag tolkar det som att Karin mot sytning hos Tidik utser honom till sin arvinge. Tidiks bröder Erik Hermansson och Nils Hermansson finns i Bennebo.

TIDIK HERMANSSON

Son till Herman Olsson, se ovan. I handlingar 1547-1571

Hustru: NN. Har ärvt en systerdel i Sundbo av sin mor. Förmodligen dotter till Peder och Marit på Södra gården i Bennebo, Karbenning. Dvs Marit i Bennebo är syster med Mats Halvardsson i Sundbo, Västanfors.

Barn:

Herman Tidiksson, se nedan

1551: Kom för rätten beskedlig man Lasse Hemmingsson och hans kära hustru, hustru Brita, opplät, sålde och fastade, med sin kära hustrus samtycke och godvilja, hennes systerdel hon åtte i Sundbo. Hederliga ... hustru Brita, Mats Halvarssons efterleverska, hennes broders hustru, och var en femtedel för fat jern, vilket jern Lasse med sin kära hustru kunde fullt och gilt uppbära

1834 Ting i Norberg 1546 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 31

1835 Ting i Norberg 18 januari 1546 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 31

Stod och på samma dag Tidik i Olsbenning på sin hustrus vägnar, upplät, sålde och fastade förra omtalade hustru Brita, Mats Halvarssons, sin hustrus systerdel som hon ärvt efter sin moder för femtio fat järn och lade dem strax ner i Bennebo ¹⁸³⁶

Lasse Hemmingsson i Melinge upbjudit en systerdel i Sundbo på Tidikas hustrus vägnar i Bennebo tredje resan ¹⁸³⁷

HERMAN TIDIKSSON

Son till Tidik Hermansson. I handlingar 1576-1597

Hustru:

Barn:

Tidik Hermansson. Se nedan.

Holsten Hermansson. Se nedan.

Karin Hermansdotter. Ogift.

Erik Hermansson. Se nedan.

Lagmansting 1631 "Framkom en lagvad sak emellan Mats Persson i Olsbenning på den ena sidan klagande och Erik Tidiksson ibid på den andra sidan svarande; anlangande en systerdel i bemälte Olsbenning, den en gammal piga Karin Hermansdotter benämnd ägandes är och vill utgiva för sin sytning efter hon gammal, blind och oför är, vilken del bemälte Mats och Erik äro twistiga om, henne lika delaktigt till arv, vilja henne båda till sytning taga och således hennes jordedel under sig komma.

Blev lagfört på häradsting den 26 juli 1630 och tilldömt Erik för den orsak efter han är hennes broders son, ägandes i bemälte hemman tillförne en brodersdel. Mats äger hennes broderdotter, bekommit en brodersdel i arv och en systerdel tillförne i köp. När nu bemälte Erik sin fadersystems del till sin förra brodersdel bekommer, så äro de lika delaktiga i hemmanet. Mot denna dom inlade Mats sina vadepenningar, sökande i så motto detta dato lagmansting, viljandes jorden under sig komma.

Resolution. För den skäliga och billiga förening därav kunna följa, att hemmanet alltid kunna vara i tu både för skjutsning, utlagor, hägnet och all ander jords lika delning. 2. Äro ock en del av hemmanet utsatt i pant tillförne av föräldrarna den kunna de ock lika delaktigt inlösa. 3. Vill ock pigan hellre vara hos sin brodersson Erik.

Varföre blev dock omsider efter en flitig förmaning till förening lagläsarens dom approberat, dock ej bägges deras goda ja och samtycke, att välbemälte Erik Tidiksson behåller pigan hos sig och sedan vara till hemmanet lika delaktiga." ¹⁸³⁸

Olsbenning Herman Olssons del, sonsonsonen Holsten Hermanssons del (Södra tåkten)

HOLSTEN HERMANSSON

Son till Herman Tidiksson, se ovan.

Hustru: Karin. Morfar var Lasse Jönsson i Färnebokil.

Barn:

Olof Holstensson

Ting 1599: Holsten Hermansson i Olsbenning för hor och kätteri med Lisbet Eriksdotter i Färnebokil, som så fallen är, at förenämnd Holstens hustru, hustru Karin benämnd och Lisbet de vore syskons barn (kusiner), och hade förnämnda Holstens broder, Tidik Hermansson, henne belägrat, och nu är denne Lisbeth död. Dömes nu samme Holsten Hermansson till elden, linjen:

En släktavla finns bifogad där Herman har sönerna Tidik och Holsten Hermansson. Holsten Hermansson är gift med Karin som har modern Marit Larsdotter och morfar Lasse Jönsson i Färnebokil. Lasse har också sonen Erik Larsson och sondottern Lisbet Eriksdotter. Tidik Hermansson blev dömd till bötesstraff för samma Elisabet Eriksdotter ¹⁸³⁹

1610 Per Jönsson i Olsbenning bjuder up nu 2 resan en brodersdel ibidem köpt av Holsten Hermansson ibidem för osmundsjärn 20 fat ^{1840 1841 1842}

1615 Kom Tidik Hermansson i Olofsbenning och gav tillkenna hur Peder Jönsson ibid hade bygt en hytta honom till hinders samt och villa trenga honom ifrån en tomt som ligger i Peder Jönssons ..., då fans i sanning att de båda haver haft en hytta tillsammans, och när Tidik där brukat, bränt den gamla hyttan upp och sedan bygge Peder Jönsson sig en ny hytta i samma staden, och sen haver synt Tidik ett hytteställe igen på sin sida om

¹⁸³⁶ Ting i Norberg 19 aug 1551 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 196

¹⁸³⁷ Ting i Norberg 1550 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 164

¹⁸³⁸ Lagmansting 1631 Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:12 sid 2:555. Tips av Elin sjödin, Kristinehamn

¹⁸³⁹ Ting i Norberg 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 154

¹⁸⁴⁰ Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 421

¹⁸⁴¹ Ting i Norberg 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 448

¹⁸⁴² Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 11

strömmen avsades att i sommar ska där till en 12 mannasyn, dock kastade nu Tidik däremot ¹⁸⁴³

Detta ärende är även uppe på Lagmansting 1621

”/.../ då på den tiden bodde en som hette Holsten Hermansson, densamma brände förenämnde hytta upp i grund, och efter han bedrev kätter, rymde han sin väg.” ¹⁸⁴⁴

OLOF HOLSTENSSON

Förmodligen son till Holsten Hermansson, se ovan.

Hustru: Kerstin Eriksdotter

Barn:

1633 Olof Holstensson i Olsbenning överfallt Mats Persson ibid och kiört ¹⁸⁴⁵

1637 Item blev och afsagt att Olof Holstensson skall träda ifrån Olofsbenning, efter han intet äger der, och vad han haver röjt, det skola de andra betala honom för efter mätesmanna orden ¹⁸⁴⁶

Olsbenning Herman Olssons del, sonsonsonen Erik Hermanssons del

ERIK HERMANSSON

Finns med i längd 1604 och benämns Knekt. Förmodligen son till Herman Tidiksson ¹⁸⁴⁷

Hustru:

Barn: Anna Eriksdotter. Gift med Mats Persson

MATS PERSSON

Måg till Erik Hermansson, se ovan. Son till Per Larsson i Bennebo, Karbenning. Död i Olsbenning.

Hustru: Anna Eriksdotter. Förmodligen dotter till Erik Hermansson, se ovan.

Barn:

Erik Matsson. Född 1640 i Olsbenning. Se nedan.

Per Matsson.

Västerås domkapitel 9 januari 1622 - Mats Pärsson i Bennebo och Anna Eriksdotter i Olofsbenning i Färnebo socken är skylde till tredje och fjärde och finge lov till att äkta var annan lovade till domkyrkan ett skepp stång järn eller 6 daler. Lars Hofman i Olofsbenning är god där före. Haver utgivit. ¹⁸⁴⁸

Tyvärre finns inte släktlinjerna redovisade i ärendet men de bör ha sett ut så här, Anna och Mats blir då skylde till tredje och fjärde led

Peder i Bennebo	
Lars Persson gm Elin från Hällby, Västerfärnebo	Persdotter gm Tidik Hermansson
Per Larsson Bennebo	Herman Tidiksson
Mats Persson, Måg till Erik Hermansson i Olsbenning	Erik Hermansson
	Anna Ersdotter

Vid tinget 1654 bjuder Anders Holstensson i Kallmora upp en mängd jordedelar som han inköpt. Han har inlöst Hans Olofsson i Knallasbenning uti Grytnäs socken hans del, och tre av hans systerdelar, enligt ett köpebrev daterat 1626. Han har givit åt Olof Knutsson, på alla syskons vägnar, ett halvt skeppund stångjärn till förbättring. Han har också inköpt, av Per Holstensson i Halvarsbenning som inlöst av Anders Holstensson i Rosendal, en artondel i förenämnda femtedel. Item av Olof Hindersson i Ingolsbenning, dess andel inlöst. Tillika och av Nils i Främshyttan, uti Skinnskattebergs socken, en adertonde del inlöst. Sammaledes och af h Brita i Fantbo. Och af Peder Jönsson i Flängan, köpt hans andel, ytterligare sig tillhandlat af Erich Bengtsson i Hinsebo, hans jordedel i benämnde Kallmora, som är tre nionde? Delar uti en fjärdedel. Sist och utlöst, Johan Persson i Bennebo, Lars i Karbenning, Mats Persson i Olsbenning, h Kirstin i Fragg, h Anna i Livsdal, h Elin i Ösby, h Brita i Sörby, h Karin i Mälby och är samma jord en sjunde del, uti ett fjärdedels hemman. ¹⁸⁴⁹

1658 Johan Persson i Bennebo och Bergsfjädningen, lät 1 resan uppbjuda sin broders Lars Perssons i Karbenning jordedel i Bennebo, samt den delen Lars tillkom i Nickebo för Stångjärn 5 skeppund och tackjärn 4 skeppund, der

1843 Ting i Norberg 1615 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:10 sid 35

1844 Lagmansting 1621 Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:12 Bild 14400 sid 506

1845 Ting i Norberg 1633 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2255 sid 214

1846 Ting i Norberg 1637 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Örebro län EXIe:1782 sid 90

1847 Dalarnas handlingar 1604:8 sid 69 Tips av Elin Sjödin, Kristinehamn

1848 Västerås domkapitel AI:3 9 januari 1622 (Göran Ekberg)

1849 Ting i Norberg 1654 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2727 sid 121-122

med han var väl betalt, som i köpteskriften dat Bennebo den 16 juni 1634 förmäلتas
 Noch uppbjöds första resan av Johan Persson, Mats Perssons jordedel i Olsbenning, som var hans andre broder, den han hade löst i Bennebo, samt sin del i Nickebo i Ödestäkten för Stångjärn 5 skeppund och råg 4 tunnor, der med säljaren var väl förmöjd, som och köpteskriften dat Bennebo den 29 mars 1649 förmäلتas.
 Noch lät Johan Persson 1 resan uppbjuda Anders Larssons i Ombenning och Norbergs socken sin faderbroders jordedel i Bennebo belägen, den han hade köpt för Stångjärn 12 skeppund dat Bennebo den 24 mars 1636
 Dito uppbjöds av Johan, Hans Erikssons och Lars Erikssons i Darsbo och Skinnskatteberg socken, som är Johans syskonbarn, deras jordedel i Bennebo, som dem efter deras fader Erik Larsson i arv tillfallen var för 15 skeppund stångjärn till fullkomlig betalning; köpeskriften dat Skinnskatteberg den 13 maj 1639.
 Dito Kirstin Persdotter i Fragg sin syster jordedel i Bennebo för stångjärn 2 skeppund 1 resan, köpeskriften dat Fragg 12 Aug 1640.
 Dito av Isak Olofsson i Flena och Gunnilbo socken, köpt en hemmandel i Bennebo för stångjärn 7 ½ skeppund 1 resan, köpteskriften daterad Flena den 3 juli 1644, med pastoris där sammastädes vittne in under.
 Noch lät Johan första resan uppbjuda Lars Perssons i Karbenning jordedel i Bennebo, der han hade köpt för Stångjärn 7 skeppund .. köpteskriften dat 12 mars 1654.
 Noch för Johan Persson uppbjudet 1 resan H Brita Andersdotter i Fantebo och Skinnskattebergs socken H Rikmor Andersdotter ibidem, H Karin Andersdotter i Rosendal, H Kirstin Andersdotter i Flängan, H Anna Andersdotter i Ingolsbenning en systerdel i Bennebo köpt av dem samtliga för Stångjärn 5 skeppund dat Bennebo den 6 juni 1646.
 Dito H Marit Joensdotter i Nickebo pantejord, som Johan Persson hade i pant för stångjärn 45 skeppund, därför hon hade unt honom samma hemma behålla, panteskriften dat Nickebo den 16 juli 1640 1 resan uppbjudet och alltsammans oklandrat.¹⁸⁵⁰

1659 Noch uppbjöd Mats Persson i Olofsbenning jord liggande i Bennebo dito den del som honom tillkom i Nickebo för Stångjärn 4 skeppund ...¹⁸⁵¹

Uppbjöds 3 resan för Johan Persson i Bennebo den jord som han hade köpt av sin svåger Olof Germundsson i Livsdal för stångjärn 8 skeppund. Och på förfrågan samma tid med Olof Germundsson och hans son Erik om de samtycka till detta köpt, och Johan Perssons fastebrev som den 3 mars 1660 beviljades, införas må? Svarade de, då, vi kunna det intet neka eller klandra, det vi är förlikte om, vilket såsom det inför rätten bekändes, så samtycktes av rätten och nämnden, att den såsom lagståndin införas må, och fastebrevet som förr var inhiiberat för Mats Perssons betalning i Olsbenning, och nu bevistes betalningen med quittens av Mats måtte nu extraderas.¹⁸⁵²

ERIK MATSSON

Son till Mats Persson, se ovan. Född 1640 i Olsbenning. Död 1710 i Olsbenning

Hustru: Karin Olsdotter. Född i Gränsjö, Hedemora.

Barn:

2 döttrar

Karin Ersdotter. Född 1685 i Olsbenning. Död 1774 i Olsbenning. Gift med Mats Andersson, se nedan.

1700 Erik Matsson i Olofsbenning begärde uti sitt skrifel till rätten, att såsom hans svåger Carl Larsson dersammastädes, som allenast ägde 1/6 med honom uti ¼ hemman, på 12 a 13 års tid oförsvarl med kohlande och timmers fällande skogen, som dertill lyder, handterat och vad äfven vähl fördärfvar ungsbogen; alltså måtte gode män förordnas, som skogen dem emellan kunde byta, och tillslå honom så mycket av svågerns skog, som kunde svara emot 100 kmt, vilka Larssons hustru Karin Matsdotter skall av Anders Eriksson i Nickebo på sin skoglott uppburit ¹⁸⁵³

Dödbok: Salig Erik Matsson i Olofsbenning född darsammastädes år efter christi födelse 1640 af äkta säng och ärliga föräldrar. Hemma hos sina föräldrar har han sedan allt stadigt vistat och dem med all sin lydno och tjenst tillhanda gått intill deras död. När han var 43 år kom han i äktenskap med sin nu kvarlätne k maka hustru Karin Olofsdoter ifrån Hedemora. Med henna har han levat till sammans uti sänja och kärlek uti 27 år . Avlat med henne 2ne döttrar som än lever. Hans levnad i hem och gård så är grannar och näbor i synnerhet bekant att han har varit en still och sagtmodig man. Mycket enfaldig till sitt förstånd men dock gudfruktig. Hans sjukdom anbelangande så har den samma nu i förstone av heftigt rev men på sistone af starkt håll under samma svåra sjukdom har han låtit bespisa sin själ med herrens h nattvard 70 år gl

Dödbok: Salig ålderstigna moder hustru Karin Olsdotter ifrån Olsbenning. Om henne är detta att berätta att hon är född Ao 1644 d 27 juli uti Gränse by i Hedemora socken. Kunde väl läsa sedan tjänt 5 år. 1683 då hon var 39 år gift med E M S i Olsbenning i 27 år 2 ne döttrar som leva. Sedan mannen blev död 1 juni Ao 1710 änka i 35 år. Vita cu... stilla saktmodig gudfruktig fridsam och i allt ... att hon merendels kunnat skiöta sina hushållssysslor.

1850 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 693

1851 Ting i Norberg 1659 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags härad

1852 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 745

1853 Ting i Norberg 1700 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2302 sid 538

Morbus hög ålder sedan i höstas varit sängliggande. Aetas 101 år 6 mån 2 veckor 3 dygn

MATS ANDERSSON

Måg till Erik Matsson, se ovan. Född 1688 i Bennebo, Karbenning. Död 1727 i Olsbenning. Son till Anders Persson i Bennebo.

Hustru: Karin Ersdotter. Född 1685 i Olsbenning. Död 1774 i Olsbenning. Dotter till Erik Matsson, se ovan.

Barn:

Anders Matsson. Född 1708 i Olsbenning. Endast en dödfödd dotter. Död 1766.

Anna Matsdotter. Född 1711 i Olsbenning. Gift med Isak Matsson, se Östra sidan nedan.

Margareta Matsdotter. Född 1714 i Olsbenning.

Mats Matsson. Född 1716 i Olsbenning.

Erik Matsson. Född 1718 i Olsbenning. Se nedan.

Karin Matsdotter. Född 1721 i Olsbenning.

Mats Matsson. Född 1724 i Olsbenning.

Kerstin Matsdotter. Född 1727 i Olsbenning. Gift med Erik Jansson från Karbenningaby.

Dödbok: Salig Mats Andersson i Olsbenning natus i Benbo 1688 d 18 november. Kom i äktenskap 1707 d 30 sept med hust Karin Eriksdotter i Olofsbenning. Levat tillsamman 20 år på 14 dagar när. Avlat 8 barn 4 söner och 4 döttrar 1 son död. Morbus catulus eller sten varmed han har plågats inemot 3 års tid. Måste i 6 veckor hålla vid sängen av såna plågor och tillstötande magsjuka samt svullnad och sår i halsen och bröstet. Aetas 39 år på 1 månad och 4 dygn när.

Dödbok: Hustru Karin Ersdotter ifrån Olsbenning Nata ibidem 13 dec 1685. År 1707 d 30 sept inträdde hon i äktenskap med sin för detta i herran avlidna man bergsman Matts Andersson ifr Olsbenning som d 16 sept 1727 avled levat sålunda tillsammans uti 20 år avlat 8 barn 4 söner och 4 döttrar av dem leva 1 son och 1 dotter som med barslig vörndnad med mycken rörelse bevisa i dag sin ålderstigna moder den sista ärkänsla. Levat änka uti 46 år och 4 månad och därunder med gudelig tålmod och förnöjsamhet. Morbus ålderdomsbräcklighet slå att hon i flera år måste mästadels hålla vid sängen. Aetas 88 år 1 m och 2 Dygn

ERIK MATSSON

Son till Mats Andersson, se ovan. Född 1718 i Olsbenning.

Hustru: Catharina Isaksdotter. Född 1724 i Västerfärnebo.

Barn:

Mats Eriksson. Född 1749 i Olsbenning. Se nedan.

Isak Eriksson Född 1751 i Olsbenning

Anders Eriksson. Född 1752 i Olsbenning. Se nedan.

Cherstin Eriksdotter. Född 1755 i Olsbenning.

Catarina Eriksdotter. Född 1760 i Olsbenning

Olsbenning Herman Olssons del, sonsonsonen Erik Hermanssons del. Erik Matssons son Mats Eriksson.

MATS ERIKSSON

Son till Erik Matsson, se ovan. Född 1749 i Olsbenning.

Hustru: Margareta Jansdotter. Vigda 1800. Född 1756 i Västerfärnebo.

Barn:

Erik Matsson. Född 1781 i Olsbenning. Anm i husförhörlängden "Svagsint" Död 1836 ogift.

Anders Matsson. Född 1789 i Olsbenning. Se nedan.

Karin Matsdotter. Född 1785 i Olsbenning. Död ogift 1832.

ANDERS MATSSON

Son till Mats Eriksson, se ovan. Född 1789 i Olsbenning.

Hustru: Anna Hansdotter. Född 1794 i Norberg.

Barn:

Anders Andersson. Född 1814 i Olsbenning.

Lisa Andersdotter. Född 1816 i Olsbenning.

Olsbenning Herman Olssons del, sonsonsonen Erik Hermanssons del. Erik Matssons son Anders Eriksson.

ANDERS ERIKSSON

son till Erik Matsson, se ovan. Född 1752 i Olsbenning. Död 1799 i Olsbenning.

Hustru: Christina Andersdotter. Vigda 1783. Född 1760 i Bennebo. Omgift med Anders Andersson, se nedan.

Erik Andersson. Född 1785 i Olsbenning.

Catharina Andersdotter. Född 1790 i Olsbenning.

Anna Andersdotter. Född 1795 i Olsbenning.
Christina Andersdotter. Född 1797 i Olsbenning. Död 1800 i Olsbenning.

ANDERS ANDERSSON

Gift med Anders Erssons änka, se ovan. Född 1763 i Bennebo.
Hustru: Christina Andersdotter. Vigda 1801. Född 1760 i Bennebo.
Barn: Christina Andersdotter. Född 1802 i Olsbenning.

Olsbenning Herman Olssons del, sonsonen Tidik Hermanssons del (Norra tåkten)

TIDIK HERMANSSON

Son till Herman Tidiksson, se ovan
I handlingar 1604-1620
Hustru:
Barn:
Erik Tidiksson. Se nedan.
Karin Tidiksdotter
NN Tidiksdotter

*1606 Tidik Hermansson i Olsbenning haver fått en utter och säger sig hava den sönder skurit till myssefoder.
Förfrågas om han må den behålla själver* ^{1854 1855}

*1610 Kom Tidik Hermansson i Olsbenning och talade till Peder Jönsson där samma sades om huru han hade för...
honom* ¹⁸⁵⁶

*1611 Kom Päder Jönsson i Olsbenning och lade ett synebrev i rätten lydandes hur 12 goda män haver rannsakat
om tvenne hyttställen emellan Peder Jönsson och Tidik Hermansson i Olsbenning som samma brev vidare
innehåller att Peder skall bygga upp den hytta på sin sida om ån och Tidik på sin.* ¹⁸⁵⁷

*1615 Kom Tidik Hermansson i Olofsbenning och gav tillkenna hur Peder Jönsson ibid hade byggt en hytta honom
till hinders samt och villa trenga honom ifrån en tomt som ligger i Peder Jönssons ..., då fans i saning att de båda
haver haft en hytta tillsammans, och när Tidik där brukat, bränt den gamla hyttan upp och sedan bygde Peder
Jönsson sig en ny hytta i samma staden, och sen haver synt Tidik ett hyttställe igen på sin sida om strömmen
avsades att i sommar ska där till en 12 mannasyn, dock kastade nu Tidik däremot* ¹⁸⁵⁸

*Detta ärende är även uppe på Lagmansting 1621
"/.../ då på den tiden bodde en som hette Holsten Hermansson, densamma brände förenämnde hytta upp i grund,
och efter han bedrev kätter, rymde han sin väg."* ¹⁸⁵⁹

*Erik Tidiksson klagar på tinget 1662 att hans systrar bor kvar på hemmanet, hans syster Karin med 1/10 del och
den andre på 1/7 del uti ett fjärdedels hemman. Det bestäms att om deras boende på hemmanet är orsak till
osämja, bör de taga lösning av Erik och draga dädan.* ¹⁸⁶⁰

ERIK TIDIKSSON

Son till Tidik Hermansson, se ovan. Död 1666 i Olsbenning ¹⁸⁶¹
Hustru: Karin Jönsdotter. Från Kårbo, Västerfärnebo. Död 1673 i Olsbenning.
Barn:
Brita Eriksdotter. Född 1640 i Olsbenning. Död 1705 i Olsbenning. Gift med Per Andersson i Olsbenning, se
nedan under Erlands del.
Johan Eriksson. Född 1636 i Olsbenning. Död 1696. Gift med Anna Johansdotter i Bennebo.
Anders Ersson. Född ca 1638 i Olsbenning. Död 1706 i Nickebo. Gift med Brita Olsdotter i Nickebo.
Anna Eriksdotter. Död 1671. Gift 1662 med Isak Hansson i Ösby, Västerfärnebo, senare Kårbo.

1854 *Ting i Norberg 1606 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2720 sid 300*

1855 *Ting i Norberg 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 103*

1856 *Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 9*

1857 *Ting i Norberg 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2720 sid 448*

1858 *Ting i Norberg 1615 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:10 sid 35*

1859 *Lagmansting 1621 Svea hovrätt Västmanlands län EXle12 Bild 14400 sid 506*

1860 *Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2730 sid 528*

1861 *Dödbok Västerfärnebo*

Herman Ersson. Död 1677. Gift med Sara Germundsdotter i Norrhörende, Västerfärnebo.
 Elias Eriksson. Född 1650 i Olsbenning. Troligen död som barn, Erik begravde tre barn 1651 och ett 1656.
 Gösta/Gustaf Ersson. Född 1642 i Olsbenning. Se nedan.
 Jöns Ersson. Död 1698 i Olsbenning. Se nedan.

Lagmansting 1631 "Framkom en lagvad sak emellan Mats Persson i Olsbenning på den ena sidan klagande och Erik Tidiksson ibid på den andra sidan svarande; anlangande en systerdel i bemälte Olsbenning, den en gammal piga Karin Hermansdotter benämnd ägandes är och vill utgiva för sin sytning efter hon gammal, blind och oför är, vilken del bemälte Mats och Erik äro tvistiga om, henne lika delaktigt till arv, vilja henne båda till sytning taga och således hennes jordedel under sig komma.

Blev lagfört på häradsting den 26 juli 1630 och tilldömt Erik för den orsak efter han är hennes broders son, ägandes i bemälte hemman tillförne en brodersdel. Mats äger hennes broderdotter, bekommit en brodersdel i arv och en systerdel tillförne i köp. När nu bemälte Erik sin fadersystems del till sin förra brodersdel bekommer, så äro de lika delaktiga i hemmanet. Mot denna dom inlade Mats sina vadepenningar, sökande i så motto detta dato lagmansting, viljandes jorden under sig komma.

Resolution. För den skäliga och billiga förening därav kunna följa, att hemmanet alltid kunna vara i tu både för skjutning, utlagor, hägnet och all ander jords lika delning. 2. Äro ock en del av hemmanet utsatt i pant tillförne av föräldrarna den kunna de ock lika delaktigt inlösa. 3. Vill ock pigan hellre vara hos sin broder Erik.

Varföre blev dock omsider efter en flitig förmaning till förening lagläsarens dom approberat, dock ej bägges deras goda ja och samtycke, att välbemälte Erik Tidiksson behåller pigan hos sig och sedan vara till hemmanet lika delaktiga." 1862

1633 Anders Persson och Mats Johansson i Olsbenning fick brev på det sågställe västintill som de köpt av Erik Tidiksson för 4 skeppund jörn ¹⁸⁶³

Bla genom ett par domboksuppgifter kan Brita Eriksdotters i Olsbenning härstamning klarläggas. I 1680 års dombok för Norberg berättas att hon har bördsrätt i Kårbo (Västerfärnebo). I 1662 års dombok för Västerfärnebo ser man att Erik Tidiksson i Olsbenning med sin hustru Karin Jönsdotter fått fasta på jord och hus i Kårbo som han köpt av Karins faster Anna Larsdotter och bror Mats Jönsson i Kårbo. Brita Eriksdotter härstammar sålunda på fädernesidan från Tidikssläkten i Olsbenning. Morfadern heter Jöns Larsson och är skattebonde i Kårbo ¹⁸⁶⁴

1654 Upbuds Kårbo hemman 3:e gången som klandrades af Erich Tidiksson i Olsbenning Dito Erick Tidiksson i Olsbenning gjorde anspråk på Kårbo hemman thet hans hustrus broder Lars Jönsson ibidem hafva honom såsom föregifvas oweterligen försåldt hvilket hemman han will för byrderätten skull igenlösa. Men emedan Lars Jönsson nu icke war tillstädes eller stembd therföre låter Erich lagligen stemma säljaren och köparen till nästa ting dher dhe elliast emedhlertid icke kunna wänligen försonas. ¹⁸⁶⁵

1654 Erik Tidiksson i Olsbenning Fernebo socken på sin hustrus Karin Jönsdotters wägnar nu påtalar såsom han Anno 1652 den 12 juni lagligen klander gjordt på Kårbo hemmanet som Lars Jönsson för 550 daler kmt /dock här af 40 daler kmt för ängsteghar obetalat/ Hafver på pant och köp uppdraget och efterlåtit inspectoren Giösta Jonsson som icke är byrdeman dertill. Såsom och Erik Tidiksson hafver sin hustrus hemmansdel ibidem behållen så och hafver han lossat syskonens Måns Jönsson och hustru Marit Jönsdotters hemmansdelar ibidem för 9 skepp stångjärn och Erik Tidiksson på bemäte hustru Marits wägnar betalt Giösta Johnsson 30 daler kopparmynt som hon skyldig är. Fördenskull dömde rätten att Erik Tidiksson nu behåller sin hustru Karins, samt Mats Jönsson och hustru Marits andelar i Kårbo, som arft och inlost är af bemälte Erik och där Giösta Johansson icke kan bliva vid Lars Jönssons köp så hafver han sine penningar igen, och Erik Tidiksson betalar sin hustrubroder Lars Jönsson för hans del i Kårbo efter mätsmannas orden och 3 cap i jordabalken eftersom förnimmes dhen iordedelen vara dess värde och högre försåld till Giösta Johansson. ¹⁸⁶⁶

1656 Kom Erich Tidiksson i Olofsbenning och för Rätten klandrade uppå ett Jordebyte, som för 40 år tillbaka var stad emellan hans fader Tidik Hermansson i Olofsbenning och fordom sin broder sammanstädes, begärandes att efter som den ena lotten var större at de måtte komma till jämkning. Mats Persson i Olofsbenning framlade en witnesskrift daterad i Avestafors d 5 Juli 1656. Underskriven av en gammal man Lars Hermansson benämnd, vilken fordom hade bott i Olofsbenning och förmälte i samma skrift att hans förra hustru som var född i Olofsbenning, hade berättat, det Norra tåkten var bytt till Tidik Hermansson, och Söder tåkten till hans broder, vars efterleverska hans hemman fick, och Mats Persson sedan genom giftermål tillkommit . Resolution: Efter bytet hade så länge stått oklandrat, och grannarna vitnade Mats Persson tåktena bättre häfdat och uppbrukan än Erik, ty kunne rätten honom till intet byte samtycka, för än Erik gör sin lätt i rödjan och

1862 Lagmansting 1631 Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:12 sid 2:555. Tips av Elin sjödin, Kristinehamn

1863 Ting i Norberg 1633 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2255 sid 214

1864 Gustavson, Arne. Släktkrönika för Edvin och Hanna Gustafsson. Del 1-3. Borås, 1987-1991.

1865 Ting i Västerfärnebo 1654 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2264 sid 163

1866 Ting i Västerfärnebo 1654 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2264 sid 456

uppbukade lika gott emot Mats Perssons ¹⁸⁶⁷

1659: Erik Tidiksson i Olofsbenning lät 1 resan uppbuda salig Tidik Hermansson ibid hemman som för gäld hade varit bortsatt nämligen 29 skp stångjärn och skattat för 37 ½ skp som kommer alla arvingarna till, män för Erik uppburit för 29 skp inlösning, vilket hans syster klandrade och tilböd sig vilja lösa för den systerdel som hon hade där uti emot 2 bröder.¹⁸⁶⁸

1659 Efter Ting var lyst förordnades Erik Tidiksson i Olofsbenning till Nämndeman uti Mats Wernikssons ställe i Vallsjöbo, som död var blifven, vilket efter avlagd ed gick uti sitt ställe¹⁸⁶⁹

1661 Anders Ersson ifrån Olsbenning en ung dräng anklagades hava mökränkt Gertrud Tomasdotter i Nickebo, en piga, vilken berättades der efter vordet havande och fött oäkta barn, som i födseln är dött vordet, och gott folk vittnade

Resol. Efter som desse bägge sin sammangång bekände och tillstod, så dömdes Anders som alldeles nekade till äktenskap, med henne att bygga, att böta 40 och konan 20¹⁸⁷⁰

1662 Olof Ersson i Nickebo lät 1 resan uppbjuda Erik Tidikssons i Olsbenning halva hemman i Nickebo, löst för 14 skeppund stångjärn, köpebrevet dat 4 feb 1662.¹⁸⁷¹

Vagnsbro häradsrätt 1 februari 1662: Kom för rätten beskedlig man Erik Tidiksson i Olsbenning och gav tillkänna huru han med sin hustru Karin Jönsdotter hade ärvt och inlöst 2 öresland hus och jord i Kårbo och Färnebo socken som följer. Först löst av sin hustrus faderssyster h Anna Larsdotter 9 penningland för 5 skeppund stångjärn som köpebrevet av den 1 feb 1662 utviste. Sedan av sin hustrubroder Mats Jönsson i Nickebo 1 öresland för 6 skeppund stångjärn. Item av sin hustrusyster Marit Jönsdotter 6 penningland för 3 skeppund stångjärn Vidare beviste Erik Tidiksson sig hava efter förra häradsdomen inlöst i börd och inspektoren välb Gustaf Jonsson en brodersdel 12 penningland för 16 skeppund stångjärn. Dess förutana äger hans hustru arvjord 6 penningland som äger tillsammans arv och köpjord 2 öresland och efter samma jord är lagbunden och lagstånden därför dömdes bemälda köp stadigt och fast.

Gamla Norbergs bergslag 1662-02-04: Framtedde och för rätten Erik Tidiksson i Olofsbenning och Färnebo fjärding en supplication till fordom landshövdingen välb Knut Kunch varutinnan han begärde förhjälpas ifrån tvenne sina systrars intention som ville instiga med honom i hemmanet Olofsbenning, den ena systern Karin på 1/10 del och den andra på 1/7 del uti ett fjärdedels hemman i Olofsbenning som supplicationen vidare förmälte. Så emedan förbemälte sak och supplicant befanns av landshövdingen vara remitterat till härads tings rannsakan och dom. Så undersöktes där om och befanns utav framtedd vittnesskrift dat och av gode män underskriven Olofsbenning in sept 1634 att efter Tidika hade varit gäld på 29 skpd stångjärn och hemmanet efter skattning gångit i gälds betalning för 22 skpd, vilka Erik Tidiksson sedan har igenbördad. Varför så väl som och ett på ¼ dels hemman som detta var kunde ... flere uppehålla och föda än en allena, och många inbrukare äre hemmanets fördärv. Ty dömdes för rätta att så vida bägge Tidiks systrar kunna med enighet omsämjas med sin broder om boställe på gaml fädernes jorden i Olofsbenning kan det vara dem efterlåtit. Men så vida desse givna orsak till osämja skola de mista sin frihet och då efter gode mäns skattning på sina jordlotter, så väl som sitt arbete pliktiga taga lösning av Erik och draga dädan. Och detta vid vite 10 daler smt vilken dera den andra oförrättar och med skäl övertygas.

Gamla Norbergs bergslag 18 augusti 1662: Beviljade ock rätten uppå Erik Tidikssons begäran i Olofsbenning det några gode män skulle värdera hans hemman ibidem på det att man veta skulle huru mycket som på hans systems Karin Tidiksdotters del ibidem belöpa kunde, vilket skedde den 26 aug näst efter och skattades hemmanet för 30 skp stångjärn var av hennes quota på 1/5 del av 16 skp 10.. stångjärn belopp sig Erik lovade henne strax betala

1694 Infunno sig samtliga sahl Herman Erikssons arvingar i Norrhörende med sitt huru såsom deras arvfallne hus och jordedel uti Kårbo nu brukas av Isak Hansson, med vilken deras farbröder och varande förmyndare, Johan Erichsson i Bennebo, och Gustaf Ericksson i Olofsbenning skola hava ingått ett köp om förbenämnda hus och jord i Kårbo, som barnen ärftligen tillkommo, ...¹⁸⁷²

1867 Ting i Norberg 1656 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:2 sid 15

1868 Ting i Norberg 1659 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:2 sid 198

1869 Ting i Norberg 1659 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:2 sid 195

1870 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 750

1871 Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 530

1872 Ting i Västerfärnebo (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2294 sid 1204

Olsbenning Herman Olssons del, sonsonen Tidik Hermanssons del. Erik Tidikssons son Jöns Eriksson

JÖNS ERIKSSON

Son till Erik Tidiksson, se ovan. Född 1631 i Olsbenning. Död 1698 i Olsbenning.

Hustru: Karin Matsdotter. Vigda ca 1659. Från Nybyn, Grytnäs.

Hustru: Brita Johansdotter. Vigda 1679. Från Sörhörende, Västerfärnebo.

Barn:

Erik Jönsson. Se nedan

1668 Jöns Eriksson i Olsbenning besvärade sig emot Olof Matsson ibidem, att han tillägnade sig mer ägor än honom tillkom, och gjort sig inpass på sina enskilte egor. Men efter Olof der till nekade, sägandes sig intet vidare gå än han medgiva, och han skattar för. Befaltes de att söka uti jordeböckerna vid landskansliet, vilken del för mer eller mindre wore skattlagda ¹⁸⁷³

ERIK JÖNSSON

Son till Jöns Eriksson, se ovan.

Hustru: Karin Persdotter från Sundbo. Död 1733 i Olsbenning.

Barn:

Gösta Eriksson. Född 1700 i Olsbenning. Se nedan.

Jan Ersson. Född 1706 i Olsbenning. Ogift.

GÖSTA/GUSTAF ERIKSSON

Son till Erik Jönsson, se ovan. Född 1700 i Olsbenning.

Hustru: Margareta Ersdotter. Född 1703 i Västanfors.

Barn:

Karin Gustafsdotter. Född 1726 i Olsbenning. Gift med Anders Matsson, se nedan.

Per Gustafsson. Född 1729 i Olsbenning. Se nedan.

PER GUSTAFSSON

Son till Gösta Eriksson, se ovan. Född 1729 i Olsbenning. Död 1773 i Olsbenning.

Hustru: Cherstin Andersdotter. Vigda 1750. Född 1721 i Västervåla.

Barn:

Margareta Persdotter. Född 1752 i Olsbenning.

Catharina Persdotter. Född 1755 i Olsbenning.

Anders Persson. Född 1758 i Olsbenning. Se nedan.

Gustav Persson. Född 1760 i Olsbenning.

Per Persson. Född 1764 i Olsbenning.

ANDERS PERSSON

Son till Per Gustafsson, se ovan. Född 1758 i Olsbenning.

Hustru: Kerstin Matsdotter. Född 1765 i Klingbo, Karbenning.

Barn:

Per Andersson. Född 1790 i Olsbenning. Se nedan.

Christina Andersdotter. Född 1793 i Olsbenning.

Anna Andersdotter. Född 1794 i Olsbenning.

PER ANDERSSON

Son till Anders Persson, se ovan. Född 1790 i Olsbenning.

Hustru: Anna Persdotter. Född 1795 i Norberg.

Barn:

Anders Persson, se nedan.

ANDERS PERSSON

Son till Per Andersson, se ovan. Född 1819 i Olsbenning.

Hustru: Anna Cathrina Hedlund. Född 1824 i Karbenning. Föräldrar Mats Hedlund och Lisa Matsdotter i Landforsen eller Bengtsbo.

Barn:

Anders Andersson. Se nedan.

Äger Olsbenning No 1 1/6 samt No 2 1/26 = 8/39¹⁸⁷⁴

ANDERS ANDERSSON

Son till Anders Persson, se ovan. Född 1859 i Olsbenning. Död 1930 i Olsbenning. Riksdagsman.¹⁸⁷⁵

Hustru:

Barn:

Anders Gustaf Andersson. Född 1886 i Olsbenning.

Anna Amalia Andersson. Född 1888 i Olsbenning. Gift med Klockaren, Organisten och Folkskolläraren Gustaf Emil Lindgren i Haraker.

Axel Paul Andersson. Född 1894 i Olsbenning.

Albert Bernhard Andersson. Född 1898 i Olsbenning. Se nedan.

ALBERT (BERNHARD) ANDERSSON

Son till Anders Andersson, se ovan. Född 1898 i Olsbenning. Död 1969 i Västerås.

Hustru: Lilly Margit Pettersson. Född 1908 i Västanfors.

Barn:

Albert Andersson skänkte det Olsbenning bergsmansarkiv som finns förvarat i Västerås stadsarkiv.¹⁸⁷⁶

ANDERS GUSTAF ANDERSSON

Son till Anders Andersson, se ovan. Född 1886 i Olsbenning. Död 1937 i Olsbenning.

Hustru:

Barn:

Byn skvallrar om välstånd. Praktfullast av dem alla vid bydammen står Ages, en patriciervilla som inte riktigt smälter in i miljön. Den byggdes 1918-20 av nämndemannen och sågverksägaren A G Andersson, byns ledande gestalt i många frågor.

Gammalgården var en gång huvudbyggnad till nämndemannen A G Anderssons gård men är numera avstyckad. Det sägs att det ska vara den äldsta byggnaden i byn, att den uppfördes efter branden (1799) och i exakt samma stil som det hus som stod där innan branden. Jag tror inte att man har byggt en så pass stor och framförallt bred bergsmansgård redan vid 1700-talets slut. Skifteskartan från 1837-42 ger intrycket av att det då stod en smalare byggnad på samma plats om nuvarande bostadshus. En datering 1784 finns på spiselhällen i kökskammaren, men hällen kan mycket väl ha flyttats dit.¹⁸⁷⁷

Olsbenning Herman Olssons del, sonsonen Tidik Hermanssons del . Erik Tidikssons son Gösta Eriksson

GÖSTA/GUSTAF ERIKSSON

Son till Erik Tidiksson, se ovan. Född 1642 i Olsbenning. Död 1721 i Olsbenning.

Hustru: Brita Erlandsdotter. Vigda 1668. Dotter till Erland Amundsson, se Östra sidan.

Hustru: Marina Matsdotter. Vigda 1694. Född 1645 i Västansjö, Folkärna. Död 1720 i Olsbenning.

Barn:

Inga barn

Dödbok Sahl hustru Marina Matsdotter ifrån Olsbenning, född i Västansjö och Folkärna anno 1645. vid Erichmässotiden, av ärl och dufruktiga föräldrar, renata , kunde ... läsa uti bok och göra besked för sin christendom, .. då hon kom i äktenskap med sin förre man Erik Jöransson uti Halterbo och Folkärna socken, levde med honom uti rätt äktenskaplig kärlek 23 år, avlade med honom 10 barn, 3 söner och 7 döttrar, vilka ännu lever, men sönerna äro fördette i herranom hädan kallade. Sedan lefde hon uti det ensliga änkiostände i 6 år. Kom så omsider medelst guds försyn uti äktenskap med Gustaf Erichsson i Olofsbenning, med honom har hon lefwat tillsammans uti 26 år, men inga barn med honom afladt. Gudfruchig, saktmodig och Morbus: Bröstsjukan och svår andtappa, under sin sjukdom vårdande hon sig om sin själ 75 år

Dödbok 1721 Sahl Gustaf Erichsson i Olsbenning. Natus ibid 1642 d 13 januari av äkta säng av ärliga och gudfruktiga föräldrar, kunde färdigt lösa uti bok, när han var 21 år kom han i äktenskap med den första sin hustru Brita Erlandsdotter, med henne lefte han uti 29 år, avlade allenast en dotter, som längst sedan är i herranom hädan kallad, sedan var han änkling 1 år, kom så åter medelst guds försyn uti äktenskap med den

1874 Karbenning Husförhörslängd AI:13b sid 339

1875 https://sv.wikipedia.org/wiki/Anders_Andersson_i_Olsbenning

1876 Västerås stadsarkiv SE/U006/VSA_409 Olsbennings bergsmansarkiv

1877 Kihl, Göran. "Olsbenning". I Karbenning. En bergslagssocken., 86–96. Norbergs kommun, 1984.

andra sin hustru, gudfruktige hust Marina Matsdotter ifrån Haltersbo uti Folkärna, med henne lefde han uti 26 1/2 år, men aflade inga barn, sedan han åter lefvat uti det enslige änklingeståndet

Olsbenning. Herman Olssons del, sonsonen Tidik Hermanssons del. Erik Tidikssons sondotter Brita Matsdotters del

GUSTAF ANDERSSON

Född 1724 i Västerfärnebo.

Hustru: Brita Matsdotter. Vigda 1745. Född 1723 i Olsbenning. Dotter till Mats Persson från Östra sidan, vars mor var dotter till Erik Tidiksson, se ovan.

Hustru: Christina Andersdotter. Vigda 1774. Född 1732 i Västerfärnebo.

Barn:

Anders Gustafsson. Född 1746 i Olsbenning. Se nedan.

ANDERS GUSTAFSSON

Son till Gustaf Andersson, se ovan. Född 1746 i Olsbenning.

Hustru: Catharina Persdotter. Född 1744 i Västerfärnebo.

Väster om ån fick aldrig skiftesreformerna så stor betydelse för bebyggelsen. Gårdarna, fyra stycken, låg vid storskiftet norr om bygatan med ladugårdsplatserna i huvudsak söder om densamma. Visserligen ålades gamle Mats Ersson och Anders Ersson att flytta sina hustomter till ladugårdsplatserna söder om bygatan. Men något år därefter och förmodligen innan några förändringar hade genomförts hände något som fick större betydelse för bebyggelsen väster om ån än storskiftet.

Byn brinner 1799: En brand utbröt i Anders Gustafssons stuga. Gården lades i aska. Men inte bara det. Elden fortsatte till Anders Perssons intilliggande huvudbyggnad, därefter till Mats Erssons och änkan Kerstin Andersdotters (Änka efter Anders Ersson) gårdar. Stora delar av bebyggelsen, bostadshus, lador och fähus brann ner. Det enda som räddades ur Anders Pehrssons hus var en klocka. På baksidan står. "Denna klocka räddades vid branden 1799".¹⁸⁷⁸

1878 Kihl, Göran. "Olsbenning". I Karbenning. En bergslagssocken., 86–96. Norbergs kommun, 1984.

Olsbenning Erland Östra sidan om ån

ERLAND

Förmodligen måg till Tidik Tidiksson, se ovan

I handlingar 1539-1564

Hustru: NN Tidiksdotter. Dotter till Tidik Tidiksson, se ovan.

Barn:

Amund Erlandsson, se nedan

Peder Erlandsson. Storgården Norbergsby

1551 Sakören Peder Erlandsson i Olsbenning hade efterbrutit edsöre dock blev han benådd och gav för fattigdom skylld Penningar 20 mark Järn 2 fat ¹⁸⁷⁹

1547 Häradshöfdingen Jöns Perssons dombref emellan hustru Kerstin i Bänneboda och Erland i Olsbenning om en utmark, samt emellan Lasse Hansson i Härade och Hustru Ingrid i Finstad (Finsta) (Hedemora), om en hytta. Nämnden: Tidik Persson i Aspbenning, Peder i Hedkärre, Matts Bengtsson i Ulvsbo, Peder Olsson i Nickebo, Jöns Hermansson i Åvestbo, Lasse Håkansson och Lasse Olsson i Gäsjö, Johan Ersson i Gräntse, Olof Jönsson i Örbäck, Lars Hansson i Prästhyttan Peder Jonsson i Ingolfsbenning Nils Andersson i Kyiomenn? ¹⁸⁸⁰

1551 Kom för rätten Knut i Karbenning och talade till Erland i Olsbenning för det hans söner överfölo honom om en söndagskväll emot den förlikning han hade gjort med Erland om den kränkning han gjort hade hans dotter och emot den frid Jöran Larsson lyste dem emellan, der sade Erland sigh intet hava ¹⁸⁸¹

AMUND ERLANDSSON

I handlingar 1569-1577

Hustru:

Barn:

Hans Amundsson. Storgården, Norbergs by.

Erland Amundsson. Se nedan.

NN Amundsdotter. Se nedan.

1593 Anders Jonsson i Östra Djupkärre bjuder upp Östra Djupkärre, köpt av Amund Erlandsson för 30 fat i Olofsbenning ¹⁸⁸²

1594 Anders Jonsson i Östra Djupkärre bjuder upp Östra Djupkärre löst av Amund Erlandsson i Olsbenning för ... ¹⁸⁸³

1594 Erland Amundsson, bjuder upp sam - Hans Amundsson bjuder upp en brodersdel i Olsbenning och 3 systerdelar ibidem med hus och äng, hytta och quarn, köpt av hustru Ingeborg i Dicka, Folkärna socken, en systerdel av hustru Marit i Storgården på Norberg, en systerdel av hustru Ragnil på Nyhyttan en systerdel, av hustru Ingeborg i Vik på sina barns vägnar en brodersdel, på hennes del 8 fat. The andra en läst alle tillhoppa, löpter 4 fat på var syster... ¹⁸⁸⁴

1661 Per Olsson i Byn och hans svåger Samuel Parlament på sin svärmoders vägnar tilltalade Erik Matsson i Prästhyttan om 14 skeppund Stångjärn på ett ...byte i Olsbenning och Norrgården, det Eriks svärfader som bodde i Olsbenning skulle hava gjort med Hans Amundsson i Storgården, och Svärfadern Eriks lovat giva Hans i mellangåva påbytt 14 skeppund stångjärn, var på bekändes vara betalt 2 skeppund och Vittnen till Hans Amundssons bekännelse här om på sitt yttersta var Per Klockare, Nils Larsson Länsman, Mats Johansson i Olsbenning, vilke och bekände att obetalte; Efter som Erik Matsson förmente sig bättre skäl kunna förskaffa till annan tid, så gavs honom dilation der med. ¹⁸⁸⁵

1662 Samuel Parlaments begäran om rannsaking över det jordebyte som fordom var skett mellan Mats Johanssons svärmoder i Storgården, vilken var Hans Amundssons syster och hennes broder i Olofsbenning. Efter som det befanns att hon som syster var, hade två gånger större delar i Olofsbenning än Hans Amundsson har uti Storegården i Norbergs by, der hon dock inte mer borde hava än 1/5 del uti ett helgårds hemman, der om var

1879 Dalarnas handlingar 1551:3

1880 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 696

1881 Ting i Norberg 1551 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 196

1882 Ting i Norberg 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 117

1883 Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 14

1884 Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 14

1885 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 750

tillbytes, 2 bröder och 1 syster, och hon fått halvparten emot dom både. Denna sak uppsköts, till dess Samuel skaffar sig vissare besked om benämnte byte, och undersöker om der till kunna finnas skäl som kunna styrka hans begäran om vidare ransakan.¹⁸⁸⁶

Olsbenning Erland. Amund Erlandssons son Erland Amundsson.

ERLAND AMUNDSSON

Son till Amund Erlandsson, se ovan. Död före 1660.

Hustru: Barbro Andersdotter.

Barn:

Karin Erlandsdotter. Gift med Per Jönsson. Se nedan

Brita Erlandsdotter, gift med Gustaf Eriksson, se Västra sidan.

1649 vigdes Johan Larsson och Karin Erlandsdotter i Olsbenning

1658 Examineras en piga Brita Erlandsdotter, om det tal och rykte som hon var uti kommen, att hava haft lägersmål med två sina syskonbarn, der på pastoris skrift i Färnebo dat dominia judica 1657 framlades att hon för det talet var ifrån sacramentet satt, till dess hon lagligen bliver examinerad och frikänd. Här om examinerades då drängen Erik Olsson i Nyhyttan, som var syskonbarn med Staffan Persson i Karbenning, med vilken hon heter hava legat och haft umgänge med: Denna sak sköts till nämnden, och såsom de på den bekännelsen som Erik Olofsson inför rätta gjort, hölle honom oskyldig, så kändes hon fri för samma tal.¹⁸⁸⁷

1668 Matthis Pahl Junior fullmächtig av framlidne Erland Amundssons arvingar i Olsbenning, refererade att emellan sahl Mats Johanssons och Anders Perssons ... i Olsbenning på den ene, och Erland Amundsson ibidem samt hans hustru Barbro Andersdotter på den andre, är afskedat, att för sin arvrättighet som Erland der inne hade cederat skulle benämnde Olsbenningsgrannar föda dem i döderdagar. Beklagandes det icke efterkommas, emedan som Erlands Barn, alt ifrån deras faders död in på 9de året, haver sielfer måst sin moder uthan någon deras tillhielp uppehålla. Beiärandes rättens assistence uti denne måttom om någon understöd och vedergällning för det som henne påkostat är, och än vidare behövas kan till terminum mortis. Till detta svarade Mats Johanssons och Anders Pehrssons arvingar, att Erland var icke berättigad till mer jord i Olsbenning än en stugutomt. Och för samma plats hade Erland i sin hela lifstid haft hemvist och föda hos Mats Johansson, varför förmente de intet vidare vara pliktige. Men såsom Anders Pehrssons hus kunde icke bevisa med laga skäl, vad till gamle Erlands enkias uppehälle contribuerat var, så sköts den saken till nämndens utslag, vilka arbitrerade att till hennes uppehälle skulle Anders Pehrsson förskjuta en tunna säd åhrligen ifrån Dato räknat till döderdaga. Men det öfrige som fodras, var barnens plikt efter lagh 31 Cap Jord LL att föda sine gamble förelldrar, oberäknat. Här emot appellerade bägge parter.¹⁸⁸⁸

Lagmansting 1673 den 5 feb 1668 från Norbergs sockenting emellan stridiga parter, framlidna Erland Amundssons arvingar, Gustaf Erichsson i Olsbenning och Mats Johansson, emot varandra, å sine intressenters vägnar, kärke och svarande, angående sahl Erland Amundssons änkas livstids uppehälle och underhåll. ¹⁸⁸⁹

Olsbenning Erland. Amund Erlandssons måg Per Jönsson.

PER JÖNSSON

Måg till Amund Erlandsson. I handlingarna 1600-1625.

Hustru: Karin Amundsdotter. Dotter till Amund Erlandsson, se ovan.

Barn:

Anna Persdotter. Gift med Mats Johansson, se nedan

Anders Persson. Se nedan.

Elin Persdotter. Död 1682 i Prästhyttan, Västerfärnebo. Gift med Erik Matsson i Prästhyttan.

Dombok (1593-1604 svårt skadad): Kom för rätten Peder Jönsson i Olsbenning och gav tillkänna hur han hade köpt en hemmansdel liggandes i Norbergsby Storgården benämnd, av hustru Karin i Håkansbenning, för järn 4 fat, Jöns Olofsson i Saxe, med alla sina arvingar för osmundsjärn 3 fat, hustru Ragnil i Nyhyttan för osmundsjärn 7 1/2 fat, hustru Ingeborg i Dicka i Folkärna socken, tu fat järn, hustru Malin i Halvarsbenning 4 1/2 hundra, Anders Wilkensson i Åvestad (Åvestbo?) 3 hundra, Anders Pedersson i Storgården i Norberg 7 1/2 hundra och efter förutnämnde Peder Jönsson var närmaste arvingen då dömdes detta till att lagfastas ...¹⁸⁹⁰

1886 Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2730 sid 538

1887 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2729 sid 692

1888 Ting i Norberg 1668 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt A:5 sid 65

1889 Lagmansting 1673 Svea Hovrätt Västmanlands län EXla:12 sid 97

1890 Ting i Norberg Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:3 Bild 880

1604 Kom för rätten Peder Jonsson i Olsbenning och gav till känna hur han hade köpt en hemmansdel liggandes i Norbergsby Storgården benämnd av desse efterskrivne, hustru Karin i Håkansbenning för järn 4 fat, Jöns Olofsson i Saxe med alla sina arvingar, för osmundsjärn 3 fat, hustru Rangnil i Nyhyttan för osmundsjärn 7 1/2, hustru Ingeborg i Dicka i Folkärna socken 2 fat Järn, hustru Malin i Halvarsbenning 4 1/2 00, Anders Wilkensson i Åvesta 300, Anders Pärsson i Storgården i Norberg 7 1/2 hundra, och ¹⁸⁹¹

1609 Kom Anders Eriksson på Högen och gav tillkänna hur han hade sålt sitt fasta fäderne i Leksand socken och så nederlagt det på Högen igen. Nämligen för därför dömdes nu den samma jord som han så på Högen igen bekommit hade och igenlöst av oskylle män för sitt fäderne, vilken jord är Anders Erikssons hustrus arv och börd och är summan som han det givit hade 36 fat 4 1/2 100 osmundsjärn.

Sammaledes i förenämnde Högen haver Anders Erikssons mågelag¹⁸⁹² Jöns Padersson i Flången, haver förent sig och Lott ... så att Jöns haver bekommit den norra delen och Anders Eriksson den södra delen ut med gatan, Jöns behåller sörtomten och tomten som ligger med riddargården, Anders Skytt bekom och tomten som Hans i Meling i pant haft haver och skall Jöns giva Anders ett fat järn så skall Anders Eriksson förlika Päder i Olsbenning 16 fat järn och Holsten i Kallmora 300 osmundsjärn.¹⁸⁹³

1610 Per Jönsson i Olsbenning bjuder up nu 2 resan en brodersdel ibidem köpt av Holsten Hermansson ibidem för osmundsjärn 20 fat^{1894 1895 1896}

1611 Kom Päder Jönsson i Olsbenning och lade ett synebrev i rätten lydandes hur 12 goda män haver ränsakat om tvenne hyttställen emellan Peder Jönsson och Tidik Hermansson i Olsbenning sam samma brev vidare innehåller att Peder skall bygga up den hytta på sin sida om ån och Tidik på sin.¹⁸⁹⁷

1615 Kom Tidik Hermansson i Olofsbenning och gav tillkänna hur Peder Jönsson ibid hade byggt en hytta honom till hinders samt och villa trenga honom ifrån en tomt som ligger i Peder Jönssons ..., då fanns i sanning att de båda haver haft en hytta tillsammans, och när Tidik där brukat, bränt den gamla hyttan upp och sedan bygde Peder Jönsson sig en ny hytta i samma staden, och sen haver synt Tidik ett hyttställe igen på sin sida om strömmen avsades att i sommar ska där till en 12 mannasyn, dock kastade nu Tidik däremot ¹⁸⁹⁸

Lagmansting 1621 Kom för rätten Lasse Hansson i Olsbenning i Norbergs socken och klagade att Per Jönsson ibid haver tagit av hans gård hans hyttställe densamme nu bygt samma ställe Der svarade Per Jönsson till, att de som för honom her suttit hava, ... Men han ... haft der på en tolmanna syn anno 1610 och synen haver dömt och sundet dem emellan, att efter her är 2 ställen, att var behåller sitt ställe, på sin sida av ån, efter de boo på var sin sida om ån.

Efter förnämnde

Olsbenning Erland. Amund Erlandssons måg Per Jönsson. Mågen Mats Johansson (Östra sidan, nedre gården)

MATS JOHANSSON

Måg till Per Jönsson, se ovan.¹⁸⁹⁹ Son till Johan Larsson i Prästhyttan. Död 1666 i Olsbenning.¹⁹⁰⁰

Hustru: Anna Persdotter. Dotter till Per Jönsson, se ovan. Död 1693 i Olsbenning.

Barn:

Anders Matsson. Se nedan.

Olof Matsson

Johan Matsson

Jöns Matsson. Lilla Höijen, Norbergsby

Per Matsson. Petrus Matthiae (Ferneboensis) Benningius. Död i Orsa 1682.¹⁹⁰¹

1656 Mats Johansson i Olofsbenning och Bergsfjärdingen opbjöd 1 resan en systerdel ibid belägen, vilken han hade till sig bytt af sin svåger Erik Matsson i Prästhyttan, och givit honom en broders jordedel darsammastades belägen igen. Och efter som brodersdelen var bättre, som bytesbrevet daterat Fernebo 16 mars 1656 så sade,

1891 Ting i Norberg 1604 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 198

1892 Ev svåger, någon man är befryntad med genom äktenskap Se SAOB

1893 Ting i Norberg 1609 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 383

1894 Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 421

1895 Ting i Norberg 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 448

1896 Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 11

1897 Ting i Norberg 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 448

1898 Ting i Norberg 1615 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:10 sid 35

1899 Anges som måg till Per Jönsson i Älvsborgs lösen 1618

1900 Dödbok Västerfärnebo EI:1 s 93

1901 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:1 sid 802

Mats Johansson givit Erik Mattsson --- emellan, der om de voro vänligen förlikta och begärde opbjudas måtte. Samma gång lät Erik Matsson i Prästhyttan uppbjuda bytesbrevet der emot första resan, der klandrade Erich Johansson i Prästhyttan och tillböd sig vilja lösa samma jord eftersom han var broderen (son). Men efter Mats Johansson icke hade sålt sin 6 ½ del, utan sig till bättre lägenhet der han bor förbytt med sin svåger Erik Matsson, som ägde Mats systerdel som brevet utviste, varför dömde rätten det byta gillt. Her emot appellerade Erik Johansson under lagmanstinget. ¹⁹⁰²

1657 Mats Johanssons jordebyte i Olofsbenning med sin svåger Erik Matsson i Prästhyttan uppbjöds 3 resan oklandrat ¹⁹⁰³

1658 Mats Johansson i Olsbenning tilläts för rätten att få bruka sin skog emellan Olsbenning och Nickebo, efter fordom lagläsarens Anders Anderssons synebrev, daterat Norberg den 18 oct 1641 var emot Olof Esbjörnsson hade förmått sig förbud efter de skäl som i brevet stod, att der Nickeboerne kunna skaffa bättre besked, skulle det stå dem frit iterim gafs Mats Johansson sin mihla lös för rätten. ¹⁹⁰⁴

1662 Samuel Parlaments begäran om rannsaking över det jordebyte som fordom var skett mellan Mats Johanssons svärmoder i Storgården, vilken var Hans Amundssons syster och hennes broder i Olofsbenning. Efter som det befanns att hon som syster var, hade två gånger större delar i Olofsbenning än Hans Amundsson har uti Storegården i Norbergs by, der hon dock inte mer borde hava än 1/5 del uti ett helgårds hemman, der om var tillbytes, 2 bröder och 1 syster, och hon fått halvparten emot dom både. Denna sak uppsköts, till dess Samuel skaffar sig vissare besked om benämnte byte, och undersöker om der till kunna finnas skäl som kunna styrka hans begäran om vidare ransakan. ¹⁹⁰⁵

På tinget 1678 beklagar sig Zachris Rambsteen över leveransen av tackjärn han köpt av Anders och Johan Matssöner i Olsbenning. ¹⁹⁰⁶

1678 Jöns Matsson i Olsbenning besvärade sig över sin bror Johan Mattsson, att han i höstas på Jönnes arbete i Skogen hava överfallit honom med hugg och drivit honom från sitt arbete, således, att han först slagit honom med en stör, så att stören gått sönder, sedan dragit honom i håret, givit honom blod... i ögonen, vältat en stor ... på Jönnes bröst och satt sig därövan uppå, sedan slagit honom ¹⁹⁰⁷

1681 Kom för rätten Jöns Matsson i Olsbenning och nu som vid förra tinget kändande till sina bröder, Olof Anders och Johan Matssöners begärandes emedan förbenämnde hans bröder intet kunna skaffa heller ... honom hela hemmanet Lilla högen uti Norbergsby i fulla possession efter afsked, och han äger 2ne brodersdelar uti Olofsbenning med arv och lösen, att då nån av de andra bröderna, och och särdeles Johan Matsson som intet haver löst och älliast äger hemmanet i Folkärna, må taga lösen efter hemmanet intet kan tåla mer än 3 åbor, om de sig föda skulle, och kunna göra cronans utlagor, der emot bröderna Olof Anders och Johan Matssöner invände, sägandes att Jöns Olofsson mötte bliva vid förra förlikningen, 1678, och behålla Lilla Högen. Resolution Tingsrätten håller skäligast vara, emedan Jöns Mats bröder, intet kunna honom Lilla Högen efter sluth och avsked, att de 3ne bröderna Olof, Jöns och Anders Matssöner besitta hemmanet Olofsbenning uti 3 lika låtter efter moderns död, och tillträda hälst efter desse 3 hava löst 3 systerdelar, och en brodersdel tillförend, och Johan som minsta rätt en brodersdel allast äger, och inte haver löst, tager lösen efter och der andra börderna efter hemmanet inte kan föda eller uppehålla mer än 3 åbor, och det i kraft av Kongl Majts reolutions ¹⁹⁰⁸

Lagmansärende 1681 kring bröderna Matssons inlösen av hemmanet ¹⁹⁰⁹
Johan Matsson i Olsbenning klagade över Norrbo härads dombok d 2 juni 1681 emellan honom med de andre sina broder Olof och Anders, samt och hans broder Jöns Matsson, angående besittning och inlösning av hemmanet Olofsbenning, som det Jöns med två sina broder i tre lika delar tillägnade och Johan Matson ... Men Johan vill förbli vid den förlikning häradsbördingen Norling desse bröder emellan med deras Moder d 5 sept 1678. upprättat haver, som hemmanet tilldelas efter modern, honom Johan Anders och Olof Olofssöner men Jöns Utlöses och bekommer Högen eller annat hemman igen för sin arfdel, och sin inlöste brodersdel i Olofsbenning. Varefter Johan sade sig nu kunna hemmola honom Jöns hemmanet Högen, förmedels undfängna så herved. Som lagmans och kongl dommar mot Lars Persson i Men Jöns Matssons hustru, Ingeborg Persdr, som nu tillstades voro, inlade sin mans skifvelse, som påstår vilja kvar blifva vid sin rätt efter sidste häradsdom uti Olofsbenning. Johan inlade sin modhers hustru Anna Persdotters skrift af d 5 aug 1681, hvarmed hon tager honom till sin syssloman på sin ålderdom, och tillåter honom förestå sin halvdel i hemmanet som är ¼ del i byn,

1902 Ting i Norberg 1656 Västerdalarne och Västerbergslagens tingsrätts häradsrätt AI:2 sid 16

1903 Ting i Norberg 1657 Västerdalarne och Västerbergslagens tingsrätts häradsrätt AI:2 sid 78

1904 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 688

1905 Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 538

1906 Ting i Norberg 1678 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2741 sid 420

1907 Ting i Norberg 1678 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2741 sid 429

1908 Ting i Norberg 2,3,4 juni 1681 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2285 sid 946

1909 Lagmansting 1681 Svea hovrätt Västmanlands län EXIa:12 sid 136

hennes arvejord, för... och att han den behålla skulle efter sin död, der hon förmå sina syskon att utlösa, som givs

1700 Kärade Jöns Matsson på Höjen i Norbergsby till Per Anderssons änka i Olsbenning Brita Ersdotter, angående 1 ½ skeppund tackjärn, som han förtjänt för det han vachtat i Olsbennings hytta, varest Per Andersson och hans broder Jöns Andersson allena gjort blåsning det året; änkan svarade att Jöns Matsson hade bordt instämna såväl Jöns Anderssons arvingar, som henne, efter de lika varit delaktiga i blåsningen, och så framt han haft någon rätt, hade han väl förr kräft sitt ut, som han för 20 år sedan förtjänt. Resolutio: Då som nämnden intyggar alltid så varit här i Berglagen, att när en vagtare eller masmästaren blåsningen, vagas straxt upp av tillvärkningen till hans betalning, innan någon annan får därav njuta, och Jöns Matsson allenst intet upvisar något skuldbref på detta tackjärn Alltdärför som och i anseende till själva praescriptionen af tiden, förklarades Per Anderssons änka ifrån denna fördran fri, och vara ifrån allt vidare åthäl i så måtto befriad. ¹⁹¹⁰

1700 den refning som för detta befallningsmannen Anders Granvist och nämndemännen Gustaf Gustafsson, jonas Tidiksson och Olof Persson förrättat Ao 1682 d 30 maj över sahl Mats Johanssons hemman i Olofsbenning, hans 3 söner emellan blef för rätten upplöst, och efter ingen hade något däremot att påminna antagen ¹⁹¹¹

1700 Jöns Matsson på Höjen i Norbergs by hade väl till detta ting låtit instämna dess broder Johan Matsson i Olsbenning med de flera åboer på hemmanet, angående åtskillige puncter, men som saken var tämmelig gammal och af widlyftighet, och varken kärandes eller swardena woro informerade om sammanhanget, ej heller hade nödiga documenter wid handen, alt därför resolverades, att de ... stämde till nästa ting skulle sig inställa, så framt de emedlertid ej kunde komma i godo överens och med varandra förlikas ¹⁹¹²

1700 Efter tingsrättens resolution vid vintertinget kommo självstämde fram för rätten Jöns Matsson på Höjen i Norbergsby å den ena, och brodern Johan Matsson i Olofsbenning med de 2 åboer på samma hemman å andra sidan. Då Jöns Matsson även som förr klagade, att han efter faderns död gådt i elva års tid och släpat i hushållet men aldrig fådt en till lön, ej heller någon afrad av sin, ock den af Cappellanen Hr Per Matsson lösta brodersdelen uti ¼ dels hemman, som desse hela den tiden brukat hava; Sedan anhöll Jöns Matsson att få bristen på det Lilla Högshemmanet minder är värdet än på hans 2ne Brodersdelar i det fasta belöper, kunnandes han intet gilla det qvittens som brodern Johan vid bytet efter modern framgaf, hälst han allt intill för kort sedan undandöljt häradshövdingen Norling av d 26 Juni 1677 dom, som tillerkände honom för det till Sterbhuset försträckt 353 30 öre kmt, af hvilken summa han vid befallningsmannen Granquists och Samuel Parlaments förrättning samma år, ej mera än 53 njutit, ... de 300 som honom uti bytet efter modern äro påförda, då redan vore afdragna. Vidare begärde Jöns, att som brodern Johan samma gång som Norling dom kom undan jämväl borragit en handskrift av Soldaten Per Winter på ett skeppund Stångjärn, utgiven, vilken han inlöst, altså måtte Johan Matsson påläggas samma handskrift framkasta och penningarna återbetala, såsom och att hans medarvingar måtte till honom erlægga 150 kmt som han utaf rådmannen lars Olsson i Västerås till låns tagit och till sina sahl föräldrars sterbhus i Olufsbenning försträckt. Utom detta påstod Jöns Matsson, att brodern Johan som ... emot arrest borttagit 17 skeppund tackjern för honom, måtte efter lagföranrens Petter Johanssons år 1681 utgifna dom förutan de 40 smt arrest brott, betala honom desse 17 skeppund tackjern. ’

Över alla dessa mål förklarade sig svarandena på följande sätt, det kunde de, vad det första om afraden, eller tjänstelönen i de ... år efter faders vid vidkommer, intet bestå honom något sådant, efter arvet i desamma åren var odelt och de alla voro ... bröd under moderns lyder, derest de hava måst arbeta och trähla, men denne Jöns drukit och frönat alla dagarn och varit likare husbonde än dräng i hushållet. Angående de 300 som Jöns intet vill skall nu mera komma honom till last, så hava rådmannen lars Olsson uppå Moderns begäran lagdt dem ut i böter för honom, då han var arresterad vid Norbergs ting, och skall det ingen sanning vara, att de någonsin förrän vid skiftet efter modern blefe för honom afdragna eller honom bevägrade, kunnandes de intet annat än tryggia sig vid det häradshövdingen med halva nämnden gjort, då delningen skedde, och med största möda om allt ransakade. Per Winters obligation och den till stor gjorda försträckning af 150 kmt äro dem helt obekanta, hafvandes de vid bytet år 1694 då han kom fram med på dessa 150 emot honom protesterat, hälst han ingen talföra med skäl var att fordra, och det över 30 år stiger sedan han sådant patenderr, han fordran allvist är vid Norbergs Ting 1677 förklarad att vara 353 kmt, dem han och riktigt uppburit. Beträffande de 17 skeppunden tackjern, som Jöns Matsson söker av Johan Matsson efter lagföranrens Petter Josepssons dom, förklarade sig berörda Johans hustru nu tillstüdes, att hennes man blifvit ohörd dömd, och i en sak som honom icke det ringaste angick, varför ... dom blifvit goillat, när sahl hr landshövdingen Gyllenhorff år 1685 var vid tinget, begärandes svarande ... att blifva ifrån denne deras trätosamme broders och svågers Jöns Matssons actioner en gång fria och lediga och att han bätte bestå dem deras store kostnad och bestvär, som de för hans orolighet skull utstådt. Resolution ¹⁹¹³

Olsbenning Erland. Amund Erlandssons måg Per Jönsson. Mågen Mats Johansson, Sonen Anders Matsson (Sedermera Ollars)

1910 Ting i Norberg 1700 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe 2302 sid 482

1911 Ting i Norberg 1700 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2302 sid 489

1912 Ting i Norberg 1700 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2302 sid 491

1913 Ting i Norberg 1700 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2302 sid 533

ANDERS MATSSON

Son till Mats Johansson, se ovan. Död 1687 i Olsbenning ¹⁹¹⁴

Hustru: Kiersten Jönsdotter . Född 1650 i Flängan, Norberg. Vigda 1670. Död 1720 i Olsbenning. Omgift med Olof Andersson, se nedan.

Barn:

3 söner, 1 dotter lever 1720.

Per Andersson. Född 1674 i Olsbenning

Anders Andersson. Född 1680 i Olsbenning ¹⁹¹⁵ Se nedan.

Dödbok Salig hustru Kiersten Jönsdotter ifrån Olsbenning, natu i Flängan, Norberg anno 1650 d 5 sept Kunde läsa uti bok och göra god reda för sin christendom. Anno 1670 d 10 sept då hon var 20 pr kom hon i äktenskap med sin förra man Anders Matsson i Olsbenning, lefde med honom uti 17 år, avlande med honom 12 barn, 8 söner och 4 döttrar, av vilka nu allenast 3 söner och 1 dotter lefwer, de andra äro i herrannom hädan kallade. Sedan var hon enka uti 1 år, inträddde så uti det h äktenskapsståndet med sin nu efterlevande k man Olof Andersson ifrån Hedåker och Färnebo församling, med honom har hon levat uti 30? år avlade tillsammans 2 döttrar, av vilka 1 lefver, den andra är genom döden avgången. 70 år.

OLOF ANDERSSON

Född i Hedåker, Västerfärnebo. Omgift med Anders Matssons änka, se ovan.

Hustru: Kiersten Jönsdotter. Änka efter Anders Matsson, se ovan. Född 1650 i Flängan, Norberg. Död 1720 i Olsbenning.

Barn:

En dotter som lever 1720.

ANDERS ANDERSSON

Son till Anders Matsson, se ovan. Född 1680 i Olsbenning. Död 1756 i Olsbenning.

Hustru: Elisabeth Ersdotter Född 1676 i Mälby, Västerfärnebo. Vigda 1706. Död 1751 i Olsbenning.

Barn:

Anders Andersson. Född 1710 i Olsbenning. Se nedan.

Dödbok Sahl modern o hust Elisabeth Ersdotter i Olsbenning. Nata i Mälby och Fernebo d 2 Febr Ao 1676. Sedermera hafva hennes k föräldrar låtit henne väl lära läsa i och utan bok. Emot sådan trogen föräldra omvårdnad har hon gått sina K föräldrar tillhanda och städse vistats hemma intil år 1706 d 30 sept då hon var 30 år 7 m 4 w och 2d igenom guds försyn inträdde hon uti ett gott äktenskap med Anders Andersson i Olsbenning. Lefwat tillsammans i 44 år, 6 m, 1 w och 4 dagar. 8 barn, nämligen 4 döner och 4 döttrar, av vilka 1 son och 2 döttrar döde. De övriga 3 s och 2 d leva ännu och tillika med fadern christerligen sörja. Gudfruktig, stilla, saktmodig och i allt sitt lefwerne dygdesam och ärbar, sitt hushåll välförställt, emot sin man och barn vänlig och ljuflig, med sina grannar fridsam och hjälpsam emot de nödlidande 75 år, 2 m, 1 v, 6d

ANDERS ANDERSSON

Son till Anders Andersson, se ovan. Född 1710 i Olsbenning. Död 1789 i Olsbenning.

Hustru: Sara Persdotter. Vigda 1732. Född 1708 i Karbenning. Död 1763 i Olsbenning.

Barn:

7 barn, 4 söner och 3 döttrar, 2 söner och 2 döttrar lever 1763.

Anders Andersson. Se nedan.

ANDERS ANDERSSON

Son till Anders Andersson, se ovan. Född 1735 i Olsbenning. Död 1788 i Olsbenning.

Hustru: Margareta Andersdotter. (Inga barn)

Hustru: Cathrina Olofsdotter. Född 1739 i Nickebo. Vigda 1760.

Barn:

Kerstin Andersdotter. Född 1765. Gift 1789 med Lars Jansson. Fpödd 1755 i Klingbo.

Anders Andersson. Född 1774 i Olsbenning. Se nedan.

12 barn, 1788 levde 2 söner och 5 döttrar

ANDERS ANDERSSON

Son till Anders Andersson, se ovan. Född 1774 i Olsbenning. Död 1865 i Olsbenning.

Hustru: Anna Andersdotter. Född 1768 i Bennebo.

Barn:

Jan Andersson. Född 1800 i Olsbenning. Se nedan.

JAN ANDERSSON

1914 Dödbok Västerfärnebo EI: I

1915 Födelsenotis i Västerfärnebo EI: I

Son till Anders Andersson, se ovan. Född 1800 i Olsbenning.

Hustru: Stina Persdotter. Född 1807 i Bennebo

Barn:

Anna Stina Jansdotter. Född 1837 i Olsbenning. Gift med Erik Matsson . Född 1832 i Bennebo. Se nedan.

Jan Andersson äger Olsbenning No 1 1/6 (Ollars) och No 4 1/16 Mats Mats ¹⁹¹⁶

ERIK MATSSON

Måg till Jan Andersson, se ovan. Född 1832 i Bennebo. Död 1865 i Olsbenning.

Hustru: Anna-Stina Jansdotter. Vigda 1857. Född 1837 i Olsbenning. Död 1863 i Olsbenning.

Barn:

Johan Eriksson. Född 1858 i Olsbenning.

Christina Erika Eriksdotter. Född 1859 i Olsbenning.

Anna Matilda Eriksdotter. Född 1861 i Olsbenning.

Emma Cathrina. Född 1863 i Olsbenning.

Den siste som både brukade jorden och bodde på Ollarsgården var Erik Matsson under senare hälften av 1800-talet. Genom giftermål och arv kom så småningom gården i Johan Johanssons ägo på Jan Persgården i Olsbenning. Under hela 1900-talet har Ollarsgården fungerat som arrendegård. ¹⁹¹⁷

Olsbenning Erland. Amund Erlandssons måg Per Jönsson. Sonen Anders Persson

ANDERS PERSSON

Son till Per Jönsson, se ovan. Död 1660 i Olsbenning.

Hustru: NN

Barn:

Per Andersson. Se nedan.

Brita Andersdotter. Född Ca 1653 i Olsbenning. Död 1709 i Bennebo. Gift med Anders Jansson, Bennebo.

Anders Persson tar över en del efter Erland Amundsson, enligt överenskommelse om att sköta honom och hans hustru (Se Erland ovan). Anders Persson har i jordeboken ¼ som särskiljs i jordeboken. Per Jönsson har också jord på Västra sidan, han köper en brodersdel av Holsten Hermansson 1610. Ev är denna ¼ på Västra sidan?

Enligt dombok 1678 har Anders Perssons barn arvsrätt på mödernet till Prästhyttan ¹⁹¹⁸

1679 Anders Pehrssons barns i Olofsbenning möderns rätt i Jprästhyttan, såld till Anders Ersson ibidem. ¹⁹¹⁹

PER ANDERSSON

Son till Anders Persson, se ovan och måg till Erik Tidiksson, se ovan. Född 1636. Död 1697 i Olsbenning.

Hustru: Brita Eriksdotter. Vigda 1660. Född 1640 i Olsbenning. Död 1705 i Olsbenning. Dotter till Erik Tidiksson, Västra sidan, se ovan

Barn:

Mats Persson. Född 1674 i Olsbenning. Se nedan

Elisabet Persdotter. Gift 1692 med Mats Larsson Ryss i Mählby

Sara Persdotter. Död 1743. Gift 1693 med Erik Larsson i Hökmora.

Dödbok Salig Per Andersson i Olsbenning natus ibidem Ao 1636 d 5 juni. Kom i äktenskap med sin hustru Birgitta Eriksdotter Ao 1660 d 1 september avlat med henne 11 barn 6 söner och 5 döttrar av vilka 3 söner och 2 döttrar är döda. Han haver varit en hedersam och vacker bergsman stilla saktmodig och gudfruktig. Hans sjukdom var rödsot med vilken han plågats uti 3 veckor och 2 dygn avsmnade d 26 juni aetas 61 år.

Dödbok Sal hustru Brita Eriksdotter i Olsbenning nata ibidem Ao 1640 d 9 februari av äkta säng. Har stadigt varit hemma och med allsköns trogen tjänst sina föräldrar gått tillhanda. 20 år gammal trädde hon i äktenskap med salig Per Andersson.

MATS PERSSON

1916 Karbenning Husförhörslängd AI:13b sid 321

1917 Kihl, Göran. "Olsbenning". I Karbenning. En bergslagssocken., 86–96. Norbergs kommun, 1984.

1918 Ting i Norberg 1678 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2741 sid 446

1919 Ting i Norberg 1679 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2742 sid 505

Son till Per Andersson, se ovan. Född 1674 i Olsbenning. Död 1740 i Olsbenning
 Hustru: Anna Hansdotter. Vigda 1699. Född 1682 i Hästbäck, Karbenning. Död 1754 i Olsbenning. Dotter till Hans Olofsson i Hästbäck,
 Barn:
 Isak Matsson. Född 1702 i Olsbenning. Död 1773 i Olsbenning. Se nedan.
 Mats Matsson. Född 1707 i Olsbenning. Död 1740 i Olsbenning.
 Sara Matsdotter. Född 1710 i Olsbenning. Död 1773 i Krylbo. Vigd 1734 med Johan Larsson i Krylbo, Folkärna.¹⁹²⁰
 Hans Matsson. Född 1713 i Olsbenning. Dödd 1740 i Olsbenning.
 Anna Matsdotter. Född 1718 i Olsbenning.
 Anders Matsson. Född 1720 i Olsbenning. Död 1764 i Olsbenning.
 Erik Matsson. Född 1725 i Olsbenning.

Dödbok. Saliga Mats Persson ifrån Olofsbenning natus Anno 1674 d 2 febr. Kunde väl läsa både i och utan bok och hade en fullkomlig grund i sin sanna kristendomskunskap. I sin ungdom lärde han sig uti det lovliga skräddareämbetet och var däruti helfärdig till allas nöje. Sedan när hans fader och äldsta broder på en gång genom döden avgingo måste han emottga hemmanet och när han var på sitt 26 år inträdde han i äktenskap d 31 maj 1699 med sin nu i sorgen efterlämnade k hustru änkan och gudfruktiga Anna Hansdotter ifrån Hästbäck och har väl levt tillsammans i 41 år. 10 barn 6 söner och 4 döttrar av vilka 3 söner redan äro döda

Dödbok. Hustru Anna Hansdotter ifrån Olsbenningen nata i Hästbäck d 1 november 1682. Städse varit hemma intill dess hon år 1699 d 31 maj då hon var 16 år 6 mån 2 veckor blev gift med sin för detta frånskilda man bergsman välförståndiga Mats Persson i Olsbenning levat tillsammans i 40 år. Död av ålderdomsbräcklighet.

ISAK MATSSON

Son till Mats Persson, se ovan. Född 1702 i Olsbenning. Död 1773 i Olsbenning.
 Hustru: Anna Matsdotter. Vigda 1734. Född 1711 i Olsbenning. Död 1773 i Olsbenning. Dotter till Mats Andersson och Karin Ersdotter. Se ovan.
 Barn:
 Mats Isaksson. Född 1737 i Olsbenning
 Catharina Isaksdotter. Född 1740 i Olsbenning.
 Anders Isaksson. Född 1743 i Olsbenning. Död i Hedemora.
 Sara Isaksdotter. Född 1746 i Olsbenning
 Erik Isaksson. Född 1751 i Olsbenning.

Dödboken 1773 Bergsman ärlige och välförståndige Isac Matsson ifr Olsbenning född därstädes af ärl och christel föräldrar d 11 dec 1702. I de yngre åren har han lagt grunden till en sann kristendomskunskap. Varit hemma i sina föräldrars hus och med all tiden rätt dem tillhanda. År 1734 d 6 oct begav han sig i äktenskap med sin nu i stor sorg efterlämnade k maka Anna Matsdotter ifr Olsbenning och med henne på det 40:e året ljuvlig sammanlevnad blivit välsignad med 7 barn av vilka 2 söner och 3 döttrar ännu lever. I sitt allmänna leverne varit känd för en gudälskande fridsam redelig stilla och sagtmodig man. Morbus begyntes med huvudvärk och magsjuka, då den gångbara rötfebern slutade hans dagar och måste han den 23 jan intaga sängen. Var dock under sin sjukdom tålig och nöjd med det som herren behagade låta honom vederfaras. Död den 29 januari klockan 6 om aftonen. Aetas 70 år 1 mån och 3 veckor.

MATS ISAKSSON

Son till Isak Matsson, se ovan. Född 1737 i Olsbenning. Död 1773 i Olsbenning
 Hustru: Chierstin Olsdotter. Vigda 1761. Född 1739 i Karbenning. Omgift med Lars Larsson 1775.
 Barn:
 Anna Matsdotter. Född 1762 i Olsbenning.
 Isak Matsson. Född 1764 i Olsbenning. Gift med Samuel Samuelsson. Se nedan.
 Mats Matsson. Född 1770 i Olsbenning

ERIK ISAKSSON

Son till Isak Matsson, se ovan. Född 1751 i Olsbenning.

1920 I dödsnotisen kallas hennes föräldrar Mats Isaksson och Anna Persdotter. Några sådana personer har jag inte funnit utan gissar att det är en förvanskning av Mats Persson och Anna Hansdotter. Sara avled vid 62 ½ års ålder 1773-03-29 (Folkärna F:1 sid. 391). Mats Persson i Olsbenning fick en dotter med detta namn 1710 13/11 = stämmer mycket bra. Sara och Johan tycks dessutom ha hållit dubbelbröllop med Mats Perssons son Isak, vilket ytterligare kopplar samman familjerna. De döpte sedan sin första dotter till Anna - sannolikt efter Saras mor då Johans mor hette Margareta. (Meddelat av Elin Sjödin)

Hustru: Sara Andersdotter. Vigda 1774. Född 1745 i Hökmora.

Barn:

Isak Ersson. Född 1775 i Olsbenning

Anders Ersson. Född 1777 i Olsbenning

Anna Ersdotter. Född 1779 i Olsbenning

Sara Ersdotter. Född 1781 i Olsbenning.

Erik Ersson. Född 1784 i Olsbenning.

Stina Ersdotter. Född 1788 i Olsbenning.

SAMUEL SAMUELSSON

Måg till Mats Isaksson, se ovan. Född 1756 i Norberg. Död 1808 i Olsbenning.

Hustru: Tidigare gift 1783 i Folkärna.

Hustru: Anna Matsdotter. Vigda 1796. Född 1762 i Olsbenning. Dotter till Mats Isaksson, se ovan. Omgift med Per Jacobsson, se nedan.

Barn:

Anders Samuelsson. Född 1798 i Olsbenning.

Sara Samuelsdotter. Född 1799 i Olsbenning.

Anna Samuelsdotter. Född 1803 i Olsbenning. Gift med Mats Matsson, se nedan.

PER JACOBSSON

Gift med Samuel Samuelssons änka, se ovan. Född 1768 i Söderbärke. Död 1830 i Olsbenning.

Hustru: Anna Matsdotter. Vigda 1810. Född 1762 i Olsbenning. Se ovan.

Barn:

ANDERS SAMUELSSON

Son till Samuel Samuelsson, se ovan.

Hustru:

MATS MATSSON

Måg till Samuel Samuelsson, se ovan.

Hustru: Anna Samuelsdotter. Född 1803 i Olsbenning.

Barn:

Anders Matsson. Född 1830 i Olsbenning. Se nedan.

Samuel Matsson. Född 1831 i Olsbenning.

Mathias Matsson. Född 1834 i Olsbenning. Död 1837 i Olsbenning.

ANDERS MATSSON

Son till Mats Matsson, se ovan. Född 1830 i Olsbenning.

Hustru: Christina Ersdotter. Född 1835 i Bennebo

Barn:

Amalia Christina. Född 1860 i Olsbenning.

Anders Matsson ägde Egendomen Olsbenning Hagbyn No 2 3/26¹⁹²¹

Anders Jönsson. Gift 1692 med Abluna Johansdotter i Norrhörende.

Erik Jönsson. Gift 1692 med Karin Persdotter i Sundbo, Västanfors

1921 *Karbenning Husförhörlängd AI:13b sid 323*

Mats Jönsson i Olsbenning gift 1694 med Brita Jönsdotter ibm.

Olsbenning Mats Michels torp

1637: Erik Tidiksson i Olsbenning och Mats Persson ibidem gav Michel Olsson lov att bygga ett torpställe väster om byn, ...¹⁹²²

Torpet skattlades enligt jordeböckerna 1645. Det var på ett fjärdedels hemman. I storskiftesförordningen 1794-95 står: På berörde Olsbennings ägor ligger även ett fjärdedels hemman Matts Michelssons kallat vilket från äldre tider erkändes vara avrösat från Olsbenning by både till inägor och skog. Torpet delades under 1700-talet upp i två åttondelshemman. Det ena köptes upp av bergsmän i Olsbenning medan det andra så småningom hamnade under Posse på Nyhyttan. Vid sekelskiftet försvann bebyggelsen.¹⁹²³

MICHEL OLSSON

Hustru:

Barn:

MATS MICHELSSON

Hustru:

Barn:

Margareta Matsdotter. Född 1642 i Olsbenning. Gift med Anders Persson i Bennebo, Karbenning.¹⁹²⁴

1648 Vigdes Herman Michelsson i Olsbenning och Anna Persdotter i Håkonbenning

1649 vigdes Erik Michelsson i Olsbenning och Elisabet Jönsdotter

1922 *Ting i Norberg 1637 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Örebro län EXle:1782 sid 90*

1923 Kihl, Göran. "Olsbenning". I *Karbenning. En bergslagssocken.*, 86–96. Norbergs kommun, 1984.

1924 *Enl mantalslängder har Mats Michelsson två döttrar 1677 men endast en dotter 1679.*

SNYTSBO, KARBENNING

1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Nils
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Nils
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Nils Evastesson
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	(Skadad – oläsligt) Jöns i Englikeböning (Ängelsberg) Ingemar Vålbohyttan Nils Djupnäshyttan
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Nils Vastesson 3 fat 42 osmund
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 sid 72	Olof Nilsson Mats Nilsson
1571	Älvsborgs lösen 1571	Olof i Snytsbo Lasse Olsson Waste Nilsson i Välle Måns Persson ibid Staffan Larsson ibid
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Olof
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 10	Lasse Olsson? Henrik Larsson obe...
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Mars Larsson, ¼ hemman Tidik Larsson ¼ hemman Olof Larsson, ¼ hemman Lars Andersson ½ hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Olof Lars Andersson Tidika * son Anders Mats * son Herman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 14 roten	Olof L
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd VästerVåla 4 roten	Lars Tidika
1635	Boskaps och utsädeslängd Västerfärnebo socken Bergsfjordingen	Erich Tidiksson Mats Pedersson
1685	SVAR Jordebok 1685.2 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00249	Anders Matsson Nils Olsson Nils Matsson ¾ Holsten Larsson Hennika Larsson Lars Persson ½

Snytsbo

NILS WASTEESON

Son till Waste Olsson född i Livdal. Nils nämnd 1539-1555

Hustru:

Barn:

Olof Nilsson. Se nedan.

Waste Nilsson.

Olof i Blomdal tvistar med Waste Nilsson i Snytsbo och hans bröder. talas om en skogsäng som Nils i förenämnda Snytsbo hade. Hänvisning till en häradsdom 1483. ¹⁹²⁵

Ting på Norberg 19 aug 1551 ¹⁹²⁶: *Kom Bengt Germundsson och .. han hade löst sina medarvingar från Livsdal, Nils i Snytsbo (en brodersdel) och Jöns Enwastesson i Djupekärre (en brodersdel), Herman i Wästanfors (för sin*

1925 *Ting i Norberg 1645 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 16*

1926 *Ting i Norberg 1551 19 aug Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 197*

moders systerdel), Wilken i Ombennings moder (en systerdel), Peder Matsson i Höjen för sin moders systerdel, Lasse Larssons i Löthen i Ferneboda socken för hans moders systerdel

1549: Kom för rätta Herman i Västanfors och Peder Matsson, båda Bengt Germundssons systersöner, vittna och bekände att haver deras moder uppburit 7 ½ hundrat järn för var dem systerdel i Livsdal uti Bengts hemman

¹⁹²⁷

I ovanstående ärende måste tingskrivaren ha gjort ett misstag – lydelsen bör vara ”båda Bengt Germundssons mors systersöner”

1549 Herman i Västanfors uppbjöd första gången sin systerdel i Livsdal

Peder Matsson bjöd upp andra systerdelen i Livsdal första gången

Lasse Larsson uppbjöd den tredje systerdelen ibidem första gången

Nils i Snytsbo uppbjöd en brodersdel ibidem första gången

Bengt Germundsson bjöd efter allt ¹⁹²⁸

OLOF NILSSON

Son till Nils Wastesson, se ovan. Nämnd 1546-1572

Hustru: Ingeborg Tidiksdotter. Dotter till Tidik Engelbrektsson, Knallasbenning, Grytnäs

Barn: Lars Olsson. Se nedan.

Vid ting i Norberg 1546 kungör hustru Ingeborg boende i Snytsbo att hennes far Tidik i Knallasbenning sålt sin brodersdel i Västra Moren (nuvarande Västanfors) till brodern Jöns Engelbrektsson boende vid denna hytta. Han uppbar sedan uti sin livstid en första fat järn, men då fadern dog uppbar hon sedan fem fat järn, och tillägnade Jöns Engelbrektssons son vid namn Per Jönsson förutnämnde treading. ¹⁹²⁹ Jöns Engelbrektssons koppling till Moren bekräftas i 1558 och 1562 års skattelängder. ¹⁹³⁰

1549: Hustru Ingeborg i Ombenning och hust Karin i Knallasbenning bjuder up den systerdelen uti Kallmora. Anders Andersson bjuder efter.

Olof Svensson i Djupkärra uppbjöd på Peder Anderssons vägnar i Feggeby (Skedvi) och Erik Andersson på Clemntshyttan den broderdelar och Marit och Britas systerdelar i Kallmora första gången. Anders Andersson bjuder efter. ¹⁹³¹

1551: Anders i Kallmora uppbjöd första gången alla delar han köpt hade av sina syskon i Kallmora ¹⁹³²

1596 Kom Lasse Olofsson i Snytsbo och talade till Måns Hansson i Aspbenning om en halvpert i samma hemman som Måns besitter, vilket hemman Lasses Moderfader sålt haver Tidik i Knallasbenning benämnd. Då rannsade de tolv att samma Tidik var död bliven för mer än för 50 år sedan och ingen minns hur samma köp var tillgånget och Lasse nu var över sina 60 år, ... häfd ¹⁹³³

1599 Kom hustru Brita Olof Jönssons i Andersbenning och talade till sin styvson Anders Olofsson i Fröbenning och hans syskon om ett bälte som hennes man förnämde Olofsson henne givit hade i hennes hedersamma morgongåva. Då steg hustru Anna i Snytsbo och vittnade att samma bälte var hennes rätteligen givit. Så dömdes samma bälte förenämnd hustru Brita och behålla, som lagen ¹⁹³⁴

1607 Profoss Jöran Gulleesson har klagomål på slagsmål i samband med att han skulle uppbära pengar hos Lasse i Snytsbo ¹⁹³⁵

1661 Tidich Larsson ifrån Kullbacken och Sala socken kändes berättigat att njuta sin betalning utur Snytsbojorden efter Anders Tidichsson, nämbl 2 skeppund tackjärn; såsom och betalning för 1 oxe och såsom andre creditorer övergår, då jorden bliver skattat:

Den 6 september 1679 hölls ett extra ting i Norberg där alla arvsrätter till Snytsbo klarlades och nedtecknades. Två gårdar redovisas, Nedre gården på ¾ och Övre gården på ½ mantal. ¹⁹³⁶

Nedanstående första led bygger på redovisningen i denna genomgång:

1927 Ting i Norberg 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 135

1928 Ting i Norberg 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 136

1929 Ting i Norberg 1546 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 31

1930 Gustavson, Arne. Släktkrönika för Edvin och Hanna Gustafsson. Del 1-3. Borås, 1987-1991

1931 Ting i Norberg 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 136

1932 Ting i Norberg 1551 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 197

1933 Ting i Norberg 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 51

1934 Ting i Norberg 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 155

1935 Ting i Norberg 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 227

1936 Extra ting i Norberg 6 sep 1679 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2742 sid 547

Snytsbo, Nedre gården

LARS OLSSON

Son till Olof Nilsson, se ovan. Nämnd 1571-1608.

Hustru:

Barn:

Nils Larsson. Se nedan

Jöns Larsson. Örbäck. (Olof Larsson löser in hans del)

Tidik Larsson. Se nedan. (Arvingar Larus i Sahlberget, Anders i Snytsbo, Jacob Soldat, Ingeborg i Bodarna, Margareta i Snytsbo)

Mats Larsson. Se nedan

Olof Larsson. Se nedan.

Ingeborg Larsdotter. Gift med Anders Didriksson i Blomdal, Karbenning.

Brita Larsdotter. Gift till Meling, Västanfors. (Arvingar Lars Olsson i Meling, Per ibid Brita i Folkhyttan, Anders i Meling)

NILS LARSSON

Son till Lars Olsson, se ovan

Hustru:

Barn:

Anders Nilsson, Västanberg, Västervåla (Arvingar Anders i Västanberg, Brita i Hörende, Cherstin i Bondfallet, Margareta i Jåpbo, Anna i Prästtorpet

Elin Nilsdotter. Sörby Västervåla (Arvingar: Lars Danielsson i Sörby, Kierstin i Stabäck, Margareta i Ombenning)

OLOF LARSSON

Son till Lars Olsson, se ovan

Hustru:

Barn:

Anders Olsson

MATS LARSSON

Son till Lars Olsson, se ovan

Hustru:

Barn:

Herman Matsson i Snytsbo

Lars Matsson i Snytsbo

Nils Matsson i Snytsbo

Elin i Salbo, Jacob Svenssons hustru

OLOF LARSSON

Son till Lars Olsson, se ovan

Hustru:

Barn:

Lars Olsson i Snytsbo

Anders Olsson i Broarna

Nils Olsson i Snytsbo

Anna Olsdotter i Snytsbo

Snytsbo, Övre gården

LARS ANDERSSON

Arvfallen i Ombenning, Västervåla. Löste ut övriga arvingar i Snytsbo.

Hustru: Bördig till hemmanet i Snytsbo

Barn:

Per Larsson i Snytsbo. Död före 1679. Vigd med Anna Olsdotter från Livsdal 1657

Hennika Larsson i Snytsbo

Holsten Larsson i Snytsbo

Olof Larsson i Ombenning

Brita Larsdotter Vigd med Erik Olofsson i Livsdal 1657

Marit Larsdotter i Bennebo

Anna Larsdotter i Hästbäck

Olof Larsson i Ombenning löstes ut ur Snytsbo med faderns arvejord i Ombenning. ¹⁹³⁷

1937 Gustavson, Arne. *Släktkrönika för Edvin och Hanna Gustafsson. Del 1-3. Borås, 1987-1991*

1648 Framställdes för rätten Lars Matsson i Snytsbo, vilken hade besovit Malin Germundsdotter, fött barn uti december månad. Och efter han icke henne äkta ville, sakfälles han till 40 efter det 3 cap giftmålsbalk Des hon till halva mindre efter ¹⁹³⁸

1648 Även framställdes Per Larsson i Snytsbo, vilken hade belägrat Kiestin Matsdotter de han icke förbättra heller echta ville, ty dömdes han och plikta sine 40 ¹⁹³⁹

1658 Lars Matsson i Snytsbo anklagades för mökränkt en jänta Kirstin Hansdotter i Landforsbacken och Färnebo socken, vilken gärning de båda tillstodo, och barnet lever. Bekände och Lars att han en gång tillförne har mökränkt en jänta för 10 år sedan och pliktat därför, denne visst han inte att

Resolutio: Efter ingen skyldskap fanns dem emellan och han nu andre resan är anklagad för mökränkning böter han 80 och konan 20 och giver henne en tunna säd för vart år i 3 år för det att hon en ögonsjuk människa var, var och och nämndens betänkande, att han väl måtte giva henne en klädning a v kläde för sin eländighet¹⁹⁴⁰

1661 Beviljades och skattning på Tidiks hemman i Snytsbo att ske nu i tillkommande sommar¹⁹⁴¹

1661 Gustaf Jonsson ...herinnans tjänare, lät 1 resan uppbjuda Herman Matssons obligation i Snytsbo för, her emot Herman exciperade och sade, att säden som han är skyldig för lovades honom för 10 .. tunnan, men är nu uppförd för 15 ..., därför äär summan stor, ty pålades Herman liquidera med Gustaf till nästa ting Dito för Gustaf Jonsson uppbjöds Anders Tidichssons obligation på penningar ... 275 ..., första resan, därför pantsatt honom all sin egendom i löst och fast han äger i Snytsbo

Och efter som åtskilliga creditorer befunnes concurrera uti Snytsbo hemman, vilka sig beklagat komma till ingen betalning, ej heller kunna få pant efter som hemmanet är tillförne i så mångas händer söndrat. Så avsades och att creditorerna alla på en tid i ingående höst skola der comparera och bevisa sin rätt på sin fordran, och sökas medel att de kunna pro quota bliva utur deras egendom betalt. Av nämnden tillordnades den tiden vara der med tillstädes, Nils i Livdal, Erich Seffresson i Ennoret, Olof Persson i Åvestbo och Herman i Broarna.¹⁹⁴²

1661 Lars Danielsson i Sörby och Våla socken tillsades att få utslag på sin sak angående Snytsbo jordedelen som han hade att påtala såsom en bördesman till en brodersdel ibidem, dock så framt i tid fördelningen sker i Snytsbo och förfaras kan, vilken hans jord har haft till brukning.¹⁹⁴³

1938 Ting i Norberg 1649 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:1 (opaginerat) Bild 480

1939 Ting i Norberg 1649 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:1 (opaginerat) Bild 480

1940 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 686

1941 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 747

1942 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 750

1943 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 753

VALSJÖBO, KARBENNING

1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Mats Werniksson, ¼ hemman Olof Larsson, ¼ hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Mats Olof Larsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 11 roten	Mats Olof L

MATS WERNIKSSON

Hustru: Carin Matsdotter. Från Andersbenning Död 1690 i Vallsjöbo.

Barn:

Anna Matsdotter. Gift med Erik Börilsson i Hökmora, Karbenning.

*Lagmansrätt 1669: Beskedelig man Mats Eriksson i Andersbenning hade till sig löst några jordelotter i framlidne Mats Olofssons hemman i Andersbenning, näml Mats Wernikssons hustrus i Vallsjöbo en systerdel, Per Tomassons hustrus i Rabbatsbenning en systerdel, och Bengt Hendrichssons hustru s systerdel i Dullbo, till vilken han och på sin hustrus vägnar var bördig. Och givet för benämnde jordedelar
Det benämnde Mats Erichsson hade köpt av sin svåger Isak Persson i Näs och Hedemora socken hans hustrus arvejord, som är en systerdel i Andersbenning, ... Item Mats Matssons arvejord som honom tillfallen var efter sin framlidne broder Olof Matsson, som barnlös genom döden avgick, med mera som i benämnde brev ¹⁹⁴⁴*

ÖRBÄCK, KARBENNING

Den malm som under tidig medeltid började brytas i Norbergstrakten krävde vattenkraft för järnframställningen. Det påverkade också Västerfärnebo. På 1300-talet nämns hyttor vid forsarna i Örbäck och Bennebo (Brännsbo) som då hörde till Västerfärnebo men idag ligger i Karbenning. Under 1400-talet tillkom hyttor vid fall i Karbenningby, Hästbäck och Högfors i nuvarande Karbenning och vid Prästhyttan i Västerfärnebo. På 1500-talet anlades hyttor vid Blomdal, Snytsbo, Olsbenning, Nickebo och Hökmora i Karbenning samt vid Västerbykil och Rosshyttan i Västerfärnebo.

Med tiden ersattes osmundjärnet med stångjärn och den ena hammaren efter den andra anlades, bland andra en vid Norrhörende 1602 och en vid Sör Ål 1633. Mot slutet av 1600-talet fanns det 29 hammare i Västerfärnebo. Av dem låg 11 i nuvarande Karbenning (Eriksson, Owe och Fläcke, Anders. Hörsjöfors Bruk och Västerfärnebo, 2008.)

Tack Göran Ekberg för tingsärenden rörande Örbäck

1400	Se brev nedan	Jönis
1461	Se brev nedan	Jowan
1462	Se brev nedan	Mats
1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Johan (Gav järn istället för pengar) Olof Eriksson (Betecknas som fattig bergsman)
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Jöns Jönsson Mats Jonsson Olof Eriksson Werneka
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Jöns Jonsson Mats Olof Eriksson Hustru Kerstin
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Jöns Jönsson Mats Olof Eriksson H Kerstin
1545	Ting i Norberg 1545 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 15	Olof Jönsson i Örbäck
1547	Se brev nedan	Olof Jönsson
1549	Ting i Norberg 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 135	Lasse Ersson
1551	Ting i Norberg 151 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 194	Lasse Ersson Olaff Jonsson Lasse Persson
1557	Ting i Norberg hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 254	Lasse Pson i Örbäck Lasse Eff? i Örbeck
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Jöns Hansson 3 hundra Matss 2 hundra 48 Lasse Esson 1/2 fat H Kristin 1 hundra 10
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 sid 72	Lasse Ersson Lasse Persson Olof Jönsson
1571	Älvsborgs lösen 1571	Lasse Persson Olof Jönsson Erik Larsson
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Erich Larsson Lasse Persson Olof Jönsson
1602	Ting i Norberg 1602 Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 46	Erik Larsson i Örbäck
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 10	Erik Larsson Jöns Larsson hustru Marit
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Anders Jönsson, 1/2 hemman Enkan ibm 1/2 hemman Mats Eriksson, 1/2 hemman

1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Anders Brod Nils Johan Matsson Lasse Eriksson Mats Eriksson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 14 roten	Anders Johan Matsson Mats Ersson
1685	SVAR Jordebok 1685,2 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00249	Jöns och Per Andersson Olof Ersson Erik Persson 1/2 Mats Olsson Per Johansson 1/2 Lars Ersson 1/2 Anders Nilsson 1/4

Den 12 feb 1400 ”tha som thing holdos oppo Norobergh” skedde en uppgörelse mellan två män från Hörende i Färnebo socken och å andra sidan Jösse Finsson, den fogde, som genom sin framfart i dessa bygder väckte det intensiva hat, vilket senare under Jösse Erikssons tid tid kulminerade i Engelbrektsfejden. Hörendeborna måste avstå jord till fogden, som de tidigare pantsatt hos honom. Fastemän var Hanus Bille i Hyppenbenning, Laurius i Glepse (Gläse), Peder i Diwpaterna (Djupkärra), Jöns i Traettisboda (Trättsbo), Herman i Lysdal (Livsdal), Peder i Baenabodha (Bennebo), Jönis i Örbeck, Bengt i Amundebugning (Ombenning), Mattis i Midhlinge (Meling) och Jaoper i Vik. ^{1945 1946}

Den 16 feb 1461 höll ”Nigels Christiernson, riddare och howitzman oppa Waestrare oc offwer Dala” laga ting i Norberg. ”Paedher Laransson” i Dräcke anmälde vid tinget, att han till ”Tijdeke Paedherson” sålt en täkt, som kallas ”Korghara taekt” och ligger i stora gårdet öster om krykan. Följande satt i nämnden: Baenkt i Bradhafors (Bråfors), Asmundh i Gaese (Gäsjö), Arwijdh i Frag, Haerman i Knallasbenning, Larens på Praestahyttone (Prästhyttan), Nigels i Amundabönning, (Ombenning), Jowan i Örbaek, Paeder i Sömle (Semla), Larens i Haesbaekke (Hästbäck), Jönis i Karinebonning (Karbenning), Jönis i Arnabodom (Årnebo), Anders Dyaeknahyttone (Djåktnehyttan) ¹⁹⁴⁷

Häradshövdingen och riddaren Ingel Jönssons fastebrev för Hinse Pedersson 1462 på en gård kallad Wasagården, i Norbergs Socken köpt av hustru Karin, Olof murarmästares dotter. Tolvmän var Ingel Jonsson, Anders i Halvarsbenning, TidikPedersson, Hans Djäkne, Bengt i Bråfors, Peder Jönsson i Håkonsbenning, Englika i Stabäck, Mats i Malmkärra, Jöns Hermansson, Kjellfast i Hommansbenning, Ole Ingelsson i Rosendal, Mats i Örbäck. ^{1948 1949}

1547 Häradshövdingen Jöns Perssons dombref emellan hustru Kerstin i Bänneboda och Erland i Olsbenning om en utmark, samt emellan Lasse Hansson i Härade och Hustru Ingrid i Finstad (Finsta) (Hedemora), om en hytta. Nämnden: TidikPersson i Aspbenning, Peder i Hedkärra, Matts Bengtsson i Ulvsbo, Peder Olsson i Nickebo, Jöns Hermansson i Åvestbo, Lasse Håkansson och Lasse Olsson i Gäsjö, Johan Ersson i Gräntse, Olof Jönsson i Örbäck, Lars Hansson i Prästhyttan Peder Jonsson i Ingolfsbenning Nils Andersson i Kyiomenn? ¹⁹⁵⁰

1551 Kom för rätten Johan Persson på Nyhyttan i Färnebo socken och talade till Örjan Larsson i Örbäck för det han hade lägrat hans legopiga Karin ¹⁹⁵¹

1595 Kom Mats Larsson i Örbäck och talade till Per Olofsson ibidem om en täkt ibidem vilken täkt en benämnd Olof Persson i Hörende ått hade. Denne Olof Persson åtte Hörende och Örbäck som linjen utvisar: En släkttafva finns där Olof Persson har sonen Jöns Olofsson och sonsonen Lasse Jonsson. Lasse Jonsson har dottrarna Anna och Kristin samt sonen Jöns Larsson. Anna har sonen Lasse Persson. (Denne Lasse Persson ärvde samma tekt efter sin moder Anna, och sålde henne till Kristin man Lasse Persson för 40 k eriks mynt). Kristin är gift med Olof och har dottrarna Karin gift med Anders Larsson och Marit gift med Mats Larsson i Örbäck. Kristin är sedan omgift med Lasse Persson. Nu blev Lasse Persson död, skattades så samma täkt för 4 faat osmundsjärn till en enköpingsbo benämnd P Larsson. Nu kom P Olofsson i Örbäck och löste samma täkt av samma enköpingsbo för samma fyra fat järn, så frågade jag förnämnd P om han kände sig till någon börd, och bekände att han till samma täkt ingen börd, nu ville Annas systerdöttrar som är Karin och Marit lösa samma ängen igen i bördens ¹⁹⁵²

1596 Mats Persson i Örbeck talade till Per Olofsson ibidem om ett änge ibidem som Per Olofsson hade löst av

1945 Stahre, Ulla. Bygd och bergsmän under senmedeltid. I Norberg under 600 år. 1958

1946 RAP II, nr 3069. Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Suppl Nr 925

1947 Stahre, Ulla: Bygd och bergsmän under senmedeltid. Norberg genom 600 år. 1958.

1948 Stahre, Ulla: Bygd och bergsmän under senmedeltid. Norberg genom 600 år. 1958.

1949 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Första delen. Nr 116.

1950 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 696

1951 Ting i Norberg 1551 Hala Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 195

1952 Ting i Norberg 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 50

Lasse i Solinge i Romfartuna socken. Skall rannsakas för häradsting hoo som kan lösa sig med börd till samma äng ¹⁹⁵³

1602 Kom Jon Olofsson i Hörende och talade till Peder Olofsson i Örbäck om en systerdal i förnämnde Örbeck, vilken kom hans faders moder till hustu Karin till, der till svarade Peder Olofsson att han samma Örbäck ärvt hade efter sin fader Olof Jönsson, vilken Olof Jönsson ärvde efter sin fader, efter där nu så gammalt är och nu är kommit till 3:e man gafs honom vitsord i handom hade. ¹⁹⁵⁴

Norrbo häradsrätt 5 april 1611: Kom för rätten Anders Månsson i Helleby oc bevisade att hava lossat och köpt av Abraham i Hökmora boendes i Färnebo bergsfjärdingen 4 öresland hus och jord i Helleby vilka 4 öresland vore hans hustrus rätta börd och hon hade ärvt dem efter sin mormoder hustru Elin uti Bennebo och därför uppburit åtta fat osmundsjärn, Mera bevisade han för rätten att hava lossat av hustru Ingebor i Örbäck och hennes syster hustru Elin i Islingby i Färnebo och köpt deras jord och hus fyra örtugland därför de bekänna sig att hava anammat och uppburit till god åtnöje aderton hundrade osmundsjärn, ännu är lossat av Erik Persson i Ålsvarta av hans hustru hustru Kristina fyra penningland för 400 osmundsjärn, Item av Mikkel Andersson i Klingsboda hans hustrus Rikmor Vernicksdotters jord sex penningland hus och jord som ock är lossat med hennes ja och goda minne och samma sex penningland hus och jord i Helleby som hon efter sin moder Ingeborg Olofsdotter ärvt haver därför haver hon med sin man anammat och uppburit femhundra osmundsjärn till fulle och god åtnöje. Item Anders Larssons hustru hustru Karin haver och ärvt sin fader Olof Andersson i Helleby sex penningland som är hennes eget arv emot sina samsyskon. Summan är hemmanet 6 öresland och 2 penningland. Och är ännu två öresland olossade, Där hörer hustru Brita 16 penningland till, Lasse skommare hör 16 penningland till. Per Matsson i Ramnäs hör 8 penningland till och hustru Marit i Fors hör 6 penningland. () hemmanet tillsammans är ett markland. Därav är nu lossat som här föreskrivet står 6 öre och 2 penningland det andra som förbemalet är är olossat och hörer dem till som föreskrivet står. ¹⁹⁵⁵

Norrhörende och Örbäck

OLOF PERSSON

Åtte Örbäck och Hörende.

Hustru:

Barn:

Jöns Olofsson. Se nedan.

JÖNS OLOFSSON

Son till Olof Persson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Lasse Jonsson. Se nedan.

LASSE JÖNSSON

Nämns 1579-1604

Hustru: Sara Jonsdotter. Från Gläse, Söderbärke. Dotter till Jon Larsson och dotterdotter till Lasse Ravalsson i Grangärde.

Barn:

Anna Larsdotter. Har en son Lasse Persson. Hörende.

Kristin Larsdotter. Gift 1, med Olof och har med honom dottrarna Karin och Marit. 2, med Lasse Persson. Örbäck.

Örbäck Mellangården

MATS ERIKSSON

Död 1649 i Örbäck

Hustru: Kerstin. Död 1647 i Örbäck

Barn:

1953 *Lagmansting 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 47*

1954 *Ting i Norberg 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 48*

1955 *Tips av Göran Ekberg www.gorek.se*

Margareta Matsdotter
Olof Matsson. Se nedan.
Johan Matsson

Gamla Norberg 30 september 1629: Mats Eriksson i Örbäck haver först halvp parten i före by sedan inbytt sig hustruns jord för 6 fat 200 ... eljest bytt sig till 3 fat 100 därför äger han mest och skall det andra inlösa efter mätesmannorden i hus och jord

Övertjurbo 12 februari 1659 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Västmanlands län (U) EXIe:2268 (1659) Bild 5470 / sid 688 (AID: v420670.b5470.s688, // noch uppvistes en köpskrift dat Västerfärnebo och Kårbo den 17 augusti 1645 av innehåll att Jöns Nilsson i Kårbo och Lars Jönsson ibm samt Mats Eriksson i Örbäck vilka bekänner // att hava av väbetänkt mod sålt till Olof Matsson och Olof Svensson i Leckenbod och Möklinta socken i hus och jord i Västergården. Vilka efter noga rannsaking och kraftiga skäl av brev och gamla dokumenter förmenas vara ett öresland och de är arvfallna till i bemälte Leckenbod för 3 skp stångjärn vilken stångjärn de bekänner sig riktigt uppburit hava // och till bemälte Olof Svensson hans hustru barn och efterkommande arvingar uppdrager // dock bekommer allenast Olof Svensson halvp parten av detta öreslandet att inbörda och den andra halvp parten Olof Matsson för den skull äger då allenast Olof Svensson uti Leckenbod med det //

JOHAN MATSSON

Son till Mats Eriksson, se ovan.

OLOF MATSSON

Son till Mats Eriksson, se ovan. Död omk 1680 i Örbäck.

Hustru:

Barn:

Sara Olsdotter. Född 1654 i Örbäck

Lisbet Olsdotter. Född 1656 i Örbäck

Mats Olofsson. Se nedan.

1633 Olof Matsson i Örbäck penningar 2 mark för han i förtid sin fästemo besovit haver (Västerås domkapitel)

Gamla Norbergs häradsrätt 4 februari 1668 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt (W) AI:5 (1668-1669) Bild 300 / sid 53 (AID: v222900.b300.s53, NAD: SE/ULA/11711): Framkommo så för rätten Olof och Johan Matsson i Örbäck och Färnebo fjärding, skriftligen sig besvärandes emot sockenlänsmannen Elias Bonde om hemfridsbrott på sig, sin hustru och barn uti sitt hus och hemvist i Örbäcken, begärandes till sin rätt förhjälpas måtte och saken till förhör komma. Då framkom länsmannen Elias Bonde och berättade med saken så vara tillgångit att den 17de söndagen Trinitatis förlidne år är han med några män kallad till bruksföreståndaren vid Högfors Lars Larsson Nyman att vara vittne till hans barns dop som bemälte söndag förrättas skulle vid sockenkapellet Karbenning. Men såsom något mer vid kyrkotjänstens förrättande föreföll att beställa som var med ett par brudfolks tillredande som fru Grevinnans tjänare Lars Larsson var på samma dag sinnad låta copulera och kyrkotij.... en del där av , en del och av regnväder tycktes förlängas, rotera sig några av sockenmännen tillsamman, göra råd tillhoppa och borttaga kyrkonycklarna, gåendes så med nycklarna uti en brännvinskrog och sätta sig där till dricks med roos och triumph över sin manlighet som där igenom var bevist. Var igenom skedde att då prosten / som och där över pastor var / med hela följet kom till kyrkan som igenlåst var, i mening att förrätta gudstjänsten, måste stå utslängd och med oförrättad tjänst i en och annor mätto, som likväl tillärnad var, resa tillbaka och bemälte ceremonier i huset hemma förrätta. Som nu praepositus här över högeligen sig förundrade av vad förmåtenhet detta var skett, och F grevinnans tjänare med hela comitaten indignanter sådant upptogo, icke vetandes vilken hade orsakat männerna sådant att göra, ty efter hållit samtal funnit gott igenom socken länsmannen låta kalla bemälte män till förhör till sig. När nu länsmannen Elias Bonde med Olof Jönsson bergsprofoss var till Örbäcken kommen / där principalerna till detta factum bodde/ och anmodde Olof att följa sig till prosten M Nils som än då var stadd i Högfors, strävade Olof intet emot utan sade sig godvilligen vilja följa, går länsmannen uti Johan Matssons stugu att kalla honom så att Olof och johan måtte följas åt,, men som nu Johan ställte sig alldeles ovillig därtill och han varken med locken eller hot för prostens ämbete ville bevekas att följa med sig hos prosten till svars då fattar länsmannen uti honom och drager honom fram på golvet. Men Johan får så Elias i håret och så bägge varandra, Som nu dessa så togos berättades att kvinnfolken av bägge stugorna där deras män bodde uti , komme inspringandes att hjälpa Johan Matsson och begynte hårdraga och slå på länsmannen i mening att köra honom ut då sliter han sig lös och i samma tumult skjuter undan sig kvinnfolken och stöter så Olofs sonhustru som stod där met ett barn på armen vilket stötande och uti klageskriften vidlyftigt av Johan Matsson utföres och skadan beklagas. Opplästes så de hos själva klageskriften som Johan Matsson inlade och förhördes om alla momentis som av värde vore, och såsom till Johans klagemål 1 att Johans hustru var blåslagen på hela sin kropp och tre blodsår i huvudet 2 slagit Olof Matssons sonhustru blå på sidan och två blånader i huvudet 3 trampat ett litet

barn, så att både mun och näsan blödde och sedan allt jämt sjukligt där igenom 4 Rövat karlarnas Olof och Johans knivar och slidor ifrån dem. Till dessa beskyllningar funnes inga vittne mer än Olof bergsprofossen vilken följde Elias, och kvinnfolken som voro åter på andra sidan, kunde alltså dessas vittnesbörd intet givas vitsord med mindre andra vittne icke framskaffas och lagligen synt vordet av opartiskt folk.

Till den förra berättelsen framlade så Mattias Pähl den yngre fullmäkte av pastor och praeposito M Nils Prytz i Färnebo en libell bestående av 9 klagepunkter av vilka rätten de förnämste företog att examinera och förfrågade så först om nycklarnas till sakristian och kyrkans borttagande, var igenom gudstjänsten, så väl med communicanternas absolution, barndopet, brudvigning, kyrkegångshustrur och predikan var förhindrat och tillbakasatt, av vad orsak det skedde? Svarades av Olof Matsson, att det skedde för den förvitelse igenom lösaktighet som sockenfolket måste höra om sin kyrkoherde i sina resevägar av utsocknes folk 2 åtspordes Olof och han kompanjoner, om de icke visste det deras kyrkoherde förmedelst tvenne rannsakingar och ågången dom, var för beskyllningen om horet frikänd och vite förelagt, att såsom han lagligen befriat var, borde han för den saken och misstanken vara okvald? Varför då dessa hava understått sig emot förbud och dessa honom qvälla och de facto tränga ifrån sin ombetrodda kyrka och gudstjänsts förrättande, honom till stor spott och nesa? Svarades att det är skett av dem i otänksamhet och andras tillrådande igenom rus av brännvin. 3 Förhördes om Cronmärkes och Budkavlans missbruk som de hade brukat att hopkalla socken med, sig till råd och styrka uti sin villfarelse? Svarades att fjärdingsmannen Jöns Olofsson i Hästbäck gjorde det av eget betänkande, vilken såsom han intet kunde antastas och fås till svars för rätta, så blev rätten vid den bekännelse som gjordes, att Jöns var i lika skuld med de andra om nyckelnas borttagande, och sin brott förökat med budkavlans missbruk samt cronmärkets omsändande uti en privat sak, där han dock till publik cronones viktiga ärender allenast brukas borde.

Sist urgerade fullmäktigen om vedergällning för sin principals använda expenser på rättegångar som hans Principal hade till sin äras och goda namns befrielse måst hålla och söka för lag och rätt. Såsom nu parterna togo avtråde och saken efter sina omständigheter i åtskilliga måttor befanns grov och obetänkelig handlad, var på väl hade bort, androm till varnagel och rädslo följt ..., helst att delinquenterna ingen laglig orsak syntes hava att föregiva utan excuserade sig vara tubbade där till. Sedan igenom rus, tredje av nyt igenom förvitelse för deras själsörjares onda rykte, vilka orsaker rätten icke kunde gilla såsom laglig och dera Processus så mycket oskäligare som Eventus utviste. Dock emedan före.... inföllo och förhoppning var till dessas emendation, så modererades straffet till böter på de gravamina som pastoren syntes mest omröra. Nämligen för vites överträdande 20 daler silvermynt, angående vidare beskyllning för hor sedan som pastoren lagligen är purgerad för, kändes Olof och Johan Matsson i Örbäck samt Jöns i Hästbäck och hans broder Per på Skogen var om sig att böta 20 daler silvermynt dock för deras fattigdom förskonte av H N landshövdingen hr Ernst Johan Creutz conjunctim bemälte böter att fullgöra gör nämligen H Mtt vardera 80 mark. Jöns Olsson för budkavlans missbruk känd att böta 40 mark men för det mera att dessa hava brutit emot prästernas privilegier 22 p kändes de att plikta med kroppen i fängelse.

Gamla Norbergs bergslag 16 juni 1679: Margareta Matsdotter i Örbäck klagade på sina bröder Johan och Olof Mattssöner i Mellangården i Örbäck att de hennes systerdel i ett halvt hemman ibidem som är en femtedel inne hos sig hava undan henne och det utan lön. Bröderna exciperade att vid föräldrarnas frånfälle var gälden så stor som egendomen, kan hon alltså intet ärva förrän hon betalar sin quota uti gälden. Resol. Såsom svarande intet kunna uppvisa något inventarium och uppsats av gälden som varit efter föräldrarna och rätten ej heller i hastighet kan sådant utsöka, dy remitterades de till gode mäns rannsakan därom och fasta egendomen går under värdering till prov huru den emot gälden uppå kunnat

Bergsting i Norberg 1691-06-09: Anders Nilsson i Örbäck besvärade sig det han tillika med sina morbröder Olof Matsson och Johan Matsson köpt för 13 år sedan en hyttbälg men på den allenast givit 6 daler 4 öre kopparmynt uti vilken han likväl skulle intressera 4/5 och såsom han sedermera i hyttan intet brukat, vill han för bälgens nyttjande att de andra så mycket pratendera, att hans del i bälgen fullkomligen skall vara betalt. Av bälgmakarens Olof Erikssons i Lifsdal attest befanns det Olof Matsson och Johan Matsson allena betalt bälgen, men Anders Nilsson utom deras vetskap betalt de 6 daler 4 öre till bälgmakarens dräng som intet behövs. Resol. Såsom efter bälgmakarens attest Olof Matsson och Johan Matsson bemälte bälg om vilken tvistas betalt så äro de och deras arvingar ägare till den och har Anders Nilsson något levererat till bälgmakarens drängkan han det söka av honom igen.

MATS OLOFSSON

Son till Olof Matsson, se ovan. Död omk 1690 i Örbäck

Hustru: Margareta Hansdotter. Dotter till Hans Persson i Sundbo, Västanfors. Född 1632 i Sundbo. Död 1697 i Örbäck.

Barn:

Kerstin Matsdotter. Född 1659 i Örbäck

Johan Matsson. Född 1666 i Örbäck

Erik Matsson. Född 1670 i Örbäck. Se nedan.

Db: Sal hustru Margareta Hansdotter i Örbäck född uti Sundbo och Västanfors församling av äkta säng år 1632 d 28 september. Då hon var 4 år avled hennes fader. Sedan var hon hemma hos modern till dess hon blev 12 år

kom så till tjänst hos sin morbroder Nils Nilsson i Nyhyttan och tjänte honom 5 år. Sedan kom hon uti äktenskap med salig Mats Olofsson i Örbäck och har levat med honom uti 35 år avlat 4 barn 2 söner och 2 döttrar av vilka båda sönerna leva med dötttrarna är döda. Levat änka i 7 år och 7 månader. död 28 september. 65 år

ERIK MATSSON

Son till Mats Olofsson, se ovan. Född 1670 i Örbäck. Död 1743 i Örbäck.

Hustru: Elisabeth Olofsdotter. Född 1680 i Livsdal. Död 1728 i Örbäck.

Barn:

Mats Ersson. Född 1702 i Örbäck. Död 1752 i Örbäck

Catharina Ersdotter. Född 1705 i Örbäck

Erik Ersson. Född 1707 i Örbäck

Olof Ersson. Född 1710 i Örbäck

Anders Ersson. Född 1711 i Örbäck

Johan Ersson. Född 1717 i Örbäck

Petter Ersson. Född 1719 i Örbäck

Johan Ersson. Född 1726 i Örbäck

Norbergs bergslag 1702-09-18 skulle denna Erik Matsson som förmedelst en avhandling med förre ägaren Per Johansson i våras kommit till hemmanet utan laga dom. Erik Matsson framviste icke allenast sitt kontrakt med Per Johansson utan ock befallningsman välbetrodde Johan Åhmans attest 16 maj att Matsson hos honom deponerat 328 daler 10 öre kmt för hemmanets lösen

Gamla Norbergs häradsrätt 19 september 1702: Det skriftliga kontrakt som Per Johansson i Örbäck d 20 sept 1701 ingått med Erik Matsson där sammastädes angående Johanssons med stor skuld graverade fasta egendoms eller 2/5 delars uti 1/4 hemman avstående, så och dess bördsrätt till hela fjärdedelen överlåtande emot det Erik Matsson efter mästesmannas orden löser samma 2/5 delar, så och Johansson i livstiden försörjer och sedan ärligen låter till graven komma, upplästes in quantum juris intecknades

Gamla Norberg häradsrätt 1710 Sd gjorde Erik Matsson i Örbäck ansökning hos rätten om tingsskötning och fast på framlidna Johan Matssons ett fjärdedels hemman mellangården i Örbäck. Och som det befanns av de härvidd inlagda dokumenter att Johan Matssons sondotter Elisabeth Eriksdotter i Långsjö samt döttrarna Kerstin Margareta och Lisbet med en del deras barn uti fyra särskilda och av åtskilliga datis köpskrift försålt deras fem sjundedelar och arvejord i detta fjärdedels /skadat/ Johan Matssons son gl Per Johansson i Örbäck

1661 Uppbjöds för pastorn i Färnebo, Johan Matssons i Örbäck obligation på 225 3 resan

Noch för dito Erik Matssons ibidem oblig på 101 ... 2 resan

Noch 2 gången Nils Jönssons ibidem oblig på 87 ¹⁹⁵⁶

1661 Anders Ersson i Ålsvärta lät 1 resan uppbjuda Nils Jonssons i Örbäck pantjord för ¹⁹⁵⁷

1661 Då uppbjöds för Mr Niels Prytz Erik Matssons obligation i Örbäck 3 resan ...

Dito 3 resan Niels Jonssons på Sweden? Obligation på ¹⁹⁵⁸

1662 Johan Rasmusson i Västerås lät 2 resan uppbjuda Nils Jönsson i Örbäck obligation på stångjärn 4 skeppund ...

¹⁹⁵⁹

1956 *Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 746*

1957 *Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 750*

1958 *Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 751*

1959 *Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 532*

BODA, VÄSTERVÅLA

1571	Älvsborgs lösen	Lasse Ersson i Boda Anders Holstensson ibid

BONDFALLET, VÄSTERVÅLA

1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd VästerVåla 3 roten	Måns Daniel
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Måns Jonsson 1/4 Lars Pedersson 1/8 Daniel 1/8

1604 Kom Ambosius Hindriksson i Sörby bjuder upp 3 gången förnämnde Sörby, köpt av Jöns Månsson i Bondfallet för osmundsjärn 3 läster, stod nu själva och fastade ¹⁹⁶⁰

1658 Olof Persson i Bondfallet lät 2 resan uppbjuda Jöns Matssons och Anders Matssons i Näsby och Dingtuna socken, köpeskrift på 1/2 del i benämnte Bondfallet, som jär 1/4 hemman
Dito presenterades Olof Perssons panteskrift i Dunshammar på 12 skeppund Stångjärn, som honom var låtet på Interesse av 1 skeppund om året i underpant satt sin hemmansdel i Bondfallet, skriften dat Våla den 6 sept 1646 ¹⁹⁶¹

1662 Lars Danielsson i Söderby och Våla socken beklagade sig supplicando över sina grannar Olof Persson och Jöns Ersson i Bondfallet, att de såsom utbyggare av Skrivargårdens hemman, haver slagit under sig fyra stycken änger, en hade hört Söderby hemman till, Nämligen Österflytarne?, Väst...., Öster... och Rökelane: Begärandes att dessa måtte framvisa sitt laga fång derpå och der de det kunna göra, att de då måtte taga en del av sitt hemmans skatt på sig. Såsom och beklagade Lars att Jöran finne, och Olof Persson hans grannar hade förvållat sig att åverka en enges teg Morsjöenget som Lars tillkom
Resol: Eftersom Vederparterna hade icke sina skäl tillstådes om engarna som efterklagades och begärdes framvisa skulle deras rätte fång på, så favs de dag till nästa ting, om de i medler tid icke kunne förenas, .. ¹⁹⁶²

PER PERSSON BÄCK

Son till Per Matsson och Kiersten Andersdotter. Född 1680 i Bondfallet, Död 1727 i Bondfallet.

Hustru: Kiersten Jansdotter. Född i Häste, Norberg. Omgift med Elias Jansson i Häste.

Barn:

Johan Persson. Född 1712 i Bondfallet. Se vidare Häste, Norberg.

Stina Persdotter. Född 1709 i Bondfallet. Gift med Anders Olsson från Ingolsbenning, Norberg. Se nedan.

ANDERS OLSSON

Måg till Per Persson, se ovan. Född 1700 i Ingolsbenning, Norberg. Död 1755 i Bondfallet

Hustru: Stina Persdotter. Född 1709 i Bondfallet. Död 1778 i Bondfallet. Dotter till Per Persson, se ovan.

Barn:

1960 Ting i Norberg 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2720 sid 197

1961 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2729 sid 692

1962 Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2730 sid 533

DJUPNÄS, VÄSTERVÅLA

”Djupnäs - en kolarhistoria”. I En socken och en sjö. Västervåla - mitt i Bergslagen. Västervåla Hembygdsförening, 1990.

1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Nils
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Nils
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Nils 2 hundra
1571	Älvsborgs lösen 1571	Herman Nilsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd Västervåla 3 roten	Anders
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Anders Eriksson 1/4

1371 Ett fastebrev, varigenom häradshövding Holmbo i Norrbo härad beviljar fasta å jord i Djupnäs i Västervåla socken, vilken jord Lafraens Birgersson sålt till Jon Laeresmidhi. ”också ”ok skogen i Thetmarz arwenon, hwlikin sum Englighe looth minom fadire j nerwaro maghe gode manne ffore enae mistykio, sum han haffdae giorth, ok saith thet min fadir reedh j thy fornemthe Dyiupnesino Vittnen är: Sigurder i Färnebo, Salomon i Englinge, Johannes Munk, Anderes i Aal, Thomas Dyank, Sigurder in Sundebodum, Karl Rabbe i Vidwi, Peter Rogwider, Paeter in Gerssebo, Stewaster in Ösby och Jacober j Vestraeby ”¹⁹⁶³

1399 Underhäradshöfdingen i Norrbo härad, Laurens Holmbjörnsson, utfärdar fastebref å jord i Djupnäs, som Lasse liten sålt till Bille i Hyppenbenning. Vittnen: Haerra laurens i Fernabo, haerra Jönis Rabbin?, Pedhar Jacobsson, Laurens i Yslingaby, Thorsten i hellaby, Olawer i Gyrsabo, Jacob thaer sama star, Folke i Förstaby, Laurnes i Aalswarto, Biorn Ragnosson, Wille i Sundabodhum oc Olaff Magnusson.¹⁹⁶⁴

1513 håller bergsfogden Olof Arvidsson i Härad laga ting med bergsmännen på Norberg, varvid Nils Månsson i Västanfors får ”lagfart” på mark i Djupnäs i Våla socken, som han köpt av Olof Andersson i Gäsjo. Olof i Nickebo sitter såsom domare, och vittnen är Anders i Kallmora, Peder i Bennebo, Anders ibidem, Hinse i Livsdal, Olof Ravalsson i Rosendal, Per Halvarsson i Sundbo, Per och Mats i Aspbenning samt Lasse Matsson i Meling, Erik Symbla i Västanfors, Jöns Enwastesson.^{1965 1966}

1595 Kom Anders Wilkensson i Ombenning och talade till Per Hermansson i Djupnäs om ett änge benämnt Klöscker?änget, hur hans /mor/fader Bengt Jönsson i Ombenning bortpantat hade, till Englika i Stabäck för 1 fat järn, och nu hade förnämnda Englika sålt samma änge en benämnd Olof Eriksson i Fennesbo?, och nu haver förnämnde Olof bytt samma änge med Per Hermanssons fader, Härman i Djupnäs. Då dömdes att efter är inted fastebrev var påkommit, och fanns bevis att Anders Modersfader samma änge ått hade, så skulle Anders Wilkensson giva per Hermansson sitt järn igen och sedan gå till sitt änge och sedan de som bytt hade gå var till sitt värde igen och de andra till sitt änge igen.¹⁹⁶⁷

1607 Kom Lasse Hermansson i Västanfors och talade till sin halvbroders Per Hermanssons hustru Brita i Djupnäs om en brodersdel i Djupnäs Då framlade hustru Britta en vitneskrift lydandes hur Per Hermansson hade löst några jorddelar till förnämnde Djupnäs och hon nu äger största delen i samma hemman, därför avsades att hon på sina barns skall samma hemman behålla och av andra som de små delarna äger ¹⁹⁶⁸

1610 Lasse Hermansson i Västanfors bjuder upp nu första resan två brodersdelar i Djupnäs köpt av Lasse Wilkensson och hans syskon i Åvesta för 7 1/2 fat osmundsjärn, en systerdel i Djupnäs av hustru Marit och hennes barn i Åvestbo för osmundsjärn 120 item en systerdel i Djupnäs utav hustru Marit och hennes barn för 3 fat osmundsjärn item en systerdel i Djupnäs utav hustru Märta och hennes barn för 3 fat^{1969 1970}

13 feb 1615 kom nu Anders Eriksson i Djupnäs i Våla socken framlade en bekännelseskraft i rätten innehållandes huru han hade köpt Djupnäs av efterskrivne, först av Erik Hermansson i Nykärsbo i Malma socken en del för 2

1963 Karlsson, K H. ”Permbref från Westmanland”. Västmanlands Fornminnesförenings Årsskrift III (1884).

1964 Karlsson, K H. ”Permbref från Westmanland”. Västmanlands Fornminnesförenings Årsskrift III (1884).

1965 Stahre, Ulla. Bygd och bergsmän under senmedeltid. I Norberg under 600 år; 1958

1966 Karlsson, K H. ”Permbref från Westmanland”. Västmanlands Fornminnesförenings Årsskrift III (1884)

1967 Ting i Norberg 1595 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 111

1968 Ting i Norberg 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 225

1969 Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 422

1970 Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 12

skpd tackjärn, av Erland Stephansson i Köping för 800 samt och hans syster h Gertrud Stephansdotter och i samma järn sin del. Av Marit Hermansdotter i Erlandsbo i Odensvi fjärdingen för tackjärn 1 skpd. Olof Hermansson i Naddebo för sin del tackejärn 1 skpd, Nils Hermansson för sin del uppburit en ko, Lasse Vilkenesson i Åvestbo för sin del i Djupnäs uppburit stångjärn 1 skpd tackjärn 1 skepp, Anders Vilkenesson i Åvestbo för sin del uppburit osmundjärn 1200. En silversked för 3200. Av hu Karin Vilkenessdotter i Fantebo för sin del i Djupnäs 300 osmundjärn – 200, H Martas arvingar i Bastmora som är Peder Eriksson, Olof Eriksson, Olof Larsson, Mårten Larsson, Olof Eriksson i Gärsbo i Färnebo socken 3 fat osmundjärn för deras del. Lasse i Bro i Färnebo för sin del stångjärn 1 skeppd. Måns i Håkanbenning, Simon i Bjurfors samt deras måg Olof i Bjurfors för deras del ett fat osmundjärn- 100 Olof Larsson i Granby i Kolbäck socken uppburit osmundjärn 3 fat - 100 ¹⁹⁷¹

1661 Abraham Momma lät första gången uppbjuda Anders Erssons och Lars Anderssons i Djupnäs obligation
¹⁹⁷²

1661 Kom för rätten Olof Ersson i Skrivargården och Våla socken och på sin faders Erik Matssons vägnar i Vretarna beklagade att hans styvfader Anders Ersson i Djupnäs hade bortsålt sitt fäderne och mödernens fasta i Hyttebo; där på framlade Olof en vittnesskrift dat Norberg den 16 aug 1661. Var uti vittnades av trovärdigt folk, att Erik Matsson aldrig bortlät Hyttebo, utan Anders Ersson hade det sålt, och låtit det förfarit förste kullens fäderne och mödernens fasta i Hyttebo, vilket Olofs farmoder var der bördig till så väl som Djupnäset. Begäran des till sin rätt förhjälpas måtte, så väl för sitt fasta i Hyttebo som Djupnäs. Sp medan på ransakan befunns, och vederparterna av andra kullen kunde intet bevisa sina styvsyskon vara förnöjde om det som efterklagades. Och Olof begärde så till sitt förnöje njuta halva Gängeviks?näset till nya rågången som vunnit var under Djupnäs med lagmans syn 1660 i September. Varför såsom och att samma igenlöste jordestycke vittnades igenom Anders Ersson vara bortsatt och aldrig till hemmanet återkommet om det med Olof Eriksson och hans svärfaders flit och arbete igenom synehållande icke hade varit pådrivet och bekostat. 3) Är och Olof en rätt creditor funnen igenom gjord försträckning till hemmanets åbor, som haver fött gamle mannen Anders Eriksson i hörde tiden. Ty tyckte rätten likt, att Olof njuter gängeviken som ovan förmälas för en Byggningsvall, och förliker sin farsyster h Britta i Broarna för sin systerdel der utur, och svarar så till utlagorna i proportionen emot hemmanet Djupnäs åboer, som han njuter av ägora i Gängeviken?. ¹⁹⁷³

1662 Anthoni Parment lät 2 resan uppbjuda den skog han hade köpt av Djupnäs samt Hans Matsson i Bodare och Våla socken. Dette uppbud klandrade Fiscal Math Paul såsom ologligt och emot Kongl Bergskollegi order, att Bergsmännen icke skulle sälja sina ägor åt köpman, der igenom främmande dragas i Bergslagen, och deras ägor Bruk bliva vederliggandes ¹⁹⁷⁴

Den 11 september 1679 köper häradshövdingen Per Larsson Höök (Gyllenhöök) byn Djupnäs skog av de tre bönderna Olof Ersson, Jonas Mattsson och Erik Persson. Detta för att han inför bergskollegiet skulle kunna visa att han hade tillräckligt skogsområde för att försörja sin planerade bruksanläggning med träkol. ¹⁹⁷⁵

Djupnäsbönderna hade det han behövde och så kom det sig att hela byskogen såldes till Engelbergs bruk --- Bönderna fick sitta kvar på sina gårdar och kunde använda skogen för husbehov. De hade var och en tjänat inte mindre än 1050 daler på affären. Men de och deras efterlevande var nu bundna att leverera allt kol till Engelsberg och till ett fast pris ... I tvåhundra år varade detta tillstånd. Först 1870 slapp Djupnäs-borna ur tvångströjan. ¹⁹⁷⁶

1971 Ting i Norberg 13 feb 1615 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 575

1972 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 747

1973 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 753

1974 Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 529

1975 Norberg, Petrus. Bidrag till Engelsbergs bruks historia. Ur gamla papper och arkiv samlande med anledning av Engelbrektsminnets firande. Stockholm, 1934.

1976 "Djupnäs - en kolarhistoria". I En socken och en sjö. Västervåla - mitt i Bergslagen. Västervåla Hembygdsförening, 1990.

DUNSHAMMAR, VÄSTERVÅLA

1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd VästerVåla 3 roten	Ambrosius
------	--	-----------

1632 Fastebrev på Enlicheböningh i Wåla Socken (Original i Engelsbergs arkiv)

Jag Johan Olsson i Västerås landsdomare över Västerdalarna och Väster Jänrbergslagen, lagförer i Västmanland, gör veteligt med detta mit närvarandes öppna brev att anno 1632 den 11 juni jag laga ting höll med almogen av G Norberg i Norbers sockens sockenstuga närvarandes på H K Mtz vägnar arrdatorer v: Anders Lochman med nämnden och goda män flera. Ibland andra ärender som förhördes kom för rätten Anders Tidiksson och Anders Persson i Englicheböning (Ängelsberg) i Våla socken och med gott skäl och bevis klarligt beviste att begge deras salige fader Tidik Andersson och Per Andersson hade lossat och köpt av efternämnde deras syskon som är Olof Andersson i Bennebo i Färnebo socken, Nils Andersson i Englicheböning Bröder, Rickmor Andersdotter, Karin Andersdotter i Flängan Anna Andersdotter i Dunshammar och Elisabet Persdotter systrar, deras jord och arveparter liggandes i Englicheböning i Våla sochen som är ett halvgårdshemman och dem var derfor givet nämlig en var border för sin del stångjärn fem skeppund och var syster för sin del stångjärn halft tredje skeppund, yttermera haver de och lossat av deras systerson Mats Jönsson i Flängan hans del som är en systerdel i benämnte hemman och honom der för givet efter:ne persedlar 1 ko, getter 2, skinn 3, Ny rya 1, vepa 1, Ny kvinnokjortel 1 kappa, öskittel 1 vilket ovanbenämnte järn och persedalar de kännes för sina jordlotter redligen anammat och uppburet sig till goe nögio och fullekommelig god betalning. Över köptet haver varit till vittnes vällärde Herr Johan Cappelán i Våla, Ambrosius i Dunshammar och Tomas i Stabeck Anders Tidiksson och Anders Persson med deras bägge syskon behåller benämnte hemman i Englicheböning för deras laglige och välfångne gangn och godo och därmed ¹⁹⁷⁷

1661 Johan Rasmusson ifrån Västerås lät 1 resan uppbjuda Måns Perssons jord och smediedel Dunshammar för Stångjärn, vilken skuld Måns tillstånd. Smedieparten klandrade Anders Persson i Ängelsberg och tillbjöd sig villa lösa efter dessa rätta värde, helst efter som benämnte smediedel är uti samma smedja som Anders Persson brukar. Och tillordnades honom skattningsmän, som smediedelen värdera skulle, efter vilken skattning tillstods Anders Persson att väga järnet till Johan Rasmusson. Och der Måns bliver mäktig den igenlösa innan fasta åkommer, står det honom fritt¹⁹⁷⁸

1662 Johan Rasmusson i Västerås lät 1 resan uppbjuda Måns Joenssons oblig i Dunshammar och Våla socken på 21 skeppund stångjärn,¹⁹⁷⁹

Västervåla Vigda 1628 Måns Jönsson och Karin Ambrosidotter i Dunshammar

1977 Norberg, Petrus. Bidrag till Engelsbergs bruks historia. 1934. Kapitlet Englikobenning före brukets anläggning samt bilagor. Ovanstående brev publicerat som Bilaga V, sid 329

1978 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 751

1979 Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 532

FOLKHYTAN, VÄSTERVÅLA

1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd VästerVåla 1 roten	P Nilsson

1661 Abraham Momma uppbjöd Per Nilssons obligation i Folkhyttan på 2 resan
Än Jon Larssons obligation ibidem 2 resan ¹⁹⁸⁰

HYTTEBO, VÄSTERVÅLA

1597 Mats Hansson i Västanfors bjuder upp ett torp benämnt Hyttebo liggandes i Våla socken köpt av Nils Andersson i förnämnde Hyttebo, för osmundjärn 1 läst ¹⁹⁸¹

1661 Kom för rätten Olof Ersson i Skrivargården och Våla socken och på sin faders Erik Matssons vägnar i Vretarna beklagade att hans styvfader Anders Ersson i Djupnäs hade bortsålt sitt fäderne och mödernens fasta i Hyttebo; där på framlade Olof en vittnesskrift dat Norberg den 16 aug 1661. Var uti vittnades av trovärdigt folk, att Erik Matsson aldrig bortlät Hyttebo, utan Anders Ersson hade det sålt, och låtit det förfarit förste kullens fäderne och mödernens fasta i Hyttebo, vilket Olofs farmoder var der bördig till så väl som Djupnäset. Begäran des till sin rätt förhjälpas måtte, så väl för sitt fasta i Hyttebo som Djupnäs. Sp medan på ransakan befanns, och vederparterna av andra kullen kunde intet bevisa sina styvsyskon vara förnöjde om det som efterklagades. Och Olof begärde så till sitt förnöje njuta halva Gängeviks?näset till nya rågången som vunnit var under Djupnäs med lagmans syn 1660 i September. Varför såsom och att samma igenlöste jordestycke vittnades igenom Anders Ersson vara bortsatt och aldrig till hemmanet återkommet om det med Olof Eriksson och hans svärfaders flit och arbete igenom synehållande icke hade varit pådrivet och bekostat. 3) Är och Olof en rätt creditor funnen igenom gjord försträckning till hemmanets åbor, som haver fött gamle mannen Anders Eriksson i hörde tiden. Ty tyckte rätten likt, att Olof njuter gängeviken som ovan förmälas för en Byggningsvall, och förliker sin farsyster h Britta i Broarna för sin systerdel der utur, och svarar så till utlagorna i proportionen emot hemmanet Djupnäs åboer, som han njuter av ägorna i Gängeviken?. ¹⁹⁸²

1981 *Ting i Norberg 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 171*

1982 *Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 753*

LÅNGSJÖ, VÄSTERVÅLA

Högfors ägdes 1539 av Birger (Böril) Nilsson, med landbon Mats Dalekarl. Denne gav två fat i skatt till Birger Nilsson, och detta var ungefär 8 gånger så mycket som en vanlig bergsmans utlagor till kronan.

En genomgång av Birger Nilssons släktförhållanden finns i Petrus Norbergs Ur Högfors Bruks historia. Han hörde till de större jordägarna och ägde 44 gårdar och torp i Uppland, 91 i Södermanland, 14 i Västmanland osv, tillsammans 339 enheter. Högfors ärvdes efter hans död av av dottern Margareta, och 1576 står också hennes make Sten Banér som ägare. Landbo Simon Wolter, skattade år 1562 11 hundra osmundar till Birger Nilsson. Efterföljaren Per Ersson gav sin husbonde 4 ½ hundra osmundsjärn och 12 öre i gästningspenningar. Dessa två synas ha skött järnhanteringen, men samtidigt finns frälselandbönder på jorden, Anders Skegge 1562 och Per Jonsson ett par år längre fram.

Herr Birger Nilsson hade också ägt Bjurfors och Långsjö i Färnebo, och Sten Banér uppgives i skattelängden vara ägare till hemman i Nordansjö, Norbergsbyn, Bjurfors och Västanfors. Men vid denna tid bör delning, byte eller försäljning ha skett, ty i Sten Banérs jordebok för 1579 saknas Högfors bland strögodsen, och 1575 upptages fru Märta (Lejonhuvud), grevinna till Hörningsholm som innehavare av två av de nämnda hemmanen i Nordansjö och Norbergsbyn, medan Sten Banér fortfarande rör om Bjurfors och herr Anders Keith blivit ägare till Högfors, vars landbo 1575 heter Per Ersson och 1585 Jöran Brunn eller Brun. Hur fru Märta kommit över egendomarna vet vi inte, medan Anders Keith gift sig med en yngre syster till Sten Banérs gemål vid namn Elisabet Birgersdotter Grip.

Keith brukade Högfors 1586 och 1588, då även Erik Sparre, lagman i Västmanland och Dalarne samt ståthållare över bägge landskapet, hade del i Högfors. Han ägde även ett skattehemman i Avestaboda (Åvestbo) i Norberg, där han som andra bergsmän lät blåsa sin tid i hyttan och därför fick betala skatt. Petrus Norberg gör reflektionen att eftersom det står i källan att han brukat N Högfors, att det skulle kunna uttydas som att han brukat del i Rosendal.

1598 Erik Hansson på Ingilsbacken bjuder upp en brodersdel ibidem köpt av sin hustrus broder Anders Persson i Långasjö i Färnebo (Våla socken) socken för järn ½ löst ¹⁹⁸³

1983 Ting i Norberg 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 44

OMBENNING, VÄSTERVÅLA

”Ombenning - två sammanhållna byar”. I En socken och en sjö. Västervåla - mitt i Bergslagen. Ahlén, Hugo, red. Ängelsberg: Västervåla Hembygdsförening, 1990.

1400	Se brev nedan	Bengt
1413	Se brev nedan	Jöns
1461	Se brev nedan	Nigels
1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Ped Olsson Jöns Bengt Betecknas som fattiga bergsmän
1539	Dalarnas handlingar 1539:4 Norberg	Beinett Jönsson
1539	Dalarnas handlingar 1539:4 Västervåla	Per Olsson Jöns
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	NORBERG Bengt Jönsson VÄSTERVÅLA: Per Olsson VÄSTERVÅLA: Jöns Persson
1545	Dalarnas handlingar 1545:1	Per Olsson Jöns Persson
1545	Ting i Norberg 1545 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 15	Bengt Jönsson i Ombenning Wilken Ombenning
1551	Se nedan	Wilken
1557	Ting i Norberg hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 254	Wilken i Åmundaböning 6 hundrade
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Wilken Persson
1557	Dalarnas handlingar 1557:1 Västervåla	P 4 hundrade Jöns Persson 2 hundrade 10 osmund
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 bild 72	Jon Bengtsson Nils Olsson Wilken
1571	Älvsborgs lösen 1571	Vilken (under Norberg) Anders Olsson (under Våla socken) Jöran Börilsson (under Våla socken) Nils Olsson (under Våla socken)
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Anders Olsson Nils Olsson Wilken
1579	Dalarnas handlingar 1579:10	VÄSTERVÅLA Nils VÄSTERVÅLA Anders Olsson NORBERG Wilken
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 78	NORBERG Anders Olsson Nils Nilsson Wilken Persson
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 9	Anders Larsson
1608	Dalarnas handlingar 1608:18 Bild 183	Anders Larsson
1610	Dalarnas handlingar 1610:4 Bild 181	Anders
1628	Norberg AI:1	Peder Andersson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13 Tionde Bild 70 Norberg	Per Bengt
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Bengt Larsson, ½ hemman Anders Larsson ¼ hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Under Norberg Hans i Ombenning Under Norberg Bengt Per Andersson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 2 roten	Per (Under Norberg) Bengt (Under Norberg)

1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd VästerVåla 1 roten	Olof Andersson
1642	Mantalslängd (SVAR) VästerVåla	Olof
1643	Mantalslängd (SVAR) VästerVåla	Holsten
1645	Mantalslängd (SVAR) VästerVåla	Holsten Holstensson Peder Andersson
1657	Mantalslängd (SVAR) Vä'sterVåla	Holsten Pär Andersson
1648	Mantalslängd (SVAR) VästerVåla	Holsten Per Andersson
1648	Mantalslängd (SVAR) Norberg	Per Andersson Hans Johansson Erik Matsson
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Under Norberg: Bengt Larsson 1/2 Peder Andersson 1/4
1655	Mantalslängd (SVAR) VästerVåla	Olof Holsten Per Andersson Johan
1660	Mantalslängd (SVAR) Norberg	Erik Matsson Peder Andersson Olof Hansson
1660	Mantalslängd (SVAR) VästerVåla	Holsten Holstensson Peder Andersson Olof Larsson Jöns Pedersson
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Bengt Larsson 1/2 Per 1/4
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Under Norberg: Per Ersson Olof Hanssons änka 1/2 Olof Persson 1/4

Den 12 feb 1400 "tha som thing holdos oppo Norobergh" skedde en uppgörelse mellan två män från Hörende i Färnebo socken och å andra sidan Jösse Finsson, den fogde, som genom sin framfart i dessa bygder väckte det intensiva hat, vilket senare under Jösse Erikssons tid tid kulminerade i Engelbrektsfejden. Hörendeborna måste avstå jord till fogden, som de tidigare pantsatt hos honom. Fastemän var Hanus Bille i Hyppenbenning, Laurius i Glepse (Gläfse), Peder i Diwpaterna (Djupkärra), Jöns i Traettisboda (Trättsbo), Herman i Lysdal (Livsdal), Peder i Baenabodha (Bennebo), Jönis i Örbeck, Bengt i Amundebygning (Ombenning), Mattis i Midhlinge (Meling) och Jaoper i Vik. ^{1984 1985}

1413: Räfsteting som dömde under skatte en del gårdar, som dalafogden Jösse Finnsson tillägnat sig. Deltagare: Lars i Gläfse, Per i Djupkärra, Jakob i Vik, Jöns i Ombenning, Anger i Haquonabygning (Håkansbenning) ^{1986 1987}

Den 16 feb 1461 höll "Nigels Christiernson, riddare och howitzman oppa Waestrare oc offwer Dala" laga ting i Norberg. "Paedher Laransson" i Dräcke anmälde vid tinget, att han till "Tijdeke Paedherson" sålt en täkt, som kallas "Korghara taekt" och ligger i stora gårdet öster om krykan. Följande satt i nämnden: Baenkt i Bradhafors (Bråfors), Asmundh i Gaese (Gäsjö), Arwijdh i Frag, Haerman i Knallasbenning, Larens på Praestahyttone (Prästhyttan), Nigels i Amundabönning, (Ombenning), Jowan i Örbaek, Paeder i Sömle (Semla), Larens i Haesbaekke (Hästbäck), Jönis i Karinebonning (Karbenning), Jönis i Arnabodom (Årnebo), Anders Dyaeknahyttone (Djäktnehyttan) ¹⁹⁸⁸

Ombenning Norbergsdelen

BENGT JÖNSSON

Hustru: Olofsdotter, dotter till Olof Hinsesson i Livsdal, Norberg.

1984 Stahre, Ulla. Bygd och bergsmän under senmedeltid. I Norberg under 600 år; 1958

1985 RAP II, nr 3069. Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Suppl Nr 925

1986 Stahre, Ulla. Bygd och bergsmän under senmedeltid. I Norberg under 600 år; 1958

1987 SD II, n 1737. Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Suppl Nr 929

1988 Stahre, Ulla: Bygd och bergsmän under senmedeltid. Norberg genom 600 år. 1958.

Barn:

NN Bengtsdotter, gift med Wilken Persson, se nedan.

WILKEN PERSSON

Måg till Bengt Jönsson, se ovan. Hans mor är dotter till Olof Hinsesson i Livsdal, Norberg.

Hustru: Dotter till Bengt Jönsson i Ombenning.

Barn:

Anders Wilkensson. Se nedan

1549 Herman i Västanfors uppbjöd första gången sin systerdal i Livsdal

Peder Matsson bjöd upp andra systerdelen i Livsdal första gången

Lasse Larsson uppbjöd den tredje systerdelen ibidem första gången

Nils i Snytsbo uppbjöd en brodersdel ibidem första gången

Bengt Germundsson bjöd efter allt ¹⁹⁸⁹

Ting på Norberg 19 aug 1551 Kom Bengt Germundsson och .. han hade löst sina medarvingar från Livsdal, Nils i Snytsbo (en brodersdel) och Jöns Enwastesson i Djupekärre (en brodersdel), Herman i Västanfors (för sin moders systerdal), Wilken i Ombennings moder (en systerdal), Peder Matsson i Höjen för sin moders systerdal, Lasse Larssons i Löthen i Fernebo socken för hans moders systerdal ¹⁹⁹⁰ :

ANDERS WILKENSSON

Son till Wilken Persson, se ovan.

1595 Kom Anders Wilkensson i Ombenning och talade till Per Hermansson i Djupnäs om ett änge benämmt Klöske?änget, hur hans /mor/fader Bengt Jönsson i Ombenning bortpantat hade, till Englika i Stabäck för 1 fat järn, och nu hade förnämnda Englika sålt samma änge en benämnd Olof Eriksson i Fennesbo?, och nu haver förnämnde Olof bytt samma änge med Per Hermanssons fader, Härman i Djupnäs. Då dömdes att efter är inted fastebrev var påkommit, och fanns bevis att Anders Modersfader samma änge ått hade, så skulle Anders Wilkensson giva Per Hermansson sitt järn igen och sedan gå till sitt änge och sedan de som bytt hade gå var till sitt värde igen och de andra till sitt änge igen. ¹⁹⁹¹

1658 Johan Persson i Bennebo och Bergsfjädningen, lät 1 resan uppbjuda sin broders Lars Perssons i Karbenning jordedel i Bennebo, samt den delen Lars tillkom i Nickebo för Stångjärn 5 skeppund och tackjärn 4 skeppund, der med han var väl betalt, som i köpteskriften dat Bennebo den 16 juni 1634 förmäلتas

Noch uppbjöds första resan av Johan Persson, Mats Perssons jordedel i Olsbenning, som var hans andre broder, den han hade löst i Bennebo, samt sin del i Nickebo i Ödestäkten för Stångjärn 5 skeppund och råg 4 tunnor, der med säljaren var väl förmöjd, som och köpteskriften dat Bennebo den 29 mars 1649 förmäلتas.

Noch lät Johan Persson 1 resan uppbjuda Anders Larssons i Ombenning och Norbergs socken sin faderbroders jordedel i Bennebo belägen, den han hade köpt för Stångjärn 12 skeppund dat Bennebo den 24 mars 1636

Dito uppbjöds av Johan, Hans Erikssons och Lars Erikssons i Darsbo och Skinnskatteberg socken, som är Johans syskonbarn, deras jordedel i Bennebo, som dem efter deras fader Erik Larsson i arv tillfallen var för 15 skeppund stångjärn till fullkomlig betalning; köpeskriften dat Skinnskatteberg den 13 maj 1639.

Dito Kirstin Persdotter i Fragg sin syster jordedel i Bennebo för stångjärn 2 skeppund 1 resan, köpeskriften dat Fragg 12 Aug 1640.

Dita av Isak Olofsson i Flena och Gunnilbo socken, köpt en hemmandel i Bennebo för stångjärn 7 ½ skeppund 1 resan, köpteskriften daterad Flena den 3 juli 1644, med pastoris där sammastädes vittne in under.

Noch lät Johan första resan uppbjuda Lars Perssons i Karbenning jordedel i Bennebo, der han hade köpt för Stångjärn 7 skeppund .. köpteskriften dat 12 mars 1654.

Noch för Johan Persson uppbjudet 1 resan H Brita Andersdotter i Fantebo och Skinnskattebergs socken H Rikmor Andersdotter ibidem, H Karin Andersdotter i Rosendal, H Kirstin Andersdotter i Flängan, H Anna Andersdotter i Ingolsbenning en systerdal i Bennebo köpt av dem samtliga för Stångjärn 5 skeppund dat Bennebo den 6 juni 1646.

Dito H Marit Joensdotter i Nickebo pantejord, som Johan Persson hade i pant för stångjärn 45 skeppund, därför hon hade unt honom samma hemma behålla, panteskriften dat Nickebo den 16 juli 1640 1 resan uppbjudet och alltsammans oklandrat. ¹⁹⁹²

Ombenning Västervåladelen

1549 Kom för rätten hust Ingeborg i Ombenning och bekände hennes bonde Ped Olsson hade upburit för sin del i

1989 Ting i Norberg 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 136

1990 Ting i Norberg 1551 19 aug Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 197

1991 Ting i Norberg 1595 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 111

1992 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2729 sid 693

Knallasbenning ½ lest järn

Det samma bekände och Börill i Hörende i Färnebo socken med en witnes skrift sikh uppburit haver ½ lest järn på föreskriven Knallasbenning. Är doch icke lagbunden ¹⁹⁹³

1549: Hustru Ingeborg i Ombenning och hust Karin i Knallasbenning bjuder up den systerdelen uti Kallmora. Anders Andersson bjuder efter.

Olof Svensson i Djupkärra uppbjöd på Peder Anderssons vägnar i Feggeby (Skedvi) och Erik Andersson på Clemntshyttan den broderdelar och Marit och Britas systerdelar i Kallmora första gången. Anders Andersson bjuder efter. ¹⁹⁹⁴

1551: Anders i Kallmora uppbjöd första gången alla delar han köpt hade av sina syskon i Kallmora ¹⁹⁹⁵

1602 Anders Olofsson i Ombenning bjuder up ett hemman ibidem som de igen af skylde hade löst för 4 läster 1 fat. ¹⁹⁹⁶

1603 Anders Olofsson i Ombenning bjuder upp ett hemman ibidem köpt av Hans och Pål i Trättsbo och hustru Marit i Blomdal för 16 fat och igenlöst av oskylda händer för 33 fat ^{1997 1998}

1610 Kom Daniel Eriksson i Ombenning ... hade ihjälslagit Börell Andersson i Rosendal och är så tillgånget att ... suttit och druckit i Norbergsby ... Mycket skadad sida ¹⁹⁹⁹

1610 Kom Hans Larsson och Johan Larsson på Prästhyttan och gävo till känna hur deras fader Lasse Hansson hade köpt två systerdelar i förnämnde Prästhyttan utaf hustru Dordi i Stockholm och hennes syster hustru..... och nu kom Bengt i Ombenning och klandrade samma köp, då gingo de på en förlikning ²⁰⁰⁰

1617 Lars Andersson i Ombenning bjuder upp 3 resan 3 systerdelar i Snytsbo, köpt av Erik Staffansson i Västanberg, h Sara Matsdotter på Skinnskatteberg, h Anna i Håkansbenning, som är Lars Anderssons hustrus Modersysstrar, av dessa all köpt för stångjärn 8 skeppund ²⁰⁰¹

1619 Bengt Olofsson i Amundebenning i Våla socken kom för rätten och gav tillkänna att han och Olof Ersson uti Erlandsboda haver för någon tid seda gjort jordeskitte uti så måtto att Olof Ersson bekom utav Bengt Olsson all den arvejord som honom var arvligen tillfallen uti Erlandsboda och Bengt Olsson haver bekommit igen utav Olof Ersson all den jord som honom var arvligen tillfallen uti Amundebenning vilket haver varit en treding. Därmed Olof Erssons arvingar gävo sig tillfreds att det jordbyte som de gjort hava skall stadigt och fast att vara. ²⁰⁰²

Vigda Västervåla 1637: Holsten Holstensson i Ombenning och Sara Andersdotter i Englikebenning

1658 Då samme tid kom för rätten Mats Jönsson ifrån Ålsvärta och Västerfärnebo socken, och på sin broders Per Jönssons vägnar ibidem anlagade en ung dräng Anders Persson i Ombenning och Norbergs socken för dråp, som hade sades hava begått på sin brodersson Anders Persson, vilken var i tjänst hos Holsten Holstensson i Ombenning och Våla socken, samma skada skulle hava skett den 14 oktober nästförledn 1657. Faderns utvarelse ifrån rätten unskyldes igenom sjukdom, därför i sitt ställe fullmäktigat sin broder Mats Jönsson.

Dråparens beännelse om samma sak var således att om förste afton, som hans fader G Per Andersson i Ombenning gjorde bröllop åt sin dotter, är Anders Persson som döden led råkat i slagsmål med en annan person, der bröllopet stod, unge Per Andersson benämnd, och som han då har fått något slugg ut om porten, så att näsan och munnen blödde, kom han der med in om porten skriandes , varför husvärden honom tilltalte, sägandes, låt intet så, då sprang Anders Persson honom i hårt, sägandes, du länge diefwull, du är intet bäter än de, der medmed kom en annor dräng och skilde dem åt och som han då vidare ville ihop med värden gamle Per Andersson, och folket fick honom undan uti en farstuga, högg Anders Persson någre knytslag i väggen efter honom, men ingen skada gjorde honom samma gång.

1993 Ting i Norberg 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 136

1994 Ting i Norberg 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 136

1995 Ting i Norberg 1551 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 197

1996 Ting i Norberg 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 47

1997 Ting i Norberg 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 144

1998 Ting i Norberg 1604 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 197

1999 Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 40

2000 Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 420

2001 Ting i Norberg 1617 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 617

2002 Ting i Skinnskatteberg 11 nov 1619 (Renoverad dombok) Västmanlands län EXIe: 2254 bild 720

I medler tid kom en hammarsmedsdrång Anders Eriksson benämnd såsom och en skreddaredräng utur en bod, vilke när de såg att Anders Persson var stuken och hade en kniv i handen, både de honom fakta sig fattandes honom i armen och axlarna i mening att villa få av honom kniven, men såsom de sågo sig intet kunna uträtta, och befruktade sig för skada, gingo de i boden igen, att taga sine tröjor uppå sig, då omsider kom Anders Persson, som skadan gjorde, utur en bod, då han hade följt presten H Per i Våla i säng, sade han till Anders Persson, käre broder, låt intet så illa, kom in jag vill giva dig både öl och brännvin, derpå svarade Anders Persson, son slagen vart, jag giver ditt öl och brännvin alle, etc.

Än frågade han honom, vilken hade honom förtärnat, der på svarade han intet, och såsom världens son Anders Persson, förmente sig kunna styra honom, och övertala honom med goda ord, och likväl rädd få hugg av honom, får han honom bak i axlarna och om armarna, menades kunna få kniven av honom, då bad Anders Persson som dräpen vart, honom släppa sig, svärandes att han skulle slå kniven i honom. När han då omsider släppte honom, högg han till honom med kniven, och högg honom ett blodsår i handen, då sökte han till vedekasten som var på gården, att få sig ett trä att värja sig med, och såsom Anders kom då åter in på honom med kniven, att vilja skada honom, fick sonen i huset Anders Persson, uti en yxa som låg vid vedekasten i mening att vilja slå honom kniven utur handen, och råkande så honom förste slaget på väster armen, dervid han gav sig något litet, men behöll kniven uti höra handen, och kastade sig omkring att slå och göra skada, då slog Anders Persson till andra resan, menandes vilja slå honom på höger armen, att släppa kniven, då tog det inte bättre, än att armarna stöttas tillhopa och slaget tog Anders Persson bak på huvudet i nacken, der av han stalp ner död.

Strax gav Anders Persson sig på flykten, och efter två månaders tid gav sig fram, och ställde borgen för sig till rätta som nu är skett.

Halvar Persson i Sörbo, som sades hava sett detta, tillfrågades om således var tillgånet, som Anders Persson berättade. Svarandes: Att han icke heller såg det, ej heller funnes några andra vittnen, utan som över förmäldes, utan det bekände Halvar, att då han låg i boden hörde han svaras av Anders Persson som döden led, uppå ens förmaning till honom, att befalla sig Gud, och icke låt så illa, då hade Halvar åt Anders Persson som slagen vart, skall befalla mig Gus, det må den och den göra, och förutan det berättades några andra försmädelser vara framförde av Anders som man nu förbigår, var på halvar gjorde sin ed och sedan bekände.

Efterfrågades om något trätsmål tillförne hade varit mellan desse Personer. Svarandes: Nej, att ingen har hört der av förr ännu.

Tjugo år gammal, sade Anders Persson som skadan gjorde, sig vara. Denne sak sköts till nämnden som för rätta satt, att giva sin mening om herads heller de detta förmådde, eller vilja, dråp fälle och såsom de av sakens övervägande i förstunne vore något skiljaktlige, likaväl omsider av betraktandet, först, att dråparen praesumelig hade haft ont i sinnet emot den dräpne, för sin faders skull, den han sökte att skada, det förhindrat 2) Att Anders Persson hade kunna.... Hna dårskap 3) Att ingen extremitet eller livsnöd trängde honom söka de medel han gjorde, utan frivillig begivit sig i vapenskipte emot Anders Persson som drpen vart; Hvarför kunde rätten för viljedråp honom icke befria, och der igenom för samma sin gärning skyldig att plikta efter Guds lag nummer 35. Hivilken som slår en ihjäl med något järn, så att han dör, han är nu mandråpare och skall döden dö och 2 cap dråp.... Att giva liv för liv, doch denne sak under den höglofl kong hvrätten höge judicium ödmjuktligt summitterat

2003

1661 Erik Matsson i Ombenning lät 1 resan uppbjuda tvenne Olof Håkanssons 1uittenser på Stångjärn, vilka Erik hade inlöst av Johan Rasmusson i Västerås ²⁰⁰⁴

1661 Johan Rasmusson lät 1 resan uppbjuda Olof Hansson i Ombenning oblig på ²⁰⁰⁵

1661 Uppå Per Anderssons klagan och besvär i Ombenning emot sina grannar om dammräte av olaga ... uppdämmande, pålades länsmanen med 3 andra gode män, som båda , att gå dit och bese huru stor skadan är, och tilldela honom så myce behållen äng igen som han har mist för uppdämningen, om de så sämjas, var och icke, då söke rättens utslag vidare ²⁰⁰⁶

1662 Johan Rasmusson lät 2 resan uppbjuda Olof Hanssons obigation i Ombenning för 12 skeppund tackjärn

2007

2003 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 686

2004 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 751

2005 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 751

2006 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 752

2007 Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 533

SKRIVARGÅRDEN, VÄSTERVÅLA

1596 Kom hustru G... i Skrivaregården i Våla socken och klageligh gav till kända huru hon var kommen i rykte att skulle bedriva hor med en benämnd Nils Kopparslagare. Så lade hon fram sin kyrkeherdes ... brev samt av hela socken att den sak kunde motbevisas, vart av nämnden frigjode till ...²⁰⁰⁸

1602 Kom Pål i Skrivaregården i Våla socken den där var kommen i rykte, att han skulle vara belägrat av en benämnd Ingebur Andersdotter, född i Folkärna, än dock hon nu här för rätta därför nekande, utan bekände att en benämnd Grå Jon i Köping, som barnet åtte. Då stod för nämnden Pål hustru Gertrud benämnd fram för rätten och friade sin man samt och alla hans grannar, att de fritt ville göra sin ed att han för henne fri var, vilket Ingeborg ej sina fem sinne fullkomlig hade, nämnden samt de som förestå, gjorde honom för samma rykte fri. Denne Ingeborg hade samma barn förgjort. Då bekände hon att barnet levde när hon det inn under en risvård lade och där gick ifrån. Till de att några kvinnor tvingade henne till att det utvisa, 8 dagar efter sedan det mört var, och dömdes efter högmålsbalken 2 cap.²⁰⁰⁹

1661 Kom för rätten Olof Ersson i Skrivargården och Våla socken och på sin faders Erik Matssons vägnar i Vretarna beklagade att hans styvfader Anders Ersson i Djupnäs hade bortsålt sitt fäderne och möderns fasta i Hyttebo; där på framlade Olof en vittnesskrift dat Norberg den 16 aug 1661. Var uti vittnades av trovärdigt folk, att Erik Matsson aldrig bortlät Hyttebo, utan Anders Ersson hade det sålt, och låtit det förfarit förste kullens fäderne och möderns fasta i Hyttebo, vilket Olofs farmoder var der bördig till så väl som Djupnäset. Begäran des till sin rätt förhjälpas måtte, så väl för sitt fasta i Hyttebo som Djupnäs. Sp medan på ransakan befanns, och vederparterna av andra kullen kunde intet bevisa sina styvsyskon vara förnöjde om det som efterklagades. Och Olof begärde så till sitt förnöje njuta halva Gångeviks?näset till nya rågången som vunnit var under Djupnäs med lagmans syn 1660 i September. Varför såsom och att samma igenlöste jordestycke vittnades igenom Anders Ersson vara bortsatt och aldrig till hemmanet återkommet om det med Olof Eriksson och hans svärfaders flit och arbete igenom synehållande icke hade varit pådrivet och bekostat. 3) Är och Olof en rätt creditor funnen igenom gjord försträckning till hemmanets åbor, som haver fött gamle mannen Anders Eriksson i hörde tiden. Ty tyckte rätten likt, att Olof njuter gångevikens som ovan förmälas för en Byggningsvall, och förliker sin farsyster h Britta i Broarna för sin systerdel der utur, och svarar så till utlagorna i proportionen emot hemmanet Djupnäs åboer, som han njuter av ägorna i Gångevikens?.²⁰¹⁰

1662 Samma tid presenterades för rätten på H Erichs vägnar i Våla, av H Olof Samuelis en syn = och förlikningsskrift daterad Våla den 4 juli 1661, angående den förlikning som skedd var, emellan fordom pastoren H Erich i Våla på Skrivaregårdens hemmans vägnar på den ena, och Anders Jönsson i Prästtorpet samt hans med grannar i Västanberg och Dunshammar på den andra sidan svarande, angående ängeslägor forsängen benämnd på vilken Skrivargården pretenderade urminnes hävd, och Västanberg sökte med dem der instiga i
..... Om Kalvskinnskärret, som Anders Jonsson befanns hava köpt der inne av Måns i Dunshammar, var avtalt, att H Per pastor i Våla skulle igenlösa av Anders Jönsson i Prästtorpet, och giva honom därför 1 skeppund stångjärn, och när samma järn emot quittens är levererat till Anders skall kärret vara under Forsengarne
Sammaledes bevisas, att vållärde H Per på sin svärfaders H Eriks vägnar var förlikt med Anders Andersson i Västanberg om sin del i Tjuvenget, samt och förlikt med Englika Ersson i långgårdet om ett röjningsland beläget just med Floforsen. ²⁰¹¹

ERIK TOMASSON

Son till Tomas Johansson i Stabäck, se ovan. Född 1667 i Stabäck. Död 1734 i Skrivargården, Västervåla.

Hustru: Anna Ersdotter. Vigda 1698. Född 1680 på Skrivaregården, Västervåla. Död 1760 i Lilla Skommarbo, Västervåla.

Barn:

Sju barn, två söner och fem döttrar

Tomas Ersson. Född 1699. Död 1699

Erik Ersson. Se nedan.

2008 Ting i Norberg 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 53

2009 Ting i Norberg 1602 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 46

2010 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 753

2011 Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 530

ERIK ERSSON

Son till Erik Tomasson. Född 1704 i Skrivargården.

Hustru:

Hustru:

Barn:

I första giftet

Catharina Ersdotter. Gift med Johan Thorgren som övertog Skrivargården.

*Sålde 1751 sina andelar i hytta och smedja i Stabäck till patron Söderhielm. Flyttade senare till Lilla Skommarbo i samband med sitt andra gifte.*²⁰¹²

2012 *Tellander, P-O: Med rötter i Stabäck.*

STABÄCK, VÄSTERVÅLA MED ÄNGELSBORG, SKRIVARGÅRDEN OCH LÅNGGÅRDEN

Stabäcks by utgår den äldsta bebyggelsen i denna del av Västervåla och här har bedrivits bergsbruk sedan medeltiden. I själva verket är det som senare skulle bli Engelbergs bruk baserat på avstyckningen Englikbenning som gjordes i slutet av 1300-talet. I skattelängden 1371 nämns emellertid inte byn. I Bidrag till Engelbergs bruks historia (Petrus Norberg) förklaras detta med att dåvarande ägaren möjligen var frälse och just därför saknades i längden. Tack vare en mer öppen och odlingsbar jord antas Stabäck vara "bolbyn" i trakten. Bergsmännen här skulle emellertid snart få konkurrens av "den driftiga tyska delen av borgarklassen i köpstäderna vid Mälaren". En sådan var Englika, som anlade en hytta Englikbenning. Antagligen köpte han eller åtminstone någon av hans arvingar även Stabäck.

Den Englika som gav namn åt det som senare blev Engelsbergs bruk var farfar till frihetshjälten Engelbrekt Engelbrektsson. I ett pergamentsbrev av den 22 februari 1462 nämns "aengleka j staffbaecke".

Landskapshandlingarna för år 1539 har en Englika i Stabäck. I olika räkenskaper för 1558 förtecknas för Stabäck dels endast Englika, dels Englika och Engelbrekt. Englika dog troligen detta år och Engelbrekt, sannolikt son till Englika ska sedan ensam stå förtecknad för Stabäck. Enligt Älvsborgs lösen 1571 ägde Engelbrekt i Stabäck tillgångar som gjorde honom till den rikaste i Västervåla. Han förekommer i handlingarna så sent som 1588 och året efter (1589) nämns istället Thomas Sigfridsson och år 1593 finns två åbor i Stabäck, nämligen nämnda Sigfridsson och Staffan Olofsson.

Thomas Sigfridsson flyttade senare till en utjord till Stabäck, Långgärdet (som låg i närheten av Västervåla kyrka) och bodde där 1615. "Att han på något sätt var befryntad med Stabäcks-släkten, sannolikt som måg till Engelbrekt, taga vi för givet". Där skulle också senare namnet Englika användas fram till 1807.

(Från P-O Tellander: Med rötter i Stabäck, som har läst Petrus Norbergs Bidrag till Engelbergs bruks historia)

Litteratur om Stabäck/Ängelsberg och Engelbrekt (se även Nordansjö, Norberg rörande Engelbrekts hustru Karin)

Kihl, Göran. "Engelbrekt - tradition och verklighet". I Norbergsboken - en sockenbeskrivning. Norbergs kommun, 1974.

"Engelsbergs bruk - ett minne som lever". I En socken och en sjö. Västervåla - mitt i Bergslagen. Västervåla Hembygdsförening, 1990.

Norberg, Petrus. Bidrag till Engelsbergs bruks historia. Ur gamla papper och arkiv samlande med anledning av Engelbrektsminnets firande. Stockholm, 1934.

"Engelbrekt Engelbrektsson". Svenskt biografiskt lexikon, 1950. <https://sok.riksarkivet.se/sbl>

"Engelbrekt Engelbrektssons släkt". Svenskt biografiskt lexikon, 1950. <https://sok.riksarkivet.se/sbl>

Kumlien, Kjell. Västerås till 1600-talets början. Västerås stad, 1971.

Schück, Henrik. *Engelbrekt*. Hugo Gebers förlag, 1915.

Björnånger, Oskar. Ur Köpings medeltidshistoria. Köping, 1960. Kapitlet Karin Larsdotter på Jämmertuna. sid 135-146

1462	Se brev nedan	Englika
1495	Se brev nedan	Jap
1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535:1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Englika
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Englika
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	STABÄCK Englika Jöns i Englikeböning
1547	Se brev nedan	Englika
1556		Englika (De efterskrivne har varit fru Görvels landbor, och äro nu K M landbor) Innefattar även Jöns i Englikebenning
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Englika i Stabäck 1 fat
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 bild 72	Engelbert i Stabäck Även av en utjord benänd Sösenbarka?

1571	Älvsborgs lösen	Engelbrekt
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Engelbrekt
1579	Dalarnas handlingar 1579:10	Engelbrekt
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 78	Engelbrekt i Stabeck
1589		Thomas Sigfridsson
1593		Thomas Sigfridsson Staffan Olufsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd VästerVåla 2 roten	Olof Eriksson i Stabäck Mats Persson ibid Hans Danielsson
1635	Boskapslängd Arkiv Digital	Olof Ersson Lars Persson Olof Larsson Mats Persson
1638	Mantals och boskapslängd Arkiv Digital	H Anna Johan Pärsson Hans Nilsson
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Olof 3/8 hustru Brita 3/8
1698	Lantmäteriet	STABÄCK Johan Tomsson Eric Bengtsson Lars Tomsson Enkan Anna Olofsson STABÄCKS TORP Erik Tomsson

Nedanstående första led bygger på redovisningen i SBL

ENGELBREKT

benämnd som "Engelbrekt i Noraberg" 1367²⁰¹³. Ägde en tomt i Västerås.

Hustru:

Barn:

Englika Engelbrektsson. Se nedan.

ENGLIKA ENGELBREKTSSON

Levde 1367 och var död före 1392, skymtar i ett brev 20 jan. 1371, där det heter, att en »Englighe» vid en tidpunkt, som ligger minst sex år före brevet datum, till annan person — som bot för en förolämpning han tillfogat vederbörande (»for enæ mistykio som han haffde giorth») — hade överlåtit en skog i Djupnäs i Västervåla socken av Norrbo härad, nära Norberg. Död före 1392.

Hustru:

Barn:

Engelbrekt Englikosson. Se nedan.

1371 Ett fastebrev, varigenom häradshövding Holmbo i Norrbo härad beviljar fasta å jord i Djupnäs i Västervåla socken, vilken jord Lafræns Birgersson sålt till Jon Laeresmidhi. "också "ok skogen i Thetmarz arwenon, hwlikin sum Englighe looth minom fadire j nerwaro maghe gode manne ffore enae mistykio, sum han haffdae giorth, ok saith thet min fadir reedh j thy fornemdh Dyiupnesino Vittnen är: Sigurder i Färnebo, Salomon i Englinge, Johannes Munk, Anderes i Aal, Thomas Dyank, Sigurder in Sundebodum, Karl Rabbe i Vidwi, Peter Rogwider, Paeter in Gerssebo, Stewaster in Ösby och Jacober j Vestraeby " 2014

ENGELBREKT ENGLIKOSSON

Den förste Engelbrekts tomt i Västerås synes enligt 1392 års brev direkt ha övergått till dennes sonson Engelbrekt Englikosson, alltså utan att någonsin ha tillhört det mellanliggande släktledet. Engelbrekt Englikosson nämnes i livstiden blott i detta brev från 1392. Han uppträder då — brevet är utfärdat i Västerås — som frälseman och för adligt vapen: kluven sköld under hjälm med en halv lilja i högra fältet och en vinge i det vänstra. Genom brevet bortbyter han den från farfadern ärvda tomten i Västerås mot en rätt stor jordlott i Uppsala i Tillberga socken (Hubbo eller Tillberga socknar).²⁰¹⁵

Död före 1399.

Hustru: Ev från Stenkvista socken (Södermanland)

Barn:

Engelbrekt Engelbrektsson. Se nedan.

2013 Enligt Petrus Norberg Riksarkivets pergamentsbrev n:o 756

2014 Karlsson, K H. "Permbref från Westmanland". Västmanlands Fornminnesförenings Årsskrift III (1884). SDHK 9869

2015 SDHK 14088. (Enligt Petrus Norberg R.A.P. n:o 2632)

Nils Engelbrektsson. Häradshövding i Norrbo härad

1399 Nils Bosson själv var fogde i Norrbo härad och hade under kung Albrekts tid skaffat sig en rad skattegårdar och fått dem skattebefriade. Efter Albrekts avsättning beslöt drottning Margareta och kung Erik att förbättra statens finanser genom att se till att den mark som de ansåg felaktigt ha blivit frälse under Albrekts tid skulle återlämnas till sina förra ägare och åter bli skattejord.

I en dom den 4 oktober 1399 fastställdes det vilka marker det gällde i Västmanland. Nils Bosson fick lämna ifrån sig fem egendomar i Haraker och tre i Västerfärnebo. De sistnämnda var 6 öresland i Hörende till Folke i Gunsta, 30 öresland i Hörende till Jakob i Islingby och 1 örtungsland till Björn i Maälby.

Andra som fick lämna ifrån sig mark i Västerfärnebo var:

Nils och Knut Bossons storebror Sten Bosson – 5 öresland i Berga till Peter Röd

Olov Bildasson – 3 öresland i Norrhörnde till arvingarna efter en person vars namn inte längre går att läsa på grund av skador på det papper där domen är skriven.

Jöns hustru – 1 markland i Mälby till Margareta i Hökmora, 2 öresland 9 penningaland i Mälby till Peller Mus och ett oläsligt antal örtungsland i Hökmora till den rätte ägaren som inte namnges

Fos hustru – 4 örtungsland i Ösby till Jakob i Islingby

Hans Sud – 3 öresland i Hedbo till Mårtens arvingar i Nysätra och 2 öresland i Islingby till Ragvalds arvingar i Holstensbo

Mats Påvelsson – 13 örtungsland i Islingby till Lars Harda

Olov Petersson – 7 örtungsland till ”rätt ägare” i Sörhörende

Kyrkan blev av med sju fastigheter – 4 örtungsland till Ingemars arvingar i Forsby, 2 örtungsland till Henriks arvingar i Kila, 1 öresland i Berg till Lars Bondesson i Videbo, 5 örtungsland till Jöns i Mälby, 30 penningaland i Söråll till Mats i Klemensbo, 9 penningaland i Ålsvärta till Olov i Ål och 40 örtungsland i Sörhörende till Gudmund i Ål

Det kan också vara av visst intresse att ”Engelbrekts arvingar” tvingades lämna igen åtta öresland i Västansjö, Västervåla till Ragmunds arvingar där. En av dessa Engelbrekts arvingar måste ha varit Engelbrekt Engelbrektsson. Genom andra domar samma månad fick de också lämna tillbaka mark i Fermansbo och Norrby i Ramnäs och Upplanda i Tillberga. ^{2016 2017}

Nils Engelbrektssons öde kom att bli nära sammanflätat med den berömde broderns. Liksom denne namnes han första gången 15 febr. 1426, då han »medh mins brodhers Ängilbrietz radh oc flera minna frända oc nästa [= släktingars] godhwilia oc samtykkio» till Eskilstuna kloster försålde sju örtugland i Kolunda i Stenkvista socken. Salubrevet beseglades, utom av honom själv, i första hand av brodern, varvid Nils' eget sigill utvisade två liljor i styckad sköld utan hjälm, medan broderns företedde den vapenbild, som även på 1430-talet förblev revolutionshövdingens: tre halva liljor, ställda triangelvis, i sköld utan hjälm. ²⁰¹⁸

En urkund, som utfärdades på biskopsting i Norberg 23 jan. 1432 i omedelbart sammanhang med en av Västerås biskopen Olof Knop då företagen visitation i Norbergs kyrka. Biskopen lämnade härvid föreskrifter om den tomtgäld, som vissa fastighetsägare i Norbergs gruvsamhälle (»oppidum montis Norebergh») hade att erlägga till Västerås domkyrka och biskopsbord, och bestämmelserna kodifierades i ett aktstycke, där bl. a. tre lekmän från Norberg, nämligen fogden på platsen och två bergsmän (»montani montis supradicti»): Laurens Joansson och Engelbrekt, omnämnas såsom närvarande och speciellt tillkallade vittnen. Laurens Joansson, som alltså namnes först av bergsmännen, är eljest okänd (eller så gott som okänd), och hans sigill utvisar endast bomärke; men att »Änglebräth montanus» är identisk med sedermera rikshövitsmannen framgår av det vidhängda adliga sigillet, som innehåller den av honom alltid brukade vapenbild. ²⁰¹⁹

ENGELBREKT ENGELBREKTSSON

Omkring 1390-1436. Rikshövitsman. Son till Engelbrekt Englikosson, se ovan.

Hustru: Gift med Karin Larsdotter, se resonemang om hennes identitet under Nördansjö, Norberg

Barn: Inga kända

SALOMON

i Englikebenning. I brev 1371.

2016 Eriksson, Owe och Fläcke, Anders. Hörnsjöfors Bruk och Västerfärnebo. 2008.

2017 Styffe, Carl Gustaf. Bidrag till Skandinavians historia ur utländska arkiver. Andra delen. Stockholm: Norstedt, 1864.

<http://runeberg.org/biskandhi/2/>

2018 Engelbrekt Engelbrektsson, <https://sok.riksarkivet.se/sbl/artikel/16127>, Svenskt biografiskt lexikon (art av Gottfrid Carlsson.)

2019 Engelbrekt Engelbrektsson, <https://sok.riksarkivet.se/sbl/artikel/16127>, Svenskt biografiskt lexikon (art av Gottfrid Carlsson.)

1371 Ett fastebrev, varigenom härads hövding Holmbo i Norrbo härad beviljar fasta å jord i Djupnäs i Västervåla socken, vilken jord Lafræns Birgersson sålt till Jon Laeresmidhi. "också "ok skogen i Thetmarz arwenon, hwlikin sum Engliche looth minom fadire j nerwaro maghe gode manne ffore enae mistykio, sum han haffdae giorth, ok saith thet min fadir reedh j thy fornemdhæ Dyupnesino Vittnen är: Sigurder i Färnebo, Salomon i Englinge, Johannes Munk, Anderes i Aal, Thomas Dyank, Sigurder in Sundebodum, Karl Rabbe i Vidwi, Peter Rogwider, Paeter in Gerssebo, Stewaster in Ösby och Jacober j Vestraeby " 2020

RAGVALD

Ragualle i Aenglikobygning får tillbaka jord vid räfssten 1399 (ev som varit testamenterat till kyrkan) 2021

Hustru:

Barn:

Katarina Ragvaldsdotter. Gift med Hemming Olofsson, Västeråsborgare som också förvärvar jord i Söderbärke, se vidare Hemshyttan, Söderbärke. Katarina äger 1/2 av Nordansjö, se vidare Nordansjö, Norberg Ytterligare en bror eller 2 systrar. Hans/derasdel av Nordansjö i Norberg går vidare till Engelbrekt Engelsbrectsson och hans bror Nils Engelbrectsson

1412 omnämns en västeråsborgare Hemming Olafsson, som med sin hustru Katarina förbinder sig och sina efterkommande att till själakapellet i Västerås domkyrka årligen skänka en viss avkastning av en gård i Västerås. I anmärkningen om sigillen sägs: N. 1. Bomärke med omskr.: minge olafs; N. 2. En helgonbild med omskr.: s. katherine ragvaldi. På framsidan står: På framsidan: xij ore pecunie(?) de curia Johannis Hæmingxson. Gården ligger mellan "Efreko Rika Gaardh ok almaenningen" 2022.

1417 Borgaren Hemmings hustru Katarina har också anknytningar till Norberg. Det är antagligen deras barn Peter och Nils Hemmingsöner, som 1417 säljer sitt modernearv, en tredjedel i Nordansjö hytta.. I brevet står att Pedher Bergh, Pedher Hemmingsson, Niclas Hemmingsson och Ingeborg Thomasdotter säljer sin modernearv, en tredjedel i Nordansjö till Laurens Jonsson, "Vår elskade måg". Peder Bergh använder Effrik Kortas insigler, och Peder och Niclas Hemmingsson använder insiglerna av Matts i Meling 2023

Räfssten 1399: VALA Ragmundz arfuom i Vestansiö atta örtugland ther sama stadz . Aff Aengilbrichtz arfuom . Item raettom aeghandom iij örtugland ok ij paeningxland i Brandabodhom ok Dywpa naes. . Item ij örisland i Enenore raettom aeghandom, Item Ingebyorne i Vestansiö v örtugland a Vesterberghe aff kirkione testament, Item Ragualle i Aenglikobygning iij örisland i Sudherberghe. Item Niclisse Villason ij örtugland i Holmwidharfuæ aff kirkione testament . Item Sighurdz arfuom i Sundabodhom j örisland i Vesterberghe aff krikione testament. Item Ingeuasta arfuom iij örtugland aff kirkione testament Item i Kirkiobynom raettom aeghande ij örisland iordh aff kirkionne testament 2024

Jämför Ting i Norberg 1545. Lasse Hemmingsson i Meling med sina mågar Bengt Holstensson i Semla och Jöns Hermansson i Åvestbo säljer Brandebo? i Västervåla (nuv Västanfors) till Per Olsson i Karbenning i Fernebo socken. Per Olsson hade påbörjat affären med "Hemming i Hemshyttan liggande i Söderbärke", sen hade Hemming dött och då återopade han sin hustrus arvsrätt. Per Olsson och hans arvingar ska till evärdelighet äga Brandebo. 2025

ENGLIKA

Bergsman i Stabäck. I brev 1462.

1462 Härads hövdingen och riddaren Ingel Jönssons fastebrev för Hinse Pedersson 1462 på en gård kallad Wasagården, i Norbergs Socken köpt av hustru Karin, Olof murarmästares dotter. Tolvmän var Ingel Jonsson, Anders i Halvarsbenning, Tidik Pedersson, Hans Djäkne, Bengt i Bråfors, Peder Jönsson i Håkonsbenning, Englika i Stabäck, Mats i Malmkärra, Jöns Hermansson, Kjellfast i Hommansbenning, Ole Ingelsson i Rosendal, Mats i Örbäck. 2026 2027

2020 Karlsson, K H. "Permbref från Westmanland". Västmanlands Fornminnesförenings Årsskrift III (1884).

2021 Styffe, Carl Gustaf. Bidrag till Skandinaviens historia ur utländska arkiver. Andra delen. Stockholm: Norstedt, 1864.

<http://runeberg.org/biskandhi/2/> sid 89

2022 7 Maj 1412, SDHK 17825, SD 1570.

2023 1417, SDHK 18842, SD III, nr 2308

2024 Styffe, Carl Gustaf. Bidrag till Skandinaviens historia ur utländska arkiver. Andra delen. Stockholm: Norstedt, 1864.

<http://runeberg.org/biskandhi/2/> sid 89

2025 Ting i Norberg 3 mars 1545. Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 17 (21v enl orig paginering)

2026 Stahre, Ulla: Bygd och bergsmän under senmedeltid. Norberg genom 600 år. 1958.

2027 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Första delen. Nr 116.

JAP

i Stabäck Enl brev 1495

1495 skänkte Lars i Härad och hans hustru Katarina Pedersdotter, sin andel i en gård i Norbergs by med tillhörande hus, jord och täktedel till Vårfruprebendat i Västerås domkyrka. Prebendats innehavare, herr Olof Johannis, vilken tydligen var bördig från Norberg, företog en del bytes- och köpetransaktioner för att friköpa de övriga andelarna i samma gård. Transaktionerna lagfäres vid laga ting i Norbergs klockarstuga år 1496. Enligt dessa handlingar byter herr Olof "Nordansjö bode land", som var hans fäderne- och moderne arv, mot Gudmund Skomakares tredjedel i den berörda gården. Den sista tredjedelen i samma gård säljer Lars Persson i Härad i Färnebo socken och Hinse Filipsson i Fliken till herr Olof. Fastemän är Ingel i Djupkärra, Laurens skomakare, Anders Holmstensson, Jap i Stabäck, Unge Tydeke, Anders Jönsson i Fragg, Ingewal i Semla, Hinntze i Livsdal, Halvard i Halvarsbenning, Laurens ibidem. ^{2028 2029}

Stabäck**ENGLIKA**

I skattelängder 1539-1558.

Hustru:

Barn:

Engelbrekt Englikasson. Karbenning och senare Stabäck. Se nedan.

I de första bevarade landskapshandlingarna, nämligen från 1539, finna vi också en Englika i Stabäck och en Jöns i Englekebonig, Men den senare synes åtminstone tidvis ha arbetat tillsammans med Englika, till vilken han tydligen stod i beroende. Englika var den drivande bergsmannen, som lämnade 3 1/3 gånger så stor skatt som Jöns. Ej omöjligt är, att denne Englika var en ättling till de förut nämnda Simon, Ragvald och Englika. Några år senare eller 1542 funnos tvenne bergsmän vid Karineböning (Karbenning) hytta i Färnebo, nämligen Peder och en Engelbrekt Englekasson, som med säkerhet var son till Engleka i Stabäck. Båda sistnämnda äro ensamma om sina namn i Norbergs bergslag. Denne Engelbrekt hade sannolikt gift in sig i Karbenning; därom vittna räkenskaperna för 1558. I "årliga räkentan oppå Noreberg" upptages för Katrineböning Engelbrict och Per Olsson, men för Stabäck blott Englika. I samma års "räkenskap för kyrkotonden" finnes endast Peder i Karineböning, under det för Stabäck upptagas både Englika och Engelbrekt. Följdaktligen har Engelbrekt flyttat hem och övertagit hälften av egendomen, ty den gamla skatten på ett fat järn är nu uppdelad med hälften på vardera. Sannolikt dog Englika detta år, efter vi sedan finna endast Engelbrekt i Stabäck och Peder Olsson ensam i Karbenning. ²⁰³⁰

1547 Kom får rätten beskedlig man Englika i Stabeck, säger sig vara bördig på Englikebenning, läggande ett löst brev i rätten och vill med det bevisa sin börd... Efter rannsakan bestäms att Englika ska behålla på ena sidan om hyttbäcken alla mark och skog till andra rösen och rågångar möter med halva hyttan och hyttström. Jöns behåller sin gamla hävd med halva hytta och hyttström..... ²⁰³¹

1548 Kom för rätten beskedlig man Englika i Stabeck och talade till förnämnde Jöns i Englikeböning om en systerdel som han köpt hade av Jöns syster för 10 ... Då svarade Jöns hon ²⁰³²

1595 Kom Anders Wilkensson i Ombenning och talade till Per Hermansson i Djupnäs om ett änge benämmt Klöske?änget, hur hans /mor/fader Bengt Jönsson i Ombenning bortpantat hade, till Englika i Stabäck för 1 fat järn, och nu hade förnämnda Englika sålt samma änge en benämnd Olof Eriksson i Fennesbo?, och nu haver förnämnde Olof bytt samma änge med Per Hermanssons fader, Härman i Djupnäs. Då dömdes att efter är inted fastebrev var påkommit, och fanns bevis att Anders Modersfader samma änge ått hade, så skulle Anders Wilkensson giva per Hermansson sitt järn igen och sedan gå till sitt änge och sedan de som bytt hade gå var till sitt värde igen och de andra till sitt änge igen. ²⁰³³

ENGELBREKT ENGLIKASSON

Son till Englika, se ovan. I skattelängder 1558-1587.

Hustru: Ev från Karbenning

2028 Stahre, Ulla. Bygd och bergsmän under senmedeltid. I Norberg under 600 år; 1958

2029 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 910 (Även tryckt efter en felaktig kopia som nr 157)

2030 Norberg, Petrus. Bidrag till Engelsbergs bruks historia. 1934.

2031 Ting i Norberg 15 feb 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 77

2032 Ting i Norberg 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 116

2033 Ting i Norberg 1595 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 111

1618 Jöns Larsson i Stabäck bjuder up en nu tredje resan en fjärdedel i Stabäck köpt av sin faders broder Nils Jonsson på Nyhyttan, för osmundsjärn 5 fat ...²⁰³⁴

JOHAN PERSSON

Mantalslängd 1642 och 1645²⁰³⁵. Har en bror Mats Persson.

Hustru: Karin Tidiksdotter från Engliksbenning. Vigda 1639.

Barn:

Kristina Johansdotter. Född 1639 i Stabäck.

Per Johansson. Född 1642 i Stabäck. Död 1642 i Stabäck.

Tomas Johansson. Född 1646 i Stabäck. Se nedan.

Brita Johansdotter. Född 1648 i Stabäck. Död 1649 i Stabäck.

Brita. Född 1650 i Stabäck.

Per Johansson. Född 1657 i Stabäck. Död 1710 i Örbäcksvedet, Karbenning.

*1658 Samma dag anklagades Mats Persson i Stabäck en torpare, att han emot bolbyns förlof haver sig uppå deras utmark undsatt och nu igenom åverkan på ägorna med skogsfällande allt omkring sig, vill förtaga dem sina utvägar till skogen som bolbyn äger. Samma torpare bekände väl Mats Perssons broder, Johan Persson som hemmanet hade igenlöst av gäldemännen, att han på övertalan har med sin broder bygga der han nu sitter en sliten stuga så länge och i medler tid han skulle så förskaffa sig annat boställe. Men såsom han nu föregafs med torparerättighet sig intet vilja benöja utan är bolbyn till stort förhinder, och aktar intet förbud på uttagande, så emedan efter ransakan befans, att denne nu oskattlagd torpare var, och bygt på oskiftade ägor, utan rätte jordägarens lov och minne, nämligen sin broders Johan Perssons, som hemmanet hade inlöst, och haver sina gamla föräldrar att föda. Ty kändes denne efter skogsordningen 18 punkt, efter föregången ransakan, att uppfylla jordäganden all sin lidne skada, böta 12 mark och torpet ut.....*²⁰³⁶

1661 Mats Persson i Stabäckstorp för stämningsförsittande emot Johan Rasmusson²⁰³⁷

*1662 Oppå en afsagd dom den 11 augusti 1658 emellan Johan Persson i Stabäck och Wåhla socken kärande, och hans broder Mats Persson svarande angående ett torpställe som Mats med sin broders samtycke, väl hade fått tillstånd att bygga sig en backstuga. Men nu med byggning och inlagor övergår bolbyn och därför med dom vunnit honom dädan, därför att klaganden hade igenbördat hemmantet utur oskyldes händer efter deras faders död, och Johan intet hjälpt dertill. Varför till execution på förbenämnde dom, befalte Landshövdingen det Johans arbete skulle skattas, och sedan det är honom någorlunda betalt, skall han rätta sig efter domen, och förse sig om boställe annorstädes om broderna eljest icke kunne förlikas.*²⁰³⁸

TOMAS JOHANSSON

Son till Johan Persson, se ovan. Född 1646 i Stabäck. Död 1698 i Stabäck

Hustru: Anna Ersdotter. Död 1699 i Stabäck.

Barn:

Johan Tomasson. Född 1665 i Stabäck. Se nedan.

Erik Tomasson. Född 1667 i Stabäck. Se Skrivargården nedan.

JOHAN TOMASSON

Son till Tomas Johansson, se ovan. Död 1719 i Stabäck.

Hustru: Kerstin Olsdotter. Från Ennora, Västervåla. Död 1703 i Stabäck.

Hustru: Sara Andersdotter Milberg

Barn:

Tomas Johansson. Född 1687 i Stabäck. Se nedan.

Olof Johansson

Johan Johansson

Erik Johansson (Utterman) Född 1695 i Stabäck, död 1733 i Blomdal, Karbenning.

Per Johansson

Anders Johansson

Mats Johansson. Född 1701 i Stabäck. Gift med Brita Larsdotter. Död 1729. (Avrättad). Se nedan.

2034 Ting i Norberg 1618 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:11 sid 387

2035 1642 Västmanlands län 1645 Sala län

2036 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 707

2037 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 752

2038 Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 529

Andra äktenskapet
Anna Maja Jansdotter

Enligt en karta över Stabäck daterad 1698 fanns där då fyra åbor. Johan Tomsson, Erich Bengtsson, Lars Tomsson och Enkian Anna Olofsson. Stabäck bestod då av ¾ bergsmanshemman. Stabäcks torp beboddes av Erich Tomsson. (Lantmäteriets tjänst Historiska kartor)

Stabäck Johan Tomassons son Tomas Johansson

TOMAS JOHANSSON

Son till Johan Tomasson. Född 1687 i Stabäck. Död 1737 i Stabäck.

Hustru:

Hustru:

Barn:

I första äktenskapet sju barn

Per Tomasson. Blev dömd för sitt agerande vid smedjan 1745 till böter och spöstraff.

I andra äktenskapet fyra barn.

Tomas Johansson nämns som en av delägarna till Stabäcks smedja år 1730 och den som fick betala mest till patron Söderhielm för skador han fick på sin egendom pga en brusten damm.

Enligt Västervåla volym Kyrkoräkenskaper, sista sidan. Uppenbara förargelighe syndare i Wåla församling om hvilka pastor skal haffua serdeles omwordnat att dhe må bättra sigh och komma i guds församling igen: Tomas Johansson i Stabäck, Lars Joensson, Bengt Johansson Anders Andersson i Änglikbenning ²⁰³⁹

Stabäck Johan Tomassons son Mats Johansson

MATS JOHANSSON

Son till Johan Tomasson, se ovan. Född 1701 i Stabäck. Död 1729. (Avrättad)

Hustru: Brita Larsdotter. Född 1700 i Västansjö, Västervåla. Omgift med Hans Andersson, se nedan.

Barn:

Johan Matsson. Död som liten

Johan Matsson. Född 1724 i Stabäck. Se nedan.

Hans Matsson. Född 1727 i Stabäck. Flyttade till Stockholm 1748.

Kerstin Matsson. Född 1729 i Stabäck. Död 1730 i Stabäck.

1729 den 14 Julii afrättades Mats Johansson i Stabäck söder om Jupdahln (?) på Stabäcks skog, för begångit tida lag.²⁰⁴⁰

I 1729 års register till kansliarkivet för länsstyrelsen i Västmanland framgår att Svea hovrätt via resolution approberat underrättens dom att den för tadelagsbrott anklagade bergsmannen Matts Johansson ifrån Stabäck by i Västervåla "Efter Guds lag, samt 14 Cap. Högm. Skall dömas att halshuggas och "å bähle brännas". Enligt registerhandlingen ska resolutionen vidare fastslagit att "Creaturet skall på Rätteplatsen dödas och upbrännas"²⁰⁴¹

HANS ANDERSSON

Omgift med Mats Johanssons änka, se ovan. Död 1751 i Stabäck. Från Ombenning.

Hustru: Brita Larsdotter. Född 1700 i Västansjö, Västervåla. Död 1774 i Stabäck.

Barn:

Anders Hansson. Död som barn

Lars Hansson. Död som barn.

Anders Hansson. Född 1740 i Stabäck

Lars Hansson. Född 1740 i Stabäck.

JOHAN MATSSON

Son till Mats Jansson, se ovan. Född 1724 i Stabäck. död 1775 i Stabäck.

Hustru: Vigda 1746. Kerstin Andersdotter. Född i Dunshammar, Västervåla.

Hustru: Vigda 1750. Lisa Persdotter. Född 1736 i Livsdal, Norberg. Död 1772 i Stabäck.

Hustru: Vigda 1773. Kristina Andersdotter. Född 1741.

2039 Västervåla Kyrkoarkiv Lia:1 Bild 95 (Kyrkoräkenskaper)

2040 Västervåla Kyrkoarkiv Lia:1 Bild 94 (Kyrkoräkenskaper)

2041 Tellander, P-O: Med rötter i Stabäck.

MATS JANSSON

Son till Johan Matsson, se ovan. Född 1753 i Stabäck

Hustru: Vigda 1775. Cajsa Andersdotter. Född 1753 i Klacken, Norberg.

MATS MATSSON

Son till Mats Jansson, se ovan. Född 1787 i Stabäck. Död 1838 i Stabäck. Lunginflammation efter en resa till Västerås

Hustru: Anna. Född 1795 i Nickebo. Död 1837 i Stabäck.

Barn:

Johannes Matsson. född 1824 i Stabäck

Anders Matsson. Föd 1825 i Stabäck.

Carolina Matsson. 1822 i Stabäck.

JOHANNES MATSSON

Son till Mats Matsson, se ovan. Född 1824 i Stabäck. Död 1899 i Stabäck.

Hustru:

Hustru: Anna Abrahamsdotter. Född 1825 i Hedkärre, Västanfors.

Barn:

I andra giftet

Gustaf Erhard. Född 1853 i Stabäck. Död 1943 barnlös. ²⁰⁴²

Fredrika Ulrika. Född 1855 i Stabäck

Augusta. Född 1858 i Stabäck

Charlotta. Född 1858 i Stabäck

Två döttrar döda som små.

Byggede den nuvarande huvudbyggnaden på Stabäcks gård ca 1850. Brukspatron Gabriel Caspar Timm, som sedan år 1828 varit ensam ägare av Engelsbergs bruk hade hos Kungl Maj:t begärt och fått fastställt att en tredjedel av Engelsbergs bruk skulle utgöra det Timmska fideikommisset. Han gick år 1869 i konkurs och året därpå såldes hans egendomar, som inte ingick i fideikommisset, på offentlig auktion. Bruksidkaren Carl Erik Westling, Skrivargården ropade då in brukets produktionsenheter och samtliga inrop gjordes gemensamt med Johannes Mattsson, Stabäck. De nyblivna ägarna av produktionsenheterna titulerades därefter bruksägare och de fortsatte att driva Engelsbergs bruk tillsammans med ägarna av fideikommisset, men verksamheten utvecklades vartefter för att helt upphöra 1919. Familjens öden har sammanställts av nuvarande ägaren Elsa Berggren Holm ²⁰⁴³

Stabäck, Långgärdet

Långgärdet var en utjord av Stabäck och torde ha skattlagts först i början av 1600-talet. Ditt synes Tomas Sigfridsson ha flyttat tämligen snart, ty 1615 bodde han där. Att han på något sätt var befryndad med Stabäckssläkten, sannolikt som måg till Engelbrekt, taga vi för givet. Långgärdets innehavare på 1620-talet heter Englika Eriksson. Han kan vara sonson till Tomas Sigfridsson. En lucka i längderna har tyvärr hindrat oss att komma till närmare klarhet därom. Men att han på något sätt hörde hemma i Stabäckssläkten, vittna både namnet och boningsorten. Englika Eriksson vigdes den 9 nov 1628 vid Margareta Persdotter från Västanberg. Efter hennes död gifte han om sig med Margareta Andersdotter från Englikebenning. Efterträdaren, Per Engliksson, föddes i Långgärdet den 1 maj 1642 och gifte sig 1662 med Karin Halvarsdotter. (Petrus Norberg fortsätter en redovisning av denna släktlinje, som nedanstående bygger på) ²⁰⁴⁴

TOMAS SIGFRIDSSON

Hustru:

Barn:

1606 Lasse Nilsson i Västanberg för svarslösa mot Tomas i Stabäck, den han hade slagit – böter ²⁰⁴⁵

1632 Erik Staffansson i Västerberg fick bref på en utjord Långgärde som han köpt hafver af sin syster Marit

²⁰⁴² Alm, Ivar. "Gustaf Mattsson - in memoriam" Västerås Stiftsblad 1943, nr 3.

²⁰⁴³ Berggren Holm, Elsa. Mattssonsläkten i Stabäck. 2015.

²⁰⁴⁴ Norberg, Petrus. Bidrag till Engelsbergs bruks historia. 1934.

²⁰⁴⁵ Ting i Norberg 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 103

*Staffansdotter*²⁰⁴⁶

ENGLIKA ERIKSSON

Son till Erik Staffansson i Västanberg.

Hustru: Margareta Persdotter. Vigda 1628. Från Västanberg.

Hustru: Margareta Andersdotter. Från Englikebenning

Barn:

Per Englikasson. Född 1642 i Långgärdet. Se nedan.

PER ENGLIKASSON

Son till Englika Eriksson, se ovan. Född 1642 i Långgärdet. död 1722 i Långgärdet.

Hustru: Vigda 1662. Karin Halvarsdotter. Från Hedkärre.

Barn:

Englik Persson. Född 1679 i Långgärdet. Se nedan.

ENGLIK PERSSON

Son till Per Englikasson, se ovan. Född 1679 i Långgärdet. Död 1745 i Långgärdet.

Hustru: Christina Ersdotter. Från Karbenning. Född 1681. Död 1762

Barn:

Englik Engliksson. Född 1710 i Långgärdet. Se nedan

ENGLIK ENGLIKSSON

Son till Englik Persson, se ovan. Född 1710 i Långgärdet. Död 1773 i Långgärdet.

Hustru: Kerstin Larsdotter. Från Sörhörende, Västerfärnebo.

Barn:

Johan Engliksson. Född 1755 i Långgärdet. Se nedan.

Mats Engliksson. Född 1743 i Långgärdet. Död 1791 i Sörhörende.

Döda 1773. N[ume]ro 18. Bergsmannen Englick Englicksson i Långgierdet blef född d: 15 Decembr: 1710. Fadren war före detta afledna Bergsmannen Englick Persson i Långgierdet och modren Christina Ersdotter dersammastädes. desse hans föräldrar hafwa efter den lekameliga födelsen befordrat honom till det h[?] heliga] dopet. Sedan hafwa de wid tiltagande låtit honom lära sig läsa så uti som utan bok sanna Christendoms böcker och der uti underwisas, till dess, han om salighets ordningen fattade nu förswarelig och God kunskap. /.../ År 1739 d. 30 Sept: blef han gift med sin nu i hustru Christina Larsdotter ifrån Sörhörende uti Fernebo lefwat med henne tilsammans i 33 år och 8 månader, blifwit välsignad med 10 barn, 8 söner och 2ne döttrar, av hwilka 5 söner och begge döttrarna äro tilforene döda. 3 söner lefwa efter sin fader. fört ett stilla och saktmodigt lefwerne; gjerna wandrat med hopen? till Guds hus och Tempel; tidigt och med wördnad nyttjat sina Salighetmedel. Siuknade i den gånbara Rötfebern, hwar under han uthärdade allenast 8 dygn, då han stilla och saktmodeligen afsomnade den 8 Junii, sådan han här i werlden lefwat 62 år, 5 månader och wekor. Votum: Testamente till kyrkan för klockor och Bårkläde tilhopa 12. Til de fattiga 3.

JOHAN ENGLIKSSON

Son till Englik Engliksson, se ovan. Född 1755 i Långgärdet. Död 1794 i Långgärdet.

Hustru:

Barn:

Anders Jansson. Född 1781 i Långgärdet. Se nedan

ANDERS JANSSON

Son till Johan Engliksson, se ovan. Född 1781 i Långgärdet.

Hustru:

Barn:

Erik Englik Andersson. Född 1806 i Långgärdet. Död 1807 i Långgärdet.

Anders Janssons andra söner togo sig namnet Wåhlén och flyttade från Långgärdet, en till Stockholm och två till Sura.²⁰⁴⁷

Ängelsberg

2046 Ting i Norberg 1632 Svea Hovrätt Västmanlands län EXIe:2254 sid 921

2047 Norberg, Petrus. Bidrag till Engelsbergs bruks historia. 1934.

1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Jöns i Englekeboning
1539	Dalarnas landskapshandlingar 1539:4	Jöns
1551	Ting i Norberg 151 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 194	Peder Olsson i Änglikeböning
1556		Jöns (De efterskrivne har varit fru Görvels landbor, och äro nu K M landbor) Innefattar även Englika i Stabäck
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Jöns i Englikeböning 2 1/2 fat
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 bild 72	Inget namn med skattar 1 1/2 hund
1571	Älvsborgs lösen 1571	Anders Persson
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Anders Persson
1579	Dalarnas handlingar 1579:10	Anders Persson Länsman
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 78	Anders Persson
1600		hustru Elin
1602	Ting i Norberg 1602 Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 46	Mats Olofsson
1604		I jordeboken 1604 står Mats Olofsson för hemmanet, medan hustru Elin är antecknad i tiondelängden
1607		Per A
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd Frälseroten	Olof i Skrivargården
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd VästerVåla 1 roten	Tideka
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd VästerVåla 2 roten	Lars
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Lars Persson 1/4 TidikAndersson 1/4

I de första bevarade landskapshandlingarna, nämligen från 1539, finna vi också en Englika i Stabäck och en Jöns i Englekebonig, Men Men den senare synes åtminstone tidvis ha arbetat tillsammans med Englika, till vilken han tydligen stod i beroende. Englika var den drivande bergsmannen, som lämnade 31/3 gånger så stor skatt som Jöns. Ej omöjligt är, att denne Englika var en ättling till de förut nämnda Simon, Ragvald och Englika. Några år senare eller 1542 funnos tvenne bergsmän vid Karineböning (Karbennings) hytta i Färnebo, nämligen Peder och en Engelbrekt Englekasson, som med säkerhet var son till Engleka i Stabäck. Båda sistnämnda äro ensamma om sina namn i Norbergs bergslag. De oppå Noreberg" upptages för Katrineböning Engelbrict och Per Olsson, men för Stabäck blott Englika. I samma års "räkenskap för kyrkotionen" finnes endast Peder i Karineböning, under det för Stabäck upptagas både Englika och Engelbrekt. Följdaktligen har Engelbrekt flyttat hem och övertagit hälften av egendomen, ty den gamla skatten på ett fat järn är nu uppdelad med hälften på vardera. Sannolikt dog Englika detta år, efter vi sedan finna endast Engelbrekt i Stabäck och Peder Olsson ensam i Karbenning. ²⁰⁴⁸

JÖNS

Hustru: Förmodligen Ursilia, halvsyster till Holsten Andersson i Kallmora.

Barn:

Förmodligen Olof Jönsson. Sundbo, Västanfors.

Förmodligen Elin Jönsdotter. Gift med Anders Persson, se nedan.

1547 Kom får rätten beskedlig man Englika i Stabeck, säger sig vara bördig på Englikebenning, läggande ett löst brev utan besegling i rätten och viljandes der med bevisa sin börd. Kunde ingen rätta sig efter , icke heller utvisa någon börd det någon kunde minnas till, då blev de så överens, men min och nämndens ransakan efter Englika med bättre skäl påstå , att Englika behålla skall på ena sidan om hyttbacken all mark och skog till androm röse och rågång möta, med halva hyttan och hyttström, och Jöns behåller sin gamla hävd med halva hyttan och hyttström. Det lät de sig aldeles åtnöja, ... ²⁰⁴⁹

1548 Kom för rätten beskedlig man Englika i Stabeck och talade till förenämnde Jöns i Englikeböning om en

2048 Norberg, Petrus. Bidrag till Engelsbergs bruks historia. 1934.

2049 Ting i Norberg 15 feb 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 77

systerdel som han köpt hade av Jöns syster för 10 ... Då svarade Jöns hon ²⁰⁵⁰

1548 Kom för rätten Lasse i Åsby i Bergs socken och krävde Jöns i Englikebenning 2 fat järn som han stod tillbaka av thet järn som ha skulle hava givit Lasses moder då han köpte samma hemman och hytta av henne som var och hennes rätta börd ²⁰⁵¹

ANDERS PERSSON

Nämnd 1569-1600

Hustru: Elin. Dotter till Holsten Anderssons i Kallmora, Norberg halvsyster Ursilia. ²⁰⁵² Förmodligen dotter till Jöns, se ovan. Omgift med Mats Olofsson, se nedan.

Barn:

Per Andersson. Se nedan

Tidik Andersson. Död 1632. Se nedan

Olof Andersson. Död 1658. Bennebo, Karbenning

Nils Andersson. Ängelsberg.

Rigmor Andersdotter

Karin Andersdotter. Gift till Flången med Jöns Persson. Son Mats Jönsson

Anna Andersdotter i Dunshammar.

NN Andersdotter. Gift med Anders Eriksson från Leksand. Höjjen, Norbergsby.

1588 benämns Mats i Noret i Söderbärke som länsman tillsammans med Trond Halvardsson i Botåker i Grengre (Grangärde), Lasse Jonsson i Västansjö i Norrbärke och Anders i Englikebenning i Norbergs och Våla socknar ²⁰⁵³

1597 Nils Andersson i Änglikebenning för tvenne mökränkningar först med Kerstin född i den andra Anna Jönsdotter i Våla ²⁰⁵⁴

1598 Det vittnesbrev som Per Matsson i Sundbo utgaf om det änge i Änglikebenning (Engelsberg) huru det är fört under Änglikebenning för en mansbot och nu haver denne Per Matsson samma äng till börd igen ²⁰⁵⁵

1600 Kom hustru Elin i Englikebenning och gav tillkänna huru Anders i Blomdal skylt henne att hon, samt hennes söner ska ha stulit ett par ösar? på Högfors som ²⁰⁵⁶

1605: Hustru Elin i Englikebenning talade hustru Brita i Melinge, som varit gift med Elins son Nils Andersson, för att hon för sin lilla dotter begärde en broders andel i Englikebenning. Av protokollet framgår, att hustru Elin var "en utlevad kvinna" och att hon enligt bergsfogdens intyg mycket förbättrat hemmanet, som dock icke varit eftersträfvansvärt, efter "ingen av hans (mannens) barn stod efter samma hemman". ²⁰⁵⁷

1605 Kom hustru Elin i Englikebenning och talade till sin sonhustru, hustru Brita i Meling, vilken till förende, åtte Nils Andersson, som var hu Elins son, hur hon vill nu på sitt barns vägnar hava en brodersdel i Englikebenning, der emot svarade hustru Brita att efter hennes man mycket huld, till inte fanns till att betala med, och där hennes mans broder hade några lösören borta för hennes barn, då framlade hustru Ellin en vittnesskrift som bergsfogden utgivit hade lydandes hur hon hade sålt sin jord i Bl...bo och så nedlagt i Englikebenning, så och huru hon hade mycke förbättrat hemanet och ingen av hennes barn stod efter samma hemman nu, utan den hustru brita afsade att vad som hustru brita mans broder, kunde vara skyldig sin broders barn det skull de betala, men efter hustru Elin är en utlevad kvinna och den brodersdelen är ... som hustru Brita på sitter barn tillkommer i änglikebenning skulle hustru Elin behålla hemman tillhopa i sin livstid, dock ej förfara eller fördärva och giva henne var ej anner kanske efter måtter mans ²⁰⁵⁸

1606 Kom Lasse Pedersson samt Peder Jonsson på Skinnskatteberg och kärade till hustru Ellin s. Mats Olofssons efterleverska i Englikebenning om 4 ½ skeppund tackjärn förebärandes att de hade tjänat honom och ingen lön bekommit, då avsades att efter de ej hade nu krävt Mats Olofsson nu i 8 år som de honom tjänat, och Mats Olofsson på sitt yttersta hade låtit uppskrifa all sin gjäld men desse inte. Då skulle nu hustru Elin giva dem för sin

2050 Ting i Norberg 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 116

2051 Ting i Norberg 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 116

2052 Ting i Norberg 28 jan 1599. Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 157

2053 Dalarnas handlingar 1588:9A Bild 10

2054 Ting i Norberg 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 171

2055 Ting i Norberg 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 43

2056 Ting i Norberg 1600 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:7 sid 35

2057 Norberg, Petrus. Bidrag till Engelsbergs bruks historia. 1934.

2058 Ting i Norberg 1605 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 251

trening 1 skeppund och hennes medarvingar andra skeppund. ^{2059 2060}

1610 Kom Hans Bengtsson i Västansjö i Våhla socken och lade ett synebrev i rätten daterat 1606 den 8 feb lydandes huru några goda män både av Norberg och Våhla socken haver varit på en syn på några ängar liggandes med Flodaforsen, vilka ängar fordom hade legat under Västansjö och en benämnd Anders Månsson som är Hans Bengtssons hustrus fader, den bortsatt hade för järn fat till Päder Matsson i Sundbo sidan. Sådde Peder Matsson denna till Anders Päderesson i Änglikebenning, vilket brev nu och i sina punkter ej ogillas kunde. Detta skall så stadigare vara tills dess kungens syn kommer därpå ^{2061 2062}

1610 Där med lade Peder Andersson i Änglikebenning fram i rätten ett brev som en gammal man som är förenämnd Peder Matsson i Sundbo utgivit hade lydandes huru han bekänt hade att samma ängar vara komna ifrån Ängelsberg och dödan till Meling, dädan till Sundbo, ifrån Sundbo till Ängelsberg igen och hur lille Herr Olof skulle hava läst de brev därom lytt hava, vilket brev jag stadfäst hade 1598 den 29 juni och ej en då bemänt år 1606 måtte syn nämnas
den syn som förbemänte år är god och gill till dess en lagmanssyn är kommen ²⁰⁶³

1632 Fastebrev på Enlicheböningh i Wåla Socken (Original i Engelsbergs arkiv)
Jag Johan Olsson i Västerås landsdomare över Västerdalarna och Väster Jänrbergslagen, lagförer i Västmanland, gör veteligt med detta mit närvarandes öppna brev att anno 1632 den 11 juni jag laga ting höll med almogen av G Norberg i Norbers sockens sockenstuga narvarandes på H K Mtz vägnar arrdatorer v: Anders Lochman med nämnden och goda män flera. Ibland andra ärender som förhördes kom för rätten Anders Tidiksson och Anders Persson i Englicheböning (Ängelsberg) i Wåla socken och med gott skäl och bevis klarligt beviste att begge deras salige fader Tidik Andersson och Per Andersson hade lossat och köpt av efternämnde deras syskon som är Olof Andersson i Bennebo i Färnebo socken, Nils Andersson i Englicheböning Bröder, Rickmor Andersdotter, Karin Andersdotter i Flängan Anna Andersdotter i Dunshammar och Elisabet Persdotter systrar, deras jord och arveparter liggandes i Englicheböning i Wåla sochen som är ett halvgårdshemman och dem var derfor givet nämlig en var border för sin del stångjärn fem skeppund och var syster för sin del stångjärn halft tredje skeppund, yttermera haver de och lossat av deras systerson Mats Jönsson i Flängan hans del som är en systerdel i benämnte hemman och honom der för givet efter:ne persedlar 1 ko, getter 2, skinn 3, Ny rya 1, vepa 1, Ny kvinnokjortel 1 kappa, öskittel 1 vilket ovanbenämnte järn och persedalar de kännes för sina jordlotter redligen anammat och uppburet sig till goe nögio och fullekommelig god betalning. Över köptet haver varit till vittnes vällärde Herr Johan Cappelán i Wåla, Amborsius i Dunshammar och Tomas i Stabeck Anders Tidiksson och Anders Persson med deras bägge syskon behåller benämnte hemman i Englicheböning för deras laglige och välfångne gangn och godo och därmed ²⁰⁶⁴

1658 Per Nebb anklagade efter Landshövdingen välb H Knut Kurcks befallningen skytten Lasse i Alsbo och Folkärna socken och Olof Andersson i Stabäck och Wåla socken, vilken berättade, att han efter Lars Erikssons begäran på Grevinnans vägnar hade följt honom i två dagare efter högdjur. Omsider kommet ihop med dem och Olof skutit neder en älgko, der av bekände Olof att Lasse tog tre delar men Olof allenast ¼ del, men huden sades vara levererat till Grevinnans inspector Gustaf Joensson: Lasse kom intet införför rätten, utan beviste sitt laga förfall av sjukdom med pastoris bevis ifrån Folkärna, ty uppsattes hans sak till hans ankomst ²⁰⁶⁵

MATS OLOFSSON

Omgift med Anders Perssons änka, se ovan.

Hustru: Elin, änka efter Anders Persson, se ovan.

Barn:

Nedanstående om sönerna Per och Tidik och deras syskon samt barn bygger på kapitlet Englikobenning före brukets anläggning i Petrus Norbergs bok om Ängelsberg, samt på de fastebrev som finns i Ängelsbergs bruks arkiv och som är publicerade i en bilagedel, se ovan. ²⁰⁶⁶

Ängelsberg Per Anderssons del

PER ANDERSSON

2059 Ting i Norberg 1606 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 301

2060 Ting i Norberg 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 104

2061 Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 421

2062 Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 10

2063 Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 10

2064 Norberg, Petrus. Bidrag till Engelsbergs bruks historia. 1934. Kapitlet Englikobenning före brukets anläggning samt bilagor:Ovanstående brev publicerat som Bilaga V, sid 329

2065 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 689

2066 Norberg, Petrus. Bidrag till Engelsbergs bruks historia. 1934.

Son till Anders Persson, se ovan. Nämnd 1608-1625.

Hustru:

Barn:

Anders Persson. Se nedan

Gabriel Persson

Johan Persson

Lars Persson. Se nedan.

1668: Anders Persson i Englikebenning lät 2 resan uppbjuda sin Broders Gabriel Perssons jordedel ibidem för sin sytning till döddagar. Daterat Englikebenning den 3 feb 1668 Dito lät 3 resan uppbjuda sin broders Johan Perssons jordedel i Englikebenning köpt för 8 fat stångjärn dat 9 Jun 1667. Än lät dito 2 resan uppbjuda sin broders Mats Larsson gifne köpeskrift på hans arvejord i Englikebenning för ... Daterat Billsjö d 25 januari 1668 ²⁰⁶⁷

LARS PERSSON

Död 1632 i Ängelsberg. Son till Per Andersson.

Hustru: Rikmor Nilsdotter. Från Nyhyttan, Västerfärnebo. Gift med Lars Persson från Ängelsberg (vigda 1630), Hans Persson i Sundbo, Västanfors samt Hinse Persson i Ingolsbenning, Norberg. Död 1699 i Ingolsbenning. ²⁰⁶⁸

Barn:

Mats Larsson. Född 1631 i Ängelsberg

Dödbok; Så är för detta och under livstiden den gudfruktiga dannekvinnan och hustrun sal Rikemor Nilsdotter ifrån Ingolsbenning, född i Färnebo församling och Nyhyttan när det skrevs år efter Christi börd 1612 av gudfruktiga och ärliga föräldrar, hennes saliga käre fader var ärlige och beskedlige bergsman Nils Nilsson moder uti livstiden gudfruktiga och dygdesamma hustru Brita Hermansdotter och är strax förmedelst dop och kristendom intagen uti nåde förbund med sin och allas vår återlösare Jesu Christo och en rätt lem och ledamot vorden i hans saliga och dyrt förvärvade församling här på jorden: har hos sina föräldrar haver hon ej länge varit utan när hon var på sitt nittonde år inträdde hon i äktenskap med sin första man som långt för detta igenom döden avgingo, bergsman Lars Pedersson ifrån Våla församling och Englikebenning med honom allenast sammanlevde uti 1 år och med honom avlat en son som avsmnad är, efter sin mans frånfälle haver hon en sörjande änka varit uti 1 år, åter begav hon sig i äktenskap med sin andra man Hans Pedersson från Västanfors församling och Sundbo med vilken hon mycket saktmodeligen sammanlevt haver uti 7 år och under samma tid haver gud dem välsignat med 1 son och 3 döttrar av vilka allenast en dotter efterlever. Efter sin mans död en ensörjande änka varit uti 7 år begav sig sedan i äktenskap med Hinse Pedersson i Ingolsbenning med honom mycket ljus- och vänligen sammanlevt haver och en rätt äktenskaps... och ...uti 10 år och under samma tid blivit välsignad med 1 son och 3 döttrar, döttrarna är före sin moder avsmnade men sonen ännu efterlever. Vad hennes förda leverne med grannar och nägrannar vidkommer så läser ingen något annat om henne hava att berätta än att hon nu alltid varit en from gudgruktig och saktmodig hustru som alltid haft sin gård för ögon.....sjukdomen anlangande så har hon nu mestadels dragits på 2 års tid med åtskilliga krämpor som på ålderdomen följer och under samma tid måst hålla vid sängen

ANDERS PERSSON

Son till Per Andersson, se ovan. Död 1688 i Ängelsberg..

Hustru: Christina Andersdotter från Ombenning. Vigda 1634.

Barn:

Johan Andersson

Anders Andersson. Död 1697 i Ängelsberg.

Per Andersson

Brita Andersdotter. Död 1697 . Gift med skräddaren Anders Persson i Blomdal.

Margareta Andersdotter. Ennora.

Kierstin Andersdotter. Död 1702. Gift med riksdagsmannen Per Matsson i Bondfallet.

Anna Andersdotter. Andersbenning

Sara Andersdotter. Gullbo

Lisbet Andersdotter. Stabäckstorpet gift med Erik Matsson.

Karin Anderdotter. Skrivartorpet.

1661 Anders Persson i Englikebenning klandrade en sjundedel ibidem, som Per Ericksson i Sörby och Våla socken haver 3 gånger låtit uppbjuda. ²⁰⁶⁹

1661 Johan Rasmusson ifrån Västerås lät 1 resan uppbjuda Måns Perssons jord och smediedel Dunshammar för Stångjärn, vilken skuld Måns tillstånd. Smedieparten klandrade Anders Persson i Ängelsberg och tillbjöd sig

2067 Ting i Norberg 1668 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:5 sid 135

2068 Norbergs kyrkoarkiv FII:1 Personalliebok

2069 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 746

villa lösa efter dessa rätta värde, helst efter som benämnte smediedel är uti samma smedja som Anders Persson brukar. Och tillordnades honom skattningsmän, som smediedelen värdera skulle, efter vilken skattning tillstods Anders Persson att väga järnet till Johan Rassmusson. Och der Måns bliver mäktig den igenlösa innan fasta åkommer, står det honom fritt ²⁰⁷⁰

Ängelsberg Tidik Anderssons del

TIDIK ANDERSSON

Son till Anders Persson, se ovan. Död 1632 i Ängelsberg.

Hustru:

Barn:

Anders Tidiksson. Se nedan.

Karin Tidiksdotter. 1647 gift med Daniel Persson

Anna Tidiksdotter. Gift 1642 med Mats Danielsson i Skomakarbo

NN (ev Elin) gift med Jöns Eriksson i Flängan.

Erik Tidiksson. Långsjö

1610 Tidik Andersson i Ängelsberg för mökränkning med Brita Johansdotter ibidem ²⁰⁷¹

ANDERS TIDIKSSON

Son till Tidik Andersson, se ovan. Död före 1674.

Hustru: Elisabet i Bondfallet

Hustru: Karin Ersdotter från Flängan, Norberg. Omgift med Per Eriksson, se nedan.

Barn:

Brita Andersdotter. Död 1711. Gift med Johan Bengtsson, son till Bengt Eriksson, fältväbel Norrhörende. . Bonde i Gubbo, Folkärna efter ett byte av jord med Anders Gyllenhök 1685. ²⁰⁷²

Erik Andersson

1668 Oplästes Jöns Erichssons jordebyte i Flängan med sin syster Karin Eriksdotter i Englikebenning (Ängelsberg, Västervåla). Bytesskriften dat 26 feb 1667 vilket byte såsom det var oklandrad, så beviljades fasta der på ²⁰⁷³

PER ERIKSSON

Gift med Anders Tidikssons änka, se ovan.

Hustru: Karin Eriksdotter. Född i Flängan, Norberg.

Original i Engelbergs arkiv: Befinnes oss underskrivna hava ingått ett Jordebyte med var annan om Flängan i Norberg och Engleksenningh i Våhla som efterföljer.

Jöns Ersson i Flängan behåller sin syster Karins del, i Flängan för sin hustrus arvdel i Engleksenningh. Der emot behåller hustru Karin i Engleksenningh, sin broders Jöns hustrus del. Men derför att Flängedelen är bättre haver Jöns givit sin syster Karin Tackjärn tolv skpp som allredan är betalt det sista pundet med det första. Daterat Norberg 26 feb 1667. Jöns Ersson i Flängan, hustru Karin Ersdotter i Englikebenning. Vittnen: Jöran Jöransson i Semla, Lars Olsson ibidem, Samuel Parlament. ²⁰⁷⁴

Thomas Anderson (Bör vara Johansson) i Stabeck berättade att hans arvejord i Englikebenning hade uti 30 år inestått hos sin morbroder Anders Tidiksson ibidem, och kunde icke bekomma någon lösning för benämnda jord. Begärandes honom måte då tillordnas någre män af rätten som utrefva. honom hans arvetjord dersammastäder, sig till brukning eller lösning. Här emot invände Anders Tidichssons successor Per Eriksson, att Anders hade inlöst af Erich Långgh, fordom rådsman i Västerås (som han bevist med Långens quitt dat Englikebenning d 26 jul 1637) en åkerlinda, som benämnte Erik hade i underpant för Stångjärns, åth Johan Persson Thomess fader i Stabeck, here emot Anders skulle vara berättigad till så mycket jord igen på hans bördh i Englikebenning. ²⁰⁷⁵

2070 *Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 751*

2071 *Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 8*

2072 *Nygård, Leif: Nämndeman Johan Bengtssons i Grubbo, Folkärna socken anor. Bruksanor nr 31. 2000.*

2073 *Ting i Norberg 1668 Västerdalan*

2074 *Norberg, Petrus. Bidrag till Engelsbergs bruks historia. 1934.*

2075 *Ting i Norberg 1668 Västerdalarne och Västerberglagens tingslags häradsrätt AI:5 sid 123*

SÖRBY, VÄSTERVÅLA

1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd Frälseroten	Abbel
------	---	-------

1599 Jöns Månsson i Våla ... för han haver kövat 2 kor och en häst från Per Andersson i Våla
Mats Månsson för hemgång på Per Andersson i Våla ²⁰⁷⁶

1603 Ambrus Hindrichsson på Ramshyttan bjuder upp ett hemman i Söderby köpt av Jöns Månsson ibidem för
osmundsjärn 3 läster ????????? ²⁰⁷⁷

1604 Kom Ambosius Hindriksson i Sörby bjuder upp 3 gången förnämnde Sörby, köpt av Jöns Månsson i
Bondfallet för osmundsjärn 3 läster, stod nu själv och fastade ²⁰⁷⁸

2076 Ting i Norberg 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 155

2077 Ting i Norberg 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2720 sid 144

2078 Ting i Norberg 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2720 sid 197

VRETARNA, VÄSTERVÅLA

1571	Älvsborgs lösen 1571	Olof
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd VästerVåla 2 roten	Lars
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd VästerVåla 3 roten	Erik

1658 Hans Nilsson i Vretarna och Västervåla låt för rätten pretentera igenom Erik Seffersson i Enoret en bekännelse skrift av Lars Larsson, Erik Larsson samt Sven Larsson ibid att de efter tingsdom haver unt sin farbroder Hans Andersson ibid gå i lika lösning med sig i benämnte torp, och såsom de hade tagit sina penningar igen, och Hans dem förlikt med Stångjärn 2 ½ och 23, der om de vore väl förlikte, så begärde han, att denne hans syskonbarns bekännelse intecknas måtte.

Samma gång presenterade Hans för rätten Sven Pålssons i Moren och G Norberg köpteskrift dat Norberg 1623 på en jordedel i Vretarna, som han hade sålt till Anders Nilsson, nämlingen en systerdel uti ett halvgårds hemman, därför betalt och givit 3 fat osmundsjärn och uppbjöds 1 resan oklandrat. ²⁰⁷⁹

VÄSTANBERG, VÄSTERVÅLA

Philip, Hans: Västanbergs historia. Nu & Då : för medlemmar i Västervåla (sockens) hembygdsförening 2018:1

1571	Älvsborgs lösen 1571	Erik Mortensson i Västanby?? Olof Ersson ibid
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd Frälseroten	Anders
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd VästerVåla 3 roten	Erik Stephansson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd VästerVåla 3 roten	Olof Larsson i Västanberg

1399: VALA Ragmundz arfuom i Vestansiö atta örtugland ther sama stadz . Aff Aengilbrichtz arfuom . Item raettom aeghandom iiij örtugland ok ij paeningxland i Brandabodhom ok Dywpa naes. . Item ij örisland i Enenore raettom aeghandom, Item Ingebyorne i Vestansiö v örtugland a Vesterberghe aff kirkione testament, Item Ragualle i Aenglikobygning ij örisland i Sudherberghe. Item Niclisse Villason ij örtugland i Holmwidharfuae aff kirkione testament . Item Sighurdz arfuom i Sundabodhom j örisland i Vesterberghe aff krikione testament. Item Ingeuasta arfuom iiij örtugland aff kirkione testament Item i Kirkiobynom raettom aeghande ij örisland iordh aff kirkionne testament ²⁰⁸⁰

1606 Lasse Nilsson i Västanberg för svarslösa mot Tomas i Stabäck, den han hade slagit – böter²⁰⁸¹

1607 Erik Staffansson i Västanberg i Våla socken för mökränkning med Marit Nilsdotter.²⁰⁸²

1632 Erik Staffansson i Västerberg fick bref på en utjord Långgårde som han köpt hafver af sin syster Marit Staffansdotter²⁰⁸³

1646 Englika Ersson i Västanberg uti Västervåla socken boende, framkom, der som ett cronehemman der sammestädes besitter, tillkänna givandes, huru såsom honom undangåt benämnte coronhemman i Västanberg, vilket icke allenast han utan hans föräldrar, man efter man, besuttit, hävdad och brukat haver, och cronan derav sina årlige utskylder och rättigheter rhrlagt. ...²⁰⁸⁴

ERIK STAFFANSSON

Hustru:

Barn:

ENGLIKA ERSSON

Son till Erik Staffansson, se ovan. Se vidare Stabäck, Långgårdet.

2080 Styffe, Carl Gustaf. Bidrag till Skandinavians historia ur utländska arkiver. Andra delen. Stockholm: Norstedt, 1864.
<http://runeberg.org/biskandhi/2/> sid 89

2081 Ting i Norberg 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 103

2082 Ting i Norberg 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 224

2083 Ting i Norberg 1632 Svea Hovrätt Västmanlands län EXIe:2254 sid 921

2084 Ting i Norberg 1649 Västerdalarne och Västerberglagens tingslags häradsrätt AI:1 (opaginerat) Bild 480

VÄSTANSJÖ, VÄSTERVÅLA

1371	Karlsson, KH; Skattelängd för östra Västmanland af år 1371. Västmanlands fornminnesförenings årsskrift 1884	Mathies Vestersio iiij marcas Bero ibidem viij marcas ²⁰⁸⁵
1571	Älvsborgs lösen 1571	Erik Ersson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd VästerVåla 1 roten	Mats Andersson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd VästerVåla 2 roten	Olof Hansson
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Olof 1/4 Lars Hansson 1/4

Nils Bosson själv var fogde i Norrbo härad och hade under kung Albrekts tid skaffat sig en rad skattegårdar och fått dem skattebefriade. Efter Albrekts avsättning beslöt drottning Margareta och kung Erik att förbättra statens finanser genom att se till att den mark som de ansåg felaktigt ha blivit frälse under Albrekts tid skulle återlämnas till sina förra ägare och åter bli skattejord.

I en dom den 4 oktober 1399 fastställdes det vilka marker det gällde i Västmanland. Nils Bosson fick lämna ifrån sig fem egendomar i Haraker och tre i Västerfärnebo. De sistnämnda var 6 öresland i Hörende till Folke i Gunsta, 30 öresland i Hörende till Jakob i Islingby och 1 örtugsland till Björn i Maälby.

Andra som fick lämna ifrån sig mark i Västerfärnebo var:

Nils och Knut Bossons storebror Sten Bosson – 5 öresland i Berga till Peter Röd

Olov Bildasson – 3 öresland i Norrhörnde till arvingarna efter en person vars namn inte längre går att läsa på grund av skador på det papper där domen är skriven.

Jöns hustru – 1 markland i Mälby till Margareta i Hökmora, 2 öresland 9 penningaland i Mälby till Peller Mus och ett oläsligt antal örtugsland i Hökmora till den rätte ägaren som inte namnges

Fos hustru – 4 örtugsland i Ösby till Jakob i Islingby

Hans Sud – 3 öresland i Hedbo till Mårtens arvingar i Nysätra och 2 öresland i Islingby till Ragvalds arvingar i Holstensbo

Mats Påvelsson – 13 örtugsland i Islingby till Lars Harda

Olov Petersson – 7 örtugsland till ”rätt ägare” i Sörhörende

Kyrkan blev av med sju fastigheter – 4 örtugsland till Ingemars arvingar i Forsby, 2 örtugsland till Henriks arvingar i Kila, 1 öresland i Berg till Lars Bondesson i Videbo, 5 örtugsland till Jöns i Mälby, 30 penningland i Sörål till Mats i Klemensbo, 9 penningaland i Älsvärta till Olov i Ål och 40 örtugsland i Sörhörende till Gudmund i Ål

Det kan också vara av visst intresse att ”Engelbrekts arvingar” tvingades lämna igen åtta öresland i Västansjö, VästerVåla till Ragmunds arvingar där. En av dessa Engelbrekts arvingar måste ha varit Engelbrekt Engelbrektsson. Genom andra domar samma månad fick de också lämna tillbaka mark i Fermansbo och Norrby i Ramnäs och Upplanda i Tillberga. ^{2086 2087}

1607 Kom Lasse Nilsson i Västansjö i Våla socken som där hade bedrivit hordomslast med en lös kvinna Ingeborg Matrsdotter benämnd Han var gift och hon ogift dömdes hu är ej vill förskona, att mista livet, hans hustru begärde att hon mötte få honom igen och ... nu böter för sig en löäst osmundsjärn
Förskonad av Lars Christiansson ²⁰⁸⁸

1610 Kom Hans Bengtsson i Västansjö i Våhla socken och lade ett synebrev i rätten daterat 1606 den 8 feb lydandes huru några goda män både av Norberg och Våhla socken haver varit på en syn på några ängar liggandes med Flodaforsen, vilka ängar fordom hade legat under Västansjö och en benämnd Anders Månsson som är Hans Bengtssons hustrus fader, den bortsatt hade för järn fat till Päder Matsson i Sundbo sidan. Sålde Peder Matsson denna till Anders Padersson i Änglikebenning, vilket brev nu och i sina punkter ej ogillas kunde. Detta skall så stadigare vara tills dess kungens syn kommer därpå ²⁰⁸⁹

2085 Se även Norberg, Petrus. Bidrag till Engelsbergs bruks historia. 1934. Sid 4-5

2086 Eriksson, Owe och Fläcke, Anders. Hörnsjöfors Bruk och Västerfärnebo. 2008.

2087 Styffe, Carl Gustaf. Bidrag till Skandinaviens historia ur utländska arkiver. Andra delen. Stockholm: Norstedt, 1864.
<http://runeberg.org/biskandhi/2/> sid 89

2088 Ting i Norberg 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 224

2089 Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2720 sid 421

1608 Hans Bengtsson länsman i Våla haver tagit en höstack i ²⁰⁹⁰

1617 Lasse Hansson i Västansjö bjuder upp 3 resan 2 systerdelar ibidem köpt av h Marit och h Karin Nilsdöttrar på Skinnskatteberg för osmundsjärn 6 fat²⁰⁹¹

1661 Anders Larsson i Västansjö och Västervåla socken lät 1 resan uppbjuda Erik Larssons ibidem köpteskrift på hans fasta ägor för 150 Noch för sytning bekommet h Kirstin hansdotters jordedel ibid för 20 ...
Bytesskriften emellan bägge grannarna i Västansjö och Våla socken upplästes för rätten, och på begäran beviljades confirmation, efter ingen hade der emot att säga²⁰⁹²

1661 Anders Larsson i Västansjö lät 2 resan uppbjuda en systerdel jord ibidem, köpt för ²⁰⁹³

1662 Anders Larsson i Västansjö och Våla socken, lät 3 resan uppbjuda sin farsystems h Kiersten Hansdotters ibidem jordedel för ²⁰⁹⁴

1662 I lika måtto beviljades och Anders Larsson i Västansjö och Våla socken fasta på den jord ibidem, som han hade sig tillhandlat av sin broder Erik Larsson i Västansjö, med alla der tillydande lägenheter, för penningar 150. Item på sin fadersystems H Kirstin hansdotters halva systerdel ibidem, för 20 . Noch på sin broders Eriks jordedel i Västansjö belägen, som Anders hade inlåst för 3 skeppund stångjärn, och tvenne silverskedar om 5 lod. Vilken confirmation han av rätten bekom, aldenstunds detta köp var skett närmaste bördsmän emellan, och jorden lagbunden och oklandrad²⁰⁹⁵

2090 Ting i Norberg 1608 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 344

2091 Ting i Norberg 1617 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 617

2092 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 746

2093 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 751

2094 Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 528

2095 Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 534

VÅLBOHYTTAN

Weinhagen: Norbergs bergslag samt Gunnilbo och Ramnäs till omkring 1820 (1947).
 Vålbohytta, vilket namn numera ej existerar, har förmodligen varit belägen i vattendraget Mörrsjön – Åmänningen. På denna dalgång kan man fortfarande få höra benämningen Våladal. Även det förhållandet att pastor i Våla på 1600-talet var delägare i denna hytta, tyder på att den legat här i närheten av kyrkan. Här finns också på två olika platser, vid Kvarnvreten och Spannbo, betydande slagglämningar, som tyder på hytt drift.

Ev identisk med det som också kallas Våladalshyttan?

1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Ingemar
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Ingemar
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Ingemar 2 hundra

Kom för rätten beskedlig man gamle Peder i Sörby och gav tillkänna hur hans son Pelle Persson hade lagt undan 4 hundra järn hem till Ingemar i Våla och blev ²⁰⁹⁶

FINNBO, VÄSTERFÄRNEBO

1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Olof p

GÄRDSBO, SÖR OCH NORR, VÄSTERFÄRNEBO

1630	Västmanlands landskapshandlingar 1630:1	N Gärsbo Pär Larsson 8 öres Narve Andersson 8 öres Pär Andersson 8 öres Johan Andersson 8 öres S Gärsbo Olof Andersson 18 öres Olof Eriksson 11 öres Jöns Pärsson 6 öres
1631	Jordeböcker Västmanlands län 1631:8 Västerfärnebo socken https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055117_00006	N Gärdsbo Per Larsson 8 öres Narve Andersson 8 öres Per Andersson 8 öres Johan Andersson 8 öres S Gärdsbo Olof Andersson 18 öres Olof Eriksson 11 öres Jöns Persson 6 öres Lars Mårtensson (halv skattebonde) 3 öres
1636	Quarntulls Mantals rulla i Västerfärnebo A 1636 Länsstyrelsen i Västmanlands län Landskontoret I EIII:1 (AD)	Per Andersson i Norr Gärdsbo Mats Andersson ibid Johan Andersson ibid Mats larsson ibid Narve Anderssson ibid Per Larsson ibid Lars Mårtensson i S Gärdsbo Olof Ersson ibid h Kerstin ibid Erik Jacobsson ibid Olof Hansson ibid Olof Anderssson ibid H Jacob De lagardies frälse: Johan Jönsson i S Gärdsbo

HÄLLBY, VÄSTERFÄRNEBO

Hällby by ligger straxt söder om Västerfärnebo kyrka. Hällby nämns 1371, då det talas om Niklas i Helby och om Lars, Ingevald och Torsten i Helleby. År 1399 talas det om Torsten i Hellaby och 1406 om Olov i Halleby samt i början av 1500-talet om hustrun Margit i Hellebi. År 1531 dyker stavningen Haelleby upp. Namnet syftar rimligtvis på någon av hällarna i närheten. (Västerfärnebo hembygdsförening. Bygdebänd)

1399	Se brev nedan	Thorsten
1630	Västmanlands landskapshandlingar 1630:1	Johan Jacobsson 3 öres Mats Andersson 12 öres Mats Larsson 12 öres
1631	Jordeböcker Västmanlands län 1631:8 Västerfärnebo socken https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055117_00006	Johan Jacobsson 8 öres Mats Andersson 12 öres Mats Larsson 12 öres
1636	Quarntulls Mantals rulla i Västerfärnebo A 1636 Länsstyrelsen i Västmanlands län Landskontoret I EIII:1 (AD)	Erik Matsson i Helleby Mats Andersson ibid Anders Persson ibid Mats Larsson ibid Johan Jacobsson ibid

1399 Underhärads höfdingen i Norrbo härad, Laurens Holmbjörnsson, utfärdar fastebref å jord i Djupnäs, som Lasse liten sålt till Bille i Hyppenbenning. Vittnen: Haerra laurens i Fernabo, haerra Jönis Rabbin?, Pedhar Jacobsson, Laurens i Yslingaby, Thorsten i Hellaby, Olawer i Gyrsabo, Jacob thaer sama star, Folke i Förstaby, Laurnes i Aalswato, Biorn Ragnosson, Wille i Sundabodhum oc Olaff Magnusson. ²⁰⁹⁷

Nedanstående tips från Göran Ekberg:

Norrbo häradsrätt 5 april 1611: Kom för rätten Anders Månsson i Helleby och bevisade att hava lossat och köpt av Abraham i Hökmora boendes i Färnebo bergsfjärdingen 4 öresland hus och jord i Helleby vilka 4 öresland vore hans hustrus rätta börd och hon hade ärvt dem efter sin mormoder hustru Elin uti Bennebo och därför uppburit åtta fat osmundsjärn, Mera bevisade han för rätten att hava lossat av hustru Ingebor i Örbäck och hennes syster hustru Elin i Islingby i Färnebo och köpt deras jord och hus fyra örtugland därför de bekänna sig att hava anammat och uppburit till god åtnöje aderton hundrade osmundsjärn, ännu är lossat av Erik Persson i Ålsvarta av hans hustru hustru Kristina fyra penningland för 400 osmundsjärn, Item av Mikkell Andersson i Klingsboda hans hustrus Rikmor Vernicksdotters jord sex penningland hus och jord som ock är lossat med hennes ja och goda minne och samma sex penningland hus och jord i Helleby som hon efter sin moder Ingeborg Olofsdotter ärvt haver därför haver hon med sin man anammat och uppburit femhundra osmundsjärn till fulle och god åtnöje. Item Anders Larssons hustru hustru Karin haver och ärvt sin fader Olof Andersson i Helleby sex penningland som är hennes eget arv emot sina samsyskon. Summan är hemmanet 6 öresland och 2 penningland. Och är ännu två öresland olossade, Där hörer hustru Brita 16 penningland till, Lasse skommare hör 16 penningland till. Per Matsson i Ramnäs hör 8 penningland till och hustru Marit i Fors hör 6 penningland. () hemmanet tillsammans är ett markland. Därav är nu lossat som här föreskrivet står 6 öre och 2 penningland det andra som förbemalet är är olossat och hörer dem till som föreskrivet står.

23 januari 1640. Noch kom för rätten länsmanen Mats Larsson i Hälleby och Fernebo socken och gaf tillkänna som och med köpebref bewiste sig hafva än inlöst någon jord i benämnda Hälleby; först af sin brodher Herr Erick Laurentz uthi Asker socken ½ öresland för 10 dr gott mynt, än af sin brodher Per i Salbo och broderson Mats i Hällby 1 öresland, hwarför sig hafvua bekommit 3 skeppund stångejärn. Af sin syster(namnet överstruket) Anders hustru i Hedebo ¼ öresland för 1½ skeppund. Noch hans broder Johan i Hörende medh systren Kierstin hemolade för rätten sin jordelott för 1½ skeppund hwilka alla afhände sig sina jordelotter under Mats och hans arfwingar och ähr alt jorden medh inlösning och Mats arfteliga fäderna 3 öresland i Hälleby. Dher på honom fastebref bewilliades uthan vidare klnader eterden lagbiuden och lagstånden warder. ²⁰⁹⁸

1642 Beviljades av rätten att länsmanen Mats Isaksson skall årligen av 300 daler kmt leverera intresse 10 pro

2097 Karlsson, K H. "Permbref från Westmanland". Västmanlands Fornminnesförenings Årsskrift III (1884).

2098 Ting i Färnebo 23 jan 1640 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Södermanlands län EXLe:1106 sid 92

cento till Nils Smålänningens styvfader Anders Larsson i Sala stad till deras föda och uppehälle så länge de små äre, och icke kunna förtjäna maten och låte Mats sig kvittera bemälte intresse, och här med bliver kapitalet den förbehållet somderas arv äre efter Nils Smålänning deras faders som och sade länsmannen barnens målsman att han haver 100 daler givit till barnen // ²⁰⁹⁹

Vagnsbro häradsrätt 27 juni 1672 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Kopparbergs län EXIe:2735 (1672-1672) Bild 5140 / sid 541 Samma dag uppsteg för rätten länsman i Västerfärnebo Lars Matsson och gav tillkänna, det han hade ärvt löst och bytt sig till 8 öresland hus och jord i Hälleby som hans moderfader haver åbott och för länsman besuttit. Efter vilken var en son Jon och en dotter Kerstin som denne Lars Matssons moder var. Och beviste så Lars Matsson först hava lossat .. syskonbarn av broderskullen 5 öresland 8 penningland nämligen av Jonas Hellenius hans arvejord 1 öresland och örtug och givit honom femtio en riksdaler in specie efter köpebrevet givit ..junio 1655. Noch lossat av sitt syskonbarn sal regementsskrivaren i Finland Andreas Hellenius hans arvjord .. öresland och utfäst därför emedan han levde 270 daler kmt ... bevistes nu med hans efterlätne änkas hustru Christina Carlsdotters och broders Christian Carlsson givne köpebrev daterat Åbo den 24 maj 1671. Och sedermera hans excellens Hr fältmarskalkens hr Hernik Horns bokhållares Nils Brasks ut.... kvittobrev av Västerås den 22 sept 1671 med underskrivne vittnen // noch lossat av Nils Jönsson Häll hans arvjord 1 1/3 öresland och givit honom 50 daler kmt som köpebrevet daterat den 14 jan 1657 ... underskrivne gode mäns vittnesbörd innehåller. Noch lossat av den 4de brodern sal skolmästaren i Hedemora . Per Hellenio hans arvejord 1 1/3 öresland och givit honom 147 daler som hans efterlätne änka med sin senare man Peder Andersson Norman kvitterat haver den 29 dec ...7 och givit till förbättring 22 1/2 daler som hustru Ingrid Vehlam Heys kvittobrev av den 9 februari 1658 innehåller. Mera haver länsman Lars Matsson lossat av sina egna syskon, som äre jämte honom 2ne bröder och 5 systrar. Såsom först lossat sin broder Hr Isak Matsson nu cappellan .. berg hans arvejord till 11 9/11 penningland för 70 daler och 2 skeppd stångjärn till förbättring emot köp och kvitto be... den 10 maj 1659. Noch lossat av sin syster Abluna Matsdotter 5 9/11 Penningland och givit henne 30 daler kmt och 4 riksdaler som köpebrevet av den 5 oktober 1657 innehåller. Noch bytt jord med sin broder Johan Matsson i Ösby, sålunda att Lars Matsson haver uppdragit sin broder Johan Matsson sin arvjord 5 2/3 penningland och köpjord 5 1/2 penningland osm är 11 1/8 penningland tillsammans i Ösby och bekommit däremot Johan Matssons arvejord 11 7/11 penningland i Hälleby både i Hus och jord och all dess rättighet med mera som bytesbrevet av den 3 januari förliadne innehåller. Och de nu själa in för rätten bekände och tillstodo. Äger alltså Lars Matsson med arv, köp, och bytesjord tillsammans 7 öres 8/11 penningland och när han av sina 4 systrar 23 3/11 penningland lösandes varder är han då rådande om hela hemmant 8 öresland i Hälleby. //

1692 Uppsteg för rätten länsmannen Johan Matsson i Ösby samt nämndemannen Erik Olofsson i Fors och med sin syster, hustru Elisabet Matsdotter samt Anders Åhl för sin sal hustru Anna Matsdotter, efter erhållen stämning på samtliga sina medarvingars vägnar, kärade till capellanen vid Västanfors hr Johan Möklinium angående en årsväxt som efter deras sal morfader länsman Mats Larsson i Hällby skall vid pass för 35 år sedan tillfallen vara men deras broder och svåger länsman sal Lars Matsson skall dem förhållit hava för vilken de nu återsöka full vedergällning av bemälte hr Johan som är sal Länsmannens måg. Hr Johan Möklinius kom till svars och ehuru väl han förebar sig såsom utom häradet boendes icke vara i rätten tid stämder likaväl till att undfly all vidlyftig process och sakens långsamma utdräkt ville han sig icke undandraga att visa sina skäl och kärandes stora ofog i detta fall, protesterandes emot dem, som hava understått sig uppå samtliga deras morfaders arvingars vägnar, att låta stämma honom där likvist hr Isak i Norberg och flera icke skola där av vitta och uppviste alltså 1 en bytesskrift med gode mäns vittnesbörd bekräftad dat 25 januari 1653, den deras morfader sal Mats Larsson upplättat emellan dessa sina dotterbarn uti vilken förmåles att han emellan sig och sina barnbarn bytt efter sitt samvete och högsta förmåga det närmaste och rättaste som han haver kunnat gjort, så att de efter sina sal föräldrar icke mera hade sig emellan att åtala eller klandra på något sätt, befinnandes man av samma bytesskrift huruledes 11 systerdelar hava vardera förutan de övriga lösöronen jämväl fått 1 1/8 tunna spannmål. 2do uppviste en attest dat d 3 juni 1665 och utgiven av nämndemannen Mats Andersson i Hälleby, samt sexmannen Anders Persson darsammastädes, utrutinnan bevittnas huruledes länsman Lars Matssons sal morfader Mats Larsson ägde hela hemmanet i Hällby men länsmannens Lars Matssons fader Mats Isaksson var allenast gl Mats Larssons måg och hade aldrig hemmanet under sina händer utan när mågen sal Lars Isaksson blev döder nödgades sonen Lars Matsson stiga utur sin och uti sin faders tjänst att bliva länsman och när han i några år har varit hos sin morfader, dantade morbrodern Joen Matsson dom då var borgare i Västerås därpå att det gick mycket åt för sin fader som då stod hushållet före. Och alltså övertalte han sin fader Mats Larsson att han måtte byta alla lösören ifrån sig så när som ett par oxar, dem han tog undan till sin begravning och då /efter denna attests lydelse/ bekom sonen Joen Matsson tvådelarna och dottern tredjedelen, så att sonen bekom i årsväxten 27 tunnor spannmål som han lät föra till Flängian i Norberg och tvådelarna i allting, såsom kreatur, kläder, silver, koppar etc och system länsmannens Lars Matssons moder bekom 13 1/2 tunna och 1/3 del i alla lösören, och när han har bytt alla lösören gav han hemmanet ifrån sig åt Lars Matsson länsmannen som med sin egen omkostnad måtte det tillträda och så, och födde så sin morfader till döde dagar ärligen och väl, skaffade honom hederligen till grava, görandes ett stort och hederligt gravöl av sin egen bekostnad, sluta så i attesten att landsmannens Lars Matssons föräldrar nämligen Mats Isaksson med dess hustru aldrig haft hemmanet till bruks utan länsmannen tog det utur morfaderens Mats Larssons händer: varuti

2099 Ting i Färnebo 7 mars 1642 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2259 sid 339

svaranden sluta vill att käranden ingen ting hava att pratendera, utan att allt arvet både i lösören och spannmål och således den nu påtalte årsväxten vara uti det gjorda bytet inbegripen. Käranden påstod att de utan de i bytesskriften specificerade lösören ändå årsväxten njuta borde, men uppå tillfrågan icke kunde något dokument eller annat laga bevis till sin talan uppte uti denna sak, som är uti 35 års tid förtegrad och således svaranden förmenas böra förklaras för defect i anlednin av kong majtt däröver gjorda förordning. //I resolutionen nämns Kunglig majestäts resolution av d 3 november 1691 ²¹⁰⁰

LARS

Hustru;

Barn:

Mats Larsson, se nedan

Erik Laurenti i Askers socken

Johan Larsson. Hörende, Västerfärnebo

Per Larsson. Salbo, Västerfärnebo

Kerstin Larsdotter

MATS LARSSON

Född i Hällby. Son till Lars, se ovan.

Hustru:

Barn:

Kerstin Matsdotter. Gift med Mats Isaksson, se nedan

MATS ISAKSSON

Måg till Mats Larsson, se ovan. Från Ösby, Västerfärnebo

Hustru: Kerstin Matsdotter. Dotter till Mats Larsson, se ovan.

Barn:

Lars Matsson. Född ca 1619. Död 1690 i Hällby. Se nedan.

Johan Matsson. Död 1719 i Ösby, Västerfärnebo

Elisabet Matsdotter

Anna Matsdotter

Isak Matsson

Abluna Matsdotter

Jonas Matsson. Död omkring 1686 i Västerås, Rådman i Västerås. Barn Jonas Hellenius, Nils Jönsson Häll, Per Hellenius ²¹⁰¹, Hedemora, Andreas Hellenius Regementsskrivare i Finland

LARS MATSSON

Son till Mats Isaksson, se ovan. Död 1690 i Hällby

Hustru:

Barn:

2100 *Vangsbros häradsrätt 26 sept 1692 [Renoverad dombok] Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2293 sid 1244 Från Göran Ekberg*

2101 *Ekström, Gunnar: Västerås stifts herdaminne II:1 sid 787*

HÖRENDE, VÄSTERFÄRNEBO (NORRHÖRENDE OCH SÖRHÖRENDE)

Det har funnits en hytta i Norrhörende som las ner ca 1650-1700. En hammare anlades i början 1600-talet och las ner i mitten av 1600-talet. I Sörhörende har en hammarsmedja funnits, som numera pga ändring av sockengränsen ligger i Västervåla socken. (Pettersson, Ing-Marie. Norbergs bergslag. Atlas över Sveriges bergslag. Stockholm: Jernkontoret, 1994.)

Hyttan i Norrhörende kallas i Carl Bondes förteckning från 1625 Hornshyttan. (Larsson, Karin och Anders. "Järnet i Västerfärnebo". I Västerfärnebo. En sockenbeskrivning, 217-235. 1951.)

1371	Karlsson, K H. "Skattelängd för östra Västmanland af år 1371", Västmanlands fornminnesförenings årsskrift, nr III (1884).	Ingeualdus Godbernus Ingemundus Birgerus Sigderwer
1400	Se brev nedan	Norra Hörende Sedierfuri Lafrinz Sedierfson Paedhar Sedierfson
1630	Västmanlands landskapshandlingar 1630:1	S Hörende Johan Erichsson 8? öres Anders Matsson 8 öres Erik Hermansson Halva skattebönder Lasse Pärsson Halva skattebönder N Hörende Erich Olsson 6 öres Olof Larsson 12 öres
1631	Jordeböcker Västmanlands län 1631:8 Västerfärnebo socken https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055117_00006	S Hörende Johan Eriksson 8 öres Anders Matsson 8 öres Erik Hermansson 4 öres (Cronohemman) Lars Persson 4 öres (Cronohemman) N Hörende Erik Olofsson 6 öres Olof Larsson 12 öres
1633	Krigsarkivet Roterings- och utskrivningslängder Västmanland 1633 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0054926_00094	S HÖRENDE Johan Erichsson Anders Matsson Johan Larsson HÖRENDE U Olof Erichsson Erik Larsson Olof Erichsson dräng Hemming Erichsson
1636	Quarntulls Mantals rulla i Västerfärnebo A 1636 Länsstyrelsen i Västmanlands län Landskontoreti EIII:1 (AD)	SÖRHÖRENE Johan Ersson Johan Larsson Anders Matsson H Jacob De lagardies frälse: Anders Jönsson H Jacob De lagardies frälse: Erik Hermansson NORRHÖRENDE Olof Erichsson Hans Olofsson Olof Larsson Erik Larsson KRÅKBO Per i Kråkebo
1638	Mantalslängd 1638 (genom Göran Ekberg)	S HÖRENDE Johan Anders Matsson Johan Larsson N HÖRENDE Erik O Hans Olsson U Erik Olsson Erik Larsson KRÅKBO Peder

1643	Mantalslängd	S HÖRENDE Jon Larsson Johan Erichsson Anders Matsson Johan Larsson Erich Hermansson Mats i S.... Lars i Kråkbo N HÖRENDE Olof Larsson Erich Larsson Hans Olofsson Erich Olofsson Olof i Ornähs Olof i Kallnäs
------	--------------	---

Nils Bosson själv var fogde i Norrbo härad och hade under kung Albrekts tid skaffat sig en rad skattegårdar och fått dem skattebefriade. Efter Albrekts avsättning beslöt drottning Margareta och kung Erik att förbättra statens finanser genom att se till att den mark som de ansåg felaktigt ha blivit frälse under Albrekts tid skulle återlämnas till sina förra ägare och åter bli skattejord.

I en dom den 4 oktober 1399 fastställdes det vilka marker det gällde i Västmanland. Nils Bosson fick lämna ifrån sig fem egendomar i Haraker och tre i Västerfärnebo. De sistnämnda var 6 öresland i Hörende till Folke i Gunsta, 30 öresland i Hörende till Jakob i Islingby och 1 örtugsland till Björn i Maälby.

Andra som fick lämna ifrån sig mark i Västerfärnebo var:

Nils och Knut Bossons storebror Sten Bosson – 5 öresland i Berga till Peter Röd

Olov Bildasson – 3 öresland i Norrhörnde till arvingarna efter en person vars namn inte längre går att läsa på grund av skador på det papper där domen är skriven.

Jöns hustru – 1 markland i Mälby till Margareta i Hökmora, 2 öresland 9 penningaland i Mälby till Peller Mus och ett oläsligt antal örtugsland i Hökmora till den rätte ägaren som inte namnges

Fos hustru – 4 örtugsland i Ösby till Jakob i Islingby

Hans Sud – 3 öresland i Hedbo till Mårtens arvingar i Nysätra och 2 öresland i Islingby till Ragvalds arvingar i Holstensbo

Mats Påvelsson – 13 örtugsland i Islingby till Lars Harda

Olov Petersson – 7 örtugsland till "rätt ägare" i Sörhörende

Kyrkan blev av med sju fastigheter – 4 örtugsland till Ingemars arvingar i Forsby, 2 örtugsland till Henriks arvingar i Kila, 1 öresland i Berg till Lars Bondesson i Videbo, 5 örtugsland till Jöns i Mälby, 30 penningland i Söråll till Mats i Klemensbo, 9 penningaland i Ålsvärta till Olov i Ål och 40 örtugsland i Sörhörende till Gudmund i Ål

Det kan också vara av visst intresse att "Engelbrekts arvingar" tvingades lämna igen åtta öresland i Västansjö, Västervåla till Ragmunds arvingar där. En av dessa Engelbrekts arvingar måste ha varit Engelbrekt Engelbrektsson. Genom andra domar samma månad fick de också lämna tillbaka mark i Fermansbo och Norrby i Ramnäs och Upplanda i Tillberga. ^{2102 2103}

Den 12 feb 1400 "tha som thing holdos oppo Norobergh" skedde en uppgörelse mellan två män från Hörende i Färnebo socken och å andra sidan Jösse Finsson, den fogde, som genom sin framfart i dessa bygder väckte det intensiva hat, vilket senare under Jösse Erikssons tid tid kulminerade i Engelbrektsfejden. Hörendeborna måste avstå jord till fogden, som de tidigare pantsatt hos honom. Fastemän var Hanus Bille i Hyppenbenning, Laurius i Glepse (Gläfsa), Peder i Diwpaterna (Djupkärre), Jöns i Traettisboda (Trättsbo), Herman i Lysdal (Livsdal), Peder i Baenabodha (Bennebo), Jönis i Örbeck, Bengt i Amundebygning (Ombenning), Mattis i Midhlinge (Meling) och Jaoper i Vik. ^{2104 2105}

Under lagmannen Lafrins Korskes fastebref för dalafogden Jösse Finsson på ett halft markland jord i Norra Hörende, Fernebo socken, som Sedjerfuwer och hans söner Lafrins och Peder lemnat bemålde fogde i underpant för fjorton fat järn och sexton mark penningar, hvilka han för dessa senares broder Bengt förskjutit. ²¹⁰⁶

Alla the thetta breff höra äller see helsar jak Lafrinz Korse wnderlagghman i wesmana land och dala uppå ärliga mäns wägnar her Thord Bonda riddare kerlika mz Gudhi, thet skall allom mannom witterliket wara att arom äftir Guds byrd twsanda oppa thet fierdha hundratha arit then nästa thorsdaghin äfter sacta scolastica dagh tha som thing holdos oppa noromberg stodho skälike män Sedierfuir i Hörunde och två hans söner, Lafrinz

2102 Eriksson, Owe och Fläcke, Anders. Hörnsjöfors Bruk och Västerfärnebo. 2008.

2103 Styffe, Carl Gustaf. Bidrag till Skandinaviens historia ur utländska arkiver. Andra delen. Stockholm: Norstedt, 1864. <http://runeberg.org/biskandhi/2/>

2104 Stahre, Ulla. Bygd och bergsmän under senmedeltid. I Norberg under 600 år; 1958

2105 RAP II, nr 3069. Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Suppl Nr 925

2106 SDHK 15351. RAP II, nr 3069. Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Suppl Nr 925, Tredje delen nr 653

Sedierfson och Pädher Sedierfson a satto thinge och kändis sik opinbara rettelika geldskyldugha wara ärlighom manne Jössä Fintzon foghete i Dalom, fiortan fat järn sat och wäghit som han utgaff före Bängt Sedierfson i hans fängilsse, och siextan markir swenska päninga som han hanom fik til sina tarfwa äftir sinom wilia fore huilke järn och päninga the kendis hafwa pantsat förre widh Fernabo kirkio opinbara för alla soknene äfter thy thet brefuet ludhar som the ther förre oppa gafwo fornempda Jössä Fintzson there gardh i norra Hörunde som ligger före eth halft marc land jordh mz hws, tomt. aker, äng, skogh, fiskewatn, fägang, mz allo tillaghom och utwägom i wato och thörro när by och fierre ägne wndan takno aterlosa skula de af honom äller hans arwom äfter thy lagh sighia. Och fornempde Sedierfuir och hans sonir wilkora och tilbinde sik thet fornempda goz fornempda Jösse Fintzson och hans arwom hemolt stadukt och fast at halda swa fulkomlika som the hafdho opinbara standit i Norbo hundare och thetta giort a satto thinge mz hand och mwn fore thom och thera arfwom utan alt arght. Och the ära thesse tolf godha män fasta til nämpde, bille i hyppuna bygninger, Lauris i Glepse, Pedher i Amundabygninger, Jönis ther samma stadz, Jönis i Trättesbodom, Päder i Bänabodom och Jönis i Örbek, till the mere wisso och större stadfästilsse hänger jak mijt incigle fore thetta breff. Datum anno die er loco prenotatis.

1699 Norrhörende: Beskrivning å denna afritning som ähr författat öfwer Norrhörendeby hvilken består af 2ne hela skattehemman Cavalleristaten på löhn anslagne Östergården efter jordboken 1 hemman och 12 öresland jordh Västergården, äfven ett skattehemman men alenast 6 öresland ²¹⁰⁷

Norrhörende Västra gården

1680 Kom för rätten en gammal soldat och rustmästare Jöns Ersson benämnd i Norrhörende och Färnebo socken boende, och besvärade sig nu som i förledne höstas den 30 augusti hursom han med sina syskonbarn (kusiner) Erik Olofsson och Lars Olofsson i Ål är arvfallne och bördiga till ½ öre jord i bemälte Norrhörende som är 6 öre av vilken Johan Andersson i Prästhyttan haver köpt 3 ½ öre och mjölnaren vid Fors kvarn Johan Ersson oskyldeman haver inlöst 2 ½ öre varmed hans släktingar hava sålt bort hans arv och bördjord emendan han haver varit i fiendeland och fången; och ehuruwål Johan Andersson och mjölnaren påstodo sitt laga fång och fastebrev och att de hava köpt av rätta arvstagarna dock efter rustmästaren beropade sig av släktlinje icke var förr rätt angiven efter arvstal därför uppsattes samma släktlinje eftersom de arvsdel hava. En det Hindrik bemält hade ärvt 6 öre i Norrhörende Västergården och sedan hans två söner och 1 dotter som följer. En släkttavla är bifogad ärendet:

Hindrik har sönerna Olof och Erich samt dottern Brita död barnlös

Olof Hinriksson har sönerna Erich Olofsson och Per Olofsson

Erik Olofsson har sönerna

Lars Ersson

Jöns Ersson – av dennes måg. Hans Olsson löse mjölnaren Johan 2 öre

Per Ersson – denne ... 2 öre ..., som Johan Andersson B? Löste

Erik Ersson

Olof Ersson

Per Olofsson har barnen

Erik Persson – son Jöns (Ersson) Rustmästaren som klandrar

Olof Persson – söner Lars Olofsson (med sonen Mats Larsson) samt Erich Olofsson

Margta Olofsdotter

Anna Olofsdotter

Erik Hinriksson har sonen Knut Ersson

Knut Ersson sönerna

Mats Knutsson

Johan Knutsson med barnen

Johan Johansson

Elisabet Johansdotter. Mannen Johan Andersson B haver inlöst av 3 1/2 öresland

Och medan som rustmästaren Jöns Ersson påstod, att hans farfader Per Olofsson, haver icke allenast ärfvt ..., utahn och hans barn hava arft en hans farfars syster, Brita, och Mjölnaren Johan Erssons arv, vilka för

2107 Lantmäteristyrelsens arkiv Geometrisk avmätning Västerfärnebo Norrhörende nr 1-2. 1699. Webbtjänst Lantmäteriet Historiska kartor.

ingen appellation kunde upptagas, utan der rustmästaren ska bevisa vid nästa ting efter uti alla intressenternas ²¹⁰⁸

Ärendet följs upp 28 maj 1681

Kom för rätten rustmästaren Jöns Ersson i Norra Hörende och nu såsom åtskilliga resor tillförendes ville klandra det köp som mölnaren Johan Ersson i Fors hade ingått med hans förmente skyldemän Per Jönsson och hans syster som varder ägare till 2 ½ öresl. i benämnde Norrhörende Västergården, menden han varit i fiendeland, jämväl ½ öresl som är försålt av hust Elisabet Ersdotter i samma hemman; framläggandes åtskilliga attester, med vilka han efter häradshövdingen Peder Hanssons interlocutoric resolution af d 16 feb 1681 ville bevisa ått sine efter då fattat uträkning och således ... 3 öresl. i Västergården som Johan Ersson igenom laga köp uppbud och laga stånd som med fastebrev d 31 jan 1677 sig bemäktigat hade, der emot Johan Ersson protesterade, säjandes honom ingen skyld bördamann vara, ... Nu kunna bevisa sin ... med laga vittnen,.... Hafer Jöns Erssons hustru varit hemmastadder, och kunnig att hemmanet blef såldt och upbudet, och icke meddelat ... under uppbudet och laga ståndet klandrat, dess utan skall Jöns haft växlat åtskilliga bref med sin hustru medan han var i Pommern, och hon sammaligen hvarför hon icke hafver det sin man kungjort, och mera slikt begärandes åt rustm Jöns Ersson må plikta för häradsdomrätt.

Samma dag resolverades att rätten intet kan befatta sig med det klander som Erik Mattsson i Nyhyttan gör på den Jordh i Norrhörende till 3 öresl som byggmäst och mölnaren Johan Ersson i Fors hade inlsöt af Per Jönsson i benämnda Hörede emot förra Domb ²¹⁰⁹

HINDRIK

Ägde Västra gården i Norrhörende

Hustru:

Olof Hindriksson. Se nedan.

Erik Hindriksson. Se nedan.

Brita Hindriksdotter. Död barnlös

Norrhörende Västra gården Olof Hindriksson

OLOF HINDRIKSSON

Son till Hindrik, se ovan. Finns i Älvsborgs lösen 1571 Norrhörende.

Hustru:

Barn:

Erik Olofsson. Se nedan

Per Olofsson. Se nedan

Norrhörende Västra gården Olof Hindriksson Erik Olofsson

ERIK OLOFSSON

Son till Olof Hindriksson

Hustru:

Barn:

Lars Ersson

Jöns Ersson. Se nedan.

Per Ersson.

Erik Ersson.

Olof Ersson.

1629 Erik Olofsson äger största delen nemblig 5 ½ öres ... i Norrhörende och Anders Jönsson i Örbäck 2/5 öre, hemmanet är 6 öre, därför behåller den mest äger och utlöser Anders Jönsson ²¹¹⁰

1671 1 äng Römåssadeljan benämnd på Norrhörende utmark, som Per Erichsson hafver sålt till Johan Andersson i Prästhyttan för 12 skeppund Stångjärn ... efter köpebrevet d 17 jan 1670. 2 gången. ²¹¹¹

JÖNS ERSSON

Son till Erik Olofsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Per Jönsson

2108 Ting i Västerfärnebo 18 feb 1680 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2285 sid 911 Från www.billberg.se

2109 Ting i Västerfärnebo 1681 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2285 sid 919

2110 Ting i Färnebo socken 1629 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2252 sid 275

2111 Ting i Västerfärnebo 1671 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2276 sid 409

NN Jönsdotter, gift med Hans Olsson med oklar hemvist som sålde Jöns Erssons arvslott till den oskylde mjölnaren Johan Ersson i Fors.

Norrhörende Västra gården Olof Hindriksson Per Olofsson

PER OLOFSSON

Son till Olof Hindriksson

Hustru:

Barn:

Erik Persson. Son Jöns Eriksson. Rustmästare som klandrar enl ovanstående ärende från 1680.

Olof Persson. Son Lars Olofsson död 1665 i Sör Ål, samt Erik Olofsson, Margita Olofsdotter, Britta Olofsdotter samt Karin Olofsdotter.

Margareta Persdotter

Hanna Persdotter

Norrhörende Västra gården Erik Hindriksson

ERIK HINDRIKSSON

Son till Hindrik, se ovan

Hustru:

Barn:

Knut Eriksson. Död 1653 i Lasjö. Se nedan.

Norrhörende Västra gården Erik Hindriksson – Knut Eriksson

KNUT ERIKSSON

Son till Erik Hindriksson, se ovan. Död 1653 i Lasjö, Västerfärnebo. Frälse åbo i Lasjö.

Hustru:

Barn:

Mats Knutsson. Död 1695 i Västerby, Västerfärnebo

Johan Knutsson. Se nedan.

Anders Knutsson. Fors, Västerfärnebo

1650 Lars Eriksson i Norrhörende / om 30 år gammal som går och arbetar i bergslagen/ begärde nu som vid förra tinget att Knut Eriksson i Lasjö och sonen Anders Knutsson i Fors måge göra ed att de icke hava kallat honom horunge sammaledes och Olof Jonsson i Fors, Mats Andersson i Hälleby och Anders Jöransson i Salbo måge svärja sig icke hava hört sådana ord sägas av Knut Eriksson att Lars Eriksson må bekomma sitt fädernes arv: Alltså framsteg nu bemälte Knut Eriksson och efter avlagd ed med hand å bok sade att han icke någon tid haver kallat eller nämnt Lars Eriksson någon horunge, mycket mindre haver han varit här i sockenstugan tillstådes den gång / som Lars Eriksson säger / sådan skall vara talat. Här till be:te Lars nu strax sade att Knut Eriksson icke svor utan bad sig Gud till hjäl men han vill större svärja: / / / sedan och berättade Lars Erikssons moder hustru Johanna att han Lars sedan fadern Erik Larsson död blev för sex år sedan haver bekommit sitt fäderne arv i lösören som gode män hava honom tilldelat men /// ²¹¹²

JOHAN KNUTSSON

Son till Knut Eriksson, se ovan. Död 1669 i Lasjö.

Hustru:

Barn:

Johan Johansson

Elisabeth Johansdotter. Gift med Johan Andersson, se nedan.

JOHAN ANDERSSON

Måg till Johan Knutsson, se ovan. Från Hedåker. Död 1712 i Norrhörende.

Hustru: Elisabeth Johansdotter. Dotter till Johan Knutsson, se ovan.

Barn:

Dödbok 1712 S...mannen Johan Andersson i N Hörende är född i Hedåker av äkta säng, döpt och blivit gift med pigan Elisabeth Johansdotter i Lasjö, med henne bott i Hedåker i 8 ½ år, sedan bodde med henne i Westerby i 20 ½ år, och sedan i N Hörende i 20 år, afltd med henne sin hustru 9 barn, 5 söner och 4 döttrar, av hvilka allenast 2 döttrar och 2 söner lefva 90 år och 10 månader

2112 Ting i Västerfärnebo Svea Hovrätt (Renoverad dombok) Västmanlands län EXIe:2263 sid 554

Norrbörende Östra gården

OLOF PERSSON

Åtte Örbäck och Hörende.

Hustru:

Barn:

Jöns Olofsson. Se nedan.

JÖNS OLOFSSON

Son till Olof Persson, se ovan. (I skattelängder 1547-1571)

Hustru:

Barn:

Lasse Jonsson. Se nedan

Olof Jonsson. Se nedan.

1596 Kom Mats Larsson i Örbäck och talade till Per Olofsson ibidem om en täkt ibidem vilken täkt en benämnd Olof Persson i Hörende ått hade. Denne Olof Persson åtte Hörende och Örbäck som linjen utvisar:

En släkttafva finns där Olof Persson har sonen Jöns Olofsson och sonsonen Lasse Jonsson.

Lasse Jonsson har döttrarna Anna och Kristin samt sonen Jöns Larsson. Anna har sonen Lasse Persson. (Denne Lasse Persson ärde samma tekt efter sin moder Anna, och sålde henne till Kristin man Lasse Persson för 40 k eriks mynt). Kristin är gift med Olof och har döttrarna Karin gift med Anders Larsson och Marit gift med Mats Larsson i Örbäck. Kristin är sedan omgift med Lasse Persson.

Nu blev Lasse Persson död, skattades så samma täkt för 4 faat osmundsjärn till en enköpingsbo benämnd P Larsson. Nu kom P Olofsson i Örbäck och löste samma täkt av samma enköpingsbo för samma fyra fat järn, så frågade jag förnämnd P om han kände sig till någon börd, och bekände att han till samma täkt ingen börd, nu ville Annas systerdöttrar som är Karin och Marit lösa samma ängen igen i börderna ²¹¹³

1602 Kom Jon Olofsson i Hörende och talade till Peder Olofsson i Örbäck om en systerdel i förnämnde Örbeck, vilken kom hans faders moder till hustru Karin till, der till svarade Peder Olofsson att han samma Örbäck ärvt hade efter sin fader Olof Jönsson, vilken Olof Jönsson ärde efter sin fader, efter där nu så gammalt är och nu är kommit till 3:e man gafs honom vitsord i handom hade.²¹¹⁴

Norrbörende Östra gården Lasse Jönsson

LASSE JÖNSSON

Son till Jöns Olofsson, se ovan. (I skattelängder 1571-1604)

Hustru: Sara Jonsdotter. Se Gläse, Söderbärke. Dotter till Jon Larsson och en dotterdotter till Lasse Ravalsson i Norrvik, Grangärde. Hennes syster är Sigrin Jonsdotter, gift med Holsten Andersson i Kallmora, Norberg.

Barn:

Anna Larsdotter. Har en son Lasse Persson.

Kristin Larsdotter. Gift 1, med Olof och har med honom döttrarna Karin och Marit. 2, med Lasse Persson.

Förmodligen Per Larsson, bergsfogde i Livsdal, Norberg.

Förmodligen Erik Larsson, gift med Johanna Germundsdotter från Livsdal. Se nedan.

Jöns Larsson. Darsbo Skinnskatteberg

1593: 1593 hade edla, välborna herren, herr Bengt Ribbings Högmansting vid Sala Bruk och dit församlades allmogen från Norrskog, Skinnskatteberg med Söderbärke socken Hustru Sara i Norrbörende uti Westerfärnebo socken klagade att Ingel Eriksson i Floda socken hade sålt någon jord som hennes fader hade köpt udi Gleffse i Söderbärke socken. Efter swaranden icke var tillstådes så wäll herr Bengt Isaksson med thenne dom samtidligh om then del the äger tillhoppa udi Pedersbodha udi Gränze socken (Grangärde)²¹¹⁵

27 februari 1596 Hustru Sara i Hörende uti Fernebo socken thalade efter någon jord i Glefse som hennes fader Jon Larsson och hans broder Anders Larsson köpt hade af en benämnd Wilken Hansson och bytt så jord sig emellan förenämnde Joen Larsson behölt theas arffjord i Fragg och Persbo, och Anders bekom för sin del köpe jorden i förenämnda Glefse. Blef och derpå besittandes alt emedan han lefde och hans dotter Anna erfde thet efter honom, och hade the i hafvandes wähe tuck dess att en benämnd Mats Nilsson som är förenämnde Wilkens fadersbroders benämnd Germundsdotters dotters dotter man som sleght linien udwisar, köpte de af förenämnde Wilkens dotters man Per Larsson Helsing thesliges af hennes brylling förenämnde Anders Larssons dotter och dättman, tagan-des der fastebref på oavsett att hon i förenämnde byte som hennes fader och faderbroder sins emellan giordt hafver, icke är fullbytt eller bekommit fullt wederalg för dhen köpejord.

2113 Ting i Norberg 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 50

2114 Ting i Norberg 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 48

2115 Lagmansting 1593 Strödda domboks- och rättegångshandlingar, volym 6. Bild 620

Swaranden förenämnde Mats Nilsson föregaf det wara hans bördejord och derföre rätten till att löse henne igen. Fördes och här in ytterliggare besvärning utaf förenämnde hustru Saras medarfvinge om att skifta them emellan hvilken förorsachat är af the före-nämnde byte som giordt är emellan förenämnde bröder Joen och Anders Larssönnar med then jord i Glefse thesliges Fragg och Persbo och nu här för rätta icke woro alle tillpads. Therföre blef de uppskrifvit till Häradssting att rannsakas om then jord i Glefse udgifven är i wederlag för then i Fragg och Persbo, såsom och elliest huru detta ährende sig hafver ²¹¹⁶

1611: Erik Holstensson i Kallmora talar till Mats Nilsson i Gläfsse i Söderbärke om två systerdelar i Gläfsse, som kom hustru Sigrin, som var Eriks moder i Kallmora till och hennes syster hustru Sara i Hörende. ²¹¹⁷

1616: Kom M Erik Holstensson i Kallmora talade till Widik Jonsson i Norrvik om en systerdel liggandes i Fline som kom M Eriks moders moders syster till, hustru Brita Larsdotter som var Lasse Rafvalssons dotter i Norrvik och haver hennes man Hans Jonsson som solde hennes del i Sunnansjö och lovade ...henne jord i Huseby, samme Hustru Brita ätte inga barn, därför kom hennes syskon samma jord till arv och nu Anders Jonssons måg i Sundfiske faste därpå vilkens hustru är Widik Hanssons systerdotter, och förebar att Widik haver lovat honom samma systerdel all sammans, men nu bekende Widik han icke mer haver lovat, än så mycket Widik tillkom men icke M Eriks moders moders systerdel. ²¹¹⁸

1614: Kom Kjellfast Holstensson i Fragg och talade till Peder Larsson i Livsdal om ett äng, benämmt Spjutsängen, förebärande att hans föräldrar det pantsatt hade till Jon Larsson i Fragg, som var Peder Larssons moderfader, för 5 fat järn, både sjön och äng, därtill sade Peder Larsson om Kjellfast med skäl det bruka kan, skall han få det igenlösa. ²¹¹⁹

1639 Olof Germundsson, Johan Germundsson i Livsdal och deras syster hu Johanna i Hörende gjorde sig emellan ett vänligt och broderligt jordskifte i så måtto att bemålte Olof och Johan upplät henne en tredjedelpart i by undantagit en tredjepart i trädgårdstomten som stå för två skeppspund stångjärn och är bemålte hustru Johanna de två skeppunden stångjärn betalar så får hon där tredjeparten med och Johan upplät hu Johanna sin hustrus del i Norrhörende för hennes del i Livsdal ... ²¹²⁰

ERIK LARSSON

Finns i Livsdal innan äktenskapet med Johanna. Förmodligen bror till Per Larsson och son till Lasse Jönsson, se ovan.

Hustru: Johanna Germundsdotter. Dotter till Germund i Livsdal, Norberg.

Barn:

Germund Ersson

Lars Eriksson. Fängslad i Västerås. Död barnlös

Sara

Margareta

Karin

Clara Eriksdotter. Gift 1648 med Joseph Tidiksson i Hästbäck. Död 1708 i Hästbäck, Karbenning.

1649: Avsades att att salig Erik Larssons arvingar i Norrhörende skola betala Mats Jonsson i Västerås ett skeppund gott stångjärn och tre daler kopparmynt för något köpmansgods som för några år sedan borgat är. ²¹²¹

1650 Lars Eriksson i Norrhörende / om 30 år gammal som går och arbetar i bergslagen/ begärde nu som vid förra tinget att Knut Eriksson i Larsjö och sonen Anders Knutsson i Fors måge göra ed att de icke hava kallat honom horunge sammalede och Olof Jonsson i Fors, Mats Andersson i Hälleby och Anders Jöransson i Salbo måge svärja sig icke hava hört sådana ord sägas av Knut Eriksson att Lars Eriksson må bekomma sitt fädernes arv: Alltså framsteg nu bemälte Knut Eriksson och efter avlagd ed med hand å bok sade att han icke någon tid haver kallat eller nämnt Lars Eriksson någon horunge, mycket mindre haver han varit här i sockenstugan tillstädes den gång / som Lars Eriksson säger / sådan skall vara talat. Här till be:te Lars nu strax sade att Knut Eriksson icke svor utan bad sig Gud till hjäl men han vill större svärja: / / / sedan och berättade Lars Erikssons moder hustru Johanna att han Lars sedan fadern Erik Larsson död blev för sex år sedan haver bekommit sitt fädernes arv i lösören som gode män hava honom tilldelat men // ²¹²²

1651: Gav tillkänna hustru Johanna Germundsdotter i Söderhörende och Färnebo socken huru såsom hennes son ogift Lars Eriksson haver försmädat henne uti förliden höst som tillförende då hon ville leverera honom något

2116 Strödda domboks. Och rättgångshandlingar. Volym 6. Opaginerat. Riksarkivet.

2117 Ting i Söderbärke 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt. Kopparbergs län EXIe:2720 sid 457

2118 Ting i Grangärde 18 feb 1615 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:10 sid 42

2119 Ting i Norberg 1614 (Renoverad dombok) Svea hovrätt. Kopparbergs län EXIe:2720 sid 552

2120 Ting i Norberg 1639 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Örebro län EXIe:1783 sid 158a

2121 Ting i Västerfärnebo 1649 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Västmanlands län EXIe:2263 sid 474

2122 Ting i Västerfärnebo 1650 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Västmanlands län EXIe:2263 sid 554 Transkibering av detta och följande ärenden om Johanna Germundsdotter av Göran Ekberg

stångjärn som honom med arv tillkom efter hans salig fader Erik Larsson att han haver sagt, tage fanen ditt järn och du brinner där på i hälvete din hora, som haver mördat tre barn, med annan bannskap och försmädelse som han förr även henne tillvitt och beskyllt haver, här över hon nu nödgas klaga. Här emot sade sonen Lars Eriksson att han ville icke då emottaga sin moders järn förrän han skulle och bekomma av sina syskon det järn och penningar som honom tillkommer efter fadern Erik Larsson som han Lars nu angav sig i barndomen vara illa slagen av fadern, sedan och hålla nu modern och hans syskon ihop med honom, och föregav han sig för ett år sedan hava hört av hustru Kerstin i Häste och Norbergs socken berättas, din moder haver visst gjort av med ett eller tu barn om de icke äre tre medan hon hustru Johanna bodde i Lifsdal i gamla Norberg, dock haver han icke frågat huru lång tid sedan och på vad rum sådant skall vara skett, men hon hustru Johanna säger nu sig över 40 år sedan hava bott i bemälte Norberg, där på hon haver kappellans herr Johan Frederici nu på stunden ankomna vittnesbörd skriftligen om hustru Kerstins i Häste bekännelse att hon aldrig haver hört någon människa talat sådant mycket mindre hon skulle tänka eller säga om hustru Johanna det rykte därpå hon ed vill göra, men nu i denna hastighet såsom och för ålderdomens skull kan hon icke komma hit till tingsrätten att vittna, det samma ock Färnebo med Norbergs sockenmän som nu tillstädes är säga och giva hustru Johanna gott beröm om leverne och umgänge. Än mera sade sonen Lars Eriksson att för 20 år sedan vid pass medan han var ung dräng haver en gift man benämnd Gråss Per i Nytnäs i Färnebo socken / som för fem eller sex år sedan är död/ om en helg eller söndag legat i säng med sin moder hustru Johanna / medan hennes man Erik Larsson levde/ och då drev hon först Lars utur stugan och lade haken på dörren och Gråss Per och hustru Johanna voro allena i stugan, likväl strax går han efter sin systers Saras begäran / det honn nu nekar till / åt stugudörren ifrån stallgården och stöter på samma dörr så att modern måste den upplåta men Per låg kvar i sängen, dädan hon hustru Johanna och kom, här över och Lars nu bekänner sig hava utan för dörren hört Gråss Per säga till hustru Johanna, gack hädan ifrån mig och lägg haken på dörren, eller jag skär ihjäl mig och då Lars inkom i stugan sade Per nu råder du om bägges vår liv, dock såg han Lars sin moder hustru Johanna och Gråss Per ingen otukt eller gärning bedriva. Än nu mera berättade sonen Lars att för 25 år sedan vid pass haver en gift man benämnd Mats Finne i Masbo i Färnebo socken varit uti källaren i Hörende hemma i gården medan fadern Erik Larsson levde, där han Mats först med handen tog upp under hennes kjortel och hon modern då sade, nog märker du väl om du duger så göra, där med hon viste sonen Lars in i stugan efter en syl att upplåta snickehållet på tunnan, men när han Lars kom tillbaka igen, var källardörren igenstängd och de båda lågo bak för dörren, och då Lars fick upp låset stiger finnen Mats upp och hustru Johanna låg kvar på golvet när han inkom uti källaren, här av Lars haver misstankar dem hava bedrivit hor såsom länsman Lars Matsson i Hällby, Olof Joensson i Fors med många andra av sockenmännen i Färnebo socken nu vista berätta att förleden St Thomae dag för jul då Lars Eriksson skulle havas i kistan och fängelse så kallade han sin moder hustru Johanna en hora och barnamörderska, mera hade nu Lars icke säga emot sin moder ej heller var Mats finne nu tillstädes utan Lars sade, att hans moderbroders Olof Germundssons hustru Anna i Lifsdal haver för några år sedan undsagt honom därefter sedan blev han sår på sina knåa och hon således haver brukat trolldom, men Lars hade nu i en linneklut fågelfjäder korpsten och fnöske med andra parzeler som honom blev nu ifråntagne. Sedan och tog kyrkoherden mäster Nils Prytz henne hustru Johanna avsides och förhörde henne om hon någon sådan gärning som Lasse sonen beskyller henne för skall hava begångit? Här till hon haver nekat såsom hon ock nu inför rätten nekar och säger sig icke någon sådan gärning bedrivit hava och vill till nästa ting hava sina gamla grannkvinnor och gott folk som skola henne för denna Lars beskyllning befria såsom grannar och nägrannar nu giva henne gott vittnesbörd såsom och hustru Johannas dotter hustru Karin och hustru Margareta samt sonen Germund säga nu deras gamla moder vara fri för Lars tillvitelse. Alltföredensskull uppsattes denna sak till nästa ting och hustru Kersti i Häste kan komma tillstädes med Mats Finne emedan tillförendes dessa personer icke namngivna är av Lars Eriksson ²¹²³

1651: Förhördes åter igen Lars Eriksson / som är över sina 30 år gammal/ för angivna beskyllningar emot sin gamla moder hustru Johanna dem han än nu består och säger sig hava sett Mats Finnes / Salva Reverentia/ hemlig ting då han Lars kom in i källaren och Mats Finne steg upp och hustru Johanna låg kvar på golvet, men hon nekar alldeles nu som förr till någon sådan gärning och haver vittnesbörd här bifogad ifrån Norbergs församling under kyrkoherdens herr Samuels Olai egen hand om hennes leverne. Sammaledes säger och bemälte Mats Finne en gammal man att han haver fuller för många år sedan arbetat och laggat kärll åt hustru Johanna och hennes man, men nekar sig någon sådan gärning med henne bedrivit, icke heller varit i källaren med hustru Johanna, ej heller är något vittne som dem ensligt tillsamman funnit haver. Sedan berättade nu bergmästaren välbte Peder Jönsson att hustru Kerstin i Häste för ålderdom skull kan icke komma hit till tinget utan hon i sanning för honom bemälte Per Jönsson bekant haver att hon aldrig haver haft sådant tal med Lars Eriksson, den icke mer än en gång hos henne varit haver för ett år sedan då hon efter Lars begäran gav honom mat, såsom hon haver icke varit i umgänge med hustru Johanna, utan likväl hört talas väl om henne såsom och med gråtande tårar och hög ed gjorde hustru Kerstin i Häste denna bekännelse i Norberg nu nästförliden Pingstdag att hon aldrig haver sådant talat med Lars ej heller vet sådan gärning med hans moder hustru Johanna. Sammaledes oh berätta nu alldrige män och kvinnor i Färnebo socken om hennes ärliga leverne, dock är hennes fel att hon älskar brännvins drickande. Än mera sade nu sonen Lars Eriksson att hans moderbroder Olof Germundsson i Lifsdal som nu icke tillstädes är skall hava sagt att hustru Johanna haver och legat med sin broder Lars Germundsson som för 30 år sedan är död bliven men hon nekar ock till denna gärning. Sedan berättade nu salig Per Erikssons hustru Kerstin uti Nyst.. att hon aldrig förnam något otuktigt umgänge med sin

man bemålte Per och hust Johanna, Nu än mera till sanningens beklännelse blev hust Johanna särskilt förmant av kyrkoherden i Färnebo M Nils Prytz och kappelanen herr Hans Mattiae, men hon stadigt nekar till någon sådan gärning som sonen Lars angivit haver där på hon vill anamma herrans hövgvärdige nattvard och dö. Alltså ställdes detta ärende till häradsnämnd som således dömde. Att oansett modern hustru Johanna med allmogen i Färnebo hava hållet Lars Eriksson varit huvudsvag som det nu förnimmes icke vara afwita, utan han uti förra åren Ao 1647 den 21 juli och Ao 1650 den 16 maj som domböckerna visa budit sin gamla moder bemålta hustru Johanna befria sig icke vara hora såsom han och andra ärliga män haver beskyllt skulle honom hava kallat horunge / därför de sig lagligen befriat hava/ och således nu angiver sig icke väl och allt riktigt hava bekommit sitt fäderne lösöre arv det likväl goda män hava honom tilldelt såsom och till föräldrarna lånte penningar 22 daler 16 öre kopparmynt och 1 skepp stångjärn med arvjorden står honom tillhanda. Och han sedermera nu angiver sin moder för barnamord och tvenne dubbelt hor med mera som förbemålt är! Likväl kune häradsnämnd icke pålägga hustru Johanna ed och värjomål för dessa tillvitelser utan hon nu för gärningen befrias av häradsnämnden emedan såsom hustru Kerstin i Häste nekade sig sådant om barnamord sagt hava Icke heller några vittnet eller skäl finnas om dubbelt hors beskyllningar såsom och hon sådan gärning för prästerskapet och tingsrätten alldeles nekar. Alltfördens skull häradsnämnd kunde icke befria Lars Erikssons liv och således dömdes han efter Exod 21 och leviti 20 cap emedan han haver angivit sin gamla moder för åtskilliga högmål och lifssaker. Detta ställe till den höglövlige hovrätts resolution och vidare förklaring ²¹²⁴

1671: Vangbro häradsrätt 7 juni 1671: Kom för rätten Per Nilsson i Brikan jämte sin svärmoder Johanna Germundsdotter och klandrade det uppbud på ½ öresland varför Germund Eriksson i Norrhörende skulle hava betalt till sin broder Lars Eriksson som fångslig var i Väserås för någon beskyllning emot sin moder bemålte Johanna Germundsdotter till 3 skeppund stångjärn med begäran att Germund måtte bevisa huru och till vem han samma järn betalt haver emedan modern med barnen böra honom ärva förutan ½ öreslan hon eljest där äger, där emot uppviste Germund Eriksson länsmans Lars Matssons attest att han köpte 3 skeppund stångjärn i Prästhyttan som stod i länsmans gård, hans broder Lars Eriksson tillhanda i 3 års tid emedan han satt i fängelse, och det järnet tog sedan kronofogden för omkostnaden, emot vilket järn Germund förmenar att åtnjuta så mycket av hans jord i Hörende. Där uppå begärde Per Nilsson med sin hustru syskon och syskonbarn värdering å samma jord 2 ½ öresland som de samtliga arvfallna är i Norrhörende och alltså blev jord revningen och värderingen som följer. Moder Johanna Germundsdotter äger bytesjord 12 penningland. Fadern Erik äger 2 ½ öresland, son Germund 15 penningland, Lars 15 penningland, Sara 7½ penningland, Margita 7½ penningland, Karin 7½ penningland, Clara 7½ penningland. Och såsom vars öresland i Norrhörende värderades för 310 daler löpandes för brodersdelen 15 penningland – 200 daler och systerdelen – 100 daler blev avskedat att Germund skulle utbetala till var och en sina systrar med 120 daler, då han 8 daler dem till säreskänk erlägger. ...²¹²⁵

1675: Sd besvärade sig en åldrig kvinna h Johanna i Forsby över sin son Germund Ersson i Norrhörende för det han skall förhålla henne någon sin avlingejord som hon med sin sal man Erik Larsson hade där inlöst förutan sin arvejord 12 penningland som ifrån Lifsdal och till Norrhörende förbytt blev var av hon fördel hava begärandes att son Germund måtte fastebrevet framvisa. När samma brev som uppvist blev upplästes så befanns det h Johanna med sin man hade först inlöst en broders del till 1 öresland och sedan ½ systerdel 16 penningland som är 30 penningland tillsamman varav ...10 penningland avlingejord, vilken jord Germund beviste nu vara för detta delt syskonen emellan för fäderne och där efter havre han sedan löst sin syskon därför avsades att Germund med sina syskon betala sin åldrige moder till födo och uppehälle som de haver ärvt till nämligen Germund 20 daler kmt hans 4 systrar 10 daler vardera ²¹²⁶

1678: Besvärade sig Jon Svensson i Långsjö över sin svåger och hustrubroder Germund Ersson i Norrhörende huru som han hade nu på sista året vid deras ålderstigna moders hustru Johannas död förhållit honom fördelen i Norrhörende till hennes begravnings omkostnad och intet tagit någon vedergällning för det han haer måst så lång tid uppehålla och sköta samma ålderstigna kvinna det Germund intet hava gjort utan med henne trådt .. livet för lag och rätta, alltså blev väl hennes jord .. i Försteby honom och hans hustru till vedergällning fritt och samtyckt men efter Germund haver sedan tagit betalning för samma sin andel i Förstebyjorden... ²¹²⁷

GERMUND ERSSON

Son till Erik Larsson och Johanna Germundsdotter. Född ca 1609 i Livsdal. Död 1698 i Norrhörende.

Hustru: Malin Tidiksdotter. Född i Hästbäck. Död 1685 i Norrhörende.

Barn:

Per Germundsson. Död 1730 i Norrhörende. Se nedan.

Sara Germundsdotter. Född ca 1645 i Norrhörende. Död 1707 i Norrhörende. Gift med Erik Ersson och Herman Eriksson, se nedan.

2124 Ting i Västerfärnebo 1651 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2725 sid 670

2125 Ting i Västerfärnebo 1671 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2276 sid 412

2126 Ting i Västerfärnebo 1675 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2280 sid 601

2127 Ting i Västerfärnebo 1678 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2282 sid 608

1671 Lars Erikssons tredjedel vid Norrhörende till Germund Ersson för 3 skeppund stångjärn 3:e uppbud

1658 Lars Bengtsson en ogift karl ifrån Norrhörende och Färnebo, anklagades för mökränkt en jänta, Kirstin Persdotter i Håkonbenning född vilken hade fött ett oäkta barn för julen 1657. I Livsdal bekände de deras första sammanlag sket vara, Efter jäntan begärde honom intet, ej heller lovat var andra äkta ty resolverades att Lars Bengtsson skulle böta 40 efter det var förat resan, och der kohnan förmådde icke själv böter skall Lasse svara därför, därför och fogden var Borgensman som var hennes husbonde ²¹²⁸

PER GERMUNDSSON

Son till Germund Ersson, se ovan. Död 1730.

Hustru: Anna Hansdotter. Död 1696 i Norrhörende

Barn:

Appolonia (Abluna) Persdotter. Född 1684 i Norrhörende. Gift med Anders Johansson, se nedan.

ANDERS JOHANSSON

Måg till Per Germundsson, se ovan. Född 1677 i Ösby, Död 1751 i Norrhörende. Son till Johan Matsson i Ösby.

Hustru: Appolonia (Abluna) Persdotter. Född 1684 i Norrhörende.

Barn:

Erik Andersson. Född 1721 i Norrhörende.

ERIK ERSSON

Måg till Germund Ersson, se ovan. Född 1637

Hustru: Sara Germundsdotter. Omgift med Herman Ersson, se nedan

Barn:

Brita Eriksdotter. Född 1664 i Norrhörende.

Germund Eriksson. Född i 1667 Norrhörende, Karbenning. Se nedan.

HERMAN ERSSON

Gift med Erik Erssons änka, se ovan. Död 1677 i Norrhörende. Son till Erik Tidiksson i Olsbenning.

Hustru: Sara Germundsdotter. Död 1707 i Norrhörende.

Barn:

CARL JANSSON

Gift med Erik Erssons och Herman Erssons änka, se ovan.

Hustru: Sara Germundsdotter. Död 1707 i Norrhörnde

Barn:

GERMUND ERIKSSON

Son till Erik Ersson, se ovan. Född 1667 i Norrhörende. Död 1750 i Norrhörende.

Hustru: Sara Olsdotter från Sörhörnde. Född 1681 i Sörhörende. Död 1764.

Barn:

Sara Germundsdotter. Född 1703

Anna Germundsdotter. Född 1706

Pehr Germundsson. Född 1708

Johan Germundsson. Född 1710

Erik Germundsson. Född 1713

Katharina Germundsdotter. Född 1715

Mats Germundsson. Född 1718

Olof Germundsson. Född 1720

Germund Germundsson. Född 1723

Margreta Germundsdotter. Född 1726

Isac Germundsson. Född 1728

Norrhörende Östra gården Olof Jonsson

1602 Kom Jon Olofsson i Hörende och talade till Peder Olofsson i Örbäck om en systerdel i förnämnde Örbeck, vilken kom hans faders moder till hustru Karin till, der till svarade Peder Olofsson att han samma Örbäck ärvt hade efter sin fader Olof Jönsson, vilken Olof Jönsson ärvde efter sin fader, efter där nu så gammalt är och nu är kommit till 3:e man gafs honom vitsord i handom hade. ²¹²⁹

OLOF JONSSON

2128 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2729 sid 688

2129 Ting i Norberg 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2720 sid 48

Hustru:
Barn:
Hans Olofsson. Se nedan.
Erik Olofsson. Se nedan.
Kerstin Olofsdotter gift i Kråkbo, Västerfärnebo

2 maj 1623: Kommo för rätten Erik Olofsson och Hans Olofsson bröder som är boendes i Norrhörende och inlade här för mig uti rätten ett köpebrev som var anno 1620 den 9 maj daterat. Lydandes att dessa här efterskrevna Jöns Andersson i Berg, Mats Andersson i Sunnanåker, Olof Persson i Bennebo, Olof Knutsson i Hästebäck samt Jon Larsson i Fors desse hava av en god vilja samt och med deras hustrurs ja och samtycke sålt och upplåtit deras fader ärlige och beskedlige man Olof Jonsson i Norra Hörende tre öresland hus och jord i norra hörende för sex skeppund stångjärn, samma förbemälte 6 skeppund stångjärn de sig bekänna och tillstå att de dem ärligen och redeligen hava anammat och uppburit av förbemälte Olof Jönsson, vittnesmän här till vore Olof Larsson uti Ösby länsmanen, Jöns Andersson i Salbo och Mats Larsson i Helleby det till visso med alls dessa försegelses bomärken bekräftade och är samma hemmanet och tre öres landen Anno 1610 den 19 september uti mellan gården första resan uppböds den, annan gången anno 1611 den 15 april och tredje gången anno 1612 den 6 juli ²¹³⁰

Norrhörende Östra gården Olof Jonsson – Hans Olofsson

HANS OLOFSSON

Son till Olof Jonsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Norrhörende Östra gården Olof Jonsson – Erik Olofsson

1641 i Färnebo socken klockarstuga. Dito kom för rätten Johan Eriksson i Söderhörende och ville tillträda sin arvslott i Norrhörende först 2 öresland sedan beviste han med ett brev sig hava inlöst mest i hemmanet /. iallt 3 öresland /. för 18 skepp stångjärn efter sin fader när han det i pant utsatt haver, då efter faderns död det ingen av syskonen lösa ville. Härtill svarade Hans Tysk ryttare bemälte Johan Eriksson en broders barns styv-fader att oansett han intet haver inlöst utan en tid det besuttit hafva, därför ännu det icke vill avträda både för sina styvbarns skull som och att en annans brodersbarn benämnde Erik och Evert där uti sin arvslott hava. Sedan berättade nämnden med allmogen som hör och vetskap hade att då hemmanet var så utsatt wille ingen eller någon tilbödha sig det att lösa utan Johan sedan nu det gjort hafver af syskonen, ej heller det av tvenne åbor kan behållet bliva icke heller någon penning i rätten härtill buden är med att inlösas. Resolution: Oansett Johan Eriksson i Söder Hörende hafver efter sin salige fader inlöst mästadels hemmanet 3 öresland i Norrhörende av pant då ingen det sig umvårdat haver, dock kunde nämnden icke ifrån döma bemälte jord ifrån hans tvenne bröders omyndiga barn utan den bliver behållen till deras laga ålder af deth 16 jordabalken att utföra. Men Johan Eriksson måste höst rågsäde utså och till kommande medfasta på rätt fardag hemmanet och husen tillträda för sitt utskylt honom 18 skepp och för arfsrättens skull efter tillförendha af sig kommet war, men Johan Eriksson måste höst rågsäde utså och till kommande medfasta på rätt fardag hemmaner och sen tillträda. Dock Hans Tysks hustru med sine barn /: bemälte Johan brodersbarn /: uti hans från- och närwaro behåller en halfspand landh åker i huardere gierdet medh nödige huus, stufu och fäähus och en röödning, som gode män af Nämnden skole dem tilldela. Och ingen dera ware den andre förmer i huus, närby och fierran. Item; Johan i Söder Hörende sakfölldes för läppegüll till 3 mark han haver av hastigt mod kallat Hans Tysk en landslöpare i ölsmå. ²¹³¹

Vagnsbro häradsrätt 1656-06-03 Olof Jonsson i Fors beviste med brev och vittnen sig hava lossat av Johan Eriksson i Norrhörende, hustru Brita Olsdotter i Norrby – fyra öresland i Söderhörende och därför full betalning givit åtta och halvt skeppund stångjärn och 1 spann mjöl. Är uppbudet Ao 1639 den 10 maj uppbudes 3die gång. ²¹³²

1673 Kom för rätten Bengt Erichssons arfvingar i Norrhörende och fodrar af sin farbror Johan Ersson ibidem 9 tunnor spannmål, som deras fader Bengt före sin avresa till fiendeland skulle hos sin fader Erik Olofsson för 40 år sedan inlagt, med begäran, efter farbrodern Johan Ersson tillika med farfadern Erich Olofsson brukade hemmanet och dst mäst inlöst, måtte nu samma resterande spannmål betala.

2130 Ting i Västerfärnebo 1623 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2252 sid 440

2131 Ting i Västerfärnebo 1651 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2258 sid 189

2132 Ting i Västerfärnebo 1656 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2265 sid 314

Däremot Johan Ersson invände säjandes dess broder Bengt Erichsson heller hans arvingar hava haft någon säd att fordra, så hava de väl haft tid på 40 år eller 50 år, att eftertala och utföra, helst efter Bengt voro och sedan hemma.

Resolution: Och emedan intet bevis fanns till denna spannmåls insättande eller fordran och intet åtal derpå förr varit, därför erkänna rätten denna fordran av intet värde vara.

Sedan gävo Bengt Erichssons och Olof Erssons arvingar, jämte farbrodern Johan Ersson tillkänna, att på de 3 öresjord som brodern Johan Ersson åbor, voro först 2:ne syskon och arvingtagare, en broder Erik Olofsson och en Kerstin Olofsdotter i Kråkebo; sedan efter Erich voro 4 bröder, och en syster, nämligen Johan, Erich, Bengt och Olof Erssöner samt Kierstin Erichsdotter och ärfva 2 öresland tillsammans, löpandes på hvar broder 10 2/3 och på system 5 1/3 som Johan Erichsson föregiva måst hafva inlöst, der mot upplade sig Bengt Ersson och Olof Erssons arvingar, säjandes att medan deras faderbroder Johan Ersson för 40 år sedan bodde i Sörhörende, brukade han der jämte skog och hytta, och en del den bästa rönningar med fadern i Norrhörende. Var med han sedan samma skuld betalte och inlöste jorden och såsom den för köp inlöst ville de nu efter samma värde lösa jorden tillbaka på bemålte sin fader broder Johan Eriksson, så att de kunna komma till halfparten med honom. Var på uppbar Johan Ersson en häradsdom af anno 1641 d 22 Maj var med bevistes, att Johan Ersson hade måst inlöst de 3 öresl af af skuld 18 skepp stångjern, och der på sedan löst faderssystemen karin Olofsdotter och hennes man Per Erichsson i Kråkebo Och var ... gifvit sin broder Erich på sin del 3 skeppund stångjärn. Såsom och gifvit Olof Erssons baren Erich Olofsson och hans syskon som nu klandrar stångjärn som deras gifna kvittobrev 1649 och 1650 lyda, vilken jord och uppbjuden är 1660 3 gånger. Men Bengt Erssons arvingar Corporalen Jöns Ersson, och hustrubrodern Lars Bångtsson haver sin rätt ... olöste och bruka därför en jordedel i Norrhörende, huru på rätten fann skäligt, att Johan Ersson ska fullgöra köpet, och förlika Olof Erssons arvingar med 2 sepp stångjärn till förra 3 skepp och Erich Erssons arf gafs med 1 skepp emedan de tillförne 4 skeppund bekommit hava, så att summan bliver 5 skepp på broderdelen. Och då Johan Eriksson betalar sin syster hustru Kierstin 5 1/2 skeppunder äger han 2 13 1/3 skeppund hus och jord i Norrhörende, och Bengt Erssons arvingar haver sin rätt förbehållna till 10 2/3 skeppund uti jorden att att åtnjuta som de och nu i handen hade. Här emot upplade corporalen med sin intrerresenter u..... d 12 feb vid ting slut, blef Johan Ersson af sina broders barn övertalt till förlikning, sålunda att benämnde Bengt Erssons arvingar corporalen med sin hustru broder skulle komma till 1 öres och 1/3 del af de 3 öres i bördh och lösa, att utbetala till mot faderbrodern Johan Ersson, det han både till de 2ne borders kullarna, och systemen Kiersten, samt annan skuld för hemmanet, utslagit hade det ena öret som ifrån fadersystemen karin i Kråkebo inlöst är ²¹³³

Västmanlands lagmansting 1673: Uti lagtedde sak d 11 feb sist förlidne från Vangsbros tingslag och Färnebo sockenstugu emellan korpralen Jöns Eriksson å ena och faderbrodern Johan Eriksson å andra sidan med bägges intressenter emot varandra käreande och svarande angående 1/3 .. eller 1 öresland hus och jord i Norra Hörende som om tvistas ämval och disiculteras om gjord förlikning parterna emellan är detta. Ehuru väl föregivas som skall medelst förlikningen som Johan Eriksson hvar vid slutet å ovanberörda häradsting sig inlåtet med Bengt Erikssons arvingar, korpralen med sin hustrus broder vara praeindic.. och däremot Johan Erikssons barn samt mågen 5te dagen därefter däremot är med protest inkomna befinner dock lagmansrätten det denna förlikningen är alldeles lag likmätig; och korpralen jämte sina adherenter arv- och börd berättigad till 1 öresland lösen i Norrhörende med Johan Eriksson, efter som intet laga fång dem därifrån avstänger, fördenskull approberas och gillas ommälta förlikning i alla sina clausules bliva ständig, den undergående parter skola ställa sig till rättelse, välförståendes att sedan Johan Eriksson haver igen bekommit så mycket som bevisligt är han till tredingens, eller 1 öresland löse haver utgivit, skall av opartiska gode män den delen utmätas och till besittning avträdas till korpralen för deras gående årlig kronans utskylde.

ERIK OLOFSSON

Son till Olof Jonsson, se ovan.

Hustru:

Hustru:

Barn:

Johan Ersson

Erik Ersson

Bengt Ersson

Olof Ersson

Den 20 juni 1651 begrovs i Västerfärnebo socken Johan Erikssons styvmor i Norr Hörende. Först har man skrivit svärmor men sedan strykit över ordet och ersatt det med styvmor.

JOHAN ERSSON

Son till Erik Olofsson, se ovan. Bodde på 1630-talet i Sörhörende.

Hustru:

Barn:

2133 Ting i Västerfärnebo 1673 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2278 sid 698

Svea Hovrätt – Advokatfiskalen i Västmanlands län EX1e:2258 sid 189 Laga ting 22 maj 1641 i Färnebo socken klockarstuga. Dito kom för rätten Johan Eriksson i Söderhörende och ville tillträda sin arvslott i Norr Hörende först 2 öresland sedan beviste han med ett brev sig hava inlöst mest i hemmanet ./ i allt 3 öresland ./ för 18 skepp stångjärn efter sin fader när han det i pant utsatt haver, då efter faderns död det ingen av syskonen lösa ville. Härtill svarade Hans Tysk ryttare bemålte Johan Eriksson en broders barns styv-fader att oansett han intet haver inlöst utan en tid det besuttit hafva, därför ännu det icke vill avträda både för sina styvbans skull som och att en annans brodersbarn benämnde Erik och Evert där uti sin arvslott hava. Sedan berättade nämnden med allmogen som hör och vetenskap hade att då hemmanet var så utsatt wille ingen eller någon tilbödha sig det att lösa utan Johan sedan nu det gjort hafver af syskonen, ej heller det av tvenne åbor kan behållet bliva icke heller någon penning i rätten härtill buden är med att inlösas. Resolution: Oansett Johan Eriksson i Söder Hörende hafver efter sin salige fader inlöst mästadels hemmanet 3 öresland i Norrhörende av pant då ingen det sig umvårdat haver, dock kunde nämnden icke ifrån döma bemålte jord ifrån hans tvenne bröders omyndiga barn utan den bliver behållen till deras laga ålder af deth 16 jordabalken att utföra. Men Johan Eriksson måste höst rågsåde utså och till kommande medfasta på rätt fardag hemmanet och husen tillträda för sitt utskylt honom 18 skepp och för arfsrättens skull efter tillförendha af sig kommet war, men Johan Eriksson måste höst rågsåde utså och till kommande medfasta på rätt fardag hemmaner och sen tillträda. Dock Hans Tysks hustru med sine barn /: bemålte Johan brodersbarn /: uti hans från- och närwaro behåller en half spand landh åker i huardere gierdet medh nödige huus, stufu och fäähus och en röödning, som gode män af Nämnden skole dem tilldela. Och ingen dera ware den andre förmer i huus, närby och fierran.

ERIK ERSSON

Son till Erik Olofsson, se ovan

Hustru: Brita Månsdotter

Barn:

Vagnsbro häradsrätt 1669-05-17 Blev avskedat uppå Brita Månsdotters sal Erik Erssons änkas klander på sina barns vägnar mot deras faderbroder Johan Eriksson i Norrhörende det Johan Eriksson skall till giva barnen för 10 ½ pl i Norrhörende till förkortning vid deras laga år 2 skp stångjärn eller som han med dem kan förlikas. ²¹³⁴

BENGT ERSSON

Son till Erik Olofsson, se ovan Fältväbel.

Hustru:

Barn:

Lars Bengtsson.

Johan Bengtsson. Gift med Brita Andersdotter, Ängelsberg. Dotter till Anders Tidiksson, Ängelsberg. Död 1711.

Bengtsdotter Gift med corporalen Jöns Ersson.

DB Västerfärnebo Den 12 juli 1708 avled Häradsdommaren och kyrkovärden Lars Bengtsson i Kårbo är född af äkta säng i Norr Hörende, döpt, då han varit 10 år gammal kommit till tjenst hos Kälwast Ericksson i Lifsdal och Norberg hwilken han varit i 10 år än tiänt ährligt folk mehrdels i Norberg i 14 år blifvit gift 36 år gammal med Kerstin Jönsdotter i Kårbo med henne hade han warit gift i 36 år aflade med henne 7 barn, 5 söner och 2 döttrar af vilka 4 söner och 1 dotter leva. ? hade han varit i 10 år. Nämndeman har han varit i 25 år år kyrkoman och präst i 25 år häradsdommare uti 18 år tvenne gånger hade han varit herredagsman ete vita comunis död af brensoten lefvat i 81 år begrofs på kyrkogården gentemot södra kyrkodörren.

DB Västerfärnebo sn, Den 28 aug 1697. Domare Lars Bentssons hustru i Kårbo är född där. Blev 27 år gammal gift med Lars Bengtsson ifrån Norr Hörende varit gift i 36 år fött 5 söner och två döttrar av vilka 1 son och 1 dotter är döda. Död i brensoten 63 år gammal.

Laga ting med allmogen af Wagnsbro tingslag den 2 december 1662 sid 484

Kom för rätten Lars Bengtsson i Kårbo och Färnebo socken och bewiste med quittobref af den 8 december nästförlidne det han hade betalt inspectorn .. Gustaf Joensson denn 400.. skuld efter obligation den 8 juni 1657 och 1 september 1661 å sin svärfaders Jöns Nilssons uti Norr Hörende för hans eller hustruns jord 2 öresland i benämnde Kårbo äger 1661 den 25 juni upbudna 3 öres hwilken öfwerdrog och hamnleder och ingen annan af hennes barn, skulle nu, eller i framtiden deraf nu någon pratention efte hon mycke annan gäld der iämppte betala skall. Såsom och der å biordomen händer medh svärfolket så skall han dem försörja och sköta till dödédagar der om der eller som beröra. Uppå samma contract och afsked begärde nu Lars Bengtsson häradsdom och fastebref: Så alldenstund detta köp och handel mer begiäran gjord därför dömdes det stadigt och fast att alla sina clausules och benämnde jord

2134 Ting i Västerfärnebo 1669 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EX1e:2273 sid 581

2 öresland med all den rätt som dertill liggia bör under Lars Bengtsson hans hustrus barn och arfvingar för befängnen egendom i kommande nu och i tillkommande lyder.

OLOF ERSSON

Son till Erik Olofsson, se ovan

Hustru:

Barn:

Sörhörende

Årlig ränta – Västmanlands län, Norrbo härad, Sör Hörende
Byrill Persson 1539
Olof Grelsson 1593-1597
Per Byrillsson 1599-1603

BÖRIL (BIRGER) PERSSON

Hustru:

Barn:

Per Börilsson. Se nedan.

Israel Börilsson

Olof Börilsson i Fors, Västerfärnebo

1549 Kom för rätten hust Ingeborg i Ombenning och bekände hennes bonde Ped Olsson hade upburit för sin del i Knallasbenning ½ lest järn

Det samma bekände och Börill i Hörende i Färnebo socken med en witnes skrift sigh uppburit haver ½ lest järn på föreskriven Knallasbenning. Är doch icke lagbunden ²¹³⁵

Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Västmanlands län (U) EXIe:2252 (1593-1632) Bild 1090 / sid 341 (AID: v420654.b1090.s341, NAD: SE/RA/42042202)

Laga ting i Fernebo d 17 maj 1609 Kom för rätten Lasse Persson i Wästerby och inlade för oss i rätten herr Isaackes i Fernebo fordom kyrkoherde förseglade Kiöpebref sålunda lydande; Att Oluf Birgersson i Fors i Fernebo socken han hade uppburit af sinom broder Pedher Birgerson i Hörende fiorton mark penningar för en brodersdel som war halfannat öresland i Söder Hörende som honom medh rätt arf efter sina salige framledhne föräldrar tillfallet woro,

Item sedan hade han och i lika måtte låssat af den andra brodern Israel Birgersson halfannat öresland jord ibidem och honom sammaledes därföre gifwitt fiorton mark redliga penningar. Dertil med så hafver och salige Peer Birgersson sielf med arf darsammastädes i Hörende halfannat öresland efter sin salige fader och är Lars Pedersson i Wästerby tillwordet målsmann satt för salige framledne Pedher Birgerssons barn. ²¹³⁶

PER BÖRILSSON

Son till Böril Persson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Sörhörende

Årlig ränta – Västmanlands län, Norrbo härad, Sör Hörende
Måns 1539-1550
Lasse Månsson 1554
Jöran (Jöns Larsson) 1556-1582
Olof Jöransson 1584-1601
Mats Larsson 1603

1698 - 8 öresland - Lars Andersson, Pål Pährsson och Anders Danielsson ²¹³⁷

JÖNS LARSSON

Död före 1629

Hustru: Elin

MATS LARSSON

Död ca 1625

2135 *Ting i Norberg 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 136*

2136 *Ting i Fernebo 1609 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2252 sid 341*

2137 *Lantmäteriet Historiska kartor*

Hustru: Anna Matsdotter
Barn:
Anders Matsson, se nedan
Anna Matsdotter

1629 Mats Larsson äger i Söderhörende 2 öre, och 2 öre äro broderdelen, hafwer han löst af hustru Elin och af system Karin 1 öre för var delen, så äger han 5 öre. Hvad de 2 öre är mere värd som h Elin sålt haver, skall giva 1 ½ skepp till och ½ skepp i förähring. ²¹³⁸

1637 vigdes Per Nilsson i Meling och Anna Matsdotter i Sörhörende ²¹³⁹

ANDERS MATSSON

Son till Mats Larsson, se ovan. Död 1670.
Hustru: Brita Andersdotter.
Barn:
Olof Andersson (gamle). Se nedan.
Lars Andersson. Se nedan.

1645 Uppwiste Anders Matsson i Söder Hörende och Färnebo socken twenne köpbref under goda mäns wittne, hvarmed han besiste sig hafva lossat någon jord i bemälte Söder Hörende först af Anders Årlandsson i Klacken, Gambla Norberg, hafua han köpt tuu öresland hus och jord i Söder Hörende och gifvit där för fem och ett halft skepp stångjärn till fullo nöjd som är skett med Anders Årlandssons hustrus samtycke. Sedan hafwer han lossat af Lars Månsson i Islingby, Olof Månsson ibidem och Hans Johansson i Berg, nembligen ett öresland i Södra Hörende och där för gifvit dem sex skepp stångjärn till fullo nöjda. Dhet hafwer Olof i Helgeby och Munktorp socken sagt till Mats Larsson i Söder Hörende sig med förnöjd. Därmed alla ofvannämde personer afhända sig samma jordlott till Anders Matsson och hans syskon och är dessa jordköp lagligen upbudt utan klander Anno 1641 den 22 maj med följande terminer som domboken wisar, förutom Anders Matssons och hans syskons arfjord. Därför Nämnden dömdde dessa köp stadigt och fast för Anders Matsson och hans syskon samma jord lika och wara, styra och råda som lagh säger. ²¹⁴⁰

Svea Hovrätt – Advokatfiskalen i Västmanland EX1e: 2276 Laga ting m allmogen i Wagnsbro tingslag 11 och 12 mars 1671 s 403 Klandrade Olof Hansson i Sörhörende på sina styfbarns wägnar å den jordelott – 1 tunnland som Erik Johansson sålde till Anders Mattsson och serdeles sjundedelen som honom uti arflängden 1657 till under pant fått war för – 90 ... Deremot framvistes af Anders Mattssons söner fastebref och lagha fång af den 19 januari 1665 på jorden som sjundedelen. Derpå sades att Anders Mattssons arfvingar i Sörhörende som hafva köpt af Erik Johansson ibm 1:20 .. med en sjundedel hvilken sjundedel war Olof Hansson i underpant satt för resterande lön 90 ... 1657 och nu säger sig icke wara betalt. Den halfparen ,,,, af Erik Johansson eller köparen. Därför skola Anders Matssons söner med Erik Johansson, betala halfparten hvardera till Olof Hansson och hafa Olof Hansson eller hans stufbarn intet att åta hla något längre emot fastebrefvet och laga fånghet. Resolwerades och avsades att emedan Johan Larssons arvingar i Sörhörende icke hafva fullgjott interloentoriedomen af den 10 mars förleden, att bewisa deras fadher hafva betalt den 4 skepp stångjärn till gamla länsman Olof Persson. Derföre skola dhe nu efter liquidation betala af samma 4 skeppund, ett skeppund genast. Emedan den övriga skulden är måst ... wist att eftergå. Dito afsades att det Olof Hansson i Sörhörende som war skuld till 1 skeppund 13 lb stångjärn som rådmän i Sala stad 200 ... Per Andersson af honom fordrar icke innan wärmässodag ... och benägen sig så sin samma skuld till Per Arfwidsson betalt som han föregifvit skall han sådant derefter betala.

Sörhörende Anders Matssons son Olof Andersson

OLOF ANDERSSON (gamle)

Son till Anders Matsson. Död 1686 i Sörhörende.
Hustru: Död 1681 i Sörhörende.
Hustru: Karin Olofsdotter född 1663 i Olsbenning, Karbenning. Dotter till Olof Matsson.
Barn:

Erik Johansson i Sörhörende gift 20 november 1653 med Anna Olofsdotter i Sörhörende. Erik J är noterad 1656-1677 för ett Cronohemman i Sörhörende. Soldat 1678-1679. Från 1679 noteras Erik Johanssons hustru och från 1686 Erik Johanssons änka. Någon Erik Johansson finns ej noterad begravnen runt 1686 i Sörhörende så troligen är han begravd på annan ort. Änkan Anna Olofsdotter begrovs den 16 februari 1702 från Sörhörende, 84 år gammal. Född ~ 1618! skulle i så fall ha varit 35 år gammal vid sitt gifte 1653 med Erik Johansson. Inga barn. DB Västerfärnebo den 16 feb 1702 begrovs Erik Johanssons enka i Sörhörende Anna Olofsdotter född ibidem af äkta säng, född på nytt. Blivit gift med Erik Johansson ibidem, Gifva en stund. Inga barn 84 år gammal. = född ~

2138 Ting i Västerfärnebo socken 1629 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Västmanlands län EX1e:2252 sid 274

2139 Norberg AI:1 I slutet av husförhörslängden finns en vigsellängd 1635-1638

2140 Ting i Norberg 1645 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Örebro län EX1e:1785 sid 705

1628. Kan hon vara dotter till Hans Olsson?

Olof Andersson i Sörhörende vigd den 19 juni 1670 med Kerstin Johansdotter i Larsjö. Ingen mer information är känd om dem. Barn vars far heter Olof Andersson födda/döda i Sörhörende som ej har kunnat länkas till sina föräldrar: Anders f 20 apr 1673, Anna f 19 aug 1677. N.N. i Sörhörende död 22 aug 1652

PER PERSSON

Gift med Olof Anderssons änka, se ovan. Son till Per Olsson i Häste, Norberg. Död 1732 i Sörhörende, 75 år gammal.

Hustru: Karin Olofsdotter, änka efter Olof Andersson, se ovan. Vigda 1687.

Karin Olofsdotter, hu i Sörhörende vigd 2.0 den 29 sep 1687 med Per Persson från Häste i Norberg. DB i Västerfärnebo: Den 8 mars 1735 avled Karin Olsdr i Sörhörende född i Olsbenning 11 okt 1663. Varit hemma. 18 år gammal gift 1.0 med Olof Andersson i Sörhörende, 1 s 1 d – alla leva. Giftn i 4 år 10 månader. Änka i 1 år och 2 månader. Gift 2.0 med Pär Pärsson ifrån Häste (Norberg socken) 11 barn. 3 s 8 d, 3 d leva. Giftn i 45 år 2 mån. Änka sedan 3 dec 1732 uti 2 år och 3 mån. Död 71 år 5 mån gl. Per Persson avled den 15 nov 1732 i Sörhörende 75 år och 3 månader gammal f i okt 1656.

Sörhörende Anders Matssons son Lars Andersson

LARS ANDERSSON

Son till Anders Matsson, se ovan. Död 1700 i Sörhörende.

Hustru: Anna Matsdotter. Född i Hällby

Barn:

Lars Andersson född ca 1627 i Sörhörende avliden 30 september 1700 i Sörhörende var hos sina föräldrar till dess han blev gift 33 år gammal den 6 januari 1661 med Anna Matsdotter från Hällby. Varit gifta i 40 år fått 3 döttrar och 3 söner varav 2 döttrar är döda. Varit nemndeman i 18 år. Avled 73 år gammal av lungsoten. Hon är 70 år enligt Hfl 1702/03. Anna Matsdr avled i dec 1722, 91 år gammal (=född ~ 1631), gift med Lars Andersson.

Sörhörende Anders Matssons del David Danielsson

DAVID DANIELSSON

Hustru:

Barn:

Tillkommer 1685 på hemmanet

Sörhörende Granmora torp

Laga ting i Västerfärnebo den 22 augusti 1649 Volym 8 sid 505-506. Johan Larsson med de flera grannar i Söder Hörende ville hafva igen under bolbyn Söder Hörende Granmora torp, skattlagt nu på femte året redan. Dock tillstode de torpet vara begynt med bolbyns lof och nu begäras påföras byn att icke några främmande utom släkten må deras jord besudla och bruka. Men Erik Andersson i Granmora sade sina förfäder hafva fått lov att bygga för arbetet skull vid grufvan ...

1610: Olof Larsson i Larsbo bjuder nu 3 resan samtliga alla hans syskon en systerdel i Larsbo som deras fader Lasse Ingevallsson till förende köpt hade av hustru Anna i Hörende för osmundsjärn ... ^{2141 2142}

1637 Lovades Per Holstensson i Halvarsbenning fast på en systerdel ibidem som han lossat haver av sin syster

2141 Ting i Söderbärke 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2720 sid 423

2142 Ting i Söderbärke 1609 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2720 sid 384

hustru Kerstin i Söder Hörende och Färnebo socken. ²¹⁴³

1658 Mats Jönsson i Nyhyttan och Färnebo lät 2 resan uppbjuda Jöns Nilssons jord i Kårbo på sin faders Jöns Nilssons vägnar ibidem och på sin faderbroders Anders i Sörhörende, köpt för stångjärn 20 skeppund, den Jöns Nilsson bekände sig uppburit hava, köpteskriften var dat Fors den 2 juli 1652 ²¹⁴⁴

1661 Anders Jonsson och Olof Andersson i Sörhörende och Färnebo socken käromål om slagsmål och Parlamente som skedde i Västerås om mässan nästförledes, emellan sig och Anders Nebb den yngre; remitterades till ransakning i Västerås, der gärningen är gjord och der avdömas; Och tillstod Anders Jonsson sig hava bekommit av Anders Nebb på förlikning ²¹⁴⁵

1661 Anders Nilsson i Sörhörende lät 3 resan uppbjuda Jöns Nilssons i Kårbo och Färnebo socken halva brodersdel i Hyttan (Nyhyttan?) och Färnebo socken, köpt för ... ²¹⁴⁶

JÖRAN OLOFSSON

Hammarsmed

Svea hovrätt – Södermanland EX1e:1106 Laga ting uthi Färnebo socken den 3 december 1640 sid 92 Bewilliades Johan Larsson i Söder Hörende bewis och wittnesbörd af grannar och mågar att han för trångmål skull hafwa sålt ett par oxar för 3½ skeppund tackjärn uti Hästbäck och Norberg tingslag till sin gjälds betalning och samma Johan förnimmes wara avserat för landsköp hvilket af öfwerberörde skiäl icke för landskiöp kallas kan.

Samma dag kom för rätten Johan i Hälla på sin systers barns vägnar och wille först hafva en arfdel i Sörhörende efter deras fadher salige Jöran Olofsson som och därtill inlösa wille den del hustru Kerstin i Islingby wille försälja till sin systers barn. Häremot Johan i Hörende på sin hustrus hu Elins vägnar, som ähr Jörans syster inlade i rätten hustru Kirstins köpebref om 2 öresland sampt på flera lotter, hvilka hon wille lösa och bekomma hela hemmanet som ähr 3 öresland. Efter Johan i Hörende mest innehade med köp af Jöras barn och hans broder. Detta uppsattes till hustru Kerstins ankomst efter föregifwet hemman hafva sålts till förenämnde Jöran, samma iord, then Johan i Hörende uppdraget ähr, att den sedan efter rätten ähr nämnet? Kan annan utlösa, efter tu brukare på hemmanet icke behåldne blifwa

Svea hovrätt – Advokatfiskalen Västmanland EX1e: 2271 sid 480 Laga ting i Färnebo den 1 och 2 februari 1662. Tilldömdes Johan Larsson arfvingar 2 öre 20 thl i Söder Hörende då de förlika Joen Olsson med 8 eller ½ skepp stångjärn till de förrige 6 dr kmt som bekiänt är för 8 thl jord och syskonbarnen Brita och Anna Jöransdotter war behålla 4 thl till vidare slut. Dock skall bewisas om de 3 skepp och 16 lb stångjärn är igenbetalta af Johan Larsson till Jörans arfvingar efter 1639 års köp och om Brita hafver dessföruthan tagit 1 skepp järn för sin lott 2 thl eller ej. Hwad lossningen anbelangar emellan Johan Larssons arfvingar och Anders Mattson uppskjutas till nästa ting. Resolverades att Johan Larssons arvingar i S Hörende som honom hafva ärtf eller ärfva böra skall efter lag betala gällen den ärva bör.

Svea hovrätt – Advokatfiskalen Västmanland EX1e:2272 sid 530 Laga ting i Färnebo den 31 jan och 1 feb 1668 Opbud 4 arf och köpejord i Sörhörende till Brita Jöransdotters dotter 3:e gång. Anders Mattson ibm klander och säger henne Brita icke mehr äger än 1½ och wist hafva stor fordehl som hon intet skattar för. Hvarom skall rannsakas till kommande sommar. Svea hovrätt – Advokatfiskalen Västmanland EX1e:2273 sid 582 Laga ting i Färnebo den 17 och 18 maj 1669 Sid 582 Kom för rätten Brita Jöransdotter i Sörhörende och gaf tillkänna det hon efter jordrefningen den 1 feb 1662 är med sin salige syster Anna Jöransdotters rätt till 4 öresland hus och jord i Sörhörende, mellangården och såsom hennes systerbarnen behåller hennes jord i Hälla och Haraker socken lika så förmenar hon sig rättigh hawa att behålla deras jord med 2 thl i Sörhörende som lagbundern är den 31 januari 1668 3:e gång och sålunda begiärandes nu fastebref derå och emedan samma byte icke war ännu slutit med barnens målsmän. Derföre skall först uträkning göras på jorden i målsmans närvaro och der en fullkomligt slut kan till nästa ting sedan tillåtes Brita Jöransdotter derpå fastebref taga

2143 Ting i Norberg 1637 (Renoverad dombok) Svea hovrätt i Örebro län EX1e:1782 sid 90

2144 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EX1e:2729 sid 691

2145 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EX1e:2270 sid 747

2146 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EX1e:2270 sid 748

Före detta cronohemman , genom byte med Kongl Majt och Cronan nu tillfallit Herr Häradshöfdingen Gyllenhök

Cronohemmanet även kallat Norrgården 1698

Olof Narfwesson i Söderhörende hafver antagit ett frälse ödehemman ibidem. Så betalar han till Johan Larsson 1 skepp och 13 lb stångjärn för tillökad och bygd redskap uti hammarsmedian i Söder Hörende han köpt och inlöst hafver af förre åboen Erik Hermansson. ²¹⁴⁷

ERIK HERMANSSON

OLOF NARVESSON

Död 1680 i Sörhörende.

Hustru:

Barn:

2147 *Ting i Västerfärnebo 1655 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Västmanlands län EXle:2264 sid 442*

HÖRNSJÖFORS (FORSS), VÄSTERFÄRNEBO

1571	Älvsborgs lösen 1571	Erik i Hörnefors??
1630	Västmanlands landskapshandlingar 1630:1	Fors Olof Jonsson 3 öres
1636	Quarntulls Mantals rulla i Västerfärnebo A 1636 Länsstyrelsen i Västmanlands län Landskontoret I EIII:1 (AD)	Olof Jonsson i Fors Erik Mölnar Annat frälse: Anders Cnutsson i Fors Annat frälse: Olof Christofersson ibid Annat frälse Anders Jöransson ibid
1638	Mantalslängd	Olof Joensson i Fors

Hörnsjöfors har med säkerhet varit bebott sedan vikingatiden. I backen öster om forsen finns ett gravfält med 3 gravhögar och 7 runda stensättningar. Hörnsjöfors hette fram till 1910-talet bara Fors. Det är till sin typ ett vikingatida namn och vanligt på många platser i landet. Forss i Västerfärnebo är första gången dokumenterat i skrift i en skattlängd 1371 och kallades då Forsse. Det är Olov i Forsse som antecknas skattskyldig för 6 1/2 mark. Det var tydligen ingen obetydlig gård. I ett dokument från ett ting 1403 nämns en Torsten i Forsse som nämndeman.

Strax därefter ägde riddaren Nils Bosson Natt och Dag Forss gård. Han var bror till den mer kände Linköpingsbiskopen Knut Bosson Natt och Dag, som Engelbrekt 1434 i Vadstena hotade att dra ut till folket om han inte sa upp sin tro och lydnad till kung Erik. Biskopen gjorde så och blev rikt belänad, han fick Stegeborgs slott.

Nils Bosson var fars farbror till väpnaren och riksrådet Måns (Magnus) Bengtsson. Han var en tid väpnare hos Engelbrekt men blev osams med honom och kom senare att slå ihjäl honom. Måns Bengtsson fick fri lejd av kungen och gick i hans tjänst som sjörövare och meriterade sig därigenom att bli riddare och lagman i Närke....

2148

Nils Bosson själv var fogde i Norrbo härad och hade under kung Albrekts tid skaffat sig en rad skattegårdar och fått dem skattebefriade. Efter Albrekts avsättning beslöt drottning Margareta och kung Erik att förbättra statens finanser genom att se till att den mark som de ansåg felaktigt ha blivit frälse under Albrekts tid skulle återlämnas till sina förra ägare och åter bli skattejord.

I en dom den 4 oktober 1399 fastställdes det vilka marker det gällde i Västmanland. Nils Bosson fick lämna ifrån sig fem egendomar i Haraker och tre i Västerfärnebo. De sistnämnda var 6 öresland i Hörende till Folke i Gunsta, 30 öresland i Hörende till Jakob i Islingby och 1 örtugsland till Björn i Maälby.

Andra som fick lämna ifrån sig mark i Västerfärnebo var:

Nils och Knut Bossons storebror Sten Bosson – 5 öresland i Berga till Peter Röd

Olov Bildasson – 3 öresland i Norrhörnde till arvingarna efter en person vars namn inte längre går att läsa på grund av skador på det papper där domen är skriven.

Jöns hustru – 1 markland i Mälby till Margareta i Hökmora, 2 öresland 9 penningaland i Mälby till Peller Mus och ett oläsligt antal örtugsland i Hökmora till den rätte ägaren som inte namnges

Fos hustru – 4 örtugsland i Ösby till Jakob i Islingby

Hans Sud – 3 öresland i Hedbo till Mårtens arvingar i Nysätra och 2 öresland i Islingby till Ragvalds arvingar i Holstensbo

Mats Påvelsson – 13 örtugsland i Islingby till Lars Harda

Olov Petersson – 7 örtugsland till "rätt ägare" i Sörhörende

Kyrkan blev av med sju fastigheter – 4 örtugsland till Ingemars arvingar i Forsby, 2 örtugsland till Henriks arvingar i Kila, 1 öresland i Berg till Lars Bondesson i Videbo, 5 örtugsland till Jöns i Mälby, 30 penningland i Söråll till Mats i Klemensbo, 9 penningaland i Ålsvärta till Olov i Ål och 40 örtugsland i Sörhörende till Gudmund i Ål

Det kan också vara av visst intresse att "Engelbrekts arvingar" tvingades lämna igen åtta öresland i Västansjö, Västervåla till Ragmunds arvingar där. En av dessa Engelbrekts arvingar måste ha varit Engelbrekt Engelbrektsson. Genom andra domar samma månad fick de också lämna tillbaka mark i Fermansbo och Norrby i Ramnäs och Upplanda i Tillberga. ^{2149 2150}

2148 Eriksson, Owe och Fläcke, Anders. Hörnsjöfors Bruk och Västerfärnebo. 2008.

2149 Eriksson, Owe och Fläcke, Anders. Hörnsjöfors Bruk och Västerfärnebo. 2008.

2150 Styffe, Carl Gustaf. Bidrag till Skandinavians historia ur utländska arkiver. Andra delen. Stockholm: Norstedt, 1864. <http://runeberg.org/biskandhi/2/>

ISLINGBY, VÄSTERFÄRNEBO

1630	Västmanlands landskapshandlingar 1630:1	Mats Olsson 12 öres Erik Larsson 9 öres Johan Persson 6 öres Samuel 3 1/2 öres Halve skattebönder
1631	Jordeböcker Västmanlands län 1631:8 Västerfärnebo socken https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055117_00006	Mats Olsson 12 öres Erik Larsson 9 öres Johan Pedersson 6 öres Samuel Joellsson 6 öres Samuel Joellsson (Halv skattebonde) 3 1/2 öres Lars Månsson (Cronohemman) Erik Jönsson (Cronohemman)
1636	Quarntulls Mantals rulla i Västerfärnebo A 1636 Länsstyrelsen i Västmanlands län Landskontoret I EIII:1 (AD)	Per Olsson i Islingby Joon Olsson ibid Mats Olsson ibid Johan Persson ibid Lars Erichsson ibid Lars Samuelsson ibid H Jacob De lagardies frälse: Lars Månsson

1399 Underhäradshöfdingen i Norrbo härad, laurens Holmbjörnsson, utfärdar fastebref å jord i Djupnäs, som Lasse liten sålt till Bille i Hyppenbenning. Vittnen: Haerra laurens i Fernabo, haerra Jönis Rabbin?, Pedhar Jacobsson, Laurens i Yslingaby, Thorsten i hellaby, Olawer i Gyrsabo, Jacob thaer sama star, Folke i Förstaby, Laurnes i Aalswarto, Biorn Ragnosson, Wille i Sundabodhum oc Olaff Magnusson. ²¹⁵¹

Nils Bosson själv var fogde i Norrbo härad och hade under kung Albrekts tid skaffat sig en rad skattegårdar och fått dem skattebefriade. Efter Albrekts avsättning beslöt drottning Margareta och kung Erik att förbättra statens finanser genom att se till att den mark som de ansåg felaktigt ha blivit frälse under Albrekts tid skulle återlämnas till sina förra ägare och åter bli skattejord.

I en dom den 4 oktober 1399 fastställdes det vilka marker det gällde i Västmanland. Nils Bosson fick lämna ifrån sig fem egendomar i Haraker och tre i Västerfärnebo. De sistnämnda var 6 öresland i Hörende till Folke i Gunsta, 30 öresland i Hörende till Jakob i Islingby och 1 örtugsland till Björn i Mälby.

Andra som fick lämna ifrån sig mark i Västerfärnebo var:

Nils och Knut Bossons storebror Sten Bosson – 5 öresland i Berga till Peter Röd

Olov Bildasson – 3 öresland i Norrhörnde till arvingarna efter en person vars namn inte längre går att läsa på grund av skador på det papper där domen är skriven.

Jöns hustru – 1 markland i Mälby till Margareta i Hökmora, 2 öresland 9 penningaland i Mälby till Peller Mus och ett oläsligt antal örtugsland i Hökmora till den rätte ägaren som inte namnges

Fos hustru – 4 örtugsland i Ösby till Jakob i Islingby

Hans Sud – 3 öresland i Hedbo till Mårtens arvingar i Nysätra och 2 öresland i Islingby till Ragvalds arvingar i Holstensbo

Mats Påvelsson – 13 örtugsland i Islingby till Lars Harda

Olov Petersson – 7 örtugsland till ”rätt ägare” i Sörhörende

Kyrkan blev av med sju fastigheter – 4 örtugsland till Ingemars arvingar i Forsby, 2 örtugsland till Henriks arvingar i Kila, 1 öresland i Berg till Lars Bondesson i Videbo, 5 örtugsland till Jöns i Mälby, 30 penningaland i Söråll till Mats i Klemensbo, 9 penningaland i Ålsvärta till Olov i Ål och 40 örtugsland i Sörhörende till Gudmund i Ål

Det kan också vara av visst intresse att ”Engelbrekts arvingar” tvingades lämna igen åtta öresland i Västansjö, Västervåla till Ragmunds arvingar där. En av dessa Engelbrekts arvingar måste ha varit Engelbrekt Engelbrektsson. Genom andra domar samma månad fick de också lämna tillbaka mark i Fermansbo och Norrby i Ramnäs och Upplanda i Tillberga. ^{2152 2153}

2151 Karlsson, K H. ”Permbref från Westmanland”. Västmanlands Fornminnesförenings Årsskrift III (1884).

2152 Eriksson, Owe och Fläcke, Anders. Hörnsjöfors Bruk och Västerfärnebo. 2008.

2153 Styffe, Carl Gustaf. Bidrag till Skandinavien historia ur utländska arkiver. Andra delen. Stockholm: Norstedt, 1864.
<http://runeberg.org/biskandhi/2/>

1609 Kom för rätten Lasse skräddare i Islingeby och gav tillkänna att han av Staffan Persson i Nyhyttan på Gamle Norberg hade fått 4 öresland jord liggandes i Islingeby i Färnebo socken i Södre gården vilken jord han hade fått i pant av rätta bördeman benämnd Mats Persson i förbemälte Islingeby. För femton fat osmundjärn och sedan han efter sin stora enträgenhet hade fått samma tog han fastebreven som lydde på samma föreskrivna hemman och gick med samma brev till den ädla och välborne herr Greve Magnus och satte när hans grevlige nåde samma jordebrev i pant för en oxe som han lovade sexton hundrade osmundjärn för. Och förden skull nödgades Staffan på Nyhyttan på nytt utlägga samma 1600 orsmundjärn för brevisaren till att komma hemmanet till rätta igen och löper nu summan järn 18 fat osmundjärn.....därför haver Staffan Persson efterlåtet och sålt detta här förbemälte hemman till beskedlig man Lasse Andersson i Islingeby och således avhänder Staffan Persson i Nyhyttan sig denne lagbundne jord från sig och sina arvingar och upplåter dem in och uppunder Lasse Andersson och hans arvingar.....²¹⁵⁴

1637 vigs Brita Olofsdotter i Livsdal med Börel Matsson ifrån Islingeby i Färnebo socken (Västerfärnebo)²¹⁵⁵

2154 Ting i Västerfärnebo 1609 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2252 sid 342

2155 Norberg AI:1 I slutet av husförhörlängden finns en vigsellängd 1635-1638

”KILEN” MÄLBY, VÄSTERBYKIL OCH HEDÅKER, VÄSTERFÄRNEBO

De tre byarna som ligger som en kil in i de omgivande skogarna, kallas i äldsta tid ofta tillsammans Kilen, t ex i 1371 års skattelängd. Idag är Kilen istället den vardagliga benämningen på Västerbykil. (Färnestrand, Helmer. Mälby förr och nu, 1984.).

Den malm som under tidig medeltid började brytas i Norbergstrakten krävde vattenkraft för järnframställningen. Det påverkade också Västerfärnebo. På 1300-talet nämns hyttor vid forsarna i Örbäck och Bennebo (Brännsbo) som då hörde till Västerfärnebo men idag ligger i Karbenning. Under 1400-talet tillkom hyttor vid fall i Karbenningby, Hästbäck och Högfors i nuvarande Karbenning och vid Prästhyttan i Västerfärnebo. På 1500-talet anlades hyttor vid Blomdal, Snytsbo, Olsbenning, Nickebo och Hökmora i Karbenning samt vid Västerbykil och Rosshyttan i Västerfärnebo.

Med tiden ersattes osmundjärnet med stångjärn och den ena hammaren efter den andra anlades, bland andra en vid Norrhörende 1602 och en vid Sör Ål 1633. Mot slutet av 1600-talet fanns det 29 hammare i Västerfärnebo. Av dem låg 11 i nuvarande Karbenning (Eriksson, Owe och Fläcke, Anders. Hörnsjöfors Bruk och Västerfärnebo, 2008.)

Enligt Larsson, Karin och Anders. ”Järnet i Västerfärnebo”. 1951 har både hytta och hammare funnits i alla tre byarna. Hyttedriften i Mälby verkar av skattelängderna att döma att ha startat först decennierna på 1600-talet.

Nedanstående från Mälby förr och nu, där utförligare reodovisning finns

1371	Karlsson, K H. ”Skattelängd för östra Västmanland af år 1371”, Västmanlands fornminnesförenings årsskrift, nr III (1884).	Laurencius Helgesson Mathies Dalakarler Petrus Ernuidason Hemmingus in Kile
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	FERNEBOKIL Nils Larsson Själv
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	FERNEBOKIL Nils Larsson
1552	Tiondelängd	MÄLBY: Peder Jönsson Lasse Pedersson Lasse Hansson Jöns Larensen
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	FERNEBOKIL Nils år sielff 4 hundra
1571	Älvsborgs lösen	MÄLBY Grels Olsson Lars Hansson, körkelandbo Lars Jönsson, körkelandbo Hustru Brijtta Lars Pedersson fjälingsman Anders Jonsson fördelskarl Peder Jönsson
1624	Boskapspenninglängd	MÄLBY: Anders Jacobsson Erick Andersson Erik Jönzon Anders Grelzson Erick Grelzson Nils Oloffzson Peder Anderzson
1630	Västmanlands landskapshandlingar 1630:1	Hedåker Mats Jönsson 12 öres land anders Pärsson 4 öres land Mälby Pär Andersson 9 öres land Anders Grelsson 10 öres land Wästerby i Kilen Pär Nilsson 4 öres Jöran Pärsson 4 öres Merkil Olsson 6 öres Mats Pärsson 4 öre Olof Erichsson öres Pär Larsson 3 öres land Halve? skatteböncer
1631	Jordeböcker Västmanlands län 1631:8 Västerfärnebo socken	Hedåker Mats Jönsson 13? öresland

	https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055117_00006	Anders Persson 4 öresland Mälby Per Andersson 9 öresland Erik Andersson (Cronohemman) Anders Jacobsson (Cronohemman) Västerby i Kilen Per Nilsson 4 öres 16 Jöran Persson 4 öres 16 Michel Olofsson 6 öres 8 Mats Persson 4 öres Olof Eriksson 4 öres Per Larsson (Halv skattebonde) 3 öres 8
1636	Quarntulls Mantals rulla i Västerfärnebo A 1636 Länsstyrelsen i Västmanlands län Landskontoret I EIII:1 (AD)	Olof Ersson i Västerbykil Johan Ersson ibid Per Mårtensson ibid Per Jöransson ibid Merkill Olsson ibid Per Larsson ibid Per Nilsson ibid Erik Grellsson i Mälby Anders Grellsson ibid Nils Olofsson ibid Erik Jönsson ibid Per Andersson ibid Anders Persson i Hedåker Mats Jönsson ibid Jöns Olofsson ibid H Jacob De lagardies frälse: Anders Jacobsson i Mälby Erik andersson ibid

Nils Bosson själv var fogde i Norrbo härad och hade under kung Albrekts tid skaffat sig en rad skattegårdar och fått dem skattebefriade. Efter Albrekts avsättning beslöt drottning Margareta och kung Erik att förbättra statens finanser genom att se till att den mark som de ansåg felaktigt ha blivit frälse under Albrekts tid skulle återlämnas till sina förra ägare och åter bli skattejord.

I en dom den 4 oktober 1399 fastställdes det vilka marker det gällde i Västmanland. Nils Bosson fick lämna ifrån sig fem egendomar i Haraker och tre i Västerfärnebo. De sistnämnda var 6 öresland i Hörende till Folke i Gunsta, 30 öresland i Hörende till Jakob i Islingby och 1 örtugsland till Björn i Mälby.

Andra som fick lämna ifrån sig mark i Västerfärnebo var:

Nils och Knut Bossons storebror Sten Bosson – 5 öresland i Berga till Peter Röd

Olov Bildasson – 3 öresland i Norrhörende till arvingarna efter en person vars namn inte längre går att läsa på grund av skador på det papper där domen är skriven.

Jöns hustru – 1 markland i Mälby till Margareta i Hökmora, 2 öresland 9 penningaland i Mälby till Peller Mus och ett oläsligt antal örtugsland i Hökmora till den rätte ägaren som inte namnges

Fos hustru – 4 örtugsland i Ösby till Jakob i Islingby

Hans Sud – 3 öresland i Hedbo till Mårtens arvingar i Nysätra och 2 öresland i Islingby till Ragvalds arvingar i Holstensbo

Mats Påvelsson – 13 örtugsland i Islingby till Lars Harda

Olov Petersson – 7 örtugsland till "rätt ägare" i Sörhörende

Kyrkan blev av med sju fastigheter – 4 örtugsland till Ingemars arvingar i Forsby, 2 örtugsland till Henriks arvingar i Kila, 1 öresland i Berg till Lars Bondesson i Videbo, 5 örtugsland till Jöns i Mälby, 30 penningland i Söråll till Mats i Klemensbo, 9 penningaland i Ålsvärta till Olov i Ål och 40 örtugsland i Sörhörende till Gudmund i Ål

Det kan också vara av visst intresse att "Engelbrekts arvingar" tvingades lämna igen åtta öresland i Västansjö, Västervåla till Ragmunds arvingar där. En av dessa Engelbrekts arvingar måste ha varit Engelbrekt Engelbrektsson. Genom andra domar samma månad fick de också lämna tillbaka mark i Fermansbo och Norrby i Ramnäs och Upplanda i Tillberga. ^{2156 2157}

Olof Persson på Djäknehyttan bjuder upp en slogmossa, Amundemossan köpt av Mårten? Erik Larsson, Jöran i Kilen i Fernebo socken för stångjärn 3 skeppund och 3 ²¹⁵⁸

Ting 1599: Holsten Hermansson i Olsbenning för hor och kätter med Lisbet Eriksdotter i Färnebokil, som så fallen är, at förenämnd Holstens hustru, hustru Karin benämnd och Lisbet de vore syskons barn (kusiner), och hade förnämnda Holstens broder, Tidik Hermansson, henne belägrat, och nu är denne Lisbeth död. Dömes nu

²¹⁵⁶ Eriksson, Owe och Fläcke, Anders. Hörnsjöfors Bruk och Västerfärnebo. 2008.

²¹⁵⁷ Styffe, Carl Gustaf. Bidrag till Skandinavians historia ur utländska arkiver. Andra delen. Stockholm: Norstedt, 1864.
<http://runeberg.org/biskandhi/2/>

²¹⁵⁸ Ting i Hedemora 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 91

samme Holsten Hermansson till elden, linjen: En släkttavla finns bifogad där Herman har söner Tidik och Holsten Hermansson. Holsten Hermansson är gift med Karin som har modern Marit Larsdotter och morfar Lasse Jönsson i Färnebokil. Lasse har också sonen Erik Larsson och sondottern Lisbet Eriksdotter. Tidik Hermansson blev dömd till bötesstraff för samma Elisabet Eriksdotter ²¹⁵⁹

1607 Germunds barn i Livsdal samt Kjellfast Olofsson och Narve Bengtssons barn bjuder upp en brodersdel ibidem köpt av Mårten i Kilen för osmundsjärn 6 fat. ²¹⁶⁰

Kom Peder Mårtensson i Kilen? i Färnebo socken och talade till Peder Larsson och Kjellfast Olofsson i Livsdal om en jor dedel i förnämnde Livsdal, därtill svarade de att de hade givit hans fader Mårten Nilsson 6 fat järn i förlikning och nu Peder bekände, då ginge de på en förening, så att han begärde ett fat järn därtill, det ock Peder Larsson och Kjellfast nu skall och Knut Pedersson i Långsjö samt och hans syster vara. ²¹⁶¹

1607 Kom Anders Persson i Färnebo i Mälby och talade till Lasse rasmusson i Vansjö om förnämnde Vansjö förebarde att hanns faders moder det sålt hade till Per Jonsson i därtill sade lLasse, att hans fader det köpt ... över 50 år sedan och Anders bekände att mer än ²¹⁶²

LASSE JÖNSSON

Hustru

Barn:

Marit Larsdotter. Dotter Karin gift med Holsten Hermansson i Olsbenning

Erik Larsson. Dotter Elisabet/Lisbet Eriksdotter

Mälby. Östra hemmanet

LASSE

Skattlängder 1540-51

PEDER JÖNSEN

Ägare av Östra hemmanet 1571

ANDERS PEDERSSON

Tiondelängd 1589-90

Hustru:

Barn:

Peder Andersson. Se nedan.

Olof Andersson. Sand

Mats Andersson. Sunnanåker. Behöll sin del i hemmanet. Måg Mats Byrilsson, gift med Mats Anderssons dotter Anna Matsdotter. De bodde ca 1640-1655 i Hökmora, sedan Östra hemmanet i Mälby där han löste in jord så att han vid sin död 1691 ägde ¼ hemman. Se nedan.

Köpebrev 1645 och 1648 i Nerstugårdens i Mälby arkiv. ²¹⁶³

Anders Persson tillerkändes 4 ½ öresland ”Joordh och huussena i Österste gården i Mälby som han hafuer udhi wederpant ... för 10 fat ossmundjern af Erich Olofsson i Wiggebodha (Viggbo, Västerfärenbo) .” Dombok 1601?

I början av 1600-talet delades Östra hemmanet mellan Anders Persson och Erik Jönsson.

Mälby. Östra hemmanet. Anders Perssons del

PEDER ANDERSSON

Son till Anders Pedersson, se ovan. Ägare av halva Östra hemmanet 1624

Hustru:

2159 *Ting i Norberg 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 154*

2160 *Ting i Norberg 1607 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 349*

2161 *Ting i Norberg 14 feb 1609 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 382*

2162 *Ting i Folkärna 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 266*

2163 *Färnestrand, Helmer. Mälby förr och nu, 1984.*

Barn:
Olof Persson
Anders Persson

Gården delades sedan mellan Anders Persson och Olof Persson

Mälby. Östra hemmanet. Anders Perssons del. Sonsonen Anders Perssons del.

ANDERS PERSSON

Hustru:

Barn:

Olof Andersson. Vigda 1663. Gift med Sara Ersdotter från den andra delen av Östra hemmanet
NN Andersdotter. Vigda 1663. Gift med Olof Byrilsson från Hökmora.

MATS BYRILSSON

Hustru

Barn:

Elisabet Matsdotter. Gift med Olof Ersson, se nedan.

OLOF ERSSON

Måg till Mats Byrilsson, se ovan. Född 1653 i Lindsjötorp.

Hustru: Elisabet Matsdotter. Dotter till Mats Byrilsson, se ovan.

Olof Ersson lyckades behålla sitt fjärdedels hemman odelat till omkring 1715, varefter han står för 1/8 och per Johansson 1/8. Från denna uppdelning leder gårdarna NERSTU och PER JANS sitt ursprung. Nerstu var Olof Erssons gård och Per Jans fick namn av sin förste ägare Per Johansson.

Mälby. Östra hemmanet. Anders Perssons del. Sonsonen Olof Perssons del

OLOF PERSSON

Mälby. Östra hemmanet. Erik Jönssons del.

ERIK JÖNSSON

Mälby. Västra hemmanet

ANDERS HANSSON

Skattelängd 1540

JÖNS

Skattelängd 1551

GRELS OLSSON

Tiondelängd 1589-90

Hustru:

Barn:

Anders Grelsson

Erik Grelsson

Mälby. Västra hemmanet. Anders Grelssons del (sedermera gårdarna Erik Ols och Tomt)

ANDERS GRELSSON

Son till Grels Olsson, se ovan. Finns i skattelängder för Mälby under 1630-talet men är 1647 ersatt av sonen. Finns på 1650-talet i Gisselbo, Grytnäs.

Hustru:

Barn:

Mårten Andersson. Se nedan.

Mats Andersson

NN Andersdotter. Gift med Erik Olsson, se nedan.

1635 anklagades Anders Grelsson att tillsammans med sina söner Mårten och Mats ha överfallit profossen Mårten Germundsson, då han var på resa från Säter till Saleberget med en stor hop med Cronones penningar. Vi hästbyte i Mälby råkade Mårten i gräl med Anders och hans söner.

Anders Nilsson i Mälby, Färnebo socken, talade till Mårten Andersson på Grytnäshyttan om en jordedel i Gisselbo, som honom och hans broder Erik Nilsson skall tillkomma och han nu fordrar igen. Däremot sa Mårten, att hans fader Anders Grelsson hade bytt jord med Erik Nilsson, Anders broder, Erik givit honom 5 spannland i Gisselbo, och Anders däremot givit Erik jord i Mälby.²¹⁶⁴

MATS ANDERSSON

Son till Anders Grelsson, se ovan. Död 1656 i Mälby.

Hustru:

Barn:

Karin Matsdotter. Född 1648 i Mälby

Johan Matsson. Född 1652 i Mälby

Sara Matsdotter. Född 1656 i Mälby.

ERIK OLSSON

Måg till Anders Grelsson, se ovan.

Hustru: NN Andersdotter

Hustru: Marit Matsdotter. Från Hedåker

Barn:

I första äktenskapet

Olof Ersson

Mälby. Västra hemmanet. Erik Grelssons del

ERIK GRELSSON

Son till Grels Olsson, se ovan.

Hustru:

Hustru: Karin

Barn:

I första äktenskapet

Anders Ersson

Karin hörde enligt domboken 1647 till dem av ”gamble släkten” som enligt domboken för 1647 lösts ut av Hans larsson i Västergården i Västerby. Utom Karin nämns också Per Hermansson i Hedåker och Olof Hermansson i Hebo. Möjligen var det Karins bröder.

1625 sålde Erik 1 ½ öresland i Norr Gersbo till Mats Larsson därstädes, och 1637 avyttrade Anders Grelsson ett öresland i samma by.

ANDERS ERSSON

Mälby. Västra hemmanet

NILS OLOFSSON

Nämns första gången 1615. Ev Måg till Grels Olsson, Se ovan.

Hustru: Kerstin. (Tidigare gift med Anders och har då barnen Lars och Karin.)

Hustru: Brita

Barn:

Första äktenskapet

Anders Nilsson

Per Nilsson

Lars Nilsson

Karin Nilsdotter

2164 Ting i Folkare 25 okt 1655 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2727 sid 592

Andra äktenskapet
Mats Nilsson
Karin Nilsdotter.

*Vid tinget 1654 bjuder Anders Holstensson i Kallmora upp en mängd jor dedelar som han inköpt. Han har inlöst Hans Olofsson i Knallasbenning uti Grytnäs socken hans del, och tre av hans systerdelar, enligt ett köpebrev daterat 1626. Han har givit åt Olof Knutsson, på alla syskons vägnar, ett halvt skeppund stångjärn till förbättring. Han har också inköpt, av Per Holstensson i Halvarsbenning som inlöst av Anders Holstensson i Rosendal, en artondel i förenämnda femtedel. Item av Olof Hindersson i Ingolsbenning, dess andel inlöst. Tillika och av Nils i Främshyttan, uti Skinnskattebergs socken, en adertonde del inlöst. Sammaledes och af h Brita i Fantbo. Och af Peder Jönsson i Flängan, köpt hans andel, ytterligare sig tillhandlat af Erich Bengtsson i Hinsebo, hans jor dedel i benämnde Kallmora, som är tre nionde? Delar uti en fjärdedel. Sist och utlöst, Johan Persson i Bennebo, Lars i Karbenning, Mats Persson i Olsbenning, h Kirstin i Fragg, h Anna i Livsdal, h Elin i Ösby, h Brita i Sörby, h Karin i Mälby och är samma jord en sjunde del, uti ett fjärdedels hemman.*²¹⁶⁵

*1658 Johan Hansson i Klingbo anklagades för lägesmål med en kona Anna Persdotter i Bro och Färnebo Kihl, med vilken han hade ägt oäkta barn som levde och var 9 veckor gammalt, christnat i Färnebo såsom gott folk vittnade.*²¹⁶⁶

Västerby / Kilen??

1607 Germunds barn i Livsdal samt Kjellfast Olofsson och Narve Bengtssons barn bjuder upp en brodersdel ibidem köpt av Mårten i Kilen för osmundsjärn 6 fat.^{2167 2168 2169}

*1609 Kom Peder Mårtensson i Kilen? i Färnebo socken och talade till Peder Larsson och Kjellfast Olofsson i Livsdal om en jor dedel i förutnämnde Livsdal, därtill svarade de att de hade givit hans fader Mårten Nilsson 6 fat järn i förlikning och nu Peder bekände, då ginge de på en förening, så att han begärde ett fat järn därtill, det ock Peder Larsson och Kjellfast nu skall och Knut Pedersson i Långsjö samt och hans syster vara.*²¹⁷⁰

2165 Ting i Norberg 1654 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2727 sid 121-122

2166 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 692

2167 Ting i Norberg 1607 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 349

2168 Ting i Norberg 1609 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 383

2169 Ting i Norberg 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 228

2170 Ting i Norberg 14 feb 1609 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 382

KRÅKBO, VÄSTERFÄRNEBO

1630	Västmanlands landskapshandlingar 1630:1	Pär Eriksson 4 öres Halve skatteböncer
1631	Jordeböcker Västmanlands län 1631:8 Västerfärnebo socken https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055117_00006	Per Eriksson (Halv skattebonde) 4 öres

1661 Uti Lasses kärobmål i Kråkebo emot gästgivaren Anders Nebb, angående som Lars hade tagit till låns av Anders år 1654. Och Anders därför i 6 år årligen uppburit 4 skrindor hö, vilket skattades av nämnden för gör intresse i 6 år Och såsom rätten hållt det oskäligt vara tagit och handlat av Anders, alltså medererade intresset om året på gör i 6 år ²¹⁷¹

1662 Mats Nilsson i Färnebo Nyhyttan lät 1 resan uppbuda sin systers h Rikemor Nilsdotters systemdel för 200 daler

Mats Nilsson dito, lät än 1 resan uppbjuda Nils Jönssons smediedel i Landorsbacken för 12 ½ skeppund stångjärn, köpt dat 18 jan 1655.

Mats Nilsson i Nyhyttan, lät 1 resan uppbjuda Lars Olssons i Kråkbo smedieställe för 3 skeppund stångjärn och 10 kopparmynt dat 18 feb 1661²¹⁷²

1673 Kom för rätten Bengt Erichssons arfvingar i Norrhörende och fodrar af sin farbror Johan Ersson ibidem 9 tunnor spannmål, som deras fader Bengt före sin avresa till fiendeland skulle hos sin fader Erik Olofsson för 40 år sedan inlagt, med begäran, efter farbrodern Johan Ersson tillika med farfadern Erich Olofsson brukade hemmanet och dst mäst inlöste, måtte nu samma resterande spannmål betala.

Däremot Johan Ersson invände säjandes dess broder Bengt Erichsson heller hans arfvingar hava haft någon säd att fordra, så hava de väl haft tid på 40 år eller 50 år, att eftertala och utföra, helst efter Bengt voro och sedan hemma.

Resolution: Och emedan intet bevis fanns till denna spannmåls insättande eller fordran och intet åtal derpå förr varit, därför erkänna rätten denna fordran av intet värde vara.

Sedan gävo Bengt Erichssons och Olof Erssons arvingar, jämte farbrodern Johan Ersson tillkänna, att på de 3 öresjord som brodern Johan Ersson åbor, voro först 2:ne syskon och arvingtagare, en broder Erik Olofsson och en Kerstin Olofsdotter i Kråkebo; sedan efter Erich voro 4 bröder, och en syster, nämligen Johan, Erich, Bengt och Olof Erssöner samt Kierstin Erichsdotter och ärfva 2 öresland tillsamman, löpandes på hvar broder 10 2/3 och på systern 5 1/3 som Johan Erichsson föregiva måst hafva inlöst, der mot upplade sig Bengt Ersson och Olof Erssons arvingar, säjandes att medan deras faderbroder Johan Ersson för 40 år sedan bodde i Sörhörende, brukade han der jämte skog och hytta, och en del den bästa rönningar med fadern i Norrhörende. Var med han sedan samma skuld betalte och inlöste jorden och såsom den för köp inlöst ville de nu efter samma värde lösa jorden tillbaka på bemålte sin fader broder Johan Eriksson, så att de kunna komma till halften med honom. Var på uppbar Johan Ersson en häradsdom af anno 1641 d 22 Maj var med bevistes, att Johan Ersson hade måst inlöst de 3 öresl af af skuld 18 skepp stångjern, och der på sedan löst faderssystemen karin Olofsdotter och hennes man Per Erichsson i Kråkebo Och var ... gifvit sin broder Erich på sin del 3 skeppund stångjärn. Såsom och gifvit Olof Erssons baren Erich Olofsson och hans syskon som nu klandrar stångjärn som deras gifna quittobrev 1649 och 1650 lyda, vilken jord och uppbjuden är 1660 3 gånger. Men Bengt Erssons arvingar Corporalen Jöns Ersson, och hustrubordern Lars Bängtsson haver sin rätt ... olöste och bruka därför en jordedel i Norrhörende, huru på rätten fann skäligt, att Johan Ersson ska fullgöra köpet, och förlika Olof Erssons arvingar med 2 sepp stångjärn till förra 3 skepp och Erich Erssons arf gafs med 1 skepp emedan de tillförne 4 skeppund bekommit hava, så att summan bliver 5 skepp på borderdelen. Och då Johan Eriksson betalar sin syster hustru Kierstin 5 ½ skeppunder ager han 2 13 1/3 skeppund hus och jord i Norrhörende, och Bengt Erssons arvingar haver sin rätt förbehålla till 10 2/3 skeppund uti jorden att att åtnjuta som de och nu i handen hade.

Här emot upplade corporalen med sin intrerresenter u..... d 12 feb vid ting slut, blef Johan Ersson af sina broders barn övertalt till förlikning, sålunda att benämnde Bengt Erssons arvingar corporalen med sin hustru broder skulle komma till 1 öres och 1/3 del af de 3 öres i bördh och lösa, att utbetala till mot faderbrodern Johan Ersson, det han både till de 2ne borders kullarna, och systemen Kiersten, samt annan skuld för hemmanet, utslagit hade det ena öret som ifrån faderssystemen karin i Kråkebo inlöst är ²¹⁷³

2171 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 752

2172 Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 528

2173 Ting i Västerfärnebo 1673 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2278 sid 698

KÅRBO, VÄSTERFÄRNEBO

1630	Västmanlands landskapshandlingar 1630:1	Johan Larsson 4 öres
1631	Jordeböcker Västmanlands län 1631:8 Västerfärnebo socken https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055117_00006	Johan Larsson 4 öres

Bla genom ett par domboksuppgifter kan Brita Eriksdotters i Olsbenning härstamning klarläggas. I 1680 års dombok för Norberg berättas att hon har bördsrätt i Kårbo (Västerfärnebo). I 1662 års dombok för Västerfärnebo ser man att Erik Tidiksson i Olsbenning med sin hustru Karin Jönsdotter fått fasta på jord och hus i Kårbo som han köpt av Karins faster Anna Larsdotter och bror Mats Jönsson i Kårbo. Brita Eriksdotter härstammar sålunda på fädernesidan från Tidikssläkten i Olsbenning. Morfadern heter Jöns Larsson och är skattebonde i Kårbo ²¹⁷⁴

1654 Uppbuds Kårbo hemman 3:e gången som klandrades af Erich Tidiksson i Olsbenning Dito Erick Tidiksson i Olsbenning gjorde anspråk på Kårbo hemman thet hans hustrus broder Lars Jönsson ibidem hafva honom såsom föregifvas oweterligen försåldt hvilket hemman han will för byrderätten skull igenlösa. Men emedan Lars Jönsson nu icke war tillstädes eller stembd therföre låter Erich lagligen stemma säljaren och köparen till nästa ting dher dhe elliast emedhlertid icke kunna wänligen försonas. ²¹⁷⁵

1654 Erik Tidiksson i Olsbenning Fernebo socken på sin hustrus Karin Jönsdotters wägnar nu påtalar såsom han Anno 1652 den 12 juni lagligen klander gjordt på Kårbo hemmanet som Lars Jönsson för 550 daler kmt /dock häraf 40 daler kmt för ängsteghar obetalat/ Hafver på pant och köp uppdraget och efterlåtit inspectoren Giösta Jonsson som icke är byrdeman dertill. Såsom och Erik Tidiksson hafver sin hustrus hemmansdel ibidem behållen så och hafver han lossat syskonens Måns Jönsson och hustru Mari Jönsdotters hemmansdelar ibidem för 9 skepp stångjärn och Erik Tidiksson på bemäte hustru Marits wägnar betalt Giösta Johnsson 30 daler kopparmynt som hon skyldig är. Fördenskuil dömde rätten att Erik Tidiksson nu behåller sin hustru Karins, samt Mats Jönsson och hustru Marits andelar i Kårbo, som arft och inlöst är af bemälte Erik och där Giösta Johansson icke kan bliva vid Lars Jönssons köp så hafver han sine penningar igen, och Erik Tidiksson betalar sin hustrubroder Lars Jönsson för hans del i Kårbo efter mätsmannas orden och 3 cap i jordabalken eftersom förnimmes dhen iordedelen vara dess wärde och högre försåld till Giösta Johansson. ²¹⁷⁶

Laga ting den 25 juni 1661 sid 494

Hustru Karin i Kårbo som hafver såldt sin jordelott ½ öresland iord för 3 skeppjärn och hennes moder för detta hafver tagit 1 spann sädh af Anders Johansson, förentes nu på sin moders wägnar att hon till spann sädh skulle hafva 1 skepp stångjern till förlikning der om de handskakning gjorde och för den skuld upbödz 3 öresland i Wästerbykil och uppå storgården till Johan Erikssons arvingar.

1661 Anders Nilsson i Sörhörende lät 3 resan uppbjuda Jöns Nilssons i Kårbo och Färnebo socken halva brodersdel i Hyttan (Nyhyttan?) och Färnebo socken, köpt för ... ²¹⁷⁷

1662 Uppå sahl Joen Nilssons arvingars i Färnebo Nyhyttan wägnar och begäran, ... dem fasta på en köpeskrift dat 3 maj 1649 var med bivistes huru Joen Nilsson hade köpt av sin broder, Jöns Nilsson i Kårbo och Färnebo socken ½ brodersdel i Färnebo Nyhyttan som är 1/5 del i hus och jord i bolbyn, samt med Bovallen, och givit honom i betalning sin hustrus Brita Matsdotters jord i Prästhyttan som är 1/8 del ibidem. ²¹⁷⁸

Vagnsbro häradsrätt 1 februari 1662: Kom för rätten beskedlig man Erik Tidiksson i Olsbenning och gav tillkänna huru han med sin hustru Karin Jönsdotter hade ärvt och inlöst 2 öresland hus och jord i Kårbo och Färnebo socken som följer. Först löst av sin hustrus fadersyster h Anna Larsdotter 9 penningland för 5 skeppund stångjärn som köpebrevet av den 1 feb 1662 utviste. Sedan av sin hustrubroder Mats Jönsson i Nickebo 1 öresland för 6 skeppund stångjärn. Item av sin hustrusyster Marit Jönsdotter 6 penningland för 3 skeppund stångjärn Vidare beviste Erik Tidiksson sig hava efter förra häradsdomen inlöst i börd och inspektoren välb Gustaf Jonsson en brodersdel 12 penningland för 16 skeppund stångjärn. Dess förutana äger hans hustru arvjord 6 penningland som äger tillsammans arv och köpjord 2 öreslan och efter samma jord är lagbunden och lagständer därför dömdes bemälta köp stadigt och fast.

2174 Gustavson, Arne. Släktkrönika för Edvin och Hanna Gustafsson. Del 1-3. Borås, 1987-1991.

2175 Ting i Västerfärnebo 1654 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2264 sid 163

2176 Ting i Västerfärnebo 1654 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2264 sid 456

2177 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 748

2178 Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 534

JOHAN/JÖNS LARSSON

har en syster Anna Larsdotters

Hustru:

Barn:

Marit Jönsdotter

Måns/Mats Jönsson Nickebo

Lars Jönsson

Karin Jönsdotter. Gift med Erik Tidiksson i Olsbenning.

ISAK HANSSON

Död 1713 i Kårbo. Från Ösby. Son till Hans Isaksson.

Hustru: Anna Eriksdotter. Vigda 1662. Dotter till Erik Tidiksson i Olsbenning.

Hustru Anna Andersdotter. Vigda 1644. Född 1644 i Olsbenning. Död 1728 i Kårbo

Barn:

Erik Isaksson. Född 1667 i Kårbo. Se nedan

ERIK ISAKSSON

Son till Isak Hansson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Isak Ersson. Född 1697 i Kårbo.

LASJÖ, VÄSTERFÄRNEBO

1636	Quarntulls Mantals rulla i Västerfärnebo A 1636 Länsstyrelsen i Västmanlands län Landskontoret I EIII:1 (AD)	Annat frälse: Knut i Lasjö Annat frälse: Nils Isaksson ibid Annat frälse: Mats larsson ibid

KNUT ERIKSSON

Son till Erik Hindriksson, Norrhörende. Död 1653 i Lasjö, Västerfärnebo

Hustru:

Barn:

Mats Knutsson. Död 1695 i Västerby, Västerfärnebo

Johan Knutsson. Se nedan.

Anders Knutsson. Fors, Västerfärnebo

1650 Lars Eriksson i Norrhörende / om 30 år gammal som går och arbetar i bergslagen/ begärde nu som vid förra tinget att Knut Eriksson i Lasjö och sonen Anders Knutsson i Fors måge göra ed att de icke hava kallat honom horunge sammaledes och Olof Jonsson i Fors, Mats Andersson i Hälleby och Anders Jöransson i Salbo måge svärja sig icke hava hört sådana ord sägas av Knut Eriksson att Lars Eriksson må bekomma sitt fädernes arv: Alltså framsteg nu bemälte Knut Eriksson och efter avlagd ed med hand å bok sade att han icke någon tid haver kallat eller nämnt Lars Eriksson någon horunge, mycket mindre haver han varit här i sockenstugan tillstädes den gång / som Lars Eriksson säger / sådan skall vara talat. Här till be:te Lars nu strax sade att Knut Eriksson icke svor utan bad sig Gud till hjäl men han vill större svärja: / / / sedan och berättade Lars Erikssons moder hustru Johanna att han Lars sedan fadern Erik Larsson död blev för sex år sedan haver bekommit sitt fäderne arv i lösören som gode män hava honom tilldelt men /// ²¹⁷⁹

JOHAN KNOTSSON

Son till Knut Eriksson, se ovan. Död 1669 i Lasjö.

Hustru:

Barn:

Johan Johansson

Elisabeth Johansdotter. Gift med Johan Andersson, se nedan.

JOHAN ANDERSSON

Måg till Johan Knutsson, se ovan. Från Hedåker. Död 1712 i Norrhörende.

Hustru: Elisabeth Johansdotter. Dotter till Johan Knutsson, se ovan.

Barn:

LÅNGSJÖ, VÄSTERFÄRNEBO

1630	Västmanlands landskapshandlingar 1630:1	Mats Nilsson 4 öres Halve? Skatteböncer
1636	Quarntulls Mantals rulla i Västerfärnebo A 1636 Länsstyrelsen i Västmanlands län LandskontoretI EIII:1 (AD)	Mats Nilsson i Långsjö H Jacob De lagardies frälse: Mats Persson H Jacob De lagardies frälse: Mats Cnutsson H Jacob De lagardies frälse: Oer Gabssib H Jacob De lagardies frälse: Olof Larsson
1638	Mantalslängd	Mats Nilsson i Långsjö

NORDANSJÖ, VÄSTERFÄRNEBO

Nils Persson i Galtebo och Hans Persson i Berg i Västerfärnebo tillfrågade 1 mars 1623 domkapitlet om deras svärfar Kristofer Olsson i Nordansjö, skulle räknas för äkta eller inte. Han var född i konung Gustafs tid "då hans fader såsom andra präster hade frillor, dem de inte voro vigda med". Domkapitlet utlät sig, att eftersom Kristofer dött för 29 år sedan (1594) och då var "vid sina 60 år", således född omkring 1534, så hade konung Gösta allaredan varit vid regementet i tolv eller tretton år, då Kristofer vart född, och "då var fuller den påveska stadgan utur landet utskrapat, så att prästerna fingo inga frillor hava". Följaktligen förklarades, att Kristofer "var född utav äkta säng och om hans fader hade tillförne haft någon frilla, så var han då lagligen vigd med henne" ²¹⁸⁰

2180 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne I:2 sid 648.

NYHYTTAN, VÄSTERFÄRNEBO

1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Morten på Nyhyttan, Johan ibid (Betecknas som fattiga bergsmän)
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Morten Johan
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Morten Johan
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Morten Johan Olsson
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Morten 2 hundrade Joel Olsson 2 hundrade
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 sid 72	Joel Olsson
1571	Älvsborgs lösen 1571	Joel
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Joel
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 10	Nils
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Nils Nilsson, 1 hemman Halve skattebönder
1631	Jordeböcker Västmanlands län 1631:8 Västerfärnebo socken https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055117_00006	Nils (Halv skattebonde)
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Nils son Joel
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 14 roten	Nils
1685	SVAR Jordebok 1685.2 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00249	Mats Jönsson, Erik Matsson Per Olsson 1

1551 Kom för rätten Johan Persson på Nyhyttan i Färnebo socken och talade till Örjan Larsson i Örbäck för det han hade lägrat hans legopiga Karin ²¹⁸¹

1595 Nils Jonsson på Nyhyttan i Färnebo socken bjuder upp en systerdel ibidem köpt av Erik Mårtensson i Fors i samma socken för 10 fat²¹⁸²

1608 Kom Lasse Jonsson i Fors i Färnebo socken och talade till sin broder Nils Jonsson om deras faders hemman Nyhyttan benämnd förebärade att han intet hade ärft i samma hemman efter sin fader Jon Persson, där emot framlade Nils Jonsson en längd hur mycket gäll han hade betalt efter sin fader vilken summa är 46 fat 200 ... och Lasse ej kunde neka därtill Då avsades var Lasse Jonsson eller hans syskon ville hava samma delar igen som dem ärvde efter sin fader. ²¹⁸³

NILS NILSSON

Hustru: Brita Hermansdotter

Barn:

Rikmor Nilsdotter. Gift med Lars Persson från Ängelsberg, Hans Persson i Sundbo, Västanfors samt Hinse Persson i Ingolsbenning, Norberg. Död 1699 i Ingolsbenning.

Nils Nilsson

Mats Nilsson.

1658 Mats Jönsson i Nyhyttan och Färnebo lät 2 resan uppbjuda Jöns Nilssons jord i Kårbo på sin faders Jöns Nilssons vägnar ibidem och på sin faderbroders Anders i Sörhörende, köpt för stångjärn 20 skeppund, den Jöns Nilsson bekände sig uppburet hava, köpteskriften var dat Fors den 2 juli 1652²¹⁸⁴

2181 Ting i Norberg 1551 Hala Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 195

2182 Ting i Norberg 1595 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 111

2183 Ting i Norberg 1608 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 342

2184 Ting i Norberg 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2729 sid 691

1662 Mats Nilsson i Färnebo Nyhyttan lät 1 resan uppbuda sin systers h Rikemor Nilsdotters systerdel för 200 daler

Mats Nilsson dito, lät än 1 resan uppbjuda Nils Jönssons smediedel i Landorsbacken för 12 ½ skeppund stångjärn, köpt dat 18 jan 1655.

Mats Nilsson i Nyhyttan, lät 1 resan uppbjuda Lars Olssons i Kråkbo smedieställe för 3 skeppund stångjärn och 10 kopparmynt dat 18 feb 1661 ²¹⁸⁵

1662 Uppå sahl Joen Nilssons arvingars i Färnebo Nyhyttan vägnar och begäran, ... dem fasta på en köpeskrift dat 3 maj 1649 var med bivistes huru Joen Nilsson hade köpt av sin broder, Jöns Nilsson i Kårbo och Färnebo socken ½ brodersdel i Färnebo Nyhyttan som är 1/5 del i hus och jord i bolbyn, samt med Bovallen, och givit honom i betalning sin hustrus Brita Matsdotters jord i Prästhyttan som är 1/8 del ibidem. ²¹⁸⁶

Dödbok; Så är för detta och under livstiden den gudfruktiga dannekvinnan och hustrun sal Rikemor Nilsdotter ifrån Ingolsbenning, född i Färnebo församling och Nyhyttan när det skrevs år efter Christi börd 1612 av gudfruktiga och ärliga föräldrar, hennes saliga käre fader var ärlige och beskedlige bergsman Nils Nilsson moder uti livstiden gudfruktiga och dygdesamma hustru Brita Hermansdotter och är strax förmedelst dop och kristendom intagen uti nåde förbund med sin och allas vår återlösare Jesu Christo och en rätt lem och ledamot vorden i hans saliga och dyrt förvärvade församling här på jorden: har hos sina föräldrar haver hon ej länge varit utan när hon var på sitt nittonde år inträdde hon i äktenskap med sin första man som långt för detta igenom döden avgingo, bergsman Lars Pedersson ifrån Våla församling och Englikebenning med honom allenast sammanlevde uti 1 år och med honom avlat en son som avsmnad är, efter sin mans frånfälle haver hon en sörjande änka varit uti 1 år, åter begav hon sig i äktenskap med sin andra man Hans Pedersson från Västanfors församling och Sundbo med vilken hon mycket saktmodeligen sammanlevt haver uti 7 år och under samma tid haver gud dem välsignat med 1 son och 3 döttrar av vilka allenast en dotter efterlever. Efter sin mans död en ensörjande änka varit uti 7 år begav sig sedan i äktenskap med Hinse Pedersson i Ingolsbenning med honom mycket ljus- och vänligen sammanlevt haver och en rätt äktenskaps... och ...uti 10 år och under samma tid blivit välsignad med 1 son och 3 döttrar, döttrarna är före sin moder avsmnade men sonen ännu efterlever. Vad hennes förda leverne med grannar och nägrannar vidkommer så lär ingen något annat om henne hava att berätta än att hon nu alltid varit en from gudgruktig och saktmodig hustru som alltid haft sin gård för ögon.....sjukdomen anlangande så har hon nu mestadels dragits på 2 års tid med åtskilliga krämpor som på ålderdomen följer och under samma tid måst hålla vid sängen

Db: Sal hustru Margareta Hansdotter i Örbäck född uti Sundbo och Västanfors församling av äkta säng år 1632 d 28 september. Då hon var 4 år avled hennes fader. Sedan var hon hemma hos modern till dess hon blev 12 år kom så till tjänst hos sin morbroder Nils Nilsson i Nyhyttan och tjänte honom 5 år. Sedan kom hon uti äktenskap med salig Mats Olofsson i Örbäck och har levat med honom uti 35 år avlat 4 barn 2 söner och 2 döttrar av vilka båda sönerna leva med döttrarna är döda. Levat änka i 7 år och 7 månader. död 28 september. 65 år

NILS NILSSON

Son till Nils Nilsson, se ovan

Hustru:

Barn:

MATS NILSSON

Son till Nils Nilsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

2185 Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2730 sid 528

2186 Ting i Norberg 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2730 sid 534

PRÄSTHYTTAN, VÄSTERFÄRNEBO

Den malm som under tidig medeltid började brytas i Norbergstrakten krävde vattenkraft för järnframställningen. Det påverkade också Västerfärnebo. På 1300-talet nämns hyttor vid forsarna i Örbäck och Bennebo (Brännbo) som då hörde till Västerfärnebo men idag ligger i Karbenning. Under 1400-talet tillkom hyttor vid fall i Karbenningby, Hästbäck och Högfors i nuvarande Karbenning och vid Prästhyttan i Västerfärnebo. På 1500-talet anlades hyttor vid Blomdal, Snytsbo, Olsbenning, Nickebo och Hökmora i Karbenning samt vid Västerbykil och Rosshyttan i Västerfärnebo.

Med tiden ersattes osmundjärnet med stångjärn och den ena hammaren efter den andra anlades, bland andra en vid Norrhörende 1602 och en vid Sör Ål 1633. Mot slutet av 1600-talet fanns det 29 hammare i Västerfärnebo. Av dem låg 11 i nuvarande Karbenning (Eriksson, Owe och Fläcke, Anders. Hörnsjöfors Bruk och Västerfärnebo, 2008.)

Prästhyttan drevs ännu första hälften av 1700-talet av enbart bergsmän. De var två vid 1600-talet mitt och hade 1737 ökat till fyra. 1750 hade Högfors övertagit en fjärdedels andel i vardera Prästhyttans masugn och hammare. Larsson, Karin och Anders. "Järnet i Västerfärnebo". I Västerfärnebo. En sockenbeskrivning, 1951

1461	Se brev nedan	Larens på Praestahyttone
1526	Brev från Gustav Vasa, se nedan	Hans i Prästhyttan, fogde på gamla Norberg
1527	Se nedan	Hans Halvarsson i Prästhyttan
1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Lasse Hnasson
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Lars Hansson
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Lars Hansson
1544	Ting i Norberg 1544 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 5	Lasse Hansson på Prästhyttan
1545	Ting i Norberg 1545 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 15	Lasse Hansson Prästhyttan
1546	Ting i Norberg 1546 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 31	Lasse Hansson i Prästhyttan
1547	Se brev nedan	Lars Hansson
1548	Nämnd 1548 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 711	Lasse Hansson
1552	Ting i Norberg 15 feb 1552 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 209	Lasse Hansson i Prästhyttan
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Lasse Hansson 6 hundrade
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 sid 72	Lasse Hansson
1571	Älvsborgs lösen	Lasse (Mycket förmögen)
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Lasse Hansson
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 10	Hans Larsson Johan Larsson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Erik Johansson, 1 hemman Erik Matsson, 1 hemman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631	Erik Erik Johansson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Roteringslängd 13 roten	E Matsson Erik Johansson
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00249	Anders Andersson 1 Unge Anders Ersson Johan Andersson 1

Den 16 feb 1461 höll "Nigels Christiernson, riddare och howitzman oppa Waestrarens oc offwer Dala" laga ting i Norberg. "Paedher Laransson" i Dräcke anmälde vid tinget, att han till "Tijdeke Paedherson" sålt en täkt, som kallas "Korghara taekt" och ligger i stora gårdet öster om krykan. Följande satt i nämnden: Baenkt i Bradhafors (Bråfors), Asmundh i Gaese (Gäsjö), Arwijdh i Frag, Haerman i Knallasbenning, Larens på Praestahyttone (Prästhyttan), Nigels i Amundabönning, (Ombenning), Jowan i Örbäck, Paeder i Sömle (Semla), Larens i

Haesbaekke (Hästbäck), Jönis i Karinebonning (Karbenning), Jönis i Arnabodom (Årnebo), Anders Dyaeknahyttone (Djåktnehyttan) ²¹⁸⁷

I ett av Gustaf Vasas brev från 1526 nämns "Hans i Prästhyttan, fogde på gamla Norberg" ^{2188 2189 2190}

1527 Hans Halvarsson i Prästhyttan var en av två bergsmän, som deltog i riksdagen i Västerås ^{2191 2192}

1547 Häradsbördingen Jöns Perssons dombref emellan hustru Kerstin i Bänneboda och Erland i Olsbenning om en utmark, samt emellan Lasse Hansson i Härade och Hustru Ingrid i Finstad (Finsta) (Hedemora), om en hytta. Nämnden: Tidik Persson i Aspenning, Peder i Hedkärre, Matts Bengtsson i Ulsbo, Peder Olsson i Nickebo, Jöns Hermansson i Åvestbo, Lasse Håkansson och Lasse Olsson i Gäsjö, Johan Ersson i Gräntse, Olof Jönsson i Örbäck, Lars Hansson i Prästhyttan Peder Jonsson i Ingolsbenning Nils Andersson i Kyiomenn? ²¹⁹³

1546 kommo för rätta Anders i Andersbenning Lasse Hansson å Prästhyttan och Mats Halvardsson i Sundbo upplåto och hemoltgjord det köp som Anders mod(er) och Larsense och Mattise med dem (maglager) svära hustru Elin i Andersbenning gjort hade med Mats Bengtss i Ulsbo i Söderbärke socken att hade sålt honom samma hemman Ulsbo för två läst järn vilket järn de kend rediga uppburit vara och de till ett fat järn som Mats gav dem i vängåva ty avhände först och sinom arvom för:na Ulsbo och tillägnade de förenämnda Mats Bengtsson och hans arvom till evärdeliga ägo med hus och jord åker och äng i våta och torra i vatten och vattuverk i skom och sky... innan gård och utan som de av alle . ²¹⁹⁴

HANS HALVARSSON

Fogde på gamla Norberg

Hustru:

Barn:

Lars Hansson, se nedan

Dordi Hansdotter, Stockholm

Elsebi?

LARS HANSSON

I handlingarna 1539-1574

Hustru:

Barn:

Johan Larsson. Se nedan.

Hans Larsson. Se nedan

Mikel Larsson

Peder Larsson

Mats Larsson. Se nedan

Elin Larsdotter

Brita Larsdotter

1610 Kom Hans Larsson och Johan Larsson på Prästhyttan och gävo till känna hur deras fader Lasse Hansson hade köpt två systerdelar i förenämnda Prästhyttan utaf hustru Dordi i Stockholm och hennes syster hustru Elsebi? och nu kom Bengt i Ombenning och klandrade samma köp, då gingo de på en förlikning, så att Hans Larsson och Johan Larsson gav honom 8 fat järn och nu tillsades dem faste på samma köp. ^{2195 2196}

1610 Kom Hans Larsson i Prästhyttan och lade i rätten ett Peder Hanssons dombrev fordom domare hade utgivit 1566 den 17 februari lydandes huru Lasse Hansson på Prästhyttan som var Hans Larssons fader hade köpt några jorddelar i Prästhyttan, och då steg Lasse Mårtensson i Gärsebo och klandra på hans brev och nu klandrade ej någon same brev ... ^{2197 2198}

2187 Stahre, Ulla: Bygd och bergsmän under senmedeltid. Norberg genom 600 år. 1958.

2188 Larsson, Karin och Anders. "Järnet i Västerfärnebo". I Västerfärnebo. En sockenbeskrivning, 1951

2189 Konung Gustav I:s registratur III s 158

2190 Stahre, Ulla: Bygd och bergsmän under senmedeltid. Norberg genom 600 år. 1958.

2191 Larsson, Karin och Anders. "Järnet i Västerfärnebo". I Västerfärnebo. En sockenbeskrivning, 1951

2192 Konung Gustav I:s registratur IV s 240

2193 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarna. Tredje delen nr 696

2194 Ting i Norberg 1546 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 32

2195 Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 420

2196 Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 9

2197 Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 421

2198 Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 10

1610 Hans Larsson på Prästhyttan bjuder upp första resan en brodersdel ibidom köpt av sin broder Peder Larsson för 6 fat 200 osmund järn Item en systerdel ibidem av sin syster hustru Brita för 1600 osmundjärn. Johan Larsson på Prästhyttan bjuder up en brodersdel ibidem köpt av sin broder Olof Larsson för 6 fat 200 . Item en brodersdel av sin broders hustru Ingeborg Månsdotter för 6 fat. Än en systerdel ibidem av sin syster hustru Elin för 3 fat.^{2199 2200}

1611 Hans Larsson på Prästhyttan bjuder nu up första resan en brodersdel ibidom köpt av Mikel Larssons barn som är Karin och Brita Mickelsdöttrar och Anders Mickelsson^{2201 2202}

MATS LARSSON

Son till Lars Hansson, se ovan.

Hustru;

Barn:

Hans Matsson Johannes Matthiae Hythraeus. Född ca 1618 i Prästhyttan. Död som kaplan i Västerfärnebo 1652. Döttrar Margareta och Christina Hythaea.²²⁰³ Margareta gift med Ericus Andrae Myhrman, död 1697 i Fläckebo. Hennes arvejord i Prästhyttan såldes 1693²²⁰⁴ Hans hustru Karin Månsdotter omgift med Barthollus Petri Cuprimontanus.²²⁰⁵

Erik Matsson. Se nedan.

NN Matsdotter gift med Isak Larsson. Länsman Ösby, Västerfärnebo²²⁰⁶

Emellan Erik Matsson i Prästhyttan och Sacellanium Herr Bertil på den ena sidan? Nils Isaksson i Livsdal samt hans svågrar på den andra, angående någon ... lösning för en systerdel jord, som framlidne Isak Larssons hustru tilkom, och Erich Matsson på omyndiga bars vägnar hade löst andras systerdelar för 6 skp men desse fodrade 10. Blev afsagt efter överlagda skäl att Isak Larssons arvingar skulle för sin systerdel hava 8 skp stångjärn och ingen makt mer att fodra.

*Samma gång blef och afsagt för rätten emellan herr Bertil Styvfadern, för sal herr Hans barn i Capellansgården, och faderbrodern Erich Matson att H Bertil som föder barnen skall bruka deras jord i Prästhyttan, och barnen taga en halvpert av arvet emot modern, efter sin fader, och smedjedelen som barnen tilkomma skulle her Bertil bruka till Barnens bästa som är 1/4 del uti en härd.*²²⁰⁷

ERIK MATSSON

Son till Mats Larsson, se ovan. Död 1670 i Prästhyttan

Hustru: Elin Persdotter. Död 1682 i Prästhyttan. Dotter till Per Jönsson, Olsbenning, Karbenning.

Barn:

Karin Ersdotter Född 1632 i Prästhyttan

Jöns Ersson. Född 1648 i Prästhyttan

Erik Ersson. Född 1648 i Prästhyttan

*Lagmansting 5 september 1642: Erik Matsson i Prästhyttan och Västerfärnebo beviste med lagliga skäl huruledes han hade köpt några jordedelar uti förbemänte Prästhyttan. Av sin broder? (kusin?) Jöns Hansson i Söderbo och Kila socken dess lott och jordedel för 8 skeppund stångjärn av Lorentz Olsson i Västerby och Färnebo på dess hustrus Brita Hansdotters vägnar en systerdel ibidem för 4 skeppund stångjärn Item av Anders Jonsson på Sanden i Färnebo, den del hans hustru Elisabet efter sin salig moder Ramborg Hansdotter ärvt haver för 4 skeppund stångjärn vilket allt befanns lagligen och riktigt gjort vara och därför konfirmerat blev.*²²⁰⁸

Vagnsbro häradsrätt 1658-05-07 Bekom Erik Matsson i Prästhyttan fastebrev på 4 öresland hus och jord liggandes uti Västerby och Västerfärnebo socken som han köpt haver för Lars Persson i Västerby för 900 daler kmt vilka penningar han haver fått för sin hustrus jordedel Olsbenning i Färnebo och bergsfjärdingen liggande. Item haver Erik Matsson givit en klädning god för 49 daler vilken klädning med de 900 daler kmt hon bekänner sig för bemänte 4 öresland i hus och jord med allt där till lyder hava till fullkomlig betalning uppburit haver och detta bekräfta med sin köp ... under trovärdiga vittne dat Västerfärnebo den 16 maj 1656 därför dömde rätten

2199 Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 422

2200 Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 11

2201 Ting i Norberg 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 448

2202 Ting i Norberg 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 456

2203 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:1 sid 488

2204 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:1 sid 234

2205 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:1 sid 143

2206 Gustavson, Arne. Släktkrönika för Edvin och Hanna Gustafsson. Del 1-3. Borås, 1987-1991.

2207 Ting i Norberg 1657 (Renoverad dombok) Kopparbergs län EXIe:2729 sid 388

2208 Lagmansting 1642 Svea hovrätt Uppsala län EXIa:4 sid 231

detta köp stadigt och fast att stånda.....

1661 Per Olsson i Byn och hans svåger Samuel Parlament på sin svärmoders vägnar tilltalade Erik Matsson i Prästhyttan om 14 skeppund Stångjärn på ett ...byte i Olsbenning och Storgården, det Eriks svärfader som bodde i Olsbenning skulle hava gjord med Hans Amundsson i Storgården, och Svärfadern Eriks lovat giva Hans i mellangåva påbytt 14 skeppund stångjärn, var på bekändes vara betalt 2 skeppund och Vittnen till Hans Amundssons bekännelse här om på sitt yttersta var Per Klockare, Nils Larsson Länsman, Mats Johansson i Olsbenning, vilke och bekände att obetalte; Efter som Erik Matsson förmente sig bättre skäl kunna förskaffa till annan tid, så gavs honom dilation der med.²²⁰⁹

Gamla Norbergs häradsrätt 6 mars 1671: Uppböds tvenne systerdela i Prästhyttan dem Erik Matsson ibid har till sig löst av Olof Hansson i Salbo och Jon Nilsson i Nyhyttan för 23 ½ skepp stångjärn. Köp dat d 20 okt 1656

Vangbro häradsrätt 7 juni 1671: Klandrade Anders Eriksson i Västerby på sin och sin hustrus syster Sara Andersdotters vägnar å 4 öresland jord ibm Västerby som Erik Matsson i Prästhyttan hade köpt av hans svåger Lars Persson ibm att lösa i börd. Nu emedan där emot uppvistes köpebrevet de dato den 16 mars 1656 och där uppå uppbud och fastebrev av den 7 maj 1658 därför kunde rätten Anders Erikssons klander intet vitsord giva utan Erik Matssons arvinga åtnjuta sitt laga fång efter det 18 cap Jord B

Lagmansting 19 augusti 1673 med för detta varande häradshövdinge domhavandens sal Germund Palms av V Färnebo sockenstuga d 7 maj givna fasta det ärlig och beskedlig Erik Matsson i Prästhyttan hade sig lagligen tillhandlat av Lars Pärsson dess hustrus jordedel, nämligen 2 öresland hus och jord i Västerby för 900 daler kmitt och en äreklädning till 29 daler koppmtts värde som Erik Matsson haver givit hans hustru, vilka penningar Erik Matsson hade bekommit för sin hustrus jordedel i Olsbenning

Gamla Norbergs häradsrätt 30 september 1673: Tillfastades salig Erik Matssons arvingar i Prästhyttan 4 systerdelar ibidem som deras fader till sig inlöst efter köpeskriftens innehåll av datis 20 oktober 1656 och 30 juli 1670 som lagligen äre uppbudna och lagståndna.

JOHAN LARSSON

Son till Lars Hansson, se ovan. I handlingar 1587-1620

Hustru:

Barn:

Mats Johansson. Gift med Anna Persdotter i Olsbenning, Karbenning. Död 1666 i Olsbenning.

NN Johansdotter. Gift med Erik Matsson. Se nedan

Erik Johansson. Se nedan

1611 Johan Larsson på Prästhyttan bjuder upp 2 resan en broderdel ibiem köpt av sin broder Olof Larsson för osmundsjärn 6 fat 200
än en brodersdel utaf sin broders hustru Ingeborg Månsdotter för 6 fat, än en systerdel av sin syster hustru Ellen för 3 fat^{2210 2211 2212}

1656 Mats Johansson i Olofsbenning och Bergsfjärdingen opbjöd 1 resan en systerdel ibid belägen, vilken han hade till sig bytt af sin svåger Erik Matsson i Prästhyttan, och givit honom en broders jordedel darsammastädes belägen igen. Och efter som brodersdelen var bättre, som bytesbrevet daterat Fernebo 16 mars 1656 så sade, Mats Johansson givit Erik Matsson --- emellan, der om de voro vänligen förlikta och begärde opbjudas måtte. Samma gång lät Erik Matsson i Prästhyttan upbjuda bytesbrevet der emot första resan, der klandrade Erich Johansson i Prästhyttan och tillböd sig vilja lösa samma jord eftersom han var broderen . Men efter Mats Johansson icke hade sålt sin 6 ½ del, utan sig till bättre lägenhet der han bor förbytt med sin svåger Erik Matsson, som ägte Mats systerdel som brevet utviste, varför dömde rätten det byta gillt. Her emot appellerade Erik Johansson under lagmanstinget.²²¹³

Samma ärende finns i den renoverade domboken men där framgår också att Erik Matssons son heter Per Eriksson och Erik Johanssons son Anders Eriksson, alla Prästhyttan.²²¹⁴

2209 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 750

2210 Ting i Norberg 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 448

2211 Ting i Norberg 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 456

2212 Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 11

2213 Ting i Norberg 1656 Västerdalarne och Västerbergslagens häradsrätt AI:2 sid 16

2214 Ting i Norberg 1656 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Örebro län EXIe:1791 sid 338

Däremot lät Erik Matsson uppbjuda 1 resan bemelte brodersdel. Emedan hans svåger Erik Johansson eller hans son Anders Eriksson i Prästhyttan klagade och hans fader broders son Per Eriksson svarade angående 1/7 del i Prästhyttan som Per Erikssons fader Erik Matsson hade sig tillbytt och Anders klandrade så vilja lösa samma jord han förmente sig vara närmare i bördskap. Rättens dom att eftersom rätte jordägaren Mats Johansson icke hade sålt sin 5 ½ brodersdel utan den sig till bättre lägendär där han har förbytt med sin svåger Erik Matsson ... (Källa ?? Lagmansting)

ERIK JOHANSSON

Son till Johan Larsson, se ovan. Död 1664.

Hustru

Barn:

Anders Ersson. Se nedan.

Johan Ersson. Död 1678 i Ösby, Västerfärnebo. Gift 1652 med Anna Larsdotter i Ösby.

ANDERS ERIKSSON

Son till Erik Johansson, se ovan.

ERIK MATSSON

Måg till Johan Larsson, se ovan. Från Olsbenning

Hustru: NN Johansdotter. Dotter till Johan Larsson, se ovan.

Barn:

Per Eriksson. Se nedan

PER ERIKSSON

Son till Erik Matsson, se ovan.

Hustru:

HANS LARSSON

Son till Lars Hansson, se ovan.

Hustru:

Barn:

1611 Hans Larsson på Prästhyttan bjuder upp nu 3 resan en brodersdel ibidem köpt av sin broder Peder Larsson för 6 fat Item en systerdel der samma stad av sin syster hu Brita för 1600 osmundsjärn ^{2215 2216}

Lagmansting 1619 Kom för rätten Mats hansson på Prästhyttan och inlade i rätten dombrev daterat 1611, lydandes att förnämnde Mats Hanssons fader, Han Larsson hade lagegen köpt av sin broder Per Larsson hans arvedel i Prästhyttan för osmundsjärn 6 fat och tuhundrede. Item av sin syster Brita, hennes del i

..... ²²¹⁷

1696 Den förlikning som hustru Sara Andersdotter med Erik Ersson i Fragg den 9 juni 1691 ingått således, att Erik Ersson tager igen sin brodersdel i Prästhyttan och hustru Sara tager däremot igen sin del i Andersbenning, blev in-tecknat. ²²¹⁸

1698 Anders Ersson i Hinsebo och Norbergs socken ärftliga jordedel uti Prästhyttan, som han till sin svåger Per Matsson i Prästhyttan försålt den 16 mars 1698. ²²¹⁹

2215 Ting i Norberg 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 448

2216 Ting i Norberg 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 456

2217 Lagmansting 1619 Svea hovrätt Västmanlands län EXIA:12 Bild 14140 sid 480 flera sviter med pagineringar i volymen

2218 Ting i Norberg 1696 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2759 sid 611

2219 Ting i Norberg (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe: 2299 sid 174

ROSSHYTTAN, VÄSTERFÄRNEBO

Den malm som under tidig medeltid började brytas i Norbergstrakten krävde vattenkraft för järnframställningen. Det påverkade också Västerfärnebo. På 1300-talet nämns hyttor vid forsarna i Örbäck och Bennebo (Brännsbo) som då hörde till Västerfärnebo men idag ligger i Karbenning. Under 1400-talet tillkom hyttor vid fall i Karbenningby, Hästbäck och Högfors i nuvarande Karbenning och vid Prästhyttan i Västerfärnebo. På 1500-talet anlades hyttor vid Blomdal, Snytsbo, Olsbenning, Nickebo och Hökmora i Karbenning samt vid Västerbykil och Rosshyttan i Västerfärnebo.

Med tiden ersattes osmundjärnet med stångjärn och den ena hammaren efter den andra anlades, bland andra en vid Norrhörende 1602 och en vid Sör Ål 1633. Mot slutet av 1600-talet fanns det 29 hammare i Västerfärnebo. Av dem låg 11 i nuvarande Karbenning (Eriksson, Owe och Fläcke, Anders. Hörnsjöfors Bruk och Västerfärnebo, 2008.)

1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535:1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Peder Larsson Olof Månsson (under gamla Norberg)
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Peder Larsson Olof Månsson
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Peder Larsson Olof Monsson
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Olof M.... Skadad ett namn ytterligare åtminstone)
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Peder Larsson Olof Månsson
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 sid 72	Erik Olsson Erik Andersson
1571	Älvsborgs lösen 1571	Per Larsson Lasse Skomakare
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Olof Ersson Per Larsson
1605	Dalarnas handlingar 1605:6 Bild 10	Hinder? På Fureby? Mats på Fureby Denna ligga till Garpberget
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	
1631	Jordeböcker Västmanlands län 1631:8 Västerfärnebo socken https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055117_00006	Per Matsson (Bergsmanshemman) Mats Olofsson (Bergsmanshemman)
1636	Quarntulls Mantals rulla i Västerfärnebo A 1636 Länsstyrelsen i Västmanlands län Landskontoret I EIII:1 (AD)	Per i Rosshyttan Mats Olsson ibid Anders Matsson ibid Anders Persson ibid Erich Matsson ibid Jöns Clementsson ibid

Rådshyttone (Rosshyttan) är omtalad i ett dombrev från 1548, som gäller en tvist mellan rörande en andel i denna hytta. Johan Larsson på Rosshyttan talade till Peder Larsson i Hedåker om sin faders broders del på Rosshyttan. Då svarade Peder honom ther intetn ägande var, nämnden hade rannsakat och funnit det för sant att Johans far var född där och bytte sedan till sig Gerseboda i samma socken. ²²²⁰

1602: Erik Persson i Hästbäck bjuder up någon jord liggande i förnämnde Hästbäck köpt av Hendrik Olofsson i Våla socken för osmund järn ..., av Herman Olsson, av Olof Erichsson på Rosshyttan (Västerfärnebo), av Lasse Abrahamsson i ...bo?, av Marit i Nickebo, Brita i Klingbo, Nils ibid ²²²¹

²²²⁰ Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 711 Ärendet finns även i domboken Ting i Norberg 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 117

²²²¹ Ting i Norberg 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2720 sid 49

1596: Kom för rätten Lars Jöransson knekthövidsman talade på det hemman benämnt Rosshyttan och Fernebo socken uti Norunda härad där han förmenar sig äga del uti efter sin faders moder hu Anna Johansdotter, vilket hade ärft en brodersdel i förbenämnte Rosshyttan efter sitt barn vilket levde sin faders livstid.²²²² <
Släkttavla till ärendet Samma ärende men med en ytterligare släkttavla²²²³ Ärendet finns också vid ting i Folkärna 1597 med ytterligare en version av släkttavlan²²²⁴ <

2222 *Strödda domböcker och Rättegångshandlingar Vol 6 Bild 3080, Bild 3050*

2223 *Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 159*

2224 *Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 123*

STUTBO, VÄSTERFÄRNEBO

1610	Dalarnas handlingar 1610:4 Bild 180	Gulle
1652	Jordeböcker Västmanlands län 1652 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055822_00368	Under Norberg Olof Hansson 1/4
1685	SVAR Jordebok https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055829_00233	Per Olsson Anders Carlsson

1606 Kom Olof Olofsson i Stutbo och gav tillkänna hur hans grannhustru hu Malin Mats Hammarsmeds hade gjort honom orätt på något fiske och på äljest någon oenighet var dem emellan kommer då ... och berder om vänskap och ²²²⁵

1661 Efter Tingsbjudningen framhades för rätten och anklagades Olof Hansson i Stutbo och Norbergs socken för högdjurs fällande, nämligen 2 Älgdjur, var till han icke kunde neka, och berättade om denna sak således, att om Andersmässo afton förleden år, då han gick åt skogen att hugga ved, havandes sin bössa med sig och yxan, då han kom till en tjock skog vid en myr, vart han seendes igenom skogen creatur som rörde sig och såsom han då icke annars kunde se eller märka, utan det som rördes, måtte vara en björn sköt han till och slog det första, att det blev liggandes. Som nu det andra djuret vart uppräddat av skottet, och Olof det snartsta han kunde, fick åter laddat sin bössa, och fick se det var, sköt han till, att samma djur stöp ned vid det första, vilket djur sades vara två oxar, det ena något större än det andra. Samma afton emot skymningen bekände Olof sig benämnte högdjur hava framfört till sin by ... efter annat på en släde, och hudarna avtagit och köttet förvarat. Hudarna bekände Olof hava haft framme hos sig en månad, och dem sedan fört till Västerås till sitt behov att berredas, och och givit Tull därför. Av köttet en del själv behållit och en del därav be.... Presteskapet med ibidem. Denna sak togs av rätten till övervägan, och såsom omständigheterna någorlunda syntes kunna undskylla Olof för det första djurets fällande såsom det i varit statt, och fördenskull å nämnden förbön förskont med böter, så vida han förskoning hos Landshövdingen som jure ... å Cronans vägnar förmå det göra, åtnjuter. Men för det andra djuret som pliktigas att böta efter skogsordningen 9 punkt femtio ... silver.²²²⁶

EVERT HANSSON

Son till Hans Persson. Född i Danskbo omk 1637. Död 1724 i Danskbo. 87 år

Hustru: Margareta Johansdotter. Född 1633 i Stutbo, Västerfärnebo. Död 1719 i Danskbo.

Barn:

Karin Evertsdotter. Född 1679 i Danskbo

Anna Evertsdotter. Född 1682 i Danskbo. Död 1736 i Gärdsjöbo, Malingsbo. Gift med Anders Andersson Gevert, född 1682 i Semla, Västanfors. Död 1758 i Gärdsjöbo.²²²⁷

Johan Evertsson. Född 1682 i Danskbo. Död 1759 i Danskbo. Se nedan.

Per Evertsson. Född 1684 i Danskbo. Bosatt i Bråfors, Norberg

Margareta Evertsdotter. Född 1686 i Danskbo.

2225 Ting i Norberg 1606 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 301

2226 Ting i Norberg 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 743-744

2227 Gevert. Svenska smedsläkter nr 6. I Söderbärke AI:3 f 194 bor paret som gifta hos Annas föräldrar, en anteckning finns att de flyttat till Semla, Västanfors.

VÄSTERBY, VÄSTERFÄRNEBO

1562	Dalarnas handlingar 1562:16 sid 72	Västerbyhyttan uti Färnebo socken brukas av Torsten i Berg, Jop, Folcker? Mjöltnare och Olof i Västerby, Olof och Jöns i Ållsvärta
1630	Västmanlands landskapshandlingar 1630:1	Hans Larsson 8 öres Anders Pärsson 8 öres Joel Olsson 4 öres
1631	Jordeböcker Västmanlands län 1631:8 Västerfärnebo socken https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055117_00006	Hans Larsson 8 öres Anders Persson 8 öres Joel Olsson 4 öres
1636	Quarntulls Mantals rulla i Västerfärnebo A 1636 Länsstyrelsen i Västmanlands län Landskontoret I EIII:1 (AD)	Anders Persson Joel Olofsson Hans Larsson H Jacob De lagardies frälse: H? Olof Ersson i Västerby
1638	Mantalslängd	Lars P Joel Olofsson Hans Larsson

ÅLSVÄRTA, VÄSTERFÄRNEBO

1630	Västmanlands landskapshandlingar 1630:1	Pär Jörnasson 8 öres Mats Byrellsson 8 öres
1631	Jordeböcker Västmanlands län 1631:8 Västerfärnebo socken https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055117_00006	Per Jönsson 8 öres Mats Byrellsson 8 öres
1636	Quarntulls Mantals rulla i Västerfärnebo A 1636 Länsstyrelsen i Västmanlands län Landskontoret I EIII:1 (AD)	Mats Borilsson Per Jönsson Olof Hansson Olof Larsson annat frälse: Merkil i Ålsvärta
1638	Mantalslängd	Mats Ped Jönsson Olof Hansson Olof Larsson

1658 Då samme tid kom för rätten Mats Jönsson ifrån Ålsvärta och Västerfärnebo socken, och på sin broders Per Jönssons vägnar ibidem anklagade en ung dräng Anders Persson i Ombenning och Norbergs socken för dråp, som hade sades hava begått på sin brodersson Anders Persson, vilken var i tjänst hos Holsten Holstensson i Ombenning och Våla socken, samma skada skulle hava skett den 14 oktober nästförledn 1657.

Faderns utvarelse ifrån rätten unskyldes igenom sjukdom, därför i sitt ställe fullmäktigat sin broder Mats Jönsson.

Dråparens bekännelse om samma sak var således att om förste afton, som hans fader G Per Andersson i Ombenning gjorde bröllop åt sin dotter, är Anders Persson som döden led råkat i slagsmål med en annan person, der bröllopet stod, unge Per Andersson benämnd, och som han då har fått något hugg ut om porten, så att näsan och munnen blödde, kom han der med in om porten skriandes, varför husvärden honom tilltalte, sägandes, låt intet så, då sprang Anders Persson honom i hårt, sägandes, du länge diefwull, du är intet bäter än de, der medmed kom en annor dräng och skilde dem åt och som han då vidare ville ihop med värden gamle Per Andersson, och folket fick honom undan uti en farstuga, högg Anders Persson någre knytslag i väggen efter honom, men ingen skada gjorde honom samma gång.

I medler tid kom en hammarsmedsdräng Anders Eriksson benämnd såsom och en skreddaredräng utur en bod, vilke när de såg att Anders Persson var stuken och hade en kniv i handen, både de honom fakta sig fattandes honom i armen och axlarna i mening att villa få av honom kniven, men såsom de sågo sig intet kunna uträtta, och befruktade sig för skada, gingo de i boden igen, att taga sine tröjor uppå sig, då omsider kom Anders Persson, som skadan gjorde, utur en bod, då han hade följt presten H Per i Våla i säng, sade han till Anders Persson, käre broder, låt intet så illa, kom in jag vill giva dig både öl och brännvin, derpå svarade Anders Persson, son slagen vart, jag giver ditt öl och brännvin alle, etc.

Än frågade han honom, vilken hade honom förtärnat, der på svarade han intet, och såsom värdens son Anders Persson, förmente sig kunna styra honom, och övertala honom med goda ord, och likväl rädd få hugg av honom, får han honom bak i axlarna och om armarna, menades kunna få kniven av honom, då bad Anders Persson som dräpen vart, honom släppa sig, svärandes att han skulle slå kniven i honom. När han då omsider släpte honom, högg han till honom med kniven, och högg honom ett blodsår i handen, då sökte han till vedekasten som var på gården, att få sig ett trä att värja sig med, och såsom Anders kom då åter in på honom med kniven, att vilja skada honom, fick sonen i huset Anders Persson, uti en yxa som låg vid vedekasten i mening att vilja slå honom kniven utur handen, och råkande så honom förste slaget på väster armen, dervid han gav sig något litet, men behöll kniven uti höra handen, och kastade sig omkring att slå och göra skada, då slog Anders Persson till andra resan, menandes vilja slå honom på höger armen, att släppa kniven, då tog det inte bättre, än att att armarna stötts tillhoppa och slaget tog Anders Persson bak på huvudet i nacken, der av han stalp ner död. Strax gav Anders Persson sig på flykten, och efter två månaders tid gav sig fram, och ställde borgen för sig till rätta som nu är skett.

Halvar Persson i Sörbo, som sades hava sett detta, tillfrågades om således var tillgången, som Anders Persson berättade. Svarandes: Att han icke heller såg det, ej heller funnes några andra vittnen, utan som över förhördades, utan det bekände Halvar, att då han låg i boden hörde han svaras av Anders Persson som döden led, uppå ens förmaning till honom, att befalla sig Gud, och icke låt så illa, då hade Halvar åt Anders Persson som slagen vart, skall befalla mig Gus, det må den och den göra, och förutan det berättades några andra försmädelser vara framförde av Anders som man nu förbigår, var på halvar gjorde sin ed och sedan bekände.

Efterfrågades om något trätsmål tillförne hade varit mellan desse Personer. Svarandes: Nej, att ingen har hört der av förr ännu.

Tjugo år gammal, sade Anders Persson som skadan gjorde, sig vara. Denne sak sköts till nämnden som för rätta satt, att giva sin mening om herads heller de detta förmådde, eller vilja, dråp fälle och såsom de av sakens övervägande i förstunne vore något skiljaktlige, likaväl omsider av betraktandet, först, att dråparen praesumelig hade haft ont i sinnet emot den dräpne, för sin faders skull, den han sökte att skada, det förhindrat 2) Att Anders Persson hade kunna.... Hna dårskap 3) Att ingen extremitet eller livsnöd trängde honom söka de medel han gjorde, utan frivillig begivit sig i vapenskipte emot Anders Persson som drpen vart; Hvarför kunde rätten för viljedråp honom icke befria, och der igenom för samma sin gärning skyldig att plikta efter Guds lag nummer 35. Hivilken som slår en ihjäl med något järn, så att han dör, han är nu mandråpare och skall döden dö och 2 cap dråp.... Att giva liv för liv, doch denne sak under den höglofl kong hvrätten höge judicium ödmjuktligt summitterat

2228

ÖSBY, VÄSTERFÄRNEBO

1618	Älvsborgs lösen	
1624	Boskapslängd	Isak Larsson Flest djur i socknen
1631	Jordeböcker Västmanlands län 1631:8 Västerfärnebo socken https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0055117_00006	Peder Isaksson 13 öresland
1630	Västmanlands landskapshandlingar 1630:1	Per Isaksson 13 öres Frälse Olof Andersson Mårten Olofsson
1636	Quarntulls Mantals rulla i Västerfärnebo A 1636 Länsstyrelsen i Västmanlands län Landskontoret I EIII:1 (AD)	Per Isaksson Hans Isaksson H Jacob De lagardies frälse: Anders Olsson i Ösby Annat Frälse: Mårten i Ösby
1638	Mantalslängd	Hans Isaksson Peder Isaksson

1371 Ett fastebrev, varigenom härads hövding Holmbo i Norrbo härad beviljar fasta å jord i Djupnäs i Västervåla socken, vilken jord Lafraens Birgersson sålt till Jon Laeresmidhi. "också "ok skogen i Thetmarz arwenon, hwlikin sum Englighe looth minom fadire j nerwaro maghe gode manne ffore enae mistykio, sum han haffdae giorth, ok saith thet min fadir reedh j thy fornemdh Dyiupnesino Vittnen är: Sigurder i Färnebo, Salomon i Englinge, Johannes Munk, Anderes i Aal, Thomas Dyank, Sigurder in Sundebodum, Karl Rabbe i Vidwi, Peter Rogwider, Paeter in Gerssebo, Stewaster in Ösby och Jacober j Vestraeby " ²²²⁹

1617 Kom Olof Hansson i Per Matsboda och talade till Erik Persson ibidem om förenämnde Per Matsboda förebärandes det hans hustru moders moder hustru Karin som fordom bodde i Ösby i Färneboda socken, hade sålt sitt fasta arv i Ösby och nederlagt i Per Matsboda. Därför mente han sig hafva rätt till samma Per Matsboda.

Då framsteg en gammal man benämnd Anders Eriksson och bekiände att Ösby var sålt länge före, så att han det aldrig minnas.

Nu var många som vittnade och bekiände att desse bådhe kunde sig wäl behjelpige på, och nu begiärde de att godhe 6 män wille komma och jemka dem emellan. Derföre afsades att Bergsfogden och 6 beskedelighet män der bestelle skulle när der på fordras. ²²³⁰

Vid tinget 1654 bjuder Anders Holstensson i Kallmora upp en mängd jordedelar som han inköpt. Han har inlöst Hans Olofsson i Knallasbenning uti Grytnäs socken hans del, och tre av hans systerdelar, enligt ett köpebrev daterat 1626. Han har givit åt Olof Knutsson, på alla syskons vägnar, ett halvt skeppund stångjärn till förbättring. Han har också inköpt, av Per Holstensson i Halvarsbenning som inlöst av Anders Holstensson i Rosendal, en artondel i förenämnda femtedel. Item av Olof Hindersson i Ingolsbenning, dess andel inlöst. Tillika och av Nils i Främshyttan, uti Skinnskattebergs socken, en adertonde del inlöst. Sammaledes och af h Brita i Fantbo. Och af Peder Jönsson i Flängan, köpt hans andel, ytterligare sig tillhandlat af Erich Bengtsson i Hinsebo, hans jordedel i benämnde Kallmora, som är tre nionde? Delar uti en fjärdedel. Sist och utlöst, Johan Persson i Bennebo, Lars i Karbenning, Mats Persson i Olsbenning, h Kirstin i Fragg, h Anna i Livsdal, h Elin i Ösby, h Brita i Sörby, h Karin i Mälby och är samma jord en sjunde del, uti ett fjärdedels hemman. ²²³¹

1657 Emellan Erik Matsson i Prästhyttan och Sacellanum Herr Bertil på den ena sidan? Nils Isaksson i Livsdal samt hans svågrar på den andra, angående någon ... lösning för en systerdel jord, som framlidne Isak Larssons hustru tilkom, och Erich Matsson på omyndiga bars vägnar hade löst andras systerdelar för 6 skp men desse fodrade 10. Blev afsagt efter överlagda skäl att Isak Larssons arvingar skulle för sin systerdel hava 8 skp stångjärn och ingen makt mer att fodra.

Samma gång blef och afsagt för rätten emellan herr Bertil Styvfadern, för sal herr Hans barn i Capellansgården, och faderbrodern Erich Matson att H Bertil som föder barnen skall bruka deras jord i Prästhyttan, och barnen taga en halupart av arvet emot modern, efter sin fader, och smedjedelen som barnen tilkomma skulle her Bertil

2229 Karlsson, K H. "Permbref från Westmanland". Västmanlands Fornminnesförenings Årsskrift III (1884).

2230 Ting i Norberg 10 april 1617 (Reoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 618

2231 Ting i Norberg 1654 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2727 sid 121-122

bruka till Barnens bästa som är ¼ del uti en härd. ²²³²

Ren domböcker. Uppbud år 1682 (Volym 30 sid 865) 11 1/8 i Ösby som åter förberörde Johan Matsson i Ösby en annan tid den 3 januari 1672 sig utav länsman och sin broder Lars Matsson tillbyt haver mot 11 1/8 hus och jord i Hälleby, som åter Johan Matsson till länsmannen igen avstår i Hällby. Uppbuds 2 gången.

16 i Ösby som Nils Isaksson uti Livsdal av den 19 april 1680 försåldt hafver till sin brodersson Johan Matsson för 140 .. koppmt. Uppbuds 2 gången

2 ¼ som bemälte Johan Matsson i Ösby inlöst hafver den 22 feb 1680 af sina systerbarn Johan Andersson, Clara och Kerstin Andersdöttrar för 229 16 öre koppmt 2 gången upbud. *

32 i Ösby som Johan Matsson ibid den 4 mar 1682 inlöst hafver halffparten nemligen 16 af Isack Johansson i Muren för 160 d kopparmt. Den andra hälften äfwen och 16 af Lars Andersson i Norr Salbo för 180 d kopparmt Uppbud 2 gången

Vangsbros häradsrätt hösttinget 1690 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Västmanlands län EXIe:2291 (1690-1690) Bild 6160 / sid 611 Gav för detta häradsdomaren välb Johan Matsson i Ösby tillkänna huruledes han uppå samtliga sockenmännens och härads.... och ansökning hos landshövding Lars Wallenstedt är konstituerad och förordnad till länsman över Vangsbros härads uti sin broders sal länsmannens Lars Matssons i Hälleby ställe och fördenskull nu mera icke kan bekläda det rum han uti rätten haft utan begär avsked och ett attestatum om sig huru han sig ut bemälte domare säte har förhållit och betett, så kunde icke rätten mindre än honom som dock i detta rummet omistande var, bifalla och det lovade meddela att han såsom en redelig samvetsman sitt rum beklätt, var till och samtliga allmogen jaakoor gav och med nämnden uti det målet sammanstämde

1692 Uppsteg för rätten länsmannen Johan Matsson i Ösby samt nämndemannen Erik Olofsson i Fors och med sin syster, hustru Elisabet Matsdotter samt Anders Åhl för sin sal hustru Anna Matsdotter, efter erhållen stämning på samtliga sina medarvingars vägnar, kärade till capellanen vid Västanfors hr Johan Möklinium angående en årsväxt som efter deras sal morfader länsman Mats Larsson i Hällby skall vid pass för 35 år sedan tillfallen vara men deras broder och svåger länsman sal Lars Matsson skall dem förhållit hava för vilken de nu återsöka full vedergällning av bemälte hr Johan som är sal Länsmannens måg. Hr Johan Möklinius kom till svars och ehuru väl han förebar sig såsom utom häradet boendes icke vara i rätten tid stämder likaväl till att undfly all vidlyftig process och sakens långsamma utdräkt ville han sig icke undandraga att visa sina skäl och kärandes stora ofog i detta fall, protesterandes emot dem, som hava understått sig uppå samtliga deras morfaders arvingars vägnar, att låta stämma honom där likvist hr Isak i Norberg och flera icke skola där av vitta och uppviste alltså 1 en bytesskrift med gode mäns vittnesbörd bekräftad dat 25 januari 1653, den deras morfader sal Mats Larsson upplättat emellan dessa sina dotterbarn uti vilken förmäles att han emellan sig och sina barnbarn bytt efter sitt samvete och högsta förmåga det närmaste och rättaste som han haver kunnat gjort, så att de efter sina sal föräldrar icke mera hade sig emellan att åtala eller klandra på något sätt, befinnandes man av samma bytesskrift huruledes 11 systerdelar hava vardera förutan de övriga lösöronen jämväl fått 1 1/8 tunna spannmål. 2do uppviste en attest dat d 3 juni 1665 och utgiven av nämndemannen Mats Andersson i Hälleby, samt sexmannen Anders Persson darsammastädes, varutinnan bevittnas huruledes länsman Lars Matssons sal morfader Mats Larsson ägde hela hemmanet i Hällby men länsmannens Lars Matssons fader Mats Isaksson var allenast gl Mats Larssons måg och hade aldrig hemmanet under sina händer utan när mågen sal Lars Isaksson blev döder nödgades sonen Lars Matsson stiga utur sin och uti sin faders tjänst att bliva länsman och när han i några år har varit hos sin morfader, dantade morbrodern Joen Matsson dom då var borgare i Västerås därpå att det gick mycket åt för sin fader som då stod hushållet före. Och alltså övertalte han sin fader Mats Larsson att han måtte byta alla lösören ifrån sig så när som ett par oxar, dem han tog undan till sin begravning och då /efter denna attests lydelse/ bekom sonen Joen Matsson tvådelarna och dottern tredjedelen, så att sonen bekom i årsväxten 27 tunnor spannmål som han lät föra till Flängian i Norberg och tvådelarna i allting, såsom kreatur, kläder, silver, koppar etc och systemen länsmannens Lars Matssons moder bekom 13 ½ tunna och 1/3 del i alla lösören, och när han har bytt alla lösören gav han hemmanet ifrån sig åt Lars Mattson länsman som med sin egen omkostnad måtte det tillträda och så, och födde så sin morfader till döde dagar ärligen och väl, skaffade honom hederligen till grava, görandes ett stort och hederligt gravöl av sin egen bekostnad, sluta så i attesten att landsmannens Lars Matssons föräldrar nämligen Mats Isaksson med dess hustru aldrig haft hemmanet till bruks utan länsmannen tog det utur morfaderns Mats Larssons händer: varuti svaranden sluta vill att käranden ingen ting hava att pratendera, utan att allt arvet både i lösören och spannmål och således den nu påtalte årsväxten vara uti det gjorda bytet inbegripen. Käranden påstod att de utan de i bytesskriften specificerade lösören ändå årsväxten njuta borde, men uppå tillfrågan icke kunde något dokument eller annat laga bevis till sin talan uppte uti denna sak, som är uti 35 års tid förtegrad och således svaranden förmenas böra förklaras för defect i anlednin av kong majtt däröver gjorda förordning. //I resolutionen nämns Kunglig majestäts resolution av d 3 november 1691 ²²³³

Geometrisk karta 1699. Ösby förmenas vara en gammal bohllby bestående av tre hemman av vilka nummer 1 är ett skatte Cavaleri hemman och bestå av 13 öresland havandes 4 åbor och possessorer.

2232 Ting i Norberg 1657 (Renoverad dombok) Kopparbergs län EXIe:2729 sid 388

2233 Vangsbros häradsrätt 26 sept 1692 [Renoverad dombok] Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2293 sid 1244 Från Göran Ekberg

Nummer 2 är ett frälsehemman bestående av 13 öresland. Nummer 3 är ett frälsehemman av 10 öresland vilka bägge av Grevinnan fru /ej namngiven/ possideras och äges och är uti Västmanlands län, Vagnsbro härad och Västerfärnebo socken på slättbyggd belägen.

Nedanstående från Arne Gustavson ²²³⁴ samt LeRoy Billberg

ISAK LARSSON

Länsman

Hustru: Dotter till Mats Larsson på Prästhyttan, Västerfärnebo

Barn:

Per Isaksson. Se nedan

Hans Isaksson. Se nedan.

Mats Isaksson. Död i Hällby, Västerfärnebo

Nils Isaksson. Död 1684 i Livsdal, Norberg

Isak Isaksson

Norrbo Häradsrätt den 13 januari 1617 Blev Isak i Ösby, länsmannen i Färnebo, sakfälld för det att han tvenne resor kallade Mats Nilsson i Långsjö en tjuv.

Norrbo Häradsrätt den 31 juli 1626. Av befallningsmannen och hela menigheten blev beslutat att Mats Larsson i Hälleby skall bliva länsman, Isak Larsson i Ösby, som nu är trött och utgammal och förmå ej längre eller mera tjänst göra eller upphålla, begärer få förlov och bliva förlossad.

PER ISAKSSON

Son till Isak Larsson, se ovan. Död ca 1676 i Ösby

Hustru:

Hustru:

Hustru:

Barn:

Det finns två notiser rörande Per Isaksson i Västerfärnebos likbok, den ene avled den 21 maj 1676 och den andre avled den 21 september 1678 - bägge i Ösby. En Per Isaksson noteras i mantalslängden för Ösby till och med 1676. I längden 1677 anges han vara död. Hans änka hustru Anna noteras till och med 1687 i mantalslängden för Ösby. 1688 sägs hemmanet vara övergivet. 1689 noteras Johan Persson för hemmanet. ²²³⁵

JÖNS SVENSSON

Måg till Per Isaksson. Död 1693 i Ösby

Hustru: Marina Persdotter. Född ca 1633 i Östby. Död 1701 i Ösby

Dödbok Västerfärnebo begrovs den 14 juli 1701 Jöns Swenssons änka i Ösby Marina Persdotter född dersammstädes af äkta säng, döpt. Varit hos sina föräldrar tills hon blivit gift med Jan Swensson ifrån Heden i Wad socken, Östergötland. Giftna i 35 år 2 s 5 d, 1 s 1 d död. Änka i 7 år och 8 månader lefvat 68 år 8 mån. Begravd vid väst söder kyrkohörnet.

HANS ISAKSSON

Son till Isak Larsson, se ovan. Död 1655 i Ösby.

Hustru: Elin Persdotter.

Barn:

Margareta Hansdotter. Gift till Vad, Söderbärke med Anders Hansson.

Lars Hansson- Se nedan.

Isak Hansson. Död 1713 i Kårbo, Västerfärnebo

1647 Vigde Västerfärnebo Nils [Anders?] Hansson i Vad och Söderbärke Margareta Pedersdotter i Ösby

1656 (Norberg) vigdes Lasse Hansson i Ösby och Karin Johansdotter i Livsdal

²²³⁴ Gustavson, Arne. *Släktkrönika för Edvin och Hanna Gustafsson. Del 1-3. Borås, 1987-1991.*

²²³⁵ Från LeRoy Billberg

Kommentar: Enligt Roteringslängden på all den mantal heter Hans Isakssons hustru Elin Pedersdotter. Vid tinget 1654 bjuder Anders Holstensson i Kallmora upp en mängd jorddelar och ... har "sist utlöst bl. a. hu Elin i Ösby med flera en sjunde dels jord uti ett fjärdedels hemman".

LARS HANSSON

Son till Hans Isaksson, se ovan.

Hustru: Karin Johansdotter. Vigda 1656. Död 1691 i Ösby. Dotter till Johan Germundsson i Livsdal, Norberg.

Barn:

Kerstin Larsdotter. Född 1657 i Ösby

Hans Larsson. Född 1659 i Ösby. Död 1699. Se nedan.

Margareta Larsdotter. Född 1661 i Ösby. Död 1746 i Muren.

Isak Larsson. Född 1663 i Ösby. Död som liten.

Johan Larsson. Född 1665 i Ösby

Isak Larsson. Född 1670 i Ösby. Död 1722 i Ösby. Se nedan.

Anders Larsson. Född 1673 i Ösby.

Annika Larsson. Född 1676 i Ösby. Död 1752. Gift i Sör Salbo

Svea hovrätt – Advokatfiskalen Västmanland EX1e:2271 sid 481 Laga ting i Färnebo den 19 och 20 juli 1662 1 syster och 1 brodersdel i mellangården i Ösby som förbytt är till Lars Hansson ibidem upbiuds till vidare... Häremot Lars Matsson i Hälleby klandrade derå [länsman i Hällby f ~1620 död 1690 i Hällby]

Svea hovrätt – Advokatfiskalen Västmanland EX1e:2271 sid 482, 483 och 484 Laga ting i Färnebo den 2 dec 1662 1 syster och 1 brodersdel i mellangården i Ösby som förbytt är till Lars Hansson ibidem upbiuds till vidare... Häremot Lars Matsson i Hälleby klandrade derå

Svea hovrätt – Kopparberg EX1e:2732 sid 501 Laga ting i Västerfärnebo den 6 maj 1663

Hustru brodern Per Olofsson ibm klandrade att hafva jord 1 syster och 1 brodersdel i mellangården i Ösby som förbytt är till Lars Hansson ibidem. Opbuder till vidare utdräkning 3:e gång

HANS LARSSON

Son till Lars Hansson, se ovan. Född 1659 i Ösby. Död 1699 i Ösby.

Hustru: Brita Matsdotter. Vigda 1686. Född 1659 i Hällby, Västerfärnebo. Dotter till Mats Pärsson.

Barn:

Dödbok Västerfärnebo begrovs den 24 juni 1699 Hans Larsson i Ösby född ibid af äkta säng hos sina salig föräldrar hafver han alltid varit till dess han blifvit 25 år då han gifte sig [den 24 okt 1686] med Brita Mattsdr [döpt 18 dec 1659 i Hällby] ifrån Hällby. Giftn i 13 år. 2 s 4 d, allenast 1 dotter död. Drunknade i ån då han hölt på att fiska 41 år gammal. [= f 6 feb 1659].

Dödbok Västerfärnebo begrovs den 8 nov 1730 hustru Brita Mattsdr ifrån Ösby nate i Hällby [den 18 dec 1659 som dotter till Mats Pärsson där] gift 26 år gammal [den 24 okt 1686] med Hans Larsson i Ösby, [som begrovs den 24 juni 1699]. I Ösby 41 år gammal. 2 s 4 d döda. Änka 2 år. Gift 2.o den 20 okt 1701 med Johan Andersson från Örsingsbo i 6 år. [Han begrovs den 23 juni 1707 i Ösby född 6 maj 1677 i Örsingbo]. Hon enka i 22 år. Död 29 okt 1730, 70 år gammal. (Mycket latin)

ISAK LARSSON

Son till Lars Hansson, se ovan. Död 1722.

JOHAN MATSSON

Född ca 1644 i Hällby, Västerfärnebo. Död 1719 i Ösby. Son till Mats Isaksson.

Hustru: Margareta Olofsdotter. Född i Fors, Västerfärnebo

Barn:

Den 20 maj 1719 begrovs i Västerfärnebo Häradsdomaren Johan Matsson i Ösby född av äkta säng i Hälleby. Dess fader varit länsman i Fernebo. Döpt. Fadern Mats Isacksson blivit strax död. Hos modern varit hemma i nio år. Hos salige Länsman som var dess broder blivit upphållen i 2 år. Gått i Västerås skola i 4 år. Sedan tjänste salige landshövdingen Cnut Kock i 4½ år. Blivit gift på sitt 19:e år med Margit Olofsdr i Fors. Varit med henne gift i 50 år och 3 månader. Aflade med henne 6 barn, 4 söner och 2 döttrar som alla sin fader efterleva. Ensam man varit i 1 år. Andra gången gift med Hu Elisabet Josepsdotter i Jolbron. Med henne varit gift i 4 år och 8 månader men fött med henne inga barn. Då han var 30 år gammal blev han nämndeman och året därefter domare, vilken tjänst han haft i 12 år. Anno 1690 blev han kallad till Lantman i församlingen vilken tjänst han företrädde till 1713 då han den tjänsten afsade sig och blev domare igen som tillförne och varit sist domare i 9 år. Kyrkovård först varit 1 år med sedan någon tid därifrån än varit nu sist kyrkoman i 10 år. Herrdagsman varit 4 gånger. Död den 18 april 1719 i Stockholm av håll och bröstvärk. Levat 74 år och 6 månader. Begraven i kyrkan i Stora gången.

Domaren Johan Mats hustru i Ösby Margareta Olofsdotter är född av äkta säng i Fors vars fader också varit häradsdomare, hemma hos sina föräldrar varit till dess hon blivit på sitt 27 år gift med Johan Matsson ifrån Hälleby, bott sedan i Fors 1 år då hon flyttat till Ösby, varit gift 50 år och 12 veckor fött 6 barn 4 söner 2 döttrar, vilka alla sin moder efterleva, sjukdomen begynts Ao 1712 om dagen för julaftonen och varit slag var av hon merendels sedan hållits vid sängen till den 16 september då död, levat 77 år begraven i kyrkan och stora gången näst efter Hälleby

Johan Ersson. Från Prästhyttan. Död 1678 i Ösby, Västerfärnebo. Gift 1652 med Anna Larsdotter i Ösby.
http://www.bygdeband.se/wp-content/uploads/uploaded/226/114653_prasthyttan.pdf

BILLSJÖ, SÖDERBÄRKE

1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Skattelagde Finnar Bild 435	Under skattlagde finnar U Påål vid Billsjön

Helge Forsell Börkebygden Del 1: Anledningen till att Markus Kock inkopplades på Larsbo var en händelse som spelade honom i händerna och som han målmedvetet utnyttjade. Något år före 1637 brann den kronoägda Saxehammaren ned. Kock lät i hast återbygga den och något år senare även flytta den högre upp mot dammen emedan den stördes i vattentillförseln av Saxehyttan. I ett brev från förmyndarregeringen daterat 10 juni 1637 tillförsäkrades honom och hans kompanjon Johan Helbeck 6 års skattefrihet jämte halva kronohemmanet Klockarbo på vars mark hammaren låg. Saxehammar hade ursprungligen tillkommit för att omsätta de skattepersedlar som det ansågs opraktiskt att transportera längre väg. Dit hörde skattekolan och (senare) tiondejärnet (tackjärnet) från Söderbärke. Hammaren förvaltades av en arrendator som erlade ett årligt arrende till Kronan. Kock fick härmed överta detta arrende. Han ägde visserligen inte hammaren, men genom arrendet kom han i besittning av råvaror, tillräckligt för ännu en hammare vilket bevisas av att tackjärn årligen transporterades från Ludvika till Saxehammar.

Bakom den följande händelseutvecklingen skönjer man konturerna till Markus Kocks industriella planering. Nisshytte masugn vid Säter uppfördes 1638, och 1644 fick han regeringens tillstånd att köpa bergsmanshemmanet Ytterbenning i Garpenberg. Mot detta bytte han till sig 7/8 hemmanet Larsbo och blev därmed ägare till Larsbo hammare och hytta. Tackjärnet till Larsbo skulle transporteras från Nisshyttan. Men transporterarna därifrån visade sig vara besvärliga i den backiga terrängen mellan Dalälvens och Kolbäcksåns dalgångar. Därför börjar planeringen för en ny hytta i ett orört skogsområde. Det finner han i Billsjön. Han träffar avtal med bönderna i Björsbo 1651 och Vik 1652 om köp av skog samt med finnen Påhl i Billsjön om förvärv av hans hytta som ersattes med en stenmasugn 1654. Masugnen i Larsbo, som tårt på den närliggande skogen, ödelades.

1655 vigdes Lars Eriksson i Billsjö och Valborg Persdotter i Högbo

1656 vigdes Hans Matsson ifrån Vik och Karin Matsdotter i Billsjö

BJÖRKBERGET, SÖDERBÄRKE

1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Bild 436	Under Wibberbo registreras Erik i Björkberget
1654	Mantalslängder SVAR	Anders Eriksson i backstuga på Carl
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Bengt Nilsson 1/4

BJÖRSJÖ MED KITTLINGSBERG

1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Finnar Söderbärke Bild 435	Finnar vid Kittlingsberget Eskil Larsson Olof Larsson Anders finne ibidem
------	--	--

BUSJÖN, SÖDERBÄRKE

	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	

Busjön kallas ibland i domböckerna för Västansjö eller Skogen och var en utmark till Kyrkbyn ägd av Per Larsson i Kyrkbyn, och som hans dotter Marit ärvde.

I Ludvika tidning 1941 finns redovisad en sägen om en fransk svenskättad flykting som gifte sig med en flicka i Kyrkbyn och som var den första nybyggaren i Busjön. (Flyktingen och bondflickan. Ludvika tidning 24 april 1941). Grunden till denna sägen bör vara Marit Persdotters äktenskap med den utifrån kommande Jacob Olsson.

År 1655 den 7 juli blev Busjön utsynat från Kyrkbyn och tillerkändes Jakob Olsson och hans hustru samt skattlades den 13 februari 1656. Bergsmansgårdarna vid Busjön, var ansedda som stora och rika. De fanns i samma släkt från den förste bebyggaren intill dess de omkring sekelskiftet 1900 kom i bolagsägo, numera Domänverket. (Andersson, Roland. Smedjebackens kommun. Bergsmanskultur och bebyggelse i Norrbärke, Söderbärke och Malingsbo. 1980.)

Stora Busjön

JACOB OLSSON

Född 1610 i Närke? ²²³⁶. Död 1708 i Busjön. Död vid 98 års ålder.

Hustru: Marit Persdotter. Född ca 1616 i Kyrkbyn, Söderbärke. Död 1694 i Busjön. Dotter till Per Larsson i Kyrkbyn, Söderbärke.

Barn:

Anders Jacobsson. Född 1649 i Busjön. Se nedan.

Olof Jacobsson. Född 1651 i Busjön. Se nedan.

Anna Jacobsdotter. Gift med Torsten Holstensson i Vad, Söderbärke.

Marit Jacobsdotter. Född 1652 i Busjön. Gift med Lars Nilsson i Läsarbo, Söderbärke.

Lars Jacobsson

Karin Jacobsdotter. Gift 1676 med HolstenOlsson i Tunkarlsbo, Söderbärke

Inkommo för rätten Mickel Olofssons söner i Kyrkbyn och besvärade sig bliva hindrade utav Jacob Olofssons Torp i Västansjö, att få utgå till skog, såsom de andra grannarna gå emot Skinnskattebergs sockenråd oaktat han dem varken är huld eller skyll. Jacob Olssons hustru som inkom att svara här uti, ingav att ner syningbevis fattat av några gode män av dato 17 september 1655 och underskrivet dess likes och grannarna, där ibland och Michel Olofsson, uti vilken skrift såsom der förelagt torpet en viss råålinje och bevistets ingen ligga till förfångs förmente hon sig och sin man böra njuta det de således fått insinuerade derhos Tingsrätten d 13 feb 1656. I protokollering över samma torp, och skatteläggningen för ¼ hemman. Resolverades: Eftersom största delen av der uti brevet förutnämnda synemän nu döda äro, men avder levande ingen mer än länsmannen Anders Larsson i Nor tillstädes var, och han 1. Bevittnade att Michels grannar då det honom ombado att samtycka denne skrift, hava lovat vedergälla honom med så stor skoedel på annan utväg igen, det ännu icke skett är, vilket avtal han tillböds avlägga eden på sant vara, ehuru väl det i skriften ej innefattades. 2. Nämnden betygade att dessa Michels barn nu icke skola hava över --- mileveden behållin skog igen till att driva sitt bergsbruk med som der föda sig af. Der emot Torparen mycken och god skog på andra sidan om sig så långt ut som han vill gå till sockneskilnaden. Ellest denne Torpare dem varken huld eller skyld är, utan börd faller efter sahl lars Persson i byn, och på hans egor sig utbygdt, men skogelotten avskär Michel och ingen annan då blev slutit för rätten, att desse Michels söner skola njuta vederlag av Lars Perssons barn efter första avtal, eller var det icke ..., underkännas sin förre vid rätt skog igen, emendan torpet kan dock icke dess mindre bliva med skog bättre än bolebyn behållit. ²²³⁷

1682 Besvärade sig Jacob Olsson i Busjön öfver Mats Jonsson i Billsjön att han hugger och utgärrder all dess kog ... Jacob sade sig aldrig ute sålt sin rätt, item var honom gifven sin svägerskas Anna Pärsdotters dehl ibm ... ²²³⁸

2236 Född i ev Närke enl dödbok för Söderbärke C:2

2237 Ting i Söderbärke 1672 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2277 sid 505

2238 Ting i Söderbärke 26. 27 juni 1682 Söderbärke tingslags häradsrätt AIa:1 Bild 4770

1692 Förekomm Jacob Olsson i Busjön och begärde att häradsbördingen ville communicera med nämnden sitt fattade betänkande i förleden sommar, om tvisten emellan honom och dess medintressenter i Per Larssons hemman i Kyrkobyn, och nu efter loven giva samt publicera dom i saken. Så upplästes rannsaking så lydande ... nämligen Per Larssons arvingar och efterträdare på hemmanet sal Mats, Lars och Hans Persöner, item sal hustru Barbro Persdotter Anders Larsons på Heden och sal Karin Persdotters o Carl Michelssons i Karlstad arvingar ²²³⁹

Stora Busjön, Anders Jacobssons del

ANDERS JACOBSSON

Son till Jacob Olsson, se ovan. Född 1649 i Busjön.

Hustru: Anna Persdotter. Dotter till Per Hansson i Vad, Söderbärke.

Barn:

Jacob Andersson. Född 1677 i Busjön. Se nedan.

Anna Andersdotter. Gift med Erich Olsson i Tolvsbo, Söderbärke

Anno 1720 19 oktober då unga Erich Olsson i Tolvsbo begaf sig i andra giftet med pigan Brita Andersdotter från Hugnora gjordes följande förteckning på husets och boets vilkor och tillstånd. De omyndiga barnen nembl: Lasse Ersson om ... och en fänig dotter Anna Ersdotter i 19 års ålder. Förmyndarskapet för dessa barnen åtog sig undertecknade faderbroders sonen Halvard Olsson i Tolvsbo och moderbrodern Jacob Andersson i Busjön²²⁴⁰

JACOB ANDERSSON

Son till Anders Jacobsson, se ovan. Född 1677 i Busjön. Död 1738 i Busjön

Hustru: Kerstin Olsdotter. Vigda 1697. Född 1676 i Tolvsbo, Söderbärke. Död 1737 i Busjön.

Barn:

Christina Jacobsdotter. Född 1702 i Busjön. Gift med Anders Johansson i Sundbo, Västanfors.

Anders Jacobsson. Född 1710 i Busjön. Se nedan.

ANDERS JACOBSSON

Son till Jacob Andersson, se ovan.

Hustru: Margareta Johansdotter. Vigda 1728. Född 1703 i Västanfors. Död 1793 i Busjön.

Barn:

Anna Andersdotter. Född 1729 i Busjön.

Kerstin Andersdotter. Född 1730 i Busjön. Död 1731 i Busjön

Jacob Andersson. Född 1732 i Busjön. Död 1744 i Malingsbo.

Kerstin Andersdotter. Född 1733 i Busjön.

Anders Andersson. Född 1735 i Busjön. Död 1742.

Anders Andersson. Född 1743 i Busjön. Se nedan.

Jacob Andersson. Född 1744 i Busjön. Död 1795 i Busjön. Ogift.

Lisa Andersdotter. Född 1746 i Busjön

Sara Andersdotter. Född 1749 i Busjön. Död 1750 i Busjön.

ANDERS ANDERSSON

Son till Anders Jacobsson, se ovan. Född 1743 i Busjön.

Hustru: Brita Nilsdotter. Vigda 1766. Född 1746 i Tolvsbo, Söderbärke.

Barn: 2 söner och 3 döttrar.

Anna Andersdotter. Född 1775 i Busjön. Gift med Hans Hansson, se nedan

Stina Andersdotter. Född 1779 i Busjön

Anders Andersson. Född 1783 i Busjön. Död 1805 i Busjön.

HANS HANSSON

Måg till Anders Andersson, se ovan. Född 1775 i Sörbo, Söderbärke.

Hustru: Anna Andersdotter. Född 1775 i Busjön. Dotter till Anders Andersson, se ovan.

Barn:

Stina Hansdotter. Född 1797 i Sörbo. Se nedan.

Per Hansson. Född 1800 i Sörbo. Se nedan.

Anders Hansson. Född 1807 i Busjön

Anna Hansdotter. Född 1812 i Busjön. Död 1813 i Busjön

Lisa Hansdotter. Född 1814 i Busjön. Död som barn

Anna Hansdotter. Född 1814 i Busjön. Död som barn.

PER HANSSON

2239 Ting i Söderbärke 1692 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2752 sid 805

2240 Bouppteckning Söderbärke tingslags häradsrätt FII:1 sid 26

Son till Hans Hansson, se ovan. Född 1800 i Sörbo, Söderbärke.

Hustru: Brita Andersdotter. Född 1807 i Sörbo.

Barn:

Anna Britta Persdotter. Född 1828 i Busjön

Anders Persson. Född 1832 i Busjön.

Stina Lisa Persdotter. Född 1835 i Busjön.

Per Fredrik Persson. Född 1847 i Busjön

ANDERS PERSSON

Son till Per Hansson, se ovan. Född 1832 i Busjön. Död 1922 i Hugnora, Söderbärke.

Hustru: Stina Lisa Persdotter. Född 1842 i Busjön. Död 1923 i Hugnora, Söderbärke. Dotter till Per Larsson, se Olof Jacobssons del nedan.

Barn:

Inga barn som uppnådde vuxen ålder.

Anders Persson sålde gården Stora Busjön till Billsjö bruk, och flyttade sedan till Hugnora i slutet av 1800-talet.

²²⁴¹

PER FREDRIK PERSSON

Son till Per Hansson, se ovan. Född 1847 i Busjön. Död 1916 i Vilan, Hönsgärdet, Norberg.

Hustru: Karolina Jansdotter. Vigda 1876. Född 1848 i Perhindersbo, Söderbärke

Barn:

Maria Elisabeth Persson. Född 1878 i Busjön. Död 1953 i Vilan, Hönsgärdet, Norberg. Ogift-

Per Fredrik Persson sålde gården och flyttade sedan till Norberg. ²²⁴²

Stora Busjön, Olof Jacobssons del

OLOF JACOBSSON

Son till Jacob Olsson, se ovan. Född 1651 i Busjön. Död 1739 i Busjön.

Hustru: Ella Hansdotter. Vigda 1687. Född 1652 enligt dödboken i Finnåker och Fellingsbro. Död 1740 i Busjön.

Legopiga Fallbyn, Söderbärke före giftemålet, anges född i Skinnskatteberg i husförhör Fallbyn.

Barn:

7 barn, varav två söner och tre döttrar lever 1740.

Olof Olsson. Född 1688 i Busjön. Se nedan.

Marit Olsdotter. Född 1690 i Busjön

Kerstin Olofsdotter. Född 1694 i Busjön. Gift i Halvarsenbenning, Norberg med Anders Persson.

Karin Olsdotter. Född 1697 i Busjön. Död 1711 i Busjön.

Lars Olofsson. Född 1702 i Busjön

Anna Olsdotter. Född 1704 i Busjön

OLOF OLSSON

Son till Olof Jacobsson, se ovan. Född 1688 i Busjön.

Hustru: Karin Persdotter. Vigda 1717. Född 1693 i Halvarsenbenning. Dotter till Per Persson och Christina Andersdotter i Västra gården. Död 1739 i Busjön.

Barn:

Kerstin Olofsdotter. Född 1718 i Busjön

Anna Olofsdotter. Född 1721 i Busjön

Per Olsson. Född 1725 i Busjön. Död 1737 i Busjön

Lasse Olsson. Född 1727 i Busjön. Se nedan.

Anders Olsson. Född 1730 i Busjön.

LARS OLSSON

Son till Olof Olsson, se ovan. Född 1727 i Busjön

Hustru: Anna Olsdotter. Född 1725 i Västanfors.

Barn:

Anders Larsson. Född 1752 i Busjön. Se nedan.

Olof Larsson. Född 1759 i Busjön. Ogift.

Elisabeth Larsson. Född 1762 i Busjön

ANDERS LARSSON

2241 Engström, Jan. "Sanningen om byn Stora Busjön". Bärkebygd, nr 36 (2015).

2242 Engström, Jan. "Sanningen om byn Stora Busjön". Bärkebygd, nr 36 (2015).

Son till Lars Olsson, se ovan. Född 1752 i Busjön. Död 1833 i Busjön
Hustru: Maria Matsdotter. Vigda 1776. Född 1752 i Björsbo, Söderbärke.
Död 1830 i Busjön.

Barn:

Anna Andersdotter. Född 1778 i Busjön

Stina Andersdotter. Född 1779 i Busjön

Lars Andersson. Född 1785 i Busjön. Se nedan.

Anders Andersson. Född 1787 i Busjön

Olof Andersson. Född 1790 i Busjön

Per Andersson. Född 1793 i Busjön.

Jacob Andersson. Född 1795 i Busjön.

LARS ANDERSSON

Son till Anders Larsson, se ovan. Född 1785 i Busjön. Död 1822 i Busjön.

Hustru: Stina Hansdotter. Född 1788 i Sörbo, Söderbärke. Omgift med Petter Persson, se nedan.

Barn:

Anders Larsson. Född 1811 i Busjön. Död 1812 i Busjön.

Stina Larsdotter. Född 1814 i Busjön.

Anna Larsdotter. Född 1816 i Busjön.

Per Larsson. Född 1819 i Busjön. Se nedan.

PETTER PERSSON

Gift med Lars Anderssons änka, se ovan. Född 1782 i Malingsbo. Död 1855 i Busjön

Hustru: Stina Hansdotter. Änka efter Lars Andersson, se ovan. Född 1788 i Sörbo.

Barn:

Anders Persson. Född 1825 i Busjön

Lars Persson. Född 1827 i Busjön.

PER LARSSON

Son till Lars Andersson, se ovan. Född 1819 i Busjön. Död 1875 i Busjön.

Hustru: Brita Caijsa Flytström. Född 1815 i Västanfors.

Barn:

Stina Lisa Persdotter. Född 1842 i Busjön. Gift med Anders Persson i Busjön, se Anders Jacobssons del ovan.

NILS MICKELSSON

Son till Mickel Olofsson i Kyrkbyn, Söderbärke.

Hustru:

Barn:

På tinget 1699 behandlas en gränstvist mellan Nils Michelsson och Anders och Olof Jacobssöner i Busjön ²²⁴³

DALVIK, SÖDERBÄRKE

1619	Dalarnas handlingar 1619:14	Jonn Persson i Dalvik Överkryssad Under Skattenybyggare Jöran Persson begynte bygga 1609 vid Jörekasvallen?
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Per Jonsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Mantals längd Söderbärke	Per Joensson Anders Michilsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Längd på Manfolket i Söderbärke 19 sept 1631	Per Joensson Anders Michelsson
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Per Jonsson

1607 Åffrik Hansson i Älgsjöbo bjuder upp 3 gången förutnämnde Älgsjöbo köpt av Jon Pedersson i Dalvik för osmundsjärn 5 fat och 400 och hade förenämnd Åffrik köpt Dalvik av Mickel i Årnebo för samma järn och givit honom det igen ²²⁴⁴

1610 Jon Pedersson i Dalvik och sade hur han hade bytt jord med Effrik Hansson son igenfinns i domboken några år här tillförne ²²⁴⁵

1647 Vigdes Dalviks ... och Ingeborg Persdotter i Årnebo

Anna Holstensdotter. Dotter till Holsten Persson i Halvarshenning. Gift i Dalvik 1672, Söderbärke. ²²⁴⁶

JÖNS PERSSON

Född 1652 i Dalvik. Död 1733 i Dalvik.

Hustru: Kerstin Henriksdotter. Född i Näsby, Söderbärke. Död 1718 i Dalvik. Dotter till Henrik Andersson.

Barn:

Kerstin Jönsdotter. Gift med Per Andersson, se nedan.

Per Jönsson. Född 1691 i Dalvik

Brita Jönsdotter. Född 1689 i Dalvik. Död 1710 i Dalvik

Anna Jönsdotter. Född 1696 i Dalvik. Död 1722 i Dalvik.

Henrik Jönsson. Född 1698 i Dalvik. Död 1718 i Dalvik.

Margareta Jönsdotter. Född 1704 i Dalvik

PER ANDERSSON

Född 1674 i Västerbyhyttan, Söderbärke. Död 1734 i Dalvik

Hustru: Karin Håkansdotter. Vigda 1698.

Hustru: Kerstin Jönsdotter. Vigda 1707. Född 1684 i Dalvik. Död 1737 i Dalvik-

Barn:

I första äktenskapet

Anders Persson. Född 1706

I andra äktenskapet

Brita Persdotter

Per Persson, se nedan. Född 1712 i Dalvik

Olof Persson. Född 1715 i Dalvik

Kerstin Persdotter. Född 1719 i Dalvik

Anna Persdotter. Född 1723 i Dalvik

Margareta Persdotter. Född 1725 i Dalvik.

PER PERSSON

Son till Per Andersson, se ovan. Född 1712 i Dalvik. Död 1755 i Dalvik.

Hustru: Brita Andersdotter. Vigda 1739. Född 1715 i Danskbo, Söderbärke. Död 1795 i Dalvik

Barn:

Anders Persson. Född 1740 i Dalvik

Petter Persson. Född 1742 i Dalvik. Död 1743 i Dalvik

Petter Persson. Född 1745 i Dalvik. Död 1746 i Dalvik

2244 Ting i Söderbärke 1607 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 347

2245 Ting i Söderbärke 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 15

2246 Ting i Norberg 1672 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län. EXIe:2277 sid 605

Stina Persdotter. Född 1744 i Dalvik.

Hans Persson. Död 1795 i Onsjö, Västanfors.

Brita Persdotter. Född 1755 i Dalvik.

Per Persson är anfader till statsminister Stefan Löfven. ²²⁴⁷

HINDRIK PERSSON

Hustru:

Barn:

16-17 jan 1693 Frans Gärnic Masmester fordrade 50 dr kpmt af Hans Larsson i Sörbo för sin hustrus part af deras salig faders, Göran Göranssons efterlämnade arf uti Dahlwik. Hans Larssons hustru, Brita Göransdotter, sade att efter salig Göran Göransson var 2 söner, Hans Göransson, en ogift dräng, samt Lars Göransson i Calmoren, samt 2 döttrar, hustru Brita och hustru Anna, Gärnics hustru. Sade vidare att Frants Masmester bör söka Henrich och Anders Pehrssöner i Dalwik, deras morbröder, som bo på hemmanet.

Frans Garnej född ca 1638 Lövestabruk, död 1717 Västerbyhyttan Söderbärke. Anna Göransdotter död 1721

Rådmannen i Västerås välb Lars Olsson lät till sin säkerhet insätta Hendrich Pehrssons i Dalvik obligation ²²⁴⁸

2247 Anbytarforum. Kända personers anor.

2248 Ting i Söderbärke 1685 Söderbärke tingslags häradsrätt *Ala:2 bild 50*

DANSKBO, SÖDERBÄRKE MED SKOGSBYN OCH KOLPEBO

Inga bergshistoriska lämningar finns registrerade i Danskbo. Till Danskbo räknas Skogsbyn, Torpet och Kolpebo, idag är endast tomten vid Kolpebo bebyggd. 1574 finns äldsta belägg för Danskeboda. (OAU). (Strandvik, Sofia: Västerbergslagen häfte 2. Atlas över Sveriges bergslag.)

Enligt Sigurd Erixon: En bergsmansby hörde till Bråfors hyttelag bergsmän från ett antal byar i Söderbärke och Norberg, däribland Skogsbyn 1788-1840-talet (1 bergsman), Danskebo, omnämnt 1694 (borta 1766-1836) 1 bergsman.

I 1663-64 års inventering av fäbodan och nybyggen utgiven 1974 av Bror Lindén finns under Söderbärke Danskbo upptaget som nybygge som "Brukas aff Hans pedersson j Skogen"

1562	Dalarnas handlingar 1562:16 bild 72	Per Olsson
1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 18	Kjellfast i Danskbo
1571	Älvsborgs lösen	Kjellfast i Danskebo
1575	Dalarnas handlingar 1576:14 Bild 64	Kjellfast Jönsson i Danskbo
1619	Dalarnas handlingar 1619:14	Kjellfast i Danskebo (Under Sörbo)
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Anders Hansson GRÅÅEN Jakob Hammarsmed
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Mantals längd Söderbärke	Anders Hansson Jacob Hammarsmed
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Längd på Manfolket i Söderbärke 19 sept 1631	Anders Hansson Jacob Hammarsmed
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Anders Hansson 1/2

Kjellfast i Danskbo bjuder upp ett hemman i förnämnde Danskbo köpt av Olof Jönsson i socken och av Anna Larsdotter ²²⁴⁹

Danskbo

PER ANDERSSON

Hustru: Anna Olsdotter. Född 1658. Död 1748 i Danskbo

Barn:

Anders Persson. Född 1684

Margareta Persdotter. Född 1682. Fick en oäkta dotter Anna Andersdotter. Född 1722 i Danskbo.

ANDERS PERSSON

Son till Per Andersson, se ovan. Född 1684

Hustru: Brita Ersdotter. Född 1699. Död 1732 i Danskbo.

Hustru: Maria Thomasdotter. Född 1701

Barn:

Anders Andersson. Född 1736 i Danskbo. Se nedan.

Anna Andersdotter. Född 1744 i Danskbo.

ANDERS ANDERSSON

Son till Anders Persson, se ovan. Född 1736 i Danskbo. Död 1799 i Danskbo

Hustru: Anna Andersdotter. Född 1733 i Vad. Dotter till Anders Jakobsson i Vad.

Barn:

Anders Andersson. Född 1760 i Danskbo.

Jacob Andersson. Född 1761 i Danskbo

Peter Andersson. Född 1763 i Danskbo.

Jan Andersson. Född 1768 i Danskbo

Lisa Andersdotter. Född 1770 i Danskbo

Maria Andersdotter. Född 1774 i Danskbo.

ANDERS ANDERSSON

2249 Ting i Söderbärke 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 152

Son till Anders Andersson, se ovan. Född 1760 i Danskbo.
Hustru: Anna Andersdotter. Född 1760 i Resmoren, Söderbärke.
Barn:
Anders Andersson. Född 1794 i Danskbo. Död 1803 i Danskbo
Eric Andersson. Född 1796 i Danskbo.

ANDERS HANSSON

Hustru: Margareta Persdotter. Död 1690 i Danskbo.
Barn:
Per Andersson. Född 1625 i Danskbo
Brita Andersdotter. Född 1634 i Danskbo
Hans Andersson, se nedan.

HANS ANDERSSON

Son till Anders Hansson, se ovan
Hustru: Barbro Persdotter. Född 1645 i Moren, Söderbärke. Död 1730 i Danskbo.
Barn:
Anders Hansson, se nedan.
Per Hansson. Född 1678
Olof Hansson. Född 1681
Hans Hansson. Född 1684.
Hemming Hansson. Född 1687

ANDERS HANSSON

Son till Hans Andersson, se ovan. Född 1674 i Danskbo. Död 1747 i Danskbo
Hustru: Brita Andersdotter. Vigda 1701. Född 1681 i Ulvsbo. Död 1748 i Danskbo.
Barn:
Hans Andersson. Född 1702 i Danskbo
Anders Andersson. Född 1704 i Danskbo
Mats Andersson. Född 1706 i Danskbo
Carin Andersdotter. Född 1710 i Danskbo
Olof Andersson. Född 1712 i Danskbo
Brita Andersdotter. Född 1715 i Danskbo. Gift till Dalvik.
Per Andersson. Född 1720 i Danskbo
Anders Andersson. Född 1717 i Danskbo. Död 1794
Margareta Andersdotter. Född 1721 i Danskbo. Död 1722 i Danskbo
Henning Andersson. Född 1722 i Danskbo.

Danskbo, Skogsbyn

HANS PERSSON

Född i Norberg. Död 1691 i Danskbo.
Hustru: Marit Effriksdotter. Dotter till Effrike Hansson i Älgsjöbo, Söderbärke.
Barn:
Lars Hansson. Född 1647 i Älgsjöbo. Död 1717 i Älgsjöbo. Gift med Karin Hansdotter.
Karin Hansdotter. Född i Danskbo. Gift i Dalvik.
Evert Hansson. Född i Danskbo, Död 1724 i Danskbo. Se nedan.

1667 den 21 aug Extra ordinarie ting i Biörsbo. Skogsbo, som Hans Pehrsson utbyggt av Danskebo, uppsattes med dess skattläggande till nästa ting.²²⁵⁰

1668 Hans Persson i Danskbo besvärade sig emot Årnebo Hans, att han uti 24 års tid icke haver levererat någon ...laga ifrån sig för den hemmansdel han possiderar i Danskbo, utan hans allt jämt måst betala för hela hemmanet till Semla arvingarna²²⁵¹

Örnulf Tigerstedt skriver i Fagerstabrukens historia om Peder Jönsson, se även vidare Semla, Västanfors: År 1654 fick han slutligen även fasta på ett hemman i Danskebo, som han hade bytt sig till mot ett annat hemman i samma by. Läger man här till de många lotterna i Meling jämte dess hytta samt ¼ kronohemman i Årnebo,

2250 Avskrift av Kjell Vadfors på CD-skiva med Byalängder och Domböcker

2251 Ting i Söderbärke 1668 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:5 sid 45

som bergmästaren fick köpa till skatte, så var det minsann en vacker domän som Peder Jönsson lämnade efter sig åt sina söner. ²²⁵²

EVERT HANSSON

Son till Hans Persson, se ovan. Född i Danskbo omk 1637. Död 1724 i Danskbo. 87 år
Hustru: Margareta Johansdotter. Född 1633 i Stutbo, Västerfärnebo. Död 1719 i Danskbo.

Barn:

Karin Evertsdotter. Född 1679 i Danskbo

Anna Evertsdotter. Född 1682 i Danskbo. Död 1736 i Gärdsjöbo, Malingsbo. Gift med Anders Andersson Gevert, född 1682 i Semla, Västanfors. Död 1758 i Gärdsjöbo. ²²⁵³

Johan Evertsson. Född 1682 i Danskbo. Död 1759 i Danskbo. Se nedan.

Per Evertsson. Född 1684 i Danskbo. Bosatt i Bråfors, Norberg

Margareta Evertsdotter. Född 1686 i Danskbo.

1680 Beklagade för rätten Hans Persson i Kyrkbyn änka, hustru Anna Mårtensdotter och dess son Per Hansson att förliden Midfasto Söndag hava Evert Hansson i Danskbo och Lars Mattsson uti Edsvallen kört ihjäl deras respektive salig man och fader, bemålte Hans Persson Wulgo Sopus kallad, vilken var en krympling till händer och fötter ofärdig, i en tvärgatu uti kyrkbyn, så att bägge hans lårpipor varit avbrutna, och han måst på 3^{ie} dygnet af sådan händelse dö. Evert gjorde häröver denna bekännelse, att han om söndagen sökte och funnit Sopus Hans och dess broder Klockar Mats Persson, och överlagt då med honom om någon knekt, efter de voro i samma rote, darsammastädes de tillika med några andra druckit något, om aftonen i skymningen var velat hem still sitt och Sopus tänkte krypa opp över backen till sin gård, då på Klockarens gård. Rotesoldaten Nils Brus då sagt till Lars Matsson i Edsvallen, tag Sopus på släden med dig, efter det är i din väg. Evert lyftat honom så på och Lars kört ut. Efter utgick Evert med sin fader Hans Persson och Göran Göransson i Semla, då de hört Sopus borta vid sin gård illa ropa, gått så efter och funnit honom bredvid släden och högt jämra sig, men Lars var då ej därhos, utan kommit dit sedan hattlös, då de lyftat honom på släden igen, och dragit honom på släden in i sin gård och stuga, och gått så hem. Lars erkände att de varit något druckna. Sade ock hästen varit yster och vägen isig. Hade Sopus fallit av släden som slagit in på en gärdesgård, och gärdesstör gått genom låren på Sopus. Resolverades: Animus Incuriande ej har varit hos desse åklagade Evert Hansson och Lars Matsson, utav av dryckenskap och något deras förfarande denna casus så avlupit som hänt är, ty dömes de till var sina 20 dr smt, och deras sak omprövas av Kongl. Hovrätten. ²²⁵⁴

1685 Brukspatronen Welam Petre på Semla insinuerade det delningsinstrument som intresenterna i Danskbo emellan genom gode män opsatt och fattat är d 22 jul 1684 efter bättrad resolution af d 9 juni 1687 och begärde rätten samma arbete confirmera ville. Evert Hansson i Skogsbyn på sin faders Hans Perssons vägnar inkom ²²⁵⁵

1691 Per Hansson i Danskbo bekände sin broder Evert Hansson ibm tillstå sig hava lovat avlägga 4 kopparmynt ill kyrkan för någon sin begången förargelse och slagsmål skull med grannar på en helgdag, alldärför om han nu godvilligt och forderligt sig ... ²²⁵⁶

1697 Evert Hansson i Skogsbyn haver inlöst sina syskon : ²²⁵⁷

Svågern Erik Jönsson i Höstlösa och Munktorps socken hans hustrus Kerstin Johansdotters (Hansdotters?) andel i Skogsbyn

Av svågern Hans Hermansson i Olsbo hans hustrus arvsrätt

Svågerns Mats Johanssons i Bastmora hustrus arvsrätt i Skogsbyn

Hans broders Lars Hanssons del i Skogsbyn

Av hans syster Kerstin Hansdotters arvingar i Dalvik, efter köpebrev av dess målsmän och halvbroder Hans Hindersson

Den 27 Juli 1710 är Evert Hansson instämd till tinget för han gjort överkan på Semla bruks skog i Danskbo som han är landbo på. Han vill hävda att han har rätt att lösa in hemmanet, som han salig far Hans Persson ägt eftersom det är ett bergsmanshemman. Utslaget blir att Kung Maj förbud för andra än bergsmän att äga bergsmanshemman kom efter Semlas förvärv av jorden, så Evert Hansson får finna sig i att vara landbo. Av målet framgår också att hans dotter är gift med hammarsmed Anders Andersson vid Semla Bruk. ²²⁵⁸

JOHAN EVERTSSON

2252 Tigerstedt, Örnulf. Fagerstabrukens historia. Kavalkad. 1957.

2253 Gevert. Svenska smedsläkter nr 6. I Söderbärke AI:3 f 194 bor paret som gifta hos Annas föräldrar, en anteckning finns att de flyttat till Semla, Västanfors.

2254 Ting i Söderbärke 1680 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 Bild 4250

2255 Ting i Söderbärke 1685 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:2 Bild 70

2256 Ting i Söderbärke 1691 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2751 sid 793

2257 Ting i Söderbärke 1697 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:3 Bild 1530

2258 Ting i Söderbärke 27 jun 1710 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2786 sid 177

Son till Evert Hansson, se ovan. Född 1682 i Danskbo. Död 1759 i Danskbo.
Hustru: Kerstin Andersdotter. Född 1691 i Hemshyttan. Gift 1720 i Söderbärke.

Barn:

Karin Jansdotter. Född 1721 i Danskbo. Död 1762 i Vibberbo. Gift 1743 i Söderbärke med Erik Danielsson. Född 1717 i Vibberbo. Död 1777 i Vibberbo.

Anders [Johansson]. Född 1723.

Per Johansson. Född 1725 i Danskbo. Se nedan.

Jan Johansson. Född 1727 i Danskbo. Död 1797 i Danskbo. Bor ogift hos brodern Petter.

Margareta Jansdotter. Född 1731.

Kristina Jansdotter. Född 1735 i Danskbo. Död 1790 i Halvarsbenning, Norberg. Gift med Hans Karlsson, sonson till Hans Ersson i Lilla Bråfors, Norberg.

PER JOHANSSON

Son till Johan Evertsson, se ovan. Född 1725 i Danskbo. Död 1799 i Danskbo.

Hustru: Margareta Andersdotter. Vigda 1766. Född 1741 i Norberg. Död 1805 i Danskbo.

Barn:

Jan Persson. Född 1767 i Danskbo

JAN PERSSON

Son till Per Johansson. Se ovan. Född 1767 i Danskbo. Död 1845 i Danskbo.

Hustru: Brita Larsdotter. Född 1769 i Västanfors. Död 1844 i Danskbo.

Barn:

Greta Jansdotter. Född 1801 i Danskbo

Stina Jansdotter. Född 1802 i Danskbo

Brita Jansdotter. Född 1804 i Danskbo.

Peter Jansson. Född 1806 i Danskbo

Elisabet Jansdotter. Född 1808 i Danskbo

Anders Jansson. Född 1810 i Danskbo

Anna Jansdotter. Född 1815 i Danskbo.

PETTER JANSSON

Son till Jan Persson. Se ovan. Född 1805 i Danskbo.

Hustru: Stina Thorgren. Vigda 1837. Född 1808 i Västervåla.

Barn:

Brita Stina Persdotter. Född 1838 i Danskbo. Död 1838 i Danskbo.

Per Gustaf Persson. Född 1839 i Danskbo.

Jan Eric Persson. Född 1840 i Danskbo.

Brita Stina Persdotter. Född 1842 i Danskbo. Död 1842 i Danskbo.

Carolina Persdotter. Född 1842 i Danskbo. Död 1842 i Danskbo.

Lotta Persdotter. Född 1844 i Danskbo. Död 1845 i Danskbo.

Johanna Carolina. Född 1846 i Danskbo.

På webbplatsen Bygdeband finns ett tidningsurklipp uppladdat ur Karl-Erik Forsslunds samlingar av Ludvika hembygdsförening, tyvärr utan uppgift om i vilken tidning det varit publicerat:

Skogsby gård med tillhörande egendom äges av hemmansägaren Alfred Johansson. Den täta barrskogen bildar en mörk bakgrund åt den rödfärgade gården med sina vita knutar. På gårdsplanen står sekelgamla vårdträd. Endast en liten bit därifrån reser sig Håltjärnsbergets ganska höga toppar. En idyllisk liten skogssjö hör också till landskapet. Sommartiden, när fru Elins blomstertäppa står i sitt flor, är Skogsbyn en sannskyldig lustgård. Denna gård har varit i samma släkts ägo i över 300 år, En bouppteckning sedan 1613 är det äldsta papperet som bestyrker detta. Sen dess har gården gått från far till son tiderna igenom. Jansson eller Johansson har husbonden hetat. Kraftkarlar har de varit, som brutit mark och odlat och varit trogna den egna torvan. Att de också haft intresse för sin kyrka och dess angelägenheter finns det också papper på. Ett kvitto på medel skänkta till kyrkofonden är undertecknat av Herman Tersmeden.

Bergsmän har de varit och hyttdelar har de ägt i Bråfors hytta. Men i den ädla skrivkonsten har de icke varit hemma...

Bland andra papper som bevarats är också stadgarna för ett Brandstodsbolag ... Dåvarande Skogsbyägare tog genast en försäkring, därom vittnar en brandstodssedel med årtalet 1832. Denne Per Jansson dog 1850, endast 44 år gammal. Vid hans död lästes från predikstolen en vacker s k personalia. Den finns också bevarad, och där talas om ett redbart liv, en ärlig vilja att göra det goda men också om sjukdom och lidande. Trösterika ord till de sörjande. Prästen måste ha varit en riktig vältalare, så välsvarevade som meningarna är. Vem han var lämnas ej besked om – papperet saknar underskrift.

Flera av släktens män har dött unga, men de har alla ägt kraftkvinnor till hustrur, som med säker hand styrt och ställt tills sonen kunnat ta hand om tömmarna, både bokstavligen och bildligt talat. Nuvarande ägaren tog emot 1904. Det gamla huset, som byggdes i början av 1700-talet, revs ned, och av timret byggdes det nuvarande huset, varmt och präktigt. Sonen, Birger Johansson är en duktig jägare, många råvaror har han skjutit och hornkronan

av en tolvtaggare talar sitt språk om att älgar också brukar höra till jaktbytet. Signatur Gunnel

Danskbo, Kolpebo

LARS PERSSON

Hustru: Cherstin Persdotter.

Barn:

Per Larsson

Jonas Larsson

Johan Barchius Barchelius. Född 1648 i Kolpebo. Död 1698 i Gunnilbo. Kyrkoherde i Gunnilbo. ²²⁵⁹

Anna Larsdotter. Gift med Per Nilsson i Vad, Söderbärke. ²²⁶⁰

Ting 1663. Lars Perssons torp i Kolpebo, som skattlagts i Lookmans tid för 1/8 dels hemman och begärde nu få skattläggas för 1/4 del. Afsades att såsom detta Torp var ett utbygge av Danskbo bolbyn, så ska han giva utlagor för 1/4 dels hemman. ²²⁶¹

Ting 1679. Hustru Marit Hansdotter, salig Per Larssons i Kolpebo, begärde få njuta sysslolön för det hon och hennes salig man tjänat dess svärmoder, hustru Cherstin Persdotter, salig Lars Perssons efterlättna änka i Kolpebo, uti några år. Per Larssons broder var Herr Johan Barchelius, Sacellan uti Gunnilbo.

Ting 1691 Capellanden ifrån Gunnilbo, Johan Barkelius, androg att hans salig bror, Per Larsson i Kolpebo, efterlämnat en omyndig dotter, men då änkan, hustru Marit Hansdotter, gick i annat gifte med dess nuvarande man, Hans Hansson i Årnebo, så hava bytesmännen lämnat all dotterns arvsrätt i lösören hos modern och styvfadern. Den andre farbrodern, Jonas Larsson i Kolpebo, då sig tillbudit att ta barngodset i förvaring ... ²²⁶²

Anders Lockman, ursprungligen borgare i Köping men skriver sig som bergsman, förvärvar hemman i Botgärde, Ludvika, Hagge och Kolpebo. Han byggde tillsammans med Michael Henriksson en hytta i Vik. Han var mycket verksam. En tid fungerar han som fogde på Västra Silverberget och driver samtidigt en lönande silverframställning. 1639 bygger han Hällsjö stenmasugn och tillskrives förtjänsten av att ha uppfört Sjövadshammaren. ²²⁶³

PER LARSSON

Son till Lars Persson, se ovan.

Hustru: Marit Hansdotter. Omgift med Hans Hansson i Årnebo, Norberg.

Barn:

Dotter.

JONAS LARSSON

Son till Lars Persson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Lars Jonsson. Född 1681 i Kolpebo

LARS JONSSON

Son till Jonas Larsson. Född 1681 i Kolpebo.

Hustru: Kiersten Hansdotter. Född 1685. Död 1757 i Kolpebo.

Barn:

Hans Larsson. Född 1713 i Kolpebo. Se nedan.

Jonas Larsson. Född 1715 i Kolpebo.

Jan Larsson. Född 1720 i Kolpebo.

Petter Larsson. Född 1724 i Kolpebo.

Anders Larsson. Född 1726 i Kolpebo.

HANS LARSSON

Född 1713. Död 1761 i Kolpebo. Dödsorsak: Håll och stygn. 48 år.

Hustru: Karin Andersdotter. Född 1711. Från Hemshyttan, Söderbärke.

Barn:

Inga barn.

2259 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:1 sid 468

2260 Ting i Söderbärke 27 jun 1710 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2786 sid 148

2261 Ting i Söderbärke 2 feb 1663 (Renoverad dombok) Svea hovrätt. Kopparbergs län EXIe:2732 sid 1054

2262 Ting i Söderbärke 1691 (Renoverad dombok) Svea hovrätt. Kopparbergs län EXIe:2751 sid 788

2263 Forssell, Helge. Bärkebygden del 1. Ur bygdens historia till mitten av 1800-talet. 1977. Sid 128

ANDERS LARSSON

Bror till Hans Larsson. Född 1726 i Kolpebo. Död 1793 i Kolpebo.

Hustru: Karin Olsdotter. Vigda 1766. Född 1732 i Dullbo. Död 1814 i Kolpebo.

Barn:

Lars Andersson. Född 1768 i Kolpebo. Död 1794 i Kolpebo. Dödsorsak: Drunknad. Grååstreken 26 år.

Anders Andersson. Född 1771 i Kolpebo. Se nedan.

ANDERS ANDERSSON

Son till Anders Larsson, se ovan. Född 1771 i Kolpebo. Död 1828 i Kolpebo.

Hustru: Anna Larsdotter. Vigda 1796. Född 1777 i Stora Tolvsbo. Död 1847 i Kolpebo.

Barn:

Catharina Andersdotter. Född 1797 i Kolpebo. Ofärdig

Anders Andersson. Född 1800 i Kolpebo. Se nedan.

Per Andersson. Född 1804 i Kolpebo.

Anna Andersdotter. Född 1806 i Kolpebo.

Lars Andersson. Född 1820 i Kolpebo

Enligt en artikel i Dalarnas Hembygdsförbunds tidskrift har det tidigare varit högre fallhöjd vid det sk Grååstreken vid Kolpebo. 1820 tvingades man att riva stenkistor för intag att vatten till den gamla rännan, eftersom dessa förorsakade högt vattenstånd i Barkensjöarna. Bergsmännen Anders Andersson i Kolpebo, Jan Persson i Skogsbyn samt Anders Ersson och Lars Norell i Ulsbo blev kallade till syn.²²⁶⁴

ANDERS ANDERSSON

Son till Anders Andersson, se ovan. Född 1800 i Kolpebo. Död 1838 i Kolpebo.

Hustru: Catharina Persdotter. Vigda 1828. Född 1810 i Vibberbo, Söderbärke. Omgift med Anders Persson, se nedan.

Barn:

Anna Andersdotter. Född 1829 i Kolpebo. Död 1837 i Kolpebo.

Anders Andersson. Född 1833 i Kolpebo. Se nedan.

Petter Andersson. Född 1835 i Kolpebo. Se nedan.

ANDERS PERSSON

Gift med Anders Anderssons änka, se ovan. Född 1813 i Norberg. Son till Per Jansson och Maria Persdotter i Fragg, Norberg.

Hustru: Catharina Persdotter. Vigda 1841. Född 1810 i Vibberbo, Söderbärke. Änka efter Anders Andersson, se ovan.

Barn:

Gustaf. Född 1841 i Kolpebo.

ANDERS ANDERSSON

Son till Anders Andersson, se ovan. Född 1833 i Kolpebo. Död 1863 i Kolpebo.

Hustru: Sara Ersdotter. Vigda 1857. Född 1827 i Danskbo.

Barn:

Anders Andersson. Född 1858 i Kolpebo. Död 1863.

Anna Gustava Andersdotter. Född 1859 i Kolpebo.

Mathilda Andersdotter. Född 1861 i Kolpebo.

Änkan flyttar till Danskbo 1864.

PER ANDERSSON

Son till Anders Andersson, se ovan. Född 1835 i Kolpebo. Flyttade åter till Kolpebo från Västanfors 1864

Hustru: Catharina Öström. Vigda 1860. Född 1834 i Västanfors.

Barn:

Anna Pettersson. Född 1868 i Kolpebo. Gift med Leonard Persson i Vad, Söderbärke.

2264 Persson, Leonard: Kvarnen vid Kolpebo streken. Dalarnas hembygdsförbunds tidskrift 1926. Finns tillgängligt digitaliserat via Bygdeband Ludvika hembygdsförening

FALLBYN, SÖDERBÄRKE

1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Nybyggare 1631 Bild 439	Mats Knutsson i Fallet
------	---	------------------------

Anders Persson (i Vad) inlöste 1682 sin broder Mats Perssons i Halvarsbenning broderdel.²²⁶⁵ Han löste också 1684 in systrarna Marit Persdotter i Saxe, Söderbärke, Sara Persdotter i Västra Djupkärra, Norberg och Kerstin Persdotter i Semla, Västanfors.²²⁶⁶ Svågarna Per Matsson i Söderbärke kyrkby och Lars Olsson i Fallbyns hustrus delar löstes in 1688.²²⁶⁷ Lars Persson ville dela gården med Anders Persson, vilket avvisades 1675 på grund av dess litenhet.²²⁶⁸ Senare inlöste Anders Persson Lars Perssons fasta egendom från hand kreditorer enligt uppgörelse 1722 mellan Anders Perssons söner Per och Henrik samt Lars Perssons söner Per Larsson i Moren och Johan Larsson i Ludvika.²²⁶⁹

Erik i Fallbyn och Nils Olsson i Lexebo (Lexsjöbo) bevillade att betala till Löjtnanten Bengt Haraldssons hustru 1 skeppund stångjärn eller ²²⁷⁰

2265 Ting i Söderbärke 26-27 juni 1682 Söderbärke tingslags häradsrätt AI:1

2266 Ting i Söderbärke 7-8 feb 1684 Söderbärke tingslags häradsrätt AI:1 (Opaginerat) Bild 5720

2267 Ting i Söderbärke 1693 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2754 sid 861

2268 Ting i Söderbärke 1675 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2738 sid 390

2269 Söderbärke tingslags häradsrätt. Småprotokoll vol 15 fol 838

2270 Ting i Söderbärke 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 679

GLÄFSE, SÖDERBÄRKE

1400	Se brev nedan	Laurius
1413	Se brev nedan	Lars
1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535:1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Anders Björnsson Hans Persson (Betecknas som fattig bergsman)
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Anders Björnsson Hans Persson
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	And ... (veck) Han ... (veck)
1544	Dalarnas handlingar 1544:5 Biuld 87	Anders Björnsson Hans Persson
1544	Ting i Norberg 1544 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 5	Anders Björnsson
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Anders Björnsson Hans Persson
1547	Dalarnas handlingar 1547:10 Bild 44	Anders Björnsson Hans Persson
1548	Nämnd 1548 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarna. Tredje delen nr 711	Anders Byorsson
1549	Dalarnas handlingar 1549:3 Bild 169	Anders Björnsson Hans Persson
1550	Dalarnas handlingar 1550:4 Bild 175	Anders Björnsson Hans Persson
1551	Dalarnas handlingar 1551:3 Bild 145	Anders Björnsson Hans Persson
1552	Dalarnas handlingar 1552:8 Bild 22	Ligger till Norberg och gör skogsskatten till Söderbärke Anders Hans
1555	Dalarnas handlingar 1555:11 Bild 57	Under Söderbärke Ligger till Norberg och gör skogsskatten till Söderbärke Anders Hans
1556	Dalarnas handlingar 1556:7 Bild 25	Under Söderbärke De efterskrivna ligger till Norberg och göra Skogsskatten till Söderbärke Anders Hans
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Anders i Gleffsehyttan Hans ibid (Finns en Ingel Larsson utan Hemvist under Söderbärke)
1557	Dalarnas handlingar 1557:1 Bild 25	Under Söderbärke De efterskrivne ligga till Norberg och gör sin skogsskatt till Söderbärke Anders Hans
1558	Dalarnas handlingar 1558:1 Bild 62	Under Söderbärke De efterskrivne ligga till Norberg och gör sin skogsskatt till Söderbärke Anders Hans
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 Bild 64	Wilken Hansson i Gläfsse Nils Olof Persson
1563	Dalarnas handlingar 1563:7 Bild 64	Wilken Hansson Nils Olof Petersson
1564	Dalarnas handlingar 1564:14 Bild 106	Wilken Hansson Nils
1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 17	Joel Olsson i Gläfsse Olof Hindersson ibid
1571	Älvsborgs lösen	Olof Hindersson Joel Olsson hustru Britta

		Joen Tidekasson
1575	Dalarnas handlingar 1576:14 Bild 64	Joen Widiksson i Glefse Olof Hindriksson i Glefse
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 26	Joen Widiksson Olof Hindersson
1619	Dalarnas handlingar 1619:14 Bild 22	Per Nilsson Mats Nilsson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Peder Nilsson Mats Eriksson Anders Olofsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Mantals längd Söderbärke	Glefsån Joan Pärsson Mats Eriksson Anders Olsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Längd på Manfolket i Söderbärke 19 sept 1631	Joan Persson brodern Lars Persson Mats Ersson Sonen Anders Matsson Anders Olofsson
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Per Nilsson ¼ Mats ½ Anders Olofsson ¼

Gläfsse

Den 12 feb 1400 "tha som thing holdos oppo Norobergh" skedde en uppgörelse mellan två män från Hörende i Färnebo socken och å andra sidan Jösse Finsson, den fogde, som genom sin framfart i dessa bygder väckte det intensiva hat, vilket senare under Jösse Erikssons tid tid kulminerade i Engelbrektsfejden. Hörendeborna måste avstå jord till fogden, som de tidigare pantsatt hos honom. Fastemän var Hanus Bille i Hyppenbenning, Laurius i Glepse (Gläfsse), Peder i Diwpaterna (Djupkärra), Jöns i Traettisboda (Trättsbo), Herman i Lysdal (Livsdal), Peder i Baenabodha (Bennebo), Jönis i Örbeck, Bengt i Amundebygning (Ombenning), Mattis i Midhlinge (Meling) och Jaoper i Vik. ^{2271 2272}

1413: Räfsteting som dömde under skatte en del gårdar, som dalafogden Jösse Finnsson tillägnat sig. Deltagare: Lars i Gläfsse, Per i Djupkärra, Jakob i Vik, Jöns i Ombenning, Anger i Haquonabygning (Håkansbenning) ^{2273 2274}

Källorna tillåter oss inte att exakt fastställa, vilka hyttor eller andelar i hyttor, som tillhört de under kyrkans frälse liggande bergverksandelarna. Namnet Rosendal skulle kunna tyda på en anläggning, uppförd av munkar. Ännu 1555, då en förteckning över kyrkans landbor påträffas, bodde fem av de 16 landbor, som där uppräknas, i Rosendal. Det är möjligt, att dessa kyrkans landbor, av vilka sju har gårdar i Norbergs by och de övriga fyra är fördelade på Gläfsse, Livsdal, Näs och "Prästeboda", sitter på gårdar, som utgör rester av kyrkans forna andelar i Norbergs bergslag. ^{2275 2276}

1546: Kom för rätten TidikHermansson i Olsbenning med sina bröder och talade till Germund Bengtsson i Livsdal om sin faders brodersdel uti förnämnda Livsdal som var hans rätta arv . The visste icke vad betalat var eller ej. Svarade Germund det alt betalat var dock kunde han ej med fullom tygom bevisa så att the hade någon tid varit någon vittne tillkallad. Lot jag thet till nämndens rannsakan. The rannsakade att det hade varit uplyst longo sedan, icke kunde de draga till minnes vad ther mer tillgjort. Thet samma vittna och Härmans syster som och en systerdel uti samma Livsdal atte, vid namn hustru Anna i Gläfsse, att Herman hade theruppå pengar uppburit men hon mintes icke huru mycket. Dock bleffe de så förente thet Tidikbegjerde med sina bröder tu fat jern. Och förskrivne Germund halft annat fat jern ther med the bleffe åtskilde och vederkände wara aldeles velförnöjda.

Sammalunda stod och förenämnda hu Anna för rätten och erkände sig hava uppburit sin fulla betalning med tu

2271 Stahre, Ulla. Bygd och bergsmän under senmedeltid. I Norberg under 600 år, 1958

2272 RAP II, nr 3069. Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Suppl Nr 925

2273 Stahre, Ulla. Bygd och bergsmän under senmedeltid. I Norberg under 600 år, 1958

2274 SD II, n 1737. Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Suppl Nr 929

2275 Dalarnas handlingar 1555:11

2276 Stahre, Ulla: Bygd och bergsmän under senmedeltid. Norberg genom 600 år. 1958.

fat jern för sin systerdel uti förenämnde hytta Livdal efter sin egen vilja av förenämnde Germund Bengtsson
 2277

1551 Kom för rätten Bengt Persson i Kyrkbyn (Söderbärke), sålde och fastade sin broder Hans Persson en brodersdel i Gläfsse, der Hans är tillförendes, för en läst järn. Samma tid stod och hustru Kerstin i Västansfors på Norberg här för rätten och uplät, sålde och fastade Hans Persson sin systerdel i förenämnda Gläfsse för 4 fat järn.
 2278

1593: 1593 hade edla, välborna herren, herr Bengt Ribbings Högmansting vid Sala Bruk och dit församlades allmogen från Norrskog, Skinnskatteberg med Söderbärke socken Hustru Sara i Norrhörende uti Westerfärnebo socken klagade att Ingel Eriksson i Floda socken hade sålt någon jord som hennes fader hade köpt udi Gleffse i Söderbärke socken. Efter swaranden icke var tillstädes så wäll herr Bengt Isaksson med thenne dom samtidligh om then del the äger tillhopa udi Pedersbodha udi Gränze socken (Grangärde) 2279

Kom Olof Henriksson i Gläfsse och klagade över några mellan gåvor, som skulle vara utlovade emellan det gamla byte som Olof Jopson i Hagge och Knut Olofsson i Ugglefors, gjort hade för 45 år sedan, vilka mellangåvor var 17 fat järn och 1 par oxar och efter intet bevis fannas vad utgivit var eller ej dömdes har intet på 2280

I domboken för 1594-1595 finns en släkttavla som utgår från Bengt 2281

Om honom står - Thenna ätte Gläfsse vid Norberg. Detta var för rätten 1596 på Norberg efter Henrik Sparres befallning

Enligt skissen har han sönerna Germund Bengtsson och Hans Bengtsson.

Germund Bengtsson har sonen Bengt Germundsson och sonsonen Germund Bengtsson. Germund Bengtsson har också dottern Marit Germundsdotter som har dottern Brita "Maritsdotter" och dotterdottern Karin "Britasdotter" gift med Mats Nilsson.

Hans Bengtsson har sönerna Jöns Hansson och Wilken Hansson. Jöns Hansson har sonen Herman Jönsson. Till vänster om honom finns Lasse Persson, om honom står Ätte Pedersbo

Under honom finns Kierstin Larsdotter, Jon Larsson och Anders Larsson.

Kierstin Larsdotter har ett barn som är förälder till Marit, Tronde i Sunnansjöes hustru.

Jon Larsson har en dotter, Sara Jonsdotter gift med Lasse Jonsson.

Anders Larsson har en dotter Anna Andersdotter gift med Ingel i Gläfsse.

Detta är det ärende som verkar höra ihop med släkttavlan:

7 februari 1596

27 februari 1596 Hustru Sara i Hörende uti Fernebo socken talade efter någon jord i Glefse som hennes fader Jon Larsson och hans broder Anders Larsson köpt hade af en benämnd Wilken Hansson och bytt så jord sig emellan förenämnde Joen Larsson behövt theas arffjord i Fragg och Persbo, och Anders bekom för sin del köpe jorden i förenämnda Glefse. Blef och derpå besittandes alt emedan han lef-de och hans dotter Anna erfde thet efter honom, och hade the i hafwandes währe tuck dess att en benämnd Mats Nilsson som är förenämnde Wilkens fadersbroders benämnd Germunddotters dotters dotter man som sleght linien udwisar, köpte de af förenämnde Wilkens dotters man Per Larsson Helsing thesliges af hennes brylling förenämnde Anders Larssons dotter och dåttman, tagan-des der fastebref på oavsett att hon i förenämnde byte som hennes fader och faderbroder sins emellan giordt hafver, icke är fullbytt eller bekommit fullt wederalg för dhen köpejord. Swaranden förenämnde Mats Nilsson föregaf det wara hans bördejord och derföre rätten till att löse henne igen. Fördes och här in ytterligare beswärning utaf förenämnde hustru Saras medarfvinge om att skifta them emellan hvilken förorsachad är af the före-nämnde byte som giordt är emellan förenämnde bröder Joen och Anders Larssöner med then jord i Glefse thesliges Fragg och Persbo och nu här för rätta icke woro alle tillpads. Therföre blef de uppskrifvit till Häradssting att rannsakas om then jord i Glefse udgifven är i wederalg för then i Fragg och Persbo, såsom och elliast huru detta ährende sig hafver 2282.

Sara Jonsdotter bör vara hustru Sara i Norrhörende. På Östergården i Norrhörende finns 1579-1604 Lars Jönsson. Därav följer att Jon Larsson är måg till Lasse Ravalsson i Norrvik, se nedanstående. Jon Larsson är då son till Lasse Persson i förmodligen Gläfsse, men som äger en del i Persbo, Grangärde.

1600: Kom Nils i Västerby och talade till Olof Henriksson i Vibberbo om något hus som han haver bränt upp för honom i Gläfsse, vilket så skett att förenämnd Olof hade tagit in till sig en husman benämnd Mats Nilsson och av

2277 Ting i Norberg 1546 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 31

2278 Ting i Söderbärke 1551 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 194

2279 Lagmansting 1593 Strödda domboks- och rättegångshandlingar, volym 6. Bild 620

2280 Ting i Norrbärke 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 72

2281 Släkttavla i Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 151 1594-1595

2282 Strödda domboks. Och rättegångshandlingar. Volym 6. Opaginerat. Riksarkivet.

denne innehyses mannen är skadan uppkommen. Då åtte en benämnd Anders Olofsson 2 delar i samma gård, och Anders Persson like med Nils i Västerby och Anders Olofsson och Anders Persson hade inrymt Olof Henriksson på de delar som de i Gläfsen nu åtte. Nu åtte Olof ... hus i förnämnde Gläfsen, som honom uppsatte dem ville hann sälja. Då Nils och Olof så förent at Olof gav Nils ett ... som han der uppsatte för dem skada som här hent är och även Anders Olofsson och Anders Persson, Olof inrymte haver, de ... dens skada. ²²⁸³

1604 gör Anders Olofsson i Gläfsen en serie försäljningar av jord ^{2284 2285}

Peder Nilsson i Västerby bjuder upp en brodersdel i Gläfsen köpt av Anders Olofsson ibidem för för osmundsjärn 1 löst och 300

Item Anders Ambjörnsson bjuder upp två delar i förnämnde Gläfsen av samma Anders Olofsson för 3 läster

Item upbar Lasse Erichsson på Skinnskatteberg för sin del ibidem av Per Nilsson 2 fat

1605 Kom Peder i Finsta i Hedemora socken och talade till Peder Nilsson i Gläfsen å om 2 delarna i samma hemman Anders Olofsson sålt haver för osmundsjärn 4 lästar 300, då framlade Peder Nilsson samt Ambjörn Andersson i Saxe några köpbrev huru förnämnda Anders haver sålt samma hemmansdel. Då sade Peder Helsing att eftersom nu Anders Olofssons dotter Anna Andersdotter är där till rätte bördsmannen efter sin fader måtte dem igenlösa, Var avsagt att efter samma köp ej var efter lagen stagnat, då måtte rätte bördsmän det igen lösa, för så mycket som bjudas kan vara nu tagne?, då sade Peder Nilsson att efter de löste tudelarna kunde ²²⁸⁶

1606 Peder Nilsson i Gläfsen bjuder upp tredje resan en systerdel ibid köpt av Lasse Eriksson på Skinnskatteberg för osmundsjärn 2 fat Item en systerdel av hustru Elin på Skinnskatteberg för 4 fat ^{2287 2288}

1611: Erik Holstensson i Kallmora talar till Mats Nilsson i Gläfsen i Söderbärke om två systerdelar i Gläfsen, som kom hustru Sigrin, som var Eriks moder i Kallmora till och hennes syster hustru Sara i Hörende. ²²⁸⁹

1611 Per Nilsson i Gläfsen bjuder upp nu andra resan en systerdel ibidem köpt av Anders Olofsson i Gläfsen för osmundsjärn 1 löst och 300 ²²⁹⁰

1616: Kom M Erik Holstensson i Kallmora talade till Widik Jonsson i Norrvik om en systerdel liggandes i Fline som kom M Eriks moders moders syster till, hustru Brita Larsdotter som var Lasse Rafvalssons dotter i Norrvik och haver hennes man Hans Jonsson som sålde hennes del i Sunnansjö och lovade ...hennes jord i Huseby, samme Hustru Brita åtte inga barn, därför kom hennes syskon samma jord till arv och nu Anders Jonssons måg i Sundfiske faste därpå vilkens hustru är Widik Hanssons systerdotter, och förebar att Widik haver lovat honom samma systerdel all sammans, men nu bekende Widik han icke mer haver lovat, än så mycket Widik tillkom men icke M Eriks moders moders systerdel. ²²⁹¹

BENGT

Belagd från släkttavla i domboken 1594-1595, se ovan.

Hustru:

Barn:

Germund Bengtsson. Livsdal, Norberg. Gift med NN Olsdotter, dotter till Olof Hinsesson. Har dottern Marit, vars dotterdotter Karin är gift med Mats Nilsson i Gläfsen. Se nedan under Mats Nilssons hemman.

Hans Bengtsson. Se nedan.

HANS BENGTSSON

Son till Bengt, se ovan.

Hustru:

Barn:

Jöns Hansson. Son Herman Jönsson. Finns i Gläfssegården, Norbergsby 1563-1575. Sonsonen Esbjörn Hermansson, död 1649 i Norbergs by

Wilken Hansson. Se nedan.

WILKEN HANSSON

Son till Hans Bengtsson, se ovan.

Hustru:

2283 Ting i Söderbärke 1600 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:7 sid 36

2284 Ting i Söderbärke 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 195

2285 Ting i Söderbärke 1604 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:3 (Skadad volym, opaginerad) bild 840

2286 Ting i Söderbärke 1605 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 253

2287 Ting i Norrbärke 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 108

2288 Ting i Norrbärke 1606 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 303

2289 Ting i Söderbärke 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt. Kopparbergs län EXIe:2720 sid 457

2290 Ting i Söderbärke 1611 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 44

2291 Ting i Grangärde 18 feb 1615 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:10 sid 42

Barn:

Anna Wilkensdotter gift med Per Larsson Helsing. Ev hemvist Finsta, Hedemora.

Gläfsse

LASSE PERSSON

Son till Per Jonsson i Persbo, Grangärde. Hans syster Brita Persdotter är gift med Herman Henniksson i Halvarsbenning, Norberg, och deras son Halvard Hermansson är gift till Persbo.

Hustru:

Barn:

Kierstin Larsdotter. Svärmor till Nils Persson i Västerby, Söderbärke.

Jon Larsson. Se nedan.

Anders Larsson. Se nedan.

*Ting i Norrbärke 1548: Kom för rätten Peder Larsson i Starbo (Norrbärke) kungörandes hur han hade för några år sen med sina mågar Lasse Andersson på Gussarvshyttan i Skedvi och Eric Nilsson i Knallasbenning i Grytnäs, sålt beskedlige mannen Lasse Persson i Persbo (Grangärde) alla de delar de ägde uti den nordersta gården i Fragg liggande på Gamla Norberg, för 2 läster och 4 fat järn, vilket järn de kände vederligen uppburit hava sig till fulla nöje och god betalning.....*²²⁹²

*1595 Stod Per Nilsson i Främshyttan på Skinnskatteberg och vittnade hur hustru Karin i Gläfsse hade bytt jord med sin broder Lasse Persson i Persbo, så att hustru Karin fick järn av sin broder, och sålde sin del i B....bo och lede neder samma järn i Persbo sinom broder tillhanda, och hon fick jord av honom igen i Gläfsse.*²²⁹³

Ur lagmansting 1596 – se hela ärendet ovan.

Hustru Sara i Hörende uti Fernebo socken, talade efter någon jord i Gläfsse som hennes fader Jon Larsson och hans broder Anders Larsson köpt hade av en benämnd Wilken Hansson, och bytt så jord sig emellan.

Förenämnda Jon Larsson behöll deras arujord i Fragg och Persbo, och Anders bekom för sin del köpejorden i förenämnda Gläfsse.

*1592 Lasse Persson i Gläfsse för mökränkning*²²⁹⁴

*1597: Kom hustru Anna i Munkbo, och talade till Nils Persson i Västerby om en jordedel i Gläfsse. Då fanns i sanning att en benämnd Lasse Ravalsson sålde samma del i Gläfsse för en halv läst järn till Nils Perssons hustru moders fader, Lasse Persson i Gläfsse benämnd och efter ...*²²⁹⁵

JON LARSSON

Son till Lasse Persson. Fick enligt lagmanstinget 1596 arvejord i Persbo, Grangärde och Fragg, Norberg. Verkar ha dött ung eller flyttat någonstans?? Herman Henniksson i Halvarsbenning, gift med Jons faster byter till sig jorden i Fragg.

Hustru: NN Larsdotter, dotter till Lasse Ravalsson i Norrvik, Grangärde.

Barn:

Sara Jonsdotter. Norrhörende. Gift med Lars Jönsson i Östergården, Norrhörende. Eventuellt är Per Larsson i Livsdal son till dem.

Sigrin Jonsdotter. Kallmora, Norberg. Gift med Holsten Andersson i Kallmora.

*1614: Kom Kjellfast Holstensson i Fragg och talade till Peder Larsson i Livsdal om ett äng, benämnt Spjutsängen, förebärande att hans föräldrar det pantsatt hade till Jon Larsson i Fragg, som var Peder Larssons moderfader, för 5 fat järn, både sjön och äng, därtill sade Peder Larsson om Kjellfast med skäl det bruka kan, skall han få det igenlösa.*²²⁹⁶

ANDERS LARSSON

Son till Lasse Persson, se ovan. Fick enligt lagmanstingen 1596 köpejorden i Gläfsse.

²²⁹² Ting i Norrbärke 2 mar 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 119

²²⁹³ Ting i Söderbärke 1595 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 109

²²⁹⁴ Ting i Söderbärke 1592 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 31

²²⁹⁵ Ting i Söderbärke 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 169

²²⁹⁶ Ting i Norberg 1614 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIE:2720 sid 552

Hustru:

Barn:

Anna Andersdotter. Gift med Ingel Eriksson, se nedan.

INGEL ERIKSSON

Måg till Anders Larsson, se ovan. Förmodligen Gläfsse, också Kyrkbyn, Floda 1589-1600

Hustru: Anna Andersdotter.

Floda 1598 Kom Ingel Eriksson i Kyrkbyn samt Halvard Eriksson i Fragg, gav tillkänna hur de hade gjort ett vänligt jordebete sig emellan så var att Ingel gav Halvard all sin del i Persbo i Gränge socken, och Halvard gav Ingil igen sin hustrus jord igen i Kyrkbyn. ²²⁹⁷
Ingel var gift med Anna Andersdotter och hennes farfar var Lasse Persson Persbo/Gläfsse och farfarsfar Per Jonsson, Persbo.

MATS ERIKSSON

Mats Eriksson i Gläfsse bjuder nu andra resan en systerdel ibid köpt av Jöns Jacobsson i Norbergs by ²²⁹⁸

Norberg 1603 Holsten Andersson i Kallmora bjöd upp en täkt och en tomt i Halvards hemman i Fragg, i pant av förenämnd Halvard. Item en gård i Norbergs by, Kallmora gården benämnd, köpt av Jacob Mattson i Gläfsse. (?) ²²⁹⁹

Gläfsse, Anders Olsons hemman

1604 Per Nilsson i Västerby bjuder upp en brodersdel i Gläfsse köpt av Anders Olofsson ibidem för osmundsjärn 1 läst och 300

Item Anders Ambjörnsson (Saxe) bjuder upp två delarna i förnämnde Gläfsse av samma Anders Olofsson för 3 läster

Item nu har Lasse Erichsson på Skinnskatteberg för sin del ibidem av Per Nilsson 2 fat ²³⁰⁰

1606 Anders Ambjörnsson i Saxe bjuder och up tredje resan två systerdelar (överstruket) delarna i Gläfsse i Övre gården köpt av Anders Olofsson ibidem för 4 läster och 300. Kladråd av Anders Olofsson som nu haver Anders Olofssons delar som det först sålt haver, det till valborgsmässa (Hela ärendet överkrässat) ²³⁰¹

Extra ordinarie ting 13-14 Augusti 1683

Företogs först Anders Ols ¼ hemman, som skattat är för 595 skeppund tackjärn, hus, jord, skog, kvarn och hammarsmedja med hyttedel. Härunder sorterar sonen, salig Per Anderssons barn till hälften, och för den andra hälften dottern Karin Andersdotter, vilken varit tregift, och dess första man, Mats Olsson hammarsmed, ingen gäld lämnat. Andre mannen Hans Nilsson ifrån Hemshyttan och 3^e mannen Mats Nilsson i Saxe, som hon nu lever tillsammans med. Men till salig Hans Nilsson är efter svärfadern, salig Anders Olssons, testamente av den 6 amj 1671 oppdraget hälften av hemmanet, emot sonebarnen, ty han skulle betala någon huset gäld, och väl sköta honom svärfadern.

Salig Per Anderssons del är sedermera af dess barns målsmän, morfadern Anders Hansson i Norshyttan, samt morbröderna Anders och Hans Anderssoner ibidem försåld, som köpeskriften av den 10 juni 1679 utvisar, till Anders Matsson i Gläfsse, barnens syskonbarn, hustru Karin Andersdotters, salig Per Anderssons i Gläfsse systerson, för 1280 dr kpmt. Till detta köp har Anders lånt sig penningar av salig Mats Andersson Noring, sin svåger och hemmansdelen sedermera uppdragen till Noring. Härvid protesterade Erik Andersson på Norhyttan, den nyligen fått salig Per Anderssons dotter till hustru, på sina egna och hustrubrödernas vägnar, först emot det köp målsmännen gjort med Anders Matsson, item emot Anders transport på Noring. ... ²³⁰²

ANDERS OLSSON

Hustru:

Barn:

Per Andersson. Se nedan

Karin Andersdotter. Gift med Mats Olsson hammarsmed. Se nedan.

2297 Ting i Floda 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 39

2298 Ting i Söderbärke 1617 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 617

2299 Ting i Norberg 27 jan 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 144

2300 Ting i Söderbärke 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 195

2301 Ting i Söderbärke och Norrbärke 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 108

2302 Extraordinarie ting i Söderbärke 13-14 augusti 1683 Söderbärke tingslags häradsrätt AIa:1 (opaginerat) Bild 5410

PER ANDERSSON

Son till Anders Olsson, se ovan. Död före 1683.

Hustru: NN Andersdotter från Norshyttan. Dotter till Anders Hansson i Norshyttan. Syster till Anders och Hans Andersson i Norshyttan.

Barn:

NN

MATS OLSSON hammarsmed

Måg till Anders Olsson, se ovan.

Hustru: Karin Andersdotter. Dotter till Anders Olsson, se ovan. Omgift med Hans Nilsson, se nedan.

Barn:

Anders Matsson. Se nedan.

HANS NILSSON

Gift med Mats Olssons änka, se ovan. Från Hemshyttan, Söderbärke.

Hustru: Karin Andersdotter. Änka efter Mats Olsson, se ovan och dotter till Anders Olsson, se ovan. Omgift med Mats Nilsson, se nedan.

MATS NILSSON

Gift med Hans Nilssons änka, se ovan. Från Saxe, Söderbärke.

Hustru: Karin Andersdotter. Änka efter Hans Nilsson, se ovan och dotter till Anders Olsson, se ovan.

ANDERS MATSSON

Son till Mats Olsson, se ovan. Svåger till Mats Andersson Noring, son till Anders Larsson i Nor, Söderbärke.

Hustru: Brita Torstensdotter. Född i Vad, Söderbärke. Omgift med Per Matsson i Nor, Söderbärke

Barn:

Mats Andersson

Torsten Andersson

Gläfsse, Jon Pers hemman

Extraordinarie ting 13-14 Augusti 1683

Jon Pers ¼ hemman är skattat på 532 skeppund tackjärn. Under detta hemman dela barnen, Anders Jonsson som bor på hemmanet, hustru Cherstin, Olof Bengtssons i Vik, hustru Susanna, Anders Jonssons i Hugnora, och hustru Karin som bor kvar i Gläfsse, dock flyttat sig något utur byn. Här påminnes Jon Pers hemman har varit gäldsatt, då han det vedertog och sig gifte, upptagit så sin hustrus, Brita Jönsdotters, arvtagande ifrån Flängan i Norberg och här nederlagt, Men denna hustru efter mannens död åter gått i annat gifte med en man, Mats Olsson benämnd, då hemmanet åter blivit försatt i någon gäld. Med honom har hon avlat en dotter, Lisbet vid namn, som än är oförsedd. Anders Jonsson påminte mycken gäld blifvit lämnad efter styvfadern och modern. Hustru Kerstin i Lernbo och Norrbärke talade här på dess faders morsarv, som Anders Jonsson med sig skall innehava. ...²³⁰³

JOHAN PERSSON

Hustru: Brita Jönsdotter. Från Flängan, Norberg. Dotter till Jöns Persson i Flängan. Omgift med Mats Olsson, se nedan.

Barn:

Anders Jonsson, se nedan.

Cherstin Jönsdotter. Gift med Olof Bengtsson i Vik

Susanna Jönsdotter. Gift med Anders Jonsson i Hugnora.

Karin Jönsdotter. Bor i Gläfsse.

MATS OLSSON

Gift med Johans Perssons änka, se ovan.

Hustru: Brita Jönsdotter. Från Flängan, Norberg. Änka efter Johan Persson, se ovan.

Barn:

Lisbet Matsdotter.

ANDERS JONSSON

Son till Johan Persson, se ovan. Född 1618 i Gläfsse. Död 1707 i Gläfsse.

Gläfsse, Mats Nilssons hemman

Extraordinarie ting 13-14 Augusti 1683

Mats Nilssons ½ hemman är skattat för 975 skeppund tackjärn. Dess hemman är fallit efter honom i 9 systerdelar till arv, ty han haft 3 söner och 3 döttrar, en son dock död barnlös, dock förut tagit sin lösen. Men Mågen Mats Ersson, dotter Brita Matsdotters man, har till den del hustrun ärvt inlöst andra 6 delar därtill, och han således blivit rådande om 7 systerdelar eller 7/9 i hemmanet. De övriga två systerdelarna har sonen Bengt Matsson haft behållna för sin brodersrätt. Samme Bengt efter någon tid död och lämnat efter sig 2:ne söner. Mats Bengtsson, nu boende i Saxe och Sahl Jöns Bengtsson i Gläfsse. Denne Jönsses son, Per Jönsson, haver åter den 28 Jan 1681 avstått sin broderslott eller halvdel mot Mats Bengtsson, till Johan Angerstein för 400dr kpmt... Mats Bengtsson i Saxe har ännu sin del kvar ograverad.

Mats Erikssons barn hafva varit ägande till 1/9 delar, som varit Halvard och Anders, bägge i Gläfsse boende, Karin, Olof Stakes hustru ibidem, vidare Cherstin i Moren och Anna i Saxe, gör 7 systerdelar. Av dessa 7 systerdelar har Halvard för sin börd intagit 2:ne, sedan emot sin hustrus arvsrätt i Sörbo tillbytt sig Annas i Saxe del. Noch löst 2/3 delar uti Cherstins del i Moren, bliver så hans rätt i faders jord 3 1/3 delar. Olof Stake med sin hustru Karin besitter dess börd, och löst 1/3 emot Halvard uti Cherstins del. Ger 1 1/3 systerdel. Anders Matssons besuttit och nöjt sig åt sin börd, som är 2 systerdelar. Harvard Matsson hade söner Erik, Per och Lars Halvardssöner.

Anders Matsson, den andre Mats Erssons son, lämnade ingen gäld efter sig. Dess barn voro Mats Andersson i Gläfsse och Torsten Andersson, vilken Torsten död blev efter sin faders död, medan han ung var, och ärvde så modern, hustru Brita Torstensdotter, dess del på 2/3 delar. ²³⁰⁴

MATS NILSSON

Hustru: Karin. Hennes mormors far är Germund Bengtsson i Livsdal.²³⁰⁵ Se även Släkttavlan utgående från Bengt ovan.

Barn:

3 söner, 3 döttrar

NN Matsson. Död barnlös

Brita Matsdotter. Gift med Mats Ersson, se nedan.

Bengt Matsson.

1592 Mats Nilsson i Gläfsse bjuder upp ett hemman i Gläfsse av Per Helsing i Finsta i Hedemora för 16 fat Ingel Eriksson i Kyrkbyn i Floda socken för 20 fat²³⁰⁶

MATS ERSSON

Måg till Mats Nilsson, se ovan.

Hustru: Brita Matsdotter. Dotter till Mats Nilsson, se ovan.

Barn:

Halvard Matsson. Se nedan.

Anders Matsson. Se nedan.

Karin Matsdotter. Gift med Olof Stake, se nedan.

Cherstin Matsdotter. Moren.

Anna Matsdotter. Saxe

1657 Anders Persson i Gläfsse förfrågade sig för rätten om någon jord ibid som till lösen var fallen efter Mats i Gläfsse, och gavs honom till svar att honom tilläts en 1/3 del, men brodern Halvar Matsson 2 delar. Och Hemming som var Anders Perssons svåger och hade sålt ... böter ...²³⁰⁷

BENGT MATSSON

Son till Mats Nilsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Mats Bengtsson. Saxe

Jöns Bengtsson. Se nedan.

JÖNS BENGTSSON

Son till Bengt Matsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Per Jönsson. Se nedan

²³⁰⁴ Extraordinarie ting i Söderbärke 13-14 augusti 1683 Söderbärke tingslags häradsrätt AIa:1 (opaginerat) Bild 5420

²³⁰⁵ Släkttavla i Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 151 1594-1595

²³⁰⁶ Ting i Söderbärke 1592 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 31

²³⁰⁷ Ting i Söderbärke 1657 Söderbärke tingslags häradsrätt AIa:1 (opaginerat) Bild 120

PER JÖNSSON

Son till Jöns Bengtsson, se ovan.

HALVARD MATSSON

Son till Mats Ersson, se ovan. Död 1679 i Gläfsse.

Hustru: Elisabet Andersdotter. Född i Nor, Söderbärke. Död 1698 i Gläfsse, 76 år.

Barn:

Lars Halvarsson. Född ca 1644 i Gläfsse. Död 1730 i Gläfsse. Se nedan.

Erik Halvarsson. Född 1647 i Gläfsse. Död 1727 i Gläfsse. Gift med Dordi Eriksdotter. Död 1706.

Henrik Halvarsson. Död 1679 i Gläfsse.

Per Halvarsson. Född ca 1651 i Gläfsse. Död 1713 i Gläfsse. Gift med Susanna Johansdotter.

Elisabet Halvarsdotter. Född 1655 i Gläfsse. Död 1735 i Laggarbo, Säter. Gift med Lars Persson.

Barbro Halvarsdotter. Född 1662 i Gläfsse. Död 1733 i Kyrkobyn, Söderbärke. Gift 1:o 1686 med soldaten Nils

Hansson i Broman i Tunkarlsbo. Gift 2:o 1708 med Lars Larsson i Tolvsbo.

Brita Halvarsdotter. Född 1664 i Gläfsse. Död 1737 i Gläfsse. Gift med Anders Andersson. Född 1673 i Gläfsse. Död 1736 i Gläfsse.

Johan Halvarsson. Född 1667 i Gläfsse. Död 1736 i Gläfsse.

Annika Halvarsdotter.

Halvar Halvarsson. Född 1674.

LARS HALVARSSON

Son till Halvar Matsson, se ovan. Född 1644 i Gläfsse. Död 1730 i Gläfsse

Hustru: Karin Hansdotter. Född 1658 i Hemshyttan. Död 1716 i Gläfsse.

Barn:

Karin Larsdotter. Född 1683 i Gläfsse. Död 1759 i Gläfsse

Anders Larsson

Lars Larsson. Född 1687 i Gläfsse.

Mats Larsson. Född 1688 i Gläfsse.

Hans Larsson. Född 1694 i Gläfsse.

ANDERS MATSSON

Son till Mats Ersson, se ovan.

Hustru:

Barn:

OLOF STAKE

Må till Mats Ersson, se ovan.

Hustru: Karin Matsdotter. Dotter till Mats Ersson, se ovan.

Barn:

Inga barn. Testamentsarvinge Hemming Hansson, se nedan.

HEMMING HANSSON

Testamentsarvinge till Olof Stake. Son till Hans Persson i Hemshyttan.. Född ca 1643 i Hemshyttan. Död 1704 i Gläfsse.

Hustru: Karin Matsdotter

Barn:

Mats Hemmingsson. Född 1681. Död 1741 i Gläfsse.

Nils Hemmingsson. Född 1691. Död 1767 i Bråten, Söderbärke.

1669 Begärde Olof Mickelsson i Gläfsse, tillika med sin hustru Carin Matsdotter, att alldenstund de voro barnlöst folk, få taga sig till syssloman en ung dräng, Lars Hansson i Västerby och få testamentera honom sin egendom, vilken Olofs systerson, Mats Andersson i Nor klandrade

1678: Olof Stake och hans hustru Karin Matsdotter i Gläfsse, barnlöst folk, och nu något till åren, begärde att få taga sig till sytningsman Hemming Hansson uti Hemshyttan, som nu gifter sig med hustruns morbrors sondotter. Erik Halvarsson, hustru Karins brorson protesterade däremot, begärandes att efter han är närmare i börden, han och måtte vara närmare till sytningen ...²³⁰⁸

HEMSHYTTAN MED KNUTSBO, SÖDERBÄRKE

Hemshyttan är belagd från 1300-talet och flera forskare har knutit samman byn med en västeråsborgare Hemming, belagd 1412. Borgarens hustru Katarina verkar ha anknytning till Nordansjö i Norberg.

1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Nils Larsson
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Nils Larsson
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Nils Larsson
1547	Dalarnas handlingar 1547:10 Bild 44	Nils Larsson
1549	Dalarnas handlingar 1549:3 Bild 169	Nils Larsson
1550	Dalarnas handlingar 1550:4 Bild 175	Nils Larsson
1551	Dalarnas handlingar 1551:3 Bild 145	Nils Larsson
1552	Dalarnas handlingar 1552:8 Bild 22	Under Söderbärke – Ligger till norberg och gör skogsskatten till Söderbärke Nils
1555	Dalarnas handlingar 1555:11 Bild 57	Under Söderbärke Ligger till Norberg och gör skogsskatten till Söderbärke Nils
1556	Dalarnas handlingar 1556:7 Bild 25	Under Söderberke De efterskrivna ligger till Norberg och göra Skogsskatten till Söderbärke Nils
1557	Dalarnas handlingar 1557:1 Bild 25	Under Söderbärke De efterskrivne ligga till Norberg och gör sin skogsskatt till Söderbärke Nils
1558	Dalarnas handlingar 1558:1 Bild 61	Under Söderbärke De efterskrivne ligga till Norberg och gör sin skogsskatt till Söderbärke Nils
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 Bild 65	Nils Larsson
1563	Dalarnas landsskapshandlingar 1563:7 Bild 64	Nils Larsson
1564	Dalarnas handlingar 1564:14 Bild 106	Nils Larsson
1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 17	Hans Larsson
1571	Älvsborgs lösen	Hans
1575	Dalarnas handlingar 1576:14 Bild 64	Hans Larsson En utjord benämnd Fernebo ?
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 26	Hans Larsson
1579		Hans Larsson
1592		KNUTSBO Mats Eriksson
1600		Per
1604		Hustru Barbro KNUTSBO Per Hansson
1608		Per Hansson KNUTSBO Hemming
1611		Per Hansson Hemming Hansson
1613	Älvsborgs lösen	Peder Hansson Gift dotter Hemming Hansson Israel Hansson med hustru Marit Jon Stark
1619	Dalarnas handlingar 1619:14 Bild 23	Peder Hansson KNUTSBO Hemming Hansson
1629		Hemming Hansson Israel Hansson
1630		Erik Nilsson Israel Hansson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet	Hemming Hansson

	Västmanland 1631 Mantals längd Söderbärke	Erik Nilsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd 1631 (Krigsdugliga män över 15 år)	Nils Hemmingsson mågen Per Nilsson Erik Nilsson sonen Hans Persson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Längd på Manfolket i Söderbärke 19 sept 1631	Nils Hemmingsson mågen Per Nilsson Erik Nilsson ibid sonen Has Pärsson
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Hemming Hansson 1/2 Erik Nilsson 1/2

Enligt en handling som finns tillgänglig på Lantmäteriets tjänst Historiska kartor och rör en delning av ägor i Hemshyttan 1818 är ägarna

Erich Nils hemman 5/8:

Gamle Anders Andersson 3/8, Per Hansson 1/8, Anders Persson 1/8

Hemming Hans hemman 5/8

Anders Larsson 15/64, Per Ersson 5/32, Hans Olsson 5/32, unga Anders Andersson 5/64

Hemshyttan

Nordansjös tidigast kända ägoförhållanden verkar ha samband med byn Hemshyttan i Söderbärke, även om källorna är knapphändiga. Ulla Stahre nämner följande källor och kopplar ihop Hemming i Hemshyttan med borgare Hemming i Västerås och hans hustrus arv i Nordansjö i "Bygd och Bergsmän under senmedeltid" i samlingsverket Norberg under 600 år.²³⁰⁹ Se vidare Nordansjö, Norberg

År 1367 och 1372 förvärvar en Hemming i Hemshyttan jord i Söderbärke socken o Det som avses är fyra ängar i Sörbo av hustru Karin i Sörbo samt jord i Sörbo av Ingeborg, Peters husfru i Kyrkbyn.²³¹⁰

1383 Att arvskiftet tillsammans med Hemming i Hemmingshyttan i Söderbärke är uppgjort och avslutat betygas av Hans Stökar och Könika Tyske.²³¹¹

1412 omnämns en västeråsborgare Hemming Olafsson, som med sin hustru Katarina förbinder sig och sina efterkommande att till själakapellet i Västerås domkyrka årligen skänka en viss avkastning av en gård i Västerås. I anmärkningen om sigillen sägs: N. 1. Bomärke med omskr.: mingi olafs; N. 2. En helgonbild med omskr.: s. katerine ragvaldi. På frånsidan står: På frånsidan: xij ore pecunie(?) de curia Johannis Hæmingxson. Gården ligger mellan "Efreko Rika Gaardh ok almaenningen"²³¹².

1417 Borgaren Hemmings hustru Katarina har också anknytningar till Norberg. Det är antagligen deras barn Peter och Nils Hemmingsöner, som 1417 säljer sitt modernearv, en tredjedel i Nordansjö hytta.. I brevet står att Pedher Bergh, Pedher Hemmingsson, Niclas Hemmingsson och Ingeborg Thomasdotter säljer sin modernearv, en tredjedel i Nordansjö till Laurens Jonsson, "Vår elskade måg". Peder Bergh använder Effrik Kortas insigler, och Peder och Niclas Hemmingsson använder insiglerna av Matts i Meling²³¹³

Lars Hemmingsson, bergsman i Hemshyttan född i slutet av 1400-talet verkar ha intressen i Meling. Han gifter sig när hans första hustru dött till Meling och bosätter sig också där. En son tar över i Hemshyttan. Se vidare nedan.

Ytterligare en son kan vara kyrkoherden i Söderbärke, Olof Hemmingsson, vilken 1416 får bekräftelse av kyrkoherden i Norberg, Bengt på jord i Näsbyn i Söderbärke socken som han köpt av Bengts farfar Olof Tomasson.²³¹⁴

Ytterligare om dessa personer från Kjell Kumlien:²³¹⁵

I en mirakelsamling sammanskreven av broder Gregorius som från 1403 fram till mitten av 1430-talet var lektor i

²³⁰⁹ Stahre (Född Norman), Ulla. "Bygd och bergsmän under senmedeltid". I Norberg under 600 år, sid 244–82. Uppsala: Almqvist & Wiksell, 1958.

²³¹⁰ Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Första delen. Nr 34 (1367 SDHK 9147), 37 (1372 SDHK 10134), 38 (1373 SDHK 10319)

²³¹¹ Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Första delen. Nr 44 (1383 SDHK 12322)

²³¹² 7 Maj 1412, SDHK 17825, SD 1570.

²³¹³ 1417, SDHK 18842, SD III, nr 2308

²³¹⁴ 3 Feb 1416, SDHK 18678, SD 2183, Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Första delen. Nr 72.

²³¹⁵ Kumlien K. Västerås genom tiderna- D. 2 Västerås till 1600-talets början. Västerås: 1971. Sid 230 och Sid 294

klostret vid Svartmannagatan i Stockholm berättas bl a om Katarina i Västerås, mor till Johan Hemmingsson som fick uppleva märkliga ting. Under fem dagar var hon berövad synen och hade svår värk. Hon bad då sin son, en dugande man och sin övriga närvarande vänner, att de genom lottdragning skulle utröna, till vilket helgon hon avge ett löfte för att bli frisk. ²³¹⁶

På hösten 1436 satt Jöns Hemmingsson och Hans Trymbel som borgmästare i staden. Under deras ämbetsperiod utfärdades där ett dombrev i oktober 1436, av Peter Hemmingsson i Millingby (Romfartuna), vilken för tillfället fungerade som häradsdomhavade i Norrbo å Nils Engelbrektssons, folkledarens broders, vägnar.²³¹⁷

HEMMING OLOFSSON

Borgare i Västerås och förmodligen den som 1367 och 1372 förvärvar jord i Söderbärke.

Hustru: Katatarina Ragvaldsdotter. Förmodligen dotter till Ragvald i Englikebenning. Se vidare Stabäck, Västervåla samt Nordansjö, Norberg.

Barn:

Per/Peter Hemmingsson

Johan Hemmingsson

Niclas Hemmingsson

Olof Hemmingsson. Kyrkoherde i Söderbärke

Även Peder Bergh och Ingeborg Thomasdotter omtalas som arvingar i brevet från 1417

Någon/några generationer som är odokumenterade till:

HEMMING

Bergsman i Hemshyttan.

Hustru: NN

Barn:

Lars Hemmingsson. Bergsfogde i Meling. Se nedan.

NN Hemmingsdotter gift med Per Olsson i Karbenning.

Ting i Norberg 1545. Lasse Hemmingsson i Meling med sina mågar Bengt Holstensson i Semla och Jöns Hermansson i Åvestbo säljer Brandebo? i Västervåla (nuv Västanfors) till Per Olsson i Karbenning i Fernebo socken. Per Olsson hade påbörjat affären med "Hemming i Hemshyttan liggande i Söderbärke", sen hade Hemming dött och då återopade han sin hustrus arvsrätt. Per Olsson och hans arvingar ska till evärderlighet äga Brandebo.²³¹⁸

Jämför 1399: VALA Ragmundz arfuom i Vestansiö atta örtugland ther sama stadz . Aff Aengilbrichtz arfuom . Item raettom aeghandom iij örtugland ok ij paeningxland i Brandabodhom ok Dywpa naes. . Item ij örisland i Enenore raettom aeghandom, Item Ingebyorne i Vestansiö v örtugland a Vesterberghe aff kirkione testament, Item Ragualle i Aenglikobygning iij örisland i Sudherberghe. Item Niclisse Villason ij örtugland i Holmwidharfuæ aff kirkione testament . Item Sighurdz arfuom i Sundabodhom j örisland i Vesterberghe aff krikione testament. Item Ingeuasta arfuom iij örtugland aff kirkione testament Item i Kirkiobynom raettom aeghande ij örisland iordh aff kirkionne testament ²³¹⁹
Se vidare Nordansjö, Norberg och Stabäck, Västervåla samt Brandbo, Västanfors

1551 Kom för rätten Peder Olsson och talade till Bengt i Kyrkbyn om sin hustrus möderne i förenämnd kyrkbyn och ²³²⁰

LARS HEMMINGSSON

Född i slutet av 1400-talet. Bergsman i Hemshyttan. Senare Bergsfogde i Meling, Västanfors.

Hustru: Karin

Hustru: Brita. Änka efter Nils Jönsson i Meling. Har i det äktenskapet barnen Rikmor, Peder och Erik. Från Sundbo, Västanfors.

Barn:

Första äktenskapet

Nils Larsson. I skattelängd 1539. Se nedan.

Hans Larsson. Se nedan.

Eric Larsson. Son eller möjligen måg. I Fröbenning, Norberg

²³¹⁶ Gregorius Holmiensis. - *Miracula defixionis Domini* : En mirakelsamling från Stockholms dominikankloster efter Kh 27 i Linköpings stifts- och landsbibliotek / utg. med inledning, övers. och register av Tryggve Lundén.. - Göteborg, 1950

²³¹⁷ 15 okt 1436 SDHK 22653

²³¹⁸ Ting i Norberg 3 mars 1545. Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 17 (21v enl orig paginering)

²³¹⁹ Styffe, Carl Gustaf. Bidrag till Skandnaviens historia ur utländska arkiver. Andra delen. Stockholm: Norstedt, 1864. <http://runeberg.org/biskandhi/2/> sid 89

²³²⁰ Ting i Söderbärke 1551 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 194

NN Larsdotter. Gift med Holsten Bengtsson i Semla, Västanfors
 Jöns Larsson. Död omk 1605. Ägde Oppgård i Västra Djupkärra, Norberg. Gift med Nils Jönsson i Meling
 och Brita, se ovan, dotter Rikmor.
 NN Larsdotter. Gift med Jöns Hermansson Åvestbo
 Olof Larsson. Ev Tunkarlsbo, Söderbärke
 Andra äktenskapet
 Hemming Larsson. Inga barn.

Om Knutsboda så finns ett brev från 29 feb 1548 där Joen i Sörbo, Söderbärke talade till Lasse Hemmingsson i Meling om en boda som kallas Knutsboda, vilken Lasse Hemmingsson givit Rasmus timmerman lov att uppbygga på den tid han var bergsfogde. Konstaterades att bolbyborna icke hade skada därav, och att om Rasmus icke synes där bliva, så ska han bjuda det till skogsägaren och ingen annan, där till skola 12 män rannsaka på vars skog det ligger och vad han förbättrat haver. ²³²¹ Detta behandlas också i domboken för 1549 ²³²²

Lars Hemmingsson skattade 1555 även för Ingelstakten i Norberg.

I Strödda domboks- och rättegångshandlingar i Riksarkivet finns ett brev daterat 18 feb 1566. Holsten i Semla och Erik Larsson i Fröbenning, fastade och upplät till Nils i Hemmingshyttan den del som dem tillföll i Hemshyttan. Nils löser också in Hans Larssons i Djupkärra del i Hemmingshyttan. Hans löser den del som tillföll Nils i Djupkärra

18 februari 1566: Kom för rätten beskedlige män Holsten i Semla och Erich Larsson i Fröbenning fastade och upplät beskedlig man Nils i Hemmingshyttan sin del som dem tillföll i Hemmingshyttan för tolv fat som de uppburit, och Hans Larsson i Djupkärra för sin del i Hemmingshyttan uppbar 30 och Hans skulle så lösa den delen igen som Nils i Hemmingshyttan tillföll i Djupkärra så att de uppå båda sidor vore väl förnöjda avhände dessa förskrivne Eric Larsson, Holsten och Hans Larsson sig och sina arvingar och tillägnade Nils och hans arvingar till evärdeliga egor i skog och skjul, i vått och torrt, i nämnden satt Olof Jönsson i Sundbo, Lasse Olsson i Bastmora, Wilken i Ombenning, Hans Larsson i Djupkärra, Jöns Larsson ibid., Olof Nilsson i Ingolsbenning, Tidik Olsbenning, Lasse Håkansson i Gäsjo, Olof Larsson i Fragg, Erik Larsson i Fröbenning, Lasse Persson i Hedkärra, Jon Hansson i Aspbenning till ... ²³²³

1597 Kom Per Hansson på Hemshyttan i Söderbärke på alla sina syskons vägnar och gav tillkänna huru de hade gjort ett vänligt jordebyste med sinom fader broder Jöns Larsson i Västra Djupkärra i Norbergs socken, i så måtto att Per Hansson samt hans syskon gav Jöns Larsson all den del dem tillkom efter deras fader Hans Larsson liggandes i Djupkärra, både i hus och jord och därtill 2 fat osmundsjärn, och Jöns Larsson gav dem igen all sin del i Hemshyttan samma och i Knutsbo och eter at mera jord kom Jöns Larsson till i Hemshyttan och Knutsbo, gafs det 2 fat järn i ²³²⁴

Brev daterat 6 feb 1597. Per Hansson och Hemming Hansson på Hemmingshyttan i Söderbärke, på alla sina syskons vägnar, samt och på sin farbror Jöns Larsson i Västra Djupkärra i Norbergs socken, och gav tillkänna att de gjort ett jordebyste. Jöns gav sina brorsbarn sin del i Hemmingshyttan samt ett litet torp Knutsboda och Jöns fick då allt sitt fasta fäderne, liggande i Djupkärra. ²³²⁵

På tinget 1599 Kom Jöns Larsson i Djupkärra och förfrågade sig huru han skulle ärva sin samt sin hustrus Rikmors halvbroder Hemming Larsson. Till målet är fogat en skiss som är grunden till ovanstående om Lasse Hemmingssons familj. ²³²⁶

Lagmansting 1642 Erik Matsson i Västerdjupkärra, beviste med laglig skäl köp och fastebrev, huru han hade köpt år 1617 en sjätte?del som är en brodersdel i förnämnda Västra Djupkärra, av sin moderfaders broder Lasse Olofsson i Tunkarlsbo för 7 fat osmundsjärn. Item år 1622 en brodersdel ibidem av Halvard Andersson i Bastmora för 6 fat osmundsjärn för 6 fat osmundsjärn, så och av Peder Hermansson i Semla en systerdel ibidem för 3 fat osmundsjärn. Item Anna 1632 av Hans Jonsson i Trätsbo all hans del och anpart i benämnde Djupkärra för 10 skeppund Stångjärn och sist år 1639 av sin modersyster Anna Persdotter i Trätsbo en systerdel ibidem för 4 Skeppund tackjärn. Nog av sin broder Hans Matsson på Högen en brodersdel för 2 Skeppund Stångjärn, mer av sin s broders Hemming Matssons efterleverska och barnen en brodersdel, och att hustru Brita och Nils Byrilsson haver bekommit ett skeppund Stångjärn, och de andra barnen Rikmor, Karin och Kirsten 3 skeppund tackjärn, vilket köp i all måte befanns vara laglig gjord och confirmerat blev ²³²⁷

2321 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 711

2322 Ting i Norberg 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 135

2323 Strödda domboks- och rättegångshandlingar, volym 27 opaginerad. Riksarkivet. Bild 100

2324 Ting i Norberg 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 169

2325 Strödda domboks- och rättegångshandlingar, volym 27, opaginerad. Riksarkivet. Bild 320.

2326 Ting i Söderbärke 1599. Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 157

2327 Lagmansting 1642 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Uppsala län EXIa:4 sid 237

Erik Matssons i Västra Djupkärra morfar är Jöns Larsson, son till Lasse Hemmingsson i Hemshyttan/Meling. Ovanstående ärende antyder att han skulle ha haft en bror Olof Larsson, som du ska ha varit far till Lasse Olofsson i Tunkarlsbo. Möjligen kan det vara så att Olof Larsson har en son Lasse Olofsson som har sonen Nils Larsson. Detta understöds av skattelängderna.

NILS LARSSON

Son till Lars Hemmingsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Inga kända barn.

1558 finner vi närmast följande uppgift om bergsfogdeämbetets innehavare. Detta år befrias nämligen bergsfogden Nils Larsson på Hemshyttan som ersättning för sitt arbete från hela sin årliga ränta, 650 järn. 1563 är han avlöst av Bengt Germundsson i Livsdal. ²³²⁸

Kom för rätten Hederlig mann Herr Lars Kyrkoherde i Söderbärke och talade till Nils Larsson på Hemmingshyttan om en bok som Nils hade tagit av Kyrkan och ville lära sig av henne. Det och gode män vittnade sig hava sett the när han tog henne. Herr Lars ²³²⁹

1588 nämns Mickell Hammarsmed vid Norbergshammarens produktion, dels medan Nils Larsson var Fogde och dels emedan Erik Nilsson var fogde. ²³³⁰

HANS LARSSON

Son till Lars Hemmingsson, se ovan. Död före 1597 i Hemshyttan.

Hustru: Barbro Larsdotter. Född i Persbo, Grangärde. Dotter till Lasse Persson i Persbo, Grangärde. Enligt rannsaking i Persbo 1686 (se nedan) var hon sedan omgift i Uppsala By, Bergs socken.

Barn:

NN Hansdotter. Gift med Kjellfast Holstensson i Södra gården, Fragg, Norberg

Hemming Hansson. Se nedan

Per Hansson. Se nedan.

NN Hansdotter. Gift med Jon. Son Frygård Jonsson i Munktorp.

Eventuellt Israel Hansson nämnd i Hemshyttan 1613-1630. Hustru Brita. Samma Israel nämns ev. även i Spjutsbo, Norberg i början av 1600-talet

Marit Hansdotter. Gift med Erik i Mårtsbo, Söderbärke.

Ersätter brodern Nils Larsson i Älvsborgs lösen 1571 och Skattelängd 1579. Tidigare även i Västra Djupkärra och Fragg, Norberg.

1593 Kom för rätten hu Barbro i Hemmingshyttan med tu gamla häradshövdingebrev utgivna av Magnus Enbjörnsson häradsdommare i ... havande på Bo Jönssons ... över Dala år 1367 på några ängar som var köpta till Hemmingshyttan, och klagade att Herman i Sörbo ... ²³³¹

Björn Ishedens artikel i Släkt och hävd 1984 bygger på en rannsaking 1686 i Persbo, Grangärde. Där nämns att Barbro Larsdotter var gift med Hans Hemmingsson från Hemshyttan. ^{2332 2333}

Utifrån detta skulle det kunna antas att hon var gift med en bror till Lasse Hemmingsson, Hans Hemmingsson som i så fall inte nämns i några andra kända källor. En invändning mot det förutom att han inte är känd annars att han borde vara för gammal för ett gifte med henne. Rannsakingen i Persbo sker flera generationer efter när dessa personer levde, och felaktigheter kan smyga sig in. Mer mystiskt är nedanstående protokoll som har ett annat felaktigt patronymikon.

1606: Kom Jon Larsson i Persbo och lade några brev i rätten lydandes huru han hade köpt en hage samt ett härbärke och en stuga i Persbo, av Engelbrekt Olofsson, fordom fogde på Väster Silvbergs gård 15 skeppund tackjärn 7 fat osmundjärn som brevet utvisar daterat den 10 mars 1579.

Så ock ett brev lydandes huru Hans Persson? (Larsson) på Hemmingshyttan samt hans hustru Barbro, samt och Peder Matsson i Sundbo på Gamla Norberg samt hans hustru, Anna benämnd, vilka var Jon Larssons hustrus systrar, de hava sålt till förenämnda Jon Larsson var sin systerdel i Persbo, både hus och jord för två läster osmundjärn, hade och Jon Larsson betalt giäll. Efter Lasse Persson som var Jon Larssons hustrus samt förenämnda hustrurs fader, så att på dem 2 lotter 12 fat skall och inräknas på samma systerdel, tillsades brev. ²³³⁴

²³²⁸ Stahre, Ulla. "Bygd och bergsmän under senmedeltid". I Norberg under 600 år. 1958.

²³²⁹ Ting i Söderbärke 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 137

²³³⁰ Dalarnas handlingar 1588:9A Bild 16

²³³¹ Lagmansting 1593 Strödda domböcker och rättegångshandlingar Volym 6 Bild 620

²³³² Ting i Grangärde 1686 (Renoverad dombok) Svea hovrätt. Kopparbergs län EXIe:2746 sid 838

²³³³ Isheden: En rannsaking år 1686 i Persbo, Grangärde. Släkt o Hävd 1984.

²³³⁴ Ting i Grangärde 24 jan 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 109

1608 Kjellfast i Fragg vill lösa igen en jordedel i Persbo, som hans hustrus mor, hustru Barbro i Hemshyttan, sålt till Jon Larsson i Persbo (Grangärde).²³³⁶

Hemming Hansson i Hemmingshyttan, bjuder upp första resan en systerdel i Hemmingshyttan köpt av sin systerson Frygård Jonsson i Munktorps socken.²³³⁷

Efter Hans Larsson sker en delning mellan sonen Per Hansson och sonen Hemming Hansson.

Hemshyttan, Per Hanssons del sedermera Erik Nils hemman

PER HANSSON

Son till Hans Larsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

NN Persdotter gift i Hemshyttan med Erik Nilsson. Se nedan

Mats Persson.

Hans Persson. Se nedan.

En delning sker mellan sonen Hans Persson och mågen Erik Nilsson

Hemshyttan, Hans Persson, Per Hanssons del sedermera Erik Nils hemman

HANS PERSSON

Son till Per Hansson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Hemming Hansson. Flyttar till Gläfsse. Se nedan.

Nils Hansson

Lars Hansson.

NN Hansdotter gift med Per Hansson från Tolvsbo. Se nedan.

1659: Kom för rätten Anders Ersson i Hemshyttan och en ung dräng, Anders Matsson i Nor, och förfrågade sig om Hans Perssons omyndiga barns jordlösning i Hemshyttan, vilken jord efter föräldrarnas död fants uti stor skuld. Avsades att Anders, som är salig Hans Perssons systerson, inlöser en systerdel, och Anders Matsson, som är brorsonen, löser 2 delar, och dessa bruka jorden till dess barnen komma till sina myndige år.²³³⁸
Anders Ersson var son till Hans Perssons syster gift med Erik Nilsson i Hemshyttan. Anders Matsson i Nor var kusin till Anders Erssons hustru. Kan tolkas så att Anders Matsson agerar för sin styvfars brorsbarn. Styvfadern hette Bengt Persson från Hemshyttan. ?

1663 Anders Matsson begärde ”på sin svåger Per Hansson i Hemshyttan vägnar att han måtte få lösa jord i Hemshyttan efter lag för en brodersdel mot sitt syskonbarn Anders Eriksson. Beslöts detta då Per Hanssons hustru och Anders Eriksson vore rätt syskonbarn.”

1669 Per Hansson i Hemshyttan insinuerade till första uppbudet på sina svågrars, Hemming, Nils och Lars Hanssöner överlåtna köpebrev på sina efter fadern arvfallna jordedelar ibidem.
Olof Hansson i Tolvsbo lät första resan uppbjuda sin farbroders, Per Hanssons i Hemshyttan, hemmansdel i Tolvsbo.²³³⁹

HEMMING HANSSON

Son till Hans Persson, se ovan. Född ca 1643 i Hemshyttan. Död 1704 i Gläfsse. Flyttar till Gläfsse, Söderbärke.

Hustru: Karin Matsdotter

1678: Olof Stake och hans hustru Karin Matsdotter i Gläfsse, barnlöst folk, och nu något till åren, begärde att få taga sig till sytningsman Hemming Hansson uti Hemshyttan, som nu gifter sig med hustruns morbrors sondotter. Erik Halvarsson, hustru Karins brorson protesterade däremot, begärandes att efter han är närmare i

2335 Ting i Grangärde 1606 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 303

2336 Ting i Söderbärke 1608 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 345

2337 Ting i Söderbärke 1619 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:11 sid 448

2338 Ting i Söderbärke 1656 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:2 sid 209

2339 Ting i Söderbärke 1669 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:5 (Opaginerat) Bild 1820

*börden, han och måtte vara närmare till sytningen ...*²³⁴⁰

PER HANSSON

Måg till Hans Persson. Från Tolvsbo.

Hustru: NN Hansdotter. Dotter till Hans Persson, se ovan.

Barn:

Hans Persson. Född 1666. Se nedan.

HANS PERSSON

Son till Per Hansson, se ovan. Född 1666 i Hemshyttan. Död 1718 i Hemshyttan.

Hustru: Annica Larsdotter. Vigd 1687. Född 1666. Död 1691 i Hemshyttan.

Hustru: Karin Hansdotter. Vigd 1694. Född 1670 i Bråfors, Norberg. Död 1761 i Hemshyttan.

Barn:

Första äktenskapet.

Per Hansson. Född 1688 i Hemshyttan.

Andra äktenskapet.

Hans Hansson. Född 1696 i Hemshyttan

HANS HANSSON (GAMLA)

Son till Hans Persson, se ovan. Född 1695 i Hemshyttan. Död 1763 i Hemshyttan.

Hustru: Karin Larsdotter. Vigd 1725. Född 1693 i Starbo, Norrbärke. Död 1764 i Hemshyttan.

Barn:

Anna Hansdotter. Född 1726 i Hemshyttan. Gift med Lars Andersson, se nedan.

Hans Hansson. Född 1727 i Hemshyttan. Se nedan.

Karin Hansdotter. Född 1729 i Hemshyttan. Gift 1760 med Erik Jansson i Saxe.

Anders Hansson. Född 1736 i Hemshyttan. Se nedan

En delning sker mellan sönerna Hans och Anders Hansson samt mågen Lars Andersson.

Hemshyttan, Hans Persson, Per Hanssons del sedermera Erik Nils hemman. Hans Hanssons del

HANS HANSSON (Gamla)

Son till Hans Hansson, se ovan. Född 1727 i Hemshyttan. Död 1806 i Hemshyttan.

Hustru: Kerstin Andersdotter. Vigda 1751. Född 1731. Död 1782 i Hemshyttan.

Hustru: Anna Larsdotter. Vigda 1783. Född 1742 i Sörbo. Död 1803 i Hemshyttan. Gift 1:o 1761 med Lars Andersson. Född 1734 i Hedemora. Död 1782 i Sörbo.

Barn:

Hans Hansson. Född 1752 i Hemshyttan. Troligen död tidigt.

Stina Hansdotter. Född 1753 i Hemshyttan. Gift 1771 med Olof Andersson. Född 1745 i Tvikbo. Död 1807 i Hemshyttan.

Anders Hansson. Född 1756 i Hemshyttan. Död 1776 i Hemshyttan.

Anna Hansdotter. Född 1762 i Hemshyttan. Troligen död tidigt.

Catharina Hansdotter. Född 1764 i Hemshyttan. Död 1835 i Moren, Västanfors. Gift 1:o 1783 med Per Hansson.

Född 1762 i Vik. Död 1806 i Moren, Västanfors. Gift 2:o 1815 med Mats Andersson. Född 1752 i Ivarsbyn, Skinnskatteberg. Död 1821 i Sotbo, Skinnskatteberg.

Per Hansson. Född 1767 i Hemshyttan. Se nedan.

Karin Hansdotter. Född 1764 i Hemshyttan.

Hans Hansson. Född 1774 i Hemshyttan. Död 1780 i Hemshyttan.

I andra äktenskapet

Brita Hansdotter. Född 1784 i Hemshyttan. Död 1823 i Vad. Gift med Anders Henriksson i Vad, Söderbärke. Född 1779 i Vad. Död 1842 på Kristianstads fästning. Kristianstad slotts församling. Bergsman, nämndeman, uppsyningsman, hovrättsdomare, riksdagsman, satt i fästning p.g.a. förfalskning.

PER HANSSON

Son till Hans Hansson, se ovan. Född 1767 i Hemshyttan.

Hustru: Cajsa Larsdotter. Född 1768 i Sörbo.

Barn:

Hans Persson. Född 1791 i Hemshyttan. Död 1792 i Hemshyttan.

Anders Persson. Född 1793 i Hemshyttan. Död 1793 i Hemshyttan.

Lars Persson. Född 1794 i Hemshyttan. Död som barn.

Per Persson. Född 1794 i Hemshyttan. Död 1796.

Hans Persson. Född 1797 i Hemshyttan. Död 1797.

Lars Persson. Född 1799 i Hemshyttan. Gift 1826 med Greta Andersdotter. Född 1798 i Norberg. Till Karbenning

2340 *Ting i Söderbärke 1678 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2741 sid 486*

1826.

Anna Stina Persdotter. Född 1802 i Hemshyttan. Död 1803.

Brita Persson. Född 1804 i Hemshyttan. Flyttar 1822.

Catharina Persdotter. Född 1807 i Hemshyttan. Död 1807 i Hemshyttan.

Stina Persdotter. Född 1808 i Hemshyttan. Död 1809 i Hemshyttan.

Anna Cajsa Persdotter. Född 1810 i Hemshyttan. Till Karbenning 1826 tillsammans med sin bror Lars Persson.

Ägde vid ägodelning 1818 1/8 hemman.

OLOF ANDERSSON

Måg till Hans Hansson, se ovan. Född 1745 i Tvikbo

Hustru: Stina Hansdotter. Född 1753 i Hemshyttan. Dotter till Hans Hansson, se ovan.

Barn:

Anders Olsson. Född 1773 i Hemshyttan. Död 1774 i Hemshyttan.

Hans Olsson. Född 1775 i Hemshyttan. Se nedan.

Anders Olsson. Född 1778 i Hemshyttan. Död 1779 i Hemshyttan.

Olof Olsson. Född 1779 i Hemshyttan. Död 1780 i Hemshyttan.

Per Olsson. Född 1781 i Hemshyttan. Död 1786 i Hemshyttan.

Anders Olsson. Född 1785 i Hemshyttan.

Ägde vid ägodelning 1818 5/32 hemman i Hemming Hans hemman???

Hemshyttan, Hans Persson, Per Hanssons del sedermera Erik Nils hemman. Anders Hanssons del

ANDERS HANSSON

Son till Hans Hansson, se ovan. Född 1736 i Hemshyttan. Död 1780 i Hemshyttan.

Hustru: Anna Henriksdotter. Född 1733 i Vad, Söderbärke. Död 1809 i Hemshyttan.

Barn:

Hans Andersson. Född 1763 i Hemshyttan. Död 1764.

Henric Andersson. Född 1765 i Hemshyttan. Död 1766.

Catharina Andersdotter. Född 1767 i Hemshyttan. Gift med Per Andersson, se nedan.

PER ANDERSSON

Måg till Anders Hansson, se ovan. Född 1756 i Norberg.

Hustru: Catharina Andersdotter. Vigda 1783. Född 1767 i Hemshyttan. Dotter till Anders Hansson, se ovan.

Barn:

Anders Persson. Född 1784 i Hemshyttan. Se nedan.

Hans Persson. Född 1790 i Hemshyttan. Gift till Tolvsbo

ANDERS PERSSON

Son till Per Andersson, se ovan. Född 1784 i Hemshyttan.

Hustru: Anna Andersdotter. Vigda 1804. Född 1783 i Hedbyn.

Barn:

Per Andersson. Född 1805 i Hemshyttan

Christina Andersdotter. Född 1808 i Hemshyttan. Död 1808 i Hemshyttan.

Anders Andersson. Född 1809 i Hemshyttan. Död 1814 i Hemshyttan.

Hans Andersson. Född 1811 i Hemshyttan. Död 1812 i Hemshyttan

Anders Andersson. Född 1816 i Hemshyttan. Död som barn.

Ägde vid ägodelning 1818 1/8 hemman.

Hemshyttan, Hans Persson, Per Hanssons del sedermera Erik Nils hemman. Mågen Lars Anderssons del

LARS ANDERSSON

Måg till Hans Hansson, se ovan. Född 1716

Hustru: Anna Hansdotter. Vigda 1746. Född 1726 i Hemshyttan. Dotter till Hans Hansson, se ovan.

Barn:

Anders Larsson. Född 1747 i Hemshyttan. Se nedan.

Hans Larsson. Född 1749 i Hemshyttan. Gift till Älgsjöbo med Carin Andersdotter, dotter till Anders Larsson.

Stina Larsdotter. Född 1764 i Hemshyttan.

ANDERS LARSSON

Son till Lars Andersson, se ovan. Född 1747 i Hemshyttan.

Hustru: Catharina Larsdotter. Född 1750 i Mårtsbo

Barn:

Anna Andersdotter. Född 1772 i Hemshyttan

Lars Andersson. Född 1773 i Hemshyttan

Ägde vid ägodelning 1818 15/64 hemman.

Hemshyttan. Mågen Erik Nilsson

ERIK NILSSON

Måg till Per Hansson, se ovan. Från Västerby, Söderbärke.

Hustru: NN Persdotter, dotter till Per Hansson, se ovan.

Barn:

Anders Ersson. Se nedan.

Nils Ersson. Se nedan.

Brita Ersdotter. Gift med Olof Hansson i Tolvsbo

Bouppteckning 1730. Då ärliga och beskedliga änklingen Olof Hansson i Tolvsbo begaf sig i det andra giftet med ärliga och tuchtiga pigan Karin Halvarsdotter från Kopparbo, gjordes följande förteckning på des förra sahl hustrus Brita Ersdotters från Hemshyttan kvarlåtenskap ... Till förmyndare för Olof Hanssons lilla dotter Margareta Olofsdotter nu på 6 året, förordnades faderbrodern Carl Hansson och moderbordern Anders Ersson i Hemshyttan ²³⁴¹

1702 Upptogs tvisten emellan länsman Ullberg, å den ena, och Nils Johansson Bruus, Hans Andersson och de flere åboer uppå Lars Nilsses hemman i Västerby, ang vad dessa kola kunna försvara 2/3 i skogen. Gamle mannen Anders Ersson i Hemmingshyttan, inemot 90 års ålder, vittnade att hans fader, Erik Nilsson bytte för 70 år sedan bort sin brodersdel uti Nils Larssons hemman i Västerby med sin svåger Nils Larsson, vars hustrus del i Hemmingshyttan han fick igen, som var Anders Erssons moster. Men i Västerby var 6 brodersdelar, nämligen Erik Nilsson, Nils Larsson, Hans Larssons, Anna och Kerstin Larsdöttrars, Per Larssons och Olof Larssons. ²³⁴²

Efter Erik Nilsson sker en delning mellan sönerna Anders Ersson och Nils Ersson.

Hemshyttan. Mågen Erik Nilsson. Anders Erssons del

ANDERS ERSSON

Son till Erik Nilsson, se ovan. Död 1706 i Hemshyttan. 90 år gammal.

Hustru: Barbro Andersdotter. Från Nor, Söderbärke. Död 1705 i Hemshyttan, 76 år gammal.. Dotter till Anders Larsson i Nor. ²³⁴³

Barn:

Anders Andersson. Född 1656 i Hemshyttan. Se nedan

Lars Andersson. Född 1667 i Hemshyttan. Gift till Norberg 1693

Annika Andersdotter. Gift med Lars Hansson i Sörbo 1685.

Erik Andersson. Född 1668 i Hemshyttan. Gift till Sundbo, Västanfors. Död i Sundbo 1704.

Per Andersson. Född 1669 i Hemshyttan. Gift till Norberg 1693

Hans Andersson. Född 1674 i Hemshyttan.

Margareta Andersdotter. Född 1672 i Hemshyttan.

ANDERS ANDERSSON

Son till Anders Ersson, se ovan. Född 1656 i Hemshyttan. Död 1740 i Hemshyttan.

Hustru: Karin Persdotter. Från Vad, Söderbärke. Död 1694 i Hemshyttan.

Hustru: Barbro Olsdotter. Vigda 1701. Född 1676 i Tolvsbo, Söderbärke. Död 1746 i Hemshyttan.

Barn:

I första äktenskapet:

Anders Andersson. Född 1687 i Hemshyttan.

2341 Bouppteckning Söderbärke tingslags häradsrätt FII:1 sid 86

2342 Ting i Söderbärke 1702 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe 2770 sid 231, 432

2343 Troedsson, Ingegerd. Från Mats i Nor fram till idag. Släktedjor från Nor i Söderbärke för familjen Thorzén och andra bergsmanssläkter, 1998.

Per Andersson. Född 1689 i Hemshyttan.

Kerstin Andersdotter. Född 1691 i Hemshyttan. Gift 1720 med Johan Evertsson, se Danskbo

I andra äktenskapet:

Erik Andersson. Född 1710 i Hemshyttan. Död 1734 i Hemshyttan.

Lars Andersson. Född 1703 i Hemshyttan. Död 1751 i Sörbo. Gift 1734 med Anna Olsdotter. Född 1713 i Sörbo. Död 1787 i Sörbo. Dotter till Olof Persson och Anna Kievaldsdotter i Sörbo.

Olof Andersson. Född i Hemshyttan 1705. Död i Nor, Söderbärke 1764.

Karin Andersdotter. Född 1711 i Hemshyttan. Gift 1735 med Hans Larsson i Kolpebo.

Hemshyttan. Mågen Erik Nilsson. Nils Erssons del

NILS ERSSON

Son till Erik Nilsson, se ovan. Död 1679 i Hemshyttan.

Hustru:

Hustru: Malin Andersdotter. Omgift med Torsten Hansson i Tolvsbo.

Barn:

Anders Nilsson. Se nedan.

Erik Nilsson. Se nedan.

Nils Nilsson. Se nedan

Barbro Nilsdotter. Gift med Olof Olsson i Tolvsbo, Söderbärke

Karin Nilsdotter.

NILS NILSSON

Son till Nils Ersson, se ovan.

Hustru:

Barn: Hans Nilsson, se nedan

HANS NILSSON

Son till Nils Nilsson, se ovan. Född 1698. Död 1761 i Hemshyttan

Hustru: Kerstin Persdotter. Född 1698 i Älgsjöbo, Söderbärke. Död 1761 i Hemshyttan. Dotter till Per Larsson.

Barn:

10 barn, 3 söner, 7 döttrar. Sönerna och 6 döttrar lever 1761

ANDERS NILSSON

Son till Nils Ersson, se ovan.

Hustru: Marit Joensdotter

Barn:

Anders Andersson. Född 1682 i Hemshyttan. Skedevi

Karin Andersdotter. Född 1685 i Hemshyttan

Nils Andersson. Född 1687 i Hemshyttan. Soldat

Jonas Andersson. Född 1691 i Hemshyttan. Hedemora.

Kerstin Andersdotter. Född 1697 i Hemshyttan.

ERIK NILSSON

Son till Nils Ersson, se ovan

Hustru: Anna Olsdotter. Född 1663.

Barn:

Per Ersson. Född 1689 i Hemshyttan.

Brita Ersdotter. Född 1693 i Hemshyttan. Gift med Anders Hansson, se nedan.

Anders Ersson. Född 1695 i Hemshyttan.

ANDERS ERSSON

Son till Erik Nilsson, se ovan. Född 1695 i Hemshyttan. Död 1732 i Hemshyttan.

Hustru: Karin Persdotter. Född 1686 i Älgsjöbo, Söderbärke. Dotter till Per Larsson i Älgsjöbo.

Barn:

ANDERS HANSSON

Måg till Erik Nilsson, se ovan. Född 1709

Hustru. Brita Larsdotter. Född 1710. Död 1767 i Hemshyttan.

Hustru: Kerstin Ersdotter. Vigda 1738. Född 1700 i Hemshyttan.

Barn:

Första äktenskap
Erik Andersson. Född 1730. Se nedan.
Anders Andersson. Född 1731. Se nedan.
Andra äktenskap
Margareta Andersdotter. Född 1739
Lars Andersson. Född 1748
Hans Andersson. Född 1751

ERIK ANDERSSON

Son till Anders Hansson, se ovan. Född 1730. Död 1765 i Hemshyttan.
Hustru: Brita Persdotter. Född 1730. Omgift med Anders Persson, se nedan.

ANDERS PERSSON

Gift med Erik Anderssons änka, se ovan. Född 1732 i Västerby, Söderbärke.
Hustru: Brita Persdotter. Född 1730. Änka efter Erik Andersson, se ovan.

ANDERS ANDERSSON (gamle)

Son till Anders Hansson, se ovan.
Hustru: Catharina Hansdotter. Född 1732 i Norberg. Död 1800 i Hemshyttan.

Ägde vid ägodelning 1818 5/8 hemman

Hemshyttan Hemming Hanssons del sedermera Hemming Hans hemman

HEMMING HANSSON

Son till Hans Larsson, se ovan.
Hustru: Från Sörbo
Barn:
Nils Hemmingsson. Se nedan
Hans Hemmingsson. Gift i Vad, Söderbärke med en dotter till Hans Holstensson.
Karin Hemmingsdotter. Död 1664 i Spjutsbo, Norberg. Gift med Per Nilsson i Spjutsbo. Se nedan.
Hindrick Hemmingsson. Se nedan.
Per Hemmingsson. Moren, Söderbärke. Döttrar Anna Persdotter i Nor, Söderbärke, Elisabet Persdotter i Halvarsbenning, Norberg samt Karin Persdotter i Nyhyttan, Norberg.
Lars Hemmingsson. Dotter Elisabeth Larsdotter i Läsarbo, Söderbärke samt Karin Larsdotter i Ulvsbo, Söderbärke.

Fastades efter Hemming och Mats Hinderssöners i Hemmingshyttan begäran det köp som Nils Olsson i Läsarbo om sin hustrus Elisabeth Larsdotters arvsrätt i Hemmingshyttan, ingått med hustruns farbroder sahl Henrik Hemmingsson i Hemshyttan, vilken upbjudit blivit den 7 Juli 1665, 10 Jan 1666 och 12 Feb 1686. Än Herman Bengtssons i Ulfsbo och dess hustru Karin Larsdotters gjorde köp om hustruns del i Hemmingshyttan, bortlåten till dito köpare och upbjuden 3 ggn d 9 jul 1668. Noch Per Larssons i Nor hustru Anna Persdotters Trediedel i en brodersdel aflåten till samme man, som var hustruns faders broder oplyst 3 ggn 10 jul 1672. Än haver Johan Bengtsson i Halvarsbenning och Norbergs socken sålt till sin sahl hustrus Elisabeth Persdotter syskonbarn, Hemming och Mats Hindersson hustruns arvsrätt i Hemmingshyttan, som svarar lika emot benämnde hust Anna Persdotters i Nor. Yttermera har Erik Bengtsson i Nyhyttan och Norberg sålt till benämnde Hemming och Mats den Trediedel uti en brodersdel i Hemmingshyttan som hans hustru Karin Persdotter ärft efter fadern sahl Per Hemmingsson i Moren, vilken uppbjuden är 3 ggn 12 Feb 1686. ²³⁴⁴

6-7 mars 1673 Besvärade sig hustru Karin Larsdotter i Ulfsbo, att hon i skiftet efter hennes sahlig man, Herman Bengtsson ibidem, ingen dehl njutit i hans fasta egendom, efter det varit hans arvejord, ändock att Hermans henne fädernes jord i Hemshyttan försålt under deras gifte för 24 sk tackjern. Item hennes möderne i Sörbo bortlåtit för 1 sk stångjern, det han nedlagt uti Ulfsbo.

Johan Bengtsson i Halvarsbenning och Norberg har sålt till Hemming och Mats Hinderssöner i Hemshyttan all sin salig hustrus arvsrätt i Hemshyttan den 11 Juli 1681 ²³⁴⁵

PER NILSSON

Måg till Hemming Hansson, se ovan. Från Västergötland.
Hustru: Karin Hemmingsdotter. Dotter till Hemming Hansson, se ovan.

2344 Ting i Söderbärke 1689 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2749

2345 Ting i Söderbärke 1683 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 5180

Flyttar till Spjutsbo, Norberg. Se vidare under Spjutsbo. ²³⁴⁶

Hemshyttan Hemming Hanssons del sedermera Hemming Hans hemman. Hindrich Hemmingssons del

HINDRICK HEMMINGSSON

Son till Hemming Hansson, se ovan. Död 1676 i Hemshyttan.

Hustru: Anna.

Barn:

Hemming Henriksson. Se nedan.

Mats Henriksson. Se nedan.

Barbro Henriksdotter. Gift med Hans Andersson i Vad, Söderbärke.

Brita Henriksdotter

Annika Henriksdotter. Gift 1680 med Per Larsson i Sörbo, Söderbärke

Margareta Henriksdotter

1655: Hindrich Hemmingsson i Hemshyttan och Lars Hansson i Tolusbo lät 1 resan uppbjuda det jordebyte som de haver ingått, i så måtto att Hindrich giver sin svåger Lars Hansson sin hustrus arvfallne jord i benämnde Tolusbo, var emot Lars åter giver Hindrich sin hustrus jord och arvfallne egendom i Hemshyttan igen. ²³⁴⁷

1668: Hindrich i Hemshyttan lät 3 resan uppbjuda sin svågers Herman Bengtssons hustrus arvsdel i Hemshyttan belägen, den köpt var för ... ²³⁴⁸

Ytterligare en delning sker mellan sönerna Hemming Henriksson och Mats Henriksson

Hemshyttan Hemming Hanssons del sedermera Hemming Hans hemman. Hindrich Hemmingssons del. Hemming Henrikssons del

HEMMING HENRIKSSON

Son till Hindrick Hemmingsson, se ovan. Född ca 1645 i Hemshyttan. Död 1718 i Hemshyttan. ²³⁴⁹

Hustru: Brita Henriksdotter. Vigda 1670. Född 1648 i Näsby, Söderbärke. Död 1731 i Hemshyttan. Dotter till Henrik Andersson i Näsby.

Barn:

Anna Hemmingsdotter. Född 1683 i Hemshyttan. Gift med Anders Andersson, född 1678 i Mårtsbo, Söderbärke.

Hindrik Hemmingsson. Född 1675 i Hemshyttan. Se nedan

Lars Hemmingsson. Född 1673 i Hemshyttan.

Brita Hemmingsdotter. Född 1686 i Hemshyttan.

Anders Hemmingsson. Född 1688 i Hemshyttan.

1669: Framställdes en dräng Hemming Hindersson i Hemshyttan och tilltaltes för olovligt umgänge med en piga Marit Sefredsdotter född i Jörkesbo ²³⁵⁰

HINDRICK HEMMINGSSON

Hustru:

Barn:

Hemming Hindersson. Född 1704 i Hemshyttan. Se nedan.

Anders Hindersson. Född 1707 i Hemshyttan.

Lasse Hindersson. Född 1714 i Hemshyttan.

HEMMING HINDERSSON

Son till Hindrick Hemmingsson, se ovan. Född 1704 i Hemshyttan. Död 1739 i Hemshyttan.

Hustru: Margareta Olsdotter. Född 1703. Omgift med Bokhållare Anders Wiberg.

Barn:

Catharina Hemmingsdotter. Född 1732 i Hemshyttan. Gift med Per Larsson, se nedan.

Brita Hemmingdotter. Född 1734 i Hemshyttan.

Lars Hemmingsson. Född 1739 i Hemshyttan.

2346 *I Hemshyttan Roterings- och utskrivningslängd 1631*

2347 *Ting i Söderbärke 7-8 jul 1665 Söderbärke tingslags häradsrätt AIa:1 Opaginerad Bild 940*

2348 *Ting i Söderbärke 9-10 Juli 1668. Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:5 sid 91*

2349 *"Ray Bradbury Ancestor table #5". I 24 Famous Swedish Americans and Their Ancestors. Sveriges släktforskarförbund, 1996.*

2350 *Ting i Söderbärke 1669 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:5 (opaginerat) Bild 1200*

ANDERS WIBERG

Gift med Hemming Hinderssons änka, se ovan. Född 1703. Död 1770 i Hemshyttan.
Hustru: Margareta Olsdotter. Född 1703. Änka efter Hemming Hindersson, se ovan.
Barn:
Inga barn.

PER LARSSON

Måg till Hemming Hindersson, se ovan. Född 1724.
Hustru: Catharina Hemmingsdotter. Född 1732 i Hemshyttan.
Barn:
Margareta Persdotter. Född 1755 i Hemshyttan. Gift med Erik Jansson, se nedan.

ERIK JANSSON

Måg till Per Larsson, se ovan.
Hustru: Margareta Persdotter. Född 1755 i Hemshyttan. Dotter till Per Larsson, se ovan.
Barn:
Per Ersson. Född 1777 i Hemshyttan. Se nedan

PER ERSSON

Son till Erik Jansson, se ovan.
Hustru: Catharina Andersdotter. Född 1779 i Hemshyttan.
Barn:

Ägde vid ägodelning 1818 5/32 hemman

Hemshyttan Hemming Hanssons del sedermera Hemming Hans hemman. Hindrick Hemmingssons del. Mats Henrikssons del

MATS HENRIKSSON

Son till Hindrick Hemmingsson, se ovan.
Hustru: Karin Andersdotter. Död 1712 i Hemshyttan.
Barn:
Henrik Matsson. Född 1677 i Hemshyttan. Se nedan.
Margareta Matsdotter. Född 1681 i Hemshyttan.
Anders Matsson. Född 1687 i Hemshyttan. Död 1690 i Hemshyttan.
Annika Matsson. Född 1690 i Hemshyttan.
Brita Matsdotter. Född 1692 i Hemshyttan.
Anders Matsson. Född 1696 i Hemshyttan.

HENRIK MATSSON

Son till Mats Henriksson, se ovan. Född 1677 i Hemshyttan. Död 1745 i Hemshyttan.
Hustru: Anna Andersdotter. Född 1682 i Dullbo, Söderbärke. Död 1765 i Hemshyttan.
Barn:
Inga barn

ANDERS MATSSON

Son till Mats Henriksson, se ovan. Född 1696 i Hemshyttan
Hustru: Kerstin Larsdotter. Född 1701 (olika år uppges 1699-1701)
Barn:
Karin Andersdotter. Född 1725 i Hemshyttan. Gift med Erik Andersson, se nedan.
Anna Andersdotter. Född 1728 i Hemshyttan.
Kerstin Andersdotter. Född 1731 i Hemshyttan.
Margareta Andersdotter. Född 1738 i Hemshyttan. Död 1740 i Hemshyttan.

ERIK ANDERSSON

Måg till Anders Matsson, se ovan. Född 1716.
Hustru: Karin Andersdotter. Född 1725 i Hemshyttan. Dotter till Anders Matsson, se ovan.
Barn:
Stina Ersdotter. Född 1753 i Hemshyttan.

Hemshyttan Hemming Hanssons del sedermera Hemming Hans hemman. Nils Hemmingssons del

NILS HEMMINGSSON

Son till Hemming Hansson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Hemming Nilsson. Se nedan.

Hindrich Nilsson. Se nedan

Åtminstone o 1 dotter ytterligare

HEMMING NILSSON

Son till Nils Hemmingsson, se ovan. Död 1691 i Hemshyttan

Hustru: Karin Matsdotter. Född i Västra Djupkärra, Norberg. Död 1691 i Hemshyttan. Dotter till Mats Ersson och Ingeborg Andersdotter. Tidigare gift med Samuel Samuelsson (son till kyrkoherden i Norberg Samuel Olai Normontanus ²³⁵¹) och hade i det äktenskapet dottern Brita Samuelsdotter. (gift med Hindrich Nilsson, se nedan)

Barn:

Nils Hemmingsson. Se nedan

Hans Hemmingsson. Se nedan.

Johan Hemmingsson

Brita Hemmingsdotter gm Hernrik

HINDRICH NILSSON

Son till Nils Hemmingsson, se ovan. Född ca 1648 i Hemshyttan. Gift med brodern Hemming Nilssons styvdotter, se ovan. Död 1728 hos sonen Samuel i Hagen, Söderbärke. Ingen av barnen kvar i Hemshyttan.

Hustru: Brita Samuelsdotter. Styvdotter till Nils Hemmingsson, se ovan. Född 1658 i Näs, Norberg. Död 1740 i Tolvsbo, Söderbärke

Barn:

Samuel Hindersson. Född 1677 i Hemshyttan. Hagen, Söderbärke

Hemming Hindersson. Född 1682 i Hemshyttan. Gift med Brita Larsdotter. Till Klockarbo

Johan Hindersson. Född 1683 i Hemshyttan.

Anders Hindersson. Född 1687 i Hemshyttan

Nils Hindersson. Född 1694 i Hemshyttan. Död 1700 i Hemshyttan

Karin Hindersdotter. Född 1698 i Hemshyttan. Till Djupkärra

Emellan sal. Eric Matssons barn som äro sonen Mats Ersson och dottern hustru Kerstin Ersdotter i Västra Djupkärra vars ... uppå den arvsrätt i hus och jord i Väster Djupkärra som Hindrich Nilsson, Nils Hemmingsson, Hans Hemmingsson i Hemshyttan och Johan Samuelsson i Kyrkobyn å sin moders hustru Karin Matsdotters vägnar i Hemshyttan försålt till hennes broder förbemälte Eric Matsson i Djupkärra den 24 feb 1694, uppbjuden tredje gången 5 mars 1695 ²³⁵²

Anno 1716 d 16 october När Gud eftre sin gudomliga försyn så skickat att Gl Erich Olsson i Tolvsbo, skulle tredie resan begiva sig i det heliga äktenskapsståndet med sahl Hemming Hindrichs enka i Hemshytta, hustru Brita Larsdotter ifrån Årängen, barnlös, gjordes i Erichs hus denna förteckning på dess hus förmögenheter, emot den ansemliga gäld han häftar för, och detta i eller underdånigt följa av Kongl Maj:ts kyrkoordning vid sådana tillfällen ... ²³⁵³

En delning sker mellan sönerna Nils Hemmingsson och Hans Hemmingsson

Hemshyttan Hemming Hanssons del sedermera Hemming Hans hemman. Nils Hemmingssons del. Nils Hemmingssons del

NILS HEMMINGSSON

Son till Hemming Nilsson, se ovan. Född 1669 i Hemshyttan. Död 1709 i Hemshyttan.

Hustru: Karin Persdotter. Född 1673. Omgift med Hans Andersson, se nedan.

Barn:

Hemming Nilsson. Född 1692 i Hemshyttan

Kersti Nilsson. Född 1695 i Hemshyttan. Blind. Död 1740.

Brita Nilsson. Född 1699 i Hemshyttan. Död 1767. Gift med Olof Andersson ifrån Dullbo.

Per Nilsson. Född 1703 i Hemshyttan. Se nedan.

Margareta Nilsson. Född 1706 i Hemshyttan.

Emellan Anders Persson i Lövmarken och Nils Hemmingsson i Hemshyttan Kärande samt bröderna Bengt och Hans Perssöner ibm svarande, angående deras innestående mödernas arv uti Per Hanssons mantal

²³⁵¹ Ekström: Västerås stifts herdaminne II:1 sid 843

²³⁵² Ting i Norberg 15 mar 1698 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2299 sid 144

²³⁵³ Bouppteckning Söderbärke tingslags häradsrätt FII:1 sid 17

*derförnämtstädes*²³⁵⁴

HANS ANDERSSON

Gift med Nils Hemmingssons änka, se ovan. Född 1672. Död 1738. Ifrån Meling, Västanfors.
Hustru: Karin Persdotter. Vigda 1712. Född 1673. Änka efter Nils Hemmingsson, se ovan.

Barn:

Karin Hansdotter. Född 1716 i Hemshyttan.

Hans Hansson. Född 1720 i Hemshyttan.

PER NILSSON

Son till Nils Hemmingsson. Född 1703 i Hemshyttan.

Hustru: Kerstin Johansdotter. Född 1709.

Barn:

Per Persson. Född 1734 i Hemshyttan. Död 1735 i Hemshyttan.

Flyttar till Norberg

OLOF ANDERSSON

Måg till Nils Hemmingsson, se ovan. Född 1697 i Dullbo, Söderbärke. Död 1767 i Hemshyttan.

Hustru: Britta Nilsdotter. Född 1699 i Hemshyttan. Död 1767 i Hemshyttan.

Barn:

Anders Olsson. Född 1728 i Hemshyttan. Se nedan.

Karin Olsdotter. Född 1730 i Hemshyttan.

Erik Olsson. Född 1733 i Hemshyttan.

Brita Olsdotter. Född 1736 i Hemshyttan. Död 1738.

ANDERS OLSSON

Son till Olof Andersson, se ovan.

Hustru: Anna Larsdotter. Född 1735 i Norrbärke.

Barn:

Anders Andersson. Född 1753 i Hemshyttan. Se nedan.

Anna Andersdotter. Född 1762 i Hemshyttan

Brita Andersdotter. Född 1763 i Hemshyttan.

Lars Andersson. Född 1764 i Hemshyttan.

Petter Andersson. Född 1769 i Hemshyttan.

Erik Andersson. Född 1776 i Hemshyttan. Död 1777.

Johan Andersson. Född 1778 i Hemshyttan.

Carin Andersdotter. Född 1780 i Hemshyttan.

ANDERS ANDERSSON unge

Son till Anders Olsson, se ovan. Född 1753 i Hemshyttan.

Hustru: Lisa Andersdotter. Född 1767 i Älgsjöbo, Söderbärke. Dotter till Anders Larsson i Älgsjöbo. Död 1811 i Hemshyttan.

Barn:

Anders Andersson. Född 1789 i Hemshyttan.

Anna Andersdotter. Född 1792 i Hemshyttan.

Catharina Andersdotter. Född 1797 i Hemshyttan

Per Andersson. Född 1802 i Hemshyttan

Lisa Andersdotter. Född 1805 i Hemshyttan

Lars Andersson. Född 1811 i Hemshyttan. Ofärdig

Ägde vid ägodelning 1818 5/64 hemman

**Hemshyttan Hemming Hanssons del sedermera Hemming Hans hemman. Nils Hemmingssons del.
Hans Hemmingssons del**

HANS HEMMINGSSON

Son till Hemming Nilsson, se ovan. Född 1673 i Hemshyttan.

Hustru: Kerstin Persdotter. Född 1675.

Hemshyttan Hemming Hanssons del sedermera Hemming Hans hemman.

PER HANSSON

?. Död 1698 i Hemshyttan.

Hustru: Kerstin Bengtsdotter. Född ca 1646. Död 1691 i Hemshyttan.

Hustru: Lisbet Matsdotter.

Barn:

Hans Persson. Född 1666 i Hemshyttan. Se nedan.

HANS PERSSON

Son till Per Hansson, se ovan. Född 1666 i Hemshyttan.

Hustru: Karin Hansdotter. Född 1670 i Bråfors, Norberg. Död 1761

Barn:

10 barn, 2 söner, 1 dotter lever 1761.

Hans Hansson. Född 1696 i Hemshyttan. Se nedan

HANS HANSSON

Son till Hans Persson, se ovan. Född 1696 i Hemshyttan. Död 1763 i Hemshyttan.

Hustru: Kerstin Larsdotter. Född 1693 i Nedre Starbo, Norrbärke. Död 1764 i Hemshyttan. Dotter till Lars Jonsson och Anna Svensdotter i Starbo.

Barn:

Hans Hansson. Född 1727 i Hemshyttan. Se nedan.

HANS HANSSON

Son till Hans Hansson, se ovan. Född 1727 i Hemshyttan.

Hustru: Stina Andersdotter. Född 1731.

Barn:

Stina Hansdotter. Född 1753 i Hemshyttan. Gift med Olof Andersson, se nedan.

OLOF ANDERSSON

Måg till Hans Hansson, se ovan. Född 1745 i Tvikbo

Hustru: Stina Hansdotter. Född 1753 i Hemshyttan. Dotter till Hans Hansson, se ovan.

Barn:

Hans Olsson. Född 1775 i Hemshyttan. Se nedan.

HANS OLSSON

Son till Olof Andersson, se ovan.

Hustru: Brita Andersdotter. Född 1777 i Hedbyn.

Ägde vid ägodelning 1818 5/32 hemman

Hemshyttan, Knutsbo

Om Knutsboda så finns ett brev från 29 feb 1548 där Joen i Sörbo, Söderbärke talade till Lasse Hemmingsson i Meling om en boda som kallas Knutsboda, vilken Lasse Hemmingsson givit Rasmus timmerman lov att uppbygga på den tid han var bergsfogde. Konstaterades att bolbyborna icke hade skada därav, och att om Rasmus icke synes där bliva, så ska han bjuda det till skogsägaren och ingen annan, där till skola 12 män rannsaka på vars skog det ligger och vad han förbättrat haver. ²³⁵⁵ Detta behandlas också i domboken för 1549

²³⁵⁶

RASMUS

Timmerman, första upptagare av Knutsbo.

MATS ERIKSSON

Står för Knutsbo 1592. Se Västra Djupkärra.

I det byte av jord som gjordes 1597 mellan Lasse Hemmingssons söner, se ovan. De hade tidigare delat på Hemshyttan och Väster Djupkärra, men nu skilde de på sig. I samband med det gick Knutsbo från Jöns Larssons ägo till Hemshytteborna. 1592 räntade Mats Eriksson för torpet, men senare är det Hemshytteborna som står för

2355 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 711

2356 Ting i Norberg 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 135

det.

*Ting i Söderbärke 1599: Kom Per Matsson i Knutsbo (Söderbärke) och talade till hustru Ingeborg i Kyrkbyn om två spann säde jord i förenämnda Kyrkbyn, som ska komma hans hustrus fader faders moder till, hustru Marit benämnd, vilket rannsakades och befanns att en benämnd Per Nilsson, han ägde 3 döttrar Brita, Ingeborg och Marit Persdöttrar. Brita fick sin del i Kyrkbyn, Ingeborg sin del i Kyrkbyn och Marit sin del i Kyrkbyn och deras broder Raffual. Denne Raffual köpte jorden av Brita och Marit och denne Raffual blev så död barnlös. Brita blev gift till Starbo (Norrbärke), Marit till Semla och Ingeborg till Skinnskatteberg, men brodern bodde vid i Kyrkbyn. Britas barn Ingeborg, hennes barn Marit, denna Marit är hustru Ingeborgs moder som stod för rätta. Marits barn Bengt Holstensson i Semla, Bengts barn Holsten, Rikmor Holstensdotter, denna Rikmor är nu Per Matssons hustru och klagar efter den del som Marit tillkom i Kyrkbyn och sålt till sin broder Raffual Persson. Nu ärvde alla tre systrarna sin broder igen. Efter att nu så länge oklandrat stått, gavs honom vissord hävden hade.*²³⁵⁷

PER MATSSON

Se Västra Djupkärra

PER HANSSON

Står för Knutsbo 1604. Se Hemshyttan

*Brev daterat 6 feb 1597. Per Hansson och Hemming Hansson på Hemmingshyttan i Söderbärke, på alla sina syskons vägnar, samt och på sin farbror Jöns Larsson i Västra Djupkärra i Norbergs socken, och gav tillkänna att de gjort ett jordebyte. Jöns gav sina brorsbarn sin del i Hemmingshyttan samt ett litet torp Knutsboda och Jöns fick då allt sitt fasta fäderne, liggande i Djupkärra.*²³⁵⁸

HEMMING

Står för Knutsbo 1608. Se Hemshyttan.

*I skifteshandlingar från början av 1800-talet ser det ut som om det inte finns några byggnader i Knutsbo, med däremot åkrar som brukas av Per Ersson (se ovan i Hemshyttan).*²³⁵⁹ Hemming var hans mormors farfars farfars far.

*1825 köpts Knutsbo av Per Persson från Tolvsbo. Detta framgår av hans hustrus bouppteckning från 1834.*²³⁶⁰ När familjen flyttar dit dyker namnet Knutsbo för första gången upp i husförhörslängden för Söderbärke²³⁶¹

PER PERSSON

Född 1781 i Tolvsbo. Död 1855 i Knutsbo.

Hustru: Stina Hansdotter. Född 4 nov 1776 i Getbro, Norrbärke. Död 1834 i Knutsbo, Söderbärke. Gift 1:o med Jan Jansson i Stora Tolvsbo, Söderbärke.

Barn:

Petter Persson . Född 1810 i Stora Tolvsbo. Död 1810 i Stora Tolvsbo.

Carin Persdotter. Född 1811 i Tolvsbo. Gift med Lars Ersson, se nedan.

Per Persson. Född 1813 Stora Tolvsbo. Död 1815 Stora Tolvsbo.

Anders Persson. Född 1817 i Tolvsbo

Anna Persdotter. Född 1818 i Tolvsbo. Död 1896 i Nor, Söderbärke. Vigd 1842 i Söderbärke med Jan Ersson. Född 1821 i Nor. Död 1859 i Nor.

OLOF PERSSON

Bror till Per Persson, se ovan. Ogift. Född 1776 i Tolvsbo. Död 1828 i Knutsbo

LARS ERSSON

Måg till Per Persson, se ovan. Född 1809 i Saxe, Söderbärke. Död 1852 i Knutsbo.

Hustru: Carin Persdotter. Född 1811 i Tolvsbo.

Barn:

Erik Larsson. Född 1840 i Knutsbo.

Stina Catrina Larsdotter. Född 1843 i Knutsbo.

Johanna Larsdotter. Född 1846 i Knutsbo.

Anders Larsson. Född 1851 i Knutsbo.

JOHAN JANSSON

Bergsman, inflyttad 1864. Född 1832 i Norrbärke.

²³⁵⁷ Ting i Söderbärke 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 152

²³⁵⁸ Strödda domboks- och rättegångshandlingar, volym 27, opaginerad. Riksarkivet. Bild 320.

²³⁵⁹ Lantmäteriets internetjänst Historiska kartor

²³⁶⁰ Söderbärke tingslags häradsrätt FII:11 nr 107

²³⁶¹ Söderbärke AI:13a sid 230

Hustru: Maria Catharina Ersdotter. Född 1830 i Ljusnarsberg.

JÖRKESBO, SÖDERBÄRKE

1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Mantals längd Söderbärke	Joen
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Längd på Manfolket i Söderbärke 19 sept 1631	Jöen i Jörkesbo Mågen Sigfrid Stephansson

1658 Seffred Staffansson i Jörkesbo, tillkänd att betala på sin soldats Per Redebogans vägnar penningar 4 ... för ett svärd till H Margareta Thomasdotter chergiantens enka ²³⁶²

KITTLINGSBERG MED SÖNDAGSBYN, SÖDERBÄRKE

Det finns ett antal artiklar publicerade i Släktforskaren (utgiven av Västerbergslagens släktforskare) om finnarna i Norrbärke:

Kietzlingsbergs-forskning Släktforskaren nr 27 1988

Elis Jansson: En presentation av en för länge sedan glömd finnbygd i Bergslagen samt Släktanknytningar till Kietzlingsberg, Söndagsbyn, Ibbarbo, Simmelsjö. Släktforskaren nr 29 1988

Elis Jansson: Nya rön om finnarna i och omkring Kittlingsberget. Släktforskaren nr 33 1989

Elis Jansson: Något mera om nybyggarna/finnarna på Kietzlingsberget. Släktforskaren nr 36 1990

Algot Karlsson: Glömda finnmarksbyar i Norrbärke. Släktforskaren nr 44 1992

Algot Karlsson: Glömda finnmarksbyar i Norrbärke. forts från föregående nr. Släktforskaren nr 45 1992

Algot Karlsson: Glömda finnmarksbyar i Norrbärke. forts från föregående nr. Släktforskaren nr 46 1993

Leif G:son Nygård: Nya uppgifter om finnarna vid Kittlingsberget. Släktforskaren nr 65 1997

Leif G:son Nygård: Nytt ljus över släktrelationerna i Kittlingsberget och Ibbarbo, Norrbärke socken (W) och dess förgreningar till bl a Kloten, Ramsbergs socken (T). Släktforskaren nr 17 1999

KLOCKARBO, SÖDERBÄRKE MED SAXEHAMMAR

Helge Forssell: Bärkebygden Del 1: Efter reformationen 1527 tillföll kyrkogodsens Kronan. Västerås domkyrka hade ägt Plogsbo, Ludvika och Marnäs hemman samt Harhyttan (Säter). Klockarbo, söder om Larsbosjön hade tillfallit Kronan för uteblivna sakören (böter). På obekant väg kom även ett hamman i Vik liksom en äng i Åsmansbo i statens ägo. Anders Larssons testamenterade hemman till Eskilstuna kloster överfördes till Kronan. När Gustav Vasa började silverhanteringen för Kronans räkning i Västra Silvberget förvärvade han samtidigt hemmanet Moren.

Helge Forssell Stollbergs gruvor: Kyrkan hade under Medeltiden tillägnat sig (Västra) Silfberget, som när man tidigast möter namnet i 1500-talshandlingar kallas Biskopsberget. Skogstrakten runt "berget", i realiteten ända till Ludvika, betraktades som kyrkans egendom, och när kronan sedermera tillägnade sig äganderätten över denna bergstrakt uppstod en nybebyggelse, några av dem ursprungliga kronotorp, såsom Marnäs, som då låg i Norrbärke, Skarviken, Plogsbo och Klockarbo (i Söderbärke). Kungens avsikt var att på dessa gårdar låta uppföda slaktboskap för försörjningen av animalisk föda åt gruvfolket.

Helge Forssell Bärkebygden Del 1: Anledningen till att Markus Kock inkopplades på Larsbo var en händelse som spelade honom i händerna och som han målmedvetet utnyttjade. Något år före 1637 brann den kronoägda Saxehamman ned. Kock lät i hast återbygga den och något år senare även flytta den högre upp mot dammen emedan den stördes i vattentillförseln av Saxehyttan. I ett brev från förmyndarregeringen daterat 10 juni 1637 tillförsäkrades honom och hans kompanjon Johan Helbeck 6 års skattefrihet jämte halva kronohemmanet Klockarbo på vars mark hamman låg. Saxehammar hade ursprungligen tillkommit för att omsätta de skattepersedlar som det ansågs opraktiskt att transportera längre väg. Dit hörde skattekolan och (senare) tiondejärnet (tackjärnet) från Söderbärke. Hamman förvaltades av en arrendator som erlade ett årligt arrende till Kronan. Kock fick härmed överta detta arrende. Han ägde visserligen inte hamman, men genom arrendet kom han i besittning av råvaror, tillräckligt för ännu en hammare vilket bevisas av att tackjärn årligen transporterades från Ludvika till Saxehammar.

1555	Dalarnas handlingar 1555:11 Bild 57	Crono Landbor Afrad (Inget namn)
1557	Dalarnas handlingar 1557:1 Bild 26	Crono Landbor Afrad
1558	Dalarnas handlingar 1558:1 Bild 20	Anders i Klockarbo
1558	Dalarnas handlingar 1558:1 Bild 61	Cronolandbor (Inget namn)
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 Bild 67	Cronohemman Anders Larsson i Klockarbo
1563	Dalarnas landsskapshandlingar 1563:7 Bild 66	Cronobänder Anders Larsson i Klockarbo
1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 19	Cronobönder Nils i Klockarbo
1571	Älvsborgs lösen	Nils i Klockarbo
1575	Dalarnas handlingar 1576:14 Bild 65	Cronobönder Mats Andersson
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 26	Cronobönder Mats Andersson
1619	Dalarnas handlingar 1619:14	Cronolandbor Jöns Persson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	CRONOHEMMAN Hans Olofsson

1607 Jöns i Klockebo bjuder upp en brodersdel i Larsbo köpt av sin broder Bengt Larsson för osmundsjärn 8 fat
Item en brodersdel av hustru Marit i Wiken? För 4 1/2 fat ²³⁶³
Klandrat av Embjörn i Saxe ²³⁶⁴

1608 Jöns Larsson i Klockarbo bjuder upp andra resan en systerdel i Larsbo, köpt av Knut Olofsson i Viken i
Torsångs socken, för osmundsjärn 3? fat 200 och en sked vog 3 lod
än en brodersdel i Larsbo av sin broder Bengt Larsson i Onsjö för 10 fat osmundsjärn ²³⁶⁵

KYBACKEN, SÖDERBÄRKE

2363 Ting i Söderbärke 1607 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2720 sid 347

2364 Ting i Söderbärke 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 224

2365 Ting i Norberg 1608 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 345

1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Under Söderbärke Anders Jacobsson 1/8
------	---------------------------------------	--

1656 *Torsten Larsson i Tolvsbo lät 2 resan uppbjuda en systerdel i Kybacken, som han hade köpt av Malin Jakobsdotter för Tackjärn Skeppund 12, der på ingen var som klandrade.* ^{2366 2367 2368}

1685 Kändes Jacob Larsson i Ulfjärn? Som gift sig att betala till Lars Andersson i Kybacken ²³⁶⁹

Hustru: Ingeborg Andersdotter. Född ca 1638 i Kybacken, Söderbärke. Död 1698 i Västra Djupkärre. Gift med Holsten Henniksson i Västra Djupkärre, Norberg.

OLOF MATSSON

Död 1695 i Kybacken. Enligt dödboken född i Västerby, Söderbärke.

Hustru: Karin Olofsdotter. Död 1709 i Kybacken

Barn:

Anna Olofsdotter. Gift med Johan Hansson. Orsa, senare Limbäck, Våmhus som soldat Gös.

Olof Olofsson. Född ca 1669 i Kybacken. Död 1696 i Kybacken.

Ting 3-4 juli 1684 överlät Olof Matsson på Kybacken till sina syskonbarn Mats o Lars Jönssöner i Vibberbo all deras bördsrätt i Jöns Johanssons hemman ibidem.

Söderbärke ting 25 juni 1690 framgår att Marit Matsdotter, Israel Olofssons hu i Hagge var syskonbarn med Mats Jönsson i Vibberbo, hennes syster gl piga Brita Matsdotter i Vibberbo. Mats Jönsson hade även köpt Olof Matssons på Kybacken brodersdel i Jöns Johanssons hemman i Vibberbo.

Enligt tinget i Säter 17 jan 1690 (KLHA Serie IX AI:1 1687-1713)

var hon syster till Per Hansson i Yttre Heden.

Gift 1676-05-21 i Säter sn (Dala) med

Anders Andersson Birhals, född 1640 ca i Kybacken,

Söderbärke sn (Dala), död 1700 ca. Soldat i Yttre Heden,

Säter sn (Dala). v., 1.

Säter ting 19 maj 1683 (KLHA Serie III AI:25 f 105v)

bruksskrifwaren widh Nissshytte Bruk Olof Schytt gaf till kiänna

huru såsom Lars Dahl wid larsbo Bruk /:som för 3 år sedan war

Bruks Inspector wid Nissshyttan :/ hade lefwererat Anders Andersson

på Heden 80 dal. kmt. såsom en fohrbonde til at föhra till sin

Swåger Holsten i Wästerdiuptiärnan Nohrberg Sohn, till inlösen af

Holstens deel i hemmanet kyrbacken Söder Berke Sochn ...

2366 *Ting i Söderbärke 1656 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (Opaginerat) Bild 90*

2367 *Ting i Söderbärke 1657 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 120*

2368 *Ting i Söderbärke 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2729 sid 682*

2369 *Ting i Söderbärke 1685 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:2 bild 50*

KYRKBYN, SÖDERBÄRKE

”Kyrkiobynum”, ”Vaestraeby” och ”Nore” är skriftligt belagda från 1300-talets mitt och utgör den äldsta bygdecentrat i ”Berkia socken”. Traditioner finns om Kykudden och heden som tingsplats och platsen för ett träkapell, som revs vid den första stenkyrkans byggande antagligen på 1300-talet. 1735 stod den nuvarande kyrkan färdig och utgör en utvidgning av den gamla medeltidskyrkan. Delar av dess murar ingår i den nya kyrkan. ”Berkie” socken delas antagligen 1400-talet i Söderbärke och Norrbärke socken, men endast som ”jordesocknar”. Kyrkligt var det en enhet med kyrkoherden bosatt i Kyrkbyn i Söderbärke, och endast tivid med kapellan i By i Norrbärke. Först 1646 fick Norrbärke egen kyrkoherde. Från 1600-talets mitt finns en plankarta med stadsfunderingar för Kyrkbyn, som aldrig förverkligades. 1876 härjades Kyrkbyn av en brand som utplånade en stor del av den äldre bebyggelsen. (Andersson, Roland: Smedjebackens kommun. Bergsmanskultur och bebyggelse i Norrbärke, Söderbärke och Malingsbo. Översiktlig kulturhistorisk områdesanalys)

Enligt Helge Forssell i sin bok Bärkebygden (sid 176) nämns uppgifterna om en planerad stadsbildning i Söderbärke i en sjuttonhundratalsavhandling av Samuel Resenberg.

1367	Vittne Dipl Dale Del1 nr 34	Brunvider i Kyrkioby
1367	Vittne Dipl Dale Del1 nr 34	Petrus i Kyrkioby
1539		Benet
1547	Se brev nedan	Bengt
1549	1549 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarna. Tredje delen nr 741	Bengt
1552	Dalarnas handlingar 1552:8 Bild 21	Bengt
1555	Dalarnas handlingar 1555:11 Bild 56	Bengt
1556	Dalarnas handlingar 1556:7 Bild 24	Bengt
1557	Dalarnas handlingar 1557:1 Bild 24	Bengt
1558	Dalarnas handlingar 1558:1 Bild 20	Bengt Lasse Per Olsson
1558	Dalarnas handlingar 1558:1 Bild 61	Bengt
1559	Dalarnas handlingar 1559:6 Bild 16	Bengt
1562		Bengt Lasse Olsson Sörbohyttan brukas av Jon Jönsson, Sven Olsson i Sörbo, Anders Olsson, Jöns Vestgöte, Jöns Persson, Rolf, Påvel Larsson, Nils Nilsson i Västerby, Mats Finne och Lars Olsson i Kyrkbyn
1563	Dalarnas landskapshandlingar 1563:7 Bild 65	Sörbohyttan brukas av Joen Jönsson, Sven Olsson i Sörbo, Anders Olsson, Jöns Westgöte, Rolf Erichsson. Påvel Larsson, Nils Nilsson i Västerby. Mats och Lasse Olsson.
1564	Dalarnas handlingar 1564:14 Bild 107	Sörbohyttan brukas av Joen Jönsson, Sven Olsson ibm, Anders Olsson, Jöns Westgöte, Rolf Erichsson, Påvel Larsson, Nils Nilsson, Mats Finne och Lasse Olsson
1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 19	Jon Knekt Lasse Olsson
1571	Älvsborgs lösen	Klockare Lasse Olsson Joen i Kyrkbyn Lasse i Kyrkbyn Olof Andersson ibid Olof i Gruvan??
1575	Dalarnas handlingar 1576:14 Bild 65	Joen Olofsson En utjord benämnd Laggarbo Lasse Olofsson ibid En utjord benämnd En utjord i Moren som nils i Gäsjö brukades är öde
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 26	Joen Olofsson En utjord Laggarbo Lasse Olofsson En utjord Korsnäs En utjord i Moren
1583		Hustru Ingeborg Lasse Olofsson

1604		Hustru Ingeborg Lasse Larsson
1619	Dalarnas handlingar 1619:14	Hustru Ingeborg h Ingeborg, ... i Laggarbo Per Larsson Hindrich Persson Christopher Smedh
1620		Nils Joensson ^{3/4} Per Larsson ^{1/2}
1629		Rawal Joensson Hans Olsson Per Larsson Joel i Abborbo
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Rafual Jonsson Hans Olofsson Päder Larsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Mantals längd Söderbärke	Raval Jonsson Hans Olofsson Per Larsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Längd på Manfolket i Söderbärke 19 sept 1631	Raval Joensson mågen Tideman Andersson Botvid Västgöte Hans Olofsson Pär Larsson sonen Lars Pärsson
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Heden Lars Pärsson Raval Jonsson ^{1/2} Michel Olofsson ^{1/4} Per Larsson ^{1/2}

År 1367 och 1372 förvärvar en Hemming i Hemshyttan jord i Söderbärke socken och 1383 ärver han hyttandelar i Norberg. Det som avses är fyra ängar i Sörbo av hustru Karin i Sörbo samt jord i Sörbo av Ingeborg, Paeters hustru i Kyrkbyn ²³⁷⁰

1701 Samtliga kyrkbyborna hade låtit lag inkalla Wälb fru Christina Cronström sig till svars i särskilte questioner angående skogstracter tvärt öfver dheras tegar öster och väster

1) Efter följande närvarande åboer uppå Per Larssons hemman, såsom Mats Persson Kläckare, Per Larsson, Hans Persson, Per Larsson vid hyttan, Mickel Carlsson ibm, Anders Andersson, Lars Andersson på Heden och Erich Månsson vid Hyttan.

Item Dessa på Michel Olsson hemman: Mats Persson Kläckare, Lars Persson och Nils Michelsson

Noch uppå Ragwald Jonsson hemman: Anders Carlsson, Lars Hansson, Michel Carlsson wid hyttan, Erik Ersson, Lars Andersson på Heden, Nils Ersson, Olof Carlsson

Samtliga neka de sin föräldrar hafwa sålt benämnde skog ²³⁷¹

1603 Lasse Larsson i Kyrkbyn bjuder upp en halv systerdel liggandes ibidem, köpt av Holsten i Semla och alla hans syskon för 9 fat osmundsjärn. Klandrat av Per Matsson i Nor ²³⁷²

BENGT PERSSON

Har en bror Hans Persson som han säljer en brodersdel i Gläfsse till.

Hustru:

Barn:

1547 Häradshövdingen Jöns Perssons dombref, hvarigenom Anders Olsson i Westerby, Söderbärke socken, förklarar berättigad att återlösa fyra ängestegar, hvilka till Kyrkan derstådes blifvit öfverlätna. Anders säger att hans föräldrar givit dessa ängar till kyrkan, och för efterkommande att återlösa och det där om vittnar Lasse Nilsson i Swettebodha (Sävastbo?) och Peder Karlsson i Västerby. Nämnden var: Enbyörn i Saxe, Erik Byorsson i Tolvsbo, Nils i Tolvsbo, Peder Byorsson i Tolvsbo Mats Beinctsson i Ulvsbo, Halvard i Vibberbo, Erik i Näsby, Peder Karlsson och Henrick i Västerby, Bengt i Kyrkbyn, Hans i Nor Sven i Sörbo. ²³⁷³

1550 Kom för rätten Bengt i Kyrkbyn och gav till kända hur Longe Hans i Noret kom hem till honom om påskedag och högg honom uti han egen stuga, och gjorde honom två sår uti hans huvud. ²³⁷⁴

²³⁷⁰ Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Första delen. Nr 34, 37, 38 och 44.

²³⁷¹ Ting i Söderbärke 1701 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt A1a:4 Bild 1980

²³⁷² Ting i Söderbärke 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EX1e:2720 sid 143

²³⁷³ Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 697

²³⁷⁴ Ting i Söderbärke 1551 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt A1:1 sid 194

1551 Kom för rätten Bengt Persson i Kyrkbyn, sålde och fastade sin broder Hans Persson en brodersdel i Gläfsse, der Hans är tillförendes, för en läst järn. Samma tid stod och hustru Kerstin i Västanfors på Norberg här för rätten och uplät, sålde och fastade Hans Persson sin systerdel i förenämnda Gläfsse för 4 fat järn. ²³⁷⁵

1551 Kom för rätten Peder Olsson och talade till Bengt i Kyrkbyn om sin hustrus möderne i förenämnda kyrkbyn och hade slagit Peder Olsson när han kräfvde med hennes moder. Då sades dem så emellan att Tolvmännen skulle skilja dem åt med ett byte och reva barnen emellan. Så hade Bengt löst i Hemmanet för ½ läst järnd, det lade så att Peder skulle hafa ²³⁷⁶

1551 Kom för rätten Bengt Mortensson och till Bengt i Kyrkbyn för en ny röjning han köpt hade av Marta Finska och Bengt i Kyrkbyn tog röjningen hans i från med våld och Bengt Mortensson ... röjningen till och den andre fick till 40 mark för våldet ²³⁷⁷

Kyrkbyn Per Larssons hemman

PER LARSSON

Riksdagsman 1643 ²³⁷⁸. Har en bror Erik Larsson, se Hyttorpet Kyrkbyn nedan.

Hustru: Anna Hermansdotter.

Barn:

Marit Persdotter. Född ca 1616 i Kyrkbyn. Gift med Jacob Olsson. Busjön, Söderbärke.

Hans Persson. Se nedan.

Mats Persson. Se nedan.

Lars Persson. Se nedan.

Barbro Persdotter. Gift med Anders Larsson på Heden, se nedan

Karin Persdotter. Gift med Carl Michelsson i Karlstad (en del av dagens Västerbyhytta). Son till Michel Olofsson i Kyrkbyn.

Anna Persdotter. Död ogift och barnlös.

Vid tinget i Söderbärke 1663 besvärade sig Lars Persson i Kyrkbyn mot sina bröder Carl och Anders om sytningslön efter sin moder som han skött i 15 år. Det framgår av ärendet att modern hette Anna Hermansdotter. ²³⁷⁹

1680 Anders och Per Larssöner i Kyrkbyn presenterade för rätten en testamentesskrift dat d 24 jan 1680 där deras farssyster Anna Persdotter till dem opdrager all sin lilla egendom i löst och fast mot trogen skötsel som de henne intill döden bevisa skole. Emot detta testamente talade Per Hansson i Kyrkbyn, syskonbarn wid de andre tillbudandes han ... efter han är gumman lika när skyld. Resol: Gumman må betiena sig av vilken som helst ... och efter som hon njuter tjänsten till och redan bliver som sysslomännen henne sköta, må de då efter dess död först av egendomen bärga sysslolönen, ... ²³⁸⁰

1692 Förekom Jacob Olsson i Busjön och begärde att häradshövdingen ville communicera med nämnden sitt fattade betänkande i förleden sommar, om tvisten emellan honom och dess medintressenter i Per Larssons hemman i Kyrkbyn, och nu efter loven giva samt publicera dom i saken. Så upplästes rannsaking så lydande ... nämligen Per Larssons arvingar och efterträdare på hemmanet sal Mats, Lars och Hans Persöner, item sal hustru Barbro Persdotter Anders Larsons på Heden och sal Karin Persdotters o Carl Michelssons i Karlstad arvingar Per Larssons barn räknas upp, alla döda 1692. I diskussionen om rågångar nämns både Raffual hemman och Mickel Olofssons hemman. ... ²³⁸¹. Om tvisterna mellan Busjön och Kyrkbyn, se vidare Busjön.

Kyrkbyn Per Larssons hemman, Hans Persson

HANS PERSSON

Son till Per Larsson, se ovan. Död 1680 i Kyrkbyn.

Hustru: Anna Mårtensdotter

Barn:

2375 Ting i Söderbärke 1551 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 194

2376 Ting i Norrbärke (Söderbärke) 1551 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 194

2377 Ting i Norrbärke (Söderbärke) 1551 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 194

2378 Mårtensson, Ludvig. Förteckning över bondeståndets ledamöter vid riksdagarna 1600-1697. 1950.

2379 Ting i Söderbärke 1663 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 bild 750

2380 Ting i Söderbärke 1680 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2284 sid 1044

2381 Ting i Söderbärke 1692 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2752 sid 805

Per Hansson, se nedan

1680 Beklagade för rätten Hans Persson i Kyrkbyn änka, hustru Anna Mårtensdotter och dess son Per Hansson att förliden Midfasto Söndag hava Evert Hansson i Danskbo och Lars Mattsson uti Edsvallen kört ihjäl deras respektive salig man och fader, bemälte Hans Persson Vulgo Sopus kallad, vilken var en krympling till händer och fötter ofärdig, i en tvärgatu uti kyrkbyn, så att bägge hans lårpipor varit avbrutna, och han måst på 3^e dygnet af sådan händelse dö. Evert gjorde häröver denna bekännelse, att han om söndagen sökte och funnit Sopus Hans och dess broder Klockar Mats Persson, och överlagt då med honom om någon knekt, efter de voro i samma rote, darsammastädes de tillika med några andra druckit något, om aftonen i skymningen var velat hem sitt och Sopus tänkte krypa opp över backen till sin gård, då på Klockarens gård. Rotesoldaten Nils Brus då sagt till Lars Matsson i Edsvallen, tag Sopus på släden med dig, efter det är i din väg. Evert lyftat honom så på och Lars kört ut. Efter utgick Evert med sin fader Hans Persson och Göran Göransson i Semla, då de hört Sopus borta vid sin gård illa ropa, gått så efter och funnit honom bredvid släden och högt jämra sig, men Lars var då ej därhos, utan kommit dit sedan hattlös, då de lyftat honom på släden igen, och dragit honom på släden in i sin gård och stuga, och gått så hem. Lars erkände att de varit något druckna. Sade ock hästen varit yster och vägen isig. Hade Sopus fallit av släden som slagit in på en gärdesgård, och gärdesstör gått genom låren på Sopus. Resolverades: Animus Incuriande ej har varit hos desse åklagade Evert Hansson och Lars Matsson, utav dryckenskap och något deras förfarande denna casus så avlupit som hänt är, ty dömes de till var sina 20 dr smt, och deras sak omprövas av Kongl. Hovrätten. ²³⁸²

PER HANSSON

Son till Hans Persson, se ovan. Död 1681 i Kyrkbyn

Hustru: Cherstin

Barn:

Hans Persson. Se nedan.

1673: Tillkändes Hans Perssons son i Kyrkbyn, Per Hansson, som nu söker återtaga sin fars del ibid den har farbrodern Lars Persson förr brukat, och tillstält Hans 1 t Säd förr årligen i vedergäld, efter ting resolutionen dat d 10 juli 1657 att han emot den sytning och försorg, som Lars sin broder Hans besörjt i sin sjukdom uti några år, skall tillställa honom i förlikning ... och sedan vederkännas jorden. Anbelande det Lars besvärade sig, att Per hugger för mycket av deras oskiftade skog så avsades att bröderna till samma tvists avställande böra byta sin skog sig emellan med, att var sedan vet hålla sig vid sin lott. ²³⁸³

HANS PERSSON

Son till Per Hansson, se ovan.

Hustru:

Kyrkbyn Per Larssons hemman, Mats Persson

MATS PERSSON

Son till Per Larsson.

Hustru:

Barn:

Per Matsson. Se nedan

Johan Matsson. Vad, Söderbärke. Måg till Hemming Hansson i Vad.

Johan Matsson i Vad haver uppdragit och försålt till sin broder Per Matsson Klockare dess arvedel jordedel med den skoglott som honom kan tillkomma utanför Jacob Olssons hemman vid Busjön. För ... tackjärn köper Per det d 9 januari 1693 ²³⁸⁴

PER MATSSON KLOCKARE

Son till Mats Persson, se ovan. Född ca 1649 i Kyrkbyn. Död 1698 i Kyrkbyn. Klockare

Hustru: Margareta Persdotter. Född ca 1648 i Vad, Söderbärke. Död 1721 i Kyrkbyn. Dotter till Per Hansson i Vad.

²³⁸⁵

Barn:

Mats Persson. Född 1674 i Kyrkbyn. Se nedan.

Anna Persdotter. Född 1677 i Kyrkbyn. Gift med Per Olsson, Årängen, Söderbärke

Per Persson. Född 1681 i Kyrkbyn.

Johan Persson. Född 1684 i Söderbärke.

2382 Ting i Söderbärke 1680 Söderbärke tingslags häradsrätt Al:1 Bild 4250

2383 Ting i Söderbärke 1673 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2736 sid 656

2384 Ting i Söderbärke 1693 Söderbärke tingslags häradsrätt Al:2 (opaginerat) Bild 4050

2385 Ting i Söderbärke 1693 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2754 sid 861

1687 Följande jordegör opbödes 3 resan: Per Matsson Klockare i Kyrkbyn försåldt till swågern Anders Pehrsson i Vad sin hustrus arfslott ibm för 20 skeppund järn Köp. Dat d 6 febr 1687. ²³⁸⁶

MATS PERSSON KLOCKARE

Son till Per Matsson, se ovan. Född 1674 i Kyrkbyn. Död 1738 i Kyrkbyn. Klockare.

Hustru: Kerstin Olofsdotter. Från Årängen, Söderbärke.

Barn:

Margareta Matsdotter. Född 1694 i Kyrkbyn

Annika Matsdotter. Född 1697 i Kyrkbyn. Död 1701 i Kyrkbyn.

Peter Matsson. Född 1700 i Kyrkbyn. Död 1735 i Kyrkbyn. Se nedan.

Anna Matsdotter. Född 1702 i Kyrkbyn.

Kerstin Matsdotter. Född 1704 i Kyrkbyn

Olof Matsson Westling. Född 1705 i Kyrkbyn

Daniel Westling. Född 1705 i Kyrkbyn. Kyrkoherde i Kila. Gift med Maria Holstenia, sondotter till Holsten Henniksson i Västra Djupkärre, Norberg

PER MATSSON

Son till Mats Persson, se ovan. Född 1700 i Kyrkbyn. Död 1735 i Kyrkbyn.

Hustru: Anna Larsdotter. Död 1768 i Moren, Söderbärke. Omgift med Per Nilsson och bosatt i Moren.

Barn:

Mats Persson. Född 1727 i Kyrkbyn. Död 1804 i Moren, Söderbärke. Son Per Matsson (1763-1829) köper det som sedermera kallas Brategården i Bråfors, Norberg av sin måg.

Lars Persson. Född 1732 i Kyrkbyn

Anders Persson. Född 1734 i Kyrkbyn

Daniel Persson. Född 1735 i Kyrkbyn.

Kyrkbyn Per Larssons hemman, Lars Persson

LARS PERSSON

Son till Per Larsson, se ovan. Död 1680 i Kyrkbyn.

Hustru:

Barn:

Anders Larsson, se nedan

Per Larsson

1663: Kom för rätten Lars Persson i Kyrkbyn och besvärade sig emot sina bröder Carl och Anders, om intrång som honom sker af deras utbyggande utur fädernes hemmanet, ovar med de sades förtaga honom alla utvägar till betesmark och slogh: Besvärade sig och der hos, att han ingen sytningslön har njutit för sin framlidna moder, som han skött och sytt i 15 år, gammal och vanför, Resol Att sockenlänsmannen Anders Larsson i nor med 2 gode män skole ransaka om instängningen, och fiva Lars skrifteligt vittnesbörd der på till näste ting, då lofvades Lars Persson förhjelpas dermed. Men i medher tid förbjudes alle vidare inlagor. Om sytningslönen som skälig befanns honom berättigat till, afsades, att lähnsmannen med samma män skulle utmäta honom i Lösören eller af fasta egorna efter h Anna Hermansd så mycket som landsens seder är att njuta för gamle folks sytning, nämbl åhrligen ... dock efter skälig bepröfwan, såsom hon befinns hafva varit elänigh till, var efter jämkas då sytningslönen. ²³⁸⁷

ANDERS LARSSON UNGE

Son till Lars Persson, se ovan. Född 1640 i Kyrkbyn. Död 1694 i Kyrkbyn.

Hustru: Sigrid Jakobsdotter. Född 1640 . Död 1696 i Kyrkbyn. Omgift med Per Mickelsson i Kyrkbyn.

Barn:

Brita Andersdotter. Född 1666. Gift med Johan Samuelsson i Kyrkbyn. Född 1663.

Anders Andersson. Född 1674. Gift 1694 med Karin Hansdotter. Född 1675.

Margreta Andersdotter. Född 1679. Gift 1694.

Anna Andersdotter. Född 1680. Gift med Jeremia Eriksson i Saxehammar.

Per Andersson. Född 1680 i Kyrkbyn. Död 1754 i Kyrkbyn. Gift 1715 med Anna Henningsdotter från Västerbyn.

PER LARSSON

2386 Ting i Söderbärke 1687 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:2 Bild 1100

2387 Ting i Söderbärke 1663 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2732 sid 1063

Son till Lars Persson, se ovan
Hustru:

Kyrkbyn, Hyttorpet

1643	Mantalslängd Arkiv Digital	(Efter Tunkarlsbo och Huggnora) Erich widh hyttan Carl i Carlstadh
1645	Mantalslängd Arkiv Digital	(Efter Tunkarlsbo och Huggnora) Erich widh hyttan Carl i Carlstadh
1650	Mantalslängd Arkiv Digital	(Efter Tunkarlsbo och Huggnora) Olof widh hyttan Carl i Carlstadh
1655	Mantalslängd Arkiv Digital	Olof Widh hyttan (Under kyrkbyn) Carl Mickelsson i Carlstad
1660	Mantalslängd Arkiv Digital	Carl Michelsson Carlstadh
1670	Mantalslängd Arkiv Digital	Karlsstad Mikell Carlsson Hyttorpet Lars Joensson
1675	Mantalslängd Arkiv Digital	Lars änka widh Hyttorna (Under kyrkbyn) Mikel Karlsson (Under kyrkbyn)

1701 Samtliga kyrkbyborna hade låtit lag inkalla Wälb fru Christina Cronström sig till svars i särskilte questioner angående skogstracter tvärt öfwer dheras tegar öster och väster

1) Efter följande närvarande åboer uppå Per Larssons hemman, såsom Mats Persson Kläckare, Per Larsson, Hans Persson, Per Larsson vid Hyttan, Mickel Carlsson ibm, Anders Andersson, Lars Andersson på Heden och Erich Månsson vid Hyttan.

Item Dessa på Michel Olsson hemman: Mats Persson Kläckare, Lars Persson och Nils Michelsson

Noch uppå Ragwald Jonsson hemman: Anders Carlsson, Lars Hansson, Michel Carlsson wid Hyttan, Erik Ersson, Lars Andersson på Heden, Nils Ersson, Olof Carlsson

Samtliga neka de sin föräldrar hafwa sålt benämnde skog ²³⁸⁸

ERIK LARSSON

Bror till Per Larsson, se ovan.

Hustru:

Hustru: Ingeborg Olofsdotter från Malingsbo

Barn:

Första äktenskapet

NN Ersdotter gm Per Olofsson i Årängen, Söderbärke. Se vidare under Västerby - Åränge, Söderbärke

Andra äktenskapet

Elisabet Ersdotter. Gift med Bengt Travare. Knekt.

Olof Eriksson. Se nedan

1658 Per Olofsson i Årängen lät 3 resa uppbjuda sina köpeskrifter på jord, som der ibidem var köpt av hans svåger Olof Ericksson vid Hyttan för Tackjärn ...Flikänget? benämnt . ²³⁸⁹

1660. Bevillades samma tid Per Olsson Brev och jordebyte på sin behållna jord i Kyrkbyn och Hyttetorpet, att ... må rätta sin lott der uti. ²³⁹⁰

1700 Förekom Per Larsson i Hyttbacken, hvilken påstod att Erich Månsson ibidem, och dess svärmoder, hustru Elisabeth Ersdotter, med giltige skäl måtte bevisa huruledes de fått igen 2 täppor vid Hyttan, der dock hans moderfader Pähr Olsson den 6 junli 1665 genom utgifven skrift berättar sig hafva fått i pant, förmedelst han inlöst en hustru Lisbettas mans, Bengt Trafvares skuldsedel lydande på 7 skeppund tackjärn daterad d 16 januari

2388 Ting i Söderbärke 1701 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt A1a:4 Bild 1980

2389 Ting i Söderbärke 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EX1e:2729 sid 683

2390 Ting i Söderbärke 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EX1e:2270 sid 738

1661, och en annan innehållandes 3 skeppund dessutan Pär Olofsson säga sig hafwa gifwit Bengt Trafwares enka 1 skeppund jern och en kåhlsäng för Vidare för det 2ne om en sloghtegh som Pähr Larssons moderfader Pähr Olsson skall hafva köpt af sin svåger Olof Ersson, men Erich Månsson byggt sig ut på, hvilket han bevisa ville med Olof Erssons gifne köptebref af den 29 Marti 1659, h förklarandes sin fader Erich Larsson vara för sin brodersdehl i Kyrkbyn utförlikt af brodern Pähr Larsson, på sådant sätt att han gifvit åt honom därför en byggningsplats vid Hyttan, och sedan han andra giftet fick ifrån Malingsbo, skall han hafva bytt bort sin hustrus dehl dersammastädes emot vederlag i Kyrkobyn, blef således ägare af 3 syterdelar i den jord han efter sin moder hustru Ingeborg ärft, som var 1/3 i Kyrkobyn ²³⁹¹

Pär Larsson i Kyrkbyhyttan hade låtit inkalla sin moders syskon, Erik Persson i Hugnora, hustru Kerstin Pärsson i Åhränge, att bevisa huruledes de fått hand över Hytt-Olles del vid Hyttan. Svarandena oppviste ett brev af den 24 juni 1676, varigenom ett sådant byte skett är, att Erich Pährsson, barnfödd i Åhränge, skulle bekomma sin svågers, Lars Jonssons dehl i Jon Hermanssons hemman i Hugnora, och systern hustru Anna Pährsson dotter däremot behålla hans dehl i Åhränge

1701 Förekomm åter Erich Månsson son vid Hyttan, Pehr Erichsson, nu som på sommaringet nästlidet år 1700 tilltalande Pähr Larsson, ibidem, att han bevisa måtte hvad skäl han innehafver Hyttetorp och i synnerhet huru Oloff Erssons, alias Hytte Olles arfvingar äro där utur betalte, så och huru Hytte Olles mors och sin mormoders moders dehl i Kyrkobyn blifvit inlöst. Svaranden upptedde exactum protokoll af den 11 Juli 1660, hvarutinnan befinnes bemälte Oloff Erssons dehl i Hyttetorp, som Pähr Larssons morfader Pähr Olofsson i Åhränge af honom köpt för 60 skeppund tackjern, då vara blifven uppbuden 2:a gången. Pähr Ersson invände däremot att emellan Oloff Ersson och hans mormoder, hustru Elisabeth, Bengt Trafwares, som voro syskon, den fasta egendomen efter deras föräldrar aldrig varit lagligen och rätt delat, därför han och påstod honom nu ett sådant skifte beviljas må, oppvisandes en skrift af Anno 1635 den han förmente kunna utvisa att Hytte-Olles och hustru Elisabeths moders arfvejord i Malingsbo blifvit bytt till Kyrkobyn och Hyttetorp, men samma skrift innehöll allenast att bägge svågrarne, Erich Larsson vid Hyttan och Lars Olofsson i Malingsbo under goda män som der hos nämnas blifvit förente om sin dehl i Kyrkobyn., och uttryktes dhe lägenheter till namn och belägenhet som Erich Larsson skulle hava; andra skäl nu att sådant byte (som och obevist är) förklarade Per Ersson och Bengt Trafwares enka sig intet hava att tahla på Pär Olofssons dehl i Kyrkbyn, hvar om Per Larsson dem vice versa att visa skäl till . Hvarför Per Larsson det andra uti sin stämning införda momentet, att hustru Elisabeth Bengt Trafwares med quistens bevisa måtte när huru och på hvad sätt hon betalt 12 ½ skeppund tackjern som hon wareit dess morfader Pär Olofsson skyldig, af sådana orsaker att 1) benämnte Bengt Trafware lånt af honom 7 skeppund Tackjern, hwaremd han pantsatt Stora Tappan i Laggarbo vid Sörbohyttan, som förskrifning af d 16 januari 1651 utvisar 2) Inlöst hans d 27 febr samma år till borgaren Lars Larsson från Köping utgiven obligation på 2 skeppund Tackjern för en tunna kor varmed en rödning stod i pant, belägen väster om Anderssons by och Kyrkbyhyttan 3) Gifwit hustru Lisbeth sedan hon blef enka 1 skeppund Tackjern , en kåhlsäng för ½ skeppund och 1/3 dehl uti en kornlada för ½ skeppund i all för 1 1/2 skeppund. Hustru Elisabeth Ersson svarade samma jern war riktigt betalt 3 skepp af henne 3 af hennes måg Erich Månsson hvarför hon fick igen tappan väster om Sörbohyttan, som för intet mer stod i pant att Pär Olofsson efterlåtet hustru Lisbeth dessa täppor bruka i sin lifstid för svågerns skull, ty hon varit halvesyster med Pär Olofssons hustru

2392

OLOF ERIKSSON

Son till Erik Larsson, se ovan. "Hytt-Olle"

Hustru:

CARL MICHELSSON

Hustru: Karin Persdotter. Dotter till Per Larsson i Kyrkbyn, Söderbärke

Barn:

Michel Carlsson. Född 1636 i Hyttan. Se nedan.

9 juni 1681 Blef Resolverat emellan Michel Carlsson vid Sörbo Hyttan, kärande och gamle Anders Larsson i Kyrkbyn, svarande, angående eng ... tegen benämnd, , som Anders Larsson hafver för många år sedan fått utaf salig Timan Andersson, Michael Carlssons svärfar, uti underpant för 8 sk tackjern, och Michel nu efter Kongl Placatet af år 1677 söker med eller uthan lösen återvinna, och läggias under sin Swärfadher hemman tillbaka igen. Hälst eftersom och gl Anders Larsson ingen ... derför utstådt haver i utlagorna utan låtit dhem alle hängia widh byn, och allenast bekient sigh af fördelhlarna. Så skogle widh påfordran desse gode män af nembden, Hendrich Andersson i Mohren och Anders hansson i Waadh, ransaka härom i Sommar, och tillser huru mycket höö tilltaget samma engh åhrligen kunnat kasta af sigh. Helften därpå behåller sedan Anders Larsson för

2391 Ting i Söderbärke 1700 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:4 Bild 140

2392 Ting i Söderbärke 1701 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:4 Bild 1310

bergning skull och sin omkostnad derwidh oberäknad: men dhen andre hälften värderas i ... hwad då samma höö på andre hälften Skall och Michel Carlsson betala till gl Anders Larsson i Kyrkebyn hälften allenast af dhe 7 skeppund Tackjern som Anders Larsson för en ... tidh sedan lånt hafwer till dess sahl fadher Carl Michelsson, så att summan blifwer 3 ½ skeppund. ²³⁹³

1692 Förekom Jacob Olsson i Busjön och begärde att häradshövdingen ville communicera med nämnden sitt fattade betänkande i förleden sommar, om tvisten emellan honom och dess medintressenter i Per Larssons hemman i Kyrkoby, och nu efter loven giva samt publicera dom i saken. Så upplästes rannsaking så lydande nämligen Per Larssons arvingar och efterträdare på hemmanet sal Mats, Lars och Hans Persöner, item sal hustru Barbro Persdotter Anders Larsons på Heden och sal Karin Persdotters o Carl Michelssons i Karlstad arvingar ²³⁹⁴

MICHEL CARLSSON

Son till Carl Michel Carlsson, se ovan. Född 1636 i Hyttan. Död 1710 i Hyttan.²³⁹⁵

Hustru:

Hustru: Märta Timasdotter.

Barn:

Kyrkbyn, Heden

1701 Samtliga kyrkbyborna hade låtit lag inkalla Wälb fru Christina Cronström sig till svars i särskilte questioner angående skogstracter tvärt öfwer dheras tegar öster och väster

1) Efter följande närvarande åboer uppå Per Larssons hemman, såsom Mats Persson Kläckare, Per Larsson, Hans Persson, Per Larsson vid Hyttan, Mickel Carlsson ibm, Anders Andersson, Lars Andersson på Heden och Erich Månsson vid Hyttan.

Item Dessa på Michel Olsson hemman: Mats Persson Kläckare, Lars Persson och Nils Michelsson

Noch uppå Ragwald Jonsson hemman: Anders Carlsson, Lars Hansson, Michel Carlsson wid hyttan, Erik Ersson, Lars Andersson på Heden, Nils Ersson, Olof Carlsson

Samtliga neka de sin föräldrar hafwa sålt benämnde skog ²³⁹⁶

ANDERS LARSSON

Måg till Per Larsson, se ovan.²³⁹⁷ Skomakare

Hustru: Barbro Persdotter. Dotter till Per Larsson, se ovan. Död 1689 i Kyrkbyn.

Barn:

Lars Andersson. Se nedan

LARS ANDERSSON

Son till Anders Larsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Per Larsson. Se nedan

PER LARSSON

Son till Lars Andersson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Kyrkbyn Mickel Olofssons hemman

MICKEL OLOFSSON

Född i Lexsjöbo enligt dödbok. Son till Olof Mickelsson. Död 1695 i Kyrkbyn. Hade 2 hustrur också enl dödboken.

Hustru:

²³⁹³ Ting i Söderbärke 9 juni 1681. Söderbärke tingslags häradsrätt A1a:1 Bild 4520

²³⁹⁴ Ting i Söderbärke 1692 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EX1e:2752 sid 805

²³⁹⁵ Gillingstam, Hans. "Min antavla". Släkt och Hävd, nr 1 (1950) s 21-32.

²³⁹⁶ Ting i Söderbärke 1701 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt A1a:4 Bild 1980

²³⁹⁷ Ting i Söderbärke 1692 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EX1e:2752 sid 805

Hustru: Brita Olsdotter.

Barn:

Brita Mickelsdotter. Gift med Olof Persson. Son Pär Olofsson i Årängen, Söderbärke. Se Årängen Västerby. Hans Mickelsson. Se nedan.

Karin Mickelsdotter. Född 1639. Död 1694 i Ulvsbo. Gift med Anders Mattsson i Ulvsbo. Son Mats Andersson i Ulvsbo samt måg Hindrich Larsson i Skräddarbo, Skinnskatteberg. Son Mats Andersson i Ulvsbo samt måg Hindrich Larsson i Skräddarbo, Skinnskatteberg.

Nils Mickelsson, Född 1640 i Kyrkbyn. Död 1704 i Busjön, Söderbärke. Torpet Skogen. Gift med Karin Adamsdotter.

Per Mickesson. Född 1631. Död 1696 i Kyrkbyn. Se nedan. Se nedan.

1668 Förliktes sin emellan Michel Olsson k Kyrkobyn med sina syskonbarn Trondes släktingar således, att Michel Olssons brodersdel, uti hemmanet Kyrkbyn skall brytas i fem delar, därav Michel och hans barn taga tre delar, och Anders Larsson på Tronde Nilssons vägnar två delar. Och på förenämnd två delar skall refvning ske, således att var får sin rätta portion uti benämnde brodersdel. Till förbättring på jorden som Anders Larsson med sina bröder få igenbörd, eftergav Anders de arvehus som brodersdelen tillkom som är 2/5 del uti en kornlada, bodarna och 20 tackjärn.

1695

En uppgörelse om arvet efter Mickel Olofsson görs vid tinget 1697 och ovanstående uppgifter om hans barn kommer därifrån ^{2398 2399}

En förlikningsskrift presenteras vid nästa ting ²⁴⁰⁰

PER MICKELSSON

Son till Mickel Olofsson, se ovan. Född 1631. Död 1696 i Kyrkbyn.

Hustru: Karin Olsdotter

Hustru: Sigrid Jakobsdotter. Född 1640 i Kyrkbyn. Död 1696 i Kyrkbyn. Gift 1:o 1663 med unge Anders Larsson i Kyrkbyn. Född 1640 Kyrkbyn. Död 1694 i Kyrkbyn.

Barn:

Första äktenskapet

Erik Persson.

Olof Persson. Född 1667 i Kyrkbyn. Fånig.

Kerstin Persdotter. Född 1669 i Kyrkbyn. Gift 1693 med Per Larsson i Hyttan.

Lars Persson. Född 1670 i Kyrkbyn. Gift med Margareta Andersdotter. Född 1678. Se nedan.

Brita Persdotter. Född 1674 i Kyrkbyn. Gift med Per Andersson.

Karin Persdotter. Född 1678 i Kyrkbyn.

Marit Persdotter. Född 1685 i Kyrkbyn.

Anders Persson. Född 1689 i Kyrkbyn.

HANS MICKELSSON

Son till Mickel Olofsson, se ovan.

Hustru:

Hustru: Kerstin Persdotter

Barn:

I första äktenskapet

Karin Hansdotter. Född 1658 i Kyrkbyn. Död 1715 i Gärdsjöbo. Gift 1677 med Olof Nilsson i Gärsjöbo. Född 1650 i Gärdsjöbo. Död 1717 i Gärdsjöbo.

I andra äktenskapet

Hans Hansson. Bråfors, Norberg

Juni 1696 Hans Michels son i Kyrkbyn, Hans Hansson, hustru Brita Michelsdotter i Åränge son med Olof Persson, Per Olsson, Hustru Karin Michelsdotters son, Mats Andersson, anhöllo att njuta skattning på deras respektive farfaders och moderfaders, Michel Olssons i Kyrkbyn hemman, som sonen Per Michelsson skall under händer haft, att tillse vad Per Michelsson för skötsel åt sin fader och styvmoder njuta bör. Per Michelssons son, Lars persson, och mågen Per Larsson vid Hyttan, uppvisade Michel Olssons test till sonen Per Michelsson av den 10 mars 1693. Kärändena påtalte även 1/13 i samma hemman, som var deras respektive farmoders och mormoders, Marit Larsdotters, arvejord

Söderbärke Feb 1702: Opptedde Hans Hansson ifrån Norbergs By en förlikning af den 3 Juli 1674, hvarigenom hans faders fader, salig Michel Olofsson i Kyrkobyn och hu Kerstin Pehrdsdotter i Vad, accorderat och slutit om intresse för det Michel Olsson brukat den jord som hon merendels inlöst hade utaf Hans Michelssons farbroder,

2398 Ting i Söderbärke 1697(Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2761 sid 162

2399 Ting i Söderbärke 1697. Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:3 bild 70

2400 Ting i Söderbärke Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:3 Bild 940

Mats Olofsson i Busjön, nämligen att hon gifva skulle 2 ½ skeppund tackjärn, för den förr gö... tiden, men från samma dag ett skeppund tackjärn åhrligen wid pärmässotid att lefwerera. Hwarför Olof Nilsson i Järsjöbo brukar af samma egendom, halvparten, emot Olof Andersson i Tolvsbo. Alltså påstod Hans Hansson att åter bekomma och tillbakars njuta det tackjärn hans sahl Moder ehrlagt på hans faders farbroders egendoms inlösen hwaruhtinnan däss samsyster tredieparten tillkommer, eller och wäkligen få tillträda samma inlösta jord. Thär hos fordrades och wedergällning af Olof Nilsson, för all den omkostnad han wid twänne ting tillförend och nu det tredie uthi dönne sak måst an.... Olo . Olof Nilsson invände mörkt vara att finna sig inför rätta, om Hans Hanssons moder, hustru Karin Pehrsdotter i Vad, inlöst denna omtalade Mats Olssons ägande jordedel i Kyrkbyn, så och obeviseligt om fadern Hans Michelsson före senare giftet afvittrat sin dotter af första giftet, som nu är Olofs hustru.

Ting 1697: Hans Hansson i Bråfors, son till Hans Michelsson i Kyrkbyn i Söderbärke ²⁴⁰¹

LARS PERSSON

Son till Per Mickelsson, se ovan. Född 1670 i Kyrkbyn.

Hustru: Margareta Andersdotter. Född 1678.

Barn:

Kyrkbyn Sedermera Raval Jonssons hemman

PER NILSSON

Hustru:

Barn:

Brita Persdotter. Gift i Starbo, Norrbärke. Dotterdotterdotter hu Ingeborg i Kyrkbyn, Söderbärke. Se nedan.

Ingeborg Persdotter. Gift till Skinnskatteberg

Marit Persdotter. Gift i Semla, Västansfors med Holsten

Raffual Persson. Kyrkbyn, Söderbärke. Död barnlös.

JAN OLOFSSON KNEKT

Från Järna socken (Dala-Järna) ²⁴⁰² Son till Elin Nilsdotter och Olof.

Hustru: Ingeborg. Dotterdotterdotter till Brita Persdotter gift till Starbo, se ovan.

Barn:

Olof Jonsson. Dömd 1594 för kätteri med sin tremänning

Raffual Jonsson. Se nedan.

Kerstin Jonsson

Nils Jonsson. Se nedan.

Brita Jonsdotter.

1598 Hustru Ingeborg i Kyrkbyn bjuder ½ systerdel ibidem köpt av Staffan i Onsjö för sju fat, av hustru Rikmor i Fröbenning 3 fat ^{2403 2404}

Ting i Söderbärke 1599: Kom Per Matsson i Knutsbo (Söderbärke, se under Hemshyttan) och talade till hustru Ingeborg i Kyrkbyn om två spann säde jord i förenämnda Kyrkbyn, som ska komma hans hustrus fader faders moder till, hustru Marit benämnd, vilket rannsakades och befanns att en benämnd Per Nilsson, han ägde 3 döttrar Brita, Ingeborg och Marit Persdöttrar. Brita fick sin del i Kyrkbyn, Ingeborg sin del i Kyrkbyn och Marit sin del i Kyrkbyn och deras broder Raffual. Denne Raffual köpte jorden av Brita och Marit och denne Raffual blev så död barnlös. Brita blev gift till Starbo, Marit till Semla och Ingeborg till Skinnskatteberg, men brodern bodde vid i Kyrkbyn. Britas barn Ingeborg, hennes barn Marit, denna Marit är hustru Ingeborgs moder som stod för rätta. Marits barn Bengt Holstensson i Semla, Bengts barn Holsten, Rikmor Holstensdotter, denna Rikmor är nu Per Matssons hustru och klagar efter den del som Marit tillkom i Kyrkbyn och sålt till sin broder Raffual Persson. Nu är vde alla tre systrarna sin broder igen. Efter att nu så länge oklandrat stått, gavs honom vissord hävden hade. ²⁴⁰⁵

²⁴⁰¹ Ting i Söderbärke 1697 (Renoverad dombok) Svea hovrätt i Kopparbergs län EXIe:2761 sid 162

²⁴⁰² Se Stefan Jernbergs hemsida <http://jernbergs.org/index.html> med bl a register till domböcker för Järna. Från Peggy Berglinds Uppföljning av boken om Bergsmännen.

²⁴⁰³ Ting i Söderbärke 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 43

²⁴⁰⁴ Ting i Söderbärke 1600 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:7 sid 37

²⁴⁰⁵ Ting i Söderbärke 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 151-152

1610: Kom Olof i Tolvsbo samt hustru Ingeborg i Kyrkbyn och talad om det hemman i Västerby som hustru Ingeborg länge hade varit i tvist med Olof om, som den linie utvisar som både i domboken finns 1609 den 16 februari samt och hustru Ingeborg haver . Då begärde nu Olof sitt ...igen inom ett år... och nu med handskakning der var lovade ²⁴⁰⁶

1613 Kom hustru Ingeborg i Kyrkbyn och framlade tvenne skrifter, en lydandes huru Herr Hendrik (Henricis Andreae), kyrkoherden, vittnade huru Mats Finne åtte en son efter sin död, den handskriften var daterad 1560, den andra vittesbörd haver Herr Lars Capellan utgivit efter en gammal mans ord, benämnd Anders Embjörnsson i Saxe, huru förenämnd Mats Finne, han åtte förenämnd hustru Ingeborgs modersyster till hustru, hustru Karin, vilken Karin först blev död, sedan Mats finne, föll så arvet till hustru Ingeborg. ²⁴⁰⁷

1614 Kom h Ingeborg i Kyrkbyn framlade ett brev som Mickel Helsing fordom fogde i Bergslagen och Dalarna utgivit hade, lydandes om ett hyttställe liggandes ovan Sörbo hyttan, huru kyrkoherden och Jon i Sörbo ville dem förbjuda, därpå bygga, dock blev de på den tid så förente att de i Söderbo och kyrkoherden Herr Hinrich (Henricis) finge lov bygga närmare sjön sin hytta, och intet göra den övre hyttan något hinder med vatte eller fiske, som samma brev innehåller och nu begärde der på stadfästelse, vilket och tilsades ²⁴⁰⁸

Petter von Benningen tycks även ha haft för vana att byta ut sina riddjur när det passade honom. Hustru Ingrid (Ingeborg) i Söderbärkes kyrkby hade köpt en häst för sex fat osmundjärn. Denna bytte han till sig och gav henne istället en ”utgammal kamp”. Eftersom denna häst var oduglig sålde hon den och fick då inte mer än tre daler. ²⁴⁰⁹
²⁴¹⁰Vid ett annat tillfälle bytte han istället en ung häst mot en gammal med Hans i Djupkärra. Eftersom Hans klagar får man förmoda att det var något fel på den häst han fick. Petter tycker att det är märkligt att Hans, trots att de har träffats vid tinget, inte har talat med honom om detta. Även Olof Larsson i Lerendeboda fick besök av Petter. Här tog han fet och välfordrad oxen värd fem och ett halvt fat järn och gav istället en ”ringa och mager oxen” Widik i Norrgövik samt Hans och Nils i Pedersboda i Grangärde socken hade blivit påtvingade att fodra fyra stycken av Petters oxar. Tydligen var det ont om foder detta år och de klagar att då han inte har hämta hem sina oxar lider deras egen boskap stor nöd. ^{2411 2412}

1615 Kom hustru Ingeborg i Kyrkbyn framlade ett dombrev daterat 1588 den 18 Maj som Mickel Christoffersson, fordom Häradshövding på Skinnskatteberg, lydande huru en benämnd hustru Ingeborg i haver sålt förenämnda till Mårten Larsson i Höghe, för 2 läster järn, och haver nu förenämnd Mårten Larsson sålt förenämnda hu Ingeborg i Kyrkbyn förenämnda för 2 läster, begärande nu vidare stadfästelse härpå, det och nu blev stadfäst. ²⁴¹³

1638 Hans Nilsson i Västerby klandrade på någon jord i Västerby som han måste igenköpa och lösa efter S Olof Torstenssons död vilken åtte Tolvsbo, Bommarsbo (Norrbärke) och Västerby, vilken delte och skiftade så emellan sina barn, Lars Olsson, Torsten Olofsson, Hans Olsson och sin måg Nils Jansson på sitt yttersta. Nämligen att benämnde Lars och Hans Olssöner skulle behålla Tolvsbo, Torsten Bommarsbo och Nils Jonsson Västerby. Och sedan han nu dödde, kom en annan släkt, nämligen Raffauel i Kyrkobyn och halva hemmanet i Västerby vilket Nils Hanssons son Hans Nilsson måtte inlösa för femton fat osmundsjärn, och alldenstund fadern Olof Torstensson haver bytt jorden förrän han fick laga fång själv och rättmätig possession, därför avsades att bemålte Hans Nilsson giver efter deras del i .. ²⁴¹⁴

Ting i Järna 1593 Uppbud än av Jon Olofsson i Söderbärke en broders del i Skälö och av Ingeborg Olofsdotter samt Elin Olofsdotter bägges deras systerdel ... Än en brodersdel köpt av Nils Olofsson ²⁴¹⁵
 Ting i Järna 1614 Anders Persson i Utby, Gudmund Eriksson, Jon Andersson i Noret bjuder upp första gången en jordedel liggandes vid Järna kyrka som de hade köpt av Nils Jonsson och alla hans syskon i Kyrkbyn, Söderbärke ²⁴¹⁶

1594 Olof Jonsson i Kyrkbyn för kätter i med sin tremänning som linjen innehåller, med Karin Matsdotter ... blev sakfällt. En släktavla finns bifogad som börjar med Nils Nilsson (förmodligen Järna socken). Han har dottern Elin Nilsson, son har sonen Jon Olofsson (Knekt i kyrkbyn, Söderbärke) som har sonen Olof Jonsson. Nils Nilsson har också sonen Jon Nilsson, son har sonen Mats Jonsson som har dottern Karin Matsdotter. Under

2406 Ting i Söderbärke 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 423

2407 Ting i Söderbärke 1613 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 503

2408 Ting i Söderbärke 1614 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720

2409 Svea Hovrätt, Huvudserie [Liber causarum], SE/RA/420422/01/E VI a 2 aa/1 (1615), bildid: A0067920_00195

2410 Svea Hovrätt, Huvudserie [Liber causarum], SE/RA/420422/01/E VI a 2 aa/1 (1615), bildid: A0067920_00197

2411 Svea Hovrätt, Huvudserie [Liber causarum], SE/RA/420422/01/E VI a 2 aa/1 (1615), bildid: A0067920_00198

2412 Ekberg, Göran. Fogden Petter von Benningen. 2019. <https://gorek.se/artiklar.html>

2413 Ting i Söderbärke 1615 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 576

2414 Ting i Söderbärke 1638 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2257 Bild 110

2415 Ting i Järna 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 109

2416 Ting i Järna 1614 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 533

står ”denne Oluff åtte barn medh denne Karin”²⁴¹⁷

Hustru Ingeborg Sahlig Jon Olofssons i Kyrkbyn bjuder upp ett torp Fin...?vik benämnt köpt av Mats Jakobsson i Hedemora för 1300 osmundsjärn.

Item en halv systemdel i förnämnde kyrkbyn köpt av Staffan Nilsson i Onsjö för osmundsjärn 7 fat²⁴¹⁸

1638 Hans Nilsson i Västerby klandrade på någon jord i Västerby som han måste igenköpa och lösa efter S Olof Torstenssons död vilken åtte Tolvsbo, Bommarsbo (Norrbärke) och Västerby, vilken delte och skiftade så emellan sina barn, Lars Olsson, Torsten Olofsson, Hans Olsson och sin måg Nils Hansson på sitt yttersta. Nämligen att benämnde Lars och Hans Olssöner skulle behålla Tolvsbo, Torsten Bommarsbo och Nils Hansson Västerby. Och sedan fadren dödde, kom en annan släkt, nämligen Raffauel i Kyrkbyn och vann för lag och rätta halva hemmanet i Västerby vilket Nils Hanssons son Hans Nilsson måtte inlösa för femton fat osmundsjärn och alldenstund fadren Olof Torstensson haver bytt jorden för än han fick laga fång själv, och rättmätig possession därför avsades att benämnde Hans Nilsson giver efter deras del i det föresagda 15 fat osmundsjärn. 2) gav han sig tillfreds och han kunde få ...skiftet av den lilla engen, som Hans i Tolvsbo brukar och av ålder haver legat till Västerby som ... vitterligt är. 3) lyder faderns sisposition och ordning på sit yttersta som han gjorde, och Nils Hansson skulle behålla Västerby, så skulle han nu behålla ängen med som dertill av ålder legat haver. 4) Ö..andra bröderna det om väl tillfreds och bekänna att samma äng bör ligga och lyda Västerby och icke till Tolvsbo, därför skall ovannämnda hans Nilsson behålla förenämnda halva äng och ...(skada) sin possession . (efter faderns dispossion och bytesbrev lyder. Här emot w... Hans i Tolvsbo med tre.... en Lagmansdom..²⁴¹⁹

Jon Olofsson Knekts son Nils Jonsson

NILS JONSSON

Son till Jan Olofsson Knekt och hu Ingeborg, se ovan.

Hustru:

Barn:

Tronde Nilsson. Se nedan.

TRONDE NILSSON

Son till Nils Jonsson, se ovan.

1659 Kom för rätten Tronde Nilsson i Kyrkbyn och framtedde ett köptebrev daterat 3 april 1630, förmäländes hurusom hans fader, salig Nils Joensson, samt han broder Raval hade köpt ett torp, Laggarbo benämmt. Begärandes att efter som köpebrevet var uti sal Johan Olofssons tid, och honom då var lovat fasta, men såsom han till datum sade sig det inte hava fått, och nu sinnad så är honom deta bevis af rätten meddelat, att köpebrevet är upläset och så vida nämnden kan sig om den saken påminna, så hålle de vara skäligt det Tronde sökte om faste, även intet upbud på köpebrevet fanns antecknat, utan förmodades finnas uti sal Johan Olssons acter.²⁴²⁰

1665 Sedan framtade och för rätten Tronde i Kyrkbyn en häradsdom daterad 15 januari 1635 förmäländes huru som Tronde var tilldömd att få vid sina myndiga år igenbörd sin faderbroders framlide Rafvel Pederssons (? Jonssons) bortfastade jord i Kyrkbyn. ... Begärandes till sin rätt förhjälpas måtte. På ehuru väl Tronde bekände han ic ke stort var sinnat sin inlösningsrätt att påtala eller .. helst så länge benämnde jordedel stod i Michel Olofssons händer, vilken var Olof M... son och hade Trondes farsyster till äkta. Likväl emedan Jorden nu är sedermera igenom hårda tider är kommen i gäld och förpantning till främmande som nu söka värdering på hans gamle fädernesjord, och befruktandes att hon således kommer i villfrämmandes händer. Alltså förmedelst syne upvist skäl och undgångar dom på inlösnings, så tillstod Tronde med sina medarvingar få inbörd sin jord, och våga Jern derpå till Creditorens betalning, så mycket som Tronde på en brodersdels inlösnings mot system kan pålöpa, och sedan trada till jorden efter laga lösning.²⁴²¹

Jon Olofsson Knekts son Raval Jonsson

RAVAL JONSSON

Son till Jan Olofsson Knekt och hu Ingeborg, se ovan

Hustru:

Barn:

2417 Ting i Söderbärke 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 55

2418 Ting i Söderbärke ?år Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:3 (oppgainerat skadad volym) Bild 2270

2419 Ting i Söderbärke 1638 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2257 Bild 110

2420 Ting i Söderbärke 1659. Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:2 sid 208

2421 Ting i Söderbärke 1665 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:4 sid 111

1701 Samtliga kyrkbyborna hade låtit lag inkalla Wälb fru Christina Cronström sig till svars i särskilte questioner angående skogstracter tvärt öfwer dheras tegar öster och väster

1) Efter följande närvarande åboer uppå Per Larssons hemman, såsom Mats Persson Kläckare, Per Larsson, Hans Persson, Per Larsson vid Hyttan, Mickel Carlsson ibm, Anders Andersson, Lars Andersson på Heden och Erich Månsson vid Hyttan.

Item Dessa på Michel Olsson hemman: Mats Persson Kläckare, Lars Persson och Nils Michelsson

Noch uppå Ragwald Jonsson hemman: Anders Carlsson, Lars Hansson, Michel Carlsson wid hyttan, Erik Ersson, Lars Andersson på Heden, Nils Ersson, Olof Carlsson

Samtliga neka de sin föräldrar hafwa sålt benämnde skog ²⁴²²

Kyrkbyn

LASSE LARSSON

Hustru:

Barn:

Per Larsson. Se nedan

Erik Larsson. Se nedan.

1603 Lasse Larsson i Kyrkbyn bjuder upp en halv systerdel liggandes ibidem, köpt av Holsten i Semla och alla hans syskon för 9 fat osmundsjärn. Klandrat av Per Matsson i Nor ²⁴²³

2422 Ting i Söderbärke 1701 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt A1a:4 Bild 1980

2423 Ting i Söderbärke 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EX1e:2720 sid 143

LAGGARBO, SÖDERBÄRKE

1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 18	Joen Knekt
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Skattelagde Nybyggare Bild 435	Erik Larsson
1650	Mantalslängd Arkiv Digital	Tideman i Laggabo
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Hans Olofsson

1596 Kom Nils Björnsson i Dalsbyn och talade till Äggel i Laggabo och Hermans son i Sörbo, om sin broders död Mats Björnsson. Så fanns att Äggard han låg och på den tid att Hermans son Torsten slog honom i huvudet med en kanna tretondedagstid och i dymbleveckan blev han död och hade gått och arbetat mångestades sedan, och fanns att hade hade druckit brännevin, och sedan han hade druckit vinet beklagade han sig hava ont, och förre intet, då kunde nämnden samt ingen man bjuda Hermans son till någon dråpare, utan han dömdes för samma sak fri ²⁴²⁴

1599 Kom hustru Dordi i Laggabo och talade till Herman i Sörbo om någon skog som han i pant hade för 700 järn då fanns i sanning att Herman hade kolat på samma skog i 15 år undertiden 2 eller 3 milor om året, dömdes nu samma skog hustru Dordi igen och samma skog skulla lösa sig själft ²⁴²⁵

1599 Hustru Ingeborg i Kyrkbyn bjuder upp ett torp ... Laggabo köp av Mats Jacopsson i Hedemora för osmundsjärn 12 ²⁴²⁶

1659 Kom för rätten Tronde Nilsson i Kyrkbyn och framtredde ett köpebrev daterat 3 april 1630, förmäländes hurusom hans fader, salig Nils Joensson, samt han broder Raval hade köpt ett torp, Laggabo benämmt. Begärandes att efter som köpebrevet var uti sal Johan Olofssons tid, och honom då var lovat fasta, men såsom han till datum sade sig det inte hava fått, och nu sinnad så är honom deta bevis af rätten meddelat, att köpebrevet är upläset och så vida nämnden kan sig om den saken påminna, så hålle de vara skäligt det Tronde sökte om faste, även intet upbud på köpebrevet fanns antecknat, utan förmodades finnas uti sal Johan Olssons acter. ²⁴²⁷

2424 Ting i Söderbärke 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 49

2425 Ting i Söderbärke 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 151

2426 Ting i Söderbärke 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 152

2427 Ting i Söderbärke 1659

LARSBO, SÖDERBÄRKE MED SÄVESBO OCH HYTTGÄRDE

Helge Forssell i Bärkebygdens del 1: Det finns en sägen om Larsbo upptecknad av Leonard Persson. Den uppger att Larsbo skall ha uppodlats av en präst "fader lars" och att smedjan uppförst av Gustav Vasa som en mönstersmedja. Traditionens "fader Lars" kan återföras på Laurentius Petri, kyrkoherde i Söderbärke och Stora Tuna. Han ägde ett Larsbo hemman och drev jämte bergsmän Sävesbo hammar. Det finns skriftliga uppgifter om stångjärnshammare i larsbo på 1500-talet, men mönstersmedjor var endast Kronans hamrar och som sådan kan Saxehammar ha fungerat.

Den äldsta kartan över Larsbo från 1694 ger oss en intressant upplysning. Bebyggelsenamnet Larsbo härför sig till den jordbruksbebyggelse som nu kallas Gamla Larsbo, medan Sävesbo låg på det flacka området mellan Larsboån och sjön Säven, alltså betydligt närmare det egentliga Larsbo än i vår tid. Platsen vid bron över ån hette då Hyttbacken.

Anledningen till att Markus Kock inkopplades på Larsbo var en händelse som spelade honom i händerna och som han målmedvetet utnyttjade. Något år före 1637 brann den kronoägda Saxehammaren ned. Kock lät i hast återbygga den och något år senare även flytta den högre upp mot dammen emedan den stördes i vattentillförseln av Saxehyttan. I ett brev från förmyndarregeringen daterat 10 juni 1637 tillförsäkrades honom och hans kompanjon Johan Helbeck 6 års skattefrihet jämte halva kronohemmanet Klockarbo på vars mark hammaren låg. Saxehammar hade ursprungligen tillkommit för att omsätta de skattepersedlar som det ansågs opraktiskt att transportera längre väg. Dit hörde skattekolan och (senare) tiondejärnet (tackjärnet) från Söderbärke. Hammaren förvaltades av en arrendator som erlade ett årligt arrende till Kronan. Kock fick härmed överta detta arrende. Han ägde visserligen inte hammaren, men genom arrendet kom han i besittning av råvaror, tillräckligt för ännu en hammare vilket bevisas av att tackjärn årligen transporterades från Ludvika till Saxehammar.

Bakom den följande händelseutvecklingen skönjer man konturerna till Markus Kocks industriella planering. Nisshytte masugn vid Säter uppfördes 1638, och 1644 fick han regeringens tillstånd att köpa bergsmanshemmanet Ytterbenning i Garpenberg. Mot detta bytte han till sig 7/8 hemmanet Larsbo och blev därmed ägare till Larsbo hammare och hytta. Tackjärnet till Larsbo skulle transporteras från Nisshyttan. Men transporterna därifrån visade sig vara besvärliga i den backiga terrängen mellan Dalälvens och Kolbäckens dalgångar. Därför börjar planeringen för en ny hytta i ett orört skogsområde. Det finner han i Billsjön. Han träffar avtal med bönderna i Björbo 1651 och Vik 1652 om köp av skog samt med finnen Pål i Billsjön om förvärf av hans hytta som ersattes med en stenmasugn 1654. Masugnen i larsbo, som tårt på den närliggande skogen, ödelades.

1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Lasse Ingvaldsson i Larsbo Ped i Sevedsbo af annan
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Per Larsson Ingevall i Larsbo
1545	Dalarnas handlingar 1544:5 Bild 87	Sevedsbo Peder Larsson Ingevall i Larsbo
1546	Ting i Söderbärke 1546 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 33	Ingevall
1546	Ting i Söderbärke 1546 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 33	Peder Larsson
1547	Se brev nedan	Lasse Nilsson
1547	Dalarnas handlingar 1547:10 Bild 44	Sävesbo Peder Larsson Ingevall i larsbo
1548	Nämnd 1548 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne.Tredje delen nr 712	Ingevall
1549	1549 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne.Tredje delen nr 741	Ingevall Erik i Sävesbo
1549	Dalarnas handlingar 1549:3 Bild 169	Sevedsbo Per larsson Ingevall i Larsbo
1550	Dalarnas handlingar 1550:4 Bild 175	Sevedsbo Per Larsson Ingevall i Larsbo
1551	Dalarnas handlingar 1551:3 Bild 145	P Larsson Ingevall i Larsbo
1552	Dalarnas handlingar 1552:8 Bild 21	Larsbo Ingevall
1555	Dalarnas handlingar 1555:11 Bild 56	Larsbo Ingevall

1556	Dalarnas handlingar 1556:7 Bild 24	Larsbo Ingevall
1557	Dalarnas handlingar 1557:1 Bild 24	Larsbo Ingevall
1558	Dalarnas handlingar 1558:1 Bild 20	Ingevall i Larsbo Joen i Sevesbo?
1558	Dalarnas handlingar 1558:1 Bild 61	Ingevall
1559	Dalarnas handlingar 1559:6 Bild 16	Larsbo Ingeval Joen Ingevallsson Anders skräddare
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 Bild 64	Sävesbo Joen Ingevallsson Larsbo Ingevall ?son i Larsbo Sävesbohyttan brukas av Joen I Sävesbo och Ingevall i Larsbo
1563	Dalarnas handlingar 1563:7 Bild 64	Joen Ingevallsson Larsbo: Ingevall Olsson Sävesbohyttan brukas av Joen ibm och Ingevall i Larsbo
1564	Dalarnas handlingar 1564:14 Bild 106	Sävesbo: Joen Ingevallsson Larsbo (Inget namn) Sävesbohyttan brukas av Joen och Ingevall i Larsbo
1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 17	Sävesbo: Örjan? Larsbo: Ingevall Olsson Sävesbohyttan brukas av Örjan i Sävesbo och Ingevall i Larsbo
1571	Älvsborgs lösen	Örian i Säffredsbo Ingevall i Larsbo Lasse Ingevallsson ibid
1575	Dalarnas handlingar 1576:14 Bild 64	Joen i Sävesbo Lasse Ingevallsson i Larsbo Sävesbohyttan brukas av Joen i Sävesboda och Lasse Ingevallsson i Larsbo
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 26	Jöran i Seffersbo Lasse Ingevallsson i Larsbo Seffersbohyttan brukas av Jöran i Seffersbo och Lasse Ingevallsson i Larsbo
1619	Dalarnas handlingar 1619:14 Bild 22	Olof Larsson i Larsbo Bengt Jöransson i Sävesbo
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Hans Olofsson Jöns Larsson Jan i Hyttegälet Bengt Larsson i Sävesbo
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Mantals längd Söderbärke	Bengt i Sävesbo Larsbo Anders Olofsson Larsbo Hans Olofsson Larsbo Hans Jönsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Längd på Manfolket i Söderbärke 19 sept 1631	Anders Olofsson Larsbo Hans Olofsson Larsbo Hans Jönsson Larsbo
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Under Norberg Mats Larsson 3/8 Pigorna 3/8 Under Söderbärke Hans Olofsson, Hans Jonsson 7/8 Hyttgårde: Joan 1/4 Sävesbo Bengt 1/2 Fallet Erik Hansson 1/2

1547 Häradshövdingen Jöns Perssons dombref, hvarigenom Anders Olsson i Westerby, Söderbärke socken, förklarar berättigad att återlösa fyra ängestegar, hvilka till Kyrkan derstådes blifvit öfverlåtna. Anders säger att hans föräldrar givit dessa ängar till kyrkan, och för efterkommande att återlösa och det därom vittnar Lasse Nilsson i Swettebodha (Sävastbo?) och Peder Karlsson i Västerby. Nämnden var: Enbyörn i Saxe, Erik Byorsson i Tolvsbo, Nils i Tolvsbo, Peder Byorsson i Tolvsbo Mats Beinctsson i Ulvsbo, Halvard i Vibberbo, Erik i Näsby, Peder Karlsson och Henrick i Västerby, Bengt i Kyrkbryn, Hans i Nor Sven i Sörbo. ²⁴²⁸

INGEVALL

Hustru:

Barn:

Lasse Ingevallsson

LASSE INGEVALLSSON

2428 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 697

Son till Ingevall, se ovan.

Hustru:

Barn:

Olof Larsson. Se nedan.

Bengt Larsson. Onsjö, Västansjö

Jöns Larsson. Klockarbo, Söderbärke

OLOF LARSSON

Son till Lasse Ingevallsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

1547: Kom för rätten Erik i Sävesbo och talade till Ingevall i Larsbo om en skog liggandes mellan Sävesbo och Vibberbo och kallas Svart.... Skogen och ett änge är och på samma skog som kallas Fågelbäcksängen ²⁴²⁹

1594 Lasse Ingevallsson i Larsbo bjuder upp Larsbo, köpt av sina syskon som är hustru Anna, Sune i Köping, hustru Malin i Björnebo, hustru Karin i Nordanö i Torsång, hustru Marit i By och Ingeborg på Bondhyttan.²⁴³⁰

1594 Lasse Jonsson i Västansjö bjuder upp en treding ibidem köpt av Erik Larsson i Larsbo i Söderbärke. Per Larsson ibidem för ½ läst järn²⁴³¹

1594 Jöran Knutsson bjuder upp Sävesbo 3 systerdelar köpta av Sune i Köping för 22 fat, hustru Malin i Björnebo i Floda socken 22 fat, hustru Marit i Rytterne Munktorps socken 22 fat^{2432 2433}

1596 Kom Jakop Persson i Nickebo och talade till Jöran i Sävesbo om samme Sävesbo, då som lade för nämnd Jöran ett Tomas Simonsons dombrev daterat anno then 13 januari 1591, lydandes huru hans brev uppbrunnit hade, så vittnar Herr Henrik kyrkoherden, att han hade läst samma dombrev vilket brev Jöns Persson på Risholen hade ingivit, så gavs samma Tomas Simonssons dombrev vitsord och Jakop böte sin ²⁴³⁴

1596 Lasse Ingevallsson i Larsbo bjuder upp Larsbo köpt av sina syskon, av Suens hustru Elin Ingevalldotter, Kerstin, Marit, Malin Ingevalldöttrar. Bytte Lasse med sin syster, hustru Rikemor, i så måtto att Lasse gav henne en brodsdel i Sävesbo och hon gav honom igen en systerdel i Larsbo.²⁴³⁵

1597 Jöran Knutsson i Sävesbo bjuder upp 3 systerdelar liggandes ibidem köpt av Sune i Köping för 3 fat, och av Marit Ingevaldsdotter i Munktorps socken för 3 fat och av Malin i Björnebo i Floda socken och uppburit 3 fat²⁴³⁶

1607 Jöns i Klockebo bjuder upp en brodersdel i Larsbo köpt av sin broder Bengt Larsson för osmundsjärn 8 fat Item en brodersdel av hustru Marit i Wiken? För 4 ½ fat²⁴³⁷
Klandrat av Embjörn i Saxe²⁴³⁸

1608 Jöns Larsson i Klockarbo bjuder upp andra resan en systerdel i Larsbo, köpt av Knut Olofsson i Viken i Torsångs socken, för osmundsjärn 3? fat 200 och en sked vog 3 lod
än en brodersdel i Larsbo av sin broder Bengt Larsson i Onsjö för 10 fat osmundsjärn²⁴³⁹

1608 Olof Larsson i Larsbo samt hans syskon bjuder upp nu första resan tudelarna i en systerdel i Larsbo köpt av hustru Brita och hustru Anna i Hörunda i Färnebo socken för osmundsjärn 700 och hade Olof Larssons fader till förende på samma del utlagt 1 fat ²⁴⁴⁰

1610: Olof Larsson i Larsbo bjuder nu 3 resan samtliga alla hans syskon en systerdel i Larsbo som deras fader

2429 Ting i Norberg 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 79

2430 Ting i Söderbärke 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 56

2431 Ting i Grangärde 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 10

2432 Ting i Söderbärke 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 56

2433 Ting i Söderbärke 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 168

2434 Ting i Söderbärke 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 48

2435 Ting i Söderbärke 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 48

2436 Ting i Söderbärke 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 168

2437 Ting i Söderbärke 1607 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2720 sid 347

2438 Ting i Söderbärke 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 224

2439 Ting i Norberg 1608 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 345

2440 Ting i Norberg 1608 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 345

Lasse Ingevallsson till förende köpt hade av hustru Anna i Hörende för osmundsjärn ... ^{2441 2442 2443}

1613 rymde en del av Dalregmentets knektar som var förlagda vid Nyen skans i väntan på att de skulle göra utfall in i Ryssland pga att utspisningen av undermålig och vintern väntade. Gustaf II Adolf svarade med att befalla att knektarna skulle fängslas och var tionde skulle avrättas. Detta ledde till oroligheter och en konflikt med fogden Peter van Benningen. De bergsmän som ansågs varit ledande i upproret och därför greps var Erik i Vibberbo, Hans Olofsson i Larsbo samt Lars i Bommarsbo och Olof Eriksson i Flatenberg.

Erik i Vibberbos hustru, som var dotter till länsmanen Henrik i Näsby sände bud till sin fader.

Senare kallades följande till Örebro slott för att redogöra för händelsen: Israel Rasmusson från Kolviken, Olof Andersson i Vanbo, Ambjörn Andersson i Saxe och Mats Matsson i Nor. ²⁴⁴⁴

1658 Beviljades Per Månsson på sin husbondes Isak Kocks vägnar fasta uppå Mats Anderssons jordedel i Larsbo, vilken han så väl för sin som sin sahl faders Anders Olssons gäll nämbl 581 försålt haver till Kock, den 3 sept 1653 och befanns på samma köpteskript anoterat vara uppbjuden 1 resan den 7 sept 1653, 2 resan den 3 mars 1654 3 resan den 15 feb 1656 och sedan lagständer. ²⁴⁴⁵

På sommartinget den 25-26/6 1690 blottlades en tvist som kastar nytt ljus över frågan vem som var Anders Matssons far. Tvisten gällde hur Anders Matssons hemman i Nor skulle delas och stod mellan Reinholt Tersmeden å ena sidan och Mats Noring å den andra. Noring åberopade ett fastebrev från 1686 på "salig" hustru Brita Matsdotters arvsrätt efter "salig Mats Larssons hemman emot sin broder Anders Matsson". Tersmeden å sin sida hävdar Anders Matssons rätt- Mats Noring, som säger sig vara son till "salig" Anders Larsson och farbror ha "salig" Mats Larsson, åberopar att svågrar till dessa två, Anders Olsson i Larsbo och Hans Olsson i Sörbo, "Hvilka haft sine hustrurs arfsrätter i hemmanet i Noor, men att icke Anders Matsson, utan hans fader Mats Larsson dem utförlikt"

Husby 1657 Uppbud 2 gången Anders Olsson i Söderbärke och Larsbo hus och jord i Källsbyn. som han till sin systerman Johan Matsson ibid för 151 daler ²⁴⁴⁶

2441 Ting i Söderbärke 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 423

2442 Ting i Söderbärke 1609 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 384

2443 Ting i Söderbärke 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 14

2444 Ekberg, Göran. "'Nähr Almogen komme i mårgon tillsamman at dher kundhe blifua onth utaff' - ett bergsmannauppror i Söderbärke på 1610-talet". Bergslagshistoria 2016: 45–50.

2445 Ting i Söderbärke 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 679

2446 Ting i Husby 1657 Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 289

LEXSJÖBO, SÖDERBÄRKE

1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 18	Läxån Öde Nybygger
1571	Älvsborgs lösen	Lasse i Lexän
1575	Dalarnas handlingar 1576:14 Bild 65	Nybyggare
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 26	Nybyggare
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Olof Michelsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Mantals längd Söderbärke	Efvert i Lesjöbo Olof i Lexän
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Längd på Manfolket i Söderbärke 19 sept 1631	Efvert? I Lexsjöbo sonen Lars Evertsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Längd på Manfolket i Söderbärke 19 sept 1631	Olof Mickelsson sonen Mickel Olofsson
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Olof Michelsson 1/2

OLOF MICKELSSON

Hustru: Brita Larsdotter. Dotter till Lars Hermansson i Norra gården i Sörbo, Söderbärke.

Barn:

Jon Olofsson. Se nedan. Död 1695. 78 år gammal.

Nils Olofsson. Se nedan och även Läsarbo, Söderbärke.

Mickel Olofsson. Död 1695 85 år gammal. Se Kyrkbyn, Söderbärke

Juni 1677 Hustru Brita Larsdotter, en gammal gumma, beklagade sig oförmögen att nu längre kunna föda sig sjelf, begärde därför få ingifva sig till sin son, Nils Olsson i Lexsjöbo till sytning, och der emot få testamentera honom sina ringa lösören

Feb 1683 Talade salig hustru Britas arvingar i Lexsjöbo, Hans Hermansson i Ulvsbo, Lars Hansson i Tolvsbo och Nils Olsson i Läsarbo, till salig Per Larssons arvingar i Norra gården i Sörbo, om full och nöjaktig förlikning för deras moders arvsrätt i Sörbo. Svarandena inlade en transaction som salig hustru Brita och Per Larsson emellan är skedd angående denna del, den 14 aug 1652, då avsagt blivt att hustru Brita skulle njuta i sin utlösen 12 skeppund stångjärn. Vidare presenterades tingsresolution och fasta af den 3 mars 1654 på samma afhandling

I Lexsjöbo uppfördes hytta och hammare så gott som samtidigt i början av 1630-talet. Efter Olof Mickelsson bodde ensam däruppe vid Läxån utgår man från att Olof är upphovsman till denna bygghuskap. Senare framträder hans söner Jon och Nils Olofsson som företrädare för järnhanteringen. Man hade gott om vatten hette det, hade skog "i överflöd" och kunde smida höst och vår. Men Nils Olofsson råkade i skuld till borgmästaren i Köping Mickel Hising. Nils Olofsson lyckades komma ur detta gäldeskap genom att 1676 överlåta sitt hemman till bruksföreståndare Lars Dahl i Larsbo mot ett mindre hemman i Läsarbo, och Dahl reglerade skulden till Hising. I samband med att Dahl fick arrendet av Ludvika bruk 1685, den förste utanför adelns krets som lyckats med detta, sålde han 1686 sin del i Lexsjöbo till assessor Daniel Tilias. Vidare historik om Lexsjöbo bruk finns i Helge Forsells Bärkebygden Del 1. ²⁴⁴⁷

JON OLOFSSON

Son till Olof Mickelsson, se ovan.

NILS OLOFSSON

Son till Olof Mickelsson, se ovan. Se även Läsarbo, Söderbärke.

1671 Lars Nilsson ifrån Lexsjöbo inkom för rätten och berättade sin fader Nils Olsson och hans broder Joen Olsson hava fordom avtalt sig emellan, att de av hemmanet skulle lösa halvparten till sig vardera. Men såsom Anders Olsson en deras broder pantsatt sin del i trångmål till Israel Danielsson i Grytnäs för 55 skeppund tackjärn och Jons måg Erich Persson denne del till sig löst Nils skattat därför, emot avtalet emellan föräldrarna, ... ²⁴⁴⁸

1697 Lasse Andersson i Lexsjöbo berättar berättade sin svärfaders Per Michelsson i Kyrkbyn nu vara opartiskt

²⁴⁴⁷ Forssell, Helge. Bärkebygden del 1. Ur bygdens historia till mitten av 1800-talet. 1977. Sid 143-145

²⁴⁴⁸ Ting i Söderbärke 1671 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 1890

värderat i gäld betalning till H Reinholt Terssmeden ²⁴⁴⁹

LÄSARBO, SÖDERBÄRKE

1658 Pastor Loci uppbjudit 3 resan Anders Erikssons i Vik köpeskrift på $\frac{1}{4}$ av det stycke, som Vik tillkommer i Läsarbotäkten för 4 skeppund tackjärn eller penningar 40 D Kopparmynt Köpeskriften dat 19 jan 1657. Dito av Mats Olsson i Björsbo köpt $\frac{3}{4}$ delar i Läsarbo täkten för tackjärn 6 skeppund eller 60 D 3 resan uppbjudet.²⁴⁵⁰

I Lexsjöbo uppfördes hytta och hammare så gott som samtidigt i början av 1630-talet. Efter Olof Mickelsson bodde ensam däruppe vid Låxån utgår man från att Olof är upphovsman till denna bygghus. Senare framträder hans söner Jon och Nils Olofsson som företrädare för järnhanteringen. Man hade gott om vatten hette det, hade skog "i överflöd" och kunde smida höst och vår. Men Nils Olofsson råkade i skuld till borgmästaren i Köping Mickel Hising. Nils Olofsson lyckades komma ur detta gäldeskap genom att 1676 överlåta sitt hemman till bruksföreståndare Lars Dahl i Larsbo mot ett mindre hemman i Läsarbo, och Dahl reglerade skulden till Hising. I samband med att Dahl fick arrendet av Ludvika bruk 1685, den förste utanför adelns krets som lyckats med detta, sålde han 1686 sin del i Lexsjöbo till assessor Daniel Tilius. Vidare historik för Lexsjöbo bruk finns i Helge Forsells Bärkebygden Del 1.²⁴⁵¹

NILS OLOFSSON

Son till Olof Mickelsson, se även Lexsjöbo. Död 1703 i Läsarbo. 78 år gammal.

Hustru: Elisabet Larsdotter. Född ca 1622 i Hemshyttan. Död 1693 i Läsarbo.

Barn:

Lars Nilsson. Född 1649. Se nedan.

Hemming Nilsson. Född 1662. Blind

Olof Nilsson. Född 1660. Se nedan.

Karin Nilsdotter. Född 1657. Gift med Halvar Andersson i Kopparbo.

LARS NILSSON

Son till Nils Olofsson, se ovan. Född 1649

Hustru: Marit Jacobsdotter. Född 1652 i Busjön, Söderbärke. Död 1708 i Läsarbo. Dotter till Jacob Olsson i Busjön.

Barn:

Nils Larsson. Född 1675

Kerstin Larsdotter. Född 1677

Marit Larsdotter. Född 1679

Lisbet Larsdotter. Född 1682

Jacob Larsson. Född 1686

Lars Larsson. Född 1688

Karin Larsdotter. Född 1691

OLOF NILSSON

Son till Nils Olofsson. Född 1660

Hustru: Kerstin Nilsdotter. Vigda 1689. Född 1666.

Barn:

Lisbeth Olofsdotter. Född 1690

Kerstin Olofsdotter. Född 1692

Brita Olofsdotter. Född 1694

Lars Olofsson. Född 1702

Karin Olofsdotter. Född 1704

Nils Olofsson. Född 1705

Lisabet Olofsdotter. Född 1711

2450 Ting i Söderbärke 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2729 sid 681

2451 Forssell, Helge. Bärkebygden del 1. Ur bygdens historia till mitten av 1800-talet. 1977. Sid 143-145

LÖVMARKEN, SÖDERBÄRKE

Strandvik, Sofia. Västerbergslagen häfte 2. Atlas över Sveriges bergslag. Stockholm: Jernkontoret, 2000.:

Enligt 1654 års karta var sockengränsen dragen annorlunda vilket innebar att Lövmarken tidigare hade områden både inom Norr- och Söderbärke. Läget för bebyggelseenheten "Lövmossen" på samma karta tycks överensstämma med platsen för den registrerade hustomten.

Hyttan verkan ha anlagts ca 1660 och ödelades senast i början av 1700-talet

Forssell, Helge. Bärkebygden del 1. Ur bygdens historia till mitten av 1800-talet. Smedjebacken: Smedjebackens kommun, 1977. (Sid 138 och 144)

Lars Dahl, arrendator vid Larsbo bruk mellan cirka 1670-1680, var bl a delägare i Lövmarkshyttan. Under 1600-talets slut tycks Olof Skytte ha arrenderat hyttan.

1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Bild 436	Lövmarken redovisas inte https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0054925_00436
1652	Mantalslängd SVAR	Lövmarken redovisas inte. Däremot finns Hans i Björkberget (se denna by) som försvinner där 1653. Skulle kunna vara den Hans som nedan registrerats i Lövmarken
1653	Mantalslängd SVAR	Hans Erichsson 1 man 1 hustru 1/4
1654	Mantalslängd SVAR	Hans Erichsson 1 man, 1 hustru, 1 piga
1655	Mantalslängd SVAR	Hans Erichsson, 1 man, 1 hustru
1656	Mantalslängd SVAR	Hans Erichsson, 1 man, 1 hustru
1657	Mantalslängd SVAR	Hans Erichsson 1 man, 1 hustru
1658	Mantalslängd SVAR	Hans Erichsson 1 man, 1 hustru, 1 piga
1659	Mantalslängd SVAR	Hans Erichsson 1 man, 1 hustru, 1 piga
1660	Mantalslängd SVAR	Hans Erichsson 1 man, 1 hustru
1661	Bergskollegium Bergsijordebok 1661 G:3	Hans 1/4
1666	Mantalslängd SVAR	Hans Erichsson
1669	Mantalslängd SVAR	Hans Eriksson Anders Jacobsson Hans Gruff fogde
1670	Mantalslängd SVAR	Lövmarken registreras ej
1671	Mantalslängd SVAR	H Margareta Hans Olsson
1672	Mantalslängd SVAR	H Margareta Hans Olsson
1673	Söderbärke AI:1 sid 7	H Margareta Jöns son Olle son Kersten dotter Lars son Hendrich Hansson h Elisabet Lasse brod Erich Hansson h Chersten Chersten född i Säter Hans Olofsson h Sara Anders Christophersson h Brita
1673	Mantalslängd SVAR	H Margareta Hans Olsson
1676	Mantalslängd SVAR	H Margareta Hans Olofsson
1680	Mantalslängd SVAR	Erik Hindrik och Lars Hansson

Söderbärke Jan 1680: Anders Carlsson i Löfmarken öfverlätit till sin broder, Hans Carlsson i Tolvsbo, all sin arvsrätt i Tolvsbo, enligt köp den 8 jan 1678. Oppbjöds nu första resan

1668: Hans Ersson i Löfmarken insinuerade en syneskrift dat 10 augusti 1648 underskrifwen af länsmannen Anders Larsson i Nor, Torsten i Tolvsbo och Nils Hemmingsson i Hemshyttan, angående ett nybygge Löfmarken benämmt, som han af öknan mark optagit hafwer uthan bohlbyns skada. Sammledes en nedsyningsskrift dat 1644 den 30 juni underskrifwen af Michel Thorsson i Wibbarbo, ... i Moren och Joen Pehrsson i Gläfsö, lydandes att de efter landshöfdingen sahl Peter Knusbbjörns befallning hade utsynt Hans

Ersson i Löfmarken en beqwämlig byggningsplats i Löfmarken, begärandes detta confirmeras måtte, efter ingen klandrade der på, hwilket och bewilliades ske må, efter det så gammalt ...synt är ²⁴⁵²

HANS ERIKSSON

Hustru:

Barn:

Erik Hansson, se nedan

Hindrich Hansson, se nedan

Jöns Hansson

Olof Hansson. Gift 1677 med Maria Danielsdotter från Näs vid Nisshyttan, Säter. ²⁴⁵³

Lars Hansson

Kersten Hansdotter.

Lövmarken Sonen Olof Hansson

OLOF HANSSON

Son till Hans Ersson, se ovan. Enligt anm i husförhörlängden flyttar familjen till Schedwi. ²⁴⁵⁴

Hustru: Maria Danielsdotter. Död 1692 i Lövmarken.

Hustru: Anna Olsdotter.

Barn:

Daniel Olofsson. Född 1679.

Hans Olofsson. Född 1682. Död 9 år gammal 1692 i Lövmarken.

Erik Olofsson. Född 1686.

Brita Olsdotter. Född 1689

Maria Olsdotter. Född 1694

Olof Hansson bosatt i Holmbo. Nämnes som måg till Daniel på Näs vid tinget i Säter 13 juni 1681. (KLHA Serie III AI:23 f 59v). Stefan Jernberg

Lövmarken Sonen Hindrich Hansson

HINDRICH HANSSON

Son till Hans Eriksson, se ovan. Död 1709.

Hustru: Lisbet Johansdotter.

Barn:

Anna Hindersdotter. Född 1675 i Lövmarken.

Margareta Hindersdotter

Lisbet Hindersdotter

Erik Hindersson. Född 1682 i Lövmarken

Hans Hindersson. Född 1685 i Lövmarken

Johan Hindersson. Född 1687 i Lövmarken.

HANS HINDERSSON

Son till Hindrich Hansson, se ovan. Född 1685 i Lövmarken.

Hustru: Margareta Ersdotter. Född 1687

Barn:

Erik Hansson. Född 1709 i Lövmarken. Se nedan.

Henrich Hansson. Född 1712 i Lövmarken

Lisbeth Hansdotter. Född 1715 i Lövmarken. Gift med Hans Larsson, se nedan

Anna Hansdotter. Född 1718 i Lövmarken

Hans Hansson. Född 1721 i Lövmarken

Margareta Hansdotter. Född 1728 i Lövmarken

Kerstin Hansdotter Född 1731 i Lövmarken

Anders Hansson. Född 1735 i Lövmarken

Lövmarken. Sonsonen Hans Hindersson son son Erik Hansson

ERIK HANSSON

Son till Hans Hindersson, se ovan. Född 1709 i Lövmarken

Hustru: Catharina Jönsdotter. Vigda 1741.

2452 *Ting i Söderbärke 1668 9 o 10 juli Söderbärke tingslags häradsrätt AIa:1 Bild 1340*

2453 *Vigselbok Säter*

2454 *Söderbärke AI:3 Lövmarken sid 62 (1694-1722)*

Barn:

Hans Ersson. Född 1734 i Lövmarken

Jan Ersson. Född 1736 i Lövmarken

Margareta Ersdotter. Född 1738 i Lövmarken

Lövmarken. Sonsonen Hans Hinderssons måg Hans Larsson

HANS LARSSON

Måg till Hans Hindersson, se ovan. Född 1719

Hustru: Lisbeth Hansdotter. Vigda 1743. Dotter till Hans Hindersson, se ovan. Tidigare gift 1736 med Anders Johansson i Stimmerbo.

Barn:

Anders Andersson. Född 1739 i Stimmerbo, Norrbärke

Margareta Hansdotter. Född 1744 i Lövmarken

Lövmarken Sonen Erik Hansson

ERIK HANSSON

Son till Hans Eriksson, se ovan. Död 1719 i Lövmarken

Hustru: Kerstin Andersdotter. Från Säter.

Barn:

Brita Ersdotter. Född 1675 i Lövmarken. Gift 1706 Till Kolbäck

Kerstin Ersdotter. Född 1679 i Lövmarken. Gift med Anders Larsson i Saxe

Sara Ersdotter. Född 1681 i Lövmarken. Gift med Lars Andersson, se nedan.

Hans Ersson. Född 1688 i Lövmarken. Död 1696 i Lövmarken.

Anders Ersson. Född 1690 i Lövmarken.. Död 1716 i Lövmarken

Anna Ersdotter. Född 1693 i Lövmarken

Hans Ersson. Född i Lövmarken 1697. Se nedan.

Lövmarken Sonen Erik Hanssons son Hans Ersson

HANS ERSSON

Son till Erik Hansson, se ovan. Född i Lövmarken 1697. Död 1763 i Lövmarken. Lungsot.

Hustru: Anna Samuelsdotter. Född i Hagen, Söderbärke.

Barn:

10 barn, 6 söner, 4 söner. 4 söner och 2 döttrar lever 1763.

Kerstin Hansdotter. Född 1726 i Lövmarken. Gift med Lars Halvarsson i Kybacken, Söderbärke

Samuel Hansson. Född 1728 i Lövmarken

Erik Hansson. Född 1730 i Lövmarken

Hans Hansson. Född 1733 i Lövmarken

Margareta Hansdotter. Född 1736 i Lövmarken.

Anders Hansson. Född 1740 i Lövmarken

SAMUEL HANSSON

Son till Hans Ersson, se ovan. Född 1728 i Lövmarken. Död 1806 i Lövmarken.

Hustru: Margareta Hansdotter. Född 1728 i Saxe, Söderbärke. Död 1797 i Lövmarken

Barn:

Erik Samuelsson. Född 1752 i Lövmarken

Anders Samuelsson. Född 1754 i Lövmarken. Död 1833 i Kolningberg, Norberg

Hans Samuelsson. Född 1756 i Lövmarken

Samuel Samuelsson. Född 1759 i Lövmarken

Lövmarken Sonen Erik Hanssons måg Lars Andersson

LARS ANDERSSON

Måg till Erik Hansson, se ovan. Född 1683. Soldat.

Hustru: Sara Ersdotter. Vigda 1709. Dotter till Erik Hansson, se ovan. Född 1681 i Lövmarken.

JOHAN MATSSON

Född 1668 i Persbo, Norberg

Hustru: Karin Ersdotter. Född ca 1665. Vigda 1691. Död 1748 i Vadsbron, Söderbärke

Bosatt ca 1702 i Lövmarken

MALINGSBO, SÖDERBÄRKE MED KOPPARBO, HEDBYN OCH GÄRDSJÖBO SAMT BISEN

Malingsbo som koloniserats betydligt senare än andra områden i Söderbärke, uppges under 1500-talet som ett kapellag eller en by under Söderbärke. Först 1863 blir Malingsbo egen socken. (Andersson, Roland: Smedjebackens kommun. Bergsmanskultur och bebyggelse i Norrbärke, Söderbärke och Malingsbo. Översiktlig kulturhistorisk områdesanalys)

Forssell, Helge. Bärkebygden. Del 1. Den äldsta uppgiften om järnhantering söder om sjön Malingen, dvs i Malingsbo är daterad till 1625. Då fanns där en bergsman som ägde en hytta. En inventering 1635 visar att det då också fanns två hamrar, den äldre uppfördes av bergsmännen det år hyttan kom till och den yngre tillhörde Markus Kock. 1644 skall även borgare i Köping ha byggt hammare som till skillnad från de andra hamrarna saknade uppgift om vem som var ägare och därför kallades Köpmanshammaren. Hammaren kom senare i kockska släktens ägo och tycks ha utbytts mot den äldre av hamrarna. Tidigt börjar man skönja linjerna i Kocks planering för sina företag. Sedan han först bestämt sig för en hammare förvärvade han samtidigt bergsmanshemman för att få kol till stångjärnssmidet. Försörjningen med tackjärn fördelades på hyttor som förläggs till orörda skogsområden oavsett hur långt transportavståndet var. Markus Kock hade också intill 1648 lyckats förvärva hemman i Gärdsjöbo, Heden och Kopparbo och fick därmed delägarskap i Gärdsjöbo hytta och hammare. (Mer historik om Malingsbo bruk och hyttorna i Hällsjö och Björsjö (Nyhyttan) finns i Bärkebygden Del 1)

1552	Dalarnas handlingar 1552:8 Bild 21	Jåp
1555	Dalarnas handlingar 1555:11 Bild 56	Jåp
1556	Dalarnas handlingar 1556:7 Bild 24	Jop
1557	Dalarnas handlingar 1557:1 Bild 24	Jop
1558	Dalarnas handlingar 1558:1 Bild 20	Erik Jopsson
1558	Dalarnas handlingar 1558:1 Bild 61	Jop
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 Bild 66	Erik Jopsson
1563	Dalarnas landsskaphandlingar 1563:7 Bild 66	Erik Jopsson
1564	Dalarnas handlingar 1564:14 Bild 108	Erik Jopsson
1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 18	Öde
1571	Älvsborgs lösen	Olof i Malingsbo Jöns Halvardsson ibid
1575	Dalarnas handlingar 1576:14 Bild 65	Olof Persson i Malingsbo Jarensjön Trond Halvardsson Nybyggare
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 26	Olof i Malingsboda Trond H.....
1619	Dalarnas handlingar 1619:14	Olof Nilsson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Olof Nilsson Olof Olofsson Anders Halvarsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Mantals längd Söderbärke	Lars Olofsson Olof Olofsson Anders Halvarsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Skattelagde Nybyggare Bild 435	Michel i Malingsbo
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Längd på Manfolket i Söderbärke 19 sept 1631	Lars Olofsson Olof Olsson ibid Olof Andersson
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Lars Olofsson ½ Olof Olofsson ¼ Jonas Hälsing i Jörgesbo? Hans Eriksson i Järsjöby ¼ Under finnar: Järsjökälla Hindrich Mats Hindricksson

1641 Efter ... Mats Olsson och Peder Olsson i Björsbo klandrade uppå en brodersdel i Malingsbo, och Lars Olsson ... med ett fastebrev daterat den 26 mars 1629 lydandes att han haver löst hela hemmanet . Så förlikades de nu att Lars Olsson och Olof i Malingsbo skola giva Mats Olsson och hans syskon tuu skeppund stångjärn, och ²⁴⁵⁵

2455 Ting i Söderbärke 1641 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2258 sid 234

1656 Kom för rätten Hr Isaac Kock och gav tillkänna, det han supplicando av Landshövdingen H Lorens Creutz och rätten hade förmått att Malingsbo bruk och Hellesjö, med all dess tillbehör Inventario och Capital somd et var då sahl Daniel Kock avled, protocolleras måtte, hans kvarlevande son Marcus Kock till att njuta för ett vist patrimonio efter sin sahl fader, helst efter modern var gången i annat gifte, och tillförne efter lag icke undanskiftat sitt barnefädre, eller sedermera något vist honom tillordnat, hvarför såsom deå inten vissare var, än benämnte Bruk Malingsbo, var det honom Kock bemöjlat att protocolleras, efter såsom och han med sin fader efter lag var rätta målsman för arvingarna tillika med modren ²⁴⁵⁶

1657 Den 27 januari 1657 uppbjöds på Marcus Kocks vägnar 1 resan 1/3 dels smediehärd i Malingsbo hammarsmedia som köpt var av Erik Andersson för

Dito 2 resan 1/3 del uti en härd i Övre hammarsmedjan samt och 1/3 i såg och mjölqvarnar vid Malingsbo, som köpt var av Olof Andersson i Malingsbo

Noch 1 resan 1/2 hammar i Malingsbo övre hammarsmedia som köpt var av h Elisabeth Jörnasdotter, sahl Sven Erichssons efterleverska ibid

Noch 1/8 dels smediedel uti en härd i Mellan hammaren 1 resan som köpt var av Mats Olofsson i Björsbo

Noch 1/2 part i Mellan smedjan 2 resan med all beredskap, köpt av Lars Olsson i Malingsbo

Noch 3 1/3 uti Malingsbo övre hammarsmedia uti den övre härden 1 resan som köpt är av Halvar Andersson i Kopparbo²⁴⁵⁷

1658 Oppå H Elisabeth ifrån Kyllsjö?? och Norbergs socken klagomål om sin betalning av 2 rotar som hennes man Jöns Olsson StorFinne hade att fordra: avsades att vesterroten skall betala henne 4 skeppund och Morrothen 2 skeppund Detta året allenast.

Henrik Matsson eller sonen Mats Hindersson sakfaldes för olag svedjande till 40 mark, och halva rågsåden att mista

Johan Nilsson i Sängen för Stämningens försittande – 3

Kaku Lasse i Långvattnet avgången förr än tinglov gavs, och intet svarat sin vederpart –

Dennes torp skall ransakas om till nästa ting, om det kan lyda efter den 9 punkten i skogsordningen

Kur Jacob Finne för olaga svedjefällande

Paul Larsson på berget vid Malingsbo för svarslösa

Mårten Paulsson vid Jersjökölla för svarslösa

Skatte Olof för svarslösa

Michel Staffansson, Lille Staffan och Johan Lösekarl i Tolvsboberget för svedifall skogseld släpp

Mats Michelsson i Lumsan för svarslösa

Paul Sigfridsson i Oxevreten? För svarslösa

Thomas i Bisen för svarslösa²⁴⁵⁸

1658 Christian Robsahm uppbjudit 3 resan Haraldstorpet, som är köpt av Kirstin Jönsdotter för penningar 500 D kopparmynt. Noch ett tropställe på samma ägor var i köpeskriften dat Malingsbo den 25 juli 1656 Kirstin Jönsdotter förbehållet att bruka i sin livstid och hennes dotter helften der av efter moderns död, så länge hon sig väl förhåller.²⁴⁵⁹

1658 Emellan sahl Marcus Kocks fullmäktige Per Månsson och finnarna uti Söderbärke, angående crono finne järnet som kock av cammaren tillslagit var efter värde av 10 mynt skyldig att behålla. Blev av sagt att finnarna skall stå fritt att betala sina utlagor till fordom myntmästarens bruk Billsjön, antingen i gott och välslaget stångjärn 1 skeppund och leverera det på den ort som cronans ordning är, eller med ved staf..... huggande vid Billsjö, staf..... eller kohl av egen skog för ²⁴⁶⁰

1658 Christan Robsahm uppbjudet 3 resan Erik Anderssons i Malingsbo en tredjedels smediehärd för 290

Köpeskriften daterad 29 aug 1651.

Dito Christian uppbjudit 3 resan Elisabeth Jönsdotters sahl Sven Erikssons enkas halva hammar uti Malingsbo övre smedja för 55 skeppund tackjärn

Noch Christian köpt av Mats Olsson i Björsbo 1/3 del uti en härd i medle hammaren i Malingsbo för 100 uppbjöds 3 resan

Christian Robsahm uppbjudit 3 resan Lars Olssons del i Malingsbo på 1/8 del i smedjan som är 1/4 dels härd för 45 D Kopparmynt. Köpeskrift dat 25 juni 1657.²⁴⁶¹

2456 Ting i Söderbärke 1656 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 100

2457 Ting i Söderbärke 1657 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 130

2458 Ting i Söderbärke 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2729 sid 681

2459 Ting i Söderbärke 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2729 sid 681

2460 Ting i Söderbärke 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2729 sid 683

2461 Ting i Söderbärke 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2729 sid 681

1689 Arrendatorn av Malingsbo bruk, välbd Jacob Robsahm besvärade sig över sal Lars Ols arvingar uti Malingsbo, nämligen Nils Ols änka i Jersjöbo, Anders Halvarsson i Kopparbo och Lars Hans änka i Malingsbo.

2462 2463 2464

Malingsbo, Gärdsjöbo och Kopparbo

1571	Älvsborgs lösen	Hustru Margaret vid Jersjö? Morten Tolsson ibid
1619	Dalarnas handlingar 1619:14	Erik Trondesson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Hans Erichsson Lars Pärsson Halvar Andersson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Mantals längd Söderbärke	Jersjön Joen Eriksson Lars Persson Halvard Andersson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Skattelagde Finnar Bild 435	Henrik vid Jersjökälla Morten Pålsson ibid
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Längd på Manfolket i Söderbärke 19 sept 1631	Jersjön Halvard Persson Hans Eriksson Halvard Andersson

Kopparbo

1595 Tronde Eriksson i Järsjö bjuder upp ett torp benämnt Kopparbo, köpt av Tidiks hustru i Gränge (Grangärde) för 6 fat.²⁴⁶⁵

OLOF HALVARSSON

Född ca 1631. Död 1699 i Kopparbo.

Hustru: Anna Persdotter. Född omk 1648 i Tolvsbo, Söderbärke. Dotter till Per Olsson. Död 1700 i Kopparbo

Barn:

Anna Olsdotter. Gift 1686 med Torsten Torstensson i Tolvsbo.

Halvar Olsson. Född 1671 i Kopparbo. Se nedan.

Maria Olsdotter

Per Olofsson. Gift 1708 med Brita Olofsdotter. Dotter till Olof Halvarsson i Tolvsbo (från Hedbyn).

1685 Erik Persson i Tolvsbo talade till Olof Halvardsson i Kopparbo, viljandes honom utlösa af den 1/5 del, som han på sin hustrus vägnar äger i Per Ols hemman i Tholsbo, hvarpå Erik Persson nu bor. Sade härtill Olof Halvardsson sig hava köpgjort om en tredjedel af sin hustruboders Per Torstenssons del ibidem.

HALVAR OLSSON

Son till Olof Halvarsson i Kopparbo, se ovan. Född 1671 i Kopparbo. Död 1734 i Kopparbo.

Hustru: Karin Nilsson. Född 1673 i Tolvsbo, Söderbärke. Död 1740 i Kopparbo.

Barn:

Anna Halvarsdotter. Född 1697 i Kopparbo. Gift med Nils Hansson, se nedan.

NILS HANSSON

Måg till Halvar Olsson, se ovan. Född 1689 i Järsjöbo, Söderbärke. Död 1772 i Kopparbo.

Hustru: Anna Halvarsdotter. Född 1697 i Kopparbo. Död 1742 i Kopparbo.

Barn:

Hans Nilsson. Född 1730 i Kopparbo. Se nedan

HANS NILSSON

Son till Nils Hansson, se ovan. Född 1730 i Kopparbo. Död 1816.

Hustru: Maria Olsdotter. Född 1742 i Jersjöbo. Dottersondotter till Olof Halvarsson i Kopparbo, se ovan.

Barn:

2462 Ting i Söderbärke 1689 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2749 sid 885

2463 Se Anbytarforum under Socknar; Söderbärke 22 oktober 2015 av Nils Hård af Segerstad

2464 "Ray Bradbury Ancestor table #5". I 24 Famous Swedish Americans and Their Ancestors. A Collection of Ancestor Tables. Sveriges släktforskarförbund, 1996.

2465 Ting i Söderbärke 1595 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 109

Stina Hansdotter. Född 1762 i Kopparbo. Död 1838 i Fragg, Norberg. Gift med Johan Persson i Fragg.
Olof Hansson. Född 1767 i Kopparbo. Gift med Anna Andersdotter. Född 1771 i Kopparbo. Se nedan.

Kopparbo

HALVAR ANDERSSON

Död 1686 i Kopparbo, Söderbärke ²⁴⁶⁶

Hustru:

Hustru: Anna Torstensdotter. Dotter till Torsten Holstensson i Vad, Söderbärke. Tidigare gift med Per Olsson i Tolvsbo, Söderbärke.

Barn:

Anders Halvarsson, se nedan.

1657 Halvar Andersson i Kopparbo lät 1 resan uppbjuda en brodersdel i Jersjöbo, den köpt var av Olof Hansson ibidem, deslikes och Olofs del i Pantejorden, som han hade inlöst och arvejorden ²⁴⁶⁷

1658 Halvar Andersson i Kopparbo lät 3 resan uppbjuda Olof Hanssons jordedel i Jersjöbo, som är en brodersdel för tackjärn 38 skeppund ²⁴⁶⁸

Jan 1681: Hustru Anna Torstensdotter, Halvar Anderssons i Kopparbo, androg hurusom hon hade en jordedel i Tolvsbo ditbytt ifrån Vad, vilken såväl som dess salig sons, Olof Perssons arvsrätt ibidem, sonhustrun Ingeborg innehaft under den tiden hon änka varit, men såsom hon nu i annat gifte gången är med Länsmannen Per Hansson, alltså begärde få sin egen del igen

ANDERS HALVARSSON

Son till Halvars Andersson, se ovan. Född ca 1624 i Kopparbo. Död 1708 i Kopparbo.

Hustru: Anna Larsdotter. Född 1624 i Malingsbo. Död 1712 i Kopparbo.

Barn:

Halvar Andersson. Född 1653 i Kopparbo. Se nedan

Lars Andersson. Gift 1686 med Brita Halvarsdotter från Hedbyn. Bägge döda 1720

Söderbärke 1690: Anders Halwardsson i Kopparbo klagade, att Erich Nilsson i Malingsbo har genom arrest hindrat honom, så han ej fått låta bygga på sin hustrus Anna Larsdotters arvsrätt i dess fadhers sahl Lars Olssons hemman i Malingsbo. Sahl Lars Hanssons i Malingsbo successor i echtskapet benämnde Erich Nilsson svarade på sina styvbarns wegnar att Anders Halwarsson har sålt sin hustrus del i Malingsbo till sahl Lars Hansson, sin hustrubroders son, och skall köpet wara ... och han därpå upburit ... förutan att Lars Hansson ... ²⁴⁶⁹

HALVAR ANDERSSON

Son till Anders Halvarsson, se ovan. Född 1653 i Kopparbo. Död 1727 i Kopparbo.

Hustru: Karin Nilsson. Född 1657 i Läsarbo, Söderbärke. Död 1727 i Kopparbo.

Barn:

Anders Halvarsson. Född 1688 i Kopparbo. Se nedan

ANDERS HALVARSSON

Son till Halvar Andersson, se ovan. Född 1688 i Kopparbo. Död 1765 i Kopparbo.

Hustru: Brita Matsdotter. Född 1683 i Sängen, Söderbärke. Död 1741 i Kopparbo

Barn:

Halvar Andersson. Född 1712 i Kopparbo. Se nedan.

HALVAR ANDERSSON

Son till Anders Halvarsson, se ovan. Född 1712 i Kopparbo. Död 1788 i Kopparbo

Hustru: Anna Andersdotter. Född 1716 i Mårtsbo, Söderbärke. Död 1794 i Kopparbo.

Barn:

Anders Halvarsson. Född 1744 i Kopparbo. Se nedan

ANDERS HALVARSSON

Son till Halvar Andersson, se ovan. Född 1744 i Kopparbo. Död 1801 i Kopparbo.

Hustru: Brita Olofsdotter. Född 1745 i Järsjöbo, Söderbärke. Död 1818 i Kopparbo. Dottersondotter till Olof Halvarsson i Kopparbo, se ovan.

²⁴⁶⁶ "Ray Bradbury Ancestor table #5". I 24 Famous Swedish Americans and Their Ancestors. A Collection of Ancestor Tables. Sveriges släktforskarförbund, 1996.

²⁴⁶⁷ Ting i Söderbärke 1657 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 130

²⁴⁶⁸ Ting i Söderbärke 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2729 sid 683

²⁴⁶⁹ Ting i Söderbärke 1690 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2750 sid 763

Barn:

Anna Andersdotter. Född 1771 i Kopparbo. Gift med Olof Hansson, se nedan

OLOF HANSSON

Måg till Anders Halvarsson, se ovan.

Hustru Anna Andersdotter. Dotter till Anders Halvarsson, se ovan.

Barn:

Bergmanssonen Olof Hansson i Kopparbo och Bergsmansdottern Anna Andersdotter ibm. Contrahenterna som woro syskonebarn, hade erhållit Kongl Maj:ts nådiga tillstånd att få ägta varandra, det verifieras. Deras föräldrar hade å ömse sidor även skriftligen gifwit sitt samtycke tillkänna ²⁴⁷⁰

Hedbyn

HALVAR LARSSON

I mantalslängder från 1642. Död 1678

Hustru:

Hustru: Cecilia Olofsdotter. Född i Tolvsbo, Söderbärke. Död 1694 i Hedbyn.

Barn:

Hans Halvarsson

Malin Halvarsdotter

Lars Halvarsson. Se nedan.

Karin Halvarsdotter. Gift med Nils Persson i Järån, Skinnskatteberg

Brita Halvarsdotter. Gift 1686 med Lars Andersson, son till Anders Halvarsson i Kopparbo. Båda döda 1720.

Erik Halvarsson.

LARS HALVARSSON

Hustru: Brita Nilsdotter. Dotter till Nils Olofsson i Järsjöbo.

Barn:

Extra ting 1667 21 aug finns: Lille Pehrs torp som Halfvar Larsson på Heden hade köpt, kunde intet skatlläggas mer än för 2 stigars kol för dess ägors ringhets skull

Jan 1688: Hustru Sisilia Olsdotter aflåtit till broder Anders Olsson i Tolvsbo sin jordede hl ibm Opbud 2 resan ²⁴⁷¹

1689 Lars Halvarsson i Hedbyn begärde få avkortning på sin hustrus systerdel uti Järsjöbo, vilken begäran svågarna Olof och Hans Nilsson i Järsjöbo sig emot lade, ... ²⁴⁷²

Järsjöbo

1595 Tronde Eriksson i Järsjö bjuder upp ett torp benämnt Kopparbo, köpt av Tidiks hustru i Gränge (Grangärde) för 6 fat. ²⁴⁷³

OLOF NILSSON

NILS OLSSON

I mantalslängder från 1655

Hustru: Kerstin Larsdotter

Barn:

Lars Nilsson. Fick efter fadern torpet Källan

Hans Nilsson. Se nedan

Olof Nilsson

Brita Nilsdotter

1688 Presenterades arvsskiftet som fattat och upprättat är , sahl Nils Olofssons barn i Järsjöbo emellan d 11,12

2470 Vigselnotis 1792 Söderbärke EI:2 sid 14

2471 Ting i Söderbärke 1688 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:2 (opaginerat) Bild 3550

2472 Ting i Söderbärke 1689 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:2 (opaginerat) Bild 1780

2473 Ting i Söderbärke 1595 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 109

juni 1688 ²⁴⁷⁴

1689 Lars Halvarsson i Hedbyn begärde få avkortning på sin hustrus systerdel uti Järsjöbo, vilken begäran svågrarna Olof och Hans Nilsson i Järsjöbo sig emot lade, ...²⁴⁷⁵

Anno 1690 den 25-26 juni Svågrarna Olof Andersson i Tholsbo och Hans Nilsson i Järsjöbo, hafva gjort ett jordebyte med hvar andra, så att Olof Däremot Hans Nilsson uppdragit till Olof sin hustrus arf eller systerdehl i salig Anders Olssons hemman i Tholsbo.

HANS NILSSON

Son till Nils Olofsson, se ovan

Hustru: Från Tolvsbo

Barn:

Järsjökälla - Källan

LARS NILSSON

Född ca 1640 i Järsjöbo. Son till Nils Olsson, se ovan. Död 1736 i Källan.

Hustru:

Barn:

1685 Prästerades till intechning Påhl Michelssons i Källan utgifne obligation ²⁴⁷⁶

1685 Presenterades för vederbörling säkerhets skull att inskrivas i Tingdomboken hustru Malin Johansdotters i Källan obligation ²⁴⁷⁷

1685 Lars Eriksson på Olof Olss torp i Jersjökällan tilltalade sin morbroder Pål Michelsson i Källan²⁴⁷⁸

Malingsbo, Bisen

1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Skattelagde Finnar Bild 435	Pär
------	---	-----

Stållberg, Christer. "Bisen. Finnbosättning i Söderbärke socken. Projektarbete för kursen Skogsfinnarna i Skandinavien". Mälardalens högskola, 2009. <http://www.finnsam.org/uppsatser/bisen.pdf>

Malingsbo, Sången

1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Skattelagde Finnar Bild 435	Lars
------	---	------

Mats Andersson vid Sången och samtliga dess barn igenom deras måg och svåger Anders Lustig talar till arrendatorn på Larsbo bruk Reinholt Tersmeden ²⁴⁷⁹

2474 Ting i Söderbärke 1688 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2748 sid 996

2475 Ting i Söderbärke 1689 Söderbärke tingslags häradsrätt AlIa:2 (opaginerat) Bild 1780

2476 Ting i Söderbärke 1685 Söderbärke tingslags häradsrätt AlIa:2 bild 40

2477 Ting i Söderbärke 1685 Söderbärke tingslags häradsrätt AlIa:2 bild 50

2478 Ting i Söderbärke 1685 Söderbärke tingslags häradsrätt AlIa:2 bild 50

2479 Ting i Söderbärke 1685 Söderbärke tingslags häradsrätt AlIa:2 bild 60

Malingsbo, Djurlången

1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Skattelagde Finnar Bild 435	Mats vid Djurlången
------	---	---------------------

Malingsbo, Flatnan

1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Skattelagde Finnar Bild 435	Sigfrid vid Flatnan
------	---	---------------------

Malingsbo, Bredsjön

1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Skattelagde Finnar Bild 435	Finnar vid Bredsjön Mats Nilsson Tomas Persson
------	---	--

MOREN, SÖDERBÄRKE MED KRONMOREN, RESMOREN OCH DULLBO (MOREN DEN NORRA)

Grannbyn till Resmoren, Stora Moren, är bebodd åtminstone under 1400-talet och liksom Gläfsö koloniserad från Norberg. Man har anlagt en liten osmundsugn, plats ej identifierad. 1639 ersätts denna med en masugn, vilken uppfördes vid Jörken och kallas Morhyttan, numera benämnd Gamla hyttan. De brukande bergsmännen uppges vara från Moren, sannolikt omfattas här även Resmoren, Hyttan ödeläggs dock och flyttas till Larsboåns fall överst mot Jörken, där den var i drift till 1800-talets mitt. (Andersson, Roland: Smedjebackens kommun. Bergsmanskultur och bebyggelse i Norrbärke, Söderbärke och Malingsbo. Översiktlig kulturhistorisk områdesanalys)

1539	Dalarnas handlingar 1539:4 Bild 94	Moren den norra Hans Persson i Vik, herr Wideke i Berke Gosven i Hagge i samma socken haffer ... och hyttestället i pant
1540	Dalarnas handlingar 1540:4 Bild 77	Herr Wideka gör
1544	Dalarnas handlingar 1544:5 Bild 87	Moren den Norra Utav den Ödeshyttan gör Anders Olsson och Lasse Olsson i Gäsjö gör härav
1545	Dalarnas handlingar 1545:12 Bild 90	Anders Svensson i Fragg Lasse Olsson med sin broder i Gäsjö
1547	Dalarnas handlingar 1547:10 Bild 44	Anders Svensson i Fragg Lasse Olsson
1547	Dalarnas handlingar 1547:10 Bild 44	Nybyggare som skattlades anno 1547 Dullbo Anders
1549	Dalarnas handlingar 1549:3 Bild 169	Anders Svensson Lasse Olsson i Gäsjö
1549	Dalarnas handlingar 1549:3 Bild 169	Nybyggare Dullbo Anders
1550	Dalarnas handlingar 1550:4 Bild 175	Under Söderbärke Anders Svensson i Fragg Lasse Olsson i Gäsjö Nybyggare Dullbo Anders
1551	Dalarnas handlingar 1551:3 Bild 145	Under Söderbärke Anders Svensson i Fragg Lasse Olsson i Gäsjö Nybyggare Dullbo Anders
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	Anders i Norremoren 1 1/2 hundra Nybyggare Anders i Dulleboda 1 hundra
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 Bild 64	Per Angerman? I Moren Even av en utjord benämnd Dullbo
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 Bild 67	En utjord i Moren som Anders Larsson i Gäsjö uti Norbergs socken brukar
1563	Dalarnas handlingar 1563:7 Bild 64	Skadad sida Per Ang En utjord benämnd Dullbo
1563	Dalarnas landsskapshandlingar 1563:7 Bild 66	En utjordh i Moren som Anders Larsson i Gäsjö uti Norbergs socken brukar
1564	Dalarnas handlingar 1564:14 Bild 106	Per Ångerman Utjord Dullbo
1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 17	Olof Ydgersson En utjord benämnd Dullbo Öde
1571	Älvsborgs lösen	Erik
1575	Dalarnas handlingar 1576:14 Bild 64	Erik Olsson i Moren Erik Halvardsson ibid En utjord benämnd Dullbo är öde Ett cronetorp i Moren

1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 26	Erik Olsson Erik Hatt?sson En utjord benämnd Dullbo är öde
1579		Erik Halvardsson Erik Olsson
1619	Dalarnas handlingar 1619:14 Bild 22	Anders Hansson Olof Silfmäster KRONOLANDBOR Hindrich Andersson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Anders Henrichsson Olof Solfersson DULLBO Simon Nilsson CRONOHEMMAN Hans Andersson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Mantals längd Söderbärke	Halvard Olsson Michel Josephsson Anders Hindersson Simon i Dullbo
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Längd på Manfolket i Söderbärke 19 sept 1631	Sålfward Olofsson Brodern Lars Olofsson Mickel Josephsson Anders Hindersson Simon i Dullbo
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Hans Andersson ¹ / ₄ Olof ¹ / ₄ Dullbo: Bengt Hindrichsson

1539 har Hans Persson i Vik, herr Wideke i Berke och Gosven i Hagge i samma socken Moren den Norra i pant. (Inte att blanda ihop med Västermoren i Västanfors eller Moren i Norrbärke). 1545 antecknas Anders Svensson i Fragg för Moren. Anders var son till Gosven och brorson till herr Wideke, och fanns i Fragg i Norberg några år innan Gosvens måg Per Hennikssons arvingar tog över där. Anders Svensson finns också i Näsbyn i Söderbärke, tidigare även det ägt av herr Wideke, innan han fortsatte sin kyrkliga karriär i Munktorps socken. Nästa ägare av dessa andelar är Henricis Andreae, kyrkoherde i Söderbärke från ca 1558. Det känns inte så djärvt att anta att han är son till Anders Svensson, särskilt som han vid sidan om sitt andliga kall är en fullfjädrad bergsman och hans söner fortsätter på denna bana. Näsbyn finns förutom kyrkoherden också förvirrande nog en Henrik Andersson, som inte är identisk med sin namne, utan innehar ämbete som Länsman. Om honom vet vi att han har sitt fasta fäderne i Vik och hans hustru har jord i Vad och Fragg. Hustrun bör vara en dotter till Per Henniksson i Vad, med den kombinationen av andelar.

Moren. Kyrkoherde Henrici Andreae

1596: Herr Henrik bjuder upp ett hemman Moran benämnd köpt av hustru Ragnil ibidem för 30 fat osmund och skall hon sitta där i sin livstid, stod själv för rätten ²⁴⁸⁰

HENRICIS ANDREAE (HENRIK ANDERSSON)

Se vidare Näsbyn, Söderbärke

Moren. Henrici Andreae son Anders Henriksson

ANDERS HENRIKSSON

Död omk 1635 i Moren. Son till Henrici Andreae, kyrkoherde i Söderbärke, se Näsbyn ²⁴⁸¹

Hustru: Död ca 1640 i Moren

Barn:

Henrik Andersson. Se nedan.

1610 Anders Henriksson, herr Hendriks son för mökränkning med Karin Olofsdotter i Moren Oäkta ²⁴⁸²

1627 Per Hansson i Wik, Esbjörn i Saxe Erik Matsson i Vibberbo Michel ibidem Per Larsson i Kyrkbyn och Anders Hindersson i Moren skall byta alla de jordh hus och gårdar som äro till arfs efter salige Hernan Jonsson i Sörbo efter lagh hwilket skeep skall den 23 october. Och förvänte detta beställa skulle det till nästa tinh tillkunna gifva. ²⁴⁸³

2480 Ting i Söderbärke 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 49

2481 Ekström, Gunnar: Västerås stifts herdaminne II:1 s 351

2482 Ting i Söderbärke 1610 Hela Dalarnas tingslags tingslag AI:9 sid 15

2483 Ting i Söderbärke 1627 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2251 sid 158

HENRIK ANDERSSON

Son till Anders Henriksson, se ovan. Död 1686 i Moren.

Hustru: Ingrid Olofsdotter. Född 1608 i Leksand. Död 1698 i Söderbärke.

Barn:

Karin Hindersdotter Gift med Anders Bengtsson i Dullbo. Se nedan.

Olof Hindersson. Född 1642 i Moren. Död 1729 i Moren. Se nedan.

OLOF HINDERSSON

Son till Henrik Andersson, se ovan. Född 1642 i Moren. Död 1729 i Moren.²⁴⁸⁴

Hustru: Kerstin Andersdotter. Född 1661 i Vad, Söderbärke. Död 1742 i Moren. Dotter till Anders Hansson.

Barn:

Anders Olofsson. Född 1676 i Moren. Se nedan.

Margareta Olofsdotter. Född 1684 i Moren. Gift med Erik Matsson, se nedan.

ANDERS OLSSON

Son till Olof Hindersson, se ovan.

Hustru: Kerstin Hindersdotter. Född 1704 i Moren.

Barn:

Karin Andersdotter. Född 1734 i Moren

Anders Andersson. Född 1737 i Moren

ERIK MATSSON

Måg till Olof Hindersson, se ovan. Född 1671 i Dullbo. Död 1747 i Gäsjö, Norberg. Efter 1731 landbonde i Gäsjö.

Hustru: Margareta Olofsdotter. Dotter till Olof Hindersson, se ovan. Född ca 1684. Död 1748 i Gäsjö, Norberg.

Barn:

Olof Ersson. Född 1704 i Moren

Karin Ersdotter. Född 1708 i Moren

Kerstin Ersdotter. Född 1715 i Moren

Anders Ersson. Född 1720. Död 1786 i Gäsjö, Norberg.

Familjen anges 1731 ha flyttat från Moren till Norberg.

Moren. Henrici Andreae måg Hans Andersson

HANS ANDERSSON

Måg till Henrici Andreae, kyrkoherde i Söderbärke.

Hustru: Brita Henriksdotter. Dotter till Henrici Andreae, se ovan och Näsbyn.

1682 Än ingaf Bruksförvaltaren en attest af Hans Andersson i Mohren Söderbärke Sockend 28 Maj 1637 sjelf påskriven, under dåwarande pastoris sahl Hr Thomas Henrici samt hans sohns Henrici Tomae Barchii bewittnande, hwarwid benämnde Hans Andersson betygar sig hafwa opburit af sahl Lars Hansson i Källviken uti Hedemora stadh 2 skeppund stångjärn, och dher emot satt honom i pant 2 egotegar, ... belägne, angaf ... sahl swärfaders Hr Henrics fordom kykioherde i Söderbärke (ofwanbenämnde Hr Tomas fader) hemman i Nääs byen: Men all sahl Lars Hanssons arvingar skulle föregifva honom (Hans Andersson) hafwa benämnte tegar såldt, det skulle ... besvisas, ut benämnte sahl Hr Henric allenast allenst nemdt sin dotter (benemte Hans Anderssons hustru) samma tegar en, dhem han (Hans Andersson) nödgades till sahl Lars Hansson pantsätta för gäld uthi den dyra och hårda tiden som då war, hälst efter dhe woro liggandes mitt ibland dhe andra ängestegar benämnde Lars Hansson uthi förbenämde ... åhr sig tillköpte, och förden skuldh han samt hans swärfader skuldher på stor haft, men Hans Anderssons swärfader skall aldeles ... förwäägrade sahl Lars Hansson att tag dhe å fasta.²⁴⁸⁵

²⁴⁸⁴ Gillingstam, Hans. "Min antavla". Släkt och Hävd, nr 1 (1950) s 21-32.

²⁴⁸⁵ Ting i Hedemora 5 oct 1682. Kopparbergs o Näsgårds län / Sätters o Tuna tingslags häradsrätt AI:24 sid 151

PER SVENSSON

Hustru

Barn:

Lars Persson

Per Persson

Anders PerssonTing 1697 Anders Persson i Moren kärande och bröderna Lars och Per Persson svarande angående besittningsrätten till deras 1/8 hemman i Moren.

*Fastades efter Hemming och Mats Hinderssöners i Hemmingshyttan begäran det köp som Nils Olsson i Läsarbo om sin hustrus Elisabeth Larsdotters arvsrätt i Hemmingshyttan, ingått med hustruns farbroder sahl Henrik Hemmingsson i Hemshyttan, vilken upbjudit blivit den 7 Juli 1665, 10 Jan 1666 och 12 Feb 1686. Än Herman Bengtssons i Ulfbo och dess hustru Karin Larsdotters gjorde köp om hustruns del i Hemmingshyttan, bortlåten till dito köpare och upbjuden 3 ggn d 9 jul 1668. Noch Per Larssons i Nor hustru Anna Persdotters Trediedel i en brodersdel aflåten till samme man, som var hustruns faders broder oplyst 3 ggn 10 jul 1672. Än haver Johan Bengtsson i Halvarbenning och Norbergs socken sålt till sin sahl hustrus Elisabeth Persdotter syskonbarn, Hemming och Mats Hindersson hustruns arvsrätt i Hemmingshyttan, som svarar lika emot benämnde hust Anna Persdotters i Nor. Yttermera har Erik Bengtsson i Nyhyttan och Norberg sålt till benämnde Hemming och Mats den Trediedel uti en brodersdel i Hemmingshyttan som hans hustru Karin Persdotter ärft efter fadern sahl Per Hemmingsson i Moren, vilken uppbjuden är 3 ggn 12 Feb 1686.*²⁴⁸⁶

Dullbo

*Dullbo härstammar från ett torp från 1500-talets mitt som utvecklades till en bergsmansgård och senare delades i två. Dullbo är omnämnd som en utjord i jordeböckerna 1562 och 1574. I mantalslängden 1643 står det enda hushållet under Moren.*²⁴⁸⁷

*20 april 1552 Konung Gustaf I:s öppna brev för Peder Jonsson i Tullebo (Dullbo) uti Berke socken, att samma torp besitta och bruka emot den skatt, som kunde detsamma påläggas.*²⁴⁸⁸

Mantalslängd 1636 Simon finne

Roterings och utskrivningslängd 1631
SIMON

BENGT HINDERSSON

Son till Hindrich Bengtsson i Gäsjö. Död 1678 i Dullbo. Sonsonson till Per Henniksson i Vad, Söderbärke.

Hustru: Barbro Matsdotter. Enligt dödboken född 1592 i Andersbenning, Norberg. Död 1695 i Dullbo.

Barn:

Mats Bengtsson. Se nedan

Anders Bengtsson. Se nedan.

*1644 Hindrich Wincensson i Gräntse skriftligen beviste huru hans framlidne fader Wincens Wincensson och Mats Hindrichsson i Gäsjö i Norbergs socken hade köpt ¼ i Backgården i förbemälte Gräntse med fulla dess tillhörigheter för stångjärn 5 skeppund, brev och sigill daterat 22 juni 1633, och begärde på samma hemmansdel, vilken han 1643 den 17 ... tredje gången låtit uppbjuda, fasta. Blev avsagt, om Mats Hindrichssons bördsmän ännu icke haver denna dess hemmansdel inlöst inom 20 dagar efter dato, ...*²⁴⁸⁹

2486 Ting i Söderbärke 1689 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2749

2487 Strandvik, Sofia. Västerbergslagen häfte 2. Atlas över Sveriges bergslag. 2000

2488 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 794 20 april 1552

2489 Ting i Hedemora 29 okt 1644 Kopparbergs, Sätters och Näsgråds län samt Österdalarne tingslags häradsrätt AI:11 f 522v

1645 Hindrich Wincensson i Gräntse presenterade i Rätten brev och sigill bevisandes huru han haver igenlöst i börd ¼ av ett hemman ibid, som för skuld Bengt Hindrichssons i Dullbo i Norbergs socken framlidne fader Hindrich Bengtsson i Gäsjo haver bortsatt i pant till Jacob Björnsson på Nyhyttan, och efter Jacob Björnsson på Nyhyttan efter Landsdomarens befallningssedel icke själv erhållit laga emot sedeln, haver Hindrich som samma sedel innehåller levererat borgen till länsman Reinholt Reinholdtsson och dess med järn haver nu Hindrich utlagt och haver levererat länsmannen där på sedel efter jacob Björnsson på Nyhyttan själv icke ville det emottaga. ²⁴⁹⁰

1658 Anders Liten soldatens hustru i Kyrkbyn överdrog till fendrikan Bengt Siggesson sin Rotebondes Bengt i Dullbo gäld, nämligen ½ skeppund stångjärnd, det han accepterade att uppfordra ²⁴⁹¹

Lagmansrätt 1669: Beskedelig man Mats Eriksson i Andersbenning hade till sig löst några jordelotter i framlidne Mats Olofssons hemman i Andersbenning, näml Mats Wernikssons hustrus i Vallsjöbo en systerdel, Per Tomassons hustrus i Rabbatsbenning en systerdel, och Bengt Hendrichssons hustru s systerdel i Dullbo, till vilken han och på sin hustrus vägnar var bördig. Och givet för benämnde jordegdelar
Det benämnde Mats Eriksson hade köpt av sin svåger Isak Persson i Näs och Hedemora socken hans hustrus arvejord, som är en systerdel i Andersbenning, ... Item Mats Matssons arvejord som honom tillfallen var efter sin framlidne broder Olof Matsson, som barnlös genom döden avgick, med mera som i benämnde brev ²⁴⁹²

1670 Mats Jönsson uppbjöd 3 resan Mats Hinderssons i Gäsjo och Bengt Hinderssons i Dullbo förening, att sedan Bengt hade givit Mats... stångjärn, skulle de byta Gäse mitt itu. Utaf vilket Erik Ersson kvitterar sig uppburit .. daterat 16 aug 1668. De resterande 2 ½ bekänner sonen Hindrich Matsson fadern vara contenterat för; Item aflagt för halva humlegården --- Attesten dat 23 Aug 1668. ²⁴⁹³

1610 Olof Hansson i Bommarsbo bjuder upp nu första resan ett hemman i Bommarsbo samt hans broder Jon Hansson löst av Lasse Eriksson i Dullbo för 30 fat osmundsjärn ²⁴⁹⁴

Dullbo, Mats Bengtssons del

MATS BENGTSSON

Son till Bengt Hindersson, se ovan. Död omk 1675.

Hustru: Karin Ersdotter. Född i Hedemora omk 1632. Död 1698.

Barn:

Brita Matsdotter

Erik Matsson. Måg till Olof Hindersson i Moren, Söderbärke

Anders Matsson

Hans Gillingstam i brev till Arne Sohlström 24 maj 1983

Lustigt nog härstammar jag från Bengt Hindricksson via Gäsjo genom att hans sonson Erik Matsson, som blivit måg vid Moren i Söderbärke, fick en son Anders Ersson (1720-1786), som blev måg vid Gäsjo och far till min morfars farmors far Jan Andersson i Myrsjö, vars kökssoffa av ek jag lyckades få tag på i Korskrogen i Folkärna på 1950-talet och låtit rusta upp till en presentabel möbel (hans dotterson Fredrik Lindqvist, min morfars far, som inte själv var skrivkunnig med dikterade både memoarer och dikter för sina barnbarn (se min uppsats i Dalarnas hembygdsbok 1950) dikterade även en skildring av hur det gick till då morfadern blev sjuk under skogsarbete 1839 och dottersonen, ehuru endast 7-årig, fick springa hem och skaffa hjälp, men kom för sent, så att gubben dog). Anders Erssons svärfar Hans Olsson (1692-1759) var emellertid född i Tolvsbo i Söderbärke och svärmodern Margareta Hansdotter kom från Sörbo i Söderbärke.

ANDERS ANDERSSON

Måg till Mats Bengtsson, se ovan.

Hustru: Brita Matsdotter. Dotter till Mats Bengtsson, se ovan. Död 1732 i Moren.

OLOF ANDERSSON

Son till Anders Andersson, se ovan. Född 1697 Dullbo

2490 Ting i Hedemora 7 juli 1645 Kopparbergs, Sätters och Näsgårds län samt Österdalarne tingslags häradsrätt AI:11 f 563

2491 Ting i Söderbärke 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EX1e:2729 sid 679

2492 Lagmansting 1669 Svea hovrätt Södermanlands län EX1a:1 sid 270

2493 Ting i Norberg 1670 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:6 sid 141

2494 Ting i Norrbärke 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 17

Hustru:

Dullbo, Anders Bengtssons del

ANDERS BENGTTSSON

Son till Bengt Hindersson, se ovan. Född omk 1629. Död 1719

Hustru: Karin Hindersdotter. Vigda 1676. Född 1634 i Moren. Död 1730 i Dullbo. Dotter till Henrik Andersson i Moren.

Barn:

Brita Andersdotter. Född 1677 i Dullbo.

Hindrich Andersson. Född 1680. Se nedan.

Mats Andersson. Född 1683 i Dullbo

Olof Andersson. Född 1685 i Dullbo

Brita Andersdotter. Född 1688 i Dullbo

Annika Andersdotter

Karin Andersdotter.

HINDRICH ANDERSSON

Son till Anders Bengtsson, se ovan. Född 1680 i Dullbo. Död 1740 i Dullbo.

Hustru: Margareta Matsdotter. Vigda 1703. Född 1681 i Hemshyttan

Barn:

Anders Hindersson. Född 1704 i Dullbo

ANDERS HINDERSSON

Hustru: Kierstin Larsdotter

Barn:

Moren, Kronmoren

Bergsfogdeämbetet innehas 1484 av en Anders Larsson i Gäsjö, Norberg. Av övriga uppgifter om honom och hans barn att döma tillhör han en bergsmannafamilj med egendomar spridda över Norbergs bergslag. Han skänkte gården Mor i Söderbärke socken till Eskilstuna kloster, vilket framgår därav att sonen, Olof Andersson, år 1504, efter faderns död, bekräftar denna gåva. Antagligen har denna gård återgått till familjen efter reformationen; 1539 skattar Lasse och Anders Olsson i Gäsjö för ödeshyttan vid Moren then norra. Familjen ägde mark ända nere i Djupnäs; år 1513 säljer Olof Andersson jord där till Nils Månsson i Västanfors. Bergsfogden Anders Larssons dödsår är okänt, 1495 finns han i livet, 1504 omtalas han som avliden. ²⁴⁹⁵

Om ett annat hemman, Kronmoren i Söderbärke, är vi bättre underrättade. Det skänktes av en Anders Larsson i Moren år 1504 till Eskilstuna kloster för "erwärdelig ego" för att munkar skulle läsa mässor över hans och hans anhörigas själar". Men deras själar fick ej länge hugnas av denna omtänksamhet då Gustav Vasa lade hemmanet under Kronan och munkarna fick lämna sina kloster. ²⁴⁹⁶

Helge Forssell: Bärkebygden Del 1: Efter reformationen 1527 tillföll kyrkogodsens Kronan. Västerås domkyrka hade ägt Plogsbo, Ludvika och Marnäs hemman samt Harhyttan (Säter). Klockarbo, söder om Larsbosjön hade tillfallit Kronan för uteblivna sakören (böter). På obekant väg kom även ett hemman i Vik liksom en äng i Åsmansbo i statens ägo. Anders Larssons testamenterade hemman till Eskilstuna kloster överfördes till Kronan. När Gustav Vasa började silverhanteringen för Kronans räkning i Västra Silvberget förvärvade han samtidigt hemmanet Moren.

ANDERS JÖNSSON

Död 1715 i Näsby, Söderbärke.

Hustru: Marit Persdotter.

Barn:

Kerstin Andersdotter. Född 1668 i Moren. Gift 1689 till Norrbärke

Margareta Andersdotter. Född 1675 i Moren

Anders Andersson. Född 1678 i Moren

Johan Andersson. Född 1679 i Moren

²⁴⁹⁵ Stahre, Ulla. "Bygd och bergsmän under senmedeltid". I Norberg under 600 år. 1958.

²⁴⁹⁶ Forsell, Helge. Bärkebygden del 1. Ur bygdens historia till mitten av 1800-talet. Smedjebacken: Smedjebackens kommun, 1977.

Lars Andersson. Född 1681 i Moren. Död 1691 i Moren
Karin Andersdotter. Född 1682

*Kronmoren enligt Mantalslängd 1695*²⁴⁹⁷ *Familjen flyttar 1698 till Näsby, Söderbärke.*²⁴⁹⁸

ERIK ERSSON

Född 1699. Död 1716 i Moren
Hustru: Brita Ersdotter.
*Mantalslängd 1701 Kronmoren*²⁴⁹⁹

ANDERS ERSSON

Född 1755 i Tränmyran, Söderbärke
Hustru: Carin Hansdotter. Född 1760 i Norrbärke.
Barn:
Erik Andersson. Född 1784 i Kronmoren
Anna Andersdotter. Född 1785 i Kronmoren. Död 1786 i Kronmoren.
Carin Andersdotter. Född 1786 i Kronmoren
Anna Andersdotter. Född 1789 i Kronmoren. Död 1789 i Kronmoren.
Stina Andersdotter. Född 1790 i Kronmoren. Död 1790 i Kronmoren
Anders Andersson. Född 1791 i Kronmoren
Hans Andersson. Född 1794 i Kronmoren
Anna Andersdotter. Född 1795 i Kronmoren
Per Andersson. Född 1799 i Kronmoren. Död 1799 i Kronmoren
Christina Andersdotter. Född 1801 i Kronmoren.
Sara Andersdotter. Född 1804 i Kronmoren.

2497 *Mantalslängd Länsstyrelsen Kopparbergs län. Landskontoret EIIIA:1a sid 297 1695*

2498 *Söderbärke Husförhörslängd AI:3 sid 80*

2499 *Mantalslängd Länsstyrelsen Kopparbergs län. Landskontoret EIIIA:1a sid 341 1701*

NOR, SÖDERBÄRKE

”Kyrkiobynum”, ”Vaestraeby” och ”Nore” är skriftligt belagda från 1300-talets mitt och utgör den äldsta bygdecenrat i ”Berkia socken”. Traditioner finns om Kykudden och heden som tingsplats och platsen för ett träkapell, som revs vid den första stenkyrkans byggande antagligen på 1300-talet. 1735 stod den nuvarande kyrkan färdig och utgör en utvidgning av den gamla medeltidskyrkan. Delar av dess murar ingår i den nya kyrkan. ”Berkie” socken delas antagligen 1400-talet i Söderbärke och Norrbärke socken, men endast som ”jordsocknar”. Kyrkligt var det en enhet med kyrkoherden bosatt i Kyrkbyn i Söderbärke, och endast tivid med kapellan i By i Norrbärke. Först 1646 fick Norrbärke egen kyrkoherde. Från 1600-talets mitt finns en plankarta med stadsfunderingar för Kyrkbyn, som aldrig förverkligades. 1876 härjades Kyrkbyn av en brand som utplånade en stor del av den äldre bebyggelsen. (Andersson, Roland: Smedjebackens kommun. Bergsmanskultur och bebyggelse i Norrbärke, Söderbärke och Malingsbo. Översiktlig kulturhistorisk områdesanalys)

Det har skrivits en rad artiklar i Släktforskaren kring de äldsta kända släktleden i byn Nor med utgångspunkt i Ingegerd Troedssons bok Från Mats i Nor fram till idag (1998). Ytterligare källor gör att framställningen kring de äldsta leden i Troedssons bok inte riktigt håller måttet, däremot är den oerhört informativ vad gäller gårdarnas utveckling och skeendet kring skiftena i byn.

Tellander, P-O. ”Mats i Nor från Söderbärke socken och hans efterkommande - en kritik av Ingegerd Troedssons slutsatser utifrån studier av Kjell Vadfors avskrifter av arkivalier”. Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 79 (2001): 3–7.

Troedsson, Ingegerd. ”Från Mats i Nor fram till i dag. Om Nor i Söderbärke.” Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 87 (2003).

Petré, Tommy. ”Länsman Anders Larsson i Nor och hans första hustru”. Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 92 (2004).

Petré, Tommy. ”Länsman Anders Larsson i Nor och hans första hustru, del 2”. Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 93 (2004).

Petré, Tommy. ”Länsman Anders Larssons släktkrets, del I”. Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 95 (2005): 8–10.

Petré, Tommy. ”Länsman Anders Larssons släktkrets, del II”. Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 96 (2005): 5–7.

Petré, Tommy. ”Länsman Anders Larssons släktkrets, del III”. Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 97 (2005): 5–7.

Tellander, P-O. ”Mats Larsson i Karsbo och/eller Nor - en kort kommentar”. Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 98 (2006).

De första leden nedan bygger på Tellanders och Petrés artiklar.

1367	Vittne Dipl Dal Del 1 nr 34	Labbe i Nor
1372	Vittne Dipl Dal Del 1 nr 37	Labbe i Nor
1539		Nils Finne
1547	Se brev nedan	Hans
1548	Nämnd 1548 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarna. Tredje delen nr 712	Länge Hans i Noret
1552	Dalarnas handlingar 1552:8 Bild 22	Nils Erik Byrelsson Peder
1555	Dalarnas handlingar 1555:11 Bild 56	Nils Erik Börilsson
1556	Dalarnas handlingar 1556:7 Bild 24	Nils finne Påvel Peder
1557	Dalarnas handlingar 1557:1 Bild 25	Nils Finne Erik Börilsson Peder
1558	Dalarnas handlingar 1558:1 Bild 20	Nils Finne Påvel Larsson
1558	Dalarnas handlingar 1558:1 Bild 61	Nils Finne Erik Börilsson Peder

1559	Dalarnas handlingar 1559:6 Bild 16	Nils finne Påvel
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 Bild 65	Hustru Brita enka i noret Påvel Larsson ibidem
1563	Dalarnas landsskapshandlingar 1563:7 Bild 64	Hustru Brita Påvel Larsson
1564	Dalarnas handlingar 1564:14 Bild 106	Hustru Brita Påvel Larsson
1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 17	Mats Skraddare
1571	Älvsborgs lösen	Mats (betalar 15 daler ½ örtug), tre gånger mer än Hans i Hemshyttan t ex
1575	Dalarnas handlingar 1576:14 Bild 64	Mats Skreddaret i Noret
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 26	Mats Skraddare
1583		Mats Skraddare Lendsman
1604		Per Mattsson
1619	Dalarnas handlingar 1619:14 Bild 23	Lasse Matsson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Lars Matsson Anders Larsson Mats Matsson Hemming Hansson Peder Jansson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Mantals längd Söderbärke	Lars Matsson Mats Matsson Anders Larsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Längd på Manfolket i Söderbärke 19 sept 1631	Mats Larsson drängen Erik Västgöte Anders Larsson ibid
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Lars Matsson 1/2

Nor

LASSE FINNE

Hustru: har även en dotter, Brita med Herr Anders, kyrkoherde i Grangärde (Se vidare under Sörbo, Söderbärke)

Barn:

NILS FINNE

Hustru Brita Andersdotter, dotter till Lasse Finnes hustru, se ovan, och Herr Anders i Grangärde.

Barn:

Peder Nilsson

Jon Nilsson

1546 John i Sörbo uppbjöd en femtedel i Nordesta gården i förnämnde Sörbo tredje gången. Nils finne i Noret och Långe Hans bjöde efter. ²⁵⁰⁰

1547 fick Jon Jonsson i Sörbo fasta på en halv systerdel i Norra gården i Sörbo som han köpt av Nils Jonsson och Hans Larsson i Nor, Söderbärke. ²⁵⁰¹.

Det finns två släktavlor som berör Sörbo i de äldsta bevarade domböckerna, dels den som för oss ända tillbaka till Sjurd somätte Sörbo i början av 1400-talet.²⁵⁰² Den kommenteras utförligt i en artikel från 1999 av Torsten Berglund.²⁵⁰³ Men ytterligare en detalj, om Lasse Finne så står det faktiskt "i Nor". Brita, Hans "Röhårs" syster och frukten av den illegitima förbindelsen mellan Herr Anders och Lasse Finnes hustru är gift med en Nils, hon

²⁵⁰⁰ Ting i Söderbärke 1546 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 33

²⁵⁰¹ Ting i Söderbärke 17 feb 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 79

²⁵⁰² Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 152

²⁵⁰³ Berglund, Torsten. "Holsten Perssons i Vad hustru och hennes härkomst". Genklang - medlemsblad för Ovansiljans släktforskare, nr 13 (1999): 5–15. Även utgiven i: Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 72 (1999): 3–9.

har sönerna Peder Nilsson och Jon. Hemvisten i Nor gör att följande notis blir begriplig i sammanhanget: ¹⁵⁴⁶ John i Sörbo uppbjöd en femtedel i Nordesta gården i förnämnde Sörbo tredje gången. Nils finne i Noret och Långe Hans bjöde efter." Nils, gift med den "oäkta" Brita hävdar hustruns rätt i den norra gården i Sörbo, eftersom hennes halvbror ägt den. När Nils Finne i Nor dör ersätts han också med en hustru Brita. Om dessa personer har något släktskap med den Mats Jonsson skräddare som senare dyker upp i Nor finns tyvärr inga källor vad jag vet, så förmodligen finns inga som kan dokumentera släktskap med Brita och Nils.

1547 Häradshövdingen Jöns Perssons dombref, hvarigenom Anders Olsson i Westerby, Söderbärke socken, förklaras berättigad att återlösa fyra ängestegar, hvilka till Kyrkan derstådes blifvit öfverlåtna. Anders säger att hans föräldrar givit dessa ängar till kyrkan, och för efterkommande att återlösa och det därom vittnar Lasse Nilsson i Swettebodha (Sävastbo?) och Peder Karlsson i Västerby. Nämnden var: Enbyörn i Saxe, Erik Byorsson i Tolvsbo, Nils i Tolvsbo, Peder Byorsson i Tolvsbo Mats Beinctsson i Ulvsbo, Halvard i Vibberbo, Erik i Näsby, Peder Karlsson och Henrick i Västerby, Bengt i Kyrkbyn, Hans i Nor Sven i Sörbo. ²⁵⁰⁴

MATS JONSSON SKRÄDDARE

Eventuellt från Kallmora, Norberg. Länsman ²⁵⁰⁵. Nämnd sista gången 1600.

Hustru:

Barn:

Per Matsson

Lasse Matsson, se nedan

Mats Matsson, se nedan.

NN Matsdotter. Gift med Per Larsson i Sörbo, Söderbärke.

NN Matsdotter. Gift med Per Nilsson från Västerby, Söderbärke. Se nedan.

1586 Kom Halvard i Sörvik (Grangärde) och talade till Mats i Noret om 19 klippingar k Eriks mynt det och så bekände Halvard att samme Mats betalade honom igen annat mynt och haver Halvard samma K Eriks klippingar tagit i Vad? Hvilka penningar kom Hans Effriksson och hans medarvingar till och dem aldrig bekommit Så rannsakades at hvar klipping gick för ... skulle Halvard giva Hans Effriksson arvingar ... och sedan Halvard gå till Mats Jonsson, ... ²⁵⁰⁶ Halvard i Sörvik var son till Per Henniksson, bror med Hans Effrikssons far Effrika Henniksson.

1588 benämns Mats i Noret i Söderbärke som länsman tillsammans med Trond Halvardsson i Botåker i Greng (Grangärde), Lasse Jonsson i Västansjö i Norrbärke och Anders i Englikebenning i Norbergs och Våla socknar ²⁵⁰⁷

Kom Olof på Backen i Vik och talade till Mats Jonsson om en jacka som af Olof pantsatt var när Mats var länsman, och Mats haver förfarit samma jacka. Då dömdes Olof så mycket tackejärn som Olof gav för henne, nämligh 2 ²⁵⁰⁸

1595 Stodh Mats Jonsson i Noret samt Olof Jonsson i Kallebo?, båda bröder, och förentes om det hemman som dem båda tillkom i Kallebo, så att Olof Jonsson skall behålla i sin livstid den del som hans broder Mats Jonsson äger i Kallebo, men efter hans död så skall Mats, om han lever, honom ärva var så är. Om Mats dör så skall hans arvingar det ärva efter Olofs död och icke före. ²⁵⁰⁹ Tommy Petré föreslår i en artikel i Släktforskaren att Kallebo ska uttydas som Karsbo i Norberg. ²⁵¹⁰ Detta har problematiserats av P-O Tellander ²⁵¹¹.

Att förstå vad som menas med Kallebo  r inte helt enkelt och jag studsade därför till när jag hittade ett domstolsprotokoll från 1596 ingående i samlingen Strödda domböcker och rättegångshandlingar där Hans Simonsson i "Kallebo" sitter i nämnden f r Norberg. I ett samtida protokoll från Hela Dalarnas tingslags häradsrätt anges Hans Simonsson i Kallebo. Det  r utan tvivel Hans Simonsson i Kallmora som avses i bägge dessa protokoll. (Strödda domböcker och rättegångshandlingar 6 (opaginerat) Bild 1530) (Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 Sid 47)

Något som g r att Mats Jonssons ursprung i Kallmora g r från ett kanske till något som verkar bevisat  r ett protokoll från Tuna 1639, där Magister Erik Holstenius från Kallmora byter bort sitt mödernearv i Skenshyttan,

2504 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 697

2505 Dalarnas handlingar 1583

2506 Ting i Söderbärke 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 48

2507 Dalarnas handlingar 1588:9A Bild 10

2508 Ting i Söderbärke 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 48

2509 Ting i Söderbärke 1595 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 109

2510 Petré, Tommy. "Länsman Anders Larssons släktkrets, del III". Släktforskaren, nr 97 (2005): 4 7.

2511 Tellander, P-O. "Mats Larsson i Karsbo och/eller Nor - en kort kommentar". Släktforskaren, nr 98 (2006).

som det står på sina egna så väl som sina medarvingars vägnar i Nor och Söderbärke samt i Gränge socken. (Ting i Stora Tuna 1639 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2722 sid 115)

Så det bör se ut så att Holsten Andersson med hustru Sigrid Jonsdotter (dotterdotter till Lasse Ravalsson i Norrvik, Grangärde) hade antingen en son Jon Holstensson som var far till Mats eller alternativt en dotter som var gift med en Jon. Hoppas fler källor kan belysa hur det egentligen var. Se vidare Kallmora.

1599 Kom Hindric Andersson i Näs by och talade till Mats i Noret (Nor, Söderbärke) om ett änge benämnt Gräsmäyra, vilken äng en bortpantat haver benämnd Anders i Näs by till Lasse klockare. Då vittnade Herr Hindrich, kyrkoherden, Nils i Västerby, Härman i Sörbo, att samma äng var kommen under Näs by och aldrig under Noret, och när Herr Widik, fordom kyrkoherde i Söderbärke, ätte samma Näs by, hade han och samma äng där till. ²⁵¹²

1602 Lasse Matsson i Mårtsbo bjuder upp andra gången en systerdal i Nor köpt av hustru Britta i Köping för osmundsjärn 1 fat och penningar 14 ... ²⁵¹³

1603 Lasse Matsson i Mårtsbo bjuder upp en brodersdal liggandes i Nor köpt av hustru Brita i Köping för 1 fat osmundsjärn och 14 ... ²⁵¹⁴

1606 Kom Lasse Matsson i Noret och lade en copia av ett dombrev efter Lasse Jäspesson, utgivet 1571 24 mars, lydandes huru hans fader Mats Jonsson i Noret köpt hade samma Noret av Brita Esbjörnsdotter ^{2515 2516 2517}

P-O Tellander diskuterar att det i Vadsbogs avskrifter av domböcker står Lasse Matsson i Moren, men det är en felläsning, det står Noret i källan.

1684 Jordransakan i Söderbärke

Nor: Anders Larssons hemman haf påöks 1/8

Bengt Perssons hemman som lika stort är efter jordetalet, är för detta skattlagt för 5/8 och kan så nu ej förhöjas Österbo ligger inom gamle hägnaden och åbor Lars Andersson byggt å sin rätt .. synas icke ännu kunna i skatte förhöjas, mindre dra från ägor som nybygge. ²⁵¹⁸

Nor, Lasse Matssons del

LASSE MATSSON

Son till Mats Jonsson Skraddare, se ovan. Nämnd sista gången 1640. Gift till Mårtsbo, flyttar ca 1605 åter från Mårtsbo till Näs efter brodern Pers död.

Hustru: NN Henriksdotter. Dotter till Henricus Andreae, Kyrkoherde i Söderbärke, se Näsbyn (Mårtsbo), Söderbärke ²⁵¹⁹

Barn:

Mats Larsson, se nedan.

Anders Larsson, se nedan

1635 Anklagades Lars Matsson i Nor att han haver brukat ett hemman i ½ år, nämligen en fjärdedel i Mårtensbo och inga utlagor gjort av utan Erik Hinderesson allena utgivit alla utlagorna till vilket han intet neka kunde. Blev avsagt att Lars skalla betala honom igen så många utlagor som på ½ år och på hans fjärdedel belöpa ²⁵²⁰

1673 Lät Olof Larsson i Flena och Gunnilbo socken inteckna Anders Larssons i Nor förening med Per Larssons arvingar i Sörbo av förra kullen, så ingången att Anders Larsson behåller den jord och arv som är i Nor och Mårtsbo, men Per Larssons arvingar det i Sörbo fallne.

Nor, Lasse Matssons del, sonen Mats Larsson

2512 Ting i Söderbärke 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 151

2513 Ting i Söderbärke 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 52

2514 Ting i Söderbärke 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 143

2515 Ting i Söderbärke 1616 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 303

2516 Tellander, P-O. "Mats i Nor från Söderbärke socken och hans efterkommande - en kritik av Ingegerd Troedssons slutsatser utifrån studier av Kjell Vadfors avskrifter av arkivalier". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 79 (2001): 3-7.

2517 Ting i Söderbärke 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 108

2518 Ting i Söderbärke 1684 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 5990

2519 Petré, Tommy. "Länsman Anders Larssons släktkrets, del I". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 95 (2005): 8-10.

2520 Ting i Söderbärke 1635 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2256 sid 86 (originalpaginering 89)

MATS LARSSON

Son till Lasse Matsson, se ovan

Hustru: Karin Andersdotter. Född ca 1613. . Omgift med Bengt Persson, se nedan.

Barn:

Anders Matsson. Död 1685 i Nor. Se nedan.

Brita Matsdotter. Gift med Erik Andersson i Vik.

BENGT PERSSON

Gift med Mats Larssons änka, se ovan. Född i Hemshyttan?. Död före 1660.

Hustru: Karin Andersdotter. Änka efter Mats Larsson, se ovan. Död i Örberga, Björskog (U). Omgift med Erik Nilsson i Segelsberga, Björskog (U).

Barn:

Barbro Bengtsdotter. Född ca 1650. Gift med Ryttare Sven Jansson Kruse i Stentorp, Björskog (U)

Anna Bengtsdotter. Född ca 1652. Gift med Nils Persson i Örberga, Björskog (U).

ANDERS MATSSON

Son till Mats Larsson

Hustru:

Barn:

1659: Kom för rätten Anders Ersson i Hemshyttan och en ung dräng, Anders Matsson i Nor, och förfrågade sig om Hans Perssons omyndiga barns jordlösning i Hemshyttan, vilken jord efter föräldrarnas död fants uti stor skuld. Avsades att Anders, som är salig Hans Perssons systerson, inlöser en systerdel, och Anders Matsson, som är brorsonen, löser 2 delar, och dessa bruka jorden till dess barnen komma till sina myndige år. ²⁵²¹
Anders Ersson var son till Hans Perssons syster gift med Erik Nilsson i Hemshyttan. Anders Mattsson i Nor var kusin till Anders Erssons hustru. Kan tolkas så att Anders Matsson agerar för sin styvfars brorsbarn. Styvfadern hette Bengt Persson från Hemshyttan. ?

1663 Anders Matsson begärde ”på sin svåger Per Hansson i Hemshyttan vägnar att han måtte få lösa jord i Hemshyttan efter lag för en brodersdel mot sitt syskonbarn Anders Eriksson. Beslöts detta då Per Hanssons hustru och Anders Eriksson vore rätt syskonbarn.”

1673 Tilltalade Johan Olsson Noring på herr Albrecht Petrés vägnar Anders Matsson i Nor om 8 skepp 15 1/3 stångjärn och uti intresse 2 skepp 15 dito järn som Anders hos styvfadern Bengt Persson i Nor honom gjort. Anders sade Per Hansson i Hemshyttan bör sådant fram till efter det uti bytet är honom påfört att betala såsom på hans anpart. Per Hansson exciperade sig ej hava biivit inrymd i husen som han däremot skall hava i vilka Nils och Anders Ersson i Hemshyttan brukat och förr honom borto haft

1679 Meddelades med första uppbud att Anders Matsson i Nor som var Anders Larssons brorson, hade sålt till Larsbo bruk två sjundedelar i fjärdedelshemmanet Mårtsbo.

1679 vi nästa ting 7, 8 juli hävdade Anders Knutsson i Mårtsbo samt Hans Bengtsson och Daniel Jacobsson i Sörbo att Anders Matsson inte hade behållit något i Mårtsbo utan bytt jord med dem.

Sommartinget 5-7/7 1683 Sven Jonsson Kruas Ryttare, och Nils Pehrsson ifrån Björskogs Sochn, tilltalade Anders Mattsson i Noor om deras hustrurs arfsrätt efter deras salig fader, Bengt Pehrsson, som skall innestå hos deras hustrurs halfbroder, Anders Mattsson. Talade de ock på bröllopskost å 6 sk. tackjerns värde, såsom deras svåger Pehr Hansson i Hemmingshyttan bekommit hafver. Anders Mattsson inlade häremot ett arfsskiftesinstrument anno den 20 Juli 1661, deraf befinnes ingen gäld vara lämnad efter dess salig fader Matts Larsson. Bengt Pehrsson åter, dess successor i giftet, lämnat gäld till 125 skeppund tackjern, hvarefter modern tillika med samtliga barn påökat gälden medan allt hölts ännu tillsammans uti ett bo, till 212 skeppund tackjern. Hade Anders Mattsson äfven system, hustru Brita Mattsdotter i Wiik. Anders Mattssons moder blef sist gift med Hans Nilsson i Segelberga. ²⁵²²

*1686 Mats Noring begärde få inlösa och börda en treding uti Anders Matssons hemman i Nor som salige hustru Brita Matsdotter, fierdingsmannens Erik Anderssons hustru i Wik ibm ärvt haver, vilken del arrendatorn Herr Reinhold Tersmeden nu i possession innehafver och anhöll han få den lösa efter det köp som Tersmeden om jorden gjort haver med dess syskonbarn
Tersmeden inlade först Erik Anderssons köpeskrift av den 20 juni 1683 däruti han säljer 3 sina barns arvsrätter i detta hemman, nämligen Erik, Lars och Margaretas delar, varemot han bekänner sig hava uppburit 300 --- och var häremot sina barn jord i sitt hemman i Mycklinge att detta köp skall vara ansett såsom ett jordebyte och Tersmeden därom dess wikare.*

2521 Ting i Söderbärke 1656 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:2 sid 209

2522 Ting i Söderbärke juli 1683 Söderbärke tingslags häradsrätt AIa:1 Bild 5070

Sedan inlade Arrendatorn en annan köpeskrift av den 20 juni 1683 däruti 3:ne andra Erik Anderssons barn som myndiga är nämligen Mats och Anders Eriksson, och hustru Karin Ersdotter hava sålt sina anparter i hemmanet för 300 och efter dessa köp är uppbjudna den 4 juli 1684 3:3 resan ty vill bliva därvid en conserverad hälst som haft jorden 2ne år i sin possession.

Resolution: Såvida arrendet är utom börd och han ännu icke försäkrat sig om possessionen genom kongl majts eller högloflige kunglig Bergscollegie tillstånd efter rätten gjorde förordning uppbuden, allstå kan tingsrätten ej understå sig arrendet däruti att fästa eller förverka, och emellertid ej emot provar om bördsmannen haver förmer till egendomens inlösen och besittning framför arrendatorn som är.

På sommartinget den 25-26/6 1690 blottlades en tvist som kastar nytt ljus över frågan vem som var Anders Matssons far. Tvisten gällde hur Anders Matssons hemman i Nor skulle delas och stod mellan Reinholt Tersmeden å ena sidan och Mats Noring å den andra. Noring åberopade ett fastebrev från 1686 på "salig" hustru Brita Matsdotters arvsrätt efter "salig Mats Larssons hemman emot sin broder Anders Matsson". Tersmeden å sin sida hävdar Anders Matssons rätt- Mats Noring, som säger sig vara son till "salig" Anders Larsson och farbror ha "salig" Mats Larsson, åberopar att svågrar till dessa två, Anders Olsson i Larsbo och Hans Olsson i Sörbo, "Hvilka haft sine hustrurs arfsrätter i hemmanet i Noor, men att icke Anders Matsson, utan hans fader Mats Larsson dem utförlikt"

Nor, Lasse Matssons del, sonen Anders Larsson

ANDERS LARSSON

Son till Lasse Matsson, se ovan. Död 1677 i Nor. Länsman åtminstone 1653-74.

Hustru: Ingrid Larsdotter. Född i Norrvik, Grangärde. Död före 1655. Dotter till Lars Widiksson ²⁵²³

Hustru: Karin Eriksdotter. Död 1697. 67 år.

Barn.

I första äktenskapet

Lars Andersson. Se nedan.

Barbro Andersdotter. Död i Hemshyttan 1706. Gift till Hemshyttan med Anders Eriksson.

Andra äktenskapet

Mats Andersson Noring. Arrendator av Salbo bruk i Ljusnarsberg. ²⁵²⁴

Elisabet Andersdotter. Död 1698 i Gläfsse. Gift med Halvard Matsson i Gläfsse.

Erik Andersson

Johan Andersson. Gift 1677 med Margita Andersdotter i Vad.

Malin Andersdotter gift med Nils Eriksson i Hemshyttan, Söderbärke och Torsten Hansson i Tolvsbo, Söderbärke.

Född ca 1631. Död 1712 i Hemshyttan.

Margit Andersdotter gift 1679 med Anders Matsson i Gläfsse

Daniel Andersson. Född 1672 i Nor. Död 1749 i Nor. Gift 1703 (dubbelbröllop med bror Henrik – se nedan) med

Anna Johansdotter. Född 1680 i Vad. Död 1739 i Nor.

Henrik Andersson. Född 1675 i Nor, Söderbärke. Död 1749 i Moren. Gift 1703 med Karin Henriksdotter. Född 1682.

Död 1742.

Henrik Andersson. Född 1675 i Nor, Söderbärke.

1628 Anders Larsson i Nor fick brev på 2/4 i Nor han av sitt syskonbarn (Kusin) Hans Persson köpt haver för 3 läster osmundsjärn. ²⁵²⁵

1642 Per Larssons farfar uppges vara sal Herman i Söderbo Lagmanrättens protokoll från ting i Björnsbo Söderbärke 13 sept 1642

Grangärde 1671 18-20 feb Johan bälgmakare "kärade på länsmannen Anders Larssons och hans söners vägnar i Nor uti Söderbärke till Per Widiksson arvingar i Norrgovik (Norrvik, Grangärde) om en systerdel jord ibidem i arv tillfallen efter modern. Widik Persson menar att de fått betalt och hänvisar till en köpeskrift från 29 augusti 1655 och ett fastebrev från 7 februari 1656.

1678 Hustru Karin Erichsdotter i Nor inlade en skrift som Kyrkoherden Herr Hans Petri författat efter salig Länsmannen Anders Larssons, då han besöktes med heliga Nattvarden något före sin död, nämligen att denna hans hustru skulle uti testamente njuta Länsmannens son Mats Andersson sade sig intet klandra detta testamente, men anförde det de andre syskonen kunna därpå hava talan.....

2523 Petré, Tommy. "Länsman Anders Larsson i Nor och hans första hustru". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 92 (2004).

2524 Noring, släkt, Svenskt biografiskt lexikon

2525 Ting i Söderbärke 1628 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXLe:2251 sid 233

1687 *Hust Mahlin Andersdotter i Hemshyttan Torsten Hanssons hustru såldt till brodern Lars Andersson i Nor, dess dehl och arvsrätt efter fadher sahl Anders Larsson i Nor*²⁵²⁶

1688 *Mats Noring protesterade mot broderns, Lars Anderssons i Nor, ingångne köp med sin syster hustru Malin Andersdotter i Hemshyttan.*

1689 *Fastades efter Hemming och Mats Hinderssöners i Hemmingshyttan begäran det köp som Nils Olsson i Läsarbo om sin hustrus Elisabeth Larsdotters arvsrätt i Hemmingshyttan, ingått med hustruns. farbroder sahl Henrik Hemmingsson i Hemshyttan, vilken upbjudit blivt den 7 Juli 1665, 10 Jan 1666 och 12 Feb 1686. Än Herman Bengtssons i Ulfsbo och dess hustru Karin Larsdotters gjorde köp om hustruns del i Hemmingshyttan, bortlåten till dito köpare och upbjuden 3 ggn d 9 jul 1668. Noch Per Larssons i Nor hustru Anna Persdotters Trediedel i en brodersdel aflåten till samme man, som var hustruns faders broder oplyst 3 ggn 10 jul 1672. Än haver Johan Bengtsson i Halvarsbenning och Norbergs socken sålt till sin sahl hustrus Elisabeth Persdotter syskonbarn, Hemming och Mats Hinderesson hustruns arvsrätt i Hemmingshyttan, som svarar lika emot benämnde hust Anna Persdotters i Nor. Yttermera har Erik Bengtsson i Nyhyttan och Norberg sålt till benämnde Hemming och Mats den Trediedel uti en brodersdel i Hemmingshyttan som hans hustru Karin Persdotter ärft efter fadern sahl Per Hemmingsson i Moren, vilken uppbjuden är 3 ggn 12 Feb 1686.*²⁵²⁷

LARS ANDERSSON

Son till Anders Larsson, se ovan. Död 1695 i Nor. Österbo som ligger inom Nor enl ting 1684.

Hustru: Ingeborg Hansdotter. Död 1706 i Nor.

Barn:

Hans Larsson. Född 1662 i Nor. Se nedan.

Kerstin Larsdotter. Född 1663 i Nor. Gift med Per Gunnarsson, se Strömmsgården nedan.

Anna Larsdotter. Född 1667 i Nor. Gift med Hans Olofsson i Saxe, Söderbärke.

Anders Larsson. Född 1671 i Nor. Död 1695 i Nor.

HANS LARSSON

Son till Lars Andersson, se ovan.

Hustru: Anna Andersdotter. Född 1665 i Halvarsbenning, Norberg. Dotter till Ander Persson (unge) i Halvarsbenning.

Barn:

Lars Hansson. Född 1687 i Nor.

Anders Hansson. Född 1689 i Nor.

Karin Hansdotter. Född 1691 i Nor. Död 1716. Död ogift i källare av os.

Hans Hansson. Född 1692 i Nor.

Per Hansson. Född 1695 i Nor.

Jon Hansson. Född 1697 i Nor.

Mats Hansson. Född 1699 i Nor.

Erik Hansson. Född 1700 i Nor.

Anna Hansdotter. Född 1703 i Nor.

Olof Hansson. Född 1705 i Nor.

Ingeborg Hansdotter. Född 1705 i Nor.

Lasse Matssons del, Olof Andersson

OLOF ANDERSSON

Född 1705 i Hemshyttan, Söderbärke. Sonson till Barbro Andersdotter, dotter till Anders Larsson, se ovan och Anders Ersson i Hemshyttan. Död 1764 i Nor.

Hustru: Kerstin Persdotter. Född 1706 i Saxe, Söderbärke. Död 1758 i Nor.

Barn:

Catharina Olofsdotter. Född 1743 i Nor. Gift med Hans Persson, se nedan.

Efter en strid vid tinget 1741 med halvbrodern Anders Andersson i Hemshyttan, flyttar Olof Andersson till Nor och sin farmors Barbro Andersdotters hemman där. Västerbergslagens tingslag 1741 par 135²⁵²⁸

HANS PERSSON

Må till Olof Andersson, se ovan. Född 1729 i Vad, Söderbärke. Död 1771 i Nor.

Hustru: Catharina Olofsdotter. Vigda 1758. Född 1743 i Nor. Död 1809 i Nor. Dotter till Olof Andersson, se ovan.

2526 *Ting i Söderbärke 1687 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:2 Bild 1110*

2527 *Ting i Söderbärke 1689 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2749*

2528 *Troedsson, Ingegerd. Från Mats i Nor fram till idag. Släktedjor från Nor i Söderbärke för familjen Thorzén och andra bergsmanssläkter. 1998. Kap 10 sid 54-56.*

Omgift med Anders Olsson, se nedan.

Barn:

Stina Hansdotter. Född 1761 i Nor.

Per Hansson. Född 1765 i Nor.

Karin Hansdotter. Född 1767 i Nor. Gift 1795 till Tunkarlsbo, Söderbärke.

ANDERS OLSSON

Gift med Hans Perssons änka, se ovan. Född i Sörbo, Söderbärke. Död 1794 i Nor.

Hustru: Catharina Olofsdotter. Vigda 1773. Änka efter Hans Persson, se ovan.

Nor, Mats Matssons del

MATS MATSSON

Son till Mats Jonsson Skraddare, se ovan.

Hustru:

Barn:

Per Matsson. Se nedan.

1613 rymde en del av Dalregementets knektar som var förlagda vid Nyen skans i väntan på att de skulle göra utfall in i Ryssland pga att utspisningen av undermålig och vintern väntade. Gustaf II Adolf svarade med att befalla att knektarna skulle fängslas och var tionde skulle avrättas. Detta ledde till oroligheter och en konflikt med fogden Peter van Benningen. De bergsmän som ansågs varit ledande i upproret och därför greps var Erik i Vibberbo, Hans Olofsson i Larsbo samt Lars i Bommarsbo och Olof Eriksson i Flatenberg.

Erik i Vibberbos hustru, som var dotter till länsmannen Henrik i Näsby sände bud till sin fader.

Senare kallades följande till Örebro slott för att redogöra för händelsen: Israel Rasmusson från Kolviken, Olof Andersson i Vanbo, Ambjörn Andersson i Saxe och Mats Matsson i Nor. ²⁵²⁹

PER MATSSON

Son till Mats Matsson, se ovan. Död 1685 i Nor.

Hustru: Brita Torstensdotter. Född i Vad. Död 1693 i Nor 83 år. Tidigare gift med Anders Matsson i Gläse och hade med honom barnen Mats Andersson och Torsten Andersson.

Barn:

Anna Persdotter. Gift med Anders Jonsson, se nedan.

Anders Persson. Se nedan.

ANDERS PERSSON

Son till Per Matsson, se ovan. Född 1639 . Död 1727 i Nor. I dödboken står att han varit gift två ggr. Vigselboken 1680 anger Brita Matsdotter, men husförhörlängderna (AI:1-AI:3) har endast Marit Olsdotter.

Hustru: Brita Matsdotter. Vigda 1680. Död 1699. Från Gagnef.

Hustru: Marit Olsdotter. Död 1699.

Hustru: Margareta Jonsdotter. Född 1654 i Saxe. Vigd 1700 i hennes 3:e gifte. Från Vibberbo vid giftemålet. Död 1740 i Nor.

Barn:

Första/Andra äktenskapet

Olof Andersson. Född 1683 i Nor. Gift 17708 med Brita Andersdotter från Lexsjöbo.

Mats Andersson. Född 1684 i Nor.

Brita Andersdotter. Född 1682 i Nor.

Pelle Andersson. Född 1687 i Nor.

Margit Andersdotter. Född 1691 i Nor. Död 1694 i Nor.

Andra/Tredje äktenskapet (med Margareta Jonsdotter)

Anna Andersdotter. Född 1701 i Nor. Död 1759 i Nor. Gift med Per Jonsson i Nor.

ANDERS JONSSON

Från Västergötland. Död 1693. 37 år.

Hustru: Anna Persdotter. Vigda 1680. Dotter till Per Matsson, se ovan. Omgift med Olof Olsson från Gamla Larsbo.

Barn:

Jonas Andersson. Född 1680 i Nor. Soldat i Nor.

Anders Andersson. Född 1684 i Nor.

Per Andersson. Född 1686 i Nor.

Daniel Andersson.

2529 Ekberg, Göran. "'Nähr Almogen komme i mårgon tillsamman at dher kundhe blifua onth utaff' - ett bergsmannauppror i Söderbärke på 1610-talet". *Bergslagshistoria* 2016: 45–50.

1679 Mats Andersson i Nor påminnte, att där är ännu en åbo i Gläfsse Anders Matsson benämnd som hans svåger är altdersför vill han samrådas med honom härom Anders förbehållit haver en liten tid, om han icke samma sädh må utläggga, till att avhålla Johan Jönsson ifrån sådan rätt ²⁵³⁰

1679 Sahl Per Andersssons barn i Gläfsse hava överlåtit och försålt med sin morfaders och morbrders samråd till sin frändekarl Anders Matsson i Gläfsse all deras arvsrätt efter deras fader för ²⁵³¹

1681 Per Matsson i Nor sålt sin hustrus, Brita Torstensdotters, 1/8 del uti Halvards hemman i Gläfsse till Lars Halvarsson i Gläfsse.. Köpet daterat den 17 januari 1681. Uppbjöds nu första resan.

Nor, Mågen Per Nilsson

PER NILSSON

Måg till Skraddare Mats Jönsson, se ovan. Från Västerby, Söderbärke. Son till Nils Persson i Västerby.

Hustru: NN Persdotter, dotter till Skraddare Mats Jönsson, se ovan.

Barn:

Lars Persson, se nedan.

Jon Persson Gläfsse

Nils Persson Vad

LARS PERSSON

Hustru: Cherstin Hansdotter.

Barn:

Per Larsson, se nedan.

PER LARSSON

Född ca 1630 i Nor. Son till Lars Persson, se ovan.

Hustru: Anna

Barn:

Karin Persdotter. Gift med Anders Jacobsson

1657 Lars Persson och hans broder Nils Persson i Noret begärde för rätten få igenlösa någon Jord i Västerby som deras fader framlidne Per Nilsson hade för någon tid bortpantat till sin broder Anders Nilsson för osmundjärn, 9 fat och 1 tunna säd. Samma panta nu av Anders Nilssons sonehustru, sal Jon Anderssons efterleverska. Resolv. Efter som enkan nekade sig detta huru mycket benämnda äng var pantsatt för, ej eller om benämnde pant war lagfaren, så avsades att om Mats Nämndeman, som det var skickad att utsöka pantaskriften, och andra handlingar om denna sak, icke kan den igenfinna, så skall enkan skaffa dem fram till nästa ting, emedan som misstanke war att hon skulle dem hava avsides bortgömt.²⁵³²

1658 Lars Persson i Nor kom för rätten och klandrade uppå i 1/7 uti gamle Nils Perssons hemman i Västerby, vilket han föregav sin fader Per Nilsson hava bortpantat till sin broder Anders Nilsson för Osmundsjärn 9 fat, gör, och det skall vara skedt för 32 år sedan, begärandes det få igenlösa för det värde som det var utsatt, lika emot sitt syskonbarn Jon Andersson.

En skiss finns bifogad ärendet med Nils Persson överst. Under honom hans söner Per Nilsson och Anders Nilsson. Per har sönerna Jon Persson i Gläfsse, Nils Persson i Vad och Lars Persson i Nor

Anders har sonen Jon Andersson.

Jon Anderssons änka förmente det Lars Perssons broder John Persson i Gläfsse skall hava förnöjt sina andra broder med jord ibidem mot sin arve...- i Västerby.

Resolverade att de skole skaffa bevis till nästa ting om Jordedelen, i Västerby är olöst, eller der de det intet kunna göra så remitteras deras sak til ... vid lagmanstinget, för ... att det 32 år haver stått oklandrat.²⁵³³

1690 Hustru Cherstin Hansdotter, salig Lars Perssons änka i Nor, sålt till sin broder Torsten Hansson i Tolvsbo, den systerdal som hon ärvt under salig Hans Olssons hemman i Tolvsbo, dat 10 febr 1690. Detta köp uppbjöds nu första gången.

Nor, Per Matssons del

2530 Ting i Söderbärke 1679 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2742 sid 582

2531 Ting i Söderbärke 1679 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2742 sid 595

2532 Ting i Söderbärke 1657 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2729 sid 376

2533 Ting i Söderbärke 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2729 sid 684

PER MATSSON

Förmodligen son till Mats Jonsson, se ovan. Förmodligen död ca 1605, då hans bror Lasse Matsson flyttar från Mårtsbo (dit han gift sig) tillbaka till Nor

Hustru:

Barn:

Hans Persson. Se nedan.

1603 Lasse Larsson i Kyrkbyn bjuder upp en halv systerdel liggandes ibidem, köpt av Holsten i Semla och alla hans syskon för 9 fat osmundsjärn. Klandrat av Per Matsson i Nor ...dag till valborsmessa ²⁵³⁴

HANS PERSSON

Förmodligen son till Per Matsson, se ovan.

Hustru: NN Holstensdotter. Dotter till Holsten Persson, Vad Söderbärke

I ett gårdsarkiv i Vad finns ett brev enligt vilket Hans Holstensson (daterat 15 juni 1625) hade två systrar som var gifta med Olof Nilsson i Tunkarlsbo och Hans Persson i Nor, Söderbärke. ²⁵³⁵

Nor, Gunnar Persson, sedermera Strömgården

Den lilla gården uppkommer genom att skräddaren mäster Gunnar Persson från Västergötland på tinget i juli 1668 "uppbjuder sin bebyggda plats på åker i Nor köpt av Per Matsson, sin granne i april 1668". Benämns Strömgården efter mäster Gunnars sondotters man, skräddaren Anders Ström f 1702 vid handelsplatsen Vik nere vid Södra Barkens sydvästra del ²⁵³⁶

GUNNAR PERSSON

Född i Västergötland ca 1624. Död 1716 i Nor. Skräddare

Hustru: Sara. Död 1686 i Nor

Hustru: Margareta Persdotter. Vigda 1689. Född i Norberg.

Barn:

Första äktenskapet

Per Gunnarsson. Född ca 1663 i Nor. Se nedan.

Daniel Gunnarsson. Född 1674 i Nor. Gift till Älgsjöbo med Kerstin Larsdotter, dotter till Lars Hansson, dotterson till Effrike Hansson i Älgsjöbo, Söderbärke.

Olof Gunnarsson. Född 1674 i Nor.

Johan Gunnarsson. Född 1676 i Nor

Sara Gunnarsdotter. Född 1680 i Nor

Anna Gunnarsdotter. Född 1683 i Nor

PER GUNNARSSON

Son till Gunnar Persson, se ovan. Född ca 1663 i Nor.

Hustru: Kerstin Larsdotter Född 1663 i Nor.. Död 1695 i Nor. Dotter till Lars Andersson i Nor, se ovan.

Hustru: Brita Larsdotter. Från Larsbo bruk.

Barn:

Lars Persson. Född 1690 i Nor

Sara Persdotter. Född 1694 i Nor

Kerstin Persdotter. Född 1698 i Nor

Maria Persdotter. Född 1698 i Nor

Om Olof Andersson från Hemshyttan och Kerstin Persdotter från Saxe. ...Olof Andersson var född den 14 januari 1705 i Hemshyttan, ... Kerstin Persdotter bosätter sig efter vigseln i april 1742 i Nor dit Olof flyttat någon tid dessförinnan. ... dog den 24 april 1764 .. håll och stygn (Troedsson s. 54-56)

1685 Johan Andersson i Nor övergivit till Hr Welam Petre på Simla obligation ... ²⁵³⁷

2534 *Ting i Söderbärke 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2720 sid 143*

2535 *Gillingstam, Hans: Byn Vad i Söderbärke. Släkt och Hävd 1971*

2536 *Troedsson, Ingegerd. Från Mats i Nor fram till idag. Släktkedjor från Nor i Söderbärke för familjen Thorzén och andra bergsmanssläkter. 1998. Sid 102.*

2537 *Ting i Söderbärke 1685 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:2 bild 60*

NÄSBY, SÖDERBÄRKE MED MÅRTSBO

Inga bergshistoriska lämningar finns inom de tre enheterna Näsbyn, Prästbordet och Mårtsbo. Strandvik, Sofia. Västerbergslagen häfte 2. Atlas över Sveriges bergslag. Stockholm: Jernkontoret, 2000.

Bovin, Henrik: Redogörelse för de ecklesiastika boställena VI Kopparbergs län. Stockholm 1929. Kapitlet Söderbärke sid 14-33

1354	DD	Lars
1372	Vittne Dipl Dale Del 1 nr 37	Lauris i Naesby
1539		Erik
1547	Se brev nedan	Erik
1552	Dalarnas handlingar 1552:8 Bild 21	Erik
1555	Dalarnas handlingar 1555:11 Bild 56	Jöns Persson Halvard Dalekarl (med markering att de skattar tillsammans)
1556	Dalarnas handlingar 1556:7 Bild 24	Jöns
1557	Dalarnas handlingar 1557:1 Bild 24	Inga namn angivna
1558	Dalarnas handlingar 1558:1 Bild 61	Inga namn angivna
1559	Dalarnas handlingar 1559:6 Bild 16	Anders
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 Bild 66	Halvard i Näsbyn Anders Svensson ibid
1563	Dalarnas landsskapshandlingar 1563:7 Bild 66	Halvard Anders Svensson ibm
1564	Dalarnas handlingar 1564:14 Bild 108	Halvard Anders Svensson
1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 18	Jöns Persson Knekt Jöns Persson
1571	Älvsborgs lösen	Herr Hindrich Andersson Kyrkoherde Jöns i Näsbyn
1575	Dalarnas handlingar 1576:14 Bild 65	Nils Skomakare i Näsby Jöns Persson ibid
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 26	Per Nilsson en utjord benämnd Svedåsen Jöns Persson ibid Sörbohyttan brukas av Herman Jonsson, Erik Olsson i Sörbo, Nils Persson i Västerby och Jöns Persson ibid och Jöns i Näsby
1619	Dalarnas handlingar 1619:14	Erik Hindersson Hindrik Andersson
1639	Mantalslängd Arkiv Digital	Näsbyn Anders Länsman
1642	Mantalslängd (SVAR)	Anders i Näsby Endast 2 sönder, 1 dotter, 1 måg
1643	Mantalslängd (SVAR)	Loci pastor 1 man, 1 hustru Anders Henriksson i Näsby 1 son, 1 dotter, 1 måg
1644	Mantalslängd (SVAR)	Pastor loci 1 man, 1 hustru Anders i Näsby Länsman 1 man, 1 hustru, 1 son, 1 dotter, 1 måg
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Anders Henrichsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Mantals längd Söderbärke	Näsby Anders Hindersson Länsman
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Längd på Manfolket i Söderbärke 19 sept 1631	Näsby Länsman Anders Hindrichsson mågen Daniel Rasmusson
1636	Mantalslängd Arkiv Digital	Anders Lenzman Kyrkbyn: Thomas Pastor
1639	Mantalslängd Arkiv Digital	Anders Lenzman Kyrkbyn: Thomas Henrici Pastor
1643	Mantalslängd Arkiv Digital	Anders Hindersson
1645	Mantalslängd Arkiv Digital	Henrich

1650	Mantalslängd Arkiv Digital	Anders
1655	Mantalslängd Arkiv Digital	Samuel Andersson Hindrich Andersson Cnut Andersson
1660	Mantalslängd Arkiv Digital	Hindrich Andersson
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Näsby Anders Hindriksson 1/2
1665	Mantalslängd Arkiv Digital	Fjärdingsman Hindrich Andersson
1670	Mantalslängd Arkiv Digital	Henrik Andersson
1673	Mantalslängd Arkiv Digital	Henrik Andersson (endast hustru)
1673	Söderbärke AI:1	H Chersten son Anders H Carin son Pelle dotter Cherstin dotter Margreta dotter Karin
1675	Mantalslängd Arkiv Digital	Henrik Anderssons änka
1680	Mantalslängd Arkiv Digital	Hust Kierstin Anders Olofsson
1690	Mantalslängd Arkiv Digital	Hustru Kirstin Per Olfssons ä Ander Matsson
1700	Mantalslängd Arkiv Digital	Olof Abborre s Anders Persson Anders Jönsson

OLOF HEMMINGSSON ²⁵³⁸

Kyrkoherden i Söderbärke, Olof Hemmingsson, får 1416 får bekräftelse av kyrkoherden i Norberg, Bengt på jord i Näsbyn i Söderbärke socken som han köpt av Bengts fader Olof Tomasson. ²⁵³⁹ Olof Hemmingsson är förmodligen bördig från Hemshyttan, se denna by.

3 feb 1416 betecknas Olof Hemmingsson som ”fordom” kyrkoherde i Söderbärke, och har för många år sedan för 3 fat järn och en silversked i gåva köt 4 ½ örtug jord i Näsbyn ²⁵⁴⁰

1539 har Hans Persson i Vik, herr Wideke i Berke och Gosven i Hagge i samma socken Moren den Norra i pant. (Inte att blanda ihop med Västermoren i Västanfors eller Moren i Norrbärke). 1545 antecknas Anders Svensson i Fragg för Moren. Anders var son till Gosven och brorson till herr Wideke, och fanns i Fragg i Norberg några år innan Gosvens måg Per Hennikssons arvingar tog över där. Anders Svensson finns också i Näsbyn i Söderbärke, tidigare även det ägt av herr Wideke, innan han fortsatte sin kyrkliga karriär i Munktorps socken. Nästa ägare av dessa andelar är Henricis Andreae, kyrkoherde i Söderbärke från ca 1558. Det känns inte så djärvt att anta att han är son till Anders Svensson, särskilt som han vid sidan om sitt andliga kall är en fullfjädrad bergsman och hans söner fortsätter på denna bana.

I Näsbyn finns förutom kyrkoherden också förvirrande nog en Henrik Andersson, som inte är identisk med sin namne, utan innehar ämbete som Länsman. Om honom vet vi att han har sitt fasta fäderne i Vik och hans hustru har jord i Vad och Fragg. Hustrun bör vara en dotter till Per Henniksson i Vad, med den kombinationen av andelar.

VIDEKE HANSSON

Bror till Gosven Hansson i Hagge. Se vidare Hagge, Norrbärke samt Munktorp

Kyrkoherden Widichinus Johannis (Videke Hansson) var bror till Gosven i Hagge. ²⁵⁴¹ ²⁵⁴² Kyrkoherde i Söderbärke sn 1539-1545, kyrkoherde i Munktorp sn 1545, kontraktsprost och riksdagsman. Han var samtidigt bergsman och skrivs 1540 å N. Moren (Söderbärke), där han i skatt utgör 4 hdt järn. På V Moren (Norrbärke) står han antecknad 1542 och utgör där ½ hdt 30 osmunder. Han äger ock Näsbyn med tillhörande äng Gräsmäla. I Skishyttan (Skenshyttan hade han även del). Ägare av en hammarsmedja vid Lyftingströmmen, Malma sn. ²⁵⁴³ Se vidare Hagge, Norrbärke.

2538 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne I:2 sid 366

2539 3 Feb 1416 SDHK 18678, SD 2183 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Första delen. Nr 72.

2540 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne I:2 sid 366, SD 2183

2541 Berglund, Torsten. ”Johan Olof Wallins antavla nr 149”. Svenska antavlor Band IV, nr 9 (1999).

2542 Ting i Norrbärke 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 165

2543 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne I:2 sid 367

*Han hade också tillsammans med sin bror Gosven Hansson i Hagge och Hans Persson i Vik, Söderbärke Moren, Söderbärke i pant, se vidare Moren.*²⁵⁴⁴

*Herr Videke (Vidichinus Johannis Grengius) har tillträtt (som kyrkoherde i Söderbärke) senast 1539, vilket år han är upptagen för järnskatt med 6 öre 6 osmunder och penningsskatt 5 öre pgr. Den utgår för Västerby, som han alltså innehar*²⁵⁴⁵ *(Herr Videke är bror till Gosven Hansson i Hagge, Norrbärke)*

*1547 Häradshövdingen Jöns Perssons dombref, hvarigenom Anders Olsson i Westerby, Söderbärke socken, förklarar berättigad att återlösa fyra ängestegar, hvilka till Kyrkan derstådes blifvit öfverlåtna. Anders säger att hans föräldrar givit dessa ängar till kyrkan, och för efterkommande att återlösa och det därom vittnar Lasse Nilsson i Swettebodha (Sävastbo?) och Peder Karlsson i Västerby. Nämnden var: Enbyörn i Saxe, Erik Byorsson i Tolvsbo, Nils i Tolvsbo, Peder Byorsson i Tolvsbo Mats Beinctsson i Ulsbo, Halvard i Vibberbo, Erik i Näsby, Peder Karlsson och Henrick i Västerby, Bengt i Kyrkbyn, Hans i Nor Sven i Sörbo.*²⁵⁴⁶

*1548 Kom för rätten beskedlig man Herr Lars Kyrkoherden klagande på Herr Widiches landbo, det han är honom till skada både till lands och vatten, i skog och skyl. Skall undersökas av Bengt i Kyrkbyn, Johan i Sörbo, Peder Karlsson i Västerby, Peder Björnsson i Tolvsbo, Nils ibidem och Erik Esbjörnsson ibidem.*²⁵⁴⁷

ANDERS SVENSSON

Troligen identisk med sonen till Gosven Hansson i Hagge, Norrbärke. Tidigare Fragg, Norberg, Ludvika och Moren, Söderbärke. Verkar ha övertagit sin farbrors andelar i Näsbyn och fars och farbrors i Moren, Söderbärke.

Hustru: Eventuellt från Gruvbyn, Tuna

Barn: Förmodligen Henrik Andersson (Henricis Andreae), kyrkoherde i Söderbärke, se nedan.

HENRICIS ANDREAE (HENRIK ANDERSSON)

Förmodligen son till Anders Svensson, se ovan. Kyrkoherde i Söderbärke från omk 1558, tidigare förmodligen kaplan i Mora. Död trol 1614.^{2548 2549}

Hustru:

Barn:

Erik Henriksson. Näsbyn, senare Mårtsbo

Anders Henriksson. Moren, Söderbärke

Henrik Henriksson. Bergsman i Söderbärke (? Uppgift i herdaminnet)

Brita Henriksdotter. Död ca 1645. Gift med Hans Andersson i Moren, Söderbärke

NN Henriksdotter. Gift med Lasse Matsson i Nor, Söderbärke. Se Mårtsbo och Nor.

Thomas Barchius. Död 1639 i Söderbärke. Kyrkoherde i Söderbärke samt ägde Perhindersbo, Söderbärke.²⁵⁵⁰

Se vidare Perhindersbo.

1582 befriades kyrkoherden från skatt efter att prästgården hade brunnit ned

*1610 Anders Henriksson Herr Henriks son för mökränkning med Karin Olofsdotter i Moren oäkta*²⁵⁵¹

*1614 Mats Hansson i Gruvbyn bjuder nu tredje resan en systemdel köpt av herr Hindrich i Söderbärke och hans medarvingar för*²⁵⁵²

*1614: Kom h Ingeborg i Kyrkbyn framlade ett brev som Mickel Helsing fordom fogde i Bergslagen och Dalarna utgivit hade, lydandes om ett hytteställe liggandes ovan Sörbo hyttan, huru kyrkoherden och Jon i Sörbo ville dem förbjuda, därpå bygga, dock blev de på den tid så förente att de i Söderbo och kyrkoherden Herr Hinrich finge lov bygga närmare sjön sin hytta, och intet göra den övre hyttan något hinder med vatte eller fiske, som samma brev innehåller och nu begärde der på stadfästelse, vilket och tilsades*²⁵⁵³

1682 Än ingaf Bruksförvaltaren en attest af Hans Andersson i Mohren Söderbärke Socken 28 Maj 1637 sjelf påskriven, under dåwarande pastoris sahl Hr Thomas Henrici samt hans sohns Henrici Tomae Barchii bewittnande, hwarwid benämnde Hans Andersson betyggar sig hafwa opburit af sahl Lars Hansson i Källviken

2544 Dalarnas handlingar 1539:4

2545 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne I:2 sid 367

2546 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 697

2547 Ting i Söderbärke 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 118

2548 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne I:2 sid 369 och II:1 sid 351

2549 Petré, Tommy. "Länsman Anders Larssons släktkrets, del I". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 95 (2005): 8-10.

2550 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:1 sid 871

2551 Ting i Söderbärke 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 15

2552 Ting i Tuna 1614 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 556

2553 Ting i Söderbärke 1614 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720

uti Hedemora stadh 2 skeppund stångjärn, och dher emot satt honom i pant 2 egotegar, ... belägne, angaf ... sahl swärfaders Hr Henrics fordom kykioherde i Söderbärke (ofwanbenämnde Hr Tomas fader) hemman i Nääs byen: Men all sahl Lars Hanssons arvingar skulle föregifva honom (Hans Andersson) hafwa benämnte tegar såldt, det skulle ... bevisas, ut benämnte sahl Hr Henric allenast allenst nemdt sin dotter (benemte Hans Anderssons hustru) samma tegar en, dhem han (Hans Andersson) nödgades till sahl Lars Hansson pantsätta för gäld uthi den dyra och hårda tiden som då war, hilst efter dhe woro liggandes mitt ibland dhe andra ängestegar benämnde Lars Hansson uthi förbenämde ... år sig tillköpte, och för dhen skuldh han samt hans swärfader skuldher på stor haft, men Hans Anderssons swärfader skall aldeles ... förwäårade sahl Lars Hansson att tag dhe å fasta. ²⁵⁵⁴

Henricis Andreae i Söderbärke var morfarsfar till Johan och Samuel Columbus. Hans sondotter (Thomas Barchius dotter) Elisabet var gift med kyrkoherde Jonas Columbus i Husby. ^{2555 2556}

Enligt herdaminnet var Henricis Andreae farfar till Petrus Henrici Barchaeus (son till Henrik Henriksson), död som kyrkoherde i Gunnilbo 1654 ²⁵⁵⁷

THOMAS HENRICI BARCHIUS (TOMAS HENRIKSSON)

(Tomas Henriksson) Kyrkoherde i Söderbärke ²⁵⁵⁸ Död 1639 i Söderbärke. Son till Kyrkoherde Hennricis Andreae . Se ovan

Hustru: Margareta Hansdotter. Död i Söderbärke 1639. Dotter till kyrkoherden Johannes Henrici Cuprimontanus i Svedvi. ²⁵⁵⁹

Barn:

Johannes Thomasson. Född 1598 i Söderbärke. Död 1630 i Västerås

Henricus Thomasson. Död som kyrkoherde i Söderbärke 1640.

Kerstin Thomasdotter. Död 1675 i Söderbärke. Gm kyrkoherden Henricus Michaelis Ernst (död 1646) och omgift med Isac Joensson.

Elisabeth Thomasdotter. Död 1647 i Husby. Gift med kyrkoherden i Husby Jonas S. Columbus. ^{2560 2561}

Samuel Thomasson. Född 1612 i Söderbärke. Död 1652 i Västerås

Per Thomasson. Död 1660 i Söderbärke. Klockare ²⁵⁶² Kristoffersbo, Söderbärke.

Susanna Thomasdotter. Gift med häradsskrivare-Samuel Månsson i PerHindersbo

HENRICUS THOMAS BARKIUS

Son till Thomas Henrici Barchius, se ovan. ²⁵⁶³ Död som kyrkoherde i Söderbärke 1640.

Hustru: Anna Andersdotter, dotter till Anders Olofsson i Västerås.

Barn: Thomas Henriksson. Blind. Bodde kvar i prästgården under de följande kyrkoherdarnas tid. Död 1685.

HENRICUS MICHAELIS ERNST (HENRIK MICKELSSON)

Måg till Thomas Henrici Barchius ²⁵⁶⁴. Förmodligen född i Västerås. Död som kyrkoherde i Söderbärke 1646. Son till bergsföreståndaren Michel Hindersson och Margaretha Matsdotter. Michel Hindersson ägde bl a ett hemman i Vik, Söderbärke.

Hustru: Kerstin Barchia. Dotter till Thomas Henrici Barchius, se ovan.

Barn:

Johannes Barchius / Ernst. Död i Uppsala 1677.

Daniel Död i Stora Tuna 1687.

Matthias. Död barnlös 1678.

Henricus Michaelis Ernst köpte ¼ hemman i Västerby, Söderbärke.

HENRIK ANDERSSON

2554 Ting i Hedemora 5 oct 1682. Kopparbergs o Näsgråds län / Sätters o Tuna tingslags häradsrätt AI:24 sid 151

2555 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:1 sid 549

2556 "Columbus, släkt". Svenskt biografiskt lexikon, 1929.

2557 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:1 sid 772

2558 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:1 sid 871

2559 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne I:2 sid 144

2560 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:1 sid 549

2561 "Columbus, släkt". Svenskt biografiskt lexikon,

2562 Roterings- och utskrivningslängd Västmanland 1631 Bild 439

2563 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:1 sid 360

2564 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:1 sid 352

Har sitt fasta fäderne i Vik, Söderbärke. Länsman.

Hustru: Elin Persdotter, dotter till Per Henniksson i Vad, Söderbärke

Barn:

Brita Henriksdotter. Gift med Hemming Henriksson, se nedan.

Anders Hindersson. Se nedan.

NN Henriksdotter. Gift med Erik i Vibberbo

Olof Hindersson. Hedkärre, Västanfors

Min gissning är att han byter andel i Moren (Söderbärke) med sin hustrus fars kusin Henricis Andreae mot andel i Näsbyn. Hans Persson i Vik, Söderbärke hade ju Moren i pant tillsammans med Videke Hansson och Gosven Hansson. Om det är fallet bör Henrik Andersson härstamma från Hans Persson i Vik, se vidare Vik.

1599 Kom Hindric Andersson i Näs by och talade till Mats i Noret (Nor, Söderbärke) om ett änge benämnt Gräsmäyra, vilken äng en bortpantat haver benämnd Anders i Näs by till Lasse klockare. Då vittnade Herr Hindrich, kyrkoherden, Nils i Västerby, Härman i Sörbo, att samma äng var kommen under Näs by och aldrig under Noret, och när Herr Widich, fordom kyrkoherde i Söderbärke, ätte samma Näs by, hade han och samma äng där till. ²⁵⁶⁵

1603 Hindrich Andersson i Näs by bjuder upp ett torp benämnt Halte Peders bodha, köpt av Hans Eriksson i Tuna socken, och har nu förnämnde Hindrich sålt sin hustrus jord i Vad och Fragg och nu nederlagt i förenämnd torp, sammaledes haver och Hindrich sålt sitt fasta fäderne i Vik och nederlagt i förnämnde torp. ^{2566 2567}

1608 Kom Henrik i Näsbyn och talade till Lars i Sörbo om en röjning klockareröjningen förebärande att Herman i Sörbo som är Lars fader hade unt honom samme röjning, den och .. Henrik hade av Herman .. med Hermans minne i 20 år, och nu vill Herman hava röjningen igen av Henrik, då sade Henrik att han hade samma röjning för den ska da Hermans hytta dem gjorde in på Hindriks äng som lyde Näsby till. Där insiunerade Herr Hendrik kyrkoherden att han hade givit Anders i Näsbyn för den samma skada vattnet gjorde och dem och Anders sat i Näsby för än Henrik kom där till. Nu lade Henrik fram ett brev lydandes hur Henrik hade lagt en läst järn på samma Klockareröjning och dem bar samme Lasse Klockares hustru upp och sedan begärde Henrik fastebrev därpå, där nu då Herman nekade till utan sade sig det vilja igen hava ... avsades att Herman skal giva Henrik sitt järn igen och Herman gå till samma röjning, så framt han ej kan den med Hermans goda vilja ²⁵⁶⁸

1609 Kom Anders Nilsson i Västerby och talade till Hindrik i Näsbyn om en röjning Klåcarsröjningen benämnd den Hindrik i pant haft haver i 30 år för en läst järn. Då ginge de på en förening därom att Anders gav Hindrik samma löst järn igen och efter han samma röjning förbättrat haver, haver därvit gode män på syn och sagt Hindrik till en löst järn för bättringen dock förenas de nu så att Anders gav Hindrik 6 fat för bättringen både för förentes. ²⁵⁶⁹

1611 Kjellfast i Fragg bjuder nu 3 resan en systerdel köpt av Hustru Anna Persdotter, en systerdel i Fragg köpt av hustru Elin i Näsbyn, en systerdel ibidem av hu Barbro i Norbergsby, en systerdel i Fragg av Olof Torstensson i Tolusbo. ²⁵⁷⁰

1613 rymde en del av Dalregmentets knektar som var förlagda vid Nyen skans i väntan på att de skulle göra utfall in i Ryssland pga att utspisningen av undermålig och vintern väntade. Gustaf II Adolf svarade med att befalla att knektarna skulle fängslas och var tionde skulle avrättas. Detta ledde till oroligheter och en konflikt med fogden Peter van Benningen. De bergsmän som ansågs varit ledande i upproret och därför greps var Erik i Vibberbo, Hans Olofsson i Larsbo samt Lars i Bommarsbo och Olof Eriksson i Flatenberg. Erik i Vibberbos hustru, som var dotter till länsmannen Henrik i Näsby sände bud till sin fader. Senare kallades följande till Örebro slott för att redogöra för händelsen: Israel Rasmusson från Kolviken, Olof Andersson i Vanbo, Ambjörn Andersson i Saxe och Mats Matsson i Nor. ²⁵⁷¹

ANDERS HINDERSSON

²⁵⁶⁵ Ting i Söderbärke 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 151

²⁵⁶⁶ Ting i Söderbärke 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 142

²⁵⁶⁷ Ting i Söderbärke 1605 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 254

²⁵⁶⁸ Ting i Söderbärke 1608 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 345

²⁵⁶⁹ Ting i Söderbärke 1609 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 384

²⁵⁷⁰ Ting i Norberg 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 456

²⁵⁷¹ Ekberg, Göran. "'Nähr Almogen komme i mårgon tillsammans at dher kundhe blifua onth utaff' - ett bergsmannauppror i Söderbärke på 1610-talet". Bergslagshistoria 2016: 45–50.

Son till Henrik Andersson, se ovan. Nämndeman och länsman. ²⁵⁷²

Hustru

Barn:

Henrik Andersson. Se nedan

Uti det twistige ärende mellan Anders Hindriksson, länsman i Söderbärke på sin broders vägnar klagande, och dess wederpert Nils ... i Hedkärre, swarande om twenne brodersdelar och en systerdehl i benämnde Hedkärre som länsmannen med lagligt fasta 1631 löst och köpt, och omsider medh sin broder Olof Hindriksson hafver mot dess andehl i Näsby. Blef afsagt att som ... ²⁵⁷³

1658 Anders Hinderesson i Näsbyn pålades till nästa ting att skaffa besked emot Hans Lebert, vilken 5 skeppund stångjärn, 111 skeppund tackjärn 6 stigar kol, 5 1/2 lass malm fordrar på Semla arvingarnas vägnar av Anders Hinderesson, för den handel han hade haft med sahl Bergmästaren Per Jönsson, då Anders Hinderesson var Länsman ²⁵⁷⁴

1684 Jorderannsakan i Söderbärke

Näsbyn: Anders Hinderesson halvt hemman påökt 1/2. Mårtensbo för denna fridel. Härvid gjorde arrendatorn av Larsbo bruk Sr Reinholt Tersmeden den påminnelsen att Mårtensbo, som för någon tid varit allt ett med Näsbyn och svarat för en systerdel emot Näsbyn, vilket varit hållet för brodersdelen, är nu så mycket av oskifte marken inkräktat så det snart svarar mot Näsbyn ²⁵⁷⁵

HENRIK ANDERSSON

Son till Anders Hinderesson, se ovan. Död ca 1672 enl mantalslängd.

Hustru: Kerstin Persdotter. Dotter till Per Larsson i Sörbo, Söderbärke.

Barn:

Brita Henriksdotter. Gift med Hemming Henriksson, se Hemshyttan

Kerstin Henriksdotter. Vigda 1679. Född ca 1653 i Näsby. Död 1718 i Dalvik. Gift med Henrik Jönsson i Dalvik, Söderbärke

Anders Henriksson. Se nedan

ANDERS HENRIKSSON

Son till Henrik Andersson, se ovan

Hustru Karin

1628 Anders Larsson i Nor fick brev på 2/4 i Nor han av sitt syskonbarn (Kusin) Hans Persson köpt haver för 3 läster osmundsjärn. ²⁵⁷⁶

1666 Framträder Pehr Larssons barn i Sörbo, förfrågande sig om arvskifte uti det fast efter deras föräldrar, berättandes att de vore tvenne kullar barn, och twistade om någon modernes jord, huru den skiftas skulle? RESOL: Såsom Pehr Larssons måg Hindrich Andersson i Näsby nu ett framtedt fastebref, bewiste den jorden som i bytet twistades om, bägge kullarna emellan, war den senare kullens rätte möderne, tillbytt ifrån andra orter och underlagd igen i Norrgården i Sörbo som är 1/5 del. Varför avsades, att Hindrich och hans hustrus samsyskon av samkullen skole deras modernes arvejord enskilt behålla till bytes, men köpe eller afflings jorden, medan hjonelaget war, ärver kullen på fädernet tvådelarna och på modernet 1/3 del efter lag 29 cap jord l l ²⁵⁷⁷

1679 Hust Cherstin i Mårtensbo presenterade en sahl Anders Hinderessons i Näsby oblig af d 1 dec 1661 gifven till Pehr Nilsson i Spjutsbo och Norberg socken på 10 skeppund tackjärn, som i 15 år bortsåld på ränta, att ... sedan bliver räknad på 25 skeppund. Häremot har undsatt litze gårde vid Mårtsbo och det stycke honom tillkom i Klingeby gårde, desse samme paneter att frälsa för creditorn, har hon låtit sin sahl man Hendrich Andersson optaga jern för sin arvsrätt i Sörbo och utförlikt Pehr Nilsson, alt derfor hon nu pretenderat att de benämnde panter må blifwa henne oförtryckt förbehåldne, som altså efter begäran på henne intechnades, allenast in quantam efter hennes och dess sahl mans egendom höfta stor widlyftighet ²⁵⁷⁸

1685 Dygdesamma Matrona hust Margreta Peters... tiltalar Per Olsson i Näsby, om någon skuld till Semla bruk,

2572 Petré, Tommy. "Länsman Anders Larssons släktkrets, del II". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 96 (2005): 5–7.

2573 Lagmansting 1643 Svea Hovrätt Uppsala län EXIa:4 sid 159

2574 Ting i Söderbärke 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 680

2575 Ting i Söderbärke 1684 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 6000

2576 Ting i Söderbärke 1628 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2251 sid 233

2577 Ting i Söderbärke 1666 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 Bild 1080

2578 Ting i Söderbärke 1679 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2742 sid 574

ifrån den tid han under bruket tjänst haver för kolare. ²⁵⁷⁹

1688 Hust Cherstin Persdotter sahl Hendrich Anderssons i Näsby klagade att Landbonden Per Olsson ibm har utfört henne såsom hon skulle upplåsa hans lås med sina nycklar och bortfraktat för honom ur dess hus ett och annat. Sådant hon vill att han bevisa må och han har befunnit hennes nycklar gå till sina hus, och efter han saknar ibland något, håller han henne misstänkt, som kan där inkomma när hon vill. Item har han befunnit hust Kerstin tubba hans folk, såsom hon har emottagit en fierding råg af en dess styvdotter i fjol, och bränt brännvin därav åt henne, tycker sådant giva anledning att tänka mera om henne. Item har hon likaså sålt säd av ... för 2 o 3 år sedan som ...tröskade åt arrendatoren Tersmeden. Hustru Cherstin sade sig vara häröver förlikt med arrendatorn och svarar alltså ej Pehr däruti. Item sade Pehr i går eftergivit sin styvdotter som nu sedan gift blifvit, det han nu påtalar om rågfjärdingen. Pähr Olsson hade sig hava henne det eftergivit, men icke hust Cherstin det rofferi. .Resolution ²⁵⁸⁰

Näsbyn, Mårtsbo

1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Mantals längd Söderbärke	Mortensbo Erik Hindersson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Längd på Manfolket i Söderbärke 19 sept 1631	Hans Eriksson Mortensbo brodern Anders Ersson Mortensbo
1636	Mantalslängd Arkiv Digital	Mortensbo Erich
1639	Mantalslängd Arkiv Digital	Mårtsbo H Marit
1642	Mantalslängd (SVAR)	Anders i Mårtsbo 1 man, 0 hustru, 1 son, 1 dotter
1643	Mantalslängd (SVAR)	h Marit i Mårtsbo 2 söner, 1 dotter
1644	Mantalslängd (SVAR)	h Marit i Mårtsbo 2 söner, 1 dotter
1645	Mantalslängd Arkiv Digital	Anders
1650	Mantalslängd Arkiv Digital	Anders Hindrich
1660	Mantalslängd Arkiv Digital	Hindrich Erichsson Johan Andersson
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Mårtansbo Erik 1/4
1670	Mantalslängd Arkiv Digital	Hindrik Ersson Johan Andersson Anders Joensson Lars Joensson
1673	Söderbärke AI:1	Anders Cnutsson h Sara Anders Halfwardsson h Carin
1680	Mantalslängd Arkiv Digital	Anders Halfwarsson Anders Knutsson
1690	Mantalslängd Arkiv Digital	Anders Halfvarsson Anders Knutsson
1700	Mantalslängd Arkiv Digital	Anders Halfwarsson Hind: Joh. Anders Knutsson

ERIK

Förmodligen identiskt med Erik Henriksson nedan

Hustru: Marit Hansdotter. Dotter till Hans Larsson i Hemshyttan och Barbro Larsdotter från Persbo, Grangärde.

Barn:

Karin Ersdotter. Gift med Per Nilsson i Persbo, Grangärde.

Hans Erichsson

Anders Erichsson

2579 Ting i Söderbärke 1685 Söderbärke tingslags häradsrätt A1a:2 bild 60

2580 Ting i Söderbärke 1688 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EX1e:2748 sid 966

Björn Ishedens artikel i Släkt och hävd 1984 bygger på en rannsaking 1686 i Persbo, Grangärde. Där nämns att Barbro Larsdotter var gift med Hans Hemmingsson från Hemshyttan och hade dottern Marit gift med Erik i Mårtsbo, Söderbärke. Marith hade i sin tur en dotter Karin Ersdotter gift med Per Nilsson i Persbo, Grangärde.

^{2581 2582}

ERIK HENRIKSSON

Son till kyrkoherden i Söderbärke Henricus Andreae. Se Näsbyn ovan.

Hustru:

Barn:

1598 Erik Henriksson Kyrkoherdens son för mökräkning med en den der oäkta var ²⁵⁸³

LASSE MATSSON

Son till Mats Jonsson i Nor, Söderbärke. Se även Nor.

Hustru: NN Henriksdotter. Dotter till Henricis Andreae, kyrkoherde i Söderbärke, se ovan.

1602 Lasse Matsson i Mårtsbo bjuder upp andra gången en systerdel i Nor köpt av hustru Britta i Köping för osmundsjärn 1 fat och penningar 14 ... ²⁵⁸⁴

1603 Lasse Matsson i Mårtsbo bjuder upp en brodersdel liggandes i Nor köpt av hustru Brita i Köping för 1 fat osmundsjärn och 14 ... ²⁵⁸⁵

1635 Anklagades Lars Matsson i Nor att han haver brukat ett hemman i ½ år, nämligen en fjärdedel i Mårtensbo och inga utlagor gjort av utan Erik Hindersson allena utgivit alla utlagorna till vilket han intet neka kunde. Blev avsagt att Lars skalla betala honom igen så många utlagor som på ½ år och på hans fjärdedel belöpa ²⁵⁸⁶

1679 Meddelades med första uppbud att Anders Matsson i Nor som var Anders Larssons brorson, hade sålt till Larsbo bruk två sjundedelar i fjärdedelshemmanet Mårtsbo. ²⁵⁸⁷

1679 vi nästa ting 7, 8 juli hävdade Anders Knutsson i Mårtsbo samt Hans Bengtsson och Daniel Jacobsson i Sörbo att Anders Matsson inte hade behållit något i Mårtsbo utan bytt jord med dem.

1684 Jorderannsakan i Söderbärke

Näsbyn: Anders Hindersson halvt hemman påökt ½. Mårtensbo för denna fridel. Härvid gjorde arrendatorn av Larsbo bruk Sr Reinholt Tersmeden den påminnelsen att Mårtensbo, som för någon tid varit allt ett med Näsbyn och svarat för en systerdel emot Näsbyn, vilket varit hållet för brodersdelen, är nu så mycket av oskifte marken inkräktat så det snart svarar mot Näsbyn ²⁵⁸⁸

1673 Presenterades för detta landsdommarens välbr Erik Erlandssons av Söderberke Laga Ting d 10 juni 1668 utgiva dom, varmed bevises, dhet då är i rätten upvist af Anders Halvarssons i Mårtansbo en testaments skrift daterad d 22 marti detsamma år, hwarmedes Hindrick Eriksson i benämnte Mårtansbo, med sin hustrus jaa och samtycke hade sig .. antaga Anders Halvarsson för sin syteman i dödedagar, ...Hindrich Eriksson med sin hustru var barnlösa folk, och giordes åldrige och swaga, sitt hemman förestå och bruka som sig brode, eller att draga cronans uthlagor, och ingen närmare ähn Anders i borden warit, ... ²⁵⁸⁹

ANDERS HALVARSSON

Född ca 1650 i Hedbyn, Söderbärke. Död 1718 i Mårtsbo.

Hustru: Karin Larsdotter

Barn:

Halvard Andersson. Född 1674

Lars Andersddon. Född 1675

Anders Andersson. Född 1679

Mats Andersson. Född 1682

Erich Andersson. Född 1686

2581 Ting i Grangärde 1686 (Renoverad dombok) Svea hovrätt. Kopparbergs län EXIe:2746 sid 838

2582 Isheden: En rannsaking år 1686 i Persbo, Grangärde. Släkt o Hävd 1984.

2583 Ting i Söderbärke 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 43

2584 Ting i Söderbärke 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 52

2585 Ting i Söderbärke 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 143

2586 Ting i Söderbärke 1635 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2256 sid 86 (originalpaginering 89)

2587 Ting i Söderbärke 1679 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2742 sid 575

2588 Ting i Söderbärke 1684 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 6000

2589 Lagmansting 1673 Svea hovrätt Västmanlands län EXIa:12 sid 99

Brita Andersdotter. Född 1671
Karin Andersdotter. Född 1686

Näsbyn, Klinkeby

1660	Mantalslängd Arkiv Digital	Knut Andersson
1670	Mantalslängd Arkiv Digital	Knut Andersson
1680	Mantalslängd Arkiv Digital	Anders Hindriksson Jöns Persson

LAURENTIUS PETRI FERNEBOENSIS (LARS PERSSON)

Född i Västerfärnebo 1603. Son till klockaren Per Larsson och hans hustru Elisabet. Död som kyrkoherde i Stora Tuna 1673. Kyrkoherde i Söderbärke till och med 1667.²⁵⁹⁰
Hustru: Anna Blackstadia. Död i Hedemora 1698.

Barn:

Laurentius Död som kyrkoherde i Söderbärke 1684

Petrus. Död som barn.

Anna

Johannes

Petrus

Anders Barck

Catharina

Samuel Barck

Laurentius Petri Ferneboensis köpte Larsbohemmanet i Söderbärke. ??

1657 Pastor Loci H Lars Petri lät förbuda 1 oxe hos Nils Larsson för den Gällden han var skyldig en presteänka i Munktorp²⁵⁹¹

1658 Jacob Hansson i Sörbo förordnades till uppsyningsman uppå Preästgårdens uppbyggande i vår 1658, att vad som på arbetet brister, så skall han med de andra sexmännen svara och plikta för helst efter så länge sedan var för rätten av sagt, att socknen benämnte prästekvarn upprätta skulle, och samma sin lova församligne intet efterkommes

1658 Pastor Loci uppbjudit 3 resan Anders Erikssons i Vik köpeskrift på ¼ av det stycke, som Vik tillkommer i Läsarbotäkten för 4 skeppund tackjärn eller penningar 40 D Kopparmynt Köpeskriften dat 19 jan 1657.
Dito av Mats Olsson i Björsbo köpt ¾ delar i Läsarbo täkten för tackjärn 6 skeppund eller 60 D 3 resan uppbjudet.

²⁵⁹²

2590 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:1 sid 614

2591 Ting i Söderbärke 1657 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (Opaginerat) Bild 110

2592 Ting i Söderbärke 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EX1e:2729 sid 681

PERHINDERSBO, SÖDERBÄRKE MED SPJUTSBOTORP, KRISTOFFERSBO OCH STENSBOTORP

1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 19	Halte Peder i Haltepersboda Nybyggare
1571	Älvsborgs lösen	
1575	Dalarnas handlingar 1576:14 Bild 65	Halte P i Halte Persbo Nybyggare
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 26	Halte per i Haltepersboda Nybyggare
1619	Dalarnas handlingar 1619:14	Pärsboda Hindrik Andersson Under kyrkbyn Per Hindersbo Hindrich Persson Christopher Smed
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	
1636	Mantalslängd Arkiv Digital	
1642	Mantalslängd (SVAR)	Samuel 1 man, 1 hustru inga barn
1643	Mantalslängd (SVAR)	Samuel Månsson 1 man, 1 hustru
1644	Mantalslängd (SVAR)	Per Tomasson Kristoffersbo Samuel Månsson
1645	Mantalslängd (SVAR)	Samuel Månsson i Perhindersbo 1 man, 1 hustru
1650	Mantalslängd Arkiv Digital	Anders Pehrsson
1660	Mantalslängd Arkiv Digital	Anders Pehrsson
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Samuel ¼
1670	Mantalslängd Arkiv Digital	Olof Andersson Mats Nilsson laggare
1673	Söderbärke AI:1	Carl Hansson Hust Marit Anders Laggare son År 1678 Hr Christ Robs och hans hustru son Daniel
1680	Mantalslängd Arkiv Digital	Christian Robsam
1690	Mantalslängd Arkiv Digital	Christian Robsams ä Anders Nilsson
1700	Mantalslängd Arkiv Digital	Sahl hr Insp Thersmedens enka Nils Olofsson
1705	Mantalslängd Arkiv Digital	Nils Nilsson Anders Andersson
1706	Mantalslängd Arkiv Digital	Nils Nilsson Anders Andersson
1707	Mantalslängd Arkiv Digital	Jacob Johansson Nils Nilsson
1710	Mantalslängd Arkiv Digital	Jacob Jansson

1603 Hindrich Andersson i Näs by bjuder upp ett torp benämnt Halte Peders bodha, köpt av Hans Eriksson i Tuna socken, och har nu förnämnde Hindrich sålt sin hustrus jord i Vad och Fragg och nu nederlagt i förenämnd torp, sammanledes haver och Hindrich sålt sitt fasta fäderne i Vik och nederlagt i förnämnde torp. ²⁵⁹³

1604 Hindrich Andersson i Näs bjuder upp et torp Halte Padersbo benämnt, köpt av Hans Erichsson i Tuna socken för 33 fat osmundsjärn ²⁵⁹⁴

1607 Henrik Andersson i Näsby bjuder upp första resan Halte Pedersbo, köpt av Hans Eriksson ibidem och givit honom jord igen i Tuna för osmundsjärn 33 fat ²⁵⁹⁵

2593 Ting i Söderbärke 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 142

2594 Ting i Söderbärke 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 195

2595 Ting i Söderbärke 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 223

1607 Hindrik Andersson i Näsbyn bjuder nu första gången Halte Päder bodh köpt av Hans Eriksson ibidem och giver honom ²⁵⁹⁶

SAMUEL MÅNSSON

Häradsskrivare.

Hustru: Susanna Thomasdotter. Dotter till kyrkoherden i Söderbärke Thomas Henrici Barchius , se Näsbyn.

ANDERS PERSSON

Omgift med Samuel Månssons änka. Död 1662 i Perhindersbo.

Hustru: Susanna Tomasdotter. Dotter till kyrkoherde Thomas Henrici Barchius , se Näsbyn.

1657 Anders Persson i Perhindersbo och Norrbärke (?) socken presenterade för rätten en förlikningsskrift, dat Köping den 4 marti 1656 förmälendes huruledes han med sin styvbarns²⁵⁹⁷ farbroder Per Thomasson i Christoffersbo, consens och förloff hade till sigh handlat benämnde sin styvbarns h Susanna Thomasdotters arvingar, allt sitt fasta ibidem emot tackjern 160 skeppund, som han dem skulle giva på 2 terminer, begärandes att det inskrivas måtte:

Emot denne handel klandrade en del av nämnden, och sade det Pehr Thomasson war intet mächtig att sällia bort sin broders barns fasta egor, vilket och bevistes av lagen , att då över... kommer till mogen ålder, hava de magt det köp hålla eller ogilla.

Om Spjutsbotorp o h egor, som under PerHindersbo var fört och fastebrevet förmäler, att det bör vara under Prestebordet, varför såsom synebrevet förmälte, att nu skillnad var dem emellan på Sunnersidan gjort, så skulle tillkommande sommar synas på Norrsidan, att Spjutetorps egor som Crono var, måtte rätt skillias ifrån Skatteägorna i Perhindersbo.

Oppå Pastoris H Larses besvär, emot Anders Persson i Perhindersbo och hans svåger Per Thomasson ibid angående oförrättade uti sitt fiskevatten under Prästebordet. Och efter som Pehr tillstod det han icke var berättigad till samma vatten att bruka der utan i någon tid fiskat der uti sin broders sahl ... Thomassons tid. Så blev av sagt, att Per Thomasson skulle här efter der med avstå, vid böter som lag om förbud förmå, med mindre han icke åtnjuter Pastoris förlof.^{2598 2599}

JACOB JOHANSSON

Född 1667

Hustru:

Barn:

Johan Jacobsson

Samuel Jacobsson

Spjutsbotorp

Cronotorp, se ovan.

Kristoffersbo

2596 Ting i Söderbärke 1607 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 347

2597 Styvbroders rättat till Styvbarns i renoverade domboken

2598 Ting i Söderbärke 1657 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 120

2599 Ting i Söderbärke 1657 (Renoverad dombok) Kopparbergs län EXIe:2729 sdi 373

1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Kristoffersbo Hustru Anna
1636	Mantalslängd Arkiv Digital	Pär
1639	Mantalslängd Arkiv Digital	Pär
1643	Mantalslängd Arkiv Digital	Per Thomasson
1643	Mantalslängd (SVAR)	Petter i Kristoffersbo 1 man, 1 hustru
1644	Mantalslängd (SVAR)	Kristoffersbo Samuel Månsson
1645	Mantalslängd (SVAR)	Anders Thomasson i Christoffersbo
1655	Mantalslängd Arkiv Digital	Pehr Tomosson Sven skomakare
1660	Mantalslängd Arkiv Digital	Pehr Tomosson Sven skomakare
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Kristoffersbo: Per Tomasson ¼
1670	Mantalslängd Arkiv Digital	Pär ... sson Sven skomakare Mats Bengtsson
1673	Söderbärke AI:1	Sven Andersson Hust Barbro son Anders Hust Susanna Per Vidichsson (i Näsby nu 1678)
1680	Mantalslängd Arkiv Digital	Per Vidiksson
1690	Mantalslängd Arkiv Digital	Per Widiksson
1700	Mantalslängd Arkiv Digital	Per Wikson Skötzell

1592 Christopher Olofsson i Saxe bjuder 3 gången upp P Hindriks bodha köpt utaf Erik Nilsson ibidem. ²⁶⁰⁰

1607 Hindrik Pedersson i Perhindersbo bjuder nu första resan 3 systerdelar ibidem köpt av sina systrar som Kerstin Karin och Brita Pedersdöttrar för 13 fat. ^{2601 2602}

CHRISTOPHER OLSSON (SMED)

Född i Saxe. Son till Olof Larsson i Saxe och Ingeborg Embjörnsdotter, tidigare gift med Per Hansson i Vik, Söderbärke.

Hustru: Anna Matsdotter. Född i Vibberbo, Söderbärke

Barn:

Jon Christophersson

Barbro Christophersdotter. Gift med Sven Andersson, se nedan.

Olof Christophersson

NN Christophersdotter. Gift med Per Thomasson, se nedan.

Per Christophersson. Se nedan.

1671 Kom för rätten Sven Andersson i Stensbo och kärade till Nils Nilssons arvingar i Saxebyn, som hans hustru Barbro Christophersdotter skall vara arvfallen till efter hennes fader Christopher Olsson i Saxe, berättandes hennes del hos Nils Nilsson innevara, och han eller hans hustru därför aldrig någon förlikning uppburit. Nils Nilssons son, Olof, inlade ett köpebrev givit av Olof Christophersson i Christoffersbo, daterat den 25 juni 1625, deruti Olof försäldt till Nils Nilsson sin och sina syskons hemmandedel belägen i Saxe för 16 fat osmundsjärn. Parterna förliktes ... ²⁶⁰³

PER CHRISTOPHERSSON

Hustru:

Barn:

Margareta Persdotter

Susanna Persdotter

2600 Ting i Söderbärke 1592 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 31

2601 Ting i Söderbärke 1607 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 347

2602 Ting i Söderbärke 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 223

2603 Ting i Söderbärke 1671 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 1840

1678 Oppbjöds första resan hustru Margareta Persdotters bölds- och arvsrätt i Christophersbo till en systerdal ibidem, vilken Sven Andersson, dess svåger, där boende, hade inlöst, Item haver andra system, hustru Susanna Persdotter med dess man Jöran Jöransson uppburit betalning enligt förlikning 13 maj 1671.

PER THOMASSON

Klockare. Son till kyrkoherden i Söderbärke Thomas Henrici Barchius ²⁶⁰⁴

Död i Kristoffersbo 1660.

Hustru: Margareta Andersdotter. Död 1643

Hustru: NN Christophersdotter. Vigda 1644. Död 1667

1669 9-10 aug Bergärde Sven Andersson i Stensbo, uppå Pehr Thomassons i Christophersbo omyndige barns vägnar, åt vilka han vore tillsätter målsman, efter som han är deras mosters man, tillstånd att få inlösa utav Hercules Strang, deras jord den han hafwer i pant.

Stensbo

SVEN ANDERSSON

Skomakare

Hustru: Barbro Christophersdotter. Dotter till Christopher Olsson, se ovan.

Barn:

Anders Svensson. Hustru Susanna (Anders Svensson vigd 1675 med Anna Hansdotter i Tolvsbo)

1658 Sven Andersson i Kristoffersbo lät 1 resan uppbjuda en jordedel ibid som köpt var av hans svåger Olof Joensson Borgare i Köping, för stångjärn ²⁶⁰⁵

1671 Kom för rätten Sven Andersson i Stensbo och kände till Nils Nilssons arvingar i Saxebyn, som hans hustru Barbro Christophersdotter skall vara arvfallen till efter hennes fader Christopher Olsson i Saxe, berättandes hennes del hos Nils Nilsson innevara, och han eller hans hustru därför aldrig någon förlikning uppburit. Nils Nilssons son, Olof, inlade ett köpebrev givit av Olof Christophersson i Kristoffersbo, daterat den 25 juni 1625, deruti Olof försäldt till Nils Nilsson sin och sina syskons hemmandedel belägen i Saxe för 16 fat osmundsjärn. Parterna förliktes ... ²⁶⁰⁶

PER WIDICHSSON

Måg till Sven Andersson, se ovan.

Hustru: Susanna Svensdotter

Barn:

Widich Persson. Född 1677 i Stensbo

Anders Persson. Född 1680 i Stensbo

Per Persson. Född 1686 i Stensbo

Karin Persdotter. Född 1671 i Stensbo. Gift med Hans Johansson, se nedan.

Margareta Persdotter. Född 1683 i Stensbo

HANS JOHANSSON

Född 1663 i Mårtsbo.

Måg till Per Widichsson, se ovan. Död 1735 i Stensbo.

Hustru: Karin Persdotter. Vigda 1687. Född 1671 i Stensbo. Död 1735 i Stensbo.

Dödsbok 1735. Hustru Karin Pärsdotter i Stensbo född ibid 1671. Warit hemma ho sina föräldrar så länge dhe lefde. Efter deras dödliga frånfälle trädde hon åhr 1687 i ähtenskap med sin quarlåtna man Hans Johansson ifrån Mårtsbo med hwilken hon aflat 10 barn hwar af 2 söner och 3 döttrar efterlefva. Warit länge besvärad med et tungt bröst lades till säng om Påskafton och efter christelig beredelse afled d 10 april Begrofs d 20 öster om vägen.

2604 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:1 sid 872

2605 Ting i Söderbärke 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 683

2606 Ting i Söderbärke 1671 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 1840

SAXE, SÖDERBÄRKE

Maria Sjöbergs avhandling Järn och jord. Bergsmän på 1700-talet, från 1993, behandlar villkoren för bergsmännens jordägande och ekonomi. Hon djupstuderar i den bergsmännen i Saxe, och för att kunna göra det har hon utrett släktförhållandena på gårdarna. Nedanstående framställning bygger för tiden från 1700 och framåt på denna.

1367	Vittne Dipl Dale Del1 nr 34	Niclis i Saxe, Jon ibidem.
1372	Vittne Dipl Dale Del 1 nr 37	Nicolaus Saxe
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Embjörn
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Embjörn Jonsson Henrik Svensson
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Embjörn (skadat)
1546	Ting i Söderbärke 1546 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 33	Lasse Skomakare i Saxe
1547	Se brev nedan	Embjörn
1547	Dalarnas handlingar 1547:10 Bild 44	Embjörn Henrik skomarke
1548	Nämnd 1548 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne.Tredje delen nr 712	Lasse skcomare Enbyorn Jonsson
1549	1549 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne.Tredje delen nr 741	Enbyorn
1549	Dalarnas handlingar 1549:3 Bild 169	Embjörn Jonsson Johan Skomak?
1550	Dalarnas handlingar 1550:4 Bild 175	Embjörn Jonsson Johan Skomakare
1551	Dalarnas handlingar 1551:3 Bild 145	Embjörn Jonsson Lasse Skomakare
1552	Dalarnas handlingar 1552:8 Bild 21	Lasse Skomakare Embjörn
1555	Dalarnas handlingar 1555:11 Bild 56	Lasse Skomakare Embjörn
1556	Dalarnas handlingar 1556:7 Bild 24	Lasse Skomakare Embjörn
1557	Dalarnas handlingar 1557:1 Bild 24	Lasse Skomakare Embjörn
1558	Dalarnas handlingar 1558:1 Bild 61	Lasse Skomakare Enbjörn
1559	Dalarnas handlingar 1559:6 Bild 16	Lasse Hermansson? Embjörn Jonsson Lasse skomakare
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 Bild 65	Lasse Skomakare i Saxe och Lasse Hindrichsson ibidem Lentzman Embjörn Joensson ibidem Saxehyttan Brukas av Embjörn Jonsson, Lasse Skomakare, Lasse Hindersson i Saxe M Jonsson, Nils Joensson och Erich Halvardsson i Vibberbo
1563	Dalarnas handlingar 1563:7 Bild 64	Lasse Skomakare och Lasse Hindersson Embjörn Jonsson Saxehytta brukas av Embjörn Jönsson, Lasse Skomakare, Lasse Hinriksson i Saxe Mats Jonsson, Nils Jonsson och Erik Halvardsson i Vibberbo
1564	Dalarnas handlingar 1564:14 Bild 106	Lasse Skomakare Lasse Hindsson Embjörn Jonsson Saxehyttan brukas av Embjörn Jonsson, Lasse och Lasse Hindersson, Mats Jönsson, Nils Jönsson och Erik Halvardsson i Vibberbo
1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 17	Lasse Skomakare Anders Embjörnsson Saxehyttan brukas av Anders Embjörnsson och Lasse Skomakare i Saxe Mats i Vibberbo

1571	Älvsborgs lösen	Lasse Skomakare Anders Embjörnsson
1575	Dalarnas handlingar 1576:14 Bild 64	Lasse Skomakare i Saxe Anders Embjörnsson ibid I Saxehyttan brukar Anders Embjörnsson Lasse Skomakare i Saxe och Mats Jönsson i Vibberboda
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 26	Lasse skomakare i Saxe Anders Embjörnsson ibid Saxehyttan brukas av Anders Embjörnsson Lasse Skomakare i Saxe och Mats Matsson i Vibberbo
1619	Dalarnas handlingar 1619:14 Bild 22	Anders Persson Embjörn Andersson Jöns Olofsson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	SAXÅEN Herman Persson SAXÅEN Embjörn Andersson SAXÅEN Wellam Andersson SAXÅEN Nils Nilsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Mantals längd Söderbärke	Saxeån Embjörn Andersson Wellam Andersson Herman Pärsson Nils Nilsson Bengt Matsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Längd på Manfolket i Söderbärke 19 sept 1631	Saxeån Hans Embjörnsson Wellam Andersson sonen Hennka Wellamsson Herman Persson Nils Nilsson Bengt Matsson
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	SAXÅN Herman Pärsson 1/2 Hans 1/2 Wellam 1/2 Nils Nilsson 1/2 Jan Olofsson 1/8 Nils Matsson 1/8

Från Inäodelning 1754²⁶⁰⁷

Herman Perssons hemman 1/2 hemman
Hans Embjörnssons hemman 1/2 hemman
Nils Nilssons hemman 1/2 hemman
Wellam Anderssons hemman 1/2 hemman
Jon Ols hemman 1/8 hemman
Nils Matssons hemman 1/8 hemman
Jon Jacobs hemman 1/8 hemman

LITT A	Larsbo bruk	7/24 uti Herman Pers, 7/40 uti Wellam Anders och 1/8 i Jon Olssons
LITT B	Johan Ersson	27/160 i Hans Embjörns och 1/8 i Nils Matssons
LITT C	Lars Larsson	1/48 uti Herman Pers och 1/10 uti Wellam Anders
LITT D	Mats Thomsson	1/48 uti Herman Pers och 1/20 uti Hans Embjörns
LITT E	Per Andersson	1/48 uti Herman Pers, 11/128 uti Nils Nilssons och 1/60 uti Wellam Anders
LITT F	Johan Johansson	1/48 uti Herman Pers, 7/128 uti Nils Nilssons och 1/160 uti Wellam Anders
LITT G	Olof Persson	1/16 uti Herman Pers
LITT H	Anders Jansson	1/16 uti Herman Pers
LITT I	Erik Jeremiesson	9/80 uti Hans Embjörns
LITT K	Anders Andersson Bark	24/160 uti Hans Embjörns
LITT L	Hans Ersson	7/64 uti Nils Nilssons och 1/30 uti Wellam Anders
LITT M	Hans Hansson	7/64 uti Nils Nilssons och 1/30 uti Wellam Anders
LITT N	Unga Hans Hansson	7/64 uti Nils Nilssons och 1/80 uti Wellam Anders
LITT O	Skomakare Nils Nilsson	1/16 uti Nils Nilssons
LITT P	Hans Hansson	7/40 uti Wellam Anders

1391 Vid ting i Söderbärke 30 mars 1391 är herr Henrik ett av fastevittnena vid jordskifte mellan Ingevald i Saxe och dennes hustru Margit larsdotter å ena sidan samt hennes broder Erik i Amundsberg å andra sidan ²⁶⁰⁸
 Härads hövdingen Efreka Efrekossens fastebref, i anledning af ett emellan Ingevald och hans hustru Margit Laurisdatter i Saxe, Söderberkes socken, å ena, och Erik Laurisson i Amundsberg, Tuna socken, å andra sidan, uppgjort jordskifte. ... ²⁶⁰⁹

Ulla Stahre i Bygd och bergsmän under senmedeltid (Norberg genom 600 år)

Bergsfogdeämbetet innehas 1484 av en Anders Larsson i Gäsjo. Av övriga uppgifter om honom och hans barn att döma tillhör han en bergsmannafamilj med egendomar spridda över Norbergs bergslag. Han skänkte gården Mor i Söderbärke socken till Eskilstuna kloster, vilket framgår därav att sonen, Olof Andersson, år 1504, efter faderns död, bekräftar denna gåva. ²⁶¹⁰

Antagligen har denna gård återgått till familjen efter reformationen; 1539 skattar Lasse och Anders Olsson i Gäsjo för ödeshyttan vid Moren then norra. Familjen ägde mark ända nere i Djupnäs; år 1513 säljer Olof Andersson jord där till Nils Månsson i Västanfors.

Bergsfogden Anders Larssons dödsår är okänt, 1495 finns han i livet, 1504 omtalas han som avliden. (1484:DD I n 890; 1495: orig på perg 10/1 1504 RA;)

Det förut omnämnda Gäsjo går också i arv; fr o m 1539 redovisas där fyra delägare, varav två av namngivningen att döma är sonsöner till bergsfogden Anders Larsson. De övriga två andelsägarna är tydligen också bröder med farsnamnet Håkansson. Dessa båda brödrapar brukar Gäsjo under en lång följd av år. 1562 har de förvärvat Saxe och driver även denna hytta. ²⁶¹¹

Saxe

EMBJÖRN JONSSON

Hustru:

Barn:

Anders Embjörnsson. Se nedan

Kiersten Embjörnsdotter. Gift i Årnebo

Anna Embjörnsdotter. Döttrar Brita (Halvarsbenning), NN och NN

Elin Embjörnsdotter

Ingeborg Embjörnsdotter. Gift med Per Hansson i Vik. Omgift med Olof i Saxe. Söner Jöns Olsson och Christoffer Olsson.

1547 Kom för rätten Anders Olsson i Årnebo och Olof Persson i Hedkärre i Norberg boende, och talade till Embjörn i Saxe om deras hustrus fäderne, som han där med sig har till dags haft, haver av lösöret ... ²⁶¹²

1547 Härads hövdingen Jöns Perssons dombref, hvarigenom Anders Olsson i Westerby, Söderbärke socken, förklaras berättigad att återlösa fyra ängestegar, hvilka till Kyrkan derstädes blifvit öfverlåtna. Anders säger att hans föräldrar givit dessa ängar till kyrkan, och för efterkommande att återlösa och det därom vittnar Lasse Nilsson i Swettebodha (Sävastbo?) och Peder Karlsson i Västerby. Nämnden var: Enbyörn i Saxe, Erik Byorsson i Tolusbo, Nils i Tolusbo, Peder Byorsson i Tolusbo Mats Beinctsson i Ulvsbo, Halvard i Vibberbo, Erik i Näsby, Peder Karlsson och Henrick i Västerby, Bengt i Kyrkbyn, Hans i Nor Sven i Sörbo. ²⁶¹³

1594 Kom Anders Ambjörnsson och talade till sin systerson Jöns Olofsson i Saxe om något järn som Anders hade lagt ut, och löst någon jordh igen i börden, och nu haver Jöns den systerdel som honom tillkom på sin moders vägar, så blev avsagt, att Anders skall tillmätas 1 stycke äng, till det han får 4 fat järn igen, som.... ²⁶¹⁴

1594 Anders Ambjörnsson i Saxe bjuder upp en fjärdedel i en systerdel, ligg i Anders ibidem Köpt av hustru Brita i Halvarsbenning för 2 fat järn. ²⁶¹⁵

1603: Anders Åmbjörnsson kom och gav tillkänna hur en benämnd Lasse Halvarsson hade sålt hans fader Åmbjörn en treding i det hemman som Anders Åmbjörnsson sitter uppå, köpt för 33 fat osmundjärn, nu haver

2608 Ekström, Gunnar: Västerås stifts herdaminne I:2 sid 366

2609 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Andra delen nr 295

2610 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Andra delen nr 281 2 juli 1504

2611 Stahre, Ulla. "Bygd och bergsmän under senmedeltid". I Norberg under 600 år. 1958.

2612 Ting i Söderbärke 17 feb 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 80

2613 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 697

2614 Ting i Söderbärke 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 11

2615 Ting i Söderbärke 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 12

han givit Erik Larsson, Per Larsson, hans söner, två fat i förlikning, och har Hindrich Kyrkoherde vittnade, med honom att det så sant var. ²⁶¹⁶

1603 Kom Olof Hermansson i Sörbo och begärde att låta rätt räkna hans hustrus släkt i och berättelse om något arv, vilket så fallit är, att en man bodde i Vik benämnd Peder Hansson, och hans hustru Ingeborg benämnd, de avlade tillsammans 4 barn. Denne Peder Hansson åtte Vik. Blev så hustru Ingeborg död, sedan blev 3 barn döda, en son lever benämnd Hans Persson. Gick så Peder på annat gifte och fick en hustru benämnd Ingeborg lika som den förra. Så avlade de samman 2 barn, Jacob Persson och Karin Persdotter. Denne Karin är nu Olof Hermanssons hustru. Blev så Peder Hansson död, som hemmanet åtte i Vik, sedan hans hustru Ingeborg, där efter Jacob Persson. Nu ärvde Olofs hustru, som är Jacobs samsyskon trenne delar och halvsyskon, den fjärde delen, men förenämnd hustru Ingeborg som Peder Hansson senare åtte, när Peder död var, gick hon på annat gifte och fick en benämnd Olof i Saxe. De avlade 2 barn Christof och Jöns Olofssöner, vilka ärvde den 4 delen med Hans Persson och samsyskon de tre delarna. ²⁶¹⁷

1604 Anders Ambjörnsson i Saxe bjuder upp en systerdel ibidem köpt av sin syster, hustru Kirstin i Årnebo för osmundsjärn 8 fat, Item en systerdel av sin systers dotter, hustru Brita i Halvarsbening för 2 fat, Item av sin syster hustru Anna i Löknäs för 2 ..., än av hustru Elin för 2 ... så och av hustru Ingeborg i Skarviken 2 fat. ^{2618 2619}

1606 Anders Embjörnsson i Saxe bjuder upp en systerdel ibidem köpt av sin syster, hustru Kirstin Ambjörnsdotter i Årnebo för osmundsjärn 8 fat, Item en systerdel av sin systers dotter hustru Britta i Halvarsbening för 2 fat, Item av sin syster hustru Anna, .., än av hustru Elin för 2 fat, så ock av hustru Ingeborg i Skarviken 2 fat. ^{2620 2621}
Item av sin syster Anna Embjörnsdotter i Löknäs ^{2622 2623 2624 2625}

1606 Anders Ambjörnsson i Saxe bjuder och up tredje resan två systerdelar (överstruket) delarna i Gläfsse i Övre gården köpt av Anders Olofsson ibidem för 4 läster och 300. Kladråd av Anders Olofsson som nu haver Anders Olofssons delar som det först sålt haver, det till valborgsmässa (Hela ärendet överkryssat) ²⁶²⁶

1604 Per Nilsson i Västerby bjuder upp en brodersdel i Gläfsse köpt av Anders Olofsson ibidem för osmundsjärn 1 läst och 300

Item Anders Ambjörnsson (Saxe) bjuder upp två delarna i förnämnde Gläfsse av samma Anders Olofsson för 3 läster

Item nu har Lasse Erichsson på Skinnskatteberg för sin del ibidem av Per Nilsson 2 fat ²⁶²⁷

1594 Kom Anders Embjörnsson och tilltalade till sin systerson Jöns Olofsson i Saxe om något järn som Anders lagt ut och löst någon jord igen i börden, och nu haver Jöns denna systerdel, som honom tillkom på sin moders vägnar... ²⁶²⁸

3-7 feb 1703 Twistades emellan Öfvergårdsboerne i Saxe, nemligen Lars Pehrsson, Nils Hansson, Anders Pehrsson, Johan Nilsson och Erich Pehrsson Hammarsmed, samt Nedregårdsboerne Hans Nilsson, Hans Olsson, Anders Andersson, Erich Samuelsson, Pehr Mattsson och Joen Larsson, angående att de senare skulle mera äga af Hans Embjörnssons hemman än dem rätteligen tillkomma bör.

Oppteddes 1) ett fastebref af den 23 Januari 1606 uppå 2:ne systerdelar i Saxeån, som Anders Embjörnsson köpt för 16 fat osmundsjern, den ena af sin syster, hustru Kerstin Embjörnsdotter, för 8 faat, den andra af hustru Anna Embjörnsdotter, hustru Brita i Halfvardsbenning, hustru Elin och hustru Ingeborg i Skarwiken, sammalede för 8 faat osmundsjern.

2) vidare en sedel under Christopher Olssons i Wästansjö, Jöns Olssons och Anders Pehrssons i Saxe, namn och bomärken, af innehåld att hustru Ingeborg i Skarwiken hade invist bemalte Christopher Olsson till Anders Embjörnsson i Saxe att anamma af honom för hennes jorderdel i Saxe 2 faat osmundsjern.

3) Ett annat öppa bref af den 18 Juli 1605 hvarigenom hustru Kerstin i Årnebo bekänner sig hafva efterlåtit och såldt sin jorderdel i Saxeån åt sin broder Anders Embjörnsson för 8 faat osmundsjern, hvilket jämte henne betygga Kelwast i Danskebo, Anders Michelsson och Anders Pehrsson i Åvestbo, samt hustru Kerstins dottersohn

2616 Ting i Söderbärke 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 143

2617 Ting i Söderbärke 26 jan 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 142

2618 Ting i Söderbärke 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 195

2619 Ting i Söderbärke 1604 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:3 (Skadad volym, opagerad) bild 840

2620 Ting i Söderbärke 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 195

2621 Ting i Norrbärke 23 jan 1606 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 302

2622 Ting i Norrbärke 23 jan 1606 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 302

2623 Ting i Söderbärke 1605 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 254

2624 Ting i Norrbärke 1606 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 302

2625 Ting i Söderbärke och Norrbärke 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 107

2626 Ting i Söderbärke och Norrbärke 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 108

2627 Ting i Söderbärke 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 195

2628 Ting i Söderbärke 16 feb 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 11

Bengt Andersson.

4) En attest af Hans Pehrsson i Wiik, Hans i Melinge och Lars Pehrsson i Åvestbo utgifven derpå, att Anders Embjörnsson i Saxe inbytt hustru Britas i Halfvardsbenning ägande jordedel i Saxån emot sin hustrus jordedehl i Halfvardsbenning, så och såldt sin hustrus dehl i Waad för 2 faat osmundsjern, item sin hustrus dehl i Wiik för 800 osmunder, noch en hennes dehl i Meling för 1300 osmunder, samt en dehl i Åvestbo för 4 1/2 faat osmundsjern.

5) En skrift af den 13 Juli 1624, hvarigenom Abraham Pehrsson i Wiik tillstår sig hava såldt Embjörn och Wellam Anderssoner i Saxe den jordedehl han hade i pant af Kelwast uti Danskebo för 14 faat osmundsjern.

Nedergårdsboerne anförde att emedan 2:ne åbor i Saxe, Lasse Hemmingsson och Embjörn Jonsson införas uti gamle jordeböckerna allt ifrån 1555 till 1585 indusive, nästan för lika ränta och jordetahl Hustru Elin som först nämnes 1590, 1600, 1610 och 1618 uti jordeböckerna, skall hafva varit Lars Skomakares endersta barn och dotter, som ärft all hans jord, hvilken innan jorderefningen företogs, står för 14 spannland åker och 10 sommarlass äng, men sedan under jorderefningen är reducerad och indragen till 12 spannland åker och 8 sommarlass äng. Embjörn Jonssons sohn hafver Anders Embjörnsson varit, hvilken icke allena efter sin fader varit, utan haft flera syskon och samarfvingar, samt jämte sig boende sin systersohn Jöns Olsson, den därigenom arf och börd är kommen till 1/3 emot moderbrodern Anders Embjörnsson, så att när denne ansetts för 2 delarne af sin faders jord, 15 snesland åker och 10 spannland äng, under jorderefningen reducerad till 12 spannland men ängen för 18 sommarlass, stod han i 1590, 1600, 1610 och 1618 års jordeböcker för 8 spanniand åker 12 sommarlass äng, då är Jöns Olssons treding 4 spannland åker och 6 sommarlass äng. Dessutan är ock denne Jöns Olsson hustru Elins måg, och de bägge rådande om Nedregården, samt deras jordetal sammanräknat 16 spannland, dubbelt af hela byn emot Anders Embjörnsson, som åbodde och ägde Öfvergården i Saxe.

Anno 1630 nämnes Herman Jonsson och Nils Nilsson, hvilka voro hustru Elins och Jöns Olssons arfvingar till Nedregården, men de ytterliggare nämnde Embjörn och Wellam Anderssoner, Anders Embjörnssons arfvingar till Öfvergården. Byn det året lagd till visse mantal, Nedre-gården till 2:ne halffgårds och Öfvergården till 2:ne 3/8 dels hemman, tillsammans 3/4 dels hemman, som efter arfsrätten inte skulle vara mer än 1/2 hemman. Ifrån år 1650 till 1660 och vidare intill nuvarande tid, införas efter Embjörn Anderssons död dess sohn, Hans Embjörnssons, hvilken med sin faderbroder Weilam Andersson ägde Öfvergården, men Herman Pehrsson med Nils Nilsson Nedregården.

Nedregårdsboerne beropade sig till en vidare opplysning och bevis, att ännu oförhållet innehafva och berättigade vara att behålla alla hustru Elins och Jöns Olssons ägor oförminskade, uppå en Häradsdom de Anno 1590, hwarest står att inhämta hurusom Jöns Olsson hafver köpt af Brita Larsdotter en systerdel i Saxe för 9 fat osmundsjern. Item uppå en Häradsdom af den 25 Januari 1598, som medförer det bemälte Jöns Olsson tillbytt sig jord i Saxe för sin egen jord i Wiik. Noch på ett köpebref af den 15 Juni 1625 som förmälte att Unge Hans Nilssons fader, Nils Nilsson, hvilken var Jöns Olssons mågh, hafver inlöst bemälte dess svärfaders broders, Christopher Olssons, barns arf i Saxe för 16 fat osmundsjern. Uppsköts denna sak till kommande Ting.²⁶²⁹

11-18 feb 1704 Upptogs den ifrån föregående Tinget uppskutne sak emellan öfver- och Nedre Gårdsboerne i Saxe, angående alla deras tillhörigheter i åker och äng som skogh.

Anmärktes att Nedregårdsboerne nu vid hande gafvo, att den uti gamle Jordeböckerna nämnda hustru Elin, som de förr menat hafva varit Lars Skomakares endaste dotter, rättare sagt varit hans änka och icke hans dotter, och Öfvergårdsboerne invände nu att Embjörn Jonssons arfvingar varit sonen Anders och döttrarna Anna, Kerstin, Brita, Elin och Ingeborg och Jöns Olssons moder, som de intet visste namn på, sägandes att sonen Anders inlöst alla förbemälte sine systerdelar, påberopandes fastebrefvet af den 23 Jan. 1606, sig till styrkande af en sådan utsago, Jöns Olofssons möderns dehl undantagandes, som han sig allena förbehållen sammanlagt med sin hustrus arfsdehl uti Lasse Skomakares hemman eller Nedregården, dessförutan han intet skall hafva löst af Embjörns hemman eller Öfvergården, utan förmena de att Jöns efter fastebrefvet de Anno 1598 bytt jord i jord med sin halfbroder, Oloff Hermansson i Sörbo, som ägde jord uti Anders Embjörnssons hemman, ändoch brefvet intet nämner uti hvilkendera hemmanet den inbytte jorden skulle vara belägen.

Resolutio: Ehuruväl Öfvergårdsboerne uppviste ett gammalt fastebref de Anno 1606 den 25 Jan. som skulle deras antecessor Anders Embjörnsson hafva inlöst 4 systerdelar, tagandes alle de kvinnorna, som uti brefvet nämnes för systrar, bestridandes Jöns Olofsson och dess fader att hafva något lös i af Embjörn Jonssons hemman, eller hafva mera härutinnan ägt än allena sin moders dehl, så löper dock en sådan uttydning tvärt emot klara orden och tydeliga innehållet, såvida där berättas Anders Embjörnsson allenast 2:ne och intet flera systerdelar löst hafva, an af hustru Kerstin Ambjörnsdotter för 8 faat osmundsjern, den andra af hustru Anna Embjörnsdotter, hustru Brita i Halfvarsbenning, hustru Elin och hustru Ingeborg i Skärviken, sammledes för 8 faat osmundsjern, hvilket till pris rättare medförer dessa senare varit systerbarn än systrar, såframt de ock icke såldt någon del af sine arflotter till Jöns Olofsson eller hans föräldrar. Befants ock att Jöns Olofsson Anno 1590, 1600, 1610 och 1618 står utan sin morfaders, Embjörn Jonssons jordedel, som efter jorderefningen anges till 12 spannland åker och 18 sommarlass äng, och Anders Embjörnsson däremot för 2/3 delar, nämligen 8 spanniand åker och 12 sommarlass äng.

Voro Nedregårdsboerne hustru Elins och Jöns Olofssons arftagare, och Öfvergårdsboerne Anders Embjörnssons efterträdare. Affsade Rätten att Nedregårdsboerne voro befogade till 2/3 delar af alla byns gamla lägenheter, men Öfvergårdsboerne till 1/3 del.

Saxe Övre gården Embjörn Jonssons son Anders Embjörnsson

ANDERS EMBJÖRNSSON

Son till Embjörn Jonsson, se ovan. ²⁶³⁰

Hustru:

Barn:

Embjörn Andersson. Se nedan.

Wellam Andersson. Se nedan

Effrik Andersson. Son Erik Effriksson. Son son Hans Eriksston Kivsta, Kila

1657 Hans Eriksson ifrån Kila Kivsta kom för rätten och begärde få igenbörda sin faders Erik Effrichssons jordedel uppå Gården Saxe belägen, vilken jordedel hanses farfader Effrich Andersson i Saxe tillförne hade ägt och bortlöst till sin broder Embjörn Andersson, och denne åter till sin broder Wellam Andersson, vilkens måg Lars Nilsson, som nu sist hade bortpantat samma jord till Anders Larsson i Noret, och jorden således i oskylda händer kommen, varför begärte han den få inlösa, efter det pris som hans farfader hade den såldt för ²⁶³¹

1658 Hans Eriksson ifrån Kifvesta? Lät 2 resan uppbjuda sin faders faders Wellam Andersssons jord i Saxå, den han har köpt för 122 skeppund ... och den överlåter sina fränder der boendes att bruka ²⁶³²

En delning skedde mellan Embjörn Andersson och Wellam Andersson

Saxe, Anders Embjörnsson, sonen Embjörn Andersson

EMBJÖRN ANDERSSON

Son till Anders Embjörnsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Hans Embjörnsson

Lars Embjörnsson

Anders Embjörnsson. Son Anders Andersson

1613 rymde en del av Dalregmentets knektar som var förlagda vid Nyen skans i väntan på att de skulle göra utfall in i Ryssland pga att utspisningen av undermålig och vintern väntade. Gustaf II Adolf svarade med att befalla att knektarna skulle fängslas och var tionde skulle avrättas. Detta ledde till oroligheter och en konflikt med fogden Peter van Benningen. De bergsmän som ansågs varit ledande i upproret och därför greps var Erik i Vibberbo, Hans Olofsson i Larsbo samt Lars i Bommarsbo och Olof Eriksson i Flatenberg.

Erik i Vibberbos hustru, som var dotter till länsmannen Henrik i Näsby sände bud till sin fader.

Senare kallades följande till Örebro slott för att redogöra för händelsen: Israel Rasmusson från Kolviken, Olof Andersson i Vanbo, Ambjörn Andersson i Saxe och Mats Matsson i Nor. ²⁶³³

Saxe, Anders Embjörnsson, sonen Embjörn Andersson, sonsonen Hans Embjörnsson

HANS EMBJÖRNSSON

Hustru: Karin

Barn:

Inga överlevande barn

1668 Erich Erichsson (Nils Nilsson?) i Saxe presenterade för rätten en testamentsskrift dat Söderbärke den 26 Juli 1666 förmälendes att Hans Embjörnsson ibidem, såsom en barnlös man, hade med sin hustrus samtycke bestämt sig att antaga benmte Erich Ersson (Nils Nilsson) till sin syssloman och hemmansföreståndare i döderdaga, så och att hemmanet libereras må ifrån den gäld som det war uti råkadit igenom gamble folkets ringa förmåga att drifwa arbetet, hwilken gäld belop sigh efter uträkning ifrån Larbo Bruuk på 552 .. 24 öre kopparmynt. Begärandes rättens confirmation på benämnde Hans Embjörnssons gifne testamentsskrift, att få njuta egendomen efter hans död. Resol. Så ehuru wäl närmare bördsmän tillfunnes som sigh tillbudit hade benämnde sytning att antaga, i synnerhet Hans Embjörnssons broders son Anders Andersson. Likwäl emedan gamble folket förtrodde sig till denne Erich, och Anders praesumerades icke heller mer kunna hinna lösa och syta än sin framlidna faders jord i Saxe som medh gäld nogh graverad war, hwarför såsom Hans Embjörnsson medh sin hustru hade fritt wal att förtroo sin jord och sytning, hwilken de helst wille, så tilläts dem få intaga Nils Nilsson till sigh, doch med dessa förord, att der bördsmannen Anders Andersson förmår sig widare än sin egen

²⁶³⁰ Gustavson, Arne. "Bergslagsanor nr 143". Svenska antavlor Band IV, nr 8 (1998).

²⁶³¹ Ting i Söderbärke 1657 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 180

²⁶³² Ting i Söderbärke 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2729 sid 683

²⁶³³ Ekberg, Göran. "'Nähr Almogen komme i mårgon tillsamman at dher kundhe blifua onth utaff' - ett bergsmannauppror i Söderbärke på 1610-talet". Bergslagshistoria 2016: 45–50.

*jord af gälden expediera, så skall honom i längden stå fritt efter Hans Embjörnssons och hans hustrus död, få igenbönda deras besittne jord, hwar om parterna wore ense, och ifrån rätten wäl förente, tog...*²⁶³⁴

1669 Beklagade sig Anders Andersson i Saxe, att Nils Nilsson ibid instält sigh hos hans farbroder Hans Embjörnsson, såsom för en sytningsman, till att förestå honom och hans hemman, sökandes således meritera sigh till hand egendom, den ellirst efter börden borde Anders tillfalla, och han tillförne hade i långan tid tjänt för. Resol. Aldenstund Nils för häradsting d 9 juni 1668 war för Hans Embjörnsson till en systningsman till...
 confirmerad hwarför kunde intet vidare till saken här åtgöras, utan klagan den remitteras till den lagmansrätten, att framdraga sitt beswärande till försökning om han der vidare kan något förmå eller winna.

²⁶³⁵

3-4 juli 1684 Hustru Marith, salig Anders Nilssons dotter i Torberbo, och Anders Nilssons salig svågers, Jöns Olssons på Wanhällan söner, Anders och Michel Joenssöner, besvärade sig att Hans Embiörnssons i Saxe syssloman, Nils Nilsson, innehatver undan dem, och vill ingen förlikning gifva för Joen Olssons arfsrätt i Saxe efter dess fader, Olof Anderssohn, bamfödd i Saxe, men sedan kommen att bo i Wanhällan, hvilken samma Jöns Olssons dehl, Jöns arfvingar förwerfat för det att hustru Marit antagit till utbythe af Jöns, för sin arfsrätt i Wanhällan efter modern Cherstin Olsdotter. Häremot hustru Marith för detta klagat, att för hennes dehl uti Wanhällan hafver hon ingen förlikning fådt, utan sin egen arfsrätt i Saxe efter morfadern Olof Andersson ärft te den systerdehl hustru Marits fader, Anders Nilsson fådt efter sin svägerska Marit Olsdotter, kallad Wulgo Man hvilken hon bekände sin fader Anders Nilsson i Torberbo hafva i byte afstått till Hans Embiörnsson i Saxe emot hanses hustrus arfsrätt i Torberbo. Nils Nilsson uppviste häremot bytesskriften af den 9 - 10 Juni 1668. Hade Hans Embiörnsson, Anders Nilssons syster till hustru.

NILS NILSSON

Testamentsarvinge till Hans Embjörnsson.

Hustru: Ingeborg

Barn:

Olof Nilsson, se nedan

Hans Nilsson, se nedan

Jöns Nilsson, se nedan

Ingeborg Nilsdotter. Gift med Hans Larsson i Sörbo

28-29 juli 1671 Kom för Rätten Sven Andersson i Stensbo och kårade till Nils Nilssons arfvingar i Saxe om någon jord belägen i Saxeby, som hans hustru Barbro Christophersdotter skall vara arffallen till efter hennes fader Christopher Olsson i Saxe. Nils Nilssons sohn, Oloff, inlade ett köpebref gifvit af Oloff Christophersson i Christophersbo, datera den 15 Juni 1625, deruti Oloff försåldt till Nils Nilsson sin och sine syskons dehl i Saxe för 16 faat osmundsjärn.

25-26 juni 1690 Hans Larsson i Sörbo talade till Hans Nilsson i Saxe och salig Olof Nilssons successor i äktenskapet Hans Olsson ibidem, att de innehafva med sig hans barns arvsrätt efter salig hustru Ingeborg Nilsdotter och ännu intet dher fullbetahlt. Söker så skattning på jorden och vill blifva betahlt för öfwerskottet. Item prätenderar därpå afraad. Hans Nilsson nu wiste med ett Arrendatorens Lars Dahls utgifne attestato af d 21 mars 1671 att han och dess bröder Olof och Nils hafva förskutit till 500 daler dopparmynt på jord inlöse efter sahl Hans Embiörnsson i Saxe.

Item bewiste med en annan skrift de dato d 18 juni 1675 huru fadern Nils Nilsson wehlat förordna dhem löhn till som honom födde och försörjde i dess ålderdom. Detta dhe sadhe Hans Larsson intet willia anse, uthan stiga uthi jempt bythe.

Resol. Det som Nils Nilssons söner utlagdt af sitt egit till jords inlöse medh sin fadher bör dhem ²⁶³⁶

6-7 mars 1673 Nils Nilsson i Saxe gaf tillkänna sig hafva bebreftvat sine 2ne söhner, Hans och Olof Nilssöner således, att derföre de sytat deras moder uthi 8 åhr intill dödadedagar, består han dem af obytt 30 dr kpmt årligen. Detta påtalades af deras broder Jöns Nilsson, sägandes de böra åtnöja sig med de tvenne kor de fådt efter modern

OLOF NILSSON

Son till Nils Nilsson, se ovan.

Hustru: Chersten. Omgift med Hans Olsson, se nedan.

Barn:

Annika Olofsdotter

HANS OLSSON

2634 Ting i Söderbärke 1668 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 Bild 1300

2635 Ting i Söderbärke 1669 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 Bild 1470

2636 Ting i Söderbärke 1690 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2750 sid 759

Gift med Olof Nilssons änka, se ovan.

Hustru: Marit

Barn:

Hans Hansson

HANS NILSSON (gamle)

Död 1700 i Saxe

Hustru: Marit Persdotter

Barn:

Nils Hansson, se nedan.

NILS HANSSON

Son till Hans Nilsson, se ovan.

Hustru: Anna Persdotter.

Barn:

Margareta Nilsdotter. Född 1687 i Saxe. Gift med Johan Hansson, se nedan.

Karin Nilsdotter. Född 1691 i Saxe.

Kerstin Nilsdotter. Född 1692 i Saxe

JOHAN HANSSON

Född 1669 i Sörbo, Söderbärke.

Hustru: Margareta Nilsdotter. Vigda 1703. Född 1687 i Saxe. Omgift med Per Hansson och Anders Hansson, se nedan.

Barn:

Hans Johansson. Född 1706 i Saxe. Se nedan.

PER HANSSON

Gift med Johan Hanssons änka, se ovan. Född i Hemshyttan, Söderbärke.

Hustru: Margareta Nilsdotter. Född 1687 i Saxe. Änka efter Johan Hansson, se ovan. Omgift med Anders Hansson, se nedan.

ANDERS HANSSON

Gift med Per Hanssons änka, se ovan. Född 1708 i Norberg.

Hustru: Margareta Nilsdotter. Vigda 1730.

HANS JOHANSSON

Son till Johan Hansson, se ovan. Född 1706 i Saxe. Död 1784 i Saxe.

Hustru: Anna Hansdotter. Född 1703 i Jersjöbo, Söderbärke. Död 1777 i Saxe.

Barn:

Margareta Hansdotter. Född 1728 i Saxe. Gift med Samuel Hansson i Lövmarken, Söderbärke

Stina Hansdotter. Född 1730 i Saxe

Anna Hansdotter. Född 1731 i Saxe

Katarina Hansdotter. Född 1734 i Saxe

Brita Hansdotter. Född 1736 i Saxe

Maria Hansdotter. Född 1738 i Saxe

Johan Hansson. Född 1740 i Saxe

Hans Hansson. Född 1741 i Saxe

Lisa Hansdotter. Född 1744 i Saxe

Anders Hansson. Född 1745 i Saxe.

JÖNS NILSSON

Hustru: Anna Matsdotter

Barn:

Anna Jönsdotter. Gift med Nils

Ingeborg Jönsdotter. Gift med Olof Olsson, se nedan.

OLOF OLSSON

Måg till Jöns Nilsson, se ovan. Till Wibberbo 1690.

Hustru: Ingeborg Jönsdotter

Barn:

Pelle Olofsson. Född 1674 i Saxe

Margareta Olofsdotter. Född 1678

Annika Olofsdotter. Född 1679

Lisbet Olofsdotter. Född 1682
Kerstin Olofsdotter. Född 1684
Nils Olofsson. Född 1686 i Saxe. Död 1693 i Saxe.

JOHAN ANDERSSON

Född 1674 i Moren, Söderbärke. Död 1736 i Saxe
Hustru: Anna Olsdotter. Född 1679 i Saxe. Död 1737 i Saxe.
Barn:
8 barn varav 2 söner och 3 döttrar lever 1736
Anders Johansson. Se nedan
Olof Johansson
Karin Johansdotter. Född 1711 i Saxe
Anna Johansdotter. Född 1716 i Saxe
Kerstin Johansdotter. Född 1718 i Saxe

ANDERS JOHANSSON

Son till Johan Andersson, se ovan.
Hustru: Ingeborg Andersdotter. Vigda 1729
Barn:
Johan Andersson. Född 1730 i Saxe
Anna Andersdotter. Född 1733 i Saxe
Kerstin Andersdotter. Född 1737 i Saxe

OLOF ANDERSSON

Måg till Johan Andersson, se ovan. Född 1709
Hustru: Kerstin Johansdotter. Dotter till Johan Andersson, se ovan.

Saxe, Anders Embjörnsson, sonen Embjörn Andersson, sonsonen Lars Embjörnsson

LARS EMBJÖRNSSON

Hustru Cherstin
Barn:
Margareta Larsdotter. Nor, Söderbärke

Saxe, Anders Embjörnsson, sonen Embjörn Andersson, sonsonen Anders Embjörnsson

ANDERS EMBJÖRNSSON

Hustru:
Barn:
Anders Andersson

Saxe, Anders Embjörnsson, sonen Wellam Andersson

WELLAM ANDERSSON

Son till Anders Embjörnsson, se ovan.
Hustru:
Barn:
Erik Wellamsson.
NN Welamsdotter gift med lars Nilsson

1657 Hans Eriksson ifrån Kila Kivsta kom för rätten och begärde få igenbörda sin faders Erik Effrichssons jordedel uppå Gården Saxe belägen, vilken jordedel hanses farfader Effrich Andersson i Saxe tillförne hade ägt och bortlöst till sin broder Embjörn Andersson, och denne åter till sin broder Wellam Andersson, vilkens måg Lars Nilsson, som nu sist hade bortpantat samma jord till Anders Larsson i Noret, och jorden således i oskylda händer kommen, varför begärte han den få inlösa, efter det pris som hans farfader hade den såldt för ²⁶³⁷

1658 Uppå Erik Perssons i Tackhärad klander, kunne intet tillåtas honom instiga för den gången uti Hans Erikssons jordedel ifrån Ihla uti Norran gården i Saxån, som är fem brodersdelar, vilket gör ett halvt hemman, utan der han kan framledes bevisa sin rättighet att börda jorden tillika med honom, skall honom det efterlåtas förr än fasta gives der på

2637 Ting i Söderbärke 1657 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 180

Och såsom Anders Larsson länsman tillstods nu såsom förr efter domen, att igentaga sitt utlagde järn på samma hemman av Hans Eriksson, eller den som på hanses vägnar det betala vill, och Isac Kock med en inlagd cautions skrift dat 1 januari 1658 det tillböds att leverera, näml 10 skeppund och de 22 skeppund .. med penningar att betalas, då tog länmannen der utur, och Hans Eriksson der till.

Uppbjöds samma ½ hemman i Saxe, nu 1 resan för Hans Eriksson, der på klandrade Erik Persson i Tackhärad, vilken Vidik Wellamssons fader som var barnens farfader hade bortsatt ²⁶³⁸

1658 Hans Eriksson ifrån Kifvesta? Lät 2 resan uppbjuda sin faders faders Wellam Andersssons jord i Saxå, den han har köpt för 122 skeppund ... och den överlåter sina fränder der boendes att bruka ²⁶³⁹

1685 Nils Nils arvingar i Saxe som inlöst hava Wellam Andersssons hemman ibidem, och nu ansöker af Olof Jönsson i By och Norrbärke socken på sin hustrus vägnar om någon förlikning för sin fordom hafde börde och rättighet att dehla med i inlösningen av det heman som ifrån Larsbo bruk återinlöst är, begafte sig till en sådan förbättring dem de vidare aldrig öka villia, görande af god vilja det nu att såsom dhe tillförne gifvit i förbättring 10 skeppund tackjärn, ännu vilja giva 10 skeppund, dem Olof Jöns hustru med sina syskon haver att dela, var även detta intet påtalt mera här villa vilka det dem belovades ²⁶⁴⁰

Saxe, Nedre gården Lasse skomakare

LARS HENRIKSSON SKOMAKARE

Hustru: Elin

Barn:

Olof Larsson. Se nedan.

Olof Hindriksson i Saxe nämndeman 1594, Tidigare var Lasse i Saxe nämndeman

1612 Hindrik Olofsson i Saxe sakfälltes för blånader på sin grannehustru, hustru Anna, Anders Perssons

OLOF LARSSON

Son till Lars Henriksson, se ovan

Hustru: Ingeborg Embjörnsdotter. Dotter till Embjörn Jonsson, se ovan. Tidigare gift med Per Hansson i Vik.

Barn:

Jöns Olsson

Christoffer Olsson

1603 Kom Olof Hermansson i Sörbo och begärde att låta rätt räkna hans hustrus släkt i och berättelse om något arv, vilket så fallit är, att en man bodde i Vik benämnd Peder Hansson, och hans hustru Ingeborg benämnd, de avlade tillsammans 4 barn. Denne Peder Hansson åtte Vik. Blev så hustru Ingeborg död, sedan blev 3 barn döda, en son lever benämnd Hans Persson. Gick så Peder på annat gifte och fick en hustru benämnd Ingeborg lika som den förra. Så avlade de samman 2 barn, Jacob Persson och Karin Persdotter. Denne Karin är nu Olof Hermanssons hustru. Blev så Peder Hansson död, som hemmanet åtte i Vik, sedan hans hustru Ingeborg, där efter Jacob Persson. Nu ärvde Olofs hustru, som är Jacobs samsyskon trenne delar och halvsyskon, den fjärde delen, men förenämnd hustru Ingeborg som Peder Hansson senare åtte, när Peder död var, gick hon på annat gifte och fick en benämnd Olof i Saxe. De avlade 2 barn Christof och Jöns Olofssöner, vilka ärvde den 4 delen med Hans Persson och samsyskon de tre delarna. ²⁶⁴¹

JÖNS OLOFSSON

Son till Olof Larsson, se ovan.

Hustru:

1592 Jöns Olofsson i Saxe bjuder upp en tredjedel i Lasse Skomakares hemman i Saxe av hustru Marits barn i Karsbo i Norberg för 6 fat Av Herman Olofsson i Hugnora för 4 fat ²⁶⁴²

2638 Ting i Söderbärke 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 679

2639 Ting i Söderbärke 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 683

2640 Ting i Söderbärke 1685 Söderbärke tingslags häradsrätt AIa:2 Bild 80

2641 Ting i Söderbärke 26 jan 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 142

2642 Ting i Söderbärke 1592 Hela Dalarnas tingslag AI:2 sid 32

1594 Kom Anders Ambjörnsson och talade till sin systerson Jöns Olofsson i Saxe om något järn som Anders hade lagt ut, och löst någon jordh igen i börden, och nu haver Jöns den systerdel som honom tillkom på sin moders vägar, så blev avsagt, att Anders skall tillmätas 1 stycke äng, till det han får 4 fat järn igen, som....²⁶⁴³

1594 Kom Tore? Matsson och Mats Matsson, haver gjort ett jordebyte i så måtto med Jöns Olofsson i Saxe, så att Tor och Mats haver givit Jöns 3 spannar säde därtill hus och äng i Saxe och Jöns haver givit Tor och Mats igen 3 spanne säd därtill Hus och Äng i Vibberbo²⁶⁴⁴

1598 Kom Jöns Olofsson i Saxe samt Olof Hermansson i Sörbo och gav till känna hur de hade gjort en vänligt jordebyte sig emellan i så måtto att Jöns gav Olof en jordedel igen så god som 3 fat järn liggandes i Vik, där emot gav Olof Hermansson Jöns igen en del för 3 fat liggandes i Saxe²⁶⁴⁵

1671 Kom för rätten Sven Andersson i Stensbo och kärade till Nils Nilssons arvingar i Saxebyn, som hans hustru Barbro Christophersdotter skall vara arvfallen till efter hennes fader Christopher Olsson i Saxe, berättandes hennes del hos Nils Nilsson innevara, och han eller hans hustru därför aldrig någon förlikning uppburit. Nils Nilssons son, Olof, inlade ett köpebrev givit av Olof Christophersson i Christoffersbo, daterat den 25 juni 1625, deruti Olof försäldt till Nils Nilsson sin och sina syskons hemmandedel belägen i Saxe för 16 fat osmundsjärn. Parterna förliktes ...²⁶⁴⁶

CHRISTOFFER OLSSON

Son till Olof Larsson, se ovan. Se Perhindersbo, Söderbärke.

ANDERS ANDERSSON

Född i Moren 1690

Hustru: Kerstin Matsdotter. Född 1682

Barn:

Anders Andersson. Född 1713 i Saxe. Se nedan.

Per Andersson. Född 1717 i Saxe. Se nedan.

Anna Andersdotter. Född 1725 i Saxe.

ANDERS ANDERSSON

Son till Anders Andersson, se ovan. Född 1713 i Saxe.

Hustru: Anna Hansdotter. Född 1719.

Barn:

Anders Andersson. Född 1744 i Saxe.

Kerstin Andersdotter. Född 1747 i Saxe.

Per Andersson

Erik Andersson. Född 1754 i Saxe. Se nedan.

Brita Andersdotter. Född 1757 i Saxe

PER ANDERSSON

Son till Anders Anderson

ERIK ANDERSSON (gamle)

Son till Anders Andersson, se ovan. Född 1754 i Saxe.

Hustru: Kristina Ersdotter. Född 1767 i Saxe. Omgift med Anders Jansson, se nedan. Dotter till Erik Larsson och Kerstin Persdotter.

ANDERS JANSSON

Gift med änkan efter Erik Andersson, se ovan.

Hustru: Kristina Ersdotter. Född 1767 i Saxe. Se ovan.

2643 Ting i Söderbärke 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 11

2644 Ting i Söderbärke 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 56

2645 Ting i Söderbärke 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 42

2646 Ting i Söderbärke 1671 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 1840

Född 1675 i Västerby, Söderbärke. Död 1733 i Saxe
Hustru: Karen Olsdotter. Född 1671 i Saxe. Död 1739 i Saxe.
Barn:
5 barn, 2 söner efterleva 1733
Olof Andersson. Född 1699 i Saxe. Se nedan.
Per Andersson. Född 1707 i Saxe. Se nedan.
Karin Andersdotter
Anders Andersson. Född 1729 i Saxe.

Son till Anders Andersson, se ovan. Född 1699 i Saxe. Död 1746 i Saxe.
Hustru: Brita Matsdotter. Född 1692 i Hemshyttan, Söderbärke. Omgift med Jan Jansson, se nedan.
Barn:
Anders Olsson. Född 1729 i Saxe.
Anna Olsdotter. Född 1733 i Saxe.

Gift med änkan efter Olof Andersson, se ovan. Född 1708 (från Norberg)
Hustru: Brita Matsdotter. Född 1692 i Hemshyttan, Söderbärke. Änka efter Olof Andersson, se ovan.

Son till Anders Andersson, se ovan. Född 1707 i Saxe.
Hustru: Margareta Andersdotter. Från Vad. Vigda 1736. Född 1716
Barn:
Anders Persson. Född 1737 i Saxe. Död 1739.
Per Persson. Född 1740 i Saxe. Se nedan
Anders Persson. Född 1741 i Saxe
Anna Persdotter. Född 1744 i Saxe
Lisa Persdotter. Född 1748 i Saxe.

Son till Per Andersson, se ovan. Född 1740 i Saxe.
Hustru: Brita Hansdotter. Född 1736
Barn:
Per Persson. Född 1765 i Saxe
Anna Persdotter. Född 1767 i Saxe.

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆ LIT T E

Född 1671 i Saxe. Död 1741 i Saxe.
Hustru: Sara Tidiksdotter. Född i Backbyn, Norrbärke. Död 1704 i Saxe. Inga överlevande barn.
Hustru: Karin Persdotter. Vigda 1707. Född 1679 i Årnebo, Norberg. Död 1759 i Saxe.
Barn:
5 barn, 1 son och 3 döttrar efterlever 1741.
Kerstin Ersdotter. Född 1708 i Saxe. Se nedan.
Margareta Ersdotter. Född 1713 i Saxe.
Brita Ersdotter. Född 1715 i Saxe
Hans Ersson. Född 1718 i Saxe

LARS LARSSON

Måg till Erik Hansson, se ovan. Född 1702

Hustru: Kerstin Ersdotter. Född 1708 i Saxe. Vigda 1727. Dotter till Erik Hansson, se ovan.

Barn:

Stina Larsdotter. Född 1729 i Saxe. Gift 1759 till Björbo, Norrbärke

Karin Född 1731 i Saxe.

Erik Larsson. Född 1736 i Saxe. Se nedan.

ERIK LARSSON

Son till Lars Larsson, se ovan. Född 1736 i Saxe.

Hustru: Kerstin Persdotter. Född 1749 i Nor, Söderbärke. Omgift med Jan Matsson, se nedan.

Barn:

Kristina Ersdotter.

Erik Larsson övergav 1781 både hustru och barn. Kerstin Persdotter gifte därför om sig med Jan Matsson.

JAN MATSSON

Omgift med Erik Larssons hustru, se ovan. Född 1768 i Saxe.

Hustru: Kerstin Persdotter. Född 1749 i Nor, Söderbärke.

HANS ERSSON

Son till Erik Hansson, se ovan. Född 1718 i Saxe.

Hustru: Kerstin Persdotter. Vigda 1743. Född 1723.

Barn:

Karin Hansdotter. Född 1748 i Saxe

Stina Hansdotter. Född 1749 i Saxe

Erik Hansson. Född 1754 i Saxe

Anna Hansdotter. Född 1761 i Saxe.

Över

HANS HANSSON

Född i Saxe. Död 1699 i Saxe.

Hustru: Margareta Hansdotter. Född i Saxe. Vigda 1688. Död 1732 i Saxe.

Barn:

Hans Hansson. Född 1690 i Saxe. Se nedan.

HANS HANSSON

Son till Hans Hansson, se ovan. Född 1690 i Saxe

Hustru: Brita Kjellfastdotter. Vigda 1715. Född 1690 i Halvarsbenning, Norberg. Dotter till Kjellfast Persson och Brita Nilsson i Halvarsbenning.

Barn:

Nils Hansson. Född 1713 i Saxe

Anna Hansdotter. Född 1719 i Saxe

Brita Hansdotter. Född 1723 i Saxe

Kerstin Hansdotter. Född 1727 i Saxe. Gift med Isak Larsson i Kybacken, Söderbärke.

Erik Hansson. Född 1730 i Saxe. Se nedan.

Margareta Hansdotter. Född 1733 i Saxe.

ERIK HANSSON

Son till Hans Hansson, se ovan. Född 1730 i Saxe. Död 1805 i Saxe.

Hustru: Anna Larsdotter. Dotter till Lars Andersson i Kybacken, Söderbärke. Född 1730 i Kybacken. Död 1807 i Saxe.

Barn:

Saxehammar ÖVER

ERIK PERSSON

Född Öllösa bruk, Gryt, Södermanland. Död 1711 i Saxehammar. Hammarsemnd

Hustru: Kerstin Olofsdotter. Född ca 1629 i Saxe. Död 1716 i Saxe.

Barn:

grund av dess litenhet. ²⁶⁵⁰ Senare inlöste Anders Persson Lars Perssons fasta egendom från hand kreditorer enligt uppgörelse 1722 mellan Anders Perssons söner Per och Henrik samt Lars Perssons söner Per Larsson i Moren och Johan Larsson i Ludvika. ²⁶⁵¹

ANDERS LARSSON

Född 1672 i Saxe.

Hustru: Karin Nilsdotter. Född 1669

Hustru: Kerstin Ersdotter. Född 1679. Död 1736

Barn:

Lars Andersson. Född 1697 i Saxe.

Margareta Andersdotter. Född 1799 i Saxe

Anna Andersdotter. Född 1701 i Saxe

Sara Andersdotter. Född 1710 i Saxe. Gläfsa

Anders Andersson. Född 1712 i Saxe

Kerstin Andersdotter. Född 1714 i Saxe

Erik Andersson. Född 1715 i Saxe

Brita Andersdotter. Född 1718 i Saxe

ANDERS ANDERSSON

Son till Anders Larsson, se ovan. Född 1712 i Saxe.

Hustru Kiersten från Snöån

MATS HINDERSSON

Född 1700

Hustru Brita Nilsdotter. Född 1700

Svärmoder Margareta Född 1665. Död 1743

HANS OLSSON

Född 1674 i Saxe. Död 1742

Hustru: Anna Larsdotter. Född 1667 i Nor. Död 1747

Barn:

Kerstin Hansdotter. Född 1699 i Saxe. Hemshyttan

Hans Hansson. Född 1704 i Saxe, se nedan.

Anna Hansdotter. Född 1706

Anders Hansson. Blind

HANS HANSSON

Son till Hans Olsson, se ovan. Född 1704 i Saxe.

Hustru: Anna Persdotter. Vigda 1731. Född 1708

Barn:

ERIK PERSSON

Född 1707

Hustru:

Har en syster Margareta, Anders Anderssons änka. Född 1703

Syster Brita Vid Bråfors

2650 *Ting i Söderbärke 1675 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2738 sid 390*

2651 *Söderbärke tingslags häradsrätt. Småprotokoll vol 15 fol 838*

PER OLSSON

Född 1706

Hustru: Sara Andersdotter ifrån Vad. Född 1716

Barn: Olof Persson. Född 1737

Moder Ingeborg Olsdotter. Född 1687. Död 1737

Bröder Olof och Hans

*1658 Elisabet Jacobsdotter i Saxe anklagades vara mökränkt av en person Jacob Jacobsson benämnd, en soldat, som är stadd i Danmark, vilken bevistes med skrivelse vilja äkta henne, därför uppsattes denna sak till hans hemkomst*²⁶⁵²

1658 herman Tersmeden i Larsbo lät 1 resan uppbjuda Anders Joenssons egendom i Saxe i löst och fast, som han honom förpantat hade emot 178 1/2 stigar kol. Köpeskriften dat larsbo den 6 mars 1656.

*1685 Hr Johan Nilsson på Brukspatron och Välaktad Mån Christiernsson vägnar fordrade efter Salige Pehr Månssons bok utaf Olof Nilsson i Vibberbo
Evenså fordrades Nils Nilsson i Saxe*²⁶⁵³

2652 *Ting i Söderbärke 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2729 sid 680*

2653 *Ting i Söderbärke 1685 Söderbärke tingslags häradsrätt A1a:2 bild 70*

SÖRBO, SÖDERBÄRKE MED TUNKARLSBO OCH HUGGNORA

Det finns tre hyttområden, varav en med en hammare registrerade inom Tunkarlbo. En slaggförekomst i Sörbo skulle kunna vara en rest efter platsen för Sörbo hytta, men tycks snarare vara av lågtekisk art. I Bergverksrelationen från 1637 redovisas två hyttor i Sörbo brukade av fyra bergsmän och endast en hytta i Tunkarlbo, brukad av tre bergsmän. Det kan inte uteslutas att alla dessa hyttor låg inom Tunkarlbo. Hülphers uppger att 1757 ägde Leksjöbo Bruk 1/5 del och bergsmän 4/5 av masugnen. (Strandvik, Sofia: Västerbergslagen häfte 2. Atlas över Sveriges bergslag.)

Den sk Perhans hytta ombyggdes 1705-06 och användes sedan fram till 1885 då den blåstes ner. Intressenter var 1727 i hyttan, som då kallades Tunkarlbo hytta, från Sörbo 11 bergsmän, Tunkarlbo 8, Huggnora 5, Fallbyn 4, Björbo 1. En hammarsmedja fanns en kort tid på 1600-talet. (Andersson, Roland: Smedjebackens kommun. Bergsmanskultur och bebyggelse i Norrbärke, Söderbärke och Malingsbo. Översiktlig kulturhistorisk områdesanalys)

1367	Deipl Dal Del 1 nr 34	Hustru Karin i Sörbo
1372	Vittne Dipl Dale Del 1 nr 37	Paeter i syderbodhum
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Johan
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Johan
1544	Dalarnas handlingar 1544:5 Bild 87	Johan Sven
1545	Dalarnas handlingar 1545:12 Bild 90	Johan Sven
1546	Ting i Söderbärke 1546 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 33	Johan i Sörbo
1547	Se brev nedan	Sven
1547	Dalarnas handlingar 1547:10 Bild 44	Sven Johan
1549	Dalarnas handlingar 1549:3 Bild 169	Sven Johan
1551	Dalarnas handlingar 1551:3 Bild 145	Sven Olsson Johan
1552	Dalarnas handlingar 1552:8 Bild 21	Jon Sven
1555	Dalarnas handlingar 1555:11 Bild 56	Joel Sven
1556	Dalarnas handlingar 1556:7 Bild 24	Johan Sven
1557	Dalarnas handlingar 1557:1 Bild 24	Joel Sven
1557	Dalarnas handlingar 1557:1 Bild 24	Huggnora Herman
1558	Dalarnas handlingar 1558:1 Bild 20	Joel Jönsson Sven
1558	Dalarnas handlingar 1558:1 Bild 20	Tunkarbo Olof
1558	Dalarnas handlingar 1558:1 Bild 60	Joel Sven HUGGNORA (Inget namn)
1559	Dalarnas handlingar 1559:6 Bild 16	Joel Jönsson Sven Halvard
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 Bild 65	Sven Olsson Joel Jönsson ibidem Sörbohyttan brukas av Joel Jönsson, Sven Olsson i Sörbo, Anders Olsson, Jöns Westgöte, Jöns Persson, Rolf, Påvel Larsson, Nils Nilsson i Västerby, Mats Finne och Lars Olsson i Kyrkbyn HUGGNORA Jöns Jonensson (Bild 66)
1563	Dalarnas landsskapshandlingar 1563:7 Bild 65	Sven Olsson Joel Jönsson Sörbohyttan brukas av Joel Jönsson, Sven Olsson i Sörbo, Anders Olsson, Jöns Westgöte, Rolf Erichsson. Påvel Larsson,

		Nils Nilsson i Västerby. Mats och Lasse Olsson. HUGGNORA Jöns Joensson
1564	Dalarnas handlingar 1564:14 Bild 107	Sven Olsson Joen Jönsson Sörbohyttan brukas av Joen Jönsson, Sven Olsson ibm, Anders Olsson, Jöns Westgöte, Rolf Erichsson, Påvel Larsson, Nils Nilsson, Mats Finne och Lasse Olsson HUGGNORA Jöns Joensson
1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 17	Halvard Persson i Sörbo Herman Joensson ibid Sörbohyttan brukas av Herman Jonsson, Halvard Persson i Sörbo Nils och Jöns Persson i Västerby Huggnora Lasse Persson Knekt Olof Nybyggare
1571	Älvsborgs lösen	Herman i Sörbo Halvard Persson Olof i Huggnora Lasse Persson ibid
1575	Dalarnas handlingar 1576:14 Bild 64	Erik Olsson Herman Joensson Av en utjord benämnd hermans?bo Sörbohyttan brukas av Herman Joensson Erich Olsson i Sörbo. Nils Persson och Jöns Persson i Västerby och Jöns Persson i Huggnora Lasse Persson Knekt hustru Anna ibid Nybygg
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 26	Erik Olsson Herman Joensson En utjord benämnd per...bo Sörbohyttan brukas av Herman Jonsson, Erik Olsson i Sörbo, Nils Persson i Västerby och Jöns Persson ibid och Jöns i Näsby HUGNORA Herman Huggnora hustru Anna Nybyggare
1619	Dalarnas handlingar 1619:14	Hans Hermansson Lars Hermansson TUNKARLSBO Lasse Olofsson HUGNORA Herman Nilsson HUGNORA Herman Jönsson HUGNORA Hustru Dordi
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Per Larsson Nils Olofsson Hans Olofsson Halvar Hermansson TUNKARLSBO Olof Nilsson HUGNORA Herman Olofsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Mantals längd Söderbärke	Per Larsson Halvard Hermansson Nils Olofsson Hans Olofsson Tunkarlsbo Olof Hugmora Joen
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Längd på Manfolket i Söderbärke 19 sept 1631	Per Larsson drängen Per Andersson Olof Eliansson ibid Brodern Torsten Halvardsson Nils Olofsson ibid mågen Lars Hansson Hans Olofsson ' drängen Nils Västgöte
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Längd på Manfolket i Söderbärke 19 sept 1631	Olof Nilsson i Tunkarlsbo Joen Hermansson i Hugnoret drängen Anders Västgöte
1636	Mantalslängd Arkiv Digital	Pär Larsson Halvard Hermansson Nils Olsson Hans Olsson
1643	Mantalslängd Arkiv Digital	Päder Larsson Nils Olofsson
1650	Mantalslängd Arkiv Digital	Pädher Larsson Hans Halvardsson Torsten Halvardsson Olof Nilsson Hans Olofsson
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Per Larsson ¾

		Nils Olofsson ¼ Hans ¼ Halvar Hermansson ¾ Tunkarlsbo: Olof Nilsson 1/2 Hugnora Utan namn ½ Hugnora Jöns Hermansson 1/8
1672	Mantalslängd Arkiv Digital	Torsten Pärsson Lars Hansson Torsten Hansson Olof Tortensson Nils Olsson Olof Larsson Hindrik Ersson Anders Olosson Olof Persson Hans Carlsson Anders Joensson Hu Brita Per Hu Karin
1680	Mantalslängd (SVAR)	Lars Persson Erik Persson Hans Persson Olof Persson Skräddare Jacob Torstensson och syster Anders och Lars Hanssöner Hans Hansson Halvar Torstensson Halvar Persson Hans Larsson Hans Bengtsson

1547 Häradshövdingen Jöns Perssons dombref, hvarigenom Anders Olsson i Westerby, Söderbärke socken, förklarar berättigad att återlösa fyra ängestegar, hvilka till Kyrkan derstådes blifvit öfverlåtna. Anders säger att hans föräldrar givit dessa ängar till kyrkan, och för efterkommande att återlösa och det därom vittnar Lasse Nilsson i Swettebodha (Sävastbo?) och Peder Karlsson i Västerby. Nämnden var: Enbyörn i Saxe, Erik Byorsson i Tolvsbo, Nils i Tolvsbo, Peder Byorsson i Tolvsbo Mats Beinctsson i Ulvsbo, Halvard i Vibberbo, Erik i Näsby, Peder Karlsson och Henrick i Västerby, Bengt i Kyrkbyn, Hans i Nor Sven i Sörbo. ²⁶⁵⁴

Storskifte 1814. Lantmäteriet Historiska kartor

A Mor Lars Larssons omyndiga Barn på Pehr Lars hemman 43/288 bergsmanshemman

B Anders Pehrsson på Pehr Lars Hemman 1/9

C Anders Winckler på Pehr Lars hemman 1/9

D Olof Larsson på Pehr Lars hemman 1/6

jfr AI:11a nr 19 Olof Larsson

E Jacob Andersson på Pehr Lars hemman 35/576

F Hag Eric Hansson Pehr Lars 105/576 Halfvard hermans 1/40

jfr AI:11a nr 18 Hag Lars larsson, Erik Hansson

G Jan Larsson Pehr Lars hemman 5/72

H Hemshytt Pehr Hansson Pehr Lars 43/288

I Anders Abramsson på Halfvard Hermns Hemman 7/40

K Jan Andersson på Halfvard Hermans hemman 1/20

L Pehr Andersson Halfvard Hermans hemman 5/56 Hans Ohls hemman 5/112

M Jan Jansson Halfvard Hermans hemman 1/8

N Abram Jacobsson Halfvard Hermans hemman 1/10

O Anders Larsson Halfvard Hermans hemman 3/40

jfr AI:11a nr 8 Anders Larsson

P Gamla Olof Larsson på Halfvard Hermans hemman

Q Busjö Hans Hansson Nils Ohls hemman 1/8

jfr AI:11a nr 10 "Ingen" Hans Hansson m familj flyttar ca 1802 till Busjön (AI:10a nr 10)

R Jan Hansson Nils Nils hemman 1/8

S Anders Hinderesson Halfvard Hermans hemman 1/28 Hans Ohl hemman 1/56

T Stor Lars Larsson på Hans Ohls hemman 1/8

jfr AI;11a nr 12 Stor Lars Larsson

U Hans Jansson på Hans Ohls hemman i Sörby by 1/8

W Petter Pehrsson på hans Ohls hemman 1/16

Xa Pehr Hansson på Hans Ohls hemman 1/24

Xb Barnet Stina Hansdotter på Hans Ohls hemman 1/44

Y Lars Hansson på Hans Ohls hemman 1/24

2654 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 697

Sörbo

1352 Biskopen i Västerås Egisle attest om Ståthållaren Carl Ingebjörnssons förlikning med Fru Ragnhild och hennes son Harald, och deras öfverlåtelse till honom af jord i Söderbo i Söderbärkes socken. ²⁶⁵⁵

PETRUS

Ortsnamnet Brateforsen (Bråfors) omnämns för första gången år i ett brev från 1354, där häradshövding Filip Pedersson ger fasta på jorddelar inom Söderbärke socken (bl a Brateforsen) som byter ägare mellan Petrus i Sörbo och Haluarius bonde. ²⁶⁵⁶

SJURD

Barn:

Olof Sjurdsen. Se Södra gården

Peder Sjurdsen. Se Norra gården

Bör ha levat under första hälften av 1400-talet. Belagd från en släktavla längst bak i Domboken 1594-95 ^{2657 2658}

Sörbo, Södra gården

OLOF SJURDSSON

Son till Sjur, se ovan

Belagd från en släktavla längst bak i Domboken 1594-95 ^{2659 2660}

Hustru:

Barn:

Jöns Olofsson, se nedan

JÖNS OLOFSSON

Son till Olof Sjurdsen, se ovan

Belagd från en släktavla längst bak i Domboken 1594-95

Hustru:

Barn:

Jon Jönsson, se nedan.

JON JÖNSSON

Son till Jöns Olofsson, se ovan. Belagd från en släktavla längst bak i Domboken 1594-95. Nämns som en av två i Sörbo i skattelängd 1539 och fram till åtminstone 1564.

Hustru:

Barn:

Herman Jonsson. Se nedan.

Olof Jonsson

NN Jonsdotter gift i Gunnarsbo, Odensvi

Karin Jonsdotter i Saxe, Söderbärke

NN Jonsdotter i Vibberbo, Söderbärke

1546 John i Sörbo uppbjöd en femtedel i Nordesta gården i förnämnde Sörbo tredje gången. Nils finne i Noret och Långe Hans bjöde efter. ²⁶⁶¹

1547 fick Jon Jonsson i Sörbo fasta på en halv systerdel i Norra gården i Sörbo som han köpt av Nils Jonsson och Hans Larsson i Nor, Söderbärke. ²⁶⁶²

²⁶⁵⁵ Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 633 (Även tryckt som nr 18, efter en sämre kopia)

²⁶⁵⁶ SDHK 6702

²⁶⁵⁷ Dombok 1594-95 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 152

²⁶⁵⁸ Släkttavlan är också ingående behandlad i Berglund, Torsten: Holsten Perssons i Vad hustru och hennes härkomst. 1999

²⁶⁵⁹ Dombok 1594-95 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 152

²⁶⁶⁰ Släkttavlan är också ingående behandlad i Berglund, Torsten: Holsten Perssons i Vad hustru och hennes härkomst. 1999

²⁶⁶¹ Ting i Söderbärke 1546 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 33

²⁶⁶² Ting i Söderbärke 17 feb 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 80

1548 Kom för rätten beskedlig man Häneka i Vad, uplot sålde och fastade beskedlig man Peder Olsson i Karinbönning (Karbenning) tvådelen uti en treding i samma hemman Peder Olsson bor uppå för en läst järn och the med sina barns samtycke och godvilja, ... ²⁶⁶³

1548: Kom för rätten Hans Persson i Vik och kungjorde hur han hade sålt sin hustrus jord i Halvarsbenning till Hennike i Vad för en läst järn, vilket järn han sedan gav Spelbo i Hommansbenning för den treding han ägde i den Norra gården i Vik och en läst järn därtill, vilket järn Olof Spelbosson med flera sina medarvingar vidkände sig uppburit. ²⁶⁶⁴

1548: Kom för rätta beskedlige mannen Peder Olsson i Karbenning, upplåt, sålde och fastade beskedlige mannen Johan i Sörbo i Söderbärke socken sin hustrus jord hon hade i den södra gården där Johan boende är, för 8 fat järn, och lade det strax ned i Karbenning, gav det Hennike Bengtsson i Vad, vilken Hennike strax där för rätta vittnade så tillgånet vara. ²⁶⁶⁵

Om Knutsboda så finns ett brev från 29 feb 1548 där Joen i Sörbo, Söderbärke talade till Lasse Hemmingsson i Meling om en boda som kallas Knutsboda, vilken Lasse Hemmingsson givit Rasmus timmerman lov att uppbygga på den tid han var bergsfogde. Konstaterades att bolbyborna icke hade skada därav, och att om Rasmus icke synes där bliva, så ska han bjuda det till skogsägaren och ingen annan, där till skola 12 män rannsaka på vars skog det ligger och vad han förbättrat haver. ²⁶⁶⁶ Detta ärende finns också i domboken 1548 ²⁶⁶⁷

1557 bjöd Jon i Sörbo och P Olsson i Karbenning upp en sjättedel i ett hemma Bennebo första gången ²⁶⁶⁸

HERMAN JONSSON

Son till Jon Jönsson, se ovan. Död före 1616.

Hustru: Brita Torstensdotter. Syster till Olof Torstensson i Tolvsbo, Söderbärke och Sigrid Torstensdotter i Sörvik, Grangärde. Dotter till Torsten Hansson, förmodligen Moren, Norrbärke och sonsonsdotter till Olof Hansson i Starbo, Norrbärke. ²⁶⁶⁹

Barn:

Karin Hermansdotter. Gift med Holsten Persson i Vad, Söderbärke. ²⁶⁷⁰

Halvar Hermansson. Södergården Sörbo

Hans Hermansson. Södergården Sörbo

Olof Hermansson. Södergården Sörbo

Lars Hermansson. Norrgården Sörbo

Sigfrid Hermansson Bysala, Hed

Per Hermansson. Näla, Odensvi

Kerstin Hermansdotter. Gift med Nils Larsson i Tunkarlsbo, Söderbärke.

Anna Hermansdotter. Gift med Anders Nilsson i Västerby, Söderbärke. Hans bror Olof Nilsson byter sig till Tunkarlsbo

Marit Hermansdotter. Gift med Kjellfast Nilsson i Livsdal, Norberg.

Torsten Hermansson. Förmodligen död före 1623

1593 Herman i Sörbo bjuder upp ett torp benämt Huggnora köpt av Mats i ... i Torsång för 10 fat och 3 hundra och Brita Matsdotter vid Skinnskatteberg och Norra gården i Sörbo av Hans Röhår för i år 40 fat och solf 26 lod ²⁶⁷¹

1594 Härman i Sörbo Nörre gården ibidem köpt av Hans Röhår för osmundsjärn 40 fat solff 26 lod ²⁶⁷²

1594 Hans Jonsson i By bjuder upp en tredjedel i Morgården (Moren, Norrbärke) köpt av Halvard i Sörvik (Grangärde), Olof i Tolvsbo, Herman i Sörbo (Söderbärke) ²⁶⁷³ ²⁶⁷⁴

1596 Kom Nils Björnsson i Dalsbyn och talade till Äggel i Laggarbo och Hermans son i Sörbo, om sin broders död

2663 Ting i Norberg 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt sid 116

2664 Ting i Norberg 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 117

2665 Ting i Norberg 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 117

2666 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 711

2667 Ting i Norberg 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 116

2668 Ting i Norberg 1557 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 254

2669 Berglund, Torsten: Holsten Persson i Vad hustru och hennes härkomst. 1999.

2670 Berglund, Torsten: Holsten Perssons i Vad hustru och hennes härkomst. 1999

2671 Ting i Söderbärke 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 116

2672 Ting i Söderbärke 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 11

2673 Ting i Norrbärke 11 feb 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 9

2674 Ting i Norrbärke 22 aug 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 57

Mats Björnsson. Så fanns att Äggard han låg och på den tid att Hermans son Torsten slog honom i huvudet med en kanna tretondagstid och i dymbleveckan blev han död och hade gått och arbetat mångestädes sedan, och fanns att hade hade druckit brännevin, och sedan han hade druckit vinet beklagade han sig hava ont, och förre intet, då kunde nämnden samt ingen man bjuda Hermans son till någon dråpare, utan han dömdes för samma sak fri ²⁶⁷⁵

1599 Kom hustru Dordi i Laggårbo och talade till Herman i Sörbo om någon skog som han i pant hade för 700 järn då fanns i sanning att Herman hade kolat på samma skog i 15 år undertiden 2 eller 3 milor om året, dömdes nu samma skog hustru Dordi igen och samma skog skulla lösa sig själft ²⁶⁷⁶

1608 Peder Hermansson i Sörbo var nu ej tillstädes, han hade slagit Erik Matsson i Smedian, där han stod och smidde åt Lasse Matsson i Nor med en ..hammare så att han på krycke gått haver sedan med därtill ... skal ställas i fast när länsman kan komma över honom ²⁶⁷⁷

1614: Kom h Ingeborg i Kyrkbyn framlade ett brev som Mickel Helsing fordom fogde i Bergslagen och Dalarna utgivit hade, lydandes om ett hyttställe liggandes ovan Sörbo hyttan, huru kyrkoherden och Jon i Sörbo ville dem förbjuda, därpå bygga, dock blev de på den tid så förente att de i Söderbo och kyrkoherden Herr Hinrich (Henricis, se Näsbyn, Söderbärke) finge lov bygga närmare sjön sin hytta, och intet göra den övre hyttan något hinder med vatte eller fiske, som samma brev innehåller och nu begärde der på stadfästelse, vilket och tillsades ²⁶⁷⁸

1616: Kom nu Siffridh Hermansson, talade till sina bröder Hans och Halvard Hermansöner, om den Brudekost, som honom och därför av gode män är tilldelt en osmundssmedja vid Sörbohyttan, och om Siffrids bröder ville behålla den smedjan och, då skole de giva sin broder 6 fat järn. Nu blev de vänligt förenta, fick och Hans och Halvard skole giva Sigfrid dhe 6 fat järn ²⁶⁷⁹

Lagmansting 1651 Bevestes med framlidne härads hövding Lars Jesperssons utgivne fastebrev av Norberg den 7 januari A 1584 att Herman Jonsson i Söderboda och Söderbärkes socken haver för halvtredje läster järn köpt Söderboda av sin broder Olof Jonsson o h trenne sina systrar nämligen hustrun i Gunnarsboda och Odensvi socken och hustru Karin i Saxe och hustru i Vibbersboda och Sörbärke socken.

Noch blev bevist med lagförarens Johan Olsson utgivne häradsfasta av Söderbo d 24 juli 1630 huru för detta länsman Pär Larsson i Söderboda haver köpt och sig tillbytt av sin faders systerbarn möderns arv som var en femtedel i Norrgården i Söderboda för vilken han haver givit som härefter finnes. Hans Holstensson bekommit jord i Vad på 5 fat och för den del som hans broder Hennik i Gunnilbo och hans syster hustru Brita åtte i Sörbo sammaledes 5 fat varemot bemälte tvenne syskon av Hans Holstensson äre för deras anpart väl förlikte. Noch bytt jord i jord med Torsten Holstensson så att Torsten i Vad haver bekommit en äng liggandes vid hans nya röjning för hans del 2 fat i Sörbo och Selfuer Olsson i Moren för hans hustrus del i Sörbo bekommit osmundsjärn ett fat. Karin Holstensdotter för sin del 1 fat. Kerstin Holstensdotter för sin del 1 fat. Och dess förutan givit bemälte alla sina syskon för lösen tillhoppa 1 fat så att summan som han dem utgivit haver för bemälte 1/5 i Söderboda en läst osmundsjärn.

Än bevestes att Pär Larsson haver köpt av sin systerman Hans Nilsson i Lundby och Odensvi socken hans hustrus andel i Sörbo för sex fat osmundsjärn.

Och Pär Larsson haver taget för sin hustrus jord i Hinsebo och den bortbytt i bemälte Wad avhandlade jord för 3 fat och att därför skall hans hustru Brita Persdotter och hennes barn sin vedergällning i bemälte Norrgården i Sörbo efter hans död vilket blev confirm. ²⁶⁸⁰

Ting 1688: Nils Persson i Tunkarlsbo kårade till samtliga Sörboborna, om den halvdel i skogen under Tunkarlsbo som de försvara och nyttja, uppståndes den förra den höra sitt hemman till efter bytesrätt, och haver sig saken sålunda:

Sahl Herman Jonsson i Sörbo hade följande barn: Halvar Hermansson i Sörbo i Södergården, Hans Hermansson ibm, Olof Hermansson ibm, vilkens änka Hans Olsson sedan fick, Lars Hermansson i Norrgården i Sörbo, Sefer Hermansson i Bysala, Per Hermansson i Nähla, Hust Cherstin Nils Larssons hustru i Tunkarlsbo, Hust Anna Anders Nilssons i Västerby, hustru Karin Holsten Perssons i Vad, hust Marit Kjellfast Nilssons i Livsdal.

Under bytet syskonen emellan Anno 1623 äro döttrarna hust Christin och hust Anna wordne opdragne Tunkarlsbo och Huggnora tänkten i utbyte utur Sörbo, och same hust Cherstin med sin man Nils Larsson genast flyttat till Tunkarlsbo som då var ett ringa torp och det begynt oparbeta och bättra, men hust Anna hade suttit i Västerby, dit hon tillförne är worder gift. Härefter hava såsom tyckes likt vara sörborna sig ångnat i arvskiftet och så avtalat att hust Anna skulle behålla sin del och börd kvar i Sörbo och vara där lika rättigad med dem andra efter de hade lika skog, och hava de sedan begynt bygga hytta och smedja i Tunkarlsbo ström, jämväl

2675 Ting i Söderbärke 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 49

2676 Ting i Söderbärke 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 151

2677 Ting i Söderbärke 1608 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 344

2678 Ting i Söderbärke 1614 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720

2679 Ting i Söderbärke 1616 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 617

2680 Lagmansting i Söderbärke 12 aug 1651 Svea Hovrätt Uppsala län EXIa:6 sid 384

Anno 1633 d 23,24, 25 sept haft en jorderansaknings och extra synerätt emellan sig uti Sörbo, och då vordet med mågen Nils Larsson, att han skulle behålla allt Tunkarlsbo inom dess hägnader och halva skogen därtill. Men den andre halve skogen såsom och Huggnoratorpet, det och kallades Huggnora tackten skulle höra de andre Sörboarvingarna Samptl till, såsom Judicial Instrumentet utviser. Härefter haver Anders Nilssons hust Anna Hermansdotters son i Västerby Jon Andersson bytt jord i jord med sin farbroder Olof Nilsson i Västerby, så att Olof har avträtt till Jon sin börd och brodersdel i Västerby, däremot åter Jon dersom honom updragit sin morsarvsrätt och börd uti Sörbo som häradsrättens confirmationen utvisar av Anno 1652 d 31 jan och Lagmansdomfirmationen av den 18 aug 1657, denne Olof Nilsson till förnöje, de andre Sörboarvingarna opdragit boställe åter uti Tunkarlsbo ihop med Nils Larsson, där han röjt och optagit sig ett hem straxt vid det gamla hemmanet och är blivit därför förhöjt i skatten hemmanet $\frac{1}{4}$. Och gjorde Nils Larsson och Olof Nilsson sedan lika skatt. Vid detta ... hava Sörborna och inträngt Olof Nilsson i Skogen med Nils Larsson, att de bägge tillhopa lika mycket den hälften som Nils Larsson tillvittrad är Anno 1633, häröver Nils Larssons dotter hust Cherstin och dess man Erik Persson så och hust Karin Ersdotter på sin mans Lars Nilssons vägnar klagade, att dem ett sådant inträng är ... ^{2681 2682}

Sörbo, Södergården Olof Hermansson

OLOF HERMANSSON

Son till Herman Jonsson, se ovan

Hustru: Karin Persdotter. Dotter till Per Hansson i Vik. Omgift med Hans Olsson, se nedan.

Barn:

1598 Kom Jöns Olofsson i Saxe samt Olof Hermansson i Sörbo och gav till känna hur de hade gjort en vänligt jordebyste sig emellan i så måtto att Jöns gav Olof en jordedel igen så god som 3 fat järn liggandes i Vik, där emot gav Olof Hermansson Jöns igen en del för 3 fat liggandes i Saxe ²⁶⁸³

1603 Kom Olof Hermansson i Sörbo och begärde att låta rätt räkna hans hustrus släkt i och berättelse om något arv, vilket så fallit är, att en man bodde i Vik benämnd Peder Hansson, och hans hustru Ingeborg benämnd, de avlade tillsammans 4 barn. Denne Peder Hansson åtte Vik. Blev så hustru Ingeborg död, sedan blev 3 barn döda, en son lever benämnd Hans Persson. Gick så Peder på annat gifte och fick en hustru benämnd Ingeborg lika som den förra. Så avlade de samman 2 barn, Jacob Persson och Karin Persdotter. Denne Karin är nu Olof Hermanssons hustru. Blev så Peder Hansson död, som hemmanet åtte i Vik, sedan hans hustru Ingeborg, där efter Jacob Persson. Nu ärvde Olofs hustru, som är Jacobs samsyskon trenne delar och halvsyskon, den fjärde delen, men förenämnd hustru Ingeborg som Peder Hansson senare åtte, när Peder död var, gick hon på annat gifte och fick en benämnd Olof i Saxe. De avlade 2 barn Christof och Jöns Olofssöner, vilka ärvde den 4 delen med Hans Persson och samsyskon de tre delarna. ²⁶⁸⁴

1633 Lagmansting Framkom en sak emellan Nils Erichson i Starbo uti Norrberke socken på den ena sidan klagande, Nils Olsson och hustru Anna ib: på den andra sidan svarande, anlangande en liten jordedel i den gård dom benämnte Nils Olsson och Hu Anna nu uti boende ähr, hwilken Nils Erichsson föregaf wara kommen under sitt nu hemman och under the den h Sigrid hans svärmoder skulle hans hustru arv coh för 6 fat osmundsjern för någon tid sedaän. Dher emot inladhe hans wederparter ett dombref under dato den 15 feb 1613 lydandes att benämnte hustru Sigrids föräldrar hade så skede för 50 ähr tillbaka från the bepantat ett godz, klandrat på Confirmation att Lars Hermansson och Hans Hermansson i Sörbo i Söderbärke socken och ifrån benämnte Starbo förlikte, vilka och der till skrifter under dato 2 feb 1613 der på Her Henrik och Her Lars ibid predikanter hade och syne vittnesskrifter givit huru deras sönnar N: Per Larsson och HalvarHansson nu boende i benämnte Sörbo ²⁶⁸⁵

benä

HANS OLSSON

Gift med Olof Hermanssons änka, se ovan. Död 1676.

Hustru: Karin Persdotter. Dotter till Per Hansson i Vik. Änka efter Olof Hermansson.

Hustru Margareta

Barn:

Daniel (Jacobsson) står som son till Hans o Margareta i husförhörslängd AI:1 (med hustru Brita)

17 jan 1649 Hans Olofsson i Sörbo meddeltes fastebref på de jordedehlar han af hustru Kirstin i Malingabo och Anna Olofsdotter i Sörbo hafver köpt för 8 fat osmundsjern, som dess köpebref dat den 5 Febr. 1631 utvisar. Item

2681 Ting i Söderbärke 9-10 jul 1688 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2748

2682 Ting i Söderbärke 1688 Söderbärke tingslags häradsrätt AIa:2 Bild 1580

2683 Ting i Söderbärke 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 42

2684 Ting i Söderbärke 26 jan 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 142

2685 Lagmansting 1633 Svea hovrätt Västmanlands län EXIa:12 Bild 15400 Sid 600

på den dehl han hade köpt af Nils Pährsson och Hans Bengtsson för 8 skeppund tackjern.

25-26 juni 1690 Förekomm Arr. Rainholt Tersmeden och Arr. Matts Noring, och tvistade om huru Anders Mattssons hemman i Noor delas må. Hade Noring ett fastebref dat 1686 på salig hustru Brita Mattsdotters arfsrätt ibidam, hvilken sades årft 1/5 uti salig Matts Larssons hamman emot sin broder Anders Mattsson, hvilken Anders Mattssons rätt Tersmeden påtalar. Hade salig Anders Mattsson utlöst salig Anders Olssons i Larsbo hustrus fallne arfsrätt i Noorhemmanet, noch löst af sin salig syster eller dess man, Erich Andersson i Wiik, den treding uti salig Hans Olssons dahl i Sörbo, som han skall förr inlöst emot Anders Mattsson, och sedan aflåtit igen till bemälte sin svåger Anders, som bodde på hemmanet. Noring tillstår att hans fader, salig Anders Larsson och farbrodern Matts Larsson i Noor, fuller haft till svågrar dess bemälte Anders Olsson i Larsbo och Hans Olsson i Sörbo, hvilka haft sina hustrus arfsrätter i hemmanet i Noor, man att icke Anders Mattsson, utan hans fader Matts Larsson dem utförlikt. Fierdingsmannen Erich Andersson i Wiik tillstår, att han är förlikt af Anders Mattsson för sin salig hustrus rätt uti Hans Olssons i Sörbo dehl.

Sörbo, Södergården Hans Hermansson

HANS HERMANSSON

Son till Herman Jonsson, se ovan

Hustru:

Barn:

???

HANS BENGTTSSON

Hustru: Karin Hansdotter.

Barn:

Bengt Hansson, se nedan.

Karin Hansdotter. Gift med Henrich Matsson, se nedan,

Mats Hansson. Soldat Romfartuna och Skultuna. Hans son Hans Matsson kommer som pojke till Hans

Bengtsson och gifter sig senare till Hyttan med Karin Michelsdotter, dotter till Michel Carlsson.

Lars Hansson

8-9 juli 1672 Kom för rätten Hans Bengtsson i Sörbo och påtalade en jordedel belägen uti Per Hanssons hemman i Vik, som Mats Olsson i Björbo fordorm av hans svåger Jacob Hansson i Sörbo för 30 Skeppund tackjärn hade sig tillhandlat, det Hans hade klandrat till inlösen

7-8 febr 1689 Förekomm Bengt och Lars Hanssöner i Sörbo och kärade till sin svåger, Hindrich Matsson ibidem, yrkande utlösa honom så ifrån dess hustrus dehl i Hans Bengtssons efterlämnade jord, som och den broderdehl han på köp antagit af brodern Mats Hansson soldat.

BENGT HANSSON

Son till Hans Bengtsson, se ovan. ²⁶⁸⁶

Hustru:

Barn:

1689 den 7-8 Feb: Förekomm Bengt och Lars Hansson i Sörbo och kärade till sin swåger Hendrich Matsson ibm willande utlösa honom så ifrån dess hustrus del i Hans Bents efterlefande jord dom dess broders del har på köp antagit av brodern Mats Hansson soldat, af orsak att hemmanet icke skal tåla bler åboer. Hendrick exciperade, att Lars må snarare taga lösen som är en ung och ogift dräng. Därutöver haver han med bågge klagandes samtycko när bytet stod i förleden höst antagit Matses del till inlösen, vilket bytesmännen Länsmannen Per Hansson i Tolvsbo och Hemming Hansson i Vad Item Lars då afskedat att wilja taga lösen af brodern Bengt eller ingiva sig hos honom i hus och tjänst. Och begärde altså Hendrich fö blifwa vid gjorde afskedet, hälst som Hendrich och skall hafva en sjuklig hustru. Däremot Lars kan bätter få se sig om som oförsörjd är. Lars föregav och sig vara sjuklig, så att han intet kan stiga i främmande mans eller husbondes tjänst, utan vill helst dela hemmanet i tu med brodern och hålla sig tillhopa med honom, varom och Bengt gjorde ansökning, att de båda måtte få bliva tillsammans, och Henrich som skinnarhantverkare har lärt leva och nära sig därvid. Fordrades nämndens betänkande häri, vilka såväl som de bemyndigande bytesmännen sade, att det hänger en stor gäld på hemmanet, och tror de Lars inte vara god för betala sin part, men Hendrich tror de hinna ut därmed. Och flera åboer bekänna de ej kunna här föda sig än 2ne. Resol: Såsom man ännu ingen arvsresolution har här i Berglagen att döma på den ene att vika för annan i lösningen och förmodas att på denne Riksdag skall falla H Maj aller någidste svar på en sådan besvärspunkt som ifrån orten avgången är. Alltså uppskjutas detta ärende till nästa ting. I medan tid behåller Skinnaren såval sin hustrus del som den han på lösen till sig tagit efter för..

2686 Gillingstam, Hans. "Min antavla". Släkt och Hävd, nr 1 (1950) s 21-32.

under bytet gjordes d 12-13 sept 1688 därefter och bytet då är vordet inrättat, så att han upptagit en treding i hemmanet emot de andra 2 svågrarna och sina 2 svägerskor ²⁶⁸⁷

1689 8-9 Juli: Bengt Hansson i Sörbo begärde nu såsom å siste ting d 7 februari 1689 att dess svåger Henrich Matsson ibm måtte tillhållas taga lösen efter hemmanet är så ringa att det ej kan uppehålla dem. Henrich exciperade under samma skäl emot hans talan nu såsom sist. Bengt inlade köpeskrift af(utelämnat i texten) Mats Hansson i Julpa och Skultuna Socken utgiven på dess del, vilken under bytet syskonen emellan varit avtalat att Hendrich skulle inlösa. Res: Eftersom nembden förklarade sin mening att de väl tro Hendrich kunna behjälpa sig med den del honom för hustruns arvsrätt pålöper och den han vidare efter bördsrätten kan få inlösa, altså tilläts att Hendrich behåller sin hustrus del åter åt den jord som han vidare genom lösning kan fö sin quota inbekomma ²⁶⁸⁸

HENRICH MATSSON

Måg till Hans Bengtsson, se ovan.

Hustru: Karin Hansdotter. Dotter till Hans Bengtsson, se ovan. Har varit gift tidigare

Hustru: Marit Olsdotter

Barn:

Hans Henrichsson

Margreta Henrichsdotter

Sörbo, Södergården Halvar Hermansson

HALVAR HERMANSSON

Son till Herman Jonsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Brita Halvarsdotter. Gift med Hans Carlsson i Tolvsbo, Söderbärke

Torsten Halvarsson. Se nedan

1607 Halvard Hermansson i Sörbo för mökränkning med Kiersten Johansdotter i Kyrkbyn ²⁶⁸⁹

TORSTEN HALVARSSON

Son till Halvar Hermansson, se ovan

Hustru: Brita

Barn:

Jacob Torstensson. Se nedan

Olof Torstensson. Död 1676

Cherstin Olofsdotter

Brita Olofsdotter

JACOB TORSTENSSON

Son till Torsten Halvarsson, se ovan.

Hustru: Barbro Jacobsdotter. Död 1699 i Sörbo

Barn:

Torsten Jacobsson

Olof Jacobsson

Pehr Jacobsson

Daniel Jacobsson

19 jan 1678

Hans Olsson i Tolvsbo besvärade sig över sin svåger, Per Jacobsson i Sörbo att han ville intränga sig i hemmanet med honom, ändock det illa kan föda en, midre flera. Pehr sade sig vara illa besutten i Sörbo, därför han avhandlat med sin broder, Daniel Jacobsson i Sörbo, som haver den andra system, det han ville i byte avstå honom sin hustrus del i Tolvsbo, emot Pers brodersdel i Sörbo

Jacob Torstensson i Sörbo begärde få uttaga sin hustrus del i Tolvsbo liggande, som Hans Carlsson ibidem, dess morbroder och målsman tillförne för henne innehaft, och den till Daniel och Pehr Jacobssöner i Tolvsbo överlåta, som jord hava i Sörbo. Item haver han en svåger, Nils Olsson benämnd som ute på tåg är för Hyttesoldat, vilkens del hans Carlsson även innehaver, Begärer och den få bortbyta, efter han inga barn lämnat haver. Talade och på avrad för 28 år, som Hans hemmansdelen brukat. Hans tillböd avstå jorden, item betala avraden på 4 år, sedan gumman död blef, som arvet fallit på, allenast han må vara otilltald af broder, där han hemkommer, såsom och dess hustru, som lærer utsöka sin morgongäfv.

2687 Ting i Söderbärke 7-8 feb 1689 Söderbärke tingslags häradsrätt A1a:2 Bild 1750

2688 Ting i Söderbärke 8-9 jul 1689. Söderbärke tingslags häradsrätt A1a:2 Bild 2100

2689 Ting i Söderbärke 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt A1:8b sid 224

12-13 jan 1698 Talade Lars Andersson i Sörbo, å egna och samtliga Daniel Jacobssons arfv. vägnar, till Anders Jacobsson i Sörbo, angående lösen som han honom gifva vill för dess lilla anpart i hemmanet i Sörbo, som är allena en brodersdel ibidem, hvaremot de 3 brodersdelar 1 possetion hafver.

13-23 juni 1699 Jacob Torstensson med sin hustru Barbro Jacobsdotter i Sörbo, tilltalade sin framlidne broders och svågern, Daniel Jacobssons arfvingar, angående hustruns arfvejord i deras hemman, som fadern för dem, och de efter hans död i 21 års tidh brukat. Begärte de måtte få göra ett jordebyte med Jacob Torstensson och emot hustruns dehl i Hans Ols hemman oppdraga honom deras dehl i Halfvard Hermanssons hemman.

Sörbo, Norra gården

PEDER SJURDSSON

Son till Sjur, se ovan.

Belagd från en släkttavla längst bak i Domboken 1594-95^{2690 2691}

OLOF PERSSON

Son till Peder Sjurdsen, se ovan. Belagd från en släkttavla längst bak i Domboken 1594-1595

Hustru:

Barn:

Brita Olofsdotter, se nedan

Förmodligen Herman Olofsson. Gift med Mari från Starbo. Endast en dotter Sigrid, död tidigt.

ANDERS

Måg till Olof Persson, se ovan. Kyrkoherde i Grangärde mellan 1547 och 1563. Förmodligen bördig från Grangärde

²⁶⁹²

Hustru: Brita Olofsdotter, se ovan. Dotter till Olof Persson i Sörbo.

Barn:

Hans Andersson "Röhår"

Brita. "Oäkta" med Lasse Finnes i Nor hustru. Son Peder Nilsson och Jon. Se vidare Nor, Söderbärke

*1594 Härman i Sörbo bjuder nu upp Norra gården i Sörbo köpt av Hans Andersson för 34 fat och ett stop var 12 lod.*²⁶⁹³

Enligt släkttavlan i Domboken 1694-1595 hade Hans Röhår också en halvsystem Brita som Herr Anders fått med Lasse Finnes hustru Brita (utan att vara gift med henne), vilket också framgår av ovannämnda släkttavla. "Lades en vittnesskrift i rätten på Norberg d 6 februari huru herr Anders i Grengre aflade P Nilssons moder med Lasse Finnes hustru medan Lasse Finne lefde, och sedan Lasse Finne war dödh, wiste de inte hvad herr Anders vigdes vid henne eller ej" I släkttavlan i domboken står "denne Hans har nu sålt sin moders jord i Sörbo och "viderlagt" i Våla socken.

*Delar av släkttavlan finns även i slutet av domboken 1591-1593*²⁶⁹⁴

Där anges att Brita Olofsdotter har ett syskon, förmodligen en bror Herman gift med Mari. Detta par hade en dotter Sigri. Alla dessa tre var döda först enligt tavla 1591-1593. Mari var syster till Kirsten, mor till Olof i Tolusbo, Söderbärke. För de personer i Starbo och Stimmerbo, Norrbärke som nämns i denna tavla, se dessa byar.

*En andra släkttavla som tar upp Herr Anders och hans förbindelser finns i domboken 1591-1593.*²⁶⁹⁵ *Den har överskriften "Om Olof i Tolusbo" Till vänster har vi samma information som i den första fast slarvigare återgivet. Vi får däremot veta att Brita Olofsdotter (som "ätte jorden") hade en bror Härman, med en hustru Mari eller Marit med en dotter Sigrid och anteckningen "desse dödde först", Sen får vi veta att Marit hade en syster Kirsten, som hade sonen Olof (som vi får anta är Olof Torstensson i Tolusbo). Ovanför finns en annan släkttavla som finns på ytterligare två ställen, och som behandlar personer i Starbo och Stimmerbo i Norrbärke och som härrör sig från ett annat mål. Men i den tavlan finns ditskrivet om Kirsten "Olofs moder", och att hon är dotter till en Lasse Olofsson med okänd hemvist samt är syster till Hans Larsson Unge som förkommer i fler ärenden rörande Starbo. Detta är inte så överraskande eftersom vi vet att Olof Torstensson härstammar från Starbo och har Hans*

²⁶⁹⁰ Dombok 1594-95 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 152

²⁶⁹¹ Släkttavlan är också ingående behandlad i Berghlund, Torsten: Holsten Perssons i Vad hustru och hennes härkomst. 1999

²⁶⁹² Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne 1:2 sid 372 -373

²⁶⁹³ Ting i Söderbärke 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 56

²⁶⁹⁴ Dombok 1591-1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 85

²⁶⁹⁵ Dombok 1591-1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 85

Olofsson där som farfar. Men poängen med denna tavla är nog att eftersom Herman och Marit inte har några överlevande barn så bör Kirsten ärva en del i Sörbo efter sin syster. Detta arv motiverar starkt att äktenskapet mellan Herman Jonsson och en dotter till Kiersten och Torsten Hansson, Brita Torstensdotter, var en bra idé oavsett ev känslor de hyste för varandra.

Herman Jonsson (se Södra gården) köper Norra gården i Sörbo av Hans Andersson 1594. Den går sedan till Hermans son Lars Hermansson.

Sörbo, Norra gården Lars Hermansson

Ting 1688: Nils Persson i Tunkarlsbo kärade till samtliga Sörboborna, om den halvdel i skogen under Tunkarlsbo som de försvara och nyttja, uppståndes den förra den höra sitt hemman till efter bytesrätt, och haver sig saken sålunda:

Sahl Herman Jonsson i Sörbo hade följande barn: Halvar Hermansson i Sörbo i Södergården, Hans Hermansson ibm, Olof Hermansson ibm, vilkens änka Hans Olsson sedan fick, Lars Hermansson i Norrgården i Sörbo, Sefer Hermansson i Bysala, Per Hermansson i Nähla, Hust Cherstin Nils Larssons hustru i Tunkarlsbo, Hust Anna Anders Nilssons i Västerby, hustru Karin Holsten Perssons i Vad, hust Marit Kjellfast Nilssons i Livsdal.

Under bytet syskonen emellan Anno 1623 äro döttrarna hust Christin och hust Anna wordne opdragne Tunkarlsbo och Huggnora tåkten i utbyte utur Sörbo, och same hust Cherstin med sin man Nils Larsson genast flyttat till Tunkarlsbo som då var ett ringa torp och det begynt oparbete och bättra, men hust Anna hade suttit i Västerby, dit hon tillförne är worder gift. Härefter hava såsom tyckes likt vara sörborna sig ångrat i arvskiftet och så avtalat att hust Anna skulle behålla sin del och börd kvar i Sörbo och vara där lika rättigad med dem andra efter de hade lika skog, och hava de sedan begynt bygga hytta och smedja i Tunkarlsbo ström, jämväl Anno 1633 d 23,24, 25 sept haft en jorderansaknings och extra synerätt emellan sig uti Sörbo, och då vordet med mågen Nils Larsson, att han skulle behålla allt Tunkarlsbo inom dess hägnader och halva skogen därtill. Men den andre halve skogen såsom och Huggnoratorpet, det och kallades Huggnora tåkten skulle höra de andre Sörboarvingarna Samptl till, såsom Judicial Instrumentet utviser. Härefter haver Anders Nilssons hust Anna Hermansdotters son i Västerby Jon Andersson bytt jord i jord med sin farbroder Olof Nilsson i Västerby, så att Olof har avträtt till Jon sin börd och brodersdel i Västerby, däremot åter Jon dersom honom updragit sin morsarvsrätt och börd uti Sörbo som häradsrättens confirmationen utvisar av Anno 1652 d 31 jan och Lagmansdomfirmationen av den 18 aug 1657, denne Olof Nilsson till förnöje, de andre Sörboarvingarna opdragit boställe åter uti Tunkarlsbo ihop med Nils Larsson, där han röjt och optagit sig ett hem straxt vid det gamla hemmanet och är blivit därför förhöjt i skatten hemmanet $\frac{1}{4}$. Och gjorde Nils Larsson och Olof Nilsson sedan lika skatt. Vid detta ... hava Sörborna och inträngt Olof Nilsson i Skogen med Nils Larsson, att de bågge tillhopa lika mycket den hälften som Nils Larsson tillvittrad är Anno 1633, häröver Nils Larssons dotter hust Cherstin och dess man Erik Persson så och hust Karin Ersdotter på sin mans Lars Nilssons vägnar klagade, att dem ett sådant intrång är ... ^{2696 2697}

LARS HERMANSSON

Son till Herman Jonsson, se ovan

Hustru: Karin Andersdotter

Barn:

Per Larsson. Se nedan.

NN Larsdotter gift i Lundby, Odensvi

Brita Larsdotter. Gift med Olof Michelsson i Lexsjöbo, Söderbärke

1604: Kom Lasse Hermansson i Sörbo och lade i rätten ett vittnesbrev lydandes hur han hade uppbyggt in sitt fädernes hemman som Lars nu en tid besuttit haver både med hus och häfdning och nu ville hans syskon göra honom där förfång uppå, oansett att fadren lever, då var av sagt oavsett samma hemman skall gå i byte syskonen emellan eller fadren vill det igen kalla då skall ransakas om mer än hans laga bygning bygt har. Då skall han hava rätt för bygning sin som överbyggt är. ^{2698 2699}

1608 Kom Henrik i Näsbyn och talade till Lars i Sörbo om en röjning klockareröjningen förebärande att Herman i Sörbo som är Lars fader hade unt honom samme röjning, den och .. Henrik hade av Herman .. med Hermans minne i 20 år, och nu vill Herman hava röjningen igen av Henrik, då sade Henrik att han hade samma röjning för den ska Hermans hytta dem gjorde in på Hindriks äng som lyde Näsby till. Där insiunerade Herr Hendrik kyrkoherden att han hade givit Anders i Näsbyn för den samma skada vattnet gjorde och dem och Anders sat i Näsby för än Henrik kom där till. Nu lade Henrik fram ett brev lydandes hur Henrik hade lagt en läst järn på samma Klockareröjning och dem bar samme Lasse Klockares hustru upp och sedan begärde Henrik fastebrev därpå, där nu då Herman nekade till utan sade sig det vilja igen hava ... avsades att Herman skal giva Henrik

2696 Ting i Söderbärke 9-10 jul 1688 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2748

2697 Ting i Söderbärke 1688 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:2 Bild 1580

2698 Ting i Söderbärke 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 195

2699 Ting i Söderbärke 1604 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:3 (Skadad volym, opaginerad) bild 840

sitt järn igen och Herman gå till samma röjning, så framt han ej kan den med Hermans goda vilja ²⁷⁰⁰

1615 Kom Lasse i Sörbo gav till känna hur hans hustru Karin Andersdotter var kommen i rykte att hava brukat trolldom, det nu ingen bestå ville, eller med någon skäl bevisa kunde, sedan nämnden samt meninge man gjorde henne fri ²⁷⁰¹

1642 Per Larssons farfar uppges vara sal Herman i Söderbo Lagmanrättens protokoll från ting i Björso Söderbärke 13 sept 1642

PER LARSSON

Son till Lars Hermansson, se ovan. Länsman.

Hustru: NN Matsdotter. Dotter till Mats Jonsson i Nor. ²⁷⁰²

Hustru: Brita Persdotter. Har jord i Hinsebo.

Barn:

Första äktenskapet

Hans Persson. Se nedan.

Margareta Persdotter gift med Olof Larsson i Skuggen? i Linde

Karin Persdotter. Gift till Västansjö, Gunnilbo

Kerstin Persdotter. Gift med Henrik Andersson i Näsbyn, Söderbärke

Lars Persson. Se nedan.

Andra äktenskapet

1674 Uppbud på fyra systerdelar i Nors hemmanet som Lars Persson i Sörbo dädanbytt till sitt hemman med Anders Larsson i Nor. ²⁷⁰³

1628 Anders Larsson i Nor fick brev på 2/4 i Nor han av sitt syskonbarn (Kusin) Hans Persson köpt haver för 3 läster osmundsjärn. ²⁷⁰⁴

1642 och med Per Larsson i Sörbo 1 skeppund, hwilket skeppund benämnte Hans Holstensson Pär Larsson med Jordh igen i Sörbo förnögdt haver ... ²⁷⁰⁵

14 aug 1652 Hustru Brita Larsdotter tilltalte sin broder Per Larsson i Sörbo, om den del henne tillkomma kan i det hemmanet han åbor. Förliktes parterna omsider

1666 Framträder Pehr Larssons barn i Sörbo, förfrågande sig om arvskifte uti det fast efter deras föräldrar, berättandes att de vore tvenne kullar barn, och twistade om någon modernes jord, huru den skiftas skulle? RESOL: Såsom Pehr Larssons måg Hindrich Andersson i Näsby nu ett framtedt fastebrev, bewiste den jorden som i bytet twistades om, bägge kullarna emellan, war den senare kullens rätte möderne, tillbytt ifrån andra orter och underlagd igen i Norrgården i Sörbo som är 1/5 del. Varför avsades, att Hindrich och hans hustrus samsyskon av samkullen skole deras modernes arvejord enskilt behålla till bytes, men köpe eller afflings jorden, medan hjonelaget war, ärver kullen på fädernet tvådelarna och på modernet 1/3 del efter lag 29 cap jord l l ²⁷⁰⁶

På sommartinget den 25-26/6 1690 blottlades en tvist som kastar nytt ljus över frågan vem som var Anders Matssons far. Tvisten gällde hur Anders Matssons hemman i Nor skulle delas och stod mellan Reinholt Tersmeden å ena sidan och Mats Noring å den andra. Noring åberopade ett fastebrev från 1686 på "salig" hustru Brita Matsdotters arvsrätt efter "salig Mats Larssons hemman emot sin broder Anders Matsson". Tersmeden å sin sida hävdar Anders Matssons rätt- Mats Noring, som säger sig vara son till "salig" Anders Larsson och farbror ha "salig" Mats Larsson, åberopar att svågrar till dessa två, Anders Olsson i Larsbo och Hans Olsson i Sörbo, "Hvilka haft sine hustrurs arfsrätter i hemmanet i Noor, men att icke Anders Matsson, utan hans fader Mats Larsson dem utförlikt"

1673 Lät Olof Larsson i Flena och Gunnilbo socken inteckna Anders Larssons i Nor förening med Per Larssons arvingar i Sörbo av förra kullen, så ingången att Anders Larsson behåller den jord och arv som är i Nor och Mårtsbo, men Per Larssons arvingar det i Sörbo fallne.

2700 Ting i Söderbärke 1608 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 345

2701 Ting i Söderbärke 1615 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 576

2702 Petré, Tommy. "Länsman Anders Larssons släktkrets, del II". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 96 (2005): 5-7.

2703 Ting i Söderbärke 1674 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2737 sid 771

2704 Ting i Söderbärke 1628 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2251 sid 233

2705 Lagmansdombok Svea hovrätt Uppsala län EXIa:4 sid 236

2706 Ting i Söderbärke 1666 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 Bild 1080

30-31 jan 1680 Hans Hermansson i Ulvsbo begärde få inlösa en hemmansdel i Sörbo som hans mormoder sålt till Per Larsson i Sörbo. Däremot inlade Erik Pehrsson ett fastebref på samma hemmansdel, gifvet år 1654 den 3 mars

Feb 1683 Talade salig hustru Britas arvingar i Lexsjöbo, Hans Hermansson i Ulvsbo, Lars Hansson i Tolvsbo och Nils Olsson i Läsarbo, till salig Per Larssons arvingar i Norra gården i Sörbo, om full och nöjaktig förlikning för deras moders arvsrätt i Sörbo. Svarandena inlade en transaction som salig hustru Brita och Per Larsson emellan är skedd angående denna del, den 14 aug 1652, då avsagt blivit att hustru Brita skulle njuta i sin utlösen 12 skeppund stångjärn. Vidare presenterades tingsresolution och fasta af den 3 mars 1654 på samma afhandling

11-12 feb 1690 Hustru Cherstin Pehrsson, salig Henrich Anderssons änka i Näsby, haf aflåtit till sin salig broders, Hans Pehrssons i Sörbo arfvingar, dess systerdehl i Sörbo anno 1689. Oppbjöds första resan

11-12 feb 1690 Hustru Margareta Pehrsson, salig Olof Larssons änka ifrån Linde socken, sålt till sin salig broders, Hans Perssons i Tolvsbo arvingar, Lars, Erich och Johan Hanssöner samt dottern Karin Hansdotter, dess dehl i Pehr Larssons hemman i Sörbo, den 26 Juni 1686. Uppbjöds första resan.

6-7 juli 1702 Beviljades Lars Pährsson i Sörbo fastebref uppå det jordeköp som han Anno 1677 den 30 sept inom börd slutit med sin svåger Olof Larsson i Västansjö och Gunnilbo socken, samt hans hustru, system Karin Pährsdotter, om hennes arfsandel i Sörbo efter fadern Per Larsson

LARS PERSSON

Son till Per Larsson, se ovan

Hustru: Brita

Barn:

Per Larsson

Hans Larsson

Brita Larsdotter

Anders Larsson

Margareta Larsdotter

25 feb 1674 Uppbjöds tredje resan Pehr Olssons i Torberbo och Norrbärke hustrus arvsrätt i Sörbo för Lars Persson ibidem

Uppbjöds tredje resan 4 systerdelar i Norrhemmanet som Lars Persson i Sörbo dödanbytt till sitt hemman med Anders Larsson i Nor

8-9 feb 1683 Hustru Karin Pehrsson i Västansjö och Gunnilbo Socken försåldt sin fädernes jord i Sörbo till brodern Lars Pehrsson den 30 september 1677. Oppbjöds nu första resan

HANS PERSSON

Son till Per Larsson, se ovan

Hustru Carin. Död 1675.

Barn:

Per Hansson. Död ca 1673

Lars Hansson

Erik Hansson

Johan Hansson

11-12 febr 1686 Sahl Hans Pehrssons änka i Sörbo, hustru Karin Andersdotter, nu Jöran Olssons i Lexsjöbo, tilltalte sin styvson, Lars Hansson, om sin giftorätt, som henne av Lars vägras att upptagas uti boet efter Hans Pehrsson. Item fordrade på sin dotters, Brita Hansdotters fäderne, hvilken hon vill afdelas må, och få taga i sitt förvar. Lars Hansson svarade att hans och dess syskons moderne af första kullen aldrig ännu är blifvit afbytt

11-12 juli 1687 Hustru Karin Andersdotter, salig Hans Pehrssons i Sörbo, sade sig vara nödgad taga sin dotter utur huset med sig till Lexsjöbo, dit hon sedan gift sig, efter Hans Pehrs arfvingar ej hade klädt dottern som sig borde, och alldenstund de andra halfsyskonen efter första kullen kläda sig vähl, fordrar hon att dess dotter må blifva klädder väl som de andre. Svarande voro Lars och Erich Hanssöner.

9-12 jan 1699 Oppviste Hans Pehrssons arfvingar i Sörbo salig Olof Christernins attest af den 30 Juni 1680, att deras fader Hans Pehrsson betalt honom 14 skeppund stångjärn, som dess broder Torsten Pehrsson honom skyldig varit, hvilka de af dess änka, hustru Elisabeth i Myggnäset och samtliga arfvingar utfordrade Hustru Elisabeth Mattsdotter framtedde däremot ett köpebref med Olof Larsson i Noor, upprättadt den 29 Jan. 1664 uppå dess hustrus arffallne dehl uti Sörbo, för 350 dr kpmt, hvilken köpeskilling hon sade sig med sin förre man Torsten Pehrsson, på 100 dr när hafva betalt, men när de bägge flytta där ifrån till Björsbo, öfverläto de jorden åth Hans Pehrsson, med villkor att han skulle betala förberörde 14 skeppund. Lars Hansson, på Hans Pehrssons arfvingars vägnar, sade sig efter dom hafva måst sjelfva förlika Olof Larssons änka, hustru Margreta Pehrsson, för samma

hennes dehl.

11-17 feb 1702 Fordrade Hans Pehrssons arfvingar i Sörbo utaff sin faders broders, Torster Pehrssons änka, hustru Lisbetta Mattsdotter, betalning för 11 1/2 skeppund stånjern, som Hans Pehrsson Anno 1664 skall hafva betalt till Rådmannen, salig Oloff Christersson, huilken haft det att fordra utaff Torsten Pehrsson. Änkan opptedde köpebref af den 29 Jan. 1664 uppå sin mans systers, hustru Margreta Pehrdsdotters, inlöste systerdehl i Sörbo för 350 dr kpmt, hvilket hon sade sin man lefvererat sin broder Hans Pehrsson.

6-7 Juli 1702 Inställte sig Hans Pährssons arfvingar i Sörbo och Torsten Pährssons änka, hustru Lisbetta Mattsdotter i Myggenäs, med sin broder, Rådmannen Byrling å hennes vägnar, uppviste Oloff Larssons i Noor den 2 Januari 1664 utgifne köpebref på sin hustrus, Margreta Pährsdotters, nu boendes i Linde sochen, arffallne systerdehl i Sörbo för 350 dr kpmt, bemålte hustru Margreta Pährsdotters attest af den 11 nästlidne Aprilis, af innehåld att hennes broder Torsten Pährsson betalt henne uppå förbemålte systerdehl 200 dr kpmt. Kom nu Torsten Pährsson i handel om jord i Wiik och Myggnäset, och alltså afstodh åth sin broder, Hans Pährssoni Sörbo, systemns hustru Margretas del.

OLOF PERSSON SKRÄDDARE

Hustru: Kerstin Hansdotter. Dotter till Hans Hemmingsson i Vad, Söderbärke

Barn:

Per Olofsson. Se nedan.

Brita Olofsdotter

Margareta Olofsdotter

Hans Olofsson. Född 1670 i Sörbo

Kerstin Olofsdotter. Född 1682 i Sörbo

12-13 jan 1698 Olof Pehrsson i Sörbo hade låtit instämma sine halvesystrar, Karin, Brita, Margreta och Kerstin Danielsdöttrar, angående arf efter deras framlidna moder, hustru Brita Olofsdotter

21-27 1704 Över den av framlidne Olof Persson i (Sör)bo arvingar anförda talan emot moderbrodern nämndemannen Hemming Hansson i Vad, om den rättighet uti 1/7 uti Vad hemmanet de å deras moders sal h Kerstin Hansdotters wägnar förmena sig böra utbekomma, tillika med för samma dels nyttjande i många år, var emot Hemming Hansson ingav till sitt och sonhustrun Brita Persdotter i Sundbo försvar och legitimation ... att laga fång , ... ett bytesbrev dat d 5 jan 1699 som d 6 juni 1703 3dje resan ophjudit blivit, skolandes ock confidereras böra, att han modern i 14 år utan skötslölön innehållit, ... Såsom de byten vilka h Kerstin Hansdotter, dottern Margareta Olsdotter, och h Brita Persdotter, d 5 jan 1699 med varandra ingånget, dels medelst den förras del i Vad, Margareta tillfallit mot jord i Sörbo, vilken åter samma inbytta Vadsdel transporterats in på Brita, emoth en jem... systerdel i Sundbo ... finnas vara gjorda, och var inom samma socken liggande är, lagfarit blifit, så förklarades bytet för ständigt. Men som i Sörbo delen någon brist ²⁷⁰⁷

PER OLOFSSON

Son till Olof Persson Skräddare, se ovan.

Hustru: Anna Matsdotter. Född 1658. Död 1732 i Sörbo.

Barn:

Hans Persson. Född 1670 i Sörbo

Kerstin Persdotter. Född 1682 i Sörbo

Olof Persson. Född 1684 i Sörbo

Karin Persdotter. Född 1686 i Sörbo

Anders Persson. Född 1691 i Sörbo

Per Persson. Född 1693 i Sörbo

Lars Persson. Född 1704 i Sörbo.

Sörbo, Tunkarlsbo

Lagmansting 1642 Erik Matsson i Västerdjupkärra, beviste med laglig skäl köp och fastebrev, huru han hade köpt år 1617 en sjätte?del som är en brodersdel i förnämnda Västra Djupkärra, av sin moderfaders brodersson Lasse Olofsson i Tunkarlsbo för 7 fat osmundsjärn. Item år 1622 en brodersdel ibidem av Halvard Andersson i Bastmora för 6 fat osmundsjärn för 6 fat osmmundsjärn, så och av Peder Hermansson i Semla en systerdel ibidem för 3 fat osmundsjärn. Item Anna 1632 av Hans Jonsson i Trätsbo all hans del och anpart i benämnde Djupkärra för 10 skeppund Stångjärn och sist år 1639 av sin modersyster Anna Persdotter i Trätsbo en systerdel

2707 Ting i Söderbärke (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2774 sid 383

*ibidem för 4 Skeppund tackjärn. Nog av sin broder Hans Matsson på Högen en brodersdel för 2 Skeppund Stångjärn, mer av sin s broders Hemming Matssons efterleverska och barnen en brodersdel, och att hustru Brita och Nils Byrilsson haver bekommit ett skeppund Stångjärn, och de andra barnen Rikmor, Karin och Kirsten 3 skeppund tackjärn, vilket köp i all måte befanns vara laglig gjord och confirmerat blev*²⁷⁰⁸

Erik Matssons i Västra Djupkärra morfar är Jöns Larsson, son till Lasse Hemmingsson i Hemshyttan/Meling. Ovanstående ärende antyder att han skulle ha haft en bror Olof Larsson, som då ska ha varit far till Lasse Olofsson i Tunkarlsbo. Möjligen kan det vara så att Olof Larsson har en son Lasse Olofsson som har sonen Nils Larsson. Detta understödjs av skattelängderna. (Arne Sohlström)

Ting 1688: Nils Persson i Tunkarlsbo kårade till samtliga Sörboborna, om den halvdel i skogen under Tunkarlsbo som de försvara och nyttja, uppståndes den förra den höra sitt hemman till efter bytesrätt, och haver sig saken sålunda:

Sahl Herman Jonsson i Sörbo hade följande barn: Halvar Hermansson i Sörbo i Södergården, Hans Hermansson ibm, Olof Hermansson ibm, vilkens änka Hans Olsson sedan fick, Lars Hermansson i Norrgården i Sörbo, Sefer Hermansson i Bysala, Per Hermansson i Nähla, Hust Cherstin Nils Larssons hustru i Tunkarlsbo, Hust Anna Anders Nilssons i Västerby, hustru Karin Holsten Perssons i Vad, hust Marit Kjellfast Nilssons i Livsdal.

Under bytet syskonen emellan Anno 1623 äro döttrarna hust Christin och hust Anna wordne opdragne Tunkarlsbo och Huggnora tåkten i utbyte utur Sörbo, och same hust Cherstin med sin man Nils Larsson genast flyttat till Tunkarlsbo som då var ett ringa torp och det begynt oparbete och bättra, men hust Anna hade suttit i Västerby, dit hon tillförne är worder gift. Härefter hava såsom tyckes likt vara sörborna sig ångrat i arvskiftet och så avtalat att hust Anna skulle behålla sin del och börd kvar i Sörbo och vara där lika rättigad med dem andra efter de hade lika skog, och hava de sedan begynt bygga hytta och smedja i Tunkarlsbo ström, jämväl Anno 1633 d 23,24, 25 sept haft en jorderansaknings och extra synerätt emellan sig uti Sörbo, och då vordet med mågen Nils Larsson, att han skulle behålla allt Tunkarlsbo inom dess hägnader och halva skogen därtill. Men den andre halve skogen såsom och Huggnoratorpet, det och kallades Huggnora tåkten skulle höra de andre Sörboarvingarna Samptl till, såsom Judicial Instrumentet utviser. Härefter haver Anders Nilssons hust Anna Hermansdotters son i Västerby Jon Andersson bytt jord i jord med sin farbroder Olof Nilsson i Västerby, så att Olof har avträtt till Jon sin börd och brodersdel i Västerby, däremot åter Jon dersom honom updragit sin morsarvsrätt och börd uti Sörbo som häradsrättens confirmationen utvisar av Anno 1652 d 31 jan och Lagmansdomfirmationen av den 18 aug 1657, denne Olof Nilsson till förnöje, de andre Sörboarvingarna opdragit boställe åter uti Tunkarlsbo ihop med Nils Larsson, där han röjt och optagit sig ett hem straxt vid det gamla hemmanet och är blivit därför förhöjt i skatten hemmanet $\frac{1}{4}$. Och gjorde Nils Larsson och Olof Nilsson sedan lika skatt. Vid detta ... hava Sörborna och inträngt Olof Nilsson i Skogen med Nils Larsson, att de bågge tillhopa lika mycket den hälften som Nils Larsson tillvittrad är Anno 1633, häröver Nils Larssons dotter hust Cherstin och dess man Erik Persson så och hust Karin Ersdotter på sin mans Lars Nilssons vägnar klagade, att dem ett sådant intrång är ...²⁷⁰⁹

Det finns lämningar av en hytta, samt av en hammare. (i Vad) Hyttan nedblåstes 1711 och bergsmännen ingick istället i Tunkarlsbohyttans hyttlag. (Sofia Strandvik. Västerbergslagen häfte 2. Atlas över Sveriges bergslag).

NILS LARSSON

Måg till Herman Jonsson, se ovan. Tillnamn "Skräddare".

Hustru: Kerstin Hermansdotter, dotter till Herman Jonsson, se ovan.

Barn:

Förmodligen Lars Nilsson.

Margareta Nilsdotter

LARS NILSSON

Son till Nils Larsson, se ovan. Död 1697

Hustru: Karin Ersdotter.

Barn:

Erik Larsson. Född 1674 i Tunkarlsbo.

Kerstin Larsdotter. Född 1677 i Tunkarlsbo.

2708 Lagmansting 1642 (Renoverad dombok) Uppsala län EXIa:4 sid 237

2709 Ting i Söderbärke 9-10 jul 1688 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2748

Sörbo, Tunkarlsbo

OLOF NILSSON

Från Västerby, Söderbärke. Bror till Anders Nilsson gift med Herman Jonssons dotter Anna Hermansdotter. Hustru: NN Holstensdotter. Dotter till Holsten Persson i Vad, Söderbärke. Dotterdotter till Herman Jonsson i Sörbo.

Barn:

Brita Olsdotter.

Per Olsson. Se nedan.

Holsten Olofsson. Se nedan

Nils Olsson. Tolvsbo, Söderbärke

I ett gårdsarkiv i Vad finns ett brev enligt vilket Hans Holstensson (daterat 15 juni 1625) hade två systrar som var gifta med Olof Nilsson i Tunkarlsbo och Hans Persson i Nor, Söderbärke. ²⁷¹⁰

Jan 1651 Sedan androgs för rätten af Jon Andersson i Västerby huru såsom han hade ingått ett jordebyte med sin faderbroder i så måtto, att Jon Andersson, sin moders, hustru Anna Hermansdotters, andel i Sörbo upplåter Olof Nilsson i Tunkarlsbo, och der emot haver Olof Nilsson uppdragit Jon Andersson tu delar af sin brodersdel i Tolvsbo jämte och frivilligt sin brodersdel i Västerby, den han åbor ... ²⁷¹¹

Tunkarlsbo Olof Nilssons son Holsten Olofsson

HOLSTEN OLOFSSON

Son till Olof Nilsson, Se ovan. Död ca 1688.

Hustru: Marit Torstensdotter. Född i Tolvsbo, Söderbärke

Hustru: Karin Jacobsdotter ifrån Busjön, Söderbärke. Vigda 1676. Hon har varit gift tidigare.

Barn:

Första kullen: 3 döttrar (2 söner döda unga)

Annika Holstensdotter gift med Olof Nilsson, se nedan.

Andra kullen 3 döttrar 2 söner

Jacob Holstensson. Född 1676 i Tunkarlsbo. Död 1740. Se nedan.

OLOF NILSSON

Måg till Holsten Olofsson, se ovan

Hustru: Anna (Annika) Holstensdotter. Dotter till Holsten Olofsson, se ovan.

Barn:

1689 8-9 Juli:Förfrågade sahl Holsten Olssons i Tunkarlsbo enka hust Karin Jacobsdotter samt dess efterlefande 2ne barekullar huru arfwet bytas skahl emellan dhem efter sahl Holsten som nyligen genom döden afgådt.

Hwilkens första hustru Marith Torstensdotter lemnat efter sigh 2 söner och 3 döttrar, hwaraf bägge söhnerna hafwer dödt barnlösa medan fadren än lefde, men döttrarna alla tre än i lifwet behåldne. Uthi sitt gifte med hustru Karin hafwer Torsten (Holsten) lemnat efwen 2 söner och 3 pigaor, alle ännu i lifwet. Och såsom uthwistes af sahl Holstens ingådde bythe med dess sahl brodher Nils Olsson i Tolvsbo, så har han afstådt sin förste hustrus arvsrätt i Tolvsbo, och däremot Nils Olsson i jempt bythe afträdt åth Holsten sin arvsrätt uthi Tunkarlsbo som war lika emot Holstens brodersdehl ibm. Afsades derfor, att Holstens egen arwelotth går efterlefwande barnen lika till bytes, och uthi den inbytte broderslotten ifrån Nils Olsson har Holsten ärvt efter sina 2 söner af första kullen 2/7 dehtar som och nu falla alla barnen till arfs, men dhe 5/7 dehlarna förbehålles dhem af förste kullen enskilt, såsom dheras rätte mödernes jordh.

Hernäst inlade hust Karin Jacobsdotter ett attestarum henne meddehlat af Cappell Wül:dr hr Johan Schult, som bewithnar att Holsten Olsson har å sitt yttersta tillsagdt henne att njuta i dess lifstidh 1 tomt norr om gården sedan sätesstugan, vidare halfdehlen i Långtäppan. Item nye bodhen, söder på gården, Noch kylhåkern i Norrgiärdet som beståår af ett half spannländ ungefär. Till detta testamente gaf mågen af förste giftet Olof Nilsson i Tunkarlsbo sitt samtycke så att hust Karin det njuta må i sin lifstidh, men dhe andra 2 döttrarna som än ähr oförsörjde och hembra hos styvmodern sigh uppehålla . Förbehållet huru dhe ...när kunna willia sigh förklara när dhe myndige försörjde blifwa.

Desse parther förfrågade sigh vidare, huru med husets gäld förhållas skall och den betalas ty en hop gäld är nu lemnad och någon gäld hänger efter förre giftet. Och föregaf Mågen Olof Nilsson, att den gälden efter förste giftet härflyter efter farfadern. Hwilket fuller så till en del befantz mer doch därhos efwen någon dehl under det förre giftet gjord. Och så emedan utwistes af det lille inventario som då uprättat är, lösährena intet kunnat överstiga gälden. Jemwähl och att nu widh denne tiden tillståndh nästan i lika lägenhet ör. Alltså afgjordes att gammal och ny gäld som huset heftar för, må såvida bort alt härtill stådt tilhopa, betalas med samtl husets lösörren så långt dhe räcka, blifwer sedan något öfwer, tager där af samma hustru tredingen. Och barnekullarna

2710 Gillingstam, Hans: Byn Vad i Söderbärke. Släkt och Hävd 1971

2711 Ting i Söderbärke Jan 1651 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Örebro län EXLe:1789 sid 13

hwar sin lika lotth uthil tvådehlarna ²⁷¹²

JACOB HOLSTENSSON

Son till Holsten Olofsson, se ovan.

Hustru: Anna Matsdotter. Född 1679.

Barn:

Tunkarlsbo Olof Nilssons son Per Olofsson

PER OLSSON

Son till Olof Nilsson, se ovan.

Hustru: Anna

Barn:

Nils Persson. Född 1652 i Tunkarlsbo. Död 1734 i Tunkarlsbo. Se nedan.

Karin Persdotter

Barbro Persdotter.

Olof Persson.

1685 Erik Andersson i Vik aflade nämndemans ed och insattes i Per Olssons ställe i Tunkarlsbo som är blind bliven ²⁷¹³

29-31 jan 1695 Hans Larsson den yngre i Sörbo och Karin Pehrsson, dess hustru, har den Jan 1695 försåldt all sin arfsrätt efter sin salig svärfader, Per Olsson i Tunkarlsbo, och sin svärmöder, hustru Anna Jonsdotter i Huggnora, till sina svågrar Nils Pehrsson och Olof Pehrsson i Tunkarlsbo.

13-23 juni 1699 Unge Hans Larsson i Sörbo har uti sin hustrus, Karin Pärssons, lifstidh, och med hennes samtycke, förlikta med sine svågrar, Nils Pehrsson och Olof Pehrsson, om hustruns jord i Tunkarlsbo. Karin Pärsson, nu dödh, har och efterlämnat en dotter i sitt första gifte med Lars Olufsson.

NILS PERSSON

Son till Per Olsson, se ovan. Född 1652 i Tunkarlsbo. Död 1734 i Tunkarlsbo.

Hustru: Ingeborg Olsdotter. Född i Tolvsbo, Söderbärke. Död 1720 i Tunkarlsbo.

Barn:

Anna Nilsdotter. Född 1682 i Tunkarlsbo (I Fahlun)

Per Nilsson. Född 1683 i Tunkarlsbo. Näsbyn

Kerstin Nilsdotter. Född 1686 i Tunkarlsbo. (I Fahlun)

Brita Nilsdotter. Född 1687 i Tunkarlsbo. Död 1720 i Tunkarlsbo.

Olof Nilsson. Född 1689 i Tunkarlsbo. (I Tuna)

Lars Nilsson. Född 1691 i Tunkarlsbo.

Karin Nilsdotter. Född 1694 i Tunkarlsbo.

Anders Nilsson. Född 1696 i Tunkarlsbo. Se nedan.

ANDERS NILSSON

Son till Nils Persson, se ovan. Född 1696 i Tunkarlsbo.

Hustru: Susanna Hansdotter. Född 1700

I domboken vid tinget i Söderbärke den 25/1 1607 finns två släkttaflor som utvisar släktskapet mellan Hans Olofsson i Tolvsbo, Söderbärke sn, och Kerstin Holstensdotter i Vad. Hans Olofsson hade lägrat sin släkting Kerstin, men Hans far Olof i Tolvsbo uppvisade ett brev från kungens sekreterare Lars Kristiansson enligt vilket brev kungen förskonat Hans livet mot 80 daler i böter. Kerstin Holstensdotter fick böta 40 daler. Av släkttaflorna framgår att Holsten Perssons i Vad syster Karin var gift med Olof Torstensson i Tolvsbo, och att denne Olof Torstensson hade en syster Brita Torstensdotter som var mor till Holsten Perssons hustru Karin. Vem Brita Torstensdotter var gift med framgår inte av domboksnotisen från 1607. Men drygt åttio år senare, vid en tvist på Söderbärkettingen 1689 om äganderätten till ett hemman i Tunkarlsbo, Söderbärke sn, så får vi uppgifter som bringar klarhet. Per Olsson i Tunkarlsbo försvarade tillsammans med sonen Nils Persson (1652-1734) äganderätten till sitt hemman i Tunkarlsbo och nämnden vittnade att Per Olssons far Olof Nilsson skulle ha bott i Tunkarlsbo för 70 år sedan "och haft Herman Joenssons i Sörbo, som Tunkarlsbo egde, dotterdotter, neml. Holsten Pehrssons i Vad dotter till till hustru." Holsten Persson i Vad var således gift med en dotter till Herman

2712 Ting i Söderbärke 8-9 jul 1689 Söderbärke tingslags häradsrätt A1a:2 Bild 2010

2713 Ting i Söderbärke 1685 Söderbärke tingslags häradsrätt A1a:2 bild 40

Jonsson i Sörbo, Söderbärke sn. Kombinerar vi detta med informationen från släkttavlorna i domboken 1607 så blir Holstens hustrus namn Karin Hermansdotter. ²⁷¹⁴

11-12 febr 1701 Framträdde för rätten samtliga Sörboborna, berättandes att ehuru väl Nils och Olof Perssöner i Tunkarlsbo på laga tinget 6 juni 1698 sig med dem förente, att låta gode män skatta och jämkä skogen på Tunkarlsbosidan, sig och dem emellan efter gamal brev och stadiga arvsrätter, så hava likväl Nils och Olof Perssöner lagt sig där emot. Framteddes nu ett fastebrev daterat den 13 januari 1589 av innehåll att Herman Jonsson i Sörbo då hade köpt ett torp benämnt Tunkarlsbo utav Bengt Persson för 3 lästar osmundsjärn och 11 spann säd. Vidare en extra ordinarie tingsdom av den 23, 24, 25 sept 1633, som medförer att då ett beslut gjordes det skulle Nils Larsson Skraddare och hans broder Olof Larsson med sina medarvingar få till vederlag allt Tunkarlsbo med hus och täkter inom gårdesgårdarna samt halva skogen därtill, för 1/16 som de ägde uti Sörbo, och alla grannarna i Sörbo skulle behålla den andra halva delen av skogen på Tunkarlsbosidan. Nils och Olof Perssöner i Tunkarlsbo oppviste däremot häradsfasta av den 31 jan 1651, som utvisar ett jordebyte emellan deras faders faderbroder, Anders Nilsson i Västerby, och deras faderfader Olof Nilsson i Tunkarlsbo, således att Anders Nilsson uppdragit Olof Nilsson sin hustrus arvsrätt i Sörbo efter sin fader Herman Jonsson, emot hans delar i Tolusbo och Västerby

Sörbo, Huggnora

Inga bergshistoriska lämningar finns inom Huggnora. ²⁷¹⁵

Ett missiv från kung "Göstaff" 1548 till sin fogde Jöran Jönsson innehåller bl a: Anders Larsson j Hummora vdj Södherberche Soken, haffue waredt her for oss och beclagett sigh, att en annen bonde benempd Joen j Södherbo, haffuer for än 4 år sedhan (1544) efterlatedt honom vprydie och bijggie på hans äger som tilforende haffuer waridt ödesmarck, och nu sädhan for:ne Anders haffuer bygd och rödt bortt skogen, och lagtt ther mykitt arbethe nedher, will then andre bonden driffue honom aff och sättie sin barn ther j städen, så att thenne arme man jcke må niutte sin swedh och arbethe som han ther nederlagtt och bekostadth haffuer. ²⁷¹⁶

Under 1500-talets slut nämns Huggnortorp vid sidan om bynamnet Huggnora. Detta torp åsyftar med stor sannolikhet den äldsta bebyggelsen i området, Anders Larssons nybygge. I norra änden av den nuvarande byn, invid den gamla landsvägens korsande av järnvägen finns benämningen Torpet, vilket av allt att döma utvisar platsen för det första nybygget. ²⁷¹⁷

1592: Herman i Sörbo bjöd upp ett torp benämnt Hugnora köpt av Olof Andersson i H...boda för 6 fat ²⁷¹⁸

1593 Herman i Sörbo bjuder upp ett torp benämnt Huggnora köpt av Mats Jakobsson i Torsång för 10 fat och 3 hundrade och Brita Matsdotter vid Skinnskatteberg och Norra gården i Sörbo av Hans Röhår för i år 40 fat och solf 26 lod ²⁷¹⁹

1642 Bevistes med laglige skähl huruledes sahl Herman i Sörbo har köpt av Mats Jacobsson Anno 1593 dess hustrus Ingeborg Matsdotters och hennes systers Brita Matsdotters uti Skinnskatteberg ett hemman i Söderbärke beläget Hugnora benämnt för 10 fat och 300 järn, hvarigenom benämnde säljare hade avhänt sig och alla deras efterkommande all rättighet till benämnda hemman och till mer visshet begärde Per Larsson, förbenämnde Hermans sonson, att detta måtte renoverat och confirmerat bliva, vilket skäligen befanns och approberat vart. ²⁷²⁰

1668 Uppgörelse mellan Sörbo och Hugnora ²⁷²¹

1673 Angaf sig Herman i Hugnora till utföra sin pretention emot andreparterna Sörbyborna, men såsom contrapartern sig excuserade nu kunna svara, medan deras brev och dokumenter här tillydande, beträffande Hugnora Torpet, äro uti Stockholm. ²⁷²²

2714 Berglund, Torsten: Holsten Perssons i Vad hustru och hennes härkomst. 1999

2715 Strandvik, Sofia: Västerbergslagen häfte 2. Atlas över Sveriges bergslag.

2716 1548 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarna. Tredje delen nr 717

2717 Andersson, Roland: Smedjebackens kommun. Bergsmanskultur och bebyggelse i Norrbärke, Söderbärke och Malingsbo. 1980.

2718 Ting i Söderbärke 13 jan 1592 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 32

2719 Ting i Söderbärke 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 116

2720 Lagmansting 1642 Svea Hovrätt Uppsala län EXIa:4 sid 235

2721 Ting i Söderbärke 1668 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:5 sid 91

2722 Lagmansting 1673 Svea hovrätt Västmanlands län EXIa:12 sid 98

JON HERMANSSON

Söderbärke 1682 1684

Hustru:

Barn:

Kerstin Jonsdotter. Gift med Erik Persson, se nedan.

Lars Jonsson. Se nedan.

18 juli 1656 Klagade dito Lars Andersson (i Vik) om en tomt och en kolgård i Mellangårdet, som Mats Olofsson och med orätt skulle hava honom ifrån. Mats beviste der emot av nämndemannen Hans Hemmingsson i Vad, att Mats hade tomten i pant af Jon Hermanssons svärmöder i Huggnora, vilken är den rätte ägaren, och beviste med ett bref daterat i Södrebärke den 6 Juli ???, af Hustru Brita i Sörbo, förmäländes att Mats Olofsson lånt henne järn uppå samma jord

10-11 aug 1657 Lars Andersson i Svengården och Vik framtiste för rätten hustru Britas i Sörbo skrifteliga bevis, dat 6 juni 1655, uppå ett ängestycke ibidem beläget, som Lars skulle hafva af henne löst för 5 skeppund tackjärn. Häremot protesterade Mats Olofsson i Björbo, som sade sig samma jord löst redan 1653.

1665 *Besvärade sig och Joen Hermansson i Hugnoret emot sina grannar Sörbofolket, om jord och skogsegor på westersidan om Noret som Söderboerne sades vilja göra sig en arvsrättighet på ¼ del ibidem. Men Joen sökte bevisa contrarium, förmedelst den lösning och byte som Joen fader Herman hade gjort och givit sine fränder i Sörbo. Berättandes så i saken härom, att rätte bördsmän till Sörbo och Hugnoret haver dess warit: Nembligen Lars Hermansson i Sörbo, och hans syskonbarn Herman Olsson, vilken war Joens fader, Hustru Anna i Vik, Hustru Karin i Saxå och Hans Joensson. Desse ovanskrivne, nemligen Herman Olsson och hans syskonbarn Lars Hermansson, gjorde jordebyte tillhopa, så att all den jord Herman Olsson ägde i Sörbo, gav han Lars Hermansson igen för sin jord i Hugnoret. Och eftersom denne var ringare än Sörbojorden, gav Lars Herman till i Mellangåva 6 ½ fat osmundsjärn, var igenom Lars Hermansson, var helt utbytt för sin ¼ del i Hugnoret, var på och finnes fasta och confirmation på benämnte byte. 2) Berättades att Herman hade löst till sig en broders och två systerdelar 3) Köpt en brodersdel av Hans Joensson, hwilken och war Hermans syskonebarn. Med detta ville Joen bevisa sig äga 4 brodersdelar i Hugnora, som det nu består av. Men Söderboerne der emot intet på den sidan sundet. Och per consequens, om han icke skall må njuta sin faders gjorda och laga confirmerade byte till godo, så att sörboerne intet må intränga sig på andra sidan, mer än det änget eller rödningen vid Noret, som nu med en torpare besatt är. Men ingen skogsdel förmente honom böra äga till samma äng.*²⁷²³

26-27 juni 1682 Beviljades Jon Hermanssons arvingar i Hugnora upprevning och prof på hela deras rätt och andel i Sörbo efter deras moder, som varit en arvinge i Nils Olssons hemman ibidem. Åboerne på berörde hemman äro Hans Larsson och Lars Ersson i Sörbo.

1684 Erik Persson i Hugnora och dess syster Anna Persdotter, hava den 24 juni 1676 ingått ett sådant jordebyte, att Erich Persson bekomma skulle sin svågers, salig Lars Jonssons dehl uti salig Jon Hermanssons hemman i Hugnora, medan hustru Anna däremot sin broder Erich Perssons, andel i Åränge, så i Byn som i Hyttetorpet

1688 Jon Hermanssons enka i Hugnora som haft en arvsrätt i Nils Ols hemman i Sörbo till att utfordra, hava bekommit därmed af Hans Larsson och Halvar Pehrsson² tegar i Hugnors Täckten, den ene ÖsterSöder om bäcken och den ander WasterNorr om Pehr Larssons tegar liggande, och mera egor hafva Hans och Halvar ej i de täckter. Utlagorna villja Sörboerne själva svara till. Föreningen är ingången d 23 maj 1683 hwilken intehades på begäran²⁷²⁴

30-31 jan 1688 Jon Hermanssons arfvingar i Hugnora, som haft en arfsrätt i Nils Olssons hemman i Sörbo att utfordra, hafva bekommit däremot af Hans Larsson och Halfvar Pährsson, 2 tegar i Hugnora.

1688 Erik Persson i Hugnora och hustru Anna Persdotter i Åränge Hyttetorp, hava ingått ett sådant jordebyte att hustru Anna har till Erik Persson avstått sin salig mans del uti salig Jon Hermanssons hemman i Hugnora, däremot Erich uppdragit henne en brorsdel i Åränge

29-31 jan 1695 Hans Larsson den yngre i Sörbo och Karin Pehrsson, dess hustru, har den Jan 1695 försåldt all sin arfsrätt efter sin salig svärfader, Per Olsson i Tunkarlsbo, och sin svärmöder, hustru Anna Jonsdotter i Huggnora, till sina svågrar Nils Pehrsson och Olof Pehrsson i Tunkarlsbo.

26 juni 1697 Erich Hansson, Pehr Halfvarsson och salig Hans Pehrssons änka, hustru Kerst Hansdotter, alla i Sörbo, kårade till Anders Joensson och hustru Brita Tomasdotter i Hugnora, angående tvenne ängesslogar, hvilka kårändenas föräldrar sedan svarändenas förfäder Joen Hermanssons arfvingar Anno 1682 den 26 Juni lagligen erhöillo, att igenom refning pröfvas skulle, huru stor deras rätt var i Sörbo, efter deras moder, som varit en arfvinge i Nils Olofssons hemman.

2723 Ting i Söderbärke 1665 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 Bild 870

2724 Ting i Söderbärke 1688 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:2 Bild 1480

1700 Pähr Larsson i Kyrkobyhyttan hade låtit inkalla sin moders syskon, Erich Pehrsson i Hugnora, hustru Kerstin Pährsdotter i Åhränge, att bevisa huruledes de fådt hand över Hytt-Olles dehl vid Hyttan. Svarandena oppviste ett bref af den 24 Juni 1676, hvarigenom ett sådant byte skedt är, att Erich Pährsson, barnfödd i Åhränge, skulle bekomma sin svågers, Lars Jonssons, dehl i Jon Hermanssons hemman i Hugnora, och systemen hustru Anna Pährsdotter däremot behålla hans dehl i Åhränge.

LARS JONSSON

Son till Jon Hermansson, se ovan.

Hustru: Anna Persdotter. Dotter till Per Olofsson i Årängen.

Hustru: Karin Persdotter. Tolvsbo

Barn:

Per Larsson. Hyttan, Kyrkbyn

Febr 1683 Efter nämndens bevittnande om den lilla systerdel under Åränge, som hustru Karin Persdotters Tolvsbo salig man, Lars Jonsson i Västerby ärvt efter sitt barn, som dött är, och fött av första giftet med en annan hustru, dess möderne, att samma systerdel omöjligen kan uppehålla och föda en åbo. Item Olof Persson i Årängen väl behöva skola till sitt hemman denna andelen. Eljest är Olof Persson broder åt salig Lars Jonssons första hustru, och sålunda närmaste bördsmän. Medgavs därför Olof Persson inlösa denna systerdel

ERIK PERSSON

Son till Per Olofsson i Årängen (Se Västerby), Söderbärke. Död 1721 i Hugnora.

Hustru: Kerstin Jonsdotter. Dotter till Jon Hermansson, se ovan.

Barn:

1687 Hans Persson som bor på Hans Ols hemman i Hugnora begärande få ut.... sin hustrus Anna Ersdotter systerdehl i Herman Jons hemman ibm, som är 1/14 i benämnte Herman Jons hemman. Häremot lade sig Anders Jonsson item, Herman Joenss Enka hust Brita Timansdr säijande lägenheten bliwa för trång och knapp åt så många, därför willa de att dehlen må hållas dem öppen till inlösen när deras lägenhet kan medgifva att lösa den senare Resol. Efter Hans på hustruns vägnar har så god rätt och börd i detta hemman som en annan, sedanoch till denne systerdehlen gift sig i det hopp att kunna sig åther åt den jord han hafver i Hans Ols hemman och jorden ligger så när ihop att han beqvämligen kan bruka bägge delarna. Därutan de som klandra äro oförmögne af egene medel honom att utlösa elliest ingen kan förbindas gärna i sådan måtto att afbyda en annans lägenhet. Alltså bevilliades att Hans må få utrefwa sin hustrus part och den sig till nytto ²⁷²⁵

LARS HANSSON

Född 1657 . Död 1735 i Sörbo.

Hustru: Anna Andersdotter. Vigda 1688. Död 1722 i Sörbo

Barn: Anders Larsson. Se nedan.

ANDERS LARSSON

Son till Lars Hansson, se ovan. Född 1688 i Sörbo. Död 1758 i Sörbo.

Hustru: Anna Persdotter.

Hustru: Karin Hindersdotter. Född 1702 i Hemshyttan, Söderbärke.

Barn:

Första äktenskapet

Anna Andersdotter. Född 1716 i Sörbo

Lars Andersson. Född 1717 i Sörbo

Andra äktenskapet

Kerstin Andersdotter. Född 1724 i Sörbo

Henrik Andersson. Född 1729 i Sörbo

Lars Andersson. Född 1731 i Sörbo

Brita Andersdotter. Född 1733 i Sörbo. Gift 1754 med Olof Hansson i Västerby, Söderbärke.

Karin Andersdotter. Född 1735 i Sörbo

Maria Andersdotter. Född 1737 i Sörbo. Död 1739 i Sörbo

Margareta Andersdotter. Född 1739 i Sörbo. Död 1740 i Sörbo

Anders Andersson. Född 1741 i Sörbo

Maria Andersdotter. Född 1743 i Sörbo

2725 Ting i Söderbärke 1687 Söderbärke tingslags häradsrätt Aiz:2 Bild 1050

OLOF MATSSON

Hustru:

Barn:

Michel Olofsson. Kyrkbyn, Söderbärke

Mats Olofsson. Busjön, Söderbärke

Ambrus Hindrichsson på Ramshyttan bjuder upp ett hemman i Sörby köpt av Jöns Månsson

*Länsmannen Per Hansson i Tolvsbo, vilket sig åstagit har att föda och sköta Hans Olsson och dess hustru i Hugnora som barnlöst folk är till dödsdagar, och därför utfäst betala deras skuld som de*²⁷²⁶

Länsmannen Pehr Hansson i Tolvsbo lät inskriva det han betalt för Carl Persson i Hugnora till Semla bruk ...²⁷²⁷

2726 Ting i Söderbärke 1688 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2748 sid 965

2727 Ting i Söderbärke 1685 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:2 bild 50

TOLVSBO, SÖDERBÄRKE

”Tolfsbodom” nämns 1367 och indikerar att området tillhör de tidigast etablerade. 1562 fanns en Stora Tolvsbo hytta där kvarnen nu ligger och 1629 byggdes en hammare invid. Hyttan var i bruk till 1849 och hammaren upphörde 1880. Malm togs från gruvorna i Tolvsboberg. I nuvarande Vallbäcken från Svarttjärn mot Lilla Tolvsbo fanns ytterligare två hyttor. Strax invid tjärnen låg Anders Ols hytta eller Svarthyttan, uppbyggd på 1620-30-talet. Nära Lilla Tolvsbo närmare Östra Sveten var Hans Carls hytta om vilken man har få upplysningar. Båda nedlades redan vid 1700-talets början. (Andersson, Roland: Smedjebackens kommun. Bergsmanskultur och bebyggelse i Norrbärke, Söderbärke och Malingsbo. 1980)

1367	Vittne Dipl Dale Del1 nr 34	Sigurder i Tholfsbodom
1372	Vittne Dipl Dale Del 1 nr 37	Sigurdher i tholfsbodum
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Erik
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Erik
1544	Dalarnas handlingar 1544:5 Bild 87	Erik Björnsson Nils Anders Larsson Peder Björnsson
1545	Dalarnas handlingar 1545:12 Bild 90	Erik Nils
1546	Ting i Söderbärke 1546 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 33	Nils Larsson Erik Björnsson
1547	Se brev nedan	Erik Byorsson Nils Peter Byorsson
1547	Dalarnas handlingar 1547:10 Bild 44	Erik själv
1548	Nämnd 1548 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 712	Erick Esbyorsson
1548	Nämnd 1548 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 712	Erik Byorsson (Esbjörnsson)
1549	Dalarnas handlingar 1549:3 Bild 169	Erik Esbjörnsson gör sälff tredje
1549	1549 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 741	Nils Erik Bijorsson
1550	Dalarnas handlingar 1550:4 Bild 175	Erik Esbjörnsson gör av Seilff tredje
1551	Dalarnas handlingar 1551:3 Bild 145	Erik sielff 3 gör
1552	Dalarnas handlingar 1552:8 Bild 21	Peder Nils Erik Anders Larsson
1555	Dalarnas handlingar 1555:11	Torsten
1556	Dalarnas handlingar 1556:7 Bild 23	Peder Nils Erik (Skattar tillsammans)
1557	Dalarnas handlingar 1557:1 Bild 24	Peder Nils Erik Anders
1558	Dalarnas handlingar 1558:1 Bild 20	Torsten Hansson Olof Skräddare?
1558	Dalarnas handlingar 1558:1 Bild 60	Peder Nils Erik Anders
1559	Dalarnas handlingar 1559:6 Bild 16	Torsten i Tolvsbo
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 Bild 66	Olof Skreddare i Tolvsbo Hustru Kerstin ibidem Tolvsbohyttan brukas av hustru Kerstin och Olof Skreddare i Tolvsbo

1563	Dalarnas landsskaphandlingar 1563:7 Bild 66	 (sidan skadad) hustru Kirstin Tolvshyttan brukas av hustru Kirsten och Olof Skräddare
1564	Dalarnas handlingar 1564:14 Bild 107	Olof Skräddare (sidan skadad) Tolvshyttan brukas av Olof Skräddare
1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 18	Erik Olof Torstensson Tolvshyttan brukas av Olof Torstensson och Erick Ingvardsson? I Tolvsbo
1571	Älvsborgs lösen	Bengt i Tolvsbo Olof Torstensson ibid
1575	Dalarnas handlingar 1576:14 Bild 65	Morten i Tolvsbo Olof Torstensson ibid Tolvshyttan brukas av Olof Torstensson och Morten i Tolvsbo
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 26	Hans Persson Olof Torstensson Tolvshyttan brukas av Olof Torstensson och Hans Persson i Tolfsbo
1619	Dalarnas handlingar 1619:14	Lars Nilsson Lars Olofsson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Lars Olofsson Olof Pärsson Carl Erichsson Lars Matsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Mantals längd Söderbärke	Lars Matsson Carl Ersson Joel Svensson Olof Pärsson Lars Olofsson Hans Olofsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Längd på Manfolket i Söderbärke 19 sept 1631	Carl Eriksson Joel Simonsson ibid Per Olofsson ibid brodern Nils Olofsson Hans Larsson ibid Hans Olofsson sonen Torsten Hansson
1636	Mantalslängd Arkiv Digital	Lars Olsson Hans Olsson Pär Olsson Carl Ersson Joel Svensson Lars Matsson
1638	Mantalslängd Arkiv Digital	Lars Matsson Joel Swensson Carl Ersson Pär Olofsson Hans Olofsson Torsten Olsson
1639	Mantalslängd Arkiv digital	Lars Matsson Carl Eriksson Joel Svensson Per Olofsson Torsten Larsson
1650	Mantalslängd Arkiv digital	Mats Larsson Jon Svensson Hans Carlsson Pädher Olofsson Anders Olofsson Hans Larsson Torsten Larsson Hans Olofsson
1653	Jordebok SVAR	Lars Olofsson 1 Pedher Olofsson ¼ Carl Erichsson ¼ Lars Matsson ¼ Jon Svensson 1/8
1660	Jordebok SVAR	Lars Olofsson 1 Päder Olofsson ¼ Carl Ersson ¼ Lars Matsson ¼

		Jan Swänsson 1/8
1660	Mantalslängd Arkiv digital	Olof Larsson Per Tidichsson Lars Hansson Torsten Hansson Erich Matsson Olof Larsson hust Ingebor Anders Olofsson Per Olofsson Hans Carlsson Anders Joensson Mats Larsson
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Lars Pär Olofsson 1/4 Carl Eriksson 1/4 Lars 1/4 Utan namn 1/8

Tolvsbo

1547 Häradshövdingen Jöns Perssons dombref, hvarigenom Anders Olsson i Westerby, Söderbärke socken, förklaras berättigad att återlösa fyra ängestegar, hvilka till Kyrkan derstädes blifvit öfverlåtna. Anders säger att hans föräldrar givit dessa ängar till kyrkan, och för efterkommande att återlösa och det därom vittnar Lasse Nilsson i Swettebodha (Sävastbo?) och Peder Karlsson i Västerby. Nämnden var: Enbyörn i Saxe, Erik Byorsson i Tolvsbo, Nils i Tolvsbo, Peder Byorsson i Tolvsbo Mats Beinctsson i Ulsbo, Halvard i Vibberbo, Erik i Näsby, Peder Karlsson och Henrick i Västerby, Bengt i Kyrkbyn, Hans i Nor Sven i Sörbo. ²⁷²⁸

1547 Kommo för rätta Anders Larsson och Peder Björnsson i Tolvsbo och Torsten Hansson i Moren, fastade och upplät beskedlig man Anders Olsson i en systerdel liggande uti hans hemman ... ²⁷²⁹

1549 Kom för rätten Olof Skräddare i Prästebo? med flera sina medarvingar och talade till Erik Björnsson i Tolvsbo ²⁷³⁰

1593 Härman i Tolvsbo bjuder upp en systerdel ligger i kallas Halvardsbo, köpt av sin syster Karin med dotter för 8 fat ²⁷³¹

TORSTEN HANSSON

Son till Hans Olsson med oklar hemvist, ägde en brorslott i Starbo, Norrbärke. Sonson till Olof Hansson, Starbo, Norrbärke. ²⁷³². Se vidare Starbo. Tidigare bosatt i Moren, Norrbärke.

Hustru: Enligt släkttavla behandlad under Starbo och Stimmerbo gift med Kiersten Larsdotter, syster till Hans Larsson Unge och dotter till Lars Olofsson med oklar hemvist. ²⁷³³ I skattelängd 1562 ²⁷³⁴ i Tolvsbo efter sin makes Torstens död.

Barn:

Sigrid Torstensdotter. Gift med Halvard Persson i Sörvik, Grangärde.

Brita Torstensdotter. Gift med Herman Jonsson i Sörbo, Söderbärke

Olof Torstensson. Tolvsbo, Söderbärke

Förmodligen Marit gift med Jöns i Starbo, Norrbärke

OLOF TORSTENSSON

Son till Torsten Hansson, Moren, Norrbärke och sonsons son till Olof Hansson i Starbo, Norrbärke. ²⁷³⁵. Bror till Brita Torstensdotter, gift med Herman Jonsson i Sörbo, Söderbärke och Sigrid Torstensdotter i Sörvik, Grangärde. Hustru: Karin Persdotter. Dotter till Per Henniksson i Vad, Söderbärke.

Barn:

Hans Olofsson. Tolvsbo. Belägrade sin släkting Kerstin Holstensdotter 1607. Se nedan

Lars Olsson. Tolvsbo. Se nedan.

Torsten Olsson. Bommarsbo, Norrbärke.

2728 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 697

2729 Ting i Söderbärke 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 80

2730 Ting i Söderbärke 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 137

2731 Ting i Söderbärke 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 116

2732 Berglund, Torsten: Holsten Perssons i Vad hustru och hennes härkomst. 1999

2733 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 85

2734 Dalarnas handlingar 1562:16 Bild 66

2735 Berglund, Torsten: Holsten Persson i Vad hustru och hennes härkomst. 1999.

NN Olsdotter gift med Nils Jonsson, Västerby, Söderbärke

1593 Kom Rasmus i Torrbo och talade till Olof i Tolvsbo om några penningar som Olof Blev av sagt att Olof skulle betala Rasmus ²⁷³⁶

1603 Olof Torstensson ifrån Tolvsbo i Söderbärke bjuder upp ett hemman i Bommarsbo, köpt av Jon Nilsson ibidem för 5 lästar och 8 ½ fat, både det som han själv uppbar och Olof haver hans gäld betalt ^{2737 2738}

1599 Olof Torstensson i Tolvsbo bjuder upp ett litet hemman i förnämnde Tolvsbo köpt av Mats Simonsson i Tolvsbo för 36 fat osmundsjärn, med sin hustrus samtycke Mats Simonssons jord var hennes börd. Klandrat av Mats Simonssons s. (son?) ²⁷³⁹

1599 Kom Olof Torstensson och var kommen i rykte att hava beryktat Mats Simonsson för hu Barbro benämnd, nämnden samt menige man gjorde honom fri för samma rykte. ²⁷⁴⁰

1603 Kom Olof i Tolvsbo samt Nils i Västerby och vore förente om det hemman i Tolvsbo som Nils av Olof igenlöst hade av Olof, och haver nu gode män varit där över och så förent dem, det och nu vart här för rätten förente så att Nils skall giva Olof 4 fat järn nu till fastegången och skall Nils behålla det nya fall som Olof sålt haver men det gamla samt den skog som är in i det gamla fallet skall Olof behålla och var Olof nu mer hugger in på den skog som lyder samma hemman till skall han böta 40 mark. ²⁷⁴¹

1604: Kom Olof i Tolvsbo och talade till Nils Pederssons söner i Västerby om en jordedel i Västerby och ... lade i rätten ett pergamentsbrev som Biskop Otto utgivit hade anno 1516 den 12 dag jul lydandes huru Olofs faderfader Hans Olofsson hade köpt en en treding i Tolvsbo och en treding i Västerby för 18 fat osmundjärn som samma brev vidare innehåller efter att Nils i Västerby haver haft . (Sidan mycket skadad) ^{2742 2743}

1607 Karin Hansdotter i Tolvsbo anklagad för att ha mördat sitt barn ²⁷⁴⁴

I domboken finns två släkttavlor daterade 1607. Hans Olofsson i Tolvsbo hade lägrat sin släkting Kerstin (dotter till Holsten Persson i Vad, Söderbärke), men Hans far Olof i Tolvsbo uppvisade ett brev från kungens sekreterare Lars Kristiansson, att kungen förskonat Hans livet mot 80 daler i böter. Kerstin Holstensdotter fick böta 40 daler. Tavlorna kommenteras ingående av Torsten Berglund i en artikel från 1999. ^{2745 2746}

1610: Kom Olof i Tolvsbo samt hustru Ingeborg i Kyrkbyn och talade om det hemman i Västerby som hustru Ingeborg länge hade varit i tvist med Olof om, som den linie utvisar som både i domboken finns 1609 den 16 februari samt och hustru Ingeborg haver . Då begärde nu Olof sitt ...igen inom ett år... och nu med handskakning det var lovade ^{2747 2748}

1610 Hans Olofsson i Tolvsbo för svarslösa mot Lasse Nilsson i Västerby, har för att haver stulit ett ²⁷⁴⁹

1614 Hans Jonsson i By bjuder upp en tredjedel i Morgården (Moren, Norrbärke) köpt av Halvard i Sörbovik (Sörvik, Grangårde), Olof i Tolvsbo, Herman i Sörbo (Söderbärke) ^{2750 2751}

1638 Hans Nilsson i Västerby klandrade på någon jord i Västerby som han måste igenköpa och lösa efter S Olof Torstenssons död vilken åtte Tolvsbo, Bommarsbo (Norrbärke) och Västerby, vilken delte och skiftade så emellan sina barn, Lars Olsson, Torsten Olofsson, Hans Olsson och sin måg Nils Hansson på sitt yttersta. Nämligen att benämnde Lars och Hans Olssöner skulle behålla Tolvsbo, Torsten Bommarsbo och Nils Hansson Västerby. Och sedan fadren dödde, kom en annan släkt, nämligen Raffauel i Kyrkbyn och vann för lag och rätta halva

2736 Ting i Söderbärke 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 115

2737 Ting i Norrbärke 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 142

2738 Ting i Norrbärke 1605 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 255

2739 Ting i Söderbärke 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 149

2740 Ting i Söderbärke 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 149

2741 Ting i Söderbärke 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 143

2742 Ting i Söderbärke 1604 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:3 (Skadad volym, opaginerad) bild 830

2743 Ting i Söderbärke 20 jan 1604 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 195

2744 Ting i Söderbärke 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 222

2745 Berglund, Torsten: Holsten Persson i Vad hustru och hennes härkomst. 1999.

2746 Ting i Söderbärke 25 jan 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 222

2747 Ting i Söderbärke 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 423

2748 Ting i Söderbärke 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 14

2749 Ting i Söderbärke 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 15

2750 Ting i Norrbärke 11 feb 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 9

2751 Ting i Norrbärke 22 aug 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 57

hemmanet i Västerby vilket Nils Hanssons son Hans Nilsson måtte inlösa för femton fat osmundsjärn och alldenstund fadren Olof Torstensson haver bytt jorden för än han fick laga fång själv, och rättmätig possession därför avsades att benämnde Hans Nilsson giver efter deras del i det föresagda 15 fat osmundsjärn. 2) gav han sig tillfreds och han kunde få ...skiftet av den lilla engen, som Hans i Tolvsbo brukar och av ålder haver legat till Västerby som ... vittterligt är. 3) lyder faderns disposition och ordning på sit yttersta som han gjorde, och Nils Hansson skulle behålla Västerby, så skulle han nu behålla ängen med som dertill av ålder legat haver. 4) Ö..andra bröderna det om väl tillfreds och bekänna att samma äng bör ligga och lyda Västerby och icke till Tolvsbo, derfor skall ovannämnda hans Nilsson behålla förenämnda halva äng och ...(skada) sin possession . (efter faderns dispossession och bytesbrev lyder. Här emot w... Hans i Tolvsbo med tre.... .. en Lagmansdom.. ²⁷⁵²

1663 Gillades och ett byte som Sahl Olof Torstensson har gjort före sin död, och testameterat sina barn och efterkommande de emellan. I synnerhet om husbyggningen, som twistades om. Hvilken Torsten Larsson i Tolvsbo njuta skall ogenerat för Torsten Hansson i Tolvsbo, vid böter såsom för om han det efter klandrar ²⁷⁵³

Olof Torstenssons son Hans Olofsson

HANS OLOFSSON

Son till Olof Torstensson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Torsten Hansson, se nedan

Olof Hansson, se nedan

Karin Hansdotter. 1607 anklagad för att ha mördat sitt barn ²⁷⁵⁴

NN Hansdotter. Gift med Olof Andersson, se nedan. (Ev identisk med Karin Hansdotter)

Olof Torstenssons son Hans Olofsson, sonen Torsten Hansson

TORSTEN HANSSON

Son till Hans Olofsson, se ovan. Död 1690 i Tolvsbo.

Hustru: Död 1680

Hustru: Malin Andersdotter. ²⁷⁵⁵ Till Hemshyttan efter mannens död.

Barn:

Hans Torstensson

Olof Torstensson. Se nedan.

Brita Torstensdotter

Cherstin Torstensdotter

Anna Torstensdotter

1657 Oppå Torsten Hanssons besvär i Tolvsbo emot sin broder Olof Hansson om ett Eng de twistade, befann rätten efter skäl och vetande, att Torsten det för innevarande år bärga och bruka skulle ²⁷⁵⁶

1660 Kom och för rätten Torsten Hansson sampt hans broder i Tolvsbo, och begärde få nytt skifta och byta i åker, slog och skogh med sina grannar ibidem Tillbode sig och byteslagets Torsten Larsson och hans grannar, att vilja uppfylla klagandenas all bevislig skada ... ²⁷⁵⁷

Aug 1667 Anders Olofsson, Torsten Hansson och Hans Larsson i Tolvsbo som sig hava byggt utur bolbyn och bruka dess gamla häfvd, förökes med tre dagsverken ²⁷⁵⁸

8 feb 1708 Uppå gamla quinnans änkans hustru Malin Andersdotter i Hemshyttan besvär över dess avlidne mans, salig Torsten Hanssons i Tolvsbo barnbarn, hennes styvbarnbarn, unge Hans Olsson och gamle Erich Olsson ibidem, för den jordedelav ungefär 1 tunnland i Tolvsbo mannen, berörde Torsten Hansson något före sin död anno 1691 under testaments villkor henne till nyttjande i livstiden förunt ... ²⁷⁵⁹

2752 Ting i Söderbärke 1638 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2257 Bild 110

2753 Ting i Söderbärke 1663 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 740

2754 Ting i Söderbärke 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 222

2755 I husförhörslängden AI:2 (sid 120 anges namnet Malin Hansdotter. I AI:3 (sid 332) under Olof Olofssons hushåll anges det dock korrekt som Malin Andersdotter. Jfr tingsprotokoll från 1708

2756 Ting i Söderbärke 1657 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 120

2757 Ting i söderbärke 1660 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 410

2758 Ting i Söderbärke 1667 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 1240

2759 Ting i Söderbärke 1708 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:5 (opaginerat) Bild 3630

OLOF TORSTENSSON

Son till Torsten Hansson, se ovan

Hustru: Margareta Danielsson

Hustru: Barbro Jacobsdotter i Sörbo. Vigda 1675

Barn:

Hans Olsson. Född 1672 i Tolvsbo. Se nedan

Eric Olsson.

Anna Olsdotter. Död 1716. Gift med Anders Hansson i Tolvsbo.

2 systrar Olsdotter gifta till Sörbo

HANS OLSSON (unge)

Son till Olof Torstensson, se ovan. Född 1672 i Tolvsbo. Död 1762 i Tolvsbo.

Hustru: Margareta Larsdotter. Född 1656. Död 1733 i Tolvsbo

Hustru: Kerstin Persdotter. Född 1682.

Barn:

Karin Hansdotter. Född 1679 i Tolvsbo. Död 1711 i Tolvsbo.

Olof Hansson. Född 1681 i Tolvsbo. Död 1698 i Tolvsbo

Lars Hansson. Född 1684 i Tolvsbo. Död 1718 i Tolvsbo. Gift med Kerstin Pärssdotter ifrån Malingsbo.

Carl Hansson. Född 1687 i Tolvsbo. Död 1740 förmodligen ogift.

Margareta Hansdotter. Född 1695 i Tolvsbo.

Olof Hansson. Född 1702 i Tolvsbo. Se nedan.

Anna Hansdotter. Född 1705 i Tolvsbo. Gift med Halvar Olsson i Tolvsbo.

Karin Hansdotter. Född 1710 i Tolvsbo

Per Hansson. Född 1715 i Tolvsbo

Kerstin Hansdotter. Född 1718 i Tolvsbo

Mats Hansson. Född 1723 i Tolvsbo

Juli 1683 Pehr Torstensson i Tolvsbo erkändes för berättigad att böra ärva fjerdeparten i allo efter sin salig halvsyster Karin Olsdotter, emot dess halvbroder och svågrar, den dödas samsyskon, nämligen Hans Olsson samt Daniel och Pehr Jacobsöner.

Jan 1678 Hans Olsson i Tolvsbo besvärade sig över sin svåger, Per Jacobsson i Sörbo att han ville intränga sig i hemmanet med honom ändock det illa kan föda en, mindre flera. Per sade sig vara illa besutten i Sörbo, derföre han afhandlat med sin broder, Daniel Jacobsson i Sörbo, som haver den andra systemen, det han ville i byte avstå honom sin hustrus del i Tolvsbo, emot Pers brodersdel i Sörbo

Bouppteckning 1716 27/8, då Anders Hansson i Tolfsbo skulle gifta om sig (med pigan Margareta Olsdtr i Tolvsbo). Det gällde kvarlåtenskapen efter den förra hustrun, Anna Olsdotter.

Barnens (i det förra giftet) målsman var deras morbror, unga Hans Olsson i Tolvsbo. ²⁷⁶⁰

OLOF HANSSON

Son till Hans Olsson, se ovan. Född 1702 i Tolvsbo.

Hustru: Kerstin Nilsson. Vigda 1731. Född 1710

Hustru: Margareta Halvardsdotter. Född 1711. Död 1742 i Tolvsbo

Hustru: Margareta Larsdotter från Vad. Född 1704

Barn:

Olof Olofsson. Född 1746 i Tolvsbo

Anders Olofsson. Född 1752 i Tolvsbo

ERIC OLSSON (gamle)

Son till Olof Torstensson, se ovan. Född 1670.

Hustru: Anna Persdotter ²⁷⁶¹

Hustru: Karin Hansdotter ²⁷⁶²

Hustru: Brita Larsdotter

Barn:

Olof Ersson. Född 1691 i Tolvsbo. Se nedan.

Karin Ersdotter. Född 1702 i Tolvsbo

Brita Ersdotter Född 1704 i Tolvsbo

²⁷⁶⁰ Bouppteckning Söderbärke tingslags häradsrätt FII:1 sid 15

²⁷⁶¹ Bouppteckning Söderbärke tingslags häradsrätt FII:1 sid 17

²⁷⁶² Bouppteckning Söderbärke tingslags häradsrätt FII:1 sid 17

Per Ersson. Född 1705 i Tolvsbo

Anno 1716 d 16 october När Gud eftre sin gudomliga försyn så skickat att Gl Erich Olsson i Tolvsbo, skulle tredie resan begiva sig i det heliga äktenskapsståndet med sahl Hemming Hindrichs enka i Hemshytta, hustru Brita Larsdotter ifrån Årängen, barnlös, gjordes i Erichs hus denna förteckning på dess hus förmögenheter, emot den ansefliga gäld han häftar för, och detta i eller underdånigt följa av Kongl Maj:ts kyrkoordning vid sådana tillfällen ²⁷⁶³

OLOF ERSSON

Son till Eric Olsson, se ovan. Född 1691 i Tolvsbo. Död 1762 i Tolvsbo.

Hustru: Ogift

PER OLSSON

Svåger till Olof Ersson, se ovan. Född 1702

Hustru: Brita Ersdotter. Född 1702?

Barn:

Olof Persson. Född 1729 i Tolvsbo

PER JACOBSSON

Från Sörbo. Svåger till unge Hans Olsson, se ovan.

Hustru: Anna Olsdotter. Dotter till Olof Torstensson, se ovan. Död 1736 i Tolvsbo

Barn:

Jacob Persson. Född 1679

Per Persson. Född 1684

Olof Persson. Född 1686

Annika Persdotter. Född 1690

OLOF PERSSON

Son till Per Jacobsson, se ovan. Född 1686.

Hustru: Brita Andersdotter. Född 1686. Död 1743.

Hustru: Brita Halvardsdotter. Född 1703

Olof Torstenssons son Hans Olofsson, sonen Olof Hansson

OLOF HANSSON

Son till Hans Olofsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Förmodligen

Anders Olsson. Se nedan

Per Olsson. Se nedan

Nils Olofsson. Brunnsvik, Grangärde

Aug 1652 Torsten Hansson tilltalte sin syster, hustru Karin Hansdotter, angående hennes andel i Tolvsbo. Och emedan såsom Torsten haver för 22 år sedan, betalt på hennes del ... skeppund tackjärn. Erkännes därför att Torsten framför någon annan samma jorddel behåller. Här emotsades af Olof Hansson²⁷⁶⁴

1657 Oppå Torsten Hanssons besvär i Tolvsbo emot sin broder Olof Hansson ang en Eng .. tvistade, befann rätten efter skäl och vetande, att Torsten det för innevarande år bärga och bruka skulle²⁷⁶⁵

I mantalslängden 1648-49 står Anders med egen gård direkt under Per, och 1653 har båda 1/4 hemman tillsammans.

Olof Torstenssons son Hans Olofsson, sonen Olof Hansson. Trolig son Per Olsson

2763 Bouppteckning Söderbärke tingslags häradsrätt FII:1 sid 17

2764 Ting i Söderbärke 1652 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2727 sid 22

2765 Ting i Söderbärke 1657 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 120

PER OLSSON

Förmodligen son till Olof Hansson ,se ovan. Har en moder som har jord i Västerby. Död ca 1662 i Tolvsbo
 Hustru: Anna Torstensdotter. Dotter till Torsten Holstensson i Vad, Söderbärke. Omgift med Halvar Andersson i Kopparbo.

Barn:

Torsten Persson, Se nedan.

Olof Persson. Se nedan.

Anna Persdotter. Född ca 1648 i Tolvsbo. Gift med Olof Halvarsson i Kopparbo, Malingsbo, Söderbärke

Jan 1650 Peder Olsson i Tolvsbo androg sig hava ingått ett jordebyte med Nils i Västerby, sålunda att han haver uppdragit honom sin andel och rätt uti Västerby, och Nils honom den rättighet han kunde äga i Tolvsbo

Söderbärke Jan 1651: Peder Olofsson fick fast på en systerdel i Tolvsbo köpt af hustru Karin, sin syster i Hedkärre

Sept 1651: Pehr Olofsson i Tolvsbo gav tillkänna att Nils Larsson i Västerby hade pantsatt tre åkrar till salig Wellam Adolphs tjänare i Västerås, numera boendes i Norbergs by, för 25 skeppund tackjärn, hvilka salig Samuel Månsson erlade och betalte, och samma vederpant hade, och nu sedermera haver 25 skeppund tackjärn blivit betalda till salig Samuel Månssons änka, hustru Susanna, af bemält Pehr Olofsson. Därefter haver Per Olofsson ingått ett köp med sitt syskonbarn (kusin), Nils Larsson. Dömdes nu fast

Söderbärke 5 mars 1652 Peder Olofsson i Tolvsbo haver ingått ett jordebyte med Nils Larsson uti Västerby i så måtto, att Per Olofsson behåller den jord som uti Tolvsbo är belägen, och der emot behåller Nils Larsson i Västerby, Per Olssons moders del i Västerby.

1656 Emellan Nils Persson i Vad och hans svåger Holsten Torstensson ibidem var för rätten av sagt, att efter Nils hade bytt sig till en systerdel, och den andre bekommet med sin hustru, så att de bägge delar vore lika emot en brodersdel, tilläts honom att få lösa i samma hemma lika emot brodern, der någre delar framdeles till lösen falla kunna.

Samma dag lät Nils Persson i Vad 1 resan uppbjuda en systerdel der sammastädes, den han hade till sig bytt av sin svåger Per Olsson i Tolvsbo, emot en jordedel dersammastädes, som bytesskriften d 24 maj 1656 utviste, der på ingen klandrade. ²⁷⁶⁶

1660 Per Olssons enka i Tolvsbo lät 1 resan uppbjuda Erich Nilssons i Hemshyttan jord ibidem som är 1/7 del i hemmanet, köpt för tackjärn 28 skeppund ²⁷⁶⁷

1660 Per Olssons hustru i Tolvsbo, lät andra resan uppbjuda Erich Nilssons jord i Hemshyttan för 28 Skeppund tackjärn. Oklandrat. ²⁷⁶⁸

Juli 1660 Förliktes inför rätten salig Peder Olofssons änka, hustru Anna Torstensdotter i Tolvsbo med sin svåger Nils Olofsson ifrån Brunsvik och Gränge socken, om den gäld som Nils var sin broder Per Olofsson skyldig. ²⁷⁶⁹

1660 Oppå Hustru Anna Torstensdotters i Tolvsbo begäran om revning och skattning på sin jordedel i Vad belägen, vilken hon var sinnad bortbyta, beviljades, såsom den skälig fanns ²⁷⁷⁰

Söderbärke ting 18 jan 1678: Hustru Anna Torstensdotter i Kopparbo, på sin sonsons vägnar, Per Torstensson benämnd, född i Tolvsbo, besvårade sig att bemälte hennes sonson icke skall hava fått ut sitt fulla arv efter sin fader, emedan halvbröderna, Olof Hanssons söner ärvt lika med honom. Olov Hanssons son, Hans Olofsson, uppviste bytesskrift av den 30 juni 1677

Jan 1681: Hustru Anna Torstensdotter, Halvar Anderssons i Kopparbo, androg hurusom hon hade en jordedel i Tolvsbo ditbytt ifrån Vad, vilken såväl som dess salig sons, Olof Perssons arvsrätt ibidem, sonhustrun Ingeborg innehaft under den tiden hon änka varit, men såsom hon nu i annat gifte gången är med Länsmannen Per Hansson, alltså begärde få sin egen del igen

Juli 1685: Hustru Anna Torstensdotter i Kopparbo bytt jord med Pehr Nilsson i Vad och upplåtit barnen sin systerdel i Vad, däremot Per uppdragit henne en brodersdel i Tolvsbo uti Skräddarbyn

Febr 1701 Upptedde Länsman Petter Ullberg ett extract utur 1660 års protokoll af 9 Juli, innehållandes en förlikning emellan Pähr Olofssons änka, hustru Anna Torstensdotter i Tolvsbo, och hennes svåger Nils Olofsson

2766 Ting i Söderbärke 1656 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 90

2767 Ting i Söderbärke 1660 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 390

2768 Ting i Söderbärke 1660 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 430

2769 Ting i Söderbärke 1660 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 440

2770 Ting i Söderbärke 1660 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 450

ifrån Brunnsvik i Gränge (Grangärde) socken, om gäld som Nils var sin broder skyldig.

OLOF PERSSON

Son till Per Olsson, se ovan.

Hustru: Ingeborg Larsdotter. Omgift med länsman Per Hansson, se nedan.

Barn:

Anna Olofsdotter. Gift med Erik Persson, se nedan.

Brita Olofsdotter

ERIK PERSSON

Måg till Olof Persson, se ovan. Född i Västerby. Död i Tolvsbo 1692.

Hustru: Anna Olsdotter. Dotter till Olof Persson, se ovan. Född 1663 i Tolvsbo. Omgift med Peter Ullberg, se nedan

Barn:

3 barn, en dotter efterlever 1751

1685 Erik Persson i Tolvsbo talade till Olof Halvardsson i Kopparbo, viljandes honom utlösa af den 1/5 del, som han på sin hustrus vägnar äger i per Ols hemman i Tholsbo, hvarpå Erik Persson nu bor. Sade härtill Olof Halvardsson sig hava köpgjort om en tredjedel af sin hustruboders Per Torstenssons del ibidem.

PER (PETTER) CHRISTERSSON ULLBERG

Gift med Erik Perssons änka, se ovan. Född 1663 i Ullerud socken, Värmland. Död 1749 i Tolvsbo.

Hustru: Anna Olsdotter i Tolvsbo. Född 1663 i Tolvsbo. Vigda 1695. Död 1751 i Tolvsbo. Änka efter Erik Persson, se ovan.

Barn:

7 barn, endast en son lever 1749

Olof Ullberg. Född 1695 i Tolvsbo. Död 1766 i Söderbärke. Se nedan.

1695 Hans Jacobsson i Sörbo tilltalte Herr Petter Ullberg om 13 dr kpmt skuld, för 2 skäppskrindor hö, som han skulle låtit Ullbergs antecessor Matrimoni, salig Erich Pehrsson i Tolvsbo, för 9 åhr sedan bekomma. Härtill vittnade jacob Torstensson, som är Hans svåger

1701 Vintertinget Beviljades länsmanen Petter Ullberg fasta uppå efterskrefne 3:ne jordeköp, nämligen uppå 2/3 uti de 2/5 som Per Torstensson till arvs fallit efter dess fader, Torsten Persson, uti Per Olofssons hemman i Tolvsbo, försåld inom börd till länsmannens antecessor Matrimoni i giftet, salig Erich Persson i Tolvsbo, vars hustru är syskonbarn (kusin) med säljaren Per Torstensson för 100 skeppund tackjärn, den 19 sept 1691. Uppå Per Hansson i Västerby hustrus den 19 sept 1691 försålde arvsrätt efter hennes fader Olof Persson uti Per Olssons hemman i Tolvsbo, till förnämnde Erik Persson och dess hustru, som jär syster med Per Hanssons hustru, för 50 skeppund tackjärn Uppå Per Anderssons i Björbo och Norrbärke socken ägande hustrus arvsrätt efter hennes fader Olof Persson uti Per Olssons hemman i Tolvsbo, som han den 7 jan 1699 till sin svåger, Länsman Ullberg, och dess hustru, sin hustrus syster, försåldt för 50 skeppund tackjärn

OLOF ULLBERG

Son till Per Christersson Ullberg, se ovan.

Hustru: Elisabet Lundberg. Född 1702

Barn:

Anna Maria Ullberg. Född 1721 i Tolvsbo. Gift med Lars Larsson, se nedan.

Johan Ullberg. Född 1724 i Tolvsbo.

LARS BERGSTRÖM

Son till Lars Larsson Bergström född 1679, son till Lars Jonsson, se ovan. Född 1718. Måg till Olof Ullberg, se ovan.

²⁷⁷¹

Hustru: Anna Maria Ullberg. Född 1721 i Tolvsbo. dotter till Olof Ullberg, se ovan.

Barn:

Stina Bergström. Född 1747 i Vad, Söderbärke. Efter faderns död flyttar hon med modern till Tolvsbo.

LARS LARSSON

Gift med Lars Bergströms änka, se ovan. Född 1721 i Västanfors. Död 1764 i Tolvsbo.

Hustru: Anna Maria Ullberg. Född 1721 i Tolvsbo. dotter till Olof Ullberg, se ovan. Änka efter Lars Bergström, se ovan

Barn:

Lisa Larsdotter. Född 1753 i Tolvsbo

Petter Larsson född 1757 i Tolvsbo

2771 Se Anrep, Svenska släktboken. Första serien Andra bandet s 279 (Släkten Bergström) <http://runeberg.org/svslagtbok/1-2/0289.html>

Johan Larsson född 1760 i Tolvsbo

ANDERS HANSSON

Född 1730 i Halvarsbenning, Norberg. Son till Hans Persson i Västra gården i Halvarsbenning. Gift med Lars Larssons änka, se ovan.

Hustru: Anna Maria Ullberg. Vigda 1765. Född 1721 i Tolvsbo. dotter till Olof Ullberg, se ovan. Änka efter Lars Larsson, se ovan.

Barn:

Anders Andersson. Född 1766 i Tolvsbo.

TORSTEN PERSSON

Son till Per Olsson, se ovan. Död före 1673

Hustru: Carin. Tidigare/senare gift med Olof Hansson.

Barn:

Per Torstensson. Se nedan.

Anna Torstensdotter

Carin Torstensdotter

Lars Torstensson

Feb 1664 Torsten Persson i Tolvsbo lät första resan uppbjuda Olof Larssons i Nor egendom i hus och jord, köpt för 350 dr kpmt ²⁷⁷²

Juli 1683 Pehr Torstensson i Tolvsbo erkändes för berättigad att böra ärva fjerdeparten i allo efter sin salig halvsyster Karin Olsdotter, emot dess halvbroder och svågrar, den dödas samsyskon, nämligen Hans Olsson samt Daniel och Pehr Jacobsöner.

PER TORSTENSSON

Son till Torsten Persson, se ovan

Hustru:

Barn:

Olof Torstenssons son Hans Olofsson, sonen Olof Hansson. Trolig son Anders Olsson

ANDERS OLSSON

Förmodligen son till Olof Hansson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Olof Andersson. Se nedan

Hans Andersson. Se nedan.

Anno 1690 den 25-26 juni Svågrarna Olof Andersson i Tholsbo och Hans Nilsson i Järsjöbo, hafva gjort ett jordebyte med hvar andra, så att Olof Däremot Hans Nilsson uppdragit till Olof sin hustrus arf eller systerdehl i salig Anders Olssons hemman i Tholsbo.

Den andra noteringen är från "1692 Vintertinget" lydande "Hustru Brita Hansdotter, salig Anders Olssons i Tholsbo.....

Kerstin Andersdotter f. 1663 i Tolvsbo, Söderbärke d. 25/4 1734 i Järsjöbo, Söderbärke

Jan 1688: Hustru Sisilia Olsdotter aflåtit till broder Anders Olsson i Tolvsbo sin jordedeht ibm Opbud 2 resan ²⁷⁷³

OLOF ANDERSSON

Son till Anders Olsson, se ovan. Död 1707

Hustru: Karin Nilsson. Dotter till Nils Olofsson i Järsjöbo.

Barn:

Kerstin Olofsdotter. Född 1674 i Tolvsbo

Anna Olofsdotter. Född 1676 i Tolvsbo

Barbro Olofsdotter. Född 1678 i Tolvsbo

Anders Olofsson. Född 1680 i Tolvsbo

Nils Olofsson. Född 1681 i Tolvsbo. Se nedan.

2772 Ting i Söderbärke 1664 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 810

2773 Ting i Söderbärke 1688 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:2 (opaginerat) Bild 3550

Lars Olofsson. Född 1687 i Tolvsbo
Hans Olofsson. Född 1688 i Tolvsbo
Olof Olofsson. Född 1689 i Tolvsbo

NILS OLSSON

Son till Olof Andersson, se ovan.

Hustru: Sara Olsdotter. Född 1684 i Tolvsbo. Dotter till Olof Torstensson i Tolvsbo. Omgift med Hans Hansson, se nedan.

Barn:

Olof Nilsson. Född 1711 i Tolvsbo

Anders Nilsson. Född 1715 i Tolvsbo

Lars Nilsson. Född 1719 i Tolvsbo

Karin Nilsdotter. Född 1721 i Tolvsbo

Sara Nilsdotter. Född 1727 i Tolvsbo

Anno 1729 den 21 april då sahlig Nils Ohls änka i Tolvsbo hustru Sara Olsdotter skulle träda i andra giftet med bergsmansdrängen från Järsjöbo beskedelig Hans Hansson fattades följande fröteckning över husets tillgångar. Förmyndarskapet för omyndige barnen Olof, Anders och Lars Nilssöner, samt Karin och Sraa Nilsdöttrar åtog sig faderbrodern Lars Olsson och moderbrodern Olof Olsson i Tolvsbo Systrarna hustru Kerstin Olsdotter i Tolvsbo och Anna Olofsdotter i Järsjöbo har fodran på sitt arv ²⁷⁷⁴

HANS HANSSON

Gift med Nils Olssons änka, se ovan. Död 1737. Från Järsjöbo.

Hustru: Sara Olsdotter. Vigda 1730. Född 1684. Änka efter Nils Olsson, se ovan.

Barn:

LARS OLSSON

Son till Olof Andersson, se ovan. Född 1687 i Tolvsbo.

Hustru: Anna Persdotter. Född 1690.

Barn:

HANS ANDERSSON

Son till Anders Olsson, se ovan.

Hustru: Anna Persdotter. Död 1715 i Tolvsbo

Barn:

Per Hansson. Född 1680 i Tolvsbo. Död 1690

Anders Hansson. Född 1683 i Tolvsbo. Se nedan.

Anna Hansdotter. Född 1677 i Tolvsbo.

ANDERS HANSSON

Kyrkovaktare. Född 1683 i Tolvsbo. Död 1779 i Tolvsbo. Son till Hans Andersson och Anna Persdotter, se ovan.

Hustru: Anna Olsdotter ifrån Tolvsbo Vigda 1706. Född 1686 i Tolvsbo. Död 1716. Dotter till Olof Torstensson (Torsten Hanssons son)

Hustru: Margareta Olsdotter ifrån Tolvsbo Vigda 1716. Född 1691. Död 1756.

Hustru: Brita Olsdotter ifrån Järsjöbo.

Barn:

16 barn, i första giftet 7 söner och 1 dotter. Andra giftet 6 söner och 2 döttrar. Endast en dotter lever 1779.

Hans Andersson

Olof Andersson

Anders Andersson

Per Andersson

Bouppteckning 1716 27/8, då Anders Hansson i Tolvsbo skulle gifta om sig (med pigan Margareta Olsdtr i Tolvsbo). Det gällde kvarlåtenskapen efter den förra hustrun, Anna Olsdotter.

Barnens (i det förra giftet) målsman var deras morbror, unga Hans Olsson i Tolvsbo. ²⁷⁷⁵

2774 Bouppteckning Söderbärke tingslags häradsrätt FII:1 sid 79

2775 Bouppteckning Söderbärke tingslags häradsrätt FII:1 sid 15

Olof Torstenssons son Hans Olofsson, mågen Olof Andersson Oklar hemvist

OLOF ANDERSSON

Måg till Hans Olofsson, se ovan. Oklar hemvist

Hustru: NN Hansdotter. Dotter till Hans Olofsson, se ovan.

Barn:

Aug 1652 Torsten Hansson tilltalte sin syster, hustru Karin Hansdotter, angående hennes andel i Tolvsbo. Och emedan såsom Torsten haver för 22 åhr sedan, betalt på hennes del ... skeppund tackjärn. Erkännes därför att Torsten framför någon annan samma jorddel behåller. Här emotsades af Olof Hansson ²⁷⁷⁶

1656 Torsten Hansson i Tolvsbo, lät första resan uppbjuda 1 systerdel dersammastädes, oklandrat ²⁷⁷⁷

1657 Torsten Hansson i Tolvsbo lät 2 resan uppbjuda sin svågers Olof Anderssons hustrus jord ibidem, som var köpt för 20 skeppund Tackjärn samt hennes del i hammarsmedjan för stångjärn ... ²⁷⁷⁸

1658 Torsten Hansson i Tolvsbo gavs i lika måtto fasta oppå en systerdel jord ibidem belägen, den ha hade köpt af sin swåger Olof Andersson för tackjern – 20 skeppund, Penningar 5 daler samt hennes del i Hammarsmedjan för ett skeppund stångjern, köpteskriften dat d 14 maj 1656 och fans lagstådin ²⁷⁷⁹

Olof Torstenssons son Lars Olofsson

LARS OLOFSSON

Son till Olof Torstensson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Torsten Larsson, se nedan

Nils Larsson. Gift 1654 till Hedkärre, Västanfors

Olof Larsson, se nedan

1664 Hans Larsson i Tolvsbo kändes skyldig att betala till Frans Brun tjänare Erich Hansson 2 skeppund tackjern för strömming eller salt fisk, som sades warit oduglig och doch förtärd ²⁷⁸⁰

TORSTEN LARSSON

Son till Lars Olofsson, se ovan. Död ca 1669 i Tolvsbo.

Hustru: Omgift i Darsbo, Skinnskatteberg.

Barn:

Lars Torstensson. Se nedan

Olof Torstensson. Se nedan.

Torsten Torstensson. Född 1657 i Tolvsbo. Se nedan

Karin Torstensdotter. Gift med Nils Olofsson från Tunkarlsbo. Omgift två gånger, Se nedan

Marit Torstensdotter. Gift andra gången 1676 med Holsten Olsson i Tunkarlsbo.

Brita Torstensdotter. Gift med Johan Persson i Björsbo, Söderbärke.

1656 Torsten Larsson i Tolvsbo besvärade sig över Anders Hindersson i Näsby, om en mosseslog, den han hade bärgat, och Anders förmente ligga upå hans äger. Begärandes förbud upå samma hö ²⁷⁸¹

1656 Torsten Larsson i Tolvsbo lät 2 resan uppbjuda en systerdel i Kybacken, som han hade köpt av Malin Jakobsdotter för Tackjärn Skeppund 12, der på ingen var som klandrade. ^{2782 2783 2784}

Söderbärke Juli 1661: Torsten Larsson i Tolvsbo lät första resan uppbjuda Nils Larssons i Hedkärre jordedel i Tolvsbo enligt köpeskrift den 1 Juli 1661. Dito uppbjudes för Torsten, Michel Jonssons systerdel ibidem ^{2785 2786}

2776 Ting i Söderbärke 1652 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2727 sid 22

2777 Ting i Söderbärke 1656 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 80

2778 Ting i Söderbärke Jan 1657 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 130

2779 Ting i Söderbärke 1658 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 260

2780 Ting i Söderbärke 1664 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 850

2781 Ting i Söderbärke 1656 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 90

2782 Ting i Söderbärke 1656 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (Opaginerat) Bild 90

2783 Ting i Söderbärke 1657 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 120

2784 Ting i Söderbärke 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2729 sid 682

2785 Ting i Söderbärke 1661 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 520

2786 Ting i Söderbärke 1662 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 570

1662 Dito (Torsten Larsson) låt 3 resan uppbjuda Michel Torssons systerdel i Vibberbo för 15 skeppund tackjärn
2787

1662 Torsten Larsson i Tolvsbo lät 3 resan uppbjuda sin broders Nils Larssons hustrus arvejord i Tolvsbo ²⁷⁸⁸

Juli 1665 Torsten Larsson i Tolvsbo beviljades fasta på sin broders, Nils Larssons i Hedkärre arvejord i Tolvsbo belägen. Noch på den övriga delen, förutan åker och äng, som var emot jord i Hedkärre, köpt för 28 sk tackjärn
2789

1688 Torsten Torstenssons i Tolvsbo och Olof Halwardssons hustru ibm hust Karin Torstensdotter så och Lars Torstensson och Olof Torstensson, påkallade desse godhe män nemligen länsman Per Hansson i Tolvsbo och Hemming Hansson i Vad, att byta sig skogen emellan, därhos afskedat blef att eftersom Torsten intet för detta medan skogen varit obytt den nyttjat men hust Karin däremot nogh ... honom, altså skola de godhe männen tillskatta honom ett skäligt vedelag i Ständeskogh utaf hust Karins lotth, doch heller tilser att de beqwämma Torsten till att taga förlikning i Jern.²⁷⁹⁰

1689 7-8 feb: Gavs Olof Torstensson i Tolvsbo fasta på systemns, hustru Brita Torstensdotters, som är Johan Perssons hustru i Björnsbo, systerdel i Torsten Larssons hemman i Tolvsbo.

Olof Torstenssons son Lars Olofsson, sonsonen Lars Torstensson

LARS TORSTENSSON

Son till Torsten Larsson, se ovan. Född ca 1649 i Tolvsbo. Död 1697 i Tolvsbo.

Hustru: Brita Andersdotter

Barn:

Lars Larsson. Född 1687 i Tolvsbo. Se nedan.

LARS LARSSON

Son till Lars Torstensson, se ovan. Född 1687 i Tolvsbo

Hustru: Brita Persdotter. Född 1694.

Barn:

Lars Larsson. Född 1714 i Tolvsbo (Landbonde i Tolvsbo)

Anna Larsdotter. Född 1718 i Tolvsbo

Per Larsson. Född 1722 i Tolvsbo

Brita Larsdotter. Född 1726 i Tolvsbo

Olof Larsson. Född 1729 i Tolvsbo.

Olof Torstenssons son Lars Olofsson, sonsonen Olof Torstensson

OLOF TORSTENSSON

Son till Torsten Larsson, se ovan. Död 1692 i Tolvsbo.

Hustru: Sara Andersdotter

Barn:

Lars Olofsson. Född 1670 i Tolvsbo

Anders Olofsson. Född 1673 i Tolvsbo

Margeta Olofsdotter Född 1676 i Tolvsbo

Olof Olofsson. Född 1679 i Tolvsbo. Måg till Hans Larsson i Tolvsbo

Karin Olofsdotter. Född 1681 i Tolvsbo

Sara Olofsdotter. Född 1684 i Tolvsbo. Gift med Nils Olofsson i Tolvsbo. Omgift med Hans Hansson.

Hans Olofsson. Född 1688 i Tolvsbo.

Torsten Olofsson. Född 1691 i Tolvsbo. Se nedan.

TORSTEN OLOFSSON

Son till Olof Torstensson, se ovan. Född 1691 i Tolvsbo

Hustru:

Barn:

Olof Torstenssons son Lars Olofsson, sonsonen Torsten Torstensson

TORSTEN TORSTENSSON

2787 Ting i Söderbärke 1662 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 570

2788 Ting i Söderbärke 1662 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 590

2789 Ting i Söderbärke 1665 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 950

2790 Ting i Söderbärke 1688 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:2 Opaginerad Bild 1690

Son till Torsten Larsson, se ovan. Född 1657/58 i Tolvsbo. Död 1732 i Tolvsbo.

Hustru: Anna Olsdotter från Kopparbo, Söderbärke. Vigda 1686. Död 1741 i Tolvsbo.

Barn:

10 barn, 4 söner och 4 döttrar lever 1732

Olof Torstensson. Född 1687 i Tolvsbo. Se nedan.

Malin Torstensdotter. Född 1690 i Tolvsbo

Anna Torstensdotter. Född 1692 i Tolvsbo. Gift med hammarsmeden Lars Syhl i Busjön, Söderbärke.

Per Torstensson. Född 1701

Torsten Torstensson. Född 1703 i Tolvsbo. Död 1734 i Tolvsbo.

Lars Torstensson. Född 1711 i Tolvsbo. Se nedan.

OLOF TORSTENSSON

Son till Torsten Torstensson, se ovan. Född 1687 i Tolvsbo. Död 1736 i Tolvsbo.

Hustru: Anna Matsdotter. Född 1690

Barn:

Karin Olsdotter. Född 1722 i Tolvsbo. Gift med Anders Hansson, se nedan.

Anna Olsdotter. Född 1727 i Tolvsbo

Brita Olsdotter. Född 1730 i Tolvsbo

Maria Olsdotter. Född 1732 i Tolvsbo.

LARS TORSTENSSON

Son till Torsten Torstensson, se ovan. Född 1711 i Tolvsbo.

Hustru: Karin Abramsdotter. Död 1749

Hustru: Kierstin Nilsdotter. Vigda 1752.

Barn:

Anders Larsson. Född 1722 i Tolvsbo.

Torsten Larsson. Född 1740 i Tolvsbo.

Eric Larsson. Född 1749 i Tolvsbo

Anna Larsdotter. Född 1755 i Tolvsbo

Lars Larsson. Född 1752 i Tolvsbo

Kerstin Larsdotter. Född 1764 i Tolvsbo.

Lisa Larsdotter. Född 1766 i Larsbo. Död 1770 i Tolvsbo

ANDERS HANSSON

Måg till Olof Torstensson, se ovan. Född 1711. död 1752 i Tolvsbo.

Hustru: Karin Olsdotter. Dotter till Olof Torstensson, se ovan. Omgift med Per Matsson, se nedan.

Barn:

Karin Andersdotter. Född 1743 i Tolvsbo.

Anna Andersdotter. Född 1748 i Tolvsbo.

Maria Andersdotter. Född 1751 i Tolvsbo

PER MATSSON

Gift med Anders Hanssons änka, se ovan. Född 1719

Hustru: Karin Olsdotter. Vigda 1753. Dotter till Olof Torstensson, se ovan. Änka efter Anders Hansson, se ovan.

Barn:

Olof Persson. Född 1755 i Tolvsbo

Kerstin Persdotter. Född 1759 i Tolvsbo

Brita Persdotter. Född 1761 i Tolvsbo

Peter Persson. Född 1764 i Tolvsbo.

Olof Torstenssons son Lars Olofsson, sonen Torsten Larssons måg Nils Olofsson

NILS OLOFSSON

Måg till Torsten Larsson, se ovan. Född i Tunkarlsbo, Söderbärke. Död ca 1673 i Tolvsbo.

Hustru: Karin Torstensdotter. Född ca 1640 i Tolvsbo. Omgift med Lars Jonsson, se nedan. Senare omgift med Olof Halvardsson, se nedan.²⁷⁹¹

Barn:

Per Nilsson Född 1666 i Tolvsbo. Död ogift 1730 i Tolvsbo.

Olof Nilsson Född 1669 i Tolvsbo. Se nedan.

Karin Nilsdotter Född 1670 i Tolvsbo

2791 Tack Olle Engvall, Sten Andersson och Nils Hård af Segerstad mfl för diskussion i Anbytarforum Augusti 2020

LARS JONSSON

Från Västerby. Gift med Nils Olofssons änka, se ovan. Död 1679 i Tolvsbo, Söderbärke. Son till Jon Andersson
Hustru: Karin Torstensdotter. Änka efter Nils Olofsson, se ovan.

Barn:

Kerstin Född 1675 i Tolvsbo

Malin Född 1676 i Tolvsbo. Anm i husförhörlängden "Till Lexsjöbo 1690"

Lars Larsson Bergström. Född 1679 i Tolvsbo Anm i husförhörlängden "Går i Västerås skola"

Skrivare vid Larsbo Bruk 1697-1716. Gruvfogde inom Norrbärke socken 1722. Riksdagsman 1723 och 1731.

Bosatt i Övre Starbo i Norrbärke. Flyttade 1737 till sin egendom i Västerby. Köpte en hammansdel i Vad, Söderbärke. Död 1740 under ett tillfälligt vistande i Vad. ²⁷⁹²

1710 Hustru Karin Torstensdotter i Tolvsbo son nu fullmächtig Sr Lars Bergström beswärade sig å moderns wägnar öfwer Sämiskmakaren ifrån Säter Lars Lundberg, angående 2ne bock och 1 kalfskinn, vilka han emottagit att bereda, varav ett bliwit bortbytt, men då det andra tillstädes kom, så dyr arvodeslön worden praetenderad af Lundberg, att änkan ²⁷⁹³

OLOF HALVARSSON

Gift med Nils Olofssons och Lars Jonssons änka, se ovan. Född ca 1656 i Hedbyn, Söderbärke. Död 1698.

Hustru: Karin Torstensdotter. Änka efter NN, se ovan. Död 1715 i Tolvsbo.

Barn:

Brita Olofsdotter. Född 1686 i Tolvsbo. Gift 1708 till Kopparbo med Per Olofsson.

Margareta Olofsdotter. Född 1690 i Tolvsbo

OLOF NILSSON

Son till Nils Olofsson, se ovan. Född 1687 i Tolvsbo. Död 1750 i Tolvsbo

Hustru: Karin Torstensdotter. Född 1687 i Vad, Söderbärke. Dotter till Torsten Holstensson i Vad. Död 1750 i Tolvsbo.

Barn:

Nils Olsson. Född 1713 i Tolvsbo

Karin Olsdotter. Född 1714 i Tolvsbo

Lasse Olsson. Född 1718 i Tolvsbo

Torsten Olsson. Född 1722 i Tolvsbo. Död 1798.

Per Olsson. Född 1725 i Tolvsbo

Anna Olsdotter. Född 1728 i Tolvsbo

Olof Torstenssons son Lars Olofsson, sonen Olof Larsson

OLOF LARSSON

Son till Lars Olofsson, se ovan. Död 1693

Hustru: Kerstin Göransdotter

Barn:

Lars Olofsson. Se nedan.

Olof Olofsson. Född 1659 i Tolvsbo. Se nedan

Erik Olofsson. Född 1667 i Tolvsbo. Se nedan

Ingeborg Olofsdotter

Hans Olofsson. Född 1670 i Tolvsbo

Kerstin Olofsdotter. Född 1676 i Tolvsbo

1680 Anklagade Olof Larsson i Tolvsbo sin granne Torsten Hansson om förrättande med Swediefällande in på hans tillbytte skogsdel. Torsten emot det skogskifte som god folk hade gjort grannarna till förlikning, ... ²⁷⁹⁴

OLOF OLOFSSON

Son till Olof Larsson, se ovan. Född 1659 i Tolvsbo

Hustru: Karin Olsdotter. Född 1667. Död 1698 i Tolvsbo.

Hustru: Kiersten Torstensdotter. Född 1648. Död 1739 i Tolvsbo. Dotter till Torsten Hansson. Inga barn ²⁷⁹⁵

Barn:

Första äktenskapet:

Lars Olsson. Född 1686 i Tolvsbo

Halvar Olsson. Född 1688 i Tolvsbo. Se nedan

²⁷⁹² Se Anrep, Svenska släktboken. Första serien Andra bandet s 279 (Släkten Bergström) <http://runeberg.org/svslagtbook/1-2/0289.html>

²⁷⁹³ Ting i Söderbärke 24 mars 1710 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2786 sid 15

²⁷⁹⁴ Ting i Söderbärke 1660 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 400

²⁷⁹⁵ Boupteckning Söderbärke tingslags häradsrätt FII:1 sid 70

Kerstin Olsdotter. Gift med Anders Larsson i Årånget

HALVAR OLSSON

Son till Olof Olofsson, se ovan. Född 1688 i Tolvsbo. Död 1746

Hustru: Margareta Matsdotter ifrån Järsjöbo

Hustru: Anna Hansdotter från Tolvsbo. Född 1705

Barn:

Kerstin Halvarsdotter. Född 1718 i Tolvsbo

Halvar Halvarsson. Född 1724 i Tolvsbo

Anna Halvarsdotter. Född 1730 i Tolvsbo

Lars Halvarsson. Född 1734 i Tolvsbo

Carin. Född 1736 i Tolvsbo

Anno 1728 den 25 juni Då Bergsmannen Halvard Olsson i Tolvsbo skulle träda i andra giftet med erliga pigan Anna Hansdotter ibm gjordes i änklingshuset följande afvittring. För dhe omyndiga barnen Kerstin och Halfward, åtogo sig Olof Larsson i Järsjöbo och Lars Nilsson i Tolvsbo förmyndarskapet... ... Anders Larsson i Åränge har att fördrå på sin sahl hustru Halvards syster, Kerstin Olsdotters arv ... ²⁷⁹⁶

LARS OLOFSSON

Son till Olof Olofsson, se ovan. Född 1686 i Tolvsbo.

Hustru: Kiersten Persdotter. Vigda 1712. Född 1686 i Tolvsbo. Dotter till Per Persson i Tolvsbo. Omgift med Lars Nilsson, se nedan.

Barn:

Karin Larsdotter. Född 1712 i Tolvsbo

Olof Larsson. Född 1714 i Tolvsbo. Soldat Humbla

Per Larsson. Född 1717 i Tolvsbo.

Kerstin Larsdotter. Född 1718 i Tolvsbo

Anno 1721 d 20 nov då sahl Lars Ols änka gudfruktiga hustru Kerstin Persdotter i Tolvsbo skulle träda i andra giftet med ärlig och beskedelig Lars Nilsson från Leksjöbo, upprättades följande avvittring uti Sterbhuset. Förmyndarskapet för sahl Lars Olssons omyndige och små barn åtar sig faderbrodern och bergsmannen beskedlig Halvar Olofsson i Tolvsbo ²⁷⁹⁷

LARS NILSSON

Hustru Kiersten Persdotter. Änka efter Lars Olofsson, se ovan. Omgift med Per Larsson, se nedan

Barn:

Nils Larsson. Född 1722 i Tolvsbo

Anna Larsdotter. Född 1725 i Tolvsbo.

Anno 1730 d 7 sept Sedan gudfruktiga hustru Kerstin Persdotter i Tolvsbo nu efter guds försyn och skickelse, medelst tvenne beskedliga mäns dödliga fränfalle, för omyndiga barnen av förra kullen två söner och en dotter, af senare en son och dotter uppfostran och skötsel, med flera oundgängliga hushållstarvar och förnödenheter, nödgades tredje resan begifva sig i det heliga äktenskapsståndet, med ärlig och beskedelig drängen Per Larsson i Tolvsbo. Så gjordes i änkehuset, följande förteckning över dess tillstånd. Förmyndare för senare i giftet sahl Lars Nilssons omyndiga små barn Nils och Anna förödnades faderbrodern Per Nilsson i Järsjöbo och Lars Larsson Tolvsbo, brodern till successorn i giftet Per Larsson, bägge närvarande ²⁷⁹⁸

PER LARSSON

Hustru Kiersten Persdotter. Vigda 1730. Änka efter Lars Olofsson och Lars Nilsson, se ovan

Barn:

ERIK OLOFSSON (unge)

Son till Olof Larsson, se ovan. Född 1667 i Tolvsbo.

Hustru: Anna Andersdotter. Född 1680 i Busjön

Hustru: Brita Andersdotter från Hugnora

Barn:

Anno 1720 19 oktober då unga Erich Olsson i Tolvsbo begaf sig i andra giftet med pigan Brita Andersdotter från Hugnora gjordes följande förteckning på husets och boets villkor och tillstånd. De omyndiga barnen nembl: Lasse Ersson om ... och en fånig dotter Anna Ersdotter i 19 åhrs ålder. Förmyndarskapet för dessa barnen åtogo sig

2796 Bouppteckning Söderbärke tingslags häradsrätt FII:1 sid 70

2797 Bouppteckning Söderbärke tingslags häradsrätt FII:1 sid 30

2798 Bouppteckning Söderbärke tingslags häradsrätt FII:1 sid 88

undertecknade faderbroders sonen Halvard Olsson i Tolvsbo och moderbrodern Jacob Andersson i Busjön ²⁷⁹⁹

Tolvsbo ?

PER PERSSON

Född 1638.

Hustru Kerstin Hansdotter. Född 1647 i Tolvsbo. Död 1732

Barn:

Per Persson. Född 1673 i Tolvsbo. Till Ramshyttan. Soldat. Död.

Hans Persson. Född 1680 i Tolvsbo

Lars Persson. Född 1683 i Tolvsbo. Se nedan.

Brita Persdotter Född 1676 i Tolvsbo

Kerstin Persdotter. Född 1686 i Tolvsbo. Gift med Lars Olsson i Tolvsbo

Anna Persdotter. Född 1688 i Tolvsbo

Johan Persson. Född 1690 i Tolvsbo

Karin Persdotter. Född 1679 i Tolvsbo

LARS PERSSON

Son till Per Persson, se ovan

Hustru: Brita Andersdotter.

Barn:

Tolvsbo Carls

CARL ERSSON

Hustru:

Barn:

Hans Carlsson, se nedan.

Erik Carlsson. Gift 1650 till Hedkärre, Västanfors med Elin Hansdotter

Anders Carlsson

Per Carlsson

1662 Hans Carlsson i Tolvsbo lät 1 resan uppbjuda Per Carlssons sin broders del ibidem köpt för 27 skeppund tackjärn, köpeskriften daterad 27 jan 1662 ^{2800 2801}

1662 Per Carlsson i Tolvsbo lät 2 resan uppbjuda Anders Erssons i Vik köpeskrift på 42 skeppund tackjärn, köpet daterat 26 januari 1662 ²⁸⁰²

HANS CARLSSON

Länsman. Son till Carl Ersson, se ovan. Död 1679 i Tolvsbo.

Hustru: Brita Halvardsdotter. Från Sörbo, Söderbärke. Dotter till Halvard Hermansson. Död 1696 i Tolvsbo.

Barn:

Catarina Hansdotter. Gift 1681 med Johan Bengtsson i Halvarsbenning, Norberg

Per Hansson. Se nedan

Margareta Hansdotter. Finnbo, Norrbärke

Carl Hansson. Se nedan.

Anders Hansson. Wik, Söderbärke

Lars Hansson. Se nedan.

Anna Hansdotter

Brita Hansdotter

Olof Hansson. Se nedan

Jan 1650 Hans Carlsson i Tolvsbo besvärade sig över en finne, benämnd Marcus i Flaten, och hans svärmoder, hustru Anna, i det han fäller på dess ägor

1654 Hans Carlsson i Tolvsbo visade huru såsom han hade inlöst af sin broder, Erich Carlsson i Hedkärre, sin brodersdel, som han för detta haver ägt, och honom uti Tolvsbo tillkomma kan, beviljades härpå fasta

2799 Bouppteckning Söderbärke tingslags häradsrätt FII:1 sid 26

2800 Ting i Söderbärke 1662 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 570

2801 Ting i Söderbärke 1663 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 710

2802 Ting i Söderbärke 1662 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 620

1657 Per Hansson i Tolvsbo, en ung dräng, anklagades för mökrängt en jenta Brita Matsdotter ifrån Hedemora, vilken hade ingen tjänst, utan sitter i husom i Dalvik. Desse personer, berättade nämnden, att de för sådana saker förr intet hava vara beträdde, ty heller var någon skyldskap dem emellan. Och efter som bägge tillstodo sin gärning och intet ville ägas. Resolverades drengen, som intet ville ähta henne, att böta 40 Och konan som intet hade att böta med, att slita ris för tingsdörren. Barnefödan bestods var efter vanligt vis ²⁸⁰³

Jan 1678: Jacob Torstensson i Sörbo begärde få uttaga sin hustrus del i Tolvsbo liggande, som Hans Carlsson ibidem, dess morbroder och målsman tillförne för henne innehåft, och den till Daniel och Pehr Jacobssöner i Tolvsbo överlåta, som jord hava i Sörbo.

Item haver han en svåger, Nils Olsson benämnd som ute på tåg är för Hyttesoldat, vilkens del Hans Carlsson även innehaver. Begärer och den få bortbyta, efter han inga barn lämnat haver. Talade och på avrad för 28 år, som hans hemmansdelen brukat. Hans tillböd avstå jorden, item betala avraden på 4 år, sedan gumman död blef, som arvet fallit på, allenast han må vara otilltald av broder, där han hemkommer, såsom och dess hustru, som lärer utsöka sin morgongåva.

Söderbärke Jan 1680: Anders Carlsson i Löfmarken öfverlätit till sin broder, Hans Carlsson i Tolvsbo, all sin arvsrätt i Tolvsbo, enligt köp den 8 jan 1678. Oppbjöds nu första resan

Jan 1688: Anders Joensson i Tolvsbo talade till salig länsmannen Hans Carlssons i Tolvsbo arvingar, viljandes återlösa några ägor i åker och äng, som Anders har i pant satt till brodern Per Joansson i Moren för 23 år sedan, men Hans Carlsson ifrån honom till sig löst

Jun 1692 Hustru Margareta Hansdotter i Finnbo och Norrbärke har sålt sin arvsrätt efter föräldrarna i Tolvsbo till dess bröder, nämligen länsmannen Per Hansson, Carl Hansson och Anders Hansson den 20 juni 1692. Oppbjöds första gången.

Feb 1697: Kärade Carl Hansson i Tolvsbo till Petter Ullberg angående inbördande af 1/5 del eller systerdel i Tolvsbo, som hans farmoders syster tillhörig varit, men samma systerdel är af Pehr Jacobsson Skräddare till Ullbergs antecessor matrimoni, Erich Pehrsson i Tolvsbo pantsatt bliven. Sade att berörda systerdel nu är uti oskylda händer. Framtedde Peter Ullberg häremot en köpeskrift som Erich Hansson i Åckelbo socken den 2 jan 1683 gifvit sin svåger Pehr Jacobsson Skräddare på sin hustrus ärfteliga 1/5 del i Tolvsbo, vilken del Per Jacobsson transporterat på Erich Pehrsson den 14 maj 1688.

Juni 1699: Insinuerades en förlikning emellan Pär Jacobsson, Hans Ohlfsson och Pähr Torstensson i Tolvsbo, å ena sidan, samt Carl Hansson och Pähr Carlsson, å den andra sidan, angående arf efter fastern hustru Karin Carlsdotter, hvarutinnan bägge dessa sistnämnde för sig, och Carl Pärsson för sin salig faders syskons vägnar, och med deras samtycke, tillstå sig med ovannämnde kärande vara förenta

jun 1700 Framträdde Anders Hansson i Wik emot Carl Pährsson i Tolvsbo och dess medarvingar påståendes att de sjelfva måtte betala salig Torsten Perssons arvingar de 4 skeppund, som de för någon innestående arvsrätt i Tolvsbo fordra. Var Anders Hansson farbroder till Carl Persson.

Juni 1705: Carl Hansson i Tolvsbo, som sin broders, framlidne Lars Hanssons änka, hustru Anna Persdotter ibidem, instämman låtit, mände igenom hustrun Marit Andersdotter sin sak fördraga, hvilken alltså infordrade af henne de gamle bytesbreven om arvskapet efter fadern, salig Hans Carlsson i Tolvsbo. Var salig länsmannen Pehr Hansson ock deras broder ²⁸⁰⁴

ANDERS HANSSON

Son till Hans Carlsson, se ovan. Flyttade till Vik, Söderbärke ca 1695

Hustru: Karin Persdotter. (Har varit gift tidigare)

Barn:

Kerstin Styvdotter

Johan Andersson

Per Andersson

Olof Andersson

Carin Andersdotter

Hans Andersson. Född 1682 i Tolvsbo

Tolvsbo Hans Carlssons son Länsman Per Hansson

PER HANSSON

2803 Ting i Söderbärke 1657 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 200

2804 Ting i Söderbärke Juni 1705 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:5 (opaginerat) Bild 820

Länsman. Son till Hans Carlsson, se ovan. Född ca 1648 i Tolvsbo. Död 1698 i Tolvsbo.

Hustru: Karin (enl AI:1)

Hustru: Ingeborg Larsdotter. Tidigare gift med Olof Persson, son till Per Olsson i Tolvsbo.

Barn:

Karin Persdotter. Gift 1692 till Norberg

Anna Persdotter. Född 1673 i Tolvsbo. Gift med Olof Andersson, se nedan.

Brita Persdotter. Född 1676 i Tolvsbo

Carl Persson. Född 1678 i Tolvsbo

Kerstin Persdotter. Född 1681 i Tolvsbo

Hans Persson

Juni 1682: Begärde Länsmannen Per Hansson i Tolvsbo få igenlösa ett åkerstycke uti Vesterbovallen, som Joen Olsson vid Vågen bortsålt ifrån hemmanet i Vik, det Länsmannen nu äger med sin hustru. Anders Erssons hustru i Vik inlade köpeskrift härpå, 3:e resan uppburdit den 8 febr 1672, ville gärna blifva conserverad därvid. Erich Andersson på Pehr Hans hemman boende, sade detta åkerstycke lyda hans hemman till. Andra påstodo det tillyda Svengården

OLOF ANDERSSON

Måg till Per Hansson, se ovan. Från Björbo. Född 1664. Död 1736

Hustru: Anna Persdotter. Vigda 1692. Född 1673 i Tolvsbo. Dotter till Per Hansson, se ovan.

Barn:

Kerstin född

Per Olsson född 1693 i Tolvsbo, Se nedan.

CARL PERSSON

Son till Per Hansson, se ovan. Född 1678 i Tolvsbo.

Hustru: Elisabet

Barn:

Tolvsbo Hans Carlssons son Carl Hansson

CARL HANSSON

Son till Hans Carlsson, se ovan. Död 1706

Hustru: Marit Andersdotter

Barn:

Karin Carlsdotter. Född 1669 i Tolvsbo. Gift 1689.

Anders Carlsson Född 1674 i Tolvsbo. Se nedan.

Hans Carlsson Född 1676 i Tolvsbo. Se nedan.

Brita Carlsdotter. Född 1678 i Tolvsbo

Kerstin Carlsdotter. Född 1682

Per Carlsson Född 1684 i Tolvsbo

Anna Carlsdotter Född 1688 i Tolvsbo

Carl Carlsson. Född 1694 i Tolvsbo. Gift 1716 till Våmhus och soldat där.

ANDERS CARLSSON

Son till Carl Hansson, se ovan. Född 1674 i Tolvsbo.

Hustru: Anna Andersdotter. Född 1676

HANS CARLSSON

Son till Carl Hansson, se ovan. Född 1676 i Tolvsbo.

Hustru: Karin Nilsson. Född 1670

PER CARLSSON

Son till Carl Hansson, se ovan. Född 1684 i Tolvsbo.

Hustru: Kerstin Nilsson ifrån Saxe. Född 1692 i Saxe. Död 1763 i Tolvsbo. Dotter till Nils Hansson och Anna Persdotter i Saxe

Barn:

13 barn, 1763 lever 2 söner och 2 döttrar
Carl Persson. Född 1724 i Tolvsbo. Se nedan.

CARL PERSSON

Son till Per Carlsson, se ovan. Född 1724 i Tolvsbo
Hustru: Lisbeth Persdotter

Tolvsbo Hans Carlssons son Lars Hansson

LARS HANSSON

Son till Hans Carlsson, se ovan. Anmärking i AI:2 "Se Hyttorna" Död 1690 i Tolvsbo
Hustru: Från Hemshyttan
Hustru: Anna Larsdotter. Född 1652 i Finnbo, Norrbärke. Vigd 1679. Död 1692 i Tolvsbo.
Barn:
Hans Larsson- Född 1657 i Tolvsbo
Erik Larsson- Född 1663 i Tolvsbo
Anna Larsdotter. Född 1666 i Tolvsbo
Lars Larsson. Född 1670 i Tolvsbo. Död 1698 i Tolvsbo

1655: Hindrich Hemmingsson i Hemshyttan och Lars Hansson i Tolvsbo lät 1 resan uppbjuda det jordebyte som de haver ingått, i så måtto att Hindrich giver sin svåger Lars Hansson sin hustrus arvfallne jord i benämnde Tolvsbo, var emot Lars åter giver Hindrich sin hustrus jord och arvfallne egendom i Hemshyttan igen.²⁸⁰⁵
1668: Hindrich i Hemshyttan lät 3 resan uppbjuda sin svågers Herman Bengtssons hustrus arvsdel i Hemshyttan belägen, den köpt var för ...²⁸⁰⁶

1665 Hindrich Hemmingsson i Hemshyttan och Lars Hansson i Tolvsbo lät 1 resan uppbjuda det jordebyte som de haver ingått, i så måtto att Hinrich giver sin svåger Lars Hansson sin hustrus arvfallne jord i benämnde Tolvsbo, var emot Lars åter giver Hindrich sin hustrus jord och arvfallne egendom i Hemshyttan igen.²⁸⁰⁷

1669 Per Hansson i Hemshyttan insinuerade till första uppbudet på sina svågrars, Hemming, Nils och Lars Hanssöner överlåtna köpebrev på sina efter fadern arvfallna jordedelar ibidem.
Olof Hansson i Tolvsbo lät första resan uppbjuda sin farbroders, Per Hanssons i Hemshyttan, hemmansdel i Tolvsbo.²⁸⁰⁸

Feb 1683 Talade salig hustru Britas arvingar i Lexsjöbo, Hans Hermansson i Ulvsbo, Lars Hansson i Tolvsbo och Nils Olsson i Läsarbo, till salig Per Larssons arvingar i Norra gården i Sörbo, om full och nöjaktig förlikning för deras moders arvsrätt i Sörbo. Svarandena inlade en transaction som salig hustru Brita och Per Larsson emellan är skedd angående denna dehl, den 14 aug 1652, då afsagt blifvit att hustru Brita skulle njuta i sin utlösen 12 skeppund stångjern. Vidare presenterades Tingsresolution och fasta af den 3 mars 1654 på samma afhandling

ERIK LARSSON

Son till Lars Hansson, se ovan. Född 1663 i Tolvsbo. Död 1734 i Tolvsbo
Hustru: Brita Matsdotter. Född ca 1672 i Malingsbo, Söderbärke
Barn:
Mats Ersson. Född 1700 i Tolvsbo. Se nedan.
Lars Ersson Född 1702 i Tolvsbo
Brita Ersdotter. Född 1709 i Tolvsbo

MATS ERSSON

Son till Erik Larsson, se ovan. Född 1700 i Tolvsbo
Hustru: Karin Larsdotter. Född 1704
Barn:
Brita Matsdotter. Född 1727 i Tolvsbo

2805 Ting i Söderbärke 7-8 jul 1665 Söderbärke tingslags häradsrätt AIa:1 Opaginerad Bild 940
2806 Ting i Söderbärke 9-10 Juli 1668. Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:5 sid 91
2807 Ting i Söderbärke 7-8 jul 1665 Söderbärke tingslags häradsrätt AIa:1 Opaginerad Bild 940
2808 Ting i Söderbärke 1669 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:5 (Opaginerat) Bild 1820

Kerstin Matsdotter. Född 1729 i Tolvsbo
Karin Matsdotter. Född 1732 i Tolvsbo
Lars Matsson. Född 1735 i Tolvsbo.

PER ANDERSSON

Måg till Mats Ersson. Född 1721
Hustru: Brita Matsdotter. Vigda 1744

HANS LARSSON

Son till Lars Hansson, se ovan. Född 1657 i Tolvsbo
Hustru: Brita Andersdotter. Född 1672
Barn:
Sara Hansdotter. Född 1682 i Tolvsbo
Kerstin Hansdotter. Född 1688 i Tolvsbo. Blind
Karin Hansdotter. Född 1690 i Tolvsbo
Anna Hansdotter. Född 1702 i Tolvsbo
Anders Hansson. Född 1704 i Tolvsbo

OLOF OLSSON

Måg till Hans Larsson. Son till Olof Torstensson i Tolvsbo. Född 1679 i Tolvsbo.
Hustru: Karin Hansdotter. Född 1690 i Tolvsbo. Dotter till Hans Larsson, se ovan.
Inga barn.

ANDERS HANSSON

Son till Hans Larsson, se ovan. Född 1704 i Tolvsbo
Hustru: Anna Andersdotter. Född 1704
Barn:
Hans Andersson. Född 1728 i Tolvsbo
Anders Andersson. Född 1730 i Tolvsbo
Kerstin Andersdotter. Född 1731 i Tolvsbo
Anna Andersdotter. Född 1736 i Tolvsbo
Lars Andersson. Född 1742 i Tolvsbo

Tolvsbo Hans Carlssons son Olof Hansson

OLOF HANSSON

Son till Hans Carlsson, se ovan.
Hustru: Brita Ersdotter ifrån Hemshyttan
Hustru: Karin Halvarsdotter från Kopparbo
Barn:
Första giftet
Margareta Olofsdotter

Bouppteckning 1730. Då ärliga och beskedliga änklingen Olof Hansson i Tolvsbo begaf sig i det andra giftet med ärliga och tuchtiga pigan Karin Halvarsdotter från Kopparbo, gjordes följande förteckning på des förra sahl hustrus Brita Ersdotters från Hemshyttan kvarlåtenskap ... Till förmyndare för Olof Hanssons lilla dotter Margareta Olofsdotter nu på 6 året, förordnades faderbrodern Carl Hansson och moderbordern Anders Ersson i Hemshyttan ²⁸⁰⁹

Tolvsbotorp

MATS LARSSON (LAGGARE?)

Hustru: Carin
Barn:

aug 1657 Mats Erichsson i Vibberbo och Mats Larsson i Tolvsbo presenterade för rätten en bytesskrift uppå

någon jord, som de hade bytt med varandra, som var en brodersdel och en systerdel ²⁸¹⁰

1658 Uppbjöds första resan av Mats Larsson i Tolvsbo en systerdel jord ibidem, köpt av Olof Persson samt hans hustru i Vik för Tackjärn 12 skeppund. Noch en del som Olof Perssons hustru i arv är tillfallen efter sin broder i Tolvsbo. I lika måtta sålt till Mats Larsson, att summan blev 15 skeppund tackjärn, köpteskriften var dat den 5 juni 1656.

Samma dag lät Mats Larsson 1 resan uppbjuda Olof Erikssons vid Nyhyttan sin hustrus jordedel, som är en systerdel i benämnte Tolvsbo för tackjärn 10 skeppund. Noch bekände Olof hava bekommet av sin svåger Mars Larsson på Nils Larsson sin hustrus broder arv i Tackjärn 2 ½ skeppund ²⁸¹¹

1658 Mats Larsson i Tolvsbo lät andra resan uppbjuda någon jord ibidem, köpt av sin syster en systerdel för 12 skeppund oklandrat.

Dito löst av sin syster Karin Larsdotter i Vik en systerdel jord ibid för Tackjärn 13 skeppund oklandrat.

Uppå Mats Larssons besvär i Tolvsbo om skog som han förmodde vinna under sitt hemman ibidem.

Resolverades, att efter som befants, att hans moder Anna var utav gunst och förunt att bygga på hemmanet ett litet torp, alltså kunde intet tillåtas honom hålla och söka der att vinna mer, än med god villja och samtycke sine grannars, som der äro arvtagne. ²⁸¹²

Juni 1663: Avsades emellan Hans Ersson i Vibberbo och hans broder Mats Ersson angående någon jordlösning ibidem, som Mats förmente sig vara berättigad till mer än Hanses måg, som ägde Mats Erssons hustrus systerdotter, att efter som barnebarnets rättighet i jordlösningen kändes så god som Mats Erssons hustrus, vilken var Michel Torssons dotter, ty avsades att Hans Erssons måg går till lika lösning i jorden emot Tolvsboden, som i Vibberbo beläget var.

Jan 1679: Hustru Brita Nilsson, salig Mats Larssons på Tolvsbo Torp, inlade en tingsattest af den 26 sept 1678, deruti hennes mans fader, salig Lars Matsson, då bleve in-tecknad för ¼ hemmans skatt och få njuta under torpet allt det han ägde med sin hustru i skog och mark, det hon angav skola varit 1/8 del under Tolvsboby.

Vederparten Per Hansson i Tolvsbo, Anders Jonsson ibidem och Erich Nilsson i Västerby svarade häremot, att Lars Matsson fordrom upptog Tolvsbo torp, som var utbyggt på en swed, eftersom bolbyhemmanet varit med hög gäld graverat, den han lämnat in på Tolvsbomännen att betala

Juli 1680: Tvistades emellan Lars Persson vid Malingsbo Bruk och hustru Ingeborg i Tolvsbo angående lösningsrätten av Lars Matssons hemman ibidem, svärfadern åt denne Lars Persson. Det Ingeborg löst utur oskylte händer och är syskonbarn med Lars Matssons hustru, vilken för detta ägt sin börd därtill

1662 Erich Matsson en hammarsmed ifrån Tolvsbo anklagades hava mökrängt en piga Lisbet Olofsdotter ibidem, Ohc såsom denne ²⁸¹³

1663 Anders Ersson i Vik lät 1 resan uppbjuda Anders Joenssons obligation i Tolvsbo ²⁸¹⁴

1653 vigdes Per Tomasson i Högby? Och Susanna Andersdotter ifrån Tolvsbo

1658 Per Hansson i Tolvsbo, en ung dräng anklagades för mökränkt en jänta Brita Matsdotter ifrån Hedemora, vilken hade ingen tjänst, utan sitter i husom i Dalvik.

Desse personer, berättade nämnden, att de för sådane saker förr intet haver varit beträdde, ej heller var någon skyldskap dem emellan, och efter bäge tillstodo sin gärning och intet ville ägas. Ty resolverades, drängen som intet ville äkta henne att böta 40 d och konan som intet hade att böta med, att slita ris för tingsdörren, barafödan betalas henne efter vanligt vis ²⁸¹⁵

2810 Ting i Söderbärke 1657 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 150

2811 Ting i Söderbärke 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2729 sid 680

2812 Ting i Söderbärke 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2729 sid 683

2813 Ting i Söderbärke 1662 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 590

2814 Ting i Söderbärke 1663 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 740

2815 Ting i Söderbärke 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2729 sid 679

HANS ANDERSSON

1701 Hans Andersson i Tolvsbo tilltalade Per och Torsten Holstenssöner i Vad om sin Svärmoders framlidna hustru Elisabeth Torstensdotters jordedel i Vad ²⁸¹⁶

TOLVSBOBERGET, SÖDERBÄRKE

1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Skattelagde Finnar Bild 435	Stephan i Tolvsboberget
------	---	-------------------------

TRÄTSBO, SÖDERBÄRKE

1564	Dalarnas handlingar 1564:14 Bild 107	Jöns Persson

VAD, SÖDERBÄRKE

I en inventering av Roland Andersson från 1980 betecknas bevarandet av Sämogården i Vad vara av riksintresse. (Smedjebackens kommun. Bergsmanskultur och bebyggelse i Norrbärke, Söderbärke och Malingsbo. Översiktlig kulturhistorisk områdesanalys). Äldsta kända innevånare i byn är Hennike Bengtsson, verksam under första hälften av 1500-talet. Fram till 1615 bestod Vad av en gård som bestod av 1 mantal. Den delades sedan mellan Hans Holstensson $\frac{3}{4}$ mantal och Torsten Holstensson $\frac{1}{4}$ mantal. 1684 utökades mantalet till 1 $\frac{1}{2}$ och 6 gårdar redovisas. Antalet gårdar ökade sedan till 11 under 1700-talet. Sämogården kan spåras tillbaka till Torsten Holstenssons del.

Det finns lämningar av en hytta, samt av en hammare. (Sofia Strandvik. Västerbergslagen häfte 2. Atlas över Sveriges bergslag). Hyttan nedblåstes 1711 och bergsmännen ingick istället i Tunkarlsbohyttans hyttlag. En hammare som uppfördes ca 1620 var i drift till 1880-talet. I början av 1900-talet etablerades ett sågverk och byn växte till ett industrisamhälle.

I Västerbergslagens Släktforskarens medlemsblad Släktforskaren nr 67 från 1998 finns en artikel om hembygdsforskaren Leonard Persson (1866-1942) i Vad.

Släktförhållandena i Vad har behandlats uttömmande av Hans Gillingstam i en artikel i Släkt och hävd 1971:1. Den utgör grunden för framställningen här. Hans Gillingstam redovisar också etnologisk forskning kring Vad från 1800-talets slut.

Två artiklar om släktförhållandena i Vad har publicerats i Genklang – medlemsblad för Ovensiljans släktforskare Näs, Torbjörn: Släkten kring Holsten Persson i Vad, Söderbärke från 1998 och Berglund, Torsten: Holsten Perssons i Vad hustru och hennes härkomst från 1999.

I Helge Forssells Bärkebygden Del 1 från 1977 finns en del information om Vads hytta och dess utveckling.

Ingegerd Troedsson behandlar några grenar från Vad i sin bok om Mats i Nor, bl a om bergsmannen Anders Hindrikssons konkurs.

1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535:1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Hänika
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Hennike Bengtsson
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Heneka Beintsson
1544	Dalarnas landskapskashandlingar 1544:5 Bild 87	Heneka Bengtsson Mats Bengtsson Ulvsbo (Västanfors)
1545	Dalarnas handlingar 1545:12 Bild 90	Henniksa Beintsson Mats Beintsson Ulvsbo
1547	Dalarnas handlingar 1547:10 Bild 43	Henneka Bengtsson
1549	Dalarnas handlingar 1549:3 Bild 169	Hänika Bengtsson
1550	Dalarnas handlingar 1550:4 Bild 175	Henek
1551	Dalarnas handlingar 1551:3 Bild 145	Henek Bengtsson
1552	Dalarnas handlingar 1552:8 Bild 22	Under Söderbärke – Ligger till norberg och gör skogsskatten till Söderbärke Heneka
1555	Dalarnas handlingar 1555:11 Bild 57	Under Söderbärke Ligger till Norberg och gör skogsskatten till Söderbärke Henicka i Vad
1556	Dalarnas handlingar 1556:7 Bild 25	Under Söderbärke De efterskrivna ligger till Norberg och göra Skogsskatten till Söderbärke Hennika i Vad
1557	Dalarnas handlingar 1557:1 Bild 25	Under Söderbärke De efterskrivne ligga till Norberg och gör sin skogsskatt till Söderbärke Henick i Vad 1 fat 1 $\frac{1}{2}$
1558	Dalarnas handlingar 1558:1 Bild 61	Under Söderbärke De efterskrivne ligga till Norberg och gör sin skogsskatt till Söderbärke Henick i Vad
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 Bild 65	Henniche Benctsson Än af en utjord i Wik
1563	Dalarnas landsskapskashandlingar 1563:7 Bild 65	Henrich Bengtsson Än av en utjord i Wik

1564	Dalarnas handlingar 1564:14 Bild 107	Hennike ibm En utjord i Vik
1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 17	Per Henniksson i Vad En utjord i Vik
1571	Älvsborgs lösen	Per Hindrichsson i Vad
1575	Dalarnas handlingar 1576:14 Bild 64	Per Henniksson i Vad En utjord i Vik
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 26	Per Henniksson En utjord i Vik
1583		Per Hennichsson
1619	Dalarnas handlingar 1619:14	Hans Holstensson i Vad (Under Sörbo)
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Hans Holstensson Torsten Holstensson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Mantals längd Söderbärke	Hans Holstensson Torsten Holstensson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Längd på Manfolket i Söderbärke 19 sept 1631 Bild 436	Hans Holstensson mågen Hans Hemmingsson sonen Pär Hansson Drängen Torsten Nilsson Torsten Holstensson ibid mågen Nils Pärsson drängen Pär Västgöte
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Hans ³ / ₄ Torsten Holstensson 1/4

Vad

HENNIKE BENGTTSSON

Hustru: NN

Barn:

Per Henniksson, se nedan.

Rikmor Henniksdotter. Gift i Köping. ²⁸¹⁷

Marit Henniksdotter. Gift i Persbo, Grangärde. ²⁸¹⁸

Effrike Henniksson. Effrika förekommer i Fagersta, Västansfors vid uppbörden av kol 1556 ²⁸¹⁹ Året därpå är han ersatt av sin bror Lars. Sonen Hans Effriksson brukar en del i gård i Fragg, Norberg ägd av hans farbror Per Henniksson i Vad, Söderbärke. Se vidare under Fragg och senare under Älgsjöbo, Söderbärke.

Lars Henniksson. I Älvsborgs lösen 1571 återfinns han i Fagersta där vi tidigare hade Effrika. År 1600 har han efterträtt av sonen Olof Larsson och i Älvsborgs lösen 1614 uppträder Kjellfast Olsson, troligen en son till Olof Larsson. ^{2820 2821}

Herman Henniksson. Bosatt och död i Halvarsbenning, Norberg ca 1590. ²⁸²²

Brita Henniksdotter. Gift i Köping med Hindrik. Son Olof Hinderesson i Köping. ²⁸²³

Bengt Henniksson. Landbo i Nordansjö, Norberg Han eller hans son förvärvade Hinsebo, Norberg.

1548 säljer Anders Olsson (Starbo, Norrbärke) sin hustrus rätta fäderne i Halvarsbenning, Norberg till Hennike Bengtsson i Vad. Samtidigt sålde också Hans Persson i Vik, Söderbärke sin hustrus arvslott i Halvarsbenning till Hennike. ²⁸²⁴

1548 Kom för rätten beskedlig man Häneka i Vad, uplot sålde och fastade beskedlig man Peder Olsson i Karinbönning (Karbenning) tvådelen uti en treding i samma hemman Peder Olsson bor uppå för en läst järn och the med sina barns samtycke och godvilja, ... ²⁸²⁵
1548: Kom för rätten Hans Persson i Vik och kungjorde hur han hade sålt sin hustrus jord i Halvarsbenning till Hennike i Vad för en läst järn, vilket järn han sedan gav Spelbo i Hommansbenning för den treding han ägde i den Norra gården i Vik och en läst järn därtill, vilket järn Olof Spelbosson med flera sina medarvingar vidkände

²⁸¹⁷ Ting i Norberg 20 jan 1599, Hela Dalarnas tingslags häradsrätt. AI:6 sid 153.

²⁸¹⁸ Winroth, Anders: Persbo. 2005 och Isheden, Björn: En rannsaking år 1686 i Persbo, Grangärde. 1984.

²⁸¹⁹ Dalarnas handlingar 1556

²⁸²⁰ Ting i Söderbärke 11 feb 1595 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 109

²⁸²¹ Ting i Söderbärke 25 jan 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 42

²⁸²² Om Herman Henniksson se Gilllingstam, Hans: Kompletteringar och rättelser till genealogiska arbeten. Släkt och Hävd 1978:2 sid 99-100

²⁸²³ Ting i Norberg 20 jan 1599, Hela Dalarnas tingslags häradsrätt. AI:6 sid 153.

²⁸²⁴ Ting i Norrbärke 2 mar 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 119

²⁸²⁵ Ting i Norberg 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 116

sig uppburit.²⁸²⁶

1548: Kom för rätta beskedlige mannen Peder Olsson i Karbenning, upplåt, sålde och fastade beskedlige mannen Johan i Sörbo i Söderbärke socken sin hustrus jord hon hade i den södra gården där Johan boende är, för 8 fat järn, och lade det strax ned i Karbenning, gav det Hennike Bengtsson i Vad, vilken Hennike strax där för rätta vittnade så tillgången vara.²⁸²⁷

I gårdsarkiv från Vad finns bevarat ett brev från 1578, om hur Peder Henriksson i Vad löser in gården från sin syster Rigmor Henniksdotter, sin systerson Olof Hinderesson i Köping, sin brorson Hans Evriksson i Bennebo, Norberg och sin avlidna syster Marit Henniksdotters dotter Anna Olofsdotter, gift med Anders Ingevaldsson i Stimmerbo, Norrbärke. Utlösningen av Anders Ingevaldsson nämnes även i en annan odaterad handling som också nämner Peder Hennikssons son Holsten. Där finns också ett fastebrev från 1586 för Peder Henniksson på inlösnings av en brodersdel i Vad från Hans Evriksson och fyra systerdelar från Brita, Kerstin, Maria och Anna Evriksdotter.²⁸²⁸

1599 Kom Per Hermansson i Halvarsenbenning fasta och upplåt sin syster hustru Rikmor Persdotter i Vik all den del som han ätte i förnämnde Halvarsenbenning. Då steg en benämnd Anders Bengtsson i Nordansjö fram och föregav att Herman, Pers fader samt Rikmors hade köpt två systerdelar av sina systrar som är Rikmor som bodde i Köping samt hustru Brita ibidem. Så efter att Anders Bengtssons fader Bengt Henniksson och Herman Henniksson de vore bröder och ej var fasta påkommit på de två förnämnde delar som förberört är dömdes Bengt Henniksson i Nordansjö att lösa en systerdel såväl som Herman, och sedan sålde Per sina syster både den delen som han ärft hade med ... del som han löst hade.²⁸²⁹

PER HENNIKSSON

Son till Hennike Bengtsson, se ovan. Död ca 1600.

Hustru: Karin Svensdotter. Dotter till Gosven Hansson i Hagge, Norrbärke.

Barn:

Holsten Persson, se nedan.

Karin Persdotter. Gift med Olof Torstensson i Tolvsbo, Söderbärke.^{2830 2831 2832}

Hans Persson. Död 1630 i Västra Djupkärra. Gift med Kerstin Torbjörnsdotter i Västra Djupkärra, Norberg

Hennike Persson. Bosatt i Fragg, Norberg²⁸³³

Agnes Persdotter. Gift till Tolvsbo, Söderbärke²⁸³⁴

Halvard Persson. Död ca 1596 i Sörvik, Grangärde. Bergsfogde.

Barbro Persdotter. Gift till Norberg.²⁸³⁵

Anna Persdotter. Gift till Gäsjo, Norberg.²⁸³⁶

Bengt Persson. Gift till Gäsjo, Norberg.

Spelbo Persson. Född ca 1568. Död 1629 i Persbo, Grangärde. Gift med Cherstin Joensdotter, dotter till Joen

Larsson och Karin Larsdotter i Persbo, Grangärde.^{2837 2838}

Brita Persdotter.

Elin Persdotter. Gift med Henrik Andersson i Näsbyn, Söderbärke

Då Johan Germundsson i Livsdal ville äkta en släkting, Karin Hansdotter (dotter till Hans Holstensson i Vad), gjorde domkapitlet i Västerås om en släktskapsutredning 11 april 1626; Karins anor sades vara: Hans i Wad, Holsten i Wad, Pär Heneksson, Heneka. Johans: Margareta i Lifsdal, Karin i Hagge, Marit i Stimmerbo, Heneka. Johan Germundsson benämns också i ärendet som Per Larssons styvson.²⁸³⁹

Dvs bägge härstammade från Hennike Bengtsson i Vad, Söderbärke.

Ytterligare en utredning gjordes hos Västerås domkapitel 20 juni 1626, Den utgår från Gosven i Hagge, Norrbärke. Han hade sonen Lars Svensson som hade dottern Margareta Larsdotter som hade sonen Johan Germundsson. Gosven hade också dottern Karin Svensdotter, som hade sonen Holsten Karinson (Persson i Vad), som hade sonen Hans Holstensson, som hade dottern Karin Hansdotter.²⁸⁴⁰

2826 Ting i Norberg 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 117

2827 Ting i Norberg 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 117

2828 Gillingstam, Hans: Byn Vad i Söderbärke. Släkt och Hävd 1971:1

2829 Ting i Norberg 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 155

2830 Ting i Söderbärke 25 jan 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 222

2831 Ting i Söderbärke 26 feb 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 49

2832 Berglund, Torsten: Holsten Perssons i Vad hustru och hennes härkomst. 1999

2833 Ting i Söderbärke 1614 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 553

2834 Ting i Söderbärke 26 feb 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 49

2835 Ting i Söderbärke 26 feb 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 49

2836 Ting i Söderbärke 25 jan 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 43

2837 Winroth, Anders: Persbo. 2005 och Isheden, Björn: En rannsaking år 1686 i Persbo, Grangärde. 1984.

2838 Ting i Söderbärke 25 jan 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 43

2839 Västerås domkapitel AI:3 den 11 april 1626 sid 133. Tips från LeRoy Billberg och Stefan Jernberg.

2840 Västerås domkapitel AI:3 (1621-1627) f 137 v Tips från Stefan Jernberg.

*I gårdsarkiv i Vad finns bevarat en handling som gäller Holsten Perssons utlösning av sina sju syskon Hans Persson, Hennika Persson, Spelbo Persson och Bengt samt Anna Persdotter, Britta Persdotter och Karin Persdotter.*²⁸⁴¹

*1596 Holsten Persson i Vad bjuder upp 3 systerdelar ibidem köpta av sina sysstrar hustru Karin i Tolusbo för 3 fat, hustru Agnes i Tolusbo 3 fat och Barbro på Norberg för 3 fat*²⁸⁴²

*Ting i Norberg 1614 Hans Holstensson i Vad bjuder nu första resan en jordedel i Halvarsbenning, köpt av Halvards barn i Sörvik (Grangärde), Hans Persson i Djupkärra, Bengt Persson i Gäsjö, Hennika i Fragg, Spielbo i Persbo (Grangärde).*²⁸⁴³

*1596 Hans Efrickesson i Fragg talade till Holsten Persson i Vad, om sin fädernejord i Vad, svaranden förenämnd Holsten lade fram ett Tomas Simonssons häradshövding dombrev utfivt ... år 1586 den 19 december, innehållandes att förenämnd Hans Efrickesson hade sålt sin fadersbroder Per Henniksson samme hemman, och varit lagbundet och lagståndet. Klagande sade sig icke hava sålt utan pantsatt samma jord, dessförutan gav han före sig hava köpt av en Holstens syster benämnd Barbro två systerdelar i förenämnda Fragg, som är deras möderne jord, och de lovade honom samme jord behålla, för det han bytte och uplät deras fader, sin fäderne jord. Blev av sagt att Holsten Persson skulle bliva vid sitt köp, och förnämnde Hans Efrickasson bekomme sina penningar igen, som han afgivit haver för förutnämnde Barbro för hennes möderne jord i Fragg, och ... vad han byggt och kostat haver på hemmanet intill 10 fatt efter som synemän der över varit haver, ...*²⁸⁴⁴

*1598 Holsten Persson i Vad gav tillkänna hur han hade köpt en systerdel i förnämnde Vad av sin syster Anna Persdotter i Gäsjö för järn 4 fat*²⁸⁴⁵

*1598 Samme Holsten Persson bjuder upp en brodersdel i Vad köpt av Spelbo Persson sin bror för 8 fat järn*²⁸⁴⁶

*1598 Holsten Persson i Vad samt Hans Persson i Vik hade bytt jord i så måtto att Hans Persson gav Holsten en jord liggandes i Vad så god som 6 fat osmundsjärn, däremot gav Holsten honom igen lika mycket i Vik*²⁸⁴⁷

*1598 Kom Holsten Pedersson i Vad i Söderbärke socken samt hans broder Hennika Persson, gav tillkänna huru de hade bytt jord i så måtto så att Hennika gav Holsten all sin brodersdel i Vad med alla tillägor, där emot gav Holsten honom igen fors all den del som honom tillkom i Fragg, sedan den del som Holsten köpte av sin syster Agnes Persdotter för 1400 osmundsjärn, samt med den del som Holsten köpte i förutnämnde Fragg av Hans Effriksson för 200 och 8 fat*²⁸⁴⁸

*1599 Holsten Persson gav tillkänna huru han hade köpt en brodersdel ibid, köpt av Hans Persson i Vik för 6 fat osmundsjärn. Stod själv och fastade*²⁸⁴⁹

*1599 Holsten Persson bjuder upp en systerdel i Vad köpt av sin syster Karin Persdotter för osmundsjärn 4 fat tillsades brev vid Norberg dagen härefter Stod själv ...*²⁸⁵⁰

*1611 Kjellfast i Fragg bjuder nu 3 resan en systerdel köpt av Hustru Anna Persdotter, en systerdel i Fragg köpt av hustru Elin i Näsbyn, en systerdel ibidem av hu Barbro i Norbergsby, en systerdel i Fragg av Olof Torstensson i Tolusbo.*²⁸⁵¹

Arne Sohlström: Södra gården i Fragg brukades under 1590-talet av Hans Effriksson, en sonson till Hennika Bengtsson i Vad, Söderbärke. I Riksarkivets samling "Strödda domboks- och rättegångshandlingar",²⁸⁵² finns ett opaginerat och odaterat protokoll där Holsten Persson i Vad, även han sonson till Henrika Bengtson och således kusin till Hans Effriksson, kräver tillbaka gården därför att det är hans mors fädernegård. Hans Effriksson invände att han köpt en systerdel från Holstens syster Barbro, men det hjälpte inte. Holsten Persson övertog gården mot att han betalade tillbaka vad Hans givit Barbro och ersatte honom för vad han kostat på gården i förbättringar. Ett par år senare köper Hans Effriksson jord i Älgsjöbo i Söderbärke och hans arvingar finns där sedan, långt in på 1600-talet. Se vidare Älgsjöbo, Söderbärke.

²⁸⁴¹ Gillingstam, Hans: *Byn Vad i Söderbärke. Släkt och Hävd* 1971:1

²⁸⁴² Ting i Söderbärke 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 49

²⁸⁴³ Ting i Norberg 18 jul 1614 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparberg EXIe:2720 sid 553

²⁸⁴⁴ Lagmansrätt 1596 Strödda domboks- och rättegångshandlingar. Volym 6. (Opaginerat) Bild 1550

²⁸⁴⁵ Ting i Söderbärke 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 43

²⁸⁴⁶ Ting i Söderbärke 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 43

²⁸⁴⁷ Ting i Söderbärke 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 43

²⁸⁴⁸ Ting i Norberg 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 44

²⁸⁴⁹ Ting i Söderbärke 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 151

²⁸⁵⁰ Ting i Söderbärke 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 151

²⁸⁵¹ Ting i Norberg 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 456

²⁸⁵² Strödda domboks- och rättegångshandlingar. Volym 27. Opaginerat. RA.

HOLSTEN PERSSON

Son till Per Henniksson, se ovan. Nämndeman vid Söderbärkettinget 1594-1602.

Hustru: Karin Hermansdotter. Född i Sörbo, Söderbärke. Dotter till Herman Jonsson och Brita Torstensdotter. ²⁸⁵³
²⁸⁵⁴ ²⁸⁵⁵

Barn:

Torsten Holstensson, se nedan.

Hans Holstensson, se nedan.

Kerstin Holstensdotter "Belägrad" av Hans Olofsson i Tolvsbo, Söderbärke. Se vidare Tolvsbo ²⁸⁵⁶

Karin Holstensdotter Vik, Söderbärke ²⁸⁵⁷

NN Holstensdotter. Gift med Olof Nilsson i Tunkarlsbo, Söderbärke

NN Holstensdotter. Gift med Hans Persson i Nor, Söderbärke

Kjellfast Holstensson. Fragg, Norberg

Hennika Holstensson. Gift med Marit Månsdotter i Gunnilbo by

Brita Holstensdotter

Lagmansting 1651 Bevistes med framlidne härads hövding Lars Jesperssons utgivne fastebrev av Norberg den 7 januari A 1584 att Herman Jonsson i Söderboda och Söderbärkes socken haver för halvtredje läster järn köpt Söderboda av sin broder Olof Jonsson o h trenne sina sysstrar nämligen hustrun i Gunnarsboda och Odensvi socken och hustru Karin i Saxe och hustru i Vibbersboda och Sörbärke socken.

Noch blev bevist med lagförarens Johan Olsson utgivne häradsfasta av Söderbo d 24 juli 1630 huru för detta länsman Pär Larsson i Söderboda haver köpt och sig tillbytt av sin faders systerbarn möderns arv som var en femtedel i Norrgården i Söderboda för vilken han haver givit som härefter finnes. Hans Holstensson bekommit jord i Vad på 5 fat och för den del som hans broder Hennik i Gunnilbo och hans syster hustru Brita åtte i Sörbo sammaledes 5 fat varemot bemälte tvenne syskon av Hans Holstensson äre för deras anpart väl förlikte. Noch bytt jord i jord med Torsten Holstensson så att Torsten i Vad haver bekommit en äng liggandes vid hans nya röjning för hans del 2 fat i Sörbo och Selfuer Olsson i Moren för hans hustrus del i Sörbo bekommit osmundsjärn ett fat. Karin Holstensdotter för sin del 1 fat. Kerstin Holstensdotter för sin del 1 falt. Och dess förutan givit bemälte alla sina syskon för lösen tillhoppa 1 fat så att summan som han dem utgivit haver för bemälte 1/5 i Söderboda en läst osmundjärn.

Än bevistes att Pär Larsson haver köpt av sin systerman Hans Nilsson i Lundby och Odensvi socken hans hustrus andel i Sörbo för sex fat osmundjärn.

Och Pär Larsson haver taget för sin hustrus jord i Hinsebo och den bortbytt i bemälte Wad avhandlade jord för 3 fat och att därför skall hans hustru Brita Persdotter och hennes barn sin vedergällning i bemälte Norgården i Sörbo efter hans död vilket blev confirm. ²⁸⁵⁸

Under Hans och Torsten Holstenssons tid delades gården, förmodligen ca 1615, Hans del utgjorde ca ¾ och Torsten ¼ mantal ²⁸⁵⁹

Vad, Hans Holstenssons del
HANS HOLSTENSSON

Son till Holsten Persson, se ovan. Död före 1651.

Hustru: Förmodligen Elin Matsdotter, född i Vibberbo, Söderbärke ²⁸⁶⁰ ²⁸⁶¹

Barn:

Lars Hansson. Född 1620. Död 1654 i Utmeland, Mora ²⁸⁶²

Per Hansson, se nedan.

Bengt Hansson. Död 1674 i Halvarsbenning, Norberg. Se vidare under Halvarsbenning.

Anders Hansson, se nedan.

Sara Hansdotter. Gift med Olof Matsson i Fermansbo, Ramnäs. ²⁸⁶³

Karin Hansdotter. Gift ca 1626 med Johan Germundsson, Livsdal, Norberg. Omgift 1650 med Nils Isaksson,

²⁸⁵³ Berglund, Torsten: Holsten Perssons i Vad hustru och hennes härkomst. 1999

²⁸⁵⁴ Ting i Söderbärke 25 jan 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 222

²⁸⁵⁵ Ting i Söderbärke 1689 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2749 sid 924

²⁸⁵⁶ Ting i Söderbärke 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 423

²⁸⁵⁷ Ting i Söderbärke 1638 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2257 sid 248

²⁸⁵⁸ Lagmansting i Söderbärke 12 aug 1651 Svea Hovrätt Uppsala län EXIa:6 sid 384

²⁸⁵⁹ Gillingstam, Hans: Byn Vad i Söderbärke. Släkt och Hävd 1971:1

²⁸⁶⁰ Berglund, Torsten: Holsten Perssons i Vad hustru och hennes härkomst. 1999

²⁸⁶¹ Ting i Söderbärke 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 195

²⁸⁶² Näs, Torbjörn. "Antavla för Karin Larsdotter". Genklang - medlemsblad för Ovensiljans släktforskare, nr 1996:7 (1996).

²⁸⁶³ Gillingstam, Hans: Byn Vad i Söderbärke. Släkt och Hävd 1971:1 sid 237

Livsdal. (Nils Isaksson från Ösby, Västerfärnebo)
 NN Hansdotter. Gift med Hans Hemmingsson, död 1663 i Vad. Se nedan.

1602 Mats Matsson och Tore Matsson i Vibberbo bjuder upp en systerdel ibid köpt av hustru Elin i Vad för osmundsjärn 6 fat 200. ²⁸⁶⁴

1603 Mats Matsson i Vibberbo bjuder upp en hemmansdel liggandes ibidem köpt av sin syster hustru Elin i Vad för 6 fat och 200 osmundsjärn ²⁸⁶⁵

1604: Tore Matsson och Mats Matsson i Vibberbo bjuder upp en systerdel i förnämnde Vibberbo nu 3 gången köpt av hustru Elin Matsdotter, deras syster i Vad för 6 fat 200 ²⁸⁶⁶

1610 Hans Holstensson i Vad bjuder upp nu en systerdel i Vad första gången, köpt av sin syster Kirsten Holstensdotter för 4 fat ^{2867 2868}

Hans Holstensson i Vad beviste med goda skäl föranledes han 1612 haver köpt en systerdel med all dess lägenhet i förbenämde Vad utav sin syster Kirsten Holstensdotter för 4 fat osmundsjärn. 1625 av sin systers man Olof Nilsson i Tunkarlsbo, såsom och av den andre sin systers man Hans Persson i Nor, ... 1631 har benämnde Hans Holstensson sig tillbytt och köpt dessa hemmansdelar i förbenämnde Vad, Lars Halvarsson i Moren för en brodersdel, Nils Eriksson i Starbo för 1 systerdel, Lars i Norbo? I Grangärde för 1 systerdel. Erik Frantzson i Karmansbo för 1 systerdel, hustru Kiersten i Norsa i Munktorp för 1 systerdel, Per Halvarsson i Sörvik för 1 brodersdel, H Sara Sahl Johan Halvarssons i Sörvik bytt jord med Hans Holstensson i Vad, Per Larsson med jord igen i Sörbo förmöjt haver, H... Halvarsdotter i Sörvik för 1 brodersdel, ²⁸⁶⁹

I ett gårdarkiv i Vad finns ett brev enligt vilket Hans Holstensson (daterat 15 juni 1625) hade två systrar som var gifta med Olof Nilsson i Tunkarlsbo och Hans Persson i Nor, Söderbärke. ²⁸⁷⁰

Mats Ersson, Länsman i Mora socken givit köpeskrift af d 18 jan 1680 till uppå sin sahl svärfaders börds och arvsrätt i Vad till Per och Anders Hanssöner samt Hans Hemmingsson ibidem ... ²⁸⁷¹

Då Johan Germundsson i Livsdal ville äkta en släkting, Karin Hansdotter (dotter till Hans Holstensson i Vad), gjorde domkapitlet i Västerås om en släktskapsutredning 11 april 1626; Karins anor sades vara: Hans i Wad, Holsten i Wad, Pär Heneksson, Heneka. Johans: Margareta i Lifsdal, Karin i Hagge, Marit i Stimmerbo, Heneka. Johan Germundsson benämns också i ärendet som Per Larssons styvson. ²⁸⁷² . Dvs bägge härstammade från Hennike Bengtsson i Vad, Söderbärke.

Ytterligare en utredning gjordes hos Västerås domkapitel 20 juni 1626, Den utgår från Gosven i Hagge, Norrbärke. Han hade sonen Lars Svensson som hade dottern Margareta Larsdotter som hade sonen Johan Germundsson. Gosven hade också dottern Karin Svensdotter, som hade sonen Holsten Karinson (Persson i Vad), som hade sonen Hans Holstensson, som hade dottern Karin Hansdotter. ²⁸⁷³

1639 Olof Germundsson, Johan Germundsson i Livsdal och deras syster hu Johanna i Hörende gjorde sig emellan ett vänligt och broderligt jordskifte i så måtto att bemålte Olof och Johan upplät henne en tredjedelpart i by undantagit en tredjepart i trädgårdstomten som stå för två skeppspund stångjärn och är bemålte hustru Johanna de två skeppunden stångjärn betalar så får hon där tredjeparten med och Johan upplät hu Johanna sin hustrus del i Norrhörende för hennes del i Livsdal ... ²⁸⁷⁴
 Johan Germundsson var gift med Hans Holstenssons dotter Karin Hansdotter.

1647 Vigde Västerfärnebo Nils [Anders?] Hansson i Vad och Söderbärke Margareta Pedersdotter i Ösby

1680 (Johan Germundssons änka) hust Karin Hansdotter Nils Isakssons i Lifsdal och Norberg har upplåtit till Hans Hemmingsons och Per Hanssons arvingar i Vad så och Anders Hansson ibidem sin arvsrätt ibidem emot 24 skd tackjärn item haver de uppdragit till henne igen en deras arvsrätt i Lifsdal Hörendedelen kallad uppå samma köpekontrakt och att hust Karin må inbekomma hela den delen skall hon lösa sin syster boende i

2864 Ting i Söderbärke 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 52

2865 Ting i Söderbärke 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 143

2866 Ting i Söderbärke 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 195

2867 Ting i Söderbärke 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 423

2868 Ting i Söderbärke 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 15

2869 Lagmansdombok Svea hovrätt Uppsala län EXIa:4 sid 236

2870 Gillingstam, Hans: Byn Vad i Söderbärke. Släkt och Hävd 1971:1

2871 Ting i Söderbärke 30, 31 jan 1680 Söderbärke tingslags häradsrätt AIa:1 Bild 4170

2872 Västerås domkapitel AI:3 den 11 april 1626 sid 133. Tips från LeRoy Billberg och Stefan Jernberg.

2873 Västerås domkapitel AI:3 (1621-1627) f 137 v Tips från Stefan Jernberg.

2874 Ting i Norberg 1639 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Örebro län EXIe:1783 sid 158a

Fermansbo själv och därtill hennes tjänst(?) broderns Lars Hanssons arvingar dat d 30 sept 1673 ²⁸⁷⁵

Hans Holstenssons del delades sedan upp ytterligare i tre delar ägda av sonen Peder Hansson, sonen Anders Hansson och mågen Hans Hemmingsson.

Vad, Hans Holstenssons del, sonen Peder Hanssons del

PER HANSSON

Son till Hans Holstensson, se ovan. Levde ännu 1667 men var död 1673. ²⁸⁷⁶

Hustru: Anna Persdotter. Dotter till Per Sandersson i Gunnilboby ²⁸⁷⁷

Barn:

Anders Persson, se nedan

Mats Persson. Gift i Halvarsenning med Hans Bengtssons änka Margareta Johansdotter.

Marit Persdotter. Gift i Saxe, Söderbärke

Sara Persdotter. Gift i Västra Djupkärra, Norberg (Lilla Djupkärra)

Kerstin Persdotter. Gift i Semla, Västanfors

Lars Persson

NN Persdotter. Gift med Per Matsson i Kyrkbyn, Söderbärke

Per Persson. Död 1719 i Halvarsenning. Gift med Christina Andersdotter, dotter till Anders Persson. ²⁸⁷⁸

Annika (Anna) Persdotter. Gift med Anders Jakobsson i Busjön, Söderbärke

Anders Persson inlöste 1682 sin broder Mats Perssons i Halvarsenning broderdel. ²⁸⁷⁹ *Han löste också 1684 in systarna Marit Persdotter i Saxe, Söderbärke, Sara Persdotter i Västra Djupkärra, Norberg och Kerstin Persdotter i Semla, Västanfors.* ²⁸⁸⁰ *Svågarna Per Matsson i Söderbärke kyrkby och Lars Olsson i Fallbyns hustru delar löstes in 1688.* ²⁸⁸¹ *Lars Persson ville dela gården med Anders Persson, vilket avvisades 1675 på grund av dess litenhet.* ²⁸⁸² *Senare inlöste Anders Persson Lars Perssons fasta egendom från hand kreditorer enligt uppgörelse 1722 mellan Anders Perssons söner Per och Henrik samt Lars Perssons söner Per Larsson i Moren och Johan Larsson i Ludvika.* ²⁸⁸³

Per Persson (Son till Per Hansson, se ovan) gifte sig på nyåret 1686 i Vad med Christina Andersdotter från Halvarsenning och 1689 uppenbarar han sig i mantalslängden för Halvarsenning. I AI:1 för Söderbärke förekommer i Vad hustru Anna med sönerna Lars Persson och Anders och denna familj jag antagit vara hans far Per Hanssons änka. I samma familj förekommer Pehr och hustru Chierstin med anmärkning att de flyttat till Norberg. Brevid Pehr står emellertid även hustru Marit, vilket jag hoppas skall betyda en tidigare, avliden hustru till Pehr. I familjen ingår även dottern Annika som 1676 gifter sig med Anders, son till Jacob Olsson i Busjön. (Arne Sohlström)

ANDERS PERSSON

Son till Peder Hansson, se ovan. Född omk 1651. Död 1698 i Vad, 47 år gammal.

Hustru: Brita Hindersdotter. Vigda 1677. Död 1698 i Vad. Född i Hemshyttan, Söderbärke.

Barn:

Per Andersson. Född 1680 i Vad. Se nedan.

Henrik Andersson. Född 1687 i Vad. Se nedan.

Gården delades ytterligare efter Anders Persson mellan hans söner Per och Henrik Andersson.

Vad, Hans Holstenssons del, sonen Peder Hanssons, sonens sonen Per Anderssons del (senare Per Hindersgården eller Hyttbacken)

PER ANDERSSON

Son till Anders Persson, se ovan. Född 1680 i Vad. Död 1747 i Vad.

Hustru: Karin Andersdotter. Född 1682. Död 1741 i Vad.

Barn:

Anders Persson. Född 1705 i Vad. Död 1734 i Vad.

2875 Ting i Söderbärke 1680 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2284 sid 1045

2876 Mantalslängd 1667 Länsstyrelsen Kopparbergs län Landskontoret, Söderbärke husförhörlängd AI:1

2877 Lantmäteriet Västmanland 19-GUN-52 där en kopia av arvskifte efter Per Sandersson finns bifogad

2878 Ting i Norberg 3-7 mar 1690 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Västmanlands län. EXIe:2291 sid 702

2879 Ting i Söderbärke 26-27 juni 1682 Söderbärke tingslags häradsrätt AI:1

2880 Ting i Söderbärke 7-8 feb 1684 Söderbärke tingslags häradsrätt AI:1 (Opaginerat) Bild 5720

2881 Ting i Söderbärke 1693 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2754 sid 861

2882 Ting i Söderbärke 1675 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2738 sid 390

2883 Söderbärke tingslags häradsrätt. Småprotokoll vol 15 fol 838

Brita Persdotter. Född 1708 i Vad. Se nedan.
Anna Persdotter. Född 1710 i Vad, Söderbärke.
Per Persson. Född 1714 i Vad. Se nedan.
Lisken Persdotter. Född 1720 i Vad.
Margareta Persdotter. Född 1721 i Vad.
Lars Persson. Född 1726 i Vad.

LARS PERSSON

Måg till Per Andersson, se ovan. Född i Sörbo, Söderbärke.
Hustru: Brita Persdotter. Född 1708 i Vad. Död 1743 i Vad. Dotter till Per Andersson, se ovan.
Barn:
Per Larsson. Född 1736. Se nedan

PER PERSSON

Son till Per Andersson, se ovan. Född 1714. Död 1776.
Hustru: Anna Andersdotter. Vigda 1746.

PER LARSSON

Son till Lars Persson, se ovan. Född 1736 i Vad. Död 1791 i Vad
Hustru:
Barn:
Stina Persdotter. Född 1784 i Vad. Se nedan.

PER HENRIKSSON

Måg till Per Larsson, se ovan. Född 1776. Död 1832.
Hustru: Stina Persdotter. Född 1784 i Vad. Död 1828 i Vad.
Barn:
Per Persson. Född 1804 i Vad. Se nedan

PER PERSSON

Son till Per Henriksson, se ovan. Född 1804 i Vad. Död 1855 i Vad.
Hustru:
Barn:
Per Reinhold Persson. Född 1832 i Vad. Se nedan
Johanna Matilda Persdotter. Född 1852 i Vad. Se nedan.

PER REINHOLD PERSSON

Son till Per Persson, se ovan. Född 1832 i Vad. Död 1883 i Vad.

PER GUSTAF ENSTRÖM

Måg till Per Persson, se ovan. Född 1847. Död 1926 i Vad.
Hustru: Johanna Matilda Persdotter. Född 1852 i Vad. Död 1931 i Vad.

Gården såldes 1918.

Vad, Hans Holstenssons del, sonen Peder Hanssons, sonsons sonen Henrik Anderssons del (senare Bäckgården eller Anders Hindersgården, eller Lenerts)

HENRIK ANDERSSON

Son till Anders Persson, se ovan. Född 1687 i Vad. Död 1752 i Vad.
Hustru: Margareta Ersdotter. Född 1690 i Saxe, Söderbärke.
Barn:
Lisa Henriksdotter. Född 1728 i Vad. Se nedan.

PER ANDERSSON

Måg till Henrik Andersson, se ovan. Född 1721 i Aspbénning, Västanfors. Död 1782 i Vad. Riksdagsman 1769-1772.
Hustru: Lisa Henriksdotter. Vigda 1745. Född 1728 i Vad. Död 1793 i Vad.
Barn:
Henrik Persson. Född 1747 i Vad. Se nedan.

HENRIK PERSSON

Son till Per Andersson. Född 1747 i Vad. Död 1802 i Vad.
Hustru: Karin Jansdotter. Född 1750 i Nor, Söderbärke. Död 1815 i Vad.
Barn:

Anders Henriksson. Född 1779 i Vad. Se nedan

ANDERS HENRIKSSON

Son till Henrik Persson, se ovan. Född 1779 i Vad. Söderbärke 1842 i Vad. Riksdagsman 1823. Död 1842 på Kristianstads fästning.

Hustru: Brita Hansdotter. Vigda 1803. Född 1784 i Hemshyttan. Dotter till Hans Hansson i Hemshyttan.

Hustru: Katarina Hedberg. Född 1774 i Norberg.

Barn:

1838 gick fd riksdagsmannen Anders Henriksson i konkurs, och blev i detta sammanhang dömd till fängelse på Kristianstads fästning för förfalskning, där han dog.

Ingegerd Troedsson behandlar några grenar från Vad i sin bok om Mats i Nor, bl a om bergsmannen Anders Hindrikssons konkurs. ²⁸⁸⁴

Vad, Hans Holstenssons del, sonen Anders Hanssons del

ANDERS HANSSON

Son till Hans Holstensson, se ovan. Född 1624. Död 1693.

Hustru: Margareta Hansdotter, född i Ösby, Västerfärnebo. Död 1703.

Barn:

Hans Andersson. Född 1652. Se nedan.

Anna Andersdotter. Född 1664. Död 1734 i Hedkärre, Västanfors. Gift med Abraham Olsson i Hedkärre.

Anders Andersson. Född 1666. Se nedan.

Kiersten Andersdotter. Född ca 1661. Gift med Olof Hindersson i Moren, Söderbärke.

Efter Anders Hansson delades gården ytterligare mellan sönerna Anders Andersson och Hans Andersson.

Vad, Hans Holstenssons del, sonen Anders Hanssons och sonsonen Anders Anderssons del

ANDERS ANDERSSON

Son till Anders Hansson, se ovan sid Född 1666. Död 1749.

Hustru: Elisabet Andersdotter. Vigda 1689. Född i Halvarsbening, Norberg. Död 1711. Dotter till Anders Persson och Karin Hindersdotter.

Hustru: Anna Ersdotter, Timmermannen Anders Ståhles änka. Död 1744 i Vad.

Barn:

Anders Andersson. Född 1690. Gift 1720 i Kallmora, Norberg med Kerstin Ersdotter, dotter till Anders Andersson och Lisbet Andersdotter.

Hans Wadelius. Född 1692 i Vad, Söderbärke. Död 1737. Komminister i Skinnskatteberg

Karin Andersdotter. Född 1693.

Per Andersson. 1694. Se nedan.

Olof Andersson. Född 1698.

Lars Andersson. Född 1700. Död 1750 i Kallmora, Norberg. Gift med Margareta Andersdotter, dotter till Anders Andersson och Lisbet Andersdotter.

Henrik Andersson. Född 1707. Se nedan.

Daniel Wadelius. Född 1709. Död 1751. Komminister i Kungs-Barkarö

Efter Anders Andersson delades gården ytterligare mellan sönerna Per och Henrik Andersson.

Vad, Hans Holstenssons del, sonen Anders Hanssons, sonsonen Anders Anderssons och sonsonssonen Per Anderssons del, senare kallad Anders Hansgården eller Lars Hindersgården

PER ANDERSSON

Son till Anders Andersson, se ovan. Född 1694. Död 1763.

Hustru: Karin Larsdotter. Född 1690 i Läsarbo, Söderbärke. Död 1764.

Barn:

Anna Persdotter. Född 1723. död 1751.

Margareta Persdotter. Född 1728. Död 1802 i Kallmora, Norberg. Gift med Holsten Andersson, son till Per Andersson och Karin Larsdotter.

Lisa Persdotter. Född 1729.

2884 Troedsson, Ingegerd. Från Mats i Nor fram till idag. Släktkedjor från Nor i Söderbärke för familjen Thorzén och andra bergsmanssläkter – en resa tillbaka i tiden i den gamla bergsmansbyn Nor i Söderbärke socken i Dalarna. Grillby, 1998.

Anders Persson. Född 1730. Se nedan.
Karin Persdotter. Född 1732.

ANDERS PERSSON

Son till Per Andersson, se ovan. Född 1730. Död 1806.
Hustru: Anna Isaksdotter. Född 1731
Barn:
Per Andersson. Född 1754. Död 1762.
Anders Andersson. Född 1757. Död 1843. Se nedan.
Abraham Andersson. Född 1762. Död 1762.
Anna Andersdotter. Född 1763.
Katarina Andersdotter. Född 1767.
Per Andersson. Född 1770.

ANDERS ANDERSSON

Son till Anders Persson, se ovan. Född 1757. död 1843.
Hustru: NN
Barn:
Stina Andersdotter. Född 1788. Se nedan.

LARS HENRIKSSON

Måg till Anders Andersson, se ovan. Född 1782. död 1845.
Hustru: Stina Andersdotter, se ovan. Född 1788. Död 1855
Barn:
Lars Larsson. Född 1818. Se nedan.
Anders Larsson. Född 1823. Köpte Johan Bergs gård.
Jan Larsson. Gift till Huggnora.

LARS LARSSON

Född 1818 i Vad. Död 1875 i Vad.
Hustru:
Barn:
Anders Larsson. Född 1858 i Vad. Död 1940.

Vad, Hans Holstenssons del, sonen Anders Hanssons, sonsonen Anders Anderssons och sonsonsonen Henrik Anderssons del, senare kallad Lises

HENRIK ANDERSSON

Son till Anders Andersson (1666-1749). Född 1707. död 1782.
Hustru: Brita Olsdotter. Född 1717 i Sörbo, Söderbärke. Död 1790.
Barn:
Lisa Henriksdotter. Född 1750. Se nedan.
Anna Henriksdotter. Född 1753
Anna Henriksdotter. Född 1761. Död 1822 i Fragg, Norberg. Gift med Mats Andersson född 1753 i Halvarsenbenning.

LARS HANSSON

Måg till Henrik Andersson, se ovan. Född 1741 i Nor, Söderbärke.
Hustru: Lisa Henriksdotter, se ovan. Vigda 1765. Född 1750. död 1824.
Barn:
Hindrik Larsson. Född 1767. Se nedan.
Brita Larsdotter. Född 1770.
Hans Larsson. Född 1774. Betecknas som blind och ofärdig i husförhörlängden.
Lisa Larsdotter. Född 1777. Död 1777.
Anders Larsson. Född 1778.
Per Larsson. Född 1781. Död 1833. Se nedan.
Anna Larsdotter. Född 1783. Död 1783.
Anna Larsdotter. Född 1784.

ANDERS PERSSON

Måg till Henrik Andersson, se ovan. Född 1746. Tolvsbo, Söderbärke.
Hustru: Lisa Henriksdotter, se ovan. Vigda 1789. Född 1750. Död 1824.
Barn:
Lisa Andersdotter. Född 1790. Gift med Per Jansson i Nor, Söderbärke.

HINDRIK LARSSON

Son till Lars Hansson, se ovan. Född 1767.

Hustru: Catharina Larsdotter. Född 1780 i Stora Tolvsbo.

PER LARSSON

Son till Lars Hansson, se ovan. Född 1781. Död 1833.

Hustru: Lisa Matsdotter. Född 1799 i Fragg, Norberg.

Barn:

Per Larsson. Född 1781.

Per Larsson och Lisa Matsdotter var kusiner.

LARS PERSSON

Son till Per Larsson, se ovan. Född 1830. Död 1899.

Hustru: Stina Lovisa Andersdotter. Född 1835 i Aspmora, Norrbärke. Död 1881

Barn:

Lovisa Larsdotter. Se nedan. Född 1860. Död 1923.

PER REINHOLD JANSSON

Måg till Lars Persson, se ovan. Född 1852. Död 1923.

Hustru: Lovisa Larsdotter. Se ovan. Född 1860. död 1923.

Barn:

Hilda. Född 1882

Per Leonard. Född 1884. Död 1884.

Sedan järnvägen vid sekelskiftet tillkommit och Vad fått egen järnvägsstation, byggdes 1907 ett sågverk. Sågverkets ägare köpte Per Reinhold Janssons och hans hustru Lovisas gård, vars mangårdsbyggnad blev sågverkets huvudbyggnad.

Vad, Hans Holstenssons del, son Anders Hansson och sonsonen Hans Anderssons del (senare Lerbotten eller Dalsjö)

HANS ANDERSSON

Son till Anders Hansson, se ovan. Född 1652. Död 1715.

Hustru: Barbro Hindriksdotter. Från Hemshyttan, Söderbärke

Barn:

Anders Hansson. Död 1754. Se nedan.

ANDERS HANSSON

Son till Hans Andersson, se ovan. Död 1754.

Hustru: Elisabet Persdotter. Född 1680 i Aspbenning, Västanfors. Dotter till Per Persson i Aspbenning

Barn:

Hans Andersson. Född 1707. Se nedan.

HANS ANDERSSON

Son till Anders Hansson, se ovan. Född 1707. Död 1739.

Hustru: Margareta Larsdotter. Född 1704 i Vibberbo, Söderbärke

Barn:

Margareta Hansdotter. Född 1727. Se nedan.

LARS HINDERSSON

Måg till Hans Andersson, se ovan. Född 1710. Död 1743.

Hustru: Margareta Hansdotter. Född 1727. Död 1795. Omgift med Per Persson, se nedan

PER PERSSON

Måg till Hans Andersson, se ovan. Född 1723. Död 1774. Gift med Lars Hinderssons änka, se ovan.

Hustru: Margareta Hansdotter. Född 1727. Död 1795. Dotter till Hans Andersson, se ovan. Änka efter Lars Hinderesson, se ovan.

Barn:

Per Persson. Född 1745. Se nedan.

Hans Persson. Född 1757.

Olof Persson. Född 1758.

PER PERSSON

Son till Per Persson, se ovan. Född 1745. Död 1784.

Hustru: Stina Isaksdotter. Född 1743 i Norrbärke.

Barn:

Stina Persdotter. Född 1770. Se nedan

Per Persson. Född 1773. Död 1775

Anders Persson. Född 1774

Hans Persson. Född 1776. Död 1777.

Margareta Persdotter. Född 1778.

Per Persson. Född 1781.

Hans Persson. Född 1783.

HANS PERSSON

Son till Per Persson (1723-1774), se ovan. Född 1757.

Hustru:

Hustru: Anna Claesdotter. Född 1794 i Källan, Söderbärke

JOHAN JOHANSSON BERG

Måg till Per Persson, se ovan. Född 1758. Död 1823.

Hustru: Stina Persdotter. Se ovan. Född 1770. Död 1835.

Barn:

Johan Berg. Född 1800. Död 1866.

JOHAN BERG

Född 1800 i Vad.

Sålde gården 1842. 1846 köptes den av Anders Larsson, se sid

ANDERS LARSSON

Son till Lars Henriksson och Stina Andersdotter, se sid Född 1823 i Vad. Död 1910 i Vad.

Hustru:

Barn:

Karl Reinhold Andersson. Född 1863 i Vad. Död 1941.

Vad, Hans Holstenssons, mågen Hans Hemmingssons del

HANS HEMMINGSSON

Född i Hemshyttan, Söderbärke. Död 1663 i Vad. Son till Hemming Hansson.

Hustru: NN Hansdotter. Dotter till Hans Holstensson, se ovan.

Barn:

Hemming Hansson. Se nedan

Karin Hansdotter. Gift med Hans Andersson i Årnebo, Norberg.

Barbro Hansdotter. Gift med Olof Persson i Åränge, Västerby, Söderbärke.

Kerstin Hansdotter. Gift med Olof Persson i Sörbo, Söderbärke.

*1647 Extraordinarie ting I lika måtto afsades att Hans Hemmingsson i Vad, som för trängsels skulle hade byggt sig utur gården, och gjort sig boställe tvärt över gatan, och brukar gamble häfden, skall blifwa widh sin wanliga skatt*²⁸⁸⁵

HEMMING HANSSON

Son till Hans Hemmingsson, se ovan.

Hustru: Anna Bengtsdotter. Född i Halvarsbenning, Norberg. Död 1728, 98 år gammal.

Barn:

Kerstin Hemmingsdotter. Född 1662 i Vad. Se nedan.

Hans Hemmingsson. Född 1664 i Vad. Se nedan.

*1686 Hemming Hansson i Vad fasta på 2ne systerdelar ibm, den ena köpt av svågern Hans Andersson i Årnebo och dess hustru Karin Hansdotter, och den andre av Olof Persson i Åränge med dess hustru hust Barbro Hansdotter, ...*²⁸⁸⁶

1704 Över den av framlidne Olof Persson i (Sör)bo arvingar anförda talan emot moderbrodern nämndemannen Hemming Hansson i Vad, om den rättighet uti 1/7 uti Vad hemmanet de å deras moders sal h Kerstin Hansdotters wägnar förmena sig böra utbekomma, tillika med för samma dels nyttjande i många år, var emot Hemming Hansson ingav till sitt och sonhustrun Brita Persdotter i Sundbo försvar och legitimation ... att laga fång , ... ett bytesbrev dat d 5 jan 1699 som d 6 juni 1703 3dje resan opjudit blivit, skolandes ock

2885 Extraordinarie ting i söderbärke 1647 Söderbärke tingslags häradsrätt A1a:1 Bild 1250

2886 Ting i Söderbärke 1686 (Renoverad dombok) Kopparbergs län EX1e:2746 sid 932

*confidereras böra, att han modern i 14 år utan skötslölön innehållit, ...
Såsom de byten vilka h Kerstin Hansdotter, dottern Margareta Olsdotter, och h Brita Persdotter, d 5 jan 1699
med varandra ingånget, dels medelst den förras del i Vad, Margareta tillfallit mot jord i Sörbo, vilken åter
samma inbyttas Vadsdel transporterats in på Brita, emoth en jem... systerdal i Sundbo ... finnas vara gjorda, och
var inom samma socken liggande är, lagfarit blifit, så förklarades bytet för ständigt. Men som i Sörbo delen
någon brist ²⁸⁸⁷*

Efter Hemming Hansson delades gården ytterligare mellan mågen Johan Matsson och sonen Hans Hemmingsson.

Vad, Hans Holstenssons, mågen Hans Hemmingssons samt Hemming Hanssons måg Johan Matssons del

JOHAN MATSSON

Måg till Hemming Hansson, se ovan. Son till Mats Persson och sonson till Per Larsson i Kyrkbyn, Söderbärke ²⁸⁸⁸
Hustru: Kerstin Hemmingsdotter. Född 1662 i Vad. Död 1736 i Vad. Dotter till Hemming Hansson, se ovan.
Barn:
Hemming Johansson. Född 1684 i Vad. Se nedan.

*Johan Matsson i Vad haver uppdragit och försålt till sin broder Per Matsson Klockare dess arvedel jordedel med
den skoglott som honom kan tillkomma utanför Jacob Olssons hemman vid Busjön. För ... tackjörn köper Per det
d 9 januari 1693²⁸⁸⁹*

HEMMING JOHANSSON

Son till Johan Matsson, se ovan. Född 1684 i Vad. Död 1732 i Vad.
Hustru:
Barn:

Denna gård delades 1748 mellan grannarna Isak Abrahamsson, Per Persson. Per Andersson, Anders Andersson och dennes son Per Andersson.

Vad, Hans Holstenssons, mågen Hans Hemmingssons, dottersonsonen Hans Hemmingssons del (senare Jan Larsgården)

HANS HEMMINGSSON

Son till Hemming Hansson, se ovan. Född 1664 i Vad. Död 1733 i Vad.
Hustru: Brita Persdotter från Sundbo, Västanfors. Felaktigt enligt vigselboken 1687 Karin Persdotter
Barn:
10 barn, 3 söner och 2 döttrar lever 1733

HEMMING HANSSON

Son till Hans Hemmingsson, se ovan. Född 1695 i Vad. Död 1745 i Vad.
Hustru:
Barn:
Brita Hemmingsdotter. Född 1722 i Vad.

HANS PERSSON

Måg till Hemming Hansson, se ovan. Född 1722. Död 1760 i Vad.
Hustru: Brita Hemmingsdotter. Dotter till Hemming Hansson, se ovan. Född 1722 i Vad. Omgift med Olof Persson, se nedan.
Barn:
Stina Hansdotter. Född 1749 i Vad. Se nedan

OLOF PERSSON

Omgift med Hans Perssons änka, se ovan. Född 1739. Död 1794 i Vad.
Hustru: Brita Hemmingdotter. Dotter till Hemming Hansson, se ovan och änka efter Hans Persson. Född 1722 i Vad. Död 1797 i Vad.
Barn:

ANDERS JANSSON

2887 *Ting i Söderbärke (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2774 sid 383*
2888 *Ting i Söderbärke 19, 20 jun 1693 Söderbärke tingslags häradsrätt Al:2 bild 4050*
2889 *Ting i Söderbärke 1693 Söderbärke tingslags häradsrätt Al:2 (opaginerat) Bild 4050*

Måg till Hans Persson, se ovan. Född 1745. Död 1826 i Vad.
Hustru: Stina Hansdotter. Född 1749 i Vad. Död 1794 i Vad.
Barn:
Hans Andersson. Född 1777 i Vad Se nedan.

HANS ANDERSSON

Son till Anders Jansson. Född 1777 i Vad. Död 1851 i Vad.
Hustru:
Sålde 1846 gården till sin fosterson Jan Larsson.

Vad, Torsten Holstenssons del

TORSTEN HOLSTENSSON

Son till Holsten Persson, se ovan.
Hustru:
Barn
Holsten Torstensson. Se nedan
Karin Torstensdotter. Gift med Nils Persson, se nedan
Brita Torstensdotter.
Elisabet Torstensdotter
Marit Torstensdotter
Anna Torstensdotter. Gift med Per Olsson i Tolvsbo, Söderbärke. Omgift med Halvar Andersson i Kopparbo.

*1638 Torsten Holstensson i Vad fick fasta på två systerdelar i Vad, den ena systerdelen haver han bytt med sin syster Karin Holstensdotter i Vik och den andra löst av h Brita Persdotter i Vad Item är han arvsfallen till en brodersdel och*²⁸⁹⁰

*1656 Emellan Nils Persson i Vad och hans svåger Holsten Torstensson ibidem var för rätten av sagt, att efter Nils hade bytt sig till en systerdel, och den andre bekommet med sin hustru, så att de bägge delar vore lika emot en brodersdel, tilläts honom att få lösa i samma hemma lika emot brodern, der någre delar framdeles till lösen falla kunna.*²⁸⁹¹

Efter Torsten Holstensson delades gården ytterligare mellan sonen Holsten Torstensson och mågen Nils Persson

Vad, Torsten Holstenssons och sonen Holsten Torstenssons del

HOLSTEN TORSTENSSON

Son till Torsten Holstensson, se ovan
Hustru: NN (förmod Kerstin) Persdotter. Dotter till Per Sandersson i Gunnilboby²⁸⁹²
Barn:
Per Holstensson. Se nedan.
Torsten Holstensson. Se nedan.

1656 Emellan Nils Persson i Vad och hans svåger Holsten Torstensson ibidem var för rätten av sagt, att efter Nils hade bytt sig till en systerdel, och den andre bekommet med sin hustru, så att de bägge delar vore lika emot en brodersdel, tilläts honom att få lösa i samma hemma lika emot brodern, der någre delar framdeles till lösen falla kunna.

*Samma dag lät Nils Persson i Vad 1 resan uppbjuda en systerdel der sammastädes, den han hade till sig bytt av sin svåger Per Olsson i Tolvsbo, emot en jordedel dersammastädes, som bytesskriften d 24 maj 1656 utviste, der på ingen klandrade.*²⁸⁹³

Gården delades sedan återigen mellan sönerna Per Holstensson och Torsten Holstensson

Vad, Torsten Holstenssons, sonen Holsten Torstensson och sonsonen Per Holstenssons del, sedermera Sämogården eller Svärmors

PER HOLSTENSSON

Son till Holsten Torstensson, se ovan. Död 1708 i Vad, 68 år gammal.

2890 *Ting i Söderbärke 1638 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2257 sid 248*

2891 *Ting i Söderbärke 1656 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 90*

2892 *Lantmäteriet Västmanland 19-GUN-52 där en kopia av arvskifte efter Per Sandersson finns bifogad*

2893 *Ting i Söderbärke 1656 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 90*

Hustru. Margareta Hansdotter född ca 1637 i Västerby, Söderbärke. Död 1710 i Vad.

Barn:

Anders Persson. Se nedan

ANDERS PERSSON

Son till Per Holstensson, se ovan. Död 1713 i Vad, 44 år gammal.

Hustru: Kerstin Persdotter. Född 1677 i Kolpebo, Söderbärke. Död 1743 i Vad, Söderbärke. Omgift med Anders Olsson, se nedan.

Barn:

6 barn, 3 söner och 1 dotter lever 1743

Per Andersson. Född 1700 i Vad. Se nedan

ANDERS OLSSON

Gift med Anders Perssons änka, se ovan. Från Tolvsbo, Söderbärke

Hustru: Kerstin Persdotter. Född 1677 i Kolpebo, Söderbärke. Död 1743 i Vad, Söderbärke.

Barn:

4 barn, 1 son lever 1743

PER ANDERSSON

Son till Anders Persson, se ovan. Född 1700 i Vad. Död 1755 i Vad.

Hustru: Anna Hansdotter. Född 1702 i Tolvsbo. Död 1758 i Vad.

Barn:

Per Persson. Född 1737 i Vad. Se nedan.

PER PERSSON

Son till Per Andersson, se ovan. Född 1737 i Vad. Död 1790 i Vad.

Hustru: Sara Larsdotter. Född 1736 i Kybacken, Söderbärke

Barn:

Henrik Persson. Född 1777 i Vad. Se nedan.

HENRIK PERSSON

Son till Per Persson, se ovan. Född 1777 i Vad. Död 1835 i Vad.

Hustru:

Barn:

Per Henriksson. Född 1812 i Vad. Se nedan.

PER HENRIKSSON

Son till Henrik Persson, se ovan. Född 1812 i Vad. Död 1864 i Vad.

Hustru:

Barn:

Stina Lisa Persdotter. Född 1839 i Vad. Se nedan.

PER ANDERSSON

Må till Per Henriksson. Född 1833. Död 1908 i Vad.

Hustru: Stina Lisa Persdotter. Född 1839 i Vad. Död 1905 i Vad. Dotter till Per Henriksson, se ovan.

Barn:

Leonard Persson. Född 1866 i Vad. Se nedan.

LEONARD PERSSON

Son till Per Andersson, se ovan.

Född 1866 i Vad. Död 1942 i Vad.

Hustru: Anna Pettersson. Född 1868 i Kolpebo, Söderbärke.

Barn:

Per Leonardsson. Född 1896 i Vad. Se nedan.

Signe Elisabet Leonardsson. Född 1901 i Vad. Se nedan.

PER LEONARDSSON

Son till Leonard Persson, se ovan. Född 1896 i Vad. Död 1964 i Vad.

Vad, Torsten Holstenssons, sonen Holsten Torstensson och sonsonen Torsten Holstenssons del, sedemera Torstensgården

TORSTEN HOLSTENSSON

Son till Holsten Torstensson, se ovan. Död 1724 i Vad, 77 år gammal.

Hustru: Anna Jakobsdotter. Född i Busjön, Söderbärke

Barn:

Jakob Torstensson. Född 1680 i Vad. Se nedan.

JAKOB TORSTENSSON

Son till Torsten Holstensson, se ovan. Född 1680 i Vad. Död 1733 i Vad.

Hustru:

Barn:

Anders Jakobsson. Född 1707 i Vad. Se nedan.

ANDERS JAKOBSSON

Son till Jakob Torstensson, se ovan. Född 1707 i Vad. Död 1758 i Vad.

Hustru:

Barn:

Anna Andersdotter. Född 1733 i Vad. Gift

Anders Andersson. Född 1744 i Vad. Se nedan

ANDERS ANDERSSON

Son till Anders Jakobsson, se ovan. Född 1744 i Vad. Död 1783 i Vad.

Hustru:

Barn:

Per Andersson. Född 1780 i Vad. Se nedan.

PER ANDERSSON

Son till Anders Andersson, se ovan. Född 1780 i Vad. Död 1849 i Vad.

Hustru:

Barn:

Karin Persdotter. Född 1813 i Vad. Se nedan.

ANDERS PERSSON

Måg till Per Andersson, se ovan. Född 1805. Död 1839 i Vad.

Hustru: Karin Persdotter. Född 1813 i Vad. Dotter till Per Andersson, se ovan.

Barn:

Per Andersson. Född 1837 i Vad. Se nedan.

LARS ANDERSSON

Omgift med änkan efter Anders Persson, se ovan. Född 1796. Död 1864 i Vad.

Hustru: Karin Persdotter. Född 1813 i Vad. Död 1870 i Vad. Dotter till Per Andersson, se ovan.

Barn:

PER ANDERSSON

Son till Anders Persson, se ovan. Född 1837 i Vad. Död 1880 i Vad.

Hustru:

Barn:

Per Andersson sålde gården 1875

Vad, Torsten Holstenssons, mågen Nils Perssons del

NILS PERSSON

Måg till Torsten Holstensson, se ovan. Från Gunnilboby, son till Per Sandersson.²⁸⁹⁴

Hustru: Karin Torstensdotter. Dotter till Torsten Holstensson, se ovan.

Barn:

Per Nilsson. Se nedan.

Anna Nilsdotter. Älgsjöbo, Söderbärke

Mats Nilsson

1656 Emellan Nils Persson i Vad och hans svåger Holsten Torstensson ibidem var för rätten av sagt, att efter Nils hade bytt sig till en systerdotter, och den andre bekommet med sin hustru, så att de bägge delar vore lika emot en brodersdel, tilläts honom att få lösa i samma hemma lika emot brodern, der någre delar framdeles till lösen falla kunna.

Samma dag lät Nils Persson i Vad 1 resan uppbjuda en systerdotter der sammastädes, den han hade till sig bytt av sin svåger Per Olsson i Tolvsbo, emot en jordedel dersammastädes, som bytesskriften d 24 maj 1656 utviste, der

2894 Lantmäteriet Västmanland 19-GUN-52 där en kopia av arvskifte efter Per Sandersson finns bifogad

på ingen klandrade. ²⁸⁹⁵

1705 6-10 feb Efter Olof Pehrssons i Säfvesbo begäran förordnades Länsman Ullberg samt nämndemännen Johan Andersson i Nohr och Erich Hansson i Löfmarken, att rätteligen afdela den arfsrätt i Nils Pehrssons hemman i Vad, som honom till arvs falla bör efter modern, salig hustru Anna Nilsdotter, så och efter moderbrodern Mats Nilsson.

PER NILSSON

Son till Nils Persson. Död 1698 i Vad.

Hustru: Anna Larsdotter. Född i Kolpebo, Danskbo, Söderbärke. ²⁸⁹⁶

Barn:

Nils Persson. Född 1672 i Vad. Se nedan:

Per Persson. Född 1679 i Vad. Se nedan.

1685 Per Nilsson i Vad fordrar sin granne nämndemannen Hemming Hansson i Vad om 2 skeppund tackjärn som han honom för 2 år sedan skola lånt hava. Hemming svarar att han icke lånt mer än 1 skeppund det han vill betala och ²⁸⁹⁷

Efter Per Nilsson delades gården mellan sönerna Nils Persson och Per Persson.

Vad, Torsten Holstenssons, mågen Nils Perssons, dottersonen Nils Perssons del

NILS PERSSON

Son till Per Nilsson, se ovan. Född 1672 i Vad. Död 1734 i Vad.

Hustru:

Barn:

Anna Nilsdotter. Född 1713 i Vad.

ISAK ABRAHAMSSON

Måg till Nils Persson, se ovan. Född 1706. Död 1774 i Vad.

Hustru: Anna Nilsdotter. Född 1713 i Vad. Dotter till Nils Persson, se ovan.

Barn:

Abraham Isaksson. Född 1738 i Vad. Se nedan.

ABRAHAM ISAKSSON

Son till Isak Abrahamsson, se ovan. Född 1738 i Vad. Död 1813 i Vad.

Hustru:

Barn:

Anders Abrahamsson. Född 1775 i Vad. Se nedan.

ANDERS ABRAHAMSSON

Son till Abraham Isaksson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Gården delades 1815

Vad, Torsten Holstenssons, mågen Nils Perssons, dottersonen Per Perssons del, senare Halvarsgården

PER PERSSON

Son till Per Nilsson, se ovan. Född 1679 i Vad. Död 1726 i Vad

Hustru:

Barn:

Per Persson. Född 1712 i Vad. Se nedan.

PER PERSSON

Son till Per Persson, se ovan. Född 1712 i Vad. Död 1767 i Vad.

Hustru:

Barn:

2895 *Ting i Söderbärke 1656 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 90*

2896 *Ting i Söderbärke 27 jun 1710 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2786 sid 148*

2897 *Ting i Söderbärke 1685 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:2 bild 50*

VIBBERBO, SÖDERBÄRKE

1546	Ting i Söderbärke 1546 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 33	Mats Jönsson
1547	Se brev nedan	Halvard
1548	<i>Nämnd 1548</i> Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne.Tredje delen nr 712	Halvard Mats
1549	1549 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne.Tredje delen nr 741	Mats Olof Persson Mats Jonsson Nils Jonsson
1552	Dalarnas handlingar 1552:8 Bild 22	Mats Nils Halvard
1555	Dalarnas handlingar 1555:11 Bild 57	Mats Nils Halvard Lasse
1556	Dalarnas handlingar 1556:7 Bild 24	Mats Nils Halvard Lasse
1557	Dalarnas handlingar 1557:1 Bild 25	Mats Nils Halvard Lasse
1558	Dalarnas handlingar 1558:1 Bild 20	Mats Erik Nils
1558	Dalarnas handlingar 1558:1 Bild 61	Under Stimberbo – måste vara fel angivet Mats Nils Halvard Lasse
1559	Dalarnas handlingar 1559:6 Bild 16	Mats Jönsson
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 Bild 64	Mats Jönsson Nils Joensson Erik Halvardsson?
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 Bild 65	Saxehyttan brukas av Embjörn Jonsson, Lasse Skomakare, Lasse Hindersson i Saxe M Jonsson, Nils Joensson och Erich Halvardsson i Vibberbo
1563	Dalarnas handlingar 1563:7 Bild 64	Mats Jonsson Erik Halvardsson Nils Jonsson Saxehyttan brukas av Embjörn Jönsson, Lasse Skomakare, Lasse Hinriksson i Saxe Mats Jonsson, Nils Jonsson och Erik Halvardsson i Vibberbo
1564	Dalarnas handlingar 1564:14 Bild 106	Mats Jönsson Erik Halvardsson Nils Jonsson Saxehyttan brukas av Embjörn Jonsson, Lasse och Lasse Hindersson, Mats Jönsson, Nils Jönsson och Erik Halvardsson i Vibberbo
1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 17	Mats Jönsson Nils Jonsson Saxehyttan brukas av Anders Embjörnsson och Lasse Skomakare i Saxe Mats i Vibberbo
1571	Älvsborgs lösen	Mats hustru Brita hustru Elin
1575	Dalarnas handlingar 1576:14 Bild 64	Mats Jönsson Mats Nilsson I Saxehyttan brukar Anders Embjörnsson Lasse Skomakare i Saxe och Mats Jönsson i Vibberboda

1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 26	Mats Matsson Mats Nilsson Saxehyttan brukas av Anders Embjörnsson Lasse Skomakare i Saxe och Mats Matsson i Vibberbo
1619	Dalarnas handlingar 1619:14 Bild 22	Erik Matsson Johan Hermansson Tore Matsson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Michel Toresson Erik Matsson Nils Larsson Johan Hermansson Jonas Matsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Mantals längd Söderbärke	Michel Toresson Erik Matsson Nils Larsson Jöns Hermansson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Längd på Manfolket i Söderbärke 19 sept 1631	Per Mickelsson Hans Eriksson Nils Larsson Jöns Johansson Bengt Johansson sonen Mats Bengtsson
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Michel Toresson 5/8 Erik Matsson 1/4 Nils larsson 1/4 Jöns Johansson 1/4 Jöns Matsson 1/4

1547 Häradshövdingen Jöns Perssons dombref, hvarigenom Anders Olsson i Westerby, Söderbärke socken, förklarar berättigad att återlösa fyra ängestegar, hvilka till Kyrkan derstådes blifvit öfverlåtna. Anders säger att hans föräldrar givit dessa ängar till kyrkan, och för efterkommande att återlösa och det därom vittnar Lasse Nilsson i Swettebodha (Sävastbo?) och Peder Karlsson i Västerby. Nämnden var: Enbyörn i Saxe, Erik Byorsson i Tolvsbo, Nils i Tolvsbo, Peder Byorsson i Tolvsbo Mats Beinctsson i Ulvsbo, Halvard i Vibberbo, Erik i Näsby, Peder Karlsson och Henrick i Västerby, Bengt i Kyrkbyn, Hans i Nor Sven i Sörbo. ²⁸⁹⁸

1549 Häradshövdingen Jöns Perssons dombref, hvarigenom det tillåtes Olof Persson i Wibberboda, Söderbärke socken, att utan hinder af de övriga byamännen bygga å den berörde by tillydande utmark. Olof Persson i Vibberbo klagar över att Mats Jönsson, hans granne och Nils Jonsson, hans hustrus måg nekande honom eftersom de säger att han inte äger något i bolbyn. Han beviste detta med: En man hette Nils Halvardsson, åtte ett hemman i samma by, han fick en son som hette Lasse Nilsson, han fick sig en hustru Brita. De båda köpte en fjärdedel uti Vibberbo. Lasse fick ytterligare en hustru som också hette Brita. Hon ärvde från sin fader till halva köpedelen och modern bodde kvar på sin tredjedel av köpedelen. Därför ransakade nämnden att när som Olof Perssons hustrus föräldrar köpte hemmanet, så köpte de ock ”vthwaghander” medt till en fjärdedel. Jag sade åt Olof Persson med Nämndens samtycke att han fick bygga på utvägar var honom syntes. ²⁸⁹⁹

1592 Mats Matsson i Vibberbo bjud upp en systerdel i Vibberbo av P i Mora i Skinnskatteberg för 14 fat ²⁹⁰⁰

1593 Mats Matsson i Vibberbo bjuder upp en systerdel i Vibberbo, köpt av Elin Jönsdotter för 14 fat ^{2901 2902}

1594 Kom Tore Matsson och Mats Matsson, haver gjort ett jordebyte i så måtto med Jöns Olofsson i Saxe, så att Tor och Mats haver givit Jöns 3 spannar säde därtill hus och äng i Saxe och Jöns haver givit Tor och Mats igen 3 spanne säd därtill Hus och Äng i Vibberbo ²⁹⁰³

1600: Kom Nils i Västerby och talade till Olof Henriksson i Vibberbo om något hus som han haver bränt upp för honom i Gläfsse, vilket så skett att förenämnd Olof hade tagit in till sig en husman benämnd Mats Nilsson och av denne innehyses mannen är skadan uppkommen. Då åtte en benämnd Anders Olofsson 2 delar i samma gård, och Anders Persson like med Nils i Västerby och Anders Olofsson och Anders Persson hade inrymt Olof Henriksson på de delar som de i Gläfsse nu åtte. Nu åtte Olof ... hus i förnämnde Gläfsse, som honom upsatte dem ville hann sälja. Då Nils och Olof så förent at Olof gav Nils ett ... som han der upsatte för dem skada som här

2898 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 697

2899 1549 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 741.

Även i domboken Söderbärke 1549. hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 137.

2900 Ting i Söderbärke 1592 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 31

2901 Ting i Söderbärke 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 116

2902 Ting i Söderbärke 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 11

2903 Ting i Söderbärke 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 56

hent är och även Anders Olofsson och Anders Persson, Olof inrymte haver, de ... dens skada. ²⁹⁰⁴

1602 Mats Matsson och Tore Matsson i Vibberbo bjuder upp en systerdel ibid köpt av hustru Elin i Vad för osmundsjärn 6 fat 200. ²⁹⁰⁵

1603 Mats Matsson i Vibberbo bjuder upp en hemmansdel liggandes ibidem köpt av sin syster hustru Elin i Vad för 6 fat och 200 osmundsjärn ²⁹⁰⁶

1604: Tore Matsson och Mats Matsson i Vibberbo bjuder up en systerdel i förnämnde Vibberbo nu 3 gången köpt av hustru Elin Matsdotter, deras syster i Vad för 6 fat 200 ²⁹⁰⁷

1607 1609 Erik Matsson i Vibberbo bjuder up ett halvt hemman tredie gång i Vibberbo köpt av sin faders broder Lasse Nilsson i Vibberbo för 19 fat osmundsjärn. Nu stod förnämnde Lasse och ville lösa den igen ^{2908 2909}

1617 Kom Tores och hans hustrus i Vibberbo son, Michel Toresson, och talade till Anders Nilsson i Stimmerbo om någon jord som hustru Kirstin, som är Anders moder, av sinom broder Peder Jönsson köpt haver. Därtill svarade nu Anders Nilsson att hans moder, hustru Kirstin, samt hennes man Lars Nilsson (bör vara Nils Larsson) uti Stimmerbo, hade löst samma Peder Jönsson sin brodersdel uti Peder Jönssons stora nöd, därför efter hans andre syster eller hennes man, som är Ture i Wibberbo och hans hustru Margareta, icke den löste såväl som som hustru Kirstin, då kunde icke Tores son denna jord igenlösa ²⁹¹⁰

Lagmansting 1651 Bevistes med framlidne härads hövding Lars Jesperssons utgivne fastebrev av Norberg den 7 januari A 1584 att Herman Jonsson i Söderboda och Söderbärkes socken haver för halvtredje läster järn köpt Söderboda av sin broder Olof Jonsson o h trenne sina systrar nämligen hustrun i Gunnarsboda och Odensvi socken och hustru Karin i Saxe och hustru i Vibbersboda och Sörbärke socken.

Noch blev bevist med lagförarens Johan Olsson utgivne häradsfasta av Söderbo d 24 juli 1630 huru för detta länsman Pär Larsson i Söderboda haver köpt och sig tillbytt av sin faders systerbarn möderns arv som var en femtedel i Norrgården i Söderboda för vilken han haver givit som härefter finnes. Hans Holstensson bekommit jord i Vad på 5 fat och för den del som hans broder Hennik i Gunnilbo och hans syster hustru Brita åtte i Sörbo sammaledes 5 fat varemot bemälte tvenne syskon av Hans Holstensson äre för deras anpart väl förlikte. Noch bytt jord i jord med Torsten Holstensson så att Torsten i Vad haver bekommit en äng liggandes vid hans nya röjning för hans del 2 fat i Sörbo och Selfuer Olsson i Moren för hans hustrus del i Sörbo bekommit osmundsjärn ett fat. Karin Holstensdotter för sin del 1 fat. Kerstin Holstensdotter för sin del 1 falt. Och dess förutan givit bemälte alla sina syskon för lösen tillhopa 1 fat så att summan som han dem utgivit haver för bemälte 1/5 i Söderboda en läst osmundsjärn.

Än bevistes att Pär Larsson haver köpt av sin systerman Hans Nilsson i Lundby och Odensvi socken hans hustrus andel i Sörbo för sex fat osmundsjärn.

Och Pär Larsson haver taget för sin hustrus jord i Hinsebo och den bortbytt i bemälte Wad avhandlade jord för 3 fat och att därför skall hans hustru Brita Persdotter och hennes barn sin vedergällning i bemälte Norgården i Sörbo efter hans död vilket blev confirm. ²⁹¹¹

1685 Hr Johan Nilsson på Brukspatron och Välaaktad Mån Christiernsson vägnar fordrade efter Salige Pehr Månssons bok utaf Olof Nilsson i Vibberbo ²⁹¹²

MATS NILSSON

Har en bror Lasse Nilsson.

Hustru:

Barn:

Erik Matsson. Se nedan.

Mats Matsson

Tore Matsson

Elin Matsdotter. Förmodligen gift med Hans Holstensson i Vad Söderbärke. ^{2913 2914}

2904 Ting i Söderbärke 1600 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:7 sid 36

2905 Ting i Söderbärke 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 52

2906 Ting i Söderbärke 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 143

2907 Ting i Söderbärke 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 195

2908 Ting i Söderbärke 1609 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 384

2909 Ting i Söderbärke 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 223

2910 Ting i Norrbärke 1617 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:10 sid 228

2911 Lagmansting i Söderbärke 12 aug 1651 Svea Hovrätt Uppsala län EXIa:6 sid 384

2912 Ting i Söderbärke 1685 Söderbärke tingslags häradsrätt AIa:2 bild 70

2913 Berglund, Torsten: Holsten Perssons i Vad hustru och hennes härkomst. 1999

2914 Ting i Söderbärke 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 195

ERIK MATSSON

Hustru: Dotter till länsmannen Henrik i Näsby, Söderbärke

Barn:

1613 rymde en del av Dalregementets knektar som var förlagda vid Nyen skans i väntan på att de skulle göra utfall in i Ryssland pga att utspisningen av undermålig och vintern väntade. Gustaf II Adolf svarade med att befalla att knektarna skulle fängslas och var tionde skulle avrättas. Detta ledde till oroligheter och en konflikt med fogden Peter van Benningen. De bergsmän som ansågs varit ledande i upproret och därför greps var Erik i Vibberbo, Hans Olofsson i Larsbo samt Lars i Bommarsbo och Olof Eriksson i Flatenberg.

Erik i Vibberbos hustru, som var dotter till länsmannen Henrik i Näsby sände bud till sin fader.

Senare kallades följande till Örebro slott för att redogöra för händelsen: Israel Rasmusson från Kolviken, Olof Andersson i Vanbo, Ambjörn Andersson i Saxe och Mats Matsson i Nor. ²⁹¹⁵

1657 Malin Nilsdotters käromål i Vibberbo om Tackjörn av sin sahl mans broder Per Matsson, der på hon framlade Länsmannens vittnesbörd om hans bekännelse på sitt yttersta. ²⁹¹⁶

1685 Per Jönsson i Stimmerbo tilltalar sin svåger Lars Jansson i Vibberbo som sitter på svärfaderns hemman ibm och även förutan sin hustrus del för sig ... haver af hemmanet en jordlott emot 47 skeppund tackjörn ... har till sin sahl svärfaders bo contribuerat haver ²⁹¹⁷

Anders Andersson Sahl Hans Michelssons måg i Vibberbo, talar till sin hustrus faderssysteman Hans Michelsson ibid klandrande och en teg nyengstegen kallad som förr dess svärfaders hemman till och hans Michelsson i 19 år brukat haver. ²⁹¹⁸

2915 Ekberg, Göran. ”’Nähr Almogen komme i mårgon tillsamman at dher kundhe blifua onth utaff’ - ett bergsmannauppror i Söderbärke på 1610-talet”. *Bergslagshistoria* 2016: 45–50.

2916 Ting i Söderbärke 1657 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 110

2917 Ting i Söderbärke 1685 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:2 Bild 80

2918 Ting i Söderbärke 1685 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:2 bild 90

VIK, SÖDERBÄRKE MED BJÖRSBO

Helge Forssell: Bärkebygden Del 1: I vårt land finns flera exempel på att bebyggelse uppstått på platser där båtled mötte landsväg. I denna bygd är Vik ett exempel härpå. Bebyggelse fanns där redan på 1300-talet, på 1500-talet bodde där förmögna ståndspersoner och på 1600-talet uppfördes en av traktens äldsta gästgivargårdar. Här hölls veckomarknader varje torsdag, de uppresta borgarna utbjöd varor i sina stånd, och rumbobonden från västmanlands slättbygd kom upp med sin spannmål och bytte till sig järn. Vid gruvetinget 1664 uppmanades allmogen i Vik att grusa torgplatsen efter vårfloden samt vägen till denna som kallades Stenbogatan. Året före hade man också ålagts att "laga bryggan färdig vid Viks våg".

Under seglationsperioderna lades järnet upp i Viks bodar (lägg märke till att bodarna uppförts av sten) för att på vinterföret forslas till städerna vid Mälaren. I kontrakten med arrendatorerna anvisades Vik som den plats dit man skulle leverera järnet. Allt järn för export måste förtullas där intill 1639.

1400	Se brev nedan	Jaoper
1413	Se brev nedan	Jakob
1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535:1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Hans Persson
1539	Dalarnas handlingar 1539:4 bild 94	Hans Persson Olof Hansson
1540	Dalarnas handlingar 1540:4	Hans Persson Olof Hansson
1544	Dalarnas handlingar 1544:5 Bild 87	Hans Persson Olof Hansson
1545	Ting i Norberg 1545 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 15	Hans Persson i Vik
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Hans Persson Olof Hansson
1547	Dalarnas handlingar 1547:10 Bild 43	Hans Persson Olof Hansson
1548	Nämnd 1548 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne.Tredje delen nr 711	Hans Persson
1548	1548 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne.Tredje delen nr 712	Hans Persson
1549	Dalarnas handlingar 1549:3 Bild 169	Hans Persson Olof Hansson
1550	Dalarnas handlingar 1550:4 Bild 175	Hans Persson Olof Hansson
1551	Dalarnas handlingar 1551:3	Hans Persson Olof Hansson
1552	Dalarnas handlingar 1552:8 Bild 22	Ligger till Norberg och gör skogsskatten till Söderbärke Olof Per Hansson
1555	Dalarnas handlingar 1555:11 Bild 57	Under Söderbärke Ligger till Norberg och gör skogsskatten till Söderbärke Olof i Vik Per Hansson i Vik
1556	Dalarnas handlingar 1556:7 Bild 25	Under Söderbärke De efterskrivna ligger till Norberg och göra Skogsskatten till Söderbärke Olof Hansson i Vik Per Hansson i Vik
1557	Dalarnas handlingar 1557:1 Bild 25	Under Söderbärke De efterskrivne ligga till Norberg och gör sin skogsskatt till Söderbärke Olof Per Hansson
1558	Dalarnas handlingar 1558:1 Bild 61	Under Söderbärke De efterskrivne ligga till Norberg och gör sin skogsskatt till Söderbärke Olof Hansson i Vik Per Hansson ibidem
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 Bild 66	Anders Hindrichsson i Vik Item av en utjord benämd Nickebo

		Per Hansson IBIDEM
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 Bild 67	Cronohemman Olof Larsson i Vik
1563	Dalarnas landsskapshandlingar 1563:7 Bild 65	Anders Hinderesson En utjord nämligen Nickebodavallen Per Hansson ibm En av Österbodavallen en utjord benämnd Moren Per Hansson ibidem Cronobönder: Olof Larsson i Vik
1564	Dalarnas handlingar 1564:14 Bild 107	Anders Hinderesson En utjord Nickebo Per Hansson Österbo En utjord benämnd Moren Olof Hansson
1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 18	Björn i Vik Nybyggare Anders Hinderesson ibid En utjord N Nickebovallen Per Hansson ibid Österbovallen En utjord benämnd Moren Herman Olsson ibid Cronobönder Mårten i vik
1571	Älvsborgs lösen	Per Hansson i Vik Herman ibid Anders Hendriksson ibid Morten i Vik Björn Olofsson i Vik
1575	Dalarnas handlingar 1576:14 Bild 65	Björn i Vik Anders Hindriksson i Vik En utjord Nickebo Per Hansson Österbovallen En utjord i Moren Är öde Herman Olsson ibid Cronobönder Morten Amundsson i Vik
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 26	Björn i Vik Nybyggare Anders Hinderesson En utjord N Nickebovallen Per Hansson ibid Österbodevallen man Haver fritt Herman Olsson Österbovallen CRONOBÖNDER Morten Amundsson i Vik Ett i Moren
1619	Dalarnas handlingar 1619:14	Olof Björnsson Nils Andersson Per Hansson Päder Nilsson CRONOLANDBOR Lars Hansson
1620	Dalarnas handlingar 1620:2	Olof Björnsson Nils Andersson Per Hansson Per Nilsson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Per Olofsson Michel Henriksson Nils Andersson Päder Nilsson Päder Hansson FALLET Erich Hansson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Mantals längd Söderbärke	Per Hansson Anders son Per Nilsson Anders Nilsson Per Olofsson Joen Eriksson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Skattelagde Nybyggare Bild 435	Joen Olofsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Längd på Manfolket i	Per Hansson Drängen Rik Olofsson

	Söderbärke 19 sept 1631	Anders Eriksson Peder Nilsson Per Olofsson Olof Pärsson Joel Eriksson Olof Nilsson i
1636	Mantalslängd 1636	Per Hansson 4 Anders Ersson 4 Pär Nilsson 3 Anders Nilsson 5 Mats smed 2 Anders skrivare 2 H Karin 1 Nils Bokare 2 Nils Mortensson 2 Pär i Björsbo 3 Mats Olofsson 2 Joel Olsson 2
1660	Mantalslängd 1660 AD	Mats Olofsson Per Olofsson Joel Wid Wågen s Lars Olofsson Joel Skomakare Sigfred Finne Lars Olofsson Folker Michelsson Anders Eriksson Anders Seffredsson Erik Knutsson Svengården: Per Andersson Lars Andersson Joel Persson Olof Persson Anders Erichsson Anders Olofsson Christoffer Nilsson
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Anders Nilsson 1/2 Per Nilsson 1/2 Michel Hinderesson 3/4 Per Hansson 1/2 Joel Olofsson 1/8
1664	Mantalslängd 1664 AD	Bengt Larsson Mats Olofsson Peder Olofsson Joel Wid vågen Anders Ersson Folker Mielsson Sigfred Finne Lille Joel Skomakare Anders Ersson Klensmed Anders Ersson skrivare Joel Embjörnsson Jöns Gunnarsson Arbetsfolk: Per Tidiksson Jacob Erichsson Herman Belmakare Lars Skomakare Anders Andersson Svennegården Anders Höök Lars Andersson Peder Andersson Hu Brita Påll Hammarsmed Jöran Pedersson

Den 12 feb 1400 "tha som thing holdos oppo Norobergh" skedde en uppgörelse mellan två män från Hörende i Färnebo socken och å andra sidan Jösse Finsson, den fogde, som genom sin framfart i dessa bygder väckte det intensiva hat, vilket senare under Jösse Erikssons tid tid kulminerade i Engelbrektsfejden. Hörendeborna måste avstå jord till fogden, som de tidigare pantsatt hos honom. Fastemän var Hanus Bille i Hyppenbenning, Laurius i Glepse (Gläse), Peder i Diwpaterna (Djupkärra), Jöns i Traettisboda (Trättsbo), Herman i Lysdal (Livsdal),

Peder i Baenabodha (Bennebo), Jönis i Örbeck, Bengt i Amundebygning (Ombenning), Mattis i Midhlinge (Meling) och Jaoper i Vik. ^{2919 2920}

1413: Råfsteting som dömde under skatte en del gårdar, som dalafogden Jösse Finnsson tillägnat sig. Deltagare: Lars i Gläfse, Per i Djupkärre, Jakob i Vik, Jöns i Ombenning, Anger i Haquonabygning (Håkansbenning) ^{2921 2922}

Vik Norra gården

HANS PERSSON

Hustru: Har jord i Halvarsbenning. Förmodligen syster till Nils Andersson i Södra gården moder.

Barn:

Per Hansson. Se nedan.

Hans Persson i Vik har där tillsammans med herr Videke Hansson samt Gosven Hansson Moren i pant 1539. ²⁹²³
Se Moren, Söderbärke.

1545: Olof Nilsson i Hättesta i Odensvi socken säljer en brodersdel till Hans Persson i Vik ²⁹²⁴

1548 säljer Anders Olsson (Starbo, Norrbärke) sin hustrus rätta fäderne i Halvarsbenning, Norberg till Hennike Bengtsson i Vad. Samtidigt sålde också Hans Persson i Vik, Söderbärke sin hustrus arvslott i Halvarsbenning till Hennike. ²⁹²⁵

1548 Kom för rätten beskedlig man Häneka i Vad, uplot sålde och fastade beskedlig man Peder Olsson i Karinbönning (Karbenning) tvådelen uti en treding i samma hemman Peder Olsson bor uppå för en läst järn och the med sina barns samtycke och godvilja, ... ²⁹²⁶

1548: Kom för rätten Hans Persson i Vik och kungjorde hur han hade sålt sin hustrus jord i Halvarsbenning till Hennike i Vad för en läst järn, vilket järn han sedan gav Spelbo i Hommansbenning för den treding han ägde i den Norra gården i Vik och en läst järn därtill, vilket järn Olof Spelbosson med flera sina medarvingar vidkände sig uppburit. ²⁹²⁷

1548: Kom för rätta beskedlige mannen Peder Olsson i Karbenning, upplåt, sålde och fastade beskedlige mannen Johan i Sörbo i Söderbärke socken sin hustrus jord hon hade i den södra gården där Johan boende är, för 8 fat järn, och lade det strax ned i Karbenning, gav det Hennike Bengtsson i Vad, vilken Hennike strax där för rätta vittnade så tillgånet vara. ²⁹²⁸

1548 Kom för rätten Jaap Larsson, Hans Perssons dräng i Wik ²⁹²⁹

PER HANSSON

Son till Hans Persson, se ovan.

Hustru: Ingeborg

Hustru: Ingeborg. Omgift med Olof i Saxe, Söderbärke. Har med honom Christoffer Olsson och Jöns Olsson som ärver något efter Jacob Persson.

Barn:

Första giftet

3 barn döda som små

Hans Persson. Se nedan.

Andra giftet

2919 Stahre, Ulla. Bygd och bergsmän under senmedeltid. I Norberg under 600 år; 1958

2920 RAP II, nr 3069. Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Suppl Nr 925

2921 Stahre, Ulla. Bygd och bergsmän under senmedeltid. I Norberg under 600 år; 1958

2922 SD II, n 1737. Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Suppl Nr 929

2923 Dalarnas handlingar 1539:4

2924 Ting i Norberg 1545 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 15

2925 Ting i Norrbärke 2 mar 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 119

2926 Ting i Norberg 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt sid 116

2927 Ting i Norberg 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 117

2928 Ting i Norberg 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 117

2929 Ting i Söderbärke 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 118

Jacob Persson. Död barnlös.

Karin Persdotter. Gift med Olof Hermansson i Sörbo, Söderbärke.

1603 Kom Olof Hermansson i Sörbo och begärde att låta rätt räkna hans hustrus släkt i och berättelse om något arv, vilket så fallit är, att en man bodde i Vik benämnd Peder Hansson, och hans hustru Ingeborg benämnd, de avlade tillsammans 4 barn. Denne Peder Hansson åtte Vik. Blev så hustru Ingeborg död, sedan blev 3 barn döda, en son lever benämnd Hans Persson. Gick så Peder på annat gifte och fick en hustru benämnd Ingeborg lika som den förra. Så avlade de samman 2 barn, Jacob Persson och Karin Persdotter. Denne Karin är nu Olof Hermanssons hustru. Blev så Peder Hansson död, som hemmanet åtte i Vik, sedan hans hustru Ingeborg, där efter Jacob Persson. Nu ärvde Olofs hustru, som är Jacobs samsyskon trenne delar och halvsyskon, den fjärde delen, men förenämnd hustru Ingeborg som Peder Hansson senare åtte, när Peder död var, gick hon på annat gifte och fick en benämnd Olof i Saxe. De avlade 2 barn Christof och Jöns Olofssöner, vilka ärvde den 4 delen med Hans Persson och samsyskon de tre delarna.²⁹³⁰

HANS PERSSON

Son till Per Hansson. Död ca 1605.

Hustru: Rikmor Hermansdotter. Dotter till Herman Henniksson, Halvarsbenning, Norberg.^{2931 2932}

Barn:

Per Hansson. Se nedan.

Ingeborg Hansdotter. Darsbo, Skinnskatteberg

NN Hansdotter. Gift med Abraham Persson, se nedan.

1592 Halvard i Sörvik (Grangärde) bjöd upp en del i Sörvik, av Hans Persson i Vik, Söderbärke för 7 fat²⁹³³

1592 Kom för rätten Hans Persson i Vik i Söderbärke och talade till Anders i Nordansjö om en hemmansdel i Vad i Söderbärke socken, i så måtto att Hans Perssons sväre, Härman i Halvarsbenning, hade ... samma del i vad, för en läst järn, Anders i Nordansjö, och nu ville förenämnd Hans Persson igenlösa sin hustrus fäderne, för samma värde, att förnämnde Anders och medan samma hemmansdel icke var lagbjuden och stonden icke heller dombrev påkommit dömde jag, att Hans Persson måtte lösa sin hustrus jord igen.²⁹³⁴

1593: Kom Halvard i Persbo (Grangärde) och hade bytt jord med Hans Persson i Vik i så måtto att Halvard Hermansson gav Hans Persson en brodersdel liggande i Vad med hus och jord, och så gav Hans Persson till Halvard igen en systerdel i Fragg med hus därtill.²⁹³⁵

1593 Halvard i Sörvik bjuder upp en del i Sörvik, av Hans Persson i Vik för 7 fat, lovades brev²⁹³⁶

1595 Kom Hans Persson i Vik och samt Halvard i Persbo och Per Hermansson i Halvardsbenning och hade bytt jord så att Hans Persson gav Halvard jord på 400 i Fragg däremot fick Hans Persson så mycket i Vik, nu gav han Per Hermansson jord på 400 i Halvardsbenning och P gav Hans igen i Vik²⁹³⁷

1598 Holsten Persson i Vad samt Hans Persson i Vik hade bytt jord i så måtto att Hans Persson gav Holsten en jord liggandes i Vad så god som 6 fat osmundsjärn, däremot gav Holsten honom igen lika mycket i Vik²⁹³⁸

1598 Kom Hans Persson i Vik samt Hans Larsson i Halvarsbenning och hade bytt jord i så måtto att Hans Larsson gav Hans Persson en del i Vik så god som s ½ fat osmundsjärn, däremot gav Hans Persson honom igen jord på 2 ½ fat i Halvarsbenning.

Än bytte Hans Persson med Halvard i Persbo samt Per Hermansson i Halvarsbenning så Hans Persson gav Halvard jord på 400 i Fragg, där emot fick Hans Persson lika mycket igen i Vik,

Än gav Hans Persson Per Hermansson jord på 400 i Halvarsbenning, där emot fick Hans lika mycket i Vik²⁹³⁹

1599 Kom Per Hermansson i Halvarsbenning fasta och uplät sin syster hustru Rikmor Persdotter (Hermansdotter?) i Vik all den del som han åtte i förnämnde Halvarsbenning. Då steg en benämnd Anders Bengtsson i Nordansjö fram och föregav att Herman, Pers fader samt Rikmors hade köpt två systerdelar av sina systrar som är Rikmor som bodde i Köping samt hustru Brita ibidem Så efter att Anders Bengtssons fader Bengt

2930 Ting i Söderbärke 26 jan 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2720 sid 142

2931 Gillingstam, Hans: Kompletteringar och rättelser till genealogiska arbeten. Släkt och Hävd 1978:2 sid 99-100

2932 Ting i Söderbärke 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 42

2933 Ting i Söderbärke 1592 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 31

2934 Ting i Norberg 1592 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 34

2935 Ting i Söderbärke 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 116

2936 Ting i Söderbärke 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 116

2937 Ting i Söderbärke 1695 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 109

2938 Ting i Söderbärke 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 43

2939 Ting i Norberg 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 45

Henniksson och Herman Henniksson de vore bröder och ej var fasta påkommit på de två förnämnde delar som förberört är dömdes Bengt Henniksson i Nordansjö att lösa en systerdel såväl som Herman, och sedan sålde Per sina syster både den delen som han ärft hade med ... del som han löst hade. ²⁹⁴⁰

1599 Holsten Persson gav tillkänna huru han hade köpt en brodersdel ibid, köpt av Hans Persson i Vik för 6 fat osmundsjärn. Stod själv och fastade ²⁹⁴¹

1602: Hans Persson i Vik bjuder upp två brodersdelar i Halvarsbenning, köpt av Peder Hermansson ibidem för osmundsjärn 18 fat. ²⁹⁴²

1603 Hans Persson i Vik bjuder upp 2 brodersdelar i Halvarsbenning köpt av Per Hermansson ibidem för osmundsjärn 18 fat. ²⁹⁴³

1604 Hans Persson i Vik bjuder nu 2 gången ett hemman i Halvarsbenning ²⁹⁴⁴

1610 Per Östensson i Halvarsbenning bjuder up nu första resan en systerdel i Fragg, köpt av hustru Marit Halvarsdotter (Hermansdotter?) i Vik för 4 fat ²⁹⁴⁵

1602 Kom Nils i Vik och talade till Hans Pedersson ibidem om några jordadelar som Hans Persson vill till sig lösa av Halvard Larsson, Peder Larsson, Henrik Larsson på Norberg, vilka är Hans Perssons samt Nils Anderssons hustrurs syskonbarn (kusiner), så att den stund at Herman Henniksson samt Lasse Henniksson vore bröder och nu Hans Perssons hustru Rikemor benämnd och Nils hustru Marit är Hermans döttrar, dömde jag dem båda samma jord att lösa lika ²⁹⁴⁶

1604 Kom Nils i Vik och gav till känna huru hans granne Hans Pedersson hade suddat och druckit och när han gick hem var Nils stadd i sin smedja och smidde Då sprang Hans in i hans smedja och överföll honom både med hugg och slag Sedan kom Nils hustru löpande Denne överföll och Hans och slog, sedan tog han 2 sina söner och sin måg Abraham benämnd och ginge hem i Nils stuga, och var ej då då hade de burit hugg på honom och slog sönder en kanna ...i det han slog till Nils, dömdes efter första capitlet ²⁹⁴⁷

1608 Kom Lasse Hansson i Vik en där hade belägrat Kirstin Nilsdotter i Vik ²⁹⁴⁸

30 jan 1651 Lars Erichsson och Hans Erichsson i Darsbo tilltalte Anders Erichsson i Wik om 24 skeppund tackjärn, som dem skall vara förärt af Päder Hansson ibidem för det de hafva efterlåtitt honom bruket af deras andehlar uti samma hemman

1654 Mats Olofsson i Björsbo beviste sig hava köpt av efterskrivne, som äro boendes i Darsbo och Skinnskattebergs socken, nämligen Olof Erichsson, Lars Erichsson, Hans Erichsson, Olof Hofman, Olof Svensson, Sara Erichsdotter, hustru Margareta Erichsdotter och Johan Erichsson, allas deras jordedelar, alla tillhopa, till 12 systerdelar, och haver Mats Olofsson givit för bemälte jordedelar, alla tillbyttes, 6 läster tackjärn, som dess köpebrev av den 4 mars 1651 bevisade. Framviste och Mats Olofsson en förlikningsskrift, honom och hans svågrar Anders Ericksson uti Hedkärna och Anders Olofsson i Bastmora, emellan upprättat, sålunda lydande att emedan som deras svärmoder hustru Karin haver i salig Peder Hanssons hemman en del, och är en fattig och åldersstigen änka, haver hon och med sina mågars samtycke efterlåtitt Mats Olofsson sin del, för det han henne fött haver. ²⁹⁴⁹

14 feb 1656 Besvärade sig Wiksborna, som är Mats Olofsson i Björsbo, Anders Erichsson och Anders Olofsson, över Jöns Persson, det han nu på någre år sig tillvällat en sloga, som ligger på Pehr Hanssons hemmans ägor

I Svea hovrätts huvudserie (Liber causarum) finns omfattande handlingar till ett mål angående en systerdel uthi Wiks hemman 1661. Anders Eriksson och Anders Olsson i Vik emot Mats Olsson i Björsbo.

Status - hemmanet Wik består affordom tid av 4 systerdelar, 1 del äger Anders Erichsson på sin hustrus vägnar, 1 del Anders Olsson på sin hustrus vägnar, 1 del Mats Olsson på sin hustrus vägnar, 1 del Per Hans äänka (?) syster) hustru Ingeborg, vilken kallas Darsboborna del och är i 12 systerdelar fallen. De till Mats Olsson sålt hafver som köpebrevet fol 17. Nu Mats Olsson på sin hustrus vägnar kommer av moderne och är moderssyster men Anders Erichsson och Anders Olsson hustrur faderssystems döttrar, varför de vill lösa 2/3 delen och låta Mats Olsson behålla 1/3 och är alltså hemmanet jempt i 3 lika delar. ²⁹⁵⁰

2940 Ting i Norberg 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 155

2941 Ting i Söderbärke 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 151

2942 Ting i Norberg 1602 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 47

2943 Ting i Söderbärke 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 144

2944 Ting i Norberg 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 197

2945 Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 12

2946 Ting i Söderbärke 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 51

2947 Ting i Söderbärke 1604 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:3 (opgainerat) Bild 830

2948 Ting i Söderbärke 1608 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 345

2949 Ting i Söderbärke 1654 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2727 Sid 109

2950 Svea Hovrätt, Huvudserie [Liber causarum], SE/RA/420422/01/E VI a 2 aa/181 (1661), bildid: A0068100_00008 Tips

21 juni 1662: Tilltalte Folkier Michillsson i Wik, på sin svärfaders Anders Erichssons i Vik vägnar, Mats Olofsson i Björsbo om en systerdel i Per Hanssons hemman i Vik, Darsbo delen benämnd, hvilken Anders Ersson och Anders Olsson i Vik, på sine hustrurs vägnar vore arvfallne till för en del att inbörda, men Mats Olofsson angafs hava fler lotter i systerdelen än honom borde till handlat, bördsmännen till förfång

1671 Insinuerade Daniel Matsson i Björsbo att intecknas den förening över skogsbytet emellan Svengården och Per Hanssons hemman i Vik, som dem emellan upprättad är den 2 sept 1670 efter en lagmansdom dat den 14 sept 1667. Undertecknat av på Svengårdshemmanets vägnar Lars Andersson, Olof Persson i Björsbo, Hans Hansson i Sörvik (Grangärde) och för Per Hanssons hemman, Mats Olsson i Vik, Erik Andersson och Anders Adamsson i Per Hanssons gård.

25 feb 1674 Oppbjöds andra gången Hans Olssons i Sörbo halupart i Per Hanssons hemman i Vik för Erich Andersson och Anders Andersson ibidem.

3-4 juli 1674 Uppbjöds första resan Anders Matssons, salig Mats Olssons sons i Björsbo arvsrätt efter sin moder uti Per Hanssons hemman i Vik, som är 2/5 uti 1/3 del, sold till brodern Olof Matsson. Dito Lars Matssons arvsrätt efter modern i bemälte Pehr Hans gård inlöst av Olov Matsson. Dito 3:e broderns, Per Matssons övergivne köpebrev till Olof Matsson på sin arvsrätt efter modern uti Per Hans gård. Noch 4:e broderns, salig Daniel Matssons bördsrätt och moderne uti Per Hanssons gård, uppdragen Olof Matsson

26-27 juni 1682 Begärde Länsmannen Pehr Hansson i Tolsbo få igenlösa ett åkerstycke uti Westerbowallen, som Joen Olsson vid Wägen bortsåld ifrån hemmanet i Wiik, det Länsmannen nu äger med sin hustru. Anders Erssons hustru i Wiik inlade köpeskrift härå, 5:e resan uppbudit den 8 Febr. 1672, ville gärna blifva conserverad dervidh. Erich Andersson på Pehr Hans hemman boende, sade detta åkerstycke lyda hans hemman till. Andra påstodo det tillyda Svengården.

I en rågångsförättning från 1720 i Lantmäterimyndigheternas arkiv rörande Halva Prästebo eller Michel Hinderssons hemman i Wik samt Björsbo framkommer följande:²⁹⁵¹
Ågare till halva Prästebo eller Michel Hinderssons hemman är herr Anders Pihl med dess styvson Michael Hedén. De är arvingar till Michel Ernst.
Andra halvan av Prästebo ägs av Cronströmska huset
Det talas om gräns mot Jon Pärs eller Pär Nils hemman i Vik
Intressenterna i Björsbo är då 1720
Johan Persson i Björsbo
Abraham Olsson i Hedkärre
På Anders Olsson vägnar i Hedkärre sonen Olof Andersson och Anders Andersson i Björsbo.
De såsom bergsmän efter Kongl Bergskollegi tillstånd detta hemman med stora gärningar och mycken kostnad utur köpmannahänder återlöst, vartill det förmedelst Daniel Matssons stora skuld var förfallit
Mats Olofsson emot andra lägenheters avstående i Viks by kommit till Björsbo, vilken dess son Daniel Matsson sedan genom köp och laga fång skall hava till 3/8 hemman som det och ännu är.

Hans Perssons son Per Hansson

PER HANSSON

Son till Hans Persson Död ca 1640.

Hustru: Karin Hansdotter.

Barn:

Förmodligen inga överlevande barn. Hans del i hemmanet bör ha övertagits av Abraham Persson, och gick sedan vidare till hans två döttrar.

Hans Perssons måg Abraham Persson

ABRAHAM PERSSON

Måg till Hans Persson, se ovan. Från Köping ²⁹⁵² ²⁹⁵³ Förmodligen son till Petrus Andreae Sverdsjöensis, kyrkoherde i Grangärde, död trol 1621 i Grangärde. Se vidare Rosshaga, Grangärde.

av Stefan Jernberg

2951 Se Lantmäteriets webbtjänst Historiska kartor

2952 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:1 sid 762

2953 Gustavson, Arne. Släktkrönika för Edvin och Hanna Gustafsson. Del 1-3. Borås, 1987-1991

Hustru: NN

Hustru: NN Hansdotter. Dotter till Hans Persson, se ovan.

Barn:

Per Abrahamsson. Handelsman i Köping och Stockholm. Född 1600 i Vik. Död 1640 i Köping. Borgare i Köping. Gift 1631 med Kerstin Myr, dotter till borgmästaren i Köping Hans Nilsson Myr. Son Abraham Persson (född 1632, död 1689), handelsman i Stockholm. Hans son Petter Abrahamsson (född 1668), Häradshövding och adlad Abrahamsson 1727.²⁹⁵⁴

Karin Abrahamsdotter gift med Anders Ericsson i Hedkärre, Västansfors

Margareta Abrahamsdotter gift med Anders Olofsson i Bastmora, Västansfors

Mats Olofssons hustru sägs vara syster till Karin Abrahamsdotter, men kan vara en halvsyster och dotter till NN Hansdotter i hennes andra gifte.

1604 Kom Nils i Vik och gav till kända huru hans granne Hans Pedersson hade suttit och druckit och när han gick hem var Nils stadd i sin smedja och smidde Då sprang Hans in i hans smedja och överföll honom både med hugg och slag Sedan kom Nils hustru löpande Denne överföll och Hans och slog, sedan tog han 2 sina söner och sin måg Abraham benämnd och ginge hem i Nils stuga, och var ej då då hade de burit hugg på honom och slog sönder en kanna ...i det han slog till Nils, dömdes efter första capitlet²⁹⁵⁵

Enligt herdaminnet dog Abraham Persson innan sin far (?). Han blev 1607 kämnär, 1608 riksdagsman och 1612 även gästgivare i Köping. Handelsman.²⁹⁵⁶

Bouppteckning/Arvsskifte efter "Sahlige Her Pedher i Grengie" finns bevarad²⁹⁵⁷

Rådman 1608-1616 Abraham Persson Handlande; valdes till kämnär 1607 5/5; till rådman 1608 27/5 efter Knut Clemetsson och antogs till gästgivare 1612 9/6. han var med all sannolikhet fader till Peder Abrahamsson, stamfader för adliga ätten n:r 1817 med detta namn och ägare till Wiks gård i Söderbärke socken i Kopparbergs län.²⁹⁵⁸

Rådman 1638— 1640 Peder Abrahamsson, f. 1600 29/9 på Vik i Söderbärke socken, var med all sannolikhet son till rådmannen i Köping Abraham Persson. Gästgivare »till mat och öl» 1635 28/4; rådman i g. Erich Thoorssons ställe 1638 27/4- 'Död 1640 16/5. Han ägde Kolsva hammarplats i Bro socken i Västmanlands län, som af änkan såldes till borgmästaren Olof Hisingh, hvilken erhöill privilegium å en »hammar» därstädes 1641 1/8, den första upprinnelsen till det nuvarande Kolsva bruk. Gift 1631 med Kerstin Myr f 1672 6/8 och begravnen i Köpings kyrka, dotter af borgmästaren i Köping (i slutet af 1500-talet) Hans Nilsson Myr. — Son: Abraham Persson f. 1632, d 1689, handlande i Stockholm, var fader till häradshövdingen Peter Abrahamsson f. 1668, d 1741, adlad Abrahamsson n:r 1817,²⁹⁵⁹

1610 Abraham Päderson i Köping bjuder upp nu första resan ett hemman i Vik i pant av Olof Björnsson i Vik samt av Olof i Malingsbo för 16 fat osmundsjärn^{2960 2961}

1612 Abraham Pedersson i Köping bjuder upp nu tredje resan ett hemman i Vik, i pant av Olof Björnsson i Vik och Olof i Malingsbo, för osmundsjärn 16 fat, är nu igenlöst²⁹⁶²

1619 är Abraham Persson i Vik i fogdens ställe på tingen i dalasocknarna²⁹⁶³

Vintertinget 1703 Tvistas mellan Övergårdsboerne och Nedergårdsboerne i Saxe ... 5) En skrift af den 13 Juli 1624, varigenom Abraham Persson tillstår sig hava såldt Embjörn och Wellam Anderssoner i Saxe den jordedel han hade i pant av Kjellfast i Danskbo för 14 fat osmundsjärn

Norrbärke 31 augusti 1669 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Södermanlands län (D) EXIa:1 (1620-1671) Bild 2780 / sid 274 (AID: v405239a.b2780.s274, NAD: SE/RA/42042202) bevises med Erik Erlandssons d 25 februari 1667 av Gamla Norberg givne fasta, det h Karin Abrahamsdotter i Hedkärre haver betygat först med sin sal mans skrifter och bekännelse på sitt yttersta om den jord och egendom hennes sal fader hade inlöst och givit sin dotter Karin för en systerdel som avmätt var i Östertäkten vid Bärke belägen. 2do ett avdelt jordestycke i Södertäkten för en tackjærn med tillhörig skog samt med ett dubbelt härbärke i Mangården vilket allt vittnas att

2954 Se https://www.adelsvapen.com/genealogi/Abrahamsson_nr_1817

2955 Ting i Söderbärke 1604 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:3 (opgainerat) Bild 830

2956 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:1 sid 762

2957 Grängärde tingslags häradsrätt FII:1 Bild 4

2958 Elgenstierna, Gustaf. "Köping stads tjänstemän 1605-1905". Personhistorisk tidskrift, nr Bilaga årg 8 (1907.) sid 26

2959 Elgenstierna, Gustaf. "Köping stads tjänstemän 1605-1905". Personhistorisk tidskrift, nr Bilaga årg 8 (1907.) sid 28

2960 Ting i Söderbärke 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 423

2961 Ting i Söderbärke 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 14

2962 Ting i Söderbärke 1612 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 114

2963 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:11

hustru Karin skulle behålla utan byte för sig och sine utan sin sal mans barns och hennes styvbarns motsägelse tillika med den 3del som henne efter lag bör uti det förvärvade och uppgjorda fasta egendom i Hedkärren medan hon i äktenskap levde med Anders Eriksson, haver och sal Kälvast Olofssons arvingar pantevis överlätit sal Anders Eriksson och hans k hustru Karin Abrahamsdotter en vret belägen öster från Hedkärren by, över landsvägen för tackjärn 15 skeppd. 3 haver hustru Karin gjort ett jordebyte med sin svåger Mats Olofsson i Björsbo således att hust Karin Abrahamsdotter haver upplåtit Mats Olofsson samt hans barn som är hust Karins systerbarn all sin arvfallne jord i Per Hanssons hemman i Vik och Mats samt hans barn överlåt it däremot sin morsyster hustru Karin Abrahamsdotter att behålla sin arvejord som dem i arv tillfallen är i Hedkärren fritt för all klander, bägge syskon och deras barn emellan och är förbemälte sal Abraham Perssons avlingegods i öster så väl som södertäkten samt härberget köpt med egna medel 15 fat osmund och tackjärn en läst, såsom och vreten av samma villkor för gäld av Olof Jonsson 15 skeppund tackjärn, var och bemälte vret och annor ägande jord i Hedkärren rätteligen som bem:te tillbytt med mera som i samma brev vidlyftigare infört finnes.

Hans Perssons hemman Anders – Erik Andersson och mågen Anders Adamsson (Risbergs)

1671 Insinuerade Daniel Matsson i Björsbo att intecknas den förening över skogsbytet emellan Svengården och Per Hanssons hemman i Vik, som dem emellan upprättad är den 2 sept 1670 efter en lagmansdom dat den 14 sept 1667. Undertecknat av på Svengårdshemmanets vägnar Lars Andersson, Olof Persson i Björsbo, Hans Hansson i Sörvik (Grangärde) och för Per Hanssons hemman, Mats Olsson i Vik, Erik Andersson och Anders Adamsson i Per Hanssons gård.

ANDERS ²⁹⁶⁴

Hustru:

Barn:

Erik Andersson.

Marit Andersdotter. Gift med Anders Adamsson från Ramnäs. Se nedan

ANDERS ADAMSSON

Måg till Anders, se ovan. Från Ramnäs. Död 1706. 95 år.

Hustru: Marit Andersdotter. Dotter till Anders, se ovan

Barn:

1603 Kom Olof Hermansson i Sörbo och begärde att låta rätt räkna hans hustrus släkt i och berättelse om något arv, vilket så fallit är, att en man bodde i Vik benämnd Peder Hansson, och hans hustru Ingeborg benämnd, de avlade tillsammans 4 barn. Denne Peder Hansson åtte Vik. Blev så hustru Ingeborg död, sedan blev 3 barn döda, en son lever benämnd Hans Persson. Gick så Peder på annat gifte och fick en hustru benämnd Ingeborg lika som den förra. Så avlade de samman 2 barn, Jacob Persson och Karin Persdotter. Denne Karin är nu Olof Hermanssons hustru. Blev så Peder Hansson död, som hemmanet åtte i Vik, sedan hans hustru Ingeborg, där efter Jacob Persson. Nu är vde Olofs hustru, som är Jacobs samsyskon trenne delar och halvsyskon, den fjärde delen, men förenämnd hustru Ingeborg som Peder Hansson senare åtte, när Peder död var, gick hon på annat gifte och fick en benämnd Olof i Saxe. De avlade 2 barn Christof och Jöns Olofssöner, vilka är vde den 4 delen med Hans Persson och samsyskon de tre delarna. ²⁹⁶⁵

Se vidare Peder Hansson, Norra gården

HERMAN OLSSON

Son till Olof Hermansson i Sörbo. Moder Karin Persdotter, dotter till Per Hansson i Vik.

Hustru: Ingeborg

Barn:

NN Hermansdotter gift med Per Nilsson. Se södra gården.

Brita Hermansdotter gift med Jon Eriksson. Bor en tid i Vik, men sedan löses hennes del in av Per Nilsson.

Dalarnas handlingar 1590 Haver KM nådeligen frigivit hustru Ingeborg salig Herman Olofssons efterleverska i Vik i Söderbärke. som hennes man blev sakförder för år 89 som saköreslängden der om vidare förmåler. Här upå K M brev den 5 oktober 1590. ²⁹⁶⁶

2964 Risbergs – en släktgård i Söderbärke. 300-årig bersmanshistoria i ett Viksbergshemman. Släktforskaren nr 93. 2004. Artikeln tidigare publicerad i Ludvika Tidning den 20 juni 1940

2965 Ting i Söderbärke 26 jan 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 142

2966 Dalarnas handlingar 1590:4 Bild 32

1592 Herman i Vik bjöd upp ett torp, benämnt bo av Olof Andersson ibidem för 6 fat ²⁹⁶⁷

1594 Erland Amundsson, bjuder upp sam - Hans Amundsson bjuder upp en brodersdel i Olsbenning och 3 systerdelar ibidem med hus och äng, hytta och quarn, köpt av hustru Ingeborg i Dicka, Folkärna socken, en systerdel av hustru Marit i Storgården på Norberg, en systerdel av hustru Ragnil på Nyhyttan en systerdel, av hustru Ingeborg i Vik på sina barns vägnar en brodersdel, på hennes del 8 fat. The andra en löst alle tillhopa, löpter 4 fat på var syster... ²⁹⁶⁸

1598 Kom Jöns Olofsson i Saxe samt Olof Hermansson i Sörbo och gav till känna hur de hade gjort en vänligt jordebyte sig emellan i så måtto att Jöns gav Olof en jordedel igen så god som 3 fat järn liggandes i Vik, där emot gav Olof Hermansson Jöns igen en del för 3 fat liggandes i Saxe ²⁹⁶⁹

19-20 juni 1663 Herman Bälgmakare i Vik lät andra resan uppbjuda den jord i Vik som han hade sig tillbytt av sin faderbroder i Hugnora den 16 oktober 1662

2 feb 1665 Herman Olsson Bälgmakare i Vik tilltalte Jon Hermansson i Hugnora på sin brodersons vägnar som var övermaga, om 14 skeppund tackjärn, vilket Jons broder på sitt yttersta skulle hava bekänt Joen vara sig skyldig

1665 Besvärade sig och Joen Hermansson i Hugnoret emot sina grannar Sörbofolket, om jord och skogsegor på westersidan om Noret som Söderboerne sades vilja göra sig en arvsrättighet på ¼ del ibidem. Men Joen sökte bevisa contrarium, förmedelst den lösning och byte som Joen fader Herman hade gjort och givit sine fränder i Sörbo. Berättades så i saken härom, att rätte bördsmän till Sörbo och Hugnoret haver dess warit: Nembligen Lars Hermansson i Sörbo, och hans syskonbarn Herman Olsson, vilken war Joens fader, Hustru Anna i Vik, Hustru Karin i Saxå och Hans Joensson. Desse ovanskriune, nemligen Herman Olsson och hans syskonbarn Lars Hermansson, gjorde jordebyte tillhopa, så att all den jord Herman Olsson ägde i Sörbo, gav han Lars Hermansson igen för sin jord i Hugnoret. Och eftersom denne var ringare än Sörbojorden, gav Lars Herman till i Mellangåva 6 ½ fat osmundsjärn, var igenom Lars Hermansson, var helt utbytt för sin ¼ del i Hugnoret, var på och finnes fasta och confirmation på benämnte byte. 2) Berättades att Herman hade löst till sig en broders och två systerdelar 3) Köpt en brodersdel av Hans Joensson, hwilken och war Hermans syskonebarn. Med detta ville Joen bevisa sig äga 4 brodersdelar i Hugnora, som det nu består av. Men Söderboerne der emot intet på den sidan sundet. Och per consequens, om han icke skall må njuta sin faders gjorda och laga confererade byte till godo, så att sörboerne intet må intränga sig på andra sidan, mer än det ängnet eller rödningen vid Noret, som nu med en torpare besatt är. Men ingen skogsdel förmente honom böra äga till samma äng. ²⁹⁷⁰

1 juli 1667 Herman Bälgmakare i Vik bekom fasta på 1/3 uti 1/5 i Svengårdshemmanet i Vik, vilket han hade till sig bytt av sin faderbroder Jon i Hugnora, och honom givit sin arvejord i Hugnora däremot

6-7 feb 1672 Ingav vågaren i Vik, Erich Erichsson, en köpeskrift daterad 9 april 1671 av Lars Andersson i Svengården, på ett stycke jor beläget uti Kalvesgårde. Detta klandrades av Herman Olofsson Bälgmakare uti Vik, förmenandes sig vara närmare samma jords inlösen, eftersom han en treding uti en femtepart i Svengårdshemmanet har sig tillbytt av Joen i Hugnora, som samma jord med sin hustru bekommit. Däremot Herman till Joen sin bordsfallne jord i Hugnora avstått.

6-7 mars 1673 Intecknades efter Begiäran för Svengårds och Pehr Hans hemmans åboer i Wiik deras Final förlikning om dess gamla twistighet. Förlikningsskriften under skrifven på Svengårdshemmanets vägnar af Lars Andersson, Brita Isachsdotter som är Pehr Anderssons änka, Hans Hansson i Sörgowik och Herman Olofsson Bälgmakare. Uppå Pehr Hanssons hemmans sida: Matts Olsson, Erich Andersson och Anders Adamsson.

26-27 juni 1682 Matts Joensson vid Billsjön och Bälgmakaren Herman Olsson i Wiik begärde få dehla i lösningen hvar sin qwota i tvenne åkerstycken, som Lars Anderssons arfvingar i Svengården med sig innehafva. Hustrun och sonen Erich Larsson sade det salig mannen löst den jorden ifrån en arfvinge i Norberg och Halfvarsbenning, som köpeskriften utviste den 31 Juli 1674, begärde alltså efter de äro i börd, blifva därom närmast.

Vik Södra gården

OLOF HANSSON

Hustru:

Barn:

2967 Ting i Söderbärke 1592 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 31

2968 Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 14

2969 Ting i Söderbärke 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 42

2970 Ting i Söderbärke 1665 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 Bild 870

ANDERS HINDRIKSSON

Hustru: Har jord i Stimmerbo, Norrbärke.

Hustru:

Barn:

Förmodligen

Nils Andersson, se nedan

Henrik Andersson, se Näsby, Söderbärke. Son Länsman Anders Hindriksson i Näsby, Söderbärke.

1603 Hindrich Andersson i Näs by bjuder upp ett torp benämmt Halte Peders bodha, köpt av Hans Eriksson i Tuna socken, och har nu förnämnde Hindrich sålt sin hustrus jord i Vad och Fragg och nu nederlagt i förenämnd torp, sammaledes haver och Hindrich sålt sitt fasta fäderne i Vik och nederlagt i förnämnde torp. ^{2971 2972}

Uti det twistige ärende mellan Anders Hindriksson, länsman i Söderbärke på sin broders vägnar klagande, och dess wederpert Nils ... i Hedkärre, swarande om tvenne brodersdelar och en systerdehl i benämnde Hedkärre som länsmannen med lagligt fasta 1631 löst och köpt, och omsider medh sin broder Olof Hindriksson hafver mot dess andehl i Näsby. Blef afsagt att som ... ²⁹⁷³

NILS ANDERSSON

Hans mor har jord i Stimmerbo, Norrbärke. Han har både både samsyskon och halvsyskon, han köper av dem 4 broderdelar och 3 systerdelar.

Hustru: Marit Hermansdotter. Dotter till Herman Henniksson, Halvarsbenning, Norberg. Tidigare gift med Narve Bengtsson från Livsdal, Norberg som blev dräpt 1594. Senare omgift med Kjellfast Olsson i Livsdal.

Barn:

Per Nilsson, se nedan

Anders Nilsson, se nedan

Oklart om Nils Andersson ev haft ytterligare en hustru och vem som i så fall är mor till ovanstående barn?

1598: Kom Nils Andersson i Vik och talade till sin magelaghe Hans Persson ibidem om någon jord som Hans Persson till sig bytt haver av Olof Larsson i Fagersta och Hans Larsson i Halvarsbenning på Norberg, vilka vara båda Nils och Hans P sons hustrus syskonbarn (=kusiner). Då fanns att Hans Persson hade köpt denne jord som han gav ut för samma jord igen, av Hans Äffrikasson i Fragg, som och var bägge thess hustrus syskonbarn och då dömdes att var Hans Persson kan bevisa att Nils på sin hustrus ... hava. ²⁹⁷⁴

1598 Kom Halvard Hermansson i Persbo i Grangärde socken samt Halvard Eriksson i Fragg och gav tillkänna hur de hade gjort ett vänligt jordebyte sig emellan i så måtto att Halvard Hermansson gav Halvard Eriksson all sin del i Fragg förutan den del Nils i Vik tillkommer och Halvard Eriksson gav honom igen all den del honom tillkom i Persbo ²⁹⁷⁵

1602 Kom Nils Andersson i Vik i Söderbärke socken samt hustru Anna, Anders Ingevallsons efterleverska i Stimmerbo och samtidigt gav tillkänna, huru de hade gjort ett vänligt jordebyte sig emellan i så måtto att hustru Anna gav Nils all den del som hon åtte förenämnda Vik, där emot gav Nils henne igen den del som han ärvt efter sin moder i Stimmerbo. ²⁹⁷⁶

1602 Kom Nils i Wik och gav tillkänna huru han samt Bengt Henniksson i Nordansjö, haver gjort ett vänligt jordebyte sig emellan i så måtto att Nils gav Bengt så stor jordedel i Halvarsbenning, så stor som Bengt gav Nils igen i Vik och vad över är i Halvarsbenning skall Bengt lösa. ²⁹⁷⁷

1602 Kom och Nils i Vik och talade till Hans Pedersson ibidem om några jordedelar som Hans Persson vill till sig lösa av Halvard Larsson, Peder Larsson, Hennik Larsson på Norberg, vilka är Hans Perssons samt Nils Anderssons hustrus syskonbarn, så all den stund att Herman Henniksson samt Lasse Henniksson vore broder och nu Hans Perssons hustru Rikemor benämnd och Nils hustru, Marit är Hermans döttrar dömde jag dem båda samma jord att lösa lika. ²⁹⁷⁸

2971 Ting i Söderbärke 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 142

2972 Ting i Söderbärke 1605 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 254

2973 Lagmansting 1643 Svea Hovrätt Uppsala län EXIa:4 sid 159

2974 Ting i Söderbärke 29 feb 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 42

2975 Ting i Norberg 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 43

2976 Ting i Norrbärke 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 53

2977 Ting i Söderbärke 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 51

2978 Ting i Söderbärke 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 51

1602 Per Nilsson i Vik bjuder upp en systerdel ibidem köpt av Jon Eriksson i Vik för osmundsjärn 10 fat 400 ²⁹⁷⁹

1602 Nils Andersson i Vik bjuder upp 4 brodersdelar liggandes i Vik, samt 3 systerdelar köpta av alla sina syskon, både samsyskon och halvsyskon för 21 ½ fat och en halv ko ²⁹⁸⁰

1603 Nils Andersson i Vik bjuder upp 4 brodersdelar och 3 systerdelar, köpt av alla sina båda samsyskon och halvsyskon för 21 ½ fat osmundsjärn och en halv ko ²⁹⁸¹

1603 Nils Andersson i Vik i Söderbärke socken bjuder upp ett torp benämnd Holmsjö gården, vilket hemman så till kommit är att en benämnd Olof Larsson ihjälslög Nils Anderssons hustrus förre man, Narve Bengtsson benämnd och i mansbot gav förenämnd Olof rätt målsägarna 4 lästar järn och nu förnämnde Nils Anderssons hustru Marit benämnd att hon samme Torp behålla skulle för den del hon efter sin framlidne man hava borde. ²⁹⁸²

1594 Olof Larsson i Livsdal för manslagt på Narve Bengtsson i Livsdal Böter ²⁹⁸³
För Holmsjögården, se vidare Livsdal, Hönsgärdet

1604 Peder Larsson i Hedkärna bjuder upp den västra gården ibidem, köpt av Olov Svensson i Åvestbo för 3 fat, av hustru Kristin i Färna för 3 fat, av hustru Gertrud och hennes medarvingar för 3 fat, av Nils i Vik för 3 fat, av Nils i Västerby för 300, av hustru Ellen i Saxe för 400, av hustru Ellen i Fline 300, av Wilken i Åvestbo för 3 fat ^{2984 2985}

1604 Kom Nils i Vik och gav till känna huru hans granne Hans Pedersson hade suttit och druckit och när han gick hem var Nils stadd i sin smedja och smidde Då sprang Hans in i hans smedja och överföll honom både med hugg och slag Sedan kom Nils hustru löpande Denne överföll och Hans och slog, sedan tog han 2 sina söner och sin måg Abraham benämnd och ginge hem i Nils stuga, och var ej då då hade de burit hugg på honom och slog sönder en kanna ...i det han slog till Nils, dömdes efter första capitlet ²⁹⁸⁶

1610 Per Östensson i Halvarsbening bjuder upp nu första resan en systerdel i Fragg, köpt av hustru Marit Halvarsdotter (Hermansdotter?) i Vik för 4 fat ^{2987 2988}

1610 Anders Bengtsson i Nordansjö samt alla hans syskon bjuder up en systerdel i Kylsbo köpt av hustru Marit i Vik för 2 1/2 fat ^{2989 2990}

1611 Anders Bengtsson och Erik Bengtsson i Nordansjö bjuder upp nu 3 resan samt alla deras syskon en systerdel i Kylsbo köpt av hustru Marit i Vik för osmundsjärn 2 ½ fat ²⁹⁹¹

1612 Peder Östensson i Halvarsbening vjuder upp nu tredje resan en systerdel i Fragg köpt av hustru Marit Hermansdotter i Vik för 4 fat osmundsjärn ²⁹⁹²

1619 Kom en gammal man benämnd Nils Andersson i Vik gav tillkänna hur en soldat benämnd Jöran Jonsson i Noret haver stelt sig hemma hos sig att han haver kommit dit till Nils och nattetid och bultat på han förstugudörr. Kom så Nils son, Anders benämnd och lät upp dörren för honom och strags högg han till Anders, Men Anders Nilsson nu löp honom så honom ingen skada skedde, strags gick Jörna in i stugan, slog så värjan över sängen ovan på där Nils och hans hustru då låge, ...Nils Andersson att denne Jörna Jönsson och han hade aldrig haft någon ovänskap sig emellan ²⁹⁹³

Vik PerNilssons / Joen Pärssons Skomakares hemman

- 2979 Ting i Söderbärke 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 52
 2980 Ting i Söderbärke 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 52
 2981 Ting i Söderbärke 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 143
 2982 Ting i Norberg 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 144
 2983 Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 55
 2984 Ting i Norberg 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 197
 2985 Ting i Norberg 1605 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 252
 2986 Ting i Söderbärke 1604 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:3 (opgainerat) Bild 830
 2987 Ting i Norberg 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 12
 2988 Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 422
 2989 Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 421
 2990 Ting i Norberg 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 448
 2991 Ting i Norberg 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 456
 2992 Ting i Norberg 1612 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 118
 2993 Ting i Söderbärke 1619 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:11 sid 447-448

PER NILSSON

Son till Nils Andersson, se ovan.

Hustru: NN Hermansdotter. Dotter till Herman Olsson, från Sörbo se Norra gården. Har en syster Brita Hermansdotter gift med Jon Eriksson i Vik, som efter att Per Nilsson löst hennes del verkar flytta ifrån Vik.

Barn:

NN Persdotter gift med Jon Persson, se nedan

NN Persdotter gift med Anders Clementsson

1603 Per Nilsson i Vik bjuder upp en systerdel ibidem köpt av Jon Erichsson i Vik för osmundsjärn 10 fat och 400²⁹⁹⁴

1604 Per Nilsson i Wik bjuder upp 3 gången en systerdel ibidem köpt av sin hustrus syster, hustru Brita Hermansdotter för osmundsjärn 10 fat och 400.²⁹⁹⁵

1605 Per Nilsson i Vik ... till nästa ting att han hade sålt förbjudet skinn²⁹⁹⁶

1614 Peder Nilsson i Vik bjuder upp nu tredje resan två systerdelar i Vik köpt av Jon Pedersson i Väsland? i Skedvi socken och Kirsten Eriksdotter i Berga i Fläckebo socken för osmundsjärn 6 fat²⁹⁹⁷

1619 Per Nilsson i Vik bjuder upp andra resan en brodersdel i Vik, köpt av Lasse Persson i Västerby.

1641 Lovades Joen Persson i Vik fast på en systerdel i Vik, som han löst av hustru Marit Hermansdotter, och det salig Carl Eriksson ibidem utsatte för 15 fat osm järn. Samma anpart är en tredjedel uti Per Nils hemman i Vik.²⁹⁹⁸

1637 Tillerkändes Anders Eriksson i Vik fastebrev på någon jord uti Vik, som han löst haver av Per Nilsson i Vik för 14 skeppund tackjärn.²⁹⁹⁹

27 aug 1649 Jon Pehrsson i Vik tilltalte Mats i Björnsbo om någon jord, som uppbjuden är der sammastädes

30 jan 1651 Jon Pehrsson tilltalte Mats Olofsson i Björnsbo angående salig Pehr Nilssons hemman, vilket Mats Olofsson hade sig tillhandlat och Jon å sin hustrus vägnar är bördig till att inlösa. Medgavs Jon Pehrsson n inlösen

1646 Anders Clementsson i Vik kårade till sin svärfader, Per Nilsson, därstädes boende, för det han har honom i några år tjänst och ingen lön därför bekommit ³⁰⁰⁰

1657 Befants av åtskillige brev som framteddes att Jon Persson hade inlöst sin fordom svärfaders, salig Per Nilssons hemman i Vik, vilket är 1/2 hemman, för 182 skeppund tackjärn, och det betalt till hustru Marit Hermansdotter i Djupbo och Ramnäs socken, till Mats i Björnsbo, till Michel Hindersson och flera andra, som breven utvisar ³⁰⁰¹

1657 Folkier Michelsson i Vik, kom för rättten och presenterade den kongl hovrättens brev och mandatorial, dat Stockholm d 5 november 1656 att Johan Persson med arvingar i Vik måtte förhjälpas till sin förmente arvsrätt uti sin framlidne faders Per Nilssons hemman i Vikbyn, vilken Per uti sin livstid skall ha bortpantat. Men mågen John Persson igenlöst efter hans död.

Om denna handel ransakades och befans att Joen Persson hade inlöst sin svärfaders Per Nilssons bortpantade jord av Mats Olsson i Björnsbo för tackjärn ..., vilken jord skulle vara 1/3 i hemmanet, den Mats hade sig lageligen hava uppjudit och lagfarit. Och efter som han vid benämnde jord laga stånd är kommen 3 dagar efter köpet meda upp om dess lösen, är fastebrevet på Joen ställt efter Mats Olsson opud och laga stånd, vilket Mats Olsson vittnade för rätten således vara tillgången.

Men efter denna sak var mycket vidlyftig, var beslutet att den uppsättas skulle till vidare ransakning en dag förr ut till nästa ting. I medan tid förbjöds Joen att bortsälja något av sitt hemman i skog eller andra ägor, så länge saken bliver rätteligen agerad.³⁰⁰²

JOEN PERSSON SKOMAKARE

2994 Ting i Söderbärke 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 143

2995 Ting i Söderbärke 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 195

2996 Ting i Söderbärke 1605 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 253

2997 Ting i Söderbärke 1612 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 114

2998 Ting i Söderbärke 1641 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2258 sid 235

2999 Ting i Söderbärke 1637 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Örebro län EXIe:1782 sid 73

3000 Ting i Söderbärke 1646 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Örebro län EXIe:1786 sid 317

3001 Ting i Söderbärke 1657 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 160

3002 Ting i Söderbärke 1657 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 110

Måg till Per Nilsson, se ovan.

Hustru: NN Persdotter. Dotter till Per Nilsson, se ovan.

Barn:

NN Jonsdotter gift med Bengt Jonsson

27 aug 1649 Jon Pehrsson i Wik tilltalte Mats i Björsbo om någon jord, som uppbudin är der sammastädes

1658 Joen Persson i Vik anklagdes hava afvädat ett änge, som Mats Olsson i Björsbo var pantsatt av järn igenlöst, Snöän benämnd emot tackjärn, som Mats hade betalt för Jern, som Per Jönssons på ... ³⁰⁰³

1685 Tillstaddes soldats Lars Likgods att i kroft av Kung Majts resolution och hemmanens, få inlösa utav fjärdingsmannen Erik Andersson i Vik den täppan långgropstäppan benämnd som Erik Andersson bekänner, att utav likagods svärfader och Joen Pehrssons hemman sig tillhandlat hava med 1 skeppund tackjärn, och således emot lösen bor komma under det hemman tillbaka igen, där den hos kommen är ³⁰⁰⁴

Vik Anders Nilssons hemman eller Svengården

ANDERS NILSSON

Son till Nils Andersson, se ovan

Hustru:

Barn:

Lars Andersson, se nedan

Per Andersson, se nedan.

NN Andersdotter. Gift med Sven Månsson.

SVEN MÅNSSON

Måg till Anders Nilsson, se ovan.

Hustru: NN Andersdotter. Dotter till Anders Nilsson.

Barn:

PER ANDERSSON

Son till Anders Nilsson, se ovan.

Hustru: Brita Isaksdotter

Barn:

LARS ANDERSSON

Son till Anders Nilsson, se ovan

Hustru:

Barn:

Erik Larsson

Per Larsson

OLOF ANDERSSON

Hustru:

Barn:

Karin Olsdotter. Gift med Hans Hansson i Sörvik, Grangärde

1656 Lars Andersson i Vik och Svengården kårade till Mats Olofsson i Björsbo om någon jord i Holstue Gärdet, som han skulle hava honom ifråntagit, dertill Mats nekade, och med Nämndemannen Hans Erikssons i Vibberbo vittnesbörd, betygade sig hava köpt av en rätt bördsmän till samma jord, Mats och Ingvall i Stimmerbo, sedan samma jord var hans bröder först tilbuden

3003 Ting i Söderbärke 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 680

3004 Ting i Söderbärke 1685 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:2 Bild 80

Dito klagade Lars om en tomt och kålgård i Mellangårdet, som Mats Olsson och med orätt skulle hava honom ifrån. Mats beviste där emot av nämndemannen Hans Hemmingsson i Vad, att Mats hade tomten i pant av Jöns Hermanssons svärmoder i Hugnora, vilken är rätte ägaren. Noch bevistes med ett brev, dat Söderbärke den 6 juli 1655 av h Brita i Sörbo, förmälades att Mats Olsson hade lånt henne järn uppå samma jord.

Resol: Efter som vederparterna tvistade och om skogsegor till Viksbyn pålades de män som ... gå på syn, att skola de jordegor, som de tvista om, och giva besked der om till nästa ting, då lovades dem dom i saken. ³⁰⁰⁵

1656 Isac Kock presenterade för rätten ett köpebrev, dat Avesta den 30 nov 1652 angående ¼ del i Svensgårdet, som han hade köpt av Sven Månsson (Svåger Lars Andersson överstruket) begärandes det upbjudas måtte. Oppå samma upbud klandrade Sven Månssons svåger Lars Andersson och begärde få lösa samma jord igen efter laga skattning, det rätten honom och beviljade. Brevet tog Isac Kock igen ³⁰⁰⁶

10-11 aug 1657 Lars Andersson i Svengården och Wuk framviste för Rätten hustru Britas i Sörbo skriftliga bevis, dat. 6 Juni 1655, uppå ett ängestycke ibidem beläget, som Lars skulle hafva af henne löst för 5 skeppund tackjärn. Häremot protesterade Matts Olofsson i Björso9 som sade sig samma jord löst redan 1653.

9 juli 1660 Jon i Hugnora som lageligen hade att påtala någon jord i Svengården i Vik samt och Söderbo hemman, samtycktes på hans begåran vid lägelig tid få låta sin del utreva

21 juni 1662 Jon Hermansson i Huggnoret, samt hustru Sara i Sorgowik på sine barns vägnar, af Oloff Anderssons i Svengården hemman i Wik, tilläts att låta ut-refva sine jordedeclar i Svengårdshemmanet, således att Jon bekommer en tredjedehl uti en brodersdehl, och hustru Saras barn två delarne ibidem uti bemälte hemman.

21 juni 1662 Ställtes för Rätta Svengårds Lars Andersson i Wiik, hvilken angafs igenom slagsmål begådt dråp på fordom uppsyningsmannen vid Wiiks Torgplats och Vägare i Gronowågen, framlidne Bengt Larsson Bock. Vittnade grannen Anders Erichsson, Lars broder Pehr Andersson, Matts Olsson i Björso, Bengt Larssons hustru och svärmoder. Framkom att Lars Andersson rymt ifrån fängelset, där han satt i väntan på ransakan, och att han ännu var borta.

18-19 jan 1667 Jon Skomakare i Vik lät 3:e resan uppbjuda en stugutomt, köpt af Lars Andersson i Svengården. Detta uppbud klandrade Pehr Olssons son, Olof Pehrsson i Vik, som svågern var

29 jan 1668 Olof Pehrsson i Björso kände till sin svåger, Lars Andersson i Svengården, att han årligen borthyrer till Elias Larsson i Vik en nattstugu för 28 dr kpmt, hvilken doch de andre arfvingarn äga lika rättighet med honom

7-8 feb 1670 Begärte Isach Cronströms fullmächtige, Lars Dahl, intecknan måtte Pehr Anderssons i Svengården obligation dat. 27 Aug. 1666 uppå 20 skeppund tackjärn och till försäkring om betalning i vederpant nätter 4 stycken åkrar i Bowallen. Denna förpantning klandraden af Israel Danielsson från Skinnakatteberg, på Hisingarnen vägnar, föregifvandes samma egendom tillförne förpantad. Item af Smeden Anders Ersson i Wik, som sade sig hafva af samma Debitot 55 skeppund tackjärns gäld att fordra. Än af Olof Persson i Björso, berättandes sig hatva köpt en systerdehl i Svengården, hvilken skulle vara uti bemälte jord belägen.

21 aug 1667 extraordinarie ting Presenterade sig för Extra Ordinarie Tinget, Nils Pehrsson ifrån Köping, fullmächtig af desse efterskrefne kärlar, nemligen Jacob Andersson uppå Myntmestarens vägnar, Pehr Andersson på samtliga intressenters vägnar uti Svengården, Bengt Jonsson vid Wägen och Lars Andersson, och insinuerade någre documenter att oppläsas emot Matts Olsson i Björso, angående Svengårdens utvägar till skogs. Opplästes såhunda dessa bref och docuienter inför Rätten.
Resoluerades: Uti saken mellan Nils Pehrsson på Svengårdsboernes vägnari Wik, klagande, och Pehr Hanssons hemmans åboer ibidem, svarande, ang. skogsbyte, som Svengårdarne beklaga sig vara vanlottade uti, är Rättens mening och utslags; Eftersom af oppviste bref och documenter, i synnerhet en Häradsdom daterad den 4 Juli 1655, hvilken tillwittar alle byhemman sine vissa refwor till skogh och utmark, men helt och hållet går Svengårdshemmanet Isom tillförne år kalladt Anders Nilssons hemman / förbi, så emedan bemälte hemman finnes efter jordeboken såvähi som Lagmansdomen den 7 Augusti 1643, vara 1/2 hemman, och böra alltså hafva sin proportion i skogen der ef tér lika emot de andra i Wik. Härföre såsom Rätten befinner att de andra två fierdedelshemmanen, nemligen Michel Hinderssons och Peder Nilssons, äro rätteligen emellan bytte i skogsägorna, men Svengårdens och Pehr Hanssons intet sigh emellan bytt, ty erkände Rätten, att bemälte hemman skohla byta skogen sigi emellan, så att Pehr Hanssons hemman behåller 6 refwor och Svengården der emot 8 refwor uti all skogh, som icke Foucherar och omrörer Pehr Nilssons och Michel Hinderssons samt Björso tillhörige skogh. Men hvad skogh som kan vara ifrån Waad bytt, den bör i lika måtto vara Pehr Hanssons hemman enskilt reserverat. Och Bengts henirnan vid Wägen inräkrias med Svengårds-hemmanets skogh.

3005 Ting i Söderbärke 1656 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 80

3006 Ting i Söderbärke 1656 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 80

1667 Vid en genomgång av skogsägorna i Vik på ett extraordinarie ting framkommer
 Per Andersson representerar alla intressenter i Svensgården, Bengt Jonsson vid Vågen och Lars Andersson
 Svensgården har tillförne kallats Anders Nilssons hemman
 Svensgården är ½ hemman
 Michel Hindersson ¼
 Peder Nilsson 1/4
 Per Hansson
 Bengts hemman vid vågen inräknas med Svensgårdshemmanets skog ³⁰⁰⁷

7-8 feb 1670 Kom för Rätten Oloff Pehrson i Svengården uti Wiik och anhöllt om Rättens tillstånd att få inlösa
 ett torp ibidem, som Bengt Jonsson vid Vågen, bortsåldt till Daniel Israelson Köpmannedräng, åth hvilket Oloff
 beviste sigh vara bördesman, efter det är hans svärfadern system jord som sökes att uppköpas. Hvar emot
 protesterades af Israel Danielsson, Daniel fader. Framtedden och Jöns Pehrns sons quittenn af den 26 Juni 1668.
 Medgafn Oloff Pehrson inlösen, efter jorden är arffve och intet afflinge.

24-25 feb 1671 Insinuerade Daniel Mattsson i Björsbo att intecknas den förening öfver skogsbytet emellan
 Svensgården och Pehr Hanssons hemman i Wik, som dem emellan upprättat är den 2 Sept. 1670 efter en
 lagmansdom dat. den 14 Sep 1667. Undertecknad af på Svensgårdshemmanets vägnar: Lars Andersson, Olof
 Pehrsson i Björsbo, Hans Hansson i Sörgowik (Sörvik, Grangärde), och för Pehr Hanssons hemman Matts Olsson
 i Wiik, Erich Andersson och Anders Adamsson i Pehr Hanssons gård.

28 och 29 juli 1671 Insinuerade Bokhållaren Pehr Larsson, uppå Assesorens Herr Isach Cronströms vägnar, en
 obligation daterad den 8 September 1670, hvaruti hustru Brita Israelsdotter i Wiik bekänner sigh skyldigh till
 Åssesoren giord giäld uti hennes mans, Pehr Anderssons tidh, 150 dr kpmt, och lånts tackjärn till att betala andre
 creditorer med 20 skeppund tackjern, hvaremot hennes man hade pantsatt någre tegar uti Svengården, men hon
 nu underpantar hela hans andehl ibidem för Assesoren att giöra sigh betald utur, där hon betalningen eh af
 lägger till nästa Valborgsmässa, med begiäran om uppbud på sanna förskrifning. Probesterades här emot af
 Israel Danilsson i Grynäs på Hisingarnes vägnar, berättandes dem hafva 100 skeppund tackjärns giäld hos
 samma änka att fordra. Item af Daniel Mattson uti Biörsbo på sin egen fordran af 60 dr kpmt. Noch af Oloff
 Pehrsson i Biörsbo, att han aldrig dertill samtycker. Ån af Hans Hansson i Sörgowik, Oloff Anderssons mågh i
 Svengården. Noch inlade dito en köpeskrift af der 8 Sept. 1670, deruti Svengårdsboerne i Wiik försälja till
 Assesoren Cronström under Billsjö Bruk den skogstract de igenvunnit af Pehr Hanssons hemman i Wiik.

6-7 feb 1672 Ingav vågaren i Vik, Erich Erichsson, en köpeskrift daterad 9 april 1671 av Lars Andersson i
 Svengården, på ett stycke jord beläget uti Kalvesgårde. Detta klandrades av Herman Olofsson Bälgmakare uti
 Vik, förmenandes sig vara närmare samma jords inlösen, eftersom han en treding uti en femtepart i
 Svengårdshemmanet har sig tillbytt av Joen i Hugnora, som samma jord med sin hustru bekommit. Däremot
 Herman till Joen sin bordsfallne jord i Hugnora avstådt.

6-7 mars 1673 Kom för Rätten hustru Sara Hennichsdotter ifrån Sörgowik (Sörvik) i Gränge Sochn och kårade
 till Lars Andersson i Wiik och Pehr Anderssons änka i Svengården att de söka förhålla henne sin mans, salig Olof
 Anderssons, hemmansdehl i Wiik. Smeden Anders Ersson, på Pehr Anderssons hustrus vägnar, inlade en skrift
 deruti Pehr oppfördt sig hafva att fordra af Olof Andersson 31 sk. tackjern och 9 stigar kohl samt 3 dagswerken,
 hvar emot han skulle besitta hemmansdehlen. Hustru Sara invände ett och annat emot Pehrs fordringar. Inlade
 och en sin mans bekännelse, gjord i sin sjukdom, hvad han skyldigh varit, men detta då ej förmåls. Lars
 Andersson i Svengården inlade hennes mågs pantebreff till honom på samma andehl emot 22 sk. tackjern.
 Uppsköts denna sak till kommande Ting.

3-4 juli 1673 Hustru Sara uti Gränge Sochn androgh huru hon hade köpgiordt med sahlig Daniel Mattsson i
 Biörsbo om hennes salig mans, Oloff Anderssons, andehl i Svengården, hvilket köp Lars Andersson klandrar
 såsom bördsman, och för den skull han tillstådt henne sedan något på jorden, anhöllt derföre han måtte fullgiöra
 köpet med lösningen.

13 juni 1677 Hustru Margreta Olofsdotter i Svengården och Wiik, som skulle hafva beryktadt hustru Elisabeth i
 Läsarbo såsom skulle hon hafva utropat Atiders Erichsson, Erich Anderssons sohn, för den som stulit en säck
 malt ifrån Matts Joensson, begärer att såsom hon aldrig sådant sagt, den andra måtte plikta.

9 juni 1681 Hans Hansson i Sörgowik (Sörvik) och Gränge sochn hafver såldt till Lars Andersson i Svengården
 uti Wiik, den brodersdehl som han ärft efter sin svärfader, Oloff Andersson. Item en rödning vid Landsvägen
 liggande. Noch en tredjedehl i en annan brodersdehl, som de kalat Sundsdehlen, och bekommit till sin utlösen 22
 sk. tackjern. Köpet dat. 6 Juli 1664. Oppbiöds nu första gången.

26-27 juni 1682 Matts Joensson vid Billsjön och Belgmakaren Herman Olsson i Wiik begärde få dehla i lösningen

3007 Ting i Söderbärke 1667 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 1220

hvar sin qwota i tvenne åkerstycken, som Lars Anderssons arfvingar i Svengården med sig innehafva. Hustrun och sonen Erich Larsson sade det salig mannen löst den jorden ifrån en arfvinge i Norberg och. Halfvarsbenning, som köpeskriften utviste den 31 Juli 1674, begärde alltså efter de äro i börden, blifva därom närmast.

26-27 juni 1682 Begärde Länsmannen Pehr Hansson i Tolsbo få igenlösa ett åkerstycke uti Westerbowallen, som Joen Olsson vid Wägen bortsåld ifrån hemmanet i Wiik, det Länsmannen nu äger med sin hustru. Anders Erssons hustru i Wiik inlade köpeskrift härå, 5:e resan uppbudit den 8 Febr. 1672, ville gärna blifva conserverad dervidh. Erich Andersson på Pehr Hans hemman boende, sade detta åkerstycke lyda hans hemman till. Andra påstodo det tillyda Svengården.

18 feb 1697 Erich och Per Larssöner i Svengården i Vik kârändes emot Fru Christina Cronström, anhållandes att få inbörda deras farbroders, Per Anderssons, arvedel i Svengården, som Fru Cronström innehaver, och den samma Billsjö Bruk underlagt. Därjämte att få inbörda Slättebo, som deras salig fader Lars Andersson i forna tider, då det allenast varit en byggningsplats, till Mats Andersson försåldt, vilket sedermera sig en stor del därtill skall inkräktat hava, och Fru Cronström omsider blivitt rådande över. Svaranden oppviste häremot Per Anderssons efterlämnade änkas, hustru Brita Isaksdotters, utgivne obligation av den 8 sept 1670. Berättades vidare att den skogstrakten Slättebotorpet var uppbyggt på, blivitt utkommen ifrån Per Nilssons eller nu så kallade Jon Persson Skomakares hemman i Vik. ³⁰⁰⁸

18 feb 1697 Inleverade Svengårdsboene Erik och Per Larssöner en lagmansrättens dom av den 14 sept 1667, varmed de bevisa ville, att Per Hanssons hemman i Vik och Svengården tillförne hava varit tillsammans, men sedermera skall Svengården därifrån utbrutits för sig själv skattlagd blivitt till halvgårdshemman, som efter sin andel bör participera i skog och äger med bemälte gård i Vik.

18 feb 1697 Efter ransakan beviljade Erik och Per Larssöner i Svengården att återlösa och inbörda sin farbroders, Per Anderssons, till Cronström pantsatte jordedel. Vad angår Slättebotorpet, kunde de dock ej beviljas inlösen, då det tillhörde Per Nils hemman och ej Svengården.

18 feb 1697 Beviljades Lars Anderssons barn och arvingar i Svengården fasta uppå en brodersdel i Svengården, tillika med en röjning belägen utmed Landsvägen, och en treding uti en brodersdel kallad Sundvallen och en bod som kommer Sundvallen till, som Hans Hansson i Sörvik (Grangärde) Anno 1664 den 6 Juli till honom försålt haver.

6-12 juni 1705 Inlefvererade Erich och Pehr Larssöner i Svengården i Wik den ransakning som efter Interlocutone afskedat, dem och Erich Pehrsson samt Pehr Olsson i Björsbo emellan, gifvet under det sidste Winterting. Ansågo de tillsatte gode män att den omtvistade rökningen skulle komma under Svengårdsägorna. Erich Pehrssoni Biörsbo invände sig förmena denna rökning intet vara den samma, som uti kârändenas bref nämnes, men om den skulle kunna anses för den samma och allt en rökning, hafver dock kârändena å Wintertinget sjelfva producerat sin faderbroders, Pehr Anderssons, handskrift hvarigenom merbemälte rökning Anno 1657 pantsatts åt Joen Embjörnsson, och så tillkännagifvit att Pehr Andersson den inlöst af sin svåger, Sven Månsson, Lång-Sven eljest kallad, hwarför den icke utan betalning skall kunna retraheras, doct huru där om är, lämnar han sådant och förbehåller sig att få gå till Källtegen igen, som Herr Mathias Billberg köpt af sin fader, salig Matts Jonsson, hvilken i byte med Erichs broder, Olof Pehrsson i Biörsbo, fådt samma Källteg till vederlag emot denna rökning utmed Bengtstorpet. Resolverades att den omtvistade rökningen skulle dömas in under Svengården igen.

Vik Björsbo

BJÖRN OLOFSSON

Enligt landskapshandlingarna nybyggare i Vik sedan ca 1570 (detta nybygge är troligen Björsbo). Nybygget på Nils Anderssons ägor.

Hustru:

Barn:

Olof Björnsson

OLOF BJÖRNSSON

Hustru:

Barn:

Mats Olofsson. Se nedan.

Per Olofsson. Se nedan.

Hans Olofsson. Arbetskarl på Mommas bruk i Lappmarken ³⁰⁰⁹
Olof Olofsson. Son Lars Olofsson.
Anders Olofsson soldat
Erik Olofsson.
NN Olofsdotter.

1592 Mats Björnsson i Vik sakföllades för slagsmål

1610 Abraham Päderson i Köping bjuder upp nu första resan ett hemman i Vik i pant av Olof Björnsson i Vik samt av Olof i Malingsbo för 16 fat osmundsjärn ³⁰¹⁰

1612 Abraham Pedersson i Köping bjuder upp nu tredje resan ett hemman i Vik, i pant av Olof Björnsson i Vik och Olof i Malingsbo, för osmundsjärn 16 fat, är nu igenlöst ³⁰¹¹

1641 Efter såsom Mats Olsson och Peder Olsson i Björsbo klandrade uppå en brodersdel i Malingsbo, och Lars Olsson beviste med ett fastbrev daterat den 26 mars 1629 lydandes att han haver löst hela hemmanet . Så förliktes de nu att Lars Olsson och Olof i Malingsbo skola giva Mats Olsson och hans syskon tuu skeppund stångjärn, och ³⁰¹²

27 aug 1649 Jon Pehrsson i Vik tilltalte Mats i Björsbo om någon jord, som uppbjuden är der sammastädes

30 jan 1651 Jon Pehrsson tilltalte Mats Olofsson i Björsbo angående salig Pehr Nilssons hemman, vilket Mats Olofsson hade sig tillhandlat och Jon å sin hustrus vägnar är bördig till att inlösa. Medgavs Jon Pehrsson n inlösen

1654 Mats Olofsson i Björsbo beviste sig hava köpt av efterskrivne, som äro boendes i Darsbo och Skinnskattebergs socken, nämligen Olof Erichsson, Lars Erichsson, Hans Erichsson, Olof Hofman, Olof Svensson, Sara Erichsdotter, hustru Margareta Erichsdotter och Johan Erichsson, allas deras jordedelar, alla tillhopa, till 12 systerdelar, och haver Mats Olofsson givit för bemälte jordedelar, alla tillbyttes, 6 läster tackjärn, som dess köpebrev av den 4 mars 1651 bevisade. Framviste och Mats Olofsson en förlikningsskrift, honom och hans svågrar ³⁰¹³ Anders Ericksson uti Hedkärre och Anders Olofsson i Bastmora, emellan upprättat, sålunda lydande att emedan som deras svärmoder hustru Karin haver i salig Peder Hanssons hemman en del, och är en fattig och åldersstigen änka, haver hon och med sina mågars samtycke efterlåtit Mats Olofsson sin del, för det han henne fött haver. ³⁰¹⁴

1656 Lars Andersson i Vik kärade till Mats Olofsson i Björsbo om någon jord i Holstue Gärdet, som han skulle hava honom ifråntagit. Mats nekade därtill, och betygade sig hava köpt av rätta bördsmännen Mats och Ingevall i Stimmerbo, sedan samma jord var hans bröder först tillbuden.

1657 Den 27 januari 1657 uppbjöds på Marcus Kocks vägnar 1 resan 1/3 dels smediehärd i Malingsbo hammarsmedia som köpt var av Erik Andersson för

Dito 2 resan 1/3 del uti en härd i Övre hammarsmedjan samt och 1/3 i såg och mjölqvarnar vid Malingsbo, som köpt var av Olof Andersson i Malingsbo

Noch 1 resan 1/2 hammar i Malingsbo övre hammarsmedia som köpt var av h Elisabeth Jöransdotter, sahl Sven Erichssons efterleverska ibid

Noch 1/8 dels smediedel uti en härd i Mellan hammaren 1 resan som köpt var av Mats Olofsson i Björsbo

Noch 1/2 part i Mellan smedjan 2 resan med all beredskap, köpt av Lars Olsson i Malingsbo

Noch 3 1/3 uti Malingsbo övre hammarsmedia uti den övre härden 1 resan som köpt är av Halvar Andersson i Kopparbo ³⁰¹⁵

1658 Beviljades efter framtedde skäl Jacob Hansson, och hans medarvingar att få inlösa Joen Olofssons hemmandel i Vik, vilken de befunnes vara bördige till, och betala det efter rätt bevislig gäld, som Joen Olsson hade bortsatt samma hemman för till Mats Olofsson och andre flere. Men efter som Mats och Folkier Michelsson som hemmanet innehade, förmente med skäl kunna bevisa, det Jacob intet kan få lösa 1/3 efter sin farbroder Joen Olofsson, alltså skole breven och deras skäl på en viss tid överses, vad skäl der till finnes, till vidare rättens utslag om samme lösning kan gå för sig ³⁰¹⁶

3009 Welam Momma. Från Aachen, bruksägare bl a till Färna bruk. Se t ex Willem (Welam) Momma <https://sok.riksarkivet.se/sbl>

3010 Ting i Söderbärke 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 423

3011 Ting i Söderbärke 1612 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 114

3012 Ting i Söderbärke 1641 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2258 sid 234

3013 Observera att i äldre tid hade ordet svåger en vidare betydelse än idag, släktskap genom giftermål. Se t ex SAOB

3014 Ting i Söderbärke 1654 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2727 Sid 109

3015 Ting i Söderbärke 1657 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 (opaginerat) Bild 130

3016 Ting i Söderbärke 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 683

I Svea hovrätts huvudserie (*Liber causarum*) finns omfattande handlingar till ett mål angående en systerdel uthi Wiks hemman 1661. Anders Eriksson och Anders Olsson i Vik emot Mats Olsson i Björnsbo.
 Status - hemmanet Wik består af fordom tid av 4 systerdelar, 1 del äger Anders Erichsson på sin hustrus vägnar, 1 del Anders Olsson på sin hustrus vägnar, 1 del Mats Olsson på sin hustrus vägnar, 1 del Per Hans äänka (? syster) hustru Ingeborg, vilken kallas Darsboborna del och är i 12 systerdelar fallen. De till Mats Olsson sålt hafver som köpebrevet fol 17. Nu Mats Olsson på sin hustrus vägnar kommer av moderne och är moderssyster men Anders Erichsson och Anders Olsson hustrur faderssysters döttrar, varför de vill lösa 2/3 delen och låta Mats Olsson behålla 1/3 och är alltså hemmanet jempt i 3 lika delar.³⁰¹⁷

21 juni 1662: Tilltalte Folkier Michillsson i Wik, på sin svärfaders Anders Erichssons i Vik vägnar, Mats Olofsson i Björnsbo om en systerdel i Per Hanssons hemman i Vik, Darsbo delen benämnd, hvilken Anders Ersson och Anders Olsson i Vik, på sine hustrurs vägnar vore arvfällne till för en del att inbörda, men Mats Olofsson angafs hava fler lotter i systerdelen än honom borde till handlat, bördsmännen till förfång

19-29 juni 1663 Kom för rätten Hans Olofsson, fordom arbetskarl på Mommas bruk i Lappmarken och klandrade efter en brodersdel jord i Björnsbohemmanet i Vik, begärandes få låte utreva samma del av sina bröders, Mats och Per Olssöners jord ibidem, vilka hemmanet besutto efter deras föräldrar. Såsom nu härom ransakades ifrån begynnelsen om samma jord befants förbemälte hemman Björnsbo vara skattlagt för ¼ hemman, och emot Michael Hinderssons klander, som de sökte att verderkänna för en kronojord eller bovall, försvarat av bördsmännen såsom en utjord av Per Nilssons hemman i Vik, vilket är skattejord. Men emedan jorden var i stor gäld kommen, beviste Mats Olofsson den gäld som efter föräldrarna var gjord först hava löst, och överskottet över hemmanets rätta skattning utlöst och betalt till sina syskon, och givit till sin broders son, Lars Olofsson, 48 läster järn. 2) Till sin broder Anders Olsson soldat 2 fat osmunds järn 3) Till sin broder Erik Olsson 2 fat och 4) löst systerdelen för 4 fat, så att Mats utlagt 58 ... tackjärn. Där emot befants broder Per Olsson hava förvärvat sig genom tjänst jord i Björnsbo för 20 ... tackjärn samt och betalt sina bröder, så att även han utlagt lika stor del med Mats.³⁰¹⁸

Norrbärke 31 augusti 1669 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Södermanlands län (D) EXIa:1 (1620-1671) Bild 2780 / sid 274 (AID: v405239a.b2780.s274, NAD: SE/RA/42042202) bevestes med Erik Erlandssons d 25 februari 1667 av Gamla Norberg givne fasta, det h Karin Abrahamsdotter i Hedkärna haver betygat först med sin sal mans skrifter och bekkänne på sitt yttersta om den jord och egendom hennes sal fader hade inlöst och givit sin dotter Karin för en systerdel som avmätt var i Östertäkten vid Bärke belägen. 2do ett avdelt jordestycke i Södertäkten för en tackjärn med tillhörig skog samt med ett dubbelt härbärke i Mangården vilket allt vittnas att hustru Karin skulle behålla utan byte för sig och sine utan sin sal mans barns och hennes styvbarns motsägelse tillika med den 3del som henne efter lag bör uti det förvärvade och uppgjorda fasta egendom i Hedkärna medan hon i äktenskap levde med Anders Eriksson, haver och sal Kälvast Olofssons arvingar pantevis överlätit sal Anders Eriksson och hans k hustru Karin Abrahamsdotter en vret belägen öster från Hedkärn by, över landsvägen för tackjärn 15 skeppd. 3 haver hustru Karin gjort ett jordebyte med sin svåger Mats Olofsson i Björnsbo således att hust Karin Abrahamsdotter haver upplåtit Mats Olofsson samt hans barn som är hust Karins systerbarn all sin arvfällne jord i Per Hanssons hemman i Wik och Mats samt hans barn överlåt it däremot sin morsyster hustru Karin Abrahamsdotter att behålla sin arvejord som dem i arv tillfallen är i Hedkärn fritt för all klander, bägge syskon och deras barn emellan och är förbemälte sal Abraham Perssons avlingegods i öster så väl som södertäkten samt härberget köpt med egna medel 15 fat osmund och tackjärn en läst, såsom och vreten av samma villkor för gäld av Olof Jonsson 15 skeppund tackjärn, var och bemälte vret och annor ägande jord i Hedkärn rätteligen som bem:te tillbytt med mera som i samma brev vidlyftigare infört finnes.

1-2 feb 1669 Insinuerade Daniel Matsson i Björnsbo en bytesskrift mellan sig och sin faderbroder, Per Olofsson ibidem, och begärde härpå rättens confirmation

9-10 aug 1669 Daniel Matsson i Köping pretenderade första resan till uppbudande sin fader, Mats Olssons, arvfällne kötebrevet uppå gård och dertill liggande egendom uti Björnsbo

24-25 feb 1671 Insinuerade Daniel Matsson i Björnsbo att intecknas den förening över skogsbytet emellan Svengården och Per Hanssons hemman i Vik, som dem emellan upprättad är den 2 sept 1670 efter en lagmansdom dat den 14 sept 1667. Undertecknat av på Svengårdshemmanets vägnar Lars Andersson, Olof Persson i Björnsbo, Hans Hansson i Sörvik (Grangärde) och för Per Hanssons hemman, Mats Olsson i Vik, Erik Andersson och Anders Adamsson i Per Hanssons gård.

24-25 feb 1671 Uppbjöds första resan för Daniel Matsson i Björnsbo en slogteg med jord och grund, blägen nedanför Michil Hinderssons rå vid Finneberget, köpt av Jon Persson i Vik den 10 aug 1670. Klandrades av Pehr Olofsson i Björnsbo.

3017 Svea Hovrätt, Huvudserie [*Liber causarum*], SE/RA/420422/01/E VI a 2 aa/181 (1661), bildid: A0068100_00008 Tips av Stefan Jernberg

3018 Ting i Söderbärke 1663 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2732 sid 1061

28 och 29 juli 1671 Insinuerade Bokhållaren Pehr Larsson, uppå Assesorens Herr Isach Cron-ströms vägnar, en obligation daterad den 8 September 1670, hvaruti hustru Brita Israelsdotter i Wiik bekänner sigh skyldigh till Åssesoren giord gjäld uti hennes mans, Pehr Anderssons tidh, 150 dr kpmt, och lånts tackjärn till att 'betala andre creditorer med 20 skeppund tackjern, hvaremot hennes man hade pantsatt någre tegar uti Svengården, men hon nu underpantar hela hans andehl ibidem för Assesoren att göra sigh betald utur, där hon betalningen eh af lägger till nästa Valborgsmässa, med begiäran om uppbud på sanna förskrifning. Probesterades här emot af Israel Danilsson i Grynäs på Hisingarnes vägnar, berättandes dem hafva 100 skeppund tackjärns gjäld hos samma änka att fordra. Item af Daniel Mattson uti Biörsbo på sin egen fordran af 60 dr kpmt. Noch af Oloff Pehrsson i Biörsbo, att han aldrig dertill samtycker. Än af Hans Hansson i Sörgowik, Oloff Anderssons mågh i Svengården. Noch inlade dito en köpeskrift af der 8 Sept. 1670, deruti Svengårdsboerne i Wiik försälja till Assesoren Cronström under Billsjö Bruk den skogstract de igenvunnit af Pehr Hanssons hemman i Wiik.

3-4 juli 1673 Hustru Sara uti Gränge Sochn androgh huru hon hade köpgiordt med sahlig Daniel Mattsson i Biörsbo om hennes salig mans, Oloff Anderssons, andehl i Svengården, hvilket köp Lars Andersson klandrar såsom bördsmän, och för den skull han tillstådt henne sedan något på jorden, anhöllt derföre han måtte fullgöra köpet med lösningen.

3-4 juli 1673 Inkommo för Tingsrätten en hop salig Daniel Mattssons creditorer i Biörsbo, som begärte alla blifva befordrade till sin betalning. Bland creditorerna finnes farbroderns, Pehr Olssons söner, Oloff och Johan Pehrssöner. Hade Daniel bröderna Oloff Mattsson i Nyhyttan, Pehr Mattsson, Lars Mattsson och Anders Mattsson.

3-4 juli 1674 Oppbiöds första resan Anders Mattssons, salig Matts Olssons sohns i Biörsbo arfsrätt efter sin moder uti Pehr Hanssons hemman i Wiik, som är 2/5 uti 1/3 dehi, såld till brodern Oloff Mattsson. Dito Lars Mattssons arfsrätt efter modern i bemalte Pehr Hans gård, inlöst af Oloff Mattsson. Dito 3:e broderns, Pehr Mattssons, öfvergifne köpebref till Oloff Mattsson på sin arfsrätt efter modern uti Pehr Hans gård. Noch 4:e broderns, salig Daniel Mattssons bördsrätt och moderne uti Pehr Hanssons gård, uppdragen Oloff Mattsson.

18-19 juni 1675 Hustru Karin Mattsdotter, salig Daniel Matts sons syster, angaf sin systerdehl i Biörsbo vara outlöst, alltså hon nu såvåhi som hennes man, Erich Andersson, begärte att den måtte blifva ograverad.

18 jan 1678 Erich Ersson Wägare i Wiik förfrågade sig om icke hans hustru, Cherstin Jacobsdotter, för detta salig Daniel Mattssons i Biörsbo, bör niuta efter honom framför creditorerna, den morgongåtva som bemalte hennes förre man till henne utfäst.

5-7 juli 1683 Johan Pehrsson i Biörsbo beklagade att inpå hemmanet, som består af 1/4 hemman, och han och dess broder Erich Pehrsson bebo, vill sig nu intränga system, hustru Brita Pehrsson, som sitter på ett torp under samma hemman, och kan vara där behållen. Och efter tillförne under hemmanet intressera salig brodens, Olof Pehrssons barn, och desse bröder hafva både jorden och barnen inne med sigh till deras myndiga åhr. Item Lars Andersson Belgmakare i Wiik sin jordedehe här inne brukar. Noch Lars Andersson Skomakare på sin hustrus börd där bygd. Än härutom ligger det torp som denna hustru med sin man, Håkan Joensson, bebo uppå Pehr Ols hemmans utmark. Begärer för den skull Johan Pehrsson, att denna system må blifva där hon är, och afstå dem som i bohobyen bo sin dehi till lösen. Hustru Brita sade sigh hafva igenlöst det torpet hon bebor utaf oskylte händer, nemligen af Petter Piping. Erich E:rsson i Svengården påmint här, att han kan visa skäl till torpet, drår hustru Brita bor, lyda under Svengården. Björbotorpet. Kallas och det torpet för Tidiches Piping fådt det i possession af Daniel Mattsson på Matts Afsades att hustru Brita skulle förblifva vid torpet.

6-12 juni 1705 Inlefvererade Erich och Pehr Larssöner i Svengården i Wik den ransakning som efter Interlocutone afskedat, dem och Erich Pehrsson samt Pehr Olsson i Björsbo emellan, gifvet under det sidste Winterting. Ansågo de tillsatte gode män att den omtvistade rökningen skulle komma under Svengårdsägorna. Erich Pehrssoni Biörsbo invände sig förmena denna rökning intet vara den samma, som uti kärändenas bref nämnes, men om den skulle kunna anses för den samma och allt en rökning, hafver dock kärändena å Wintertinget sjelfva producerat sin faderbroders, Pehr Anderssons, handskrift hvarigenom merbemalte rökning Anno 1657 pantsatts åt Joen Embjörnsson, och så tillkännagifvit att Pehr Andersson den inlöst af sin svåger, Sven Månsson, Lång-Sven eljest kallad, hwarför den icke utan betalning skall kunna retraheras, doct huru där om är, lämnar han sådant och förbehåller sig att få gå till Källtegen igen, som Herr Mathias Billberg köpt af sin fader, salig Matts Jonsson, hvilken i byte med Erichs broder, Olof Pehrsson i Biörsbo, fådt samma Källteg till vederlag emot denna rökning utmed Bengtstorpet. Resolverades att den omtvistade rökningen skulle dömas in under Svengården igen.

I en rågångsförättning från 1720 i Lantmäterimyndigheternas arkiv rörande Halva Prästebo eller Michel Hinderssons hemman i Wik samt Björsbo framkommer följande:³⁰¹⁹

3019 Se Lantmäteriets webbtjänst Historiska kartor

Ägare till halva Prästebo eller Michel Hinderssöns hemman är herr Anders Pihl med dess styvson Michael Hedén.
De är arvingar till Michel Ernst.
Andra halvan av Prästebo ägs av Cronströmska huset
Det talas om gräns mot Jon Pärns eller Pär Nils hemman i Vik
Intressenterna i Björsbo är då 1720
Johan Persson i Björsbo
Abraham Olsson i Hedkärre
På Anders Olsson vägnar i Hedkärre sonen Olof Andersson och Anders Andersson i Björsbo.
De såsom bergsmän efter Kongl Bergskollegii tillstånd detta hemman med stora gärningar och mycken kostnad
utur köpmannahänder återlöst, vartill det förmedelst Daniel Matssons stora skuld var förfallit
Mats Olofsson emot andra lägenheters avstående i Viks by kommit till Björsbo, vilken dess son Daniel Matsson
sedan genom köp och laga fång skall hava till 3/8 hemman som det och ännu är.

Björsbo Mats Olofsson

MATS OLOFSSON

Son till Olof Björnsson, se ovan. Död ca 1674.

Hustru: NN. Dotter till Abraham Persson (se Norra gården), eller till hans hustru i ett tidigare äktenskap.

Barn:

Daniel Matsson. Se nedan.

Olof Matsson Björning. Bruksföreståndare i Nisshyttan, Säter. Handlande och rådman i Säter. Död 1714 i
Säter³⁰²⁰

Per Matsson

Anders Matsson

Lars Matsson

Margareta Matsdotter

Karin Matsdotter

Lisbet Matsdotter

Febr 1671: Uppbjöds första resan för Olof Matsson i Nisshyttan (Säter) en fjärdedel uti Per Hanssons hemman i
Vik, det han sig tillhandlat av sin fader, Mats Olofsson i Björbo den 4 jan 1668.³⁰²¹

3-4 juli 1674 Uppbjöds första resan Anders Matssons, salig Mats Olssons sons i Björsbo arvsrätt efter sin moder
uti Per Hanssons hemman i Vik, som är 2/5 uti 1/3 del, sold till brodern Olof Matsson. Dito Lars Matssons
arvsrätt efter modern i bemalte Pehr Hans gård inlöst av Olov Matsson. Dito 3:e borderns, Per Matssons
övergivne köpebriv till Olof Matsson på sin arvsrätt efter modern uti Per Hans gård. Noch 4:e broderns, salig
Daniel Matssons bördsrätt och moderne uti Per Hanssons gård, uppdragen Olof Matsson

30-31 Jan 1688 Lars Matsson Björning på sin svärfaders, Mats Jonssons i Billsjön, vägnar insinuerade den
värdering, som gången är öfver salig Jon Pehrns egendom uti Wik, uti hvilken han har gjäld att fordra. Annhåller
nu Björning om immission i egendomen emot fordringen, efter han är i börd och släkt med salig Jon Pehrsson.
Svarande var sonen Pehr Jonsson. Häremot förekom äfven Johan Pehrsson i Björsbo, som sade sig vara lika när
i börden som Björning.

DANIEL MATSSON

Son till Mats Olofsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Björsbo Per Olofsson

PER OLOFSSON

Son till Olof Björnsson, se ovan

Hustru:

Barn:

Johan Persson

Erich Persson

3020 Björning, släkt. SBL Svenskt biografiskt lexikon <https://sok.riksarkivet.se/sbl/artikel/18312>

3021 Ting i Söderbärke 1671 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 Bild 1810

18-19 jan 1694 Presenterades till intechning det husbyte som salig Pehr Olssons i Björsbo arfvingar, nemligen Olof Pehrsson, Lars Bengtsson, Erich Pehrsson, Daniel Danielsson i Örberga och Björskogs sohn, Lars Andersson Belgmakare, Johan Pehrsson och Håkan Jonsson hafva sig emellan gjort efter deras salig faders begrafning den 27 flartil 1674.

30-31 jan 1680 Daniel Danielsson i Örberga och Björskogs socken talade på bröllopskost, som de andra hans hustrus syskon njutit, men dess hustru intet. Svågern Johan Pehrsson i Björsbo hade intet att invända emot hans talan, utan sade det föräldrarna ej gjort store bröllop åt sine barn

Sommartinget 5-7/7 1683 Sven Jonsson Kruus Ryttare, och Nils Pehrsson ifrån Björskogs Sohn, tilltalade Anders Mattsson i Noor om deras hustrurs arfsrätt efter deras salig fader, Bengt Pehrsson, som skall innestå hos deras hustrurs halfbroder, Anders Mattsson. Talade de ock på bröllopskost å 6 sk. tackjerns värde, såsom deras svåger Pehr Hansson i Hemmingshyttan bekommit hafver. Anders Mattsson inlade häremot ett arfsskiftesinstrument anno den 20 Juli 1661, deraf finnes ingen gäld vara lämnad efter dess salig fader Matts Larsson. Bengt Pehrsson åter, dess successor i giftet, lämnat gäld till 125 skeppund tackjern, hvarefter modern tillika med samtliga barn påökat gälden medan allt hölts ännu tillsammans uti ett bo, till 212 skeppund tackjern. Hade Anders Mattsson äfven systemen, hustru Brita Mattsdotter i Wiik. Anders Mattssons moder blef sist gift med Hans Nilsson i Segelberga. ³⁰²²

11-12 feb 1690 Hustru Lisbeth Pehrsson i Örberga och Björskogs socken barn och arvingar Daniel och Erik Danielssöner, item Anders Mattsson i Arboga, sålt salig hustruns arvsrätt i Björsbo till deras morbroder, Erich Pärsson, den 10 maj 1686. Oppbjöds försä resan

JOHAN PERSSON

Hustru: Brita Torstensdotter, dotter till Torsten Larsson i Tolvsbo

Barn:

En av dem som handlade med jord flest gånger åren 1696-1710 var nämndemannen Johan Persson i Björsbo. Han svarade ensam för hela fyra jordaffärer. Först genomförde han ett av Söderbärkes sällsynta byten. År 1702 bytte han jord med sin svåger bälgmakaren Lars Andersson i Vik. Några år senare förvärvade han en del av Björsohemmanet av sin far. Därefter löste han in några åkerlappar som den omtalade svågern tidigare pantsatt. Alla tre affärerna gick ut på att konsolidera fädernehemmanet till det omfång det haft under faderns livstid.

En ansats till något annat inträffade år 1710. Då köpte Johan nämligen åker och äng utmed landsvägen (protokollet anger inte var) av faktorn Anders Pihl. Det var inget hel fastighet men av köpeskillingen att döma var det ändå ingen liten del som förvärvades. ³⁰²³

Vik Prästebo eller Michel Henrikssons hemman

Eventuellt identiskt med det Prästebo som nämns i mitten av femtonhundratalet:

Källorna tillåter oss inte att exakt fastställa, vilka hyttor eller andelar i hyttor, som tillhört de under kyrkans frälse liggande bergverksandelarna. Namnet Rosendal skulle kunna tyda på en anläggning, uppförd av munkar. Ännu 1555, då en förteckning över kyrkans landbor påträffas, bodde fem av de 16 landbor, som där uppräknas, i Rosendal. Det är möjligt, att dessa kyrkans landbor, av vilka sju har gårdar i Norbergs by och de övriga fyra är fördelade på Gläse, Livsdal, Näs och "Prästeboda", sitter på gårdar, som utgör rester av kyrkans forna andelar i Norbergs bergslag. ^{3024 3025}

Helge Forssell: Bärkebygden Del 1: Efter reformationen 1527 tillföll kyrkogodsens Kronan. Västerås domkyrka hade ägt Plogsbo, Ludvika och Marnäs hemman samt Harhyttan (Säter). Klockarbo, söder om Larsbosjön hade tillfallit Kronan för uteblivna sakören (böter). På obekant väg kom även ett hemman i Vik liksom en äng i Åsmansbo i statens ägo. Anders Larssons testamenterade hemman till Eskilstuna kloster överfördes till Kronan. När Gustav Vasa började silverhanteringen för Kronans räkning i Västra Silvberget förvärvade han samtidigt

3022 Ting i Söderbärke juli 1683 Söderbärke tingslags häradsrätt A1a:1 Bild 5070

3023 Sjöberg, Maria. Järn och jord. Bergsmän på 1700-talet. Stockholm. Studier i stads- och kommunhistoria 9. Stads- och kommunhistoriska institutet, 1993.

3024 Dalarnas handlingar 1555:11

3025 Stahre, Ulla: Bygd och bergsmän under senmedeltid. Norberg genom 600 år. 1958.

hemmanet Moren.³⁰²⁶

1549 Kom för rätten Olof Skräddare i Prästebo? med flera sina medarvingar och talade till Erik Björnsson i Tolvsbo ³⁰²⁷

1636 Michel Hindrichsson i Prästebo uti Vik, kungligt brev daterat 18 Mars 1623..bytt med Carl Erichsson så han bekom et halvgärdes hemman under skatt liggande i Vik och Söderbärke Prästebo benämnt och igen bekom ett skattehemman till Crono, benämnt Godby uthi Arboga Michel Hindriksson 1627 den 6 jan gjort ett fullkomligt jordebyste med benämnte Carl Erichsson i så måtto att Carl Eriksson fått Michel Hindrichssons gård i Västerås vid torget belägen med all dess lägenheter, och därtill Carl haver upplåtet Michel benämnda Halvgärdes hemman Prästebo med en fjärdedel Vik Bohllys tilliggande ägor Fastebrev av Söderbärke tingades 1630 den 24 juli. ³⁰²⁸

Anders Lockman, ursprungligen borgare i Köping men skriver sig som bergsman, förvärvar hemman i Botgärde, Ludvika, Hagge och Kolpebo. Han byggde tillsammans med Michael Henriksson en hytta i Vik. Han var mycket verksam. En tid fungerar han som fogde på Västra Silverberget och driver samtidigt en lönande silverframställning. 1639 bygger han Hällsjö stenmasugn och tillskrives förtjänsten av att ha uppfört Sjövadshammaren.³⁰²⁹

MICHEL HENRIKSSON (ERNST)

Bergsföreståndare- Hade enligt herdaminnet vidsträckta bergsmansintressen, bl a i Skinnskatteberg, där han ägde hemman med hammarsmedja, hytta, osmundssmedja.... I Söderbärke ägde han hemmanet Vik³⁰³⁰

Hustru: Margareta Matsdotter

Barn:

Henricus Michaelis Ernst. Född i Västerås. (Kallas AROSENIUS under skoltiden) Död i Söderbärke 1646.

Kyrkoherde i Söderbärke, se Näsbyn, Söderbärke

Folkier Michelsson. Gift med Karin Andersdotter.

Margareta Michelsdotter. Gift med Erich Andersson Bi, se nedan.

28 juni 1664 Framviste Folker Michelsson ifrån Vik en testamentsskrift utgiven av sin åldriga moder, hustru Margareta Matsdotter, vilken testamenterat sin son Folker, halva Prestebols hemmanet för sin sytning till dödedagar

21 aug 1667 Besvärades sig Folker Mickilssons änka i Vik över sin svåger, Erich Andersson Bi, att han henne illa skall överfallit den 12 okt.

9-10 juli 1668 Anders Pehrsson i Wik, fullmächtig af Johan Ernst, fordom Pastoris salig Herr Hindrichs sohn i Söderbärke, qwalde tillika med Erich Andersson uti Naddebo, den testamentsgäfvu som förbemälte Pastoris (moder?), hustru Margreta Mattsdotter, hade gifvit sin sohn, salig Folkier Michillsson, fordom Bergsfogde, nembl ett halft hemman belägit i Vik, Prestebo benämnt, aldenstund sahl Folker, intet hade efterkommit sin lofuan och födt sin moder af sine egne medel, uthan ... förmente kunna bewisa Folker medh sina hafwa moderns lösa gods alt upnött och förfarit. Begärte altså att samma Testamente alsom sig således till praejudicium lände, måtte återdömas.

Resoltion: Aldenstund bemälte Testamente war af Häradsrätten lagligen confirmerat den 9 jan 1666. Och ännu till en annan process stodo till bewisa, huruvida Folcher sine medarfvingars goda hade förfarit, ity kunde deras begäran ej tillstädias, Uthan befaltes sökia dess wedergiörande uth wederbärligt foro: Doch tilläts Erich Andersson sättia sig in på hemmanet med till att hjälpa enkan det att underhålla med stängsling och häfdande, dockså att han henne icke fördrifwer, till dess vidare uthslag blifwer gjort emellan arfvingarna.³⁰³¹

Maj-Britt Nergård ägnar i sin avhandling om entreprenörer inom svensk järnhantering 1580-1700 ett kapitel åt Michel Ernst. Hans far var borgare i Stockholm. Även hans svärfar ska ha varit Stockholmsborgare.³⁰³² Han var en framgångsrik köpman, han var konungens befallningsman i den centrala järnbergslagen och han tycks ha varit en utomordentligt skicklig te kniker. Det är i första hand genom hans insatser inom gruvteknik och masugnsbyggande som hans namn ansetts värt att bevara åt eftervärlden.³⁰³³

3026 Forssell, Helge. Bärkebygden del I. Ur bygdens historia till mitten av 1800-talet. 1977.

3027 Ting i Söderbärke 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 137

3028 Lagmansting 1636 Svea hovrätt Uppsala län EXIa:4 sid 159

3029 Forssell, Helge. Bärkebygden del I. Ur bygdens historia till mitten av 1800-talet. 1977. Sid 128

3030 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:1 sid 352

3031 Ting i Söderbärke 1668 Söderbärke tingslags häradsrätt AIa:1 Bild 1300

3032 Källa enl Nergård . 1584 överlämnas arv från fadern till Mikael Ernst. Stockholms stads tänkeböcker 1584-1588, utg gm J A Almquist. Stockholm 1947.

3033 Nergård, Maj-Britt. Mellan krona och marknad. Utländska och svenska entreprenörer inom svensk järnhantering från ca 1580 till 1700. Studia Historica Upsaliensia 197. Uppsala, 2001. Sid 93-103

Michael Henriksson Ernst var i kronans tjänst 1615 och titulerades bergsföreståndare. Hans insatser för att förbättra kronans bruk i Ludvika och Saxehammar är omnämnda i urkunderna. Han lär ha byggt en hammare i Vik 1635 och troligtvis tillsammans med en bergsman Anders Lockman en hytta på samma plats. Morhyttan vid Jörken har även Michael Henriksson till byggmästare.³⁰³⁴

Henricus Michaelis Ernst hade enl herdaminnet tre barn: Johannes och Matthias ogifta och barnlösa. Daniel död i Stora Tuna 1687.³⁰³⁵

FOLKIER MICHELSSON

Son till Michel Henriksson, se ovan.

Hustru: Karin Andersdotter. Dotter till Erich Andersson i Hedkärre och Vik, gm Karin Abrahamsdotter, dotter till Abraham Persson.

Barn: Michel Folkiersson Ernst. Född ca 1655 i Vik

21 juni 1662: Tilltalte Folkier Michillsson i Wik, på sin svärfaders Anders Erichssons i Vik vägnar, Mats Olofsson i Björsbo om en systerdel i Per Hanssons hemman i Vik, Darsbo delen benämnd, hvilken Anders Ersson och Anders Olsson i Vik, på sine hustrurs vägnar vore arvfallne till för en del att inbörda, men Mats Olofsson angafs hava fler lotter i systerdelen än honom borde till handlat, bördsmännen till förfång

MICHEL FOLKIERSSON

Son till Folkier Michelsson, se ovan. Född ca 1655 i Vik. Död 1694 i Vik.

Hustru: Karin Johansdotter. Vigda ca 1682. Omgift 1695 med Mons Georg Rodger.

Barn:

Karin Född 1684 i Vik

Michel Född 1686 i Vik

John Född 1688 i Vik

GEORG RODGER

Gift med Michel Folkierssons änka 1695, se ovan.

Hustru: Karin Johansdotter.

Fjärdingsman Lars Björning klagande på handelsmannen Georg Rodgies har en olovlig handel i Bergslagen

.....³⁰³⁶

ERICH ANDERSSON BI

Må till Michel Henriksson Ernst. Född ca 1611 i Köping³⁰³⁷. Finns 1668 i Naddbo, Gunnilbo. Död 1692 i Vik.

Hustru: Margareta Michelsdotter. Dotter till Michel Henriksson Ernst, se ovan

Barn:

Anders Erichsson. Se nedan.

Maria Erichsdotter. Gift med Per Larsson, se nedan.

ANDERS ERSSON BI

Son till Erich Andersson Bi, se ovan. Flyttar till Billsjön?

Hustru: Kerstin Hansdotter

Barn:

Erich Andersson. Född 1681 i Vik

Brita Andersdotter Född 1684 i Vik

Annika Andersdotter. Född 1687 i Vik. Död som liten.

Kerstin Andersdotter. Född Född 1689 i Vik.

Anders Andersson. Född 1693 i Vik

PER LARSSON

Må till Erich Andersson Bi, se ovan. Född 1669.

3034 Forssell, Helge. Bärkebygden del 1. Ur bygdens historia till mitten av 1800-talet. 1977.

3035 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:1 sid 352

3036 Ting i Söderbärke 1697 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EX1e:2761 sid 159

3037 Enligt dödsnotis i Söderbärke C:1

Hustru: Maria Ersdotter. Född 1663 i Vik. Dotter till Erich Andersson Bi

18-19 jan 1692 Inteknades efter begäran den förening, som Erich Andersson Bii i Vik och dess barn, Anders Ersson och Maria Ersdotter, sins emellan upprättat den 24 april 1679, nemligen att Erich Andersson har låtit barnen dela hemmanet mitt itu. Mågen Pehr Larsson gick 1683 i äktenskap med Biis dotter. Skall nu Erich Andersson bliva hos sin måg till dödedagar

26 juni 1697 Företogs en instämd tvist emellan Anders Ersson By i Wiik, käreande, och Herr Georg Rodger, svarande, angående Michel Hinderssons 1/4 hemman i Wiik, uppvisandes Anders Erssons fullmächtig, Lagföraren Carl Barckman, Johannes Henrich Ernsts skrift af den 21 Maj 1676, hvarigenom han åth sitt syskonebarn, denne Anders Ersson By, sin samt broderns, Mathias Ernsts, och svågerns, Herr Secreteraren Runels delar uti ovanberörde hemman uppdrager Att bruka och häfda, till dess han antingen med lösen eller vidare Contract dem inlösa kunde. Rodgers å sin sida framtedde faderns, Erich Anderssons, om hemmanets häVd och boende gjorde disposition af den 2 Januari iCao, lydande att hemmanet skulle emellan Michel Folkiersson och Erich Anderssons barn delas mitt itu, så att hvardara skulle bruka sin halfpart. ³⁰³⁸

26 juni 1697 Anders Ersson By i Wiiks Finnetorp talade genom sin fullmächtig, Carl Barckman, till sin svåger, Pehr Larsson i Wiik, angående sina ärfte1iga 2 delar uti Michel Hinderssons hemman efter sin moder, hustru Margreta Michelsdotter, och fader, Erich Andersson. Svaranden uppviste häremoth en skrift af den 20 Juni 1691, underskrefven af Erich Andersson By, som strax därefter genom döden afgången är, af innehåll att Anno 1679 den 29 April, skall en förlikning vara ingången emellan hans sohn, Anders Ersson By, och dottern Maria Ersdotter, hvarigenom afskedats, att efter hans hustrus död skulle de bruka halfparten hvardera i mödernes hemmanet. Detta var den 19 Jan. 1692 på Tinget intecknadt

I en rågångsförättning från 1720 i Lantmäterimyndigheternas arkiv rörande Halva Prästebo eller Michel Hinderssons hemman i Wik samt Björsbo framkommer följande:³⁰³⁹
Ägare till halva Prästebo eller Michel Hinderssons hemman är herr Anders Pihl med dess styvson Michael Hedén. De är arvingar till Michel Ernst.

Andra halvan av Prästebo ägs av Cronströmska huset

Det talas om gräns mot Jon Pärs eller Pär Nils hemman i Vik

Intressenterna i Björsbo är då 1720

Johan Persson i Björsbo

Abraham Olsson i Hedkärre

På Anders Olsson vägnar i Hedkärre sonen Olof Andersson och Anders Andersson i Björsbo.

De såsom bergsmän efter Kongl Bergskollegi tillstånd detta hemman med stora gärningar och mycken kostnad utur köpmannahänder återlöst, vartill det förmedelst Daniel Matssons stora skuld var förfallit

Mats Olofsson emot andra lägenhetens avstående i Viks by kommit till Björsbo, vilken dess son Daniel Matsson sedan genom köp och laga fång skall hava till 3/8 hemman som det och ännu är.

ANDERS ERSSON

Handelsman och vägar i Vik

Hustru:

Barn:

Kerstin Andersdotter. Gift med smeden Anders Ersson

Elisabet Andersdotter. Född i Arboga 1625. Död 1699 i Kylsbo, Norberg. ³⁰⁴⁰Se Kylsbo, Norberg.

Erich Andersson Barck Sergeant

1697 Hustru Kerstin Andersdotter i Vik talade till sin syster Lisbeth Andersdotter angående de hon all deras föräldrars quarlätenskap tillägna vill, i anledning av ett testamente, som hon av deras broder, serganten Erich Barck skall bekräftat. Hustru Lisbeth Andersdotter sade sig nu haft att fordra för gjord omkostnad på moderns begravning. ³⁰⁴¹

1706 Inkom Christiern Hansson i Kylsbo i Norbergs socken, tvistades med Belgmakaren Herman Hermansson och hustru Kirstin Andersdotter i Vik, om halva äganderätten till sin svärmoders, salig hustru Lisbetta Andersdotters faders, fordom vågskrivaren Anders Erssons gård i Vik, som de i lången tid besuttit, emedan salig vågskrivaren hade lämnat samma gård sina 2ne döttrar, Kerstin, svarandes svärmoder och moder, som med smeden salig Anders Ersson gift varit, och Elisabeth, Christierns svärmoder, ograverad till arvs, Herman Hermansson med sin hustrusyster, Benjamin Thorssons hustru Lisbetta Andersdotter, sade att samma gård ifrån

3038 Ting i Söderbärke 1697 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2761 sid 874

3039 Se Lantmäteriets webbtjänst Historiska kartor

3040 Norbergs kyrkoarkiv FII:1 Personalliebok

3041 Ting i Söderbärke 1697 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2761 sid 926

den tid den föll Lisbetta och Kerstin till arvs, i fulla 20 år skall hava stått öde, till dess smeden där flyttat in, vilken gård Herman nu till största delen besitter, samt Benjamin till någon del reparerat. ³⁰⁴²

ERIK ANDERSSON

Fjärdingsman

Hustru:

Barn:

1685 Erik Andersson i Vik aflade nämndemans ed och insattes i Per Olssons ställe i Tunkarlsbo som är blind bliven ³⁰⁴³

1690 dan 25 - 26 Juni Förekommö Arr. Reinholt Tersmeden och Arr. Matts Noring, och tvistade om huru Anders Mattssons hemman i Noor delas må. Hade Noring ett fastebref dat 1686 på salig hustru Brita Mattsdotters arfsrätt ibidam, hvilken sades årft 1/5 uti salig Matts Larssons hamman emot sin broder Anders Mattsson, hvilken Anders Mattssons rätt Tersmeden påtalar. Hade salig Anders Mattsson utlöst salig Anders Olssons i Larsbo hustrus fallne arfsrätt i Noorhemmanet, noch löst af sin salig syster eller dess man, Erich Andersson i Wiik, den treding uti salig Hans Olssons dahl i Sörbo, som han skall förr inlöst emot Anders Mattsson, och sedan aflåtit igen till bemälte sin svåger Anders, som bodde på hemmanet. Noring tillstår att hans fader, salig Anders Larsson och farbrodern Matts Larsson i Noor, fuller haft till svågrar dess bemälte Anders Olsson i Larsbo och Hans Olsson i Sörbo, hvilka haft sina hustrurs arfsrätter i hemmanet i Noor, man att icke Anders Mattsson, utan hans fader Matts Larsson dem utförlikt. Fierdingsmannen Erich Andersson i Wiik tillstår, att han är förlikt af Anders Mattsson för sin salig hustrus rätt uti Hans Olssons i Sörbo dehl.

Vik Gästgivaregården

JOHAN GROTH

Föreståndare av vågen i Vik, samt även gästgivare. Son till Grängesbergs förste bergsfogde. ³⁰⁴⁴

Hustru:

Barn:

Henrik Groth, se nedan.

1701 Erich Hansson Tysk i Vik kårade till Herr Johan Groth, påstående att få av honom i börd återlösa Bovallsåkrarna, som han av Per Jonsson i Vik sig tillhandlat, viken honom till tredje led skyld är, ty hans mormoder var syster med Per Jonssons moder. Gällde tvisten jord under Per Nilssons eller Jon Pähns hemman uti Vik. ³⁰⁴⁵

HENRIK GROTH

Son till Johan Groth. Efterträdde fadern i ämbetet.

3042 *Ting i Söderbärke 1706 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2778 sid 276*

3043 *Ting i Söderbärke 1685 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:2 bild 40*

3044 *Forssell, Helge. Bärkebygden del 1. Ur bygdens historia till mitten av 1800-talet. 1977. Sid 173-174*

3045 *Ting i Söderbärke 1701 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2769 Sid 23*

VÄSTERBY, SÖDERBÄRKE MED ÅRÄNGEN

”Kyrkiobynum”, ”Vaestraeby” och ”Nore” är skriftligt belagda från 1300-talets mitt och utgör den äldsta bygdecentrat i ”Berkia socken”. Traditioner finns om Kyrkudden och heden som tingsplats och platsen för ett träkapell, som revs vid den första stenkyrkans byggande antagligen på 1300-talet. 1735 stod den nuvarande kyrkan färdig och utgör en utvidgning av den gamla medeltidskyrkan. Delar av dess murar ingår i den nya kyrkan. ”Berkie” socken delas antagligen på 1400-talet i Söderbärke och Norrbärke socken, men endast som ”jordsocknar”. Kyrkligt var det en enhet med kyrkoherden bosatt i Kyrkbyn i Söderbärke, och endast tidvis med kapellan i By i Norrbärke. Först 1646 fick Norrbärke egen kyrkoherde. Från 1600-talets mitt finns en plankarta med stadsfunderingar för Kyrkbyn, som aldrig förverkligades. 1876 härjades Kyrkbyn av en brand som utplånade en stor del av den äldre bebyggelsen. (Andersson, Roland: Smedjebackens kommun. Bergsmanskultur och bebyggelse i Norrbärke, Söderbärke och Malingsbo. Översiktlig kulturhistorisk områdesanalys)

1367	Vittne Dipl Dale Del1 nr 34	Andres i Vesterby
1367	Vittne Dipl Dale Del1 nr 34	Amunder i Vesterby, Stilloger ibidem
1367	Vittne Dipl Dale Del1 nr 34	Olaver i Vesterby
1372	Vittne Dipl Dale Del 1 nr 37	Olaver i Vesterby, Andres ther sama stad
1547	<i>Se brev nedan</i>	Peder Karlsson Henrick
1548	Nämnd 1548 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarna. Tredje delen nr 712	Anders Olsson i Västerby
1552	Dalarnas handlingar 1552:8 Bild 21	Anders Olsson Länge Lasse Herr Videka Henrik Peder
1555	Dalarnas handlingar 1555:11	Anders Olsson Länge Lasse H Videka Henrich Peder
1556	Dalarnas handlingar 1556:7 Bild 23	Anders Olsson Länge Lasse H Videka Henrich Peder
1557	Dalarnas handlingar 1557:1 Bild 24	Anders Olsson Länge Lasse Herr Vidicka Henrich Mats Bengtsson
1558	Dalarnas handlingar 1558:1 Bild 20	Mats Jöns Hansson Rolf
1558	Dalarnas handlingar 1558:1 Bild 60	Anders Olsson H Videke Mats Bengtsson
1559	Dalarnas handlingar 1559:6 Bild 16	Anders Olsson Jöns Vestgöte Mats Videke ?
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 Bild 66	Anders Olsson Jöns Persson Jöns Vestgöte och Rolf Ersson ibidem
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 Bild 65	Sörbohyttan brukas av Jon Jönsson, Sven Olsson i Sörbo, Anders Olsson, Jöns Vestgöte, Jöns Persson, Rolf Ersson, Pa.... Larsson, Nils Nilsson i Västerby, Mats Finne och Lars Olsson i Kyrkbyn
1563	Dalarnas landsskapshandlingar 1563:7 Bild 65	Anders Olsson Jöns Persson Jöns Västgöte och Rolf Erichsson Sörbohyttan brukas av Joen Jönsson, Sven Olsson i Sörbo, Anders Olsson, Jöns Westgöte, Rolf Erichsson. Påvel Larsson, Nils Nilsson i Västerby. Mats och Lasse Olsson.
1564	Dalarnas handlingar 1564:14 Bild 108	Anders Olsson

		Jöns Persson Jöns Vestgöte och Rolf Eriksson Sörbohyttan brukas av Joen Jönsson, Sven Olsson ibm, Rolf Erichsson, Påvel Larsson, Nils Nilsson, Mats Finne och Lasse Olsson
1570		Nils Persson Länsman Jöns Persson Erik Eriksson Rolf Öde Brukar Nils Polsson, Jöns Westgöte, Sörbohyttan brukas av Herman Jonsson, Halvard Persson i Sörbo Nils och Jöns Persson i Västerby
1571	Älvsborgs lösen	Nils Persson i Västerby Jöns Persson ibid Erik Eriksson ibid
1575	Dalarnas handlingar 1576:14 Bild 65	Nils Persson i Västerby Länsman Jöns Persson ibid Erich ibid Knut Ersson Sörbohyttan brukas av Joen Jönsson, Sven Olsson i Sörbo, Anders Olsson, Jöns Westgöte, Rolf Erichsson. Påvel Larsson, Nils Nilsson i Västerby. Mats och Lasse Olsson.
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 26	Nils Persson Länsman Jöns Persson ibid Erik Knut Sörbohyttan brukas av Herman Jonsson, Erik Olsson i Sörbo, Nils Persson i Västerby och Jöns Persson ibid och Jöns i Näsby
1619	Dalarnas handlingar 1619:14	Anders Nilsson Nils Hansson Erik Larsson Knut Gre?sson Erik Ulfsson
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Jon Andersson Hans Nilsson Pär Olofsson Anders Hendrichsson Olof Erichsson Nils Larsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Mantals längd Söderbärke	Joan Andersson Nils Larsson Hans Nilsson Olof Ersson Per Olofsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Krigsarkivet Västmanland 1631 Längd på Manfolket i Söderbärke 19 sept 1631	Joan Andersson Brodern Torsten Andersson Nils Larsson ibid brodern Hans Larsson Hans Nilsson ibid brodern Erland Nilsson Olof Ersson ibid Per Olofsson ibid
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Jonn 1/2 Hans Nilsson 1/2 Per Olofsson 1/4 Chistopher 1/4 Olof Erichsson 1/4 Nils Larsson 1/4

Herr Videke (Vidichinus Johannis Grengius) har tillträtt (som kyrkoherde i Söderbärke) senast 1539, vilket år han är upptagen för järns katt med 6 öre 6 osmunder och penningss katt 5 öre pgr. Den utgår för Västerby, som han alltså innehar³⁰⁴⁶ (Herr Videke är bror till Gosven Hansson i Hagge, Norrbärke)

1547 Häradshövdingen Jöns Perssons dombref, hvarigenom Anders Olsson i Westerby, Söderbärke socken, förklarar berättigad att återlösa fyra ängestegar, hvilka till Kyrkan derstådes blifvit öfverlåtna. Anders säger att hans föräldrar givit dessa ängar till kyrkan, och för efterkommande att återlösa och det därom vittnar Lasse Nilsson i Swettebodha (Sävastbo?) och Peder Karlsson i Västerby. Nämnden var: Enbyörn i Saxe, Erik Byorsson i Tolvsbo, Nils i Tolvsbo, Peder Byorsson i Tolvsbo Mats Beinctsson i Ulvsbo, Halvard i Vibberbo, Erik i Näsby, Peder Karlsson och Henrick i Västerby, Bengt i Kyrkbryn, Hans i Nor Sven i Sörbo.³⁰⁴⁷ Detta ärende finns även i

³⁰⁴⁶ Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne 1:2 sid 367

³⁰⁴⁷ Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 697

domboken 1547³⁰⁴⁸

1547 Kommo för rätta Anders Larsson och Peder Björnsson i Tolvsbo och Torsten Hansson i Moren, fastade och upplät beskedlig man Anders Olsson i Västerby en systerdal liggande uti hans hemman ...³⁰⁴⁹

1551 Kom för rätten Henrik Finne? i Västerby och försporde sig om han måtte göra att sina arvingar vad honom ... och var dertill en lest jern han hade nedlagt i samma hemman dit honom ingen forvisa kunde eftersom skäl i Jordebalken 11 kap. Så gav han sin dotter Anna och hennes man Olof sin måg den arving om de – stå honom väl – i hans ålders dag med dels de lovade sig göra ... de andra syskonen³⁰⁵⁰

1595 Knut Gregoriusson i Västerby bjuder upp en systerdal i Henriks gård i Västerby, köpt av Hustru Karin i Fline i Odensvi socken för osmundsjärn 1 läst³⁰⁵¹

1598 Erik Halvardsson i Västerby bjuder upp det hemman han besitter ibidem köpt av sina..... för osmundsjärn 15 fat och ett äng. Kom Mickel i Bomersbo till för sin del i samma hemman liggandes i sundet³⁰⁵²

1607 Erik Larsson i Västerby bjuder nu Tredje gången fjärdeparten i Hinriks hemman i Västerby köpt av Äsbjörn Olofsson vid för 13 fat, Erik Olofsson i Bro ett fat ett fat Mats Äsbjörnsson i Sunnanby tu fat hustru Marini Äppelbo ett Fat Sven på Holen Penningar 1 del osmundsjärn 300 Mickel i Bommersbo, samt skall och Mickel behålla ett änge Sundänge, Sven Ingolfsson i ³⁰⁵³..³⁰⁵⁴

I domboken finns två släkttaflor daterade 1607. Hans Olofsson i Tolvsbo hade lägrat sin släkting Kerstin (dotter till Holsten Persson i Vad, Söderbärke), men Hans far Olof i Tolvsbo uppvisade ett brev från kungens sekreterare Lars Kristiansson, att kungen förskonat Hans livet mot 80 daler i böter. Kerstin Holstensdotter fick böta 40 daler. Tavlorna kommenteras ingående av Torsten Berglund i en artikel från 1999.³⁰⁵⁵ ³⁰⁵⁶

1608 Henrik Knutsson född i Västerby i Söderbärke socken för mökränkning med Sigrid Jönsdotter vid gården³⁰⁵⁷

1610 Kom Olof i Tolvsbo samt hustru Ingeborg i Kyrkbyn och talade om det hemman i Västerby som hustru Ingeborg länge hade varit i tvist med Olof om ...³⁰⁵⁸

1616 Kom Erik Larsson i Västerby, gav tillkänna hur han anno 1603 när, ... en täkt för 2 fat osmundsjärn, det och socknens sagmän bekante, och nu begärde att få samma myreängstekt igen, efter han haver inöfrt samma järn i kyrkoherberget och för samma järn .. socknemännen .. äng till Prästbolet, och Her Tomatz lovade ³⁰⁵⁹

1666 Peder Eriksson i Västerby kom för rätten och beviste lagligen med framtedde skrifter, det han på sin svågers, Lars Anderssons vägnar i Svengården, hade förnöjt och tillställt salig Bengt Bocks änka, hustru Carin, för de 39 dr smt, som Lars efter Kongl Hofrättens dom var tilldömd henne att betala på mansboten, för vilken betalning Lasse sin svåger hade pantsatt en åker

1669 Begärde Olof Mickelsson i Gläfsse, tillika med sin hustru Carin Matsdotter, att alldenstund de voro barnlöst folk, få taga sig till syssloman en ung dräng, Lars Hansson i Västerby och få testamentera honom sin egendom, vilken Olofs systerson, Mats Andersson i Nor klandrade

Aug 1669 Mats Nilsson i Saxe begärde inför rätten rev uppå sin svärfader, Olof Erikssons hemmansdel i Västerby

Västerby Nils Hansson

NILS HANSSON

3048 Ting i Söderbärke 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 79

3049 Ting i Söderbärke 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 80

3050 Ting i Söderbärke Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 194

3051 Ting i Söderbärke 1595 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 109

3052 Ting i Söderbärke 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 42

3053 Ting i söderbärke 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 223

3054 Ting i Söderbärke 1607 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 347

3055 Berglund, Torsten: Holsten Persson i Vad hustru och hennes härkomst. 1999.

3056 Ting i Söderbärke 25 jan 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 222

3057 Ting i Norrbärke 1608 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 347

3058 Ting i Söderbärke 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 423

3059 Ting i Söderbärke 1616 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 617

Måg till Olof Torstensson i Tolvsbo, Söderbärke

Hustru: NN Olofsdotter. Dotter till Olof Torstensson i Tolvsbo, Söderbärke

Barn:

Hans Nilsson, se nedan

Lars Nilsson, se nedan

1638 Hans Nilsson i Västerby klandrade på någon jord i Västerby som han måste igenköpa och lösa efter S Olof Torstenssons död vilken åtte Tolvsbo, Bommarsbo (Norrbärke) och Västerby, vilken delte och skiftade så emellan sina barn, Lars Olsson, Torsten Olofsson, Hans Olsson och sin måg Nils Hansson på sitt yttersta. Nämligen att benämnde Lars och Hans Olssöner skulle behålla Tolvsbo, Torsten Bommarsbo och Nils Hansson Västerby. Och sedan fadren dödde, kom en annan släkt, nämligen Raffauel i Kyrkobyn och vann för lag och rätta halva hemmanet i Västerby vilket Nils Hanssons son Hans Nilsson måtte inlösa för femton fat osmundsjärn och alldenstund fadren Olof Torstensson haver bytt jorden för än han fick laga fång själv, och rättmätig possession därför avsades att benämnde Hans Nilsson giver efter deras del i det föresagda 15 fat osmundsjärn. 2) gav han sig tillfreds och han kunde få ...skiftet av den lilla engen, som Hans i Tolvsbo brukar och av ålder haver legat till Västerby som ... vitterligt är. 3) lyder faderns sisposition och ordning på sit yttersta som han gjorde, och Nils Hansson skulle behålla Västerby, så skulle han nu behålla ängen med som dertill av ålder legat haver. 4) Ö..andra bröderna det om väl tillfreds och bekänna att samma äng bör ligga och lyda Västerby och icke till Tolvsbo, derfor skall ovannämnda Hans Nilsson behålla förenämnda halva äng och ...(skada) sin possession . (efter faderns dispossion och bytesbrev lyder. Här emot w... Hans i Tolvsbo med tre.... ... en Lagmansdom..³⁰⁶⁰

HANS NILSSON

Son till Nils Hansson, se ovan

Hustru:

Barn:

LARS NILSSON

Son till Nils Hansson, se ovan.

Hustru:

Barn:

NILS LARSSON

Son till Lars Nilsson, se ovan.

Hustru:

Jan 1650 Peder Olsson i Tolvsbo androg sig hava ingått ett jordebyte med Nils i Västerby, sålunda att han haver uppdragit honom sin andel och rätt uti Västerby, och Nils honom den rättighet han kunde äga i Tolvsbo

Sept 1651: Pehr Olofsson i Tolvsbo gav tillkänna att Nils Larsson i Västerby hade pantsatt tre åkrar till salig Wellam Adolphs tjänare i Västerås, numera boendes i Norbergs by, för 25 skeppund tackjärn, hvilka salig Samuel Månsson erlade och betalte, och samma vederpant hade, och nu sedermera haver 25 skeppund tackjärn blivit betalda till salig Samuel Månssons änka, hustru Susanna, af bemält Pehr Olofsson. Därefter haver Per Olofsson ingått ett köp med sitt syskonbarn (kusin), Nils Larsson. Dömdes nu fast

Söderbärke 5 mars 1652 Peder Olofsson i Tolvsbo haver ingått ett jordebyte med Nils Larsson uti Västerby i så måtto, att Per Olofsson behåller den jord som uti Tolvsbo är belägen, och der emot behåller Nils Larsson i Västerby, Per Olssons moders del i Västerby.

Västerby Nils Persson

NILS PERSSON

Riksdagsman 1600³⁰⁶¹

3060 Ting i Söderbärke 1638 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2257 Bild 110

3061 Berglund, Torsten och Winroth, Anders. "Västerbergslagens bonderiksdagsmän 1. 1600-talet". Släktforskaren , nr 10 (1984).

Hustru: NN. Hennes morfar är Lasse Persson i Gläfsse, Söderbärke.

Barn:

Per Nilsson. Se nedan.

Anders Nilsson. Se nedan

Olof Nilsson. Tunkarlsbo, Söderbärke. Se under Sörbo.

Erik Nilsson. Hemshyttan, Söderbärke

1592 Nils Persson i Västerby bjöd upp 1 torpställe benämmt Skomakarebo, av Bengt Skomakare ibidem för 9 fat och 3 hundra^{de} ^{3062 3063 3064}

1594 Nils Persson i Västerby bjuder upp 1 spanne säde åker köpt av Erik Ulfsson ibidem för 13 och ½ hundra^{de} ³⁰⁶⁵

1594 (Sommaren) Nils i Västerby bjuder upp ett spann sädeåker ibid köpt av Erik Tolsson ibidem. Doch till nästa tingsdag betala till Valborg Matsdotter

1597 Nils Persson i Västerby bjuder upp en brodersdel i Västerby köpt av sin broder Hans Persson för osmundsjärn 18 fat och halvparten i ett torp benämmt Skomakarbo ³⁰⁶⁶

1597: Kom hustru Anna i Munkebo (Munktorp), och talade till Nils Persson i Västerby om en jordedel i Gläfsse. Då fanns i sanning att en benämnd Lasse Ravalsson sålde samma del i Gläfsse för en halv läst järn till Nils Perssons hustru moders fader, Lasse Persson i Gläfsse benämnd och efter ... ³⁰⁶⁷

1600: Kom Nils i Västerby och talade till Olof Henriksson i Vibberbo om något hus som han haver bränt upp för honom i Gläfsse, vilket så skett att förenämnd Olof hade tagit in till sig en husman benämnd Mats Nilsson och av denne innehyses mannen är skadan uppkommen. Då åtte en benämnd Anders Olofsson 2 delar i samma gård, och Anders Persson like med Nils i Västerby och Anders Olofsson och Anders Persson hade inrymt Olof Henriksson på de delar som de i Gläfsse nu åtte. Nu åtte Olof ... hus i förnämnde Gläfsse, som honom upsatte dem ville hann sälja. Då Nils och Olof så förent at Olof gav Nils ett ... som han der upsatte för dem skada som här hent är och även Anders Olofsson och Anders Persson, Olof inrymte haver, de ... dens skada. ³⁰⁶⁸

1603 Kom Olof i Tolvsbo sampt Nils i Västerby och voro förente om det hemman i Tolvsbo, som Nils av Olof igenlöst hade.

1604: Kom Olof i Tolvsbo och talade till Nils Pederssons söner i Västerby om en jordedel i Västerby och ... lade i rätten ett pergamentsbrev som Biskop Otto utgivit hade anno 1516 den 12 dag jul lydandes huru Olofs faderfader Hans Olofsson hade köpt en en treding i Tolvsbo och en treding i Västerby för 18 fat osmundjärn som samma brev vidare innehåller efter att Nils i Västerby haver haft . (Sidan mycket skadad) ^{3069 3070}

1604 Per Nilsson i Västerby bjuder upp en brodersdel i Gläfsse köpt av Anders Olofsson ibidem för osmundsjärn 1 läst och 300

Item Anders Ambjörnsson (Saxe) bjuder upp två delarna i förutnämnde Gläfsse av samma Anders Olofsson för 3 läster

Item nu har Lasse Erichsson på Skinnskatteberg för sin del ibidem av Per Nilsson 2 fat ³⁰⁷¹

PER NILSSON

Son till Nils Persson, se ovan.

Hustru: NN Matsdotter. Dotter till Mats Jonsson i Nor.

Barn:

Jon Persson. Gläfsse, Söderbärke

Nils Persson. Vad, Söderbärke

Lars Persson. Nor, Söderbärke. Se vidare Nor, Söderbärke.

3062 Ting i Söderbärke 1592 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 31

3063 Ting i Söderbärke 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 116

3064 Ting i Söderbärke 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 12

3065 Ting i Söderbärke 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 11

3066 Ting i Söderbärke 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 168

3067 Ting i Söderbärke 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 169

3068 Ting i Söderbärke 1600 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:7 sid 36

3069 Ting i Söderbärke 1604 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:3 (opaginerat) Bild 830

3070 Ting i Söderbärke 20 jan 1604 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 195

3071 Ting i Söderbärke 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 195

1657 Lars Persson och hans broder Nils Persson i Noret begärde för rätten få igenlösa någon Jord i Västerby som deras fader framlidne Per Nilsson hade för någon tid bortpantat till sin broder Anders Nilsson för osmundjärn, 9 fat och 1 tunna säd. Samma panta nu av Anders Nilssons sonehustru, sal Jon Anderssons efterleverska. Resolv. Efter som enkan nekade sig detta huru mycket benämnda äng var pantsatt för, ej eller om benämnde pant war lagfaren, så avsades att om Mats Nämndeman, som det var skickad att utsöka pantaskriften, och andra handlingar om denna sak, icke kan den igenfinna, så skall enkan skaffa dem fram till nästa ting, emedan som misstanke war att hon skulle dem hava avsides bortgömt. ³⁰⁷²

1658 Kom Lars Persson i Nor åter för rätten och klandrade uppå ¼ del uti gamla Nils Perssons hemman i Västerby, vilket han föregav sin fader Per Nilsson hava bortpantat till sin bror Anders Nilsson för osmundsjärn 9 fat, gör 11 ¼ skeppund tackjärn, noch säd 1 tunna och det skall vara skett för 32 år sedan. Begärandes det få igenlösa för det värde som det var utsatt, lika emot sitt syskonbarn Joen Andersson.

Joens Anderssons änka förmente det Lars Perssons broder Joen Persson i Gläfsse skall hava förnjött sina andra bröder med jord ibidem, mot sin arvejord i Västerby. Resolverades att de skole skaffa bevis till nästa ting om jordedelen i Västerby är olöst, eller der de det intet kunna göra, så remitterades deras sak till utslag vid Lagmanstinget, för att det i 32 år haver stått oklandrat En skiss finns bifogad ärendet med Nils Persson överst. Under honom hans söner Per Nilsson och Anders Nilsson. Per har sönerna Jon Persson i Gläfsse, Nils Persson i Vad och Lars Persson i Nor Anders Nilsson har sonen Jon Andersson. ³⁰⁷³

ANDERS NILSSON

Son till Nils Persson, se ovan

Hustru: Anna Hermansdotter. Dotter till Herman Jonsson i Sörbo, Söderbärke

Barn:

Jon Andersson. Se nedan.

Torsten Andersson. Född ca 1613 i Västerby. Död 1692 i Långviken, Skinnskatteberg.

1609 Kom Anders Nilsson i Västerby och talade till Hindrik i Näsbyn om en röjning Klåcarsröjningen benämnd den Hindrik i pant haft haver i 30 år för en läst järn. Då ginge de på en förening därom att Anders gav Hindrik samma löst järn igen och efter han samma röjning förbättrat haver, haver därvid gode män på syn och sagt Hindrik till en löst järn för bättringen dock förenas de nu så att Anders gav Hinrik 6 fat för bättringen både för förentes. ³⁰⁷⁴

18-19 jan 1692 Förekom Pehr Ersson i Westerby och ville igenlösa ifrån Anders Mattssons hemman i Noor halfva Klockarrödningen, som Arr. Tersmeden nu försvarar. Pehr Ersson inlade en gammal Tingsafhandling af den 16 Febr. 1609, därmedelst bevisas Rödningeh först vara Opptagen på salig Herman Jonssons tillstånd i Sörbo, och Pehr Erssons hustrus farfader, salig Anders Nilsson i Westerby, fådt till hustru bemalte Hermann dotter, och han således dömd vorden, att få tillträda rödningen.

JON ANDERSSON

Son till Anders Nilsson, se ovan. Död före 1658. ³⁰⁷⁵

Hustru:

Barn:

Carin Jonsdotter. Född ca 1631 i Västerby. Död 1693 i Västerby. Gift med Per Ersson i Västerby

Anders Jonsson. Se nedan.

Erik Jonsson. Förmodligen död som barn

Lars Jonsson. Död 1679. Gift till Tolvsbo med Carin Torstensdotter i hennes andra gifte.

Hans Johsson. Se nedan

Kerstin Jonsdotter. Död ogift

Anna Jonsdotter

Marit Jonsdotter

Jan 1651 Sedan androgs för rätten af Jon Andersson i Västerby huru såsom han hade ingått ett jordebyte med sin faderbroder i så måtto, att Jon Andersson, sin moders, hustru Anna Hermansdotters, andel i Sörbo upplåter Olof Nilsson i Tunkarlsbo, och der emot haver Olof Nilsson uppdragit Jon Andersson tu delar af sin brodersdel i

3072 Ting i Söderbärke 1657 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2729 sid 376

3073 Ting i Söderbärke 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2729 sid 683

3074 Ting i Söderbärke 1609 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2720 sid 384

3075 Se Anrep, Svenska släktboken. Första serien Andra bandet s 279 (Släkten Bergström) <http://runeberg.org/svslagtbook/1-2/0289.html>

Tolvsbo jämte och frivilligt sin brodersdel i Västerby, den han åbor ³⁰⁷⁶

Ting 1688: Nils Persson i Tunkarlsbo kårade till samtliga Sörbörborna, om den halvdel i skogen under Tunkarlsbo som de försvara och nyttja, uppståndes den förra den höra sitt hemman till efter bytesrätt, och haver sig saken sålunda: Sahl Herman Jonsson i Sörbo hade följande barn: Halvar Hermansson i Sörbo i Södergården, Hans Hermansson ibm, Olof Hermansson ibm, vilkens änka Hans Olsson sedan fick, Lars Hermansson i Norrgården i Sörbo, Sefer Hermansson i Bysala, Per Hermansson i Nähla, Hust Cherstin Nils Larssons hustru i Tunkarlsbo, Hust Anna Anders Nilssons i Västerby, hustru Karin Holsten Perssons i Vad, hust Marit Kjellfast Nilssons i Livsdal. Under bytet syskonen emellan Anno 1623 äro döttrarna hust Christin och hust Anna wordne opdragne Tunkarlsbo och Huggnora tåkten i utbyte utur Sörbo, och same hust Cherstin med sin man Nils Larsson genast flyttat till Tunkarlsbo som då var ett ringa torp och det begynt oparbete och bättra, men hust Anna hade suttit i Västerby, dit hon tillförne är worder gift. Härefter hava såsom tyckes likt vara sörborna sig ångrat i arvskiftet och så avtalat att hust Anna skulle behålla sin del och börd kvar i Sörbo och vara där lika rättigad med dem andra efter de hade lika skog, och hava de sedan begynt bygga hytta och smedja i Tunkarlsbo ström, jämväl Anno 1633 d 23,24, 25 sept haft en jorderansaknings och extra synerätt emellan sig uti Sörbo, och då vordet med mågen Nils Larsson, att han skulle behålla allt Tunkarlsbo inom dess hägnader och halva skogen därtill. Men den andre halve skogen såsom och Huggnortorpet, det och kallades Huggnora tåkten skulle höra de andre Sörboarvingarna Samptl till, såsom Judicial Instrumentet utviser. Härefter haver Anders Nilssons hust Anna Hermansdotters son i Västerby Jon Andersson bytt jord i jord med sin farbroder Olof Nilsson i Västerby, så att Olof har avträtt till Jon sin börd och brodersdel i Västerby, däremot åter Jon dersom honom updragit sin morsarvsrätt och börd uti Sörbo som häradsrättens confirmationen utvisar av Anno 1652 d 31 jan och Lagmansdomfirmationen av den 18 aug 1657, denne Olof Nilsson till förnöje, de andre Sörboarvingarna opdragit boställe åter uti Tunkarlsbo ihop med Nils Larsson, där han röjt och optagit sig ett hem straxt vid det gamla hemmanet och är blivit derfor förhöjt i skatten hemmanet ¼. Och gjorde Nils Larsson och Olof Nilsson sedan lika skatt. Vid detta ... hava Sörborna och inträngt Olof Nilsson i Skogen med Nils Larsson, att de bågge tillhopa lika mycket den hälften som Nils Larsson tillvittrad är Anno 1633, häröver Nils Larssons dotter hust Cherstin och dess man Erik Persson så och hust Karin Ersdotter på sin mans Lars Nilssons vägnar klagade, att dem ett sådant intrång är ...³⁰⁷⁷

Västerby Per Nilssons sonsonson Anders Jonsson

ANDERS JONSSON

Son till Jon Andersson, se ovan³⁰⁷⁸

Hustru:

Barn:

Jonas Andersson. Född 1685 i Västerby. Se nedan

JONAS ANDERSSON

Son till Jon Andersson, se ovan.. Född 1685 i Västerby.

Hustru:

Barn:

Per Jonsson. Se nedan

PER JONSSON

Son till Jonas Andersson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Jonas Persson. Se nedan

JONAS PERSSON

Son till Per Jonsson, se ovan

Hustru:

Barn:

Anders Jonsson. Se nedan

ANDERS JONSSON

Son till Jonas Persson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Jan Andersson. Född 1807 i Västerby. Se nedan

3076 Ting i Söderbärke Jan 1651 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Örebro län EXIe:1789 sid 13

3077 Ting i Söderbärke 9-10 jul 1688 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2748

3078 Se Anrep, Svenska släktboken. Första serien Andra bandet s 279 (Släkten Bergström) <http://runeberg.org/svslagtbook/1-2/0289.html>

JAN ANDERSSON

Son till Anders Jonsson, se ovan. Född 1807 i Västerby. Död 1861.

Sålde 1829 det ssita av hemmansdelen.

Barn:

Anna

Johanna

Västerby Per Nilssons sonsonson Hans Jonsson

HANS JONSSON

Son till Jon Andersson, se ovan. Född ca 1650 i Västerby. Död 1693.

Hustru:

Hustru: Omgift med Bergsman Henrik Nilsson i Västerby, vars utbygda hemman fick namnet Heden. ³⁰⁷⁹

Barn:

Jon Hansson

Lars Hansson

1702 Upptogs tvisten emellan länsman Ullberg, å den ena, och Nils Johansson Bruus, Hans Andersson och de flere åboer uppå Lars Nilses hemman i Västerby, ang vad dessa kola kunna försvara 2/3 i skogen. Gamle mannen Anders Ersson i Hemmingshyttan, inemot 90 års ålder, vittnade att hans fader, Erik Nilsson bytte för 70 år sedan bort sin brodersdel uti Nils Larssons hemman i Västerby med sin svåger Nils Larsson, vars hustrus del i Hemmingshyttan han fick igen, som var Anders Erssons moster. Men i Västerby var 6 brodersdelar, nämligen Erik Nilsson, Nils Larsson, Hans Larssons, Anna och Kerstin Larsdöttrars, Per Larssons och Olof Larssons. ³⁰⁸⁰

JOHANNES PETRI NOREAMONTANUS ³⁰⁸¹

Son till Per Hansson i Sundbo, Västanfors. Död 1680 i Söderbärke.

Hustru: Sigrid Jeremiedotter

Hustru: Maria Notman. Född i Södermanland 1636. Dotter till Jacob Norman, från Aachen Tyskland. Koppar- och mässningsmakare och Calvinist. Umgicks med Catarina Kleen, gift med Herman Tersmeden på Larsbo bruk.

Barn:

Första äktenskapet

Sigrid Normontana

Ytterligare åtminstone 2 barn

Andra äktenskapet

Per Barkander. Se nedan

Anna Barkander. Gift med Giert Jernström. Se vidare Flena Västansjö, Gunnilbo.

Herman Barkander. Flyttade med Lars Robsahm till Norge. Död där 1705.

Johan Barkander. Gick i lära hos Botvid skräddare i Söderbärke.

Johannes Petri Noraemontanus sålde sitt farsarv i Sundbo 1665, men köpte i Söderbärke ¼ bergsmanshemman, Västerby med tillhörande hytta. ³⁰⁸²

1558 Isak Jonsson i Västerby förfrågan för rätten om han drottning Christina Brev på frihet i behagelig tid för Prestänkan förvudt ibidem icke må blifva fri för tionde järn och extraordin räntan, efter som Jöns Persson har samma järn utlagt, och sådant beviste, och nu det igensökte; Så emedan rätten befann att gälden som fordrades, af enkan är förr gjord än donationen skedde, så sköts det till förfrågan med välb: landshövdingen ³⁰⁸³

PETTER BARKANDER

³⁰⁷⁹ Se Anrep, Svenska släktboken. Första serien Andra bandet s 279 (Släkten Bergström) <http://runeberg.org/svslagtbok/1-2/0289.html>

³⁰⁸⁰ Ting i Söderbärke 1702 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe 2770 sid 231, 432

³⁰⁸¹ Uppgifter från Barbro Halvarssons blogg bergslagsanor.com

³⁰⁸² Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:2 sid 525

³⁰⁸³ Ting i Söderbärke 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 681

Son till Johannes Petri Noreamontanus. Död 1725 i Västerby.

Hustru: Brita Olsdotter. Från Tolvsbo, Söderbärke. Född 1666 i Tolvsbo. Död 1749 i Västerby.

Barn:

Hans Persson Barkander. Se nedan.

Olof Persson Barkander. Född 1690 i Västerby

Maria Persdotter. Född 1693 i Västerby

HANS PERSSON BARKANDER

Son till Petter Barkander, se ovan. Född 1687 i Västerby. Död 1757 i Västerby

Hustru: Carin Halvardsdotter. Född 1700. Död 1758 i Västerby.

Barn:

Petter Hansson. Född 1725 i Västerby

Olof Hansson. Född 1726 i Västerby. Se nedan.

Anders Hansson Född 1730 i Västerby.

OLOF HANSSON

Son till Hans Persson Barkander

Hustru: Brita Andersdotter. Född 1733 i Sörbo, Söderbärke. Död 1792 i Västerby, Söderbärke.

Västerby, Årängen

PER OLOFSSON

Son till Olof Trondesson, Furbo, Norrbärke. Halvbror till Mickel Hermansson i Furbo. Kyrkovaktare

Hustru: NN Ersdotter, dotter till Erik Larsson i Kyrkbyn, Söderbärke och halvsyster till Erik Larssons övriga barn

Elisabet Ersdotter gm Bengt Travare och Olof Eriksson "Hytt-Olle"

Barn:

Olof Persson. Se nedan

Anna Persdotter. Gift med Lars Jonsson, Hugnora.

Erik Persson. Gift till Hugnora, Sörbo med Kerstin Jonsdotter.

Kerstin Persdotter

Ev. Margareta Persdotter. Född c a 1636 i Årängen. Död 1718-05-21 i Björbo, Norrbärke.

1647 Extra Ord ting Per Olofsson i Årängen, för 43 år sedan byggt på Västerby skog och mark, skatt lades för 1/8 hemman. ³⁰⁸⁴

1653: Samma dag beviste Michel Hermansson i Furbo huru han hade inlöst av sina halvsyskon, nämligen af Per Olofsson i Årängen hans andel i samma hemman för tolf skeppund stångjärn. Än inlöst av h Karin Halvardsdotter, hennes andel för sex skeppund stångjärn. Item h Kirstin Olofdotter för sex skeppund och sist givit h Anna Olofsdotter sex skeppund. Beviljades nu fasta. ³⁰⁸⁵

1658 Per Olofsson i Årängen lät 3 resa upbjuda sina köpeskrifter på jord, som der ibidem var köpt av hans svåger Olof Ericksson vid Hyttan för Tackjärn 9 1/2 skeppund Flikenget? benämmt . ³⁰⁸⁶

1660. Bevilliades samma tid Per Olsson Brev och jordebyte på sin behållna jord i Kyrkbyn och Hyttetorpet, att ... må rätta sin lott der uti. ³⁰⁸⁷

1661 Per Olsson i Årängen lät 2 resan opbjuda en Broderdel i Hyttorpet köpt av Olof Eriksson. Skriften daterad 22 juli 1660. Bevilliades samma tid Per Olsson Brev och jordebyte på sin behålle jord i Kyrkbyn och Hyttetorpet, att ... må rätta sin lott der uti. ³⁰⁸⁸

Jan 1679 Olof Persson i Årängen framdrog sin moders syskonbarn, Lars Persson i Kyrkbyn, nu sig till vittne, hususom han förlikat sig med Olof Perssons moder, att han för sin arvsrätt i hemmanet skulle behålla denna samma tomt som en gång skett under en tingstid för lång tid sedan

3084 Extraordinarie ting i Söderbärke 1647 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 Bild 1240

3085 Ting i Norrbärke 1653 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2727 sid 82

3086 Ting i Söderbärke 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 683

3087 Ting i Söderbärke 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 738

3088 Ting i Söderbärke 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 738

Juli 1684 Erik Persson i Hugnora och dess syster Anna Persdotter hava den 24 juni 1676 ingått ett sådant jordebyste, att Erik Persson bekomma skulle sin svåggers, salig Lars Jonssons del uti Jon hermanssons hemman i Hugnora, men hustru Anna däremot sin broders, Erik perssons, andel i Åränge, så i Byn som Hytttorpet.

Jan 1688 Erik Persson i Hugnora och hustru Anna Persdotter i Årängens hytttorp haver ingått ett sådant jordebyste, att hustru Anna har till Erik Persson avträtt sin salig mans del uti salig Jon Hermanssons hemman i Hugnora, däremot Erik uppdragit henne en brodersdel i Årängen

1700: Pär Larsson i Kyrkobyhyttan hade låtit inkalla sin moders syskon, Erik Persson i Hugnora, hustru Kerstin Persdotter i Årängen, att bevisa huruledes de fått hand över Hytt-Olles del vid hyttan. Svaranden uppvisade ett brev av den 24 juni 1676, varigenom ett sådant byte skett är, att Erik Pärsson, barnfödd i Årängen skulle bekomma sin svåggers Lars Jonssons del i Jon Hermanssons hemman i Hugnora, och systern hustru Anna Persdotter däremot behålla hans del i Årängen.

1701 Förekom åter Erich Månsson son vid Hyttan, Pehr Erichsson, nu som på sommaringet nästlidet år 1700 tilltalandes Pähr Larsson, ibidem, att han bevisa måtte hvad skäl han innehafver Hytttorpet och i synnerhet huru Oloff Erssons, alias Hytte Olles arfvingar äro där utur betalte, så och huru Hytte Olles mors och sin mormoders moders dehl i Kyrkobyn blifvit inlöst. Svaranden upptedde exactum protokolli af den 11 Juli 1660, hvarutinnan befinnes bemälte Oloff Erssons dehl i Hytttorpet, som Pähr Larssons morfader Pähr Olofsson i Åränge af honom köpt för 60 skeppund tackjern, då vara blifven uppbuden 2:a gången. Pähr Ersson invände däremot att emellan Oloff Ersson och hans mormoder, hustru Elisabeth, Bengt Trafwares, som voro syskon, den fasta egendomen efter deras föräldrar aldrig varit lagligen och rätt delat, därför han och påstod honom nu ett sådant skifte beviljas må, oppvisandes en skrift af Anno 1635 den han förmente kunna utvisa att Hytte-Olles och hustru Elisabeths moders arfvejord i Malingsbo blifvit bytt till Kyrkobyn och Hytttorpet, men samma skrift innehöll allenast att bägge svågarna, Erich Larsson vid Hyttan och Lars Olofsson i Malingsbo under goda män som der hos nämnas blifvit förente om sin dehl i Kyrkobyn, och uttryktes dhe lägenheter till namn och belägenhet som Erich Larsson skulle hava; andra skäl nu att sådant byte (som och obevist är) förklarade Per Ersson och Bengt Trafwares enka sig intet hava att tahla på Pär Olofssons dehl i Kyrkbyn, hvar om Per Larsson dem vice versa att visa skäl till . Hvarför Per Larsson det andra uti sin stämning införda momentet, att hustru Elisabeth Bengt Trafwares med quistens bevisa måtte när huru och på hwad sätt hon betalt 12 ½ skeppund tackjern som hon wareit dess morfader Pär Olofsson skyldig, af sådana orsaker att 1) benämnte Bengt Trafware lånt af honom 7 skeppd Tackjern, hwaremd han pantsatt Stora Tappan i Laggårbo vid Sörbohyttan, som förskrifning af d 16 januari 1651 utvisar 2) Inlöst hans d 27 febr samma år till borgaren Lars Larsson från Köping utgiven obligation på 2 skeppund Tackjärn för en tunna kor varmed en rödning stod i pant, belägen väster om Anderssons by och Kyrkbyhyttan 3) Gifvit hustru Lisbeth sedan hon blef enka 1 skeppund Tackjern , en kåhlsäng för ½ skeppund och 1/3 dehl uti en kornlada för ½ skeppund i all för 1/1/2 skeppund. Hustru Elisabeth Ersdotter svarade samma jern war riktigt betalt 3 skepp af henne 3 af hennes måg Erich Månsson hvarför hon fick igen tappan väster om Sörbohyttan, som för intet mer stod i pant att Pär Olofsson efterlåtet hustru Lisbetha dessa täppor bruka i sin lifstid för svåggerskapets skull, ty hon varit halvesyster med Pär Olofssons hustru

3089

OLOF PERSSON

Son till Per Olofsson, se ovan. Född ca 1625 i Årängen. Död Död 1694 i Årängen.

Hustru: Brita Michelsdotter. Dotter till Michel Olofsson i Kyrkbyn, Söderbärke

Hustru: Barbro Hansdotter. Från Vad, Söderbärke.

Barn:

Per Olofsson. Se nedan

Febr 1683 Efter nämndens bevittnande om den lilla systerdel under Åränge, som hustru Karin Persdotters Tolvsbo salig man, Lars Jonsson i Västerby ärvt efter sitt barn, som dött är, och fött av första giftet med en annan hustru, dess möderne, att samma systerdel omöjligen kan uppehålla och föda en åbo. Item Olof Persson i Årängen väl behöva skola till sitt hemman denna andelen. Eljest är Olof Persson broder åt salig Lars Jonssons första hustru, och sålunda närmaste bordsman. Medgavs därför Olof Persson inlösa denna systerdel

1697 En uppgörelse om arvet efter Mickel Olofsson görs vid tinget 1697 och ovanstående uppgifter om hans barn kommer därifrån hustru Brita Michelsdotters barn med Olof Pährsson, Pähr Olofsson i Åhrängen... ..³⁰⁹⁰

3091

En förlikningsskrift presenteras vid nästa ting³⁰⁹²

1686 Hemming Hansson i Vad fasta på 2ne systerdelar ibm, den ena köpt av svågern Hans Andersson i Årnebo och dess hustru Karin Hansdotter, och den andre av Olof Persson i Åränge med dess hustru hust Barbro

3089 Ting i Söderbärke 1701 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:4 Bild 1310

3090 Ting i Söderbärke 1697(Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2761 sid 162

3091 Ting i Söderbärke 1697. Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:3 bild 70

3092 Ting i Söderbärke Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:3 Bild 940

Hansdotter, ...³⁰⁹³

PER OLOFSSON

Son till Olof Persson, se ovan. Född 1668 i Årängen.

Hustru: Anna Persdotter. Född 1677. Dotter till Per Matsson Klockare i Kyrkbyn

Barn:

1672 Beviljades Per Larsson i Västerby och Söderbärke socken att kalla gode män som ut.... hans jordedel i Gäsjö, vilken honom efter hans moder i arv tillfallen är och Per Bengtsson nu innehaver, den han sedan lovar villja taga lösen för, när han först igenom denna jorden må värd vara³⁰⁹⁴

1658 Folcker Michelsson framlade 2 gode mäns Jacob Hansson i Sörbo och Michel Olsson i Kyrkbyn bevis, vilka vittnade att Nils Larsson i Västerby, som sjuk var, har tillsagt honom i betalning för 1 oxe 5 skeppund tackjärn, och på gammal gäld, 3 skeppund der på överläts honom 2 st milor, som skattas skulle, och der dess icke kunna göra tillfyllest lovande han betala med kol på hyttbacken³⁰⁹⁵

1658 Brita Matsdotter, född i Västerby, anklagades för lönskeläger med en soldat, som var i Göteborg, Nils Jönsson benämnd, född i By och Norrbärke socken, med vilken hon hade ägt oäkta barn som lever. Denna kohnans sak uppsattes till nästa ting, efter man war intet viss om hennes bekännelse om äktenskapslöften var sann eller intet, I medler tid förmandes han komma hem, och ställde Mats Olsson sig i borgen för samma kohna, till dess länsmanne får borgen av hennes husbonde³⁰⁹⁶

1658 Erik Carlsson i Alsbo och Ramnäs socken, lät första resan uppbjuda en jorddel i Västerby, köpt av Erland Nilsson i bo och Ramnäs socken för penningar ³⁰⁹⁷

3093 Ting i Söderbärke 1686 (Renoverad dombok) Kopparbergs län EXIe:2746 sid 932

3094 Ting i Norberg 1672 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2277 sid 581

3095 Ting i Söderbärke 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 681

3096 Ting i Söderbärke 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 682

3097 Ting i Söderbärke 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 683

ÄLGSJÖBO, SÖDERBÄRKE

Elgsjöboda nämns 1562, redovisas 1574 som öde, 1595 anläggs hytta i Elgsjöbo, 1625 omnämns Elgsjöbo hytta, 1637 brukad av en bergsman. 1700 ödelades hyttan. (Strandvik, Sofia: Västerbergslagen häfte 2. Atlas över Sveriges bergslag.)

1562	Dalarnas handlingar 1562:16 Bild 65	Per Dalakar i Älgsjöbo
1563	Dalarnas landsskapshandlingar 1563:7 Bild 64	Per Dalakar
1564	Dalarnas handlingar 1564:14 Bild 107	Per Dalakar
1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 17	Öde
1575	Dalarnas handlingar 1576:14 Bild 64	Är öde under fäfat
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 26	Öde
1619	Dalarnas handlingar 1619:14	-
1630	Dalarnas handlingar 1630:13	Effrika Hansson
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3	Effrika Hansson

Älgsjöbo

Hans Effriksson, son till Hennike Bengtssons (Vad, Söderbärke) son Effrika Henniksson (belagd i Fagersta, Västanfors 1556) köpte alldeles i början på 1600-talet jord i Älgsjöbo. Bakgrunden till detta var:

1578 återfinns Hans Effriksson i Bennebo, Karbenning enligt ett brev om inlösning av jordedelar som finns i ett gårdsarkiv i Vad ³⁰⁹⁸

I ett gårdsarkiv i Vad finns ett fastebrev av den 19 december 1586 för Peder Henniksson på inlösning av en brodersdel i Vad från Hans Evriksson och fyra systerdelar från Brita, Kerstin, Maria och Anna Evriksdotter. ³⁰⁹⁹

1594 Hans Äffriksson i Fragg var kommen i rykte för en kona, Karin Jonsdotter. Frigjord av 12 män. ³¹⁰⁰

Södra gården i Fragg, Norberg ägdes under 1500-talet senare hälft av Per Hennikssons i Vad (också son till Hennike Bengtsson) svärfar. Under 1590-talet brukades gården av Per Hennikssons brorson, Hans Evriksson (Effriksson). I Riksarkivets samling "strödda domboks- och rättegångshandlingar" finns ett från omkring 1600 där Per Hennikssons son Holsten Persson i Vad kräver tillbaka sin moders jord från kusinen Hans Evriksson. Dennes invändning att han blivit lovad jorden mot att han upplät sin fädernejord i Vad till Holstens far Per Henniksson, samt köpt en systerdel från Holsten Perssons syster Barbro hjälper inte, utan domslutet blir att Holsten Persson skall ha gården och Hans Evriksson få tillbaka det belopp han erlagt för systerdelen och det värde han byggt i Fragg. Hans Evriksson avflyttade och köpte sig sedan jord i Älgsjöbo i Söderbärke och till Sörgården i Fragg kom Kjellfast Holstensson. Denne löste ut Holsten Perssons syskons arvedelar och hade gården till sin död 1653 (Arne Sohlström)

1596 Hans Efrickesson i Fragg talade till Holsten Persson i Vad, om sin fädernejord i Vad, svaranden förenämnd Holsten lade fram ett Tomas Simonssons häradshövding dombrev utfvit ... år 1586 den 19 december, innehållandes att förenämnd Hans Efrickesson hade sålt sin fadersbroder Per Henniksson samme hemman, och varit lagbundet och lagståndet. Klagande sade sig icke hava sålt utan pantsatt samma jord, dessförutan gav han före sig hava köpt av en Holstens syster benämnd Barbro två systerdelar i förenämnda Fragg, som är deras moderne jord, och de lovade honom samme jord behålla, för det han bytte och upplät deras fader, sin fäderne jord. Blev av sagt att Holsten Persson skulle bliva vid sitt köp, och förnämnde Hans Efrickasson bekomme sina penningar igen, som han afgivit haver för förutnämnde Barbro för hennes moderne jord i Fragg, och ... vad han byggt och kostat haver på hemmanet intill 10 fatt efter som synemän der över varit haver, ... ³¹⁰¹

1598 kom Holsten i Vad i Söderbärke socken samt hans broder Hennika Persson och gav till känna, att de hade bytt jord så att Hennika gav Holsten all sin brodersdel i Vad och alla hus, däremot gav Holsten honom igen först all den del som honom tillkom i Fragg, sedan den del som Holsten köpte av sin syster Agnes Persdotter samt

³⁰⁹⁸ Gillingstam, Hans: Byn Vad i Söderbärke. Släkt och Hävd 1971:1

³⁰⁹⁹ Gillingstam, Hans: Byn Vad i Söderbärke. Släkt och Hävd 1971:1

³¹⁰⁰ Ting i Norberg 18 feb 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 12

³¹⁰¹ Lagmansrätt 1596 Strödda domboks- och rättegångshandlingar. Volym 6. (Opaginerat) Bild 1550

också del som Holsten köpt i Fragg av Hans Äffriksson ³¹⁰²

1601 vid ting i Söderbärke Kom hustru Brita, Lasse finnes och talade till Hans Effriksson i Älgsjöboda om förenämnda boda, som hon sålt till honom för 6 fat osmundsjärn. Ändock hade hon först sålt den till Torbjörn i Djupkärra för 6 fat, sen fick hon det igen "af hans goda vilja". Sedan sålde hon samma torp till Nils kopparslagare. Det fick hon igen. Nu hade hon sålt Hans Effriksson samma torp för 6 fat järn. För 6 år sedan har Hans uppbyggt hytta och smedja, som aldrig tillförende någon tid varit haver. Därför dömdes nu Hans för hennes fattigdoms skull giva henne 600 järn. ³¹⁰³

1603 Kom Hans Effriksson i Älgsjöbo och lade en synesedel i rätten, lydandes hur Holsten i Vad skulle giva honom 3 fat järn för han hade byggt en hytta i Fragg som same sedel vidare innehåller. Då vittnade Nils Skrivare samt Lasse Hermansson i Sörbo, att same järn var betalt. ³¹⁰⁴

Effrika Henniksson finns vid uppbörden av kol 1556 i Fagersta. ³¹⁰⁵ Däremot finns han inte med i Älvsborgs lösen 1571, så har bör vara död då eller eventuellt har flyttat från Norberg. (Dalarnas handlingar 1556:)

HANS EFFRIKSSON

Son till Effrika Henniksson, sonson till Hennike Bengtsson i Vad, Söderbärke.

Hustru: NN

Barn:

Effrike Hansson

EFFRIKE HANSSON

Son till Hans Effriksson, se ovan

Hustru: NN (Förmodl från Bråfors)

Barn:

Per Effriksson, se nedan. Inga barn.

Ingeborg Effriksdotter, gift 1653 med Mats Esbjörnsson i Fragg, Norberg ³¹⁰⁶

Olof Effriksson, se nedan

Hans Effriksson Årnebo, Skinnskatteberg

Karin Effriksdotter. Gift med Jöns i Vibberbo, Söderbärke

Marit Effriksdotter. Gift med Hans Persson i Danskbo, Söderbärke Son Lars Hansson som löser in morbrodern Per Effrikssons andel i Älgsjöbo. ³¹⁰⁷

Lars Effriksson. Bråfors, Norberg

Barbro Effriksdotter. Gift 1654 till Bastmora, Västanfors med Lars Joensson

Brita Effriksdotter. Gift med Olof Olsson i Bråfors, Norberg

1607 Äffrik Hansson i Älgsjöbo bjuder upp 3 gången förutnämnde Älgsjöbo köpt av Jon Pedersson i Dalvik för osmundsjärn 5 fat och 400 och hade förenämnd Äffrik köpt Dalvik av Mickel i Årnebo för samma järn och givit honom det igen ³¹⁰⁸

Vid tinget i Söderbärke 1605, 1607 och 1608 bjuder Effrike Hansson upp Älgsjöbo köpt av Jon Pedersson i Dalvik, Söderbärke. ^{3109 3110 3111}

Ng't om att Effrika kan behålla halvparten i Stora Bråfors ³¹¹²

1656 Mats Esbjörnsson i Fragg kårade på sin hustrus vägnar till Erich Olofsson i Bråfors, vilken är Styvfadern för Effrik sonebarn i Elgjöboda, om ..., med hö slå och ett begärande oppå en täkt som hans hustru efter ett rätt jordebyte tillkom, vilken täkt han berättade var slagen och bärgad av Erick förlidna är en halvpert och nu för innevarande är allt slätt. Och höet inlagt uti Mats Esbjörns bod som hans hustru tillkom efter laga byte. Resolution: Efter som häradsnämnden berättade det några man af Söderbärke socken, haver varit till Bråfors, och delat Jorden Syskonen emellan, ty kändes Mats Esbjörnsson på sin hustrus vägnar, rätt att äga en systemdel där, och inta det höet, som av samma systemdel bärgat är och i boden inlagt, och förlidne års hö, skall hennes broders son Hans Larsson leverera ... Och den Hans Larsson är Effrikas sonson i Älgsjöbo kan -- bevisa sin sal

3102 Ting i Norberg 26 jan 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 43

3103 Ting i Söderbärke feb 1602 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 51

3104 Ting i Söderbärke 26 jan 1603 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län. EXIe:2720 sid 143.

3105 Dalarnas handlingar 1556:

3106 Ting i Norberg 1656 (Renoverad dombok) Svea hovrätt i Örebro EXIe:1656 sid 338

3107 Ting i Söderbärke 1682. Söderbärke tingslags häradsrätt AI:1 sid 29

3108 Ting i Söderbärke 1607 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 347

3109 Ting i Söderbärke 1605 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 254

3110 Ting i Söderbärke 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 223

3111 Ting i Söderbärke 1607 (Renoverad dombok) Kopparbergs län EXIe:2720 sid 347

3112 Ting i Söderbärke 1639 (Renoverad dombok) Svea hovrätt i Örebro län EXIe:1783 sid 157

faders Lars Effrikssons köp på 1/1 hemman i Bråfors, samt hans syskons utlösning där utur efter inlagd supplication så skall han vid sitt köp bliva handfast, och Effrika som farfadern är gått därifrån, och och hans med sin styvfader och moder med sina samsyskon bliver därvid, därom på nästa Ting skall rannsakas. ³¹¹³
Att Hans Larsson härstammar från Älg sjöbo framgår även av ett byte av jord med Per Effriksson i Elgsjöbo som bjuds upp andra gången 30 maj 1676 ³¹¹⁴ *Se vidare Bråfors.*

1656 På arvingarnas om jordebyste i Bråfors och Älg sjöbo och begäran om några gode män av Norbergs socken såsom och av Söderbärke, så beviljades den det giva och företaga på en viss tid, och begärdes Nils Isaksson, Olof Staffansson i Nyhyttan, Erik i Ennora och Mats i Bastmora om Söderbärkes återstår dem att söka därtill, som arvingarna bäst känna och de ³¹¹⁵

Älg sjöbo, Per Effrikassons del

PER EFFRIKSSON

Son till Effrike Hansson, se ovan.

Hustru: Elin Persdotter. Vigda 1655. Född i Halvarsbenning, Norberg. Dotter till Per Holstensson och Anna Bengtsdotter.

Barn:

Inga barn

Lars Hansson i Älg sjöbo utviste först hur som hans fordom morbroder, salig Per Effriksson i Älg sjöbo, har ibidem ägt 7/13 eller systerdelar, dem han således bekommit, nämligen han ärvt 2 delar, sedan bytt av Hans Larsson i Bråfors dess salig faders, Lars Effrikssons arvsrätt i Älg sjöbo efter fadern, och avträtt däremot sin salig moders del i Bråfors. Vidare köpt av Brita Efvertsdotter, salig Olof Ols änka i Bråfors, dess systerdel. Än i pant fått af Hans Persson i Danskbo, som är förbemälte Lars Hanssons fader, dess hustrus, Marit Effriksdotters, del i Älg sjöbo. Nock köpt Lars Joenssons i Bastmora och Norberg, hustrus Ingeborg Effrikadotters del, hvilka handlingar alla äro uppbjudna 3^e resan den 4 juli 1674. Härnäst bevisade Lars Hansson hur han är kommen till samma Per Effriksson egendom, nämligen emedan Per Effriksson varit barnlös, är Lars Hansson av honom och dess hustru uppdragen för deras syssloman den 9 jan 1669, och de då testamenterat honom sin egendom. Efter Per Effriksson och hans hustrus dödeliga avgång haver han förlikt de närmaste arvingarna, nämligen Hans Olsson i Älg sjöbo på sin och sina medarvingars vägnar efter salig Olof Effriksson. Mats Jönsson i Vibberbo på sin och sina syskons vägnar i Vibberbo på sin och sina syskons vägnar efter hustru Karin Effriksdotter i Vibberbo, hustru Barbro Effriksdotter i Bastmora, hustru Ingeborg i Fragg, hustru Brita i Bråfors, hustru Marith i Danskbo. Samtliga dato 16 jan 1676. ³¹¹⁶

1675 22-23 an. Hustru Elin Pehrsdotter i Elgsjöbo inlade ett testamente som hennes sahlig man på sitt yttersta gjort henne. Hade husru Elin inlagt sitt fäderne från Halvarsbenning i Norberg, uti Elgsjöbo.

Hans Larsson i Bråfors och Per Effriksson i Elgsjöbos byte av jord bjuds upp andra gången 30 maj 1676 ³¹¹⁷

På tinget i Söderbärke 1682 sägs Lars Hansson i Älg sjöbo ha löst in salig Per Effrikssons broderdel av hans syskon - nämligen Hans Effrikasson i Årnebo och Skinnskatteberg, hustru Barbro i Bastmora och Norberg, hustru Ingeborg i Fragg, hustru Brita i Bråfors, Hans Olsson i Älg sjöbo på dess egna och dess syskons vägnar, samt hustru Marit i Danskbo. Köpet daterat 15 jan 1676 och bjuds upp första gången. ³¹¹⁸

LARS HANSSON

Dotterson till Effrike Hansson, se ovan. Son till Marit Effriksdotter, gift med Hans Persson i Danskbo, Söderbärke.

Löser in Per Effrikssons brodersdel av hans syskon, se ovan.

Född omk 1647 i Älg sjöbo. Död 1717 i Älg sjöbo.

Hustru: Karin Hansdotter. Död 1710 i Älg sjöbo, Söderbärke

Barn:

Hans Larsson. Född 1664 i Älg sjöbo. Se nedan

Per Larsson. Född 1665 i Älg sjöbo. Se nedan.

Kerstin Larsdotter. Född 1672 i Norberg. Se nedan

Anders Larsson. Född i Norberg.

Älg sjöbo. Per Effrikssons del. Mågen Daniel Gunnarsson.

3113 Ting i Norberg 1656 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:2 sid 16

3114 Ting i Söderbärke 30 maj 1676 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2739 sid 694

3115 Ting i Norberg 1657 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:2 sid 76

3116 Ting i Söderbärke 11-12 feb 1690 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2750 sid 753-754

3117 Ting i Söderbärke 30 maj 1676 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2739

3118 Ting i Söderbärke 1682. Söderbärke tingslags häradsrätt AI:1 sid 29

DANIEL GUNNARSSON

Måg till Lars Hansson, se ovan. Född 1674 i Nor, Söderbärke. Son till Skräddare Gunnar Persson, född i Västergötland ca 1625.

Hustru: Kerstin Larsdotter. Född 1672. Dotter till Lars Hansson, se ovan.

Barn:

Catharina Danielsdotter. Född 1696 i Älgsjöbo

Sara Danielsdotter. Född 1705 i Älgsjöbo

Lars Danielsson. Född 1700 i Älgsjöbo

Anna Danielsdotter. Född 1712 i Älgsjöbo

LARS SVENSSON Skräddare

Måg till Daniel Gunnarsson, se ovan. Född 1695

Hustru: Catharina Danielsdotter. Född 1696 i Älgsjöbo. Död 1761 i Älgsjöbo. Dotter till Daniel Gunnarsson, se ovan.

Tidigare gift med Per Jonsson i Dalvik (Inga barn)

Barn:

10 barn, 2 söner o 2 döttrar lever 1761

Daniel Larsson. Född 1726 i Älgsjöbo. Död 1761. Se nedan.

Maria Larsdotter. Född 1730 i Älgsjöbo

Sara Larsdotter. Född 1724 i Älgsjöbo

Lars Larsson. Född 1737 i Älgsjöbo

DANIEL LARSSON Skräddare

Son till Lars Svensson, se ovan. Född 1726. Död 1791 i Älgsjöbo.

Hustru: Anna Ersdotter. Vigda 1752. Född 1729

Hustru: Helena Catharina Hansdotter Svalberg. Vigda 1759. Född 1737. Död 1781 i Älgsjöbo.

Barn:

Fredric Danielsson. Född 1753 i Älgsjöbo. Död som barn

I andra äktenskapet:

Karin Danielsdotter. Född 1762 i Älgsjöbo..

Lisa Danielsdotter. Född 1764 i Älgsjöbo. Död 1765 i Älgsjöbo

Lars Danielsson. Född 1769 i Älgsjöbo.

JAN OLSSON

Måg till Daniel Larsson. Född 1750 i Säter. Druknad i Wåhla 1792.

Hustru: Karin Danielsdotter. Vigda 1762. Född 1762 i Älgsjöbo. Dotter till Daniel Larsson, se ovan.

Barn:

Margareta Jansdotter. Född 1783 i Älgsjöbo

Catharina Jansdotter. Född 1784 i Älgsjöbo.

*Enligt Atlas över Sveriges Bergslag finns i Älgsjöbo en torplämning som enligt en ortsbo kallas "Skräddars" eftersom det varit en skräddare bosatt där.*³¹¹⁹

Älgsjöbo, Per Effrikssons del, Lars Hanssons son Hans Larsson

HANS LARSSON

Son till Lars Hansson, se ovan. Född 1664 i Älgsjöbo. Död 1697 i Älgsjöbo.

Hustru: Brita Persdotter. Född 1664. Flyttar efter Hans död till Norberg.

Barn:

Inga barn

Lars Hansson i Älgsjöbo klandrade det testamente, som hans framlidne son, Hans Larsson, gjort till sin barnlösa efterlätne maka, hustru Brita Persdotter. Änkan begärde få njuta sitt den 28 Marti 1697 intecknade testamente sig till godo. Söderbärke ting juni 1698.

Älgsjöbo, Per Effrikssons del, Sonen Per Larsson

PER LARSSON

Son till Lars Hansson, se ovan. Född 1665 i Älgsjöbo. Död 1733 i Älgsjöbo.

Hustru: Margareta Hindrichsdotter. Född 1664. Död 1745 i Älgsjöbo.

Barn:

3119 Strandvik, Sofia. Västerbergslagen häfte 2. Atlas över Sveriges bergslag. Stockholm: Jernkontoret, 2000.

Anna Persdotter. Född 1684 i Älgsjöbo.

Karin Persdotter. Född 1686 i Älgsjöbo. Död 1744. Gift med Anders Ersson i Hemshyttan.

Brita Persdotter. Född 1691 i Älgsjöbo. Död 1762 i Älgsjöbo. Gift med Per Persson, se nedan.

Lars Persson Frimodig. Född 1693 i Älgsjöbo. Död 1750 i Älgsjöbo. Soldat. Se nedan.

Kerstin Persdotter. Född 1698 i Älgsjöbo. Död 1761 i Hemshyttan. Gift med Hans Nilsson.

Margareta Persdotter. Född 1702 i Älgsjöbo.

PER PERSSON

Måg till Per Larsson, se ovan. Född 1698. Död 1753 i Älgsjöbo.

Hustru: Brita Persdotter. Vigda 1727. Född 1691 i Älgsjöbo. Död 1761 i Älgsjöbo. Dotter till Per Larsson, se ovan.

Dödsorsak: Håll och sting. 70 år.

Barn:

Kerstin Persdotter. Född 1731 i Älgsjöbo. Död 1732 i Älgsjöbo.

Alla barn döda 1761

PER HANSSON

Fostermåg till Per Persson, se ovan. Född 1711 i Hemshyttan. Död 1750 i Älgsjöbo.

Hustru: Karin Matsdotter. Född 1720 i Gläfsse. Omgift med Jonas Andersson, se nedan.

Barn:

Hans Persson. Född 1749 i Älgsjöbo.

JONAS ANDERSSON

Gift med Per Hanssons änka, se ovan. Född 1721. Död 1759 i Älgsjöbo.

Hustru: Karin Matsdotter. Vigda 1751. Född 1720 i Gläfsse. Änka efter Per Hansson, se ovan.

Barn:

Anders Jonsson. Född 1752 i Älgsjöbo

Anna Jonsdotter. Född 1754 i Älgsjöbo

Catharina Jonsdotter. Född 1756 i Älgsjöbo

Peter Jonsson. Född 1758 i Älgsjöbo.

JOHAN OLSSON

Gift med Jonas Anderssons änka, se ovan. Född 1731 i Grytnäs.

Hustru: Karin Matsdotter. Vigda 1760. Änka efter Jonas Andersson, se ovan.

Barn:

Mats Johansson. Född 1761 i Älgsjöbo

Johan Johansson. Född 1763 i Älgsjöbo. Död 1764 i Älgsjöbo.

LARS PERSSON FRIMODIG

Son till Per Larsson, se ovan. Född 1693 i Älgsjöbo. Död 1750 i Älgsjöbo.

Hustru: Karin Andersdotter. Vigda 1725 i Norberg. Född 1702 i Moren, Västanfors.

Barn:

9 barn varav 4 lever 1750.

Anders Larsson, se nedan.

ANDERS LARSSON

Son till Lars Persson Frimodig, se ovan. Född 1731 i Älgsjöbo. Död 1795 i Älgsjöbo.

Hustru: Lisa Hansdotter. Vigda 1753. Född 1730 i Norberg.

Barn:

Karin Andersdotter.. Född 1757 i Älgsjöbo. Se Hans Larsson nedan.

Greta Andersdotter. Född 1762 i Älgsjöbo

Lisa Andersdotter. Född 1767 i Älgsjöbo. Gift med Anders Andersson (unge) i Hemshyttan.

Anna Andersdotter. Född 1773 i Älgsjöbo

HANS LARSSON

Måg till Anders Larsson. Född 1749 i Hemshyttan. Son till Lars Andersson i Hemshyttan.

Hustru: Karin Andersdotter. Vigda 1777. Född 1757 i Älgsjöbo. Dotter till Anders Larsson, se ovan.

Barn:

Lars Hansson. Född 1779 i Älgsjöbo

Anders Hansson. Född 1783 i Älgsjöbo

Hans Hansson. Född 1784 i Älgsjöbo

Petter Hansson. Född 1791 i Älgsjöbo.

Jan Hansson. Född 1794 i Älgsjöbo

Älgsjöbo, Olof Effrikssons del

OLOF EFFRIKSSON

Son till Effrike Hansson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Per Olsson. Se nedan

Hans Olsson

Karin Olsdotter

Anna Olsdotter

Dombok 1669. Per Olsson i Elgsjöbo lät första resan uppbjuda 3 systerdelar jord ibidem, inlöste av af sina farssyskon Hans Effriksson i Årnebo och Skinnskatteberg, Karin Effriksdotter i Vibberbo och Söderbärke och Ingeborg Effriksdotter i Fragg och Norbergs socken. ³¹²⁰

1705 6-10 feb Efter Olof Pehrssons i Söfvesbo begäran förordnades Länsmannen Ullberg samt nämndemännen Johan Andersson i Nohr och Erich hansson i Löfmarken, att rätteligen afdela den arfsrätt i Nils Pehrssons hemman i Vad, som honom till arvs falla bör efter modern, salig hustru Anna Nilsdotter, så och efter moderbrodern Mats Nilsson.

Dombok 1707 12-18 juni Söderbärke. Påstod sig Olof Persson i Sävesbo njuta arv efter sin salig faders nyligen igenom döden avgångna systrar, Karin och Anna Olsdöttrar, vars kvarlåtenskap uti löst och fast i Elgsjöbo deras broder Hans Olsson, som och Olofs farbroder är, med sig innehaver.

PER OLSSON

Son till Olof Effriksson, se ovan. Död ca 1673 i Älgsjöbo.

Hustru: Anna Nilsdotter. Född i Vad, Död 1695 i Älgsjöbo

Barn:

Olof Persson. Född 1664 i Älgsjöbo. Se nedan

OLOF PERSSON

Född 1664 i Älgsjöbo.

Hustru Sara Matsdotter. Född 1654

Barn:

Per Olofsson. Född 1693 i Älgsjöbo.

HANS OLSSON

Son till Olof Effriksson, se ovan. Död 1709 i Älgsjöbo.

Hustru: Karin Matsdotter. Död 1708 i Älgsjöbo

Barn:

Olof Hansson. Född 1675 i Älgsjöbo.

Mats Hansson. Född 1677 i Älgsjöbo.

Hans Hansson, Född 1684 i Älgsjöbo.

Brita Hansdotter. Född 1680 i Älgsjöbo

Per Hansson. Född 1687 i Älgsjöbo.

HANS HANSSON

Son till Hans Olsson, se ovan. Född 1684 i Älgsjöbo.

Hustru: Kiersten Hermansdotter. Född 1685. Död 1755 i Älgsjöbo.

Barn:

Herman Hansson. Född 1714 i Älgsjöbo. Se nedan.

HERMAN HANSSON

Son till Hans Hansson, se ovan. Född 1714 i Älgsjöbo. Död 1760 i Älgsjöbo.

Hustru: Margareta Hansdotter. Född 1722. Död 1754 i Älgsjöbo.

Hustru: Stina Olsdotter. Född 1713 i Västerby, Söderbärke. Död 1787 i Älgsjöbo.

Barn:

Hans Hermansson. Född 1746 i Älgsjöbo. Se nedan

Stina Hermansdotter. Född 1747 i Älgsjöbo.

HANS HERMANSSON

Son till Herman Hansson, se ovan. Född 1746 i Älgsjöbo. Död 1807 i Älgsjöbo.

3120 Ting i Söderbärke 1669 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2733 sid 473

Hustru: Anna Persdotter. Vigda 1765. Född 1745 i Vik. Död 1806 i Älg sjöbo.

Barn:

Stina Hansdotter. Född 1767 i Älg sjöbo.

Anna Hansdotter. Född 1771 i Älg sjöbo.

Hans Hansson. Född 1774 i Älg sjöbo. Död som barn.

Carin Hansdotter. Född 1775 i Älg sjöbo.

Margareta Hansdotter. Född 1784 i Älg sjöbo.

HANS HANSSON

Måg till Hans Hermansson. Född 1763 i Saxe, Söderbärke. Död 1802 i Älg sjöbo.

Hustru: Stina Hansdotter. Född 1767 i Älg sjöbo. Dotter till Hans Hermansson, se ovan. Omgift med Jacob Andersson, se nedan.

Barn:

Hans Hansson. Född 1792 i Älg sjöbo. Död 1793 i Älg sjöbo.

Per Hansson. Född 1793 i Älg sjöbo.

Anna Hansdotter. Född 1795 i Älg sjöbo. Död 1796 i Älg sjöbo.

Anna Hansdotter. Född 1797 i Älg sjöbo. Död 1798 i Älg sjöbo.

Hans Hansson. Född 1799 i Älg sjöbo.

Anders Hansson. Född 1802 i Älg sjöbo.

JACOB ANDERSSON

Gift med Hans Hanssons änka, se ovan. Född 1760 i Hedbyn.

Hustru: Stina Hansdotter. Vigda 1803. Född 1767 i Älg sjöbo.

NILS ANDERSSON

Född i 1698 i Källan, Söderbärke. Död 1748 i Älg sjöbo

Hustru: Anna Göransdotter. Född 1694 i Bisen, Söderbärke. Död 1764 i Älg sjöbo.

Barn:

Margareta Nilsdotter. Född 1731 i Älg sjöbo. Gift med Mats Jansson, se nedan

MATS JANSSON

Måg till Nils Andersson, se ovan. Född 1726 i Saxe, Söderbärke. Kyrkvaktmästare.

Hustru: Margareta Nilsdotter. Vigda 1749. Född 1731 i Älg sjöbo. Dotter till Nils Andersson, se ovan.

Barn:

Jan Matsson. Född 1750 i Älg sjöbo. Död 1750 i Älg sjöbo

Anna Matsdotter. Född 1751 i Älg sjöbo. Död 1758 i Älg sjöbo.

Petter Matsson. Född 1753 i Älg sjöbo. Död 1756 i Älg sjöbo.

Petter Matsson. Född 1756 i Älg sjöbo. Död 1758 i Älg sjöbo.

Jan Matsson. Född 1758 i Älg sjöbo. Död 1781 i Älg sjöbo

Anders Matsson. Född 1760 i Älg sjöbo. Se nedan

Mats Matsson. Född 1762 i Älg sjöbo. Död 1781 i Älg sjöbo.

ANDERS MATSSON

Son till Mats Jansson, se ovan. Född 1760 i Älg sjöbo. Död 1793 i Älg sjöbo.

Hustru: Greta Olsdotter. Vigda 1782. Född 1765 i Årnebo, Norberg. Omgift med Anders Matsson, se nedan.

Barn:

Stina Andersdotter. Född 1783 i Älg sjöbo.

Per Andersdotter. Född 1786 i Älg sjöbo.

Per Andersson. Född 1786 i Älg sjöbo. Död 1787 i Älg sjöbo.

Greta Andersdotter. Född 1787 i Älg sjöbo. Död 1788 i Älg sjöbo.

Catharina Andersdotter. Född 1789 i Älg sjöbo, Död 1789 i Älg sjöbo.

Mats Andersson. Född 1799 i Älg sjöbo. Död 1791 i Älg sjöbo.

Anders Andersson. Född 1792 i Älg sjöbo. Död 1792 i Älg sjöbo.

Olof Andersson. Född 1793 i Älg sjöbo.

ANDERS MATSSON

Gift med Anders Matssons änka, se ovan. Född 1768 i Moren

Hustru: Greta Olsdotter. Vigda 1795. Änka efter Anders Matsson, se ovan. Född 1765 i Norberg.

BOMMARSBO, NORRBÄRKE

1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4370 / sid 815 (AID: v915774.b4370.s815, NAD: SE/RA/510102)	Johan Nilsson i Bommarsbo (Desse efterföljande gjord järn ut) Gamla Sölfbärgen)
1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4370 / sid 815 (AID: v915774.b4370.s815, NAD: SE/RA/510102)	Henrik Finne i Bommarsbodha och Hans Gråm? (Under Fattige Huskvinnor Gamla Sölfbärgen)
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Under Betsberg Johan Nilsson Henrik Finne Johan Persson
1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 13	Bommarsbohyttan brukas av Per Joensson i Bommarsbo och Erik Isaksson ibid
1571	Älvsborgs lösen	Per Joensson hustru Barbro
1575	Dalarnas handlingar 1575:14 Bild 60	Bommarsbohyttan brukas av Per Joensson i Bommarsbo och Erik ibid
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 22	Per Joensson i Bommarbo Erik Isaksson ibid
1583	Dalarnas handlingar 1583:1 (Bild 113)	Erik Håkansson Hans Joensson Per Joensson Hans Matsson
1589	Dalarnas handlingar 1589:4 (Bild 90)	Erik Håkansson Hans Joensson Hans Matsson
1604		Torsten Olofsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Västmanland 1631 Bild 432	Per Olofsson Torsten Olofsson Olof Hansson Lasse Mårtensson

1551 Kom för rätten Vinsentius i Lernbo och talade till Henrik? Finne i Bommarsbo der han bor uppå och hade saken sig så Henriks hustru hade ärvt ett sitt barn med sin son Erik Isacsson och fick på sin del halv del uti den gård hon besitter och hus som är i förnämnde heman halvannan del sedan köpte Henrik en brordersdel av Erik i Sveddia i Tuna socken för 3 fat järn. Sedan hade Winsentius ärfvt der en del efter sin hustru moder Ragnil och löste så en systerdel efter sin h moders moder het och Ragnild för ... fat järn, ...³¹²¹

1552 Kom för rätten Winsens i Bomarsbo och talade till Henrik Mikelsson i Bomarsbo om ett köp, som Henrik hade gjort med Jöns i Svedje i Hedemora Socken, och Jöns hustru ärfvt hade efter sitt barn, vilket ärende jag med nämnden så ransakade att Vinsentius är rätt bördesman på sin hustrus vägnar efter Isac? hennes faders broder. Och efter det var icke lagligt, hade Henrik sina pengar igen och vad del som han utlagt haver och finnas kan skäl till det skall han hava igen. Ransakades att Vinsetius skall hava tredelar och Henrik fjjerde parten som hans hustru ärvde efter sitt barn.³¹²²

1592 Jon Nilsson i Bomersbo bjöd upp en fjfemte? del i P Jonssons hemman ibidem, av Lasse Olofsson i Backa i Tuna socken för 7 fat^{3123 3124 3125}

1594 Anders Skytte i Bomersbo bjuder upp 1 torp benämnt Backa i pant av Hans Matsson ibidem för 13 fat

3121 Ting i Norrbärke 1551 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 194

3122 Ting i Norrbärke 1552 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 208

3123 Ting i Norrbärke 1592 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 31

3124 Ting i Norrbärke 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 113

3125 Ting i Norrbärke 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 10

Ännu ett trp benämnt Heden av ... Olof för 8 fat ^{3126 3127}

1594 Hans Matsson i Bommersbo bjuder upp en systerdel ibidem köpt av Halvard i By för 9 fat ³¹²⁸

1597 Sven Olofsson i Bommarsbo bjuder up en systerdel liggandes i förnämnde Bommarsbo köpt av Halvard Esbjörnsson i By, ... ³¹²⁹

Erik hammarsmed i Flatenberg bjuder upp ett hemman Bommarsbo benämnt köpt av Isak i By för osmundsjärn 3 läster ³¹³⁰

1600 Anders skytt i Åsmanbo bjuder upp en systerdel liggandes i Bommersbo, köpt av Jöns Pedersson i ... sjö i Tuna socken för osmundsjärn 8 fat. Klandrat av Jon Nilsson i Bommersbo ³¹³¹

OLOF TORSTENSSON

Son till Torsten Hansson, Moren, Norrbärke och sonson till Olof Hansson i Starbo, Norrbärke. ³¹³². Bror till Brita Torstensdotter, gift med Herman Jonsson i Sörbo, Söderbärke och Sigrd Torstensdotter i Sörvik, Grangärde. Hemvist Tolvsbo, Söderbärke.

Hustru: Karin Persdotter. Dotter till Per Henniksson i Vad, Söderbärke.

Barn:

Hans Olofsson. Tolvsbo, Söderbärke

Lars Olsson. Tolvsbo, Söderbärke

Torsten Olsson. Bommarsbo, Norrbärke.

NN Olsdotter gift med Nils Jonsson

1603 Olof Torstensson ifrån Tolvsbo i Söderbärke bjuder upp ett hemman i Bommarsbo, köpt av Jon Nilsson ibidem för 5 lästar och 8 ½ fat, både det som han själv uppbar och Olof haver hans gäld betalt ^{3133 3134}

1603 Erik Hammarsmed i Stimmerbo? bjuder upp ett hemman Bommarsbo, köpt av Per Jonsson i Våbäck för 35 fat osmundsjärn ³¹³⁵

1604 Stod Peder Jönsson i Osmundsbo och skänkte sin måg Lasse Nilsson i Bommarsbo det torp som han besitter i förnemde Bommarsbo, hvilken är Peder Jönssons rätta afling, så att ingen av Peder Jönssons barn haver våld att qullin samma gåva efter Peder Jönssons död, utan Peder Nilsson skall dt behålla och Lasse Nilssons barn efter honom ³¹³⁶

1606 Kom Hans Olofsson i Lernbo och talade till Torsten Olofsson i Bommersbo om en teg som hans broder Sven honom pantsatt hade i Bommersbo, då svarade Torsten att hans fader Olof i Tolfsbo hade hela hemmandet i Bommarsbo köpt hade både av Sven och andra, då ransakades här om och i sanning bevistes att Hans Olofsson hade samma teg i pant för än köpet gjordes där för avsades att Torsten skall giva hans 800 osmundsjärn oavsett att han hade teger i pant för 3 fat 300 ^{3137 3138}

1606 Torsten Olofsson i Bommersbo för förbudsbrott på något hö som länsmanen honom förbjudet haver och Olof i Lerbo ³¹³⁹

1610 Olof Hansson i Bommarsbo bjuder upp nu första resan ett hemman i Bommarsbo samt hans broder Jon Hansson löst av Lasse Eriksson i Dullbo för 30 fat osmundsjärn ³¹⁴⁰

1638 Hans Nilsson i Västerby klandrade på någon jord i Västerby som han måste igenköpa och lösa efter S Olof Torstenssons död vilkenätte Tolvsbo, Bommarsbo (Norrbärke) och Västerby, vilken delte och skiftade så emellan sina barn, Lars Olsson, Torsten Olofsson, Hans Olsson och sin måg Nils Jansson på sitt yttersta. Nämligen att

3126 Ting i Norrbärke 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 10

3127 Ting i Norrbärke 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 57

3128 Ting i Norrbärke 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 57

3129 Ting i Norrbärke 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 166

3130 Ting i Norrbärke 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 149

3131 Ting i Norrbärke 1600 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:7 sid 39

3132 Berglund, Torsten: Holsten Persson i Vad hustru och hennes härkomst. 1999.

3133 Ting i Norrbärke 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 142

3134 Ting i Norrbärke 1604? Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:3 (Skadad volym, opaginerad) bild 820

3135 Ting i Norrbärke 1603 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 142

3136 Ting i Norrbärke 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 194

3137 Ting i Norrbärke 1606 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 302

3138 Ting i Söderbärke och Norrbärke 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 107

3139 Ting i Söderbärke och Norrbärke 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 107

3140 Ting i Norrbärke 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 17

*benämnde Lars och Hans Olssöner skulle behålla Tolvsbo, Torsten Bommarsbo och Nils Jonsson Västerby. Och sedan han nu dödde, kom en annan släkt, nämligen Raffauel i Kyrkobyn och halva hemmanet i Västerby vilket Nils Hanssons son Hans Nilsson måtte inlösa för femton fat osmundsjärn....*³¹⁴¹

TORSTEN OLOFSSON

Son till Olof Torstensson, se ovan. Gästgivare i Bommarsbo.

Hustru: Anna Olofsdotter

Barn:

Karin Torstensdotter. Gift med Per Olsson, se Ingvalsbo, Norrbärke.

Kerstin Torstensdotter. Gift med Erich Nilsson i Bommarsbo

Malin Torstensdotter. Gift till Backa, Tuna.

Margareta Torstensdotter. Gift med Mats Andersson i Bommarsbo

Olof Torstensson

1613 rymde en del av Dalregementets knektar som var förlagda vid Nyen skans i väntan på att de skulle göra utfall in i Ryssland pga att utspisningen av undermålig och vintern väntade. Gustaf II Adolf svarade med att befalla att knektarna skulle fängslas och var tionde skulle avrättas. Detta ledde till oroligheter och en konflikt med fogden Peter van Benningen. De bergsmän som ansågs varit ledande i upproret och därför greps var Erik i Vibberbo, Hans Olofsson i Larsbo samt Lars i Bommarsbo och Olof Eriksson i Flatenberg.

Erik i Vibberbos hustru, som var dotter till länsmannen Henrik i Näsby sände bud till sin fader.

*Senare kallades följande till Örebro slott för att redogöra för händelsen: Israel Rasmusson från Kolviken, Olof Andersson i Vanbo, Ambjörn Andersson i Saxe och Mats Matsson i Nor.*³¹⁴²

*Anders Tidström, lärlunge till Linné gör i början av sjuttonhundratalet en resa genom Dalarna, och resan går delvis genom Norrbärke. Bl a tillbringar han en natt i Bommarsbo gästgivargård och är missnöjd för att han fick tillbringa natten på en hötapp.*³¹⁴³

3141 Ting i Söderbärke 1638 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2257 Bild 110

3142 Ekberg, Göran. "Nähr Almogen komme i mårgon tillsamman at dher kundhe blifua onth utaff" - ett bergsmannauppror i Söderbärke på 1610-talet". Bergslagshistoria 2016: 45–50.

3143 Forsell, Helge. Bärkebygden del 1. Ur bygdens historia till mitten av 1800-talet. Smedjebacken: Smedjebackens kommun, 1977.

DAGKARLSBO, NORRBÄRKE (STORA DAGKARLSBO)

1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 13	Anders Dagkarl Joel Björnsson ibid Nybyggare
1571	Älvsborgs lösen	Joel Björnsson i Dalekarlsbo Anders Dagekarl ibid
1575	Dalarnas handlingar 1575:14 Bild 60	Anders Dagkarl Joel Björnsson
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 22	Anders Dagkarl Joel ibid Hans Svensson i marnäs
1631	Roterings- och utskrivningslängd Västmanland 1631 Bild 432	Lasse Eriksson
1654	Jordebok Kopparbergs län 1653 SVAR	Hans Olsson ... Bengt Ingelsson ¾ Tillåkat 1643 Israel Nilsson

1557: Kom för rätten Anders Svensson i Ludvika, fastade och upplät Peder Hendriksson en brodersdel i Fragg och Norberg för 14 fat jern, hvilket järn han kände sig redeligen uppburit hava till gode nöje, ty avhände han sig och sin hustru till Peder Hendriksson och hans arvingar till evärdelig ägo. ³¹⁴⁴

1557 Sammanhunda haver och Peder Hendriksson köpt av Lasse Persson i Dagkarlsbo en systerdel i förenämnda Fragg för ... ³¹⁴⁵

Per Henniksson i Vad Söderbärke var gift med Gosven Hanssons i Hagge dotter Karin Svensdotter. Hon hade som arv delar i Södra gården i Fragg, Norberg.

ERLAND HANSSON

Hustru: Anna Larsdotter

1680 Oppbjöds första gången hustru Anna Larsdotters i Rävåla och Grangärde jordedel i Stora Dagkarlsbo, den Göran Bengtsson ibidem köpt.

BENGT INGELSSON

Hustru: Margareta Larsdotter

Son: Göran Bengtsson

GÖRAN BENGTTSSON

Hustru:

1660 Tvistades emellan Bengt Ingelsson samt hans granne Daniel Erichsson i Dagkarlsbo om knektehjäl för en systerdel jord

1660 Göran Ingelsson i Sjövad vill inbörda en brodersdel jord ibidem av Bengt Ingelsson i Dagkarlsbo

1690 Hustru Lisbet Ingelsdotter i Sjövad har sålt till sin broders son, Göran Bengtsson i Stora Dagkarlsbo en brodersdel med en systerdel, som gör en treding i Sjövad.

OLOF BENGTTSSON

Hustru: Sara Larsdotter

Barn:

HANS OLSSON

Hustru: Brita Larsdotter

3144 Ting i Norrbärke och Söderbärke 1557 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 253

3145 Ting i Norrbärke och Söderbärke 1557 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 254

Barn:
Daniel Hansson
Lisbet Handotter
NN Hansdotter gift med Samuel Persson, se nedan
Israel Hansson

1673 Kom Joen Olsson i Wanhällan och berättade hurusom han hade köpt till sig sin broders, salig Hans Olssons i Dakarsbo, jordedel i Wanhällan, som är 1/5 del, besvärandes sig att han aldrig tagit någon köpeskrift därpå, emedan hans broder hasteligen frånfallit, det Hans Olssons barn och successor i äktenskapet, Daniel Hansson, ej vill tillstå köpet. Skulle detta köpet ha skett vid pass 15 år sedan.

ERIK LARSSON

Hustru: Karin Olofsdotter
Barn:
Lars Eriksson. Se nedan

LARS ERIKSSON

Hustru:
Barn:
Karin Larsdotter gift med Anders Esbjörnsson i Fragg, Norberg

1667 Anders Esbjörnsson i Fragg och Norberg, på sin och sin hustrus syskons vägnar i Dagkarlsbo, insinuerade huru hans framlidne svärfaders fader Lars Erichsson i Stora Dagkarlsbo, för någon tid tillbaka unnat Laggaren Per Homan att uppsätta en stuga på sin bolbys ägor. Efter svärfaderns, Erich Larssons död, förmäles Per åter sålt sin stuga till Bergsmannen Nils Israelsson, vilken utvidgat ägora till ¼ hemman. Ville Anders inlösa hemmanet. Resolverades att Nils Israelsson skulle förbliva vid hemmanet.

1691 Lars Andersson, en dräng från Fragg i Norbergs socken talade å sina och 2ne systrars vägnar till sin halvbroder Jöns Bengtsson (bör vara Per Jönsson) i Saxe, sägande honom vilja sig tillägna och njuta all arvsrätten, i den fasta egendom som bägge deras moder hustru Karin Larsdotter ägt och ärft har, hvilket arv hon först fått i Dagkarlsbo i Norrbärke socken och transporterat till Saxe, åter sedan bytt till Fragg i Norberg och haver Per Nilsson i Spjutsbo, som bytt eller rättare sagt handlat åt sig jorden i Saxe lovat och utfäst ... ³¹⁴⁶

ENFASTEBO, NORRBÄRKE

1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 13	Brukar k:m byggmästare
1571	Älvsborgs lösen 1571	Erik Olsson i Engastebo
1575	Dalarnas handlingar 1575:14 Bild 60	(Inget namn)
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 22	Öde bruk Erik Olsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Västmanland 1631 Bild 432	Olof Halvardsson sonen Lasse Olofsson

Kom Heming Persson och talade till Erik Nilsson om ett torp benämnt Enfastebo. Blav av sagt att Hemming Persson skulle giva Erik Nilsa sina penningar igen och Hemming vid torpet igen ³¹⁴⁷

FINNBO, NORRBÄRKE

Historien börjar med Anders Andersson som 1560 lät bygga upp ett litet torp. År 1581 såldes det till Cappellanen Pader i Norrberke som efter viss tid överlät torpet till Nils Finne, vilken möjligen givit upphov till gårdens namn. Den första hyttan på Finnbo byggdes 1564. Mellan åren 1625 och 1640 fanns här även en stångjärnsmedja. Vid tiden runt 1640 fanns det fem bergsmansgårdar i Finnbo. 1649 köptes Finnbo Hytta av borgmästare Hans Neuman. Färna Bruk i Västmanland lät 1650 bygga om den gamla masugnen i Finnbo till en modernare stenmasugn, varefter Finnbo kom att knytas till Färna Bruk.

1789 stiftade dåvarande ägaren, Jacob Ramsell, Färna och Bockhammars fideikommiss och blev Sveriges största fideikommisssegendom. I början av 1800-talet övergick ägandet till greve Carl Johan von Hermansson. Släkten von Hermansson ägde fideikommisset fram till 1907 då det efter ekonomiska svårigheter avvecklades och hyttan i Finnbo lades ner.

Häradshövding Axel Olivecrona köpte egendomen 1911 och sålde den 1933 till familjen Nicou. Karl Hedin köpte Finnbo Bruk 2012 som sedan 2015 sålde Finnbo Gård till Anna, Hans och Lars Kilström. (<https://finnbogard.com/om-oss/gardens-historia/>)

1571	Älvsborgs lösen	Hans Olsson i Finneboda?
1631	Roterings- och utskrivningslängd Västmanland 1631 Bild 432	Jöns Cortsson Nils Finne Lasse Jöransson

1598 Hustru Kirsten i Finnbo fast lag för trolldom och är nu här för rätten skylt av Olof Eriksson i Getbo, när herr Halvard gav henne sakramenten ³¹⁴⁸

1603: Herr Peder i Grangärde bjuder upp ett torp Finnbo benämnt köpt av Anders Finne för osmundsjärn 8 fat³¹⁴⁹

1606 Kom Cort Christofphersson i Finnbo och var uppförd för att han hade bedrivit hordomslast med en änka Ingeborg Måns Klementssons hustru och bekände han att han ej mer än en resa henne belägrat hade hade hon fått barn om påsketid därefter ³¹⁵⁰

1610 Lasse Pedersson i Finnbo för lönskeläger med en ... Margareta Pedersdotter i Tuna i Skomsarby? Iem samme Lasse för mökränkning med Karin Jakobsdotter i Vinsebo³¹⁵¹

1682 Hust Karin i Stimmerbo, hust Anna i Ingevallsbo och Tuna socken, Hust Cherstin i Vibberbo och Söderbärke alle sahl Nils Andersson Finnes döttrar i Finnbo talade till sin sahl broders Anders Nilssons barn och arvingar om sin arvsrätt i hemmanet där i Finnbo, säjandes sig ej hava uppburit mer än hvar sine 2 skeppund tackjärn efter fadern, men på moderns tredjedel intet. Af sådan orsak begärandes, att utfå sine arvsrätter ibidem. ³¹⁵²

3148 Ting i Norrbärke 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 41

3149 Ting i Norrbärke 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 141

3150 Ting i Norrbärke 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 106

3151 Ting i Norrbärke 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 15

3152 Ting i Norrbärke 1682 Norrbärke Tingslags häradsrätt Ala:2 sid 58a

FLATENBERG, NORRBÄRKE

1372	Vittne Dipl Dale Del 1 nr 37	Sigurdher i Flatnaberghe
1546	Ting i Norrbärke 1546 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 34	Olof
1548	Ting i Norrbärke 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 118	Johan
1563	Dalarnas handlingar 1563:7 Bild 60	Hans Svenske Flatenbergshyttan brukas av Hans Svenske ibm och Nils Larsson i Löknäs
1564	Dalarnas handlingar 1564:14 Bild 102	Hans Svenske Flatenbergshyttan brukas av Hans Svenske och Nils i Löknäs
1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 13	 Larsson i Flatenberg Knekt Flatenbergshytta
1571	Älvsborgs lösen 1571	Per Månsson
1575	Dalarnas handlingar 1575:14 Bild 60	Jöns Erichsson Flatenbergshyttan är öde
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 22	Jöns Ersson Flatenbergshyttan är öde
1631	Roterings- och utskrivningslängd Västmanland 1631 Bild 432	Olof Eriksson Per Ersson
1654	Jordebok Kopparbergs län 1653 SVAR	Olof Eriksson 1/4 Pedher Erichsson 1/4

LASSE JÖNSSON

Hustru: Karin

Hustru:

Första äktenskapet

Jöns Larsson. Se nedan.

Karin Larsdotter

NN Larsdotter

Andra äktenskapet

Olof Larsson. Har en dotter Karin Olofsdotter i Grangärde.

JÖNS LARSSON

Blev undanträngd från Flatenberg av fogden Hans Svenske.

Hustru:

Barn:

Per Jönsson, se nedan.

HANS SVENSKE

Knekthövitsman och fogde i Flatenberg

Hustru: Anna Andersdotter. Flatenberg, Norrbärke. ^{3153 3154} Dotter till Anders Olofsson i Starbo, Norrbärke. Anna omgift med Peder Dolman. Stockholm. ³¹⁵⁵

Barn:

Israel Hansson.

PER JÖNSSON

Son till Jöns Larsson i Flatenberg, se ovan, som blev undanträngd från detta hemman av fogden Hans Svenske. Per Jönsson fick 1597 på tinget sig tilldömt rätten att lösa Flatenberg åter. Se även Åsmanbo, Norrbärke.

Hustru:

Barn:

NN Persdotter. Gift med Lasse Nilsson i Bommarsbo. Per Jönsson skänker honom ett torp i Bommarsbo.

ERIK LARSSON HAMMARSMED

Hustru: NN Olofsdotter. Dotter till Olof Andersson i Starbo.

³¹⁵³ A. Almquist, *Den civila lokalförvaltningen i Sverige 1523-1630, del 4, s 78*

³¹⁵⁴ *Dalregementets personhistoria, del 1, s 69 (1984)*

³¹⁵⁵ *Ting i Norrbärke 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 167*

1593 Kom Abraham Rasmusson och talade till Hans Olofsson i Starbo och Erik hammarsmed om 3 lästar järn som Abraham Rasmusson hade lagt ut för sin moder syster benämnd hustru Anna i Flatenberg, och hade Abraham sytt henne uti sin ålderdom, och nu haver denne Hans Olofsson och Erik Hammarsmed hennes jord som är haluparten i Flatenberg. Stämde till lagman. ³¹⁵⁶

1596 Lagmansrätt Erik Larsson i Flatenberg och Hans Olofsson i Starbo klagade efter den halvdel i förnämnde Flatenberg som Abraham Rasmusson hade inne och förenämnd Erik Larsson hustrus fader Olof Andersson hade först givit penningar upå, Lade svarande Abraham Rasmusson fram ett her Bengt Ribbings dombrev, det samma halvdel var honom tilldömt att behålla för pant, till dess han finge sine utlagda penningar, som han hade vid hu Annas Per Dolmans efterleverskas nöd och trångmål henne undsatt, klaganden förenämnd Erik Larsson lade fram Israel Hanssons förenämnd hustru Anna son med sin förre man, köpebrev, att han hade sålt förenämnd Erik Larsson förenämnd hemman i Flatenberg, både Fäderne och Möderne, der till svarade förenämnd Abraham att han det hade givit ... förenämnd Lagmansdom, och fogden förbjöd honom, ... utan heller löse Abraham der med ut. Blev av sagt att förenämnde Abraham skulle bliva vid sin pant efter domen, för de 3 läster järn och de 3 ... som över var, ..., Om Erik Hammarsmed betalte honom förenämnde 3 läster osmundsjärn. Dessförutan och har Henrik i förnämnde Söderbärke, Olof Andersson och (tomt utrymme) för ... förenämnde hu Anna uti hennes nöd undsatt hade, och sig belöp att tillhoppa (tomt utrymme) läster osmundsjärn, och där med skulle Erik Hammarsmed behålla hela Flatenberg, kvitt och fri för alla andra gällnärer som förenämnde Per Dalman något skyldig är, efter jorden icke kommer hans utan hans framlidne hu och hennes barn till, och vad de 26 lod silver är berörandes som Lars Jöranssons kvartermästares vid Erik Larssons Fana?, ..., .. förenämnde Israel Hansson det betalat av det förenämnde Erik Hammarsmed honom levererade sedan välborne H Bengt Ribbing dom utgivit var, om förenämnde pant. ³¹⁵⁷

1597 Kom för rätten Per Jönsson i Osmundsbo och talade till Hans Olofsson i Starbo om ett hemman benämnt Flatenberg om vilket hemman var och för rätten för Herr Erik Sparre i Söderbärke Anno 96 the 27 februari, och så tillsades en benämnd Erik Larsson hammarsmed efter han räknade sig ha börd att han samma hemman lösa skulle, som här efter förmäles. Att en benämnd Lasse Jönsson åtte två hustrur, förste hustrun Karin, med henne aflade han två döttrar och en son Karin Larsdotter reta Larsdotter och Jöns Larsson, vilken var Per Jönssons fader, med den andre hustrun åtte han en son benämnd Olof Larsson, denne Olof åtte en dotter benämnd Karin Olofsdotter, som nu bor i Grege (Grangärde). Var så en fogde benämnd Hans Svenske som med våld trengde samme Jöns Larsson ifrån samma hemman med våld och emot sin vilja det nämnden samt flera och andre gamla män vittnadet att så sant var, och gav honom där för 300 ... peningar. Denne Hans Svenske åtte en son med sin hustru hustru Anna, benämnd i, blev så han död gick så hustru Anna på annat gifte och fick en benämnd Per Dollman, vilken så förborgat var att samme hemman värderades för honoms samt hans hustrus gäll till 7 läster järn. Nu komme denne Hans Olofsson samt Erik Hammarsmed, de här hade förenämnd hustru Annas broders döttrar till hustru, som är Olof Anderssons döttrar i Starbo, och ville lösa samma hemman till sig förebärande att det var deras hustrus börd, efter de vittnesbörd som nämnden funnit flera här om vittnade och arflinjen utviste så dömde jag Per Jönsson vara närmare till att lösa samma hemman än Hans Olofsson och Erik Hammarsmed. ³¹⁵⁸

1599 Erik hammarsmed i Flatenberg bjuder upp ett hemman Bommarsbo benämnt köpt av Isak i By för osmundsjärn 3 läster ³¹⁵⁹

1602 Jöns Eriksson i Västerås bjuder upp Flatenberg i pant av Erik Hammarsmed för osmundsjärn 18 fat ³¹⁶⁰

1604 Hustru Ingrid Hans Olofssons i Västerås, bjuder nu 3 gången ett hemman benämnt Flatenberg i pant av Erik Hammarsmed ibidem för 18 fat osmund ^{3161 3162}

1610 Erik Hammarsmed i Flatenberg ... här en skrift.. som igenfinns i domboken 1611 på de 62 bladet i Norbergs ting och och ... ³¹⁶³

1613 rymde en del av Dalregmentets knektar som var förlagda vid Nyen skans i väntan på att de skulle göra utfall in i Ryssland pga att utspisningen av undermålig och vintern väntade. Gustaf II Adolf svarade med att befalla att knektarna skulle fängslas och var tionde skulle avrättas. Detta ledde till oroligheter och en konflikt med fogden Peter van Benningen. De bergsmän som ansågs varit ledande i upproret och därför greps var Erik i Vibberbo, Hans Olofsson i Larsbo samt Lars i Bommarsbo och Olof Eriksson i Flatenberg. Erik i Vibberbos hustru, som var dotter till länsmannen Henrik i Näsby sände bud till sin fader.

3156 Ting i Norrbärke 1593. Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 113

3157 Lagmansting 1596 Stödda domböcker och rättegångshandlingar Vol 6 (opaginerat) Bild 1550

3158 Ting i Norrbärke 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 167-168

3159 Ting i Norrbärke 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 149

3160 Ting i Norrbärke 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 52

3161 Ting i Norrbärke 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 194

3162 Ting i Norrbärke 1604? Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:3 (Skadad volym, opaginerad) bild 820

3163 Ting i Norrbärke 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 17

Senare kallades följande till Örebro slott för att redogöra för händelsen: Israel Rasmusson från Kolviken, Olof Andersson i Vanbo, Ambjörn Andersson i Saxe och Mats Matsson i Nor. ³¹⁶⁴

1637 Päder Eriksson i Flatenberg fick fast på en systerdel i Flatenberg, som han haver löst av sin styvsyster Malin Eriksdotter för 5 fat osmundsjärn.

1641 Förliktes Päder Erichsson och Olof Erichsson i Flatenberg om en systerdel ibidem, att Päder skall behålla Anna Erichsdotters del efter sitt köptebrev, och skall Olof få lösa allena den andra systemns Kerstin Erichsdotters del

1640 Blev av sagt att Nils i Starbo och Peder i Flatenberg skola förskaffa sine brev fram till nästa ting om Getebo hemmanet, som deras föräldrar skulle bekommit, och om det icke befinnes vara fasta åtgångit skola de rätta bördsmännen få lov lösa det i bord igen. ³¹⁶⁵

1651 Nils Nilsson i Saxe gjorde anspråk på en systerdel i By, som är inlöst av Pär i Flatenberg

1652 Peder Erichsson i Flatenberg och Peder Erichssons änka i By blevo förente och förlikte

1694 Anders Andersson uti Munkbo, Nils Joensson i Flatenberg och Erik Isaksson i Flatenberg, som alla voro salig Lars Olssons mågar uti Snöån, klandrar det byte, som den 6/11 1693 är förrättat efter svärmodern, salig hustru Anna Erichsdotter, sägandes att allt då ej är framburet av sonens salig Anders Larssons änka, hustru Margareta Johansdotter och dess son Lars Andersson, item tro de sonen Johan Larsson hava njutit någon fördel. ³¹⁶⁶

3164 Ekberg, Göran. "Nähr Almogen komme i mårgon tillsamman at dher kundhe blifua onth utaff' - ett bergsmannauppror i Söderbärke på 1610-talet". *Bergslagshistoria* 2016: 45–50.

3165 Ting i Norrbärke 1640. (Renoverad dombok) Svea hovrätt Södermanlands län EXIe:1106

3166 Ting i Norrbärke 1694 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2755 sid 882

FURBO, NORRBÄRKE

Historik om Furbo hytta finns i en artikel av Karin Johansson i Norrbärkebygd nr 11 från 1990.

1547	Dalarnas handlingar 1547:10 Bild 44	Nybyggare som skattlades 1547 Furbo Rasmus
1549	Dalarnas handlingar 1549:3 Bild 169	Nybyggare Furbo Rasmus
1550	Dalarnas handlingar 1550:4 Bild 177	Nybyggare Furbo Rasmus
1551	Dalarnas handlingar 1551:3 Bild 145	Nybyggare Furbo Rasmus
1563	Dalarnas handlingar 1563:7 Bild 60	Esbjörn Gregersson
1564	Dalarnas handlingar 1564:14 Bild 102	Esbjörn
1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 13	Håkan i Furbo
1571	Älvsborgs lösen 1571	Håkan i Furbo Lasse Nilsson ibid Erik Per Larsson Olof Pålsson Hans Dalkarl
1575	Dalarnas handlingar 1575:14 Bild 60	Mickell i Furbo Smed?
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 22	Mickel i Furbo Smed
1606	Dalarnas handlingar 1606:5	Michel Håkansson, Olof Trondesson
1607	Dalarnas handlingar 1607:14	Olof Trondesson. Inget namn på den andra gården
1609	Dalarnas handlingar 1609: 4	Olof i Furbo
1615	Dalarnas handlingar 1615:10	Olof Trondesson, Ersätter? Israel Larsson
1618	Dalarnas handlingar 1618:11	Olof Trondesson, Israel Larsson
1619	Dalarnas handlingar 1619:14 Bild 18	Olof Trondesson, Israel Larsson
1620	Dalarnas handlingar 1620:2	Hustru Kerstin
1631	Roterings- och utskrivningslängd Västmanland 1631 Bild 432	Herman
1642	Mantalslängd SVAR	Herman i Furbo
1643	Mantalslängd SVAR	Herman i Furbo
1644	Mantalslängd SVAR	Herman i Furbo (endast två söner)
1645	Mantalslängd SVAR	Herman i Furbo
1646	Mantalslängd SVAR	Herman i Furbo

Furbo

1592: Staffan i Åvestbo bjöd upp ett hemman i Åvestbo, af Mickel Håkansson i Furbo, Norrbärke för ett torp benämnt Laggarbo och 2 läst järn ³¹⁶⁷

1594 Kom Mickel i Furbo och talade till Lasse Hansson i Finnbo om en häst, som Mickel menat at Lasse skulle hava ihjälslagit, blev av nämnden frigjord ³¹⁶⁸

Lagmansting 1639 Anders Påvelsson i Aspbenning uti rätten insinuerade ett faste och dombrev utgivit vid Gamla Norberg den 20 januari 1638 varutinnan förmäles att han haver lagligen till sig köpt av sin hustrus broder Herman Michelsson i Furbo uti Norrbärke socken en brodersdel i Årnebo uti G Norberg för fem skeppund stångjärn. Item av den andre sin hustrus broder Anders Michelsson i Årnebo två tegar uti bemälte Årnebo liggandes i Östertekten vid dammen, för fyra skeppund stångjärn och en spann säd begärdes härpå

3167 Ting i Norberg 1592 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 33

3168 Ting i Norrbärke 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 56

confirmation och yttermera stadfästelse. ³¹⁶⁹

HÅKAN

I handlingarna för Furbo ca 1570

MICKEL HÅKANSSON

I handlingar 1575-1606

OLOF TRONDESSON

Död ca 1619 i Furbo. Samtida med Mickel Håkansson.

Hustru: Kerstin. Omgift med Herman Michelsson, se nedan.

Barn:

Per Olofsson. Årängen, Söderbärke. Se under Västerby, Söderbärke.

Anna Olofsdotter.

Kirstin Olofsdotter

HERMAN MICHELSSON

Har en bror Anders Michelsson i Årnebo, Norberg och en syster gift med Anders Pålsson i Aspbenning, Västanfors.

Hustru: Kerstin. Änka efter Olof Trondesson, död ca 1619 i Furbo.

Barn:

Embjörn Hermansson

Michel Hermansson. Se nedan.

1646: Framhades en ung karl, Embjörn Hermansson i Furbo, som hade belägrat en piga, Margareta Olofsdotter i Språklan Mikaelitiden 1645 och fött barn. Ville ej taga henne till äkta. ³¹⁷⁰

1653: Samma dagh beviste Michel Hermansson i Furbo huru han hade inlöst av sina halvsyskon, nämligen af Per Olofsson i Årängen hans andel i samma hemman för tolf skeppund stångjärn. Än inlöst av h Karin Halvarsdotter, hennes andel för sex skeppund stångjärn. Item h Kirstin Olofsdotter för sex skeppund och sist givit h Anna Olofsdotter sex skeppund. Beviljades nu fasta. ³¹⁷¹

MICHEL HERMANSSON

Son till Herman Michelsson, se ovan. Död 1670 i Furbo.

Hustru: Karin Matsdotter. Född ca 1625 i Stimmerbo, Norrbärke. Dotter till Mats Andersson i Stimmerbo. Omgift med Jöns Jönsson, se nedan.

Barn:

Anna Michelsdotter. Född 1645 i Furbo. Gm skräddaren Erik Ersson Källman i Sala.

Mats Mickelsson Furuqvist. Född 1648 i Furbo. Hagge, Norrbärke.

Kerstin Michelsdotter. Född 1649 i Furbo. Gift med Johan Arvidsson Hägerman. Se nedan.

Karin Mickelsdotter.

Herman Michelsson. Född 1658 i Furbo. Död 1712 i Grangärde.

1670 Kom för rätten hustru Karin, salig Michel Hermanssons änka i Furbo, uppvisandes en häradsdom, given efter rågången mellan Getebo och Furbo, och där hos Erik Nilsson i Storbo, Nils Erssons son, gått över rålinjan och fällt in på Furubosidan. ³¹⁷²

1681: Johan Hegerman och Herman Michelsson i Furbo kände till moderbrodern Anders Matsson i Stimmerbo, om 1/6 i Anders Matssons 1/4 hemman uti Stimmerbo, den Anders skal vilja sig för fast och ständig egendom tillerkänna, medelst det Testamente som dess syster Anna Andersdotter en gl ofärdig piga till honom giordt d 28 juni 1673, som confererat blifwit å sidste ting d 28 jan 1681, hvilken siетtedehl Anna doch ej bortgifwa kan, efter förutom den siетtedehl som hon är arvtagare till, hwilken de nu, uthan ännu hwar att bortgifwa och disponera och efter sin tyckio, en annan siетtedehl därtill, som altså warit den brodern Anders Matsson bekom, är henne af dess fadher genom Testamente uplåten, att behålla sig till hielp och understödh så länge hon lefde, för sin bräcklige kropp skull, att någon af syskonen skulle dess helre vilja henne under sin skötsel uppehålla. Anders Matssons hustru inlade i rätten till sitt förwar Testamentsskriften och tingconfirmationen. Resol. Den siетtedehl som Anna enskilt i arv tillfallen är, hwilken Anders nu i 30 års tid gjort tjänst för, kändes Anders Matsson efter Testamente som till allt klanders förtagande och Häremot inkom under tingdagen Hägerman Item en dess swäger skräddaren Erich Ersson och prätenderade appellation, williandes ofwan ändra ... efter Annas död den Testamenterade siетtedelen. Som altså ej kunde emot både lagfarna Testamentet och ... tingconfirmation emottagas ³¹⁷³

3169 Lagmansting 1639 Svea hovrätt Uppsala län EXIa:3 sid 196

3170 Ting i Norrbärke 1646 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Örebro län EXIe:1786 sid 318

3171 Ting i Norrbärke 1653 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2727 sid 82

3172 Ting i Norrbärke 1670 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2734 sid 374

3173 Ting i Norrbärke 1681 Norrbärke tingslags häradsrätt AIa:2 sid 23

1681 2 resan Mats Michelssons i Hagge brodersdehl i Furbo samt Kohlmormarken? Sålades till Herman Michelsson och hans son Härman ³¹⁷⁴

1682: Erik Ersson Kälman Skraddare tillika med dess hustru Anna Michelsdotter, hava sålt till svågern Johan Herman all hustru Annas fasta egendoms anpart i Furbo den 29/6 1681. Beviljades första uppbudet. ³¹⁷⁵

1682 Herman Michelsson i Furbo begärde få börda tvådelarna av broderns, Mats Michelssons i Hagge, försålda del i Furbo till svågern Johan Hägerman den 17/4 1680. Hägerman svarade, Herman hafva för godwilligt afstått denna sin börd och lösningsrätt, altså begärande njuta nu sitt köp hälst efter lösningstiden är ute, sedansom 3dje uppbudet skedde d 6 juni 1681. Herman sade sig väl kunna unna svågern innehafwa denne dehl, men will icke präjudicera sina barn med bördsrättens bortlåtande, ty de kunde kanske bättra än han behöfwa i framtiden benämnde del Resol. ³¹⁷⁶

1682 Hust Anna Michelsdotters skraddarens Erich Ersson Källmans arfsrätt i Furbo såld till swågern Johan Hägerman. Klandrat af Herman Michelsson i Furbo såsom ofwan i Protocollet finns ³¹⁷⁷

1687: Johan Hägerman i Furbo begärde, såsom bördsman, få inlösa sin hustrus syskons bortsålda delar i Stimmerbo, nämligen Herman Michelsson uti Furbo, Mats Michelsson i Hagge och Anna Michelsdotter, skraddarnes i Sala hustru. ³¹⁷⁸

1690 Fastades åt Johan Hägerman i Furbo den jord i Stimmerbo, som han ibidem bördlöst, och blivit bortsåld av hans svåger, Herman Michelsson i Furbo, Mats Michelsson i Hagge och hustru Anna Michelsdotter, som är skraddaren Erik Källmans hustru. ³¹⁷⁹

1693 Mats Michelsson Furuqvist i Hagge har med sin hustrus samtycke i köp avstått till brodern Herman Michelsson i Furbo och svågern Johan Hägerman ibidem, allan hustruns arvsrätt i Hagge emot 63 skeppund tackjärn den 4/4 1691. Uppbjöds första gången. ³¹⁸⁰

1696 Salig hustru Margareta Matsdotters arvingar i Stimmerbo, änkan hust Karin Jöransdotter i Stimmerbo, hustru Anna Jöransdotter, och Mats Jöransson ... och Anders Jöranssons omyndiga son Anders Andersson ... hustru Karin Matsdotters i Furbo arvingar, nämndemannen Herman Michelsson i Furbo och Johan Hägerman på sin hustru, Kerstin Michelsdotters vägnar, samt Mats Michelsson och Michel Ersson, Anna Michelsdotters son, kårade till Anders Matssons arvingar i Stimmerbo, Lars Andersson, Tidich Andersson och Anders Anderssons son Johan anhållandes att som fahrsystem pigan Anna Andersdotter förleden våhren genom döden afgått, dhe måtte tillbytas lemha den ena siottedehl, som honom och dess fader genom testamente uplåten varit att behålla sig till hjälp och understöd medan hon lefde, och en här fallen häradsdomb af d 6.7. Juni 1681 tillerkänt Anders Matsson att njuta som denna sin syster skötte i dess lifstid, men hennes arvingar emellan efter hennes död ut till bytes gå, ... ³¹⁸¹

1696 ... Michel Ersson i Östra Mohren Kärande emoth Herman Michelsson i Furbo om arf war ej tillstädes, böter ³¹⁸²

1696: Michel Ersson i Öster Moren och svågern Samuel Ersson i Backbyn tilltalte sin före detta målsman, Herman Michelsson i Furbo, om inestående arv efter Erich Andersson i Öster Moren och modern Anna Michelsdotter. Framkom att deras fasters Kerstin Andersdotters, förre man även varit deras förmyndare. Hustru Kerstin nu för tiden gift med Erich Danielsson i Öster Moren.

JÖNS JÖNSSON

Född i Ulvshyttan, Tuna. Gift med Karin Matsdotter, Michel Hermanssons änka, se ovan.

Hustru: Karin Matsdotter. Vigda 1672. Född ca 1625 i Stimmerbo.

Jöns Jönsson har barnen Daniel Jönsson, Kristina Jönsdotter och Elisabet Jönsdotter från ett tidigare äktenskap, alla födda i Ulvshyttan, Tuna.

3174 Ting i Norrbärke 1681 Norrbärke tingslags häradsrätt AIa:2 sid 18

3175 Ting i Norrbärke 1682 Norrbärke tingslags häradsrätt AIa:2 sid 48

3176 Ting i Norrbärke 1682 Norrbärke tingslags häradsrätt AIa:2 sid 62

3177 Ting i Norrbärke 1682 Norrbärke tingslags häradsrätt AIa:2 sid 68

3178 Ting i Norrbärke 1687 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2747 sid 807

3179 Ting i Norrbärke 1690 Norrbärke tingslags häradsrätt AIa:2 sid 571

3180 Ting i Norrbärke 1693 Norrbärke tingslags häradsrätt AI:a3 Bild 1620

3181 Ting i Norrbärke 1696 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2759 sid 834

3182 Ting i Norrbärke 1696 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2759 sid 837

Furbo, Michel Hermanssons son Herman Michelsson

HERMAN MICHELSSON

Son till Michel Hermansson, se ovan. Född 1658 i Furbo. Död 1712 i Grangärde.

Hustru: Kristina Jönsdotter. Vigda 1676. Född 1654 i Ulvshyttan, Tuna. Död 1697 i Furbo. Dotter till Jöns Jönsson, se ovan.

Hustru: Lisbet Göransdotter. Född 1659 i Råmsbyn, Grangärde. Död 1739 i Grangärde.

Barn:

Första äktenskapet:

Anna Hermansdotter. Född 1755 i Furbo.

Karin Hermansdotter. Född 1677 i Furbo. Gift med Lars Hansson, född 1672 i Persbo, Grangärde.

Johan Hermansson. Född 1678 i Furbo.

Michael Hermansson. Född 1680 i Furbo. Död 1749 i Stockholm Maria Magdalena. Kyrkoherde i Maria Magdalena. Gift 1716 med Kristina Arosell.

Anders Hermansson. Född 1681 i Furbo. Död som barn.

Kerstin Hermansdotter. Född 1682 i Furbo. Död som barn.

Kerstin Hermansdotter. Född 1685 i Furbo.

Anders Hermansson. Född 1687 i Furbo.

Andra äktenskapet:

Göran Hermansson. Född 1700 i Ludvika, Grangärde

1699 Av ett tingsärende 1699 framgår att Mats Halvarsson i By är Herman Michelssons måg ³¹⁸³

1699: Nämndeman Herman Michelsson i Furbo, som är sinnad flytta ur denna socken till Gränges (Grangärde) socken, begärde avsked ifrån nämndemannaämbetet, vilket han uti 17 års tid innehaft ... ³¹⁸⁴

1718: Påstod Göran Hermansson i Ludvika, efter utverkad stämning på Lars Hansson i Furbo, det måtte honom beviljas tvenne gode män, som hos Lars Hansson avdela må i hus, hord och skog, dess del efter sin salig fader Herman Michelsson i Ludvika. Lars Hanssons hustru Karin Hermansdotter, uppviste sin broders, Cappellanen Herr Michael Hermonii uti Stockholm brev av den 23 Juni nästlidne, varav framgick att herr Hermonius har inestående arv både på fäderne och moderne, och anhöll att dess halvbroders begärde arvsskiftning uppehålles till dess deras styvmöder, hustru Elisabet Göransdotter, lagligen dem avvittrat haver deras fädernes arv i Ludvika. ³¹⁸⁵

Kyrkoherde Michael Hermansson Hermonius var morfar till Carl Michael Bellman.

Vidare information ^{3186 3187 3188}

Furbo, Michel Hermanssons måg Johan Arvidsson Hägerman

JOHAN ARVIDSSON HÄGERMAN

Måg till Michel Hermansson, se ovan. Född 1657 i Hägernäs, Ramsberg.

Hustru: Kerstin Michelsdotter. Vigda 1678. Född 1649 i Furbo.

Hustru: Brita Olofsdotter Grubb.

Barn:

Elsa Johansdotter. Född 1679 i Furbo

Arvid Johansson. Född 1681 i Furbo. Gift med Anna Ingelsdotter Fontelia. Död 1742 i Strand, Vika. Sonsonen Ingel Arvidsson Hägerman gift till Gylle, Stora Tuna.

Beata Johansdotter. Född 1683 i Furbo

Kerstin Johansdotter. Född 1685 i Furbo

Johan Johansson. Född 1686 i Furbo

Herman Johansson. Född 1688 i Furbo

Kerstin Johansdotter. Född 1691 i Furbo

Karin Johansdotter. Född 1694 i Furbo

1693 Lars, Tidich och Johan Anders söner i Stimmerbo hava nu under tinget förlikts med Johan Hägerman i Furbo, att till den Stugans reparation som han äger stående på Anders Matssons gård i Stimmerbo, och de

3183 Ting i Norrbärke 1699 Norrbärke tingslags häradsrätt A1a:4 Bild 3810

3184 Ting i Norrbärke 1699 Norrbärke tingslags häradsrätt A1a:4 Bild 3180

3185 Vadfors, Kjell. "Norrbärke - Byalängder, Domböcker. Söderbärke - Domböcker. Norberg Domböcker. Utgivet på CD av Västerbergslagens Släktforskare."

3186 Skogsjö, Håkan. "Skalde-anor. Carl Michael Bellmans härstamning". I Stadsbor i gångna tider, 227–36. Sveriges släktforskarförbund. Årsbok. 1989. Stockholm: Sveriges släktforskarförbund, 1989.

3187 "Carl Michael Bellman". Svenskt biografiskt lexikon.

3188 Hellerström, Erik: Några anteckningar om Bellmans förfäder i Norrbärke. Släkt och Hävd 1962 sid 54-55

omomsänder hyttan låtit förfalla, ...³¹⁸⁹

FURBO TORP

MATS THOLSSON

Hustru:

Barn:

Per Westenius. Gift med Kerstin larsdotter, dotter till Lars Bengtsson från Barksta, Malma och sondotter till Bengt Halvarsson född i persbo, Grangärde. Se vidare Persbo och den tvist Per Westenius förde med sin hustrus släktingar i Persbo angående svärfaderns arvslott.

*1692 Hustru Lisbet Olsdotter i Gubbo och dess salig system, hustru Kerstin Olsdotters i Wanbo son, Olof Matsson, kärade till svågern Nils Ersson i Gubbo, sägandes honom förvägra dem uttaga deras arvsrätter uti faderborders, Anders Tholssons, nock fadersystem, hustru Brita Tholsdotters, hus och jord i Gubbo. Nock begärde de få avvitra deras parter som dem tillfallit efter fadern Olof Tholsson och deras arvtal var sådant: En antavla finns inritad i domboken där Tohl i Gubbo har fyra barn, Anders Tholsson i Gubbo, Olof Tholsson i Gubbo, Mats Tholsson i Furbo torp och Brita Tholsdotter, barnlös död. Anders Tholsson har dottern Ingeborg Andersdotter, barnlös död. Olof Tholsson har Kerstin Olsdotter i Wanbo med sonen Olof Matsson, Brita Olsdotter Nils Erssons i Gubbo samt Lisbet Olsdotter i Getbo. Mats Tholsson vid Furbo Torp har Herr Peter Westenius och hans syskon.*³¹⁹⁰

*1693 Adjunctus, vällärde Pehr Westenius, som är salig Lars Bengtssons i Persbo måg, talade på sin hustrus och dess syskons vägnar, noch medelst den fullmakt som Lars Bengtsson fått av sina bröder Halvar och Per Bengtssöner i Barkesta; item kärade salig Per Bengtssons son, cornetten Bengt Persson till salig Vidik och Anders Halvarssöners arvingar i Persbo, Lars Bengtssons sykonbarn, om farfaderns, Bengt Halvarssons i Barkesta, broderdel under Halvards hemman i Persbo, som de sade dem innehava och besitta utan lösen*³¹⁹¹

3189 Ting i Norrbärke 1693 Norrbärke tingslags häradsrätt A1a:3 Bild 1510

3190 Ting i Norrbärke 1692. Norrbärkes tingslags häradsrätt A1a:3 (opaginerat) Bild 1140

3191 Ting i Grangärde 1693 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EX1e:2754 sid 867

GESSBERG, NORRBÄRKE

1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 13	Gessbergshyttan brukas av Erik på Gessberg
1571	Älvsborgs lösen 1571	 på Gässeberg Erik på Gesseberg
1575	Dalarnas handlingar 1575:14 Bild 60	Fru val?borg landbor Öde Gässebergshyttan
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 22	Är öde

Helge Forssell i Bärkebygden Del 1: Gessbergshyttan kan ha varit i drift under 1500-talet utan att detta noterats i längderna, i dessa heter det om hemmanet att ”räntan går till gården”. Därmed menas att ägen var befriad från skatt. Gessberg var alltså ett frälsehemman.

GETBO, NORRBÄRKE

1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4370 / sid 815 (AID: v915774.b4370.s815, NAD: SE/RA/510102)	Anders Finne i Jutebodha (Desse efterföljande gjord järn ut) Gamla Sölfberget) Se Starbo
1546	Ting i Norrbärke 1546 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 34	Olof
1547	Ting i Norrbärke 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 80	Olof
1548	Ting i Norrbärke 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 118	Olof
1557	Dalarnas handlingar 1557:11 (Bild 49)	Per Olsson och Lars Nilsson
1563	Dalarnas handlingar 1563:7 Bild 60	Erik Olsson Getbohyttan Erik Olsson ibm
1564	Dalarnas handlingar 1564:14 Bild 102	Erik Olsson Getbohyttan brukas av Erik Olsson
1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 13	Erik Olsson Giättebodahytta brukas av Erik Olsson i Gpetteboda och Olof Klasson i Torbergsboda
1571	Älvsborgs lösen	Erik
1575	Dalarnas handlingar 1575:14 Bild 60	Erik Olsson i Gietebo Getbohyttan brukas av Erik Olsson i Gietebo
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 22	Erik i Gietebo Getbohyttan brukas av Erik Olsson i Gietebo

1549 Kom för rätten Erik Olsson i Getbo och talade till Nils Larsson i Löknäs om en skog liggandes vid Getbo, vilken skog Erik fick

Kom för rätten Nils Larsson och talade till Lasse Persson om ett ³¹⁹²

1550 Kom bör rätten Erik Olsson i Getbo och talade till Nils Larsson i Löknäs om en skog, liggandes vid Getbo, vilken skog Erik fick i pant året tillförend

1596 Erik Olofsson i Getebo bjuder upp en systerdel ibidem köpt av Anders Ingevaldsson i Stimmerbo samt hans syskon

1598 Erik Olofsson i Getebo bjuder upp en systerdel ibidem, köpt av Anders Ingevaldsson och hans syskon, hustru Klara och hustru Elin i Torberbo, hustru Elin på heden och hustru marit i Ingevaldsbo ³¹⁹³

1598 Olof Eriksson i Getbo för ... på en gruva för Hans Olofsson i Starbo ³¹⁹⁴

1599 Kom Olof Erichsson i Getebo och gav tillkänna hur han hade stått sin fader före i några år, och hur hans fader var honom skyldig något järn och nu begärde han något för sitt omak då vore hans syskon och han så här för ense att han utan att byta skulle behålla ett spanne sädesjord och sedan gå dem andra jord till bytes ³¹⁹⁵

1603 Olof Persson i Getbo bjuder upp ett hemman köpt av Hans Erichsson i Riste? för 30 fat osmunds ³¹⁹⁶

1605 Olof Persson i Getebo bjuder up 1 gången ett halvt hemman ibidem köpt av Hans Erichsson ibidem för 30 fat osmundsjärn ³¹⁹⁷

En Gothskalk Timmerman från Stockholm uppförde en hammare i Getbo 1633 ³¹⁹⁸

1640 Blev av sagt att Nils i Starbo och Peder i Flatenberg skola förskaffa sine brev fram till nästa ting om Getbo hemmanet, som deras föräldrar skulle bekommit, och om det icke befinnes vara fasta åtgångit skola de rätta

3192 Ting i Norrbärke 1550 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 164

3193 Ting i Norrbärke 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 41

3194 Ting i Norrbärke 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 41

3195 Ting i Norrbärke 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 148

3196 Ting i Norrbärke 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 142

3197 Ting i Norrbärke 1605 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 255

3198 Forssell, Helge. Bärkebygden del 1. Ur bygdens historia till mitten av 1800-talet. 1977. S 128

bördsmännen få lov lösa det i börd igen. ³¹⁹⁹

3199 *Ting i Norrbärke 1640. (Renoverad dombok) Svea hovrätt Södermanlands län EXIe:1106*

GRUVRISET, NORRBÄRKE

1607 utfärdade Carl IX ett brev från ”Wester Sölwerberget” där han utlovar sex års skattefrihet för dem som ville röja torpställen på kronans mark eller anlägga hyttor

Torp och torpare under Starbo Bruk, Schisshyttan och Väster Silfberg sammanställt av Väster-Silvbergscirkeln. Ludvika, 1991.

Torpare i strid för åborätt SR Bygdeband

Vid tinget 1735 gick man igenom torpen under Västra Silfberg hänvisande till ett brev från landshövdingen Reuterholm ³²⁰⁰ var Baron Carl Gustaf Cedercreutz ³²⁰¹ och samtliga torpare under Väster Silfberg närvarande och det redogjordes för vem som uppbrutit torpen ³²⁰²

Om detta se vidare Wikitreesida om Torpen vid Grufriset / Gruvberget i Norrbärke, Dalarna

https://www.wikitree.com/index.php?title=Space:Torpen_vid_Grufriset_/Gruvberget_i_Norrb%C3%A4rke%2C_Dalarna%2C_Sverige&public=1

med länkar vidare till de enskilda torpen

3200 Nils E Reuterholm se SBL Nils E Reuterholm, <https://sok.riksarkivet.se/sbl/artikel/6610>, Svenskt biografiskt lexikon (art av Birgitta Ericsson)

3201 Ägare till Ludvika bruk https://sv.wikipedia.org/wiki/Ludvika_herrg%C3%A5rd

3202 Ting i Norrbärke 1735 Norrbärke tingslags häradsrätt A1a:13 (opaginerat) Bild 1280

GUBBO, NORRBÄRKE

1575	Dalarnas handlingar 1575:14 Bild 60	Hans Olsson Smed?
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 22	Jöns Olsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Västmanland 1631 Bild 432	Erik Matsson sonen Olof Eriksson Olof Simonsson Mats Tolsson Erik i Simonsbo
1654	Jordebok Kopparbergs län 1653 SVAR	Olof Simonsson Tol Simonsson 1/2 Erik Matsson 1/4 Mats Persson 1/4

SIMON

Hustru: Barbro Olofsdotter

Barn:

Olof Simonsson

Thol Simonsson

Anders Simonsson

OLOF SIMONSSON

Barn:

Hans Olsson. Se nedan.

THOL SIMONSSON

NN Tholsson, som har en dotter gift med Nils Ersson. Se nedan

Mats Tholsson. Son

ANDERS SIMONSSON

Barn:

Erik Andersson. Tog upp torp i Gruvriset

Dotter gift med Olof Andersson i gamla gården, Starbo

1599 Anders Simonsson i Gubbo för mökränkning med Brita Mårtensdotter i Våla Socken ³²⁰³

1606 Kom Erik Pedersson, fogde på samma gård (Västra silvberg) och gav till kända huru en benämnd Anders Simonsson i Gubbo var av sex män, mend till att tjäna på samma gård och och ej ville komma dit utan stack sig undan, lät så fogden honom antasta och när han kom till gården han slå en halsring på honom. Kom hans broder Olof Simonsson och gjorde dagsverkan i skogen. Kom så Erik Pedersson skulle ... vad de gjorde som samma ... kom på ängen språng Olof till fogden med sin lie och ville honom hugga var han ej hade komit undan, dock gjorde han honom ej skada Denne dömdes efter stadgan som gjordes 1470 och efter 19 capitlet i gårdsstadgan, Miste Livet ³²⁰⁴

1687: Tvistade Hans Olsson i Gubbo och Nils Ersson ibidem om jordelöse och skifte uppå ägorna under hemmanet de åbo, Simons hemman kallat, vilket är 1/4 hemman. Därunder de befanns således arvtagande vara: nämligen Simon lämnat tre söner efter sig, Olof, Anders och Thol. Olofs son är denne Hans Olsson, Thols sonemåg är Nils Ersson. Anders Simonsson har lämnat sin brodersdel dess barn på 10 systerdelar till arvs. Därav har Olof Simonsson sig tillbytt emot jord i Funn Jugas hemman av Anders måg, Olof Andersson i gamle gården uti Starbo 6 systedelar som bytesbrevet utvisar 30 maj 1651. Nock tillhandlat sig en brodersdel av sonen Erich Andersson i Bråfall enligt köpeskrift den 7/9 1653. De övriga 2/10 har Nils Ersson sig tillöst av Pehr Andersson i Grufriset. Nock opplade Hans Olsson en testamentsskrift av den 12)9 1618 däruti modern, hustru Barbro Olsdotter, har givit till sin son, Olof Simonsson, ett stycke uti täckten öster om bäcken. ³²⁰⁵

1690 Gavs Hans Olsson i Gubbo fasta på det köp hans fader, salig Olof Simonsson ibidem, gjort med salig Erich

3203 Ting i Norrbärke 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 149

3204 Ting i Grangärde 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 110

3205 Ting i Norrbärke 1687 Norrbärke tingslags häradsrätt AIa:2 sid 215

Andersson i Lilla Bråfall, om den jordedel som hans fader, Anders Simonsson, ärft i Gubbo. Köpebrevet daterat den 7/9 1633 ³²⁰⁶

1691 Salig Olof Tholssons arvingar i Wanbo, Saolomon Mårtensson ibidem, Nils Erichsson i Gubbo, Anna Matsdotter i Bommarsbo, Olof Matsson Bark, Elisabet Olsdotter i Gubbo hava bytt arvet sig emellan.

1692 Hustru Lisbet Olsdotter i Gubbo och dess salig systers, hustru Kerstin Olsdotters i Wanbo son, Olof Matsson, kärade till svågern Nils Ersson i Gubbo, sägandes honom förvägra dem uttaga deras arvsrätter uti faderborden, Anders Tholssons, nock fadersystemens, hustru Brita Tholsdotters, hus och jord i Gubbo. Nock begärde de få avvitta deras parter som dem tillfallit efter fadern Olof Tholsson och deras arvital var sådant: En antavla finns inritad i domboken där Tohl i Gubbo har fyra barn, Anders Tholsson i Gubbo, Olof Tholsson i Gubbo, Mats Tholsson i Furbo torp och Brita Tholsdotter, barnlös död. Anders Tholsson har dottern Ingeborg Andersdotter, barnlös död. Olof Tholsson har Kerstin Olsdotter i Wanbo med sonen Olof Matsson, Brita Olsdotter Nils Erssons i Gubbo samt Lisbet Olsdotter i Getbo. Mats Tholsson vid Furbo Torp har Herr Peter Westenius och hans syskon. ³²⁰⁷

1594 Hustru Brita (överstuket) Olof Hansson i Gubbebo bjuder upp Gubbebo köpt av sina syskon ³²⁰⁸

Olof Hansson i Gubbo bjuder upp förnämnde Gubbo löst av sina syskon för 23 fat ³²⁰⁹

1595 Olof Hansson i Gubbo samt alla hans syskon bjuder upp förnämnde Gubbo köpt av Per Larsson i Starbo för 12 fat 100 osmundsjärn. Även haver Olofs fader Hans Olofsson köpt av sina syskon och givit dem alla 23 fat och av samma järn kommer Hans Hans Olofssons hustru Brita Narvesdotter en tredjedel och sedan bytte syskonen jorden sig emellan. ³²¹⁰

1606 Erik Matsson i Gubbo på sina styvbarns vägnar bjuder upp en jordedel i förnämnde Gubbo i pant av hustru Brita Narvesdotter för tackjärn 9 skeppund, ... Nu kom Tohl Simonsson ibidem och klandrade därpå, så efter barnen är omyndiga skall detta stå till dess att de till manns komma item en brodersdel ibidem uppbjuder Erik Matsson köpt av Olof Hansson ibm för ^{3211 3212}

1607 Erik Matsson i Gubbo bjuder andra gången en jordedel ibidem, på sin styvbarns vägnar Anders Nilssons barn vilken del Anders köpt har av hustru Brita Narvesdotter för tackjärn 9 skeppund ... än haver han löst av Olof Hansson ibidem 3 åkertegar för ^{3213 3214}

HANS OLOFSSON

Hustru: Brita Narvesdotter

Barn:

Olof Hansson, se nedan

OLOF HANSSON

Son till Hans Olofsson, se ovan.

Barn:

ANDERS NILSSON

Hustru:

ERIK MATSSON

Omgift med Anders Nilssons änka, se ovan.

Hustru:

3206 *Ting i Norrbärke 1690 Norrbärkes tingslags häradsrätt Aia:2 sid 571*

3207 *Ting i Norrbärke 1692. Norrbärkes tingslags häradsrätt A1a:3 (opaginerat) Bild 1140*

3208 *Ting i Norrbärke 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 10*

3209 *Ting i Norrbärke 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 57*

3210 *Ting i Grangärde 1595 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 108*

3211 *Ting i Norrbärke 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 108*

3212 *Ting i Norrbärke 1606 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 303*

3213 *Ting i Norrbärke 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 221*

3214 *Ting i Norrbärke 1608 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 348*

HAGGE, NORRBÄRKE MED SNÖÅN OCH HAGEN

Hagge by i Norrbärke socken ligger efter ett strömdrag mellan sjöarna Haggen och Nedre Hillsen. Här har järntillverkning pågått, som man känner till, sedan början av 1500-talet. Då fanns här två masugnar i drift och i den första jordeboken från år 1539 erlade Godsvan 1 öre 6 stycken i Jernskatt och 23 penningar i belgskatt samt i Hyttegeld 2 hundra, 2 öre 12 sticken. Jåp erlade ingen jern- eller belgskatt. Däremot erlade han i hyttegeld samma belopp som Godsvan. Han nämns första gången redan 1518, då han var nämndeman vid ett ting i Norrbärke. Enligt den årliga räntan från 1539 skulle han betala 1 öre och 6 stycken osmundsjärn samt 23 penningar i markgäld och ett halvt fat osmundsjärn i hytte-gäld. (God)Sven i Hagge ägde en stor gård och hälften i Hagge hytta. Dessutom ägde han Fösarbo, en gård som låg omkring 5 kilometer från Ludvika mot Smedjebacken.

”Hagge - temanummer”. Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 58 (1996).

1518	Brev, se nedan	Gosven Olof Knutsson
1547	Ting i Norrbärke 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 80	Gosven i Hagge
1548	Ting i Norrbärke 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 118	Gosven i Hagge
1563	Dalarnas handlingar 1563:7 Bild 60	Lasse Jopsson och Narve Jopsson Sven Hansson Haggehyttan brukas av Lasse Jopsson, Narve Jopsson och Sven Hansson
1564	Dalarnas handlingar 1564:14 Bild 102	Lasse Jopsson och Narve Jopsson Sven Hansson Haggehyttan brukas av Lasse Jopsson, Narve Jopsson och Sven Hansson
1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 13	Lasse Jåpsson och Narve ibid Lasse Svensson ibid Haggehyttan brukas av Lasse Jåpsson Narve Jåpsson och Lasse Svensson ibid
1571	Älvsborgs lösen	Narve i Hagge Joel Larsson ibid Marit ibid af en hemmadel? Lasse Svensson Hans Erichsson Olof Larsson Mats Nilsson
1575	Dalarnas handlingar 1575:14 Bild 60	Joel Larsson och Narve i Hagge Lasse Svensson ibidem Haggehyttan brukas av Joel Larsson, Narve Jopsson och Lasse Svensson i Hagge
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 22	Joel Larsson och Narve i Hagge Lasse Svensson ibidem Haggehyttan brukas av Joel Larsson, Narve och Lasse Svensson ibid
1631	Roterings- och utskrivningslängd Västmanland 1631 Bild 432	Olof Larsson Widik Olofsson Olof Olofsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Västmanland 1631 Bild 432	Snöån: Olof Olofsson Daniel Israelsson dräng Hans Olofsson dräng Olof Olofsson Erik Eriksson brodern Johan Eriksson
1631	Roterings- och utskrivningslängder Krigsarkivet Västmanland 1631 bild 435	Under Söderbärke Nybyggare Per finne vid Snöån
1654	Jordebok Kopparbergs län 1653 SVAR	Lars Jönsson ¾ Tillökat 1643 Olof Narvesson ¾ tillökt 1643 Olof Larsson ¾ Tillökas 1643 Ingve Hansson Sjövad Nils Johansson Sjövad Daniel Israelsson ½ Tillökat 1643 Erich Jönsson Snöån Olof Nilsson Snöån Peder Nilsson Snöån Lars Jönsson Snöån

1518 skänker Peder Torgilsson i By, Norrbärke Yxhammarsbo till Västerås domkyrka. Detta bevittnas av följande: Olof Hansson i Starbo, Lasse Persson i Näs, Jon Smålänning, Gosven i Hagge, Bengt i Västansjö, Påvel i Holen, Olof Classon, Han Laurentsson i Starbo, Olof Medelpad, Olof Nilsson Nya Hyttorna, Anders i Lerendbo, Olof Knutsson i Hagge samt Larens Kyrkoherde i Berke och Olof Arvidsson Bergsfogde i Norberg. De bägge sistnämndes samt Olof Hanssons i Starbo sigill finns fästa vid dokumentet. ³²¹⁵

GOSVEN (SVEN) HANSSON

Har en bror Wideke Hansson, se nedan.

Hustru:

Barn:

Lasse Svensson. Se nedan.

Peder Svensson. Skrivare och senare kamreraren i räkningekammaren. Stockholm. Hustru Klara Nilsdotter (d 1599) blev omgift med kunglige sekreteraren o genealogen Rasmus Ludvigsson. ³²¹⁶

Anna Svendsdotter gm Mats Hansson i Västerås. Son Johannes Marthiae Arosiensis, Kyrkoherde i Bro och Romfartuna. ^{3217 3218}

Agneta Svendsdotter

NN Svensson. Dotter Sigrid gift med Olof Larsson i Fagersta, Västanfors. (Sonson till Hennike Bengtsson i Vad)

Förmodligen Hans Svensson . Marnäs, Norrbärke. Östansbo?

Karin Svendsdotter gift med Per Henniksson i Vad, Söderbärke. (Son till Hennike Bengtsson i Vad)

Hon har bl a jord i Fragg, Norberg som arv.

Olof Svensson. Marnäs, Norrbärke. Son Hans Olofsson i Starbo, förmodligen senare Sundbo, Västanfors.

Anders Svensson i Ludvika, Grangärde. Anders förekommer tidigare i Fragg, Norberg. Samt i Ludvika, Moren, Söderbärke och förmodligen i Näsbyn, Söderbärke . Per Henniksson i Vad löser in jord i Fragg från honom. Se vidare Södra gården i Fragg samt Näsbyn, Söderbärke

Eventuellt Narve Svensson. Kyrkoherde i Norberg

WIDIK HANSSON (WIDICHINUS JOHANNIS GRENGIUS)

Bror till Gosven Hansson, se ovan. Kyrkoherde i Söderbärke 1539-45, Munktorp 1545-

Ägde jord i Moren, Söderbärke, Näsbyn, Söderbärke samt Skenshyttan. Anders Svensson, son till Gosven Hansson brukar den efter honom. Har del i Skenshyttan. Ägare av en hammarsmedja i Malma socken.

Hustru:

Barn:

Lars Widiksson (Laurentius Widichini), kyrkoherde i Bro socken.

Se vidare Näsbyn, Söderbärke samt Munktorp

Gosven Hanssons familjekrets behandlas av Anders Winroth i en artikel i tidskriften Släktforskaren från 1985. ³²¹⁹
Gosven ägde en stor gård och hälften i Hagge hytta. Dessutom ägde han Fösarbo gård. 1554 tog Gustav Vasa denna gård från Sven (Gosven) i Hagge för att använda den som avelsgård under Väster Silfbergs kungsgård. 1562 skriver Sven i ett brev (som finns i original i Ludvika Gammelgårds arkiv), att han är gammal och sjuk och orkar inte "bråka" med kungen, utan för över Fösarbo på sin son Peder Svensson. Så småningom får Peder Svensson av Erik XIV istället Marnäs Kronogård (nuvarande Ludvika Gammelgård) ^{3220 3221}
Se vidare Marnäs, Norrbärke

Några år tidigare 1551 skrev kungen ett personligt brev till "Godhe Sven"

"Till Godhe Sven, att han handler med meninge bönder i Norrebecke sockn, att the sig velvillige vele befinne lathe att uptage och bruke thet sölfberg, som ved Biscopzberga ligger, effther Kong:e M:tt undervijst är, at samme berg schall giffve både sölf och bly etc.

³²²²

Ett år sedare kommer 1552 kommer ett kungligt brev där kungen förbjuder allmogen att efter gammal vana framställa silvret hemma. ^{3223 3224}

Hans Jacobssons bror Peder och hans hustru Anna Gerlaksdotter Stierna

3215 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Första delen. Nr 232

3216 Gillingsstam, Hans, Rasmus Ludvigssons och hans hustrurs släktförbindelser, Släkt o Hävd 1950:2-3

3217 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne I:2 sid 235 (Bro)

3218 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne I:2 sid 663 (Romfartuna)

3219 Winroth, Bidrag till Ludvika gammelgårds äldsta historia, Släktforskaren nr 16-18, 1985-86.

3220 Gosvens anknytning till Ludvika Gammelgård. Släktforskaren nr 58. 1996.

3221 Se även Forsell, Helge. Bärkebygden del 1. Smedjebackens kommun, 1977. Sid 48

3222 Gustaf den förstes registratur utgifvet af Riksarkivet XXII: 1551. Stockholm 1904. <http://hdl.handle.net/2077/58775>

3223 Forssell, Helge. Stollbergets gruvor. Belgstin-sågnen i historisk belysning. Dalarnas museums serie av småskrifter 34. Dalarnas museum, 1983.

3224 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen. Nr 796

från Kniva 4) hade möjligen sonen Hans Pedersson, nämnd i Elfsborgslängden 1571 — och säkert dottern Margareta, vars dotter med Nils Orgellekare Clara blev gift för andra gången med räntekammar skrivaren Peder Svensson från Hagge i Norrbärke, som av Eric XIV 1563 i byte fick Marnäs kronogård, nu Ludvika Gammelgård 5) — och för tredje gången med ingen mindre än Wasakungarnas kansliskrivare och genealog Rasmus Ludvigsson. — Brodern »Jåper» Jacobsson äktade möjligen en dotter av Olof Olofsson Stierna och Ingeborg Jönsdotter Swinhufvud — i så fall ha alla de tre förnämliga ätterna här knutits samman. Det är sannolikt 4 hans söner, som träffas i hjälpskatelängden 1571: Erik Jåpsson i Sundbornsbyn, Oluf på Krokfors, Hans på Höjen och Sten på L. Främsbacka. Av den sistnämndes söner blev Håns stamfar för släkten Hellström, som i flera led innehade L. Främsbacka, och Mickel Stensson (f 1685) antagligen för släkten Steinholz, vilken i så fall också hör till Simla-ätten och av vilken en gren även slog rot i Karlborn. ³²²⁵

Kyrkoherden Widichinus Johannis (Videke Hansson) var bror till Gosven. ^{3226 3227} Kyrkoherde i Söderbärke sn 1539-1545, (se Näsbyn, Söderbärke), kyrkoherde i Munktorp sn 1545, kontraktsprost och riksdagsman. Han är samtidigt bergsman och skrivs 1540 å N. Moren (Söderbärke), där han i skatt utgår 4 hdt järn. På V Moren (Norrbärke) står han antecknad 1542 och utgör där ½ hdt 30 osmunder. Han äger ock Näsbyn med tillhörande äng Gräsmäyra. I Skenshytta hade han även del. Ägare av en hammarsmedja vid Lyftingströmmen, Malma sn. ^{3228 3229}

Son Laurentius Widichini, kyrkoherde i Bro ^{3230 3231}

Troligen tillsammans med någon kompanjon har Vidik låtit uppföra hammarsmedjan vid Kolsva under 1545. Två år senare står han antecknad i fogderäkneskaperna för en avrad på 4 skeppund stångjärn. Under 1548 återfinnes Vidik som stångjärnsleverantör till Stockholm. Det förekommer vissa felaktigheter i skattelängderna men Oskar Björnåger slår fast att det vid denna tid endast fanns en hammarsmedja vid denna plats efter Hedströmmen, och den låg inte på Malmasidan utan på Brosidan. Vidik ägde denna med Hammarsmeden Lasse Jönsson Finne och senare Jöns Larsson. 1569 låg hammarsmedjan i Kolsva öde, och den totalförstördes av vattenfloden sju år senare. I början av 1600-talet gjordes försök att återuppbygga hammarsmedjan i liten skala men det blev istället en sågkvarn. Vid 1630-talets början förvärvades den vattendrivna sågen på den tidigare hammarplatsen av Köpingsrådmannen Abraham Persson och sonen Peder Abrahamsson. Efter den sistnämndes död sålde dennes änka anläggningen inklusive tomtmark och framkört timmer till borgmästaren Olof Hising i Köping. ³²³²

1549 Kom för rätten Jöns Bengtsson i Västansjö och talade till Anders i Starbo om sin faders brodersdel i Starbo. Anders svarade det Anders fader hade betalat sin broder Bengt Jöns fader med 2 läster järn och hade de köpebrev som Godsven i Hagge och Herr Erik vittnade att de det sett och hört hade, och förkom när Starbo brann. Omsider blev de så förenta det Anders unte och antvordade Jöns Bengtsson en treding uti ett hemman kallas Kolviken uti vått och torrt, där emot hemmolade Jöns Bengtsson Anders Olsson sin faders brodersdel i förnämnda Starbo och allan sin del på Skenshyttorna och annorstädes där Jöns Bengtsson äger? efter sin fader med alla de delar det tillhör.

Talade och Godsven i Hagge Anders Olsson till om en systerdel i Starbo om vilken systerdel de blevo så förente det Anders Olsson unte och antvordade Godsven tvådelarne uti förnämnda hemman Kolviken och Godsven unte och antvordade Anders Olsson den systerdel i Starbo. ³²³³

1595: Kom för rätten Lasse Svensson i Hagge och lade ett bytesbrev i rätten, lydandes huru han hade gjort ett vänligt jordebete med Halvard Hermansson i Persbo i Gränge socken, i så måtto att Lasse Svensson gav Halvard sin hustrus jord liggandes i Halvarsbenning både i hus och äng i Norbergs socken, och Halvard gav Lasse igen sin hustrus jord liggande i Hagge, med alla tillägor. ³²³⁴

1595 Än inlade Lasse en skrift lydandes huru han hade köpt en systerdel av sin syster hustru Anna, Mats Hanssons i Västerås för 3 fat.

3225 Forsslund; Karl Erik: Med Dalalven Från Källorna Till Havet Del III Bok 3 Sundborn sid 94 <https://archive.org/details/MedDalalvenFranKallornaTillHavetDelIIIBok3/page/n97>

3226 Berglund, Torsten. "Johan Olof Wallins antavla nr 149". Svenska antavlor Band IV, nr 9 (1999).

3227 Ting i Norrbärke 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 165

3228 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne I:2 sid 367 (Söderbärke)

3229 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne I:2 sid 130 (Munktorp)

3230 Winroth, Bidrag till Ludvika gammalgårds äldsta historia, Släktforskaren nr 16-18, 1985-86.

3231 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne I:2 sid 234

3232 Björnåger, Oskar: "Hedströmmens äldsta hammarsmedjor." Västmanlands fornminnesförening och Västmanlands läns museum. Årsskrift. (1987):15-42.

3233 Ting i Norrbärke 3 apr 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 138

3234 Ting i Norrbärke 1595 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 145

Än av sin syster hustru Agneta, för sin del upburit 3 fat, än en brodersdel av Per Svenssons barn i Stockholm, Sven Persson och Karin Persdotter för ½ läst järn, än en brodersdel i Hagge av sin broders dotter hustru Sigrid Olof Larsson i Fagersta i Norberg för ½ läst. ³²³⁵

1595 Kom Lasse Svensson och gav tillkänna huru han hade något fiske i ... än liggandes västan sunnan Haggen, så fanns at Lasse ³²³⁶

1592 Germund i Sundbo bjuder upp ett halvt hemman i Sundbo för 3 läster järn
Per Larsson i Sundbo bjuder upp en halvpast i samma hemman, köpt av Per Matsson i Sundbo för 3 läster järn ³²³⁷

1594: Germund i Sundbo bjuder upp ett halvt hemman i Sundbo köpt av Lasse Svensson i Hagge för 3 läster.
Kland av Hans Olofsson i Starbo. ³²³⁸

Troligen är det Gosven Hanssons sonson Hans Olofsson i Starbo som klandrar köpet och också blir den som får köpa i Sundbo. Halva Sundbo verkar alltså ha ägts av Gosven eller av hans hustru. Den andra halvan av byn verkar ha ägts av arvingarna till Nils Jonssons dotter Ingeborg Nilsson i Persbo, enligt samma mönster som i Fragg, Norberg. Se vidare Sundbo, Västanfors.

1595 Stod Widik Narvesson i Hagge och talade till Lasse Svensson ibidem om en ö liggande i Haggen . Så behöll Lasse rossake?ön, och Narve med sina söner ön ³²³⁹

1596 Kom Lasse Svensson i Hagge och Nils Larsson i Stimmerbo och hade gjort ett jordebyte sig emellan så att Lasse Svensson gav Nils ½ span säde jord liggandes i Stimmerbo som är Lasses hustrus jord med hus och äng, därtill och Nils gav Lasse sin hustrus jord igen i lika måtte med alla tillägor som är liggandes i Hagge ³²⁴⁰

1597: Kom för rätta Lasse Svensson i Hagge och inlade ett brev i rätten lydandes hur Herr Lars Widiksson, kyrkoherde i Bro socken, som är Lasse Svenssons sykonbarn, haver förnämde Lasse den del som honom tillkom efter sin fader, så fanns i sanning, at Gosven i Hagge som var Lasses fader, haver köpt samma del av sin broder Herr Widik, Herr Larses fader, för 17 fat osumunds järn, och nu vill Lasses systers barn samt han broders barn hava sin del i samma brodersdel, äfter at samma köp icke var stadgat efter lagen dömde jag arvingarna alla till bytes tillsammans 17 fat järn alla till bytes igen och har Lars in faders jord igen, så framt at Herr Lars inte haver fäst bort bägge dessa på Skenshyttan. ³²⁴¹

1606: Lasse Svensson i Hagge bjuder upp ett halvt hemman i Sundbo, köpt av alla sina syskon ^{3242 3243}

1615 Kom Halvard i Persbo samt Lasse Svensson i Hagge, gav tillkänna hur de haver gjort ett vänligt jordebyte sig emellan, så ... Halvard gav Lasse Svensson all den del som Halvards hustru tillkom i Sundbo, där emot gav Lasse Svensson Halvard igen all sin hustrus del igen i Halvarsbenning, med hus och all annan lägenhet på båda sidor ³²⁴⁴

Helge Forssell föreslår i den lilla skriften "Stollbergs gruvor" att Gosven Hansson i Hagge skulle kunna vara identisk med en Belgstin som förekommer i sägner från trakten kring Väster Silvberg. ³²⁴⁵

Detta tillbakavisas av Anders Winroth i en recension i Släktforskaren. ³²⁴⁶ Hur det än är med berättelserna om Belgstin så innehåller Forssells skrift mycket information om Godsven.

Enligt Forssell förvärvade Gosven även fastighet jämte vret i Köping, och därmed kunde han som borgare i staden bedriva handel. ³²⁴⁷

LASSE SVENSSON

Son till Gosven Hansson, se ovan.

3235 Ting i Norrbärke 1595 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 145

3236 Ting i Norrbärke 1595 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 144

3237 Ting i Norberg 1592 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 33

3238 Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 12

3239 Ting i Norrbärke 1595 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 144

3240 Ting i Norrbärke 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 73

3241 Ting i Norrbärke 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 165 (originalpag 55)

3242 Ting i Norberg 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 105

3243 Ting i Norberg 1609 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXLe:2720 sid 383

3244 Ting i Norrbärke 1615 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:10 sid 41

3245 Forssell, Helge. Stollbergets gruvor. Belgstin-sägner i historisk belysning. Dalarnas museums serie av småskrifter 34. Dalarnas museum, 1983.

3246 Winroth, Anders. "Belgstin = Gosven Hansson?" Släktforskaren, nr 9 (1983): 7.

3247 Gustaf I registratur 1552 13/2

Hustru: Karin Olsdotter. Född i Stimmerbo. Dotter till Bengt Nilssons i Persbo son Olof Bengtsson. Hennika Bengtsson i Vad var hennes morfar.

Barn:

Margareta Larsdotter, Gift med Germund Bengtsson i Livsdal.

Sven Larsson. Se nedan.

Olof Larsson. Se nedan.

Jöran Larsson

Anna Larsdotter. Gift med Göran Jönsson i Snöån. Omgift med Daniel Israelsson från Kolviken, Norrbärke.

Daniel Israelsson gifter sedan om sig med Anna Persdotter från Norrvik, Grangärde.

NN Larsdotter. Trol g m Erik Jonsson i Snöån

Då Johan Germundsson i Livsdal ville äkta en släkting, Karin Hansdotter (dotter till Hans Holstensson i Vad), gjorde domkapitlet i Västerås om en släktskapsutredning 11 april 1626; Karins anor sades vara: Hans i Wad, Holsten i Wad, Pär Heneksson, Heneka. Johans: Margareta i Lifsdal, Karin i Hagge, Marit i Stimmerbo, Heneka. Johan Germundsson benämns också i ärendet som Per Larssons styvson.³²⁴⁸ . Dvs bägge härstammade från Hennike Bengtsson i Vad, Söderbärke.

Ytterligare en utredning gjordes hos Västerås domkapitel 20 juni 1626, Den utgår från Gosven i Hagge, Norrbärke. Han hade sonen Lars Svensson som hade dottern Margareta Larsdotter som hade sonen Johan Germundsson. Gosven hade också dottern Karin Svensdotter, som hade sonen Holsten Karinson (Persson i Vad), som hade sonen Hans Holstensson, som hade dottern Karin Hansdotter.³²⁴⁹

Hagge Hagen. Lasse Svenssons son Olof Larsson

OLOF LARSSON

Son till Lasse Svensson, se ovan. Död före 1663.

Hustru:

Barn:

Jöran Olsson. Se nedan.

Lisbeth Olsdotter. Gift med Olof Olofsson. Se nedan.

Ting i Tuna 1639 Oppbjöds 2 gången Olof Larssons i Hagge i Norrbärke socken arvejord i Naglarby samt ³²⁵⁰

OLOF NILSSON

Gift med Olof Larssons änka, se ovan. Dö 1683 i Hagen.

Hustru: Hustru: Emerentia Isacsdotter. Änka efter Olof Larssonk se ovan. Död 1699 i Hagen.

Barn:

JÖRAN OLSSON

Son till Olof Larsson, se ovan.

Hustru: Emerentia Isacsdotter. Omgift med Olof Nilsson, se nedan.

Barn:

Lars Jöransson. Gift med Margareta Persdotter i Ludvika. Dotter till Per Erlandsson i Ludvika.

Jöran Jöransson. Född 1660 i Hagen. Död 1710 i Hagen.

1663 Hustru Emerentia Isachsdotter ifrån Hagen beklagade sin framlidne mans, salig Jöran Olssons hastiga frånfälle i Hyttan, där han med sin granne Lars Svensson var stadder att oppvakta blåsningen i masugnen. Ransakades nu härom att utröna orsaken till hans död.

LARS OLSSON

Son till Olof Larsson, se ovan. Död 1667 i Hagen.

Hustru:

Barn:

Olof Larsson. Se nedan.

OLOF LARSSON

Son till Lars Olofsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

3248 Västerås domkapitel AI:3 den 11 april 1626 sid 133. Tips från LeRoy Billberg och Stefan Jernberg.

3249 Västerås domkapitel AI:3 (1621-1627) f 137 v Tips från Stefan Jernberg.

3250 Ting i Tuna 1639 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2722 sid 110

Johan Olofsson. Född 1687. Se nedan.

JOHAN OLOFSSON

Son till Olof Larsson, se ovan. Född 1687. Död 1762 i Hagen, Norrbärke

Hustru:

Barn:

Hagge Hagen. Lasse Svenssons son Olof Larsson. Mågen Olof Olofsson

OLOF OLSSON

Måg till Olof Larsson, se ovan

Hustru: Lisbeth Olsdotter. Dotter till Olof Larsson, se ovan.

Barn:

Kerstin Olsdotter. Gift med Erik Ersson i Österbo

Johan Olsson. Hagge. Gift med Lisbeth Johansdotter från Västermoren.

Karin Olsdotter. Född 1643. Gift med Per Andersson i Persbo, Grangärde.

Lars Olsson. Förmodligen Persbo, Grangärde.

Hagge, Lasse Svenssons son Sven Larsson

SVEN LARSSON

Son till Lasse Svensson, se ovan

Hustru:

Barn:

Lasse Svensson

Hagge Jåp

JÅP

En treding i hemmanet i Västansjö, Norrbärke var hans rätta möderne

Hustru:

Barn:

Olof Jåpsson. Se nedan

Narve Jåpsson. Se nedan.

Lasse Jåpsson

1547: Olof Jåpsson i Hagge, på sina och sina bröders vägnar, talade till Jöns Bengtsson i Västansjö om en treding uti det hemman han bor uppå, och var dess faders rätta möderne. Lade Jöns ett Riksens rådsbrev i rätten som Per Brahe utgivit hade i Söderbärke Prestegård anno 45, när han med flere godhe herrar föde K här i Bergslagen och Dalarna, vilket brev försvarade hemmanet för alla andra åklagare. Jag lot det till nämnden, som ransakade och och församma funno, att Olof Jåpsson med sina broder voro alleled rett till den tredingen. Efter nämndens ransakan dömde Jag Olof Jåpsson till och hand medarvingar och efterkommande att nyttja och bruka , ...³²⁵¹

LASSE JÅPSSON

Son till Jåp, se ovan.

Hustru:

Barn:

Erik Larsson (Långe) Se Ludvika, Grangärde

Hans Larsson. Son Lasse Hansson.

Jon Larsson

1596 Margareta Erichsdotter i Köping talade till Jon Larsson i Hagge om en täkt, liggandes i Hagge. Då lade Jon ett Thomas Simonssons dombrev daterat den 18 dec 1586 lydandes att Margaretas fader, långe Erik i Ludvika, haver sålt samma täkt för 24 fat osmundsjärn. Vilket ärende var för Herr Erik Sparre i Söderbärke den 12 februari 96 och efter ingen svaranden var då tillstädes ³²⁵²

3251 Ting i Norrbärke 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 81

3252 Ting i Norrbärke 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 71

1596 Kom Lasse Hansson, Långe Eriks broder son och talade till Jon Larsson och Narve i Hagge om sin faders jord i Hagge. Så ransakades och fanns at Lasses fader... Långe Erik hade bortpantat samma jord till Gosven? I Hagge. Sedan gick Jon Larssons fader och Narve med sina medarvingar till och löste samma jord till sig. Nu gav Lasse Hansson sig sjelvvillandes till fredes med att förnämnd Jon och Narve gav honom 6 fat järn, till de 6 fat som tillföre utgivit var, och nu bjuder de upp samma del, som Långe Erik hade utsat jorden före. Den skal Långe Eriks arvingar giva Lasse igen. ³²⁵³

Lagmansting 1596 Långe Erik Larsson dotter i Ludvika uti Gränge socken som sedan haver bott i Köping, och blev där död, benämnd Margareta Eriksdotter, talade till Jon Larsson och Narve Jåpsson i Hagge, om ett hemman i förnämnde Hagge, som de hade henne ifrån, och hennes fader ovitterligen tagit fastebrev uppå, och der på vittnade en vittnesskrift att förnämnde hennes fader där på sin onödd och otvunget bekänt och med sin ... stadfast hade, här emot lade Lars Jöransson löjtnant under Erik Larssons fana, som ägde förnämnde Jöran Larsson och Narve Jåps broders dotter till hustru, fram i rätten ett Thomas Simonssons dombrev år 1586 den 18 december utgivet, innehållandes att det lageligen skulle vara köpt för 24 fat järn, och att förnämnde Erik här för rätten samme hemman hade hemolat, den som köpte förnämnde Margareta att hennes fader icke skulle hava varit här tillstädes på tinget, det vittnade och herr Henrich i Söderbärke, ... Olof Larsson i Lernbo uti förnämnde Norrbärke socken, dess förutan bekände och herr Per i Gränge haver hört det ärende var på tal, mere är i 15 år, och att förnämnde Erik Larsson icke haver give der fast uppå, ty han icke haver utfått samma hemman till köp utan till pant för 10 fat järn, och icke Tog samme härads hövdinge brev till ransakan, såsom och förnämnde Thomas Simonssons dombok, vilken här tillstädes var, Thesligens de i nämnderna på den tiden suttit hava. Så innehöll domboken, att samma techt skulle vara uppbjuden, förtst 85 där efter 86 och tredje gången 87. Och fanns brevet vara utgivet 86, Ett år för är det är tredje resan uppbjudet vordet. Så haver och dess förutan nämnden varit völd, ty dem som haver och hans broder samt en benämnd Per Olsson i Torrbo bägge deras frände haver på den tid suttit i rätten och är tre andra med dem av nämndens på samma tid tillstädes. Dess förutan skall och nu jorddel som kom förnämnde Erik Larssons broder Hans Larssons barn till, och var i lika måtto i förnämnde dombrev för ett köp vid de 24 fat järn, som dombrevet innehåller vare utgivite, vilken jorddel förnämnde Hans Larssons barn och arvingar nu uppå. Så efter de att alla parter de nu här för rätta är bleve nämnden icke tillstädes. Brev detta ärende uppsatt till ytterligare ransakan på häradsting, ³²⁵⁴

OLOF JÅPSSON

Son till Jåp, se ovan.

NARVE JÅPSSON

Son till Jåp, se ovan.

Hustru:

Barn:

Olof Narvesson. Se nedan.

Widik Narvesson. Uggleforsen, Skinnskatteberg

Lars Narvesson. Köping. Brodersdelen till Hagge Bruk.

Jakob Narvesson i Vinsebo. Brodersdelen till Hagge Bruk.

Karin Narvesdotter Vinsebo. Systerdelen till Hagge Bruk.

Marit Narvesdotter i Saxe, Söderbärke

1600 Kom Nils Siffridsson skrivare och talade till Lasse Narvesson i Hagga huru han hade skält vår nådige furste för en skelm. Därtill sade Lasse att Bengt Jonsson haver det sagt för honom, det Bengt stod här för rätten sådant aldrig härt hade då stod nu förnämnde Lasse och själv gjorde honom fri för samma rykte samt nämnden och sedan menige man

Desslikest hade Lasse skält salige herr Halvard kappelan för en själamördare och en kättare och intet kunde bevisa

Desslikest haver Lasse slagit Bengt Jonssons hustru hemma hos sig

Desslikest var och Lasse kommen i rykte att han haver för mutor och gåvor skaffat några knektar undan tjänsten har för skal Lasse lede sig ifrån ³²⁵⁵

1600 Än kom Widik Olofsson mönsterskrivare under Lasse Anderssons fenika och talade till Lasse Narvesson huru han skulle hava brukat skelme i med ett brev då benämnd Widik at han drog från Kalmar och hade h f pass till Västervik och stags tillbaka igen och när drog tillbaka fick han sitt pass att de sig där med hjälpa skulle till Nyköping och där före skälte Lasse honom ... (finns ingen mer text) ³²⁵⁶

1596 Kom Olof Henriksson i Gläfsse och klagade över några mellan gåvor, som skulle vara utlovade emellan det

3253 Ting i Norrbärke 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 72

3254 Lagmansting 1596 Strödda domböcker och rättegångshandlingar Vol 6 (Opaginerat) Bild 1540

3255 Ting i Norrbärke 1600 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:7 sid 38

3256 Ting i Norrbärke 1600 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:7 sid 38

gamla byte som Olof Jopson i Hagge och Knut Olofsson i Uggelfors (Skinnskatteberg), gjort hade för 45 år sedan, vilka mellangåvor var 17 fat järn och 1 par oxar och efter intet bevis fannas vad utgivit var eller ej dömdes har intet på ³²⁵⁷

1597 Kom Olof Hendriksson i Vibberbo och talade till Narve och Jon i Hagge om en ... del i en läst järn som de lovade var på denn jord han många år haver över klandrat. Då ginge de på en förlikning så att han haver uppburit 900 osmundsjärn då skulle de nu giva honom både 200 järn. ³²⁵⁸

1606 Lasse Narvesson för mandrån på Mats sson i Moren som domboken utvisar 1605

OLOF NARVESSON

Son till Narve, se ovan.

Hustru:

1 äktenskapet

TidikOlofsson. Se nedan.

2 äktenskapet

Widik Olofsson

Lars Olofsson

Karin Olofsdotter. Gift med Anders Larsson i Hagge. Se nedan.

1608 Olof Byggmästare för slagsmål på Olof Jonsson i Hagge

Olof Jonsson för slagsmål på förnämnde Olof Byggmästare

hade Olof Jonsson berättat för sin man, Jakob Tomasson, att Olof Byggmästare hade ropat på Jakop och något förtalt honom det nu ingen med något skäl bevisa ville utan Olof Johansson emedan de slagits vill gärna komma

Förnämnde Olof Byggmästare för han haver belägrat en änka, Margareta Larsdotter i Skarviken

Samme Olof Byggmästare för löskeläger med Karin larsdotter i Fiskarbo

Marit Larsdotter i Skarviken är belägrad av en benämnd Olof Matsson, den sin hustru haver i Husby socken i Kallbäck än dock han ej är till städs utan haver rymt sitt fängelse 1607 ³²⁵⁹

1687 Johan Hägerman i Furbo begärde, såsom bördsmän, få inlösa sin hustrus bortsålde delar i Stimmerbo, nämligen Herman Michelsson uti Furbo, Matts Michelsson i Hagge och Anna Michelsdotter, Skräddarens i Sala hustru. ³²⁶⁰

En handelsman Johan Brusenhagen från Stockholm uppför en hammare i Hagge 1632 ³²⁶¹

Anders Lockman, ursprungligen borgare i Köping men skriver sig som bergsman, förvärvar hemman i Botgärde, Ludvika, Hagge och Kolpebo. Han byggde tillsammans med Michael Henriksson en hytta i Vik. Han var mycket verksam. En tid fungerar han som fogde på Västra Silverberget och driver samtidigt en lönande silverframställning. 1639 bygger han Hällsjö stenmasugn och tillskrives förtjänsten av att ha uppfört Sjövadshammaren. ³²⁶²

1651 I Svea Hovrätts huvudserie finns ett brev från Hans Larsson, Brita Larsdotter och Christin Larsdotter där de vädjar att få behålla sitt hemman i Hagge som deras far pantsatt till Anders Lockman ³²⁶³

Hagge Tidik Olofsson

Hagge, Snöän

3257 Ting i Norrbärke 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 72

3258 Ting i Norrbärke 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 167

3259 Ting i Norrbärke 1608 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 346

3260 Ting i Norrbärke 1687 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2747 sid 807

3261 Forssell, Helge. Bärkebygden del 1. Ur bygdens historia till mitten av 1800-talet. 1977. Sid 128

3262 Forssell, Helge. Bärkebygden del 1. Ur bygdens historia till mitten av 1800-talet. 1977. Sid 128

3263 Svea Hovrätt, Huvudserie, SE/RA/420422/01/E VI a 3 aa/22 (1651), bildid: A0068420_00574

I domboken 30/6 1682 finns ett mål där Göran Olssons och Lars Svenssons (d y) arvingar i Hagge tvistade med hustru Anna (Eriksdotter) Jonas Skuths samt Per Danielsson, båda i Snöån, om en ö som hette Torrakeön, vilken fordom tillhört Hagge. Snöåborna berättade då att "hela tracten där Snöåbyn ligger, skohla fordom underlegat Hagge, och hafva gamle Lars Svenssons i Hagge döttrar flyttat till fäbostället Snöån och byggt där, då de tillika fått ön, tviwelsutan efter byte av ägorna emellan de tvenne brodererna, som kvarsutto i Hagge, Olof och Sven Larssöner, och de systrar som sig utbyggt på fäbovallen." ^{3264 3265}

Snöån, Anna Larsdotters del

JÖRAN JONSSON

Från Berg, Tuna.

Hustru: Anna Larsdotter. Dotter till Lasse Svensson i Hagge. Omgift med Daniel Israelsson, se nedan.

1597 Kom Lasse Jonsson vid Snöån och berättade med desse gode män att haver betalt Jakob Salmakare alt det honom var skyldig, vittnen först Jon Hammarsmed, Jakob Larsson i Ludvika, Mats Henriksson i By ³²⁶⁶

DANIEL ISRAELSSON

Omgift med Jöran Jönssons änka, se ovan.

Hustru: Anna Larsdotter. Dotter till Lasse Svensson i Hagge. Död ca 1640

Hustru: Anna Persdotter. Född i Norrvik, Grangärde. Vigda 1645.. Dotter till Per Widiksson och Karin Halvarsdotter i Norrvik

Barn:

Per Danielsson. Född 1645 i Snöån. Se nedan.

1613 Kom Daniel Israelsson i Snöån och gav till känna huru han hade förlikt Jöran Jönssons, sin förre hustrus förre mans, arvingar som äro Mats Jönsson samt flera hans medarvingar, för det arv som dem tillkom efter deras broder, förenämnde Jöran ³²⁶⁷

Norrbärke 1640. Salig Daniel Israelssons hustrus testamente blev för gott erkänt och confirmerat, lydande att hon haver testamenterat Daniel Israelsson all sin anpart uti arvinggods, såsom hus, jord och lösören i Snöån. ³²⁶⁸

Grangärde 1680 Per Danielsson i Snöån talade till Norrviks arvingarna efter en del under Per Widikssons hemman i Norrvik, vilken Erik Persson ibidem har inne med sig, begärandes sin lott där utfå, som bliver en 1/17 del. Tilläts honom att pröva delens värde, och därefter taga sin lösen av Erik Persson. ³²⁶⁹

PER DANIELSSON

Son till Daniel Israelsson och Anna Persdotter, se ovan.

Hustru: Karin Persdotter. Född 1643 i Björksta. Död 1735 i Snöån

Snöån, NN Larsdotters del

OLOF OLOFSSON

Från Lernbo. Död 1668 i Snöån.

Hustru: NN Jonsdotter. Syster till Jöran Jonsson, se ovan. Från Tuna.

Barn:

Karin Olofsdotter. Gift med Nils Olsson i Lernbo

Malin Olofsdotter. Gift med Per Hansson i Kölnäs

Lars Olofsson "Skuth" Se nedan.

LARS OLOFSSON SKUTH

Son till Olof Olofsson, se ovan.

Hustru: Anna Eriksdotter, systerdotter till Anna Larsdotter gm Jöran Jonsson, se ovan.

Barn:

³²⁶⁴ Hemström, Elisabet. "Mina anor från Hagge och Snöån". *Släktforskaren* nr 59, 1996.

³²⁶⁵ Ting i Norrbärke 1682. *Norrbärke tingslags häradsrätt AIa:2 sid 59*

³²⁶⁶ Ting i Norrbärke 1597 *Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 167*

³²⁶⁷ Ting i Norrbärke 1613 (Renoverad dombok) *Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 504*

³²⁶⁸ Ting i Norrbärke 1640 (Renoverad dombok) *Svea hovrätt Södermanlands län EXIe:1106 sid 156*

³²⁶⁹ Ting i Grangärde 1680 (Renoverad dombok) *Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2284 sid 1082*

Anders Larsson. Död 1691 i Snöån. Se nedan

Johan Larsson. Död 1731 i Snöån. Se nedan.

Margareta Larsdotter. Gift med Anders Persson i Flatenberg. Omgift med Nils Jonsson Frost från Västansjö.

Per Larsson. Död 1668 i Snöån. Se nedan.

NN Larsdotter. Gift med Anders Andersson i Munkbo.

Lisbeth Larsdotter. Gift med Erik Isaksson i Flatenberg, senare Risingsbo.

1694 Anders Andersson uti Munkbo, Nils Joensson i Flatenberg och Erik Isaksson i Flatenberg, som alla voro salig Lars Olssons mågar uti Snöån, klandrar det byte, som den 6/11 1693 är förrättat efter svärmodern, salig hustru Anna Erichsdotter, sägandes att allt då ej är framburet av sonens salig Anders Larssons änka, hustru Margareta Johansdotter och dess son Lars Andersson, item tro de sonen Johan Larsson hava njutit någon fördel.

3270

HILLBO, NORRBÄRKE

Tillfällighetsfynd i domboken, en notis från tinget i Lima 4 jan 1595 omtalar att Olof Matsson i Torgås och Björn Persson i Vörderås (bägge Lima) bjuder tredje gången upp 20 snesland jord och ett litet ängestycke som de hade köpt av Mats Mickelsson i Hillebo (Hillbo) i Norrbärke på sin hustrus vägnar, hustru Sigrid benämnd för för 6 lod silver och 5 daler (Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 (1594-1595) Bild 1050 / sid 101 (AID: v222731.b1050.s101, NAD: SE/ULA/10391) (Facebook Västerbergslagens släktforskare Stefan Jernberg)

IBBARBO, NORRBÄRKE

Hänställde länsmannen Per Hansson i Tolvsbo en vinnoperson Karin Erichsdotter benämnd barnafödd i Ibbarbo, vilken andra resan född oäkta barn och nu senare gången umgänge haft med en skrivare vid Larsbo David Hermansson vid namn, vilken husbonden neml arrendatorn Reinholt Tersmeden sade sig dervid hava utur tjänsten nu uppehålla sig i Stockholm ³²⁷¹

INGVALLSBO, NORRBÄRKE

Ingevallsbo ligger både under Norrbärke och Silvbergs socknar. Under mitten av 1500-talet låg byn under Gessberg. Under 1700-talets början upptogs Ingevallsbo bland de förnämsta masugnarna i Dalarna. Ingevallsbos hytta lades ned 1737 pga att Bergskollegiet begränsade hyttdriften i Norrbärkes norra delar så att det inte skulle bli konkurrens om kolet mellan dem och Falu gruva. (Strandvik, Sofia. Västerbergslagen häfte 2. Atlas över Sveriges bergslag. Stockholm: Jernkontoret, 2000.)

1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4370 / sid 815 (AID: v915774.b4370.s815, NAD: SE/RA/510102)	Ped i Ingevallsbo (Desse efterföljande gjord järn ut) Gamla Sölfbärgen
1589	Dalarnas handlingar 1589:4 (Bild 90)	Anders Persson
1591:4A	Dalarnas handlingar 1590:4A Bild 4A Bommerbo fjärdingen	Anders Persson

NILS ÖSTENSSON

Son till Östen Arvidsson i Bröttjärna, Gagnef. Se även Stimmerbo, Norrbärke.

Hustru: Margareta Joensdotter. Dotter till Joen Larsson i Persbo, Grangärde och Karin Larsdotter. Dotterdotter till Lasse Persson i Persbo.

Barn:

Annika Nilsson.

Lars Nilsson. Död i Stimmerbo.

Björn Ishedens artikel i Släkt och hävd 1984 bygger på en rannsaking 1686 i Persbo.³²⁷² Utifrån uppgifterna i domboken, kompletterade med Grangärdes kyrkoböcker bygger han en släkttavla över Lasse Perssons ättlingar.³²⁷³

1610 Lasse Nilsson i Bommarsbo bjuder nu första resan Ingevallsbo köpt av Mats Hansson Klockare i Gagnef socken och Erik Hansson och Olof Hansson för osmundsjärn 12 fat³²⁷⁴

1615 Kom Halvard i Persbo (Grangärde) och Nils Östensson i Ingevallsbo och gavo tillkänna huru de hade gjort ett jordebyste, så att Halfvard gav Nils ett torp benämnt Ingevallsbo, och Nils gav Halfvard igen all sin hustrus del uti Persbo.³²⁷⁵

Halvard i Persbo avses Halvard Hermansson, se ärende nedan från 1641.

1640 Anbelangandes ängen som Nils Östensson i Stimmerbo och Hennike i Persbo klandra om, befanns att Hennikes moder och Nilses hustru äro systrar. Nu bytte Nils bort sin hustrus del i Persbo för jord igen i Ingevallsbo med Halvard i Persbo, och Halfvard haver nu fastebrev uppå. Eljest var Hennike intet född då bytet skedde. Ausades att Halfvard behåller ängen efter sitt byte och dombrev.³²⁷⁶

1641 Klandrade Lars Nilsson i Stimmerbo uppå ett hemman Ingevallsbo, som hans salig fader, Nils Östensson i Ingevallsbo, sålt till Adrian för fem läster osmundsjärn, och Adrian det åter för samma järn till en benämnd Peder Olsson. Då därom ransakades befanns av salig Albrekt Hanssons brev av den 16/2 1615, att salig Halfvard Hermansson i Persbo och Nils Östensson sig emellan gjort ett jordebyste³²⁷⁷

1676 Jöran Larsson i Ingevallsbo talade till Nils Nilsson i Snöån om morgongåvan på sin hustrus Karin Hansdotter vägnar, som denne Nils såsom förmyndare för Görans hustrus styvson, Lars, vill förverka henne efter sin förre man Anders Olsson, och skall bestå av 40 lod silver.³²⁷⁸

³²⁷² Ting i Grangärde 1686 (Renoverad dombok) Svea hovrätt. Kopparbergs län EXIe:2746 sid 838

³²⁷³ Isheden: En rannsaking år 1686 i Persbo, Grangärde. Släkt o Hävd 1984.

³²⁷⁴ Ting i Tuna 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 426

³²⁷⁵ Ting i Norrbärke 1615 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 577

³²⁷⁶ Ting i Norrbärke 1640 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Södermanlands län EXIe:1106 sid 173

³²⁷⁷ Ting i Norrbärke 1641 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2258 sid 231

³²⁷⁸ Ting i Norrbärke 1676 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2739 sid 707

ADRIAN

Köpte Ingvallsbo av Nils Östensson.

PER OLSSON

Död 1669 i Ingevallsbo.

Hustru: Karin Torstensdotter. Från Bommarsbo, Norrbärke. Död 1674 i Ingvallsbo.

Barn:

Hans Persson. Se nedan.

Anders Persson. Se nedan.

Olof Persson.

Kerstin Persdotter.

1669 Erik Nilsson i Västansjö bekom första uppbudet på en jordedel ibidem, köpt av Hans Persson, Brita och Anna Larsdöttrar i Ingevallsbo.

ANDERS PERSSON

Son till Per Olsson, se ovan.

Hustru: Anna Widiksdotter. Född i Persbo, Grangärde. Dotter till Widik Halvarsson och sondotter till Halvar Hermansson i Persbo och från Halvarsbenning, Norberg.

Barn:

Anders Andersson. Född 1662 i Ingvallsbo

Hans Andersson. Född 1661 i Ingvallsbo

Karin Andersdotter. Född 1664 i Ingvallsbo

Peder Andersson. Född 1671 i Bommarsbo.

Familjen återfinns senare i Bommarsbo.

HANS PERSSON

Son till Per Olsson, se ovan. Död 1701 i Ingvallsbo.

Hustru:

Hustru: Elisabet Olsdotter. Död 1703 i Ingvallsbo

Barn:

Per Hansson. Se nedan

Lars Hansson. Se nedan

Erik Hansson.

Anna Hansdotter. Född 1662 i Ingvallsbo. Gift till Tuna.

Elisabet Hansdotter. Född 1663 i Ingvallsbo. Gift till Tuna.

Hans Hansson. Född 1666 i Ingvallsbo.

Daniel Hansson. Född 1669 i Ingvallsbo.

Sara Hansdotter. Född 1672 i Ingvallsbo.

Johan Hansson. Född 1676 i Ingvallsbo.

Brita Hansdotter. Född 1680 i Ingvallsbo.

Olof Hansson. Född 1682 i Ingvallsbo.

JOBSBO, NORRBÄRKE

1575	Dalarnas handlingar 1575:14 Bild 60	Joen i Jåpsbo
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 22	Hustru Ingeborg i Jåpsbo
1631	Roterings- och utskrivningslängd Västmanland 1631 Bild 432	Lasse Olofsson

KOLVIKEN, NORRBÄRKE

Inga bergshistoriska lämningar finns i Kolviken. Förmodligen blåste man i Munkbos hytta. På 1654 års karta finns 3 bebyggelseenheter inprickade, dessa tre tomter är i dag bebyggda. (Strandvik, Sofia. Västerbergslagen häfte 2. Atlas över Sveriges bergslag. Stockholm: Jernkontoret, 2000.)

1563	Dalarnas handlingar 1563:7 Bild 60	Rasmus
1564	Dalarnas handlingar 1564:14 Bild 102	Rasmus
1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 13	Lasse Larsson
1571	Älvsborgs lösen	Lasse i Kolviken
1575	Dalarnas handlingar 1575:14 Bild 60	Lasse Larsson
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 22	Lasse Larsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Västmanland 1631 Bild 432	Johan Israelsson brodern Erik Israelsson

1547: Kommo för rätten Hans Unge i Starbo med sina systersöner Per Larsson och Jöns i Starbo, fastade och hemolade beskedlige mannen Anders Olsson i Starbo ett litet hemman, dess fäderne och kallas Kolviken för 24 fat järn, därtill gav han Jöns hustru, Hans ett pund och Per Larsson ½ pund smör i vängåva, ³²⁷⁹

1547 Rasmus smed uppbjöd Peder hemman i Starbo som han i pant haft första gången. Peder bjöd efter. ³²⁸⁰

1548: Rasmus Smed uppbjöd Peder Larsson Hemman i Starbo Andra färd. Hans Unge bjöd efter ³²⁸¹

1549: Gosven i Hagge talade till Anders Olsson om en systerdel i Starbo. De kom överens om att Anders Olsson gav Gosven två delar i hemmanet Kolviken och Anders Olsson fick systerdelen i Starbo ³²⁸²
Om detta ärende se vidare Starbo, Norrbärke

RASMUS

Hustru: NN Andersdotter. Dotter till Anders Olsson i Starbo, Norrbärke.

Barn:

Israel Rasmusson, se nedan.

Abraham Rasmusson

Rasmus löste 1557 in en tredjedel i Kolviken av Jöns Bengtsson i Västansjö, Norrbärke ³²⁸³

1593 Kom Abraham Rasmusson och talade till Hans Olofsson i Starbo och Erik hammarsmed om 3 lästar järn som Abraham Rasmusson hade lagt ut för sin moder syster benämnd hustru Anna i Flatenberg, och hade Abraham sytt henne uti sin ålderdom, och nu haver denne Hans Olofsson och Erik Hammarsmed hennes jord som är halvparten i Flatenberg. Stämdes till lagman. ³²⁸⁴

ABRAHAM RASMUSSON

Son till Rasmus, se ovan.

Hustru:

Barn:

Tillsammans med brodern Abraham sålde Israel 1588 sin del i Kölnäs, Norrbärke sn, till Per Jönsson i Kölnäs. Strödda domboks o rättegångshandlingar vol 6 lagmansting i Norrbärke 1593 s377v. Riksarkivet. ³²⁸⁵

1600: Israel i Kolviken bjuder upp en brodersdel ibidem köpt av sin broder Abraham Rasmusson ³²⁸⁶

³²⁷⁹ Ting i Norrbärke 18 feb 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 80

³²⁸⁰ Ting i Norrbärke 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 81

³²⁸¹ Ting i Norrbärke 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 119

³²⁸² Ting i Norrbärke 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 138

³²⁸³ Ting i Norrbärke 1557 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 254

³²⁸⁴ Ting i Norrbärke 1593. Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 113

³²⁸⁵ Ekman, Lennart. "Jussi Björlings antavla (Nr 234)". Svenska antavlor Band IV, nr 6, 1997.

³²⁸⁶ Ting i Norrbärke 1600 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:7 sid 38

1602 Israel Rasmusson i Kolviken bjuder upp en brodersdel i förenämnde Kolviken köpt av sin broder Abraham Rasmusson för osmundsjärn 22 fat och 200 och är nu detta efter lagen stadgat. ³²⁸⁷

ISRAEL RASMUSSON

Son till Rasmus, se ovan.

Riksdagsman 1605, 1617 och 1624 ^{3288 3289}

Hustru: NN Ersdotter. Dotter till fogden Erik Nilsson och hans hustru Kerstin Jonsdotter i Ludvika

Barn:

Johan Israelsson

Karin Israelsdotter. Gift i Lernbo, Norrbärke

Mertilia Israelsdotter

Daniel Israelsson. Snöån, Norrbärke.

h Kerstin i Lodwiken var icke tillstädes utan hennes måg Israel i Kålviken klagade hårt utöver Petter att han tillsagde henne fattiga kvinna stor orätt uti så måtto att han emot konungslige brev såsom och höglöblig kristelig i åminnelse konung Carls och nu regerandes konungs gunstige och nådigste tillsägelse, drev henne där ifrån där han dock själv personlig stod och hörde uppå att vår allernådigste nu regerande konung, sade henne till att besitta hemmanet så länge hon förmåtte att göra där rätt utav, och tillsagde han henne allt detta för den orsak att hon icke ville giva honom mutor och sedan fällte han henne till ½ läst järn att giva för husröta, vilket menige nämnden syntes vara en stor orätt.

//Den Petter som nämns är fogden Petter von Benningen ³²⁹⁰

Israels hustru var syster till Nils Ersson i Spräkkan, Norrbärke sn, vilket framgår av dombok 8-9/2 1686 och 2-4/7 1687. Deras far var troligen fogden i V Silobergs län mm Erik Nilsson, nämnd 1571-97, vars arvingar på tinget 25/1 1603 erhöill förnyat fastebrev på Spräkkan som Erik hade köpt. Om fogden, se J A Almquist, Den civila lokalförvaltningen i Sverige ..., del 4, s 50 (1922-23) ³²⁹¹

1613 rymde en del av Dalregementets knektar som var förlagda vid Nyen skans i väntan på att de skulle göra utfall in i Ryssland pga att utspisningen av undermålig och vintern väntade. Gustaf II Adolf svarade med att befalla att knektarna skulle fängslas och var tionde skulle avrättas. Detta ledde till oroligheter och en konflikt med fogden Peter von Benningen. De bergsmän som ansågs varit ledande i upproret och därför greps var Erik i Vibberbo, Hans Olofsson i Larsbo samt Lars i Bommarsbo och Olof Eriksson i Flatenberg.

Erik i Vibberbos hustru, som var dotter till länsmannen Henrik i Näsby sände bud till sin fader.

Senare kallades följande till Örebro slott för att redogöra för händelsen: Israel Rasmusson från Kolviken, Olof Andersson i Vanbo, Ambjörn Andersson i Saxe och Mats Matsson i Nor. ³²⁹²

Flera bergsmän beklagade att Petter von Benningen tvingade dem att utföra körningar för sin egen räkning. En av dessa, Olof Andersson i Vanhäll, Söderbärke hade fört tre skeppund stångjärn en mil för ingen betalning. Mats Matsson i Nor hade fraktat tre humledynor som ägdes av Petter till en annan länsman. Han hade även beordrats att frakta tre tunnor lax. Även Israel Rasmusson i Kolviken berättar att de hade fört tolv tunnor salt emellan länsmännen. ^{3293 3294}

Kolviken, Johan Israelssons del

JOHAN ISRAELSSON

Son till Israel Rasmusson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Nils Johansson. Se nedan.

Olof Johansson

³²⁸⁷ Ting i Norrbärke 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 53

³²⁸⁸ Mårtensson, Ludvig. Förteckning över bondeståndets ledamöter vid riksdagarna 1600-1697. 1950.

³²⁸⁹ Berglund, Torsten och Winroth, Anders. "Västerbergslagens bonderiksdagsmän 1. 1600-talet". Släktforskaren , nr 10 (1984).

³²⁹⁰ Svea Hovrätt, Huvudserie [Liber causarum], SE/RA/420422/01/E VI a 2 aa/11 (1616), bildid: A0067930_00415 (Göran Ekberg)

³²⁹¹ Ekman, Lennart. "Jussi Björklings antavla (Nr 234)". Svenska antavlor Band IV, nr 6, 1997.

³²⁹² Ekberg, Göran. "'Nähr Almogen komme i mårgon tillsamman at dher kundhe blifua onth utaff' - ett bergsmannauppror i Söderbärke på 1610-talet". Bergslagshistoria 2016: 45–50.

³²⁹³ Ekberg, Göran. Fogden Petter von Benningen. 2019. <https://gorek.se/artiklar.html>

³²⁹⁴ 4 Svea Hovrätt, Huvudserie [Liber causarum], SE/RA/420422/01/E VI a 2 aa/1 (1615), bildid: A0067920_00197

NILS JOHANSSON

Son till Johan Israelsson, se ovan. Död 1681-

Hustru: Karin Nilsson. Död 1698

Barn:

Sahl Nils Johanssons arvingar i Kolviken lät uppbjuda de köp som deras fader fordom nådt på jorden de besitter i Kolviken, nämligen hust Karin Israelsdotter i Lernbo sålt sin systerdel i Kolviken till brorsonen Nils Johansson. Noch sin Moders systerdel i Spräklan Köpet gjort 30 juni 1656.

Israel Göransson i Naglarby i Tuna sålt till sitt syskonbarn Brita Johansdotter i Kolviken des Jordedel 1 Nov 1654.

Hemming Persson i Naglarby, anammat på Jacob Göranssons vägnar vid Kopparberget dat 14 Apr 1657

Sara Göransdotter kvitterat ...

Anders Göransson Dytting Soldat i Tuna tagit i betalning för sin arvsrätt efter modern hustru Mertila Israelsdotter, Kolviken

Brodern Jakob Göranssons vägnar uppburit ..

Mats Andersson i Skenshyttan och Tuna Socken sålt till Sahl Nils Johansson sin hustrus del, arv efter hust Mertila Israelsdotter Lernbo, för

Johan Israelssons arvingar i Kolviken sålt till Erik Persson i Lernbo deras arvsrätt efter modern hust Margareta Olsdotter uti Anders Olsson hemman i Lernbo för ...

... av Olof Johansson i Kolviken, Johan Nilsson ibm, Göran Larsson i Pjantebo, hust Karin Nilsson i Kolviken, hust Marit Johansdotter ibm, hust Mertila Johansdotter ibm, hust Britta Johansdotter ibm. ³²⁹⁵

KÖLNÄS; NORRBÄRKE

1563	Dalarnas handlingar 1563:7 Bild 60	Lasse Hansson Nils Joensson
1564	Dalarnas handlingar 1564:14 Bild 102	Lasse Hansson Nils Jörensso Erik i Nolanö
1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 13	Jöns Ersson Olof Nilsson Knekt
1571	Älvsborgs lösen	Olof Nilsson Joen Eriksson
1575	Dalarnas handlingar 1575:14 Bild 60	Mats Eskilsson i Kölnäs Andra gården (Inget namn)
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 22	Mats Jönsson Andra gården ibid brukar Mats Jönsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Västmanland 1631 Bild 432	Hans Persson i Kölnäs Hans Jönsson ibid sonen Olof Hansson

Kom fram Per Jönsson i Kölnäs Norrbärke socken med en Thomas Simonsson dombrev på ett hemman i Osmundsbo som hans fader Jöns Persson köpt hade på sin och sin broders Bertil Perssons barns vägnar utaf Olof Larsson i Sk...hammer och Lasse Larsson i Fernebohyttan för 34 fat osmundsjärn, vilka var lagbjudet och lagståndet och ingen var som det klandrade ville. Ty tilsade honom Lagmans stadsfestelse brev upå. Och änd.. att förnämnde Bertil Perssons barn icke är uti samma häradsdombrev insatta bleve de dock förmälde uti Lagmansdombrev, medan att förvarvet bevistes att samme samma hemman var med bägge bröders barn ³²⁹⁶

1607 Hans Jönsson i Kölnäs bjuder upp första resan en brodersdel ibidem köpt av sin halvbroder Mats Bengtsson för osmundsjärn ...³²⁹⁷

1610 Hans Jönsson i Kölnäs bjuder upp nu tredje resan en systerdel köpt av sin syster Kierstin Jönsdotter för 1 läst osmundsjärn³²⁹⁸

³²⁹⁶ Lagmansting 1593 Strödda domböcker och rättegångshandlingar Volym 6 Bild 620

³²⁹⁷ Ting i Norrbärke 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 222

³²⁹⁸ Ting i Norrbärke 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 17

LERNBO, NORRBÄRKE MED FLUKAN

1518	Se brev nedan	Anders
1547	Ting i Norrbärke 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 80	Olof Andersson Lasse Andersson
1548	Ting i Norrbärke 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 118	Lasse A....
1563	Dalarnas handlingar 1563:7 Bild 60	Joel Andersson Lasse Andersson Bengt Andersson Lernbohyttan (sidan skadad)
1564	Dalarnas handlingar 1564:14 Bild 102	Olof Andersson Lasse Andersson Bengt Andersson
1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 13	Olof Larsson Mats Nilsson ibid Knekt Hans Eriksson ibid Lernbohyttan brukas av Olof Larsson, Mats Nilsson och Hans Ersson i Lernbo
1575	Dalarnas handlingar 1575:14 Bild 60	Olof Larsson Mats Hans Eriksson Lernbohyttan brukas av Olof Larsson Mats Nilsson och Hans Eriksson i Lernbo
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 22	Olof Larsson Mats Nilsson Hans Ersson Lernbohyttan brukas av Olof Larsson, Mats Nielsson och Hans Ersson ibid
1631	Roterings- och utskrivningslängd Västmanland 1631 Bild 432	Anders Olofsson Widik Larsson Per Nilsson Hans Olofsson Karl Andersson brodern Bengt Andersson
1654	Jordebok Kopparbergs län 1653 SVAR	Anders Olofsson ¼ Nils Olofsson 1/4 Nils Hansson ¼ Widik Larsson ¾ Anders Skytte? Knut Andersson Skattlagd 1643

1518 skänker Peder Torgilsson i By, Norrbärke Yxhammarsbo till Västerås domkyrka. Detta bevittnas av följande: Olof Hansson i Starbo, Lasse Persson i Näs, Jon Smälänning, Gosven i Hagge, Bengt i Västansjö, Påvel i Holen, Olof Classon, Hans Laurentsson i Starbo, Olof Medelpad, Olof Nilsson Nya Hyttorna, Anders i Lerendbo, Olof Knutsson i Hagge samt Larens Kyrkoherde i Berke och Olof Arvidsson Bergsfogde i Norberg. De bägge sistnämndes samt Olof Hanssons i Starbo sigill finns fästa vid dokumentet. ³²⁹⁹

1551 Kom för rätten Vinsentius i Lernbo och talade till Henrik? Finne i Bommarsbo der han bor uppå och hade saken sig så Henriks hustru hade ärvt ett sitt barn med sin son Erik Isacsson och fick på sin del halv del uti den gård hon besitter och hus som är i förnämnde heman halvannan del sedan köpte Henrik en brödersdel av Erik i Sveddia i Tuna socken för 3 fat järn. Sedan hade Winsentius ärvt der en del efter sin hustru moder Ragnil och löste så en systerdel efter sin h moders moder het och Ragnild för ... fat järn, ... ³³⁰⁰

1552 Kom för rätten Winsens i Bomarsbo och talade till Henrik Mikelsson i Bomarsbo om ett köp, som Henrik hade gjort med Jöns i Svedje i Hedemora Socken, och Jöns hustru ärvt hade efter sitt barn, vilket ärende jag med nämnden så ransakade att Vinsentius är rätt bördesman på sin hustrus vägnar efter Isac? hennes faders broder. Och efter det var icke lagligt, hade Henrik sina pengar igen och vad del som han utlagt haver och finnas kan skäl till det skall han hava igen. Ransakades att Vinsetius skall hava tredelar och Henrik fjärde parten som hans hustru ärvde efter sitt barn. ³³⁰¹

3299 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Första delen. Nr 232

3300 Ting i Norrbärke 1551 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 194

3301 Ting i Norrbärke 1552 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 208

1557: Hans Unge talade till Anders Finne om ett änge, som Anders i Starbo hade i pant av Hans för 3 fat järn, och gav Anders Finne Anders i Starbo igen de tre fat järn, mente Hans Unge att han måtte lösa sin jord igen, Nämnden funno att Hans Unge med sin son Lasse Hansson skulle igenlösa av Olof Andersson i Lernbo för 14 hundrat järn, och av Rasmus i Kålviken jord för 3 öre osmund och 7 fat järn, efter det stod så mycket jord uti, skulle broder lösa två dalarna och Anders Finne på sin hustrus vägnar treding

1576 Pehr Larsson i Lernbo böter för lönskaläge ³³⁰²

LARS ANDERSSON

Hustru:

Barn:

Olof Larsson. Se nedan

Jon Larsson. Gift till Persbo.

Per Larsson. Son Anders Persson i Köping.

NN Larsdotter. Gift med Peter Jonsson i Åsmundsbo, Norrbärke

1606 Olof Larsson i Lernbo bjuder upp en broderdel ibidem, köpt av Anders Pedersson i Köping, som är Olofs broder. ^{3303 3304}

1611 Olof Larsson i Lernbo bjuder upp en brodersdel ibidem köpt av sin broder Jon Larsson i Pedersbo för 12½ fat järn, även en brodersdel ibm, köpt av sinom broder Anders Persson i Köping för 10 fat. Item en systerdel köpt av Peder Jonssons barn i Osmundsbo för silver 15 lod samt järn 3 fat. ^{3305 3306}

OLOF LARSSON

Hustru:

Petter von Benningen tycks även ha haft för vana att byta ut sina riddjur när det passade honom. Hustru Ingrid (Ingeborg) i Söderbärkes kyrkby hade köpt en häst för sex fat osmundjärn. Denna bytte han till sig och gav henne istället en "utgammal kamp". Eftersom denna häst var oduglig sålde hon den och fick då inte mer än tre daler. ³³⁰⁷

³³⁰⁸Vid ett annat tillfälle bytte han istället en ung häst mot en gammal med Hans i Djupkärra. Eftersom Hans klagar får man förmoda att det var något fel på den häst han fick. Petter tycker att det är märkligt att Hans, trots att de har träffats vid tinget, inte har talat med honom om detta. Även Olof Larsson i Lerendeboda fick besök av Petter. Här tog han fet och välfordrad oxen värd fem och ett halvt fat järn och gav istället en "ringa och mager ox" Widik i Norrgövik samt Hans och Nils i Pedersboda i Grangärde socken hade blivit påtvingade att fodra fyra stycken av Petters oxar. Tydligen var det ont om foder detta år och de klagar att då han inte har hämta hem sina oxar lider deras egen boskap stor nöd. ^{3309 3310}

1653 Olof Olofsson i Snöån beviste sig hava löst Lernbo i sin faders Olof Larssons hemman, först av Lars Andersson ibidem hans del för 16 skeppund tackjärn. Item Hans Olofssons del för 20 skeppund samt givit Bengt Risson för dess del 20 skeppund och Göran Ingelsson 7 skeppund. Än hade han inköpt av Lars Isaksson i Larssbo hans del för 6 fat järn och hustur Riksmors del för 8 dr kpmt, såsom och givit hennes son Hans Erichsson 19 skeppund. Desslikes givit sin systerdotter Kirstin Andersdotter 8 skeppund tackjärn. Härpå begärdes nu fasta.

3302 Dalarnas handlingar 1576

3303 Ting i Norrbärke 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 108

3304 Ting i Norrbärke 1606 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 303

3305 Ting i Norrbärke 1611 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 Bild 510 (sid 46 i skadad volym)

3306 Ting i Norrbärke 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 16

3307 Svea Hovrätt, Huvudserie [Liber causarum], SE/RA/420422/01/E VI a 2 aa/1 (1615), bildid: A0067920_00195

3308 Svea Hovrätt, Huvudserie [Liber causarum], SE/RA/420422/01/E VI a 2 aa/1 (1615), bildid: A0067920_00197

3309 Svea Hovrätt, Huvudserie [Liber causarum], SE/RA/420422/01/E VI a 2 aa/1 (1615), bildid: A0067920_00198

3310 Ekberg, Göran. Fogden Petter von Benningen. 2019. <https://gorek.se/artiklar.html>

JON ANDERSSON

Hustru:

Barn:

Lars Jonsson, se nedan

LARS JONSSON

Son till Jon Andersson, se ovan

Hustru:

Barn:

Widich Larsson, se nedan

1595 Kom Lasse Hansson och Lasse Jonsson i Lernbo och talade till Olof Larsson i Västansjö om en systerdal ibidem som Lasse Hans hustrus moder hustru Kiersten bortsålt hade för 10 fat osmundsjärnoch äfter at samma jord icke var lagfaren så dömdes Olof Larsson sine 10 fat järn igen, och Lasse Hansson och Lasse Jonsson denne systerdal igen i Västansjö

Item talade Lasse Jonsson i Lernbo till Isak i Holen om någon jord som deras hustrus moder tillkom och Erik Isaksson bort... hade vilken är Lasses hustrus styvfader så vart avsat att hans arvingar som äre Isak Eriksson i Holen skal lösa igen tvådelarna och Lasse Jonsson som Lasse Hansson på deras hustrus vägnar tredingen, som i lagen förmäles, ej må bondes hustru sin jord sälja ³³¹¹

WIDICH LARSSON

Son till Lars Jonsson, se ovan.

Hustru:

1595 Lasse Olofsson i Lernbo är kommen i skada för Lasse Nilsson i Lekenäs, och haver utfast i mansbot, 2 läster järn ³³¹²

1598 Lasse Olofsson i Lernbo tillsades bredebrev för den manslagt han gjort hade som igenfinns i domboken 1595 ³³¹³

Flukan

Norrbärke 1596 Olof Tomasson i Flukone?? bjuder upp samma torp Fluk... köpt av P i Harhyttan och Erik Siffriidsson i Skerike? Socken för 8 fat ³³¹⁴

1603 Mats Hindriksson i Flukan bjuder upp ett torp benemt Fluken, köpt av Olof Tommesson ibidem för osmundsjärn ett läst och ... ³³¹⁵

1616 "Kom mas Henriksson i Lille (haredet) gaf tillkenna huru Cordt Christophersson i Finnebodh(Finnbo) had köpt att Lerenbodh (Lernbo) Wall Flukan för Järn 18 Fat, begärdes nu 3 fat dertill så att efter at plats var liten som nu då gaf nu Cordt honom i förlikning 2 daler penningar dem haver strax utgahf till Mas med tillsades (Cordt) Har

³³¹¹ Ting i Norrbärke 1595 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 107

³³¹² Ting i Norrbärke 1595 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 144

³³¹³ Ting i Norrbärke 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 41

³³¹⁴ Ting i Norrbärke 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 72

³³¹⁵ Ting i Norrbärke 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 141

LERNBO, NORRBÄRKE MED FLUKAN

på deth nu Mas måätte här.

LÖKNÄS, NORRBÄRKE

Enligt Helge Forssell i Bärkebygden Del 1 försvann engårdsbebyggelsen på Löknäset, öster om Flatenberg, vid 1600-talets början.

1372	Vittne Dipl Dale Del 1 nr 37	Olaver i Lökanaese
1563	Dalarnas handlingar 1563:7 Bild 60	Nils Larsson
1564	Dalarnas handlingar 1564:14 Bild 102	Nils Larsson
1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 13	Nils Larsson
1571	Älvsborgs lösen 1571	Nils
1575	Dalarnas handlingar 1575:14 Bild 60	Nils Larsson
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 22	Nils Larsson

1548: Kom för rätta beskedlig man Lasse Persson i Ludvika och Anders Olsson i Starbo fulmyndige prestenterade fullmakt av Mats Persson i Torssareby? i Tuna socken att vittna och tillstå huru föreskiuna Mats Persson sålt hade Olof Halwardsson och Olof Larsson i Löknäs en halvdel han åtte i samma hemman för 10 fat järn, vilket järn förbenämde Mats Persson ...³³¹⁶

1595 Lasse Olofsson i Lernbo är kommen i skada för Lasse Nilsson i Löknäs och haver utfäst i mansbo 2 läster järn 6 ³³¹⁷

1596 Hustru Anna i Löknäs bjuder upp en systerdal ibidem köpt av hustru Elin i Björkviken för 22 fat³³¹⁸

1604 Anders Ambjörnsson i Saxe bjuder upp en systerdal ibidem köpt av sin syster, hustru Kirstin i Årnebo för osmundsjärn 8 fat, Item en systerdal av sin systers dotter, hustru Brita i Halvarsbenning för 2 fat, Item av sin syster hustru Anna i Löknäs för 2 ..., än av hustru Elin för 2 ... så och av hustru Ingeborg i Skarviken 2 fat.^{3319 3320}

1606 Anders Embjörnsson i Saxe bjuder upp en systerdal ibidem köpt av sin syster, hustru Kirstin i Årnebo för osmundsjärn 8 fat, Item en systerdal av sin systers dotter hustru Britta i Halvarsbenning för 2 fat, Item av sin syster hustru Anna, .., än av hustru Elin för 2 fat, så ock av hustru Ingeborg i Skarviken 2 fat.^{3321 3322}
Item av sin syster Anna Embjörnsdotter i Lökenäs?^{3323 3324 3325}

3316 Ting i Norrbärke 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 118

3317 Ting i Norrbärke 1595 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 144

3318 Ting i Norrbärke 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 72

3319 Ting i Söderbärke 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 195

3320 Ting i Söderbärke 1604 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:3 (Skadad volym, opaginerad) bild 840

3321 Ting i Söderbärke 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 195

3322 Ting i Norrbärke 23 jan 1606 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 302

3323 Ting i Norrbärke 23 jan 1606 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 302

3324 Ting i Söderbärke 1605 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 254

3325 Ting i Norrbärke 1606 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 302

MARNÄS, NORRBÄRKE MED HARNÄS

Marnäs är idag en stadsdel i Ludvika, men byn hörde ursprungligen till Norrbärke socken. Marnäs hytta försåg under en period Ludvika bruk med järnråvara. Hyttan och bruket låg på var sida om Ludvika ström, som utgjorde gräns mellan Norrbärke och Grangärde. Marnäs gård är idag Ludvika Gammelgård.

Om Ludvika Gammelgårds arkiv som innehåller stora mängder handlingar finns att läsa i Marnäs-Posten – Ludvika Gammelgårds Nyheter från 1928. Artikeln finns numera tillgänglig via webbplatsen Bygdeband.

Helge Forssell: Bärkebygden Del 1: Efter reformationen 1527 tillföll kyrkogodsens Kronan. Västerås domkyrka hade ägt Plogsbo, Ludvika och Marnäs hemman samt Harhyttan (Säter). Klockarbo, söder om Larsbosjön hade tillfallit Kronan för uteblivna sakören (böter). På obekant väg kom även ett hemman i Vik liksom en äng i Åsmansbo i statens ägo. Anders Larssons testamenterade hemman till Eskilstuna kloster överfördes till Kronan. När Gustav Vasa började silverhanteringen för Kronans räkning i Västra Silfberget förvärvade han samtidigt hemmanet Moren.

Helge Forssell Stollbergs gruvor: Kyrkan hade under Medeltiden tillägnat sig (Västra) Silfberget, som när man tidigast möter namnet i 1500-talshandlingar kallas Biskopsberget. Skogstrakten runt ”berget”, i realiteten ända till Ludvika, betraktades som kyrkans egendom, och när kronan sedermera tillägnade sig äganderätten över denna bergstrakt uppstod en nybebyggelse, några av dem ursprungliga kronotorp, såsom Marnäs, som då låg i Norrbärke, Skarviken, Plogsbo och Klockarbo (i Söderbärke). Kungens avsikt var att på dessa gårdar låta uppföda slaktboskap för försörjningen av animalisk föda åt gruvfolket.

1539		The godz som til förende haver tillegat Västerås domkyrka
1539-1557		Landbo Jon Björsson
1559	Tiondelängd	Jon Björsson
1562-1564		Olof Svensson Kronolandbo
1563	Dalarnas handlingar 1563:7 Bild 60	Kyrkolandbor Nils Nilsson Olof Svensson
1564	Dalarnas handlingar 1564:14 Bild 102	Kyrkolandbor Nils Nilsson Olof Svensson
1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 13	Hans Svensson Kyrkolandbo Nils Nilsson i Marnäs
1571	Älvsborgs lösen	Hans i marnäs Nils Nilsson i Marnäs
1575	Dalarnas handlingar 1575:14 Bild 60	Hans Svensson Kyrkolandbo Nils Nilsson i Marnäs
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 22	Kyrkolandbonde Nils Nilsson i Marnäs
1581		Lasse Skräddare
1631	Roterings- och utskrivningslängd Västmanland 1631 Bild 432	Per Nilsson dräng Erik Jacobsson dräng Lasse Jöransson Jonas Halvardsson sonen Olof Jonasson HARNÄS Erik Nilsson dräng Olof Larsson
1654	Jordebok Kopparbergs län 1653 SVAR	Jonas Halvarsson ^{3/4} HARNÄS Erich Nilsson

1548 behandlades på tinget i Grangärde ett ärende om en manslagt i Marnäs. Anders Finne i Starbo hade dödat Olof Jonsson i Marnäs. Anders hade betalat mansbot i form av 5 läster järn och en silversked. I ärendet nämns Olof Jonssons bror Erik Jonsson. ³³²⁶

Gosven ägde en stor gård och hälften i Hagge hytta. Dessutom ägde han Fösarbo gård. 1554 tog Gustav Vasa denna gård från Sven (Gosven) i Hagge för att använda den som avelsgård under Väster Silfbergs kungsgård. 1562 skriver Sven i ett brev (som finns i original i Ludvika Gammelgårds arkiv), att han är gammal och sjuk och

3326 Ting i Grangärde 3 mars 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 120

orkar inte "bråka" med kungen, utan för över Fösarbo på sin son. Peder Svensson. Så småningom får Peder Svensson av Erik XIV istället Marnäs Kronogård (nuvarande Ludvika Gammelgård) ^{3327 3328 3329 3330}

1562 För alle de gode män som detta mitt öppna brev händer före att komma bekänner jag Sven Hansson i Hagge och gör veteligt att, anno 1554 då blev efter salige kung majt befallning mig avhant ett hemman benämnt Fösarboda, som lades under Västra Silobergs gård och efter det att jag är en åldrig och sjuklig man så att jag inte förmår själv söka min nådige herre och konung, att att jag måtte bekomma förutnämnde hemman igen, därför haver jag överantvardat och till ervärderlig ägo skänkt min son benämnd Päder Svensson varande i konglige majts räkningskammare samma hemman ... ³³³¹

Peder Svensson får senare Marnäs som compensation för Fösarbo av kungen. ³³³²

PEDER SVENSSON

Kammarsskrivare. Son till Gosven Hansson i Hagge, Norrbärke.

Hustru: Klara Nilsdotter (d 1599) blev omgift med kunglige sekreteraren o genealogen Rasmus Ludvigsson. ^{3333 3334 3335}. Tidigare gift med Gert Hansson.

Barn:

Nils Persson

Hans Persson

Karin Persdotter

Sven Persson

1586 Bekänner jag, Clare Nilsdotter Rasmus Ludvigssons hustru och gör härom allom veterligt, att jag för några år sedan sålde och uplot, på mina kära barns vägnar, ärlig och förståndig man Lasse Skräddare, som nu äger min saliga förre man Peder Svenssons broders dotter en gård i Marnäs i Norrbärke socken i Bergslagen för tre läster järn, som var min förbenämde mans fasta arv ... ³³³⁶

OLOF SVENSSON

Son till Gosven Hansson i Hagge och bror till Peder Svensson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Margareta Olofsdotter gift med Lasse Skräddare. Se nedan.

Barbro Olofsdotter. Gift med rådmannen, sedermera borgmästaren i Stockholm Mårten Olsson.

Hans Olsson. Starbo, Norrbärke, senare Sundbo, Västanfors.

Anders Winroth refererar i en artikel i Släktforskaren ett brev till Rasmus Ludvigsson från rådmannen, sedermera borgmästaren i Stockholm Mårten Olsson. Mårten Olssons hustru var syster med Lasse skräddares hustru. I brevet framkommer att Lasse skräddares hustru hette Margareta. I brevet skriver också Mårten Olsson att hans hustru Barbro, Margaretas syster, var syster till Hans Olsson i Starbo. Således måste syskonens far ha hetat Olof Svensson. Möjligen är han identisk med den Olof Svensson som 1562-1564 är kronolandbo på Marnäs.

³³³⁷

LASSE OLSSON SKRÄDDARE

Hustru: Margareta Olofsdotter. Dotter till Olof Svensson, se ovan.

Barn:

NN gift med Jonas Halvarsson. Se nedan.

1613: Vi Gustaf Adolph med Guds nåde, Sveriges, Götes och Wändes utkorade konung och arvfurste, storfurste till Finland, hertig till Estland och Västmanland göre veterligt att vår undersäte Lars Olofsson i Marnäs i Norrbärke socken, haver för oss presenterat ett konung Erik pergament bytesbrev daterat Stockholm den 14 januari 1563 förmälendes att förenämnt Marnäs är vederlagt för ett skattehemman benämnt Fösarbo, som är lagt till

³³²⁷ Gosvens anknytning till Ludvika Gammelgård. Släktforskaren nr 58. 1996.

³³²⁸ Se även Forsell, Helge. Bärkebygden del 1. Ur bygdens historia till mitten av 1800-talet. Smedjebackens kommun, 1977. Sid 48

³³²⁹ Winroth, Bidrag till Ludvika gammelgårdens äldsta historia, Släktforskaren nr 16-18, 1985-86.

³³³⁰ "De första ägarna till bergsmansgården vid Ludvika gammelgård". Släktforskaren nr 12 1984

³³³¹ Brevet i Ludvika hembygdsförenings ägo finns publicerat i faksimil med transkribering i Släktforskaren nr 12 1984

³³³² Gåvobrevet finns publicerat i faksimil med transkribering i Släktforskaren nr 13 1984

³³³³ Gillingstam, Hans, Rasmus Ludvigssons och hans hustrurs släktförbindelser, Släkt o Hävd 1950:2-3

³³³⁴ "Clare Nilsdotter". Släktforskaren nr 14 1985

³³³⁵ Lagergren, Helmer. "Krono- och adelsgods i Dalarna i medlet av 1500-talet". Dalarnas hembygdsförbunds tidskrift. VII (1927): 89-92.

³³³⁶ Brevet i Ludvika hembygdsförenings ägo finns publicerat i faksimil med transkribering i Släktforskaren nr 14 1985

³³³⁷ Winroth, Anders. "Bidrag till Ludvika gammelgårdens äldsta historia". Släktforskaren nr 16-18 (1985).

Ladugård under Västra Siloberg 3338

Hustru Margareta och hennes man hade bott på sitt hemman Marnäs under större delen av sina liv. De hade också två fastebrev på hemmanet. Petter von Benningen beskriver själv att en släkting till Margareta hade byggt ett skattehemman Fösarboda under Erik XIV:s tid. Detta hemman lades sedan under Väster Silobergs gård och istället fick han Marnäs. Marnäs ansågs vara ett bättre hemman och många avundades bytet. För att försäkra sig om att få behålla hemmanet gick Margareta till Petter och ville ha ett nytt fastebrev på hemmanet. Hon gav honom en silverkosa om 5 lod för att han skulle hjälpa henne med ärendet.³³³⁹ De fastebrev som hon visade upp kastade Petter på elden.³³⁴⁰ Ett halvår därefter dog hon. Då kom hennes måg Jöns och ville ha konfirmation på hemmanet Marnäs. Petter lovade att ordna fram fastebrev och i gengäld skulle Jöns ge honom sex skeppund tackjärn. Jöns fick ett nytt fastebrev och han skulle nu årligen skatta för ytterligare ett halvt skeppund järn. Liksom silverkåsan var de sex skeppunden järn som Jöns lovat honom naturligtvis en påtvingad muta. Petter fick böta 40 daler för att han hade kastat konungens brev på elden.^{3341 3342 3343}

JONAS HALVARSSON

Måg till Lasse Olsson Skraddare, se ovan.

Hustru: NN Larsdotter. Dotter till Lasse Olsson Skraddare

Barn:

Olof Jonsson

Lars Jonsson. Två söner i Snöån

Nils Jonsson. Död ogift

Halvar Jonsson. Gift med Catharina Persdotter från Flatenberg.

Anna Jonsdotter gift med Påvel Svensson i Lilla Schedvi

NN gift med Jon Ersson i Torrbo

Karin gift med Per Knutsson (död 1657) i Knutsbo

Brita gift med Per Hansson i Skepparberget

Lisa Jonsdotter gift med Anders Staffansson

1599 Bekänner jag mig Mårten Olofsson bofast man och borgare i Arboga samt min hustru Giärfu i Bro kvarn i Köpings socken, att vi haver varit hos Nils Nilsson i Marnäs, fordrat och kräft, uppå det arv som oss tillfaller efter vår salig fader och svärfader bliver vi så förlikte och förenade att vi skola behålla en brodersdel i jorden i Skraddaregården i Gränges socken i Kyrkbyn³³⁴⁴

Mårten Olssons hustru Barbro var syster till Lasse Skraddares hustru.

1614 Kom Jonas i Marnäs och talade till Nils i Persbo om en del i en Gruva i ...viken, benemt Skraddaregruvan. Så fanns sanning som gamla män vittnade, att samma gruva haver af ... legat half till Pedersbo, derfär sades nu Nils anamma halvdal till, den och nu Nils Jonas som de kunde förenas om.³³⁴⁵

1617 Kom Jonas i Marnäs talade till Erich Hansson i Sörvik om en gruva liggandes i Lekekene? Berget som hans hustru fader Lasse Skraddare i Marnäs köpt haver av Anders i Sörvik för en ... korn, der till svarade Erich att samma gruva låg till det hemman han av förnämnde Anders köpt haver och han besitter, då blefve de så här om vänlig förenta att de skola behålla halvparten vardera i samma gruva och så ³³⁴⁶

1635 Köpte för 28 fat osmundsjärn Marit Larsdotters i Getbo arvedel i Marnäs, vilken hon hade ärvt efter sina föräldrar.

Marnäs. Nils Nils hemman

Nils Göte Håkansson har i en artikel i Släktforskaren sammanfattat de första leden på den andra gården i Marnäs.³³⁴⁷ Lilian Jakobsson har också gjort en översikt av vad som är känt om Nils Nils hemman i Marnäs i ett dokument som finns tillgängligt via Bygdeband / Ludvika hembygdsförening.³³⁴⁸

NILS ARVIDSSON

3338 Brevet i Ludvika hembygdsförenings ägo finns publicerat i faksimil med transkribering i Släktforskaren nr 15 1985

3339 Svea Hovrätt, Huvudserie [Liber causarum], SE/RA/420422/01/E VI a 2 aa/1 (1615), bildid: A0067920_00192

3340 Svea Hovrätt, Huvudserie [Liber causarum], SE/RA/420422/01/E VI a 2 aa/1 (1615), bildid: A0067920_00194

3341 Svea Hovrätt, Huvudserie [Liber causarum], SE/RA/420422/01/E VI a 2 aa/1 (1615), bildid: A0067920_00193

3342 Svea Hovrätt, Huvudserie [Liber causarum], SE/RA/420422/01/E VI a 2 aa/1 (1615), bildid: A0067920_00204

3343 Ekberg, Göran. Fogden Petter von Benningen. 2019. <https://gorek.se/artiklar.html>

3344 Brevet i Ludvika hembygdsförenings ägo finns publicerat i faksimil med transkribering i Släktforskaren nr 17 1985

3345 Ting i Grangärde 1614 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 553

3346 Ting i Grangärde 1617 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 615

3347 Håkansson, Nils Göte. "Bergsmannen Nils Nilsson i Marnäs". Släktforskaren nr 8. 1983

3348 Jakobsson, Lilian. "Nils Nils Gata". Ludvika hembygdsförening, 2014.

Kronolandbo i Marnäs.

Hustru:

Barn:

Nils Nilsson. Se nedan.

Erik Nilsson. Spräkulan

24 sept 1582 hade Nils Nilsson i Marnäs emot 40 daler, av kung Johan III fått skatterättighet på Marnäs hemman i Norrbärke. 1611 fick Nils i Marnäs, som var bergsfogde, kung Gustaf Adolfs confirmation på sin år 1582 förvärvade skatterätt till Marnäs hemmanet. ³³⁴⁹

1598 Kom Nils skrivare på sin sväres vägnar hustru Kristin i Ludvika och talade till Nils i Marnäs om en hyttedel i Marnäsforsen. Då bekände Nils att samma hyttedel hade legat till Ludvika men Hans Persson som fordom bodde ibidem övergav först samma hyttedel, efter som han bygde sig hytta på andra sidan, den nu kronan kändes, så dömdes samma hyttedel till Ludvika igen ³³⁵⁰

1600 Jöns Larsson i Ludvika talade till Widik Hansson i Norrvik om ett änge, Eskils änge benämnd. . Då bekände Nils i Marnäs att samma änge ägde en benämnd Eskil i Ludvika, vilken pantsatte samma änge till Olof Klementsson i Marnäs. Sedan löste förbenämnde Nils fader, Nils Arvidsson benämnd samma änge till sigh, sedan löste Lasse Ravalsson samma änge till sigh, som var Widiks fader fader efter at nu är kommit till 7 eller 8 mann gav han vissord i handom haver vittfares emellan dem i Pederboo, än vilken som först är orsak till någon träta dem emellan synderlig om then gamla med Bengt Arvidsson, skall böta 40 daler. ³³⁵¹

1603 Kom Erland i Gonäs och talade till Widik i Norrvik om en äng liggandes vid gladeängen, Åskielsängen benämnd, förebärandes att en benämnd Eskil samma äng bortpantat hade till gamle Arvidsson i Marnäs, det och Nils Nilsson vittesbrev och förmåler, vilken var förnemde Nils Arvidsson son, att det hans fader hade det i pant för 1300 osmunsjärn, och sedan löste Åskiel det igen och sedan pantsatte till Lasse Ravalsson i Norrvik, vilken var Widik Hanssons fader fader. Nu föregav Erland att han hade köpt det hemmanet Ludvika, som Eskil av benämnd Eskils dotters sonson benämnd Jöns Larsson darsom och åtte Erlands dotter till äkta som linjen under rätt visandes. Efter nu så länge otalt är, gav dem vid ord i handen haver som jordabalken En släktavla finns bifogad ärendet där vänstra sidan utgår från Eskil, han har dottern Sisillia Eskilsdotter gift med Erik. De har sonen Lars Eriksson gift med Brita. De har sonen Jöns Larsson gift med Anna Erlandsdotter. På högra sidan utgår tavlan från Lasse Ravalsson, som har sonen Hans Larsson som har sonen Widik Hansson. ³³⁵²

1682 Hans Persson på Näs talade genom sin son, Per Hansson i Östansbo, till sin salig svågers, Per Nilssons, arvingar i Marnäs, om en hammar- och smedjedel i Marnäs ström liggande, vartill han påstår sin salig hustru skall varit bördfallen efter sin moder, som var salig Nils Nilssons hustru darsammastädes. Lämnade han opåtalad den del han som efter fadern bordt henne tillfalla, såvida den är genom faderns testamente transporterad inpå sonen Per Nilsson allena, men moderns del tahlar på, efter han vist den ej vara bortgiven. Sahl Per Nilssons sohn Prästemannen H Samuel Marin inlade häremot en Tingsdom av d 1 febr 1658 som confirmerar Pehr Nilssons undfångne testamente på hemmandehlar item att attestation af 3ne gode män underskrifvit en moderns villia och samtycke till samma Testamente vilket och av prähtentato finns förevarit under samma ting, alt sedan och i anledning av samma dom, Per Nilssons arvingar i possession innehaft samma smediedehl. Vad hyttan angår, skal icke heller Hans Persson henne med fog kunna påtala, såvida hans hustrus moder icke var bördig till någon fast egendom i Marnäs utan i Norrvik varande denne delen hon i hyttan hade. ³³⁵³

NILS NILSSON

Son till Nils Arvidsson, se ovan.

Hustru: Karin Nilsdotter. Från Naglarby, Stora Tuna.

Barn:

Nils Nilsson. Se nedan.

Erik Nilsson. Nybyggare i Harnäs

Lars Nilsson Bommarsbo. Son Olof Larsson, Bommarsbo

NILS NILSSON

3349 Arkivfynd [om ett gammalt dokument funnet på Ludvika herrgård emellan Kronans rättsinnehavare och Marnäs bönder]. Släktforskaren nr 13 1984.

3350 Ting i Norrbärke 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 41

3351 Ting i Grangärde 1600 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:7 sid 40

3352 Ting i Grangärde 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 141

3353 Ting i Norrbärke 1682. Norrbärke tingslags häradsrätt Ala:2 sid 360

Bergsfogde över Västerbergslagen. ³³⁵⁴ Död 1658.

Son till Nils Nilsson, se ovan. Död ca 1624.

Hustru: Brita Widiksdotter. Dotter till Widik Hansson i Norrvik, Grangärde. ³³⁵⁵

Barn:

Per Nilsson. Se nedan

Karin Nilsdotter. Gift med Hans Persson ³³⁵⁶

PER NILSSON

Död 1664 i Marnäs.

Hustru: Margareta Kjellfastdotter. Förmodligen från Norberg.

Barn:

Samuel Petri Marin (Samuel Persson, född i Norrbärke, död i Norberg som adjunkt 1685. Kallar sig först Barchius, sedan Marin) Se Lilla Höjen, Norbergsby. Son Samuel Samuelsson, sockenskrivare i Norberg. ³³⁵⁷

Anno 1685 den 25 juli blevo vi underskrevne kallade av Samuel Ersson i Hillänget och Harnäsborna med Marnäsgrannarne att rannsaka efter en lofl häradsstingsresolution av den 30 juli 1684 om det fall, som Hr Samuel Marin för arvingarna i Marnäs klagat över, ...

Marnäs hammare

Marnäs hammare, belägen strax nedanför Ludvika bruk, anser Hülphers vara uppbyggd 1616-21 och konfirmerad 1689. Bonde anger 1625 att det var fyra bergsmän som hade hammaren. En hammersmedja, skattlagd 1636, omnämns i 1670, 1715 och 1825 års jordeböcker. Hammaren ägdes under 1700-talets början till relativt stor del av biskopen J Svendbergs hustru. Deras son, E Swedenborg och svågern I Benzeltierna, övertog denna, tillsammans med Starbo och Prästhyttan i Grangärde. Detta avyttrades runt 1740 till Bergskollegiets president greve F Gyllenborg, som snart fick tillåtelse att föra över sina smedesrättigheter i Marnäs till sitt Skinnskattebergs bruk. Drygt femtio år senare ökades smidesrättigheterna i Marnäs igen då smidesrätten för en härd flyttades dit från Gonäs. ^{3358 3359}

1682 Hans Persson på Näs talade genom sin son, Per Hansson i Östansbo, till sin salig svågers, Per Nilssons, arvingar i Marnäs, om en hammar- och smedjedel i Marnäs ström liggande, vartill han påstår sin salig hustru skall varit bördfallen efter sin moder, som var salig Nils Nilssons hustru darsammastädes. Låmnade han opåtalad den del han som efter fadern bordt henne tillfalla, såvida den är genom faderns testamente transporterad inpå sonen Per Nilsson allena, men moderns del tahlar på, efter han vist den ej vara bortgiven. Sahl Per Nilssons sohn Prästemannen H Samuel Marin inlade häremot en Tingsdom av d 1 febr 1658 som konfirmerar Pehr Nilssons undfångne testamente på hemmandehlar item att attestation af 3ne gode män underskrifvit en moderns villia och samtycke till samma Testamente vilket och av prähtentato finns förevarit under samma ting, alt sedan och i anledning av samma dom, Per Nilssons arvingar i possession innehaft samma smediedehl. Vad hyttan angår, skal icke heller Hans Persson henne med fog kunna påtala, såvida hans hustrus moder icke var bördig till någon fast egendom i Marnäs utan i Norrvik varande denne delen hon i hyttan hade. ³³⁶⁰

Harnäs

³³⁵⁴ Berglund, Torsten. "Bergsfogdarna i Västerbergslagen, del 2". Släktforskaren nr 99, 2006: 4-5.

³³⁵⁵ Winroth, Anders. "Arvet i Norrvik 1. Credentzet och de femton systerdelarna". Släktforskaren nr 94 (2005).

³³⁵⁶ Isheden, Björn. "Näs i Norrbärke". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 60 (1996).

³³⁵⁷ Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:1 sid 843

³³⁵⁸ Strandvik, Sofia. Västerbergslagen häfte 2. Atlas över Sveriges bergslag. Stockholm: Jernkontoret, 2000.

³³⁵⁹ Eriksson, Ragnar. Hyttor och hamrar i Väsmanbygden. Del 2. Anläggningar i Ludvika. Gränge nr 7 (1975) sid 6-14.

³³⁶⁰ Ting i Norrbärke 1682. Norrbärke tingslags häradsrätt Ala:2 sid 360

MATSBO, NORRBÄRKE

1571	Älvsborgs lösen	Per Joensson

1592 Herr Engelbrekt i Leksand bjuder upp Matsbo som han hade köpt av P Jonsson i Åsmundsbo
Item en del i Spjutsbo av Jakob Olofsson i Solverbo i Tuna socken för 4 fat och 1 ko ³³⁶¹

1596 Peder i Matsbo var satt dag med hustru karin i Lexand om förnämnde Matsbo till micaelis. Skall hava brev
så innehållandes, som förr ³³⁶²

3361 Ting i Norrbärke 1592 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 31

3362 Lagmansting 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 47

MOREN, NORRBÄRKE MED VÄSTERMOREN OCH VINSBO (MORGÅRDEN)

Helge Forssell: Bärkebygden Del 1: Efter reformationen 1527 tillföll kyrkogodsens Kronan. Västerås domkyrka hade ägt Plogsbo, Ludvika och Marnäs hemman samt Harhyttan (Säter). Klockarbo, söder om Larsbosjön hade tillfallit Kronan för uteblivna sakören (böter). På obekant väg kom även ett hammaren i Vik liksom en äng i Åsmansbo i statens ägo. Anders Larssons testamenterade hemman till Eskilstuna kloster överfördes till Kronan. När Gustav Vasa började silverhanteringen för Kronans räkning i Västra Silverberget förvärvade han samtidigt hemmanet Moren.

Eklund, Torild: "Ett vårt och Cronones Hemman Mora benämd i Norrberkes sochn" Om Västermoren. Del 1. Norrbärkebygd Nr 3 1982. sid 12-18.

Eklund, Torsten: "Timmerkarannä Kom hitt å böriga med Rivningen af Gamla Bygningen den 12 April" Om Västermoren II. Norrbärkebygd Nr 4 sid 20-32.

Forsslund, Karl-Erik. Ur Morgårdshammars krönika. Falun, 1931.

1546	Ting i Norrbärke 1546 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 34	Torsten i Moren
1547	Ting i Norrbärke 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 80	Torsten Hansson i Moren
1548	Ting i Norrbärke 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 118	Torsten
1563	Dalarnas handlingar 1563:7 Bild 60	Olof Jopsson
1564	Dalarnas handlingar 1564:14 Bild 102	Olof Jönsson Olof Persson i Sunnasjö?
1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 13	Olof Nilsson i Moren Smed? Vinsbo Hans Ersson i Vinsbo Smed? Anders Jönsson i Morgården Knekt
1571	Älvsborgs lösen	Anders Jönsson i Morgården Olof i Moren
1575	Dalarnas handlingar 1575:14 Bild 60	Olof Nilsson i Moren Smed? Hans Erichsson i Vinsbo Anders Jönsson i Morgården
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 22	Olof Nilsson i Moren Smed VINSBO Hans Erichsson MORGÅRDEN Anders Jonsson
1619	Älvsborgs lösen Femte terminen Bild 460	
1631	Roterings- och utskrivningslängd Västmanland 1631 Bild 432	Moren: Erik Olofsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Västmanland 1631 Bild 433	Lasse i Moren Johan i Vinsbo Anders Jönsson i Morgården brodern Per Jönsson ibidem Per Andersson ibidem sonen Jöns Persson
1654	Jordebok Kopparbergs län 1653 SVAR	Erich Olofsson ¼

TORSTEN HANSSON

Son till Hans Olsson med oklar hemvist, ägde en brorslott i Starbo, Norrbärke. Sonson till Olof Hansson, Starbo, Norrbärke. ³³⁶³ Se vidare Starbo. Senare bosatt i Tolvsbo, Söderbärke.

Hustru: Enligt släkttavla behandlad under Starbo och Stimmerbo gift med Kiersten Larsdotter, syster till Hans Larsson Unge och dotter till Lars Olofsson med oklar hemvist. ³³⁶⁴ I skattelängderna i Tolvsbo efter sin makes Torstens död.

Barn:

Sigrid Torstensdotter. Gift med Halvard Persson i Sörvik, Grangärde.

Brita Torstensdotter. Gift med Herman Jonsson i Sörbo, Söderbärke

Olof Torstensson. Tolvsbo, Söderbärke

3363 Berglund, Torsten: *Holsten Perssons i Vad hustru och hennes härkomst*. 1999

3364 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 85

Förmodligen Marit gift med Jöns i Starbo, Norrbärke

Se släkttavlor i domböckerna, behandlade under Starbo, Norrbärke ^{3365 3366 3367}

1547 Kommo för rätta Anders Larsson och Peder Björnsson i Tolvsbo och Torsten Hansson i Moren, fastade och upplät beskedlig man Anders Olsson i Västerby en systerdel liggande uti hans hemman ...³³⁶⁸

1549: Kom för rätten beskedlig man Håkan Tomosson i Odensvi socken och talade till Torsten i Moren om en sked som en dräng ätte och dödde när honom. Och hade Håkon att ³³⁶⁹

1594 Hans Jonsson i By bjuder upp en tredjedel i Morgården köpt av Halvard i Sörgovik (Sörvik, Grangärde), Olof i Tolvsbo, Herman i Sörbo (Söderbärke) ^{3370 3371 3372}

1594 Hans Jonsson i By bjuder upp en tredjedel i Morgården köpt av Halvard i Sörvik 4 ½ fat, Olof i Tolvsbo, Härman i Sörbo 4 ½ fat. ^{3373 3374}

1604 Olof Torstensson i Tolvsbo bjuder upp 2 gången ett hemman, köpt av Jon Nilsson ibidem för osmundsjärn 5 lästar och 8 ½ ³³⁷⁵

Västermoren

HANS OLOFSSON

Hustru:

Barn:

Hans Olofsson betalade 1607 arrende. Tre stigar kol och sex dagsverken på Kungsgården kostade det honom årligen att få använda kronans mark i Moren. 1620 uppträdde en ny arrendator, Lars Halvarsson. ³³⁷⁶

LARS HALVARSSON

Son till Halvars Persson och Sigrid Torstensdotter i Sörvik, Grangärde. Sigrid Torstensdotter var dotter till Torsten Hansson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Hans Larsson, se nedan.

Att Lars Halvarsson i Sörvik är identisk med Lars Halvarsson i Västermoren framgår av dessa två domboksnotiser:

1633 Lagmansting Kjellfast Holstensson i Fragg i Gamla Norbergs socken inlade trenne dombrev.
29 aug 1611 Han hade köpt av Bengt Persson i Gierssbo (förmodligen Gäsjö) och Spelbo Persson, en broderdel i Fragg, än en systerdel ibid av H Anna Persdotter, än en systerdel av h Anna i Näsby , än en systerdel av h Barbro i Norbergs by, än en systerdel ibid av Olof Torstensson i Tolvsbo.
5 apr 1622 Lasse och Peder Halvarssöner i Sörvik i Greng socken 2 brodersdelar i benämnde Fragg, än två systerdelar ibid utav h Brita och h Karin Persdotter i Malmkärra
30 sept 1628 Jon i Sörgovik och hans broder Hennika samt deras syster Karin i Norrbo i Greng, än en jordadel

3365 Ting i Norrbärke 1595 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 107

3366 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 152

3367 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 85

3368 Ting i Söderbärke 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 80

3369 Ting i Norrbärke 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 138

3370 Ting i Norrbärke 11 feb 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 9

3371 Ting i Norrbärke 22 aug 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 57

3372 Ting i Norrbärke 1595 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 108

3373 Ting i Norrbärke 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 10

3374 Ting i Norrbärke 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 57

3375 Ting i Norrbärke 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 194

3376 Eklund, Torild: "Ett vårt och Cronones Hemman Mora benämd i Norrberkes sochn" Om Västermoren. Del 1. Norrbärkebygd Nr 3 1982. sid 12-18.

ibid av h Margareta i Flohammar i Skinnskatteberg. ³³⁷⁷

Hans Holstensson i Vad beviste med goda skäl föranledes han 1612 haver köpt en systerdel med all dess lägenhet i förbenämde Vad utav sin syster Kirsten Holstensdotter för 4 fat osmundjärn. 1625 av sin systers man Olof Nilsson i Tunkarlsbo, såsom och av den andre sin systers man Hans Persson i Nor, ... 1631 har benämnde Hans Holstensson sig tillbytt och köpt dessa hemmansdelar i förbenämnde Vad, Lars Halvarsson i Moren för en brodersdel, Nils Eriksson i Starbo för 1 systerdel, Lars i Norbo? i Grangärde för 1 systerdel. Erik Frantzson i Karmansbo för 1 systerdel, hustru Kiersten i Norsa i Munktorp för 1 systerdel, Per Halvarsson i Sörvik för 1 brodersdel, H Sara Sahl Johan Halvarssons i Sörvik bytt jord med Hans Holstensson i Vad, Per Larsson med jord igen i Sörbo förnöjt haver, H... Halvarsdotter i Sörvik för 1 brodersdel, ... ³³⁷⁸

Lars Halvarsson fick 1623 brev från Gustaf II Adolf på hemmanet. Det visas upp vid tinget 1721, då innevånarna i Västermoren anklagas för att ha gjort åverkan på skogen under Väster Silverbergs gård. ³³⁷⁹

I en artikel av Torild Eklund från 1982 finns en avskrift av det kungliga brevet om bytet mellan Lars Halvarsson och kungen. Tyvärr finns inga uppgifter om var han sett brevet:

Brevet som val närmast har en standard formulering konstaterar inledningsvis hur Kungen på "vår undersåthes Lars Halvarssons underdånige och ödmuke begiäran hafwe gjort, ingådt och bewilliat ett jordebyte så måtto at wij under Skatten hafwer nådigst opwisat honom ett vårt och Cronones Hemman Mora benämd, Norrberckes Sochn och hafwer han gifwit oss igen ett Skatte hemman Huusta benämd i Köpingz Sochn, det hafwe wij honom det för ett rätt och fast byte inrymt och bebreft." Kungen avstår nu från det han ägt i Moren och tillägnar det Lars Halvarsson "hans arfwingar såsom hans och deras rätta welfänge Skatte jord oklandrat at niuta, bruka och beholla till ewärdelig egendom". Slutligen förbjuder kungen alla sina ämbetsmän att tillfoga Lars Halvarsson eller hans arvingar "heremot hinder eller förfång i någon måtto". Kungen undertecknade brevet den "20 Martij år 1623" i Westerås. ³³⁸⁰

En anteckning finns i riksregistraturet om brevet "Lika lydande för en bonde Lars i Huusta i Köping, som bekom under Skatte igen ett Cronohemman Mora benämmt i Norrbärke socken. socken." Dat den 20 mars ³³⁸¹

En gissning får bli att Lars Halvarsson gift sig till gården Husta i Köpings socken, han kan också ha kommit över den på annat sätt.

HANS LARSSON

Son till Lars Halvarsson, se ovan. Död 1698 i Västermoren.

Hustru: Karin Hemmingsdotter. Dotter till Hemming Andersson och Margareta Cordtsdotter i Gruvriset, Norrbärke. Död 1674 i Västermoren, Norrbärke

Hustru: Anna Nilsdotter

Hustru: Anna Jönsdotter

Barn:

Elisabet Hansdotter. Född 1673 i Västermoren. Död 1752 i Roskänge, Grangärde. Gift 1702 med Anders Jansson från Östanmyra, Grangärde. Senare Roskänge, Grangärde ³³⁸²

Per Hansson. Död 1698 i Hagen, Norrbärke. Son Johan Persson. Se nedan.

Samuel Hansson.

Nils Hansson

Johan Hansson

JOHAN PERSSON

Son till Per Hansson och sonson till Hans Larsson, se ovan.

Hustru: Cherstin Jansdotter från Lernbo, Norrbärke. Vigda 1699.

Barn:

Per Jansson. Född 1712 i Västermoren

Dombok 1695 Pehr Hansson i Hagen kände till sin moderbroder Johan Hemmingsson uti Finnebo om någon fast arvedel efter sin modermöder i Finnbo hemman. Angavs fadern Hans Larsson i Västermoren varit för sonen målsman då arvet skolat fallit. hade 21 år passerat sedan det fasta arvet föll, och nu kändanden över 40 år gammal.

³³⁷⁷ Lagmansting 1633 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Västmanlands län EXla:12 Bild 15400 Sid 599-600

³³⁷⁸ Lagmansdombok Svea hovrätt Uppsala län EXla:4 sid 236

³³⁷⁹ Ting i Norrbärke 1721. Vadfors, Kjell: Byalängder.

³³⁸⁰ Eklund, Torild: "Ett vårt och Cronones Hemman Mora benämd i Norrberckes sochn" Om Västermoren. Del 1. Norrbärkebygd Nr 3 1982. sid 12-18.

³³⁸¹ Riksregistraturet, Riksregistraturet, SE/RA/1112.1/B/144 (1623), bildid: A0038639_00085, sida 76.

³³⁸² Vadfors, Kjell: Gårdsviden och Roskänge. En historik omkring två byar i Grangärde församling. Grangärde hembygdsförening.

Dombok 1697 Erich Halfvarsson i Hagen, som låtit instämma sin svåger, Jöran Jöransson i Hagen och Per Hansson ibidem, gav igenom en av sin hustru Brita Jöransdotter inlagd skrift tillkänna, att han uti bemälte hemman Hagen äger tre systerdelar, och förmente sig alltså vara närmare berättigad än svarandena att få inlösa sin hustrus fasters, framlidna Barbro Olofsdotter Dumbes del ibidem, den hans svågrar honom oveterligen köpt, tillika med hans hustrus farbroders, Anders Olofsson Dumbes del, dessutom har hans Svåger Pehr Hansson löst halvparten av hans hustrus faster, Anna Olofsdotters del, men han hälften däremot. Anhöllt att få till sig lösa så mycket att han kommer till en full 1/8 del. Svarndena påstodo bliva behållne vid sina köp, att att käranden istället må söka deras svåger, Anders Olsson, med någre fler uti Persbo och Gränge socken, om utlösen av deras jord i Hagen.

Dombok 1703 Kärade Johan Persson i Västermoren till sina farbröder Samuel och Nils Hanssöner ibidem, för det de tillgripit halvbroderns, Johan Hanssons, fasta egendom, oaktat det Johan Pehrsson betalt halva dess gäld.

Dombok 1709 Tvistades emellan Johan Persson i Moren, kärande, och Samuel Hansson ibidem med Johan Örns änka, hustru Kerstin Israelsdotter, svarande, angående utlöse ifrån hemmanet. Johans fader var Pehr Hansson. Till förmyndare för Johan Hansson Örns omyndiga son förordnades förbröderna Nils och Samuel Hanssöner. Tvistades även om arvet i Grufriset efter parternas moder och farmoder, salig hustrus Karin Hemmingsdotter.

1674 Bengt Nilsson i Lernbo har försålt till Johan Olsson i Mohren sin hustrus systerdel ibidem. Nock hustru Sara Larsdotter i Sörgövik i byte uppdragit Johan Olsson sin systerdel i Moren emot dess hustrus arvsrätt i Sörgövik den 16/9 1678.

Morgården

1602 Peder Andersson i Morgården för mökränkning med Brita Jönsdotter i Kölnäs ³³⁸³

1603 Jöns Andersson i Morgården och hans medarvingar bjuder upp en systerdel ibidem köpt av Lasse Persson i Västansjö? för 3 fat och 100 och 1/2. ³³⁸⁴

1604 Peder Andersson i Morgården bjuder upp en jordedel ibidem, köpt av Peder Larsson i Backa i Tuna socken för osmundsjärn 6 fat. ³³⁸⁵

1604 Jon Andersson i Morgården bjuder upp en systerdel ibidem köpt av Isak Erichsson i Holen för 3 1/2 fat osmundsjärn ³³⁸⁶

1605 Jöns i Moregården bjuder upp 2 gången en jordedel ibidem köpt av Peder Larsson i Backen i Tuna socken för osmundsjärn 6 fat ³³⁸⁷

1605 Jöns Andersson i Morgården bjuder upp 2 gången en systerdel ibidem köpt av Israel Erichsson i Holen för 3 1/2 fat osmundsjärn ³³⁸⁸

1605 Peder Hansson i Morgården bjuder upp 2 gången en jordedel ibidem köpt av Peder Larsson i Backen i Tuna för 6 fat osmundsjärn ³³⁸⁹

1605 Kom Olof Nilsson i Moren och klageligen gav till känna, att Lasse Narvesson haver slagit hans son benämnd Mats Olofsson till döds och hver saken eller deras träta sig så tilldragit att salig Mats Olofsson med några sina i Lernbo. Kom så Lasse Narvesson till ³³⁹⁰

1606 Olof Salulsson i Moren bjuder upp ett torp benämnt Torrbo köpt av Olof Jonsson ibidem för osmundsjärn 13 fat, item ett torp benämnt Svendsbo?, köpt av Olof Ångerman för 3 fat ^{3391 3392}

3383 Ting i Norrbärke 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 52

3384 Ting i Norrbärke 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 141

3385 Ting i Norrbärke 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 194

3386 Ting i Norrbärke 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 194

3387 Ting i Norrbärke 1605 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 255

3388 Ting i Norrbärke 1605 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 255

3389 Ting i Norrbärke 1605 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 255

3390 Ting i Norrbärke 1605 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 254

3391 Ting i Norrbärke 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 108

3392 Ting i Norrbärke 1606 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 303

1606 Jöns Andersson i Morgården bjuder upp en brodersdel i Morgården köpt av Olof Andersson ibidem för osmundsjärn 7 fat

Item en systerdel i Morgården köpt av Isak Eriksson i Holen för osmundsjärn 3 1/2 fat ^{3393 3394 3395}

1606 Peder Andersson i Morgården bjuder upp tredje resan en brodersdel ibid köpt av Peder Larsson i Backa för 7 fat ³³⁹⁶

1606 Peder Andersson i Morgården bjuder upp två systerdelar köpt av sina systrar som är Barbara Hansdotter uppburit 14 fat Ingrid Hansdotter 4 fat ³³⁹⁷

1609 Lasse Olofsson i Holen bjuder upp en brodersdel i Morgården köpt av Olof Larsson ifrån Odensvi socken

Ting i Grangärde 1683: Presenterades en skrift af dato 27 okt 1682 därmedelst Pehr Widichsson i Persbo, Lars Widichsson i Morgården, Hans Widichsson i Gonäs, hustru Anna Widichsdotter i Bergsbo och Olof Persson i Norrvik på sin avlidna hustrus vägnar, hava alla uppdragit och avstått sin broder Halvar Widichsson samt dess hustru och barn, för en oklandrad och fast egendom 13 snesland jord i Kyorna, emot den tjänst och bstand han bevist hem i hushållet och vid fädernesjorden någon god tid.... ³³⁹⁸

1687 Lars Widichsson i Morgården i Norrbärke socken, sålt till brodersonen Erich Halfvardsson i Persbo, allan dess arvsrätt i Persbo, för 100 skeppund tackjärn, den 10 juni 1686 ... ³³⁹⁹

1692 Hustru Kerstin Larsdotter i Lille Bråfall och Lars Widichsson i Morgården, hava förlikt i deras stridighet, nämligen att Lars Widichsson skall betala henne 1 1/2 skp, tackjärn och därmed oklandrat behålla den part i Morgårdshemmanet, som hustru Kerstin haft att påtala efter svärmodern, salig Anna Pehrdsotter.

1698 Nils Mattsson, tillika med sin hustru Anna Pehrdsotter i Bråfall, talade till Lars Widichsson i Morgården angående en förlikning hennes moder, salig hustru Kerstin Larsdotter, den 25/7 1692 ingått med Lars Widichsson i Morgården, om bemälte hustru Kerstins svärmoders, och nu varande kärandens hustrus, Anna Pehrdsotters, fadermoders ärfteliga hemmansdel uti Morgården

1696 22 juni: Vördige Herr Peder Westenius kiärade till Widich Halvarssons arvingar i Persbo, Lars Widichsson och Erich Halvarsson samt Anders Halvarssons arvingar, Hans Hemmingsson i Persbo och Anders Persson i Marnäs, förmäländes skrifteligen huru såsom uppå Lagmansrättens fallne dom den 7 dec 1694 emellan salig Widich Halvarssons arvingar i Persbo angående salig Bengt Halvarssons brodersdel darsammastädes. ³⁴⁰⁰

1698 Uppå Widik Halvarssons arvingars i Persbo, Halvar och Lars Widiksöners samt sina egna vägnar, kom Erik Halvarsson uppvisandes några documenter dem han begärde med likvidationen emellan dem och deras vederpart, vördige Herr Petter Westenius, angående Persbohemmanet, nämligen

1) ett gåvobrev som framlidne Bengt Halvarsson i Barksta 1666 den 12 februari givit sin son, salig Herr Herman i Vika på 160 dr kpmt, den han skulle få taga af det arf som fadern Bengt Halvarsson efter sin salig fader i Persbo tillfallit, vilken skrift Widik Halvarssons arvingar således skola omhänder fått, att Mats Gregersson i Hässe och Tuna socken skall hava inlöst det samma utav Herr Herman i Vika, och den sedan åt Widik Halvarsson i betalning uppdragit för hans hustrus jord i Vestansjö i Tuna. Menade dock Westenius härtill, att efter Herr Hermans död var den andre sonen Lars Bengtsson närmare till att ärva jorden i Persbo.

2) Uppvisade käranden en skrift, vilken Nils Halvarsson i Göberge utgivit, varigenom han bekänner sig hava hört sin salig fader, Halvar Bengtsson, sagt att han anno 1657 skulle hava bekommit 4 skeppund tackjärn och ett skeppund stångjärn av Widik Halvarsson uppå sin arvejord i Persbo. Häremot uppviste Westenius en avhandling daterad 1670 den 2 juli vari Lars Bengtsson i Persbo upplåter sin broder Halvar Bengtsson i Bar Barksta all sin fädernesjord i Barksta i Malma socken. Sade käranden att hustru Malin Thomasdotter i Åseby i den 1696 den 5 augusti dem medelte attest skulle kunna bevisa det hennes salig man, Per Bengtsson, givit sin broder Lars Bengtsson i Persbo för dess arvfallne jordedel i Barksta 300 dr kpmt. Angående värderingen av husen i Persbo sades, att flera hus skola vara upptagna, än som byggde vore uti gamble Halvar Larssons tid. ³⁴⁰¹

LARS WIDICHSSON

Son till Widich Halvarsson i Persbo, Grangärde

Hustru:

3393 Ting i Norrbärke 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 108

3394 Ting i Norrbärke 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 221

3395 Ting i Norrbärke 1606 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 303

3396 Ting i Norrbärke 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 108

3397 Ting i Norrbärke 1606 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 303

3398 Ting i Grangärde 1683 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2743 sid 597

3399 Ting i Grangärde 1687 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2747 sid 780

3400 Ting i Grangärde 1696 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2759 sid 1092

3401 Ting i Grangärde 1698 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2763 sid 159

Barn:

Lars Larsson. Född 1665 i Morgården. Död 1738 i Morgården. Se nedan

LARS LARSSON

Son till Lars Widichsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Nils Larsson Morin. Född 1701 i Morgården. Se nedan

NILS LARSSON MORIN

Son till Lars Larsson, se ovan. Född 1701 i Morgården. Död 1773 i Morgården.

Hustru:

Barn:

Per Nilsson Morin. Född 1759 i Morgården. Se nedan.

PER NILSSON MORIN

Son till Nils Larsson Morin, se ovan. Född 1759 i Morgården. Död 1790 i Morgården

Hustru:

Barn:

Lars Persson Morin. Född 1788 i Morgården. Död 1865 i Morgården

LARS PERSSON MORIN

Son till Per Nilsson Morin, se ovan. Född 1788 i Morgården. Död 1865 i Morgården

Hustru:

Barn:

Per Johan Morin. Född 1832 i Morgården. Död 1888 i Stora Snöån, Norrbärke. ³⁴⁰²

Vinsbo

I Morgården fanns Vinstebo/Vinsebo hammare (anlagd 1616).

1593 Jacop i Vinsebo bjuder upp ett helt hemman benämnt Vinsebo köpt av Lasse Ravalsson i Vedebo i Munktorps socken för 22 fat ^{3403 3404}

1594 Jakop (överstruket) i Vinsebo (och osmund?) bjuder upp förnämnde Vinsebo köpt av Lasse Ravalsson i Vedebo i Munktorp socken för osmunds 15 fat och Erik hans fader ..--- Vinsens son ... och haver Jakop i Vinbo lagt ut 3 fat på sina styvbrns vägnar, och Jakob skal av sina styvbarn hava de 3 fat igen, och med Summa 30 fat osmundsjärn

I marginalen: Erik Hanssonoch hans syskon skole avställas i brevet fat osmund 3 ³⁴⁰⁵

3402 *Fotografi finns i Forsslund, Karl-Erik, Ur Morgårdshammars krönika, [Falun], 1931.*

3403 *Ting i Norrbärke 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 114*

3404 *Ting i Norrbärke 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 11*

3405 *Ting i Norrbärke 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 57*

MUNKBO, NORRBÄRKE

1563	Dalarnas handlingar 1563:7 Bild 60	Mats Köpman Munkbohyttan (Sidan skadad)
1564	Dalarnas handlingar 1564:14 Bild 102	Mats Munkbohyttan brukas av i Kölnäs, Erik i Nolanö och i Sunnanö Mats Persson i Jöns Dalakar Nils ... (Sidan skadad)
1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 13	Öde Munkbohyttan öde
1575	Dalarnas handlingar 1575:14 Bild 60	Seffred Finne i Munkbo Smed? Munkbohyttan brukas av Anders Nilsson på Väderbäcken Olof Persson i Skomakarbo Olof i Moren Hans i Vinsebo och Anders i Morgården
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 22	Seffred Finne i Munkbo Munkbohyttan brukas av Anders Nilsson Olof i Moren Olof i Skomakarbo, Hans i Wintzebo och Anders Joensson i Morgården

Anders i Munkebo bjuder upp ett torp Risersboda benämnd köpt av Lasse Narvesson ibidem för osmundsjärn 15 fat. ³⁴⁰⁶

1597: Kom hustru Anna i Munkebo, och talade till Nils Persson i Västerby om en jordedel i Gläfsse. Då fanns i sanning att en benämnd Lasse Ravalsson sålde samma del i Gläfsse för en halv läst järn till Nils Perssons hustru moders fader, Lasse Persson i Gläfsse benämnd och efter ... ³⁴⁰⁷

1606 Anders Hansson i Munkbo bjuder upp tredje resan två systerdelar köpt av sina systrar som är Barbro Hansdotter uppurit 14 fat ingeborg Hansdotter 4 fat 300,
Olof Pederssens del ibidem 1300 och denne Olofs del är klandrat, ej de andra ³⁴⁰⁸

År 1610 fick gruvfogden Casper Bårdt vid Väster Silvberg fastebrev på ett torp Prästeboda. Petter von Benningen tog samma fastebrev och reste med det till Daniel i Munkeboda. Han förespeglade att fastebrevet lydde på Daniels hemman. Petter sade ” vill du vara mig något till viljes, då vill jag få laget, att du skola behålla ditt torp och förskaffa Caspar annorstädes lägenhet”. Då hade Daniel gett honom ett skeppund stångjärn. En tid därefter hade Petter sänt bud efter honom och berättade åter att han riskerade att förlora sitt torp. Daniel bad att få behålla torpet och då svarade Petter ”vill du behålla ditt torp då skall du ära denne tysken tre skeppund stångjärn”. Även denna gång fick Petter järnet av honom. ³⁴⁰⁹ Det visade sig sedan att Daniel ägde ett kung Karls fastebrev på sitt hemman Munkeboda daterat 21 februari 1579 och att det brev som Caspar hade fått, lydde på ett annat torp nämligen Prästeboda. Sannolikt var Daniel inte läskunnig och därför oförmögen att avslöja Petter von Benningens lögn. ^{3410 3411}

1694 Anders Andersson uti Munkbo, Nils Joensson i Flatenberg och Erik Isaksson i Flatenberg, som alla voro salig Lars Olssons mågar uti Snöån, klandrar det byte, som den 6/11 1693 är förrättat efter svärmodern, salig hustru Anna Erichsdotter, sägandes att allt då ej är framburet av sonens salig Anders Larssons änka, hustru Margareta Johansdotter och dess son Lars Andersson, item tro de sonen Johan Larsson hava njutit någon fördel. ³⁴¹²

3406 Ting i Norrbärke 1604? Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:3 (Skadad volym, opaginerad) bild 820

3407 Ting i Söderbärke 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 169

3408 Ting i Norrbärke 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 108

3409 Svea Hovrätt, Huvudserie [Liber causarum], SE/RA/420422/01/E VI a 2 aa/1 (1615), bildid: A0067920_00196

3410 Svea Hovrätt, Huvudserie [Liber causarum], SE/RA/420422/01/E VI a 2 aa/1 (1615), bildid: A0067920_00194

3411 Ekberg, Göran. Fogden Petter von Benningen. 2019. <https://gorek.se/artiklar.html>

3412 Ting i Norrbärke 1694 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2755 sid 882

NORRBO, NORRBÄRKE

1563	Dalarnas handlingar 1563:7 Bild 60	Jop Skräddare
1571	Älvsborgs lösen	Hustru Ingeborg i Norrbo

NORRBÄRKE BY (SMEDJEBACKEN) MED HOLEN

År 1717 eldhärjades nästan hela kyrkbyn kring Norrbärke kyrka. Inte mindre än 28 gårdar brann ned till grunden och bara några få blev kvar. Ett par av dem utgör idag en del av kulturområdet inom vilket Norrbärke Hembygdsgrupp är beläget.

1372	Vittne Dipl Dale Del 1 nr 37	Paeter i By
1518	Brev se nedan	Peder Torgilsson Påvel i Holen
1547	Ting i Norrbärke 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 80	Halvard i Byn Lasse Persson Byn
1563	Dalarnas handlingar 1563:7 Bild 60	Joel ...son Herman Olsson Olof Påvelsson Lasse Påvelsson Halvard Esbjörnsson HOLEN: Per Påvelsson Byhyttan (Sidan skadad)
1564	Dalarnas handlingar 1564:14 Bild 102	Joel Herman Olsson Lasse Persson Olof Påvelsson Lasse Påvelsson Halvard Esbjörnsson HOLEN Per Påvelsson
1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 13	Lasse Nilssons Per Larsson Jöns Olsson ibid Smed? Erich Ivarsson Byhyttan öde HOLEN Per Påvelsson i Holenäs
1571	Älvsborgs lösen 1571	HOLEN Per Påvelsson HOLEN Löasse Olsson
1575	Dalarnas handlingar 1575:14 Bild 60	Olof Andersson Lasse Nilsson Per Larsson Länsman Haver fritt i byhyttan Jöns Olsson Erik Ivarsson Byhyttan brukas av Olof Andersson, Lasse Nielsson, Per Larsson, Jöns Olsson och Erik Ivarsson i By
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 22	Olof Andersson Lasse Nielsson Per Larsson Länsman Jöns Olsson Erich Iffvarsson? Byhyttan brukas av Olof Andersson, Lasse Nilsson, Per Larsson, Jöns Olsson och Erik Ivarsson i By
1631	Roterings- och utskrivningslängd Västmanland 1631 Bild 432	Erik Jönsson Tidik Hansson Lasse Halvardsson Sigfrid Smed Olof Hansson Olof Persson sonen Per Olofsson Jöns Hansson Albrekt Larsson Bengt Larsson Erik Olofsson

1518 skänker Peder Torgilsson i By, Norrbärke Yxhammarsbo till Västerås domkyrka. Detta bevittnas av följande: Olof Hansson i Starbo, Lasse Persson i Näs, Jon Smälänning, Gosven i Hagge, Bengt i Västansjö, Påvel i Holen, Olof Classon, Han Laurentsson i Starbo, Olof Medelpad, Olof Nilsson Nya Hyttorna, Anders i Lerendbo, Olof Knutsson i Hagge samt Larens Kyrkoherde i Berke och Olof Arvidsson Bergsfogde i Norberg. De bägge sistnämndes samt Olof Hanssons i Starbo sigill finns fästa vid dokumentet.³⁴¹³

1593 Kom Halvard Esbjörnsson i By och bjöd upp en treding i Bössarve i Kyrkbyn köpt av Mats Andersson och Olof Andersson i Tuna i Bodarna? För 6 fat järn och en häst, och ett halvt fat järn som de i Lernbo anno 88. Lovades brev skrivit och gett ³⁴¹⁴

Hans Jonsson i By bjuder upp en tredjedel i Morgården köpt av Halvard i Sörvik 4 ½ fat, Olof i Tolvsbo, Härman i Sörbo 4 ½ fat. ³⁴¹⁵

1596 Kom Per Olofsson i By och talade till Anders Nilsson i

1599 Mats köpman i kyrkbyn haver stulit en häst av Hans Simonsson i Uppbo? Och Hans fick sin häst igen efter min skrivelse ³⁴¹⁶

1600 Halvard i By bjuder upp en brodersdel ibidem köpt av Sven Månsson i Brunnsvik för osmundsjärn 13 fat ³⁴¹⁷

1602 Hans Stigsson i By fastelagh att han icke war skyldig Hans Olsson i Västerås 4 fat och ... ³⁴¹⁸

1602 Kom hustru Kirsten Nils Björsson i Brimebo? Och talade till Bengt Jonsson på Källarbacken om en kvinnas död Brita Pedersdotter vilken är död bliven i förnämnde Bengts källare när hon skulle brenna vin åt honom. Där emot fralade Bengt tvenne vittnesskrifter som Anders Persson målare samt Lasse Navesson och Hans Jönsson i Berg i Nås socken utgivit hafver lydandes huru samme kvinna är död bliven, vilken vittnesbörd nu för rätta up uplag och de gode män samme vittnesbrev ej ogilla kunde utan dömd förnämnd Bengt för samma kvinnas död aldeles fri att vara ³⁴¹⁹

1603 Kom för rätten Bengt Jonsson vid källaren och inlade i rätten ett föreningsbrev som Hans Jonsson i By under gode mäns signaturer och bomärke, lydandes huru han hade sålt för Bengt sin halva hemman för 18 fat osmundsjärn, och skall bengt sama hemman behålla i sin och sin hustrus livstid, men efter begge deras död, måge Hans Jonssons barn samma hlffa hemman igen lösa, som samme brev vidare innehåller, och nu begärar förnämnde Bengt på samma förning vidare stadfästelse ³⁴²⁰

1603 Kom Erik Jönsson i Kyrkbyn och talade till Olof Persson i förnämnde by om ett änge benämnt nyrestugutäckt, förebärandes att hans lott ej var så stor som Olofs, då ransakades här om och i sanning fanns att Olofs faders fader Lasse Persson, vilken var Eriks faders broder, samme tänkt hade och Eriks fader Jöns Pärsson aldrig där på någon tid klandrade, dömdes efter 18 cap i jordabalken ³⁴²¹

1603 Bengt Jönsson bjuder upp alla de tegar som han haver köpt av dem som bo der i Kyrkbyn och de han haver i pant ³⁴²²

1605 Kom Bengt Jonsson på Källarbacken och gav tillkänna huru hans hustru hustru Kierstin war kommen i rykte att wara belägrad av en benämnd Bertil B.... i Västerås och ingen war som sitt ord bestå wille eller kunde utan nämnden samt meige man gjorde dem fri för samma ärende och rikte och ³⁴²³

1606 Bengt Jonsson på Källarbacken bjuder upp en fem?del i ett hemman i Holen, köpt av hustru Marit på Vanhäll för osmundsjärn 11 fat item av hustru Marit i Vibberbo ...Klandrat.. ^{3424 3425}

1606 Olof Larsson i By bjuder upp andra resan ett halvt hemman ibid köpt av Jöns Olofsson i By för osmundsjärn

3414 Ting i Norrbärke 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 113

3415 Ting i Norrbärke 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 10

3416 Ting i Norrbärke 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 149

3417 Ting i Norrbärke 1600 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:7 sid 39

3418 Ting i Norrbärke 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 53

3419 Ting i Norrbärke 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 53

3420 Ting i Norrbärke 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 142

3421 Ting i Norrbärke 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 142

3422 Ting i Norrbärke 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 142

3423 Ting i Norrbärke 1605 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 255

3424 Ting i Norrbärke 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 107

3425 Ting i Norrbärke 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 221

21 fat ³⁴²⁶ ³⁴²⁷

1607 Lasse Olofsson i Holen bjuder upp en brodersdel i Holen, köpt av Olof Larsson i Tomasbo, för osmundsjärn 2 läster en sked väger 3 lod

1607 Olof Larsson i By bjuder upp tredje resan ett halvt hemman i By köpt av Jöns Olofsson ibidem för 21 fat 200 osmund järn. Nu kom Mats Olofsson i Kyrkbyn i Grangärde socken på sin hustrus vägnar och löste samma halva hemman av Olof Larsson och nu skall Mats Olofsson därpå fasta bekomma. ³⁴²⁸

På Norrbärkes ting

1651 31 augusti uppbjöds Tidich Hanssons 1/4 del i By smedja, Norrbärke av Päder Jönsson.

Smedjebacken

Borgmästaren Adolf Adolfsson Willems (1635-1689) i Västerås var en av flera Västeråsborgare som vid denna tid var intressenter i By hammarsmedja, d v s det hammarbruk i By, Norrbärke, som givit upphov till ortnamnet Smedjebacken

Tvårr innehåller inte den lokalhistoriska litteraturen om Norrbärke särskilt mycket om Byhammarens eller Smedjebackens hammarsmedjas tidiga historia och inget om ägarförhållandena under 1600-talet. Abraham Hülphers skriver i alla fall i sin 1762 utgivna Dagbok öfver en resa genom de under Stora Kopparbergs höfdingedöme lydande lähn och Dalarne år 1757 att By-Hammrn, wid Smedje-backen nedan om Kyrkan, har en hård och 400 Skpd smide och vidare att hammarbruket grundades 1631 och att bruket vid den här tidpunkten (1757) fanns i släkten Muhrs arvingars ägo (d.v.s. brukspatronerna Westman som innehade bruket fram till dess att Smedjebackens valsverk bildades i mitten av 1800-talet).³⁴²⁹

Jag skulle tro att den som köpte Tidik Hanssons fjärdedel i By hammarsmedja var den Peder Jönsson som var bergmästare i Västerbergslagen 1630-1656 (död 1656), om honom se J. A. Almquist, Bergskollegium och bergslagsstaterna 1637-1857 (Stockholm 1909).

Ja, Tidik Hansson var bergsman i By och uppenbarligen ägare av 1/4 i By hammarsmedja som från början hade anlagts av bergsmännen på 1630-talet, och således var en s.k. bergsmanshammare. Enligt Axel Gjörës historik om Smedjebackens valsverk, Bruket vid Barken (1956), s 24, framgår av en hammarskattelängd över hamrar i Västmanland och Västerbergslagen från 1635 att Byhammaren då brukades av 12 bergsmän som hade uppbyggt hammaren.

Troligt är väl att Tidik Hansson var en av dessa bergsmän som byggde hammaren och möjligen har han löst ut två andra delägare för att ensam bli delägare till 1/4 eller så har ägarandelarna redan från början varit ojämnt fördelade mellan de ursprungliga 12 delägarna.

Från mitten av 1600-talet hade i alla fall andra intressenter i bergsbruket i Västerbergslagen börjat köpa upp hytt- och hammarandelar från bergsmännen, bl a i By hammarsmedja. Förutom den tidigare nämnde borgmästaren Adolf Willems i Västerås fanns även andra handelsmän och ståndspersoner som förvärvat andelar i hammarsmedjan, bl.a. Anton Löfgren (se H Forssell, Bärkebygden del 1, 1977, s 182). En annan huvudintressent var Gilius Persson Muhr (1672-1751), som tillhörde en borgar- och bruksägarfamilj från Köping. Genom sina två hustrurs arvsandelar och egna förvärv av andelar lade han under sig Närsjö hytta och flera andelar i Västansjö hytta och By hammarsmedja, som han var huvuddelägare i.

När Hülphers beskriver Smedjebacken sex år efter Gilius Muhrs död var hela Byhammaren i dennes arvingars ägo (dottern Christina Muhr gift Westman och avlidne sonen Carl Muhrs arvingar) och brukets huvudstämpel innehöll hans initialer G P. En av hans ättlingar på 1800-talet var brukspatronen Jacob Westman (1806-1856) på Smedjebacken som ägde 3/4 i By hammarsmedja. Den återstående fjärdedelen hade förvärvats av brukspatronen Axel Nordlander på Hagge bruk. Dessa båda grundade 1854 tillsammans med bruksdisponenten på Nyhammars bruk, Ludvig Wetterdahl, Smedjebackens valsverk (driftsatt 1856) vid Smedjebacksströmmen, på platsen för Västansjö hytta och By hammarsmedja. By hammarsmedja kvarstod dock ännu några år som en självständig bruksenhet fram till 1867 då hammarsmedjan övertogs av Smedjebackens valsverksbolag. Bakgrunden till bildandet av valsverket var **inte** att brukspatronerna inte hade råd att starta egna valsverk (som det uttrycks i citat från Wikipedia som Anna-Lisa nämner ovan) - familjen Nordlander på Hagge bruk var mycket förmögen och god för flera miljoner. I stället handlade det om rationalitet och försörjningsbehov. Det krävdes att tillräckligt många mindre bruk gick samman för att ge valsverket en kontinuerlig tillförsel av smältstycken för utvalsning. 1857 fanns ännu i hela Sverige endast 10 valsverk varav Smedjebackens valsverk

3426 Ting i Norrbärke 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 108

3427 Ting i Norrbärke 1606 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 303

3428 Ting i Norrbärke 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 222

3429 Torsten Berglund i Anbytarforum 2011-02-27

var ett av dem. Smedjebackens valsverk försörjdes av smältstycken bl.a. från Hagge bruk, By hammarsmedja (innan den gick upp i valsverket), Nyhammar, Grängshammar, Ludvika bruk, Morgårdshammar och tidvis även från Schisshyttan, Långshyttan och Siljansfors.³⁴³⁰

Holen

ERIK ISAKSSON

ISAK ERIKSSON

1593 Mikel Svensson i Bomersbo bjuder upp en täkt med hus köpt av Isak i Holen för 10 fat osmundsjärn^{3431 3432}

1595 Kom Lasse Hansson och Lasse Jonsson i Lernbo och talade till Olof Larsson i Västansjö om en systerdel ibidem som Lasse Hans hustrus moder hustru Kiersten bortsålt hade för 10 fat osmundsjärn och äfter at samma jord icke var lagfaren så dömdes Olof Larsson sine 10 fat järn igen, och Lasse Hansson och Lasse Jonsson denne systerdel igen i Västansjö

Item talade Lasse Jonsson i Lernbo till Isak i Holen om någon jord som deras hustrus moder tillkom och Erik Isaksson bort... hade vilken är Lasses hustrus styvfader så vart av sagt att hans arvingar som äre Isak Eriksson i Holen skal lösa igen tvådelarna och Lasse Jonsson som Lasse Hansson på deras hustrus vägnar tredingen, som i lagen förmäles, ej må bondes hustru sin jord sälja³⁴³³

1599 Erik hammarsmed i Flatenberg bjuder upp ett hemman Bommarsbo benämnt köpt av Isak i By för osmundsjärn 3 läster³⁴³⁴

Per Andersson i Morgården bjuder upp en systerdel ibidem köpt av Isak Eriksson i Holen för 3 ½ fat³⁴³⁵

3430 Torsten Berglund i Anbytarforum 2011-03-01

3431 Ting i Norrbärke 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 114

3432 Ting i Norrbärke 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 11

3433 Ting i Norrbärke 1595 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 107

3434 Ting i Norrbärke 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 149

3435 Ting i Norrbärke 1604? Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:3 (Skadad volym, opaginerad) bild 820

NÄS, NORRBÄRKE

Isheden, Björn. "Näs i Norrbärke". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 60 (1996).

1518	Brev se nedan	Lasse Persson i Naes
1539		Peder Larsson

1518 skänker Peder Torgilsson i By, Norrbärke Yxhammarsbo till Västerås domkyrka. Detta bevittnas av följande: Olof Hansson i Starbo, Lasse Persson i Näs, Jon Smållänning, Gosven i Hagge, Bengt i Västansjö, Påvel i Holen, Olof Classon, Han Laurentsson i Starbo, Olof Medelpad, Olof Nilsson Nya Hyttorna, Anders i Lerendbo, Olof Knutsson i Hagge samt Larens Kyrkoherde i Berke och Olof Arvidsson Bergsfogde i Norberg. De bägge sistnämndes samt Olof Hanssons i Starbo sigill finns fästa vid dokumentet.³⁴³⁶

HANS PERSSON

Son till kyrkoherden i Grangärde Petrus Andreae Sverdsjöensis. Död 1684 i Näs.

Hustru: Karin Nilsson, dotter till Nils Nilsson och Brita Widichsdotter, Marnäs, Norrbärke. Död 1677 i Näs.

Barn:

Abraham Hansson

Johan Hansson

Nils Hansson

Per Hansson. Död 1698 i Östansbo, Grangärde.

Samuel Hansson

Kerstin Hansdotter

Lisbeth Hansdotter

Susanna Hansdotter

"Hans pson, kyrieheerdans son, är sin fader til hielp ij hans ålderdom" Detta är den första notisen om Hans Persson och den finns i Älvsborgs lösens tredje termin 21/12 1616. Fadern var Peder Andersson /Petrus Andreae Sverdsjöensis/, som var kaplan 1576-1582 i Norrbärke (eventuellt även 1574 i Romfartuna) och pastor i Grangärde från 1584. 1620 hade Hans Persson tagit över brukningen av kronogården Näs i Norrbärke, som fogden Hans Larsson tydligen inte måktade med längre, men det är arvet efter föräldrarna som gör det möjligt för honom att skatteköpa kronohemmanet. Hans Persson köper även Nothemmanet 14/4 1622 av Anders Nilsson och hans hustru. (Uppgifterna härrör från häradsrättens möte 30/1 1660, då Hans Perssons son Per Hansson i Östansbo hävdar rätten till Nothemmanet mot Wellam Quensel.) 1636 beger sig Hans Persson till Stockholm för att hos drottning Christina och hennes regering underhandla om kronohemmanet Näs. Hans ärende består av en önskan att återfå åkrar och ängar som under 1635 lagts under Väster Silvbergs gård. Att han åter blev fråntagen Näs beror på att fransmannen Fermin Mazalet fått arrendet vid Väster Silvberg och lovade ökad avkastning på silverutvinningen. Det finns ett oavslutat koncept där drottning Kristina tillmötesgår byte av hemmanet Näs emot Sillbo, men eftersom Mazalets storslagna planer om uppsvinget vid Västra Silvberg inte infriades genomfördes aldrig bytet.³⁴³⁷

1652 och 1655 deltog Hans Persson i riksdagen som bondeståndets talesman.³⁴³⁸

1682 Hans Persson på Näs talade genom sin son, Per Hansson i Östansbo, till sin salig svägers, Per Nilssons, arvingar i Marnäs, om en hammar- och smedjedel i Marnäs ström liggande, vartill han påstår sin salig hustru skall varit bördfallen efter sin moder, som var salig Nils Nilssons hustru darsammastädes. Lämnade han opåtalad den del han som efter fadern bordt henne tillfalla, såvida den är genom faderns testamente transporterad inpå sonen Per Nilsson allena, men moderns del tahlar på, efter han vist den ej vara bortgiven. Sahl Per Nilssons sohn Prästemannen H Samuel Marin inlade häremot en Tingsdom av d 1 febr 1658 som confirmerar Pehr Nilssons undfångne testamente på hemmandehlar item att attestation af 3ne gode män underskrifvit en moderns villia och samtycke till samma Testamente vilket och av prähtentato finns förevarit under samma ting, alt sedan och i

3436 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Första delen. Nr 232

3437 Isheden, Björn. "Näs i Norrbärke". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 60 (1996).

3438 Berglund, Torsten och Winroth, Anders. "Västerbergslagens bonderiksdagsmän 1. 1600-talet". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 10 (1984).

anledning av samma dom, Per Nilssons arvingar i possession innehaft samma smediedehl. Vad hyttan angår, skal icke heller Hans Persson henne med fog kunna påtala, såvida hans hustrus moder icke var bördig till någon fast egendom i Marnäs utan i Norrvik varande denne delen hon i hyttan hade. ³⁴³⁹

PJANTBO, NORRBÄRKE

1631	Roterings- och utskrivningslängd Västmanland 1631 Bild 432	Jöran i Pjantbo
1654	Jordebok Kopparbergs län 1653 SVAR	Jöran larsson 1/4

PLOGSBO, NORRBÄRKE

Helge Forssell: Bärkebygden Del 1: Efter reformationen 1527 tillföll kyrkogodsens Kronan. Västerås domkyrka hade ägt Plogsbo, Ludvika och Marnäs hemman samt Harhyttan (Säter). Klockarbo, söder om Larsbosjön hade tillfallit Kronan för uteblivna sakören (böter). På obekant väg kom även ett hamman i Vik liksom en äng i Åsmansbo i statens ägo. Anders Larssons testamenterade hemman till Eskilstuna kloster överfördes till Kronan. När Gustav Vasa började silverhanteringen för Kronans räkning i Västra Silfberget förvärvade han samtidigt hemmanet Moren.

Helge Forssell Stollbergs gruvor: Kyrkan hade under Medeltiden tillägnat sig (Västra) Silfberget, som när man tidigast möter namnet i 1500-talshandlingar kallas Biskopsberget. Skogstrakten runt "berget", i realiteten ända till Ludvika, betraktades som kyrkans egendom, och när kronan sedermera tillägnade sig äganderätten över denna bergstrakt uppstod en nybebyggelse, några av dem ursprungliga kronotorp, såsom marnäs, som då låg i Norrbärke, Skarviken, Plogsbo och Klockarbo (i Söderbärke). Kungens avsikt var att på dessa gårdar låta uppföda slaktboskap för försörjningen av animalisk föda åt gruvfolket.

RISBO, NORRBÄRKE

1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 13	Öde
1571	Älvsborgs lösen	Hindrick Hansson i Risbo Hans Eriksson ibid
1575	Dalarnas handlingar 1575:14 Bild 60	Jöns Persson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Västmanland 1631 Bild 432	Lasse Isaksson i Risingsbo

1604 Anders i Månkebo bjuder upp ett torp Risersboda benemt köpt av Hasse Narvesson ibidem för osmundsjärn
15 fat ³⁴⁴⁰ ³⁴⁴¹

3440 Ting i Norrbärke 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 194

3441 Ting i Norrbärke 1605 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 255

SCHISSHYTTAN, NORRBÄRKE

Den 10 mars 1611 utfärdar Gustaf II Adolf privilegiebrev för Anders Sågmästare och Olof Andersson ”att uppbygga en hytta i Skisse bäck”.

Torp och torpare under Starbo Bruk, Schisshyttan och Väster Silfberg sammanställt av Väster-Silfbergscirkeln. Ludvika, 1991.

Lundh, Jacob Reinhold: Dissertatio historico metallurgica de monte argenteo occidentali, vulgo dicto Westra Silfberget, quam ... præsiede dn. Joh. Gotsch. Wallerio ... publice ventilandam modeste sistit Jacobus Reinh. Lundh, Darlekarlus. In auditorio Gust. ad diem XIX Mart. a. 1755. Horis ante merid. Consuetis.

<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-378058>

ANDERS JONSSON ”SÅGMÄSTER”

Död i Grufrisets, Norrbärke. Se även Grufrisets.

Hustru:

Barn:

Hemming Andersson

Kjell Vadfors har i sina byalängder för Norrbärke föreslagit att Anders Jonsson var bördig från Starbo i Norrbärke och sonson till den Anders Finne om fanns där en bit in på femtonhundratalet. Vadfors har själv satt ett frågetecken för sitt antagande, och inga källor har hittats som stödjer detta.³⁴⁴²

Vid tinget 1735 gick man igenom torpen under Västra Silfberg hänvisande till ett brev från landshövdingen Reuterholm³⁴⁴³ var Baron Carl Gustaf Cedercreutz³⁴⁴⁴ och samtliga torpare under Väster Silfberg närvarande och det redogjordes för vem som uppbrutit torpen³⁴⁴⁵

Om detta se vidare Wikitreesida om Torpen vid Grufrisets / Gruvberget i Norrbärke, Dalarna

https://www.wikitree.com/index.php?title=Space:Torpen_vid_Grufrisets_/Gruvberget_i_Norrb%C3%A4rke%2C_Dalarna%2C_Sverige&public=1

med länkar vidare till de enskilda torpen

³⁴⁴² Vadfors: Byalängder Norrbärke

³⁴⁴³ Nils E Reuterholm se SBL Nils E Reuterholm, <https://sok.riksarkivet.se/sbl/artikel/6610>, Svenskt biografiskt lexikon (art av Birgitta Ericsson)

³⁴⁴⁴ Ägare till Ludvika bruk https://sv.wikipedia.org/wiki/Ludvika_herrg%C3%A5rd

³⁴⁴⁵ Ting i Norrbärke 1735 Norrbärke tingslags häradsrätt A1a:13 (opaginerat) Bild 1280

SIMONSBO, NORRBÄRKE

*Tomas Persson Noraskoga kyrkoby bytte jord med Erich Larsson i Simonsbo i Norrbärke. Så och hans syster Malin Larsdotter i Kylsbo i Norbergs socken. Tomas gifte dem en jordestel i Simonsbo i Norrbärke socken och i recompens bekommit deras fasta möderne i Mästarbo i Grytnäs socken. Både i hus och jord samt andra tillgångar. Bytesbrev daterat 17 juli 1643.*³⁴⁴⁶

1718 – Anders Olsson Höök i Grufrisets påstod att Petter Geltzman i Bråfall måtte visa på vad sätt han kommit att bruka Anders mödernas arv i Simonsbo. Uppviste Geltzman ett fastebrev av den 1/9 1653 varigenom Erich Larsson i Simonsbo, denne Anders Olssons moders farfader, för 54 skeppund tackjärn skuld han häftat uti hos Jacob Svensson, uppdrager honom hus och jord i Simonsbo, som Pehrs fader sedermera av Jacob Svensson inhandlat, förutan han enligt brev den 4/4 1698 bevist dess moder hava köpt av Anders fader Olof Olsson Hök, och modern hustru Kerstin Andersdotter, deras hemmansdel i Simonsbo för 200 dr kpmt, vilken egendom modern efter dom den 19/6 1690 fått ärva efter tvenne sina fastrar, Annika och Margareta Eriksdöttrar

3446 Ting i Garpenberg 1644 Kopparbergs, Sätters, Näsgråds län + Österdalarne tingsl häradsrätt AI:11 sid 90 (Tack Stefan jernberg)

SJÖVAD, NORRBÄRKE

1631	Roterings- och utskrivningslängd Västmanland 1631 Bild 432	Ingill Hansson sonen Jöran Ingilsson Nils Jöransson
1654	Jordebok Kopparbergs län 1653 SVAR	Ingve Hansson Sjövad Nils Johansson Sjövad

SKARVIKEN, NORRBÄRKE

Helge Forssell Stollbergs gruvor: Kyrkan hade under Medeltiden tillägnat sig (Västra) Silfberget, som när man tidigast möter namnet i 1500-talshandlingar kallas Biskopsberget. Skogstrakten runt "berget", i realiteten ända till Ludvika, betraktades som kyrkans egendom, och när kronan sedermera tillägnade sig äganderätten över denna bergstrakt uppstod en nybebyggelse, några av dem ursprungliga kronotorp, såsom marnäs, som då låg i Norrbärke, Skarviken, Plogsbo och Klockarbo (i Söderbärke). Kungens avsikt var att på dessa gårdar låta uppföda slaktboskap för försörjningen av animalisk föda åt gruvfolket.

1604 Anders Ambjörnsson i Saxe bjuder upp en systerdal ibidem köpt av sin syster, hustru Kirstin i Årnebo för osmundsjärn 8 fat, Item en systerdal av sin systers dotter, hustru Brita i Halvarsbenning för 2 fat, Item av sin syster hustru Anna i Löknäs för 2 ..., än av hustru Elin för 2 ... så och av hustru Ingeborg i Skarviken 2 fat. ^{3447 3448}

1606 Anders Embjörnsson i Saxe bjuder upp en systerdal ibidem köpt av sin syster, hustru Kirstin i Årnebo för osmundsjärn 8 fat, Item en systerdal av sin systers dotter hustru Britta i Halvarsbenning för 2 fat, Item av sin syster hustru Anna, .., än av hustru Elin för 2 fat, så och av hustru Ingeborg i Skarviken 2 fat. ^{3449 3450}
Item av sin syster Anna Embjörnsdotter i Lökenäs? ^{3451 3452 3453}

3447 Ting i Söderbärke 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 195
 3448 Ting i Söderbärke 1604 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:3 (Skadad volym, opaginerad) bild 840
 3449 Ting i Söderbärke 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 195
 3450 Ting i Norrbärke 23 jan 1606 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 302
 3451 Ting i Norrbärke 23 jan 1606 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 302
 3452 Ting i Söderbärke 1605 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 254
 3453 Ting i Norrbärke 1606 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 302

SKOMAKARBO, NORRBÄRKE

1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 13	Olof Persson
1571	Älvsborgs lösen 1571	Olof Persson
1575	Dalarnas handlingar 1575:14 Bild 60	Olof Persson
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 22	Olof Persson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Västmanland 1631 Bild 432	Olof Olofsson sonen Olof Olofsson
1654	Jordebok Kopparbergs län 1653 SVAR	Olof Olofsson 1/2

SLOGBERGET, NORRBÄRKE

1654	Jordebok Kopparbergs län 1653 SVAR	Hans Olofsson Skattlagd 1648

1656 Mats Olofsson i Slogberget klandrade efter lösören efter sin fader i Gamble gården i Starbo, som var en häst och en ko, der på räknades för sytning som Hans Nilsson hade gjord hans fader, då Mats eller hans syskon intet ville kännas vid fadern, härfor kände rätten skäligt, att Hans Nilsson betalar allenast till presten på Likstolen 1 skeppund Tackjärn, och arvingarna betala det mehra som der på fordras, och Hans Nilsson vare sedan kvitt alt åtal av arvingarna om något lösöres restitution efter deras fader Olof Jonsson ³⁴⁵⁴

1684 Hans och Mats Olsöners arvsprätentioner i gamle gården i Starbo den Hanses måg Mårten Wellamsson och Mats sohn Johan Matsson och dhe gamles vägnar sökt förlikning för och accorderat på 20 skeppund tackjärn. Häradshöfd Johan Norlind som nu hemmanet innehaver i vilken förlikning häradshöfvingen dem bevillias sedan de bevist sig ej vara rätt handterade och utlöst af Hans Nilsson som hemmanet jord sedan gäldklandret förskrifit och Norlind till betalning har efter det ³⁴⁵⁵

HANS OLOFSSON

Son till Olof Jonsson, Starbo, Norrbärke ³⁴⁵⁶

Hustru: Karin Persdotter

Barn:

Margareta Hansdotter. Gift 1671 med Mårten Welamsson, se nedan

MÅRTEN WELAMSSON

Måg till Hans Olofsson, se ovan. Son till Welam Claesson Beneux. Död 1694 i Slogberget, Norrbärke ³⁴⁵⁷

Hustru: Margareta Hansdotter. Dotter till Hans Olofsson, se ovan.

Barn:

MATS OLOFSSON

Son till Olof Jonsson, Starbo, Norrbärke

Hustru

Barn:

Brita Matsdotter. Gift 1681 med Per Welamsson från Kölnäs, Norrbärke

³⁴⁵⁴ Ting i Norrbärke 1656. Norrbärke tingslags häradsrätt A1a:1 sid 5

³⁴⁵⁵ Ting i Norrbärke 1684 Norrbärke tingslags häradsrätt A1a:2 sid 126

³⁴⁵⁶ "Ray Bradbury Ancestor table #5". I 24 Famous Swedish Americans and Their Ancestors. A Collection of Ancestor Tables. Sveriges släktforskarförbund, 1996.

³⁴⁵⁷ Berglund, Torsten: Velam Beneuxs "bortglömde" son Mårten. Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare nr 56 1995.

SPJUTSBO, NORRBÄRKE

1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Under Betsberg Mats gör av sin ödehytta
1557	Dalarnas handlingar 1557:11 (Bild 49)	Mats Ersson
1575	Dalarnas handlingar 1575:14 Bild 60	En utjord benämnd Spjutsbo brukas under Åsmundsbo
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 22	En utjord nemlig Spjutsbo brukas under Åsmundbo
1631	Roterings- och utskrivningslängd Västmanland 1631 Bild 432	Olof Mårtensson Bertill Olofsson brodern Anders Olofsson

1592 Herr Engelbrekt i Leksand bjuder upp Matsbo som han hade köpt av P Jonsson i Åsmundsbo
Item en del i Spjutsbo av Jakob Olofsson i Solverbo i Tuna socken för 4 fat och 1 ko ³⁴⁵⁸

1604 Kom Olof Börillsson i Spjutsbo och talade till Peder Jönsson i Osmundsbo om en ost som han sade han hade
stulit ifrån honom. Där nu Peder Jönsson ... till nästa ting. ³⁴⁵⁹

1608 Kom Olof Börillsson i Spjutsbo och gav till känna hur han för några år härtill förend hade löst förnämnde
Spjutsbo av Herr Engelbrekt i Leksand för osmundsjärn .. och hade herr Engelbrekt uppbjudit samma Spjutsbo
på tu laga ting och efter denne Olof var en bördeman därtill och han nu i laglig tid det även talade tillsades nu
honom samma Spjutsbo till all ego ³⁴⁶⁰

1619 Lagmanting Kom för rätten Anders Persson i Spjutsbo i Norrbärke socken, och talade till Anders Persson i
Matsbo i samma socken om förnämnde Matsbo som för:de Anders ³⁴⁶¹

3458 Ting i Norrbärke 1592 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 31

3459 Ting i Norrbärke 1604? Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:3 (Skadad volym, opaginerad) bild 820

3460 Ting i Norrbärke 1608 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 348

3461 Lagmansting 1619 Svea hovrätt Västmanlands län EXIA:12 Bild 14130 sid 479 obs flera sviter av paginering i volymen

SPRÄKLAN, NORRBÄRKE

1545	Dalarnas handlingar 1545:5 Bild 52	Nyhemman i Norrbärke socken Spreckleboda Eric
1563	Dalarnas handlingar 1563:7 Bild 60	Erik i Spreckleboda Johan Bergdrenge
1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 13	Mats Knekt Joel i Spräkulan Brukar
1571	Älvsborgs lösen	Mats Ersson i Spräkulan Joel Esbjörnsson
1575	Dalarnas handlingar 1575:14 Bild 60	Mats Eriksson Erich Nilsson Nybyggare
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 22	Mats Erichsson Erik Nilsson ibid Nybyggare
1631	Roterings- och utskrivningslängd Västmanland 1631 Bild 432	Hans Matsson Erik Larsson Per Andersson i Tolsbo Olof Andersson ibidem
1654	Jordebok Kopparbergs län 1653 SVAR	Olof Matsson 1/4 Erich larsson 1/4 Nils Erichsson 1/4

1603 Kom Nils Skrivare och gav tillkänna hur hans hustrus fader Erik Nilsson fordom fogde i Järnbergslagen hade köpt ett hemman Spräkulan benämmt av Jon Bergsdräng för 16 fat osmundsjärn och huru nu samma köp Stagnat är efter lagen i Jöns Ingmarssons Tidh, fordom dommare och så är samma dombrev förkommet, och nu är ... nytt brev därpå. Och så efter Erik Nilssons död, haver hans hustru Kiersten benämnd utfivit 2 fat järn vilka förnämnde Jon bergsdräng son Peder Jonsson benämnd uppbar för börd. ³⁴⁶²

1603 Hans Matsson i Spräkulan för mökränkning med Karin Larsdotter i Starbo ³⁴⁶³

3462 Ting i Norrbärke 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 141

3463 Ting i Norrbärke 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 141

STARBO, NORRBÄRKE

Enligt Atlas över Sveriges bergslag verkar det som om tre hyttor var i bruk under 1500- och 1600-talet i Starbo. 1625 ska det ha funnits fyra bergsmän och sju osmundsmeder. Mellanhyttan verkar ha lagts ner under senare delen av sextonhundratalet, den nedre hyttan något senare. Den tredje hyttan, Hedningehyttan var nedlagd redan före 1654.

Övre Starbo hytta anlades förmodligen 1605 och brukades fram till nittonhundratalets början. Den var från början bergsmansägd med delägarskap av biskop Jesper Svedberg, sonen Emanuel Swedenborg samt svärsonen bergmästare Lars Benzelstierna. 1745 förvärvade Fredrik Gyllenborg hyttan och flyttade den till Gammelgården. Den närbelägna Bråfallshyttan debiterades hyttgäld av berget Gessberg fram till 1550-talet och efter det av Norrbärke och Tuna socknar. I Atlasen registreras den delat mellan Starbo i Norrbärke och Östra Silvberg i Silvbergs socken.

En hammare nämns 1624, skattlagd 1636 och haft en härd 1639. Däremot har inga lämningar efter den hittats som är registrerade i fornminnesinventeringen. (Strandvik, Sofia. Västerbergslagen häfte 2. Atlas över Sveriges bergslag. Stockholm: Jernkontoret, 2000.)

Om Emanuel Swedenborg och Starbo bruk finns mer att läsa i Björn Sahlins uppsats ”På det att ingen må veta min valuta” Mystiken kring Swedenborgs ekonomi. Starbo skymtar även i Ernst Brunners biografi om Emanuel Swedenborg.

1518	Se brev nedan	Olof Hansson Hans Laurentsson
1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4370 / sid 815 (AID: v915774.b4370.s815, NAD: SE/RA/510102)	Anders Finne i Jutebodha (Desse efterföljande gjord järn ut) Gamla Sölfberget) Se Getbo
1541	Dalarnas landskapshandlingar 1541:9 Bild 48	Anders i Starbo Hans Unge ibid Jöns ibid
1543	Dalarnas landskapshandlingar 1543:9 Bild 48	Anders i Starboda Hans Unge ibid Jöns ibid
1545	Dalarnas landskapshandlingar 1545:5 Bild 51	Anders Hans Unge Jöns Anders Finne
1546	Ting i Norrbärke 1546 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 34	Anders Olsson
1547	Dalarnas landskapshandlingar 1547:10	Anders Hans Unge Jöns
1547	Ting i Norrbärke 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 80	Anders Olsson i Starbo Hans Unge
1548	Ting i Norrbärke 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 118	Anders Olsson Hans Unge
1563	Dalarnas handlingar 1563:7 Bild 60	Anders finne Anders Olsson Hans Unge Jöns Joensson Starbohyttan (Sidan skadad)
1564	Dalarnas handlingar 1564:14 Bild 103	Anders Finne Anders Olsson ibm Hans Unge ibm Jöns Joensson ibm Hegernes? Anders Dalkarl Starbohyttan brukas av Anders Finne, Anders Olsson, Hans ..., Jöns Joensson
1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 14	Joan Andersson i Starbo Olof Andersson ibid Markus Hindersson öde brukar Marnäs? Per Dalkarl Smed? Starbohyttan öde Brukas av Olof Andersson och Joan Andersson i Starbo
1571	Älvsborgs lösen	M... Hendriksson i Starboda Per Per Dalekarl Olof Andersson

		Joen Andersson
1575	Dalarnas handlingar 1575:14 Bild 60	Lasse Grelsson i Starbo Olof Andersson Markus Hindrichsson Joen Gör?sson Starbohyttan brukas av Olof Andersson, Markus Hindersson, Joen Gör?sson i Starbo
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 22	Lasse Persson Knekt Olof Andersson Mans Hindersson Joen ibid Starbohyttan brukas av Olof Andersson och Joen ibid
1631	Roterings- och utskrivningslängd Västmanland 1631 Bild 433	Nils Jonsson Hans Jonsson Olof Jonsson sonen Anders Olofsson Olof Hansson Nils Olofsson sonen Erik Nilsson Nils Eriksson mågen Anders Eriksson Mats Olofsson brodern Nils Olofsson
1654	Jordebok Kopparbergs län 1653 SVAR	Nils Jonsson ¼ Olof Jonsson ¼ Olof Hansson ½ Anders Nilsson ½ Nils Erichsson ¼ Fierdingsman Mats Olofsson ¼ Hans Jonsson ¼ Olof Jönsson i Bondhemmanet ¼ Mats Pedherrsön ¼ Skattlagd 1643 Nils Olofsson i Tappan Skattlagd 1643
1679	Jordebok Kopparbergs län 1679 SVAR	Se 1653

1518 skänker Peder Torgilsson i By, Norrbärke Yxhammarsbo till Västerås domkyrka. Detta bevittnas av följande: Olof Hansson i Starbo, Lasse Persson i Näs, Jon Smälänning, Gosven i Hagge, Bengt i Västansjö, Påvel i Holen, Olof Classon, Hans Laurentsson i Starbo, Olof Medelpad, Olof Nilsson Nya Hyttorna, Anders i Lerendbo, Olof Knutsson i Hagge samt Larens Kyrkoherde i Berke och Olof Arvidsson Bergsfogde i Norberg. De bägge sistnämndes samt Olof Hanssons i Starbo sigill finns fästa vid dokumentet. ³⁴⁶⁴

Ting i Söderbärke 1599: Kom Per Matsson i Knutsbo (Söderbärke) och talade till hustru Ingeborg i Kyrkbyn om två spann säde jord i förenämnda Kyrkbyn, som ska komma hans hustrus fader faders moder till, hustru Marit benämnd, vilket rannsakades och befanns att en benämnd Per Nilsson, han ägde 3 döttrar Brita, Ingeborg och Marit Persdöttrar. Brita fick sin del i Kyrkbyn, Ingeborg sin del i Kyrkbyn och Marit sin del i Kyrkbyn och deras broder Raffual. Denne Raffual köpte jorden av Brita och Marit och denne Raffual blev så död barnlös. Brita blev gift till Starbo (Norrbärke), Marit till Semla och Ingeborg till Skinnskatteberg, men brodern bodde en tid i Kyrkbyn. Britas barn Ingeborg, hennes barn Marit, denna Marit är hustru Ingeborgs moder som stod för rätta. Marits barn Bengt Holstensson i Semla, Bengts barn Holsten, Rikmor Holstensdotter, denna Rikmor är nu Per Matssons hustru och klagar efter den del som Marit tillkom i Kyrkbyn och sålt till sin broder Raffual Persson. Nu ärvede alla tre systarna sin broder igen. Efter att nu så länge oklandrat stått, gavs honom vissord hävden hade. ³⁴⁶⁵

OLOF HANSSON

Har en bror Bengt Hansson, med oklar hemvist och en brorson Jöns Bengtsson i Västansjö, Norrbärke

Har löst ut sin bror i Starbo och Skenshyttan

Hustru:

Barn:

Bengt Olsson.

Anders Olsson. Se nedan.

Hans Olsson. Se nedan.

HANS OLSSON

Son till Olof Hansson, se ovan. Oklar hemvist.

3464 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Första delen. Nr 232

3465 Ting i Söderbärke 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 152

Hustru:

Barn:

Torsten Hansson. Moren, Norrbärke. Hans Olssons barnbarn: Sigrd Torstensdotter i Sörvik, Grangärde Britta Torstensdotter i Sörbo, Söderbärke och Olof Torstensson Tolvsbo, Söderbärke.

Enligt Torsten Berglund: Torsten Hanssons far Hans Olofsson, är endast indirekt belagd genom domboksnotiser 1597 och 1604 då det bl.a. uppges att han 1516 köpt jord i Tolvsbo och Västerby, Söderbärke, och att han ägde en brorslott i Starbo, Norrbärke. Domboksuppgiften 1597 om Hans Olofssons brorslott i Starbo gör troligt att han var son till den Olof Hansson i Starbo som förekommer som sigillvittne. ³⁴⁶⁶

1547 Kommo för rätta Anders Larsson och Peder Björnsson i Tolvsbo och Torsten Hansson i Moren, fastade och upplåt beskedlig man Anders Olsson i Västerby en systerdel liggande uti hans hemman ... ³⁴⁶⁷

1597 Kom hustru Sigrd i Sörvik och talade till Olof Anderssons arvingar i Starbo om en brodersdel ibidem, efter sin faderfader, Hans Olofsson benämnd, vilken var Olof Anderssons fader broder, så ginge de på en vänlig förlikning så att Hans Olofsson i Starbo gav hustru Sigrd en sked om 4 lod och Hans Larsson i Starbo giver hustru Brita i Sörbo som är hustru Sigrds syster, och en sked om 4 lod här på skall givas brev. ³⁴⁶⁸

1604: Kom Olof i Tolvsbo och talade till Nils Pederssons söner i Västerby om en jordedel i Västerby och ... lade i rätten ett pergamentsbrev som Biskop Otto utgivit hade anno 1516 den 12 dag jul lydandes huru Olofs faderfader Hans Olofsson hade köpt en en treding i Tolvsbo och en treding i Västerby för 18 fat osmundjärn som samma brev vidare innehåller efter att Nils i Västerby haver haft . (Sidan mycket skadad) ^{3469 3470}

ANDERS OLSSON

Son till Olof Hansson, se ovan.

Hustru: NN. Har sitt rätta fäderne arv i Halvarsbenning, Norberg

Barn:

Olof Andersson. Se nedan

Anna Andersdotter. Flatenberg, Norrbärke. Gift med Hans Svenske. ^{3471 3472} Knekthövitsman. Fogde i Flatenberg. Omgift med Peder Dolman. Stockholm. ³⁴⁷³

NN Andersdotter gift med Rasmus i Kolviken, Norrbärke.

1547 säljer Hans Unge med sina systersöner hemmanet Kolviken (Hans fäderne) till Anders Olsson. 1549 byter Anders bort 1/3 i Kolviken mot en brorsdel i Starbo och Skenshyttan med sin kusin Jöns Bengtsson i Västansjö. 1557 löses denna tredjedel i Kolviken åter av Anders svärson Rasmus i Kolviken. Anders bytte också bort delar i Kolviken mot en systerdel i Starbo med Gosven Hanson i Hagge.

Torsten Berglund har i ett inlägg i Anbytarforum kommenterat detta ärende som skulle kunna tydas så att Gosven var gift med en syster till Anders Olsson. Nu är det inte så formulerat, det står bara att Anders fick en systerdel i Starbo av Gosven, inte att det var Anders systers del. Torsten Berglund pekar dessutom på det faktum att om Gosven skulle vara gift med Anders Olssons syster så skulle Hans Olofsson (se nedan) vara gift med en kusin, något som inte var möjligt vid denna tid. ³⁴⁷⁴

Ting i Norrbärke 1547. Anders Olsson i Starbo bjuder Bengt Hanssons, sin farbroders del i Starbo vilken Olof Hansson, Anders fader löst hade av Bengt Hansson. Jöns Bengtsson bjöd efter och lades honom före det Jöns skall reda sig uppå samma jern utgiva eller intet tala därefter.. ³⁴⁷⁵

1548 säljer Anders Olsson sin hustrus rätta fäderne i Halvarsbenning, Norberg till Hennike Bengtsson i Vad. Samtidigt sålde också Hans Persson i Vik, Söderbärke sin hustrus arvslott i Halvarsbenning till Hennike. ³⁴⁷⁶

1548: Kom för rätta beskedlig man Lasse Persson i Ludvika och Anders Olsson i Starbo fulmyndige presterade

³⁴⁶⁶ Berglund, Torsten: Holsten Perssons i Vad hustru och hennes härkomst. 1999

³⁴⁶⁷ Ting i Söderbärke 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 80

³⁴⁶⁸ Ting i Norrbärke 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 166

³⁴⁶⁹ Ting i Söderbärke 1604 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:3 (opaginerat) Bild 830

³⁴⁷⁰ Ting i Söderbärke 20 jan 1604 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EX1e:2720 sid 195

³⁴⁷¹ A. Almquist, Den civila lokalförvaltningen i Sverige 1523-1630, del 4, s 78

³⁴⁷² Dalregementets personhistoria, del 1, s 69 (1984)

³⁴⁷³ Ting i Norrbärke 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 167

³⁴⁷⁴ Torsten Berglund i Anbytarforum 17 maj 2011 (Dalarna, Socknar, Norrbärke)

³⁴⁷⁵ Ting i Norrbärke 18 feb 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 81

³⁴⁷⁶ Ting i Norrbärke 2 mar 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 119

fullmakt av Mats Persson i Torssareby? i Tuna socken att vittna och tillstå huru föreskiurna Mats Persson sålt hade Olof Halwardsson och Olof Larsson i Löknäs en halvdel han åtte i samma hemman för 10 fat järn, vilket järn förbenämde Mats Persson ... ³⁴⁷⁷

1549 Kom för rätten Jöns Bengtsson i Västansjö och talade till Anders i Starbo om sin faders brodersdel i Starbo. Anders svarade det Anders fader hade betalat sin broder Bengt Jöns fader med 2 läster järn och hade de köpebrev som Godsven i Hagge och Herr Erik vittnade att de det sett och hört hade, och förkom när Starbo brann. Omsider blev de så förenta det Anders unte och antvårdade Jöns Bengtsson en treding uti ett hemman kallas Kolviken uti vått och torrt, där emot hemmolade Jöns Bengtsson Anders Olsson sin faders brodersdel i förnämnda Starbo och allan sin del på Skenshyttan och annorstädes där Jöns Bengtsson äger? Efter sin fader med alla de delar det tillhör.

Talade och Godsven i Hagge Anders Olsson till om en systerdel i Starbo om vilken systerdel de blevo så förente det Anders Olsson unte och antvårdade Godsven tvådelarne uti förnämnda hemman Kolviken och Godsven unte och antvårdade Anders Olsson den systerdel i Starbo. ³⁴⁷⁸

Rasmus löste 1557 in en tredjedel i Kolviken av Jöns Bengtsson i Västansjö, Norrbärke ³⁴⁷⁹

1593 Kom Abraham Rasmusson och talade till Hans Olofsson i Starbo och Erik hammarsmed om 3 lästar järn som Abraham Rasmusson hade lagt ut för sin moder syster benämnd hustru Anna i Flatenberg, och hade Abraham sytt henne uti sin ålderdom, och nu haver denne Hans Olofsson och Erik Hammarsmed hennes jord som är halupart i Flatenberg. Stämde till lagman. ³⁴⁸⁰

OLOF ANDERSSON

Son till Anders Olsson, se ovan. Finns i Älvsborgs lösen 1571. ³⁴⁸¹

Hustru:

Barn:

NN Olofsdotter. Gift med Hans Olofsson (son till Olof Svensson, Marnäs). Se nedan

NN Olofsdotter. Gift med Erik Hammarsmed.

Margareta Olofsdotter. Gift till Gubbo

Nils Olofsson. Se nedan

1597 Kom för rätten Per Jönsson i Osmundsbo och talade till Hans Olofsson i Starbo om ett hemman benämnt Flatenberg om vilket hemman var och för för rätten för Herr Erik Sparre i Söderbärke Anno 96 the 27 februari, och så tillsades en benämnd Erik Larsson hammarsmed efter han räknade sig ha börd att han samma hemman lösa skulle, som här efter förmäles. Att en benämnd Lasse Jönsson åtte två hustrur, förste hustrun Karin, med henne aflade han två döttrar och en son Karin Larsdotter reta Larsdotter och Jöns Larsson, vilken var Per Jönssons fader, med den andre hustrun åtte han en son benämnd Olof Larsson, denne Olof åtte en dotter benämnd Karin Olofsdotter, som nu bor i Grege (Grangärde). Var så en fogde benämnd Hans Svenske som med våld trengde samme Jöns Larsson ifrån samma hemman med våld och emot sin vilja det nämnden samt flera och andre gamla män vittnadet att så sant var, och gav honom där för 300 ... peningar. Denne Hans Svenske åt en son med sin hustru hustru Anna, benämnd i, blev så han död gick så hustru Anna på annat gifte och fick en benämnd Per Dollman, vilken så förborgat var att samme hemman värderades för honoms samt hans hustrus gäll till 7 läster järn. Nu komme denne Hans Olofsson samt Erik Hammarsmed, de här hade förnämnd hustru Annas broders döttrar till hustru, som är Olof Anderssons döttrar i Starbo, och ville lösa samma hemman till sig förebärande att det var deras hustrus börd, efter de vittnesbörd som nämnden funnit flera här om vittnade och arflinjen utviste så dömde jag Per Jönsson vara närmare till att lösa samma hemman än Hans Olofsson och Erik Hammarsmed. ³⁴⁸²

HANS OLOFSSON

Måg till Olof Andersson, se ovan. Sonson till Gosven Hansson i Hagge, son till Olof Svensson i Marnäs, Norrbärke.

Hustru: NN Olofsdotter. Dotter till Olof Andersson, se ovan.

Hans Olofsson flyttar i början av sextonhundratalet till Sundbo, Västansfors efter att ha klandrat ett köp som Germund i Livsdal, Norberg gjort med Lasse Svensson i Hagge, Norrbärke, och fått rätt. Germund flyttar tillbaka till Livsdal efter att ha funnits i Sundbo något år och Hans Olofsson flyttar dit istället. Se vidare Sundbo.

3477 Ting i Norrbärke 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 118

3478 Ting i Norrbärke 3 apr 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 138

3479 Ting i Norrbärke 1557 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 254

3480 Ting i Norrbärke 1593. Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 113

3481 Avskrift finns i Höjer; Erik W. Ur Norrbärkes äldsta historia. 1975.

3482 Ting i Norrbärke 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 167-168

Anders Winroth refererar i en artikel i *Släktforskaren* ett brev till Rasmus Ludvigsson från rådmannen, sedermera borgmästaren i Stockholm Mårten Olsson. Mårten Olssons hustru var syster med Lasse skräddares hustru (Se vidare Marnäs, Norrbärke). I brevet framkommer att Lasse skräddares hustru hette Margareta. I brevet skriver också Mårten Olsson att hans hustru Barbro, Margaretas syster, var syster till Hans Olsson i Starbo. Således måste syskonens far ha hetat Olof Svensson. Möjligen är han identisk med den Olof Svensson som 1562-1564 är kronlandbo på Marnäs.³⁴⁸³

1594: Germund i Sundbo bjuder upp ett halvt hemman i Sundbo köpt av Lasse Svensson i Hagge för 3 läster. Kland av Hans Olofsson i Starbo.³⁴⁸⁴

1615 Kom Karin Hansdotter i Hagge och gav tillkänna huru en benämnd Peder Jansson henne lagligt trolovat hade, men nu framställdes ett spörsmål efter att det i samma trolovning avlade barn, om det barn skall vara äkta eller ej. Så ransakades om samma trolovning var lagligt skedd eller icke. Då bekände kyrkoherden Herr Tomas, samt två gamla män Hans Olofsson som fordom haver bott i Starbo, och Olof Larsson i Lernbo, att de över samma trolovning voro, det den lagligt gjord var, därför sades nu samma barn äkta vara, och bör arv taga.³⁴⁸⁵

NILS OLOFSSON

Son till Olof Andersson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Anders Nilsson, se nedan

1641 Olof Tyrisson i Grufrisiet gav tillkänna att Nils Olsson i Starbo skulle genom våda fällt en sten av muren och på ett litet barn, som låg uti ett tråg på golvet, och det sedan blev dött. Dömdes Nils Olsson för sin vårdslöshet giva till målsäganden 5 skeppund tackjärn

1685 Salig hustru Margareta Olofsdotters arvingar i Gubbo, vilken hustru varit salig Nils Olssons syster i Starbo, haver upplåtit och avträtt till Häradshövdingen Norlind och Anders Svensson i Starbo, som det övriga av hemmanet äga, deras elftedel i samma Nils Ols halvgårdshemman. Köptet daterat den 24/6 1685 underskrivet av dottersonen hans Thomsson i Gubbo, så på egen som modersystemens Mertila Ersdotters vägnar. Item sonsonens Lars Olssons i Gubbo på egna som sine farsyskons vägnar.³⁴⁸⁶

ANDERS NILSSON

Son till Nils Olofsson, se ovan. Född ca 1612 i Starbo. Död 1688

Hustru: Rachel. Död 1690

Barn:

Nils Andersson. Täppan

Karin Andersdotter

Olof Andersson

Johan Andersson

3 och 4 februari 1680: Oppbiöds 3:e gången Hans, Johan och Samuel Nilssöners, noch hustru Anna Andersdotter, salig Per Nilssons, item Anders Nilssons och Per Pehrssons i nedre och övre Starbo boende grannars egendom i löst och fast, pantförskrifne till länsmanen Johan Norlind.

1683: Hans Nilsson i Starbo, tillika med Anders och Johan Nilssöner, item hustru Anna, Pehr Nilsson ibidem, klandrade den värdering som gången är

1649 Anders Nilsson i Starbo tilltalte Nils Eriksson i Späklan om en systerdal, som han tillika med sin systeman Erik Larsson i Späklan voro bördige till

28 februari 1654: Framställdes Anders Nilsson soldat uti Staarbo, vilken haver belägrat Anna Eriksdotter. Sakfölldes härför.

1675 Erich Pehrsson Hjärpe i Sörvik besvärade sig över Anders Nilsson och Anders Svensson i Starbo, att de hava inlåtit sig uti köp Nyårsafton senast, med hans salig svärfader, Erich Nilsson i Bommarsbo, om den jordedel uti Starbo, som han tillförende efter dess brev av den 30/9 1674 är berättigad till, förmente och samma del vara mer värd än de 12 skeppund tackjärn de utfäst betala. Svärmodern sade den allt redan vara betald på 8 skeppund järn när.

³⁴⁸³ Winroth, Anders. *Bidrag till Ludvika gammelgårds äldsta historia. Släktforskaren* nr 16–18 (1985).

³⁴⁸⁴ Ting i Norberg 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 12

³⁴⁸⁵ Ting i Norrbärke 1615 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 576

³⁴⁸⁶ Ting i Norrbärke 1685 3,4 Juli Norrbärke tingslags häradsrätt AIa:2(var pag) sid 1 Bild 2000

1677: Samuel Nilsson, Johan Nilsson, Hans Nilsson och Anders Nilsson i Starbo pantsätter för skuld hela sin egendom till häradshövdinge John Norlind.]]

1678: Salig Erik Nilsons arvingar i Bommarsbo, som tillförende klandrat sin salig faders slutne köp med brodern Anders Nilsson i Starbo om 1/4 uti halva hemmanet ibidem, hava sedermera givit till Anders Nilsson i Starbo en skrift daterad 19/6 1678, däruti de avsäga sig all rätt till samma jordedel uti Starbo hemman.

1679: Insinuerade landsdomaren Johan Norlind till uppbudning första resan Hans, Johan och Samuel Nilssöners, hustru Anna Andersdotters, salig Pehr Nilssons, Anders Nilssons och Per Perssons i Nedre och Öfre Starbo boende, till honom givne skriftlige vederpantande av all sin egendom.

3 och 4 februari 1680: Oppbiöds 3:e gången Hans, Johan och Samuel Nilssöners, noch hustru Anna förliden sommartid över deras skog på häradshövding Johan Norlinds erhållne tingsresolution den 6/6 1681.

”Hans Larsson Unges” gård

HANS LAURENTSSON

Nämns i dokumentet ovan 1518 tillsammans med Olof Hansson boende i Starbo. Att nedanstående Hans Larsson kallas ”Unge” kan vara för att skilja honom från denne person.

1595: Om den sytnad som Nils Larsson i Stimmerbo har sytt Lasse Jönsson benämnd, vem som närmast är till att ärva samma Lasse Jönsson, Antingen Erik Markussons hustru i Starbo eller Nils Larsson, rannsakades. En släktavla finns där det framgår att Nils Larssons i Stimmerbo far hette Lasse Ingevallsson, vars far hette Ingevall, vars mor hette Elin, vars far hette Maritus. Elin hade en syster Ragnil, som hade en son Jöns, som hade en son Jon Jönsson som var far till ovannämnde Lasse (Jönsson) i Ånge som är arvet fallet efter. Jöns hade en hustru Marit, som hade en mor Kirstin, som hade en bror Hans Unge. Hans Unge hade en dotter Karin, som hade en dotter Elin i Starbo, gift med ovannämnde Erik Markusson.³⁴⁸⁷
I slutet av boken finns släktavlan ritad en gång till³⁴⁸⁸
Ytterligare en släktavla med samma personer finns i början av 1593 års dombok³⁴⁸⁹. Där finns en koppling till Olof (Torstensson) i Tolvsbo, Söderbärke och Hans Röhår som ärvde jord i Sörbo, Söderbärke.

Tavlorna utgår alla tre från två systrar, som på två tavlor har en namngiven fader Maritus utan hemvist. (Kan helt enkelt betyda att man glömt denne mans namn, Maritus=gift man på latin). Den ena systemen heter Elin och den andra heter Marg. i en tavla och Ragnhild i de två andra. Från Elin går linjen som anges ovan vidare Elin – Ingevald – Lasse Ingevaldsson – Nils Larsson i Stimmerbo. Från den andra systemen går linjen Marg/Ragnhild – Marit gift med Jöns i Starbo – Jon Jönsson – Lars Jönsson.
Marit har modern Kirsten som har fadern Lasse Olofsson och brodern Hans Unge. Hans Unge har dottern Karin/Katarina som har dottern Elin gift med Erik Markusson i Starbo.
Enligt ett ärende från 1547, se nedan har Hans Unge systemsöner Per Larsson och Jöns i Starbo.
Som nämns ovan finns i en av tavlorna en koppling till Tolvsbo och Sörbo. Kirsten, dotter till Lasse Olofsson anges där vara mor till Olof Torstensson. Hon har ett syskon enligt tavlan – förmodligen Marit med mannen Herman med dotter Sigrid. Dessa anges som döda först i tavlan. Härman är bror med Brita född i Sörbo som var gift med Herr Anders och med honom hade sonen Hans Röhår, se Sörbo, Söderbärke.

LASSE OLOFSSON

Oklar hemvist. Enligt ovanstående släkttavlor far till Hans Larsson Unge och hans syster Kiersten. Förmodligen ytterligare en syster gift med Lars.

HANS LARSSON UNGE

Son till Lars Olofsson med okänd hemvist enligt släktavla beskriven ovan. Kolviken är hans fäderne. Syster Kiersten, förmodligen gift med Torsten Hansson i Moren, Norrbärke senare Tolvsbo, Söderbärke. Torsten Hansson son till Hans Olsson från den andra gården i Starbo.

Hustru:

Barn:

Lasse Hansson. Västansjö, Norrbärke.

Karin Hansdotter. Har en dotter Elisabeth gift med Erik Markusson i Starbo

1547: Kommo för rätten Hans Unge i Starbo med sina systemsöner Per Larsson och Jöns i Starbo, fastade och hemolade beskedlige mannen Anders Olsson i Starbo ett litet hemman, dess fäderne och kallas Kolviken för 24 fat

3487 Ting i Norrbärke 1595 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 107

3488 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 152

3489 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 85

järn, därtill gav han Jöns hustru, Hans ett pund och Per Larsson ½ pund smör i vängåva ³⁴⁹⁰

1557: Hans Unge talade till Anders Finne om ett änge, som Anders i Starbo hade i pant av Hans för 3 fat järn, och gav Anders Finne Anders i Starbo igen de tre fat järn, mente Hans Unge att han måtte lösa sin jord igen och ville hava det avslag av Jag leth till nemden därför rett funno att Hans Unge med sin son Lasse Hansson skulle igenlösa av Olof Andersson i Lernbo för 14 hundrat järn, och av Rasmus i Kålviken jord för 3 öre osmund och 7 fat järn. Efter det stod så mycket jord ute, skulle broder lösa två delarna och Anders Finne på sin hustrus vägnar treding³⁴⁹¹

PEDER LARSSON

Förmodligen systerson till Hans Larsson Unge och Kiersten Larsdotter

Hustru:

Barn:

1547: Kommo för rätten Hans Unge i Starbo med sina systersöner Per Larsson och Jöns i Starbo, fastade och hemolade beskedlige mannen Anders Olsson i Starbo ett litet hemman, dess fäderne och kallas Kolviken för 24 fat järn, därtill gav han Jöns hustru, Hans ett pund och Per Larsson ½ pund smör i vängåva ³⁴⁹²

Ting i Norrbärke 1548: Kom för rätten Peder Larsson i Starbo kungörandes hur han hade för några år sen med sina mågar Lasse Andersson på Gussarvshyttan i Skedvi och Eric Nilsson i Knallasbenning i Grytnäs, sålt beskedlige mannen Lasse Persson i Persbo (Grangärde) alla de delar de ägde uti den nordersta gården i Fragg liggande på Gamla Norberg, för 2 läster och 4 fat järn, vilket järn de kände vederligen uppburit hava sig till fulla nöje och god betalning.....³⁴⁹³

1547 Rasmus smed uppbjöd Peder hemman i Starbo som han i pant haft första gången. Peder bjöd efter.³⁴⁹⁴

1548: Rasmus Smed uppbjöd Peder Larsson Hemman i Starbo Andra färd. Hans Unge bjöd efter³⁴⁹⁵

JÖNS

Gift med en systerdotter till Hans Larsson Unge.

Hustru: Marit, dotter till Hans Larsson Unges syster Kiersten och Torsten Hansson i Moren, Norrbärke (om hon inte var gift flera gånger).

Barn:

Jon Jönsson. Har sonen Lars Jönsson.

Se släkttaula ovan.

1547: Kommo för rätten Hans Unge i Starbo med sina systersöner Per Larsson och Jöns i Starbo, fastade och hemolade beskedlige mannen Anders Olsson i Starbo ett litet hemman, dess fäderne och kallas Kolviken för 24 fat järn, därtill gav han Jöns hustru, Hans ett pund och Per Larsson ½ pund smör i vängåva ³⁴⁹⁶

ERIK MARKUSSON

Hustru: Elisabet. Dotter till Karin Hansdotter och dotterdotter till Hans Unge. Se släkttaula

Hustru: Karin

Barn:

Nils Eriksson, se nedan

Kom Jon Eriksson i Bodarna och talade till Erik Markusson och Lasse Grelsson i Starbo om den förlikning som Jöns Danielsson och Jonas Simonsson them förlikte haver så att Erik haver givit 4 hudsade för lösöret och (står inget mer)³⁴⁹⁷

1593 Kom Erik Markusson i Starbo och talade till Nils Larsson i Stimmerbo, om en dräng som Nils hade tagit till syta, så lade Nils ett dombrev i rätta lydande på samma syta bl a avsade att Nils skal hava drängen till syta så

3490 Ting i Norrbärke 18 feb 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 80

3491 Ting i Norrbärke 1557 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 254

3492 Ting i Norrbärke 18 feb 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 80

3493 Ting i Norrbärke 2 mar 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 119

3494 Ting i Norrbärke 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 81

3495 Ting i Norrbärke 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 119

3496 Ting i Norrbärke 18 feb 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 80

3497 Ting i Norrbärke 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 113

länge drängen lever, och 4 hudra järn om året, och när drängen död är så skola drängens arvingar gå till hemmanet som drängen tillkom, och giva Nils rätt för var är ³⁴⁹⁸
Se släkttavlor i domboken ovan.

1605 Kom Erik Markusson i Starbo och gav tillkänna hur hans hustru, hustru Karin, var beryktad för Trolldom, och inga var som sitt ord bistå kunde eller ville. Nämnden samt meninge man gjorde henne för samma rykte fri..... ³⁴⁹⁹

Kom Erik Markusson i Starbo och talade till Peder Hinsesson i Ingolsbenning om 5 fat ... som hade insatt hos Hinse Persson, så kom Knut i Rabbatsbenning dem där gjorde sin Anders Hansson i Västerås hade varit till Eriks fader, och givit honom i ... ³⁵⁰⁰

1617 Erik Markusson i Starbo bjuder nu första resan Böxegården i förnämnde Starbo, köpt av Olof Larsson i Västansjö för osmundsjärn 3 läster. ³⁵⁰¹

1619 Erik Markusson kom nu och uppbjöd tredje resan en sjättedel i Starbo som han köpt haver av Olof Larsson i Västansjö och hans hustru Karin honom sålt haver för 3 läster omsundsjärn, som köptebrevet utvisar, och Olof Larsson nu samt hans hustru hemolade samma köp. Då kom nu hustru Karins broder Anders Nilsson och klandrade samma köp och ... den jordedelen är en sjättedel av halva Starbo, avsades efter att samma sjättedel är 1/12 spanneland, och 3 ½ ängslag avsades att den större delen skall lösa den mindre som i 29 capitlet i ... ³⁵⁰²

NILS ERIKSSON

Son till Erik Markusson, se ovan.

Hustru: NN Halvarsdotter, dotter till Halvard Persson och Sigrid Torstensdotter i Sörvik, Grangärde

Barn:

1629 Ställes för rätten en lösgångare, Olof Knutsson, barnfödd i Kopparberget, vilken säger sig lägrat Nils Erichssons dotter i Starbo, en ung flicka om 14 år, vilket synes väl otroligt för hennes ungdoms skull. Yttermera skäller han Nils Erichsson att han bedrivit hor med Nilses hustru i Spräkkan, och att han är fader åt en pojke, Pelle Nilsson, som kan vara på 8 året. Allt detta synes vara lögn, därför blev av sagt han skall fängslig gå i konungs järn och arbeta till nästa ting.

1613 Kom h Sigridh i Sörvik och talade till Hans Larsson i Starbo om en liten jordedel som skulle komma hennes fader till, ransakades härom, och nembden nu bekände att det mera än 20 åhr här tillförne, är för rätta afsagt, och henne tillsagt 4 lod silver, här om ransakades och i sanning bevistes att både Hans Larssons och h Sigrids föräldrar hade bytt sig emellan den jord som dom alla tillbyttes kom både i Tolsbo och Starbo, så var hade brukat sitt mer än i 50 år, men efter h Sigrids hade gift sin dotter till Starbo, wille hon derfor samma byta tillbaka. Her nu nämnden nekade till, uttan den förlikning som förbemält åhr, den och nu framlades, skall hustru Sigridh taga och för alt eftertal, skall Nils Olofsson gifva henne en förgyle sked om 5 lod ³⁵⁰³

1632 Nils Erichsson i Starbo klagade om en liten jordedel i Starbo, som hans hustrus moder för en lång tid sedan haver utsatt för 6 fat järn. Häremot att svara var tillstådes Nils Olsson ibidem och förmente samma jorden var fullkomligen såld, dock hade han varken köpebrev eller fastebrev.

1633 Lagmansting Ärende mellan Nils Eriksson i Starbo uti Norrbärke på ena sidan klagande, Nils Olsson och hustru Anna på den andra sidan. Nils Erikssons svärmor h Sigrid. Confirmation att Lars Hermansson och Hans Hermansson i Sörbo i Söderbärke socken och ifrån benämnte Starbo förlikte, vilka och der till skrifter under dato 2 feb 1613 der på Her Henrik och Her Lars ibid predikanter hade och syne vittnesskrifter givit huru deras sönnar N: Per Larsson och H.... Hansson nu boende i benämnte Sörbo ³⁵⁰⁴

1634 Blev av sagt att Nils Östensson skall träda ifrån Starbo, och ej mera flytta dit vid sine 40 mark vite, och skall Nils Erichsson i Starbo giva honom 2 skeppund stångjärn

1640 Blev av sagt att Nils i Starbo och Peder i Flatenberg skola förskaffa sine brev fram till nästa ting om Getbo hemmanet, som deras föräldrar skulle bekommit, och om det icke befinnes vara fasta åtgångit skola de rätta bärdsmännen få lov lösa det i bord igen.

3498 Ting i Söderbärke 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 116

3499 Ting i Norrbärke 1605 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 255

3500 Ting i Norberg ?? Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 41 (mycket skadad volym)

3501 Ting i Norrbärke 1617 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 616

3502 Ting i Norrbärke 1619 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:11 sid 450

3503 Ting i Norrbärke 24 feb 1613 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 504

3504 Lagmansting 1633 Svea hovrätt Västmanlands län EXIa:12 Bild 15400 Sid 600

1663 Kärade hustru Margareta Göransdotter i Starbo emot Nils Ersson ibidem, angående skogsägor som hon överklagade sig vara ifrånträngd.

Grangärde 1668 Adrian Glasmäster lät andra resan uppbjuda en köpeskrift daterad 23/3 1667 emellan Hans Nilsson i Starbo och sig på den jord han äger uti Sörvik efter sin moder, samt och den bytesjord han där äger

LASSE HANSSON

Son till Hans Larsson Unge, se ovan. Västansjö, Norrbärke.

Hustru:

Barn:

Hans Larsson, se nedan

HANS LARSSON

Son till Lasse Hansson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Malin Hansdotter

Agneta Hansdotter

Brita Hansdotter

Kerstin Hansdotter

Olof Hansson. Se nedan.

1600 Hans Larsson i Starbo bjuder upp en brodersdel i Västansjö köpt av Lasse Persson på Skinnskatteberg för 1 läst 7 fat ³⁵⁰⁵

1606 Kom en cronodräng som tjänade på Väster Silvbergs gård Mats Persson bokare, den där bekände sig haver stulit 2 pund bly i conohyttan och när han var ... till frågor, vad orsaken var därtill, att han samma bly så tagit harver där till sade han, att Hans i Starbo hade lockat honom det till, där Hans Larsson nu nekade till och ransakades härom att Mats hade satt samma bly inne i en hölada ... och där hade Hans Larsson, efter bägge deras samtal tagit samma bly och halvp parten uppsmält, och halvp parten osmält, när och nu framlades på tingsbordet. Då kunde ej hans der till att så var tillgången och hade nu Hans Larssons Hustru Anna benämnd satt sig i tröta med förnämnde När Hans Larsson det förnam tog han samma bly, både smält och osmält och bar det till fogden Erik Pedersson och där bekände allt huru tillgått var denne Mats Pedersson dömdes efter 6 capitlet i tjuvabalken

Efter menige man vitnade att Hans larsson aldrig .. sådant, eller något ... i något klander om sådana missgärningar eller andra ona gärningar uppgav Lars.... För menige mans ³⁵⁰⁶

1617 Kom H Malin (Hans Larsson överstruket) i Norrvik och talade till Hans Larsson i Starbo om en systerdel som hon sade hennes mans faders moder h Ingrid tillfallen var. Då ransakades och Widik Hansson, som är h Malins mans fader, Hans Larsson haver upburit på sin Moders vägnar förnämnde h Ingrid 5 fat osmundsjärn, nu afsades att detta så länge oklandrat ståndit haver, skulle nu Hans Larsson giva h Malin 1 fat osmundsjärn till de förre vore avgivet, nu vittnade Israel i Kolviken samt några andra gamla män, att på samma Starbo haver varit dombrev på, men när Starbo brann, brunno samma brev ³⁵⁰⁷

1662 Confirmerades jordabytet som var skett emellan sahl Hans Larssons arvingar i Storbo, vilka befinnas vara 6 som jorden skulle bytas emellan. Så var avtalat, att såsom av systrarna h Malin och h Agneta Hansdöttrar vilka tillförnet hade fått sina jordelotter i Västansjö och Hagge, där de nu vore boendes, varför skulle de övriga arvingarna behålla jorden i färdernes hemmanet Starbo. Således nämligen att två systrar näml h Brita och h Kerstin, skulle behålla hälften mot brodern Olof Hansson, ... ³⁵⁰⁸

1613 Kom h Sigrindh i Sörvik och talade till Hans Larsson i Starbo om en liten jordedel som skulle komma hennes fader till, ransakades härom, och nembden nu bekände att det mera än 20 år här tillförne, är för rätta afsagt, och henne tillsagt 4 lod silver, här om ransakades och i sanning bevistes att både Hans Larssons och h Sigrids föräldrar hade bytt sig emellan den jord som dom alla tillbyttes kom både i Tolsbo och Starbo, så var hade brukat sitt mer än i 50 år, men efter h Sigrids hade gift sin dotter till Starbo, wille hon därför samma byta tillbaka. Her nu nämnden nekade till, uttan den förlikning som förbemält år, den och nu framlades, skall hustru Sigrindh taga

3505 Ting i Norrbärke 1600 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:7 sid 38

3506 Ting i Norrbärke 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 106

3507 Ting i Norrbärke 1617 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 615

3508 Ting i Norrbärke 1662 Norrbärke tingslags häradsrätt AIa:1 sid 141

och för alt eftertal, skall Nils Olofsson gifva henne en förgyle sked om 5 lod ³⁵⁰⁹

OLOF HANSSON

Son till Hans Larsson, se ovan.
Hustru: Anna. Död 1674 i Starbo.
Barn:
Hans Olofsson.

HANS OLOFSSON

Son till Olof Hansson, se ovan. Född ca 1636 i Starbo. Död 1692 i Starbo.
Hustru: Karin Olofsdotter
Hustru: Margareta Andersdotter

1635 Anklagades Olof Hansson i Starbo att han haver beskyllt Anders Munck ibidem att han skulle hava vållat och varit orsaken det björnen slog ihjäl tvenne hästar för honom

Starbo, Finngården eller Gammalgården, senare Övre Starbo

ANDERS FINNE

Hustru:
Barn:
Jon Andersson. Se nedan

1548 behandlades på tinget i Grangärde ett ärende om en manslagt i Marnäs. Anders Finne i Starbo hade dödat Olof Jonsson i Marnäs. Anders hade betalat mansbot i form av 5 läster järn och en silversked. I ärendet nämns Olof Jonssons bror Erik Jonsson. ³⁵¹⁰

1557: Hans Unge talade till Anders Finne om ett änge, som Anders i Starbo hade i pant av Hans för 3 fat järn, och gav Anders Finne Anders i Starbo igen de tre fat järn, mente Hans Unge att han måtte lösa sin jord igen, Nämnden funno att Hans Unge med sin son Lasse Hansson skulle igenlösa av Olof Andersson i Lernbo för 14 hundrat järn, och av Rasmus i Kålviken jord för 3 öre osmund och 7 fat järn, efter det stod så mycket jord uti, skulle broder lösa två dalarna och Anders Finne på sin hustrus vägnar treding ³⁵¹¹

JON ANDERSSON

Son till Anders Finne, se ovan.
Hustru:
Barn:
Olof Jonsson. Se nedan
Nils Jonsson. Se nedan.
Hans Jonsson. Se nedan.

Kjell Vadfors har i sina byalängder för Norrbärke föreslagit att även Anders Jonsson i Grufrisiet (kallad Sågmeister) var bördig från Starbo i Norrbärke och son till Joen Andersson och sonson till den Anders Finne som fanns där en bit in på femtonhundratalet. Vadfors har själv satt ett frågetecken för sitt antagande, och inga källor har hittats som stödjer detta ³⁵¹²

1602 Mats Nilsson vid hammaren för mökränkning med Margareta Johansdotter i Starbo ³⁵¹³

1618 Nils Hansson i Starbo sakfölldes för mökränkning med Karin Jogensdotter ibidem. Item för lönskaläge med Malin Matsdotter i Grufterget.

Jon Anderssons son Olof Jonsson

3509 *Ting i Norrbärke 24 feb 1613 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 504*

3510 *Ting i Grangärde 3 mars 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 120*

3511 *Ting i Norrbärke 1557 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 254*

3512 *Vadfors, Kjell: Byalängder Norrbärke*

3513 *Ting i Norrbärke 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 52*

OLOF JONSSON

Son till Jon Andersson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Mats Olofsson. Slogberget, Norrbärke.

Hans Olofsson. Slogberget, Norrbärke.

Anders Olsson. Son Olof Andersson, Gessberg

1637 Blev av sagt att Olof Jonsson i Starbo skall giva Mats Andersson i Svärdsjö i Tuna socken ett skeppund stångjärn på salig Göran Larssons barns vägnar i Starbo, som bemälte Göran skyldig var för en häst de köpslagit om

1656 Mats Olofsson i Slogberget klandrade efter lösören efter sin fader i Gamble gården i Starbo, som var en häst och en ko, der på räknades för sytning som Hans Nilsson hade gjord hans fader, då Mats eller hans syskon intet ville kännas vid fadern, härför kände rätten skäligt, att Hans Nilsson betalar allenast till presten på Likstolen 1 skeppund Tackjärn, och arvingarna betala det mehra som der på fordras, och Hans Nilsson vare sedan kvitt alt åtal av arvingarna om något lösöres restitution efter deras fader Olof Jonsson ³⁵¹⁴

Ting i Norrbärke 1684 Hans och Mats Olsöners arvsprätentioner i gamle gården i Starbo den Hanses måg Mårten Wellamsson och Mats sohn Johan Matsson och dhe gamles vägnar sökt förlikning för och accorderat på 20 skeppund tackjärn. Häradshöfd Johan Norlind som nu hemmanet innehaver i vilken förlikning häradshövdingen dem bevillias sedan de bevist sig ej vara rätt handterade och utlöst af [[Nilsson-5913|Hans Nilsson]] som hemmanet jord sedan gäldklandret förskrifvit och Norlind till betalning har efter det ³⁵¹⁵

JOHAN ERSSON NORLIND

Son till Häradshövding Erik Erlandsson Norenus ³⁵¹⁶. Född ca 1646 i Falun. Död 1694 i Starbo.

Hustru: Sara Bergia. Född 1653 i Västerås, Död 1720 i Skara. Omgift med Jesper Svedberg

Inga barn.

1698 Salig Häradshövdingens Johan Norlinds efterleverska, nu mera Theologie Professoris vid den Kongl Academien i Uppsala, Högvördige magister Jesper Svedbergs kärelskeliga maka, lät anhålla om fasta uppå tvenne 1/8 hemman i Starbo, som bemälte salig Häradshövdingen köpt, det ena av Hans Hermansson i Gubbo den 30/9 1691 för 90 skeppund tackjärn, 200 daler kpmt och en tunna råg. Det andra utav Hans Olofssons änka, hustru Margareta Andersdotter, den 24/4 1693 för 225 daler kpmt, item 60 skeppund tackjärn och 30 daler kpmt till hennes salig mans creditorer ... ³⁵¹⁷

Ur Riksarkivets ämnessamlingar - Ortshistoria - Topographica [\[3\]](#)

Kiersten Hemmingsdotter ifrån Grufberg i Norrbärke socken berättar hurusom hennes framledne faderfader Anders Jonsson Sågmester hafwer ungefär för 150 år sedan af Stubbe och öde ... uptagit och uppröjt ett torpställe Grufeberget benämmt uti Norrbärke socken beläget, hwilket sedermera är wurdit skattlagdt för ett fjärdehls hemman. Och när han den hennes faderfader begynte sig något förekomma, hafter sahl konung Gustaf Adolph efterlåtitt honom at upprätta en hytta uthi Skissebäck på Grufebergets ägor som befogade copia uthvisar. Sedan nu .. benämte hennes faderfader så wähl som hennes fader och hon med sin man och sina syskon för hwar sin till Kungl Majt i många år skattat, komme häradshövdingen [Johan Norlind](#) för 8 år sedan wille tvinga dhem derifrån. Och ehuru wahl dhe honom för den gången swarat, att dhe till sådant obilligt tillbudh sig ingalunda förstå wille, så herr Norlind ... sedan tagit 3 stycken af nämдемännen, nembl Johan Olofsson i Moren, Erich Erichsson i Österbo och Erich Andersson i Grufweberget med sig och hyttan för 800 daler kopparmynt werderat, afhändandes dhem således benämde hytta emoth dheras willie, som war med 900 stigar kåhl försedd och på hwilken dhe all sin ringa ägandes nederlagt hafwer. Och när de sig deröfwer bådhe inför Bergstinget och hos Landshövdingen Duwall beklagat, har häradshövdingen förut dhem att willia drifwa dhem alldehles ifrån Torpet medh, som är dheras, beropandes sigh dherpå att han hade köpt af Kongl Maj af Chronen Wäster Sölfborgs gårdh medh dhe der under liggande torpen som är minst 30 stycken, bådhe skattlagda och oskattlagda. Och alldenstund detta hennes torp Grufeberg är mehr än en half mihl belägen ifrån Silfberg gård, och således dess ägor ... ingen måtto till dhett ringa för hinder eller skada älliast medh medh måste hon åhliggen betala uthlagor till honom, dem han sig af Befallningsmannen Daniel Melander tillhandlat hafer icke kunnandes hon därför någre quittencer af honom derpå bekomma. findes dessuthan sigh ändå många andra klagomåhl öfwer herr häradshövdingen Norlind hafwa, hwilka skulle synas alt för långa och widlyftiga på pappret att bringa, fördenskull ber hon underdånigt at Kongl Maj nådigast skulle låtha henne medh dhe sina få niuta och behålla hwar sin ... dhett uti Sissebäck grufwa medh dhe wahnliga uthlagor som till Kongl Majt åhrligen der af gå plägia och at kunna få ... bruka och besitta Torpet Grufeberg som hennes förfäder af ödhe uptagit och bebygdt

3514 Ting i Norrbärke 1656. Norrbärke tingslags häradsrätt A1a:1 sid 5

3515 Ting i Norrbärke 1684 Norrbärke tingslags häradsrätt A1a:2 sid 126

3516 Noreen, släkt, <https://sok.riksarkivet.se/sbl/artikel/8341>, Svenskt biografiskt lexikon (art av HG-m)

3517 Ting i Norrbärke 1698. Norrbärke tingslags häradsrätt A1a:4 Bild 1340

hafwa.³⁵¹⁸

Johan Norlind och Sara Bergia hade inga barn. Sara Bergia ärvde Starbo efter sin man och egendomen testamenterades av Sara till hennes andra man biskopen Jesper Svedbergs barn, bl a Emanuel Swedenborg.

Dateringen av ett par brev är enda bevis för att Swedenborg vistats i Starbo. Enligt folktraditionen skall ha ha varit där vid flera tillfällen.^{3519 3520}

LARS BENZELSTIERNA

Född 1680 i Uppsala. Död 1755 i Stockholm

Hustru: Hedwig Swedenborg, dotter till biskopen Jesper Svedberg. Född 1690. Död 1728.

Bosatta en tid i Starbo.

Jon Anderssons son Nils Jonsson

NILS JONSSON

Son till Jon Andersson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Hans Nilsson. Se nedan.

Per Nilsson

1653 Stora Tuna Knut Larsson i Moren fick fast på en jordedel ibidem, som han köpt haver av Nils Jonsson i Starbo för 10 .. penningar .. och givit Nilses hustru Margareta i förlikning en silversked om 3 lod och 1 rdr.

Ting i Norrbärke 1656 Mats Olofsson i Slogberget klandrade efter lösören efter sin fader i Gamble gården i Starbo, som var en häst och en ko, der på räknades för sytning som Hans Nilsson hade gjord hans fader, då Mats eller hans syskon intet ville kännas vid fadern, härfor kände rätten skäligt, att Hans Nilsson betalar allenast till presten på Likstolen 1 skeppund Tackjärn, och arvingarna betala det mehra som der på fordras, och Hans Nilsson vare sedan kvitt alt åtal av arvingarna om något lösöres restitution efter deras fader Olof Jonsson³⁵²¹

1673 Kärade Olof Andersson vid Gessberg till Hans Nilsson i Starbo om tre fjärdedelar av gamla gårdhemmanet ibidem, det Hans Nilsson bebo, pretenderande sig därtill vara bördsofallen efter hans faderfader, salig Olof Joensson i Starbo. Hans Nilsson svarade sig hava antagit gamle Olof att syta i döddagar, och betala all hans gäld, där emot skulle efter hans död all fast egendom honom tillhöra, och nu i 21 års tid haft possetionen uppå hemmanet, det gamle mannen själv frivilligt honom uppdragit, sedan hans son Anders Olsson, denne Olofs fader, sig själv livet avhänt. Jöns Olsson på Gessberg berättade att Gamle Gården består nu av 4 fjärdedelar, en har Erich Mattsson sig tillhandlat av Hisingarna och därpå vunnit fasta, som Anders Olsson sig där inbytt till emot sin hustrus jord i Gubbo. Den andra fjärdedelen har gamla mannen Olof efter Anders Olssons död till creditorerna uppdragit. Den 3:e har Jöns Olsson till sig löst och köpt av Johan Ersson i Dagkarlsbo. Den 4:e borde nu Olof Andersson njuta, vilken Hans Nilsson bebor.³⁵²²

HANS NILSSON

Son till Nils Jonsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Per Hansson

1686 Salig Hans Nilsson arvingar i Övre Starbo hava låtit sig utförlikas av Per Nilsson ibidem, deras farbroder, för dem tillhörige anpart efter farmodern, som ägt en systerdel ibidem.³⁵²³

Dombok 1676: Hustru Karin Halfvarsdotter, salig Pehr Hanssons änka i Öfre Starbo, gav tillkänna huruledes befallningsmannen haver värderat ifrån henne all sin egendom till dess salig mans creditorer ...³⁵²⁴

3518 Riksarkivets ämnessamlingar. Ortshistoria. Topographica (o) 35 Bild 4160 (AID: v913674.b4160, NAD: SE/RA/755.1) (Tack Stefan Jernberg)

3519 Forsslund, K-E: Ett Svedenborgsminne i Norrbärke. Dalarnas Hembygdsbok 1932.

3520 Forssell, Helge. Bärkebygden del 1. Ur bygdens historia till mitten av 1800-talet. Smedjebacken: Smedjebackens kommun, 1977.

3521 Ting i Norrbärke 1656. Norrbärke tingslags häradsrätt Ala:1 sid 5

3522 Vadfors, Kjell: Byalängder Norrbärke

3523

3524 Ting i Norrbärke 1676. Norrbärke tingslags häradsrätt Ala1:1 sid 870

Jon Anderssons son Hans Jonsson

HANS JONSSON

Son till Jon Andersson

Hustru: Malin

Barn:

Brita Hansdotter. Gift med Johan Tidichsson, se nedan

Karin Hansdotter. Gift med Per Persson, se nedan.

PER PERSSON

Måg till Hans Jonsson, se ovan.

Hustru: Karin Hansdotter. Dotter till Hans Jonsson. Död 1700 i Starbo

JOHAN TIDICHSSON

Måg till Hans Jonsson, se ovan. Född i Västansjö.

Hustru: Brita Hansdotter.

Hustru: Karin Olsdotter.

Barn:

Johan Johansson.

1657 Olof Olofsson i Hagge presenterade en bytesskrift av den 17/5 1651 angående ett jord och hemmansbyte emellan sig och sin svåger Johan Tidichsson uti Starbo.

1658 Olof Olofsson i Hagge kändes att betala på sin svågers, Johan Tidichssons vägnar åt Anders Lockman 40 stigar kol

ERIK MATSSON

Köper hemmanet av Johan Tidichssons son Johan Johansson.

Hustru:

Barn:

Barnlösa

1668 Framlade för rätten Erich Matsson i Starbo tillika med sin hustru Kirstin Larsdotter en testamentsskrift av den 28/1 1668, vari de testamenterade varandra sin egendom, då de voro barnlöst folk

Starbo, Täppan

MATS OLOFSSON

Död 1665 i Täppan

Hustru: Anna

Hustru: Kerstin Död 1675

Barn:

Olof Matsson. Se nedan

Erik Matsson. Se nedan

1668 Hustru Kirstin Olofsdotter i Starbotäppan förfrågade sig vad hennes del skulle bliva uti det fasta efter sin salig man, Mats Olofsson ibidem. Såsom befanns på ransakan Starbo hemmanet vara efter fordom salig Olof Larsson ibidem sönderslaget uti 9 systerdelar bemålte Mats Olofsson och hans medarvingar emellan, varutav Mats såsom brodern var bördig till två, uppå vilken brodersdel han uti sitt första gifte hade sig fött, men sedan uti det andra tillsammans med sin senare hustru Kirstin Olofsdotter inlöst 6 därtill, såsom och bytt sig en till genom sin hustrus bördsrätt uti Spjutsbo.

1619 Kom Johan Eskilsson i Starbo och gav tillkänna huru Erich Matsson haver huggit utur munnen på honom tre tänder, och sedan ett hugg i huvudet med en yxa

1627 Ransakades om ett lägersmål och misstänkt baranamord i Grufrisset. Vittnade bland andra hustru Mertila i Starbo

1628 Nils Nilsson i Starbo skall betala Påfvel Påfvelsson 9 daler, och därmed behåller Nils halvp parten i den skogssveden, ej Påfvel

1637 Mats Olsson i Starbo sakfälltes för klander på förlikt sak om jordeköp som skedde 1631 den 13/8, till 3 mark. Item beskyllte han Erich Nilsson hava olovligen tagit hans virke, för läppegäll till 3 mark

1646 Framhades en soldat, mats i Starbo, vilken hade belägrat en piga, Kerstin Hansdotter ibidem, och efter han med henne lägersmål hade haft och avlat barn, och nu sedermera till äktatog, ty sakfälltes han till 20 mark

1647 Mats Katt i Starbo framtedde ett testamentsbrev, daterat Starbo anno 1644 den 15/3, honom givet av hans salig hustru Mertila, af innehåll det hustru Mertila testamenterat sin man mats Katt alla sina lösören som efter hennes död kunde finnas. Men efter Mats död skall samma hustru Mertilas hus och jord tillfalla hennes rätta arvingar. Var jorden ärvd och icke avlinge.

1646 Erich Nilsson i Starbo har besovit Karin Thomasdotter, och ville icke henne äkta. Sakfälltes till 40 mark.

1647 Erich Nilsson i Starbo haver belägrat Karin Thomasdotter nu andra gången, därför sakfällt till 80 mark. Karin hade fött barn Vålborgsmässotiden nästförlidne.

1650 Framhades en ogift person, Johan Nilsson i Starbo, som hade belägrat en piga Kerstin Pehrsson och med henne avlat barn. Och emedan han ville äkta henne, sakfälltes han att plikta halva midre.

1653 Blev avsagt att Jacob Svensson skall tilldelas av Anders Olofssons egendom i Starbo en del lösören.

1663 Samuel Ersson i Starbo anlagades för lägersmål med en kona, Anna Matsdotter, barnfödd i Rämen och Tuna socken, vilken nu tredje resan med lönskaläge igenkommer.

1663 Samuel Nilsson i Starbo, en ogift person, anlagades för lägersmål med en jänta, barnfödd i Ulfshyttan och Tuna, Sigrid Jönsdotter, och avlat oäkta barn med henne, som sades än leva och fått sin christendom. Dömdes böta 40 respektive 20 mark

1663 Johan Nilsson, Samuels bror anlagades i lika måtto för lägersmål med en piga, Margareta Thomasdotter, barnfödd i Fiskarbo och Tuna, varefter hon är havande och fött 3 oäkta barn, 2 på ett dygn och det 3:e vid pass 8 dagar efter, varvid hon måst sätta livet till. Berättades och att alla tre barnen äro dödfödda. Vittnade Olof Mårtenssons änka i Starbo, herman Olosson ibidem samt hennes moder, att Johan Nilsson förlikt sig med henne förr hon avled, och tillsagt henne äktenskap. Var Johan tidigare två resor dömd för lägersmål, och dömdes han till tredubbla böter, nämligen 120 mark silvermynt

1668 En hammarsmed, Pehr Nilsson i Starbo hade belägrat en änka, Sara Jönsdotter i Osmundbo, och avlat med henne oäkta barn, och intet ville äkta henne.

STIMMERBO, NORRBÄRKE

Atlas över Sveriges Bergslag: Mellan 1539 och 1549 hörde Stimmerbo till Tuna men betalade skogsskatten till Norrbärke. Under slutet av femtonhundratalet finns belägg för en hytta. 1625 hade hyttan två bergsmän och fyra osmundssmeder. 1726 konstateras att hyttorna i Stimmerbo och Torrbo var i dåligt skick och att skogsbrist rådde. Lösningen blev att Torrbo hytta nedlades och intressenterna flyttade över till Stimmerbo. (Strandvik, Sofia. Västerbergslagen häfte 2. Atlas över Sveriges bergslag. Stockholm: Jernkontoret, 2000.)

Helge Forssell anger i Bärkebygden Del 1 (1977) att det i byn funnits en silverhytta som två bergsmän från Grangärde uppfört. En av dem hette enligt Forssell Olof Tidicason och är troligen identisk med den som är hemma i Grangärde kyrkby och som hade en hytta i Stimmerbo.

1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4370 / sid 815 (AID: v915774.b4370.s815, NAD: SE/RA/510102)	Olof Tidikasson i Stimmerbodha (Desse efterföljande gjord järn ut) Gamla Sölfberget)
1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4370 / sid 815 (AID: v915774.b4370.s815, NAD: SE/RA/510102)	Ingevall i Stimmerbodha (Under Fattige Huskwinor Gamla Sölfberget)
1539	Dalarnas handlingar 1539:4 Bild 96, Bild 98	Under Betsberg Olof Tidiksson Ingevall haver tredingen i samma hemman Thessa höra till Tuna, men göra Belgskatten till Greng (Sid 23 under Tuna)
1540	Dalarnas handlingar 1540:4 Bild 65	Under Gamla Sölfberget Olof Tidiksson Ingvall
1545	Dalarnas handlingar 1545:5 Bild 52	Olof Tidiksson Ingevall Under Nyhemman i Norrbärke socken
1557	Dalarnas handlingar 1557:11 (Bild 49)	Ingevall Larsson Olof Bengtsson
1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 13	Stimmerbohyttan brukas av Anders Ingevallsson och Lasse Ingevallsson
1571	Älvsborgs lösen	Lasse Ingevallsson Anders Ingevallsson
1575	Dalarnas handlingar 1575:14 Bild 60	Stimmerbohyttan brukas av Lasse Ingevallsson i Stimmerbo och Anders Ingevallsson i Sti?? bo
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 22	Stimmerbohyttan brukas av Anders Ingevallsson i Stimmerbo och Lasse Ingevallsson ibid
1583	Dalarnas handlingar 1583:1 (Bild 112)	Anders Ingevallsson Lasse Ingevallsson
1589	Dalarnas handlingar 1589:4 (Bild 90)	Anders Ingevallsson Lasse Ingevallsson
1591	Dalarnas landskapshandlingar 1591:4A Bild 339 Bommersbo fjädingen	Anders Ingevallsson Lars Ingevallsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Västmanland 1631 Bild 432	Mats Andersson dräng Jöran Jöransson Ingevald Andersson dräng Andersson Jöns Hansson Anders Nilsson
1642	Mantalslängd SVAR	Lasse Andersson Nils Östensson Hans Larsson Anders Nilsson Mats Andersson Ingevald Andersson

1518 skänker Peder Torgilsson i By, Norrbärke Yxhammarsbo till Västerås domkyrka. Detta bevittnas av följande: Olof Hansson i Starbo, Lasse Persson i Näs, Jon Smälänning, Gosven i Hagge, Bengt i Västansjö, Påvel i Holen, Olof Classon, Han Laurentsson i Starbo, Olof Medelpad, Olof Nilsson Nya Hyttorna, Anders i Lerendbo, Olof Knutsson i Hagge samt Larens Kyrkoherde i Berke och Olof Arvidsson Bergsfogde i Norberg. De bägge

sistnämndes samt Olof Hanssons i Starbo sigill finns fästa vid dokumentet. ³⁵²⁵

Helge Forssell i Om Bärkebygen Del 1: I ett gåvobrev från 1518 omnämns personer som var hemma i "Nya hyttorna". Tillkomsten av dessa hyttor i skogsbygden har tydligen inträffat tiden närmast före 1518. Med hänsyn till tidpunkten bör det sammanhånga med kolonisationen av Stimmerboåns dalgång. Då började bergsmän upparbeta Tverternbergsgruvan i Östra Silverberget, den gruva som fick ryktet om sig att vara så rik på silver att den lockade kungen att starta brytning för Kronans räkning. I de äldsta skattelängderna sägs inget om järnhyttor i Stimmarbo, Åsmansbo och Bomarsbo. När silverhanteringen senare upphörde ersattes dessa silverhyttor med masugnar.

1595: Om den sytnad som Nils Larsson i Stimmerbo har sytt Lasse Jönsson benämnd, vem som närmast är till att ärva samma Lasse Jönsson, Antingen Erik Markussons hustru i Starbo eller Nils Larsson, rannsakades. En släkttavla finns där det framgår att Nils Larssons i Stimmerbo far hette Lasse Ingevallsson, vars far hette Ingevall, vars mor hette Elin, vars far hette Maritus. Elin hade en syster Ragnil, som hade en son Jöns, som hade en son Jon Jönsson som var far till ovannämnde Lasse (Jönsson) i Ånge som är arvet fallet efter. Jöns hade en hustru Marit, som hade en mor Kirstin, som hade en bror Hans Unge. Hans Unge hade en dotter Karin, som hade en dotter Elin i Starbo, gift med ovannämnde Erik Markusson. ³⁵²⁶
I slutet av boken finns släkttavlan ritad en gång till ³⁵²⁷
Ytterligare en släkttavla med samma personer finns i början av 1593 års dombok ³⁵²⁸. Där finns eventuellt en koppling till Olof (Torstensson) i Tolvsbo, Söderbärke och Hans Röhår som ärvde jord i Sörbo, Söderbärke.

Tavlorna utgår alla tre från två systrar, som på två tavlor har en namngiven fader Maritus utan hemvist. (Kan helt enkelt betyda att man glömt denne mans namn, Maritus=gift man på latin). Den ena systemen heter Elin och den andra heter Marg. i en tavla och Ragnhild i de två andra. Från Elin går linjen som anges ovan vidare Elin – Ingevald – Lasse Ingevaldsson – Nils Larsson i Stimmerbo. Från den andra systemen går linjen Marg/Ragnhild – Marit gift med Jöns i Starbo – Jon Jönsson – Lars Jönsson.
Marit har modern Kirsten som har fadern Lasse Olofsson och brodern hans Unge. Hans Unge har dottern Karin/Katarina som har dottern Elin gift med Erik Markusson i Starbo.
Enligt ett ärende från 1547, se nedan har Hans Unge systersönerna Per Larsson och Jöns i Starbo.
Som nämns ovan finns i en av tavlorna eventuellt en koppling till Tolvsbo och Sörbo. Kirsten, dotter till Lasse Olofsson anges där vara mor till Olof Torstensson. Hon har ett syskon enligt tavlan – förmodligen Härman med hustru Marit med dotter Sigrid. Dessa anges som döda först i tavlan. Härman är bror med Brita född i Sörbo som var gift med Herr Anders och med honom hade sonen Hans Röhår, se Sörbo, Söderbärke.

OLOF BENGTSOON

Son till Bengt Nilsson i Persbo, Grangärde. Har ärvt Stimmerbo, se vidare under Persbo.

Hustru: Marit Henniksdotter. Född i Vad, Söderbärke. Dotter till Hennika Bengtsson i Vad. Död före 1578 i Stimmerbo. ³⁵²⁹

Barn:

Karin Olofsdotter. Gift med Lasse Svensson i Hagge, Norrbärke.

Anna Olofsdotter. Gift med Anders Ingevallsson, se nedan.

1596 Kom Lasse Svensson i Hagge och Nils Larsson i Stimmerbo och hade gjort ett jordebyte sig emellan så att Lasse Svensson gav Nils ½ span säde jord liggandes i Stimmerbo som är Lasses hustrus jord med hus och äng, därtill och Nils gav Lasse sin hustrus jord igen i lika måtte med alla tillägor som är liggandes i Hagge ³⁵³⁰

Då Johan Germundsson i Livsdal ville äkta en släkting, Karin Hansdotter (dotter till Hans Holstensson i Vad), gjorde domkapitlet i Västerås om en släktskapsutredning 11 april 1626; Karins anor sades vara: Hans i Vad, Holsten i Vad, Pär Heneksson, Heneka. Johans: Margareta i Lifsdal, Karin i Hagge, Marit i Stimmerbo, Heneka. Johan Germundsson benämns också i ärendet som Per Larssons styvson. ³⁵³¹. Dvs bägge härstammade från Hennike Bengtsson i Vad, Söderbärke.

Ytterligare en utredning gjordes hos Västerås domkapitel 20 juni 1626, Den utgår från Gosven i Hagge, Norrbärke. Han hade sonen Lars Svensson som hade dottern Margareta Larsdotter som hade sonen Johan Germundsson. Gosven hade också dottern Karin Svensdotter, som hade sonen Holsten Karinson (Persson i Vad), som hade sonen Hans Holstensson, som hade dottern Karin Hansdotter. ³⁵³²

3525 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Första delen. Nr 232

3526 Ting i Norrbärke 1595 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 107

3527 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 152

3528 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 85

3529 Gillingstam, Hans. "Byn Vad i Söderbärke". Släkt och hävd 1971, nr 1

3530 Ting i Norrbärke 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 73

3531 Västerås domkapitel AI:3 den 11 april 1626 sid 133. Tips från LeRoy Billberg och Stefan Jernberg.

3532 Västerås domkapitel AI:3 (1621-1627) f 137 v Tips från Stefan Jernberg.

ANDERS INGEVALLSSON

Måg till Olof Bengtsson, se ovan. Har en bror Lars Ingevallsson, och brorson Nils Larsson och Olof Larsson
Hustru: Anna Olofsdotter. Dotter till Olof Bengtsson och Marit Henniksdotter, se ovan.

Barn:

Anna Andersdotter

Ingevald Andersson

Lars Andersson

Mats Andersson. Se nedan.

Det förekommer i Larsbo, Söderbärke en Ingevall och en Lars Ingevallsson som skulle passa bra som de i släkttavlan ovan beskrivna personerna, men inga andra källor är kända som direkt pekar på ett samband. Se vidare Larsbo.

1598 Erik Olofsson i Getebo bjuder upp en systerdel ibidem, köpt av Anders Ingevallsson och hans syskon, hustru Klara och hustru Elin i Torberbo, hustru Elin på Heden och hustru Marit i Ingevaldsbo. ^{3533 3534}

1602 Kom Nils Andersson i Vik i Söderbärke socken samt hustru Anna, Anders Ingevallssons efterleverska i Stimmerbo och samtidigt gav tillkänna, huru de hade gjort ett vänligt jordebyte sig emellan i så måtto att hustru Anna gav Nils all den del som hon åtte förenämnda Vik, där emot gav Nils henne igen den del som han ärvt efter sin moder i Stimmerbo. ³⁵³⁵

MATS ANDERSSON

Son till Anders Ingevallsson, se ovan.

Hustru: NN

Barn:

Karin Matsdotter. Född ca 1625 i Stimmerbo. Död i Furbo, Norrbärke. Gift med Michel Hermansson i Furbo, Norrbärke, död 1670 i Furbo. Omgift 1672 med Jöns Jönsson, född i Olshyttan, Tuna.

Anders Matsson

Anna Matsdotter. Död 1695 i Stimmerbo. Inga barn.

Margareta Matsdotter. Död 1696 i Stimmerbo.

Kirstin Matsdotter.

Malin Matsdotter. Död 1690

Michel Hermansson, gift med Karin Matsdotter var morfars farfar till Carl Michael Bellman. Se vidare Furbo, Norrbärke.

1681 Beviljades Anders Andersson i Stimmerbo fasta på pigans Anna Matsdotters del ibid. Lagbjude och lagstånden ³⁵³⁶

1681: Johan Hegerman och Herman Mickelsson i Furbo kårade till moderbrodern Anders Matsson i Stimmerbo, om 1/6 i Anders Matssons ¼ hemman uti Stimmerbo. ³⁵³⁷

1687 Johan Hägerman i Furbo begärde, såsom bördsmän, få inlösa sin hustrus bortsålde delar i Stimmerbo, nämligen Herman Michelsson uti Furbo, Matts Michelsson i Hagge och Anna Michelsdotter, Skräddarens i Sala hustru. ³⁵³⁸

1696 Salig hustru Margareta Matsdotters arvingar i Stimmerbo och hustru Karin Matsdotters i Furbo arvingar, nämndemannen Herman Michelsson i Furbo och Johan Hägerman på sin hustrus, Kerstin Michelsdotters vägnar, samt Mats Michelsson och Michel Ersson, Anna Michelsdotters son, kårade till Anders Matssons arvingar i Stimmerbo, angående arv efter farsystern, pigan Anna Andersdotter. ³⁵³⁹

1707 Tvistades emellan framlidne Anders Matssons arvingar i Stimmerbo, kårande, och salig hustru Kerstin Matsdotters arvingar ibidem, svarande, angående äganderätten till vad hustru Kerstin i arv njutit och henne tillfallit av hennes barnlös avlidna systers, salig Anna Matsdotters, del uti salig Mats Andersssons hemman. Funnos även två systrar, Margareta och Karin Matsdöttrar. Tvistades också om farbroderns, Ingevald

³⁵³³ Ting i Norrbärke 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 41

³⁵³⁴ Ting i Norrbärke 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 72

³⁵³⁵ Ting i Norrbärke 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIE:2720 sid 53

³⁵³⁶ Ting i Norrbärke 1681 Norrbärke tingslags häradsrätt AIa:2 sid 18

³⁵³⁷ Vadfors, Kjell. "Norrbärke - Byalängder, Domböcker. Söderbärke - Domböcker. Norberg Domböcker. Utgivet på CD av Västerbergslagens Släktforskare."

³⁵³⁸ Ting i Norrbärke 1687 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIE:2747 sid 807

³⁵³⁹ Vadfors, Kjell. "Norrbärke - Byalängder, Domböcker. Söderbärke - Domböcker. Norberg Domböcker. Utgivet på CD av Västerbergslagens Släktforskare."

Anderssöns hemman, samt om arvet efter modersystemen, hustru Anna, som var fallit anno 1696. Framteddes och ett bytesbrev av den 25/9 1668. Hade deras syster Anna avlidit på sitt 29 år. ³⁵⁴⁰

INGEVALL ANDERSSON

Son till Anders Ingevallsson, se ovan.

Inga överlevande barn

1669: Confirmerades Lars Persson i Stimmerbo på hela sin hustrus faderbroders, salig Ingevald Anderssöns hemman ibidem, vilket är honom av bemälte Ingevald testamenterat den 17/3 1652 emot sytning och skötsel. Företeddes och hans hustrus bytesbrev med sine flera syskon dat 25/9 1668, varuti de till henne avstå all sin pretention på Ingevald Anderssöns hemman emot hennes avträde till deras brukning igen av sin faders, Mats Anderssöns, hemman. Företeddes och Lars Perssons förening med den andre Ingevalds broders, Lars Anderssöns son, Per Larsson, angående bördsrätten till hemmanet. ³⁵⁴¹

1707 Tvistades emellan framlidne Anders Matssöns arvingar i Stimmerbo, kärande, och salig hustru Kerstin Matsdotters arvingar ibidem, svarande, angående äganderätten till vad hustru Kerstin i arv njutit och henne tillfallit av hennes barnlös avlidna systers, salig Anna Matsdotters, del uti salig Mats Anderssöns hemman. Funnos även två systrar, Margreta och Karin Matsdöttrar. Tvistades också om farbroderns Ingevald Anderssöns hemman, samt om arvet efter modersystemen, hustru Anna, som var fallit anno 1696. Framteddes och ett bytesbrev av den 25/9 1668. hade deras syster Anna avlidit på sitt 29 år (Wadskog)

NILS LARSSON

Hustru: Förmodligen från Hagge

Son till Lars Ingevallsson . Förmodligen brorson till Anders Ingevallsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

1596: Kom Lasse Svensson i Hagge och Nils Larsson i Stimmerbo och hade gjort ett jordebyte sig emellan så att Lasse Svensson gav Nils Larsson ½ spann säde jord i Stimmerbo, som är Lasses hustrus jord, och Nils gav Lasse Svensson sin hustrus jord igen i lika måtto, liggandes i Hagge. ³⁵⁴²

1593 Kom Olof i Sandviken och talade till Nils i Stimmerbo om ett hemman i Starbo, och eftersom det var urminnes hävd sköts det upp till dess jag fått se brev ³⁵⁴³

NILS ÖSTENSSON

Son till Östen Arvidsson i Bröttjärna, Gagnef. Har en bror Erik Östensson, se Råmen, Grangärde och en bror Per Östensson, se Halvarsenning, Norberg. Se även Ingevallsbo.

Hustru: Margareta Joensdotter. Dotter till Joen Larsson i Persbo, Grangärde och Karin Larsdotter.

Barn:

Annika Nilsson. Född i Ingevallsbo, Norrbärke.

Lars Nilsson. Född i Ingevallsbo, Norrbärke. Död i Stimmerbo. Se nedan.

1615 Kom Halvard i Persbo (Grangärde) och Nils Östensson i Ingevallsbo och gavo tillkänna huru de hade gjort ett jordebyte, så att Halfvard gav Nils ett torp benämmt Ingevallsbo, och Nils gav Halfvard igen all sin hustrus del uti Persbo. ³⁵⁴⁴ (Halvard är Margareta Joensdotters svåger Halvard Olsson i Persbo, Grangärde gift med Malin Joensdotter)

1618 Kom hustru Marit i Hagge och talade till Hans Larsson i Stimmerbo om en jordedel i Stimmerbo, som Hans löst hade av Anders Nilsson i Stimmerbo för 1 läst järn, nu vill hustru Marit lösa en halv del med förenämnd Hans. Då ransakades härom, då var samma hustru Marits moder och Hans moder båda systrar och var gamle Tidiks dotterdotterbarn i Stimmerbo efter att de vore lika när skylt då avsades att de båda måtte lösa. ³⁵⁴⁵

1634 Blev av sagt att Nils Östensson skall träda ifrån Starbo, och ej mera flytta dit vid sine 40 mark vite, och skall Nils Erichsson i Starbo giva honom 2 skeppund stångjärn

³⁵⁴⁰ Vadfors, Kjell. "Norrbärke - Byalängder, Domböcker. Söderbärke - Domböcker. Norberg Domböcker. Utgivet på CD av Västerbergslagens Släktforskare."

³⁵⁴¹ Ting i Norrbärke 1669 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2733 sid 489

³⁵⁴² Ting i Norrbärke 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 73

³⁵⁴³ Ting i Norrbärke 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 114

³⁵⁴⁴ Ting i Norrbärke 1615 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 577

³⁵⁴⁵ Ting i Norrbärke 1618 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:11 sid 356

1640 Anbelangandes ängen som Nils Östensson i Stimmerbo och Hennike i Persbo klandra om, befunns att Hennikes moder och Nilses hustru äro systrar. Nu bytte Nils bort sin hustrus del i Persbo för jord igen i Ingevallsbo med Halvard i Persbo, och Halfvard haver nu fastebrev uppå. Eljest var Hennike intet född då bytet skedde. Ausades att Halfvard behåller ängen efter sitt byte och dombrev. ³⁵⁴⁶

1641 Klandrade Lars Nilsson i Stimmerbo uppå ett hemman Ingevallsbo, som hans salig fader, Nils Östensson i Ingevallsbo, sålt till Adrian för fem läster osmundsjärn, och Adrian det åter för samma järn till en benämnd Peder Olsson. Då därom ransakades befunns av salig Albrekt Hanssons brev av den 16/2 1615, att salig Halfvard Hermansson i Persbo och Nils Östensson sig emellan gjort ett jordebyte ³⁵⁴⁷

Gagnef 1641 Uppbjöds första gången Nils Östenssons i Stimmerbo och Norrbärke fädernes jord i Bröttjärna med hus, såld för osmundsjärn 1 läst ³⁵⁴⁸

Gagnef 1643 Uppbjöds tredje gången Nils Östenssons i Stimmerbo och Norrbärke fädernes hus och jord uti Brötierna med all, samt en teg som Nilses broder Matts Östensson av öde mark upptagit haver, såld till sin broder son Matts Mattsson i Brötierna för en läst osmundsjärn den 25/8 1641. ³⁵⁴⁹

LARS NILSSON

Son till Nils Östensson, se ovan.

Hustru: NN

Barn:

Anna Larsdotter

Brita Larsdotter

Göran Larsson. Se nedan.

GÖRAN LARSSON

Hustru: Vigda 1675. Karin Hansdotter. Född i Kolnäs, Norrbärke ca 1630.

1685 Per Jönsson i Stimmerbo tilltalar sin svåger Lars Jansson i Vibberbo som sitter på svärfaderns hemman ibm och även förutan sin hustrus del för sig ... haver af hemmanet en jordlott emot 47 skeppund tackjärn ... har till sin sahl svärfaders bo contribuerat haver ³⁵⁵⁰

3546 Ting i Norrbärke 1640 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Södermanlands län EXIe:1106 sid 173

3547 Ting i Norrbärke 1641 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2258 sid 231

3548 Ting i Gagnef 1641 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 888

3549 Vadfors, Kjell. "Norrbärke - Byalängder, Domböcker: Söderbärke - Domböcker. Norberg Domböcker. Utgivet på CD av Västerbergslagens Släktforskare."

3550 Ting i Söderbärke 1685 Söderbärke tingslags häradsrätt A1a:2 Bild 80

SVARTHYTAN, NORRBÄRKE

Svarthyttan figurerar mycket sparsamt i gamla bergverkshandlingar, den har en lika undanskymd plats i hävderna som i sin geografiska belägenhet, År 1640 skall den ha anlagts på skogen något söder om Morberget av Perbobergsmän och några kronotorpare. Vattnet kom från ett par småsjöar, hyttmärket var nr 22. Hyttan brukades blott vartannat år i 5 à 6 veckor, då tillverknigen kunde stiga till 350 skeppund, som fördes till Säter. Sista låsningen skedde år 1727. (Eriksson, Ragnar: Hyttor och hamrar i Väsmanbygden Del 2 Anläggningar i Ludvika. Gränge nr 7 sid 4-14)

Ting i Grangärde 1676: Erich Halfvarsson i Svarthyttan, Halvard jacobsson och Christopher jacobsson i Markusfall talade till Länsmannen Widich Larsson om det hemman som han bor uppå, sägandes det vara av deras hustrurs farfader, Anders Jönsson, bortsatt till Länsmannens förfäder för 1 tunna säd och ett lisspund ärtor. Länsmannen svarade att de eller deras förfäder aldrig hava haft någon rätt i hans hemman, utan han med sina förfäder det av urminnes tider besuttit

Ting i Grangärde 1678: Erich Halvarsson i Svarthyttan haver sålt till brodern Jon Halfvarsson i Persbo sin arvsrätt ibidem för 50 skeppund tackjärn enligt köpebrev av den 121/11 1675. Uppbjöds nu första gången

Domboken 1707 Sommartinget ³⁵⁵¹

Inkommo änkan hustru Karin Persdotter och dottern pigan Anna halfvardsdotter vid Svarthyttan i Norrbärke, beklagande sig öfver Johan jönsson i Persbo som nyligen afhändt dem den halfdehl, Svartänget, hvilken hustru Karins svärfader, sahlig Erich Halfvarsson, medh flere upprögt, och sin dehl henne skänkt hafver, det hon med sin man, sahlig Halfvar Ersson och jämvähl efter hans död för 3 åhr sedan, roligen uti 16 åhr, eller snarare i 20 åhr allt härintill nyttia fått. Johan Jönsson, jämte honom Olof Andersson och Anders Hansson i Persbo, svarade detta änge vara deras, liggande på Persbo by mark, med köp och fastebref af den 25 juni 1695 och 16 januari 1692, visande hurusom Erich Halvarsson all sin äganderätt i Persbo till bröderna Jon Halfarsson för 50 skeppund bortsäldt hafver. Resolverades det änkan Karin Persdotter, på Cronoskogen under Silfberg vid Grufrisset, men intet på Swarthyttan eller Persboskogen bör någon rätt der uti ega.

Vid tinget 1735 gick man igenom torpen under Västra Silfberg hänvisande till ett brev från landshöfdingen Reuterholm ³⁵⁵² *var Baron Carl Gustaf Cedercreutz* ³⁵⁵³ *och samtliga torpare under Väster Silfberg närvarande och det redogjordes för vem som benämnte torp först uppbrutit*

1) Svarthyttan 1/8 dehl bebos af Johan Hindersson, hvilken påstod att dess fader fader David Jacobsson i anledning af Konung Carl IX:s åhr 1607 utgifne bref och tillstånd först upptagit Torpet, som allt sedan varit oförskingradt uti dess barns och arvingars händer,

2) ¼ dels hemman ibidem ... Mats Gilliusson som ej heller hade annan underrättelse att gifwa, än det fordom Erich Halfvarsson, som varit dess faders fadersfader, sig tillsynt, där nedbyggt och allt sedan barn efter annat besuttitt.

Se vidare Gruvriset beträffande ärendet ³⁵⁵⁴

ERIK HALVARSSON

Född ca 1620 i Persbo. Son till Halvard Olofsson i Persbo, Grangärde.

Hustru: Marit Matsdotter. Född ca 1614. Död 1690

Barn:

Ting i Norrbärke 1703 Samtliga Erich Halvarssons arvingar i Svarthyttan hade låtit inkalla sin styvmoder, Hustru Anna Persdotter ifrån Skräcken i Tuna, angående twistig morgongåva och arv efter Fader Erik Halvarsson. Meddelas nu att parterna förlikts i all vänlighet. ³⁵⁵⁵

³⁵⁵¹ *Torp och torpare under Starbo Bruk, Schisshyttan och Väster Silfberg sammanställt av Väster-Silfbergscirkeln. Ludvika, 1991. sid 102-104*

³⁵⁵² *Nils E Reuterholm se SBL Nils E Reuterholm, <https://sok.riksarkivet.se/sbl/artikel/6610>, Svenskt biografiskt lexikon (art av Birgitta Ericsson)*

³⁵⁵³ *Ägare till Ludvika bruk https://sv.wikipedia.org/wiki/Ludvika_herrg%C3%A5rd*

³⁵⁵⁴ *Ting i Norrbärke 1735 Norrbärke tingslags häradsrätt A1a:13 (opagerat) Bild 1280*

³⁵⁵⁵ *Torp och torpare under Starbo Bruk, Schisshyttan och Väster Silfberg sammanställt av Väster-Silfbergscirkeln. Ludvika,*

1667 Emellan Hemming Matsson i Gruvriset och hans svåger eller hustrubroder Erich Halvarsson i Svarthyttan.
Angående arv, som Erich kräver efter sina svärföräldrar, som för 12 år sedan äro döda blivna.

CHRISTOPHER JACOBSSON

Född ca 1618. Död 1700 i Svarthyttan

Hustru: Kiersten Matsdotter.

TORRBO, NORRBÄRKE

Atlas över Sveriges Bergslag: Mellan 1539 och 1549 hörde Stimmerbo till Tuna men betalade skogsskatten till Norrbärke. Under slutet av femtonhundratalet finns belägg för en hytta. 1625 hade hyttan två bergsmän och fyra osmundssmeder. 1726 konstateras att hyttorna i Stimmerbo och Torrbo var i dåligt skick och att skogsbrist rådde. Lösningen blev att Torrbo hytta nedlages och intressenterna flyttade över till Stimmerbo. (Strandvik, Sofia. Västerbergslagen häfte 2. Atlas över Sveriges bergslag. Stockholm: Jernkontoret, 2000.)

1546	Ting i Norberg 1546 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 34	Olof Classon?
1563	Dalarnas handlingar 1563:7 Bild 60	Olof Claesson blide Erik
1564	Dalarnas handlingar 1564:14 Bild 102	Olof Klasson Blind Erik
1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 13	Olof Klasson Rasmus Olsson
1571	Älvsborgs lösen	Olof Klasson Rasmus Ersson
1575	Dalarnas handlingar 1575:14 Bild 60	Per Olsson Rasmus Erichsson Torberhyttan brukas av Per Olsson och Rasmus Eriksson
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 22	Per Olsson Rasmus Torberbodahyttan brkas av Per Olsson i Torrbo och Rasmus ibid
1631	Roterings- och utskrivningslängd Västmanland 1631 Bild 432	Erik Rasmusson Anders Ramund?sson Anders Nilsson Hans Jönsson

Kom för rätten Olof Classon? I Torrbo kungörandes huru Anders Persson i Åsmanbo hade klandrat halva det hemman Olof bor på ³⁵⁵⁶

HANS JÖNSSON

Modern var Birgitta Larsdotter. Dotter till Lasse Persson i Persbo, Grangärde. Syster till Barbro Larsdotter i Hemshyttan, Söderbärke, Anna Larsdotter i Sundbo, Västanfors och Karin Larsdotter, gift med Joen Larsson i Persbo, Grangärde.

Hustru:

Barn:

Björn Ishedens artikel i Släkt och hävd 1984 bygger på en rannsaking 1686 i Persbo. ³⁵⁵⁷ Utifrån uppgifterna i domboken, kompletterade med Grangärdes kyrkoböcker bygger han en släktavla över Lasse Perssons ättlingar. ³⁵⁵⁸

Lagmansrätt 1633 Hennika i Persbo uti Gränge socken inlade ett dombrev av Johan Olsson den 21 feb 1631 utgivet, anbelangande all den anpart i hus och jord som haver kommit Hans Jönsson i Torberbo, samt hans moder till i benämnde Persbo, vilken anpart benämnde Hennika för af honom för 10 fat osmundsjern, än för jord ib: för 16 faat och 200 osmundsjern köpt hade begärande der på Lagmans confirmation ³⁵⁵⁹

Kom Rasmus i Torrbo och talade till Olof i Tolvsbo om några penningar som Olof Blev avsagt att Olof skulle betala Rasmus ³⁵⁶⁰

Herr Halvard (Halvardus Nicolai) blev 4 februari 1597 tilltalad av Per Olofsson i Torrbo i anledning av korn och tackjärn, som denne fått ut av kyrkohärbärgen, ³⁵⁶¹

1610 Kom Peder Olofsson i Torrbo begär att han måtte få giva sin hustru en stuga, samt en ... uti sin .., som gode

³⁵⁵⁶ Ting i Norrbärke 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 81

³⁵⁵⁷ Ting i Grangärde 1686 (Renoverad dombok) Svea hovrätt. Kopparbergs län EXIe:2746 sid 838

³⁵⁵⁸ Isheden: En rannsaking år 1686 i Persbo, Grangärde. Släkt o Hävd 1984.

³⁵⁵⁹ Lagmansrätt 1633. Svea hovrätt Västmanlands län EXIa:12 sid 599

³⁵⁶⁰ Ting i Söderbärke 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 115

³⁵⁶¹ Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne I:2 sid 364

män närbor mark skulle komma och avmärka, så att hans hustru h Karin benämnd skal samma stycke behålla så länge hon lever eller och går på annat gifte, sedan skole arvingarna det igen hålla. Detta samtycktes ³⁵⁶²

3-4 juli 1684 Hustru Marith, salig Anders Nilssons dotter i Torberbo, och Anders Nilssons salig svågers, Jöns Olssons på Wanhällan söner, Anders och Michel Joenssöner, besvärade sig att Hans Embiörnesons i Saxe syssloman, Nils Nilsson, innehatver undan dem, och vill ingen förlikning gifva för Joen Olssons arfsrätt i Saxe efter dess fader, Olof Anderssohn, bamfödd i Saxe, men sedan kommen att bo i Wanhällan, hvilken samma Jöns Olssons dehl, Jöns arfvingar förwerfat för det att hustru Marit antagit till utbythe af Jöns, för sin arfsrätt i Wanhällan efter modern Cherstin Olsdotter. Häremot hustru Marith för detta klagat, att för hennes dehl uti Wanhällan hafver hon ingen förlikning fådt, utan sin egen arfsrätt i Saxe efter morfadern Olof Andersson ärft den systerdehl hustru Marits fader, Anders Nilsson fådt efter sin svägerska Marit Olsdotter, kallad Wulgö Man hvilken hon bekände sin fader Anders Nilsson i Torberbo hafva i byte afstått till Hans Embiörnsson i Saxe emot hanses hustrus arfsrätt i Torberbo. Nils Nilsson uppviste häremot bytesskriften af den 9 - 10 Juni 1668. Hade Hans Embiörnsson, Anders Nilssons syster till hustru.

VANBO, NORRBÄRKE MED BJÖRBO OCH VANHÄLL

1545	Dalarnas handlingar 1545:5 Bild 52	Herr Erik Nyhemman i Norrbärke socken
1563	Dalarnas handlingar 1563:7 Bild 60	Bengt Erichsson
1564	Dalarnas handlingar 1564:14 Bild 102	Bengt Ersson
1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 13	Halte Nils
1571	Älvsborgs lösen 1571	Halte Nils
1575	Dalarnas handlingar 1575:14 Bild 60	Halte Nils
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 22	Halte Nils i Vanbo
1631	Roterings- och utskrivningslängd Västmanland 1631 Bild 432	Nybyggare Per Olofsson Lasse Michelsson ibidem Mats Tysk ibidem Erik Persson ibidem Hans Olofsson ibidem dräng Jon Olofsson
1654	Jordebok Kopparbergs län 1653 SVAR	Lars Michelsson ¼ Erich Pedersson ¼ Mats Hansson Tysk ¼ Jon Olofsson ¼ Pedher Olofsson ¼

Herr Erik är åren 1545-55 i fogderäkenskaperna upptagen för Vanbo, som räntar 1 öre pgr. När han 1549 upptages för Enfastebo, synes detta vara felskrivning. ³⁵⁶³

1593 Halte Nils i Vanbo bjuder upp ett torp benämnt Vanbo, köpt av Erik Ivarsson på Ramshyttan, för 2 fat Än bjud Halte Nils upp ett hemman gamble Vanebo, köpt av Engelbrekt Eriksson för 10.20 ... i G..... ³⁵⁶⁴

1594 Halte Nils i Vanbo bjuder upp samma Vanbo, köpt av Erik Ivarsson på Ramshyttan för 26 fat, stod själv tillstades ³⁵⁶⁵

1596 Nils Olofsson i Vanbo för på någon skog som kom Olof Andersson ibidem tillkom Samme Olof för förbud på för förnämnde Nils Olofsson ³⁵⁶⁶

1598 stämde Herr Halvard (Halvardus Nicolai) Mats Olofsson i Vanbo för stöld av 5 lass malm från honom personligen ^{3567 3568}

1607 Olof Andersson i Vanbo bjuder upp nu tredje resan ett litet torp i Vanbo som han köpt haver av hustru Margareta Eskil finnes hustru för osmundsjärn 6 fat. År första resan uppbjudet 1604 den 18 januari, andra resan 1605 den 14 februari och nu tredje resan ³⁵⁶⁹

1604 Olof Andersson i Vanbo bjuder upp ett litet torp i Vanbo köpt av hustru Margareta Äskils hustru i Vanbo för osmundsjärn 6 fat. ^{3570 3571}

Gustavus Ulphonis Waldrosiander (Gustav Ulfsson, född i Malung 1589, död som kyrkoherde i Norrbärke 1659) köpte Vanbo, som församlingen efter hans död arrenderade som förstärkning till prästbordet. Den 1/8 härd i bysmedjan som han brukade, säkerligen som pant, bjödo hans arvingar upp efter hans död. ³⁵⁷²

3563 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne I:2 sid 363

3564 Ting i Norrbärke 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 144

3565 Ting i Norrbärke 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 57

3566 Ting i Norrbärke 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 71

3567 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne I:2 sid 364

3568 Ting i Norrbärke 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 41

3569 Ting i Norrbärke 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 222

3570 Ting i Norrbärke 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 194

3571 Ting i Norrbärke 1605 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 255

3572 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:1 sid 347

1613 rymde en del av Dalregementets knektar som var förlagda vid Nyen skans i väntan på att de skulle göra utfall in i Ryssland pga att utspisningen av undermålig och vintern väntade. Gustaf II Adolf svarade med att befalla att knektarna skulle fängslas och var tionde skulle avrättas. Detta ledde till oroligheter och en konflikt med fogden Peter van Benningen. De bergsmän som ansågs varit ledande i upproret och därför greps var Erik i Vibberbo, Hans Olofsson i Larsbo samt Lars i Bommarsbo och Olof Eriksson i Flatenberg.

Erik i Vibberbos hustru, som var dotter till länsmannen Henrik i Näsby sände bud till sin fader.

Senare kallades följande till Örebro slott för att redogöra för händelsen: Israel Rasmusson från Kolviken, Olof Andersson i Vanbo, Ambjörn Andersson i Saxe och Mats Matsson i Nor.³⁵⁷³

Flera bergsmän beklagade att Petter von Benningen tvingade dem att utföra körningar för sin egen räkning. En av dessa, Olof Andersson i Vanhäll, Söderbärke hade fört tre skeppund stångjärn en mil för ingen betalning. Mats Matsson i Nor hade fraktat tre humledynor som ägdes av Petter till en annan länsman. Han hade även beordrats att frakta tre tunnor lax. Även Israel Rasmusson i Kolviken berättar att de hade fört tolv tunnor salt emellan länsmännen.^{3574 3575}

1673 Kom Joen Olsson i Wanhällan och berättade hurusom han hade köpt till sig sin broders, salig Hans Olssons i Dakarsbo, jordedel i Wanhällan, som är 1/5 del, besvärades sig att han aldrig tagit någon köpeskrift därpå, emedan hans broder hasteligen frånfallit, det Hans Olssons barn och successor i äktenskapet, Daniel Hansson, ej vill tillstå köpet. Skulle detta köpet ha skett vid pass 15 år sedan.

1674 Uppjöds första resan Jon Olssons i Wanhällan hustrus arvsrätt i Lernbo för Hans Pehrsson ibidem, inlöst den 2 juli 1673. Item Hans Pehrssons i Hyttestugun arvsrätt i Lernbo, för Hans Pehrsson som han köpt 7 jan 1674

3-4 juli 1684 Hustru Marith, salig Anders Nilssons dotter i Torberbo, och Anders Nilssons salig svågers, Jöns Olssons på Wanhällan söner, Anders och Michel Joenssöner, besvärade sig att Hans Embiörnesons i Saxe sysselman, Nils Nilsson, innehatver undan dem, och vill ingen förlikning gifva för Joen Olssons arfsrätt i Saxe efter dess fader, Olof Andersson, bamfödd i Saxe, men sedan kommen att bo i Wanhällan, hvilken samma Jöns Olssons dehl, Jöns arfvingar förwerfat för det att hustru Marit antagit till utbythe af Jöns, för sin arfsrätt i Wanhällan efter modern Cherstin Olsdotter. Häremot hustru Marith för detta klagat, att för hennes dehl uti Wanhällan hafver hon ingen förlikning fådt, utan sin egen arfsrätt i Saxe efter morfadern Olof Andersson ärft te den systerdehl hustru Marits fader, Anders Nilsson fådt efter sin svägerska Marit Olsdotter, kallad Wulgö Man hvilken hon bekände sin fader Anders Nilsson i Torberbo hafva i byte afstått till Hans Embiörnsson i Saxe emot hanses hustrus arfsrätt i Torberbo. Nils Nilsson uppviste häremot bytesskriften af den 9 - 10 Juni 1668. Hade Hans Embiörnsson, Anders Nilssons syster till hustru.

1691 Anders Jonsson och Mickel Jonssons änka på Wanhällan begärde få utlösa salig hustru Marits arvingar i Torbergbo ifrån den 1/9 som de ärvt i Wanhällan efter sin moder. Klagade de och att deras farbroder och näste granne, salig Pehr Olsson i Björbo, khade köpgjort med salig Erich Olssons i Bengtsgården arvingar om 1/5 i Wanhällan.

18-19 jan 1694 Anders Jonsson på Wanhällan kände till Matts Bengtsson i Saxe på lika säti sägande honom bortohafva för sig och dess syskon den dehl deras fader, sali Joen Olsson på Wanhällan, bort ärfva efter berörda Brita Olsdotter. Hans Nilsson i Saxe, Pehr Olssons mågh i Björbo, talade äfven på dess svärfaders arfsrätt efter systemen Brita. Matts Bengtsson menade att Pehr, som tagit Björbohemmanet att oppgiöra för sin brodersrätt i Saxe, ty fadern Olc Andersson ägde jord både i Wanhällan, där Björbo är utbyggat af, och i Saxe kunde vara därmed vähl nögd.

BJÖRBO

PER OLOFSSON

Född ca 1697 i Vanhäll. Död 1683 i Björbo.

Hustru:

Barn:

Per Persson, se nedan.

1672 Pehr Olsson i Björbo bekom fasta på sin systers, Marit Olsdotter, 1/10 uti Wanhällan, item hennes ärvda 1/10 uti systemen, salig Brita Olsdotters systemdel ibidem.

3573 Ekberg, Göran. "Nähr Almogen komme i mårgon tillsamman at dher kundhe blifua onth utaff" - ett bergsmannauppror i Söderbärke på 1610-talet". Bergslagshistoria 2016: 45–50.

3574 Ekberg, Göran. Fogden Petter von Benningen. 2019. <https://gorek.se/artiklar.html>

3575 4 Svea Hovrätt, Huvudserie [Liber causarum], SE/RA/420422/01/E VI a 2 aa/1 (1615), bildid: A0067920_00197

1682 jan Olssons arvingar i Wanhällan tilltalar Jan Olssons broder Pehr Olsson i Björbo om rätt i skogen

Ting 1708 Anders och Pehr Pehrssöners söner i Björbo, Pehr och Erich Anderssoner samt Pehr Pehrsson, tilltalar Pehr Hanssons i Östansbo och Hans Pehrssons i Lernbo arvingar, Daniel Pehrssons änka i Flatenberg hustru Margareta Pehrsson samt Pehr Anderssons i Spjutsbo hustru Anna Pehrsson, angående arv efter deras respektive fader, farfader och morfader, Pehr Olsson i Björbo. ³⁵⁷⁶

PER PERSSON

Död 1714 i Björbo. Son till Per Olofsson, se ovan.

Hustru: Karin Larsdotter. Död 1695 i Björbo.

Barn:

Margareta Persdotter. Född 1668 i Björbo

Kerstin Persdotter. Född 1670 i Björbo.

Per Persson. Född 1671 i Björbo. Se nedan.

Anna Persdotter. Född 1673 i Björbo.

Hans Persson. Född 1675 i Björbo.

Mickel Persson. Född 1675 i Björbo.

Lisbet Persdotter. Född 1677 i Björbo. Gift med Jöns Persson i Fläangan, Norberg.

Karin Persdotter. Född 1679 i Björbo.

Daniel Persson. Född 1680 i Björbo.

Susanna Persdotter. Född 1681 i Björbo.

Daniel Persson. Född 1683 i Björbo

Catharina Persdotter. Född 1684 i Björbo.

Lars Persson. Född 1686 i Björbo.

Birgitta Persdotter. Född 1687 i Björbo.

Samuel Persson. Född 1688 i Björbo.

PER PERSSON

Född 1671 i Björbo. Son till Per Persson, se ovan.

Hustru: Maria Samuelsdotter.

3576 *Ting i Norrbärke 1708 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2782 sid 186*

VÄDERBACKEN, NORRBÄRKE

1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 13	Jöns Persson Knekt
1575	Dalarnas handlingar 1575:14 Bild 60	Anders Nilsson
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 22	Anders Nilsson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Västmanland 1631 Bild 432	Olof Andersson på Väderbacken

Kom Per Olofsson i By och talade till Anders Nilsson i Väderbäcken, om sin fadersjord benämnd Skomakarebo, vilket top den sätta Anders i pant benämnd Per Jönsson och denne Per Jönsson var Per Olofssons man, så ransakades att samme Per betalar för sin gäld med det järn han fick av Anders Nilsson, nämligen 8 fat och icke Per Olofssons faders gäll som Anders Nilsson förebar då blev av sagt att ³⁵⁷⁷

VÄSTANBÄCK, NORRBÄRKE

1563	Dalarnas handlingar 1563:7 Bild 60	Vinse i Västanbäck

VÄSTANSJÖ, NORRBÄRKE

1372	Vittne Dipl Dale Del 1 nr 37	Botwidher i Waestansyo
1518	Brev se nedan	Bengt
1546	Nämndeman Ting i Norrbärke 1546 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 34	Johan Hyttinge? I Västansjö
1548	Nämndeman Ting i Norrbärke 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 118	Jöns Bengtsson Johan Hyttinge?
1563	Dalarnas handlingar 1563:7 Bild 60	Hyttings Lasse Västansjö hytta brukas av Lasse Jöns Bengtsson och P Jer Jopsson i (skadad sida)
1564	Dalarnas handlingar 1564:14 Bild 102	Lasse Sidan skadad – oläsligt Västansjöhyttan brukas av Lasse och Jöns Bengtsson
1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 13	Lasse Jönsson Knekt Joel Larsson Knekt Olof Västansjöhyttan
1571	Älvsborgs lösen 1571	Erik Isaksson Lasse Jonsson Olof Larsson
1575	Dalarnas handlingar 1575:14 Bild 60	Lasse Jönsson hustru Rikmor Olof Larsson Västansjöhyttan räntar
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 22	Lasse Jönsson hustru Rikmor Olof Larsson Västansjöhyttan räntar
1631	Roterings- och utskrivningslängd Västmanland 1631 Bild 432	Hans Larsson Stephan Smed Nils Olofsson ibidem sonen Bengt Nilsson Tidika Larsson länsman sonen Johan Tidikasson dräng Olof Eriksson Hans Olofsson
1654	Jordebok Kopparbergs län 1653 SVAR	Nils Olofsson ¾ Stephan Smedh ¼ Tidik Larsson ¾ Länsman Olof Larsson i Brötgården Johan Tidikasson i Giöberget 1/4

På måndagen efter Sankt Olofs dag år 1403 höll Bengt Nilsson till Våle lagmansting på tingsplatsen utanför Köpings stad. Tvenne till eftervärlden kända mål avhandlades

1403 Det ena målet gällde en tvist om vissa angivna vretar utanför Arboga stad. Parterna i målet voro de båda borgarna i Arboga, Nil i Jäder och Ingevald Djäknen. Målet avdömdes till Nils i Jäders förmån. I nämnden sutto bl a frälsemännen Magnus Tyrgilsson och Jon Olofsson i Tibble (den blivande väpnaren), fogden Håkan Skytte på Köpingshus samt bonden Olof i Mista. Handlingen beseglades av Bengt Nilsson.

Det andra målet gällde ett jordabyte mellan Sigge i Fröbbesta (Odensvi socken) och Håkan i Ändesta (Bro socken). Den förstnämnda avhände sig 2 öresland i Åkerby och 5 örtugland i Ändesta (båda i Bro socken) och erhöll av Håkan gården Västansjö i dåvarande Bierka (Bärke) socken i Dalarna, som årligen räntade ett fat järn och en mark penningar. (Gården Västansjö ligger numera i Smedjebackens köping på Smedjebackens Valsverks AB:s verksamhetsområde) I nämnden sutto bl a de i föregående mål omtalade frälsemännen Magnus Tyrgilsson och Jon Olofsson. Som Bengt Nilssons medbeseglare uppträdde väpnaren Martin Ulff. ^{3578 3579}

1518 skänker Peder Torgilsson i By, Norrbärke Yxhammarsbo till Västerås domkyrka. Detta bevitnas av följande: Olof Hansson i Starbo, Lasse Persson i Näs, Jon Smälänning, Gosven i Hagge, Bengt i Västansjö, Påvel i Holen, Olof Classon, Han Laurentsson i Starbo, Olof Medelpad, Olof Nilsson Nya Hyttorna, Anders i Lerendbo, Olof Knutsson i Hagge samt Larens Kyrkoherde i Berke och Olof Arvidsson Bergsfogde i Norberg. De bägge

3578 Björnånger, Oskar. Ur Köpings medeltidshistoria. Köping: Nyhléns Bokhandel, 1960. sid 176
3579 SD 365, SD 366

sistnämndes samt Olof Hanssons i Starbo sigill finns fästa vid dokumentet. ³⁵⁸⁰

Västansjö Jöns Bengtsson

BENGT HANSSON

Bror till Olof Hansson i Starbo, Norrbärke. Oklar hemvist, kan vara identisk med Bengt 1518, se ovan. Har rätt till en brodersdel i Starbo.

Hustru:

Barn:

Jöns Bengtsson. Västansjö, Norrbärke.

JÖNS BENGTSSON

Son till Bengt Hansson, se ovan.

Hustru: NN omgift med Erik Isaksson. Se Norrbärke by - Holen.

Barn:

Bengt Jönsson

Anna Jönsdotter gift med Lars Jonsson i Lernbo, Norrbärke

Malin Jönsdotter. Gift med Olof Larsson, se nedan.

Kirstin Jönsdotter gift med Lasse Hansson i Lernbo, Norrbärke

Jöns fader Bengt Hansson ägde en brodersdel i Starbo, Norrbärke. Han får av Anders Olsson (Jöns kusin i Starbo) en treding i Kolviken för i byte för den. Anders Olsson får också Jöns delar i Skenshyttan och annorstädes där Jöns Bengtsson äger efter sin fader.

Tredjedelen i Kolviken säljer Jöns sedan till Rasmus i Kolviken

Västansjö Jöns Bengtsson Mågen Olof Larsson

OLOF LARSSON

Måg till Jöns Bengtsson.

Hustru:

Hustru: Malin Jönsdotter. Dotter till Jöns Bengtsson, se ovan.

Barn:

1547: Olof Jåpsson i Hagge, på sina och sina bröders vägnar, talade till Jöns Bengtsson i Västansjö om en tredingar uti det hemman han bor uppå, och var dess faders rätta möderne. Lade Jöns ett Riksens rådsbrev i rätten som Per Brahe utgivit hade i Söderbärke Prestegård anno 45, när han med flere godhe herrar föde K här i Bergslagen och Dalarna, vilket brev försvarade hemmanet för alla andra åklagare. Jag lot det till nämnden, som ransakade och och församma funno, att Olof Jåpsson med sina broder voro alleled rett till den tredingen. Efter nämndens ransakan dömde Jag Olof Jåpsson till och hand medarvingar och efterkommande att nyttja och bruka , ... ³⁵⁸¹

1549 Kom för rätten Jöns Bengtsson i Västansjö och talade till Anders i Starbo om sin faders brodersdel i Starbo. Anders svarade det Anders fader hade betalat sin broder Bengt Jöns fader med 2 läster järn och hade de köpebrev som Godsven i Hagge och Herr Erik vittnade att de det sett och hört hade, och förkom när Starbo brann. Omsider blev de så förenta det Anders unte och antvordade Jöns Bengtsson en treding uti ett hemman kallas Kolviken uti vått och torrt, där emot hemmolade Jöns Bengtsson Anders Olsson sin faders brodersdel i förnämnda Starbo och allan sin del på Skenshyttorna och annorstädes där Jöns Bengtsson äger? efter sin fader med alla de delar det tillhör.

Talade och Godsven i Hagge Anders Olsson till om en systerdel i Starbo om vilken systerdel de blevo så förente det Anders Olsson unte och antvordade Godsven tvådelarne uti förnämnda hemman Kolviken och Godsven unte och antvordade Anders Olsson den systerdel i Starbo. ³⁵⁸²

Rasmus löste 1557 in en tredjedel i Kolviken av Jöns Bengtsson i Västansjö, Norrbärke ³⁵⁸³

1593 Dessa gingo lag med hustru Elin i Västansjö för trolldom, nämligen hustru Anna, Lasses hustru i Lernbo, hustru Kirstin i Västansjö, hustru Brita i Vanbo, hustru Ingeborg i Västansjö, hustru Brita i Gessberg och hustru Kirstin i Skomakarbo

1595 Kom Lasse Hansson och Lasse Jonsson i Lernbo och talade till Olof Larsson i Västansjö om en systerdel

3580 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarna. Första delen. Nr 232

3581 Ting i Norrbärke 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 81

3582 Ting i Norrbärke 3 apr 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 138

3583 Ting i Norrbärke 1557 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 254

ibidem som Lasse Hans hustrus moder hustru Kiersten bortsålt hade för 10 fat osmundsjärnoch äfter at samma jord icke var lagfaren så dömdes Olof Larsson sine 10 fat järn igen, och Lasse Hansson och Lasse Jonsson denne systemdel igen i Västansjö

Item talade Lasse Jonsson i Lernbo till Isak i Holen om någon jord som deras hustrus moder tillkom och Erik Isaksson bort... hade vilken är Lasses hustrus styvfader så vart avsat att hans arvingar som äre Isak Eriksson i Holen skal lösa igen tvådelarna och Lasse Jonsson som Lasse Hansson på deras hustrus vägnar tredingen, som i lagen förmäles, ej må bondes hustru sin jord sälja ³⁵⁸⁴

1596 Kom Härman Persson i Håkonbenning och talade till Erik Knutsson i Norbergs by om en gård i Norbergs by som Olof i Västansjö i Norrbärke socken och Jöns Andersson i Hedemora honom sålt hade för en läst järn. Nu kom Herr Marin som har Jöns Anders dotter till hustru och vill lösa samma hemman igen då dömdes att efter att samma köp icke var lagfarit då dömdes Herman samma gård igen och Erik sitt järn igen. ³⁵⁸⁵

1597 P Larsson i Västansjö bjuder upp en broderdel liggandes i Västansjö köpt av Anna Tidiks(Widiks?)dotter i Köping ³⁵⁸⁶

1600 Olof Larsson i Västansjö bjuder upp en femtedel ibid köpt av Herr Arvid i Husby för penningar 10 mark ³⁵⁸⁷

1603 Jöns Andersson i Morgården och hans medarvingar bjuder upp en systemdel ibidem köpt av Lasse Persson i Västansjö för 3 fat och 100 och 1/2. ³⁵⁸⁸

1605 Olof Larsson i Västansjö bjuder up 1 gången en hemmansdel ibidem köpt av Peder Larsson i bidem för 11 fat och 200 osmundsjärn ³⁵⁸⁹

1606 Olof Larsson i Västansjö bjuder upp ett litet hemman i Västansjö i pant av Per Larsson ibid för Osmundsjärn för 9 fat ^{3590 3591}

Erik Markusson i Starbo bjuder nu första resan Böxegården i förnämnde Starbo, köpt av Olof Larsson i Västansjö för osmundsjärn 3 läster. ³⁵⁹²

Västansjö Joen Larsson Hytting

JOEN LARSSON HYTTING

Hustru:

Barn:

Lars Jönsson, se nedan

LARS JÖNSSON HYTTING

Son till Joen Larsson Hytting, se ovan

Hustru:

Barn:

TidikLarsson, se nedan

TIDIK LARSSON

Son till Lars Jönsson Hytting, se ovan. Länsman

Hustru:

Hustru:

1637 Länsmannen Tidich Larsson fick fast på någon jord i Västansjö, som han bytt haver med sina syskon, undantagandes den del Hans Larsson äger i Västansjö

3584 Ting i Norrbärke 1595 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 107

3585 Ting i Norberg 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 50

3586 Ting i Norberg 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 167

3587 Ting i Norrbärke 1600 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:7 sid 39

3588 Ting i Norrbärke 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 141

3589 Ting i Norrbärke 1605 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 255

3590 Ting i Norrbärke 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 108

3591 Ting i Norrbärke 1606 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 303

3592 Ting i Norrbärke 1617 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 616

VÄSTRA SILVBERG, NORRBÄRKE (STOLLBERG)

Det är oklart om det som i äldre dokument (före ca 1550) kallas Gamla Silvberg är att hänföra till Västra Silvberg eller det som senare kallas Östra Silvberg i sedermera Silvbergs socken. Det första omnämnandet finns i 1354 års privilegiebrev rörande Norberg. Detta har varit en stridsfråga och det finns rikhaltig litteratur som förespråkar både att Västra Silvberg är den äldsta silvergruvan (Carl Gustaf Styffe, Herman Sundholm, Tom Söderberg, Gunnar Ekström, Gustaf Abraham Granström, och motsatsen (Allan Weinhausen). Det verkar dock klarlagt att under 1400-talet och 1500-talet fanns endast ett berg, tills Gustaf Vasa i ca 1550 lät öppna eller återstarta brytning i Västra Silvberg, samt anlägga en kungsgård. Kronans utvinning av silver började år 1552 och slutade år 1620, då adelsmän arrenderade gruvdriften. Sedimentsundersökningar gjorda i Gruvsjön vid Östra Silvberg verkar dock visa att gruvbrytning verkar ha förekommit där redan kring 700-800 e Kr. (Berg, Lena. "Östra Silvberget och det medeltida kolonisationsförloppet". (Bebyggelsehistorisk tidskrift, nr 43 (2002): 51–62.)

Helge Forssell (i Bärkebygden del 1) är av åsikten att Västra Silvberg är den äldsta gruvan som nämns 1354. Så småningom tog de ådror som bröts slut, och aktiviteten avtog. Östra Silvberg uppfanns anser han på 1480-talet, medan man upptog malm-brytningen i Västra Silvberg 1552. Han behandlar överskådligt de olika gränsdragningar i form av socknar, fögderier, fjärdingar mm som förekommit genom århundradena, och pekar bl a på att påståendet att Tuna socken nått ända ner till Barken längs Stimmerboåns dalgång under tidigt 1500-talet kan ha sin grund i att staten ville knyta områdena till Östra Silvberg för att kunna stärka kontrollen.

Helge Forssell skriver om uppbyggnaden av fogdegården vid Västra Silvberg: Först 1559 hade fogden flyttat till det nygrundade samhället på Västra Silvberget, Det kan förefalla ändamålslost att förlägga fögderiets centrum till en så avlägsen och svårtillgänglig plats som Stollberget. Men detta sammanhänger med utnyttjandet av ved och kol från Västerdalarna. Bägge persedlarna var oundgängliga för gruvdriften och smältningen. Fogdens uppgift var i första hand att redogöra för uppbörden och tidvis, då man saknade gårdsfogde, leda arbetet på platsen. Bönderna i de närmast belägna socknarna hade tidvis skyldighet att med sina hästar köra uppfodringsverkens vandringar. De klagade över dessa tunga pålagor vilka inte minst under skördetiden var besvärande.

Fogden Engelbrekt Olsson och hans skrivare Eric Nilsson hade stora innehav av silver vid Älvsborgs lösen 1571.

I början av 1600-talet lockades nybyggare till Västra Silvberg med kungliga garantier. De skulle få sk åborätt, dvs rätt att bo på marken i evärdeliga tider. Ett 30-tal familjer kom till Väster Silvberg, bröt mark och byggde torp. Drottning Kristina gav så 1629 berget i gåva till Jacob de la Gardie och en bit in på 1700-talet såldes marken vidare, tillsammans med Ludvika Bruk, med rätt att ta ut skatt. ^{3593 3594}

Anders Lockman, ursprungligen borgare i Köping men skriver sig som bergsman, förvärvar hemman i Botgärde, Ludvika, Hagge och Kolpebo. Han byggde tillsammans med Michael Henriksson en hytta i Vik. Han var mycket verksam. En tid fungerar han som fogde på Västra Silvberget och driver samtidigt en löande silverframställning. 1639 bygger han Hällsjö stenmasugn och tillskrives förtjänsten av att ha uppfört Sjövadshammaren. ³⁵⁹⁵

Det finns en sjuttonhudratalsavhandling av Jacob Lundh som behandlar Västra Silfberget. Disputanden var född 1727 i Norrbärke. Fadern Reinhold Lundh var först bruksskrivare i Hagge men nämns senare som inspektör på Schisshyttan. ³⁵⁹⁶

Isheden, Björn. "Näs i Norrbärke". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 60 (1996).

1571	Älvsborgs lösen	Engelbrekt Olsson fogde ved vestre Sölffbergitt Erik Nilsson fogde ved vestre Sölffbergitt
1590	Dalarnas handlingar 1590:4	Per Hammarsmed vid Västra Silvbergshammaren

³⁵⁹³ Bengt Grufman i radioprogram i serien Släktband "Torpare i strid för åborätt" sänt 6 jan 2014 SR arkiv.

³⁵⁹⁴ Torp och torpare under Starbo Bruk, Schisshyttan och Väster Silfberg sammanställt av Väster-Silvbergscirkeln. Ludvika, 1991.

³⁵⁹⁵ Forssell, Helge. Bärkebygden del 1. Ur bygdens historia till mitten av 1800-talet. 1977. Sid 128

³⁵⁹⁶ Lundh, Jacob Reinhold: Dissertatio historico metallurgica de monte argenteo occidentali, vulgo dicto Westra Silfberget, quam ... præsiede dn. Joh. Gotsch. Wallerio ... publice ventilandam modeste sistit Jacobus Reinh. Lundh, Darlekarlus. In auditorio Gust. ad diem XIX Mart. a. 1755. Horis ante merid. Consuetis.

<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-378058>

*I ett brev från Gustaf I 28/4 1552 till menige Bergsmännen på Norberg, uppmanas de att vara till hjälp och undsättning vid bruket av den upptagna Silvergruvan, Westra Silfberget i Norrberkes socken, på samma sätt som undersåtarna i Dalarna, både i Tuna socken och de andra näst omliggande socknar bistått med dagsverken och körningar vid Östra Silvberg.*³⁵⁹⁷

3597 *Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen., 1842. Nr 796*

YXHAMMARSBO, NORRBÄRKE

1518 skänker Peder Torgilsson i By, Norrbärke Yxhammarsbo till Västerås domkyrka. Detta bevittnas av följande: Olof Hansson i Starbo, Lasse Persson i Näs, Jon Smålänning, Gosven i Hagge, Bengt i Västansjö, Påvel i Holen, Olof Classon, Han Laurentsson i Starbo, Olof Medelpad, Olof Nilsson Nya Hyttorna, Anders i Lerendbo, Olof Knutsson i Hagge samt Larens Kyrkoherde i Berke och Olof Arvidsson Bergsfogde i Norberg. De bägge sistnämndes samt Olof Hanssons i Starbo sigill finns fästa vid dokumentet. ³⁵⁹⁸

ÅSMANBO, NORRBÄRKE

Helge Forssell: Bärkebygden Del 1: Efter reformationen 1527 tillföll kyrkogodsens Kronan. Västerås domkyrka hade ägt Plogsbo, Ludvika och Marnäs hemman samt Harhyttan (Säter). Klockarbo, söder om Larsbosjön hade tillfallit Kronan för uteblivna sakören (böter). På obekant väg kom även ett hamman i Vik liksom en äng i Åsmansbo i statens ägo. Anders Larssons testamenterade hemman till Eskilstuna kloster överfördes till Kronan. När Gustav Vasa började silverhanteringen för Kronans räkning i Västra Silvberget förvärvade han samtidigt hemmanet Moren.

1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4370 / sid 815 (AID: v915774.b4370.s815, NAD: SE/RA/510102)	Johan Matsson Nils Jonsson Peder Andersson Henrik Kråka Per Tordsson (Desse efterföljande gjord järn ut) Gamla Sölberget)
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Under Betsberg Johan Matsson Peder Andersson Lasse Dalkarl Hustru Ragnhild Peder Tolsson? Erik på Heden
1557	Dalarnas handlingar 1557:11 (Bild 49)	Jon Månsson' P Andersson Lasse Dalakarl hustru Ragnil Peder Torsson Erich på heden
1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 13	Peder Jönsson Bertil Persson Lasse Hinderesson Erich på Heden och Peder i M bo Ett Cronoeng i Osmundsbo öde
1571	Älvsborgs lösen	Per Jönsson Olof på Heden Erik på Hedem Olof Eriksson Bertil Persson Per Eriksson
1575	Dalarnas handlingar 1575:14 Bild 60	Ommundsbohyttan brukas av Per Jönsson Smed Bertil Persson ibid Erik Ersson Smed? Per Joensson i Matsbo En gård är öde Ett cronotorp i Åsmundbo är öde
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 22	Osmundsbodahyttan brukas av Per Jönsson i Osmundbo Bertell Persson ibid en gård som öda är Smeden Erich på Heden och Per Joensson i Matsbo En cronoäng i Ommundbo
1583	Dalarnas handlingar 1583:1 (Bild 112)	Per Joensson i Matsbo Söffring Ersson Bertil Persson Olof Ersson Mårten Larsson
1589	Dalarnas handlingar 1589:4 (Bild 90)	Per Joensson Per Jönsson Söffring Eriksson Anders Per Joensson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Västmanland 1631 Bild 432	Anders Kntsson sonen Mats Andersson sonen Knut Andersson

1591 Herr Engelbrekt i lexand bjuder upp Matsbo som han hade köpt av P Jonsson i Åsmundsbo
Item en del i Spjutsbo av Jakob Olofsson i Solverbo i Tuna socken för 4 fat och 1 ko ³⁵⁹⁹

3599 Ting i Norrbärke 1591 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 31

Stod Peder Jönsson i Osmundsbo och skenkte sin måg Lasse Nilsson i Bomarsbo det torp som i förnedmde Bomarsbo, vilket är P Jönssons rätte arving så är ingen haver völd att Peder Jönssons död uti ³⁶⁰⁰

1597 Kom för rätten Per Jönsson i Osmundsbo och talade till Hans Olofsson i Starbo om ett hemman benämmt Flatenberg om vilket hemman var och för rätten för Herr Erik Sparre i Söderbärke Anno 96 the 27 februari, och så tillsades en benämnd Erik Larsson hammarsmed efter han räknade sig ha börd att han samma hemman lösa skulle, som här efter förmäles. Att en benämnd Lasse Jönsson åtte två hustrur, förste hustrun Karin, med henne aflade han två döttrar och en son Karin Larsdotter reta Larsdotter och Jöns Larsson, vilken var Per Jönssons fader, med den andre hustrun åtte han en son benämnd Olof Larsson, denne Olof åtte en dotter benämnd Karin Olofsdotter, som nu bor i Grege (Grangärde). Var så en fogde benämnd Hans Svenske som med våld trengde samme Jöns Larsson ifrån samma hemman med våld och emot sin vilja det nämnden samt flera och andre gamla män vittnadet att så sant var, och gav honom där för 300 ... peningar. Denne Hans Svenske åtte en son med sin hustru hustru Anna, benämnd i, blev så han död gick så hustru Anna på annat gifte och fick en benämnd Per Dollman, vilken så förborgat var att samme hemman värderades för honoms samt hans hustrus gäll till 7 läster järn. Nu komme denne Hans Olofsson samt Erik Hammarsmed, de här hade förnämnd hustru Annas broders döttrar till hustru, som är Olof Anderssons döttrar i Starbo, och ville lösa samma hemman till sig förebärande att det var deras hustrus börd, efter de vittnesbörd som nämnden funnit flera här om vittnade och arflinjen utviste så dömde jag Per Jönsson vara närmare till att lösa samma hemman än Hans Olofsson och Erik Hammarsmed. ³⁶⁰¹

1600 Anders skytt i Åsmanbo bjuder upp en systerdel liggandes i Bommersbo, köpt av Jöns Pedersson i ... sjö i Tuna socken för osmundsjärn 8 fat. Klandrat av Jon Nilsson i Bommersbo ³⁶⁰²

1603 Kom Olof Bertilsson i S.... och talade till Peder Jönsson i Osmundsbo om en ost som han sade han hade stulit ifrån honom där nu Peder Jönsson fäste lag ³⁶⁰³

1604 Stod Peder Jönsson i Osmundsbo och skänkte sin måg Lasse Nilsson i Bommarsbo det torp som han besitter i förnemde Bommarsbo, hvilken är Peder Jönssons rätta afling, så att ingen av Peder Jönssons barn haver våld att qullin samma gåva efter Peder Jönssons död, utan Peder Nilsson skall dt behålla och Lasse Nilssons barn efter honom ³⁶⁰⁴

1606 Kom Mats Hindriksson Klockare i Lilla Häred och talade till Jöran Padersson på Heden i Osmundbo om 6 fat osmundsjärn och 200 som P Jonsson, som war Jörands fader skulle vara honom skyldig. Då ransakades härom och i sanning bevises att den Jöran ej hade erter efter sinom fader till 4 penninge, der för gjordes han för sin faders gäll fri att vara ³⁶⁰⁵

1606 Ransakades om det hemman Heden som Lilla Jakob i Gäfle? Sade sig i pant hava av Per Jonsson och Jakob Ersson haver på sin hustrus måg och mu ärver denna benämnd Peder Jonsson ³⁶⁰⁶

1608 Jöran Pedersson i Åsmundbo för mökränkning med Elin Halvarsdotter född i Äppelbo ³⁶⁰⁶

1608 Jakob Persson i Gävle? Bjuder upp ett litet hemman i Åsmundbo i pant av P Jonsson för 14 fat Nu stod Peder Jonssons son Jöran Pedersson benämnd och ville lösa samma hemman igen. Det och honom blev tilldömt och hade Jakobs hustrus fader ... i Hogärden? Samma hemman i pant ... Var Peder Jonsson mycket skyldig andra, det gick nu ... och ärvde intet, utan utlöser honom igen, vilket intet mer är För den skull att han måtte bliva okrävd för de andra gällnärer som för bemälda är, dett och honom tillstods ³⁶⁰⁷

PER JÖNSSON

Son till Jöns Larsson i Flatenberg, som blev undanträngd från detta hemman av fogden Hans Svenske. Per Jönsson fick 1597 på tinget sig tilldömt rätten att lösa Flatenberg åter.

Hustru:

Barn:

NN Persdotter. Gift med Lasse Nilsson i Bommarsbo. Per Jönsson skänker honom ett torp i Bommarsbo.

3600 Ting i Norrbärke 1604? Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:3 (Skadad volym, opaginerad) bild 820

3601 Ting i Norrbärke 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 167-168

3602 Ting i Norrbärke 1600 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:7 sid 39

3603 Ting i Norrbärke 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 194

3604 Ting i Norrbärke 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 194

3605 Ting i Norrbärke 1606 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 303

3606 Ting i Norrbärke 1608 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 347

3607 Ting i Norrbärke 1608 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 347

ÖSTANBÄCK, NORRBÄRKE

1563	Dalarnas handlingar 1563:7 Bild 6o	Jöns dalkarl

ÖSTERBO, NORRBÄRKE

1563	Dalarnas handlingar 1563:7 Bild 60	Per Skomakare
1564	Dalarnas handlingar 1564:14 Bild 102	Per Skomakare
1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 13	Öde
1575	Dalarnas handlingar 1575:14 Bild 60	Knut Eriksson
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 22	Knut Eriksson
1631	Roterings- och utskrivningslängd Västmanland 1631 Bild 432	Per Halvardsson Knut Andersson
1654	Jordebok Kopparbergs län 1653 SVAR	Erik ... 1/4 Pedher Halfwarsson 1/4 Halfwar Andersson 1/4

1592 Knut i Österbo bjöd upp 1 torp benämnt Laggarbo av Olof Laggare för 11 fat ^{3608 3609 3610}

1594 Kom Olof i Laggarbo och talade till Knut i Österbo om förutnämnde Laggarbo, som Knut vill till förend av Olof köpt haver av honom för 11 fat och nu ville Olof hava samma hemman igen, så vorte de härom så förente att Knut skal giva Olof 4 fat till och sedan aldrig mer här på tala ³⁶¹¹

1595 Jöns Persson som tjänar Knut i Österbo var kommen i rykte att hava stulit, för sin husbonde. Sättes upp till att ransakas till nästa ting ³⁶¹²

3608 Ting i Norrbärke 1592 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 31

3609 Ting i Norrbärke 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 113

3610 Ting i Norrbärke 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 10

3611 Ting i Norrbärke 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 56

3612 Ting i Norrbärke 1595 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 107

BOTÅKER, GRANGÄRDE

1648	Qvarntuls och Mantalslängd Grangärde Lia:1 Bild 190	Olof Persson Anders Ersson Olof Nilsson

BRINGSJÖBERG, GRANGÄRDE

1648	Qvarntuls och Mantalslängd Grangärde Lia:1 Bild 190	Nils Matsson

BRUNNSVIK, GRANGÄRDE

1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 59	Swen Månsson (Under Norrvik)
1584	Dalarnas landskapshandlingar 1584:13 Bild 44	Swen Månsson (Under Norrvik)
1631	Roterings- och utskrivningslängd Västmanland 1631 Bild 441	Lars Gerek?sson utgammal Mats Erlandsson
1648	Qvarntuls och Mantalslängd Grangärde Lia:1 Bild 190	Nils Olsson Lars Bengtsson Hans Svensson
1653	Jordeböcker Kopparbergs län, SE/RA/55201/55201.23/12 (1653) Bild 182 sid 175	Mats Erlandsson Hans Svensson

1599 Arvid Bengtsson i Norrvik bjuder upp ett hemman benämmt Brunnsvik igenlöst på sin sons hustrus vägnar, Barbro Svensdotter benämnd föst löst av Widik Hansson för 5 ½ läst osmundsjärn och 200 och Per Hansson på Hemshyttan uppburit 18 fat för den del som han i pant har samma 7 löstar 8 fat järn uppbar Bengt Jonsson i Malung 900 för den del ³⁶¹³

1600 Halvard i By bjuder upp en brodersdel ibidem köpt av Sven Månsson i Brunnsvik för osmundsjärn 13 fat³⁶¹⁴

1610 Per Eriksson i Gärde för mökränkning med Anna Svensdotter i Brunnsvik³⁶¹⁵

3613 Ting i Grangärde 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 147

3614 Ting i Norrbärke 1600 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:7 sid 39

3615 Ting i Grangärde 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 3

ENKULLEN, GRANGÄRDE

1648	Qvarntuls och Mantalslängd Grangärde Lia:1 Bild 190	Lars Olsson Anders Bengtsson Jacob Larsson Bertil Bertilsson Mats Olsson
1653	Jordeböcker Kopparbergs län, SE/RA/55201/55201.23/12 (1653) Bild 182 sid 175	Anders Bengtsson 1/4 Erich Erichsson 1/4 Påvel Bertilsson 1/4 Olof Matsson 1/4 Lars Jönsson 1/4

GONÄS, GRANGÄRDE

Ragnar Eriksson. Historik över Gonäs by i Västerbergslagen. Dess uppkomst och utveckling fram till 1900-talets början. (1959)

Nedanstående bygger på Ragnar Erikssons släktutredning.

1593	Nämndeman Hela Dalarnas häradsrätt AI:2 sid 111	Erland i Godnäs
1602	Nämndeman EXIe:2720 sid 53	Ärland i Godernäs
1603	Nämndeman EXIe:2720 sid 140	Ärland i Godunäs
1605	Nämndeman EXIe:2720 sid 255	Ärling Alutsson
1609	Nämndeman EXIe:2720 sid 384	Ärling i Godnäs
1610	Nämndeman EXIe:2720 sid 418	Ärland i Gonäs
1611	Nämndeman EXIe:2720 sid 458	Ärland Algutsson i Gonäs
1612	Nämndeman EXIe:2720 sid 478	Erland i Godnäs
1613	Nämndeman EXIe:2720 sid 504	Ärland i Godnäs
1617	Nämndeman EXIe:2720 sid 615	Ärland i Godnäs
1648	Qvarntuls och Mantalslängd Grangärde Lia:1 Bild 190	Jon Jonsson Erik Nilsson Daniel Larsson Jöns Erlandsson
1653	Jordeböcker Kopparbergs län, SE/RA/55201/55201.23/12 (1653) Bild 182 sid 175	Jöns Erlandsson 1/4 Jon Jonsson 1/4 Erich Nilsson 1/4 Daniel Larsson 1/4 Skattlagdh 1643

Gonäs, sedermera Än eller Ägården

ERLAND ALGOTSSON

Död 1638 i Gonäs och sades då vara 100 år.

Hustru: Elin. Död 1628 i Gonäs

Barn:

Olof Erlandsson

Per Erlandsson. Ludvika, Grangärde

Jöns Erlandsson. Se nedan

Brita Erlandsdotter

Sara Erlandsdotter

Anna Erlandsdotter. Gift med Jöns Larsson, se Ludvika

Erland Algotsson bosatte sig i Gonäs i slutet av 1500-talet. Karl-Erik Olsson har i Släktforskaren nr 74 föreslagit att hans far skulle kunna vara Algot Olofsson, fogdetjänare vid Östra Silfverberget, som Gustaf Vasa 1569 skänker ett hemman för hans förfäder uppfunnit Östra Silfvergs Gruva. Algot Olofssons farfar skulle då kunna vara Algot Jönsson på Risshyttan i Tuna socken. Det finns inga kända källor förutom namnligheten som stödjer detta. Se vidare Risshyttan, Tuna socken. ³⁶¹⁶

1598 Erland Algotsson i Gonäs bjuder upp 2 brodersdelar och 1 systerdel liggandes i Ludvika köpt av Jöran Larsson, Jons Larsson (överstruket), Karin Larsdotter, samme med hennes halvsyster (överstruket), för 22 lästar osmundsjärn ^{3617 3618}

1603 Kom Erland i Gonäs och talade till Widik i Norrvik om en äng liggandes vid Gladeängen, Äskielsängen

³⁶¹⁶ Olsson, Karl-Erik. "Erland Algotsson i Godenäs. Uppfann hans förfäder Östra Silfverberget?" *Släktforskaren*, nr 74 (2000): 6–6.

³⁶¹⁷ Ting i Grangärde 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 40

³⁶¹⁸ Ting i Grangärde 1600 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:7 sid 41

benämnd, förebärandes att en benämnd Eskil samma äng bortpantat hade till gamle Arvids son i Marnäs, det och Nils Nilsson vittesbrev och förmåler, vilken var för nemde Nils Ravalssons son, att det hans fader hade det i pant för 1300 osmunsjärn, och sedan löste Åskiel det igen och sedan pantsatte till Lasse Ravalsson i Norrvik, vilken var Widik Hanssons fader fader. Nu föregav Erland att han hade köpt det hemmanet Ludvika, som Eskil av benämnd Eskils dotters sonson benämnd Jöns Larsson därsom och åtte Erlands dotter till äkta som linjen under rätt visandes. Efter nu så länge otalt är, gav dem vid ord i handen haver som jordabalken En släktavla finns bifogad ärendet där vänstra sidan utgår från Eskil, han har dottern Sisillia Eskilsdotter gift med Erik. De har sonen Lars Eriksson gift med Brita. De har sonen Jöns Larsson gift med Anna Erlandsdotter. På högra sidan utgår tavlan från Lasse Ravalsson, som har sonen Hans Larsson som har sonen Widik Hansson.^{3619 3620}

1607 Kom Erland i Gonäs och gav tillkänna huru han var kommen i rykta att hava bedrivit hordomslast med Karin Johansdotter i Mahung det ingen med något skäl kunde eller ville nämnden samt menige man gjorde honom fri Den honom det för ... utan någon kom med vissare skäl än nu fanns, den skall böta 40^{3621 3622}

1611 Kom Hans Eriksson i Kyrkbyn, Peder Matsson i Sunnansjö och Olof Eriksson i Sunnansjö och flere deras släkte, och talade till Erland Algotsson i Gonäs om förenämnda Gonäs, förebärande att deras föräldrar hade en bodewall, där som nu Erland påbyggdt hade och nu af ödemark upptagit hade. Då rannsakades härom och i sanning bevistes att Erland haver avhyggit stora skogen och så där byggt och bott mer än 40 år och nu uppsatt en stor gård. Ausades att samma Erland Algotsson skall behålla samma plats, och barn efter honom ärva. Och som en gammal man som nu i Rätten satt, benämnd Jon Larsson i Persbo, nu bekände att han sålde Erland sin mark för 4 fat osmundsjärn.³⁶²³

1610 Per Halvarsson i Sörvik för svarlösa mot Erland i Gonäs³⁶²⁴

Erland Algotsson är anfader till kemisten och nobelprisvinnaren Glenn Seaborg³⁶²⁵

JÖNS ERLANDSSON

Son till Erland Algotsson, se ovan. Född ca 1586 i Gonäs. Död 1650 i Gonäs.

Hustru: Karin Hansdotter. Död 1672 i Gonäs.

Barn:

Hans Jönsson. Född ca 1622 i Gonäs. Död 1674 i Gonäs. Se nedan.

Lars Jönsson. Se nedan.

Samuel Jönsson. Född 1629 i Gonäs. Gift med Maria Olofsdotter från Prästhyttan.

Olof Jönsson. Född 1636 i Gonäs. Gift 1674 med Karin Erikdotter från Stensbo.

HANS JÖNSSON

Son till Jöns Erlandsson, se ovan. Född 1622 i Gonäs. Död 1674 i Gonäs.

Hustru: Marit Erikdotter. Född ca 1629 i Räfsnäs. Död 1720 i Gonäs.

Barn:

Karin Hansdotter. Född 1649. Död 1651 i Gonäs.

Jöns Hansson. Född 1654 i Gonäs. Död 1701 i Gonäs.

Lars Hansson. Född 1655 i Gonäs. Död 1703 i Gonäs. Se nedan.

Karin Hansdotter. Född 1659 i Gonäs. Död 1737 i Persbo, Grangärde.

Elisabet Hansdotter. Född 1662 i Gonäs. Död 1694 i Gonäs. Gift 1682 med Anders Henriksson från Persbo, son till Hennike Spelbosson.

LARS HANSSON

Son till Hans Jönsson, se ovan. Född 1655 i Gonäs. Död 1703 i Åhn, Gonäs.

Hustru: Elisabet Persdotter. Född 1666 i Snöån, Norrbärke. Dotter till Per Danielsson.

Barn:

Elisabet Larsdotter. Född 1686 i Gonäs. Gift med Per Persson, se nedan.

Karin Larsdotter. Född 1689 i Gonäs

Per Larsson. Född 1690 i Gonäs.

3619 Ting i Grangärde 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 141

3620 Ting i Grangärde 1603 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:3 (Skadad volym opaginerad) Bild 2090

3621 Ting i Grangärde 1607 hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 220a

3622 Ting i Grangärde 1607 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 346

3623 Ting i Grangärde 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 458

3624 Ting i Grangärde 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 3

3625 "Glenn Seaborg Ancestor table #22". I 24 Famous Swedish Americans and Their Ancestors. A Collection of Ancestor Tables. Sveriges släktforskarförbund, 1996.

PER PERSSON

Måg till Hans Jönsson, se ovan. Född 1675 i Persbo, Grangärde. Son till Per Henniksson.

Hustru: Elisabet Larsdotter. Dotter till Lars Hansson, se ovan. Född 1686 i Gonäs.

Barn:

Lars Persson. Född 1705 i Gonäs

LARS JÖNSSON

Son till Jöns Erlandsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Elisabeth Larsdotter. Gift med Per Persson, se nedan.

PER PERSSON

Måg till Lars Jönsson, se ovan. Född 1674 i Persbo, Grangärde. Död 1732 i Gonäs

Barn:

Lars Persson.

LARS PERSSON

Son till Per Persson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Petter Larsson. Född 1733 i Gonäs. Död 1771 i Gonäs

PETTER LARSSON

Son till Lars Persson, se ovan.

Hustru: Sara Jansdotter Muhr. Född 1731 i Persbo, Grangärde. Död 1817 i Gonäs

Barn:

Lars Persson. Född 1758 i Gonäs

Petter Persson. Född 1770 i Gonäs.

Lars Persson och Petter Persson delade gården mellan sig.

Gonäs, Hans Jöns, Storgården, Myllerns

Redan på Hans Jönssons tid hade tillkommit en utgård eller s k avgärda by genom uppodling av bl a Briktåkern och Lindlaåkern på moränåsen, där byavägen mot Hagberget i våra dagar går fram. Samtidigt röjdes stora slogmarker ner mot Väsman och Briksand. Denna nya egendom blev 1684 skattlagd till 1/8 mtl, kallat Hans Jöns. Genom hemmansklyvning och nyodling kom flera hushåll att bli bosatta här och i angränsande del av stamhemmanet. Några samlades i tätbebyggelse vid den sk Storgården, som bestod av en rätt stor och några mindre manbyggnader med en mängd tillhörande fähus, källarstugor och lador. Anläggningen tycks mer ha liknat en klungby än en gård. Allt var beläget omedelbart norr om nuvarande Myllerns, som från början också räknades dit.

Det var här gårdsnamnet Myllerns uppkom, vilket tycks ha tillgått på följande sätt. En viss Petter Persson, född i Enkullen 1732, gifte sig år 1762 med Maria Hansdotter i Gonäs, f 1716, d 1778. Hon var dotter till Hans Danielsson, som var från Aspeboda och hade gift sig till en lott i Storgården. Petter Persson hade tidigt blivit faderlös, och modern gifte om sig med bonden Möller Anders Andersson i Östanbo. Petter Persson växte upp där, och han tog styvfaderns Möllernamn med sig, när han flyttade till hustruns hem i Gonäs. Petter kom med åren i ekonomiskt trångmål och flyttade som änkling tillbaka till styvfaderns egendom i Östansbo, där han dog 1781. Han var barnlös och i Gonäs efterlämnade han ingenting annat än namnet Möllerns på den ägolott han i ca 15 år brukat. Denna inköptes av en granne i Storgården, som därefter började kallas Möller Daniel Larsson.³⁶²⁶

Gonäs Brunn, Täkten, Normans, Per Jöns

På fyra andra ställen inom Jöns Erlands fjäding skapades tidigt nya jordbruksfastigheter, fast de behöll sin skatt

3626 Eriksson, Ragnar. Historik över Gonäs by i Västerbergslagen. Dess uppkomst och utveckling fram till 1900-talets början. Ludvika: Rahléns bokhandel, 1969.

inom stamhemmanet:

Strax söder om nuvarande Erik Lars låg utmed Hagbergsvägen en gård, som kallades Brunn. Platsen har ännu i sen tid kallats Bruntäppan. Omkring 1800 fanns en inspektör Carl M Bruhn vid Prästhyttan, som faktiskt en kort tid hade en liten fastighet i Gonäs, men Brunngården hade sitt namn dessförinnan. Mot slutet av 1700-talet ägdes egendomen av Brun Per Persson men blev för gäld utmätt och på öppen auktion 1797 försäld till bergsman Per Danielsson i Marnäs, som direkt transporterade köpet på bruksinspektorn Johans Ahlsbom vid Prästhyttan. Där gården Täkten nu ligger torde väl också en gång varit täkt- eller slogmark, som sedan odlats och bebyggts. När så skedde är ej känt, men sannolikt var det i slutet av 1600-talet. Den första ägare som säkert kunnat lokaliseras till Täkten hette Lars Jönsson, tolvman, f 1709, d 1779. Hans son Lars Larsson d ä dog 1802 och änkan Catharina Jansdotter gifte om sig med Erik Larsson från Skeppmora.

Egendomen närmast öster om Täkten har aldrig haft något egentligt gårdsnamn, som behållits genom tiderna i likhet med Täkten och Ån. Den har i stället allt efter ägarna kallats Anders Lars, Lars Anders, Normans etc. Den första säkert kända ägaren hette Lars Samuelsson, f 1695, d 1749. Sannolikt var han sonson till Jöns Erlandsson vid Ån. Hustrun hette Margareta Ersdotter, f 1705 i Botgärde, Sunnansjö. Deras son Anders Larsson, f 1727, var betrodd nämndeman och gift med Margareta Larsdotter från Ludvika by, f 1724, d 1805. Nämndemannens liv fick ett tragiskt slut, då han den 9/8 1792 hittades under ett sädeslass, ihjältrampad av en häst. Egendomen som vid denna tid ej var särskilt stor, övergick då till yngste sonen Herman Andersson, f 1764.

Per Jöns kallades en egendom, vars åbyggnader låg alldeles bakom slaggvarpet vid hyttan. Namnet lever kvar i "Per Jöns sand" vid Väsman. Denne Per Jönsson var sonsonson till Jöns Erlandsson vid Ån och född 1683. Han dog 1732. Hans son (troligen) Per Persson, f 1723, måste för gäld frånträda större delen av gården till bergsman Per Danielsson på Hammarfallet, som hade en landbonde (arrendator) vid Per Jöns. Nämnde Per Perssons son med samma namn blev sedermera i tillfälle att återköpa gården. Han kallades ibland också Hytt Per Persson. En sväger till honom, gruvdrängen Per Abrahamsson f i Skeppmora 1752, bodde i närheten, möjligen i Slaggfallet som hörde till Per Jöns.³⁶²⁷

Gonäs Dunsbacken, Lissel Jugas, Snöklinten, Halvars, Frisken, Skeppmora

Det fanns tidigt ställen, där man fick klara sig fram utan bruten åker alls. Kreaturens vinterfoder togs från slogarna, råg och rovor från svedjefall i skogen. Namn som Slogsvenden, Å-sveden och Revsveden går tillbaka på gammalt svedjebbruk. För Bergslagens del blev svedjandet i sin ursprungliga form förbjudet i mitten av 1600-talet för bergsbrukets skull. Odling till åkerjord blev sedan en allt nödvändigare kompensation. Längre upp i byn tillkom sålunda på ett tidigt stadium och kanske ur svedjebbruk flera egendomar.

Dunsbacken hette en sådan, belägen utmed nuvarande vägen mot halvars. Dess första, kände ägare var Jon Jonsson f 1585, d 1666. Hustrun hette Marit, f 1589, d 1661. Under Dunsbacken hävdades vidsträckta slogmarker västerut och närmast låg den trakt som än i dag kallas "Risa". Benämningen "Ris" i här avsedd bemärkelse är ålderdomlig. En definition på begreppet löd att det var sådant land, som låg "mellan skogen och plogen", dvs det var ej odlat, något skogbeväxt och nyttjades till lövtäkt och bete samt här och där hackslätter. Namnet "Risa" är ju en pluralform, en beteckning för flera ägares "ris". I gamla handlingar påträffas också namnformer som Getingriset och Vargriset.

Jon i Dunsbacken hade sonen Samuel, f 1628, d 1699, samt flera döttrar. En av dem, Elisabeth, f 1631, blev gift med inflyttade Peder Olsson från Sunnansjö, f 1633. Från deras son Widig Persson, f 1671, d 1728, kommer Per Viks namnet för hans ättlingar och deras gård. En annan av Jons döttrar hette Britta, f 1625, d 1674, och hon gifte sig med Daniel Larsson, f 1603, d 1668, en brorson till Jöns Erlandsson vid Ån. Han övertog västra och södra delarna av svärfaderns hemman, dvs från och med nuvarande Slogsveden och ned tom Dalkarlså kern inklusive mellanliggande Rovsveden och Myrfallet. Daniels ägor utbröts 1646 från Jon Jons och blev särskilt skattehemman om ¼ mtal. En senare ägare skrev sig Lars Danielsson Kagg, varför egendomen kom att kallas Kaggens. Ett senare namn var Hammar-Lasses efter Lars Jönsson Hammar, som var ägare på 1770-talet och vars änka levde in på 1800-talet. Begreppet Slogsveden förekom ej då som namn på egendomen. Denna sträckte sig ju ända ner till nuvarande byns centrala delar, och dit hörde med tiden förvärvade ägor inom Lissel-Jugas nära Snöklinten. Själva huvudgården till Hammar-Lasses låg förresten inte i Slogsvenden utan strax söder om nuvarande Wikströmsgården.

Även en nordlig del av Dunsbackshemmanet blev utbrutet och 1684 skattlagd till 1/8 mantal samt i jordeboken kallat Lissel Jugas. Som bekant är Jugas en äldre namnform för Johan, varför Lissel Jugas helt enkelt motsvarar Lill-Johan. Vem han var har ej kunnat utrönas, benämningen förkommer ej i några andra sammanhang. Man kan gissa, att han var måg eller barbror till Jon Jonsson och att hans namn officiellt skrivits annorlunda. Faktum är att sedermera Per Viks låg i denna del. Göktorpet låg i västra delen. Dylika mindre ställen som ej var satta i mantal kallades allmänt torp, som språkligt sätt var fel, då såväl hus som utbruten jord hade av åbon friköpts. Per Viks delen av Lissel Jugas kom på 1700-talet genom köp eller gifte till Ån och den västra delen till Daniel Lars. Slogsveden köptes på 1770-talet av Å Per Larsson, som transporterade köpet på sin måg Johan Svensson. Den del av Jon Jons hemman som återstod efter dessa utbrytningar ägdes vid tiden omkring 1700 av en Erik Jönsson, f 1656, d 1736 och sannolikt men ej säkert av Å-släkten. Efter honom har Dunsbacken ibland benämnts

3627 Eriksson, Ragnar. *Historik över Gonäs by i Västerbergslagen. Dess uppkomst och utveckling fram till 1900-talets början*. Ludvika: Rahléns bokhandel, 1969.

Erik Jöns. Ett hundra år senare hette ägaren Duns Per Jansson, f 1776, d 1818, gift med Catharina Larsdotter. F 1763, d 1833.

Omkring mitten av 1700-talet utbröts ytterligare en sydlig mindre del från Dunsbacken och sammanslogs med en angränsande del av Daniel Lars till ett särskilt hemman, benämnt Svenns efter första ägaren Sven Jansson. Namnet lever kvar i Sventäppan och Svenkällan. Åbyggnaderna låg omedelbart söder om nuvarande Källbacken, som alltjämt finns kvar. Källbackstugan med tomt tycks ha varit kvar under Daniel Lars arvingar till 1800, då den såldes för 16 Rdl till Hindric Jansson.

Snöklinten är också en byadel, som har gamla anor. Den första ägare som finns omnämnd hette Erik Nilsson, född i slutet av 1500-talet och död 1650, Hustrun kerstin dog 1668, 81 år gammal. Snöklinten påminner i fråga om läge och terräng onekligen starkt om finnbyar som Rifallet, Bringsjöberg och Kullen. Otroligt är väl ej heller, att det var en finne som först slog till där.

Möjligt kan Snöklinten en gång ha varit fäbod under Sunnansjö, vars fäbodlar till en del legat så långt hemifrån som Saxdalen och Gudmundberget vid Grängesberg. Tämigen säkert är så fallet med det sk Göktorpet nära Snöklinten. Det stället skrevs i gamla handlingar Gökbodarna och namnändelserna boda och bodarne är enligt ortsnamnsforskarna ett säkert kännetecken på fäbodursprung.

Till Snöklinten flyttade omkring 1680 från Prästhyttan en hustru Elisabeth Skönberg, förr boende och född i Harakersberg i Västmanland 1640. Hon åtföljdes av Anna eller Annika Olofsdotter, uppgiven född i Gonäs 1670. Om hon var dotter till Elisabeth framgår ej av uppgifterna, hon kan också ha varit annan släkting eller tjänsteflicka. Annika syns ha blivit gift i Gonäs med någon Per Andersson, bördig från Sörvik. För Elisabeth Skönberg finns inget dödsår angivet, Annika dog 1742 i Simtuna, Västmanland. Namnet Skönberg eller Schönberg har införts i Sverige av tyska hammarsmeder och användes som både för- och efternamn. I Snöklinten blev det kvar ett par hundra år efter Elisabeth, en man hette tom Schönberg Schönbergsson.

Genom hemmansklyvningar och i någon mån nyodlingar hade det successivt blivit rum för flera åbor i Snöklinten. I slutet på 1700-talet fanns längst i norr ett mindre ställe, kallat Lars Matts (Futt Lars Mattssons). Därnäst låg Schönbergsgården och strax nedan Petter Perssons. Längst i söder hade Per Larsson sin egendom (nuvarande Israelssons).

Halvars har sitt namn efter Halvar Ersson från Sunnansjö, f 1622, d 1684, som flyttade dit omkring 1600-talets mitt. Han kan mycket väl dessförinnan ha haft fäbod där eller i Stensbrofallet nära intill. Hustrun till Halvar hette Margareta och var född i Rättvik 1613, dödsåret är obekant. När Halvar dog, tog sönerna Per och Samuel vid. Men Samuel drunknade i Väsman dagarna före jul 1704 och bordern Per dog året därpå. Samuels hustru Elisabeth Persdotter var född 1650 i Sunnansjö och levde till 1735. En senare ägare, Halvard Samuelsson, som bebodde södra egendomen omkring 1800 hade släktnamnet Tunkarl efter Eric Ersson Tunkarl från Lågnäset, f 1688, som på något sätt blivit insläktad med Halvarsfolket.

Men det hade också uppkommit flera egendomar i Halvars, etablerade av andra ättlingar till Halvar Ersson. En mindre sådan låg väster om byavägen och ägdes 1800 av Tunkarl Lars Jansson, norr därom en större, där Eric Ersson bodde. Efter honom har denna egendom gått under namnet Erkers.

På 1780-talet inflyttade från Hellsjön den första av den kända släkten Norman, skomakaren och fd gardessoldaten Per Jansson Norman, f 1754, dödsår obekant, med sin hustru Britta Larsdotter, f 1758, d 1830. De köpte en mindre egendom i norra Halvars, husen låg vid den tiden mitt emot Erkers öster om vägen.

Den egendom, som kallas Friskens är av gammalt datum och sannolikt inte tillkommen genom Halvard Ers släkten. Det fanns i senare delen av 1600-talet någon vid namn Nils Frisk, om vilken ej mer är känt än att hans hustru Karin Hansdotter dött 1713 vid 83 års ålder. Skäligen kan antagas att han var identisk med en Nils Ersson Hammarsmed, som upptages i samtida mantalslängder. Nils Frisk hade inflyttat från Ludvika bruk, ty sonen Eric Nilsson Frisk uppgives född därstädes 1654, han dog 1726. Längre fram i tiden hette ägaren Frisk Eric Ersson f 1746, som 1788 sålde Friskens till nämndemannen Samuel Larsson från Sörvik.

Mästersmeden Hindrik Hindriksson från Ludvika bruk köpte också 1788 en egendom i Halvars, dess läge har ej närmare kunnat lokaliseras. Hans son Jan blev sedermera måg åt Samuel Larsson i Friskens.

Skeppmora utgjorde fordom en del av Gonäsbyn. Skilsmässan därifrån kan sättas i samband med tillkomsten av Tolsbo allmänning, som sträckte sig från sjön Norsen i väster till Väsman vid Finnäset. Denna skogstrakt avskildes för kronans räkning i senare delen av 1600-talet och lades under Ludvika kronobruk för dess träkolsförsörjning. Genom denna skogsutbrytning blev Skeppmora sålunda ägomässigt avskuret från Gonäs byalag och har sedan utgjort en egen by. Dess bergsmän fortsatte dock sitt delägarskap i Gonäs hytta lång tid framöver.³⁶²⁸

3628 Eriksson, Ragnar. *Historik över Gonäs by i Västerbergslagen. Dess uppkomst och utveckling fram till 1900-talets början. Ludvika: Rahléns bokhandel, 1969.*

GRÖTÄNGE, GRANGÄRDE

1541	Dalarnas handlingar 1541:9 Bild 46	Esbjörn i Grötengh Nils ibid
1546	Dalarnas handlingar 1546:12 Bild 51	Esbjörn Nils
1653	Jordeböcker Kopparbergs län, SE/RA/55201/55201.23/12 (1653) Bild 182 sid 175	Per Persson Mats Matsson

*1593 Kom Nils Matsson i Grötänge och talade till Mats Olofsson i Västerby om ett smedie ställe, blef afsagt att Nils Matsson skal gifva Mats Olofsson ... hundrad järn och ... andra hans med arvingar, och om här är så tillfälle må Mats Olofsson bygga en smedia brevid*³⁶²⁹

GÄRDE, GRANGÄRDE

1541	Dalarnas handlingar 1541:9 Bild 46	Olof Persson i Gärde
1546	Dalarnas handlingar 1546:12 Bild 51	Erik Persson Olof Persson
1563	Dalarnas handlingar 15863:7 Bild 54	Olof Persson Simon Persson Erik Persson
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 59	Erik Olsson Per Olsson Olof Smeden? Mats Ersson på Heden
1584	Dalarnas landskapshandlingar 1584:13 Bild 44	Erik Olsson Per Olsson Länsman P Olsson i Östanmyra Mats Ersson på Heden
1602	Nämndeman EXIe:2720 sid 53	Erich Olsson i Gälle
1603	Nämndeman EXIe:2720 sid 140	Erich i Gärde
1648	Qvarntuls och Mantalslängd Grangärde Lia:1 Bild 190	Anders Simonsson Olof Ersson Erik Persson
1653	Jordeböcker Kopparbergs län, SE/RA/55201/55201.23/12 (1653) Bild 182 sid 175	Simon Erichsson 1/4 Olof Erichsson 1/4 Peder Matsson 1/2 hans Eriksson 1/4

1593 Kom Pehr Olufsson, Erik Olufsson och Mats Olufsson i Sunnansjö och lade Herr Bengt Gisles bref i rätta, lydandes på någon jord liggandes i Gäla, så kom Per Biörnsson, Jon Perssons broder och begärde en förlikning, så vart the förlikte, att Per Olufsson och Erik Olufsson med en fri vilje gäfvu honom 4 fat järn, loffuades bref skriffuit och giffuit. ³⁶³⁰

1600 Kom Erik Olofsson i Gäle samt Mats Olofsson i Sunnansjö och talade till sin broders hustru, hustru Ingeborg, salig Peder Olofssons i Gäle, om de hus som förenämnde Peder Olofsson efter sinom fader ärvt hade, deslikes om den jord som han till sig köpt hade, att förenämnde Peder måtte ej vara mäktig att giva sin hustru samma hus och jord och ville ej räkna det för aflinge, då ransakas om samma ärende och i sanning fanns att de hus som han ärvde efter sin fader och dem satt på annan tomt sig till godo räknades de och för aflinge, samt den jod som han fasta på kommit hade räknas för aflinge, och den skulle hustru Ingeborg behålla ³⁶³¹

1602 Kom Erich Olofsson samt Mats Olofsson i Gäle samt deras broders hustru, hustru Ingeborg, salig Peder Olofssons i Gäle, inför rätta, där Erich och Matss talade till förnämnde hustru Ingeborg om något arv efter deras broder, förnämnde Per Olofsson. Då bevises att Per Olofsson samt hustru Ingeborg hade givit var annen all den afling både i löst och fast, så att den längre lever skall behålla samma afling, men när de döda vore båda, haver deras förord varit dem emellan, då skulle hans arvingar ärva två delar och hennes tredingen. Men efter hustru Ingeborg på annat giftemål ville nu, förnemde Erik och Matss Olsson hava samma arv, så voro de på båda sidor anviste sig härom förena med några goda män, det de ej kunde förmås, utan kommo in för rätten och sade sig på båda sidor skjuta detta ärende till nämnden vad de därom döma kunde, då ville de på båda sidor rätta sig med detta. Doch rannsakades härom och sedan samtycktes att hustru Ingeborg samt den man som hon nu bekommit haver benemd Arvid i Norrvik. de skall giva Erik och Mats 3 läster osmunsjärn och sedan behålla allt bo i lösören som Peder Olsson ägde, men all den aflingsjord samt de hus Peder och hustru Ingeborg uppbyggt haver brytes i två delar, halvparten hustru Ingeborg och halvparten Mats och Erik Olsson, och skall hustru Ingeborg behålla en liten stuga över allt bytte Den förlikning dömdes fast, så att Peder Olofssons arvingar haver inte våld efter mer samma arv klandra. Desslikes skall och Mats Olofsson vara delaktig i den jord som Peder och Erik köpt hade, och Lasse Jopssons brev utvisar. ³⁶³²

1607 Kom hustru Brita salig Erik Olofssons hustru i Gärde och gav till känna hur hennes man, förnämnde Erik Olofsson hade i sin välmakt hade givit henne 2 spannländ jord och en stuga så att hon det behålla skulle i sin livstid men efter hennes död skole hennes arvingar det till sig anamma. Dette vittnade herr Peder kyrkoherden,

3630 Ting i Grangärde 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 112

3631 Ting i Grangärde 1600 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:7 sid 40

3632 Ting i Grangärde 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 54

Widik i Norrvik, Mats ibid och Jon Olofsson i Sunnansjö om så sant var där före^{3633 3634}

22 jan 1607 Mats Olofsson i Sunnansjö talade till sine bröders söner, som är Per och Erik Olofssons söner, om en jordedel i förnämnde Gärde, förebärande att han var där bördig till såväl som hans bröder. Då framlade Simon Eriksson samt hans medarvingar i rätten Herr Bengt Gissles dombrev daterat 1574 den 30 januari lydandes huru både Peder Olofsson och Erik Olofsson denna jordedel köpt hade av en benämnd Jon Pedersson för 80 mark och en ko, som samma bref vidare innehåller, hwilken förenemde Jon ärft hade efter sin dotters barn, och hennes dotters barn ärftv hade efter sinom fader Simon Pedersson, hwilken Simon Pedersson war Peder, Erik och Mats Olofssons fader broder. Pedersson sitt dotterbarn. En släktavla finns efter ärendet Peder har sönerna Olof Pedersson och Simon Pedersson. Olof Pedersson har sönerna Peder, Erik och Mats Olofsson. Simon Pedersson är gift med Ingegärd Johansdotter, dotter till Jon Pedersson. De har dottern Marin Simonsdotter gift med Erik Jopsson som har en dotter.
Under tavlän: Denne Erik Jåpssons dotter ärftde sin fader och moder, sedan dödde hon. Ärftde så Jon Pedersson sin dotters barn Dette^{3635 3636}

PEDER

Se Sunnansjö

OLOF PEDERSSON

Son till Peder. Se Sunnansjö.

Hustru:

Erik Olofsson, se nedan

Per Olofsson, se nedan

Mats Olofsson, se Västerby Sunnansjö, Grangärde

SIMON PEDERSSON

Son till Peder.

Hustru: Ingegärd Jonsdotter.

Barn:

Marit Simonsdotter. Gift med Erik Jopsson, se nedan.

ERIK JOPSSON

Hustru: Marit Simonsdotter, dotter till Simon Pedersson, se ovan.

Barn:

Dotter. Död efter föräldrarna men som liten. Hennes egendom som hon ärvt av fadern, ärvdes av hennes mormorsfar Jon Pedersson.

JON PEDERSSON

Oklar hemvist

Hustru:

Barn: Ingegärd Jonsdotter gift med Simon Pedersson

Jon Pedersson sålde Gärde till mågen Simon Pederssons brorsbarn Erik och Per Olofsson. Brodern Mats Olofsson ärvde en del efter sin bror Per Olofsson som var barnlös.

PER OLOFSSON

Son till Olof Pedersson. Död före 1600 i Gärde.

Hustru: Ingeborg. Omgift med Arvid i Norrvik.

Barn:

Inga efterlevande barn

3633 Ting i Grangärde 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 219

3634 Ting i Grangärde 1607 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 345

3635 Ting i Grangärde 22 jan 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 219

3636 Ting i Grangärde 1607 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 345

ERIK OLOFSSON

Son till Olof Pedersson.

Hustru: Brita

Barn:

Simon Ersson

Erik Ersson

Hans Ersson

1593 Kom Erik Larsson i Ludvika och talade till Erik Olofsson i Sunnansjö om någon skog som Erik Olofsson hade, och efter intet bevis fanns med Erik Larsson och urminnes hävd åkom, gavs honom vissord i handom haffer, och så gav Olof Siffridsson Erik Larsson i förlikning 1 ko och 1 hundrad järn ³⁶³⁷

1610 Per Eriksson i Gärde för mökränkning med Anna Svensdotter i Brunnsvik ³⁶³⁸

ERIK ERSSON

Son till Erik Olofsson. Se ovan.

Hustru: Anna Ersdotter. Död 1658 i Gärdet.

Barn:

Olof Eriksson

OLOF ERIKSSON

Son till Erik Olofsson, se ovan. Död 1658 i Gärdet.

Hustru: Barbro Halvarsdotter. Död 1688 i Gärdet.

Barn:

Barbro Olsdotter. Född 1640 i Gärdet. Se nedan. Gift med Nils Persson Skött 1667.

Lars Olsson. Född 1647 i Gärdet. Se nedan.

LARS OLSSON

Son till Olof Eriksson, se ovan. Född 1647 i Gärdet. Död 1695 i Gärdet.

Hustru: Kerstin Persdotter. Född 1657 i Sunnansjö, Grangärde.

Barn:

SIMON ERIKSSON

Son till Erik Olofsson, se ovan. Död 1645 i Gärde, Grangärde

Hustru:

Hustru: Marit Olofsdotter från Kyrkbyn. Vigda 1629. Död 1660 i Hägnan.

Barn:

Anders Simonsson.

Barbro Simonsdotter. Född 1616 i Gärdet. Död 1690 i Gärdet. Gift med Anders Larsson, se nedan.

Anna Simonsdotter. Född 1630 i Gärdet. Gift med Lars Eriksson i Heden / Hägnan, Grangärde

Per Simonsson

ANDERS SIMONSSON

Son till Simon Eriksson, se ovan.

Hustru: Lisbet Halvarsdotter.

Barn:

ANDERS LARSSON SNICKARE

Måg till Simon Eriksson, se ovan. Född 1618 i Ribbholmen, Säby. Död 1694 i Gärdet.

Hustru: Barbro Simonsdotter. Född 1616 i Gärdet. Död 1690 i Gärdet. Dotter till Simon Eriksson, se ovan.

Barn:

Lars Andersson. Född 1659 i Gärdet.

3637 Ting i Grangärde 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 112

3638 Ting i Grangärde 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 3

HANS ERIKSSON

Son till Erik Olofsson, se ovan

Hustru:

Barn:

MÅRTEN FRANSSON

Måg till Mats Olofsson, se ovan och Sunnansjö, Grangärde. Född ca 1569. Död 1649 i Västerby Sunnansjö. Se vidare Sunonansjö.

Hustru: Marit Matsdotter. Född ca 1571. Död 1666 i Västerbyn Sunnansjö.

Flyttade till Västerby vid Sunnansjö ca 1615. Till Gärde flyttade istället hans svåger Per Matsson.

PER MATSSON

Son till Mats Olofsson, se ovan och Sunnansjö, Grangärde. Död 1637 i Gärdet, Grangärde.

Hustru: Kerstin. Död 1659

Barn:

Olof Persson. Född 1632 i Gärdet. Se nedan.

OLOF PERSSON

Son till Per Matsson, se ovan. Född 1632 i Gärdet. Död 1704 i Gärdet.

Hustru: Signe Hansdotter. Född 1630 i Norrbo. Död 1697 i Gärdet.

Barn:

Elisabet Olsdotter. Född 1656 i Gärdet

Brita Olsdotter. Född 1659 i Gärdet. Död 1680 i Gärde

Per Olsson. Född 1662 i Gärdet.

Chersti Olsdotter. Född 1668 i Gärdet.

Margta Olsdotter. Född 1671 i Gärdet

Kari Olsdotter. Född 1668 i Gärdet

Mats Olsson. Född 1673 i Gärdet

PER OLSSON

Son till Olof Persson, se ovan. Född 1662 i Gärdet.

Hustru: Brita Samuelsdotter

Barn:

MATS OLSSON

Son till Olof Persson, se ovan. Född 1673 i Gärdet. (Varit soldat Ao 1700). Död 1701

Hustru: Malin Erichsdotter.

HEDEN, GRANGÄRDE MED HÄGNAN

1648	Qvarntuls och Mantalslängd Grangärde Lia:1 Bild 190	Per Jonsson Lars Östensson Halvar Persson
1653	Jordeböcker Kopparbergs län, SE/RA/55201/55201.23/12 (1653) Bild 182 sid 175	Erik Nilsson Johan Erichsson

Hägnan

LARS ERIKSSON

Född 1624 i Heden.

Hustru: Anna Simonsdotter. Vigda 1648. Född 1630 i Gärdet. Död 1658 i Hägnan.

Hustru: Karin Larsdotter. Vigda 1658. Född 1632 i Rosshaga

Barn:

1:a äktenskapet

Olof Larsson. Född 1651 i Hägnan. Se nedan

Per Larsson. Född 1656. Död 1675.

Erik Larsson. Död 1664.

Kerstin Larsdotter

2:a

Anders Larsson. Född 1660

Joseph Larsson. Född 1664

Erich Larsson. Född 1668

Salomon Larsson. Född 1669

1700 Gamle nämndemannen Lars Eriksson i Hägnan lagsöktes utaf Johan Larsson i Gälsveden om 7 dr kpmt innestående lön efter Johans svägerska, Susanna Andersdotter ...

1703 Förekomm gamle nämndemannen Lars Ersson i Hägnan, berättandes tvenne sina söner, Erich och Pehr, aflade inom första giftet med hustru Anna Simonsdotter, vara med döden afångne, den förre anno 1664, den andre 1675, hvilka efter sin moder arfallne voro, förfrågandes sig om honom icke tillkommer att participera uti arvet efter dem, med de öfverlevande andre barn af den äldre kullen, de dödes samsyskon, Olof Larsson och Kerstin Larsdotter ³⁶³⁹

OLOF LARSSON

Son till Lars Eriksson, se ovan. Född 1651 i Hägnan

Hustru: Ingeborg Björnsdotter. Född 1653 i Järna

Barn:

HOLEN, GRANGÄRDE

1648	Qvarntuls och Mantalslängd Grangärde Lia:1 Bild 190	Lars Hansson Hans Matsson Olof Matsson

MATS OLOFSSON (UNGE)

Hustru:

Barn:

Hans Matsson, se nedan

HANS MATSSON

Son till Mats Olofsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

MATS HANSSON

Son till Hans Matsson, se ovan. Född ca 1608 i Holen

Hustru: Gertrud Jonsdotter. Vigda 1638. Född ca 1615 i Östanmyra.

Barn:

Per Matsson. Född 1639 i Holen. Se nedan.

PER MATSSON

Son till Mats Hansson, se ovan.

Hustru:

Barn:

OLOF MATSSON

Död 1664 i Holen.

Hustru:

Barn:

Marit Olofsdotter. Född 1632 i Holen.

Lars Olofsson. Född 1637 i Holen.

Olof Olofsson. Född 1640 i Holen.

Per Olsson. Född 1645 i Holen

PER OLSSON

Son till Olof Matsson, se ovan. Född 1645 i Holen.

Hustru: Karin Olofsdotter. Född 1648 i Norrbo

Barn:

HANS MATSSON

Hustru:

Barn:

HYTTÄNGET, GRANGÄRDE

1563	Dalarnas handlingar 15863:7 Bild 54	Grytänge Lasse Esbjörnsson Mats Nilsson
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 59	Joel Esbjörnsson Nils Matsson Olof Andersson Ingell Tolsson Stenbjörn Andersson
1584	Dalarnas landskapshandlingar 1584:13 Bild 44	Joel Esbjörnsson Nils Matsson Olof Andersson Ingell Tolsson Sven Andersson

HÄLLSJÖN, GRANGÄRDE

1648	Qvarntuls och Mantalslängd Grangärde Lia:1 Bild 190	Nils och Bengt Jöns Persson i Wellam Classon Lars Jönsson Mats Nilsson Per Nilsson
1653	Jordeböcker Kopparbergs län, SE/RA/55201/55201.23/12 (1653) Bild 182 sid 175	Jöns Pedhersson i Hällsjön Skattelagt 1643

1603 Jon Nilsson wid Hellan för mökränkning med Margreta Olofsdotter i Hedemora socken ³⁶⁴⁰

JÄNSEN, GRANGÄRDE

1648	Qvarntuls och Mantalslängd Grangärde Lia:1 Bild 190	Pål Persson Nils Larsson

KLENSHYTTAN, GRANGÄRDE

Isheden, Björn. "Bidrag till Norrviks och Klenshyttans historia". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 10 (1984): 1–3.

1648	Qvarntuls och Mantalslängd Grangärde Lia:1 Bild 190	Arvid Larsson
1653	Jordeböcker Kopparbergs län, SE/RA/55201/55201.23/12 (1653) Bild 182 sid 175	Lars Arvidsson 1/4

1696 Den förste som der i Klenshyttan bodt hetat Mattes Arvidsson, han hade tvenne söner, Arvid och Rafael Mattssöner, sönerna så flyttat der ifrån lemnandes Klenshyttan öde, och byggt vid Norrgovik (Norrvik, Grangärde), en på var sida om Hyttbäcken.....³⁶⁴¹

Halfvar Larsson, Lars Hansson och Lars Bengtsson i Klenshyttan uppviste välborne Baron och Landshöfdingens Herr Nils Gripen-hielms skrifvelse till Tingsrätten af den 16 augusti 1695 uppå dessa personers klagan att Widich Hansson i Norrgowik sig inträngt i Klenshyttahemmanet tvärt emot det bref som af Högloflige i åminnelse konung Carl den 9:e, Lars Arvidsson, hvilken detta hemman först skall upptagit, sig förmådt den 12 december 1607, på hvilken klagan Hägvälborne Landshöfdingen resolverat, att Häradshöf-dingen herom noga skulle rannsaka och honom rannsakingen tillhanda skulle och begärandes nu förbemälte personer först att veta huru Pehr Arvidsson i Klenshyttan har kommit till få halfva hemmanet alldenstund Pehr Arvidssons fahrfader Lars Arvidsson, som hemmanet först upptog hade fyra barn, nembligen 2 söner och 2 döttrar, sonen Arvid Larsson, som är Pehr Arvidssons fader, sonen Hans Larsson, Lars Bengtssons mohrfader, dottern Brita Larsdotter, Halfvar Larssons moder, och dottern Karin Larsdotter, Lars Hanssons fahrmoder. Pehr Arvidssons son, Lars Pehrsson, berättade att Lars Arvidsson i Klenshyttan och Widich Hansson i Norrgowik ägde halfva Klenshyttans hemmanet hvardera, efter Widich Hansson bleve 15 systerdehlar, af dessa 15 systerdehlar hade Lars Jöransson i Finnäset sig tillbytt af Peder Widichsson i Norrgowik 7 systerdelar, som Härads-fastan af den 24 januari 1655 skall uthvisa. Sedan skall Lars Jönsson låtit sig för sin dehl förlika efter skriftlig förlik-ning af den 28 april 1662, som och uppvistes. Var ock härvid Lars Jöranssons sohn, Pehr Larsson i Lodwika, tillstädes, som detta äfwen betygade, visandes att förbemälte faste-bref att deras fader Lars Jöransson sigh den dehl han i Klens-hyttan ägde hade tillbytt emot en niondel i hela Snöåhemmanet och en niondehl i gamble Hagggehemmanet. Lars Olsson i Norrgowik, hwars svärfader Pehr Danielsson i Snöåhn var Pehr Widickssons dotterson, lade in i rätten en skriftlig relation sålunda; att den förste som der i Klenshyttan bodt hetat Mattes Arvidsson, han hade tvenne söner Arvid och Rafel Mattsöner, sönerna så flyttat derifrån lemnandes Klenshyttan öde, och byggt vid Norrgowik, en på hwar sida om hyttbäcken. Ifrån Arvid Matsson skall Lars Arvidsson varit 3:e leden, som flyttade igen till Klenshyttan och gjorde ett jordbyte med sin broder Pehr Arvidsson och gaf honom sin dehl i Norrgowik emoth dess dehl i Klenshyttan. Af Rafael Mattssons efterkommande skall Widik Hansson vara 3:e leden, som åtte halfva Klenshyttan med Lars Arvidsson, och till 20 års tid derföre afrad gifvit. Halfvar Larsson, Lars Hansson och Lars Bengtsson påberopade sig och före mantal Kungl. Brevet, att Lars Arvidsson var som hemmanet Klenshyttan allena skiänkt blifwit under skattemannarättigheten, och som ingen vid detta vidare hade att säga, lemnades denna ransakning Hans Nåde Herr Landshöfdingen efter dess gifne order.

LARS ARVIDSSON

Son till Arvid Bengtsson i Norrvik, Grangärde. Död 1655 i Klenshyttan, Grangärde. 89 år.

Hustru: Malin Andersdotter. Död 1634 i Klenshyttan, Grangärde.

Barn:

Arvid Larsson. Se nedan.

Hans Larsson

Karin Larsdotter

Brita Larsdotter

ARVID LARSSON

Son till Lars Arvidsson, se ovan. Död 1652 i Klenshyttan, Grangärde. 40 år.

3641 Ting i Grangärde 1696 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2759 sid 706

Hustru: Brita Persdotter. Vigda 1638. Dotter till Per Erlandsson i Gonäs.

Barn:

Per Arvidsson.

PER ARVIDSSON

Son till Arvid Larsson, se ovan. Död 1709 i Klenshyttan. 67 år.

Hustru: Anna Andersdotter. Vigda 1664. Dotter till Anders Nilsson i Torrbo, Norrbärke. Död 1721 i Klenshyttan.

Barn:

Lars Persson, se nedan

LARS PERSSON

Son till Per Arvidsson, se ovan. Född 1669 i Klenshyttan, Grangärde. Död 1752 i Klenshyttan, Grangärde

Hustru: Karin Andersdotter. Vigda 1698. Född 1677 i Persbo. Död 1754 i Klenshyttan, Grangärde. Dotter till Anders Olofsson Västgöte i Persbo, Grangärde.

KNUTSBO, GRANGÄRDE

Knutsbo – en by i Ludvika. Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 61 (1996). Observera att Anders Winroth i artikeln nedan problematiserar några av slutsatserna i denna artikel

Winroth, Anders. "Hovrättsdomen över Knut Jonsson i Knutsbo." Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 84 (2002).

KNUT JONSSON

Avrättad 1649

Hustru: Kirsten

Barn:

Per Knutsson, se nedan.

Domboksprotokoll 2 4/8 1649 :

"Framställtes en gift bergsman, Knut Jonsson i Knutsbo, hvilken nästförlidne den 2 Augusti var funnen och beslagen af twenne pojkar, Nils Hansson i Lodwijka och Jöns Larsson i Nissebo, bedrifva tid elagh med een koo, som hörr Matts Jonsson i Nissebo till, hvilket skiedde i skoghen vidh Högberget mellan Marnäs och Knutsbo. Effter rannsakan dömdes Knut Jonsson, effter sin egen bekännelse tillika medh berörda ko, att lida och undergå straff effter Högmålsbalken."

Ur dödbok 1649: Avrättades Knut i Ludvika för tidelagh som han bedrifvit hafver (efter hans egen bekännelse) i fem år med 2 kor. Först halshöggs och sedan brändes wid vägen åt Hellsjö

PER KNUTSSON

Son till Knut Jonsson, se ovan. Död 1657.

Hustru: Karin Jonsdotter. Död 1649

Hustru: Lisbet Larsdotter.

Barn:

Barbro Persdotter. Född 1644 i Knutsbo. Gift med Widich Persson, se nedan

Karin Persdotter. Född ca 1655 i Knutsbo. Gift med Hans Olofsson Bure i Sörvik, Grangärde.

WIDICH PERSSON

Född 1639 i Sörvik, Grangärde. Död 1701 i Knutsbo.

Hustru: Barbro Persdotter. Född 1644 i Knutsbo.

KYRKBYN, GRANGÄRDE

1541	Dalarnas handlingar 1541:9 Bild 46	Olof Hansson Mats Bengtsson Lasse Tidikasson Olof Tidikasson Erik Bengtsson Erik Skreddare Jap Matsson Olof Skräddare Redgist?? Jon Larsson
1546	Dalarnas handlingar 1546:12	Olof Hansson Mats Bengtsson Erik Bengtsson Tidekasson Olof Tidekasson Eric Skreddare Jåp Matsson Olof Skräddare Redgist Persson Jon Larsson
1563	Dalarnas handlingar 1563:7 Bild 54	Erich Skräddare P Hansson Jop Matsson Bengt Matsson Per Åbarka Olof Evriksson Lasse Tidiksson Olof Skreddare Åbäckshyttan brukas af P , Olof Tidiksson, Jop Matson, Lasse, Nils Joensson i Kyrkbyn och Lasse Joensson i Norrbo
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 59	Hustru Brita Halward Persson (död) Halward Matsson Olof Ersson Tidika Olsson Joenn Olsson Mats Olsson Per Ersson Nils Joensson Mats Olsson i Gropen Per Dalkarl i Rosshage
1584	Dalarnas landskapshandlingar 1584:13 Bild 44	Erik Olsson Olof Ersson Halvard Olof Hansson Olof Ersson i Bärke Tidika Olsson Joenn Olsson Mats Olsson Mats Halvarsson Nils Joensson Mats Olsson i Gropen Erik Håkansson i Rosshaga
1592	Nämndeman Hela Dalarnas häradsrätt AI:2 sid 30	Mats Halvardson i Kyrkbyn
1593	Nämndeman Hela Dalarnas häradsrätt AI:2 sid 111	Mats Halvardsson i Kyrkbyn Olof Hansson i Kyrkbyn
1602	Nämndeman EXIe:2720 sid 53	Jon Olsson i Kyrkbyn Mats Halvardsson i Kyrkbyn
1603	Nämndeman EXIe:2720 sid 140	Jon Olofsson i Kyrkbyn Mats Halvardsson ibidem
1604	Nämndeman EXIe:2720 sid 194	Jon Olofsson i Kyrkbyn Erik Olofsson i Kyrkbyn Mats Halvardsson
1605	Nämndeman EXIEe:2720 sid 255	Jon Olofsson i Kyrkbyn Olof Eriksson i Kyrkbyn Mats Halvarsson i Kyrkbyn
1606	Nämndeman EXIEe:2720 sid 303	Jon Olofsson i Kyrkbyn

		Olof Erichsson ibm
1607	Nämndeman EXIe:2720 sid 345	Olof Eriksson i Kyrkbyn Mats Halvardsson ibidem
1609	Nämndeman EXIe:2720 sid 384	Olof Tidiksson i Kyrkbyn Mats Halvarsson ibid
1610	Nämndeman EXIe:2720 sid 418	Mats Halvardsson i Kyrkbyn Olof Tidiksson i Kyrkbyn Mats Olofsson i Kyrkbyn
1611	Nämndeman EXIe:2720 sid 458	Mats Halvardsson
1612	Nämndeman EXIe:2720 sid 478	Olof Tidiksson i Kyrkbyn
1613	Nämndeman EXIe:2720 sid 504	Mats Halvardsson i Kyrkbyn Olof Eriksson i Kyrkbyn
1614	Nämndeman EXIe:2720 sid 553	Olof Tidiksson i Kyrkbyn
1615	Nämndeman EXIe:2720 sid 577	Jon Olofsson i Kyrkbyn
1617	Nämndeman EXIe:2720 sid 615	Jon Olofsson i Kyrkbyn Olof Eriksson ibidem
1631	Roterings- och utskrivningslängd Västmanland 1631 Bild 441	Erik Nilsson Östen Larsson (utgammal) Knut Pedersson Peder Matsson Lars Eriksson Simon Ersson Hans Eriksson Peder Pedersson Lars Olofsson (utgammal) Hans Nilsson Nils Erlandsson (Utgammal) Nils Pedersson Nils Jonsson 1 dräng Halvard Matsson unga Jon Nilsson Olof Matsson Lars Matsson Olof Jonsson Pär Nilsson Nils Halvardsson Halvard Halvardsson (Utgammal) Esbjörn Ersson 1 dräng Olof Tidksson Länsman 1 dräng
1648	Qvarntuls och Mantalslängd Grangärde Lia:1 Bild 190	Per Ersson Nils Jonsson Anders Snickare Halvard Matsson Olof Ersson Per Olsson Jon Larsson Nils Halvardsson Anders Persson Per Olsson Jon Nilsson Lars rlsson Jon Ersson Erik Ersson Länsman
1653	Jordeböcker Kopparbergs län, SE/RA/55201/55201.23/12 (1653) Bild 182 sid 175	Nils Pedersson 1/4 Halvar Halvarsson 1/2 Esbjörn Larsson 1/2 U Jon Nilsson 1/2 Lars Matsson 1/2 Olof Ersson eller dess änka 1/4 Hans Matsson 1/2 Olof Tidichsson 1/2 Olof Jonsson i Kyrkbyn 1/4

1593 Kom Herr P i Gränge och klagade att hans dotter var kommen i ryckte för en benämd P Nilsson i Kyrkbyn. 6 män ogve hanne fri, ho sone här mäd ... och fick barn 12 veckor efter. ³⁶⁴²

1595 Kom Jon Persson tjänande herr Per Kyrkoherden och lade ett Lasse Jäspessons och Herr Bengt ... dombrev

3642 Ting i Grangärde 1693 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 112

i rätten lydandes på den sytnad som P Eriksson i Kyrkbyn ³⁶⁴³

1595 Halvard Esbjörnsson i Kyrkbyn bjuder upp 2 systerdelar ibidem köpta av sin faders systrar som är hustru Elin på Norberg för 6 300 osmundsjärn en sked om 5 lod och hustru Brita i Vanbo 9 fat 600 osmundsjärn och ... ³⁶⁴⁴

1596 Lasse Olofsson i Kyrkbyn för mökränkning med Anna Larsdotter ibidem ³⁶⁴⁵

1596 Kom hustru Sigrid i Norrbo och talade till Per Nilsson i Kyrkbyn om någon jord som Per Nilssons fader Nils Jonsson som var hustru Sigrids broder hade löst efter sin fader syster, Jon Perssons syster Marit benämnd för 1 ko och 800 järn, och när hon blev död ärvde han henne så ... Nils Jonsson sin syster förnämnd Sigrid någon jord igen i Norrbo. Nu kom några ifrån och klandra. Så var av sagt att var samma Flodakarlar jord igen i Norrbo, så skal hustru Sigrid gå till sin en sjättedel efter sin faders syster hustru Marit, men är det arv som hon ³⁶⁴⁶

1596 Kom Joh Olofsson länsman i Kyrkbyn samt hans hustru hustru Barbro och bebrevad var ³⁶⁴⁷

1596 Kom Per Nilsson och talade till sin broder Jon Nilsson i Kyrkbyn om 14 fat järn som förnämnde Jon sade sig hava i pant all hans del ibidem och var samma järn utgivit av Jon medan Per Nilsson gick i skolan? Så fanns att Jon var hemma hos begge deras moder i 6 år, och inte var bytt efter deras fader utan brukade allt tillhoppa, och så haver Per Nilsson uppburit samma järn. Ni vill Per Nilsson hava sin del igen, då blev av sagt att efter Jon var så gått som i bondes ställe, och förbättrade eller ... godset dömdes att Per Nilsson skulle giva Jon 7 fat järn och sedan gå var till sin lott efter deras fader både i löst och fast ³⁶⁴⁸

1597 Blev av sagt mellan Per Nilsson Jon Nilsson i Kyrkbyn samt deras syster Anna Nilsdotter när länsmannen med de 6 männen i nämnden, och ... så förent, så skal den som först överträder böta ³⁶⁴⁹

1598 Kom Nils Jonsson i Kyrkbyn och lade ett brev i rätten lydandes hur hans sväre Halvard Matsson i ... hade köpt en hemmansdel av sin syster Brita Matsdotter och nu vill förnämnde Britas sondotters man benämnd Erik Eriksson lösa samma hemman igen. att samma hemmansdel ej var mer än ½ spanne ... dömdes samma köp fast så att hemmanet måtte bliva tillhoppa tills ³⁶⁵⁰

1599 Kom Mats Halvarsson i Kyrkbyn på alla sina grannars vägnar och gav tillkänna hur de som bo utan sjön gör dem övervåld på sitt fiskevatten då tillsades var de ej kunde vare ³⁶⁵¹

1603 Kom länsmannen Olof Erichsson i kyrkbyn, och gav tillkänna hur han med gode män hade ett eller fäm famnar rågård som Hans Larsson i söderbovik hade och när länsmannen tala honom till därom wid kyrkan haver han slagit länsmanen vid kyrkan ³⁶⁵²

1603 Isak Olofsson i Kyrkbyn kom och bekände hur han samt Jon Nilsson ibidem hade sålt Christopher Nilsson i Västerås ett loskinn och haver han givit dem Herr Pers säd ... och denne Jon störste orsaken att det ... ³⁶⁵³

1607 Olof Larsson i By bjuder upp tredje resan ett halvt hemman i By köpt av Jöns Olofsson ibidem för 21 fat 200 osmund järn. Nu kom Mats Olofsson i Kyrkbyn i Grangärde socken på sin hustrus vägnar och löste samma halva hemman av Olof Larsson och nu skall Mats Olofsson därpå fasta bekomma. ³⁶⁵⁴

1608 Jöns Olofsson i Kyrkbyn för han haver rövat ... Sammaledes Erik Nilsson i Kyrkbyn haver fövat av förnämnde talade 5 dussin glasknappar ... ³⁶⁵⁵

1611 Kom Hans Eriksson i Kyrkbyn, Peder Matsson i Sunnansjö och Olof Eriksson i Sunnansjö och flere deras släkte, och talade till Erland Algotsson i Gonäs om förenämnda Gonäs, förebärande att deras föräldrar hade en

3643 Ting i Grangärde 1595 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 106

3644 Ting i Grangärde 1595 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 108

3645 Ting i Grangärde 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 68

3646 Ting i Grangärde 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 70

3647 Ting i Grangärde 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 70

3648 Ting i Grangärde 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 70

3649 Ting i Grangärde 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 f 165

3650 Ting i Grangärde 1698 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 40

3651 Ting i Grangärde 1699 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 147

3652 Ting i Grangärde 1703 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 140

3653 Ting i Grangärde 1703 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 140

3654 Ting i Norrbärke 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 222

3655 Ting i Grangärde 1608 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 325

bodewall, där som nu Erland påbyggdt hade och nu af ödemark upptagit hade.

Då rannsakades härom och i sanning bevistes att Erland haver avhyggit stora skogen och så där byggt och bott mer än 40 år och nu uppsatt en stor gård.

Avsades att samma Erland Algotsson skall behålla samma plats, och barn efter honom ärva.

Och som en gammal man som nu i Rätten satt, benämnd Jon Larsson i Persbo, nu bekände att han sålde Erland sin mark för 4 fat osmundsjärn. ³⁶⁵⁶

1611 Kom Mats Halvarsson i Kyrkbyn och talade till gamla Mats Olofsson om ett halvt spanneland jord i förnämnde kyrkbyn som Mats Halvardsson sade att honom samt alla hans medarvingar tillkom, därtill sade Mats Olofsson att han samma ½ spanneland haver nu haft mer än 50 år då avsades att Mats Olofsson skall nu gifva Mats Halvardsson 3 fat osmundsjärn och wore nu wenligen förlikta med handräckning ³⁶⁵⁷

1611 Kom Lasse Olofsson i Kyrkbyn och gav till känna hur han köpt tvådelarna i samma hemman han påbor, utav hustru Ingerid i Raskär? (Kastena) I Munktorps socken för osmundsjärn --- fat och nu tillsades faste här på . Är nu samma köp skett 40 år ³⁶⁵⁸ (Lasse överstruket och tillskrivet Hans)

1612 Kom Hans Olsson i Kyrkbyn och gav tillkänna huru han hade köpt 2 delarna i samma hemman han bor uppå, utaf hustru Ingiärd i Rasker (Kastena) i Munktorp socken för niton fat osmundsjärn och är samma köp skett 40 år sedan här tillförnde. ³⁶⁵⁹

MATS HALVARSSON

Hustru:

Barn:

Halvard Matsson. Kyrkbyn

Olof Matsson. Rämen, Grangärde

Per Matsson. Broby vid Sunnansjö

Mats matsson. Nybyggare vid Stensbo Noret

Erik Matsson. Lågnäset vid Sunnansjö

Barnen till Mats Halvarsson från Kjell Vadfors artikel om "Rämskungens ursprung" ³⁶⁶⁰

Gropgården

1604 Mats Olofsson i Gropgården gav tillkänna hur han hade köpt ett fjerdeings land jord i gropgården för järn ½ fat ...

Item av hustru Marit i Myckle fjärd i Gagnef socken, hvilke är Mats Olofssons modersyster ½ ... säd. Dess wittnade Herr Peder, Jan Olofsson, Olof Erichsson, Peder Halvardsson, Lasse Larsson Erich Olofsson i Sunnansjö ^{3661 3662}

,

MATS OLOFSSON

Hustru:

Barn:

³⁶⁵⁶ Ting i Grangärde 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 458

³⁶⁵⁷ Ting i Grangärde 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 458

³⁶⁵⁸ Ting Västra Silvbergs gård 1612. Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 112

³⁶⁵⁹ Ting i Grangärde 1612 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 478

³⁶⁶⁰ Vadfors, Kjell. "Rämskungens ursprung". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare 55 1995

³⁶⁶¹ Ting i Grangärde 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 194

³⁶⁶² Ting i Grangärde 1604 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:3 Bild 810

LUDVIKA, GRANGÄRDE MED FÖSARBO OCH ÖSTANSBO

Helge Forssell: Bärkebygden Del 1: Efter reformationen 1527 tillföll kyrkogodsens Kronan. Västerås domkyrka hade ägt Plogsbo, Ludvika och Marnäs hemman samt Harhyttan (Säter). Klockarbo, söder om Larsbosjön hade tillfallit Kronan för uteblivna sakören (böter). På obekant väg kom även ett hemman i Vik liksom en äng i Åsmansbo i statens ägo. Anders Larssons testamenterade hemman till Eskilstuna kloster överfördes till Kronan. När Gustav Vasa började silverhanteringen för Kronans räkning i Västra Silvberget förvärvade han samtidigt hemmanet Moren.

Brukspatron Jonas Folkern (Cedercreutz) köpte Ludvika bruk till skattehemman 1726. Med köpet följde skogen på Västra Silvberget.

1539	Dalarnas handlingar 1539:4 bild 176 (Uppslag 75)	Eskil i Lodwika Desse ligger i Grenge socken och gör sin skatt till Norrbärke
1545	Dalarnas handlingar 1545:5 Bild 52	Eskil Långe Erik Nils S..... Under Nyhemman i Norrbärke socken
1548	Nämndemän Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 119	Eskil Björsson i Ludvika
1563	Dalarnas handlingar 15863:7 Bild 54	Jöns Persson Nils Persson (skada) Nils S
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 59	Swen Nilsson Lasse Ersson Lasse Hammarsmed Per Dalkarl Kyrkelandbo i Ludwika Mats Skommar
1584	Dalarnas landskapshandlingar 1584:13 Bild 44	Swen Nilsson Lasse Ersson Per Joensson Lasse Hammarsmed Cronolandbo Erik Nilsson
1590	Dalarnas handlingar 1590:4 Bild 29	Jacop Hammarsmed
1631	Roterings- och utskrivningslängd Västmanland 1631 Bild 441	Hans Pedersson Peder Jonsson (utgammal) Jöns Pedersson Olof Erlandsson Mats Nilsson (1 dräng) Nils Classon (Utgammal) Lars Jönsson Peder Knutsson 1 dräng Knut Jonsson (Utgammal) Jakob Matsson (Utgammal)
1648	Qvarntuls och Mantalslängd Grangärde Lia:1 Bild 190	Bond Pelle och s Per Knut Jonsson Lars Jönsson Olof Erlandsson Mats Jonsson Säffring Säffridsson Olof Ersson Simon Persson Hans Persson Olof Isaksson? Per Erlandsson Olof Skomakare
1653	Jordeböcker Kopparbergs län, SE/RA/55201/55201.23/12 (1653) Bild 182 sid 175	Magnus Ihrvingh köpt Anders Nils Hemman ¼ Efter kungl majts bref d 17 aug 1647. Sahl hr Riksmarsken köpt under frälse Knut Jönsson ¼ Olof Erlandsson ¼ Peder Hansson ¼ Lars Nilsson ¼ Jöns Pedhersson ¼ Hans Pedhersson ¼ lars Jönsson ¼ Pedher Erlandsson ½ Erich Erichsson Finne ¼ Lars Lar5sson på Näset 1/4

ESKIL BJÖRSSON

Hustru:

Barn:

Sisillia Eskilsdotter, se nedan.

ERIK LARSSON (LÅNGE)

Måg till Eskil, se ovan. Död i Köping. Från Hagge, Norrbärke.

Hustru: Sisillia Eskilsdotter. Dotter till Eskil, se ovan.

Barn:

Lars Eriksson. Se nedan

Margareta Eriksdotter.

LASSE ERIKSSON

Son till Erik Larsson och Sisillia Eskilsdotter, se ovan.

Hustru: Brita

Barn:

Jöran Larsson

Jöns Larsson. Se nedan.

Karin Larsdotter

JÖNS LARSSON

Son till Lasse Eriksson, se ovan.

Hustru: Anna Erlandsdotter.

1548: Kom för rätta beskedlig man Lasse Persson i Ludvika och Anders Olsson i Starbo fulmyndige prestenterade fullmakt av Mats Persson i Torssareby? i Tuna socken att vittna och tillstå huru föreskrivna Mats Persson sålt hade Olof Halwardsson och Olof Larsson i Löknäs en halvdel han åtte i samma hemman för 10 fat järn, vilket järn förbenämde Mats Persson ... ³⁶⁶³

1593 Kom Jöns Larsson i Ludvika och talade till Lorens hammarsmed om en röjning som hans faderfader Erik Larsson sålt hade och efter det icke var lagbjudet, sköt jag det till lagmannen ³⁶⁶⁴

1593 Kom Erik Larsson i Ludvika och talade till Erik Olofsson i Sunnansjö om någon skog som Erik Olofsson hade, och efter intet bevis fanns med Erik Larsson och urminnes hävd åkom, gavs honom vissord i handom haffer, och så gav Olof Siffridsson Erik Larsson i förlikning 1 ko och 1 hundrad järn ³⁶⁶⁵

1594 Kom Jakob hammarsmed och var begärandes stadfäste på den stad som Jakops sväre Lorens hammarsmed köpt haver och haver här gode män synt och de som där på klandrade, som först är Jöns ... och Jöran Larsson i Ludvika, samt Karin Larsdotter, så de nu have upburit 800 osmundsjärn och s... uppburit 200 i förlikning, till vad som Lorens till förne uppburit hade på samma skuld, som är 18 och är samma stad liggandes norr ifrån Lodvika Näs benämnd ³⁶⁶⁶

1596 Per Jonsson i Ludvika för mökränkning med Karin Larsdotter ibidem ³⁶⁶⁷

1596 Margareta Erichsdotter i Köping talade till Jon Larsson i Hagge om en takt, liggandes i Hagge. Då lade Jon ett Thomas Simonssons dombrev daterat den 18 dec 1586 lydandes att Margaretas fader, länge Erik i Ludvika, haver sålt samma takt för 24 fat osmundsjärn. Vilket ärende var för Herr Erik Sparre i Söderbärke den 12 februari 96 och efter ingen svaranden var då tillstädes ³⁶⁶⁸

1596 Kom Lasse Hansson, Långe Eriks broder son och talade till Jon Larsson och Narve i Hagge om sin faders jord i Hagge. Så ransakades och fanns at Lasses fader... Långe Erik hade bortpantat samma jord till Gosven? I Hagge. Sedan gick Jon Larssons fader och Narve med sina medarvingar till och löste samma jord till sig. Nu gav Lasse Hansson sig sjelviljandes till fredes med att förnämnd Jon och Narve gav honom 6 fat järn, till de 6 fat

³⁶⁶³ Ting i Norrbärke 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 118

³⁶⁶⁴ Ting i Grangärde 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 111

³⁶⁶⁵ Ting i Grangärde 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 112

³⁶⁶⁶ Ting i Grangärde 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 9

³⁶⁶⁷ Ting i Grangärde 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 68

³⁶⁶⁸ Ting i Norrbärke 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 71

som tillföre utgivit var, och nu bjuder de upp samma del, som Långe Erik hade utsat jorden före. Den skal Långe Eriks arvingar giva Lasse igen. ³⁶⁶⁹

Lagmansting 1596 Långe Erik Larsson dotter i Ludvika uti Gränge socken som sedan haver bott i Köping, och blev där död, benämnd Margareta Eriksdotter, talade till Jon Larsson och Narve Jåpsson i Hagge, om ett hemman i förnämnde Hagge, som de hade henne ifrån, och hennes fader ovitterligen tagit fastebrev uppå, och der på vittnade en vittnesskrift att förnämnde hennes fader där på sin onödd och otvunget bekänt och med sin ... stadfast hade, här emot lade Lars Jöransson löjtnant under Erik Larssons fana, som ägde förnämnde Jöran Larsson och Narve Jåps broders dotter till hustru, fram i rätten ett Thomas Simonssons dombrev är 1586 den 18 december utgivet, innehållandes att det lageligen skulle vara köpt för 24 fat järn, och att förnämnde Erik här för rätten samme hemman hade hemolat, den som köpte förnämnde Margareta att hennes fader icke skulle hava varit här tillstädes på tinget, det vittnade och herr Henrich i Söderbärke, ... Olof Larsson i Lernbo uti förnämnde Norrbärke socken, dess förutan bekände och herr Per i Gränge haver hört det ärende var på tal, mere är i 15 år, och att förnämnde Erik Larsson icke haver give der fast uppå, ty han icke haver utfått samma hemman till köp utan till pant för 10 fat järn, och icke Tog samme härads hövdinge brev till ransakan, såsom och förnämnde Thomas Simonssons dombok, vilken här tillstädes var, Thesligens de i nämnderna på den tiden suttit hava. Så innehöll domboken, att samma techt skulle vara upbjuden, förtst 85 där efter 86 och tredje gången 87. Och fanns brevet vara utgivet 86, Ett år för är det är tredje resan upbjudet vordet. Så haver och dess förutan nämnden varit völd, ty dem som haver och hans broder samt en benämnd Per Olsson i Torrbo bägge deras frände haver på den tid suttit i rätten och är tre andra med dem av nämndens på samma tid tillstädes. Dess förutan skall och nu jordedel som kom förnämnde Erik Larssons broder Hans Larssons barn till, och var i lika måtto i förnämnde dombrev för ett köp vid de 24 fat järn, som dombrevet innehåller vare utgivite, vilken jordedel förnämnde Hans Larssons barn och arvingar nu uppå. Så efter de att alla parter de nu här för rätta är bleve nämnden icke tillstädes. Brev detta ärende uppsatt till ytterligare ransakan på häradssting, ³⁶⁷⁰

1598 Kom Nils skrivare på sin sväres vägnar hustru Kristin i Ludvika och talade till Nils i Marnäs om en hyttedel i Marnäsforsen. Då bekände Nils att samma hyttedel hade legat till Ludvika men Hans Persson som fordom bodde ibidem övergav först samma hyttedel, efter som han bygde sig hytta på andra sidan, den nu kronan kändes, så dömdes samma hyttedel till Ludvika igen ³⁶⁷¹

1598 Ärland Algotsson i Godnäs bjuder upp 2 brodersdelar och en systerdel liggandes i Ludvika köpt av Göran Larsson, Jöns Larsson och Karin Larsdotter för 22 läster osmundsjärn. Överstruket Samt två hennes halvsystrar. ^{3672 3673}

1598 Kom Erik Matsson vid Ludvika och var tingförd för han hade belägrat Karin Jönsdotter och är i goda mäns utlovad äktenskap och därpå till större stadsfästelse haver de ³⁶⁷⁴

1598 Lasse Eriksson i Ludvika för mökränkning med Barbro Hansdotter i Östansbo. ³⁶⁷⁵

1600 Jöns Larsson i Ludvika talade till Widik Hansson i Norrvik om ett änge, Eskils änge benämd. . Då bekände Nils i Marnäs att samma änge ägde en benämnd Eskil i Ludvika, vilken pantsatte samma änge till Olof Klementsson i Marnäs. Sedan löste förbenämde Nils fader, Nils Arvidsson benämnd samma änge till sigh, sedan löste Lasse Ravalsson samma änge till sigh, som var Widiks fader fader efter at nu är kommit till 7 eller 8 mann gav han vissord i handom haver vittfares emellan dem i Pederboo, än vilken som först är orsak till någon träta dem emellan synderlig om then gamla med Bengt Arvidsson, skall böta 40 daler. ³⁶⁷⁶

1603 Kom Erland i Gonäs och talade till Widik i Norrvik om en äng liggandes vid gladeängen, Åskielsängen benämnd, förebärandes att en benämnd Eskil samma äng bortpantat hade till gamle Äffue?son (Arvidsson) i Marnäs, det och Nils Nilsson vittsbrev och förmåler, vilken var förnemde Nils Ravalssons son, att det hans fader hade det i pant för 1300 ossmundsjärn, och sedan löste Nils Åskiel det igen och sedan pantsatte till Lasse Ravalsson i Norrvik, vilken var Widik Hanssons fader fader. Nu föregav Erland att han hade köpt det hemmanet Ludvika, som Eskil av benämnd Eskils dotters sonson benämnd Jöns Larsson därsom och åtte Erlands dotter till äkta som linjen under rätt visandes. Efter nu så länge otalt är, gav dem vid ord i handen haver som jordabalken

En släkttavla finns bifogad ärendet där vänstra sidan utgår från Eskil, han har dottern Sisillia Eskilsdotter gift med Erik. De har sonen Lars Eriksson gift med Brita. De har sonen Jöns Larsson gift med Anna Erlandsdotter. På högra sidan utgår tavlan från Lasse Ravalsson, som har sonen Hans Larsson som har sonen Widik

3669 Ting i Norrbärke 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 72

3670 Lagmansting 1596 Strödda domböcker och rättegångshandlingar Vol 6 (Opaginerat) Bild 1540

3671 Ting i Norrbärke 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 41

3672 Ting Grangärde 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 40

3673 Ting i Grangärde 1600 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:7 sid 41

3674 Ting i Grangärde 1698 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 40

3675 Ting i Grangärde 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 40

3676 Ting i Grangärde 1600 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:7 sid 40

Hansson. ³⁶⁷⁷

1609 Kom en quinna benämnd K.... Maria och talade till Nils Klemsson (Klementsson?) om en tredjedel i ett hemman Ludvika benämt i Svens? hemman, der till svarade ³⁶⁷⁸

Ludvika by

PER ERLANDSSON

Son till Erland Algotsson i Gonäs, Grangärde. Död 1655 i Ludvika, Grangärde. 80 år.

Hustru: Margareta Jöransdotter. Död 1645 i Ludvika

Hustru: Anna Nilsson. Född 1612 i Persbo. Död 1690

Barn:

Margareta Persdotter. Född 1616 i Ludvika. Gift med Lars Jöransson från Hagge, Norrbärke, se nedan

Brita Persdotter. Gift med Arvid Larsson i Klenshyttan, Grangärde.

Göran Persson. Född 1628 i Ludvika. Död 1628 i Ludvika.

Karin Persdotter. Född 1629 i Ludvika.

Samuel Persson.

Andra äktenskapet

Lisbetta Persdotter. Född 1646 i Ludvika. Se Hägernäs nedan.

Barn dött 2 veckor gammalt. Född 1653 i Ludvika.

LARS JÖRANSSON

Måg till Per Erlandsson, se ovan. Från Hagge, Norrbärke. Son till Jöran Olofsson i Hagen Hagge.

Hustru: Margareta Persdotter. Född 1616 i Ludvika. Död 12 mars 1693. Dotter till Per Erlandsson, se ovan.

Barn:

Karin Larsdotter. Född 1641 i Ludvika

Elisabet Larsdotter. Född 1647 i Ludvika. Gift med Olof Hansson, se nedan.

Sara Larsdotter. Född 1650 i Näset, Ludvika

Samuel Larsson. Född 1653 i Näset, Ludvika

Per Larsson. Född 1655 i Ludvika

Anna Larsdotter. Född 1658

1659 Lars Jöransson inlöst uti Ludvika hemman desse nembl: Nils Erlandsson en brodersdel, Hans Erlandsson, en brodersdel, Olof Erlandsson, en brodersdel, hustru Anna i Skeppenberg en systerdel. Per Erlandsson inlöst en brodersdel av Jöns Erlandsson, bytt en broderdel, köpt 2 systerdelar av Sara och Brita. Af Daniels moder i Gonäs bytt sig till emot en del i Gonäs ³⁶⁷⁹

1669 Lars Jöransson i Ludvika lät första resan uppbjuda en teg om 6 snesland, köpt av Olof Erlandsson ibidem. Item en brodersdel av Hans Olsson i Ludvika. Item Per Olssons brodersdel ibidem. Noch av Per Nilsson vid Hällsjön en systerdel. Av Mats Larsson vid Hällsjön en systerdel. Av Lars Persson i Västansjö en systerdel. Av Olof Ersson i Ludvika en systerdel. Av Lisbet Olsdotter i Snöån en jordedel i ovanbemälte hemman. Köpteskrift dat 15 Jan 1669.

1669 Lars Jöransson lät andra resan uppbjuda Erik Erikssons i Skepparberget hustrus arvfallne jordedel ibidem, som är 1/5 del i samma by, köpt den 29 maj 1668.

1669 Lars Jöransson bekom fasta på sin svågers Lars Hanssons samt svägerskors Margareta, Kerstin och Karin Hansdöttrars arvejord i Ludvika.

OLOF HANSSON

Måg till Lars Jöransson, se ovan. Från Persbo

Hustru: Elisabet Larsdotter. Född 1647 i Ludvika. Dotter till Lars Jöransson, se ovan.

Barn:

SAMUEL LARSSON

Son till Lars Jöransson, se ovan.

3677 Ting i Grangärde 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 141

3678 Ting i Grangärde 1609 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 384

3679 Ting i Grangärde 1659 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:2 sid 211

Hustru: Lisbet Jöransdotter. Född 1659 i Råmen, Grangärde. Dotter till Jöran Olofsson i Råmen. Omgift med Herman Michelsson och Hans Jönsson, se nedan.

Barn:

Lars Samuelsson. Född 1688 i Ludvika by. Se nedan.

HERMAN MICHELSSON

Gift med Samuel Larssons änka, se ovan. Son till Mickel Hermansson i Furbo, Norrbärke.

Hustru: Hustru: Lisbet Jöransdotter. Född 1659 i Råmen, Grangärde. Dotter till Jöran Olofsson i Råmen. Änka efter Samuel Larsson, se ovan. Omgift med Hans Jönsson, se nedan

HANS JÖNSSON

Gift med Samuel Larssons och Herman Michelssons änka, se ovan. Född 1664 i Gonäs, Grangärde. Son till Jöns Hansson i Gonäs

Hustru: Hustru: Lisbet Jöransdotter. Född 1659 i Råmen, Grangärde. Dotter till Jöran Olofsson i Råmen. Änka efter Samuel Larsson och Herman Michelsson, se ovan.

Barn:

LARS SAMUELSSON

Son till Samuel Larsson, se ovan. Född 1688 i Ludvika by.

Hustru: Kerstin Eriksdotter. Född 1691. Dotter till Erik Persson i Norrvik, Grangärde

Barn:

Samuel Larsson. Född 1710 i Ludvika by.

PER LARSSON

Son till Lars Jöransson, se ovan.

Hustru: Elisabet Bengtsdotter. Född i Persbo, Grangärde. Dotter till Bengt Hansson. Död 1694 i Ludvika.

Hustru: Maria Johansdotter. Född 1669 i Hagge, Norrbärke. Död 1732 i Ludvika. Dotter till Byggmästare Johan Jacobsson.

Barn:

Johan Persson. Född 1691 i Ludvika. Se nedan.

Lars Persson. Född 1703 i Ludvika. Se nedan.

JOHAN PERSSON

Son till Per Larsson i första äktenskapet, se ovan.

Hustru:

Barn:

LARS PERSSON

Son till Per Larsson i andra äktenskapet, se ovan.

Hustru:

Barn:

ERIK NILSSON

Hustru: Kerstin Jonsdotter

Petter hade avhyst Erik Nilssons änka, Kerstin Jonsdotter vid Ludvika. ³⁶⁸⁰ Hemmanet var ett kronohemman och Erik Nilsson hade fått brev på hemmanet av Johan III att få behålla detta, i sin och sin hustrus livstid. Förutom att han hade underhållit husen hade Erik Nilsson också uppfört en hytta på hemmanets ägor vilken tillsammans med en smedja vilken tillsammans med en halv läst järn också beslagtogs. ³⁶⁸¹ Änkan var nu hemlös och hemmanet stod öde. Anledningen till avhysandet var att krigsöversten och dalfogden Hans Larsson i Rättvik Petter von Benningen hade fått fastebrev på hemmanet. ³⁶⁸² I samband med denna rannsaking blev Petter tillfrågad av Johan Skytte om hela landet var emot honom. Han svarade ”ja det är fuller sådant slemt folk” ³⁶⁸³ ³⁶⁸⁴

³⁶⁸⁰ Svea Hovrätt, Huvudserie [Liber causarum], SE/RA/420422/01/E VI a 2 aa/1 (1615), bildid: A0067920_00195

³⁶⁸¹ Svea Hovrätt, Huvudserie [Liber causarum], SE/RA/420422/01/E VI a 2 aa/1 (1615), bildid: A0067920_00197

³⁶⁸² Svea Hovrätt, Huvudserie [Liber causarum], SE/RA/420422/01/E VI a 2 aa/1 (1615), bildid: A0067920_00212

³⁶⁸³ Svea Hovrätt, Huvudserie [Liber causarum], SE/RA/420422/01/E VI a 2 aa/1 (1615), bildid: A0067920_00191

³⁶⁸⁴ Ekberg, Göran. Fogden Petter von Benningen. 2019. <https://gorek.se/artiklar.html>

Östansbo

En släkttavla utgående från Bengt Nilsson finns i Dalarnas dombok 1594-1595. ³⁶⁸⁵

Kom hustru Karin, Nils Bengtssons i Persbo, och talade till Lasse Svensson i Hagge om ett torp Östensboda, vilket en benämnd Bengt Nilsson köpt haver enligt Jöns Perssons dombrev av den 20/2 1551. Framkom att alla Bengt Nilssons barn haver kastat lott sig emellan, så att Nils Bengtsson fick sin del i Persbo, Erik Bengtsson och Olof Bengtsson fick sin del i Stimmerbo, vilken var Lasse Svenssons hustrus fader, hustru Karin benämnd och Lasse Bengtsson fick sin del i Östensbo. Avsades att Östensboda skulle lyda till dem som fick sin del i Stimmerboda, och den kom på Olof Bengtssons del. Skulle således Lasse behålla samma Östensboda. ³⁶⁸⁶

1597 Kom hustru Karin, Nils Bengtsson i Pedersbo och talade till Lasse Svensson i Hagge om ett torp benämnd Österboda hvilket en benämnd Bengt Nilsson köpt hafver som Iöns P sons dombrev vidare innehåller, som daterat var anno 1551 then 20 februari. Tå bekände alla att de så alle Bengt Nilssons barn hafva kastat lott sig emellan så att Nils Bengtsson fick sin del i Pedersbo, samt att Erik Bengtsson, Oloff Bengtsson sin del i Stimmerbo, hvilken var Lars (andra) hustrus fader, hustru Karin benämnd, Lasse Bengtsson sin del i Österboda och fanns i sanning att Nils Bengtsson som var hustru Karins man i P bo hade en tid samma Österboda till thess att alla syskon kastade lott sig emellan och sedan att lott var kastad hafver ingen samma torp behållit war Lasse på sin hustrus vägnar. Då ransakades och samtycktes att efter ingen af alla syskonen ville gärna ifrån P boda. Tå skulle Österboda lyde till them som till Stimmerbo fick sin del och then kom på Oluff Bengtssons del. Då samtycktes att Lasse skulle behålla samma Österboda och gifva henne 1 fat järn. ³⁶⁸⁷

OLOF ERLANDSSON

Son till Erland Algotsson i Gonäs, Grangärde. Död 1650 i Ludvika.

Hustru: Karin. Död 1628.

Barn:

Sara Olofsdotter. Gift med Per Nilsson i Hällsjön

Elin Olofsdotter. Gift med Mats Larsson i Hällsjön

Per Olsson. Död 1691 i Hällsjön, Norrbärke.

Nils Olsson. Se nedan.

Kerstin Olofsdotter. Gift med Lars Persson i Västansjö.

Hans Olsson.

Margareta Olofsdotter.

Elisabet Olofsdotter. Snöån, Norrbärke

Karin Olofsdotter. Gift med Olof Ersson i Nissbo.

Finns i Ludvika 1604-1606. i Östansbo 1612-1650.

1668 Per Hansson i Östansbo lät första resan uppbjuda en systerdel uti salig Olof Erlandssons hemman i Östansbo, köpt av Mats Larsson den 23 febr.

1730 41. Förekom hvar emot annan samtliga Östansbo, Nissbo och Lorensberga jordeägarna, till att erhålla rättens dom och utslag uti det tvistige mål, huruvida Anders Erssons torp eller tillökte nya fjärdedel, som likmätigt 1685 års ref blivit infört, borde njuta någon skog med de andra fjärdedelarna. Var dessutom Östansboboerne efterlåtit att efter föregången stämning uppå samtliga intressenterna under Ludvika Bergsmanshemman söka rättens utslag angående den begärda allmänna ref över alla de hemman, som ligga emellan Gonäs, Klenshyttan och Dagkarlsbo. Daniel Persson sökte och förfäktade sitt påstående det uti Lorensberga intet vara någon ny tillökt fjärdedel, utan skall alltid bestått utav tvenne ¼ delar, som voro jämnåldrige. Villjandes Daniel Persson bevisa att de 4 hemman uti Ludvika, varom de äldsta jordeböckerna förmåla, blivit år 1630 under 10 fjärdedelar, och Per Erlandssons för ½ hemman införde, varmed allt lika continueras intill 1722 års jordebok, där Hans Pers och Jöns Pers tvenne fjärdedelar skola ovedersägligen tillhöra Lorensberga. Notgården tillhör Anders Nils ¼ del.

1749 Sedan Johan och Anders Anderssoner Pickar i Hällsjö på laga vintertinget den 18 februari sistlidne edeligen försäkrat att de varken själva eller deras förfäder, dem veteligen någon lösen för sin arvsrätt i Östansbo tagit, förutan de 12 dr Johan Andersson vid 1747 års sommarting vidgått sig redan begynt taga i lösen av vederparterna Erik Persson och Olof Olsson i Östansbo, för den arvsrätt honom kunde tillkomma uti Olof Erlandssons ¼ del, hava Johan Andersson Pick och Anders Andersson Pick efter utverkad stämning påstått, att som Pikarnas förfäder Per Olsson, av sin broder Nils Olsson köpt hans andel i Olof Erlandssons ¼ del, och således ägare till 2

³⁶⁸⁵ Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 158

³⁶⁸⁶ Ting i Grangärde 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 57

³⁶⁸⁷ Ting i Norrbärke 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 166

brodersdelar eller 4/9 delar. Uppvistes ett rättens utslag av den 23 jan 1699 däruti omnämnes att Pikarnas fader, Anders Persson, med farbroderns Nils Olssons köpebrev den 16 juni 1626 visat sig av hans arvslott vara ägare.

1548: Kom för rätta beskedlig man Lasse Persson i Ludvika och Anders Olsson i Starbo fulmyndige presterade fullmakt av Mats Persson i Torssareby? i Tuna socken att vittna och tillstå huru föreskiuna Mats Persson sålt hade Olof Halwardsson och Olof Larsson i Löknäs en halvdel han åtte i samma hemman för 10 fat järn, vilket järn förbenämde Mats Persson ... ³⁶⁸⁸

1598 Kom Erik Matsson vid Ludvika och var tingsförd för han hade belägrat Karin Jönsdotter, och åse i gode mäns närvaro är lovat äktenskap, och därpå till större stadfästelse hade de och strags efter haver han belägrat en benämnd Ingeborg. ³⁶⁸⁹

1610 Kom Mats Mickelsson vid hyttan hade samt sin barn till kronans Ludvika att utföra kronans hans barn, att de toge järnet och jer der han bodde .. båten och rodde sin kos något der efter kom Hans Nilsson i Vinsebo samt Hans Jonsson i Persbo och fine så järnet ligga i sjön vilket de kungjorde för bergs... och bergsfogden samt Hans och Olof i Lernbo att taga upp samma järn och finge där 17 stegar men nu är 16 borta ännu. Nämnden kunde ej fria honom ifrån det 7 capitlet i tjuvabalken och nu skal mats betala de 16 stegar som borta är ³⁶⁹⁰

1610 Mats Pedersson Olof Nilssons dräng vid K M hytta för lönskeläge med Anna Jönsdotter ³⁶⁹¹

PER HANSSON

Son till Hans Persson, Näs i Norrbärke. Död 1698 i Östansbo.

Per Hansson föddes 1626 eller 1627. 1649 har han ett oäkta barn med Anna Matsdotter i Skärsjö, St Tuna. Därefter värvas han till soldat vid Västmanlands infanteri och överste Philips regiment. Han gifter sig 1:o 1651 med Sara Matsdotter från Ludvika. Vid giftermålet bosätter han sig i Östansbo, som är hans mors arvedel. Nils Nilsson i Marnäs hade nämligen köpt hemmanet 1638 av gamle Per Hansson i Östansbo, som sålde det ur släkten p g a bötespengar till kronan som han ej förmådde erlagga. Per Hansson (DY) söker sedan lösa ut morbrodern, vilket leder till långdragna tvister. En mosterdel löser han 1668 och sin mors arv får han 1676 genom en överlåtelse av fadern. 1655 äger han ett oäkta barn med Karin Persdotter i Morgården. Vid denna tid etablerar han sig som borgare i Köping, där han kvarstår till omkring 1659 under namnet Per Hansson Nääs. 1661 gifter han sig 2:o med Karin Persdotter från Björbo i Norrbärke. 1662 är han gruvfogde i Grangärde men avsätts redan 1664, då han uppmanat allmogen att ej låta väga sitt järn i vågen i Vik. Men det största rabaldret väckte dock Pers inblandning i "Mor-Hampus" stöldturnéer, Mor-Hampus hette egentligen Hans Larsson och var bosatt i föräldrahemmet Västermoren. Vid en rättegång 1669 berättar han om en vidlyftig stöldturné han företagit vid Nya Kopparberget mot Norge först, men sedan över St Tuna, Hedemora, Gävle och till Stockholm, där han med båt tagit sig över till Finland. Han avslöjar vid förhöret att Per Hansson i Östansbo försett honom med falska pass. Än större sensation blir det när Mor-Hampus avslöjar att han och Per stulit tackjärn i Lernbo och forslat till Hans Perssons gård i Näs - med Hans vetskap. Hans försöker att fria sig och sonen från anklagelserna men saken kan bevisas och Per erkänner samtidigt passförfälskningen. Per Hansson gifter sig 3:o 1696 med Maria Nilsdotter Pijl från Hjulsjö socken. Med åren mildras bedömningen av hansandel. 1697 nämner häradsrätten honom i ordalagen "välaktad" och "den gamle mannen" Päder Hansson Nääs. ³⁶⁹²

3688 *Ting i Norrbärke 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 118*

3689 *Ting i Grangärde 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 40*

3690 *Ting i Norrbärke 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 16*

3691 *Ting i Norrbärke 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 16*

3692 *Isheden, Björn. "Näs i Norrbärke". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 60 (1996).*

ERIK OLSSON

Född 1656 i Nissbo.

Hustru: Kerstin Andersdotter. Vigda 1669. Född 1647 i Östansbo. Död 1699 i Östansbo.

Lorensberga

ANDERS SVENSSON

Son till Gosven Hansson i Hagge, Norrbärke. Tidigare i Fragg, Norberg. Senare i Näsbyn och Moren, Söderbärke.

1557: Kom för rätten Anders Svensson i Ludvika, fastade och upplät Peder Hendriksson en brodersdel i Fragg och Norberg för 14 fat jern, hvilket järn han kände sig redeligen uppburit hava till gode nöje, ty avhände han sig och sin hustru till Peder Hendriksson och hans arvingar till evärderlig ägo. ³⁶⁹³

1557 Sammanlunda haver och Peder Hendriksson köpt av Lasse Persson i Dagkarlsbo (Norrbärke) en systerdel i förenämnda Fragg för ... ³⁶⁹⁴

Ludvika Jägarnäs

LARS JÖNSSON

Död 1665 i Ludvika.

Hustru:

Barn:

JÖNS LARSSON

Född 1629 i Ludvika. Son till Lars Jönsson i Ludvika.

Hustru: Brita Ersdotter. Född 1638 i Rävsnäs, Norrbärke

Barn:

Nils Jönsson. Född 1651 i Jägarnäs Ludvika bruk

Lars Jönsson. Född 1654 i Jägarnäs. Gonäs, Grangärde

Pär Jönsson. Född 1655 i Jägarnäs. Se nedan.

Erik Jönsson. Född 1656 i Jägarnäs Gonäs, Grangärde

PÄR JÖNSSON

Son till Jöns Larsson, se ovan. Född 1655 i Jägarnäs.

Hustru: Cherstin Widichsdotter. Vigda 1687. Född 1667 i Knutsbo, Grangärde

Barn:

Samuel Persson. Född 1689

Fösarbo

Fösarbo ägdes av Gosven Hansson i Hagge, Norrbärke. Gustav Vasa tog ifrån honom gården och senare fick han Marnäs som kompensation. Se vidare under Hagge.

3693 *Ting i Norrbärke och Söderbärke 1557 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 253*

3694 *Ting i Norrbärke och Söderbärke 1557 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 254*

NITTEN, GRANGÄRDE

1648	Qvarntuls och Mantalslängd Grangärde Lia:1 Bild 190	Per Larsson Jöns Jönsson

NORRBO, GRANGÄRDE

1541	Dalarnas handlingar 1541:9 Bild 46	Nils Hans ...sson Hans Olsson Håkan Mats Joen Olsson Simon P i Bärke
1546	Dalarnas handlingar 1546:12 Bild 51	Hans Olsson Nils Larsson Anders Larsson Esbjörn
1563	Dalarnas handlingar 15863:7 Bild 54	Pelle Matsson och Börel Matsson Lasse Nilsson Lasse Hansson Esbjörn Hans Olsson
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 59	Lasse Nilsson Erik Östensson Anders Larsson Esbjörn Björsson Nils Joensson Ditskriven i marginalen Anders Joensson knekt
1584	Dalarnas landskapshandlingar 1584:13 Bild 44	Lasse Nilsson Erik Östensson Anders Larsson Esbjörn Björnsson Nils Joensson
1588	Dalarnas handlingar 1588	Erik Östensson i Norrbo
1590	Dalarnas handlingar 1590:4 Tiondelängd	Erik Östensson ' Lasse Nilsson Nils Nilsson Mats Esbjörnsson Anders
1603	Nämndeman EXIe:2720 sid 140	Lasse Larsson i Norrbo
1604	Nämndeman EXIe:2720 sid 194	Lasse Larsson i Norrbo
1606	Nämndeman EXIe:2720 sid 303	Lasse Larsson i Norrbo
1607	Nämndeman EXIe:2720 sid 345	Lasse Larsson i Norrbo
1610	Nämndeman EXIe:2720 sid 418	Lasse Larsson i Norrbo
1612	Nämndeman EXIe:2720 sid 478	Lasse Larsson i Norrbo
1613	Nämndeman EXIe:2720 sid 504	Lasse Larsson i Norrbo
1614	Nämndeman EXIe:2720 sid 553	Lasse Larsson i Norrbo
1615	Nämndeman EXIe:2720 sid 577	Lars Larsson i Norrbo
1631	Roterings- och utskrivningslängd Västmanland 1631 Bild 441	Ingil Olofsson Olof hansson Olof Andersson
		Erik Larsson Hans Esbjörnsson förlänad? Hans Eriksson Lars Larsson Lars Svensson
1648	Qvarntuls och Mantalslängd Grangärde Lia:1 Bild 190	Johan Ersson Erik Ersson Lars Svensson Anders Persson Anders Hansson (Ändrat till Olof) Hans Larsson Olof Andersson gamle Olof Hansson Hans Esbjörnsson Erik Larsson Esbjörn Matsson och Nils Hans Persson

1653	Jordeböcker Kopparbergs län, SE/RA/55201/55201.23/12 (1653) Bild 182 sid 175	Hans Larsson 1/2 Olof Andersson 1/4 Hans Erichsson 1/4 Olof Hansson 1/4 Lars Svensson 1/4 Mats Esbjörnsson 1/4 Erich Larsson 1/4 Hans Esbjörnsson 1/4
------	---	--

PEDER OLOFSSON

Hustru

Barn:

Olof Pedersson

Simon Pedersson

OLOF PERSSON

Hustru:

Barn:

Mats Olofsson. Västerby vid Sunnansjö

Erik Olofsson

Peder Olofsson

1549 Kom för rätten beskedlig man Engelbrekt i Roma i Tuna socken och talade till Olof i Västerby och Hans i Norrbo om förnämnde Norrbo och sade att hans föräldrar hade det ått, dock kunde han det intet bevisa med brev eller bevisning utan sköt på vittne han hade i Lima, och var ärendet gammalt, så att ingen kunde det utfesta var i socknen bodde, och så beviste Olof i Vesterby sin rätt, så att en åtte det hemman, som hett Erick Jössesson, han åtte en son, hett Lasse Ericksson, han blev så död barnlös, honom ärvde så hans faders broders son, hett Peder Olsson, om sider bleve de så förente det de ville förnöja Engelbreket nu i Ludvika när som här först bleve på en fjärdepart att dem skall väll åtsämja

1596 Kom hustru Sigrid i Norrbo och talade till Per Nilsson i Kyrkbyn om någon jord som Per Nilssons fader Nils Jonsson som var hustru Sigrids broder hade löst efter sin fader syster, Jon Perssons syster Marit benämnd för 1 ko och 800 järn, och när hon blev död ärvde han henne så ... Nils Jonsson sin syster förnämnd Sigrid någon jord igen i Norrbo. Nu kom några ifrån Floda och klandra. Så var avsagt att var samma Flodakarlar jord igen i Norrbo, så skal hustru Sigrid gå till sin en sjättedel efter sin faders syster hustru Marit, men är det arv som hon

1607 Enligt domboken 1607-01-02 Mats Olofsson i Sunnansjö talade till sine bröders söner, som är Per och Erik Olofssons sönder, om en jordedel i Gärde, förebärande att han var där bördig till såväl som hans bröder. Då framlade Simon Eriksson samt hans medarvingar i rätten Herr Bengt Gissles dombrev daterat 1574 den 30 januari lydandes huru både Peder Olofsson och Erik Olofsson denna jordedel köpt hade av en benämnd Jon Pedersson för 80 mark och en ko, vilken Simon Pedersson var Peder, Erik och Mats Olofssons faderbroder. Denna Erik Jopssons dotter ärvde sin fader och moder, sedan dödde barnet, ärvde så Jon Pedersson sitt dotterbarn.
En släkttafva finns efter ärendet ³⁶⁹⁶

ERIK ÖSTENSSON

Hustru:

Barn:

Hans Eriksson

Lars Eriksson. Se nedan.

Mats Eriksson

Dotter Eriksdotter

Saköreslängd Dalarnas handlingar 1588. Affkortningen: Haver Erik Östensson i Norrboda uti Greng socken hafft fritt ett skattegoods som han besitter, för dhet han först oppfann Grengis Sölffvergruffva, på Kongl. Maj:ts

3695 Ting i Grangärde 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 69

3696 Ting i Grangärde 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 219

nådige behag. ^{3697 3698}

1588 Haver en bonde Erich Östensson i Norrbo i Gränge socken haft fritt sitt hemman på de han först fann upp Silvergruvan i förnämnde Gränge socken der på k M brev den 23 Juli 1590 ³⁶⁹⁹

Ett område norr om Brunnsvik vid Rösjön i Grangärde kallas Silvergruvan eller Selgruvan. Att Silvergruvan är gammal vittnar en karta från 1782 om. Där är den nämnd som "Ödelagd silverguva. I slutet av 1800-talet togs brytning upp igen, med en storhetstid på 1920-talet innan nedläggning 1935. Nils Erik Nordqvist har skrivit ett litet häfte om Silvergruvans senare historia. ³⁷⁰⁰

1600 Kom Jon Persson i Norrbo och haver belägrat Brita Östensdotter ibidem. Och är de både till tredje led som här efter förmåles skall skriva till Erik Rining?
En släkttavla är bifogad ärendet ³⁷⁰¹

1608 Hustru Karin Lasse Larssons hustru i Norrbo för hon haver rövat fikon, och på ³⁷⁰²

1608 Lasse Eriksson i Norrbo haver stulit en vändehake av Bengt Jonsson i Norrbärke och är i ³⁷⁰³

LASSE ERIKSSON

Son till Erik Östensson, se ovan.

Hustru: Från Sörvik

Barn:

Hans Holstensson i Vad beviste med goda skäl föranledes han 1612 haver köpt en systerdel med all dess lägenhet i förbenämde Vad utav sin syster Kirsten Holstensdotter för 4 fat osmundjärn. 1625 av sin systers man Olof Nilsson i Tunkarlsbo, såsom och av den andre sin systers man Hans Persson i Nor, ...

1631 har benämnde Hans Holstensson sig tillbytt och köpt dessa hemmansdelar i förbenämnde Vad, Lars Halvarsson i Moren för en brodersdel, Nils Eriksson i Starbo för 1 systerdel, Lars i Norbo? I Grangärde för 1 systerdel. Erik Frantzson i Karmansbo för 1 systerdel, hustru Kiersten i Norsa i Munktorp för 1 systerdel, Per Halvarsson i Sörvik för 1 brodersdel, H Sara Sahl Johan Halvarssons i Sörvik bytt jord med Hans Holstensson i Vad, Per Larsson med jord igen i Sörbo förnöjt haver, H... Halvarsdotter i Sörvik för 1 brodersdel, ³⁷⁰⁴

1608 Kom hustru Ingärd i Norrbo Hans Erikssons hustru ibidem och var kommen i rykte att hava brukat trolldomslast vilken ingen nu ville bestå ³⁷⁰⁵

1615 Kom Hans Eriksson i Norrbo i Grangärde socken och talade till Mats Östensson i Björnebo om ett jordebbyte som dess fäder sig emellan gjort haver förebärandes att Mats Östensson hade mera jord än som honom är utgivet hade Ausades att gode män skola vart där öfver och
Förnämnde Hans Eriksson bjuder upp nu första resan 1 spanneland jord i Norrbo. Köpt av Mats Östensson i Björnebo för ³⁷⁰⁶

1617 Kom Erich Hansson i Sörvik och talade till Lasse Larsson i Norrbo och Peder Olofsson i Västansjö om som S Berke Olofs hustru h Ingrid, en tid lång haft hafver, och hennes man förnämnde Olof henne gifvit hade, så bleve de nu på bägge sidor väl och rimligt förente med lasse larsson och Per Olofsson skole gifva Erich Hansson 3 fat järn och behålla samma ³⁷⁰⁷

1707 Erik Olsson och Per Ersson i Norrbo fordrade många års inestående utlagor av Mats Ersson och Göran Göransson ibidem, att njuta för den jord de ifrån salig Erik Östenssons ½ hemman darsammastädes nyttja, varmed så skall vara beskaffat, att bemälte Erik Östenssons hemman föll dess 3 söner Hans, Lars och Mats och en dotter till arv och delning, men då Mats igenom döden avgick, trädde hans änka i äktenskap med en benämnd Lars Svensson Västgöte, vilken för 120 år sedan påtog sig ¼ dels hemmans skatt för samma sina styvbarns 2/7

3697 Dalarnas handlingar 1588

3698 Vadfors, Kjell. "Grangärde. Byalängder 1628-1720, Domböcker 1547-1750 samt Födda, vigda, döda 1628-1730 mm. Utgivet på CD av Västerbergslagens Släktforskare."

3699 Dalarnas handlingar 1590:4 Bild 16

3700 Nordqvist, Nils-Erik. Silvergruvan. Ludvika, 1993.

3701 Ting i Grangärde 1600 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:7 sid 39

3702 Ting i Grangärde 1608 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 325

3703 Ting i Grangärde 1608 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 325

3704 Lagmansdombok Svea hovrätt Uppsala län EXIa:4 sid 236

3705 Ting i Grangärde 1608 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 325

3706 Ting i Floda 1615 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:10 sid 7

3707 Ting i Grangärde 1617 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 615

delar i samma hemman ³⁷⁰⁸

NORRVIK, GRANGÄRDE

Nedanstående tabell från Anders Winroth

1539	Dalarnas handlingar 1539:4 bild 176 (Uppslag 75)	Lasse Raffwalsson i Norregudwika Bengt Arwidsson ibid Desse ligger i Grenge socken och gör sin skatt till Norrbärke
1539-1552	Dalarnas handlingar 1539:41/2, 1541:9, 1542:8, 1543:9, 1545:5, 1546:12, 1547:10, 1549:13, 1550:4, 1551:3, 1552:8	Lasse Rafvalsson Bengt Arvidsson
1555	Dalarnas handlingar 1555:11	Lasse Rafvalsson Esbiörn Masson
1563	Dalarnas handlingar 15863:7 Bild 54	Lasse Raffualsson Enu gör han aff en hammarsmedh Esbjörn Olsson och Lasse Olsson (skada)
1569-1570	Dalarnas handlingar 1569:12, 1570:?	Lasse Raffualsson Arffue Bengtsson Brunswick: Olof Larsson 69), hustru Gärtrudhe (70
1571	Älvsborgs lösen längd 1571, Dalarna 3, fo. 10-16	Arffuid Bengtss Lasse Raffualsson Brunswyk: hustru Gertrud
1572	Dalarnas handlingar 1572:11?,	Tidecha Larsson Arffue Bengtsson
1573	Dalarnas handlingar 1573:10 (Hielpe Partzeller och tiondelängd)	Widica Hansson Arffued Benctsson Hustru Gertrud (i tiondelängden: "vidua"
1574-1575	Dalarnas handlingar 1574:?(Hielpe partzellerne och tiondelängde), 1574:9 (ärl. ränta) 1575:14 (tiondelängd, ärl ränta), 1576:2	Widica Hansson Arffued Benctsson Brunswick Suen Månsson, smelt(are)
1573-86	Dalarnas handlingar 1573:10, 1586:?	Widica Hansson Arffue Bengtsson Brunswyk: Mass Arffson
1592	Nämndeman Hela Dalarnas häradsrätt AI:2 sid 30	Vidick i Norrvik
1593	Nämndeman Hela Dalarnas häradsrätt AI:2 sid 111	Vidik i Norrvik
1591-1595	Dalarnas handlingar 1591:9, 1592:9, 1593:11, 1595:2	Widik Hannsson Arffuidh Bengtsson Bundsvick: Suen Månsson
1597	Dalarnas handlingar 1597:5	Widik Hannsson Arffue Bengtsson Brundzwyck: Mattz Arffuesson
1606	Nämndeman EXIE:2720 sid 303	Vidike i Norrvik
1607	Nämndeman EXIE:2720 sid 345	Widik i Norrvik
1609	Nämndeman EXIE:2720 sid 384	Vidik Hansson i Norrvik
1611	Nämndeman EXIE:2720 sid 458	Vidik Hansson i Norrvik
1614	Nämndeman EXIE:2720 sid 553	Widik i Norrvik
1615	Nämndeman EXIE:2720 sid 577	Widik i Norrvik
1631	Roterings- och utskrivningslängd Västmanland 1631 Bild 441	Peder Vidiksson 2 drängar h Sigrid 1 dräng
1648	Qvarntuls och Mantalslängd Grangärde Lia:1 Bild 190	Johan Brun Per Widichsson Hust Sigrid Nils Bengtsson
1653	Jordeböcker Kopparbergs län, SE/RA/55201/55201.23/12 (1653) Bild 182 sid 175	Per Widichsson Hust Sigrid

Ett tingsprotokoll från 1685 som gäller en tvist om arvsrätten till Klenshyttan ger en omfattande bild av släktförhållandena i Norrvik från tidigt femtonhundratalet. Detta har kommenterats av Björn Isheden i en artikel i Släktforskaren 1984. Beskrivningen av släktlinjen börjar med "att Arwed Matzon och Rafal Matzon twänne

bröder bodde i Norgowyk var på sin syda om Åån ibid.” ^{3709 3710}

1685 Bengt Andersson i Klenshyttan presenterade ett Kongl brev av d 27 dec 1607 der uti sahl Lars Arvidsson i Klenshyttan bebrevas på Klenshytte hemman och hyttställe. Nu beklagar han att andra arvingar ifrån Norrvik haver sig der jemväl inträngt, och dehlar med Lar Arvidssons arvingar i egendomen för någon lång tid, i medler tid detta kongl bref varit fördålt och avhållet synerligen genom en man Olof Ersson i Skeppmora, av vilken de det med stort besvär omsider igen... sedan både han och de andra Norrviksarvingarna alla sig var och en om sig med tingsconfirmatioer och fasta försäkra, och sökte utfå hans ..., det Lars Arvidssons barn som rätta arvingar äro till hemmanet måtte njuta kong brevet vid sin arvsrätt till godo och de andra arvingarna der ifrån skilde blifva. Svarandena exciperade, att det brev Lars Arvidsson tagit, voro skedt alla dess samarvingar till goda, ty Klenshytta varit brukat för ett boställe och lägenhet under Norrvik, dels liggande uppå allmenningen, och uppgaf Olof Persson i Norrvik släktlinien sålunda, att Arved Matsson och Rafvall Matsson tvänne bröder bodde i Norrvik var på sin sida om ån ibidem. Arved dotter Kirstin blef gift med en benämnd Bengt Larsson, dess sonson var Arved Bengtsson, hans son Arvedsson som Kongl brevet utvärkade. Andre broderns Rafwalls barn, Lars Rafwalsson sonnen, dess son Hans Larsson, hans son Widich Hansson, denne Widich arvingar äro nu dhe samma som Bengt Andersson kårade till, vilka inlade för sig bytes instrumentet som ... är d 28 april år 1662 och påföljande ting confirmation, begärde der vid blifwa behåldne, hellst som de denna jord mest bortbytt, och den sammanbytte jorden åter sedan fallen i flera arvsskiften.

1696*Den förste som der i Klenshyttan bodt hetat Mattes Arvidsson, han hade tvenne söner, Arvid och Rafael Mattssöner, sönerna så flyttat der ifrån lemnandes Klenshyttan öde, och byggt vid Norrgovik, en på var sida om Hyttebäcken.....* ³⁷¹¹

Norrvik, Raval Matsson

RAVAL MATSSON

Hustru:

Barn:

Lasse Ravalsson. Se nedan.

LASSE RAVALSSON

Son till Raval Matsson, se ovan. Död ca 1575. Bergsfogde i Västerbergslagen åtminstone 1550-1558.

Hustru: Ingrid. Hade arvjord i Starbo, Norrbärke som hennes son sålde på hennes vägnar. ³⁷¹²

Hustru: Marit

Barn:

Hans Larsson. Norrvik. Se nedan.

Marit Larsdotter. Malma socken.

Ingeborg Larsdotter.

Brita Larsdotter. Gift med Hans Jonsson i Fline, Husby. Barnlös.

TidikLarsson. Endast i årliga räntan för Norrvik 1572.

NN Larsdotter. Gift med Jon Larsson, förmodligen med hemvist i Gläse, Söderbärke. Moder till Sigrid Jonsdotter gift med Holsten Andersson i Kallmora, Norberg och till hustru Sara i Norrhörende. ³⁷¹³

NN Larsdotter. Dotter Karin, gift med Erik Olofsson, Länsman i Sunnansjö, Grangärde.

Saköreslängd 1551 Dalarnas handlingar Lasse Raffualsson haffue för sin dotter, hon låg i skyldskap medh sin broder, penningar ---- 100 mark ³⁷¹⁴

Lasse Ravalsson utmärkte sig vid taxeringen till Älvsborgs lösen (1571) genom sin förmögenhet. Hans taxering uppgick till en tredjedel av hela socknens skattesumma. 1558 uppfördes av kronan den första tackjärnshyttan i Grangärde, vid Ludvika ström. Lasse Ravalsson tycks ha varit en föregångsman i trakten, eftersom han omkring 1560 låtit bygga en tackjärnshytta och stångjärnsmedja. Redovisningen här av Lasse Ravalsson och hans ättlingar bygger på en artikel av Anders Winroth i tidskriften Släktforskaren 1983 ³⁷¹⁵

1593 Kom hustru Marit i Norrvik och bjöd upp en täkt som hennes man henne bebrevat hade, benämnd norra tåkten, om det var någon i släkten som den ville till sig köpa, så bjöd hennes måg Widik, Hans son efter, och vore

³⁷⁰⁹ Isheden, Björn: Bidrag till Norrviks och Klenshyttans historia. Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 10 (1984): 1-3.

³⁷¹⁰ Ting i Grangärde 3-4 feb 1685 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparberg EXIe:2745 sid 873

³⁷¹¹ Ting i Grangärde 1696 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2759 sid 706

³⁷¹² Ting i Norrbärke 7 apr 1617 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparberg EXIe:2720 sid 615

³⁷¹³ Ting i Grangärde 18 feb 1615 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:10 sid 42

³⁷¹⁴ Dalarnas handlingar 1551

³⁷¹⁵ Winroth, Anders: Lasse Ravalsson i Norrvik och hans släkt. 1983

så förlikade att han skulle giva hustru Marit 10 fat järn. Lovades brev. ³⁷¹⁶

Text till släkttavlan finns i domboken 1596 med hänvisning till domboken 1595

Kom hustru Malin Widiks i Norrvik och talade till sin sonhustrus styvfader Mats Persson i Persbo om en röjning liggandes norr ifrån Persbo. ... hustru Karin Larsdotter benämnd icke måtte hava sin del i samma röjning så rannsades at Karins fader Lasse Bengtsson, han åtte 3 döttrar, Karin,, Anna och Margareta, så blev Lasse Bengtsson död som jorden åtte i Persbo, nu blev Anna och Margareta döda så ärvde Lasse Bengtssons hustru, som är Karins moder, hustru Karin benämnd halvparten med sin dotter Karin och nu haver hustru Karin haft allt hemmanet sitt hop i många år och nu haver Lasse Bengtssons hustru gått på ett annat gifte och fick denne Mats Persson och haver nu uppröjt denne förnämnde röjning medan oskipt var så den Karin Larsdotter vill så mycket i röjningen som hon ärvde i bolbyn. Nu blev Lasse Bengtssons broder, Erik Bengtsson död barnlös. Så levde hans broders barn som är Nils Bengssons barn och Karin samt Margareta fick nu ärva honom sin faderbroder, nu blev Margareta död barnlös som före står så kom Karin Larsdotter till at ärva halva parten efter Margareta och halvparten med ... benämnd hustru JoKarin Mats Persson i sin faders broders jord, men Anna --- syster blev död förra ... (inget mer skrivet) ³⁷¹⁷

1597 Widik Hansson i Norrvik bjuder upp en systerdel i förnämnde Norrvik, köpt av sin faderssyster Marit Larsdotter i Malma socken för osmundsjärn 6 fat

än en systerdel ibidem, av Erik Olofsson i Sunnansjö, för osmundsjärn 5 fat

än av Ingborg Larsdotter för sin systerdel upburit osmundsjärn 5 fat

än av en systerdel av Sara Jonsdotter och Sigrid Jonsdotter, för osmundsjärn 5 1/2 fat

än en systerdel ibidem av Hans Jonsson i Fline i Huseby socken uppburit 5 fat ³⁷¹⁸

1597 bjuder Widik Hansson upp fem systerdelar i Norrvik på tinget i Grangärde

Anders Winroth och Tommy Petré har i ett antal artiklar utifrån detta kartlagt de första leden av ättlingar efter Lars Ravalsson i Norrvik ^{3719 3720 3721 3722}

1598 Hustru Malin i Norrvik f r på Hans Larsson i Sörvik ³⁷²³

1600 Jöns Larsson i Ludvika talade till Widik Hansson i Norrvik om ett  nge, Eskils  nge benämd. . Då bekände Nils i Marnäs att samma  nge ägde en benämd Eskil i Ludvika, vilken pantsatte samma  nge till Olof Klemetsson i Marnäs. Sedan l ste f rben md Nils fader, Nils Arvidsson benämd samma  nge till sigh, sedan l ste Lasse Ravalsson samma  nge till sigh, som var Widiks fader fader efter at nu  r kommit till 7 eller 8 mann gav han vissord i handom haver vittfares emellan dem i Pederboo,  n vilken som först  r orsak till någon tr ta dem emellan synderlig om then gamla med Bengt Arvidsson, skall böta 40 daler. ³⁷²⁴

1603 Kom Erland i Gonäs och talade till Widik i Norrvik om en  ng liggandes vid gladeängen,  skiels ngen benämd, förebärandes att en benämd Eskil samma  ng bortpantat hade till gamle  ffue?son i Marnäs, det och Nils Nilsson vittesbrev och f rm ler, vilken var f r emde Nils Ravalssons son, att det hans fader hade det i pant f r 1300 osmundsjärn, och sedan l ste Åskiel det igen och sedan pantsatte till Lasse Ravalsson i Norrvik, vilken var Widik Hanssons fader fader. Nu föregav Erland att han hade köpt det hemmanet Ludvika, som Eskil av benämd Eskils dotters sonson benämd Jöns Larsson därsom och  tte Erlands dotter till äkta som linjen under rätt visandes. Efter nu så länge otalt  r, gav dem vid ord i handen haver som jordabalken

En släkttavla finns bifogad ärendet där vänstra sidan utg r från Eskil, han har dottern Sisillia Eskildsdotter gift med Erik. De har sonen Lars Eriksson gift med Brita. De har sonen Jöns Larsson gift med Anna Erlandsdotter. På högra sidan utg r tavlan från Lasse Ravalsson, som har sonen Hans Larsson som har sonen Widik Hansson. ³⁷²⁵

1603 Widik Hansson i Norrvik bjuder upp en systerdel ibidem med hytta och smedja köpt av sin m g och syster Anders Jonsson i Sundfiske och hans hu Anna Hans dotter f r osmundsjärn 15 fat och ett hudra och en sked väger 3 lod ³⁷²⁶

Petter von Benningen tycks även ha haft för vana att byta ut sina riddjur när det passade honom. Hustru Ingrid (Ingeborg) i Söderbärkes kyrkby hade köpt en häst för sex fat osmundjärn. Denna bytte han till sig och gav henne

3716 Ting i Grangärde 1593 Hela dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 111

3717 Ting i Grangärde 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 69

3718 Ting i Grangärde 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 164

3719 Winroth, Anders Arvet i Norrvik 1. Credentzet och de femton systerdelarna. 2005

3720 Winroth, Anders. Arvet i Norrvik 2. Lasse Widiksson i Norsa, Munktorps socken. 2005.

3721 Petré, Tommy. Ett hus på Köpmangatan, del 2. 2006.

3722 Petré, Tommy. "Länsman Anders Larsson i Nor och hans första hustru". Sl kttforskaren, nr 92 (2004).

3723 Ting i Grangärde 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 146

3724 Ting i Grangärde 1600 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:7 sid 40

3725 Ting i Grangärde 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 141

3726 Ting i Grangärde 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 140

istället en "utgammal kamp". Eftersom denna häst var oduglig sålde hon den och fick då inte mer än tre daler.³⁷²⁷
³⁷²⁸Vid ett annat tillfälle bytte han istället en ung häst mot en gammal med Hans i Djupkärra. Eftersom Hans klagar får man förmoda att det var något fel på den häst han fick. Petter tycker att det är märkligt att Hans, trots att de har träffats vid tinget, inte har talat med honom om detta. Även Olof Larsson i Lerendeboda fick besök av Petter. Här tog han fet och välfordrad oxen värd fem och ett halvt fat järn och gav istället en "ringa och mager ox" Widik i Norrgövik samt Hans och Nils i Pedersboda i Grangärde socken hade blivit påtvingade att fodra fyra stycken av Petters oxar. Tydligt var det ont om foder detta år och de klagar att då han inte har hämta hem sina oxar lider deras egen boskap stor nöd.^{3729 3730}

1615: Kom M Erik Holstensson i Kallmora talade till Widik Jonsson i Norrvik om en systerdel liggandes i Fline som kom M Eriks moders moders syster till, hustru Brita Larsdotter som var Lasse Ravalssons dotter i Norrvik och haver hennes man Hans Jonsson som solde hennes del i Sunnansjö och lovade ...hennes jord i Huseby, samme Hustru Brita ätte inga barn, därför kom hennes syskon samma jord till arv och nu Anders Jonssons måg i Sundfiske faste därpå vilkens hustru är Widik Hanssons systerdotter, och förebar att Widik haver lovat honom samma systerdel all sammans, men nu bekende Widik han icke mer haver lovat, än så mycket Widik tillkom men icke M Eriks moders moders systerdel.^{3731 3732}

1617 Kom H Malin (Hans Larsson överstuket) i Norrvik och talade till Hans Larsson i Starbo om en systerdel som hon sade hennes mans faders moder h Ingrid tillfallen var. Då ransakades och Widik Hansson, som är h Malins mans fader, Hans Larsson haver upburit på sin Moders vägnar förnämnde h Ingrid 5 fat osmundsjärn, nu afsades att detta så länge oklandrat ståndit haver, skulle nu Hans Larsson giva h Malin 1 fat osmundsjärn till de förre vore avgivet, nu vittnade Israel i Kolviken samt några andra gamla män, att på samma Starbo haver varit dombrev på, men när Starbo brann, brunno samma brev.³⁷³³

Släkttaflan i lagmansdomboken från 1619 visar att det dessutom har funnits en dotter till Lasse Ravalsson och Ingrid som i sin tur blev mor till Karin, gift med länsmanen Erik Olofsson i Sunnansjö, Grangärde.³⁷³⁴

HANS LARSSON

Son till Lasse Ravalsson, se ovan. Dog förmodligen före sin far.

Hustru:

Barn:

Widik Hansson. Se nedan.

WIDIK HANSSON

Sonson till Lasse Ravalsson, se ovan. Död 1628 i Norrvik.

Hustru: Malin E...dotter

Barn:

Brita Widiksdotter. Gift med Nils Nilsson i Marnäs, Norrbärke.

Elisabet Widiksdotter. Gift tre gånger och bosatt i Stockholm. Se vidare Färna, Gunnilbo

Hans Widiksson. Gift i Persbo, Grangärde med Karin Larsdotter, dotter till Lasse Bengtsson

Ingrid Widiksdotter, levde fortfarande 1651, gift med Peder Jonsson i Våbäck, Morbygge fjärding, Stora Tuna.

Karin Widiksdotter, död 1636, gift med Knut Persson i Östanmyra.

Kerstin Widiksdotter, död 1638, gift med Nils Nilsson i Persbo

Lars Widiksson Norsa Munktorps socken. Död mellan 1627 och 1631, gift med Kerstin Halvarsdotter. Övertar vad som förmodligen är Lars mor Malins arvejord i Norsa, Munktorp. Se även Sörvik, Grangärde.

Olof Widiksson. Död före 1633 (Ev borgare i Köping)

Per Widiksson. Se nedan.

Sara Widiksdotter. Gift med Johan Halvarsson i Sörvik

Sigrid Widiksdotter. Död 1656. Gift med Per Arvidsson i Norrvik

Ett flertal artiklar har skrivits kring Widik Hanssons hustru Malins ursprung. Sammanfattningsvis kan sägas att hon förmodligen var dotter till Lasse Ravalssons hustru Marit i ett tidigare äktenskap, men att inte säkra

3727 Svea Hovrätt, Huvudserie [Liber causarum], SE/RA/420422/01/E VI a 2 aa/1 (1615), bildid: A0067920_00195

3728 Svea Hovrätt, Huvudserie [Liber causarum], SE/RA/420422/01/E VI a 2 aa/1 (1615), bildid: A0067920_00197

3729 Svea Hovrätt, Huvudserie [Liber causarum], SE/RA/420422/01/E VI a 2 aa/1 (1615), bildid: A0067920_00198

3730 Ekberg, Göran. Fogden Petter von Benningen. 2019. <https://gorek.se/artiklar.html>

3731 Ting i Grangärde 18 feb 1615 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:10 sid 42

3732 Ting i Grangärde 1615 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 577

3733 Ting i Norrbärke 1617 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 615

3734 Lagmansting 1619 Svea hovrätt Västmanlands län EXIa:12 Bild 14150 Sid 481

uppgifter finns om hennes far. ^{3735 3736 3737 3738}

PER WIDIKSSON

Son till Widik Hansson. Död 1668 i Norrvik. 84 år.

Hustru: Karin Halvarsdotter. Död 1673. 81 år.

Barn:

Erik Persson. Född 1630 i Norrvik. Se nedan.

Widikindus Petri Granagrius. Född 1628 i Norrvik. Död 1680 i Nås. Kyrkoherde i Nås. ³⁷³⁹

Anna Persdotter. Gift med Daniel Israelsson i Snöån, Norrbärke.

1656 den 21 och 22 Juli. Lät Pehr Widichsson i Norrgowik första resan uppbiuda en systerdehl ibidem, inlöst aff sin systerdotter, Malin Pehrdsdotter. Uppbiöds och första resan en Brita Pehrdsdotters systerdehl ibidem, som hennes moderbroder, Pehr Widichsson hade aff henne köpt.

1666 den 23 Juni. Uppo hustru Malin Pehrdsdotters begiäran i Brunswik om skattning på den jorden som är bytt ifrån Norrgowik till Brunswik, tillordnades Pehr Mårtensson i Sunnansjö och Joen Ersson i Kyrkobyn, det att förätta på en lägligh tidh.

1669 den 2 och 3 Aug. Hustru Malin Pehrdsdotter i Brunnsvik begärte ny räkning och skattning uti Klenshyttan, emedan hennes moder hade varit der i byen arffallen till någon jord. Befants aff ett breff daterat den 29 Aug.

1651 hustru Malins moder, hustru Sigrid, varit för sin bördsrätt där utförlikt medh 10 faat osm.jern och ett skeppund stångjern, såsom och därefter alla arffingarna jorden sönderbytt emellan efter hvars och ens lösning.

1670 den 19 och 21 Juni. Insinuerade Stadsfiskalen i Westerås Lars Nilsson, uppå Borgmestaren Adolph Willems vegnar en lagmansdom dat. 2 Sept. 1669, uti hvilken hustru Malin, Nils Olssons enkia i Brunswik, ifråndömmes aff hemjorden som aff skoghen. Ånkan svarade det hon ännu ej fått sitt der på utlagde jern. Erich Larsson ibidem, som närmast är i börden, har hemmanet till sigh köpt aff Adolph Willemsson.

1671 den 18 och 20 Febr. Ankom för Rätten Knut Andersson i Mehlingh och Norbergs sochn, insinuerandes en obligation dat. 28 Jan. 1638, deruthi Matts Arfvidsson, fardom boende i Brunswik, bekiänner sigh skyldigh till sin mågh, Knuts svärfader Erich Månsson i Folkesta i Dingtuna sochn, 36 skeppund stångjern. Begiärandes nu emot samma gjäldspretention blifva inlåtna i Brunswikshemmanet. Nils Olssons änka i Brunswik, hustru Malin Pehrdsdotter, och Erich Larsson ibidem, insinuerade Erich Månssons till Nils Bengtsson i Norrgowik och hustru Malins man, Nils Olsson i Brunswik, öfverlåtne köpebreff af dato 10 Jan. 1646 på hela Brunswikshemmanet, emot den gjäld hemmanet varit graverad medh, och de hade betalt.

Grangärde 1671 18-20 feb Johan bälgmakare ”kärade på länsmannen Anders Larssons och hans söners vägnar i Nor uti Söderbärke till Per Widikssons arvingar i Norrgowik om en systerdel jord ibidem i arv tillfallen efter modern. Widik Persson menar att de fått betalt och hänvisar till en köpeskrift från 29 augusti 1655 och ett fastebrev från 7 februari 1656.

22 juli 1656 köpte han ytterligare en del av Norrvik, nu från sina systerdöttrar Malin och Brita Persdöttrar. Det köpet fick han fastebrev på 28 januari 1661. ^{3740 3741}

ERIK PERSSON

Son till Per Widiksson. Född 1620 i Norrvik. Död 1704 i Norrvik

Hustru: Rebecka Jonsdotter. Född i Gonäs. Död 1674 i Norrvik.

Hustru: Anna Eriksdotter. Född 1636 i Amsberg

Norrvik, Arvid Matsson

ARVED MATSSON

Hustru:

Barn:

3735 Isheden, Björn: Var Widik Hansson gift med sin faster? 1985

3736 Winroth, Anders: Var Widik Hansson verkligen gift med sin faster? 1986

3737 Isheden, Björn: Varning för 1500-talsanor födda på 1900-talet! 1995

3738 Vadfors, Kjell: Kom Widik Hanssons hustru från Stockholm eller Munktorp? 1996.

3739 Ekström: Västerås stifts herdaminne II:1 sid 878

3740 Petré, Tommy. ”Länsman Anders Larsson i Nor och hans första hustru”. Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 92 (2004).

3741 Petré, Tommy. ”Länsman Anders Larsson i Nor och hans första hustru, del 2”. Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 93 (2004).

Kerstin Arvedsdotter. Se nedan.

BENGT LARSSON

Måg till Arved Matsson, se ovan.

Hustru: Kerstin Arvedsdotter, dotter till Arved Matsson, se ovan.

Barn:

Arved Bengtsson. Se ovan.

ARVED BENGTTSSON

Son till Bengt Larsson, se ovan.

Hustru: Ingeborg tidigare gift med Peder Olofsson i Gärde, Grangärde

Barn:

Lars Arvedsson. Se nedan.

Per Arvedsson.

Bengt Arvidsson. Se nedan

1599 Arvid Bengtsson i Norrvik bjuder upp ett hemman benämmt Brunnsvik igenlöst på sin sons hustrus vägnar, Barbro Svensdotter benämnd först löst av Widik Hansson för 5 ½ läst osmundsjärn och 200 och Per Hansson på Hemshyttan uppburit 18 fat för den del som han i pant har samma 7 lästar 8 fat järn uppbär Bengt Jonsson i Malung 900 för den del ³⁷⁴²

1602 Kom Erich Olofsson samt Mats Olofsson i Gäle samt deras broders hustru, hustru Ingeborg, salig Peder Olofssons i Gäle, inför rätta, där Erich och Matss talade till förnämnde hustru Ingeborg om något arv efter deras broder, förnämnde Per Olofsson. Då bevises att Per Olofsson samt hustru Ingeborg hade givit var annan all den afling både i löst och fast, så att den längre lever skall behålla samma afling, men när de döda vore båda, haver deras förord warit dem emellan, då skulle hans arvingar ärva två delar och hennes tredingen. Men efter hustru Ingeborg på annat giftemål ville nu, förnemde Erik och Matts Olsson hava samma arv, så voro de på båda sidor anviste sig härom förena med några goda män, det de ej kunde förmås, utan kommo in för rätten och sade sig på båda sidor skjuta detta ärende till nämnden vad de därom döma kunde, då ville de på båda sidor rätta sig med detta. Doch rannsakades härom och sedan samtycktes att hustru Ingeborg samt den man som hon nu bekommit haver benemd Arvid i Norrvik. de skall giva Erik och Mats 3 läster osmundsjärn och sedan behålla allt bo i lösören som Peder Olsson ägde, men all den aflingsjord samt de hus Peder och hustru Ingeborg uppbuygt haver brytes i två delar, halvparten hustru Ingeborg och halvparten Mats och Erik Olsson, och skall hustru Ingeborg behålla en liten stuga över allt bytte Den förlikning dömdes fast, så att Peder Olofssons arvingar haver inte våld efter mer samma arv klandra. Desslikes skall och Mats Olofsson vara delaktig i den jord som Peder och Erik köpt hade, och Lasse Jopssons brev utvisar.³⁷⁴³

LARS ARVIDSSON

Son till Arvid Bengtsson, se ovan. Död 1655 i Klenshyttan. 89 år.

Hustru: Malin. Död 1634.

År 1607 fick Lars Arvidsson i Norrvik kungligt brev på Klenshyttehemmanet, dit han flyttat.

Lars Arvedssons ättlingar i Klenshyttan redovisas vidare i Björn Ishedens artikel.³⁷⁴⁴ Ett nummer av tidskriften Släktforskaren från 1995 behandlar också Klenshyttan och där redovisas Kjell Vadfors byalängder som berör byn³⁷⁴⁵

PER ARVIDSSON

Son till Arved Bengtsson, se ovan.

Hustru: Sigrid Widiksdotter. Dotter till Widik Hansson, se ovan.^{3746 3747}

BENGT ARVIDSSON

Son till Arvid Bengtsson

Hustru:

Barn:

Lasse Bengtsson

1615 Kom Lasse Bengtsson i Norrvik klagade till Halvard i Persbo om sin jordedel wed Dandwiken? I Persbo, som hans fader Bengt Arvidsson fordom påbyggt haver, och är dem utsynt. Nu ville icke samma Lassa låta sig der med

³⁷⁴² Ting i Grangärde 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 147

³⁷⁴³ Ting i Grangärde 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 54

³⁷⁴⁴ Isheden, Björn: Bidrag till Norrviks och Klenshyttans historia. 1984.

³⁷⁴⁵ "Klenshyttan". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 57 (1995).

³⁷⁴⁶ Winroth, Anders. "Arvet i Norrvik I. Credentzet och de femton systerdelarna". Släktforskaren nr 94 (2005).

³⁷⁴⁷ Vadfors, Kjell: Kom Widik Hanssons hustru från Stockholm eller Munktorp? 1996.

nöja utan nu lade under lagmannen ³⁷⁴⁸

PERSBO, GRANGÄRDE MED LANDFORSSEN

De äldsta kända släktförhållandena i Persbo har utretts av Anders Winroth i artikeln Persbo från 2005 som finns tillgänglig fritt på internet via Genealogiska samfundet, samt i en artikel i Släkt och hävd 1984 av Björn Isheden: En rannsaking år 1686 i Persbo, Grangärde. De äldsta leden i nedanstående framställning bygger på dessa.

Lilian Gustavsson, ägare till en gård i Persbo, har gett ut en bok som innehåller ett omfattande material om Persbos utveckling fram till sekelskiftet 1800/1900, med många värdefulla fotografier. Till släktforskningsmaterialet har bl a Lisa Norman bidragit, samt att Kjell Vadfors byalängder använts.

Nedanstående tabell från Anders Winroth

1539	Dalarnas handlingar 1539:4 ½ bild 176 (Uppslag 75)	Bengt i Persbo Lasse Persson ibid Desse ligger i Grence socken och gör sin skatt till Norrbärke
1541-1543	Dalarnas handlingar 1541:9, 1542:8, 1543:9	Benct Halvar
1545-1551	Dalarnas handlingar 1545:5, 1546:12, 1547:10, 1549:13, 1550:4, 1551:3	Benct Nilsson (från 1549 eller något senare) Lasse Persson
1552-1555	Dalarnas handlingar 1552:8, 1555:11	Benct Nilsson Halvar Larsson
1563	Dalarnas handlingar 15863:7 Bild 54	Nils Bengtsson Halfward larsson En uthjorh benämnd Gonäs
1569-1574	Dalarnas handlingar 1569:12, 1570:?, 1572:11?, 1573:10;1574:9	Knudh Joel Larsson (knict 69, 70) Lasse Ersson (knict 69,70) vtiord Godenäs
1575-1576	Dalarnas handlingar 1575:14, 1576:2	Knutt Joel Larsson Per Monsson vtiord Godenäs vtiord Forsby
1571	Älvsborgs lösen längd 1571, Dalarna 3, fo. 10-16	Lasse Ersson Joel Larsson Knuth Anderss Jon Månsson
1573-1575	Dalarnas handlingar 1573:10 1574:? (Hielpe partzellerne och tiondelängde)	Knuth Joel Larsson Lasse Ersson (I tiondelängderna 1574 förekommer "Knut och Jöns" och även Joel Larsson och Lasse Ersson)
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 59	Tomas Andersson Jöns Månsson Joel Larsson Per Nilsson Halward Hermansson
1584	Dalarnas landskaphandlingar 1584:13 Bild 44	Mats Persson Jöns Månsson Joel Larsson Halward Ersson Halward Hermansson
1586	Dalarnas handlingar 1586:?	Hans Widikson Nils Nilson Joel Larson Haluard Oloffson Haluard Hermansson
1592	Nämndeman Hela Dalarnas häradsrätt AI:2 sid 30	Jöns i Persbo Jon Larsson ibidem
1591-1593, 1597	Dalarnas handlingar 1591:9, 1592:9, 1593:11, 1597:5	Mats Persson Nils Bengtsson (Kanske felaktigt 97?) Jon Larsson Halffuar Eriksson Halffuar Härmansson
1595	Dalarnas handlingar 1595:2	Mats Persson Nils Nilsson Jon Larsson

		Halffuar Eriksson Halffuar Härmansson
1602	Nämndeman EXIe:2720 sid 53	Halvuard Hermansson i Persbo Nils i Persbo
1603	Nämndeman EXIe:2720 sid 140	Halvard i Persbo
1605	Nämndeman EXIe:2720 sid 255	Nils i Persbo
1607	Nämndeman EXIe:2720 sid 345	Nils i Persbo
1609	Nämndeman EXIe:2720 sid 384	Jon i Persbo
1610	Nämndeman EXIe:2720 sid 418	Nils i Persbo
1611	Nämndeman EXIe:2720 sid 458	Halvard Hermansson i Persbo Nils Nilsson i Persbo Jon Larsson i Persbo
1613	Nämndeman EXIe:2720 sid 504	Nils i Persbo
1614	Nämndeman EXIe:2720 sid 553	Halvard i Persbo
1615	Nämndeman EXIe:2720 sid 577	Halvard Hermansson
1617	Nämndeman EXIe:2720 sid 615	Halvard i Persbo
1631	Roterings- och utskrivningslängd Västmanland 1631 Bild 441	Widik Halvardsson 1 dräng Halvard Hermansson (utgammal) Hans Vidiksson 1 dräng Peder Nilsson 1 dräng Nils Nilsson blind Hans Jonsson Halvard Olofsson Hennik Spelbosson
1648	Qvarntuls och Mantalslängd Grangärde Lia:1 Bild 190	Widich Halvardsson Anders Halvardsson Hans Halvardsson Hans Jonsson Johan Hänica Spelbosson Hans Widichsson Olof Nilsson Erik Olsson Anders Persson Halvard Olsson Lars H Nils Halvardsson Per Ersson Jöns och Mats Jönsson
1653	Jordeböcker Kopparbergs län, SE/RA/55201/55201.23/12 (1653) Bild 182 sid 175	Halvar Hermansson 1 Efter Kongl Majst bref d 11 sept 1649 Hans Remmus? Köpt under Bergfrälse Halvar Olsson 1/4 Hennika Spelbosson 1/4 Hans Jonsson 1/4 Hans Widichsson 1/2 Nils Nilsson 1/2 Efter Kongl Majst bref d 11 sept 1649 Hans Remmus? Köpt under Bergfrälse Anders Halvarsson 1/4 Anders Pedhersson Skattlagt 1643

NILS JONSSON

Död före 1539 i Persbo, Grangärde

Hustru: NN

Barn:

Bengt Nilsson. Se nedan

Per Nilsson. Se nedan

Jon Nilsson. Se nedan

Ingeborg Nilsdotter

Persbos äldste kände inbyggare hette alltså Nils Jonsson. Han torde vara född i mitten av 1400-talet, och död före 1539. Det tycks vara till honom som Jon Anderssons i Sörvik får pantsatt sitt hemman. Jon Andersson och hans bröder lånade 1549 pengar av kronan för att lösa igen hemmanet. De tycks emellertid inte löst igen hela hemmanet. Nils Jonssons söner Bengt och Per får nämligen 1550 fasta (lagfart) på "Storeteckt" och "Munkebakka" i Sörvik, vilka deras "ffadr hadhe j pant" av Jons far. Också det faktum att Nils' son Per flyttade till Sörvik tyder på detta. ³⁷⁴⁹

3749 Winroth, Anders. Persbo. Genealogiska nätbiblioteket 2005:1. Vadstena: Svenska Genealogiska Samfundet, 2005.

I domboken 1615 i ett ärende rörande ägorätten till skog i Stimmerbo, Norrbärke ges en bild av Nils Jonssons ättlingar i fyra led. Kom Halvard i Persbo och talade till Hustru Anna i Stimmerbo samt flera av hennes medarvingar om ett byte, som deras föräldrar gjort sig emellan..

Nils Jonsson, han ägde Persbo, han hade 3 söner och 1 dotter nämligen Peder Nilsson, Bengt Nilsson, Jon Nilsson och Ingeborg Nilsdotter.

Peder Nilsson hade en son Lasse Persson, Lasse hade en dotter Karin, Karin hade en son, han hette Hans Jonsson, som lever.

Bengt Nilsson han hade en son Olof Bengtsson, Olof hade en dotter hustru Anna i Stimmerbo.

Jon Nilsson hade en son Per Jonsson, han hade en dotter Britta, hon hade en son Halvard som lever.

Ingeborg Nilsdotter hade en son Halvard, Halvard hade en dotter Kirsten. Kirsten hade en dotter Karin, som nu är Halvards hustru. ³⁷⁵⁰

Persbo, Nils Jonssons son Bengt Nilsson

BENGT NILSSON

Son till Nils Jonsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Olov Bengtsson. Se nedan. Fick sin del i Stimmerbo enl släkttavlan i Dalarnas dombok.

Nils Bengtsson. Se nedan. Fick sin del i Persbo enl släkttavlan i Dalarnas dombok

Erik Bengtsson. Fick sin del i Persbo enl släkttavlan i Dalarnas dombok. Inga barn

Lasse Bengtsson. Se nedan. Fick sin del i Österbo enl släkttavlan i Dalarnas dombok.

Sigrid Bengtsdotter

En släkttavla utgående från Bengt Nilsson finns i Dalarnas dombok 1594-1595. ³⁷⁵¹

Kom hustru Karin, Nils Bengtssons i Persbo, och talade till Lasse Svensson i Hagge om ett torp Östensboda, vilket en benämnd Bengt Nilsson köpt haver enligt Jöns Perssons dombrev av den 20/2 1551. Framkom att alla Bengt Nilssons barn haver kastat lott sig emellan, så att Nils Bengtsson fick sin del i Persbo, Erik Bengtsson och Olof Bengtsson fick sin del i Stimmerbo, vilken var Lasse Svenssons hustrus fader, hustru Karin benämnd och Lasse Bengtsson fick sin del i Östensbo. Avsades att Östensboda skulle lyda till dem som fick sin del i Stimmerboda, och den kom på Olof Bengtssons del. Skulle således Lasse behålla samma Östensboda. ³⁷⁵²

Persbo, Nils Jonssons son Bengt Nilsson, sonen Olov Bengtsson

OLOV BENGTSSON

Son till Bengt Nilsson, se ovan. Fick sin del i Stimmerbo enligt släkttavlan i Dalarnas dombok.

Hustru: Marit Henniksdotter. Född i Vad, Söderbärke. Död i Persbo, Grangärde eller Stimmerbo, Norrbärke.

Dotter till Hennike Bengtsson i Vad.

Barn:

Anna Olovsdotter. Gift med Anders Ingevallsson i Stimmerbo, Norrbärke. Se Stimmerbo

Karin Olovsdotter. Gift med Lasse Svensson i Hagge, Norrbärke.

I gårdsarkiv från Vad finns bevarat ett brev från 1578, om hur Peder Henriksson i Vad löser in gården från sin syster Rigmor Henniksdotter, sin systerson Olof Hindersson i Köping, sin brorson Hans Evriksson i Bennebo, Norberg och sin aulidna syster Marit Henniksdotters dotter Anna Olofsdotter, gift med Anders Ingevaldsson i Stimmerbo, Norrbärke. Utlösningen av Anders Ingevaldsson nämnes även i en annan odaterad handling som också nämner Peder Hennikssons son Holsten. Där finns också ett fastebrev från 1586 för Peder Henniksson på inlösning av en brodersdel i Vad från Hans Evriksson och fyra systerdelar från Brita, Kerstin, Maria och Anna Evrikdsdotter. ³⁷⁵³

Persbo, Nils Jonssons son Bengt Nilsson, sonen Nils Bengtsson

NILS BENGTSSON

Son till Bengt Nilsson, se ovan. Fick sin del i Persbo enligt släkttavlan i Dalarnas dombok

Hustru: Karin

Barn:

Nils Nilsson. Se nedan.

3750 Ting i Norrbärke 16 feb 1615. Hela Dalarnas tingslags häradsrätt. AI:10 sid 40

3751 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 158

3752 Ting i Grangärde 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 57

3753 Gillingstam, Hans: Byn Vad i Söderbärke. Släkt och Hävd 1971:1

NILS NILSSON

Son till Nils Bengtsson. Se ovan. Död 1633 i Persbo.

Hustru: Kierstin Widiksdotter. Dotter till Widik Hansson i Norrvik, Grangärde. ³⁷⁵⁴

Barn:

Per Nilsson. Se nedan

Elisabet Nilsdotter. Gift med Anders Pärsson. Se nedan.

Olof Nilsson

ANDERS PERSSON

Född 1611 i Norberg

Hustru Elisabet Nilsdotter

1594 Per Persson skomakare på gården fäste lag, för hustru Kiersten Nils Nilssons i Persbo, och gick dem 12 januari anno 95 med desse gode män ... Den som dem här efter för för inte något bevis finns ³⁷⁵⁵

1606 Nils i Persbo haver ej velat fara croonans ärende i det att han när av bergsfogden tillsagt att han samt hans grannar skulle hjälpa till att upp några i från malmberget att cronans malm kund fordras till hyttorna. Haver och med det samma andra hans grannar sig sammaledes förtagit efter att han ej ville åtta sig foro ej heller de åstad afsades efter 15 capital i gårdsrätten fengelse vid vatten och bröd ^{3756 3757}

PER NILSSON

Son till Nils Nilsson, se ovan ³⁷⁵⁸ Död 1635 i Persbo, Grangärde.

Hustru: Karin Ersdotter. Dotter till Erik i Mårtsbo, Söderbärke.

Barn:

Brita Persdotter. Gift med Nils Halvarsson, se nedan

Malin Persdotter. Gift med Samuel Persson, son till Per Halvarsson i Sörvik. Se nedan.

SAMUEL PERSSON

Måg till Per Nilsson, se ovan. Flyttade ca 1688 till Dagkarlsbo.

Hustru: Malin Persdotter. Vigda 1659. Död 1674 i Persbo. Dotter till Per Nilsson, se ovan.

Hustru: Elisabeth Hansdotter. Född 1656 i Dagkarlsbo, Norrbärke

Barn:

Karin Samuelsdotter. Gift i Sörvik med Johan Adriansson.

NILS HALVARSSON

Måg till Per Nilsson, se ovan. Död 1651 i Persbo. Son till Halvar Olsson i Persbo.

Hustru: Brita Persdotter, dotter till Per Nilsson, se ovan. Född 1628 i Persbo, Död 1693 i Persbo.

Barn:

ANDERS NILSSON

Född 1611 i Norberg. Soldat, Soldat, skräddare och riksdagsman. ³⁷⁵⁹

Hustru: Elisabet Nilsdotter. Född 1608 i Persbo. Död 1698 i Persbo.

Barn:

Peder Andersson. Gift 1665 med Karin Olsdotter från Hagge.

Karin Andersdotter. Född 1647 och gift 1672 med Per Nilsson i Norrvik, Grangärde.

Björn Isheden beskriver i tidskriften Släktforskaren om ett tingsärende 1637, där Elisabet Nilsdotter anklagas för att ha lagt ut sitt barn. Barnet räddades och överlevde. ³⁷⁶⁰

Persbo, Nils Jonssons son Bengt Nilsson, sonen Lasse Bengtsson

³⁷⁵⁴ Winroth, Anders. "Arvet i Norrvik 1. Credentzet och de femton systerdelarna". *Släktforskaren* nr 94 (2005).

³⁷⁵⁵

³⁷⁵⁶ Ting i Grangärde 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 109

³⁷⁵⁷ Ting i Grangärde 1606 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 303

³⁷⁵⁸ Isheden, Björn. "En rannsaking år 1686 i Persbo, Grangärde". *Släkt och Hävd* 1984 (1984): 10–18.

³⁷⁵⁹ Berglund, Torsten och Winroth, Anders. "Västerbergslagens bonderiksdagsmän 1. 1600-talet". *Släktforskaren*, nr 10 (1984).

³⁷⁶⁰ Isheden, Björn. "Ett sjukdomsfall i släktforskningen". *Släktforskaren* nr 24 (1987).

LASSE BENGTSSON

Son till Bengt Nilsson, se ovan. Fick sin del i Österbo enl släkttavlan i Dalarnas dombok.

Hustru: Karin. Omgift med Mats Persson

Barn:

Karin Larsdotter. Gift med Hans Widiksson, son till Widik Hansson i Norrvik, Grangärde.

Anna Larsdotter. Död utan barn.

Margareta Larsdotter. Död utan barn.

Lasse Bengtsson dog först, så ärvde hans döttrar sin fader, blev så Anna död, ärvde så hustru Karin, som som var Karins, Annas och Margaretas moder halvparten efter Anna, den andra halvparten Karin och Margareta. Nu blev Erik Bengtsson död, deras faders broder, barnlös. Så ärver Olof Bengtsson efter honom nu brodersdel, Nils Bengtsson. Deras faders syster, en systerdel, Sigrid benämnd. Sist blev Margareta (död). Halvparten efter Margareta så väl i hemjord som förenämnd som i den hon ärvde efter sin fader, Lasse Bengtsson, vilken ...

*I släkttavlan vid Lasse Bengtssons hustru Karin. Denne Karin har sålt all Lasse Bengtssons del i Österbo.*³⁷⁶¹

Text till släkttavlan finns i domboken 1596 med hänvisning till domboken 1595

*Kom hustru Malin Widiks i Norrvik och talade till sin sonhustrus styvfader Mats Persson i Persbo om en rövning liggandes norr ifrån Persbo. ... hustru Karin Larsdotter benämnd icke måtte hava sin del i samma rövning så rannsakades at Karins fader Lasse Bengtsson, han åtte 3 döttrar, Karin,, Anna och Margareta, så blev Lasse Bengtsson död som jorden åtte i Persbo, nu blev Anna och Margareta döda så ärvde Lasse Bengtssons hustru, som är Karins moder, hustru Karin benämnd halvparten med sin dotter Karin och nu haver hustru Karin haft allt hemmanet sitt hop i många år och nu haver Lasse Bengtssons hustru gått på ett annat gifte och fick denne Mats Persson och haver nu uppröjt denne förnämnde rövning medan oskipt var så den Karin Larsdotter vill så mycket i rövningen som hon ärvde i bolbyn. Nu blev Lasse Bengtssons broder, Erik Bengtsson död barnlös. Så levde hans broders barn som är Nils Bengssons barn och Karin samt Margareta fick nu ärva honom sin faderbroder, nu blev Margareta död barnlös som före står så kom Karin Larsdotter till at ärva halvet parten efter Margaeta och halvparten med ... benämnd hustru Karin Mats Persson i sin fars broders jord, men Anna --- syster blev död förra ... (inget mer skrivet)*³⁷⁶²

*Köpings rådstuga 1596 Kom för rätten hu Malin i Närre Grythe (bör vara Norrvik) vid Grence socken klagandes att hennes sons swäre hu Karin i Persbo wid förnämnde socken gjort sonen hinder vid thet hemman hennes sonehustru tillkommer vid förnämnde Persbo och med then del hon arft hafwer efter en sin dotter.... Sid dher in på att bygge. Hemming Persson sarsman på förnämnde hu karins wägnar ladhe fram ett afskrift af den dom Albrecht Hansson dhem emellan . Fick hon bref till förnämnde Albrechts att ransaka härom, både huru arfwet fallet är och ... om det tillfelle är, att bygga på bysans uthwägar. Eller och om förnämnde hu Karin skall tage penningar för dhen del hon ärvdt haver. ...*³⁷⁶³

MATS PERSSON

Gift med Lasse Bengtssons änka, se ovan.

Hustru: Karin. Änka efter Lasse Bengtsson, se ovan.

HANS WIDIKSSON

Mågå till Lasse Bengtsson, se ovan. Son till Widik Hansson i Norrvik, Grangärde. Död 1651 i Persbo.³⁷⁶⁴

Hustru: Karin Larsdotter, dotter till Lasse Bengtsson, se ovan.

Barn:

Widikindus Johannis Grangius. Död som kyrkoherde i Skultuna 1677.³⁷⁶⁵

Bengt Hansson. Se nedan

Lars Hansson. Grangärde kyrkby.

*1600 Desse vore på ...syn mellan Nils Nilsson och Hans Widiksson, samt Jon Larssons barn och arvingar i Persbo först Lasse Jönsson Länsman i Norrbärke. Olof Larsson i Lernbo Hans Larsson i Enfastebo Olof Eriksson Länsman i Grence (Grangärde) och Jon Olofsson i Kyrkbyn och Erik Olofsson i Gäle samt fogden Hans Eriksson och ginge de och synte uti en hage liggandes öster ifrån Persbo, uti vilken hage en av Jon Larssons mågar Bengt Narvesson benämnd bygga ville och där haver ... en stuga och så hus öfver samma byggning låg förnär in på bolbyn och mycket till hindern skulle förnämnde Bengt ej bygga i samma hägn utan Nils med sine skole hjälpa honom flytta samme hus in till gamla hustomterna och där som lagligt kunde vara och ingen till hindern och så med Bengt obehindrat bruka samma hage, men ej till*³⁷⁶⁶

³⁷⁶¹ Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 158

³⁷⁶² Ting i Grangärde 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 69

³⁷⁶³ Köpings rådstuga 1596 Strödda domböcker och rätttegångshandlingar 6 (1550-1621) Bild 3010

³⁷⁶⁴ Winroth, Anders. "Lasse Ravalsson i Norrvik och hans släkt". Släktforskaren nr 8 (1983).

³⁷⁶⁵ Ekström: Västerås stifts herdaminne II:1 sid 876

³⁷⁶⁶ Ting i Grangärde 1600 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:7 sid 41

Två bergsmän i Grangärde, Hans Vidiksson och Halvard i Pedersboda hade på grund av de smidit ett undermåligt järn blivit insatta i kistan tillsammans med åtskilliga ogärningsmän. Petter hade sedan tagit ut dem och med egen hand skurit skägget av dem. Dessutom hade han befallt att skraddaren skulle klippa håret av dem.²³ För "skam och nesa" kunde de varken gå i kyrkan eller vistas ute bland folk på en månads tid utan måste hålla sig inomhus tills håret och skägget hade växt ut igen. För detta sakfölltes Petter von Benningen vid rannsakingen i Örebro 1614. Han fick då böta trehundra daler^{3767 3768}

1683 Sahl Pastoren i Skultuna H Widik Johannis Granagrius sålt till sina syskon i Persbo boende sin jordedel dersammastädes. Item bekänner han sahl Hans Halvarsson i Persbo haver till sig sig löst en hans broders sahl Lars Hanssons i Gränges kyrkby, del i Persbo, noch en systerdel därtill. Göran Olsson i Råmen klandrade dessa köp viljandes han tillika med länsman Widik Larsson inlösa en broderdel härav eller 2 systerdelar. Per Larsson i Ludvika talade och på dessa brev, sägande flera intressera i köpte med Hans Halvarsson³⁷⁶⁹

BENGT HANSSON

Son till Hans Widiksson, se ovan. Död 1674 i Persbo.

Hustru: Rebecka Siffresdotter. Död 1699 i Persbo

Barn:

Hans Bengtsson

Brita Bengtsdotter

Elisabet Bengtsdotter. Gift med Per Larsson i Ludvika by. Död 1694.

Persbo, Nils Jonssons son Per Nilsson

PER NILSSON

Son till Nils Jonsson. Se ovan. Bosatt i Sörvik, Grangärde.

Hustru: NN

Barn:

Lasse Persson. Se nedan.

LASSE PERSSON

Son till Per Nilsson, se ovan. Finns i Jordebok 1539, nämndeman på 1550-talet.

Hustru: NN

Barn:

Anna Larsdotter. Gift i Sundbo, Västanfors med Per Matsson.

Barbro Larsdotter. Fanns 1589 i Hemshyttan, Enligt rannsakingen 1686 gift med Hans Hemmingsson,

Hemshyttan, Söderbärke. Troligen ska det vara Hans Larsson, se vidare Hemshyttan.

Brita Larsdotter. Gift med fadern till Hans Jönsson, Torrbo, Norrbärke

Karin Larsdotter, gift med Joen Larsson, se nedan.

Björn Ishedens artikel i Släkt och hävd 1984 bygger på en rannsaking 1686 i Persbo.³⁷⁷⁰ Utifrån uppgifterna i domboken, kompletterade med Grangärdes kyrkoböcker bygger han en släktavla över Lasse Perssons ättlingar.

^{3771 3772}

1606: Kom Jon Larsson i Persbo och lade några brev i rätten lydandes huru han hade köpt en hage samt ett härbärke och en stuga i Persbo, av Engelbrekt Olofsson, fordom fogde på Väster Silverbergs gård 15 skeppund tackjärn 7 fat osmundjärn som brevet utvisar daterat den 10 mars 1579.

Så ock ett brev lydandes huru Hans Persson? (Larsson) på Hemmingshyttan samt hans hustru Barbro, samt och Peder Matsson i Sundbo på Gamla Norberg samt hans hustru, Anna benämnd, vilka var Jon Larssons hustrus systrar, de hava sålt till förenämnda Jon Larsson var sin systerdel i Persbo, både hus och jord för två läster osmundjärn, hade och Jon Larsson betalt gjäll. Efter Lasse Persson som var Jon Larssons hustrus samt förenämnda hustrus broder? (fader), så att på dem 2 lotter 12 fat skall och inräknas på samma systerdel, tillsades brev.^{3773 3774}

Se kommentar till detta under Hemshyttan, Söderbärke.

³⁷⁶⁷ Ekberg, Göran. Fogden Petter von Benningen. 2019. <https://gorek.se/artiklar.html>

³⁷⁶⁸ Svea Hovrätt, Huvudserie [Liber causarum], SE/RA/420422/01/E VI a 2 aa/1 (1615), bildid: A0067920_00196

³⁷⁶⁹ Ting i Grangärde 1683 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2743 sid 574-575

³⁷⁷⁰ Ting i Grangärde 1686 (Renoverad dombok) Svea hovrätt. Kopparbergs län EXIe:2746 sid 838

³⁷⁷¹ Isheden: En rannsaking år 1686 i Persbo, Grangärde. Släkt o Hävd 1984.

³⁷⁷² Isheden, Björn. "Bidrag till Persbo bys historia". Släktforskaren nr 7 (1983).

³⁷⁷³ Ting i Grangärde 24 jan 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 109

³⁷⁷⁴ Ting i Grangärde 1606 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 303

JOEN LARSSON

Måg till Lasse Persson, se ovan. Har en bror Olof Larsson i Lernbo, Norrbärke. Levde ännu 1616 då han betecknas som urgammal.

Hustru: Karin Larsdotter. Dotter till Lasse Persson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Cherstin Joensdotter. Född i Persbo. Död 1653 i Persbo. Gift med Spelbo Persson, son till Per Henniksson i Vad, Söderbärke. Se nedan.

Malin Joensdotter. Född i Persbo. Död 1662 i Persbo. Gift med Halvard Olsson. Se nedan

Marit Joensdotter. Född i Persbo, Död 1662 i Persbo. Gift med Lars Jönsson. Se nedan.

Margareta Joensdotter. Född i Persbo, Död i Stimmerbo, Norrbärke. Gift med Nils Östensson, född i Bröttjärna, Gagnef och bror med Per Östensson i Halvarsbenning, Norberg samt Erik Östensson, se Råmen, Grangärde.

Brita Joensdotter. Född i Persbo. Död i Norrvik, Grangärde. Gift med Nils Bengtsson i Norrvik.

Nils Joensson, Född i Persbo. Knekt.

Hans Joensson. Född i Persbo. Död 1663. Gift med Anna Kortsdotter. Ludvika, Grangärde.

Lars Joensson. Född i Persbo. Bosatt i Klenshyttan, Grangärde

*Dalarnas handlingar 1590: ... tagit till Borgens av en bergsman benämnd Jöns i Padersbodan i Grängie*³⁷⁷⁵

*1611 Olof Larsson i Lernbo bjuder opp en brodersdel ibidem köpt av sin broder Jon Larsson i Pedersbo för 12½ fat järn, även en brodersdel ibm, köpt av sinom brodersson Anders Persson i Köping för 10 fat. Item en systerdal köpt av Peder Jonssons barn i Osmundsbo för silver 15 lod samt järn 3 fat.*³⁷⁷⁶

1611 Kom Hans Eriksson i Kyrkbyn, Peder Matsson i Sunnansjö och Olof Eriksson i Sunnansjö och flere deras släkte, och talade till Erland Algotsson i Gonäs om förenämnda Gonäs, förebärande att deras föräldrar hade en bodewall, där som nu Erland påbyggdt hade och nu af ödemark upptagit hade.

Då rannsakades härom och i sanning bevistes att Erland haver avhyggit stora skogen och så där byggt och bott mer än 40 år och nu uppsatt en stor gård.

Avsades att samma Erland Algotsson skall behålla samma plats, och barn efter honom ärva.

*Och som en gammal man som nu i Rätten satt, benämnd Jon Larsson i Persbo, nu bekände att han sålde Erland sin mark för 4 fat osmundsjärn.*³⁷⁷⁷

Lagmansting 2 oktober 1639 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Uppsala län (C) EXIa:3 (1625-1639) Bild 2280 / sid 197 Mats Jönsson hammarsmed insinuerade ett Albrekt Hanssons dombrev givit i Gränge den 9 januari 1601 på en rödningsplats vid Landforsen den Joen Larsson, Nils Joensson, Peder Arvidsson och Spelbo Pedersson alla i Pedersbo boendes så och Hans Joensson i By hava sålt och upplåtit hans fader s. Jöns Halvarsson hammarsmed till att bygga uppå med sådan förord att han därtill inga vidare intakor eller någon åverkan i skog utan lov göra skulle utan litta ått ty med hank och stör där till gripit är, vidare hela rydningsplatsen förnär kunde, // här på begärdes lagmansdom

*1633 Lagmansting Tidiki Persbo i Gränge socken inlade ett dombrev rörande Sandwiken under Persbo beläget, som han fader Halvar? Hemmingsson av Jon Larsson i benämnde Persbo köpt*³⁷⁷⁸

Persbo, Nils Jonssons son Per Nilsson, Joen Larssons måg Lars Jönsson

LARS JÖNSSON

Måg till Joen Larsson, se ovan.

Hustru: Marit Joensdotter. Dotter till Joen Larsson, se ovan

Barn:

Lars Larsson

Persbo, Nils Jonssons son Per Nilsson, Joen Larssons måg Spelbo Persson

SPELBO PERSSON

Måg till Joen Larsson, se ovan. Död 1629 i Persbo. Son till Per Henniksson, Vad, Söderbärke

Hustru: Cherstin Joensdotter. Död 1653 i Persbo. Dotter till Joen Larsson, se ovan.

Barn:

Nils Spelbosson. Född 1607 i Persbo, död 1682 i Tappan, Norrbo, Grangärde Vigd 1637 med Marit Matsdotter i Norrbo.

³⁷⁷⁵ *Dalarnas handlingar 1590:4 Bild 19*

³⁷⁷⁶ *Ting i Norrbärke 1611 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 Bild 510 (sid 46 i skadad volym)*

³⁷⁷⁷ *Ting i Grangärde 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 458*

³⁷⁷⁸ *Lagmansting 1632 Svea hovrätt Västmanlands län EXIa:12 Bild 15380 Sid 598*

Hennike Spelbosson. Född i Persbo. Se nedan.
Bengt Spelbosson. Gift 1636 med Brita Persdotter.
Lars Spelbosson
Per Spelbosson
Kerstin Spelbosson. Död 1645. Gift med Per Hemmingsson i Norrbjörke.

HENNIKE SPELBOSSON

Son till Spelbo Persson, se ovan. Död 1629, och uppgavs då vara över 70 år
Hustru: NN. 1619 betecknas Hennike som änking
Barn:
Anders Henniksson
Johan Henniksson
Hans Henniksson. Född 1642 i Persbo. Se nedan.
Per Henniksson. Född 1635 i Persbo. Se nedan.

*Hennika Spelbossons arvingar lät 3 resan uppbjuda Nils Spelbossons sin broders arvslott i Persbo belägen, den han hade köpt för Tackjärn ...- Köpeskriften daterad Grängie 1643.
Hennika Spelbossons arvingar lät 2 resan uppbjuda sitt syskonbarns Anders Larssons Jord i Persbo, som Hennika hade löst och givit först till fadern Lars Spelbosson ..., och sedan givit till sonen Anders Larsson Köpeskriften daterad Persbo den 14 Januari 1657³⁷⁷⁹*

Lagmansrätt 1633 Hennika i Persbo uti Gränge socken inlade ett dombrev av Johan Olsson den 21 feb 1631 utgiviet, anbelangande all den anpart i hus och jord som haver kommit Hans Jönsson i Torberbo, samt hans moder till i benämnde Persbo, vilken anpart benämnde Hennika för af honom för 10 fat osmundsjern, än för jord ib: för 16 faat och 200 osmundsjern köpt hade begärande der på Lagmans confirmation³⁷⁸⁰

HANS HENNIKSSON

Son till Hennike Spelbosson, se ovan. Född 1642 i Persbo. Död 1714 i Persbo.
Hustru: Karin Andersdotter. Född 1647. Död 1713 i Persbo.
Barn:
Kerstin Hansdotter. Född 1667 i Persbo.

PER HENNIKSSON

Son till Hennike Spelbosson, se ovan. Född 1635 i Persbo. Död 1703 i Persbo. Riksdagsman.
Hustru: Brita Nilsdotter.

Vidare ättlingar se Lilian Gustavssons bok om Persbo.³⁷⁸¹

Persbo, Nils Jonssons son Per Nilsson, Joen Larssons måg Halvard Olsson

HALVARD OLSSON

Måg till Joen Larsson, se ovan. Död 1651 i Persbo.
Hustru: Malin Joensdotter. Dotter till Joen Larsson, se ovan. Död 1662 i Persbo.
Barn:
Joen Halvardsson. Född 1616 i Persbo. Död 1683 i Persbo. Se nedan.
Olof Halvardsson. Död 1676. Gift med Anna Eriksdotter från Moren, Norrbärke. Österbo
Erik Halvarsson. Svarthyttan, Norrbärke. Gift med Marit Matsdotter, född ca 1614, död 1690 i Svarthyttan.³⁷⁸²
Nils Halvarsson.
Karin Halvarsdotter. Myrbacka Dala Järna
Brita Halvarsdotter. Gift med Anders Jönsson Gruvriset.

1683: Joan Halfwarsson i Persbo köpt systemens hust Karin Halvarsdotters i Myrbacken och Järna socken systerdehl under hemmanet i Persbo.³⁷⁸³

JOEN HALVARSSON

Son till Halvard Olsson, se ovan. Död 1683 i Persbo, Grangärde.
Hustru: Karin. Vigda 1650. Död 1658 i Persbo.
Hustru: Kerstin Jonsdotter. Död 1669.

³⁷⁷⁹ Ting i Grangärde 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 660

³⁷⁸⁰ Lagmansrätt 1633. Svea hovrätt Västmanlands län EXIa:12 sid 599

³⁷⁸¹ Gustafsson, Lilian. Persbo. En by med anor från medeltiden. Borlänge, 1999.

³⁷⁸² Torp och torpare under Starbo Bruk, Schisshyttan och Väster Silfberg sammanställt av Väster-Silfbergscirkeln. Ludvika, 1991.

³⁷⁸³ Ting i Grangärde 1683. (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2743 sid 574

Hustru: Kerstin Hansdotter. Död 1684 i Persbo.

Barn:

Karin Jonsdotter. Född 1650 i Persbo, Grangärde. Gift med Anders Olofsson, se nedan

ANDERS OLOFSSON

Måg till Jon Halvarsson.

Hustru: Karin Jonsdotter. Född 1650 i Persbo, Grangärde. Dotter till Jon Halvarsson, se ovan.

Barn:

Karin Andersdotter. Född 1677 i Persbo, Grangärde. Gift med Lars Persson i Klenshyttan, Grangärde.

Björn Ishedens artikel i Släkt och hävd 1984 bygger på en rannsaking 1686 i Persbo.³⁷⁸⁴ Utifrån uppgifterna i domboken, kompletterade med Grangärdes kyrkoböcker bygger han en släktavla över Lasse Perssons ättlingar.³⁷⁸⁵

Enligt ovanstående har Jon Halvarsson en måg Erik Larsson???

Persbo, Nils Jonssons son Jon Nilsson Nedre Persbo

JON NILSSON

Son till Nils Jonsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Per Jonsson. Se nedan.

PER JONSSON

Son till Jon Nilsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Brita Persdotter. Gift med Herman Henniksson i Halvarsbenning, Norberg (Östra gården).

Lasse Persson. Senare Gläfsse, Söderbärke.

Ting i Norrbärke 1548: Kom för rätten Peder Larsson i Starbo (Norrbärke) kungörandes hur han hade för några år sen med sina mågar Lasse Andersson på Gussarvshyttan i Skedvi och Eric Nilsson i Knallasbenning i Grytnäs, sålt beskedlige mannen Lasse Persson i Persbo (Grangärde) alla de delar de ägde uti den nordersta gården i Fragg liggande på Gamla Norberg, för 2 läster och 4 fat järn, vilket järn de kände vederligen uppburit hava sig till fulla nöje och god betalning.....³⁷⁸⁶

HALVARD HERMANSSON

Dotterson till Per Jonsson, se ovan. Född i Halvarsbenning, Norberg. Son till Herman Henniksson i Halvarsbenning. Död i Persbo, Grangärde.

Hustru: Karin Ersdotter. Sondotter till Nils Jonssons dotter Ingeborg Nilsson och måg Lars. Har en bror Halvard Eriksson i Fragg, Norberg (Norra gården). Död 1632 i Persbo.

Barn:

Widik Halvardsson. Född ca 1578 i Persbo. Se nedan:

Bengt Halvardsson. Död 1670 i Barkesta, Malma. Son bl a Hermanus Benediciti Malmenius, Död som kaplan i Vika 1681.³⁷⁸⁷ Sonen Lars Bengtsson, se Landforsen, Grangärde.

Anna Halvardsdotter. Född i Persbo. Vigd 1628 med Johannes Frederici Hedemorensis, komminister i Norberg. Död 1675 i Norbergsby, Norberg. Se Ingelsbacka, Norbergsby.³⁷⁸⁸

Anders Halvardsson. Född ca 1601 i Persbo. Se nedan.

Nils Halvardsson. Född ca 1597 i Persbo.

Lars Halvardsson. Född ca 1678 i Persbo.

Hans Halvardsson. Född ca 1595 i Persbo. Se nedan.

1593 Halvard Hermansson i Persbo, Grängie (Grangärde) har bytt jord med sin broder Per Hermansson. Halvard gav Per en brodersdel i Halvarsbenning med hus och Per gav Halvard en brodersdel i Fragg med hus. Lovades brev³⁷⁸⁹

1595: Kom för rätten Lasse Svensson i Hagge och lade ett bytesbrev i rätten, lydandes huru han hade gjort ett vänligt jordebyste med Halvard Hermansson i Persbo i Gränge socken, i så måtto att Lasse Svensson gav Halvard

³⁷⁸⁴ Ting i Grangärde 1686 (Renoverad dombok) Svea hovrätt. Kopparbergs län EXIe:2746 sid 838

³⁷⁸⁵ Isheden: En rannsaking år 1686 i Persbo, Grangärde. Släkt o Hävd 1984.

³⁷⁸⁶ Ting i Norrbärke 2 mar 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 119

³⁷⁸⁷ Ekström: Västerås stifts herdaminne II:1 sid 361

³⁷⁸⁸ Ekström: Västerås stifts herdaminne II:1 sid 436

³⁷⁸⁹ Ting i Norberg 15 jan 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 117

sin hustrus jord liggandes i Halvarsbenning både i hus och äng i Norbergs socken, och Halvard gav Lasse igen sin hustrus jord liggande i Hagge, med alla tillägor. ³⁷⁹⁰

1597 Halvard Hermansson i Persbo för slagsmål på Olof i Dalebo ³⁷⁹¹

1598 Kom Halvard Hermansson i Persbo i Grangärde socken samt Halvard Eriksson i Fragg och gav tillkänna hur de hade gjort ett vänligt jordebyte sig emellan i så måtto att Halvard Hermansson gav Halvard Eriksson all sin del i Fragg förutan den del Nils i Vik tillkommer och Halvard Eriksson gav honom igen all den del honom tillkom i Persbo ³⁷⁹²

1598 Kom Hans Persson i Vik samt Hans Larsson i Halvarsbenning och hade bytt jord i så måtto att Hans Larsson gav Hans Persson en del i Vik så god som s ½ fat osmundsjärn, däremot gav Hans Persson honom igen jord på 2 ½ fat i Halvarsbenning.

Än bytte Hans Persson med Halvard i Persbo samt Per Hermansson i Halvarsbenning så Hans Persson gav Halvard jord på 400 i Fragg, där emot fick Hans Persson lika mycket igen i Vik, Än gav Hans Persson Per Hermansson jord på 400 i Halvarsbenning, där emot fick Hans lika mycket i Vik ³⁷⁹³

1600 Kom Halvard Hermansson i Persbo samt Harvard Eriksson i Fragg på gamla Norberg och gav tillkänna hur de hade gjort ett vänligt jordebyte sig emellan i så måtto att Halvard Eriksson gav Halvard Persson 2 brodersdelar i Persbo med hus och jord där emot gav Halvard Hermansson honom egen all den del som han åtte i Fragg .. ³⁷⁹⁴

Två bergsmän i Grangärde, Hans Vidiksson och Halvard i Pedersboda hade på grund av de smidit ett undermåligt järn blivit insatta i kistan tillsammans med åtskilliga ogärningsmän. Petter hade sedan tagit ut dem och med egen hand skurit skägget av dem. Dessutom hade han befallt att skraddaren skulle klippa håret av dem. ²³ För "skam och nesa" kunde de varken gå i kyrkan eller vistas ute bland folk på en månads tid utan måste hålla sig inomhus tills håret och skägget hade växt ut igen. För detta sakfälltes Petter von Benningen vid rannsakingen i Örebro 1614. Han fick då böta trehundra daler ^{3795 3796}

1615 Kom Halvard Hermansson i Persbo och framlade ett brev i rätten, innehållandes huru Jon Larsson ibidem hade sålt honom en rödning benämnd Sandviken, för 13 fat osmundsjärn – som samma brev innehåller, vilket nu tillsamdes fast härpå samma köp ^{3797 3798}

1615 Kom Halvard i Persbo samt Lasse Svensson i Hagge, gav tillkänna hur de haver gjort ett vänligt jordebyte sig emellan, så ... Halvard gav Lasse Svensson all den del som Halvards hustru tillkom i Sundbo, där emot gav Lasse Svensson Halvard igen all sin hustrus del igen i Halvardsbenning, med hus och all annan lägenhet på båda sidor ³⁷⁹⁹

1629 Halvard Hermansson i Persbo fick brev på all hustru Saras anpart ibidem, som Hans i Vad sålt haver för 23 fat osmundsjärn ³⁸⁰⁰

1641 Klandrade Lars Nilsson i Stimmerbo uppå ett hemman Ingevallsbo, som hans salig fader, Nils Östensson i Ingevallsbo, sålt till Adrian för fem läster osmundsjärn, och Adrian det åter för samma järn till en benämnd Peder Olsson. Då därom ransakades befanns av salig Albrekt Hanssons brev av den 16/2 1615, att salig Halfvard Hermansson i Persbo och Nils Östensson sig emellan gjort ett jordebyte ³⁸⁰¹

1661 Widik Hansson och Anders Halvars söner lät 2 resan opbjuda sahl H Johan Frederiei enkas h Anna Halvardsdotters arvejord, belägen i Gränges Persbo 1/13 i Halvar Hermanssons hemman, köpt dat 4 januari 1657 ³⁸⁰²

1652 Framsteg Lars Bengtsson klensmed vid Ludvika bruk och inlade en skrift daterad 2 jan 1651, varuti Lars Bengtssons fader, Bengt Halvarsson i Barkesta överlåter honom en byggningsplats på sin brodersdel i Persbo,

3790 Ting i Norrbärke 1595 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 145

3791 Ting i Grangärde 5 feb 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 163

3792 Ting i Norberg 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 43

3793 Ting i Norberg 1598 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 45

3794 Ting i Grangärde 1600 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:7 sid 39

3795 Ekberg, Göran. Fogden Petter von Benningen. 2019. <https://gorek.se/artiklar.html>

3796 Svea Hovrätt, Huvudserie [Liber causarum], SE/RA/420422/01/E VI a 2 aa/1 (1615), bildid: A0067920_00196

3797 Ting i Grangärde 18 feb 1615 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:10 sid 41

3798 Ting i Grangärde 1615 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 577

3799 Ting i Norrbärke 1615 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:10 sid 41

3800 Ting i Grangärde 1629 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2252 sid 239

3801 Ting i Norrbärke 1641 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2258 sid 231

3802 Ting i Grangärde 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 714

heller hans bröder Widik, Anders och Lars icke vilja godvilligt sådant, då gives han lov och tillstånd att flytta in i bolbyn. Widik, Anders och Lars föregiva Halvard Bengtsson vore utlöst, vilket de ej kunde bevisa med köpebrev eller vittne. ³⁸⁰³

1661 Widik Hansson och Anders Halvars söner lät 2 resan opbjuda sahl H Johan Frederiei enkas h Anna Halvarsdotters arvejord, belägen i Gränges Persbo 1/13 i Halvar Hermanssons hemman, köpt dat 4 januari 1657 ³⁸⁰⁴

1673 Uppbjöds första resan Anders Larssons i Barkesta jordedel i Persbo, som Per Andersson ibidem har sig tillhandlat den 16 febr 1673 ³⁸⁰⁵

1676 Hustru Kerstin och hustru Karin Andersdotter talade till sin broder Per Andersson i Persbo om någon jordedel, som deras fader Anders Halvarsson fordome inlöst av Bengt Halvarsson i Malma socken, den Per vill sig nu tillägna..... där doch befinns att deras fader samma del i son lifustid inbördat och sedan den efter gubbens död, gått syskonen emellan till arv, genom arv efter dom av d 25 juni 1667. Påståendes der emot nu Per att han fått köpebrev den 16 febr 1673 ifrån en ryttare, Anders Larsson benämnd, som är deras farbroders sons måg, måtte njuta den del för sig enskilt. Pretenderade och desse syskon efter arv av sin broder Per efter en dom den 21 juni 1664 ... ³⁸⁰⁶

Ting i Grangärde 1683: Presenterades en skrift af dato 27 okt 1682 därmedelst Pehr Widichsson i Persbo, Lars Widichsson i Morgården, Hans Widichsson i Gonäs, hustru Anna Widichsdotter i Bergsbo och Olof Persson i Norrvik på sin avlidna hustrus vägnar, hava alla uppdragit och avstått sin broder Halvar Widichsson samt dess hustru och barn, för en oklandrad och fast egendom 13 snesland jord i Kyorna (Drücke i Hedemora), emot den tjänst och bständ han bevist hem i hushållet och vid fädernesjorden någon god tid.... ³⁸⁰⁷

1686 Margreta Joensdotter, Nils Östenssons i Ingevallsbo, bortbytte sin del här liggande till Halvard Hermansson i Nedre Persbo emot Jordh som Halvard ägde i Ingevallsbo ... ^{3808 3809}

1687 Lars Widichsson i Morgården i Norrbärke socken, sålt till brodersonen Erich Halfvardsson i Persbo, allan dess arvsrätt i Persbo, för 100 skeppund tackjärn, den 10 juni 1686 ... ³⁸¹⁰

1693 Adjunctus, vällärde Pehr Westenius, som är salig Lars Bengtssons i Persbo måg, talade på sin hustrus och dess syskons vägnar, och medelst den fullmakt som Lars Bengtsson fått av sina bröder Halvar och Per Bengtssöner i Barkesta; item kärade salig Per Bengtssons son, cornetten Bengt Persson till salig Widik och Anders Halvarssöners arvingar i Persbo, Lars Bengtssons sykonbarn, om farfaderns, Bengt Halvarssons i Barkesta, broderdel under Halvards hemman i Persbo, som de sade dem innehava och besitta utan lösen. ³⁸¹¹

1694 25 och 26 jan Borgaren Johan Larsson samt Erich Halfvardsson i Persbo på Widich Halvarssons hemmans vägnar ibm, fordrade Lars Bengtssons arvingar i Persbo om utlagor av den jord som de innhafva och bruka där de bo, hvilket torpställe är utbyggt på Widichs hemmans ägaro. Änkan, hustru Barbro Mårtensdotter, och mågen, vällärde Herr Pehr Westenius, sade hafva varit en ödevall som de upptagit, och således intet göra för. ³⁸¹²

1694 sommaringet: Herr Pehr Westenius tilltalte Anders Halfvarssons arvingar i Persbo om en åkerlind, som de skolat ifrån hans svärfader, salig Lars Bengtsson i Persbo, tagit och nu några år innehaft. Svarandena, Pehr och Anders Perssöner, Hans Henniksson, Stephan Johansson, Nils Nilsson i Sjövad, sade sig alltid brukat och haft denna linda ³⁸¹³

1696 22 juni: Vördige Herr Peder Westenius kiärade till Widich Halvarssons arvingar i Persbo, Lars Widichsson och Erich Halvarsson samt Anders Halvarssons arvingar, Hans Hemmingsson i Persbo och Anders Persson i Marnäs, förmäländes skrifteligen huru såsom uppå Lagmansrättens fallne dom den 7 dec 1694 emellan salig Widich Halvarssons arvingar i Persbo angående salig Bengt Halvarssons brodersdel darsammastädes. ³⁸¹⁴

1698 Uppå Widik Halvarssons arvingars i Persbo, Halvar och Lars Widiksöners samt sina egna vägnar, kom

- 3803 Ting i Grangärde 1652 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2727 sid 25
 3804 Ting i Grangärde 1661 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2270 sid 714
 3805 Ting i Grangärde 1673 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2736 sid 604
 3806 Ting i Grangärde 1676 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2739 sid 748
 3807 Ting i Grangärde 1683 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2743 sid 597
 3808 Ting i Grangärde 1686 (Renoverad dombok) Svea hovrätt. Kopparbergs län EXIe:2746 sid 838
 3809 Isheden: En rannsaking år 1686 i Persbo, Grangärde. Släkt o Hävd 1984.
 3810 Ting i Grangärde 1687 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2747 sid 780
 3811 Ting i Grangärde 1693 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2754 sid 867
 3812 Ting i Grangärde 1694 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2755 sid 915
 3813 Ting i Grangärde 1694 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2755 sid 1082
 3814 Ting i Grangärde 1696 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2759 sid 1092

Erik Halvarsson uppvisandes några documenter dem han begärde med likvidationen emellan dem och deras vederpart, vördige Herr Petter Westenius, angående Persbohemmanet, nämligen

1) ett gåvobrev som framlidne Bengt Halvarsson i Barksta 1666 den 12 februari givit sin son, salig Herr Herman i Vika på 160 dr kpmt, den han skulle få taga af det arf som fadern Bengt Halvarsson efter sin salig fader i Persbo tillfallit, vilken skrift Widik Halvarssons arvingar således skola omhänder fått, att Mats Gregersson i Hässe och Tuna socken skall hava inlöst det samma utav Herr Herman i Vika, och den sedan åt Widik Halvarsson i betalning uppdragit för hans hustrus jord i Vestansjö i Tuna. Menade dock Westenius här till, att efter Herr Hermans död var den andre sonen Lars Bengtsson närmare till att ärva jorden i Persbo.

2) Uppvisade kåranden en skrift, vilken Nils Halvarsson i Göberge utgivit, varigenom han bekänner sig hava hört sin salig fader, Halvar Bengtsson, sagt att han anno 1657 skulle hava bekommit 4 skeppund tackjärn och ett skeppund stångjärn av Widik Halvarsson uppå sin arvejord i Persbo. Häremot uppviste Westenius en avhandling daterad 1670 den 2 juli vari Lars Bengtsson i Persbo upplåter sin broder Halvar Bengtsson i Bar Barksta all sin fädernesjord i Barksta i Malma socken. Sade kåranden att hustru Malin Thomasdotter i Åseby i den 1696 den 5 augusti dem medelte attest skulle kunna bevisa det hennes salig man, Per Bengtsson, givit sin broder Lars Bengtsson i Persbo för dess arvfallne jordedel i Barksta 300 dr kpmt. Angående värderingen av husen i Persbo sades, att flera hus skola vara upptagna, än som byggde vore uti gamle Halvar Larssons tid.³⁸¹⁵

1699 Sommartinget: Det åttondels hemman i Persbo som hört salig Lars Bengtsson till och dess måg, Capellanen Per Westenius genom rättegång igenvunnit, lät han nu närmaste bördsmän till salu uppbjuda första gången. Item lät Per Westenius opbjuda 80 snesl som han för 40 skeppund järn i pant hafwer utaf Widich Halvarssons arvingar i Persbo.³⁸¹⁶

1700 Framträdde Erik Halwardsson i Persbo, som uppviste ett bytesbrev av d 4 feb 1685 upprättat emellan sin framledna moder hust Elisabeth Eriksdotter i Pärbo och svågern Hans Widiksson i Gonäs, på sådant sätt, att hu Elisabeth transporterat nu uppå Hans Wikiksson den jordedel i Gonäs med alla tillägor som hon sig tillbytt hade utaf Kierstin Jonsdotter i Gonäs, mot hwilken, och ther till nu mellan gåvo af 45 skeppund tackjern. Benämnte Hans Widiksson updragit hust Elisabeth halvfemtedel uti Widik Halfvarssons hemman i Pärbo med alla tillhörige Eller all den stund Cappellanen här i Gränges socken wördige hr Pähr Westenius, härmera genom häradz och lagmansdomar, för sig och samptelige Lars Bengtssons arfwingar lageligen återvunnit en femtedel ifrån hustru Elisabeth Eriksdotters af samma halffemtedel i Widich Halfvarssons hemman som han å förberörda tid, sig af Hans Widichsson tillbytt, så och för äwärekan på skogen ³⁸¹⁷

1700 6-10 feb Capellanen Petter Westenius, som låtit instämma sin svägerska Marit Larsdotter i Landforsen, påstod att få lösa henne ut ifrån det som uppå hennes andel uti Persbo och Widich Halvarssons hemman falla kan. Hade Petter Westenius betalt gjöld efter svärfadern Lars Bengtsson till Kyrkoherdarna Georg Tillaus och Lars Fahlander, Lars Widiksson i Morgården, Göran Bengtsson i Stora Dagkarsbo samt Befallningsmannen Milander³⁸¹⁸

1700: 12-20 juni Inställde sig framlidne Lars Bengtssons dotter i Persbo, Margareta Larsdotter, vilken å sina egna och sin systers, Karin Larsdotters, som är Erik Svenssons i Osmundsbo hustru, kiärande emot deras svåger, Capellanen Pehr Westenius, angående arv efter deras respektive fader och svärfader, bemålte Lars Bengtsson.

1709 Vintertinget. Hafver Capellanen Petrus Westenius genom köpebrev den 21 januari 1709 emot 120 dr kpmt försålt, med sin hustrus ja och samtycket, sin salig svärfaders jordedel efter dess fader Bengt Halvarsson honom rätteligen tillfallen, belägen uti Halvard Hermanssons hemman i Persbo, till Johan och Olof Hanssöner i Persbo. Hvaremot Erich Halvarsson i Persbo nekat all vidare lagfart, efter han menar sig närmare i börden vara, än Olof och Johan Hanssöner.

1709 Sommartinget: Upptogs den instämde sak emellan Cherstin Jonsdotter i Norrbo med sin svåger, Johan Nilsson i Ramen, kårande, och Brita Persdotter i Norrbo, svarande, angående insteg som kårandena söka efter arvsrätten jämte Brita Persdotter uti morbroderns, Erik Svenssons del i Sven Larssons hemman i Norrbo, såväl som en fåbovall i Gräsberget, den Brita någon tid sedan försåldt åt Capellanen Per Westenius. Hade Erich Svensson i lång tid och över 40 år varit utur landet. Afsades att Brita Persdotter eller dess moder icke äro efter lag närmare arvinge efter samma deras broder eller morbroder, än kårandena, vars morbroder Erich Svensson och varit.

1709 Förekomm Hammarsmeden vid Ludvika Cronobruk, Anders Andersson Syhl, och Erich Svensson ifrån Osmansbo i Norrbärke, begärande efter stämning på deras svåger, Capellanen Petrus Westenius, att blifva förhulpne till betalning för gjord försträckning till svärföräldrarnas begravningar 44 dr, så och i arv i det fasta efter svärfadern, framliden Lars Bengtsson Klensmed i Landforsen, som skall bestå uti 1/6 del av 1/8 dels hemman i Persbo.

3815 Ting i Grangärde 1698 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2763 sid 159

3816 Ting i Grangärde 1699 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2765 sid 740

3817 Ting i Grangärde 1700 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2767 sid 118

3818 Ting i Grangärde 1700 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2767 sid 127

1710 Sommaringet Berättade Capellänen Pehr Westenius att han öfver år och dag hållit Anders Perssons arvingar i Persbo den halva jordedel ibidem tillhanda, som hans svärfader, salig Lars Bengtsson bebodde, men allena Samuel Persson vid nästlidne Valborgsmässotid fjärde parten inlöst, ståendes Hans Henniksson tillbaka med lösningssumman för den andra fjärdedelen, begärde han och att Johan eller Olof Hansson tillåtas måtte denna sistbenämnde del att inlösa, emedan de skola vara närmare i bördén än Hans Henniksson och hafva inhandlat halvdelen

1711 Utfärdades för Olof och Johan Hanssöner i Persbo rättens fastebrev över den jordedel uti Halvard Hermanssons hemman ibidem, som Cappellänen Pehr Westenius den 21 Januari 1709 till dem oppdragit och för 1200 dr kpmt försålt, sedan han först med lagvunne domar och ganska stort besvär och mycken bekostnad om händer fått, efter sin svärfader Lars Bengtsson, som den efter sin fader, Bengt Halvarsson i Barksta ärvt.

Persbo, Nils Jonssons son Jon Nilsson – Halvard Hermanssons son Anders Halvarsson

ANDERS HALVARSSON

Son till Halvard Hermansson, se ovan. Född ca 1601 i Persbo. Död 1659 i Persbo.

Hustru: Anna. Död 1651 i Persbo. (Begravd i Norrbärke)

Hustru:

Barn:

Kerstin Andersdotter

Karin Andersdotter

Per Andersson. Se nedan.

1676 Hustru Kerstin och hustru Karin Andersdotter talade till sin broder Per Andersson i Persbo om någon jordedel, som deras fader Anders Halvarsson fordom inlöst av Bengt Halvarsson i Malma socken, den Per vill sig nu tillägna..... där doch befinns att deras fader samma del i son lifustid inbördat och sedan den efter gubbens död, gått syskonen emellan till arv, genom arv efter dom av d 25 juni 1667. Påståendes der emot nu Per att han fått köpebrev den 16 febr 1673 ifrån en ryttare, Anders Larsson benämnd, som är deras farbroders sons måg, måtte njuta den del för sig enskilt. Pretenderade och desse syskon efter arv av sin broder Per efter en dom den 21 juni 1664 ³⁸¹⁹

PER ANDERSSON

Son till Anders Halvarsson, se ovan. Född 1642 i Persbo.

Hustru: Brita Persdotter. Född 1642 i Marnäs.

Barn:

Anders Persson. Född 1668 i Persbo. Se nedan.

Per Persson. Född 1671 i Persbo.

Erik Persson. Född 1674 i Persbo.

Karin Persdotter. Född 1677 i Persbo.

Elisabet Persdotter. Född 1679 i Persbo.

ANDERS PERSSON

Son till Per Andersson, se ovan. Född 1668 i Persbo.

Hustru: Karin Johansdotter. Född 1660 i Harnäs

Barn:

Persbo, Nils Jonssons son Jon Nilsson – Halvard Hermanssons son Widik Halvarsson

WIDIK HALVARSSON

Son till Halvard Hermansson, se ovan. Död 1671 i Persbo.

Hustru: (Har jord i Västansjö, Tuna)

Barn:

Halvar Widiksson. Se nedan.

Lars Widiksson. Morgården, Norrbärke

Hans Widiksson. Gonäs

1602 Kom Hans Widiksson i Pedersbo den där war kommen i rykte för tjuveri och ingen var som sitt ordh bestå kunde eller wille. Nämnden samt menige man gjorde honom därför fri, den som honom därför ³⁸²⁰

3819 Ting i Grangärde 1676 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2739 sid 748

3820 Ting i Grangärde 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 54

HALVAR WIDIKSSON

Son till Widik Halvarsson, se ovan.

Hustru: Elisabet Eriksdotter

Barn:

Erik Halvarsson. Se nedan.

ERIK HALVARSSON

Son till Hans Widiksson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Persbo, Nils Jonssons son Jon Nilsson – Halvard Hermanssons son Hans Halvarsson

HANS HALVARSSON

Son till Halvard Hermansson, se ovan. Född ca 1695 i Persbo. Död 1678 i Persbo.

Hustru:

Barn:

Olof Hansson

Johan Hansson

1683 Sahl Pastoren i Skultuna H Widik Johannis Granagrius sålt till sina syskon i Persbo boende sin jordedel dersammastädes. Item bekänner han sahl Hans Halvarsson i Persbo haver till sig sig löst en hans broders sahl Lars Hanssons i Gränges kyrkby, del i Persbo, noch en systerdel därtill. Göran Olsson i Råmen klandrade dessa köp viljandes han tilllika med länsman Widik Larsson inlösa en broderdel härav eller 2 systerdelar. Per Larsson i Ludvika talade och på dessa brev, sägande flera intressera i köpte med Hans Halvarsson ³⁸²¹

Persbo, Nils Jonssons måg Lars

LARS

Hustru: Ingeborg Nilsdotter. Dotter till Nils Jonsson, se ovan

Barn:

Halvard Larsson

HALVARD LARSSON

Hustru: NN

Barn:

Kerstin Halvardsdotter. Se nedan

ERIK

Måg till Halvard Larsson, se ovan

Hustru: Kerstin Halvardsdotter. Dotter till Halvard Larsson, se ovan.

Barn:

Karin Eriksdotter. Död 1631 i Persbo, Grangärde Gift med Halvard Hermansson. Se ovan under Nils Jonsson son Jon Nilsson. Jon Nilssons son Per Jonsson var morfar till Halvard Hermansson.

Halvard Eriksson. Fragg, Norberg.

Kan vara identisk med Erik Andersson på Djäknehyttan, Grytnäs?

1595: Kom för rätten Lasse Svensson i Hagge och lade ett bytesbrev i rätten, lydandes huru han hade gjort ett vänligt jordebyte med Halvard Hermansson i Persbo i Gränge socken, i så måtto att Lasse Svensson gav Halvard sin hustrus jord liggandes i Halvarsbenning både i hus och äng i Norbergs socken, och Halvard gav Lasse igen sin hustrus jord liggande i Hagge, med alla tillägor. ³⁸²²

1615 Kom Halvard i Persbo samt Lasse Svensson i Hagge, gav tillkänna hur de haver gjort ett vänligt jordebyte sig emellan, så ... Halvard gav Lasse Svensson all den del som Halvards hustru tillkom i Sundbo, där emot gav Lasse Svensson Halvard igen all sin hustrus del igen i Halvardsbenning, med hus och all annan lägenhet på båda sidor ³⁸²³

Landforsen

3821 Ting i Grangärde 1683 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2743 sid 574

3822 Ting i Norrbärke 1595 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 145

3823 Ting i Norrbärke 1615 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:10 sid 41

1563	Dalarnas handlingar 15863:7 Bild 54	Eventuellt: Olof Olsson i Forsby (Före Ludvika i längden)
1639	Mantalslängd AD	--
1643	Mantalslängd AD	Mats Jönsson i Landforsen (under Persbo)
1647	Mantalslängd AD	Mats Jönsson
1648	Qvarntuls och Mantalslängd Grangärde Lia:1 Bild 190	Lars Halvardsson
1650	Mantalslängd AD	Per Ersson Mats Jönsson
1653	Jordeböcker Kopparbergs län, SE/RA/55201/55201.23/12 (1653) Bild 182 sid 175	Mats Jönsson Skattlagdt 1643
1655	Mantalslängd AD	Mats Jönsson (endast hu) Per Hansson
1658	Mantalslängd AD	Mats Jönsson
1660	Mantalslängd AD	Mats Jönsson Kierstin Bertilsdotter
1665	Mantalslängd AD	Mats Jönsson (endast hu)
1670	Mantalslängd AD	Per Hansson
1681	Mantalslängd AD	Per Hansson Brita Kirstin Eliasdotter

Lagmansting 2 oktober 1639 Mats Jönsson hammarsmed insinuerade ett Albrekt Hanssons dombrev givit i Gränge den 9 januari 1601 på en rödningsplats vid Landforsen den Joen Larsson, Nils Joensson, Peder Arvidsson och Spelbo Pedersson alla i Pedersbo boendes så och Hans Joensson i By hava sålt och upplåtit hans fader s. Jöns Halvarsson hammarsmed till att bygga uppå med sådan förord att han därtill inga vidare intakor eller någon åverkan i skog utan lov göra skulle utan ljätta ått ty med hank och stör där till gripit är, vidare hela rydningsplatsen förnär kunde, // här på begärdes lagmansdom ^{3824 3825}

Ovanstående verkar vara en försäljning av Joen Larssons i Persbo arvingar:

*Nils Joensson, son till Joen Larsson
Spelbo Pedersson, måg till Joen Larsson
Hans Joensson, son till Joen Larsson*

Grangärde 1665 Hustru Sigrid i Sörgovik (Sörvik), en enkia, beklagade sig blifva kreffd aff sin salig mans, Anders Matssons, fordom hammarsmedsdräng, creditorer för 8 skeppund tackjern, som han sades vara skyldig Hammar Lassens son. Resov. Efter som befants det Anders Matsson hade betalt den gäldsumma efter fadern, som honom förelagd var att betala i proportion emot sine andre bröder för Landforshemmanets lösen, hvilken och broderna blifva nu hans arfvingar efter han dödde barnlös, så kändes de att svara till samma gäld och enkan fri

Gränge socken 15 juni 1668 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:5 (1668-1669) Bild 570 / sid 109 Kom för rätten Torsten Andersson ifrån Långviken och Skinnskattebergs socken fullmäktig av sin svärfader Per Jonsson i Långviken och tilltalte sin hustrus fränder framlidne Mats Jonssons barn i Landforsen och Gränge socken om utlösning för sin arvsrätt som Torsten på sin svärfaders vägnar sade sig vara berättigad till uti Landfors hemman såsom och hammarsmedja vid Marnäs i Ludvika ström. Resolution. Såsom nu här om rannsakades och befanns utav släktlinjen att han förmedelst bördsrätten hade skäl till sin påtalan uti torpet så väl som smedjan, dock eftergav Torsten sin påtalan uti hemmanet och sökte allenast utlösning för sin del uti smedjan, vilken efter uträkning befanns bestå uti en halv härd skattat efter det pris som smedjan det tid kunna vara värd då Mats Jonsson tog den vid att bruka, nämligen 280 daler kmt var uti Torsten intresserade och nu fordrade för 7 systerdelar nämligen 3 bröders såsom Per, Lars och Knut Jonssons samt en systerdel Brita Jönsdotters a 40 daler systerdelen skattad, varför såsom Mats Jonssons barn icke kunde bevisa någon lösning förr vara tagen, så dömdes Torsten till sin pratention om utlösning berättigad och hava makt till att söka den hos vilken han bäst gitter och förmår, och svara sina medarvingar för de delar dem och bör njuta utur bemälte halva härds skattning, dock där arvingarna vidare pratendera kunna någon högre eller rättare pris på smedjan, så söka där om vidare kongl bergs kollegi tillstånd hos bergmästaren

Norrärke 20 januari 1675 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Kopparbergs län (W) EXIe:2738 (1672-1675) Bild 3700 / sid 359 uppböds första resan / två elftedelar i en halvhärd i Marnäs smedjan som Torsten Andersson först på sin svärfaders vägnar Per Jönssons i Långviken och Skinnskatteberg förhandlat till Lars Liten emot 96 daler koppmt och där på av honom något uppburit, men sedermer av landsdomaren Johan Norlind som Liten där

*3824 Lagmansting 2 oktober 1639 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Uppsala län (C) EXIa:3 (1625-1639) Bild 2280 / sid 197
3825 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt (W) AI:3 (1593-1604) Bild 1160 (AID: v222730.b1160, NAD: SE/ULA/10391)*

uthandlat helt utförligt: var på Torsten givit köpeskrift den 25 juli 1674 – Än andra 2 elftedelar i samma härd som en man Lars Jönsson benämnd bonde i Gästrikeland tillfallne är i arv efter dess fader hammarJöns i Landforsen var på hans måg Olof Hanssons broder uti Skinnskatteberg Jöns Hansson efter fullmakt uppburit har 6 skp synt stångjärn och där emot givit köpeskrift på hammardelen den 24 juli 1674. Noch två elftedelar sal Knut Jönsson i Norberg fordom tillfallna i arv uti samma smedjehärd för vilka Knuts måg Johan Olsson profoss med dess hustru bekommit hava 80 daler kmt köpeskriften dat den 1 juni 1674

MATS JÖNSSON

Mats Jönsson har fader Jöns Halvarsson med fader Halvar Olsson, måg till Joen Larsson. Se tingsärende ovan.

Hustru:

Barn:

PER HANSSON

Måg till Mats Jönsson, se ovan.

Född ca 1614 i Yxe, Lindesberg. Död 1697 i Landforsen

Hustru: Anna Matsdotter. Född ca 1625 Ludvika bruk Död 1698 i Landforsen

ELIAS ANDERSSON

Måg till Mats Jönsson, se ovan.

Hustru: Lisbet Matsdotter

LARS BENGTTSSON

Klensmed. Son till Bengt Halvarsson i Barksta, Malma och sonson till Halvard Hermansson i Persbo, Grangärde. Se vidare Persbo och den tvist Lars Bengtsson och hans måg Per Westenius förde rörande Lars arv i Persbo.

Hustru: Barbro Mårtensdotter. Född 1616 i Sunnansjö, Grangärde. Död 1699 i Landforsen. Dotter till Mårten Fransson i Sunnansjö, Grangärde.

Barn:

Sara Larsdotter. Född 1644 i Ludvika, Grangärde

Brita Larsdotter. Född 1647 i Ludvika. Gift med Daniel Matsson, se nedan.

Marit Larsdotter. Född 1653 i Ludvika

Elisabet Larsdotter. Född 1657 i Landforsen, Grangärde

Karin Larsdotter. Född 1658 i Landforsen, Grangärde

Anna Larsdotter. Född 1660 i Landforsen, Grangärde

Christopher Larsson. Född 1665 i Persbo, Grangärde

Kerstin Larsdotter. Gift med capellanen i Grangärde Per Westenius som var född i Furbo torp, Norrbärke.

DANIEL MATSSON

Måg till Lars Bengtsson, se ovan.

Hustru: Brita Larsdotter. Född 1647. Dotter till Lars Bengtsson, se ovan.

PRÄSTHYTTAN, GRANGÄRDE

1649 Salig herr Peders, fordom kyrkoherden här i Gränge, måg Olof Persson androg huruledes som bemälte hans svärfader i sin livstid efterlätit honom att njuta och bruka Prästhyttan intill dess en annan kyrkoherde kommer, vilket och honom ännu för detta efterlåtes, dock skall han sig intet der vidare fästa, än att kola till Brukets behov och icke till salu. Än tilldtalte Olof Persson, Anders Påvelsson Finne, som sig hade insatt på Prästhyttan utan någon lov och tillstånd.

ROSSHAGA, GRANGÄRDE

1541	Dalarnas handlingar 1541:9 Bild 46	Jon Esbjörn
1546	Dalarnas handlingar 1546:12 Bild 51	Esbjörn Jon
1563	Dalarnas handlingar 15863:7 Bild 54	Joel Persson Halfard Matsson
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 59	Per Dalkarl i Rosshage (Under kyrkbyn)
1584	Dalarnas landskapshandlingar 1584:13 Bild 44	Erik Håkansson i Rosshaga (Under kyrkbyn)
1648	Qvarntuls och Mantalslängd Grangärde Lia:1 Bild 190	Hans Jonsson Nils Persson Hans Nilsson Esbjörn Ersson Per Persson
1653	Jordeböcker Kopparbergs län, SE/RA/55201/55201.23/12 (1653) Bild 182 sid 175	Nils Erlandsson i Råssa Lars Olofsson i Råssa

1599 Kom Nils Erlandsson i Rosshaga och talade till Nils Jonsson i Kyrkbyn om en äng Brunde? Ängen benämnd som var kommen under Rosshaga. Då föregav Nils att en benämnd Olof Larsson i Järna? Tillkom på sin hustrus vägnar en systerdel i samma Rosshaga och nu haver Nils Erlandsson igenlöst samma hemman igen allena och nu vill Olof anamma samma äng likväl igen, då samtycktes att Olof Larsson i Järna skal förlika Nils Erlandsson för hö dette året till nästa de gör något fast beyte sig emellan och med det samma kom och Lasse Persson i Sunnansjö som åtte en brodersdel i samma änge och nu haver Olof Larsson lovat Nils Jonson såväl samma Lasse Persson del som Nils Erlandsson ³⁸²⁶

Ting i Grangärde 1593 Kom Herr P i Gränge och klagade att hans dotter var kommen i rykte för en benämnd P Nilsson i Kyrkbyn. 6 män gjorde henne fri, han som här med beslås böte 40 mark. Ditskrivet med annan penna "och fick barn 12 veckor efter" ³⁸²⁷

PETRUS ANDREAE SVERDSJÖENSIS

Född i Svärdsjö, död i Grangärde troligen 1621 ³⁸²⁸

Hustru: Elisabeth Persdotter

Barn:

Sara

Abraham Persson. Död före fadern. Handelsman mm i Köping. Se Vik, Söderbärke

Anders Persson

Knut

Hans Persson. Se Näs, Norrbärke

Elisabeth Persdotter

Dotter

Förvärvade skattehammanet Rosshaga i Grangärde och i Stora Tuna Laxsjön. Se även Prästhyttan, Grangärde

Bouppteckning/Arvsskifte efter "Sahlige Her Pedher i Grengie" finns bevarad ³⁸²⁹

1602 Anders, Herr Peders son i Gränge för mökränkning medh Karin Olofsdotter i Tyna i Näs ³⁸³⁰

³⁸²⁶ Ting i Grangärde 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 147

³⁸²⁷ Ting i Grangärde 1593 hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 112

³⁸²⁸ Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne I:2 sid 374, II:1 sid 792

³⁸²⁹ Grangärde tingslags häradsrätt FII:1 Bild 4

³⁸³⁰ Ting i Grangärde 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 54

RÄMEN, GRANGÄRDE

I en artikel i tidskriften *Släktforskaren* ger Kjell Vadfors en översikt över den sk "Rämskungens" Göran Olssons mors släktförhållanden. ³⁸³¹ Vadfors har också skrivit en artikel om hans far (Rämsgubben) publicerad några år tidigare. ³⁸³² I *Släktforskaren* nr 12 finns en översikt över några ättlingslinjer från Råmen ³⁸³³ och i *Släktforskaren* nr 64 en artikel av Björn Isheden om Erik Östenssons barns öden, främst sonen Anders Ersson. ³⁸³⁴

Om Olof Mattsson skriver Magnus Abraham Sahlstedt, född 1716 och son till kyrkoherden i Stora Tuna, Magnus Sahlstedt i sin "Stora Tuna i Dahlom och Bergom Minnes-Döme" ³⁸³⁵ Råmsbyn skal blifwit först bebyggd: Skolande ett åhrtal på en wägg anskrifvit, af 1612. Hammar och Hyttstället skal blifwit anlaggt af then så kallade gamlesta Råms Gubben Olof, hwars Son Göran Olson ändå mera i anseende komit; theraf att han en stor och grott, som man säger, Man till kroppsskiepelsen, men elljest therjemte en stadig, förmögen och anseenlig Bergsman warit. Till teckn hwaraf han förmenes haft 24 hion och 5 werkhästar i dagelig arbetsrörelse. Brodren till Göran, Erik Olsson, som för Råms Erik är ökend, har satt sin bopåle wid Råms-Ohrnäs; ...

ERIK ÖSTENSSON

Född i Bröttjärna, Gagnef. Död ca 1610. Son till Östen Arvidsson i Bröttjärna, Gagnef. ³⁸³⁶

Hustru: Sara. Omgift med Olof Matsson. Se nedan

Barn:

Mats Eriksson Bryggare. Slättberg, Orsa

Erik Eriksson, Näs, Huseby, Sörmland. Son Erik Ersson, Näs, Huseby.

Östen Eriksson. Länsman i Uleå, Finland

Anders Eriksson, död 1670 i Råmen. Gift med Margreta Michelsdotter från Hedemora. Utlöst från sin arvsrätt av halvbröderna Mats Olofsson och Jöran Olsson. ³⁸³⁷

Erik hade en bror Nils Östensson som gifte sig med Margareta Joensdotter från Persbo, Grangärde, svägerska med Spelbo Persson, Per Hennikssons i Vad, Söderbärke son som också gifte sig till Persbo. Nils Östensson och Margareta Joensdotter var bosatta i Stimmerbo, Norrbärke. En annan bror Per Östensson var gift till Halvarsbenning, Norberg.

Från Erik Odhelius relation om Öster-Wästerbergslagen, från 1694

"Östra bergslagen begriper uti sig efterföljd: Nio socknar.. af hvilcka silfver tillförene uti ymnighet uti Tuna sockns fjerding är wordet utbrutit då Öster Silfbergs grufuorna woro för många åhr sedan uti flor, hvarom ingen säker kundskap uti orten kan inhämtas, utan en gammal bergsman Göran Olsson i Råmen berättar thess moder hafva sagt sig kjört ther i winden då hon varit flicka och då grufwan varit i bästa gång, skal til 8 skeppund silfver om året vara utbrackt, tillika med thess bly, som i Salberget blifvit afdrifvit." ³⁸³⁸

Bleve nu så endlig vid handskakning förlikte Lars Knutsson i Bäsna på den ena sidan, och Olof Persson i Bröttjärna på sin hustrus h Marit Matsdotters vägnar Mats Matsson i ...by hennes broder, Jon Matsson i Söderbjörka, h Anna Lars Matssons i Bröttjärna, h Brita Matsdotter i Enka och h Sara Matsdotter i Söderbjörka enka på den andra, att Lars Knutsson skall hava halvs parten av Östens hemman i Bröttjärna både av ny och gammal jord som hårtill upptagen, antingen i bolbyn eller om....., för den av...skuld .. de skola slippa att göra några utlagor av ... halva hemman, och Lars Knutsson

Noch skall Lars Knutsson giva förnämnde hustru Anna för en åker som ligga näst ... hans skifte
Avrads erlegande som Jöran Olofsson i Råmen i Tuna socken på sin moders och halvsyskons vägnar fodra af rad för, ... i Bröttjärna, av förnämnde Östens arve. Det de skola sig emellan huru mycket på ... löpe efter hur de hava brukat jorden till : de till Olof Persson i Bröttjärna på sin hustrus vägnar svarade, att

3831 Vadfors, Kjell. "Rämskungens ursprung". *Släktforskaren* utgiven av Västerbergslagens släktforskare 55 1995

3832 Vadfors, Kjell. "Rämskungens ursprung". *Släktforskaren* utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 35 1990

3833 "Släktanknytningar till 'Rämsgubben' Olof Mattsson i Råmen". *Släktforskaren* nr 12 1984.

3834 Isheden, Björn. "Anders Ersson Scriba. En 1600-talsfamilj". *Släktforskaren* nr 64 1997

3835 Sahlstedt, Magnus Abraham. *Stora Tuna i Dahlom och Bergom Minnes-Döme.*, 1743, nyutgåva 1955.

3836 Om Erik Östenssons släkt i Bröttjärna se: Lindell & Holmberg: *Säl och Bröttjärna – två gamla byar i Dalarna*

3837 Isheden, Björn. "Anders Ersson Scriba. En 1600-talsfamilj". *Släktforskaren* nr 64 1997

3838 Granström, Gustaf Abraham. *Ur Sala gruvas historia intill 1600-talets mitt. Västerås, 1940.*

..... till Jörans halvsyster h Brita Olof Larssons i Norrbo i Gränge socken och Mats Bryggare i Orsa, Jörans halvbroder ³⁸³⁹

1682 Uppbjöds en Sved och en Logeladu, med åker och slog finnas i Rämen, som h Sara Henriksdotter sahl Olof Matssons ibm med sin sahl man hade upprödiat, samt stuga hemma i gården, ... hon d 16 juli 1652 son Jöran Olsson i Rämen för hans trogna

Item Mats Ersson Bryggares i Slättberg Orsa Socken, aruslott efter sin sahl moder moder vid Rämen, Laxsjön och Floda, Tuna socken, ... d 11 februari 1656 för halvbroder Jöran och Erik Olofssöner vid Rämen för 100 daler.

Noch Erik Eriksson på Näs och Husby Socken uti Södermanland samt hans syskons arvsrätt och i Rämen, Laxsjö ... efter deras föräldrar Erik Ersson i Husby socken på Näs ärft hade, och den 10 sept 1661 sålt till deras sahl faders halvbroder ovannämde Jöran och Erik Olofsson vid Rämen för

Än Johan och Anders Ersson del del fasta egendom i Rämen, Laxsjö och Floda uti Tuna Socken, som dessas fader Östen Eriksson länsman i Ule Socken ärft hade, och d 13 Juli år 1681 ... till deras sahl faders halvbroder ofvanbenämnda Jöran Olofsson vid Rämen för 27 ³⁸⁴⁰

1685 Jöran Olofsson vid Rämen bevillades fasta på efterföljande jord och hus som honom förärat är, dels han och sig tillhandlat haver, näml på en sved samt en logeladu, allt inom hank och stör, och en stuga hemma i gården, som hans sahl fader Olof Matsson skall honom, och hans moder (Sara Henrichsdotter) der sedan Anno 1652 d 16 Juli skriftligen bekräftat haver.

På sin halvbroder Mats Erikssons Bryggares arvjord och hus vid Rämen, Laxsjö Och Floda, som han 1 ... d 1 februari 1656 till honom och hans broder Erik Olofsson sålt hade för 100 daler kopparmynt, och Jöran sedan ifrån benämnte sin broder hans del bekommit.

Så sin halvbroders sons Erik Eriksson på Näs uti Husby socken i Södermanland arvdel vid Rämen och Laxsjön, som han och b:de hans broder Erik Olofsson den 10 september 1661 haver av honom köpt för 82 daler .., och Jöran sedan sin broder Eriks andel fått.

Och på sine halvbroders söners Anders samt Johan Erik söners /med der till del / arvedel uti hus och jord vid Rämen efter deras sahl farfader Östen Eriksson, Länsman i Uleå? Socken i Österbotten, köpt av dem den 13 Juli 16..1 för 27

Item på Anders och Mats Olofsöner i arvhemmandel i Floda, med alla dess tillhörigheter, som hans fader sahl Olof Matsson vid Rämen, av dem köpt hade d 9 oktober 1643? för 4 skeppund stångjärn och i förlikning 1 ko och 1 ³⁸⁴¹

OLOF MATSSON

Gift med Erik Östenssons änka, se ovan. Född i Kyrkbyn, Grangärde

Hustru: Sara. Död 1655 i Rämen. Uppges i dödboken vara 95 år.

Barn:

Jöran Olsson. Se nedanstående

Erik Olsson

Margareta Olddotter. Född ca 1616. Gift med Per Olsson i Grangärde Kyrkby.

Kallas "Rämsgubben"

Enligt Kjell Vadfors är Olof Matsson son till Mats Halvarsson i Kyrkbyn, Grangärde. Syskon till Olof Matsson: Per Matsson, Broby vid Sunnansjö, Mats Matsson, Nybyggare vid Stensbo Noret, Erik Matsson, Lågnäset, Sunnansjö samt Halvard Matsson som blev kvar på sin faders gård i Kyrkbyn³⁸⁴²

JÖRAN OLSSON

Son till Olof Matsson. Kallas "Rämskungen"

Hustru: Brita Halvarsdotter

Barn:

Lisbet Jöransdotter. Gift med Samuel Larsson, Herman Michelsson och hans Jönsson i Ludvika by

1683 Sahl Pastoren i Skultuna H Widik Johannis Granagrius sålt till sina syskon i Persbo boende sin jordedel dersammastädes. Item bekänner han sahl Hans Halvarsson i Persbo haver till sig sig löst en hans broders sahl Lars Hanssons i Gränges kyrkby, del i Persbo, noch en systerdel därtill. Göran Olsson i Rämen klandrade dessa köp viljandes han tillika med länsman Widik Larsson inlösa en broderdel härav eller 2 systerdelar. Per Larsson i Ludvika talade och på dessa brev, sägande flera intressera i köpte med Hans Halvarsson³⁸⁴³

ANDERS ERSSON

Son till Erik Östensson, se ovan. Klockare. Död 1670 i Rämen.

3839 Ting i Gagnef 1643 Kopparbergs, Sätters, Näsgårds län + Österdalarne tingsl häradsrätt AI:10 sid 323

3840 Ting i Tuna 26 maj 1682 Kopparbergs o Näsgårds län/Sätters o Tuna tingslags häradsrätt AI:24 sid 75

3841 Ting i Tuna 1685 Kopparbergs o Näsgårds län/Sätters o Tuna tingslags häradsrätt AI:27 sid 56

3842 Vadfors, Kjell. "Rämskungens ursprung". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare 55 1995

3843 Ting i Grangärde 1683 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2743 sid 574-575

Hustru: Margareta Michelsdotter.

Barn:

Michel Andersson. Född 1641.

MICHEL ANDERSSON

Son till Anders Erssons, se ovan.

Hustru: Karin Matsdotter. Född 1635 i Östanmyra, Grangärde. Dotter till Mats Matsson i Östamyra. Död 1699 i Laxsjön, Grangärde.

Ting i Grangärde 1665 Sedan kom för rätten Michel Andersson ifrån Rämen och Tuna socken och insinuerade en inventarielängd dat Gränge den 24 april 1638 varuti förmältes det arv som efter sahl Mats Matsson till hans dotter som var enda barn, tillfallet war. Och såsom Michel förmente några saker skulle vara sålde, och intet införde i Inventario i synnerhet en smedjedel i marnäs smedjan, som sades vara försåld för Stångjärn 9 Skeppund, varför fodrade mågen Michel Andersson dem av sin styvfader Olof Bengtsson organist i Tuna och Knut Persson i Östanmyra, som sade haft arvet händer emellan: Resol. Eftersom Knut Persson i Östanmyra, vilken var Michel Anderssons hustrus morbroder, såväl för sin person som sin svåger Olof Bengtsson icke kunde neka att bara fullgåra Michel den summa som inventari arvlängden av gode män underskriven, bestående i reda penningar och perseddlar på 207 skilling 16 öre koppmt. Om vilkens ... betalning Knut Persson slog händer med Michel inför rätten. Men nekade aldrig weta af något stångjern som Mats Matsson tillhöre, mer än det uti inventario infördt står, vilket jern Knut utlovade att betala Michel i penningar av ... utan vidare intreessefödran av Knut, eller hans svåger Olof, varför såsom på förfrågan med nämnden befunns och vittnade att förbenämnde smedjedel, som Mats Matsson hade i pant, var igenlöst förr än Mats dödde, fans och vitne som hade ... kvitterat på betalningen, ty hölt rätten smedjedelens lösningssumma vara begripen uti inventario och Michel intet mer hava med skäl der efter att fordra. ³⁸⁴⁴

RÄVVÅLA, GRANGÄRDE

1648	Qvarntuls och Mantalslängd Grangärde Lia:1 Bild 190	Anders ivarsson Erik Ersson Hans Mårtensson Per Tomasson (överstruken) Per Hansson Jon Larsson Hans Tidiksson
1653	Jordeböcker Kopparbergs län, SE/RA/55201/55201.23/12 (1653) Bild 182 sid 175	Erich Erichsson

SKATTLÖSBERG, GRANGÄRDE

1648	Qvarntuls och Mantalslängd Grangärde Lia:1 Bild 190	Seffred Persson Mats Olsson

SKEPPARBERGET, GRANGÄRDE

1648	Qvarntuls och Mantalslängd Grangärde Lia:1 Bild 190	Jon Nilsson och Jöran Matsson Lars Hansson Jöran Svensson Lars Göransson
1653	Jordeböcker Kopparbergs län, SE/RA/55201/55201.23/12 (1653) Bild 182 sid 175	Jöns i Skeppmoren

STENSBO, GRANGÄRDE

1648	Qvarntuls och Mantalslängd Grangärde Lia:1 Bild 190	Per Ivarsson Olof Stensson Mats Matsson Olof Olofsson Anders Pålsson
1653	Jordeböcker Kopparbergs län, SE/RA/55201/55201.23/12 (1653) Bild 182 sid 175	Olof Stensson 1/4 Mats Matsson 1/4

SUNNANSJÖ, GRANGÄRDE MED VÄSTERBY

1414	Se brev nedan	Anders i Sunnansjö
1539		Gärde Olof Persson
1541	Dalarnas handlingar 1541:9 Bild 46	Olof Persson i Vesterby Cherstin ibid Karin ibid Per Björnsson i Sunnansjö Björn Persson ibid Simon ibid Ingewall ibid Engelbrekt ibid
1546	Dalarnas handlingar 1546:12 Bild 51	Per Björnsson Ingeborg Östen Simon Tord Sjurd Ingewall Olof Erik Sjurdsen
		Olof Persson Erik Persson
1562		Olof Persson Erik Persson Simon Persson
1563	Dalarnas handlingar 15863:7 Bild 54	Westerby Olof Persson Hans Persson Hustru Marit Olof Engelbrektsson Lasse Östensson Erich Persson Olof Persson Tord Gudmundsson Anders Larsson Per Frebenson Halvard Joenson
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 59	Mats Olsson Trond Halwardsson (Länsman) Lasse Östensson' Erich Persson Per Björnsson
1584	Dalarnas landskapshandlingar 1584:13 Bild 44	Mats Olsson Trond Halwardsson Lasse Östensson Lasse Eriksson Per Björnsson
1592	Nämndeman Hela Dalarnas häradsrätt AI:2 sid 30	Tronde i Sunnansjö Erik Olofsson i Sunnansjö
1593	Nämndeman Hela Dalarnas häradsrätt AI:2 sid 111	Tronde Halvardsson i Sunnansjö Erik Olofsson i Sunnansjö
1602	Nämndeman EXIe:2720 sid 53	Tronde Halfuardsson i Sunnansjö
1604	Nämndeman EXIe:2720 sid 194	Erik Olofsson i Sunnansjö
1605	Nämndeman EXIe:2720 sid 255	Tronde i Sunnansjö Mats Olofsson i Sunnansjö Jon Larsson ibid
1606	Nämndeman EXIe:2720 sid 303	Mats Olofsson i Sunnansjö Jon Larsson ibid
1607	Nämndeman EXIe:2720 sid 345	Jon Larsson i Sunnansjö Mats Olofsson ibidem Erik Olofsson ibidem
1609	Nämndeman EXIe:2720 sid 384	Jon Larsson i Sunnansjö
1610	Nämndeman EXIe:2720 sid 418	Erik Olofsson Jon Larsson ibidem Mats Olofsson ibidem Lasse Padersen i Sunnansjö

		Tronde Eriksson i Sunnansjö
1611	Nämndeman EXIe:2720 sid 458	Jon Larsson i Sunnansjö Tronde Eriksson ibidem
1612	Nämndeman EXIe:2720 sid 478	Joel Larsson i Sunnansjö
1613	Nämndeman EXIe:2720 sid 504	Jon Larsson i Sunnansjö Lars Persson i Sunnansjö
1614	Nämndeman EXIe:2720 sid 553	Jon Larsson i Sunnansjö Erik Olofsson Lars Persson i Sunnansjö
1615	Nämndeman EXIe:2720 sid 577	Lars Persson i Sunnansjö Jon Larsson i Sunnansjö
1617	Nämndeman EXIe:2720 sid 615	Jon Larsson i Sunnansjö Lars Persson ibidem
1631	Roterings- och utskrivningslängd Västmanland 1631 Bild 441	Mats Matsson Mats Ingelsson Jöns Olofsson Erik Matsson Lars Matsson Olof Andersson Peder Matsson Lars Jonsson Erik Eriksson unge Lars Pedersson Peder Larsson (Utgammal) Mats Larsson Lars Pedersson ... (Utgammal) Lars Matsson Erik Eriksson Erik Olofsson (Utgammal) Mats Eriksson Olof Eriksson Peder Pedersson Widik Ersson Erik Jonsson Jon Larsson (utgammal) Anders Mårtensson 1 dräng Mårten (Utgammal) Hans Andersson Anders Eriksson Erik Andersson (Utgammal)
1648	Qvarntuls och Mantalslängd Grangärde Lia:1 Bild 190	Hans Andersson Hans Skomare Mårten Fransson Mats Johan Jonsson Erik Jonsson Johan Widichsson Elias Erik Olofsson Erik Persson Mats Ersson Mats Ersson Nils Mårten Mårtensson Hans och Nils Persson Mats Matsson Lars Matsson Anders Tolsson Hans Ersson Mats Ingilsson Jöns Olsson Pär Erik Matsson Hans Persson Tun? Per Mårtensson Per Matsson Per Nilsson Christoper Mårtensson Anders Mårtensson Erik Persson Per Olsson Lars Jonsson Lars Persson
1653	Jordeböcker Kopparbergs län, SE/RA/55201/55201.23/12 (1653) Bild 182 sid 175	Hans Andersson $\frac{1}{4}$ Mårten Fransson $\frac{3}{4}$ Erik Andersson $\frac{1}{4}$ Pedher Mårtensson $\frac{1}{4}$ Jon Larsson $\frac{1}{2}$ Anders Mårtensson $\frac{1}{4}$ Anders Eriksson $\frac{1}{2}$ Mats Ingelsson $\frac{1}{4}$

	Thol Ingelsson 1/4 Mats larsson 1/4 Jöns Olofsson 1/4 Olof Erichsson Per Matsson 1/4 Gl lars Pedhersson 1/4 U Lars Pedhersson 1/4 Erich Skomakare 1/4 Ivar Erichsson 1/4 Mats Erichsson 1/4 Lars Erichsson 1/4 Lars Matsson Näbb 1/4 Olof Pedersson Halvar Olofsson Lars Jonsson Olof Andersson Erich Matsson i Lågnäset
--	--

Den enda medeltida källan som nämner en ort i socknen är ett pergamentsbrev daterat 18 maj 1414 som ännu finns kvar i Riksarkivet. En Anders i Sunnansjö utfärdar nämligen då ett kvitto på vad Erik i Amsberg Stora Tuna socken, hade på Anders hustru Holmfrids vägnar uppburit i Södra Amsberg. Förmodligen har Holmfrid ägt någon jord, eventuellt arvetjord, i Södra Amsberg som Erik (kanske en släkting) på hennes vägnar brukat. Brevet lyder: Thet skal allom mannem viterliket wara, som thetta breeff höra heller see, at jak Andirs i Sunnansio lather laedugan ok lösan byskedelikan man Erik i Amundzbergh ok alla hans arffwa fore thet affradhit ther han vpbar i Sudro Amundzbergh a minne hustru Holmfridha waegna ok vm allon raekinskap ok aal stykke her waraq mellon haffwir warit Ther naempnar jak til witne biskedhalika maen, som aer Ingewaldher i Tiaerna, Ingebiörn i Gylla ok Andirs i Roczakir. Ok til thaes mera wissa ok witnesbörd behis jak hedherlig manz insigle, som aer herra Andirso i Thonom at haengae fore thettha breeff medhan jak siaelwir aenkthe hawir. Datum Thuna, anno Domini mcdxiij, ipso die beati Eriki regis et martiris ^{3845 3846}

ERIK PERSSON

Son till Peder och Kirstin

Hustru:

Barn:

Lasse Eriksson. Se nedan.

Erik Persson har en syster NN Persdotter gift med Olof. Söner Björn och Peder Olofsson i Västansjö.

LASSE ERIKSSON

Son till Erik Persson, se ovan

Hustru

Barn:

1597 Kom Erik Persson i Sunnansjö och gav tillkänna hur han på pass en 40 år sedan hade igenvunnit det hemman i Sunnansjö som han alt sedan besutitt haver och Lasse Jespersson stadfäst med sitt brev huru han samme hemman igenvann av Lasse Olofsson i Norrvik, och Esbjörn Olofsson i Norrvik, vilket så fallit är att en benämnd Lasse Jåpson fick samma hemman med sin hustru. ... Lasse åtte en hustru benämnd Lussi, den åtte en son benämnd Olof Eriksson (Bör vara Larsson!). Blev så Lasse död, ärvede så Olof sin fader, blev så Olof död, ärvede så Lussi sinom son, nu fans ingen ... arving närmare än denne Erik Persson som kom som var kommen av Lusi syskonbarn

En släkttavla finns i domboken med

Gamle fadern – under honom hans barn – sedan Lussi gift med Lasse Jopsson med sonen Olof. Gamle fadern hade också ett annat barn med dottern Kirsten gift med Peder och med sonen Erik Persson.

Nu mente Lasse och Esbjörn sig vara närmare till att behålla samma hemman efter de vore Lasse Jåpssons något afkommande ³⁸⁴⁷

1604 Tronde i Sunnansjö för han hade Peder finne på Kyrkievallen ³⁸⁴⁸

³⁸⁴⁵ Winroth, Anders. "Grangärdes medeltida historia." Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 9 (1983).

³⁸⁴⁶ Svenskt Diplomatarium från och med år 1401. s 808, nr 1949. Sämre återgivet i Dipl Dalek 2, s 11, nr 297

³⁸⁴⁷ Ting i Grangärde 1697 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 164

³⁸⁴⁸ Ting i Grangärde 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 194

1604 Halvar Larsson i Sunnansjö haver slagit sin fader broder, som honom nu ... haver, så att han hade ett blodsår sakfäller ³⁸⁴⁹

1604 Kom Björn Olofsson i Västansjö och talade till Lasse Erichsson i Sunnansjö om en systerdel jord i förenemde Sunnansjö, hvilken var förenämnde Björn Olofssons moders del. Därtill svarade Lasse Erichsson att hans fader Erich P hvilken var Björn Olofssons moders broder, samma del köpt hade för hundra järn, skäl eller bevis fants ej heller lagliga vittnen till samma köp, utan olagligen gjort var. Dömdes Björn sin moders del igen och Lasse Erichsson sitt jern igen ³⁸⁵⁰

1610 Kom Björn Olofsson i Västansjö och talade till Mats Olofsson i Sunnansjö om en half part i en osmundssmedja den han till förende sålt hade till Mats Olofsson för en och will nu hafva samme ½ part igen, då ransakades härom och i sanning bewistes att Mats Olofsson hade efter efter... björn smida sin nötorft, som Mats Olofsson själv ej sant hade och nu afsades att björn skulle smida som försagt war här efter, och Mats behålla sitt köp ³⁸⁵¹

1611 Kom Mats Halvardsson i Kyrkbyn och talade till gamle Mats Olofsson om ett halvt spannland jord i förenämnde Kyrkbyn, som Mats Halvarsson sade att honom sat alla hand medarvingar tillkom. Därtill sade Mats Olofsson skall nu giva Mats Halvarsson 3 fat osmundsjärn, och vore nu vänligen förlikta med handsträckning.

1611 Kom Hans Eriksson i Kyrkbyn, Peder Matsson i Sunnansjö och Olof Eriksson i Sunnansjö och flere deras släkte, och talade till Erland Algutsson i Gonäs om förenämnda Gonäs, förebärande att deras föräldrar hade en bodewall, där som nu Erland påbyggdt hade och nu af ödemark upptagit hade. Då rannsakades härom och i sanning bewistes att Erland haver avhyggit stora skogen och så där byggt och bott mer än 40 år och nu uppsatt en stor gård. Ausades att samma Erland Algutsson skall behålla samma plats, och barn efter honom ärva. Och som en gammal man som nu i Rätten satt, benämnd Jon Larsson i Persbo, nu bekände att han sålde Erland sin mark för 4 fat osmundsjärn. ³⁸⁵²

1619 Kom Björn Olofsson och Peder Olofsson i Västansjö, samt alla deras medarvingar och gav tillkänna hur deras moderbroder, Erik Pedersson i Sunnansjö, hade bortsatt en skog benämnd Hoobergsskogen till Olof Esbjörnsson i Sääle i Floda socken för 1300 osmunds järn. Då framlade en benämnd Peder Olofsson i Måssel i Floda socken, en gammal blind man, ett brev daterat 1672 den 4 mars med utlåtande att så sant vara som de gode män nu efter talade om samma skog, och att de vore rätta till samma skog igen. Ausades att Björn Olofsson skall med sina medarvingar skola nu giva dem i Floda de 1300 järn, och sedan skola de hava sin skog igen, och nu utfärdade samma blinda man i Måssel fri vilja de samma brev deras vederpart ifrån sig dem i handen.

1549 Kom för rätten beskedlig man Engelbrekt i Roma i Tuna socken och talade till Olof i Västerby och Hans i Norrbo om förnämnde Norrbo och sade att hans föräldrar hade det ått, dock kunde han det intet bevisa med brev eller bevisning utan sköt på vittne han hade i Lima, och var ärendet gammalt, så att ingen kunde det utfesta var i socknen bodde, och så beviste Olof i Vesterby sin ått, så att en åtte det hemman, som hett Erick Jössesson, han åtte en son, hett Lasse Ricksson, han blev så död barnlös, honom ärvde så hans faders broders son, hett Peder Olsson, om sider bleve de så förente det de vilde förnöja Engelbreket nu i Ludvika när som här först bleve på en fjärdepart att dem skall vell åtsämja

1594 Kom Olof Siffridsson i Västansjö och talade till Erik Olofsson i Sunnansjö om en skogdel som Erik Olofsson, nu i 4 år haft haffer, och Erik räknade sig bördig till det hemman Västansjö så sager, samma hemman var köpt utav Gränges kyrka för något järn, och medan så att samma hemman var i kyrkl vold så så på samma hemman, landbo benämnd Jöns Hvit. Denne Jöns Hvit åtte döttrar den ena het Kirstin, then andra Älsa. Kirstins man Engelbrekt, Älsas man Siffrid, som här efter förstås
Släkttafva med Jöns Hvit – Siffrid och Älsa Jönsdotter – Olof Siffridsson
Den andra grenen Jöns Hvit – Engelbrekt och Kirstin Jönsdotter . Olof Engelbrektsson.
Nu har Siffridh köpt samma hemman som Älsas fader sat landbo på, av kyrkian, och nu vill Engelbrekts son Olof räkna sig till samma hemman börd och denne Jöns var kommen ifrån Lindesbärgh bleff afsagt att Olof Siffridhsson skall behålla samma skogdel själv på att Erik får sig bättre bevis. ³⁸⁵³

3849 Ting i Grangärde 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 194
3850 Ting i Grangärde 1605 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:27270 sid 255
3851 Ting i Grangärde 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 418
3852 Ting i Grangärde 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 458
3853 Ting i Grangärde 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 9

OLOF ENGELBREKTSSON

ERIK OLOFSSON

Son till Olof Engelbrectsson.

Hustru: Karin, hennes morfar var Lasse Ravalsson i Norrvik.

Barn:

Släkttavlan i lagmansdomboken från 1619 visar att det dessutom har funnits en dotter till Lasse Ravalsson och Ingrid som i sin tur blev mor till Karin, gift med länsmannen Erik Olofsson i Sunnansjö, Grangärde. ³⁸⁵⁴

1592 Kom för rätten Erik Olofsson i Sunnansjö, och klagade efter en skog som nu gemenlig man i Gränge brukar, och sade om ham när hans fader ifråkom och med bevis, sköts till lagmannen, länge hafver stått. ³⁸⁵⁵

1593 Kom Lasse Olofsson och talade till Tronde i Sunnansjö om ett torp som Lasse Olofssons sväre? benämnd Elin haver pantsatt Tronde, så efter inget fastebrev vore därpå dömd jag Lasse Olofsson samma jord, och Tronde fått värdet igen. ³⁸⁵⁶

1594 Erik Olofsson i Sunnansjö bjuder upp ett hemman i Sunnansjö köpt av Brita Larsdotter i Fline i Husby socken för 13 fat järn ³⁸⁵⁷

1596 Jon Esbjörnsson i Sunnansjö för slag på Erik Olofsson ibidem ³⁸⁵⁸

1596 Kom Erik Olofsson i Sunnansjö och talade till Lasse Östensson ibidem huru han hade varit hans målsman, han och bekände att en benämnd Hans Persson i Sunnansjö hade anamat aff samma barngods 15 mark penningar. Så dömdes att Hans Perssons arvingar skal giva Erik Olofsson samme 15 mark igen, så systersysterdel, broderbroders del ³⁸⁵⁹

1597 Widik Hansson i Sörvik köper en systerdel ibidem, af Erik Olofsson i Sunnansjö

1615: Kom M Erik Holstensson i Kallmora talade till Widik Jonsson i Norrvik om en systerdel liggandes i Fline som kom M Eriks moders moders syster till, hustru Brita Larsdotter som var Lasse Rafvalssons dotter i Norrvik och haver hennes man Hans Jonsson som solde hennes del i Sunnansjö och lovade ...henne jord i Huseby, samme Hustru Brita åtte inga barn, därför kom hennes syskon samma jord till arv och nu Anders Jonssons måg i Sundfiske faste därpå vilkens hustru är Widik Hanssons systerdotter, och förebär att Widik haver lovat honom samma systerdel all sammans, men nu bekende Widik han icke mer haver lovat, än så mycket Widik tillkom men icke M Eriks moders moders systerdel. ³⁸⁶⁰

Västerby Sunnansjö

OLOF PERSSON

Se även Gärdet, Grangärde

Hustru:

Barn:

Mats Olofsson. Västerby Sunnansjö, Grangärde

Erik Olofsson. Gärdet, Grangärde

Peder Olofsson. Gärdet Grangärde

3854 Lagmansting 1619 Svea hovrätt Västmanlands län EXla:12 Bild 14150 Sid 481

3855 Ting i Grangärde 1592 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 30

3856 Ting i Grangärde 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 112

3857 Ting i Grangärde 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 10

3858 Ting i Grangärde 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 68

3859 Ting i Grangärde 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 70

3860 Ting i Grangärde 18 feb 1615 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:10 sid 42

MATS OLOFSSON ^{3861 3862}

Son till Olof Persson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Per Matsson. Se nedan.

Marit Matsdotter. Död 1666. Gift med Mårten Fransson, se nedan

1593 Kom Nils Matsson i Grötänge och talade till Mats Olofsson i Västerby om ett smedie ställe, blef afsagt att Nils Matsson skal gifva Mats Olofsson ... hundra järn och ... andra hans med arvingar, och om här är så tillfälle må Mats Olofsson bygga en smedia brevid ³⁸⁶³

1593 Kom Erik Larsson i Ludvika och talade till Erik Olofsson i Sunnansjö om någon skog som Erik Olofsson hade, och efter intet bevis fanns med Erik Larsson och urminnes hävd åkom, gavs honom vissord i handom haffer, och så gav Olof Siffredsson Erik Larsson i förlikning 1 ko och 1 hundra järn ³⁸⁶⁴

1593 Kom Pehr Olofsson, Erik Olofsson och Mats Olofsson i Sunnansjö och lade Herr Bengt Gisles bref i rätta, lydandes på någon jord liggandes i Gäla (Gärdet), så kom Per Björnsson, Jon Perssons broderson och begärde en förlikning, så vart the förlikte, att Per Olofsson och Erik Olofsson med en fri vilje gäfvu honom 4 fat järn, loffuades bref skriffuit och giffuit. ³⁸⁶⁵

1600 Kom Erik Olofsson i Gäle samt Mats Olofsson i Sunnansjö och talade till sin broders hustru, hustru Ingeborg, salig Peder Olofssons i förenämnde Gäle, om de hus som förenämnde Peder Olofsson efter sinom fader ärvt hade, deslikes om den jord som han till sig köpt hade, att förenämnde Peder måtte ej vara mäktig att giva sin hustru samma hus och jord och ville ej räkna det för aflinge, då ransakas om samma ärende och i sanning fanns att de hus som han arvde efter sin fader och dem satt på annan tomt sig till godo räknades de och för aflinge, samt den jod som han fasta på kommit hade räknas för aflinge, och den skulle hustru Ingeborg behålla

1602 Kom Erich Olofsson samt Mats Olofsson i Gäle samt deras broders hustru, hustru Ingeborg, salig Peder Olofssons i Gäle, inför rätta, där Erich och Matss talade till förenämnde hustru Ingeborg om något arv efter deras broder, förenämnde Per Olofsson. Då bevestes att Per Olofsson samt hustru Ingeborg hade givit var annen all den afling både i löst och fast, så att den längre lever skall behålla samma afling, men när de döda vore båda, haver deras förord warit dem emellan, då skulle hans arvingar ärva två delar och hennes tredingen. Men efter hustru Ingeborg på annat giftemål ville nu, förnevde Erik och Matts Olsson hava samma arv, så voro de på båda sidor anviste sig härom förena med några goda män, det de ej kunde förmås, utan kommo in för rätten och sade sig på båda sidor skjuta detta ärende till nämnden vad de därom döma kunde, då ville de på båda sidor rätta sig med detta. Doch rannsakades härom och sedan samtycktes att hustru Ingeborg samt den man som hon nu bekommit haver benemd Arvid i Norrvik. de skall giva Erik och Mats 3 läster osmunsjärn och sedan behålla allt bo i lösören som Peder Olsson ägde, men all den aflingsjord samt de hus Peder och hustru Ingeborg uppbyggt haver brytes i två delar, halvparten hustru Ingeborg och halvparten Mats och Erik Olsson, och skall hustru Ingeborg behålla en liten stuga över allt bytte Den förlikning dömdes fast, så att Peder Olofssons arvingar haver inte våld efter mer samma arv klandra. Desslikes skall och Mats Olofsson vara delaktig i den jord som Peder och Erik köpt hade, och Lasse Jopssons brev utvisar. ³⁸⁶⁶

22 jan 1607 Mats Olofsson i Sunnansjö talade till sine bröders söner, som är Per och Erik Olofssons söner, om en jordedel i förenämnde Gärdet, förebärande att han var där bördig till såväl som hans bröder. Då framlade Simon Eriksson samt hans medarvingar i rätten Herr Bengt Gissles dombrev daterat 1574 den 30 januari lydandes huru både Peder Olofsson och Erik Olofsson denna jordedel köpt hade av en benämnd Jon Pedersson för 80 mark och en ko, som samma bref widare innehalte, hwilken förenemde Jon ärfvt hade efter sin dotters barn, och hennes dotters barn ärfvt hade efter sinom fader Simon Pedersson, hwilken Simon Pedersson war Peder, Erik och Mats Olofssons fader broder. Pedersson sitt dotterbarn. En släktavla finns efter ärendet Peder har sönerna Olof Pedersson och Simon Pedersson. Olof Pedersson har sönerna Peder, Erik och Mats Olofsson. Simon Pedersson är gift med Ingegärd Johansdotter, dotter till Jon Pedersson. De har dottern Marin Simonsdotter gift med Erik Jopsson som har en dotter.

Under tavlan: Denne Erik Jåpssons dotter ärfde sin fader och moder, sedan dödde hon. Ärfde så Jon Pedersson sin dotters barn Dette ... ³⁸⁶⁷

3861 Svenska antavlor IV:8 nr 243

3862 "Glenn Seaborg Ancestor table #22". I 24 Famous Swedish Americans and Their Ancestors. A Collection of Ancestor Tables. Sveriges släktforskarförbund, 1996.

3863 Ting i Grangärde 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 111

3864 Ting i Grangärde 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 112

3865 Ting i Grangärde 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 112

3866 Ting i Grangärde 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 54

3867 Ting i Grangärde 22 jan 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 219

PER MATSSON

Son till Mats Olofsson, se ovan.

Död 1637 i Gärdet, Grangärde.

Hustru:

Barn:

Bytte jord med sin svåger Mårten Fransson och flyttar till Gärdet, Grangärde ca 1615.. Mårten Fransson flyttar från Gärdet till Sunnansjö Västerby.

MÅRTEN FRANSSON

Född ca 1569. Död 1649 i Sunnansjö.

Hustru: Marit Matsdotter. Född ca 1571. Död 1666 i Västerbyn Sunnansjö.

Barn: ³⁸⁶⁸

Anders Mårtensson

Hans Mårtensson

Christoffer Mårtensson

Per Mårtensson

Mats Mårtensson

Mårten Mårtensson

Barbro Mårtensdotter

Karin Mårtensdotter

Peder Mårtensson, son till Mårten Fransson, var nämndeman under många år. Han var anställd vid Ludvika Bruk en kort tid. Han råkade själv i klammeri med rättvisan som framgår av följande domboksutdrag av den 22 juni 1659:

Peder Mårtensson i Lodwika anklagades för slagsmål med sin granne, Erich Erichsson i Sunnansjö, den han hade öfverfallit på sin nattesäng i Persbo, där dessa voro kallade lagligen på syn, och genom meddragande utur sängen stött och slagit honom 12 blånader. Pehr sade det var i hastighet skett. Dömdes Pehr till dubbla böter, 3 mark för 12 blånader, gör 36 mark, summa 72 mark. Efter nämndens förbön bleff han conserverad vidh sitt ämbete efter stark förmaning aff Rikskommerserådet. (I nämnden satt hans bror Hans Mårtensson i Sunnansjö)
³⁸⁶⁹

1632 Mårten Fransson i Sunnansjö fick brev på en hemmansdel i Botåsen, som han haver köpt av Jöran Pedersson ibidem för 21 fat osmundsjern till fullo nöje

1635 Uppbjöds Botåker av Päder Mårtensson i Sunnansjö, andra gången

Långnäset Sunnansjö

1617 Kom Olof Andersson i Sunnansjö och gaf tillkänna huru hans fader hade till pant bortsatt Långnäset, till Herr Peder i Greng för ..fat osmundsjern, begärde att han måtte det få igenlösa, här om ransakades och befans samma pant ej vara fastad laghlig, måtte sonen wäl igenlösa, vad fadernbortsatt hade ³⁸⁷⁰

1604 Tronde i Sunnansjö för han hade skiöfflat Peder Finne på Kyrkiewallen ³⁸⁷¹

³⁸⁶⁸ Andersson, Ella: Släkttabell. Släktforskaren nr 37 1990

³⁸⁶⁹ Med anknytning till Släkttabellen. Släktforskaren nr 37 1990

³⁸⁷⁰ Ting i Grangärde 1617 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 615

³⁸⁷¹ Ting i Grangärde 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 194

1604 Halvar Larsson i Sunnansjö haver slagit sin fader broder, som honom ej ... haver så att han hade blodsår ...
³⁸⁷²

1627 Två finnar, Olof Pehrsson och Mårten Staffansson, som emot förbud hava byggt på Sunnansjö skog,
förverkat sitt arbete och böter 40 mark

1613 Hans Larsson i Västansjö bjuder nu första resan en systerdel i Sunnansjö, köpt av sin Moder broder Nils
Persson i Arboga för 4 fat osmundsjärn ³⁸⁷³

3872 Ting i Grangärde 1604 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 194

3873 Ting i Grangärde 1613 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 504

SÖRVIK, GRANGÄRDE

Nedanstående tabell från Anders Winroth

1539	Dalarnas handlingar 1539:4 bild 176 (Uppslag 75)	Per Nilsson i Södergodwika Joen Andersson ibid Desse ligger i Grenge socken och gör sin skatt till Norrbärke
1539-1555	Dalarnas handlingar 1539:4 1/2, 1541:9, 1542:8, 1543:9, 1545:5, 1546:12, 1547:10, 1549:13, 1550:4, 1551:3, 1552:8, 1555:11	Per Nilsson Jon Andersson
1563	Dalarnas handlingar 15863:7 Bild 54	Joen Andersson En utjord ibm benemnd Stortäkt Laggarbo Olof Joensson
1569-1573	Dalarnas handlingar 1569:12, 1570:?, 1571:11, 1573:10	Joen Andersson ("Br Hans Nilss" utom 72) vtiord Storetechten Hustru Ellinn i Laggarebod ³⁸⁷⁴
1571	Älvsborgs lösen längd 1571, Ddalarna 3, fo. 10-16	Hans Nielss Joenn Andsonn
1573	Dalarnas handlingar 1573:10 (hjelpe Partzeller och tiondelängd)	Hans Nielsson Joen Andersson Lager Ellinn (ej i tionde)
1574	Dalarnas handlingar 1574:9	hans Larsson vtiort Storetechten
1574-1575	Dalarnas handlingar 1574:? (Hjelpe partzellerne och tiondelängder)	Hans Nielsson (saknas i tionde 75) Hans Larsson Lager Ellinn fatig (ej i tionde)
1575-1576	Dalarnas handlingar Dalarnas handlingar 1575:14, 1576:2	Hans Larsson vtiort Storetechten Halvar Persson
1584	Dalarnas landskapshandlingar 1584:13 Bild 44	Hans Larsson Halvard Persson Hustru Elin i Laggarbo
1586	Dalarnas handlingar 1586:?	h Sigrid Hans Larsson Anders Larsson
1591-1597	Dalarnas handlingar 1591:9, 1592:9, 1593:11, 1595:2, 1597:5	Halffuar Persson (fogde 91) (betalar för utjorden Laggareboda 95 97) Hans Larsson Anders Larsson
1609	Nämndeman EXIe:2720 sid 384	Hans Larsson i Sörvik
1617	Nämndeman EXIe:2720 sid 615	Johan i Sörvik
1631	Roterings- och utskrivningslängd Västmanland 1631 Bild 441	Erik Hansson (utgammal) Henik Halvardsson Peder Halvardsson hustru Sara 1 dräng
1648	Qvarntuls och Mantalslängd Grangärde Lia:1 Bild 190	Per Ersson Olof Ersson Per Halvardsson Hänica Halvardsson Hans Johansson Olof Johansson
1653	Jordeböcker Kopparbergs län, SE/RA/55201/55201.23/12 (1653) Bild 182 sid 175	Hust Karin 1 Erich Hansson ¾ Olof Johansson 1/4

Persbos äldste kände inbyggare hette alltså Nils Jonsson. Han torde vara född i mitten av 1400-talet, och död före 1539. Det tycks vara till honom som Jon Anderssons i Sörvik far pantsatt sitt hemman. Jon Andersson och hans bröder lånade 1549 pengar av kronan för att lösa igen hemmanet. De tycks emellertid inte löst igen hela hemmanet. Nils Jonssons söner Bengt och Per får nämligen 1550 fasta (lagfart) på "Storeteckt" och "Munkebakka" i Sörvik, vilka deras "ffadr hadhe j pant" av Jons far. Också det faktum att Nils' son Per flyttade till Sörvik tyder på detta. ³⁸⁷⁵

1597 Kom hustru Kiersten Hans Larssons i Sörvik och talade till Nils Nilsson i Persbo, om en liten vall i

3874 Jämför namnen Laggarudden och viken Laggareviken något söder om Sörvik

3875 Winroth, Anders. Persbo. Genealogiska nätbiblioteket 2005:1. Vadstena: Svenska Genealogiska Samfundet, 2005.

*förenämnde Persbo, så fanns at hustru Kirstens fader fader benämnd Anders i Gudhwika, hade bortpantat till en benämnd Nils Jonsson i Pedersbo, vilken Nils Jonssons faders faders fader var, efter så långt oklandrat är, och nu är kommit till tredje och fjärde man, gavs dem vissord i handom*³⁸⁷⁶

ANDERS

Hustru:

Barn:

Jon Andersson

Pantsatte del i Sörvik till Nils Jonsson i Persbo, se ovan.

JON ANDERSSON

Son till Anders, se ovan

Hustru:

Barn:

Kiersten Jonsdotter. Gift med Hans Larsson, se nedan.

HANS LARSSON

Måg till Jon Andersson, se ovan

Hustru: Kiersten Jonsdotter, dotter till Jon Andersson, se ovan.³⁸⁷⁷

Barn:

PER NILSSON

Son till Nils Jonsson i Persbo, Grangärde. Se vidare Persbo

HALVARD PERSSON

Son till Per Henniksson i Vad, Söderbärke och Karin Svensdotter, dotter till Gosven Hansson i Hagge

Hustru: Sigrid Torstensdotter. Syster till Olof Torstensson i Tolvsbo, Söderbärke och Brita Torstensdotter, gift med Herman Jonsson i Sörbo, Söderbärke. Dotter till Torsten Hansson, Moren, Norrbärke och sonsonsdotter till Olof Hansson i Starbo, Norrbärke.³⁸⁷⁸

Barn:

Hennika Halvarsson.

Johan Halvarsson (Äger en del i Vad). Se nedan.

Peder Halvarsson. Se nedan.

Kerstin Halvarsdotter. Gift med Lars Widiksson, se nedan

Lasse Halvarsson. Västermoren, Norrbärke.

Halvar Halvarsson. Herr Halvar

NN Halvarsdotter gift med Nils Eriksson i Starbo, Norrbärke

Marit Halvarsdotter gift med Erik Fransson i Karmansbo, Hed

*1592 Halvard i Sörvik bjöd upp Laggarbo i ... av Sebastian Tysk för 40 fat järn*³⁸⁷⁹

*Nämns som bergsfogde. Mats Olofsson i Hedtierna i Skinskattebergslagen, Olof Simonsson i Fliken i Norbergslagen och Halvard i Sörvik över Greng Norrbärke och Söderbärke*³⁸⁸⁰

*1592 Halvard i Sörvik (Grangärde) bjöd upp en del i Sörvik, av Hans Persson i Vik, Söderbärke för 7 fat*³⁸⁸¹

*1593 Halvard Persson i Sörvik bjuder upp ett hemman benämnt Laggarbo, köpt av Sebastiannen och Margareta Olofsdotter för järn 41 fat Lovades brev skrivit och givit.*³⁸⁸²

*1593 Halvard i Sörvik bjuder upp en del i Sörvik, av Hans Persson i Vik för 7 fat, lovades brev*³⁸⁸³

1594 Hans Jonsson i By bjuder upp en tredjedel i Morgården (Moren, Norrbärke) köpt av Halvard i Sörgovik

3876 *Ting i Grangärde 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 165*

3877 *Ting i Grangärde 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 146*

3878 *Berglund, Torsten: Holsten Persson i Vad hustru och hennes härkomst. 1999.*

3879 *Ting i Grangärde 1592 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 30*

3880 *Dalarnas handlingar 1590:4 Bild 15*

3881 *Ting i Söderbärke 1592 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 31*

3882 *Ting i Grangärde 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 112*

3883 *Ting i Söderbärke 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 116*

(Sörvik, Grangärde), Olof i Tolsbo, Herman i Sörbo (Söderbärke) ^{3884 3885}

1595 Kom Halvard i Sörvik och gav tillkänna hur han hade köpt en del i Storetäckten ibidem, av Olof Larsson i Lernbo för 3 fat, Jöns i Persbo 3 fat, ännu av Jöns i K---näs i samma täkt 1400 osmundsjärn ³⁸⁸⁶

1596 Kom Halvard i Sörvik och tilltalade till Hans Larsson ibidem om något hytte.... Som de vore om. Så fanns att Hans och Halvard hade båda tillhoppa denn övre dammen gusjön benämnd, och nu vill Halvard hava och bygga den nedre allena, ... at det näset som löper ut från Gusjön kommer in i den nedre dammen, då blev av sagt at de skola behålla halvparten i var dammen, både i Gussjön och halvparten i den nedre och bygga lika i båda dammar och lika i fiske i båda ³⁸⁸⁷

1605 Hustru Sigrid i Sörvik bjuder nu 1 gången en del i Pärbo köpt av hustru Karin i Persbo för 3 fat osmundsjärn. Item haver hustru Marit i Lernbo upburit för sin del i Sörvik 3 fat osmundsjärn och stod e här och fastade ³⁸⁸⁸

1606 Lasse Halvarsson i Sörvik för mökränkning med Maria Larsdotter i Äppelbo. Skal rannsakas om han vill hava henne till äkta. ³⁸⁸⁹

1608 Kom hustru Sigrid Torstensdotter i Sörvik och gav till känna hur hennes man salig Halvard Pedersson hade köpt någon jord i förnämnde Sörvik i Stora täkten som är en tredjedel i en brodersdel, av hustru Karin i Persbo, uppburit 3 fat osmundsjärn, hustru Marit i Lernbo 3 fat, Olof Pedersson i Altsarbyn i Rättvik socken uppburit 5 fat nu tillsades henne på förnämnde köp faste. ³⁸⁹⁰

1613 Kom h Sigridh i Sörvik och talade till Hans Larsson i Starbo om en liten jordedel som skulle komma hennes fader till, ransakades härom, och nembden nu bekände att det mera än 20 år här tillförne, är för rätta afsagt, och henne tillsagt 4 lod silver, här om ransakades och i sanning bevistes att både Hans Larssons och h Sigrids föräldrar hade bytt sig emellan den jord som dom alla tillbyttes kom både i Tolsbo och Starbo, så var hade brukat sitt mer än i 50 år, men efter h Sigrids hade gift sin dotter till Starbo, wille hon derfor samma byta tillbaka. Her nu nämnden nekade till, dttan den förlikning som förbemäلت år, den och nu framlades, skall hustru Sigridh taga och för alt eftertal, skall Nils Olofsson gifva henne en förgyle sked om 5 lod ³⁸⁹¹

Hans Holstensson i Vad beviste med goda skäl föranledes han 1612 haver köpt en systerdel med all dess lägenhet i förbenämnde Vad utav sin syster Kirsten Holstensdotter för 4 fat osmundjärn. 1625 av sin systers man Olof Nilsson i Tunkarlsbo, såsom och av den andre sin systers man Hans Persson i Nor, ...

1631 har benämnde Hans Holstensson sig tillbytt och köpt dessa hemmansdelar i förbenämnde Vad, Lars Halvarsson i Moren för en brodersdel, Nils Eriksson i Starbo för 1 systerdel, Lars i Norrbo i Grangärde för 1 systerdel. Erik Frantzson i Karmansbo för 1 systerdel, hustru Kiersten i Norsa i Munktorp för 1 systerdel, Per Halvarsson i Sörvik för 1 brodersdel, H Sara Sahl Johan Halvarssons i Sörvik bytt jord med Hans Holstensson i Vad, Per Larsson med jord igen i Sörbo förnöjt haver, H... Halvarsdotter i Sörvik för 1 brodersdel, ³⁸⁹²

PEDER HALVARSSON

Son till Halvard Persson, se ovan. Död 1658 i Sörvik.

Hustru:

Barn:

Halvar Persson

Samuel Persson. Gift med Malin Persdotter från Persbo, Grangärde. ³⁸⁹³

Widik Persson. Född 1639 i Sörvik. Knutsbo, Grangärde

1610 Per Halvarsson i Sörvik för svarlösa mot Erland i Gonäs ³⁸⁹⁴

LARS WIDIKSSON

3884 Ting i Norrbärke 11 feb 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 9

3885 Ting i Norrbärke 22 aug 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 57

3886 Ting i Norrbärke 1595 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 108

3887 Ting i Grangärde 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 69

3888 Ting i Grangärde 1605 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 255

3889 Ting i Grangärde 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 109

3890 Ting i Grangärde 1608 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 326

3891 Ting i Norrbärke 24 feb 1613 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 504

3892 Lagmansdombok Svea hovrätt Uppsala län EXIa:4 sid 236

3893 Isheden, Björn. "En rannsaking år 1686 i Persbo, Grangärde". Släkt och Hävd 1984 (1984): 10–18.

3894 Ting i Grangärde 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 3

Måg till Halvard Persson, se ovan. Son till Widik Hansson i Norrvik. Senare Norsa, Munktorp. ³⁸⁹⁵

Hustru: Kerstin Halvarsdotter. Dotter till Halvard Persson, se ovan.

Barn:

Ingrid Larsdotter. Gift med Anders Larsson i Nor, Söderbärke ^{3896 3897}

Hans Larsson

Anders Larsson

NN Larsdotter. Gift med Nils Larsson i Norsa.

1603: Lasse Widiksson i Norrvik för mökränkning med Kiersten Halvarsdotter i Sörvik. Den han och tog till äkta. ³⁸⁹⁸

Anders Winroth skriver om Widik Hanssons söner i Norrvik: En tredje son, Lars Widiksson fick 1603 böta 3 daler för att han hade mökränkt Kerstin Halvarsdotter i Sörvik, vilken han sedan gifte sig med. Han flyttade senare till Norsa i Munktorps socken i Västmanland, där han nämnes som död 1652. ³⁸⁹⁹

1603 Kom länsman Olof Erichsson i Kyrkbyn, och gav tillkänna huru han med gode män hade ett eller fäm famnar rågård som Hans Larsson i Sörvik hade och när länsman tala honom till därom wid kyrkan haver han slagit länsmanen vid kyrkan ³⁹⁰⁰

1607 Hans Larsson i Sörvik bjuder upp en tredjedel i Sörvik köpt av Anders Larsson ibidem för osmundsjärn 26 fat och 3 fat för god vilja Nu till fastebrev ³⁹⁰¹

1652 sålde Lasse och Kerstins barn faders brodersdel i Norrvik, enligt ett brev skrivet den 24 maj i Norrvik och underskrivet med bomärke av mågen Nils Larsson i Norsa. Jorden såldes till köpingsborgaren Lars Liten, vilket Nils kallar "svåger". Detta ord hade på 1600-talet mer vidsträckt betydelse än idag. Man kunde kalla varje slags ingift släkting svåger. Lars Johansson Liten var i verkligheten Nils hustrus dubbelkusin. Elgenstiernas uppgift om Lars Johansson Liten var felaktig ³⁹⁰²

Norrbärke 20 januari 1675 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Kopparbergs län (W) EXIe:2738 (1672-1675) Bild 3700 / sid 359 uppböds första resan / två elftedelar i en halvhärd i Marnäs smedjan som Torsten Andersson först på sin svärfaders vägnar Per Jönssons i Långviken och Skinnskatteberg förhandlat till Lars Liten emot 96 daler koppmt och där på av honom något uppburit, men sedermer av landsdomaren Johan Norlind som Liten där uthandlat helt utförligt: var på Torsten givit köpeskrift den 25 juli 1674 – Än andra 2 elftedelar i samma härd som en man Lars Jönsson benämnd bonde i Gästrikeland tillfallne är i arv efter dess fader hammarJöns i Landforsen var på hans måg Olof Hanssons broder uti Skinnskatteberg Jöns Hansson efter fullmakt uppburit har 6 skp synt stångjärn och där emot givit köpeskrift på hamnardelen den 24 juli 1674. Noch två elftedelar sal Knut Jönsson i Norberg fordom tillfallna i arv uti samma smedjehärd för vilka Knuts måg Johan Olsson profoss med dess hustru bekommit hava 80 daler kmt köpeskriften dat den 1 juni 1674

Lars Liten gör affärer med Hercules Strang ³⁹⁰³

JOHAN HALVARSSON

Son till Halvar Persson, se ovan. Född omk 1573. död 1629 i Sörvik. 56 år gammal.

Hustru: Sara Widiksdotter, dotter till Widik Hansson i Norrvik ³⁹⁰⁴

Barn:

Anna Johansdotter. Gift med Hans Mönick, Stockholm, far till Catharina Mönich, se nedan.

Hans Johansson. Död 1659. Vigd 1636 med Kerstin Jonsdotter. Död barnlös enl dombok 1659.

Halvarus Johannis Granagrius. Lektor i Västerås. Var ogift vid sin död i Västerås 1648 enligt herdaminnet. ³⁹⁰⁵

Olof Johansson Bure. Död 1687 i Sörvik. Se nedan.

Dotter. Död tio år gammal 1629

3895 Winroth, Anders. "Arvet i Norrvik 1. Credentzet och de femton systerdelarna". Släktforskaren nr 94 (2005).

3896 Petré, Tommy. "Länsman Anders Larsson i Nor och hans första hustru". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 92 (2004).

3897 Petré, Tommy. "Länsman Anders Larsson i Nor och hans första hustru, del 2". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 93 (2004).

3898 Ting i Grangärde 1603 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 141

3899 Winroth, Anders. Arvet i Norrvik 2. Lasse Widiksson i Norsa, Munktorps socken. 2005.

3900 Ting i Grangärde 1703 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 140

3901 Ting i Grangärde 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 220a

3902 Winroth, Anders. Arvet i Norrvik 2. Lasse Widiksson i Norsa, Munktorps socken. 2005.

3903 Ting i Söderbärke 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 680

3904 Winroth, Anders. "Arvet i Norrvik 1. Credentzet och de femton systerdelarna". Släktforskaren nr 94 (2005).

3905 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:1 sid 348

Lars Johansson Liten. Död 1674 i Köping.

1651 Lars Johansson Borgare i Köping inlade en räkning emot Per Widiksson i Norrvik angående någon kost, som hans salig broder H Halvar haver använt och kostat på Per Widikssons son Vidik Persson ³⁹⁰⁶

1654 Lars Johansson borgare i Köping beviste huruledes han hade köpt en siettedel i yttre härden i bergsmanssmedjan i Ludvika ström, här i Grangärde socken, av sin faders broder Per Halvarsson för 5 skeppund och ... stångjärn.

På samma satt haver han och inköpt av Hennike Halvardsson i Sörvik, hans del i berörda smedja, för ³⁹⁰⁷

1659 Oppå Adrian Glasmästares klander i Sörvik emot hustru Kiersten Jonsdotters testamentsgåva efter sin sal mans Hans Johansson i Sörvik: Resolverades att confirmationen uppå testamentsgåvan som H Kiersten sökte ophållas till nästa ting, Till samma tid skall Adrian samarvingarna det significera Alltså på allas deras vägar visa deras fullmakt att söka rättens utslag om deras fädernesarv bör först utgå för testaments gåvan. Och tilläts hustru Kirsten att få betala på sin sal mans gäld till vintern så mycket som hon efter god skäl finner rättmätigt: Samarvingarna äro desse: Olof Johansson, Hans Johansson död, Lars Johansson i Köping, Anna Johansdotters dotter som är Adrians hustru.

Sin sal mans syskons jordedel tillbjöd Enkan godvilligen, villa cedera, varför skulle gode män gå dit och reffwa det av, och ... sedan senare för utlagorna ³⁹⁰⁸

Lars Johansson Liten var enligt Elgenstierna: Köping stads tjänstemän son till "Lille" Jon Persson. Död 1674 i Köping. Hans hustru, död 1683, begr 14/7 var dotter till borgaren och brukspatronen Lars Månsson. Son: Johan Larsson Liten, gästgivare 1672 2/5. ³⁹⁰⁹

HANS JOHANSSON

Hustru: Kiersten Jonsdotter

Barn:

Inga som överlevde honom

1635 Lofvades Hans Johansson lyst och fast på en systerdel som han löst haver av sin faders syster h Marit S(alig) Erik Franssons hustru för så mycket som räkningen utwisar, nämligen 20 skeppund tackjärn 15 fat och 200 osmund järn och ett förgylt bälte om 27 lod. Item hafver och h Kerstin i Norsa sålt åt Hans Johansson och hans syskon en systerdel för 13 skeppund stångjärn och haver det lyst inför rätten. Item skall Hans med sina syskon efterlåta h Kerstin sin faders syster en systerdel i Norsa igen, och efter det förliktes dhe väl på båda sidor.

³⁹¹⁰

OLOF JOHANSSON BURE

Son till Johan Halvarsson, se ovan. Född 1612 i Sörvik. Död 1687 i Sörvik.

Hustru: Karin Knutsdotter. Född 1612 i Klingsbo, Stora Skedvi. Död 1691 i Sörvik.

Barn:

Erik Olsson. Född 1640. Död 1699 i Sörvik. Se nedan.

Per Olsson. Född 1644.

Hans Olsson. Född 1646. Se nedan.

Sara Olofsdotter. Född 1649. Död 1714. Gift med Johan Larsson Liten, hammarsmed i Ludvika och Sörvik, se nedan.

Anna Olsdotter

Johan Olsson

Per Jönsson i Klingsbo lät första resan uppbjuda hustru Kierstin och Karin Knutsdotters jord ibid, sålt för penningar 70 dlr kmt dat 19/5 1658 ³⁹¹¹

Per Jönsson i Klingsbo fick fasta på jord som han köpt av hustru Margareta Knutsdotter, sin systerdel i Klingsbo för 150 dlr kmt, av hustru Kerstin och hustru Karin Knutsdöttrars mödernearv i Klingsbo, förståendes också häruti deras sal systers h Annas treding, för 70 dlr kmt, av Michael Jönsson som han ärvt efter sin halvbror Knut Knutsson för 25 dlr kmt. Dessutom har Per Jönsson inbördat sin farbror Knut Ingelssons jord, en teg i Sjötäppan av Hans Larsson Skutman för 70 dlr kmt. ³⁹¹²

3906 Ting i Grangärde 24 jan 1651 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:1 (opag) Bild 1120

3907 Ting i Grangärde 26 feb 1654 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:1 (opag) Bild 2080

3908 Ting i Grangärde 22 juni 1659 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:2 sid 211 (Var pag)

3909 Elgenstierna, Gustaf. "Köping stads tjänstemän 1605-1905". Personhistorisk tidskrift, Bilaga årg 8 (1907.) sid 32

3910 Ting i Söderbärke och Grangärde 15 jan 1635 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXLe:2256 sid 90

3911 Kopparbergs och Näsgråds län samt Sätters och Tuna tingslags häradsrätt AI:3 sid 23

3912 Kopparbergs och Näsgråds län samt Sätters och Tuna tingslags häradsrätt AI:5 sid 51

ERIK OLSSON BURE

Son till Olof Johansson Bure, se ovan. Född 1640 i Sörvik. Död 1699 i Sörvik.
Hustru: Brita Olsdotter. Född 1651 i Skomakarbo, Norrbärke. Död 1698 i Sörvik.
Susanna Olsdotter. Född i Väderbacken, Norrbärke
Barn:
Första äktenskapet
Anders Ersson. Född 1676 i Sörvik
Halvar Ersson. Född 1683 i Sörvik.

HANS OLSSON BURE

Son till Olof Johansson Bure, se ovan. Född 1647 i Sörvik. Död 1727 i Sörvik.
Hustru: Karin Persdotter. Född 1644 i Knutsbo. Död 1731 i Sörvik.
Barn:
Olof Hansson. Född 1679
Per Hansson. Född 1674
Anders Hansson. Född 1693 i Sörvik

PER OLSSON

Son till Olof Johansson Bure, se ovan. Född 1644 i Sörvik, Grangärde
Hustru: Marit Hansdotter. Född 1645 i Snöån, Norrbärke.
Barn:
Lars Persson. Född 1677
Johan Persson. Född 1679
Hans Persson. Född 1679
Karin Persdotter. Född 1683

JOHAN LARSSON LITEN

Måg till Olof Johansson Bure, se ovan. Hammarsmed. Född 1646 i Färna, Gunnilbo. Död 1716 i Sörvik.
Hustru: Sara Olofsdotter. Vigda 1671. Född 1649 i Sörvik. Död 1714 i Sörvik. Dotter till Olof Johansson Bure, se ovan.
Barn:
Lars Johansson. Född 1672 i Ludvika. Död 1723 i Norsån, Grangärde.
Karin Johansdotter. Född 1675
Johan Johansson. Född 1678
Per Johansson. Född 1681
Maria Johansdotter. Född 1683
Olof Johansson. Född 1687. Död 1691.
Olof Johansson. Född 1692

HANS ADRIAN HINDERSSON REHBOCK

Född 1625 i Hertzberg, Braunschweig, Tyskland ³⁹¹³ Död 1693 i Sörvik. Glasmästare
Hustru: Catharina (Karin) Hansdotter Mönick Menick. Vigda 1657. Född 1636 i Stockholm. Anna Johansdotter, dotter till Johan Halvarsson, se ovan, var hennes mor. ³⁹¹⁴
Död 1714 i Sörvik.
Barn:
Anna Adriansdotter. Född 1658
Catharina Adriansdotter. Född 1661
Sara Hansdotter. Född 1664
Christina Adriansdotter. Född 1667
Maria Hansdotter. Född 1671
Elisabet Hansdotter. Född 1673
Adrian Hansson. Född 1677. Död 1682.

I en artikel i "Släktforskaren" redogör Arne Wallgren för några ärenden i Stockholms stads tankebok som utgör ledtrådar till Catharina Mönicks bakgrund. Ett protokoll från 16 oktober 1620 omtalar en Jören Menich och hans broder Hans Menich. Jörgen Menich är på sin hustrus vägnar bördsmän till ett hus på Köpmangatan i Stockholm. En man från Grangärde har också bördsrätt till huset, nämligen Widik Hansson, vilket bör vara identisk med Widik Hansson i Norrvik. Detta efter Petter Hanssons änka Kerstin. Av ett protokoll från 8 jan 1621 framgår att Jörgen Menich hustru heter Elisabet Widiksdotter. ³⁹¹⁵

³⁹¹³ Födelseorten från Grangärde kyrkoarkiv Husförhör AI:1 f 31 r

³⁹¹⁴ Isheden, Björn. "Ett 1600-talsporträtt. Carin Mönick". *Släktforskaren* nr 54 (1995): 3–7.

³⁹¹⁵ Wallgren, Arne. "En komplicerad husaffär i Stockholm med anknytning till Grangärde. Läsning i Stockholms tankeböcker." *Släktforskaren*, nr 49 (1993): 8–9.

Grangärde 1668 Adrian Glasmäster lät andra resan uppbjuda en köpeskrift daterad 23/3 1667 emellan Hans Nilsson i Starbo och sig på den jord han äger uti Sörvik efter sin moder, samt och den bytesjord han där äger

JOHAN ADRIANSSON

Oäkta son till Hans Adrian Rebock och Kiersten, Per Knutssons dotter i Ludvika ³⁹¹⁶

Hustru: Karin Samuelsdotter. Dotter till Samuel Persson från Persbo.

1617 Kom Jonas i Marnäs talade till Erich Hansson i Sörvik om en gruva liggandes i Lekekene? Berget som hans hustru fader Lasse Skräddare i Marnäs köpt haver av Anders i Sörvik för en ... korn, der till svarade Erich att samma gruva låg till det hemman han av förnämnde Anders köpt haver och han besitter, då blefve de så här om vänlig förenta att de skola behålla halvparten vardera i samma gruva och så ³⁹¹⁷

1617 Kom Erich Hansson i Sörvik och talade till Lasse Larsson i Norrbo och Peder Olofsson i Västansjö om som S Berke Olofs hustru h Ingrid, en tid lång haft hafver, och hennes man förnämnde Olof henne gifvit hade, så bleve de nu på bägge sidor väl och rimligt förenta med Lasse Larsson och Per Olofsson skole gifva Erich Hansson 3 fat järn och behålla samma ³⁹¹⁸

3916 Isheden, Björn. "En rannsakning år 1686 i Persbo, Grangärde". *Släkt och Hävd* 1984 (1984): 10–18.

3917 Ting i Grangärde 1617 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 615

3918 Ting i Grangärde 1617 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 615

VÄSTANSJÖ, GRANGÄRDE

1546	Dalarnas handlingar 1546:12 Bild 51	Esbjörn P Nilsson Raffuall Seffred Byril Lasse
1563	Dalarnas handlingar 15863:7 Bild 54	Lasse Eriksson Jöns Sigfridsson Per Nilsson Olof Dalakarl Olof Esbjörnsson Ingell Esbjörnsson
1615	Nämndeman EXIe:2720 sid 577	Lars Olofsson i Västansjö
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 59	Mats Halwardsson Olof Siffridsson Lasse Joensson Hindrich Olsson Per Andersson Ingell Esbjörnsson Nils Andersson
1584	Dalarnas landskapshandlingar 1584:13 Bild 44	Erik Larsson Olof Siffridsson Lasse Joensson Hindrick Olsson Per Andersson Ingell Esbjörnsson Nils Andersson
1604	Nämndeman EXIe:2720 sid 194	Olof Siffridsson i Västansjö
1610	Nämndeman EXIe:2720 sid 418	Lasse Olofsson i Västansjö
1612	Nämndeman EXIe:2720 sid 478	Lasse Olsson i Västansjö
1614	Nämndeman EXIe:2720 sid 553	Lasse Olofsson i Västansjö
1617	Nämndeman EXIe:2720 sid 615	Lars Olofsson i Västansjö
1631	Roterings- och utskrivningslängd Västmanland 1631 Bild 441	Peder Pedersson Hans Matsson Nils Björnsson Olof Björnsson ofärdig Hans Larsson Nils Pedersson Lars Olofsson (Utgammal) Erik Eriksson Esbjörn Matsson Mats Esbjörnsson (Utgammal)
1648	Qvarntuls och Mantalslängd Grangärde Lia:1 Bild 190	Johan Andersson Erik Ersson Erik Tolsson Lars Hansson Olof Björnsson Nils Björnsson Hans Matsson Lars Persson Hans Persson Michel Wibber? Lars Andersson
1653	Jordeböcker Kopparbergs län, SE/RA/55201/55201.23/12 (1653) Bild 182 sid 175	Lars Olofsson 1/2 Hans Larsson 3/4 Lars Pedersson 1/4 Peder Pedersson 1/4 Michel Esbjörnsson Olof Jöransson Nils Jöransson Erich Erichsson Johan Andersson (Skattlagd 1643)

1594 Kom Olof Siffridsson i Västansjö och talade till Erik Olofsson i Sunnansjö om en skogdel som Erik Olofsson, nu i 4 år haft haffer, och Erik räknade sig bördig till det hemman Västansjö så sager, samma hemman var köpt

utav Gränges kyrk för något järn, och medan så att samma hemman var i kyrkl vold så så på samma hemman, landbo benämnd Jöns Hvit. Denne Jöns Hvit åtte döttrar den ena het Kirstin, then andra Älsa. Kirstins man Engelbrekt, Älsas man Siffrid, som här efter förstås

Släkttavla med Jöns Hvit – Siffrid och Älsa Jönsdotter – Olof Siffridsson

Den andra grenen Jöns Hvit – Engelbrekt och Kirstin Jönsdotter . Olof Engelbrektsson.

Nu har Siffridh köpt samma hemman som Älsas fader sat landbo på, av kyrkian, och nu vill Engelbrekts son Olof räkna sig till samma hemman börd och denne Jöns var kommen ifrån Lindesbärgh bleff afsagt att Olof Siffridhsson skall behålla samma skogdel själv på att Erik får sig bättre bevis. ³⁹¹⁹

1594 Lasse Jonsson i Västansjö bjuder upp en treiding ibidem köpt av Erik Larsson i Larsbo i Söderbärke. Per Larsson ibidem för ½ läst järn ³⁹²⁰

1597 Kom Lasse i Änge i Nås socken och talade till Olof Siffridsson i Västansjö om en .. sneseland jord liggande i gröse äng då fanns att Olof med sina medarvingar kom någon jord till i Floda socken, och dem kom alla jord till i Floda och alla till i gröseäng. Då dömdes jag att de skola ransaka vem denne jord bortsålt hade i Floda, dem skulle henne igenlösa och sedan byta alla var efter sin arvedel broder brodersdel, syster systerlott ³⁹²¹

1599 Kom Lasse Olofsson i Västansjö och gav till känna hur han gjorde årligt i skatt af den skog som han hade men de som bo i Sunnansjö have 4 skoggongar och gör ingen skatt. Då vorte det så för .. att de skulle all hjälpa till samma skatt som de haver skogen till men fiske även ³⁹²²

1602 Erich Larsson i Västansjö för slagsmål på Per Olofssons son ibid ³⁹²³

1604 Kom Björn Olofsson i Västansjö och talade till Lasse Erichsson i Sunnansjö om en systerdel jord i förenemde Sunnansjö, hvilken var förenämnde Björn Olofssons moders del. Därtill svarade Lasse Erichsson att hans fader Erich P hvilken var Björn Olofssons moders broder, samma del köpt hade för hundra järn, skäl eller bevis fants ej heller lagliga vittnen till samma köp, utan olagligen gjort var. Dömdes Björn sin moders del igen och Lasse Erichsson sitt jern igen ³⁹²⁴

1610 Kom Björn Olofsson i Västansjö och talade till Mats Olofsson i Sunnansjö om en half part i en osmundssmedja den han till förende sålt hade till Mats Olofsson för en och will nu hafva samme ½ part igen, då ransakades härom och i sanning bewistes att Mats Olofsson hade efter efter... björn smida sin nötorft, som Mats Olofsson själv ej sant hade och nu afsades att björn skulle smida som försagt war här efter, och Mats behålla sitt köp ³⁹²⁵

1613 Kom Hindrik Olofsson i Västansjö och bödh sig till sytnad till sina två bröder Peder Olofsson och Björn Olofsson, men nu att båda hvar med annan, så att han hos ingendera, af den andra fick bliva, därför efterletz honom till att blifva hos en oskyld ³⁹²⁶

1613 Kom Erik Eriksson i Västansjö och gav tillkänna huru Olof Hansson i Norrbo hade kommit honom i rykte att hafva brukat tidelag, när Olof blef der om tiltalat hvad skäl han der till hade, sade han, att han såg honom ware in uthi en kya, och ³⁹²⁷

1613 Hans Larsson i Västansjö bjuder nu första resan en systerdel i Sunnansjö, köpt av sin Moder broder Nils Persson i Arboga för 4 fat osmundsjärn ^{3928 3929 3930}

1617 Kom Erich Hansson i Sörvik och talade till Lasse Larsson i Norrbo och Peder Olofsson i Västansjö om som S Berke Olofs hustru h Ingrid, en tid lång haft hafver, och hennes man förnämnde Olof henne gifvit hade, så bleve de nu på bägge sidor väl och rimligt förente med lasse larsson och Per Olofsson skole gifva Erich Hansson 3 fat järn och behålla samma ³⁹³¹

3919 Ting i Grangärde 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 9

3920 Ting i Grangärde 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 10

3921 Ting i Grangärde 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 f 165

3922 Ting i Grangärde 1699 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 147

3923 Ting i Grangärde 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 54

3924 Ting i Grangärde 1605 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:27270 sid 255

3925 Ting i Grangärde 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 418

3926 Ting i Grangärde 1613 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 504

3927 Ting i Grangärde 1613 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 504

3928 Ting i Grangärde 1613 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 504

3929 Ting i Grangärde 1614 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 553

3930 Ting i Grangärde 1615 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 577

3931 Ting i Grangärde 1617 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 615

SIFFRID

Hustru: Älsa Jönsdotter. Dotter till landbo Jöns Hvit från Lindesberg.

Barn:

Olof Siffridsson, se nedan.

OLOF SIFFRIDSSON

Son till Siffrid

Hustru:

YXEN, GRANGÄRDE

1648	Qvarntuls och Mantalslängd Grangärde Lia:1 Bild 190	Bertil Larsson

ÖSTANMYRA, GRANGÄRDE

1541	Dalarnas handlingar 1541:9 Bild 46	Lasse
1546	Dalarnas handlingar 1546:12 Bild 51	 Oloff P Nils
1563	Dalarnas handlingar 15863:7 Bild 54	Björn Olsson
1584	Dalarnas landskapshandlingar 1584:13 Bild 44	P Olsson i Östanmyra (Under Gärde)
1648	Qvarntuls och Mantalslängd Grangärde Lia:1 Bild 190	Knut Persson Nils Ersson Jon Nilsson Erik Hansson Erik Larsson Johan Persson
1653	Jordeböcker Kopparbergs län, SE/RA/55201/55201.23/12 (1653) Bild 182 sid 175	Halvard Matsson och Jon i Östanmyra Nils Jonsson Lars Östensson 1/4 Erich Nilsson 1/4 Knut Pedersson 1/4

KNUT PERSSON

Son till Petrus Andreae Sverdsjöensis. ³⁹³²

Hustru: Karin Widiksdotter. Död 1636 i Östanmyra.

Barn:

Anders Knutsson. Se nedan.

ANDERS KNUTSSON

1632 Alldenstundh Magnus Ihringh är betalat för sit omach på Byttet i Norgowick i Koppar och Sengiekläder och Inge n af alle Erfuingarnne som War 15 Systerdeellar, hafuer gifuet honom Sin deell i eet Credentz Vthom hustru Brijta i Marnnäas allenne och de gamble som arfuet föll eftter hafue gifuet Credentzet till Grengie Kyrchio. Dertill finnes godh Wytne och skiell: Derföre skall Credentzet till Kyrchien och Kyrchien Betalar een 1/15 deell tilbacher som war hustru Brijtas deel. Peder Widichßon och Knut Peerßon gjorde Sin eedh medh håndh å Boche at Credentzet war gifuet till Grengie Kiörchio. Transkribering av Anders Winroth ³⁹³³

En notis från domboken 16/6 1662 förutsätter att (Knuts) hustru Karin i Östanmyra var syster till hustru Brita i Marnäs ³⁹³⁴

Ting i Grangärde 1665 Sedan kom för rätten Michel Andersson ifrån Rämen och Tuna socken och insinuerade en inventarielängd dat Gränge den 24 april 1638 varuti förmältes det arv som efter sahl Mats Matsson till hans dotter som var enda barn, tillfallet war. Och såsom Michel förmente några saker skulle vara sålde, och intet införde i Inventario i synnerhet en smediedel i marnäs smedjan, som sades vara försåld för Stångjärn 9 Skeppund, varför fodrade mågen Michel Andersson dem av sin styvfader Olof Bengtsson organist i Tuna och Knut Persson i Östanmyra, som sade haft arvet händer emellan: Resol. Eftersom Knut Persson i Östanmyra, vilken var Michel Anderssons hustrus morbroder, såväl för sin person som sin svåger Olof Bengtsson icke kunde neka att bara fullgåra Michel den summa som inventari arvlängden av gode män underskriven, bestående i reda penningar och perseddlar på 207 skilling 16 öre koppmt. Om vilkens ... betalning Knut Persson slog händer med Michel inför rätten. Men nekade aldrig weta af något stångjern som Mats Matsson tillhöre, mer än det uti inventario infördt står, vilket jern Knut utlovade att betala Michel i penningar av ... utan vidare intreesefödran av Knut, eller hans svåger Olof, varför såsom på förfrågan med nämnden befanns och vittnade att förbenämnde

³⁹³² Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:1 sid 762

³⁹³³ Winroth, Anders. "Arvet i Norrvik 1. Credentzet och de femton systerdelarna". Släktforskaren nr 94 (2005).

³⁹³⁴ Ting i Grangärde 1662. Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:3 sid 95

*smedjedel, som Mats Matsson hade i pant, var igenlöst förr än Mats dödde, fans och vitne som hade ... kvitterat på betalningen, ty hölt rättan smedjedelens lösningssumma vara begripen uti inventario och Michel intet mer hava med skäl der efter att fordra.*³⁹³⁵

ALLMÄNT GRYTNÄS

Söderberg, Tom. "Grytnäs gamla bergshantering". I Grytnäs socken. Första delen., redigerad av Ericstam, Agaton, 89–134, 1960.

AXELSBO / GERMUNDSBO, GRYTNÄS

Arne Sohlström: Hyttan hade bara en ägare under 1500-talet. Omkring 1570 gifte Erik Persson från Djäknehyttan in sig i hemmanet och 1580 blev han länsman. Han hade många söner som efter faderns död delade på jorden. En av dem, Germund, odlade upp Axelsbo, som i början kallades Germundsbo. En annan fick ett hemman i Domarvet som möjligen var Erik Perssons svärfars arvetjord, det förefaller som om även han var ingift i Hyttan. De andra sönerna delade på jorden i Hyttan som i slutet av 1600-talet bestod av åtta hemman.

GERMUND ERIKSSON

Son till Erik Persson i Domarvet / Hyttan.

Hustru: Margareta Holstensdotter. Dotter till Holsten Persson i Knallasbenning.

Barn:

Olof Germundsson

Erik Germundsson

Nils Germundsson

1645 Hustru Susanna Hansdotter i Hedemora talte till Germund Ersson på Hyttan i Grytnäs socken om någon jord samt hytta och smedja på bemålde Hyttan, som hennes fader Hans Ersson för 30 år sedan skall hava sålt honom för stångjärn 10 skeppund. Och efter Germund icke kunde låta förekomma några vissa skäl, icke heller något fastebrev, varför blev avsagt att Susanna skall ifrån sig leverera så mycket järn till Germund igen och träda till sin jord igen ³⁹³⁶

1665 Uppbjöds första gången en hemmansdel i Germundsbo med dess tillhörigheter, som Germund Eriksson haver köpt av Germund Germundsson för 70 daler ³⁹³⁷

1666 Germund Erssons hemman på Hyttan, det han till sin son Erik Germundsson pantsatt haver för 31 skeppund stångjärn ³⁹³⁸

Sal Erik Holstenssons i Knallasbenning arvingar fingo fasta på efterföljande jord, som han sig tillhandlat haver, nämligen av Hans Olsson i Djäknehyttan hans hustrus andel i Knallasbenning både i hus och jord samt all dess tillhöriga lägenheter, för 5 skeppund stångjärn, jämväl hennes arvingar Johan Hansson och Margareta Hansdotter ½ skeppund stångjärn, Cherstin Hansdotter ½ skeppund stångjärn och Olof Hansson 1 skeppund stångjärn bekommit. Av systerbarn deras möderns jord och hus ibidem, nämligen Erik Germundsson på Hyttan, Nils Germundsson ibm, hustru Malin Mats Olssons änka i Knutsbo, Margareta Germundsdotter på Hyttan, hustru Karin Anders Axelssons ibm, hustru Brita Mats Anderssons på Born, tillhopa 6 skeppund stångjärn, som sal. Erik Holstensson haver fått för sin hustrus bortsälda jord och hus i Västansjö, jämväl av sitt eget järn tillagt 2 skeppund, som bemålde arvingars sal fader inbördat någon jord för.

1678 Stadfästes det jordebyte, som fordom landsdomaren i Västerdalarna Erik Erlandsson och Olof Germundsson i Axelsbo den 30 maj 1677 sins emellan gjort hava, nämligen således, att Olof Germundsson haver uppdragit merbemålde Erik Erlandsson 2 ½ systerdel hus och jord uti Ingevaldsbo med alla därtill höriga lägenheter, och bekommit av honom igen 5 systerdelar hus och jord i Axelsbo med alla tillhöriga lägenheter. ³⁹³⁹

1688 Nils Germundsson i Axelsbo androg sig hava tillika med 5 andra inlöst jord av sal Jacob Berghult på Hyttan liggande för 1400 daler kmt på 1/16 delen. Under denna summa säger han dess son Per Nilsson hava låtit i köpteskriften införa, att han förskjutit hade 50 daler. Där emot att få sin del av fadern i jorden ³⁹⁴⁰

1688 Beviljades att Olof Germundssons änka och Per Nilsson i Axelsbo få kalla länsman Olof Ersson i Näfde och

³⁹³⁶ KLHA, II, AI:11, f 130, 14 juli 1645

³⁹³⁷ KLHA, III, AI:9, f 117v, 16 okt 1665

³⁹³⁸ KLHA, III, AI:10, f 54 9 maj 1666

³⁹³⁹ KLHA, III; AI:20, f 46, 10 juni 1678

³⁹⁴⁰ KLHA, V, AI:1, 30 maj 1688, opag

Johan Olsson i Persbo ännu en gång att bepröva jorden darsammastädes och dela om utlagorna mellan de bemälde klagandena och Mats Andersson i Axelsbo. ³⁹⁴¹

1670 Mats Andersson i Grytnäs Kyrkby beviljades fasta på hustru Anna Ersdotters i Axelbo jordedel i Kyrkbyn, Item på Margareta Ersdotters i Skräddarbo jordedel i Kyrkbyn. Noch på Eric Matssons i Kyrkbyn halva ³⁹⁴²

1698 Sökte Johan Olofsson i Axelsbo att få igenlösa ett ängsstykke i vid Skräddarbo, som hans fasterman Lars Ericsson i Skräddarbo till skräddaren Anders Danielsson i Avesta försålt. Men bemälte skräddare Anders Danielsson påstod att bliva sitt köp som han den 10 maj 1688 ingått med bemälte Lars Ericsson och hans hustru Sara Germundsdotter, om förbenämnte äng emot 88 daler 16 öre kmt utgift, på vilken äng han sade sig sedermera en stor bekostnad hava gjort, både med nygärdete gårdsomstängande ³⁹⁴³

3941 Renoverade domböcker, volym 24, f 1158, 30 maj 1688

3942 Serie III, volym 13 ½. 6 okt 1670

3943 Renoverade domböcker volym 38, f 1092v 21 okt 1698

BENGTSBO, GRYTNÄS

1571	Älvsborgs lösen	Anders Chist.....

1607 *Per Larsson på Djäknehyttan för svarslösen är firad för mökränkning.... Hans broder Anders Larsson i Bengtsbo stod fram och begärad at uti för honom, och haver honom belägrat, Kirsten där på Djäknehyttan och nu fäste han up peningar* ³⁹⁴⁴

DJÄKNEHYTTAN, GRYTNÄS

Förledet i Djäknehyttan, tillnamnet Djäkne, har kopplats ihop med Oloaff Dyekn, som år 1377 höll ting i Folkärna på Bo Jonsson Grips vägnar, och som 1418 säges ha varit "af norobaerghet" (Envall, Petrus "Ortnamnens vittnesbörd om socknens bebyggelsehistoria". I Grytnäs socken. Första delen. 1960.)

I en odaterad bergmästarrelation från troligen senare delen av 1640-talet får man tillfälligtvis även upplysning om hamrnas grundningsår. Den äldsta anges vara Djäknehytte bergsmanshammare från 1610, och vidare upptas Homanshytte eller Homansbennings bergsmanshammare från 1613, Grytnäs (Grytnäshyttans) bergshammare från 1617 och Kyrkbyns hammare eller Gnarpshammaren från samma år samt Kyrkbyns Östansmedja eller Domarvsmedjan från 1618, Prästsmedjan från 1619, Nyhytte bergsmanshammare från 1623, Skäggebo d:o från 1625 (=nuv. Norrvik strax söder om Stusshyttan), Stusshytte d:o från 1626 och Garphytte d:o från 1631. (Söderberg, Tom. "Grytnäs gamla bergshantering". I Grytnäs socken. Första delen, 1960.)

Hammarsmedjan som anlades 1610 inköptes ca 1670 av Isak Cronström och nedlades i samband därmed. Järnhyttan hade tidigare nedlagts. (Söderberg, Tom. "Grytnäs gamla bergshantering". I Grytnäs socken. Första delen, 1960.)

1461	Se brev nedan	Anders
1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Ped Olsson Ped Nilenge? (Betecknas som fattig bergsman) Anders (Betecknas som fattig bergsman)
1540	Dalarnas handlingar 1540:4 Västmanlands landskapshandlingar 1540:9 Dalarnas handlingar 1539:4	Anders Larsson Per Olsson
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Anders Larsson Peder Olsson
1557	Dalarnas handlingar 1557:1 (Under Norberg)	Erik Esbjörnsson 3 hundra Hans 1 hundra Olof ... 2 hundra Nils i 2 hundra
1565		Per Olsson Bergsman
1581		Olof Persson Erik Andersson Lasse Andersson
1593		Olof Persson Jöran Persson Erik Andersson Lasse Andersson
1598		Olof Persson Jöran Persson Erik Andersson Lasse Andersson
1605		Erik Andersson Olof Persson Anders Olsson Erik Larsson
1608		Erik Andersson Per Olofsson Anders Olofsson Erik Larsson

Den 16 feb 1461 höll "Nigels Christiernson, riddare och howitzman oppa Waestrares oc offwer Dala" laga ting i Norberg. "Paedher Laransson" i Dräcke anmälde vid tinget, att han till "Tijdeke Paedherson" sålt en täkt, som kallas "Korghara taekt" och ligger i stora gärdet öster om krkan. Följande satt i nämnden: Baenkt i Bradhafors (Bråfors), Asmundh i Gaese (Gäsjö), Arwijdh i Frag, Haerman i Knallasbenning, Larens på Praestahyttone (Prästhyttan), Nigels i Amundabönning, (Ombenning), Jowan i Örbaek, Paeder i Sömle (Semla), Larens i Haesbaekke (Hästbäck), Jönis i Karinebonning (Karbenning), Jönis i Arnabodom (Årnebo), Anders Dyaeknahyttone (Djäknehyttan) ³⁹⁴⁵

1593 Kom Olof Larsson på Garphyttan och talade till Jöran på Djäknehyttan om någon råg, som kom Olofs styvbarn till, blev av sagt att Jörans skulle behålla rågen och giva Olof 1/12 skeppund stångjärn, och att där väl

3945 Stahre, Ulla: Bygd och bergsmän under senmedeltid. Norberg genom 600 år. 1958.

förteckna och huru mycket malm som vid hyttorna skulle komma barnen tillgodo, och ... brodersdel i hyttan som barnen vill komma att ³⁹⁴⁶

1593 Erik Larsson på Djäknehyttan för mökränkning³⁹⁴⁷

Djäknehyttan Anders Larsson

ANDERS LARSSON

Har en bror Olof Larsson

Hustru:

Barn:

Lasse Andersson. Se nedan.

1607: Kom Germund Bengtssons barn i Livsdal och talade till Bengt Pedersson i Andersbenning om förenämnda Andersbenning förebärande att dess moder moder hustru Brita på Nyhyttan det ått hade och det pantsatt till Anders Larsson på Djäknehyttan Fick så Anders Larsson sinom broder Olof Larsson för samma värde, fick så Lasse Myntare samma hemman i gäll av Olof Larsson. Kom så Lasse mästaress hustru på annat gifte och fick en man heta Nils Ingelsson. Kom så han till samma hemman. Bjöd så han samma hemman ut att säljas igen. Köpte så Olof Jonsson i Andersbenning det till sig för osmundsjärn 4 fat, av Anders Håkansson i Gäsjö för 10 fat ½, P Jönsson i Flängan 5 ½ fat, Herr Peder i kom så samma hemman till Bengt Pedersson som fick Anders Håkansson dotter till hustru. Sade sig där vara bördig till och ej kunde med någon skäl leda sig med bård därtill, utan som linjen här visade är rätt bördemännen därtill.

Därför dömdes dessa förnämnda Marit Knutsdotter, Germund och hans bröders barn samt Marit på Nyhyttan med sina syskon Andersbenning till bördigen igen och Bengt Pedersson sitt värde igen men kan det någon veta för bevis så skola gode män om rannsakas. .

En släkttavla finns ritad till ärendet:

Brita har en första man Jöns och med honom sonen Per Jönsson som har sonen Anders Persson (Flängan), Johanna Jönsdotter som har sonen Germund med 3 bröder samt i nästa generation Olof samt också sonen Lasse Jönsson som har sonen Knut som har dottern Marit som Lever.

Brita har sedan en andra man Peder Jönsson. De har sonen Jon Pedersson som har dotter Marit Jonsdotter Denne Lever³⁹⁴⁸

LASSE ANDERSSON

Hustru:

Barn:

1602: Kom Lasse Andersson på Djäknehyttan och gav till känna hur han hade köpt en halv gruva av Henrik Persson i Håkansbenning för 1 skeppund stångjärn, vilken gruva Hindriks fader till förend sålt hade till Peder Olsson på Djäknehyttan och Tomas Nilsson på Hyttan i Grytnäs, vilken Erik Perssons sväre då var. Ransakades här om och i sanning fanns att Hendrick ej mer åtte än en fjärdepart i samma gruva. Och den skulle både Hendrick och Lasse Andersson behålla och halvp parten Olof Persson på Djäknehyttan. Erik på Hyttan en tredjdepart.³⁹⁴⁹

ERIK ANDERSSON

Hustru:

Barn:

Kan vara identisk med Erik, måg till Halvard Larsson, gift med Kerstin Halvarsdotter. Se vidare Persbo, Grangärde. Har i så fall dotter Karin Eriksdotter. Gift med Halvard Hermansson i Persbo samt Halvard Ericsson, senare Fragg, Norberg.

3946 Ting i By socken 1693 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 119

3947 Ting i By socken 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 Sid 118

3948 Ting i Norberg 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 226

3949 Ting i Norberg 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXle:2720 sid 46

1597: Germund Bengtsson i Livsdal bjuder upp en systerdel i Sundbo köpt av Erik Andersson på Djäknehyttan för 10 fat osmundsjärn. ³⁹⁵⁰

1602 Mårten Hammarsmed på Djäknehyttan bjuder upp ett äng benämd köpt av Erik Andersson ibidem för stångjärn 4 skeppund. ³⁹⁵¹

1606 Kom Lasse Eriksson på Djäknehyttan och talade till sin broder Peder Eriksson, om någon som Peder fått hade på deras faders hemman och denne Lasse haver överantvardat Peder allt deras faders hemman efter att han gått på ett annat gifte och så hemman bekommit i Håkonbenning, så efter att Peder med sin egen omkostnad hade bärgat allt hemmanet i förgånge år och alla syskon haver där med betalt sin faders gäll, därför skulle nu Peder behålla samma rågsäde vilket är ett säde medan hade Lasse kört någon gödning ut i Djäknehyttan ³⁹⁵²

Arne Sohlström i brev till Hans Gilllingstam: För övrigt har jag noterat om denna halva av Bengtsbo, att Per Andersson var nämndeman redan på 1640-talet och förmodligen till sin död i början av 1660-talet, att han var måg till hustru Marit i Bengtsbo (10 april 1657), att hans del i Bengtsbo var Norrgården och han hade en bror Eric Andersson i Djäknehyttan (13 Maj 1635)

Djäknehyttan Per Olsson

PER OLSSON

Hustru:

Barn:

Erik Persson. Hyttan, Grytnäs

Olof Persson. Se nedan

Jöns Persson

Enligt tillnamnet skall herr Peder (Petrus Erics Folchernius) ha varit från Folkärna. Han var dock född i dess dåvarande annex Grytnäs, i Brötargården, där fadern Erik omnämnes 18 juli 1614, då ett flertal släktingar, bland dem fader och son, sälja jord i Andersbenning i Norberg ³⁹⁵³

1614 Mats Olofsson i Andersbenning bjuder upp nu första resan 3 systerdelar, köpt av Jöran i Brötargården och Olof Persson på Djäknehyttan, Jöns Olofsson i Håkanbenning, Mårten Jönsson i Näfde, Erik i Brötargården och hans son herr Peder för ³⁹⁵⁴

Brötaregården nämns i en släkttafla från 1640 ³⁹⁵⁵

OLOF PERSSON

Son till Per Olsson, se ovan.

Hustru: Från Hyttan, Grytnäs. Syster till brodern Erik Perssons hustru. Förmodligen dotter till Tomas Nilsson.

Barn:

Hans Olsson. Se nedan.

1596 Kom Olof Persson på Djäknehyttan samt hans broder Erik Persson på Hyttan och gav tillkänna huru de hade gjort ett vänligt jordebyste sig emellan i så måtto, att Olof Persson gav Erik all sin hustrus del både i hus och jord i förenämnda Hyttan, och Erik gav Olof igen en systerdel i Fors och en brodersdel på Djäknehyttan, skola hava brev. ³⁹⁵⁶

Olof Persson på Djäknehyttan bjuder upp en slogmossa, Amundemossan köpt av Mårten? Erik Larsson, Jöran i Kilen i Fernebo socken för stångjärn 3 skeppund och 3 ³⁹⁵⁷

1607 Den 4 augusti, som var i går, var jag samt efterskrevne gode män på en syn i Djäknehyttan, den ena röjning

3950 Ting i Norberg 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 171

3951 Ting i Folkare 1602 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 44

3952 Ting i Garpenbergs gård med allmogen av Folkärna, By och Grytnäs 1606 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8a sid 132

3953 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne I:2 sid 655

3954 Ting i Norberg 1614 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 552

3955 Kopparbergs, Sätters, Näsgårds län + Österdalarne tingslags häradsrätt AI:7b 1640 Bild 1670/Sid 164 (Varierande paginering)

3956 Ting i Hedemora 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 91

3957 Ting i Hedemora 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 91

liggandes väster norr ifrån byn, vilken röjning Olof Pedersson på Djäknehyttan bekommit halvpast och så mycket som hans broder Erik Pedersson på Hyttan där ägt haver. Då komma Erik Pederssons söner och nu vilja hava samma röjning undan det byte deras fader och faderbroder gjort haver. ³⁹⁵⁸

Olof Pedersson på Djäknehyttan bjuder upp en brodersdel ibid köpt av sin broder Jöns Pedersson ³⁹⁵⁹

JÖRAN PERSSON

Hustru:

Barn:

PER LARSSON

Hustru:

1607 Per Larsson på Djäknehyttan för svarslösen är firad för mökränkning.... Hans broder Anders Larsson i Bengtsbo stod fram och begärad at uti för honom, och haver honom belägrat, Kirsten där på Djäknehyttan och nu fäste han up peningar ³⁹⁶⁰

ERIK LARSSON

Hustru:

Erik Larsson på Djäknehyttan en jordedel ibidem köpt av Olof Eriksson i Skarpe Råby? För Stångjärn 2 skeppund

än av Anders Jonsson i Rässe i By socken en jordedel i Djäknehyttan ...

Än av Jöran Jonsson i Grytnäs en jordedel i Djäknehyttan

Än av Peder i Helsingbo? en jordedel i Djäknehyttan för ³⁹⁶¹

LARS PERSSON

Hustru:

Barn:

HANS OLSSON

Hustru: Från Knallasbenning

Barn:

Johan Hansson

Margareta Hansdotter

1611 Anders Olofsson på Djäknehyttan bjuder nu tredje resan upp en brodersdel ibidem köpt av sin fader broder Mats Pedersson för.... ³⁹⁶²

1611 Erik Larsson på Djäknehyttan bjuder tredje resan en jordedel

3958 Ting i Folkärna 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 266

3959 Ting i Folkärna 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 266

3960 Ting i Folkärna 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 265

3961 Ting i Folkärna 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 267

3962 Ting i Folkärna 1611 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 55

DOMARVET, GRYTNÄS MED HYTTAN (GRYTNÄSHYTTAN)

De äldsta jordbruksnamnen i Grytnäs äro fyra nu försvunna namn på -arvet på gårdar i närheten av kyrkan, enligt 1540 j b Domararffwe, Smesarffwe, Getzarffwe och Olarffwe. Det första är belagt redan på medeltiden: j domara arfueno 1413, domaraarffwit 1418. (Diplomatarium Dalealicum Suppl nr 929 och 931). Gjesarffvet, Smedsarffvet och Åhlarffvet. De kallades då med ett gemensamt namn Östanbyn och ha nu ersatts av detta namn. (Envall, Petrus "Ortnamnens vittnesbörd om socknens bebyggelsehistoria". I Grytnäs socken. Första delen. 1960.)

I en odaterad bergmästarrelation från troligen senare delen av 1640-talet får man tillfälligtvis även upplysning om hamrnas grundningsår. Den äldsta anges vara Djäknehytte bergsmanshammare från 1610, och vidare upptas Homanshytte eller Homansbennings bergsmanshammare från 1613, Grytnäs (Grytnäshyttans) bergshammare från 1617 och Kyrkbyns hammare eller Gnarpshammaren från samma år samt Kyrkbyns Östansmedja eller Domarvsmedjan från 1618, Prästmedjan från 1619, Nyhytte bergsmanshammare från 1623, Skäggebo d:o från 1625(=nuv. Norrvik strax söder om Stusshyttan), Stusshytte d:o från 1626 och Garphytte d:o från 1631. (Söderberg, Tom. "Grytnäs gamla bergshantering". I Grytnäs socken. Första delen, 1960.)

1528	Se brev nedan	Engelbrekt och hans hustru Ingeborg
1540	Dalarnas handlingar 1540:4 Västmanlands landskapshandlingar 1540:9 Dalarnas handlingar 1539:4	Engelbrekt
1545	Västmanlands landskapshandlingar 1545:11	Engelbrekt
1551		Engelbrekt Nilsson
1552		Jon Ingemarsson
1555		Lasse Englbrektsson
1570:1	Dalarnas handlingar 1570:1 Bild 81	Lasse Engelbrektsson
1615	Älvsborgs lösen	Erik Matsson Anders Eriksson
1653		Erik Andersson Jöns Eriksson
HYTTAN		
1540		Jöns
1555		Tomas Nilsson
1570		Erik Persson
1581		Erik Persson Länsman

Quittobrev av förre Dalafogden Jösse Finsson till Herr Laurins Olofsson samt dennes svåger Knut Jönsson och hans hustru Catharina Olofsdotter, på allt det lösa och fasta arv, som tillfallit den förstnämndes hustru Ingegerd efter fadern, aflidne Dalafogden Olof Thyrgilsson, ibland hvilka fastigheter Domararffvet i Grytnäs socken, Östra Holm och Boberg i Tuna socken, samt Barfridsgården vid Kopparberget uppräknas. ³⁹⁶³

Engelbrekt och hans hustru Ingeborg i Domarvet, Grytnäs socken jämte deras släkting och arvinge Engelbrekt i Näfde skänker 1528 ett bodeland Lisselboda kallat till Husby kloster. ³⁹⁶⁴

1607 Engelbrekts arvingar i Domararv bjuder upp en systerdel i Domararf som är en tredjedel köpt av Olof Målare i Hudungs socken för 16 mark och 2 fat järn ³⁹⁶⁵

Arne Sohlström i brev till Arne Gustavsson 15 jan 1988:

Johan Erikssons far var Erik Andersson i Domarvet, som finns i mantalslängderna till omkring 1670 då han ersätts av Johan Ersson. Johan Ersson förefaller att ha varit enda barnet, och han noteras med hustru första gången 1668. Erik Anderssons far var Anders Eriksson, som finns i Domarvet vid Älvsborgs läsen 1613 och som år 1638, möjligen tidigare, är ersatt av Erik Andersson. Anders Erikssons far var länsman Erik Persson på Hyttan i Grytnäs. Han finns där från 1570 och anges som länsman från år 1581. Han är borta vid Älvsborgs lösen 1615.

Erik Perssons far var Per Olsson på Djäknehyttan. Han var bergsman och skattade under Norbergs bergslag. Erik Persson var gift med en dotter till Thomas Nilsson på Hyttan, och en annan dotter var gift med Erik

3963 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Suppl nr 930

3964 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Suppl Nr 956

3965 Ting i Folkärna 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 267

Perssons bror Olof på Djäknehyttan. Erik Persson hade många söner som framgår av följande utdrag ur KLHA, serie I, volym AI:10 f 244 1617

Kom Erik Pederssons söner på Hyttan i Grytnäs socken, som äro Peder Eriksson, Anders Eriksson, Mats Eriksson, Germund Eriksson, Thomas Eriksson, Elian Knutsson i Fors på sin hustrus vägnar, Brita benämnd, på hennes barns vägnar som hon förr ägt hade en son Jöran Eriksson, gävo tillkänna huru de hade gjort ett vänligt skifte och byte efter sin fader och moder, så att Peder Eriksson fick Backetäkten och 3 spannland neder i gamla gården sen ett änge i Hanån och ett änge Listsängen, en tredje del i hammarsmedjan, så att Peder lät sig åt sönerna det som förestår. Anders Eriksson sin fulla del i Domarvet, Mats, Germund och Thomas Erikssöner de alla fingo sina delar i gamla gården, och om detta nu alla äro väl ense, som ock det brev är skrivet som inför Rätten upplästes och med alla syskonens bomärken i samma brev med deras namn bekräftar, begärandes ock nu att samma byte måtte vidare stadfäst bliva.

Erik Andersson i Domarvet klagade senare över detta skifte, som framgår av Västmanlands läns ren domböcker, volym 8, f 673 av den 29 okt 1649

Erik Andersson i Domarvet angav huru såsom honom är förnär skett uti bemälde Domarvet med hemmansdelning emellan honom och hans faderbröder sålunda. Per, Germund, Mats och Thomas Erikssöner hava fått sin del uti Norrgården, och Hans Eriksson sin del på Hyttan, vilken Hans och ovanbemälte bröder hava av honom löst för 10 skeppund stångjärn. Anders Eriksson haver fått sin del i Domarvet och gav ifrån sig i Norrgården. När Anders bliven nu död, taga bröderna sina järn igen av Hans och få av honom halvparten av Domarvet.

Germund sade sig intet hava köpt Hans del i Hyttan, icke heller hava fått sin del. Sedan haver Hans barn sålt Kyrkoherden Herr Olof sin del i Domarvet, som Erik skall tillkomma.

Det sköts till dess Hans barn och flera intressenter komma tillstädes.

Erik Perssons son Germund överlät sin del i Hyttan på sonen Erik och odlade upp det som idag är Axelsbo, men i början kallades Germundsbo. Mats Erikssons barn överlät Mats del på farbröderna och flyttade till Dammen, även det en grannby till Hyttan.

Östanbyn bestod först av fyra hemman som benämndes Ålarvet, Smedsarvet, Gessarvet och Domarvet, som senare blev Domarvet. Domarvet bestod dock av två hemman, och i båda fanns det på 1600-talet inflyttade från Hyttan. Östanbyn gränsar också till Hyttan.

THOMAS NILSSON

Domarvet samt Hyttan

Hustru:

Barn:

NN Tomasdotter. Gift med Erik Persson, se nedan.

1602: Kom Lasse Andersson på Djäknehyttan och gav till känna hur han hade köpt en halv gruva av Henrik Persson i Håkansbenning för 1 skeppund stångjärn, vilken gruva Hindriks fader till förende sålt hade till Peder Olsson på Djäknehyttan och Tomas Nilsson på Hyttan i Grytnäs, vilka Erik Perssons sväre då var. Ransakades här om och i sanning fanns att Hendrick ej mer åtte än en fjärdepart i samma gruva. Och den skulle både Henrick och Lasse Andersson behålla och halvparten Olof Persson på Djäknehyttan. Erik på Hyttan en tredjehpart. ³⁹⁶⁶

ERIK PERSSON

Son till Per Olsson på Djäknehyttan, Grytnäs. Länsman 1580.

Hustru: Förmodligen dotter till Tomas Nilsson.

Barn:

Anders Eriksson, se nedan

Peder Eriksson

Mats Eriksson

Germund Eriksson. Odlade upp Germundsbo som senare kallades Axelsbo.

Tomas Eriksson

Hans Eriksson

Arne Sohlström: Hyttan hade bara en ägare under 1500-talet. Omkring 1570 gifte Erik Persson från Djäknehyttan in sig i hemmanet och 1580 blev han länsman. Han hade många söner som efter faderns död delade på jorden. En av dem, Germund, odlade upp Axelsbo, som i början kallades Germundsbo. En annan fick ett hemman i Domarvet som möjligen var Erik Perssons svärfars arvetjord, det förefaller som om även han var ingift i Hyttan. De andra sönerna delade på jorden i Hyttan som i slutet av 1600-talet bestod av åtta hemman.

Kom Olof Persson på Djäknehyttan samt hans broder Erik Persson på Hyttan och gav tillkänna huru de hade gjort ett vänligt jordebyte sig emellan i så måtto, att Olof Persson gav Erik all sin hustrus del både i hus och jord i förenämnda Hyttan, och Erik gav Olof igen en systerdel i Fors och en brodersdel på Djäknehyttan, skola hava brev. ³⁹⁶⁷

Den 4 augusti, som var i går, var jag samt efterskrevne gode män på en syn i Djäknehyttan, den ena röjning liggandes väster norr ifrån byn, vilken röjning Olof Pedersson på Djäknehyttan bekommit halvpårt och så mycket som hans broder Erik Pedersson på Hyttan där ägt haver. Då komma Erik Pederssons söner och nu vilja hava samma röjning undan det byte deras fader och faderbroder gjort haver. ³⁹⁶⁸

ANDERS ERIKSSON

Son till Erik Persson, se ovan.

Hustru: Margareta Henrichsdotter.

Barn:

Erik Andersson, se nedan.

Lars Andersson Skräddare i Avestafors

1661 Uppbjöds andra gången en teg belägen bredvid Malin Mårtensdotters i Knallasbenning... teg, och Malin haver sålt till Lars Andersson Skräddare i Avestafors för 20 daler kmt. Noch en åttendedel i Knallasbenning, som Lars köpt haver av sin moder hustru Margareta Henrichsdotter i Grytnäshyttan ³⁹⁶⁹

1698 Anders Erssons på Hyttan och Grytnäs socken möderns andel i hus och jord, som han upplåtit sin systerson Erik Hansson i Domarvet för 40 daler efter köpebrevets lydelse, daterat 17 maj 1698. ³⁹⁷⁰

ERIK ANDERSSON

Son till Anders Eriksson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Johan Eriksson, se nedan.

JOHAN ERIKSSON

Son till Erik Andersson, se ovan.

Hustru:

Barn:

HANS ERIKSSON

Son till Erik Andersson, se ovan

Hustru:

Barn:

Susanna Hansdotter

1645 Hustru Susanna Hansdotter i Hedemora talte till Germund Ersson på Hyttan i Grytnäs socken om någon jord samt hytta och smedja på bemälde Hyttan, som hennes fader Hans Ersson för 30 år sedan skall hava sålt honom för stångjärn 10 skeppund. Och efter Germund icke kunde låta förekomma några vissa skäl, icke heller något fastebrev, varför blev av sagt att Susanna skall ifrån sig leverera så mycket järn till Germund igen och träda till sin jord igen ³⁹⁷¹

PEDER ERIKSSON

Son till Erik Persson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Kom ännu Peder Eriksson på Hyttan sig förfrågande om någon med skäl kunde honom tyda det rykte han uti kommen var, att han skulle hava tagit ett stycke bröd och givit en hund med de ord som prästen plägar att giva sakramenten. Det nu ingen ville sina ord bestå, utan nämnden samt menige man gjorde honom därför nu alldeles fri, så att vilken honom det för söka skall böta 40 mark. ³⁹⁷²

3967 KLHA I AI:5 f 89v, 22 juni 1596.

3968 KLHA, I, AI:8, 265v, 5 aug 1607

3969 Serie III, volym AI:5, f 65 25 juni 1661

3970 KLRD, 38, f 1118, 21 okt 1698

3971 KLHA, II, AI:11, f 130, 14 juli 1645

3972 KLHA, I, AI:9, f 34v, 9 feb 1616

Per Eriksson på Hyttan bjuder nu upp andra resan en del i Backetäkten, som han köpt haver av sinom fader Erik Pedersson ³⁹⁷³

1611 Jöns Olofsson i Håkansbenning bjuder upp nu 3 resan ett hemman ibidem köpt av Peder Eriksson i Hyttan i Grytnäs för 2 läster 400 ³⁹⁷⁴

TOMAS ERIKSSON

Son till Erik Persson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Elisabeth Pedersdotter i Hyttan bekände sig hava sålt sin fadersbroder Thomas i Hyttan i Grytnäs socken ett äng benämnt vid Djäknehyttan för 20 skeppund järn och detta uppburit. ³⁹⁷⁵

3973 KLHA, I, AI:10, f 51v, 27 april 1615

3974 Ting i Norberg 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 456

3975 KLHA, I, AI:11, 3 sep 1623

GARPHYTTAN, GRYTNÄS

I en odaterad bergmästarrelation från troligen senare delen av 1640-talet får man tillfälligtvis även upplysning om hamrnas grundningsår. Den äldsta anges vara Djäknehytte bergsmanshammare från 1610, och vidare upptas Homanshytte eller Homansbennings bergsmanshammare från 1613, Grytnäs (Grytnäshyttans) bergshammare från 1617 och Kyrkbyns hammare eller Gnarpshammaren från samma år samt Kyrkbyns Östansmedja eller Domarvsmedjan från 1618, Prästsmedjan från 1619, Nyhytte bergsmanshammare från 1623, Skäggebo d:o från 1625(=nuv. Norrvik strax söder om Stusshyttan), Stusshytte d:o från 1626 och Garphytte d:o från 1631. (Söderberg, Tom. "Grytnäs gamla bergshantering". I Grytnäs socken. Första delen, 1960.)

1557		Erik Ersson (under Bergsmän)
1560	Tiondelängd	Erik Ersson
1565		Olof Persson (Bergsman)
1571	Älvsborgs lösen	Olof Persson
1573		Olof Larsson
1615	Femte teminens uppbörd	Hans Olsson

Av häradsrättsprotokollen i slutet av 1600-talet framgår det, att det i Garphyttan vid den tiden fanns två grupper av familjer, vilka gjorde anspråk på var sin del av byns mark. Talesmän för de båda grupperna framförde i Rätten att de härstammade från var sin barnkull med gemensam fader men skilda mödrar.

Vid ett Ting år 1683³⁹⁷⁶ angav den yngre kullens ättlingar att atamfadern hette Olof Larsson, som var gift två gånger och med första hustrun hade tre döttrar och en son, med den andra hustrun tre söner och två döttrar.

Vid ett ting år 1702³⁹⁷⁷ angav den äldre kullens ättlingar att stamfadern hette Olof Persson Garp, som också varit gift två gånger. De sade att den äldre barnkullen bestått av två söner och tre döttrar, den yngre av tre söner och två döttrar.

Förmodligen var det de båda männens gemensamma förnamn som var anledningen till deras misstag.³⁹⁷⁸

1593: Kom Olof Larsson på Garphyttan och talade till Jöran på Djäknehyttan om någon råg som kom Olofs styvbarn till. Blev av sagt, att Jöran skulle behålla rågen och giva Olof 1/12-dels skeppund stångjärn, och att där väl förteckna och huru mycket malm vid hyttan skulle komma barnen till godo, och sedan en brodersdel i hyttan som barnen tillkomma.³⁹⁷⁹

Detta bör vara tillräckligt bevis för att Olof Larsson var gift med änkan efter Olof Persson, som var bergsman genom sitt innehav av en brodersdel i Djäknehyttan.³⁹⁸⁰

När Hans Olsson hade tillträtt hemmanet, begärde han hos Häradsrätten bekräftelse på faderns, Olof Larssons förvärv av Garphyttan enligt följande protokoll.

Kom Hans Olofsson på Garphyttan och gav tillkänna huru hans fader Olof Larsson på förenämnda Garphyttan hade köpt förenämnda Garphyttan, och därpå dombrev bekommit utav Jöns Ingemarsson i Ornäs, och när sal Herr Erik Sparre höll Lagmansting anammade han samma brev till sig och lovade att stadfästa samma dombrev, och är så där igenom förkommet. Som många vittnade att så tillgått, begärde nu att han måtte bekomma brev på nytt igen. Haver Olof Larsson av efterskrevne köpt förenämnde Garphyttan: Hustru Britta i Pellebo för en brodersdel 8 fat, Erik i Jularbo 4 fat, Knut i Jularbo 4 fat, Isac Nilsson i Västansjö för 2 systerdelar 8 fat, Isac Pedersson i Västansjö 8 fat, Anders i Knutsbo 4 fat, Erik Larsson i Bråtaregården 4 fat, Lasse Björnsson i Vågbäck 4 fat³⁹⁸¹

OLOF PERSSON

3976 KLHA Serie III, AI:25, f 73 10 maj 1683

3977 KLHA Serie VI, AI:1 16 sept 1702

3978 Sohlström, Arne: Garphyttan i Grytnäs socken. Domboksutdrag mm

3979 Ting i By socken 17 jan 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 119

3980 Sohlström, Arne: Garphyttan i Grytnäs socken. Domboksutdrag mm

3981 Ting i Folkärna 1617 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:10 sid 244

Har en brodersdel i Djäknehyttan
Död ca 1572 i Garphyttan.
Hustru: Anna. Har arv i Garphyttan.
Barn:
3 döttrar och 1 son

OLOF LARSSON

Gift med Olof Perssons änka, se ovan.
Hustru: Anna Änka efter Olof Persson, se ovan.
2 döttrar, 3 söner

HANS OLSSON

Son till Olof Larsson, se ovan.
Hustru:

HOMMANSBENNING, GRYTNÄS

I en odaterad bergmästarrelation från troligen senare delen av 1640-talet får man tillfälligtvis även upplysning om hamrarnas grundningsår. Den äldsta anges vara Djäknehytte bergsmanshammare från 1610, och vidare upptas Homanshytte eller Homansbennings bergsmanshammare från 1613, Grytnäs (Grytnäshyttans) bergshammare från 1617 och Kyrkbyns hammare eller Gnarpshammaren från samma år samt Kyrkbyns Östansmedja eller Domarvsmedjan från 1618, Prästsmedjan från 1619, Nyhytte bergsmanshammare från 1623, Skäggebo d:o från 1625 (=nuv. Norrvik strax söder om Stusshytan), Stusshytte d:o från 1626 och Garphytte d:o från 1631. (Söderberg, Tom. "Grytnäs gamla bergshantering". I Grytnäs socken. Första delen, 1960.)

1462	Se brev nedan	Kjellfast
1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Jöns
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Hustru Karin
1540	Dalarnas handlingar 1540:4 Västmanlands landskapshandlingar 1540:9 Dalarnas handlingar 1539:4	Hust Karin
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Per Jönsson
1557	Dalarnas handlingar 1557:1	År lagd från Norberg och till Garpeberget P i Hommansbenning 6 hundra Lasse Jonsson 4 hundra
1565		Per Månsson Bergsman
1571	Älvsborgs lösen	Per Månsson

Häradshövdingen och riddaren Ingel Jönssons fastebrev för Hinse Pedersson 1462 på en gård kallad Wasagården, i Norbergs Socken köpt av hustru Karin, Olof murarmästares dotter. Tolvmän var Ingel Jonsson, Anders i Halvarsbenning, Tidik Pedersson, Hans Djäkne, Bengt i Bråfors, Peder Jönsson i Håkonsbenning, Englika i Stabäck, Mats i Malmkärra, Jöns Hermansson, Kjellfast i Hommansbenning, Ole Ingelsson i Rosendal, Mats i Örbäck. ^{3982 3983}

1548 Kom för rätten beskedlig man Häneka i Vad, uplot sålde och fastade beskedlig man Peder Olsson i Karinbönning (Karbenning) tvådelen uti en treding i samma hemman Peder Olsson bor uppå för en läst järn och the med sina barns samtycke och godvilja, ... ³⁹⁸⁴

1548: Kom för rätten Hans Persson i Vik och kungjorde hur han hade sålt sin hustrus jord i Halvarsbenning till Hennike i Vad för en läst järn, vilket järn han sedan gav Spelbo i Hommansbenning för den treding han ägde i den Norra gården i Vik och en läst järn därtill, vilket järn Olof Spelbosson med flera sina medarvingar vidkände sig uppburit. ³⁹⁸⁵

1548: Kom för rätta beskedlige mannen Peder Olsson i Karbenning, upplåt, sålde och fastade beskedlige mannen Johan i Sörbo i Söderbärke socken sin hustrus jord hon hade i den södra gården där Johan boende är, för 8 fat järn, och lade det strax ned i Karbenning, gav det Hennike Bengtsson i Vad, vilken Hennike strax där för rätta vittnade så tillgånget vara. ³⁹⁸⁶

SPELBO

Hustru:

Barn:

Olof Spelbosson. Gift till Blomdal, Karbenning

1539 står hustru Karin som ensam ägare till hyttan

1549: Kom för rätten Olof Spelbosson i Blomdal och tillstod han hade sålt Ped Jönsson i Hommansbenning en broderdel uti förenämnda hemman för otta fat jern. Än bekände Ped Tomosson i Knallasbenning sig uppburit haver av Per Jönsson ett fat Jern ³⁹⁸⁷

PER JÖNSSON

³⁹⁸² Stahre, Ulla: Bygd och bergsmän under senmedeltid. Norberg genom 600 år. 1958.

³⁹⁸³ Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Första delen. Nr 116.

³⁹⁸⁴ Ting i Norberg 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt sid 116

³⁹⁸⁵ Ting i Norberg 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 117

³⁹⁸⁶ Ting i Norberg 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 117

³⁹⁸⁷ Ting i Norberg 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 136

Förmodligen måg till Spelbo, se ovan. I skattelängd 1552

Hustru:

Barn:

Anders Ericsson i Dräcke, Hedemora socken, berättade huru såsom hans fader är några år sedan arvfallen till sin jordedel i Knallasbenning, vilken fader sålde Erik Andersson i Hommansbenning ³⁹⁸⁸

KLHA III AI:13 f 36 17 maj 1660

Uppbjöds den jord och skog, som Olof Larsson och Olof Ersson i Södernäfd sig av undertecknade tillhandlat haver, nämligen ... Av Hans Ersson i Hommansbenning, en skogslott med dess land, emellan Hans Larssons och Anders Erssons röjningar beläget, för kopparmynt 40 Daler

1640 Hytta i Hommansbenning upptogos i skattelängd (Jordebok, Kopparberg;Kammararkivet).

- 1666 Hytta i Hommansbenning betecknades som öde i skattelängd (Jordebok, Kopparberg;Kammararkivet).
- 1670 Hytta i Hommansbenning var i bruk (Allmänna bergverksrelationer, Bergskollegiets arkiv; Ahlberg 1989:30).
- 1671 Hytta i Hommansbenning var öde (Allmänna bergverksrelationer, Bergskollegiets arkiv; Ahlberg 1989:30).
- 1689 Resolution om hammaren i Hommansbennings ödeläggelse inom två år (Harmens register; Bergskolegiets arkiv).
- 1690-t Hammare i Hommansbenning kades ned (Söderberg 1941:130)

Vigda Grytnäs 1691 Olof Olsson Meling, Norbergs socken och Margareta Persdotter, Per Anderssons dotter i Hommansbenning

Kronoinspektören och myntdirektören Nils Gripenmarck (1622-1697) var ägare till Askö herrgård i Grytnäs och lämnade den 17 oktober 1687 in en ansökan till Bergskollegiet om att få återupprätta hyttorna vid Hommansbenning och angränsande Knallasbenning och Nyhyttan. Gripenmarck hade köpt in andelar i dessa byar och ägde dessutom gårdarna Smedsbo, Månsbo, Rutbo och Skogsbo i Grytnäs samt Lilla Åvesta och Västerbo i Folkärna med Vansjö gruvor. Han tänkte sätta igång en omfattande järnhantering med tackjärn från Norberg och från egna hyttor. Ett manufakturverk fanns också med i planerna för, som det hette ”exploaterande av några visse, förr obekante inventioner”. Det hade kunnat bli en verklig storsatsning! Men Hommansbennings Bruk kom aldrig till stånd. Vid 1690-talets början ödelades i stället på byråkratins order den lilla resten av järnhantering i Grytnäs socken. <http://www.grytnas.org/index.php/Huvudsida>

Hommasbennings bruk

Den enda ansats till drift i större skala finns i Hommansbenning under dess sista år i Gripemarks ägo. I en supplik till Bergskolegium 17 okt 1687 beskriver Gripemark sin hammare, som han haft i drift i ett årtionde. Hemmanets skog säges vara tillräcklig för driften av hammaren, som lider av dålig vattentillgång. Detta sista torde ha föranlätt egendomliga vattenkraftsanordningar för hammaren. Ruiner av dessa anordningar finns kvar än idag. Gripenmark planerar att återupprätta hyttedriften vid Hommansbenning och likaledes vid angränsande Knallasbenning och Nyhyttan. Gripenmark har köpt in hemman och andelar av hemman i dessa byar. Samt delar i Smedsbo, Skogsbo, Lilla Avesta, Västerbo och Ransjö gruvor. Han avser härmed sätta en omfattande järnhantering utan att behöva fråga Avesta om inköp av kol. Tackjärn har han hitils i huvudsak köpt från Norberg. Men i framtiden avsera han själv att förse sig med malm och kol för att framställa eget tackjärn.

Tyvärr kom Hommansbennings bruk aldrig till stånd. Vid 1690-talets början ödelades på byråkratins order den lilla resten av järnhantering i Grytnäs socken. Det enda järnbruk att tala om som funnits på socknens mark är Avesta kopparbruk. <http://www.grytnas.org/index.php/Hommansbenning>

3988 Örebro läns renoverade domböcker, volym 14, f 705, 26 okt 1647

HYTTAN, GRYTNÄS

KLINTBO, GRYTNÄS

Hammarmedja omtalas 1637 - 1644 och masugn 1644. Båda blev snart nedlagda.

1540	Dalarnas handlingar 1540:4 Västmanlands landskapshandlingar 1540:9 Dalarnas handlingar 1539:4	Lasse
1545	Västmanlands landskapshandlingar 1545:11	Per
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 bild 72	Tomas Finne i Klintbo (under rubriken Sjulso)
1570:	Dalarnas handlingar 1570:1 Bild 81	Anders Jonsson
1571	Älvsborgs lösen	Hindrik i Klintsbo

Klintbo

HERMAN PERSSON

Son till Per Hermansson i Knallasbenning. Bosatt i Häste, Norberg.

Hustru:

Barn:

Olof Hermansson. Se nedan.

Carin Hermansdotter. Gift med Mårten Persson. Klockare i Grytnäs. Barnlösa.

Anders Hermansson

NN Hermansdotter. Son Hans Persson i Klintebo

Kerstin Hermansdotter. Kylsbo, Norberg ³⁹⁸⁹

1612 Herman i Häste vid Gamla Norberg bjuder upp nu första resan ett hemman Klintebo benämnt, köpt av Peder Jonsson i Näfde ³⁹⁹⁰

Ting 1641 behandlas arvet efter Mårten Persson, klockare i Grytnäs och hans hustru Carin Hermansdotter "gamla och barnlösa folk". Carins bror Olof Hermansson i Häste i Norbergs socken protesterar på flera av sina syskons vägnar mot det inbördes testamentet. ³⁹⁹¹

ANDERS HERMANSSON

Son till Herman Persson i Häste, Norberg, se ovan.

Hustru:

Barn:

Olof Andersson. Se nedan.

På tinget 1699 vill borgmästaren Herr Hindrich Scheffer istället för nämndeman Johan Persson ifrån Häste i Norbergs socken få lösa in jordedelar i Klintbo (Grytnäs) från Jacob Matsson och Jacob Andersson. Johan Persson i Häste säger sig vara bördig till jorden genom att Jacob Matsson var hans farfaderns Olof Hermanssons broders Anders Hermanssons systers son, samt att Jacob Andersson haver Anders Hermanssons systerdotter, Jacob Matssons halvsyster till hustru. ³⁹⁹²

Ting 1646. Olof Andersson i Klintebo, efterskrivna jordelotter, som hans fader Anders Hermansson till sig köpt haver av sin broders dotter, hustru Karin i Bo i Färnebo socken, av hustru Anna i Bosläppen, av hustru Margareta i Färnebo, av hustru Brita i Jäder, av hustru Marit i Forsebo. ³⁹⁹³

OLOF ANDERSSON

Son till Anders Hermansson, se ovan.

Hustru:

Barn: Anders Olofsson. Död 1724 i Klintbo

ANDERS OLOFSSON

3989 Ting 8 maj 1637. Kopparbergs, Sätters, Näsgårds län samt Österdalarne tingslags häradsrätt AI:5

3990 Ting i By och Grytnäs 10 mars 1612. Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 107

3991 Ting 4 juni 1641. Kopparbergs, Sätters, Näsgårds län samt Österdalarne tingslags häradsrätt AI:8

3992 Ting i Grytnäs 29 apr 1699 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2765 sid 370

3993 Ting 8 okt 1646 (Renoverad dombok) Kopparbergs och Näsgårds län, Sätters och Tuna socknar AI:1 f 40

Son till Olof Andersson, se ovan.

Hustru: Margareta Johansdotter. Född 1644. Död 1724 i Klintbo.

Barn:

Brita Andersdotter. Född 1672 i Klintbo. Gift med Erik Mikaelsson. Se nedan.

Efter Anders Olofsson sker en delning mellan sonen Olof Andersson och Mågen Erik Mikaelsson.

Klintbo. Sonen Olof Anderssons del

OLOF ANDERSSON

Hustru: Sara Persdotter. Född 1675 i Klintbo. Död 1759 i Klintbo.

Barn:

Karin Olsdotter.

Anders Olsson. Född 1704 i Klintbo. Se nedan.

ANDERS OLSSON

Född 1704 i Klintbo.

Hustru: Kierstin Persdotter. Född 1714.

Barn:

Brita Andersdotter. Född 1672 i Klintbo.

Sara Andersdotter. Född 1738 i Klintbo.

Klintbo. Mågen Erik Mikaelssons del.

ERIK MIKAELSSON

Måg till Anders Olofsson, se ovan. Född 1663 i Kallmora. Son till Anders Holstenssons måg Mickel Matsson. Död 1734 i Klintbo.

Hustru: Brita Andersdotter. Född 1672 i Klintbo. Död 1732 i Klintbo.

Barn:

Kerstin Ersdotter. Född 1704 i Klintbo. Gift i Kallmora med Anders Andersson, född 1690 i Vad, Söderbärke.

Anna Ersdotter. Född 1707 i Klintbo

Eric Ersson. Född 1710 i Klintbo. Se nedan.

Brita Ersdotter. Född 1711 i Klintbo

ERIC ERSSON

Son till Erik Mikaelsson, se ovan. Född 1707 i Klintbo.

Hustru: Kierstin Johansdotter. Född 1707. Har tidigare varit gift och har barnen Johan Persson, Brit

Barn:

Anders Ersson. Född 1735 i Klintbo

Erik Ersson. Född 1741 i Klintbo. Död 1754 i Klintbo.

Christina Ersdotter. Född 1744 i Klintbo. Död 1759 i Klintbo.

Brita Ersdotter. Född 1747 i Klintbo

Anna Ersdotter. Född 1751 i Klintbo.

JONAS ERSSON

Måg till Erik Mikaelsson, se ovan. Född 1691. Död 1742 i Klintbo

Hustru: Anna Ersdotter. Född 1707 i Klintbo. Död 1742 i Klintbo. Dotter till Erik Mikaelsson, se ovan

1661 Erik Matsson i Tackhärad lät 1 resan uppbjuda Hans Simonssons i Bjurfors och hans svågrars köpeskrift på någon jord i Tackhärad för Tackjärn

Dito, uppbjöds 1 gången för Erik, jorddelar köpta av Staffan Simonsson för ... Noch ifrån Klintbo i Grytnäs köpt för Dito Per Simonssons obligation Tackjärn, därför pantsatt en tomt: Nob uppbjöd Pers obligation på ... tackjärn, därför pantsatt sin jord ibidem emellan Gården? Och Lasses hemman

Dito bekäne och Per Simonsson det han var skyldig Math Paul tackjärn ³⁹⁹⁴

KNALLASBENNING, GRYTNÄS

Arne Sohlström: Knallasbenning var nog den till arealen största byn i Grytnäs på 1500-talet. Tillsammans med Hommansbenning hade den hela området mellan Dalälven och sockengränserna mot Hedemora och Norberg fram till Bengtsbo. Snickarbo, Nyhyttan och Backa avsåndrades från Knallasbenning några år in på 1600-talet. I Knallasbenning fanns då tre bergsmän och liksom Djäknehyttan och hyttorna i Hedemora och Folkärna betalade de hyttskatt till Norberg. Under 1600-talet blev det endast jordbruk och gårdarna delades så att det i slutet av århundradet var ett tiotal.

1461	Se brev nedan	Herman
1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Olof Nilsson i Knallasbenning och en änka (Betecknas som fattiga bergsman) Tideka Olof Nilsson i Knallasbenning
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Olof Nilsson Peder Hermansson Peder Tomasson
1540	Dalarnas handlingar 1540:4 Västmanlands landskapshandlingar 1540:9	Olof Nilsson Per Hermansson Peder Tomsson
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Olof Nilsson Per Hermansson Peder Tomasson
1546	Ting i Norberg 1546 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 31	Peder Tomasson
1549	Ting i Norberg 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 135	Peder Tomasson Peder Hermansson
1557	Dalarnas handlingar 1557	Är lagd från Norberg och till Garpeberget Olof 2 hundra 40 osmund Per Tomosson 3 1/2 hundra P Hermansson 2 hundra 40 osmund
1548	Nämnd 1548 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne.Tredje delen nr 711	Peder Tomosson Peder Hermansson
1565		Erik Olsson Bergsman
1570	Dalarnas handlingar 1570:1	Per Hermansson Per Tomasson Erik Olsson Per Månsson
1571	Älvsborgs lösen	Per Tomasson Per Hermansson Per Olsson
1640		Mårten Hindersson 3 Lars Olofsson 4 Erik Holstensson 2 Anders Ersson 3
1647		Mårten Hindersson 3 Per Larsson 3 Erik Holstensson 3 Anders Ersson e
1648		Mårten Hindersson 3 Per Larsson 3 Erik Holstensson 3 Anders Eriksson 3
1650		Per Larsson 2 Erik Holstensson 3 Anders Eriksson 3 Mårten Hindersson 2

Den 16 feb 1461 höll "Nigels Christiernson, riddare och howitzman oppa Waestrare oc offwer Dala" laga ting i Norberg. "Paedher Laransson" i Dräcke anmälde vid tinget, att han till "Tijdeke Paedherson" sålt en täkt, som kallas "Korghara taekt" och ligger i stora gårdet öster om krykan. Följande satt i nämnden: Baenkt i Bradhafors (Bråfors), Asmundh i Gaese (Gäsjö), Arwijdh i Frag, Haerman i Knallasbenning, Larens på Praestahyttone (Prästhyttan), Nigels i Amundabönning, (Ombenning), Jowan i Örbaek, Paeder i Sömle (Semla), Larens i

Haesbaekke (Hästbäck), Jönis i Karinebonning (Karbenning), Jönis i Arnabodom (Årnebo), Anders Dyaeknahyttone (Djåktnehyttan) ³⁹⁹⁵

1549 Kom för rätten hust Ingeborg i Ombenning och bekände hennes bonde Ped Olsson hade upburit för sin del i Knallasbenning ½ lest järn

Det samma bekände och Börill i Hörende i Färnebo socken med en witnes skrift sigh uppburit haver ½ lest järn på föreskriven Knallasbenning. Är doch icke lagbunden ³⁹⁹⁶

1549: Kom för rätten Olof Spelbosson i Blomdal och tillstod han hade sålt Ped Jönsson i Hommansbenning en broderdel uti förenämnda hemman för otta fat jern. Än bekände Ped Tomosson i Knallasbenning sig uppburit haver av Per Jönsson ett fat Jern ³⁹⁹⁷

TIDIK ENGELBREKTSSON

Har en bror Jöns Engelbrektsson i Moren (Västermoren), Västanfors

Hustru:

Barn:

Ingeborg Tidiksdotter. Gift med Olof Nilsson, Snytsbo.

Vid ting i Norberg 1546 kungör hustru Ingeborg boende i Snytsbo att hennes far Tidiki Knallasbenning sålt sin brodersdel i Västra Moren till brodern Jöns Engelbrektsson boende vid denna hytta. Han uppbar sedan uti sin livstid en första fat järn, men då fadern dog uppbar hon sedan fem fat järn, och tillägnade Jöns Engelbrektssons son vid namn Per Jönsson förutnämnde treding. ³⁹⁹⁸

Jöns Engelbrektssons koppling till Moren i Västanfors bekräftas i 1558 och 1562 års skattelängder.

1549: Hustru Ingeborg i Ombenning och hust Karin i Knallasbenning bjuder up den systerdelen uti Kallmora. Anders Andersson bjuder efter.

Olof Svensson i Djupkärra uppbjöd på Peder Anderssons vägnar i Feggeby (Skedvi) och Erik Andersson på Clemntshyttan den broderdelar och Marit och Britas systerdelar i Kallmora första gången. Anders Andersson bjuder efter. ³⁹⁹⁹

1551: Anders i Kallmora uppbjöd första gången alla delar han köpt hade av sina syskon i Kallmora ⁴⁰⁰⁰

Ting i Norrbärke 1548: Kom för rätten Peder Larsson i Starbo (Norrbärke) kungörandes hur han hade för några år sen med sina mågar Lasse Andersson på Gussarvshyttan i Skedvi och Eric Nilsson i Knallasbenning i Grytnäs, sålt beskedlige mannen Lasse Persson i Persbo (Grangärde) alla de delar de ägde uti den nordersta gården i Fragg liggande på Gamla Norberg, för 2 läster och 4 fat järn, vilket järn de kände vederligen uppburit hava sig till fulla nöje och god betalning..... ⁴⁰⁰¹

1596 Kom Lasse Olofsson i Snytsbo och talade till Måns Hansson i Aspbenning om en halvpast i samma hemman som Måns besitter, vilket hemman Lasses Moderfader sålt haver Tidiki Knallasbenning benämnd. Då rannsade de tolv att samma Tidikvar död bliven för mer än för 50 år sedan och ingen minns hur samma köp var tillgånget och Lasse nu var över sina 60 år, ... häfd ⁴⁰⁰²

Kom Lasse Hansson i Aspbenning och talade till Måns Hansson ibidem om en del i en täkt menandes att den brodersdelen som Lasse Hanssons hustru Brita benämnd var till arvs fallit, vilket så fallet är att der var två broder TidikPersson och Olof Persson. Måns hustru Marit benämnd, är Tidiks dotterdotter och Brita är Olof Perssons dotterdotterdotter och blev de nu vänligt förlikte så att Måns gav Lasse av samma täkt ett halvt spanne säde och skall hava brev ⁴⁰⁰³

PER HERMANSSON

Ägde både del i Knallasbenning och byn Häste i Norberg.

Hustru: Förmodligen NN Andersdotter, dotter till Anders Andersson i Kallmora, Norberg

Barn:

Herman Persson. Fick Häste som arv. Se nedan.

3995 Stahre, Ulla: Bygd och bergsmän under senmedeltid. Norberg genom 600 år. 1958.

3996 Ting i Norberg 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 136

3997 Ting i Norberg 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 136

3998 Ting i Norberg 1546 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 31

3999 Ting i Norberg 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 136

4000 Ting i Norberg 1551 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 197

4001 Ting i Norrbärke 2 mar 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 119

4002 Ting i Norberg 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 51

4003 Ting i Norberg 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 51

Lars Persson. Laurentius Petri Montanus. Möklinta.
Olof Persson. Fick Knallasbenning som arv. Se nedan.

1616 Kom Herman Persson i Häste och hans broder Olof Pedersson i Knallasbenning och gav till kända huru de hade gjort ett jordebyte sig emellan, så att Herman skall behålla Häste med den del han löst haver av deras broder herr Lars för 9 fat och i Häste, där emot skall Olof Pedersson behålla Knallasbenning och den del han där löst haver av Herr Lars för 12 fat. ⁴⁰⁰⁴
1617 Olof Hermansson i Häste bjuder andra resan en brodersdel i Häste, köpt av sin farbror Herr Lars Capellan i Möklinta socken ⁴⁰⁰⁵
I Möklinta kyrka fanns en tavla föreställande en ridande präst, som kastats av hästen, och sen släpades med eftersom ena foten fastnat i stigbygeln. Tavlan gällde Laurentius Petri Montana, vilken på återväg från ett sockenbud omkom då hästen råkade i sken på Prästgården.

HERMAN PERSSON

Son till Per Hermansson i Knallasbenning. Bosatt i Häste, Norberg.
Hustru:
Barn:
Olof Hermansson. Se nedan.
Carin Hermansdotter. Gift med Mårten Persson. Klockare i Grytnäs. Barnlösa.
Anders Hermansson
NN Hermansdotter. Son Hans Persson i Klintebo
Kerstin Hermansdotter. Kylsbo, Norberg ⁴⁰⁰⁶

1612 Herman i Häste vid Gamla Norberg bjuder upp nu första resan ett hemman Klintebo benämnt, köpt av Peder Jonsson i Näfde ⁴⁰⁰⁷
Ting 1641 behandlas arvet efter Mårten Persson, klockare i Grytnäs och hans hustru Carin Hermansdotter "gamla och barnlösa folk". Carins bror Olof Hermansson i Häste i Norbergs socken protesterar på flera av sina syskons vägnar mot det inbördes testamentet. ⁴⁰⁰⁸

OLOF PERSSON

Son till Per Hermansson, se ovan.
Hustru:
Barn:
Lars Olsson. Se nedan.
Margareta Olsdotter.

LARS OLSSON

Son till Olof Persson, se ovan.
Hustru: NN Olsdotter. Har arvejord i Knallasbenning.
Hustru: Margareta Holstensdotter. Dotter till Holsten Persson i Knallasbenning, se nedan.
Barn:
Per Larsson
Olof Larsson

Erik Larsson
Hans Larsson
Karin Larsdotter

Uppbjöds Mats Franssons i Andersbenning i Gamla Norberg hustrus hemmansdel i Knallasbenning, såld till svågern och hustruns broder Lars Olsson, Knallasbenning ⁴⁰⁰⁹

PER LARSSON

Son till Lars Olsson, se ovan.
Hustru:
Barn:

4004 *Ting i By och Grytnäs 12 feb 1616. Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:10 sid 126*
4005 *Ting i Norberg 28 apr 1617 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:10 sid 235*
4006 *Ting 8 maj 1637. Kopparbergs, Sätters, Näsgårds län samt Österdalarne tingslags häradsrätt AI:5*
4007 *Ting i By och Grytnäs 10 mars 1612. Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 107*
4008 *Ting 4 juni 1641. Kopparbergs, Sätters, Näsgårds län samt Österdalarne tingslags häradsrätt AI:8*
4009 *Serie II, volym AI:5, f 137v 8 maj 1637*

HANS LARSSON

Son till Lars Olsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

1643 Olof Knutsson i Nyhyttan i Grytnäs socken gjort jordebyste med efterskrevna som följer: Med Mårten Hindrichsson i Knallasbenning givit honom en tiondedel i hans eget hemman beläget, och därför i recompens och vederlag bekommit en tiondedel uti Lars Olssons hemman i Knallasbenning. Skriften daterad 13 mars 1642 under Herr Olof pastoris Grytnäs egen hand och signat jämte Mårtens och 5 gode mäns bomärken. Sedan med Per Larsson i Knallasbenning upplåtit och inrymt honom och hans syskon en femtedel i deras faders Lars Olssons hemman i samma by. Skriften daterad 8 maj samma år ⁴⁰¹⁰

Efterskrivna syskon som äro Per, Olof, Erik och Hans Larssöner samt Karin Larsdotter, hava sins emellan gjort detta avtal och jorddelning, att Per, Olof och Erik behålla fädernejorden i Olof Perssons hemman uti Knallasbenning, och Hans tager däremot modernejorden ibm, som är en sjundedel, deras syster Karin skall hava en niondedel av vardera hemmanet, för sin del av moderns hemman haver hon av brodern Hans bekommit 52 daler kmt, som nu uppbjöds första gången, och det övriga confirmerades. ⁴⁰¹¹

Lars Olsson och hans syster Margareta Olsdotter i Knallasbenning beviljades fasta på deras frändes Anders Jönssons i Fors Folkärna socken arvejord och 1/10 av Olof Perssons hemman i Knallasbenning, både hus, jord, skog och alla andra tillydande lägenheter, som de av bemålde Anders löst hava för 5 skeppund stångjärn och 25 daler kmt.

Item Lars Olssons söner Per och Olof Larssöner givit Johan Persson och Per Olsson i Andersbenning Norbergs socken 1 skeppund stångjärn i förlikning för deras morssyssters Brita Olsdotters andel i Knallasbenning ⁴⁰¹²

,O
Kärade Carl Perssons arvingar i Moren till Lars Olofsson i Knallasbenning, klagade sig icke av honom tillåtas att nyttja skogen under bolbyn, som under det byte deras morfader Olof Knutsson i förtiden gjort med Lars Olofssons faderbroder Per Larsson, och anno 1643 erhållit häradsfasta på, samt 1646 den 5 oktober lagmans confirmation, han för sig behållit, och emot en femtedel i deras faders Lars Olofssons hemman i hus, åker och äng, men icke skog, tillbytt sig en röjning ut med Nyhyttan och en röjningsplats ut med älven, ... ⁴⁰¹³

1697 Erik Ersson och Mats Persson ifrån Andersbenning uti Norbergs socken talade till sin svärfader Hans Larsson i Knallasbenning angående deras hustrurs moderns arv ⁴⁰¹⁴

HOLSTEN PERSSON

Hustru: Ingeborg. Från Hovernäs i By socken.

Barn:

NN Holstensdotter. Gift med Anders Ersson, se nedan

Erik Holstensson. Se nedan.

Margareta Holstensdotter. Gift med Germund Ersson. Hyttan / Axelsbo / Germundsbo

Per Holstensson

Brita Holstensdotter

Karin Holstensdotter

Hans Larsson i Knallasbenning och hans syskonbarn (Kusin) Nils Germundsson på Grytnäshyttan talade till samtliga Hovernäs-borna om något arv uti bemålde Hovernäs efter deras föräldrar, som bemålde Hovernäsbor skola hava inne med sig, begärandes rättens hjälp att kunna få det ut. Hovernäsborna Erik Jönsson, Erik Persson, Anders Andersson och Johan Matsson svarade sig inget mera äga i Hovernäs än vad de igenom arv lagligen fångat och i många år roligen innehåft hava, görandes ett sådant slut, att om Hans Larssons och Nils Germundssons föräldrar eller, och de själva hade sett sig i detta mål förfördelade, så hade de väl länge sedan talat på deras rätt och den, men efter sådant varken av dem eller deras föräldrar vare skett, förmente de den väl hava i det fallet njutit deras tillbörliga nöje.

En skiss finns bifogad målet som ger Holsten Perssons barn. ⁴⁰¹⁵

ANDERS ERSSON

4010 Serie II, volym AI:9, f 348 23 jan 1643

4011 KLHA, III, AI:11., f 120, 10 okt 1667

4012 KLRD, 13, f 317v, 25 juni 1674

4013 KLHA, VI, AI:1 opag., 28 april 1702

4014 Renoverade domböcker, volym 36, f 477 27 maj 1697

4015 KLHA, III, AI:27, f 226v, 6 okt 1685

Måg till Holsten Persson, se ovan.
Död i Knallasbenning omk 1655.
Hustru: NN Holstensdotter. Dotter till Holsten Persson, se ovan
Barn:
Per Andersson. Se nedan.
Hans Andersson

PER ANDERSSON

Son till Anders Ersson, se ovan.
Hustru:
Barn:
Hans Persson

HANS PERSSON

Son till Per Andersson, se ovan. Född 1676. Död 1737 i Knallasbenning
Hustru: Karin Andersdotter. Född 1676 i Södernäfde, Grytnäs. Död 1740 i Knallasbenning. Dotter till Anders Ersson.
Barn:
Anders Hansson. Se nedan.
Per Hansson. Född 1702. Död 1739.

ANDERS HANSSON

Son till Hans Persson, se ovan. Född 1705 i Knallasbenning. Död 1771 i Knallasbenning.
Hustru: Anna Jönsdotter. Född 1692 i Olsbenning, Karbenning. Död 1750 i Knallasbenning. Dotter till Jöns Ersson och Brita Knutsdotter.
Hustru: Brita Andersdotter. Född 1726 i Bengtsbo, Grytnäs.
Barn:
Hans Andersson. Född 1725 i Knallasbenning
Johan Andersson. Född 1735 i Knallasbenning
Catharina Andersdotter. Född 1751 i Knallasbenning.
Per Andersson. Född 1753 i Knallasbenning. Död 1758 i Knallasbenning.
Christina Andersdotter. Född 1755 i Knallasbenning.
Anna Andersdotter. Född 1757 i Knallasbenning. Död 1758 i Knallasbenning.
Brita Andersdotter. Född 1759 i Knallasbenning.
Per Andersson. Född 1761. Död 1818 i Halvarsbenning.
Erik Andersson. Född 1765 i Knallasbenning.
Anna Andersdotter. Född 1765 i Knallasbenning

ERIK HOLSTENSSON

Son till Holsten Persson, se ovan. Även Hovernäs
Hustru:
Barn:

Sal Erik Holstenssons i Knallasbenning arvingar fingo fasta på efterföljande jord, som han sig tillhandlat haver, nämligen av Hans Olsson i Djäknehyttan hans hustrus andel i Knallasbenning både i hus och jord samt all dess tillhöriga lägenheter, för 5 skeppund stångjärn, jämväl hennes arvingar Johan Hansson och Margareta Hansdotter ½ skeppund stångjärn, Cherstin Hansdotter ½ skeppund stångjärn och Olof Hansson 1 skeppund stångjärn bekommit. Av systerbarn deras moderns jord och hus ibidem, nämligen Erik Germundsson på Hyttan, Nils Germundsson ibm, hustru Malin Mats Olssons änka i Knutsbo, Margareta Germundsdotter på Hyttan, hustru Karin Anders Axelssons ibm, hustru Brita Mats Anderssons på Born, tillhopa 6 skeppund stångjärn, som sal. Erik Holstensson haver fått för sin hustrus bortsälda jord och hus i Västansjö, jämväl av sitt eget järn tillagt 2 skeppund, som bemålde arvingars sal fader inbördat någon jord för. ⁴⁰¹⁶

HINDRICH OLOFSSON

Hustru:

4016 KLHA, III, AI:19, f 100v, 5 nov 1677

Barn:

Mårten Hindrichsson

Olof Hindrichsson

Margareta Hindrichsdotter. Grytnäshyttan. Son Lars Andersson Skräddare i Avestafors.

MÅRTEN HINDRICHSSON

Hustru: Brita

Barn:

Margareta Mårtensdotter. Gift med Mats Ericsson. Hennes svärfar är Erik Matsson i Hedemora.

Kerstin Mårtensdotter

Anna Mårtensdotter

NN Mårtensdotter gift med Samuel Matsson.

1643 Olof Knutsson i Nyhyttan i Grytnäs socken gjort jordebyte med efterskrevna som följer: Med Mårten Hindrichsson i Knallasbenning givit honom en tiondedel i hans eget hemman beläget, och därför i recompens och vederlag bekommit en tiondedel uti Lars Olssons hemman i Knallasbenning. Skriften daterad 13 mars 1642 under Herr Olof pastoris Grytnäs egen hand och signat jämte Mårtens och 5 gode mäns bomärken. Sedan med Per Larsson i Knallasbenning upplåtit och inrymt honom och hans syskon en femtedel i deras faders Lars Olssons hemman i samma by. Skriften daterad 8 maj samma år ⁴⁰¹⁷

1643 Mårten Hindrichsson i Knallasbenning byter sin hustrus jord i Gisselbo, en fjärdedel i Mats Erssons hemman, som han har inlöst av Mats Ersson sin hustrus broder i samma by, till Mats Jönsson i Knutsbo, vilken äger förbemälde Mats Erssons dotter till hustru, därför Mats Jönsson givit Mårten igen sin moders jord i Knallasbenning, en tiondedel i Lars Olssons hemman. Samma jord i Knallasbenning har Mårten bytt till Olof Knutsson i Nyhyttan i samma by, sin broder moders börd, som och var Mats Jönssons modersyster, och får jord av honom igen i Knallasbenning ⁴⁰¹⁸

1661 Eric Andersson i Djäknehyttan fick fasta på en vret i Knallasbenning, köpt av hustru Brita, sal. Mårten Hendrichssons ibm ⁴⁰¹⁹

1669 Besvärade sig Mats Ericsson i Knallasbenning över Samuel Samuelsson ibidem, att han förliden helgdagsafton skall hava överfallit honom med hugg och slag, rivit honom revsår uti ansiktet och slagit honom en blånad i ansiktet, dessutom fattat honom i håret att han med möda kunnat slippa honom, vilket skulle ha skett uti Lars skräddares hus, där Mats tillförne inne satt och hade köpt sig en kanna öl. Berättandes orsaken till slagsmålet vara denna: att för någon tid tillförne skulle Mats Ersson utskickat sin piga neder till ån efter ett vattenämbar, då hon gått gamla vattenvägen, den drängen Samuel Samuelssons fader Samuel Hammarsmed igenstängt, och som hon kommit neder till ån skulle fader Samuel mött henne och drivit henne tillbaka samma väg, låtandes illa därför att hon ginge igenom hans inhängnad. Då hade hustrun vid pigans återkomst tagit ämbaret av henne och gått själv samma väg, varpå Samuel och mött henne, skickandes sig illa, att hon hölle sin vattenväg igenom hans intagu, hotat henne med yxhammaren, skjutit henne neder i ån och åtskilliga resor kallat henne höra, då hon ropat mandråpare på honom igen. För vilken tillvitelses skull då sonen Samuel hade menat vid denna occasionen böra hämnas på mannen för hustruns skull, såsom han sig och uti slagsmålet och hade utlåtit och nu med vittnen kunde bevisa.

Tillfrågades Mats Ericssons hustru Margareta Mårtensdotter, av vilken orsak eller grund hon tillvitte hammarsmeden Samuel mandrån. Varpå hon svarade sig visst hålla honom för sin svärfader Eric Matssons i Hedemora dödsförvållare, därom hon gjorde en sådan berättelse.

Att Eric hade gått ut en gång i skogen, som obytt var emellan hennes man Mats Ericsson och denne Samuel, huggit där någon brännevad och fört den sedan hem till husen, vilken då han hade begynt att klyva, kommer Samuel till honom, begynner hava ut en hop med onda ord, springer så till i sticknaden och slår honom ett slag i huvudet med yxhammaren, varpå Eric hade fallit neder såsom död, blodet helt översvämmat ansiktet, och sedan hade han legat på sång i fem veckor. Varefter, ehuru väl han hade så vida bättrats att han åter förmått gå upp, hade han likväl därav borttrånat och icke längre förmått leva än som från valborgsmässan 11652, då detta skedde, till Tomasmässan näst påföljande år, så att efter hennes mening av bemälde hugg, Samuel hade givit, skulle han hava ljutit sin bane.

Resolution: Samuel Samuelsson, efter han inget skäl eller orsak hade att ursäkta sig med för förda hugg på Mats Ericsson utan blott av hämndgirighet befanns det gjort att hämnas på mannen för hustruns skull, kändes han skyldig till tre mark smt straff för revsåret, tre mark för blånaden och tre mark för hårdraget gör nio mark. Item för helgdagsbrytande med slagsmål en daler smt och vara fallen till plikt, som vid kyrkan Mats Ersson och hans faders hus är emellan lagt à 10 daler kmt.

Husvärden Lars Andersson dömdes och fallen för olovligt skänkeri till en daler smt:s böter till kyrkan.

Pålades och hustru Margareta att skaffa sig vidare bevis och samla vittnen till nästa laga ting, där sin talan

4017 Serie II, volym AI:9, f 348 23 jan 1643

4018 Serie II, AI:10 f 432 1 juni 1643

4019 Serie III, volym AI:5 f 65 25 juni 1661

Samuel Hammarsmed att påföra och intyga, där hon gitter, vid laga böter, där det försummat bliver. ⁴⁰²⁰

1668 Uppbjöds första gången efterföljande jord, som Samuel Matsson i Knallasbenning sig tillhandlat haver. Av sin svägerska Anna Mårtensdotter hennes jord i gamla hemmanet för 65 daler kmt, av Kerstin Mårtensdotter hennes jord i nya vreten, av Lars Andersson skräddare i Avestafors hans teg i Lisslagärde, av Mats Persson i Skogbo hans teg darsammastädes. Noch förbemälde Samuel inbördat en vret i Norrtäkten, som han svärfader till landsdomaren i Västerås Än en röjning igenlöst av Stephen Noch på Anna Mårtensdotters röjning Djupedahlsröjningen ⁴⁰²¹

SAMUEL MATSSON

Hustru: NN Mårtensdotter

Barn:

Samuel Samuelsson, se nedan.

SAMUEL SAMUELSSON

Hustru:

Barn:

ERIK PEDERSSON

Hustru:

Barn:

1594 Skal Erik i Hyttan, Länsmannen i Grytnäs Mats Andersson en knekt i Knallasbenning haver förtalat K en brev som lyder hästar, sägandes det brevet giver jag fanen, och jag skal taga hästar så väl av fogden som av andra ⁴⁰²²

Kronoinspektören och myntdirektören Nils Gripenmarck (1622-1697) var ägare till Askö herrgård i Grytnäs och lämnade den 17 oktober 1687 in en ansökan till Bergskollegiet om att få återupprätta hyttorna vid Hommansbenning och angränsande Knallasbenning och Nyhyttan. Gripenmarck hade köpt in andelar i dessa byar och ägde dessutom gårdarna Smedsbo, Månsbo, Rutbo och Skogsbo i Grytnäs samt Lilla Åvesta och Västerbo i Folkärna med Vansjö gruvor. Han tänkte sätta igång en omfattande järnhantering med tackjärn från Norberg och från egna hyttor. Ett manufakturverk fanns också med i planerna för, som det hette "exploaterande av några visse, förr obekante inventioner". Det hade kunnat bli en verklig storsatsning! Men Hommansbennings Bruk kom aldrig till stånd. Vid 1690-talets början ödelades i stället på byråkratins order den lilla resten av järnhantering i Grytnäs socken. <http://www.grytnas.org/index.php/Huvudsida>

4020 Avesta kämnärsrätt 29 augusti 1669. Refererat i Norberg, Petrus. Avesta under kopparbrukets tid. Del 1-2. Avesta stad, 1956.

4021 Serie III, volym AI:12 25 maj 1668

4022 Ting i Folkärna 1594 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 36

KYRKBYN, GRYTNÄS MED GNARPHAMMAREN

I en odaterad bergmästarerelation från troligen senare delen av 1640-talet får man tillfälligtvis även upplysning om hamrarnas grundningsår. Den äldsta anges vara Djäknehytte bergsmanshammare från 1610, och vidare upptas Homanshytte eller Homansbennings bergsmanshammare från 1613, Grytnäs (Grytnäshyttans) bergshammare från 1617 och Kyrkbyns hammare eller Gnarpshammaren från samma år samt Kyrkbyns Östansmedja eller Domarvsmedjan från 1618, Prästsmedjan från 1619, Nyhytte bergsmanshammare från 1623, Skäggebo d:o från 1625(=nuv. Norrvik strax söder om Stusshyttan), Stusshytte d:o från 1626 och Garphytte d:o från 1631. (Söderberg, Tom. "Grytnäs gamla bergshantering". I Grytnäs socken. Första delen, 1960.)

MÄSTARBO, GRYTNÄS

1641 Emellan Hans Eriksson i Mästarbo som samma hemman och han haver köpt av Hans Andersson i Nordansjö i Hedemora socken den 9 april 1630 för stångjärn 8 skeppund och förleden den 6 juni haver lagligen uppbudit tredje gången, och Per Hansson i förbemälde Mästarbo, vilka äro mågalagar ty han äger till hustru hans hustrus syster, varför han på sin hustrus vägnar vill lösa halvparten och till lösen har utlagt 18 ... på den andra, erkände nu nämnden på det hemmanet icke skall vara där tvenne icke kunna bärga sig, att emedan lösa ut den andra, och Hans gav sig tillfreds att han får betalning för utlagda järn igen och träda därifrån. ⁴⁰²³

1644 Tomas Persson Noraskoga kyrkoby bytte jord med Erich Larsson i Simonsbo i Norrbärke. Så och hans syster Malin Larsdotter i Kylsbo i Norbergs socken. Tomas giftit dem en jordedel i Simonsbo i Norrbärke socken och i recompens bekommit deras fasta möderne i Mästarbo i Grytnäs socken. Både i hus och jord samt andra tillgångar. Bytesbrev daterat 17 juli 1643. ⁴⁰²⁴

⁴⁰²³ Dalarnas domböcker Serie II, AI:8, f 331, 6 dec 1641

⁴⁰²⁴ Ting i Garpenberg 1644 Kopparbergs, Sätters, Näsgråds län + Österdalarne tingsl häradsrätt AI:11 sid 90 (Tack Stefan jernberg)

NYHYTTAN, GRYTNÄS

I en odaterad bergmästarrelation från troligen senare delen av 1640-talet får man tillfälligtvis även upplysning om hamrarnas grundningsår. Den äldsta anges vara Djäknehytte bergsmanshammare från 1610, och vidare upptas Homanshytte eller Homansbennings bergsmanshammare från 1613, Grytnäs (Grytnäshyttans) bergshammare från 1617 och Kyrkbyns hammare eller Gnarpshammaren från samma år samt Kyrkbyns Östansmedja eller Domarvsmedjan från 1618, Prästsmedjan från 1619, Nyhytte bergsmanshammare från 1623, Skäggebo d:o från 1625 (=nuv. Norrvik strax söder om Stusshyttan), Stusshytte d:o från 1626 och Garphytte d:o från 1631. (Söderberg, Tom. "Grytnäs gamla bergshantering". I Grytnäs socken. Första delen, 1960.)

1643 Olof Knutsson i Nyhyttan i Grytnäs socken gjort jordebyte med efterskrevna som följer: Med Mårten Hindrichsson i Knallasbenning givit honom en tiondedel i hans eget hemman beläget, och därför i recompens och vederlag bekommit en tiondedel uti Lars Olssons hemman i Knallasbenning. Skriften daterad 13 mars 1642 under Herr Olof pastoris Grytnäs egen hand och signat jämte Mårtens och 5 gode mäns bomärken. Sedan med Per Larsson i Knallasbenning upplåtit och inrymt honom och hans syskon en femtedel i deras faders Lars Olssons hemman i samma by. Skriften daterad 8 maj samma år ⁴⁰²⁵

1643 Mårten Hindrichsson i Knallasbenning byter sin hustrus jord i Gisselbo, en fjärdedel i Mats Erssons hemman, som han har inlöst av Mats Ersson sin hustrus broder i samma by, till Mats Jönsson i Knutsbo, vilken äger förbemälde Mats Erssons dotter till hustru, därför Mats Jönsson givit Mårten igen sin moders jord i Knallasbenning, en tiondedel i Lars Olssons hemman. Samma jord i Knallasbenning har Mårten bytt till Olof Knutsson i Nyhyttan i samma by, sin broder moders börd, som och var Mats Jönssons modersyster, och får jord av honom igen i Knallasbenning ⁴⁰²⁶

1702 Kärade Carl Perssons arvingar i Moren till Lars Olofsson i Knallasbenning, klagade sig icke av honom tillåtas att nyttja skogen under bolbyn, som under det byte deras morfader Olof Knutsson i förtiden gjort med Lars Olofssons faderbroder Per Larsson, och anno 1643 erhållit häradsfasta på, samt 1646 den 5 oktober lagmans confirmation, han för sig behållit, och emot en femtedel i deras faders Lars Olofssons hemman i hus, åker och äng, men icke skog, tillbytt sig en röjning ut med Nyhyttan och en röjningsplats ut med älven, ... ⁴⁰²⁷

4025 Serie II, volym AI:9, f 348 23 jan 1643

4026 Serie II, AI:10 f 432 1 juni 1643

4027 KLHA, VI, AI:1 opag., 28 april 1702

SKRÄDDARBO, GRYTNÄS

1540	Dalarnas handlingar 1540:4 Västmanlands landskapshandlingar 1540:9 Dalarnas handlingar 1539:4	Anders
1545	Västmanlands landskapshandlingar 1545:11	Anders
1547		Anders
1552	Västmanlands landskapshandlingar 1552:5B Dalarnas handlingar 1552:8	Anders Larsson
1558	Dalarnas handlingar 1558:19	Anders Larsson
1569		Staffan Lasse
1570	Dalarnas handlingar 1570:1 bild 83	Staffan Tidik?sson
1571	Älvsborgs lösen	Lasse Andersson Staffan
1581		Staffan Tidesson Jon Andersson
1586		Bengt Andersson Jon Andersson
1590	Dalarnas handlingar 1590:5 Bild 18	Bengt
1593	Dalarnas handlingar 1593:10	Bengt Andersson Jon Andersson
1605		Nils Hansson Erik Jönsson
1608		Nils Hansson Erik Jönsson
1613	Älvsborgs lösen 1613 Volym 45 första terminen 1615	Erik Jönsson Nils Hansson Erik Ingevaldsson
1616	Kyrkotionde för Grytnäs socken 1616	Nils Hansson Erik Jonsson Erik Ingevaldsson

ANDERS LARSSON

Hustru:

Barn: Förmodligen

Anna Andersdotter. Gift till Tortuna

NN Andersdotter gm Erik

Jon Andersson Norbergs by

Lars Andersson. Son Lars Larsson i Semla, Västanfors.

Knut Andersson. Se vidare Rabbatsbenning, Norberg.

1596 Olof Gudmundsson i Hedemora och Knut Andersson i Rabbatsbenning hade bytt jord i så måtto att Olof gav Knut ett hemman i Rabbatsbenning där till 3 fat järn, och Knut gav Olof igen i Grytnäs Skräddarbo Västra gården ⁴⁰²⁸

Genom detta byte kommer Knut Andersson till Rabbatsbenning. Han är förmodligen son till Anders Larsson i Skräddarbo, Grytnäs. Att han löser in sina syskons delar i Rabbatsbenning bör kunna förklaras med att efter bytet mot hans ärvda hemman, måste han då det är oskiftat lösa in syskonens delar i det nya hemmanet. Affären kan ju också ha påbörjats av fadern Anders Larsson. Det finns inga kända källor som belyser varför detta byte görs och om om det fanns något släktskap mellan parterna.

1604 Knut Andersson i Rabbatsbenning bjuder upp en systerdel ibidem köpt av sin syster Anna Andersdotter för osmundsjärn 3 fat.

Item en systerdel av Erik i M...bod? För 2 fat ^{4029 4030}

4028 Ting i Norberg 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 52

4029 Ting i Norberg 1604 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 197

4030 Ting i Norberg 1605 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 253

1605 Knut Andersson i Rabbatsbenning bjuder upp en brodersdel i Rabbatsbenning köper av sin broder Jon Andersson för 6 fat osmundsjärn. Nock av sin broderson Lasse Larsson i Semla en brodersdel för 6 fat ^{4031 4032}

1607 Knut Andersson i Rabbatsbenning bjuder upp en brodersdel ibidem köpt av sin broder Jon Andersson i Norbergsby för Osmundsjärn 6 fat 4000. Stod själv och

Än bjuder han en brodersdel köpt av sin broders son Lasse Larsson i Semla för 6 fat

Knut Andersson i Rabbatsbenning bjuder nu en systerdel i Rabbatsbenning köpt av sin syster Anna Andersdotter och hennes man Johan Jonsson i Tortuna socken för 3 fat. ⁴⁰³³

OLOF GUDMUNDSSON

Son till Gudmund Pålsson, se ovan. Knektövitsman. Se vidare Rabbatsbenning.

Hustru: Ingeborg.

Barn:

Abraham Olofsson

NN Olofsdotter gm Erik, se Rabbatsbenning.

JÖNS

Måg till Gudmund Pålsson i Rabbatsbenning, som är far till Olof Gudmundsson, se ovan.

Hustru: NN Gudmundsdotter. Dotter till Gudmund Pålsson i Rabbatsbenning.

Barn:

Erik Jönsson. Se nedan.

ERIK JÖNSSON

Son till Jöns och NN Gudmundsdotter, se ovan. Tidigare Rabbatsbenning, fr o m ca 1605 i Skräddarbo, Grytnäs

Hustru:

Erik Jönsson Rabbatsbenning Sakören 1580 för lönskaläge.

1592: Erik Jönsson i Rabbatsbenning för slagsmål

1608 Nils Eriksson Germund Eriksson på Hyttan i Grytnäs bjuder upp första resan ett äng nyänget benämnt köpt av Erik Jönsson och Nils Hansson i Skräddarbo för stångjärn 2 skeppund ⁴⁰³⁴

Laga ting Garpebergs gård maj 1614 : Erik Jönsson i Skräddarbo bjuder upp nu första resan halvannan brodersdel i Skräddarbo i Grytnäs som han köpt hade av sinom moderbroder Olof Gudmundsson för stångjärn 9 skp

Än bjuder han upp andra resan en brodersdel i samma hemman köpt av Peder Gudmundsson för 5 ½ skeppund stångjörn. ⁴⁰³⁵

1651 Erik Persson i Grytnäs kyrkby talte till Anders Eriksson i Skräddarbo, om en smedjedel Mellansmedjan benämnd, som han berättade sig hava efter sin hemmansdels rätt sin del uti. Och nu intet haver åtnjutit i 50 år eller mera, varemot sade Anders och hans flera consorters, att Eriks moder skall hava tagit rätt för samma smedjedel, men kunde det icke bevisa. Blev avsagt att Erik efter mätessmannaorder, skall inlösa sin del i samma smedja ⁴⁰³⁶

NILS HANSSON

Måg till Erik Jönsson, se ovan.

Hustru: Kerstin Eriksdotter. Dotter till Erik Jönsson, se ovan.

Barn:

Per Jacobsson i Skräddarbo, som är stämd av Hans Nilsson i Södernäfde för en äng i Uppsjön, som han köpt av Erik Jöransson, Hans Nilssons svärfader, vilken denna nu söker återvinna, ursäktar sig därmed, att han sålt samma äng till byn tillbaka igen, till Olof Eriksson som nu sjuk ligger, vilken windieanten därför söka bör, emedan denna nu intet veta kan, huru vida Olof Eriksson lagfarit eller ej.

Käranden påstår vidare, att intet Olof utan han varit bördig på samma äng, som ifrån hans hustrus faders och icke Olofs hemman kommit haver. Efter någon dispyt dem emellan, övertygades Per Jacobsson av Hans Nilsons hustru, Kerstin Eriksdotter, att han nu i förledet år först 1693, haver försålt halvp parten denna äng till Olof Eriksson, och den andra halvp parten har han efterlåtit sin måg Olof Matsson. Men bägge sidor tillstår, att detta ängstet ifrån hennes faders hemman kommit, som ock hennes egen fader det försålt.

4031 Ting i Norberg 1605 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 252

4032 Ting i Norberg 1606 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 302

4033 Ting i Norberg 1607 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 349

4034 Ting i Garpenberg 1608 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 336

4035 Ting i Garpenberg 1614 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 547

4036 KLHA, III, f 39v, 16 juni 1651

Allt fördenskull kändes hon berättigad, att till sitt hemman igen, där under det förut lytt och legat haver, efter Kung Placatet av anno 1679 att återlösa. ⁴⁰³⁷

JOHAN NILSSON

Son till Nils Hansson.

Hustru: Margareta Olsdotter

Barn:

Inga vuxna barn.

Johan Nilsson i Skräddarbo och hans sal hustru Margareta Olsdotter hava den 29 oktober 1664 testamenterat varandra allt deras ägande ⁴⁰³⁸

JACOB MÅNSSON

Hustru: NN Nilsdotter. Dotter till Nils Hansson, se ovan.

Barn:

Per Jacobsson. Se nedan.

Margareta Jacobsdotter. Klintebo, Grytnäs

Jacob Månsson i Skräddarbo beviljades fasta på halvparten av hus och jord i Skräddarbo, som han hade köpt av sin svärfader Nils Hansson ibidem. Med kvarn, hytta och hammardel, fiskevatten, och vad annat till hemmanets halvpårt ligger, eller ligga bör när och fjärrby, för stångjärn 27 skeppund. Brev daterat Grytnäs Prästgård 8 mars 1636 under säljarens och två hans grannars bomärken, samt med Pastoris Herr Jon Olofs egen hand och signerat ⁴⁰³⁹

PER JACOBSSON

Son till Jacob Månsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

NN Persdotter. Gift med Olof Matsson

Samuel Persson

1692 Per Ersson i Skräddarbo, som besitter och skattar för tredingen i Nils Hanssons mantal i Skräddarbo kårade till Per och Anders Jacobssöner som 2/3-delarna därunder bebor, förgivande att de hava mer ägor än dem bör och sig bruka ⁴⁰⁴⁰

Än vidare beviljades framledne Per Jacobssons i Skräddarbo efterlämnade änka hustru Malin Ersdotter bördsbrev och levnadsbevis för sin son Samuel Persson, som i Stockholm lærer det lovliga Timmerämbetet, och i Skräddarbo uti denna socken av äkte säng som av christliga och ärliga föräldrar född är. ⁴⁰⁴¹

Timmerman eller profoss hade som uppgift att utföra kroppsliga bestraffningar. ⁴⁰⁴²

1670 Mats Andersson i Grytnäs Kyrkby beviljades fasta på hustru Anna Ersdotters i Axelbo jordedel i Kyrkbyn, Item på Margareta Ersdotters i Skräddarbo jordedel i Kyrkbyn. Noch på Eric Matssons i Kyrkbyn halva ⁴⁰⁴³

1698 Sökte Johan Olofsson i Axelsbo att få igenlösa ett ängsstykke i vid Skräddarbo, som hans fasterman Lars Ericsson i Skräddarbo till skräddaren Anders Danielsson i Avesta försålt. Men bemålte skräddare Anders Danielsson påstod att bliva sitt köp som han den 10 maj 1688 ingått med bemålte Lars Ericsson och hans hustru Sara Germundsdotter, den förbenämnte äng demot 88 daler 16 öre kmt utgift, på vilken äng han sade sig sedermera en stor bekostnad hava gjort, både med nygärdete gärdsomstängande ⁴⁰⁴⁴

Sal Margareta Jacobsdotters arvingar och barn i Klintebo, nämligen hennes barn med Mats Hansson, sonen Jacob Matsson och sal. Hans Matssons omyndiga bars målsman Gabriel Persson i Grytnäsby, och barnen efter Per Persson, andre mannen, nämligen sonen Per Persson och Jacob Anderssons hustru dottern Anna Persdotter och med tredje mannen Anders Andersson dottern Sara Andersdotter, Olof Anderssons hustru i Norrnäfde, tilltalte sin sal moders tredje man förbemålte Anders Andersson om innestående arv, berättandes 1) att deras sal

4037 KLHA V f 234v AI:2 21 maj 1694

4038 KLHA III AI:15 f 27 25 okt 1672

4039 KLHA II AI:5 f 148v 8 maj 1637

4040 Renoverade domböcker; volym 28, f 1114v 13 okt 1692

4041 Kopparbergs läns renoverade domböcker; volym 40, f 390v 29 april 1699

4042 Se Anbytarforum under ämne Yrken Profoss med flera litteraturtips

4043 Serie III, volym 13 ½. 6 okt 1670

4044 Renoverade domböcker volym 38, f 1092v 21 okt 1698

broder Eric Matsson blev för ungefär 30 år sedan död, då deras sal moder dess jord och arv till sig tagit och brukade så väl medan hon var änka som sedermera medan hon tillsammans med deras styvfader Anders Andersson varit i 26 år, därför käranden anhålla samma arv oklandrat njuta, 2) skall deras sal moder efter sin fader sal Jacob Månsson i Skräddarbo ärvt 180 daler efter hon det fasta sålde förutom mycket annat smått i lösöre och lagt samma penningar neder i Klintebo och köpt jord ⁴⁰⁴⁵

4045 *Ting i Grytnäs 1695 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2757 sid 707*

SÖDERNÄVDE, GRYTNÄS

HÄLLGÅRDEN

Hällgården i Södernävde i Grytnäs. Från Stefan Jernberg

Jag kollade litet på din hemsida i din fars forskning om nämnda gård – jag härstammar från Nils Jonsson på Bondhyttan i Silvberg som på 1640-talet sålde sin del i en fjärdedel (en systerdel) i gården till Erik Eriksson som bodde där på gården. Nils var gift med Karin dotter till Lars Andersson i Bomsarvet, övriga säljare verkar vara barn eller mågar till honom varför jorden väl var Nils hustrus arv. Problematsikt är dock i sammanhanget att Nils del var dubbelt så stor som de andra mågarna men han kan ju ha köpt lös en halv brodersdel eller en systerdel av någon av de andra syskonen.

Lars Andersson i Bomsarvet var enligt en släkttavla på 1640 talet gift två gånger, första med en Margareta Matsdotter och andra gången med en Brita Jönsdotter, bägge hans hustrur var av okänd härkomst.

Med tanke på patronymikon och jordinnehavet i Hällgården var förmodligen Brita Jönsdotter en faster till den Erik Eriksson som uppträdde första gången på tinget 1615 då han hade köpt delar i gården av ett antal nämnda personer spridda över fem socknar. Din far förmodar att han var son till företrädaren på hemmanet Erik Jönsson och sonson till Jöns Larsson, den sistnämnde levde omkring 1580.

En kontroll i skattelängderna ger att Jöns Larsson på "Hellan" finns nämnd 1535 och frammåt. Hellan verkar vara en gård som inte tillhör varken Norr- eller Södernävde utan var en fristående gård i alla fall till och med 1552.

Osäker på om det går att komma längre men om Brita Jönsdotter ärvde en fjärdedel (en systerdel) i hemmanet torde hennes broder Erik ha ärvt två fjärdedelar (två systerdelar = en brodersdel) och då saknar vi en syster till barnaskaran. Jag tycker mig dock inte finna någon sådan men hon kanske dyker upp så småningom.

//Stefan
sön 10:31

Stefan har skickat Igår kl. 10:31

Förresten Lars Andersson har en son Hans Larsson i första giftet med Margerat Matsdotter, denne anges 1643 bo i Norrbärkes kyrkoby - så han ska väl så småningom finnas i ditt material.

Renoverade domböcker, volym 19, 8 okt 1683. Uppbjöds första gången efterskrevna jord som Olof Ericsson i Sörnöfde uti Hällegården har sig tillhandlat, nämligen den 5 september nästföljande av sin syster hustru Brita Ericsdotter i Åhsbo hennes jordestel i Hällegården med allt det som därtill lyder för 250 daler kmt, och den 5 oktober sistledne av sin syster hustru Kerstin i Djäknehyttan hennes jor i bemälde Hällebården för 250 daler kmt

PÅLSBENNING, GARPENBERG

1565		Olof Olsson Bergsman Lasse Fårsson Bergsman
1571	Älvsborgs lösen	Olof

BRUNNA, HEDEMORA

1544	Dalarnas handlingar. Beetsber (p 135-138) Hyenstrand, Åke. Hedemora som bergslagsbygd.	Brunnahyttan Olof Karlsson i Brunna Erik Gote ibidem Erik Eriksson ibidem Olof Persson ibidem Olof larsson i Söderbodha Olof Jönsson i Grådö Hans Helsing ibidem Erik i Österby Peder Jååpsson i Hambre Alla dessa göra av sin brukning ett fat järn

DAVIDSHYTTAN, HEDEMORA

1544	Dalarnas handlingar. Beetsber (p 135-138) Hyenstrand, Åke. Hedemora som bergslagsbygd.	Peder Andersson gör av sin brukning 3 ½ hundra 80 ossmundar Än av den hyttedel han haver vid Nås hyttorna gör han i Bergå gäld ½ hundrade Peder skomakare gör av sin brukning 3 hundrade 40 ossmundar Erik Andersson på Clemitzhytto (Klämshyttan) gör ½ fat

DJÖRKHYTTAN, HEDEMORA

Djörkhyttan äldsta belägg är 1528 (30/4 1528. Skoklosterssamlingarna (Hyenstrand, Åke. Hedemora som bergslagsbygd. Hyttor, hamrar och gruvor före industrialismen. I Hedemora socken. Hedemora kommun, 1982.)

Sista gången hytt drift i Djörkhyttan omtalas i de historiska källorna är i landskapshandlingarna 1585. Hyttan torde ha blåsts ner någonstans mellan 1585 och 1650 (Atlas över Sveriges Bergslag. Linnéa Eriksson: Bispbergs bergslag. jernkontoret 2000.)

1544	Dalarnas handlingar. Beetsber (p 135-138) Hyenstrand, Åke. Hedemora som bergslagsbygd.	Hans Hansson gör af ssin partt 1 faat jern Peder Timberman gör aff part 1 faat jern

DRÄCKE, HEDEMORA (KYORNE)

Enligt Siv Thorsell: Gårdar och gårdsnamn i Näs fjärding Hedemora har Dräcke även kallats Kyorne

1461	Se brev nedan	Peader Laransson
1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Olof Larsson Dräcke Olof Olsson (Betecknas som fattig bergsman)
1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Nils Kyorne Olof Kyorne
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Erik Enbjörnsson Gamle Hans Olof Larsson Nils i K....
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Erik Embjörnsson Gamle Hans Olof Lassesson Nils i ...
1547	Se brev nedan	Nils Andersson
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 bild 72	Joen Unge Olof Larsson Gamle Olof Larsson
1571	Älvsborgs lösen	Mats Mats Andersson Erik Dalekarl Hans Olsson hustru Karin Forsbo: Michel Olsson
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Mats Persson Lasse Olsson Erik Larsson
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 78	Lasse Olsson Johan Olsson Mickel Olsson S..... Anders i Kyan

Den 16 feb 1461 höll "Nigels Christiernson, riddare och howitzman oppa Waestrares oc offwer Dala" laga ting i Norberg. "Paedher Laransson" i Dräcke anmälde vid tinget, att han till "Tijdeke Paedherson" sålt en täkt, som kallas "Korghara taekt" och ligger i stora gårdet öster om kyrkan. Följande satt i nämnden: Baenkt i Bradhafors (Bråfors), Asmundh i Gaese (Gäsjö), Arwijdh i Frag, Haerman i Knallasbenning, Larens på Praestahyttone (Prästhyttan), Nigels i Amundabönning, (Ombenning), Jowan i Örbaek, Paeder i Sömle (Semla), Larens i Haesbaekke (Hästbäck), Jönis i Karinebonning (Karbening), Jönis i Arnabodom (Årnebo), Anders Dyaeknahyttone (Djåktnehyttan) ⁴⁰⁴⁶

1547 Häradshöfdingen Jöns Perssons dombref emellan hustru Kerstin i Bänneboda och Erland i Olsbenning om en utmark, samt emellan Lasse Hansson i Härade och Hustru Ingrid i Finstad (Finsta) (Hedemora), om en hytta. Nämnden: TidikPersson i Aspbenning, Peder i Hedkärre, Matts Bengtsson i Ulsbo, Peder Olsson i Nickebo, Jöns hermannsson i Åvestbo, Lasse Håkansson och Lasse Olsson i Gäsjö, Johan Ersson i Gräntse, Olof Jönsson i Örbäck, Lars Hansson i Prästhyttan Peder Jonsson i Ingolfsbenning Nils Andersson i Kyiomenn ⁴⁰⁴⁷

1647 Anders Ericsson i Dräcke, Hedemora socken, berättade huru såsom hans fader är några år sedan arvfällen till sin jordedel i Knallasbenning, vilken fader sålde Erik Andersson i Hommansbenning ⁴⁰⁴⁸

1596 Lasse Jöransson i Dräcke för mökränkning med Brita ibidem ⁴⁰⁴⁹

Ting i Grangärde 1683: Presenterades en skrift af dato 27 okt 1682 därmedelst Pehr Widichsson i Persbo, Lars Widichsson i Morgården, Hans Widichsson i Gonäs, hustru Anna Widichsdotter i Bergsbo och Olof Persson i Norrvik på sin avlidna hustrus vägnar, hava alla uppdragit och avstått sin broder Halvar Widichsson samt dess

4046 Stahre, Ulla: Bygd och bergsmän under senmedeltid. Norberg genom 600 år. 1958.

4047 Ting i Norberg 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 77

4048 Örebro läns renoverade domböcker, volym 14, f 705, 26 okt 1647

4049 Ting i Hedemora 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 88

*hustru och barn, för en oklandrad och fast egendom 13 snesland jord i Kyorna, emot den tjänst och bstånd han bevist hem i hushållet och vid fädernesjorden någon god tid.... ...*⁴⁰⁵⁰

FINSTA, HEDEMORA

Vikmanshyttans ålder har diskuterats. Sannolikt kan de ej bevisligen beläggas tidigare än 1400-talets senare del. Nämnas bör dock att Vikmanshyttebygden, dvs Finsta fjärding och Finsta by omtalas sedan slutet av 1300-talet. (21/10 1399, SRP nr 3034, DD 1 s 70. M fl) (Hyenstrand, Åke. Hedemora som bergslagsbygd. Hyttor, hamrar och gruvor före industrialismen. I Hedemora socken. Hedemora kommun, 1982.)

Rabenius, Lars. Wikmanshytte bruksegendomar och deras ägare genom tiderna. Uppsala, 1945.

1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535:1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Nils Slotthorn är Olof Joenss hust ... i Finstad i Hedemora socken Landbo
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Under Betsberg Hedemora socken sid 86 Nyhyttan i Finstade Ped Wargh i Bya Peder Mickelsson i Bya Olof Helsing Olof Pålsson i Jälkalaby Jöns Andersson i West... Olof Ravalsson ibid Esbjörn ibid Norrhyttan i Finstad Jåp gör av sin del Lasse Olsson Olof Persson i Jelkarbyn Olof Hinsesson Olof Jönsson
1552	Dalarnas handlingar 1552:8 Bild 22	Ligger till Hedemora och gör Skogsskatten till Söderbärke Jåp i Finsta Olof Lasse
1555	Dalarnas handlingar 1555:11 Bild 57	Under Söderbärke Ligger till Hedemora och gör skogsskatten till Söderbärke Jop Olof Lasse
1557	Dalarnas handlingar 1557:1 Bild 26	Under Söderbärke De efterskrivne ligga till Hedemora och gör sin skogsskatt till Söderbärke Jop Olof Lasse
1558	Dalarnas handlingar 1558:1 Bild 62	Under Söderbärke De efterskrivne ligga till Hedemora och gör sin skogsskatt till Söderbärke Joper Olof Lasse

1544 Hust Ingrid i Finstad (Finsta) i Hedemora socken upbjöd sitt hemman här på berghet kallas Härad?. Andra färd ⁴⁰⁵¹

1547 Häradshöfdingen Jöns Perssons dombref emellan hustru Kerstin i Bänneboda och Erland i Olsbenning om en utmark, samt emellan Lasse Hansson i Härade och Hustru Ingrid i Finstad (Finsta) (Hedemora), om en hytta. Nämnden: Tidik Persson i Aspbenning, Peder i Hedkärre, Matts Bengtsson i Ulvsbo, Peder Olsson i Nickebo, Jöns Hermansson i Åvestbo, Lasse Håkansson och Lasse Olsson i Gäsjö, Johan Ersson i Gräntse, Olof Jönsson i Örbäck, Lars Hansson i Prästhyttan Peder Jonsson i Ingolfsbenning Nils Andersson i Kyiomenn? ⁴⁰⁵² Målet mellan hu Kerstin i Bennebo och Erland i Olsbenning finns också i domboken för 1547 ⁴⁰⁵³. Målet mellan Lasse Hansson i Härad och hustru Ingrid i Finsta finns även det i domboken ⁴⁰⁵⁴

Kom för rätta Lasse Hansson i Häradhe och talade till hustru Ingrid i Finsta i Hedemora socken om then hytta han hade bodt upp och lagliga afsagder, ty hennes man Olof Jonsson och hennes måg Knut Tuus, hade både satt Lasse Hansson förenämnda the in i första, 3 år på skada och froma för 21. marc ortiger the honom skylle

4051 Ting i Norberg 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 5

4052 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 696

4053 Ting i Norberg 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 76

4054 Ting i Norberg 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 77

wara, och vad han bygga och förbättra kunde wille deh synnerlegha förnöja honom före eller och bo ther så länge han hade skäl igen, sedan bodde han ther i 6 år, på sjunde året kom en fiskarkarl wider namn Fagerstadh Jöns och staade samma hytto till köps om Olofzmessotid och strax satte hustru Ingrid honom ther in then andre på henderna, och han wille intet undanförän han blef lagliga afsagder, med sådan skäl som han kom ther in. Tvingades dock förenämnda Lasse intaga en bod som han hade sitt beteshö uti, ther hooff förenämnde Jöns sitt hö in utan hans tack (!). Så hade Lasse felt ett fald, ther felte Jöns offwan uti. Teslikes unte Lasse honom slå några äng till hälften, Jöns tog bort både Partener. Jag lät thet till Nämndesn rannsakan. The for sanna funno att efter Lasse var icke lagliga afsagder efter lagen, tå var han hemma och var öfverwald honom skedde med welde, skall Jöns swara till, blef så Jöns felter för 3 mark wåldswerke, om sider blef så förlikt emellan hustru Ingred och Lasse, thet han skulle hava sitt arbete aff och fara weck. ? ⁴⁰⁵⁵

WILKEN HANSSON

Son till Hans Bengtsson, se Gläfse.

Hustru:

Barn:

Anna Wilkensdotter gift med Per Larsson Helsing. Ev hemvist Finsta, Hedemora.

GRÄNSJÖ, HEDEMORA

Lars Rabenius, från 1925 i mer än 25 år styrelseordförande i Wikmanshytte Bruk beskriver i boken "Wikmanshytte bruksegendomar och deras ägare genom tiderna" brukets uppkomst och utveckling, som han säger i förordet "med ledning av bruksbolagets välordnade och ganska rika arkiv". I kapitel IV redogör han för Prästhyttan, Dräcke och Gräntse, vilka så småningom kom att tillhöra bolaget.

Om Gräntse under 1600-talet säger han på sidan 156-157:

Gräntse, tidigare skrivet Gränsjö, är beläget djupt inne i skogen, ca 3 km sydväst om Dräcke. Det är förvånande, att någon järnhantering har uppkommit, men närbelägenheten till Norbergs gamla gruvor och tillgången på vattenkraft från sjön Gränsen hava tidigt givit upphov här till. Hyttan torde hava anlagts omkring mitten av 1550-talet, i 1593 års räkenskaper utgår hyttegälden därav med 2 hundert och 1610 utgöra 4 bergsmän 72 mk i tiondejärn. Kort tid därefter hava de båda hamrarna tillkommit, 1615 den övre och 1619 den nedre, även benämnd Back- eller Bäckhammaren, båda skattlagda 1642 och räntade 1 resp 3 skeppund. Hyttan, som 1639 blivit reparerad, uppgives i 1646 års bergmästarrelation årligen blåsa i tolv veckor. I senare delen av 1600-talet hava några hemmansdelar i Gränsjö by med hälften i hyttan till betalning av gäld och genom försäljning kommit i Jacob Brandbergs och efter honom i brodern Petter Cederbergs på Norn ägo. En annan del har vid samma tid förvärvats av Johan Baggensköld.....

Tackjärnet som tillverkats vid Gränsjö, har gått till smide, dels vid Norn dels vid Gränsjöhammaren, däri Baggensköld ägt hälften, och dels vid den honom tillhöriga Backhammaren, Cederbergs andelar hava tillfallit dennes svåger Schönberg och därifrån övergått å Hedemora socknemän, som överlätit dem å Lars Dahl, vilken 1699 även av Baggenskölds arvingar förvärvat dennes egendom. Det senare förvärvet blev dock föremål för bördlösningstvister mm, som visserligen slötos genom förlikning, men vissa andelar blevo lösta av rätta bördemännen och av dessa 1764 försålda till bergsrådet Lorens Peter Söderhjelm, som dock samma år överlät dem å Per Eckman jr, son till Petter Eckman.

På sidan 158 anges att Per Eckman 1774 erhöill tillstånd att nedlägga blåsningen vid Gränsjöhyttan och flytta den till Dräcke, vartill övriga intressenter där samtyckt.

1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4380 (AID: v915774.b4380, NAD: SE/RA/510102)	Anders Larsson Johan Eriksson (Betecknas som fattig bergsman) Olof i Grensjo (Betecknas som fattig bergsman)
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Johan Nilsson Johan i Sweddia Olof Andersson Anders Larsson
1545	Dalarnas handlingar 1545:12	Johan Nilsson Olof Andersson Erik Andersson Johan i Sweddia
1547	Se brev nedan	Lasse Olsson
1557	Dalarnas handlingar 1557:1 (under Norberg)	Joel Nilsson 1/2 fat Olof Andersson 2 hund 48 osmund Erich Andersson 1 1/2 hund 8 osmund Joel i Sweddia 3 hundr
1562	Dalarnas handlingar 1562:16 bild 72	Erik Bysse? Hans Olof Hindrich Nils Item Lasse i Rosendal skattar av grensjö
1572	Dalarnas handlingar 1572:11	Hans ... ERich Överstruket Örian Dalkarl En gård i Gräntse Öde Mants Hindersson Olof Nilsson
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 78	Norberg Hans Skedare? Erik Persson Mats Hindersson Knekten Haver fritt i Dräckehyttan

1547 Härads höfdingen Jöns Perssons dombref emellan hustru kerstin i Bänneboda och Erland i Olsbenning om en utmark, samt emellan Lasse Hansson i Härade och Hustru Ingrid i Finstad (Finsta) (Hedemora), om en hytta. Nämnden: Tidik Persson i Aspbenning, Peder i Hedkärre, Matts Bengtsson i Ulsbo, Peder Olsson i Nickebo, Jöns Hermansson i Åvestbo, Lasse Håkansson och Lasse Olsson i Gäsjö, Johan Ersson i Gräntse, Olof Jönsson i

Örbäck, Lars Hansson i Prästhyttan Peder Jonsson i Ingolfsbenning Nils Andersson i Kyiomenn? ⁴⁰⁵⁶

1547 Kom för rätten Lasse Månsson i Gränsjö och talade till Erik Bysse? Att han hade lockat hans hustru och henne hemma hos sig ⁴⁰⁵⁷

1593 Lasse Persson i Åvestbo bjuder upp hela hemmanet ibidem köpt av P Andersson, en brodersdel och av hustru Sisilia i Gräntse i Hedemora, P Olofsson i Rosendal och hustru Marit i Moren? Holsten i Halvarsbenning en systerdel för 2 1/2 läst ⁴⁰⁵⁸

1593 Hans Eriksson i Jälkarbyn bjuder upp ett hemman i Gräntse köpt av Hans Jönsson i Hörnegården för 14 skeppund stångjärn. (Imramat och ditskrivet Hedemora) ⁴⁰⁵⁹

Sisilia Holstensdotter. Gift i Gräntse, Hedemora Dotter till Holsten Persson i Halvarsbenning

Brev från Hans Gillingstam till Arne Sohlström 1981-07-03:

Vid min undersökning av förhållandena i Gränsjö visade det sig att Wincens Wincensson tidigast kunde återfinnas i årliga rëntelängden i Dalarnas handlingar 1599:5 och finns ännu i mantalslängden i Kopparbergs läns verifikation 1640, Nästa mantalslängd, som finns i Sala läns verifikation 1641, har i stället en Hendrik Wincensson, tydligen en son. Från början av 1650-talet förekommer i mantalslängderna bedvid denne en Hans Wincensson, som kvarstår även sedan Hendrik Wincensson fr o m 1655 avlösts av en Anders Hindriksson, tydligen hans son.

Vår anfader Per Olofsson förekommer tidigast i mantalslängden 1657 tillsammans med en Jöns Olofsson, som även finns 1656, då antalet bönder i Gränsjö är färre, så att Per Olofsson ej har någon föregångare. Sannolikt är båda söner till en Olof Hansson, som senast 1655 förekommer på samma plats som sedan Jöns Olofsson. Denne Olof Hansson finns redan i årliga rëntelängden i Dalarnas handlingar 1600:10, där hans namn tillskrivits i stället för den övertrukne hans skraddare, sannolikt hans far, som jag tidigast påträffat i årliga rëntelängden i Dalarnas handlingar 1588:11. Tidigare har jag ej funnit Gränsjö, men redan då fanns där tre bönder. Olof Ersson i Gränsjö fann jag tidigast i Älvsborgs lösen vol 47:III, f 118v (1617) och senast i Boskapslängder i Dalarna i bunt 1, hafte 2, f 37 (1629). På hans plats finns både dessförinnan (1616 i Älvsborgs lösen, vol 46 III, f 168v) och därefter (Säters läns landsboksverifikation 1634) en Erik Persson, som finns redan i årliga rëntelängden i Dalarnas handlingar 1592:10 och ännu på 1640-talet i mantalslängderna (om det nu är samma person). I mantalslängden 1651 finns på hans plats en Per Matsson. Det är alltså tydligt, att vår anfader Per Olofsson inte var son till Olof Er(ik)sson utan till Olof Hansson.

ERIK PERSSON

Son till Per Torbjörnsson.

Hustru:

Ting 1602. Kom Erik Persson i Gräntse och talade till Olof Simonsson och Hans Simonsson i Fliken om en brodersdel i Fliken, vilken del hans fader Per Torbjörnsson sålt hade till sin syster Brita, vilken var Olof Simonssons moder för 18 fat osmundsjärn för 70 år sedan. ... ⁴⁰⁶⁰

1597 Wincent Wincensson i Gräntse samt Hans i Hörnegården gav tillkänna huru de hade gjort ett vänligt jordebyte sig emellan i så måtto, att Wincent gav Hans Jonsson en brodersdel liggande på Heden med hus och äng därtill, och Hans gav honom samma hemman i Gräntse som Wincensson nu påsitter, vilket hemman Hans köpte av Wincents sväre Björn Jonsson för 25 fat osmundsjärn. ⁴⁰⁶¹

1597 Kom Wincent i Gräntse och talade till Karl Bengtsson om en häst, som han av honom till köp tagit haver för 4 skeppund stångjärn, och skulle utgiva samma järn till Eriksmässa och nu på samma tid sände honom hästen igen ⁴⁰⁶²

1605: Hindrick Bengtsson i Gäsjö bjuder nu 1 gången en brodersdel ibidem köpt av Lasse Andersson i Gräntse för 600 och än haver hans hustrus fader nu gifvit på samma del tillförend 3 fat och 300 Item haver och Hinrick nu lagt 1 fat uti en systerdel och Nils Larsson ibidem haver ett lagt på samma systerdel fem fat osmundsjärn, köpt av hustru Brita i Meling. ⁴⁰⁶³

4056 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen nr 696

4057 Ting i Norberg 1547 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 78

4058 Ting i Norberg 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 117

4059 Ting i By 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 119

4060 Ting i Norberg 1602. Svea Hovrätt (Renoverad dombok) i Kopparberg. EXIe:2720 sid 49

4061 Ting i Hedemora 5 nov 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 18

4062 Ting i Hedemora 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 16

4063 Ting i Norberg 1605 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 252

1608 Ärende om Ingevallsbenning ⁴⁰⁶⁴

1628 Olof Ersson och Wincent Wincentsson uppbjuder första resan en femtedel i en ny hammarsmedja, köpt av Per Andersson i Gräntse för stångjärn 6 skp ⁴⁰⁶⁵

1644 Hindrich Wincensson i Gräntse skriftligen beviste huru hans framlidne fader Wincens Wincensson och Mats Hindrichsson i Gäsjo i Norbergs socken hade köpt ¼ i Backgården i förbemälte Gräntse med fulla dess tillhörigheter för stångjärn 5 skeppund, brev och sigill daterat 22 juni 1633, och begärde på samma hemmansdel, vilken han 1643 den 17 ... tredje gången låtit uppbjuda, fasta. Blev av sagt, om Mats Hindrichssons bördsmän ännu icke haver denna dess hemmansdel inlöst inom 20 dagar efter dato, ... ⁴⁰⁶⁶

1645 Hindrich Wincensson i Gräntse presenterade i Rätten brev och sigill bevisandes huru han haver igenlöst i börd ¼ av ett hemman ibid, som för skuld Bengt Hindrichssons i Dullbo i Norbergs socken framlidne fader Hindrich Bengtsson i Gäsjo haver bortsatt i pant till Jacob Björnsson på Nyhyttan, och efter Jacob Björnsson på Nyhyttan efter Landsdomarens befallningssedel icke själv erhållit laga emot sedeln, haver Hindrich som samma sedel innehåller levererat borgen till länsman Reinholt Reinholtsson och dess med järn haver nu Hindrich utlagt och haver levererat länsmannen där på ...sedel efter jacob Björnsson på Nyhyttan själv icke ville det emottaga. ⁴⁰⁶⁷

1645 Hindrich Wincensson i Gräntse för han kom drucken inför rätten bötar 3 mark ⁴⁰⁶⁸

1646 Noch fick Hindrich Wincensson i Gräntse fasta på sin systers, Jon Anderssons i Östra Djupkärre och Norbergs socken hustrus jord i bemälte Gräntse. ⁴⁰⁶⁹

1648 Hindrich Wincensson i Gräntse fick fasta på efterskrivna jordelotter, åker och äng på Nygården på Davidshyttan belägna, han till sig köpt haver, av Per Hanson i Nygården hans del för 11 skeppund stångjärn, än av Carin Jönsdotter och Elisabeth Hansdotter i bemälde Nygården, deras del i bemälde Nygården, och givit Carin 3 skeppund 12 lispund och 19 daler kmt, och Elisabeth penningar 68 daler 24 öre. ⁴⁰⁷⁰

1663 Anders Hindrichsson i Gräntse och hans syster Anna Hindrichsdotter på Davidshyttan hava sins emellan gjort detta fasta och oryggliga jordebyte, nämligen Anders givit Anna den jord i Nygården på Davidshyttan, som han efter fadern Hindrich Wincensson ärvt haver, och bekom igen av Anna den jorden i Gräntse som hon efter fadern ärvt haver, samt till förbättring för hus i förbemälte Gräntse, emedan den jorden ibm som Anders fick igen var mindre än den han bortbyter ifrån Nygården. Jordbytet blev confirmerat. ⁴⁰⁷¹

1703 I anledning av sista vårtinget den 5 maj emellan Lars Matsson på Djörkhyttan och Anders Gulichsson på Davidshyttan kärande, och Jöran Andersson samt Anders Matsson på Davidshyttan svarande angående hemmanet Nygårdens inlösen och inbördande, ...

Svarande tillstodo att Eric Jönsson, som var Jöran Anderssons hustrus fader ägde först själv på sin hustrus vägnar 1/5 Nygårdshemmanet, sedan inlöste han den 16 maj 1663 av sin svåger Gullich Ersson, vilken var Anders Gulichssons fader, den andra syster- eller 1/5 delen i Nygårdshemmanet, samma 1/5 del lagligen uppbjuden första gången 23 maj 1663, andra gången 17 oktober 1663 och tredje gången den 26 april 1664 varpå fasta följt den 20 oktober 1665, så att Eric Jönsson, eller nu dess måg Jöran Andersson har på detta sättet en fast rätt till de första 2/5-delarna i hemmanet, men Anders Hinderssons, som var Gulich Erssons och Eric Jönssons svåger, brodersrätt eller 2/5-delar i Nygårdshemmanet, samt system, hustru Karin Hindersdotter i Halvarsbening Norbergs socken 1/5 i Nygården, som Eric Jönsson likaså inlöst har han aldrig lagföljt eller tagit fasta uppå. ⁴⁰⁷²

BJÖRN JONSSON

4064 Ting i Hedemora 1608 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 338

4065 Ting i Hedemora 26 nov 1628 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 666

4066 Ting i Hedemora 29 okt 1644 Kopparbergs, Sätters och Näsgråds län samt Österdalarne tingslags häradsrätt (Serie II) AI:11 f 522v

4067 Ting i Hedemora 7 juli 1645 Kopparbergs, Sätters och Näsgråds län samt Österdalarne tingslags häradsrätt (Serie II) AI:11 f 563

4068 Ting i Hedemora 7 juli 1645 Kopparbergs, Sätters och Näsgråds län samt Österdalarne tingslags häradsrätt (Serie II) AI:11 f 567

4069 Ting i Hedemora 21 april 1646 Kopparbergs och Näsgråds län samt Sätters och Tuna tingslags häradsrätt (Serie III) AI:1 fol 590

4070 Ting i Hedemora 28 feb 1648 Kopparbergs och Näsgråds län samt Sätters och Tuna tingslags häradsrätt (Serie III) AI:1 f 62v.

4071 Ting i Hedemora 22 maj 1663 Ting i Hedemora 28 feb 1648 Kopparbergs och Näsgråds län samt Sätters och Tuna tingslags häradsrätt (Serie III) AI:7 f 33

4072 Ting i Hedemora 19 okt 1703 Hedemora och Garpenbergs tingslags häradsrätt AI:3

Hustru:

Barn: NN Björnsdotter. Gift med Wincens Wincensson, se nedan.

WINCENS WINCENSSON

Måg till Björn Jonsson. Död 1640 i Gräntse

Hustru: Björnsdotter. Dotter till Björn Jonsson i Gräntse. Död 1640 i Gräntse

Barn:

Hindrich Wincensson. Se nedan

Erik Wincensson. Död 1647

Hans Wincensson. Död 1674

NN Wincensdotter. Gift med Jon Andersson i Östra Djupkärra.

HINDRICH WINCENSSON

Son till Wincens Wincensson. Död 1654 i Gräntse

Hustru: Död 1654 i Gräntse

Barn:

Karin Hindersdotter. Gift till Halvarsbenning, Norberg med Anders Persson i Västra gården.

Sara Hindersdotter. Gift till Davidshyttan, Hedemora med Gulich Ersson

Anders Hinrichsson. Se nedan.

Anna Hindersdotter. Gift till Davidshyttan, Hedemora med Erik Jönsson.

ANDERS HINDERSSON

Son till Hindrich Wincensson. Död 1681 i Gräntse

Hustru:

Barn

NN Andersdotter gift med Hans Hammarsmed

INGEVALLSBENNING, HEDEMORA

1544	Dalarnas handlingar. Beetsber (p 135-138) Hyenstrand, Åke. Hedemora som bergslagsbygd.	Axel gör av sin brukning 4 hundr 35 osmundar Olof Larsson gör av sin brukning 3 hundrade 56 osmundar Lasse Persson gör av sin brukning 2 hundrade 28 osmundar

IVARSHYTTAN, HEDEMORA

1544	Dalarnas handlingar. Beetsber (p 135-138) Hyenstrand, Åke. Hedemora som bergslagsbygd.	Ssin Lutt ½ hundra 40 osmund

KLEMENTSHYTTAN (KLÄMSHYTTAN), HEDEMORA

1549: Hustru Ingeborg i Ombenning och hust Karin i Knallasbenning bjuder up den systerdelen uti Kallmora. Anders Andersson bjuder efter.

Olof Svensson i Djupkärre uppbjöd på Peder Anderssons vägnar i Feggeby (Skedvi) och Erik Andersson på Clemntshyttan den broderdelar och Marit och Britas systerdelar i Kallmora första gången. Anders Andersson bjuder efter.⁴⁰⁷³

1551: Anders i Kallmora uppbjöd första gången alla delar han köpt hade av sina syskon i Kallmora⁴⁰⁷⁴

4073 Ting i Norberg 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 136

4074 Ting i Norberg 1551 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 197

KÄLLVIKEN, HEDEMORA

1562	Dalarnas handlingar 1562:16 bild 72	Erich Masmästare

KÖNIGSHYTTAN, HEDEMORA

1383	Se brev nedan	Könika Tyske
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Under Husby Anders Torilsson Hans Torilsson Peder Torilsson
1544	Dalarnas handlingar. Beetsber (p 135-138) Hyenstrand, Åke. Hedemora som bergslagsbygd.	Mickel Finne gör här av sin brukning 1 fat järn

I en arvsskifteshandling från 1383, daterad i Norberg, skiftas hyttandelar och penningar mellan Hemming i Hemmingshyttan (Hemshyttan, Söderbärke), Könika Tyske "aff Könikhyttu" och Hans Stökar. Vittnen var Hans Unge, "Lauris fraenda aldramans aff varfru gille", samt Bille i Hyppunabygning (Hyppenbenning) ^{4075 4076}

Könika omtalas på nytt i ett gåvobrev från år 1391, varav platser ssom Gylle och Amsberg nämns (DD suppl sid 4) (Hyenstrand, Åke. Hedemora som bergslagsbygd. Hyttor, hamrar och gruvor före industrialismen. I Hedemora socken. Hedemora kommun, 1982.)

Ev fanns det en Königshytta även i Norberg???? (Ulla Stahre)

Hustru Brita på Nyhyttan kungjorde huru hon hade sålt hust Anna i Gylle (Tuna?) sin del uti Könikehyttio och hade oppburit av hennes man Anders Rawalsson ⁴⁰⁷⁷

Opbud 3 H Anna Olofsdotters i Sundbo i Gamla Norbergs socken, en systerdel jordh på Könickshyttan, med alla tilliggande egor såld hennes halvbroder Anders Matsson på Könickshyttan för stångjärn 9 skeppund ⁴⁰⁷⁸

Anbytarforum Stefan Jernberg

NN, född 1580 ca.

Gift med

Olof.

Olof Andersson, född 1590 ca, död /1661 i Stocksbro,
St Skedvi sn (Dala). Bosatt i Stocksbro, St Skedvi sn (Dala).

Gift med

NN.

Karl Andersson, född 1590 ca, död 1656/ i Königshyttan,
Hedemora sn (Dala). Bonde i Königshyttan, Hedemora sn (Dala). 1.
Hedemora ting 22 april 1662 (KLHA Serie III AI:6 f 29r)

"Carl Anders på Könickhyttan och Swen Larss i Tårsångers Dahlwyk
hafwa sin emillan giordt efterskrefne o__ggeliga Jordebyte. Swen
gifwit Carl sin hustrus arffaldne Jord i könickhyttan, så när som
en lind närmast gården, och Carl gifwit Swen sin arffaldne Jord i
Stockholsbo och Skädevi Sochn som är ett änges stycke qwarnänget
b.d och ett i långhagan Brånon? b.d hwilket Jordbyte blef af
Rätten confirmerat."

Hedemora ting 22 april 1662 (KLHA Serie III AI:6 f 33r)

"Opb. 1g. en lind belägen närmast gården i könickhyttan den Swen
larss i tårsångers dahlwik haf såldt till Mats Carlsson i
könickhyttan för 84 d. kmt"

Stora Skedvi ting 2 maj 1662 (KLHA Serie III AI:6 f 48v)

"Stadfästes det Jordbyte som Swen Larss i Dahlwyk Tårsång S d 4
May 1646 medh Carl Andersss på könickhyttan hedemora Sochn angett

⁴⁰⁷⁵ Stahre, Ulla. Bygd och bergsmän under senmedeltid. I Norberg under 600 år, 1958

⁴⁰⁷⁶ Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Första delen. Nr 72.

⁴⁰⁷⁷ Ting i Norberg 1545 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 16

⁴⁰⁷⁸ Ting i Hedemora 1639 Kopparbergs, Sätters och Näsgårds län + Österdalarne tingsl häradsrätt AI:6 sid 57

haf: såsom uth_____ finnas antecknad på hedemora tingställe fol.
29."

MTL

1633-39 Karl Andersson 2p

1647 g Karl Andersson 3p

1648-49,1651-52 g Karl Andersson 4p

1650 Storkbo Karl 4p

1653-54 g Karl Andersson 1h,2s,2d

1655 g Karl Andersson 1h,2s,1d,1pig,1sold

1656 k Karl Andersson 1m,1h,3s,2d,1sold (Nils Ståle)

1657 g Karl Andersson 1h,3s,2d

1658 g Karl Andersson 1h,3s,2d,1pig

1659-1660 Mats Karlsson 1h,1h,1s,2d

1661 Hu Anna 1d

1662-1663 hu Anna 1h,2s,1pig

1664 hu Anna 2s,1pig

NORRHYTAN, HEDEMORA

1544	Dalarnas handlingar. Beetsber (p 135-138) Hyenstrand, Åke. Hedemora som bergslagsbygd.	Jååp Olsson gör af sin brukning 3 hundra 30 osmundar Lasse Olsson 3 hundra 30 osmundar Olof Jonsson i Jälkarbyn Olof Hinsson ibidem Olof Jonsson ibidem Alla tre ger 1 hundra 20 osmundar ½ hundra: Halvard Olof Matsson Jååp Nils Jönsson Peder presk (?) Joghan Olsson Lasse Olsson Anders Olsson

NORSHYTTAN, HEDEMORA

1544	Dalarnas handlingar. Beetsber (p 135-138) Hyenstrand, Åke. Hedemora som bergslagsbygd.	Erik Olsson gör av sin brukning 9 hundra Lasse Nilsson i Mälby gör 4 hundra Lasse skinnare i Österby gör 2 hundra 90 osmundar Johan Olsson i Nordansjö Erik Olsson i Mälby Olof Olsson i Österby Alla dessa 3 gör av sin brukning till denna hytta 1 1/2 hundra 30 osmundar

NYHYTTAN, HEDEMORA

1544	Dalarnas handlingar. Beetsber (p 135-138) Hyenstrand, Åke. Hedemora som bergslagsbygd.	Peder Warg i Bye gör av sin brukning 6 öre 18 osmundar Peder Kelbyörsson (Kjellfastsson) 1 hundrade 6 osmundar Olof Helsing ½ hundrade 6 osmundar Olof Pålsson i Gerekarebyn (Jälkarbyn) ½ hundrade 6 osmundar Jonas Andersson i Västanå 4 öre 4 osmundar Olof ravalsson 4 öre 4 osmundar Esbjörn 4 öre 4 osmundar

Hertig Eriks öppna brev för Erik Jonsson att bruka och behålla nybygget Nyhyttan i Finsta fjärding af Hedemora socken, som han af ödemark upptagit, emot skyldighet att deraf erlægga den utskyld, hvar till det kunde skattläggas.

Den 15 oktober 1554 i Brunbeck. Akt 827 Diplomatarium dalekarlicum.

Vi Erik etc.. göre veterligt att vi gunstligen oppå Kungl matjs vår käre herr Faders wegnar hafva efterlatit att thene brefvisare Erich Jonsson må bruka och behålla nybygget benämnt Nyhyttan liggandes uti Finsta fjärding ovan för Wikmanshyttan, som han af ödemark för någre år sedan Cronen till förbättring upptagit haver, dock till men eller förfång, ther om Häradshöfdingen samt med nämnden uti samma härade grannerlikgen syna och rannsaka måtte. Skalloch förenämnde Erich Jonsson vara förpliktig att utgöra årligen ther af then ränta och rättighet som samm nybygge nu är eller framledes kan blifva skattlagdt för. Ther var och en må retta sig efter rätta. Datum et supra.⁴⁰⁷⁹

4079 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Andra delen nr 827

NÅS, HEDEMORA

1544	Dalarnas handlingar. Beetsber (p 135-138) Hyenstrand, Åke. Hedemora som bergslagsbygd.	Anders Persson i Grådö Per Siwrdsson i Nås Bengt Persson ibidem Staffan ibiem Per Eriksson ibidem Longe Anders ibidem Peder Vlwe (Ulf?) Olof Ström ibidem Olof Staffansson ibidem Anders Andersson Alla gör 355 hundrade järn

PERSHYTTAN, HEDEMORA

1544	Dalarnas handlingar. Beetsber (p 135-138) Hyenstrand, Åke. Hedemora som bergslagsbygd.	Sven Henningsson av sin part 3 hundra, 60 osmundar Jöns Svensson gör av sin del 3 hundra 60 osmundar Unge Anders gör av sin brukning 1 ½ hundra Gamle Anders gör 1 hundra 20 osmundar lasse Cocker gör av sin del ½ hundra Item Lasse Nilsson i Mälby gör här av

PRÄSTHYTTAN, HEDEMORA

Prästhyttan tycks kunna beläggas på 1400-talet. Den har möjligen tillhört prästerskapet i Hedemora. Hyttan förlänades av Gustav Vasa till fogden Lasse Västgöte år 1525 (Hyenstrand, Åke. Hedemora som bergslagsbygd. Hyttor, hamrar och gruvor före industrialismen. I Hedemora socken. Hedemora kommun, 1982.)

Om Prästhyttans historia se Rabenius, Lars. Wikmanshytte bruksegendomar och deras ägare genom tiderna. Uppsala, 1945. Sid 141 ff.

1544	Dalarnas handlingar. Beetsber (p 135-138) Hyenstrand, Åke. Hedemora som bergslagsbygd.	Enbyörn Andersson gör av sin brukning 1 fat järn Erik svarvare gör av sin brukning 3 hundra 40 ossmundar Johan Andersson gör av sin brukning

SJULSBO, HEDEMORA

1562	Dalarnas handlingar 1562:16 bild 72	Tomas Finne i Klintbo

VIKMANSHYTTAN, HEDEMORA

Vikmanshyttans ålder har diskuterats. Sannolikt kan de ej bevisligen beläggas tidigare än 1400-talets senare del. Nämnas bör dock att Vikmanshyttebygden, dvs Finsta fjärding och Finsta by omtalas sedan slutet av 1300-talet. (21/10 1399, SRP nr 3034, DD 1 s 70. M fl) (Hyenstrand, Åke. Hedemora som bergslagsbygd. Hyttor, hamrar och gruvor före industrialismen. I Hedemora socken. Hedemora kommun, 1982.)

Rabenius, Lars. Wikmanshytte bruksegendomar och deras ägare genom tiderna. Uppsala, 1945.

1544	Dalarnas handlingar. Beetsber (p 135-138) Hyenstrand, Åke. Hedemora som bergslagsbygd.	Lasse Halvardsson gör av sin brukning 4 hundra 20 osmundar Johan Sonesson 4 hundra 20 osmundar Peder Jonsson i Västanå Olof Jonsson i Gerakareby (Jälkarbyn) Laff(?)an (?)ersson i Bye alla thenna tre bruka här göra för 1 ½ hundra 20 osmundar

Det har antagits i litteratur från 1900-talets början att bergsmannen Peder i Vikmanshyttan, i skattelängder från 1573, skulle ha varit son till den välkända hövitsmannen Per Svensson i Vibberboda. Denna bergsman Peder är bl a Johan Stiernhööks farfar. Gunnar Ekström visar dock i en artikel i Personhistorisk Tidskrift att Peder i Vikmanshyttan hade patronymikonet Jönsson, och med största sannolikhet är son till en Johan Sunesson (I handlingar 1539 t o m Per Jönsson tar över 1573) ⁴⁰⁸⁰

Ting i Hedemora 1617: Kom nu herr Olof, caplan, samt Erik Persson på Vikmanshyttan gåvo tillkänna, huru de samt deras medarvingar, som är herr Olof i Bro, M. Carl, Henrik Persson, Erik Persson, Christoffer Persson, H Carin i Upbod, H Chirstin, Anna och H Ingrid Persdöttrar, hade alla gjort ett vänligt jordabyte sig emellan efter deras föräldrar Peder Jönsson, så att alla hans söner fingo sin del i Vikmanshyttan, undantagandes ett änge benämnt Läszeänget. Däremot fingo alla systrarna sin del i Hedemora stad och i Norby, allt det Peder Jönsson ätte både i hus och jord, både i åker och äng - 5 spannland och det äng på Vikmanshyttan Läszeänget. ⁴⁰⁸¹

⁴⁰⁸⁰ Ekström, Gunnar: Peder Svenssons i Vibberboda släkt och Johan Stiernhöök. Personhistorisk tidskrift 1944-1945 häfte 1-3 sid 56-61

⁴⁰⁸¹ Ting i Hedemora 1617 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 638

BRÖTTJÄRNA, GAGNEF

Lindell, Birger och Holmberg, Olof. Säl och Bröttjärna - två gamla byar i Dalarna. Mockfjärd: Mockfjärds hembygdsförening, 1979.

1539		Arvid
1560		Arvid Engelbrektsson
1571	Älvsborgs lösen	Håkan Ersson Joen Arvidsson Grelz Jönsson Östen Arvidsson Bertil Olsson Hustru Kerstin

Nedanstående första led är hämtat från Lindell och Holmbergs bok.

ARVID ENGELBREKTSSON

Hustru:

Barn:

Joen Arvidsson. Se nedan.

Östen Arvidsson. Se nedan.

JOEN ARVIDSSON

Son till Arvid Engelbrektsson, se ovan.

Hustru: Karin Håkansdotter. Dotter till Håkan Ersson.

Barn:

Elisabet Joensdotter

Brita Joensdotter

Agneta Joensdotter

Arvid Joensson

ÖSTEN ARVIDSSON

Son till Arvid Engelbrektsson, se ovan

Hustru:

Barn:

Mats Östensson. Se nedan.

Erik Östensson. Se vidare Råmen, Grangärde och Norrbo, Grangärde. Hans hustru Sara senare omgift med Olof Matsson i Råmen, Grangärde.

Nils Östensson. Se vidare Stimmerbo, Norrbärke.

Per Östensson. Se vidare Halvarsbenning, Norberg.

MATS ÖSTENSSON

Son till Östen Arvidsson, se ovan.

Hustru: Gertrud

Barn:

Mats Matsson. by

Marit Matsdotter. Gift med Olof Persson i Bröttjärna

Jon Matsson i Söderbjörka

Anna Matsdotter. Gift med Lars Matsson i Bröttjärna

Brita Matsdotter

Sara Matsdotter Söderbjörka

1593 P Olofsson i Bröttjärna bjuder upp 5 spannsäde liggandes ibidem hus och änge därtill, köpt av Böril Olofsson i Bröttjärna, för järn 25 fat ... penningar ⁴⁰⁸²

1638 Uppbjöds 1 gången ¼ i hela Mats Östenssons hemman i Bröttjärna, som Per Östensson i Halvarsbenning i Norbergs socken haver sålt Lars Knutsson i Bäsna, för kopparpennningar 150 ^{4083 4084}

4082 Ting i Gagnef 1593 Hela Dalarnas tingslag AI:2 sid 105

4083 Ting i Gagnef 1638 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2723 Sid 24

4084 Ting i Gagnef 5 dec 1638 Kopparbergs o Näsgårds län / Säter o Tuna tingslags häradsrätt AI:24 sid 75

1643 Nils Östensson i Stimmerbo i Norrbärke sockens fädernes hus och jord i Bröttjärna med alla tillägor som der till av ålder legat haver eller ännu här efter med lag till och medtag vad Nils broder Mats Östensson av öde mark optagit haver såld broder son Mats Matsson i Bröttjärna för osmundsjärn 1 läst, skrift dat 25 augusti 1641, skriven och underskriften av H Gustaf Ulfssons sacellano i Norrbärke jemte säljarens bomärke ⁴⁰⁸⁵

Bleve nu så endlig vid handskakning förlikte Lars Knutsson i Bäsna på den ena sidan, och Olof Persson i Bröttjärna på sin hustrus h Marit Matsdotters vägnar Mats Matsson i ...by hennes broder, Jon Matsson i Söderbjörka, h Anna Lars Matssons i Bröttjärna, h Brita Matsdotter i Enka och h Sara Matsdotter i Söderbjörka enka på den andra, att Lars Knutsson skall hava halvparten av Östens hemman i Bröttjärna både av ny och gammal jord som härtill upptagen, antingen i bolbyn eller om....., för den av...skuld .. de skola slippa att göra några utlagor av ... halva hemman, och Lars Knutsson
 Noch skall Lars Knutsson giva förnämnde hustru Anna för en åker som ligga näst ... hans skifte
 Avrads erlegande som Jöran Olofsson i Råmen i Tuna socken på sin moders och halvsyskons vägnar fodra af rad för, ... i Bröttjärna, av förnämnde Östens arve. Det de skola sig emellan huru mycket på ... löpe efter hur de hava brukat jorden till : de till Olof Persson i Bröttjärna på sin hustrus vägnar svarade, att till Jörans halvsyster h Brita Olof Larssons i Norrbo i Gränge socken och Mats Bryggare i Orsa, Jörans halvbroder
⁴⁰⁸⁶

I en artikel i tidskriften Släktforskaren ger Kjell Vadfors en översikt över den sk "Rämskungens" Göran Olssons mors släktförhållanden. ⁴⁰⁸⁷ Vadfors har också skrivit en artikel om hans far (Rämsgubben) publicerad några år tidigare. ⁴⁰⁸⁸ I Släktforskaren nr 12 finns en översikt över några ättlingslinjer från Råmen ⁴⁰⁸⁹ och i Släktforskaren nr 64 en artikel av Björn Isheden om Erik Östenssons barns öden. ⁴⁰⁹⁰

4085 Ting i Gagnef 1643 Kopparbergs, Sätters, Näsgårds län + Österdalarne tingsl häradsrätt AI:10 sid 319

4086 Ting i Gagnef 1643 Kopparbergs, Sätters, Näsgårds län + Österdalarne tingsl häradsrätt AI:10 sid 323

4087 Vadfors, Kjell. "Rämskungens ursprung". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare 55 1995

4088 Vadfors, Kjell. "Rämskungens ursprung". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 35 1990

4089 "Släktanknytningar till 'Rämsgubben' Olof Mattsson i Råmen". Släktforskaren nr 12 1984.

4090 Isheden, Björn. "Anders Ersson Scriba. En 1600-talsfamilj". Släktforskaren nr 64 1997

GYLLE, TUNA

Hustru Brita på Nyhyttan kungjorde huru hon hade sålt hust Anna i Gylle (Tuna?) sin del uti Könikehyttio och hade oppburit av hennes man Anders Rawalsson ⁴⁰⁹¹

*Kom för rätten beskedlig man Anders Ravalsson i Gylle i Tuna socken med sin brod Olof Ravalsson i Finstad i Hedemora socken och sig emellan gjorde ett jordeskitte i så måtto att Olof Ravalsson upplät och antwardade Anders Rawalsson allan sin brodersdel uti Jönvik liggandes med allom tess .. Anders Ravalsson uplät ... all sin brodersdel han åtte uti Store Hella?? i Grytnäs socken
Item upbjöd Anders Ravalsson den del han hade av Peder Nilsson i Klingbo på Könikshyttan andra färd⁴⁰⁹²
AI:1 sid 50*

1617 Daniel Olofsson på Grengshyttan och alla hans syskon bjöd första resan 1(2 Arvidsbo gruvan, som salige herr Olof hade i pant av Hans på Skenshyttan, för ⁴⁰⁹³

INGEL ARVIDSSON HÄGERMAN

Född 1712 i Hytting, Stora Tuna. Dopvittnen: Skolmästaren Hr Erik Fonthelius, Kyrkovärden Johan Carlsson i Hofgården, Johan Danielsson i Fagersta med hustru och dottern jungf, Ebba, länsman Johan Nilssons hustru. Son till Arvid Johansson Hägerman. Född 1681 i Furbo, Norrbärke
Hustru: Listbet Persdotter. Född 1712 i Gylle, Stora Tuna. Död 1792 i Gylle.

⁴⁰⁹¹ Ting i Norberg 1545 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 16

⁴⁰⁹² Ting i Hedemora 1545 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 13

⁴⁰⁹³ Ting i Tuna 1617 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 646

RISSHYTTAN, TUNA

1583	Dalarnas handlingar 1583:1 (Bild 109)	Olof Gösafsson Olof Algotsson finns vid Becken

Hämtat ur en artikel i Släktforskaren nr 74 där Karl-Erik Olsson föreslår att Erland Algotsson i Gonäs, Grangärde skulle kunna härstamma från Algot Jönsson i Tuna socken som ”uppfann” Östra Silberberget. ⁴⁰⁹⁴

Den 31 januari 1498 får Sten Sture ett förläningsbref på ett nyligen uppfunnit Silfverberg i Dalen DD 914 Gustaf Vasa ger den 15 april 1522 ett skyddsbrev till Olof Algotsson i Risshyttan i Tuna Socken I räkenskaperna över Öster Silfbergs Gård 1569 står angivet i avkortningslängden ”frigivit Algot Olofsson fogdetjänare vid Östra Silfverberget ett sitt hemman för hans förfäder uppfunnit Östra Silfbergs Gruva”

1610 Israel Algotsson på Mora bjuder upp en brodersdel i Mora och Risshyttan, köpt av sin broder Algot Algotsson för penningar 25 daler

Än en brodersdel sammaledes i Mora och Risshyttan, av Pål Algotsson för penningar 8 daler

Ännu en systerdel av sin syster Brita Algotsdotter för 9 daler

ännu av Roland Algotsson sin del för 10 ^{4095 4096}

Brita var hustru i Norr Hörende, Västerfärnebo där hon nämns vara bosatt 1638 då hon hade sålt sin systerdel i Mora till sin broder Israel, första uppbudet 19 april ⁴⁰⁹⁷

Ekström, Gunnar: När upptäcktes Östra Silvberget. Historisk tidskrift 1948

⁴⁰⁹⁴ Olsson, Karl-Erik. ”Erland Algotsson i Godenäs. Uppfann hans förfäder Östra Silberberget?” Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 74 (2000): 6–6.

⁴⁰⁹⁵ Ting i Tuna 1610 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:9 sid 25

⁴⁰⁹⁶ Ting i Tuna 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 426

⁴⁰⁹⁷ Ting 1638 Kopparbergs, Sätters, Näsgårds län? Österdalarne tingsl häradsrätt AI:5 sid 10 (Bild 2210) Tips av Stefan Jernberg

SKENSHYTTAN, SILVBERG

Berg, Lena. ”Östra Silvberget och det medeltida kolonisationsförloppet”. Bebyggelsehistorisk tidskrift, nr 43 (2002): 51–62.

1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535:1 (1535) Bild 4370 / sid 815 (AID: v915774.b4370.s815, NAD: SE/RA/510102)	Ped Jåpsson på Skenshyttorne (Under Fattige Huskwinor Gamla Sölfborget)
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Under Betsberg Måns Stub? Jöns Persson
1557	Dalarnas handlingar 1557:11 (Bild 50)	Lasse Persson Måns Jopsson
1569	Dalarnas handlingar 1569:13 (Bild 204)	Brukas av Lasse Persson och Hans
1576	Dalarnas handlingar 1576:7 (Bild 82)	Skenshyttan brukas av Lasse Persson, Olof Pedersson och Hans Månsson
1583	Dalarnas handlingar 1583:1	Lasse Persson Olof Persson Hans Månsson
1586	Dalarnas handlingar 1586:14 (Bild 125)	Lasse Persson Olof Persson Hans Månsson
1589	Dalarnas handlingar 1589:4 (Bild 90)	Lasse Persson Olof Persson Hans Månsson
1603	Dalarnas handlingar 1603:8 (Bild 137)	Lasse Persson Olof Persson Hans Månsson
1604	Dalarnas handlingar 1604:1 (Bild 33)	Lasse Persson Olof Persson Hans Månsson
1612	Dalarnas handlingar 1612:7 (Bild 50)	Lasse Persson Olof Persson Hans Månsson
1620	Dalarnas handlingar 1620:3 (Bild 295)	Hans Erlandsson Jöran Nilsson Anders Larsson
1661	Bergskollegium Bergsjordebok 1661 G:3 Sid 338	Hans Erlandsson Anders Larsson Jöran Nilsson

1549 Kom för rätten Jöns Bengtsson i Västansjö och talade till Anders i Starbo om sin faders brodersdel i Starbo. Anders svarade det Anders fader hade betalat sin broder Bengt Jöns fader med 2 läster järn och hde de köptebrev som Godsven i Hagge och Herr Erik vittnade att de det sett och hört hade, och förkom när Starbo brann. Omsider blev de så förenta det Anders unte och antvarded Jöns Bengtsson en treding uti ett hemman kallas Kolviken uti vått och torrt, där emot hemmolade Jöns Bengtsson Anders Olsson sin faders brodersdel i förnämnda Starbo och allan sin del på Skenshyttorna och annorstädes där Jöns Bengtsson äger? Efter sin fader med alla de delar det tillhör.

Talade och Godsven i Hagge Anders Olsson till om en systerdel i Starbo om vilken systerdel de blevo så förente det Anders Olsson unte och antvarded Godsven tvådelarne uti förnämnda hemman Kolviken och Godsven unte och antvarded Anders Olsson den systerdel i Starbo. ⁴⁰⁹⁸

1596 Kom Hans på Skenshyttan och talade till Rombyggjarne? Som haver sina fäbodas in emot Sigebro? Där förebärandes att de vill fördriva en gammal byggnings plats benämnd Bråfall. Där vill svarande de att de utan fritt behålla samma Bråfall, så mycket som gamla hävden är och ⁴⁰⁹⁹

1596 Syn mellan Här Olof i Tuna parti text mycket svårläst Då bekände de på Skenshyttan, sig hava sålt Herr Olof samma Bråfall, så mycket som gamla hävden ,,, haver varit, ty ginge herr Olof samt på ett vänlig förlikning, så att herr Olof skulle behålla samma Bråfall och ... byggiarna sina gamla fäbodas, och låte gå klöff om klaff och ingen göre annan något hinder på samma bodas. ⁴¹⁰⁰

4098 Ting i Norrbärke 3 apr 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 138

4099 Ting i Tuna 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 78

4100 Syn 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 74

1597 Hustru Karin i Hofgården bjuder upp ett hemman på Skenshyttan i pant av Hans son för osmundsjärn 10 och 7 fat ⁴¹⁰¹

1597: Kom för rätta Lasse Svensson i Hagge och inlade ett brev i rätten lydandes hur Herr Lars Widiksson, kyrkoherde i Bro socken, som är Lasse Svenssons sykonbarn, haver förnämnde Lasse den del som honom tillkom efter sin fader, så fanns i sanning, at Gosven i Hagge som var Lasses fader, haver köpt samma del av sin broder Herr Widik, Herr Lasses fader, för 17 fat osmunds järn, och nu vill Lasses systers barn samt han broders barn hava sin del i samma brodersdel, äfter at samma köp icke var stadgat efter lagen dömde jag arvingarna alla till bytes tillsamma 17 fat järn alla till bytes igen och har Lars in faders jord igen, så framt at Herr Lars inte haver fäst bort bägge dessa på Skenshyttan. ⁴¹⁰²

1597 Kom Olof Persson på Skenshyttan och gav sig till sysla ... till sin systers son Mats Hansson ibidem med de besked att han skall föda honom till döddagar och sedan behålla allt det han ätte både i löst och fast ⁴¹⁰³

1622 Så kom för rätten M Erik Holstenius skolmästare i Västerås och talade till Lars Pedersson Borgmästare i Hedemora om någon arvejord som M Erich var bördig till, att benämnte Lars Pedersson med sine medarvingar olaglig bortsålt tillika med någon pantejord .. som bodde på Skenshytta i Tuna socken å heder? Hade, och var så benämnte arv och pantejord häradsdom ågången och faste brev givits, med vilket M Erik protesterade och högt sig besvärade vara och Lars Persson med sine med Consorter deta så hemlig och olaglig förvärvat, efter som i sanning, efter noga och flitig ransakan befans. Då med ..., både arv så väl som pantejord nu laglig procederat, efter som lagh i det 6 7 och 8 ⁴¹⁰⁴

Tuna 1639 Hans Vålbo Landshövdingen gjorde jordebyte med M Erich Holstenius pastor i Skedvi som följer. M Erich på sina egna så väl som sina medarvingars vägnar i Nor och Söderbärke samt i Gränge socken, vilkens fullmäktig han haver varit, ... hans välbne ¼ ... Skenshyttan, sitt rätta möderns arv, först Hans Erlandssons hemman 9 ½ spannland, uti och sedan uti Anders Larssons och Nils Larssons hemman 22 spannland och på Ulvshyttan ... sida om ån ½ part av all slag 14 spannland, med halv ström och halupart av all skog ifrån ⁴¹⁰⁵

Erik Holstenius var från Kallmora, Norberg och hans föräldrar var Anders Holstensson och Sigrid Jonsdotter. Sigrid var dotter till Jon Larsson och dotterdotter till Lasse Persson som hade arvejord i Persbo, Grangärde samt även ägde jord i Fragg, Norberg och Gläfsse, Söderbärke. Se vidare Gläfsse. Sigrids morfar var Lasse Ravalsson i Norrvik, Grangärde.

Sahl Nils Johanssons arvingar i Kolviken lät uppbjuda de köp som deras fader fordom nådt på jorden de besitter i Kolviken, nämligen

hust Karin Israelsdotter i Lernbo sålt sin systerdel i Kolviken till brorsonen Nils Johansson. Noch sin Moders systerdel i Språklan Köpet gjort 30 juni 1656.

Israel Göransson i Naglarby i Tuna sålt till sitt syskonbarn Brita Johansdotter i Kolviken des Jordedel 1 Nov 1654.

Hemming Persson i Naglarby, anammat på Jacob Göranssons vägnar vid Kopparberget dat 14 Apr 1657 Sara Göransdotter kvitterat ...

Anders Göransson Dyttning Soldat i Tuna tagit i betalning för sin arvsrätt efter modern hustru Mertila Israelsdotter, Kolviken

Brodern Jakob Göranssons vägnar uppburit ..

Mats Andersson i Skenshyttan och Tuna Socken sålt till Sahl Nils Johansson sin hustrus del, arv efter hust Mertila Israelsdotter Lernbo, för

Johan Israelssons arvingar i Kolviken sålt till Erik Persson i Lernbo deras arvsrätt efter modern hust Margareta Olsdotter uti Anders Olsson hemman i Lernbo för ...

... av Olof Johansson i Kolviken, Johan Nilsson ibm, Göran Larsson i Pjantebo, hust Karin Nilsdotter i Kolviken, hust Marit Johansdotter ibm, hust Mertila Johansdotter ibm, hust Britta Johansdotter ibm. ⁴¹⁰⁶

4101 Ting i Tuna 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 157

4102 Ting i Norrbärke 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 165 (originalpag 55)

4103 Ting i Tuna 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 189

4104 Lagmansting 1622 Svea Hovrätt Västmanlands län EXIe:2 sid 8

4105 Ting i Stora Tuna 1639 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2722 sid 115

4106 Ting i Norrbärke 1686 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2746 sid 864

ULVSHYTTAN, SILVBERG (OLOFSHYTTAN)

HERMAN MICHELSSON

Son till Michel Hermansson, se ovan. Född 1658 i Furbo. Död 1712 i Grangärde.

Hustru: Kristina Jönsdotter. Född 1654 i Ulvshyttan, Tuna. Död 1697 i Furbo. Dotter till Jöns Jönsson, se ovan.

Hustru: Lisbet Göransdotter. Född 1659 i Råmsbyn, Grangärde. Död 1739 i Grangärde.

Barn:

Första äktenskapet:

Anna Hermansdotter. Född 1755 i Furbo.

Karin Hermansdotter. Född 1677 i Furbo. Gift med Lars Hansson, Furbo.

Johan Hermansson. Född 1678 i Furbo.

Michael Hermansson. Född 1680 i Furbo. Död 1749 i Stockholm Maria Magdalena. Kyrkoherde i Maria Magdalena.

Gift med Kristina Arosell.

Anders Hermansson. Född 1681 i Furbo. Död som barn.

Kerstin Hermansdotter. Född 1682 i Furbo. Död som barn.

Kerstin Hermansdotter. Född 1685 i Furbo.

Anders Hermansson. Född 1687 i Furbo.

Andra äktenskapet:

Göran Hermansson. Född 1700 i Ludvika, Grangärde

ÖSTRA SILVBERG, SILVBERG

Det är oklart om det som i äldre dokument (före ca 1550) kallas Gamla Silvberg är att hänföra till Västra Silvberg eller det som senare kallas Östra Silvberg i sedermera Silvbergs socken. Det första omnämnandet finns i 1354 års privilegiebrev rörande Norberg. Detta har varit en stridsfråga och det finns rikhaltig litteratur som förespråkar både att Västra Silvberg är den äldsta silvergruvan (Carl Gustaf Styffe, Herman Sundholm, Tom Söderberg, Gunnar Ekström, Gustaf Abraham Granström), och motsatsen (Allan Weinhausen m fl). Det verkar dock klarlagt att under 1400-talet och 1500-talet fanns endast ett berg, tills Gustaf Vasa ca 1550 lät öppna eller återstarta brytning i Västra Silvberg, samt anlägga en kungsgård. Kronans utvinning av silver där började år 1552 och slutade år 1620, då adelsmän arrenderade gruvdriften. Sedimentsundersökningar gjorda i Gruvsjön vid Östra Silvberg visar dock att gruvbrytning verkar ha förekommit där redan kring 700-800 e Kr. (Berg, Lena. "Östra Silvberget och det medeltida kolonisationsförloppet". Bebyggelsehistorisk tidskrift, nr 43 (2002): 51–62.)

Helge Forssell (i Bärkebygden del 1) är av åsikten att Västra Silvberg är den äldsta gruvan som nämns 1354. Så småningom tog de ådror som bröts slut, och aktiviteten avtog. Östra Silvberg uppfanns anser han på 1480-talet, medan man upptog malm-brytningen i Västra Silvberg 1552. Han behandlar överskådligt de olika gränsdragningar i form av socknar, fögderier, fjärdingar mm som förekommit genom århundradena, och pekar bl a på att påståendet att Tuna socken nått ända ner till Barken längs Stimmerboåns dalgång under tidigt 1500-talet kan ha sin grund i att staten ville knyta områdena till Östra Silvberg för att kunna stärka kontrollen.

Helge Forssell beskriver vidare: När Östra Silvbergets fyndighet upptäcktes i slutet av 1400-talet drog människor dit för att söka sin lycka. De framgångsrikaste blev silverbergsmän. Sådana namn som Mats Rumbo, Peder Dalkarl, Lasse Dalkarl, Anders Finne tyder på att de inte var hemmahörande i trakten, Bergsmännens hyttor låg vid de små vattenfallen för vilkas utnyttjande man erlade en fixerad avgift till markägarna. Eftersom flertalet inflyttade silverbergsmän saknade skattlagda hemman var de befriade från markgälden. Hanteringen med silvret reglerades i förordningar av 1489 och 1491.

Enligt tidens uppfattning hörde silvergruvor till Kronan. Bergsmän som framställde silver ålades därför att överlämna silvret till Kronan mot penningersättning. Då silvret lämpade sig synnerligen väl för skattsamling har man all anledning att misstro bergsmännen på den punkten. När kungen 1552 beslutade sig för Kronans medverkan i brytningen var det säkert med den baktanken att samtidigt få bättre kontroll av bergsmännens brytning och smältning.

1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4370 / sid 815 (AID: v915774.b4370.s815, NAD: SE/RA/510102)	Henrick Eriksson, Mats Rumbo i Westwiken (Desse efterföljande gjord järn ut) Gamla Sölberget)

I ett brev från Gustaf I 28/4 1552 till menige Bergsmännen på Norberg, uppmanas de att vara till hjälp och undsättning vid bruket av den upptagna Silvergruvan, Westra Silfberget i Norrberkes socken, på samma sätt som undersåtarna i Dalarna, både i Tuna socken och de andra näst omliggande socknar bistått med dagsverken och körningar vid Östra Silvberg.⁴¹⁰⁷
Detta är första gången Östra och Westra Silfberget nämns, i fortsättningen specificeras det i urkunderna vilket berg som avses.

Hämtat ur en artikel i Släktforskaren nr 74 där Karl-Erik Olsson föreslår att Erland Algotsson i Gonäs, Grangärde skulle kunna härstamma från Algot Jönsson i Tuna socken som "uppfann" Östra Silfberget.⁴¹⁰⁸
Den 31 januari 1498 får Sten Sture ett förlämningsbrev på ett nyligen uppfunnit Silfverberg i Dalen DD 914 Gustaf Vasa ger den 15 april 1522 ett skyddsbrev till Olof Algotsson i Risshyttan i Tuna Socken I räkenskaperna över Öster Silfbergs Gård 1569 står angivet i avkortningslängden "frigivit Algot Olofsson fogdetjänare vid Östra Silfverberget ett sitt hemman för hans förfäder uppfunnit Östra Silfbergs Gruva"

Tidigare brev (från redovisning av Gustaf Abraham Granström:
 22/2 1533, enl RR utfärdat fogdebrev för Oloff Rull "på thesse socknar, Tuna, Kopparberget, Vika, Skedvi, Husaby,

⁴¹⁰⁷ Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Tredje delen., 1842. Nr 796

⁴¹⁰⁸ Olsson, Karl-Erik. "Erland Algotsson i Godenäs. Uppfann hans förfäder Östra Silfberget?" Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 74 (2000): 6–6.

Hennemora, Folckera, Grytenes, By, Garpaberget och Gamla Sölffberget.

29/3 1544 DD nr 676 och RR Oss är vndervijst, Oloff, att ther vppe i Tuna Sokn, widt gamle Sölff bergitt, finnes ännu någre sköne sölffstreck, och och besynnerligen ther widt Biskopzberit, aff hwilke wij haffue sedt någre st:r malm. Så synes oss, hwar ther våre nåon wiste bruke samme streck, skulle ther wäl göres godtz effther. Hwarföre är vår willie och begäran, att thu wilde förskaffe oss en godt, förstondig och trogen karl ther iffrån Salebergit, som förstond hade på alle honde bergzbrukning, smeltning, och annat hwadt ther tillhörer”

15/4 1544 DD nr 584 RR Oss är vnderwijst, att ther vpe widt gamble Sölffbergit, och synnerlig j Berckie och Grengia sacken finnes ännu någre sköne sölffstreck, aff hwilke wij haffue seedt nåre st:r malm. Och haffwer thenn som boer her widt Bischaupzbergit gjort ther utaff j thette är wal till 10 eller 12 lödie march sölff.

17/10 1547 Gutaf I:s brev till Michel Helsing DD nr 704 och RR Huru man vid arbetet å gamla Silvberget funnit ett streck bedvid Stijgx Rymningen. Konungen lämnar föreskrift om huru ”tillverkningen” skall tillgå m m, säger att avsänkning ej får ske fortare, än att man hinner få fotfäste för ortdrivning efter strecket samt hänvisar vidare till vad den uppskickade Philippus Mårthensson skall giva tillkänna.

23/11 1548 DD nr 708 och RR. Brev till Michel Helsing, vari denna förelägges att lämna upplysning om smältningens fortgång vid gamla silvberget, och undras om det icke vore rådligt ”att man låthe först Malmen löpe vdi Skärsteen och sedhen rustadh honom

2/6 1548 DD nr 727 och RR Till Jören Jönsson, fogde över en del av Dalarna, i olika ämnen bl a om, att då allmogen har svårt att utkomma med arbetet vid gamla Silfbergsgruvan, som utgör deras årliga skatt, må hellre varje socken få utföra vissa huggningar (ved), och är konungen tillfreds med, att de icke bliva alltför mycket betungade samt uppmanar fogden att söka ställa så, att nödig ved framkommer utan något ”knack” från allmogen.

Från Erik Odhelius relation om Öster-Wästerbergslagen, från 1694

”Östra bergslagen begriper uti sig efterföljd: Nio socknar.. af hwilkda silfver tillförene uti ymnighet uti Tuna sockns fjerding är wordet utbrutit då Öster Silfbergs grufvorna woro för många åhr sedan uti flor, hvarom ingen säker kundskap uti orten kan inhämtas, utan en gammal bergsman Göran Olsson i Råmen berättar thess moder hafva sagt sig kjört ther i winden då hon varit flicka och då grufwan varit i bästa gång, skal til 8 skeppund silfver om året vara utbrackt, tillika med thess bly, som i Salberget blifvit afdrifvit.” ⁴¹⁰⁹

4109 Granström, Gustaf Abraham. *Ur Sala gruvas historia intill 1600-talets mitt. Västerås, 1940.*

FLINE, HUSBY

1616: Kom M Erik Holstensson i Kallmora talade till Widik Jonsson i Norrvik om en systerdel liggandes i Fline som kom M Eriks moders moders syster till, hustru Brita Larsdotter som var Lasse Rafvalssons dotter i Norrvik och haver hennes man Hans Jonsson som solde hennes del i Sunnansjö och lovade ...henne jord i Huseby, samme Hustru Brita åtte inga barn, därför kom hennes syskon samm a jord till arv och nu Anders Jonssons måg i Sundfiske faste därpå vilkens hustru är Widik Hanssons systerdotter, och förebar att Widik haver lovat honom samma systerdel all sammans, men nu bekende Widik han icke mer haver lovat, än så mycket Widik tillkom men icke M Eriks moders moders systerdel. ⁴¹¹⁰

SUNDFISKE, HUSBY

1603 Widik Hansson i Norrvik bjuder upp en systerdel ibidem med hytta och smedja köpt av sin måg och syster Anders Jonsson i Sundfiske och hans hu Anna Hans dotter för osmundsjärn 15 fat och ett hudra och en sked väger 3 lod ⁴¹¹¹

1611: Erik Holstensson i Kallmora talar till Mats Nilsson i Gläfsse i Söderbärke om två systerdelar i Gläfsse, som kom hustru Sigrin, som var Eriks moder i Kallmora till och hennes syster hustru Sara i Hörende. ⁴¹¹²

1616: Kom M Erik Holstensson i Kallmora talade till Widik Jonsson i Norrvik om en systerdel liggandes i Fline som kom M Eriks moders moders syster till, hustru Brita Larsdotter som var Lasse Rafvalssons dotter i Norrvik och haver hennes man Hans Jonsson som solde hennes del i Sunnansjö och lovade ...henne jord i Huseby, samme Hustru Brita åtte inga barn, därför kom hennes syskon samma jord till arv och nu Anders Jonssons måg i Sundfiske faste därpå vilkens hustru är Widik Hanssons systerdotter, och förebar att Widik haver lovat honom samma systerdel all sammans, men nu bekende Widik han icke mer haver lovat, än så mycket Widik tillkom men icke M Eriks moders moders systerdel. ⁴¹¹³

1616: Kom M Erik Holstensson i Kallmora talade till Widik Jonsson i Norrvik om en systerdel liggandes i Fline som kom M Eriks moders moders syster till, hustru Brita Larsdotter som var Lasse Rafvalssons dotter i Norrvik och haver hennes man Hans Jonsson som sålde hennes del i Sunnansjö och lovade ...henne jord i Huseby, samme Hustru Brita åtte inga barn, därför kom hennes syskon samma jord till arv och nu Anders Jonssons måg i Sundfiske faste därpå vilkens hustru är Widik Hanssons systerdotter, och förebar att Widik haver lovat honom samma systerdel all sammans, men nu bekende Widik han icke mer haver lovat, än så mycket Widik tillkom men icke M Eriks moders moders systerdel. ⁴¹¹⁴

1622 Förnämnde Magister Erich till Anders Jönsson i Sundfiske i Husby socken, om den Jord hans salige Moders Moders syster, hustru Britta med arvingar tillkom i Fline i Husby socken, som dog barnlös, och M Erik med sin medarvingar efter arv.... Är bordemän, till vilken jordedel, Anders Jönsson sig till..... haver, ... ⁴¹¹⁵

4111 Ting i Grangärde 1603 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 140

4112 Ting i Söderbärke 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt. Kopparbergs län EXIe:2720 sid 457

4113 Ting i Grangärde 18 feb 1615 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:10 sid 42

4114 Ting i Grangärde 18 feb 1615 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:10 sid 42

4115 Lagmansting 1622 Svea Hovrätt Västmanlands län EXIa:2 sid 9

NORDVIKEN, HUSBY

Anders Eriksson som var theras fader han köpte av Helsingen två tredjedelar i Kyrkbyn Släkttavla med Anders Eriksson och barnen ⁴¹¹⁶

Karin Andersdotter gift med Mats Hansson – Bengt och Brita

Olof Andersson gift med Anna – Mats och Karin

Brita Andersdotter gift med Mats Nilsson – Ingil

1612 21 sept Kom Mats Bengtsson i Nordviken och gav tillkänna huru hans moderfader Mats Hansson hade köpt 5 broderdelar i Nordviken av Mats Andersson på Långshyttan, Mats Andersson i Smedbyn, Erik Matsson i Vikbyn, Erk Larsson i Sundfiske, Christoffer Nilsson i Västerås och många andre deras syskon, och är jorden 2 ½ spannland Jöns Ingemarssons dombrev 1582 ⁴¹¹⁷

HOLSTEN BENGTTSSON

Släkttavla i domboken 1686 ⁴¹¹⁸

Hustru:

Barn:

Bengt Holstensson. Nyberget, Stora Skedvi

Brita Holstensdotter. Gift med Anders Matsson i Aspåker

Karin Holstensdotter

Johan Holstensson. Hinshyttan

Lars Holstensson i Nordviken

Holsten Bengtsson anges bo i Svinö 1617.

Ting i Husby 11/10 1686, sid 207

kom Mickel Eriksson samt Mats Ingelsson i Kyrkbyn i Skedvi socken och talade till Mats Bengtsson i Nolviken om en systerdel i förnämnde Nolviken som kom deras farmoder hustru Brita till vilken som var född i Nolviken, då ginge de på en vänlig förening så att Mats Bengtsson gav dem ett skeppund stångjärn och nu har ingen våld det efter klandra (Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Kopparbergs län (W) EXLe:2720 (1602-1642) Bild 3990 / sid 386 (AID: v420705a.b3990.s386, NAD: SE/RA/42042202)) Mats Bengtsson i Nordviken var väl broder med Holsten och söner till Bengt Jönsson i Nordviken som nämns i tiondelängden 1580 (Landskapshandlingar, LandskapshandlingarDalarnas handlingar, SE/RA/5121/5121.10/1580: 5 (1580), bildid: A0051459_00019).

Mats Bengtsson i Nordviken och Mats Bengtsson i Svinö hade 1635 bytt jord med Mats Eskilsson och Jon Hansson på Bengtsheden i Svärdsjö. De senare hade givit jord i Svinö mot jord på Lumsheden i Svärdsjö. (Kopparbergs,Säters, Näsgårds län+Österdalarne tingsl häradsrätt (W) AI:3 (1634-1636) Bild 1150 / sid 16 (AID: v222826.b1150.s16, NAD: SE/ULA/10597)).

⁴¹¹⁶ Hela Dalarnas tingslags häradsrätt (W) AI:4 (1594-1595) Bild 1600 / sid 156 (AID: v222731.b1600.s156, NAD: SE/ULA/10391)

⁴¹¹⁷ Hela Dalarnas tingslags häradsrätt (W) AI:9 (1610-1614) Bild 1430 / sid 138 (AID: v222739.b1430.s138, NAD: SE/ULA/10391)

⁴¹¹⁸ Kopparbergs o Näsgårds län/Säters o Tuna tingslags häradsrätt AI:27 sid 207

FÄGGEBY, STORA SKEDVI

1549: Hustru Ingeborg i Ombenning och hust Karin i Knallasbenning bjuder up den systerdelen uti Kallmora. Anders Andersson bjuder efter.

Olof Svensson i Djupkärre uppbjöd på Peder Anderssons vägnar i Feggeby (Skedvi) och Erik Andersson på Clementshyttan (Hedemora) den broderdelar och Marit och Britas systerdelar i Kallmora första gången. Anders Andersson bjuder efter. ⁴¹¹⁹

1551: Anders i Kallmora uppbjöd första gången alla delar han köpt hade av sina syskon i Kallmora ⁴¹²⁰

Andreas Niccolai Schedvimontanus – Anders Nilsson. Född 1597 i Fäggeby, Stora Skedvi. Son av Nils Bengtsson i Fäggeby.

Efter studier i Hedemora och Västerås, på vardera platsen 6 år, och i Västerås även 1:e notarie åt rektor Erik Holstenius, inskrivs han

han inlöser av sin hustrus släkt fastigheter i Flinö, Kloster, Ekevallen och Eketorp i Husby samt Junkarbo i Garpenberg.

Hustru: Margareta Staffansdotter. Dotter av Stephanus Bellinus kyrkoherde i Husby

Christina Olofdotter ⁴¹²¹

4119 Ting i Norberg 1549 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 136

4120 Ting i Norberg 1551 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 197

4121 Ekström: Västerås stifts herdaminne II:1 s 115

GUSSARVSHYTTAN, STORA SKEDVI

	Dalarnas handlingar 1615:5	Knut Staffansson Johan Gregersson Gerlag Larsson Erik Sigfridsson Jan Hans Erichsson

Byn har uppkommit vid hyttan, som en gång anlades i bäcken nedströms nuvarande Gussarvshyttesjön (Dam Siön 1647 jb). Bynamnet förekommer första gången 1413 och skrevs då *gutthormber i guttormshytte*. Denne Guttorm, som kanske är hyttans grundare, nämns i ett brev redan 1393 men utan hemort. Av senare handlingar framgår, att hyttan var en järnhytta under Bispbergs bergslag. Den nedblåstes någon gång mellan 1589 och 1605 som en av de första i Skedvi, förmodligen på grund av skogsbrist och närheten till det då starkt expanderande Kopparberget. De sista delägarna vid hyttan antecknas visserligen som bergsmän en bit in på 1610-talet, men det framgår klart i redovisningarna för de olika hyttornas produktion och beskattning, att Gussarvshyttan har lagts ned.

I byn finns lämningar efter två hyttplatser, dels mellan sjön och ”bydammen”, dels vid dammens utlopp. Det var vid den konstgjorda dammen som byn växte upp. Här kan man på 1647 års karta se fem gårdar, ganska tätt samlade. Därtill fanns en redan då utflyttad gård (nuvarande Knuts i Björänget).

Redan mantalslängden från 1633 upptar sju skattebetalare, vilket 1664 hade växt till elva, så man får förmoda, att kartbilden från 1647 är något föråldrad. Förmodligen har lantmätaren inte tagit hänsyn till redan existerande men inte vedertagna gårdsdelningar. (Bygdeband, Stora Skedvi hembygdsförening)

*Ting i Norrbärke 1548: Kom för rätten Peder Larsson i Starbo (Norrbärke) kungörandes hur han hade för några år sen med sina mågar Lasse Andersson på Gussarvshyttan i Skedvi och Eric Nilsson i Knallasbenning i Grytnäs, sålt beskedlige mannen Lasse Persson i Persbo (Grangärde) alla de delar de ägde uti den nordersta gården i Fragg liggande på Gamla Norberg, för 2 läster och 4 fat järn, vilket järn de kände vederligen uppburit hava sig till fulla nöje och god betalning.....*⁴¹²²

*1595 Ting i Skedvi Antavla som utgår från Olof Olofsson i Gussarvshyttan*⁴¹²³

⁴¹²² *Ting i Norrbärke 2 mar 1548 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 119*

⁴¹²³ *Ting i Skedvi 1595 Ting i Norberg 1595 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 131*

KLINGSBO, STORA SKEDVI

Olofsson, Leif: Klingsbo i Stora Skedvi från medeltid till nutid. 1986

Karin Knutsdotter gift med Olof Johansson Bure i Sörvik, Grangärde.

Per Jönsson i Klingsbo lät första resan uppbjuda hustru Kierstin och Karin Knutsdotters jord ibid, sålt för penningar 70 dlr kmt dat 19/5 1658 ⁴¹²⁴

Per Jönsson i Klingsbo fick fasta på jord som han köpt av hustru Margareta Knutsdotter, sin systerdotter i Klingsbo för 150 dlr kmt, av hustru Kerstin och hustru Karin Knutsdöttrars mödernearv i Klingsbo, förståendes också häruti deras sal systers h Annas treding, för 70 dlr kmt, av Michael Jönsson som han ärvt efter sin halvbror Knut Knutsson för 25 dlr kmt. Dessutom har Per Jönsson inbördat sin farbror Knut Ingelssons jord, en teg i Sjötäppan av Hans Larsson Skutman för 70 dlr kmt. ⁴¹²⁵

4124 Kopparbergs och Näsgråds län samt Sätters och Tuna tingslags häradsrätt AI:3 sid 23

4125 Kopparbergs och Näsgråds län samt Sätters och Tuna tingslags häradsrätt AI:5 sid 51

HARHYTTAN, SÄTER

1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4370 / sid 815 (AID: v915774.b4370.s815, NAD: SE/RA/510102)	Olof Henriksson (Desse efterföljande gjord järn ut) Gamla Sölfbberget)
1535	Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630: Gärder och hjälper 1535 1 (1535) Bild 4370 / sid 815 (AID: v915774.b4370.s815, NAD: SE/RA/510102)	Olof Björnsson på Harhyttan (Desse efterföljande gjord järn ut) Gamla Sölfbberget)
1539	Dalarnas handlingar 1539:4	Under Betsberg Harhyttan Hust Brita Olof Björnssons

Helge Forssell: Bärkebygden Del 1: Efter reformationen 1527 tillföll kyrkogodsens Kronan. Västerås domkyrka hade ägt Plogsbo, Ludvika och Marnäs hemman samt Harhyttan (Säter). Klockarbo, söder om Larsbosjön hade tillfallit Kronan för uteblivna sakören (böter). På obekant väg kom även ett hamman i Vik liksom en äng i Åsmansbo i statens ägo. Anders Larssons testamenterade hemman till Eskilstuna kloster överfördes till Kronan. När Gustav Vasa började silverhanteringen för Kronans räkning i Västra Silfberget förvärvade han samtidigt hemmanet Moren.

Helge Forssell Stollbergs gruvor: Kyrkan hade under Medeltiden tillägnat sig (Västra) Silfberget, som när man tidigast möter namnet i 1500-talshandlingar kallas Biskopsberget. Skogstrakten runt "berget", i realiteten ända till Ludvika, betraktades som kyrkans egendom, och när kronan sedermera tillägnade sig äganderätten över denna bergstrakt uppstod en nybebyggelse, några av dem ursprungliga kronatorp, såsom marnäs, som då låg i Norrbärke, Skarviken, Plogsbo och Klockarbo (i Söderbärke). Kungens avsikt var att på dessa gårdar låta uppföda slaktboskap för försörjningen av animalisk föda åt gruvfolket.

Norrbärke 1596 Olof Tomasson i Flukone?? bjuder upp samma torp Fluk... köpt av P i Harhyttan och Erik Siffredsson i Skerike? Socken för 8 fat ⁴¹²⁶

BJÖRBO, FLODA

BJÖRN

Hustru:

Barn:

Lasse Björnsson. Har en son Östen Larsson och en sonson Mats Östensson.

Olof Björnsson. Inga arvingar.

Jon Björnsson. Har en son Erik Jönsson och en sonson Jöns Eriksson i

Halvard Björnsson. Inga arvingar

Peder Björnsson. Har en son Anders Persson.

Nils Björnsson. Har en son Nils Nilsson och en sondotter Brita Nilsson.

Arvid Björnsson. Har en son Per Arvidsson.

Erik Björnsson. Har en son Halvard Eriksson och en sonson Per Halvardsson.

LASSE BJÖRNSSON

Hustru:

Barn:

Östen Larsson

ÖSTEN LARSSON

Hustru:

Barn:

Mats Östensson

MATS ÖSTENSSON

Hustru:

Barn:

Östen Matsson

1599 Kom Per Halvarsson i Björbo och talade till sin faders syskonbarn Per Arvidsson om någon jord som han löst hade av sin faders broder Olof Björnsson, då föregav Peder, att han hade sålt sin hustrus jord i Järna socken, och nederlagt i Björbo. Nu steg Lasse (Överstruket Mats) i Björbo fram och ville lösa jord, efter sin faders faders syskon, så ... av förnämnde Per Arvidsson, som av de andre som linjen varder utvisandes, då fanns i sanning att Mats fader fader Lasse Björnsson hade löst en jorddel och därtill haver hans fader Björn, till ---- på det han ej skulle tränga sina syskon gamla bolbyn, nu haver Per Halvarsson som en sons sonson köpt en brodersdel av sin faders faders broder Halvard Björnsson, och där Mats Östensson något lösa, än dock många ... som där på ... klandrade som i linjen utvisas.
En släktavla är bifogad med Björns söner samt barn och barnbarn. ⁴¹²⁷

1618 Kom Mats Östensson i Björbo, på sin sons Östen Matssons vägnar och talade till Jöns Olofsson i Sunnanby om en brodersdel i förnämnde Sunnanby som skulle komma förnämnde Östen Matssons hustru, Marit Björnsdotter till. Då rannsakades härom, där till svarade Jöns Olofsson, att hans fader fader Jon Olofsson, han köpte samma jorddel av sin broder Halvard Olofsson som var samme hustru Marits faderfader, sedan är Jöns Olofssons fader Olof Jonsson till förlikning hustur Marits moder hustru Karin benämnd kom 1 spann, en get förutan för det som gamla män nu bekände att, samme hustru Marit alltid var ⁴¹²⁸

Kom Hans Eriksson i Norrbo i Gränge socken och talade till Mats Östensson i Björnebo om ett jordebyte som dess fäder sig emellan gjort hava förebärande att Mats Östensson hade mera jord än som han utgivit hade avsades att gode män skola ...där över och låta reven gå dem emellan. Förenämnde Hans Eriksson bjuder upp nu första resan 1 spannland jord i Norrbo köpt av Mats Östensson i Björnebo för ..2 korn 1 1/2 spann ⁴¹²⁹

4127 Ting i Floda 1599 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:6 sid 145

4128 Ting i Floda 1618 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:11 sid 365

4129 Ting i Floda 1615 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:10 sid 7

KYRKBYN, FLODA

1590	Dalarnas handlingar 1590:4 Tiondelängd	Erich Olsson Nils Björnsson Ingel Ersson

DARSBO, SKINNSKATTEBERG

1613	Älvsborgs lösen	Erik Larsson Olof Hansson

Övre Darsbo

ERIK LARSSON'

Ifrån Karbenning

Hustru: Ingeborg Hansdotter. Död 1641 i Darsbo. Dotter till Hans Persson i Vik, Söderbärke

Barn:

Lars Eriksson. Se nedan.

Olof Erichsson

Hans Erichsson

Brita Erichsdotter gm Olof Hofman, Nedre Darsbo

NN Erichsdotter gm Olof Svensson

Sara Erichsdotter

Margareta Erichsdotter Naddebo, Gunnilbo

Johan Erichsson

LARS ERIKSSON

Född ca 1591. Död 1688 i Darsbo. Son till Erik Larsson.

Hustru: Elisabet Olsdotter

Barn:

Lars Larsson

Per Larsson

Elisabet Larsdotter. Född 1652 i Darsbo. Gift med Knut Hansson i Uggelforsen, Skinnskatteberg. Död 1724 i Yttre Uggelforsen.

Skinnskatteberg Dödbok 1724 Elisabet Larsdotter Avl Knut Hanssons änka i Yttre Uggelforsen är född i Öfura Darsbo år 1652 d 2 febr Fadern var Nämndemannen Lars Ersson Modern Elisabet Olsdotter väl uppfostrad för sina föräldrar till år 1674 då hon var 22 år med sin för detta avlidne man Knut Hansson i Uggelforsen med honom sammanlevat uti 48 år kärlek ägt 4 söner och 4 döttrar därav en son och 2 döttrar äro döda 1722 blev hon änka varit en stilla och gudfruktig flitig hustru samt alltsedan var 14 dagar till sängen fih nattvard dödde d 29 febr begr

Skinnskatteberg 4 september 1620 kom för rätten Lasse Olofsson hammarsmed och tilltalade Olof Nilsson i Waterskog om ett hemman Waterskog den västra gården som Olof Nilsson nu besitter och är samma hemman sålund utkommit att Hans Persson han köpte sig bördsrätten på samma hemman och gav därför 31 daler och efter Hans Persson försåg sig med hordoms synd tog Per ..det konungsliga köpebrevet av honom och ... Hansson sålde det till en Olof Larsson han gav där 10 skpd stångjärn för som var boten för Hans Perssons hordoms synd och Hans Persson det andra hemmanet Waterskog som och är ett kronohemmen. Nu blev Olof Larsson som järnet utlade död och .. sin barn efter sig hans efterleverska varit gift till Söderbärke till Wik och när Olof Larsson blev död skulle hans broder Erik Larsson i Darsbo vara målsman för barnen och emedan barnens fader Olof Larsson var sin hustrubror Olof Nilsson skyldig 23 skeppund stångjärn ville han hava sin betalning och så skattade de till att betala Olof Nilsson med boskap hö och säd så mycket där var och sån mycken milved där var det måtte han taga för de 23 skpd i betalning och efter han då var en ogift dräng och icke hade hus och han vill farbrodern Erik Larsson att han skulle där sätta sig och taga vid hemman coh bruka det barnen till bästa till de till manna komma kunna // att han så med barnens farbroder Erik Larsson förordat hade som var Olof Ilansson bergsfogde Hans Persson i Waterskoga Nils Tomasson i Aspeboda och Göstaf i Masmästarboda ...//desse svore vid gud och sin själs salighet att denne Olof Nilsson ville ingalunda taga vid hemmanet utan han fingo det med allo behålla men farbrodern nekade och förmente att han där hade insatt på sina broderbarns vägnar Olof Nilsson. Men de andra gjorde ed att det icke så var utan som förbemält // haver han därinne suttit över 15 år och haver hemmanet mäktat väl förbättrat med hans fader två ena stuvor två bodar ett pörte två fähus och ett portelider men han som satt där för drängens fader het Per Jönsson satt där i sju år och byggde två stugor och två bodar och alldenstund dem föregav att drängens fader var honom 23 skpd stångjärn skyldig och icke visste få sin betalning så hade de fördenskull skattat honom hö säd och allt annat till på det att han skulle blive vid hemmanet och göra utlagor men han sade sig

ingalunda hava däruppå tagit ty att han än då var en ogift dräng.

Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Västmanlands län EXIa:12 (1591-1679) Bild 14890 / sid 555

Gamla Norberg 18 augusti 1631 fram kom en lagvad sak emellan Lars Persson i Karbenning på den ena sidan klagande och Per Olsson, Olof Persson och Olof Anderson i Bennebo på den andra sidan svarande anlangandes en jordel Knutsdelen benämnd vilken helst belägen är in uti Bennebos ägor in om dera hägnad, lydande lika visst till Karbenning. Bemälte Bennebor sökte häradsting den 3 september 1629 viljandes bemälte jordedel till sig lösa efter han på deras egendom belägen är. Bekommo och de till lagläsarens dom och tillstånd. Emot vilken dom Lars Persson sin vadepenningar inlade sökandes i så måtto detta dato lagmansting viljandes sin jord behålla såsom syn gamla omutliga hävd. Så ändock lagläsarens dom där utinnan borde improberas för urminnes hävden skull efter d 1 cap jord bl likvist bleve de förmante till förening / efter jorden ligger Benneborna till skada in i deras ägor, ty när Lars Persson den bärga skall måste han sin usum fructum över deras ägor föra / att Lars Persson ville i så måtto låta sig där utlösa vilken också skedde.

Gamla Norberg 6 mars 1640 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Södermanlands län (D) EXIe:1106 (1640) Bild 1660 / sid 158 (AID: v420538a.b1660.s158, NAD: SE/RA/42042202)

Efter den laglige lagmansdomen rannsakades några vittnen om den jorden som Peder Larsson och Jöns Larsson i Nickebo lossat: om de andre bröderna skulle vara intresserade uti samma brev och lika delaktige eller och intet, efter de icke är uti samma dombrev namngivna. Då där om rannsakades vittnade Herman Olofsson i Nickebo efter avlagd ed att Per Larsson Jöns Larsson och Jon Larsson voro lika delaktiga och samma jord som nu tvistas om men om de andra bröderna i Skinnskatteberg Olof i Darsbo och Erik hava sedan sålt sin del visste han icke, sammaledes och Anders i Åmundbenning H Kerstin i Nickebo en gammal ålderstigen kvinna vittnade och att i förstone voro de som börder och sedan icke vara än tre och var bärgade sitt hö men rätten kan nu pröva att de tre bröderna hava löst / efter dombrevet utgavs / de andra ut, Alltså synes någorlunda att denna (Nils?) kan komma till en tredjepart dock hemställas en lag lagmansdom

1654 Mats Olofsson i Björso bevisade sig hava köpt av efterskrivne, som äro boendes i Darsbo och Skinnskattebergs socken, nämligen Olof Erichsson, Lars Erichsson, Hans Erichsson, Olof Hofman, Olof Svensson, Sara Erichsdotter, hustru Margareta Erichsdotter och Johan Erichsson, allas deras jordedelar, alla tillhopa, till 12 systerdelar, och haver Mats Olofsson givit för bemälte jordedelar, alla tillbyttes, 6 läster tackjärn, som dess köpebrev av den 4 mars 1651 bevisade. Framviste och Mats Olofsson en förlikningsskrift, honom och hans svågrar ⁴¹³⁰ Anders Ericksson uti Hedkärre och Anders Olofsson i Bastmora, emellan upprättat, sålunda lydande att emedan som deras svärmoder hustru Karin haver i salig Peder Hanssons hemman en del, och är en fattig och åldersstigen änka, haver hon och med sina mågars samtycke efterlåtit Mats Olofsson sin del, för det han henne fött haver. ⁴¹³¹

I Svea hovrätts huvudserie (Liber causarum) finns omfattande handlingar till ett mål angående en systerdel uthi Wiks hemman 1661. Anders Eriksson och Anders Olsson i Vik emot Mats Olsson i Björso.

Status - hemmanet Wik består affordom tid av 4 systerdelar, 1 del äger Anders Erichsson på sin hustrus vägnar, 1 del Anders Olsson på sin hustrus vägnar, 1 del Mats Olsson på sin hustrus vägnar, 1 del Per Hans änka (? syster) hustru Ingeborg, vilken kallas Darsboborna del och är i 12 systerdelar fallen. De till Mats Olsson sålt hafver som köpebrevet fol 17. Nu Mats Olsson på sin hustrus vägnar kommer av moderne och är moderssyster men Anders Erichsson och Anders Olsson hustrur faderssystems döttrar, varför de vill lösa 2/3 delen och låta Mats Olsson behålla 1/3 och är alltså hemmanet jempt i 3 lika delar. ⁴¹³²

1658 Johan Persson i Bennebo och Bergsfjärdingen, lät 1 resan uppbjuda sin broders Lars Perssons i Karbenning jordedel i Bennebo, samt den delen Lars tillkom i Nickebo för Stångjärn 5 skeppund och tackjärn 4 skeppund, der med han var väl betalt, som i köpteskriften dat Bennebo den 16 juni 1634 förmåltas

Noch uppbjöds första resan av Johan Persson, Mats Perssons jordedel i Olsbenning, som var hans andre broder, den han hade löst i Bennebo, samt sin del i Nickebo i Ödestäkten för Stångjärn 5 skeppund och råg 4 tunnor, der med säljaren var väl förmöjd, som och köpteskriften dat Bennebo den 29 mars 1649 förmåltas.

Noch lät Johan Persson 1 resan uppbjuda Anders Larssons i Ombenning och Norbergs socken sin faderbroders jordedel i Bennebo belägen, den han hade köpt för Stångjärn 12 skeppund dat Bennebo den 24 mars 1636

Dito uppbjöds av Johan, Hans Erikssons och Lars Erikssons i Darsbo och Skinnskatteberg socken, som är Johans syskonbarn, deras jordedel i Bennebo, som dem efter deras fader Erik Larsson i arv tillfallen var för 15 skeppund stångjärn till fullkomlig betalning; köpeskriften dat Skinnskatteberg den 13 maj 1639.

Dito Kirstin Persdotter i Fragg sin syster jordedel i Bennebo för stångjärn 2 skeppund 1 resan, köpeskriften dat Fragg 12 Aug 1640.

Dita av Isak Olofsson i Flena och Gunnilbo socken, köpt en hemmandel i Bennebo för stångjärn 7 ½ skeppund 1 resan, köpteskriften daterad Flena den 3 juli 1644, med pastoris där sammastädes vittne in under.

Noch lät Johan första resan uppbjuda Lars Perssons i Karbenning jordedel i Bennebo, der han hade köpt för

4130 Observera att i äldre tid hade ordet svåger en vidare betydelse än idag, släktskap genom giftermål. Se t ex SAOB

4131 Ting i Söderbärke 1654 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2727 Sid 109

4132 Svea Hovrätt, Huvudserie [Liber causarum], SE/RA/420422/01/E VI a 2 aa/181 (1661), bildid: A0068100_00008 Tips av Stefan Jernberg

Stångjärn 7 skeppund .. köpteskriften dat 12 mars 1654.

Noch för Johan Persson uppbjudet 1 resan H Brita Andersdotter i Fantebo och Skinnskattebergs socken H Rikmor Andersdotter ibidem, H Karin Andersdotter i Rosendal, H Kirstin Andersdotter i Flängan, H Anna Andersdotter i Ingolsbenning en systerdel i Bennebo köpt av dem samtliga för Stångjärn 5 skeppund dat Bennebo den 6 juni 1646.

Dito H Marit Joensdotter i Nickebo pantejord, som Johan Persson hade i pant för stångjärn 45 skeppund, därför hon hade unt honom samma hemma behålla, panteskriften dat Nickebo den 16 juli 1640 1 resan uppbjudet och alltsammans oklandrat. ⁴¹³³

Skinnskattebergs häradsrätt 24 augusti 1665: Ställes för rätten Lars Erikssons söner i Darsbo, Lars och Per och anklagades av Hans i Godkärra för 4 blodsår som de i rus och övermod hava honom slagit, där till de icke neka kunde, varför sakfölltes dessa båda med sin svåger Johan Hansson som och hade varit med; vardera att böta för blodsår 20 mark gör 60 mark. Nock vardera för förbudet med knivdrag 40 mark gör 120 mark

Nedre Darsbo

OLOF HANSSON

Död 1637 i Darsbo

Hustru: Margareta. Död 1652 i Darsbo

Barn:

Olof Olofsson Homman. Död 1677 i Darsbo. Gift med Brita Eriksdotter. Dotter till Erik Larsson, Övre Darsbo

FANTBO, SKINNSKATTEBERG

1562	Dalarnas handlingar 1652:16 sid 72	Olof av Fanteboda

13 feb 1615 kom nu Anders Eriksson i Djupnäs i Våla socken framlade en bekännelseskraft i rätten innehållandes huru han hade köpt Djupnäs av efterskrivne, först av Erik Hermansson i Nykärsbo i Malma socken en del för 2 skpd tackjärn, av Erland Stephansson i Köping för 800 samt och hans syster h Gertrud Stephansdotter och i samma järn sin del. Av Marit Hermansdotter i Erlandsbo i Odensvi fjärdingen för tackjärn 1 skpd. Olof Hermansson i Naddebo för sin del tackejärn 1 skpd, Nils Hermansson för sin del uppburit en ko, Lasse Vilkenesson i Åvestbo för sin del i Djupnäs uppburit stångjärn 1 skpd tackjärn 1 skepp, Anders Vilkenesson i Åvestbo för sin del uppburit osmundjärn 1200. En silversked för 3200. Av hu Karin Vilkenessdotter i Fantebo för sin del i Djupnäs 300 osmundjärn – 200, H Martas arvingar i Bastmora som är Peder Eriksson, Olof Eriksson, Olof Larsson, Mårten Larsson, Olof Eriksson i Gärsbo i Färnebo socken 3 fat osmundjärn för deras del. Lasse i Bro i Färnebo för sin del stångjärn 1 skeppd. Måns i Håkanbenning, Simon i Bjurfors samt deras måg Olof i Bjurfors för deras del ett fat osmundjärn- 100 Olof Larsson i Granby i Kolbäck socken uppburit osmundjärn 3 fat - 100 ⁴¹³⁴

Vid tinget 1654 bjuder Anders Holstensson i Kallmora upp en mängd jordedelar som han inköpt. Han har inlöst Hans Olofsson i Knallasbenning uti Grytnäs socken hans del, och tre av hans systerdelar, enligt ett köpebrev daterat 1626. Han har givit åt Olof Knutsson, på alla syskons vägnar, ett halvt skeppund stångjärn till förbättring. Han har också inköpt, av Per Holstensson i Halvarsbenning som inlöst av Anders Holstensson i Rosendal, en artondel i förenämnda femtedel. Item av Olof Hinderesson i Ingolsbenning, dess andel inlöst. Tillika och av Nils i Främshyttan, uti Skinnskattebergs socken, en adertonde del inlöst. Sammaledes och af h Brita i Fantbo. Och af Peder Jönsson i Flängan, köpt hans andel, ytterligare sig tillhandlat af Erich Bengtsson i Hinsebo, hans jordedel i benämnde Kallmora, som är tre nionde? Delar uti en fjärdedel. Sist och utlöst, Johan Persson i Bennebo, Lars i Karbenning, Mats Persson i Olsbenning, h Kirstin i Fragg, h Anna i Livsdal, h Elin i Ösby, h Brita i Sörby, h Karin i Mälby och är samma jord en sjunde del, uti ett fjärdedels hemman. ⁴¹³⁵

4134 Ting i Norberg 13 feb 1615 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 575

4135 Ting i Norberg 1654 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2727 sid 121-122

FLOHAMMAR, SKINNSKATTEBERG

1562	Dalarnas handlingar 1652:16 sid 72	Olof av Fanteboda

1633 Lagmansting Kjellfast Holstensson i Fragg i Gamla Norbergs socken inlade trenne dombrev.
 29 aug 1611 Han hade köpt av Bengt Persson i Gierssbo (förmodligen Gäsjö) och Spelbo Persson en broderdel i Fragg, än en systerdel ibid av H Anna Persdotter, än en systerdel av h Anna i Näsby, än en systerdel av h Barbro i Norbergs by, än en systerdel ibid av Olof Torstensson i Tolvsbo.
 5 apr 1622 Lasse och Peder Halvarssöner i Sörvik i Grenges socken 2 brodersdelar i benämnde Fragg, än två systerdelar ibid utav h Brita och h Karin Persdotter i Malmkärre
 30 sept 1628 Jon i Sörgovik och hans broder Hennika samt deras syster Karin i Norrbo i Grenges socken, än en jordadel ibid av h Margareta i Flohammar i Skinnskatteberg

Gilius (Persson) Muhr (1672-1751) var bosatt på Smedjebacken i Norrbärke och tycks ha varit en av de ledande intressenterna inom den bruksindustri som växte fram i Smedjebacken under 1700-talet. Enligt Helge Forssell: Bärkebygden del 1, s 182 (1977), ägde Gilius Muhr ensam Närsjö hytta och var delägare i Västansjö hytta. Hyttandelarna kom han i besittning av genom sitt andra giftermål 28/11 1702 med Kristina Larsdotter från Västansjö och genom inlösen från övriga hyttandelsägare. Kristina Larsdotter döptes 1677 18/4 i Norrbärke och var dotter till bergsmannen Lars Hansson i Västansjö och Anna Pedersdotter, bergsmansdotter från Närsjö, Norrbärke sn. Även Gilius Muhrs första giftermål 19/10 1699 i Norrbärke med änkan Margareta Hansdotter (1678-1700) bör ha inneburit att Gilius Muhr fick ekonomiska intressen och inflytande i den tidiga bruksindustrin i Smedjebacken. Margareta var nämligen änka efter Olof Johansson Westin i Västansjö och dotter till brukspatronen Hans Persson Torgman på Smedjebacken och Brita Olofsdotter från Västerås. Gilius Muhrs födelsestid är enligt Norrbärkes husförhörslängder den 23/1 1672, men han har ej påträffats i födelseboken i församlingen. Dödboken har en lucka för tiden när han avlider 26/4 1751 men det är känt att hans gravplats var inne i Norrbärke kyrka på södra gången. I graven, som han gissningsvis köpte redan vid första hustruns död 1700, har åtskilliga av hans släktingar begravts enligt dödbokens noteringar, bl a även hans äldre bror handelsmannen Måns Muhr i Jobsbo, som avled 27/6 1732. Gravhällen tycks inte vara bevarad till vår tid, då jag inte kunnat finna den vid besök i Norrbärke kyrka och kyrkogård. Gilius Muhr var, som framgår av Hülpherska samlingen, och av Norrbärke AI:1, s 81v, son till kronolänsmannen Peder Larsson Muhr, död 30 sept 1679 (döddatum enligt domboken 1689) på Smedjebacken i By, Norrbärke sn. Han var på 1650-talet brukspatron på Flohammars bruk (nu Uttersberg) i Skinnskattebergs sn, samt borgare och handelsman i Köpings stad (U). Han pantsatte 1658 Flohammar, och kunde sedan inte återlösa det. Från mitten av 1660-talet var Peder Larsson Muhr bosatt på Smedjebacken i By, Norrbärke sn, och verksam som krögare. Senast 1670 blev han kronolänsman i Norrbärke socken, och han avsade sig då sitt burskap i Köping. Han var gift med Karin Johansdotter, död 1678 på Smedjebacken i Norrbärke sn (kyrkoräkenskaper LIIa:2). Hon var dotter till komministern Johannes Frederici Hedemorensis i Norberg sn (U) och Anna Halvardsdotter från Persbo i Grangärde sn (W). (Se Ekström, Västerås stifts herdaminne II:1, 1971, s 436f). I Norrbärkes dopbok C:1, återfinns fem barn till Peder Larsson Muhr: Beata, dpt 25/7 1666, Peder, dpt 14/7 1667, Lars, dpt 10/10 1669, Maria, dpt 9(?) /10 1670 och Katarina, dpt 19/10 1673.⁴¹³⁶

FRÄMSHYTTAN, SKINNSKATTEBERG

Vid tinget 1654 bjuder Anders Holstensson i Kallmora upp en mängd jordedelar som han inköpt. Han har inlöst Hans Olofsson i Knallasbenning uti Grytnäs socken hans del, och tre av hans systerdelar, enligt ett köpebrev daterat 1626. Han har givit åt Olof Knutsson, på alla syskons vägnar, ett halvt skeppund stångjärn till förbättring. Han har också inköpt, av Per Holstensson i Halvarsbenning som inlöst av Anders Holstensson i Rosendal, en artondel i förenämnda femtedel. Item av Olof Hindersson i Ingolsbenning, dess andel inlöst. Tillika och av Nils i Främshyttan, uti Skinnskattebergs socken, en adertonde del inlöst. Sammaledes och af h Brita i Fantbo. Och af Peder Jönsson i Flängan, köpt hans andel, ytterligare sig tillhandlat af Erich Bengtsson i Hinsebo, hans jordedel i benämnde Kallmora, som är tre nionde? Delar uti en fjärdedel. Sist och utlöst, Johan Persson i Bennebo, Lars i Karbenning, Mats Persson i Olsbenning, h Kirstin i Fragg, h Anna i Livsdal, h Elin i Ösby, h Brita i Sörby, h Karin i Mälby och är samma jord en sjunde del, uti ett fjärdedels hemman. ⁴¹³⁷

JÄRÅN; SKINNSKATTEBERG

Knut Olofsson i Onsjö bjöd upp en fjerdepart i ett hemman i Onsjö, köpt av hustru Marit i Järån vid Skinnskatteberg för 6 fat järn ⁴¹³⁸ ⁴¹³⁹

Lagmansting Kopparbergs län 8 oktober 1646 Ibland andra ärenden som är avhandlade beviste Lars Jöransson i Onsjö och Norbergs socken huruledes hans s fader Jöran Knutsson haver köpt efterskrivne jordedelar nämligen av hustru Märit i Järån och Skinnskattebergs socken all hennes anpart uti Onsjö för fyra fat osmundjärn, av hustru Johanna där sammastädes hennes andel för fyra fat osmundjärn, av Lars Hansson i Åvestbo hans anpart för fyra fat osmundjärn, av Erik Hansson i Västerås hans andel i Onsjö för fyra fat osmundjärn, av Hans Andersson i Gantbo?? Hans del för två fat osmundjärn. Noch haver bemälte Jöran Knutsson köpt av sin syster Anna Knutsdotter hennes anpar för tu fat osmundjärn. Av Olof Knutsson i Bastmora sin broders anpart för tolv fat osmundjärn. Item av Päder Andersson sin broder son uppå sin faders vägnar anpart tackjärn sjutton skeppund. Noch haver han löst av Mårten Knutsson i Fantebo och Skinnskatteberg socken hans anpart för sju skeppund tackjärn och ett skeppund tolv .. stångjärn presenterade merbemälte Lars Jöransson ett synebrev utgivit av fordom lagläsare Anders Andersson den 1 september 1641 förmälade att emellan grannarna i Onsjö /: Lars Jöransson på den ena sidan och Måns Bengtsson samt Erik Persson andra sidan, är beslutat och avdömt det Lars Jöransson med sina consorter skall behålla all den skog och mark som är belägen på södra sidan om Mohreväg, uppå vilket köp faste och synebrev begärtes till vissare attestation att därmed lagligen procederat är, lagmans confirmation som intet kunna förvägras

PER JÖNSSON

Död 1683 i Järån

Hustru: Ragnild Nilsdotter. Död 1675 i Järån.

Hustru: Anna Persdotter. Död 1694 i Järån. Tidigare gift med Tomas Grelsson i Pilbo, Skinnskatteberg

Barn:

Nils Persson. Född 1656 i Järån. Se nedan

NILS PERSSON

Son till Per Jönsson, se ovan. Född 1656 i Järån. Död 1729 i Järån.

Hustru Karin Halvarsdotter. Född ca 1655 i Hedbyn, Söderbärke

Barn:

4138 *Ting i Norberg 1592 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 33*

4139 *Ting i Norberg 1593 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:2 sid 116*

LÅNGVIKEN; SKINNSKATTEBERG

Ekberg, Göran. Långviken i Skinnskattebergs socken. 2018. <https://gorek.se/>

HANS PERSSON

I handlingar 1666-1601.

Hustru:

Barn:

Karin Hansdotter. Gift med Nils Månsson, se nedan.

Elin Hansdotter. Gift med Gösta Olofsson. Se nedan.

Långviken Norra gården Nils Månsson.

NILS MÅNSSON

Måg till Hans Persson, se ovan.

Hustru: Karin Hansdotter. Dotter till Hans Persson, se ovan.

Barn:

Anna Nilsdotter, Gift med Olof Olofsson, se nedan. Död ca 1606 i Långviken.

Brita Nilsdotter

Elin Nilsdotter

OLOF OLOFSSON

Måg till Nils Månsson, se ovan.

Hustru: Anna Nilsdotter. Dotter till Nils Månsson, se ovan.

Barn:

Elin Olofsdotter. Gift med Per Jönsson, se nedan

Israel Olofsson. Död 1641 i Långviken.

Brita Olofsdotter.

PER JÖNSSON

Måg till Olof Olofsson, se ovan.

Död 1679 i Långviken, Skinnskatteberg.

Hustru: Elin Olofsdotter.

Barn:

Karin Persdotter. Gift med Torsten Andersson, se nedan.

Mårten Persson. Se nedan.

Lagmansting 2 oktober 1639 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Uppsala län (C) EXIa:3 (1625-1639) Bild 2280 / sid 197 Mats Jönsson hammarsmed insinuerade ett Albrekt Hanssons dombrev givit i Gränge den 9 januari 1601 på en rödningsplats vid Landforsen den Joen Larsson, Nils Joensson, Peder Arvidsson och Spelbo Pedersson alla i Pedersbo boendes så och Hans Joensson i By hava sålt och upplåtit hans fader s. Jöns Halvarsson hammarsmed till att bygga uppå med sådan förord att han därtill inga vidare intakor eller någon åverkan i skog utan lov göra skulle utan lijtta ått ty med hank och stör där till gripit är, vidare hela rydningsplatsen förnär kunde, // här på begärdes lagmansdom

Lagmansrätten 1642 sidan 158 Torsten Anderssons hemman i Långviken är uppbyggd vid pass över 20 år sedan av Olof Gunnarson genom sin broders Nils Gunnarssons tillåtelse och blev gift till bemälte Långviken. Samma Nilses hustru var bördig till det halva hemman .. och den andra delen hennes syster som var Torstens hustrus moder och efter det Nilses hustru rymde med en annan gift karl bort då kändes hennes del under kronan, som löstes sedan av Torstens svära, den rymdes syster

Gränge socken 15 juni 1668 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:5 (1668-1669) Bild 570 / sid 109 Kom för rätten Torsten Andersson ifrån Långviken och Skinnskattebergs socken fullmäktig av sin svärfader Per Jonsson i Långviken och tilltalte sin hustrus fränder framlidne Mats Jonssons barn i Landforsen och Gränge socken om utlösning för sin arvsrätt som Torsten på sin svärfaders vägnar sade sig vara berättigad till uti Landfors hemman såsom och hammarsmedja vid Marnäs i Ludvika ström. Resolution. Såsom nu här om rannsakades och befanns utav släktlinjen att han förmedelst bördsrätten hade skäl till sin påtalan uti torpet så väl som smedjan, dock eftergav Torsten sin påtalan uti hemmanet och sökte allenast utlösning för sin del uti

smedjan, vilken efter uträkning befanns bestå uti en halv härd skattat efter det pris som smedjan det tid kunna vara värd då Mats Jonsson tog den vid att bruka, nämligen 280 daler kmt var uti Torsten intresserade och nu fordrade för 7 systerdelar nämligen 3 bröders såsom Per, Lars och Knut Jonssons samt en systerdel Brita Jönsdotters a 40 daler systerdelen skattad, varför såsom Mats Jonssons barn icke kunde bevisa någon lösning förr vara tagen, så dömdes Torsten till sin pratention om utlösning berättigad och hava makt till att söka den hos vilken han bäst gitter och förmår, och svara sina medarvingar för de delar dem och bör njuta utur bemälte halva härds skattning, dock där arvingarna vidare pratendera kunna någon högre eller rättare pris på smedjan, så söka där om vidare kongl bergs kollegi tillstånd hos bergmästaren

Norrbärke 20 januari 1675 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Kopparbergs län (W) EXIe:2738 (1672-1675) Bild 3700 / sid 359 uppböds första resan / två elftedelar i en halvhärd i Marnäs smedjan som Torsten Andersson först på sin svärfaders vägnar Per Jönssons i Långviken och Skinnskatteberg förhandlat till Lars Liten emot 96 daler koppmt och där på av honom något uppburit, men sedermer av landsdomaren Johan Norlind som Liten där uthandlat helt utförlikt: var på Torsten givit köpeskrift den 25 juli 1674 – Än andra 2 elftedelar i samma härd som en man Lars Jönsson benämnd bonde i Gästrikeland tillfallne är i arv efter dess fader hammar.Jöns i Landforsen var på hans måg Olof Hanssons broder uti Skinnskatteberg Jöns Hansson efter fullmakt uppburit har 6 skp synt stångjärn och där emot givit köpeskrift på hamnardelen den 24 juli 1674. Noch två elftedelar sal Knut Jönsson i Norberg fordom tillfallna i arv uti samma smedjehärd för vilka Knuts måg Johan Olsson profoss med dess hustru bekommit hava 80 daler kmt köpeskriften dat den 1 juni 1674

Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Västmanlands län EXIa:12 (1591-1679) Bild 15620 / sid 622
Lagmansting 12 juli 1675 Vid för detta varande häradshövdingens Erik Erlandssons av Skinnskatteberg d 19 augusti 1661 givna fastebrev det ärlig och beskedlig Torsten Andersson i Långviken hade köpt av Mårten Persson ibm ett stycke jord beliggandes vid Grahsjön och givit honom därför stångjärn 4 ½ skeppund och tackjärn 2 skeppund, item med häradshövdingens Johan Norlinds givna fasta dat Skinnskatteberg d 9 juni 1675 att bemälte Torsten Andersson i Långviken då var tillskaffat halva Mårten Persson i Långvikens fasta egendom ibm beståendes uti hus jord skog hytta och hytteström med alla tillhörigheter i våto och torro för femhundraåtta daler 8 öre kmt 14 skeppund 13 lsp tackjärn och tvåhundrafyrtion små stigar kol som han till några dess creditorer riktigt betalt haver vilket köp och fast uppå begäran confirmerades.

Långviken Per Jönssons måg Torsten Andersson

TORSTEN ANDERSSON

Måg till Per Jönsson, se ovan. Född ca 1613 i Västerby, Söderbärke. ⁴¹⁴⁰ Troligen son till Anders Nilsson i Västerby. Död 1692 i Skinnskatteberg.

Hustru: Karin Persdotter. Vigda 1639. Född ca 1615 i Långviken, Död 1677 i Långviken. Dotter till Per Jönsson, se ovan.

Barn:

Karin Torstensdotter. Född 1640 i Långviken. Död som liten.

Elina Torstensdotter. Född 1641 i Långviken

Anders Torstensson. Född 1644 i Långviken. Död 1724 i Långviken.

Per Torstensson. Född 1646. Förmodligen död som ung.

Anna Torstensdotter. Född 1647 i Långviken. Död 1680 i Långviken.

Marita Torstensdotter. Född 1650 i Långviken. Död 1651 i Långviken.

Olof Torstensson. Född 1652 i Långviken. Död 1727 i Långviken.

Kerstin Torstensdotter. Född 1654 i Långviken. Död 1723 i Långviken.

Sara Torstensdotter. Född 1656 i Långviken. Död 1695 i Vetterskoga, Skinnskatteberg.

Karin Torstensdotter. Född 1659 i Långviken. Död 1728 i Brandbo, Västanfors.

Brita Torstensdotter. Född 1668 i Långviken. Död 1719 i Fagersta, Västanfors

Långviken Per Jönssons son Mårten Persson Wira

MÅRTEN PERSSON WIRA

Son till Per Jönsson, se ovan

Hustru:

Barn:

4140 Enligt dödboken Skinnskatteberg 1692

MORTORP, SKINNSKATTEBERG

1609 Kom Peder Holstensson i Halvarsbenning och gav tillkänna hur hans fader Holsten Persson hade köpt en brodersdel ibidem av sin brodersson Anders Larsson samt alla hans syskon för 8 fat osmund järn. Nu stod samma Anders och fastade samma köp.

Nu stod förnämnde Anders på sin faders vägnar fastade och uplått sin brodersson en systerdel i Åvestbo för 4 fat, vilken del Holsten köpt av sin dotter hustru Ingeborg i Moren på Skinnskatteberg. ⁴¹⁴¹

4141 *Ting i Norberg 1609 (Renoverad dombok). Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 383*

SIMONSBO, SKINNSKATTEBERG

Joel Ericsson, död 1628 i Fragg, Norberg. Ägde halva Mellangården, 1/4 mantal. Är möjligen son till Eric Persson, som skattade för hemmanet åren 1600-1607 och efterträdde Jöran Finne. Joel Ericsson skattade från 1608.

Hustru: Kerstin

Barn:

Eric Joensson. Död 1667 i Fragg. Troligen barnlös

Per Joensson. Se nedan.

Sara Joensdotter. Gift 1654 i Simonsbo, Skinnskatteberg, med Per Matsson.

UGGELFORS, SKINNSKATTEBERG

1596 Kom Olof Henriksson i Gläfsse och klagade över några mellan gåvor, som skulle vara utlovade emellan det gamla byte som Olof Jopson i Hagge och Knut Olofsson i Uggelfors, gjort hade för 45 år sedan, vilka mellangåvor var 17 fat järn och 1 par oxar och efter intet bevis fannas vad utgivit var eller ej dömdes har intet på ⁴¹⁴²

WIDIK NARVESSON

Född i Hagge, Norrbärke. Död 1636 i Övre Uggelfors. Son till Narve Jåpsson.

Hustru: Ingrid. Född i Hägernäs, Ramshyttan. Död 1648 i Uggelforsen.

Barn:

Elin Widchsdotter. Född ca 1606 i Övre Uggelfors.

Åkerbo härad 1606 Widich Narvesson lade fram i rätten ett vist och klart köptebrev att han hade köpt af Erich Larsson Öfre Uggelforsen för 33 skeppund tackjern och begärde der fasta breff på, vilket honom blev beviljat och mer när samma torp lagbudet och lagståndet ⁴¹⁴³

Yttre Uggelforsen

HANS KNUTSSON

Född ca 1616. Död 1671 i Ytter Uggelfors.

Hustru Elisabet Jacobsdotter. Vigda 1641. Född ca 1620 i Krabo, Skinnskatteberg. Död 1662 i Ytter Uggelfors.

Barn:

Marita Hansdotter. Född 1643

Karin Hansdotter. Född 1647

Knut Hansson. Född 1648. Se nedan.

Jacob Hansson. Född 1652.

Lars Hansson. Född 1655.

KNUT HANSSON

1648 i Uggelforsen. Död 1722. Son till Hans Knutsson, se ovan.

Hustru Elisabet Larsdotter. Född 1652 i Övre Darsbo, Skinnskatteberg. Död 1724 i Uggelforsen

Barn:

Lars Knutsson född 1675

Hans Knutsson född 1678

Elisabet Knutsdotter född 1680

Sara Knutsdotter född 1681. Gift 1704 med Lars Jacobsson f.1682 i Sör Tuling, Hed socken.

Karin Knutsdotter född 1685. Gift 1710- med Per Jacobsson f.1683 i Simonsbo, Skinnskatteberg

Jacob Knutsson född 1688. Gift 1717 med Sara Matsdotter f.1699- i Sundbo, Västanfors.

Elisabet Knutsdotter född 1691. Gift 1714 med bergsman Hans Larsson f.1681 i Godkärra, Skinnskatteberg

Knut Knutsson född 1695

Dödbok 1724: Elisabet Larsdotter Avl Knut Hanssons änka i Yttre Uggelforsen är född i Öfura Darsbo år 1652 d 2 febr Fadern var Nämndemannen Lars Ersson Modern Elisabet Olsdotter väl uppfostrad för sina föräldrar till år 1674 då hon var 22 år med sin för detta avlidne man Knut Hansson i Uggelforsen med honom sammanlevat uti 48 år kärlek ägt 4 söner och 4 döttrar därav en son och 2 döttrar äro döda 1722 blev hon änka varit en stilla och gudfruktig flitig hustru samt alltsedan var 14 dagar till sängen fick

4142 Ting i Norrbärke 1596 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 72

4143 Ting 1606 Svea Hovrätt Västmanlands län EXIe:2253 sid 581

nattvard dödde d 29 febr begr

Dödbok 1722: Knut Hansson Bergsman ifrån Uggelforsen född därsamma år 1648 d 6 okt Fadern var Bergsmannen Hans Knutsson Modern Elisabet Jacobsdotter ifrån Darsbo lärt skrivam på sitt 26 år äktenskap med sin nu efterlevande maka Elisabet Jacobsdotter från Darsbo med henne levat i 46 år äktenskapet välsignat med 4 söner och 4 döttrar som av 1 son och 2ne döttrar äro döda, han har varit en christelig man haft god hälsa till sista året dödde den 29 maj begr 8 juni åldern är 73 3/4 år

BYSALA, HED

SIGFRID HERMANSSON

Son till Herman Jonsson och Brita Torstensdotter i Sörbo, Söderbärke

Hustru:

Barn:

Olof Sigfridsson

1609 Blev av sagt att Per Sannersson i Gunnilboda skulle betala Sigfrid i Bysala 6 hun:dt järn som han hade lovat emellan hästebyte till nästkommande Mormäso eller böta för häradshövdinge dombrott ⁴¹⁴⁴

Vid ett tillfälle tvingade Petter von Benningen några bergsmän att föra varor från Malma kapell till Färna bruk. Två drängar fick i uppdrag att frakta två åmar vin i en eka. En av dessa, Olle Sigfridsson ⁴¹⁴⁵ son till Sigfrid Hermansson i Bysala, omkom då ekan i hårt väder stötte emot en påle i vattnet och sjönk. Petter slog ifrån sig anklagelserna om ansvar och berättade att han var tolv mil därifrån då det inträffade. Vid tinget (ej återfunnet) då saken rannsakades, fick inte Petter lämna tingsstället förrän han hade förlikts med drängens fader. ⁴¹⁴⁶ En försvärande faktor var att Petter hade befallt att denna försla skulle ske en söndag under högmässan. ^{4147 4148}

Ting i Skinnskatteberg 1622: Bysala i Malma socken den Västra gården 1 markeland jord uppbjöds 3 gången ⁴¹⁴⁹

Skinnskatteberg 20 juli 1640 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Södermanlands län (D) EXIe:1106 (1640) Bild 1770 / sid 169 Olof Andersson i Bysala gav tillkänna att en knekt Peder Jonsson i Gunnilbo skulle slagit honom med en sten uti hans smedja på hans arbete, avsades att han skall//

Ting 1688: Nils Persson i Tunkarlsbo kärade till samtliga Sörboborna, om den halvdel i skogen under Tunkarlsbo som de försvara och nyttja, uppståndes den förra den höra sitt hemman till efter bytesrätt, och haver sig saken sålunda:

Sahl Herman Jonsson i Sörbo hade följande barn: Halvar Hermansson i Sörbo i Södergården, Hans Hermansson ibm, Olof Hermansson ibm, vilkens änka Hans Olsson sedan fick, Lars Hermansson i Norrgården i Sörbo, Sefer Hermansson i Bysala, Per Hermansson i Nähla, Hust Cherstin Nils Larssons hustru i Tunkarlsbo, Hust Anna Anders Nilssons i Västerby, hustru Karin Holsten Perssons i Vad, hust Marit Kjellfast Nilssons i Livsdal.

Under bytet syskonen emellan Anno 1623 äro döttrarna hust Christin och hust Anna wordne opdragne Tunkarlsbo och Huggnora täkten i utbyte utur Sörbo, och same hust Cherstin med sin man Nils Larsson genast flyttat till Tunkarlsbo som då var ett ringa torp och det begynt oparbeta och bättra, men hust Anna hade suttit i Västerby, dit hon tillförne är worder gift. Härefter hava såsom tyckes likt vara sörborna sig ångrat i arvskiftet och så avtalat att hust Anna skulle behålla sin del och börd kvar i Sörbo och vara där lika rättigad med dem andra efter de hade lika skog, och hava de sedan begynt bygga hytta och smedja i Tunkarlsbo ström, jämväl Anno 1633 d 23,24, 25 sept haft en jorderansaknings och extra synerätt emellan sig uti Sörbo, och då vordet med mågen Nils Larsson, att han skulle behålla allt Tunkarlsbo inom dess hägnader och halva skogen därtill.

Men den andre halve skogen såsom och Huggnoratörpet, det och kallades Huggnora täkten skulle höra de andre Sörboarvingarna Samptl till, såsom Judicial Instrumentet utviser. Härefter haver Anders Nilssons hust Anna Hermansdotters son i Västerby Jon Andersson bytt jord i jord med sin farbroder Olof Nilsson i Västerby, så att Olof har avträtt till Jon sin börd och brodersdel i Västerby, däremot åter Jon dersom honom updragit sin morsarvsrätt och börd uti Sörbo som häradsrättens confirmationen utvisar av Anno 1652 d 31 jan och Lagmansdomfirmationen av den 18 aug 1657, denne Olof Nilsson till förnöje, de andre Sörboarvingarna opdragit boställe åter uti Tunkarlsbo ihop med Nils Larsson, där han röjt och optagit sig ett hem straxt vid det gamla hemmanet och är blivit därför förhöjt i skatten hemmanet $\frac{1}{4}$. Och gjorde Nils Larsson och Olof Nilsson sedan lika skatt. Vid detta ... hava Sörborna och inträngt Olof Nilsson i Skogen med Nils Larsson, att de bägge tillhopa lika mycket den hälften som Nils Larsson tillvittrad är Anno 1633, häröver Nils Larssons dotter hust Cherstin och dess man Erik Persson så och hust Karin Ersdotter på sin mans Lars Nilssons vägnar klagade, att dem ett sådant

4144 Ting i Skinnskatteberg 7 juli 1609 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2253 sid 618

4145 Svea Hovrätt, Huvudserie [Liber causarum], SE/RA/420422/01/E VI a 2 aa/1 (1615), bildid: A0067920_00209

4146 Svea Hovrätt, Huvudserie [Liber causarum], SE/RA/420422/01/E VI a 2 aa/1 (1615), bildid: A0067920_00189

4147 Svea Hovrätt, Huvudserie [Liber causarum], SE/RA/420422/01/E VI a 2 aa/1 (1615), bildid: A0067920_00200

4148 Ekberg, Göran. Fogden Petter von Benningen. 2019. <https://gorek.se/artiklar.html>

4149 Ting i Skinnskatteberg 1622 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2254 sid 800

Bysala Östra gården

Ting i Skinnskatteberg 10 mars 1625 Kom för rätten Anders Påfwelsson och gaf tillkänna att han och hans halvbror Salomon Larsson de ägde tillsammans ett hemman i Bysala i den östra gården och hade han inlöst af andra sina medarvingar som han nu åtte men ett öresland hade han ärft efter sin moder efter samma hemman war både hans och hans broders fastaq möderne. Nu vill han gärna hava fastebrev på 5 öre och brodern måtte lösa de 2 örensland till den tredie som han och efter sin moder ärft hade. Sades att de woro båda lika när de skulle bryta mitt i tu eller och en allenent behållet.

4150 *Ting i Söderbärke 9-10 jul 1688 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2748*

4151 *Ting i Söderbärke 1688 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:2 Bild 1580*

GETBRO, HED

PER (PETTER) LARSSON JERNSTRÖM

Skrivare vid Flena Undre hammare 1688-1693. Senare bosatt i Getbro, Hed. Död 1720. 55 år gammal.

Hustru: Brita Persdotter Bjugg. Dotter till Per Matsson Bjugg i Gunnilbo by.

Barn:

Margareta Persdotter. Född 1696. Död 1773 i Färna, Gunnilbo. Gift med Hans Eriksson Stockhaus och Hans Classon.

Petter Persson Jernström. Född 1702 i Getbro. Död 1763 i Getbro. Gift med Christina Göransdotter Karth från Spjutsbo, Norrbärke ⁴¹⁵²

Johannes Jernström. Född 1708 i Getbro. Död 1785 i Västansjö, Hed. Gift med Susanna Eriksdotter Stockhaus.

Skinnskattebergs häradsrätt hösttinget 1698 § 12 Den bördsrätt uti Västansjö som Erik Hansson i Flena, Johan Esbjörnsson Olof Eriksson i Räfte och Hindrik Hansson på sina hustrurs vägnar upplåtit och transporterat d 22 oktober 1698 till sin svåger Sr Petter Järnström att inlösa de creditorers fordringar som hemmanet häftar för blev intecknat ⁴¹⁵³

4152 Hellerström, Erik: Bergsmanssläkten Karth. Släkt och Hävd 1962:1 sid 29-53

4153 Ting i Skinnskatteberg 1698 (Renoverad dombok) Västmanlands län EXIe:2299 sid 110

KARMANSBO, HED

Nedanstående från:

Ekberg, Göran: Karmansbo i Hed socken – den tidiga historien. 2020. <https://gorek.se/artiklar.html>

ERIK FRANSSON

Hustru: Marit Halvarsdotter. Dotter till Halvard Persson i Sörvik, Grangärde och sondotter till Per Henniksson i Vad, Söderbärke.

Barn:

Hans Holstensson i Vad beviste med goda skäl föranledes han 1612 haver köpt en systerdel med all dess lägenhet i förbenämde Vad utav sin syster Kirsten Holstensdotter för 4 fat osmundjärn. 1625 av sin systers man Olof Nilsson i Tunkarlsbo, såsom och av den andre sin systers man Hans Persson i Nor, ...

1631 har benämnde Hans Holstensson sig tillbytt och köpt dessa hemmansdelar i förbenämnde Vad, Lars Halvarsson i Moren för en brodersdel, Nils Eriksson i Starbo för 1 systerdel, Lars i Norrbo i Grangärde för 1 systerdel. Erik Frantzson i Karmansbo för 1 systerdel, hustru Kiersten i Norsa i Munktorp för 1 systerdel, Per Halvarsson i Sörvik för 1 brodersdel, H Sara Sahl Johan Halvarssons i Sörvik bytt jord med Hans Holstensson i Vad, Per Larsson med jord igen i Sörbo förnöjt haver, H... Halvarsdotter i Sörvik för 1 brodersdel, ⁴¹⁵⁴

1621 Ransakning om Karmansbo där dokument från 1479 och 1484 nämns ⁴¹⁵⁵

Tingsärenden från Gösta Ekberg ⁴¹⁵⁶

Skinnskatteberg 5 oktober 1610 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Västmanlands län (U) EXIe:2253 (1593-1632) Bild 690 / sid 637 blev av sagt att Erik Frantzson vid Fren//hammar skulle betala Hans Johansson 1 tunna havre för hans häst hade gjort honom skada uppå hans havreåker.

Skinnskattebergs häradsrätt 5 oktober 1610: Stod ännu in för rätten Per Olsson och fastade Johan i Karmansboda all sin del i Tåkten för 1 skeppund stångjärn och dömdes det ifrån Erik Fransson och till Johan i Karmansboda och lovades där uppå fastebrev. Sattes konungens fred emellan alla dem som bo i Karmansboda och Erik Fransson att vilken dera eller deras hustrur den andra giver orsak till tråto eller med ord eller gärningar överfaller skall hava förverkat 40 daler.

Skinnskatteberg 8 juni 1613 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Västmanlands län (U) EXIe:2253 (1593-1632) Bild 1140 / sid 682 Klagade Påvel hammarsmed till Erik Frantzson att hans hustru hade skällt hans hustru för en korvatjuv och sagt när båda hustrurna voro oense uppå kyrkovalen och sloges uppå kyrkogården då skulle Erik Frantzons hustru säga/ ja gack och slicka dig om munnen efter korven du stal/ och nu svarade Påvels hustru att deras piga gav henne korven när hon var där och skötte henne i barnasäng och gick hem, men Erik Frantzons hustru nekade därtill och efter pigan icke var tillstädes sköts det opp till nästa ting

Skinnskatteberg 23 februari 1614 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Västmanlands län (U) EXIe:2253 (1593-1632) hustru att hon hade stulit en silverring ifrån hennes systersman Per Jonsson till vilket Erik Frantzson svarade att Per Jonsson det själv bestå vill och vill till nästa ting hava honom själv tillstädes eller hans fullkomliga bevis Avsades att Pål hammarsmed skulle igen giva Erik Frantzson en so dog för en daler för hans hund hade ihjälbitit henne, såsom och hade samma hund ofärdigt och illa sargat Marcus i Bäckes svin, avsades att hunden skulle bindas eller nederslås och Pål saker// 6 öre

Skinnskatteberg 5 oktober 1610 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Västmanlands län (U) EXIe:2253 (1593-1632) Bild 700 / sid 638 Satte konungen fred emellan alla de som bo i Karmansboda och Erik Frantzson att vilken däre eller deras hustrur den andra giver orsak till tråta eller med ord eller gärningar överfaller skall hava förverkat 40 mark
Skinnskatteberg 3 januari 1615 Svea Hovrätt -

⁴¹⁵⁴ Lagmansdombok Svea hovrätt Uppsala län EXIa:4 sid 236

⁴¹⁵⁵ Ting 1621 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2254 sid 790

⁴¹⁵⁶ www.gorek.se

Advokatfiskalen Västmanlands län (U) EXIe:2254 (1593-1632) Bild 500 / sid 742 samma tid kom för rätten Peder Halvardsson i Södre Godviken uti Gränges socken och klagade till Erik Fransson vid Lillehammaren efter tre silverskedar som han haver fått honom att gömma när han var med honom uti bönemål (frieri) var till Erik haver alltid honom svarat att de brunno upp när det brann för honom. Vilket han icke ville hålla med sin ed. Blev förlikta att Erik skall giva honom penningar 8 daler.

Skinnskatteberg 3 januari 1615 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Västmanlands län (U) EXIe:2254 (1593-1632) Bild 510 /sid 743 hustru Marit Erik Franssons vid Lillehammaren kom fram med desse efterskrivne dannekvinnor till att fylla ed för de 2 mark penningar som Bastian i Jönsarboda vitte henne för senaste tinget. Som är hustru Lisbet, Jöns Arvidssons i Bysala och hustru Brita i Bäck, samt hustru Anna i Bysala och Bastian kom intet tillstådes, varför blev hon av nämnden frisagd

Skinnskatteberg 11 november 1619 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Västmanlands län (U) EXIe:2254 (1593-1632) Bild 710 / sid 763 Olof i Bäck talar efter ett ängestycke som Erik Fransson haver köpt utav hustru Karin i Spadebo för penningar 15 daler. Och efter Lasse i Spadebo förmenar sig vilja hålla lagmanssyn på Spadebo ägor skall Erik Fransson behålla ängestycket till dess synmän komma och säga honom det ifrån

Kom och nu för rätten en hammarsmed Erik Fransson fastade sålde och upplät med hand och mun Anders Hindriksson ett ängestycke hårt när Bäck beläget som och lyder till Bäck därför skall han giva honom igen sina utlagda penningar tio mark och till förbättring 3 daler penningar till fulle åtnöje och däremot skall förbemälte åter lyda och ligga oppunder Bäck igen. ⁴¹⁵⁷

Skinnskatteberg härad 26 februari 1624 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Västmanlands län (U) EXIe:2254 (1593-1632) Bild 1390 / sid 831 uppbjuder Lasse Hindriksson borgare i Arboga förste gången lagligen Erik Franssons hammar som är belägen uti Malma fjärdingen, Snavelshammar benämnt, item haver han och köpt en bodevall i Skedvi socken belägen av Anders Olofsson i Avestaboda dem samma uppbudes här och första gången lagligen item mera så haver han köpt ett torp Västanhede benämnt av Anders i Västanhede för rede stångjärn åtta skeppund.

1626 Kom för rätten Erik Fransson som Lasse Hindriksson hade för någon tid sedan försålt Frölichs hammar eller och Snavelshammar med de tillägor som han därtill köpt haver och gav tillkänna att ehuru väl han hade sålt Lasse Hindriksson samma hammar så ville han icke rygga sitt köp utan stånda och bliva vid sitt köp men hans bröder de ville förneka honom att giva ... däruppå . Dömde nämnden att köpet bör gå för sig och icke tillbaka och att honom skulle givas fastebrev alldenstund han hade sina penningar utgivit hemmanet war lagsbjudit och lagståden och med allan rätt fullfölgt och willa han hava sådt sine bröder skulle han det förr hafva sina bröder hembjudet förän främmande ⁴¹⁵⁸

Skinnskattebergs häradsrätt 6 februari 1626 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Västmanlands län (U) EXIe:2254 (1593-1632) Bild 1840 / sid 875 dömde nämnden att Lasse Hindriksson skulle bekomma fastebrev på den hammar som han av erik Fransson köpt haver för penningar 100 daler tre alnar kläde och ett trimpas tröja , märke hans bröder vill icke samtycka

Skinnskattebergs häradsrätt 8 augusti 1631 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Västmanlands län (U) EXIe:2254 (1593-1632) Bild 2120 / sid 903 Erik Fransson i Karmansbo haver med våld och motvillighet utan föregången syn eller dom hava nerrivit damluckorna emellan bägge Anders Henrikssons hammare den ena haver han som en pant den andra är hans egen, blev dömt och av sagt att han skulle betala skadan och böta 40 mark

Skinnskatteberg 10 april 1635 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Västmanlands län (U) EXIe:2256 (1635) Bild 1180 / sid 110 Erik Olsson i Köping anklagade Erik Fransson i Karmansbo att han skulle hava tagit ett and lass hö och ett lass havrehalm, fem kärvar långhalm, vilket Jöran Olsson hans broder skulle igenfunnit hos bemälte Erik Fransson. Då där om rannsakades svarade Erik Fransson att hans hustru broder Henneka i Sörvik i Gränge socken haver det fört till honom och haver det köpt i Norsa i Munktorp socken utav sin syster och efter bemälte Henneka icke var så när att man kunde få honom till rätta därför sattes hans egendom i arrest tills han personligen kom ner tillstådes och swarade ⁴¹⁵⁹

Skinnskatteberg 10 april 1635 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Västmanlands län (U) EXIe:2256 (1635) Bild 1180 / sid 110 Olof Nilssons tjänare lade uti rätten en skriftlig berättelse förmälandes att den 8 mars var Erik Franssons son en pojke Mårten benämnd funnen med skrinda häst hacka och skovel vil Olof Nilssons hammar och skulle stjäla kol och föra dädan då de pojken rannsake och förhört skulle Mårten bekant för dem att fadern Erik Fransson skulle befallt honom draga dit och bland annat sagt åt honom: vakta dig väl för skrivaren, jag vill icke han skall få veta för allt det jag äger, item skulle han sagt att hans broder Halvar skulle trugat honom draga med, Item skulle han ock bekant att Torsten och Wernick hans bröder skulle hava stulit i vintras som han kunde minnas till 15 st: på tre resor, då frågades varför de så strax släppte honom lös och icke togo fadern eller någon annan i löfte till

4157 Ting i Skinnskatteberg 7 aug 1622 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2254 sid 805

4158 Ting i Skinnskatteberg 6 feb 1626 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2254 sid 875

4159 Ting i Skinnskatteberg 1635 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2256 sid 110

nästa ting, Svarade Pär Andersson att han // i löfte till nästa ting Svarade Pär Andersson att han mente sig alltid kunna få igen honom blev av sagt att pojken skall antagas och tingföras.

Skinnskatteberg 22 juni 1635 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Västmanlands län (U) EXIe:2256 (1635) Bild 1380 / sid 130 rannsakades åter igen om Erik Fransson välb Fru Annas bonde på Valstad vilkens son och övermaga var den där och befunnen var med skrinna och häst och skulle stjäla kol ifrån Peder Andersson Olof Erikssons skrivare, så bekände nu pojken Mårten att fadern intet haver bedit honom draga dit utan det han tillförne haver sagt det bekände han sig hava gjort i den mening att han intet skulle få hugg av dem och oansett Erik Fransson icke bekant att han haver befallt pojken köra dit dock likväl kunde han därför icke frias, blev för den skull av sagt att bemälte Erik Fransson skall betala femton stigar kol och böta 40 mark. // och pojken slita ris

Skinnskatteberg 7 maj 1645 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Örebro län (T) EXIe:1785 (1645) Bild 2630 / sid 246 Bengt Svensson smed i Golby i Köpings socken besvärade sig över Erik Fransson i Karmansbodatorp den haver varit i hans tjänst och vill ingen riktig räkning med honom göra, att de kunde bliva väl åtskilda, Blev av sagt att de skola taga gode män över sin räkning som likviderar dem emellan

Skinnskatteberg 24 april 1648 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Kopparbergs län (W) EXIe:2724 (1648) Bild 340 / sid 663 framträdde för rätten Jon i Spabo och sig besvärade över sin styvfader Erik Frantsson i Karmansbotorp i det han tillägnar och tillväller sig allt för stor fördel av det som är allenast ¼ hemman, att han dock måste utlagga och utgöra utlagorna som och stå för gäst och gångande, begärte alltså rätten ville se på en sådan obillighet. Detta hemställes uti rättens betänkande, vilka besluto att alldenstund de prövade, Jon icke kunna bliva behållen med en så stor fördels aftalande och avläggande och likväl ligga för alla utlagor, knekt och annat ty skall Erik Fransson antingen själv bruka hemmanet och göra utlagor eller och här efter avstå med sådant fördelstagande

VÄSTANSJÖ, HED

LARS HANSSON

Son till Hans Lorentsson i Gunnilbo by.

Hustru:

Barn:

Mats Larsson. Född ca 1633. Död 1707 i Gunnilbo by. Gift med Margareta Larsdotter. Dotter till Lars Olofsson i Flena Vreten. Vigda 1662.

Margareta nämns som Lars Olofssons dotter 1662 (fb, dopvittne 26/1) och Mats Larsson säljer 1702 sin hustrus arvedel i Vreten till svågern Per Larssons arvingar (dmb).

Hon nämns som Mats hustru 1680, 82, 91 och 97 (fb, dopvittne) men dessemellan kallas hustrun Margareta Persdotter (1685, 87, 88, 91, 94 och 95). Antingen felskrivningar eller två Mats Larsson i samma område. ⁴¹⁶⁰

Lantmäteriet Västmanland 19-GUN-52 sidan 18

*För allom // som detta mitt öppna brev händer förekomma bekänner jag Lars Börgesson Hvass häradshövding över Norrbo och Vangsbros härader samt Norberg och Skinnskattebergslager att år efter vår herres och frälsares Jesu Christ högeliga födelse ett tusend sjuhundrafforton på den sjuttonde dagen i februari månad då jag höllt laga vinterting med allmogen av Skinnskatteberg tingslag uti Skinnskattebergs sockenstuga // bergsmannen ärlig och beskedlig Erik Hansson i Lorentztorp genom sin son Hans Ersson anmäla och bevisa det han icke allenast förlängst och d 7 mars anno 1686 hade lossat och sig tillhandlat av dess syster Brita Hansdotter och hennes man Sven Anderson i Solmyra hennes efter fadern Hans Lorentsson arvligen tillfallna systerdel eller en adertondel uti halva hemmanet östra gården i Gunnilbo, både i hus, jord, åker, äng, skog och flera appertinentier för etthundra åttio daler kopparmynt som i köpskriften tillstod vara därför uppbudne jämväl d 26 maj Ao 1687 av **brodern Lars Hansson i Västansjö** för 400 daler kopp mt inlöst hans arvliga broderdel eller en niondedel uti halva hemmanet Östra Gunnilbo och en sjundedel i en femtondedel av halva hemmanet Väster Gunnilbo med alla dessa gårdars tillhörigheter. På vilka bägge köp riktig lagfart följt // jämväl d 30 januari 1713 sedan delningen i likvidationen och uträkningarna i september 1696 // och nyligen 2 september 1711 samtliga framlidne Staphan Hanssons i Gunnilbo barn och arvingar nämligen Erik, Lars, Hindrik och Per Staffanssöner, samt å dottern Malins vägnar dess morbroder nämndeman Erik Hansson i Flena och för Hans Staffanssons omyndiga barn farbroderns Erik Staffansson uti en särskild köpeskrift försålt till // deras farbroder och faderfaderbroder Erik Hansson i Lorentztorp Staphan Hanssons broderdel eller en niondedel uti halva hemmanet Östra Gunnilbo för 400 daler koppmtt den de ävenväl hava kvitterat. // varför Erik Hansson som därutinnan äger sin egen ärftliga bröder eller niondedel och således inalles sju adertondelar uti Östergunnillbo lät anhålla om tingsrättens stadfästelse // att ovannämnde Erik Hansson i Lorentztorp samt dess hustru barn och efterkommande arvingar äga med dessa sig tillhandlade fem niondedelar uti Östra gården Gunnilbo, att nu och i evärdliga tider styra och råda både i hus och jord åker och äng, // dock vad beträffar den köpta lilla del i Västra Gunnilbo så bör därför av den som stora delen i samma hemman besitter tagas lösen / Östra Gunnilbo d 14 augusti 1715*

HENRIK HANSSON

Son till Hans Halvarsson i Österflena. Född 1664 i Österflena. Död 1710 i Västansjö. Soldat.

Hustru: Margareta Larsdotter. Född 1667 i Kedjebo, Gunnilbo. Död 1745 i Bysala, Hed

Barn:

Till följe av sista tings resolution av den 16 mars innevarande år haver hammarsmeden mäster Samuel Nilsson vid Gunnilbo kyrka till detta ting instämt sal Lars Hanssons mågar Hindrik Hansson och Johan Esbjörnsson i Västansjö ⁴¹⁶¹

Dödbok: Soldatänkan ifrån Bysala hustru Margareta Larsdotter född i Gunnilbo församling och Kedjebo. Fadern

4160 Brev från Sven Eric Södergren till BM Sohlström 2002

4161 Ting i Skinnskatteberg 8 okt 1695. Svea Hovrätt Västmanlands län EXIe:2296 sid 716

hammarsmed Lars Larsson, modern hustru Margareta Matsdöter född 1663 i november. Varit hemma hos sina föräldrar ständigt tills hon år 1692 ingick äktenskap med Henrik Hansson i Västansjö med vilken hon under 18 år sammanlevt. Avlat och fött 6 barn, 2 söner och 4 döttrar av vilka 1 son och 2 döttrar efterleva. 81 år

1619 Bengt Olofsson i Amundebenning i Våla socken kom för rätten och gav tillkänna att han och Olof Ersson uti Erlandsboda haver för någon tid seda gjort jordesifte uti så måtto att Olof Ersson bekom utav Bengt Olsson all den arvejord som honom var arvligen tillfallen uti Erlandsboda och Bengt Olsson haver bekommit igen utav Olof Ersson all den jord som honom var arvligen tillfallen uti Amundbenning vilket haver varit en treding. Därmed Olof Erssons arvingar gävo sig tillfreds att det jordbyte som de gjort hava skall stadigt och fast att vara. ⁴¹⁶²

13 feb 1615 kom nu Anders Eriksson i Djupnäs i Våla socken framlade en bekännelseskraft i rätten innehållandes huru han hade köpt Djupnäs av efterskrivne, först av Erik Hermansson i Nykärsbo i Malma socken en del för 2 skpd tackjärn, av Erland Stephansson i Köping för 800 samt och hans syster h Gertrud Stephansdotter och i samma järn sin del. Av Marit Hermansdotter i Erlandsbo i Odensvi fjärdingen för tackjärn 1 skpd. Olof Hermansson i Naddebo för sin del tackejärn 1 skpd, Nils Hermansson för sin del uppburit en ko, Lasse Vilkenesson i Åvestbo för sin del i Djupnäs uppburit stångjärn 1 skpd tackjärn 1 skepp, Anders Vilkenesson i Åvestbo för sin del uppburit osmundjärn 1200. En silversked för 3200. Av hu Karin Vilkenesdotter i Fantebo för sin del i Djupnäs 300 osmundjärn – 200, H Martas arvingar i Bastmora som är Peder Eriksson, Olof Eriksson, Olof Larsson, Mårten Larsson, Olof Eriksson i Gärsbo i Färnebo socken 3 fat osmundjärn för deras del. Lasse i Bro i Färnebo för sin del stångjärn 1 skeppd. Måns i Håkanbenning, Simon i Bjurfors samt deras måg Olof i Bjurfors för deras del ett fat osmundjärn- 100 Olof Larsson i Granby i Kolbäck socken uppburit osmundjärn 3 fat - 100 ⁴¹⁶³

LARS PERSSON

Son till bergsman Per Larsson i Vreten Västerflena, Gunnilbo. Född 1674. Död 1755 i Västansjö, Hed
Hustru: Sara Hansdotter Gropp

Dödbok Hed 1755 begrofs stålsmedsmästaren Lars Pehrsson ifrån Västansjö, född i Flena Vreten d 13 september 1674. Fadren bergsmannen Peter Larsson, modren Lena Matsdotter. Efter döpt och wid arens tilltagande i christendomskunskapen undervisad, gifte sig 1699 med sin efterlefwande maka Sara Hansdotter Gropp, egt med henne 9 barn, 2 söner 7 döttrar af hwilka 1 son och 4 döttrar lefwa. Lefwat stilla.

4162 *Ting i Skinnskatteberg 11 nov 1619 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2254 sid 764*

4163 *Ting i Norberg 13 feb 1615 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 575*

ERLANDSBO, GUNNILBO MED MOREN OCH BRICKAN

1570	Dalarnas handlingar 1570:10 Bild 34	Olof Månsson 2 öre
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 43	Olof 2 öre

OLOF ERSSON

I årliga räntan 1572-1608 Född i Ombenning, Västervåla. Död efter 1619 i Erlandsbo, Gunnilbo

Hustru: Marit Hermansdotter. Död efter 1617 i Erlandsbo, Gunnilbo

Barn:

Erik Olsson. Se nedan

ERIK OLSSON

Son till Olof Ersson, se ovan.

Hustru:

13 feb 1615 Kom nu Anders Eriksson i Djupnäs i Våla socken framlade en bekännelseskraft i rätten innehållandes huru han hade köpt Djupnäs av efterskrivne, först av Erik Hermansson i Nykärsbo i Malma socken en del för 2 skpd tackjärn, av Erland Stephansson i Köping för 800 samt och hans syster h Gertrud Stephansdotter och i samma järn sin del. Av Marit Hermansdotter i Erlandsbo i Odensvi fjärdingen för tackjärn 1 skpd. Olof Hermansson i Naddebo för sin del tackejärn 1 skpd, Nils Hermansson för sin del uppburit en ko, Lasse Vilkenesson i Åvestbo för sin del i Djupnäs uppburit stångjärn 1 skpd tackjärn 1 skepp, Anders Vilkenesson i Åvestbo för sin del uppburit osmundsjärn 1200. En silversked för 3200. Av hu Karin Vilkenessdotter i Fantebo för sin del i Djupnäs 300 osmundjärn – 200, H Martas arvingar i Bastmora som är Peder Eriksson, Olof Eriksson, Olof Larsson, Mårten Larsson, Olof Eriksson i Gärsbo i Färnebo socken 3 fat osmundjärn för deras del. Lasse i Bro i Färnebo för sin del stångjärn 1 skeppd. Måns i Håkanbenning, Simon i Bjurfors samt deras måg Olof i Bjurfors för deras del ett fat osmundjärn- 100 Olof Larsson i Granby i Kolbäck socken uppburit osmundjärn 3 fat - 100 ⁴¹⁶⁴

1619 Bengt Olofsson i Amundebenning i Våla socken kom för rätten och gav tillkänna att han och Olof Ersson uti Erlandsboda haver för någon tid sedan gjort jordeskitte uti så måtto att Olof Ersson bekom utav Bengt Olsson all den arvejord som honom var arvligen tillfallen uti Erlandsboda och Bengt Olsson haver bekommit igen utav Olof Ersson all den jord som honom var arvligen tillfallen uti Amundbenning vilket haver varit en treding. Därmed Olof Erssons arvingar gävo sig tillfreds att det jordbyte som de gjort hava skall stadigt och fast att vara. ⁴¹⁶⁵

Skinnskattebergs häradsrätt 1655-08-27 Samma dag framvistes uti rätten ärlig och förståndig man Erik Andersson borgare uti Köping ett köpebrev daterat Moren uti Gunnilbo fjärding den 12 december 1652 varmed han beviste sig hava köpt av Olof Eriksson i Moren två systerdelar uti bemälte hemman Moren för femhundra kopparmynt

Gamla Norbergs häradsrätt 9 oktober 1660: Erik Andersson i Moren och Gunnilbo fjärding efter dess andragna sak övervägan kändes berättigad till en halvpast av den k.... gäld efer Anders Påvelsson och haver att fordra av efterskrivne rotebönder nämligen Erik Persson i Österbo stångjärn skeppund 1. Erik Persson i Moesiö 10 mark för .. i Åvestbo ... stångjärn

Skinnskattebergs häradsrätt 16 februari 1665: Emellan Erik Andersson i Mortorpet i Gunnilbo socken och Lars Persson i Erlandsbo avsades att efter som Moren var en avgärda by ifrån Erlandsbo och Erik hade låtit sälja en del skog till Ferna bruks possessorer avsades att skogbyte skall hållas emellan Erlandsbo och Moren mot S Johannis nästkommande.

⁴¹⁶⁴ Ting i Norberg 13 feb 1615 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 575

⁴¹⁶⁵ Ting i Skinnskatteberg 11 nov 1619 (Renoverad dombok) Västmanlands län EXIe: 2254 bild 720

Skinnskattebergs häradsrätt 25 augusti 1668: Frans Brun på Flena bruk anhölt att emedan Erik Andersson på Moratorpet var honom skyldig 500 daler kmt och icke kan komma till sin betalning mådde då få njuta det 2 uppbudet på hans torp, eller och om han vill det sälja till en annan måtte då arresteras så många penningar inne hos köparen att han må komma till sin betalning.

Skinnskattebergs häradsrätt 7 februari 1668: Besvärade sig Mats i Knäppmora över gästgivaren Lars Persson i Erlandsbo att han uppbär av alla socknebor lika mycket hö, nämligen ett helt lass både utav helt halvt och fjärdedels hemman såsom och att somliga intet contribuera.

Skinnskatteberg 4 augusti 1670 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Kopparbergs län (W) EXIe:2734 (1670) Bild 4690 / sid 462 beviljades Erik Larsson i Solmyran, Lars Persson i Erlandsbo, Mats i Västanhede och Lars Olsson i Flena som skola utreva och honom inrymma hans hustrus behöriga systerdel i fäderneshemmanet ibidem som Tyrís Andersson besitter

Nils Larsson Måns ChristerSSons tjänare lät på grevinnans vägnar 2 resan uppbuda Erik Andersson Bys torp Mortorpet köpt för penningar 266 daler smt dat d 26 april 1667 vilket uppbud Lars Persson i Erlandsbo klandrade på bolbyns Erlandsbo vägnar emedan Moratorp är ett utbygge där av och begärde det få inlösa

LARS PERSSON

Född ca 1620. Död 1684 i Erlandsbo. Gästgivare och Häradsdommare

Hustru: Catharina Persdotter Barck. Född ca 1624 i Gunnilbo. Död 1706 i Erlandsbo.

Barn:

Susanna Larsdotter Erlander . Född 1648 i Erlandsbo. Död 1732 i Gunnilbo. Gift med Olof Joansson i Väster Gunnilbo.

Pehr Larsson Erlander . Född ca 1650 i Erlandsbo. Död 1707 i Erlandsbo. Se nedan.

Johan Larsson. Född ca 1654 i Erlandsbo. Död 1703 i Erlandsbo. Gift med Brita Joansdotter från Väster Gunnilbo.

Elof Larsson Erlander. Född ca 1656 i Erlandsbo. Död 1717 i Tillberga som kyrkoherde.

Margareta Larsdotter. Född ca 1664 i Erlandsbo. Död 1665 i Erlandsbo.

Margareta Larsdotter. Född och död 1777 i Erlandsbo

PEHR LARSSON ERLANDER

Son till Lars Persson, se ovan. Häradsdomare. Född ca 1650 i Erlandsbo. Död 1707 i Erlandsbo

Hustru:

Barn:

Skinnskattebergs häradsrätt 29 februari 1704: Uppå vederbörlig ansökning inför rätten sedan skraddaren Anders Larsson i Hed och murmästaregesällen Michel Ersson ifrån Stockholm hade instämt deras styvsvärmoder hustru Marina Mineur förordnade häradsdomaren Per Larsson Erlander och nämndemannen Måns Jönsson i Holmen att anställa en undersökning vad dessa kårande parter hustrur i förmågo av den inventering som fadern Gustaf Persson d 1672 8 oktober låtit upprätta över sin egendom innan han inträdde i giftermålet med denna Marina Mineur, kunna bekomma uti arv efter deras moder Barbro Hansdotter börandes de gode män vad skäligt prövas dem tillägga och för det övriga dem med styvmodern söka att förena

I Lorichs Gunnilboboken redovisas en del korrespondens kring Kedjebohammar bevarde i handlingar från Nyhammar i Heds socken (I arkiv på Bernshammar) ⁴¹⁶⁶

Vid den tiden ägdes en del av Kedjebohammar av en handlande i Köping, som hette Anders Andersson och denne träffade avtal med Jacob Strangh om arrende av denna bruksdel. Strangh anförtrorde å sin sida skötseln av bruksdelen till sin vän Per laqrsson Erlander, Erlandsbo.

Gunnilbo Erlandsbo Brickan

Skinnskatteberg 8 mars 1671: Kom för rätten en blind man Erik Matsson ifrån Gunnilbo och påtalade en broderdel jord i Brickan som hans sväger Mats Persson ibidem skulle för honom bortohava. Mats inlade en häradsdom dat d 25 augusti 1656 däruti han tilldömes efter goda mäns på samma del ågångne värdering, betala honom 100 daler kmt för bemälte jordedel och Erik sedan intet mera där hava att fordra. Insinuerade därnäst Erik över givne köpeskrift dat d 5 mars 1666 på samma jord emot uppburna 127 daler kmt Erik frågade efter vittnen till köpet. Sven Svensson i Aspebo, Lars Persson i Erlandsbo, Lars Olsson i Flena, Anders Embjörnsson i Glifsån vittnade sig alla hört honom vara utbetalt, och Lars Olsson i synnerhet sade sig hört honom bekänna sig vara förnöjd.

4166 Lorichs, Ludvig: Gunnilboboken. Färnabruk 1952. Sid 287-302

Skinnskattebergs häradsrätt 10 mars 1684: Om torpet Rödningen: Till bevis ..sin rättighet är ingen instämder, utan Olof Matsson i Rödningen allena, vilkens moderfader Mats Olofsson i Brickan som och avgärdes är av Erlandsbo skall hava givit hans fader lov att sätta sig här på Rödningen neder och torpet bebygga...

Gunnilbo Erlandsbo Moren

Skinnskatteberg 12 augusti 1659 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt (W) AI:2 (1656-1659) Bild 2240 / sid 214 Jöns Eriksson samt hans bröder i Mortorpet på Erlandsbo ägor dömdes behålla sitt torp Moren så mycken skog som deras fader var berättigad i Erlandsbo för en brodersdel och där med skall Erik Olofssons barn ingen pratension hava i bolbyn Erlandsbo emot Johan Olofsson och hans barn helst efter Jöns Eriksson bekänner det hans fader har tagit förlikning för husen uti gården som var en stuga 1 kviga och 1 tunna korn.

Skinnskattebergs häradsrätt 25 augusti 1668: Frans Brun på Flena bruk anhölt att emedan Erik Andersson på Moratorpet var honom skyldig 500 daler kmt och icke kan komma till sin betalning mådde då få njuta det 2 uppbudet på hans torp, eller och om han vill det sälja till en annan måtte då arresteras så många penningar inne hos köparen att han må komma till sin betalning. Nils Larsson Måns Christerssons tjänare lät på grevinnans vägnar 2 resan uppbuda Erik Andersson Bys torp Mortorpet köpt för penningar 266 daler smt dat d 26 april 1667 vilket uppbud Lars Persson i Erlandsbo klandrade på bolbyns Erlandsbo vägnar emedan Moratorp är ett utbygge där av och begärde det få inlösa

Gunnilbo Erlandsbo Bråten

Lorichs Gunnilboboken: Killinghammar är byggt på ett från Erlandsbo avsöndrat hemman, som hette Bråten. Jordeboken uppgjer, att detta hemman även kallats Klingholmen, ett namn, som inte förekommer på annat ställe. Sedan fick bruket namnet Killinghammar. Bergsverksrelationen 1737 omtalar vidare brukets ägarelängd. Hindrik och Mats Persson i Erlandsbo sålde 1627 hammaren till arrendatorn Anders Lockman, som i sin ordning avyttrade den till borgaren i Köping Olof Ersson Törne. Redan 1639 sålde han bruket till Per Hindersson i Norra Naddbo. Sedan dess, dvs till 1737 har hammaren varit i Per Hinderssons och hans arvingars ägo. Nuvarande ägaren, bruksförvaltaren Johan Luuth, är måg till Hinderssons dotterson Johan Böös. Troligen sålde Johan Luuth hammaren vid sin avflyttning till Köping till greve Gyllenborg och från den tiden blev bruket sammanfört under en med Bockhammar gemensam förvaltning. ⁴¹⁶⁷

Gunnilbo Lilla Erlandsbo

Margareta Persdotter, U Perder Hans i Lindbo, Västanfors är född i Lilla Erlandsbo. Död 1702 30 1/2 år

4167 Lorichs, Ludvig: Gunnilboboken. Färnabruk 1952. Sid 348-349

FLENA, GUNNILBO

1570	Dalarnas handlingar 1570:10 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0051401_00034	Flena Nils Västerflena Mats Persson
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0051443_00043	Flena Nils 2 öre Västerflena Mats Persson 2 öre
1589	Dalarnas handlingar 1589:10 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0051514_00080	Flena Nils 2 öre Västerflena Mats Persson
1591	Dalarnas handlingar 1591:9 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0051523_00161	Flena Nils 2 öre Västerflena Mats ... 2 öre
1597	Västmanlands handlingar 1597:3 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0050792_00187	Flena Olof 2 öre Västerflena Stephan Matsson 2 öre
1599	Västmanlands handlingar 1599:8 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0050803_00134 Brandskadad	Flena Olof 2 öre Flena Västra Staffan 2 öre

Österflena**HANS HALVARSSON**

Son till Halvard Olofsson. Född ca 1610 i Näla, Gunnilbo. Död 1699 i Österflena, Gunnilbo. 78 år.

Hustru: Anna Larsdotter.

Barn:

Hindrik Hansson. Född 1664 i Österflena. Död ca 1710 i Västansjö, Hed. Soldat.

Se vidare Färna och Näla, Gunnilbo

Skinnskattebergs häradsrätt 24 augusti 1665 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt (W) AI:4 (1665-1666) Bild 730 / sid 145: Ut i executions saken emellan Hans Halvarsson i Flena Östergård, Olof i Holmen samt Erik Hansson i Aspelund på den ena och Nils Persson på den andra tvistande tillsamman om refusion för någon överbyggnad i Flena smedjan som Nils prasenderar samt bekostning på ägornas förbättring under hemmanet. Är häradsrättens svar: Såsom mellanbyggningen på hammaren i Flena smedjan beprövas mera skadelig än nyttig varit, därför och Hans Halvarsson med sina intressenter alltså måst omställa hammarbyggnngen på annat sätt till dess bättre fortgång; dy kan alltså rätten ingen bekostning bestå Nils för bemålte byggning in i hammaren, utan på själva husets, trummans, dammens reparation med hålldammars, sänkningars och grävningars bekostnad, samt ängars upprödande i hemmanet, tillkänner rätten honom i ett för alt till skadestånd 400 daler koppmt, sedan all åverkan är beräknad och restituera dörrar, fönster och spjäll till sina behöriga rum, och parterna var sedan utan vidare rättegångsprocess här med alldeles åtskilda.

Skinnskattebergs häradsrätt 13 oktober 1671: I ett ärende rörande ägo gränser mellan Flena, Gunnilboby, Tarmansbo och Prästebordet nämns Hans Halvardssons farfar Olof Halvardsson ⁴¹⁶⁸

Västmanlands lagmansting 1673: Ut i denna tvistiga och ifrån Skinnskatteberg d 8 mars hit appellerade sak emellan Pär Andersson i Flena kårande och Hans Halvarsson ibidem svarande angående dellösningsrätt på en smedjedel uti Flena övre hammar som Per praetenderar och han i possession haver är detta: av de skäl som i tingsrättens förbemålte dom uppförde finnes känner lagmansrätten den vara giltig och ständig. Var efter Hans Halvarsson med dess arvingar och intressenter samma smedjedel nu och framdeles förutan vederpartens vidare åtal oklandrat åtnjuter och detta med rätta.

Skinnskatteberg 19 juni 1676 Inställes för rätten en flicka Lisbet Matsdotter om sina 10 år barnfödd i Ovansjö socken och Högeby uti Gästrikland vilken angavs hava beryktat åtskilliga hustrur här å orten för trolldom. Tillsportes flickan först huru hon var kommen på denna orten? Svarade sig hitföljt sin moder efter faderns död, den nu uti Åvestbo under Västanfors fjärding sig uppehåller. Vilken förliden påsk skall drivit henne ifrån sig, efter hon uppat henne i sitt trolldomsväsende, kommit till Naddebo där hon varit någon tid och så vidare gått sig om bröd om bygden, nu sedan inkommit sig i Masmästarbo hos kornetten manhaftig Gustaf Trummels hustru

4168 Ting i Skinnskatteberg 13 okt 1671 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:6 sid 297

och haver hon så i detta sitt omvandrande angivit några kvinnspersoner i Gunnilbo socken som där skulle umgås med trolleri och föra barn till Blåkulla. Tillfrågades huru hon kommer till att berätta sådant uppå folk? Svarade sig sett i Blåkullen dessa hustrur som hon haver angivit undantagandes hustru Elin i Flena, men den haver Hans Halvardssons hustru i Flena östra gård tubbat henne att säga sådant uppå i det hon bedit henne först att gå och se om hennes grannhustru hust Elin var trollkärning med, men då hon åter kommit och berättat att hon intet kunnat förstå om hon så var eller ej då skulle hustrun sagt henne dock varit därför beryktad. Ytterligare bekände hon att samma hustru först givit henne ett grant slissing kläde om halsen det hon sedan tagit igen och än lovat henne tröja och kjortel därtill på det hon skull vittna sådant på hust Elin. Inhämtades Hans Halvardssons hustru i Flena hust Anna Larsdotter som angavs hava lejt flickan till att sätta sådant tal på hust Elin i Flena östergård och tillfrågades om hon det gjort? Men hon uppåstod flickan detta drista på henne. Hust Anna förhölls timliga förmaningar att hon måtte tillstå om hon så försett sig och brutit hust Elin emot och att hon måtte avbedja det. Stod och flickan därvid att hon lockat henne till att besyna och erfara om hust Elin skulle kunna trolle // till vilket hust Anna hårt nekade sägande sig alldeles oskyldig i flickans angivande // frågades flickan om hon visste rätt säkert att avsäga om hon själv någon tid varit i Blåkullen? Då berättade hon sig där druckit och ätit intill dess hon bekant sig men sedan intet annat fått än ormar och klossar. Nu sade hon sin förförerska Karin benämnd till hemvist i Oppeby socken uti Torsåker vara död och sedan haver hon sluppit anfäktning på 3 veckor. Ut i Blåkullen berättade hon sig och sett änglar som befallt henne berykta och uppenbara de skyldiga men nu på 3 veckor intet varit där, dock är hon frestad bliven med drömmar i sömnen, hon och tillförne sett satan uti härlig skapelse men sedan hon bekände sig då han legat under bordet bunden med kedja och spelat med rumpan /// andra tingsdagen inkom Mats Persson i Brickan vilken berättade sitt folk hava funnit henne (Kerstin Matsdotter i Rönningen) ensam i hans fähus och tarmar efter slakt uppkastade på fähusstaket var om han sedan någon tid därefter hårt tilltalt henne efter han märkt ...trevnad på sina söder, därför hon hämtat en sin grannhustru Tyskamma som följt henne hem till honom och då Kerstin avbudit detta lovandes att intet ont skulle därpå följa vilket han nu förteget av fruktan för henne i 10 år. Till detta kunde Kerstin intet stort neka men föregav sig varit utdriven hemma av sin svärmoder och så flytt till grannens fähus Men såsom henne förhöllst detta vara en sällsam akt och otvivelaktigt ett signeri // lovade hon härom vidare vilja tala med sin kyrkoherde // avsides vilken sedan berättade henne inständigt uppåstå sig oskyldig flickans tal. ^{4169 4170}

Flena Västra gården

Flena Västansjö

Ting i Skinnskatteberg 1647 Petter Käijser (Keijser) soldat, kårade till Lars Olofsson hammarsmeds son Olof Larsson i Västansjö, över det han hade slagit honom över hjässan, med en stör. Lars Olofsson i Vreten, Johan Persson och Staffan Larsson, betygade, som då ... ⁴¹⁷¹

LARS OLOFSSON (HAMMARSMED)

Hustru:

Barn:

Olof Larsson. Född ca 1614 i Flena Västansjö. Se nedan

OLOF LARSSON

Född ca 1614 i Flena Västansjö. Son till Hammarsmed Lars Olofsson, se ovan.

Hustru: Kersten Hansdotter

4169 Ting i Skinnskatteberg 19 juni 1676 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2739 sid 621

4170 Se även Lorichs, Ludvig: Gunnilboboken. Färnabruk 1952. Sid 259

4171 Ting i Skinnskatteberg 1747. (Renoverad dombok) Svea hovrätt Örebro län EXIe:1787 sid 648

GERT (GERHARD) LARSSON JERNSTRÖM

Förmodligen bror till Per Larsson Jernström, död 1720 i Getbro, Hed och gift med Brita Persdotter Bjugg.

Hustru: Maria Böös. Vigda 1693. död 1694. Dotter till Jonas Böös, se vidare Naddebo, Gunnilbo

Hustru: Anna Hansdotter. Vigda 1696. Död i Gunnilbo 1697. Dotter till Kyrkoherde Johannes Petri Noraemontanus i Söderbärke. Se vidare Västerby, Söderbärke.

Barn:

Olof Gertsson. Född 1702 i Gunnilbo. Oäkta. Död 1764 i Ljusnarsberg

Helena Gertsdotter. Född 1702 i Gunnilbo. Oäkta.

Jernström är 1686 drängfogde på Färna, 1687 kolskrivare i Flena, bor därefter ett par år i Köping varpå han återvänder till Gunnilbo, där han blir smed och bor i Västansjö samt därpå i Hällkärrn. När han 1704 nämnes sista gången, är han dragon och har trol dött i kriget. ⁴¹⁷²

Skinnskatteberg 1703 Cappellanens wid Nya Kopparberget Mathias Spongij änka hustru Helena Larsdotter anklagade för detta Bruksskrivaren Gerdt Jernström wid Ferna, angående det han förledet år under ächtenskapslåfven lägrat hennes dotter Elisabeth Matsdotter, som war hos honom i tjänst, ... ⁴¹⁷³

Flena Vreten Olof – Lars Olofsson

1595 Knut Gregoriusson i Västerby bjuder upp en systerdel i Henriks gård i Västerby, köpt av Hustru Karin i Fline i Odensvi socken för osmundsjärn 1 läst ⁴¹⁷⁴

Norrbärke 1609 Lasse Olofsson i Holen bjuder upp en brodersdel i Morgården köpt av Olof Larsson ifrån Odensvi socken

OLOF

I Älvsborgs lösen 1617 i Flena

Hustru:

Barn:

Lars Olofsson. Se nedan.

Nils Olofsson. Se nedan.

Olof i Flena nämndeman t ex 1622 ⁴¹⁷⁵

Vreten - Ett fjärdedelshemman utbyggt från Flena Västergård (dagens Västerflena) (dmb 1706, 1710), sannolikt på 1620-talet (dmb 1625). Enl Lorchs ⁴¹⁷⁶ uppfördes c1627 den ena av Flena två hammare troligen på den plats "där Vretens kvarn nu ligger". Namnet Vreten nämns först 1640, i övrigt används oftast den kollektiva beteckningen "Flena" åtminstone fram till mtl 1662 (men även senare).

Vreten var ett bergsmanshemman, vilket framgår dels av att Lars Olofssons son Per nämns som bergsman då sonen Lars avlider i Hed 1755 (Hed db 1755 1/10), dels av att Lars var andelsägare i Flena nedre hammare (dmb 1641, 1700). Han var också nämndeman (dmb 1649) och kyrkvård (bl a fb1669).

I senare generationer tycks Flenabyarnas (Österflena, Västerflena, Vreten, Västansjö, Asplund) huvudsakliga inkomster komma från kolning åt Färna och Bockhammars bruk. Bergsmännens andelar i Flena hammare övertas undan för undan av Färna bruk. ⁴¹⁷⁷

LARS OLOFSSON

Son till Olof, se ovan. Död 1672 i Flena.

Hustru: Karin Persdotter. Dotter till Per Östensson i Halvarsenbenning, Norberg. Död 1666 i Flena. Gunnilbo

Hustru: Anna Persdotter, änka efter skräddare Anders i Färna. Vigda 1666.

Barn:

Olof Larsson. Född ca 1644 i Flena. Se nedan.

Per Larsson. Född ca 1648 i Flena. Se nedan.

Margareta Larsdotter. Född ca 1636 i Flena. Gift med Mats Larsson i Gunnilbo.

1656 Anders Persson i Halvarsenbenning lät första resan uppbjuda en skogstäkt, bortpantad av hans svärfader

⁴¹⁷² Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne II:1 sid 526 (Under svärfadern)

⁴¹⁷³ Ting i Skinnskatteberg 26-30 januari 1703 Skinnskattebergs bergslags häradsrätt AIa:2 bild 354 SVAR bildid: C0104904_00349

⁴¹⁷⁴ Ting i Söderbärke 1595 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:4 sid 109

⁴¹⁷⁵ Ting i Skinnskatteberg 1623 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2254 sid 800

⁴¹⁷⁶ Lorchs, Ludvig: Gunnilboboken. Färnabruk 1952.

⁴¹⁷⁷ Brev från Sven Eric Södergren till BM Sohlström 2002

Kjellfast i Fragg till Valentin Lukusson, och av Anders igenlöst. Noch uppbjöd han en systerdel ibidem som köpt var av Lars Olofsson i Flena och Gunnilbo socken. ⁴¹⁷⁸

1673 Insinuerad Sahl Lars Olssons enka i Flena hust Anna Pehrson dotter en hennes sahl mans testamentskrift dat d 28 jan 1670 där uti han bekänner sig af henne lånt 91 1/2 daler kopparmynt och pñatsätter henne därför halfparten af en nygiord wret nyplöjningen benämnd och den andre halfwa delen med 3 engestegar i Hemenget, en ... och sine morgongäfwu om 12 lod silfwer, til testamenterar för en wiss och stadigh egendom begärandes blifwa därwidh behållen. Enkans styfsöner Olof och Pehr Larssöner sade egendomen war med åtskilligt utstående skuld graverad och sedan bythet där skedde d 9 oct 1672 ännu och att den jordh Lars Olsson efter sig lemnat är inlöst i deras mors tid, där för dhe förmente Styfmodern ej kunna påta hla någon deras jordh efter Testamentet. ⁴¹⁷⁹

Uppgifter om Lars Olofssons ättlingar från Eva Ekeblad ⁴¹⁸⁰

Flena Vreten Olof - Lars Olofssons son Per Larsson

PER LARSSON

Son till Lars Olofsson, se ovan. Född ca 1648. Död 1698 i Flena. 50 år.

Hustru: Elin Matsdotter. Född ca 1650. Död 1735 i FlenaVreten, Gunnilbo. 85 år.

Barn:

Mats Persson. Född 1685 i Flena Vreten. Se nedan

Lars Persson. Död 1755 i Västansjö, Hed.

Per född c 1647, d1698 (bg 27/2), gift m Elin Matsdotter från Donmora i Hed (fb, hfl, dmb), Övertog hemmanet tills med brodern Olof. Bergsman (Hed db 1755). Sex, ev åtta, barn. Tillnamn Wretman för hustrun som dopvittne 1677 6/5 och för Per 1684 15/6 (fb). ⁴¹⁸¹

MATS PERSSON

Son till Per Larsson, se ovan

Hustru:

Flena Vreten Olof - Lars Olofssons son Olof Larsson

OLOF LARSSON

Son till Lars Olofsson, se ovan. Född ca 1644 i Flena. Död 1698 i Flena.

Hustru: Elisabeth Andersdotter. Vigda 1673. Död 1699 i Flena

Barn:

Anders Olsson. Född 1681 i Flena Vreten.

Olof född c 1642, d 1698 (bg 2. söndagen i fastan), gift 1670 24/6 m Brita Andersdtr (dc1672). Ett barn, Kerstin f1671, d1675. Gift 2 1673 7/9 m Lisbeth Andersdtr (d1699, bg 19/3), fyra söner och två döttrar. Övertog hemmanet tills m brodern Per. Bergsman (halv härd i Flena nedre hammare, dmb 1700 hösttinget). Tillnamn Wretman som dopvittne 1677 6/5 (jfr Per nedan). (Ref fb, db, hfl, dmb). Olof synes ha avlidit ungefär samtidigt med att brodern Per begravdes. ⁴¹⁸²

Ting i Söderbärke 1673 Lät Olof Larsson i Flena och Gunnilbo socken inteckna Anders Larssons i Nor förening med Per Larssons arvingar i Sörbo av förra kullen, så ingången att Anders Larsson behåller den jord och arv som är i Nor och Mårtsbo, men Per Larssons arvingar det i Sörbo fallne.

ANDERS OLSSON

Född 1681 i Flena Vreten. Död 1751 i Flena Vreten.

Hustru Margareta Hansdotter. Född 1678. Vigda 1708. Dotter till Hans Elofsson i Elofstorp, Gunnilbo.

Barn:

Hans Andersson. Född 1715 i Flena, Vreten. Se nedan

Anders Andersson. Död 1743 i Asplund, Gunnilbo.

HANS ANDERSSON

Född 1715 i Flena Vreten.

Hustru: Brita Gertsdotter. Född 1724. Vigda 1745. Dotter till Gert Olofsson i Erlandsbo, Gunnilbo.

4178 *Ting i Norberg 1656 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Örebro län EXIe:2791 sid 339*

4179 *Ting i Skinnskatteberg 1673 Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2736 sid 505*

4180 *The progeny of Lars in Flena* https://www.wikitree.com/wiki/Space:The_progeny_of_Lars_in_Flena

4181 *Brev från Sven Eric Södergren till BM Sohlström 2002*

4182 *Brev från Sven Eric Södergren till BM Sohlström 2002*

Barn:

Anders Hansson. Född 1746 i Flena Vreten

Flena Vreten Olof – Nils Olofsson

NILS OLOFSSON

Son till Olof, se ovan

Barn:

Per Nilsson. I skattelängder från 1650.

Nils Olofsson nämndeman t ex 1623 ⁴¹⁸³

FÄRNA, GUNNILBO

Ferna såsom jernbruk spårar man med bestämdhet först 1607; då fanns der blott en hammare med två härdar. Egendomen tyckes då varit krono, alldenstund den 10 år derefter af konung Gustaf II Adolf blef förlänad åt en Halfvar Olsson. Egentliga anläggningen i större skala af Fernaverken skedde af en kvinna, en af dessa företagsamma och energiska naturer inom det s k svagare könet, på hvilka Sveriges materiella odlings höfder hafva att visa så många lysande exempel. Det var kamreraren L Abrahamssons enka Edla Widiksdotter, som under åren 1632-1640 skötte bergverket med det resultat, att det samma 1741 blef privilegieradt till 1200 skeppund stångjerssmide. ⁴¹⁸⁴

År 1607 fanns vid Ferna en hammare med två härdar, men även tidigare drevs järnhantering där i orten. Brukets egentlige grundläggare var fru Edla Widiksdotter, som 1632-40 utvidgade bruksrörelsen, så att bruket 1641 privilegierades till 1 200 skeppund stångjärnssmide. Bruket övergick sedermera till de framstående bröderna Abraham och Jakob Reenstierna, vilka betydligt utvidgade bruksdriften: en tredje stångjärnshammare tillkom, en ankarsmedja anlades 1678 och en plåthammare 1685. ⁴¹⁸⁵

Efter ålder räknat är Färna bruk vårt lands tredje brännstålverk. Såsom vanligt järnbruk räknar det sin tillkomst från år 1607, men brännstålstillverkningen privilegierades först år 1664. Det var Abraham Momma, sedermera adlad Reenstierna som igångsatte den nya industrien därstädes ... ⁴¹⁸⁶

1597	Västmanlands handlingar 1597:3 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0050792_00187	landbo Anders Larsson
1599	Västmanlands handlingar 1599:8 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0050803_00134 Brandskadad	Kyrkolandbo Anders Larsson
1610	Västmanlands handlingar 1610:6B	Kyrkolandbo Anders Larsson

OLOF HALVARDSSON

Hustru:

Barn:

Halvard Olofsson, se nedan.

Ting 1621; Gavs fastebref uppå de 6 öresland hus och jord uti S..... som Hans Esbjörnsson darsammastädes hafwa låssat och köft af Staffan Matsson i Flena och av Måren Andersson i Kappmora uti Odensvi socken. Och wore desse med sina medarvingar arftagare om en brodersdel. Och Olof Halfvarsson i Flena han war med alla sine medarfvingar om en systerdel dässe de hafwa alla med hwar andre af Hans Espjörnsson anammat och upburit för de 6 öresland i S..... de förre skrffne 6 skeppunds stångejärn Hans Esbjörnssons hustru med hennes två systrar haffwa uti de 6 öreslanden deras fasta fäderne och ähr med ... ⁴¹⁸⁷

Lagmansting Söderbärke 12 augusti 1651 blev insinperat och uppläst ett fastebrev daterat 1589 angående Östergården i Flena, i vilket arvingarna äre utlöste tillhopa med 16 fat och ungefär 100 järn av Olof Halvarsson. Och eftersom bemälte faste är bleven misslagt i rätten ibland andra akter så att man förmenar sådant vara levererat till någon annan av parterna som det intet borde ty skall därefter bliva rannsakat, dessförinnan meddelas på rättens vägnar denne attestation att således som bemält sanfärdigt finnes på det ingen därigenom må prajudicerat bliva.

Skinnskattebergs häradsrätt 13 oktober 1671: I ett ärende rörande ägogränser mellan Flena, Gunnilboby, Tarmansbo och Prästebordet nämns Hans Halvardssons farfar Olof Halvardsson ⁴¹⁸⁸

HALVARD OLOFSSON

4184 Sveriges industri - dess stormän och befrämjare / Del 3 / sid. 45 (1894-1907) Author: Herman A. Ring.] <http://runeberg.org/rhasvindus/3/0045.html>

4185 Bäckström, Carl A: Första kilometern ur min levnads film. Örebro 1929. <http://runeberg.org/forstakm/0071.html>

4186 Sahlin, Carl: "Svenskt stål före de stora Götstålprocessernas införande." Stockholm, 1931

4187 Ting 1621 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2254 sid 786

4188 Ting i Skinnskatteberg 13 okt 1671 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt AI:6 sid 297

Son till Olof Halvardsson, se ovan. Död 1654 i Näla, Gunnilbo.
Hustru: Ingeborg Esbjörnsdotter. Född 1589. Död 1669 i Flena, Gunnilbo.
Se vidare Näla, Gunnilbo och Flena, Gunnilbo

Ting 1621 Wart anklagat Halffwar i Färna, att han hade huggett en häst med en kniff bak i kåret ⁴¹⁸⁹

1622 Kom för rätten Halffwar i Färna och begärde her av rätten att han måtte få en lageli tolmannasyn emellan sig och Olof i Solmyra och wart befallningsmannen Per Larsson i tillstånd och befallning givit att namna tolv man att syna⁴¹⁹⁰

Riksarkivets ämnessamlingar. Ortshistoria. Topographica (o) 97 Bild 1890 Nådige och välborne herrar Sveriges rikes råd, jag fattige och eländige man beder för Guds skull att EN ville hjälpa mig till min rätt, och handhava och försvara mig för den tillfogade orätt, som en hustru här i Stockholm h Lisbet s Lars Abrahamssons, camererarens, hustru mig tillfogar i det hon vill gå mig undan mitt hemman Färna i Odensvi fjärdingen, vilket jag haver köpt av dem som det samma betalt i konung Johans tid och det av nyo uppbyggt och fått höglövlig konung Gustafs brev uppå, att jag för skatt skall det besitta, länge jag orkar göra utlagor där av. Litt A Men intet njuter jag fattig man det till goda, utan denne hustru bjuder till vilja gå mig det undan och flit sig brev därpå i kammaren. Nu när H K N och de fromma herrar kammarråd gåvo mig lov att vilja mig ett annat kronohemman igen, begärte jag få köpa Marnäs i Gränge socken och lade ut 14 skeppund stångjärn på Köpings våg som räknades för 60 riksdaler. Men när jag kom dit och ville kännas vid samma hemman drog samma man hit och gav mera än jag haver givit och fick brev emot mitt brev, som sedan blev sönderrivit i räknekammaren, nämlig att han skulle sitt Marnäs behålla. Där efter fick jag ett annat brev i räknekammaren på ett annat litet nederruttet hemman Näla benämmt för mina 14 skpd Lit B vilket jag intet få kan. Ty änkan som där på sitter haver ett skönt kon brev att hon det behålla skall, vilket brev är och gillat i räknekammaren Lit C Ej eller begär jag samma hemmanet. Utan jag bönfaller till EN och her:er bedjandes för Guds skull och för EN:ers höga överhets ämbetes skull, som i hava, att och mig må ske vad rätt är, så väl som androm, och medan dessa ovan bemälda njuta sin gamla hävd och höglövlig h Konung Gustafs brev, till goda att de få sitta kvar, och själva inlösa sin hemman, att och mig lika rätt ske måtte. Så vill jag till ödmjuk tacksamhet, räkna de 14 skeppd stångjärn som jag haver utlagt in på mitt hemman Färna och begär att jag det sedan för skatt evärdeligen måtte få behålla och KM:tts brev till godo njuta och bekomma där uppå E Nåders nådiga och gunstiga stadfästelse brev. Gud varder EN visserligen välsignandes Ödmjuka tjänare Halward Olofsson

ELISABET EDLA WIDIKSDOTTER

Dotter till Widik Hansson i Norrvik, Grangärde⁴¹⁹¹

Gift med: Jöran Menich

Gift med

Gift med Lars Abrahamsson

Se vidare Norrvik och Sörvik, Grangärde

I en artikel i "Släktforskaren" redogör Arne Wallgren för några ärenden i Stockholms stads tankebok som utgör ledtrådar till Catharina Mönicks bakgrund. Ett protokoll från 16 oktober 1620 omtalar en Jören Menich och hans broder Hans Menich. Jörgen Menich är på sin hustrus vägnar bördsmän till ett hus på Köpmangatan i Stockholm. En man från Grangärde har också bördsrätt till huset, nämligen Widik Hansson, vilket bör vara identisk med Widik Hansson i Norrvik. Detta efter Petter Hanssons änka Kerstin. Av ett protokoll från 8 jan 1621 framgår att Jörgen Menich hustru heter Elisabet Widiksdotter.⁴¹⁹²

⁴¹⁸⁹ Ting 1621 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2254 sid 790

⁴¹⁹⁰ Ting i Skinnskatteberg 1622 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2254 sid 805

⁴¹⁹¹ Winroth, Anders Arvet i Norrvik I. Credentzet och de femton systerdelarna. 2005

⁴¹⁹² Wallgren, Arne. "En komplicerad husaffär i Stockholm med anknytning till Grangärde. Läsning i Stockholms tankeböcker." Släktforskaren, nr 49 (1993): 8–9.

GUNNILBO BY, GUNNILBO

Före 1600-talets början har det inte funnits någon vattendriven hammare i Odensvi fjärding (Gunilbo) Den med säkerhet hittills äldsta kända låg vid strömmen genom Gunnilbo by. Den hade två härdar och skattlades 1607 till ett skeppund. Men den ombyggdes 1623. Då nyuppfördes strax intill en hammare, som påfördes ½ skeppund i hammarskatt. Denna höjdes till ett skeppund sedan hammaren utökats med en andra härd. Det fanns dessutom ytterligare en hammare vid Gunnilboströmmen. Den byggdes vid 1630-talets början och kallades "Prästhammaren". Ursprungligen hade den endast en härd samt innehades av sockenprästen och var därför inte skattlagd. Även "Prästhammaren" försågs med en andra härd och skattlades före 1660-talet till ½ skeppund. Sedermera ansågs kyrkoherden äga ¾ och tvenne bergsmän tillsammans ¼ i denna hammarsmedja, som då benämndes Mellanhammaren. Men egentligen var det den 1658 nytillträdde kyrkoherden Henricus (Petri) Barchaeus som förvärvade 1/3 i "Prästhammaren", vars stångjärnsstämpel därför innehöll initialerna HB. Hammarskatten för de tre Gunnilbohammrarna var oförändrat 1600-talet ut. En del transaktioner gjordes mellan intressenterna och Bockhammars ägare. En av hammarsmedjorna försvann före 1697. Sjuttio år senare var endast "Prästhammaren" kvar. (Björnånger, Oskar: "Hedströmmens äldsta hammarsmedjor." Västmanlands fornminnesförening och Västmanlands läns museum. Årsskrift. (1987):15-42.)

Göran Ekberg: Hemmansdelarna är ovanligt små, endast 2 öresland, och de boende i Gunnilbo har säkert haft sin huvudsakliga försörjning av annat än odling och boskapsskötsel. I senare tid är många av brukarna hammarsmeder och så var förmodligen fallet även i mitten av 1500-talet. Inte mindre än fyra hammarställen finns i den närmaste omgivningen, Gunnilbo hammare, Prästhammaren, Kedjebo hammare och Flena. Av olika köp och arvskiften som redovisas i Skinnskattebergs domböcker i slutet av 1600-talet framgår att många av dessa hammare ursprungligen har varit ägda av smederna själva.

Nedanstående bygger på uppgifter från Göran Ekbergs Äldre släktled i Gunnilbo by, Gunnilbo socken. (www.gorek.se 2021)

1538	VH 1538:3 A0050462_00052	P Ingvall
1539	VH 1539:5 A0050465_00168	Ped Ingevall
1540	VH 1540:3 A0050471_00139	Peder Ingevall
1541	VH 1541:5 A0050476_00145	Ingevall
1542	VH 1542:3 A0052993_00203 VH 1542:3 A0052993_00202	Peder Ingvall
1544	VH 1544:2 A0050492_00130	Peder och Torsten
1545	VH 1545:7 A0050498_00155	Peder Torsten
1546	VH 1546:3 A0050505_00074	Peder Torsten
1547	VH 1547:3 A0050510_00148	Peder Torsten
1553	VH 1553:4 A0050551_00144	Peder Torsten
1562	Landskapshandlingar Dalarnas handlingar, SE/RA/5121/5121.10/1562: 16 (1562), bildid: A0051383_00069	Peder Hansson Torsten Hansson
1566	VH 1566:1 A0050626_00148	
1570	DH 1570:10 A0051401_00034	Torsten
1576	Dalarnas handlingar 1576_2 Bild 137 Mycket svårläst	Torsten Erich Olsson
1577	Dalarnas handlingar 1577:4 Bild 43, 44	Torsten Erich Olsson
1578	Dalarnas handlingar 1578:11 Bild 255, 256	Torsten 2 öre Erich Olsson 2 öre
1580	Dalarnas handlingar 1580:12 Bild 100, 101	Torsten 2 öre Per Rasmusson 2 öre
1581	Dalarnas handlingar 1581:1 bild 98	Torsten 2 öre Per Rasmusson

1582	Dalarnas handlingar 1582:11 Bild 80	Rafval 2 öre Per Rasmusson 2 öre
1583	Dalarnas handlingar 1583:14 Bild 145	Ravall 2 öre Per Rasmusson 2 öre
1584	Dalarnas handlingar 1584:13 Bild 76	Raffwall 2 öre Per Rasmusson 2 öre
1586	Dalarnas handlingar 1586:1 Bild 90	Raffuel 2 öre Per Rasmusson 2 öre
1587	Dalarnas handlingar 1587:13B Bild 286	Raffual 2 öre Olof Joensson 2 öre
1588	Dalarnas handlingar 1588:9B Bild 142	Raffual Olof Johansson
1589	Dalarnas handlingar 1589:10 Bild Bild 80	Rafval 2 öre Hustru Malin 2 öre
1591	Dalarnas handlingar 1591:9 bild 161	Raffuel 2 öre H Malin 2 öre
1597	Västmanlands handlingar 1597:3 Bild 187	Raffual 2 öre Per Sannersson 2 öre
1599	Västmanlands handlingar 1599:8 Bild 134	Ragwald Per Sanneson
1603	VH 1602:8 A0050814_00114	Raval Per Svensson?
1604	VH 1604:4B A0052885_00120	Raval Per Sannersson
1606	Västmanlands handlingar 1606:3	Raffual Per Swen?son
1607	Västmanlands handlingar 1607:6 Bild 53	Rafwall Peder Suensson Fjädingsman
1610	Västmanlands handlingar 1610:6B Bild 266 VH 1610:6B A0052889_00092	Pär Lasse
1617	Tionde Västmanlands handlingar 1617:11 Bild 39	Per Sandersson Lasse Mattsson
1636	Länsstyrelsen i Västmanlands län. Landskontoret I 1635-1915 (U) EIII:1 (1622-1636) Bild 4000 / sid 15 (AID: v402632.b4000.s15, NAD: SE/ULA/1103721)	Hans Lorenssohn Hammarsmed Per Bartelsson Hemming
1638	Länsstyrelsen i Västmanlands län. Landskontoret I 1635-1915 (U) EIII:2 (1638-1644) Bild 1670 (AID: v402633.b1670, NAD: SE/ULA/1103721)	Hans Lorenssohn Kedjebo Lasse Peder Henning
1645	Länsstyrelsen i Västmanlands län. Landskontoret I 1635-1915 (U) EIII:3 (1645-1660) Bild 450 (AID: v402634a.b450, NAD: SE/ULA/1103721)	Lasse Per Hennika Mats
1652	Mantalslängder 1642-1820 Västmanlands län 1642-1820 (U) 11 (1652) Bild 680 / sid 430 (AID: v900075a.b680.s430, NAD: SE/RA/5520321)	Hennika Mats
1660	Länsstyrelsen i Västmanlands län. Landskontoret I 1635-1915 (U) EIII:3 (1645-1660) Bild 5340 (AID: v402634a.b5340, NAD: SE/ULA/1103721)	Hans Lorenssohn Mats Jöran Skräddare Olof Pedersson Peder Matsson

	Västra gården	Östra gården
1538	Peder	Ingvall
1544	Peder	Torsten
1576	Erich Olsson	Torsten
1580	Per Rasmusson	Torsten
1582	Per Rasmusson	Ravel
1587	Olof Johansson	Ravel

1589	Hu Malin	Ravel
1597	Per Sandersson	Ravel
1610	Pär	Lasse

1403 Underhäradshövdingen i Åkerbo hd, Jakob Djäken, utfärdar fastebrev rörande ett jordaskifte, varigenom Karl i Flena av sin granne Nils erhåller jord i Flena by och i Sörberga i Munktorps sn i utbyte mot annan jord i nämnda by samt i Gunnilbo, Gilbo och Norrby i Ramnäs sn.

Allom thom thetta bref höra ælla se kungior jak Jauper Diækn, vndihærezhöfninge i Åkerbo hundare, kienes meth thesso mino opno breue at jak var a Økleta thinge, arum æpter Guz byrd m°cccc°tercio, næsta manadaghin æpter sancta Mikiæls dag, tha varo thesse godhe mæn a thinge: Karl i Flenom ok Niclis hans granne, ok giordho jordhaskipte sina mællan i sua mato, som hær æpter six, at for:de Niclis gaf thenna brefförare Karlle iiii øresland jord i byiasal væstan gatuna, meth allom tillaghom, nærby ok fiærre, ængo vndan tagno, ok et ørtuga land jord i Sydherberghom i Markathorpa [C: Munkathorpa] sokn; item for:de Karl gaf Niclisse 1 1/2 alin minna æn iiii ørtugha land jord i Flenom, ii ørtugha i Gunillabodhom, som Martins fædherne var, halfua Gillabodher, som Angnita fædherne var, ii allna ok ii ørtugha jordh i byiasal østan gatuna, sunnan vidher Andrisa aker, ena alin i Norraby i Ramnes sokn, ena 1/2 alin i Næsin [i] samo sokn. Til mere stadfæstelse tha vare thesse godho mæn hær festa at: Niclis Laurenzson, Niclis i Berghom, Thidrich i Høraaberghom, Alauer asom, Jon i arby, Eriker i Kylsta, Ormber i Smidhaby,.....i Sudherby, Gunar i stom, Jon i Aby, Salomon i Gimlange ok Olauer i Næsby. Til mere visso tha hænger iak mit insigle for thetta breff. ⁴¹⁹³

Bördsköp i Västmanland 1583 - A0071006_00047

Odensvi socken – Per Rasmusson i Gunnilboda för en utjord benämnd Tarmansboda. Penningar – 5 daler ⁴¹⁹⁴

1651 Bevistes med framlidne häradshövding Lars Jesperssons utgivne fastebrev av Norberg den 7 januari A 1584 att Herman Jonsson i Söderboda och Söderbärkes socken haver för halvtredje läster järn köpt Söderboda av sin broder Olof Jonsson o h trenne sina systrar nämligen hustrun i Gunnarsboda och Odensvi socken och hustru Karin i Saxe och hustrun i Vibbersboda och Sörbärke socken.

Noch blev bevist med lagförarens Johan Olsson utgivne häradsfasta av Söderbo d 24 juli 1630 huru för detta länsman Pär Larsson i Söderboda haver köpt och sig tillbytt av sin faders systerbarn möderns arv som var en femtedel i Norrgården i Söderboda för vilken han haver givit som härefter finnes. Hans Holstensson bekommit jord i Vad på 5 fat och för den del som hans broder Hennik i Gunnilbo och hans syster hustru Brita åtte i Sörbo sammaledes 5 fat varemot bemälte tvenne syskon av Hans Holstensson äre för deras anpart väl förlikte. Noch bytt jord i jord med Torsten Holstensson så att Torsten i Vad haver bekommit en äng liggandes vid hans nya röjning för hans del 2 fat i Sörbo och Selfuer Olsson i Moren för hans hustrus del i Sörbo bekommit osmundsjärn ett fat. Karin Holstensdotter för sin del 1 fat. Kerstin Holstensdotter för sin del 1 falt. Och dess förutan givit bemälte alla sina syskon för lösen tillhoppa 1 fat så att summan som han dem utgivit haver för bemälte 1/5 i Söderboda en läst osmundsjärn.

Än bevistes att Pär Larsson haver köpt av sin systerman Hans Nilsson i Lundby och Odensvi socken hans hustrus andel i Sörbo för sex fat osmundsjärn.

Och Pär Larsson haver taget för sin hustrus jord i Hinsebo och den bortbytt i bemälte Wad avhandlade jord för 3 fat och att därför skall hans hustru Brita Persdotter och hennes barn sin vedergällning i bemälte Norgården i Sörbo efter hans död vilket blev confirm. ⁴¹⁹⁵

Gunnilbo Västra gården

OLOF JÖNSSON

I skattelängd 1587. Sedan hustru Malin 1589-93.

Hustru:

Barn:

Malin Olofsdotter. Gift med Per Ravalsson.

Carin Olofsdotter gift med Lars Matsson, se nedan.

Skinnskatteberg 5 maj 1617 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Västmanlands län (U) EXIe:2254 (1593-1632) Bild 230 / sid 716 (AID: v420656.b230.s716, NAD: SE/RA/42042202) samma dag dömdes att Per Sandersson i Gunnilboda skall betala Pär Ravalssons hustru tu fat järn som är till arvs fallet efter hennes fader Olof Jönsson

4193 1 oct 1403 SDKH 16177, SD 386

4194 Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630, Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630

Handlingar angående bördsrättsköpen under Johan III, SE/RA/5101/5101.19/4 (1580-t.) Bild 47

4195 Lagmansting i Söderbärke 12 aug 1651 Svea Hovrätt Uppsala län EXIa:6 sid 384

PER SANDERSSON

Död före 1623 i Gunnilbo

Hustru: Märta Månsdotter. Dotter till Måns Olofsson i Färmansbo, Ramnäs. Omgift med Henneka Holstensson, se nedan.

Barn:

Karin Persdotter

Brita Persdotter gift med Anders Andersson i Naddbo, Gunnilbo

Kerstin Persdotter. Gift med Holsten Torstensson i Vad, Söderbärke

Hans Persson

Nils Persson. Gift till Vad, Söderbärke

Hemming Persson. Se Hemmingsbo nedan.

Olof Persson. Se nedan

Anna Persdotter. Gift med Per Hansson i Vad, Söderbärke

Mats Persson. Se nedan

Malin Persdotter. Gift med Hans Lorentsson. Se Östra gården.

HENNI KA HOLSTENSSON

Gift med Per Sannerssöns änka, se ovan. Son till Holsten Persson i Vad, Söderbärke.

Hustru: Märta Månsdotter. Dotter till Måns Olofsson i Färmansbo, Ramnäs. Änka efter Per Sandersson, se ovan

Barn:

1609 Blev av sagt att Per Sannersson i Gunnilboda skulle betala Sigfrid i Bysala 6 hun:dt järn som han hade lovat emellan hästebyte till nästkommande Mormäso eller böta för häradshövdinge dombrott ⁴¹⁹⁶

Skinnskatteberg 5 februari 1616 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Västmanlands län (U) EXIe:2254 (1593-1632) Bild 340 / sid 727 (AID: v420656.b340.s727, NAD: SE/RA/42042202) samma dag kom för rätten Per Sannersson i Gunnilsbo och // att Mats i Bricka hade tubbat ifrån honom hans piga // dömdes Mats i Bricka som fadern är till pigan efter han haver förskaffat henne i annan tjänst i olaga tid skall giva honom så mycket // hane henne fästs haver nämligen till ett skeppund stångjärn och al// sina linkläder och fyra par skor

Skinnskatteberg 5 maj 1617 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Västmanlands län (U) EXIe:2254 (1593-1632) Bild 230 / sid 716 (AID: v420656.b230.s716, NAD: SE/RA/42042202) samma dag dömdes att Per Sandersson i Gunnilboda skall betala Pär Ravalssöns hustru tu fat järn som är till arvs fallet efter hennes fader Olof Jönsson

Skinnskatteberg sommartinget 1623 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Västmanlands län (U) EXIe:2254 (1593-1632) Bild 1280 / sid 820 (AID: v420656.b1280.s820, NAD: SE/RA/42042202) kom för rätten Per Sanderssöns efterleverska uti Gunnilboda hustru Märta och gav tillkänna att hennes moder hustru Brita hon hade ärvt efter hennes salige fader Torsten i Gunnilboda som är tre öresland jord och hustru Margareta saliga Per Sanderssöns med hennes man Per Sanderssöns haver lossat och utbetalat en sönderkull och dem betalat sju fat osmundjärn till fulle och gode åtnöje och dessa hava samma förbemälte sju fat osmundjärn av Peder Sandersson anammat och uppburit som är Erik Sandersson, Raval Sandersson och Kerstin Sandersdotter och därmed samma sju fat osmundjärn är nu hemmanet fri för sönderkullen för något yttermera kval eller åtal efter denna dag.

I Svea Hovrätts huvudserie Liber causarum finns ett ärende kring arvsfördelning i Färmansbo med bifogad släkttavla ⁴¹⁹⁷

Skinnskatteberg 27 oktober 1645 Skinnskattebergs bergslags häradsrätt, Domböcker vid ordinarie ting, SE/ULA/11335/A I a/1 (1645-1655), bildid: CO104903_00033 Hennika i Gunnilboda låter uppbjuda en systerdel i det hemmanet han åbor första gången.

Henneka undertecknar 1636 ett brev som make till Marit Månsdotter ⁴¹⁹⁸

Lagmansting 1651 Bevistes med framlidne häradshövding Lars Jesperssöns utgivne fastebrev av Norberg den 7 januari A 1584 att Herman Jonsson i Söderboda och Söderbärkes socken haver för halvtredje läster järn köpt Söderboda av sin broder Olof Jonsson o h trenne sina systrar nämligen hustrun i Gunnarsboda och Odensvi socken och hustru Karin i Saxe och hustru i Vibbersboda och Sörbärke socken.

Noch blev bevist med lagförarens Johan Olsson utgivne häradsfasta av Söderbo d 24 juli 1630 huru för detta länsman Pär Larsson i Söderboda haver köpt och sig tillbytt av sin faders systerbarn mödernes arv som var en femtedel i Norrgården i Söderboda för vilken han haver givit som härefter finnes. Hans Holstensson bekommit

⁴¹⁹⁶ Ting i Skinnskatteberg 7 juli 1609 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2253 sid 618

⁴¹⁹⁷ Svea Hovrätt, Huvudserie [Liber causarum], SE/RA/420422/01/E VI a 2 aa/81 (1636),

https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0068000_00466

⁴¹⁹⁸ Svea Hovrätt, Huvudserie [Liber causarum], SE/RA/420422/01/E VI a 2 aa/81 (1636), bildid: A0068000_00466

jord i Vad på 5 fat och för den del som **hans broder Hennik i Gunnilbo** och hans syster hustru Brita åtte i Sörbo sammaledes 5 fat varemot bemälte tvenne syskon av Hans Holstensson äre för deras anpart väl förlikte. Noch bytt jord i jord med Torsten Holstensson så att Torsten i Vad haver bekommit en äng liggandes vid hans nya röjning för hans del 2 fat i Sörbo och Selfuer Olsson i Moren för hans hustrus del i Sörbo bekommit osmundsjärn ett fat. Karin Holstensdotter för sin del 1 fat. Kerstin Holstensdotter för sin del 1 falt. Och dess förutan givit bemälte alla sina syskon för lösen tillhopa 1 fat så att summan som han dem utgivit haver för bemälte 1/5 i Söderboda en läst osmundjärn.

Än bevistes att Pär Larsson haver köpt av sin systerman Hans Nilsson i Lundby och Odensvi socken hans hustrus andel i Sörbo för sex fat osmundjärn.

Och Pär Larsson haver taget för sin hustrus jord i Hinsebo och den bortbytt i bemälte Wad avhandlade jord för 3 fat och att därför skall hans hustru Brita Persdotter och hennes barn sin vedergällning i bemälte Norgården i Sörbo efter hans död vilket blev confirm. ⁴¹⁹⁹

Lantmäteriet Västmanland 19-GUN-52

Ao 1657 d 19 augusti vore alla sal Per Sanderssons och sal hustru Marit Månsdotters barn och arvingar om deras fasta arv i Gunnilbo således väl förlikta och förente att hemmanet i hus och jord skulle vara värt 2000 daler kmt så att på var brodersdel vilka voro fem belöp 266 daler 21 öre och på var systerdel vilka och fem voro 133 daler 10 öre.

Mats skulle bruka halva hemmanet och Olof P den andra halvdelen och därför göra till kronan de årliga utlagor därav utgå bör och skulle de båda lika mycket inlösa av deras syskon då de framdeles efter ovanskriurna deras egen värdering lösen taga

Hemming skulle vara tillfreds för sin broderdel med det torpet Hemmingbo han upptagit och till Nils byggmästare sålt haver dock skulle han ännu där till få göra sig ett torpställe strax vid det förra där han nu begynt haver att bygga, såsom och behålla fjärdedelen av kolningsängarna, såsom de nu intäppta äro och intet vidare // och för hans stora bräcklighet skull förunte alla syskonen honom i sin livstid en fjärdingsland åker i vardera gårdet vilka åkrar och Olof honom strax avvitrade. Hans skulle för sin broderdel behålla torpet Skogen han upptagit och byggt haver och därtill bekomma den fjärdedelen i kolningsängarna förståendes som de //

Nilses barns broderdel skulle brukas av Olof

såsom ock Karins systerdel vilken han rda mestadels haver inlöst,

sedan skulle Mats bruka hustru Annas del i Vad,

så väl som sal hust Britas barns systerdel,

jämväl sal hustru Malins barns systerdel, sal hustru Kerstins barns systerdel skulle Mats och Olof vardera bruka halvparten och framdeles var sin halvpart därav inlösa

Husen skola bytas i 2nne delar och den ena delen behåller Mats den andra Olof. Om Skogen blev så avtalt att Hans skulle kola norr åt till Byggmästarens hägnar och sedan väster ut ifrån sitt torp in till Stormossen dock underskrivit av Hämming Persson, Mats Persson, Hans Persson, Olof Persson, Jon i Sörbo på sal Nils Perssons barns vägnar, Per Hansson i Vad, Håsten Torstensson i Vad, Hans Lorentsson i Gunnilbo, Anders i Naddbo och Karin Persdotter

Västra gården Mats Perssons del

MATS PERSSON

Son till Per Sandersson, se ovan

Hustru:

Barn:

Per Matsson, se nedan.

1629 Mats Persson i Gunnilbo slog Per Bertilsson i Gunnilbo blodig 3 daler ⁴²⁰⁰

Skinnskatteberg 13 juli 1658 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Kopparbergs län (W) EXIe:2729 (1656-1658) Bild 7350 / sid 712 (AID: v420714.b7350.s712, NAD: SE/RA/42042202) uti den saken emellan Mats Hansson och Hans Olofsson i Fermansbo kärande och Mats Persson samt hans medarvingar efter h Marit Månsdotter i Gunnilbo svarande angående någon lösning som de förmälde sig där hava att fordra emot systrarna vilka Gunnilbo karlarna såsom broders barn bekände sig hava löst: Var rättens mening att emedan man kunde icke neka det Gunnilbo hemman var större än Fermansbo och väl borde givas tillbaka åt brodersbarnen, likväl emedan uppå samma jordebyte Gunnilbo emot Fermansbo var fasta åkommet och det har okvalt stått över 20 år som gamla män i nämnden såto, vittnade. Så kunde här för häradsrätten denna saken intet upptagas utan så vida de icke vela sig godvilligen om utlösningen emon var andra bekväma efter sitt eget samvete, så skötes parterna till den lovliga lagmansrätten att förhöra sig om vidare utslag.

4199 Lagmansting i Söderbärke 12 aug 1651 Svea Hovrätt Uppsala län EXIa:6 sid 384

4200 Ting i Skinnskatteberg 30 sept 1629 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2252 sid 247

Skinnskatteberg 4 mars 1661 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Västmanlands län (U) EXIe:2270 (1661) Bild 7730 / sid 759 (AID: v420672.b7730.s759, NAD: SE/RA/42042202) lät Hising 3 resan uppbyda Mats Perssons i Gunnilbo halva smedjehärd uti Kedjebo smedjan för 500 daler koppmt 16 januari 1659

Skinnskatteberg 25 augusti 1668 Mats Perssons son i Gunnilbo begärte få igenbörd sin faders hemman i Gunnilbo by efter handen som hans lägenhet kan falla att lösas. Resol. Eftersom hemmansdelen var av kreditoren lagfaren och nu begärtes fasta på panten, kunde rätten intet upptaga denna sak utan klaganden där han något vill vinna så tillrådes honom avfinna sig med kreditorerna som han bäst kan

PER MATSSON

Son till Mats Persson, se ovan.

Hustru: Anna Ersdotter

Barn:

1673 Besvärade sig Mats Pehrssons arvingar i Gunnilbo över Per Matsson Bjugg, att han afhändt dem någre Engestegar och skogstycken emot delningen och refwen, som dem emellan gången är uppå Wester hemmanet i Gunnilbo den 9 juni 1664. ⁴²⁰¹

Skinnskatteberg 8 januari 1675 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Kopparbergs län (W) EXIe:2738 (1672-1675) Bild 2560 / sid 245 (AID: v420723.b2560.s245, NAD: SE/RA/42042202) hustru Anna Persdotter sal Per Hanssons efterleverskas i Vad och Söderbärkes socken systerdel i Västergården i Gunnilbo, den Per Matsson ibid henne och dess barn avhandlat har för 28 skepp tackjärn och en vängåva på 8 skpd dito järn köpebrev är dat 9 januari 1672

sal Per Matssons fordom boende i Västergården uti Gunnilbo by arvfällne jordedel ibidem som Per Matsson Biugg av änkan h Anna Ersdotter och dess senare man Samuel Joensson inlöst har med 225 daler kmt köpeskrift dat d 26 juni 1669

En jordedel i förbemälte Västergård under Gunnilbo som några arvingar i Fermannsbo boende haver efter ett accid och förlikning Ao 1658 ingått till Per Matsson uppdragit och nu kvittera därpå uppbyren betalning som är 20 skpd stångjärn⁴²⁰²

Ting i Skinnskatteberg 1675: 2ra resan hust Anna Persdotters sahl Pehr Hanssons efterleverska i Waadfors af Söderbärchie socken, systerdehl i Västergården vid Gunnilbo för Pehr Mattsson Bjugg.

Sahl Per Matssons ärvda fasta egendom i samma gård för Per Matsson Bjugg⁴²⁰³

Västra gården Olof Perssons del

OLOF PERSSON

Son till Per Sandersson, se ovan

Hustru:

Barn:

Skinnskatteberg 21 augusti 1662 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Kopparbergs län (W) EXIe:2730 (1662) Bild 5610 / sid 552 (AID: v420715a.b5610.s552, NAD: SE/RA/42042202) Olof Persson i Gunnilbo lät 1 resan uppbyda en systerdel jord köpt av Lars Matsson ibid för 29 daler 3 öre kmt dat 1 maj 1658

1715 Enligt akten hos Lantmäteriet bebos Västra Gunnilbo av tre åbor, Samuel Jernbäck, Lars Olsson och Olof Joensson.

Gunnilbo Västra gården Hemmingsbo Hemming Persson

Lantmäteriet Västmanland 19-GUN-52

Ao 1657 d 19 augusti vore alla sal Per Sanderssons och sal hustru Marit Månsdotters barn och arvingar om deras fasta arv i Gunnilbo således väl förlikta och förente att hemmanet i hus och jord skulle vara värt 2000 daler kmt så att på var brodersdel vilka voro fem belöp 266 daler 21 öre och på var systerdel vilka och fem voro 133 daler

⁴²⁰¹ Ting i Skinnskatteberg 1673 Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2736 sid 500

⁴²⁰² Ting i Skinnskatteberg 1675 (Renoverad dombok) Kopparbergs län EXIe:2738 sid 245

⁴²⁰³ Ting i Skinnskatteberg 1675 (renoverad dombok) Kopparbergs län EXIe: 2738 sid 260

10 öre.

Mats skulle bruka halva hemmanet och Olof P den andra halvdelen och därför göra till kronan de årliga utlagor därav utgå bör och skulle de båda lika mycket inlösa av deras syskon då de framdeles efter ovanskriivna deras egen värdering lösen taga

Hemming skulle vara tillfreds för sin broderdel med det torpet Hemmingbo han upptagit och till Nils byggmästare sålt haver dock skulle han ännu där till få göra sig ett torpställe strax vid det förre där han nu begynt haver att bygga, såsom och behålla fjärdedelen av kolningsängarna, såsom de nu intäppta äro och intet vidare // och för hans stora bräcklighet skull förunte alla syskonen honom i sin livstid en fjärdingsland åker i vardera gårdet vilka åkrar och Olof honom strax avvittrade. Hans skulle för sin broderdel behålla torpet Skogen han upptagit och byggt haver och därtill bekomma den fjärdedelen i kolningsängarna förståendes som de //

Nilses barns broderdel skulle brukas av Olof

såsom ock Karins systerdel vilken han rda mestadels haver inlöst,

sedan skulle Mats bruka hustru Annas del i Vad,

så väl som sal hust Britas barns systerdel,

jämväl sal hustru Malins barns systerdel,

sal hustru Kerstins barns systerdel skulle Mats och Olof vardera bruka halvparten och framdeles var sin halvpart därav inlösa

Husen skola bytas i 2nne delar och den ena delen behåller Mats den andra Olof. Om Skogen blev så avtalt att Hans skulle kola norr åt till Byggmästarens hägnar och sedan väster ut ifrån sitt torp in till Stormossen dock underskrivit av Hämming Persson, Mats Persson, Hans Persson, Olof Persson, Jon i Sörbo på sal Nils Perssons barns vägnar, Per Hansson i Vad, Hålstén Torstensson i Vad, Hans Lorentsson i Gunnilbo, Anders i Naddbo och Karin Persdotter

HEMMING PERSSON

Son till Per Sandersson, se ovan

Hustru:

Barn:

Hindrich Pehrsson född 1722 i Hemmingsbo

Skinnskatteberg 24 augusti 1665 uppå Per Hemmingssons begäran vid Gunnilbo om boställe där sammastädes avsades /besiktiga honom torpstället

Skinnskatteberg 24 augusti 1665 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt (W) AI:4 (1665-1666) Bild 740 / sid 147 (AID: v222898.b740.s147, NAD: SE/ULA/11711) uppå Hemmingstorp på Gunnilbo ägor vilket Per sonen begärte få possidera efter sin fader, avsades att han skulle få behålla så vida som hans fader med sina bröder är där om förlikta, dock så, att detta med det torp som han försålt haver, skall skattläggas för ¼ hemman utan vidare utlagor och ansökan av bolbys ägor på skog eller annat.

Gunnilbo Östra gården

INGEVALL

I skattelängder 1538-1542

TORSTEN HANSSON

I skattelängder 1544-1581, fullständigt namn i Årliga räntan 1575.

Hustru:

Barn:

Brita Torstensdotter. Gift till Färmansbo, Ramnäs med Måns Olofsson. Dotter Märta/Margareta Månsdotter gift med Per Sandersson, se Västra gården

Skinnskatteberg sommartinget 1623 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Västmanlands län (U) EXIe:2254 (1593-1632) Bild 1280 / sid 820 (AID: v420656.b1280.s820, NAD: SE/RA/42042202) kom för rätten Per Sanderssons efterleverska uti Gunnilboda hustru Märta och gav tillkänna att hennes moder hustru Brita hon hade ärvt efter hennes salige fader Torsten i Gunnilboda som är tre öresland jord och hustru Margareta saliga Per Sanderssons med hennes man Per Sanderssons haver lossat och utbetalat en sönderkull och dem betalat sju fat osmundjärn till fulle och gode åtnöje och dessa hava samma förbemålte sju fat osmundjärn av Peder Sandersson anammat och uppburit som är Erik Sandersson, Raval Sandersson och Kerstin Sandersdotter och därmed samma sju fat osmundjärn är nu hemmanet fri för sönderkullen för något yttermera kval eller åtal efter denna dag.

RAVAL

Skattelängder 1582-1607

Hustru:

Barn:

Per Ravalsson. Gift med Malin ?????????

Carin Ravalsdotter. Gift med Lars Matsson. ?????????

1595 Strödda domböcker och rättegångshandlingar 27 (1490-1792) Bild 280 (AID: v797290.b280, NAD: SE/RA/130) Rafval i Gunnilboda är nämndeman i Skinnskattebergs härad

Lagmansting 27 februari 1596 Strödda domböcker och rättegångshandlingar 6 (1550-1621) Bild 1560 (AID: v797269.b1560, NAD: SE/RA/130) Rafval i Gunnilbo uti Odensvi socken klagar att Måns i Färmansbo vill förhindra honom bygga sig torpeställe in på Gunnilbo ägor, oaktat att han haver börd i bolbyn och att där är utrymme nog, att denne väl kan bliva d boende i bolbyn utan skada, blev detta ärende uppskjutit till rannsakan

Skinnskatteberg 1623 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Västmanlands län (U) EXIe:2254 (1593-1632) Bild 1280 / sid 820 (AID: v420656.b1280.s820, NAD: SE/RA/42042202) uppbudes här och nu lagligen första gången den Östra gården i Gunnilbod som är två öresland hus och jord uti Gunnilboda

1629 Hans Lorentz och Olof Larsson behåller halfva qvarnen och halfva hammaren med Lasse Matsson i Gunnilbo, och skole de igen orätt göre hwar .. på ingen sida wid straff efter lag. ⁴²⁰⁴

1629 Lars Matsson i Gunnilbo bekom brev på haluparten i Östra gården i Gunnilbo han köpt haver av sin hustrus systerman Per Ravalsson i Busta i Odensvi socken för 14 skpd stångjärn. ⁴²⁰⁵

LARS MATSSON

Hustru: Carin Olofsdotter. Dotter till Olof Jönsson, se ovan ?????????

Barn:

Kerstin Larsdotter

Karin Larsdotter

Brita Larsdotter

Skinnskatteberg 5 februari 1616 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Västmanlands län (U) EXIe:2254 (1593-1632) Bild 340 / sid 727 (AID: v420656.b340.s727, NAD: SE/RA/42042202) dömdes att Lars Matsson i Gunnilbo skall hjälpa Per Rafualsson till att uppbygga en lada efter han haver låtit upptränna en lada där på hemmanet.

Skinnskatteberg 1623 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Västmanlands län (U) EXIe:2254 (1593-1632) Bild 1200 / sid 812 (AID: v420656.b1200.s812, NAD: SE/RA/42042202) kom för rätta Lasse i Gunnilboda och sade sig hava stämt sin granne Hans i Gunnilboda //

Skinnskatteberg 21 augusti 1662 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Kopparbergs län (W) EXIe:2730 (1662) Bild 5610 / sid 552 (AID: v420715a.b5610.s552, NAD: SE/RA/42042202) Olof Persson i Gunnilbo lät 1 resan uppbuda en systerdel jord köpt av Lars Matsson ibid för 29 daler 3 öre kmt dat 1 maj 1658

Lantmäteriet Västmanland 19-GUN-52 sidan 18

Begynnelsen av ÖsterGunnilbo efter Hans Erss berättan

uti Lars Matsson och dess arvingars tid

Har Lars Matsson igenom gifte med dess hustru Carin kommit i halva östra Gunnilbo att bliva ägare

Har han löst sin svägerska Malin utur den övriga halvdelen så att han var ägare till hela östrabyen Gunnilbo

Denna Lars Matsson hade 3nne döttrar Kerstin, Karin och Brita enär nu dess hustru Carin dödde tillföllt

arvl:n dessa 3nne döttrar deras moders del haluparten av by av den av deras fader köpta halvdelen bekommo de 1/3 del emot deras fader så att de nämnda döttrarna nu voro ägare till 12/18 delar och fadern 6/18

Hans Lorenz

Sedermera har Hans Lorenz igenom köp blivit ägare till tvenne Lars Matssons döttrars delar nämligen 8/18

någon tid därefter inlöste jämväl Hans Lorens även Lars Matssons egen del 6/18 så att han då var ägare till 14/18 delar i öst Gunnilbo

Hans Lorens måg Per Matsson och Olof Hansson

Den övriga 4/18 delen eller en systerdel har Per Matsson köpt 1/3 och 4/54 av byn och Olof Hanss 2/3 och 8/54 av byn

Hans Lorens och dess arvingar

Hans Lorens arvingar 5 söner, Lars, Pär, Olof, Staffan och Erik Hanssöner item 4 st döttrar, Margareta,

Kerstin, Marit och Brita av vilka sönerna fingo i fasta vardera 2/18 del som gör 10/18 delar och döttrarn vardera 1/18 och gör 4/18

4204 Ting i Skinnskatteberg 30 sept 1629 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2252 sid 247

4205 Ting i Skinnskatteberg 30 sept 1629 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2252 sid 247

I Lars Matssons m fl egendom synes ingå, helt eller delvis, både det östra och det västra hemmanet, Gunnilbo hammare samt Lorentztorp, ett från Kedjebo avstyckat hemman, möjligen även Kedjebo hammare. Lorichs nämner i "Gunnilboboken" Gunnilbo övre och nedre hammare, båda anlagda 1623 (jfr "hammarsmeden" Per Sannersson i ÅL1613 - måste ha funnits smedja tidigare), och att Hans Lorentz med medintressenter rustade upp den nedre hammaren 1660. Lorichs framhåller att ägarförhållandena i Gunnilbo by är svåröverskådliga. ⁴²⁰⁶

HANS LORENTSSON

Köpt delar av Östra gården av Lars Matssons två döttrar. Född ca 1591. Död 1679 i Öster Gunnilbo. 88 år.

Hustru: Malin Persdotter. Dotter till Per Sandersson i Västra Gunnilbo

Barn:

Lars Hansson. Västansjö. Se under Flena, Gunnilbo

Pär Hansson

Olof Hansson. Född ca 1634 i Gunnilbo. Död 1686 i Gunnilbo. Gift med Anna Larsdotter från Darsbo, Skinnskatteberg.

Staffan Hansson. Född ca 1644 i Gunnilbo. Död 1696 i Gunnilb. Gift med Brita Hansdotter frön Flena, Gunnilbo.

Erik Hansson. Lorentstorp

Margareta Hansdotter. Född ca 1637 i Gunnilbo. Död 1704 i Öster Gunnilbo. Gift med Per Matsson Bjugg.

Kerstin Hansdotter

Marit Hansdotter

Brita Hansdotter. Född ca 1645 i Gunnilbo. Död 1719 i Solmyra, Gunnilbo. Gift med Sven Andersson i Solmyra.

Skinnskatteberg 30 september 1629 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Västmanlands län (U) EXIe:2252 (1593-1632) Bild 150 / sid 247 (AID: v420654.b150.s247, NAD: SE/RA/42042202) Hans Lorentz och Olof Larsson behåller halva kvarnen och halva hammaren med Lasse Matsson i Gunnilboda och skola de igen orätt göra varandra på någon sida vid straff efter lag.

Lagmansting Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Södermanlands län (D) EXIa:1 (1620-1671) Bild 1560 / sid 152 (AID:v405239a.b1560.s152, NAD: SE/RA/42042202) Med för detta lagförarens Anders Anderssons fastebrev dat 1643 den 22 augusti det ärlig och beskedlige Hans Lorensen i Kedjebo då haver sig lagligen tillhandlat och köpt utav sin svåger Olof Hansson i Kedjebo en röjningsplats eller bovall som och ett litet äng benämnd Fäsköttet för 20 skepd stångjärn och till hans hustru 20 daler för en äreskänk till tröjeklåde såsom och ½ skeppd stångjärn 7 lspd och 10 mark koppmt. Noch med lagföraren Lars Olofssons fasta dat 1655 den 27 augusti det Hans Lorentzon då hade sig lagligen tillhandlat och utbetalt av Mr Lars Jonsson bälgmakare någon jord i hemmanet Gunnilbo med ettusen daler koppmt och till Lars Halvardssons hustru h Karin i Flena givit för hennes rätt och andel i bemälte hemman ett hundra och tjugo daler kopparmt såsom och till Per Bertilsson 40 daler och för hans hustrus Brita Larsdotters rättighet 110 daler koppmt så att Hans Lorensen rättmäteligen äger i Gunnilbo hemman tvådelar i hus och jord samt alla tillhöriga lägenheter

Skinnskatteberg 22 mars 1652 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Kopparbergs län (W) EXIe:2727 (1652-1655) Bild 650 / sid 56 (AID: v420712a.b650.s56, NAD: SE/RA/42042202) uppböds Gunnilbo hemman av Hans Lorentsson 1 gängen

Skinnskatteberg 27 augusti 1655 Skinnskattebergs bergslags häradsrätt, Domböcker vid ordinarie ting, SE/ULA/11335/A I a/1 (1645-1655), bildid: C0104903_00055 Hans Lorentsson givit Lars Jönsson bälgmakare 1000 daler k. Än givit Lars Halvarssons hustru h Karin för sin bördsrätt och andel 100 och tio daler kmt, Item Per Bertilsson för 110 daler kmt för hans hustrus h Brita Carlsdotter äger alltså Hans 2 del i bemälte Gunnilbo hemman /// samma dag kom för rätten ärlig och beskedlig man Hans Lorentsson boendes i Gunnilbo by och klarlig beviste huruledes han hade utlöst och utbetalt mäter Lars Jönsson bälgmakare och givit honom på bemälte Gunnilbo hemman, ett tusende daler kopparmynt. Än givit sedermera Lars Halvarssons hustru h Karin // för hennes // och andel i bemälte hemman ett hundra och tio daler kmynt. Item givit Hans Bertilsson för hans hustrus Brita Larsdotter // och rättighet etthundra och tio daler kmynt. Äger alltså Hans Lorentsson i bemälte Gunnilbo hemman två delar och emedan såsom ovanskriivne tillstogo

Skinnskatteberg 25 augusti 1656 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Örebro län (T) EXIe:1791 (1656) Bild 3720 / sid 346b (AID:v420582.b3720.s346b, NAD: SE/RA/42042202) Hans Lorentsson i Gunnilbo förordnades till fjärdingsman och till län eller frihet för sitt omak beviljades han av landshövdingen sin hemmanskatt fri

ERIK HANSSON

Son till Hans Lorentsson, se ovan. Lorentstorp.

Hustru:

Barn:

4206 Lorichs, Ludvig: Gunnilboboken. Färnabruk 1952.

Hans Ersson.

STAFFAN HANSSON

Son till Hans Lorentsson, se ovan

Hustru:

Erik Staffansson

Lars Staffansson

Hindrik Staffansson

Per Staffansson

Malin Staffansdotter

Lantmäteriet Västmanland 19-GUN-52 sidan 18

För allom // som detta mitt öppna brev händer förekomma bekänner jag Lars Börgesson Hvass häradshövding över Norrbo och Vangsbros härader samt Norberg och Skinnskattebergslager att år efter vår herres och frälsares Jesu Christ högeliga födelse ett tusend sjuhundra fjorton på den sjuttonde dagen i februari månad då jag höllt laga vinterting med allmogen av Skinnskatteberg tingslag uti Skinnskattebergs sockenstuga bergsmannen ärlig och beskedlig Erik Hansson i Lorentztorp genom sin son Hans Ersson anmäla och bevisa det han icke allenast förlängst och d 7 mars anno 1686 hade lossat och sig tillhandlat av dess syster Brita Hansdotter och hennes man Sven Anderson i Solmyra hennes efter fadern Hans Lorentsson arvligen tillfallna systerdel eller en adertondel uti halva hemmanet östra gården i Gunnilbo, både i hus, jord, åker, äng, skog och flera appertinentier för etthundra åttio daler kopparmynt som i köpskriften tillstod vara därför uppbudne jämväl d 26 maj Ao 1687 av brodern Lars Hansson i Västansjö för 400 daler kopp mt inlöst hans arvlige broderdel eller en niondedel uti halva hemmanet Östra Gunnilbo och en sjundedel i en femtondedel av halva hemmanet Väster Gunnilbo med alla dessa gårdars tillhörigheter. På vilka bägge köp riktig lagfart följt// jämväl d 30 januari 1713 sedan delningen i likvidationen och uträkningarna i september 1696 och nyligen 2 september 1711 samtliga framlidne Staphan Hanssons i Gunnilbo barn och arvingar nämligen Erik, Lars, Hindrik och Per Staffanssöner, samt å dottern Malins vägnar dess morbroder nämndeman Erik Hansson i Flena och för Hans Staffanssons omyndiga barn farbroderns Erik Staffansson uti en särskild köpeskrift försålt till // deras farbroder och faderfaderbroder Erik Hansson i Lorentztorp Staphan Hanssons broderdel eller en niondedel uti halva hemmanet Östra Gunnilbo för 400 daler koppmtt den de ävenväl hava kvitterat. // varför Erik Hansson som därutinnan äger sin egen ärftliga bröder eller niondedel och således inalles sju adertondelar uti Östergunnilbo lät anhålla om tingsrättens stadfästelse // att ovannämnde Erik Hansson i Lorentztorp samt dess hustru barn och efterkommande arvingar äga med dessa sig tillhandlade fem niondedelar uti Östra gården Gunnilbo, att nu och i evärdliga tider styra och råda både i hus och jord åker och äng, // dock vad beträffar den köpta lilla del i Västra Gunnilbo så bör därför av den som stora delen i samma hemman besitter tagas lösen / Östra Gunnilbo d 14 augusti 1715

1715 Enligt akten hos Lantmäteriet bebos Östra Gunnilbo av tre åbor, Lars Sijk, Hans Ersson och Pär Matsson

PER MATSSON BJUGG

Måg till Hans Lorentsson, se ovan. Född ca 1626. Död 1709 i Öster Gunnilbo. 83 år

Hustru: Margareta Hansdotter. Dotter till Hans Lorentsson, se ovan. Född ca 1641. död 1704 i Öster Gunnilbo. 63 år.

Barn:

Brita Persdotter Bjugg. Född 1677 i Gunnilbo. Död 1751 i Getbro, Hed. Gift med Per Larsson Jernström.

Gästgivare vid Östra Gunnilbos värdshus 1693-1709 och äger även 1682 en hammare utanför Prästhammaren
4207

Skinnskatteberg 21 augusti 1662 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt (W) AI:3 (1660-1662) Bild 2240 / sid 155 (AID: v222896.b2240.s155, NAD: SE/ULA/11711) Per Matsson Bjugg framtedde och för rätten sin hustrus frändes skrivelse dat Vad i Söderbärke var uti begärtes att såsom desse voro arvfällne till en broders del jord i Gunnilbo Norrgård vilken deras frände Mats Persson sades en lång tid hava brukat utan någon vedergällning, Varför såsom dessa sökte deras arvejord måtte utrevas ifrån Mats Persson och Per på deras vägnar anhöllt om revning på dessa så väl som sin svärmoders lott, vilken var Mats Perssons syster, alltså på flitig begäran tilläts Per Matsson av rätten det efterskiurna nämndemän /// på en viss dag skola på anfordran bemålte jord avreva//

Skinnskatteberg 4 mars 1661 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Västmanlands län (U) EXIe:2270 (1661) Bild 7750 / sid 761 (AID:v420672.b7750.s761, NAD: SE/RA/42042202) Per Matsson i Gunnilbo lät 2 resan uppbud Anders Anderssons ibidem lösa och fasta egendom

4207 Lorichs, Ludvig: Gunnilboboken. Färnabruk 1952.

Skinnskatteberg 19 augusti 1661 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt (W) AI:3 (1660-1662) Bild 1420 / sid 103 (AID: v222896.b1420.s103, NAD: SE/ULA/11711) Per Matsson i Gunnilbo lät 3 uppbuda Anders Anderssons hemmansdel i Gunnilbo Store gården för penninga 50 mark och tackjärn skpd 2

Skinnskatteberg 21 augusti 1662 sidan 61 Insinuerade Per Matsson Biugg (Biugg överstruket) i Gunnilbo Anders Anderssons i Naddbo köpeskrift dat Gunnilbo den 22 februari 1659 på 1 systerdel jord i Gamla hemmanet i Gunnilbo vilket Mats Persson åbor och gärna ville inlösa framför Per vilkens svärmoder är Anders Anderssons hustru syster och Mats Persson brodern vid henne // berättade nämnden att Mats Perssons fasta egendom var förborgat och tvivlades så om han kunde inlösa systerdelen, alltså kändes Per först de tvådelarna i systerdelen att behålla som han hade inlöst för 50 daler såsom och den 1/3 delen i samma systerdel som Per hade köpt av Anders Anderssons styvbarn för 30 daler behåller han i lika måtto. Om den icke löses av arvingarna innan den bliver lagfaren

1662 Insinuerade Per Matsson i Gunnilbo Anders Anderssons i Naddebo köpeskrift dat Gunnilbo den 22 februari 1659 på en systerdel jord i gamla hemmanet i Gunnilbo vilket Mats Persson åbor och gärna ville inlösa framför Per vilkens svärmoder är Anders Anderssons hustru syster och Mats Persson brodern vid henne. Resolution efter som befanns det Per Matssons köp med Anders var lagbudet och lagståndet 2. Berättade nämnden att Mats Perssons fasta egendom var förborgat och tvivlades så om han kunde inlösa systerdelen alltså kändes Per först // tvådelarna i systerdelen att behålla som han hade inlöst för 50 daler såsom ock den tredjedelen i samma systerdel som Per hade köpt av Anders Anderssons styvbarn för 30 daler behåller han i lika måtto, // Per Matsson Biugg framtedde för rätten sin hustrus frändes skrivelse dat Vad i Söderbärke var uti begärtes att såsom desse vore arvfallne till en brodersdel i Gunnilbo storgård vilken deras frände Mats Persson sades en lång tid hava brukat utan någon vedergällning: varför såsom dessa sökte deras arvjord måtte utrevas ifrån Mats Persson, och Per på deras vägnar anhöllt om revning på dessa så väl som sin svärmoders lott, vilken var Mats Perssons syster, alltså på flitig begäran tilläts Per Matsson av rätten att efterskrivna nämndemän /// på en viss dag skola på anfordran bemälte jord avreva. I lika måtto skulle och rannsakas om den skogmossen som Kedjeborna bruka och av ålder haver hört till Gunnilbo hemman och inom dess rö, samt om torpet där skall finnas, med vad skäl det är byggt och på vars ägor⁴²⁰⁸

Skinnskatteberg 21 augusti 1662 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt (W) AI:3 (1660-1662) Bild 2220 / sid 151 (AID: v222896.b2220.s151, NAD: SE/ULA/11711) efter skäl och gott folks vittnande dömdes Mats Persson i Gunnilbo att betala Knut Erssons fordom hammarsmeds änka ett skeppund stångjärn och Mats vara sedan fri för det mera som krävdes.

1663 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Kopparbergs län (W) EXIe:2732 (1663) Bild 5930 / sid 1083 (AID: v420717.b5930.s1083, NAD: SE/RA/42042202) Petter Biugg lät 2 resan uppiuda 2 systerdelar i Västergården i Gunnilbo köpeskriften 16 augusti 1662

Skinnskatteberg 8 januari 1675 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Kopparbergs län (W) EXIe:2738 (1672-1675) Bild 2560 / sid 245 (AID: v420723.b2560.s245, NAD: SE/RA/42042202) hustru Anna Persdotter sal Per Hanssons efterleverskas i Vad och Söderbärkes socken systerdel i Västergården i Gunnilbo, den Per Matsson ibid henne och dess barn avhandlat har för 28 skepp tackjärn och en vängåva på 8 skpd dito järn köpebrev är dat 9 januari 1672

sal Per Matssons fordom boende i Västergården uti Gunnilbo by arvfallne jordedel ibidem som Per Matsson Biugg av änkan h Anna Ersdotter och dess senare man Samuel Joensson inlöst har med 225 daler kmt köpeskrift dat d 26 juni 1669

En jordedel i förbemälte Västergård under Gunnilbo som någrav arvingar i Fermansbo boende haver efter ett accid och förlikning Ao 1658 ingått till Per Matsson uppdragit och nu kvittera därpå uppburen betalning som är 20 skpd stångjärn⁴²⁰⁹

Ting i Skinnskatteberg 1675: 2ra resan hust Anna Persdotters sahl Pehr Hanssons efterlefuerska i Waadfors af Söderbärchie socken, systerdehl i Västergården vid Gunnilbo för Pehr Mattsson Bjugg. Sahl Per Matssons ärvda fasta egendom i samma gård för Per Matsson Bjugg⁴²¹⁰

Skinnskattebergs häradsrätt hösttinget 1698 § 12 Den bördsrätt uti Västansjö som Erik Hansson i Flena, Johan Esbjörnsson Olof Eriksson i Räfte och Hindrik Hansson på sina hustrurs vägnar upplåtit och transporterat d 22 oktober 1698 till sin svåger Sr Petter Järnström att inlösa de creditorers fordringar som hemmanet häftar för blev intecknat⁴²¹¹

4208 Ting i Skinnskatteberg 21 aug 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 551

4209 Ting i Skinnskatteberg 1675 (Renoverad dombok) Kopparbergs län EXIe:2738 sid 245

4210 Ting i Skinnskatteberg 1675 (Renoverad dombok) Kopparbergs län EXIe: 2738 sid 260

4211 Ting i Skinnskatteberg 1698 (Renoverad dombok) Västmanlands län EXIe:2299 sid 110

OLOF HANSSON

Son till Hans Lorentsson

Hustru:

Barn:

Gunnilbo Prästhammaren

Det fanns dessutom ytterligare en hammare vid Gunnilboströmmen. Den byggdes vid 1630-talets början och kallades "Prästhammaren". Ursprungligen hade den endast en härd samt innehades av sockenprästen och var därför inte skattlagd. Även "Prästhammaren" försågs med en andra härd och skattlades före 1660-talet till ½ skeppund. Sedermera ansågs kyrkoherden äga ¾ och tvenne bergsmän tillsammans ¼ i denna hammarsmedja, som då benämndes Mellanhammaren. Men egentligen var det den 1658 nytillträdde kyrkoherden Henricus (Petri) Barchaeus som förvärvade 1/3 i "Prästhammaren", vars stångjärnsstämpel därför innehöll initialerna HB. Hammarskatten för de tre Gunnilbohamrarna var oförändrat 1600-talet ut. En del transaktioner gjordes mellan intressenterna och Bockhammars ägare. En av hammarsmedjorna försvann före 1697. Sjuttio år senare var endast "Prästhammaren" kvar. ⁴²¹²

PETRUS HENRICI BARCHAEUS

Barn:

Henricus Petri Barchaeus. Född 1622 i Odensvi. Se nedan.

Catharina Persdotter Barck. Född i Gunnilbo ca 1624. Död 1706. Gift med Lars Persson i Erlandsbo, Gunnilbo
I Gunnilbo köpte han Västra Gården i Västerflena och ett hemman i Norbyn. ⁴²¹³

Enligt herdaminnet var Henricis Andreae, kyrkoherde i Söderbärke, farfar till Petrus Henrici Barchaeus (son till Henrik Henriksson??), död som kyrkoherde i Gunnilbo 1654 ⁴²¹⁴
Se vidare Näsbyn, Söderbärke

ANDERS GEORGII TRONINUS

Född i Trönö, Stora Tuna 1616. Död 1656 i Gunnilbo.

Hustru: Brita Persdotter Silnaea. Dotter till Peder Jönsson i N Sellnäs, Stora Tuna.

Barn:

Anders Barchaeus. Född 1657 i Gunnilbo. Tar namn efter sin styvfar Henricus Petri Barchaeus, se nedan. Son
Anders Barchaeus född 1706 i Skultuna. Död 1775 i Fagersta. Brukspatron på Fagersta Bruk.

HENRICUS PETRI BARCHAEUS

Son till Petrus Henrici Barchaeus. Född i Odensvi 1622. Död som kyrkoherde i Gunnilbo 1695. Gift med Anders Georgii Tronius änka, se ovan.

Barn:

Susanna Henriksdotter Barchaea. Född 1659 i Gunnilbo. Gift med Johannes Laurentii Barchelius, se nedan.

Skinnskatteberg 24 augusti 1665 bekom ock pastoren Hindrik Bark i Gunnilbo fasta på en smedjedel som är en hel härd uti mellansmedjan belägen söder om Kedjebosmedjan i Gunnilbo strömmen som köpt var av Mats Persson i Gunnilbo för 500 daler värde Nock i samma brev förmåles om pastorens köp av h Elin Persdotter i Tarmansbo på en gammal obruklig smedjehärds grund belägen i samma smedja köpt för stångjärn 4 skpd 5 lspd

JOHANNES LAURENTII BARCHELIUS

Son till Lars Persson och Cherstin Persdotter i Kolpebo, Söderbärke. (Se under Danskbo, Söderbärke)

Hustru: Susanna Henriksdotter Barchaea. Född 1659 i Gunnilbo. Dotter till Henricus Petri Barchaeus, se ovan.

Ting 1691 Capellanen ifrån Gunnilbo, Johan Barkelius, androg att hans salig bror, Per Larsson i Kolpebo, efterlämnat en omtydlig dotter, men då änkan, hustru Marit Hansdotter, gick i annat gifte med dess nuvarande man, Hans Hansson i Årnebo, så hava bytesmännen lämnat all dotterns arvsrätt i lösören hos modern och styvfadern. Den andre farbrodern, Jonas Larsson i Kolpebo, då sig tillbudit att ta barngodset i förvaring ... ⁴²¹⁵

Lagmansting Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Södermanlands län (D) EXIa:1 (1620-1671) Bild 1540 / sid 150

4212 Björnånger, Oskar: "Hedströmmens äldsta hammarsmedjor." Västmanlands fornminnesförening och Västmanlands läns museum. Årsskrift. (1987):15-42.

4213 Ekström, Gunnar: Västerås stifts herdaminne II:1 sid 772

4214 Ekström, Gunnar: Västerås stifts herdaminne II:1 sid 772

4215 Ting i Söderbärke 1691 (Renoverad dombok) Svea hovrätt. Kopparbergs län EXIE:2751 sid 788

(AID: v405239a.b1540.s150, NAD: SE/RA/42042202) Insinuerades av landsdomaren Erik Erlandsson den 16 och 17 februari 1665 av Skinnskattebergs tingstad daterad tingskötning och därmed bevistes det kyrkoherden i Gunnilbo Hindrik Bark haver igenom byte till sig handlat av fordom Mats Persson i Gunnilbo hans arvfällne smedjedel som är en halv härd uti mellansmedjan söder om Kedjebosmedjan i Gunnilbo och givit därför Mats i betalning först ¼ härd i Gunnilbosmedjan för 200 daler koppmt vilken del herr Hindriks antecessor sal hr Anders Georgi Tronius fordom pastor i Gunnilbo hade köpt av Mats Perssons syskon. Item betalt till Mats Persson för samma smedja kontanta penningar trehundra daler koppmt /// Noch där sammastädes genom en framtedd köpskrift daterad Gunnilbo prästgård den 4 maj 1634 bevist huru såsom fordom pastor ibidem sal Erici Bark haver sig tillköpt av h Ingeborg i Tarmansboda en gammal smedjehärdsgrund i förbemälte smedja som hr Hindrik Petri hade byggt sina hjul varför är givet 4 skeppd och 5 lsp vilka bemälte penningar och stångjärn är tillstått och bekänts till fulle nöje åt vederbörande riktigt contenterade och riktigt avlagd vara och ty avhänt och tillägnat samma smedje lägenheter till sal herr Pers änka och barn sin härd och till Hr Hindrik och dess arvingar den andra härden i bemälte smedja med alla därtill lydande lägenheter evärdeligen att njuta

Skinnskatteberg 24 augusti 1665 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt (W) AI:4 (1665-1666) Bild 750 / sid 149 (AID: v222898.b750.s149, NAD: SE/ULA/11711) Hr Hindrik Bacheus lät 1 resan uppbjuda ett änge Kolningen benämnd i Gunnilbo för penningar 300 daler köpt av Hans Pedersson i Bjurfors Hu Susanna Olofsdotter i Gunnilbo lät 2 resan uppbjuda ett torp och torpställe vid Tarmansboda för 108 daler r koppmt dat 25 april 1660. Bekom ock pastoren Hindrik Barck i Gunnilbo fasta på en sjundedel som är en hel härd uti Mellansmedjan belägen söder om Kedjebosmedjan i Gunnilbo strömmen som köpt var av Mats Persson i Gunnilbo för 500 daler värde. Noch i samma brev förmäldes om pastorens köp av hu Elin Persdotter i Tarmansbo på en gammal obruklig smedjehärds grund belägen i samma smedja köpt för stångjärn 4 skpd 5 lspd

Skinnskatteberg 16 februari 1665 Per Svensson ifrån Köping framviste sin fordran igenom en framtedd räkning av änkan h Karin Matsdotter i Gunnilbo

Skinnskatteberg 24 augusti 1665 insinuerades och en räkning underskriven av h Karin Matsdotter i Gunnilbo varuti hon på sin mans vägnar bekänner sig vara skyldig utsmide 49 skpd

Skinnskatteberg 6 mars 1666 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt (W) AI:4 (1665-1666) Bild 1250 / sid 97 (AID: v222898.b1250.s97, NAD: SE/ULA/11711) sedan inlades av Per Matsson Biugg på Per Svenssons borgares i Köping vägnar en räkning på tackjärn 118 skpd som fodras av Mats Perssons änka i Gunnilbo och lovade honom när räkningen bliver fullbuden att få gå pro quot, så väl som Lennardt Andersson uti framlidne Mats Perssons egendom i Gunnilbo.

Skinnskatteberg 24 augusti 1665 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt (W) AI:4 (1665-1666) Bild 740 / sid 147 (AID: v222898.b740.s147, NAD: SE/ULA/11711) Hans Persson i Skogen och Gunnilbo socken beviljades av rätten skattläggas för ¼ dels hemman efter som nämnden vittnade att dess ägor kunna svara där emot.

Skinnskatteberg 7 februari 1668 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt (W) AI:5 (1668-1669) Bild 390 / sid 73 (AID: v222900.b390.s73, NAD: SE/ULA/11711) Jon Olsson i Gunnilbo beklagade sig över Olof Persson ibidem att han genom vanskötsel vid sin mila hade orsakat vådeld och därigenom uppbrent för honom en ny lada och 12 bölar hö

Skinnskatteberg 25 augusti 1668 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt (W) AI:5 (1668-1669) Bild 750 / sid 145 (AID: v222900.b750.s145, NAD: SE/ULA/11711) Nils Persson ifrån Köping utskickad av Per Hemmingsson hammarsmed i Gunnilbo begärte för rätten få njuta det arvskifte och delning som arvingarna ibidem var gjort emellan Ao 1657 den 18 augusti var uti honom då var tilldelad en del i en mor Källmoren benämnd dock såsom fullmäktigen Nils Persson förmente denna brodersdelen vara fast ringare än som Hanses i Skogen, så begärte han till förbättring på brodersdelen Källmoren in till Bärget. Resolution: Ehuru väl Per Matsson Biugg hade mycket emotsäga Nils Perssons begäran om augment igenom Källmorans förökning till Per Hemmingssons torp, av betänkande att bolbyn miste så mycket av utvägarna till mulbetet, likväl såsom det är skäligt och lag likmätigt att bröder ske lika rätt, dy så vida som Per Hemmingsson på ingen utväg är fullbytt efter föräldrarna i arvejorden, så beviljades honom för rätten genom en viss revkarl med två män av nämnden att försöka Per Hemmingssons jordedel genom rev, emot någon av de andras och så vida denne där igenom skäligen prövas mycket brista, så beviljades honom utvidgandet till förbättring i Källmoran till Bärget. Höstacken anbelangande som Per Matsson hammarsmed av Nils Persson på Per Hemmingssons vägnar beklagade hava bortfört av Pers äng, avsades att för det hö som Per miste i förlidna år skall han behålla detta

innevarande 1668 års avbärgning

Skinnskatteberg 25 augusti 1668 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt (W) AI:5 (1668-1669) Bild 790 / sid 153 (AID: v222900.b790.s153, NAD: SE/ULA/11711) Mats Perssons son i Gunnilbo begärte få inbörda sin faders hemman i Gunnilbo by efter handen som hans lägenhet kan falla att lösas. Res: Efter som hemmansdelen var av kreditoren lagfaren och nu begärtes fasta på panten kunde rätten intet upptaga denna sak //

Skinnskatteberg 19 augusti 1669 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt (W) AI:5 (1668-1669) Bild 1950 (AID: v222900.b1950, NAD: SE/ULA/11711) samtycktes Mats Olsson i Kedjebo rannsaking och syn emellan Kedjebo och Gunnilbo

Skinnskatteberg 28 februari 1670 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Kopparbergs län (W) EXIe:2734 (1670) Bild 4630 / sid 456 (AID: v420719.b4630.s456, NAD: SE/RA/42042202) besvärade sig för rätten Daniel Matsson och Erik Ersson i Gunnilbo kyrkbyn, Mats Perssons son och måg ibidem över äldsta sonen Per Matsson hammarsmed att han aktat där utur kreditoris Lennart Anderssons i Köpings händer hava inlöst fädernes hemmanet, ///

Skinnskatteberg 28 februari 1670 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt (W) AI:6 (1670-1671) Bild 820 / sid 157 (AID: v222901.b820.s157, NAD: SE/ULA/11711) besvärade sig för rätten Daniel Matsson och Erik Ersson i Gunnilbo kyrkbyn, Mats Perssons son och måg ibidem över äldste sonen Per Matsson hammarsmed att han oaktat de utur creditoris Lennart Andersson i Köping händer hava inlöst fädernes hemmanet, likväl skall sig där uti med dem till lika rättighet intränga, begärandes att såsom hemmanet är en gång i oskylda händer gångit och Lennart Andersson tillfastat, men de av hans beneficics allenast fått det inlösa, jämväl och att hemmansdelen icke mer än 1/16 del i bolbyn är bestående av ett helgårdshemman varvid fler inbyggare ej kunna sig nära att de då okvalt och oturberade måtte samma egendom få besitta.

Skinnskatteberg 4 augusti 1670 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Kopparbergs län (W) EXIe:2734 (1670) Bild 4680 / sid 461 (AID: v420719.b4680.s461, NAD: SE/RA/42042202) Olof Persson i Gunnilbo besvärade sig över Per Matsson Biugg att han avhänder honom någon rödningskog emot bytet som dem emellan av gode män är gjort och upprättat. Men Per Matsson vände samma klagan på Olof. Avskedades att Lars Persson i Erlandsbo och Lars Olofsson i Flena skola besyna den åverka av bägge ovanbemälte parter överklagat är ///

KEDJEBO, GUNNILBO

I Lorichs Gunnilboboken redovisas en del korrespondens kring Kedjebohammar bevarade i handlingar från Nyhammar i Heds socken (I arkiv på Bernshammar) ⁴²¹⁶

Vid den tiden ägdes en del av Kedjebohammar av en handlande i Köping, som hette Anders Andersson och denne träffade avtal med Jacob Strangh om arrende av denna bruksdel. Strangh anförtrodde å sin sida skötseln av bruksdelen till sin vän Per Larsson Erlander, Erlandsbo.

4216 Lorichs, Ludvig: Gunnilboboken. Färnabruk 1952. Sid 287-302

LÅNGNÄLA, GUNNILBO

I skattelängder på 1580/90-talet redovisas i Gunnilbo både Långnäla och Näla. Näla bör då vara Ytternäla beläget nära Uggebo. Enligt Atlas över Sveriges bergslag finns inga bergshistoriska lämningar i Långnäla. (Skylberg, Eva: Skinnskattebergs bergslag. Atlas över Sveriges bergslag. Jernkontoret, 1997.)

NADDEBO, GUNNILBO

ANDERS ANDERSSON

Hustru: Brita Persdotter. Dotter till Per Sandersson i Gunnilbo by.

Barn:

13 feb 1615 Kom nu Anders Eriksson i Djupnäs i Våla socken framlade en bekännelseskraft i rätten innehållandes huru han hade köpt Djupnäs av efterskrivne, först av Erik Hermansson i Nykärsbo i Malma socken en del för 2 skpd tackjärn, av Erland Stephansson i Köping för 800 samt och hans syster h Gertrud Stephansdotter och i samma järn sin del. Av Marit Hermansdotter i Erlandsbo i Odensvi fjärdingen för tackjärn 1 skpd. Olof Hermansson i Naddebo för sin del tackejärn 1 skpd, Nils Hermansson för sin del uppburit en ko, Lasse Vilkenesson i Åvestbo för sin del i Djupnäs uppburit stångjärn 1 skpd tackjärn 1 skepp, Anders Vilkenesson i Åvestbo för sin del uppburit osmundsjärn 1200. En silversked för 3200. Av hu Karin Vilkenessdotter i Fantebo för sin del i Djupnäs 300 osmundjärn – 200, H Martas arvingar i Bastmora som är Peder Eriksson, Olof Eriksson, Olof Larsson, Mårten Larsson, Olof Eriksson i Gärsbo i Färnebo socken 3 fat osmundjärn för deras del. Lasse i Bro i Färnebo för sin del stångjärn 1 skeppd. Måns i Håkanbenning, Simon i Bjurfors samt deras måg Olof i Bjurfors för deras del ett fat osmundjärn- 100 Olof Larsson i Granby i Kolbäck socken uppburit osmundjärn 3 fat - 100 ⁴²¹⁷

1621 Kom för rätten Erich Persson i Getbro och gav här till känna att han hade köpt av sin granne Ödbjörn Larsson, en nybyggare ett nybygge, Naddebo för 9 skeppund stångjärn och samma Ödbjörn han hade det ärvt efter sin swär, Per Nilsson. Och denne Per Nilsson han hade det af öde såsom och af mo och mark uppröjt och upptaget. Sedan hade han det sålt till en som hette Lasse Ersson i Naddebo, för trätton skeppund stångjärn, därtill köpte han ... ⁴²¹⁸

Ting i Skinnskatteberg 1622 Naddebo ett torpställe i Odensvi fjärdingen beläget uppbjöds andra gången ⁴²¹⁹

Skinnskattebergs häradsrätt 22 november 1647 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Örebro län (T) EXIe:1787 (1647) Bild 6760 / sid 649: Lars Andersson i Högfors fick fast på den del han i Högfors av sin broder Jakob Andersson i Nadbo för åtskilliga persedlar som belöper sig till fyra skeppund stångjärn vilket fastebrev upplästes och godkändes.

Skinnskatteberg 21 augusti 1662 sidan 61 Insinuerade Per Matsson Biugg (Biugg överstruket) i Gunnilbo Anders Anderssons i Naddbo köpeskrift dat Gunnilbo den 22 februari 1659 på 1 systerdel jord i Gamla hemmanet i Gunnilbo vilket Mats Persson åbor och gärna ville inlösa framför Per vilkens svärmoder är Anders Anderssons hustru syster och Mats Persson brodern vid henne // berättade nämnden att Mats Perssons fasta egendom var förborgat och tvivlades så om han kunde inlösa systerdelen, alltså kändes Per först de tvådelarna i systerdelen att behålla som han hade inlöst för 50 daler såsom och den 1/3 delen i samma systerdel som Per hade köpt av Anders Anderssons styvbarn för 30 daler behåller han i lika måtto. Om den icke löses av arvingarna innan den bliver lagfaren

1662 Insinuerade Per Matsson i Gunnilbo Anders Anderssons i Naddebo köpeskrift dat Gunnilbo den 22 februari 1659 på en systerdel jord i gamla hemmanet i Gunnilbo vilket Mats Persson åbor och gärna ville inlösa framför Per vilkens svärmoder är Anders Anderssons hustru syster och Mats Persson brodern vid henne. Resolution efter som befanns det Per Matssons köp med Anders var lagbudet och lagståndet 2. Berättade nämnden att Mats Perssons fasta egendom var förborgat och tvivlades så om han kunde inlösa systerdelen alltså kändes Per först // tvådelarna i systerdelen att behålla som han hade inlöst för 50 daler såsom och den tredjedelen i samma systerdel som Per hade köpt av Anders Anderssons styvbarn för 30 daler behåller han i lika måtto, // Per Matsson Biugg framtedde för rätten sin hustrus frändes skrivelse dat Vad i Söderbärke var uti begärtes att såsom desse vore arvfallne till en brodersdel i Gunnilbo storgård vilken deras frände Mats Persson sades en lång tid hava brukat utan någon vedergällning: varför såsom dessa sökte deras arvjord måtte utrevas ifrån Mats Persson, och Per på deras vägnar anhöllt om revning på dessa så väl som sin svärmoders lott, vilken var Mats Perssons syster, alltså på flitig begäran tilläts Per Matsson av rätten att efterskrivna nämndemän /// på en viss

4217 Ting i Norberg 13 feb 1615 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 575

4218 Ting 1621 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2254 sid 790

4219 Ting i Skinnskatteberg 1623 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2254 sid 800

dag skola på anfordran bemålte jord avreva. I lika måtto skulle och rannsakas om den skogmossen som Kedjeborna bruka och av ålder haver hört till Gunnilbo hemman och inom dess rö, samt om torpet där skall finnas, med vad skäl det är byggt och på vars ägor ⁴²²⁰

9-10 juli 1668 Anders Pehrsson i Wik, fullmächtig af Johan Ernst, fordom Pastoris salig Herr Hindrichs sohn i Söderbärke, qwalde tillika med Erich Andersson uti Naddebo, den testamentsgåfva som förbemålte Pastoris (moder?), hustru Margreta Mattsdotter, hade gifvit sin sohn, salig Folkier Michillsson, fordom Bergsfogde, nembl ett halft hemman belägit i Vik, Prestebo benämmt, aldenstund sahl Folker, intet hade efterkommit sin lofwan och födt sin moder af sine egne medel, uthan ... förmente kunna bewisa Folker medh sina hafwa moderns lösa gods alt upnött och förfarit. Begärte altså att samma Testamente alsom sig således till praejudicium lände, måtte återdömas.

Resoltion: Aldenstund bemålte Testamente war af Häradsrätten lagligen confirmerat den 9 jan 1666. Och ännu till en annan process stodo till bewisa, huruvida Folcher sine medarfvingars goda hade förfarit, ity kunde deras begäran ej tillstadias, Uthan befaltes sökia dess wedergjörande uth wederbärligt foro: Doch tilläts Erich Andersson sätta sig in på hemmanet med till att hjälpa enkan det att underhålla med stängsling och häfdande, dockså att han henne icke fördrifwer, till dess vidare uthslag blifwer giort emellan arfvingarna. ⁴²²¹

Skinnskattebergs häradsrätt 26 september 1699 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Västmanlands län (U) EXIe:2300 (1699) Bild 7680 / sid 758 (AID: v420702.b7680.s758, NAD: SE/RA/42042202): Kärade Johan Jönsson i Naddebo å dess hustrus Brita Matsdotters vägnar och Hans Olofsson å framlidne Olof Matssons samtliga arvingars vägnar till Jacob Perssons änka hustru Karin Matsdotter i Brickan och Per Matsson ibidem angående det svaranden brukat deras tvenne däsammastädes dem ärftligen tillfallna systerdelar i 20 års tid utan avgift begärandes därför få förnøjelse varjämte Hans Olofsson påstod att få sin och sina syskons jord igen och att få till sig lösa några systerdelar. Svarande sade sig hava betalt 300 daler kmt som varit en gravation för åverkan hemmanet av föräldrarna påkommen, vilken de begärde få kvitta det käranden intet nekade, anhållandes allenast att få bliva vid de jordedelarna otuberade som de i så många år besuttit och så mycket påkostat. Resolution. Såsom av det likvidations och föreningsinstrument som framlidne befallningsmannen Nyman och häradsdomaren Lars Persson samt Per Matsson Biugg d 2 augusti 1680 upprättat befinnes att hemmanet Bricka bestått av 8 systerdelar och att var del blivit skattat för 100 daler kmt alltså löper av den 100 dalers gravationen som varit på hemmanet 37:16 öre kmt på var systerdel och när detta avdrages bliver för Johan Jönssons hustrus del 62 daler 16 öre kvar vilken summa Karin Matsdotter med intresse ifrån förberörde tid som är 19 år bör till Johan Jönsson a 6 pro cento om året betala. I lika måtto erlägger Per Matsson i Brickan till samtliga Olof Matssons arvingar för 2ne systerdelar 125 daler med 19 års avrad eller intresse a 6 pro cento om året. Och alldenstund Brickan är allenast ett fjärdedels hemman och alltså intet tål mer än tvenne åbor fördenskull när Karin Matsdotter och Per Matsson som ovanförmält är, hava förnöjt Johan Jönsson och Olof Matssons arvingar böra de vardera halva hemmanet Brickan oklandrat njuta och besitta.

PER HINDRIKSSON

Nämnd 1639-1645 i Naddbo

Hustru: Margareta Eriksdotter. Död 1684 i Naddbo. 84 år.

Barn:

Kerstin Persdotter.

Margareta Persdotter. Född ca 1631. Gift med Jonas Böös, se nedan.

JONAS BÖÖS

Född ca 1626. Död 1691 i Naddebo, Gunnilbo, 65 år. Kyrkvärd 1668, då han underskrev inlaga till kyrkorådet i Odensvi om kyrkoinventarierna ⁴²²²

Hustru: Margareta Persdotter. Dotter till Per Hindriksson. Död 1725 i Naddbo. ⁴²²³

Barn:

Jonas Böös. Se nedan.

Maria Böös. Gift med Gert Jernström, se vidare Flena Västansjö, Gunnilbo.

JONAS BÖÖS

Son till Jonas Böös, se ovan. Kyrkvärd och häradsdomare. Död 1730.

Hustru: Anna Danielsdotter

Barn:

Margareta Böös. Gift med Johan Luuth. Vigda 1725. Familjen flyttade 1740 till Köping.

Lorichs i Gunnilboboken: Johan Böös hade en dotter Margareta, om vilken vi känna några data. Hon nämnes första gången som dopvittne 1720, men några år senare återfinna vi henne som brud. Hon vigdes då med

4220 Ting i Skinnskatteberg 21 aug 1662 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2730 sid 551

4221 Ting i Söderbärke 1668 Söderbärke tingslags häradsrätt Ala:1 Bild 1300

4222 Lorichs, Ludvig: Gunnilboboken. Färnabruk 1952. Sid 302

4223 I Dödsnotisen står Margareta Ersdotter, jfr Gunnilbo AI:1 där Margareta Persdotter, Jonas Böös änka återfinns

bokhållaren Johan Luuth vid Killinghammar. Bröllopet ägde rum i Stockholm vid Mikaeli-tiden år 1726, men makarna synas ha bott vid Naddbo, ty deras fyra barn föddes därstädes. Johan Luuth med familj avflyttade 1740 till Köping, men de hade köpt en gravplats i Gunnilbo kyrka, troligen för medlemmar av familjen Böös. Denna grav saknade sten men var enligt uppgift i kyrkans handlingar belägen på mittgången i 1662 års kyrka. ⁴²²⁴

Lorichs Gunnilboboken: Killinghammar är byggt på ett från Erlandsbo avsöndrat hemman, som hette Bråten. Jordeboken uppger, att detta hemman även kallats Klingholmen, ett namn, som inte förekommer på annat ställe. Sedan fick bruket namnet Killinghammar. Bergsverksrelationen 1737 omtalar vidare brukets ägarelängd. Hindrik och Mats Persson i Erlandsbo sålde 1627 hammaren till arrendatorn Anders Lockman, som i sin ordning avyttrade den till borgaren i Köping Olof Ersson Törne. Redan 1639 sålde han bruket till Per Hindersson i Norra Naddbo. Sedan dess, dvs till 1737 har hammaren varit i Per Hinderssons och hans arvingars ägo. Nuvarande ägaren, bruksförvaltaren Johan Luuth, är måg till Hinderssons dotterson Johan Böös. Troligen sålde Johan Luuth hammaren vid sin avflyttning till Köping till greve Gyllenborg och från den tiden blev bruket sammanfört under en med Bockhammar gemensam förvaltning. ⁴²²⁵

Anders Lockman, ursprungligen borgare i Köping men skriver sig som bergsman, förvärvar hemman i Botgärde, Ludvika, Hagge och Kolpebo. Han byggde tillsammans med Michael Henriksson en hytta i Vik. Han var mycket verksam. En tid fungerar han som fogde på Västra Silvberget och driver samtidigt en lönande silverframställning. 1639 bygger han Hällsjö stenmasugn och tillskrives förtjänsten av att ha uppfört Sjövadshammaren. ⁴²²⁶

4224 Lorichs, Ludvig: Gunnilboboken. Färnabruk 1952. Sid 303

4225 Lorichs, Ludvig: Gunnilboboken. Färnabruk 1952. Sid 348-349

4226 Forssell, Helge. Bärkebygden del 1. Ur bygdens historia till mitten av 1800-talet. 1977. Sid 128

SOLMYRA, GUNNILBO

1622 Kom för rätten Halffwar i Färna och begärde her av rätten att han måtte få en lageli tolmannasyn emellan sig och Olof i Solmytra och wart befallningsmannen Per Larsson i tillstånd och befallning givit att namna tolv man att syna ⁴²²⁷

TARMANSBO, GUNNILBO

Bördsköp i Västmanland 1583 - A0071006_00047

Odensvi socken – Per Rasmusson i Gunnilboda för en utjord benämnd Tarmansboda. Penningar – 5 daler⁴²²⁸

ANDERS INGEVALLSSON

Son till Ingevall Olsson i Hyppenbenning, Västanfors

Hustru: Elin Persdotter. Dotter till Per Rafvalsson, Busta, Odensvi

Barn:

Olof Andersson. Se nedan.

OLOF ANDERSSON

Son till Anders Ingevallsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

Svea Hovrätt, Huvudserie [Liber causarum], SE/RA/420422/01/E VI a 2 aa/272 (1671), bildid:

A0068191_00570 Anno 1671 d 12 oktober // Emellan salig Ingevald Olofssons arvingar, Olof Andersson i Tarmansbo, Anders Eriksson i Körtinge och h Elin Ingevaldsdotter kårande och deras brodersons sal Johan Perssons änka h Anna Pålsdotter svarande angående deras pratenderade arvsrättighet i skattehemmanet Hyppenbenning är sakens beskaffenhet som följer – Olof Persson haver ägt skattehemmanet Hyppenbenning och skall det en gång i främmande händer utsatt; dock haver hans son Ingevald Olofsson hela sin livstid samma hemman åbott, vilken haft 4 söner och 2 döttrar, nämligen Hans, Anders, Pär, Erik, Karin /som barnlös död/ och Elin. Per besuttit hemmanet allena efter sin fader och sammalunda hans son Johan Persson och dess efterleverska h Anna Pålsdotter det än besitter. Anders Ingevaldsson och haft en son Olof Andersson i Tarmansbo och även så Erik Ingevaldsson haver son Anders Eriksson i Körtinge: dessa båda sista är nu actores tillika med sin farsyster h Elin emot Per Ingevaldssons sonhustru Anna Pålsdotter som hemmanet åbor. Ses av genealogin fol 21.

Ovanbemälte actores som av bemälte hemman varken själva eller deras föräldrar någon nytta haft omsider begynt söka satisfaction för sin arvspart efter deras respektive fader och farfader Ingevald Olofsson och tingsrätten Ao 1668 d 22 aug deras pratention ogillat efter de// innan tredje året icke varit igensökt samt lagbudin och oklandrat lagstånden. Emot vilken dom Olof och Anders appellerat fol. 6 och lagmansdom d 15 sept 1671 häradsdomaren confirmerat där emot de och appellerat f. 2. Libellus cum gravan f 4.

ERIK KNUTSSON

Född ca 1644. Död 1720 i Tarmansbo

Hustru:

Barn:

Eric Ersson. Född 1687 i Tarmansbo. Se nedan.

ERIC ERSSON

Son till Erik Knutsson, se ovan. Född 1687 i Tarmansbo. Död 1768 i Tarmansbo

Hustru:

Barn:

Skinnskatteberg 10 april 1635 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Västmanlands län (U) EXIe:2256 (1635) Bild 1180 / sid 110 uppbudes Tarmansbo tredje gången av Anders Ingemarsson (Ingevallson) Item skall Halvard Olsson i Näla leverera åt Anders i Tarmansbo sitt brev som lyder på byte med Tarmansbo eller och låta honom få en kopia där av.

4228 Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630, Strödda räkenskaper och handlingar t o m 1630 Handlingar angående bördsrättsköpen under Johan III, SE/RA/5101/5101.19/4 (1580-t.) Bild 47

Skinnskattebergs ting 10 april 1635 item skall Halvard Olsson i Näla leverera åt Anders i Tarmansbo sitt brev som lyder på byte med Tarmansbo eller och låta honom få en kopia där av. Skinnskatteberg 22 juni 1635 uppböds halvt hemman i Flena annan gången i Gunnilbo fjärding av Halvard i Näla

YTTERNÄLA, GUNNILBO

I skattelängder på 1580/90-talet redovisas i Gunnilbo både Långnäla och Näla. Näla bör då vara Ytternäla beläget nära Uggebo. Enligt Atlas över Sveriges bergslag finns inga bergshistoriska lämningar i Långnäla. (Sjyallberg, Eva: Skinnskattebergs bergslag. Atlas över Sveriges bergslag. Jernkontoriet, 1997.)

Näla låg i Odensvi i Västmanland och bruket startade 1644 [Harmens register].

HALVARD OLOFSSON

Son till Olof Halvardsson. Se vidare Färna. Död 1654 i Näla, Gunnilbo.

Hustru: Ingeborg Esbjörnsdotter. Född 1589. Död 1669 i Flena, Gunnilbo.

Barn:

Hans Halvardsson. Se nedan.

Olof Halvardsson

Riksarkivets ämnessamlingar. Ortshistoria. Topographica (o) 97 Bild 1890 Nådige och välborne herrar Sveriges rikes råd, jag fattige och eländige man beder för Guds skull att EN ville hjälpa mig till min rätt, och handhava och försvara mig för den tillfogade orätt, som en hustru här i Stockholm h Lisbet s Lars Abrahamssons, camererarens, hustru mig tillfogar i det hon vill gå mig undan mitt hemman Färna i Odensvi fjärdingen, vilket jag haver köpt av dem som det samma betalt i konung Johans tid och det av nyo uppbyggt och fått höglövlig konung Gustafs brev uppå, att jag för skatt skall det besitta, länge jag orkar göra utlagor där av. Litt A Men intet njuter jag fattig man det till goda, utan denne hustru bjuder till vilja gå mig det undan och flit sig brev därpå i kammaren. Nu när H K N och de fromma herrar kammarråd gåvo mig lov att vilja mig ett annat kronohemman igen, begärte jag få köpa Marnäs i Gränge socken och lade ut 14 skeppund stångjärn på Köpings våg som räknades för 60 riksdaler. Men när jag kom dit och ville kännas vid samma hemman drog samma man hit och gav mera än jag haver givit och fick brev emot mitt brev, som sedan blev sönderrivit i räknekammaren, nämlig att han skulle sitt Marnäs behålla. Där efter fick jag ett annat brev i räknekammaren på ett annat litet nederruttet hemman Näla benämmt för mina 14 skpd Lit B vilket jag intet få kan. Ty änkan som där på sitter haver ett skönt kon brev att hon det behålla skall, vilket brev är och gillat i räknekammaren Lit C Ej eller begär jag samma hemmanet. Utan jag bönfaller till EN och her:er bedjandes för Guds skull och för EN:ers höga överhets ämbetes skull, som i hava, att och mig må ske vad rätt är, så väl som androm, och medan dessa ovan bemälda njuta sin gamla hävd och höglövlig h Konung Gustafs brev, till goda att de få sitta kvar, och själva inlösa sin hemman, att och mig lika rätt ske måtte. Så vill jag till ödmjuk tacksamhet, räkna de 14 skeppd stångjärn som jag haver utlagt in på mitt hemman Färna och begär att jag det sedan för skatt evärdeligen måtte få behålla och KM:ts brev till godo njuta och bekomma där uppå E Nåders nådiga och gunstiga stadfästelse brev. Gud varder EN visserligen välsignandes Ödmjuka tjänare Halward Olofsson.

Skinnskatteberg 10 april 1635 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Västmanlands län (U) EXIe:2256 (1635) Bild 1180 / sid 110 uppbudes Tarmansbo tredje gången av Anders Ingemarsson (Ingevallson) Item skall Halvard Olsson i Näla leverera åt Anders i Tarmansbo sitt brev som lyder på byte med Tarmansbo eller och låta honom få en kopia där av.

Skinnskattebergs ting 10 april 1635 item skall Halvard Olsson i Näla leverera åt Anders i Tarmansbo sitt brev som lyder på byte med Tarmansbo eller och låta honom få en kopia där av. Skinnskatteberg 22 juni 1635 uppböds halvt hemman i Flena annan gången i Gunnilbo fjärding av Halvard i Näla

Skinnskatteberg 8 oktober 1649 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Västmanlands län (U) EXIe:2263 (1649-1650) Bild 4870 / sid 468 Halvars egendom i Näla antecknas och uppbudes av Olof Hising tillhanda, så både löst som fast

HANS HALVARSSON

Född ca 1610 i Näla, Gunnilbo. Död 1699 i Österflena, Gunnilbo
Se vidare Flena, Gunnilbo

Skinnskattebergs häradsrätt 24 augusti 1665 Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt (W) AI:4 (1665-1666) Bild 730 / sid 145: Uti executions saken emellan Hans Halvarsson i Flena Östergård, Olof i Holmen samt Erik Hansson i Aspelund på den ena och Nils Persson på den andra tvistande tillsamman om refusion för någon överbyggnad i Flena smedjan som Nils prasenderar samt bekostning på ägornas förbättring under hemmanet. Är häradsrättens svar: Såsom mellanbyggningen på hammaren i Flena smedjan beprövas mera skadelig än nyttig varit, därför och Hans Halvarsson med sina intressenter alltså måst omställa hammarbyggnngen på annat sätt till dess bättre fortgång; dy kan alltså rätten ingen bekostning bestå Nils för bemälte byggning in i hammaren, utan på själva husets, trummans, dammens reparation med hålldammars, sänkningars och grävningars bekostnad, samt ängars upprödjande i hemmanet, tillkänner rätten honom i ett för alt till skadestånd 400 daler koppmt, sedan all åverkan är beräknad och restituera dörrar, fönster och spjäll till sina behöriga rum, och parterna var sedan utan vidare rättegångsprocess här med alldeles åtskilda.

PER HERMANSSON

Son till Herman Jonsson och Brita Torstensdotter i Sörbo, Söderbärke

Hustru:

Barn:

Ting 1688: Nils Persson i Tunkarlsbo kärade till samtliga Sörboborna, om den halvdel i skogen under Tunkarlsbo som de försvara och nyttja, uppståndes den förra den höra sitt hemman till efter bytesrätt, och haver sig saken sålunda:

*Sahl Herman Jonsson i Sörbo hade följande barn: Halvar Hermansson i Sörbo i Södergården, Hans Hermansson ibm, Olof Hermansson ibm, vilkens änka Hans Olsson sedan fick, Lars Hermansson i Norrgården i Sörbo, Sefer Hermansson i Bysala, **Per Hermansson i Nähla**, Hust Cherstin Nils Larssons hustru i Tunkarlsbo, Hust Anna Anders Nilssons i Västerby, hustru Karin Holsten Perssons i Vad, hust Marit Kjellfast Nilssons i Livsdal.*

Under bytet syskonen emellan Anno 1623 äro döttrarna hust Christin och hust Anna wordne opdragne Tunkarlsbo och Huggnora täkten i utbyte utur Sörbo, och same hust Cherstin med sin man Nils Larsson genast flyttat till Tunkarlsbo som då var ett ringa torp och det begynt oparbета och bättra, men hust Anna hade suttit i Västerby, dit hon tillförne är worder gift. Härefter hava såsom tyckes likt vara sörborna sig ångrat i arvskiftet och så avtalat att hust Anna skulle behålla sin del och börd kvar i Sörbo och vara där lika rättigad med dem andra efter de hade lika skog, och hava de sedan begynt bygga hytta och smedja i Tunkarlsbo ström, jämväl Anno 1633 d 23,24, 25 sept haft en jorderansaknings och extra synerätt emellan sig uti Sörbo, och då vordet med mågen Nils Larsson, att han skulle behålla allt Tunkarlsbo inom dess hägnader och halva skogen därtill. Men den andre halve skogen såsom och Huggnora torpet, det och kallades Huggnora täkten skulle höra de andre Sörboarvingarna Samptl till, såsom Judicial Instrumentet utviser. Härefter haver Anders Nilssons hust Anna Hermansdotters son i Västerby Jon Andersson bytt jord i jord med sin farbroder Olof Nilsson i Västerby, så att Olof har avträtt till Jon sin börd och brodersdel i Västerby, däremot åter Jon dersom honom updragit sin morsarvsrätt och börd uti Sörbo som häradsrättens confirmationen utvisar av Anno 1652 d 31 jan och Lagmansdomfirmationen av den 18 aug 1657, denne Olof Nilsson till förnöje, de andre Sörboarvingarna opdragit boställe åter uti Tunkarlsbo ihop med Nils Larsson, där han röjt och optagit sig ett hem straxt vid det gamla hemmanet och är blivit derför förhöjt i skatten hemmanet $\frac{1}{4}$. Och gjorde Nils Larsson och Olof Nilsson sedan lika skatt. Vid detta ... hava Sörborna och inträngt Olof Nilsson i Skogen med Nils Larsson, att de bägge tillhopa lika mycket den hälften som Nils Larsson tillvittrad är Anno 1633, häröver Nils Larssons dotter hust Cherstin och dess man Erik Persson så och hust Karin Ersdotter på sin mans Lars Nilssons vägnar klagade, att dem ett sådant intrång är ... ^{4229 4230}

4229 Ting i Söderbärke 9-10 jul 1688 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2748

4230 Ting i Söderbärke 1688 Söderbärke tingslags häradsrätt AIa:2 Bild 1580

FÄRMANSBO, RAMNÄS

1460	Se brev nedan SDHK 27591	Embjörn Jöns Ingevaldsson

Nils Bosson själv var fogde i Norrbo härad och hade under kung Albrekts tid skaffat sig en rad skattegårdar och fått dem skattebefriade. Efter Albrekts avsättning beslöt drottning Margareta och kung Erik att förbättra statens finanser genom att se till att den mark som de ansåg felaktigt ha blivit frälse under Albrekts tid skulle återlämnas till sina förra ägare och åter bli skattejord.

I en dom den 4 oktober 1399 fastställdes det vilka marker det gällde i Västmanland. Nils Bosson fick lämna ifrån sig fem egendomar i Haraker och tre i Västerfärnebo. De sistnämnda var 6 öresland i Hörende till Folke i Gunsta, 30 öresland i Hörende till Jakob i Islingby och 1 örtugsland till Björn i Mälby.

Andra som fick lämna ifrån sig mark i Västerfärnebo var:

Nils och Knut Bossons storebror Sten Bosson – 5 öresland i Berga till Peter Röd

Olov Bildasson – 3 öresland i Norrhörnde till arvingarna efter en person vars namn inte längre går att läsa på grund av skador på det papper där domen är skriven.

Jöns hustru – 1 markland i Mälby till Margareta i Hökmora, 2 öresland 9 penningaland i Mälby till Peller Hus och ett oläsligt antal örtugsland i Hökmora till den rätte ägaren som inte namnges

Fos hustru – 4 örtugsland i Ösby till Jakob i Islingby

Hans Sud – 3 öresland i Hedbo till Mårtens arvingar i Nysätra och 2 öresland i Islingby till Ragvalds arvingar i Holstensbo

Mats Påvelsson – 13 örtugsland i Islingby till Lars Harda

Olov Petersson – 7 örtugsland till ”rätt ägare” i Sörhörende

Kyrkan blev av med sju fastigheter – 4 örtugsland till Ingemars arvingar i Forsby, 2 örtugsland till Henriks arvingar i Kila, 1 öresland i Berg till Lars Bondesson i Videbo, 5 örtugsland till Jöns i Mälby, 30 penningland i Söråll till Mats i Klemensbo, 9 penningaland i Ålsvärta till Olov i Ål och 40 örtugsland i Sörhörende till Gudmund i Ål

Det kan också vara av visst intresse att ”Engelbrekts arvingar” tvingades lämna igen åtta öresland i Västansjö, Västervåla till Ragmunds arvingar där. En av dessa Engelbrekts arvingar måste ha varit Engelbrekt

Engelbrektsson. Genom andra domar samma månad fick de också lämna tillbaka mark i **Fermansbo och Norrby i Ramnäs** och Upplanda i Tillberga. ^{4231 4232}

Maj 1460 Olof Petersson säljer med sina fränders samtycke 1 örtugland i Ramnäs kyrkby till Ramnäs kyrka. Vittnen: Johan Larsson i Nordanö, Peter Seglingsbo, Embjörn i Färmansbo, Jöns Ingevaldsson ibidem, Olof i Norrby, Birger i Säter ⁴²³³

Lagmansting 27 februari 1596 Strödda domböcker och rättegångshandlingar 6 (1550-1621) Bild 1560 (AID: v797269.b1560, NAD: SE/RA/130) Rafval i Gunnilbo uti Odensvi socken klagar att Måns i Färmansbo vill förhindra honom bygga sig torpeställe in på Gunnilbo ägor, oaktat att han haver börd i bolbyn och att där är utrymme nog, att denne väl kan bli va d boende i bolbyn utan skada, blev detta ärende uppskjutit till rannsakan

I Svea Hovrätts huvudserie Liber causarum finns ett ärende kring arvsfördelning i Färmansbo med bifogad släkttavla ⁴²³⁴

MÅNS OLOFSSON

Hustru:

Barn:

Marit Månsdotter. Gift med Per Sandersson i Gunillbo, Västra gården.

Skinnskatteberg sommartinget 1623 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Västmanlands län (U) EXIe:2254 (1593-

⁴²³¹ Eriksson, Owe och Fläcke, Anders. Hörnsjöfors Bruk och Västerfärnebo. 2008.

⁴²³² Styffe, Carl Gustaf. Bidrag till Skandinavians historia ur utländska arkiver. Andra delen. Stockholm: Norstedt, 1864. <http://runeberg.org/biskandhi/2/>

⁴²³³ Eftermedeltida avskrifter: avskrift [1620-talet] F VI fol. 71, Västerås domkapitels arkiv SDHK nr 27591

⁴²³⁴ Svea Hovrätt, Huvudserie [Liber causarum], SE/RA/420422/01/E VI a 2 aa/81 (1636),

https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0068000_00466

1632) Bild 1280 / sid 820 (AID: v420656.b1280.s820, NAD: SE/RA/42042202) kom för rätten Per Sanderssons efterleverska uti Gunnilboda hustru Märta och gav tillkänna att hennes moder hustru Brita hon hade ärvt efter hennes salige fader Torsten i Gunnilboda som är tre öresland jord och hustru Margareta saliga Per Sanderssons med hennes man Per Sanderssons haver lossat och utbetalat en sönderkull och dem betalat sju fat osmundjärn till fulle och gode åtnöje och dessa hava samma förbemälte sju fat osmundjärn av Peder Sandersson anammat och uppburit som är Erik Sandersson, Raval Sandersson och Kerstin Sandersdotter och därmed samma sju fat osmundjärn är nu hemmanet fri för sönderkullen för något yttermera kval eller åtal efter denna dag.

Skinnskatteberg 13 juli 1658 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Kopparbergs län (W) EXIe:2729 (1656-1658) Bild 7350 / sid 712 (AID: v420714.b7350.s712, NAD: SE/RA/42042202) uti den saken emellan Mats Hansson och Hans Olofsson i Fermansbo kärande och Mats Persson samt hans medarvingar efter h Marit Månsdotter i Gunnilbo svarande angående någon lösning som de förmodade sig där hava att fordra emot systrarna, vilka Gunnilbokarlarna, såsom brodersbarn bekände sig hava löst, Var rättens mening att emedan man kunde icke neka det Gunnilbo hemman var större än Fermansbo och väl borde givas tillbaka åt brodersbarnen likväl emedan uppå samma jordebyte Gunnilbo emot Fermansbo var fast åkommet och dethar okvalt stått över 20 år som gamla män i nämnden såto vittnade, så kunde här för häradsrätten denna saken intet upptagas // så skötes parterna till den lovliga lagmansrätten att förhöra sig om vidare utslag.

Sara Hansdotter. Dotter till Hans Holstensson i Vad, Söderbärke. Gift med Olof Matsson i Fermansbo, Ramnäs.
4235

1680 hust Karin Hansdotter Nils Isakssons i Lifsdal och Norberg har upplåtit till Hans Hemmingsons och Per Hanssons arvingar i Vad så och Anders Hansson ibidem sin arvsrätt ibidem emot 24 skd tackjärn item haver de uppdragit till henne igen en deras arvsrätt i Lifsdal Hörendedelen kallad uppå samma köpekontrakt och att hust Karin må inbekomma hela den delen skall hon lösa sin syster boende i Fermansbo själv och därtill hennes tjänst broderns Lars Hanssons arvingar dat d 30 sept 1673 ⁴²³⁶

4235 Gillingstam, Hans: *Byn Vad i Söderbärke. Släkt och Hävd 1971:1* sid 237

4236 Ting i Söderbärke 1680 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2284 sid 1045

NORRBY, RAMNÄS

Nils Bosson själv var fogde i Norrbo härad och hade under kung Albrekts tid skaffat sig en rad skattegårdar och fått dem skattebefriade. Efter Albrekts avsättning beslöt drottning Margareta och kung Erik att förbättra statens finanser genom att se till att den mark som de ansåg felaktigt ha blivit frälse under Albrekts tid skulle återlämnas till sina förra ägare och åter bli skattejord.

I en dom den 4 oktober 1399 fastställdes det vilka marker det gällde i Västmanland. Nils Bosson fick lämna ifrån sig fem egendom i Haraker och tre i Västerfärnebo. De sistnämnda var 6 öresland i Hörende till Folke i Gunsta, 30 öresland i Hörende till Jakob i Islingby och 1 örtugsland till Björn i Mälby.

Andra som fick lämna ifrån sig mark i Västerfärnebo var:

Nils och Knut Bossons storebror Sten Bosson – 5 öresland i Berga till Peter Röd

Olov Bildasson – 3 öresland i Norrhörnde till arvingarna efter en person vars namn inte längre går att läsa på grund av skador på det papper där domen är skriven.

Jöns hustru – 1 markland i Mälby till Margareta i Hökmora, 2 öresland 9 penningaland i Mälby till Peller Hus och ett oläsligt antal örtugsland i Hökmora till den rätte ägaren som inte namnges

Fos hustru – 4 örtugsland i Ösby till Jakob i Islingby

Hans Sud – 3 öresland i Hedbo till Mårtens arvingar i Nysätra och 2 öresland i Islingby till Ragvalds arvingar i Holstensbo

Mats Påvelsson – 13 örtugsland i Islingby till Lars Harda

Olov Petersson – 7 örtugsland till ”rätt ägare” i Sörhörende

Kyrkan blev av med sju fastigheter – 4 örtugsland till Ingemars arvingar i Forsby, 2 örtugsland till Henriks arvingar i Kila, 1 öresland i Berg till Lars Bondesson i Videbo, 5 örtugsland till Jöns i Mälby, 30 penningland i Söråll till Mats i Klemensbo, 9 penningaland i Ålsvärta till Olov i Ål och 40 örtugsland i Sörhörende till Gudmund i Ål

Det kan också vara av visst intresse att ”Engelbrekts arvingar” tvingades lämna igen åtta öresland i Västansjö, Västervåla till Ragmunds arvingar där. En av dessa Engelbrekts arvingar måste ha varit Engelbrekt

Engelbrektsson. Genom andra domar samma månad fick de också lämna tillbaka mark i **Fermansbo och Norrby i Ramnäs** och Upplanda i Tillberga. ^{4237 4238}

1403 Underhäradshövdingen i Åkerbo hd, Jakob Djäken, utfärdar fastebrev rörande ett jordaskifte, varigenom Karl i Flena av sin granne Nils erhåller jord i Flena by och i Sörberga i Munktorps sn i utbyte mot annan jord i nämnda by samt i Gunnilbo, Gilbo och Norrby i Ramnäs sn.

Allom thom thetta bref höra ælla se kungior jak Jauper Diækn, vndihærezhøfninge i Åkerbo hundare, kienes meth thesso mino opno breue at jak var a Økleta thinge, arum æpter Guz byrd m°ccce°tercio, næsta manadaghin æpter sancta Mikiaels dag, tha varo thesse godhe mæn a thinge: Karl i Flenom ok Niclis hans granne, ok giordho jordhaskipte sina mællan i sua mato, som hær æpter six, at for:de Niclis gaf thenna brefførare Karlle iiii øresland jord i byiasal væstan gatuna, meth allom tillaghom, nærby ok fiærre, ængo vndan tagno, ok et ørtuga land jord i Sydherberghom i Markathorpa [C: Munkathorpa] sokn; item for:de Karl gaf Niclisse 1 1/2 alin minna æn iiii ørtugha land jord i Flenom, ii ørtugha i Gunillabodhom, som Martins fædherne var, halfua Gillabodher, som Angnita fædherne var, ii allna ok ii ørtugha jordh i byiasal østan gatuna, sunnan vidher Andrisa aker, ena alin i Norraby i Ramnes sokn, ena 1/2 alin i Næsin [i] samo sokn. Til mere stadfæstilse tha vare thesse godho mæn hær festa at: Niclis Laurenzson, Niclis i Berghom, Thidrich i Høraaberghom, Alauer asom, Jon i arby, Eriker i Kylsta, Ormber i Smidhaby,.....i Sudherby, Gunar i stom, Jon i Aby, Salomon i Gimlange ok Olauer i Næsby. Til mere visso tha hænger iak mit insigle for thetta breff. ⁴²³⁹

4237 Eriksson, Owe och Fläcke, Anders. Hörnsjöfors Bruk och Västerfärnebo. 2008.

4238 Styffe, Carl Gustaf. Bidrag till Skandinaviens historia ur utländska arkiver. Andra delen. Stockholm: Norstedt, 1864. <http://runeberg.org/biskandhi/2/>

4239 I oct 1403 SDKH 16177, SD 386

SEGLINGSBO, RAMNÄS

1460	Se brev nedan SDHK 27591	Peter

Maj 1460 Olof Petersson säljer med sina fränders samtycke 1 örtugland i Ramnäs kyrkby till Ramnäs kyrka. Vittnen: Johan Larsson i Nordanö, Peter Seglingsbo, Embjörn i Färmansbo, Jöns Ingevaldsson ibidem, Olof i Norrby, Birger i Säter ⁴²⁴⁰

1610 Lasse Jonsson i Hökmora bjuder upp första resan en systerdel ibidem köpt av hustru Marit i Seglingbo? (Ramnäs) för osmundsjärn 1200, än av Lasse Andersson på Djäknehyttan en brodersdel för 1200 osmundsjärn, än av Jöns Larsson i Brovall i Folkärna en broderdel i Hökmora för 600 järn, än av Olof Larsson i Torp en jorddel ibidem för 600, än av Simon Padersson i Fröbenning en jorddel ibidem för 1200 osmundsjärn, item en del av hustru Kiersten i Strand?... mor för 600 och av Peder Jönsson i Kilen för 12 1/2 00 osmundsjärn. ^{4241 4242}

Dombok Snevringe härad 1620: Kom för rätten Illian Joensson och Peer Joensson bröder boendes i Ramnäs socken i Seglingebo som är 6 öre land jordh. Om samme 6 öre land wore i förstone tre bröder. Joen Raffwalson arfde 5 örtugar, Olof Raffwalson arfde och - 5 örtog och den tredje brodern Herr Swen Raffwalson ärfde och - 5 örtugar och en penningsland. Item dheras syster Brita Raffwaldsdotter hon ärfde 2 ortug och 1/2 Efter den äldste brodern Joen Raff som äro tree sönnar, Olof Jonsson är döddh, och haffwer efter sig twenne döttrar Malin och Anna. Desswe haffwer af sina farbröder Per Jonsson och Illian Joensson annamat och upburit för dessas faders del, båda till samman ett skeppund stångjärn. Olof Raffwalsson, den andre borders barn är hustru Kierstin Jönsdotter hustru i Tibballa (Tibble) i Dingtuna hafwer för hennes dehl ett skeppund stångjärn annammat, den andre hennes syster Margareta Johansdotter hustru i Eklunda i Dingtuna hafwer taagit för hennes del ett halft skeppund stångjärn, en hest för 4 spann säädh och, den tredie sonen herr Swen Raffwalsson haffwer tre söner efter sig och äre alla präster, Herr Joen i Wästerås, Herr Per wid Kopparberg och herr Israel wid Kopparberget. Men Herr Per haffwer på alle sine tree bröders wägnar anammat af sina syskonbarn Per Joensson och Illian Joensson två skeppund stångjärn för deras saliga faders broders del och där med är där alla tree utlösta och contanterade ⁴²⁴³

RAGVALD

Hustru:

Barn:

Joel Ragvaldsson

Olof Ragvaldsson

Sven Ragvaldsson

Brita Ragvaldsdotter

4240 Eftermedeltida avskrifter: avskrift [1620-talet] F VI fol. 71, Västerås domkapitels arkiv SDHK nr 27591

4241 Ting i Norberg 1610 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 421

4242 Ting i Norberg 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 457

4243 Snevringe härad 1620: (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXI3:2252 sid 531

BRO

LARS WIDIKSSON (LAURENTIUS WIDICHINI)

Kyrkoherde i Bro socken. Född ca 1546, död 1599 i Bro. Son till Kyrkoherden Widichinus Johannis (Videke Hansson) i Munktorp. Gosven Hansson i Hagge, Norrbärke var hans farbror.

Hustru:

Barn:

Vidike Kyrkoherde i Bro socken.

*Lars Widiksson var farfar till Johan Widekindi, rikshistoriograf i 1600-talets Sverige, författare till de båda verken "Thet swenska i Ryssland tijo åhrs krijgz-historie ifrån åhr 1607 in til 1617" och "Gustaff Adophs den andres och stores historia"*⁴²⁴⁴

4244 Wadén, Ingel. "Johan Widekindis släkt och härstamning". *Personhistorisk tidskrift* 1948:1 sid 22-52

KOLSVÄ HAMMARE, BRO

WIDICHINUS JOHANNIS GRENGIUS

Bror till Gosven Hansson i Hagge, Norrbärke

Se vidare Hagge, Norrbärke och Munktorp

*Troligen tillsammans med någon kompanjon har Vidik låtit uppföra hammarsmedjan vid Kolsva under 1545. Två år senare står han antecknad i fogderäkenskaperna för en avrad på 4 skeppund stångjärn. Under 1548 återfinnes Vidik som stångjärnsleverantör till Stockholm. Det förekommer vissa felaktigheter i skattelängderna men Oskar Björnåger slår fast att det vid denna tid endast fanns en hammarsmedja vid denna plats efter Hedströmmen, och den låg inte på Malmasidan utan på Brosidan. Vidik ägde denna med Hammarsmeden Lasse Jönsson Finne och senare Jöns Larsson. 1569 låg hammarsmedjan i Kolsva öde, och den totalförstördes av vattenfloden sju år senare. I början av 1600-talet gjordes försök att återuppbygga hammarsmedjan i liten skala men det blev istället en sågkvarn. Vid 1630-talets början förvärvades den vattendrivna sågen på den tidigare hammarplatsen av Köpingsrådmannen Abraham Persson och sonen Peder Abrahamsson. Efter den sistnämndes död sålde dennes änka anläggningen inklusive tomtmark och framkört timmer till borgmästaren Olof Hising i Köping.*⁴²⁴⁵

⁴²⁴⁵ Björnåger, Oskar: "Hedströmmens äldsta hammarsmedjor." Västmanlands fornminnesförening och Västmanlands läns museum. Årsskrift. (1987):15-42.

BARKSTA, MALMA

Om Barksta i LL Lorichs: En bok om Malma socken (sid 301-302): Nedanför Åsby och delvis på slätten mellan stora landsvägarn och Hedströmmen låg den åldriga byn Barksta, en av Malma sockens främsta under forna tider. Den omfattar 76 har åker och 68 har skog, men säkerligen har en stor del åker uppodlats på senare åren. De förra åbyggnaderna lågo sannolikt nere vid ån. Barksta var en gång en av Malma sockens mest betydande byar, vilket faktum framgår av, att en av de båda "hamnör" vari Malma en gång i forntiden varit uppdelat kallades Barksta hamna. Barksta var stamrusthåll för n:o 11 vid Kungsörs kompani. Bland äldre ägare märkes Lars Lilja, född 1690, död 1770 och Olof Olsson, född 1722, båda kommitterade vid 1750 års undersökning angående ringningen i kyrkklockorna. Den siste självägande bonde, vilkens namn vi funnit hette Mårten Hansson och från 1877 hade Barksta uppgått i Åsby gård. Av byn finnes nu endast jordeboksnamnet kvar, alla byggnaderna äro bortrivna och man kan icke en gång se, var husen legat.

1588	Västmanlands handlingar, SE/RA/5121/5121.09/1588: 7A (1588), bildid: A0050751_00166	Lars i Barksta
1591	Västmanlands handlingar, SE/RA/5121/5121.09/1591: 7B (1591), bildid: A0052876_00118	Jacop i Barchsta
1593	Västmanlands handlingar, SE/RA/5121/5121.09/1593: 2 (1593), bildid: A0050776_00019	Tionnde Jakop i Barkesta
1608	Landskapshandlingar Västmanlands län, 1608 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0050851_00038	Anders i Barkesta
1618	Älvsborgs lösen A0066045_00080	Anders Lasse
1630	Landskapshandlingar Västmanlands handlingar, 1630 https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/A0051042_00051	Bengt i Barkesta
1636	Länsstyrelsen i Västmanlands län. Landskontoret I 1635-1915 (U) EIII:1 (1622-1636) Bild 3630 / sid 99 (AID: v402632.b3630.s99, NAD: SE/ULA/1103721)	Bengt Halfv
1643	Länsstyrelsen i Västmanlands län. Landskontoret I 1635-1915 (U) EIII:2 (1638-1644) Bild 3370 (AID: v402633.b3370, NAD: SE/ULA/1103721)	Halfvar i Barkesta
1645	Mantalslängd SVAR	Halvar
1649	Mantalslängd SVAR	Halvar
1655	Mantalslängd SVAR	Anders Bengtsson 1 son, Dito Halfward 1 son
1657	Mantalslängd SVAR	Hustru Margaret, Halvar, ofärdig
1658	Mantalslängd SVAR	Hustru Marit, Halfvar
1659	Mantalslängd SVAR	Per Bengtsson, Halvard
1660	Mantalslängd SVAR	Peder Bengtsson 1 man 1 hustru Halfvar 1 hustru 1 son 1 dotter
1670	Mantalslängd SVAR	Halfward går på krycka 1 hustru 1 son 1 sonhustru, Pehr ibm 1 man 1 hustru
1675	Mantalslängd SVAR	Halfvar Bengtsson, Peder Bengtsson. Anders Larsson
1679	Mantalslängd SVAR	Halvar Bengtssons änka, Per Bengtsson, Anders Ersson Ryttare
1681	Mantalslängd SVAR	Halvar Bengtssons änka, bortflyttad till Fröberga, Per Bengtsson, ibm Anders Larsson Ryttare?

JAKOB

Hustru:

Barn:

Anders Jakobsson

Lars Jakobsson

NN Jakobsdotter. Gift med Bengt Halvarsson, se nedan.

BENGT HALVARSSON

Son till Halvard Hermansson i Persbo, Grangärde. Död i Barksta 1670, enl dödboken 105 år gammal

Hustru: NN Jakobsdotter

Barn:

Lars Bengtsson. Född ca 1614 i Barkesta, Malma. Död 1690 som Klensmed i Landforsen, Grangärde. Om hans tvist med släktingarna i Persbo om arv, se Persbo, Grangärde. Se även Landforsen, Grangärde. Måg Pehr Westenius.

Halvar Bengtsson. Se nedan.

Per Bengtsson. Se nedan

Anders Bengtsson

Hermanus Benediciti Malmenius. Död 1681 som kyrkoherde i Vika. ⁴²⁴⁶

1620 Barkesta i Malma socken är och nu tredje gången lagligen her widh tinget uppbudet ⁴²⁴⁷

1622 Kom för rätten Bängt Halffwarsson i Barksta och bewisade her med sina köpebrev att han haffver lossat tre markland gammal skattejord af den älstä brodern Anders Jakobsson hans brodersdel för tio skeppund stångjärn och hans barn möderne i samma hemmanet war, tre skeppund haffwer han ställt löfte för de samma tre skeppund noch af den yngre brodern Lasse Jakobsson hade han lossat hans brodersdel för 8 skeppund stångjärn honom till godho och fullö åtnöjde betalat. Item af Per Olofsson i Guttesta hans del i hemmanet derföre honom gifwit ett skeppund sammalunda och hans syster hustru Anna för hennes systerdel hänne gifwit stångjärn. ... ⁴²⁴⁸

Enligt Malma C:1 dog Bengt Halvarsson 1670, 105 år gammal

Åldersuppgiften i dödsboken är inte trovärdig, om man drar ifrån åtminstone 15 år passar han bättre in i sin syskonskara. Han verkar inte heller ha varit äldsta brodern, då borde han ha varit kvar i Persbo.

1652 Framsteg Lars Bengtsson klensmed vid Ludvika bruk och inlade uti rätten en skrift daterad 2 jan 1651, varuti Lars Bengtssons fader, Bengt Halvarsson uti Barkesta överlåter honom en byggningsplats på sin brodersdel i Persbo, heller hans bröder Widik, Anders och Lars icke vilja godvilligt sådant, då gives han lov och tillstånd att flytta in i bolbyn. Och ehuru wäl Widik, Anders och Lars föredraga och föregifva, Halvard Bengtsson vara utlöst och betalt för sin andel i hemmanet, likväl efter de sådant föregivande, med köpbref eller witne icke bevisasa, ty finnas skäligt, att Lars Bengtsson, antingen åtnjuter en byggningsplats på Persbo ägor eller flyttar i bolbyn, på en brodersdel hälst efter der är med det ringaste skäl, bevisa honom vara utlöst ⁴²⁴⁹

1673 Uppbjöds första resan Anders Larssons i Barkesta jordedel i Persbo, som Per Andersson ibidem har sig tillhandlat den 16 febr 1673 ⁴²⁵⁰

1676 Hustru Kerstin och hustru Karin Andersdotter talade till sin broder Per Andersson i Persbo om någon jordedel, som deras fader Anders Halvarsson fordom inlöst av Bengt Halvarsson i Malma socken, den Per vill sig nu tillägna..... där doch befinns att deras fader samma del i sin lifvstid inbördat och sedan den efter gubbens död, gått syskonen emellan till arv, genom arv efter dom av d 25 juni 1667. Påståendes der emot nu Per att han fått köpebrev den 16 febr 1673 ifrån en ryttare, Anders Larsson benämnd, som är deras farbroders sons måg, måtte njuta den del för sig enskilt. Pretenderade och desse syskon efter arv av sin broder Per efter en dom den 21 juni 1664 ⁴²⁵¹

1693 Adjunctus, vällärde Pehr Westenius, som är salig Lars Bengtssons i Persbo måg, talade på sin hustrus och dess syskons vägnar, noch medelst den fullmakt som Lars Bengtsson fått av sina bröder Halvar och Per Bengtssöner i Barkesta; item kårade salig Per Bengtssons son, cornetten Bengt Persson till salig Vidik och Anders Halvarssöners arvingar i Persbo, Lars Bengtssons sykonbarn, om farfaderns, Bengt Halvarssons i Barkesta, broderdel under Halvards hemman i Persbo, som de sade dem innehava och besitta utan lösen ⁴²⁵²

1698 Uppå Widik Halvarssons arvingars i Persbo, Halvar och Lars Widiksöners samt sina egna vägnar, kom Erik Halvarsson uppvisandes några documenter dem han begärde med likvidationen emellan dem och deras vederpart, vördige Herr Petter Westenius, angående Persbohemmanet, nämligen

1) ett gåvobrev som framlidne Bengt Halvarsson i Barksta 1666 den 12 februari givit sin son, salig Herr Herman i Vika på 160 dr kpmt, den han skulle få taga af det arf som fadern Bengt Halvarsson efter sin salig fader i Persbo tillfallit, vilken skrift Widik Halvarssons arvingar således skola omhänder fått, att Mats Gregersson i Hässe och Tuna socken skall hava inlöst det samma utav Herr Herman i Vika, och den sedan åt Widik Halvarsson i

4246 Ekström, Gunnar: Västmanlands stifts herdaminne II:1 sid 361-362

4247 Ting i Åkerbo 1620 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2254 sid 767

4248 Ting 1622 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2254 sid 799

4249 Ting i Grangärde 1656 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2727 sid 25

4250 Ting i Grangärde 1673 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2736 sid 604

4251 Ting i Grangärde 1676 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2739 sid 748

4252 Ting i Grangärde 1693 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2754 sid 867

betalning uppdragit för hans hustrus jord i Vestansjö i Tuna. Menade dock Westenius härtill, att efter Herr Hermans död var den andre sonen Lars Bengtsson närmare till att ärva jorden i Persbo.

2) Uppvisade käranden en skrift, vilken Nils Halvarsson i Fröberga utgivit, varigenom han bekänner sig hava hört sin salig fader, Halvar Bengtsson, sagt att han anno 1657 skulle hava bekommit 4 skeppund tackjärn och ett skeppund stångjärn av Widik Halvarsson uppå sin arvejord i Persbo. Häremot uppviste Westenius en avhandling daterad 1670 den 2 juli vari Lars Bengtsson i Persbo upplåter sin broder Halvar Bengtsson i Barksta all sin fädernesjord i Barksta i Malma socken. Sade käranden att hustru Malin Thomasdotter i Åseby i den 1696 den 5 augusti dem medelte attest skulle kunna bevisa det hennes salig man, Per Bengtsson, givit sin broder Lars Bengtsson i Persbo för dess arvfallne jordedel i Barksta 300 dr kpmt. Angående värderingen av husen i Persbo sades, att flera hus skola vara upptagna, än som byggde vore uti gamble Halvar Larssons tid.

1711 Utfärdades för Olof och Johan Hanssöner i Persbo rättens fastebrev över den jordedel uti Halvard Hermanssons hemman ibidem, som Cappellanen Pehr Westenius den 21 Januari 1709 till dem oppdragit och för 1200 dr kpmt försålt, sedan han föst med lagvunne domar och ganska stort besvär och mycken bekostnad om händer fått, efter sin svärfader Lars Bengtsson, som den efter sin fader, Bengt Halvarsson i Barksta ärvt.

ANDERS BENGTTSSON

Son till Bengt Halvarsson. Död i Barksta ca 1655.

Hustru: Döda 1694 Sal Anders Bengts enka i Barksta - Märgta 94 år

Barn:

HALVAR BENGTTSSON

Son till Bengt Halvarsson. Född ca 1597 i Barksta. Död 1678 i Barksta

Hustru: NN. Halvars hustru i Barksta död 1658.

Hustru: Karin Andersdotter. Vigda 1659. Från Bro socken

Barn:

Nils Halvarsson. Gift 1662 med Brita Ericksdotter i Fröberga

PÅR BENGTTSSON

Son till Bengt Halvarsson. Död 1692 i Barksta. 83 år gammal.

Hustru:

Barn:

ANDERS LARSSON

Ryttare. Måg till NN Bengtsson.

Hustru:

Barn:

Vigda 1657 Pär Andersson i Barksta, Anna Pärsdotter ibidem

Vigda 1658 Jacob Pärsson i Kolswa, H Margta i Barksta

Vigda 1664 Hans Pärsson i Wallsta, Kersten Pärsdotter i Barksta

Vigda 1687 Pär Andersson Skog Sventjänare från Barksta, Brita Halvarsdotter från Fröberga

Vigda 1698 Lars Andersson Lillie... Ryttare och Brita Halvarsdotter från Fröberga

Döda 1664 Pär Bengts barn i Barksta

Döda 1665 H Kersten Lars? Hustru i Barksta

Döda 1665 Pär Bengts dotter i Barksta Brita

Döda 1665 Nils barn i Barksta

Döda 1675 En gammal qvinns person ifrån Barksta – Anna 80 år

Döda 1687 Pär Esbjörnsson i Barksta torp

Döda 1694 Bengt Barkman i Barksta. 48 år

Döda 1694 Sal Anders Bengts enka i Barksta - Märgta 94 år

Döda 1694 Sal Bengt Barkmans dotter i Barksta Kersten 18 år

Döda 1695 Coporalen Anders Kämpe i Barksta 67 år

Döda 1699 Gustaf Kempes barn i Barksta

Döda 1700 Johan Kolsbergs barn i Barksta Anders

VALLSTA, MALMA

Unnil Ragvaldsdotter (Sjuuddig stjärna) säljer 1/1 1458 tillsammans med sin svåger och sin broder jord i Uppland. Hon och hennes make, frälsemannen Jöns Larsson (Båt) i Busta, (Odensvi) hopsamlade genom arv och köpt ett stort jordagods, som de den 29 juli 1485 sålde till Sten Sture d.ä. för den icke föraktliga summan av 100 mark Stockholmsmynt och gamla örtugar samt ett stycke "leydesk" kläde. Tvenne brev daterade Busta finnes om denna affär, men innehållen äro något avvikande. En sammanställning av båda är nedanstående:

Jons Larsson i Busta och dennes hustru Unnil Ragvaldsdotter sälja till "erlig Strenga herra Sten Stura riddare oc hans kiara hustru frw Ingeborg" för angiven summa följande: Tunbokvarnarna i Kolbäck som räntade en halv läst mjöl, ett gott svin och ett fat osmundsjärn, en gård i Ylista och vret därstädes, två gårdar i Hornby, en del av "Saeholm" och sen gård i "Baeresta", allt liggande i Västerås biskopsdöme. Handlingarna beseglas av Jöns Larsson, Unnil Ragvaldsdotter, Anders Ragvaldsson (Stubbe), Olof Jönsson i "Wale", Lars Matsson i Hagby, Hans Nilsson i Ullvi, Erik Jönsson Sanneke och Lars Tomasson. ^{4253 4254}

Jöns Larsson (Båt) i Busta. Denne lågfrälse man var son till Lasse Folkesson på Vallsta (Malma) och uppträder första gången som vittne i nämnd å lagmansdom, utfärdad i Malma prästgård den 20 febr 1484 av dåvarande lagmannen över Västmanland och Dalarna, riddaren och riksrådet Greger Mattsson till Tyresö. Denna handling ingår som äldsta handling i Karmansbo Bruks arkiv.

I "Arf och Eget" (1507-1588) finnes en anteckning om att "Tunbo kvarn igenbördad efter salige gamble her Sten Sture, som var hans köpegods aff Jöns i Busta, ifrå fru Britta på Ervalla" ⁴²⁵⁵

Anders Larsson, bergsfogde i Norberg (se vidare Gäsjö, Norberg) var son till väpnaren Lasse Folkesson, Vallsta, Malma. ⁴²⁵⁶

Syskon bl a Jöns Larsson i Busta, Odensvi

⁴²⁵³ Björnånger, Oskar: Kolsvabygdens historia IV. Kolsvabygd 1957. Årgång 4. Kolsva-Ortens hembygdsförening 1957. Sid 5-188. Sid 29

⁴²⁵⁴ SDHK 31612, SDHK 31611, SDHK 31674, SDHK 31675, SDHK 31677

⁴²⁵⁵ Björnånger, Oskar: Kolsvabygdens historia IV. Kolsvabygd 1957. Årgång 4. Kolsva-Ortens hembygdsförening 1957. Sid 5-188. Sid 29

⁴²⁵⁶ Björnånger, Oskar: Kolsvabygdens historia IV. Kolsvabygd 1957. Årgång 4. Kolsva-Ortens hembygdsförening 1957. Sid 5-188. Sid 45

MUNKTORP

WIDIK HANSSON (WIDICHINUS JOHANNIS GRENGIUS)

Bror till Gosven Hansson, Hagge, Norrbärke. Kyrkoherde i Söderbärke 1539-45, Munktorp 1545-
Ägde jord i Moren, Söderbärke, Näsbyn, Söderbärke samt Skenshyttan. Anders Svensson, son till Gosven Hansson
brukar den efter honom. Har del i Skenshyttan. Ägare av en hammarsmedja i Malma socken. Se vidare Näsbyn,
Söderbärke samt Hagge, Norrbärke samt Kolsva, Bro

Hustru:

Barn:

Lars Widiksson (Laurentius Widichini), kyrkoherde i Bro socken.

Kyrkoherden Widichinus Johannis (Videke Hansson) var bror till Gosven.^{4257 4258} Kyrkoherde i Söderbärke sn 1539-1545, (se Näsbyn, Söderbärke), kyrkoherde i Munktorp sn 1545, kontraktsprost och riksdagsman. Han är samtidigt bergsman och skrivs 1540 å N. Moren (Söderbärke), där han i skatt utgår 4 hdt järn. På V Moren (Norrbärke) står han antecknad 1542 och utgör där ½ hdt 30 osmunder. Han äger ock Näsbyn med tillhörande äng Gräsmäyra. I Skenshytta hade han även del. Ägare av en hammarsmedja vid Lyftingströmmen, Malma sn.^{4259 4260}

Son Laurentius Widichini, kyrkoherde i Bro^{4261 4262}

Widik Hansson var anfader till Johan Widekindi, rikshistoriograf i 1600-talets Sverige, författare till de båda verken ”Thet swenska i Ryssland tijo åhrs krijgz-historie ifrån år 1607 in til 1617” och ”Gustaff Adophs den andres och stores historia”⁴²⁶³

Troligen tillsammans med någon kompanjon har Vidik låtit uppföra hammarsmedjan vid Kolsva under 1545. Två år senare står han antecknad i fogderäkneskaperna för en avrad på 4 skeppund stångjärn. Under 1548 återfinnes Vidik som stångjärnsleverantör till Stockholm. Det förekommer vissa felaktigheter i skattelängderna men Oskar Björnägner slår fast att det vid denna tid endast fanns en hammarsmedja vid denna plats efter Hedströmmen, och den låg inte på Malmasidan utan på Brosidan. Vidik ägde denna med Hammarsmeden Lasse Jönsson Finne och senare Jöns Larsson. 1569 låg hammarsmedjan i Kolsva öde, och den totalförstördes av vattenfloden sju år senare. I början av 1600-talet gjordes försök att återuppbygga hammarsmedjan i liten skala men det blev istället en sågkvarn. Vid 1630-talets början förvärvades den vattendrivna sågen på den tidigare hammarplatsen av Köpingsrådmannen Abraham Persson och sonen Peder Abrahamsson. Efter den sistnämndes död sålde dennes änka anläggningen inklusive tomtmark och framkört timmer till borgmästaren Olof Hising i Köping.⁴²⁶⁴

1597: Kom för rätta Lasse Svensson i Hagge och inlade ett brev i rätten lydandes hur Herr Lars Widiksson, kyrkoherde i Bro socken, som är Lasse Svenssons sykonbarn, haver förnämnde Lasse den del som honom tillkom efter sin fader, så fanns i sanning, at Gosven i Hagge som var Lasses fader, haver köpt samma del av sin broder Herr Widik, Herr Lasses fader, för 17 fat osumunds järn, och nu vill Lasses systers barn samt han broders barn hava sin del i samma brodersdel, åter at samma köp icke var stadgat efter lagen dömde jag arvingarna alla till bytes tillsamma 17 fat järn alla till bytes igen och har Lars in faders jord igen, så framt at Herr Lars inte haver fäst bort bägge dessa på Skenshyttan.⁴²⁶⁵

4257 Berglund, Torsten. ”Johan Olof Wallins antavla nr 149”. Svenska antavlor Band IV, nr 9 (1999).

4258 Ting i Norrbärke 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 165

4259 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne I:2 sid 367 (Söderbärke)

4260 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne I:2 sid 130 (Munktorp)

4261 Winroth, Bidrag till Ludvika gammalgårds äldsta historia, Släktforskaren nr 16-18, 1985-86.

4262 Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne I:2 sid 234

4263 Wadén, Ingel. ”Johan Widekindis släkt och härstamning”. Personhistorisk tidskrift 1948:1 sid 22-52

4264 Björnägner, Oskar: ”Hedströmmens äldsta hammarsmedjor.” Västmanlands fornminnesförening och Västmanlands läns museum. Årsskrift. (1987):15-42.

4265 Ting i Norrbärke 1597 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:5 sid 165 (originalpag 55)

NORSA, MUNKTORP

LARS WIDIKSSON

Måg till Halvard Persson i Sörvik, Grangärde. Son till Widik Hansson i Norrvik, Grangärde. Senare Norsa, Munktorp. ⁴²⁶⁶

Hustru: Kerstin Halvarsdotter. Dotter till Halvard Persson i Sörvik, Grangärde

Barn:

Ingrid Larsdotter. Gift med Anders Larsson i Nor, Söderbärke ^{4267 4268}

Hans Larsson

Anders Larsson

NN Larsdotter. Gift med Nils Larsson i Norsa. Se nedan

NILS LARSSON

Måg till Lars Widiksson, se ovan.

Hustru: NN Larsdotter. Dotter till Lars Widiksson, se ovan

Barn:

1603: Lasse Widiksson i Norrvik för mökränkning med Kiersten Halvarsdotter i Sörvik. Den han och tog till äkta. ⁴²⁶⁹

Anders Winroth skriver om Widik Hanssons i Norrvik, Grangärde söner: En tredje son, Lars Widiksson fick 1603 böta 3 daler för att han hade mökränkt Kerstin Halvarsdotter i Sörvik, vilken han sedan gifte sig med. Han flyttade senare till Norsa i Munktorps socken i Västmanland, där han nämnes som död 1652. ⁴²⁷⁰

1607 Hans Larsson i Sörvik bjuder upp en tredjedel i Sörvik köpt av Anders Larsson ibidem för osmundsjärn 26 fat och 3 fat för god vilja Nu till fastebrev ⁴²⁷¹

1652 sålde Lasse och Kerstins barn faders brodersdel i Norrvik, enligt ett brev skrivet den 24 maj i Norrvik och underskrivet med bomärke av mågen Nils Larsson i Norsa. Jorden såldes till köpingsborgaren Lars Liten, vilken Nils kallar "svåger". Detta ord hade på 1600-talet mer vidsträckt betydelse än idag. Man kunde kalla varje slags ingift släkting svåger. Lars Johansson Liten var i verkligheten Nils hustrus dubbelkusin. Elgenstiernas uppgift om Lars Johansson Liten var felaktig ⁴²⁷²

Lars Liten gör affärer med Hercules Strang ⁴²⁷³

Norrbärke 20 januari 1675 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Kopparbergs län (W) EXIe:2738 (1672-1675) Bild 3700 / sid 359 uppböds första resan / två elftedelar i en halvhärd i Marnäs smedjan som Torsten Andersson först på sin svärfaders vägnar Per Jönssons i Långviken och Skinnskatteberg förhandlat till Lars Liten emot 96 daler koppmt och där på av honom något uppburit, men sedermer av landsdomaren Johan Norlind som Liten där uthandlat helt utförlikt: var på Torsten givit köpeskrift den 25 juli 1674 – Än andra 2 elftedelar i samma härd som en man Lars Jönsson benämnd bonde i Gästrikeland tillfallne är i arv efter dess fader hammarJöns i Landforsen var på hans måg Olof Hanssons broder uti Skinnskatteberg Jöns Hansson efter fullmakt uppburit har 6 skp synt stångjärn och där emot givit köpeskrift på hamnardelen den 24 juli 1674. Noch två elftedelar sal Knut Jönsson i Norberg fordom tillfallna i arv uti samma smedjehärd för vilka Knuts måg Johan Olsson profoss med dess hustru bekommit hava 80 daler kmt köpeskriften dat den 1 juni 1674

⁴²⁶⁶ Winroth, Anders. "Arvet i Norrvik 1. Credentzet och de femton systerdelarna". *Släktforskaren* nr 94 (2005).

⁴²⁶⁷ Petré, Tommy. "Länsman Anders Larsson i Nor och hans första hustru". *Släktforskaren* utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 92 (2004).

⁴²⁶⁸ Petré, Tommy. "Länsman Anders Larsson i Nor och hans första hustru, del 2". *Släktforskaren* utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 93 (2004).

⁴²⁶⁹ Ting i Grangärde 1603 (Renoverad dombok) Svea Hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 141

⁴²⁷⁰ Winroth, Anders. Arvet i Norrvik 2. Lasse Widiksson i Norsa, Munktorps socken. 2005.

⁴²⁷¹ Ting i Grangärde 1607 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:8b sid 220a

⁴²⁷² Winroth, Anders. Arvet i Norrvik 2. Lasse Widiksson i Norsa, Munktorps socken. 2005.

⁴²⁷³ Ting i Söderbärke 1658 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2729 sid 680

Hans Holstensson i Vad beviste med goda skäl föranledes han 1612 haver köpt en systerdel med all dess lägenhet i förbenämde Vad utav sin syster Kirsten Holstensdotter för 4 fat osmundjärn. 1625 av sin systers man Olof Nilsson i Tunkarlsbo, såsom och av den andre sin systers man Hans Persson i Nor, ...

1631 har benämnde Hans Holstensson sig tillbytt och köpt dessa hemmansdelar i förbenämnde Vad, Lars Halvarsson i Moren för en brodersdel, Nils Eriksson i Starbo för 1 systerdel, Lars i Norrbo i Grangärde för 1 systerdel. Erik Frantzson i Karmansbo för 1 systerdel, hustru Kiersten i Norsa i Munktorp för 1 systerdel, Per Halvarsson i Sörvik för 1 brodersdel, H Sara Sahl Johan Halvarssons i Sörvik bytt jord med Hans Holstensson i Vad, Per Larsson med jord igen i Sörbo förnöjt haver, H... Halvarsdotter i Sörvik för 1 brodersdel, ⁴²⁷⁴

1635 Lofvades Hans Johansson lyst och fast på en systerdel som han löst haver av sin faders syster h Marit S(alig) Erik Franssons hustru för så mycket som räkningen utwisar, nämligen 20 skeppund tackjärn 15 fat och 200 osmund järn och ett förgylt bälte om 27 lod. Item hafver och h Kerstin i Norsa sålt åt Hans Johansson och hans syskon en systerdel för 13 skeppund stångjärn och haver det lyst inför rätten. Item skall Hans med sina syskon efterlåta h Kerstin sin faders syster en systerdel i Norsa igen, och efter det förliktes dhe väl på båda sidor.

⁴²⁷⁵

Ting i Skinnskatteberg 10 april 1635 Erik Olsson i Köping anklagade Erik Fransson i Karmansbo att han skulle hava tagit ett and lass hö och ett lass havrehalm, fem kärvar långhalm, vilket Jöran Olsson hans broder skulle igenfunnit hos bemälte Erik Fransson. Då där om rannsakades svarade Erik Fransson att hans hustru broder Henneka i Sörvik i Gränge socken haver det fört till honom och haver det köpt i Norsa i Munktorp socken utav sin syster och efter bemälte Henneka icke var så när att man kunde få honom till rätta därför sattes hans egendom i arrest tills han personligen kom ner tillstädes och swarade ⁴²⁷⁶

4274 Lagmansdombok Svea hovrätt Uppsala län EXIa:4 sid 236

4275 Ting i Söderbärke och Grangärde 15 jan 1635 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2256 sid 90

4276 Ting i Skinnskatteberg 1635 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2256 sid 110

BARKSTA, ODENSVI

BUSTA, ODENSVI

1582	Tionde	En gård öde
1584	Årliga räkntan	Godsven
	Landskapshandlingar Västmanlands handlingar, SE/RA/5121/5121.09/1584: 7B (1584), bildid: A0052858_00067	detta efterskrivne skattehemman i Busta 12 öresland är upptagit av långligt öde anno 84 och fogden haver på k m nådige behag lovat bonden bruket fritt ao 85 86 oc skall göra skatt 87
1584	Tionde	Mårten
1587	Årliga räkntan	Raffwall i Busta 12 öresland jord
1606	Västmanlands handlingar, SE/RA/5121/5121.09/1606: 3 (1606), bildid: A0050836_00045	Raffwal i Busxatdh 12 öre

Magnus Jonsson ägde genom gifte den västra gården i Wahlsta (Malma) och köpte 18 juli 1429 den östra gården. Köpebrevet beseglas bl a av Peder i Busta ⁴²⁷⁷

Unnil Ragvaldsdotter (Sjuuddig stjärna) säljer 1/1 1458 tillsammans med sin svåger och sin broder jord i Uppland. Hon och hennes make, frälsemannen Jöns Larsson (Båt) i Busta, (Odensvi) hopsamlade genom arv och köpt ett stort jordagods, som de den 29 juli 1485 sålde till Sten Sture d.ä. för den icke föraktliga summan av 100 mark Stockholmsmynt och gamla örtugar samt ett stycke "leydesk" kläde. Tvenne brev daterade Busta finnes om denna affär, men innehållen äro något avvikande. En sammanställning av båda är nedanstående:

Jöns Larsson i Busta och dennes hustru Unnil Ragvaldsdotter sälja till "erlig Strenga herra Sten Stura riddare oc hans kiara hustru frw Ingeborg" för angiven summa följande: Tunbokvarnarna i Kolbäck som räntade en halv läst mjöl, ett gott svin och ett fat osmundsjärn, en gård i Ylista och vret därstädes, två gårdar i Hornby, en del av "Saeholm" och sen gård i "Baeresta", allt liggande i Västerås biskopsdöme. Handlingarna beseglas av Jöns Larsson, Unnil Ragvaldsdotter, Anders Ragvaldsson (Stubbe), Olof Jönsson i "Wale", Lars Matsson i Hagby, Hans Nilsson i Ullvi, Erik Jönsson Sanneke och Lars Tomassson. ^{4278 4279}

Jöns Larsson (Båt) i Busta. Denne lågfrälse man var son till Lasse Folkesson på Vallsta (Malma) och uppträder första gången som vittne i nämnd å lagmansdom, utfärdad i Malma prästgård den 20 febr 1484 av dåvarande lagmannen över Västmanland och Dalarna, riddaren och riksrådet Greger Mattsson till Tyresö. Denna handling ingår som äldsta handling i Karmansbo Bruks arkiv.

I "Arf och Eget" (1507-1588) finnes en anteckning om att "Tunbo kvarn igenbördat efter salige gamble her Sten Sture, som var hans köpegods aff Jöns i Busta, ifrå fru Britta på Ervalla" ⁴²⁸⁰

Anders Larsson, bergsfogde i Norberg (se vidare Gäsjö, Norberg) var son till väpnaren Lasse Folkesson, Vallsta, Malma och bror till Jöns Larsson i Busta ⁴²⁸¹

Kammararkivet samlingen "Arf och eget", Västmanland 13,14,15 och 18
Odensvi – Busta, igenbördas och ärvt efter salig gamle herr Sven Sture, som denne köpt av Lars Jönsson i Busta. ^{4282 4283}

RAVEL (RAGVALD) OLSSON

Hustru:

4277 Björnånger, Oskar: Kolsvabygdens historia IV. Kolsvabygd 1957. Årgång 4. Kolsva-Ortens hembygdsförening 1957. Sid 5-188. Sid 23

4278 Björnånger, Oskar: Kolsvabygdens historia IV. Kolsvabygd 1957. Årgång 4. Kolsva-Ortens hembygdsförening 1957. Sid 5-188. Sid 29

4279 SDHK 31612, SDHK 31611, SDHK 31674, SDHK 31675, SDHK 31677

4280 Björnånger, Oskar: Kolsvabygdens historia IV. Kolsvabygd 1957. Årgång 4. Kolsva-Ortens hembygdsförening 1957. Sid 5-188. Sid 29

4281 Björnånger, Oskar: Kolsvabygdens historia IV. Kolsvabygd 1957. Årgång 4. Kolsva-Ortens hembygdsförening 1957. Sid 5-188. Sid 45

4282 Björnånger, Oskar: Kolsvabygdens historia IV. Kolsvabygd 1957. Årgång 4. Kolsva-Ortens hembygdsförening 1957. Sid 5-188. Sid 168

4283 Arv och eget är benämningen på Gustav I:s och hans arvingars privata godskomplex.

<https://sok.riksarkivet.se/arkiv/J4YNeBUQrH6d0002H087k3>

Barn:

Per Ravalsson (Ragvaldsson). Död omkring 1650 i Busta

Björskog 16 september 1605 Svea Hovrätt - Advokatfiskalen Västmanlands län (U) EXIe:2253 (1593-1632) Bild 120 / sid 586 (AID: v420655.b120.s586, NAD: SE/RA/42042202) h Kerstin i Gunnilboda listgav sin broder son Ragvall Olsson i Buestad 3 öresland ibidem för 3 daler h Elin i Rocklunda listgav och Ragval Olsson 2 öreslan i Buestad Norra gården i Odensvi socken för 3 daler, hu Elin i Slite fastlade och Ragvall 2 öresland för 3 daler och han ärver i Buestad 6 öresland, så haver han köpt och ärvt 12 öresland ibidem lovades honom fastebrev uppå

PER RAVALSSON (RAGVALDSSON)

Son till Ravel Olsson, se ovan. Död 1650 i Busta.

Hustru:

Barn:

1629 Lars Matsson i Gunnilbo bekom brev på halvparten i Östragården i Gunnilbo han köpt haver av sin hustrus systerman Per Ravalsson i Busta i Odensvi socken för 14 skpd stångjärn. ⁴²⁸⁴

HÄTTESTA, ODENSVI

1545: Olof Nilsson i Hättsta? i Odensvi socken säljer en brodersdel till Hans Persson i Vik ⁴²⁸⁵
Se Norra gården i Vik, Söderbärke

Ting i Åkerbo härad 1620 :

Kom för rätten Nils i Gålby i Köpings socken och frambar ett köpebrev lydandes att hans salige fader Pär i Gålby hade låssat anno 1598 av Herr Ingemar Olai kyrkoherde i Folkärna och av Ingevall Olsson i Holma i Björskogs socken, Mårten Nilsson i Hättsta i Odensvi socken, Lasse Matsson i Tillberga by i Tillberga socken, Mats Halvarsson i Hamra i Munktorp socken, Mats Andersson i Tå uti Munktopps socken, Lasse Bengtsson i Grippeby i Dingtuna socken och av Olof Nilsson i Dömsta i Bro socken alla desse här föreskrivna de hava tillsammans upplåtit och såldt deras broders och systers delar i Gålby deras brodher Peder Olsson i Gålby deras del i det hemmanet Gålby och är det samma hela hemmanet tillsammans 13 öresland hus och jordh derom så haver varit 4 bröder och fem systrar ⁴²⁸⁶

LARS OLOFSSON

Hustru: Kerstin Olofsdotter. Död 1695 i Hättsta. 75 år.

Barn:

Karin Larsdotter. Född ca 1639 i Hättsta. Död 1703 i Hättsta. Gift med Lars Persson, se nedan.

Ingeborg Larsdotter. Född ca 1655 i Hättsta. Gift med Lars Nilsson, död 1679 i Hättsta. Omgift med Olof Persson Kulingius, död 1694 i Hättsta. Ingeborg död 1722 i Hättsta.

Olof Larsson. Född ca 1648 i Hättsta.

LARS PERSSON

Måg till Lars Olofsson, se ovan. Född omk 1632. död 1693 i Hättsta

Hustru: Karin Larsdotter. Dotter till Lars Olofsson, se ovan. Född ca 1639 i Hättsta. Död 1703 i Hättsta.

Barn:

4285 Ting i Norberg 1545 Hela Dalarnas tingslags häradsrätt AI:1 sid 15

4286 Ting i Åkerbo härad 1620 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2254 sid 766

GÅLBY, KÖPING

Ting i Åkerbo härad 1620 :

Kom för rätten Nils i Gålby i Köpings socken och frambar ett köpebrev lydandes att hans salige fader Pär i Gålby hade låssat anno 1598 av Herr Ingemar Olai kyrkoherde i Folkärna och av Ingevall Olsson i Holma i Björskogs socken, Mårten Nilsson i Hättersta i Odensvi socken, Lasse Matsson i Tillberga by i Tillberga socken, Mats Halvarsson i Hamra i Munktorp socken, Mats Andersson i Tå uti Munktopps socken, Lasse Bengtsson i Grippeby i Dingtuna socken och av Olof Nilsson i Dömsta i Bro socken alla desse här föreskrivna de hava tillsammans upplåtit och såldt deras broders och systers delar i Gålby deras brodher Peder Olsson i Gålby deras del i det hemmanet Gålby och är det samma hela hemmanet tillsammans 13 öresland hus och jordh derom så haver warit 4 bröder och fem systrar ⁴²⁸⁷

OLOF INGEVALLSSON

Född ca 1550

Hustru:

Barn:

Ingemar Olofsson. Herr Ingemar Olai, kyrkoherde i Folkärna. Död 1638 i Folkärna ^{4288 4289 4290}

Ingevall Olsson. Holma, Björskog

PEDER OLSSON

Son till Olof Ingevallsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

NILS PERSSON

Son till Peder Olsson, se ovan.

Hustru:

Barn:

⁴²⁸⁷ *Ting i Åkerbo härad 1620 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Västmanlands län EXIe:2254 sid 766*

⁴²⁸⁸ *Ekström, Gunnar: Västerås stifts herdaminne I:2 sid 71, 109, 621*

⁴²⁸⁹ *Ekström, Gunnar: Västerås stifts herdaminne II:1 sid 369*

⁴²⁹⁰ *Sohlström, Arne: Sörnävde i Grytnäs domboksutdrag mm <https://bmsohlstrom.wordpress.com/2017/03/15/arne-sohlstrom-byforskning-i-grytnas-socken/>*

BERGSFOGDAR NORBERG

Anders Larsson i Gäsjö

Bergsfogdeämbetet innehåller 1484 av en Anders Larsson i Gäsjö. Av övriga uppgifter om honom och hans barn att döma tillhör han en bergsmannafamilj med egendomar spridda över Norbergs bergslag. Han skänkte gården Mor i Söderbärke socken till Eskilstuna kloster, vilket framgår därav att sonen, Olof Andersson, år 1504, efter faderns död, bekräftar denna gåva. ⁴²⁹¹

Antagligen har denna gård återgått till familjen efter reformationen; 1539 skattar Lasse och Anders Olsson i Gäsjö för ödeshyttan vid Moren then norra. Familjen ägde mark ända nere i Djupnäs; år 1513 säljer Olof Andersson jord där till Nils Månsson i Västanfors.

Bergsfogden Anders Larssons dödsår är okänt, 1495 finns han i livet, 1504 omtalas han som avliden. (1484:DD I n 890; 1495: orig på perg 10/1 1504 RA;

Det förut omnämnda Gäsjö går också i arv; fr o m 1539 redovisas där fyra delägare, varav två av namngivningen att döma är sonsöner till bergsfogden Anders Larsson. De övriga två andelsägarna är tydligen också bröder med farsnamnet Håkansson. Dessa båda brödrapar brukar Gäsjö under en lång följd av år. 1562 har de förvärvat Saxe och driver även denna hytta. ⁴²⁹²

Olof Arvidsson i Härad

1513 håller bergsfogden Olof Arvidsson i Härad laga ting med bergsmännen på Norberg, varvid Nils Månsson i Västanfors får "lagfart" på mark i Djupnäs i Våla socken, som han köpt av Olof Andersson i Gäsjö. Olof i Nickebo sitter såsom domare, och vittnen är Anders i Kallmora, Peder i Bennebo, Anders ibidem, Hinse i Livsdal, Olof Ravalsson i Rosendal, Per Halvarsson i Sundbo, Per och Mats i Aspbenning samt Lasse Matsson i Meling, Erik Symbla i Västanfors, Jöns Enwastesson. ^{4293 4294}

Hans i Prästhyttan

I ett av Gustaf Vasas brev från 1526 nämns "Hans i Prästhyttan, fogde på gamla Norberg" ^{4295 4296 4297}

Lars Hemmingsson från Hemshyttan (Meling) .

Nils Larsson i Hemshyttan

1588 nämns Mickell Hammarsmed vid Norbergshammarens produktion, dels medan Nils Larsson var Fogde och dels emedan Erik Nilsson var fogde. ⁴²⁹⁸

Hinse Persson i Ingolsbenning

Dalarnas handlingar 1588:9A Bild 10

Bengt Germundsson i Livsdal

Germund Bengtsson i Livsdal

Per Larsson i Livsdal

Olof Simonsson i Fliken

Kom Anders Eriksson i Knallasbenning i Grytnäs socken och lade ett synebrev i rätten lydandes hur Länsmannen Erik Padersson i Grytnäs med några gode män av Grytnäs hade varit på en syn i Andersbenning mellan Anders Eriksson och Lasse Olofsson den 10 maj anno 1594. Der emot framlade Lasse Olofsson ett synebrev daterat den 6 maj anno 1592 lydandes hur bergfogden Olof Simonsson med 12 män hade och varit där i Andersbenning och dem emellan delat som samma brev innehåller, vilket brev gav vid och som ålder var. ⁴²⁹⁹

4291 Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Andra delen nr 281 2 juli 1504

4292 Stahre, Ulla. "Bygd och bergsmän under senmedeltid". I Norberg under 600 år. 1958.

4293 Stahre, Ulla. Bygd och bergsmän under senmedeltid. I Norberg under 600 år; 1958

4294 Karlsson, K H. "Permbref från Westmanland". Västmanlands Fornminnesförenings Årsskrift III (1884)

4295 Larsson, Karin och Anders. "Järnet i Västerfärnebo". I Västerfärnebo. En sockenbeskrivning, 1951

4296 Konung Gustav I:s registratur III s 158

4297 Stahre, Ulla: Bygd och bergsmän under senmedeltid. Norberg genom 600 år. 1958.

4298 Dalarnas handlingar 1588:9A Bild 16

4299 Ting i Norberg 1611 (Renoverad dombok) Svea hovrätt Kopparbergs län EXIe:2720 sid 456

Staffan på Nyhyttan 1605

Anders Holstensson i Kallmora

Ting i Norberg 1637. Bergsfogden Anders Holstensson i Kallmora fick faste på Östanmossa för vilket han har betalt cronan och arvingarna ⁵³⁸

Persson, son till Peder Jönsson i Semla

Bergsfogde 1654

Anders Brant

Sala rådhusrätt 6 augusti 1698: Såsom stigaren Anders Brant blivit anförtrodd bergsfogdetjänsten uti Norbergs bergslag och bergmästaren Högaktad Hr Johan Persson samt bergsmannen Nils Matsson för samma tjänst gått i löfte som med deras namn och signeten jämte bergsfogdens under cautions skrivna brev betygades fördenskull blev samma skrift på behörigt sätt efter den vanliga metoden ratificerat.
Gift med Margareta Eriksdotter från Karsbo, Norberg.

Johan Luuth

Bergsfogde 1704-1721

Fromhold Groth

Måg till Johan Luuth, bergsfogde

LITTERATUR

Alm, Ivar. "Gustaf Mattsson - in memoriam" Västerås Stiftsblad 1943, nr 3. (*Stabäck, Västervåla*)

Almqvist, JE. "Den jordbesittande adeln i Närke och Bergslagen 1576-77". Släkt och Hävd 1975 (1975): 273 –.

Almqvist, Jan Eric. "Om blodsskyldskap såsom äktenskapshinder enligt svensk rätt". Personhistorisk tidskrift XXXII, nr 3-4 (1931): 160-76. <http://personhistoriskasamfundet.org/1920-1949/>

Almqvist, Johan Axel. Bergskollegium och bergslagsstaterna 1637-1847. Stockholm, 1909.

Andersson, Roland. Smedjebackens kommun. Bergsmanskultur och bebyggelse i Norrbärke, Söderbärke och Malingsbo. Översiktlig kulturhistorisk områdesanalys. Falun: Dalarnas museum, 1980.

Antonsson, Bengt: Nickebo och Bennebo hyttor.

https://sok.riksarkivet.se/dokument/arkiv/leveranser/nav_u028/20150215105009/Nickebo2.pdf

"Arkivfynd [om ett gammalt dokument funnet på Ludvika herrgård emellan Kronans rättsinnehavare och Marnäs bönder]". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 13 (1984).

Arnstberg, Karl-Olov. "Livsdals by i Norbergs socken". I Norbergsboken, 115-34. Norberg: Norbergs kommun, 1974.

Axfeldt, Sven. "Fliken". I Norbergare minns. Berättelser från Bergslagen. Redaktör Bernt-Olov Andersson., 93-97. Hedemora: Gidlunds Bokförlag, 1993.

Berg, Lena. "Östra Silvberget och det medeltida kolonisationsförloppet". Bebyggelsehistorisk tidskrift, nr 43 (2002): 51-62.

Berggren Holm, Elsa. Mattssonsläkten i Stabäck. 2015.

<http://docplayer.se/3519839-Mattssonslakten-i-staback.html>

Berglind, Peggy. Bergsmännen 1-2, 2014.

Berglund, Torsten. "Bergsfogdarna i Västerbergslagen, del 1". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 98 (2006): 5-8.

Berglund, Torsten. "Bergsfogdarna i Västerbergslagen, del 2". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 99 (2006): 4-5.

Berglund, Torsten. "Holsten Perssons i Vad hustru och hennes härkomst". Genklang - medlemsblad för Ovansiljans släktforskare, nr 13 (1999): 5-15. Även utgiven i: Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 72 (1999): 3-9.

Berglund, Torsten. "Johan Olof Wallins antavla nr 149". Svenska antavlor Band IV, nr 9 (1999).

Berglund, Torsten. "Vela Beneuxs "bortglömde" son Mårten. Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 56 (1995)

Berglund, Torsten och Winroth, Anders. "Västerbergslagens bonderiksdagsmän 1. 1600-talet". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 10 (1984).

Björnånger, Oskar: "Hedströmmens äldsta hammarsmedjor." Västmanlands fornminnesförening och Västmanlands läns museum. Årsskrift. (1987):15-42.

Björnånger, Oskar: Kolsvabygdens historia IV. Kolsvabygd 1957. Årgång 4. Kolsva-Ortens hembygdsförening 1957. Sid 5-188.

Björnånger, Oskar. Ur Köpings medeltidshistoria. Köping: Nyhléns Bokhandel, 1960.

Björzén, Karl. "Gäsjö - från bergsmansby till bruksbygd". I Norbergsboken, 171-90. Norberg: Norbergs kommun, 1974.

Bonde, Carl: Enn undervisning på Bergsbruket ... 1625. Tryckt i Järnkontoets annaler 1845.

Bovin, Henrik: Redogörelse för de ecklesiastika boställena VI Kopparbergs län SOU 1929:5
https://data.kb.se/datasets/2015/02/sou/1929/1929_5%28librisid_13517628%29.pdf

Bråfors bergsmansby. Vol. 1998. Årsskrift / Västmanlands Fornminnesförening och Västmanlands läns museum
 75. Västerås: Västmanlands läns museum, 1998.

"Bråfors bergsmansby - Länsstyrelsen i Västmanlands län".
http://www.lansstyrelsen.se/vastmanland/Sv/samhallsplanering-och-kulturmiljo/kulturreseptat/Pages/Brafors_bergsmansby.aspx

Byar och bebyggelse i Norbergs kommun. Andersbenning, Bjurfors, Fröbenbenning, Häste, Ingolfsbenning, Långgruvan, Rabbatsbenning, Tackhårad, Öster Djupkärra. Norberg: Kulturnämnden, Norbergs kommun., 1978.

Byar och bebyggelse i Norbergs kommun. Blomdal, Broarna, Högfors, Hönsgärdet, Livsdal, Persbo, Rosendal, Snytsbo, Trättsbo, Ön. Norberg: Kulturnämnden, Norbergs kommun., 1979.

Byar och bebyggelse i Norbergs kommun. Fliken, Hinsebo, Kallmora, Kylsbo, Nordansjö. Norberg: Kulturnämnden, Norbergs kommun., 1979.

Byar och bebyggelse i Norbergs kommun. Flängan, Kolningberg, Klackberg, Näs. Norberg: Kulturnämnden, Norbergs kommun., 1980.

Bäckström, Carl A: Första kilometern ur min levnads film. Örebro 1929. <http://runeberg.org/forstakm/>

"Carl Michael Bellman". Svenskt biografiskt lexikon, 1922. <https://sok.riksarkivet.se>

"Clare Nilsdotter". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 14 (1985). (*Marnäs, Norrbärke*)

"Columbus, släkt". Svenskt biografiskt lexikon, 1929. <https://sok.riksarkivet.se/sbl>

Dalregementets personhistoria. Del 1 1542-1699. Falun, 1984.

"De första ägarna till bergsmansgården vid Ludvika gammelgård". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 12 (1984): 8.

"Djupnäs - en kolarhistoria". I En socken och en sjö. Västervåla - mitt i Bergslagen. Västervåla Hembygdsförening, 1990.

Ekberg, Göran. Anders Salholm – malmletare och konststigare. 2008. <https://gorek.se/artiklar.html>

Ekberg, Göran. Fogden Petter von Benningen. 2019. <https://gorek.se/artiklar.html>

Ekberg, Göran: Karmansbo i Hed socken – den tidiga historien. 2020. <https://gorek.se/artiklar.html>

Ekberg, Göran. "Nähr Almogen komme i mårgon tillsamman at dher kundhe blifua onth utaff" - ett bergsmannauppror i Söderbärke på 1610-talet". Bergslagshistoria 2016: 45–50. <https://gorek.se/artiklar.html>

Ekberg, Göran. "Till publice nytta och fädernes landets tjenst – Anders Salholm som malmletare och konststigare." Bergslagshistoria 22/2010. <https://gorek.se/artiklar.html>

Ekberg, Göran. "Äldre släktled i Gunnilbo by, Gunnilbo socken". 2021. <https://gorek.se/artiklar.html>

Eklund, Torild: "Ett vårt och Cronones Hemman Mora benämnd i Norrberkes sochn" Om Västermoren. Del 1. Norrbärkebygd Nr 3 1982. sid 12-18.

Ekman, Lennart. "Jussi Björklings antavla (Nr 234)". Svenska antavlor Band IV, nr 6 (1997).

Ekström, Gunnar. Västerås stifts herdaminne, I-II, 1939-1971.

Ekström, Gunnar. "Peder Svenssons i Vibberboda släkt och Johan Stiernhöök". Personhistorisk tidskrift 1944-1945 häfte 1-3 sid 56-61 <http://personhistoriskasamfundet.org/1920-1949/>

Elgenstierna, Gustaf. "Köping stads tjänstemän 1605-1905". *Personhistorisk tidskrift*, Bilaga årg 8 (1907.).
<https://archive.org/details/personhistoriskoounkngoog>

"En stor man i en liten by. Om hembygdsforskaren Leonard Persson i Vad, Söderbärke." Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 67 (1998).

"Engelbrekt Engelbrektsson". Svenskt biografiskt lexikon, 1950. <https://sok.riksarkivet.se/sbl>

"Engelbrekt Engelbrektssons släkt". Svenskt biografiskt lexikon, 1950. <https://sok.riksarkivet.se/sbl>

"Engelsbergs bruk - ett minne som lever". I En socken och en sjö. Västervåla - mitt i Bergslagen. Västervåla Hembygdsförening, 1990.

Engström, Jan. "Sanningen om byn Stora Busjön". Bärkebygd. Utgiven och Norrbärke och Söderbärke hembygdsföreningar., nr 36 (2015).

Envall, Petrus. "Ortnamnens vittnesbörd om socknens bebyggelsehistoria". I Grytnäs socken. Första delen., redigerad av Ericstam, Agaton, sid 326-356, 1960.

Eriksson, Owe och Fläcke, Anders. Hörnsjöfors Bruk och Västerfärnebo - en berättelse om bruket och bygdens historia under ett halvt årtusende. Sala : Bygdehistoria i Bergslagen, 2008.

Eriksson, Ragnar. Historik över Gonäs by i Västerbergslagen. Dess uppkomst och utveckling fram till 1900-talets början. Ludvika: Rahléns bokhandel, 1969.

Eriksson, Ragnar. Hyttor och hamrar i Väsmanbygden. Del 1. Anläggningar i Grangärde. Gränge nr 6 (1973), sid 3-10.

Eriksson, Ragnar. Hyttor och hamrar i Väsmanbygden. Del 2. Anläggningar i Ludvika. Gränge nr 7 (1975) sid 6-14.

Eriksson, Thomas. Bråfors by och hytta. Förundersökning. SAU Rapport 2002:12. Uppsala: Societas Archaeologica Upsaliensis, 2002.

Erixon, Sigurd. "En bergsmansby", 2. Del 3:29-66. Svenska kulturbilder. Stockholm: Skoglunds, 1930. <http://runeberg.org/kulbild/1-2/0033.html> (Bråfors, Norberg)

Flygare, Per. "Kornettgården har anor från medeltiden". Västmanlands Folkblad 1 feb 1945.

"Flykten och bondflickan. Bister romantik skapade by i skogen. Busjön i Söderbärke. Signatur Gunnel." Ludvika tidning, Tors 24 april 1941 Texten återpublicerad i Bärkebygd utgiven av Norrbärke och Söderbärke hembygdsförening, nr 36, sid 18-19, 2015

Forsberg, Krister. "Bergsmän betalade skatt med tackjärn - Bergsmansby Karsbo 500 år". Fagerstaposten, 09 november 2011.

Forssell, Hans. "Sverige 1571. Försök till en administrativ-statistisk beskrifning öfver det egentliga Sverige, utan Finland och Estland." Statistisk tidskrift, 1872. Bihang.

Forssell, Helge. Bärkebygden del 1. Ur bygdens historia till mitten av 1800-talet. Smedjebacken: Smedjebackens kommun, 1977.

Forssell, Helge. Stollbergets gruvor. Belgstin-sågen i historisk belysning. Dalarnas museums serie av småskrifter 34. Dalarnas museum, 1983.

Forssell, Heimer. "Västanfors församling". I Westanfors, Fagersta - en beskrivning av Västanfors socken fram till stadsbildningen den 1 jan. 1944.

Forsslund, K-E: "Ett Svedenborgsminne i Norrbärke". Dalarnas Hembygdsbok 1932. (Starbo, Norrbärke)

Forsslund, Karl-Erik. Ur Morgårdshammars krönika. Falun, 1931. (Moren, Norrbärke)

Frölén, Axel. "En liten kulturskildring från 1840-60-talet från Halfvardsbenning". I Brack-Jan berättar, 79-81. Göteborg, 1916.

Färnestrand, Helmer. Mälby förr och nu - utgiven av Mälby bycirkel i Västerfärnebo, Västmanlands län, 1984.

Gevert. Svenska smedsläkter, nr 6. Föreningen för smedsläktsforskning, 1997.

- Gillingstam, Hans. "Byn Vad i Söderbärke". Släkt och hävd 1971, nr 1 (1971): 225–42.
- Gillingstam, Hans. "Kompletteringar och rättelser till genealogiska arbeten". Släkt och Hävd 1978, nr 2 (1978).
- Gillingstam, Hans. "Min antavla". Släkt och Hävd, nr 1 (1950) s 21-32.
- Gillingstam, Hans. "Rasmus Ludvigssons och hans hustrurs släktförbindelser". Släkt och Hävd, nr 2–3 (1950): 81 ff.
- Gillingstam, Hans och Winroth, Anders. "Raul Wallenbergs härstamning från Västerbergslagen". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 5 (1982).
- "Glenn Seaborg Ancestor table #22". I 24 Famous Swedish Americans and Their Ancestors. A Collection of Ancestor Tables. Sveriges släktforskarförbund, 1996.
- "Gosvens anknytning till Ludvika Gammelgård". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 58 (1996).
- Granström, Gustaf Abraham. Ur Sala gruvas historia intill 1600-talets mitt. Västerås, 1940. (*Kapitel om tidig silverhantering, bl a Silvberg*)
- Gustafsson, Lilian. Persbo. En by med anor från medeltiden. Borlänge, 1999.
- Gustavson, Arne. "Bergslagsanor nr 143". Svenska antavlor Band IV, nr 8 (1998).
- Gustavson, Arne. Släktbyn Blomdal i Norbergs bergslag. Borås, 1989.
- Gustavson, Arne. Släktkrönika för Edvin och Hanna Gustafsson. Del 1-3. Borås, 1987-1991.
- "Hagge - temanummer". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 58 (1996).
- Harrison, Dick. "Stora döden - den värsta katastrofen som drabbat Europa". Ordfront, 2000.
- Hellerström, Erik. "Bergsmanssläkten Karth". Släkt och Hävd 1962:1 sid 29-53
- Hellerström, Erik. "Några anteckningar om Bellmans förfäder i Norrbärke". Släkt och Hävd 1962 sid 54-55
- Hemström, Elisabet. "Mina anor från Hagge och Snöån". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 59 (1996).
- "Holstenius, släkt". Svensk biografiskt lexikon. Stockholm. <https://sok.riksarkivet.se/sbl>
- Hyenstrand, Åke. Hedemora som bergslagsbygd. Hyttor, hamrar och gruvor före industrialismen. I Hedemora socken. Hedemora kommun, 1982.
- Håkansson, Nils Göte. "Bergsmannen Nils Nilsson i Marnäs". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 8 (1983).
- Häusler, Ludolf, Häusler, Mirjam. Karlfeldts antavla. En utredning om Karlfeldts släkt utförd på uppdrag av Majt Banck. Del 1-2. Skrifter utgivna av Avesta kulturnämnd. Avesta, 1979. (*Fröbenning, Norberg*)
- Höjer, Erik W. Ur Norrbärkes äldsta historia. Studier tillägnade Norrbärke hembygdsförening till dess 50-årsjubileum, 1975.
- Höjer, Signe. Kring en bergsmansgård. Stockholm: LTs förlag, 1969. (*Nyhyttan, Norberg*)
- Isheden, Björn. "Anders Ersson Scriba. En 1600-talsfamilj". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 64 (1997). (*Råmen, Grangärde*)
- Isheden, Björn. "Bidrag till Norrviks och Klenshyttans historia". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 10 (1984): 1–3.
- Isheden, Björn. "Bidrag till Persbo bys historia". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 7 (1983).
- Isheden, Björn. "En rannsaking år 1686 i Persbo, Grangärde". Släkt och Hävd 1984 (1984): 10–18.

Isheden, Björn. "Ett sjukdomsfall i släktforskningen". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 24 (1987). (*Persbo, Grangärde*)

Isheden, Björn. "Ett 1600-talsporträtt. Carin Mönick". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 54 (1995): 3–7. (*Sörvik, Grangärde*)

Isheden, Björn. "Näs i Norrbärke". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 60 (1996).

Isheden, Björn. "Var Widik Hansson gift med sin faster?" Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 16 (1985): 3–4.

Isheden, Björn. "Varning för 1500-talsanor födda på 1900-talet!" Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 55 (1995).

Jakobsson, Lilian. "Nils Nils Gata". Ludvika, 2014.

www.bygdeband.se/wp-content/uploads/2014/11/Nils-Nils-Gata-red-9-nov.pdf

Johannes Rudbeckius Dagbok. Utgiven av Rudolf B Hall. Stockholm : Svenska kyrkans diakonistyrelse, 1938.

Johansson, Karin. "Furbo hytta". Norrbärkebygd, nr 11 (1990): 34–37.

Jöhneemark, Torsten, och Jöhneemark, Lennart. Minnen från mina ungdomsår hos mormor och morfar i Spjutsbo. Borlänge, 1992.

Karlsson, K H. "Permbref från Westmanland". Västmanlands Fornminnesförenings Årsskrift III (1884).

Karlsson, K H. "Skattelängd för östra Västmanland af år 1371", Västmanlands fornminnesförenings årsskrift, nr III (1884).

Karman, Christina. "Något om bergsmän och bergsmansgårdar". I Norbergsboken, 260–69. Norberg: Norbergs kommun, 1974.

Kihl, Göran. "Bråfors - en bergsmansby". I Norbergsboken, 135–46. Norberg: Norbergs kommun, 1974.

Kihl, Göran. "Engelbrekt - tradition och verklighet". I Norbergsboken - en sockenbeskrivning. Norbergs kommun, 1974.

Kihl, Göran. "Handel och hantverk i Norbergs by och socken". I Norbergsboken. Norbergs kommun, 1974.

Kihl, Göran. "Olsbenning". I Karbenning. En bergslagssocken., 86–96. Norbergs kommun, 1984.

Kjellberg, Sven T. "Vallby - kulturhistoriska notiser". Västmanlands Fornminnesförenings Årsskrift XVI (1926): 135–46. (*Bråfors, Norberg*)

"Klenshyttan". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 57 (1995).

"Knutsbo – en by i Ludvika." Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 61 (1996).

Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne. Första delen., 1842.
<https://books.google.se/>

Kröningssvärd, C G. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne Andra delen, 1844.
<https://books.google.se>

Kröningssvärd, C G, red. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne Tredje delen. 1846.
<https://books.google.se>

Kröningssvärd, C G, red. Diplomatarium dalekarlicum. Urkunder rörande landskapet Dalarne Supplement. <https://books.google.se>

Kulturminnesvårdsprogram för Fagersta kommun antaget 1985. Fagersta kommun, 1985.

Kumlien, Kjell. "Stomme och stoff till gruvbygdens historia". I Norberg genom 600 år. Almqvist och Wiksells boktryckeri, 1958.

Kumlien, Kjell. Västerås till 1600-talets början. Västerås stad, 1971.

Lagergren, Helmer. "Engelbrekt Engelbrektssons familjeförhållanden". Dalarnas hembygdsbok 1934.

Lagergren, Helmer. "Krono- och adelsgoods i Dalarna i medlet av 1500-talet". Dalarnas hembygdsförbunds tidskrift. VII (1927): 89–92.

Larsson, Karin och Anders. "Järnet i Västerfärnebo". I Västerfärnebo. En sockenbeskrivning, 217-235. 1951.

Lindberg, Erik. Förteckning över svenska bruksägare 1695-1844. Uppsala: Uppsala univ. Historiska institutionen, 2009.

<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-187455>

Lindblom, Kjell. "Lemoine". I Vallonsläkter under 1600-talet, del II., 1990.

Lindell, Birger och Holmberg, Olof. Säl och Bröttjärna - två gamla byar i Dalarna. Mockfjärd: Mockfjärds hembygdsförening, 1979.

Lindén, Bror. 1663-64 års inventering av fäbodan och nybyggen, hyttor, hamrar, sågar, kvarnar, fiskerier mm inom Kopparbergs län enligt i 1663 års jordebok intagna originalförteckningar: med kommentarer och register. Skrifter utgivna genom ortnamnsarkivet i Uppsala, Ser C, nr 1. Uppsala: A-B Lundequistska bokhandeln, 1974.

Lorichs, Ludvig. "Gunnilboboken." Färnabruk 1952.

"Ludvika Gammelgårds Arkiv". Marnäs-Posten. Ludvika Gammelgårds Nyheter 1, nr 1 (1928).

<http://www.bygdebänd.se>

Lundh, Jacob Reinhold: Dissertatio historico metallurgica de monte argenteo occidentali, vulgo dicto Westra Silfberget, quam ... præsiede dn. Joh. Gotsch. Wallerio ... publice ventilandam modeste sistit Jacobus Reinh. Lundh, Darlekarlus. In auditorio Gust. ad diem XIX Mart. a. 1755. Horis ante merid. Consuetis.

<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:uu:diva-378058>

Lundström, Brage. "Bergsmän 1650 Norbergs bergslag". 2011.

<http://bergslagen.forening.genealogi.se/pdf/Bergsman1650Norberg.pdf>

Lundström, Brage. "En historisk exposé över Bergslagen! Med inriktning på Norbergs Bergslag".

<http://bergslagen.forening.genealogi.se/pdf/Norbergssocken1354.pdf>

Magnusson, Gert. "En medeltida masugn i Karbenningens socken (*Lapphyttan*)". I Karbenning, En bergslagssocken, 61–85. Norbergs socken, 1984.

Millberg, Per-Olof. "Hyttor och hamrar". I Karbenning - en bergslagssocken, 48–58. Norbergs kommun, 1984.

Mårtensson, Ludvig. Förteckning över bondeståndets ledamöter vid riksdagarna 1600-1697. Stockholm, 1950.

Nergård, Maj-Britt. Mellan krona och marknad. Utländska och svenska entreprenörer inom svensk järnhantering från ca 1580 till 1700. Studia Historica Upsaliensia 197. Uppsala, 2001.

"Nils E Reuterholm". Svenskt biografiskt lexikon. Stockholm. <https://sok.riksarkivet.se/sbl>

Norberg, Johan Erik. Stora Skedvi minne. Hedemora, 1947.

Norberg, Petrus. Avesta under kopparbrukets tid. Del 1-2. Avesta stad, 1956.

Norberg, Petrus. Bidrag till Engelsbergs bruks historia. Ur gamla papper och arkiv samlande med anledning av Engelbrektsminnets firande. Stockholm, 1934.

Norberg, Petrus. "Engelbrekts släkt. Nya bidrag." Personhistorisk tidskrift XXXII, nr 3–4 (1931): 194–95.

<http://personhistoriskasamfundet.org/1920-1949/>

Norberg, Petrus. Sala gruvas historia under 1500- och 1600-talen. Sala kommun, 1978.

Norberg, Petrus. Ur Högfors Bruks historia. Stockholm, 1937.

"Nordforss, Carl Gustaf". Svenskt biografiskt handlexikon, 1906.

Nordin, Stefan. "Hästbäck by och gästgivaregård". I Karbenning. En bergslagssocken., 194–226. Norbergs kommun, 1984.

"Noring, släkt". Svensk biografiskt lexikon. Stockholm. <https://sok.riksarkivet.se/sbl>

Norlander, Christina. Skogsfinnar i Smedjebackens kommun. Smedjebacken, 2000.

Norman, Ulla (Gift Stahre). "Norbergs bergslag under medeltiden". Västmanlands Fornminnesförenings Årsskrift XXVI (1938): 34–85.

Nordqvist, Nils-Erik. Silvergruvan. Ludvika, 1993.

Norstedt, Bengt. "Hagge". I Norrbärkebygd nr 5. Norrbärke hembygdsförenings årsskrift., 1984.

Nygård, Leif. "Nämndeman Johan Bengtsson i Grubbo, Folkärna socken anor". Bruksanor - Medlemstidskrift för Sällskapet släktforskare i Fagersta, nr 31 (2000).

Näs, Torbjörn. "Antavla för Karin Larsdotter". Genklang - medlemsblad för Ovansiljans släktforskare, nr 1996:7 (1996). <http://www.dalarotter.se/mora/genklang7/kana.htm>

Näs, Torbjörn. "Släkten kring Holsten Persson i Vad, Söderbärke". Genklang - medlemsblad för Ovansiljans släktforskare, nr 11–12 (1998).

Olofsson, Leif. "Klingsbo i Stora Skedvi från medeltid till nutid." Utgiven i samarbete med Stora Skedvi Hembygdsförening och Kulturnämnden i Sätters kommun, 1986.

Olsson, Karl-Erik. "Erland Algotsson i Godenäs. Uppfann hans förfäder Östra Silferberget?" Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 74 (2000): 6–6.

"Ombenning - två sammanhållna byar". I En socken och en sjö. Västervåla - mitt i Bergslagen. Ahlén, Hugo, red. Ängelsberg: Västervåla Hembygdsförening, 1990.

Persson, Leonard. "Kvarnen vid Kolpebo streken". Dalarnas hembygdsförbunds tidskrift. (Finns tillgängligt digitaliserat via Bygdeband Ludvika hembygdsförening), 1926.

Petré, Tommy. "Ett hus på Köpmangatan, del 2". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 100 (2006): 5–8.

Petré, Tommy. "Länsman Anders Larsson i Nor och hans första hustru". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 92 (2004).

Petré, Tommy. "Länsman Anders Larsson i Nor och hans första hustru, del 2". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 93 (2004).

Petré, Tommy. "Länsman Anders Larssons släktkrets, del I". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 95 (2005): 8–10.

Petré, Tommy. "Länsman Anders Larssons släktkrets, del II". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 96 (2005): 5–7.

Petré, Tommy. "Länsman Anders Larssons släktkrets, del III". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 97 (2005): 4–7.

Pettersson, Ing-Marie. Norbergs bergslag. Atlas över Sveriges bergslag. Stockholm: Jernkontoret, 1994.

Pettersson Jensen, Ing-Marie. "Medeltiden - en expansiv period i Norbergs bergslag." Bebyggelsehistorisk tidskrift 2002, nr 43 (2002): 31–50.

Pettersson Jensen, Ing-Marie. Norberg och järnet. Bergsmännen och den medeltida industrialiseringen. Jernkontorets bergshistoriska skriftserie 46. Stockholm: Jernkontoret, 2012.

Rabenius, Lars. Wikmanshytte bruksegendomar och deras ägare genom tiderna. Uppsala, 1945.

"Ray Bradbury Ancestor table #5". I 24 Famous Swedish Americans and Their Ancestors. A Collection of Ancestor Tables. Sveriges släktforskarförbund, 1996.

Ringström, Brita. "Några anteckningar om Hedkärras historia" Bruksanor. Medlemstidskrift för Fagersta släktforskare, nr 15 (1996) samt nr 16 (1997).

Ros, Jonas. Härads hytta. Masugn, hyttbacke samt hus från medeltid och efterreformatorisk tid. Arkeologiska särskilda undersökningar. Norberg 42:1 och 499. Gäsjö 6:1. Stiftelsen Kulturmiljövård. Rapport, 2012:61.

Ros, Jonas. Medeltida masugn, hyttbacke och bebyggelselämningar vid Härad. Väg 68, delen Norberg - Avesta. Förundersökningar. Kulturmiljö Mälardalen. Rapport, 2010:18, 2010.

Sahlin, Björn. "På det att ingen må veta min valuta' Mystiken kring Swedenborgs ekonomi.", u.å. (*Starbo, Norrbärke*)

<http://www.bjornsahlin.se/bjornsahlin/extern/pa-det-att-ingen-ma-veta-min-valuta.htm>

Sahlin, Carl. "Svenskt stål före de stora Götstålprocessernas införande." Stockholm, 1931

Sahlstedt, Magnus Abraham. Stora Tuna i Dahlom och Bergom Minnes-Döme., 1743, nyutgåva 1955.

Schück, Henrik. Engelbrekt. Hugo Gebers förlag, 1915.

Sjöberg, Maria. Järn och jord. Bergsmän på 1700-talet. Stockholm. Studier i stads- och kommunhistoria 9. Stads- och kommunhistoriska institutet, 1993. (*Saxe, Söderbärke*)

<https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:913713/FULLTEXT01.pdf>

Skogsjö, Håkan. "Skalde-anor. Carl Michael Bellmans härstamning". I Stadsbor i gångna tider, 227–36. Sveriges släktforskarförbund. Årsbok. 1989. Stockholm: Sveriges släktforskarförbund, 1989.

Skyllberg, Eva: Skinnskattebergs bergslag. Atlas över Sveriges bergslag. Jernkontoriet, 1997.

"Släktanknytningar till 'Rämsgubben' Olof Mattsson i Rämen". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 12 (1984).

Sohlström, Arne. Bergsmansbyn Halvarsbenning i Norberg - några data om bergsmännen fram till 1700-talet, 2. uppl. 1999.

Sohlström, Arne. Byn Garphyttan i Grytnäs socken. Domboksutdrag om byns bönder och deras liv. Västerås, 1989.

"Spår i snön visade på grafitfyndighet". Västmanlands läns tidning, 12 augusti 1981. (*Halvarsbenning, Norberg*)

Stahre (Född Norman), Ulla. "Bygd och bergsmän under senmedeltid". I Norberg under 600 år, sid 244–82. Uppsala: Almqvist & Wiksell, 1958.

Strandvik, Sofia. Västerbergslagen häfte 2. Atlas över Sveriges bergslag. Stockholm: Jernkontoret, 2000.

Ström, Krister. "Tröst och vila". *Spaning*, nr 12–13 (2008): 13-13. (*Brandbo, Västanfors*)

https://issuu.com/vastmanlandslansmuseum/docs/spaning_12-13_2008

Styffe, Carl Gustaf. Bidrag till Skandinavians historia ur utländska arkiver. Andra delen. Stockholm: Norstedt, 1864.

<http://runeberg.org/biskandhi/2/>

Ståhl, Harry. "Norbergsbygdens ortnamn". I Norberg genom 600 år, 92–122. Uppsala: Almqvist & Wiksell boktryckeri AB, 1958.

Stållberg, Christer. "Bisen. Finnbosättning i Söderbärke socken. Projektarbete för kursen Skogsfinnarna i Skandinavien". Mälardalens högskola, 2009. <http://www.finnsam.org/uppsatser/bisen.pdf>

Söderberg, Tom. "Grytnäs gamla bergshantering". I Grytnäs socken. Första delen., redigerad av Ericstam, Agaton, 89–134, 1960.

Tellander, P-O. "Mats i Nor från Söderbärke socken och hans efterkommande - en kritik av Ingegerd Troedssons slutsatser utifrån studier av Kjell Vadfors avskrifter av arkivalier". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 79 (2001): 3–7.

Tellander, P-O. "Mats Larsson i Karsbo och/eller Nor - en kort kommentar". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 98 (2006).

Tellander, P-O. Med rötter i Stabäck. En släkt- och mikrohistoria från Västervåla socken i Västmanland. Falun,

2012. <https://peroloftellander.files.wordpress.com/2015/02/forfaderstaback1-o.pdf>

Thorsell, Siv. Gårdar och gårdsnamn i Nås fjärding, Hedemora. Hägersten, 1990.

Thorsell, Siv. "Familjetragedi som slutade i mord". I Skurkar och vanligt folk. Sveriges släktforskarförbund. Årsbok., 1993. (*Kallmora, Norberg*)

Tigerstedt, Örnulf. Fagerstabrukens historia. Kavalkad. Uppsala: Almqvist & Wiksell boktryckeri AB, 1957.

Torp och torpare under Starbo Bruk, Schisshyttan och Wäster Silfberg sammanställt av Väster-Silfbergscirkeln. Ludvika, 1991.

Troedsson, Ingegerd. "Från Mats i Nor fram till i dag. Om Nor i Söderbärke." Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 87 (2003).

Troedsson, Ingegerd. Från Mats i Nor fram till idag. Släktkedjor från Nor i Söderbärke för familjen Thorzén och andra bergsmanssläkter – en resa tillbaka i tiden i den gamla bergsmansbyn Nor i Söderbärke socken i Dalarna. Grillby, 1998.

Törnqvist, Anders. Bergsbruk och aristokrati. Järnhantering, jordbruk och landskap i Norbergs bergslag 800-1580. Meddelande från Kulturgeografiska institutionen, Stockholms universitet 138. Stockholm, 2008.

Wadén, Ingel. "Johan Widekindis släkt och härstamning". Personhistorisk tidskrift 1948:1 sid 22-52

Vadfors, Kjell. "Rämskungens ursprung". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 35 (1990). (*Rämen, Grangärde*)

Vadfors, Kjell. "Rämskungens ursprung". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 55 (1995). (*Rämen, Grangärde*)

Vadfors, Kjell. "Kom Widik Hanssons hustru från Stockholm eller Munktorp?" Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 59 (1996): 6–7. (*Norrvik, Grangärde*)

Vadfors, Kjell: Gärdsviden och Roskänge. En historik omkring två byar i Grangärde församling. Grangärde hembygdsförening.

Wallgren, Arne. "En komplicerad husaffär i Stockholm med anknytning till Grangärde. Läsning i Stockholms tänkeböcker." Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 49 (1993): 8–9. (*Norrvik, Grangärde*)

Weinhagen, Allan. Norbergs bergslag samt Gunnilbo och Ramnäs till omkring 1820: studier i områdets närings- och bebyggelsegeografi. Meddelanden från Lunds universitets geografiska institution. Avhandlingar, XV. Lund: Gleerupska universitetsbokhandeln, 1947.

Wikhammar, Conrad. "Byn Vad i Söderbärke". I Dalabyar. Falun, 1947.

Vilhelmsson, Erik. Åvestbo By. Sammandrag av de förändringar och förbättringar som skett i Åvestbo by under 200 år från 1600 talet till mitten av 1800 talet.

<http://www.bygdeband.se>

Winroth, Anders. "Arvet i Norrvik 1. Credentzet och de femton systerdelarna". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 94 (2005).

Winroth, Anders. "Arvet i Norrvik 2. Lasse Widiksson i Norsa, Munktorps socken". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 95 (2005).

Winroth, Anders. "Belgstin = Gosven Hansson?" Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 9 (1983): 7. (*Hagge, Norrbärke*)

Winroth, Anders. "Bidrag till Ludvika gammelgårds äldsta historia". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 16–18 (1985).

Winroth, Anders. "Grangärdes medeltida historia." Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 9 (1983).

Winroth, Anders. "Hovrättsdomen över Knut Jonsson i Knutsbo." Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens

släktforskare, nr 84 (2002).

Winroth, Anders. "Lasse Ravalsson i Norrvik och hans släkt". Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 8 (1983).

Winroth, Anders. "Var Widik Hansson verkligen gift med sin faster?" Släktforskaren utgiven av Västerbergslagens släktforskare, nr 21 (1986): 9–10.

Winroth, Anders. Persbo. Genealogiska nätbiblioteket 2005:1. Vadstena: Svenska Genealogiska Samfundet, 2005. <http://www.genealogi.net/om-slaktforskning-2/natpublikationer-sgs/> (Persbo, Grangärde)

Winroth, Anders. "Svinhuvud-ätternas gemensamma ursprung". Släkt och Hävd, nr 2–3 (2001).

Åkerberg, Carl. "Abram-Ors". Hembygdsvännen 1930-32 : 110. (*Hedkärna, Västanfors*)

Åkerberg, Carl. "Blyertsmalmen i Halfvarsbenning". Hembygdsvännen 1930-32 : 78.

Åkerberg, Carl. "Ett slagsmål i Meling 1724. Och om straff för oskick i gamla tider". Hembygdsvännen 1930-32:137-138.

Åkerberg, Carl. "Knutsgården i Aspbenning". Hembygdsvännen 1930-32:4-5.

Åkerberg, Carl. "Krogslottet i Simla". Hembygdsvännen 1930-32 : 61. (*Halvarsbenning, Norberg*)

Åkerberg, Carl. "Släkttavla över ägarna till Knutsgården" Hembygdsvännen 1930:32 :101 (*Aspbenning, Västanfors*)

Åkerberg, Carl. "Släkttavla över ägarna till Lilla Bråfors". Hembygdsvännen 1930–32 : 119–22.

Åkerberg, Carl. "Smederna Forsell i Fagersta, släkten Holstenius och Åldermansgården". Hembygdsvännen 1930-32 : 102-103. (*Aspbenning, Västanfors*)

Åkerberg, Carl. "Stora Årnebo". Hembygdsvännen:1930-32 : 66-67.

Åkerberg, Carl. "Årnebo grefven" Hembygdsvännen 1930-32 : 57.

Åkerberg, Carl. "Åtta släktled. Jan Hansson - Reinhold Carlsson" Hembygdsvännen 1930-32 : 56 (*Sundbo, Västanfors*)

Åkerlind, Kurt. "Adliga ätten Rückersköld". Bruksanor. Medlemstidskrift för Sällskapet Släktforskare, Fagersta, nr 67 (2010): 4–5.

<http://forskare.forening.genealogi.se/bruksanor/>

Ångman, J F. Försök till beskrifning om Norbergs Bergslags Härad och dess gamla Jern-Bergslag. 2. uppl. Norberg: Norbergs Bergslags Hembygdsförening, 1925.

ARKIV

Bergskollegiums arkiv. Bergsjordeböcker. Digitaliserade via SVAR.

Gamla Norbergs bergslags häradsrätt. Landsarkivet i Uppsala. Digitaliserat hos Arkiv Digital

Gamla Norbergs bergslags häradsrätt Bouppteckningar. Landsarkivet i Uppsala. (Digitaliserade hos SVAR och Arkiv Digital)

Hela Dalarnas tingslags häradsrätt. Landsarkivet i Uppsala. Digitaliserat hos Arkiv Digital

Historiska kartor. Digitaliserade och tillgängliga på internet via Lantmäteriets hemsida.

Jordeböcker. Söktjänst via SVAR

Kopparbergs, Sätters, Näsgårds län samt Österdalarne tingslags häradsrätt. Landsarkivet i Uppsala. Digitaliserat hos Arkiv Digital.

Kyrkoarkiv för Norberg, Söderbärke, Västanfors, Karbenning, Västerfärnebo, Norrbärke, Västerfärnebo m fl. Landsarkivet i Uppsala. Digitaliserat hos SVAR och Arkiv Digital

Landskapshandlingar. Dalarnas handlingar. Västmanlands handlingar Riksarkivet. Digitaliserade via SVAR.

Ludvika hembygdsförenings arkiv. Några av arkivets unika äldre dokument tillgängliggörs vid Bygdeband <http://www.bygdeband.se/plats/142650/sverige/dalarnas-lan/ludvika/ludvika/ludvika-hbf-arkiv/kopior-av-unika-dokument/>

Mantalslängder. Söktjänst via SVAR och Arkiv Digital

Mantalslängder. Länsstyrelsen i Kopparbergs län Landskontoret. Länsstyrelsen i Västmanlands län Landskontoret. Landsarkivet i Uppsala. Digitaliserade via Arkiv Digital.

Norrbärke tingslags häradsrätt. Landsarkivet i Uppsala. Digitaliserat hos Arkiv Digital.

Olsbennings bergsmansarkiv .Västerås stadsarkiv SE/U006/VSA_409

RAP Svenska Riksarkivets Pergamentsbrev (Till dessa har jag endast återgivit Ulla Stahres citeringar)

Register till bouppteckningar. SVAR

Roterings- och utskrivningslängder. Krigsarkivet. Digitaliserade via SVAR.

Strödda domböcker och rättegångshandlingar. Volym 6 och 27. Riksarkivet. Digitaliserade hos Arkiv Digital.

Svea Hovrätt.Advokatfiskalen i Västmanlands, Kopparbergs, Uppsala och Örebro län mfl. Renoverade domböcker. Riksarkivet. Digitaliserat hos Arkiv Digital

Svea Hovrätt, Huvudserie [Liber causarum], Digitaliserat via SVAR.

Svenskt Diplomatariums huvudkartotek över medeltidsbrev (SDHK). Riksarkivet. Söktjänst via SVAR.

Söderbärke tingslags häradsrätt. Landsarkivet i Uppsala. Digitaliserat hos Arkiv Digital.

Västerdalarne och Västerbergslagens tingslags häradsrätt. Landsarkivet i Uppsala. Digitaliserat hos Arkiv Digital.

Västerås domkapitels arkiv. Landsarkivet i Uppsala. Digitaliserat via Göran Ekbergs hemsida <https://www.gorek.se>

ÖVRIGA KÄLLOR

Korrespondens mellan Arne Sohlström och Hans Gillingstam, Anders Winroth, Björn Isheden, Arne Gustavson mfl 1976-1990

Korrespondens mellan Britt-Marie Sohlström och Anders Winroth, Torsten Berglund, Krister Forsberg, Stefan Jernberg, P-O Tellander, Göran Ekberg, Peggy Berglind, Elin Sjödin samt Le Roy Billberg m fl. (Jag vill särskilt tacka P-O Tellander för faktakoll och kompletteringar i ett antal byar)

Samtal med hembygdsforskare Ingemar Udd, Norberg

Anbytarforum. Diskussionsforum på Internet. Sveriges släktforskarförbund. <http://forum.genealogi.se/>

Bygdeband – lokalthistoria på webben. <http://www.bygdeband.se>

Göran Ekbergs hemsida <https://www.gorek.se>

Peggy Berglinds hemsida <http://peggyberglind.se/>

Le Roy Billbergs hemsida <http://www.billberg.info/index.html>

Stefan Jernbergs hemsida <http://jernbergs.org/index.html>

Kent Ramströms webbsida om byar i Västanfors
<https://sites.google.com/site/ortnamnivastanforsforsamling/>

Hülphers genealogier. Västerås stadsbibliotek. Digitalt tillgänglig <http://hosting.devo.se/genealogi>

Sveriges medeltida personnamn. Institutet för språk och folkminnen. Söktjänst på nätet
<http://www.sprakochfolkminnen.se/sprak/namn/personnamn/sveriges-medeltida-personnamn.html>

Vadfors, Kjell. "Grangärde. Byalängder 1628-1720, Domböcker 1547-1750 samt Födda, vigda, döda 1628-1730 mm. Utgivet på CD av Västerbergslagens Släktforskare."

Vadfors, Kjell. "Norrbärke - Byalängder, Domböcker. Söderbärke - Domböcker. Norberg - Domböcker. Utgivet på CD av Västerbergslagens Släktforskare."

Bengt Grufman i radioprogram i serien Släktband "Torpare i strid för åborätt" sänt 6 jan 2014 SR arkiv. (*Västra Siloberg*)